This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

860,098

ԱՌՁԵՌ

ԲԱՌԱԳԻ

ՅԵՐԷՆ-ԳԱՂՂ

1817
ARTES VERITAS SCIENTIA
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
TUEBOR
SI QUÆRIS PENINSULAM AMŒNAM
CIRCUMSPICE

128 - 160

Cz
1413

891.53
O82
1993

ԱՌՁԵՌՆ

ԲԱՌԱԳԻՐՔ

ՀԱՅԵՐԷՆ — ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ

Osgian
Dictionnaire arménien français

ԱՌՁԵՌՆ

ԲԱՌԱԳԻՐՔ

ՀԱՅԵՐԷՆ — ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ

ՅՕՐԻՆԵԱՑ

ԿՈՍՏԻՏԱՆ Ա. ՕՍԿԵԱՆ

ՆՈՐ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
(Երկրորդ)
ՈՒՂՂԵԱԼ ԵՒ ՅԱՒԵԼԵԱԼ

معارف عموميه نظارت جليله سنك ١٥٢ نومرولى رخصتنامه سيله
طبع اولنمشدر

ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ
Յ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ
Թիւ 27, Ֆինճանճըլար Եօգուշու, Կ. Պոլիս

1893

Ք. ԳԱԼԷՆՑ
CONS-PLE
GALENTZ

ՏՊԱՐԱՆ, ՎԻՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԿԱԶՄԱՏՈՒԹԻՒՆ

Օ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ

Թիւ 27, Յինճանճըլար Եօգուշու, Կ. Պոլիս

ՆՈՒԷՐ

ՍԻՐՈՅ ԵՒ ԵՐԱԽՏԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ

ԱՌ

ԲԱՐԵՅԻՇԱՏԱԿ ՀՕՐ ԻՄ

ԱՐԻՍՏԱԿԷՍ ԷՖ. ՈՍԿԵԱՆ

Ծնեալ ի 26 *սեպտ.* 1830 — *Հանգուցեալ ի* 13 *դեկտ.* 1879

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ ԱՅՍ ՆՈՐ ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԱՌԹԻՒ

Հայ հասարակութեան, ուսուցչական մարմնոյ եւ մասնաւորապէս գրագիտաց կողմանէ **Հայերէն-Գաղղիերէն առձեռն Բառագրոց** առաջին տպագրութեան գտած համակրելի ընդունելութիւնն — որով 2000 օրինակք սպառեցան ի սակաւ ժամանակի — կը խրախուսէ եւ պարտական մանաւանդ կը կացուցանէ զիս, զի եւս քան զեւս կատարելագործեմ անձանձիր այս դուզնաքեայ երկասիրութիւնս։

Առաջին տպագրութեան մէջ ոչ լոկ կամաց սպրդեալ բոլոր վրիպանք եւ առ խնայութեան տեղւոյ եւ ժամանակի գործուած ինչ ինչ յապաւմունք, բուն կիսից եւ կիսադրութեան նշանաց թերութիւնք կամ զանցառութիւնք, եւ այլք այդպիսիք, ուշիմ մտօք եւ մանրակրկիտ խնամով ուղղեալ են այս կրկին տպագրութեան մէջ, զոր կարի ընդարձակած եմ ուսումնական եւ արուեստական բազմաթիւ նորակերտ բառերով՝ որոց իւրաքանչիւրը ճշդեալ եւ ճշգրտեալ է ստուգաբանական մանրախոյզ նորոգ քննութեամբ։

Գործոյս առաջին տպագրութեան վրայօք, փորձ եւ հմուտ մասնագէտներէ եւ նշանաւոր այլ եւ այլ գրչերէ ինձ եղած բերանացի եւ գրով հմտական դիտողութիւնները շնորհակալութեամբ ընդունելով՝ եւ զայնս յատկաբար խորհրդածութեան առնլով այս նորոգ տպագրութեան մէջ, ջանահնար եղած եմ դարձեալ հարթել, որչափ մարթ է, հնչման եւ ոլորակաց, ինչպէս նաեւ քերականական բոլոր դժուարութիւնները, յօգուտ եւ ի դիւրութիւն գաղղիասէր պատանեաց։

Ամէնօրեայ նորանոր հետազօտութիւնք ստիպեցին զիս դնել ի վերջ կոյս մատենիս փոքր *Յաւելուած* մի, յորում նշանակած եմ Բառագրոցս մէջ չգտնուած բառերն, եւ ուղղած կամ ճշգրտած զանոնք՝ որք դժբախտաբար արդիւնք են ժամանակիս անճիշդ քննութեան։

Ուսանողաց դիւրութիւն մի եւս տալու դիտմամբ լծորդած եմ ամփոփ *Ցանկ*ի մի մէջ գաղղիերէն լեզուի անկանոն եւ պակասաւոր բայից պարզ ժամանակներն, յաւելլով ուրեք ուրեք կարեւոր կամ պիտանի ծանօթութիւններ։

Այս երկսողս կնքելէ յառաջ, պարտ անձին կը համարիմ յայտնել հրապարակաւ իմ լիուլի շնորհակալութիւնս գործոյս ազնիւ եւ պատուական տպագրիչ *Մեծ. Մասքեսեան Էֆէնտիներուն*, որք իրենց ընդելական ազնուութեամբն հարթելով այսպիսի մեծածախ հրատարակութեան մ'ամէն դժուարութիւնները, անձանձրոյթ խնամով աշխատեցան նորա մաքրութեանն եւ յստակութեանն համար։

Վստահ եմ զի, Բառագրոցս այս կրկին տպագրութիւնն եւս օգտի ծառայելով մեր վարժարանաց ուսումնասէր սանուց եւ գաղղիական կենցաղօգուտ լեզուի ուսման պատաղող ամէն անձանց, պիտի արժանանայ իւր նախորդաց(*) բախտին, հանդերձ իւր թերութիւններովն՝ յորոց կարելի չէ ճողոպրիլ որ եւ իցէ մարդկային գործոյ։

Քաղկեդոն, 13 Մայիս 1893

(*) ԱՌՁԵՌՆ ԲԱՌԱՐԱՆ *հայերէնէ ի գաղղիերէն, Ա. տիպ* (1887)։

ՆՈՐ ԸՆԹԱՑՔ *գաղղիերէնէ ի հայ Թարգմանութեամբ, հինգ մասնէ բաղկացեալ* (1889)։

Շնորհակալութեամբ կը դնեմ աստանօր խրախուսական այն համակրելի նամակները՝ զորս ընդունած եմ Բառագրոցս առաջին տպագրութեան առթիւ քանի մը քաջանուն անձերէ ։

ԲԵՐԱ, 14/26 Յունուար 1887

. . . . . Տէր

Հաճեր էիք ինձ ընթերցման համար յղել Ձեր առձեռն Հայերէնէ ի Ֆրանսերէն Բառարանն ։ Թէեւ չեմ կրնար պարծիլ ծայրէ ի ծայր զայն կարդացած ըլլալ այս կարճատեւ եւ բազմազբաղ օրերուն մէջ՝ այսու հանդերձ բաւական կրցայ զայն զննել՝ զՁեզ այդ երկասիրութեան վրայով շնորհաւորելու համար։ Ձեր կարճառօտ երկլեզուեան Բառարանն ինձ երկու լեզուաց ալ հմուտ անձի մը գործն երեւցաւ, եւ ըստ այնմ կը բաղձայի որ իւր դիւրամատոյց գնով ամեն ուսանողաց եւ ընդհանրապէս Ֆրանսերէնով պարապող անձանց ոչ թէ դարանէն՝ այլ գրպանէն պակաս չըլլար։ Այսպիսի գրեանն անտարակոյս հետզհետէ կը կատարելագործի մարդկային ամեն գործոց պէս, բայց ինչ ալ ըլլան մերձաւոր ապագայի մէջ երեւնալի արդիւնք՝ յառաջադիմութեան սանդղին վրայ Ձեր գեղեցիկ գործն իրեն սեփական տեղ մը պիտի գրաւէ։

Ընդունեցէք այսու առթիւ բոլոր համակրանացս հաւաստիքը։

Թ. ԹԷՐԶԵԱՆ

ԻԶՄԻՐ — 15/27 Մարտ 1887

. . . . ԿՈՄԻՏԱՍ . . . Ա. ՈՍԿԵԱՆ

ի Պոլիս

. . . . . *Տէր*

Պատիւ ունեցայ ստանալ Ձեզմէ յօրինեալ «Հայերէնէ ի Գաղղիերէն առձեռն Բառարանի» մը նմոյշը նամակով մը հանդերձ՝ զոր բարեհաճած էիք ուղղել ինձ։

Հաճութեամբ սրտի կը փութամ յայտնել թէ գեղեցիկ, պիտանի եւ գործնական երկասիրութիւն մ՚երեւցաւ ինձ այն, որ թէեւ համառօտ՝ այլ կարեւոր պարունակութիւն մ՚ունի, եւ իբր այս՝ օգտակարապէս պիտի ծառայէ, կը յուսամ, Ֆրանսերէն ուսանողներու։ Ձեր գործը լաւ ընդունելութեան արժանի է Ազգին կողմէ։

Սրտագին կը շնորհաւորեմ ուրեմն Ձեր այդ ընտիր երկը, այս բարեպատեհ առթիւ, աղաչելով զՁեզ ընդունել իմ խորին յարգանաց հաւաստիքը։

ՄԵՍՐՈՊ ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ

ԻԶՄԻՐ, 21 Մարտ 1887

. . . .

Կ. Ա. ՈՍԿԵԱՆ

ի Կ. Պոլիս

Ձեր գեղեցիկ նամակին քիչ մ'ուշ պատասխանելուս պատճառն է անձնական տկարութիւն մի։

Շնորհակալութեամբ ընդունեցայ Հայերէնէ 'ի Գաղղիերէն առձեռն Բառարանին մի քանի թերթերը։ Թէեւ յառաջադիմութեան օրէնքը կը պահանջէ որ այսօր աշխատասիրուած ընտիր գործ մի վաղուան ընտրելագունին քով անկատար նկատուի, ինչպէս եղաւ Պէշըրէլի Բառարանը Լիթրէինէն ետք, բայց եւ այնպէս կը կարծեմ թէ Ձեր երկը մեր ազգային մանկտւոյն եւ Ֆրանսերէնը ուսնիլ ուզող միւս ամեն անձանց համար երկար ժամանակ պիտի մնայ ընտիր եւ խիստ օգտակար գործի մը։

Կը խոստովանիմ արդ թէ Ձեր Հայերէնէ 'ի Գաղղիերէն առձեռն Բառարանով ազգային յառաջադիմութեան բանւորներուն մին կը հանդիսանաք քանի որ Հայերն ըստ մեծի մասին Ֆրանսերէնի ուսումով միայն կրնան օգտիլ լուսաւորութեան աշխարհէն։

Ընդունեցէք, ...

անկեղծ զգացմանցս հաւաստիքը։

ԳՐ. ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ

ՎԻԵՆՆԱ, 8/20 Ապրիլ 1888

. . . . . . Տէր

Ընդունեցանք ժամանակին Ձեր պատուական նամակն ինչպէս նաեւ Առձեռն Բառարանն, բայց գործոց յաճախութեան պատճառաւ չկրցանք ցայսօր պատասխանել նամակին եւ յայտնել մեր շնորհակալութիւնն վասն նուէրին։ Հաճեցէք ընդունել արդ երկտողիւս մեր յայտնած շնորհակալութիւնն։

Նամակին մէջ կը խնդրէք, որ յայտնենք առանձինն մեր կարծիքն Բառարանի մասին։ Տպագրութեան, ձեւոյն եւ գնոյն վրայ ամենեւին ըսելիք չկայ. Ներքին արժէքն ալ ընդհանրապէս մեծ է։ Կարելի էր թերեւս սա միայն դիտել տալ՝ որ իւր նախորդաց պէս այս Բառարանն ալ չունի նշանակութեանց բաժանում, որով աշակերտն՝ օրինակի աղագաւ՝ «Յանձնարարութիւն» բառին գաղղիերէնը փնտռած ժամանակ՝ կը գտնէ commission, commande, recommandation, mission, եւ իւր թարգմանութեան կամ շարադրութեան մէջ փոխանակ commission բառն առնելու կրնայ առնուլ mission բառն, եւ կամ ընդհակառակն։ Գործածողն պէտք է զգալ որ բառի մը դիմաց դրուած բառերն նոյն նշանակութիւնն չունին, եւ այսպէս մտադրութիւնն արթննալով միտ կը դնէ եւ իրեն կարեւորը միայն կ'առնու(*)։

Հաճեցէք ընդունել մեր մեծարանաց հաւաստիքն՝ որով եմ

. . . . . . Տեառնդ

Խ. Ծ

Հ. ԳՐԻԳՈՐԻՍ Վ. ԳԱԼԷՄՔԵԱՐԵԱՆ

Կրօն. Մխիթ.

(*) Մեծարգոյ վերապատուելի Հօր ըրած դիտողութիւնն իրաւացի է արդարեւ։

Այդ թերութիւնը՝ զոր ես առաջին տպագրութեան մէջ լոկ առ խնայութեան տեղւոյ գործելով՝ մեղանչեր էի բառագրական օրինաց ընդդէմ, ուղղած եմ այս երկրորդ տպագրութեան մէջ, անջատելով որչափ հնար է իւրաքանչիւր բառի այլ եւ այլ առումներն. այսպէս. **ԱԳՈՒՑԱՆԵԼ**, vêtir, habiller, costumer, *va.* || enchâsser, emboîter, monter, *va.* || loger, *va.* եւ այլն։

Մ. Հ.

ՎԵՆԵՏԻԿ. — Ս. Ղազար
1888 Յուլիս 5

. . . . ԿՈՄԻՏԱՍ . . . . ՈՍԿԵԱՆ

՚ի Կ. Պօլիս

Առ Ձեզ հին պարտք մի ունիմ շնորհակալութեան, զոր մինչեւ ցայժմ կատարելու արգելք եղան ճանապարհորդութիւնք եւ այլ բազմախուռն զբաղմունք առօրեայք։ Բայց յիշելով զծանօթ առածն «Լաւ է անագան քան ոչ երբեք» կը յայտնեմ Ձեզ ներկայիւս որ մեծ հաճութեամբ մի առ մի թերթ թերթ ընթերցայ Ձեր առ իս նուիրած Բառագրոցդ օրինակն, եւ գտի զայն ըստ բաւականին կատարելութեամբ յաջողեալ յիւրում սեռի, այսինքն իբրեւ համառօտագիր բարեկամ մի դպրոցական ընթացից մէջ, եւ մանաւանդ սկզբնական ուսմանց շրջանին մէջ գտնուող աշակերտաց։ Ուստի եթէ գրքի մը յարգն՝ իւր օգտակարութենէն պիտի ճանչցուի, յայսմ մասին, Դուք, ... Տէր, շատ յարգելի պիտի լինիք ազգային դպրոցաց մէջ, եւ երախտագէտ պիտի լինին Ձեզ մեր ազգին ազնիւ եւ ուսումնասէր մանկունք, որոց կողմէն ես իմ շնորհակալութիւնս մատուցանելով Ձեր գովելի աշխատանաց համար, եւ ուրախակցութիւնս զայն յաջող ելիւք պսակուած լինելն տեսնելուս համար, մնամ յարգանօք Ձեր Ազնուութեանն

Նուաստ ծառայ

Հ. ԱԹԱՆԱՍ Վ. ՏԻՐՈՅԵԱՆ

Տպագրապետ Մխ. Վանուց եւ
Խմբ. Բազմ. Հանդիսին

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ

(Ա. ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ)

Քանի մը տարիէ ի վեր, գոհութեամբ կը տեսնուի թէ մեր մէջ գաղղիերէն լեզուի լաւ ուսուցման համար պէտք եղող ամէն տեսակ դասագիրք հետզհետէ կը պատրաստուին, զանազան դիւրուսոյց եղանակաւ։

Այլ սակայն, աշխարհաբար Հայերէնէ ի գաղղիերէն դասական առձեռն բառարանի մը պէտքը միշտ զգալի էր ազգային վարժարանաց մէջ։

Այդ պակասը լեցունելու համար պատրաստած եմ ներկայ բառարանս, որ իւր դիւրատար ձեւով եւ դիւրաստաց գնով մեր ամէն վիճակի ուսանողաց եւ անհատից կրնայ օգտակար ըլլալ։

Յուսամ թէ Արգոյ Տնօրէնք եւ Ուսուցիչք ներողամիտ ըլլալով իմ ակամայ թերութեանց, կ՚ընդունին Բառարանս իրենց վարժարանաց մէջ, որով նպատակիս հասած կ՚ըլլամ։

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐՈՂՆ

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ

(Ա. ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ)

Քանի մը տարիէ ի վեր, գոհունակութեամբ կը տեսնուի թէ մեր մէջ գաղղիերէն լեզուի լաւ ուսուցման համար պէտք եղող ամէն տեսակ դասագիրք հետզհետէ կը պատրաստուին, զանազան դիւրուսոյց եղանակաւ։

Այլ սակայն, աշխարհաբար Հայերէնէ ի գաղղիերէն դասական առձեռն բառարանի մը պէտքը միշտ զգալի էր ազգային վարժարանաց մէջ։

Այդ պակասը լեցունելու համար պատրաստած եմ ներկայ բառարանս, որ իւր դիւրատար ձեւով եւ դիւրաստաց գնով մեր ամէն վիճակի ուսանողաց եւ անհատից կրնայ օգտակար ըլլալ։

Յուսամ թէ Ազգոյ Տեարքն եւ Ուսուցիչք ներողամիտ ըլլալով իմ ակամայ թերութեանց, կ'ընդունին Բառարանս իրենց վարժարանաց մէջ, որով նպատակիս հասած կ'ըլլամ։

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐՈՂՆ

ՀԱՄԱՌՕՏՈՒԹԻՒՆՔ

(ABRÉVIATIONS)

Անդմզն.	Անդամազննութիւն — anatomie.
բ. ա.	բառ արաբերէն — mot arabe.
բ. պ.	» պարսկերէն — » persan.
(ի բնստղծ.)	ի բանաստեղծութեան — dans la poésie.
յգ.	յոգնակի — pluriel.
պրս.	պարսկերէն — persan.
արբ.	արաբերէն — arabe.

adj.	adjectif — ածական.
» *poss.*	» possessif — ստացական ածական.
adv.	adverbe — մակբայ.
(astr.)	astronomie — աստեղաբաշխութիւն.
card.	cardinal — բացարձակ.
conj.	conjonction — շաղկապ
dém.	démonstratif — ցուցական.
f.	féminin — իգական.
fam.	familièrement — ընտանեբար.
fpl.	féminin pluriel — իգական յոգնակի.
(géog.)	géographie — աշխարհագրութիւն.
ind.	indéfini — անորիշ, անորոշ.
impers.	impersonnel — անդէմ.
interj.	interjection — ձայնարկութիւն.
inv.	invariable — անփոփոխ.
loc. lat.	locution latine — լատիներէն ասացուած.
m.	masculin — արական.
mpl.	» pluriel — արական յոգնակի.
num.	numéral — թուական.
n. p.	nom propre — յատուկ անուն.
(o. a.)	ortographe ancienne — հին ուղղագրութիւն.
(o. n.)	» nouvelle — նոր »
part. pass. / *pp.*	participe passé — անցեալ դերբայ.

pl.	pluriel — յոգնակի.
poss.	possessif — ստացական.
prép.	préposition — նախադրութիւն.
pron.	pronom — դերանուն.
s.	substantif — գոյական.
sf.	» féminin — գոյական իգական.
sfp.	» » pluriel — գոյական իգական յոգնակի.
sin.	singulier — եզակի.
sm.	substantif masculin — գոյական արական.
smp.	» » pluriel — » » յոգնակի.
V.	voyez — տես.
va.	verbe actif — բայ ներգործական.
vn.	» neutre — բայ չէզոք.
vpr.	» pronominal — բայ դերանուանական.
(théol.)	théologie — աստուածաբանութիւն.
(zool.)	zoologie — կենդանաբանութիւն.

☞ *Բառագիրքս գործածողներէ կը խնդրեմ որ չգտած բառերնին հաճին փնտռել ՅԱՒԵԼՈՒԱԾԻՆ մէջ։*

ԱՌՁԵՌՆ ԲԱՌԱԳԻՐՔ

ՀԱՅԵՐԷՆ-ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ

Ա

Ա *(aïp)*, première lettre de l'alphabet arménien et premier voyelle. || Un, une, unième, premier, [ière, *adj.*

Ա՜ Ա՜, ah! ah! *interj.*

ԱԲԱԿԱՅ, abaca, *sm.*

ԱԲԲԱՀԱՅՐ, abbé, *sm.*

ԱԲԲԱՅ, abbé, *sm.*

ԱԲԲԱՅԱԿԱՆ, abbatial, ale (*l. abbatiaux*), *adj.*

ԱԲԲԱՅԱՐԱՆ, abbaye (—գէէ), *sf.*

ԱԲԲԱՅՈՒԹԻՒՆ (պաշտօն, պատիւ աբբայի), abbatiat, *sm.* || — (կալուածք, հաս աբբայի), abbaye (—գէէ), *sf.*

ԱԲԲԱՍՈՒՀԻ, abbesse, *sf.*

ԱԲԵԹ (է—Լ), amadou, *sm.*

ԱԲԵԹԱՍՈՒՆԿ, agaric de chêne, polypore, amadouvier, *sm.*

ԱԲԵԹԵՆԻ, V. Աբեթասունկ։

ԱԲԵՂԱՑԱԳ, V. Աբեղուկ։

ԱԲԵՂԱՅ, moine, religieux, frocard, *sm.*

ԱԲԵՂԱՅՈՒԹԻՒՆ, monachisme, *sm.*

ԱԲԵՂԱՆՈՑ, moinerie, *sf.*

ԱԲԵՂԵԱՆ, frocaille, moinerie, *sf.*

ԱԲԵՂՈՒԿ, alouette huppée, *sf.*, cochevis (ֆօլշէԼէ), *sm.*

ԱԳԱՀ, avare, *s.* || —, avare, avaricieux, euse, tenace, chiche, *adj.*

ԱԳԱՀԱԲԱՐ, avarement, avaricieusement, chichement, *adv.*

ԱԳԱՀԱՄԻՏ, avaricieux, euse, *adj.*

ԱԳԱՀԱՆԱԼ, être ou devenir avare.

ԱԳԱՀԵԼ, être, devenir avare, faire l'avare, envier.

ԱԳԱՀՈՒԹԻՒՆ, avarice, ténacité, chicheté, *sf.*

ԱԳԱՂԱՂ, V. Աքաղաղ։ Պզտի —, V. Աքլոր։ Վայրի —, V. Ջախաքլոր։

ԱԳԱՆԵԼ, loger, *vn.*, se loger, *vpr.*, gîter, *vn.*, se gîter, *vpr.* V. Ագանիլ։

ԱԳԱՆԵԼԻ, mettable, portable, *adj.* || —, —ք, vêtement, habillement, *sm.*

ԱԳԱՆԻԼ, se vêtir, s'habiller, *vpr.* porter, *va.*, se porter, se costumer. *vpr.*, mettre, *va.*

ԱԳԱՊ, agape, *sf.*

1. **ԱԳԱՅ**, écourté. ée, écaudé, ée, [*adj.*

2. **ԱԳԱՅ**, colure, *sm.*

ԱԳԱՏԻ (քոյս մ'է), agati, *sm.*

ԱԳԱՐԱԿ, ferme, glèbe, campagne, *sf.*, champ, bien, *sm.* Վարձու բռնուած —, métairie, *sf.* Օրինատիպ —, ferme modèle. —Ն բրտի, champ du potier.

ԱԳԱՐԱԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, agrologie, *sf.*

ԱԳԱՐԱԿԱԲԱՇԽ, agronome, [*sm.*

ԱԳԱՐԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ, agronomie, *sf*.

ԱԳԱՐԱԿԱԳԷՏ, V. Ագարակաբաշխ ։

ԱԳԱՐԱԿԱԳԻՏԱԿԱՆ, agronomique, *adj*.

ԱԳԱՐԱԿԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, V. Ագարակաբաշխութիւն ։

ԱԳԱՐԱԿԻԿ, petite ferme, métairie, *sf*.

ԱԳԱՐԻԿՈՆ (տեսակ մը սունկ), agaric (ակարիք), *sm*.

ԱԳԱՒԵՆԻ (տեսակ մը ծառ), agave կամ agavé, *sm*.

ԱԳԵՎԱԶ(տեսակ մը չորքոտանի), kanguroo կամ kangurou կամ kangourou, *sm*.

ԱԳԵՏԷԳ, toug (թուկ) կամ touc (թուք), *sm*.

ԱԳԻ, queue (քէօ), *sf*.

ԱԳՈՑՑ, anneau, *sm*.

ԱԳՈՆ, combat, *sm*.

ԱԳՈՆԱՐԱՐ, agoniste, *sm*.

ԱԳՈՆԻ, agonistique, *adj*.

ԱԳՈՒԳԱՑ, conduit, *sm*. || canal, aqueduc, *sm*.

1. **ԱԳՈՒՌ** (փօմ), paume, *sf*.

2. **ԱԳՈՒՌ** (թուղլա), V. Աղիւս ։

ԱԳՈՒՑԱՆԵԼ, vêtir, habiller, costumer, *va*. || enchâsser, emboiter, monter, *va*. || loger, gîter, *va*.

ԱԳՈՒՑՈՒՄ, **ԱԳՈՒՑՈՒՄՆ**, } emboiture, *sf*.

ԱԳՌԱՒ (գորպօ), corbeau, *sm*. —ու ձագ, corbillat, *sm*. Սեւ —, V. Որի ։ —ը կը կռչէ, կը կռնչէ, կը զռզռայ, le — croasse.

ԱԳՌԱՒԱԿՏՈՒՑ, coracoïde, *sf*.

ԱԳՐԻ (միջատ մ'է), agrie, *sm*.

1. **ԱԳՌԱՒՈՒԿ** (տեսակ մը նաւակ), grapin կամ grappin, croc (քրօ), *sm*.

2. **ԱԳՌԱՒՈՒԿ** (քրօշէ ռօսինեօլ), crochet, rossignol, *sm*.

ԱԳՐԻՈՊ (զիշերային միջատ մ'է), agriops *(zool.)*, *sm*. || — (ձուկն մ'է), agriope *(zool.)*, *sm*.

ԱԳՐԻՊՊԱ, agrippa *(méd.)*, *sm*.

ԱԴԱԳ (անկիւններ չափելու չարժուն քանոն), alidade, *sf*.

ԱԴԱՄԱԹԶԵՆԻ, bananier, *sm*.

ԱԴԱՄԱԹՈՒԶ, banane, *sf*.

ԱԴԱՄԱՆԴ (տիամա), diamant, *sm*. Ջուրը գեղեցիկ —, — d'une belle eau.

ԱԴԻՆ (դրախտ), paradis, paradis terrestre, éden (էտէն'), *sm*.

ԱԴԻՆԱՑԻՆ, édénien, ienne, édénique, *adj*.

ԱԶԱԶԱՆԱԼ (չորնալ), se sécher, se dessécher, *vpr*.

ԱԶԱԶԵԼ (չորցունել), sécher, dessécher, *va*.

ԱԶԱԶԻԼ, V. Ազազանալ ։

ԱԶԱԶՈՒՆ (չոր), sec (սէք), *m*. sèche (սէշ), *f*., aride, *adj*.

ԱԶԱՏ, libre, indépendant, ante, franc, *m*. franche, *f*. *adj*. || exempt, empte, franc, franche, dégagé, ée, *adj*. || hardi (հարտի), ie, *adj*, || noble, *adj*. — (ձեռք, վրձին), libre, *adj*. || —, noble, *sm*. — ըլլալ (զբաղմունքէ), se désocuper, *vpr*.

ԱԶԱՏԱԲԱՐ, librement, en liberté, en toute liberté, en pleine liberté, *adv*. || noblement, *adv*.

ԱԶԱՏԱԲԵՐԱՆ, franchement, *adv*.

ԱԶԱՏԱԳԻՐ, affranchi, ie, *s*.

ԱԶԱՏԱԳՐԵԼ, affranchir, *va*.

ԱԶԱՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, affranchissement, *sm*.

ԱԶԱՏԱԴԷՄ, hardiment, *adv*.

ԱԶԱՏԱԶԳԻ, noble, *adj*. || gentilhomme *(pl. gentilshommes)*, *sm*. — լինել, ըլլալ, être né libre.

ԱԶԱՏԱԽՈՀ, libertin, ine, *adj*.

ԱԶԱՏԱԾԻՆ, ingénu, ue, *adj*. et *s*. — լինել, ըլլալ, être né libre

ԱԶԱՏԱԾՆՈՒԹԻՒՆ, ingénuité, *sf*.

ԱԶԱՏԱԿԱՆ, libéral, ale *(pl. libéraux)*, *adj*.

ԱԶԱՏԱՄԻՏ, libéral, libre penseur, *sm*.

ԱԶԱՏԱՆԱԼ, s'affranchir, s'émanciper, se soustraire, *vpr*.

ԱԶԱՏԱՆՑ, V. Անգազիր (վաճառաց)։ [bértin, ine, *adj*.

ԱԶԱՏԱՍԷՐ, libéral, *sm*. || li-

ԱԶԱՏԱՍՊԱՆ, liberticide, *adj*.

ԱԶԱՏԱՏՈՀՄ, noble, *s*. [*sf*.

ԱԶԱՏԱՏՈՀՄՈՒԹԻՒՆ, noblesse,

ԱԶԱՏԱՐԱՐ, libérateur, trice, sauveur, *s*.

ԱԶԱՏԵԼ, sauver, délivrer, *va*. ||affranchir, émanciper, *va*. || exempter, dégager, débarrasser de, défaire de, *va*. — բանտէն, élargir, *va*. Կարօտութենէ —, mettre à l'abri du besoin. — (պարտքէն), acquitter, *va*. Մէկուն կեանքն —, sauver la vie à quelqu'un.

ԱԶԱՏԻԼ, se sauver, se délivrer, *vpr*. || s'affranchir, *vpr*. || se débarrasser de, se défaire de, *vpr*. Կարօտութենէ —, se mettre à l'abri du besoin. — (պարտքէն), s'acquitter, *vpr*. Քիչով — ([illegible]), en être quitte pour, en sortir à bon marché.

ԱԶԱՏԻՉ, V. Ազատարար։ — (նաւաբեկելոց, ընկղմելոց), sauveteur, *sm*.

ԱԶԱՏԱԾԻՆ, ingénu, ue, *adj*. et *s*. — լինել, ըլլալ, être né libre.

ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ, liberté, *sf*. || exemption, *sf*. || délivrance, *sf*., privilège, affranchissement, *sm*., émancipation, *sf*., || franchise, *sf*. — բանտէ, élargissement, *sm*. — հարկերէ, V. Ապահարկութիւն։ — խնամակալի տեսչութենէ, V. Չերբազատութիւն։ Ազատութեամբ. V. Ազատօրէն։

ԱԶԱՏՈՒՄ, **ԱԶԱՏՈՒՄՆ**, } délivrance, *sf*. — բանտէ, élargissement, *sm*.

ԱԶԱՏՔԵՂ ([illegible]), persil ([illegible]) *sm*.

ԱԶԱՏՕՐԷՆ, librement, en liberté, en toute, en pleine liberté, *adv*. || noblement, *adv*. [*sf*.

ԱԶԱՐԻՈՆ (տունկ մ'է), tanaisie,

ԱԶԳ, nation, *sf*., peuple, *sm*. ||génération, *sf*., degré, *sm*. race, *sf*. || genre, *sm*. || espèce, sorte, *sf*. || âge, *sm*. || manière, façon, *sf*. Էգ —ն, — կանանց, le beau sexe ([illegible]), le sexe. —է ի —, d'âge en âge, de génération en génération. — մարդկան, մարդկային, le genre humain.

ԱԶԳԱԲԱՆ, généalogiste, *sm*.

ԱԶԳԱԲԱՆԱԿԱՆ, généalogique, *adj*. [*sf*.

ԱԶԳԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, généalogie,

ԱԶԳԱԳԻՐ, ethnographe, *sm*.

ԱԶԳԱԳՐԱԿԱՆ, ethnographique, *adj*. [phie, *sf*.

ԱԶԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ethnogra-

ԱԶԳԱԽԱՌՆ, parent, ente, *s*.

ԱԶԳԱԽԱՌՆԻԼ, entrer dans une famille.

ԱԶԳԱԽՕՍ, ethnologue, *sm*.

ԱԶԳԱԽՕՍԱԿԱՆ, ethnologique, *adj*. [*sf*.

ԱԶԳԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, ethnologie,

ԱԶԳԱԿԱՆ, parent, ente, *s*. —ք, les parents, parentèle, *sf*. — լինել, ըլլալ, être parent, allié, appartenir, *vn*., s'allier, *vpr*.

ԱԶԳԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, parenté, *sf*. || parentage, *sm*., parentèle, *sf*. ||consanguinité, *sf*.

ԱԶԳԱԿԱՆՈՒՀԻ, parente, *sf*.

ԱԶԳԱԿՑԻԼ, s'allier, s'unir par parenté, *vpr*.

ԱԶԳԱՀԱՄԱՐ, généalogie, *sf*.

ԱԶԳԱՀԱՄԱՐԱԿԱՆ, généalogique, *adj*. [*sf*.

ԱԶԳԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, extinction,

ԱԶԳԱՅԻՆ, national, ale (*pl. nationaux*), *adj*.

ԱԶԳԱՅՆԱՊԷՍ, nationalement, *adv*. [*sf*.

ԱԶԳԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, nationalité,

ԱԶԳԱՆՈՒՆԱԿԱՆ (բառ), ethnique, *adj*.

ԱԶԳԱՃԱՂԱԽ, incestueux, euse, *adj*. *Des regards* —.

ԱԶԳԱՊԵՏ, ethnarque, *sm*. [*sf*.

ԱԶԳԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, ethnarchie,

ԱԶԳԱՊԻՂԾ, incestueux, euse, *adj*. || inceste, *s*.

ԱԶԳԱՊՂԾԱԿԱՆ, inceste, *adj*.

ԱԶԳԱՊՂԾՈՒԹԻՒՆ, inceste, *sm*. Ազգապղծութեամբ, incestueusement, *adv*.

ԱԶԳԱՏՈՀՄ, parenté, *sf*.

ԱԶԳԻ ԱԶԳԻ (տեսակ տեսակ), différent, ente, divers, erse, *adj*.

ԱԶԳՈՒԹԻՒՆ, V. Ազգայնութիւն ։

ԱԶԴ, avis (ավի), *sm*., annonce, *sf*., éveil, *sm*., — տալ, ընել, donner avis, avertir, faire savoir, dénoncer, *va*. [*sf*.

ԱԶԴԱԳԻՐ, affiche, sommation,

ԱԶԴԱԳԻՐ, V. Ազդարար ։

ԱԶԴԱԳՐԵԼ, afficher, *va*.

ԱԶԴԱԳՐՈՂ, afficheur, *sm*.

ԱԶԴԱԿ, agent, *sm*.

ԱԶԴԱՐԱՐ, moniteur, *sm*. Օսմանեան —, — ottoman. Արեւելեան —, — oriental. [*sf*.

ԱԶԴԱՐԱՐԱԳԻՐ, lettre d'avis,

ԱԶԴԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, avis (ավի), *sm*. || avertissement, éveil, *sm*., dénonciation, sommation, représentation, *sf*.; avis au lecteur, *sm*. — (եպիսկոպոսի բանադրանքէ յառաջ), monition, *sf*. Ազդարարութեան գիր, V. Ազդագիր ։

ԱԶԴԵԼ, donner avis, avertir, faire savoir, *va*. || influer, *vn*., influencer, *va*., opérer, agir, *vn*. ||inspirer, verser, suggérer, dicter, *va*. || pouvoir, *va*.

ԱԶԴԵԼԻ, sensible, sensitif, ive, *adj*. || palpable, *adj*.

ԱԶԴԵՑԻԿ, V. Ազդեցիկ ։

ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆ, efficacité, énergie, *sf*., effet, contre-coup (*pl*. des *contre-coups*), *sm*., force, action, *sf*. || influence, atteinte, *sf*., ascendant, empire, instinct, *sm*., importance, inspiration, suggestion, *sf*. — բնական, instinct, sentiment, *sm*. — ընել, faire sensation. Աղէկ, գէշ — ընել, faire un bon, un mauvais effet. Ազդեցութեան տէր է, — ունեցող մարդ է, c'est un homme important.

ԱԶԴԵՒՈՐ, sensible, *adj*.

ԱԶԴԻՉ, inspirateur, trice, *adj*.

ԱԶԴՈՂ, sûr, *m*. sûre, *f*. *adj*. V. Ազդիկ ։ [nergiquement, *adv*.

ԱԶԴՈՂԱԲԱՐ, avec énergie, é-

ԱԶԴՈՂԱՊԷՍ, avec efficacité, efficacement, *adv*.

ԱԶԴՈՂՈՒԹԻՒՆ, efficacité, *sf*. || suggestion, *sf*.

ԱԶԴՈՑ, efficace, énergique, *adj*. || sensible, *adj*.

ԱԶԴՈՒ, V. Ազդոյ ։ — կերպով, V. Ազդողապէս ։

ԱԶԴՈՒՄ, **ԱԶԴՈՒՄՆ**, influence, *sf*. || instinct, *sm*. || sensation, *sf*. || suggestion, *sf*. — բնական, instinct, sentiment, *sm*. Կանխաւ —, pressentiment, *sm*.

ԱԶԴՐ (գօ—ր), cuisse, *sf*.

ԱԶԴՐԱԲԵԿ, déhanché, ée, *adj*.

ԱԶՆ, nation, *sf*.

ԱԶՆԻՒ, noble, gentil, ille, gent, *m*. gente, *f*., excellent, ente, exquis, ise, bon, *m*. bonne, *f*., gracieux, euse, fin, *m*. fine, *f*. *adj*. || —, noble, *sm*.

ԱԶՆՈՒԱԲԱՐ, avec noblesse, noblement, *adv*. [*adj*.

ԱԶՆՈՒԱԳՈՅՆ, meilleur, eure,

ԱԶՆՈՒԱԳՈՒԹ, bon, *m*. bonne, *f*. *adj*.

ԱԶՆՈՒԱԶԳԻ, noble, *adj*. [*sf*.

ԱԶՆՈՒԱԶԳՈՒԹԻՒՆ, noblesse,

ԱԶՆՈՒԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, aristocratie (արիստօքրասի), *sf*.

ԱԶՆՈՒԱԿԱՆ, noble, *adj*. || gentil, ille, *adj*. || généreux, euse, éle-

vé, ée, *adj.* || —, noble, *sm.* Աննշան —, gentillâtre, *sm.* Այր —, gentilhomme (*pl. gentilshommes*), *sm.*

ԱԶՆՈՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, noblesse, *sf.* || générosité, *sf.* || gentilhommerie, *sf.*

ԱԶՆՈՒԱԿԱՆՕՐԷՆ, noblement, *adj.* || généreusement, *adv.*

ԱԶՆՈՒԱՆԱԼ, devenir bon կամ meilleur, se bonifier, *vpr.*, abonnir, *vn.*, s'abonnir, *vpr.*

ԱԶՆՈՒԱՊԱՇՏՕՆ, pieux, euse, *adj.*

ԱԶՆՈՒԱՊԵՏԱԲԱՐ, aristocratiquement, *adv.*

ԱԶՆՈՒԱՊԵՏԱԿԱՆ, aristocratique, *adj.* || aristocrate, *adj.* —, aristocrate, *s.*

ԱԶՆՈՒԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, aristocratie, *sf.*

ԱԶՆՈՒԱՊԷՍ, noblement, *adv.*

ԱԶՆՈՒԱՏՈՀՄ, noble, *adj.*

ԱԶՆՈՒԱՏՈՀՄՈՒԹԻՒՆ, noblesse, *sf.*

ԱԶՆՈՒԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, anoblissement, *sm.*

ԱԶՆՈՒԱՑՈՒՆԵԼ, rendre bon կամ meilleur, bonifier, abonnir, *va.* || ennoblir, *va*

ԱԶՆՈՒՈՒԹԻՒՆ, noblesse, *sf.* || bonté, gentillesse, gracieuseté, finesse, *sf.* || excellence, *sf.*

ԱԶՈԽ ([illegible]), verjus ([illegible]), *sm.*

ԱԶՈԽԱՋՈՒՐ, verjus, *sm.*

ԱԶՈԽԱՑՈՒՄ, } (գինւոյ), besaigre, *sm.*
ԱԶՈԽԱՑՈՒՄՆ, }

ԱԹԱՐ, argol, *sm.*

1. **ԱԹԵՆԷՈՆ** (ժողովարան բանաստեղծից եւ հռետորաց), athénée, *sm.*

2. **ԱԹԵՆԷՈՆ** (տեղի դասախօսութեան կամ ընթերցման գիտնոց եւ գրագիտաց), athénée, *sm.*

ԱԹԵՐԱՑ ([illegible]), bouillie, *sf.*

ԱԹԼԵՏԱՑ ([illegible]), athlète, *sm.*

ԱԹՈՌ, chaise, *sf.*, siège, *sm.* — (թագաւորի), trône, *sm.* — եպիսկոպոսի եկեղեցւոյ մէջ, chaire, *sf.* — սրբոյն Պետրոսի, chaire de saint Pierre. Սուրբ —, առաքելական —, — Հռովմայ քահանայապետին, le saint-siège, le siège apostolique, la chaire apostolique. — վարժապետի ի դպրոցս, chaire, *sf.* — դատաւորի, tribunal, siège, *sm.* — ծալածոյ, siège pliant, *sm.* — Նստելոյ ի պէտս, կարիքի —, chaise percée, chaise, selle nécessaire, *sf.*

ԱԹՈՌԱԳՈՐԾ, chaisier, *sm.*

ԱԹՈՌԱԿ, tabouret, *sm.*, selle, *sf.*

ԱԹՈՌԱԿԱԼ, vicaire, *sm.*

ԱԹՈՌԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, vicairie, *sf.*, vicariat, *sm.*

ԱԹՈՌԱԿԻՑ, assesseur, *sm.*

ԱԺԱՆ, à bon marché, à bon compte, *adv.*

ԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ, le bon marché, *sm.*, vileté, *sf.* — ը փորձեց զիս, le bon marché m'a tenté.

ԱԺՆ ([illegible]), fêlure, *sf.*

ԱԼ, aussi, encore, *adv.* — աղէկ, tant mieux. — գէշ, tant pis. Անգամ մ՚ —, encore une fois.

ԱԼԱԲԱՍՏՐ (յոյժ ճերմակ քար մ՚է), albâtre, *sm.*

ԱԼԵՔՍԻ (բոյս մ՚է), alyxie, *sf.*

ԱԼԵՒԷՋՔ, ondoiement, *sm.*

ԱԼԵՒՈՐ, vieux, vieillard, *sm.*

ԱԼԵՒՈՐԱԿ (տունկ մ՚է), marum (մարօմ), *sm.*

ԱԼԵՒՈՐԵԱԼ, blanchi, ie, fleuri, ie, *adj.* — մօրուք, barbe fleurie.

ԱԼԵՒՈՐԵԼ, grisonner, blanchir, *vn.* || devenir vieux, vieillir, *vn.*

ԱԼԵՒՈՐՈՅԹ, vieillesse, *sf.*

ԱԼԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, vieillesse *sf.*

ԱԼԷԼՈՒԻԱ (օրհնեցէք զՏէր), alleluia (*pl. alleluias*), *sm.*

ԱԼԷԽԱՌՆ, grison, onne, *adj.*

ԱԼԷԾԱԾԱՆ, flottant, ante, *adj.*

ԱԼԷԾԱՂԻԿ, grisonnant, ante, fleuri, ie, *adj.* — (ճերմակ) մօրուք, barbe fleurie.

ԱԼԷԾՈՒՓ, flottant, ante, *adj.*

ԱԼԷԿԵՐՊ, ondé, ée, *adj.* || ondoyant, ante, *adj.* || ondulatoire, *adj.*

ԱԼԵԿՈԾ, orageux, euse, *adj*.
ԱԼԵԿՈԾՈՒԹԻՒՆ, orage, *sm*.
ԱԼԵՁԵՒ, ondulatoire, *adj*.
ԱԼԵՒԼԸԼԿԻԼ ([illegible]), minauder, *vn*.
ԱԼԵՒԼԸԼՈՒԿ ([illegible]), minaudier, ière, *s*. et *adj*.
1.**ԱԼԻՋ** (բոյս մ'է), alysie, *sf* ‖ — (միջատ մ'է), alysie, *sf*.
2.**ԱԼԻՋ** (պտուղ մ'է), alise կամ alize, *sf*. [կամ alizier, *sm*.
ԱԼԻՋԵՆԻ (ալիզի ծառ), alisier
ԱԼԻՍ ([illegible]) halys, halyde, *sm*. [*sm*.
ԱԼԻՏ (տեսակ մը գորտ), alyte,
ԱԼԻՒՐ ([illegible]), farine, *sf*. — գեր-մակ, ճերմակ — ([illegible]), gruau *sm*. — ցանել, poudrer de —, enfariner, fariner, *va*.
ԱԼԻՒՐԱԼԻՑ, couvert de farine, farineux, euse, *adj*.
ԱԼԻՒՐԱՑԻՆ, qui contient de la farine, farineux, euse, *adj*.
ԱԼԻՒՐԱՆՄԱՆ, qui ressemble à la farine, farineux, euse, *adj*.
ԱԼԻՒՐԱՎԱՃԱՌ, marchand de farine, farinier, *sm*.
ԱԼԻՒՐԱՏԵՍԱԿ, de la nature de la farine, farineux, euse, *adj*.
ԱԼԻՒՐԱԽՈՐ, couvert de farine, farineux, euse, *adj*.
ԱԼԻՒՐՈՏ, couvert de farine, farineux, euse, *adj*.
ԱԼԻՒՐՈՏԵԼ, poudrer de farine, enfariner, fariner, *va*.
ԱԼԻՒՐՈՏԻԼ, se couvrir de farine, s'enfariner, *vpr*.
1.**ԱԼԻՔ**, flot, *sm*., vague, onde, *sf*. Մանր —, ride, *sf*. Բարկացայս —, les flots irrités. [*sf*.
2.**ԱԼԻՔ** (ծերութիւն), vieillesse,
ԱԼԿԱՊՏՈՆ, alcapton, *sf*.
ԱԼԿԵԱ (բոյս մ'է), alcée, *sf*.
ԱԼԿԻՈՆ (ծովային թռչուն մ'է, ծիծռան նման), alcyon ([illegible]), *sm*. [azerole, *sf*.
1.**ԱԼՈՃ** (վայրի խնձոր. [illegible]),
2.**ԱԼՈՃ** } (փոքրիկ այծ), petite
ԱԼՈՋ } chèvre, chevrette, *sf*.
ԱԼՈՅ (կորիզէն չբաժնուող դեղձ) pavié, *sf*,
ԱԼՈՒՅՔ, fond, profond, *sm*.
ԱԼՊԱԿ (տեսակ մը չորքոտանի), alpaca, *sm*.
ԱԼՖ } (առաջին նշանագիր
ԱԼՖԱ } այբուբենից), alpha, *sm*.
ԱԼՖԱԲԵՏՔ, alphabet, *sm*.
ԱԼՔ, fond, profond, *sm*., entrailles, *sfp*.
ԱԼՔԻՄԻԱ, alchimie, *sf*.
ԱԼՔՈՀԼ, alcool կամ alcohol, *sm*. [*sf*.
ԱԼՔՈՌՆԷ (բոյս մ'է), alchornée,
ԱԽԱՄԱԽ ([illegible]), benêt, *adj*. et *sm*. ‖ animal, *sm*. ‖ simple, *adj*.
ԱԽԱԺԻՔ } ([illegible]), dépôt, *sm*.,
ԱԽԱԺԻՆՔ } fèces ([illegible]), *smp*.
ԱԽՈՅԵԱՆ, V. Ախոյեան [կից.
ԱԽՈՅԵԱՆԱԿԻՑ, V. Ախոյեանա-
ԱԽՈՅԵԱՆ, champion, *sm*. ‖ trophée, *sm*. [*sf*.
ԱԽՈՅԵԱՆԱԿԱՆ ՏԵՂԻ, arène,
ԱԽՈՅԵԱՆԱԿԻՑ, émule, rival, ale (*pl*. *rivaux*), concurrent, ente, *adj*. [condriaque, *adj*.
ԱԽՈՆԴՐԱՆՈՑ ([illegible]), hypo-
ԱԽՈՆԴՐԱՆՈՑՈՒԹԻՒՆ ([illegible]), hypocondrie, *sf*.
ԱԽՈՆԴՐԱՆՔ } ([illegible]),
ԱԽՈՆԴՐԻՔ } hypocondre, *sm*.
ԱԽՈՌ, écurie, *sf*. [*sm*.
ԱԽՈՌԱՊԱՆ, garçon d'écurie,
ԱԽՈՌԱՊԵՏ, écuyer, *sm*. — արքունի, — cavalcadour, grand —.
ԱԽՈՐԺ, plaisant, ante, favori, ite, *adj*. [avec plaisir, *adv*.
ԱԽՈՐԺԱԲԱՐ, agréablement,
ԱԽՈՐԺԱԿ, appétit, *sm*. Խանգարուած —, — dépravé, pica, *sm*. — ունենալ, avoir —, de l'—. Բարի — (անուշներ ըլլայ), bon —. —ը բանալ, ճարժել, ouvrir l'—.
ԱԽՈՐԺԱԿԱՆ, agréable, plaisant, ante, doux, *m*. douce, *f*.

adj. || appétissant, ante, *adj*, || flatteur, euse, *adj*. || —ն, agréable, *sm*. [*adj*.

ԱԽՈՐԺԱՀԱՄ, savoureux, euse,

ԱԽՈՐԺԱԿ, goût, *sm*. — կերակրոց, appérit, *sm*. Ախորժանօք, avec appétit, *adv*. || avec plaisir, *adv*.

ԱԽՈՐԺԱԲՈՐԲ, appétissant, ante, ragoûtant, ante, *adj*. — համեմանք, saupiquet, *sm*.

ԱԽՈՐԺԵԼ, prendre à goût, goûter, aimer, aimer à, *va*., se plaire à, se complaire dans, *vpr*., prendre plaisir à, prendre du plaisir à quelque chose. Ախորժելով, avec plaisir, à plaisir, d'affection, savoureusement, *adv*.

ԱԽՈՐԺԵԼԻ, agréable, riant, ante, plaisant, ante, ragoûtant, ante, *adv*. — կերպով, V. Ախորժաբար։

ԱԽՈՐԺՈՒՄ, **ԱԽՈՐԺՈՒՄՆ**, } affection, *sf*.

ԱԽՈՐԺՔ, plaisir, *sm*. || appétit, *sm*.

ԱԽՏ, mal, *sm*. (*pl.maux*), maladie, infirmité, *sf*. || passion, affection, *sf*. || vice, *sm*. Տարափոխիկ, փոխադրական—, contagion, *sf*. Ափրոդիտեան, պատղեան —, maladie vénérienne, mal vénérien.

ԱԽՏԱԲԱՆ, pathologiste, *sm* [*adj*.

ԱԽՏԱԲԱՆԱԿԱՆ, pathologique,

ԱԽՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, pathologie,

ԱԽՏԱԲԵՐ, morbifique, *adj*. [*sf*.

ԱԽՏԱԳՈՒՇԱԿ (նշան), diagnostique, *adj*. [ficié, ée, *adj*.

ԱԽՏԱԺԷՏ, malade, *s*. || malé-

ԱԽՏԱԺԷՏՈՒԹԻՒՆ, cachexie (*ké-chè-ksi*), *sf*.

ԱԽՏԱՃԱՆԱՉՈՒԹԻՒՆ, diagnostic (*di-agh-nos-tik*), *sm*.

ԱԽՏԱՄՈԼ, vicieux, euse, *adj*.

ԱԽՏԱՆԻՇ, **ԱԽՏԱՆՇԱՆ** } symptôme, (*sein-tôm*), *sm*.

ԱԽՏԱՐՄՈՂ (*a-stro-lo-jy*), astrologue, *sm*. [logie, *sf*.

ԱԽՏԱՐՔ (*a-stro-lo-ji*), astro-

ԱԽՏԱՏԵԱԼ, malade, *adj*.

ԱԽՏԱՑՈՅՑ, pathognomonique, *adj*. — (նշան), V. Ախտագուշակ.

ԱԽՏԱՒՈՐ, morbide, *adj*. —(ձի) vicieux, euse, *adj*.

ԱԾ (*bou-tur*), bouture, *sf*. plançon, *sm*. — տնկել, bouturer, *va*.

ԱԾԱԿԱՆ, adjectif, *sm*. [*adv*.

ԱԾԱԿԱՆՈՐԷՆ, adjectivement,

ԱԾԱՆՑ, dérivé, ée, *adj*. || dérivation, *sf*.

ԱԾԱՆՑԱԿԱՆ, dérivé, ée, *adj*.

ԱԾԱՆՑԵԱԼ (բայ), dérivatif, *adj*.

ԱԾԱՆՑԵԼ, dériver, *va*.

ԱԾԱՆՑԻԼ, dériver, *vn*.

ԱԾԱՆՑՈՒՄ, **ԱԾԱՆՑՈՒՄՆ**, } dérivation, *sf*.

ԱԾԵԼ, porter, apporter, mener, amener, *va*. || causer, *va*. Կին —, V. Ամուսնանալ։ Ձու, հաւկիթ —, pondre, *va*.

ԱԾԵԼԵԼ, V. Աւելել։

ԱԾԵԼԻ, rasoir, *sm*.

ԱԾԻԼԵԼ, faire la barbe, raser, *va*. Մօրուքն —, faire la barbe, barbifier, *va*. Իւր մօրուքն —, se faire la barbe, *vpr*., barbifier, *vn*.

ԱԾԻԼՈՒԻԼ, faire sa barbe, *va*., se faire la barbe, se raser, *vpr*.

ԱԾԽԱԲԵՐ (երկիր), carbonifère, *adj*.

ԱԾԽԱԳՈՐԾ, celui qui fait du charbon, charbonnier, *sm*. —կին, celle qui fait du charbon, charbonnière, *sf*.

ԱԾԽԱԳՈՐԾՆՈՑ, lieu où l'on fait le charbon, charbonnière, *sf*.

ԱԾՈՒԽ (*char-bon*), charbon, *sm*. [*sm*.

ԱԾԽԱԿԱՌՔ, tender (*tan-dèr*),

ԱԾԽԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, charbonnage, *sm*. [charbonnage, *sm*.

ԱԾԽԱՀԱՆՔ, mine de houille,

ԱԾԽԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, maladie du blé, *sf.*, charbon, *sm.*, nielle, *sf.*

ԱԾԽԱՆԱԼ, devenir charbon, se réduire en charbon, se carboniser, se charbonner, *vpr.*

ԱԾԽԱՎԱՃԱՌ, celui qui vend du charbon, charbonnier, *sm.* — կին, celle qui vend du charbon, charbonnière, *sf.*

ԱԾԽԱՏՈՒՆ (քէօմիւրլիւք), charbonnier, *sm.*

ԱԾԽԱՑՈՒՄ, } carbonisation,
ԱԾԽԱՑՈՒՄՆ, } *sf.*

ԱԾԽԱՑՈՒՆԵԼ, réduire en charbon, carboniser, charbonner, *va.*

ԱԾԽԱՓՈՇԻ, poudre de charbon, *sf.*

ԱԾԽԱՔԱՐ, anthracite, *sm.*

ԱԾՈՒ (բաղչա), couche, *sf.*, carré, *sm.* Երկայնանձեւ —, planche, *sf.* — առեզզէմ, ados (...), *sm.*

ԱԾՈՒԽ (քէօմիւր), charbon, *sm.* Ց— դարձունել, V· Ածխացունել Ց— դառնալ, V. Ածխանալ: Ածխով սեւցունել, noircir, exquisser avec du charbon, carbonner, *va.*

ԱԿԱԴԻՄԱԿԱՆ, académique, *adj.* — օրինակաւ, պայմանաւ, V. Ակադիմօրէն:

ԱԿԱԴԻՄԻԱ, académie, *sf.*

ԱԿԱԴԻՄՕՐԷՆ, académiquement, *adv.*

ԱԿԱԴՋԵԼ (լեցունել), charger,

1. **ԱԿԱՄԱՅ**, involontaire, forcé, ée, *adj.*

2. **ԱԿԱՄԱՅ**, sans le vouloir, involontairement, à regret, à contre-cœur, à son corps défendant, *adv.* Թէ' կամօք թէ' —, bon gré, mal gré.

ԱԿԱՆ (լաղըմ), fosse d'aisances, *sf.* — (պատերազմի) V. Նաղմ: — հատանել, miner, *va.* V. Ականային: [*sf.*

ԱԿԱՆԱԿԱԳ ՁԱՐԴԻՔ, joaillerie,

ԱԿԱՆԱԿԻՑ, limpide, cristallin, inc, pur, *m.* pure, *f.*, clair, aire, *adj.* [mineur, *sm.*

ԱԿԱՆԱՀԱՏ (լաղըմճը ...),

ԱԿԱՆԱՄՈՄ (...), propolis (...), *sf.*

ԱԿԱՆԱՏ, souricière, *sf.* — մկանց, V. Ձինեդ: — կատուի, chatière, *sf.*

ԱԿԱՆԱՏԵՍ, témoin, *sm.* — վկայ, — oculaire. — ըլլալ, voir, *va.* — ըլլալով, oculairement, de visu, *adv.*

ԱԿԱՆԱՒՈՐ, insigne, distingué, ée, illustre, renommé, ée, *adj.*

ԱԿԱՆԹ (տունկ մ'է. ...), V. Արջամասզին:

ԱԿԱՆԹԱԿ, acanthe, *sf.* [*sf.*

ԱԿԱՆՈԴՔ, yeux. *smp.*, vue,

ԱԿԱՆՈՑ, moyeu (*pl. moyeux*), *sm.*

1. **ԱԿԱՆՋ**, oreille, *sf.* Ձկան—, V. Սյակակնջ: — արջոյ, V. Ականջեակ: — ներք բանալ (մտադրութեամբ ունկնդիր ըլլալ), ouvrir l'—, les —s. —ը ծանր ըլլալ, être dur d'—. Բարակ — ունենալ, avoir l'— fine. Մէկուն —ը քաշել, tirer les —s à quelqu'un. Մէկուն —ն ի վայր կախուած ըլլալ, être toujours pendu aux —s de quelqu'un. Բոլորովին —կերի, être tout—, —s. —է —, d'—à —. V. Բլբակ (2):

2. **ԱԿԱՆՋ** (փորիկ խոռ ծածկու), anse, *sf.*

ԱԿԱՆՋԱԼՈՒՐ (վկայ), auriculaire (témoin), *adj.*

ԱԿԱՆՋԱԿԱՆ, auriculaire, *adj.*

ԱԿԱՆՋԱՄՈՒԾ (...), perce-oreille (*pl.* des *perce-oreilles*), *sm.*, forficule auriculaire, *sf.*

ԱԿԱՆՋԱՅԻՆ, } auriculaire, *adj.*
ԱԿԱՆՋԱՑ, }

ԱԿԱՆՋԱՑԱՒ, } mal, douleur
ԱԿԱՆՋԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ } d'oreille, otalgie *sf.*

ԱԿԱՆՋԽԵԱԿ (բոյս մ'է), oreille d'ours, auricule, *sf.*

ԱԿԱՆՋԵԼ, V. Մտիկ ընել — (բժշկաց), ausculter, *va.*

ԱԿԱՆՋԵՂ, oreillard, arde, *adj.*

ԱԿԱՆՋԲԹՈՒ, lobe de l'oreille, *sm.*

ԱԿԱՆՋԿՐԿԻՏ (Քիւլաք), cure-oreille (*pl.* des *cure-oreilles*), *sm.*

ԱԿԱՆՋՄՏՈՒԿ, V. Ականջա-մուտ։

ԱԿԱՆՋՈՒԿ (բոյս մ'է), Ականջ-եակ։

ԱԿԱՆՋՈՒՄ, ԱԿԱՆՋՈՒՄՆ, } auscultation, *sf.*

ԱԿԱՌՆ (բերդ. Գուլէ, Հիսար), citadelle, *sf.*

ԱԿԱՏ (ազնիւ քար մ'է. Աքիգ-թաշի), agate, *sf.*

ԱԿԱՏԵՂԷՆ, agate, *sf.*

ԱԿԸՆՋԱՏ, écourté, ée, *adj.*

ԱԿԻՇ, crochet, *sm.*

1. ԱԿՆ, œil (Գօզ), (*pl.* des *yeux*), *sm.* || maille, *sf.* Ակամբ լոկով, à l'œil nu. — առնել, avoir égard, respecter, *va.* — առնուլ, avoir égard. || se partialiser, *vpr.* — տալ, voir, *va.* — տալ բանտարկելոց, visiter les prisonniers. — ունել, espérer, attendre à, *va.*

2. ԱԿՆ, pierre précieuse, *sf.*

3. ԱԿՆ, fontaine, *sf.*

ԱԿՆԱԲՈՅԺ, oculiste, *sm.*

ԱԿՆԱԳՈՐԾ, joaillier, ière, *s.*, lapidaire, *sm.*

ԱԿՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, joaillerie, *sf.*

ԱԿՆԱԴԷՏ (աչքին ներքին կողմը զննելու գործիք), ophtalmoscope, *sm.*

ԱԿՆԱՋՕՂ (աչքին դրսի լորձնուտ մաշկը), conjonctive, *sf.*

ԱԿՆԱՋՕՂԱՏԱՊ, conjonctivite, *sf.*

ԱԿՆԱԽՏԻՂ, éblouissant, ante, *adj.*

ԱԿՆԱԾՈՒ, respectueux, euse, *adj.*

ԱԿՆԱԾՈՒԹԻՒՆ, égard, respect (իհթիրամ, իհթիրամաթ. des respects, վէ իհթիրամ), *sm.*, déférence, considération, *sf.* || révérence, vénération, *sf.* || ménagement, *sm.* Ակնածութեամբ, avec respect, respectueusement, *adv.*

ԱԿՆԱԿԱՊԻՃ, orbite, *sf.*

ԱԿՆԱՀԱՃՈՅ, joli, ie, ragoûtant, ante, *adj.*

ԱԿՆԱՀԱՏ, lapidaire, *sm.*

ԱԿՆԱՂԲԻՒՐ, source, *sf.*

ԱԿՆԱՅԻՆ, oculaire, *adj.*

ԱԿՆԱՌՈՒ, partial, ale (*pl.* *partiaux*), *adj.*

ԱԿՆԱՌՈՒԹԻՒՆ, partialité, *sf.* Ակնառութեամբ, avec —, partialement, *adv.*

ԱԿՆԱՎԱՃԱՌ, joaillier, bijoutier, lapidaire, *sf.* — կին, joaillière, bijoutière, *sf.*

ԱԿՆԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, joaillerie *sf.*

ԱԿՆԱՐԿ, coup d'œil, *sm.*

ԱԿՆԱՐԿԵԼ, faire signe de l'œil, faire signe des yeux, faire de l'œil à une personne, *va.* || regarder, avoir en vue, viser, *va.* || jeter la vue sur, jeter un coup d'œil sur, jeter un regard sur, regarder, *va.* || faire allusion, *va.* || insinuer, *va.*

ԱԿՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, signe, *sm.* || regard, coup d'œil, clin, *sm.* || allusion, *sf.* || insinuation, *sf.* || aperçu, *sm.* — (Աստուծոյ), regard, *sm.* — ընել, faire allusion, *va.*

ԱԿՆԵՐԵՒ, évident, ente, manifeste, visible, *adj.* || à vue d'œil, visiblement, *adv.*

ԱԿՆԵՐԵՒՈՒԹԻՒՆ, évidence, *sf.*

ԱԿՆԹԱՐԹ, clin d'œil, *sm.*

ԱԿՆԿԱԼ (ֆըչըչը թըթաղը), bouchoir, *sm.*

ԱԿՆԿԱԼԻՔ, attente, *sf.*

ԱԿՆԿԱԼՈՒ, qui attend, expectant, ante, *adj.*

ԱԿՆԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, attente, *sf.*, espoir, *sm.*, espérance, prétention, patience, expectation, expectative, *sf.*

ԱԿՆՅԱՆԴԻՄԱՆ, à vue d'œil.

ԱԿՆՈՑ (կէօզլիւք), lunettes, *sfp.*, yeux, *smp.* Ատեղնաւոր —, besicles, *sfp.*

ԱԿՆՈՑԱԳՈՐԾ, celui qui fait des lunettes, lunetier (*o. n.*), *sm.*

ԱԿՆՈՑԱՎԱՃԱՌ, celui qui vend des lunettes, lunetier (*o. n.*), *sm.*

ԱԿՆՈՒՌ (ֆէրտան կէօզլի), œil, *sm.*

ԱԿՈՒՄԲ, cercle, *sm.*

ԱԿՌԱՅ, dent, *sf.* կաթի —ներ, —s de lait. Իմաստութեան —, — de sagesse. Ծամելեաց վերջին — ներ, —s molaires կամ multicuspidées. —ներ բուսնիլ, — հանել, faire ses —s. —ներ սեղմել, serrer les —s.

ԱԿՌԱՅՊԼԻԿ (ակռաները թափած), qui n'a plus de dents, édenté, ée, *adj.*

ԱԿՌԱՓԵՌԱՅ, brèche-dents (*pl.* des *brèche-dents*), *adj.* et. *s.*

ԱԿՏԻՐ (վճռոց բնագիրը գրող եւ դատաւորին առընթերակաց գծնուող), greffier, *sm.*

ԱԿՏՈՆ (էէր գարմըզը), hièble (էէպլէ), *sf*, [thre, *sm.*

ԱԿՐԿԱՐՀԱՑ (տունկ մ'է), pyrè-

ԱԿՐՈՆ (չափ մ'է), acre, *sf.*

ԱԿՔԱՆ (տէմիր տիքէնի), chardon, *sm.*

ԱԿՕՍ, sillon, *sm.*

ԱԿՕՍԱԲԵԿ, sillonné, ée, *adj.* — առնել, ընել, V. Ակօսել։

ԱԿՕՍԱԲԵԿԵԼ, V. Ակօսել։

ԱԿՕՍԱՄԷՋ, raie, *sf.*

ԱԿՕՍԵԼ, faire des sillons, sillonner, *va.*

ԱՀ, crainte, peur, *sf.* Առ —ի, dans la crainte de կամ que, de crainte de կամ que, de peur, de peur de կամ que, *adv.*—իւ, peureusement, *adv.*

ԱՀԱ, voici, voilà, *prép.*

ԱՀԱԲԵԿ, effrayé, ée, épouvanté, ée, *adj.* — առնել, ընել, causer de la frayeur, de l'épouvante, effrayer, épouvanter, *va.* —լինել, ըլլալ, concevoir de la frayeur, s'effrayer, être frappé d'épouvante, s'épouvanter, *vpr.*

ԱՀԱԳԻՆ, terrible, horrible (տէհշէթլի), formidable, redoutable, vaste, *adj.* — (անապատ, ովկիանոս), immense, *adj.* — (պատերազմ), furieux, euse, *adj.* — (հասակ), énorme, *adj.* — (հաճբաւ, լուր, պատասխան), foudroyant, ante, *adj.* — կերպով, terriblement, horriblement, formidablement, *adv.* [*adv.*

ԱՀԱԳՆԱՊԷՍ, formidablement,

ԱՀԱԳՆՈՒԹԻՒՆ, horreur (տէհշէթ), *sf.* — տանջանաց, խոշտանգանաց, l'— d'un supplice. [*adj.*

ԱՀԱՐԿՈՒ, terrible, redoutable,

ԱՀԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, terreur, intimidation, *sf.*

ԱՀԱՒԱԴԻԿ, voilà, *prép.*

ԱՀԱՒԱՆԻԿ, voilà, *prep.*

ԱՀԱՒԱՍԻԿ, voici, *prep.*

ԱՀԱՒՈՐ, terrible, redoutable, formidable, rude, *adj.* — յոյժ, effrayant, ante, *adj.* [*sf.*, effroi, *sm.*

ԱՀԱՓԵՏՔ, terreur, frayeur,

ԱՀԵԱԿ (ձախ), gauche, *adj.* Յաջ եւ յ—, յաջմէ եւ յահեկէ (աջ ու ձախ. աջէն ու ձախէն), à droite et à —.

ԱՀԵՂ, terrible, formidable, effroyable, *adj.*

ԱՀԸՆԿԷՑ, effrayant, ante, *adj.* — երազ, un songe effrayant.

ԱՀՈՒԵՆԻ, ahouaï, *sm.*

ԱՂ (թուզ) sel, *sm.* — բրածոյ, V. Աղուհակ։ Մանրանենիզ —, faux —. — ցանել, poudrer de sel, saupoudrer, *va.* — գործել, faire du sel, sauner, *va.*

ԱՂԱԲԱՆ, halographe (հալօկրաֆ), *sm.*

ԱՂԱԲԱՆԱԿԱՆ, halogique, *adj.*

ԱՂԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, halographie, halologie, *sf.*

ԱՂԱՐԱՂՈՆ (վերարկու [նախնի փիլիսոփայից]), manteau de philosophe, *sm.*

ԱՂԱԳ (միջոց) moyen, *sm.* Ելք —ք, moyen, expédient, *sm.*, ressource, voie, *sf.*

ԱՂԱԳԱՒ. Է՞Ր —, à quel effet? Այսորիկ —, (այդ պատճառաւ, ատոր համար), pour cet effet, à cet effet, *adv.* Այնր — (այդ պատճառաւ), lors, *conj.*

ԱՂԱԳՈՐԾ, salinier, saunier, [*sm.*

ԱՂԱԳՈՐԾԱԿԱՆ, salicole, *adj.*

ԱՂԱԳՈՐԾԱՐԱՆ, saline, *sf.*

ԱՂԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, ([illegible]), halurgie (հալիւրժի), *sf.* || halotechnie (հալօթէքնի), *sf.*

ԱՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, halographie (հալօկրաֆի), *sf.*

ԱՂԱԼ, moudre, *va.*

ԱՂԱԹԱՓ, dessalé, ée, *adj.*

ԱՂԱԹԱՓԵԼ, dessaler, *va.* [*sm.*

ԱՂԱԽԱՐՃԱՆՔ, déchirement,

ԱՂԱԽԻՆ, servante, domestique, bonne, *sf.* [*apj.*

ԱՂԱԾԻՆ, halogène, salifiable,

ԱՂԱԿԱՏԱՆՔ, débouche, *adj.*

ԱՂԱՀԱՆՔ, saline, *sf.*

ԱՂԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, halomancie (հալօմանսի), *sf.*

ԱՂԱՂԱԿ, cri, carillon, *sm.* || train, *sm.* || clameur, rumeur, *sf.* || hourvari, *sm.* — մեծ, grand bruit, vacarme, *sm.* — (բազմամբոխի), clameur, *sf.* — խառնաձայն, bruit confus de voix, rumeur, *sf.* — բառնալ, pousser, jeter des cris, crier, *v. a.* et *n.*, s'écrier, *vpr.* Մեծաւ —աւ, avec grand bruit, bruyamment, *adv.*

ԱՂԱՂԱԿԱՒՈՐ, bruyant, ante, *adj.*

ԱՂԱՂԱԿԵԼ, jeter des cris, crier, *v. a.* et *n.*, s'écrier, *vpr.* Սիրտն ելած —, s'écrier avec émotion. Ամենայն զօրութեամբ, բարձրաձայն, մեծաձայն —, crier à tue-tête, à pleine tête, du haut de sa tête, mugir, beugler, *vn.*

ԱՂԱՂԱԿՈՂ, crieur, euse, *s.*

ԱՂԱՄԱՆ ([illegible]), salière, *sf.*

ԱՂԱՄՈՂ, sinueux, euse, *adj.*

ԱՂԱՄՈՂԵԱԼ. — միտք, esprit égaré.

ԱՂԱՄՈՂԵԼ, se fourvoyer, *vpr.*

ԱՂԱՄՈՂԻԼ (մտաց), se distraire, *vpr.*

ԱՂԱՅԻՆ, salin, ine, *adj.* || salant, *adj. m.*

ԱՂԱՆԴ, secte, *sf.* — Կիւբադորայ, V. Կիւբադորութիւն. Ամենաստուածեան —, V. Ամենաստուածութիւն. [[illegible]), *sm.*

ԱՂԱՆԴԱՀԱՅՐ, hérésiarque ([illegible]

ԱՂԱՆԴԱՒՈՐ, sectaire, *sm.*

ԱՂԱՆԴԵՐ (չէրէզ), dessert, hors-d'œuvre (*pl.* des *hors-d'œuvre*), *sm.* — մատուցանել, հրամցունել, servir le dessert.

ԱՂԱՆՁԱԾ ([illegible]), fricassée, *sf.*

ԱՂԱՆՁԵԼ ([illegible]), fricasser, rissoller, brûler, *va.*

ԱՂԱՆՁԻԼ, brûler, griller, *vn.*

ԱՂԱՉԱՆՔ, prière, supplication, *sf.* || requête, *sf.* [*adj.* et *s.*

ԱՂԱՉԱՒՈՐ, suppliant, ante,

ԱՂԱՉԵԼ, prier, solliciter de, *va.* Թախանձանօք —, արտասուօք —, լալագին աղաղականօք —, demander en grâce, avec instance, en pleurant, implorer, *va.* Մէկուն —, prier quelqu'un, solliciter quelqu'un à կամ de. Բան մ' —, solliciter quelque chose.

ԱՂԱՉԵԼԻ, suppliant, ante, *s.*

ԱՂԱՉՈՂ, suppliant, ante, *adj.* et *s.* [mitié, *sf.*

ԱՂԱՊԱՏԱՆՔ, sympathie, a-

ԱՂԱՊԷՏ, nourriture, *sf.*

ԱՂԱՋՈՒՐ, saumure, *sf.*

ԱՂԱՍԷՐ, halophile, *adj.* [*sm.*

ԱՂԱՎԱՃԱՌ, salinier, saunier,

ԱՂԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ, regrat, *sm.*

ԱՂԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, débit, trafic du sel, saunage, *sm.*

ԱՂԱՏԵՍԱԿ, haloïde, *adj.*

ԱՂԱՏՈՒՆԿ, halophyte, *sf.*

ԱՂԱՐԱՆ, saunerie, *sf.*

ԱՂԱՐՈՒԵՍՏ, **ԱՂԱՐՈՒԵՍՏՈՒԹԻՒՆ** halotechnie ([illegible]), *sf.*

ԱՂԱՐՏԱԿԱՆ, diffamatoire, *adj.*

ԱՂԱՐՏԱՆՔ, dénigrement, *sm.*, détraction, *sf.* Աղարտանօք, par dénigrement, *adv.*

ԱՂԱՐՏԵԼ, dénigrer, flétrir, détracter, *va.* — համբաւը, diffamer, *va.* Մէկզմէկ —, se dénigrer, *vpr.*

ԱՂԱՐՏԻՉ, dénigrant, ante, diffamatoire, *adj.*, détracteur, *adj. m.* || dénigreur, détracteur, *sm.* — համբաւոյ, diffamant, ante, *adj.* || diffamateur, trice, *s.* [*sm.*

ԱՂԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, dénigrement;

ԱՂԱՑԵԱԼ, **ԱՂԱՑԻԿ**, moulu, ue, *adj.*

ԱՂԱՒԱՂԵԼ, corrompre, déshonorer, travestir, *va.* — (մէկուն համբաւը), gâter, *va.*

ԱՂԱՒԱՂՈՒԹԻՒՆ, corruption, altération, *sf.*

ԱՂԱՒՆԵԱԿ, pigeonneau, *sm.*

ԱՂԱՒՆԵՏՈՒՆ, colombier, pigeonnier ([illegible]), *sm.*, volière, *sf.* Փոքրիկ —, petit colombier, fuie, *sf.*

ԱՂԱՒՆԻ, colombe, *sf.*, pigeon ([illegible]), *sm.* Վայրենի —, pigeon ramier, կամ լոկ ramier, *sm.* Զոյգմ աղաւնեաց (արու եւ էգ), une paire de pigeons. Զոյգմ աղաւնեաց (ի կերակուր), une couple de pigeons. —ն կը մնչէ, կը նեծէ, վուվու կ'արձակէ, la colombe gémit, le pigeon roucoule. [*sf.*

ԱՂԱՒՆԻՃ ([illegible]), verveine

ԱՂԱՒՆՈՑ, colombier, pigeonnier ([illegible]), *sm.*, volière, *sf.*

ԱՂԲ, excrément, *sm.*, fiente, *sf.* || fumier, bran, *sm.* — (աղաւնեաց, ծիծռանց, ճնճղկաց), fiente, *sf.* —(անդոց), engrais, *sm.*

ԱՂԲԱՄԱՂԷՄ ([illegible]), V. Բնդեռն։ [dure, *sf.*

ԱՂԲԱԽՈՒՂԲ ([illegible]), ordure, *sf.*

ԱՂԲԱԿԻՐ ([illegible]), celui qui vide les fosses d'aisances, maître des basses œuvres, vidangeur, *sm.*

ԱՂԲԱՀՈՂ, terreau, *sm.*

ԱՂԲԱՆՈՑ, cloaque, *sm.*

ԱՂԲԵԼ, engraisser une terre avec du fumier, fumer, *va.*—(անդաստանը), V. Թրքել։

ԱՂԲԵՐԱԳԻՑ (կարծեցեալ աղբիւր գտնող), sourcier, *sm.* [*sf.*

ԱՂԲԵՐԱԿՆ, source, fontaine,

ԱՂԲԵՒՔ, fumier, *sm.*, immondices, *sfp.* || tas d'ordures, *sm.* —(փողոցաց, վանառափողոցաց), immondices, *sfp.*

ԱՂԲԻՒՍՔ, tas d'ordures, *sm.*, immondices, *sfp.*

ԱՂԲԻՒՐ, fontaine, *sf.* || source, *sf.* || principe, *sm.* — օգնականութեան, ressource, *sf.* —ք ճոխութեան լեզուի, les ressources d'une langue. — անհատանու, une fontaine qui coule sans interruption. — մշտաբուղխ, source qui ne tarit jamais, source inépuisable, intarissable. Այս —ս դերձանի բարակութեամբ ջուր կուտայ, cette fontaine ne donne qu'un filet d'eau.

ԱՂԲԻՒՐԱԲԱՐ, comme une fontaine, abondamment, *adv.*

ԱՂԲԻՒՐԱՊԱՆ, fontainier ([illegible]), fontenier ([illegible]), *sm.*

ԱՂԲԿՈՒՏՈՑ ([illegible]), fumier, *sm.*

ԱՂԲՈՌԱԿ, salpêtre, *sm.* Խառնել —ու, V. Աղբռակել։

ԱՂԲՈՌԱԿԵԼ, salpêtrer, *va.*

ԱՂԵՂԱՆԵԼ, sabler, *va.*

ԱՂԵՒՈՐՁՈՒԹԻՒՆ ([illegible]), iléus ([illegible]), *sm.*, pas-

sion iliaque, *sf.*, miséréré, *sm.*

ԱՂԵԼ, saler, *va.*

ԱՂԵԿԱՑ ([illegible]), quenouille, *sf.* — փոքրիկ, quenouillette, *sf.* — (մանելիք մետաքս, կանեփ կամ բուրդ), quenouille, *sf.*

ԱՂԵՂՆ, arc ([illegible]), *sm.* — երկնից, arc-en-ciel (*pl.* des *arcs-en-ciel*), *sm.*

ԱՂԵՂՆԱԲԱՆԵԼ, répliquer, [va.

ԱՂԵՂՆԱՁԻԳ, V. Աղեղնաւոր։

ԱՂԵՂՆԱԿ, arceau, archet, *sm.* — (բեկեալ անդամի), arceau, *sm.* — (ծակելու, կտրելու, սղոցելու գործիք), archet, *sm.*

ԱՂԵՂՆԱԿԱՊԱՐՃ, V. Կապարճ։

ԱՂԵՂՆԱԿԷՏ, ligne des Apsides, կամ լոկ apside *(astr.)*, *sf.*

ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ, archer, sagittaire, *sm.* Կորովաձիգ —, archer adroit. || — (կենդանակերպներէն մին. [illegible]), sagittaire, *sm.*

ԱՂԵՂՆԵԼ, arçonner, *va.*

ԱՂԵՏԱԼԻՑ, tragique, *adj.*

ԱՂԵՐՍ, supplication, *sf.* || apologie, *sf.* || relation, liaison, *sf.* || présent, *sm.* — ապաբանութեան, apologie, *sf.*

ԱՂԵՐՍԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, apolo-[gie, *sf.*

ԱՂԵՐՍԱԳԻՐ, supplique, requête, pétition, demande, *sf.* — մատուցանել, տալ, adresser, présenter une pétition, pétitionner, *vn.*

ԱՂԵՐՍԱԳՐԵԼ, pétitionner, *vn.*

ԱՂԵՐՍԱԳՐՈՂ, exposant, ante, *s.*

ԱՂԵՐՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, pétition-[nement, *sm.*

ԱՂԵՐՍԱԿԱՆ, suppliant, ante, *adj.*

ԱՂԵՐՍԱՆՔ, supplication, *sf.*

ԱՂԵՐՍԱՊԵՏ, maître des requêtes, *sm.*

ԱՂԵՐՍԱՐԿՈՒ, suppliant, ante, *adj.* || pétitionnaire, exposant, ante, *s.*

ԱՂԵՐՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, pétition-[nement, *sm.*

ԱՂԵՐՍԵԼ, prier avec soumission, avec instance, supplier de-*va.*

ԱՂԷ, hé bien, çà, *interj.* || là, *adv.* || mais, *conj.* || mais encore? Բայց —, mais, *conj.*

ԱՂԷԲԵԿ. — հերք, cheveux gris. — մօրուք, barbe grise, grisonne (*m.* grison).

ԱՂԷԹԱՓ, hernieux, euse, *adj.*

ԱՂԷԹԱՓԱԿԱՆ, herniaire ([illegible]), *adj.*

ԱՂԷԹԱՓՈՒԹԻՒՆ ([illegible]), hernie ([illegible]), *sf.*

ԱՂԷԿ, bien, pas mal, *adv.* || joli, ie, *adj.* Շատ —, très bien. || comme il faut ([illegible]). Ալ —, tant mieux. Ոչ — ոչ գէշ, tant bien que mal, tellement quellement. — որ, par bonheur, heureusement, *adv.* — մը, V. Լաւ մը։ — գտնել, V. Հաւնիլ։ — չգտնել, V. Չհաւնիլ։

ԱՂԷԿԱՊ ([illegible]), bandage, brayer ([illegible]), suspensoir կամ suspensoire, *sm.*

ԱՂԷԿԱՊԱՐԱՐ, bandagiste, *sm.*

ԱՂԷԿԱՑ, V. Աղեկաց։

ԱՂԷԿՈՏՈՐ, navrant, ante, *adj.*

ԱՂԷԿՈՒԹԻՒՆ, bien, *sm.*

ԱՂԷՏՔ, malheur, *sm.*, infortune, calamité, fatalité, malédiction, *sf.* Անհնարին —, calamité, *sf.*, désastre, *sm.*, catastrophe, *sf.* || précipice, *sm.* — հասարակաց, calamité, *sf.*

ԱՂԻ, salin, ine, salé, ée, *adj.*

ԱՂԻԱՑ (խաղի թղթերէն մին. [illegible]), carreau, *sm.*

ԱՂԻԿԱՄԻ, autonome, *adj.*

ԱՂԻՃ (գէշ աղջիկ), fille, fille de joie, publique, guenon, *sf.*

ԱՂԻՈՂՈՐՄ, plaintif, ive, navrant, ante, déchirant, ante, *adj.*

ԱՂԻՏԱԲԵՐ, malheureux, euse, funeste, sinistre, *adj.*

ԱՂԻՏԱԼԻ, funeste, désastreux,

euse, calamiteux, euse, *adj*. [*adj*.
ԱՂԻՏԱԼԻՑ, malheureux, euse,
ԱՂԻՏԱՐԱՐ. — տէր, տիրուհի, maître fâcheux, maîtresse fâcheuse.
ԱՂԻՏԱՒՈՐ, malheureux, euse, funeste, fatal, ale (*pl. fatals*, *խորթ է*), désastreux, euse, calamiteux, euse, tragique, *adj*.
ԱՂԻՒՍ (թուղլա), brique, *sf*. || carreau, *sm*. Անթուրծ —, brique crue. Գործարան —ոյ, V. Աղիւսարկոց ։
ԱՂԻՒՍԱԳՈՐԾ, briquetier, *sm*.
ԱՂԻՒՍԱԽԱՂ (դամա օյունու), jeu des կամ de dames. *Jouer aux dames*.
ԱՂԻՒՍԱԿ, table, *sf*., tableau, *sm*. Պիւթագորեան —, table pythagorique կամ de Pythagore.
ԱՂԻՒՍԱԿԱՐԱՆ (տախտակ աղիւսախաղու), damier, *sm*.
ԱՂԻՒՍԱՆՈՑ, V. Աղիւսարկոց ։
ԱՂԻՒՍԱՎԱՃԱՌ briquetier, *sm*.
ԱՂԻՒՍԱՐԿՈՑ, lieu où l'on fait de la brique, briqueterie, *sf*.
ԱՂԻՔ, boyau, *sm*. || entrailles, *sfp*., intestin, *sm*. ||entrailles, *sfp*.
ԱՂԽ, bagage, *sm*., pacotille, *sf*. ||train, *sm*. || serrure, *sf*. — վաճառաց, pacotille, *sf*. — բանակի (սայլք, գրաստք, վրանք, այլովքն հանդերձ), équipage, *sm*. — (մատենի), fermoir, *sm*.
ԱՂԽԱՂԽԵԱԼ, chargé, ée, *adj*.
ԱՂԽԱՂԽԵԼ, charger, *va*. Լցեալ —, charger, *va*.
ԱՂԽԱՂԽԻՉ, chargeur, *sm*.
ԱՂԽԱՄԱՂԽ ՆԱՒՈՒ, cargaison, *sf*.
ԱՂԽԵԼ, fermer, *va*.
ԱՂԽԻԼ, se fermer, *vpr*.
ԱՂԽՔ, fermeture, *sf*. [dine, *sf*.
ԱՂԿԵՐ (սարտէլլա պալըղը), sar-
ԱՂԿԻՈՆ (ծովու թռչուն մ'է), V. Ալկիոն ։
ԱՂՃԱՏԱԲԱՆԵԼ, tenir des discours sans suite, radoter, baliverner, *vn*. [rie, *sf*.
ԱՂՃԱՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, radote-
ԱՂՃԱՏԱՆՔ, radotage, *sm*.
ԱՂՃԱՏԵԱԼ, radoteur, euse, *s*.
ԱՂՃԿՈՐԴԻ, fils de putain, *sm*.
ԱՂՃԿՏԱՑ, V. Բաղրջուկ ։
ԱՂՄԿԱԼԻՑ, turbulent, ente, tumultueux, euse, orageux, euse, *adj*. [*s*. et *adj*.
ԱՂՄԿԱՐԱՐ, tapageur, euse,
ԱՂՄԿԵԼ, troubler, agiter, *va*. ||alarmer, bouleverser, *va*.
ԱՂՄԿԻՉ, perturbateur, trice, *s*. || agitateur, *sm*. || anarchiste, *s*.
ԱՂՇԿՈՐԵԼ (սեղմել), astreindre, *va*.
ԱՂՄՈՒԿ, tumulte, rumeur, perturbation, *sf*. || tapage, bruit, fracas, enfer, vacarme, hourvari, *sm*. || confusion, émotion, combustion, *sf*. Աղմկաւ, en tumulte, tumultueusement, *adv*. [euse, *s*.
ԱՂՈՂ (թուզլայըճը), saleur,
ԱՂՈՒ, accort, orte, *adj*. *Une femme douce et accorte*.
ԱՂՈՒԱՐԱՐ, accortement, *adv*.
ԱՂՈՒԱՄԱՉ, duvet, coton, poil (քուլ), *sm*. [te, *adj*.
ԱՂՈՒԱՄԱՉՈՑ, pubescent, en-
ԱՂՈՒԱՃ, une cervelle, une tête timbrée, un cerveau mal timbré. — է, il est toqué.
ԱՂՈՒԵՍԱԳԻ (տունկ մ'է), queue-de-renard (*pl*. des *queues-de-renard*), *sf*.
ԱՂՈՒԵՍԱԴՐՈՇՄ (տաք երկաթով զարնուած դրոշմ [յանցաւորին մարմնոյն վրայ]), flétrissure, *sf*.
ԱՂՈՒԵՍԱՑԱՒ ([illegible]), chute des cheveux, de la barbe, etc., alopécie, pelade, *sf*. [*sf*.
ԱՂՈՒԵՍԵՆԻ, peau de renard,
ԱՂՈՒԵՍՈՒԿ, petit renard, renardeau, *sm*.
ԱՂՈՒԷՇԲԱՆԿ, V. Բանգ ։
ԱՂՈՒԷՍ (մսակեր, կենդանի մ'է,

ՊԻՂԻ), renard, *sm.* Մատակ էգ—, renarde, *sf.* Կորիւն աղուեսու, V. Աղուեսուկ

ԱՂՈՒԷՍԱՈՐԴՆ, V. Աղուեսա-որսորդ։

ԱՂՈՒԹԻՒՆ, salure, *sf.*

ԱՂՈՒՀԱՑՔ, carême, *sm.*

ԱՂՈՒՃԱԿ (քարայ բորակ), sel gemme կամ fossile *sm.* || salignon, *sm.*

ԱՂՈՒՈՐ, beau, bel, *m.* belle, *f.*, joli, ie, charmant, ante, *adj.*

ԱՂՈՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, beauté, *sf.*, charme, *sm.*

ԱՂՈՒՍԻ (պատուաստ), marcotte, *sf.* — ընկել, mettre en —, marcotter, *va.* *Marcotter une vigne.*

ԱՂՋԱՄՂՋԻՆ, ténébreux, euse, obscur, ure, sombre, *adj.*

ԱՂՋԱՄՈՒՂՋ, ténèbres, *sfp.*, obscurité, *sf.*

ԱՂՋԻԿ, fille (կին), enfant, demoiselle, pucelle, une jeune personne, *sf.* || servante, *sf.* — անձնամասն, V. Բոզ։ Անկարգ, անարգ —, une flle, une enfant méprisable, drôlesse, *sf.* — մանկահասակ, փոքրիկ —, petite fille, jeune fille, fillette, *sf.* Սեւամորթ —, petite négresse, négrillonne, *sf.* — պանդոկուհի. — աղտեղի եւ անառակ, catau, *sf.* Անօրինաւորին —, une fille non reglée.

ԱՂՏ, ordure, saleté, *sf.* || crasse, souillure, *sf.* — մարմնոյ, ordure, *sf,*

ԱՂՏԱՂՏԻՆ, salé, ée, *adj.*

ԱՂՏԱՂՏՈՒԿ, salé, ée, *adj.*

ԱՂՏԵՂԱՐԱՆ, ordurier, ière, *adj.* et *s.* || sottisier, *sm.*

ԱՂՏԵՂԱՆԱԼ, se rendre sale, se salir, *vpr.*

ԱՂՏԵՂԵԼ, rendre sale, salir, souiller, barbouiller, *va.*

ԱՂՏԵՂ, sale, malpropre, immonde, ordurier, ière, pouacre *adj.* || impur, ure, infâme, salope, vilain, aine, *adj.* || salaud, aude, *adj.* et *s.* || pouacre, *sm.* — անձն, personne sale, salignaud, aude, *s.* — կին, femme sale et malpropre, salope, *sf.* — կերպով, V. Աղտեղութեամբ։

ԱՂՏԵՂՈՒԹԻՒՆ, saleté, malpropreté, impureté, saloperie, *sf.* || ordure, immondice, *sf.* —ք (սենեկի, սանդղոց), V. Աղբանոց կամ ծակ։ Աղտեղութեամբ, salement, malproprement, impurement, salopement, vilainement, *adv.*

ԱՂՏՈՏ, V. Աղտեղի։ — կերպով, V. Աղտեղութեամբ։ Դուրսը փողոցն աղտո՞տ է, fait-il sale dehors կամ dans la rue?

ԱՂՏՈՏԵԼ, V. Աղտեղել։

ԱՂՏՈՏԻԼ, V. Աղտեղանալ։

ԱՂՏՈՐ (ծառ մ'է. սումաղ), sumac (սումախ), rhus (ռուս), *sm.*

ԱՂՏՔ, saline, *sf.*

ԱՂՑԱՆ (սալաթա), salade, *sf.*

ԱՂՑԱՆԱՄԱՆ, V. Աղցանոց։

ԱՂՑԱՆՈՑ, saladier, *sm.*

ԱՂՔԱՏ, pauvre, gueux, euse, *adj.* || faible, *adj.* || pauvre, gueux, *sm.* կին —, femme pauvre, pauvresse, *sf.* Նօթութենէ մեռնող —, un meurt de faim (գել). —ք հոգւով (անգիտութեամբ), —ք մտօք (պարզամտութեամբ), les pauvres d'esprit. — լինել, être ou devenir pauvre, s'appauvrir, *vpr.*, être sans argent, être à sec. Շատ — լինել, être très pauvre, n'avoir ni sou ni maille, être gueux comme un rat, comme un rat d'église. — կերպով, V. Աղքատաբար։

ԱՂՔԱՏԱԲԱՐ, pauvrement *adv.*

ԱՂՔԱՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, paupérisme, *sm.*

ԱՂՔԱՏԱՆԱԼ, V. Աղքատ լինել։

ԱՂՔԱՏԱՆՈՑ, dépôt de mendicité, hospice (օթեւ), *sm.*

ԱՂՔԱՏԱԳԷՏ, V. Աղքատաբար։

ԱՂՔԱՏԱՍԷՐ, charitable, *adj*.

ԱՂՔԱՏԱՏԻՐՈՒԹԻՒՆ, V. Աղքատսիրութիւն։

ԱՂՔԱՏԱՑՈՒՆԵԼ, rendre pauvre, appauvrir, *va*.

ԱՂՔԱՏԻԿ, pauvre petit, pauvre petite, pauvret, ette, *s*.

ԱՂՔԱՏԻՄԱՍՏ, faible, *adj*. *Un écrivain* —.

ԱՂՔԱՏԻՆ, pauvre, gueux, euse, *adj*.

ԱՂՔԱՏՈՒԹԻՒՆ, pauvreté, *sf*. ||appauvrissement, *sm*., indigence, gueuserie, *sf*. Աղքատութեան մէջ ըլլալ, être sans argent, être à sec. Աղքատութեամբ, V. Աղքատաբար։

ԱՂՔԱՏՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, charité, *sf*.

ԱՂՔԱՏՕՐԷՆ, V. Աղքատաբար։

ԱՂՕԹԱԳԻՐՔ, livre de prières, paroissien, *sm*.

ԱՂՕԹԱԿԱՆ (աղօթականից կրօնաւոր), oratorien, *sm*.

ԱՂՕԹԱՄԱՏՈՅՑ, livre de prières, paroissien, *sm*.

ԱՂՕԹԱՆՈՑ (տան մէջ), oratoire, *sm*.

ԱՂՕԹԱՎԱՆՔ (վանականաց միաբանութիւն մը), oratoire, *sm*.

ԱՂՕԹԱՏՈՒՆ (բողոքականաց), temple, *sm*.

1. **ԱՂՕԹԱՐԱՆ**, V. Աղօթանոց։

2. **ԱՂՕԹԱՐԱՆ**, V. Աղօթավանք։

3. **ԱՂՕԹԱՐԱՆ**, prie-Dieu (*pl*. des *prie-Dieu*), *sm*.

ԱՂՕԹԵԼ, adresser des demandes, des prières à Dieu, aux saints, prier, être en prière. Մեկուն հոգւոյն համար — prier Dieu pour le repos de l'âme de quelqu'un.

ԱՂՕԹԿԵԱՐ (աղաչաւոր), suppliant, ante, *s*.

ԱՂՕԹՔ, prière, *sf*. — (առ Աստուած կամ առ սուրբս), — à Dieu ou aux saints, oraison, *sf*. Բանաւոր —, — vocale. — առաւօտեան, երեկոյեան, — du matin, du soir. — Ննջեցելոց, V. Հոգեհանգիստ։ Մշտամռունչ, մշտամատոյց, մշտահայց, յարածիգ —, des —s persévérantes. Կանոնական — (այլ եւ այլ ժամուն ժամասացութեան), heures canonicales. — ընել, V. Աղօթել։ — ի կենալ, se mettre en —.

ԱՂՕՏ, terne, sombre, indécis, ise, faible, *adj*. || confus, use, *adj*. || inévident, ente, *adj*. — լոյս, clarté insuffisante, faible clarté, jour douteux, demi-jour. — (գոյն), obscur, ure, *adj*. Ընդ —, V. Աղօտաբար։ Ընդ — տեսնել, V. Աղօտաբար տեսնել։

ԱՂՕՏԱԲԱՐ, obscurément, *adv*. ||confusément, *adv*. — տեսնել, V. Տեսնել։

ԱՂՕՏԱՆԱԼ, devenir obscur, être terni, s'obscurcir, se ternir, *vpr*.

ԱՂՕՏԱՑՈՒՆԵԼ, rendre obscur, ôter le lustre, l'éclat, la couleur, obscurcir, ternir, *va*.

ԱՂՕՏՈՒԹԻՒՆ, ternissure, indécisions, *sf*.

ԱՂՕՐԵԱԿ, petit moulin, moulinet, *sm*.

ԱՂՕՐԻՔ ([illegible]), moulin, *sm*. — ջրոյ, V. Ջրաղաց։ V. Լիստասմունք։

ԱՂՕՐԵՊԱՆ, meunier, *sm*.

ԱՂՕՐԵՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, meunerie, *sf*.

ԱՂՕՐԵՊԱՆՈՒՀԻ, meunière, *sf*.

ԱՃԱՊԱՐԱՆՔ, hâte ([illegible]), précipitation, *sf*. Աճապարանօք, en hâte, avec hâte, précipitamment, *adv*.

ԱՃԱՊԱՐԵԼ, aller vite, se hâter, se dépêcher, se presser, se précipiter, *vpr*., faire diligence.

ԱՃԱՌ ([illegible]), savon, *sm*. — (կռճիկ), cartilage, *sm*. *Cartillage du nez*. — ականջաց, pavillon, *sm*., auricule, *sf*.

ԱՃԱՌԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, chondrologie ([illegible]), *sf*.

ԱՃԱՌԱԿԵՐԱՆՔ (ամառնեայ պա-

ռող թաղանթ), périchondre (περιχόνδριον), sm.

ԱՃԱՌԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, chondrotomie (χονδροτομή), sf.

ԱՃԱՌԱՄԱՃԿ, V. Աճառակրանք։

ԱՃԱՌԱՊԱՏ, cartilagineux, euse, adj.

ԱՃԱՌԱՊԻՆԴ, cartilagineux, euse, adj. — ձկունք poissons —.

ԱՃԱՌԵՂԷՆ, cartilagineux, euse, adj. — ձկունք, poissons —.

ԱՃԱՌԵՂԻՏ, cartilagéine, sf.

ԱՃԱՌԻՏ, chondrine (χον.), sf.

ԱՃԱՌՈՏ, fournil ([illegible]), sm. [adj

ԱՃԱՌՈՒՏ, cartilagineux, euse,

ԱՃԱՌՔ, V. Առիք (2)։

ԱՃԵԼ, croître, accroître, augmenter, venir, vn., s'accroître, s'enfler, s'augmenter, se développer, vpr. || hausser, vn. || monter, vn. || enchérir, monter, vn. || monter, vn. Արագ —, s'accroître rapidement. Նորէն —, croître de nouveau, recroître, revenir, vn. Չափէն աւելի — (վիրաց միսը), surcroître, vn.

ԱՃԵՑՈՒՆ, croissant, ante, adj.

ԱՃԵՑՈՒՆԵԼ, croître, accroître, enfler, augmenter, développer, va. — (գինը), hausser, enchérir, élever, va. Սաստիկ — (գինը), surcroître, va. — (վարձքը), hausser, va.

ԱՃԵՑՈՒՑԻՉ, augmentateur, trice, s. — գնոց (աճրդի մէջ), V. Առաւելատու։

ԱՃԻԼ, V. Աճել։

ԱՃԻՒՆ, cendre, sf. —ք մեռելոց, dépouille mortelle.

ԱՃՈՒԿ ([illegible]), aine, sf.

ԱՃՈՒՄ, } crue, croissance,
ԱՃՈՒՄՆ, } augmentation, sf., développement, surcroît, sm. — (հօտից ոչխարաց), croît, sm. — (գնոց դահեկանաց կամ համբարուց), haussement, sm. — (գնոց), enchérissement, sm., élévation, sf. — առնուլ, V. Աճել։

ԱՃՈՒՐԴ ([illegible]), vente à l'enchère, encan, sm., enchère, subhastation, sf. — (տան կամ կալուածոյ), licitation, sf. Աճրդի հանել, դնել, mettre à l'encan, à l'enchère, liciter, va.

ԱՃՊԱՐԱՐ, joueur de gobelets, escamoteur, prestidigitateur, banquiste, sm.

ԱՃՊԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, tour de gibecière, escamotage, sm., prestidigitation, sf.

ԱՄ (տարի. [illegible]), an, sm., année, sf. — բարեբեր, bonne année. — փափկութեան, an de grâce. — ըստ —է, — յ—է, —ի —ի (տարուէ տարի, ամէն տարի, տարին), par an, annuellement, chaque année, tous les ans. Անցեալ —, l'an passé, l'année passée, dernière.

ԱՄԱԼԹԱՅՄ, } (համաս-
ԱՄԱԼԹԵԱՆ ԱՅՄ, } տեղութիւն հիւսիսային կիսագնդին), la chèvre Amalthée.

ԱՄԱԼԹԵՂՋԻՒՐ, } (եղջիւր
ԱՄԱՂԹԵՂՋԻՒՐ, } ծաղկալից եւ պտղալից նշանակ առատութեան), corne d'abondance, sf.

ԱՄԱՅԻ, désert, erte, inhabité, ée, dépeuplé, ée, solitaire, désolé, ée, adj. — (յընչից, յօգնականութենէ), dénué, ée, adj. — անապատ, un désert abandonné.

ԱՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, solitude, sf., isolement, sm. — (ի կարեւորաց, յօգնականութենէ), dénuement կամ dénûment, sm.

ԱՄԱՆ, vase, pot, sm. — (գինւոյ), cratère, sm. Մանանխոյ —, pot à moutarde. Ջրոյ —, pot à l'eau.

ԱՄԱՆԱԿ ([illegible], [illegible]), mesure, sf. || — ([illegible]), temps, sm.

ԱՄԱՆՈՐ, nouvel an, sm., nouvelle année, sf. — մաղթել, souhaiter la bonne année,

ԱՄԱՉԵԼ, V. Ամչնալ։

ԱՄԱՉԵՑԵԱԼ, V. Ամչցած։ [նել։

ԱՄԱՉԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Ամչցու-

ԱՄԱՌ, } été, *sm.* Ամառը, en—,
ԱՄԱՌՆ, } dans, pendant l'—.

ԱՄԱՐԱԹ (էՄարէթ), imaret (իմարէ), *sm.*

ԱՄԱՐԱՅՆԻ, V. Ամառն։

ԱՄԱՐԱՆՈՑ, maison de campagne, de plaisance, villa, *sf.*, lieu de plaisance, château, *sm.* — (իտալիոյ քաղաքացրչակայքը), vigne, *sf.* — մեծածախ կամ այլանդակ, folie, *sf.*

ԱՄԱՐԱՍՏՈՒՆ ԱՊԱՐԱՆՔ, maison de campagne, *sf.*, lieu de plaisance, château, *sm.*

ԱՄԱՐԻԼ, } (ծաղիկ մ'է.
ԱՄԱՐԻԼԼԵԱԿ, } Ներքէս շէմպալը), amaryllis (ամարիլլիս), *sf.*

ԱՄԱՐՈՑ, V. Ամարանոց։

1. **ԱՄԲԱՌՆԱԼ**, s'élever, *vpr.* — (ի կառս, ի նաւ), monter, *vn.* — (ի մեծութիւն, յաւագութիւն), monter, *vn.*, s'élever, *vpr.* — ի գահ, monter au trône, sur le trône.

2. **ԱՄԲԱՌՆԱԼ** (վեր վերցունել), élever, lever, soulever, monter, *va.* —, ի վեր — զաչս (աչքերը վեր վերցունել), lever les yeux. — զգլուխ (գլուխը վեր վերցունել, վեր առնուլ), relever la tête կամ sa tête. ի պատիւ — (պատուոյ հասցունել, բարձրացունել), élever à une dignité, promouvoir, *va.*

ԱՄԲԱՌՆԱԼԻՔ, bascule, *sf.*

ԱՄԲԱՍՏԱՆ, accusateur, trice, dénonciateur, trice, *s.* — ըլլալ, V. Ամբաստանել։ [տօմ), *sm.*

ԱՄԲԱՍՏԱՆԱԳԻՐ, factum (ֆագ-

ԱՄԲԱՍՏԱՆԱԿԻՑ, coaccusé, ée.

ԱՄԲԱՍՏԱՆԵԱԼ, accusé, ée, *s.*

ԱՄԲԱՍՏԱՆԵԼ, porter plainte, accuser, dénoncer, *va.*

ԱՄԲԱՍՏԱՆԵԼԻ, accusable, *adj.*

ԱՄԲԱՍՏԱՆԻՉ, } V. Ամբաստան։
ԱՄԲԱՍՏԱՆՈՂ, }

ԱՄԲԱՍՏԱՆՈՒԹԻՒՆ, accusation, dénonciation, *sf.*

ԱՄԲԱՐ, grenier, *sm.*

ԱՄԲԱՐԻՇՏ, V. Ամպարիշտ։

ԱՄԲԱՐՀԱՒԱՃ, fier, *m.* fière, *f.*, impérieux, euse, *adj.* || olibrius (օլիպրիւս), *sm.*

ԱՄԲԱՐՀԱՒԱՃԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Հպարտացունել։ [նալ։

ԱՄԲԱՐՀԱՒԱՃԻԼ, V. Հպարտա-

ԱՄԲԱՐՀԱՒԱՃՈՒԹԻՒՆ, V. Հըպարտութիւն։

ԱՄԲԱՐՁՈՒՄ, } ascension, *sf.*
ԱՄԲԱՐՁՈՒՄՆ, }

ԱՄԲԱՐՇՏՈՒԹԻՒՆ, V. Ամպարշտութիւն։

ԱՄԲԱՐՏԱԿ, digue, *sf.* —ն Բաբելոնի, la tour de Babel.

ԱՄԲԱՐՏԱՒԱՆ, orgueilleux, euse, fier, *m.* fière, *f.*, impérieux, euse, insolent, ente, *adj.* — (ալիք), orgueilleux, euse, *adj.* ||—, orgueilleux, euse, *s.*

ԱՄԲԱՐՏԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ, orgueil, *sm.*, fierté, *sf.* [դէփ), taupe, *sf.*

ԱՄԲԵՒԻՏ (Եէր սըլօնը, թէօբբէ-

ԱՄԲԻԾ, candide, *adj.* V. Անբիծ։

ԱՄԲԾՈՒԹԻՒՆ, candeur, *sf.* V. Անբծութիւն։ Ամբծութեամբ, avec —, candidement, *adv.*

ԱՄԲՈԽ, foule, multitude, presse, *sf.*, tas, *sm.* || émeute, confusion, *sf.* Ապմկալից —, attroupement, *sm.* —ն, la masse, les masses. Խամանուժ —, foule, *sf.* — առնել, s'attrouper, *vpr.* Ամբոխիւ, en tumulte, tumultueusement, *vdv.* [se, agité, ée, *adj.*

ԱՄԲՈԽԱԼԻՑ, tumultueux, eu-

ԱՄԲՈԽԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, ochlocratie (օքլօքրասի), *sf.*

ԱՄԲՈԽԱՐԱՐ, factieux, euse, *adj.* || perturbateur, trice, *s.* || émeutier, *sm.*

ԱՄԲՈԽԵԼ, agiter, troubler, émouvoir, inquiéter, *va.* || altérer, *va.*

ԱՄԲՈԽԻԼ, se troubler, s'émouvoir, *vpr.* [multe, *sm.*

ԱՄԲՈԽՈՒԹԻՒՆ, trouble, tu-

ԱՄԲՈԽՈՒՄ, **ԱՄԲՈԽՈՒՄՆ**, trouble, tumulte, *sm.*, émotion, *sf.* — (մտաց), désordre, *sm.*

ԱՄԲՈՂՋ, entier, ière, complet, ète, total, ale (*pl. totaux*), intégral, ale, *adj.* —ն, tout, total, *sm.* — զործել, rendre complet, compléter, *va.*

ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ, total, ale (*pl. totaux*), intégral, ale, *adj.* — հաշիւ (ըստ չափագիտաց), calcul intégral. — թիւ (ի համարողութեան), entier, *sm.*

ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ, en entier, tout à fait, entièrement, complètement, intégralement, bel et bien, bien et beau, bel et beau, *adv.*

ԱՄԲՈՂՋԱՐԱՐ, intégrant, ante, *adj.* [plet, compléter, *va.*

ԱՄԲՈՂՋԱՑՈՒՆԵԼ, rendre com-

ԱՄԲՈՂՋԱՑՈՅՑ, complémentaire, intégrant, ante, *adj.*

ԱՄԲՈՂՋՈՒԹԻՒՆ, complément, entier, *sm.*, intégrité, intégralité, totalité, *sf.*

ԱՄԲՈՑՑ, V. Ամբեւս։

ԱՄԲՈՆ, chaire, *sf.*

ԱՄԲՈՒՏԱԾԴՐԻԹ, courtilière, *sf.*, taupe-grillon (*pl. des taupes-grillons*), *sm.*

ԱՄԲՐՈՍԻԱ (անուանք կերակուր աստուածոց), nourriture des dieux, ambroisie, *sf.*

ԱՄԵՀԻ, indompté, ée, fougueux, euse, *adj.* — ալիք, vagues furieuses.

ԱՄԵՀՈՒԹԻՒՆ, fougue, *sf.*

ԱՄԵՆԱԲԱՐՁՐ, très haut, très élevé, suréminent, ente, *adj.*

ԱՄԵՆԱԳԱՐՇ, très mauvais, abominable, *adj.*

ԱՄԵՆԱԳԵՂ, **ԱՄԵՆԱԳԵՂԵՑԻԿ**, très beau, charmant, ante, bellissime, *adj.*

ԱՄԵՆԱԳԷՏ, omniscient, ente, *adj.* Աստուած — է. Dieu est —. ||savantissime, *adj.*

ԱՄԵՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ. — (Աստուծոյ), omniscience *(théol)*, *sf.*

ԱՄԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, pasigraphie, *sf.* [panthée, *sf.*

ԱՄԵՆԱԴԻԻՑ ԱՐՁԱՆ, figure

ԱՄԵՆԱԴԻԻՑ ՄԵՀԵԱՆ, V. Պանթէոն։

ԱՄԵՆԱԶՕՐ, tout-puissant, toute-puissante, omnipotent, ente, *adj.*

ԱՄԵՆԱԶՕՐՈՒԹԻՒՆ, toute-puissance, omnipotence, *sf.* [*sf.*

ԱՄԵՆԱԺՈՂՈՎ ՎԱՃԱՌ, foire,

ԱՄԵՆԱԿԱԼ, tout-puissant, toute-puissante, *adj.* —ն, le Tout-Puissant, *sm.*

ԱՄԵՆԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, toute-puissance, omnipotence, *sf.*

ԱՄԵՆԱԿԱՏԱՐ, fini, ie, *adj.*

ԱՄԵՆԱԿԱՐ, **ԱՄԵՆԱԿԱՐՈՂ**, tout-puissant, toute-puissante, omnipotent, ente, *adj.*

ԱՄԵՆԱԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, **ԱՄԵՆԱԿԱՐՈՒԹԻՒՆ**, toute-puissance, omnipotence, *sf.*

ԱՄԵՆԱԿԵՐ, omnivore, *adj.* *Les animaux —s.* (*Chat, chien, rat, singe*, եւ այլն)։ Մարդս —է, l'homme est —. [dissime, *adj.*

ԱՄԵՆԱՄԵԾ, très grand. gran-

ԱՄԵՆԱՄԵԾԱՐ, révérendissime, *adj.*

ԱՄԵՆԱՅՆ, tout, *m.* toute, *f.* *adj.* (*mp. tous, fp. toutes*). || chaque, *adj.* — ոք (ամէն մարդ), tout, tout le monde, chacun, chaque personne, tout homme. — ինչ (ամէն բան), tout, chaque chose. Ընդ — (բոլոր բոլորը, ամէնը մէկ, մէկանց), en tout, *adv.* Ըստ —ի, — օրինակօք, — իրօք, —իւ (ամէն կերպով, բոլորովին), de toutes les manières, en toutes façons, de tout point, en tout point; tout à

fait, totalement, *adv*. Ց— ժամ (միշտ), à toute heure, toujours, *adv*. Ց— ժամանակի, de tout temps, *adv*. —ուրեք (ամէն տեղ), V. Ամենուրեք։ Ի վեր քան զ—, յառաջ քան զ—, par-dessus tout, sur toute chose կամ toutes choses, avant toute chose կամ toutes choses. Ցետ —ի, après tout, au bout du compte ([illegible]), *adv*. Զօր — (ամէն օր), tous les jours, chaque jour. Ց— կողմանց, — ուստեք, V. Ամենուստ։ — սիրով, de bon cœur, avec plaisir, volontiers, *adv*. || —Ն (ամէնն, ամբողջը), tout, le tout, *sm*.

ԱՄԵՆԱՉԱՐ, très mauvais, abominable, *adj*.

ԱՄԵՆԱՊԱՏԻՒ, révérendissime, *adj*.

ԱՄԵՆԱՍՏՈՒԱԾԵԱՆ, panthéiste, *adj*. *Doctrines —s*. || —, panthéiste, *s*. *Un —*.

ԱՄԵՆԱՍՏՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ, panthéisme, *sm*.

ԱՄԵՆԱՏԳԷՏ, très ignorant, ignorantissime, *adj*.

ԱՄԵՆԱՏԷՐՆ, le Tout-Puissant, *sm*.

ԱՄԵՆԱՓՈՔՐ, très petit, imperceptible, *adj*.

ԱՄԵՆԵՒԻՆ, totalement, complètement, en toutes façons, *adv*. — իսկ, tout à fait, *adv*. — ոչ, en aucune façon, aucunement, du tout, point, point du tout, pas le moins du monde, *adv*. Առանց —, sans plus.

ԱՄԵՆԵՔԵԱՆ (ամէնքը), tous, *s. mp*. toutes, *fp*.

ԱՄԵՆԻՄԱՍՏ savantissime, *adj*.

ԱՄԵՆՈՒՍՏ, Ց— (ամէն կողմէն), de tous côtés, de toute part, de toutes parts, à droite et à gauche, *adv*.

ԱՄԵՆՈՒՐԵՔ (ամէն տեղ), en tous lieux, partout, *adv*.

ԱՄԵՆՕՐԵԱՅ, de chaque jour, quotidien, ienne, journalier, ière, *adj*. *Travail journalier*.

1. **ԱՄԷ՛Ն** (եղիցի. [illegible]), amen, ainsi soit-il. — — ասեմ ձեզ (ըստ Աւետարանաց), en vérité, en vérité, je vous le dis.

2. **ԱՄԷՆ** (բոլոր), tout, *m*. toute, *f. adj*. (*mp. tous, fp. toutes*). —ը, —քը, —ոք, —մարդ, tout, le tout; tout le monde. —ը մէկ, մէկանց, en tout, *adv*. — բան, tout, chaque chose. —է յառաջ, par-dessus tout, sur le tout, *adv*. — կողմէն, V. Ամենուստ։ — տեղ, V. Ամենուրեք։

ԱՄԵՆԱՐԱՐ, factotum ([illegible]), *sm*.

ԱՄԵՆԵՐՋԱՆԻԿ. — կոյսն, —Ն Մարիամ, la Bienheureuse Vierge Marie.

ԱՄԷՆՕՐԵԱՅ, V. Ամենօրեայ։

ԱՄԻԿ ([illegible]), biquet, chevreau, cabri, *sm*.

ԱՄԻՍ (-ոյ), mois. *sm*. Զուգընթացական —, — synodique (*géog.*) Պարբերական —, — périodique (*geog.*). Առաջին — ամուսնութեան, նորատէր —, les premiers temps du mariage, lune de miel. Ներկայ (այս) —ը, le — courant. — յամսոյ, ամսոյ ամսոյ (ամէն—), tous les —, chaque —, — par —, par —. Հինգ, վեց ամսէն, au bout de cinq, de six —.

ԱՄԻՐԱՊԵՏ, calife, *sm*.

ԱՄԻՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, califat, *sm*.

ԱՄԼԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, rendre stérile, improductif, stériliser, *va*.

ԱՄԼՈՒԹԻՒՆ, stérilité, infertilité, *sf*. — (կնոջ), stérilité, *sf*.

ԱՄՄՈՆԵՂՋԻՒՐ, V. Ամոնեղջիւր։

ԱՄՈԼ, pendant, *sm*.

ԱՄՈԼԱԿԻՑ, conjoint, *sm*. || pendant, *sm*.

ԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ (ապօրինաւոր հաղորդութիւն առն եւ կնոջ), commerce, *sm*., folie, *sf*.

ԱՄՈԼՔ, couple, *sm*. — (եզանց), attelage, *sm*.

ԱՄՈԽԱԿ, camarade, compagnon, *s*.

ԱՄՈՆԵՂՋԻՒՐ (տեսակ մը խեցի), ammonite, corne d'ammon, *sf.*

ԱՄՈՐՁԱՑԱՊ, didymite, *sf.*

ԱՄՈՐՁԻՔ, testicule, *sm.*

ԱՄՈՒԼ, stérile, infertile, ingrat, ate, *adj.* || infertile, pauvre, *adj.*

1. **ԱՄՈՒՍԻՆ** ([illegible]), mari, marié, épousé, conjoint, *sm.*

2. **ԱՄՈՒՍԻՆ** ([illegible]), mariée, épouse, compagne, *sf.*

ԱՄՈՒՍՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, gamologie, *sf.*

ԱՄՈՒՍՆԱԲԱՐ, conjugalement, maritalement, *adv.*

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ, conjugal, ale (*pl. conjugaux*), *adj.*

ԱՄՈՒՍՆԱՆԱԼ, se marier avec, épouser, *va.* Հաս ժամանակ է ի վեր դարպաս կ'ընէ այս օրիորդին, կը կարծուի թէ պիտի ամուսնանայ անոր հետ, il y a longtemps qu'il fait la cour à cette demoiselle, on croit qu'il l'épousera. s'épouser, prendre femme, entrer en mariage, dire le grand oui, posséder, faire une fin, s'établir. վերստին, նորէն —, se remarier, *vpr.* իւր սիրուհւոյն հետ —, rendre l'honneur à une femme.

ԱՄՈՒՍՆԱՑԵԱԼ, marié, ée, *adj.* — կին, V. Արամբի։ — մարդ, V. Կանամբի։

ԱՄՈՒՍՆԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, marier, donner en mariage à կամ avec, *va.* վերստին, նորէն —, remarier, *va.*

ԱՄՈՒՍՆԱՑՈՒՑԻՉ, marieur, euse, *s.*

ԱՄՈՒՍՆԱՒՈՐ, marié, ée, *adj.*

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ, mariage, lit, *sm.*, couche, noce, *sf.* || union, *sf.* || sacrement, *sm.* Երրորդ —, troisièmes noces, trigamie, *sf.* — ձախակողմեան, mariage de la main gauche. Մէկին ամուսնութեան առնուլ, demander en mariage, épouser quelqu'un.

ԱՄՈՒՍՆՕՐԷՆ, maritalement, *adv.*

ԱՄՈՒՐ, solide, fort, *m.* forte, *f. adj.* || fort, *sm.*, fortification, *sf.*

ԱՄՈՒՐԻ, célibataire, *adj.* et *s.* || garçon, *sm.* — ըլլալ, être garçon.

ԱՄՈՒՐՈՒԹԻՒՆ, célibat, *sm.*

ԱՄՈՔԱԽԱՌՆ, tempéré, ée, *adj.* — օդ, air tempéré, doux.

ԱՄՈՔԱՆՔ, assaisonnement, *sm.* — խառնախառն ([illegible]), V. Խառնած։ — (կերակրոց), assaisonnement, *sm.*, sauce, *sf.*, apprêt, *sm.* — (բանից), adoucissement, *sm.*

ԱՄՈՔԵԼ, apprêter, assaisonner, *va.* || adoucir, radoucir, tempérer, *va.* — (կերակուրը), assaisonner, saucer, *va.* V. Մարտել։

ԱՄՈՔՈՒՄ, } modification, *sf.*
ԱՄՈՔՈՒՄՆ, } — կերակրոց, V. Մարտելութիւն։

ԱՄՉՑԱԾ, penaud, aude, *adj.*

ԱՄՉԿՈՏ, honteux, euse (հօյղ, եօլ), *adj.*

ԱՄՉՆԱԼ, avoir honte (հօյղ) de.

ԱՄՉՑՈՒՆԵԼ, faire honte à quelqu'un, couvrir quelqu'un de honte.

ԱՄՊ ([illegible]), nue, *sf.*, nuage, *sm.* — թանձր, թանձրամած, թխպայորդ, խիտ, մռայլ, gros nuage épais et sombre, nuée, *sf.* Անամպ երկինք, ciel sans nuage. Յ—ս վերանալ (մեծապէս յաջողել, մեծ յաջողութիւն գտնել), aller aux nues.

ԱՄՊԱՀԱՐԵԼ, foudroyer, *va.*

ԱՄՊԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, foudroiement կամ foudroîment, *sm.*

ԱՄՊԱԽԻՏ, nuageux, euse, *adj.*

ԱՄՊԱՄԱԾ, nuageux, euse, nébuleux, euse, *adj.* — երկինք, ciel chargé de nuages. — օդք, temps morne.

ԱՄՊԱՊԱՏ, nuageux, euse, *adj.* — երկինք, ciel chargé de nuages.

1. **ԱՄՊԱՐԻՇՏ**, impie, *adj.*

2. **ԱՄՊԱՐԻՇՏ**, impie, *s.*

ԱՄՊԱՐՇՏՈՒԹԻՒՆ, impiété, *sf.*

ԱՄՊԻՈՆ, chaire, *sf.*

ԱՄՊՀՈՎԱՆԻ, baldaquin, *sm.* — (սրբոյ սեղանոյ, թագաւորական գահոյ), dais, *sm.* — (ընդ որով կը պտըտցունեն սրբութիւն սրբոցը), dais, *sm.*

ԱՄՊՈՏ, nuageux, euse, *adj.*

ԱՄՊՈՏԻԼ, se couvrir, *vpr.* *Le ciel se couvre de nuages. Le ciel, le temps se couvre.*

ԱՄՊՐՈՊ, orage, *sm.*, nuée, *sf.*

ԱՄՍԱԳԼՈՒԽ, commencement d'un nouveau mois, le premier, le premier jour du mois, fin de mois. —ք, néoménie, *sf.*

ԱՄՍԱԿԱՆ, mensuel, elle, *adj.* — (ամսաւոր վարձք), appointement, mois, *sm.* — մը կապել, allouer un traitement à quelqu'un

ԱՄՍՕՐԵԱՅ, mensuel, elle, *adj.* — հանդէս, հանդիսարան, revue mensuelle, *sf.*

ԱՄՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, hercotectonique (ἑρκοτεκτονική), *sf.* [*adj.*

ԱՄՐԱԿԱՌՈՅՑ, fort, *m.* forte, *f.*

ԱՄՐԱՆԱԼ, se fortifier, *vpr.* || se retrancher, se remparer, *vpr.*

ԱՄՐԱՇԷՆ, bien bâti, bâti կամ construit solidement, fort, *m.* forte, *f.* *adj.* [rer, *va.*

ԱՄՐԱՊՆԴԵԼ, fortifier, rassu-

ԱՄՐԱՑՈՒՆԵԼ, fortifier, munir, *va.* || raffermir, affermir, consolider, *va.* Աւելի եւս —, renforcer, *va.* [(ἑρμητικῶς), *adj.*

ԱՄՐԱՓԱԿ, hermétiquement,

ԱՄՐՈՑ, forteresse, *sf.*, fort, *sm.*, fortification, *sf.*

ԱՄՐՈՒԹԻՒՆ, solidité, fermeté, *sf.* || fort, *sm.*, fortification, *sf.* Անջատ —ք, pièces détachées, forts détachés.

ԱՄՓԻԹԱՏՐԱՁԵՒ, en amphithéâtre, *adj.* [*sm.*

ԱՄՓԻԹԱՏՐՈՆ, amphithéâtre,

ԱՄՓՈՓ, étroit, oite, *adj.* — շրջանակ, cercle étroit, *sm.*

ԱՄՓՈՓԵԼ, contracter, resserrer, restreindre, renfermer, recueillir, plier, replier, circonscrire, froncer, *va.* — (երկու ձայնաւորներ կամ վանկեր), contracter, *va.* — զանձն (կծկիլ), se resserrer en boule. — զանձն (պարփակիլ), se renfermer, *vpr.* — զմիտս (միտքն իրեն —), se recueillir, se renfermer, *vpr.*

ԱՄՓՈՓԻԼ, se serrer, se ramasser, se presser, se faire petit, *vpr.*

ԱՄՓՈՓԻՉ, restrictif, ive, contractif, ive, *adj.* || limitatif, ive, *adj.*

ԱՄՓՈՓՈՒԹԻՒՆ, **ԱՄՓՈՓՈՒՄ**, **ԱՄՓՈՓՈՒՄՆ**, } resserrement, *sm.*, contraction, *sf.*, rétrécissement, *sm.*, restriction, *sf.* || concentration, *sf.* — (երկու ձայնաւորաց կամ վանկից), contraction, *sf.* — (մտաց), recueillement, *sm.* — յօնից, le froncement des sourcils ([illegible])։

ԱՄՕԹ, honte (αἰδώς), *sf.*, opprobre, déshonneur, *sm.* || confusion, *sf.* — չար, mauvaise honte. — է, c'est honteux. — երեսաց, à la honte de. —ով, honteusement, *adv.* || lâchement, *adv.* Շիկնիլ —ով, rougir de honte, V. Ամօթոյ անդամք։

ԱՄՕԹԱԼԻՑ, honteux, euse, lâche, dégradant, ante, *adj.* — խայտառակութեամբ, — օրինակաւ, — կերպով, honteusement, lâchement, vilainement, *adv.*

ԱՄՕԹԱՀԱՐ, confus, use, penaud, aude, *adj.* [*adj.*

ԱՄՕԹԱՊԱՐՏԵԱԼ, confus, use,

ԱՄՕԹԵՐԵՍ, confus, use, *adj.*

ԱՄՕԹԽԱԾ, pudique, pudibond, onde, honteux, euse, *adj.* — (կին, աղջիկ, բանք), modeste, *adj.*

ԱՄՕԹԽԱԾՈՒԹԻՒՆ, pudeur,

pudicité, modestie, *sf.* [mide, *adj.*

ԱՄՕԹԽԱԾ, honteux, euse, ti-

ԱՄՕԹՈՑ, honteux, euse, *adj.* — անդամք, —ք, honte (Հոլ.), *sm.*

ԱՄՕԹՈՎ, confus, use, penaud, aude, *adj.* || honteusement; lâchement, *adv.*

Ա՛Յ, holà! hé! ah! ouf! *interj.* — դու, ô toi! ho! holà! hé! *interj.*

ԱՅԲԵՆԱՐԱՆ, alphabet, abécédaire, *sm.*, croix de par Dieu, de Jésus. [bécédaire, *adj.*

ԱՅԲԵՆԱՒՈՐ, alphabétique, a-

ԱՅԲՈՒԲԵՆԱԿԱՆ, alphabétique, abécédaire, *adj.* — ցանկ, table alphabétique.

ԱՅԲՈՒԲԵՆՔ, alphabet, *sm.* Գնակիս այբուբենից, croix de par Dieu, de Jésus.

ԱՅԲՈՒԲԵՆՕՐԷՆ, dans l'ordre, par ordre alphabétique, alphabétiquement, *adv.*

ԱՅԳ, aurore, la pointe du jour, *sf.*, matin, *sm.*, l'avant-courrière du soleil, du jour. — վարդամատն (ի բանաստղծ.), l'aurore aux doigts de rose, Ընդ —ն (այգուն), à la pointe du jour, au point du jour. matin, *adv.* Ընդ —ն ընդ առաւօտն, ընդ —ն ընդ լոյսն (առաւօտեան կանուխ), de bon, de grand matin, de bonne heure.

ԱՅԳԱՄԱՂԻԿ, belle-de-jour (*pl.* des *belles-de-jour*), *sf.*

ԱՅԳԱՍՏՂ, l'étoile du berger, vénus (վէնէ—ս), *sf.*. lucifer, *sf.*

ԱՅԳԵԳՈՐԾ, vigneron, onne, *s.* || viticulteur, *sm.* [*Industrie, pays*—.

ԱՅԳԵԳՈՐԾԱԿԱՆ, viticole, *adj.*

ԱՅԳԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, viticulture, *sf.* [s.

ԱՅԳԵԿՈՒԹ, vendangeur, euse,

ԱՅԳԵԿՈՒԹՔ, vendange, *sf.* Ժամանակ այգեկութից, vendanges, *sfp. Aux vendanges.*

ԱՅԳԵՊԱՆ, V. Այգեգործ։ [ne, *sf.*

ԱՅԳԵՏԱՆ, vignoble, *sm.*, vig-

ԱՅԳԵՐԳ, aubade, *sf.*

ԱՅԳԵՒԷՏ, vignoble, *adj.*

ԱՅԳԷՊՐԱՍԽ, poireau (կամ porreau) de vigne, *sm.*

ԱՅԳԻ, vigne, *sf.*

ԱՅԳՈՐԴ, V. Այգեպան։

ԱՅԳՈՒՑ, à la pointe du jour au point du jour, dès que le jour paraît, à jour ouvrant, matin, *adv.*

ԱՅԴ, ce, cet, *m.* cette, *f.* ces, *pl. m.* et *f. adj. dém.* || cela, *pron. dem.* || ce, *pron. dém. inv.* || il, *pron. m.* || là, *adv.*

ԱՅԴՉԱՓ, jusque կամ jusques, *adv.* V. Այնչափ։

ԱՅԴՐ, là, *adv.* [et *s.*

ԱՅԴՐԷՆԱԾԻՆ, indigène, *adj.*

ԱՅԵԱՐ (Գաղղիոյ տեսակ մը գինի), aï (—է), *sm.*

ԱՅԵՐ, air, *sm.*

ԱՅԺՄ (հիմա), à présent, présentement, maintenant, actuellement, pour le présent, en ce moment, ici, *adv.* — իսկ, sur l'heure. — զի, որ, à présent que, présentement que, maintenant que. Առ —, pour le moment, pour l'heure, par provision. Ց—, մինչեւ ց—, jusqu'à présent.

ԱՅԺՄԵԱՆ, présent, ente, actuel, elle, moderne, *adj.*

ԱՅԺՄԵՆՈՒԹԻՒՆ, actualité, *sf.*

ԱՅԺՄԷՆ, dès à présent, dès ce moment, dès cette heure, *adj.*

ԱՅԺՄԻԿ, pour le présent, présentement, actuellement, à l'heure que, aujourd'hui, *adj.*

ԱՅԺՄՈՒ, V. Այժմեան։

1. **ԱՅԼ** (ուրիշ), autre, *adj.* — ոք, — ոմն, autre, *pron. ind.* — ուրեք, V. Այլուր (ուրիշ տեղ)։

2. **ԱՅԼ** (բայց), mais, ains (էն), *conj.* || plus, davantage, *adv.* — եւ (մանաւանդ թէ), mais encore, même, *adv.* — եւս, encore, plus, davantage, *adv.* Առանց — եւս, sans plus, *adv.*

ԱՅԼԱԲԱՆԱԲԱՐ, allégoriquement, spirituellement, *adv.*

ԱՅԼԱԲԱՆԱԿԱՆ, allégorique, spirituel, elle, *adj.*

ԱՅԼԱԲԱՆԵԼ, allégoriser, *va.*

ԱՅԼԱԲԱՆՈՂ, allégoriste կամ allégoriseur, *sm.*

ԱՅԼԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, allégorie, *sf.*

ԱՅԼԱԲԱՆՕՐԷՆ, V. Այլաբանաբար։ [*adj.*

ԱՅԼԱԲՈՒԺԱԿԱՆ, allopathique,

ԱՅԼԱԲՈՒԺՈՒԹԻՒՆ, allopathie, [*sf.*

ԱՅԼԱԳՈՒՆԵԼ, pâlir, *va.*

ԱՅԼԱԳՈՒՆԻԼ, déteindre, *vn.*, se déteindre, *vpr.*, pâlir, *vn.*

ԱՅԼԱԶԳ, autrement, différemment, diversement, *adv.*

ԱՅԼԱԶԳԱԳՈՅՆՍ, autrement, différemment, *adv.*

ԱՅԼԱԶԳԻ, étranger, ère, *adj.* ||hétérogène (ἑτερογενὴς), *adj.* || —, à la différence de... [té, *sf.*

ԱՅԼԱԶԳՈՒԹԻՒՆ, hétérogénéi-

ԱՅԼԱԿԵՐՊ, différent, ente, *adj.* || dissimilaire, *adj.* || disparate, *adj.* [elle, *adj.*

ԱՅԼԱԿԵՐՊԱԿԱՆ, différentiel,

ԱՅԼԱԿԵՐՊԵԼ, transfigurer, métamorphoser, *va.* || déguiser, travestir, *va.*

ԱՅԼԱԿԵՐՊԻԼ, se transfigurer, *vpr.* Քրիստոս այլակերպեցաւ ի Թափորական լերին, Jesus-Christ se transfigura sur le mont Thabor. ||se déguiser, se travestir, *vpr.*

ԱՅԼԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ, transfiguration, métamorphose, *sf.* || déguisement, travestissement, *sm.* || différence, *sf.* — Քրիստոսի, la transfiguration de Jésus-Christ. Տօն այլակերպութեան Քրիստոսի, V. Վարդավառ։

ԱՅԼԱԿԵՐՊՔ, déguisement, *sm.*

ԱՅԼԱԿՐՕՆ, dissident, ente, mécreant, ante, *adj.*

ԱՅԼԱՀԱՒԱՏ, hétérodoxe (ἑτερόδοξος), mécréant, ante, *adj.*

ԱՅԼԱՀԱՒԱՏՈՒԹԻՒՆ, hétérodoxie, *sf.* [*adj.*

ԱՅԼԱՂԱՆԴ, dissident, ente,

ԱՅԼԱՄԻՏ, dissident, ente, *adj.*

ԱՅԼԱՅԼԵԱԼ, altéré, ée, *adj.*

ԱՅԼԱՅԼԵԼ, altérer, *va.* — (մեկնել խօսքը, միտքը), dénaturer, *va.* Ճշմարտութիւնն —, donner une entose à la vérité.

ԱՅԼԱՅԼԻԼ, se dénaturer, *vpr.*

ԱՅԼԱՅԼԻՉ, altérateur, *sm.*

ԱՅԼԱՅԼՈՒԹԻՒՆ, **ԱՅԼԱՅԼՈՒՄ**, **ԱՅԼԱՅԼՈՒՄՆ**, } altération, *sf.*

ԱՅԼԱՆԴԱԿ, bizarre, baroque, extraordinaire, monstrueux, euse, monstre, extravagant, ante, excentrique, hétéroclite (ἑτερόκλιτος), fou, fol, *m.* folle, *f. adj.* ||—, extravagant, ante, *s.* Անհեթեթ եւ — ՈՔ, original, *sm.*

ԱՅԼԱՆԴԱԿԱԲԱՐ, bizarrement, extraodinairement, monstrueusement, extravagamment, *adv.*

ԱՅԼԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ, bizarrerie, monstruosité, extravagance, originalité, excentricité, *sf.*

ԱՅԼԱՆՄԱՆ, dissimilaire, *adj.*

ԱՅԼԱՆՃԱՆ, dissimilaire, *adj.*

ԱՅԼԱՆՈՒՆ, allonyme, *adj.*

ԱՅԼԱՉԱՓ, incommensurable, *adj.* [surabilité, *sf.*

ԱՅԼԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, incommen-

ԱՅԼԱՉԵԱՅ (այլագոյն աչեր ունեցող), vairon, *adj.*

ԱՅԼԱՍԱՑԻԿ, allégorique, *adj.* — յորջորջումն, allégorie, *sf.*

ԱՅԼԱՍԱՑ, allégoriste, *sm.*

ԱՅԼԱՍԱՑՈՒԹԻՒՆ, allégorie, *sf.*

ԱՅԼԱՍԵՌ, hétérogène (ἑτερογενὴς), *adj.*

ԱՅԼԱՍԵՌԻԼ, dégénérer, *vn.*

ԱՅԼԱՍԵՌՈՒՄ, **ԱՅԼԱՍԵՌՈՒՄՆ** } dégénération, dégénérescence, *sf.* [rescence, *sf.*

ԱՅԼԱՍԵՌՈՂՈՒԹԻՒՆ, dégéné-

ԱՅԼԱՍՏՈՒԵՐԵԱՆՔ, hétéros-

ciens (երեւակայել), smp.

ԱՅԼԱՅՈՂՄԻԿ, allophyle, allophylique, adj. [-ոլոգ-), adj.

ԱՅԼԱՓԱՌ, hétérodoxe (երե-

ԱՅԼԱՓԱՌՈՒԹԻՒՆ, hétérodoxie, sf.

ԱՅԼԱՓՈԽ, allégorique, adj.

ԱՅԼԱՓՈԽԵԼ, déguiser, travestir, va. [travestir, vpr.

ԱՅԼԱՓՈԽԻԼ, se déguiser, se

ԱՅԼԱՓՈԽԻԿ, allégorique, adj. — յորջորջամբ, allégorie, sf. — յորջորջաձօf, d'une manière allégorique, allégoriquement, adv.

ԱՅԼԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, transformation, sf.

ԱՅԼ ԵՒ, mais encore.

ԱՅԼԵՒԱՅԼ, différent, ente, divers, erse, adj.

ԱՅԼ ԵՒՍ, encore, adv.

ԱՅԼՈՒՍՏ, } d'ailleurs, d'au-

ԱՅԼՈՒՍՏԵՔ, } tre part, adv.

ԱՅԼՈՒՐ (ուրիշ տեղ), ailleurs, autre part, adv.

ԱՅԼ ՈՒՐԵՔ, V. Այլուր ։

ԱՅԼՈՒՐԿԱՅ (գիտէք երկրի ...-...), alibi, sm.

ԱՅՄ (խոտակեր, խոտաճարակ կենդանի մ'է. այծ), chèvre, bique, sf. || chèvre (astr.), sf. Արու —, mâle de la chèvre, bouc (...), sm. Զադ —ի, V. Ամիկ ։ — փոքրիկ, V. Ալոջ ։ Վայրի —, V. Եղջերու ։ Ամալթեան —, V. Ամալթայծ ։

ԱՅՄԱԴԻԱՅ (լայնակտուց թռչուն մ'է գիշերային), engloutvent, sm. [chèvre, sm.

ԱՅՄԱԿՆ (տունկ մ'է), œil-de-

ԱՅՄԱՄԱՐԴ, satyre, sm. || bouquin, sm.

ԱՅՄԱՐԱՄ, chevrier, ière, s.

ԱՅՄԵԱՄՆ, chevreuil, sm. — մատակ, V. Այծեմնիկ ։

ԱՅՄԵԱՅ, poil de chèvre, sm.

ԱՅՄԵՂՋԻՒՐ (աստեղատուն մ'է), capricorne, sm.

ԱՅՄԵՄԱՋ, V. Այծեայ ։

ԱՅՄԵՄՆԻԿ (մատակ այծեամն), femelle du chevreuil, chevrette, sf. ||— (ուլ այծեման), jeune chevreuil, chevrillard, sm.

ԱՅՄԵՆԻ, chevreau, sm.

ԱՅՄԵՐԱՄԱԿ, troupeau de chèvres, sm.

ԱՅՄՈՏՆ, chevre-pied կամ chèvre-pieds (pl. des chevre-pieds), adj. m.

ԱՅՄՈՒԴՏ (չորքոտանի մ'է), lama կամ llama (...), sm.

ԱՅՄՏԵՐԵՒԻ, } (ծաղիկ մ'է.

ԱՅՄՏԵՐԵՒՈՒԿ, } ... ...),
chèvrefeuille, sm.

ԱՅՄՔԱԴ (վայրի այծ), bouc (...) sauvage, bouquetin, sm.

ԱՅՆ, ce, cet, m. cette, f. ces, pl. m. et f. adj. dém. || là, adv.

Ա'ՅՆ ԻՆՉ, récemment, à peine adv. [que, conj.

ԱՅՆՈՒՋԻ (որովհետեւ), parce

ԱՅՆՉԱՓ, tant, autant, si, aussi, adv. — ինչ որ, tant que. — առաւել (աւելի), d'autant plus, d'autant mieux. Որչափ . . . —, autant . . . autant. —՝ որչափ, aussi bien que. conj. Որչափ մարդիկ — կարծիք, autant de têtes, autant d'avis.

ԱՅՆՊԷՍ, tellement, tant, si, aussi, adv. Այսպէս եւ —, comme cela, կամ fam. comme çà, tant bien que mal, tellement quellement. Երբէ այսպէս եւ երբէ —, de toute façon. Այսպէս կամ —, de façon ou d'autre, de manière ou d'autre. — զի, որ, de façon que, de sorte que, en sort que, de կամ en telle sorte que, de manière que, conj. || tant que, si bien que (fam.), de façon à, adv. —՝ որպէս, aussi bien que, conj. Որպէս . . . —, de même que . . . de même. Սակայն եւ —, բայց եւ —, malgré tout cela, pourtant, no-

nobstant ce, ce nonobstant, *conj.* ||ne laisser pas de, tout de même.

ԱՅՆՊԻՍԻ, tel, *m.* telle, *f.*, pareil, eille, *adj.*

ԱՅՆՔԱՆ, tant, *adj.*

ԱՅՈ՛, oui ([illegible]), si, si fait, *adv. d'affirmation.* || oui, *sm.* *Dire le grand oui*, *Ամուսնանալ*։

ԱՅՊԱՆԱԿԱՆ, dérisoire, *adj.* — օրինակաւ, կերպով, dérisoirement, *adv.*

ԱՅՊԱՆԵԼ, bafouer, railler, *va.*, se railler, se moquer, *vrp.*, insulter, *vn.*

ԱՅՊԱՆՈՂ, moqueur, euse, *adj.* ||railleur, euse, moqueur, euse, rieur, euse, *s.* || berneur, *sm.*

ԱՅՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, moquerie, dérision, *sf.*

ԱՅՊԱՆՈՒՄ, **ԱՅՊԱՆՈՒՄՆ**, } dérision, *sf.*

ԱՅՊՆ, risée, *sf.*

ԱՅՊՆԱԿԱՏԱԿ, bouffon, *sm.*

1. **ԱՅՍ**, ce, cet, *m.* cette, *f.* cés, *pl. m.* et *f. adj. dém.* || ceci, cela, çà, *prom. dém.* || celui, *adj. dém. m. sing.*, celle, *f. sing.*, ceux, *mp.* celles, *fp.* —ու, par là, *adv.* —ու հանդերձ, հանդերձ —ու, avec cela. Ընդ — (ասկից), par ici, de deçà, par deçà. Ընդ — ընդ այն (հոս հոն), par-ci par-là.

2. **ԱՅՍ** (սատանայ), démon, *sm.*

ԱՅՍԱԿԻՐ, possédé, ée, énergumène, *s.* || démoniaque, *adj.* et *s.*

ԱՅՍԱՀԱՐ, possédé, ée, énergumène, *s.* || démoniaque, *adj.* et *s.* — է, le démon le possède, il est possédé du démon.

ԱՅՍԱՀԱՐԻԼ, posséder, *va.*

ԱՅՍՈՏ, possédé, ée, *s.* || démoniaque, *adj.* et *s.*

ԱՅՍԱՆՈՒՆ, tel, *m.* telle, *f.* *adj.* — եւ այն անուն, les nommés tels et tels.

ԱՅՍԻՆՉ, tel, *m.* telle, *f.* *adj.*

ԱՅՍԻՆՔՆ, c'est-à-dire, *conj.*

ԱՅՍ ՆԻՇ, tel, *m.* telle, *f.* *adj.*

ԱՅՍՈՒՀԵՏԵՒ, désormais, dorénavant, à l'avenir, *adv.*

ԱՅՍ ՈՔ, tel, *m.* telle, *f.* *adj.*

ԱՅՍՉԱՓ, tant, *adv.*

ԱՅՍՊԷՍ, ainsi, de la façon, de la sorte, *adv.* || tel, *m.* telle, *f.* *adj.* Երբ — եւ երբ այնպէս, de toute façon. — կամ այնպէս, de façon ou d'autre, de manière ou d'autre. Եւ զի այս — է, cela étant. — եւ այնպէս, comme cela կամ *fam.* comme çà, tellement quellement. Երբ — է, en ce cas.

ԱՅՍՊԻՍԻ, tel, *m.* telle, *f.*, semblable, *adj.*

ԱՅՍՐ, ici, çà, *adv*, Եկ —, — ե՛կ (հոս եկուր), viens isi. — եւ անդր, çà et là.

ԱՅՍՔԱՆ, tant, *adv.*

ԱՅՍՕՐ, le jour où l'on est, aujourd'hui, *adv.* —, aujourd'hui, *sm.* —ուընէ ութ, d'aujourd'hui huit. — վաղը, d'aujourd'hui pour demain.

ԱՅՏ ([illegible]), joue, *sf.*

ԱՅՏՆՈՒԼ (ուռիլ, ուռենալ), s'enfler, se tuméfier, *vpr.*, gonfler, *vn.*, se gonfler, *vpr.*

ԱՅՏՈՅՑ (ուռեցք), tumeur, *sf.* || tubercule, *sm.* — գեղձային, tumeurs glandulaires. V. Այտուցեալ։

ԱՅՏՈՒՄ, **ԱՅՏՈՒՄՆ**, } enflure, tuméfaction, *sf.*, gonflement, *sm.*, bouffissure, bosse, *sf.* ||tumeur, tubercule, grosseur, *sf.* — հպարտութեան, enflure, *sf.* — փոքրիկ (մորթի վրայ), bouton, *sm.*, pustule, *sf.* — ի պարանոցի. bronchocèle ([illegible]), *sf.*

ԱՅՏՈՒՑԱՆԵԼ (ուռեցունել), enfler, gonfler, bouffir, tuméfier, *va.*

ԱՅՏՈՒՑԵԱԼ, enflé, ée, gonflé, ée, *adj.*

ԱՅՏՈՒՑԻԿ, variqueux, suse,

adj. Coquille variqueuse.

1. **ԱՅՐ** (երիկ մարդ), homme (օմ), *sm.*, personne, tête, *sf* || homme, mari, époux, *sm.* — եւ կին, les époux. — —, — իւրաքանչիւր (իւրաքանչիւր ոք, ամէն մարդ), chacun, une, chaque homme, chaque personne, *pron.* Առ — (մարդ գլուխ), par personne, par tête. — Աստուծոյ, — բարեպաշտ, մարդասէր, աղօթասէր, un homme de Dieu. — զուարթադէմ, un homme de bonne mine. — մեծ, մեծանուն, հոյակապ, ականաւոր, նշանաւոր, երեւելի, un grand homme, personnage, homme de distinction.— մեծահասակ, բարձրահասակ, un homme grand, un homme de grande taille. — բարի, լաւաբարոյ, un homme bon. — միամիտ, յստակամիտ, պարզամիտ, un bon homme. — տէրութեան, պետական, homme d'État. — կռուոյ, պատերազմի, homme de guerre. — հանճարեղ, homme d'esprit.— նորասէր, homme de jour. — աշխարհատես, աշխարհի, աշխարհական, homme du monde. — ձանձրացուցիչ, un homme éternel. — խաղաղութեան, խաղաղասէր, homme de paix. — ուղիղ, արդար, պատուաւոր, honnête homme. — ազնիւ, քաղցրաբարոյ, քաղաքավար, un homme honnête. — ապաժաման, անպիտան, homme de paille. — ժանտադէմ, դաժան, un homme de mouvaise mine. — ապատոհմ, անտոհմ, un homme sans naissance. — մոլեկան, այլանդակ, cerveau brûlé, cervelle brûlée. — անամօթ, homme sans pudeur. — աննշան, ոչնչաքեայ, homme de néant.— անագորոյն (անգութ), անողորմ, homme sans pitié. — ընչաքաղց, յափշտակասէր, homme rapace, vautour, *sm.*

2. **ԱՅՐ** (մաղարա), caverne, *sf.* — բնափոր, — naturelle, antre, *sm.* — (բնափոր կամ շինուածոյ), grotte, *sf.* — աւազակաց, — de brigands. — խորափոր, antre profond.

ԱՅՐԱԲԱՐ, en homme, comme un homme, virilement, *adv.*

ԱՅՐԱԿԱՆ, d'homme, viril, ile, marital, ale, mâle, *adj.*

ԱՅՐԱԿԻՆ, hermaphrodite (էրմաֆրօտիթ), androgyne, *sm.*

ԱՅՐԱՊԷՍ, V. Այրաբար։

ԱՅՐԵԼ, brûler, *va.* || embraser, *va.* կենդանւոյն (ողջ ողջ) —, brûler vif. Մէկուն ուղեղն — (գլխուն հրացան պարպելով), brûler la cervelle à quelqu'un. Ինք իւր ուղեղն — ատրճանակաւ (ինքզինք սպաննել, գլխուն հրացան պարպելով), se brûler la cervelle d'un coup de pistolet. Իւր ուղեղն այրեց, il s'est brûlé la cervelle.

ԱՅՐԵԼԻ, brûlable, combustible, *adj.*

ԱՅՐԵՆԱԾԱՂԻԿ ([illegible]), [scabieuse, *sf.*

ԱՅՐԵՑԱԾ, brûlure, *sf.*, brûlé, *sm.* V. Այրեցեալ։

ԱՅՐԵՑԱԿԱՆ, combustible, *adj.* — գօտի V. Այրեցեալ գօտի։

ԱՅՐԵՑԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, combustibilité, *sf.*

ԱՅՐԵՑԵԱԼ, brûlé, ée, *adj.* — գօտի, la zone torride. — ինչ, V. Այրեցած։

ԱՅՐԵՑՈՂ, brûlant, ante, *adj.*

ԱՅՐԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, causticité, *sf.*

ԱՅՐԻ, veuf, *m.*, veuve, *f. adj.* et *s.*

ԱՅՐԻԼ, brûler, *vn.*, se brûler, *vpr.* — (կերակրոց), V. Խանձրահամիլ։

ԱՅՐԻՉ, **ԱՅՐՈՂ**, brûlant, ante, caustique, *adj.*

ԱՅՐՈՒԹԻՒՆ. — (այրն), veuvage, *sm.* — (կնոջ), veuvage, *sm.*, viduité, *sf.* Այրութեան հասակ, V.

Արութիւն: [lerie, *sf.*
ԱՅՐՈՒՑԻ (ձիաւոր զօրք), cava-
ԱՅՐՈՒՄ, } brûlement, *sm.*,
ԱՅՐՈՒՄՆ, } combustion, *sf.*
— (տենդոց), brûlure, *sf.* — (բուս տարրագիտաց), ignition, *sf.*
ԱՑՑ, visite, *sf.* — առնել, V. Այցելել: — առնել (Աստուծոյ) (փորձել), visiter, *va.* Ց— ելանել, inspecter, *va.* V. Այցելել: — եւ խնդիր (խուզարկութիւն). visite, *sf.*
ԱՑՑԱԳԻՆ, V. կօշիկք:
ԱՑՑԱՏՈՄՍ, } carte de visite,
ԱՑՑԱՓԱՐՏ, } *sf.* [visiteur, *sm.*
ԱՑՑԱՐԱՐ. — (մենատստանաց),
ԱՑՑԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, visite, *sf.*
ԱՑՑԵԼ, } faire une visite,
ԱՑՑԵԼԵԼ, } visiter, *va.*
ԱՑՑԵԼՈՒ, visiteur, *sm.*||inspecteur, trice, *s.* || visiteur, euse, *s.* ||visite, *sf.* *J'ai eu beaucoup de visites aujourd'hui.* — (մենաստանաց), V. Այցարար:
ԱՑՑԵԼՈՒԹԻՒՆ, visite, *sf.* —, տօն այցելութեան սրբոյ կուսին, la — de la sainte Vierge, la fête de la —. կարգ հաւատոյ որոց Այցելութեան սրբոյ կուսին, l'ordre de la —. — (Աստուծոյ), V. Վրէժխնդրութիւն: — (բժշկի), —. — (եպիսկոպոսի իւր վիճակին մէջ), — pastorale. — տնական, — domiciliaire. — դատաւորի, descente de justice. — ոստիկանութեան, descente կամ — de police. Այցելութեան երթալ, — ընել, — տալ, aller voir quelqu'un chez lui, faire une —, կամ rendre — à quelqu'un, visiter, *va.*
ԱՆԱԳ (կ̃լա̃յ), étain, *sm.* [*sm.*
ԱՆԱԳԱԳՈՐԾ, potier d'étain,
ԱՆԱԳԱՋՕԾ, étamé, ée, *adj.* — աան, casserole étamée.
ԱՆԱԳԱՋՕԾԵԼ, étamer, *va.*
ԱՆԱԳԱՋՕԾՈՒՄ, } étamage,
ԱՆԱԳԱՋՕԾՈՒՄՆ, } *sm.* Վերստին, նորէն —, rétamage, *sm.*
— հայելեաց, — des glaces.
ԱՆԱԳԱՀ, généreux, euse, *adj.*
ԱՆԱԳԱՀԱՍ, tartif, ive, *adj.*
ԱՆԱԳԱՆ, tartif, ive, *adj.*||tard, tardivement, *adv.* || sur le tard. — ուրեմն, tardivement, *adv.* Երէ կարի — (ամենեն ուշ), au plus tard. — ժամ, heure tardive.
ԱՆԱԳԱՆԵԱԼ, arrière, ée, *adj.* — պարտք, V. Յետնորդ:
ԱՆԱԳԱՆԵԼ (ուշ մնալ), tarder à, retarder, *vn.*, être, se mettre en retard, s'attarder, *vpr.* Ժամանակը կ'անագանի, il se fait tard. [tard.
ԱՆԱԳԱՆԻ, tard, *adv.* || sur le
ԱՆԱԳԱՆՈՍ (գռակարդաց), lecteur, *sm.* [*sf.*
ԱՆԱԳԱՆՈՒԹԻՒՆ, tardiveté,
ԱՆԱԳԱՊՂԻՆՁ, airain, *sm.*
ԱՆԱԳԱՆՈՒՍՈՒՄՆՈՒԹԻՒՆ, opsimathie, *sf.*
ԱՆԱԳԵԼ, étamer, *va.* Վերստին, նորէն —, rétamer, *va.*
ԱՆԱԳԻ, qui n'a pas de queue, anoure, *adj.* *Des animaux anoures.*
ԱՆԱԳԻՉ, } (կ̃լա̃յճի), étameur,
ԱՆԱԳՈՂ, } *sm.*
ԱՆԱԳՈՐՈՅՆ (անգութ), cruel, elle, impitoyable, inhumain, aine, sauvage, féroce, inflexible, *adj.*|| félon, onne, *adj.* et *s.*
ԱՆԱԳՈՐՈՒՆՈՒԹԻՒՆ (անգթութիւն), cruauté, inhumanité, férocité, inflexibilité, *sf.* Անագորունութեամբ, sans pitié, cruellement, impitoyablement, *adv.*
ԱՆԱԳՈՒՄ, } étamage, *sm.*
ԱՆԱԳՈՒՄՆ, }
ԱՆԱԶԱՏ, illibéral, ale, *adj.*|| ignoble, bas, *m.* basse, *f.* *adj.* ||vilain, *sm.* —ս, vilainement, bassement, *adv.* Ազատք եւ —ք, les nobles et les vilains. [*adj.*
ԱՆԱԶԱՏԱԿԱՆ, illibéral, ale,
ԱՆԱԶԱՏԻԿ, vilain, aine, *adj.*
ԱՆԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ, bassesse,

vilenie (վէլէնէ), *sf.* [*adj.*

ԱՆԱԶԴԱԿԱՆ, invulnérable,

ԱՆԱԶԴԵԼԻ, insensible, *adj.* || imperceptible, *adj.*

ԱՆԱԹԵՄԱՅ (աֆօրօզ. լանէթ), anathème, *sm.*

ԱՆԱԹԵՄԱՅԵԼ, frapper d'anathème, anathématiser, *va.*

ԱՆԱԼՈՒԹ, V. Ընձուղտ։

ԱՆԱԽՈՐԺ, disgracieux, euse, laid, *sm.* laide, *f.* *adj.* V. Անախորժելի։

ԱՆԱԽՈՐԺԵԼԻ, désagréable, dégoûtant, ante, déplaisant, ante, maussade, *adj.*

ԱՆԱԽՈՐԺՈՒԹԻՒՆ, déplaisance, *sf.* — կերակրոց, dégoût, *sm.*, inappétence, *sf.*

ԱՆԱԽՏՈՒԹԻՒՆ, apathie, *sf.*

ԱՆԱԿՆԱԾՈՒ, irrespectueux, euse, irrévérent, ente, *adj.*

ԱՆԱԿՆԱԾՈՒԹԻՒՆ, irrévérence, *sf.*

ԱՆԱԿՆԿԱԼ, inattendu, ue, inespéré, ée, imprévu, ue, *adj.* — ընծայ, surprise, *sf.* — դէպք, V. Դէպք։ [*adj.*

ԱՆԱԿՆՈՒՆԵԼԻ, imprévu, ue,

ԱՆԱՂԻ, doux, *m.* douce, *f.* *adj.* || insipide, fade, *adj.*

ԱՆԱՄԲՈԽ, serein, eine, *adj.* || solitaire, retiré, ée, *adj.* [et *s.*

ԱՆԱՄՈՒՍԻՆ, célibataire, *adj.*

ԱՆԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ célibat, *sm.*

ԱՆԱՄԱՐՍԵԼԻ, indigeste, *adj.*

ԱՆԱՄՊ, sans nuages, serein, eine, *adj.*

ԱՆԱՄՕԹ, déhonté, ée (փէհայա), éhonté (եօզսըզ), *adj.* || dévergondé, ée, impudent, ente, effronté, ée, *adj.* et *s.* Այր —, V. Այր (1)։

ԱՆԱՄՕԹԱԲԱՐ, impudemment, effrontement, *adv.*

ԱՆԱՄՕԹԱՆԱԼ, avoir perdu toute honte (հայա), avoir toute honte bue.

ԱՆԱՄՕԹՈՒԹԻՒՆ, dévergondage, *sm.*, impudence, impudeur, effronterie, *sf.*

ԱՆԱՅԼԱՅԼԱԿ, inaltérable, *adj.*

ԱՆԱՅԼԱՅԼԱԿԱՆ, inaltérable, invariable, *adj.* [altérabilité, *sf.*

ԱՆԱՅԼԱՅԼԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, in-

ԱՆԱՅԼԱՅԼԵԼԻ, inaltérable, *adj.*

ԱՆԱՅՐ, V. Անամուսին։ [*sm.*

ԱՆԱՅՐԻ, impuissant, froid,

ԱՆԱՆԻՒ, sans roues. — կառքեր, des voitures sans roues.

ԱՆԱՆՁՆ, inanimé, ée, *adj.*

ԱՆԱՆՁՆԱՒՈՐ, impersonnel, elle, *adj.*

ԱՆԱՆՁՆԱՒՈՐԱԲԱՐ, impersonnellement, *adv.*

ԱՆԱՆՁՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, impersonnalité, *sf.*

ԱՆԱՆՈՒԽ (նանէ), menthe, *sf.*

ԱՆԱՆՈՒՆ, qui est sans nom, innomé, ée (բուս Լիդրէի innommé, ée), anonyme, inconnu, ue, *adj.* — գիր, նամակ, une lettre anonyme. — մատենագիր, un auteur sans renom, anonyme, *sm.* *Ce livre est d'un anonyme.* — ոք է, c'est un sans nom.

ԱՆԱՆՋԱՏ, inséparable, *adj.*

ԱՆԱՆՋԱՏԱԲԱՐ, inséparablement, *adv.*

ԱՆԱՆՋՐՊԵՏ, inséparable, *adj.*

ԱՆԱՆՑ, éternel, elle, impérissable, *adj.* [*adj.*

ԱՆԱՆՑԱԿԱՆ, éternel, elle,

ԱՆԱՆՑԱՆԵԼԻ, impénétrable, *adj.* || infranchissable, *adj.* — (ճանապարհ, տեղի), impraticable, *adj.*

ԱՆԱՇԽԱՏ, sans peine, aisé, ée, *adj.* — (ոճ բանից), léger, *adj.* *Style léger.* ||—, sans peine, aisément, *adv.*

ԱՆԱՉԱՌ, sévère, *adj.* — (դատաւոր), impassible, désintéressé, *adj.* — (պատմիչ), impassible, *adj.*

ԱՆԱՉԱՌՈՒԹԻՒՆ, sévérité, *sf.*

1. **ԱՆԱՊԱԿ** (անջուր գինի), vin naturel, pur. [pure, *f. adj.*
2· **ԱՆԱՊԱԿ** (--ֆէ, խ----), pur, *m.*
ԱՆԱՊԱԿԱՆ, incorrompu, ue, incorruptible, *adj.*
ԱՆԱՊԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, incorruption, incorruptibilité, *sf.*
ԱՆԱՊԱՇԱՒ, inconvertible, impénitent, ente, *adj.*
ԱՆԱՊԱՇԽԱՐ, impénitent, ente, *adj.* || —, impénitent, *sm.*
ԱՆԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԻՒՆ, impénitence, *sf.*
1. **ԱՆԱՊԱՏ**, désert, *sm.*, solitude, *sf.* || — (բնակութիւն միայնակեցի), habitation d'un ermite, ermitage,
2. **ԱՆԱՊԱՏ**, désert, erte, *adj.* [*sm.*
ԱՆԱՊԱՏԱԿԱՆ. solitaire, ermite, anachorète (--ն--+o--էբ), *sm.*
ԱՆԱՊԱՏԱՒՈՐ, ermite, *sm.*
ԱՆԱՌ, inprenable, *adj.*
ԱՆԱՌԱԿ. libertin, ine, *adj.* et *s.* || dissolu, ue, *adj.* || débauché, roué, *sm.* || mangeur, euse, *s.* — որդին (ըստ Աւետարանին), l'enfant prodigue, le prodigue, *sm.* [*adv.*
ԱՆԱՌԱԿԱԲԱՐ, dissolument,
ԱՆԱՌԱԿԻԼ, mener une vie déréglée, vivre en débauche, se débaucher, *vpr.*
ԱՆԱՌԱԿՈՒԹԻՒՆ, vie déréglée, débauche, dissolution, *sf.*, libertinage, désordre, *sm.* Անառակութեան զարնել, s'abandonner à la débauche.
ԱՆԱՌԻԿ, imprenable, *adj.*
ԱՆԱՌՆԵԼԻ, infaisable (ենֆէ-լ--պլը), *adj.*
ԱՆԱՌՈՂՋ, malsain, aine, *adj.* *Cet homme est* —. insalubre, *adj.* || marmiteux, euse, *adj.* [té, *sf.*
ԱՆԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ, insalubri-
ԱՆԱՍԵԼԻ, indicible, *adj.*
ԱՆԱՍՆԱԲԱՐ, bestialement, brutalement, *adv.*
ԱՆԱՍՆԱԲՈՅԺ, celui qui traite les maladies des animaux, artiste vétérinaire, vétérinaire, *sm.*
ԱՆԱՍՆԱԲՈՅԾ, celui qui élève des bestiaux, des chevaux, éleveur, *sm.*
ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ, qui a rapport à la médecine des animaux, vétérinaire, *adj.* [rapie, *sf.*
ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԺՈՒԹԻՒՆ, zoothé-
ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԾՈՒԹԻՒՆ, nourrisage des bestiaux, l'élève կամ l'élevage des bestiaux. [té, *sf.*
ԱՆԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, bestiali-
ԱՆԱՍՆԱԳԻՐ, zoographe, *sm.*
ԱՆԱՍՆԱԳՈՂՈՒԹԻՒՆ, abigéat, *sm.* [phie, *sf.*
ԱՆԱՍՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, zoogra-
ԱՆԱՍՆԱՋԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, bestialité, *sf.* [mie, *sf.*
ԱՆԱՍՆԱՋՆՆՈՒԹԻՒՆ, zooto-
ԱՆԱՍՆԱԽՏԱԿԱՆ, épizootique, *adj.* [tie, *sf.*
ԱՆԱՍՆԱԽՏՈՒԹԻՒՆ, épizoo-
ԱՆԱՍՆԱԿԱՆ, animal, ale (*pl. animaux*), bestial, ale, *adj.*
ԱՆԱՍՆԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, V. Անասնահերձութիւն.
ԱՆԱՍՆԱՀԵՐՁՈՒԹԻՒՆ, zootomie, *sf.* [animal, *sm.*
ԱՆԱՍՆԱՄԻՏ, brute, *sf.*, bêta,
ԱՆԱՍՆԱՆԱԼ, s'abrutir, *vpr.*
ԱՆԱՍՆԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, zoolâtrie, *sf.* [te, *adj.*
ԱՆԱՍՆԱՐԱՐ, abrutissant, an-
ԱՆԱՍՆԱՑՈՒՆԵԼ, abrutir, *va.*
ԱՆԱՍՆԻԿ, petite bête, petit animal, bestiole, *sf.*, bestion, *sm.*
ԱՆԱՍՆՈՑ, V. Անասնական.
ԱՆԱՍՆՈՒԹԻՒՆ, animalité, brutalité, *sf.*
ԱՆԱՍՆՕՐԷՆ, V. Անասնաբար.
ԱՆԱՍՈՒՆ, animal, *sm.*, bête, brute, *sf.* կառաւիզ —, bête de trait. կարմրարիւն —ք, des animaux à sang rouge. Սպիտակարիւն —ք, des animaux à sang blanc. Ցրտարիւն —ք, des animaux à sang froid.

ԱՆԱՍՏՈՒԱԾ, athée, *sm.* V. Անաստուածական ։

ԱՆԱՍՏՈՒԱԾԱԿԱՆ, athée, athéistique. *adj. Une proposition athée. Philosophie athéistique.*

ԱՆԱՍՏՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ, athéisme, *sm.*

ԱՆԱՏԱԿ ([illegible]), inhabile, incapable, maladroit, oite, *adj.* || imbécile, *adj.*

ԱՆԱՏԱՄՈՒՆՔ (ակռայ չունեցող կենդանիք), édentés, *smp.*

ԱՆԱՐԱՏ, immaculé, ée, pur, *m.* pure, *f. adj.* || irrépréhensible, *adj.* Գառն — (Յիսուս Քրիստոս), l'Agneau immaculé (Jésus-Christ). — (համբաւ, առաքինութիւն), intact, acte, *adj.*

ԱՆԱՐԱՐ, incréé, ée, *adj.*

ԱՆԱՐԲՈՒՆ (անչափահաս), impubère, *adj.*

ԱՆԱՐԲՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, } (անչափահասութիւն), impuberté, *sf.*
ԱՆԱՐԲՈՒՆՔ,

ԱՆԱՐԳ, vil, *m.* vile *f.*, abject, ecte, ignoble, déshonorable, déshonorant, ante, dégradant, ante, méprisable, *adj.* || indigne, *adj.* — կերպով, V. Անարգաբար ։

ԱՆԱՐԳԱԲԱՐ, vilement, ignoblement, déshonorablement, honteusement, *adv.* || indignement, *adv.*

ԱՆԱՐԳԱՄԵԾԱՐ, bienveillant, ante, *adj.*

ԱՆԱՐԳԱՄԵԾԱՐՈՒԹԻՒՆ, bienveillance, *sf.*

ԱՆԱՐԳԱՆԱԼ, s'avilir, se déshonorer, se dégrader, *vpr.*

ԱՆԱՐԳԱՆՔ, déshonneur, mépris, *sm.*

1. **ԱՆԱՐԳԵԼ** (նախատել), mépriser, dégrader, vilipender, *va.* || déshonorer, *va.*

2. **ԱՆԱՐԳԵԼ** (առանց արգելքի), sans obstacle, librement, couramment, *adv.* || — (անզսպելի), irrépressible, *adj. Une force —.* || —(անառակ), incontinent, ente, *adj.*

ԱՆԱՐԳԵԼՈՒԹԻՒՆ, incontinence, *sf.* || intempérance, *sf.*

ԱՆԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, avilissement, *sm.*, abjection, vileté, dégradation, *sf.*

ԱՆԱՐԴ, brut, ute, *adj. Matière brute.*

ԱՆԱՐԴԱՐ, injuste, inique, méchant, ante, *adj.*

ԱՆԱՐԴԱՐԱՆԱԼԻ, injustifiable, *adj.*

ԱՆԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ, injustice, iniquité, *sf.*

ԱՆԱՐԴԻՒՆ, inefficace, *adj.* — կերպով, V. Անարդիւնաբար ։

ԱՆԱՐԴԻՒՆԱԲԱՐ, } inefficacement, *adj.*
ԱՆԱՐԴԻՒՆԱՊԷՍ,

ԱՆԱՐԺԱՆ, indigne, illicite, *adj.* — համարել, dédaigner, *va.* — գտնուիլ, ըլլալ, démériter, *va.* — կերպով, V. Անարժանաբար ։

ԱՆԱՐԺԱՆԱԲԱՐ, } indignement, *adv.*
ԱՆԱՐԺԱՆԱՊԷՍ,

ԱՆԱՐԺԱՆՈՒԹԻՒՆ, indignité, *sf.* Անարժանութեամբ, V. Անարժանաբար ։

ԱՆԱՐԻ, lâche, *adj.* || coquin, ine, *s.* V. Անարիական ։

ԱՆԱՐԻԱԿԱՆ (Արեաց՝ Պարսից ազգէն դուրս եղողն), anaryen, enne, *adj.*

ԱՆԱՐԻՒՆ, anémique, *adj.* — զոհումն (պատարագի), sacrifice non sanglant, *sm.*

ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆ, anémie, *sf.*

ԱՆԱՐԾԱԹ, sans argent.

ԱՆԱՐՈՒԵՍՏ, méchant, ante, *adj.* — (ճարտարապետութիւն, պատկեր), grossier, ière, *adj.*

ԱՆԱՐՈՒԵՍՏՈՒԹԻՒՆ, impéritie ([illegible]), *sf.*

ԱՆԱՒԱՐՏ, inachevé, ée, *adj.*

ԱՆԱՒԱԳ, faible, *adj.* et *s.*

ԱՆԱՒԱԳԵԼ, exténuer, *va.* V. Անաւազիլ ։

ԱՆԱՒԱԳԻԼ, s'affaiblir, *vpr.*, diminuer, *vn.*, s'atténuer, *vpr.*

ԱՆԱՒԱԳՈՒԹԻՒՆ, faiblesse, *sf.*

ԱՆԱՓՐՈԴԻՍԵԱՆ, anaphrodisiaque, *adj.* Դեղ —, —, *sm.* *Le camphre est un —.*

ԱՆԲԱԺ, privé, ée, *adj.* [et *sm.*

ԱՆԲԱԺԱՆ, inséparable, *adj.*

ԱՆԲԱԺԱՆԱԲԱՐ, inséparablement, indivisément, par indivis ([illegible]), *adv.* [indivisible, *adj.*

ԱՆԲԱԺԱՆԱԿԱՆ, inséparable,

ԱՆԲԱԺԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, indivisibilité, impartibilité, *sf.*

ԱՆԲԱԺԱՆԵԼԻ, indivisible, impartageable, *adj.* — (Երրորդութիւն, ըստ աստուածաբանից), individue, *adj. f.* — կերպով, V. Անբաժանաբար։

ԱՆԲԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ, inséparabilité, indivision, *sf.*

ԱՆԲԱԺԻՆ, indivis, ise, insécable, inhérent, ente, *adj.*

ԱՆԲԱԽՏ, malheureux, euse, *adj.*

ԱՆԲԱԽՏՈՒԹԻՒՆ, malheur, *sm.*

ԱՆԲԱՂԴ, V. Անբախտ։

ԱՆԲԱՂԴՈՒԹԻՒՆ, V. Անբախտութիւն։ [*adj.*

ԱՆԲԱՄԲԱՍ, irrépréhensible,

ԱՆԲԱՆ, brut, ute, *adj.* || irraisonnable, *adj.* || —, brute, *sf.* — առնել, V. Անբանացունել։

ԱՆԲԱՆԱԿԱՆ, animal, ale (*pl. animaux*), *adj.* || illogique, *adj.*

ԱՆԲԱՆԱՆԱԼ, devenir bête, abêtir, *vn.*, s'abêtir, *vpr.*

ԱՆԲԱՆԱՑՈՒՆԵԼ, rendre bête, abêtir, *va.* [déraisonnable, *adj.*

ԱՆԲԱՆԱՒՈՐ, irraisonnable,

ԱՆԲԱՐԲԱՌ, muet, ette, *adj.*

ԱՆԲԱՐԵԽԱՌՆ, intempéré, ée, *adj.*

ԱՆԲԱՐԵԽԱՌՆՈՒԹԻՒՆ, intempérie, *sf.* || intempérance, *sf.*

ԱՆԲԱՐՈՅԱԿԱՆ, immoral, ale (*pl. immoraux*), *adj.* — գրականութիւն, littérature malsaine.

ԱՆԲԱՐՈՅԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, immoralité, *sf.*

ԱՆԲԱՐՈՅԱՊԷՍ, immoralement, *adv.*

ԱՆԲԱՑԱՏՐԵԼԻ, inexprimable, indéfinissable, *adj.*

ԱՆԲԱՒ, infini, ie, immense, *adj.* Աստուած — է, Dieu est infini.— (երկայնութիւն), infini, ie, *adj.* Յ—ս, sans bornes, sans fin, à l'infini, *adv.*

ԱՆԲԱՒԱԲԱՇԽ, infinitésimal, ale (*pl. infinitésimaux*), *adj.*

ԱՆԲԱՒԱԿԱՆ, insuffisant, ante. || incapable, inhabile, *adj.* — լինիլ, ըլլալ, être insuffisant, ne pas suffire. || être incapable. — կերպով, d'une manière insuffisante, insuffisamment, *adv.*

ԱՆԲԱՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, insuffisance, *sf.* || incapacité, inhabilité, *sf.* || inaptitude, *sf.* — (ըստ իրաւագիտաց), inhabilité, *sf.*

ԱՆԲԱՒՈՒԹԻՒՆ, infinité, immensité, *sf.* — Աստուծոյ, l'infinité, l'immensité de Dieu.

ԱՆԲԵՂՈՒՆ, stérile, *adj.*

ԱՆԲԵՐ, improductif, ive, infertile, stérile, pauvre, *adj.*

ԱՆԲԵՐԵԼԻ, insupportable, *adj.*

ԱՆԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, infertilité, stérilité, aridité, non-valeur (*pl.* des *non-valeurs*), *sf.*

ԱՆԲԺՇԿԱԿԱՆ, incurable, irrémédiable, inguérissable, *adj.* — հիւանդ, malade incurable, inguérissable, կամ լոկ incurable, *sm.* *C'est un incurable.*

ԱՆԲԺՇԿԱՊԷՍ, incurablement, irrémédiablement, *adv.*

ԱՆԲԺՇԿԵԼԻ, incurable, *adj.* — (ծարաւ), inextinguible ([illegible]), *adj.* [*sf.*

ԱՆԲԺՇԿՈՒԹԻՒՆ, incurabilité,

ԱՆԲԻԾ, immaculé, ée, pur, *m.* pure, *f. adj.*

ԱՆԲԾՈՒԹԻՒՆ, pureté, *sf.*

ԱՆԲՆԱԿ, inhabité, ée, déshabité, ée, désert, erte, *adj.*

ԱՆԲՆԱԿԱՆ, pincé, ée, faux, *m.* fausse, *f.*, recherché, ée, factice, *adj.* — (բանի, իմաստ, մեկնութիւն), forcé, ée, *adj.*

ԱՆԲՆԱԿԵԼԻ, inhabitable, impraticable, *adj.*

ԱՆԲՈՂԿՈՒԿ, acère, *adj.*

ԱՆԲՈՅԺ, incurable, inguérissable, *adj.*

ԱՆԲՈՎԱՆԴԱԿԵԼԻ, incompréhensible, *sf.*

ԱՆԲՈՒԺԵԼԻ, incurable, *adj.*

ԱՆԲՈՒՆ, étranger, ère, faux, *m.* fausse, *f. adj.*

ԱՆԲՌՆԱԲԱՐԵԼԻ, inviolable, *adj.*

ԱՆԲՌՆԱԲԱՐՈՒԹԻՒՆ, inviolabilité, *sf.*

ԱՆԲՌՆԱԴԱՏԵԼԻ, incoercible, *adj. Fluides —s.*

1. **ԱՆԳԱՄ** (տէֆա, քէրրէ), fois, *sf.* Երկիցս — (երկու —), V. Երկիցս։ Այս —, cette —, pour cette —. Քանիցս —, V. Քանի՛ցս։ Բազում — (շատ —), souvent, souvente —, plusieurs —, nombre de —, plus d'une —, bien des —, la plupart du temps, à plusieurs reprises. Քիչ —, peu souvent, rarement, *adv.* Մի — առ հասարակ, մի — եւ միւս, une —, une bonne —, une — pour toutes. Ամեն — որ, toutes les — que. Կրկին — (նորէն), de nouveau. Առաջին —, la première —; en premier lieu, d'abord, tout d'abord, au premier abord, de prime abord, dès l'abord, *adv.* Երկրորդ —, la seconde (իքինճի) —; en second lieu. Երրորդ —, la troisième —; en troisième lieu.

2. **ԱՆԳԱՄ** (պիլէ, տահի), même, *adv.*

ԱՆԳԱՅ, inflexible, *adj.*

ԱՆԳԱՅԹ. — (զնացք), assuré, ée, *adj.*

1. **ԱՆԳԱՅՏ**, raréfié, ée, rare, *adj.* || clair, *m.* claire, *f. adj.*

2. **ԱՆԳԱՅՏ**, V. Ողակեր։

ԱՆԳԱՅՏԱԴԷՏ, manoscope, *sm.*

ԱՆԳԱՅՏԱՆԱԼ, se raréfier, *vpr.*

ԱՆԳԱՅՏԱՆԱԼԻ, raréfiable, *adj.*

ԱՆԳԱՅՏԱՉԱՓ, manomètre, *sm.*

ԱՆԳԱՅՏԱՑՈՒՄ, **ԱՆԳԱՅՏԱՑՈՒՄՆ**, raréfaction, *sf.*

ԱՆԳԱՅՏԱՑՈՒՆԵԼ, raréfier, *va.*

ԱՆԳԱՅՏԱՑՈՒՆՈՂ, **ԱՆԳԱՅՏԱՑՈՒՑԻՉ**, raréfiant, ante, *adj.*

ԱՆԳԱՅՏՈՒԹԻՒՆ, rareté, *sf.* V. Անգայտացումն։

ԱՆԳԱՐ (գլխու կէս մասի ցաւ), migraine, *sf.*

ԱՆԳԵՂԵԱՑ, laid (չիր), *m.* laide (չիրէ), *f. adj.* et *s.*

ԱՆԳԵՂԵՑԻԿ, laid, *m.* laide, *f. adj.*

ԱՆԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ laideur, *sf.*

ԱՆԳԷՏ, ignorant, ante, *adj.* et *s*, || indocte, neuf, *m.* neuve, *f. adj.* || inconnu, ue, *adj.* || profane, *sm.* — (թաքստոց), ignoré, ée, *adj.* — ձեւացուցանել, faire l'ignorant. — լինել, ըլլալ, être ignorant. V. Անգիտանալ։ Ց—ս, V. Անգիտաբար։

ԱՆԳԹԱԲԱՐ, cruellement, impitoyablement, *adj.*

ԱՆԳԹՈՒԹԻՒՆ, cruauté, félonie, *sf.* Անգթութեամբ, V. Անգթաբար։

ԱՆԳԻՆ, inappréciable, inestimable, *adj.* || impayable, *adj.*

ԱՆԳԻՏԱԲԱՐ, par ignorance, ignoramment, *adv.*

ԱՆԳԻՏԱԿ, ignorant, ante, *adj.*

ԱՆԳԻՏԱԿԱՆ, ignorant, ante, *adj.*

ԱՆԳԻՏԱԿԻՑ, inconscient, ente, *adj.*

ԱՆԳԻՏԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, inconscience, *sf.*

ԱՆԳԻՏԱՆԱԼ, ne pas savoir, ignorer, *va.* Ինքզինքն —, s'ignorer, *vpr.*

ԱՆԳԻՏԱՑԵԱԼ, ignoré, ée, *adj.*

ԱՆԳԻՏԵԼ, V. Անգիտանալ։

ԱՆԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, ignorance, *sf.* || incertitude, *sf.*

ԱՆԳԻՐ, verbal, ale (*pl.* verbaux), *adj.*

ԱՆԳԻՒՏ, introuvable, *adj.* || irréparable, *adj.*

ԱՆԳԼԽՈՒԹԻՒՆ, anarchie, *sf.*

ԱՆԳԼՈՒԽ, anarchique, *adj.*

1. **ԱՆԳՂ.** (թռչուն մ'է. [illegible]), vautour. *sm.*

2. **ԱՆԳՂ.**, (Այր 1) ։ V. Այրընչափաղց

ԱՆԳՂԱՐԾՈՒԻ (յափշտակիչ թռչուն մ'է. [illegible]), gypaète, *sm.*

ԱՆԳՂԻԱԿԱՆ, anglais, aise, *adj.* — լեզու, la langue anglaise, *sf.*, կամ լոկ anglais. *Apprendre l'anglais.* Ըստ — օրինակի, à l'anglaise, *adv.* [et *s.*

ԱՆԳՂԻԱՄՈԼ, anglomane, *adj.*

ԱՆԳՂԻԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, anglomanie, *sf.*

ԱՆԳՂԻԱՑԻ, anglais, aise, *adj.* || Anglais, aise, *s.*

ԱՆԳՂԻԵՐԷՆ, V. Անգղիական ։

ԱՆԳՆԱԼԻ, } impraticable, *adj.*
ԱՆԳՆԱՑ, }

ԱՆԳՈՅՆ, incolore, *adj.*

ԱՆԳՈՅՈՒԹԻՒՆ, néant, *sm.* — (կտակի, ըստ իմաստասիրաց), inexistence, *sf.*

ԱՆԳՈՅՍ (կից, կիցք), ruade, *sf.*

ԱՆԳՈՍՆԵԼ (արհամարհել, պախարակել), avoir du mépris, mépriser, *va.* || insulter, *vn.* Ինքզինքը կամ զիրար —, se mépriser, *vpr.*

ԱՆԳՈՍՆԵԼԻ, méprisable, *adj.*

ԱՆԳՈՍՆՈՒԹԻՒՆ, mépris, *sm.*

ԱՆԳՈՐԾ, inoccupé, ée, désoccupé, ée, inactif, ive, *adj.* || désœuvré, ée, *adj.* et *s.* || oisif, ive, inerte, *adj.* || brut, ute, inculte, *adj.* — երկիր, V. Երկիր ։

ԱՆԳՈՐԾԱԴՐԵԼԻ, impraticable, inexécutable, *adj.* [tion, *sf.*

ԱՆԳՈՐԾԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, inexécu-

ԱՆԳՈՐԾԱԾՈՒԹԻՒՆ, cessation d'usage, non-usage, *sm.*

ԱՆԳՈՐԾԱՐԱՆԱԿԱՆ, inorganique, *adj.* — տարրաբանութիւն, chimie —.

ԱՆԳՈՐԾԱՐԱՆԱՒՈՐ, inorganique, *adj.* [*adj.*

ԱՆԳՈՐԾԻԱԿԱՆ, inorganique,

ԱՆԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, inaction, désoccupation, oisiveté, *sf.*, désœuvrement, *sm.* || inertie ([illegible]), *sf.* || inculture, *sf.* [vité, *sf.*

ԱՆԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒՆ, inacti-

ԱՆԳՈՒԹ, cruel, elle, impitoyable, insensible, inhumain, aine, sauvage, *adj.* || félon, onne, *adj.* et *s.*

ԱՆԳՈՒՄԱՆ (ք. զ. որ կր նշանակէ՝ [illegible], [illegible]), inopiné, ée, *adj.* [[illegible]), *adj.*

ԱՆԳՐԱԳԷՏ, illettré, ée ([illegible]

ԱՆԳՐԱՒԵԼԻ, insaisissable, *adj.*

ԱՆԳՐՈՒԹԻՒՆ, loi, tradition orale, agraphie, *sm.*

1. **ԱՆԴ** (արտ), champ, *sm.* — (ի բնտողծ.), guéret, *sm.*

2. **ԱՆԴ** (հոն), là, y, *adv.* — ի խոնարհ (հոն, վարը), là-bas, *adv.* — ի վեր (վերը), là-haut, *adv.* Անդէն եւ — (իսկոյն), tout de suite, sans déplacer, *adv.* Կացէք — (հոն կեցէք), restez là.

ԱՆԴԱԴԱՐ, continuel, elle, incessant, ante, perpétuel, elle, *adj.* || toujours, à chaque instant, à tout instant, sans cesse, sans relâche, continuellement, perpétuellement, incessamment, d'arrache-pied, *adv.* — (վաստակել, քնանալ), sans débrider (travailler, dormir), *adv.* — պատերազմունք, des guerres continuelles. Անդուլ —, jour et nuit.

ԱՆԴԱՃԵԼ (մտքէն անցունել, միտքը բերել, յիշել), repasser. *va.*

1. **ԱՆԴԱՄ**, membre, *sm.* Առնի, առնացի —, ծածուկ —, — viril, *sm.*, verge, *sf.*, pénis ([illegible]), *sm.* — — յօշել, V. Յօշել ։ — — հատանել, V. Հատանել ։

2. **ԱՆԴԱՄ**, V. Անդամակից ։

ԱՆԴԱՄԱԳԷՏ, anatomiste, *sm.*

ԱՆԴԱՄԱԳԻՏԱԿԱՆ, anatomique, *adj.* [mie, *sf.*
ԱՆԴԱՄԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, anato-
ԱՆԴԱՄԱԳԻՏՕՐԷՆ, anatomiquement, *adv.* [գէտ։
ԱՆԴԱՄԱԶՆԻՆ, V. Անդամա-
ԱՆԴԱՄԱԶՆՆԱԿԱՆ, V. Անդամազիտական։ [դամազիտութիւն։
ԱՆԴԱՄԱԶՆՆՈՒԹԻՒՆ, V. Ան-
ԱՆԴԱՄԱԶՆՆՕՐԷՆ, V. Անդամազիտօրէն։
ԱՆԴԱՄԱԼՈՅԾ, paralytique, *adj.* et *s.* —ը բուժեցաւ, բժշկուեցաւ, le — a été guéri. — գործել, ընել, V. Անդամալուծել։
ԱՆԴԱՄԱԼՈՒԾԵԼ, frapper de paralysie, paralyser, *va.* [lysie, *sf.*
ԱՆԴԱՄԱԼՈՒԾՈՒԹԻՒՆ, para-
ԱՆԴԱՄԱԿԻՑ, membre, *sm.* — առնել, V. Անդամակցել։
ԱՆԴԱՄԱԿՑԵԼ, admettre dans une société, dans un corps, agréger, *va. Il n'était pas du corps, mais on l'y a agregé.* [tion, *sf.*
ԱՆԴԱՄԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, agréga-
ԱՆԴԱՄԱՀԱՏ, disséqueur, *sm.*
ԱՆԴԱՄԱՀԱՏԵԼ, amputer, *va.* — *un bras, une jambe.*
ԱՆԴԱՄԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, amputation, *sf.* [disséquer, *va.*
ԱՆԴԱՄԱՀԵՐՁԵԼ, anatomiser,
ԱՆԴԱՄԱՏԵԼ, démembrer, *va.* — *une volaille.* || scander, *va. Scandez ce vers, vous verrez qu'il y manque un pied.*
ԱՆԴԱՄԱՏՈՒԹԻՒՆ, démembrement, *sm.* || scansion, *sf.*
ԱՆԴԱՆԴԱՂ, sans délai, *adv. J'irai sans délai.*
ԱՆԴԱՉԱՓ, arpenteur, *sm.*
ԱՆԴԱՉԱՓԵԼ, arpenter, *va.*
ԱՆԴԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, arpentage, *sm.* [messier, *sm.*
ԱՆԴԱՊԱՀ, garde champêtre,
ԱՆԴԱՌՆԱԼԻ, irrévocable, *adj.* — կերպով, irrévocablement, *adv.*
ԱՆԴԱՍՏԱԿ, vestibule, *sm.*

ԱՆԴԱՍՏԱՆ, champ, *sm.* — բամբակի, V. Բամբակաստան։ — (ի բնստղծ.), guéret, *sm.*
ԱՆԴԱՐՁ, irrévocable, inconvertible, irréparable, *adj.* V. Անդարձագիր։
ԱՆԴԱՐՁԱԲԱՐ, irrévocablement, sans retour, *adv.*
ԱՆԴԱՐՁԱԳԻՐ, testament, *sm.*
ԱՆԴԱՐՁԱԿԱՆ, testamentaire, *adj.* [lité, *sf.*
ԱՆԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, irrévocabi-
ԱՆԴԱՐՄԱՆԵԼԻ, irrémédiable, irréparable, inculte, *adj.* — կերպով, irrémédiablement, irréparablement, *adv.*
ԱՆԴԵԱՅՔ ԱՐՋԱՌՈՅ, troupeau de bœufs (պէս), de vaches. Հօտք եւ անդեայք, bestiaux, *smp.*
ԱՆԴԵԴԵՒ, inébranlable, *adj.*
ԱՆԴԵԴԵՒՈՒՆ, inébranlable, ferme, *adj.* — (գնացք), assuré, ée, *adj.*
ԱՆԴԵՂԱՅ, } antidote, con-
ԱՆԴԵՂԵԱՅ, } trepoison, *sm.*
ԱՆԴԷՆ, là, *adv.* || aussitôt, incontinent, *adv.* Մնաց —, il demeura là. — եւ անդ, — վաղվաղակի, — իսկ վաղվաղակի (իսկոյն, անմիջապէս), tout de suite, sur-le-champ, aussitôt, incontinent, sans déplacer, *adv.* — եւ անդ իբրեւ, aussitôt que, *conj.*
ԱՆԴԷՈՐԴ, bouvier, ière, *s.*; pâtre, *sm.*
ԱՆԴԷՊ, inopportun, une, inconvenant, ante, inapplicable, intempestif, ive, incongru, ue, impertinent, ente, hors de saison, *adj.* Ց—ս, indécemment, intempestivement, *adv.*
ԱՆԴԻՐ, incommode, *adj.*
ԱՆԴԻՐԱԿԱՆ, malaisé, ée, *adj.*
ԱՆԴԼԱԿԻ, continuellement, sans cesse, *adv.*
ԱՆԴՆԴԱՄՈՒԽ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, prendre le large.

ԱՆԴՆԴԱՍՈՅԶ ԱՌՆԵԼ, ԸՆԵԼ, engouffrer, abîmer, *va*.
| **ԱՆԴՆԴԱՍՈՅԶ ԼԻՆԵԼ. ԸԼԼԱԼ,** s'engouffrer, s'abîmer, *vpr.*, abîmer, *vn*.
ԱՆԴՈՀ, angoisse, *sf*.
ԱՆԴՈՀՈՒԹԻՒՆ , angoisse , anxiété, détresse, *sf*.
ԱՆԴՈՐՐ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ (անդորրու մէջ ըլլալ), se mettre à son aise, *vpr.*, être à son aise. Անդորր չըլլալ (անդորրու մէջ չըլլալ), être mal à son aise.
ԱՆԴՈՐՐԱԳԻՐ, quittance, *sf*.
ԱՆԴՈՐՐԱԳՐԵԼ, donner quittance, quittancer, *va*.
ԱՆԴՈՐՐԱՄԻՏ, tranquille, *adj*.
ԱՆԴՈՐՐԱՆԱԼ, s'élargir, *vpr*. ||se tranquilliser, *vpr*.
ԱՆԴՈՐՐԱՒԷՏ. — (տեղի), coi, *m*. coite, *f. adj*.
ԱՆԴՈՐՐՈՒԹԻՒՆ, tranquillité, *sf.*, repos, *sm*. Անդորրութեան մէջ ըլլալ, être à son aise.
ԱՆԴՈՒԼ, continuel, elle, *adj*. || continuellement, assidûment, incessamment, sans cesse, sans relâche, d'arrache-pied, *adv*. — (վաստակել), sans débrider (travailler), *adv*. *Il a travaillé sans débrider*. — անդադար, jour et nuit, *adv*.
ԱՆԴՈՒՆԴՔ, abîme, gouffre, précipice, *sm*. Անյատակ, անյատակելի, անունչ —, abîme sans fond.
ԱՆԴՈՒՌՆ, sans porte. — բերան, indiscret, ète, bavard, arde, *adj*. et *s*.
ԱՆԴՍՏԻՆ, dès, *adv*.
ԱՆԴՐ, là, y, *adv*. Օն —, fi! *interj*. Աստի —, d'ici là. — քան, au delà de, *adv*. — քան (գետոն), delà, *prép*. *Delà la rivière, les monts*. — քան (գծով), par delà, outre, *prép*. — քան զչափ, V. Չափազանց։ — քան զթիւ, V. Անթիւ։ Այսր եւ —, deçà, *adv*.
ԱՆԴՐԱԳՈՅՆ, outre, *adv*. — քան, au delà de, *adv*.
ԱՆԴՐԱԴԱՌՆԱԼ, se réfléchir, *vpr.*; réfléchir, réverbérer, *vn*.
ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ, réponse, *sf*. — բայ , verbe réfléchi.
ԱՆԴՐԱԴԱՐՁԵԱԿ (պարերգութեան երկրորդ տուն) , antistrophe, *sf*.
ԱՆԴՐԱԴԱՐՁԵԼ, répliquer, *va*.
ԱՆԴՐԱԴԱՐՁԻԼ, se réfléchir, *vpr.*; réfléchir, réverbérer, *vn*. || refluer, *vn*.
ԱՆԴՐԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, réflexion, *sf.*, réfléchissement, *sm.*, réverbération, *sf*. — լուսոյ, réfléchissement de la lumière. — ձայնի, réfléchissement de la voix. — ջերմութեան , réverbération de la chaleur.
ԱՆԴՐԱԴԱՐՁՈՒՆԵԼ, réfléchir, réverbérer, *va*. || renvoyer, *va*. || répondre, *vn*. — ձայնը, réfléchir la voix. — լոյսը , ջերմութիւնը , réverbérer la lumière, la chaleur.
ԱՆԴՐԱԴԱՐՁՈՒՄ, } renvoi,
ԱՆԴՐԱԴԱՐՁՈՒՄՆ, } *sm*.
ԱՆԴՐԱԴԱՐՁՈՒՆՈՂ , réflecteur, *adj. m*. [tain, aine, *adj*.
ԱՆԴՐԱԼԵՌՆԱԿԱՆ, ultramon-
ԱՆԴՐԱԼԵՌՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, ultramontanisme, *sm*.
ԱՆԴՐԱԼԻ (ձանձրալի), fatigant, ante, *adj*. *Conversation fatigante. Un homme* — .
ԱՆԴՐԱԼՊԵԱՆ, transalpin, ine, ultramontain, aine, *adj*.
ԱՆԴՐԱԼՊԻԱԿԱՆ, transalpin, ine, ultramontain, aine, *adj*.
ԱՆԴՐԱՆԻԿ, aîné, ée, premier-né (*pl*. des *premiers-nés*), *adj*. et *s*. [*adj*. et *s*.
ԱՆԴՐԱՆԿԱԾԻՆ , primipare,
ԱՆԴՐԱՆԿՈՒԹԻՒՆ, primogeniture, aînesse, *sf*.

ԱՆԴՐԱՏԼԱՆՏԵԱՆ, transatlantique, *adj*.

ԱՆԴՐԴՈՒԵԼԻ inébranlable, imperturbable, *adj*. — քաջութիւն, courage à toute épreuve. Պատնէշ —, un rempart assuré. —կերպով, inébranlablement, *adv*. [*sf*.

ԱՆԴՐԴՈՒԵԼՈՒԹԻՒՆ, constance,

ԱՆԴՐԶՈԴԻԱԿՈՍԱԿԱՆ, ultra-zodiacal, ale, *adj*. [*adv*.

ԱՆԴՐԷՆ (նորէն), de nouveau,

ԱՆԴՐԺԱԿԱՆ, inviolable, *adj*.

ԱՆԴՐԺԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, inviolabilité, *sf*.

ԱՆԴՐԺԵԼԻ, inviolable, *adj*.

ԱՆԴՐԻ (արձան) statue, *sf*. — սկայագործ, սկայաքարձ, colosse, *sm*. — սաստկապէս մեծ, սոսկավիթխար, un colosse d'une grandeur énorme.

ԱՆԴՐԻԱԳՈՐԾ, statuaire, *sm*.

ԱՆԴՐԻԱԳՈՐԾԱԿԱՆ, statuaire, *adj*. [tuaire, *sf*.

ԱՆԴՐԻԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, sta-

ԱՆԴՐԻԱՆՏ, statue, *sf*. [*sm*.

ԱՆԴՐԻԱՆՏԱԳՈՐԾ, statuaire,

ԱՆԴՐԻԱՍՏԵՂԾ, statuaire, *sm*.

ԱՆԴՐԿԵՆԴԱԿԱՑԻՆ, ultra-zodiacal, ale, *adj*. [*adj*.

ԱՆԴՈՒՈՐԴԱԿԱՆ, bucolique,

ԱՆԵԶՐ, sans bornes, sans limites, illimité, ée, immense, infini, ie, *adj*.

ԱՆԵԼ, sans issue, inextricable, *adj*. — փողոց, rue sans issue, impasse, *sf*. — Նրբափողոց, cul-de-sac (*pl*. des *culs-de-sac*), *sm*.

ԱՆԵԼԱՆԵԼԻ, inextricable, *adj*.

ԱՆԵՂ, increée, ée, *adj*.

ԱՆԵՂԾ, incorruptible, impérissable, immarcescible, indestructible, indélébilte, *adj*.

ԱՆԵՂԾՈՒԹԻՒՆ, incorruption, indestructibilité, *sf*. [et, *s*.

ԱՆԵՌԱՆԴՆ, indévot, ote, *adj*.

ԱՆԵՌԱՆԴՆՈՒԹԻՒՆ, indévotion, *sf*.

1. **ԱՆԵՐ** ([illegible]), beau-père (*pl*. des *beaux-pères*), *sm*.

2 **ԱՆԵՐ** ([illegible]), beau-frère (*pl*. des *beaux-frères*), *sm*.

ԱՆԵՐԱՆԳ, incolore, *adj*.

ԱՆԵՐԱՍԱՆ, **ԱՆԵՐԱՍԱՆԱԿ**, } abandonné, ée, *adj*. et *s*. Երիվար աներասան եւ անքարձ (ի կենիս, ի զինանշան), cheval effréné, gai.

ԱՆԵՐԳԵԼԻ, injouable, *adj*.

ԱՆԵՐԵՍ, effronté, ée, *adj*. et *s*.

ԱՆԵՐԵՍՈՒԹԻՒՆ, effronterie, *sf*. [ble, *adj*.

ԱՆԵՐԵՒԱԿԱՅԵԼԻ, inimagina-

ԱՆԵՐԵՒԵԼԻ (անճան), obscur, ure, *adj*.

ԱՆԵՐԵՒՈՅԹ, invisible, *adj*. — լինել, ըլլալ, devenir —, disparaître, *vn*., se perdre, *vpr*. Ց—ս, invisiblement, *adv*. [լոյս լինել։

ԱՆԵՐԵՒՈՒԹԱՆԱԼ, V. Աներե-

ԱՆԵՐԵՒՈՒԹԻՒՆ, **ԱՆԵՐԵՒՈՒԹՈՒԹԻՒՆ**, } invisibilité, disparition, *sf*.

ԱՆԵՐԿԲԱՅ, indubitable, incontestable, sûr, *m*. sûre, *f*., certain, aine, *adj*. [ble, *adj*.

ԱՆԵՐԿԲԱՅԱԿԱՆ, incontesta-

ԱՆԵՐԿԲԱՅԱՊԷՍ, indubitablement, incontestablement, *adv*.

ԱՆԵՐԿԲԱՅԵԼԻ, V. Աներկբայ։

1. **ԱՆԵՐԿԻՒՂ**, hardi, ie ([illegible]), intrépide, *adj*.

2. **ԱՆԵՐԿԻՒՂ**, intrépidement, courageusement, *adv*. [té, *sf*.

ԱՆԵՐԿԻՒՂՈՒԹԻՒՆ, intrépidi-

ԱՆԵՐԿՄԻՏ, sûr, *m*. sûr, *f*., certain, aine, *adj*.

ԱՆԵՐՁԱԳ (գաւ.), V. Աներ (2)։

ԱՆԵՐՈՐԴԻ, beau-frère (*pl*. des *beaux-frères*), *sm*.

ԱՆԵՓ, incuit, ite, *adj*. [te, *adj*.

ԱՆԶԱՆԱԶԱՆ, indifférent, en-

ԱՆԶԱՆԱԶԱՆՈՒԹԻՒՆ, indifférence, *sf*.

ԱՆԶԱՐԴ, sans parure, sans

ornement, uni, ie, simple, *adj*.
ԱՆԶԱՐԴՈՒԹԻՒՆ, simplicité, *sf*.
ԱՆԶԳԱԼԱՊԷՍ, insensiblement, imperceptiblement, *adv*.
ԱՆԶԳԱԼԻ, insensible, *adj*. ‖ imperceptible, *adj*. — կերպով, V. Անզգալապէս: [*m*. folle, *f*. *adj*.
ԱՆԶԳԱՄ, insensé, ée, fou, fol,
ԱՆԶԳԱՄՈՒԹԻՒՆ, folie, *sf*.
ԱՆԶԳԱՅ, insensible, *adj*. ‖ indolent, ente, apathique, sec, *m*. sèche, *f*., froid, *m*. froide, *f*. *adj*. Յ—ս, insensiblement, *adv*.
ԱՆԶԳԱՅԱՆԱԼ, perdre l'usage de ses sens.
ԱՆԶԳԱՅԱՐԱՐ, **ԱՆԶԳԱՅԱՑՈՒՑԻՉ**, } anesthésique, *adj*.
ԱՆԶԳԱՅԻԼ, V. Անզգայանալ:
ԱՆԶԳԱՅՈՒԹԻՒՆ, insensibilité, indolence, apathie, anesthésie, *sf*. — (սիրոյ), indifférence, *sf*.
ԱՆԶԳԱՍՏՈՒԹԻՒՆ, inadvertance, mégarde, *sf*.
ԱՆԶԳՈՅՇ, imprévoyant, ante, malavisé, ée, indiscret, ète, *adj*. Յ—ս, par mégarde, *adv*.
ԱՆԶԳՈՒՇՈՒԹԻՒՆ, imprévoyance, inadvertance, *sf*.
ԱՆԶԵՂՋ, impénitent, ente, *adj*.
ԱՆԶԵՐԾ, inévitable, *adj*. ‖ inextricable, *adj*. [*sf*.
ԱՆԶՂՋՈՒԹԻՒՆ, impénitence,
ԱՆԶՈՅԳ, impair, aire, *adj*. — գործել, déparier, dépariller, *va*.
ԱՆԶՈՒԳԱԿԱՆ, inégal, ale (*pl. inégaux*), incomparable, sans pareil, non pareil, eille, unique, singulier, ière, *adj*. [bique, *adj*.
ԱՆԶՈՒԳԱՎԱՆԿ, imparisylla-
ԱՆԶՈՒԳՈՒԹԻՒՆ, imparité, *sf*. ‖ discorde, *sf*. [nable, *adj*.
ԱՆԶՐԱՒ, infini, ie, intermi-
ԱՆԶՕՐ, faible, impuissant, ante, *adj*. ‖ infirme, invalide, *adj*. ‖ inefficace, *adj*. ‖ imbécile, *adj*. — (գինի), léger, *adj*. — (ջերմ, վիճակ), adynamique, *adj*.

ԱՆԶՕՐՈՒԹԻՒՆ, impuissance, *sf*. — (ըստ բժշկաց), adynamie, *sf*.
ԱՆԷԾՔ, malédiction, imprécation, *sf*., maudisson, anathème,
ԱՆԷՈՒԹԻՒՆ, néant, *sm*. [*sm*.
ԱՆԸՄԲԵՐ, impartient, ente, *adj*. [*adj*.
ԱՆԸՄԲԵՐԵԼԻ, insupportable,
ԱՆԸՄԲՈՆ, inopportun, une, *adj*. [nité, *sf*.
ԱՆԸՄԲՈՆՈՒԹԻՒՆ, inopportu-
ԱՆԸՄԲՌՆԵԼԻ, insaisissable, *adj*. ‖ inconcevable, *adj*.
ԱՆԸՄՊԵԼԻ, impotable, *adj*.
ԱՆԸՆԴԴԻՄԱԿ, irrésistible, irréfragable, *adj*. — կերպով, irrésistiblement, *adv*. [ble, *adj*.
ԱՆԸՆԴԴԻՄԱԿԱՑ, irréfraga-
ԱՆԸՆԴԵԼ, inaccoutumé, ée, *adj*. ‖ sauvage, *adj*. [ée, *adj*.
ԱՆԸՆԴԵԼԱԿԱՆ, inaccoutumé,
1. **ԱՆԸՆԴՀԱՏ**, continu, ue, *adj*. ‖ continuel, elle, successif, ive, *adj*. *Progrès successif*.
2. **ԱՆԸՆԴՀԱՏ**, sans interruption, sans cesse, continuellement, de suite, de moments en moments, d'arrache-pied, *adv*. — ննջել, dormir sans débrider.
ԱՆԸՆԴՄԷՋ, de moments en moments, *adv*. [ment, *adv*.
ԱՆԸՆԴՄԻՋԱԲԱՐ, immédiate-
ԱՆԸՆԴՈՒՆԱԿ, non susceptible de, *adj*. ‖ incapable, inapte, *adj*.
ԱՆԸՆԴՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, incapacité, inaptitude, *sf*. [*adj*.
ԱՆԸՆԴՈՒՆԵԼԻ, inadmissible,
ԱՆԸՆԹԵՌՆԼԻ, illisible, *adj*. — կերպով, V. Անընթերցաբար:
ԱՆԸՆԹԵՐՑԱԲԱՐ, illisiblement, *adv*.
ԱՆԸՆԿԱԼ, reprochable, *adj*.
ԱՆԸՆԿԵՐԱԿԱՆ, insociable, *adj*.
ԱՆԸՆԿԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, insociabilité, *sf*. [*adj*.
ԱՆԸՆԿԵՐԱՍԷՐ, insociable,

ԱՆԸՆԿՂՄԵԼԻ, insubmersible, *adj. Bateau —.*
ԱՆԸՆՏԱՆԻ, étranger,ère, *adj.*
ԱՆԸՆՏՐԵԼԻ, inéligible, *adj.*
ԱՆԸՆՏՐՈՂ, indiscret, ète,*adj.*
ԱՆԸՆՏՐՈՂԱԲԱՐ, indiscrètement, *adv.*
ԱՆԸՆՏՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, indiscrétion, *sf.* Անընտրողութեամբ, V. Անընտրողաբար։
ԱՆՍՏԳԻՒՏ, irréprochable, irrépréhensible, intact, acte, *adj.* — կերպով, irréprochablement, irrépréhensiblement, *adv.*
ԱՆԹԱՂ, privé de sépulture.
ԱՆԹԱՑԻՆ, axillaire, *adj.*
ԱՆԹԱՆՈՑԻԿ (թելի սակ ամփոփել կարենալու չափ բոյս,խոտ), fascicule, *sm.*
1. **ԱՆԹԱՌԱՄ** (ծաղիկ մ'է), hélichryse, *sm.*
2. **ԱՆԹԱՌԱՄ**, **ԱՆԹԱՌԱՄԱԿԱՆ**, immarcescible, *adj.*
ԱՆԹԱՐԳՄԱՆԵԼԻ, intraduisible, *adj.*
ԱՆԹԱՑ, sec, *m.* sèche,*f. adj.*
ԱՆԹԱՑՈՒՊ ([illegible]), béquille, *sf.*
ԱՆԹԱՓԱՆՑ, imperméable, *adj.* — գործել, imperméabiliser, *va.*
ԱՆԹԱՓԱՆՑԱԿԱՆ, impénétrable, *adj. Un bois, une forêt —.*
ԱՆԹԱՓԱՆՑԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, impénétrabilité, imperméabilité,*sf.*
ԱՆԹԱՓԱՆՑԻԿ, opaque, *adj.*
ԱԹԵՂ ([illegible]), cendre, *sf.*
ԱՆԹԵՂԵԼ, couvrir le feu, *va*,
ԱՆԹԵՄ ([illegible]), camomille, *sf.*
ԱՆԹԵՐԻ, complet, ète, parfait, aite, *adj.*
ԱՆԹԵՒ, sans ailes, *adj. L'araignée est un petit animal sans ailes à huit pattes.*
ԱՆԹԻՀԻՊԱՏ, **ԱՆԹԻՀԻՊԱՏՈՍ**, proconsul, *sm.*
ԱՆԹԻՀԻՊԱՏՈՍԱԿԱՆ, proconsulaire, *adj.*

ԱՆԹԻՊԱՏ, V. Անթիհիպատոս։
ԱՆԹԻՊԱՏՈՒԹԻՒՆ, proconsulat *sm.*
1. **ԱՆԹԻՒ**, innombrable, infini, ie, *adj.*
2. **ԱՆԹԻՒ**, innombrablement, *adv.*
ԱՆԹԼՓԱՏ, incirconcis, ise, *adj.*||—,incirconcis,*sm.*— f,les—.
ԱՆԹԼՓԱՏՈՒԹԻՒՆ, incirconcision, *sf.*
ԱՆԹՄԵՋ, le creux de l'aisselle.
ԱՆԹՈՂԼԻ, irrémissible, impardonnable, *adj.*
ԱՆԺԱՄ, inopportun,une, hors (հօր) de saison, *adj.* || à contretemps, *adv.*
ԱՆԺԽՏԵԼԻ, indéniable, *adj.*
ԱՆԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ, impopulaire, *adj.*
ԱՆԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, impopularité, *sf.*
ԱՆԺՈՅԺ, impatient, ente, *adj. Il est d'un naturel —.* [*adv.*
ԱՆԺՈՒԺԱԲԱՐ, impatiemment,
ԱՆԺՈՒԺԻԼ, s'impatienter, *vpr.*
ԱՆԺՈՒԺԿԱԼ, incontinent, ente, intempérant, ante, *adj.*
ԱՆԺՈՒԺԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, incontinence, *sf.* — (լեզուի), incontinence, intempérance, *sf.* — (կերակրոց), intempérance, *sf.*
ԱՆԺՈՒԺՈՒԹԻՒՆ, impatience, *sf.*
ԱՆԺՊԻՏ, sérieux, euse, sévère, *adj.*
ԱՆԻԱՐ (տունկ մ'է), lotus (լոտէս), *sm.*
ԱՆԻԾ ([illegible]), lente, *sf.*
ԱՆԻԾԱԾ, V. Անիծեալ (1)։
ԱՆԻԾԱԿԱՆ, imprécatoire,*adj.*
ԱՆԻԾԱՆԵԼ, V. Անիծել։
ԱՆԻԾԱՊԱՐՏ, maudissable, *adj.*
1. **ԱՆԻԾԵԱԼ**, maudit, ite, *adj.* et *s. Caïn — de Dieu. Allez, maudits, au feu éternel.*
2. **ԱՆԻԾԵԱԼ**, peste, *interj.*
ԱՆԻԾԵԼ, maudire, *va.*
ԱՆԻԾԻՑ, V. Անիծականք։
ԱՆԻՍԱԿ (տեսակ մը դեղին եւ

անուշահոտ ռետին), animé, *sm.*

ԱՆԻՄԱՑՈՒԹԻՒՆ, inintelligence, *sf.*

ԱՆԻՄԱՆԱԼԻ, inintelligible, incompréhensible, inconcevable, incompris, ise, *adj.* — կերպով, inintelligiblement, *adv.*

ԱՆԻՄԱՍՏ, inconsidéré, ée, imprudent, ente, *adj.* — սաստ-ցուած, non-sens (նօն-սան. *pl.* des *non-sens*), *smp.* Յ—ս, imprudemment, *adv.*

ԱՆԻՄԱՍՏՈՒԹԻՒՆ, imprudence, *sf.*

ԱՆԻՄԱՑ, inintelligible, inconcevable, *adj.*

ԱՆԻՄԱՑՈՒԹԻՒՆ, inintelligibilité, *sf.*

ԱՆԻՆՔՆԱԲԱՑ, indéhiscent, ente, *adj.*

ԱՆԻՆՔՆԱԲԱՑՈՒԹԻՒՆ, indéhiscence, *sf.*

ԱՆԻՆՔՆԱԲԵՐ, aidé, ée, *adj.*

ԱՆԻՆՔՆԱԳԷՏ, inconscient, ente, *adj.*

ԱՆԻՇԽԱՆԱԲԱՐ, anarchiquement, *adv.*

ԱՆԻՇԽԱՆԱԿԱՆ, anarchique, *adj.* || anarchiste, *s.* — կերպով, V. Անիշխանաբար։

ԱՆԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ, anarchie, *sf.*

ԱՆԻՍՈՆ (անիսօն), anis (անէ), *sm.*

ԱՆԻՍՈՆԵԼ, aniser, *va.*

ԱՆԻՍՕՂԻ, anisette, *sf.*

ԱՆԻՐԱՒ, injuste, inique, *adj.* —ն, injuste, *sm.* Յ—ի (— տեղը), avec injustice, injustement iniquement, à tort, à faux, *adv.* Յիրաւի կամ յ—ի, à tort et à droit, *adv.* — է որ, il est injuste que. — հանել, donner tort, le tort à quelqu'un.

ԱՆԻՐԱՒԱԲԱՐ, V. Յանիրաւի։

ԱՆԻՐԱՒՈՒԹԻՒՆ, injustice, iniquité, *sf.* Անիրաւութեամբ, V. Անիրաւաբար։

ԱՆԻՐԱՒՈՒՆՔ, tort, *sm.*

ԱՆԻՒ, roue, *sf.* — ժանեւոր (ակռաներով —), — dentée, à rochet. — ծայրաւոր, — crénelée. Փառուոր —, — à aubes.

ԱՆԼԻՆԵԼԻ, infaisable (էնֆէզ-զապլ), *adj.* [et *s.*

ԱՆԼԾԱԿԻՑ, célibataire, *adj.*

ԱՆԼՈՅԾ, insoluble, indissoluble, infusible, *adj.* || indéchiffrable, indébrouillable, *adj.* — կերպով, indissolublement, *adv.*

ԱՆԼՈՅՍ, privé de lumière, sombre, *adj.*

ԱՆԼՈՒԾԱԿԱՆ, indissoluble, *adj.*

ԱՆԼՈՒԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, insolubilité, indissolubilité, *sf.*

ԱՆԼՈՒԾԱՆԵԼԻ, insoluble, indissoluble, *adj.*

ԱՆԼՈՒԾՈՒԹԻՒՆ, insolubilité, indissolubilité, *sf.* Անլուծութեամբ, indissolublement, *adv.*

ԱՆԼՈՒՐ, inouï, ïe, *adj.*

ԱՆԼՍՈՂ, désobéissant, ante, *adj.*

ԱՆԼՍՈՂՈՒԹԻՒՆ, désobéissance, *sf.*

ԱՆԽԱԲ, sûr, *m.* sûre, *f. adj.*

ԱՆԽԱԽՈՒՏ, inébranlable, ferme, *adj.* || incommutable, *adj.*

ԱՆԽԱԽՏԱԿԱՆ, inamovible, *adj.*

ԱՆԽԱԽՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, inamovibilité, *sf.*

ԱՆԽԱԽՏԵԼԻ, inébranlable, *adj.* — քաջութիւն, courage à toute épreuve.

ԱՆԽԱՂԱԼԻ, injouable, *adj.*

ԱՆԽԱՂԱՂԱՍԷՐ, turbulent, ente, remuant, ante, *adj.*

ԱՆԽԱՂԱՑ. — (անուն կամ բառ, ըստ հոլովականաց), indéclinable, *adj.*

ԱՆԽԱՅԵԼ (խնայել), épargner, *va.*

ԱՆԽԱՌՆ, sans mélange, pur, *m.* pure, *f.*, net, *m.* nette, *f.* *adj.* || intempérant, ante, intempéré, ée, *adj.* || loyal, ale (*pl.* *loyaux*), *adj.* — բարեբաստութիւն, երանութիւն, un bonheur sans mélange. — ուրախութիւն, une joie sans mélange. — գինի, vin naturel.

ԱՆԽԱՌՆՈՒԹԻՒՆ, pureté, *sf.*

|| intempérance, incontinence, *sf.*

ԱՆԽԱՐԴԱԽ, loyal, ale (*pl. loyaux*), net, *m.* nette, *f.*, droit, oite, simple, *adj.*

ԱՆԽԱՓԱՆ, librement, *adv.*

ԱՆԽԵԼՔ, insensé, ée, *adj.* et *s.* || fou, fol, *m.* folle, *f.* *adj.* || imprudent, ente, *adj* et *s.* — կերպով, V. Անխելքաբար։

ԱՆԽԵԼՔԱԲԱՐ follement, sottement, *adv.* || imprudemment, *adv.*

ԱՆԽԵԼՔՈՒԹԻՒՆ, folie sottise, *sf.* || imprudence, *sf.* —ներ ընել, V. Հաղաւտիլ։

ԱՆԽԶԵԼԻ, indissoluble, *adj.*

ԱՆԽԻՂՃ, indélicat, ate, *adj.* — միտք, conscience tranquille. — մտօք, en sûreté de conscience, *adv.*

ԱՆԽԼԻՐՏ, coi, *m.* coite, *f.* *adj.* Անխօս եւ — կենալ, se tenir sans remuer, sans parler, se tenir coi, *vpr.* [*sf.*

ԱՆԽՂՃՈՒԹԻՒՆ, indélicatesse,

ԱՆԽՂՃՕՐԷՆ, indélicatement, *adv.*

ԱՆԽՄՈՐ, sans levain, azyme, *adj.* — հաց, du pain sans levain, du pain azyme.

ԱՆԽՆԱՄ, à l'abandon, *adv.*

ԱՆԽՆԱՅ, cruellement, crûment, *adr.* [*adj.*

ԱՆԽՈՀԱԿԱՆ, indiscret, ète,

ԱՆԽՈՀԵՄ, imprudent, ente, *adj.* || imprudent, ente, *s.*

ԱՆԽՈՀԵՄԱԲԱՐ, avec imprudence, imprudemment, *adv.*

ԱՆԽՈՀԵՄՈՒԹԻՒՆ, imprudence, *sf* — ընել, avoir l'—.

ԱՆԽՈՆԱՐՀԵԼԻ, inflexible, *adj.*

ԱՆԽՈՆՋ, infatigable, *adj.* V. Անխոնջաբար։

ԱՆԽՈՆՋԱԲԱՐ, infatigablement, *adv.* [té, *sf.*

ԱՆԽՈՆՋՈՒԹԻՒՆ, infatigabili-

ԱՆԽՈՐՀՈՒՐԴ, irréfléchi, ie, inconsidéré, ée, imprudent, ente, indiscret, ète, *adj.* || précipité, ée, *adj.* || étourdi, ie, *adj.* et *s.* || imprudent, ente, *s.*

ԱՆԽՈՐՀՐԴԱԲԱՐ, inconsidérément, à l'étourdie, étourdiment, précipitamment, à corps perdu, de but en blanc, *adv.*

ԱՆԽՈՐՀՐԴԱՊԱՀ, indiscret, ète, *adj.* et *s.* [discrétion, *sf.*

ԱՆԽՈՐՀՐԴԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, in-

ԱՆԽՈՐՀՐԴՈՒԹԻՒՆ, inconsidération, imprudence, indiscrétion, étourderie, *sf.*

ԱՆԽՈՑԵԼԻ, invulnérable, *adj.*

ԱՆԽՈՑՈՒԹԻՒՆ, invulnérabilité, *sf.* [*adj.*

ԱՆԽՈՒԶ, incontinent, ente,

ԱՆԽՈՒԼ, retiré, ée, *adj.*

ԱՆԽՈՒՃԱՊ, tranquille, *adj.*

ԱՆԽՈՒՃԱՊՈՒԹԻՒՆ, tranquillité, *sf.*

ԱՆԽՌՈՎ, imperturbable, tranquille, *adj.* — միտք, V. Միտք։—, — կերպով, imperturbablement, tranquillement, sans sourciller, *adv.*

ԱՆԽՌՈՎԱԲԱՐ, de sens rassis, *adv.* V. Անխռով կերպով։

ԱՆԽՌՈՎՈՒԹԻՒՆ, imperturbabilité, tranquillité, *sf.*

ԱՆԽՏԻՐ, indifférent, ente, *adj.* — կերպով, indifféremment, *adv.* || sans distinction, indistinctement, *adv.* [պով։

ԱՆԽՏՐԱԲԱՐ, V. Անխտիր կեր-

ԱՆԽՏՐԱԿԱՆ, indifférentiste, *sm.* [rentisme, *sm.*

ԱՆԽՏՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, indiffé-

ԱՆԽՏՐՈՒԹԻՒՆ, indifférence, *sf.*

ԱՆԽՐԱՏ, impoli, ie, malappris, ise, *adj.* et, *s.*; incivil, ile, *adj.* || discourtois, oise, *adj.*

ԱՆԽՐԱՏՈՒԹԻՒՆ, impolitesse, incivilité, *sf.* || discourtoisie, *sf.*

ԱՆԽՕՍ, muet, *m.* muette, *f.* *adj.* — եւ անշիլիրտ կենալ, V. Անխլիրտ։

ԱՆԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, aphasie, *sf*.

ԱՆԾԱՆՕԹ, inconnu, ue, *adj*. et, *s*. || étranger, ère, *adj*. || ignoré, ée, *adj*. —Ն, inconnu, *sm*. Ց—Ս (— կերպով), sans être connu, incognito, *adv*. Ց—Ս լինել (ծպտիլ), se déguiser, se masquer, *vpr*. [*sm*.

ԱՆԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ, incognito,

ԱՆԾԱՌ, sans arbres, découvert, erte, *adj*.

ԱՆԾԵՂ (երկայնաստուն թռչուն մ'է. սաքսաղան), pie, *sf*.

ԱՆԾԻՆ, stérile, pauvre, *adj*.

ԱՆԾԽՈՅ (խոտ մ'է. շահթերէ), fumeterre, *sf*.

ԱՆԾՆՆԴՈՒԹԻՒՆ, stérilité, *sf*.

ԱՆԾՆՈՒՆԴ, stérile, *adj*.

ԱՆԿ, Ց—, propre à, *adj*. — լինել, ըլլալ, appartenir, falloir. — է, il appartient, il faut.

ԱՆԿԱԶՄ, non relié, *adj*.

ԱՆԿԱԹՈՂԻԿԵԱՅ, acatholique, *adj*.

ԱՆԿԱԽ, libre, indépendant, ante, autonome, *adj*. — կերպով, V. Անկախաբար։

ԱՆԿԱԽԱԲԱՐ, indépendamment, *adv*.

ԱՆԿԱԽՈՒԹԻՒՆ, liberté, indépendance, autonomie, *sf*. Անկախութեամբ, V. Անկախ կերպով։

ԱՆԿԱՄ (Յաւա, քէլէքէր), proie, *sf*.

ԱՆԿԱՀ, non meublé, ée, *adj*.

ԱՆԿԱՄԱՒՈՐ, involontaire, *adj*.

ԱՆԿԱՅ, **ԱՆԿԱՅԱԿԱՆ**, } V. Անկայուն։

ԱՆԿԱՅՈՒԹԻՒՆ, inconstance, instabilité, *sf*.

ԱՆԿԱՅՈՒՆ, inconstant, ante, instable, *adj*.

ԱՆԿԱՆ (հաւըն, հէւան), mortier, *sm*. || — պատերազմի, V. Նաղմ։

1\. **ԱՆԿԱՆԵԼ** (էօրմէք, տօքու-մագ), tisser, *va*.

2\. **ԱՆԿԱՆԵԼ** (տիւշմէք), tomber, *vn*., se laisser tomber, *vpr*. || s'abattre, *vpr*. || recourir, *vn*., avoir recours à, s'adresser à, se réfugier dans, *vpr*. || fléchir, *va*., décliner, *vn*. || manquer, *vn*. || déchoir (*part. passé*, déchu, ue), *vn*.; perdre, *va*. || échoir (*part. passé*, échu, ue), succomber, *vn*. || se faire tuer, *vpr*. || fondre, *vn*., se précipiter sur, *vpr*.; attaquer, *va*. || se laisser surprendre, se laisser aller, se jetter dans կամ entre, sur, à, se prosterner devant, *vpr*. || appartenir, revenir, *vn*. || se mettre en, *vpr*. || surprendre, *va*. Անկեալ դնել, être couché, gésir, *vn*.

ԱՆԿԱՆՈՆ, irrégulier, ière, anormal, ale (*pl. anormaux*), anomal, ale (*pl. anomaux*), *adj*. — բայ, verbe irrégulier, anomal. — գիններ, irréguliers, *smp*. — (բնդիւն երակի), irrégulier, *adj*. [ment, *adv*.

ԱՆԿԱՆՈՆԱԲԱՐ, irrégulière-

ԱՆԿԱՆՈՆԱԿԱՆ, irrégulier, ière, apocryphe, *adj*. — մատեանք, livres apocryphes.

ԱՆԿԱՆՈՆԱՒՈՐ, inégal, ale (*pl. inégaux*), *adj*. — (բնդիւն երակի), V. Անկանոն։

ԱՆԿԱՆՈՆՈՒԹԻՒՆ, irrégularité, anomalie, *sf*.

ԱՆԿԱՇԱՌ, incorruptible, *adj*.

ԱՆԿԱՇԱՌՈՒԹԻՒՆ, incorruptibilité, *sf*. [te, *adj*.

ԱՆԿԱՊԱԿԻՑ, incohérent, en-

ԱՆԿԱՊԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, incohérence, *sf*. [nable, *adj*.

ԱՆԿԱՌԱՎԱՐԵԼԻ, ingouver-

ԱՆԿԱՍԵԼԻ, intrépide, *adj*.

ԱՆԿԱՍԿԱԾ, sûr, *m*. sûre, *f*. assuré, ée, *adj*. Ց—ի, —, en sûreté, sûrement, *adv*. — տեղի, տեղ, lieu de sûreté.

ԱՆԿԱՍԿԱԾԵԼԻ, V. Անկասկած։ Ապաւէն —, un refuge assuré.

ԱՆԿԱՍԿԱԾՈՒԹԻՒՆ, sûreté, *sf.*

ԱՆԿԱՏԱՐ, imparfait, aite, incomplet, ète, *adj.* — (ժամանակ բայից), imparfait, *sm.*

ԱՆԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾԵԼԻ, imperfectible, *adj.*

ԱՆԿԱՏԱՐԵԼԱՊԷՍ, imparfaitement, *adv*

ԱՆԿԱՏԱՐԵԼԻՈՒԹԻՒՆ, imperfectibilité, *sf.*

ԱՆԿԱՐ, impossible, *adj.* || impuissant, ante, *adj.* || incapable, inhabile, *adj.*

ԱՆԿԱՐԳ, déréglé, ée, désordonné, ée, *adj.* — (զօրական, աշակերտ դպրոցի), indiscipliné, ée, *adj.*

ԱՆԿԱՐԳԱԲԱՐ, déréglément, désordonnément, *adv.*

ԱՆԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, dérangement, dérèglement, désordre, *sm.*, dissolution, débauche, *sf.* Ծանր —ներ ծագեցան այս գաւառին մէջ, de graves désordres éclatèrent dans cette province. Անկարգութեան գառնել, ինքզինքն անկարգութեան տալ, se jeter dans la débauche, se débaucher, se déranger, *vpr.* Անկարգութեամբ, V. Անկարգաբար ։

ԱՆԿԱՐԵԼԻ, impossble, *adj.*

ԱՆԿԱՐԵԼԻՈՒԹԻՒՆ, impossibilité, *sf.*

ԱՆԿԱՐԵԿԻՐ, insensible, sec, *m.* sèche, *f. adj.*

ԱՆԿԱՐԾ, } inopiné, ée, im-
ԱՆԿԱՐԾԵԼԻ, } prévu, ue, *adj.*
Ցանկարծ յեղակարծ, յանկարծիս (յանկարծակի), inopinément, tout d'un coup, *adv.*

ԱՆԿԱՐՈՂ, impuissant, ante, incapable, *adj.*

ԱՆԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, impuissance, *sf.*

ԱՆԿԱՐՈՒԹԻՒՆ, impuissance, incapacité, *sf.*

ԱՆԿԱՒՈՐ, propre à, *adj.*

ԱՆԿԵԱՆ, angulaire, *adj.*

ԱՆԿԵԱՆԴԱՐԱՆ, coin, *sm.*

ԱՆԿԵԼԱՆՈՑ, hôpital (օսբիտալ), *sm.* — ապիկար զինուորաց, asile des soldats âgés ou infirmes, l'hôtel (օթել) des Invalides. Երթալ յ—ն ապիկար զինուորաց, aller aux Invalides. — կանանց (ուր դարմանին պառաւունք եւ յիմար կանայք), hospice (օսբիս) pour les femmes âgées et les aliénées (à Paris), salpêtrière, *sf.*

ԱՆԿԵՂԾ, sincère, naïf, ïve, loyal, ale (*pl. loyaux*), *adj.*

ԱՆԿԵՂԾԱԲԱՐ, avec sincérité, sincèrement, en bonne, de bonne foi, *adv.*

ԱՆՁԵՂԾԱՒՈՐ, sincère, candide, sérieux, euse, *adj.* || bonhomme, *sm.* — մտօք, en bonne, de bonne foi, *adv.*

ԱՆԿԵՂԾԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, sincérité, candeur, *sf.*

ԱՆԿԵՂԾԻԿ, sincère, *adj.*

ԱՆԿԵՂԾՈՒԹԻՒՆ, sincérité, naïveté, bonne foi, ouverture de sœur, *sf.* Անկեղծութեամբ, V. Անկեղծօրէն ։

ԱՆԿԵՂԾՕՐԷՆ, V. Անկեղծաբար ։

ԱՆԿԵՆԴԱՆ, sans vie, inanimé, ée, froid, oide, *adj.*

ԱՆԿԵՆԴԱՆԱՑՈՒԹԻՒՆ (մանկան, լոյս ընծայուց), non-viabilité, *sf.*

ԱՆԿԵՐՊԱՐԱՆ, informe, *adj.*

ԱՆԿԷԶ, incombustible, *adj.*

ԱՆԿԷՑ, infini, ie, *adj.*

ԱՆԿԻԶԵԼԻ, incombustible, *adj.*

ԱՆԿԻԶՈՒԹԻՒՆ, incombustibilité, *sf.*

ԱՆԿԻՆ, célibataire, *adj.* et *s.*

ԱՆԿԻՉ ([illegible]), tisserand, *sm. La navette, le métier d'un —.*

ԱՆԿԻՐԹ, impoli, ie, *adj.* || malappris, ise, *adj.* et *s.*, mal élevé. || indompté, ée, *adj.*

ԱՆԿԻՒՆ, angle, coin, *sm.*

ԱՆԿԻՒՆԱԳԻԾ, diagonale, *sf.* *Tirer une —.*

ԱՆԿԻՒՆԱԳԾՕՐԷՆ, en diagonale, diagonalement, *adv.*

ԱՆԿԻՒՆԱԿԱԼ ՔԱՐ, V. Անկիւնաքար։

ԱՆԿԻՒՆԱԿԱՆ, diagonal, ale, *adj. Ligne diagonale.*

ԱՆԿԻՒՆԱՑԻՆ, angulaire, *adj.*

ԱՆԿԻՒՆԱՉԱՓ, goniomètre, *sm.*

ԱՆԿԻՒՆԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, goniométrie, *sf.*

ԱՆԿԻՒՆԱՒՈՐ, anguleux, euse, angulaire, *adj.* [laire, *sf.*

ԱՆԿԻՒՆԱՔԱՐ, pierre angu-

ԱՆԿԼԻԿ (դէ–լղէնդ), mousseline, *sf.*

ԱՆԿԴ (ֆ...լդ. յգ. անկեղք), anse, *sf.* L' — *d'un seau, d'une marmite.*

ԱՆԿՇԻՌ, incomparable, inestimable, sans pareil, *adj.*

ԱՆԿՇՌԵԼԻ, impondérable, *adj.*

ԱՆԿՈԹ, **ԱՆԿՈԹՈՒՆ**, }sessile, *adj.* — սեռել, ծաղիկ, feuille, fleur —.

ԱՆԿՈԽ, infréquenté, ée, impraticable, sauvage, *adj.* || solitaire, retiré, ée, *adj.*

ԱՆԿՈՂԻՆ, lit, matelas, *sm.*, couche, couchette, *sf.*, coucher, *sm.* Ցռուի, անպիտան, գէշ —, mauvais, méchant lit, peautre, *sm.* Պզտի, փոքրիկ —, V. Անկողնիկ։ — ձարեայ, մազալից, matelas de crin, sommier de crin. — յարդալից, V. Յարդանկողին։ փոկակապ, փոկաւոր —, lit de sangle. փետրալից —, lit de plume. — հարսնեկան, lit nuptial, la couche nuptiale. կախեալ—, V. կախանկողին։ Անդորր — մը, un lit commode. Անկողնէ ելնել, sortir du lit, se lever, *vpr.* — մտնել, se mettre au lit, se coucher, *vpr.* — իյնալ, garder le lit par maladie, s'aliter, *vpr.* Անկողնին տակ, dessous, sous le lit. Անկողնին վրայ, dessus, sur le lit. [ment, *adv.*

ԱՆԿՈՂՄՆԱԲԱՐ, impartiale-

ԱՆԿՈՂՄՆԱԿԱԼ, impartial, ale (*pl. impartiaux*), *adj.* — ոգւով, V. Անկողմնաբար։

ԱՆԿՈՂՄՆԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, impartialité, *sf.* [նաբար։

ԱՆԿՈՂՄՆԱՊԷՍ, V. Անկողմ-

ԱՆԿՈՂՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, V. Անկողմնակալութիւն։

ԱՆԿՈՂՆԱԳՈՐԾ (լէլթէճի), matelassier, ière, *s.*

ԱՆԿՈՂՆԱԿԻՑ, camarade de lit, coucheur, euse, *s.* [te, *sf.*

ԱՆԿՈՂՆԻԿ, petit lit, couchet-

ԱՆԿՈՂՆՈՑ, alcôve, niche, *sf.*

ԱՆԿՈՐԱՆԱԼԻ, inflexible, *adj.*

ԱՆԿՈՐԱՑՈՒՄ, **ԱՆԿՈՐԱՑՈՒՄՆ**, }inflexibilité, *sf.*

ԱՆԿՈՐՈՒՍ, impérissable, *adj.* || inamissible, *adj. Grâce, amour inamissible.* — (դաս), imperdable, *adj. Un procès, une cause imperdable.*

ԱՆԿՈՐՈՒՍԱԿԱՆ, impérissable, *adj.* || inamissible, *adj.*

ԱՆԿՈՐՈՒՍԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, inamissibilité, *sf.*

ԱՆԿՈՒԱԾ, tissu, *sm.* || texture, *sf.* — բամպակեղէն (...), cotonnade, *sf.*

ԱՆԿՈՒՄ, **ԱՆԿՈՒՄՆ**, }chute, *sf.*, saut, *sm.* || délabrement, *sm.* || déclin, *sm.* — արգանդի, V. Արգանդ։ — (Պետութեան), ruine, *sf.*

ԱՆԿՈՒՇԵԼ, regimber (...), récalcitrer, *vn.*

ԱՆԿՈՒՇՈՂ, récalcitrant, ante, *adj.* || récalcitrant, *sm.*

ԱՆԿՈՓ ՔԱՐ, pierre brute, *sf.*

ԱՆԿՐԹՈՒԹԻՒՆ, impolitesse, *sf.*

ԱՆԿՐՕՆ, irréligieux, euse, mécréant, ante, *adj.*

ԱՆԿՐՕՆԱԲԱՐ, avec irréligion, irréligieusement, *adv.*

ԱՆԿՐՕՆՈՒԹԻՒՆ, irréligion, mécréance, *sf.* Անկրօնութեամբ, V. Անկրօնաբար։

ԱՆՀԱԼ, infusible, *adj.* || indigeste, *adj.*

ԱՆՀԱԼՈՒԹԻՒՆ, indigestion, apepsie, *sf.* [ble, *adj.*

ԱՆՀԱԿԱՌԱԿԵԼԻ, incontesta-

ԱՆՀԱՂՈՐԴ (օտար, անծանօթ), étranger,ère, *adj.*

ԱՆՀԱՂՈՐԴԱԿԱՆ, incommunicable, *adj. La toute-puissance de Dieu est —.*

ԱՆՀԱՃՈՅ, désagréable, déplaisant, ante, rude, *adj.* || rude, sot, *m.*, sotte, *f.*, laid, *m.* laide, *f. adj.* — երեւիլ, désagréer, *vn.* — լինել, ըլլալ, être désagréable, *vn.* Կ'երթամ, անոր — չըլլալու համար, je m'en vais pour ne pas lui déplaire. — կերպով, désagréablement, déplaisamment, *adv.* [ce, *sf.*

ԱՆՀԱՃՈՅՈՒԹԻՒՆ, déplaisan-

ԱՆՀԱՄ, sans saveur, fade, insipide, *adj.* — խորտիկ, un mets sans saveur. — (բանք, ծաղրածութիւն), froid, oide, *adj.*

ԱՆՀԱՄԱՁԱՅՆ, discordant, ante, incompatible, *adj.* [ble, *adj.*

ԱՆՀԱՄԱՁԱՅՆԵԼԻ, inacorda-

ԱՆՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, dissentiment, *sm.*, incompatibilité, *sf.* — (նուագարանաց), désaccord, *sm.* [s'affadir, *vpr.*

ԱՆՀԱՄԱՆԱԼ, devenir fade,

ԱՆՀԱՄԱՉԱՓ, incommensurable, *adj.* [mensurabilité, *sf.*

ԱՆՀԱՄԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, incom-

ԱՆՀԱՄԱՐ, incalculable, innombrable, *adj.* — կերպով, innombrablement, *adv.*

ԱՆՀԱՄԲԵՐ, impatient, ente, *adj.* — լինել, ըլլալ, perdre patience, s'impatienter, *vpr.* Ասոր համար — մ'ըլլաք, ne vous impatientez pas de cela. Խիստ — լինել, ըլլալ, être très —, souffrir mot et passion, mourir d'impatience. — գործել, faire perdre patience, impatienter, *va.*

ԱՆՀԱՄԲԵՐԱԲԱՐ, impatiemment, *adv.* [te, *adj.*

ԱՆՀԱՄԲԵՐՈՂ, impatient, en-

ԱՆՀԱՄԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, impatience,*sf.* Անհամբերութեամբ, V. Անհամբերաբար։ — բերել, faire perdre patience,impatienter,*va.* Մեծ — մ'ունենալ, զգալ, mourir d'—.

ԱՆՀԱՄԲՈՅՐ, sauvage, *adj.* || insociable, intraitable, indécrottable, *adj. Homme indécrottable.*

ԱՆՀԱՄԵՄԱՏ, disproportionné, ée, incomparable, sans pareil, nonpareil, cille, unique, *adj.* — կերպով, sans comparaison, incomparablement, *adv.*

ԱՆՀԱՄԵՄԱՏԱԲԱՐ, V. Անհամեմատ կերպով։ [portion, *sf.*

ԱՆՀԱՄԵՄԱՏՈՒԹԻՒՆ, dispro-

ԱՆՀԱՄԵՍՏ, immodeste, indécent, ente, *adj.* [ment, *adv.*

ԱՆՀԱՄԵՍՏԱԲԱՐ, immodeste-

ԱՆՀԱՄԵՍՏՈՒԹԻՒՆ, immodestie, *sf.* Անհամեստութեամբ, V. Անհամեստաբար։ [fadir, *vpr.*

ԱՆՀԱՄԻԼ, devenir fade, s'af-

ԱՆՀԱՄՈՒԹԻՒՆ, fadeur, fadaise, insipidité, *sf.*

ԱՆՀԱՄՈՓԵԼ (անհամցունել), rendre fade, affadir, *va.* [ուել։

ԱՆՀԱՄՑՈՒՆԵԼ, V. Անհամոփ-

ԱՆՀԱՆԳԷՏ, dissemblable, disproportionné,ée, *adj.*

ԱՆՀԱՆԳԻՍՏ, inquiet, ète,mal à son aise, mal à l'aise, malaisé, ée, *adj.* || indisposé, ée, *adj.* — (բնակարան), incommode,*adj.* — պատերազմունք, des guerres continuelles. — լինել, ըլլալ, être inquiet, prendre inquiétude, s'inquiéter, se soucier, *vpr.* || être mal à son aise. || être indisposé. — ընել, rendre inquiet, inquiéter, soucier, *va.* || indisposer, *va.* || incommoder, déranger, *va.* || gêner, *va.* — կերպով,

avec incommodité, incommodement, *adv.*

ԱՆՀԱՆԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, dissemblance, disproportion, *sf.*

ԱՆՀԱՆԳՍՏԵԼ, tracasser, *va. Pourquoi le — ainsi?* V. Անհանգիստ ընել ։

ԱՆՀԱՆԳՍՏՈՒԹԻՒՆ, inquiétude, *sf.* || incommodité, *sf.* || indisposition, *sf.* — (մարմնոյ), malaise, *sm. Avoir du —.*

ԱՆՀԱՆԴԱՐՏ, remuant, ante, turbulant, ante, *adj.* || inquiet, ète, *adj.*

ԱՆՀԱՆԴԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, turbulence, *sf.* — բարուց (տագնապ), inquiétude, *sf. L'— naturelle à l'homme.*

ԱՆՀԱՆԴՈՒՐԺԱԿԱՆ, insupportable, intolérable, insoutenable, *adj.* — կերպով, insupportablement, intolérablement, *adv.*

ԱՆՀԱՆՃԱՐ, sot, *m.* sotte, *f.*, déraisonnable, inconsidéré, ée, absurde, impertinent, ente, mal entendu, *adj.* — գնացք, inconduite, *sf. Voilà où mène l'—.*

ԱՆՀԱՆՃԱՐԱԲԱՐ, sottement, déraisonnablement, inconsidérément, absurdement, impertinement, de but en blanc, *adv.*

ԱՆՀԱՆՃԱՐԱԳՈՅՆ, V. Անհանճարաբար ։

ԱՆՀԱՆՃԱՐՈՒԹԻՒՆ, sottise, déraison, inconsidération, absurdité, impertinence, *sf.* Անհանճարութեամբ, V. Անհանճարաբար ։

ԱՆՀԱՇՏ, irréconciliable, implacable, *adj.* — ատելութիւն, haine (ՀԿՒ.') irréconciliable, implacable. — (դիք. բախս), inclément, ente, *adj.* —, — կերպով, V. Անհաշտելի կերպով ։

ԱՆՀԱՇՏԱԿԱՆ, irréconciliable, implacable, *adj.* — ատելութիւն, V. Անհաշտ ։

ԱՆՀԱՇՏԵԼԻ, irréconciliable, *adj.* — կերպով, irréconciliablement, implacablement, *adv.* [*sf.*

ԱՆՀԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, inclémence;

ԱՆՀԱՍ, inaccessible, *adj.* || inintelligible, incompréhensible, *adj. Dieu est incompréhensible.* [*adj.*

ԱՆՀԱՍԱԿԱՆ, inconcevable,

ԱՆՀԱՍԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, acatalepsie, *sf.* [*adj.*

ԱՆՀԱՍԱՆԵԼԻ, inconcevable,

ԱՆՀԱՍԿԱՆԱԼԻ, incompris, ise, inintelligible, *adj.* [sibilité, *sf.*

ԱՆՀԱՍՈՒԹԻՒՆ, incompréhen-

ԱՆՀԱՍՏԱՏ, inconstant, ante, inconsistant, ante, instable, versatile, chancelant, ante, variable, mal assuré, *adj.* || fragile, *adj.* — իշխանութիւն, pourvoir mal assuré.

ԱՆՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ, inconstance, inconsistance, versatilité, *sf.* || fragilité, *sf.* — (օդոց. բարուց), variabilité, *sf.*

ԱՆՀԱՏ, indivisible, indivis, ise, insécable, *adj.* || intarissable, *adj.* || continuel, alle, *adj.* — (ծառք. բրիչ), inextinguible, *adj.* —, individu, *sm.* —, — կտոր, atome, *sm.* — զործել, V. Անհատացունել ։ Ըստ —ի, իւր —, V. Անհատաբար ։ V. Անհատութիւն ։

ԱՆՀԱՏԱԲԱՐ, continuellement, *adv.* || individuellement, *adv.*

ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ, individuel, elle, *adj.* || atomique, *adj.*

ԱՆՀԱՏԱՀՈՍ, intarissable, *adj.*

ԱՆՀԱՏԱՑՈՒՆԵԼ, rendre individuel, individualiser, *va.*

ԱՆՀԱՏՆՈՒՄ, intarissable, *adj.*

ԱՆՀԱՏՈՅՑ, non payé, impayé, ée, *adj. Ce billet est resté —.* [*sf.*

ԱՆՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, individualité,

ԱՆՀԱՏՈՒՑՈՒՄՆ (անգին), impayable, *adj.*

ԱՆՀԱՐԱԶԱՏ, illégitime, apocryphe, *adj.* V. Ջօրինաւոր ։

ԱՆՀԱՐԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ, illégitimité, *sf.*

ԱՆՀԱՐԹ, inégal, ale (*pl. inégaux*), raboteux, euse, montueux, euse, *adj.* — (օդք); inclément, *adj.*

ԱՆՀԱՐԹՈՒԹԻՒՆ, aspérité, *sf.* — (գետնոյ), inégalité, *sf.* — (մարմնոյ մէջ), désordre, *sm.* — (օդոց), intempérie; inclémence, *sf.*

ԱՆՀԱՒԱՆ, désobéissant, ante, indocile, *adj.*

ԱՆՀԱՒԱՆԱԿԱՆ, improbable, invraisemblable, *adj.* — կերպով, V. Անհաւանականօրէն։

ԱՆՀԱՒԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, improbabilité, invraisemblance, *sf.*

ԱՆՀԱՒԱՆԱԿԱՆՕՐԷՆ, avec improbabilité, improbablement, invraisemblablement, *adv.*

ԱՆՀԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ, indocilité, *sf. L'— d'un enfant, d'un peuple sauvage.*

ԱՆՀԱՒԱՍԱՐ, inégal, ale (*pl. inegaux*), disproportionné, ée, *adj.* — կերպով, inégalement, *adv.* — գործել, ընել, mal proportionner, détruire les proportions, disproportionner, *va.*

ԱՆՀԱՒԱՍԱՐՈՒԹԻՒՆ, inégalité, disproportion, disparité, disparte, disconvenance, *sf.*

ԱՆՀԱՒԱՍՏԻ, incertain, aine, inexact, acte, *adj.*

ԱՆՀԱՒԱՏ, infidèle, incrédule, mécréant, ante, *adj.* || incroyable, improbable, *adj.* ||—, infidèle, *s.*, incroyant, incrédule, mécréant, *sm. C'est un mécréant.*

ԱՆՀԱՒԱՏԱԼԻ, incroyable, *adj.* — ինչ, բան մը, incroyable, *sm.* — կերպով, incroyablement, *adv.*

ԱՆՀԱՒԱՏԱՐԻՄ, infidèle, *adj.* ||—, infidèle, *s.*

ԱՆՀԱՒԱՏԱՐՄԱԲԱՐ, infidèlement, *adv.*

ԱՆՀԱՒԱՏԱՐՄՈՒԹԻՒՆ, infidélité, *sf.* Անհաւատարմութեամբ, V. Անհաւատարմաբար։

ԱՆՀԱՒԱՏՈՒԹԻՒՆ, infidélité, incrédulité, mécréance, *sf.*

ԱՆՀԵԴԵԴ, V. Անհեթեթ։

ԱՆՀԵԴԵԴՈՒԹԻՒՆ, V. Անհեթեթութիւն։

ԱՆՀԵԹԵԹ, monstrueux, euse, monstre, *adj.* || bizarre, fantasque, absurde, extravagant, ante, baroque, biscornu, ue, *adj.* — (պատկեր, նկար), grotesque, *adj.* — մեծութեամբ, énorme, *adj.* — եւ այլանդակ ոճ, original, *sm.* — բան, monstre, *sm.* —ս, — կերպով, bizarrement, fantasquement, extravagamment, *adv.* || grotesquement, gauchement, *adv.*

ԱՆՀԵԹԵԹՈՒԹԻՒՆ, monstruosité, *sf.* || bizarrerie, absurdité, extravagance, *sf.* || énormité, *sf.* || originalité, *sf.*

ԱՆՀԵՏ, sans trace, sans vestige, disparu, ue (disparaître բայէն), *adj.* — լինել, ըլլալ, V. Անհետանալ։

ԱՆՀԵՏԱՆԱԼ (անհետ ըլլալ), devenir invisible, cesser de paraître, disparaître, *vn. Le soleil a disparu. Le fantôme a disparu à nos yeux.* s'évanouir, *vpr.*

ԱՆՀԵՏԱՑՈՒՆԵԼ, faire disparaître, *va.*

ԱՆՀԵՏԵՒԱԿԱՆ, inconséquent, ente, *adj.*

ԱՆՀԵՏԵՒՈՒԹԻՒՆ, inconséquence, *sf.*

ԱՆՀԵՏԻԼ, V. Անհետանալ։

ԱՆՀԵՐՔԵԼԻ, irréfutable, *adj.*

ԱՆՀԻՄՆ, sans fondement, *adj.* — զրոյց, un bruit sans fondement.

ԱՆՀԻՆ, qui n'est pas vieux, neuf, *m.* neuve, *f. adj.*

ԱՆՀՄՈՒՏ, inexpérimenté, ée, ignorant, ante, *adj.*

ԱՆՀՄՏՈՒԹԻՒՆ, inexpérience, impéritie ([illegible]), ignorance, *sf. Ignorance crasse* ([illegible]).

ԱՆՀՆԱԶԱՆԴ, désobéissant, ante, insubordonné, ée, *adj.* — լինել, ըլլալ, V. Անհնազանդել։

ԱՆՀՆԱԶԱՆԴԵԼ, ne pas obéir à quelqu'un, désobéir à, *vn.*

ԱՆՀՆԱԶԱՆԴՈՒԹԻՒՆ, désobéissance, insubordination, *sf.*

ԱՆՀՆԱՐ, impossible, *adj.*

ԱՆՀՆԱՐԱՒՈՐ, impossible, *adj.*

ԱՆՀՆԱՐԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, impossibilité, *sf.*

ԱՆՀՆԱՐԻԼ (ճարը կտրիլ), ne savoir plus de quel bois faire flèche.

ԱՆՀՆԱՐԻՆ impossible, exorbitant, ante, fort, *m.* fort, *f.* *adj.* || insupportable, horrible ([illegible]), *adj.* || impraticable, immense, *adj.* — (լիրբ), fier, *m.* fière, *f.* *adj.* — (ուրախութիւն, բռնաւորութիւն), extrême, *adj.* — (մեղք), énorme, *adj.* — (ազանութիւն), grand, ande, *adj.* — (ի զրահացուի), imaginaire, *adj.* —, —ս, exorbitamment, extrêmement, horriblement, *adv.*

ԱՆՀՈԳ, insouciant, ante, insoucieux, euse, indolent, ente, indifférent, ente, *adj.* || inappliqué, ée, *adj.* || négligent, ente, nonchalant, ante, *adj.* et *s.* || sans-souci, *sm.* Յ—ս լինել, V. Անհոգանալ։ —, յ—ս, V. Անհոգաբար։ — ննջել, ննանալ, V. Անհոգաբար։

ԱՆՀՈԳԱԲԱՐ, sans souci, insouciamment, indolemment, négligemment, nonchalamment, *adv.* — ննջել, ննանալ, dormir en sûreté. — ապրել, vivre sans souci. [se négliger de, *vpr.*

ԱՆՀՈԳԱՆԱԼ, négliger de, *va.*,

ԱՆՀՈԳԻ (անկենդան), sans âme, inanimé, ée, *adj.*

ԱՆՀՈԳՈՒԹԻՒՆ, insouciance, indolence, *sf.* || inapplication, *sf.* || négligence, nonchalance, apathie, *sf.*, froid, sans-souci, *sm.* կամաւոր կամ դիտեալ — (ճկարչի), négligement, *sm.* Անհոգութեան զարնել, être négligent, se négliger, *vpr.* Անհոգութեամբ, V. Անհոգաբար։

ԱՆՀՈԼՈՎ, indéclinable, *adj.*

ԱՆՀՈԼՈՎԱԿԱՆ, indéclinable, *adj.* [linabilité, *sf.*

ԱՆՀՈԼՈՎԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, indéc-

ԱՆՀՈՂՄՈՒԹԻՒՆ, cessation complète du vent, calme, *sm.*

ԱՆՀՈՎԻՒ, sans pasteur, sans berger.

ԱՆՀՈՏ, sans odeur, inodore, *adj.* — ճեմիշ, cabinet inodore.

ԱՆՀՈՏԱՌՈՒԹԻՒՆ, anosmie, *sf.*

ԱՆՀՈՒՆ, infini, ie, immense, *adj.* Յ—ս, — կերպով, à l'infini, infiniment, *adv.* [*adj.*

ԱՆՀՊԱՏԱԿ, insubordonné, ée,

ԱՆՀՊԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, insubordination, *sf.*

ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ, indispensable, nécessaire, *adj.* || inévitable, *adj.* — ինչ, բան, nécessaire, *sm.* || —, indispensablement, nécessairement, *adv.*

ԱՆՀՐԱՀԱՆԳ, indiscipliné, ée, grossier, ière, *adj.* [sans ordre

ԱՆՀՐԱՄԱՆ, sans permission,

ԱՆՀՐԱՒԷՐ, sans invitation.

ԱՆՁ, V. Անձն։

ԱՆՁԱՅՆ, sans voix, sans aucun son, sans bruit. — (բոս բժշկաց), aphone, *adj.*

ԱՆՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, aphonie, *sf.*

ԱՆՁԱՒ, antre, *sm.*, caverne, grotte, *sf.*

ԱՆՁԱՒԱՒԻՏ, **ԱՆՁԱՒՈՏ**, caverneux, euse, *adj.*

ԱՆՁԵՌՆ, sans mains.

ԱՆՁԵՌՆՀԱՍ, incompétent, ente, incapable, *adj.*

ԱՆՁԵՌՆՀԱՍՈՒԹԻՒՆ, incompétence, *sf.* Անձեռնհասութեամբ, incompétemment, *adv.*

ԱՆՁՍՈՌՈՏ (էլ ֆէյմէրէ), V. Դաս-

տառակ։ — սեղանոյ, serviette de [table, sf.

ԱՆՁԵՑ, V. Անազի։

ԱՆՁԵԻ, informe, adj.

ԱՆՁԿԱԳՈՅՆ ԳՈՐԾԵԼ, rétrécier, va. — լինել, ըլլալ, rétrécier, vn., se rétrécier, vpr.

ԱՆՁԿԱԼ, V. Անձկանալ։

ԱՆՁԿԱՆԱԼ, désirer (ըստ ռմանց Desirer), va.

ԱՆՁԿԱՑԵԱԼ, resserré, ée, adj.

ԱՆՁԿՈՒԹԻՒՆ, étrécissement, sm., étrécissure, sf., rétrécissement, étranglement, sm. || anxiété, inquiétude, peine, étroitesse, souci, défilé, sf. — հիւանդի հանդերձ դժուարաճնշութեամբ եւ բաբախմամբ սրտի, V. Անդոհ։ — սրտի, détresse, sf.

ԱՆՁՆ, personne, sf., personnage, individu, sm. || âme, sf., corps, sm. Անձինք աստուածութեան (Հայր, Որդի, Հոգի), les personnes divines. Անձամբ, en personne, en propre personne, personnellement, adv. Յանձին, en la personne de . . . Ծանօթ — մը, une figure de connaissance. Ծանօթ անձանց մէջ ըլլալ, être կամ se trouver en pays de connaissance. Զանձամբ արկանել, առնուլ (հագնիլ, վրան առնուլ), endosser, mettre, jeter sur, va., se revêtir, vpr., prendre, va. Առնուլ յ— (ընդունել), prendre, accepter, va. Առնուլ յ— (ստանձնել. վրան առնուլ), prendre sur soi, va., se charger, vpr., entreprendre, prendre, mettre une chose sur son compte, va. Անհնաբնոյ բան մը յ — առնուլ, prendre son parti, se résigner malgré ses dégoûts, avaler la médecine. Յ— առնուլ (խոստանալ), s'engager à, vpr. Չառնուլ յ—, ne pas accepter, ne pas se charger, refuser, va.

ԱՆՁՆԱԳԵՂ, bien fait. — լինել, ըլլալ, être bien fait. — է, cet homme est bien fait de sa personne.

ԱՆՁՆԱԳՈՎ, vantard, arde, fanfaron, onne, adj. et s. — լինել, ըլլալ, se louer, se vanter, s'applaudir, vpr. [գովութիւն։

ԱՆՁՆԱԳՈՎՈՒԹԻՒՆ, V. Անձն-

ԱՆՁՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, dévouement կամ dévoûment, sm,

ԱՆՁՆԱԽՆԴԻՐ, égoïste, adj. et s.

ԱՆՁՆԱԿԱՄ, capricieux, euse, adj. et s.

ԱՆՁՆԱԿԱՆ, personnel, elle, adj. [(ԱՆՁՆ)։

ԱՆՁՆԱԿԱՆԱՊԷՍ, V. Անձամբ

ԱՆՁՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, personnalité, sf.

ԱՆՁՆԱՀԱՃ, complaisant, ante. — լինել, ըլլալ, être content de sa personne. [sance, sf.

ԱՆՁՆԱՀԱՃՈՒԹԻՒՆ, complai-

ԱՆՁՆԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, macération, austérité, sf.

ԱՆՁՆԱՄԱՀ, suicide, suicidé, sm. — լինել, ըլլալ, se tuer soi-même, se donner volontairement la mort, se suicider, vpr.

ԱՆՁՆԱՄԱՀՈՒԹԻՒՆ, suicide, sm. [vpr.

ԱՆՁՆԱՄԱՏՆ ԼԻՆԵԼ, se livrer,

ԱՆՁՆԱՆՈՒԷՐ (մի գրէ Անձնուէր), dévoué, ée, adj.

ԱՆՁՆԱՆՈՒԻՐՈՒԹԻՒՆ (մի գրէ Անձնուիրութիւն), dévouement կամ dévoûment, sm. — (ուրիշի), dévotion, sf. [vpr.

ԱՆՁՆԱՊԱՀ ԼԻՆԵԼ, se garder,

ԱՆՁՆԱՊԱՐԾ, vantard, arde, fanfaron, onne, adj. et s. — լինել, ըլլալ, se vanter, vpr. [dise, sf.

ԱՆՁՆԱՊԱՐԾՈՒԹԻՒՆ, vantar-

ԱՆՁՆԱՊՈՒՐ ԼԻՆԵԼ, } (ինքն-
ԱՆՁՆԱՊՈՒՐԾ ԼԻՆԵԼ, } զինքն ազատել. ազատիլ, խալսիլ), se sauver, vpr.

ԱՆՁՆԱՍԷՐ, égoïste, adj. et s.; personnel, elle, adj.

ԱՆՁՆԱՍԻՐԱԿԱՆ, égoïstique, *adj*.

ԱՆՁՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, égoïsme, amour-propre *(pl.* des *amours-propres)*, *sm*., personnalité, philautie (ֆիլօթի), *sf*. —ն եւ անտարբերութիւնն ամենուրեք կը տիրեն, partout l'égoïsme et l'indifférence.

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆ, suicide, suicidé, *sm*. — լինել, ըլլալ, se tuer soi-même, se donner volontairement la mort, se suicider, *vpr*. [*sm*.

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, suicide,

ԱՆՁՆԱՎԱՐԿ (մեծութիւն ծախող մարդ), important, *sm*.

ԱՆՁՆԱՏԷՐ, libre, *adj*.

ԱՆՁՆԱՏՈՒՐ, rendu, ue, adonné, ée, livré, ée, *adj*. — յերաժշտութիւն, V. Երգասէր ։ — լինել, ըլլալ, se rendre, *vpr*., tomber, *vn*., amener son pavillon կամ լոկ amener, *vn*. || s'adonner, se livrer, s'abandonner, se donner, se laisser emporter, *vrp*.

ԱՆՁՆԱՒՈՐԵԼ, personnifier, pensonnaliser, *va*. [lité, *sf*.

ԱՆՁՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, personna-

ԱՆՁՆԱՒՈՐՈՒՄ, } personnifi-
ԱՆՁՆԱՒՈՐՈՒՄՆ, } cation, *sf*.

ԱՆՁՆԳՈՎ, V. Անձնագով ։ — լինել, ըլլալ, V. Անձնագով լինել ։

ԱՆՁՆԳՈՎՈՒԹԻՒՆ, vantardise, *sf*. Անմիտ, անհանճար —, fatuité, *sf*. Սնապարծ —, vanterie, *sf*. Անձնգովութեամբ, avec կամ par complaisance, complaisamment, *adv*.

ԱՆՁՆԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ, commodités, *sfp*., confort, *sm*.

ԱՆՁՆԵՂ, membru, ue, *adj*.

ԱՆՁՆԻՇԽԱՆ, libre, *adj*.

ԱՆՁԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ, libre arbitre, franc arbitre, liberté, *sf*.

ԱՆՁՆԻՒՐ, chaque, *adj. ind*. || individuel, elle, respectif, ive, *adj*.

ԱՆՁՆԻՔ (կիսանդրի), buste, *sm*.

ԱՆՁՆՈՒՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, renoncement, *sm*., abnégation, *sf*. [*adj*.

ԱՆՁՆՏԷՐ, indépendant, ante,

1. **ԱՆՁՈՒԿ** (նեղ), étroit, oite, resserré, ée, serré, ée, étranglé, ée, *adj*. — ճանապարհ, chemin étroit. — շրջանակ, cercle étroit. — (միտք), resserré, ée, *adj*. Ց— վայրի, յ—ս, à l'étroit, *adj*. — լինել, ըլլալ (նեղնալ), devenir plus étroit, s'étrécir, *vpr*. — գործել (նեղցունել), rendre étroit, plus étroit, étrécir, *va*.

2. **ԱՆՁՈՒԿ** (փափագ) désir (կամ ըստ ոմանց Desir), *sm*. || tendresse, *sf*. [filé, *sm*.

ԱՆՁՈՒԿՔ (կիրճ), détroit, dé-

ԱՆՁՐԵՒ, pluie, *sf*. — մեծ, սաստիկ, յորդ, grande —, — battante, une bonne —, averse, *sf*. Սառած —, — congelée, verglas, *sm*. Ցանկարծական սաստիկ —, V. Թօն ։ — լինել, — տեղալ, — գալ, V. Անձրեւել ։ [*adj*.

ԱՆՁՐԵՒԱԲԵՐ, pluvieux, euse,

ԱՆՁՐԵՒԱՅԻՆ, pluvieux, euse, *adj*. [*adj*.

ԱՆՁՐԵՒԱՇՈՅՋ, pluvieux, euse,

ԱՆՁՐԵՒԱՉԱՓ, pluviomètre, ombromètre, *sm*.

ԱՆՁՐԵՒԱՋՈՒՐ, eau pluviale, *sf*.

ԱՆՁՐԵՒԱՐԳԵԼ, V. Անձրեւոց ։

ԱՆՁՐԵՒԵԼ, pleuvoir, *vn. impers*. [*adj*.

ԱՆՁՐԵՒՈՏ, pluvieux, euse,

ԱՆՁՐԵՒՈՑ, parapluie, *sm*.

ԱՆՁՐՈՒԿ (խամսի պալըղը), anchois, *sm*.

ԱՆՃԱՀ, impropre, impertinent, ente, baroque, *adj*. —ս, mal à propos, impertinemment, gauchement, bizarrement, extravagamment, *adv*. [ble, *adj*.

ԱՆՃԱՆԱՉԵԼԻ, méconnaissa-

ԱՆՃԱՌ, ineffable, indicible, inénarrable, *adj*.

ԱՆՃԱՌԱԳԱՅԹ, sans rayon (անփայլ), sans éclat, *adj*.

ԱՆՃԱՌԱԿԱՆ, inénarrable, *adj.*
ԱՆՃԱՌԵԼԻ, inexprimable, *adj.*
ԱՆՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, ineffabilité, *sf.*
ԱՆՃԱՐԱՆԱԼ (ճարը կտրիլ), ne savoir plus de quel bois faire
ԱՆՃԱՐԿ, maigre, *adj.* [flèche.
ԱՆՃԻՏԵԼ (բնաջինջ ընել, բոլորովին ջնջել), exterminer, extirper, *va.* [*adj.*
ԱՆՃՆՇԱԿԱՆ, incompressible,
ԱՆՃՆՇԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, incompressibilité, *sf.* [bilité, *sf.*
ԱՆՃՆՇՈՒԹԻՒՆ, incompressi-
ԱՆՃՈՂՈՊԵԼԻ, inévitable, *adj.*
— կերպով, inévitablement, *adv.*
ԱՆՃՈՌՆԻ, monstreux, euse, *adj.* [té, *sf.*
ԱՆՃՈՌՆՈՒԹԻՒՆ, monstruosi-
ԱՆՃՈՒԿ (տեսակ մը մեծ կապիկ), pongo, jocho ([illegible]), *sm.*
ԱՆՄԱԶ, dépourvu de poils, de duvet, glabre, *adj.*
ԱՆՄԱՀ, immortel, elle, *adj.*
— մնալ, passer à la postérité.
— կերպով, V. Անմահաբար։
ԱՆՄԱՀԱԲԱՐ, immortellement, *adv.* [*adj.*
ԱՆՄԱՀԱԿԱՆ, immortel, elle,
ԱՆՄԱՀԱՆԱԼ, se rendre immortel, immortaliser, *vpr.*
ԱՆՄԱՀԱՑՈՒՆԵԼ, rendre immortel, immortaliser, *va.*
ԱՆՄԱՀՈՒԹԻՒՆ, immortalité, *sf.* V. Ամբրոսիոս։
ԱՆՄԱՅՐ, sans mère, *adj.*
ԱՆՄԱՆԿ, simple, *adj.*
ԱՆՄԱՇ, inusible, *adj.*
ԱՆՄԱՍՆ, exempt, empte, *adj.* || étranger, ère, *adj.*
ԱՆՄԱՏՈՅՑ, inaccessible, inabordable, *adj.* || intraitable, *adj.*
ԱՆՄԱՏՉԵԼԻ, inaccessible, inabordable, *adj.*
ԱՆՄԱՐԴԱԲԱՐ, inhumainement, brutalement, *adv.*
ԱՆՄԱՐԴԱԲՆԱԿ, inhabité, ée, déshabité, ée, *adj.*
ԱՆՄԱՐԴԱՆԱԼ, perdre ses habitants, se dépeupler, *vpr.*
ԱՆՄԱՐԴԱՑՈՒՄ, } dépeuple-
ԱՆՄԱՐԴԱՑՈՒՄՆ, } ment, *sm.*,
dépopulation, *sf.*
ԱՆՄԱՐԴԱՑՈՒՆԵԼ, dégarnir un pays de ses habitants, dépeupler,
ԱՆՄԱՐԴԻ, sauvage, *adj.* [*va.*
ԱՆՄԱՐԴԻԼ, V. Անմարդանալ։
ԱՆՄԱՐԴՈՒԹԻՒՆ, dépeuplement, *sm.*, dépopulation, *sf.*
ԱՆՄԱՐՄԻՆ, incorporel, elle, *adj. Dieu est* —.
ԱՆՄԱՐՄՆԱԿԱՆ, incorporel, elle, *adj.* [lité, *sf.*
ԱՆՄԱՐՄՆՈՒԹԻՒՆ, incorpora-
ԱՆՄԱՐՍ, indigeste, *adj.*
ԱՆՄԱՐՍԱԿԱՆ, indigeste, *adj.*
ԱՆՄԱՐՍՈՒԹԻՒՆ, indigestion, apepsie, *sf.*
ԱՆՄԱՐՏ, inexpugnable, *adj.*
ԱՆՄԱՐՏԱԿԱՆ, inexpugnable, *adj. Ville* —. [*adj.*
ԱՆՄԱՐՏՆՉԵԼԻ, inexpugnable,
ԱՆՄԱՔՈՒՐ, impur, ure, immonde, malpropre, sale, *adj.*
ԱՆՄԱՔՐԱՊԷՍ, impurement, malproprement, salement, *adv.*
ԱՆՄԱՔՐՈՒԹԻՒՆ, impureté, malpropreté, saleté, *sf.* Անմաքրութեամբ, V. Անմաքրապէս։ [*sf.*
ԱՆՄԵԾԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, modestie,
ԱՆՄԵԿՆԵԼԻ, inséparable, *adj.* || inexplicable, indéchiffrable, *adj.*
ԱՆՄԵՂ, innocent, ente, *adj.* et *s.* — մանուկ, innocent, *sm.* — մանկունք Բեթղեհեմի (Bethléem կամ Bethléhem), les innocents, *smp.* — ցուցանել, déclarer innocent, innocenter, *va.*
ԱՆՄԵՂԱԲԱՐ, avec innocence, innocemment, *adv.*
ԱՆՄԵՂԱԴԻՐ ԱՌՆԵԼ (արդարացունել), excuser, *va.*
ԱՆՄԵՂԱԴՐԵԼԻ, excusable, *adj.*
ԱՆՄԵՂԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, excuse, *sf.*
ԱՆՄԵՂԱՆՉԱԿԱՆ, impecca-

ble, *adj.* || innocent, ente, *adj.*

ԱՆՄԵՂԱՆՉԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, impeccabilité, *sf.* || innocence, *sf.*

ԱՆՄԵՂԿԵԼԻ, constant, ante, *adj.* — *dans l'adversité.* [*sf.*

ԱՆՄԵՂԿՈՒԹԻՒՆ; constance,

ԱՆՄԵՂՈՒԹԻՒՆ, innocence, *sf.* Անմեղութեամբ, V. Անմեղաբար։

ԱՆՄԵՌ, immortel, elle, *adj.*

ԱՆՄԵՌԵԼՈՒԹԻՒՆ, immortification, *sf.* [pier, *sm.*

1. **ԱՆՄԵՌՈՒԿ** (կերակ. բոյս), pour-

2. **ԱՆՄԵՌՈՒԿ** (ծաղկի մէկ տեսակը), immortelle, éternelle, *sf.* Ծաղիկ —ի (ծաղկի մէկ), immortelle, *sf.* [*adj.*

ԱՆՄԵՐԺԱԿԱՆ, irrécusable,

ԱՆՄԵՐՁ, inabordé, ée, *adj.*

ԱՆՄԵՐՁԵՆԱԼԻ, inabordable, *adj.*

ԱՆՄԷՏ, inconstant, ante, indifférent, ente, *adj.*

ԱՆՄԻԱԲԱՆ, discordant, ante, incompatible, *adj.* || inalliable, *adj.* — (ձայն, նուագարան), dissonant, ante, *adj.*

ԱՆՄԻԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, discorde, désunion, discordance, *sf.*

ԱՆՄԻԱԿԱՑ, incompatible, *adj.*

ԱՆՄԻԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, incompatibilité, *sf.* [*adj.*

ԱՆՄԻԱՒՈՐԱԿԱՆ, inalliable,

ԱՆՄԻՋԱԲԱՐ, immédiatement, *adv.* [*adj.*

ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ, immédiat, ate,

ԱՆՄԻՋԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, non-intervention, *sf.*

ԱՆՄԻՋԱՊԷՍ, immédiatement, *adv.* || tout de suite, *adv.*

ԱՆՄԻՋՆՈՐԴ, sans médiateur.

ԱՆՄԻՋՆՈՐԴԱԿԱՆ, immédiat, ate, *adj.* — պայմանաւ, կերպով, immédiatement, *adv.* [viande.

ԱՆՄԻՍ, sans chaire. || sans

ԱՆՄԻՏ, insensé, ée, sot, *m.* sotte, *f.*, nigaud, aude, *adj.* et *s.*, fou, fol, *m.* folle, *f.* *adj.* || niais, aise, *s.* || benêt, *adj.* et *sm.*, inepte, *adj.*

ԱՆՄԽԻԹԱՐ, inconsolé, ée, désolé, ée, inconsolable, *adj.* — լինել, ըլլալ, être désolé. || —, — կերպով, V. Անմխիթարապէս։

ԱՆՄԽԻԹԱՐԱՊԷՍ, inconsolablement, *adv.*

ԱՆՄՇԱԿ, non cultivé. — միտք, esprit inculte.

ԱՆՄՇԱԿԵԼԻ, inculte, *adj.*

ԱՆՄՇԱԿՈՒԹԻՒՆ, inculture, *sf.*

ԱՆՄՈՌԱՑ, inoubliable, *adj.*

ԱՆՄՈՌԱՆԱԼԻ, inoubliable, *adj.* [tis (ծաղիկ), *sm.*

ԱՆՄՈՌՈՒԿ (ծաղիկ մ'է) myoso-

ԱՆՄՈՐՈՒ, **ԱՆՄՈՐՈՒՍ**, } V. Անմօրու։

ԱՆՄՈՒՐՃ (չկոփել), sans marteau.

ԱՆՄՕՐՕՒ, **ԱՆՄՕՐՕՒՍ**, } V. Անմօրու։

ԱՆՄՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, sottise, *sf.*

ԱՆՄՏԱԲԱՐ, comme un insensé, sottement, follement, niaisement, bêtement, *adv.*

ԱՆՄՏԱԴԻՐ, inattentif, ive, distrait, aite (distraire բայէն), inexact, acte, *adj.*

ԱՆՄՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, inattention, inadvertance, *sf.*

ԱՆՄՏՈՒԹԻՒՆ, sottise, folie, niaiserie, nigauderie, naïveté, simplicité, *sf.* — երիտասարդական, V. Տղայոտութիւն։ — մեծ, sottise bien conditionnée. Անմտութեամբ, V. Անմտաբար։

ԱՆՄՕՐՈՒ, qui n'a pas de barbe, imberbe, *adj.*

ԱՆՅԱԳ, imsatiable, vorace, *adj.* *Son estomac est vorace.* || avide, *adj.* —, — կերպով, V. Անյագաբար։

ԱՆՅԱԳԱԲԱՐ, insatiablement, *adv.* || avidement, *adv.* — ուտել, խմել, manger, boire avec avidité, avidement.

ԱՆՅԱԳՈՀՈՒԹԻՒՆ, insatiabilité, voracité, *sf. La voracité des loups.* || avidité, *sf.*

ԱՆՅԱՂԹ, invincible, insurmontable, *adj.*

ԱՆՅԱՂԹԵԼԻ, invincible, insurmontable, *adj.* — կերպով, invinciblement, insurmontablement, *adv.*

ԱՆՅԱՅՏ, inévident, ente, indistinct, incte, incertain, aine, indéterminé, ée, *adj.* || apocryphe, *adj.* — լինել, ըլլալ, V. Անյայտանալ։ — կերպով, indistinctement, *adv.*

ԱՆՅԱՅՏԱՆԱԼ, cesser de paraître, disparaître, *vn. J'avais des gants, ils ont disparu.* se perdre, *vrp.*, devenir invisible.

ԱՆՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ, incertitude, obscurité, *sf.* — հանդերձելոց, l'incertitude des choses futures.

ԱՆՅԱՆԳ, sans rime.

ԱՆՅԱՆՑ, innocent, ente, *adj.*

ԱՆՅԱՆՑԱՆՈՒԹԻՒՆ, innocence, *sf. Persecuter l'—.*

ԱՆՅԱՆՑԱՒՈՐ, innocent, ente, [*adj.*

ԱՆՅԱՊԱՂ, sans délai, sans retard, tout de suite, sur-le-champ, *adv.*

ԱՆՅԱՋՈՂ, défavorable, impropre, *adj.* — ելնել, V. Չյաջողիլ։

ԱՆՅԱՋՈՂԱԿ, maladroit, oite, malhabile, *adj.*

ԱՆՅԱՋՈՂԱԿՈՒԹԻՒՆ, maladresse, malhabileté, *sf.*

ԱՆՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ, insuccès, [*sm.*

ԱՆՅԱՏԱԿ, **ԱՆՅԱՏԱԿԵԼԻ**, } sans fond. — խորք, անդունդք, un abîme sans fond.

ԱՆՅԱՏՈՒԿ, impropre, *adj.*

ԱՆՅԱՐԴԱՐ, sans apprêt, *adj.*; incorrect, ecte, *adj.* — (մորուք, հերք), inculte.

ԱՆՅԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ, incoordination, *sf.*

ԱՆՅԱՐԻՐ, inconséquent, ente, [*adj.*

ԱՆՅԱՐՄԱՐ, impropre, *adj.* — (նուագարան), discord, *adj. m.*; discordant, ante, dissonant, ante, *adj.* — (ձայն), discordant, ante, dissonant, ante, *adj.* — (երանգ՝ ի նկարս), criard, arde, *adj.* — լինել, ըլլալ (ձայնի), discorder, dissoner, *vn.* — լինել, ըլլալ (նուագարանի), discorder, *vn.* Յարմար —, à tout propos, *adv.*

ԱՆՅԱՐՄԱՐԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, dissymétrie, *sf.*

ԱՆՅԱՐՄԱՐՈՒԹԻՒՆ, discordance, *sf.* — (նուագարանի), désaccord, *sm.* — ձայնի (յերգս), dissonance, *sf.*

ԱՆՅԵՂ, **ԱՆՅԵՂԼԻ**, **ԱՆՅԵՂՅԵՂՈՒԿ**, } immuable, inconstant, ante, *adj.*

ԱՆՅԵՐԿՈՒԱՆԱԼԻ (աներկբայելի, անտարակոյս), indubitable, *adj.*

ԱՆՅԻՇԱՉԱՐՈՒԹԻՒՆ, oubli, pardon des injures, amnistie, *sf.*

ԱՆՅԻՇԱՏԱԿ, immémorial, ale (*pl. immemoriaux*), *adj.* Յ— ժամանակաց, de toute antiquité. de temps immémorial. — առնել, ընել, V. Անյիշատակել։

ԱՆՅԻՇԱՏԱԿԵԼ, abolir la mémoire de quelque chose, *va.*

ԱՆՅԻՇԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, amnistie, *sf.* Երախտեաց —, oubli des bienfaits, *sm.*, ingratitude, *sf.*

ԱՆՅԻՇՈՒԹԻՒՆ, amnistie, *sf.* — չարեաց, oubli des injures.

ԱՆՅՈՂԴՈՂԴ, inébranlable, ferme, constant, ante, immuable, *adj.*

ԱՆՅՈՅՍ, inespéré, ée, désespéré, ée, *adj.* || sans espoir, *adv.* — լինել, ըլլալ, V. Անյուսանալ։ — առնել, ընել, mettre au désespoir, réduire au désespoir, désespérer, *va.*

ԱՆՅՈՒՍԱԼԻ, inespérable, *adj.*

ԱՆՅՈՒՍԱՆԱԼ, perdre l'espérance, l'espoir, cesser d'espérer,

désespérer, *vn.*, se livrer au désespoir, se désespérer, *vpr.*

ԱՆՅՈՒՍՈՒԹԻՒՆ, désespoir, *sm.*
Յ— արկանել, V. Անյոյս առնել։
Յ— հատանիլ, V. Անյուսանալ։

ԱՆՅՕԴ, simple, *adj.* || inarticulé, ée, incomplexe, incohérent, ente, détaché, ée, *adj.* [*adj.*

ԱՆՅՕԴԱԿԱՊ, inarticulé, ée,

ԱՆՅՕԺԱՐ, indifférent, ente, *adj.* [peine à.

ԱՆՅՕԺԱՐԻԼ, avoir peine, de la

ԱՆՅՕԺԱՐՈՒԹԻՒՆ, peine, *sf.* || indifférence, *sf.*

ԱՆՆԱՀԱՆՋ, sans reculer, de pied ferme, *adv.*

ԱՆՆԱՒԱԳՆԱՑ, **ԱՆՆԱՒԱՐԿԵԼԻ**, **ԱՆՆԱՒԵԼԻ**, } innavigable, *adj.*

1. **ԱՆՆԵՆԳ**, sincère, naïf, ïve, loyal, ale *(pl. loyaux)*, simple, droit, oite, *adj.*

2. **ԱՆՆԵՆԳ**, sincèrement, naïvement, loyalement, simplement, *adv.*

ԱՆՆԵՆԳՈՒԹԻՒՆ, sincérété, naïveté, loyauté, simplicité, droiture, *sf.* [irrémissible, *adj.*

1. **ԱՆՆԵՐԵԼԻ**, impardonnable,

2. **ԱՆՆԵՐԵԼԻ**, sans rémission, sans miséricorde, irrémissiblement, *adv.*

ԱՆՆԵՐՈՂ, intolérant, ante, *adj.* || intolérant, *sm. Un —. Les —s.*

ԱՆՆԵՐՈՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, intolérantisme, *sm.* [ce, *sf.*

ԱՆՆԵՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, intoléran-

ԱՆՆԵՑՈՒԿ, sans appui.

ԱՆՆԻՇ, indéterminé, ée, *adj.*

ԱՆՆԻՒԹ, immatériel, elle, spirituel, elle. *adj.* — օրինակաւ, կերպով, V. Աննիւթապէս։ [պէս։

ԱՆՆԻՒԹԱԲԱՐ, V. Աննիւթա-

ԱՆՆԻՒԹԱԿԱՆ, immatériel, elle, spirituel, elle, *adj.* — բնութիւն, spiritualité, *sf.* — բնութիւն *(հոգւոյ)*, immatérialité, *sf.*

ԱՆՆԻՒԹԱՊԷՍ, immatériellement, *adv*

ԱՆՆԻՒԹՈՒԹԻՒՆ, immatérialité, spiritualité, *sf.* [ble, *adj.*

ԱՆՆԿԱՐԱԳՐԵԼԻ, indescripti-

ԱՆՆՄԱՆ, dissemblable, nonpareil, eille, inimitable, disparate, *adj.* — այլոց, singulier, ière, *adj.* —ք, dissemblables, *sm p.*

ԱՆՆՄԱՆԱԹՈՅՐ, diversicolore, *adj.* [re, *adj.*

ԱՆՆՄԱՆԱԾԱՂԻԿ, diversiflo-

ԱՆՆՄԱՆԱԿԱՆ, dissemblable, *adj.*

ԱՆՆՄԱՆԵԼԻ, inimitable, *adj.*

ԱՆՆՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, dissemblance, disparité, *sf.* [*smp.*

ԱՆՆՄԱՆՈՂՔ, dissemblables,

ԱՆՆՇԱՆ, insignifiant, ante, inconnu, ue, petit, ite, sans nom, *adj.* || obscur, ure, *adj.* — ոք (— անձ մը), inconnu, ue, *s.* — ոք է, c'est un sans nom. — մատենագիր, un auteur sans renom.

ԱՆՆՇԱՆԱԿԱՆ, insignifiant, ante, *adj.* — ասացուած, non-sens *(նօն-սան. pl.* des *non-sens)*, *sm.*

ԱՆՆՇԱՆԱՒՈՐ, insignifiant, ante, *adj.* || obscur, ure, *adj.*

ԱՆՆՇԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, insignifiance, *sf.*

ԱՆՆՇՈՅԼ, sans clarté, ténébreux, euse, *adj.* [*adj.*

ԱՆՆՈՐՈԳԵԼԻ, irréformable,

ԱՆՆՈՒԱՃ, indomptable, *adj.* —(ժողովուրդ), indompté, ée, *adj.*

ԱՆՆՈՒԷՐ, irréconciliable, *adj.* — (պատերազմ), implacable, *adj.*

ԱՆՆՊԱՍՏ, V. Աննպաստաւոր։

ԱՆՆՊԱՍՏԱԲԱՐ, V. Աննպաստաւորապէս։ [*adj.*

ԱՆՆՊԱՍՏԱՒՈՐ, défavorable,

ԱՆՆՊԱՍՏԱՒՈՐԱՊԷՍ, défavorablement, *adv.* [*adj.*

ԱՆՉԱՀ, sans profit, inutile,

ԱՆՉԱՀԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, non-valeur *(pl.* des *non-valeurs)*, *sf.*

ԱՆՇԱՀԱԽՆԴԻՐ, V. Անշահա-
սէր։ [շահասիրութիւն։
ԱՆՇԱՀԱԽՆԴՐՈՒԹԻՒՆ, V. Ան-
ԱՆՇԱՀԱՍԷՐ, désintéressé, ée, *adj. Un homme —.*

ԱՆՇԱՀԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, désintéressement, *sm.* Անշահասիրութեամբ, désintéressément, *adv.*

ԱՆՇԱՀՈՒԹԻՒՆ, inutilité, *sf.*

ԱՆՇԱՐԺ, immobile, *adj.* — գործել, ընել, rendre —, immobiliser, *va.*

ԱՆՇԱՐԺՈՒՆ, immeuble, *adj.* — գործել, ընել, convertir en —, immobiliser, *va.* — գործելը, ընելը, immobilisation, *sf.* — *de rentes sur l'Etat.* [*sf.*

ԱՆՇԱՐԺՈՒԹԻՒՆ, immobilité,

ԱՆՇԷՆ, inhabité, ée, désert, erte,

ԱՆՇԷՋ, inextinguible, *adj.* [*adj.*

ԱՆՇԻՋԱԿԱՆ, inextinguible,
adj. [guibilité, *sf.*

ԱՆՇԻՋԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, inextin-

ԱՆՇԻՋԱՆԵԼԻ, inextinguible, *adj.* — ծարաւ, soif (——$) —.

ԱՆՇՆՈՐՀ, disgracieux, euse, *adj.* || maussade, *adj.* [*adj.*

ԱՆՇՆՈՐՀԱԿԱԼ, ingrat, ate,

ԱՆՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, ingratitude, *sf.* [*adj.*

ԱՆՇՆՈՐՀԵԼԻ, inaccordable,

ԱՆՇՆՈՐՀՈՒԹԻՒՆ, disgrâce, *sf.* || maussaderie, *sf.* [*adj.*

ԱՆՇՆՉԱԿԱՆ, inanimé, ée,

ԱՆՇՆՉԱՆԱԼ, se donner la mort par asphyxie, se tuer par asphyxie, s'asphyxier, *vpr.*

ԱՆՇՆՉԱՑԵԱԼ, asphyxié, ée, *adj.* || asphyxié, *sm.*

ԱՆՇՆՉԱՑՈՒՆԵԼ, détérminer, causer l'asphyxie, asphyxier, *va.*

ԱՆՇՆՉԱՒՈՐ, inanimé, ée, *adj.*

ԱՆՇՆՉԵԼԻ, irrespirable, *adj.*

ԱՆՇՆՉՈՒԹԻՒՆ, V. Ճնշհեղձութիւն։

ԱՆՇՇՈՒԿ, } sans cri, sans
ԱՆՇՇՈՒՆՉ, } bruit, *adv.* Անշշունչ լռութեամբ, en silence, *adv.*

ԱՆՇՈՒՆՉ, inanimé, ée, *adj.*

1\. ԱՆՇՈՒՇՏ, certain, aine, sûr, *m.* sûre, *f.*, assuré, ée, *adj.* — (պատմագիր), V. Անսուտ (պատմագիր)։

2\. ԱՆՇՈՒՇՏ, certainement, sans doute, bien entendu, pour sûr, hors de doute, assurément, immanquablement, indubitablement, infailliblement, *adv.*

ԱՆՇՈՒՔ, sans, honneur, sans gloire, obscur, ure, *adj.* || mesquin, ine, *adj.*

ԱՆՇՐՋԵԼԻ, immuable, *adj.* — (կառք), inversable, *adj.*

ԱՆՇՔԱՆԱԼ, être sans gloire, être déshonoré, || perdre son éclat, sa beauté, se flétrir, *vpr.* || s'avilir, s'obscurcir, *vpr.*

ԱՆՇՔԱՑՈՒՆԵԼ, faire perdre la gloire, l'éclat, la beauté, déparer, défigurer, déshonorer, flétrir, obscurcir, *va.*

ԱՆՇՔՈՒԹԻՒՆ, obscurité, *sf.*

ԱՆՈՇԱՓԱԿԱՆ, } impalpable,
ԱՆՈՇԱՓԵԼԻ, } intangible, *adj. La lumière est intangible.*

ԱՆՈԳՈՐԵԼԻ, inéluctable, *adj.*

ԱՆՈՂՆԱԾՈՒԾ, atélomyélie, *sf.*

ԱՆՈՂՈՐԿ, raboteux, euse, inélégant, ante, *adj.* [*sf.*

ԱՆՈՂՈՐԿՈՒԹԻՒՆ, inélégance,

ԱՆՈՂՈՐՄ, impitoyable, cruel, elle, inhumain, aine, *adj.* || —, —ս, V. Անողորմաբար։

ԱՆՈՂՈՐՄԱԲԱՐ. impitoyablement, cruellement, imhumainement, *adv.* [inhumanité, *sf.*

ԱՆՈՂՈՐՄՈՒԹԻՒՆ, cruauté,

ԱՆՈՂՈՔ, inflexible, inexorable, *adj.* — (թշնամի, հակառակորդ), implacable, *adj.* — կերպով, V. Անողոքաբար։

ԱՆՈՂՈՔԱԲԱՐ inexorablement, implacablement, *adv.*

ԱՆՈՂՈՔԵԼԻ, inexorable, *adj.*

— կերպով, V. Անորոշաբար ։ [smp.
ԱՆՈՄԵԱՆՔ, dissemblables,
ԱՆՈՅԺ, débile, invalide, *adj.*
ԱՆՈՅՇ, doux, *m.* douce, *f.*, suave, *adj.* || affable, *adj.* Անախորժ, չափազանց —, mielleux, euse, *adj.* Զեւացեալ —, douce-reux, euse, mielleux, euse, *adj.* — ջուր, eau douce. — քուն, sommeil doux. — օդ, air doux.
ԱՆՈՅՇՆԱԼ, V. Անուշնալ ։
ԱՆՈՅՇՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Անուշել ։
ԱՆՈՅՇՔ, douceur, *sf.* || joies, *sfp. Les — du paradis.*
ԱՆՈՆ (տարեւոր վարձք [պաշտօնէի]), salaire annuel d'un employé, appointements, *smp.*, traitement, *sm.* [ments, appointer, va.
ԱՆՈՆԵԼ, donner des appointe-
ԱՆՈՏՆ, sans pieds, apode, *adj.*
ԱՆՈՐԻՇ, } indéterminé, ée, in-
ԱՆՈՐՈՇ, } décis, ise, *adj.* — (անուն, դուս քերականաց), indéfini, *adj. Adjectif, pronoms — s.; (on, quelque, quiconque, aucun, nul, certain* sont des mots *—s).* Անցեալ անորիշ (յարակատար), prétérit կամ passé indéfini, ինչ. *j'ai chanté, երգած եմ* կամ *երգեցի. j'ai vu, տեսած եմ* կամ *տեսայ.* — կերպով, V. Անորոշաբար ։
ԱՆՈՐՈՇԱԲԱՐ, } indéterminé-
ԱՆՈՐՈՇԱԿԻ, } ment, indéfiniment, *adv.* [nation, *sf.*
ԱՆՈՐՈՇՈՂՈՒԹԻՒՆ, indétermi-
ԱՆՈՐՈՇՈՒԹԻՒՆ, indécision, *sf.* V. Անորոշողութիւն ։
ԱՆՈՒԱԾԱՂԻԿ (չա'րխը ֆէլէք . պէ'ռ-ճիչէ մարաքա), passiflore, grenadille, fleur de la passion, *sf.* [*sf.*
ԱՆՈՒԱԿ, petite roue, rouette,
ԱՆՈՒԱՀԵՏ, ornière, *sf.*
ԱՆՈՒԱՄԷՋ, voie, *sf.* [*sm.*
ԱՆՈՒԱՆԱԴԻՐ, nomenclateur,
ԱՆՈՒԱՆԱԴՐԵԼ, dénommer, *va.*
ԱՆՈՒԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, imposition de nom, *sf.*
ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՆ, nominal, ale *(pl. nominaux)*, nominatif, ive, *adj.* — փիլիսոփայք, V. Անուանականք ։ — փիլիսոփայութիւն (դպրոցականաց), V. Անուանականութիւն ։ [nalisme, *sm.*
ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, nomi-
ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՆՔ, les nominaux, les nominalistes, *smp.*
ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, nomenclature. *sf.* [teur, *sm.*
ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՐԳԱՑ, nomencla-
ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՐԳԱՑՈՒԹԻՒՆ, nomenclature, *sf.*, appel nominal, *sm.* [*sm.*
ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՉ, appel nominal,
ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԻՒՆ, nomenclature, *sf.* [*adv.*
ԱՆՈՒԱՆԱՊԷՍ, nominalement,
ԱՆՈՒԱՆԱՏՈՒ, prête-nom *(pl.* des *prête-noms)*, *sm.*
ԱՆՈՒԱՆԱՐԿ, diffamé, ée, infâme, mal famé, *adj.* || infâme, *s.*
ԱՆՈՒԱՆԱՐԿԵԼ, diffamer, infamer, *va.* || discréditer, *va.*
ԱՆՈՒԱՆԱՐԿԻՉ, infamant, ante, *adj. Supplice —.*
ԱՆՈՒԱՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, diffamation, infamie, *sf.* || discrédit, *sf.*
ԱՆՈՒԱՆԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, métonomasie, *sf.*
ԱՆՈՒԱՆԵԱԼ, nommé, ée, *adj.* || nommé, ée, *s.* || nominataire, *sm.*
ԱՆՈՒԱՆԵԼ, nommer, appeler, *va.* [lèbre, *adj.*
ԱՆՈՒԱՆԻ, renommé, ée, cé-
ԱՆՈՒԱՆԻԼ, se nommer, s'appeler, *vpr.*
ԱՆՈՒԱՆՈՂ, nominateur, *sm.*
ԱՆՈՒԱՆՈՒՄ, } nomination,
ԱՆՈՒԱՆՈՒՄՆ, } *sf.*
ԱՆՈՒԱՒՈՐ, à roues.
ԱՆՈՒԹ (թեւատակ), aisselle, *sf.*
ԱՆՈՒՂԻՂ, déloyal, ale *(pl. déloyaux)*, *adj.* || incorrect, ecte, *adj.* — (ճանապարհ, ազդ, գովութիւն, ճնարք), indirect, ecte, *adj.*

ԱՆՈՒՂՂԱԿԻ, indirectement, *adv. Je n'ai appris son arrivée qu'* —.

ԱՆՈՒՂՂԱՅ, incorrigible, désespéré, ée, *adj.* — կերպով, incorrigiblement, *adv.* [*adv.*

ԱՆՈՒՂՂԱՊԷՍ incorrectement,

ԱՆՈՒՂՂԵԼԻ, V. Անուղղայ։

ԱՆՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆ, déloyauté, *sf.* || incorrection, *sf.*

ԱՆՈՒՆ, nom, prénom, *sm.* || renom, *sm.*, renommée, réputation, *sf.* || titre, *sm.* Աւազանի, մկրտութեան —, ի ծննդենէ —, nom de baptême, prénom, petit nom, *sm.* — յորջորջական, ածելի, վերադիր —, V. Մականուն։ փաղաքշական, գգուական —, nom de caresse. Բարի —, crédit, *sm.* || réputation, *sf.* Կեղտ —, flétrissure, *sf.* || —, գոյական — (բուն քերականաց), nom, substantif, *sm.* Յատուկ —, nom propre. Հասարակ —, nom commun. Յ—, au nom de, *adv.* Յանուանէ, de nom, nominativement, *adv.* Անուամբ, անուամբ լոկով՝ միայն, de nom, nominalement, *adv.* Անանց թողուլ —, յաւիտենական — թողուլ, s'éterniser, *vpr.* —Ն աւրել, կոտրել, անուան արատ բերել, ternir la réputation de quelqu'un, dénigrer, *va.*

ԱՆՈՒՆՈՂ, indigent, ente, nécessiteux, euse, *adj.* || indigent, ente, *s.*; nécessiteux, *sm.*

ԱՆՈՒՆՋ, sans fond, *adj.* — խորք, անդունդք, un abîme sans fond.

ԱՆՈՒՇ, V. Անոյշ։ [te, *adj.*

ԱՆՈՒՇԱԲՈՅՐ, odoriférant, an-

ԱՆՈՒՇԱԴԻՐ, inattentif, ive, distrait, aite (Distraire բայէն), *adj.* || rêveur, euse, *s.*

ԱՆՈՒՇԱԴԻՐ (Նիշատր), sel ammoniac.

ԱՆՈՒՇԱԴՐԱԿ, ammoniaque, *sf.*

ԱՆՈՒՇԱԴՐԱԿԱՅԻՆ, ammoniacal, ale *(pl. ammoniacaux), adj.*

ԱՆՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, inattention, distraction, absence, d'esprit կամ լոկ absence, *sf.*

ԱՆՈՒՇԱԿ, doucet, ette, *adj.* et *s.*; délicieux, euse, *adj.* — ձեւանալ, faire le doucet, la doucette.

ԱՆՈՒՇԱԿԱԼ, inattentif, ive, *adj.* [tion, *sf.*

ԱՆՈՒՇԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, inatten-

ԱՆՈՒՇԱՀԱՄ, délicieux, euse, savoureux, euse, friand, ande, *adj.* — խորտիկ, un mets d'un goût suave.

ԱՆՈՒՇԱՀՈՏ, odorant, ante, odoriférant, ante, aromatique, *adj.* — ջուր, eau de senteur. — փոշի, poudre de senteur. — օճառ (ի պէտս սափրչաց), savonnette, *sf.* — զործել, ընել, parfumer, *va.*

ԱՆՈՒՇԱՀՈՏԵԼ, parfumer, embaumer, *va.* [*vpr.*

ԱՆՈՒՇԱՀՈՏԻԼ, se parfumer,

ԱՆՈՒՇԱՀՈՏՈՒԹԻՒՆ, odeur douce, suave, senteur, *sf.*, parfum (բա—ֆէօմ), *sm.* — տալ, embaumer, *va.*

ԱՆՈՒՇԱՆԱԼ, devenir plus doux, s'adoucir, se radoucir, *vpr.*

ԱՆՈՒՇԱՐԱՐ, confiseur, euse, *s.*

ԱՆՈՒՇԱՐԱՐՈՑ (անուշարարի խանութ), confiserie, *sf.* [rie, *sf.*

ԱՆՈՒՇԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, confise-

ԱՆՈՒՇԵԼ, rendre doux, rendre plus doux, adoucir, radoucir, *va.*

ԱՆՈՒՇԵՂԷՆ, friandises, *sfp.*

ԱՆՈՒՇԻԿ, assez doux, doucet, ette, mielleux, euse. *adj.*

ԱՆՈՒՇՆԱԼ, V. Անուշանալ։

ԱՆՈՒՇՈՒԹԻՒՆ, douceur, *sf.* || suavité, *sf.* Անուշութեամբ, avec douceur, doucement, *adv.*

ԱՆՈՒՇՈՒՄ, } adoucissement,
ԱՆՈՒՇՈՒՄՆ, } *sm.* [ֆէօմ), *sm.*

ԱՆՈՒՇՈՒՆՔ, parfum (բա—

ԱՆՈՒՇՑՈՒՆԵԼ, V. Անուշել։

ԱՆՈՒՈՐԴ (գօշ——րգլ—ր), cabèstan, vindas, (ԱՆԴ———, ըստ Ակադիմիոյ. ԱՆԴ—, ըստ Լիդրէի), *sm.*

ԱՆՈՒՍ, } ignorant, ante,
ԱՆՈՒՍՈՒՄՆ, } indocte, brut, ute, *adj.*

ԱՆՈՒՍՈՒՄՆՈՒԹԻՒՆ, ignorance, *sf.*

ԱՆՈՒՏԵԼԻ, immangeable, *adj.*

ԱՆՈՒՐ (բ———), collier, *sm.* Երկաթի — պատժապարտաց, carcan, *sm.*

ԱՆՈՒՐԱՆԱԼԻ, indéniable, *adj.*

ԱՆՈՒՐՋՔ, songe, rêve, *sm.* V. Եղեմ։

ԱՆՈՔ, seul, *m.* seule, *f.*, abandonné, ée, délaissé, ée, *adj.*

ԱՆՉԱՐՉԱՐ, impassible, *adj.*

ԱՆՉԱՐՉԱՐՈՒԹԻՒՆ, impassibilité, *sf.*

ԱՆՉԱՓ, saus mesure, démesuré, ée, immense, infini, ie, immodéré, ée, excessif, ive, exorbitant, ante, *adj.* — (ուրախութիւն, թշուառութիւն), extrême, *adj.* — (ծախք), énorme, *adj.* —, յ—ս, outre mesure, démesurément, immodérément, excessivement, exorbitamment, à outrance, à toute outrance, par trop, trop, *adv.*

ԱՆՉԱՓԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, disproportion, *sf.*

ԱՆՉԱՓԱՀԱՍ, } impubère,
ԱՆՉԱՓԱՀԱՍԱԿ, } mineur, eure, *adj.*

ԱՆՉԱՓԱՀԱՍՈՒԹԻՒՆ, impuberté, minorité, *sf.*

ԱՆՉԱՓԱՊԷՍ, immensément, *adv.*

ԱՆՉԱՓԱՏԵՍ, amétrope, *adj.*

ԱՆՉԱՓԱՒՈՐ, immodéré, ée, *adj.*

ԱՆՉԱՓԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, immodération, *sf.*

ԱՆՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, immensité, infinité, immodération, *sf.*, excès, *sm.*, exorbitance, extrémité, énormité, *sf.*, trop, *sm.*

1. ԱՆՊԱԿԱՍ, inépuisable, indéfectible, *adj.* || perpétuel, elle, *adj.*

2. ԱՆՊԱԿԱՍ, continuellement, perpétuellement, *adv.*

ԱՆՊԱԿԱՍՈՒԹԻՒՆ, indéfectibilité, *sf.*

ԱՆՊԱՀԱՆՋԱԿԱՆ, inexigible, *adj.* *Dette, capital —.*

ԱՆՊԱՃՈՅՃ, sans parure, sans recherche, simple, modeste, *adj.*

ԱՆՊԱՅՄԱՆ, sans condition. V. Տարապայման։

ԱՆՊԱՅՔԱՐԵԼԻ, indiscutable, *adj.* *Un principe —.*

ԱՆՊԱՇՏՊԱՆ, indéfendu, ue, *adj.*

ԱՆՊԱՇՏՕՆ, sans emploi, sans place, sans portefeuille. ***Ministre sans portefeuille.***

ԱՆՊԱՇՏՕՆԱՍԷՐ, indévot, ote, *adj.* et *s.*

ԱՆՊԱՏԱՍԽԱՆ, sans réponse, sans réplique. *Ce mot pour lui était sans réplique.*

ԱՆՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ, irresponsable, *adj.*

ԱՆՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ, irresponsabilité, *sf.*

ԱՆՊԱՏԱՍԽԱՆԻ, V. Անպատասխան։

ԱՆՊԱՏԵՀ, inconvenant, ante, inopportun, une, déplacé, ée, indécent, ante, messéant, ante, absurde (—գ—է———), laid, *m.* laide, *f.* *adj.* — (ժամ), indu, ue, *adj.* *Rentrer à une heure indue.*

ԱՆՊԱՏԵՀՈՒԹԻՒՆ, inconvenance, *sf.*, inconvénient, *sm.*, inopportunité, indécence, messéance, absurdité (—գ—է———է—է), *sf.*

ԱՆՊԱՏԻԺ, impuni, ie, *adj.* || impunément, *adv.*

ԱՆՊԱՏԺՈՒԹԻՒՆ, impunité, *sf.*

ԱՆՊԱՏԻՒ, sans honneur, déshonoré, ée, déshonorable, déshonorant, ante, sale, *adj.*

ԱՆՊԱՏԿԱՆ, inepte, *adj.*

ԱՆՊԱՏԿԱՌ, irrévérent, ente, irrévérencieux, euse, irrespectueux, euse, *adj.* || impudent, ente, immodeste, insolent, ente, *adj.* — խօսքեր, propos irrespectueux. || —, V. Անպատկառաբար։

ԱՆՊԱՏԿԱՌԱԲԱՐ, irrévéremment, irrespectueusement, *adv.* ‖avec impudence, impudemment, immodestement, insolemment, *adv. Parler insolemment.*

ԱՆՊԱՏԿԱՌՈՒԹԻՒՆ, irrévérence, *sf.* ‖ impudence, immodestie, insolence, *sf.*

ԱՆՊԱՏԿԵՐ, sans image, sans gravure, *adj.*

1. **ԱՆՊԱՏՃԱՌ**, sans cause, sans motif, *adj.*

2. **ԱՆՊԱՏՃԱՌ**, absolument, sans faute, *adv.* Եւ ոչ —, et pour cause, *adv.*

ԱՆՊԱՏՇԱՃ, inconvenant, ante, inopportun, une, déplacé, ée, indécent, ente, messéant, ante, malpropre, inepte, vilain, aine, *adj.* — (ժամ), V. Անպատեհ (ժամ)։

ԱՆՊԱՏՇԱՃԱԿԱՆ, disconvenant, ante, *adj.*

ԱՆՊԱՏՇԱՃԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, disconvenance, *sf.*

ԱՆՊԱՏՇԱՃՈՒԹԻՒՆ, inconvenance, *sf.*, inconvénient, *sm.*, inopportunité, indécence, messéance, *sf.*

ԱՆՊԱՏՈՒԱԲԱՐ, déshonorablement, *adv.*

ԱՆՊԱՏՈՒԵԼ, déshonorer, honnir (հոնէ—), *va.*

ԱՆՊԱՏՈՒԻՉ, déshonorant, ante, *adj.*

1. **ԱՆՊԱՏՈՒՀԱՍ**, impuni, ie, *adj.*

2. **ԱՆՊԱՏՈՒՀԱՍ**, impunément, *adv. On ne m'attaquerait pas —.*

ԱՆՊԱՏՈՒՄ, inénarrable, ineffable, indéfinissable, *adj.*

ԱՆՊԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ, déshonneur, *sm.*

ԱՆՊԱՏՍՊԱՐ, inabrité, ée, *adj.*

ԱՆՊԱՏՐԱՍՏ, non préparé, *adj.* Յ—ից, impromptu (կը գրուի նաեւ in-promptu), *adj.* et *adv. Un dîner impromptu.* Յ—ից խօսել, parler sans préparation, parler impromptu, à l'improviste, parler d'abondance.

ԱՆՊԱՏՐՈՒԱԿ, non voilé, sans voile, nu, *m.* nue, *f. adj.* ‖ sans enveloppe. *Une lettre sans enveloppe.* ‖ à visage découvert, *adv.*

ԱՆՊԱՐԿԵՇՏ, immodeste, *adj.*; impudent, ente, impudique, *adj.* et *s.*; impur, ure, sale, obscène, *adj. Chanson obscène. Ce poète est obscène.*

ԱՆՊԱՐԿԵՇՏԱԲԱՐ, immodestement, impudemment, impudiquement, *adv.*

ԱՆՊԱՐԿԵՇՏՈՒԹԻՒՆ, immodestie, impudeur, impudicité, obscénité, *sf.*

ԱՆՊԱՐՍԱՒ, irréprochable, irrépréhensible, *adj.*

ԱՆՊԱՐՍԱՒՈՒԹԻՒՆ, irréprochabilité, *sf.*

ԱՆՊԱՐՏ, innocent, ente, *adj.*

ԱՆՊԱՐՏԵԼԻ, invincible, *adj.* — կերպով, V. Անյաղթելի կերպով։

ԱՆՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, innocence, *sf.*

ԱՆՊԵՐՃ, inélégant, ante, *adj.*

ԱՆՊԵՐՃՈՒԹԻՒՆ, inélégance, *sf.*

ԱՆՊԷՏ, inutile, *adj.* ‖ méchant, ante, *adj.* —, յ—ս, sans utilité, inutilement, *adv.*

ԱՆՊԻՏԱՆ, inutile, *adj.* ‖ méchant, ante, mal conditionné, ée, gâté, ée, *adj.* — ապականել, րնել. V. Անպիտանացունել։

ԱՆՊԻՏԱՆԱԼ, se délabrer, *vpr.*

ԱՆՊԻՏԱՆԱՑՈՒՆԵԼ, gâter, abîmer, délabrer, ruiner, *va.*

ԱՆՊԻՏԱՆԵԼ, V. Անպիտանացունել։

ԱՆՊԻՏԱՆՈՒԹԻՒՆ, inutilité, *sf.* ‖ méchanceté, *sf.*

ԱՆՊԻՏՈՅ, inutile, *adj.*

ԱՆՊՂՏՈՐ, clair, aire, *adj.* ‖ uni, ie, *adj.*

ԱՆՊՍԱԿ, sans couronne, *adj.*

ԱՆՊՏՂԱԲԵՐ, infructueux, euse, *adj.*

ԱՆՊՏՂՈՒԹԻՒՆ, infertilité, infécondité, stérilité, aridité, non-valeur (*pl.* des *non-valeurs*), *sf.*

ԱՆՊՏՈՒՂ, infructueux, euse, infertile, stérile, *adj.* — (կին, մատակ՝ էգ անասուն), inféconde, *adj.*

ԱՆՋԱՆ, facile, *adj.* || sans peine, facilement, *adv.*

ԱՆՋԱՏ, détaché, ée, *adj.* || abstrait, aite (Abstraire բայէն), *adj.* — ամրութիւնք, V. Ամրութիւն։

ԱՆՋԱՏԱԲԱՐ, d'une manière abstraite, abstraitement, *adv.*

ԱՆՋԱՏԱԿԱՆ, séparable, *adj.*

ԱՆՋԱՏԵԱԼ, détaché, ée, *adj.* || abstrait, aite (Abstraire բայէն), *adj.* || isolé, ée, *adj.* — (ճշմարտութիւն, վերլուծութիւն), abstrait, aite, *adj.*

ԱՆՋԱՏԵԼ, séparer, détacher, *va.* — (այլեւայլ դասերը) disjoindre, *va.* — մտօք, abstraire, *va.*

ԱՆՋԱՏԻԼ, se séparer, s'enlever, *vpr.* || se détacher, *vpr.* — (տախտակ, քարանց), se déjoindre, *vpr.*

ԱՆՋԱՏՈՂԱԲԱՐ, par abstraction, abstractivement, *adv.*

ԱՆՋԱՏՈՂԱԿԱՆ, abstractif, ive, *adj.* [*sf.*

ԱՆՋԱՏՈՂՈՒԹԻՒՆ, abstraction,

ԱՆՋԱՏՈՒՄ, **ԱՆՋԱՏՈՒՄՆ**, séparation, *sf.* divorce, *sm.*, disjonction, *sf.* || détachement, *sm.* — (մտօք), abstraction, *sf.* — (ամուսնաց), séparation, *sf.*

ԱՆՋԻՆՋ, ineffaçable, indélébile, *adj.*

ԱՆՋՆՋԱԿԱՆ, ineffaçable, *adj.*

ԱՆՋՆՋԵԼԻ, ineffaçable, indélébile, *adj.*

1. **ԱՆՋՈՒՐ**, sans eau, *adj.* — (աղ, թթու), anhydre, *adj.* երկիր —, un pays sec.

2. **ԱՆՋՈՒՐ**, sans eau, à sec, *adv.* *Mettre un étang à sec.*

ԱՆՋՐԴԻ, sec, *m.* sèche, *f.*, aride, *adj.* երկիր —, un pays sec.

ԱՆՋՐՊԵՏ, intervalle, *sm.* — (ժամանակի), espace, *sm.* — (մարմնոց), interstice, *sm.* — ատենի եւ ժողովրդեան միջեւ, barre, *sf.* — կալ, V. Անջրպետել։

ԱՆՋՐՊԵՏԵԼ, séparer, espacer, *va.* [rer, *vpr.*

ԱՆՋՐՊԵՏԻԼ (իրարմէ), se sépa-

ԱՆՋՐՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, retranchement, espacement, *sm.* || séparation, *sf.* || trajet, *sm.* — (տեղւոյ), intervalle, *sm.* — (ժամանակի), interstice, *sm.*

ԱՆՍԱԼ, écouter, *va.*, obéir à, suivre, *va.* || attendre, *va.*

ԱՆՍԱՀՄԱՆ, sans bornes, infini, ie, immense, illimité, ée, *adj.* —ն, infini, *sm.* Ց—ս, — կերպով, infiniment, indéfiniment, *adv.* [*adj.*

ԱՆՍԱՀՄԱՆԱԿԱՆ, illimité, ée,

ԱՆՍԱՀՄԱՆԵԼԻ, indéfini, ie, indéfinissable, *adj.* —ն, indéfini, *sm.* [immensité, *sf.*

ԱՆՍԱՀՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, infinité,

ԱՆՍԱՆՁ, sans bride, sans frein, débridé, ée, *adj.* || effréné, ée, *adj.* || indompté, ée, *adj.*

ԱՆՍԱՍԱՆ, inébranlable, immobile, *adj.*

ԱՆՍԱՍՏ, indomptable, indompté, ée, *adj.* || indocile, récalcitrant, ante, *adj.* *Un caractère recalcitrant.* || récalcitrant, *sm.* *Les —s furent mis aux arrêts.*

ԱՆՍԱՍՏԵԼ, récalcitrer, *vn.*

ԱՆՍԱՍՏՈՂ, récalcitrant, ante, *adj.* *Un esprit récalcitrant.*

ԱՆՍԱՍՏՈՒԹԻՒՆ, indocilité, *sf.*

ԱՆՍԵՐՄՆ, sans semence, *adj.* || sans progéniture, *adj.*

ԱՆՍԵՐՄՆԱՓԱԿ, agynaire, *adj.*

ԱՆՍԷՐ, sans amour, sans affection, *adj.*

ԱՆՍԻՐԵԼԻ, antipathique, *adj.*

ԱՆՍԻՐԵԼՈՒԹԻՒՆ, antipathie, haine (ՀՖՆ'), aversion, *sf.*

ԱՆՍԻՐՏ, sans cœur, *adj.*

ԱՆՍԽԱԼ, exempt de fautes, correct, ecte, *adj*. || infaillible, sûr, *m*. sûre, *f*., assuré, ée, *adj*.
ԱՆՍԽԱԼԱԿԱՆ, infaillible, *adj*.
ԱՆՍԽԱԼՈՒԹԻՒՆ, infaillibilité, *sf*. [éternel, elle, *adj*.
ԱՆՍԿԻԶԲՆ. — Եւ անվախճան,
ԱՆՍՈՎՈՐ, inusité, ée, *adj*. || étrange, *adj*. — կերպով, étrangement, *adj*.
ԱՆՍՈՎՈՐԱԿԱՆ, inaccoutumé, ée, *adj*. || inusité, ée, *adj*. || extraordinaire, bizarre, *adj*. [*sf*.
ԱՆՍՈՎՈՐՈՒԹԻՒՆ, étrangeté,
ԱՆՍՈՒԱՂ (անօթի փորանց), à jeun, à cœur jeun, *adv*.
ԱՆՍՈՒԱՂՈՒԹԻՒՆ, jeûne, *sm*., abstinence, *sf*.
ԱՆՍՈՒՐԲ, impur, ure, immonde, profane, *adj*. [sable, *adj*.
ԱՆՍՊԱՌ, inépuisable, intaris-
ԱՆՍՊԱՌԱԿԱՆ, inépuisable, intarissable, indéfectible, *adj*.
ԱՆՍՊԱՌՈՒԹԻՒՆ, indéfectibilité, *sf*. Անսպառութեամբ, inépuisablement, *adv*.
ԱՆՍՏԱՑՈՒԱԾ, V. Ընչազուրկ ։
ԱՆՍՏԵՂԾ, increée, ée, *adj*.
ԱՆՍՏԻՆ, sans mamelles, *adj*.
ԱՆՍՏՈՅԳ, incertain, aine, apocryphe, *adj*. — զրոյց, un bruit sans fondement, *adv*. [*sf*.
ԱՆՍՏՈՒԳՈՒԹԻՒՆ, incertitude,
ԱՆՍՏՈՒԵՐ, sans ombre, *adj*.
ԱՆՍՏՈՒԹԻՒՆ, véracité, *sf*.
ԱՆՍՐԲՈՒԹԻՒՆ, impureté, *sf*. Անսրբութեամբ, impurement, *adv*.
ԱՆՎԱԽ, intrépide, *adj*. — կերպով, intrépidement, *adv*.
ԱՆՎԱԽՈՒԹԻՒՆ, intrépidité, *sf*.
ԱՆՎԱԽՃԱՆ, sans fin, infini, ie, éternel, elle, interminable, *adj*. Անսկիզբն եւ —, V. Անսկիզբն ։ — (կեանք), immortel, elle, *adj*.
ԱՆՎԱԽՃԱՆԱԿԱՆ, interminable, *adj*. [*adj*.
ԱՆՎԱՃԱՌԵԼԻ, invendable,
ԱՆՎԱՅԵԼ, indécent, ente, inconvenant, ante, vilain, aine, laid, *m*. laide, *f*. *adj*. — կերպով, indécemment, *adv*.
ԱՆՎԱՅԵԼՈՒՉ, disgracié, ée, disgracieux, euse, indécent, ente, messéant, ante laid, *m*. laide, *f*., vilain, aine, immodeste, *adj*. Յ—ս, — կերպով, disgracieusement, indécemment, laidement, *adv*.
ԱՆՎԱՅԵԼՉՈՒԹԻՒՆ, disgrâce, indécence, messéance, *sf*.
ԱՆՎԱՍՏԱԿ, infatigable, *adj*.
ԱՆՎԱՐԺ, inexercé, ée, *adj*. || indompté, ée, *adj*.
ԱՆՎԱՐՁ, sans salaire, sans récompense, *adv*.
ԱՆՎԱՒԵՐ, nul, *m*. nulle, *f*. *adj*. — կերպով, V. Անվաւերաբար ։
ԱՆՎԱՒԵՐԱԲԱՐ, invalidement, *adv*. *Un prêtre suspens* (*կախակայեալ*) *consacre illicitement* (*ապօրինապէս*), *mais non pas* —.
ԱՆՎԱՒԵՐԱԿԱՆ, invalide, illégitime, apocryphe, *adj*. — ըլլալ (դատին ընդհանելովը), périr, *vn*, կերպով, V. Անվաւերաբար ։
ԱՆՎԱՒԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, invalidité, illégitimité *sf*.
ԱՆՎԱՒԵՐԱՑՈՒՄՆ, } invalidation *sf*.
ԱՆՎԱՒԵՐԱՑՈՒՑՈՒՄՆ, }
ԱՆՎԱՒԵՐՈՒԹԻՒՆ, nullité, *sf*.
ԱՆՎԵՀԵՐ (անվախ), intrépide, *adj*. — (ձեռն), assuré, ée, *adj*. — կերպով, intrépidement, *adv*.
ԱՆՎԵՀԵՐՈՒԹԻՒՆ, intrépidité, *sf*. — héroïque. [*adj*.
ԱՆՎԵՐԱԾԱԿԱՆ, irréductible,
ԱՆՎԵՐԱԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, irréductibilité, *sf*. [*adj*.
ԱՆՎԵՐԱԾԵԼԻ, irréductible,
1. **ԱՆՎԹԱՐ**, indemne (ԻՆՔԻՆ), *adj*. *Sortir — d'une affaire*.
2. **ԱՆՎԹԱՐ**, sain et sauf, *adv*.
ԱՆՎԻՃԱԿԱՆ, } indisputable,
ԱՆՎԻՃԵԼԻ, } indiscutable,

adj. Un fait indisputable. Un principe indiscutable.

ԱՆՎԻՇՏ, non susceptible de souffrance, impassible, *adj.*

ԱՆՎԻՐԱՒՈՐԵԼԻ, invulnérable, *adj. La Fable a dit qu' Achille* (Աքիլլէս) *était —, excepté au talon.*

ԱՆՎԿԱՅ, sans témoin, *adj.*

ԱՆՎԿԱՆԴ (ֆարբը ֆօնմալ), inexpugnable, inattaquable, *adj.*

ԱՆՎՃԱՐ, impayé, non payé, *adj.* || interminable, infini, ie, *adj.*

1. **ԱՆՎՆԱՍ**, inoffensif, ive, innocent, ente, *adj.* || indemne (էնտէմնը), *adj.*

2. **ԱՆՎՆԱՍ**, sans dommage, *adv.*

ԱՆՎՆԱՍԱԿԱՐ, incapable de nuire, inoffensif, ive, *adj.*

ԱՆՎՆԱՍԱԿԱՐՈՒԹԻՒՆ, innocence, *sf.*

ԱՆՎՆԱՍՈՒԹԻՒՆ, indemnité, *sf.*

ԱՆՎՇՏՈՒԹԻՒՆ, impassibilité, *sf.* — *stoïque* (ստոյիկեան. ստուկեան).

ԱՆՎՍՏԱՀ, défiant, ante, méfiant, ante, *adj*, — լինել, ըլլալ, se défier de, se méfier de, *vpr*,

ԱՆՎՍՏԱՀՈՒԹԻՒՆ, défiance, méfiance, *sf.*

1. **ԱՆՎՏԱՆԳ**, exempt de danger, *adj.*

2. **ԱՆՎՏԱՆԳ**, sans danger, sain et sauf, *adv.* — հասնիլ, arriver sans danger.

ԱՆՎՏԻՏ, qui n'est pas maigre ou chétif, indemne (էնտէմնը), *adj.*

ԱՆՎՐԴՈՎ, imperturbable, paisible, *adj.* — (խաղաղութիւն), assuré, ée, *adj.*

1. **ԱՆՎՐԷՊ**, infaillible, immanquable, ponctuel, elle, aûr, *m.* sûre, *f. adj.* — (հարուած), assuré, ée, *adj.* — կանոն, une règle sûre.

2. **ԱՆՎՐԷՊ**, sans faute, infailliblement, immanquablement, ponctuellement, sûrement, recta (ռէկտա), *adv. Il a payé — à l'échéance.*

ԱՆՎՐԻՊԱԿԱՆ, sûr, *m* .sûre, *f*, *adj.*

ԱՆՎՐԻՊԵԼԻ, infaillible, immanquable, *adj.*

ԱՆՎՐԻՊՈՒԹԻՒՆ, infaillibilité, *sf.*

1. **ԱՆՏԱՄՈՒԿ**, qui a peu ou point d'humidité, sec, *m.* sèche *f. adj.*

2. **ԱՆՏԱՄՈՒԿ**, sèchement, *adv.*

ԱՆՏԱՆԵԼԻ, insupportable, intolérable, désolant, ante, *adj.* — կերպով, insupportablement, intolérablement, *adv.*

ԱՆՏԱՇ, qui n'a pas été travaillé, brut, *m.* brute, *f. adj.* — քար, pierre brute, *sf.*

ԱՆՏԱՌ, forêt, *sf.*, bois *sm.* — կաղնեաց, V. կաղնուտ։ —ներ տնկել, garnir un terrain de forêts, de bois, boiser, *va.*

ԱՆՏԱՌԱԽԻՏ, couvert de forêts, boisé, ée, *adj.* երկիր —, un pays couvert de forêts. — նիզակի, կայմի, une forêts de lances, de mats.

ԱՆՏԱՌԱԿ, petite forêt, petit bois, bocage, bosquet, boqueteau, *sm.*, coudraie, *sf.*

ԱՆՏԱՌԱԿԱՆ, bocager, ère, forestier, ière, *adj.* || sylvestre, *adj.* — քաղաքներ, des villes forestières.

ԱՆՏԱՌԱՊԱՀ (ֆօրէսթիէ), garde des bois, garde-bois (*pl.* des *garde-bois* կամ des *gardes-bois*), garde forestier, կամ լոկ forestier (*pl.* des *gardes forestiers*), *sm.*

ԱՆՏԱՌԱՏԱԾՈՒԹԻՒՆ, sylviculture, *sf.*

ԱՆՏԱՌՈՏ, boisé, ée, *adj.*

1. **ԱՆՏԱՐԱԿՈՅՍ**, sûr, *m.* sûre, *f. adj.*

2. **ԱՆՏԱՐԱԿՈՅՍ**, sans doute, certainement, indubitablement, *adv.*

ԱՆՏԱՐԲԵՐ, indifférent, ente, *adj.* et *s.* — կերպով, V. Անտարբերաբար։

ԱՆՏԱՐԲԵՐԱԲԱՐ, indifféremment, *adv.*

ԱՆՏԱՐԲԵՐԵԱՑ, indifférentiste, *sm*.

ԱՆՏԱՐԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, indifférence, *sf*. Անձնասիրութիւնն եւ —ն ամենուրեք կը տիրեն, V. Անձնասիրութիւն։

ԱՆՏԵՂԱԲԱՐ absurdement, *adv*.

ԱՆՏԵՂԵԱԿ, ignorant, ante, *adj*. [([illegible]), *sf*.

ԱՆՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ, impéritie

ԱՆՏԵՂԻ, absurde, *adj*.

ԱՆՏԵՂԻՏԱԼԻ, inflexible, *adj*.

ԱՆՏԵՂՈՒԹԻՒՆ, absurdité, *sf*., absurde, *sm*.

ԱՆՏԵՍ, invisible, *adj*. || inaperçu, ue, *adj*, — առնել, négliger, abandonner, *va*. — կերպով, V. Անտեսաբար։ [*adv*.

ԱՆՏԵՍԱԲԱՐ, invisiblement,

ԱՆՏԵՍԱՆԵԼԻ, invisible, imperceptible, inapercevable, *adj*. — կերպով, V. Անտեսաբար։

ԱՆՏԵՍԵԼ, V. Անտես առնել։

ԱՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, invisibilité, *sm*. || abanbon, délaissement, *sm*.

ԱՆՏԵՐԵՒ, sans feuille, aphylle, *adj*. *L'orobanche* (*առիւծախոտ*) *est une plante aphylle.*

ԱՆՏԷՐՆՉՈՒԹԻՒՆ, anarchie, *sf*.

ԱՆՏԻ, de là, *adv*. Աստի եւ —, de còte et d'autre.

ԱՆՏԻԱԿԱՆ, en bas âge, jeune, tendre, *adj*. [*inédites*.

ԱՆՏԻՊ, inédit, ite, *adj*. *Œuvres*

ԱՆՏԻՔ (անդիի աշխարհն), l'autre monde.

ԱՆՏԻՔՐԻՍՏՈՍ, antéchrist ([illegible]), *sm*. [*adj*.

ԱՆՏՆՕՐԻՆԵԼԻ, indisponible,

ԱՆՏՈՀՄ, sans naissance, *adj*. — մարդ, V. Մարդ։

ԱՆՏՈՒՉ ([illegible]), inule, *sf*.

ԱՆՐԱԿ (ոսկրուսոց), clavicule, *sf*.

ԱՆՐԱԿԱՒՈՐ pourvu (Pourvoir բայէն) de clavicules, claviculé, ée, *adj*.

ԱՆՐՋԱԲԱՆԵԼ, rêver *vn*.

ԱՆՑ, passage, *sm*. || passage, *sm*., transition ([illegible]), *sf*. —ք, trajet, *sm*.

ԱՆՑԱԳԻՐ, passeport, *sm*. — (վաճառաց), passavant, congé, *sm*., — տալ, délivrer un —, des —*s*. —ն հաստատել, հաստատել տալ, viser, faire viser le —.

ԱՆՑԱԿԱՆ, passager, ère, *adj*. || transitoire ([illegible]), *adj*. —(ճանապարհ), passant, ante, *adj*.

ԱՆՑԱՆԱԿ (տօն ելից որդւոցն Իսրայէլի յԵգիպտոսէ), pâque, *sf*.

ԱՆՑԱՆԵԼ, V. Անցնիլ։

ԱՆՑԱՐԱՆ (նեղ կամուրջ), pont étroit, passerelle, *sf*. — (պատերազմական նաւու մէջ), passavant, *sm*. — (վրան գոց ճամբայ), passage, *sm*. V. Անցանակ։

1\. **ԱՆՑԱՒ**, impassible, *adj*. || indolent, ente, *adj*.

2 **ԱՆՑԱՒ**, sans douleur, *adj*.

ԱՆՑԱՒՈՐ, passant, *sm*., passager, ère, *s*. || passager, ère, transitoire ([illegible]), fugace, *adj*. — (մեծութիւնք աշխարհի), fragile, *adj*. [té, *sf*.

ԱՆՑԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, impassibili-

ԱՆՑՄՆՑԵՑՈՒՆԵԼ (ձին դաշնակաւոր քայլուածքով շրջեցունել), passager, *va*.

ԱՆՑՄՆՑԵԼ (ձին դաշնակաւոր քայլուածքով շրջիլ), passager, *vn*.

ԱՆՑԵԱԼ, passé, ée, dernier, ière, précédent, ente, *adj*. — կիրակի, dimanche dernier. — շաբաթ, la semaine dernière. — տարի, l'année passée, dernière. — օր, l'autre jour. —ն (— բաներ), passé, *sm*. — (— ժամանակ), passé, *sm*. — ժամանակ (բայից) passé, *sm*. *Passé défini, passé indéfini, passé antérieur.*

ԱՆՑՆԴԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, fixité, *sf*.

ԱՆՑՆԴԵԼԻ, fixe, *adj*.

ԱՆՑՆԻԼ, passer, *vn*., se passer, *vpr*. || tomber, *vn*. || passer,

va. || transmigrer, *vn.* — (լեռներէ) franchir, *va.* — (ծովէ), passer, *va.* կտրել — (ծովեր), franchir, *va.* —, սահիլ — (ժամանակի, տարեւ, օրերու), se passer, s'écouler, *vpr.* — (արէ), passer par, *vn.* (Մէջէն) —, traverser, *va.* (Քաղաքի) մէջէն — (գետի), traverser, *va.* — (սահմանէ), dépasser, excéder, *va.* (Սահմանէն) անդին —, outrepasser, franchir, *va.* (Ափունքի) մօտէն —, դպչելով' քսուելով —, հարեւանցի —, effleurer, *va.* կտրել —, traverser, parcourir, percer, *va.* կոխել —, կտրել — (դժուարութիւն), franchir, *va.* (Մէկուն) տեղն —, prendre la place d'un autre, remplacer, *va.* Իրարու ետեւէ — (բազմութեան), s'écouler, *vpr.* Մեռնիլ —, mourir, décéder, trépasser, *vn.* Մեռնիլ — (մարիլ), s'éteindre, *vpr.* — (վաճառքներ, հանքերներ, երկրէ մը), transiter, *vn.* Թշնամւոյ կողմն —, passer, déserter à l'ennemi. Նորէն —, passer de nouveau, repasser, *vn.* Մտքէն —, passer, *vn.*, traverser l'esprit, se douter de, *vpr.* Մտքէն չ'անցնիր որ իրեն ի'նչ պիտի պատահի, il ne se doute pas de ce qui va lui arriver. Յառաջ —, avancer, *vn.*, s'avancer, *vpr.* || s'entrelacer, s'enlacer, *vpr.* Չափէն —, excéder, *va.* Պատուհանէն, կամրջէն —, passer par la fenêtre, sur le pont. Լռութեամբ —, passer sous silence. Ցատքելով —, franchir, *va.* Մէջն —, pénétrer, percer, *va.* Իրարու մէջ —, se pénétrer, *vpr.*

ԱՆՑՆՈՂ, passager, ère, *adj.* Շուտ —, fugace, *adj.* *Beauté* —.

ԱՆՑՆՈՒԻԼ, se traverser, *vpr.*

ԱՆՑՈՂԱԲԱՐ, en passant, *adv.* || transitivement, *adv.*

ԱՆՑՈՂԱԿԱՆ, transitif, ive, *adj.* *Un verbe transitif.*

ԱՆՑՈՂԱԿԻ, en passant, *adv.*

ԱՆՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, transition (քերականութեան), *sf.*

ԱՆՑՈՐԴ, passager, ère, *s.*; passant, *sm.*

ԱՆՑՈՒՄ, **ԱՆՑՈՒՄՆ**, transition, *sf.* || passage, *sm.*

ԱՆՑՈՒՆԵԼ, passer, *va.* || transférer, *va.* || éteindre, *va.* || avorter, *vn.* || mettre, *va.* — տալ, faire passer; faire passer pour, *va.* Վրան — (շապիկ), passer, *va.* — (ստակ' ուրիշ ձեռք) remettre, *va.* — (կերած դրամ), passer, *va.* — (ծարաւ), apaiser, éteindre, *va.* Իրարու մէջ —, entrelacer, emboîter, enlacer, *va.* Երկինքն երկիր իրար —, remuer ciel et terre. Ուրիշի — (իրաւունք, պարտք, եւ այլն), transporter, *va.* Աչքէ —, examiner rapidement, parcourir des yeux, parcourir, lire à la hâte, *va.* || visiter, *vn.* Մէկուն հաշուոյն —, compter quelque chose à quelqu'un. Ժամանակը պարապ բաներով —, tuer le temps. Չափն —, V. Չափ: Քննութիւն —, passer un examen. Թրէ —, passer au fil de l'épée.

ԱՆՑՈՒԻԼ (աչքէ), se parcourir, *vpr.*

ԱՆՑՈՒՈՐԴ, diabète, *sm.*

ԱՆՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Անցունել:

ԱՆՑՔ, V. Անց:

ԱՆՓԱԽՈՒՍՏ, inévitable, *adj.*

ԱՆՓԱԽՉԵԼԻ, inévitable, *adj.*

ԱՆՓԱԿ, ouvert, erte (Ouvrir բայէն), *adj.*

ԱՆՓԱՅԼ, terne, *adj.* — (երանգ), morne, *adj.*

ԱՆՓԱՌ, obscur, ure, *adj.*

ԱՆՓԱՌՈՒԹԻՒՆ, obscurité, *sf.*

ԱՆՓԱՌՈՒՆԱԿ, obscur, ure, *adj.*

ԱՆՓԵՏՈՒՐ, sans plumes, *adj.*

ԱՆՓՈՅԹ, négligent, ente, *adj.* et *s.*; insouciant, ante, insoucieux, euse, *adj.*; nonchalant, ante, *adj.* et *s.* — լինել, ըլլալ, négliger, *va.*

ԱՆՓՈՅԹՈՒԹԻՒՆ, V. Անփութութիւն։

ԱՆՓՈՐՁ, inexpérimenté, ée, inexercé, ée, *adj*. [*sf*.

ԱՆՓՈՐՁՈՒԹԻՒՆ, inexpérience,

ԱՆՓՈՒԹՈՒԹԻՒՆ, négligence, insouciance, nonchalance, *sf*. Անփութութեամբ, avec négligence, négligemment, *adv*.

ԱՆՓՈՒՏ, imputrescible, *adj*. — (փայտ), incorruptible, *adj*.

ԱՆՓՈՓՈԽ, invariable, immuable, *adj*. — կերպով, invariablement, immuablement, *adv*.

ԱՆՓՈՓՈԽԱԿԱՆ, invariable, *adj*. [riabilité, *sf*.

ԱՆՓՈՓՈԽԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, inva-

ԱՆՓՈՓՈԽԵԼԻ, V. Անփոփոխ։

ԱՆՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, immutabilité, *sf*.

ԱՆՓՈՓՈԽՈՒՄ, } invariabilité, immu-
ԱՆՓՈՓՈԽՈՒՄՆ, } tabilité, *sf*.

ԱՆՓՏԱԿԱՆ, imputrescible, *adj*.

ԱՆՓՐԿԱՆԱՒՈՐ, inévitable, *adj*.

ԱՆՔԱԿ, indissoluble, *adj*. || inséparable, *adj*

ԱՆՔԱԿՈՒԹԻՒՆ, indissolubilité, *sf*. || inséparabilité, impartibilité, *sf*. Անքակութեամբ, indissolublement, *adv*.

ԱՆՔԱԿՏԵԼԻ, V. Անքակ։ — կերպով, V. Անքակութեամբ։

ԱՆՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, impolitique, *adj*. — պատերազմ, guerre —.

ԱՆՔԱՂԱՔԱԿԱՆՕՐԷՆ, impolitiquement, *adv*.

ԱՆՔԱՂԱՔԱՑԻ, incivique, *adj*.

ԱՆՔԱՂԱՔԱՑԻՈՒԹԻՒՆ, incivisme, *sm*.

ԱՆՔԱՂԱՔԱՎԱՐ, incivil, ile, incivilisé, ée, *adj*.; impoli, ie, *adj*. et *s*. || maroufle, *sm*. || discourtois, oise, *adj*. — կերպով, V. Անքաղաքավարութեամբ։

ԱՆՔԱՂԱՔԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ, incivilité, impolitesse, discourtoisie, *sf*. Անքաղաքավարութեամբ, incivilement, impoliment, *adv*.

ԱՆՔԱՒԻ, } inexpiable, *adj*.
ԱՆՔԱՒԵԼԻ, }

ԱՆՔԵՐԱԿԱՆ, contraire aux lois de la grammaire, incongru, ue, *adj*. *Phrase incongrue.*

ԱՆՔՆՆԻՆ, } inscrutable, *abj*.
ԱՆՔՆՆԵԼԻ, }

ԱՆՔՆՈՒԹԻՒՆ, agrypnie, *sf*. (*méd.*)

1. **ԱՆՔՈՅԹ**, abri, *sm*.

2. **ԱՆՔՈՅԹ**, sûr, *m*. sûre, f. *adj*. — նաւահանգիստ, un port sûr. Հողմապաշտպան — նաւահանգիստ, un port à l'abri des vents.— տեղի, տեղ, lieu de sûreté. Ց— վայրի, à l'abri, *adv*. || —, յանձնութի եւ յամրի, à l'abri de, *prép*.

ԱՆՕԳՈՒՏ, inutile, *adj*. Ց—ս,— տեղը, sans utilité, inutilement, en pure perte, *adv*.

ԱՆՕԳՏՈՒԹԻՒՆ, inutilité, *sf*.

ԱՆՕԹ, vase, vaisseau, *sm*. || instrument, *sm*. Սուրբ —ք, vases sacrés. — ցանկալի, պատուական, vase précieux. — (կաւեղէն կամ մետաղեայ), pot, *sm*. — երկուունկի, pot à deux anses Ծաղկակալ—, V. Ծաղկանոց։ — (ի բնագիտութեան, ի տարրաբանութեան), appareil, *sm*.— ջրոյ ([illegible]), fontaine, *sf*. Պղնձի կամ բանակեալ ([illegible])—ք խոհակերոցի (խոհանոցի —ներ), batterie de cuisine, ustensile de cuisine. Ց— առնուլ (փոխ առնուլ), obtenir à titre de prêt, emprunter, *va*.

ԱՆՕԹԱԿԱՆ, vasculaire, *adj*.

ԱՆՕԹԻ, affamé, ée, *adj*. —ըլլալ, avoir faim ([illegible]). —եմ, j'ai faim. — ենք, nous avons faim. Սաստիկ — ըլլալ, avoir grand' faim, mourir de faim. Սաստիկ — է, il a grand' faim, il meurt de faim.

ԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ, faim ([illegible]). *sf*.

Անօթութենէ մեռնիլ, mourir de faim. *Je meurs de faim.*

1. **ԱՆՕՍՐ**, clair, aire, *adj.* || rare, délié, ée, *adj.* || fin, *m.* fine, *f. adj.* || léger, ère, *adj.* **Շատ** —, ténu, ue, *adj.* — **Քուն**, sommeil léger. — (թնդիւն երակի), rare; *adj.*

2. **ԱՆՕՍՐ**, rarement, *adv.*

ԱՆՕՍՐԱԳԻՒՏ, rare, *adj.*

ԱՆՕՍՐԱԽՈՅԶ, curieux, euse, [*adj.*

ԱՆՕՍՐԱՆԱԼ, se raréfier, *vpr.*

ԱՆՕՍՐԱՉԱՓ, aréomètre, pèse-liqueur (*pl.* des *pèse-liqueurs*), *sm.*

ԱՆՕՍՐԱՍԱՆՏՐ, démêloir, *sm.*

ԱՆՕՍՐԱՑՈՒՄ, **ԱՆՕՍՐԱՑՈՒՄՆ**, raréfaction, *sf.*

ԱՆՕՍՐԱՑՈՒՆԵԼ, raréfier, *va.*

ԱՆՕՍՐԱՑՈՒՆՈՂ, **ԱՆՕՍՐԱՑՈՒՑԻՉ**, raréfiant, ante, raréfactif, ive, *adj.*

ԱՆՕՍՐԵԼ, V. Անօսրացուցանել։

ԱՆՕՍՐԻԼ, V. Անօսրանալ։

ԱՆՕՍՐԻՉ, V. Անօսրացուցիչ։

ԱՆՕՍՐՈՒԹԻՒՆ, ténuité, *sf.* ||rareté, *sf.* || finesse, *sf.*

ԱՆՕՏԱՐԱՑԻ, inaliénable, *adj.*

ԱՆՕՏԱՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, inaliénabilité, *sf.*

ԱՆՕՐԷՆ, criminel, elle, *adj.* ||illégal, ale (*pl. illégaux*), *adj.* ||sacripant, roué, *sm.*

ԱՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ, iniquité, *sf.*

ԱՇԱԼՈՒՐՋ, aube, *sf.* —ը կը ծագի, l'— paraît.

ԱՇԱԿԵՐՏ, élève, *s. m.* et *f.*; disciple, *sm.*; écolier, ière, *s.* ||prosélyte, *sm.* — արուեստի, apprenti, ie, *s.* — կղերանոցի, V. Ժառանգաւոր։

ԱՇԱԿԵՐՏԱԿԻՑ, condisciple, *sm.*, camarade d'école, *s.*

ԱՇԱԿԵՐՏԱՆՈՑ, école, *sf.*

ԱՇԱԿԵՐՏԵԼ, enseigner, *va.*

ԱՇԱԿԵՐՏԻԼ, être élève de quelqu'un, le suivre.

ԱՇԱԿԵՐՏՈՒԹԻՒՆ, qualité d'élève, discipline, *sf.* — արուեստի, apprentissage, *sm.* V. Նորընծայութիւն։

ԱՇԱԿԵՐՏՈՒՀԻ, élève, écolière, [*sf.*

ԱՇԱՐԱՅ ([illegible]), seigle, *sm.*

ԱՇԽԱՏԱԿԻՑ, collaborateur, trice, *s.* — լինել, ըլլալ, V. Աշխատակցիլ։

ԱՇԽԱՏԱԿՑԻԼ, travailler avec quelqu'un à un ouvrage d'esprit, collaborer, *vn.*

ԱՇԽԱՏԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, collabo[ration, *sf.*

ԱՇԽԱՏԱՆՈՑ, V. Գործանոց։

ԱՇԽԱՏԱՆՔ, besogne, *sf.* V. Աշխատութիւն։

ԱՇԽԱՏ ԱՌՆԵԼ, fatiguer, lasser, importuner, travailler, *va.* Չարաչար —, fatiguer à l'excès, harasser ([illegible]), *va.* — (թշնամեայ զօրքը), harceler([illegible]), *va.*

ԱՇԽԱՏԱՍԷՐ, laborieux, euse, travailleur, euse, *adj.* || travailleur, euse, *s.* Այր —, homme de grand travail.

ԱՇԽԱՏԱՒՈՐ, homme de peine. — եղբայր կամ աբեղայ ի վանս, frère կամ moine lai կամ convers. — քոյր ի վանս, sœur converse.

ԱՇԽԱՏԵԼ, V. Աշխատիլ։

ԱՇԽԱՏԵՑՈՒՆԵԼ, faire travailler, occuper, *va.*

ԱՇԽԱՏԵՑՈՒՑԻՉ, fatigant, ante, lassant, ante, pénible, tuant, ante, *adj.*

ԱՇԽԱՏԻԼ, se fatiguer, *vpr.*, prendre la peine de, prendre à tâche de. *Il semblait prendre à tâche de se dérober à toute fatigue de conversation.* se donner la peine de, *vpr.*, travailler, *vn.* Շատ —, se donner beaucoup de peine, se tuer, *vpr.* Զուր, ընդունայն —, travailler en vain. Փոխն ի փոխ —, փոխ առ փոխ —, travailler tour à tour, alternativement. Շատ աշխատելով, à force de travail. *Arriver à force de travail.*

ԱՇԽԱՏ ԼԻՆԵԼ, fatiguer, *vn.*

ԱՇԽԱՏՈՒԹԻՒՆ, fatigue, peine, *sf.* || travail, *sm.* || ouvrage, *sm.* — ծանր եւ անընդհատ, labeur, *sm.* Քրտնալից, քրտնախոնջ, ջանալի, բազմաջան —, travail pénible. Ծանրատաղտուկ —, casse-tête (*pl.* des *casse-tête*), *sm.* Բռնի —ք (պատժաւորաց), travaux forcés. —ներ հանել մէկուն, donner, tailler de la besogne à quelqu'un. —ն արժել, en valoir la peine. Ինձ համար ձեր կրած աշխատութեանը շնորհակալ եմ, je vous remercie de la peine que vous avez prise pour moi.

ԱՇԽԱՏՑՈՒՆԵԼ, V. Աշխատեցունել։

ԱՇԽԱՐԱՆՔ, nénies. *sfp.* [րումն

ԱՇԽԱՐ, lai, *sm.* V. Աշխա-

ԱՇԽԱՐԵԼ, lamenter, *v. a.* et *n.*, plaindre, déplorer, *va.*

ԱՇԽԱՐԵԼԻ, lamentable, déplorable, *adj.*

ԱՇԽԱՐՀ, monde, ce bas monde, univers, le globe, le monde sublunaire, *sm.* || pays, *sm.*, terre, *sf.* || le monde. || vie, *sf.* Հին — (Եւրոպա, Ասիա, Ափրիկէ), ancien monde (Europe, Asie, Afrique). Նոր — (Ամերիկա), nouveau monde (Amérique). Ծովային —, monde maritime. Անդիի —ն, l'autre monde. Այս —ին մէջ, վրայ, dans ce monde, ici-bas. — ամենայն՝ ամէն (ամէն մարդ), tout le monde. || tout au monde. Ըստ — հանել (աքսորել), expatrier, dépayser, bannir, exiler, expulser, *va.* Ըստ — ելանել (հայրենիքէն ելնել), s'expatrier, se dépayser, *vpr.* — գալ (ծնանել), venir au monde(naître[être ծնանդակով]), *vn.* Ելնել յ—է (մեռնիլ), cesser d'être au monde, n'être plus au monde (mourir). — տեսած չըլլալ, manquer de monde, être sans monde. Քանի որ — — է, depuis que le monde est monde.

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ, vulgairement, *adv.* V. Աշխարհիկ։ [et *s.*

ԱՇԽԱՐՀԱԲՆԱԿ, régnicole, *adj.*

1. **ԱՇԽԱՐՀԱԳԻՐ**, géographe, *sm.*

2. **ԱՇԽԱՐՀԱԳԻՐ**, dénombrement, recensement, *sm.* || cens(—ի, ըստ Ակադեմիոյ. —ք, —ի, ըստ Լիտրէի), *sm.* — առնել, faire un recensement, recenser, dénombrer, *va.*

ԱՇԽԱՐՀԱԳՈՉ ԱՌՆԵԼ, proclamer par tout le monde, déclarer hautement, publier, divulguer, ébruiter, afficher, *va.*

ԱՇԽԱՐՀԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, V. Աշխարհածնութիւն։

ԱՇԽԱՐՀԱԳՈՒՆԴ, globe, *sm.*

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ, géographique, *adj.* [հագրօրէն։

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱՊԷՍ, V. Աշխար-

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, géographie, carte, *sf.* Բնական՝ բուն, ուսումնական, քաղաքական —, — physique, proprement dite, mathématique, politique. Առեւտրական եւ արուեստագիտական —, — commerciale et industrielle. Մատեան՝ գիրք աշխարհագրութեան, géographie, *sf.* Աշխարհագրութեան գիրք մը գնեցի, j'ai acheté une géographie.

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՕՐԷՆ, selon la géographie, géographiquement, *adv.*

ԱՇԽԱՐՀԱԴԷՏ, explorateur, *sm.* — քննութիւն, V. Քննութիւն։ — առնել, V. Աշխարհադիտել։

ԱՇԽԱՐՀԱԴԻՏԵԼ, explorer, *va.*

ԱՇԽԱՐՀԱԴԻՏՈՒԹԻՒՆ, exploration, *sf.* || reconnaissance, *sf.*

ԱՇԽԱՐՀԱԼՈՒՐ, public, ique, *adj. Une chose publique.*

ԱՇԽԱՐՀԱԽՈՒՄԲ ԺՈՂՈՎ (համատարակաց ժողով գաղղիոյ [կազմեալ եկեղեցականներէ, ազնուականներէ եւ ռամիկներէ]), les é-

tats généraux կամ սովկ les états.

ԱՇԽԱՐՀԱԽՕՍԱԿԱՆ, cosmologique, *adj*.

ԱՇԽԱՐՀԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, cosmologie, *sf*.

ԱՇԽԱՐՀԱԾԱՆՕԹ, notoire, public, ique, *adj*. — ճշմարտութիւն, une vérité notoire.

ԱՇԽԱՐՀԱԾՆԱԿԱՆ, cosmogonique, *adj*.

ԱՇԽԱՐՀԱԾՆՈՒԹԻՒՆ, science de la formation de l'univers, cosmogonie, *sf*.

ԱՇԽԱՐՀԱԾՈՎ, océan, *sm*.

ԱՇԽԱՐՀԱԿԱԼ, conquérant, ante, *adj*. et *s*.

ԱՇԽԱՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, conquête, *sf*.

ԱՇԽԱՐՀԱԿԱՆ, mondain, aine, *adj*. || laïque (Ոմանք կը գրեն նաեւ *աշխարհական* մէջ laïc.), séculier, ière, *adj*. || laïque, séculier, *sm*. —f. lais, *spf*. *Les clerc et les lais*. — գործել, V. Աշխարհականացուցանել։

ԱՇԽԱՐՀԱԿԱՆԱՑՈՒՆԵԼ, rendre séculier, séculariser, *va*.

ԱՇԽԱՐՀԱԿԱՆՕՐԷՆ, séculièrement, *adv*.

ԱՇԽԱՐՀԱԿԵԱՑ, séculier, ière, *adj*. — կեանք, vie séculière.

ԱՇԽԱՐՀԱԿՈՄՍ, landgrave, *sm*.

ԱՇԽԱՐՀԱԿՈՄՍՈՒԹԻՒՆ, landgraviat, *sm*. [V. Աշխարհազօր (2)։

ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐ, recenseur, *sm*.

ԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ, mondain, aine, séculier, ière, *adj*.

ԱՇԽԱՐՀԱՉԱՓԱԿԱՆ, géodésique, *adj*.

ԱՇԽԱՐՀԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, géodésie, *sf*.

ԱՇԽԱՐՀԱՍԷՐ, mondain, aine, séculier, ière, *adj*. || mondain, aine, *s*.

ԱՇԽԱՐՀԱՏԻԿԻՆ, reine, *sf*.

ԱՇԽԱՐՀԱՑՈՅՑ, }
ԱՇԽԱՐՀԱՑՈՅՑ ՏԱԽՏԱԿ, } carte, carte géographique, *sf*. Զինուորական —, carte militaire. Հանրական —, carte générale. Մասնական —, carte spéciale կամ particulière. Նաւական կամ նաւուղիղ —, carte nautique. Ջրագրական —, carte hydrographique. Համատարած —, mappemonde, *sf*.

ԱՇԽԱՐՀԱՑՈՅՑԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, cartographie, *sf*.

ԱՇԽԱՐՀԱՒԱՆԴ, taverne, hôtellerie, *sf*., logis, *sm*.

ԱՇԽԱՐՀԱՒԱՆԴԻԿ, tavernier, ière, hôte, esse (հյր, կին), *s*.

ԱՇԽԱՐՀԱՔԱՂԱՔԱՑԻ, cosmopolite, *sm*.

ԱՇԽԱՐՀԻԿ, séculier, ière, laïque (Ոմանք կը գրեն նաեւ *աշխարհական* մէջ laïc.), *adj*. — լեզու, langue vulgaire. *Grec vulgaire*. || — (աշխարհաբար), arménien vulgaire. || — (աշխարհական), séculier, *sm*. [*adj*.

1. **ԱՇԽԱՐՀՕՐԷՆ**, public, ique,

2. **ԱՇԽԱՐՀՕՐԷՆ**, mondainement, *adv*.

ԱՇԽԱՐՈՒՄ, } lamentation,
ԱՇԽԱՐՈՒՄՆ, } plainte, *sf*.

ԱՇԽԷՏ, (Ֆէլլէ), alezan, ane, *adj*. *Un cheval alezan. Une jument alezane*. Ձի —, V. Աշխէտաձի։

ԱՇԽԷՏԱՁԻ, alezan, *sm*.

ԱՇԽՈՅԺ, vivant, ante, alerte, gaillard, arde, fringant, ante, *adj*. — (բուն երաժշտաց), vivace (Վիվաչէ), *adj*. *Allégro vivace*. — երիվար, cheval gai.

ԱՇԽՈՅԺՔ, animation, *sf*. V. Աշխուժութիւն։

ԱՇԽՈՒԺՈՒԹԻՒՆ, vivacité, *sf*., feu, *sm*., fougue, *sf*.

ԱՇԿԵՐՏ, V. Աշակերտ։

ԱՇԿԵՐՏՈՒԹԻՒՆ, V. Աշակերտութիւն։

ԱՇՆԱՆԱՅԻՆ, automnal, ale, *adj*. *Plantes automnales. Fleurs automnales*. (Ըստ Ակադեմիայ չիք յգ. ար. այլ բուն Լիտրէի կարելի է ըսել Les vents automnaux)։

ԱՇՆԱՆԻ, } automne (ō-tō-n'), *s*.
ԱՇՈՒՆ, } *m*. et *f*. (Automne

բառը թէ՛ *ար.* է եւ թէ՛ *հգ.* L'— a été *beau* et *sec*. Un *bel* —. Une — *froide* et *pluvieuse*. Une — *venteuse*. Բայց այսօր աւելի *ար.* կը գործածուի եւ գրեթէ ոտանաւոր գրութեանց մէջ միայն *հգ.* է), la chute des feuilles, *sf.* Աշնան մէջ, en automne.

ԱՇՏԱՆԱԿ, chandelier, flambeau, *sm.* — փայտեայ, պղնձի, chandelier de bois, de cuivre.— արծաթի, ոսկի, chandelier, flambeau d'argent, d'or. Թեւաւոր —, grand chandelier à branches, candélabre, *sm.* — բազմաստեղն, chandelier à plusieurs branches, girandole, *sf.* Ջեռքի — (եւ շամդանը), V. Ջեռնաշտանակ։

ԱՇՏԱՆԱԿԵԼ, monter à, sur un, *vn.* *Monter à cheval, sur un cheval.*

ԱՇՏԱՐԱԿ, tour, *sf.* — դղեկի՝ հաստաբերդ եւ ժայռաւոր, V. Մահարձան(2)։ — մզկթի, V. Մինարայ։ — պահանորդաց, V. Դիտանոց(1)։ —ն Բաբելոնի, la — de Babel. Նետաձիգ —, tour, *sm.*

ԱՇՏՈՒԺ, sec, *m.*, sèche, *f. adj.* — հաց, du pain sec.

ԱՉԱԲՈՅԺ, oculiste, *sm.* [phie, *sf.*

ԱՉԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ophtalmogra-

ԱՉԱԼՈՒՐՋ, assuré, ée, *adj.* — համարձակութեամբ, assurément, *adv.* [confiance, *sf.*

ԱՉԱԼՐՋՈՒԹԻՒՆ, assurance,

ԱՉԱՄԷՋՔ, entr'œil (*pl.* des *entr'œil*), *sm.*

ԱՉԱՊԱՀ, garde-vue (*pl.* des *garde-vue*), *sm.* —ք (երիվարի), œillère, *sf.*, lunettes *sfp.*

ԱՉԱՌԱՆՔ, acception, *sf.*

ԱՉԱՌԵԼ, faire acception de personne, regarder, *va.*

ԱՉԱՌՈՒԹԻՒՆ, V. Աչառանք։

ԱՉԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, ophtalmie, *sf.* Չոր —, — sèche, xérophtalmie (քսէրօֆթալմի), *sf.*

ԱՉԻԿԱՑ, aveugle, *adj.*

ԱՉԽՈՒՓ, **ԱՉԽՓԵԼ**, **ԱՉԽՓԻԿ ԽԱՂ**, **ԱՉԿԱՊՈՒԿ**, (կէօզ պաղլամաճա), colin-maillard (գօլէն-մայեար), *sm.* Աչխփիկ խաղալ, jouer à colin-maillard.

ԱՉՈՑՔ (կէօզլիւք), lunettes, *sfp.*, yeux, *smp.* Ստեղնաւոր —, besicles (պէզիքլ), *sfp.* *Mettre ses besicles.*

ԱՉՔ, œil (*pl. yeux*), *sm.* — ուռկանի, les mailles d'un filet. — (ծառի նիւղի), V. Պտուկ (2) կամ Ակնուռ։ Վառվռուն —եր ունենալ, avoir l'œil կամ le regard vif. —երը տնկել, սեւեռել, fixer, attacher les կամ ses yeux, les կամ ses regards sur quelqu'un, sur quelque chose. || désirer avec avidité. Ուրիշին ունեցածին — տընկել, prendre le bien d'autrui.— ունենալ, avoir l'œil à կամ sur quelque chose. Մէկուն վրայ — ունենալ, avoir l'œil sur quelqu'un. —երը մէկուն վրայ դարձունել, jeter les yeux sur quelqu'un. — ընել, faire des mines կամ de petites mines à quelqu'un. || faire de l'œil à une personne. —երը բանալ, ouvrir les yeux. —երը մեծ մեծ բանալ, ouvrir de grands yeux. —երը բանալ (պատրանքը փարատել), déssiller les yeux à quelqu'un. —ը բանալ (միտքն արթնցունել), déniaiser, *va.*—երը գոցել, fermer les yeux. — գոցել (ներել), compatir, *va.* Բոլորովին — կտրիլ, être tout yeux. —ին լուսին պէս սիրել, V. Սիրել։ —երովն ուտել, V. Ուտել։ —է անցունել, lire à la hâte, parcourir, *va.* || visiter, *va.* —ը չորս բացած հսկել, V. Հսկել. —ը չորս ըլլալ, avoir l'œil au guet. —ը վրան ըլլալ (հսկել), avoir l'œil à, l'œil sur, tenir l'œil à.

—երն երկինք վերցունել, lever les yeux au ciel. —երը խոնարհեցունել, baisser les yeux. —երն հոգւոյն հայելին են, les yeux sont le miroir de l'âme. Աչօք, —ով, à l'œil. Արտասուալից աչօք, les larmes aux yeux. Յառեալ աչօք, entre deux yeux, les deux yeux. Աչօք պատելովք, les yeux bandés. Մէկ —ով, —ով մը, d'un œil. Աղէկ —ով, գէշ —ով, de bon œil, de mauvais œil. —ի կշռով, չափով, à vue d'œil, *adv.*

ԱՉՔԿԱՊԵՑՈՒՔ, V. Աչկապուք։

ԱՊԱ, puis, après, ensuite, plus tard, *adv.* || après quoi, *adv.* — ուրեմն, donc (դօն խօսքի մէջ եւ բաղաձայնէ յառաջ. *Allons donc* [դօն] *nous promener.* դօնք խօսքի սկիզբն ու վերջը. *Donc* [դօնք] *vous devez l'aider. Venez donc* [դօնք]. դօնք խօսքի մէջ եւ ձայնաւորէ յառաջ. *Votre frère est donc* [դօնք] *arrivé.*). *conj.* Յետոյ —, enfin, *adv.* — ժամանակ, suite, *sf.* Յ— ժամանակի, յ—յն, dans la suite. Առ յ—յք, avenir, *sm.*

ԱՊԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, apologie, *sf.*

ԱՊԱԳԱՅ, futur, ure, *adj.* || —, —ք, avenir, *sm.* — ժամանակ, le temps futur.

ԱՊԱԳՈՎԵԼ, blâmer, *va.*

ԱՊԱ ԹԷ ՈՉ, sinon, autrement, sans quoi, կամ sans cela, *conj.*

ԱՊԱԹԱՐՁ, apostrophe, *sf.*

ԱՊԱԺԱՄԱՆ, nul, *m.* nulle, *f. adj.* —ոք, nullité, *sf.*

ԱՊԱԽԻԺԵԼ, ôter la gomme, dégommer, *va.* [ութիւն։

ԱՊԱԽՈՐՀԱՆՔ, V. Բարեխօսու-

ԱՊԱԽՏ, omis, ise, *adj.* — առնել (զանց ընել), omettre, *va.*

ԱՊԱԽՏԱՒՈՐ, ingrat, ate, *adj.* et *s.* [tude, *sf.*

ԱՊԱԽՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, ingrati-

ԱՊԱԽՏԻՔ, ingratitude, *sf.*

ԱՊԱԿԱԳՈՐԾ, V. Ապակեգործ։

ԱՊԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, V. Ապակեգործութիւն։

ԱՊԱԿԱՀՈՂ, alun (ալէօն), *sm.*

ԱՊԱԿԱՑԻՆ, vitré, ée, *adj.*

ԱՊԱԿԱՆԱԳՈՐԾ, corrupteur, trice, *adj.* [*adj.*

ԱՊԱԿԱՆԱԿԻՐ, corruptible,

ԱՊԱԿԱՆԱՐԱՐ, corrupteur, trice, *adj.* [*adj.*

ԱՊԱԿԱՆԱՑՈՒ, corruptible,

ԱՊԱԿԱՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, corruptibilité, *sf.*

ԱՊԱԿԱՆԵԼ, corrompre, gâter, décomposer, détériorer, abîmer, *va.* || ruiner, ravager, perdre, détruire, *va.* || empester, infecter, *va.* — զկոյս, déflorer, violer une fille. — ժանտ հոտով, empoisonner, *va.*

ԱՊԱԿԱՆԵԼԻ, corruptible, *adj.*

ԱՊԱԿԱՆԻԼ, se corrompre, se gâter, se décomposer, se détériorer, s'abîmer, *vpr.*

ԱՊԱԿԱՆԻՉ, corrupteur, trice, destructeur, trice, *adj.* et *s.* || destructif, ive, *adj.*

ԱՊԱԿԱՆՄԱՆ, vitreux, euse, *adj. Mine d'argent vitreuse.* [té, *sf.*

ԱՊԱԿԱՆՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, vitrosi-

ԱՊԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, corruption, *sf.* || infection, *sf.* || perversion, *sf.* — բարուց, dépravation des mœurs. — ախորժակի, ճաշակի, dépravation de l'appétit, du goût. — կուսի, աղջկան, V. Կուսապղծութիւն։

ԱՊԱԿԱՊԱՏ, vitré, ée, *adj.*

ԱՊԱԿԱՎԱՃԱՌ, vitrier, *sm.* կին —ի, — կին, vitrière, *sf.*

ԱՊԱԿԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, vitrerie, *sf.*

ԱՊԱԿԱՏԱՐԱՉ (ապակւոյ պէս պայծառ, թափանցիկ), vitré, ée, *adj.* [*adj.*

ԱՊԱԿԱՏԵՍԻԼ, vitreux, euse,

ԱՊԱԿԱՐԱՆ, V. Ապակեգործարան։

ԱՊԱԿԱՓԵՂԿ, vitrage, *sm.*
ԱՊԱԿԵԳՈՐԾ, V. Ապակէգործ։
ԱՊԱԿԵԳՈՐԾԱՐԱՆ, V. Ապակէգործարան։ [կէգործութիւն։
ԱՊԱԿԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, V. Ապա-
ԱՊԱԿԵԴԱՐԱՆ, vitrine, *sf.*
ԱՊԱԿԵԽՈՏ (Էտաքըլէտա), pariétaire, *sf.*
ԱՊԱԿԵՂԵԼԻ (ապակւոյ փոխարկելի), vitrifiable, *adj.*
ԱՊԱԿԵՂԷՆ, de verre, *adj.* || – f, verrerie, vitrerie, *sf.* Գործարան ապակեղինաց, V. Ապակէգործարան։
ԱՊԱԿԵՂՈՒՄ, **ԱՊԱԿԵՂՈՒՄՆ**, (ապակւոյ փոխարկելը), vitrification, *sf.*
ԱՊԱԿԵՃՐՋԵԼԻ (ապակւոյ փոխարկելի), vitrescible, *adj.* [ճառ։
ԱՊԱԿԵՎԱՃԱՌ, V. Ապակէվա-
ԱՊԱԿԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ (ապակւոյ փոխարկելի ըլլալը), vitrescibilité, *sf.*
ԱՊԱԿԵՓԱԿ, vitrine, *sf.* [*adj.*
ԱՊԱԿԵՓԱՅԼ, vitreux, euse,
ԱՊԱԿԷԳՈՐԾ, verrier, *sm.* [*sf.*
ԱՊԱԿԷԳՈՐԾԱՐԱՆ, verrerie,
ԱՊԱԿԷԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, verrerie, vitrerie, *sf.*
ԱՊԱԿԷՎԱՃԱՌ, verrier, *sm.*
ԱՊԱԿԻ, verre, *sm.* — (պատուհանաց), vitre, *sf.*, carreau, *sm.* — (պատուհանաց եկեղեցւոյ), vitrail (*pl. vitraux*), *sm.* — (մաս-նատփոյ), նկարուց), verrière, *sf.* — (ապակափեղկից), carreau, *sm.* —f, V. Ապակեղէնք։—f (պատուհանաց), vitrage, *sm.* Գործարան ապակւոյ, V. Ապակէգործարան։
ԱՊԱՀԱՐՋԱՆ (քարըշը պօշամաք. թալաք), répudiation, *sf.*, divorce, *sm.* V. Ապահարզանեալ։
ԱՊԱՀԱՐՋԱՆԵԱԼ, divorcé, ée, *adj.* [vorcer, *va.*
ԱՊԱՀԱՐՋԱՆԵԼ, répudier, di-
ԱՊԱՀԱՐԿ, immunité, franchise, *sf.*, libertés, *sfp.* || exempt d'impôt, *adj.* [d'impôts, *sf.*
ԱՊԱՀԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, exemption
ԱՊԱՀՈՎ, V. Ցապահով։
ԱՊԱՀՈՎԱԳԻՆ, V. Ցապահովագին։ [վիչ։
ԱՊԱՀՈՎԱԳԻՐ, V. Ցապահո-
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԼ, V. Ցապահովագրել։ [վիչ։
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԻՉ, V. Ցապահո-
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՂ, V. Ապահովագիր։ [պահովագրութիւն։
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, V. Ցա-
ԱՊԱՀՈՎԱՆԱԼ, V. Ցապահովանալ։ [վապէս։
ԱՊԱՀՈՎԱՊԷՍ, V. Ցապահո-
ԱՊԱՀՈՎԵԼ, V. Ցապահովել։
ԱՊԱՀՈՎԻԼ, V. Ցապահովանալ։
ԱՊԱՀՈՎԻՉ, V. Ցապահովիչ։
ԱՊԱՀՈՎՆԱԼ, V. Ապահովանալ։ [գրող։
ԱՊԱՀՈՎՈՂ, V. Ապահովա-
ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ, V. Ցապահովութիւն։
ԱՊԱՀՈՎՈՒԻԼ, V. Ապահովիլ։
ԱՊԱՀՈՎՑՈՒՆԵԼ, V. Ապահովել։
ԱՊԱՇԱՒ, regret, *sm.*
ԱՊԱՇԱՒԱՆՔ, pénitence, *sf.*
ԱՊԱՇԱՒԵԼ, regretter, *va. Je regrette de m'être mis en colère.*
ԱՊԱՇԽԱՐԱՀԱՅՐ, pénitencier, *sm.* [nitencerie, *sf.*
ԱՊԱՇԽԱՐԱՀԱՅՐՈՒԹԻՒՆ, pé-
ԱՊԱՇԽԱՐԱՆՈՑ, pénitencier, *sm.*
ԱՊԱՇԽԱՐԱՆՔ, pénitence, *sf.*
ԱՊԱՇԽԱՐԵԼ, faire pénitence, *va. Faire pénitence de ses péchés.*
ԱՊԱՇԽԱՐՈՂ, pénitent, ente, repenti, ie, *adj.* || —, pénitent, ente, *s.*
ԱՊԱՇԽԱՐՈՂԱՐՋԱԿԷՔ (աւագ հինգշաբթի օրը կատարուող ապաշխարողաց արձակման կարգ), absoute, *sf.*
ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԻՒՆ, pénitence, *sf.* Եօթն սաղմոսք ապաշխարու-

բեան, les Psaumes de la —, կամ les Psaumes pénitentiaux, եւ կամ ռամկօրէն les sept Psaumes. Կարգ ապաշխարութեան, canons pénitentiaux. [et s.

ԱՊԱՇՆՈՐՀ, ingrat, ate, *adj.*

ԱՊԱՇՆՈՐՀՈՒԹԻՒՆ, ingratitude, *sf.*

ԱՊԱ ՈՒՐԵՄՆ, V. Ապա։

ԱՊԱՌԱԺ, roche, *sf.*, roc (գայա), *sm.* — Արաբիա (Հէճազ), l'Arabie Pétrée.

ԱՊԱՌԱԺՈՏ, rocheux, euse, *adj.* — լերինք (ի Միաբեան Նահանգս [les États-Unis] Ամերիկայ), les Montagnes rocheuses.

ԱՊԱՌԻԿ (*Վէրէսիյէ*), à crédit. Գնել, վաճառել —, acheter, vendre à crédit. — տալ, faire crédit, donner à crédit.

ԱՊԱՌՆ (յարդալից անկողին), V. Յարդանկողին։

ԱՊԱՌՆԻ, futur, ure, *adj.* — ժամանակ, le temps futur. —ք, futur, *sm.* — գոյութիւն, futurition, *sf.* || —, — ժամանակ (բայից), futur, *sm.* J'aimerai (*պիտի սիրեմ*) *est le futur du verbe Aimer.* Անցեալ —, futur antérieur, կամ futur passé. J'aurai aimé (*սիրած պիտի ըլլամ*) *est le futur antérieur du verbe Aimer.*

ԱՊԱՌՈՒՄ, insolent, ente, *adj.* — բանք կամ գործք, V. Լպրշանք։ —ս, avec insolence, insolemment, *adv. Parler, répondre insolemment.*

ԱՊԱՍՏԱՆ, refuge, asile, recours, abri, *sm.* Փախուստ —ի, refuge, asile, *sm.* Քաղաք —ի, ville de refuge. — լինել, ըլլալ, se confier, se remettre, *vpr.* || se réfugier, *vpr.* — լինել, ըլլալ (ի դէպս), recourir, *vn.* Յանձն — լինել, ըլլալ, mettre sa confiance en soi-même. — առնել, fier, *va.* — առնել (յԱստուծոյ կամս), abandonner, *va.*

ԱՊԱԿԼԻԺԵԼ, évacuer, *va.*

ԱՊԱԿԼԻԺԵԼԻ, excrémenteux, euse, excrémentiel, elle, excrémentitiel, elle, *adj.* [*sf.*

ԱՊԱԿԼԻԺՈՒԹԻՒՆ, évacuation,

ԱՊԱՏՈՀՄ, sans naissance, *adj.* — մարդ, un homme sans naissance.

ԱՊԱՐԱՀ, règles, menstrues, *sfp.*, flux menstruel, *sm.*, affaires, fleurs, *sfp.*, mois, *smp.*

ԱՊԱՐԱՀԱՆՈՑ, lieux d'aisances, կամ լոկ lieux, *smp.*, cabinet d'aisances, կամ լոկ cabinet, privé, *sm.*, garde-robe (*pl.* des *garde-robes*), *sf.*

ԱՊԱՐԱՀԵՂ, lieux, cabinet d'aisances, կամ լոկ aisances, *sfp.*, privé, *sm.* —ք, excréments, *sm.*, matière fécale, *sf.*

ԱՊԱՐԱՀԻՏ (աղջիկ որոյ դաշտանը կը սկսի բղխել), une fille réglée, *sf.* [celet, *sm.*

ԱՊԱՐԱՆՋԱՆ (պիլէզիք), bra-

ԱՊԱՐԱՆՔ, palais, château, hôtel (գօնաղ), *sm.* — (արքայի), palais, hôtel, château, *sm.* — իշխանի, hôtel, *sm.* Ամարաստուն —, V. Ամարանոց, կամ Ամարաստուն։

ԱՊԱՐՈՒՄ, câble, *sm.*, amure, *sf.* —ք խորանի, les cordages d'une tente, *sfp.* [périeure, *sf.*

ԱՊԱՐԵՒՈՒԹԻՒՆ, l'apside su-

ԱՊԱՐՕՇ, turban, bandeau, *sm.* — (նախնի թագաւորաց), diadème, bandeau, *sm.* — (քրմաց, աղաչաւորաց, սպանդից), bandelette, *sf.* — քրմուհւոյ, bandeau, *sm.* — (դշխոյից), diadème, *sm.*

ԱՊԱՑՈՅՑ, preuve, démonstration, *sf.* —ք արուեստականք, preuves artificielles.

ԱՊԱՑՈՒՑԱԿԱՆ, démonstratif, ive, *adj.* *Argument* —.

ԱՊԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, prouver, constater, *va.* [tion, *sf.*

ԱՊԱՑՈՒՑՈՒԹԻՒՆ, démonstra-

ԱՊԱՑՈՒՑՈՒՄ, } démonstra-
ԱՊԱՑՈՒՑՈՒՄՆ, } tion, *sf.*

ԱՊԱՒԱՆԴԱԿ, corde, *sf.*

ԱՊԱՒԱՌ, excrément, *sm.*, matière fécale, *sf.*, fèces (ֆէ-սէ), *sfp.* — (եզանց, կովուց), bouse, *sf.*

ԱՊԱՒԷՆ, refuge, recours, asile, abri, couvert, *sm.*, guérite, *sf.* || ressource, *sf.* — անկասկածելի, un refuge assuré.

ԱՊԱՒԻՆԵԼ, } se retirer en
ԱՊԱՒԻՆԻԼ, } lieu de sûreté, se réfugier dans, chez, կամ auprès de, *vpr.*, avoir recours à, recourir à, *vn.*, se fier à կամ en, *vpr.* — (Աստուածոյ), s'abandonner, *vpr.*

ԱՊԱՒԻՆՈՒԹԻՒՆ, refuge, recours, *sm.*

ԱՊԱՔԷՆ, en vérité, en effet, si fait, *adv.* — ցապաք (ի հարկէ), inévitablement, *adv.*

ԱՊԱՔԻՆԵԼ, guérir, donner la vie, *va.*

ԱՊԱՔԻՆԻԼ, guérir, *vn.*

ԱՊԱՔԻՆՈՒԹԻՒՆ, guérison, *sf.*

ԱՊԵՐԱԽՏ, ingrat, ate, *adj.* et *s.*

ԱՊԵՐԱԽՏԻԼ, être ingrat, payer d'ingratitude.

ԱՊԵՐԱԽՏՈՒԹԻՒՆ, ingratitude *sf.*

ԱՊԵՐԱՍԱՆ, effréné, ée, *adj.* ||abandonné, ée, *adj.* et *s.*

ԱՊԵՐԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ, licence, *sf.*

ԱՊԵՐԿՐՈՒԹԻՒՆ, l'apside supérieure, *sf.* || apogée, *sm.*

ԱՊԵՐՋԱՆԻԿ, malheureux, euse *adj.*

ԱՊԻԿԱՐ, faible, *adj.*; infirme, *adj.* et *s.*; invalide, *adj.* — զինուոր (ծեր կամ խեղ), invalide, *sm.* Անկելանոց — զինուորաց, l'Hôtel (Օթէլ) des Invalides. — զինուորաց անկելանոցն երթալ, aller aux Invalides.

ԱՊԻԿԱՐՈՒԹԻՒՆ, faiblesse, *sf.*

ԱՊԻԿԵԼ (ռմկ. Վէռնիքէ. ռմկլամաք), vernisser, *va.*

ԱՊԻԿԷՋՕՃՈՒԹԻՒՆ, vernissure, *sf.*

ԱՊԻԿԻ (ռմկ), vernis (Վէռ-նի), *sm.*

ԱՊԻԿԻՉ, vernisseur, *sm.*

ԱՊԻՐԱՏ, inique, *adj.*; scélérat, ate, *adj.* et *s.* || sacripant, *sm.* || malheureux, euse, *adj.* et *s.*; misérable, *adj.*

ԱՊԻՐԱՏՈՒԹԻՒՆ, scélératesse, *sf.* —ք, iniquités, *sfp.* Ապիրատութեամբ, iniquement, *adv.*

ԱՊՇԱԾ, étonné ée, *adj.*; stupide, *adj.* et *s.*; stupéfait, aite, surpris, ise, *adj.* — մնացած է, il est saisi de stupeur. — ձգել, stupéfier, *va.*

ԱՊՇԱՆՔ, stupeur, *sf.*

ԱՊՇԵԱԼ, V. Ապշած ։

ԱՊՇԵՑՈՒՆԵԼ, étourdir, étonner, surprendre, stupéfier, *va.*

ԱՊՇԵՑՈՒՆՈՂ, V. Ապշեցուցիչ ։

ԱՊՇԵՑՈՒՑԻՉ, étonnant, ante, étourdissant, ante, stupéfiant, ante, *adj.*

ԱՊՇԻԼ, s'étonner, *vpr.*

ԱՊՇԻՉ, V. Ապշեցուցիչ ։

ԱՊՇՈՅԹ, stupeur, *sf.*

ԱՊՇՈՒԹԻՒՆ, stupéfaction, *sf.*, étonnement, *sm.* || stupidité, *sf.* — (ի սաստիկ հարմանէ կամ յուզմանէ), étourdissement, *sm.* — (ի սաստիկ զարմանալոյ կամ յերկիւղէ մեծէ), stupeur, *sf.* — պասճառել, étourdir, *va.*

ԱՊՇՈՒՄ, } stupéfaction, *sf.*
ԱՊՇՈՒՄՆ, }

ԱՊՈՒՋՆԱՑ (տեսակ մը կապիկ), gibbon, *sm.*

ԱՊՈՒԽՏ ԽՈԶԵՆԻ, jambon, *sm.* փոքրիկ ապուխտ խոզենի, jambonneau, *sm.*

ԱՊՈՒՇ, stupide, idiot, ote, nigaud, aude, benêt, *adj.* || —, stupide, hébété, ée (էպէթէ), idiot, ote, nigaud, aude. *s.*; benêt, maître aliboron, *sm.* Ց— առնել, դարձունել, կրթել (ապշեցունել), étourdir, étonner, stupéfier, *va.* Ց— դարձունել (անբանացունել), rendre bête, abêtir, *va.* Ց— կրթիլ, դառնալ (ապշիլ), s'éton-

ner, *vpr.*, tomber des nues, *vn.*, être, demeurer bouche béante. Ց— դառնալ (անբանանալ), devenir bête, abêtir, *vn.*, s'abêtir, *vpr.* — եւ անզգայ լինել, ըլլալ, n'avoir ni bouche ni éperon.

ԱՊՈՒՌ. ԱՌ ԵՒ --, butin, *sm.*, dépouille, *sf.*

ԱՊՈՒՐ, potage, *sm.*, soupe, *sf.*

ԱՊՍՊԱՐԵԼ, recommander, commander, *va.* [*sf.*

ԱՊՍՊԱՐՈՒԹԻՒՆ, commande,

ԱՊՍՊՐԵԼ, V. Ապսպարել։

ԱՊՏԱԿ, soufflet, *sm.*, tape, mornifle, *sf.* Ծնօտի —, tape sur la joue, gifle, *sf.* Ետեւէ ետեւ —ներ, soufflets appliqués coup sur coup, souffletade, *sf.* Մէկուն — զարնել, donner, appliquer, planter un souflet sur la joue de quelqu'un, flanquer un soufflet à quelqu'un, couvrir la joue à quelqu'un, souffleter (t տառը կը կրկնուի համր վանկի [syllabe muette] մ'առջեւ. ինչ. *Elle soufflette son enfant pour les moindres fautes.*), gifler, *va.* — ուտել, V. Ապտակիլ։

ԱՊՏԱԿԱԿՈԾ ԱՌՆԵԼ, V. Ապտակել։

ԱՊՏԱԿԵԼ, donner, appliquer un soufflet, souffleter (t տառը կը կրկնուի համր վանկի [syllabe muette] մ'առջեւ. ինչ. *Il soufflette toujours son élève.*), gifler, *va.*

ԱՊՏԱԿԻԼ, recevoir un soufflet.

ԱՊՏՈՒՐ. — (եղջերուի), déliées, *sfp.* — գայլոյ, fiente de loup (ւ—), *sf.*

ԱՊՐԱՆՔ, salut, *sm.* || marchandise, *sf.* Ընդհանուր —, marchandise générale.

ԱՊՐԱՍԱՄ, baume, *sm.*

ԱՊՐԵԼ, se sauver, *vpr.* || vivre (avoir օժանդակով), *vn.*, voir le jour, exister, *vn.* Բարի —, vivre commodément. Հիքաքար —, vivre misérablement. Ողորմութեամբ —, vivre d'aumônes. Աշխարհէ քաշուած —, cacher sa vie. Աւագօրէն —, V. Աւագօրէն։ —ու անարժան լինել, ըլլալ, n'être pas digne de voir le jour. —ու համար, pour se sustenter. Այս մարդն ամենուն վնասովն կ'ապրի, cet homme vit aux dépens de tout le monde. Որքան որ ապրիմ, tant que le cœur me battra, tant que l'âme me battra dans le corps.

ԱՊՐԵՑՈՒՆԵԼ, sauver, *va.* || faire vivre, *va.*

1. **ԱՊՐԻԼ**, V. Ապրել։ [—ւ—է),*sm.*

2. **ԱՊՐԻԼ**, avril (—ւ—էւ ըստ ոմանց

ԱՊՐՈՒՍՏ, salut, *sm.* || subsistance, *sf.* Իւր —ը շահիլ, gagner sa vie. Հասարակ գրագրութեամբ օրական —ը հանել, gratter le papier, le parchemin.

ԱՊՕՐԻՆԱԲԱՐ, } illégalement,
ԱՊՕՐԻՆԱՊԷՍ, } illicitement, *adv.*

ԱՊՕՐԻՆԱՒՈՐ, illégal, ale *(pl. illegaux)*, illicite, *adj.* [lité, *sf.*

ԱՊՕՐԻՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, illéga-

ԱՊՕՐԻՆԻ, V. Ապօրինաբար։

ԱՋ, droit, oite, *adj.* — բազուկը չի գործածեր, il ne s'aide pas du bras droit. — ձեռք, la droite, la main droite. Ց—, ընդ —մէ, — կողմը, à droite, *adv.* Ց— եւ յահեակ (—ու ձախ), à droite et à gauche. — հաւանութեան տալ (հաւանել. հաճել), donner les mains à quelque chose.

ԱՋԱԿԻՑ, aide, *s. m.* et *f.* || coadjuteur, *sm.* — լինել, ըլլալ, se donner la main.

ԱՋԱԿՈՂՄ, } droite, *sf.* — նա-
ԱՋԱԿՈՂՄՆ, } ւի, stribord, tribord, *sm.*

ԱՋԱԿՑԻԼ, se coaliser, *vpr.* [*sf.*

ԱՋԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, coadjutorerie,

ԱՋԱՋԵՌՆԵԱՅ (աջ ձեռքը գործածող), droitier, ière, *adj.*

ԱՋՈՂ, favorable, *adj.*

ԱՋՈՂԱԿ, adroit, oite, *adj.*

ԱՋՈՂԱԿՈՒԹԻՒՆ, adresse *sf.* — մատանց, ձեռաց, — du doigt, de la main, dextérité, *sf.* — մտաց, — de l'esprit, dextérité, *sf.* Աջողակութեամբ, avec dextérité, dextrement, *adv.*

ԱՋՈՂԱՋԵՌՆ, adroit, oite, *adj.*

ԱՋՈՂԱՋԵՌՆԱԲԱՐ, avec adresse, adroitement, *adv.* [rité, *sf.*

ԱՋՈՂԱՋԵՌՆՈՒԹԻՒՆ, dexté-

1\. **ԱՌ**, à, au, aux, *prép.* || près de, auprès de, chez. || par comparaison à, en կամն comparaison de, à côté de. || durant, sous. || pour. || vers. || par, de. — օր, par jour. — օրին, le même jour. — սէր ձեր, pour l'amour de vous. — այր, — գլուխ (մարդ գլուխ), par personne, par tête. — ահի, — երկիւղէ, de peur, *adv.* — ահի (թէ գուցէ . . .), de peur que, *conj.* — ահի (թէ գուցէ անկանիցի), de peur de, dans la crainte de կամ que, *prép.* — չարութեան, par malice. — խնդին, de joie .

2\. **Ա՛Ռ**, prise, *sf.*

ԱՌԱԳԱՍՏ, rideau, *sm.* || voile, *sm.* || chambre nuptiale, *sf.* — (նաւու), voile, *sf.* — ք, les voiles, voilure, *sf.* — պարզելով՝ բանալով երթալ, mettre les voiles au vent, mettre à la voile. Լի՛ լեցուն — ով, à pleines voiles, à toutes voiles. Լի — իւ երթալ, marcher à pleines voiles, cingler (ըստ Լիդրէի singler), *vn.* — ները ծալլել, replier les voiles, carguer, *va.* — քմաց, le voile du palais.

ԱՌԱԳԱՍՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, histiodromie (իստիօտրօմի), *sf.*

ԱՌԱԳԱՍՏԱԳՈՐԾ, voilier, *sm.*

ԱՌԱԳԱՍՏԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, voilerie, *sf.* [voiles.

ԱՌԱԳԱՍՏԱԼԻՐ, à pleines

ԱՌԱԳԱՍՏԱԿԱԼ, vergue, *sf.*

ԱՌԱԳԱՍՏԱՆԱՒ, navire à voiles. — ով գնաց նեկայ ամսոյս երեքին, il a mis à la voile le trois du mois courant.

ԱՌԱԳԱՍՏԱՆՈՑ, voilerie, *sf.*

ԱՌԱԳԱՍՏԵԱԼ, voilé, ée, déguisé, ée, couvert, erte, *adj.* — (աներևոյթին), dissimulé, ée, *adj.* — ծածկել, V. Առագաստել։

ԱՌԱԳԱՍՏԵԼ, couvrir, couvrir d'un voile, voiler, déguiser, masquer, cacher, dissimuler, pallier, *va.* — նաւը, déployer les voiles.

ԱՌԱԳԱՍՏՈՒՄ, } palliation,
ԱՌԱԳԱՍՏՈՒՄՆ, } *sf.*

ԱՌ ԱԹՈՒՐ, ԸՆԴ ԱԹՈՒՐ ՀԱՐԿԱՆԵԼ, V. Ընքադրել։

ԱՌԱԾ, maxime (մաքսիմ) *sf.*, adage, axiome (աքսիօմ), *sm.*, sentence, *sf.* V. Առումն (2)։

ԱՌԱԾԱԽՕՍ, sentencieux, euse, *adj. Écrivain sentencieux.*

ԱՌԱԾԱՒՈՐ, sentencieux, euse, *adj. Discours sentencieux.*

ԱՌԱԿ, proverbe, *sm.*, parabole, *sf.* || fable, *sf.* || énigme, *sf.* — ք Սողոմոնի, les Proverbes de Salomon. — ք Եսոպոսի (ականաւոր առակախօս յոյն), Փեդրոսի (անուանի առակագիր լատին), Քուչներեանի (նշանաւոր առակագիր վարդապետ, ի Մխիթարեան Միաբանութենէն վենետկոյ), les fables d'Esope, de Phèdre, de Kouchnérian. — նշաւակի, risée, *sf.* — դառնալ, passer en proverbe. Ծաղանակ եւ — լինել, ըլլալ, — նշաւակի լինել, ըլլալ, devenir la risée de tout le monde, vervir de spectacle, être la fable de tout le monde, du peuple. —, — օրինակի, type, *sm.* — աւ, proverbialement, paraboliquement, énigmatiquement, *adv.* — աւ խօսել, parler paraboliquement. Գիրք — աց, recueil de fables, fablier, *sm.*

ԱՌԱԿԱԳԻՐ, fablier, fabuliste, *sm.*

ԱՌԱԿԱԽԱՂ, proverbe, *sm.*

ԱՌԱԿԱԿԱՆ, proverbial, ale (*pl.* proverbiaux), énigmatique, gnomique (Բ•Վ•), *adj.*

ԱՌԱԿԱՆԵԼ (Է-Է-Մ-Է), boucher, *va.* — դուռ, պատուհան (չը գործածել), condamner un porte, une fenêtre.

ԱՌԱԿԱՒՈՐ, sentencieux, euse, *adj.* — (բանք, բանաստեղծութիւն), gnomique (Բ•Վ•), *adj.*

ԱՌԱԿԵԼ, représenter, *va.*

ԱՌԱԿՕՐԻՆԱԿ ՀՐԱՄԱՆ, dogme, *sm.*

ԱՌԱՁԳԱԿԱՆ, élastique, *adj.*

ԱՌԱՁԳՈՒԹԻՒՆ, élasticité, *sf.*

ԱՌԱՄԲԵԱՅՔ, V. Կիտսան։

ԱՌ ԱՅԺՄ, pour le moment, pour l'heure.

ԱՌԱՆՁԻՆ, } particulier, ière,
1. **ԱՌԱՆՁԻՆՆ**, } spécial, ale *(pl. spéciaux)*, propre, singulier, ière, individuel, elle, *adj.* || isolé, ée, séparé, ée, privé, ée, solitaire, seul, *m.* seule, *f. adj.* Առանձինն հանգամանք, particulier, *sm.*, particularité, *sf.* Առանձինն ինչ, propre, *sm.* Առանձինն յայտարարութիւն, spécification, *sf.* Առանձինն որ, particulier, *sm.*

2. **ԱՌԱՆՁԻՆՆ**, en particulier, particulièrement, spécialement, singulièrement, *adv.* || isolément, à part, à l'écart, séparément, privément, solitairement, *adv.*

ԱՌԱՆՁՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, soliloque, *sm.*

ԱՌԱՆՁՆԱԿԱՆ, particulier, ière, personnel, elle, *adj.*

ԱՌԱՆՁՆԱԿԵԱՑ, particulier, ière, *adj. Un homme particulier.* || solitaire, *sm.*

ԱՌԱՆՁՆԱՆԱԼ, se retirer, *vpr.*

ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀ, privilégié, ée, *adj.*

ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀՈՒԹԻՒՆ, privilège, *sm.*, prérogative, *sf.* — տալ, accorder un —, privilégier, *va.* — ունեցող, V. Առանձնաշնորհ։

ԱՌԱՆՁՆԱՊԷՍ, en particulier, particulièrement, spécialement, singulièrement, *adv.* [*sm.*

ԱՌԱՆՁՆԱՍԵՆԵԱԿ, cabinet.

ԱՌԱՆՁՆԱՍԷՐ, solitaire, retiré, ée, *adj.*

ԱՌԱՆՁՆԱՐԱՆ, V. Առանձնոց։

ԱՌԱՆՁՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, distinction, *sf* || propre, *sm.*

ԱՌԱՆՁՆԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, solo, *sm.*

ԱՌԱՆՁՆՈՑ, retraite, *sf.*, réduit, *sm.* || boudoir, *sm.*

ԱՌԱՆՁՆՈՒԹԻՒՆ, solitude, retraite, *sf.*, isolement, *sm.*

1. **ԱՌԱՆՑ**, sans, *prép.* — արծաթոյ, — դրամոյ, — argent. — անոր, — lui. — ինձ, — moi. — որոյ, — quoi.

2. **ԱՌԱՆՑ**, sans que, *conj.*

ԱՌԱՆՑՔ, axe (Է•Է•), *sm.* || pivot, *sm.* V. Առանցք (գլխաւոր նեցուկ)։ [lé, ée, *adj.*

ԱՌԱՃՈԳ, particulier, ière, iso-

ԱՌԱՊԱՐ, roche, *sf.* || âpre, rude, *adj.*

ԱՌԱՋ, devant, *prép.* et *adv.*, en avant, *prép.* || ci-devant, *adv.* ||avant, *prep.* || auparavant, précédemment, *adv.* Ընդ —, au-devant de, *prep.* Նախ եւ —, d'abord, premièrement, de prime abord, *adv.* Ամենէն —, par-dessus tout. Քիչ մ' —, ci-dessus, *adv.* — գալ, avancer, *vn.*, s'avancer, *vpr.* || venir, *vn.* — գալ (ցեղէ մը), descendre, *vn.* Գաղտուկ կերպով — գալ, se couler, *vpr.* — երթալ, aller en avant, avancer, pousser, *vn.* Ժամացոյցն — կ'երթայ, la montre avance. Ձեր ժամացոյցը քառորդ մը — է, խնկ իմս քառորդ մ'ետ է, votre

montre avance de vingt minutes, et la mienne se retarde d'un quart d'heure. || faire des progrès, avancer, *vn*, Աւելի — երթալ, passer outre, *vn*. — անցնիլ, passer en avant, avancer, *vn*. — բերել, produire, avancer, *va*. || objecter, *va*. — մղել, pousser, produire, *va*. — տանիլ, continuer, poursuivre, *va*., passer outre, *vn*., pousser, *va*. — քշել, avancer, *va*. —ք (գետոց), bras, *sm*., branche, *sf*. —ք (զօրաց), colonne, *sf*.

1. **ԱՌԱՋՔ** (ճիւղ. փէ.), ramification, *sf*.

2. **ԱՌԱՋՔ** (նաւու առջեւի կողմ), V. Ջռուկ ։

ԱՌԱՋԱԴՐԵԼ, proposer, *vn*., se proposer de, *vpr*.

ԱՌԱՋԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, proposition, résolution, *sf*. || exposition, *sf*. — (բանաստեղծութեան, ողբերգութեան), exposition, *sf*. Հացք առաջադրութեան (ի տաճարին), pains de proposition.— ունենալ, V. Առաջադրել ։

ԱՌԱՋԱԿՈՂՄԵԱՆ, antérieur, eure, *adj*.

ԱՌԱՋԱՆԻՒԹ, V. Ատաղձ ։

ԱՌԱՋԱՊԱՀՔ, avant-garde *(pl. des avant-gardes)*, *sf*.

ԱՌԱՋԱՐԿ, proposition, *sf*.

ԱՌԱՋԱՐԿԵԼ, proposer, offrir, *va*. ինքզինք —, se porposer, *vpr*.

ԱՌԱՋԱՐԿԵԼԻ, proposable, *adj*.

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, proposition, *sf*., propos, *sm*. || projet, dessein, *sm*. — (իւր պարտքն հատուցանելու, ըստ իրաւագիտաց), offre, *sf*. — (երկրաչափական), proposition, *sf*. Պարզմտական — մը, une proposition naïve.

ԱՌԱՋԱՒՈՐ, premier, ière, principal, ale *(pl. principaux)*, *adj*. —ք, prémices, *sfp*.

ԱՌԱՋԻ, devant, en présence de,en face de, en avant de, par-devant, *prép*. || devant, *adv*. — առնել, արկանել, դնել, ընծայել, proposer, présenter, représenter, produire, exposer, offrir, *va*.

ԱՌԱՋԻԿԱՅ, présent, ente, actuel, elle, *adj*. || prochain, aine, *adj*. — տարի, l'année prochaine. — շաբաթ, la semaine prochaine. — ամիս, le mois prochain. || le mois courant, le courant. *Le 10 courant*. —ն, présent, *sm*. —ք, présents, *smp*.

ԱՌԱՋԻՆ, premier, ière, *adj*. ||antérieur, eure, primitif, ive, *adj*. || principal, ale *(pl. principaux)*,*adj*.— օր (ամսեան, տարւոյ), premier, *sm*. — յարկ կամ դստիկոն տան, premier étage d'une maison. Նախ եւ —, avant, *prép*. Ջ—ն, d'abord, tout d'abord, au premier adord, de prime abord, dès l'abord, premièrement, *adv*. —ք, ancêtres, *smp*.

ԱՌԱՋԻՆ, en premier lieu , premièrement, *adv*.

ԱՌԱՋՆԱԾԻՆ, primipare, *adj*. et *s*.

ԱՌԱՋՆԱՊՏՈՒՂՔ, prémices, *sfp*.

1. **ԱՌԱՋՆԵՐՈՐԴ**, premier, ière, unième, *adj*.

2. **ԱՌԱՋՆԵՐՈՐԴ**, unièmement, *adv*.

1. **ԱՌԱՋՆՈՐԴ**, guide, *sm*., conducteur, trice, *s*. || chef, commandant, prince, *sm*. || prélat, supérieur, *sm* || auteur,*sm*. || premier, ière, unième, *adj*.

2. **ԱՌԱՋՆՈՐԴ**, unièmement,*adv*.

ԱՌԱՋՆՈՐԴԵԼ, guider, conduire, mener, diriger, gouverner, *va*., commander, *v. a.* et *n*. — (պարու), mener, *va*. *Mener la danse, le branle.*

ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, conduite, direction, *sf*. — (եկեղեցական), prélature, *sf*. — (վանականաց), supériorité, *sf*.

ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆ, primauté, *sf*.

ԱՌԱՋՈՅ, en avant, *adv.* || antérieur, eure, *adj.* — կողմանէ (առջեւի կողմէն), par-devant, *adv.*

ԱՌԱՍԱՆ, ficelle, corde, cordelette, garcette, *sf.*, cordeau, *sm.* — կարկամ, ficelle serrée. — երեքկղի, երեքկին, corde à trois cordons. — (գրակազմից), corde, *sf.* —ու կապել, V. Առասանել ։

ԱՌԱՍԱՆԵԼ, attacher, lier avec de la ficelle, ficeler. *va.*

ԱՌԱՍՊԵԼ, fable, *sf.* || conte, *sm.* —ք, contes de կամ à la cigogne. —օք, V. Առասպելօրէն ։

ԱՌԱՍՊԵԼԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, fable, *sf.*

ԱՌԱՍՊԵԼԱԳԻՐ, fablier, *sm.*

ԱՌԱՍՊԵԼԱԽԱՌՆ, V. Առասպելօրէն ։

ԱՌԱՍՊԵԼԱԽՕՍ, conteur, euse, [s.

ԱՌԱՍՊԵԼԱԿԱՆ, fabuleux, euse *adj.* — ստեղծուած, V. Առասպել ։

ԱՌԱՍՊԵԼԱՅՕԴ, fabuleux, euse, *adj.*

ԱՌԱՍՊԵԼԱՊԱՏՈՒՄ, fabuleux, [euse, *adj.*

ԱՌԱՍՊԵԼԱՐԿՈՒ, fabuliste, fablier, *sm.*

ԱՌԱՍՊԵԼՕՐԷՆ, fabuleuse- [ment, *adv.*

ԱՌԱՍՏԱԿ (թէյ եռացունելու ամանն), samovar, *sm.*

ԱՌԱՍՏԱՂ, plancher, *sm.* — բերանոյ [illegible]), V. Քիմք (1) ։

ԱՌԱՍՏԱՂՔ, comble, *sm.*

1. **ԱՌԱՏ**, abondant, ante, copieux, euse, *adj.* || généreux, eu- [se, *adj.*

2. **ԱՌԱՏ**, à foison, *adv.*

ԱՌԱՏԱԲԱՆ. — (հրէտոր), abondant, *adj.*

ԱՌԱՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, abon- [dance, *sf.*

ԱՌԱՏԱԲԵՐ, généreux, euse, *adj.* — լինել, être à foison, foisonner, *vn.* *Le blé y foisonne.*

ԱՌԱՏԱՁԵՌՆ, généreux, euse, libéral, ale *(pl. libéraux)*, *adj.* — ձեւանալ, faire le généreux. Այր, կին —, généreux, euse, *s.*

ԱՌԱՏԱՁԵՌՆԵԼ, donner abondamment, libéralement, faire des largesses, faire le généreux.

ԱՌԱՏԱՁԵՌՆՈՒԹԻՒՆ, générosité, libéralité, largesse, munificence, *sf.* Առատաձեռնութեամբ, généreusement, libéralement, *adv.*

ԱՌԱՏԱՄԻՏ, libéral, ale (*pl. liberaux*), *adj.* — կամօք, libéralement, *adv.*

ԱՌԱՏԱՄՐՆ, V. Խոփակալ ։

ԱՌԱՏԱՊԷՍ, abondamment, copieusement, *adv.* || généreusement, profusément, à poignée, *adv.* Տալ —, donner avec profusion, prodiguer, *va.*

ԱՌԱՏՈՒԹԻՒՆ, abondance, *sf.* || générosité, libéralité, *sf.* Անչափ —, profusion, foison, *sf.* — սրտի, effusion de cœur. Առատութեամբ, en abondance, à pleine main կամ à pleines mains, à foison, à gogo, *adv.* *Répandre de l'argent à pleines mains.* Բազում առատութեամբ, avec profusion, profusément, *adv.* Յառատութեան (առատութեան մէջ), dans l'abondance, à gogo, *adv.* *Être à gogo. Avoir tout à gogo. Manger, vivre à gogo.*

ԱՌԱՐԿԱՅ, objet, sujet, *sm.*

ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ, objectif, ive, *adj.* *Réalité objective.*

ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, objectivité, *sf.*

ԱՌԱՐԿԱՅԱՊԷՍ, objective- [ment, *adv.*

ԱՌԱՐԿԱՅԱՏԵՍ ԱՊԱԿԻ, objectif, *sm.* Առարկայատես (ապակի հեռադիտի), objectif, *adj.* *Verre objectif.*

1. **ԱՌԱՐԿԵԼ**, objecter, *va.*

ԱՌԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, objection, *sf.* Առարկութեան մ'առաջքն առնուլ, aller au devant d'une —.

1. **ԱՌԱՒԵԼ** (նշան յաւելման), plus, *sm.* —ն (աւելին) plus, *sm.*

2. **ԱՌԱՒԵԼ** (աւելի), davantage, de plus, en plus, plus, plutôt, *adv.* || par-dessus, *prép.* Առ —ն (ըստ ըստ), au plus, tout au plus, *adv.* Այնչափ —, d'autant plus, *adv.* Որչափ ... եւս —, plus ... plus. *Plus on est élevé en dignité, plus on doit être modeste.* Որչափ —... այնչափ սակաւ, plus ... moins. — քան զ—, de plus en plus, *adv.* Ո՜րչափ եւս —, եւս —, քանզի՛ոն —, à plus forte raison, à fortiori, *adv.*

ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՅՆ, prépondérant, ante, *adj.* — իրաւունք, à fortiori, *adv.*

ԱՌԱՒԵԼԱԿՇՌՈՒԹԻՒՆ, prépondérance, *sf.*

ԱՌԱՒԵԼԱՊԷՍ, particulièrement, singulièrement, *adv.*

ԱՌԱՒԵԼԱՏՈՒ, qui fait, qui met une enchère, enchérisseur, *sm.* *Vendre quelque chose au plus offrant et dernier* —.

ԱՌԱՒԵԼՈՒԹԻՒՆ, excès, *sm.* || avantage, *sm.*, supériorité, prépondérance, *sf.* Խօլ — գնոց յաճուրդի, folle enchère *sf.* —ք մարմնոյ (առողջութիւն.ոյժ), les biens du corps. —ք հոգւոյ (այսինքն՝ առաքինութիւնք), les biens de l'âme. —ք մտաց (այսինքն՝ ձիրք, տաղանդ), les biens de l'esprit.

1. **ԱՌԱՒԵԼՈՒԼ**, augmenter, ajouter, redoubler, excéder, *va.* — (զգինս, զվարձս), hausser (գե-ինը), augmenter, *va.*

2. **ԱՌԱՒԵԼՈՒԼ**, accroître, *vn.* || enchérir, *vn.* — (զգինս), augmenter, *vn.*

ԱՌԱՒՈՒՃՍ ([illegible]), vessie, *sf.* *L'urine* (մեզ) *descend des reins dans la — par les uretères* (միզերակ), *et sort de la — par l'urètre* (միզուկ. չրփող, շափող).

ԱՌԱՒՕՏ, matin, *sm.*, matinée, aurore, la pointe du jour, *sf.* — անց. —ը ծագելու ժամանակը, dès que le jour paraît, à jour ouvrant. —անց կանուխ, de bon, de grand matin. —ուն, le matin. || dès le matin. —էն ի վեր, d'aujourd'hui. —է մինչեւ գիշերկոյ, depuis le matin jusqu'au soir, du matin au soir, entre deux soleils.

ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ, du matin, matinal, ale (*pl. matinals*), *adj.* *Nous sommes matinals* (վաղայարոյց) *aujourd'hui.*

ԱՌԱՒՕՏԻՆ, V. Առաւօտեան։ Պաշտօն —, matines, *sfp.* Աստղ —, l'étoile matinière.

ԱՌԱՒՕՏՈՒ, matinier, ière, *adj.*

ԱՌԱՔԵԱԼ, apôtre, *sm.* Գլուխն, պետն —ոց (սուրբ Պետրոս), le prince des —s (le saint Pierre). Գլխաւոր —քն (սուրբ Պետրոս եւ սուրբ Պօղոս), les princes des —s (le saint Pierre et le saint Paul).

ԱՌԱՔԵԼ (դրկել), envoyer, expédier, adresser, *va.*

ԱՌԱՔԵԼԱԲԱՐ, apostoliquement, *adv.*

ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ, apostolique, *adj.* *Doctrine, tradition* —.

ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, apostolicité, *sf.*

ԱՌԱՔԵԼԱՊԵՏ, prince des apôtres, *sm.* —քն (սուրբ Պետրոս եւ սուրբ Պօղոս), les princes des apôtres (le saint Pierre et le saint Paul).

ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆ, mission, *sf.* || apostolat, *sm.* Հարք Առաքելութեան (Լազարեանք), pères de la Mission (les Lazaristes).

ԱՌԱՔԵԼՕՐԷՆ, V. Առաքելաբար։ [*adv.* *Vivre* —.

ԱՌԱՔԻՆԱԲԱՐ, vertueusement,

ԱՌԱՔԻՆԱԿԱՆ, vertueux, euse, *adj.*

ԱՌԱՔԻՆԱՆԱԼ, être vertueux.

ԱՌԱՔԻՆԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, rendre vertueux, *va.* [*adj.*
ԱՌԱՔԻՆԱՒՈՐ, vertueux, euse,
ԱՌԱՔԻՆԻ, vertueux, euse, bon, *m.* bonne, *f. adj.* Այր (մարդ) —, homme vertueux, homme de bien. V. Առաքինութիւն։ — լինել, ըլլալ, V. Առաքինանալ։
ԱՌԱՔԻՆՈՒԹԻՒՆ, vertu, *sf.* Արտաքնայարդար —, — apparente. —ք, les —s, les biens de l'âme. Առաքինութեանը վրայ պարծիլ, se draper dans sa vertu. Մոլութենէ սոսկալ եւ —ը սիրել՝ իմաստնոյն հեշտութիւնն է, l'horreur du vice et l'amour de la — sont les délices du sage.
ԱՌԱՔԻՉ, expéditeur, trice, *s.*
ԱՌԱՔՈՒՄ, } envoi, *sm.* || mis-
ԱՌԱՔՈՒՄՆ, } sion, *sf.* — վաճառաց, expédition de marchandises. — դրամոյ, remise d'argent.
ԱՌԳԻՆ. échantillon, *sm.*
ԱՌԳՆՈՂ, courtier, *sm.*
ԱՌԵՂԾԱՆԵԼ, deviner, *va.*
ԱՌԵՂԾՈՒԱԾ, énigme, *sf.*
ԱՌ ԵՐԲ, à quand? *adv.* [*va.*
ԱՌԵՒԱՆԳԵԼ, enlever, ravir,
ԱՌԵՒԱՆԳՈՒԹԻՒՆ rapt, enlèvement, ravissement, *sm.*
ԱՌ ԵՒ ԱՊՈՒՌ, butin, *sm.*
ԱՌ ԵՒ ԳՆԱՑ ԱՌՆԵԼ, emporter, entraîner, *va.*
ԱՌԵՒՏՈՒՐ, V. Տուրեւառ։
ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ, commercial, ale (*pl. commerciaux*), *adj.*
ԱՌԷՋ }
ԱՌԷՃ } (Երէլ), chaine, *sf.*
ԱՌԸՆԹԵՐ, près de, auprès de, à côté de, *prép.* || auprès de, *adv.* || attenant, ante, *adj.*
ԱՌԸՆԹԵՐԱԳՐԵԼ, apostiller, *va.* [sition, *sf.*
ԱՌԸՆԹԵՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, appo-
ԱՌԹԵԼ, donner lieu à, être cause, occasionner, causer, faire, *vv.* || traiter, *vn.*

ԱՌԹԻՉ, occasionnel, elle, *adj.*
ԱՌԺԱՄԱՅՆ, à l'instant, dans l'instant, pour le moment, sur-le-champ, *adv.*
ԱՌ ԺԱՄԱՆԱԿ ՄԻ, pour un temps, temporairement, provisoirement, *adv.*
ԱՌԺԱՄԱՆԱԿԵԱՅ, provisoire, provisionnel, elle, temporaire, *adj.*
ԱՌԺԱՄԵԱՅ, provisoire, *adj.*
ԱՌ Ի, pour, à, *prép.*
ԱՌԻԳԱԾ, (ֆրօ-թէլ), tablier, *sm.* — *de cuisine, de maçon. Le — de peau d'un sapeur* (ռամիկերայ). — *à dentelle, de taffetas* (դիպակ). — *rouge, noir.*
ԱՌԻԹ, négociatrice d'un mariage, *sf.* || médiateur, trice, *s.* || cause, *sf.* || occasion, *sf.* — լինել, ըլլալ, être cause. — տալ, procurer, fournir l'occasion de, donner occasion de. Ասի երբեմն — կռուոյ վէճի, cela donne quelquefois occasion à une dispute. Երէ յարմար —ն հասնի, նեղկայանայ, si le cas y échait, կամ le cas échéant.
ԱՌ ԻՄԷ՞ (ինչէն, ինչու), pourquoi? *adv.* [*adv.*
ԱՌ Ի՞ՆՉ (ինչո՞ւ), pourquoi?
ԱՌԻՆՉՈՒՆԱԿ, relatif, ive, *adj.*
ԱՌԻՒԾ (մսակեր [carnivore] չորքոտանի մ'է.), lion, *sm.* — ծովային, — marin. Մատակ էգ —, lionne, *sf.* Կորիւն —ու, —ի ձագ, V. Առիւծակորիւն։ —ը կը մռնչէ, կը գոչէ, le — rugit.
ԱՌԻՒԾԱԲԱՐ, comme un lion, *adv.*
ԱՌԻՒԾԱԳԻ (կամրածաղիկ տունկ մ'է), queue-de-lion, léonure կամ léonurus, *sm.*
ԱՌԻՒԾԱԽՈՏ, orobanche, *sf.*
ԱՌԻՒԾԱԿՈՐԻՒՆ, le petit d'un lion, lionceau, *sm.*

1. **ԱՌԻՔ** ([illegible]), plancher, *sm.*
2. **ԱՌԻՔ** ([illegible]), galetas, *sm.*

ԱՌԼՆՈՒԼ, combler, *va.*

ԱՌԼՑԵԱԼ, plein, eine, nourri, ie, *adj.* — հասկ, épi grenu.

ԱՌԿԱԽԵԱԼ, suspendu, ue, *adj.*

ԱՌԿԱԽԵԼ, suspendre, *va.*

ԱՌԿԱԽԻՉ, suspenseur, *adj. m.*

ԱՌԿԱԽՈՒՄ, **ԱՌԿԱԽՈՒՄՆ**, } suspension, *sf.*

ԱՌԿԱՅԾԵԱԼ. — բոց, flamme expirante. — ձայն, զօրութիւն, voix, force mourante.

ԱՌԿՑԵԱԼ, joint, ointe, *adj.*

ԱՌ ՀԱՍԱՐԱԿ, en général, généralement, usuellement, *adv.*

ԱՌՀԱՒԱՏՉԵԱՅ, gage, *sm.*, arrhes, *sfp.* || témoignage, *sm.*

ԱՌՁԵՌՆ, portatif, ive, *adj.* — բառարան, dictionnaire —. — մատենիկ, manuel, enchiridion (ἐγχειρίδιον), *sm.*

ԱՌՆ; mouflon, *sm.*

ԱՌՆԱԲԱՐ, virilement, *adv.*

ԱՌՆԱԶԷՆ, armure, *sf.*

ԱՌՆԱԿՈՅՍ, fiancée, *sf.*

ԱՌՆԱԴԱՏԿԵՐ, statue, *sf.*

ԱՌՆԱՊԷՍ, V. Առնաբար։

ԱՌՆԱՑԻ, viril, ile, *adj.* Այս կինն — զգեստ հագած էր, cette femme portait des habits d'homme, était en homme. — անդամ, membre viril, pénis ([illegible]), *sm.*, verge, *sf.*

ԱՌՆԵԼ, faire, *va.* || rendre, *va.*

ԱՌՆԵԼԻ, faisable ([illegible]), *adj. Cela est, n'est pas* —.

ԱՌՆԵԼԻՔ, actif, *sm.* Մէկուն հետ — տալիք ունենալ, avoir un compte avec quelqu'un.

ԱՌՆԷՏ, mammifère (ստնաւոր) rongeur qui dort durant tout l'hiver, loir, *sm.*

ԱՌՆԻ, viril, ile, *adj.* — անդամ, membre viril, pénis ([illegible]), *sm.*, verge, *sf.*

ԱՌՆԼԻՔԱՒՈՐ, créancier, ière, *s.*

ԱՌՆԽՕՍՈՒԹԻՒՆ (նշանտուք), fiançailles, *sfp.*

ԱՌՆՈՂ, preneur, euse, *s.*

ԱՌՆՈՒԹԻՒՆ, virilité, *sf.*

ԱՌՆՈՒԼ, prendre, recevoir, *va.* || saisir, *va.* || enlever, *va.* || pêcher, *vn.* — տանիլ, emporter, emmener ([illegible]), *va.* Զկայ —, կանգ —, s'arrêter, *vpr.*, demeurer, *vn.* Կէս ճամբան կանգ —, s'arrêter à mi-chemin, կամ en beau chemin. Վար —, baisser, *va.* Վերստին —, նորէն —, ետ —, prendre de nouveau, reprendre, *va. Vous me reprochez vos bienfaits, reprenez-les.* Օդ —, prendre l'air. Իր վրայ —, prendre pour soi, prendre sur son compte. — մէկն (ամուսնութեան), demander en mariage. Քոյրս — կ'ուզէ, il demande ma sœur en mariage. Ձեռք մ' — (խաղի մէջ), lever les cartes, la main, faire la main. Միասին, միատեղ առնլով, en y comprenant, y compris (Այս բառն անփոփոխ է, երբ գոյականէ յառաջ է, ինչ. *y compris* la voiture, *y compris* les femmes. Իսկ երբ գոյականէ ետք է, *սեռիւ եւ թուով* կը համաձայնի անոր հետ, ինչպէս. la voiture *y comprise*, les femmes *y comprises*.). Տուր որ առնուս, donnant donnant, կամ en donnant donnant.

ԱՌՆՈՒԻԼ, se prendre, *vpr.* || prendre une chose sérieusement.

ԱՌՆՉԱԿԻՑ, corrélatif, ive, *adj.*

ԱՌՆՉՈՒԹԻՒՆ, corrélation, *sf.*

ԱՌՈԳԱՆԵԼ, rajeunir, *vn.*

ԱՌՈԳԱՆՈՒԹԻՒՆ, prosodie, *sf.*

ԱՌՈԳԱՑՈՒՆԵԼ, rajeunir, *va.*

ԱՌՈԳՈՒԹԻՒՆ, fraîcheur, verdeur, vigueur, vie, *sf.*

ԱՌՈՂ, preneur, euse, *s.*

ԱՌՈՂՋ, sain, *m.* saine, *f.*, gaillard, arde, *adj.* — լինել, ըլ-

լալ, se porter bien, être en bonne santé. Աղէկ, ողջ — է, il (elle) se porte bien, il (elle) est en bonne santé. — կ'երեւիք, vous avez l'air de vous bien porter. — միտք, bon sens, *sm.*, raison, *sf.* *Discours plein de raison.* — մտօք, V. Առողջմտութեամբ։

ԱՌՈՂՋԱԲԱՆ, hygiéniste, *sm.*

ԱՌՈՂՋԱԲԱՆԱԿԱՆ, hygiénique, *adj.* [ne, *sf.*

ԱՌՈՂՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, hygiè-

ԱՌՈՂՋԱԳԻՐ, patente, *sf.* Մաքուր —, — nette. Անմաքուր —, — brute. [*f.*, sanitaire, *adj.*

ԱՌՈՂՋԱԿԱՆ, sain, *m.* saine,

ԱՌՈՂՋԱՆԱԼ, guérir, *vn.*, se guérir, *vpr.*, recouvrer la santé.

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀ, hygiénique, *adj.*

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ, sanitaire, *adj.* || hygiénique, *adj.* [*adj.*

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԻԿ, hygiénique,

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, hygiène, *sf.*

ԱՌՈՂՋԱՑՈՒՆԵԼ, guérir, rendre la santé, la guérison, *va.*

ԱՌՈՂՋԱՑՈՒՑԻՉ, salutaire, *adj.* [ment, *adv.*

ԱՌՈՂՋՄՏՈՒԹԵԱՄԲ, saine-

ԱՌՈՂՋՄՏՈՒԹԻՒՆ, santé d'esprit.

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ, santé, guérison, *sf.* Իւր առողջութեանը խնամք տանիլ, se conserver, *vpr.* Առջի —ը գտնել, se rétablir, *vpr.* Քաջառողջ, քաջագուարթ, քաջածաղիկ, զուարթածաղիկ —, une santé florissante. Տկար —, une santé frêle. Խանգարեալ —, une santé délabrée. Զօրաւոր — ունի, il est affligé d'une santé robuste. Աղէկ — մը կը վայելէ՞ք, jouissez-vous d'une bonne santé?

ԱՌՈՅԳ, frais, *m.* fraîche, *f.*, vigoureux, euse, vif, *m.* vive, *f.*, gaillard, arde, *adj.* [թիւն։

ԱՌՈՅԳՈՒԹԻՒՆ, V. Առոգու-

ԱՌՈՑՈԳ, séparé, ée, isolé, ée, particulier, ière, *adj.* || à part, [*adv.*

ԱՌՈՑՈԳԻ, isolément, *adv.*

ԱՌՈՒ, ruisseau, *sm.* || canal, *sm.*, saignée, *sf.* || naville, *sf.* — արեան, ruisseau de sang.

ԱՌՈՒԱԿ, petit ruisseau, *sm.* || rigole, *sf.* [—ի—ք), *sm.*

ԱՌՈՒԱՀԱՆՔ, aqueduc (—ջ-

ԱՌՈՒԳՆԱՑՔ ԱՌՆԵԼ, ravir, *va.*

ԱՌՈՒԳՈՒԹԻՒՆ, V. Առոգութիւն։

1\. **ԱՌՈՒՄՆ**, prise, *sf.* || acception, *sf.* — (բերդի), enlèvement, *sm.* [(կին), *sf.*

2\. **ԱՌՈՒՄՆ** (—ծք), leınme

ԱՌՈՒՆԿՆԱՌ (ռամկ), délateur, trice, rapporteur, euse, *s.*

1\. **ԱՌՈՒՈՑՑ** (երեքտերեւեան խոտ մը. բուսբ.), trèfle, *sm.*

2\. **ԱՌՈՒՈՑՑ** (խաղի թղթի գոյներէն մին. թղթախ.), trèfle *sm.*

ԱՌՈՒՈՒՏԱԿ, **ԱՌՈՒՈՒՏԱԶԵՐ**, (առուուտի տերեւոյ ձեւով ճարտարապետական զարդ մը), trèfle, *sm.*

ԱՌՈՒՏՈՒՐ, V. Տուրեւառ։

ԱՌՈՒՓԱԽ ԱՌՆԵԼ, ravir, *va.*

ԱՌՋԵՒ, devant, *prép.* et *adv.*, par-devant, en-avant, *prép.* —ը, en face de, à la face de. —ի կողմանէ, կողմէն, de face, par-devant. —էն, devant, en avant. —էն երթալ, marcher en avant, devancer, précéder, *va.* —ն առնուլ, prendre le devant.

ԱՌՋԻՆԵԿ, aîné, ée, *adj.* et *s.*

ԱՌՕՐԵԱՅ, éphémère, *adj.* || quotidien, ienne, *adj.* Վաճկան, գործաւոր —, V. Օրական։ — պարէն, V. Առօրէականն։

ԱՌՕՐԷԱԿԱՆ, journalier, ière, *adj.* [dien, *sm.*

ԱՌՕՐԷԱԿԱՆՆ, le pain quoti-

ԱՌՏՈՒ, V. Առաւօտ։ Բոլոր —ն, toute la matinée. Առտուընէ ի վեր, dès le matin. Առտուընէ մինչ-

չեւ երեկոյ, depuis le matin jusqu'au soir, du matin au soir, entre deux soleils.

ԱՌՔ, avoir, actif, *sm*.

ԱՌ ՕՐ, le même jour.

1\. **ԱՍ**, V. Այս։

2\. **ԱՍ**, **ԱՍԱՐ**, (տեսակ մը պղնձի դրամ), as (--), *sm*.

ԱՍԱՑՈՒԱԾ, locution, diction, *sf*., langage, *sm*., expression, *sf*. Մակբայօրէն —, locution adverbiale. Շաղկապօրէն —, locution conjonctive. Նախադրական —, locution prépositive.

ԱՍԵԼ, V. Ըսել։

ԱՍԵԼԻ, exprimable, *adj*.

ԱՍԵՂ, **ԱՍԵՂՆ**, (իյնէ), aiguille (իյնէ), *sf*. Ծակ ասղան, V. Ողց։ — ճիւսելոյ, V. Ճաղ։ — ժամացուցի (----), — d'horloge, de montre. Աման ասղանց, V. Ասղանոց։ Ցորենիչ ասղանց, V. Ասղնարար։ Ասեղով բանիլ, V. Ասղնագործել։

ԱՍԻԱԿԱՆ, asiatique, *adj*. Ոճ —, style —. — բարք, mœurs —*s*.

ԱՍԻԱՊԵՏ, asiarque, *sm*. [*sm*.

ԱՍԻԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, asiarcat,

ԱՍԻԱՑԻ, asiatique, *adj*.

ԱՍԻԼ, V. Ըսուիլ։

ԱՍԿԻՑ, d'ici, de ce côté, par ici, de çà, *adv*. —, անկէ զատ, d'ailleurs, de plus, plus, en outre, *adv*. — անկից, de tous les côtés, çà et là, à droite et à gauche. [et *sm*.

ԱՍԿԼԵՊԵԱՆ, asclépiade, *adj*.

ԱՍԿՆ, V. Կարկեհան։

ԱՍՂԱՆԻ, fil (---), *sm*.

ԱՍՂԱՆՈՑ (----), aiguillier, étui à aiguilles, *sm*.

ԱՍՂՆԱԳՈՐԾ, brodeur, euse, *s*. — յօրինել, շինել, V. Ասղնագործել։ [նիլ), broder, *va*.

ԱՍՂՆԱԳՈՐԾԵԼ (ասեղով բա-

ԱՍՂՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, broderie, tapisserie, *sf*.

ԱՍՂՆԱՐԱՐ, aiguillier, ière, *s*.

ԱՍՂՆԵԳՈՐԾ, V. Ասղնագործ. եւ Ասղնագործութիւն։

ԱՍՂՈՒԿ (տեսակ մը ձուկն), aiguille (----), *sf*. [me, *sm*.

ԱՍՈՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, syriacis-

ԱՍՈՐԱԿԱՆ, syriaque, *adj*.

ԱՍՈՐԵԱԿ (----), roquette, *sf*. [Ասորի լեզու։

ԱՍՈՐԵՐԷՆ, syriaque, *adj*. V.

ԱՍՈՐԻ, syriaque, *adj*. || syrien, ienne, *adj*. — լեզու, syriaque, *sm*.

ԱՍՈՐՆԱԿԱՆ, syrien, ienne, *adj*.

ԱՍՈՐՆԵԱՑ, syrien, ienne, *adj*.

ԱՍՈՒԵԱԿ, flanelle, *sf*.

ԱՍՈՒԵԱՑ, de laine, *adj*. — գուլպայ, un bas de laine.

ԱՍՈՒԵԳՈՐԾ, fabricant de drap, drapier, *sm*. [*sf*.

ԱՍՈՒԵԳՈՐԾԱՆՈՑ, draperie,

ԱՍՈՒԵՂ, laineux, euse, *adj*. || drapé, ée, *adj*. [drap, drapier, *sm*.

ԱՍՈՒԵՎԱՃԱՌ, marchand de

ԱՍՈՒԻ, drap, *sm*. — ուղտամազքով (vigogne), carmeline, *sf*.

ԱՍՈՒԻՔ, lainage, *sm*., draperie, *sf*.

ԱՍՈՒՆ, raisonnable, *adj*.

ԱՍՈՒՊ, étoile filante, tombante, *sf*. [harnachement, *sm*.

ԱՍՊԱԶԷՆ, harnachement, en-

ԱՍՊԱԶԻՆԵԼ, harnacher, enharnacher, *va*.

ԱՍՊԱԿ, débris, *sm*. [se, *s*.

1\. **ԱՍՊԱԿԱՆԻ**, chasseur, eu-

2\. **ԱՍՊԱԿԱՆԻ** (խումբ կամ ջոկ որսական շանց), meute, *sf*. — *de cinquante, de cent chiens*.

1\. **ԱՍՊԱՆԴԱԿ** (----), étrier, *sm*. Ոտն —ի, pied de l'—.

2\. **ԱՍՊԱՆԴԱԿ** (ոտներակի կա étrier, *sm*. [կանչակ]), étrier, *sm*.

3\. **ԱՍՊԱՆԴԱԿ** (փոքրիկ ոսկր [ա-

1\. **ԱՍՊԱՍՏԱՆ** (ախոռ), écurie, *sf*.

2\. **ԱՍՊԱՍՏԱՆ** (ձի բազմացունելու տեղ), haras (----), *sm*.

3\. **ԱՍՊԱՍՏԱՆ** (կառք, երիվարք եւ

ախոռապանք [արքայի, իշխանի]), écurie, sf. L'— du prince est partie.[sion, incursion, irruption, sf.

ԱՍՊԱՏԱԿ, excursion, inva-

ԱՍՊԱՏԱԿԵԼ, courir, va. — ի վերայ (նաւաց), courir sur, vn.

ԱՍՊԱՐ, bouclier, sm.

ԱՍՊԱՐԱԲԵԿ, pelte, sf.

ԱՍՊԱՐԱԿԻՐ, peltaste, sm.

ԱՍՊԱՐԷԶ, stade, sm. || hippodrome (էքթօդ—օմ), sm. || carrière, sf. || champ, sm. || cirque, sm. — կարդալ, կանչել, défier, jeter le gant.

ԱՍՊԱՐԻԿ, V. Ասպարաբեկ։

ԱՍՊԵՏ, chevalier, sm. || cavalier, sm.

ԱՍՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, chevalerie, sf.

ԱՍՊՆՋԱԿԱՆ, hospitalier, ière (օսբիդալիէ, իէր), adj.

ԱՍՊՆՋԱԿԱՆԵԼ, recevoir, va.

ԱՍՊՆՋԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, hospitalité (օսբիդալիդէ), sf.

ԱՍՏ, ici, adv. — եւ անդ, par-ci par-là, adv. [(հօմառ), sm.

ԱՍՏԱԿՈՍ (բարակօղ), homard

ԱՍՏԱՆԴԵԼ, détourner, va. — *le sens d'un passage, d'une loi.*

ԱՍՏԱՆՕՐ, ici, adv.

ԱՍՏԱՌ (դուբլիւր), doublure, sf. Պատել —աւ, V. Աստառել։

ԱՍՏԱՌԵԼ, doubler, va. [sm.

ԱՍՏԵՂԱԲԱՆԱԿ, astrologue,

ԱՍՏԵՂԱԲԱՇԽ, astronome, sm.

ԱՍՏԵՂԱԲԱՇԽԱԿԱՆ, astronomique, adj. [nomie, sf.

ԱՍՏԵՂԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ, astro-

ԱՍՏԵՂԱԲԱՇԽՕՐԷՆ, astronomiquement, adv.

ԱՍՏԵՂԱԳԷՏ, astrologue, sm.

ԱՍՏԵՂԱԳԻՏԱԿԱՆ, astrologique, adj. [gie, astrognosie, sf.

ԱՍՏԵՂԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, astrolo-

ԱՍՏԵՂԱԶԱՐԴ, garni, semé, parsemé d'astres, d'étoiles, étoilé, ée, constellé, ée, adj. — երկինք, ciel étoilé.

ԱՍՏԵՂԱԶԱՐԴԵԼ, garnir d'étoiles, étoiler, va.

ԱՍՏԵՂԱԿԱՆ, sidéral, ale *(pl. sidéraux), adj. Année sidérale.* astral, ale, *adj. Année astrale.* stellaire, *adj. La lumière stellaire.* [րակ), astéroïde, sm.

ԱՍՏԵՂԱԿԵՐՊ (փոքրիկ մոլո-

ԱՍՏԵՂԱՑԻՆ, V. Աստեղական։

ԱՍՏԵՂԱՆՇՄԱՐ, astrologue, sm. [trologie, sf.

ԱՍՏԵՂԱՆՇՄԱՐՈՒԹԻՒՆ, as-

ԱՍՏԵՂԱՏՈՒՆ, constellation zodiacale, sf. — կուսին, V. Կուսանակ։

ԱՍՏԵՂԱՒՈՐ, étoilé, ée, *adj.*

ԱՍՏԸՆԻՈՐՍ, monde, ce bas monde, sm.

ԱՍՏԻ, d'ici, *adv.* — եւ անտի, de côté et d'autre, à droite et à gauche.

ԱՍՏԻՃԱՆ, degré (դըկրէ), sm., marche, sf., gradin, échelon, sm. || degré, sm. — (սանդղոց), V. Սանդղամուտն։ — (շարժական սանդղոց), échelon, sm. — ձայնի, ton, sm. կէս —, demi-ton կամ semi-ton. — (ազգակցութեան), degré, sm. — (ի քննագիտութեան, յերկրաչափութեան, յաստեղաբաշխութեան), degré, sm. — պաշտօնոյ, grade, sm. — (քաղաքացութեան, իշխանութեան, եպիսկոպոսութեան), dignité, sf. — (վարդապետութեան), grade de docteur, doctorat, sm. Սուրբ —ք (քահանայութիւն [prêtrise. sacerdoce], սարկաւագութիւն [diaconat], կիսասարկաւագութիւն [sous-diaconat]), ordres sacrés. —(կառաց), marchepied, sm. Գունոց —, nuance, sf., ton, sm. —ք (զահու, սեղանոյ եկեղեցւոյ), marchepied, sm. — քան զ —, — —, — յ—է, par degrés, graduellement, *adv.* Յետին —ի, au dernier point. Այն —, այն —ի, tant,

tellement, *adv.* —էն ձգումն, զըրկումն, dégradation, *sf.* —էն ձըրգել, dépouiller d'un grade, d'une dignité, dégrader, *va.* —ներու բաժնել, V. Աստիճանել։

ԱՍՏԻՃԱՆԱԲԱՐ, par degrés, graduellement, *adv.* — աւելցնել, augmenter par degrés, graduer, *va.* *Graduer des exercices de géométrie.*

ԱՍՏԻՃԱՆԱԳԻՐ, grade, *sm.*

ԱՍՏԻՃԱՆԱՒՈՐ, gradué, ée, graduel, elle, *adj.*; gradé, *adj. m.* || gradué, *sm.*

ԱՍՏԻՃԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, gra- [dualité, *sf.*

ԱՍՏԻՃԱՆԵԱԼ, graduel, elle, *adj.*

ԱՍՏԻՃԱՆԵԼ (աստիճաններու [բաժնել), graduer, *va.*

ԱՍՏԻՃԱՆՈՒՄ, } gradation,
ԱՍՏԻՃԱՆՈՒՄՆ, } *sf.* || graduation, *sf.*

ԱՍՏԻՔ, les choses d'ici-bas. — (երիտասարդութեան), fraîcheur, *sf.*

ԱՍՏՂ, astre, *sm.*, étoile, *sf.* — տուընջեան (արեգակն), l'astre du jour (le soleil). — գիշերոյ (լուսին), l'astre de la nuit (la lune). — առաւօտու, étoile du matin, du berger, venus (Վէնէ—), lucifer, *sf.* Թափեալ, սլացեալ, սահեալ, բռիչ —, V. Ասուպ։ Բեւեռային —, étoile polaire. Գիսաւոր, ստնաւոր, ագեւոր —, V. Վարսամ։ Աստեղք, les astres, les étoiles, les feux du firmament, de la nuit. Անխարդաց, անմոլար, բեւեռեալ, հաստատուն աստեղք, les étoiles fixes, կամ լոկ les fixes, *sfp.* Մոլորակն. մոլար, զնայուն, շարժուն աստեղք, les étoiles errantes, les planètes.

ԱՍՏՂԱԲԱՇԽ, astronome, *sm.*

ԱՍՏՂԱԲԱՇԽԱԿԱՆ, astronomique, *adj.*

ԱՍՏՂԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ, astro- [nomie, *sf.*

ԱՍՏՂԱԳԷՏ, astronome, *sm.*

ԱՍՏՂԱԳԻՏԱԿԱՆ, astrologique, astronomique, *adj.*

ԱՍՏՂԱԳԻՏՕՐԷՆ, astronomiquement, *adv.*

ԱՍՏՂԱԳԷՏ, astrologue, *sm.*

ԱՍՏՂԱԳԻՏԱԿ, astrolabe, *sm.*

ԱՍՏՂԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, astrologie, *sf.*

ԱՍՏՂԱԾԱՂԻԿ, aster, *sm.*, [stellaire, *sf.*

ԱՍՏՂԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, sidération, *sf.*

ԱՍՏՂԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, astro- [mancie, *sf.*

ԱՍՏՂԱՄՈԳ, astrologue, *sm.*

ԱՍՏՂԱՄՈԳՈՒԹԻՒՆ, astrologie, *sf.*

ԱՍՏՂԱՅԻՆ, astral, ale, *adj.*

ԱՍՏՂԱՆՇԱՆ, astérisque, *sm.*; étoile, *sf.*

ԱՍՏՂԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, astro- [lâtrie, *sf.*

ԱՍՏՂԱՔԱՐ ([illegible]), aventurine, *sf.*

ԱՍՏՂԻԿ, vénus (Վէնէ—), *sf.* || déesse de la beauté, Vénus, *sf.*

ԱՍՏՂԿԵԱՆ, vénérien. ienne, *adj.* — հիւանդութիւն, ախտ, maladie vénérienne, mal vénérien.

ԱՍՏՈՒԱԾ, Dieu, Seigneur, l'Être suprême, souverain, l'Être des êtrs, Éternel, *sm.*, divinité, *sf.*, le Dieu très haut, կամ գոյականօրէն le Très-Haut, le Père des lumières, le Père céleste, le Saint des saints, le soleil de justice. Աստուած (բուն գրոց սրբոց), l'Ancien des jours. Հայր —, Dieu le Père, le Père, le Père éternel. Ամենաբարին —, le bon Dieu. Ողորմած —, miséricorde.— վրէժխնդիր, Dieu des vengeances. — չընէ, à Dieu ne plaise que. — չընէ որ ձեր վարմունքը պարսաւեմ, à Dieu ne plaise que je blâme votre conduite! — տար, plût à Dieu que, plût au ciel que, fasse le ciel que. — տար որ հոն եղած ըլլայի, plût à Dieu que j'y eusse été! — տայ որ այսպիսի չա-

ըիք չի պատահի ձեզի, fasse le ciel que pareil malheur ne vous arrive jamais! — տայ (կ'ըսուի աղքատի), Dieu vous assiste, Dieu vous soit en aide. Տէր —, — իմ, mon Dieu ! bon Dieu ! grand Dieu ! — վկայ, devant Dieu, sur mon Dieu. Փառք Աստուծոյ, Dieu merci. Աստուծով, յառաջ —, par Dieu, Dieu aidant, s'il plaît à Dieu. Օրհնեալ է —, Dieu soit loué. — ողորմի հոգւոյն, Dieu veuille avoir son âme. Աստուծոյ պատժին գամ (աչքս կուրնայ), Dieu me damne.

ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆ, théologien, *sm.* Դպրոցական —, scolastique, *sm.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆԱԲԱՐ, V. Աստուածաբանօրէն ։

ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆԱԿԱՆ, théologique, *adj.* — (առաքինութիւնք, որ են հաւատք, յոյս, սէր), théologale, *adj. f.* Ուսումն —, étude —.

ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, théologie, *sf.* Դպրոցական —, scolastique, *sf.* Ուսանող աստուածաբանութեան, théologien, *sm.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆՕՐԷՆ, théologiquement, *adv.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱԴԱՒԱՆ, théiste, *adj.* || théiste, *s.* [iste, *adj.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱԴԱՒԱՆԱԿԱՆ, thé-

ԱՍՏՈՒԱԾԱԴԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ, théisme, *sm* [*adj. s.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՋԵՐՄ, sacrilège,

ԱՍՏՈՒԱԾԱԽՕՍ, théologien, [*sm.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՄԱՆ, théiste, *s.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ, la connaissance de Dieu, *sf.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆՈՒԹԻՒՆ, théogonie, *sf.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ, V. Աստուածամայր ։ Ծառայ սրբոյ Աստուածածնին (անուն կրօնաւորաց պաշտօնասիրաց սրբոյ կուսին), servite, *sm.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱԿԱՄԱՐ, arc-en-ciel (*pl.* des *arcs-en-ciel*), *sm.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱԿԱՆ, devin, ine, *adj.* [*sm.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՀԱՅՐ, père de Dieu,

ԱՍՏՈՒԱԾԱՄԱՅՐ, mère de Dieu, *sf.* [Dieu, *sm.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՄԱՐԴ, l'Homme-

ԱՍՏՈՒԱԾԱՄԱՐԴԱՍԷՐ, théophilanthrope, *sm.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՄԱՐԴԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ théophilanthropie, *sf.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ (ի յունուարի 6), jour des Rois, *sm.*, épiphanie (6 janvier), *sf.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ, devin, ine, *adj.* [té, *sf.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, divini-

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉ, inspiré de Dieu, *adj.* — Գիրք, la sainte Écriture, Bible, *sf.* [chite, *sm.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՋԱՐՋԱՐ, théopas-

ԱՍՏՈՒԱԾԱՊԱՇՏ, pieux, euse, religieux, euse, *adj.* [*adv.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՊԷՍ, divinement,

ԱՍՏՈՒԱԾԱՍՊԱՆ, déicide, *adj.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, déicide, *sm.* [տուածտեսութիւն ։

ԱՍՏՈՒԱԾԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, V. Աս-

ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, dieudonné, *sm.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, apothéose, déification, *sf.* [tion, *sf.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՐՈՒԹԻՒՆ, déifica-

ԱՍՏՈՒԱԾԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, mettre au nombre, au rang des dieux, déifier, diviniser, apothéoser, *va.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՑՈՒՄՆ, } apo-
ԱՍՏՈՒԱԾԱՑՈՒՑՈՒՄՆ, } théose, déification, *sf.*

ԱՍՏՈՒԱԾԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, connaissance de Dieu, *sf.* [*s.*

ԱՍՏՈՒԱԾԵԱՆ, déiste, *adj.* et

ԱՍՏՈՒԱԾԵՂԷՆ, divin, ine, *adj.*— արդարութիւն, théodicée, *sf.*

ԱՍՏՈՒԱԾԸՄՊԵԼԻ, V. Նեկտար ։

ԱՍՏՈՒԱԾԻՄԱՍՏ, théosophe, *sm.* [sophique, *adj.*

ԱՍՏՈՒԱԾԻՄԱՍՏԱԿԱՆ, théo-

ԱՍՏՈՒԱԾԻՄԱՍՏՈՒԹԻՒՆ, théosophie, *sf*.

ԱՍՏՈՒԱԾԻՄԱՍՏ, théosophe, *sm*.

ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆԱԿԱՆ, théologique, *adj*. [gie, *sf*.

ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, théologie, *sf*.

ԱՍՏՈՒԱԾՈՐԴԻ, fils (ֆիւ, բաս Լիգրէի ֆի) de Dieu, *sm*.

ԱՍՏՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ, divinité, *sf*. || déité, *sf*.

ԱՍՏՈՒԱԾՈՒՀԻ, déesse, *sf*.

ԱՍՏՈՒԱԾՈՒՐԱՑ, athée, *sm*.

ԱՍՏՈՒԱԾՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, piété, religion ([illegible]), *sf*. Աստուածպաշտութեամբ, pieusement, religieusement, *adv*. [tique, *adj*.

ԱՍՏՈՒԱԾՊԵՏԱԿԱՆ, théocratique, *adj*.

ԱՍՏՈՒԱԾՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, théocratie ([illegible]), *sf*.

ԱՍՏՈՒԱԾՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, amour de Dieu, charité, *sf*.

ԱՍՏՈՒԱԾՏԵՍՈՒԹԻՒՆ. Երանական —, intuition, vision, *sf*.

ԱՍՏՈՒԱԾՈՑՔՆ, les choses de Dieu, *sfp*. [Dieu, *adj*.

ԱՍՏՈՒԱԾՕՐՀՆԵԱԼ, béni de Dieu, *adj*.

ԱՍՏՈՒՍՏ (ասկից), d'ici, *adv*.

ԱՍՏՐՈԼԱԲՈՆ (աստեղաց բարձրութիւնը չափելու գործիք), astrolabe, *sm*.

ԱՍՐ, toison, laine, *sf*. — ուղտամազոյ (vigogne), carmeline, *sf*.

ԱՍՐԱԲԵՐ, à laine, *adj*. *Bêtes à laine*.

ԱՍՐԱԲՈՅՍ, lanifère, *adj*.

ԱՍՐԱԳՈՐԾ, ouvrier, ouvrière en laine, lainier, ière, *s*.

ԱՍՐԱԼԻՑ, laineux, euse, *adj*.

ԱՍՐԱՄԱՆՈՑ, filature de laine.

ԱՍՐԱՎԱՃԱՌ, celui, celle qui vend de la laine. [*à laine*.

ԱՍՐԱՐԱՐ, à laine, *adj*. *Bêtes à laine*.

ԱՍՐԵՂԷՆ, de laine, *adj*.

ԱՍՓԱԼՏ, asphalte, *sm*.

ԱՏԱԿ, capable, fait, *m*. faite, *f*. *adj*. *Cet homme n'est pas fait pour un pareil emploi. Cette nouvelle était faite, bien faite pour l'affliger*. — լինել, ըլլալ, être en état de, être capable de, pouvoir, *v. a.* et *n*.

ԱՏԱՂՁ (գլխաւոր մասունք [նաւի, բանաստեղծութեան]), charpente, *sf*. V. Ատաղձք։

ԱՏԱՂՁԱԳՈՐԾ ([illegible]), charpentier, *sm*. — շինուած, charpenterie. *sf*.

ԱՏԱՂՁԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, art du charpentier, charpenterie, *sf*.

ԱՏԱՂՁԱՐԱՆ, chantier, *sm*.

ԱՏԱՂՁՔ ([illegible]), charpente, *sf*., ais ([illegible]), *sm*.

ԱՏԱՄԱՀԱՆ, V. Ատամնահան։

ԱՏԱՄԱՆՑ, dentaire, *adj*. [*va*.

ԱՏԱՄԱՏԵԼ (խածնել), mordre, *va*.

ԱՏԱՄՆ (ակռայ), dent, *sf*. Հերձանող ատամունք, V. Հերձատամունք։ Շնիկ ատամունք, V. Շնատամունք։ Վերջին ատամունք ծամելեաց, V. Աղորիք կամ Լեստամունք։ Իմաստութեան, զգօնութեան ատամունք, —s de sagesse. Ատամունք սղոցի, les —s d'une scie. Առնուլ ատամանց, agacer les —s. Ցաւ ատամանց, mal de —s, *sm*., odontalgie, *sf*.

ԱՏԱՄՆԱԲԱՆ, odontologiste, *sm*. [logie, *sf*.

ԱՏԱՄՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, odontologie, *sf*.

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ, dentiste, *adj*. *Chirurgien* —. || dentiste, *sm*.

ԱՏԱՄՆԱԽԻԼ ԱՌՆԵԼ (ակռաները խլել), arracher les dents, édenter, *va*.

ԱՏԱՄՆԱԽՈՌ, brèche-dent (*pl. des brèche-dents)*, *adj*. et *s*.

ԱՏԱՄՆԱԿԵՐՊ, odontoïde, *adj*.

ԱՏԱՄՆԱԿՏՈՒՑ (տեսակ մը թռչնոց), dentirostre, *sm*.

ԱՏԱՄՆԱԿՐԿԻՏ, cure-dent (*pl. des cure-dents)*, *sm*.

ԱՏԱՄՆԱՀԱՆ ([illegible]), odontagogue, pélican, *sm*.

ԱՏԱՄՆԱՁԵՒ, dentelé, ée, den-

tiforme, odontoïde, *adj.* — գործել, ընել, faire des entailles (փորուածք) en forme de dents, denteler, *va.* — Խանդակ, dentelure, *sf.* — գործուածք, crénelure, *sf.* — կտրատանք, կտրածք, dentelure, crénelure, *sf.*

ԱՏԱՄՆԱՅԻՆ, dentaire, dental, ale, *adj.* — Նշանագիր, des lettres dentales. *D, F, sont des lettres dentales.*

ԱՏԱՄՆԱՇԱՐ, dentier, *sm.*

ԱՏԱՄՆԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, mal de dents, *sm.*, odontalgie, *sf.* Փարատիչ ատամնացաւութեան (դեղ), odontalgique, *adj.* et *sm.*

ԱՏԱՄՆԱՒՈՐ, dentelé, ée, denticulé, ée, *adj.* — անիւ, roue dentée. — տերեւ, feuille dentée. — գործել, ընել, V. Ատամնաձեւ գործել։

ԱՏԱՄՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, dentition, *sf.*

ԱՏԱՄՆԱՓՈՇԻ, dentifrice, *adj.* et *sm.*

ԱՏԵԱՆ, tribunal (*pl.* des *tribunaux*), le sanctuaire des lois, de la justice, *sm.* || assemblée, *sf.* — խորհրդոյ, conseil, *sm.* — (ըստ Նախնեաց), cour, *sf.* Թագաւորազոյն — (ըստ արդեաց), cour, *sf.* — Խոստովանութեան, V. Խոստովանոց։ — եկեղեցւոյ, եկեղեցական, le for ecclésiastique. Աստուածական —, le tribunal de Dieu. — եկեղեցական դատաւորի, tribunal de l'official, officialité, *sf.* Հոգեւոր, ներքին — (իշխանութիւն Եկեղեցւոյ ի վերայ հոգւոց), le for intérieur (autorité que l'Église exerce sur les âmes). Գաղտնի — (հաստատեալ ի Մեծէն Կարոլոսէ), tribunal secret (établi par Charlemagne), vehme կամ Wehme (վէմ), *sf.* Թագիզու խորհրդարանին դպրաց —, V. Թաքիթի։ — հաւատաքննութեան (ի Հռոմ), la saint-office (à Rome). Արտաքին; աշխարհական —, le for extérieur. Խնդրահայցոյն — դատաստանի, Նախնական —, tribunal de première instance. Վերին —, présidial, *sm.* Վերին ատենի, présidial, ale (*pl. présidiaux*), *adj.* Ոճրագործութեան —, cour d'assises, tribunal criminel. Վճռաբեկ —, cour de cassation. Քաղաքական յանցանաց —, tribunal civil. Զինուորական —, cour martiale ([illegible]).

ԱՏԵԼ, haïr ([illegible]), *va.* — չարաչար, détester, *va.* Մահու չափ —, սաստիկ —, — à mort.

ԱՏԵԼԻ, odieux, euse, haïssable ([illegible]), *adj.* || haï, ie, détesté, ée, *adj.* Հպարտ անձ մը միշտ — է, une personne fière est toujours haïssable. Մոլութիւնն — է, le vice est haïssable. — ինչ, odieux, *sm.* — կերպով, odieusement, *adv.*

ԱՏԵԼՈՒԹԻՒՆ, haine ([illegible]), horreur ([illegible]), *sf.* Սաստիկ —, aversion, *sf.* Անհաշտ, անհաշտական —, haine irréconciliable, implacable. Առ ատելութեան (ատելութեան համար, պատճառաւ), par aversion, en haine de, *prép.* Մէկու մը դէմ կատարեալ — ունենալ, ne pouvoir sentir quelqu'un. — զգալ մէկուն համար, concevoir de la haine, de l'aversion pour quelqu'un.

ԱՏԵՆ, temps, *sm.* — —, de — en —, de — à autre, de fois à autre, de loin en loin. — մը, quelque —, une fois, autrefois. —օք, —ով, au temps passé, jadis, autrefois. —ը, pendant, durant, sous, *prép.* Ձմեռուան —ը, մինչ ցուրտը սաստիկ էր, զինուորները բանակները կը թողուին եւ կուգային, ամառուան —ը մինչ բանակները կը մնային. pendant l'hiver, lorsque le froid était rigoureux, les soldats quit-

taient le camp ([illegible]) et venaient à la ville; durant l'été ils restaient toujours dans le camp. Երկայն —, երկար —, longtemps, longuement, *adv.* Մինչեւ այն —ը, jusque-là, en attendant. Քիչ —ւան մէջ, քիչ —էն, en peu de —, dans peu, sous peu, prochainement. Նոյն —ն, à կամ dans l'instant, *adv.* Որչափ — որ, tant que. Ուշ —, tard, sur le tard. Ուրիշ —, une autre fois. Քիչ մ' —, tant soit peu.

ԱՏԵՆԱԲԱՆ, orateur, *sm.*

ԱՏԵՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, discours, *sm.*, action, *sf.*

ԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ([illegible]), compte rendu, *sm.*

ԱՏԵՆԱԴՊԻՐ, secrétaire, *sm.* Դիւան ատենադպրի, secrétariat, *sm.* *Le — d'une ambassade.* [*sf.*

ԱՏԵՆԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆ, chicane,

ԱՏԵՆԱԿԱԼ, magistrat, pair, *sm.* —ք, corps entier des magistrats, magistrature, *sf.* — կին, pairesse, *sf.* [ture, pairie, *sf.*

ԱՏԵՆԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, magistra-

ԱՏԵՆԱԿԱՆ, juridique, judiciaire, *adj.*

ԱՏԵՑՈՂ, haineux, euse, *adj.*

ԱՏԻԿԵԼ, pouvoir, *va.*

ԱՏԼԱՍ, atlas ([illegible]), *sm.*

ԱՏՈՒԻԼ, être haï.

ԱՏՈՔԱՃԱՏ, nourri, ie, *adj.*

ԱՏՏԻԿԱԿԱՆ, attique, *adj.*

ԱՏՏԻԿԵԱՆ, attique, *adj.* — աղ, sel —.

ԱՏՏԻԿԵՑԻ, attique, *adj.*

ԱՏՐԱԳՈՅՆ, ardent, ente, *adj.* — երկաթ, fer rouge.

ԱՏՐԱՇԷԿ, V. Ատրագոյն։ — երկաթ, fer ardent. — առնել, ընել, chauffer au rouge.

ԱՏՐՃԱՆԱԿ ([illegible]), pistolet, *sm.* Բազմհարուածեան —, V. Բազմակ (2)։ Վոլտայեան — (ըստ ընազիտաց), — de Volta.

ԱՐԱԲԱԳԷՏ, arabisant, *sm.*

ԱՐԱԲԱԿԱՆ, arabe, arabique, *adj.* — ճարտարապետութիւն, architecture arabesque.

ԱՐԱԲԱՁԵՒՔ, arabesques, *sfp.*

ԱՐԱԲԱՑԻ, arabe, *adj.* || arabe, *sm.* *C'est un vrai —.*

ԱՐԱԲԵՐԷՆ, arabe, *adj.* || l'arabe, *sm.* — լեզու, la langue —.

ԱՐԱԲԵՆԻՔ, arabesques, *sfp.*

ԱՐԱԲԻՈՑ, arabique, *adj.*

ԱՐԱԳ, vite, prompt, ompte ([illegible]), leste, agile, *adj.* — հոտոտելիք, odorat fin. — լսելիք, ouïe fine. — բաղխումն երակի, pouls fréquent. — —, —ս, — ընթացքով, rapidement, avec vitesse, vitement, agilement, rondement, *adv.*

1\. **ԱՐԱԳԱԳՆԱՑ**, rapide, *sm.*

2\. **ԱՐԱԳԱԳՆԱՑ**, prompt, ompte ([illegible]), *adj.*

ԱՐԱԳԱԳՈՅՆ, au plus vite.

ԱՐԱԳԱՄԻՏ, intelligent, ente, *adj.* *Cet enfant est fort —. Ce chien est très —.*

ԱՐԱԳԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, vivacité, *sf.*

ԱՐԱԳԱՊԷՍ, V. Արագ արագ։

ԱՐԱԳԸՆԹԱՑ, prompt, ompte ([illegible]), *adj.* — (քայլ, գնացք), diligent, ente, *adj.*

ԱՐԱԳԻԼ ([illegible]), cigogne, *sf.*

ԱՐԱԳՈՏՆ, ingambe, *adj.*

ԱՐԱԳՈՒԹԻՒՆ, vitesse, promptitude ([illegible]), célérité, rapidité, agilité, *sf.* — (հոտոտելեաց, լսելեաց), finesse, *sf.* Արագութեամբ, V. Արագապէս։

ԱՐԱԾԵԼ, paître, *va.* — զհողմս (հով կլլել), se repaître de vent, *vpr.*

ԱՐԱԿԱՆ, masculin, ine, *adj.* — (անուն, սեր, եւլն. ըստ քերականաց), masculin, ine, *adj.* — սեռ (ի քերականութեան), masculin, *sm*

ԱՐԱՀԵՏ, chemin, *sm.*, route, *sf.* Նեղ —, le — du paradis.

ԱՐԱՄԱԶՆԵԱՅ, arménien, ienne, *adj.* et *s.* [*sf.*

ԱՐԱՄԲԻ, une femme mariée,

ԱՐԱՏ, tache, macule, *sf.* || tache, souillure, *sf.* — (մարմնոյ), défaut, *sm.* [*adj.*

ԱՐԱՏԱՒՈՐ, défectueux, euse,

ԱՐԱՏԵԼ, tacher, *va.* || tacher, entacher, souiller, *va.* — (նոր տպագրուած թերթերը), maculer, *va.*

ԱՐԱՐ, façon, *sf.* || forme, *sf.* —ք, bien, effet, fait, *sm.*, fortune, *sf.* [*sm.* —ք, création, *sf.*

ԱՐԱՐԱԾ, créature, *sf.*, être,

ԱՐԱՐԻՉ, créateur, *sm.*

ԱՐԱՐՈՂ, poète, *sm.*

ԱՐԱՐՈՂԱԿԱՆ, cérémonial, ale *(pl. cérémoniaux)*, *adj.*

ԱՐԱՐՈՂԱՊԵՏ, maître կամ grand maître des cérémonies, cérémoniaire, *sm.*

ԱՐԱՐՈՂԱՐԱՆ, cérémonial, *sm.*

ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, cérémonie, *sf.* Արարողութեանց. V. Արարողական ։ Մատեան արարողութեանց, V. Արարողարան ։ կարգ, օրէնք եկեղեցական կամ քաղաքական արարողութեանց, cérémonial, *sm.*

ԱՐԱՐՈՒԱԾ, acte, *sm.*

ԱՐԱՐՉԱԳՈՐԾԵԼ, créer, *va.*

ԱՐԱՐՉԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, création, *sf.* [աշխարհի, création, *sf.*

ԱՐԱՐՉՈՒԹԻՒՆ, création, *sf.* —

ԱՐԲԱԾ, V. Արբեալ ։ [թիւն ։

ԱՐԲԱԾՈՒԹԻՒՆ, V. Արբեցու-

ԱՐԲԱՆԵԱԿ, satellite, acolyte, séide, *sm.* — (կնոջ), V. Հեշտապաշտօնեայ ։

ԱՐԲԱՆԵԿԵԼ, servir, *va.*

ԱՐԲԱՆԵԿՈՒԹԻՒՆ, service, *sm.* Ծնթող —(ծառայական կամակատարութիւն), valetage, *sm.* — հարկանել, V. Արբանեկել ։

ԱՐԲԵԱԼ, ivre, soûl, *m.* soûle, *f.*, enivré, ée, *adj.* Սաստիկ — (քէօր էրէօշ), ivre mort. —խնդութեամբ, ուրախութեամբ, ivre de joie. — է, il est ivre, il est dans les brindes. Երէկ — էր, il était hier joli garçon.

ԱՐԲԵՆԱԼ, s'enivrer, se griser, se soûler, *vpr.*, boire, *va.*, se prendre de vin, trop prendre de son vin, կամ լոկ en trop prendre, boire un coup.

ԱՐԲԵՑՈՂ, un sac à vin.

ԱՐԲԵՑՈՒԹԵԱՆ, bachique, *adj.* — երգ, chanson —, chanson à boire.

ԱՐԲԵՑՈՒԹԻՒՆ, ivresse, ivrognerie, *sf.*, enivrement, vin, *sm.*

ԱՐԲԵՑՈՒՆԵԼ, } enivrer, soû-
ԱՐԲԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, } ler, *va.* Քիչ մ —, griser, *va.*

ԱՐԲԵՑՈՒՑԻՉ, enivrant, ante, *adj.* *Vin enivrant. Louanges enivrantes.* — ըմպելիք, liqueurs fortes. [un sac à vin, *sm.*

ԱՐԲՇԻՌ, ivrogne, *adj.* et *sm.*,

ԱՐԲՇՌՈՒԹԻՒՆ, ivrognerie, *sf.* Յ— հատանիլ (գինովութեան ետեւէ ըլլալ), s'adonner à l'ivrognerie, ivrogner, *vn.*

ԱՐԲՈՆ (ռեհին), gage, *sm.*

ԱՐԲՈՒՆ, buvable, potable, *adj.*

ԱՐԲՈՒՆՔ, } (երիտա-
ԱՐԲՈՒՆՔ ՀԱՍԱԿԻ, } սարդութիւն), le bel âge, le jeune âge, *sm.*, puberté, *sf.* Յարբունս հասեալ (արբունքի հասած. չափահաս), pubère, *adj.* et *s.*

ԱՐԲՈՒՑԱՆԵԼ, donner à boire, faire boire, abreuver, *va.* || arroser, *va.*

ԱՐԳԱԼ (փամփուշտի [vessie] մէջ խոթելու նմանէջ գործիք), algalie, *sf.*

ԱՐԳԱՀԱՏԱԿԱՆ, compatissant, ante, *adj.* *Regard compatissant.*

ԱՐԳԱՀԱՏԱՆՔ, compassion, *sf.* — շարժել, faire —.

ԱՐԳԱՀԱՏԵԼ, compatir, *vn.*, s'attendrir sur, *vpr.*, plaindre, *va.*

ԱՐԳԱՀԱՏԻԼ, V. Արգահատել։

ԱՐԳԱՀԱՏՈՂ, compatissant, ante, *adj.*

ԱՐԳԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, pitié, *sf.*

ԱՐԳԱՆԱԿ (մսի ջուր), bouillon, *sm.*

ԱՐԳԱՆԴ, sein, ventre, *sm.* || matrice, *sf.*, utérus ([illegible]), *sm.* — երկրի, sein de la terre. Բորբոքումն —ի, hystérite, *sf.* Անկումն —ի, hystérocèle, *sf.* Վայրանկումն —ի, hystéroptose, *sf.* Կորութիւն —ի, hystéroloxie, *sf.*

ԱՐԳԱՆԴԱԲԱՐՁՈՒՄՆ, hystérectomie ([illegible]), *sf.*

ԱՐԳԱՆԴԱԲԵՐԱՆ, l'orifice de la matrice, matrice, *sf.*

ԱՐԳԱՆԴԱԹՈՒԼՈՒԹԻՒՆ, hystéromalacie, *sf.*

ԱՐԳԱՆԴԱԽՏԱԿՐՈՒԹԻՒՆ, hystéropathie, *sf.*

ԱՐԳԱՆԴԱԽԵՂԴ (կանանց արգանդի ցաւ), mal de mère, hystérie ([illegible]), *sf.* —ին ախտացեալ, hystérique. *Cette femme est* —. [*adj.* — ցաւ, affection —.

ԱՐԳԱՆԴԱԽԵՂԴԻ, hystérique,

ԱՐԳԱՆԴԱԽԵՂԴՈՒԹԻՒՆ, hystéricisme, *sm.*

ԱՐԳԱՆԴԱՀԱՏ (վիրաբուժական գործիք մը), hystérotome, *sm.*

ԱՐԳԱՆԴԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, } hystérotomie, *sf.*
ԱՐԳԱՆԴԱՀԱՏՈՒՄՆ, }

ԱՐԳԱՆԴԱՅԻՆ, hystérique, *adj.*

ԱՐԳԱՆԴԱՑԱՒ, } douleur dans la matrice, hystéralgie, *sf.*
ԱՐԳԱՆԴԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, }

ԱՐԳԱՆԴԱՓԱՄՓՇՏԱԿԱՆ, hystérocystique, *adj.*

ԱՐԳԱՆԴԱՓՈՂ, matrice, *sf.*

ԱՐԳԱՆԴԱՔԱՐ, hystérolithe, [*sm.*

ԱՐԳԱՆԴԻ, hystérique, *adj.*

ԱՐԳԱՍԱՒՈՐ, fertile, fécond, onde, *adj.* — միտք, esprit fertile, fécond.

ԱՐԳԱՍԱՒՈՐԵԼ, féconder, *va.*

ԱՐԳԱՍԱՒՈՐԻՉ, fécondant, ante, *adj.* [fécondité, *sf.*

ԱՐԳԱՍԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, fertilité,

ԱՐԳԱՍԻՔ, fruit, *sm.* || effet, [*sm.*

ԱՐԳԱՍՏԵՂ, atelier, *sm.*

ԱՐԳԱՏ ([illegible]), sarment, *sm.* *Un fagot de* —.

ԱՐԳԱՒԱՆԴ, V. Արգասաւոր։

ԱՐԳԱՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ, V. Արգասաւորութիւն։ — (մտաց), fécondité, *sf.*

ԱՐԳԵԼ, obstacle, empêchement, embarras, achoppement, *sm.*, anicroche, *sf.* || opposition, *sf.* || défense, interdiction, *sf.*

ԱՐԳԵԼԱԿԱՆ, prisonnier, ière, *s.*; détenu, ue, *adj.* et *s.*; solitaire, *sm.* || prisonnier, ière, *adj.*

ԱՐԳԵԼԱՆ, maison d'arrêt, de détention, prison, *sf.* Զգուշարանի (lazaret) մէջ քառասնօրեայ —, V. Քառասնօր կամ Քառասունք։ Տարափոխիկ հիւանդութեամբ(contagion) ապականեալ երկիրներէ եկող ուղեւորաց եւ վաճառաց —, V. Զգուշարան։ — ([Դպրոցի աշակերտի] արգելման պատիժ), retenue, *sf.*

ԱՐԳԵԼԱՎԱՆՔ, cloître, *sm.* — կուսանաց, V. Կուսանոց կամ Կուսաստան։

ԱՐԳԵԼԱՐԱՆ ԶԻՆՈՒՈՐԱՑ, salle de police կամ de discipline, *sf.*

ԱՐԳԵԼԵԼ, V. Արգիլել։

ԱՐԳԵԼԻՉ, réprimant, ante, répressif, ive, prohibitif, ive, coercitif, ive. *adj.*

ԱՐԳԵԼԼԻ, réprimable, *adj.* [*sf.*

ԱՐԳԵԼԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, coercition,

ԱՐԳԵԼՈՑ, ménagerie, *sf.* — (էրէոց), V. Որսարան։

ԱՐԳԵԼՈՒԼ, empêcher, mettre obstacle à quelque chose, entraver, intercepter, inhiber ([illegible]), *va.* || défendre de, réprimer, interdire, prohiber, faire force à, *va.* || arrêter, retenir, *va.*

ԱՐԳԵԼՈՒՄՆ, prohibition, interdiction, inhibition (ինհիպիսիօն), *sf.* — (եկեղեցական), interdit, *sm.*

ԱՐԳԵԼՔ, obstacle, *sm.*, entrave, *sf*, empêchement, embarras, *sm.* || opposition, *sf.* || défense, interdiction, *sf.* — դնել, mettre obstacle à. — լինել, ըլլալ, empêcher, entraver, *va.* Առանց —ի, V. Անարգել (2)։

ԱՐԳԻԼԵԼ, V. Արգելուլ։

ԱՐԳԻԼՈՂ, V. Արգելիչ։

ԱՐԳՈՅ, vénérable, *adj.* Օր —, jour ouvrable. [*smp.*

ԱՐԳՈՆԱՒՈՐԴՔ, argonautes,

1. **ԱՐԴ**, or, *conj.* Իսկ —, եւ —, donc (դօնք խօսքի մէջ եւ բաղաձայնէ յառաջ. *Allons donc* [դօնք] *nous promener.* դօնք խօսքի սկիզբն ու վերջը. *Donc* [դօնք] *vous devez l'aider. Venez donc* [դօնք]. դօնք խօսքի մէջ եւ ձայնաւորէ յառաջ. *Votre frère est donc* [դօնք] *arrivé.*), or, *conj.*

2. **ԱՐԴ**, maintenant, à présent, pour le présent, pour le moment, *adv.* — իսկ, à l'heure que, récemment, *adv.* — եւս, tout à l'heure, *adv.*

ԱՐԴԱՐ, juste, équitable, légitime, *adj.* Այր — եւ երկիւղած յԱստուծոյ, homme juste et craignant Dieu. — է որ պատժուիք, il est juste que vous soyez puni. || justicier, *sm.* —ն, juste, *sm.* — կերպով, V. Արդարապէս։

ԱՐԴԱՐԱԳՈՐԾ, juste, *adj.* || juste, *sm.*

ԱՐԴԱՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, justice, *sf.*

ԱՐԴԱՐԱԴԱՏ, juste, *adj.* — Աստուած, — երկինք, juste Dieu! juste ciel! Եւ ի բնտղծ. justes cieux!

ԱՐԴԱՐԱԿՇԻՌ ՎԱՐՁՔ, juste récompense.

ԱՐԴԱՐԱԿՈՐՈՎ, juste, équitable, *adj.* || justicier, *sm.* — դատաւոր, juge intègre. — ուղղութիւն, équité, *sf.*

ԱՐԴԱՐԱՆԱԼ, être justifié, prouver son innocence, se justifier, s'excuser, se disculper, *vpr.* || se vérifier, *vpr.*

ԱՐԴԱՐԱՆԱԼԻ, justifiable, *adj.*

ԱՐԴԱՐԱՊԷՍ, avec justice, justement, à juste titre, légitimement, intègrement, *adv.*

ԱՐԴԱՐԱՍԷՐ, justicier, *sm.*

ԱՐԴԱՐԱՑԻ, juste, légitime, *adj.*

ԱՐԴԱՐԱՑՈՒՆԵԼ, justifier, excuser, disculper, *va.* || vérifier, *va.* Ինքզինքն —, V. Արդարանալ։

ԱՐԴԱՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Արդարացունել։

ԱՐԴԱՐԱՑՈՒՑԻՉ, justificatif, ive, *adj.* — շնորհք, հաւատք (ըստ աստուածաբանից), grâce, foi justifiante.

ԱՐԴԱՐԱՑՈՒՑՈՒՄ, } justifica-
ԱՐԴԱՐԱՑՈՒՑՈՒՄՆ, } tion, disculpation, excuse, *sf.*

1, **ԱՐԴԱՐԵՒ**, en vérité, véritablement, en effet, vrai, vraiment, certes, de կամ si fait, bien, [*adv.*

2. **ԱՐԴԱՐԵՒ**, vrai, aie, *adj.*

ԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ, justice, *sf.*, le tribunal de Dieu, *sm.*, la bonne cause, *sf.* || justice, loi, droiture, intégrité, *sf.* Աստուածեղէն —, — Աստուծոյ, justice de Dieu, théodicée, *sf.* Հաւասարաբաշխ —, équité, *sf.* Արդարութեամբ, avec justice, justement, juste, droitement, intègrement, équitablement, légitimement, *adv.*

ԱՐԴԵՕՔ, est-ce que ? — ձեզի վնաս հասուցի՞, est-ce que je vous ai fait du mal ?

ԱՐԴԷՆ, } déjà, *adv.*
ԱՐԴԷՆ ԻՍԿ, }

ԱՐԴԻ, moderne, *adj.* —ք, les —s, *smp.* Ըստ — ճաշակի, օրինակի, սովորութեան, suivant le goût moderne, à la moderne, *adv.*

ԱՐԴԻՒՆԱԲԵՐ, qui produit, qui rapporte, *adj.* — **երկիր**, sol productif.

ԱՐԴԻՒՆԱԲՈՒՂԽ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, produire, *va.*

ԱՐԴԻՒՆԱԿԱՆ, méritoire, *adj.* — գործ, travail productif.

ԱՐԴԻՒՆԱՆԱԼ, s'effectuer, *vpr.*

ԱՐԴԻՒՆԱՏՈՒ, V. **Արդիւնաբեր** ։ — **երկիր**, sol productif.

ԱՐԴԻՒՆԱՐԱՐ, cultivateur, *sm.* — **երկիր**, sol productif.

ԱՐԴԻՒՆԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, effectuer, *va.*

ԱՐԴԻՒՆԱՒՈՐ, méritant, ante, *adj.* **Այր** —, un homme de mérite.

ԱՐԴԻՒՆԱՒՈՐԵԼ, effectuer, réaliser, *va.*

ԱՐԴԻՒՆՔ, produit, fruit, *sm.* || effet, *sm.* || mérite, *sf.* — **երկրի**, productions du sol, produit, fruits de la terre. **Բազմահունձ** —, moissons abondantes. — (պատճառէ մը յառաջ եկած), effet, *sm.* **Յարդիւնս ածել**, effectuer, réaliser, exécuter, *va.* **Յարդիւնս գալ**, s'effectuer, se réaliser, *vpr.* **Արդեամբք**, réellement, en effet, effectivement, en réalité, dans le fait, par le fait, de fait, *adv.*

ԱՐԴՈՒԿԵԼ (է–թէ–յէ–ք), repasser, *va.* — *du linge.*

ԱՐԴՈՒԿԻՉ ԿԻՆ, repasseuse, *sf.*

ԱՐԴՆ, lance, *sf.*

ԱՐԴՆԱՒՈՐ, lancier, *sm.*, lance, *sf.*

ԱՐԴՈՒ (չափ մ'է), médimne, *sf.*

ԱՐԴՈՒԿ (է–թէ–), fer, fer à repasser, *sm.*

ԱՐԵԳԱԿԱՆ, solaire. *adj.* *Une éclipse —. Système —. Cadran —.*

ԱՐԵԳԱԿՆ, soleil, l'astre, le flambeau du jour, *sm.* **Ծագող, նորածին** —, soleil levant. **Մտնամուտ, մայրամուտ, մտնող** —, soleil couchant. — **արդարութեան** (**Աստուած**), le soleil de justice (Dieu).

ԱՐԵԳԱԿՆԱՎԷՋ, brûlé par le soleil, hâlé, ée. *adj.* — **լինել, ըլլալ**, être hâlé, se hâler, *vpr.*

ԱՐԵԳԱԿՆԱՅԻՆ, solaire, *adj.* *Système —. Cadran —.*

ԱՐԵԳԴԷՄ, exposé au soleil, *adj.* — տուն, maison exposée au soleil. — ածու, ados (‑‑‑), *sm.*

ԱՐԵԳՈՒՆԻ, V. **Արեգդէմ** ։

ԱՐԵԿԵՆԻ (տեսակ մ'արմաւենի), arec (‑‑‑), *sm.*

ԱՐԵՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, hématologie, *sf.*

ԱՐԵՆԱԳՆԴԱԿԻՏ, hémoglobine, *sf.*

ԱՐԵՆԱՉՕՐՈՒԹԵՆԱՉԱՓ, hémodynamomètre, *sm.*

ԱՐԵՆԱԸՆԹԱՑԱՉԱՓ, hémodromomètre, *sm*,

ԱՐԵՆԱԽԺՈՒՄ, **ԱՐԵՆԱԽԺՈՒՄՆ**, congestion, *sf.*

ԱՐԵՆԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, hémastatique, *sf.*

ԱՐԵՆԱԿԱՆ, hématique, *adj.*

ԱՐԵՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, consanguinité, parenté, *sf.*

ԱՐԵՆԱՁԳՈՒՄ, **ԱՐԵՆԱՁԳՈՒՄՆ**, hémospasie, *sf.*

ԱՐԵՆԱՉԱՓ, hématimètre, կամ hématomètre, *sm.*

ԱՐԵՆԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, hématimétrie, *sf.*

ԱՐԵՆԱՊՈՐՏԱՆԿՈՒՄ, **ԱՐԵՆԱՊՈՐՏԱՆԿՈՒՄՆ**, hématomphale, *sf.*

ԱՐԵՆԱՋՈՒՐ (էրէն), sanie, *sf.*

ԱՐԵՆԱՎԱԽՈՒԹԻՒՆ, hémophobie, *sf.*

ԱՐԵՆԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, hémotrophie, *sf.*

ԱՐԵՆԱՓԱՅՏԻՏ, hémotoxyline, *sf.*

ԱՐԵՆԵՐԱՆԳԱՉԱՓ, hémotochomètre, *sm.*

ԱՐԵՆԻՏ, hématine, *sf.*

ԱՐԵՒ, soleil, *sm.* **Ծագող, նորածին, նորածագ, նոր ծագող** —, — levant. **Մտնամուտ, մայրամուտ, մտնելու վրայ եղող** —, — couchant. **Սաստիկ — կայ**, il fait trop de —. —**ը ծագած է**, —**ը բարձրացած է արդէն**, il fait déjà

grand —. — չիկայ, il ne fait pas de —.

ԱՐԵՒԱԳԱԼ, lueur qui précède le lever du soleil, aurore, *sf*.

ԱՐԵՒԱԳԻՐ, héliographe, *sm*.

ԱՐԵՒԱԳՐԱԿԱՆ, héliographique, *adj*. փորագրութիւն —, gravure —. [phie, *sf*.

ԱՐԵՒԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, héliogra-

ԱՐԵՒԱԴԱՐՁ, tropique, *sm*. — այծեղջեր, — du capricorne. — խեցգետնի, — du cancer.

ԱՐԵՒԱԴԱՐՁԱԿԱՆ, tropique, tropical, ale (*pl. tropicaux), adj*. — տարի, année tropique.

ԱՐԵՒԱԴԷՄ, héliotrope, tournesol, *sm*.

ԱՐԵՒԱԴԷՏ, hélioscope, *sm*.

ԱՐԵՒԱԴԻՏՈՒԹԻՒՆ, hélioscopie, *sf*.

ԱՐԵՒԱԾԱՂԻԿ (այ չիչէյի), soleil, tournesol, hélianthe, héliotrope, *sm*.

ԱՐԵՒԱԾԱԳՐՔ, aurore, *sf*.

ԱՐԵՒԱԿԱՅ, héliostat, *sm*.

ԱՐԵՒԱԿԱՅԻՑ, solsticial, ale (*pl. solsticiaux*), *adj*.

ԱՐԵՒԱԿԱՅՔ, solstice, *sm*. [*sm*.

ԱՐԵՒԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆ, solstice,

ԱՐԵՒԱԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ,
ԱՐԵՒԱԿԵՆԴՐՈՆԱԿԱՆ, } héliocentriqe, *adj*. Զօրութիւն, շարժումն —, force, mouvement —. Խառնախախտութիւն —, conjonction —. Լայնութիւն —, latitude —.

ԱՐԵՒԱԿԷԶ, brûlé par le soleil, hâlé, ée, *adj*. — լինել, ըլլալ, se hâler, *vpr*.

ԱՐԵՒԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, coup de soleil, héliose, *sf*.

ԱՐԵՒԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, hélioscopie, *sf*.

ԱՐԵՒԱՄԵՐՁՈՒԹԻՒՆ, l'apside inférieure.

ԱՐԵՒԱՉԱՓ, héliomètre, *sm*.

ԱՐԵՒԱՍԷՐ, héliophile, *sm*.

ԱՐԵՒԱՑՈՅՑ, cadran, *sm*.

ԱՐԵՒԱՓՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, héliogravure, *sf*. [*sm*.

ԱՐԵՒԵԼԱԳԷՏ, orientaliste,

ԱՐԵՒԵԼԱԳԻՒՏ (արեւելքը գտնելը), orientation, *sf*.

ԱՐԵՒԵԼԱԿԱՐԳԵԼ, orienter, *va*. [tation, *sf*.

ԱՐԵՒԵԼԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, orien-

ԱՐԵՒԵԼԱԿՈՂՄՆ, orient, levant, *sm*.

ԱՐԵՒԵԼԵԱՅ, levantain, *sm*. —f, les Orientaux, *smp*. V. Արեւելեան․

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ, oriental, ale *(pl. orientaux)*, levantin, ine, *adj*. — դուռն քաղաքի, porte orientale d'une ville.

ԱՐԵՒԵԼԻՑ, V. Արեւելեան․

ԱՐԵՒԵԼՑԻ, levantin, *sm*.

ԱՐԵՒԵԼՔ, point du soleil où le soleil semble se lever, orient, levant, est (էսթ), *sm*. Մեծ —, Grand Orient. Աշխարհ արեւելից, levant, *sm*. *Les peuples, les marchandises du Levant*. Յարեւելից, du côté de l'orient.

ԱՐԵՒՄՈՒՏՔ, côté de l'horizon où le soleil paraît se coucher, occident, couchant, ouest (ուէսթ), *sm*. — (ի բնստղծ), soir, *sm*.

ԱՐԵՒՄՏԱԿՈՂՄՆ, ouest, *sm*.

ԱՐԵՒՄՏԵԱՅ, V. Արեւմտեան․

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ, occidental, ale *(pl. occidentaux)*, *adj*. — կողմն երկրագնդիս, occident, *sm*. Հողմ —, ouest (ուէսթ), *sm*. —f, les Occidentaux, *smp*.

ԱՐՋՆ (շապ), alun (ալիւն), *sm*.

ԱՐՋՆԱԽԱՌՆ, alumineux, euse, *adj*.

ԱՐՋՆԱՀԱՆՔ, alunière, *sf*.

ԱՐՋՆԱՀՈՂ, alumine, *sf*.

ԱՐՋՆԱՔԱՐ, alunite, *sf*.

ԱՐՋՆՈՒՄ,
ԱՐՋՆՈՒՄՆ, } alunage, *sm*.

ԱՐԹՆԱՄԻՏ, sagace, déluré, ée, *adj*.

ԱՐԹՆՆԱԼ, s'éveiller, se réveiller, *vpr.* — (գինովութենէն), sortir de son ivresse, désenivrer, *vn.*, se désenivrer, *vpr.*

ԱՐԹՆՈՒԹԻՒՆ, veille, *sf.* || vigilance, *sf.* — մեծաց, V. Պաշտպանութիւն ։ Արթնութեամբ, avec vigilance, vigilamment, *adv.*

ԱՐԹՆՑՈՒՆԵԼ, réveiller, *va.* Քնէն —, tirer du sommeil, éveiller, *va.* — (գինովութենէն), faire passer l'ivresse, désenivrer, *va.* Միտքն —, déniaiser, *va.*

ԱՐԹՈՒՆ, éveillé, ée, *adj.* || éveillé, ée, *adj.* || vigilant, ante, déluré, ée, *adj.* — եւ զուարթուն, éveillé, ée, *adj.* — եւ չարաճճի (մանուկ, աղջիկ), espiègle, *adj.* et *s.* — կալ, կենալ, veiller, *vn.* Կէս քուն կէս — լինել, ըլլալ, être entre la veille et le sommeil.

ԱՐԺԱՆ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, falloir, *vn. impers.* [louable, *adj.*

ԱՐԺԱՆԱԳՈՎ, digne d'éloges,

ԱՐԺԱՆԱՀԱՒԱՏ, digne de créance, de foi, *adj.*

ԱՐԺԱՆԱՅԱՐԳ, estimable, *adj.*

ԱՐԺԱՆԱՅԻՇԱՏԱԿ, mémorable, *adj.* [riter, *va.*

ԱՐԺԱՆԱՆԱԼ, être digne, mé-

ԱՐԺԱՆԱՊԱՏԻԺ, digne de châtiment, *adj.*

ԱՐԺԱՆԱՊԱՏԻՒ, digne, honorable, *adj.* Յաջորդ —, digne successeur. [té, *sf.*

ԱՐԺԱՆԱՊԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ, digni-

ԱՐԺԱՆԱՊԷՍ, dignement, *adv.*

ԱՐԺԱՆԱՒՈՐ, digne, méritoire, méritant, ante, *adj.* — գովութեան, V. Արժանագով ։ — լինել, ըլլալ, être digne, mériter, *va.* — պայմանաւ, օրինակաւ, կերպով, V. Արժանաւորապէս ։

ԱՐԺԱՆԱՒՈՐԱՊԷՍ, méritoirement, *adv.*

ԱՐԺԱՆԱՒՈՐԻԼ, être digne, mériter, *va.*

ԱՐԺԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, dignité, *sf.*, mérite, *sm.*

ԱՐԺԱՆԻ, digne, *adj.* — հաւատարմութեան, V. Արժանահաւատ ։ — է աշխարհագով դրուատեաց, il mérite l'approbation de tout le monde. — գտանիլ, լինել, ըլլալ, être digne, mériter, *va.* || falloir, *vn. impers.* —ք, mérite, *sm.* *Dieu récompense ou châtie suivant le —.*

ԱՐԺԵԼ, coûter, *vn.*, valoir, *vn. impers.*, revenir, *vn.* Կը կարծէք որ այս ձին հարիւր կահանակ (սկուդ) կ'արժէ, croyez-vous que ce cheval vaille cent écus ? Ապրուստս ինձ տարին վեց հարիւր փրանկ կ'արժէ, mon entretien me coûte six cents francs par an.

ԱՐԺԷԳԻՆ, coûtant, *adj. m.*

ԱՐԺԷԹՈՒՂԹ ([illegible]), valeur, *sf.* —ք ([illegible]), les effets publics, *smp.*, portefeuille, *sm.* Արժէթղթոց վրայ խաղալ, tripoter sur les fonds.

ԱՐԺԷՔ, valeur, vaillance, *sf.* — ստանալ տալ, faire valoir quelqu'un.

ԱՐԺՈՂՈՒԹԻՒՆ, valeur, *sf.*

ԱՐԻ, brave, vaillant, ante, valeureux, euse, courageux, euse, *adj.* || brave, *sm.*

ԱՐԻԱԲԱՐ, avec bravoure, avec vaillance, bravement, vaillamment, courageusement, valeureusement, *adv.* [*adj.*

ԱՐԻԱԿԱՆ, courageux, euse,

ԱՐԻԱՆԱԼ, prendre courage, *va.*, se bien montrer, *vpr.* [et *s.*

ԱՐԻԱՆՈՍ, arien, ienne, *adj.*

ԱՐԻՇ ([illegible]), treille, *sf.*, treillage, un treillage de perches, berceau, *sm.* [et *s.*

ԱՐԻՈՍԱԿԱՆ, arien, ienne, *adj.*

ԱՐԻՈՍԱԿՈՒԹԻՒՆ, arianisme, *sm.*

ԱՐԻՈՒԹԻՒՆ, V. Արութիւն ։

ԱՐԻՍՏԱՐՔՈՍ (քննադատ անաչառ, իրաւադատ), aristarque, *sm.*

ԱՐԻՒՆ, sang (...), *sm.* — Քրիստոսի, Գառինն, le — de J.-C., de l'Agneau. — հանել, վազել, saigner, *vn.* Սիրտս — կ'երթայ, կ'անցնի, le cœur me saigne. Քթէն — վազել, saigner du nez. — հանել, թափել, հատանել, — առնուլ, saigner, *va.* Հաս — թափել, ensanglanter, *va.* — քրտինք մտնել, suer — et eau, se donner au diable, faire le diable, faire le diable à quatre. Մէկուն —ը մտնել, se couvrir du — de quelqu'un. Մէկուն —ն եփ հանել, tourner le —. — սիրող, V. Արիւնասէր. — թափող, V. Արիւնահեղ. [*adj.*

ԱՐԻՒՆԱԲԻՐ, sanglant, ante,

ԱՐԻՒՆԱԳՈՅՆ, couleur de sang (...), sanguin, ine, sanglant, ante, sanguinolent, ente, *adj.*

ԱՐԻՒՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, sanguification, hématose, *sf.* [*adj.*

ԱՐԻՒՆԱԶԱՆԳ, sanglant, ante,

ԱՐԻՒՆԱԹԱԹԱԽ, sanglant, ante, saignant, ante, *adj.*

ԱՐԻՒՆԱԹԱԹԱՒ, tout en sang (...), ensanglanté, ée, sanglant, ante, saigneux, euse, *adj.*

ԱՐԻՒՆԱԹՈՐ, dégouttant de sang (...), *adj.*

ԱՐԻՒՆԱԹՔՈՒԹԻՒՆ, crachement de sang (...), hémoptysie (...), *sf.*

ԱՐԻՒՆԱԼԻՑ, plein de sang, sanglant, ante, *adj.*

ԱՐԻՒՆԱԽԱՆՁ, altéré de sang, sanguinaire, *adj.*

ԱՐԻՒՆԱԽԱՌՆ, sanglant, ante, sanguinolent, ente, *adj.*

ԱՐԻՒՆԱԾԱՐԱՒ, affamé de sang (...), *adj.*

ԱՐԻՒՆԱԾՈՒԾ, hématophage, *adj.* *adj.*

ԱՐԻՒՆԱԿԵՐ, hématophage,

ԱՐԻՒՆԱԿԵՐՊ, hématode, կամ hématoïde, *adj.* [*sf.*

ԱՐԻՒՆԱԿԵՐՊԻՑ, hématoïdine,

ԱՐԻՒՆԱՀԱՆ, saigneur, *sm.*

ԱՐԻՒՆԱՀԱՒԱՔՈՒՄ, **ԱՐԻՒՆԱՀԱՒԱՔՈՒՄՆ**, } V. Արեանախրծումն.

ԱՐԻՒՆԱՀԵՂ, un homme de sang (...), sanglant, ante, *adj.*

ԱՐԻՒՆԱՀԵՂՈՒԹԻՒՆ, V. Արիւնհեղութիւն. [*adj.*

ԱՐԻՒՆԱՀՈՍ, saignant, ante,

ԱՐԻՒՆԱՀՈՍԱԿԱՆ, hémorragique, *adj.*

ԱՐԻՒՆԱՀՈՍՈՒԹԻՒՆ, écoulement du sang (...) hors du corps, hémorragie, կամ hémorrhagie, *sf.*

ԱՐԻՒՆԱՄԻԶՈՒԹԻՒՆ, pissement de sang (...), hématurie, *sf.* [*adj.*

ԱՐԻՒՆԱՅԵՂՑ, sanglant, ante,

ԱՐԻՒՆԱՑԻՆ, sanguin, ine, *adj.*

ԱՐԻՒՆԱՆԵՐԿ, sanglant, ante, *adj.*

ԱՐԻՒՆԱՆՔ, hématocèle, *sf.*

ԱՐԻՒՆԱՇԱՂԱԽ, ensanglanté, ée, sanglant, ante, *adj.*

ԱՐԻՒՆԱՇԱՏ, sanguin, ine, *adj.*

ԱՐԻՒՆԱՌՈՒ, saigneur, *sm.*

ԱՐԻՒՆԱՍԷՐ, sanguinaire, *adj.*

ԱՐԻՒՆԱՎԱՐ (դեղ), hémagogue (...), *adj.*

ԱՐԻՒՆԱՎԻԺՈՒԹԻՒՆ (կանանց) perte, *sf.* *Elle est sujette à de grandes —s, à des —s de sang.*

ԱՐԻՒՆԱՐԲՈՒ, ivre, altéré de sang (...), sanguinaire, *adj.*

ԱՐԻՒՆԱՒՈՐ ՁԵՆՈՒՄՆ, V. Ձենումն. [*sm.*

ԱՐԻՒՆԱՓԱՅՏ, hématoxyle,

ԱՐԻՒՆԱՔԱՐ, pierre hématite, կամ լոկ hématite, sanguine, *sf.* Սպանիական —, féret, *sm.*

ԱՐԻՒՆԵՐԹԱԿԱՆ, hémorroïdal, ale, կամ hémorrhoïdal, ale *(pl. hémorroïdaux,* կամ *hémor-*

rhoïdaux), adj. Ճնչերակ —, hé-morroïdale, *sf.*

ԱՐԻՒՆԵՐԹՈՒԹԻՒՆ (մայյարըլ. պատուր), hémorroïdes, կամ hémorrhoïdes, *sfp.*

ԱՐԻՒՆԸՆԹԱՑԱԳԻՐ, hémodromographe, *sm.* [malopie, *sf.*

ԱՐԻՒՆԸՌՃԵՌՈՒԹԻՒՆ ԱՉԱՑ, hé-

ԱՐԻՒՆԸՌՈՒՃՑ, sanglant, ante, *adj.* — առնել, mettre en sang, souiller de sang, ensanglanter, *va.*

ԱՐԻՒՆԼՈՒԱՑ, souillé de sang, ensanglanté, ée, *adj.* — ընել, mettre en sang, souiller de sang, ensanglanter, *va.*

ԱՐԻՒՆՀԵՂՈՒԹԻՒՆ, effusion de sang (--ւ), *sf.* [*adj.*

ԱՐԻՒՆՌՈԳ, sanglant, ante,

ԱՐԻՒՆՈՑ, sanglant, ante, saignant, ante, saigneux, euse, sanguin, ine, *adj.* — միս, viande saignante.

ԱՐԻՒՆՈՏԱԾ, sanglant, ante, saigneux, euse, *adj.*

ԱՐԻՒՆՈՏԵԼ, mettre en sang, souiller de sang, ensanglanter, *va.*

ԱՐԾԱԹ, argent, *sm.* ‖ argent, *sm.*, monnaie, *sf.* — պատրաստական, առձեռն պատրաստ, argent sec, argent comptant. կենդանի —, V. Սնդիկ։ — ճայթրընկէց, argent fulminant. — դրուագեալ, argent plaqué. — խաբուսիկ, argent faux. — ի թերթս, argent en feuilles. — ի թիթղունս, argent en lames. — ի թելս, argent trait. — ճիւսեալ, argent filé. — դրամահատեալ, argent blanc. — ճայլեալ, argent en bain. — կրկին գնդեալ, argent de grenaille.

ԱՐԾԱԹԱԲԵՐ, argentifère, *adj.*

ԱՐԾԱԹԱԳԻՆ, acheté, ée, *adj.*

ԱՐԾԱԹԱԳՈՅՆ, argentin, ine, *adj.* [fèvre, *sm.*

1\. **ԱՐԾԱԹԱԳՈՐԾ**, argentier, or-

2\. **ԱՐԾԱԹԱԳՈՐԾ**, fait d'argent, *adj.*

ԱՐԾԱԹԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, orfèvrerie, *sf.* ‖ argyropée, *sf.*

ԱՐԾԱԹԱՋՕԾ, argenté, ée, *adj.* — գործել, ընել, V. Արծաթել, կամ Արծաթաջօծել։

ԱՐԾԱԹԱՋՕԾԵԼ, argenter, *va.*

ԱՐԾԱԹԱՋՕԾԻՉ, argenteur, euse, *s.*

ԱՐԾԱԹԱՋՕԾՈՒՄ, } argentu-
ԱՐԾԱԹԱՋՕԾՈՒՄՆ, } re, *sf.*

ԱՐԾԱԹԱԽԱՌՆ, argentifère, *adj.*

ԱՐԾԱԹԱԽՈՏ, argentine, *sf.*

ԱՐԾԱԹԱԿԱՆ, argentique, argyrique, *adj.*

ԱՐԾԱԹԱՀԱՆՔ, } mine d'ar-
ԱՐԾԱԹԱՀԱՏՔ, } gent, *sf.*

ԱՐԾԱԹԱՁՈՒԿՆ, argentine, *sf.*

ԱՐԾԱԹԱՃԱՃԱՆՉ, argentin, ine, *adj.*

ԱՐԾԱԹԱՊԱՏ, argenté, ée, *adj.*

ԱՐԾԱԹԱՍԷՐ, cupide, avare, *adj.* [des, *smp.*

ԱՐԾԱԹԱՍՊԱՐՔ, argyraspi-

ԱՐԾԱԹԱՏ, argentate, *sm.*

ԱՐԾԱԹԱՒՈՐ, financier, *adj.*

ԱՐԾԱԹԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, finance, *sf.* [argentin, ine, *adj.*

ԱՐԾԱԹԱՓԱՅԼ, argenté, ée,

ԱՐԾԱԹԵԼ, argenter, *va.*

ԱՐԾԱԹԵՂԷՆ, d'argent, en argent, *adj.* Աշտանակ —, chandelier d'argent. —ք, argenterie, *sf.*

ԱՐԾԱԹԻ, d'argent, en argent, *adj.* [avarice, *sf.*

ԱՐԾԱԹՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, cupidité,

ԱՐԾԱՐԾԱՆԵԼ, animer, ranimer, *va.* V. Արծարծել։ [*vpr.*

ԱՐԾԱՐԾԱՆԻԼ, se ranimer,

ԱՐԾԱՐԾԵԼ, ranimer, relever, *va.* կրակն —, attiser le feu.

ԱՐԾԻՒ, V. Արծուի։

ԱՐԾՈՒԱՁԱԳ, petit, petite de l'aigle, aiglon, onne, *s.*

ԱՐԾՈՒԱՁՈՒԿՆ (մեծ ձուկն մ'է), maigre, *sm.*

ԱՐԾՈՒԻԴՐԱՄ (ոսկի դրամ

7

Միաբան Նահանգաց [*51 փր. 65 հար.*]), aigle, *sm.*

ԱՐԾՈՒԻՆԵՆՇԱՆ (ի կնիքս), aigle, *sf.* — դրօշ, aigle, *sf.*

ԱՐԾՈՒԻԵՔԱՐ, V. Երկրաքար·

ԱՐԾՈՒԻԷԴՐԱՄ, V. Արծուէդրամ·

ԱՐԾՈՒԻԷՆՇԱՆ, V. Արծուէնշան·

ԱՐԾՈՒԻ ([illegible]), aigle, *sm.* Ձագ արծուոյ, V. Արծուաձագ· —ն կը կանչէ, l'aigle trompète. — (ի բնաստղծ.), l'oiseau de Jupiter, *sm.*

ԱՐԿԱԾ, } aventure, *sf.* || **ԱՐԿԱԾՔ**, } malheur, *sm.* || accident, *sm.*

ԱՐԿԱՆԵԼ, jeter, *va.* || mettre, verser, répandre, *va.* || pousser, *va.*— ժողովրդեանն պրծաք, գանձս, jeter de l'argent au peuple. — զհիմունս (հիմերը դնել, ձգել), jeter les fondements, poser les fondements.

ԱՐԿԱՆԵԼԻՔ, habillement, *sm.*

ԱՐԿԱՆԻԼ, V. Նետուիլ·

ԱՐԿՂ, caisse, *sf.*, coffre, *sm.*, malle, *sf.* — շաքարի, caisse de sucre. — օղւոյ, caisse d'eau-de-vie. — գրոց, caisse de livres. — ոստայնից, caisse d'étoffes. — ճախարակի, caisse d'une poulie. — կառաց, coffre de carosse. Արկեղ մէջ դնել, V. Արկեղել· Արկղէն հանել, tirer d'une caisse, décaisser, *va.*

ԱՐԿՂԱԳՈՐԾ, coffretier, layetier, bahutier ([illegible]), *sm.*

ԱՐԿՂԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, layetterie, *sf.* [sier, ière, *s.*

ԱՐԿՂԱԿԱԼ ([illegible]), cais-

ԱՐԿԵՂԵԼ, mettre en caisse, encaisser, *va.*

ԱՐԿՂԻԿ, petit coffre, coffret, *sm.*, boîte, *sf.* — չամչի, caissetin, *sm.*

ԱՐԿՆՈՑ ([illegible]), cage *sf.*

ԱՐՀԱՄԱՐՀ, méprisable, vil, *m.* *ville, f. adj.*

ԱՐՀԱՄԱՐՀԱԿԱՆ, méprisant, ante, dédaigneux, euse, *adj.*

ԱՐՀԱՄԱՐՀԱՆՕՔ, V. Արհամարհութիւն· Արհամարհանօք, avec dédain, dédaigneusement, *adv.*

ԱՐՀԱՄԱՐՀԵԼ, mépriser, dédaigner, dire nargue d'une chose, narguer, braver, *va.*

ԱՐՀԱՄԱՐՀԵԼԻ, méprisable, *adj.* [euse, *adj.*

ԱՐՀԱՄԱՐՀՈՂ, dédaigneux,

ԱՐՀԱՄԱՐՀՈՏ, dédaigneux, euse, *adj.*

ԱՐՀԱՄԱՐՀՈՒԹԻՒՆ, mépris, dédain, *sm.*, nargue, *sf.*

ԱՐՀԱՒԻՐՔ, terreur, épouvante, *sf.*, effroi, *sm.*

ԱՐՀԱՒԻՐԱԿԱՆ, terroriste, *sm.*

ԱՐՀԱՒԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, terrorisme, *sm.*

ԱՐՀԵՍՏ, V. Արուեստ·

ԱՐՀԵՍՏԱՒՈՐ, V. Արուեստաւոր·

ԱՐՁԱԳԱՆԳ, } écho ([illegible]), *sm.* **ԱՐՁԱԳԱՆԳՔ**, }

ԱՐՁԱԿ, délié, ée, libre, dénoué, ée, détaché, ée, *adj.* — բան, prose, *sf.* — բանիւ կամ ոճով, prosaïquement, *adj.* Գրել — բանիւ (ի բանաստեղծութեան), écrire en vers d'une manière prosaïque, prosaïser, *vn.* — դաշտ, V. Դաշտ·

ԱՐՁԱԿԱԲԱՆ, prosateur, *sm.* Յոռի մատենագիր —, prosailleur, *sm.*

ԱՐՁԱԿԱԿԱՆ, prosaïque, *adj.*

ԱՐՁԱԿԱՄԱՐՏ, tirailleur, *sm.*

ԱՐՁԱԿԱՊԵՏԱԿԱՆ, absolutiste, *adj.* et *s.* [tisme, *sm.*

ԱՐՁԱԿԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, absolu-

ԱՐՁԱԿԱՎԱՅՐՔ, faubourg ([illegible]), *sm.*, banlieue, *sf.*

ԱՐՁԱԿԵԼ, délier, *va.* || dégager, envoyer, *va.* || lâcher, *va.* || jeter, lancer, tirer, flanquer, *va.* || tirer, *vn.* — (նետ. փիփն), tirer, décocher, lancer. *va.* *Tirer des flèches. Les anciens, dans les com-*

bats, lançaient des dards, des traits et des javelots. Բազէն որսի —, jeter le faucon. Նոր խմբեր՝ պարեր — (մեղուաց), jeter un essaim ([illegible]). Անպարտ —, renvoyer, acquitter, *va.* — *un accusé, le — absous, quitte et absous.* — (զօրք), congédier, licencier, *va.* Զինուորութեան ծառայութիւնը լրացուցած զինուորն —, libérer, *va.* — (ծառան), congédier, *va.* — ծառան՝ վճարելով իր վարձքը, donner son compte ([illegible]) à un domestique. — զոգի (հոգին աւանդել), exhaler son âme, la vie. Պաշտօնէ — (պաշտօնէն ընկեցընել), révoquer, destituer, remercier, *va.* *On a remercié deux secrétaires.* — (բանադրանք), jeter, *va.* — (հանգոյցը), dénouer, *va.* — ի կապանաց, délivrer, détacher, *va.* *Délivrer, détacher un forçat* (պարհակաւոր). *Détacher un chien.* Մեղքէ — (ի խոստովանութեան), absoudre, *va.* — (մարմնոյ գործարաններն, ըստ բժշկաց), dégager, *va.* — *la tête, la poitrine.* — (ծուխ, ճօյլ), jeter, *va.* *Un tison* (խանձող) *qui jette des étincelles.* — (զոլորշի), exhaler, *va.* — արտասուս (արցունք թափել, լալ), jeter, répandre des larmes. — (հոտաւէտ), répandre, *va.* Հոտ —, exhaler, dégager, répandre une odeur. — (կին), répudier, *va.* — ուժգին, flanquer, *va.* — (հրացան, թնդանօթ), décharger, lâcher, *va.* *Décharger, lâcher un coup de fusil.* Աղաղակ —, pousser des cris, — (հառաչայք, ծիլ, ճիւղ, ծառս իր, արմատս), pousser, jeter, lancer, *va.* *Les arbres commencent à jeter.* Նայուածք —, lancer des regards. Կից —, V. Աքացել։

ԱՐՁԱԿԻԼ, être délié, libéré, détaché, délivré, absous. — (անձիգ, զօրաւոր), se dégager, *vpr.* — (հրացանն), lâcher, *vn.*, se lâcher, *vpr.*, tirer, *vn.* *Son fusil vint malheureusement à tirer.*

ԱՐՁԱԿԻՉ ԴԱՏԱՍՏԱՆ, jugement absolutoire. Արձակիչ դատավճիռ, sentence absolutoire.

ԱՐՁԱԿՈՒԻԼ, V. Արձակիլ։

ԱՐՁԱԿՈՒՄ, **ԱՐՁԱԿՈՒՄՆ**, libération, *sf.*, acquittement, *sm.* || licenciement, *sm.* — մեղաց (ի խոստովանութեան), absolution, *sf.* — (ատենին), levée, *sf.* *Attendez la — du conseil, de la séance.* Տուփ մը հրացանից մխացեղ —, décharge, *sf.* — (կնոջ), V. Կնահանութիւն։

ԱՐՁԱԿՈՒՐԴ, congé, *sm.* || licenciement, *sm.* V. Պարապուրդ։

ԱՐՁԱՆ, colonne, *sf.* || statue, idole, *sf.* — մենաքար, stèle, *sf.* փօքրիկ —, V. Արձանիկ։ — ժամահար, jaquement, *sm.* V. Կէս նշանի, կամ կէս մարդկաց։

ԱՐՁԱՆԱԳԱՆԳ, retentissant, ante. *adj.*

ԱՐՁԱՆԱԳԻՐ, inscription, *sf.* || registre ([illegible]. ոմանք կը հնչեն եւ կը գրեն Regitre, [illegible]), *sm.*, feuille, *sf.* || enregistrement ([illegible]. ոմանք կը հնչեն եւ կը գրեն Enregîtrement, [illegible]), *sm.* || protocole, *sm.*

ԱՐՁԱՆԱԳՈՐԾ. statuaire, *sm.*

ԱՐՁԱՆԱԳՈՐԾԱԿԱՆ, statuaire, *adj.*

ԱՐՁԱՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, statuaire, *sf.*

ԱՐՁԱՆԱԳՐԵԼ. inscrire, enregistrer ([illegible]. ոմանք կը հնչեն եւ կը գրեն Enregîtrer, [illegible]), registrer ([illegible]. կամ ըստ ոմանց Regîtrer, [illegible]), immatriculer, *va.* — մէկն իբրեւ պարտապան, débiter, *va.* Ինքզինքն — տալ, s'inscrire, *vpr.*

ԱՐՁԱՆԱԳՐԻՉ, régistrateur, *sm.*

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, inscription, *sf.* || enregistrement (անրէժիսթրըման. կամ բաց ոմանց գրելի է Enregitrement, անրէժիթրըման), *sm.*, immatricule, immatriculation, *sf.* — (ծննդոց, ամուսնութեան, մահուան), acte, *sm.*

ԱՐՁԱՆԻԿ, petite statue, statuette, *sf.* [une statue, *adj.*

ԱՐՁԱՆԱՑԵԱԼ, droit comme

ԱՐՁՈՅԼ (ուռկան), rets (—ք), *sm.*

1. **ԱՐՄ** (աղաճ քէօթիւյէ), souche, *sf.*; estoc (եօզօք), *sm.*

2. **ԱՐՄ** ([տոմարի] կոճղ, տէֆթէր քօչանը), souche, *sf.*

3. **ԱՐՄ**, aorte, *sf.*

ԱՐՄԱՆԱԼ, V. Զարմանալ։

ԱՐՄԱՏ, racine, souche, tige, *sf.* || racine, *sf.* Զորեքկուսի, քառակուսի —, racine carée. Խորանարդ —, racine cube. — փոքրիկ, V. Արմատիկ։ Անուլ, արձակել —ս, V. Արմատանալ։ Յ—ոյ, —էն, radicalement, *adv.*

ԱՐՄԱՏԱԽԻԼ ԿՈՏՈՐԵԼ, arracher avec ses racines, déraciner, extirper, *va.*

ԱՐՄԱՏԱԿԱՆ, radical, ale *(pl. radicaux)*, *adj.* — բառ, radical, *sm.* *Le — d'un mot.* — (ի քաղաքագիտութեան), radical, *sm.* *Les radicaux.* [lisme, *sm.*

ԱՐՄԱՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, radica-

ԱՐՄԱՏԱՑԻՆ, radical, ale *(pl. radicaux)*, *adj.*

ԱՐՄԱՏԱՆԱԼ, prendre racine, *va.*; prendre, *vn.*; s'enraciner, *vpr.*

ԱՐՄԱՏԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, radication, *sf.*, enracinement, *sm.*

ԱՐՄԱՏԱՑՈՒՆԵԼ, faire prendre racine, enraciner, *va.*

ԱՐՄԱՏԻԿ, petite racine qui sort de la grande, radicelle, radicule, *sf.* [հաւ, V. Հաւ։

ԱՐՄԱՒ (խուրմա), datte, *sf.* —

ԱՐՄԱՒԵՆԻ (խուրմա աղաճը), dattier, *sm.*, palme, *sf.*, palmier, *sm.* կաղամբաւոր — (լահանա եափրաքը խուրմա աղաճը), palmiste, *sm.* || — (արմաւենւոյ ճիւղ), branche de palmier, palme, *sf.* || — (արմաւենւոյ ձեւով զարդ), palme, palmette, *sf.* Օր արմաւենեաց, V. Ծաղկազարդ։

ԱՐՄԱՒՕՂԻ, tari, *sm.*

ԱՐՄԵՆԱԿԱՆ, arméniaque, *sm.*

ԱՐՄԿԱԿԱԼ, accoudoir, *sm.*

ԱՐՄՆԻԼ, V. Արմատանալ։

ԱՐՄՈՒԿ (տիրսէկ), coude, *sm.* || collet, *sm.* խթել արմկամբ (արմկով խթել), coudoyer, *va.* Արմկով կռթնիլ, —ը դնել, s'accouder, *vpr.*

ԱՐՄՏԻՔ, céréales, *sfp.* Ցորենական —, V. Հացաբոյս։

ԱՐՇԱԼՈՅՍ, } V. Արշալոյս։
ԱՐՇԱԼՈՒՍԻՔ, }

ԱՐՇԱՒ, course, *sf.*

ԱՐՇԱՒԱՀԱՆԴԷՍ, course, *sf.*

ԱՐՇԱՒԱՆ, course, *sf.* || incursion, *sf.* — զօրաց, invasion, *sf.*

ԱՐՇԱՒԱՆՔ, expédition, *sf.* || course, excursion, *sf.*

ԱՐՇԱՒԱՍՈՅՐ, rapide, *adj.*

ԱՐՇԱՒԱՏԵՂ, champ de course, *sm.*, lice, *sf.*

ԱՐՇԱՒԵԼ, courir, *vn.* || battre un pays, un bois, une plaine, faire invasion. Սրընթաց —, courir à toutes jambes, à bride abattue. [vre jaune, *sm.*

ԱՐՈՅՐ (փիրինճ), laiton, cui-

1. **ԱՐՈՒ**, mâle, *sm.*

2. **ԱՐՈՒ**, mâle, *adj.*

ԱՐՈՒԱԳԷՏ, pédéraste, *sm.*

ԱՐՈՒԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, sodomie, pédérastie (բէչէպազլըք), *sf.*

ԱՐՈՒԱԾՆՈՒՆԴ, arrhénotocie, *sf.* [masculin, ine, *adj.*

ԱՐՈՒԱԿԱՆ, mâle, viril, ile,

ԱՐՈՒԱՄՈԼ, pédéraste, *sm.*

ԱՐՈՒԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, sodomie, pédérastie (բէչէպազլըք), *sf.*

ԱՐՈՒԱՑԻԿ, V. Արաբացի (*sm.*).

ԱՐՈՒԱՐՁԱԿԱՆ, faubourien, ienne, *adj.* || faubourien, *sm.*

ԱՐՈՒԱՐՁԱՆ, faubourg (ֆօ-պուռ), *sm.*

ԱՐՈՒԱՐՁԱՆՆԵԱՑՔ (բնակիչք արուարձանաց), les faubourgs, *smp.*

ԱՐՈՒԱՏԱՆՆԿԱՅՈՒԹԻՒՆ, pédérastie (բէտէրասթի), *sf.*

ԱՐՈՒԱՔԻՒՍ (բոյս մ'է), arrhénathère, *sf.*

ԱՐՈՒԵՍՏ, art, métier, *sm.*, profession, *sf.*, état, *sm.* || art, *sm.* || miracle, *sm.* Ազատ կամ ազատական —ք, arts libéraux. Բանական —, V. Տրամաբանութիւն։ Ձեռագիտական —ք, arts mécaniques. Ճարտարական —ք, arts industriels. Գեղեցիկ —ք, V. Գեղարուեստք։ Զուարճութեան —ք (այսինքն՝ ծրագրութիւն, երաժշտութիւն, կաքաւք), les arts d'agrément. — ոստայնանկութեան, le métier de tisserand. — նաւարկութեան, navigation, *sf.* Ի՞նչ անպիտան —, quel chien de métier! —իւ, —ով, V. Արուեստաբար։ —իւ, —ով դերձակ է, il est tailleur de profession, de sa profession.

ԱՐՈՒԵՍՏԱԲԱՆԱԿԱՆ, technologique (թէքնօլօժիք), *adj.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, technologie (թէքնօլօժի), *sf.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱԲԱՐ, V. Արուեստապէս։

ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԷՏ, artiste, *s. m.* et *f.* *Un peintre, un sculpteur, un musicien, un architecte, sont des —s. Une jeune —.* — հրախաղութեանց, V. Հրարուեստիկ։

ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԻՏԱԿԱՆ, artistique, *adj.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, V. Արուեսգիտութիւն։

1\. **ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ**, artificiel, elle, artistique, professionnel, elle, *adj.* || technique (թէքնիք), *adj.* Ցրտութիւն —, froid artificiel. Բազուկ կամ ակն (աչք) —, bras կամ œil artificiel. Աղբիւր —, fontaine artificielle. Ծաղկունք —ք, fleurs artificielles. — յիշողութիւն, mémoire artificielle, եւ կամ mnémonique. Ապացոյցք կամ փաստք —ք, V. Ապացոյց, կամ փաստ։ Մագնիս —, V. Մագնիս։ Օր —, jour artificiel. Ոլորտ —, horizon artificiel. Գիծք —ք, V. Գիծ։

2\. **ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ**, musicien, ienne, *s.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԵԱԼ, maniéré, ée, *adj.* *Cet homme est fort maniéré. Art maniéré. Style maniéré.* affecté, ée, *adj.* *Geste affecté.* recherché, ée, *adj.* *Parure recherché.* précieux, euse, *adj* *Langage précieux. Des manières précieuses.* Կին —, précieuse, *sf.* *C'est une —.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԻՑ, compagnon, *sm.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, manière, affectation, recherche, préciosité, *sf.*, précieux, *sm.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍ, exposition, *sf.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱՆՈՑ, atelier, *sm.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱՊԷՍ, artificiellement, avec art, artistement, industrieusement, *adv.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱՊԵՏ, jurande, *sf.* || maître, *sm.* Երդուեալ —ք, les maîtres jurés.

ԱՐՈՒԵՍՏԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, jurande, *sf.* || maîtrise, *sf.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱՍԷՐ, amateur, *sm.* Արուեստագէտ չէ, այլ —, il n'est pas artiste, il n'est qu'—.

ԱՐՈՒԵՍՏԱՎԱՐԺ, professionnel, elle, *adj.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱՏՈՒՆ, conservatoire des arts et métiers.

ԱՐՈՒԵՍՏԱՒՈՐ, artisan, *sm.* — հրախաղութեան, V. Հրարուեստիկ։

ԱՐՈՒԵՍՏԴԻՏՈՒԹԻՒՆ, artifice, *sm.*, industrie, *sf.*

ԱՐՈՒԵՍՏԻ, V. Արուեստական։

ԱՐՈՒԵՍՏՈՂ, industrieux, euse, *adj.*

ԱՐՈՒԷԳ, hermaphrodite (էրմաֆրօտիթ), androgyne ([illegible]), *sm.*

ԱՐՈՒԹԻՒՆ, virilité, *sf.*, âge viril, *sm.*, masculinité, *sf.* || bravoure, valeur, vaillance, force, fermeté, *sf.*, courage, cœur, *sm.* || semence, *sf.*, sperme, *sm.*

ԱՐՈՒՍԵԱԿ, Vénus (վէնիւս), *sf.*, Lucifer, *sm.*, étoile du berger, *sf.*

ԱՐՋ (արճ), ours (ուրս, կամ ըստ ոմանց ուր), *sm.* Մատակ՝ էգ —, femelle de l'—, ourse, *sf.* Թոծիւն, կորիւն —ոյ, petit d'un —, ourson, *sm.* —ը կը բաւնչունայ, l'— gronde. Մեծ —, la grande Ourse. Փոքր —, la petite Ourse.

ԱՐՋԱԳԻ, arcturus (արքթիւրիւս), *sm.* (ի բնստղծ. կ'ըսուի նաեւ arcture, *sm.*).

ԱՐՋԱՄԱԳԻԼ ([illegible]), acanthe, branche-ursine կամ brancursine, *sf.*

ԱՐՋԱՄՈՒԿՆ (արջու նման փոքրիկ չորքոտանի մ'է), raton, *sm.*

ԱՐՋԱՑԻՆ, arctique, *adj.*

1. **ԱՐՋԱՊԱՆ**, V. Արջազի։

2. **ԱՐՋԱՊԱՆ**, V. Հրշեցուցիչ արջոյ։

ԱՐՋԱՌ, bœuf (պէօֆ. *pl.* bœufs, պէօ), *sm.* — եւ ոչխար, bestiaux, *smp.* {bestiaux, du bétail.

ԱՐՋԱՌԱՄԱՀ, mortalité des

ԱՐՋԱՌԱՄԻՍ, bœuf (պէօֆ), *sm.*

ԱՐՋԱՌԱՋԻԼ, nerf (նէր) de bœuf.

ԱՐՋԱՌԱՔԱՂՑ, boulimie, *sf.*

ԱՐՋԱՍՊ, vitriol, *sm.*, couperose, *sf.*

ԱՐՋԱՍՊԱԽԱՌՆ, vitriolé, ée, *adj.* *Eau vitriolée.*

ԱՐՋԱՍՊԱԿԱՆ, vitriolique, *adj.* *Acide* —. Այժմ կ'ըսուի *Acide sulfurique.*

ԱՐՋԵՆԻ, peau d'ours.

ԱՐՋՆ, noir, oire, *adj.*

ԱՐՋՆԱԹՈՅՐ, noire, oire, *adj.* — երէ, V. Սեաւ երէ։ — հանդերձ սգոյ, V. Թուխք։

ԱՐՋՆԱԿԱՆՋ, V. Ականջուկ։

ԱՐՋՆԴԵՂ (վնասակար բուսնկ մ'է), nielle, *sf.*, gerzeau, *sm.*

ԱՐՋՈՒԿ, V. Թոծիւն արջոյ, կամ կորիւն արջոյ.

ԱՐՋՏԱԿ (բուսնկ մ'է), cyclamen ([illegible]), pain de pourceau, *sm.*

ԱՐՎԱԾ ([illegible]), débit, *sm.*

ԱՐՏ, champ (շան), *sm.*, campagne, *sf.* Արեգդէմ — ([illegible]), ados (ատօ), *sm.* —ը փորել, remuer le champ. — (ի բնստղծ.), guéret, *sm.*

ԱՐՏԱԲԵՐԵԼ, proférer, prononcer, *va.*

ԱՐՏԱԳԱՂԹՈՒԹԻՒՆ, V. Գաղթականութիւն։

ԱՐՏԱԳՆԵԼ, V. Ծայրահանել։

ԱՐՏԱԳՆՈՒԹԻՒՆ, V. Ծայրահանութիւն։

ԱՐՏԱԴԱՏՈՒԹԻՒՆ, excrétion, *sf.*

ԱՐՏԱԴՐԵԱԼՆ, produit, *sm.*

ԱՐՏԱԴՐԵԼ, produire, *va.*

ԱՐՏԱԴՐԻՉ (ի համարողութեան), facteur, *sm.* || — (ըստ քաղաքականն տնտեսագիտաց), producteur, *sm.*

ԱՐՏԱԴՐՈՅԹ, résultante, *sf.*

ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, production, *sf.*, produit, *sm.* —ք, produits, *smp.*

ԱՐՏԱԴՐՈՒՄ (ըստ քաղաքականն տնտեսագիտաց), production, *sf.*

ԱՐՏԱԹՈՐԱԿԱՆ, excréteur, trice, *adj.*

ԱՐՏԱԹՈՐԻՉ, excrétoire, *adj.*

ԱՐՏԱԹՈՐՈՒԹԻՒՆ, excrétion, *sf.*

ԱՐՏԱԽՈՅՐ ԳԼԽՈՅ, tiare, *sf.*

ԱՐՏԱԽՈՒՐԱԿ, mitre, *sf.*, bonnet, *sm.* — (Նախնեաց Հայոց, Պարսից եւ Հրէից), tiare, *sf.* Գիսաւորեալ —, bonnet à poil.

ԱՐՏԱԾԵԼ, V. Արտաբերել։
ԱՐՏԱԾՈՂ, V. Արտաբերող։
ԱՐՏԱԾՈՒԹԻՒՆ, déduction, sf.
ԱՐՏԱԾՈՒՄ, ԱՐՏԱԾՈՒՄՆ, V. Արտաբերութիւն։
ԱՐՏԱԿԵԴՐՈՆ, V. Արտակեդրոն նախան։
ԱՐՏԱԿԵԴՐՈՆՈՒԹԻՒՆ, V. Արտակեդրոնութիւն։
ԱՐՏԱԿԵՆԴՐՈՆ, excentrique, adj. *Quartier* —.
ԱՐՏԱԿԵՆԴՐՈՆՈՒԹԻՒՆ, excentricité, sf.
ԱՐՏԱՀԱՒ (Եէշմի ֆու—լու—), courlis (ֆու—լէ), կամ courlieu, sm.
ԱՐՏԱՅԱՅՏԵԼ, exprimer, va. — յստակապէս, énoncer, va.
ԱՐՏԱՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ, expression. sf.
ԱՐՏԱՆՈՒԱԳ (ձայն, նուագարան), dissonnant, ante, adj.
ԱՐՏԱՇՆՉԵԼ, transpirer, vn.
ԱՐՏԱՇՆՉԵԼԻ, transpirable, adj.
ԱՐՏԱՇՆՉՈՒԹԻՒՆ, ԱՐՏԱՇՆՉՈՒՄ, ԱՐՏԱՇՆՉՈՒՄՆ, transpiration, sf.
ԱՐՏԱՉԱՓ, V. Անչափ։
ԱՐՏԱՉԱՓԵԼ, V. Անչափել։
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ ԱՆԵԼ (ընել), ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԵԼ exiler, bannir, va. *On l'exila du royaume. Il fut banni de la ville, de la patrie.*
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, ban, bannissement, sm.
ԱՐՏԱՍԱՆԵԼ, prononcer, déclamer, va.
ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ, prononciation, déclamation, sf.
ԱՐՏԱՍԱՆԻԼ, se prononcer, vpr.
ԱՐՏԱՍԱՆՈՒՄ, ԱՐՏԱՍԱՆՈՒՄՆ, V. Արտասանութիւն։
ԱՐՏԱՍՈՒԱԲԵՐ, V. Արտասուաբեր։
ԱՐՏԱՍՈՒԱԹԱՓ, V. Արտասուաթոր։
ԱՐՏԱՍՈՒԱԼԻ, ԱՐՏԱՍՈՒԱԼԻՑ, larmoyant, ante, éploré, ée, pleureux, euse, déplorable, *adj.*

ԱՐՏԱՍՈՒԱԽԱՌՆ, mêlé de pleurs, *adj.* — ուրախութիւն, joie mêlée de pleurs.
ԱՐՏԱՍՈՒԱՅԻՆ, lacrymal, ale (*pl. lacrymaux*), sf.
ԱՐՏԱՍՈՒԵԼ, répandre, jeter de larmes, donner des pleurs, pleurer, larmoyer, vn. Անչափի —, pleurer comme un veau, comme une vache. ‖ —, pleurer, va. *Pleurer son père, la mort de son père, ses péchés.*
ԱՐՏԱՍՈՒՔ, pleurs, smp., larme, eau, sf. Արեան —, des larmes de sang (—ի). Սուտ —, larmes feintes, pleurnicherie, sf. — այգուն (գող. շաղ), les larmes, les pleurs de l'aurore (rosée, sf.). Բազմազեղ —, des larmes abondantes. — որթոյ, les pleurs de la vigne. Հեղուլ ջերմաջերմ արտասուս, ջերմ արտասուս հեղուցանել (լալ դառնապէս), pleurer à chaudes larmes. Յարտասուս գրնդիլ, հատանիլ, զետ արտասուաց հեղուցանել (արցունք կտրիլ). fondre en pleurs, en larmes, verser des larmes. Սուտ՝ արտասուս հեղուցանել (սուտ արցունք թափել), V. Կեղծելեղտալ։ Ողողանել, թանալ արտասուօք, arroser de ses larmes.
ԱՐՏԱՎԱՐ, V. Լծվար։
ԱՐՏԱՏԱՐԵԼ, exporter, va.
ԱՐՏԱՏԱՐՈՂ. exportateur, sm.
ԱՐՏԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, exportation, sf.
ԱՐՏԱՏԵՂԻ, déplacé, ée, adj.
ԱՐՏԱՓԱՅԼԵԼ, sortir, vn. *Cette figure sort bien.* ‖ rehausser, va. *Cette parure rehaussait sa beauté.*
ԱՐՏԱՓԱՅԼՈՒՄ, ԱՐՏԱՓԱՅԼՈՒՄՆ, relief (—ֆ—լիէֆ), sm.
1. ԱՐՏԱՔԻՆ, extérieur, eure, externe, adj. ‖ profane, adj. — կողմն, երեսն, —ն, extérieur, dehors, sm. — պատերազմ, la guerre étrangère. — զարմ

կամ յարաբերութիւնք. Տէրութեան, affaires étrangères.

2. **ԱՐՏԱՔԻՆ** (հիւանդանոցաց մէջ ծառայող բժշկութեան ուսանող), externe, *sm.*

ԱՐՏԱՔՆԱՑԱՐԴԱՐ, spécieux, [euse, *adj.*

ԱՐՏԱՔՆՈՑ, lieux d'aisances, կամ լոկ lieux, cabienet d'aisances, կամ լոկ cabinet, *sm.*, latrines, *sfp. Latrines publiques.* commodités, *sfp.* — նաւու, bouteilles, *sfp.*

1. **ԱՐՏԱՔՈՅ**, hors (հօր), en dehors (տըհօր) de, au dehors de, *prép.* — քան, hors de, *prép.*

2. **ԱՐՏԱՔՈՅ**, dehors, *adv.* ‖ extérieurement, *adv.*

ԱՐՏԱՔՈՒՍՏ (դրսէն), de dehors (տըհօր), par dehors, extérieurement, *adv.*

ԱՐՏԱՔՍ, dehors (տըհօր), *adv.*

ԱՐՏԱՔՍԱԿԱՆ, exclusif, ive, *adj.*

ԱՐՏԱՔՍԵԼ, chasser, envoyer quelqu'un au peautre, կամ aux peautres, *va.* ‖ exclure, *va.*

ԱՐՏԱՔՍԻՉ, exclusif, ive, *adj.*

ԱՐՏԱՔՍՈՒՄ, }
ԱՐՏԱՔՍՈՒՄՆ, } exclusion, *sf.*

ԱՐՏԵՒԱՆ, sommet, *sm.* [լոր։

ԱՐՏԵՒԱՆԱՆՑ, V. Արտեւանն.

ԱՐՏԵՒԱՆԱՅԻՆ, ciliaire, *adj.*

ԱՐՏԵՒԱՆՈՒՆՔ ([illegible]), cil ([illegible]), *sm.* ‖ paupière, *sf.* — կոպաց, les cils des paupières.

ԱՐՏԻԿ (տեսակ մը վայրենի խոյ. [illegible]), espèce de bélier sauvage, mouflon, argali, *sm.*

ԱՐՏԻՇԱՆ, charpi, *sm.*

ԱՐՏՈՅՏ ([illegible]), alouette, *sf.* — կատարաւոր, — huppée, *sf.*, cochevis ([illegible]), *sm.* —ը կ'երգէ, l'— chante.

ԱՐՏՈՐԱԼ, V. փութալ։

ԱՐՏՈՐԱՅՔ, champs, *smp.*

ԱՐՏՈՐԱՆՔ, empressement, *sm.* Սաստիկ —, précipitation, *sf.* Արտորանօք, précipitamment, *adv.*

ԱՐՏՈՐՑՈՒՆԵԼ, V. փութացուցանել։

ԱՐՏՈՒՂԻԼ (կառաշարքն երկաթուղիէն դուրս ելնել), dérailler (տէռայյէ. ըստ Լիդրէի գրուելու է dérailer, տէռէլէ), *vn.*

ԱՐՏՈՒՂՈՒԹԻՒՆ, hyperbate (էբէռպադ), inversion, anomalie, *sf.*

ԱՐՏՈՒՂՈՒՄՆ (կառաշարքին երկաթուղիէն դուրս ելնելը), déraillement (տէռայլըման. ըստ Լիդրէի déraillement, տէռէլըման), *sm.*

ԱՐՏՈՒՆՁ, faucheur, *sm.*

ԱՐՏՕՆԱԳԻՐ, brevet, *sm.* — հնարողութեան, — d'invention. Մէկուն — տալ, donner un — à quelqu'un, breveter, *va.*

ԱՐՏՕՍՐ, pleurs, *smp.*, larme, eau, *sf.* — հեղուցանել, կաթեցուցանել (լալ), verser, répandre des pleurs, donner cours à ses larmes. Հատանել զ— յերեսաց (մէկուն արցունքը սրբել), essuyer les pleurs de quelqu'un. [te, *adj.*

ԱՐՏՕՍՐԱԲԵՐ, larmoyant, an-

ԱՐՏՕՍՐԱԹԱՑ, mouillé de larmes. — աչք, des yeux mouillés de larmes. [te, *adj.*

ԱՐՏՕՍՐԱԹՈՐ, larmoyant, an-

ԱՐՏՕՍՐԱՄԱՆ, sac lacrymal, *sm.*

ԱՐՏՕՍՐ ՔՐԻՍՏՈՍԻ (վեզուվ լերան քաղցրահամ գինի մը), lacryma-christi (բառ լատիներէն), *sm.*

ԱՐՏՈՒԵՑՈՒՆԵԼ, faire pleurer, *va.*

ԱՐՏՈՒՆՔ, pleurs, *smp.*, larme, eau, *sf.* — թափել, verser des larmes, pleurer. Սաստիկ — թափել, — կտրիլ, fondre en pleurs, en larmes. Մէկուն —ը սրբել, V. Արտօսր։

ԱՐԻՈՒԹԻՒՆ, masculinité, *sf.*

ԱՐՓԻ, lumière, *sf.*

ԱՐՔԱՅ, roi, monarque, *sm.* — Օսմանեանց, le Grand Seigneur. Առ —ի, en haut lieu. Կեցցէ —, vive le roi !

ԱՐՔԱՅԱԲԱՐ, V. Արքայօրէն։

ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ, royal, ale *(pl. royaux)*, *adj.*

ԱՐՔԱՅԱԿԻՆ, V. Արքայուհի։

ԱՐՔԱՅԱՁՈՒԿՆ ([illegible]), rouget, *sm.* — գետոյ, barbeau, *sm.*

ԱՐՔԱՅԱՄԱՅՐ, la reine mère, *sf.*

ԱՐՔԱՅԱՄՈՐ ([illegible]), framboise, *sf.* —ի ջրով համեմել, accommoder avec du jus de —, framboiser, *va.*

ԱՐՔԱՅԱՄՈՐԻ, framboisier, *sm.*

ԱՐՔԱՅԱՆԻՍՏ, royal, ale, *adj.* — քաղաք, la ville royale.

ԱՐՔԱՅԱՋՈՒՐ, eau royale, *sf.*

ԱՐՔԱՅԱՏԱՆՁ ([illegible]), bergamote, *sf.*

ԱՐՔԱՅԵՆԻ, fin, ine, *adj.*

ԱՐՔԱՅԵՐԱԿ, veine basilique, կամ լոկ basilique, *sf.*

ԱՐՔԱՅՈՐԴԻ, fils ([illegible]) du roi, prince, *sm.* Անդրանիկ — (Գաղղիացւոց), dauphin ([illegible]), *sm.*

ԱՐՔԱՅՈՒԹԻՒՆ, royaume, *sm.*, royauté, *sf.*, règne, *sm.* || —, — Երկնից, le royaume des cieux, paradis, ciel, *sm.*

ԱՐՔԱՅՈՒՀԻ, reine, *sf.* Երկնաւոր — (դշխոյն Երկնից, հրեշտակաց. սուրբ կոյսն), la — du ciel, des anges.

ԱՐՔԱՅՈԶԻԿ, basilic ([illegible]), *sm.*

ԱՐՔԱՅՕՐԷՆ, royalement, *adv.*

ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ, archevêque, *sm.*

ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ, archiépiscopal, ale *(pl. archiépiscopaux)*, archidiocésain, aine, *adj.*

ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՐԱՆ, demeure de l'archevêque, archevêché, *sm.*

ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍՈՒԹԻՒՆ, archiépiscopat, archevêché, *sm.*

ԱՐՔԵՐԷՑ, archiprêtre, *sm.*

ԱՐՔԵՐԷՑՈՒԹԻՒՆ, archiprêtré, *sm.*

ԱՐՔԻԴՈՒՔՍ, archiduc, *sm.* կին, օրիորդ —, V. Արքիդքսուհի։

ԱՐՔԻԴՔՍՈՒԹԻՒՆ, archiduché, *sm.*

ԱՐՔԻԴՔՍՈՒՀԻ, archiduchesse, *sf.*

ԱՐՔԻՄԱՆԴՐԻՏ, archimandrite, *sm.*

ԱՐՔԻԼՈՔԵԱՆ (յոյն եւ լատին տաղից չափ մը), archiloquien, *adj. m.*

ԱՐՔՈՆՏ (անէնակալ Աթենացւոց), archonte ([illegible]), *sm.*

ԱՐՔՈՆՏՈՒԹԻՒՆ (իշխանութիւն արքոնտի), archontat, *sm.*

ԱՐՔՈՒՆԱԿԱՆ, courtisan, *sm.* V. Արքայական։

ԱՐՔՈՒՆԱԿԱՆՔ, cour, *sf. La — est partie à la suite du roi.*

ԱՐՔՈՒՆԱՎԱՅԵԼ, royal, ale *(pl. royaux)*, *adj.*

ԱՐՔՈՒՆԻ, royal, ale *(pl. royaux)*, *adj.* — հրովարտակ, V. Հրովարտակ։ Հրաման —, jussion, *sf. Le roi envoya des lettres de — au parlement.* — ճանապարհ (ճամբայ), V. Ճանապարհ։

ԱՐՔՈՒՆԻՔ, cour, *sf.*, palais, hôtel ([illegible]), *sm.* || fisc ([illegible]), *sm.* Ունել, հաստանել, գրաւել յարքունիս ([illegible]), confisquer, *va. On confisqua tous ses biens (իմ՛ֆ).* Յարքունիս, en haut lieu.

1\. **ԱՐՕՍ** ([illegible]), outarde, *sf.* Ձագ —ի, V. Արօսիկ։

2\. **ԱՐՕՍ**, V. Մոլախոտ։

ԱՐՕՍԻԿ, petit d'une outarde, outardeau, *smp.*

ԱՐՕՏ, pâturage, pré, *sm.*, pâture, *sf.*, pâquis, *sm.*

ԱՐՕՏԱՏԵՂԻ, pâturages, pâquis, *sm.*

ԱՐՕՐ ([illegible]), charrue, *sf.*

ԱՐՕՐԱԲԵԿ ԱՆԵԼ } ([illegible]),
ԱՐՕՐԱՒՈՐ ԱՆԵԼ } V. Արօրադրել։

ԱՐՕՐԱԴՐԵԼ, labourer, *va.*

ԱՐՕՐԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, labour, labourage, *sm.*

ԱՐՕՐԱԿ (տեսակ մը երկայնա-տուտն եւ փետրազեղ պապկայ [perroquet]), ara, *sm.*

ԱՐՕՐԱԿԱԼ (բոյս մ՚է), arrête-bœuf (*pl.* des *arrête-bœuf*), *sm.*, bugrane, *sf.*

ԱՐՕՐԱՎԱՐ (մէկ արօրով հեր-կելի [arable] գետին), charrage, *sm.*, charrue, *sf.*

ԱՒԱԳ, grand, ande, *adj.* || grand, seigneur, doyen, *sm.*

ԱՒԱԳԱԺՈՂՈՎ, parlement, *sm.*

ԱՒԱԳԱՆԻՈՒՄՆ ԺՈՂՈՎ, une assemblée de seigneurs. Աւագա-խումբ ժողով (ընկերակցութեան վերակացուց), seigneurie, *sf.*

ԱՒԱԳԱՆԻ, les grands, une assemblée de seigneurs.

ԱՒԱԳԱՓՈՂ (պղնձի նուագա-րան մը), trombone, *sm.*

ԱՒԱԳԱՓՈՂԱՐ (աւագափող գարնող), trombone, *sm.*

ԱՒԱԳԵՐԷՑ, **ԱՒԱԳ ԵՐԷՑ**, } V. Արքերէց։

ԱՒԱԳՈՐԵԱՅ, les grands, le grand monde.

ԱՒԱԳՈՒԹԻՒՆ, grandeur, dignité, *sf.*, honneur (…), *sm.*

ԱՒԱԳՕՐԷՆ, en grand, à la grande, *adv.* — կեալ (ապրել), vivre en seigneur, en grand seigneur.

ԱՒԱՍԻԿ, voilà, *prép.*

ԱՒԱԶ (…), sable, *sm.* — եւ-րիկամանց, gravelle, *sf.* Մանր —, — très menu, sablon, *sm.* Ման-րախիճ —, V. Կոպիճ։ — ցանել, —ով ծածկել, sabler, *va.* Մանր —ով ծեփել, sablonner, *va.*

ԱՒԱԶԱԽԱՌՆ, mêlé de sable, sableux, euse, *adj.*

ԱՒԱԶԱԽՏ, graveleux, *sm.*

ԱՒԱԶԱԽՏԱՒՈՐ, graveleux, euse, *adj.*

ԱՒԱԶԱԽՏՈՒԹԻՒՆ, gravelle, *sf.* Աւազախտութեան (ցաւ), V. *Աւազախտական։*

ԱՒԱԶԱԽՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ (հ....բ), gravelle, *sf.*

ԱՒԱԶԱԿ, brigand, *sm.*, larron, onnesse, voleur, euse. *s.*, bandit, coupe-jarret (*pl.* des *coupe-jarrets*), *sm.* — ծովու, pirate, *sm.*

ԱՒԱԶԱԿԱՆՈՑ, coupe-gorge (*pl.* des *coupe-gorge*), *sm.*

ԱՒԱԶԱԿԱՊԵՏ, chef de brigands, *sm.*

ԱՒԱԶԱԿԵԼ, se livrer (ինքզինք տալ) au brigandage, brigander, *vn.*

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ, brigandage, banditisme, *sm.* Ծովու վրայ —, piraterie, *sf.* — ընել, V. Աւա-զակել։ Արքունի ճամբու վրայ — ընել, exploiter sur les grands chemins. Ծովու վրայ — ընել, faire le métier de pirate, pirater, *vn.*

ԱՒԱԶԱՀԱՆՔ, lieu d'où l'on tire du sable, sablière, *sf.* [*sm.*

ԱՒԱԶԱՄԱՆ, sablier, poudrier,

ԱՒԱԶԱՆ (հ-լ--ւ), pièce d'eau, *sf.* || baignoire, *sf.*, bain, *sm.* — (պարտիզաց), bassin, *sm.* — (աղ-բերաց), bassin, *sm.*, vasque, *sf.* — ջուրց, V. Ջրեզր։ Սուրբ —, — մկրտութեան, fonds, *smp.*, les fonds baptismaux. — ընծութեան եւ նորազութեան նաւաց, V. Նաւ-ւեղ։ (Անասնոց) ջուր խմելու եւ լուացուելու —, V. Գուռ։ (Կա-նեփը) թրջելու —, V. Ջողարան։

ԱՒԱԶԱՎԱՃԱՌ, sablonnier, *sm.*

ԱՒԱԶԱՕՐՈՅ (ժամացոյց աւա-զոյ), sablier, *sm.*, horloge (…) de sable, *sf.*

ԱՒԱԶԱՔԱՐ, grès (…), *sm.*

ԱՒԱԶԵԼ, couvrir de sable, sabler, *va.* — ձեռքերը, se frotter les mains avec du sable.

ԱՒԱԶԻՆ, où il y a beaucoup de sable, sablonneux, euse, graveleux, euse, *adj.*

ԱՒԱԶՆՈՑ, V. Աւազամած։

ԱՒԱԶՕՐՈՅ, V. Աւազոյն։

ԱՒԱ՜Ղ, hélas ([illegible]. ոմանք կը ընչեն [illegible]), *interj.*

ԱՒԱՂԵԼ, plaindre, déplorer, regretter, *va.* [table, *adj.*

ԱՒԱՂԵԼԻ, déplorable, regret-

ԱՒԱՆ, bourg ([illegible]. Իսկ Un bourg étendu կը ընչուի [illegible], կամ քաղ այլոց [illegible]), *sm.*

ԱՒԱՆԱԳԻՒՂ, bourgade, *sf.*

ԱՒԱՆԱԿ, V. Յաւանակ։

ԱՒԱՆԴ, dépôt, *sm.*, consignation, *sf.* Յ— տալ, — դնել, թողուլ, consigner, déposer, mettre en dépôt, *va.*

1. ԱՒԱՆԴԱԿԱՆ, traditionnel, elle, *adj.* Հայր —, père fiduciaire. Ժառանգ —, héritier fiduciaire. Վաճառումն —, vente fiduciaire կամ fiducie, *sf.*

2. ԱՒԱՆԴԱԿԱՆ, traditionaliste, traditionnaire, *sm.*

ԱՒԱՆԴԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, traditionalisme, *sm.*

ԱՒԱՆԴԱՊԱՀ, dépositaire, *sm.* || consignataire, *sm.* || sacristain, *sm.* || traditionnaire, *sm.* — կուսան (ի վանս կուսանաց), sacristine, *sf.*

ԱՒԱՆԴԱՒՈՐ, fiduciaire, *adj.*

ԱՒԱՆԴԱՏՈՒՆ, sacristie, *sf.*

ԱՒԱՆԴԵԼ, mettre en dépôt, déposer, *va.* || consigner, *va.* || remettre, transmettre, rendre, délivrer, léguer, confier, *va.*

ԱՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ, tradition, *sf.* Անգիր —, V. Անգրութիւն։ Աւանդութեամբ, ըստ աւանդութեան, suivant la —, d'après la —, traditionnellement, *adv.*

ԱՒԱՆԻԿ, voilà, *adv.*

ԱՒԱՍԻԿ, voici, *adv.*

ԱՒԱՏ ([illegible]), fief ([illegible]), *sm.* — տալ, donner en —, fieffer, *va.*

ԱՒԱՏԱԳԷՏ, feudiste, *adj.* et *sm.*

ԱՒԱՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, système de la féodalité, féodalisme, *sm.*

ԱՒԱՏԱԿԱՆ, féodal, ale (*pl. féodaux*), *adj.* — (երկիր), fieffé, ée, *adj.* — կառավարութիւն, V. Աւատականութիւն (2).

ԱՒԱՏԱԿԱՆԵԼ, féodaliser, *va.*

1. ԱՒԱՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ([illegible]), féodalité, *sf.*

2. ԱՒԱՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ([illegible]), féodalité, *sf.*

ԱՒԱՏԱԿԱՆՕՐԷՆ, féodalement, *adv.* [feudataire, *s.*

ԱՒԱՏԱՌՈՒ, fieffé, ée, *adj.* ||

ԱՒԱՏԻ, V. Աւատական։

ԱՒԱՏԱՏԻՐՈՒԹԻՒՆ, système de la féodalité, féodalisme, *sm.*

ԱՒԱՐ, butin, *sm.*, dépouille, *sf.*, pillage ([illegible]), *sm.*, proie, *sf.*, sac ([illegible]), saccagement, désordre, *sm.* — հարկանել, յ—ի առնուլ, — առնուլ, V. Աւարել։ Քաղաքն —ի տալ, livrer une ville au pillage. Լի, յղեալ —աւ, chargé de butin.

ԱՒԱՐԱՐԱՐ, butinier, *sm.*

ԱՒԱՐԱԲԱՐ, avec pillage, *adv.* — առնուլ, piller ([illegible]), saccager, *va.*

ԱՒԱՐԱՌՈՒ, pilleur, pillard, *sm.* || —, pillard, arde, déprédateur, trice, *adj.*

ԱՒԱՐԱՌՈՒԹԻՒՆ, pillage ([illegible]), sac ([illegible]), désordre, *sm.* V. Գերփանք։ Գերփանս եւ — լինել, V. Գերփել։

ԱՒԱՐԵԼ, butiner, piller, saccager, faire main basse, *va.*

ԱՒԱՐՈՂ, pillard, arde, *adj.* *Il est d'humeur pillarde.*

ԱՒԱՐՈՒՄ, ԱՒԱՐՈՒՄՆ, pillage ([illegible]), sac ([illegible]), saccagement, *sm.*

ԱՒԱՐՏ, fin, *sm.*

ԱՒԱՐՏԵԼ, finir, achever, *va.*

ԱՒԱՐՏԻԼ, finir, *vn.*, s'achever, se terminer, *vpr.* Գործն աւարտելու վրայ է, la chose s'en va faite.

La messe s'en va dite. Le carême s'en va fini.

ԱՒԱՐՏՈՒՄ, **ԱՒԱՐՏՈՒՄՆ**, } achèvement, sm.

ԱՒԱՔԵԼ, guérir, *va.*

ԱՒԵԼ, balai, *sm.* — (նաւու), écoupe, *sf.* — ածել, մաքրել —աւ, V. Աւելել։ — մը զարնել, donner un coup de —.

ԱՒԵԼԱԲԱՆ, hyperbolique ([illegible]), *adj.*

ԱՒԵԼԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, hyperbole, *sf.* [*adj.*

ԱՒԵԼԱԽՆԴԻՐ, curieux, euse,

ԱՒԵԼԱԽՆԴՐՈՒԹԻՒՆ (աւելի պահանջումն), plus-pétition, *sf.*

ԱՒԵԼԱԾՈՒ, balayeur, euse ([illegible]), *s.*

ԱՒԵԼԱԾՈՒԹԻՒՆ, balayage, balayement, *sm.*

ԱՒԵԼԱԾՔ, balayures, *sfp.* [*sm.*

ԱՒԵԼԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, surnom,

ԱՒԵԼԱՄԻՍ (կոկոււ, ննդիկ հաւու վզին տակը կախուած մորթ), fanon, *sm.*

ԱՒԵԼԵԼ, balayer ([illegible]), *va.*

ԱՒԵԼԻ, plus, de plus, en plus, en sus ([illegible]), de trop, *adv.* || excédant, ante, superflu, ue, redondant, ante, *adj.* —ն, plus, trop, *sm.* Այնչափ —, d'autant mieux, *adv.* Այնչափ եւս —, d'autant plus, *adv.* Եւ ոչ —, sans plus, *adv.* Ամէն բանէ —, sur toute chose, կամ toutes choses, avant toute, կամ toutes choses. Չափէն —, trop, par-dessus les oreilles. Երեք —, trois de plus. Մէկէ —, plusieurs, *adj.*

ԱՒԵԼՆԱԼ, augmenter, accroître, *vn.* Գինն —, augmenter, *vn.*

ԱՒԵԼՈՐԴ, superflu, ue, redondant, ante, *adj.* || superstitieux, euse, *adj.* — աւարին, le reste du butin. — լինել, ըլլալ, être superflu, redonder, *vn.* [sologie, *sf.*

ԱՒԵԼՈՐԴԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, périssologie, *sf.*

ԱՒԵԼՈՐԴԱԾԱԽ, prodigue, *adj.* || —, prodigue, *sm.*

ԱՒԵԼՈՐԴԱՊԱՇՏ, superstitieux, euse, *adj.* et *s.*

ԱՒԵԼՈՐԴԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, superstition, *sf.* Աւելորդապաշտութեամբ, superstitieusement, *adv.*

ԱՒԵԼՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, superfluité, *sf.* [tience, parelle, *sf.*

ԱՒԵԼՈՒԿ ([illegible]), patience, parelle, *sf.*

ԱՒԵԼՈՒԿՔ, balayures ([illegible]). *sfp.*

ԱՒԵԼՑՈՒՆԵԼ, ajouter, joindre, adjoindre, insérer, intercaler, *va.* || augmenter, accroître, *va.* || additionner, *va.* Աստիճանաբար —, augmenter par degré, graduer, *va.* Տասնապատիկ —, V. Տասնապատկել։ — (գինը վրան դնել, աւելի պահանջել), surfaire, *va.* Վրան դրած (աւելի պահանջած) չըլլալուս համար, չեմ կրնար կտրել (իջեցունել, նուազեցունել) գինը, ne vous ayant pas surfait, je ne saurais rien rabattre. (Նահանջ տարւոյն վրայ օր մը) —, ajouter un jour tous les quatre ans, au mois de février, intercaler, *va.* *Dans les années bissextiles on intercale un jour.* || —, ajouter, *va.*; reprendre, *vn.* Աւելցուց թէ . . . il ajouta que . . . Աւելցուց, reprit-il, il reprit.

ԱՒԵՂԿԵԼ (աւաղել.ափսոսել), regretter, *va.*

ԱՒԵՏԱՐԱՆ, Évangile, *sm.* Չորեքգլխեան —, չորք —ք, les quatre —s. —ը քարոզել, V. Քարոզել։ Ըստ —ի, évangiliquement, *adv.* [*sm.*

ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԳԻՐ, évangéliste,

ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ, évangélique, *adj.* —ք, évangéliques, *smp.*

ԱՒԵՏԱՐԱՆԵԼ, annoncer, prêcher l'Évangile, évangéliser, *va.*

ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՉ, évangéliste, *sm.* || prédicateur, *sm.*

ԱՒԵՏԱԲԵՐ, porteur de bonnes nouvelles.

ԱՒԵՏԱԲԵՐԵԼ, annoncer, *va. Les prophètes ont annoncé la venue du Messie (Մեսիա . Օծեալ).*

ԱՒԵՏԵԼ, annoncer une bonne nouvelle, *va.*

ԱՒԵՏԻՔ, bonne nouvelle, *sf.* Երկիրն աւետեաց, la terre de promission, la terre promise. Տօն աւետեաց արդոյ կուսին, V. Աւետումն։ կարգ աւետեաց, Annonciade, *sf.*

ԱՒԵՏՈՒՄՆ, annonciation, *sf.*

ԱՒԵՐ, ravage, *sm.*, destruction, *sf.*, dégât, *sm.*, désolation, dévastation, *sf.* Ց— եւ յապականութիւն դարձուցանել (աւերակ դարձուցանել), dévaster, ruiner complètement, désoler, *va. Désoler un pays, une province.*

ԱՒԵՐԱԾ, ruine, désolation, *sf.* —ք (ժողով), gravois, *smp.*

ԱՒԵՐԱԿ, ruine, *sf.* — առնել (— դարձուցանել), dévaster, ruiner complètement, désoler, *va. Les ennemis ont dévasté cette province. Désoler un pays.*

ԱՒԵՐԵԱԼ, désolé, ée, délabré, ée, *adj.* — (ճանապարհ), ruiné, ée, *adj.*

ԱՒԵՐԵԼ, ruiner, détruire, dévaster, ravager, désoler, gâter, *va.*

ԱՒԵՐԻԼ, se ruiner, se détruire, *vpr.*

ԱՒԵՐԻՉ, destructeur, trice, *s.*; dévastateur, désolateur, ravageur, *sm.* || destructeur, trice, dévastateur, trice, désolateur, trice, *adj.*

ԱՒԵՐՈՒՄ, **ԱՒԵՐՈՒՄՆ**, } ruine, destruction, dévastation, *sf.*

ԱՒԻԿԱՏ (պաշտօն մ'է), avocat, *sm.*

ԱՒԻԿԱՏԵՆԻ, avocatier, *sm.*

ԱՒԻՃ, **ԱՒԻՃՆ** } (իրին), sanie, *sf.*, ichor (Բժշ.), *sm.*

ԱՒԻՐԻԼ (աւրուիլ), se gâter, *vpr. Ces fruits commencent à —.*

ԱՒԻՒՆ, transport, enthousiasme (ոգեւորութիւն), *sm.* — մոլեգնութեան, fureur, *sf.* — (բանաստեղծաց), fougue, *sf.*

ԱՒԼԵԼ, V. Աւելել։

ԱՒԼՈՒՄՆ, **ԱՒԼՏՈՒՔ**, } V. Աւելածութիւն։

ԱՒՇԱՑԻՆ, sanieux, euse, ichoreux, euse (Բժշկ., Բժշ.), *adj. Pus (թարախ) ichoreux.*

ԱՒՈՒՐՉԷՔ, journée, *sf. Il a bien gagné sa —. On lui doit quinze —s.* Ի՞նչ — կուտաք անոնց, combien leur donnez-vous par jour ?

ԱՒՐԵԼ, effacer, *va.* || détruire, résoudre, tuer, perdre, *va.* || brouiller, *va.* — (գրչաւ), raturer, *va.* — (գրածն), rayer (Երկ.), *va.* [(գրչաւ), rature, *sf.*

ԱՒՐՈՒԱԾՔ, effaçure, *sf.* —

ԱՒՐՈՒԻԼ, s'effacer, *vpr.* || dépérir, *vn.* || se gâter, *vpr.* || se brouiller, *vpr. Ces deux amis se sont brouillés.* [de la main, *sm.*

1. **ԱՓ** (Կենդ.), paume, *sf.*, creux

2. **ԱՓ** (Եղջերուի ափն եղջեր), empaumure, *sf.*

ԱՓԱՑԱՓ, poignée, *sf.* [be, *sf.*

ԱՓԱՐՓԻ (տունկ մ'է), euphor-

ԱՓԵԴԱՑՓԵԴ, à tort et à travers, *adv.* Խենթի պէս — կը խօսի, il parle à tort et à travers comme un fou.

ԱՓ Ի ԲԵՐԱՆ ԱԾՆԵԼ, **ԱՓԻԲԵՐԱՆ ԱԾՆԵԼ**, **ԱՓԻԲԵՐԱՆԵԼ** } (պապանձեցուցանել), fermer la bouche à quelqu'un, pousser à bout, confondre, *va,* [*sm.*

ԱՓԻՈՆ (Բժշկ.), opium (Բժշ.),

ԱՓԻՈՆԱԽԱՌՆ, opiacé, ée, *adj.*

ԱՓԻՈՆԱՒՈՐ, opiacé, ée, *adj.*

ԱՓԼԱՓԵԼ, tâtonner, *vn.*

ԱՓԼԷՉ, soufflet, petit soufflet, *sm.* [besaigre, *sm.*

ԱՓԽԱՐ (փորբաժնամ գինի), vin

ԱՓԱՅՑ, jointée, *sf.*

ԱՓՆ ([illegible]), rive, *sf.*, rivage, bord, *sm.* — ծովու, V. Ծովեզր։

ԱՓՆԻ (հունձքէ վերջն արտի մէջ ծողվուած հասկերու խուրձ), glane, *sf.*

ԱՓՆԻՔ (քաղուած հասկեր), glanure, *sf.*

1. **ԱՓՆՈՐԴ** (գետեզերեայ բնակիչ), V. Գետեզերցի։

2. **ԱՓՆՈՐԴ** (անտառի կամ համբու եզերքը կալուածք կամ ստացուածք ունեցող), riverain, *sm.*

3. **ԱՓՆՈՐԴ** (փողոցի եզերքի վրայ շինուած տուն մէջ բնակող), V. Եզերաբնակ։ [*sf.*

1. **ԱՓՈՒՇ** (գնդի խաղ մը), paume,

2. **ԱՓՈՒՇ** (գնդակ [խաղու]) balle, *sf.*

ԱՓՈՒՆՔ, rive, *sf.*, rivage, *sm.*

ԱՓՍԵԱՅ ([illegible]), plateau, *sm.* soucoupe, *sf.* — տոոց (եկեղեցւոյ մէջ), bassin, *sm.*

ԱՓՍԻՆԴ ([illegible]), absinthe, absinthion, *sf.* [*adj.*

ԱՓՍԻՆԴԱԿԱՆ, absinthique,

ԱՓՍԻՆԴԱՐԵՆՈՒԹԻՒՆ, absinthémie, *sf.*

ԱՓՍԻՆԴԵԱՅ, absinthe, *sf.*

ԱՓՍՈ՛Ս, hélas ([illegible]. ոմանք կը հնչեն [illegible]), *interj.* — որ, malheureusement, *adv.* [*va.*

ԱՓՍՈՍԱԼ, plaindre, regretter,

ԱՓՍՈՍԱՆՔ, hélas *sm.*

ԱՓՐՈԴԻՏԵԱՆ, vénérien, ienne, *adj.* — հիւանդութիւն, ախտ, maladie vénérienne, mal vénérien. Վարակեալ — հիւանդութեամբ, V. Ափրոդիտական (2)։

1. **ԱՓՐՈԴԻՏԱԿԱՆ**, vénérien, ienne, *adj.*

2. **ԱՓՐՈԴԻՏԱԿԱՆ**, vénérien, *sm.*

ԱՔ (անասնոց), jambe, *sf.*

ԱՔԱՂԱՂ ([illegible]), coq ([illegible]), *sm.* փոքրիկ, պզտիկ —, V. Աքլոր։ Վայրի —, V. Ջայլամ։ կուրծ — ([illegible]), V. Որձաս։ —ը կը խօսի, կը կանչէ, le — chante.

ԱՔԱՑԵԼ, ruer, regimber, récalcitrer, *vn.*

ԱՔԱՑՈՂ, rueur, euse, *adj.*

ԱՔԵԱՅ (անասնոց), V. Աք։

ԱՔԻԼԼԵԱՆ (տունկ մ'է), achillée ([illegible], ըստ Աքիլլէսի. [illegible], ըստ Լիւրէի), *sf.*

ԱՔԻՍ (փոքրիկ չորքոտանի մ'է. [illegible]), belette, *sf.*

ԱՔԼԱԳՈՒԼԻ ([illegible]), aulbute, *sf.* *Faire la* —. [chet, *sm.*

ԱՔԼՈՐ, jeune coq ([illegible]), co-

ԱՔԼՈՐԱԽԵՂԴ ([illegible]), croup ([illegible]), *sm.*

1. **ԱՔՑԱՆ** (երկաթուղւոյ կառատողմին [train] շաւիղը փոխելու գործիք), aiguille, *sf.*

2. **ԱՔՑԱՆ** (սաղմն [fœtus, [illegible], embryon] արգանդէն դուրս հանելու բժշկական գործիք), fer, forceps ([illegible]), *sm.*

3. **ԱՔՑԱՆ** ([illegible]), V. Թեւեռաքաշ։

4. **ԱՔՑԱՆ** (ունելիք [արուեստաւորաց]), V. Լաւլիճ։

ԱՔՑԱՆԵԼ, tenailler, *va.*

ԱՔՑԱՆՈՂ (երկաթուղւոյ կառատողմին [train] շաւիղը փոխող պաշտօնատար [amployé]), aiguilleur, *sm.*

ԱՔՍՈՑԵԼ, ruer, regimber ([illegible]), *vn.*, lancer un coup de pied.

ԱՔՍՈՐ, exil ([illegible]), bannissement, *sm.* Մշտնջենաւոր —, déportation, *sf.* Ընկենուլ, տալ յ—ս, V. Աքսորել։

ԱՔՍՈՐԱՆՔ, exil ([illegible]), *sm.*

ԱՔՍՈՐԵԱԼ ([illegible]), exilé, ée, *s.* || banni, *sm.*

ԱՔՍՈՐԵԼ, envoyer en exil ([illegible]), exiler, bannir, *va.* Հեռու տեղ —, déporter, *va.*

ԱՔՍՈՐՈՒԱԾ, V. Աքսորեալ։

ԱՔՍՈՐՔ, exile ([illegible]), *sm.*

ԱՔՑԱՆ, V. Աքծան։

Բ

Բ (pién ou pén), seconde lettre de l'alphabet arménien et première consonne. || Deux ou second, onde, *adj*.

ԲԱ՛, bah (գռ.), *interj*.

ԲԱԲԱԽԵԼ, palpiter, *vn*. *La paupière, le cœur lui palpite*. [*adj*.

ԲԱԲԱԽԵԼԻՆ, fréquentatif, ive,

ԲԱԲԱԽՈՂ, palpitant, ante, *adj*.

ԲԱԲԱԽՈՒՄ, } battement du
ԲԱԲԱԽՈՒՄՆ, } cœur, *sm*. Սրտի սաստիկ —, palpitation, *sf*. — (ծեծոյ), verbération, *sf*. [*adj*.

ԲԱԲԱԽՈՒՆ, palpitant, ante,

1. ԲԱԲԱՆ ([illegible]), balançoire, branloire, *sf*.

2. ԲԱԲԱՆ, V. Բալիկոր։

ԲԱԲԵՆԻ, baobab, *sm*.

ԲԱԲԵՆԻՏ, adansonine, *sf*.

ԲԱ՛ԲԷ, morbleu, par la morbleu, parbleu, *interj*.

ԲԱԳ, portion, *sf*. || action, *sf*.

ԲԱԳԻՆ, autel, *sm*. [*adv*.

ԲԱԳԶԱԶԱԲԱՐ, collectivement,

ԲԱԳԶԱԶԱԿԱՆ, collectif, *adj*.

ԲԱԳՈՐԴ, actionnaire, *s*.

ԲԱԴ (Խօխոփե), canard, *sm*. Ընտանի —, — domestique, barboteur, *sm*. Մատակ՝ էգ —, femelle du —, cane, *sf*. Ձագ —ու, caneton, *sm*., canette, *sf*.

ԲԱԴԷՆ, V. Սուկան։

ԲԱԴԿԵՆԻ, V. Բարբկենի։

ԲԱԴՐՈՆ (երկայն նստարան), banc (գռ.), *sm*.

1. ԲԱԴՐՈՆԱԿ (նեղ և երկայն փոքրիկ նստարան), bancelle, *sf*.

2. ԲԱԴՐՈՆԱԿ (բարձր առանց թիկանց [dossier]), banquette, *sf*.

ԲԱԴՐՈՆԱԿԱՌՔ, char à bancs (*pl*. des *chars à bancs*, կարդա շէ ըար ա պա), *sm*.

ԲԱԶԵԱԿ (ճտակ մը փոքրիկ զննրնկէց, բնդանօր), fauconneau, *sm*. [—ի, V. Գաւազ։

ԲԱԶԷ (ըահին), faucon, *sm*. Ձագ

ԲԱԶԷԱԿԱԼ, } grand faucon-
ԲԱԶԷԱԿԻՐ, } nier, *sm*.

ԲԱԶԷԱԿՐՈՒԹԻՒՆ (պաշտօն բազէակրի), fauconnerie, *sm*.

ԲԱԶԷԱՎԱՐԺ, fauconnier, *sm*.

ԲԱԶԷԱՐԱՆ, fauconnerie, fauconnière, *sf*.

ԲԱԶԷԿԻՐԹ, V. Բազէավարժ։

1. ԲԱԶԷՆՈՑ (մախաղ բազէակրաց), fauconnière, *sf*.

2. ԲԱԶԷՆՈՑ, V. Բազէարան։

ԲԱԶԷՊԱՆ, V. Բազէավարժ։

ԲԱԶԷՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, fauconnerie, *sf*.

ԲԱԶԿԱԹՈՌ, siège, fauteuil à bras, կամ յոկ fauteuil, *sm*.

ԲԱԶԿԱՄՐՑՈՒԹԻՒՆ, pugilat, *sm*. [*adj*.

ԲԱԶԿԱՏԱՐԱԾ, à bras ouverts,

ԲԱԶԿԵԼ (խօսքն համառօտել, բովանդակել), resserrer, *va*. *Il faut — ce discours*. [*sm*.

ԲԱԶԿՈՒՐԱՐ, manipule, fanon,

ԲԱԶՄԱԲԱՆ, bavard, arde, *adj*. et *s*.; verbeux, euse, *adj*.; discoureur, euse, *s*.

ԲԱԶՄԱԲԱՆԵԼ, employer beaucoup de paroles pour dire peu de chose, verbiager, *vn*.

ԲԱԶՄԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, bavardage, verbiage, *sm*. [tinôme, *sm*.

ԲԱԶՄԱԲԱԺԻ, polynôme, mul-

ԲԱԶՄԱԲԱՐ, pluriel, elle, *adj*.

ԲԱԶՄԱԲԵՂՈՒՆ, qui produit beaucoup par voie de génération. Կին —, une femme féconde. — (մատակ անասուն), féconde, multipare, *adj*.

ԲԱԶՄԱԲԵՐ, fértile, *adj.*

ԲԱԶՄԱԲՈՑ, brûlant, ante, *adj.*

ԲԱԶՄԱԳԱՆՁ, opulent, ente, *adj*, Մեծատուն —, millionnaire, *adj.* et *s.*

ԲԱԶՄԱԳԷՏ, polymathe, *sm.* — այր, մարդ, un homme fort savant.

ԲԱԶՄԱԳԻՐ, polygraphe, *sm.*

ԲԱԶՄԱԳՆԱՑ, fréquenté, ée, *adj.*

ԲԱԶՄԱԳՈՅՆ, multicolore, polychrome (բօլիքրօմ), *adj.*

ԲԱԶՄԱԳՈՅՆՔ(մասն), la plus-part, *sf.*

ԲԱԶՄԱԳՈՒՆԻ, multicolore, *adj.*

ԲԱԶՄԱԳՐՈՂ ԳՈՐԾԻ, polygraphe, *sm.*

ԲԱԶՄԱԴԱՐԵԱՆ, multiséculaire, *adj.*

ԲԱԶՄԱԴԻՄԻ, divers, erse, multiforme, multiple, *adj.* — յանախութիւն, multiplicité, *sf.*

ԲԱԶՄԱՁԵՂ ԱՐՏԱՍՈՒՔ, des larmes abondantes.

ԲԱԶՄԱԹԵՐԹ, qui à plusieurs pétales, polypétale, *adj.* — ծաղիկ, fleur polypétale.

ԲԱԶՄԱԹԻՒ, nombreux, euse, *adj.* — զօրականք, un grand nombre de soldats.

ԲԱԶՄԱԹԻՒՐ, tortueux, euse, *adj.*

ԲԱԶՄԱԹՔՈՒԹԻՒՆ, ptyalisme (բդիալիզմ), *sm.*

ԲԱԶՄԱԺՈՂՈՎՈՒԹԻՒՆ, polysynodie, *sf.*

ԲԱԶՄԱԼԵԶՈՒ, polyglotte, *adj.*

ԲԱԶՄԱԼԵԶՈՒԱԳԷՏ, polyglotte, *adj.* et *sm.*

ԲԱԶՄԱԼԵԶՈՒԵԱՆ, polyglotte, *adj.* — Աստուածաշունչ մատեան՝ գիրք, Bible polyglotte, *sf.*

ԲԱԶՄԱԽԻՏ, touffu, ue, *adj.* || fréquenté, ée, *adj.*

ԲԱԶՄԱԽՈՂՈՎԱԿ (ըստ տնկագիտաց [botaniste]), vasculaire, *adj.*

ԲԱԶՄԱԽՈՐՇ, à plusieurs compartiments, *adj.* Զգոց —, V. Զգոց։

ԲԱԶՄԱԽՈՒԶՈՒԹԻՒՆ, curiosité, *sf.*

ԲԱԶՄԱԽՕՍ, V. Բազմաբան։

ԲԱԶՄԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, V. Բազմաբանութիւն։

ԲԱԶՄԱԾԱԽ, dispendieux, euse, coûteux, euse, somptueux, euse, lourd, *m.* lourde, *f.* *adj.*

ԲԱԶՄԱԾԱՂԻԿ, multiflore, *adj.* || — (ըստ տնկագիտաց [botaniste]), polyanthe, *adj.*

ԲԱԶՄԱԾԻՆ, V. Բազմաբեղուն։

ԲԱԶՄԱԾՆՈՒԹԻՒՆ, fécondité, *sf.*

ԲԱԶՄԱԾՆՈՒՆԴ, V. Բազմաբեղուն։

1\. **ԲԱԶՄԱԿ**, chandelle, *sf.*

2\. **ԲԱԶՄԱԿ** (րէվօլվէր), revolver (ռէվօլվէր), *sm.*

ԲԱԶՄԱԿԱԼ (մօմ մաքրօց), mouchettes, *sfp.* —ի ափսեայ, V. Բազմակալոց։

ԲԱԶՄԱԿԱԼՈՑ, porte-mouchettes (*pl.* des *porte-mouchettes*), *sm.*

1\. **ԲԱԶՄԱԿԱՆ**, convive, *s.* Անկոչ —, V. Ինքնամուխ։

2\. **ԲԱԶՄԱԿԱՆ**, V. Բազմոց։

ԲԱԶՄԱԿԱՆԱԿԻՑ, convive, *s.*

ԲԱԶՄԱԿԵՐՊ, divers, erse, multiforme, *adj.*

ԲԱԶՄԱԿԵՐՊԱՐԱՆ, polymorphe, *adj.*

ԲԱԶՄԱԿԻՆ, polygame, *s.*

ԲԱԶՄԱԿՆՃԻՌՆ, compliqué, ée, *adj.*

ԲԱԶՄԱԿՆՈՒԹԻՒՆ, polygamie, *sf.*

ԲԱԶՄԱՀԱՄԱՐ, nombreux, euse, *adj.* — զօրականք, un grand nombre de soldats.

ԲԱԶՄԱՀԱՏՈՐ, volumineux, euse, *adj.* *Un ouvrage volumineux.*

1\. **ԲԱԶՄԱՀՄՈՒՏ**, érudit, ite, *adj.* Այր —, un homme fort savant.

2\. **ԲԱԶՄԱՀՄՈՒՏ** (ըստ բան գիտ-ցող. ըստ հմուտ), polymathe, *sm.*

ԲԱԶՄԱՀՄՏՈՒԹԻՒՆ, érudition, polymathie, *sf.*

ԲԱԶՄԱՀՆԱՐ, ingénieux, euse,

adj. Այր —, un homme fécond, fertile en expédients, en inventions. — լինել, ըլլալ, être fécond, fertile en expédients, avoir deux կամ plusieurs cordes, plus d'une corde à son arc.

ԲԱԶՄԱՀՈԳ, soucieux, euse, *adj*. || affairé, ée, *adj*.

ԲԱԶՄԱՀՈՒՆՁ ԱՐԴԻՒՆՔ, V. Արդիւնք։ [նակ։

ԲԱԶՄԱՁԵՌՆ ԲԱՆԱԿ, V. Բա-

ԲԱԶՄԱՃԱԽԱՐԱԿ, moufle, *sf*. — խառն, V. Փաղանգ։

ԲԱԶՄԱՃԱՌ, V. Բազմագիր։

ԲԱԶՄԱՃԻՒՂ, rameux, euse, *adj*. *Le romarin* (*խնկունի. դեղ-ձին*) *est une plante fort rameuse.*

ԲԱԶՄԱՄԱՂՁ, bilieux, euse, *adj*. || bilieux, *sm*.

ԲԱԶՄԱՄԱՆ, tortueux, euse, sinueux, euse, *adj*.

ԲԱԶՄԱՄԱՆԿ, artificieux, euse, finet, ette, *adj*.

ԲԱԶՄԱՄԱՆՈՒԱԾ, compliqué, ée, *adj*.

ԲԱԶՄԱՄԱՍՆ, composé d'un grand nombre de parties, compliqué, ée, complexe, *adj*. — մեքենայ, une machine compliquée.

ԲԱԶՄԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆ, complexité, *sf*. — (մեքենայից, գործուց), complication, *sf*.

ԲԱԶՄԱՄԱՐԴ, populeux, euse, peuplé, ée, *adj*.

ԲԱԶՄԱՄԱՐԴԱՆԱԼ, devenir peuplé, se peupler, *vpr*. *La campagne se peuple.*

ԲԱԶՄԱՄԱՐԴԱՑՈՒՆԵԼ, remplir d'habitation un pays, peupler, *va*. *Peupler une île déserte.*

ԲԱԶՄԱՄԱՐԴՈՒԹԻՒՆ, population, *sf*. [*adj*.

1. **ԲԱԶՄԱՄԲՈԽ**, bruyant, ante,
2. **ԲԱԶՄԱՄԲՈԽ**, presse, *sf*.

ԲԱԶՄԱՄԵԱՅ, âgé de beaucoup d'années, *adj*. — (գինի) գինի, du vin vieux.

ԲԱԶՄԱՄԻՏ, ingénieux, euse, *adj*. Այր —, une homme fécond, fertile en expédients, en inventions. — լինել, ըլլալ, être fécond, fertile en expédients.

ԲԱԶՄԱՄՈՒՍԻՆ, polyandre, *adj*. || polygame, *s*.

ԲԱԶՄԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ, polygamie, *sf*. [*adj*.

ԲԱԶՄԱՄՕՐ, bourbeux, euse,

ԲԱԶՄԱՅՐ, polygame, *s*. — (կին), polyandre, *adj*.

ԲԱԶՄԱՅՐՈՒԹԻՒՆ, polygamie, polyandrie, *sf*.

ԲԱԶՄԱՅՕԴ, V. Բազմամասն։ — մեքենայ, V. Բազմամասն։ — (տունկ), articulé, ée, *adj*.

ԲԱԶՄԱՆԱԼ, multiplier, *vn*. *Dieu dit: Croissez et multipliez.* se multiplier, *vpr*., augmenter, *vn*.

ԲԱԶՄԱՆԻՍՏ, polyèdre, *adj*. *Figure* —. — մարմին, V. Մարմին։

ԲԱԶՄԱՆԿԻՒՆ, polygone, *adj*. *Figure* —. — ձեւ, V. Ձեւ։

ԲԱԶՄԱՆԿՈՂԻՆ, polygame, *s*.

ԲԱԶՄԱՇԱՌԱՉ. bruyant, ante, *adj*. [né, ée, *adj*.

ԲԱԶՄԱՇԽԱՏ, ouvragé ée, pei-

ԲԱԶՄԱՊԱՏԵԱՆ, multivalve, *adj*. — խեցի, coquille —, կամ յոկ multivalve, *sf*.

ԲԱԶՄԱՊԱՏԻԿ, multiple, *adj*. *Question* —. — (ի համարողութեան [arithmétique]), multiple, *adj*. *Neuf est* — *de trois.*

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿԵԼ, faire une multiplication, multiplier, *va*.

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿԵԼԻ, multipliable, *adj*. *Tout nombre est* —. Թիւ — (ի համարողութեան), nombre à multiplier par un autre, multiplicande, *sm*. [պատկուելի։

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿԻԼ, V. Բազմա-

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿԻՉ ԹԻՒ }
ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՂ ԹԻՒ } (ի համարողութեան), multiplicateur, *sm*.

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒԹԻՒՆ, multiplication, *sf.* [plié.
ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒԻԼ, être multi-
ԲԱԶՄԱՊԻՍԻ, divers, erse, *adj.*
ԲԱԶՄԱՍԻՒՆ, qui a de nombreuses colonnes, polystyle, *adj.* *Temple polystyle.*
ԲԱԶՄԱՍՏԵՂՆ ՃՐԱԳԻՆ, girande, *sf.* [rande, *sf.*
ԲԱԶՄԱՍՏԵՂՆ ՑԱՅՏ ՋՐՈՅ, gi-
ԲԱԶՄԱՍՏԵՂՆԵԱՆ, à plusieurs branches, *adj.* Աշտանակ —, chandelier à plusieurs branches, girandole, *sf.* — (եղջերք [corne] եղջերուի [cerf]), rameuse, *adj. f.*
ԲԱԶՄԱՍՏԻՆ, multimamme (փօլիմա՛ս), *adj.*
ԲԱԶՄԱՍՏՈՒԱԾ, polythéiste, *s.*
ԲԱԶՄԱՍՏՈՒԱԾԵԱՆ, polythéiste, *adj.* *Religion* —. — մոլութիւն, V. Բազմաստուածութիւն։
ԲԱԶՄԱՍՏՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ, polythéisme (բօլիթէի՛զմ), *sm.*
ԲԱԶՄԱՎԱՃԱՌ (բանուկ). — նաւահանգիստ, un port fréquenté. — քաղաք, une ville commerçante.
ԲԱԶՄԱՎԱՆԿ, polysyllabe, polysyllabique, *adj.* *Ce mot est polysyllabe.* || polysyllabe, *sm.* *C'est un* —. [euse, *adj.*
ԲԱԶՄԱՎԱՍՏԱԿ, laborieux,
ԲԱԶՄԱՎՐԷՊ, incorrect, ecte, *adj.* [*adj.*
ԲԱԶՄԱՏԵՂԵԱԿ, érudit, ite,
ԲԱԶՄԱՏԵՐԵՒ, polyphylle (բօլիֆի՛լ), *adj.*
ԲԱԶՄԱՏԻՊՔ, polytypage, *sm.*
ԲԱԶՄԱՏԻՓ, multivalve, *adj.* Խեցի —, multivalve, *sf.* [ge, *sm.*
ԲԱԶՄԱՏՊՈՒԹԻՒՆ, polytypa-
ԲԱԶՄԱՐՈՒԵՍՏԵԱՆ, polytechnique (բօլիթէքնի՛ք), *adj.* — դպրոց, école —. || — (բազմարուեստեց դպրոցի աշակերտ), polytechnicien, *sm.*
ԲԱԶՄԱՑՈՒՆԵԼ, multiplier, *vn.* *J.-C. multiplia les cinq pains.* augmenter, *va.* *Il augmente son revenu* (եկամուտ) *tous les jours.* V. Բազմապատկել։
ԲԱԶՄԱՑՈՒՆԵԼԻ, multipliable, *adj.* *Tout nombre est* —.
ԲԱԶՄԱՒՈՐ, pluriel, elle, *adj.*
ԲԱԶՄԵԼ, prendre place, se mettre sur un siège, s'asseoir, *vpr.*
ԲԱԶՄԵՐԱՆՔ, V. Բազմագոյն։
ԲԱԶՄԵՑՈՒՆԵԼ, mettre sur un siège, asseoir, *va.*
ԲԱԶՄԻԼ, V. Բազմել։
ԲԱԶՄԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ, polyarchie, *sf.* [le grand Chariot.
ԲԱԶՄՈՑԹ, le grande Ourse,
ԲԱԶՄՈՍՏ, branchu, ue, *adj.* *Un arbre fort* —.
ԲԱԶՄՈՏԱՆԻ (ծովու քուլաստար անասուն մը), V. Պոլիպոդ (1)։
ԲԱԶՄՈՐԴԻ, chargé d'enfants, *adj.* [andre, *adj.*
ԲԱԶՄՈՐՋԱՅ. — (տունկ), poly-
ԲԱԶՄՈՐՋԱՅՈՒԹԻՒՆ, polyandrie, *sf.*
1. **ԲԱԶՄՈՑ** (սօֆա), sofa կամ sopha, canapé, divan, *sm.* Փօքրիկ — երկու հոգւոյ համար, V. Բազմոցակ։
2. **ԲԱԶՄՈՑ** (թափօրի [procession] ժամանակ Սրբութիւն սրբոցն [saint sacrement] հանգչեցունելու համար փողոցաց մէջ շինուած սեղան, խորան), V. Հանգստոց (1), կամ Հանգստարան։
ԲԱԶՄՈՑԱԿ, } causeuse, *sf.*
ԲԱԶՄՈՑԻԿ, }
ԲԱԶՄՈՒԹԻՒՆ, multitude, foule, multiplicité, pluralité, affluence, masse, *sf.*, monde, nombre, *sm.*, légion, *sf.* Անչափ —, մեծ, առատիկ —, quantité, *sf.* Մարդակոյտ —, presse, *sf.*, peuple, *sm.* Համագումար, խուռն, խուռներնթաց —, concours, *sm.* — մանկտւոյ, մանկանց, տղայոց (մի զրէք

ձղոց), V. Մանկերամ։ Բազմու-թեամբ, en foule, *adv.* Ի՜նչ, որ-չափ —, que de monde!

ԲԱԶՄՈՒՂԵԱՆ, à plusieurs branches, *adj.* — (եղջերք եղջերուի), V. Բազմատեղենեան։

ԲԱԶՄՈՒՍՈՒՄՆ, érudit, ite, *adj.* —, polymathe, *sm.*

ԲԱԶՄՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ, polymathique, *adj.* *École* —.

ԲԱԶՄՈՒՍՈՒՄՆՈՒԹԻՒՆ, érudition, polymathie, *sf.*

1. ԲԱԶՈՒԿ (թեւ), bras, *sm.* — (լե-րին), bras, rameau, *sm.* — ծո-վու (նեղուց), bras de mer (canal).

2. ԲԱԶՈՒԿ (տեսակ մը բանջարե-ղէն, ճակնդեղ), poirée, bette, *sf.*

ԲԱԶՈՒՄ (շատ), beaucoup, *sm.* *Celui qui possède* —. *Homme qui sait* —. — ինչ պակաս է (շատ բան պակաս է), il s'en faut —, de —. —ք, beaucoup, plusieurs. *Beaucoup d'entre eux. Il ne faut pas que plusieurs pâtissent pour un seul.*||plusieurs, *adj.pl.*, maint, *m.* mainte, *f.*, grand, ande, un grand nombre de, *adj.* *Un grand nombre de domestiques, de servantes.* || — յոյժ, en quantité. || — ինչ, —ս, beaucoup, *adv.* *Il souffrira beaucoup.* Ի նուազս —ս, — անգամ (շատ անգամ), plus d'une fois, plusieurs fois, bien des fois, à plusieurs reprises, mainte, կամ maintes fois, souvent, souventefois կամ souventes fois, la plupart du temps, *adv.* — այն է, souvent, *adv.*

ԲԱԶՊԱՆ, V. Բազկուրար։

ԲԱԶՐԻՔ (սանդղոյ վանդակա-պատ, բազրիք), rampe, *sf.*

ԲԱԶՐՈՑՆ (Ներքինի պատ պատնէ-նը), V. Սանդղամատ։

ԲԱԹԹԿԵՆԻ } (բազմաձեւ), bar-
ԲԱԹՏՈՒՆՆ } be de moin, cuscute, *sf.* (Այս խոտոյ կը բուժի Փայ-ծաղնացաւութիւն [*mal de rate*]).

ԲԱԺ, impôt, droit, *sm.*, taxe, contribution, patente, *sf.*, péage, *sm.* — անցից, passage, *sm.*

ԲԱԺԱԳԻՐ, patente, *sf.* || billette, *sf.*

ԲԱԺԱԿ, coupe, tasse, *sf.*, verre, *sm.* || calice, *sm.* — պատա-րագի (messe), V. Սկիհ։ — (գինւոյ, օղւոյ), coup, *sm.* *Boire un coup.* — մր լի, լեցուն, plein un verre, une verrée. — մր գինի, ջուր, un verre de vin, d'eau. — ները իրարու զարնել, choquer, կամ choquer le verre.

ԲԱԺԱԿԱԿԱԼ (ֆինճան բռնող), soucoupe, *sf.*

ԲԱԺԱԿԱՄԱՆ (ժամանց [պատա-րագի]), burette, *sf.*

ԲԱԺԱԿԵԼ (ծառի արմատ), cerner, déchausser, *va.* *Les jardiniers déchaussent les arbres pour mettre du fumier* (աղբ) *au pied.*

ԲԱԺԱԿԻԿ, petite coupe, petite tasse, *sf.*, petit verre, *sm.*

ԲԱԺԱԿՈՒՄ, } déchausse-
ԲԱԺԱԿՈՒՄՆ, } ment, *sf.*

ԲԱԺԱՆԱԿԱԼ, partageant, *sm.*, héritier, ière (ժառանգ, բաժ), *s.*

ԲԱԺԱՆԱԿԱՆ, divisible, *adj.* — (անուն կամ բառ, հավաքու-թեամբ բազմածական [collectif], բուն ճեռականնաց), distributif, *adj.* Chaque *est un adjectif distributif.* [bilité, *sf.*

ԲԱԺԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, divisi-

ԲԱԺԱՆԱԿԻՑ, copartageant, ante, *adj.* et *s.*; participant, ante, *adj.* —ք (Հաղորդակիցք), les intéressés, *smp.*

ԲԱԺԱՆԱՐԱՐ (թիւ, ի համարո-ղութեան), diviseur, *adj.* et *sm.*

ԲԱԺԱՆԵԼ, diviser, partager, repartir, *va.* || désunir, séparer, démêler, *va.* — (թիւերն, ի հա-մարողութեան), diviser, *va.* Վերս-տին, նորէն —, partager de nouveau, repartager, *va.*

ԲԱԺԱՆԵԼԻ, divisible, partageable, *adj*. — թիւ (ի համարողութեան), nombre à diviser, dividende, *sm*. — հնգիւ, V. Հնգեւորական։

ԲԱԺԱՆԻԼ, V. Բաժնուիլ։

ԲԱԺԱՆԻՉ, répartiteur, *adj*. et *sm*. — (թիւ. ի համարողութեան), diviseur, *adj*. et *sm*. — հասարակաց, commun diviseur.

ԲԱԺԱՆՈՐԴ, participant, ante, *adj*., copartageant, ante, *adj*. et *s*. || abonné, ée, *s*. — գրել, abonner, *va*. *Je vous ai abonné au journal*. — գրուիլ, s'abonner, *vpr*.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐԵԼ, **ԲԱԺԱՆՈՐԴԵԼ**, V. Բաժանորդ գրել։

ԲԱԺԱՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, abonnement, *sm*.

ԲԱԺԱՆՈՒՄ, **ԲԱԺԱՆՈՒՄՆ**, division, répartition, désunion, *sf*. || séparation, *sf*. || distribution, *sf*., partage, *sm*. || devise, *sf*. || rameau, *sm*. || démembrement, *sm*. || coupe, *sf*. Մանր մանր —, détail, *sm*. — (ի համարողութեան), division, *sf*. *Il ne sait pas faire la division*.

ԲԱԺԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, octroi, *sm*.

ԲԱԺԱՌՈՒ, péager, *sm*.

ԲԱԺԱՏՈՒՆ, péage, *sm*.

ԲԱԺԻՆ, part, portion, *sf*., partage, *sm*. || contribution, cotisation, *sf*. || distribution, *sf*. || faction, désunion, *sf*. — (ընկերութեան մը շահերուն մէջ), action, *sf*. — (պարտամուրհակաց, տոկոսաբեր տոմսակաց), dividende, *sm*. Զօրաց կերակրոց ամենօրեայ —, V. Ռոճիկ։ Ժառանգութեան օրինաւոր —, légitime, *sf*. — (զովողի), raison, *sf*. — (աստիճանաց), rampe, *sf*.

ԲԱԺԱՒՈՐ, patenté, ée, *adj*. et *s*.

ԲԱԺԿԱՄԱՆ, V. Բաժակաման։

ԲԱԺՆԵԼ, V. Բաժանել։ Առանց —ու, V. Անբաժանաբար։

ԲԱԺՆԵՏԷՐ, V. Բագորդ։

ԲԱԺՆՈՒԻԼ, se partager, se séparer, *vpr*.

ԲԱԺՏՈՒՆ (մաքսատուն քաղքի դուռը), barrière, *sf*.

1. **ԲԱԼ** (վիշնէ), griotte, *sf*. Վայրի —, merise (քիւռէզ), *sf*.

2. **ԲԱԼ** (տուման), brouillard, *sm*.

ԲԱԼԱՉԻԿ, brumeux, euse, *adj*.

ԲԱԼԱՍԱՆ (պէլէսան եաղը), baume, *sm*. — (դեղ), baume, *sm*. Քնածու —, baume tranquille.

ԲԱԼԱՍԱՆԱԿԱՆ, balsamique, *adj*. [V. Բալասանական։

ԲԱԼԱՍԱՆԻԿ, balsamine, *sf*.

ԲԱԼԱՍԵՆԻ (պէլէսան աղաճը), baumier, balsamier, *sm*. [*sf*.

ԲԱԼԱՏԵՆԻ (ծառ. մ'է), balata,

ԲԱԼԱՔԱՐ (կարմիր եւ սեւ բիծերով քար մը), griotte, *sf*.

ԲԱԼԵՆԻ (վիշնէ աղաճը), griottier, *sm*. Վայրի —, merisier, *sm*.

ԲԱԼԻՍՏՐ, baliste, *sf*.

ԲԱԼԻՍՏՐԱՂԵՂՆ, arbalète, *sf*.

ԲԱԼԻՍՏՐԱՂԵՂՆԱՒՈՐ, arbalétrier, *sm*.

1. **ԲԱԼԽԻՐ** (գըզագ), traineau, *sm*. *Aller, se promener en* —.

2. **ԲԱԼԽԻՐ** (առանց անուի բեռան կառք), traineau, *sm*.

ԲԱԼԽՐԱՎԱՐ, traineur, *sm*.

ԲԱԼԴԻՆՋ, osmie,

ԲԱԼՈՒՏ, gland, balane, *sm*. — երկրի, gland de terre. — ծովու. gland de mer, balane, *sm*.

ԲԱԼՏԱԿԵՐ, glandivore, *adj*.

1. **ԲԱԼՏԻՄՈՐ** (անտառաբնակ թռչուն մը), baltimore, *sm*.

2. **ԲԱԼՏԻՄՈՐ** (տարեւոր բոյս մը), baltimore, *sf*.

ԲԱԼՕՂԻ (վիշնէ րագըսը), marasquin, *sm*. *Le meilleur — est celui de Zara (քաղաք Աւստրիոյ)*.

ԲԱԽԱԾ (խենթուկ), follet, ette, *adj*., une cervelle, une tête timbrée, un cerveau mal timbré. Քիչ մը — ըլլալ, avoir la tête

fêlée, le timbre fêlé, le cerveau fêlé. Քիչ մը — է, il est toqué.

ԲԱԽԱՄՈՒԹԻՒՆ, folie, *sf.*

ԲԱԽԵԼ. battre, frapper, *va.* *Frapper quelqu'un. Frapper quelqu'un avec un bâton.* || attaquer, *va.* *Attaquer l'ennemi, une place. C'est lui qui m'a attaqué, je n'ai fait que me défendre.* || battre, frapper, *vn.* *Frapper fort. Frapper dans la main. Frapper sur l'épaule par caresse.* || choquer, *va.* — զկուրծս (կուրծքը ծեծել), se frapper la poitrine. — (դուռը), heurter, frapper, *vn.* *Heurter doucement, en maître. On heurte à la porte. On frappe à la porte. Qui frappe?* Ընդդէմ — (վիրաւորել), heurter, *va.* *Heurter les intérêts, l'amour-propre de quelqu'un. Heurter les préjugés.*

ԲԱԽԻԼ, se frapper, *vpr.*, heurter, *vn.* — ընդ միմեանս (իրարու հետ զարնուիլ), se choquer, s'entre-choquer, *vpr.* [*sm.*

ԲԱԽԻՒՆ, battement, choc (չօք),

ԲԱԽԼԱՄԱՑ (պանրախառն հաւ-կթայ մը), ramequin, *sm.*

ԲԱԽՈՑ (Թափիկ), batterie, *sf.* — (հրացանին սկաւառակը [bassinet] ծածկող պողովատ), batterie. *sf.*

ԲԱԽՈՒԿ, V. Բախխած : Քիչ մը — ըլլալ, avoir la tête fêlée, le timbre fêlé, le cerveau fêlé.

ԲԱԽՈՒՄ, } heurt (հէտէ), *sm.*,
ԲԱԽՈՒՄՆ, } collision, *sf.*, conflit, *sm.* — (զանգակին, կռանին [marteau]), coup, *sm.* —, յեղակարծ — (զօրաց), rencontre, *sf.*

ԲԱԽՏ, fortune, *sf.* || hasard (Հավալէ), *sm.*, chance, *sf.* || sort, destin, *sm.*, destinée, aventure, *sf.* || bonheur, *sm.* Ըստ չար —ին (դժբախտաբար), par malheur, malheureusement, *adv.* —իւ (բախտով. բարեբախտաբար. եյի ...), par bonheur, heureusement, *adv.* —իւ իմն, —ովի (դալէի ըլլա), de fortune, de bonne fortune, par fortune, *adv.* Ըստ —ին (բախտն ուր որ տանի. բաշի ...), au hasard, *adv.* Երկու —ն ալ կրեց, il a éprouvé l'une et l'autre fortune. — ունենալ (յաջողիլ), être heureux, jouer de bonheur (réussir). — չունենալ (չյաջողիլ), être malheureux, jouer de malheur (ne pas réussir). — փնտռել, chercher fortune. —ը շինել, faire sa fortune. —ը բանիլ, être en fortune. [tin, *sm.*

ԲԱԽՏԱԽԱՂ ՀՐԱՄԱՆՔ, des-

ԲԱԽՏԱԽԱՂ, (...), jeux de hasard (Հավալէ).

ԲԱԽՏԱԽՆԴԻՐ, aventurier, *sm.* — լինել, ըլլալ, chercher fortune.

ԲԱԽՏԱԿԻՑ, compagnon de fortune. — ենք, nous sommes compagnons de fortune.

ԲԱԽՏԱԳՈՅՇ, diseur, diseuse de bonne aventure.

ԲԱԽՏԱԲԱՐ, par bonheur, heureusement, fortuitement, *adv.* *Je l'ai rencontré fortuitement.*

ԲԱԽՏԱՒՈՐ, fortuné, ée, heureux, euse, chanceux, euse, *adj.* — լինել, ըլլալ, être heureux. || jouer de bonheur.

ԲԱԽՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, fortune, *sf.*, bonheur, *sm.*, chance, *sf.*

ԲԱԿ, cour, *sf.* || halo (Հալէ), *sm.*, couronne, *sf.* — լուսնի, V. Ցաղանաց : — ոչխարաց, V. Փարախ (...) :

ԲԱԿԱՌՈՒԹԻՒՆ (Ներակայական ձեւ մը), syllepse, *sf.*

ԲԱԿՈՒՂԱԿ } (...), besace
ԲԱԿՈՒՂԻԿ } (...), *sf.*, bissac (...), *sm.*, sacoche, *sf.*

ԲԱԿԼԱՅ (...), fève, *sf.* — մանրամատ, մանր —, féverole, *sf.* — ձիոյ, — de cheval կամ des champs. — խոզի, — de cochon. V. Եւ խոզբակլոյ : — Բակլայ, —

douce. — գայլի, — de loup (լու).

ԲԱՀ (պէլ), bêche, *sf.* —ով փորել, V. Բահել։

ԲԱՀԵԼ, remuer, creuser la terre avec une bêche, bêcher, *va.*

ԲԱՂԱԴՐԱԾ, composé, *sm.*

ԲԱՂԱԴՐԵԱԼ, composé, ée, *adj.* — անուն, V. Բարդ։ — ժամանակ, temps composé (ինչպէս, *j'ai acheté; il est parti, elle est partie*). — գաղափար, V. Գաղափար։ Զուգակշիռ —, V. Զուգակշիռ։ Թիւ —, V. Թիւ։ Քանակ —, V. Քանակ։ Շարժումն —, V. Շարժումն։ ‖ composée, *sf.*

ԲԱՂԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, composition, combinaison, *sf.* [*sf.*

ԲԱՂԱՁԱՅՆ, consonne, *adj.* et

ԲԱՂՆԱՊԵՏ, baigneur, euse, *s.*

ԲԱՂՆԵԱՅ, } balnéaire, *adj.*
ԲԱՂՆԵԿԱՆ, }

ԲԱՂՆԻՔ, bains, *smp.*

ԲԱՂԱՍԱՄՈՆ, V. Բալասան։

ԲԱՂԱՐՋ, qui est sans levain (խմոր. լըվէն), azyme (ազիմ), *adj.* *Pains —s.* [*sm.*

ԲԱՂԱՐՋԱՄԱՑՈՅՑ, azymite,

ԲԱՂԲԱՂԱՆՔ (պատճառանք), prétexte, *sm.*, excuse, *sf.*

ԲԱՂԲԱՂԵԼ (պատճառել), prétexter, *va. Il pretexte une maladie.* alléguer, *va. Alléguer des raisons, des excuses.*

ԲԱՂԴ, V. Բախտ։

ԲԱՂԴԱԽԱՂ, V. Բախտախաղ։

ԲԱՂԴԱԽՆԴԻՐ, V. Բախտախնդիր։

ԲԱՂԴԱԿԻՑ, V. Բախտակից։

ԲԱՂԴԱՍԱՑ, V. Բախտասաց։

ԲԱՂԴԱՏԱԿԱՆ, comparatif, ive, *adj.* — անուն (ըստ քերականաց), comparatif, *sm.*

ԲԱՂԴԱՏԵԼ, comparer, *va.* — (երկու գրուածք իրարու հետ), V. Դիմընդդիմել։

ԲԱՂԴԱՏՈՒԹԻՒՆ, comparaison, *confrontation*, conference, *sf.* — (գրոց), collation (քօլլասիօն). *sf.* [*vpr.*

ԲԱՂԴԱՏԻԼ, se comparer,

ԲԱՂԴԱՏՈՒՄ, } V. Բաղդատութիւն։
ԲԱՂԴԱՏՈՒՄՆ, }

ԲԱՂԴԱՒՈՐ, V. Բախտաւոր։

ԲԱՂԴԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, V. Բախտաւորութիւն։

ԲԱՂԵՂՆ (լիէռ), lierre, *sm.* — գետնածին, — terrestre, glecome կամ gléchome, *sm.*, terrette կամ նոր ուղղագրութեամբ terrète, *sf.*

ԲԱՂԻՍՏՐ, V. Բալիստր։

ԲԱՂԿԱՆԱԼ, consister, *vn.*, se composer, *vpr.* Գործն երեք հատորներէ բաղկացեալ է, l'ouvrage est composé de trois volumes.

ԲԱՂԿԱՑՈՒ, V. Բաղկացուցիչ։

ԲԱՂԿԱՑՈՒԹԻՒՆ (ըստ տարրագիտաց), combinaison, *sf.*, composé, *sm.* — սահմանաւոր, composé défini. Անսահման —, composé indéfini կամ non défini.

ԲԱՂԿԱՑՈՒՆԵԼ, composer, *va.*

ԲԱՂԿԱՑՈՒՑԻՉ, composante, *sf.*

ԲԱՂՀԻՒՍԱԿԱՆ, copulatif, ive, *adj. Une conjonction copulative.*

ԲԱՂՀԻՒՍՈՒԹԻՒՆ, complexion, *sf.*

ԲԱՂՁԱԼ, désirer (դէզիրէ, կամ ըստ նմանց desirer դըզիրէ), souhaiter, *va.*

ԲԱՂՁԱԼԻ, désirable դէզիրաբլ, ըստ նմանց desirable դըզիրաբլ), souhaitable, *adj.* — է որ, il est à désirer que. — է որ առանց ուշանալու գաս, il est à désirer que tu reviennes sans tarder.

ԲԱՂՁԱՆՔ, désir (դէզիր, ըստ նմանց desir դըզիր), *sm.*, envie, souhait, *sm.* — ունենալ (ուզել) avoir envie de.

ԲԱՂՁԱՑՈՂ, désireux, euse (դէզիրէօ, էօզ, ըստ նմանց desireux, euse դըզիրէօ, էօզ), *adj.* ‖ aspirant, ante, *s.*

ԲԱՂՆԵԿԱՆ, V. Բաղանեկան։

ԲԱՂՆԻՔ, V. Բաղանիք։

ԲԱՂՆՍԱՄՈՆ, V. Բաղասամոն։

ԲԱՂՐՋՈՒԿ (էպէմ կիւմէճի), mauve, *sf.*, fromageon, *sm.*

ԲԱՃՋՈՒՐ (որթի քով տնկելու ձող. հէրէք), échalas, *sm.*

ԲԱՃԻՃ (ընդեղինաց կանանչ պատեան), gousse, *sf.* *Les —s n'ont que deux valves.*

ԲԱՃԿՈՆ, V. Ներքնակ (1)։ Պզտի —, brassières, *sfp.*

ԲԱՃԿՈՆԱԿ, pourpoint, *sm.*

ԲԱՄԲ, basse, *sf.*, bourdon, *sm.* Անդադար, անընդհատ —, basse, continue. — ձեւաւոր, basse figurée. Հիմնական —, basse fondamentale. — զարնել, jouer de la basse.

ԲԱՄԲԱԿ (փամուգ), coton, *sm.*

ԲԱՄԲԱԿԱԼԻՑ, cotonné, ée, *adj.*

ԲԱՄԲԱԿԱԽՏ (հիւանդութիւն մը նորածին մանկանց բերնին մէջ), muguet, *sm.*

ԲԱՄԲԱԿԱՍՏՈՒՆ, cotonnerie, *sf.*

ԲԱՄԲԱԿԱՒՈՐ, cotonné, ée, cotonneux, euse, *adj.*

ԲԱՄԲԱԿԵՆԻ (փամուգ ֆիտանը), cotonnier, *sm.* Հնդիկ —, V. Կապոկենի։

ԲԱՄԲԱԿԽԱՐԱՆ, moxa, *sm.*

ԲԱՄԲԱՍԱՆՔ, médisance, *sf.*

ԲԱՄԲԱՍԱՍԷՐ, frondeur, *sm.*

ԲԱՄԲԱՍԵԼ médire, accuser, *vn.*

ԲԱՄԲԱՍՈՂ, maldisant, ante, *adj.* et *s.* (Այժօր կ'ըսուի médisant, ante, *adj.* et *s.*) — Տէրութեան, frondeur, *sm.*

ԲԱՄԲԱՍՈՒԹԻՒՆ, V. Բամբասանք։ [se, *sf.*

ԲԱՄԲԻՇՆ, reine, *sf.*; princes-

ԲԱՄԲԻՌՆ. — փայտեայ (չալփարա), castagnette, *sf.* [*sm.*

ԲԱՄԲՈՑ (խըզըրան), bambou,

ԲԱՄԻԱ (պամեա), bamia, bamiès, *sm.*, կամ gombo, gombaut, *sm.*

ԲԱՅ, verbe, *sm.* Անդրադարձ կամ դերանունական —, — réfléchi կամ pronominal (ինչ. se servir; *je me sers*). Կրաւորական —, — passif (ինչ être aimé; *je suis aimé*). Անդէմ կամ միադէմ —, — impersonnel կամ unipersonnel (ինչ. pleuvoir; *il pleut*). Ներգործական կամ անցողական —, — actif կամ transitif (ինչ. brûler; *je brûle*). Չէզոք կամ չանցողական —, — neutre կամ intransitif (ինչ. aller; *je vais*). Պակասաւոր —, — défectif (որպիսիք են՝ absoudre, braire, choir, clore, défaillir, luire, traire, եւայլն).

ԲԱՅԱԾԱԿԱՆ, adjectif verbal. (*pl. adjectifs verbaux, բայածականք*). [*baux*), *adj.*

ԲԱՅԱԿԱՆ, verbal, ale (*pl. ver-*

ԲԱՅԱՆԱԼ (պահուըտիլ), se terrer, *vpr.*

ԲԱՅԱՆՈՒՆ, substantif verbal. — (ի լատին քերականութեան [grammaire latine]), supin, *sm.*

ԲԱՅԻ, V. Բայական։ [*sm.*

ԲԱՅՈՑ, tanière, *sf.*, repaire,

ԲԱՅՑ, mais, ains (ամմա), *conj.* — եթէ, à moins que, sinon, *conj.* — միայն, si ce n'est. — սակայն, toutefois, *adv.* || pourtant, *conj.*

1. **ԲԱՆ**, parole, *sf.* —ն թռչի եւ գիրն մնայ, les —s s'envolent et les écrits restent. || mot, terme, *sm.* || langage, *sm.* || verbe, *sm.* || chose, *sf.* || raison, *sf.*, raisonnement, *sm.* || propos, discours, *sm.*, oraison, *sf.* —ն, —ն Աստուած, Verbe, *sm.* —ն, raison, *sf.*, logos (լօկօս), verbe, *sm.* *La raison suprême.* — մեծիմաստ, հանճարեղ, un grand sens (սանս, ըստ Ակադեմիոյ. սանս, ըստ Լիդրէի), sentence, *sf.* Զափաւ —, V. Ոտանաւոր։ — տխմարական, անմիտ, bêtise, sottise, *sf.* — երկդիմի, un mot à deux ententes, à

double entente, parole à double sens. Քաղցրախօսն, ողոքականն —ք, paroles emmiellées. Անտեղի —ք, absurdité. Ընդունայն, սնոտի —ք, discours vain, propos, *sm*. Թշնամանական —ք, discours offensants կամ aigres, paroles, *sfp*. Ժպիրհ, լպիրշ, ապառում —ք, parole insolente, insolence, *sf*. — առ — (բառ առ բառ), mot à mot, mot pour mot, *adv*. — տալ (խոստանալ), donner parole, sa parole (promettre). Մէկ —ով (մէկ խօսքով), en un mot. *adv*. —ով բերանոյ (բերնով), de vive voix, *adv*.

2. **ԲԱՆ**, chose, *sf*. — մը, quelque chose. Աղէկ — մը, quelque chose de bon. Անցեալ, անցած — մը, précédent, *sm*. Ի՞նչ —ով, avec quoi? Ամէն —է յառաջ, առաջ. վեր, avant toute —. Ամէն —է աւելի, surtout. *adv*. Այս —ին գալով, quant à cela. Ան — մը չէ (վնաս չունի), cela ne fait rien. Անկէ աւելի ինչ մեծ — կայ, qu'y a-t-il de plus grand? Անկէ աւելի անգութ — կա՞յ, y a-t-il rien de plus cruel? Իմ —ս բուսած է, վերջացած է, c'est fait de moi. —ը —էն անցած է, c'en est fait. Երկու —էն, երկուքէն մէկն է, կամ կ՚ուզէք, կամ չէք ուզեր, de deux —s l'une, ou vous voulez ou vous ne voulez pas. —ի մը գիտակ ըլլալ, se connaître à կամ en quelque chose. —ի տեղ դնել մէկը, faire cas de quelqu'un. — մ'իր սկիզբէն պատմել, reprendre une — de plus haut. —երը վեր ի վերոյ ընել (կիսկատար գործ տեսնել), faire les —s à demi. —ին գալ (յարմարիլ), convenir, *vn*. Իմ —իս չի գար (ինծի չի յարմարիր), il ne me convient pas, կամ il ne m'accommode pas. [(ղեն), *sm*.

3. **ԲԱՆ** *(տեսակ մը ծառ)*, ben-

ԲԱՆԱԳՆԱՑ, négociateur, parlementaire, *sm*. — լինել, ըլլալ, négocier, *va.;* parlementer, *vn*. — լինել (թշնամեաց հետ), pratiquer des intelligences.

ԲԱՆԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, négociation, intelligence, *sf*., pratiques, *sfp*. — ընել, V. Բանակցանց լինել: — ընող, V. Բանակցանց.

ԲԱՆԱԳՈՂ, plagiaire, picoreur, un forban littéraire, *sm*. — մատենագիր, auteur plagiaire. — լինել, ըլլալ, picorer, *vn*. *Il va picorant dans tous les vieux poètes.*

ԲԱՆԱԳՈՂՈՒԹԻՒՆ, plagiat, *sm*.

ԲԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, composition, [*sf*.

ԲԱՆԱԴԱՏ, critique, *sm*.

ԲԱՆԱԴԱՏԵԼ, critiquer, *va*. *Critiquer un ouvrage, un auteur. Vous critiquez ce vers mal à propos (անժամն. տարադէպ).*

ԲԱՆԱԴԱՏՈՒԹԻՒՆ, critique, *sf*.

ԲԱՆԱԴՐԱՆՔ, excommunication, *sf*., anathème. *sm*., censure. *sf*. *Censures ecclésiastiques.*

ԲԱՆԱԴՐԵԱԼ, excommunié, ée, *adj*. et *s*., anathème. *adj*. et *s*.

ԲԱՆԱԴՐԵԼ, excommunier, anathématiser, *va*. [դրանք.

ԲԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, V. Բանա-

1. **ԲԱՆԱԼ**, ouvrir, *va*. || découvrir, *va*. — (կտրել), ouvrir, *va*. *Ouvrir un melon, une pomme. Ouvrir la veine.* — (ծրար), développer, déplier, *va*. — (չուխայ, ծալլուած բան մը), développer, *va*. — (ծալլուածը), déplier, *va*. *Déplier une serviette.* — (փողոց, ճամբուղի), percer, *va*. — (սանդուղ՝ պատի մէջ), pratiquer, *va*. — ախորժակը, ouvrir l'appétit. Աչքանցները —, V. Աչքանց. Աչքերը մեծ մը —, V. Աչք. Լեզուն — (խօսել տալ, խօսեցունել), dénouer la langue (faire parler). Գլուխը —, ôter son chapeau, se découvrir, *vpr*. Գւռ., պատուհան —

(ծակել), ouvrir une porte, une fenêtre. *On a ouvert une porte, une fenêtre dans ce mur.* Ծակ —, percer կամ pratiquer un trou. Գինւոյ տակառին ծակ —, percer un tonneau կամ percer du vin. Ճամբայ —, ouvrir, frayer, pratiquer un chemin. Մէկուն դիակը —, ouvrir quelqu'un. Սիրտը մէկուն —, ouvrir son cœur կամ son âme à quelqu'un. Բերանը — տալ, faire parler. Բերանս — մի տար, ne me faites pas parler. Միտքը —, ouvrir l'esprit. Կնիքը —, V. Կնքահանել։ Հաշիւ —, ouvrir un compte. Շիշը —, déboucher la bouteille. Դպրոց —, ouvrir une école. Խանութ —, lever boutique.

2. **ԲԱՆԱԼ**, V. Բացուիլ։

ԲԱՆԱԼԵԱԿ, clavicule, *sf.* — Սողոմոնի, la — de Salomon.

ԲԱՆԱԼԻ, clef կամ clé (գլէ), *sf.* Ժամացոյցի —, — de montre. Գաղտուկ, գողնական —, fausse —. (Մ'ըսէք La — est *après* la porte կամ *sur* la porte, ըսէք *à* la porte). [—ղլէ—), *sm.*

ԲԱՆԱԽՕՍ, harangueur (հ—

ԲԱՆԱԽՕՍԱԿ (ճիճ դամնեկան), allocution, *sf.*

ԲԱՆԱԽՕՍԵԼ, haranguer, *va.*

ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, harangue, allocution, *sf.* — ընտանեկան (եկեղեցեաց, դպրոցաց մէջ), conférence, *sf.*

1. **ԲԱՆԱԿ**, camp (ք—ն), corps d'armée, *sm.*, armée, *sf.*, campement, *sm.* — բազմաձեռն, յոլովաձեռն, յանձախապացուցն, armée nombreuse. Աշխարհապահ, երկրապահ —, armée territoriale. Մնայուն —ք, armées permanentes. — դնել, camper, *vn.*, se camper, *vpr.* — հաստատել, բոլորել, կազմել, asseoir un camp. —ը վերցունել, lever le camp, décamper, *vn.*

2. **ԲԱՆԱԿ**, V. Բանարան։

ԲԱՆԱԿԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, campement, *sm.*, castramétation, *sf.*

ԲԱՆԱԿԱՆ, raisonnable, rationnel, elle, *adj.* Արուեստ —, V. Տրամաբանութիւն։ Ըստ — արուեստի, V. Տրամաբանօրէն։

ԲԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, raison, *sf.*

ԲԱՆԱԿԵԼ, camper, *vn.* *Faire — son armée.* [(ք—ն), *sm.*

ԲԱՆԱԿԵՏԴ., campement, camp

ԲԱՆԱԿԵՑՈՒՆԵԼ, camper, *va.* *Ce général a campé son armée entre la montagne et la rivière.*

ԲԱՆԱԿԻԼ, se camper, *vpr.*

ԲԱՆԱԿՈՒՄ, } V. Բանակադրութիւն։
ԲԱՆԱԿՈՒՄՆ, }

ԲԱՆԱԿՌԻՒ, disputeur, euse, *adj.* et *s.* — լինել, V. Բանակռուիլ։

ԲԱՆԱԿՌՈՒԻԼ, débattre, *va.* *Débattre une question. Nous avons plusieurs fois débattu ce point-là.* discuter, *va.* *Discuter un fait, une question.* quereller, *va.* *Ne querellez personne. Il aime à quereller.* disputer, *vn.* *De quoi disputez-vous entre nous?*

ԲԱՆԱԿՌՈՒՈՒԹԻՒՆ, débat, *sm.*, dispute, dispute de paroles, discussion, querelle, *sf.*

ԲԱՆԱՔՐԻՏ, gloseur, euse, épilogueur, euse, *s.*; censeur, frondeur, *sm.*

ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, conférence, entrevue, *sf.*, pourparler, abouchement, colloque, propos, *sm.*

ԲԱՆԱՀԻՒՍ, poète, *sm.* [*sf.*

ԲԱՆԱՄՐՑՈՒԹԻՒՆ, thèse (թէզ),

ԲԱՆԱՆ (պէլ), banane, *sf.*

ԲԱՆԱՆԵՆԻ, bananier, *sm.*

ԲԱՆԱՊԱՇՏ, rationaliste, *adj.* *Un philosophe —.* —, rationaliste, *sm.* *Un —.*

ԲԱՆԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, rationalisme (—–—), *sm.*

ԲԱՆԱՍԷՐ, philologue, *sm.*

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ, philologique, *adj.*

ԲԱՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, philologie, *sf.*

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ, poète, *sm.* Սիրերգակ —, érotique, *sm.* Տուարժական —, V. Հովուերգակ։ Եղերերգակ —, V. Եղերերգակ։ Յանկարծախօս —, improvisateur, *sm.* Անպիտան, հասարակ, փցուն —, mauvais —, poétereau, *sm.* Կին —, V. Բանաստեղծուհի։ —ք, les poètes, les fils d'Apollon.

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԲԱՐ, V. Բանաստեղծօրէն։

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ, poétique, *adj. Style, art* —. —ն, —, *sf.* — յարդարել, ընել, donner un caractère —, poétiser, *va. Poétiser son langage, son style.*

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԵԼ, faire des vers, poétiser, *va.*

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆ, poésie, *sf.* || poème, *sm.* Տխրական —, V. Եղերերգութիւն։ Յանպատրաստից ընձուած —, improvisation, *sf.* Թռուցիկ, թեթեւ —ք, poésies կամ pièces fugitives. Հատընտիր —ք, choix de poésies. — յօրինել, ընել, V. Բանաստեղծել։ ի բնէ ձիրք ունենալ բանաստեղծութեան, être né de poète.

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒՀԻ, femme poète, poétisse, *sf.* Յանկարծախօս —, improvisatrice, *sf.*

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՕՐԷՆ, poétiquement, *adv.*

ԲԱՆԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ, raison, *sf.*

ԲԱՆԱՐԱՆ (Հրէից քահանայապետի լանջանոց) rational, pectoral, *sm.*

ԲԱՆԱՐԱՐ, poète, *sm.* || commissionnaire, *sm.*

ԲԱՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, commission, *sf.*

ԲԱՆԱՐԱՐՁԵԱՑ ([illegible]), provision, commission, remise, *sf.*

***ԲԱՆԱՒՈՐ**, raisonnable*, rationnel, elle, discursif, ive, *adj.* — արօրք, V. Արօրք։ — եղանակաւ, կերպով, V. Բանաւորապէս։

ԲԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ, V. Բանապաշտ[illegible]

ԲԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Բանապաշտութիւն։

ԲԱՆԱՒՈՐԱՊԷՍ, **ԲԱՆԱՒՈՐԻ**, } raisonnablement, rationnellement, *adv.*

ԲԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, raison, *sf.* Բանաւորութեամբ, V. Բանաւորապէս։

ԲԱՆԱՔԱՂ, plagiaire, un forban littéraire, *sm. Plagiaire effronté.* —, plagiaire, *adj. Auteur* —.

ԲԱՆԱՔԱՂՈՒԹԻՒՆ, plagiat, *sm.*

ԲԱՆԲԵՐ, messager, ère, *s.*; exprès ([illegible]), *sm.*

ԲԱՆԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, message, *sm.*

ԲԱՆԳ (թմրեցուցիչ բոյս մ'է. [illegible]), jusquiame, *sf.*, hyoscyame, *sm.* — սեաւ կամ աղուէս — (թունաւոր բոյս մ'է. [illegible]), jusquiame noire, hanebane ([illegible]), *sf.* — սպիտակ, jusquiame blanche.

ԲԱՆԳԻՏ, hyoscyamine, jusquiamine, *sf.*

ԲԱՆԳՏՈՒԹԻՒՆ, chicanerie, *sf.*

ԲԱՆԴԱԳՈՒՇԱՆՔ, divagation, rêverie, délire, rêvasserie, chimère, vision, *sf.* Բանդագուշանօք, chimériquement, *adv.*

ԲԱՆԴԱԳՈՒՇԵԱԼ, chimérique, *adj.* — միտք, imagination délirante.

ԲԱՆԴԱԳՈՒՇԵԼ, extravaguer, divaguer, délirer, radoter, rêver, *vn.*, battre la campagne. *Ce malade bat la campagne depuis quelques jours.* déraisonner, *vn.*

ԲԱՆԴԱԳՈՒՇՈՂ, délirant, ante, *adj.* || rêveur, euse, *s.*; rêvasseur, *sm.*; visionnaire, *adj.* et *s.*

ԲԱՆԴԱԿ, gelée, confiture, *sf.* Խաղողոյ — ([illegible]), rai-

siné, *sm.* — լիմոնի, citronnat, *sm.* — խնձորոյ, gelée de pomme կամ de pommes. — ճաղարջի (ֆրէնկ էօզիւմիւ), gelée de groseille.

ԲԱՆԴԱԿԱՎԱՃԱՌ, confiturier, [ière, *s.*

ԲԱՆԵՂ (պերճաբան), éloquent, ente, *adj.*

ԲԱՆԵՐՈՂ (կռուասէր), contentieux, euse, *adj.* || disputailleur, euse, *s.*

ԲԱՆԵՑՈՒՆԵԼ, faire fonctionner, *va. Le mécanicien a fait fonctionner la machine à vapeur* (*շոգեշարժ մեքենայ*). faire marcher, *va. J'ai fait marcher ma montre.* servir, *va. Servir une pompe.* || mettre, *va. Mettre de l'adresse dans sa conduite.* || faire broder, *va.* — (ստակը), faire travailler, faire valoir, *va.* Այս մարդն իւր դրամը, ստակը առեւտրի մէջ կը բանեցունէ, cet homme fait travailler կամ valoir son argent dans le commerce.

ԲԱՆԸՆԴԴԷՄ ԼԻՆԵԼ (դէմ խօսիլ), contredire, *va.*

ԲԱՆԻԼ, fonctionner, marcher, *vn.* || façonner, travailler, *va. Travailler le fer, le marbre.* || avoir de l'ouvrage, travailler, *vn. Travailler sans relâche.* — (ստկի), travailler, *vn. Son argent travaille sans cesse.* Ասեղով —, broder, *va.*

ԲԱՆԻՄԱՑ, intelligent, ente, [*adj.*

ԲԱՆԿ, V. Բանգ։

ԲԱՆԿԱՑ (ազդեցութիւն ունեցող. ազդեցութեան տէր), influent, ente, *adj.*

ԲԱՆԿՆ, fable, conte, *sf.*

ԲԱՆԿՈՒԼԵՆԻ (արեւելեան Հնդկաց տեսակ մը ծառ), bancoulier, *sm.*

ԲԱՆՈՂ, qui court, s'écoule, *adj.* — տոկոս, intérêt courant. || brodeur, euse, *s.*

ԲԱՆՈՒԱԾ, broderie, *sf. Riche —. Une etoffe* (պաստառ) *toute couverte de —.*

ԲԱՆՈՒԻԼ, se travailler, *vpr.*

ԲԱՆՈՒԿ, fréquenté, ée, *adj.* — ճամբայ, chemin fréquenté. — նաւահանգիստ, port fréquenté. — դրամ, V. Յարգուն դրամ։

ԲԱՆՈՒՈՐ, ouvrier, ière, *s*, travailleur, *sm.*

1. **ԲԱՆՋԱՐ** (փազը), V. Բազուկ(2)։ — (փանճար), V. Ճակնդեղ։

2. **ԲԱՆՋԱՐ** (սէպզէվաթ), légume, *sm.* Պարտէզ —ոյ, V. Բանջարանոց։ —ք, herbes, plantes, racines potagères.

ԲԱՆՋԱՐԱԹԱՆ (սէպզէվաթ չօրպասը), julienne, *sf. Potage à la —. Servir une —.* [վաճառ։

ԲԱՆՋԱՐԱՄԱԽ, V. Բանջարա-

ԲԱՆՋԱՐԱԿԱՆ, potager, ère, légumier, ière, *adj.*

ԲԱՆՋԱՐԱԿԵՐ, frugivore, *adj. Les animaux —s.*

ԲԱՆՋԱՐԱՆՈՑ, jardin légumier, jardin potager կամ լոկ potager, *sm.*

ԲԱՆՋԱՐԵՂԷՆ, V. Բանջար(2)։ —ք, V. Բանջարք։ Բանջարեղէնի պարտէզ, V. Պանէզ։

ԲԱՆՋԱՐԻ, } V. Բանջարական։
ԲԱՆՋԱՐՈՑ, }

ԲԱՆՋԱՐԱՎԱՃԱՌ, marchand de légumes, *sm.*

ԲԱՆՍԱՐԿԵԼ, tripoter, *vn.*

ԲԱՆՍԱՐԿՈՒ, semeur de zizanie, tripotier, ière, *s.*

ԲԱՆՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, tripotage, *sm.* — ընել, V. Բանսարկել։ — ընող, V. Բանսարկու։

ԲԱՆՍՈՒՏ, menteur, euse, *adj.*

ԲԱՆՏ, prison, maison d'arrêt, geôle, *sf.*, cachot, *sm.* — պարհակաւորաց (forçat), V. Պարհակարան։ Անյուշ —, oubliettes, *sfp.* Ներքին —, — խաւարչին, cachot, *sm.*, basse-fosse (pl. des

basses-fosses), *sf.* — դնել, mettre en prison, emprisonner, *va.* —ը նետել, jeter en prison, *va.* —էն ելնել, sortir de prison, *vn.* —էն հանել, faire sortir de prison, *va.* —էն փախչիլ, s'enfuir de la prison, s'évader, *vpr.* *Le prisonnier s'est évadé.*

ԲԱՆՏԱԿԱՆ, prisonnier, ière, *s.*; détenu, ue, *adj.* et *s.*

ԲԱՆՏԱՊԱՀ, geôlier, concierge, *sm.* Տուն —ի, geôle, conciergerie, *sf.* Կին —ի, կին —, geôlière, *sf.*

ԲԱՆՏԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, conciergerie, *sf.*

ԲԱՆՏԱՐԱՆ, prison, *sf.*

ԲԱՆՏԱՐԳԵԼ, prisonnier, ière, *s.* — առնել, ընել, mettre en prison, emprisonner, détenir, constituer quelqu'un prisonnier, *va.*

ԲԱՆՏԱՐԳԵԼՈՒԹԻՒՆ, emprisonnement, *sm.*, prison, arrestation, détention, *sf.* Քանի մ'ամսիս —, quelques mois de prison.

ԲԱՆՏԱՐԿԵԱԼ, emprisonné,ée, *adj.*; détenu, ue, *adj.* et *s.*

ԲԱՆՏԱՐԿԵԼ, mettre en prison, emprisonner, constituer quelqu'un prisonnier, coffrer, *va.*

ԲԱՆՏԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, emprisonnement, *sm.*, prison, *sf.*

ԲԱՆՏԱՒՈՐ, prisonnier, ière, *s.*

ԲԱՆՏԵԱԼ, V. Բանտարկեալ։

ԲԱՆՏԵԼ, V. Բանտարկել։

ԲԱՆԻՈՐ, V. Բանուոր։

ԲԱՆՔՈՍ (մի չար մ'է), banchus, *sm.*

ԲԱՇ, V. Բարձ։

ԲԱՇԱՐՁԱԿ, V. Բարձրաձայն։

1. **ԲԱՇԽ** (բժշկական բոյս մ'է. ...), acorus կամ acore, *sm.*, jonc odorant կամ acore vrai, *sm.*

2. **ԲԱՇԽ** (ծեծուկ. ...), ciron, *sm.*

ԲԱՇԽ ՀՐԱՄԱՆՔ, sort, *sm.*

ԲԱՇԽԱԿԱՆ, distributif, ive, *adj.*

ԲԱՇԽԱՑՈՂ, *distributif*, ive, *adj.*

ԲԱՇԽԵԼ, distribuer, partager, repartir, départir, *va.*

ԲԱՇԽԻԼ, se distribuer, *vpr.*

ԲԱՇԽԻՉ (դրամ), remise, *sf.*

ԲԱՇԽԻՉ, répartiteur, *adj.* et *sm.*

ԲԱՇԽՈՂ, distributeur, trice, *s.*; répartiteur, *adj.* et *sm.*

ԲԱՇԽՈՂԱԿԱՆ, distributif, ive, *adj.*

ԲԱՇԽՈՐԻԼ, V. Բաշխիլ։

ԲԱՇԽՈՒՄ, } distribution, ré-
ԲԱՇԽՈՒՄՆ, } partition, *sf.*, partage, *sm.* || département, *sm.*

ԲԱՇԽՏԱԿԱՆ, V. Բախտ (1)։

ԲԱՇԽՏ, destin, *sm.*

ԲԱՇԴ, V. Բախտ (1. 2)։

ԲԱՇԴՏԱԿԱՆ, V, Բախտական։

ԲԱՋԱՂԱՆՔ, sornette, *sf.*, radotage, *sm.*, contes de cigogne կամ à la cigogne.

ԲԱՋԱՂԵԼ, rêver, radoter, *vn.*

ԲԱՋԱՂԿՈՏ, rêveur, euse, radoteur, euse, *s.*

ԲԱՌ, mot, terme, *sm.* Արուեստական —, mot, terme technique (...). Շատ ախորժաւոր —եր, des mots très agréables. Խօսութիւն —ից, V. Խօսութիւն։ — մը լեզուին ծայրն ըլլալ, avoir un mot sur le bord des lèvres, avoir un mot sur la langue, sur le bout de la langue, sur le bord de la langue. — առ —, mot à mot, à la lettre, littéralement, *adv.* Աշխարհի —իւ, V. Աշխարհաբար։

ԲԱՌԱԳԻՏԱԿԱՆ, lexicologique, *adj.*

ԲԱՌԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, lexicologie, glossologie, terminologie, *sf.*

ԲԱՌԱԳԻՐ, lexicographe, vocabuliste, *sm.*

ԲԱՌԱԳԻՐՔ, dictionnaire, vocabulaire, *sm.* — (հին կամ միջին բառից), glossaire, *sm.* Առձեռն —, dictionnaire portatif, manuel lexique. Գրպանի —, dictionnaire de poche. (Հեղինակի մը) յատկաբանութեանց —, lexique, *sm.*

Le lexique de Corneille. — յօրինող, շինող, V. Բառագիր։ Բառագրոց օգնութեամբ (թարգմանել), à coups de dictionnaire (traduire). [que, *adj.*

ԲԱՌԱԳՐԱԿԱՆ, lexicographi-

ԲԱՌԱԳՐԻՉ, V. Բառագրող։

ԲԱՌԱԳՐՈՂ (հին բառից բառգիրք շինող մատենագիր), glossateur, *sm.* V. Բառագիր։

ԲԱՌԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, lexicographie, *sf.*

ԲԱՌԱԽԱՂ, jeu de mots, *sm.*

ԲԱՌԱԿԱՆ, littéral, ale (*pl. littéraux*), *adj.* — իմաստով թարգմանել, V. Թարգմանել։

ԲԱՌԱՉԵԼ, V. Մայել։

ԲԱՌԱՉՈՒՄ } (խառնանք), V.
ԲԱՌԱՉԱՅՈՒՄՆ } Մայիւն։

ԲԱՌԱՐԱՆ, } V. Բառագիրք։
ԲԱՌԳԻՐՔ, }

ԲԱՌԵՂԾՈՒԱԾ, charade, *sf.*

ԲԱՌՆԱԼ, lever, *va.* || enlever, ôter, supprimer, *va.* *Cet article fut supprimé par la censure.* || porter, supporter, soutenir, *va.* — (դժուարութիւնը), lever, trancher (une difficulté), *va.*

ԲԱՍԱՆԱՀԱՒ (տեսակ մը թռչուն), fou, *sm.* [basalte, *sm.*

ԲԱՍԱՆԱՔԱՐ (տեսակ մը քար),

ԲԱՍԻԼԻԿ, V. Արքայերակ։

ԲԱՍԻԼԻԿԷ (Փարիզու խորհրդարանի դպրաց ատեանն), basoche, *sf.*

ԲԱՍԻԼԻՍԿՈՍ (տեսակ մ'օձ. [illegible]), V. Արքայօձիկ։

ԲԱՍՏ, V. Բախտ։

ԲԱՍՏԱՐԱՆ, prison, *sf.*

ԲԱՍՏԵՐՆ (եզան կառք մը), basterne, *sf.*

ԲԱՍՏՈՒՏ ([illegible]), niche, *sf.*

ԲԱՐԱԽՕՍ, éthologue, *sm.* [*sf.*

ԲԱՐԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, éthologie,

1. **ԲԱՐԱԿ** ([illegible]), mince ([illegible]), fin, *m.* fine, *f.*, délié, ée, subtil, ile, *adj.* Կտաւ —, une toile fine. Փերձէկի պէս —, levretté, ée, *adj.*

— ականջ ունենալ, V. Ականջ։ Հաս — նայելու չէ, V. Նայիլ։

2. **ԲԱՐԱԿ** (որսորդական շուն [chien de chasse]), braque, *sm.*

ԲԱՐԱԿԱՄԱՆ, fin, *m.* fine, *f.* *adj.* Կտաւ —, une toile fine.

ԲԱՐԱԿԱՏԵՍ, clairvoyant, ante, *adj.* [tiliser, *vpr.*

ԲԱՐԱԿՆԱԼ, s'amincir, se sub-

ԲԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, finesse, subtilité, *sf.* || argutie ([illegible]), *sf.* — ձայնի, gracilité de voix. Այս աղբիւր դերձանի բարակութեամբ ջուր կու տայ, V. Աղբիւր։

ԲԱՐԱԿՑՈՒՆԵԼ, amincir, *va.* *Les corsets amincissent la taille.* subtiliser, *va.*

1. **ԲԱՐԱՊԱՆ** (դռնապան), huissier ([illegible]), concierge, *sm.*, portier, ière, *s.*

2. **ԲԱՐԱՊԱՆ** (դատավճիռներու [jugement] գործադրող՝ արդարութեան պաշտօնեայ [officier]), huissier ([illegible]), sergent, *sm.*

ԲԱՐԱՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, sergenterie, *sf.*

ԲԱՐԱՌՆՈՒԹԻՒՆ (բարուց նկարագիր), éthopée, *sf.*

ԲԱՐԱՒՈՐ (դրան կամ պատուհանի երկայնական վերին մասը), linteau, *sm.* [ter, *vn.*

ԲԱՐԲԱՆՋԵԼ, baliverner, rado-

ԲԱՐԲԱՆՋՈՂ, radoteur, euse, *s.*

ԲԱՐԲԱՆՋՔ, baliverne, sornette, *sf.*, radotage, *sm.*

ԲԱՐԲԱՌ, voix, *sf.*, son, cri, *sm.* || langue, *sf.*, langage, *sm.* || idiome, *sm.* Տոհմային —, idiome, *sm.* Գաւառական —, V. Եղերական։ — Փողոցի, մունետիկի, cri public. — (անասնոց), cri, *sm.* Կենդանի —ով, de vive voix.

ԲԱՐԲԱՌԵԼ, parler, *vn.*

ԲԱՐԲԱՐԻԿ, barbaresque, *adj.*

ԲԱՐԲԱՐՈՍ, barbare, *adj.* || barbare, *sm.* [*adv.*

ԲԱՐԲԱՐՈՍԱԲԱՐ, barbarement,

ԲԱՐԲԱՐՈՍՈՒԹԻՒՆ, barbarie, *sf.* [դէ-ի], barbiton, *sm.*
ԲԱՐԲՈՒՏ (նուագարան մ'է. դէր-
ԲԱՐԳԱՒԱՃ, prospère, fleuri, ie, *adj.* [relief (—ըւլէֆ), *sm.*
ԲԱՐԳԱՒԱՃԱՆՔ, gloire, *sf.*,
ԲԱՐԳԱՒԱՃԵԼ, } prospérer,
ԲԱՐԳԱՒԱՃԻԼ, } fleurir, *vn.*
ԲԱՐԳԱՒԱՃՈՒԹԻՒՆ, prospérité, *sf.*
1. ԲԱՐԴ (դուրսը վրայ խարի կամ յարդի կամ ցորենոյ դէզ [tas de foin, de paille, de blé]), meule, *sf.*
2. ԲԱՐԴ (բանաստեղծ, վիպասան [romancier] կելտաց [Celtes] եւ հին Գաղղիացւոց [Gaulois]), barde, *sm.*
3. ԲԱՐԴ, composé, ée, *adj.* — անուն, mot composé. Տերեւ — կամ — ի —, feuille composée. Պտուղ —, fruit composé. Ծաղիկ —, fleur composée, double.
ԲԱՐԴԱԾ, composé, *sm.*
ԲԱՐԴԵԼ, accumuler, *va.* || composer, *va.*
ԲԱՐԴՈՅ, V. Բարդ (1)։
ԲԱՐԴՈՒԹԻՒՆ, composition, *sf.*
ԲԱՐԵԱԽՈՐՀ, bienveillant, ante, *adj.*
ԲԱՐԵԱՍԱՑ, bien-disant, ante, *adj.* || loueur, euse, *s.* — վկայք, témoins à cécharge.
ԲԱՐԵԱՒ, adieu, *adv.* — եկիք, soyez le bienvenu, la bienvenue. — մնա (մնաս բարով), adieu, *adv.* Երթիցես — (երթաս բարով), adieu, *adv.* — մնալ (մնաս բարով) ըսել (մէկու մը), dire adieu à quelqu'un. — մնալ ըսել (բանի մը), dire adieu à quelque chose, dire un adieu. *Il a dit adieu à la poésie, au monde.*
ԲԱՐԵԲԱԽՏ, heureux, euse, bien heureux, euse, *adj.* — լինել, ըլլալ, être heureux; jouer de bonheur. Իւր զինքը — համարել, *s'estimer heureux* de.

ԲԱՐԵԲԱԽՏԱԲԱՐ (աղէկ որ), heureusement, *adv.*
ԲԱՐԵԲԱԽՏԻԿ, fortuné, ée, *adj.* — հանդիսաւորութիւն, V. Հանդիսաւորութիւն։
ԲԱՐԵԲԱԽՏՈՒԹԻՒՆ, bonheur, *sm.*, fortune, bonne fortune, *sf.*
ԲԱՐԵԲԱՂԴ. V. Բարեբախտ։
ԲԱՐԵԲԱՂԴԱԲԱՐ, } V. Բարեբախտաբար։
ԲԱՐԵԲԱՂԴԱԳԷՍ, }
ԲԱՐԵԲԱՂԴԻԿ, V. Բարեբախ-
ԲԱՐԵԲԱՂԴՈՒԹԻՒՆ, V. Բարեբախտութիւն։ [տիկ։
ԲԱՐԵԲԱՆԵԼ, bénir, *va.*
ԲԱՐԵԲԱՆՈՒԹԻՒՆ. Օր բարեբանութեան, V. Ծաղկազարդ։
ԲԱՐԵԲԱՍՏ, heureux, euse, *adj.*
ԲԱՐԵԲԱՍՏԻԿ, heureux, euse, bien heureux, euse, *adj.* Դիպուած —, V. Դիպուած։ [*sm.*
ԲԱՐԵԲԱՍՏՈՒԹԻՒՆ, bonheur,
ԲԱՐԵԲԱՐՈՅ, bon, *m.* bonne, *f.*, gracieux, euse, commode, *adj.*
ԲԱՐԵԲԱՐՈՅՈՒԹԻՒՆ, bonté, *sf.*
ԲԱՐԵԲԵՐ, fertile, fécond, onde, *adj.* — երկիր, terre féconde, sol fécond. — տարի, année fertile, année de fertilité.
ԲԱՐԵԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, fertilité, fécondité, *sf.* [nique, *adj.*
ԲԱՐԵԴԻՏԱԿԱՆ, physiognomo-
ԲԱՐԵԴԻՏՈՒԹԻՒՆ, physiognomonie, *sf.*
ԲԱՐԵԳՈՐԾ, bienfaiteur, trice (պիէնֆէթէօռ, թրիս), *s.* Այր (մարդ) — (առաքինի), homme de bien (vertueux). [à quelqu'un.
ԲԱՐԵԳՈՐԾԵԼ, faire du bien
ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, bienfaisance (պիէնֆըզանս սովորական առասցուածոց մէջ. պիէնֆէզանս պերճ ասացուածոց մէջ), *sf.*, bien, bienfaire, *sm.*
ԲԱՐԵԳՈՒԹ, clément, ente, miséricordieux, euse, *adj.* Գթած կամ — եւ ողորմած է Աստուած,

Dieu est clément et miséricordieux.

ԲԱՐԵԳՈՒՇԱԿ, d'un heureux présage. d'heureux présage.

ԲԱՐԵԴԷՄ ԼԻՆԵԼ, être bien facé.

ԲԱՐԵԴՐՈՒԺ, ingrat, ate, *adj*.

ԲԱՐԵԺՄԻՏ, souriant, ante, *adj*.

ԲԱՐԵԼԱՒՈՒԹԻՒՆ, amendement, *sm*.

ԲԱՐԵԽԱՌՆ, tempéré, ée, tempérant, ante, *adj*. — օդ, temps, air doux.

ԲԱՐԵԽԱՌՆԵԼ, tempérer, *va*.

ԲԱՐԵԽԱՌՆՈՒԹԻՒՆ, tempérance, *sf*. [te, *adj*.

ԲԱՐԵԽՈՐՀՈՒՐԴ, prudent, en-

ԲԱՐԵԽՈՐՀՐԴՈՒԹԻՒՆ, prudence, *sf*. [*sf*.

ԲԱՐԵԽՐԱՏՈՒԹԻՒՆ, politesse,

ԲԱՐԵԽՕՍ, intercesseur, *sm*. — լինել, ըլլալ, V. Բարեխօսել։

ԲԱՐԵԽՕՍԱՆՔ, intercession, *sf*.

ԲԱՐԵԽՕՍԵԼ, intercéder, *vn*.

ԲԱՐԵԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, intercession, *sf*. — սրբոց, suffrages des saints.

ԲԱՐԵԿԱԶՄ, bien fait, *adj*. — լինել, ըլլալ, être bien fait.

ԲԱՐԵԿԱՄ, ami, cousin, *sm*. Անկեղծ, անձնանուէր (մի՛ գրէք *Անձնուէր*), հաստատուն, հաւատարիմ, ճշմարիտ, մտերիմ, սիրելի կամ սիրեցեալ, սուտ —, ami sincère, dévoué, constant, fidèle, vrai, intime, cher կամ chéri, faux. Իր —, V. Բարեկամաբար։ — լինել, ըլլալ, V. Բարեկամանալ։ — շահիլ, ստանալ, faire un ami. *J'ai fait un ami.* Մէկն իր բուն —աց կարգը դնել, mettre quelqu'un au nombre կամ au rang de ses meilleurs amis. Մտերիմ —աց քով գտնուիլ, être կամ se trouver en pays de connaissance. Կին —, V. Բարեկամուհի։

ԲԱՐԵԿԱՄԱԲԱՐ, en ami, à l'amiable, amicalement, amiablement, *adv*.

ԲԱՐԵԿԱՄԱԿԱՆ, amical, ale *(pl. amicaux)*, amiable, ami, ie, *adj*.

ԲԱՐԵԿԱՄԱՆԱԼ, être, devenir ami. Մէկուն հետ —, se prendre d'amitié pour quelqu'un.

ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹԻՒՆ, amitié, bonnes grâces, *sf*. Մէկուն հետ բարեկամութեամբ կապուիլ, se lier կամ se lier d'amitié, *vpr*. *Je me suis lié avec lui.* — կապել մէկուն հետ, lier, contracter amitié avec quelqu'un, prendre quelqu'un en amitié.

ԲԱՐԵԿԱՄՈՒՀԻ, amie, mie, *sf*. *Mon amie, ma chère amie. Sa douce mie.*

ԲԱՐԵԿԱՐԳ, rangé, *adj. m. Un homme —, bien —.*

ԲԱՐԵԿԱՐԳԱԿԱՆ, disciplinaire, *adj*.

ԲԱՐԵԿԱՐԳԵԼ, mettre en bon ordre, discipliner, *va*.

ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, ordre, *sm*. ‖ discipline, *sf*. Ընկերական —, l'ordre social.

ԲԱՐԵԿԵԱՑ, commode, *adj*.

ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆ, temps de divertissements, du jour des Rois (Տօն Յայտնութեան. Աստուածայայտնութիւն. *Կ'ըսուի նաեւ գաղղ.* *Épiphanie*), carnaval *(pl. des carnavals), sm*.

ԲԱՐԵԿԵՑԻԿ, commode, *adj*. — լինել, ըլլալ, vivre commodément. [*sf*.

ԲԱՐԵԿԵՑՈՒԹԻՒՆ, commodité,

ԲԱՐԵԿԻՐԹ, bien élevé, honnête, poli, ie, *adj*.

ԲԱՐԵԿԻՐԹՈՒԹԻՒՆ, honnêteté, politesse, *sf*. [*adj*.

ԲԱՐԵԿՐՕՆ, religieux, euse,

ԲԱՐԵԿՐՕՆՈՒԹԻՒՆ, religiosité, *sf*. [*adj*.

ԲԱՐԵՀԱՄ, savoureux, euse,

ԲԱՐԵՀԱՄԲԱՒ, bien famé, *adj.*

ԲԱՐԵՀԱՄԲՈՅՐ, brave, *adj.*

ԲԱՐԵՀԱՒԱՆ, docile, *adj.*

ԲԱՐԵՁԵՒ, bien taillé, *adj.* [*sf.*

ԲԱՐԵՁԵՒՈՒԹԻՒՆ, bienséance,

ԲԱՐԵՄԱՂԹՈՒԹԻՒՆ, toastկամ toste (դօսդ), *sm. Porter un —.*

ԲԱՐԵՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆ, qualité, *sf.*

ԲԱՐԵՄԻՏ, bonhomme *(pl. bonshommes,* պօնզօմ*)*, բայց լաւ եւս bonnes gens, *sm.* [bonhomie, *sf.*

ԲԱՐԵՄՏՈՒԹԻՒՆ, bonne foi,

ԲԱՐԵՅԱՋՈՂ, favorable, prospère, bon, *m.* bonne, *f.*, heureux, euse, *adj.* [monique, *adj.*

ԲԱՐԵՅԱՐՄԱՐ, propre à, har-

ԲԱՐԵՅԻՇԱՏԱԿ, d'heureux mémoire (կ'ըսուի բազմութեան համար), *adj.* [tion, *sf.*

ԲԱՐԵՅՈՐԴՈՐ ՆԱԽԱՆՁ, émula-

ԲԱՐԵՅՕԺԱՐ, bien né, née, *adj.* *Un enfant bien né.*

ԲԱՐԵՆՇԱՆ, d'un heureux présage, d'heureux présage. — գուշակութիւն, un heureux pronostic (բռօնօսդիք).

ԲԱՐԵՆՈՐՈԳԵԼ, réformer, *va.*

ԲԱՐԵՆՈՐՈԳԵԼԻ, réformable, *adj.* [trice, *s.*

ԲԱՐԵՆՈՐՈԳԻՉ, réformateur,

ԲԱՐԵՆՈՐՈԳՈՒՄ, } réforme,
ԲԱՐԵՆՈՐՈԳՈՒՄՆ, } réformation, *sf.* [*sm.*

ԲԱՐԵՇՆՈՐՀՈՒԹԻՒՆ agrément,

ԲԱՐԵՋԱՓՈՒԹԻՒՆ, union, *sf.*

ԲԱՐԵՊԱՇՏ, pieux, euse, religieux, euse, *adj.* Ձեւացեալ — (կեղծաւոր), tartufe (hypocrite), *sm.* Չափազանց — (բողոքականն), V. Բարեպաշտօնեայ։ — ձեւանալ (կեղծաւորիլ), faire le tartufe, tartufier (faire l'hypocrite), *vn.*

ԲԱՐԵՊԱՇՏԱԿԱՆ, pieux, euse, *adj.*

ԲԱՐԵՊԱՇՏԻԿ, pieux, euse, *adj.*

ԲԱՐԵՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, piété, religion, *sf.* Ձեւացեալ — (կեղծաւորութիւն), tartuferie (hypocrisie), *sf.* Սուտ —, béguinage (պէկինաժ), *sm.* (Բողոքականաց) չափազանց —, V. Բարեպաշտօնէութիւն։ Բարեպաշտութեամբ, V. Բարեպաշտօրէն։

ԲԱՐԵՊԱՇՏՕՆ, pieux, euse, *adj.*

ԲԱՐԵՊԱՇՏՕՆԵԱՅ (չափազանց բարեպաշտ [բողոքական]), piétiste, *s.*

ԲԱՐԵՊԱՇՏՕՆԷՈՒԹԻՒՆ ([բողոքականաց] չափազանց բարեպաշտութիւն), piétisme, *sm.*

ԲԱՐԵՊԱՇՏՕՐԷՆ, pieusement, religieusement, *adv.*

ԲԱՐԵՊԱՏԵՀ, favorable, *adj.*

ԲԱՐԵՊԱՐԻՇՏ, pieux, euse, religieux, euse, *adj.* Կերպարանեալ, ձեւացեալ — (կեղծաւոր), cafard, arde (hypocrite), *adj.* et *s.*

ԲԱՐԵՍԷՐ, bienveillant, ante, bénin, igne, *adj.* — ընթերցող, lecteur bénévole.

ԲԱՐԵՍԻՐԱԲԱՐ, bénignement, *adv.* || bénévolement, *adv.*

ԲԱՐԵՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, bienveillance, bénignité, *sf.* [*adj.*

ԲԱՐԵՍԻՐՈՒՆ, bon et aimable,

ԲԱՐԵՍԻՐՏ, bon, *m.* bonne, *f.*, bénin, igne, *adj.*

ԲԱՐԵՍՐՏՈՒԹԻՒՆ, bonté, *sf.*

ԲԱՐԵՎԱՅԵԼՉՈՒԹԻՒՆ, bienséance, *sf.* bien né, née, *adj.*

ԲԱՐԵՏՈՀՄ, de bonne famille,

ԲԱՐԵՏՈՀՄԻԿ, V. Բարետոհմ։ — լինել, ըլլալ, être de bonne maison.

ԲԱՐԵՐԱՐ, bienfaiteur, trice (պիէնֆէդէօր, դրիս), *s.* || bienfaisant, ante (պիէնֆըզան սովորական առացուածոց մէջ. պիէնֆէզան՝ պերն առացուածոց մէջ), *adj.*

ԲԱՐԵՐԱՐԵԼ, faire du bien à quelqu'un, *va.*

ԲԱՐԵՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, bienfaisance (պիէնֆըզանս սովորական առացուածոց մէջ. պիէնֆէզանս՝ պերն

անացուածող մէջ), *sf.*, bien, bienfait, bien-faire, *sm.*, bonté, amitié, faveur, bénéficence, *sf.* [*va.*
1. ԲԱՐԵԳԵԼ (պարզկել), paillier,
2. ԲԱՐԵԳԵԼ, colorer, *va.*

ԲԱՐԵԳԻԿ, gracieux, euse, *adj.*

ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ (մեղմակաճ, պարկեշտ ասացուած), euphémisme, *sm.*

ԲԱՐԵՒ, salut, *sm.*, salutation, *sf.*, compliments, *smp.* *Je vous prie de faire mes compliments à M*elle *votre sœur.* amitiés, *sfp.* *Faites-lui mes amities.* Մեծաբանաց —ք, V. Մեծարանք։ Հրաժեշտի վերջին —, adieu, *sm.* — տալ, V. Բարեւել։ Բարեւ, bonjour!

ԲԱՐԵՒԵԼ, saluer, *va.*

ԲԱՐԵՒՏՈՒՈՒԹԻՒՆ, bonnetade, *sf.* [մը), barège, *sm.*

ԲԱՐԷԺ (բրդէ բեհեզ պաստառ

ԲԱՐԻ, bon, *m.* bonne, *f.*, brave, *adj.* — է, c'est bon, c'est bien, il est bien. Ի՜նչ — էք, que vous êtes bon! que de bonté vous avez! — երեւիլ, avoir l'air bon. || —, —ն, —ք, bon, bien, *sm.* *Faire le bien, du bien. Il pratiqua le bien toute sa vie.* Մէկուն —քն (աղէկութիւնն) ուզել, vouloir du bien à quelqu'un. Այս կինս ձեր —քն (աղէկութիւնը) կ'ուզէ, cette femme vous veut du bien. —ք ուղող, V. Բարեկեր։ — է գալուստ, soyez le bienvenu, la bienvenue. — եղիք, soyez bon.

ԲԱՐԻԱՆՈՒՆ, bien famé, *adj.*

ԲԱՐԻԱՍԱՑ, V. Բարեւասաց։

ԲԱՐԿ, âcre, fort, *m.* forte, *f.* *adj.*

ԲԱՐԿԱՆԱԼ, se fâcher, *vpr.* —ու պատճառ ունիմ, j'ai sujet de me fâcher. être կամ entrer եւ կամ se mettre en colère, entrer en fureur, s'emporter, *vpr.* *S'emporter contre quelqu'un.* Իսկոյն կը բարկանաք, vous vous emportez à l'instant. s'indigner, s'irriter, se révolter, *vpr.*, prendre de l'humeur, prendre feu. Սաստիկ, սաստկապէս —, jeter feu et flamme. [*adj.*

ԲԱՐԿԱՑՈՒՑԻՉ, irritant, ante,

ԲԱՐԿԱՄՏՈՒԹ, colère, *adj.* Այր (մարդ) —, homme —.

ԲԱՐԿԱՑԱԾ, courroucé, ée, *adj.*

ԲԱՐԿԱՑԿՈՏ, irascible, *adj.*

ԲԱՐԿԱՑԿՈՏՈՒԹԻՒՆ, irascibilité, *sf.*

ԲԱՐԿԱՑՈՏ, V. Բարկասիրտ։ Հուր, բուրմ —, irascible, colérique, *adj.*

ԲԱՐԿԱՑՈՏԱԿԱՆ, irascible, *adj.*

ԲԱՐԿԱՑՈՂ, dépiteux, euse, *adj.*

ԲԱՐԿԱՑՈՒՆԵԼ, fâcher, mettre en colère, indigner, irriter, révolter, soulever, *va.*

ԲԱՐԿԺԱՑ, V. Բարկաբան, կամ Զայրոյթ։

ԲԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, colère, indignation, *sf.*, emportement, *sm.*, ire, irritation, humeur, *sf.*, courroux, soulèvement, *sm.*, bile, *sf.* —ը շարժել (բարկացունել), exciter l'indignation, irriter, soulever, *va.* Իւր խօսքերն ամենուն —ը շարժեցին (բարկացուցին զամենքը), ses paroles soulevèrent tout le monde. Բարկութենէն իջնել, իջնալ, s'apaiser après la colère, se défâcher, *vpr.* —ը թափել, décharger sa colère, décharger, épancher sa bile. —ն անցունել, իջեցունել, apaiser, adoucir la colère. Հրացան, երկնից, շանթրնկէց բարկութեան, foudre, *f.*, le feu du ciel, *sm.*

ԲԱՐԿՕՂԻ (ֆռանս.), cognac (ֆրանս.), *sm.*

ԲԱՐՁ (պաշտօն), dignité, charge, place, *sf.* || — (գռամ.), V. Ձայն։ || — (կռթնելու, նստելու, ոտք դնելու. Ֆռանս.), coussin, *sm.* — գլխու (գռամ. Ֆռանս.), traver-

sin, chevet, *sm*. *Il s'endort aussitôt qu'il a la tête sur le chevet*. — երեսի (եէ-ղ ե--թըշը), oreiller, *sm*. *Taie d'*—. — փոքրիկ, V. Բարձիկ.

ԲԱՐՁԱԳՈՐԾ (ե--թըշէճը), matelassier, ière, *s*.

ԲԱՐՁԱԿԱՆ (գ-մ-ղըճ), crural, ale *(pl. cruraux)*, *adj*.

ԲԱՐՁԱԿԻՑ, convive, *s*.

ԲԱՐՁԱԿՑԻՒ ԼԻՆԵԼ (պատուոյ համար կռուիլ), disputer la préséance.

ԲԱՐՁԱՑԻՆ, fémoral, ale *(pl. fémoraux)*, *adj*.

ԲԱՐՁԱՊԱՆ (ք-լը- ղըրհը), tassette, *sf*., cuissard, *sm*.

ԲԱՐՁԵՐԵՍ, taie, *sf*. *Une — d'oreiller*.

ԲԱՐՁԵՐԷՑ (ի ժողովի կանոնիկոսաց), V. Պռիմիկիռ.

ԲԱՐՁԵՐԻՑՈՒԹԻՒՆ (ի ժողովի կանոնիկոսաց), primicériat, *sm*.

ԲԱՐՁԸՆԿԵՑՈՒԹԻՒՆ, révocation, dégradation, *sf*.

ԲԱՐՁԸՆԿԷՑ ԱՌՆԵԼ, révoquer, *va*.

ԲԱՐՁԸՆՑԻՐ, doyen, *sm*.

ԲԱՐՁԻԿ, petit coussin, coussinet, *sm*. — (կառաց), matelas, *sm*. — (վիրաց), V. Կոխան.

ԲԱՐՁՈՍԿՐ, fémur, *sm*.

ԲԱՐՁՈՍԿՐԱՑԻՆ, V. Բարձային.

ԲԱՐՁՈՒՆԵՆԵԱԿ (քօյ--ն օթ--), aurone, *sf*.

ԲԱՐՁՈՒՄՆ, levée, *sf*., enlèvement, *sm*. || suppression, *sf*. — հատուէ, déduction, défalcation, *sf*. — (թոշակէ, վարձքէ), retenue, *sf*. — (պատժարման), levée, *sf*. ի բաց —, soustraction, *sf*. — (ի համարողութեան), soustraction, *sf*. *Faire une* —. — (նարտարութեամբ կամ նենգութեամբ), V. Խոռումն.

ԲԱՐՁՈՒՆՔ, les hauts lieux, hauteur (հօքեօ-), *sf*. ի բարձանց (բարձրէն), d'en haut, *adv*. ի բարձանց երկնից, du haut des cieux.

ԲԱՐՁՐ, haut (հօ), *m*. haute (հօք), *f*., élevé, ée, *adj*. || élevé, ée, sublime, éminent, ente, *adj*. կռթնելու չափ —, à hauteur d'appui. — առնել, élever, *va*. || exalter, *va*. || —, ի բարձունս, haut, *adv*. ի բարձուէ (—էն), d'en haut, *adv*. —էն թռչիլ, V. Թռչիլ. ի ձայն —, à haute voix, hautement, *adv*.

ԲԱՐՁՐԱԲԱՐԲԱՌ, à haute voix, *adv*.

ԲԱՐՁՐԱԲԵՐՁ, haut (հօ), *m*. haute (հօք), *f*., sourcilleux, euse, superbe, *adj*.

ԲԱՐՁՐԱԳԱԳԱԹՆ, superbe, *adj*. *Une tour* —.

ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ, haut (հօ), *m*. haute (հօք), *f*., supérieur, eure, *adj*. — ձայն (մարդոյ), V. Ձայն. — առաքինութիւն, vertu éminente. — վարչութիւն, V. Վարչութիւն. — դարպաս, V. Դարպաս. — գիտութիւնք, V. Գիտութիւնք. — օրինակաւ, կերպով, supérieurement, éminemment, *adv*.

ԲԱՐՁՐԱԳՈՉ, à grands cris, *adv*.

ԲԱՐՁՐԱԿԱՆ, haut (հօ), *m*. haute (հօք), *f*. *adj*.

ԲԱՐՁՐԱԿԷՏ, point culminant.

ԲԱՐՁՐԱՀԱՍԱԿ, de grande, de haute taille, grand, ande, *adj*. — լինել, ըլլալ, être de grande, de haute stature, de haute taille.

ԲԱՐՁՐԱՁԱՅՆ, à haute voix, hautement, *adv*. — խօսիլ, V. Խօսիլ.

ԲԱՐՁՐԱԾԻՁ, aigu, uë, *adj*.

ԲԱՐՁՐԱՄԻՏ, hautain, aine (հօքեէ, քեն'), orgueilleux, euse, *adj*.

ԲԱՐՁՐԱՄՈՒՐ, superbe, *adj*.

ԲԱՐՁՐԱՄՏԵԼ, } être hautain,
ԲԱՐՁՐԱՄՏԻԼ, } orgueilleux.

ԲԱՐՁՐԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, hauteur (հօքեօ-), *sf*., orgueil, *sm*.

ԲԱՐՁՐԱՑՕՆ, sourcilleux, euse, orgueilleux, euse, *adj*.

ԲԱՐՁՐԱՆԱԼ, s'élever, se relever, *vpr*., monter, hausser, *vn*.,

se hausser, *vpr.* || s'élever, *vpr.*, monter, *vn.*, être promu. || se grandir, *vpr.* Գինը — (վրայ դնել), augmenter, *vn.* *Le sucre augmente. Les vins ont beaucoup augmenté.* hausser, *vn.* *Hausser le prix du pain.* monter, *vn.* Նորէն —, monter de nouveau, remonter, *vn.*

ԲԱՐՁՐԱՆՇԱՆ, sublime, *adj.*

ԲԱՐՁՐԱՉԱՓ, altimètre, *sm.* || hypsomètre, *sm.*

ԲԱՐՁՐԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, altimétrie, *sf.* || hypsométrie, *sf.*

ԲԱՐՁՐԱՊԱՏԻՒ, haut, *adj.* *Très haut et très puissant prince.* || — (պատուանուն ծիրանաւորաց), très éminent, éminentissime, *adj.*

ԲԱՐՁՐԱՍՏԻՃԱՆ, de haut rang, *adj.*

ԲԱՐՁՐԱՄՐԻՆԳ, hautbois (Հն-գործ.), *sm.* *Jouer du* —. — զուռնող, V. Բարձրամրնգահար։

ԲԱՐՁՐԱՄՐՆԳԱՀԱՐ, hautbois, hautboiste, *sm.*

ԲԱՐՁՐԱՎԶԻԼ, porter haut la tête, se rengorger, *vpr.* [*sm.*

ԲԱՐՁՐԱՎԶՈՒԹԻՒՆ, orgueil,

ԲԱՐՁՐԱՎԻԶ, orgueilleux, euse, *adj.* [hausser, *vpr.*

ԲԱՐՁՐԱՑՈՒԻԼ, se lever, se

ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄ, } élévation,

ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄՆ, } *sf.* || exaltation, *sf.* — (գնոց դահեկանաց կամ համբարուց), haussement, *sm.* — (արժէթղթոց, վաճառաց գնոց), hausse, *sf.* *Les fonds sont en hausse.* — (պատի), exhaussement, *sm.*

ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՆԵԼ, élever, lever, relever, rehausser, *va.* || grandir, *va.* || élever, *va.* || exalter, *va.* — (մէկը՝ բան մը), glorifier, *va.* — պաշտօնոյ, élever, promouvoir, *va.* — (գին, պատ), élever, hausser, *va.* Աւելի — (գին, պատ), rehausser, *va.* (Անդրի մէջ բանի մը) գինը —, pousser, *va.* — (թիւ մը՝ այս ինչ զօրութեան), élever, *va.* Գլուխ —, lever le front. Ձայնը —, élever la voix, le ton; hausser d'un ton. Վեր —, exhausser, *va.*

ԲԱՐՁՐԱՒԱՆԴԱԿ, hauteur, élévation, éminence, *sf.*, haut, *sm.* — հանդիսատեսաց, V. Հայելարան։ Տախտակամած — ճինողաց, V. Լաստակ։ || —, éminent, ente, *adj.* *Un lieu* —.

ԲԱՐՁՐԵԱԼՆ (Աստուած), le Dieu très haut, կամ գոյականօրէն le Très-Haut (Dieu).

ԲԱՐՁՐՈՒԹԻՒՆ, hauteur (Հն-տեղ.), élévation, *sf.* || hauteur, élévation, éminence, *sf.* || sublimité, *sf.* — (ծովու երեսէ), altitude, *sf.* — (պատուանուն օսմանեան կայսերաց), hautesse, *sf.* *Un firman de Sa Hautesse.* — (անուն պատուոյ), altesse, *sf.* Նորին —ն իշխանն . . . կամ Բարձրապատիւ իշխանն . . . son altesse կամ համառօտագրութեամբ S. A. le prince de . . .

ԲԱՐՇ, crinière, *sf.*

ԲԱՐՈՅԱԳԷՏ, moraliste, *sm.*

ԲԱՐՈՅԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, morale, éthique, *sf.* [*moraux), adj.*

ԲԱՐՈՅԱԼԻՑ, moral, ale (*pl.*

ԲԱՐՈՅԱԽՕՍ, moraliste, *sm.*

ԲԱՐՈՅԱԽՕՍԵԼ, moraliser, *vn.*

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ, moral, ale (*pl.* *moraux*), éthique, *adj.* || —, morale, *sf.*; moral, *sm.* —ք (— մատենագրութիւնք), éthiques, *sfp.* *Les Éthiques d'Aristote.*

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, moralité, *sf.*: moral, *sm.* — խրատող, moraliseur, *sm.*

ԲԱՐՈՅԱՊԷՍ, moralement, *adv.*

ԲԱՐՈՅԱՐԱՐ, V. Բարոյաւորիչ։

ԲԱՐՈՅԱՑՈՒՆԵԼ, moraliser, *va.*

ԲԱՐՈՅԱՒՈՐ, moral, ale (*pl.* *moraux*), *adj.* [նել։

ԲԱՐՈՅԱՒՈՐԵԼ, V. Բարոյացու-

ԲԱՐՈՅԱԽՕՍԻՉ, moralisateur, trice, *adj.*

ԲԱՐՈՅԱԽՕՍՈՒՄ, **ԲԱՐՈՅԱԽՕՍՈՒՄՆ**, } moralisation, *sf.*

ԲԱՐՈՅԵԼ, V. Բարոյաւորել։

ԲԱՐՈՒԹԻՒՆ, bonté, *sf.* *Que de — vous avez pour moi!*

ԲԱՐՈՒՆԱԿ ([illegible]), pampre, sarment, *sm.*

ԲԱՐՈՒՆԱԿԱՇԱՏ, sarmenteux, euse, *adj.* [se, *sf.*

ԲԱՐՈՒՐՔ, prétexte, *sm.*, cau-

ԲԱՐՈՒՅՔ, caractère, *sm.*

ԲԱՐՏԻ (տեսակ մը կաղամախ. [illegible]), tremble, *sm.*

ԲԱՐԻՈՔ, bon, *m.* bonne, *f.* *adj.* ‖ bien, joliment, *adv.* — է, c'est bon, il est bien. — է որ, il vaux mieux que.

ԲԱՐԻՈՔԵԼ, bonifier, *va.*

ԲԱՐԻՈՔՈՒՄ, **ԲԱՐԻՈՔՈՒՄՆ**, } bonification, *sf.*

ԲԱՐՔ, caractère, *sm.*, nature, *sf.* ‖ mœurs ([illegible]. [illegible] հնչելն աղէկ չէ. խսկ յոգնակւոյ մէջ Des mœurs honnêtes կարդալու է [illegible], կամ ըսս այլոց [illegible]). ‖ goût, *sm.* —ը կապուիլ, prendre le goût. Բոյս բարուց, բնածին —, caractère, naturel, *sm.*

ԲԱՑ, ouvert, erte, découvert, erte, *adj.* — կառք, une voiture découverte. Ծովուն —ը, en pleine mer. Ի — առեալ, — ի, outre, excepté, à l'exception de, hormis (օռմի), hors (հօռ), non compris (Այս բառը գոյականէ մը յառաջ անփոփոխ կը մնայ, ինչ. *Non compris* la maison. կը փոխուի երբ գոյականէ մը վերջը գայ, ինչ. La voiture *non comprise*), *prép.* — աստի, անկից, անկէ, d'ailleurs, de plus, outre cela, en outre. Ի — դարձունել, détourner, *va.* Ի — կալ, se refuser, se départir, *vpr.* Ի — վանել, chasser, refuser, envoyer quelqu'un au diable, donner quelqu'un à tous les diables.

ԲԱՑԱԳԱՆՉԱԿԱՆ, exclamatif, ive, *adj.*

ԲԱՑԱԳԱՆՉԵԼ, s'exclamer, *vpr.*

ԲԱՑԱԳԱՆՉՈՒԹԻՒՆ, exclamation, *sf.*

ԲԱՑԱԳՈՅՆ, loin, *adv.*

ԲԱՑԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆ (խօսքը մեկուն ուղղելը), apostrophe, *sf.*

ԲԱՑԱԿԱՅ, absent, ente, *adj.* *Il etait* —. — լինել, ըլլալ, V. Բացակայիլ։ [senter, *vpr.*

ԲԱՑԱԿԱՅԻԼ, être absent, s'ab-

ԲԱՑԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆ, absence, *sf.* Բացակայութեանն ատեն, en l'— de.

ԲԱՑԱԿԱՆ, lointain, aine, *adj.*

ԲԱՑԱԿՏՐՈՒԹԻՒՆ (կտրել հանելը), ablation, *sf.*

ԲԱՑԱՀԱՅԵԱՑ, divergent, ente, *adj.* — գիծք, lignes divergentes. [ce, *sf.*

ԲԱՑԱՀԱՅԵՑՈՒԹԻՒՆ, divergen-

ԲԱՑԱՅԱՅՏ, évident, ente, explicite, manifeste, *adj.* — կերպով, évidemment, explicitement, expressément, manifestement, *adv.* [կերպով։

ԲԱՑԱՅԱՅՏԱԿԻ, V. Բացայայտ

ԲԱՑԱՅԱՅՏԵԼ, manifester, énoncer, *va.* — *sa pensée, ses volontés.*, expliquer, *va.* — *ses intentions.*

ԲԱՑԱՅԱՅՏԻՉ, apposition, *sf.*

ԲԱՑԱՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ, évidence,

ԲԱՑԱՌԱԿԱՆ, ablatif, *sm.* [*sf.*

ԲԱՑԱՌԱՊԷՍ, exceptionnellement, *adv.*

ԲԱՑԱՌԻԿ, exceptionnel, elle, *adj.* — օրինակաւ, եղանակաւ, կերպով, V. Բացառապէս։

ԲԱՑԱՌՈՒԹԻՒՆ, exception, *sf.*

ԲԱՑԱՍԱԲԱՐ, négativement, *adv.* *Il répondit* —.

ԲԱՑԱՍԱԿԱՆ, négatif, ive, *adj.*

ԲԱՑԱՍՈՒԹԻՒՆ, négation, *sf.*

|| négative, *sf*. *L'un soutenait l'affirmative, et l'autre la —*.

ԲԱՑԱԿԱՅՔ, V. Դուռ։

ԲԱՑԱՏ, distance, *sf*., espacement, *sm*. || espace, *sf*. *Mettre une — entre deux mots.*

ԲԱՑԱՏԵԼ, espacer, *va*. *Ce compositeur n'espace pas bien les mots.*

ԲԱՑԱՏՐԵԼ, expliquer, exprimer, *va*. Մանրամասն —, spécifier, *va*. Իւր միտքը —, s'expliquer, s'exprimer, s'énoncer, *vpr*. Աղէկ հասկցուածն աղէկ կը բացատրուի, Ce que l'on conçoit bien, s'énonce clairement.

ԲԱՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆ, énonciation, *sf*.

ԲԱՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆ, explication, version (Մ—իմ), *sf*. Մանրամասն —, spécification, *sf*. — (բառ յատկացուցած), expression, *sf*. *Une — algébrique* (*գրահաշուական*). Իւր պարզագոյն բացատրութեան դարձունել, réduire à sa plus simple expression.

ԲԱՑԱՐՁԱԿ, éloigné, ée, distant, ante, *adj*. || absolu, ue, *adj*. *Il y a peu de vérités —es.* — վայրք, des terres lointaines. || — (անուն, բառ քերականաց [grammairien], հակադրութեամբ վերաբերական կամ Յարաբերական [relatif] անուան), absolu, *adj*. Homme *est un terme absolu*, père *est un terme relatif*. —ն (ի բնազանցութեան), absolu, *sm*.

ԲԱՑԱՐՁԱԿԱՊԷՍ (հակադրութեամբ վերաբերապէսի [relativement]), absolument, *adv*.

ԲԱՑԱՐՁԱԿԱԳԷՍ, absolument, à toute force, *adv*. — ուրանալ, nier —. Այս մարդը կ'ուզէ — իւր դրամն ինծ փոխ տալ, cet homme veut à toute force me prêter son argent. [*sf*.

ԲԱՑԱՐՁԱԿՈՒԹԻՒՆ, distance,

ԲԱՑԵՐԵՐԱՆ, rediseur, *euse*, *s*.

ԲԱՑԵԱԼ, ouvert, erte, *adj*. *La chose est ouverte.*

ԲԱՑԵՐԵՒ, évident, ente, clair, aire, manifeste, visible, *adj*.

ԲԱՑԵՐԵՒԱԲԱՐ, évidemment, clairement, *adv*.

ԲԱՑԻՉ, ouvreur, euse, *s*.

1. **ԲԱՑՈՒՄՆ**, V. Բաց կամ Բացեալ։

2. **ԲԱՑՈՒՄՆ**, **ԲԱՑՈՒՄՆՔ**, } ouverture, *sf*.

ԲԱՑՈՒԹԻՒՆ, ouverture, *sf*.

ԲԱՑՈՒԻԼ, s'ouvrir, *vpr*. Այս պատուհանը դիւրաւ չի բացուիր, cette fenêtre ne s'ouvre pas facilement. se développer, se découvrir, se lever, *vpr*. Վարագոյրը կը բացուի, le rideau se lève. — (հաւկիթի, ծաղկի), éclore, *vn*. Քաղաքի դռներու բացուելու ժամանակը, dès l'ouverture des portes, à porte ouvrante.

ԲԱՑՈՒՄ, **ԲԱՑՈՒՄՆ** } (բանալը), ouverture, *sf*. *L'— d'une fosse, d'un coffre, d'un testament.* — (պատմութի), développement, *sm*. || — (սկիզբն), ouverture, *sf*. *L'— du parlement, du concile, de la chasse.* [*le vois venir de loin.*

ԲԱՑՈՒՑ, ի —, de loin, *adv*. *Je*

1. **ԲԱՒԱԿԱՆ**, suffisant, ante, *adj*. || fait, *m*. faite, *f*., capable, en état, *adj*. || digne, *adj*. — լինել, բլլալ, suffire (avoirով), *vn*. *Cette somme a-t-elle suffi à cet homme?* || être capable, à même, en état. — լինել անձին (ինքնաբաւ լինել), se suffire à soi-même, *vpr*.

2. **ԲԱՒԱԿԱՆ**, assez, suffisamment, à կամ en suffisance, *adv*. — է, c'est assez, il suffit. — չէ, ce n'est pas assez, il ne suffit pas. Բառ —ի, passablement, *adv*. — է որ, pourvu que, il suffit que. — է որ սպի գիտնաք, il suffit que vous sachiez cela.

ԲԱՒԱԿԱՆԱՆԱԼ, se contenter de, *vpr*. Se contenter de peu.

ԲԱՒԱԿԱՆԱՊԷՍ, suffisamment, à կամ en suffisance, *adv.*

ԲԱՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, suffisance, *sf.* — (շնորհաց, ըստ աստուածաբանից [théologien]), congruité, *sf.*

ԲԱՒԵԼ, suffire (avoir օժանդակով), *vn.* *Cette somme ne suffit pas pour payer vos dettes.*

ԲԱՒԵՑՈՒՆԵԼ, faire suffire, *va.*

ԲԱՒԻՂ, dédale, labyrinthe, *sm.* || dédale, *sm.* *Ne vous engagez pas dans ce — d'intrigues.* V. Բաւղակ։

ԲԱՒՂԱԿ (պարտիզի մէջ բաւղակաձեւ անտառակ), labyrinthe, *sm.*

ԲԲԱՑԻՆ, papillaire, *adj.* *Membrane —.*

ԲԲՈՒԿ ([illegible]), crête, *sf.* *Ce coq a la — droite, pendante.* huppe ([illegible]), *sf.* *La — d'une alouette.*

ԲԴԵԱՇԽ, V. Հիւպատոս։ փոխանակ բդեշխի, V. Անթիփիւպատոս։

ԲԴԵՇԽՈՒԹԻՒՆ, V. Հիւպատոսութիւն։ փոխանակութիւն բդեշխի, V. Անթիպատոսութիւն։

ԲԵԶԻԿ (թղթի խաղ մը), bésique, *sm.*

ԲԵԿԱԾ, V. Կոտրած։ cassure, fracture, *sf.*

ԲԵԿԱՆԵԼ, V. կոտրել։

ԲԵԿԱՆԻԼ, V. կոտրիլ։

ԲԵԿԲԵԿԵԼ, V. կոտրել։ — (լոյսի ճառագայթները), réfracter, *va.*

ԲԵԿԲԵԿԻԼ, minauder, *vn.* — (ճառագայթները), se réfracter, *vpr.* V. կոտրիլ։

ԲԵԿԲԵԿԻՉ, réfractif, ive, *adj.*

ԲԵԿԲԵԿՈՒՄ, **ԲԵԿԲԵԿՈՒՄՆ**, } réfraction, *sf.*

ԲԵԿՈՐ, morceau, débris, *sm.*; fragment, *sm.*

ԲԵԿՈՒՄ, **ԲԵԿՈՒՄՆ**, } brisement, rompement, *sm.*, fracture, *sf.*

ԲԵԿՏՈՒՆ, fragile, *adj.*

ԲԵԿՏՈՒԹԻՒՆ, fracture, *sf.*

ԲԵՂՆԱՒԷՏ, **ԲԵՂՆԱՒՈՐ**, } fécond, onde, *adj.* Բեղնաւոր (միտք), fertile, *adj.*

ԲԵՂՆԱՒՈՐԵԼ, féconder, *va.* *Dès que la femelle a été fécondée.*

ԲԵՂՆԱՒՈՐԻՉ, fécondant, ante, *adj.*

ԲԵՂՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, fécondation, *sf.*

ԲԵՄ, tribunal, *sm.* *Quand le juge est dans son —, est assis son —.* — (ատենախօսից), tribune, *sf.* *Monter à la —.* — գլխատութեան, V. կառափնետղ։ V. Ամբոն կամ Ամպիոն։

ԲԵՌՆ, fardeau, bagage, *sm.*, charge, *sf.*, faix ([illegible]), *sm.* — նաւու, cargaison, *sf.*, chargement, fret, *sm.* — (կառաց), chargement, *sm.*, voiture, *sf.* — (գրաստու), somme, voiture, *sf.*

ԲԵՌՆԱԲԱՐՁ, chargeur, *sm.*; fort, *sm.* || porteur, euse, *s.*

ԲԵՌՆԱԲԵՐ, voiturier, *sm.* *Faire venir des meubles par des —s.*

ԲԵՌՆԱԳԻՆ, fret, *sm.*

ԲԵՌՆԱԳԻՐ ([illegible]), connaissement, *sm.* || — ([illegible]), lettre de voiture.

ԲԵՌՆԱԹԱՓՈՒԹԻՒՆ, décharge, *sf.*, déchargement, *sm.*

ԲԵՌՆԱՀԱՆ, déchargeur, *sm.*

ԲԵՌՆԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Բեռնաթափութիւն։

ԲԵՌՆԱԿԱՌՔ, fourgon, *sm.*

ԲԵՌՆԱԿԻՐ, portefaix, crocheteur, commissionnaire, fort, *sm.*

ԲԵՌՆԱՏԷՐ, chargeur, *sm.*

ԲԵՌՆԱՐԿՈՒ, chargeur, *sm.*

ԲԵՌՆԱՒՈՐԵԼ, charger, *va.*

ԲԵՌՆԱՒՈՐԻԼ, être chargé.

ԲԵՌՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, **ԲԵՌՆԱՒՈՐՈՒՄ**, **ԲԵՌՆԱՒՈՐՈՒՄՆ**, } charge, *sf.*, chargement, *sm.*

ԲԵՌՆՈՂ, V. Բեռնաւորող։

ԲԵՌՆՈՒՄ, **ԲԵՌՆՈՒՄՆ**, } V. Բեռնաւորումն։

ԲԵՐ, produit, *sm.*, production, *sf.*, fruits, *smp.* — որթոյ, jus (ժի—) de sarment.

ԲԵՐԱՆ, bouche, *sf.* *Avoir du mal dans la* —. — դանակի, taillant, *sm.* — սրոյ, taillant, fil, *sm.* — (փողոյ, սրնգի), bocal, *sm.* Անդունդ —, V. Անդունդ։ — ի —, — —ի, — à — . —ը բանալ տալ. V. Բանալ։ —ը գոցել, fermer la — à quelqu'un; faire taire, *va.* || mettre à quia (փի—ի—), *va.* —ը գոցուիլ, se taire, rester muet. || être à quia. Ի — (բերնով), par cœur. Բանիւ —ոյ, —ով (բերնով), —ացի, de vive voix, *adv.* V. Բերանացին։ — մը լի, լեցուն, une bouchée.

ԲԵՐԱՆԱԿ, oscule, *sm.*

ԲԵՐԱՆԱԿԱԼ (փելժիժ), bâillon, *sm.*, V. Երախնակ։

ԲԵՐԱՆԱԿՑԵԼ, aboucher, *va.*

ԲԵՐԱՆԱԿՑԻԼ, s'anastomoser, *vpr.* || s'aboucher, *vpr.*

ԲԵՐԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, anastomose, *sf.* — (երկու խողովակաց), abouchement, *sm.*

ԲԵՐԱՆԱՑԻՆ, oral, ale (*pl.* oraux), *adj.* *Cavité orale.*

ԲԵՐԱՆԱՑԻ, V. Բերան։

ԲԵՐԱՆՈՑ, V. Բերանացին։

ԲԵՐԳԱՄՈՏ (ֆերկ—մ—ը), bergamote, *sf.* [bergamotier, *sm.*

ԲԵՐԳԱՄՈՏԻ (ֆերկ—մ—ը —լ—ճը),

ԲԵՐԴ, forteresse, *sf.*

ԲԵՐԴԱԿԱԼ, ԲԵՐԴԱՊԵՏ, } châtelain, aine, *s.*

ԲԵՐԵԼ, porter, apporter, *va.* || amener, *va.* Յառաջ, առաջ —, Մէջ, մէջտեղ —, produire, objecter, rapporter, *va.* Թեսաղիա յառաջ կը բերէ գինի, նարինջ, լիմոն, ձիթապտուղ եւ ամեն տեսակ միրգ. Thessalie produit du vin, des oranges, des citrons, des olives et toutes sortes de fruits. Ձագ —, V. Ծնիլ։ Ձեռք —, rapporter, *va.* Ձեռք —, obtenir, *va.* Կորուսին, նորէն ձեռք —, recouvrer, *va.* Ծեղան — (կերակուր), servir, *va.* — (եկամուտ), rapporter, *va.* Այս պաշտօնը ձեզի տարին որչափ կը բերէ, combien cet emploi (cette charge) vous rapporte-t-il (rapporte-t-elle) par an? Վերջը —, venir à bout de. Միտքը —, rappeler, *va.*, se souvenir de, *vpr.* *Se souvenir de son enfance.* Նախանձ —, porter envie. Ծայրը ծայրին —, joindre les deux bouts. Հազիւ կարենալ ծայրը ծայրին —, avoir de la peine à joindre les deux bouts de l'année, կամ լով à joindre les deux bouts.

ԲԵՐԵՆԳԵԼԻՏ (ռեթնային հանածոյ նիւթ մը), bérengélite, *sf.*

ԲԵՐԻՄԷՋ (իւր խօսքերուն կամ գրուածքներուն մէջ մատենագրաց խօսքեր մէջ բերող), citateur, allégateur, *sm.* [que, *sf.*

ԲԵՐԻՆԻԿԷ (բոյս մ'է), véroni-

ԲԵՐԿՐԱԼԻ, ԲԵՐԿՐԱԼԻՐ, ԲԵՐԿՐԱԼԻՑ, ԲԵՐԿՐԱԿԱՆ, } joyeux, euse, gai, *m.* gaie, *f.*, enjoué, ée, délicieux, euse, *adj.* [*sm.*

ԲԵՐԿՐԱՆՈՑ (ժեօշք), kiosque,

ԲԵՐԿՐԱՆՔ, joie, gaieté կամ gaîté, *sf.*, enjouement, *sm.*, délices, *sfp.*

ԲԵՐԿՐԻԼ, se réjouir de, *vpr.*

ԲԵՐԿՐՈՒԹԻՒՆ, V. Բերկրանք։

ԲԵՐՈՂ, porteur, euse, *s.* Ձեռ լուր —, messager de malheur. Առաջարկ մը —, porteur de paroles.

ԲԵՐՈՒՄ, ԲԵՐՈՒՄՆ, } tendance, *sf.*, penchant, *sm.*, inclination, propension, *sf.* || grippe, *sf.* V. Ձգտումն։

ԲԵՐՐԻ, V. Բարեբեր։

ԲԵՐՔ, V. Բեր։

ԲԵՒԵԿՆ (բեւեկնոյ խէժ), térébenthine (. . գ—ն .), *sf.*

ԲԵՒԵԿՆԱՍԵՐՔ, térébinthacées, *sfp.* [térébinthe, *sm.*
ԲԵՒԵԿՆԻ (Թէրէպինթին աղաճը),
ԲԵՒԵՌ, pôle, *sm.* Հիւսիսային կամ Արջային —, — arctique. Հարաւային կամ Հակարջային —, — antarctique. V. Գամ։
ԲԵՒԵՌԱԳԻՐ, écriture cunéiforme, *sf.*
ԲԵՒԵՌԱՁԵՒ, cunéiforme, *adj.*
ԲԵՒԵՌԱՄԻՏՈՒԹԻՒՆ, polarité, *sf.* [*toile, mer* —.
ԲԵՒԵՌԱՅԻՆ, polaire, *adj.* É-
ԲԵՒԵՌԱՆԱԼ, se polariser, *vpr.*
ԲԵՒԵՌԱՑՈՒՄ, } polarisa-
ԲԵՒԵՌԱՑՈՒՄՆ, } tion, *sf.*
ԲԵՒԵՌԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, polariser, *va.*
ԲԵՒԵՌԱՔԱՂ (Քէլպէթին), tenaile, *sf.* Լաւ եւս կ'ըսուի յք. Tenailles. *Arracher un clou avec des tenailles.*
ԲԶԶԱԼ, } bourdonner, *vn.* *Les*
ԲԶԶԵԼ, } *mouches qui bourdonnent aux oreilles.*
ԲԶԶՈՒՄ, } bourdonnement,
ԲԶԶՈՒՄՆ, } *sm.*
ԲԶԻԿ ԲԶԻԿ ԸՆԵԼ, } déchirer,
ԲԶՔՏԵԼ, } déchirer à belles dents, mettre en lambeaux. Մեծի տակ —, déchirer de coups.
ԲԼԷՇԿ ՄՇԿՈՏ (փոքրիկ չորքոտանի մ'է), civette, *sf.*, chat musqué, passe-musc (բագէ-կեաւ. *pl.* des *passe-musc*), *sm.* [blygone, *adj.*
ԲԹԱՆԿԻՒՆ, obtusangle, am-
ԲԹԱՑՈՒՆԵԼ, } émousser, *va.*
ԲԹԵԼ, } — *un rasoir*
ԲԹԵՑՈՒՆԵԼ, } (*ածելի*).
ԲԹԻԼ, s'émousser, *vpr.*
ԲԺԻՇԿ, médecin, docteur, *sm.* Ատաժող —, médecin traitant. — վիրաց, V. Վիրաբոյժ։ — Առաջնորդ, chimiatre, *sm.* — հոգւոց (քահանայ), le médecin des âmes (prêtre). — կ'երեւիք, vous avez l'air d'un médecin.

ԲԺՇԿԱԿԱՆ, médical, ale (*pl. médicaux*), *adj.* [*sm.*
ԲԺՇԿԱՊԵՏ, premier médecin,
ԲԺՇԿԵԼ, guérir, *va.* — *quelqu'un de la fièvre.* Բժիշկ, բժշկեա զանձն քո, médecin guéris-toi toi-même.
ԲԺՇԿԵԼԻ, guérissable, *adj.*
ԲԺՇԿԻԼ, V. Բժշկուիլ։
ԲԺՇԿԻՉ, médical, ale (*pl. médicaux*), *adj.*
ԲԺՇԿՈՂ, guérisseur, *sm.*
ԲԺՇԿՈՒԹԻՒՆ, guérisson, médecine, *sf.* Տարրաբանութենական —, chimiatrie, *sf.*
ԲԺՇԿՈՒԻԼ, guérir, *vn.* *J'espère — bientôt.* se guérir, *vpr.* *Il est des maladies dont on ne peut* —. revenir, *vn.* *Il est bien revenu de sa maladie.* [(Էշալ).
ԲԺՇԿՑՈՒ, docteur en herbe
ԲԺՈԺ (Իփէկ Պէօճէկի), coque, *sf.*, cocon, *sm.*
ԲԻԲ, pupelle, prunelle, *sf.*
ԲԻԾ (Լէքէ), tache, *sf.* || — (Պէնէ), V. Մրին (2), կամ խալ։ — — ընել, tacheter, *va.*
ԲԻԾԻ (Ագճաղաճը), érable, *sm.* [éperon, *sm.*
ԲԻՑ (Խօրօզ Մահմուզու), ergot,
ԲԻՐՏ, rustaud, aude, *adj.* et *s.* || rude, *adj.*
ԲԻՒՐ, dix mille. || —, —ք բիւրուց, myriade, *sf.* [*sm.*
ԲԻՒՐԱԳՐԱՄ, myriagramme,
ԲԻՒՐԱԿԱՐ, myriare, *sm.*
ԲԻՒՐԱՄԵՏՐ, myriamètre, *sm.*
ԲԻՒՐԱՊԱՏԻԿ, mille, *adj.*
ԲԻՒՐԵՂ (Պիլլուր), cristal կամ crystal (*pl. cristaux*), *sm.* — հասարակ, cristal ordinaire.
ԲԻՒՐԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, cristallographie, *sf.* [tallogénie, *sf.*
ԲԻՒՐԵՂԱԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆ, cris-
ԲԻՒՐԵՂԱԿԱՆ, cristallin, ine, *adj.* կարգ —, système cristallin.
ԲԻՒՐԵՂԱՆԱԼ, V. Բիւրեղանալ։

ԲԻՒՐԵՂԱՆՄԱՆ, cristallin, ine, *adj*.

ԲԻՒՐԵՂԱՑՈՒՄ, **ԲԻՒՐԵՂԱՑՈՒՄՆ**, } V. Բիւրղացումն։

ԲԻՒՐԵՂԱՑՈՒՆԵԼ, V. Բիւրղացունել։

ԲԻՒՐԵՂԵԱՅ, de cristal, *adj*. — (բուս տարրագիտաց), cristallin, ine, *adj*.

ԲԻՒՐԵՂԵԱՅՔ (անօթ, կամ բիւրեղեայ), cristal *(pl. cristaux)*, *sm*. *Magasin de cristaux. Servir des fruits sur des cristaux.*

ԲԻՒՐՂԱԳՈՐԾ, cristallier, *sm*.

ԲԻՒՐՂԱԳՈՐԾԱՐԱՆ, cristallerie, *sf*. [lerie, *sf*.

ԲԻՒՐՂԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, cristal-

ԲԻՒՐՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, cristallographie, *sf*.

ԲԻՒՐՂԱԿԵՐՊ, cristalloïde, *adj*.

ԲԻՒՐՂԱՆԱԼ, cristalliser, *vn*., se —, *vpr*. [*adj*.

ԲԻՒՐՂԱՆԱԼԻ, cristallisable,

ԲԻՒՐՂԱՆՈՑ, V. Բիւրղագործարան։

ԲԻՒՐՂԱՑՈՒՄ, **ԲԻՒՐՂԱՑՈՒՄՆ**, } cristallisation, *sf*.

ԲԻՒՐՂԱՑՈՒՆԵԼ, cristalliser, *va*. *La grace est de l'eau cristallisée.* [béton, *sm*.

ԲԼԵՑՈՆ (տեսակ մը ճաղախ),

1. **ԲԼԹԱԿ**, lobe, *sm*. — ունկան, ականջի, V. Ականջբոռ, կամ Ունկնաբոյթ։ — լերդի, V. Լերդաբոյթ։ — ուղղոյ, — du cerveau. — թոքի, — du poumon. —ք արգանդի, cotylédons utérins. — (սերմնոց), V. Բլթակ (2)։ փոքրիկ —, V. Բլթակիկ։

2. **ԲԼԹԱԿ**, cotylédon, *sm*.

ԲԼԹԱԿԱԲՈՅՍ, cotylédon, *sm*.

ԲԼԹԱԿԱՒՈՐ, lobé, ée, cotylédoné, ée, *adj*. [*sm*.

ԲԼԹԱԿԻԿ, petit lobe, lobule,

1. **ԲԼԻԹ** (տեսակ մը խմորեղէն), tourteau, *sm*.

2. **ԲԼԻԹ** (ձիւղերնին հանուած ինչ բուսոց զանգուած), tourteau, pain, *sm*.

ԲԼԻԹԵՆ (Նուագ.), cor, *sm*.

ԲԼՃԱԿՆՈՒԹԻՒՆ, amblyopie, *sf*.

ԲԼՃԱՆԱԼ, s'émousser, *vpr*.

ԲԼՃԵՑՈՒՆԵԼ, émousser, *va*.

ԲԼՈՒԴ, V. Բլդակ։

ԲԼՈՒՐ, colline, *sf*., coteau, *sm*., butte, *sf*. Երկնակամար — (Պառնաս [բուս բանաստեղծից]), la double colline, la double cime, le double mont (Parnasse). —ն ելնել, monter la colline. [*sf*.

ԲԼՐԱԿ, petite colline, butte,

ԲԼՐԱՁԵՒ, en pyramide.

ԲԽԵԼ, V. Բղխել։

ԲԽԵՑՈՒՆԵԼ, V. Բղխեցունել։

ԲԽԻԼ, V. Բղխիլ։

ԲԽՈՒՄ, **ԲԽՈՒՄՆ**, } V. Բղխումն։

ԲԾԱԽՆԴԻՐ, critique, *adj*. et *sm*.

ԲԾԱՒՈՐ, madré, ée, ponctué, ée, *adj*. *Porcelaine madrée.*

ԲՂԽԵԼ, naître, *vn*. *Beaucoup de maladies naissent d'intempérance.* sourdre, couler, sortir, *vn*. || jeter, *va*. — (ջուր), sourdre, sourciller, *vn*. — (աղբեր), prendre sa source. — ուժգնութեամբ (ջրոյ), jaillir, *vn*. — (տընկոց, ծաղկանց), naître, *vn*., germer, *va*. — (բանից, տաղից), couler, *vn*. [|| germer, *va*.

ԲՂԽԵՑՈՒՆԵԼ, faire jaillir, *va*.

ԲՂԽԻԼ, procéder, *vn*. *Cette maladie ne procède que de l'âcreté des humeurs.* || émaner, procéder, *vn*. *Le Verbe émane du Père éternel (Հայր Աստուած).* || émaner, *vn*. *Un acte qui émane de la puissance souveraine.* — (ջուր), sourdre, sourciller, *vn*. — (հոտոյ), émaner, *vn*.

ԲՂԽՈՒՄ, **ԲՂԽՈՒՄՆ**, } jaillissement, *sm*., source, *sf*. || émanation, *sf*. *L'émanation de la lumière.* || émanation, procès-

sion, *sf.* Ուժգին եւ յանկարծական — (հրաբուխ կամ հրաբուղխ լերին), éruption, *sf.* — (սնկոց), génération, *sf.* Ցորդառատ — (արեան, հիւանդ մարմնոյ), éruption, *sf.* Ցայգութեան —, pollution, *sf.*

ԲՂՂԱԿ (կարճավիզ եւ լայնաբերան շիշ), bocal *(pl. bocaux)*, *sm.*

1. **ԲՂՈՒԿ**, V. Բղղակ ։

2. **ԲՂՈՒԿ**, V. Քահսին ։

ԲՂՈՒՂ, V. Բղղակ ։

ԲՂՋԱԽՈՀ, luxurieux, euse, *adj.*

ԲՂՋԱԽՈՀՈՒԹԻՒՆ, luxure, *sf.* Բղջախոհութեամբ, luxurieusement, *adv.*

ԲՆԱԲԱՆ, thème, *sm.*, thèse, *sf.* — (բնագրի), texte, *sm.*

ԲՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, texte, *sm.*

ԲՆԱԲԱՐՁ ԱՌՆԵԼ, ԸՆԵԼ, V. Բնաջինջ առնել ։

ԲՆԱԲԱՐՁ ՋՆՋՈՒՄՆ, } ex-
ԲՆԱՐԱՐՁ ՍԱՏԱԿՈՒՄՆ, } termination, *sf.* [ée, *adj.*

ԲՆԱԲՈՅՍ, naturel, elle, inné,

ԲՆԱԳԱՒԱՌ, pays natal, *sm.*, patrie, *sf.*

ԲՆԱԳԷՏ, physicien, *sm.*

ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ, physique, *adj.*

ԲՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, physique, *sf.* *Étudier la —.* Մատեան՝ գիրք բնագիտութեան, physique, *sf.* *La — de Nollet.*

ԲՆԱԳԻՐ, original *(pl. originaux)*, texte, texte original, *sm.*, minute, *sf.* Համեմատ բնագրի, textuellement, *adv.*

ԲՆԱԳՐԱԿԱՆ, textuel, elle, *adj.* *Citation textuelle.* physiographique, *adj.* [*sf.*

ԲՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, physiographie,

ԲՆԱԶԱՆՑ, V. Բնազանցական ։

ԲՆԱԶԱՆՑԱԲԱՐ, V. Բնազանցօրէն ։ [cien, *sm.*

ԲՆԱԶԱՆՑԱԳԷՏ, métaphysi-

ԲՆԱԶԱՆՑԱԿԱՆ, métaphysique, *adj.* *Science —.*

ԲՆԱԶԱՆՑՈՒԹԻՒՆ (բնազանց փիլիսոփայութիւն), métaphysique, *sf.* *Traité, cours —.* ‖ — (բարձրագոյն մասունք [գիտութեան, արուեստի]), métaphysique, *sf.* *La — du droit.*

ԲՆԱԶԱՆՑՕՐԷՆ, métaphysiquement, *adv.* — խօսիլ, parler d'une manière abstraite, métaphysiquer, *vn.* [*adj.*

ԲՆԱԶԴԱԿԱՆ, instinctif, ive,

ԲՆԱԶԴՈՒՄ, } instinct (էն-
ԲՆԱԶԴՈՒՄՆ, } սդէն. Un instinct [էն-սդէնք] impérieux. Des instincts [էն-սդէնզ] impérieux.), sentiment, *sm.* [que, *adj.*

ԲՆԱԶՆՆԱԿԱՆ, physiognomi-

ԲՆԱԶՆՆՈՒԹԻՒՆ, physiognomonie, *sf.* Մատեան՝ գիրք բնազննութեան, physiognomonie, *sf.* *La — de Porta.* [*sf.*

ԲՆԱԶՈՊԱՅ, hysopine (իզօբին),

ԲՆԱԹՄՐԻՐ (-ֆէյօն խի-լա-է-է), narcotine, *sf.*

ԲՆԱԼԵՂ, V. Պաղլեղածին ։

ԲՆԱԼՈՅԾ, V. Տարրաբան ։

ԲՆԱԼՈՒԾԱԿԱՆ, V. Տարրաբանական ։ [գործարան ։

ԲՆԱԼՈՒԾԱՐԱՆ, V. Տարրա-

ԲՆԱԼՈՒԾՈՒԹԻՒՆ, V. Տարրաբանութիւն ։

ԲՆԱԽՕՍ, physiologiste, *sm.*

ԲՆԱԽՕՍԱԿԱՆ, physiologique, *adj.*

ԲՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, physiologie, *sf.* *— animale, végétale.*

ԲՆԱԾԻՆ, instinctif, ive, naturel, elle, inné, ée, natif, ive, *adj.*

ԲՆԱԾԽԱԳԻՆԱԿԱՆ, carbovinique, *adj.* — թթուուտ, acide —.

ԲՆԱԾԽԱԳԻՆԱՏ, carbovinate, *sm.*

ԲՆԱԾԽԱԿ carbonite, *sm.*

ԲՆԱԾԽԱԿԱՆ, carbonique, *adj.*

ԲՆԱԾԽԱՑԻՆ, carboné, ée, *adj.* *Gaz hydrogène carboné.*

ԲՆԱԾԽԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, carbonométrie, *sf.*

ԲՆԱԾԽԱՑ, carbonate, *sm.* — աւճակի, երկաթոյ, կալւոյ, կրոյ, նատրոնի, — d'ammoniaque, de fer, de potasse, de chaux, de soude.

ԲՆԱԾԽՈՒԿ, carbure, *sm.*

ԲՆԱԾՈՒԽ ([illegible]), carbone, *sm.*

ԲՆԱԿ, indigène, *adj.* et *s.* || originaire, natif, ive, *adj.* V. Բրնակիչ։

ԲՆԱԿԱԿԻՑ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, V. Բնակակցիլ։

ԲՆԱԿԱԿՑԻԼ, habiter ensemble, cohabiter, *vn.*

ԲՆԱԿԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, cohabitation, *sf.*

ԲՆԱԿԱՆ, naturel, elle, *adj.* — պայմանաւ, կերպով, au naturel, naturellement, *adv.*

ԲՆԱԿԱՆԱԲԱՐ, } au naturel,
ԲՆԱԿԱՆԱՊԷՍ, } naturellement, *adv.*

ԲՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, naturel, *sm.* || naturalisme, *sm.*

ԲՆԱԿԱՐԱՆ, habitation, *sf.*, domicile, *sm.*, demeure, *sf.*, séjour, *sm.* || habitacle, *sm.* — բանտապահի, բերդապահի, տնապահի, consiergerie, *sf.*

ԲՆԱԿԱՒՈՐ, naturel, elle, *adj.*

ԲՆԱԿԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, changement de domicile, *sm.*; transmigration, *sf.*

ԲՆԱԿԵԼ, V. Բնակիլ։

ԲՆԱԿԵԼԻ, habitable, *adj.*

ԲՆԱԿԵՑՈՒՆԵԼ, faire habiter, *va.*, loger, nicher, *va.*

ԲՆԱԿԻԼ, habiter, *va.* et *vn.*, demeurer, séjourner, loger, *vn.*, se loger, *vpr.*, occuper, nicher, *vn.* Հոն կը բնակի, il habite là, il y habite, c'est là qui habite. Դղեկին դիմացը կը բնակի, il demeure vis-à-vis du château. Թագաւորական գրատան դիմացը կը բնակիմ, je demeure vis-à-vis de la bibliothèque royale. Այս երկիրը բնակող ժողովուրդները, les *peuples qui habitent ce pays.*

ԲՆԱԿԻՉ, habitant, ante, *s.* Բուն —, natif, naturel, *sm.* — կղզւոյ, V. Կղզեցի։

ԲՆԱԿՂՄՈՒԽ, V. Կղմխիտ։

ԲՆԱԿՆԴՐՈՒԿ, V. Կնդրիտ։

ԲՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, habitation, demeure, *sf.*, séjour, domicile, *sm.* || habitacle, *sm.* Խաղաղական, խաղաղաւէտ —, un séjour tranquille. — ընել, faire un séjour, séjourner, *vn.* —ն հաստատել, prendre une habitation fixe, se domicilier, *vpr.* Իրեն համար — պատրաստել, se loger, *vpr.* V. Բոյն։

ԲՆԱԿՐՕՆ, naturaliste, *sm.*

ԲՆԱԿՐՕՆՈՒԹԻՒՆ, naturalisme, *sm.*

ԲՆԱՁԷԹ, oléine, *sf.*

ԲՆԱՁԻԹԱԿԱՆ. oléique, *adj.* *Acide —.*

ԲՆԱՁԻՐ, privilégié, ée, *adj.* *L'homme est une créature privilégiee. Un génie —.*

ԲՆԱՄԱՏԵԱՆ, texte, *sm.*

ԲՆԱՄՈՄ (տեսակ մը խիստ թունաւոր կալի [alcali]. [illegible]), strychnine, *sf.*

ԲՆԱՆԵՂԻՃ, aniline, *sf.*

ԲՆԱՆԻԿՈՑ, nicotine, *sf.*

ԲՆԱՇԽԱՐՀԵԱՑ, naturel, *sm.* — առնել, ընել, naturaliser, *va.* — լինել, ըլլալ, se naturaliser, *vpr.*

ԲՆԱՇԽԱՐՀԻԿ, indigène, *adj.* et *s.*; aborigène, *adj.* — առնել, ընել, naturaliser, *va.* — լինել, ըլլալ, se naturaliser, *vpr.*

ԲՆԱՇԽԱՐՀՈՒԹԻՒՆ (տեղացիութիւն), indigénat, *sm.* || — (բնիկ կամ ազգային անձի իրաւունքները տալը, ընդունիլը. բնիկ ընելը, ըլլալը), naturalisation, *sf.*

ԲՆԱՊԱՇՏ, naturaliste, *sm.*

ԲՆԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, naturalisme, *sm.* *Le — de Straton.*

ԲՆԱՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ, histoire naturelle, sf.

ԲՆԱԳԱՏՈՒՄ, / **ԲՆԱԳԱՏՈՒՄՆ**, } naturaliste, *sm.*

ԲՆԱՋԻՆՋ ԱՌՆԵԼ, ԸՆԵԼ, exterminer, *va.*

ԲՆԱՋԻՆՋ ԲԱՌՆԱԼ, extirper, [*va.*

ԲՆԱՎԱՅՐ, paysage, *sm.*

ԲՆԱՏՈՒՐ, infus, use, *adj.*

ԲՆԱՒ, / **ԲՆԱՒԻՆ**, } du tout, pas du tout, point, point du tout, jamais, aucunement, *adv.* ընաւին, tout, le tout. [*adj.*

ԲՆԱՒՈՐԱԿԱՆ, naturel, elle,

ԲՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, naturel, *sm.* || naturel, caractère, *sm.*

ԲՆԱՓԻՈՆ (ափիոնի [opium] եւ խաշխաշի [pavot] բուն տարրը), morphine, *sf.*

ԲՆԱՔԻՆԱՅ (փինին), quinine (կը գրուի նաեւ kinine), *sf.*

ԲՆԴԵՌՆ (գօջ գնդիկը), escarbot, *sm.*

ԲՆԻԿ, originaire, naturel, elle, aborigène, indigène, *adj.* || —, naturel, natif, *sm.*, indigène, *s.* — ընել, naturaliser, *va.* — ըլլալ, se naturaliser, *vpr.*

ԲՆԻԿՑՈՒՆԵԼ, naturaliser, *va.*

ԲՆԻՕՆ, obole, *sf.*, liard, *sm.*

ԲՆԿԱՆԱԼ, se naturaliser, *vpr.*

ԲՆԿԱՑՈՒՄ, / **ԲՆԿԱՑՈՒՄՆ**, } naturalisation, *sf.*

ԲՆԿԱՑՈՒՆԵԼ, naturaliser, *va.*

ԲՆԿՈՒԹԻՒՆ, naturalité, *sf.*

ԲՆՈՒԹԻՒՆ, nature, *sf.* || naturel, caractère, *sm.* [sies.

ԲՇՏԱԲԵՐԱՆ, le col de la ves-

ԲՇՏԵՑՈՒՆԵԼ, faire élever des vessies, *va.*

ԲՇՏԻԿ, V. Բուշտ։

ԲՈԴ (տունկ մ'է), gentiane, *sf.*

ԲՈԶ, femme de mauvaise vie, femme publique, femme perdue, *sf.*, prostituée, fille, fille de joie, fille publique, gueuse, courtisane, putain, guenipe (կնճիռ), guenon, *sf.* — գռեհաց, barboteuse, *sf.*

***ԲՈԶԱԿԱՆ**, putassier, ière, adj.*

ԲՈԶԱՆՈՑ, lieu de prostitution, mauvais lieu, lieu infâme, bordel, *sm.*

ԲՈԶԱՍԷՐ, putassier, *sm.*

ԲՈԶԱՐԱՄ, putassier, *sm.* [*sf.*

ԲՈԶԱՐԱՄՈՒԹԻՒՆ, putasserie,

ԲՈԶՈՐԴԻ, fils de putain.

ԲՈԶՈՒԹԻՒՆ, prostitution, *sf.*, putanisme, *sm.* [*sm.*

ԲՈԺՈԺ, sonnette, *sf.*, grelot,

ԲՈԼՈԶ, impuissant, *sm.*

ԲՈԼՈՐ, tout, *m.* toute, *f.* (*mp.* tous. *fp.* toutes), entier, ière, complet, ète, *adj.* —ը, tout, le tout, *s.* —ը միասին, մէկտեղ, en tout.

ԲՈԼՈՐԱԿ, rond, cercle, *sm.* || circulaire, *adj.* V. Կլոր։

ԲՈԼՈՐԱԿԱՁԵՒ, rond, *m.* ronde, *f.* *adj.*

ԲՈԼՈՐԱԿԱԳԼԷՍ, en rond, *adv.*

ԲՈԼՈՐԱԿԵԼ, V. Կլորցունել։

ԲՈԼՈՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, V. Կլորութիւն։

ԲՈԼՈՐԱՁԵՒ, circulaire, orbiculaire, *adj.* — ըրջանով, orbiculairement, *adv.*

ԲՈԼՈՐԵԼ, environner, cerner, entourer, *va.* V. Կլորցունել։

ԲՈԼՈՐՇԻ, V. Բոլորածել։

ԲՈԼՈՐՈՎԻՆ, tout entier, entièrement, tout à fait, à plein, à pur et à plein. *adv.*

ԲՈԿԱԴՆԱՑ, va-nu-pieds (*pl.* des *va-nu-pieds*), *sm.* [գլխը), *sf.*

ԲՈԿԵՂ (ոլոռ), gimblette (ձեւ-

ԲՈԿՈՆ (բոյս մ'է), bocconie, *sf.*

ԲՈԿՈՏՆ, nu-pieds, *adv.*

ԲՈՀՐԵԼ, V. Բռնկրել։

ԲՈՀՐՈՒՄ, / **ԲՈՀՐՈՒՄՆ**, } V. Բռնկրումն։

ԲՈՁՈՒ (Չինաց եւ Ճափոնիացւոց քուրմ), bonze, *sm.*

ԲՈՂԲՈՋ, V. Ծիլ։

ԲՈՂԲՈՋԵԼ, V. Ծլիլ։

ԲՈՂԲՈՋՈՒՄ, / **ԲՈՂԲՈՋՈՒՄՆ**, } V. Ծլարձակութիւն։

ԲՈՂԿ ([illegible]), raifort, *sm.* Մանր —, radis, *sm.* Կարմիր —, rave, *sf.*

ԲՈՂԿՈՒԿ ([եղջերուի, այծեման] եղջիւրներու վրայ բուսնող փոքրիկ եղջիւր), andouiller, *sm.* || — (միջատաց), antenne, *sf.* *Les —s, les deux —s d'un papillon, d'une abeille, etc.*

ԲՈՂՈՔ, réclamation, *sf.* || cri, *sm.* — (բարձրագոյն ատենի առջեւ), appel, *sm.* Գլխաւոր —, appel principal. Երկրորդ —, appel incident. — բառնալ, protester, réclamer, *va.*

ԲՈՂՈՔԱԳԻՐ, protestation, *sf.*

ԲՈՂՈՔԱԿԱՆ, protestant, ante, *adj.* *Un ministre —.* || protestant, ante, *s.*

ԲՈՂՈՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, protestantisme, prêche, *sm.*

ԲՈՂՈՔԱՆՔ, protêt, *sm.*, protestation, *sf.*

ԲՈՂՈՔԱՐԿՈՒ, réclamant, ante, *s.*

ԲՈՂՈՔԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, réclamation, *sf.*

ԲՈՂՈՔԵԼ, réclamer, crier, en appeler, *vn.* — (բարձրագոյն ատենի առջեւ), appeler de, *vn.* Ընդդէմ —, protester, *vn.* Փոխանակագիրը չընդունուելուն դէմ —, protester, *va.* — *une lettre de charge.* Վրէժխնդրութիւն —, crier vengeance.

ԲՈՂՈՔՈՂ, protestant, ante, *s.* V. Բողոքական ։

ԲՈՂՈՔՈՒՄ, } protestation,
ԲՈՂՈՔՈՒՄՆ, } *sf.*

1. **ԲՈՅԹ**, V. Բութամատն ։
2. **ԲՈՅԹ**, cheville, *sf.*
3. **ԲՈՅԹ**, V. Բիբակ (1) ։

ԲՈՅԼ, V. Խումբ ։

ԲՈՅՄ, V. Սնունդ ։

ԲՈՅՆ, nid, *sm.* — (որսական թռչնոց), aire, *sf.* — աղեղան, V. Կապարճ ։ — դնել, faire son nid, nicher, *vn.*

ԲՈՅՆԿԱԼ ([illegible]), nichet, *sm.*

ԲՈՅՍ ([illegible]), plante, *sf.*

ԲՈՆԳԱՐ (բունաւոր օձ մ'է), bongare, *sm.*

ԲՈՆԴՈՒԿ (ծառ մ'է), bonduc, *sm.*

ԲՈՇԱՅ ([illegible]), gipsy ([illegible] *pl. gipsies*), égyptien, ienne, gitano, na, *s.*; tzigane ([illegible]), zingari, *sm.* || bohémien, ienne, *adj.*

ԲՈՇԱՅԵՐԷՆ, tzigane ([illegible]), *sm.*

ԲՈՇԽՆԵԼ, savourer, *va.* *Un gourmand ne mangerait pas cela sans le —, sans le bien —.*

ԲՈՒ, V. Ձիապիծակ ։

ԲՈՍՏՐԻՔՈՍ (միջատ մ'է), bostryche, *sm.*

ԲՈՎ, fournaise, *sf.* V. Հանք ։

ԲՈՎԱՀԱՏ, mineur, *sm.*

ԲՈՎ ԱՆԴԱԿ, V. Բոլոր ։

ԲՈՎԱՆԴԱԿԵԼ, comprendre, *va.* *L'univers comprend tout ce qui est.* contenir, *va.* *Ce vase contient tant de littres.* enfermer, *va.* *Ce passage enferme beaucoup de vérités.* renfermer, *va.* || achever, *va.* *Achevons notre entretien.* terminer, *va.* || compléter, *va.* Ի մի —, rassembler, *va.* — (խորհըրդոյ՝ ծառս ճիւղեր), embrasser, *va.* — (խօսքերը), réduire, résumer, *va.* *Le professeur a résumé sa leçon.* — (հաշիւը), arrêter, dépouiller, *va.* [solder, *vpr.*

ԲՈՎԱՆԴԱԿԻԼ, s'achever, se

ԲՈՎԱՆԴԱԿԻՉ, contenant, *sm.*

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ, contenu, *sm.* || achèvement, complément, *sm.* || total *(pl. totaux)*, *sm.*, somme, sommation, *sf.* — (հաշուի), solde, montant, dépouillement, arrête de compte, *sm.* || Կարճառօտ, համառօտ —, aperçu, abrégé, résumé, précis, sommaire, *sm.*, résumption ([illegible]), *sf.*

ԲՈՎՀՐԵԼ ([illegible]), brûler,

torréfier, *va. Brûler, torréfier du café.*

ԲՈՎՀՐՈՒՄ, } torréfaction,
ԲՈՎՀՐՈՒՄՆ, } *sf.*

ԲՈՎՔ, V. Հանք։

ԲՈՐ, V. Բորոտութիւն։

ԲՈՐԱԿ (կէ-նէրբէնէն), salpêtre, nitre, *sm.* Հայ —, natron կամ natrum (նաթրոմ), *sm.* Բովք —ի, V. Բորակահանք։ Գործարան —ի, V. Բորակարանոց։ — դնել, խառնել, mêler du salpêtre avec la terre, salpêtrer, *va.* — *une allée de jardin.* (պարտէզ) —աւ ծածկուիլ, se couvrir de salpêtre, se salpêtrer, *vpr.*

ԲՈՐԱԿԱԳՈՐԾ, salpêtrier, *sm.*

ԲՈՐԱԿԱԿԱՆ, nitrique, *adj. Acide —.*

ԲՈՐԱԿԱՀԱՆՔ, nitrière, *sf.*

ԲՈՐԱԿԱՅԻՆ, nitreux, euse, *adj.*

ԲՈՐԱԿԱՆՈՑ, salpêtrière, *sf.*

ԲՈՐԱԿԱՏ, nitrate, *sm.*

ԲՈՐԱԿԱՑՈՒՄ, } salpêtrage,
ԲՈՐԱԿԱՑՈՒՄՆ, } *sm.*

ԲՈՐԱՔԱՂՑՈՒԵՆԻ, nitroglycérine, *sf.*

ԲՈՐԲՈՍ, V. Մգլոտութիւն։

ԲՈՐԲՈՍԵՑՈՒՆԵԼ, V. Մգլեցունել։

ԲՈՐԲՈՍԻԼ, V. Մգլոտիլ։

ԲՈՐԲՈՔԱԽԱՌՆ, inflammatoire, *adj.*

ԲՈՐԲՈՔԵԱԼ, brûlant, ante, ardent, ente, *adj.*

ԲՈՐԲՈՔԵԼ, V. Բռնկցունել։

ԲՈՐԲՈՔԻԼ, flamber, *va.* V. Բռնկիլ։

ԲՈՐԲՈՔՈՒՄ, } inflammation,
ԲՈՐԲՈՔՈՒՄՆ, } *sf.* Նշիկներու —, V. Նշկատապ։ փայծաղի —, V. փայծաղնատապ։ — կոկորդի (լոս բժշկաց), V. կոկորդատապ։ — (բանաստեղծական), délire, *sm. Le — poétique.*

ԲՈՐՈՏ, lépreux, euse, *adj. Un homme —.* || —, lépreux, euse, *s. Les dix — de l'Évangile.*

ԲՈՐՈՏԱՆԱԼ, V. Բորոտիլ։

ԲՈՐՈՏԱՆՈՑ, léproserie, maladrerie, *sf.*

ԲՈՐՈՏԵԼ, } rendre lé-
ԲՈՐՈՏԵՑՈՒՆԵԼ, } preux, *va.*

ԲՈՐՈՏԻԼ, avoir la lèpre.

ԲՈՐՈՏՈՒԹԻՒՆ (--յ--ղ), lèpre, *sf.*

ԲՈՑ, flamme, *sf.* — արձակել, flamber, *vn.* — արձակող, flamboyant, ante, *adj.*

ԲՈՑԱԴԷՋ, brûlant, ante, *adj.*

ԲՈՑԱԿԷԶ, brûlant, ante, enflammé, ée, *adj.*

ԲՈՑԱՃՈՒՆՋ, enflammé, ée, *adj.*

ԲՈՑԱՎԱՌ, enflammé, ée, *adj.*

ԲՈՑԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Բռնկցունել։

ԲՈՑԻԿ (արածայր դրօշ ի կայմս), flamme, *sf.*

ԲՈՒ (պ-յէ--ւ), hibou (հէպ--. *pl.* des *hiboux*), *sm.*

ԲՈՒԴՈՒՋ (ւէՆէ), cheville, *sf.*

ԲՈՒԷՃ, chouette, *sf.*

1\. **ԲՈՒԹԱԿ** (փոքրիկ բոյթ), cheville, *sf.*

2\. **ԲՈՒԹԱԿ** (փայտեայ բանալի լարաւոր նուագարանաց աղեղը պրկելու կամ թուլցունելու), cheville, *sf.*

ԲՈՒԹԱԿԱՊ, poucettes, *sfp.*

ԲՈՒԹԱՄԱՏՆ, pouce, *sf.*

ԲՈՒԹԱՆՈՑ (մատանոց բութի), poucier, *sm.*

ԲՈՒԹԱՉԱՓ, poucé, *sm. Le — vaut à peu près 27 millimètres* (հազարերորդամետր).

ԲՈՒԹՈՒԿ, petit poucet, *sm.*

ԲՈՒԺԵԼ, V. Բժշկել։

ԲՈՒԺԻԼ, V. Բժշկուիլ։

ԲՈՒԺԻՉ, } guérisseur, *sm.*
ԲՈՒԺՈՂ, }

ԲՈՒԺՈՒՄ, } guérisson, *sf.*
ԲՈՒԺՈՒՄՆ, }

ԲՈՒԻՃԱԿ, chouette, *sf.*

ԲՈՒԾ (գառնուկ), agneau, *sm.*

ԲՈՒԾԱՆԵԼ, nourrir, élever, *va.*

ԲՈՒԾԻՆ (ֆիթիլ), mèche, *sf.*

ԲՈՒՃ (կարճ գուլպայ), chaussette, *sf.*

1\. **ԲՈՒՆ**, formel, elle, *adj.*

2. **ԲՈՒՆ**, fût, *sm.* || tronc, *sm.* — (ծառոյ), tronc, *sm.*, tige, *sf.* — որթոյ, cep (մ.) de vigne. — (խաչի), pied, *sm.* — (սեան), pied, *sm.*, escape, *sf.* — (առձանական, հոլացանի), fût, *sm.* — (նիզակի), V. Նիզակակալ կամ Տիգաբուն ։ Ի բնէ, ի բնութ, naturellement, de sa nature, de l'origine, au fond, *adv.* Ի բնէ լինել, ըլլալ, être natif de . . . Գիշերն ի —, toute la nuit. Օրն ի —, toute la journée. Տարին ի —, toute l'année.

ԲՈՒՆԵԼ, se nicher, *vpr.* *Ce chat s'est niché dans l'armoire.*

ԲՈՒՆՏ, motte de terre, glèbe, *sf.*

ԲՈՒՆԿԱԼ (ֆօլ. ֆօլլ—ֆ է—ժ—րի—), V. Բոյնկալ ։

ԲՈՒՇՏ, V. Առասուշտ ։

ԲՈՒՌ (Բար զանոյ. ալչ Ի—ալչ), pierre de կամ à plâtre, gypse, *sm.*

1. **ԲՈՒՌՆ**, poing, *sm.*, paume, *sf.* — մը լի՝ լեցուն, — մը, une poignée. — մը (խոտոց, ծաղկանց, բնոց, բուս դեղագործաց), manipule, *sm.* Լիռնմ բռամբ, V. Բռնանալիր ։

2. **ԲՈՒՌՆ**, vif, *m.* vive, *f.*, ardent, ente, vigoureux, euse, rude, *adj.* || violent, ente, *adj.*

ԲՈՒՍԱԲԱՆ, botaniste, *sm.*

ԲՈՒՍԱԲԱՆԱԿԱՆ, botanique, *adj.*

ԲՈՒՍԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, botanique, botanologie, *sf.* — գործառնական, գործնական, ազգաբանական, բժշկական կամ դեղագործական, արուեստական, աշխարհագրական, botanique organisée, appliquée, agricole, médicale կամ pharmaceutique, industrielle, géographique.

ԲՈՒՍԱԿԱՆ, végétal, ale (*pl.* *végétaux*), *adj.* *Règne végétal.*

ԲՈՒՍԱԿԵՐ, botanophage, *adj.*

ԲՈՒՍՆԻԼ, pousser, naître, croître, venir, *vn.* Նորէն —, repousser, renaître, recroître, revenir, *an.*

ԲՈՒՍՈՒԵԼԻ (բոյս մ'է), bosivelia, *sm.*

ԲՈՒՍՏ (Կօրալ), corail (*pl.* des *coraux*), *sm.*

ԲՈՒՏ, V. Կերակուր ։

ԲՈՒՐԱՍՏԱՆ, jardin, *sm.*

ԲՈՒՐԳ / **ԲՈՒՐԳՆ** (Պիրամիդ), pyramide, *sf.*

ԲՈՒՐԴ, laine, *sf.*, lainage, *sm.* Ոչխարի —, V. Գեղմն ։ Մալուտի —, laine carmeline. —ր գզել, lainer, *va.* — գզող, laineur, euse, *s.*

ԲՈՒՐԵԼ, exhaler, *va.* *Ces fleurs exhalent une douce odeur.*

ԲՈՒՐՈՂ, exhalant, ante, *adj.*

ԲՈՒՐՎԱՌ, encensoir, *sm.*

ԲՈՒՐՎԱՌԱԿԻՐ, thuriféraire, *sm.*

ԲՈՒՐՈՒՄ / **ԲՈՒՐՈՒՄՆ**, exhalaison, odeur, *sf.*

ԲՌԵԼ, beugler, meugler, mugir, *vn.*

ԲՌՈՒՆ, beuglement, meuglement, mugissement, *sm.*

ԲՌՈՂ, mugissant, ante, *adj.*

ԲՌՈՂԱԿԱՆ, mugissant, ante, *adj.*

ԲՋԻՋ, cellule, *sf.* || alvéole, *sm.* *Chaque abeille a son petit alvéole.* || casselin, *sm.*

ԲՌԱՑԻՆ, gypseux, euse, *adj.*

ԲՌՆԱԲԱՐ, violemment, forcément, de կամ par force, de vive force, *adv.*

ԲՌՆԱԲԱՐԵԼ, forcer, *va.* || faire violence, violer, *va.*

ԲՌՆԱԲԱՐՈՒՄ / **ԲՌՆԱԲԱՐՈՒՄՆ** / **ԲՌՆԱԲԱՐՈՒԹԻՒՆ**, violence, *sf.*, viol, *sm.* — (օրինաց), violation, *sf.*

ԲՌՆԱԴԱՏԵԱԼ, forcé, ée, *adj.* || contraint, ainte (Contraindre բայէն), *adj.*

ԲՌՆԱԴԱՏԵԼ, forcer, violenter, contraindre, gêner, *va.* ||

violer, forcer, *va.* Ինք զինքը —, se forcer, se violenter, se faire violence, *vpr.* [*adj.*

ԲՌՆԱԴԱՏԵԼԻ, contraignable,

ԲՌՆԱԴԱՏԻՉ, obligatoire, *adj.*

ԲՌՆԱԴԱՏՈՒԹԻՒՆ, } force-
ԲՌՆԱԴԱՏՈՒՄ, } ment,
ԲՌՆԱԴԱՏՈՒՄՆ, } *sm.*, force, contrainte, coaction, gêne, *sf.* || violence, *sf.* || viol, *sm.* [սիկ ։

ԲՌՆԱԶԲՕՍԵԱԼ, V. Բռնազբօ-

ԲՌՆԱԶԲՕՍԵԼ, contraindre *(pp. contraint, ainte)*, gêner, *va.* || violenter, *va.* — (խօսքերու իմաստը), forcer, tourmenter, tordre, *va. Tordre le sens d'un auteur, d'un passage.* torturer, *va.* — *un texte* (բնագիր), *le sens d'un mot.*

ԲՌՆԱԶԲՕՍԻԿ, forcé, ée, pincé, ée, contraint, ainte (Contraindre բայէն), emprunté, ée, *adj.*

ԲՌՆԱԶԲՕՍՈՒԹԻՒՆ, contrainte, *sf.* — (խօսքերու), torture, *sf.*

ԲՌՆԱԼԻՐ, à pleine main, à poignée, *adv.* [*sm.*

ԲՌՆԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, pugilat,

ԲՌՆԱՉԱՓ, paume, *sf.*

ԲՌՆԱՊՏՈՒԿ, coup de poing, *sm.*

ԲՌՆԱՏԵՂ, manche, *sm.*, poignée, *sf.*

ԲՌՆԵԼ, empoigner, *va. Il l'empoigna par le bras, par les cheveux.* tenir, *va. Tenez le livre, et faites attention.* saisir, *va.* || occuper, *va. Ce secrétaire* (գրասենեան) *occupé toute ma chambre.* || arrêter, attaquer, *va.* || s'emparer de, *vpr. La colère s'est emparée de lui.* || atteindre, *va.* Առաջուց —, s'assurer de quelque chose. *Ce général s'est assuré des passages. Je me suis assuré d'une barque.* Ինք զինքը —, se tenir, s'empêcher, *vpr.* Ինք զինքը տաք, զով, մաքուր —, se tenir chaud, *frais*, propre. Յանկարծ —, surprendre, *va.* — *un voleur qui force un secrétaire.* Բարկութիւնը, արցունքը —, retenir sa colère, ses larmes. Խօսքը —, չ—, tenir, ne pas tenir sa parole, manquer à sa parole. Երկայնութիւնը —, V. Երկայնութիւն ։

ԲՌՆԻ, forcément, de vive force, de haute lutte, à son corps défendant, violemment, *adv.* V. Բռնազբօսիկ ։

ԲՌՆԿԻԼ, s'enflammer, prendre feu. [tre en feu.

ԲՌՆԿՑՈՒՆԵԼ, enflammer, met-

ԲՌՆՈՒԹԻՒՆ, violence, contrainte, *sf.* || force, véhémence, vigueur, *sf.* Բռնութեամբ, V. Բռնի ։

ԲՌՆՈՒԻԼ, se faire prendre, *vpr.* || être arrêté. — (հիւանդութենէ), tomber, *vn.* — *dans une maladie mortelle.* Ջերմէ բռնուեցայ, je fus attaqué de la fièvre.

ԲՌՆՁԻ ([illegible]), obier, *sm.*

ԲՌՆՑԻ, à coups de poing, *adv.* Մէկուն երեսին — զարնել, paumer la gueule de quelqu'un.

ԲՌՆՔԱՄ ԱՌՆԵԼ (կոգւոյ [beurre] շիճուկը [petit-lait] ձեռքով քամել), délaiter, *va.*

ԲՐԱԲԻՈՆ (սպիտակ եւ անուշահոտ ծաղիկ ունեցող տունկ մ'է. [illegible]), tubéreuse, *sf.*

ԲՐԱԶՈՒԿՆ (տեսակ մը ձուկն. [illegible]), morue, *sf.*

ԲՐԳԱՃԱՂԻԿ, pyramidale, *sf.*

ԲՐԳԱՁԵՒ, pyramidal, ale *(pl. pyramidaux)*, *adj.* — լինել, ըլլալ, pyramider, *vn.*

ԲՐԴԱԳԶՈՒԹԻՒՆ, lainage, *sm.*

ԲՐԴԱԳՈՐԾ, lainier, ière, *adj.*

ԲՐԴԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ lainerie, *sf.*

ԲՐԴԱՑԻՆ, laineux, euse, *adj.*

ԲՐԴԱՎԱՃԱՌ, lainier, *sm.*

ԲՐԴԱՎԱՃԱՌՈՑ, lainerie, *sf.*

ԲՐԴԱՎԱՃԱՌՈՒՀԻ (կին բրդավաճառ), lainière, *sf.*

ԲՐԴԱՐԱՆ, lainerie, *sf.*

ԲՐԴԵԱՑ, de laine, *adj.*

ԲՐԴԵԼ (մանրել), émietter, *va.*

ԲՐԴԵՂ, de laine, laineux, euse, *adj.*

ԲՐԴԵՂԷՆ, lainage, *sm.*; lainerie, *sf.* V. Բրդեայ։

ԲՐԴՈՏ, de laine, laineux, euse, cotonneux, euse, *adj.*

ԲՐԴՈՏԻԼ, se cotonner, *vpr.*

ԲՐԵԼ, piocher, *v. a.* et *n.*

ԲՐԵՏ / **ԲՐԷՏ** ([illegible]), bourdon, *sm.*

ԲՐԻՆՁ, riz ([illegible]), *sm.* *Potage au* —.

ԲՐԻՉ ([illegible]), pioche, *sf.* Երկժանի — ([illegible]), hoyau ([illegible]), *sm.*

ԲՐՆՁԱՎԱՅՐ, rizière, *sf.*

ԲՐՈՄ (պարզ, մետաղակերպ մարմին մը. [illegible]), brome, *sm.*

ԲՐՈՄԱԿԱՆ ԹԹՈՒ (ըստ տարրագիտաց), acide bromique.

ԲՐՈՄԱՏ (տեսակ մ'աղ), bromate, *sm.*

ԲՐՈՄԱՒՈՐ, bromure, *sm.*

ԲՐՈՒՏ ([illegible]), potier, *sm.* գործարան բրտի, V. Բրտարան։

ԲՐՏԱՆԱԼ, roidir, raidir, *vn.*, se raidir, *vpr.*

ԲՐՏԱՐԱՆ, poterie, *sf.*

ԲՐՏԱՑՈՒՆԵԼ, roidir, raidir, *va.*

ԲՐՏԵՂԷՆՔ ([illegible]), poterie, *sf.*

ԲՐՏՈՆ (կաւ. բրտի կաւ), terre glaise, կամ սոսկ glaise, *sf.*

1\. **ԲՐՏՈՒԹԻՒՆ** ([illegible]), poterie, *sf.*

2\. **ԲՐՏՈՒԹԻՒՆ** ([illegible]), roideur, raideur, rusticité, *sf.* — (ձեռքի վրայ. [illegible]), calus ([illegible]), *sm.* — ոտից, V. Կոշտ (2), կամ կանճրուկ։

ԲՕԹ (գէշ լուր), triste, mauvaise nouvelle, *sf.* — տալ, V. Բօթել։

ԲՕԹԱԲԵՐ, V. Գուժկան։

ԲՕԹԵԼ (գէշ լուր տալ), annoncer une triste, une mauvaise nouvelle.

ԲՕԼ, V. Դեղնուց։

Գ

Գ *(kim)*, troisième lettre de l'alphabet arménien et deuxième des consonnes. || trois, troisième.

ԳԱԳԱԹ, / **ԳԱԳԱԹՆ**, sommet, *sm.*, cime, *sf.* — (գլխոյ), sommet de la tête, vertex ([illegible]), *sm.*

ԳԱԳԱԹՆԱԿԷՏ, zénith, *sm.*

ԳԱԳԱՑԵԼ (խօսել, կոկոչել [աքաղաղի]), coqueriquer, *vn.*

ԳԱԴ (պատուական միս ունեցող ձկանց տեսակ մը), gade, *sm.*

ԳԱԴԻՃ (ցեռք, բարդ որայոց), monceau, tas de gerbes, *sm.*

1\. **ԳԱԶ** (գազի խէժ [gomme adragant] տուող թփոց անուն), tragacanthe, *sf.*

2\. **ԳԱԶ** (ծորան մարմին կամ բնութիւն օդանման), gaz, *sm.* || —(լուսաւորութեան. [illegible]), gaze, *sm.*

ԳԱԶԱԿԵՐՊ, gazéiforme, *adj.*

ԳԱԶԱՂ ([illegible]), cendre, *sf.*

ԳԱԶԱՆ, bête, *sf.* —ք (ինչ. առիւծ, վագր), les —s féroces (comme lion, tigre). —ք անտառաց, les monstres des forêts. Ապուռ —, harpie ([illegible]), *sf.*; scylla ([illegible]), *sm.* —աց առջեւ նետել, livrer aux —s.

ԳԱԶԱՆԱԲԱՐ, bestialement, *adv.*

ԳԱԶԱՆԱԲԱՐՈՅ, féroce, *adj.*

ԳԱԶԱՆԱԿԱՆ, bestial, ale, féroce, *adj.*

ԳԱԶԱՆԱԿՌԻՒ, bestiaire, *sm.*

ԳԱԶԱՆԱՄԱՐՏԻԿ, bestiaire, *sm.*
ԳԱԶԱՆԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, combat de bêtes, *sm.*
ԳԱԶԱՆԱՄԻՏ, féroce, *adj.*
ԳԱԶԱՆԱՑԻՆ, féroce, *adj.*
ԳԱԶԱՆԱՑՈՅՑ, un montreur de bêtes féroces. [aux bêtes, *va.*
ԳԱԶԱՆԸՆԿԷՑ ԱՌՆԵԼ, livrer
ԳԱԶԱՆԱՁԵՒ, gazéiforme, *adj.*
ԳԱԶԱՆՈՒԹԻՒՆ, férocité, *sf.*
ԳԱԶԱՐ (Խ...), panais, *sm.*, pastenade, *sf.* *Manger des panais.*
ԳԱԶԱՑՈՒՄ, **ԳԱԶԱՑՈՒՄՆ**, gazéification, *sf.*
ԳԱԶԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, gazéifier, *va.*
ԳԱԼ, venir (être բայով), *vn.* *Je viens de chez moi. Il est venu, elle est venue.* Թող ներս գայ, qu'il entre; faites-le entrer. s'en venir, *vpr.* *Dites-lui qu'il s'en vienne.* Ձեր հարցմանց վերջը չի գար, vos pourquoi ne finissent pas. Յառաջ —, s'avancer, *vpr.* || venir, *vn.* || descendre, *vn.* Գաղտուկ կերպով յառաջ — (մօտենալ), se glisser doucement et sans bruit, se couler, *vpr.* (կերածը) վեր —, revenir, *vn.* *L'ail, l'échalote que j'ai mangé me revient.* — (անձրեւ), tomber, *vn.* *La pluie tombe.* Ինքն իրեն —, իրեն —, խելքը, զգայութիւնը վրան —, reprendre ses esprits, revenir, *vn.* Յարմար —, convenir, venir bien à, revenir, *vn.* (Միտքը) —, revenir, *vn.* Փութով —, accourir, *vn.* Նորէն —, venir de nouveau, revenir, *vn.* Գործին —, convenir, *vn.* Այս սպասաւորն իմ գործիս չի գար, ce domestique ne me convient pas. —ով, en venant. || quant à. Ինձ —ով, quant à moi. Ողջամբ եկիր, բարով եկար, vous êtes le bienvenu, la bienvenue, soyez le bienvenu, la bienvenue.

ԳԱԼԱՐ, repli, *sm.* *Un serpent qui rempe, qui se traîne à longs —s.*
ԳԱԼԱՐԱԳԻ (խոշոր աղիք մը), côlon, *sm.*
ԳԱԼԱՐԱՓՈՂ (...), cor, *sm.*
ԳԱԼԱՐԱՓՈՂԱՐ, cor, *sm.* *C'est le premier — de l'opéra.*
ԳԱԼԱՐԵԼ, entortiller, *va.* *Entortillez cela dans un linge, dans du papier.* replier, *va.* *Je ne sais comment fait ce bateleur* (*աճպարար*) *pour plier et — ainsi son corps.* enrouler, tordre, *va.* *Tordre les bras à quelqu'un.* tortiller, *va.* — *un ruban, une corde*, կլայեն.
ԳԱԼԱՐԻԼ, se replier, *vpr.* *Voyez comme ce serpent se replie.* s'enrouler, se tordre, *vpr.* *Un ver qui se tord.* se tortiller, *vpr.* *Voyez comme ce serpent, ce ver se tortille.* — (գեռոյ, ճանապարհի), se replier, *vpr.*
ԳԱԼԱՐՈՒՄ, **ԳԱԼԱՐՈՒՄՆ**, entortillement, enroulement, tortillement, *sm.*
ԳԱԼԻՈՆ (սպանիական տեսակ մը մեծ նաւ), galion, *sm.*
ԳԱԼՈՆ (Անգղիացւոց հեղանիւթոյ չափ մը. ..., ...), gallon, *sm.*
ԳԱԼՈՒՍՏ, venue, arrivée, *sf.* Բարի —, bienvenue, *sf.*
ԳԱՀ, trône, *sm.* Դատաւորի —, siège, *sm.* [couronne.
ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԳ, héritier de la
ԳԱՀԱԿԱԼԵԼ, siéger, *vn.*
ԳԱՀԱՆԱԼՈՒԹԻՒՆ avènement, *sm.*, intronisation, *sf.*
ԳԱՀԱՎԷԺ, précipité, ée, *adj.* — անկել, ընկել, V. Գահավիժել. — լինել, ըլլալ, V. Գահավիժիլ.
ԳԱՀԱՎԻԺԱԿԱՆ, précipité, ée, *adj.*
ԳԱՀԱՎԻԺԵԼ, précipiter, *va.* — *un homme du haut des murailles dans le fossé.*
ԳԱՀԱՎԻԺԻԼ, se précipiter,

vpr. — *d'une fenêtre dans la rue.* dégringoler, *vn. La voiture a dégringolé dans un précipice.*

ԳԱՀԱՎԻԺՈՒԹԻՒՆ, précipice, *sm.*, dégringolade, *sf.*

ԳԱՀԱՒՈՐԱԿ (Ր-'ԷՐԷ ՐԷՀ-Ն), litière, *sf.* (Հռովմայ քահանայապետին), chaise gestatoire. || — (-ԷՐԷ-), chaise, *sf.* Երկանիւ —, V. Գլորակ։

ԳԱՀԵՐԷՑ, président, *sm.* Սանդակաւոր —, — à mortier. — բազմել, նստիլ, présider, *vn.* — *à une assemblée, à un concile.*

ԳԱՀԵՐԷՑՈՒԹԻՒՆ, V. Գահերիցութիւն։ [*sf.*

ԳԱՀԵՐԻՑՈՒԹԻՒՆ, présidence,

ԳԱՀԵՐԻՑՈՒՀԻ, présidente, *sf.*

ԳԱՀՈՂ (որոգայթ որ անասունը բռնուածին պէս կը սպաննէ), assommoir, *sm.* [*sm.*

ԳԱՂԱՑՈՒ (ՐԷՀ-ՐՏԷ), maçon,

ԳԱՂԱՓԱՐ, idée, *sf.* Բաղադրեալ —, — composée. Հաստատ —, — fixe.

ԳԱՂԱՓԱՐԱԳԷՏ, idéologiste, idéologue, *sm.* (Idéologiste դուն ուրեք կը գործածուի)։

ԳԱՂԱՓԱՐԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, idéologie, *sf.* [phique, *adj.*

ԳԱՂԱՓԱՐԱԳՐԱԿԱՆ, idéogra-

ԳԱՂԱՓԱՐԱԽՕՍ, idéologiste, idéologue, *sm.* (Idéologiste դուն ուրեք կը գործածուի)։

ԳԱՂԱՓԱՐԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, idéologie, *sf.*

ԳԱՂԱՓԱՐԱԿԱՆ, idéal, ale *(pl. idéaux)*, idéaliste, *adj.* — (փիլիսոփայ), idéaliste, *sm.*

ԳԱՂԱՓԱՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, idéalisme, *sm.*

ԳԱՂԱՓԱՐԱՆՇԱՆ, idéogramme, *sm. Les chiffres sont des —s.*

ԳԱՂԹԱԿԱՆ, émigré, ée, *s.*

ԳԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, émigration, *sf.*

ԳԱՂԹԵԼ, émigrer, *vn.*

ԳԱՂՂԻԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, gallicisme, *sm.*

ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ, français, aise, *adj.* — (եկեղեցի, ծէս [rit]), gallican, ane, *adj.* — կերպով, à la française, *adv.*

ԳԱՂՂԻԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, francisation, *sf.* || gallicanisme, *sm.* Գաղղիականութեան գիր, francisation, *sf.* [et *s.*

ԳԱՂՂԻԱՄՈԼ, gallomane, *adj.*

ԳԱՂՂԻԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, gallomanie, *sf.* [*vpr.*

ԳԱՂՂԻԱՆԱԼ, se franciser,

ԳԱՂՂԻԱՏԵՑՈՒԹԻՒՆ, gallophobie, *sf.*

ԳԱՂՂԻԱՑԻ, français, aise, *adj.* || français, aise, *s.*

ԳԱՂՂԻԱՑՈՒՆԵԼ, franciser, *va.*

ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ (մի գրէք ԷՂԼԷՐԷՆ), français, aise, *adj.* —, — լեզու, français, *sm.*, la langue française, *sf.* Ինչ որ դիւրիմանալի չէ՝ — չէ, ce qui n'est pas clair n'est pas français. — խօսել, parler français.

ԳԱՂՈՒԹ, colonie, *sf.*

ԳԱՂՋ (ԸԼԸԷ), tiède, *adj.*

ԳԱՂՋԱՆԱԼ, tiédir, *vn. Laisser — de l'eau.* s'attiédir, *vpr. Cette eau s'est attiédie.*

ԳԱՂՋԱՑՈՒՆԵԼ, faire tiédir, attiédir, *va.*

ԳԱՂՋՈՒԹԻՒՆ, tiédeur, *sf.*, attiédissement, *sm.*

ԳԱՂՏ, en secret, secrètement, *adv.*, à l'insu de, *prép.* [*adv.*

ԳԱՂՏԱԳՈՂԻ, à la dérobée,

ԳԱՂՏԱԴՈՒՌՆ, porte secrète, dérobée, *sf.*; poterne, *sf.*

ԳԱՂՏԱԿԻՐ, traître, esse, *adj.*

ԳԱՂՏԱՆՈՑ, cachette, *sf.*

ԳԱՂՏԱՌՈՒ, traître, esse, *adj.*

ԳԱՂՏԻԿՈՒՐ (-ԻՆԷՐԼԷ ՕՐ), plantain, *sm.*

ԳԱՂՏՏԵՏԿԱՐ (ծածուկ յօդուածագիր՝ յայտնի դաշնագրոյն պայմանն-

ները փոխող. ([illegible]), contre-lettre (pl. des *contre-lettres), sf.* [adv.

ԳԱՂՏՆԱԲԱՐ, secrètement,

ԳԱՂՏՆԱԿ, V. Գաղտուն։

ԳԱՂՏՆԱՊԱՀ, secret, ète, discret, ète, *adj.* [*sm.*, discrétion, *sf.*

ԳԱՂՏՆԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, secret,

ԳԱՂՏՆԻ, secret, ète, dérobé, ée, *adj.* — դուռն, V. Գաղտադուռն։ — սանդուղ, escalier secret, dérobé. Ի գաղտնիս, en secret, souterrainement, *adv.*

ԳԱՂՏՆԻՔ, secret, *sm.* —ն յայտնել, մէջտեղ հանել, découvrir le pot aux roses.

ԳԱՂՏՆՈՒԹԻՒՆ, secret, *sm.*

ԳԱՂՏՈՐՍԱԿ, braconnier, *sm.*

ԳԱՂՏՈՐՍԵԼ, braconner, *vn.*

ԳԱՂՏՈՐՍՈՒԹԻՒՆ, braconnage, *sm.*

ԳԱՂՏՈՒԿ, en secret, *adv.*

ԳԱՂՏՈՒՆ (գլխու ոսկերաց կցուածքի տեղը), fontanelle, *sf.*

ԳԱՃ ([illegible]), plâtre, *sm.* —ով ծեփել, V. Գաճել։ —ով ծեփեալ, ծեփուած, plâtré, ée, *adj.* Գործարան —ոյ, V. Գաճագործոց։ Բովք —ոյ, V. Գաճահանք։

ԳԱՃԱԳՈՐԾ, platrier, *sm.*

ԳԱՃԱԳՈՐԾՈՑ, plâtrière, *sf.*

ԳԱՃԱԽԱՌՆՈՒՄ, } plâtrage,
ԳԱՃԱԽԱՌՆՈՒՄՆ, } *sm.*

ԳԱՃԱՀԱՆՔ, carrière de plâtre, *sm.*, plâtrière, *sf.*

ԳԱՃԱՃ ([illegible]), nain, *n.* naine, *f. s.* pygmée, *sm.* || pygmée, *sm.*

ԳԱՃԱՎԱՃԱՌ, plâtrier, *sm.*

ԳԱՃԱՔԱՐ, pierre de կամ à plâtre, *sf.*, gypse, *sm.*

ԳԱՃԵԼ, couvrir de plâtre, plâtrer, *va.* — *un plafond* (*ձեղունն*).

ԳԱՃՈՏԵԼ (հողը պարարտացնելու համար հետը գաճ խառնել), plâtrer, *va.* — *une prairie.*

ԳԱՃՈՏ, plâtreux, euse, *adj.* *Un terrain —.*

ԳԱՄ, clou, *sm.* —երն հանել, ôter les —s, déclouer, *va.*

ԳԱՄՓՌ (մեծ շուն), dogue, *sm.*

ԳԱՄՓՌԻԿ, bouledogue, *sm.*

ԳԱՅԹԱԳՂԱԿԱՆ, scandaleux, euse, *adj.*

ԳԱՅԹԱԳՂԱՆՔ, scandale, *sm.*

ԳԱՅԹԱԳՂԵԼ, se scandaliser, *vpr.* || glisser, *vn.*

ԳԱՅԹԱԳՂԵՑՈՒՆԵԼ, donner du scandale, scandaliser, *va. Votre vie scandalise tout le monde.*

ԳԱՅԹԱԳՂԵՑՈՒՑԻՉ, scandaleux, euse, *adj.* — կերպով, scandaleusement, *adv. Cet homme vit —.*

ԳԱՅԹԱԳՂՈՒԹԻՒՆ, scandale, *sm.* Քար, վէմ գայթագղութեան, pierre de —, pierre d'achoppement. Առեալ —, — pris. Տուեալ —, — donné.

ԳԱՅԹԱԳՂՈՒՄ, } scandale,
ԳԱՅԹԱԳՂՈՒՄՆ, } *sm.*

ԳԱՅԹԱԿՂԱԿԱՆ, V. Գայթագղական։ [ղանք։

ԳԱՅԹԱԿՂԱՆՔ, V. Գայթագ-

ԳԱՅԹԱԿՂԵՑՈՒՆԵԼ, V. Գայթագղեցունել։

ԳԱՅԹԱԿՂԵՑՈՒՑԻՉ, V. Գայթագղեցուցիչ։ — կերպով, V. Գայթագղեցուցիչ կերպով։

ԳԱՅԹԱԿՂԻԼ, V. Գայթագղել։

ԳԱՅԹԱԿՂԻՉ, V. Գայթագղեցուցիչ։ [թագղութիւն։

ԳԱՅԹԱԿՂՈՒԹԻՒՆ, V. Գայ-

ԳԱՅԹԵԼ, faire un faux pas, broncher, *vn. Une pierre m'a fait —.* glisser, *vn. Il glissa sur le pavé* (*սալայատակ*) *et fit une lourde chute.*

ԳԱՅԹՈՏ, glissant, ante, *adj.* *Le chemin, le pavé est fort —.*

ԳԱՅԹՈՒՄ, } bronchade, *sf.*
ԳԱՅԹՈՒՄՆ, } *Son cheval fit une —.* glissade, *sf. Il fit une — et tomba.* [bâillon, *sm.*

1. **ԳԱՅԼ** (բերնի գելոց. [illegible]),

2. **ԳԱՅԼ** (մսակեր [carnassier] կենդանի մ'է. ...), loup (...), *sm.* Մատակ՝ էգ — (fam), louve, *sf.* —ը կ'ոռնայ, le — hurle. Գայլ կայ, գայլ կայ, au loup! au loup!

ԳԱՅԼԱԳՈՅՆ, louvet, ette, *adj.* *Cheval —. Chevale jument* (*գամբիկ. ձային*) *louette.*

ԳԱՅԼԱԳՌԱՒ, corneille, *sf.*

ԳԱՅԼԱՁԿՆԻԿ, petit brochet, brocheton, *sm.*

ԳԱՅԼԱԿՈՐԻՒՆ, louveteau, louvet, *sm.* *Prendre la louve et ses louveteaux.*

ԳԱՅԼԱՁՈՒԿՆ (...), brochet, *sm.* *Le — est vorace* (*շատակեր*). Մեծ —, — carreau. Փոքրիկ —, V. Գայլաձկնիկ ։

ԳԱՅԼԱՅ (ուռեցք), loupe, *sf.*

ԳԱՅԼԵՆԻ, peau de loup (...).

ԳԱՅԼԻԿՈՆ (...), tarière, *sf.*; foret, *sm.* Գետնի ծակելու — (...), sonde, *sf.* Պզտի — (տակառ ծակելու), gibelet, *sm.*

ԳԱՅԼԽՈՏ (մակաբոյծ տունկ մ'է), cuscute, barbe-de-moine, robe-de-moine, *sf.*

ԳԱՅԼՈՐՍԱՊԱՀ, louvetier, *sm.*

ԳԱՅԼՈՐՍԱՊԵՏ, louvetier, *sm.* *Grand —.* [*sf.*

ԳԱՅԼՈՐՍՈՒԹԻՒՆ, louveterie,

ԳԱՅԼՈՒԿ (բոյս մ'է. ...), houblon (...), *sm.* —ի դաշտ, houblonnière, *sf.*

ԳԱՅՌ (տիղմ. ցեխ), boue, crotte, fange, *sf.* [*sf.*, cloaque, *sm.*

ԳԱՅՌԱՆՈՑ, fosse d'aisances,

ԳԱՅՌՈՏ, fangeux, euse, *adj.*

ԳԱՆ, bastonnade, *sf.* Բռածեծ —, une décharge կամ une charge de coups de bâton.

ԳԱՆԱԿՈՏՐԵԼ, rompre les os à quelqu'un.

ԳԱՆԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, tripotée, *sf.* *Il a reçu une bonne —.* [*sf.*

ԳԱՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, bastonnade,

ԳԱՆԳ, crâne, *sm.*

ԳԱՆԳԱԲԱՆ, craniologiste, craniologue, *sm.*

ԳԱՆԳԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, craniologie, cranologie, cranioscopie, *sf.*

ԳԱՆԳԱԲԵՐ, craniophore, *sm.*

ԳԱՆԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, craniographie, *sf.* [copie, *sf.*

ԳԱՆԳԱՁՆՆՈՒԹԻՒՆ, cranios-

ԳԱՆԳԱՀԱՏ, craniotome, *sm.*

ԳԱՆԳԱՀԱՏՈՒՄ, } craniotomie, *sf.*
ԳԱՆԳԱՀԱՏՈՒՄՆ,

ԳԱՆԳԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, craniomancie, *sf.* [*adj.*

ԳԱՆԳԱՅԻՆ, crânien, ienne,

ԳԱՆԳԱՉԱՓ, craniomètre, *sm.*

ԳԱՆԳԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, craniométrie, *sf.*

ԳԱՆԳՈՅ, V. Գանգային ։

ԳԱՆԳԱՏ, plainte, *sf.*

ԳԱՆԳԱՏԻԼ, se plaindre, *vpr.* Իւր ցաւերը կը կրէ առանց գանգատելու, il souffre ses maux sans —. Գանգատելու նիւթ; պատճառ ունենալ, avoir sujet de —. Գանգատելու պատճառ տալ, donner sujet de —. [*va.*

ԳԱՆԳՐԵԼ, friser, bichonner,

ԳԱՆԳՈՒՐ, crépu, ue, frisé, ée, *adj.* Մանր —ներ ընել, frisotter,

ԳԱՆԳՐԱԳՈՐԾԻ, frise, *sf.* [*va.*

ԳԱՆԳՐՈՑ, frisoir, *sm.*

ԳԱՆԵԼ, bâtonner, *va.*

ԳԱՆԿ, V. Գանգ ։

ԳԱՆԿԱԲԱՆ, V. Գանգաբան ։

ԳԱՆԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Գանգաբանութիւն ։

ԳԱՆՁ, trésor, *sm.* Արքունական, արքունի —, — public, — de l'Etat. V. Եւ Գիմնս ։ Լեռնական, լեռնակարկառ —ք, ադամանդի —եր, un mont d'or. — դիզել, thésauriser, *vn.* — դիզող, thésauriseur, euse, *s.* —ք (հարստութիւն), les —s (grandes richesses), *smp.* V. Գանձատուն Տէրութեան ։ [տիկին, trésorière, *sf.*

ԳԱՆՁԱՊԱՀ, trésorier, *sm.* —

ԳԱՆՁԱՀԱՏ, filou (*pl.* des —*s*), *sm.* [*sm.*

ԳԱՆՁԱՀԱՓՇՏՈՒԹԻՒՆ, péculat,

ԳԱՆՁԱՅԻՆ, fiscal, ale (*pl. fiscaux*), *adj.*

ԳԱՆՁԱՆԱԿ ([illegible]), tirelire, *sf.* ‖ caisse, *sf.* — խեցեղէն, հողէ —, esquipot, *sm.* (եկեղեցւոյ մէջ) ողորմութեանց —, tronc ([illegible]), *sm.*

ԳԱՆՁԱՊԱՀ, trésorier, *sm.* կին —, trésorière, *sf.* [rie, *sf.*

ԳԱՆՁԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, trésore-

ԳԱՆՁԱՊԵՏ, trésorier, *sm.*

ԳԱՆՁԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, trésorerie, *sf.*, fisc ([illegible]), *sm.* [*s/p.*

ԳԱՆՁԱՏԵՍՉՈՒԹԻՒՆ, finances,

ԳԱՆՁԱՏՈՒՆ, trésor, *sm.*, caisse, *sf.* — Տէրութեան, le Trésor, *sm.*, trésorerie, *sf.*

ԳԱՆՁԱՐԱՆ, trésor, *sm.* — խնայողութեան, caisse d'épargne.

1\. **ԳԱՆՁԵԼ** ([illegible]), thésauriser, *vn. Cet homme thésaurise, aime à —.*

2\. **ԳԱՆՁԵԼ** ([illegible]), thésauriser, *va. Il vivait sur le savoir qu'il avait thésaurisé dans sa jeunesse.*

ԳԱՆՁՈՂ, thésauriseur, euse, *s.*

ԳԱՆՁՈՒՄ, } thésaurisation,
ԳԱՆՁՈՒՄՆ, } *sf.* [ment, *sm.*

ԳԱՆՁՈՒՄՆ ՁԱՆԳԱԿԻ, tinte-

ԳԱՎՈԹ (տեսակ մը պար կամ անոր եղանակը), gavotte, *sf. Danser une* կամ *la —. Jouer une —.*

ԳԱՌՆ, agneau, *sm.* — Աստուծոյ, — de Dieu. — ծնանիլ, agneler, *vn.* Միս գառին, agneau, *sm.* Բուրդ գառին, laine agneline.

ԳԱՌՆԱԴՐԱՄ (Գաղղիացւոց հին ոսկի դրամ մը), agnel, *sm.*

ԳԱՌՆԱԼԵԶՈՒ ([illegible]), plantain, *sm.*

ԳԱՌՆԱԿԱՆՋ (տեսակ մը թթուահամ բանջար. [illegible]), oseille, *sf.*

ԳԱՌՆԱԿԱՆՋԱԿԱՆ, } oxali-
ԳԱՌՆԱԿԱՆՋԱՅԻՆ, } que, *adj.* — թթու, acide —.

ԳԱՌՆԱԿԱՆՋԱՏ (տեսակ մ'աղ [ի տարրագիտութեան]), oxalate, *sm.* [oxalide, *sf.*

ԳԱՌՆԱԿԱՆՋԻԿ (տունկ մ'է),

ԳԱՌՆԻԿ ([illegible]), petit agneau, agnelet, *sm.*

ԳԱՌՆՈՒԿ, V. գառն։

ԳԱՍԿՈՆԻԱԿԱՆ, gascon, onne, *adj.* — լեզու, բարբառ, gascon, *sm.*

ԳԱՍԿՈՆԻԱՑԻ, gascon, onne, *s.*

ԳԱՍԿՈՆՈՒԹԻՒՆ, gasconisme, *sm.* [nouiller, *sm.*

ԳԱՎԱՌՍ ([illegible]), cor-

ԳԱՎԱՌՍԻՏ (բիւրեղական նիւթ մ'է), cornine, *sf.*

ԳԱՐԳԱՋԱՆՔ, radotage, *sm.*

ԳԱՐԳԱՋԵԼ, radoter, *vn. Il est si vieux, qu'il radote.* caqueter, bavarder, *vn. Elle aime beaucoup à —.* jacasser, *vn. Ces commères ne cessent de —.*

ԳԱՐԳՄԱՆԱԿ ([illegible]), cimier, *sm.*

1\. **ԳԱՐԵԱԿ** (աչքի կոպերուն [paupière] եզերքներն գարեհատաձեւ փոքրիկ ուռեցք կակծագին. [illegible]), orgelet կամ orgeolet *sm.*

2\. **ԳԱՐԵԱԿ** (փոքր միջատ մ'է թեփաթեւ, թխանագոյն, վնասակար անտառաց ծառերուն), orgie, *sf.*

ԳԱՐԵԿ ([illegible]), orgelet, *sm.*

ԳԱՐԵՀԱՏ, grain, *sm.*

ԳԱՐԵՋՈՒՐ, bière, *sf.* — եփել, brasser de la —. Գարեջրոյ գործատուն, գործարան, V. Գարեջրատուն։ Գարեջրոյ խանութ. V. Գարեջրանոց։ — եփող, V. Գարեջրագործ։ — վաճառող, ծախող. V. Գարեջրածախ։

ԳԱՐԵՋՐԱԳՈՐԾ, brasseur, euse, *s.* [se, *s.*

ԳԱՐԵՋՐԱԾԱԽ, brasseur, eu-

ԳԱՐԵՋՐԱՏՈՅ, brasserie, *sf. Il passe ses soirées à la —.*

ԳԱՐԵՋՐԱՄԱՃԱՌ, V. Գարեջրատուն։

ԳԱՐԵՋՐԱՏՈՒՆ, brasserie, *sf.*

ԳԱՐԵՋԻՆՈՑ, V. Գարեջրագործ։

ԳԱՐԻ, orge, *sf.* Մաքրած —, — perlé. Փեռնկած —, — mondé.

ԳԱՐՆԱՑԻՆ, V. Գարնանային։

ԳԱՐՆԱՑԻՆ, V. Գարուն։

ԳԱՐՆԱՆԱԹԱՆ, potage printanier.

ԳԱՐՆԱՆԱՄԱՂԻԿ (ծաղ. ...), primevère, *sf.* [re, *adj.*

ԳԱՐՆԱՆԱՅԻՆ, printanier, ière,

ԳԱՐՆԱՅԱՆ, blé avrillé, *sm.*, mars, *smp. S'il ne pleut pas, tous les mars sont perdus.*

ԳԱՐՇԱԲԱՆ, ordurier, ière, *adj.* || ordurier, ière, *s.*; sottisier, *sm.*

ԳԱՐՇԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, ordure, sottise, *sf.* [*adv.*

ԳԱՐՇԱՊԷՍ, dégoûtamment,

ԳԱՐՇԱՀՈՏ, puant, ante, fétide, *adj.* [fétidité, *sf.*

ԳԱՐՇԱՀՈՏՈՒԹԻՒՆ, puanteur,

ԳԱՐՇԱՊԱՐ, plante du pied, des pieds, pas, *sm.*

ԳԱՐՇԱԳՆԱՑ, plantigrade, *adj. Les ours, les blaireaux* (*խոզուկ*) *sont des animaux —s.* Կը գտնուին նաեւ իրր ... *La tribu des —s.*

ԳԱՐՇԵԼԻ, détestable, exécrable, abominable, *adj.* — Կերպով, exécrablement, abominablement, *adv.*

ԳԱՐՇԻԼ, détester, exécrer, *va.*

ԳԱՐՇՈՒԹԻՒՆ, } détestation,
ԳԱՐՇՈՒՄ, } exécration;
ԳԱՐՇԱՆՔ, } ordure, *sf.*, dégoût, *sm.*

ԳԱՐՈՍ (սպասաւորական համար ...), garus, *sm.*

ԳԱՐՈՒՆ, printemps, *sm.*, la saison nouvelle, *sf.*; le réveil de la nature, primevère, *sm.* Գարնան երեւնալովն պէս, dès que le printemps s'annonce.

ԳԱՒԱԶ (բազէի ձագ), fauconneau, *sm.*

ԳԱՒԱԶԱՆ, bâton, *sm.* — Եպիսկոպոսական, V. Եղեգնագաւազան։ — Երկայն եւ ճապուկ, V. Ճարոց (1)։ — (սպանութեան գործիք), verge, *sf. La — de Moïse, d'Aaron.* Երկու ծայրն երկաթապատ —, brin d'estoc. — Նուրբ, բարակ, petite canne mince, stick (...), *sm.* — (երկաթի, պղնձի), verge, *sf.* — կապարապատ, assommoir, *sm.* Թեռ կապելու —, V. Գեղարանակ։ կնքամոմի —, bâton de cire à cacheter.

ԳԱՒԱԶԱՆԱԿԱԼ, bâillonné, ée, *adj.*

ԳԱՒԱԶԱՆԱԿԻՐ, massier, *sm.*

ԳԱՒԱԶԱՆԻԿ, verge, *sf.*

ԳԱՒԱԹ, V. Բաժակ։

ԳԱՒԱԿ, croupe, *sf.*

ԳԱՒԱԿԱԿԱԼ (ձիու գաւակէն կանցնող գօտի), culière, *sf.*

ԳԱՒԱԿԵՆԻ (...), gaïac (...), *sm.*

ԳԱՒԱՌ, province, contrée, région, *sf.* — (Օսմանեան Տէրութեան. ...), vilayet (...), *sm.* Հայրենի —, le sol natal. — Ամենայնից, province abondante en toute chose. —ք գիշերահաւասարական, régions équinoxiales.

ԳԱՒԱՌԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, provincialisme, *sm.*

ԳԱՒԱՌԱԳԻՐ, chorographe, *sm.*

ԳԱՒԱՌԱԳՐԱԿԱՆ, chorographique, *adj.* [phie, *sf.*

ԳԱՒԱՌԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, chorogra-

ԳԱՒԱՌԱԿ, canton, *sm.*

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ, provincial, ale (*pl. provinciaux*), *adj.* || provincial, ale, *s.* [*cantonaux*), *adj.*

ԳԱՒԱՌԱԿԻ, cantonal, ale (*pl.*

ԳԱՒԱՌԱՊԵՏ, préfet, intendant, *sm.* || provincial, *sm.* — ի պաշտօնն, préfecture, intendan-

ce, *sf.* —ի պաշտօն, préfecture, *sf.* —ի կին, intendante, *sf.*

ԳԱՒԱՌԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, préfecture, intendance, *sf.*; provincialat, *sm.* [*sm.*

ԳԱՒԱՌԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, civisme,

ԳԱՒԱՌԱՏԵՍՈՒՉ, chorévêque, *sm.* [*provinciaux*), *s.*

ԳԱՒԱՌԱՑԻ, provincial, ale (*pl.*

ԳԱՒԹԻԿ (—հ—նւըէ), palier, *sm.*

ԳԱՒԻԹ, cour, *sf.* || bergerie, *sf.* — (բանտի), préau, *sm.* Սանդ-ղոյ գլուխը փոքրիկ —, V. Գաւթիկ ։

ԳԳՈՒԱՆՔ, tendresses, *sfp.*, mignotise, *sf.*

ԳԳՈՒԵԼ, mignoter, *va.* Ինք զինքը —, se choyer, *vpr.* — (մանուկը), bouchonner, *va.*

ԳԴԱԿ (ք—+է—), barrette, *sf.* *Cet enfant a perdu sa —.* calotte, *sf.* *La — noire d'un prêtre.* bonnet, *sm.* Ձայգանոց — (ըօէ—ֆէ—), bonnet de nuit. V. Փէս ։ [*sf.*

ԳԵՉՈՒԹԻՒՆ (ճաքածք), fêlure,

ԳԵԼ (կոր եւ խեղաթիւր), croche, *adj.* *Il a la jambe —, le genou —.*

ԳԵԼԱԹԻՒՐ, flexueux, euse, *adj.* *Tige flexueuse.* torte, *adj. f.*

ԳԵԼԱՐԱՆ, chevalet, *sm.*

ԳԵԼԱՐԱՆԱԿ (բեռ կապելու գաւազան), bille, *sf.*

ԳԵԼԻԿՈՆ (ղ—ըղ—), tarière, *sf.*

ԳԵԼՈՑ, chevalet, *sm.*

ԳԵԼՈՒԼ, tordre, *va.* || déchirer, *va.* *Ce spectacle déchire le cœur, déchire.* — զձայն (ձայնը ցածցնել), baisser la voix. || — (սրտի), se déchirer, *vpr.* *Je sentis mon cœur —.*

ԳԵԼՈՒՄՆ (դաստակի, ոտին), entorse, *sf.* — (ձայնի), inflexion, *sf.* *Ce chanteur, cet acteur a des —s de voix agréables.*

ԳԵՀԵՆ, géhenne, *sf.*

1\. **ԳԵՂ**, V. Գիւղ ։ [— modeste.

2\. **ԳԵՂ**, beauté, *sf.* — ցածուն,

ԳԵՂԱԳԻՏԱԿԱՆ, esthétique, *sf.*

ԳԵՂԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, esthétique, *sf.*

ԳԵՂԱԳԻՐ, V. գեղեցկագիր ։

ԳԵՂԱԳՐԱԿԱՆ, V. գեղեցկագրական ։ [*sf.*

ԳԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, calligraphie,

ԳԵՂԱԿ, hameau (հ—մօ), *sm.*

ԳԵՂԱՏՕՐԷՆ, fini, ie, *adj.* *C'est un tableau —.*

ԳԵՂԱՆԻ, V. գեղեցիկ ։

ԳԵՂԱՆԿԱՐ, pittoresque, *adj.*

ԳԵՂԱՊԵՏ, maire, *sm.* [սէր ։

ԳԵՂԱՍԷՐ, V. գեղարուեստա-

ԳԵՂԱՐԴ, **ԳԵՂԱՐԴՆ**, } lance, *sf.*

ԳԵՂԱՐԴՆԱՒՈՐ, lancier, *sm.*

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱՍԷՐ, amateur, *sm.*

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏՔ (այսինքն՝ նկարչութիւն, քանդակագործութիւն, երաժշտութիւն, ճարտարապետութիւն), beaux-arts (c'est-à-dire la peinture, la sculpture, la musique, l'architecture), *smp.*

ԳԵՂԱՑԻ, V. Գիւղացի ։

ԳԵՂԳԵՂԱՆՔ, fredonnement, *sm.* — (ձայնի), roulade, *sf.*, fredon, *sm.* — (թռչնոց), ramage, *sm.* [ner, *vn.*

ԳԵՂԳԵՂԵԼ, ramager, fredon-

ԳԵՂԳԵՂՈՒՄ, **ԳԵՂԳԵՂՈՒՄՆ**, } fredon, *sm.*

ԳԵՂԵՑԻԿ, beau, bel, *m.* belle, *f.*, joli, *m.* jolie, *f.*. élégant, ante, gentil, ille, *adj.* Հաս —, très joli, d'une grande beauté.

ԳԵՂԵՑԿԱԳԻՏԱԿԱՆ, esthétique, *adj.* [tique, *sf.*

ԳԵՂԵՑԿԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, esthé-

ԳԵՂԵՑԿԱԳԻՐ, calligraphe, *sm.*

ԳԵՂԵՑԿԱԳՐԱԿԱՆ, calligraphique, *adj.* [phie, *sf.*

ԳԵՂԵՑԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, calligra-

ԳԵՂԵՑԿԱԴԷՏ, caléidoscope, kaléidoscope, *sm.* [*adj.*

ԳԵՂԵՑԿԱՆԱՉ, bellâtre, *sm.* et

ԳԵՂԵՑԿԱՆԱԼ, s'embellir, *vpr.*

ԳԵՂԵՑԿԱՆՄԻՀ, fortuné, ée, *adj.*

ԳԵՂԵՑԿԱՇԷՆ, bien bâti, *adj.*

ԳԵՂԵՑԿԱՑՈՒՆԵԼ embellir, *va.*

ԳԵՂԵՑԿԱՑՈՒՆՈՂ, **ԳԵՂԵՑԿԱՑՈՒՑԻՉ**, } embellissant, ante, *adj.*

ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ, beauté, *sf.*; gentillesse, *sf.* Մրրկէ յետոյ օդի կարճատեւ —, embellie, *sf.*

1. **ԳԵՂՁ** ([illegible]), glande, *sf.* կոնաձեւ — (ուղղոյ, ըստ անդամագիտաց), V. կոնաձեւ ։

2. **ԳԵՂՁ** ([illegible]), liseron, convolvulus (. . . [illegible]), *sm.* — ցանկաց, liset, *sm.*

ԳԵՂՁԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, adénologie, *sf.*

ԳԵՂՁԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, adénotomie, *sf.*

ԳԵՂՁԱՑԻՆ, glanduleux, euse, *adj.*

ԳԵՂՁԱՆՄԱՆ, glanduleux, euse, *adj. Les mamelles sont des corps —.*

ԳԵՂՁԱՏԱՊ, adénite, *sf.*

ԳԵՂՁԻԿ, glandule, *sf.* || follicule, *sm.*, crypte, *sf.*

ԳԵՂՁՈՒՄ, **ԳԵՂՁՈՒՄՆ**, } attendrissement, *sm. Doux —. Verser des larmes d'—.*

ԳԵՂՄ, **ԳԵՂՄՆ**, } toison, laine, *sf.*

ԳԵՂՋԱՑԻՆ, rustique, *adj.*

ԳԵՂՋԱՊԱՐ, contredanse, *sf.*

ԳԵՂՋԵԱՑ (գեղացի), rustique, *sm.*, villageois, oise, *s.*

ԳԵՂՋԵՐԷՑ, curé de village, de campagne, *sm.*

ԳԵՂՋԿԱԲԱՆԵԼ, parler patois.

ԳԵՂՋԿԱԿԱՆ, **ԳԵՂՋԿԱՑԻՆ**, } V. Գիւղական ։

ԳԵՂՋԿԱՊԷՏ, V. Գիւղականօրէն ։

ԳԵՂՋՈՒԿ, villageois, oise, commun, une, campagnard, arde, *adj.* Հաս —, rustre, *adj.* et *s.* V. Գիւղացի ։

ԳԵՂՕՆ, ballade, *sf.*

ԳԵՄՈՆԻԱՑՔ (գերմոնեան սանդուղք. [illegible]), gémonies, *sfp.*

ԳԵՌԱԹԱԹԱԽ, crotté, ée, *adj. Un habit —, tout —. Être — comme un habit.* fangeux, euse, *adj.* — *comme un pourceau* (խոզ. գոճան).

ԳԵՏ, fleuve, *sm.*, rivière, *sf.* Սակաւաջուր —, faible rivière. Օժանդակ —, փոքրիկ —, affluent, *sm.* Այս —ը քսան ոտք խոր է, cette rivière a vingt pieds de profondeur. —ն ի վեր երթալ, remonter le fleuve.

ԳԵՏԱԲԵՐԱՆ, embouchure, *sf.*

ԳԵՏԱԽԱՌՆՈՒՆՔ, confluent, [*sm.*

ԳԵՏԱԿ, petite rivière, *sf.*

ԳԵՏԱՆԱՒ, galiote, traille, *sf.*

ԳԵՏԱՆԱՒԵԼ, naviguer sur un fleuve, *vn.*

ԳԵՏԱՓՆ, bord d'un fleuve, *sm.*, rive, *sf.*, rivage, *sm.*

ԳԵՏԵԶԵՐԵԱՑ, ripuaire, *adj.*

ԳԵՏԵԶՐ, V. Գետափն ։

ԳԵՏԵԶՐԵՑԻ, ripuaire, *adj.* || riverain, *sm.*

ԳԵՏԻՆ, sol, *sm.*, terre, *sf.*, champ, *sm.* Մերկ —, dure, *sf.* Գետնոյ տակէն, souterrainement, *adv.*

ԳԵՏՆԱԴԱՄԲԱՆ **ԳԵՏՆԱԴԱՄԲԱՆՔ** } ([illegible]), hypogée, *sf.*, catacombes, *sfp. Les — de Rome, de Naples.*

ԳԵՏՆԱԽՆՁՈՐ, pomme de terre, *sf.* Երկայնաձեւ —, vitelotte, *sf.*

ԳԵՏՆԱԾԽԱԿ, coke, *sm.* [*sf.*

ԳԵՏՆԱԾԽԱՀԱՆՔ, houillère,

ԳԵՏՆԱԾԽԱՑԻՆ, houiller, ère, *adj.* [*adj.*

ԳԵՏՆԱԾԽՈՏ, houilleux, euse,

ԳԵՏՆԱԾՈԽ, charbon de terre, *sm.*, houille, *sf.*, coke, *sm.*
ԳԵՏՆԱՅԱՐԿ, rez-de-chaussée (*pl.* des *rez-de-chaussée*), *sm.*
ԳԵՏՆԱՇԱՐԺ, tremblement de terre, *sm.*
ԳԵՏՆԱՉԱՓ, arpenteur, *sm.*
ԳԵՏՆԱՉԱՓԵԼ, arpenter, *va.* — *un terrain d'un village, des terres.* [ge, *sm.*
ԳԵՏՆԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, arpenta-
ԳԵՏՆԱՌԻՒԾ, caméléon, *sm.*
ԳԵՏՆԱՏԱՓ (այիստակ, կանաչ կամ դեղին գունով նիւթ մը), V. թակլի. [tout plat, *adv.*
ԳԵՏՆԱՏԱՐԱԾ (կանգի դրայ),
ԳԵՏՆԱՏՈՒՆ, cave, *sf.*
ԳԵՏՆԱՓՈՐ, souterrain, aine, *adj.* *Chemin* —. *Église souterraine*: hypogée, *adj.* *Temple* —. —ք, — տեղ, souterrain, *sm.* — գերեզմանն (եկեղեցւոյ մէջ), crypte, *sf.*
ԳԵՏՆԵՐԵՍ, rez-de-chaussée, *sf.*
ԳԵՏՆԸՆԿՈՅԶ (տեսակ մը սունկ. ...), terre-noix, *sf.*
ԳԵՐԱԲԱՐՁՐ, surëminent, ente, *adj.* *Savoir, mérite* —.
ԳԵՐԱԲՆԱԿԱՊԷՍ, surnaturellement, *adv.* [*adj.*
ԳԵՐԱԲՆՈՒՆ, surnaturel, elle,
ԳԵՐԱԳԱՀՈՒԹԻՒՆ, primauté, *sf.* — *du saint-siège, du pape.* (Հաւատոյ բանհրու մէջ Անգղիացւոց թագաւորի կամ թագուհւոյ) —, suprématie, *sf.* [ment, *adv.*
ԳԵՐԱԳՈՅԱԿԱՊԷՍ, souverainement
ԳԵՐԱԳՈՅՆ, suprême, souverain, aine, *adj.*
ԳԵՐԱԴՐԱԿԱՆ, superlatif, ive, *adj.* *Adjectif, adverbe* —.
ԳԵՐԱԶԱՆՑ, excellent, ente, *adj.* — կերպով, V. Գերազանցօրէն. [ment, *adv.*
ԳԵՐԱԶԱՆՑԱԿԱՊԷՍ, éminem-
ԳԵՐԱԶԱՆՑԵԼ, exceller, *vn.* *Ceux qui excellent aujourd'hui dans les beaux-arts.* surpasser, *va.* avoir, gagner, prendre le dessus, l'emporter sur, surmonter, *va.* [ce, éminence, *sf.*
ԳԵՐԱԶԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, excellen-
ԳԵՐԱԶԱՆՑՕՐԷՆ, par excellence, *adv.*
ԳԵՐԱՆ, poutre, *sf.*, poteau, *sm.* փոքրիկ —, V. Գերանակ.
ԳԵՐԱՆԱԿ (փոքրիկ գերան), poutrelle, *sf.* V. Հեծանակ.
ԳԵՐԱՆԱՄԷՋ, travée, *sf.* *Il y a tant de* —*s à ce plancher.*
ԳԵՐԱՆԴԱՅԵՆ, armé de faux (ֆօ), *adj.*
ԳԵՐԱՆԴԱԻՐ, faucheur, *sm.* *Mettre les* —*s dans un pré.*
ԳԵՐԱՆԴԻ, faux (ֆօ), *sf.*
ԳԵՐԱՆԻԿ, V. Գերանակ.
ԳԵՐԱՊԱՏԻՒ, révérendissime, *adj.* *Monseigneur l'illustrissime* (Մեծապայծառ) *et* — *archevêque de* . . .
ԳԵՐԱՐՈՒԹԻՒՆ (...), barres, *sfp.* — խաղալ, jouer aux —. [dantes.
ԳԵՐԱՐՏՕՒՐ, des larmes abon-
ԳԵՐԲՆԱԲԱՐ, surnaturellement, *adv.*
ԳԵՐԲՆԱԿԱՆ, surnaturel, elle, *adj.* ‖ hyperphysique, *adj.* *La nature* — *du Sauveur.* — կերպով, surnaturellement, *adv.* [*sf.*
ԳԵՐԴԱՍՏԱՆ, famille, maison,
ԳԵՐԵԶՄԱՆ, tombe, *sf.*, tombeau, sépulcre, *sm.* Դատարկ —, cénotaphe, *sm.* —ի մօտ է, il sent le sapin.
ԳԵՐԵԶՄԱՆԱԿԱՆ, tombal, ale, sépulcral, ale (*pl.* *sépulcraux*), *adj.* [նապի.
ԳԵՐԵԶՄԱՆԱԳԻՐ, V. Տապա-
ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏԵՂԻ, sépulture, *sf.*, champ de repos, cimetière (...), *sm.*
ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏՈՒՆ, } cimetière,
ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ, } *sm.*
ԳԵՐԵԼ, rendre captif, capti-

ver, *va.* || captiver, *va. La beauté qui le captive.*

ԳԵՐԻ, captif, ive, esclave, *adj.* || captif, *sm.*, esclave, *s.*

ԳԵՐԻՇԽԱՆ, suzerain, aine, *adj.* || —, — տանուտէր, souverain, seigneur suzerain, suzerain, *sm.* — տիկին, dame suzeraine, suzeraine, *sf.*

ԳԵՐԻՇԽԱՆԱԲԱՐ, souverainement, *adv. Commander, juger, décider* —.

ԳԵՐԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ, suzeraineté, souveraineté, *sf.*

ԳԵՐ Ի ՎԵՐՈՅ ԼԻՆԵԼ, surmonter, *va. Il y a surmonté tous ses concurrents* (մրցակից). [*sf.*

ԳԵՐԻՎԵՐՈՒԹԻՒՆ, supériorité, **ԳԵՐԾԱՌԱՅՈՒԹԻՒՆ** (Աստուածածնայ ընծայուած պաշտօն), hyperdulie (էբէ—ր—ւէ), *sf.*

ԳԵՐԾԵԼ, } raire, raser, *va.* **ԳԵՐԾՈՒԼ**, } — *la tête.* || racler, *va.* — *des peaux, du parchemin, de l'ivoire.*

ԳԵՐԾՈՒՄ, } **ԳԵՐԾՈՒՄՆ**, } rasement, *sm.*

ԳԵՐՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ, hyperborée (էբէ—պօ—ե), hyperboréen, enne, *adj.*

ԳԵՐԵՏԱՐԳՈՅ, V. Գերապատիւ։

ԳԵՐՈՒԹԻՒՆ, captivité, servitude, *sf.*, esclavage, *sm.*, prison, *sf.* joug (ժու—ք), *sm.*

ԳԵՐՓԱՆՔ (աւարառութիւն), déprédation, *sf.*

ԳԵՐՓԵԼ (գնալ եւ աւարառութիւն ընել), dépréder, *va.*

ԳԶԱԹ, toison, *sf.*

ԳԶԱՄ (շիֆբիւ), charpie, *sf.*

ԳԶԱՐԱՆ, carderie, *sf.*

ԳԶԵԼ (եէ—ն բուրդ—ֆ—է), carder, *va.* — *de la laine. Faire — ses matelas.* — (աստղ), lainer, *va.* — *du drap.*

ԳԶԵՊ, V. Աղուաւուկ(1)։

ԳԶԻՉ (եէ—ն բուրդ—յէ), cardeur, euse, *s.* — աստեղաց, laineur, euse, *s.* [mestre, *sm.*

ԳԶԻՐ, maire du village, bourgmestre, *sm.*

ԳԶՈՑ(ամբ զգեղուն երկաթ սանտր), carde, *sf.*

ԳԶՈՒՄ, } **ԳԶՈՒՄՆ**, } cardage, *sm.*

ԳԶՐՈՑ, pupitre, *sm.*

ԳԼԵՋ (նարօտ), fêlure, *sf.*

ԳԷԹ, au կամ du moins, *conj.*

ԳԷՇ, mauvais, aise, mal conditionné, misérable, *adj.* Ալ կամ աւելի —, tant pis. V. Վատ։

ԳԷՍ, chevelure, *sf.* — պառանոցի (ձիոյ, առիւծու), V. Բաշ։ — (առաւաւտի գորտց), crinière, [*sf.*

1. **ԳԷՍ**, V. Գիսակ։

2. **ԳԷՍ**, devineur, *m.*, devineresse, *f.*, devin, ine, *s.*

ԳԷՐ, gras, asse, gros, osse, potelé, ée, corpulent, ente, engraissé, ée, fort, *m.* forte, *f. adj.* Սաստիկ — անձ, personne très grosse, piffre, esse, *s.*

ԳԹԱԼ, avoir compassion de, avoir կամ prendre pitié de, plaindre, *va. Plaindre les malheureux. Je plains votre malheur.*

ԳԹԱՄ, sensible, *adj.* || clément, ente, *adj.* — եւ ողորմած է Աստուած, Dieu est — et miséricordieux.

ԳԹԱՄՈՒԹԻՒՆ, sensibilité, *sf.*

ԳԹՈՒԹԻՒՆ, pitié, compassion, commisération, miséricorde, *sf.* Գթութեան արժանի, à plaindre.

ԳԺՏԵՑՈՒՆԵԼ, brouiller, troubler, *va.* [bler, *vpr.*

ԳԺՏԻԼ, se brouiller, se troubler, *vpr.*

ԳԺՏՈՒԹԻՒՆ, brouillerie, *sf.*, trouble, *sm.*, pique, zizanie, *sf.* — ձգել, brouiller, *va.*

ԳԻ (—րբէֆ —ւ—ֆը), genièvre, *sm.*

ԳԻԲԲՈՆ (տեսակ մը կապիկ), gibbon, *sm.* [(կի-կի), *sm.*

ԳԻԳԻ (բռչուն մ'է), guit-guit

ԳԻԾ, ligne, raie, *sf.*, trait, *sm.*

|| trace, sf. — ուղիղ, ligne droite կամ լոկ droite, sf. — բեկեալ, ligne brisée. — կոր, ligne courbe կամ լոկ courbe, sf. — ուղղութեան, ligne de foi. — տամայարի, ligne d'aplomb. — ոլորտական կամ հորիզոնական, ligne horizontale, d'horizon կամ լոկ horizon, sm. — գետնոյ, ligne de terre. — հիմնական, ligne fondamentale. — համզրիճի կամ ամփոփման, ligne de raccourci. — խառնախախտութեան եւ հակադրութեան, ligne de syzygies. — հանգուցից, lignes des nœuds. — զուգօրութեան, ligne équinoxiale. — երջանադարձից, ligne des absides. — միջօրէական, ligne méridienne. — նպատակի, ligne de mire. — արձակման, ligne de tir. — մաքսատանց, ligne de douanes. — հեռագրական, ligne télégraphique, —ք արուեստական, lignes artificielles. —ք հաւասարազօրք, lignes isodynamiques. —ք զուգանկիւնք, lignes isogones. —ք զուգահակք, lignes isoclines. —ք զուգաջերմք, lignes isothermes. — միաւորութեան, trait d'union. — — քնել, — քաշել, rayer (—ել), régler, va.

ԳԻՆ, prix, achat, sm., prisée, sf. — արժողութեան, valeur, sf. — փոխանակութեան, V. Փոխանակագին։ —ն իջեցունել, նուազեցունել, baisser, réduire le prix, rabattre, va. —ս հատանել, — կտրել, estimer, apprécier, priser, va. Արժէքէն աւելի — պահանջել, surfaire, va. — կտրող, V. Գնահատող։

ԳԻՆԱՐԲՈՒ, buveur, sm.

ԳԻՆԱՐԲՈՒՔ, buvette, godaille, débauche, sf. *Nous avons fait hier une petite débauche.*

ԳԻՆԵԱԿ, petit vin, sm., piquette, sf.

ԳԻՆԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, vinification, sf.

ԳԻՆԵՄԱԽ, V. Գինեվաճառ։

ԳԻՆԵԿԱՆ, vinique, *adj. Acide —.*

ԳԻՆԵՀԱՆ (շարադ էադը), broc (պրօ), sm. || — (գինւոյ համը փորձելու համար թանապեալ գործիք), tâte-vin *(pl.* des *tâte-vin), sm.*

ԳԻՆԵՀԱՐ, ivre, gris, ise, *adj.* — լինել, ըլլալ, être dans les brindes. — է, il est dans les brindes.

ԳԻՆԵՀԱՐԵԼ, V. Գինեհար։

ԳԻՆԵՀԱՐԻԼ, s'enivrer, *vpr.*, boire, *vn.*

ԳԻՆԵՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, ivresse, *sf.*

ԳԻՆԵԼՈՒԹԻՒՆ, invination, *sf.*

ԳԻՆԵՃԱՇԱԿ, gourmet *sm.*

ԳԻՆԵՄՈԼ, ivrogne, *adj.* || buveur, ivrogne, *sm.*, biberon, onne, *s.*, sac à vin, *sm.* — կին, ivrognesse, *sf.*

ԳԻՆԵՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, ivresse, ivrognerie, *sf.*, enivrement, *sm.* Գինեմոլութեան տեսուէ ըլլալ, s'adonner à l'ivrognerie, ivrogner, *va.* V. եւ Արբեցութիւն։ Գինեմոլութիւնն անցունել, faire passer, dissiper l'ivresse, dégriser, *va.*

ԳԻՆԵՄՐՈՒՐ, lie de vin. || crème de tartre կամ լոկ tartre, *sm.*

ԳԻՆԵՄՐՐԱԿԱՆ, tartrique, *adj.*

ԳԻՆԵՄՐՐԱՅԻՆ, tartareux, euse, *adj.*

ԳԻՆԵՄՐՐԱՏ, tartrate, *sm.*

ԳԻՆԵՊԱՆ, tavernier, ière, *s.*

ԳԻՆԵՍԷՐ, V. Գինեմոլ։

ԳԻՆԵՎԱՃԱՌ, marchand, débitant de vin. — (բանակի մէջ, բանտի մէջ), cantinier, ière, *s.*

ԳԻՆԵՏՆԻԿ, V. Կապելայ։

ԳԻՆԵՏՈՒՆ, buvette, taverne, *sf.*, cabaret, bouchon, *sm.* — (բանակի մէջ, զինուորանոցի մէջ, բանտի մէջ), cantine, *sf.* Գողերու —, tapis-franc, *sm.*

ԳԻՆԵՔԱՐ, crème de tartre կամ լոկ tartre, *sm*.

ԳԻՆԵՔԱՐԱԿԱՆ, tartrique, *adj*. *Acide* —.

ԳԻՆԵՔԱՐԱՅԻՆ, tartareux, euse, *adj*.

ԳԻՆԵՔԱՐԱՏ, tartrate, *sm*.

ԳԻՆԻ, vin, le jus de la vigne, de la treille, *sm*. Անշուր —, V. Անապակ (2)։ Անուշ —, du vin doux. Մեղրախառն —, V. Մեղրագինի։ — զմռսեալ, vin myrrhé. Անպիտան, յոռի, գէշ, անհամ —, mauvais vin, *sm*. piquette, godaille, *sf*., vin de deux oreilles. Ազնիւ —, bon vin, vin d'une oreille. Խմելու աղէկ —, vin bon à boire ([illegible]). Նոր —, V. Քաղցու կամ Խաղմուզ։ Ոգի գինւոյ, V. Ոգի։ Շիշ մը —, V. Շիշ։ — խմել, boire, boire un coup, *va*. Անչափ — խմել, boire à tire-larigot, comme un templier, comme un trou, comme une éponge. Շատ — խմել, boire beaucoup de vin, trop de vin, boire sec, d'autant. Մէկուն կենդանութեան — խմել, boire à la santé կամ la santé de quelqu'un, boire, porter des brindes. —էն գլուխը դարձած էր, le vin lui avait troublé la tête, la cervelle. — վերցունել, porter bien le vin, V. Եւ վերցունել։

ԳԻՆԵՄՈԼ, buveur, euse, *s*.

ԳԻՆԵՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, beuverie, *sf*.

ԳԻՆՋ (քիշնիշ), coriandre, *sf*.

ԳԻՆՈՎ, V. Գինեմոլ։ — ըլլալ, être ivre, être dans les brindes. Կէս — ըլլալ, être entre deux vins.

ԳԻՆՈՎՆԱԼ, s'enivrer, se griser, se soûler, se prendre de vin. *vpr*., pinter, *vn*.

ԳԻՆՈՎՈՒԹԻՒՆ, V. Գինեմոլութիւն։ Գինովութենէ զուարթացած, տխրած —, avoir le vin gai, triste.

ԳԻՆՈՎՑԱԾ, V. Գինով։

ԳԻՆՈՎՑՈՒՆԵԼ, enivrer, griser, soûler, *va*.

ԳԻՆՈՎՑՈՒՆՈՂ, enivrant, ante, *adj*.

ԳԻՇԱՏԵԼ, dévorer, *va*.

ԳԻՇԱՏԻՉ, dévorant, ante, *adj*.

ԳԻՇԵՐ, nuit, *sf*. — գերեզմանին (մահ), la — du tombeau (mort). Ամբողջ — մը, l'espace d'une —, nuitée, *sf*. Անքուն, առանց քնոյ —, — blanche. Կէս —, minuit, *sm*. —ն ի բուն, բոլոր —ը, toute la —. — ցորեկ, — et jour, jour et —. — ատեն, ժամանակ, nuitamment, de —, dans la —, pendant la —, durant la —. Կէս —ուն, au milieu de la —. —ուան դէմ, մօտ, à la — tombante, à la tombante de la —, du jour. — կ'ըլլայ, il fait կամ il se fait —, il se fait tard.

ԳԻՇԵՐԱԳՆԱՑ (անասուն), nocturne, *adj*.

ԳԻՇԵՐԱԳՈՂ, voleur de nuit, *sm*.

ԳԻՇԵՐԱԶՈՒԱՐՃ (ծաղիկ մէ. [illegible]), V Գիշերածաղիկ կամ Ցայգածաղիկ։

ԳԻՇԵՐԱԹՌՈՒՉ (թռչուն), nocturne, *adj*.

ԳԻՇԵՐԱԽԱՌՆ, V. Գիշերանց։

ԳԻՇԵՐԱԾԱՂԻԿ, belle-de-nuit (*pl*. des *belles-de-nuit*), *sf*. կ'ըսուի նաեւ faux-jalop, *sm*.

ԳԻՇԵՐԱԿՈՅՐ, héméralope, *s*. Ներհակն է՝ Գիշերատես։

ԳԻՇԵՐԱԿՈՒՐՈՒԹԻՒՆ, héméralopie, *sf*. Ներհակն է՝ Գիշերատեսութիւն։

ԳԻՇԵՐԱՀԱՆԳԵՐՁ, robe de chambre, *sf*.

ԳԻՇԵՐԱՀԱՒԱՍԱՐ (հաւասարութիւն գիշերուան եւ ցերեկուան. [illegible]), équinoxe, *sm*. կանխումն —ից, précession des —s (*géog*.).

ԳԻՇԵՐԱՀԱՒԱՍԱՐԻ, équinoxial, ale (*pl. équinoxiaux*), *adj*.

ԳԻՇԵՐԱՑԱՒ, nocturne, *adj*. || ribleur, *sm*. V. Քնաշրջիկ։

ԳԻՇԵՐԱՅԱԾՈՒԹԻՒՆ, noctambulisme, *sm.*

ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ, de nuit, nocturne, *adj.* — ժամերգութիւն, V. Ժամերգութիւն ։

ԳԻՇԵՐԱՅՆ, V. Գիշերանց ։

ԳԻՇԵՐԱՆՑ, nuitamment, dans la nuit, pendant la nuit, durant la nuit, *adv.*

ԳԻՇԵՐԱՇՐՋԻԿ, V. Քնաշրջիկ ։

ԳԻՇԵՐԱՇՐՋՈՒԹԻՒՆ, V. Քնաշրջութիւն ։

ԳԻՇԵՐԱՄԱՐՏ, combat de nuit, [*sm.*

ԳԻՇԵՐԱՊԱՀ. ՊԱՀ —, bivac կամ bivouac, *sm.* — զինուոր, patrouille, *sf.* Գիշերապահք, guet, *sm.*

ԳԻՇԵՐԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, patrouille, *sf.* — զօրաց բաց տեղը, bivac կամ bivouac, *sm.* — ընել, patrouiller, *vn.*

ԳԻՇԵՐԱՏԵՍ, V. Ցայգատես ։ Ներհական է՝ Գիշերակոյր ։

ԳԻՇԵՐԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, V. Ցայգատեսութիւն ։ Ներհական է՝ Գիշերակուրութիւն ։

ԳԻՇԵՐԱՏԻՒ, nychtémère (նիք-թէմէր), jour, *sm.*

ԳԻՇԵՐԱՓԹԻԹ, nocturne, *adj.*

ԳԻՇԵՐՆՈՑ, robe կամ vêtement de nuit.

ԳԻՋԱԿՆՈՒԹԻՒՆ, lippitude, *sf.*

ԳԻՋՈՒԹԻՒՆ, V. Թացութիւն ։ — աչաց, V. Գիջակնութիւն ։

ԳԻՍԱԽՌՆՈՒԹԻՒՆ (մազերու իրարու կպչելու հիւանդութիւն), plique, *sf.*

ԳԻՍԱԿՔ, chevelure, *sf.*

ԳԻՍԱՒՈՐ, V. Վարսամ ։

ԳԻՏԱԿ, connaisseur, euse, *s.* — լինել, ըլլալ, connaître, *va.*, se connaître à կամ en.

ԳԻՏԵԼ, V. Գիտնալ ։

ԳԻՏԵԼԻՔ, connaissance, *sf.*

ԳԻՏՆԱԲԱՐ, savamment, *adv.*

ԳԻՏՆԱԼ, savoir, *va.* Ձեզի չափ ես ալ գիտեմ զայդ, je sais cela *aussi bien que vous.* Ձեր գիտնալու բանն է, c'est votre affaire, connaître, *va.* Ինքզինքը —, se savoir, *vpr.* Քաջ, լաւ —, connaître à fond. Իւր չափը չ—, ne pas se connaître, *vpr.* Աղէկ բերնուց —, savoir une chose sur le bout du doigt. Ընելիքն, ըսելիքը չ—, être au bout de son rôle, de son rôlet, de son rouleau, de son latin, ne savoir sur quel pied danser. Գիտցածիս համեմատ, գիտեմ որ, à ma, de ma connaissance. Ո՞ գիտէ (թերեւս), peut-être, [*adv.*

ԳԻՏՆԱԿԱՆ, V. Գիտուն ։

ԳԻՏՆՕՐԷՆ, V. Գիտնաբար ։

ԳԻՏՈՆ (ժի-լօն), giton, *sm.*

ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, science, connaissance, intelligence, *sf.* || connaissances, *sfp.* Բարձրագոյն —ք (աստուածաբանութիւն, փիլիսոփայութիւն եւ չափագիտութիւն), les hautes sciences (la théologie, la philosophie et les mathématiques), *sfp.* Բարոյական —ք (հոգեբանութիւն, լեզուագիտութիւն, տրամաբանութիւն, բարոյագիտութիւն, քաղաքական տնտեսութիւն, ընկերաբանութիւն, եւայլն), sciences morales (la psychologie, la linguistique, la logique, la morale, l'économie politique, la sociologie, etc.), *sfp.* Բնական —ք (բնագիտութիւն եւ տարրագիտութիւն), sciences physiques (la physique et la chimie), *sfp.* Մաթեմատիկեան —ք (թուաբանութիւն, գրահաշիւ, երկրաչափութիւն, մեքենագիտութիւն, տիեզերագրութիւն), sciences mathématiques (l'arithmétique, l'algèbre, la géométrie, la mécanique, la cosmographie), *sfp.* — հայելեգործութեան, science spéculaire. — բարւոյ եւ չարի, la science du bien et du mal. Վեր ի վերոյ —, connaissance superficielles dans qq. science, dans qq. art, teinture, *sf.* *Avoir une tein-*

ture des beaux-arts. Il a aussi gq. teinture d'allemand. Իմ գիտութեամբս, à mon escient. Իւր գիտութեամբը, à son escient.

ԳԻՏՈՒՆ, savant, ante, instruit, ite, *adj.* || savant, ante, *s.*

ԳԻՏՆԱԼ, se savoir, *vpr.*

ԳԻՐ, lettre, *sf.*, caractère, *sm.* Բոլոր —, lettre ronde, *sf.*, romain, *sm.* Խոշոր գրերով, en grosses lettres, en gros caractères. || écrit, *sm.* Գրով, par écrit. || écriture. Չարաձիւսակ —, vilaine écriture. || lettre, *sf.* — պաղատանաց, demande, requête, *sf.*

ԳԻՐԱՆԱԼ, V. Գիրնալ։ [*adj.*

ԳԻՐԱԳՈՐԾ, corpulent, ente,

ԳԻՐԳ, V. Փափուկ։

1. **ԳԻՐԿ** (կ—լ—ք), brasse, *sf. Mesurer des cordes à la* —.

2. **ԳԻՐԿ**, bras, sein, *sm.* — զրկի եկած, corps à corps. — մտնել (հրացան առնուլ), coucher, mettre en joue.

ԳԻՐԿԸՆԴԽԱՌՆ ԿՌԻՒ, V. Գուպար։

ԳԻՐԿԸՆԴԽԱՌՆ ՄՐՑՈՒԼ, V. Գուպարիլ։

ԳԻՐՆԱԼ, s'engraisser, avoir, gagner կամ prendre de l'embonpoint, prendre du corps, de la graisse.

ԳԻՐՈՒԹԻՒՆ, engraissement, embonpoint, corps, *sm.*, corpulence, graisse, *sf.*

ԳԻՐՈՒԿ, potelé, ée, *adj.*

ԳԻՐՑԱԾ, V. Գէր։

ԳԻՐՑՈՒՆԵԼ, engraisser, *va.*

ԳԻՐՔ, livre, *sm.* Պատկերազարդ գեղեցիկ — մը, un beau — rempli d'images. — այրուբենից, V. Այբենարան։ — առակաց, V. Առակք. Անվաւերական —, livres apocryphes.

ԳԻՒՂ, village, *sm.*, campagne, *sf.* Մէջ —, V. Աւան։ — ը բնակիլ, demeurer à la campagne.

ԳԻՒՂԱԲՆԱԿ, villageois, oise, *s.* || campagnard, arde, *adj.*

ԳԻՒՂԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, villégiature, *sf. Être en* —.

ԳԻՒՂԱԿԱՆ, paysan, anne, campagnard, arde, *s.* || villageois, oise, rustique, rural, ale (*pl. ruraux*), campagnard, arde, *adj.*

ԳԻՒՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, paysannerie, *sf.* [ne, *adv.*

ԳԻՒՂԱԿԱՆՕՐԷՆ, à la paysan-

ԳԻՒՂԱՑԻ, paysan, anne, villageois, oise, *s.*; rustique, *sm.*; rustaud, aude, *s.* et *adj.*

ԳԻՒՂԱՆԿԱՐ, V. Դաշտանկար։

ԳԻՒՂԱՔԱՂԱՔ, village, *sm.*

ԳԻՒՏ, découverte, invention, *sf.*

ԳԻՕՂԻ, genièvre, *sm.*

ԳԼԱՆ, cylindre, rouleau, *sm.* || cigare, *sm.* — (կրկնահար ժամացոյցի [montre à répétition]), poussoir, *sm.*

ԳԼԱՆԱԳԻՐ, scytale, *sf.*

ԳԼԱՆԻԿ, cigarette, *sf.*

ԳԼԽԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, céphalogie, *sf.* [*sm.*

1. **ԳԼԽԱԲՈՅՍ** (բոյս), céphalote,

2. **ԳԼԽԱԲՈՅՍ**, céphalote, *sm.*

ԳԼԽԱԳԱՐ (գլխոյն զարնող), capiteux, euse, *adj. Le vin nouveau est* —.

ԳԼԽԱԳԱՐՈՒԹԻՒՆ (ցաւ գլխոյ), vapeur, *sf.*

ԳԼԽԱԳԵՂՁ (ձուկ մ'է), céphalotoxus, *sm.*

1. **ԳԼԽԱԳԻՐ** (տեսակ մը գործիք), céphalographe, *sm.*

2. **ԳԼԽԱԳԻՐ**, lettre capitale, կամ յոկ capitale, majuscule, *sf.* || majuscule, *adj. Lettre, caractère majuscule.* Չարաշարուն —, V. Չարաշագիր։

ԳԼԽԱԳՐԵԱԼ, entêté, ée, *adj.*

1. **ԳԼԽԱԳՐՈՒԹԻՒՆ**, en-tête (*pl.* des *en-tête* [*o. a.*], des *en-têtes* [*o. n.*]), *sm.*

2. **ԳԼԽԱԳՐՈՒԹԻՒՆ** (անդրանա-

զննական նկարագրութիւն գլխոյ), céphalographie, *sf.*

ԳԼԽԱԳԻՐ, V. Գլխանոց ։ — կանանց, chapeau, *sm.*, coiffe, *sf.*

ԳԼԽԱԳՐԱՄ, V. Գրամագլուխ ։

ԳԼԽԱԳՐԵԼ (դրամագլուխ տալ վաճառականի, առանց ընկերակցութեան), commanditer, *va.*

ԳԼԽԱԳՐՈՂ (դրամագլուխ դնող ընկեր), commanditaire, *sm.*

ԳԼԽԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, commandite, *sf. Société en —.*

ԳԼԽԱԹԵՒ, céphaloptère, *sm.*

ԳԼԽԱԼԱՆՋ, céphalothorax, *sm.*

ԳԼԽԱԼԱՐ, remontoir, *sm.*

ԳԼԽԱԾԱՂԻԿ, céphalanthe, *sm.*

ԳԼԽԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, table des chapitres.

ԳԼԽԱԿԷՏ, V. Գագաթնակէտ ։

ԳԼԽԱԿՈՑ, chapitre, *sm.*

ԳԼԽԱԿՏՐՈՒԹԻՒՆ, céphalotomie, *sf.*

ԳԼԽԱՀԱՆ, V. Գլխաձիգ ։

ԳԼԽԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, céphalotomie, *sf.*

ԳԼԽԱՀԱՐԿ (*խարաճ*), capitation, *sf.*

ԳԼԽԱՁԵՒ, céphaloïde capité, ée, *adj.* Ծաղիկ —, fleur capitée.

ԳԼԽԱՁԵՌԱՆԻ, céphalopode, *sm.*

ԳԼԽԱՁԻԳ (մեռած մանկան գլուխն արգանդէ դուրս հանելու գործիք), tire-tête *(pl.* des *tire-têtes)*, *sm.*

ԳԼԽԱՃԱՆՃ, céphalémyie, *sf.*

ԳԼԽԱՃՄԼԻԿ, céphalotribe, *sm.*

ԳԼԽԱՆԴԱՄ, céphalomèle, *sm.*

ԳԼԽԱՆՇԱՆ, signe de tête. ‖ cocarde, *sf.*

ԳԼԽԱՆՈՑ, coiffure, *sf.* Կանանց — (որսորդական հաւուց), chaperon, *sm.*

ԳԼԽԱՉԱՓ, céphalomètre, *sm.*

ԳԼԽԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, céphalométrie, *sf.*

ԳԼԽԱՏԵԼ, trancher la tête à quelqu'un, décapiter, exécuter, supplicier, *va.* [exécution, *sf.*

ԳԼԽԱՏՈՒԹԻՒՆ, décapitation,

ԳԼԽԱՐԿ, chapeau, *sm.*

ԳԼԽԱՐԿԱՏՈՒՓ, étui de chapeau, *sm.*

ԳԼԽԱՐԿԵԼ, baisser la tête.

ԳԼԽԱՑԱՒ, } mal de
ԳԼԽԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, } tête, *sm.*, céphalalgie, *sf.* — սաստիկ եւ ճնշեցեալ, céphalée, *sf.*

ԳԼԽԱՒՈՐ, principal, ale (*pl. principaux)*, capital, ale *(pl. capitaux)*, primaire, dominant, ante, *adj.* —Ն, le principal, *sm. Le — de l'affaire, c'est . . .* —Ք, les principaux, *smp. Les — de la ville, de l'assemblée.* ‖ —, chef, *sm. Ils l'ont choisi pour —.* ‖ prieur, *sm.* [ment, *adv.*

ԳԼԽԱՒՈՐԱՊԷՍ, principale-

1. **ԳԼԽԱՒՈՐԵԼ** (համառօտ կերպով կրկնել), récapituler, *va.*

2. **ԳԼԽԱՒՈՐԵԼ** (դրամագլխոյն վրայ աւելցունել), capitaliser, *va.*

ԳԼԽԱՒՈՐԻՉ, récapitulatif, ive, *adj. État — des dépenses.*

ԳԼԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, primauté, suprématie, *sf.* (հաւատոյ բաներու մէջ Անգղիացւոց թագաւորի կամ թագուհւոյ) —, suprématie, *sf.*

1. **ԳԼԽԱՒՈՐՈՒՄՆ** (համառօտ կրկնութիւն), récapitulation, *sf.* [*sf.*

2. **ԳԼԽԱՒՈՐՈՒՄՆ**, capitalisation,

ԳԼԽԵՆԻ (բոյս), céphalarie, *sf.*

ԳԼԽԻԲԱՑ, nu-tête, *adv.* — լինել, ըլլալ, être —.

ԳԼԽԻՎԱՐԻԼ (*թէփէ թագլա գէլմէք*), faire la culbute, se culbuter, *vpr.*

ԳԼԽՈՑ, céphalique, *adj.* [*smp.*

ԳԼԽՈՏՈՒՆՔ, céphalopodes,

ԳԼԽՈՒՆԱԿ, céphalophore, *adj.*

ԳԼԽՈՒՆԱԿՔ, céphalés, céphalophores, *smp.*

ԳԼԽՃԻՌՈՑ (անցաւ, կակուղ

այտոյց, որ նորածին մանկանց գըլխոյն վրայ կը գտնուի երբեմն), céphalématome, *sm*. [roulette, *sf*.

ԳԼՈՐԱԿ (երկանիւ գահաւորակ)

ԳԼՈՐԵԼ, V. Գլորցունել։ [*vn*.

ԳԼՈՐԻԼ, rouler, dégringoler,

ԳԼՈՐՈՒԿ ԻՇՈՒ ([illegible]), cloporte, *sm*.

ԳԼՈՐՈՒՄ, } roulement, *sm*.
ԳԼՈՐՈՒՄՆ, }

ԳԼՈՐՏԿԻԼ, se rouler, *vpr*.

ԳԼՈՐՑՆԵԼ, rouler, *va*.

ԳԼՈՒԽ, tête, *sf*. || chef, *sm*. || sommet, *sm*., cime, sommité, *sf*. || cap ([illegible]), *sm*. — ընչից (սերմայ), fonds, capitale, *sm*. — գրոց, chapitre, *sm*. — շաքարի, pain de sucre. — գործոց, chef-d'œuvre (*pl*. des *chefs-d'œuvre*), *sm*. — կարծի (ըէյն գուլը), V. կարծգլուխ։ —ք ամսոց, néoménie, *sf*. Մարդ —, par tête, par personne. Գդում —, V. Գդում։ կոճղ —, bûche, *s*. ի — հանել (— հանել), mettre à fin, venir à bout de, terminer, accomplir, achever, finir, *va*. Յաջողութեամբ ի — հանել, mener une chose à bonne fin, se bien tirer d'une affaire. ի — ելանել (կատարուիլ), prendre fin, s'accomplir, s'achever, se finir, *vpr*., finir, *vn*. —ը բանալ, ôter son chapeau, se découvrir, *vpr*. —ը բաց ըլլալ, avoir la tête nue. —ը տնկել, porter haut la tête. — զարնել (գինին), entêter, *va*. —ները տաքցունել, échauffer les esprits. —ս ուղեղիկ տաք է, la cervelle me bout. —ը ցաւիլ, avoir mal à la tête. —ս կը ցաւի, la tête me fait mal, j'ai mal à la tête. Գըլխուն փորձանք բերել, V. Փորձանք։ Գլխէն անց ընելու [illegible] ըլլալ, savoir ce qu'en vaut l'aune. Գլխու գլուխ, V. Գլոյ։ Գլխէն —ը պաղած է, V. Գլուխ։

Գլխուս վրայ, je n'y manquerai pas. Իմ իր գլխուն, de sa propre autorité, de son chef. Ոտքէց գ—, de pied en cap. — գլխի տուած, tête à tête. [tin, *sm*.

ԳԽԱՑԱԿ (ուրբ գոմէշ), buffle-

ԳԽՑՈՐ (Մազու), noix de galle (fnu), կամ galle du Levant.

ԳԽՑՈՐԵԼ, engaller, *va*.

ԳԽՑՈՐՈՒՄ, } engallage, *sm*.
ԳԽՑՈՐՈՒՄՆ, }

ԳԾԱԳԻՑՈՒԹԻՒՆ, dessin linéaire, *sm*.

ԳԾԱԳՐԵԼ, dessiner, *va*. Գիւղանկար մը —, — un paysage.

ԳԾԱԳՐԻՉ, } peintre, dessi-
ԳԾԱԳՐՈՂ, } nateur, *sm*.

ԳԾԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, peinture, *sf*., dessin, *sm*. || linéament, *sm*.

ԳԾԱԿԱՆ, } linéaire, *adj*. Գծա-
ԳԾԱՅԻՆ, } յին ծրագրութիւն, V. Գծագիցութիւն։

ԳԾԱՉԱՓ, ligne, *sf*.

ԳԾԵԱԿ, tiret, *sm*. [*va*.

ԳԾԵԼ, rayer, régler, tracer,

ԳԾԻՑ, linéaire, *adj*. [neur, *sm*.

ԳԾՈՂԱԿ (գէշ գրող), griffon-

ԳԾՈՑ, patte, *sf*.

ԳՃՃԵԼ, dégrader, *va*.

ԳՃՃՈՒԹԻՒՆ, dégradation, *sf*.

ԳՃԱՒՉ, pauvre, *adj*.

ԳՂԵՐ, V. կղեր։

ԳՃԻԼ, se baisser, *vpr*.

ԳՄԲԵԹ, V. Գմբէթ։

ԳՄԲԵԹԱՁԵՒ, convexe, *adj*.

ԳՄԲԵԹԱՒՈՐ, convexe, *adj*. || bombé, ée, *adj*. — գործել, ընել, bomber, *va*. [té, *sf*.

ԳՄԲԵԹԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, convexi-

ԳՄԲԷԹ, coupole, *sf*., dôme, [*sm*.

ԳՆԱԼ, V. Երթալ։

ԳՆԱԾՈՅ, acheté, ée, *adj*.

ԳՆԱՄԻՔ, achat, *sm*.

ԳՆԱՀԱՏ, estimateur, priseur, *sm*.; appréciateur, trice, *s*. — վաճառօրինաց (աճուրդի մէջ), commissaire-priseur, *sm*.

ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆ, estimatif, ive, adj. Un état, un devis (նախահաշիւ) —. appéciatif, ive, adj. Un état — des marchandises.

ԳՆԱՀԱՏԵԼ, estimer, va. On estime ce cheval mille francs. priser, va. Combien prisez-vous cette étoffe? apprécier, va. On l'a aprecié à tant.

ԳՆԱՀԱՏՈՂ, V. Գնահատ։

ԳՆԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, estimation, prisée, appréciation, sf.

ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ, } V. Գնահատ-
ԳՆԱՀԱՏՈՒՄՆ, } ութիւն։

ԳՆԱՑՈՒՆ, ambulant, ante, adj. Marchands, musiciens —s.

ԳՆԱՍԷՐ, acheteur, euse, s.

ԳՆԱՑՔ, V. Ընթացք։ [le, sm.

ԳՆԴԱԽԱՂԱՑ, joueur de bou-

ԳՆԴԱՄԱՂԻԿ, globulaire, sf.

ԳՆԴԱԿ, balle, boule, sf., globule, mamelon, sm. — (թնդանօթոյ), boulet, sm. — աճպարարաց, escamote, sf. — մեղուաց, essaim (էսէն) d'abeilles. Խաղ — (պիլիա), bille, sf. — խաղալ (պիլիա օյնամագ), jouer aux —, V. Եւ Ափուն (2)։

ԳՆԴԱԿԱՆ, sphérique, adj.

ԳՆԴԱԿԱՒՈՐ, globuleux, euse, adj. Matière globuleuse. mamelonné, ée, adj. Dent, racine mamelonnée.

ԳՆԴԱԿԵՐՊ, sphérique, adj.

ԳՆԴԱԿԻԿ, globule, sm.

ԳՆԴԱՀԱՐ, battoir, sm. Հաս նել —, V. Ջաղկ։

ԳՆԴԱՁԵՒ, sphérique, adj. Figure —. globuleux, euse, adj. Un petit corps —. globulaire, adj. || —, sphériquement, adv.

ԳՆԴԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆ, sphéricité, sf. || bombement, sm.

ԳՆԴԱՁԱՓ, calibre, sm. [sm.

ԳՆԴԱՊԵՏ (գօլօնէլ), colonel,

ԳՆԴԱՍԵՂ, } épingle (էբէնկ-
ԳՆԴԱՍԵՂՆ, } լէ), sf. Յօդել-
նօղ, V. Գնդասեղնաման։ — կանոնօղ, ծակող, V. Գնդասեղնակալ։ —ով ամրացնել, բռնել, attacher avec une —, épingler, va. [lier, ière, s.

ԳՆԴԱՍԵՂՆԱԿԱԼԱՆ, éping-

ԳՆԴԱՍԵՂՆԱՐԱՐ, épinglier, ière, s. [re, sm.

ԳՆԴԸՆԿԷՑ, pièce, sf., tonner-

ԳՆԴՆԻԿ (...), cendrée, sf.

ԳՆԵԼ, acheter, va. Ի՞նչ կուզէք որ այս մարդիկը գնեն, que voulez-vous que ces gens achettent? faire emplette de, va. Վաճառք —, faire achat de marchandises. Վաճառականէ —, acheter au marchand. Վստահութեամբ —, acheter de confiance.

1. ԳՆՄԻԿ (...), V. Գնդասեղն։ —ով բռնել, —ով քաշել, մաքրել, épingler, va.

2. ԳՆՄԻԿ (հրացանի ծակը բացելու արոյր թել [fil d'archal] ասեղն), épinglette, sf. || — (թնդանօթի փամփուշտը ծակելու ասեղն), épinglette, sf.

ԳՆՄԿԱԽԱՂ, poussette, sf. Jouer à la —. [նախանառ։

ԳՆՄԿԱԿԱԼԱՆ, V. Գնդասեղ-

ԳՆՀԱՏԵԼ, V. Գնահատել։

ԳՆՀԱՏՈՂ, V. Գնահատող։

ԳՆՀԱՏՈՒՄ, } V. Գնահատու-
ԳՆՀԱՏՈՒՄՆ, } թիւն։

ԳՆՈՂ, acheteur, euse, s.

ԳՆՈՑ (սուղ), cher, ère, adj. Ce drap est fort cher.

ԳՆՈՐԴ, acheteur, euse, s.

ԳՆՈՒԱԾՔ, emplette, sf.

ԳՆՈՒՄ, } achat, sm.
ԳՆՈՒՄՆ, }

1. ԳՆՁՈՒ (չինկէնէ), gipsy (ճիփսի. pl. gipsies), s. [et s.

2. ԳՆՁՈՒ (թոթով), bègue, adj.

ԳՆՏԱԿ, V. Գնդակ։

1. ԳՈԳ (քօյնու), sein, sm.

2. ԳՈԳ } (կարծես թէ), com-
ԳՈԳ ԵՄԱՆ } me, adv. Il est —

mort. presque, *adv*. *Un ouvrage — achevé*. à peu près, *adv*. *Ils sont — de même âge*.

ԳՈԳԱԿԵՐՊ, **ԳՈԳԱՑԵԻ**, **ԳՈԳԱՒՈՐ**, glénoïdal, ale, կամ glénoïde, concave, *adj*.

ԳՈԳՆՈՑ ([illegible]), tablier, devantier ([illegible]), *sm*. Խորանի —, parement, *sm*.

ԳՈԳՑԵՍ, comme, *adv*. *Il est — mort*. presque, *adv*. *Un habit — usé*.

ԳՈՉ (մէզ [անասնոց]), pissat, *sm*. *Du — de cheval, de vache*.

ԳՈԹԱԿԱՆ, gothique, *adj*.

ԳՈԹԱՑԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒ, langue gothique, *sf*., կամ սոսկ gothique, *sm*.

ԳՈԹԱՑԻ, gothique, *adj*.

ԳՈԼ, calorique, *sm*.

ԳՈԼԱՉԱՓ, calorimètre, *sm*.

ԳՈԼՈՐՇԱՑԻՆ, vaporeux, euse, *adj*.

ԳՈԼՈՐՇԱՆԱԼ, V. Շոգիանալ։

ԳՈԼՈՐՇԱՆՄԱՆ, vaporeux, euse, *adj*. *Tableau —*.

ԳՈԼՈՐՇԱՑԵՍԱԿ, vaporeux, euse, *adj*.

ԳՈԼՈՐՇԱՑՈՒՄ, **ԳՈԼՈՐՇԱՑՈՒՄՆ**, V. Շոգիացումն։

ԳՈԼՈՐՇԱՑՈՒՆԵԼ, V. Շոգիացունել։

ԳՈԼՈՐՇԻ, vapeur, *sf*. —ով պատած, vaporeux, euse, *adj*.

ԳՈԼՈՐՇՈՒՏ, vaporeux, euse, *adj*.

ԳՈՀ, content, ente, *adj*. — ըլլալ, être content, savoir gré, se louer de quelque chose, se contenter, *vpr*. Քիչով — ըլլալ, être — de peu, se contenter de peu. Իմաստունը քիչով — կ'ըլլայ, le sage est — de peu, se contente de peu. Բանով մը — ըլլալ, se contenter de quelque chose. — Եղաւ անկէ, il s'en est contenté. — ըլլալ ինքն իրմէ, être — de soi. Իրարմէ — ըլլալ, être — l'un de l'autre. — ընել իր անձը, se contenter, *vpr*. Իրարմէ գոհ էք, êtes-vous —s l'un de l'autre. — երեւիլ, avoir l'air —. — կ'երեւի, կ'երեւին, il a, ils ont l'air —.

ԳՈՀԱԲԱՆԵԼ, offrir, rendre des actions de grâces.

ԳՈՀԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, action de grâces, grâce, *sf*.

ԳՈՀԱՆԱԼ, rendre grâce, remercier, *va*. — *Dieu de ses bienfaits*.

ԳՈՀԱՐ, joyau (*pl*. des *joyaux*), *sm*. —ով բանած զարդ, bijou (*pl*. des *bijoux*), *sm*.

ԳՈՀԱՐԵՂԷՆ, bijou, *sm*.

ԳՈՀԱՐԵՂԷՆՔ, bijouterie, *sf*.

ԳՈՀԱՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, ressentiment, *sm*.

ԳՈՀՈԼ, alcool, *sm*.

ԳՈՀՈԼԱԿԱՆ, acoolique, *adj*.

ԳՈՀՈԼԱՉԱՓ, alcoolomètre, alcoomètre, *sm*.

ԳՈՀՈԼԵԼ, alcooliser, *va*.

ԳՈՀՈԼՈՒԹԻՒՆ, alcoolisme, *sm*.

ԳՈՀՈՒԹԻՒՆ, action de grâces, grâce, *sf*., remerciement կամ remercîment, merci, *sm*. || contentement, *sm*. — մատուցանել, offrir, rendre des actions de grâces. — Աստուծոյ, grâce à Dieu.

ԳՈՂ, voleur, euse, fripon, onne, *s*.: ficelle, *sf*. Գաղտակծիծ ճարտար —, voleur adroit, filou (*pl*. des *filous*), *sm*., fripon, onne, *s*., escamoteur, *sm*. Գձուձ —, ողորմելի —, friponneau, *sm*. Գրպանէ քան յափշտակող —, V. Գրպանախոյզ։

ԳՈՂԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, cleptomanie, *sf*.

ԳՈՂԱՆԱԼ, **ԳՈՂՆԱԼ**, voler, dérober, *va*., rapiner, *v*. *n*. et *a*., friponner, *va*. Զըլլայ որ մէկ մ'ալ տեսնեմ զձեզ որ խաղողս կը գողնաք, que je vous y attrape encore à venir voler mes raisins! Վարպետութեամբ —, dérober subtilement, escamoter, *va*.

ԳՈՂՈՐՍԱԿ, V. Գաղտնորսակ։

ԳՈՂՈՐՍԱՆՔ, V. Գաղտնորսութիւն։

ԳՈՂՈՐՍԵԼ, V. Գաղտնորսել։

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ, vol, *sm.*, volerie, rapine, *sf.* Ճարտար —, filouterie, *sf.* — ընել, V. Գողնալ։

ԳՈՂՈՒՆԻ, vol, *sm.*

ԳՈՂՏՐ, } tendre, *adj.*
ԳՈՂՏՐԻԿ, }

ԳՈՂՕՆ, vol, *sm.*

ԳՈՂՕՆԱԹԱՔՈՅՑ (խըր-ըզ խա-ֆա-յը), receleur, euse, *s.*

ԳՈՃԱՆ (խոզ), cochon, *sm.*

ԳՈՃԱՆԱՄԻՍ, porc (ֆօ-), *sm.*

ԳՈՃԵՄԱՅՐ (մատակ՝ էգ խոզ), truie, coche, *sf.*

ԳՈՄ, étable, *sf.* — եզանց, V. Եզնանոց կամ Եզնոց։ — կովուց, V. Կովանոց։ — խաշանց, bergerie, *sf.*

ԳՈՄԷՇ (մանդա), buffle, *sm.* Որթ գոմշոյ (գոմէշի ձագ), .V Գխատակ, կամ Պլէն։ Էգ —, bufflonne, *sf.*

ԳՈՅ, existant, ante, *adj.*

ԳՈՅԱԿԱՆ, substantif, *adj. m.* || — անուն, substantif, *sm.* Իբրեւ —, V. Գոյականօրէն։

ԳՈՅԱԿԱՆԱՑՈՒՑԱՆԵԼ (գոյական ընել), substantifier, *va.*

ԳՈՅԱԿԱՆՕՐԷՆ, substantivement, *adv.*

ԳՈՅԱԿԻՑ, coexisté, ée, consubstantiel, elle, *adj.* — ըլլալ, coexister, *vn.*

ԳՈՅԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, coexistence, *sf.* — (հացի Քրիստոսի մարմնոյն հետ [Լութերականաց մտացն համեմատ]), consubstantiation, *sf.*

ԳՈՅԱՆԱԼ, exister, *vn.* *Toutes les créatures qui existent.*

ԳՈՅԱՐԱՐ, créateur, *sm.*

ԳՈՅԱՅԱԲԱՐ, substantiellement, *adv.*

ԳՈՅԱՑԱԿԱՆ, substantiel, elle, *adj.*

ԳՈՅԱՑՈՒԹԻՒՆ, substance, *sf.* — (հոգեղինաց, անմարմնոց), —. — (ըստ փիլիսոփայից), —. — Ելեկտրաւորիչ, V. Ելեկտրաւորիչ։ Գոյացութեամբ, V. Գոյացաբար։

ԳՈՅԱՒՈՐ, aisé, ée, *adj.* *Cette famille est aisée.* V. Գոյեւոր։

ԳՈՅԱՓՈԽԵԼ, transsubstantier, *va.*

ԳՈՅԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, transsubstantiation, *sf.*

ԳՈՅԵՒՈՐ, riche, pécunieux, euse, *adj.*

ԳՈՅԺ, V. Յոյժ, — տալ, V. Յոժել։

ԳՈՅՆ, couleur, teinte, *sf.* — երեսի, teint, *sm.*, couleur, *sf.* Խատուտիկ —, grivelure, *sf.* — տալ, teinter, teindre, *va.*

ԳՈՅՈՒԹԻՒՆ, existence, *sf.*. être, *sm.*

ԳՈՅՔ, chose, *sf.*

ԳՈՆԳԵՂ (տեսակ մը շաղգամ), chou-navet (*pl.* des *choux-navets*), *sm.*

ԳՈՆԴՈԼԱՅ (նաւակ վենետկոյ), gondole, *sf.*

ԳՈՆԴՈԼԱՎԱՐ (նաւավար վենետկեցի), gondolier, *sm.*

ԳՈՆԵԱՅ, } au կամ du moins,
ԳՈՆԷ, } par le moins, *adv.*

ԳՈՆՋ (քէլ), teigneux, euse, *adj.* et *s.*

ԳՈՆՋԱՐԱՆ (քէլխանէ), teignerie, *sf.*

ԳՈՆՋՈՒԹԻՒՆ (քէլլիք), teigne, *sf.* — ժանտատեսակ, — faveuse.

ԳՈՉԱՒՈՐ, bruyant, ante, *adj.*

ԳՈՉԵԼ, crier, *vn.*, s'écrier, *vpr.* — (ցլու, եզին եւ կովու), mugir, beugler, *vn.* — (առիւծու, վագեր), rugir, *vn.* — եղջերուի, bramer, raire կամ réer, *vn.* — (ծովու, հողմոց), mugir, *vn.* — առիւծաբար, rugir comme un lion.

ԳՈՉԻՒՆ, cri, rugissement, *sm.* — (անասնոց), cri, *sm.* — եղջերուաց, bramement, *sm.*

ԳՈՌԱԼ, gronder, *vn.*

ԳՈՌԵԼ (Հրիր իաւալը), dindon, *sm.*

ԳՈՌԵԽ, } guêpe, *sf.* Շէկ —,
ԳՈՌԵՂ, } — rousse. — ամե-

րիկեան, cartonière, *sf.* — մեղեկեաց. odynère, *sf.*

ԳՈՌՈԶ, impérieux, euse, orgueilleux, euse, *adj.* [*adv.*

ԳՈՌՈԶԱԲԱՐ, impérieusement,

ԳՈՌՈԶԱՆԱԼ, s'enorgueillir, *vpr.*

ԳՈՌՈԶՈՒԹԻՒՆ, orgueil, *sm.*

ԳՈՍ (մեծ թմբուկ), gros tambour, *sm.*, grosse caisse, *sf.*

ԳՈՎԱԿԱՆ, élogieux, euse, *adj.*

ԳՈՎԱՍԱՆ, panégyriste, *sm.*

ԳՈՎԵԼ, donner des éloges à quelqu'un, louer, louanger, priser, *va.* Անչափ —, սաստիկ —, շատ —, faire bien sonner, faire sonner haut կամ bien haut, se répandre en louanges, vanter, *vpr.* Արժանաւորութենէն աւելի —, vanter à l'excès, surfaire, *va.* *Surfaire ses qualités.* Ինքզինքը —, se louer, *vpr.* Ինքզինքը շատ —, se vanter, *vpr.*

ԳՈՎԵԼԻ, louable, *adj.* — կերպով, louablement, *adv.*

ԳՈՎԵՍՏ, louange, *sf.*, éloge, *sm.* Դամբանական —, panégyrique, *sm.* Մէկուն վրայ —ով խօսիլ, V. Խօսիլ։ — տալ, V. Գովել։ — խօսող, V. Գովող։ —ով լի՝ լեցուն, élogieux, euse, *adj.*

ԳՈՎԵՍՏԻ, V. Գովական։

ԳՈՎԻՉ, louangeur, euse, *adj.* || louangeur, euse, *s.*; panégyriste, *sm.*

ԳՈՎՈՂ, louangeur, euse, *adj.* || louangeur, euse, loueur, euse, *s.*, panégyriste, *sm.* Ինքզինքը —, vantard, arde, *adj.* || vantard, arde, *s.*

ԳՈՎՈՒԹԻՒՆ, éloge, *sm.*, louange, *sf.*, panégyrique, *sm.* Սուտ կամ անչափ —, flatterie, *sf.* Գովութեան արժանի, V. Գովելի։ Գովութեամբ, louablement, *adv.*

ԳՈՐԳ (խալը քիլիմ), tapis, *sm.*, tenture, *sf.*

ԳՈՐԳԱԳՈՐԾ, tapissier, *sm.* — կին, tapissière, *sf.*

ԳՈՐԳԻՆԱՑ (գեղածաղիկ տունկ մը), dahlia (տալիա), *sm.*

ԳՈՐԳՈՆ / **ԳՈՐԳՈՆԵԱՑ** (փէնտէրին պէլա օձի մազերը ունեցող), gorgone, *sf.*

ԳՈՐԹԷԱՑԻ, gorthéen, *sm.*

ԳՈՐԾ, ouvrage, *sm.*, œuvre, *sf.* || affaire, *sf.* || chose, *sf.* || acte, *sm.*, action, *sf.* || travail, *sm.*, tâche, occupation, *sf.* || opération, *sf.* || pratique, *sf.* — (բնութեան), production, *sf.* Առաքինի — մը, une action vertueuse. Փառաւոր — մը, une action d'éclat. — տարփանաց կամ տռփանաց, գաղտնի — տռփանաց, intrigue, affaire d'amour, *sf.*, intrigue, affaire galante, *sf.* — երիտասարդութեան, fredaine, *sf.* Օրական —, journée, *sf.* Անմիտ, տխմարական —, bêtise, sottise, *sf.* Ժպիրհ, լկտի, սարսափելի —, V. Կարգապահութիւն — անարժան, անօրինակ, V. Վարպետութիւն։ Կատարեալ —, chef-d'œuvre (*pl.* des *chefs-d'œuvre*), *sm.* Աւարտեալ, կարգի դրուած — մը, une affaire terminée, réglée. — ունենալ, avoir de l'ouvrage, avoir des affaires; travailler, *vn.* Մէկուն հետ — ունենալ, avoir affaire à quelqu'un. *Vous aurez affaire à moi.* Փառաւոր —ով մը նշան վաստկիլ, gagner une décoration par une action d'éclat. Ի — դնել, mettre en œuvre, en pratique, exécuter, *va.* Կրենց ոտքով —երու մէջ մտնել, s'attirer (se faire) de mauvaises affaires. Այս մարդը միշտ կնճռոտ —երու մէջ կը մտնէ, բայց միշտ մէջէն կ'ելնէ, cet homme s'attire toujours de mauvaises affaires, mais il s'en tire toujours. — մը յաջողութեամբ ի գլուխ հանել (կատարել), se bien tirer d'une affaire.

իրեն — ընել, prendre à tâche de . . . *Il semblait prendre à tâche de se dérober à toute fatigue de conversation.* — մ'ընել պարզապէս իւր խղճմտանքն հանդարտեցունելու համար, faire quelque chose à կամ pour l'acquit de sa conscience. Կիսկատար — տեսնել, faire les choses à demi. Անձամբ — տեսնել, mettre la main à la pâte. —ին գալ, V. Գալ։ —ը կ'երկննայ, l'affaire languit. —ով, en réalité, de fait, *adv*.

ԳՈՐԾԱԴԱԴԱՐ, } grève, *sf*.
ԳՈՐԾԱԴՈՒԼ, }

ԳՈՐԾԱԴՐԵԼ, mettre en effet, exécuter, pratiquer, *va*.

ԳՈՐԾԱԴՐԵԼԻ, exécutable, *adj*.

ԳՈՐԾԱԴՐՈՂ, exécuteur, trice, *s*.

ԳՈՐԾԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, exécution, *sf*., effet, *sm*.,

ԳՈՐԾԱԹՈՂ ([illegible]), gréviste, *adj*. et *sm*.

ԳՈՐԾԱԾ, main-d'œuvre (*pl*. des *mains-d'œuvre*), *sf*.

ԳՈՐԾԱԾԱԿԱՆ, usuel, elle, *adj*.

ԳՈՐԾԱԾԵԼ, employer, user, faire usage de, se servir de, *vpr*. Այս ձին պիտի գործածէ՞ք, servirez-vous de ce cheval? manier, mettre, *va*. Գործիք մը —, manier un instrument. Մէկն ուզածին պէս —, tourner une personne à son gré. Չարաչար —, mésuser, *va*.

ԳՈՐԾԱԾՈՂ, usant, ante, *adj*.

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԻՒՆ, emploi, usage, *sm*.

ԳՈՐԾԱԿԱԼ, agent, *sm*. Արքունի — ([illegible]), procurateur, *sm*. — արքունի կամ Տէրութեան ([illegible]), procureur général, *sm*. Կին արքունի —ի, procureuse générale, *sf*. || — (միաբանութեան կրօնաւորաց), procureur, *sm*.

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, agence, *sf*. || *procuratie* ([illegible]), *sf*.

ԳՈՐԾԱԿԱՆ, V. Գործնական։

ԳՈՐԾԱԿԱՆԱՊԷՍ, V. Գործնականապէս։

ԳՈՐԾԱԿԱՏԱՐ, un chargé d'affaires, homme d'affaires, *sm*.

ԳՈՐԾԱԿԻՑ, V. Աշխատակից։ — ըլլալ, V. Գործակցիլ։

ԳՈՐԾԱԿՑԻԼ, V. Աշխատակցիլ։

ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, V. Աշխատակցութիւն։

ԳՈՐԾԱՆՈՑ, V. Գործարան։

ԳՈՐԾԱՊԵՏ, chef d'atelier, *sm*.

ԳՈՐԾԱՌՈՒԹԻՒՆ, affaire, *sf*.

ԳՈՐԾԱՍԵՂԱՆ (սեղանատախտակ [հիւսանց, դերձակաց]), établi, *sm*.

ԳՈՐԾԱՎԱՐ (հսկող գործաւորաց. [illegible]), piqueur, *sm*. || contremaître, *sm*.

ԳՈՐԾԱՏԵԱՑ, ennemi du travail.

ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ, } fabrique, *sf*.,
ԳՈՐԾԱՐԱՆ, } ouvroir, *sm*.

Մաղի —, tamiserie, *sf*. Դեղագործական, տարրագիտական —, V. Քնայուծարան։

ԳՈՐԾԱՐԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, V. Բուսաբանութիւն գործարանական։

ԳՈՐԾԱՐԱՆԱԿԱՆ, organique, *adj*.

ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՒՈՐ, organisé, ée, *adj*.

ԳՈՐԾԱՐԱՐ, homme d'affaires, *sm*.

ԳՈՐԾԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ([illegible]), commission, *sf*.

ԳՈՐԾԱՐԱՐՋԵԱՑ ([illegible]), remise, *sf*.

ԳՈՐԾԱՒՈՐ, ouvrier, ière, homme, *s*.

ԳՈՐԾԵԼ, agir, opérer, fabriquer, faire, *va*. Շուտով —, յառաջ —, aller vite en besogne. Փորձառութեամբ —, bien conduire sa vie. Հատուածով — (կ'ըսուի այն արուեստաւորին համար որ չէ թէ աւուրչէք կ'առնու, այլ իւր աշխատութեանն համեմատ կը վճարուի), travailler à la pièce.

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ, pratique, *adj.*
ԳՈՐԾՆԱԿԱՆԱՊԷՍ, pratiquement, *adv.* [teur, trice, *s.*
ԳՈՐԾՕՂ, ouvrier, ière, opéra-
ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆ, opération, *sf.* Չորս —ք, les quatre règles.
ԳՈՐԾՈՒԻԼ, s'opérer, *vpr.*
ԳՈՐԾՈՒՆԵԱՅ, actif, ive, agissant, ante, *adj.*
ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒՆ, activité, *sf.*
ԳՈՐԾՈՂԱՑԷՔ (էլմէկի հաքքը. ռէ-ճուլէ), main-d'œuvre (*pl.* des *mains-d'œuvre*), commission, *sf.*
ԳՈՐՇ, gris, ise, *adj.*
ԳՈՐՇԱԽԱՌՆ, grisâtre, *adj.* *Étoffe —. Un ciel —.*
ԳՈՐՇԱՄԳԻՑԱԿ, grivelé, ée, *adj.*
ԳՈՐՈՎ, tendresse, *sf.*
ԳՈՐՈՎԱԳԻՆ, **ԳՈՐՈՎԱԳՈՒԹ**, **ԳՈՐՈՎԱԼԻ**, **ԳՈՐՈՎԱԼԻՐ**, **ԳՈՐՈՎԱԼԻՑ**, tendre, *adj.*
ԳՈՐՈՎԱՆՕՔ, V. Գորովլ․ Գորովանօք, tendrement, *adv.*
ԳՈՐՈՎԵՆԻ, pie-mère (*pl.* des *pies-mères*), *sf.*
ԳՈՐՏ (քուռպաղա), grenouille, *sf.* — համր, — muette. —ը կը կարկաջէ, la — coasse.
ԳՈՐՏԱՄՏԱՆ (ճահիճի գուռնագ), grenouillère, *sf.* [gue, *sf.*
ԳՈՐՏՆԱԲՈՒՐԴ (խոտ մ'է), al-
ԳՈՐՏՆՈՒԿ (կոճիճ), verrue, *sf.*, porreau կամ poireau, *sm.*
ԳՈՐՏՔ (լեզուի տակը պզտի ուռեցք), grenouillette, *sf.*
ԳՈՐՓՈՒՐԱՑ (մաքուր կտաւ՝սկիհի [calice] և մաղզմայի [patène] տակ), corporal (*pl.* des *corporaux*), *sm.*
ԳՈՑ, fermé, ée, clos, ose, *adj.* — ընել, apprendre par cœur.
ԳՈՑԵԼ, fermer, clore, barrer, *va.*
ԳՈՑՈՒԻԼ, se fermer, *vpr.*, clore, *vn.* Այս դուռը դիւրաւ կը գոցուի, cette porte se ferme կամ clôt facilement. se baisser, *vpr.* Վարագոյրը կը գոցուի, le rideau se baisse.
ԳՈՒԲ, puits, *sm.* || fosse, *sf.* Ներքին և խաւարին — բանտի, basse fosse (*pl.* des *basses-fosses*), *sf.* — կոյ, V. Կրապուր.
ԳՈՒԹ, pitié, *sf.* Մէկուն վրայ — ունենալ (զգալ), avoir — de quelqu'un (plaindre, *va.*). Ի — ածել, շարժել, exciter la pitié, faire compassion, émouvoir, fléchir, *va.* Գթով, miséricordieusement, *adv.*
ԳՈՒԺ, V. Բօթ.
ԳՈՒԺԵԼ, V. Բօթել.
ԳՈՒԺԿԱՆ, messager, courrier de malheur, *sm.*
ԳՈՒԼՊԱՅ, V. Գուլպայ.
ԳՈՒՂԱՅ, **ԳՈՒՂԱՆ** (հողի կտոր. Քէսէք, քէսէկ), motte de terre, glèbe, *sf.*
ԳՈՒՄԱՐ, réunion, assemblée, *sf.*, concile, *sm.* || somme, *sf.* || somme, oddition, *sf.*
ԳՈՒՄԱՐԵԼ, réunir, assembler, convoquer, *va.* || additionner, *va.* — (զօրք), rassembler, *va.*
ԳՈՒՄԱՐՈՒԻԼ, se réunir, s'assembler, se rassembler, *vpr.*
ԳՈՒՄԱՐՈՒԹԻՒՆ. ԽԱՌՆԱԿՈՅՏ — (տպ. անուշապուր), macédoine, *sf.* *Ce livre est une —, on y trouve de tout.*
ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ, **ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ**, réunion, *sf.* — (զօրաց), rassemblement, *sm.* [ge, *sf.*
ԳՈՒՄԱՐՏԱԿ, brigade, phalan-
ԳՈՒՆԱԹԱՓ, décoloré, ée, *adj.* — առնել, ընել, décolorer, *va.* *La maladie l'a toute décolorée.*
ԳՈՒՆԱԿԱԼ, V. Գեղալ.
ԳՈՒՆԱՏ, pâle, *adj.* *Il est — comme un mort, comme la mort.*
ԳՈՒՆԱՏԵԼ, décolorer, *va.*
ԳՈՒՆԱՏԻԼ, se décolorer, *vpr.*

Son teint s'est décoloré. pâlir, *vn.* — *à l'aspect du danger.*

ԳՈՒՆԱԹԱՓՈՒԹԻՒՆ, décoloration, pâleur, *sf.*

ԳՈՒՆԱՒՈՐ, coloré, ée, colorié, ée, enluminé, ée, *adj.*

ԳՈՒՆԱՒՈՐԵԼ, colorer, colorier, *va.* Երագիրը —, laver un dessin. —ու արուեստ, enluminure, *sf.*

ԳՈՒՆԱՒՈՐԻՉ, enlumineux, euse, *s.* — (պատկերաց), décoloriste, *sm.*

ԳՈՒՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, enluminure, *sf.*

ԳՈՒՆԴ, globe, sphère, *sf.* || boule, *sf.* || troupe, bande, brigade, légion, phalange, *sf.* — (մեղուաց, մարախոց), essaim (Ն——Ն), *sm.* Ձիաւոր զօրաց —, camp (Է—Ն) volant. || Մանեկաւոր —, sphère armillaire. — —, V. Գունդագունդ։

ԳՈՒՆԴԱԳՈՒՆԴ, en troupe, en foule, *adv.*

ԳՈՒՆԴԽԱՂ (Բօլ ըօյամա), jeu de balle, paume, *sf.* Սակաւանական — (պիլիարտը օյանընը), billard, *sm.*

ԳՈՒՆԴԽԱՂԱՑԻ, paumier, *sm.*, tripotier, ière, *s.*

ԳՈՒՆԴԽԱՂԱՐԱՆ, tripot, jeu de paume, *sm.* *Cette salle est nue comme un jeu de paume.* —ի տէր, V. Գունդխաղացի։

ԳՈՒՆՑ, V. Երկրագունդ։

ԳՈՒՆՏԱԿԼՈՐ, boulot, otte, *adj.* et *s.* — ըլլալ, être rond comme une boule.

ԳՈՒԹ (Լէ——Է), jatte, *sf.* — մը լեցուն, une jattée. *Une jattée de lait.* [prophète, *sm.*

ԳՈՒՇԱԿ, devineur, euse, *s.* ||

ԳՈՒՇԱԿԵԼ, deviner, prédire, *va.* || se douter de, *vpr.* *Je me doute de ce qu'il a fait.* Ապագայն — (հեռուն տեսնել), voir loin. Առաջուց —, prédire, présager, prophétiser, *va.* Հմայիւք — (Ֆ—Լ —Լ—Է), deviner, *va.*

ԳՈՒՇԱԿԱՆ (Է—Լ—Է), V. Գէտ(2)։

ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆ, prédiction, prévision, *sf.*, présage, *sm.*, prophétie (Բ—ֆՖ—Է), *sf.*

ԳՈՒՊԱՐ, lutte, *sf.*

ԳՈՒՊԱՐԱՆ, affaire, lutte, *sf.*

ԳՈՒՊԱՐԻԼ, lutter, *vn.*

ԳՈՒՌ, abreuvoir, *sm.*

ԳՈՒՍԱՆ, chanteur, euse, *s.*; cantatrice, *sf.*

ԳՈՒՐԳՈՒՐԵԼ, choyer, dorloter, *va.* Մէկուն վրայ —, être aux petits soins auprès de կամ pour quelqu'un.

ԳՈՒՐԳՈՒՐԱՆ (ձեռակ մը ճեղիկ կերպաս), gourgouran, *sm.*

ԳՈՒՐՊԱՅ, bas, *sm.*, chausses, *sfp.* Կարճ —, V. Թաթ. [*sm.*

ԳՈՒՐՊԱՅԱԳՈՐԾ, chaussetier,

ԳՈՒՑԷ, ՄԻ —, de peur de կամ que, de crainte que, V. Թերեւս։

ԳՉԻՐ (փորիչ գործիք. ——Լ——), vrille, tarière, *sf.* *Percer avec une tarière.*

ԳՌԳՌԱԼ, croasser, *vn.*

1. **ԳՌԵՀ** (փողոց. —Է—Է), rue, *sf.*

2. **ԳՌԵՀ** (ճամբու բերան. —Է—Է Է—Լ—Լ), carrefour, *sm.*

ԳՌԵՀԻԿ (հասարակ), trivial, ale (*pl. triviaux*), *adj.* *Expression triviale.* bas, *m.* basse, *f. adj.* *Terme bas.* plat, ate, *adj.* *Un style plat.* — բան, langage de carrefour. [lé, *sf.*

ԳՌԵՀԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, triviali-

ԳՌԵՀԿՈՒԹԻՒՆ, trivialité, *sf.*

ԳՌԵՀՕՐԷՆ, trivialement, *adv.*

ԳՌՈՒԱՆ, V. Բիւմպայր։

ԳՌՈՒԳՌՈՒԱԼ(բխսող հաւու կռկռալ, կարկաչել), glousser, *vn.*

ԳՌՈՒԳՌՈՒՈՒՆ (բխսող հաւու կռկռալը, կարկաչելը), gloussement, *sm.* [ruelle, *sf.*

ԳՌՈՒԻԿ (փոքրիկ, մանր փողոց),

ԳՌԱՆԳ, crépu, ue, frisé, ée, *adj.*

ԳՏՈՂ, inventeur, trice, créateur, trice, *s.*, auteur, *sm.* || fabricateur, trice, *s.* V. Գդակ ։

ԳՏՆԱԼԻՔ, devinette, *sf.* V. Հանելուկ ։ [Գտակ ։

ԳՏԻՉ, inventeur, trice, *s.* V.

ԳՏՆԱԼ, } trouver, *va.* || pê-
ԳՏՆԵԼ, } cher, *va.* *Où avez-vous pêché cette nouvelle?* Ուրկէ —, չ—, trouver bon, mauvais. Պակասութիւն —, խնելու բան մը —, trouver à redire à. Այս մարդն ամէն տեսածին բան մը կը գտնէ խօսելու, cet homme trouve toujours à redire à tout ce qu'il voit.

ԳՏՆՈՂ, V. Գտակ կամ Գտիչ ։

ԳՏՆՈՒԻԼ, se trouver, *vpr.* Չգտնուելէն, faute de, *prép.*

ԳՐԱԲԱՐ, littéral, ale, *adj.* || —, arménien littéral.

ԳՐԱԳԷՏ, lettré, ée, *adj.* || un homme de lettres, littérateur, *sm.* — (ի Չինս), lettré, *sm.* —ք, les gens de lettres, les littérateurs. Ընկերութիւն գրագիտաց, V. Ընկերութիւն ։

ԳՐԱԳԻՏԱԿԱՆ, littéraire, *adj.*

ԳՐԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, littérature, *sf.* [*adv.*

ԳՐԱԳԻՏՕՐԷՆ, littérairement,

ԳՐԱԳԻՐ, secrétaire, scribe, *sm.* || plumitif, *sm.* — (փաստաբանի, ատենադպիրի, պաշտօնատան), commis, *sm.* Հասարակ —, gratteur de papier.

ԳՐԱԴԵՂ, V. Թանաք ։

ԳՐԱՁՈՂԱԿ (կրած տառերը ետ. րելու համար գրաշարի [compositeur] անկիւնաւոր գործիք), composteur, *sm.*

ԳՐԱԴԱՆ, V. Գրադարան ։

ԳՐԱԿԱԶՄ, V. Կազմարար ։

ԳՐԱԿԱԼ, pupitre, *sm.* — (եկեղեցւոյ), lutrin, *sm.* *Chanter au —.*

ԳՐԱԿԱՆ, littéraire, *adj.* V. Գրչական ։

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, littérature, *sf.* Անբարոյական —, — malsaine.

ԳՐԱԿԱԳ, V. Գրակազմ ։

ԳՐԱԿԱՐԴԱՑ (չորս փոքր աստիճաններէն մին. Կրօնք.), lecteur, *sm.*

ԳՐԱԿՈՆՑԻԿՈՆ (Հնդ.), émail (*pl.* des *émaux*), *sm.*

ԳՐԱՀԱՇԻՒ, algèbre, *sf.* Գիրք գրահաշուի, —. *L'— de Bezout.*

ԳՐԱՀԱՇՈՒԱԳԷՏ, algébriste, *sm.* [*adj.*

ԳՐԱՀԱՇՈՒԱԿԱՆ, algébrique,

ԳՐԱՀԱՐ (ճարտուած տառերն հաւասարեցնելու համար գործածուող տախտակ), taquoir, *sm.*

ԳՐԱՄ (Չափ.), gramme, *sm.*

ԳՐԱՄԱՐԳԻԿՈՍ (դպրութեան ներտածուս [տե. ճարտնին]), grammairien, *sm.*

ԳՐԱՄՈԼ, bibliomane, *sm.* [*sf.*

ԳՐԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, bibliomanie,

ԳՐԱՆՈՑ, V. Գրատուն ։

ԳՐԱՇԱՐ, compositeur, *sm.* — ծրարից, paquetier, *sm.*

ԳՐԱՊԱՀԱԿ, casier, *sm.*

ԳՐԱՊԱՆ, V. Կշտապանակ ։

ԳՐԱՊԱՆԱԿ, V. Թղթապանակ ։

ԳՐԱՊԱՆԵԼ, V. Գրպանել ։

ԳՐԱՊԵՏ, bibliothécaire, *sm.*

ԳՐԱՋԵՐՄԱՉԱՓ, thermométrographe, *sm.*

ԳՐԱՍԵՂԱՆ, table à écrire, *sf.*, bureau, secrétaire, *sm.* V. Դրասեղան ։

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ, bureau, *sm.* — տնտեսի, V. Տնտեսութ. —ք պաշտօնատան, պաշտօնարանի, les —x du ministère.

ԳՐԱՍԷՐ, bibliophile, *sm.* [*sf.*

ԳՐԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, bibliophilie,

ԳՐԱՍՏ, bestiasse, *sf.* *C'est une —.* || bête de somme, *sf.*, sommier, *sm.*

ԳՐԱՎԱՃԱՌ, libraire, *sm.* —ի խանութ, V. Գրավաճառանոց ։

ԳՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ, librairie, *sf.*

ԳՐԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, librairie, *sf.* *Il s'est enrichi dans la —.*

ԳՐԱՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆ, lecture, *sf.*

ԳՐԱՏ (զինուորական ծեսակ մը զգեստ), soubreveste, *sf.*

ԳՐԱՏՈՒՆ, } bibliothèque; lib-
ԳՐԱՐԱՆ, } rairie, *sf.*

ԳՐԱՑՈՒՑԱԿ, catalogue de livres, *sm.*

1. **ԳՐԱՒ** (գրհ. գեր.), gageure, *sf.*, pari, *sm.* — բռնել, դնել (գրհ. երթալ, թոթոխել), faire gageure, une gageure, un pari, gager, parier, *va.* — բռնող, դնող (գրհ. թոթոխան), V. Գրաւադիր։

2. **ԳՐԱՒ** (քեյ), arrhes (—), *sfp.*, denier à Dieu, *sm.*

3. **ԳՐԱՒ** (րեհին), gage, *sm.* Անշարժ — (պարտապանին կալուածոց վրայ պարտատիրոջ իրաւունքը), hypothèque, *sf.* —ի դնել, տալ (րեհինե քօյմագ. րեհին վերմեք), mettre en —, engager, *va.* Անշարժ —ով, hypothécairement, *adv.*

ԳՐԱՒԱԴԻՐ(գրաւ բռնող, դնող. գրհ. թոթոխան), gageur, euse, *s.*; parieur, *sm.* — լինել, ըլլալ, V. Գրաւ բռնել, դնել, (Գրաւ 1)։

ԳՐԱՒԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, engagement, *sm.* V. Գրաւ (1)։

ԳՐԱՒԱԹԱՓ, dégagé, ée, *adj.* — առնել (գրաւէ հանել), dégager, *va.*

ԳՐԱՒԱԹԱՓՈՒԹԻՒՆ (գրաւէ հանելը), dégagement, *sm.*

ԳՐԱՒԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, V. Գրաւականութիւն։

ԳՐԱՒԱԿԱՆ, gage, *sm.* || gageure, *sf.*, pari, *sm.* — տալ, դնել, hypothéquer, *va.*

ԳՐԱՒԱԿԱՆԵԼ, engager, *va.*

ԳՐԱՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ (րեհին եւդե լաղմ երթե), saisie-gagerie, *sf.* || engagement, *sm.*

ԳՐԱՒԱՌՈՒ, engagiste, *sm.*

ԳՐԱՒԱՏՈՒՆ (երմենի մաղազա), lombard, *sm.* Այսօր կ'բսուի mont-de-piété (*pl.* des *monts-de-piété*), *sm.*

ԳՐԱՒԵԼ, prendre pour gage. *va.* || saisir, *va.* *L'huissier a saisi son mobilier.* s'approprier, *vpr.*, occuper, envahir, *va.* Ցարքունին —, confisquer, *va.* *On confisqua tous ses biens.* Իւր խօսուածքին կերպն ուշադրութիւնս գրաւեց, la manière dont il s'exprimait captiva mon attention.

ԳՐԱՒԵԼԻ, saisissable, confiscable, *adj.*

ԳՐԱՒԻԼ, s'engager, *vpr.*

ԳՐԱՒԻՉ, saisissant, ante, *adj.*

ԳՐԱՒՈՂ, envahissant, ante, *adj.* || envahisseur, *sm.* V. Գրաւիչ։

ԳՐԱՒՈՒՄ, } envahissement,
ԳՐԱՒՈՒՄՆ, } *sm.* — (ընչից. ստացուածոց պարտապանին), arrêt, *sm.*, saisie, *sf.*, séquestre, *sm.* — (աւարի), commise, *sf.*

ԳՐԱՔԱՐ, V. Գրչաքար։

ԳՐԱՔՆՆԻՆ, censeur, *sm.* —ք, les —s, censure, *sf.* *La — refusa son approbation.*

ԳՐԱՔՆՆԱԿԱՆ, censorial, ale (*pl. censoriaux*), *adj.* *Loi censoriale.*

ԳՐԱՔՆՆԵԼ, censurer, *va.*

ԳՐԱՔՆՆԻՉ, V. Գրաքննին։

ԳՐԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆ, censure, *sf.*

ԳՐԳԱԼԻ, délicieux, euse, *adj.*

ԳՐԳԱՆՔ, délicatesse, câlinerie, *sf.* || délices, *sfp.*

ԳՐԳԱՐԱՆ, paradis, *sm.*

ԳՐԳԵԼ, câliner, *va.* [*vpr.*

ԳՐԳԻԼ ԳԳՈՒԻԼ, se câliner,

ԳՐԳՌԱԿԱՆ, irritant, ante, *adj.*

ԳՐԳՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, irritabilité, *sf.*

ԳՐԳՌԵԼ, exciter, provoquer, irriter, instiguer, *va.* — (բաբախեցայ), stimuler, *va.* — (ջղեր), agacer, *va.* Զիրար —, se provoquer, *vpr.*

ԳՐԳՌԻԼ, V. Գրգռուիլ։

ԳՐԳՌԻՉ, } excitatif, ive, ex-
ԳՐԳՌՈՂ, } citant, ante, pro-

, ante, provocateur, trice,
t, ante, *adj.* || excitateur,
nstigateur, trice, *s.*; pro-
ur, excitant, *sm.* *C'est un*
itant. — դեղ, irritant, sti-
t, *sm.* *Le sel est un irritant.*
ՌՈՒԹԻՒՆ, excitation, *sf.*,
nent, *sm.*, provocation, ir-
n, instigation, stimula-
f.
ՌՈՒԻԼ, s'irriter, *vpr.*
ՌՈՒՄ, ՌՈՒՄՆ, } V. Գրգռութիւն.
ԱՆՔ (յորձանք), tourbillon,
nt, *sm.* *Il y a là un tour-*
u'il faut éviter.
ԹԷ, presque, à peu près,
n, plus ou moins. — միայն,
re que.
Լ, écrire, *va.* Գէշ —, —
riffonner, gribouiller, *va.*
ւնով —, — avec concision,
va. Ինք իրմէ —, — soi-
. Զարտչար —, V. Զարտուղել.
ւելն, en écrivant.
Ն ([illegible]), se-
([illegible]), *sf.* || clystère,
ent, remède, *sm.* —ով
, seringuer, *va.*
, V. Կռունկ.
ՆԿԱԼ, V. Գրաժողով.
ՏԵԼ, heurter ([illegible]), *va.*
Չ ([illegible]), plume, *sf.* ||
u, *sm.* — նկարչի, V. Մ րձին.
անգամ խառնուելով, d'un
e plume.
Չ, écrivant, ante, *adj.* ||
in, *sm.*; scribe, *sm.* Յոռի —,
ողակ.
Ի ([illegible]), boisseau, *sm.*
ԱԽԱՌՆ, corps à corps,
[s'accoler, *vpr.*
ԱԽԱՌՆԻԼ, s'embrasser,
ԱԽԱՌՆՈՒԹԻՒՆ, embras-
t, *sm.*, accolade, *sf.*
ԱՉԱՓ ([illegible]), brasse, *sf.*,
ւge, *sm.* *Mesurer des cordes*
à la brasse. Մէկ —, une brassée, *sf.* [*sm.*

ԳՐԿԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, brassiage,

ԳՐԿԱՄԷՐ, embrasseur, euse, *s.*

ԳՐԿԵԼ, embrasser, *va.*

ԳՐԿՈՅԿ, petit livre, livret, libelle, pamphlet, *sm.*

ԳՐՄՈՒՆՋ ([illegible]), jabot, *sm.*, gave, *sf.*

ԳՐՈԳ (օղւոյ կամ ռաքւոյ [rhum], տաք ջրով, շաքարով եւ լիմոնով խառն ըմպելիք մ'է), grog ([illegible]), *sm.* [գրիչ), burin, *sm.*

ԳՐՈՑ (փորագրելու երկաթէ

ԳՐՈՒԱԾ, écrit, ite, *adj.* —, —ք, écrit, *sm.*, écriture, *sf.* Ատենական —ք, procédure, *sf.*

ԳՐՈՒԱՆ ([illegible]), boisseau, *sm.*

ԳՐՈՒԱՆԱԳՈՐԾ, boisselier, *sm.*

ԳՐՈՒԱՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, boissellerie, *sf.*

ԳՐՈՒԱՆՔ, boissellerie, *sf.*

ԳՐՈՒԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, boissellerie, *sf.*

ԳՐՈՒԹԻՒՆ, écriture, *sf.* [*vpr.*

ԳՐՈՒԻԼ, être écrit, s'écrire,

ԳՐՈՒԻՆԴ (ազնիւ քար մ'է խիստ կարծր), corindon, *sm.* [*sm.*

ԳՐՈՒՇ (նիւն դահեկան մը), gros,

ԳՐՉԱԳԻՐ, manuscrit, *sm.*

ԳՐՉԱԿ (ուս գրող փոյթուն մասեանց), écrivassier, écrivailleur, *sm.* [des *porte-plume*), *sm.*

ԳՐՉԱԿԱԼ, porte-plume (*pl.*

ԳՐՉԱԿԱՆ, graphique, *adj.*

ԳՐՉԱՀԱՏ ([illegible]), canif, *sm.*

ԳՐՉԱՄԱՆ, écritoire, *sf.*, encrier, plumeau, *sm.*

ԳՐՉԱՔԱՐ, plombagine, *sf.*, graphite, *sm.*

1. ԳՐՉՈՏԱԿ (յոռի գրիչ), V. Գծոտակ.

2. ԳՐՉՈՏԱԿ (յոռի մատենագիր), gratteur de papier, griffonneur, écrivassier, écrivailleur, *sm.*

ԳՐՉՈՏԻԿ, V. Գրչոտակ (2).

ԳՐՉՈՒԹԻՒՆ, écriture, *sf.*

ԳՐՊԱՆ (ճէպ), poche, *sf.* — (տաբաշի), gousset, *sm.* փորիկ —, V. Գրպանիկ։ Մէկուն —ները խուզել, V. Խուզել։ —ը դնել, նետել, V. Գրպանել։ Քիչ մ'ատեն —ի մէջ պահել, կրել, serrer, porter pour quelque temps dans sa —, pocheter, *vn.*

ԳՐՊԱՆԱԽՈՅԶ (եան կեսիճի), voleur à la tire, *sm.*

ԳՐՊԱՆԵԼ, mettre en poche, empocher, *va.* — *de l'argent, des fruits, des gâteaux.*

ԳՐՊԱՆԻԿ, petite poche, pochette, *sf.*

ԳՐՏԱԿ (չէօրէ. ֆօրտալա. տօմալան), galette, miche, *sf.*

ԳՐՏՆԱԿ (օխլավը. գըրտանէ), rouleau, *sm.* — *de pâtissier* (*ճաշպարար*) *pour étendre la pâte* (*հայս. գանգնուած*).

ԳՐՔԱՏՈՒՆ, V. Գրատուն։

ԳՐՔՈՅԿ, **ԳՐՔՈՒԿ.** } V. Գրկոյք։

ԳՐՕՐԷՆՔ, contrat de mariage, *sm.*

ԳՕՍ, V. Չոր։

ԳՕՍԱՆԱԼ, s'ankyloser, *vpr.* V. Չորնալ։

ԳՕՍԱՑԵԱԼ, V. Գօս։

ԳՕՍԱՑՈՒԹԻՒՆ, sphacèle, *sm.*

ԳՕՍԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, ankyloser, *va.* V. Չորցունել։

ԳՕՍՈՒԹԻՒՆ, ankylose, *sf.* — հերաց (բուս բժշկաց), xérasie (քսէրաղիէ), *sf.* V. Չորութիւն։

ԳՕՏԵԳՈՐԾ, ceinturier, *sm.*

ԳՕՏԵՎԱՃԱՌ, ceinturier, *sm.*

ԳՕՏԷԿՌԻՒ, lutteur, *sm.* — լինել, ըլլալ, lutter, *vn.*

ԳՕՏԷԿՌՈՒԹԻՒՆ, lutte, *sf.*

ԳՕՏԷՄԱՐՏ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, lutter, *vn.*

ԳՕՏԷՄԱՐՏԻԿ lutteur, *sm.*

ԳՕՏԷՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, lutte, *sf.*

ԳՕՏԻ, ceinture, *sf.* Սրոյ —, ceinturon, *sm.* — լերանց, chaîne de montagnes. — (երկրագնդի. աստեղաբաշխական), zone, *sf.* Այրեցեալ՝ այրեցական, ջերմեռայ —, la zone torride. Բարեխառն —, la zone tempérée. Սառուցեալ, սառնապատ —, la zone glaciale. Ծիրանի —, arc-en-ciel (*pl.* des *arcs-en-ciel*), *sm.*

Դ

Դ *(ta)*, quatrième lettre de l'alphabet arménien et la troisième des consonnes. ‖ quatre, quatrième.

ԴԱ, ce, cet, *m.* cette, *f.* *(pl. ces)*, celui, *m.* celle, *f.*, celui-là, *m*, celle-là, *f.*

ԴԱԲԻՐ (սրբութիւն սրբոց քեանցն [Երուսաղէմի տաճարին մէջ]), oracle, *sm.*

ԴԱԲՆԻ (տէֆնէ), V. Դափնի։

ԴԱԳԱՂ, cercueil, *sm.*

ԴԱԳԱՂԱԲԱՐՁ, croque-mort (*pl.* des *croque-morts*), *sm.*

ԴԱԳԱՂՔ, V. Դագաղ։

ԴԱԴԱՐ, pause, *sf.*, relâche, *sm.* Դար եւ —, bivouac, *sm.* Դուլ եւ —, relâche, *sm.* — (նաւու), relâche, *sf.*

ԴԱԴԱՐԱՆՔ, arrêt, *sm.*

ԴԱԴԱՐԻԼ, V. Դադրիլ։

ԴԱԴԱՐԻԿ, station, *sf.*

ԴԱԴԱՐՈՒՄ, **ԴԱԴԱՐՈՒՄՆ**, } cessation, cesse, *sf.*, arrêt,

relâche, *sm.* — մարտի, պատերազմի, V. Զինադադարութիւն ։ — (զնայուն աստղ կամ մոլորակի), station, *sf.* — (նաւու), relâche, *sf.*

ԴԱԴԱՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, faire cesser, cesser, *va.* || assoupir, *va.*

ԴԱԴԱՐԻԼ, cesser de, *vn.* || languir, *vn.* — (խօսակցութիւնը), tomber, *vn.*

ԴԱԴԱՐՈՂ, cessant, ante, *adj.*

ԴԱԺԱՆ, âpre, rude, dur, *m.* dure, *f. adj.* || revêche, rébarbatif, ive, intraitable, hagard, arde ([illegible]), *adj.*

ԴԱԺԱՆԱԲԱՐՈՅ, farouche, *adj.*

ԴԱԺԱՆԱՆԱԼ, V. Դառնանալ ։

ԴԱԼ (առաջին կաթ կանանց ծննդաբերութենէն յետոյ), colostrum ([illegible]), *sm.*

ԴԱԼԱՐ, vert, *m.* verte, *f.*, frais, *m.* fraîche, *f. adj.* —, —իւ, verdure, verdeur, *sf.*

ԴԱԼԱՐԱԴԵՂ, verdoyant, ante, *adj.*

ԴԱԼԱՐԵՂԷՆ, verdure, *sf.*, herbage ([illegible]), *sm.* || herbacé, ée, *adj.*

ԴԱԼԱՐՈՒԹԻՒՆ, verdure, *sf.*

ԴԱԼԱՐՈՅՑ, herbeux, euse, *adj.*

ԴԱԼԿԱՀԱՐ, V. Դունաս ։

ԴԱԼՃԻԿ ([illegible]), jaunisse, *sf.*, ictère, *sm.*

ԴԱԼՊՈՒՃԱԿ (թռչնիկ մ'է. [illegible]), serin, *sm.*

ԴԱԼՏՈՆՈՒԹԻՒՆ (աչքի հիւանդութիւն մ'է), daltonisme, *sm.*

ԴԱԿՈՒՌ, hachereau (. . .), *sm.*

ԴԱՀԱՃԱՆԱԿ (ազնիւ քար մ'է), malachite ([illegible]), *sf.*

ԴԱՀԱՊԵՏ ([illegible]), dizainier, dizenier, *sm.*

ԴԱՀԵԿԱՆ, piastre, monnaie, *sf.*, denier, *sm.* — պղնձի, monnaie de cuivre. [yeur, *sm.*

ԴԱՀԵԿԱՆԱԿԵՂԾ, faux monna-

ԴԱՀԻՃ, maître des hautes œuvres, bourreau, exécuteur, *sm.*

ԴԱՀԼԻՃ, cabinet, salon, *sm.* — արքունի, salle du trône.

ԴԱՀՆԱՏ (միս չարդելու մեծ դանակ), hachoir ([illegible]), coutelas, couperet, *sm.*

ԴԱՀՐԱՆ (ձիու սմբակը կտրելու կտոց), bute, *sf.*, boutoir, *sm.*

ԴԱՄ (երգեցողութեան ձայն մը), basse-contre (*pl.* des *basses-contre*), *sf.* *Une belle —.* — մանն երգող, basse-contre, *sf.* *Chanter la —.*

ԴԱՄԱՍԿ (դամասկեան կերպաս), damas, *sm.*

ԴԱՄԱՍԿԱՎԱՐԴ (տունկ մ'է), alcée, passe-rose (*pl.* des *passe-roses*), rose trémière, *sf.*

ԴԱՄԲԱՆ, V. Շիրիմ ։

ԴԱՄԲԱՆԱԿԱՆ, sépulcral, ale (*pl. sépulcraux*), funèbre, *adj.* — բան, oraison funèbre.

ԴԱՄՈՆ (Շամ երէշէ), damas, *sm.*

ԴԱՅԵԱԿ, nourrice, mie, *sf.*

ԴԱՅԵԿՈՒԹԻՒՆ, nourriture, *sf.*

ԴԱՅԼԱՅԼԵԼ, ramager, *vn.*

ԴԱՅԼԱՅԼԻԿ, } ramage, *sm.*
ԴԱՅԼԱՅԼԻԿՔ, }

ԴԱՆԱԿ, couteau, *sm.* Մեծ — խոհանոցի. V. Դանձայ ։ — (կարուածաց, կօշկակարաց), tranchet, *sm.* — երկսայրի, — poignard, *sm.* — (մորթեգործաց), boutoir, *sm.* Զսպանակաւոր —, — à ressort. —ի գործածեան, V. Դանակաւորող ։ — —ի են, ils sont aux épées et aux couteaux, ils en sont aux կամ à couteaux tirés. [րար ։

ԴԱՆԱԿԱԳՈՐԾ, V. Դանակա-

ԴԱՆԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, V. Դանակագործութիւն ։

ԴԱՆԱԿԱԴԻՐ, } contelière,
ԴԱՆԱԿԱՄԱՆ, } *sf.* Լաւ է ըսել boîte à couteaux, *sf.*

ԴԱՆԱԿԱՎԱՃԱՌ, coutelier, *sm.*

ԴԱՆԱԿԱՐԱՐ, coutelier, *sm.*

ԴԱՆԱԿԱՐԱՐՈՑ, coutellerie, *sf.*

ԴԱՆԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, coutellerie, *sf.*

ԴԱՆԳ (մանրէր), obole, maille, *sf.*, liard, *sm.*

ԴԱՆԴԱՂ, lent, *m.* lente, *f.*, tardif, ive, *adj.* V. Դանդաղաբար։ [*adv.*

ԴԱՆԴԱՂԱԲԱՐ, lentement,

ԴԱՆԴԱՂԱՄԱԾ, croupissant, ante, *adj.* [*adj.*

ԴԱՆԴԱՂԱՇԱՐԺ, tardigrade,

ԴԱՆԴԱՂԻԼ, tarder à, *vn.* *On a trop tardé à envoyer ce secours.*

ԴԱՆԴԱՂԿՈՏ, ԴԱՆԴԱՂՈՂ, } tartif, ive, *adj.*

ԴԱՆԴԱՂՈՒԹԻՒՆ, lenteur, *sf.*

ԴԱՆԴԱՆԱՒԱՆԴ, embouchure, *sf.*, canon, *sm.*

ԴԱՇԻՆՔ, V. Դաշն (1)։

ԴԱՇԽՈՒՐԱՆ, jatte, terrine, *sf.* — մը լի, լեցուն, une terrine. *Une terrine de lait.*

1\. ԴԱՇՆ, contrat, *sm.*, traité, *sf.* || pacte, *sm.*, alliance, convention, *sf.* || accord, *sm.* — անձնատրութեան, capitulation, *sf.* — դնել, faire un pacte, pactiser, *vn.* Այս դաշամբ որ, à condition que.

2\. ԴԱՇՆ, doux, *m.* douce, *f.* *adj.* — ձայնիւ, d'une voix douce.

ԴԱՇՆԱԳԻՐ, contrat, *sm.* || alliance, *sf.* [*sf.*

ԴԱՇՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, passation,

ԴԱՇՆԱԳԻՐ, contractant, ante, *adj.* [pactiser, *vn.*

ԴԱՇՆԱԳՐԵԼ, faire un pacte,

ԴԱՇՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, contrat, *sm.*, traité, *sf.* || pacte, *sm.*, alliance, convention, *sf.* || capitulation, *sf.* — (Պապին եւ տէրութեան մը մէջ), concordat, *sm.*

ԴԱՇՆԱԳՐՈՒԻԼ, faire un pacte, pactiser, *vn.*

1\. ԴԱՇՆԱԿ (եղանակ. կերպ), manière, *sf.* [մուր։

2\. ԴԱՇՆԱԿ (փիանօ), V. Դաշնա-

ԴԱՇՆԱԿԱՀԱՐ, pianiste, *sm.*

ԴԱՇՆԱԿԱՑԱՐԴԱՐ, V. Դաշնակիչ։

ԴԱՇՆԱԿԱՐԱՆ (տեսակ մը փոքրիկ երգհոն), harmonium (հարմօնիօմ), *sm.*

ԴԱՇՆԱԿԱՒՈՐ, harmonieux, euse, accordant, ante, *adj.*

ԴԱՇՆԱԿԵԼ, accorder, *va.* *Ce musicien a été longtemps à — son violon* (ջութակ). — *un piano* (դաշնամուր). harmoniser, harmonier, *va.* [moniste, *sm.*

ԴԱՇՆԱԿԻՉ, accordeur, har-

ԴԱՇՆԱԿԻՑ, allié, fédéré, *s.* || confédéré, ée, fédéré, ée, fédératif, ive, *adj.* — լինել, ըլլալ, V. Դաշնաւորիլ։ — ընել, fédéraliser, *va.*

ԴԱՇՆԱԿՈՂ, V. Դաշնակից։

ԴԱՇՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, harmonie (հարմօնի), *sf.* [ive, *adj.*

ԴԱՇՆԱԿՑԱԿԱՆ, confédératif,

ԴԱՇՆԱԿՑԻԼ, s'allier, se liguer, *vpr.*

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, alliance, confédération, fédération, ligue, coalition, union, *sf.*

ԴԱՇՆԱՄՈՒՐ, piano (*pl.* des *pianos*), piano-forte (բիանօ-ֆօռթէ) կամ forte-piano (ֆօռթէ-բիանօ), *sm.* — ածել, զարնել, toucher, jouer du piano. Անարուեստ կերպով — ածել, զարնել, tapoter du piano.

ԴԱՇՆԱՒՈՐ, allié, fédéré, *s.* || confédéré, ée, fédéré, ée, fédératif, ive, *adj.* || harmonieux, euse, *adj.* — լինել, ըլլալ, se coaliser, se liguer, *vpr.* — առնել, ընել, fédéraliser, liguer, *va.*

ԴԱՇՆԱՒՈՐԱԿԱՆ, fédéral, ale (*pl. fédéraux*), fédératif, ive, *adj.* — սահմանադրութիւն, վարչութիւն, fédéralisme, *sm.*

ԴԱՇՆԱՒՈՐԻԼ, faire un pacte, pactiser, *vn.*, se confédérer, *vpr.*

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, alliance, coalition, fédération, *sf.*, pacte, *sm.*, paction, bande, *sf.* — (Պապի եւ տէրութեան մը մէջ), concordat, *sm.*

ԴԱՇՈՅՆ (خنجر), poignard, *sm.* Դաշունիւ զարնել, վիրաւորել, սպաննել, frapper, blesser, tuer avec un —, poignarder, *va.* Իւր զինք դաշունիւ զարնել, se frapper avec un —, se poignarder, *vpr.*

ԴԱՇՏ, plaine, campagne, *sf.*, champ, *sm.* Բարձր —, plateau, *sm.* Խոտաւէտ —, prairie, *sf.* Խոտաւէտ ընդարձակ —, V. Պանտարոս. Հարթարդակ (հարթ), արձակ —, rase campagne, plat pays. —աց՝ —երու մէջէն, V. Դաշտախառն. [վայր, plat pays.

ԴԱՇՏԱԴԵՏԻՆ, V. Դաշտ. — **ԴԱՇՏԱԽԱՌՆ**, à travers champs.

ԴԱՇՏԱԿԱՆ, de plaine, *adj.* Երկիր —, pays plat.

ԴԱՇՏԱՄՈՒԿՆ (تره موشی), mulot, *sm.*

ԴԱՇՏԱՅԻՆ, champêtre, rustique, rural, ale (*pl. ruraux*), *adj.*

ԴԱՇՏԱՆ (աւելցուք արիւն. ամսական [կանանց]. حیض. عادت), menstrues, *sfp.*, flux mensuel, *sm.*, affaires, règles, fleurs, *sfp.*, mois, *smp.*

ԴԱՇՏԱՆԱԼ, s'aplanir, *vpr.* *Le terrain s'aplanit du côté des montagnes.* [nologie, *sf.*

ԴԱՇՏԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, emmé-

ԴԱՇՏԱՆԱՀՈՍ, emménagogue, *adj.* *L'armoise est* —. Դեղ —, emménagogue, *sm.* [*adj.*

ԴԱՇՏԱՆԱՅԻՆ, menstruel, elle,

ԴԱՇՏԱՆԱԿԱՊ, V. Դաշտանա-հոս. [rhée, *sf.*

ԴԱՇՏԱՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, aménor-

ԴԱՇՏԱՆՔ, V. Ամսականք.

ԴԱՇՏԱՆԿԱՐ, paysage, *sm.*

ԴԱՇՏԱՆԿԱՐԻՉ, paysagiste, *sm.*

ԴԱՇՏԱՆԿԱՐՉՈՒԹԻՒՆ, paysage, *sm.* [*sm.*

ԴԱՇՏԱՊԱՀ, garde champêtre,

ԴԱՇՏԱՍԱՐԴ (տեսակ մը սարդ), faucheur, faucheux, *sm.*

ԴԱՇՏԱՎԱՅՐ, plat pays, *sm.*, campagne, *sf.*

ԴԱՇՏԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, aplanir, *va.* — *un terrain, une route, une montagne.*

ԴԱՇՏԻՇՈՆ (حوض), bassin, *sm.*

ԴԱՌԱՊԱՏ (տանց խցերը բաժնող միջնորմ. دیوار), cloison, *sf.*

ԴԱՌՆ, amer, ère, aigre, *adj.* — գործել, V. Դառնացուցանել.

ԴԱՌՆԱԼ, tourner, revenir, détourner, *vn.*, se retourner, s'en retourner, se retourner sur ses pas, *vpr.* || se réduire, *vpr.* Ետ —, Նորէն —, retourner, revenir, *vn.*, s'en retourner, *vpr.* Գլխիվայր —, se renverser, *vpr.* Առջի վիճակին —, revenir, *vn.* Առակ —, V. Առակ. — (խօսքը մէկուն վրայ), tomber, *vn.* [te, *adj.*

ԴԱՌՆԱԿՈՌՈՑ, gémissant, an-

ԴԱՌՆԱԿՍԿԻԾ, cuissant, ante, *adj.* [*adj.*

ԴԱՌՆԱՀԵԾ, gémissant, ante,

ԴԱՌՆԱՂԷՏ, désastreux, euse,

ԴԱՌՆԱՆԱԼ, s'aigrir, *vpr.* [*adj.*

ԴԱՌՆԱՊԷՍ, amèrement, *adv.* Լալ —, pleurer —. [aigrir, *va.*

ԴԱՌՆԱՑՈՒՆԵԼ, rendre amer,

ԴԱՌՆԻՃ, V. Եղերդ.

ԴԱՌՆՈՒԹԻՒՆ, aigreur, *sf.*, aigrissement, *sm.*, amertume, *sf.*

ԴԱՍ, ordre, *sm.*, classe, *sf.* || leçon, *sf.* — (եկեղեցւոյ), chœur (قبه), *sm.* — հրեշտակաց, ordre, chœur des anges. — տալ, donner une leçon, des leçons, professer, *va.* —ովին, en chœur, *adv.* —ովին երգել, chanter en chœur.

ԴԱՍԱԳԻՐՔ, cours, *sm.* Ce pro-

fesseur a publié un — de philosophie.

ԴԱՍԱԼԻՔ, déserteur, transfuge, *sm.* — լինել, լքել, déserter, *v. a.* et *n.*

ԴԱՍԱԼՔՈՒԹԻՒՆ, désertion, *sf.* ‖ apostasie, *sf.*

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, cours, *sm. Suivre un — de chimie, de l'algèbre.* classe, *sf. Une — d'histoire.*

ԴԱՍԱԿ, troupeau, *sm.*, bande, *sf.* — (զօրաց), compagnie, *sf.* — այծից, troupeau de chèvres. — խոզից, V. խոզերամակ։

ԴԱՍԱԿԱՐԳ, classe, *sf.*, ordre, [*sm.*

ԴԱՍԱԿԱՐԳԵԼ, classifier, *va.*

ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, classification, *sf.*

ԴԱՍԱԿԱՆ, classique, *adj.*

ԴԱՍԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, classicisme, *sm.*

ԴԱՍԱԿԻՑ, camarade de classe.

ԴԱՍԱՊԵՏ, coryphée, *sm.*

ԴԱՍԱՌՈՒԹԻՒՆ, classe, *sf. Pendant la —.*

ԴԱՍԱՍԱՑ, lecteur, trice, *s.*

ԴԱՍԱՏԵՏՐ, cahier, *sm.*

ԴԱՍԱՏՈՒ, professeur, *sm.*

ԴԱՍԱՏՈՒՆ, } classe, *sf.* Դասատան, դասարանի մէջ, en —. —ի մէջ չի խօսուիր, on ne parle pas en —.
ԴԱՍԱՐԱՆ, }

ԴԱՍԱՒՈՐԵԼ, V. Դասել։

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, classification, *sf.*, classement, rangement, arrangement, *sm.*

ԴԱՍԵԼ, classer, ranger, arranger, *va.*

ԴԱՍԵՐԳԻՉ, } choriste, *sm.*
ԴԱՍԵՐԳՈՒ, }

ԴԱՍԸՆԿԵՐ, camarade, *sm.*

ԴԱՍԸՆՏԻՐ, classique, *adj.* — մատենագիր, auteur —, համ լով classique, *sm.*

ԴԱՍՈՂԻՆ, V. Դասա․

1. **ԴԱՍՏԱԿ** (ձեռք), poignet, *sm.* ‖ *poigne, sf.*

2. **ԴԱՍՏԱԿ** (տրցակ. փունջ), poignée, *sf.*, manipule, *sm.*

3. **ԴԱՍՏԱԿ** (շապիկի թեզանեաց [կօշ] եզերք), poignet, *sm.*

ԴԱՍՏԱԿՆԵՏՂ, poignée, *sf.*

ԴԱՍՏԱՊԱՆ (բռնելու տեղ), poignée, *sf.*

ԴԱՍՏԱԹԱԿ (եւ ձեռնոց), essuie-main (*pl.* des *essuie-main* կամ *mains*), *sm.*, serviette, *sf.*

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿ, éducateur, instituteur, *sm.* [ducation.

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿԱՐԱՆ, maison d'é-

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿԵԼ, donner de l'éducation, éduquer, instruire, élever, nourrir, *va.*

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, éducation, institution, instruction, nourriture, *sf.*

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒՀԻ, éducatrice, institutrice, *sf.*

ԴԱՏ, procès, *sm.*, contestation, *sf.* ‖ litige, *sm.* Ստացողական — (possessoire), action possessoire. — բանալ, procéder, *vn.* Մէկուն դէմ — բանալ, intenter un procès contre կամ à quelqu'un, plaider, *va.* Մէկուն —ը պաշտպանել, plaider, *vn.* — վարել, plaider, *vn.* —ը կորսնցնել, remporter sa կամ une veste. — ունեցող, plaideur, euse, *s.* ‖ plaidant, ante, *adj.* — բացող, plaignant, ante, *adj.* et *s.*

ԴԱՏԱՋԱՆՑ (դատաստանէ փախչող), contumace, *adj.* et *s.*

ԴԱՏԱՋԱՆՑՈՒԹԻՒՆ (անքննատանելոյն փախչելն ի դատաստանէ), contumace, *sf. Condamnation par —.*

ԴԱՏԱԽԱԶ, plaignant, ante, requérant, ante, *adj.* et *s.*

ԴԱՏԱՎՃԻՌ, sentence, *sf.*, arrêt, jugement, *sm.*

ԴԱՏԱՊԱՐՏ, } repris de justice, condamné, ée, *s. Le dernier jour*
ԴԱՏԱՊԱՐՏԵԱԼ, }

d'un condamné. Un condamné à mort. || condamné, ée, *adj. Un homme condamné à mort.*

ԴԱՏԱՊԱՐՏԵԼ, condamner, faire le procès à une chose, *va.* Ի մահ —, condamner à mort. — վճռով, sentencier, *va.* Ինք զինքը —, se condamner, *vpr.*

ԴԱՏԱՊԱՐՏԵԼԻ, condamnable, *adj.*

ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՂ, réprobateur, [trice, *adj.*

ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, condamnation, réprobation, *sf.* Ի մահ — առանց դատաստանի եւ քննութեան, proscription, *sf.* Իւր անձին դատապարտութեան պատճառ լինել, ըլլալ, se perdre, *vpr.*

ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԻԼ, se condamner, se perdre, *vpr.*

ԴԱՏԱՍԷՐ, processif, ive, *adj.* || plaideur, euse, *s.*

ԴԱՏԱՍՏԱՆ, jugement, procès, *sm.*, cause, *sf.* || tribunal, *sm.* Արդար —, juste jugement. — մտաց, faculté judiciaire, կամ լոկ judiciaire, *sm.* Համառօտ —, exécution sommaire. — ընել, juger, *va.* Մէկը —ի կանչել, —ի ենթարկել, faire le procès à quelqu'un, plaider, *va.* — կտրող, juge, *sm.* —ի պայմանաւ, —աւ, judiciairement, *adv.* [*adj.*

ԴԱՏԱՍՏԱՆԱԿԱՆ, judiciaire,

ԴԱՏԱՍՏԱՆԱՐԱՆ, tribunal, *sm.*

ԴԱՏԱՍՏԱՆԱՒՈՐ, plaidant, ante, litigant, ante, *adj.* || plaideur, euse, *s.*

ԴԱՏԱՍՏԱՆՈՑ, tribunal, *sm.*

ԴԱՏԱՍՏԱՆՕՐԷՆ, judiciairement, *adv.*

ԴԱՏԱՎԱՐ, plaideur, euse, *s.*

ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ, procédure, *sf.* — *commerciale.*

ԴԱՏԱՎՃԻՌ, V. Դատակնիք։

ԴԱՏԱՐԱՆ, tribunal (*pl.* des *tribunaux*), *sm.* — ատենակալ, divan, *sm.*

ԴԱՏԱՐԿ, vide, vacant, ante, oisif, ive, *adj.* — կենալ, fainéanter, *vn.* [te, *adj.* et *s.*

ԴԱՏԱՐԿԱԿԵԱՑ, fainéant, an-

ԴԱՏԱՐԿԱՇՐՋԻԿ, flâneur, euse, *s.* [rie, *sf.*

ԴԱՏԱՐԿԱՇՐՋՈՒԹԻՒՆ, flâne-

ԴԱՏԱՐԿԱՊՈՐՏ, } V. Դատարկակեաց։
ԴԱՏԱՐԿԱՍՈՒՆ, }

ԴԱՏԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, fainéantise, *sf.* Դատարկութեան զարնել, fainéanter, *vn.*

ԴԱՏԱՒՈՐ, justicier, juge, robin, *sm.* — տանկաց ([illegible]), cadi, *sm.* Բարձրագոյն —, haut justicier, *sm.* et *adj.* Խաղաղարար, հաշտարար —, juge de paix. Հարցափորձի —, juge instructeur, d'instruction. Ոտնակաց —, juge pédané. Եկեղեցական —, official, *sm.* —ք, les gens de robe, կամ լոկ robe.

ԴԱՏԱՒՈՐԱԿԱՆ, judiciaire, *adj.*

ԴԱՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, judicature, justice, robe, *sf.* Եկեղեցական —, officialité, *sf.*

ԴԱՏԵԼ, juger, *va.*

ԴԱՏՈՂԱԿԻՑ, assesseur, *sm.*

ԴԱՏՈՂՈՒԹԻՒՆ, }
ԴԱՏՈՒՄ, } jugement, *sm.*
ԴԱՏՈՒՄՆ, }

1\. **ԴԱՐ** ([illegible]), siècle, âge, *sm.* Ոսկի, ոսկեղինիկ —, l'âge d'or. Միջին —, le moyen âge. —ուց ի —ս, de siècle en siècle, d'âge en âge.

2\. **ԴԱՐ** (զառ ի վայր. [illegible]), pente, rampe, *sf. La pente, la rampe de la montagne, de la colline.*

3\. **ԴԱՐ** (զոյգ. [illegible]), pair, aire, *adj.* — եւ կենտ խաղալ ([illegible]), jouer à pair ou non.

4\. **ԴԱՐ** ([illegible]), V. Մայր կամ Լերկ։

ԴԱՐԱԳԼՈՒԽ, époque, *sf.*

ԴԱՐԱՆ ([illegible]), dressoir, *sm.* —

(պահարանի), tablette, *sf.* || — (աստիճանաւոր դարան. քաթ քաթ դօլապ), étagère, *sf.*

ԴԱՐԱՀՈՍ, précipité, ée, *adj.* — առնել, ընել, V. Գահավիժել։

1. **ԴԱՐԱՆ** (թուզաք), embûche, *sf.*, piège, guet-apens (կեդ-ապան. *pl.* des *guets-apens*, դէ կեդ-ապան), *sm.* Խլուրդի —, taupière, *sf.* — (զօրաց), embuscade, *sf.* —ի մտցունել, դնել, mettre en embuscade, embusquer, aposter, *va.* —ի մտնել, se mettre, se tenir en embuscade, s'embusquer, *vpr.* — գործել, լարել, tendre, dresser un piège, dresser, préparer une embuscade, *va.*

2. **ԴԱՐԱՆ** (դօլապ), armoire, *sf.*, bahut (պայիւ), *sm.* Հայելաւոր —, armoire à glace. — զգեստուց (գոմօդ), commode, *sf.* — (սեղանի կտաւոց եւ անօթոց), buffet, *sm.* — ժամացուցից, porte-montre (*pl.* des *porte-montre*), *sm.* — խորհուրդ, V. Խորհրդարան։ Աստիճանաւոր —, V. Դարակ։

ԴԱՐԱՆԱԿ, V. Հեծեղարան։

ԴԱՐԱՆԱԿԱԼ, insidieux, euse, *adj.* — լինել, ըլլալ, V. Դարանի մտնել։

ԴԱՐԱՆԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, guet-apens (կեդ-ապան. *pl.* des *guets-apens*, դէ կեդ-ապան), *sm.*

ԴԱՐԱՆԱՄՈՒՏ ԼԻՆԵԼ, [ԸԼԼԱԼ, **ԴԱՐԱՆԱՄՏԵԼ**, **ԴԱՐԱՆԱՆԱԼ**, V. Դարանի մտնել։

ԴԱՐԱՊՂՊԵՂ (պուլ պիպեր), piment, *sm.*

ԴԱՐԱՍՏԱՆ, bocage, *sm.*

ԴԱՐԱՒԱՆԴ, lambris, *sm.* — (իւս անդամազիտաց), protubérance, *sf.*

ԴԱՐԱՓՆ, quai (քէ), *sm.*

ԴԱՐԱՓՈՐ, souterrain, aine, *adj.* —ք, souterrain, *sm.*

ԴԱՐԲԻՆ, *forgeron*, forgeur, *sm.* Փականաց շինող —, V. Կողպագործ։ [*Fer forgé.*

ԴԱՐԲՆԵԱԼ, forgé, ée, *adj.*

ԴԱՐԲՆԵԼ, forger, *va.*

ԴԱՐԲՆԵԼԻ, forgeable, *adj.* *La fonte n'est pas —.*

ԴԱՐԲՆԻՑ, V Դարբին։

ԴԱՐԲՆՈՑ, forge, *sf.* Շարժական —, forge-volante, *sf.*

ԴԱՐԲՆՈՒԹԻՒՆ, serrurerie, *sf.*

ԴԱՐԲՆՈՒՄ, **ԴԱՐԲՆՈՒՄՆ**, forgeage, *sm.*

ԴԱՐԳԻՃ (թէզկէրէ), brancard, *sm.* *Il fut porté à l'hôpital sur un —.*

ԴԱՐԵԻԱՆԴ (դրան կամարակալ. քափուտան եուքարը փէնճէրէնի դէօրթլիւքէ), imposte, *sf.*

ԴԱՐԵԻԱՆԴԱԿ, estrade, *sf.* *Le lit, posé sur une —, semblait fait pour rêver bien plus que pour dormir.* Մեր ուսուցչին աթոռը —ի մը վրայ դրուած է, le siège de notre maître est placé sur une —.

ԴԱՐԻՉԵՆԻԿ (թարչըն), V. Կասիա։ — շաքարապատ, cannelas, *sm.* [cannelier, *sm.*

ԴԱՐԻՍԵՆԻ (տեսակ մը դափնի),

1. **ԴԱՐՁ**, tour, retour, *sm.* — (ի քրիստոնէութիւն եւ յայլ աղանդս), conversion, *sf.*

2. **ԴԱՐՁ**, rebord, *sm.*

ԴԱՐՁԱԳԻՐ (ավէթնամէ), lettres de récréance. [Ճռնչան։

ԴԱՐՁԴԱՐՁԻԿ (ֆըրըլդագ), V.

ԴԱՐՁԵԱԼ, de կամ à nouveau, encore, en outre, d'ailleurs, derechef, *adv.* Եւ —, et puis. — կը կարդայ, il lit de nouveau.

ԴԱՐՁԵԱԿ ([Յունաց պարերգութեան] առաջին տուն), strophe, *sf.*

ԴԱՐՁՈՂ, tournant, ante, *adj.*

ԴԱՐՁՈՒԱԾ, **ԴԱՐՁՈՒԱԾՔ**, retour, tour, *sm.* — բանից, լեզուի, phrase, *sf.*, tour, *sm.* — (գետոյ), tournant, *sm.* —(խօսից), tour, *sm.*

ԴԱՐՁՈՒՑԱՆԵԼ, faire tourner, tourner, *va.* || rappeler, *va.* || résoudre, réduire, mettre en, *va.* **Ետ** —, faire revenir, rappeler, *va.* **Ուրիշ** կողմ —, détourner, *va.* **Գլխիվայր** —, renverser, *va.* **Աչ-քերը** մէկուն վրայ —, jeter les yeux sur quelqu'un.

ԴԱՐՄԱՆ, remède, *sm.* **Բանի** մը — տանիլ, avoir, prendre soin de quelque chose. — ընել, տանիլ, V. Դարմանել։

ԴԱՐՄԱՆԵԼ, remédier, *vn.* — *à un mal.* traiter, *va.* *Il l'a traité d'une fièvre.* soigner (——ւէ), *va.* *Il m'a soigné dans ma dernière maladie.* || réparer, *va.* *Il travaille à — ses pertes.* — (տնկերը, ծառերը), élever, cultiver, *va.* **Առող-ջութիւնը** —, réparer ses forces.

ԴԱՐՄԱՆԵԼԻ, remédiable, réparable, *adj.*

ԴԱՐՄԱՆԻԼ, V. Դարմանուիլ։

ԴԱՐՄԱՆԻՉ, } réparateur, tri-
ԴԱՐՄԱՆՈՂ, } ce, *adj.* et *s.*

ԴԱՐՄԱՆՈՑ, hospice (օ-բէ-), refuge, *sm.* — ընկեցիկ մանկանց, տղայոց, hospice des enfants trouvés. V. Անկելանոց։

ԴԱՐՄԱՆՈՒԻԼ, se réparer, *vpr.*, traiter, *vn.*

1. **ԴԱՐՊԱՍ** (պալատ), palais, *sm.*
2. **ԴԱՐՊԱՍ** (բարձրագոյն ատեան [բուն արդեաց]), cour, *sf.* **Բարձ-րագոյն** —, la haute —. **Խզողա-կան**, **խզիչ** —, — de cassation. — Ոճրագործութեան, — d'assises. — Բողոքոյ, — d'appel.
3. **ԴԱՐՊԱՍ** (ճիշդ. մեծարանք), cour, *sf.* **Հատ** ժամանակէ ի վեր — կ'ընէ այս օրիորդին նետ, կը կարծուի թէ պիտի ամուսնանայ ա-նոր հետ, il y a longtemps qu'il fait la — à cette demoiselle, on croit qu'il l'épousera.

ԴԱՐՊԱՍԵՑԻ, paladin, *sm.*

ԴԱՒ, complot, *sm.*, *conspira*tion, conjuration, trame, fourberie, *sf.* —ով, insidieusement, en traître, traîtreusement, *adv.*

ԴԱՒԱԴԻՐ, comploteur, conjuré, *sm.* — լինել, ըլլալ, V. Դաւադրել։

ԴԱՒԱԴՐԵԼ, comploter, *va.*; conspirer, cabaler, *vn.*

ԴԱՒԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, V. Դաւաճանութիւն։ [*adj.*

ԴԱՒԱԽԱՌՆ, insidieux, euse,

ԴԱՒԱԿԻՑ, conspirateur, conjuré, conjurateur, cabaleur, *sm.* — լինել, ըլլալ, comploter, *va.*

ԴԱՒԱԿՑԻԼ, conjurer, *va.*

ԴԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, conjuration, conspiration, *sf.*

ԴԱՒԱՃԱՆ, conspirateur, trice, *adj.* *Une pensée conspiratrice.* insidieux, euse, *adj.* || conspirateur, cabaleur, comploteur, *sm.*

ԴԱՒԱՃԱՆԵԼ, trahir, *va.*

ԴԱՒԱՃԱՆՈՒԹԻՒՆ, complot, *sm.*, conspiration, conjuration, cabale, trahison, trame, machination, *sf.*, guet-apens (կէ-տ-ա-բա). *pl.* des *guets-apens*, կէ-տ-ա-բա), *sm.* — ընել, comploter, conspirer, *va.*

ԴԱՒԱՆԻԼ, professer, *va.*

ԴԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ, profession, protestation, *sf.* [cornouiller, *sm.*

ԴԱՒԱՐԱՑ (ֆըռնըյ-ըֆ —ըյ-ը),

ԴԱՓ (տէֆ), tambour de basque, *sm.* — փորիկ, bedon de Biscaye.

ԴԱՓՆԵՍԱԿ, lauréole, *sf.*

ԴԱՓՆԵՊՍԱԿ, lauréat, *adj. m.* *Pétrarque fut un poète* —. || lauré, ée, *adj.* *Fête laurée.*

ԴԱՓՆԵՎԱՐԴ (ըլֆըր), laurier-rose (*pl.* des *lauriers-roses*), oléandre, *sm.*

ԴԱՓՆԻ (տէֆնէ), laurier, *sm.*

ԴԴԱԼ, V. Դրգալ։

ԴԴՄԱԿ (թորանոցի [alambic] առողին մասն), cucurbite, *sf.*

ԴԴՄԱՃ (մաքարնա), macaroni, *sm. Manger du —, des —s.*

ԴԴՄԵՆԻ (քապաք), citrouille, courge, *sf.*

ԴԴՈՒՄ, courge, gourde, calebasse, *sf.* Մեղրիկ — (պալ քապաղը), citrouille, *sf.* — (լողալու), calebasse, *sf. Nager avec des —s sous les aisselles* (անութ. փոլինքէ). — գլուխ, citrouille, *sf.*

ԴԵԴ (աղs. sղի ընկեր), arrière-faix *(pl.* des *arrière-faix)*, délivre, *sm.*, secondines, *sfp.*

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, décembre, *sm.*

ԴԵՂ, médicament, remède, *sm.*, médecine, *sf.* Գրգռիչ —, V. Գրգռիչ։ Արտածգական —, épispastique, *sm.* — խարդախեալ, goure, *sf.* Պառաւական —, des remèdes de bonne femme. Հազի —, pas-d'âne, tussilage, béchique, *sm.* — թունահալած, alexipharmaque, *sm.* — առնուլ, prendre des médicaments, se médicamenter, *vpr.* — տալ, administrer, donner des médicaments, médicamenter, *va.* Շատ — տալ (հիւանդի), donner beaucoup de remèdes (à un malade), droguer, *va.* — խառնել (ըմպելեաց մէջ), droguer, *va.* — *du vin.* — բերել, apporter du remède, remédier, *vn.*

ԴԵՂԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, pharmacologie, pharmaceutique, *sf.*

ԴԵՂԱԳԻՐ (րէչէթէ), ordonnance, *sf. Porter l'— chez le pharmacien.*

ԴԵՂԱԳԻՐՔ (դեղագործութեան գիրք), pharmacopée, *sf.*

ԴԵՂԱԳՈՐԾ, pharmacien, apothicaire, *sm.*

ԴԵՂԱԳՈՐԾԱԿԱՆ, pharmaceutique, *adj. La chimie —. Préparation —.*

ԴԵՂԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, pharmacie, apothicairerie, *sf.*

ԴԵՂԱԹԱՓ, *V.* Դեղթափ։

ԴԵՂԱԿԱՆ, médicamentaire, *adj. Code —.* médicamenteux, euse, *adj. Le lait est un aliment —.* médicinal, ale *(pl. médicinaux), adj. Plante, potion, eau médicinale.*

ԴԵՂԱԿՈՅՏ, droguier, *sm.*

ԴԵՂԱՀԱՏ (հապ), pilule, *sf.*

ԴԵՂԱՁԵՒ, formule, *sf.*

ԴԵՂԱՄԱՆ, droguier, *sm.*

ԴԵՂԱՆԵՆԳ, goureur, euse, *s.*

ԴԵՂԱՌ (գոյներր դնելու համար նկարչի ձուրբ տախտակ), palette, *sf.*

ԴԵՂԱՎԱՃԱՌ, pharmacien, apothicaire, droguiste, *sm.*; pharmacopole (հեգնական կերպով կը գործածուի), *sm. Un pauvre —.*

ԴԵՂԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ, pharmacie, apothicairie, *sf.*

ԴԵՂԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, droguerie, *sf.*

ԴԵՂԱՏՈՒՓ, V. Դեղաման։

ԴԵՂԱՐԱՆ, pharmacie, apothicairerie, *sf.*

ԴԵՂԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, pharmacie, *sf.*

ԴԵՂԽԱՆՔ ([չրոց] մօրանալը), croupissement, *sm.*

ԴԵՂԽԵԱԼ, croupissant, ante, *adj.*

ԴԵՂԽԻԼ, croupir, *vn.*

ԴԵՂԹԱՓ, contrepoison, antidote, *sm.*

ԴԵՂԻՆ, jaune, blond, onde, blafard, arde, *adj.*

ԴԵՂԻՆԿԵԿ, jaunet, ette, *adj.*

ԴԵՂԻՆՆԱԼ, V. Դեղնիլ։

ԴԵՂԻՆՑՈՒՆԵԼ, jaunir, *va.*

ԴԵՂՁ (շէֆթալի), pêche, *sf.* Կարծրամիս —, duracine, *sf.*

ԴԵՂՁԱՆ, blond, onde, *adj.*

ԴԵՂՁԱՆԱՄԱԶ, blond, onde, *adj.*

ԴԵՂՁԱՆԻԿ, V. Դալպունակ։ — կանաչեան կզզեաց, V. Կանարեակ։

ԴԵՂՁՈՂԻ (շէֆթալի ռաքըլըսը-[ի]), persicot, *sm.*

ԴԵՂՆԱՆԱԼ, jaunir, *vn.*

ԴԵՂՆԱՓԱՅԼ, blondissant, ante, *adj.*

ԴԵՂՆԴԵՂ, ocre jaune.

ԴԵՂՆԻԼ, jaunir, blondir, *vn.*

ԴԵՂՆՈՒՑ, moyeu, *sm.* Այժմ կ'ըսուի՝ jaune d'œuf, *sm.*

ԴԵՂՆՈՐԱԿ, jaunâtre, *adj.*

ԴԵՂՆՈՒԹԻՒՆ, pâleur, *sf.*

ԴԵՂՆՈՒԿ, jaunet, ette, *adj.*

ԴԵՂԱՐԱՏՈՒՆ, } droguerie, *sf.*
ԴԵՂՔ, }

ԴԵՆԱԴԱՐՁ, } renégat, ate,
ԴԵՆԱՈՒՐԱՑ, } *s.*

ԴԵՆԱՐ, denier, *sm.*

ԴԵՆՊԵՏ, mufti կամ muphti, *sm.*

ԴԵՌ, encore, *adv.*

ԴԵՌԱԴԵՌ, fraîchement, *adv.*

ԴԵՌԱԾԻՆ, V. Նորածին։

ԴԵՌԱԿԻՐԹ, novice, *adj.* *Une chanteuse —. Une plume —.*

ԴԵՌԱՀԱՍԱԿ, jeune, *adj.*

ԴԵՌԱՀԵՐԿ, fraîchement labouré, *adj.* *Un champ fraîchement labouré.*

ԴԵՌԱՌՈՂՋ, convalescent, ente, *adj.* et *s.*

ԴԵՌԱՓԹԻԹ, naissant, ante, *adj.*

1\. ԴԵՍՊԱԿ ([illegible]), litière, *sf.*

2\. ԴԵՍՊԱԿ ([illegible]), carrosse, voiture, *sf.*

ԴԵՍՊԱՆ, ambassadeur, *sm.* *L'— de France à Constantinople.* Արտաքոյ կարգի —, envoyé extraordinaire. —ք Եւրոպեանց, corps diplomatique.

ԴԵՍՊԱՆԱԺՈՂՈՎ, conférence, *sf.*

ԴԵՍՊԱՆԱԿԻՆ, ambassadrice, *sf.* *Madame l'—.*

ԴԵՍՊԱՆԱԽՈՒՄԲ, corps diplomatique.

ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ, ambassade, *sf.* *Il est logé à l'—.*

ԴԵՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, ambassade, *sf.* *Obtenir une —.*

ԴԵՍՊԱՆՈՒՀԻ, ambassadrice, *sf.* *Madame l'—.*

ԴԵՐԱՂ (տեսակ մ'աղ), sous-sel (*pl.* des *sous-sels*), *sm.*

ԴԵՐԱՅ (գծուծ, փցուն քահանայ); prestolet, *sm.*

ԴԵՐԱՆՈՒՆ, pronom, *sm.* Դիմաւոր —, — personel. Ստացական —, — possessif. Ցուցական —, — démonstratif. Յարաբերական —, — relatif. Անորոշ, անորոշ —, — indéfini.

ԴԵՐԱՆՈՒՆԱԲԱՐ, pronominalement, *adv.*

ԴԵՐԱՆՈՒՆԱԿԱՆ, } pronominal, ale
ԴԵՐԱՆՈՒՆԱՅԻՆ, }
(*pl. pronominaux*), *adv.* *Verbe pronominal.*

ԴԵՐԱՍԱՆ, acteur, comédien, *sm.* Անխօս —, V. Երեւակ։ Խումբ —ից, —ական խումբ, troupe de comédiens.

ԴԵՐԱՍԱՆՈՒՀԻ, actrice, comédienne, *sf.*

ԴԵՐԱՏԵՆԱԴՊԻՐ, sous-secrétaire, *sm.*

ԴԵՐԲԱՅ, gérondif, *sm.* || participe, *sm.* Ներկայ —, — présent. Անցեալ —, — passé.

ԴԵՐԲՈՒԿ, raboteux, euse, inégal, ale (*pl. inégaux*), scabreux, euse, montueux, euse, rude, *adj.*

ԴԵՐԳԱՒԱՌԱՊԵՏ, sous-préfet (*pl.* des *sous-prefets*), *sm.*

ԴԵՐԳԱՒԱՌԱՊԵՏԱԿԱՆ, sous-préfectoral, ale, *adj.*

ԴԵՐԳԱՒԱՌԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, sous-préfecture (*pl.* des *sous-préfectures*), *sf.*

ԴԵՐԵՒ. Ի — ԵԼԱՆԵԼ, s'aboutir à rien, échouer, s'en aller au diable, être à tous les diables. Ի — հանելոյ, V. Զրկողական։

ԴԵՐՀԱՇԻՒ, acompte, *sm.*

ԴԵՐՁԱԿ, couturier, *sm.* Բայց այժմ կ'ըսուի tailleur, *sm.* Կին —, V. Դերձակուհի։

ԴԵՐՁԱԿՈՒԹԻՒՆ, couture, *sf.*

ԴԵՐՁԱԿՈՒՀԻ, couturière, tailleuse, *sf.*

ԴԵՐՁԱՆ, fil (թել), *sm.* Հաստ — (չուան շինելու), V. Հաստամաք։

ԴԵՐՁԱՆԵԼ, filer, *vn.*

ԴԵՒ (սատանայ), démon, *sm.* Իշխան դիւաց, V. Դիւապետ։

ԴԵՒԱԿՈԽԵԼ, buter, *vn.* *C'est à quoi je bute.*

ԴԷԶ, tas, entassement, amas, *sm.*, pile, *sf.* — խոտի, յարդի, ցորենոյ, tas de foin, de paille, de blé. Ածել ի —, V. Դիզել։

ԴԷՄ, contre, *prép.* Գիշերուան —, à la nuit tombante. — կենալ, faire face, résister, s'opposer, tenir bon կամ ferme. — դնել, soutenir, *va.* Ի —ս, sous prétexte de . . . Ի —ս ածել, բերել, prétexter, *va.*

ԴԷՄՔ, visage, *sm.*, figure, mine, physionomie, *sf.* || personne, *sf.* Արեգակնակէզ, արեւակէզ —, visage rissolé. Եզակի, յոգնակի Ա. Բ. Գ. — (բայից), la 1ière, la 2e, la 3e personne (des verbes). Մէկուն զուարթ — ցուցնել, faire bonne mine à quelqu'un. Մէկուն դաժան — ցուցնել, faire mauvaise mine à quelqu'un. Աղէկ — մ'ունի, il a une bonne mine.

ԴԷՊ, } vers, *prép.* — յիս,
ԴԷՊ Ի, } — moi, envers moi, à mon égard. — յիս կուգայ, il vient — moi. — յիս շատ լաւ, աղէկ վարուեցաւ, il s'est comporté très bien envers moi. — առ նա, envers lui, elle. — առ ամենայն ոք, մարդիկ, envers tout le monde. — առ ամենայն ոք միշտ աղէկ վարուելու ենք, il faut nous comporter toujours bien envers tout le monde. — ի յետս, en reculant, à reculons, *adv.* Դէպ ի դուռն երթալ՝ փախչելու համար, V. Դուռն, կամ երթալ։

ԴԷՊՔ, circonstance, aventure, *sf.*, accident, cas, événement, *sm.* Երկրորդական —, épisode, *sm.* Անակնկալ, միջանկեալ —, incident, *sm.* Յաջող —, bonne fortune.

ԴԷՏ, observateur, trice, *s.*; vigie, *sm.*; espion, onne, *s.* —ք, batteurs d'estrade.

ԴԺԱՐ, V. Դժուար։ [*adj.*

ԴԺԲԱԽՏ, malheureux, euse,

ԴԺԲԱԽՏԱԲԱՐ, par malheur, malheureusement, *adv.*

ԴԺԲԱԽՏՈՒԹԻՒՆ, malheur, fatalité, disgrâce, *sf.* Դժբախտութենէ մը պրծիլ։ V. Պրծիլ։ Արտաքոյ կարգի դժբախտութեամբ, fatalement, *adv.*

ԴԺԲԱՂԴ, V. Դժբախտ։

ԴԺԲԱՂԴԱԲԱՐ, V. Դժբախտաբար։ [տութիւն։

ԴԺԲԱՂԴՈՒԹԻՒՆ, V. Դժբախ-

ԴԺԳՈՀ, mécontent, ente, *adj.* — լինել, ըլլալ, être —. — ընել, mécontenter, *va.* [ment, *sm.*

ԴԺԳՈՀՈՒԹԻՒՆ, mécontente-

ԴԺԳՈՅՆ, V. Գունաթափ։

ԴԺԳՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, V. Գունատութիւն։

ԴԺԿԱՄԱԿ, mécontent, ente, déplaisant, ante, fâcheux, euse, désagréable, *adj.* [*va.*

ԴԺԿԱՄԱԿԵՑՈՒՆԵԼ, dépiter,

ԴԺԿԱՄԱԿԻԼ, être mécontent, se dépiter, se déplaire, *vpr.*

ԴԺԿԱՄԱԿՈՒԹԻՒՆ, mécontentement, dépit, *sm.*, déplaisance, fâcherie, contrariété, *sf.*

ԴԺՆԴԱԿ, dur, *m.*, dure, *f.*, rigoureux, euse, pénible, difficile, fatigant, ante, grief, ève, rude, *adj.* — (ժամանակ), difficile, *adj.* — (օդք), inclément, *adj.* — ցաւ, douleur atroce, aiguë.

ԴԺՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ, rigueur, grièveté, inclémence, *sf.* — (օդոց), dureté, inclémence, *sf.* — (տանջանաց), atrocité, *sf.*

ԴԺՆԵԱՏ, félon, onne, *adj.* et *s.* — (մարտ, պատերազմ), rude, *adj.*

ԴԺՆԷՈՒԹԻՒՆ, félonie, *sf.*

ԴԺՆԻԿ (բուսի մ'է. [illegible]), nerprun ([illegible]), *sm.*

ԴԺՈԽԱԿԱՆ, } infernal, ale (*pl.*
ԴԺՈԽԱՅԻՆ, } *infernaux*), *adj.*

ԴԺՈԽԱԳԱՐՏ, damné, ée, *adj*.

ԴԺՈԽԱՏԱՆՋ, rude, *adj*. [*sf*.

ԴԺՈԽԱՔԱՐ, pierre infernale,

ԴԺՈԽՈՐՈՎԱՅՆ, vorace, *adj*.

ԴԺՈԽՔ, enfer, *sm*. Դժոխոց մէջ, dans les —s. Դժոխոց ծայրն ըլլալ, être au diable.

ԴԺՈՒԱՐ, difficile à, *adj*. Դժուարաւ, difficilement, à peine, *adv*.

ԴԺՈՒԱՐԱԲԱՐՈՅ, acariâtre, humoriste, fâcheux, euse, morose, difficile, dyscole, *adj*. [ble, *adj*.

ԴԺՈՒԱՐԱԼՈՅԾ, indébrouilla-

ԴԺՈՒԱՐԱԾՆՈՒԹԻՒՆ, dystocie, *sf*. [gie, *sf*.

ԴԺՈՒԱՐԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, dyspha-

ԴԺՈՒԱՐԱՀԱԼ, indigeste, cru, ue, *adj*. [sie, *sf*.

ԴԺՈՒԱՐԱՀԱԼՈՒԹԻՒՆ, dyspep-

ԴԺՈՒԱՐԱՀԱՃ, } difficile,
ԴԺՈՒԱՐԱՀԱՒԱՆ, } *adj*. et *sm*.

ԴԺՈՒԱՐԱՀԱՒԱՏԱԼԻ, rude, *adj*. *Cela me parait* —.

ԴԺՈՒԱՐԱՀՆՉԻՒՆ, difficile à prononcer, *adj*.

ԴԺՈՒԱՐԱՄԱՏՈՅՑ, inaccessible, inabordable, inaccostable, *adj*. [ue, *adj*.

ԴԺՈՒԱՐԱՄԱՐՍ, indigeste, cru,

ԴԺՈՒԱՐԱՄԱՐՍՈՒԹԻՒՆ, indigestion, *sf*. [rie, *sf*.

ԴԺՈՒԱՐԱՄԻԶՈՒԹԻՒՆ, dysu-

ԴԺՈՒԱՐԱՄՈՌԱՆԱԼԻ, difficile à oublier, *adj*. *Une figure difficile à oublier*.

ԴԺՈՒԱՐԱՇՆՉՈՒԹԻՒՆ, dyspnée, *sf*. — (երիվարի), pousse, *sf*.

ԴԺՈՒԱՐԱՌՆԵԼԻ, imprenable,

ԴԺՈՒԱՐԱՒ, V. Դժուար։ [*adj*.

ԴԺՈՒԱՐԸՄԲԵՐ, rude, *adj*.

ԴԺՈՒԱՐԻԼ, se fâcher, *vpr*.

ԴԺՈՒԱՐԻՄԱՑՈՒԹԻՒՆ, difficulté, *sf*. [ble, rude, *adj*.

ԴԺՈՒԱՐԻՆ, difficile à, péni-

ԴԺՈՒԱՐՈՒԹԻՒՆ, difficulté, peine, *sf*. Դժուարութենէ ելնել, se tirer d'affaire, d'une mauvaise affaire. Դժուարութենէ հանել, tirer d'affaire, d'une mauvaise affaire. Մեծաւ դժուարութեամբ, à grand' peine, *adv*.

ԴԺՊԱՏԵՀ, inconvenant, ante, *adj*. [nance, *sf*.

ԴԺՊԱՏԵՀՈՒԹԻՒՆ, inconve-

ԴԺՊԱՐԻՇՏ, impie, *adj*.

ԴԻ, V. Դիակ։ [se, *s*.

ԴԻԱԶԱՐԴ, enseveliseur, eu-

ԴԻԱԶՆՆՈՒԹԻՒՆ, autopsie, *sf*.

ԴԻԱԹԱՂ, fossoyeur, *sm*.

ԴԻԱԿ, cadavre, *sm*., charogne, *sf*. —ի նման, V. Դիականման։

ԴԻԱԿԱՆ, cadavérique, *adj*.

ԴԻԱԿԱՆՄԱՆ, cadavéreux, euse, *adj*. [*croque-morts*), *sm*.

ԴԻԱԿԻՐ, croque-mort (*pl*. des

ԴԻԱԿՆ, V. Դիակ։

ԴԻԱՊԱՏԻԿ, enseveliseur, euse, *s*. [ment, *sm*.

ԴԻԱՊԱՏՈՒԹԻՒՆ, ensevelisse-

ԴԻԱՐԱՆ (այն տեղ ուր անծանօթ դիակները կը պահուին՝ ինչուան որ ճանչցուին), morgue, *sf*.

ԴԻԵԼ, V. Կաթ ծծել։

ԴԻԶԱՆԵԼ, V. Դիզել։

ԴԻԶԱՆՈՑ, } chantier, *sm*.
ԴԻԶԱՓԱՅՏ, }

ԴԻԶԵԼ, entasser, amasser, cumuler, accumuler, tasser, *va*. Հարստութիւն —, faire fortune.

ԴԻԶՈՒԻԼ, s'amasser, s'accumuler, *vpr*.

ԴԻԹԻՐԱՄԲ, V. Երկդունենի։

ԴԻԹԻՐԱՄԲԵԱՆ, dithyrambique, *adj*.

ԴԻԿՏԱՏՈՐ, dictateur, *sm*.

ԴԻԿՏԱՏՈՐԱԿԱՆ, dictatorial, ale (*pl*. *dictatoriaux*), *adj*. [*sf*.

ԴԻԿՏԱՏՈՐՈՒԹԻՒՆ, dictature,

ԴԻՄԱԳԷՏ, physionomiste, *sm*.

ԴԻՄԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, physionomie, *sf*. [phie, *sf*.

ԴԻՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, prosopogra-

ԴԻՄԱԴԱՐՁ, opposant, ante, opposé, ée, *adj*.

ԴԻՄԱԴԱՐՁԻԼ, résister, *vn.*

ԴԻՄԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, résistance, opposition, contrariété, *sf.* — ընել, résister, *vn.*

ԴԻՄԱԴՐԵԼ, résister, *vn. La ville a résisté pendant plusieurs mois.* [դարձուածքին ։

ԴԻՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, V. Դիմա-

ԴԻՄԱԿ, masque, *sm.* Մէկուն — դնել, mettre un — sur le visage de quelqu'un, masquer, *va.* Իւր երեսը — դնել, mettre un —, se masquer, *vpr.* —ն հանել, ôter à quelqu'un son —, démasquer, *va.* Իւր —ն հանել, ôter son —, se démasquer, *vpr.* —ով ծածկուած, V. Դիմակաւոր ։

ԴԻՄԱԿԱԹԱՓ ԱՌՆԵԼ, ԸՆԵԼ, arracher, ôter le masque à quelqu'un, *va.*

ԴԻՄԱԿԱԼԻԱՐ (տանիքի տախտակ), contre-latte (*pl.* des *contre-lattes*), *sf.*

ԴԻՄԱԿԱՒՈՐ, masqué, ée, *adj.* — պարահանդէս, bal masqué.

ԴԻՄԱՀԱՐ, opaque, *adj. Corps opaque.*

ԴԻՄԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, opacité, *sf.*

ԴԻՄԱՆԱԼ, durer, *vn.* Այս ասուին աղէկ պիտի դիմանայ, ce drap durera bien. *Combien de temps cet habit vous a-t-il duré?* résister, *vn.*; soutenir, *va.*; se soutenir, *vpr.*; supporter, *va.*, aller, *vn.* Այս անօթը կրակին կը դիմանայ, ce vase va au feu, կամ supporte le feu.

ԴԻՄԱՌՆՈՒԹԻՒՆ (հռետորական ձեւ մը), prosopopée, *sf.*

ԴԻՄԱՑԿՈՒՆ, durable, résistant, ante, *adj.* — գոյն, solide, *adj.* — ըլլալ, avoir du fond.

ԴԻՄԱՑԿՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, résistance, *sf.*

ԴԻՄԵԼ, avoir recours à, recourir, *vn.*, s'adresser à, *vpr.* — առ դատաւորն, recourir au juge.

ծանր եւ վերջին միջոցներու — առակ ձեռք ձգելու համար, V. Միջոց ։

ԴԻՄԱՑ, contre, *prép.* —ը, en face de, vis-à-vis. Թագաւորական գրադարան —ը, vis-à-vis de la bibliothèque royale. *Vis-à-vis de l'église.* Իմ —ս, vis-à-vis de moi. au prix de. Ճիշդ —ը, tout vis-à-vis. —է —, face à face, en présence, à l'opposite de, vison-visu. —է —, իրարու —, —ը դնել, opposer, *va.*

ԴԻՄԸՆԴԴԻՄԵԼ, collationner, conférer, opposer, *va.* [(ֆէ.ֆ.), *sm.*

ԴԻՄՈՍ (արքունի գանձ), fisc

ԴԻՄՈՍԱԿԱՆԴԻՐ, fiscal, ale (*pl. fiscaux*), *adj.* [lité, *sf.*

ԴԻՄՈՍԱԿԱՆԴՐՈՒԹԻՒՆ, fisca-

ԴԻՄՈՍԱԿԱՆ, fiscal, ale (*pl. fiscaux*), *adj.* [té, *sf.*

ԴԻՄՈՍԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, fiscali-

ԴԻՄՈՒՄ, } démarche, *sf.* ‖

ԴԻՄՈՒՄՆ, } afflux, *sm.* — վճռաջինջ ատենի, pourvoi en cassation.

ԴԻՊԱԿ (ֆռնֆէ.), taffetas, *sm.* Ճամկաւոր — (տէդ.), V. Ճանապչանաւութիւն (կը գրուի նաեւ Ճաճանչաւաւթիւն) ։

ԴԻՊԱՀ, arrêts, *smp.* Դնել ի —ոչ, mettre aux —. Կալ ի —ոչ, garder les —.

ԴԻՊԵԼԱԼ, occurent, ente, *adj.*

ԴԻՊՈՂ, opportun, une, *adj. Dans un temps plus opportun.* commode, *adj.*

ԴԻՊՈՂՈՒԹԻՒՆ, opportunité, justesse, *sf.* Անվրէպ —, justesse du tir.

ԴԻՊՈՒԱԾ, accident, cas, événement, épisode, *sm.*, occurence, *sf.* Բարեբաստիկ —, bonheur, *sm.* —ով, accidentellement, de կամ par fortune, par hasard (հնչ.), fortuitement, *adv. Je l'ai rencontré fortuitement.* Ի —ի

որ (եթէ), en cas que, dans le cas que.

ԴԻՊՈՒԱԾԱԿԱՆ, accidentel, elle, fortuit, ite, *adj*. *Événement fortuit*.

ԴԻՏԱԿ, lunette, *sf*. — աստեղաց, télescope, *sm*. Տեսարանի, երկուորեակ (ՃՇՄԱՐՏԵԼ), jumelles, *sfp*. Փոքրիկ —, V. Դիտակիկ։

ԴԻՏԱԿԱԳՈՐԾ, opticien, *sm*.

ԴԻՏԱԿԱՎԱՃԱՌ, opticien, *sm*.

ԴԻՏԱԿԻԿ, lorgnette, *sf*.

1. ԴԻՏԱՆՈՑ (աշտարակ պահպանութեան), beffroi, *sm*.

I. ԴԻՏԱՆՈՑ, V. Դիտարան։

ԴԻՏԱՊԵՏ, archevêque, *sm*.

ԴԻՏԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, archevêché, *sm*.

ԴԻՏԱՐԱՆ, observatoire, *sm*. — (առաստաղի վրայ), donjon, *sm*.

ԴԻՏԱՒՈՐ, vigie, *sf*.

ԴԻՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, intention, *sf*., dessein, but, *sm*., vue, *sf*., plan, objet, *sm*., visée, *sf*. — ունենալ, avoir l'intention de. Դիտաւորութեամբ, dans l'intention de, intentionnellement, *adv*. Օգտակար դիտաւորութեամբ, à telle fin de raison.

ԴԻՏԵԼ, observer, remarquer, étudier, considérer, contempler, conduire de l'œil, épier, guetter, *va*. Ուշադրութեամբ —, examiner, *va*. Աչքի ծայրով —, lorgner, *va*.

ԴԻՏՈՂ, observateur, trice, *s*.

ԴԻՏՈՂՈՒԹԻՒՆ, observation, remarque, *sf*.

ԴԻՏՄԱՄԲ,) V. Դիտաւորու-
ԴԻՏՈՒՄՆ,) թեամբ։ Դիտմամբ, exprès, à dessein, *adv*. Կը ներէք, դիտմամբ չըրի, je vous demande pardon, je ne l'ai pas fait exprès. *Je l'ai fait à dessein*.

ԴԻՐԴ (ԴԻՐԴ), lie, *sf*. — սրճոյ, marc de café.

ԴԻՐՔ, position, situation, *sf*., état, *sm*.

ԴԻՑԱԲԱՆ, mythologiste, mythologue, *sm*.

ԴԻՑԱԲԱՆԱԿԱՆ, mythologique, *adj*.

ԴԻՑԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, mythologie, *sf*.

ԴԻՑԱԲԱՆՕՐԷՆ, mythologiquement, *adv*.

ԴԻՑԱՀՄԱՅԱԿԱՆ, théurgique, *adj*.

ԴԻՑԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, théurgie, *sf*.

ԴԻՑԱՆՈՑ, V. Դիցուհի։

ԴԻՑԱՆՈՒԷՐ, sacré, ée, *adj*.

ԴԻՑԱՊԱՇՏ, idolâtre, *adj*.

ԴԻՑԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, idolâtrie, *sf*.

ԴԻՑՈՒՀԻ, déesse, *sf*. — ծաղկանց, V. Ծաղկանոյշ։

ԴԻՒԱԲԱՐ, diablotiquement, *adv*.

ԴԻՒԱԲԵՐԱՆ, blasphémateur, trice, *s*.

ԴԻՒԱԿԱՆ, diablotique, *adj*.

ԴԻՒԱԿՈՉՈՒԹԻՒՆ, évocation, *sf*.

ԴԻՒԱՀԱՐ, possédé, ée, *s*. || endiablé, ée, *adj*.

ԴԻՒԱՀԱՐԻԼ, être possédé du démon, posséder, *va*. *Le démon le possède. Il est possédé du démon*.

ԴԻՒԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, possession, diablerie, *sf*.

ԴԻՒԱՀՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, évocation, *sf*.

ԴԻՒԱՆ, dépôt des archives, archives, *sfp*., divan, *sm*. — (ժողովոյ), bureau, *sm*. — (ատենադպրի, քարտուղարի), secrétariat, *sm*. (կուսակալի) քարտուղարի —, secrétairerie, *sf*.

ԴԻՒԱՆԱԲՈՆՈՒԹԻՒՆ, V. Դիւանագիտութիւն։

ԴԻՒԱՆԱԳԷՏ, diplomate, *sm*.

ԴԻՒԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ, diplomatique, *adj*.

ԴԻՒԱՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, diplomatie (. . . ․ի), *sf*.

ԴԻՒԱՆԱԳԻՏՕՐԷՆ, diplomatiquement, *adv*.

ԴԻՒԱՆԱԴՊԻՐ, chancelier, *sm*.

ԴԻՒԱՆԱՊԵՏԱԿԱՆ, bureaucratique, *adj*.

ԴԻՒԱՆԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, bureaucratie (. . . -է), *sf*. [նատուն ։

ԴԻՒԱՆԱԳԱՀ ՏՈՒՆ, V. Դիւա-

ԴԻՒԱՆԱԳԱՆ, } conservateur
ԴԻՒԱՆԱԳԵՏ, } des archives, archiviste ([illegible]), *sm*.

ԴԻՒԱՆԱՏՈՒՆ, archives, *sfp*., chancellerie, *sf*.

ԴԻՒԱԳԵՏ, satan, *sm*.

ԴԻՒԹ, enchanteur, eresse, ensorceleur, euse, *s*. [que, *adj*.

ԴԻՒԹԱԿԱՆ, magique, féeri-

ԴԻՒԹԱՀՐԱՇ, féerique, *adj*.

ԴԻՒԹԵԼ, enchanter, ensorceler, *va*. [*adj*.

ԴԻՒԹԻՉ, enchanteur, eresse,

ԴԻՒԹՈՒԹԻՒՆ, féerie, incantation, *sf*., ensorcellement, *sm*.

ԴԻՒՈՒԿ (դեւ փոքրիկ), diablotin, *sm*.

ԴԻՒՐ, plain, aine, uni, ie, *adj*. || commode, *adj*. || aise, aisance, commodité, *sf*., confort, *sm*. —ով եւ թեթեւով, facilement, aisément, *adv*. [ment, *adj*.

ԴԻՒՐԱԲԱՐ, facilement, aisé-

ԴԻՒՐԱԲԵԿ, fragile, cassant, ante, frêle, *adj*. [*sf*.

ԴԻՒՐԱԲԵԿՈՒԹԻՒՆ, fragilité,

ԴԻՒՐԱԲՈՐԲՈՔ, inflammable, *adj*. կազ կամ օդ —, gaz կամ air —.

ԴԻՒՐԱԳԱՅԹ, fragile, *adj*.

ԴԻՒՐԱԳԱՅԹՈՒԹԻՒՆ, fragilité, *sf*.

ԴԻՒՐԱԳԻՆ, V. Դիւրագնի ։

ԴԻՒՐԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, le bon, le meilleur marché, *sm*.

ԴԻՒՐԱԳՆԻ, à bon marché, à bon prix, à bon compte. — վաճառել, ծախել ([illegible]), vendre à bon prix, faire bon marché d'une chose. — գնել, acheter à bon prix.

ԴԻՒՐԱԳՈՐՈՎ, sensible, *adj*.

ԴԻՒՐԱԳՈՐՈՎՈՒԹԻՒՆ, sensibilité, *sf*. Պաճուճեալ, կերպարանեալ, ստապատիր —, sensiblerie, *sf*. [*adj*.

ԴԻՒՐԱԳՈՒՃ, flexible, souple,

ԴԻՒՐԱԳՐԳԻՌ, excitable, irritable, *adj*.

ԴԻՒՐԱԳՐԳՌՈՒԹԻՒՆ, excitation, *sf*. excitement, *sm*. — (ջղաց), irritabilité, *sf*. [*adj*.

ԴԻՒՐԱԴԱՐՁ, flexible, souple,

ԴԻՒՐԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, flexibilité, souplesse, *sf*. Դիւրադարձութեամբ, souplement, *adv*.

ԴԻՒՐԱԶԳԱՑ, sensible, impressionnable, *adj*. [lité, *sf*.

ԴԻՒՐԱԶԳԱՑՈՒԹԻՒՆ, sensibi-

ԴԻՒՐԱԹԱՓԱՆՑ, pénétratif, ive, *adj*.

ԴԻՒՐԱԼՈՒՐ, intelligible, *adj*.

ԴԻՒՐԱԽԱԲ, décevable, *adj*.

ԴԻՒՐԱԽՏԻՂ, chatouilleux, euse, *adj*.

ԴԻՒՐԱՃԱՆ, clair, aire, *adj*.

ԴԻՒՐԱԿԵՑԻԿ. aisé, ée, *adj*. — լինել, ըլլալ, vivre dans l'aisance.

ԴԻՒՐԱԿԵՑՈՒԹԻՒՆ, aisance, *sf*., bien être, *sm*.

ԴԻՒՐԱՀԱՍ, } intelli-
ԴԻՒՐԱՀԱՍԿԱՆԱԼԻ, } gible, clair, aire, *adj*. — (մատենագիր), facile, *adj*. [bilité, *sf*.

ԴԻՒՐԱՀԱՍՈՒԹԻՒՆ, intelligi-

ԴԻՒՐԱՀՐԱՊՈՅՐ, prenable, *adj*.

ԴԻՒՐԱՄԱՇ, usable, *adj*.

ԴԻՒՐԱՄԱՏՈՅՑ, } accostable,
ԴԻՒՐԱՄԱՏՉԵԼԻ, } *adj*.

ԴԻՒՐԱՅՈՅԶ (կրքոտ), passionné, ée, *adj*. [souple, *adj*.

ԴԻՒՐԱՇԱՐԺ, prompt, ompte,

ԴԻՒՐԱՇԱՐԺՈՒԹԻՒՆ, souplesse, *sf*. Դիւրաշարժութեամբ, souplement, *adv*.

ԴԻՒՐԱՊԱԽ, crintif, ive, *adj*.

ԴԻՒՐԱՌԻԿ, prenable, *adj*.

ԴԻՒՐԱՎԱՌ, inflammable, *adj*. կազ կամ օդ —, gaz կամ air —.

ԴԻՒՐԱՎԱՌՈՒԹԻՒՆ, inflammabilité, *sf*.

ԴԻՒՐԱՎԿԱՆԴ, prenable, *adj*.

ԴԻՒՐԱՏԱՐ, portatif, ive, aisé, ée, *adj*.

ԴԻՒՐԱՑՈՒՆԵԼ, rendre facile, faciliter, *va*.

ԴԻՒՐԱՒ, facilement, aisément, sans peine, *adv*.

ԴԻՒՐԱՓՈՓՈԽ, versatile, *adj*.

ԴԻՒՐԱՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, versabilité, *sf*.

ԴԻՒՐԱՔԱԿ, facile à délier, *adj*. || fragile, *adj*.

ԴԻՒՐԵԼ, rendre facile, faciliter, *va*.

ԴԻՒՐԸՆԿԱԼ, intelligible, *adj*.

ԴԻՒՐԻՄԱՆԱԼԻ, clair, aire, *adj*.

ԴԻՒՐԻՄԱՑ, intelligible, *adj*.

ԴԻՒՐԻՄԱՑՈՒԹԻՒՆ, intelligibilité, *sf*.

ԴԻՒՐԻՆ, facile à, aisé, ée, commode, *adj*. — — կ'ըսէք, cela vous est facile à dire.

ԴԻՒՐԸՆԿԱԼ, flexible, *adj*.

ԴԻՒՐԻՆՑՈՒՆԵԼ, V. Դիւրացունել։

ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ, facilité, aise, aisance, *sf*. Դիւրութեան մէջ ըլլալ, être à son aise. Դիւրութեան մէջ չըլլալ, être mal à son aise.

ԴԻՒՑԱԶՆ, héros ([illegible]), *sm*.

ԴԻՒՑԱԶՆԱԲԱՐ, héroïquement ([illegible]), *adv*.

ԴԻՒՑԱԶՆԱԿԱՆ, héroïque, épique, *adj*. — բանաստեղծութիւն, V. Դիւցազներգութիւն։

ԴԻՒՑԱԶՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, héroïcité ([illegible]), *sf*.

ԴԻՒՑԱԶՆԱԿԱՏԱԿ, héroï-comique ([illegible]), *adj*.

ԴԻՒՑԱԶՆԵՐԳԱԿԱՆ, épique, *adj*. *La poésie* —.

ԴԻՒՑԱԶՆԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, épopée, *sf*.

ԴԻՒՑԱԶՆՈՒԹԻՒՆ, héroïsme ([illegible]), *sm*. Դիւցազնութեամբ, V. Դիւցազնաբար։

ԴԻՒՑԱԶՆՈՒՀԻ, héroïne ([illegible]), *sf*.

ԴԻՒՔ, dieux, *sm.p.*, idole, *sf*.

ԴԵԼՏԱՅ, delta, *sm*.

ԴԵԼՓԱԿԱՆ, delphique, *adj*.

ԴԼՓԻՆ ([illegible]), porc marin, dauphin, *sm*.

ԴԼՓՆԱԾԱՂԻԿ, pied d'alouette (*pl*. des *pieds-d'alouette*), delphinium, *sm*.

ԴՂԵԱԿ, château, *sm*., forteresse, *sf*. փոքրիկ —, V. Դղեկիկ։

ԴՂԵԱԿԱՏԷՐ, châtelain, aine, *s*.

ԴՂՐԴԵԼ, ébranler, remuer, *va*.

ԴՂՐԴԻԼ, s'ébranler, se remuer, *vpr*.

ԴՂՐԴԻՒՆ, **ԴՂՐԴՈՒՄ**, **ԴՂՐԴՈՒՄՆ**, ébranlement, bruit, *sm*.

ԴՂՔԻ (ծառ մ'է. [illegible]), érable, *sm*.

1\. **ԴՄԻՇԿ** (սուսեր պողովատիկ դամասկեան), damas, *sm*.

2\. **ԴՄԻՇԿ** (դամասկեան պողովատ), damas, *sm*.

ԴՆԴՂՈՒՑ ([illegible]), le gras de la jambe, mollet, *sm*.

ԴՆԴՋԵԼ, frémir, *vn*.

ԴՆԵԼ, mettre, poser, placer, *va*. || mettre, *va*. || couler, *va*. — (բանի մը), aposter, *va*. — (դաշինք), contracter, *va*. — (բանտը, վտանգի մէջ), jeter, *va*. Դիմացէ դիմաց, իրարու դիմաց, դիմացը —, V. Դիմաց։ Ամենայն ինչ (ամէն բան) իւր տեղը —ու է, V. Տեղ։

ԴՆՈՑ ([illegible]), console, *sf*.

ԴՇԽՈՅ, V. Թագուհի։

ԴՇԽՈՅԱՀԱՒ (վայրենի թռչուն մ'է), gelinotte des bois, կամ լոկ gelinotte, *sf*.

ԴՈԴՈՇ, V. Դոդոշ։

ԴՈԴՈՇԱՔԱՐ, V. Դոդոշաքար։

ԴՈԽ, V. Աղաւնեակ։

ԴՈԽՆ (աղօրեաց երկանաքարի վրայ դրուելի ձագար), trémie, *sf*. *La — est pleine.*

ԴՈՂ, tremblement, *sm*. — (ջերմանի), V. Դողումն։

ԴՈՂԱԼ, trembler, frémir, *vn*. Ցրտէն —, trembler de froid, grelotter, *vn*.

ԴՈՂԱՑՈՂ, trembleur, euse, *s.*

ԴՈՂԱՑՈՒՆԵԼ, faire trembler, *va.*

ԴՈՂԴՂԱԼ, trembler, trembloter, vaciller, *vn.* — ցրտէն, V. Դողալ։

ԴՈՂԴՂԱՑՈՂ, vacillant, ante, *adj.* — (ցրտէն), grelottant, ante, [*adj.*

ԴՈՂԴՈՋ, V. Դողդղոջուն։

ԴՈՂԴՈՋԵԼ, trembloter, trembler, *vn.*

ԴՈՂԴՈՋՈՑ, tremblant, ante, tremblotant, ante, *adj.*

ԴՈՂՈՒՄ, } tremblement,
ԴՈՂՈՒՄՆ, } tressaillement,
frissonnement, *sm.* — (չերմանն), frémissement, frisson, *sm.*

1. **ԴՈՄԻՆՈՅ** (կնգղաւոր [capuchon] զգեստ [դիմակաւորի]), domino, *sm.*

2. **ԴՈՄԻՆՈՅ** (կնգղաւոր զգեստ հագած դիմակաւոր), domino, *sm.*

3. **ԴՈՄԻՆՈՅ** (խաղ մ'է), domino, *sm.* || — (դոմինոյի քար), domino, *sm.*

ԴՈՅԶՆ, petit, ite, moindre, [*adj.*

ԴՈՅԶՆԱԳԻՒՏ, rare, *adj.*

ԴՈՅԼ (ֆօլա), seau, *sm.* — (ջրահան մեքենայի. պօսթան ֆուայօսսսս ֆօլասը), godet, *sm.*

ԴՈՆԴՈՂ (ժէլէ), gelée, *sf.*

ԴՈՐԱԿ, V. Թղղակ։

ԴՈՒ, tu, toi, te. — ալ, toi aussi, à ton tour.

ԴՈՒԴԵԼ, V. Դուքեզել։

ԴՈՒԴՈՒՄ, } V. Դույախօսու-
ԴՈՒԴՈՒՄՆ, } թիւն։

ԴՈՒԶՆԱՔԵԱՅ, peu important, futile, insignifiant, ante, très peu, *adj.*

ԴՈՒԿԱՏ (ոսկի դահեկան. ֆօթ), ducat, *sm.*

ԴՈՒԿԱՏՈՆ (արծաթ դահեկան մը), ducaton, *sm.*

ԴՈՒՅԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, tutoiement կամ tutoîment, *sm.*

ԴՈՒՕԵԼ, V. Դուքեզել։

ԴՈՒՆ, V. Կոնձեղ։

ԴՈՒՆԱԿ (նաւին ետեւի բարձրաւանդակը), dunette, *sf.*

ԴՈՒՆՉ (չենէ), menton, *sm.*

ԴՈՒՌ, } porte, *sf.*, huis, *sm.*
ԴՈՒՌՆ, } Բարձրագոյն —, la Porte, la Sublime Porte. — սպարապետի (սէրասքէրլիք գափուսը), sérasquiérat, *sm.* Կառանցիկ, կառամուտ —, porte cochère. Դռնէ —, de porte en porte. Քաղաքի դռները բացուելու ժամանակը, dès l'ouverture des portes, à porte ouverte, à portes ouvrantes. Փակեալ դռներով, V. Դռնփակ։ —ը զարնել, frapper à la porte. Դէպ ի — երթալ փախչելու համար, gagner la porte.

ԴՈՒՍՏՐ (աղջիկ), fille, *sf.*

1. **ԴՈՒՐ** (տէլէր գալէմ), ciseau, *sm.*

2. **ԴՈՒՐ** (գալըրղը), tarière, *sf.*

ԴՈՒՐԳՆ ԲՐՏԻ (բրուտի անիւ), la tour կամ roue du potier.

ԴՈՒՐՍ, dehors, hors, *adv.* || hors de, *prép.* — (տնէն), hors, au dehors de, *prép.* Քաղաքէն —, hors de la ville. —ը, dehors, *adv.* Դրսուանց, դրսէն, de dehors, extérieurement, *adv.* Դրսի կողմէն, en dehors, *adv.* — ցատքել, sortir, *vn.* — հանել, sortir; exclure, *va.* — տալ, rendre, *vn.* Վերէն վարէն — տալ, rendre par haut et par bas. — ելնել, sortir (être բացյօվ), *vn.* *Je ne suis pas sorti aujourd'hui.* Նա որ գալէն յառաջ — պիտի ելնեմ, je sortirai avant qu'il revienne. Ինք իրմէ — ելնել, être hors de soi. Ուրախութենէն ինք իրմէ — ելած է, il ne se sent pas de joie, d'aise.

ԴՈՒՐՏ }
ԴՈՒՐՏԻՆ } (թօրթու), lie, *sf.*

ԴՈՒՔ, vous. — ալ, vous aussi, à votre tour.

ԴՈՒՔԵԶԵԼ, tutoyer, *va.*

ԴՈՒՔՍ, duc (տիւք), *sm.* *Monsieur le* —. Ճեմարհափառ —ն . . .

sa Grâce le — de . . . կին դքսի, V. Դքսուհի ։

ԴՈՓԵԼ, trépigner, *vn.*

ԴՈՓԻՒՆ, trépignement, *sm.*

ԴՊԻՐ, clerc ([illegible]), *sm.* Խորհրդական —, sécrétaire, *sm.* — (Ձեռքից մէջ), scribe, *sm.* — (եկեղեցւոյ), enfants de chœur.

ԴՊՉԻԼ, toucher, *v. a.* et *n.* Մատով —, — du doigt. Ջիղերուն —, porter, donner sur les nerfs.

ԴՊՐԱՊԵՏ, maître clerc ([illegible]), *sm.*

ԴՊՐՈՑ, école, *sf.* Բազմարուեստեան —, — polytechnique. Երաժշտութեան —, conservatoire, *sm.* Գիշերօթիկ —, pension, *sf.*, pensionnat, *sm.* Երկրագործական —, — agricole. — կաքաւի, — de danse. Ձրիավարժ —, — gratuite. Վարժապետութիւն սորվելու —, V. Վարժապետանոց ։ Ցորեկօթիկ —, externat, *sm.* — ժառանգաւորաց, V. Կղերանոց ։ — երթալ, aller, se rendre à l'—. —էն փախչիլ, manquer l'— pour aller s'amuser, faire l'— buissonnière. — բանալ, ouvrir une —.

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ, d'école, scolaire, scolastique, *adj.*

ԴՊՐՈՑԱԿԻՑ, compagnon d'école.

ԴՊՐՈՒԹԻՒՆ, lettres, *sfp* Գեղեցիկ —ք (այսինքն՝ քերականութիւն [grammaire], պերճախօսութիւն [éloquence] բանաստեղծութիւն [poésie]), les belles-lettres, *sfp.*

ԴՌՆԱԿ, petite porte, *sf.* — (կառաց), portière, *sf.*

ԴՌՆԱՀԱՐ ([illegible]), marteau de porte, *sm.*

ԴՌՆԱՊԱՆ, portier, concierge, huissier, *sm.*

ԴՌՆԱՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, conciergerie, *sf.*

ԴՌՆԱՊԱՆՈՒՀԻ, portière, *sf.*

ԴՌՆԱՓԱԿ ([illegible]), serrure, *sf.*

ԴՌՆՉԵԼ (ականջը խօսիլ), V. Ականջ ։

ԴՌՆՉԻՒՆ, bruit, bruissement, *sm.* — (ականջաց), cornement, *sm.*

ԴՌՆՓԱԿ, à huis clos. — նիստ, le huis clos.

ԴՍՏԻԿՈՆ, étage, *sm.* Կէս —, mezzanine, *sf.*

ԴՍՐՈՎ, V. Պախարակութիւն ։

ԴՍՐՈՎԵԼ, V. Պախարակել ։

ԴՍՐՈՎԵԼԻ, V. Պախարակելի ։

ԴՐԱԽՏ, paradis, *sm.* — կորուսեալ, — perdu.

ԴՐԱԽՏԱՀԱՒ, oiseau de paradis, *sm.*

ԴՐԱԽՏԱՅԻՆ, paradisiaque, *adj.*

ԴՐԱԽՏԱՊԱՆ (բարեհամ միս ունեցող թռչուն մ'է), ortolan, *sm.*

ԴՐԱԿԱՆ, positif, ive, *adj.* — իմաստասիրութիւն, philosophie positive. || —, positif, *sm.*

ԴՐԱԿԻՑ, voisin, *sm.*

ԴՐԱԿՈՆ (երկայն ձուկն մ'է. [illegible]), vive, *sf.* *La chair de la — est ferme et de bon goût.*

ԴՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, voisinage, *sm.*

1. **ԴՐԱՄ** ([illegible]), monnaie, *sf.*, argent, *sm.* Մանր —, V. Մանրուկ ։ Կանխիկ —, argent comptant. Ոսկի, արծաթ —, espèces sonnantes. Պղինձ —, monnaie de cuivre. Պատրաստ —, argent comptant, sec. Տէրութեան —, les deniers publics. —ը շահու դնել, placer de l'argent. — կոխել, տպել, battre monnaie, monnayer, *va.* — չըլլալէն, չգտնուելէն, faute d'argent. Այդ —ները այսուհետեւ չեն անցնիր, ces espèces-là ne sont plus de mise.

2. **ԴՐԱՄ** ([illegible]), V. Դրամակշիռ ։

3. **ԴՐԱՄ** ([illegible]), drachme, dragme, *sm.*

ԴՐԱՄԱԳԷՏ, numismate, *sm.*

ԴՐԱՄԱԳԻՏԱԿԱՆ, numismatique, *adj.* *Art, science —.*

ԴՐԱՄԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, numismatique, *sf.*

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ, capital (pl. des

capitaux), *sm*. Դրամագլխոյն վրայ աւելցունել, capitaliser, *va*. — ըլլալ, capitaliser, *vn*.

ԴՐԱՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, numismatographie, *sf*.

ԴՐԱՄԱԹՈՒՂԹ, papier-monnaie, *sm*.

ԴՐԱՄԱԽԵՑԻ, nummulaire, *sf*.

ԴՐԱՄԱԿԱՆ, pécuniaire, *adj*.

ԴՐԱՄԱԿՇԻՌ (դիրհեմ), drachme, dragme, *sf*.

ԴՐԱՄԱՀԱՏ, monnayeur, *sm*.

ԴՐԱՄԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, monnayage, *sm*.

ԴՐԱՄԱՇԱՀ, agio, *sm*.

ԴՐԱՄԱՇԱՀՈՒԹԻՒՆ, agiotage, *sm*.

ԴՐԱՄԱՊԱՆԱԿ, porte-monnaie *(pl.* des *porte-monnaie)*, *sm*.

ԴՐԱՄԱՊԱՐԿ, sacoche, *sf*.

ԴՐԱՄԱՐԿՂ, caisse, *sf*.

ԴՐԱՄԱՓՈԽ, changeur, *sm*.

ԴՐԱՄԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, change, *sm*.

ԴՐԱՄԱՓՈՐՁ (այարճը), essayeur, *sm*.

ԴՐԱՄԱՔՍԱԿ, V. Դրամապարկ ։

ԴՐԱՄԸՆԿԱԼ (բաժակլըգար), buraliste, *s*.

ԴՐԱՆԻԿ, V. Պալատական ։

ԴՐԱՑԻ, voisin, *sm*.

ԴՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, voisinage, *sm*.

ԴՐԱՑՈՒՀԻ, voisine, *sf*,

ԴՐԳԱԼ (գաշըգ), cuiller, լաւ ս. մանց cuillère, *sf*. — մը, cuillerée, *sf*. *Une cuillerée de potage, de sirop*.

ԴՐԴԵԼ, pousser, inciter, instigner, aiguillonner, stimuler, solliciter, *va*.

ԴՐԴԻՉ, **ԴՐԴՈՂ**, } instigateur, trice, *s*.

ԴՐԴՈՒՄ, **ԴՐԴՈՒՄՆ**, } instigation, impulsion, sollicitation, *sf*. Ներքին —, cri, *sm*.

ԴՐԴՈՒՈՒՄ, **ԴՐԴՈՒՈՒՄՆ**, } ébranlement, *sm*.

ԴՐԴՋԻՒՆ, babil, bavardage, *sm*. — պառաւաց, contes de *կամ à la cigogne*.

ԴՐԹԱԿ (թօգմագ), maillet, *sm*. փայտեայ մեծ —, mailloche, *sf*. —աւ ծեծել, mailler, *va*.

ԴՐԺԱՆՔ, infidélité, violation, *sf*.

ԴՐԺԵԼ, tromper, *va*. — (երդումը), violer, *va*. — (դաշինքը, ուխտը, օրէնքը), enfreindre, violer, *va*.

ԴՐԺՈՂ, infidèle, *adj*.

ԴՐԺՈՂՈՒԹԻՒՆ, infidélité, *sf*.

ԴՐՆԴԻՒՆ, bruit, *sm*. — մը լսել, entendre du —.

ԴՐՈՑԼ, V. Դրնապան ։

ԴՐՈՇՄ, empreinte, marque, *sf*. ‖ sceau, *sm*. ‖ timbre, *sf*. ‖ estampille, *sf*. ‖ confirmation, *sf*. — զարնել, timbrer, *va*. — տալ, confirmer, *va*.

ԴՐՈՇՄԱՀԱՐ, timbreur, *sm*.

ԴՐՈՇՄԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, timbrage, *sm*.

ԴՐՈՇՄԵԼ, empreindre, imprimer, *va*. ‖ confirmer, *va*. Մէկուն ճակտին վրայ համբոյր մը —, V. Համբոյր ։

ԴՐՈՒԱԳ, incrustation, *sf*. ‖ épisote, *sm*. ‖ chapitre, *sm*. — (ի տախտակաց կամ ի կճոյ), lambrissage, *sm*.

ԴՐՈՒԱԳԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, placage, *sm*.

ԴՐՈՒԱԳԵԱԼ, plaqué, ée, *adj*.

ԴՐՈՒԱԳԵԼ, incruster, plaquer, *va*. ‖ lambrisser, *va*.

ԴՐՈՒԱԳԻՉ, **ԴՐՈՒԱԳՈՂ**, } plaqueur, *sm*.

ԴՐՈՒԱՏԵԼ, V. Գովել ։

ԴՐՈՒԱՏԻՔ, V. Գովեստ ։ Արձանի է ածխարհագով դրուատեաց, V. Արձանի ։

ԴՐՈՒԹԻՒՆ, système, *sm*. Դրութեան մը վերածել, réunir des faits ou des opinions en un seul —, systématiser, *va*. — *un science*. Դրութեամբ, systématiquement, *adv*.

ԴՐՍԵՑԻ, étranger, ère, forain, aine, *adj*. — է, cet homme est de dehors.

ԴՐՕՇ ([illegible]. [illegible]. մի գրէք դրօշակ փոխանակ *դրօշի*), drapeau, pavillon, étendard, *sm.*, bannière, enseigne, *sf.* — պարզել, arborer un drapeau. —ներով զարդարել (նաւը), garnir (un navire) de pavois et de pavillons, pavoiser, *va.*

ԴՐՕՇԱԶԱՐԴԵԼ, pavoiser, *va.*

ԴՐՕՇԱԶԱՐԴՈՒԹԻՒՆ, pavoisement, *sm.*

ԴՐՕՇԱԿ ([illegible]. [illegible]. մի գրէք դրօշ փոխանակ *դրօշակի*), ban, *sm.*, basque, *sf.*

ԴՐՕՇԱԿԻՐ, enseigne, porte-drapeau *(pl.* des *porte-drapeau).* *sm.*

ԴՐՕՇՈՂՈՒԹԻՒՆ (մետաղաց եւ փղոսկր վրայ փորագրելու արուեստ), toreutique, *sf.*

ԴՔԱՑ (դալարուտ նստարան), siège de gazon, *sm.*

ԴՔՍՈՒԹԻՒՆ, duché, *sm.*

ԴՔՍՈՒՀԻ, duchesse, *sf. La grande-duchesse de Bade.*

ԴՕԴՕՇ (բռնաւոր գորտ մ'է. [illegible]), crapeau, *sm.*

ԴՕԴՕՇԱՆՈՑ, crapaudière, *sf.*

ԴՕԴՕՇԱՔԱՐ, crapaudine, *sf.*

ԴՕՍՏԱՔԱՆ (մէկուն կենդանութեան կամ դէպքի մը յիշատակին գինի խմելը), brinde (այժմ կ'ըսուի toast կամ toste [[illegible]], *sm.*), *sf.*

Ե

Ե *(yètch)*, cinquième lettre de l'alphabet arménien et la seconde des voyelles.||cinq, cinquième.

ԵԲԵՆԱԳՈՐԾ, ébéniste, *sm.*

ԵԲԵՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, ébénisterie, *sf.*

ԵԲԵՆԱՑԻ, ébionite, *sm.*

ԵԲԵՆԵԱՑ, d'ébène, *adj.*

ԵԲԵՆԻ, ébène, *sf.*

ԵԲԵՆՈՍ, ébène, *sf.* փայտն —ի գոյնով ներկել, ébéner, *va.*

ԵԲԻՃԱՂ (կնգղաւոր եւ թեզանաւոր լայն զգեստ), caban, *sm.*; capote, *sf.*

ԵԳԻՊՏԱՑՈՐԵԱՆ ([illegible]), blé de Turquie, maïs ([illegible]), *sm.*

ԵԳԻՊՏՈԼՈՌՆ, V. Թռմուս։

ԵԳԻՍ (Աթենասայ վահանը), égide, *sf.*

1. **ԵԴԵՄ** (դրախտ), éden, *sm.*

2. **ԵԴԵՄ** (երեւակայական մտածուփիւն. մտացածին խորհուրդ), [utopie, *sf.*

ԵԶ, V. Եզն։

ԵԶԱԿԱՆ, V. Եզակի։

ԵԶԱԿԱՆԱՑՈՒՆԵԼ, singulari-[ser, *va.*

ԵԶԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, singularité, *sf.* [|| —, au singulier.

ԵԶԱԿԻ, singulier, ière, *adj.*

ԵԶԱՆՈՑ, V. Եզնանոց։

ԵԶԱՌԱԾ (երկու նախադասութեամբ համառօտաբանութիւն), enthymème, *sm.*

ԵԶԵՐԱԲՆԱԿ, riverain, *sm.*

ԵԶԵՐԱԿԱՆ, idiome, *sm.* — բարբառ, dialecte, *sm.*

ԵԶԵՐՔ, bord, *sm.* — (անտառի, դաշտի, պաստառի), lisière, *sf.* Բարձրացած —, rebord, *sm.* Ծովուն —ը, au bord de la mer. — դնել, garnir le bord d'une étoffe, d'un habit, d'une robe, border, *va.* —էն երթալ, s'étendre le long du bord, border, *va.*

ԵԶՆ, bœuf (պէօֆ), *sm.* (*pl.* des *bœufs*, պէօ). Միս եզին, V. Եզնենի։

ԵԶՆԱԼԵՂԻ, fiel de bœuf, *sm.*

1. **ԵԶՆԱԿ** (թռչուն մ'է), bouvreuil, pivoine, *sm.*

2. **ԵԶՆԱԿ** (բոյս մ'է), bugle, *sm.*

ԵԶՆԱԿՈՂ (տունկ մ'է), buplèvre, *sm.*, perce-feuille (*pl.* des *perce-feuilles*), *sf.*

ԵԶՆԱՁԻ, yack կամ yak (եաք), [sm.

ԵԶՆԱՆՈՑ, bouverie, *sf.*

ԵԶՆԱՎԱՐ, toucheur, *sm.*

ԵԶՆԱՐԱԾ, bouvier, ière, *s.*

ԵԶՆԱՐԳԵԼ (բոյս մ'է), arrête-bœuf (*pl.* des *arrête-bœuf*), *sm.*

ԵԶՆԵՆԻ (միս եզին), bœuf, *sm.*

ԵԶՆՈՑ, parc (բարք), *sm.* V. Եզնանոց։ [reste, *sm.*

ԵԶՆՈՒՌՈՅՑ (միջատ մ'է), bup-

ԵԶՈՂ, toucheur, *sm.*

ԵԶՐ, bord, *sm.*, rive, *sf.* — ծովու, rivage, *sm.*, côte, *sf.* — ծալեալ, V. Դարձ (2)։

ԵԶՐԱԼԱՐ (առագաստի եզերքը կարուած չուան), ralingue, *sf.*

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, conclusion, *sf.* [*a.* et *n.*

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒՆԵԼ, conclure, *v.*

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒՑԻՉ, conclusif, ive,

ԵԹԵՐ, éther, *sm.* [*adj.*

ԵԹԵՐԱԿԱՆ, éthéré, ée, *adj.* — կամար, երկինք, la voute éthérée.

ԵԹԵՐԱՑՈՒՄ, } éthérisation,
ԵԹԵՐԱՑՈՒՄՆ, } *sf.*

ԵԹԵՐԱՑՈՒՆԵԼ, éthériser, *va.* — *un liquide*,

ԵԹԷ, si, *conj.* — *vous voulez être heureux, aimez la vertu.* au կամ en cas que, *conj. Au cas, en cas qu'il vienne.* — ոչ, բայց —, à moins que, *conj. Il n'en fera rien, à moins que vous ne lui parliez.* sinon, *conj. Que lui dites-vous, sinon une injure?* Ոչ —, *non pas que.*

ԵԼԱԳ } (ֆրէզ), fraise, *sf.*
ԵԼԱԿ }

ԵԼԱԿԱՆՈՑ, fraisière, *sf.*

ԵԼԱԿԵՆԻ (տունկ ելակի), fraisier, *sm.*

ԵԼԱԿԵՆԻՔ, fraisière, *sf.*

ԵԼԱՆԵԼ, V. Ելնել։

ԵԼԱՆԵԼԻՔ, escalier, *sm.*

ԵԼԱՏ } (սափէն), sapin,
ԵԼԱՏԷ } *sm.*, pesse, *sf.*, picéa, *sm.*

ԵԼԵԴՈՆ, élédone, *sf.* [*adj.*

ԵԼԵԿՏՐՈԱԲԵՐ, électrophore,

ԵԼԵԿՏՐՈԱԲԺՇԿՈՒԹԻՒՆ. électro-thérapeutique կամ électro-thérapie, *sf.*

ԵԼԵԿՏՐՈԱԲՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, électro-physiologie, *sf.*

ԵԼԵԿՏՐՈԱԼՈՅԾ, électrolyte, *sm.*

ԵԼԵԿՏՐՈԱԼՈՒԾԱԿԱՆ, électrolytique, *adj.* Զօրութիւն —, force —. Ազդեցութիւն —, action —.

ԵԼԵԿՏՐՈԱԽԱՅԹ, électro-poncture կամ électro-puncture, *sf.*

ԵԼԵԿՏՐՈԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, électrologie, *sf.* [*adj.*

ԵԼԵԿՏՐՈԱԾԻՆ, électrogène,

ԵԼԵԿՏՐՈԱԿԱՆ, électrique, *adj.* Երեւոյթ —, phénomène —. Հոսանք —, courant —. Մարտկոց —, batterie —. Մեքենայ —, machine —. [quement, *adv.*

ԵԼԵԿՏՐՈԱԿԱՆԱՊԷՍ, électri-

ԵԼԵԿՏՐՈԱԿԵՆԱԽՕՍԱԿԱՆ, électro-biologique, *adj.*

ԵԼԵԿՏՐՈԱՀԵՐԱՁԵՒԱՅԻՆ, électro-capillaire, *adj.* [mant, *sm.*

ԵԼԵԿՏՐՈԱՄԱԳՆԻՍ, électro-ai-

ԵԼԵԿՏՐՈԱՄԱԳՆԻՍՈՒԹԻՒՆ, électro-magnétisme, *sm.*

ԵԼԵԿՏՐՈԱՆԱԼ, s'électriser, *vpr.*

ԵԼԵԿՏՐՈԱՆԿԱՑՈՒՆ, électro-dynamique, *sm.*

ԵԼԵԿՏՐՈԱՆՈՒԱԶ, électro-négatif, ive, *adj.*

ԵԼԵԿՏՐՈԱՇԱՐԺ, } électro-
ԵԼԵԿՏՐՈԱՇԱՐԺԻՉ, } moteur,

trice, *adj.* Ընթիր եւ տկար —, bon et faible —. Զօրութիւն —, force électromotrice. Կազմած —, appareil —. Գոյացութիւն —, substance électromotrice.

ԵԼԵԿՏՐԱՉԱՓ (Ներքին Ելեկտրի-), électromètre, *sm.* — ցուցակաւոր, — à cadran. — ոսկեթերթ, — à feuille d'or. — խտացուցիչ, — condensateur.

ԵԼԵԿՏՐԱՋԵՐՄՈՒԹԻՒՆ, électrothermie, *sf.*

ԵԼԵԿՏՐԱԴՐԱԿԱՆ, électro-positif, ive, *adj.*

ԵԼԵԿՏՐԱԴԱՐՁ, électrode, *sm.*

ԵԼԵԿՏՐԱՔԻՄԻԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, électro-chimie, *sf.*

ԵԼԵԿՏՐԱՏԻՊ, électrotype, *sm.*

ԵԼԵԿՏՐԱՑՈՅՑ, électroscope, *sm.*

ԵԼԵԿՏՐԱՑՈՒՄ, **ԵԼԵԿՏՐԱՑՈՒՄՆ**, électrisation, *sf.*

ԵԼԵԿՏՐԱՑՆԵԼ, électriser, [*va.*

ԵԼԵԿՏՐՈՆ, électrum, *sm.*

ԵԼԵԿՏՐՈՒԹԻՒՆ, électricité, *sf.* Կայուն —, — statique. Անկայուն կամ զօրութենական —, — dynamique. — թաքուն, — latente կամ dissimulée. — օդերեւոյթ, — atmosphérique. — կենդանական, — animale. — ազդեցութեամբ, — par influence.

ԵԼԵԿՏՐԱԴԷՏ, V. ելեկտռացոյց։

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ, V. ելեկտռական։

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆԱՊԷՍ, V. ելեկտռականապէս։

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. ելեկտռութիւն։

ԵԼԵԿՏՐԱԿԻՐ, V. ելեկտռաբեր։

ԵԼԵԿՏՐԱՆԱԼ, V. ելեկտռանալ։

ԵԼԵԿՏՐԱՆՈՒԱԶ, V. ելեկտռանուազ։

ԵԼԵԿՏՐԱՇԱՐԺ, **ԵԼԵԿՏՐԱՇԱՐԺԻՉ**, V. ելեկտռաշարժ։

ԵԼԵԿՏՐԱՉԱՓ, V. ելեկտռաչափ։

ԵԼԵԿՏՐԱՌԱՒԵԼ, V. ելեկտռառաւել։

ԵԼԵԿՏՐԱՑՈՒՄ, **ԵԼԵԿՏՐԱՑՈՒՄՆ**, V. ելեկտռացումն։

ԵԼԵԿՏՐԱՑՈՒՆԵԼ, V. ելեկտռացունել։

ԵԼԵՒՄՈՒՏՔ, finances, *sfp.*

ԵԼԵՒՄՏԱԳԷՏ, financier, *sm.* *Un habile* —.

ԵԼԵՒՄՏԱԿԱՆ, financier, ière, *adj.* *Système* —.

ԵԼԵՒՄՏԱՐԱՆ, ministère des finances.

ԵԼԼԵԼ, V. ելնել։

ԵԼՆԱՐԱՆ, échelle, *sf.*

ԵԼՆԵԼ, monter, sortir, (être բայլով), remonter, *vn.*, s'élever, *vpr.* || venir, *vn.* Երկու շապիկ կ'ելնէ ասկէ, il y a là la levée de deux chemises. — (մէկուն), tomber, *vn.* — (ցածնալ), descendre, *vn.* Աչքէ —, tomber en disgrâce. Առջեւ —, V. Ներկայանալ։ Թանէն —, V. Թանձ։ Գժուարութիւն —, V. Գժուարութիւն։ Անկողնէն —, sortir du lit, se lever, *vpr.* *Se lever de bonne heure.* Կանուխ կ'ելնէ, se lève-t-il de bon matin? Ուշ —, dormir la grande matinée. Ուշ կ'ելնէ, il se lève tard, il dort la grande matinée. Գետն —, se lever, se soulever, *vpr.* Գլուխ —, V. Գլուխ։ Թեւ —, V. Թեւ։ Թեւ իրուէ դուրս —, V. Գլուխ։ Նորէն —, monter de nouveau, remonter, *v. n.* et *a.* Ոտք —, se mettre debout, se lever, *vpr.* *Lazare, lève-toi!* Ոտքին մատներուն վրայ —, se lever sur la pointe du pied, des pieds. Ջրին երեսն —, ջրի վրայ —, remonter, *vn.*, revenir sur l'eau. Վեր —, lever, se soulever, *vpr.*, remonter, *vn.* Չափէն —, sortir des bornes du devoir, s'émanciper, *vpr.* Տնէն —, sortir de la maison, déménager (avoir ...), *vn.*

Ճամբայ —, se mettre en route. Ծեծի —, en venir aux mains.

ԵԼՈՒԶԱԿ, voleur de grands chemins, brigand, *sm.*

ԵԼՈՒԶԱԿՈՒԹԻՒՆ, V. Աւազակութիւն։

ԵԼՈՒԶՈՒՄ, **ԵԼՈՒԶՈՒՄՆ**, } extraction, *sf.*

ԵԼՈՒՄ, **ԵԼՈՒՄՆ**, } sortie, *sf.* || émanation, *sf.* — (արեւու, լուսնի), lever, *sm.*

ԵԼՈՒՄՈՒՏՔ, V. Ելեւմուտ։

ԵԼՔ, montée, *sf.* || sortie, issue, *sf.* || réussite, *sf.* || exode, *sm.* || débit, *sm.* *J'ai passé telle somme à votre —.* — սահմանաց, confins, *smp.* — (որովայնի), selle, *sf.* *Une — abondante. Garder les —s d'un malade pour les faire voir au médecin.*

ԵԿ, prosélyte, *sm.* || étranger, ère, *s.* *Il a épousé une étrangère.* V. Գալուս։

ԵԿԱԿՈՉ ԱՌՆԵԼ, citer, *va.*

ԵԿԱԿՈՉՈՒԹԻՒՆ, citation, assignation, *sf.*, ajournement, *sm.*

ԵԿԱՄՈՒՏ, revenu, *sm.*, rente, *sf.* || prosélyte, *sm.* — սահմանել, կապել, assigner un revenu, renter, *va.* *Renter un hospice.* Հարիւր հազար փրանկի — ունի, il est affligé de cent mille livres de rente (խաղի համար կ'բաւի). || —, adventice, *adj.*

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ, ecclésiastique, clérical, ale *(pl. cléricaux)*, *adj.* || ecclésiastique, *sm.* —ք, des gens d'église, des ecclésiastiques. — լինել, ըլլալ, prendre la tonson. Կոր —, V. Եկեղեցականապետ։

ԵԿԵՂԵՑՊԱՆ, suisse d'une église, *sm.* [*sm.*

ԵԿԵՂԵՑԱՏՈՒՆ, presbytère,

ԵԿԵՂԵՑԻ, église, *sf.* Հայրապետական, եպիսկոպոսական, մայր, գլխաւոր, աթոռանիստ —, — *cathédrale*, կամ լոկ cathédrale, *sf.* Արքեպիսկոպոսական —, — métropolitaine. — Աղօթավանից, oratoire, *sf.* Ժողովրդապետական —, paroisse, *sf.* — այցելութեան, — stationnale. Փոքրիկ —, V. Մատրանոց։ — երթալ, aller à l'—.

ԵԿԵՍՑԷ (հանգստեան ժամ), complices, *sfp.*

ԵԿՏԱՐ (հարիւր կալի չափ. Տե-րէգ), V. Հարիւրակալ։

ԵԿՔԱՆԵԿ ([illegible]), chardonneret, *sm.*

ԵՂ, V. Իւղ։ [*sf.*

ԵՂԱԳ (շաւիղ [երէոց]), voie,

ԵՂԱՄԱՆ, V. Իւղաման։

ԵՂԱՆ, fourche à faner, *sf.*

ԵՂԱՆԱԿ, manière, forme, *sf.* || air, *sm.* || saison, *sf.* Տարւոյն չորս —ները, les quatre —s de l'année. — (ըստ երաժշտաց), mode, *sm.* *Le ton d'*ut, *mode majeur. Le ton de* la, *mode mineur.* Ցածական — (եկեղեցական երգոց), mode plagal. — (բայից, ըստ քերականաց), mode, *sm.* Դիմաւոր —ք, modes personnels. Անդէմ —ք, modes impersonnels. Յանպատրաստից շինուած —, improvisation, *sf.* [*va.*

ԵՂԱՆԱԿԱՒՈՐԵԼ, réformer,

ԵՂԲԱՅՐ, frère, *sm.* Մեծ —, — aîné. Փոքր —, — cadet. Հարազատ —, — de père et de mère, կամ — germain. — համահայր, միահայր, առ ի հօրէ, — de père, կամ — consanguin. — համամայր, համորովայն, արգանդակից, առ ի մօրէ, — de mère, կամ — utérin. — անհարազատ, — naturel, կամ ընտանեբար — du côté gauche. Դայեկանունդ, միաւսնունդ —, — de lait. Սուտ —, un faux —. Իւր —, V. Եղբայրսպան։

ԵՂԲԱՅՐԱԲԱՐ, en frère, fraternellement, *adv.* — ապրիլ, vivre d'une manière fraternelle.

avec qqn., fraterniser, *vn.* — վարուիլ մէկունն հետ, traiter quelqu'un en frère.

ԵՂԲԱՅՐԱԿԱՆ, fraternel, elle, [adj.

ԵՂԲԱՅՐԱԿԻՑ, confrère, *sm.*

ԵՂԲԱՅՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, confraternité, fraternité, fraternisation, *sf.*

ԵՂԲԱՅՐԱՍԷՐ, charitable, *adj.* || philadelphe, *adj.*

ԵՂԲԱՅՐԱՍՊԱՆ, fratricide, *sm.*

ԵՂԲԱՅՐԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, fratricide, *sm.*

ԵՂԲԱՅՐՍԻՐԱԲԱՐ, charitablement, *adv.*

ԵՂԲԱՅՐՍԻՐԱԿԱՆ, charitable, *adj. Conseil, avis —.*

ԵՂԲԱՅՐՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, charité, *sf.* Եղբայրսիրութեամբ, V. Եղբայրսիրաբար.

ԵՂԲՕՐՈՐԴԻ, neveu, *sm.*

ԵՂԲՕՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, cousinage, *sm.*

ԵՂԵԱՄ, } gelée blanche, *sf.*,
ԵՂԵԱՄՆ, } frimas, *sm.*

ԵՂԵԳ, V. Եղէգն.

ԵՂԵԳՆԱՑՈՒՊ, canne, *sf.*

ԵՂԵԳՆԻԿ, canule, *sf.*

ԵՂԵԳՆՈՑ, cannaie, *sf.*

ԵՂԵԼՈՒԹԻՒՆ, V. Գործ.

ԵՂԵՌՆ, V. Ոճիր. [adj. et *s.*

ԵՂԵՌՆԱԳՈՐԾ, scélérat, ate,

ԵՂԵՌՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, scélératesse, *sf.* [adj.

ԵՂԵՌՆԱԿԱՆ, scélérat, ate,

ԵՂԵՌՆԱԻՐՈՐ, tragique, *adj.*

ԵՂԵՍՊԱԿ (անուշահոտ տունկ մ'է. [illegible]), sauge, *sf.*

ԵՂԵՐԱԿԱՆ, tragique, *adj*

ԵՂԵՐԱԿԱՏԱԿ, tragi-comique, *adj. Cette aventure a quelque chose de —.*

ԵՂԵՐԱԿԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, tragi-comédie *(pl.* des *tragi-comédies)*, *sf.*

ԵՂԵՐԳ ([Եանիքի Հռովմայեցւոց] յուղարկաւորութեան երգեր), ménies, *sfp.*

ԵՂԵՐԴ ([illegible]), chicorée, *sf. Une salade de —.* Վայրի —, — sauvage. — պարտիզական ([illegible]), endive, *sf.*

ԵՂԵՐԵՐԳԱԿ, élégiaque, *sm.*

ԵՂԵՐԵՐԳԱԿԱՆ, élégiaque, *adj.*

ԵՂԵՐԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, élégie, *sf.*

ԵՂԵՒՆԱՍՏԱՆ, sapinière, *sf.*

ԵՂԵՒՆԱՓԱՅՏ, sapin, *sm.*

ԵՂԵՒԻՆ, sapin, cèdre, *sm.*

ԵՂԷԳ } ([illegible]), canne, *sf.*,
ԵՂԷԳՆ } roseau, chalumeau, *sm.* Շաքարաբուղխ —, V. Շաքարեղէգն.

ԵՂԸՆԳՆԱՔԱՐ, onyx, *sm.* et *adj. Une agate —.*

ԵՂԻՋ ([illegible]), ortie, *sf.*

ԵՂԾԱԿԱՆ, corruptible, *adj.*

ԵՂԾԱՆԵԼ, détruire, abîmer, gâter, corrompre, effacer, *va.*

ԵՂԾԱՆԵԼԻ, corruptible, effaçable, *adj.* — (մեծութիւնք աշխարհի), fragile, *adj.*

ԵՂԾԱՆԻԼ, se détruire, s'abîmer, se corrompre, s'effacer, *vpr.*

ԵՂԾՈՒԱԾ, effaçure, *sf.*

ԵՂԾՈՒՄ, } destruction, cor-
ԵՂԾՈՒՄՆ, } ruption, *sf.*, effacement, *sm.*

ԵՂԿ, V. Գաղջ.

ԵՂԿԱՑԵԼ, attiédir, *va.*

ԵՂԿԱՆԱԼ, s'attiédir, *vpr.*

ԵՂԿԵԼԻ, malheureux, euse, misérable, déplorable, pauvre, *adj. Le pauvre homme!*

ԵՂՆԻԿ, biche, cerf ([illegible]), *sm.*

ԵՂՆՈՐԹ, faon ([illegible]), *sm.*

ԵՂՆՈՐԹԵՆԻ, nébride, *sf.*

ԵՂՈ՛ՒԿ, V. Աւաղ.

ԵՂՈՒՆԳ, } ongle, *sm. Les*
1. **ԵՂՈՒՆԳՆ**, } *—s des mains, des pieds.*

2. **ԵՂՈՒՆԳՆ**, V. Եղնգնաքար.

ԵՂՋԵՐԱԿԵՐՊ, } corné, ée,
ԵՂՋԵՐԱՁԵՒ, } *adj.*

ԵՂՋԵՐԱՒՈՐ, cornu, ue, encorné, ée, adj.

ԵՂՋԵՐԵԱՅ (պօրու), cor, *sm.* — **որսորդաց** (ավճը պօրուսու), cor de chasse.

1. **ԵՂՋԵՐԵՆԻ** (ծառ մ'է), caroubier, *sm.*

2. **ԵՂՋԵՐԵՆԻ** (աչքի պատող թափանցիկ եւ թանձրորակ մաշկը), cornée, *sf.*

ԵՂՋԵՐԻԿ, céraste, *sm.*

ԵՂՋԵՐՈՒ (խոտակեր, խոտաճարակ [herbivore] կենդանի մ'է. կէյիք), cerf ([illegible]), *sm.* — երեմեան, — de refus, *sm.* —Ն կը գոչէ, le — brame. *Les —s ruient quand ils sont en rut (կչղուցք. մոլուցք).* [sm.

ԵՂՋԵՐՈՒԿ, choucas (չաւքա),

1. **ԵՂՋԻՒՐ** (պոյնուզ), corne, *sf.*

2. **ԵՂՋԻՒՐ** (չոր պտուղ մ'է. քէչի պոյնուզու), caroube, *sf.* [sm.

ԵՂՏԻՒՐ, marécage, marais,

ԵՂՐԵՒԱՆԻ (լէյլաք), lilas, *sm.*

ԵՄ (լինել), être, *vn.* Թշուառ եմ ես, je suis malheureux.

ԵՄԻՓՈՐՈՆ ([illegible]), pallium (. . *of*), *sm.*

ԵՆԹԱԴՐԱԲԱՐ, hypothétiquement, *adv.* [adj.

ԵՆԹԱԴՐԱԿԱՆ, hypothétique,

ԵՆԹԱԴՐԵԼ, poser, supposer, *va.* Ենթադրենք որ, prenons que, supposons que. Ենթադրելով որ, posé que, supposé que.

ԵՆԹԱԴՐԵԼԻ, supposable, *adj.*

ԵՆԹԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, supposition, invention, *sf.* || action, *sf.* || hypothèse, *sf.* Առաջուց —, V. Կանխակարծ կարծիք (Կարծիք)։

ԵՆԹԱԼԵԶՈՒԱՅԻՆ, sublingual, ale, *adj.*

ԵՆԹԱԼՈՒՍՆԵԱՅ, sublunaire, *adj.* [ine, *adj.*

ԵՆԹԱԾՈՎԱՅԻՆ, sous-marin,

ԵՆԹԱԿԱՅ, sujet, *sm.* — (ըստ փիլիսոփայից), suppôt, *sm.*

ԵՆԹԱԾՆՕՏԱԿԱՅԻՆ, sous-maxillaire, *adj.*

ԵՆԹԱՇՕՇԱՓ, sous-tangente (*pl.* des *sous-tangentes*), *sf.*

ԵՆԹԱՍՊԱԼԱՐ, sous-officier (*pl.* des *sous-officiers*), *sm.*

ԵՆԹԱՍՊԱՅ, V. Ենթասպալար։

ԵՆԹԱՎԱՐՁԵԼ, sous-louer, *va.* *J'ai sous-loué deux chambres à mon ami.* relouer, *va.*

ԵՆԹԱՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, sous-ferme (*pl.* des *sous-fermes*), relocation, *sf.*

ԵՆԹԱՑԱՅԼՈՍԿՐԱՅԻՆ, sous-pubien, ienne, *adj.*

ԵՆԹԱՒԱՏ, arrière-fief (*pl.* des *arrière-fiefs*), *s.* [le, *sf.*

ԵՆԹՈՒՂՂԱՁԻԳ, sous-norma-

ԵՆԹՏԵՂԱԿԱԼ, sous-lieutenant (*pl.* des *sous-lieutenants*), *sm.*

ԵՆԹՏԵՂԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, sous-lieutenance (*pl.* des *sous-lieutenances*), *sf.*

ԵՊԱՐՔՈՍ (սատրը ա'զամ), le grand vizir, *sm.*

ԵՊԱՐՔՈՍՈՒԹԻՒՆ, vizirat կամ viziriat, *sm.* [ne, *sf.*

ԵՊԵՆԷՍ (փինէ), pinne mari-

ԵՊԵՐԱՆՔ, V. Պարսաւանք։

ԵՊԵՐԵԼ, V. Պարսաւել։

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ, évêque, *sm.* *On l'a fait —.*

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ, épiscopal, ale (*pl. épiscopaux*), *adj.*

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՐԱՆ, évêché *sm.*

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՈՒԹԻՒՆ, épiscopat, évêché, *sm.*

ԵՌԱԲԱՇԽ, trinôme, *sm.*

ԵՌԱԲԱՐԲԱՌ, triphtongue, *sf.*

ԵՌԱԳՈՅՆ, V. Եռեգունի։

ԵՌԱԺԱՆԻ, trident, *sm.* *Neptune armé de son —.*

ԵՌԱԼ, bouillir (avoirով), bouillonner, *vn.* — (որդանց), grouiller, *vn.* *Ce fromage grouille de vers.*

ԵՌԱԿՄԲԱՆՈՑ, triclinium, *sm.*

ԵՌԱՁԱՅՆ, triphtongue, *sf.*

ԵՌԱՄԵԱՅ, triennal, ale (*pl. triennaux*), *adj.*

ԵՌԱՄՍԵԱՅ, trimestriel, elle, adj. [triolet, sm.

ԵՌԱՆԳ (ութտողեան քերթուած),

ԵՌԱՆԴ, } avant-hier
ԵՌԱՆԴԵԱՆ ՕՐ, } (աւան-թ-իէր), sm. *Vous aviez tout avant-hier pour prendre un parti.* Յեռանդ, avant-hier, *adv. Il parti —. Il est arrivé d'—.*

ԵՌԱՆԴՆ, ardeur, *sf.*, empressement, zèle, *sm.*, ferveur, fougue, énergie, *sf.* Գերբնական —, énergie surnaturelle. — (բանաստեղծական), délire, *sm.* — (հասակի), effervescence, *sf.* Եռանդեամբ, ardemment, fervemment, *adv.*

ԵՌԱՆԴՆՈՑ, fervent, ente, zélé, ée, vif, *m.* vive, *f. adj.*

ԵՌԱՆԴՈՒՄ, } ferveur, *sf.*
ԵՌԱՆԴՈՒՄՆ, } *Prier Dieu avec —.*

ԵՌԱՆԴՈՒՆ, ardent, ente, empressé, ée, fougueux, euse, effervescent, ente, *adj.*

ԵՌԱՆԿԻՒՆ, triangle, *sm.*

ԵՌԱՆԿԻՒՆԱՉԱՓԱԿԱՆ, trigonométrique, *adj.*

ԵՌԱՆԿԻՒՆԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, trigonométrie, *sf.*

ԵՌԱՆԿԻՒՆԱՉԱՓՕՐԷՆ, trigonométriquement, *adv.*

ԵՌԱՆԿԻՒՆԱՒՈՐՈՒՄ, } trian-
ԵՌԱՆԿԻՒՆԱՒՈՐՈՒՄՆ, } gulation, *sf.*

ԵՌԱՆԿԻՒՆԻ, triangulaire, *adj.*

ԵՌԱՆՈՒԱԳ, tris, *sm.*

ԵՌԱՊԱՏԻԿ, triple, *adj.* || triplement, *adv.* — լինել, ըլլալ, V. Եռապատկիլ։

ԵՌԱՊԱՏԿԵԼ, tripler, *va.*

ԵԱԱՊԱՏԿԻԼ, tripler, *vn.* [*sf.*

ԵՌԱՊԱՏԿՈՒԹԻՒՆ, triplicité,

ԵՌԱՊԱՏԿՈՒՄ, } triplement,
ԵՌԱՊԱՏԿՈՒՄՆ, } *sm.*

ԵՌԱՎԱՆԿ, trissyllabe, *adj.*

ԵՌԱՏԵՐԵՒ, triphylle, *adj.*

ԵՌԱՑԿՈՑ, effervescent, ente, grouillant, ante, *adj.*

ԵՌԱՑՈՒՄ, } ébullition, *sf.*,
ԵՌԱՑՈՒՄՆ, } bouillonnement, *sm.*, effervescence, *sf.*

ԵՌԱՑՈՒՆԵԼ, faire bouillir, *va.*

ԵՌԸՆԿՈՂՄԱՆՈՑ ([ինին հռովմայեցւոց] ճաշարան), triclinium (թրիքլինիօմ), *sm.* [*sm.*

ԵՌՈՏԱՆԻ (թրէ պիէ), trépied,

ԵՌՈՒՂԻ, trivium (թրիվիօմ), carrefour triviaire, *sm.*

ԵՌՈՒՆ, grouillant, ante, *adj.*

ԵՌՔ (ֆուրմիյման), fourmillement,

ԵՍ, moi, je, *pron.* [*sm.*

ԵՏ, en arrière, *adv.* — մնալ, V. Մնալ։ — մնալ (ժամացոյցի), retarder, *vn.* Ձեր ժամացոյցը քսան րոպէ առաջ է, իմս քառորդ մ'— է, votre montre avance de vingt minutes, et la mienne retarde d'un quart d'heure.

ԵՏԵՒ, en arrière, derrière, *adv.* —ը, derrière, *prép.*; en arrière, *adv.* Դու միշտ ետեւ պիտի մնաս, est-ce que tu resteras toujours en arrière? —էն, derrière, *prép.*; après, *prép.*; par derrière, en arrière, à la suite, *adv.* Իրարու —է, l'un après l'autre, à la file, *adv.* —է —, successivement, coup sur coup, consécutivement, de suite, tout de suite, de proche en proche, *adv.* —ի կողմը, derrière, *sm.* —էն երթալ (հետեւիլ), suivre, *va.* Մօտէն անոր —էն կ'երթայ, il le suit de près. —էն իյնալ, վազել (հալածել), suivre, poursuivre, *va.* —էն գալ, suivre, *va.*, s'ensuivre, *vpr.* Իրարու —էն գալ, se suivre, *vpr.* —է լինել, ըլլալ, courir, *vn.*; poursuivre, *va.*

ԵՏՔ, } après, *prép.* Քիչ մ'—,
ԵՏՔԸ, } peu —, tantôt, bientôt, *adv.* . . . էն —, — que, *conj.*

ԵՐԱԳ, V. Արագ։

ԵՐԱԳԱԳԻՐ, tachygraphe (դա-շիկ-րաֆ), *sm.*

ԵՐԱԳԱԳՆԱՑ, véloce, célérigrade, *adj.*

ԵՐԱԳԱԳՐԱԿԱՆ, tachygraphique, *sf.*

ԵՐԱԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, tachygraphie, *sf.*

ԵՐԱԳԱՄԻՏ, perspicace, *adj.* *Il est très —.*

ԵՐԱԳԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, perspicacité, *sf.* *Il a beaucoup de —.*

ԵՐԱԳԱՆՑՈՒԿ, prompt, ompte, *adj.*

ԵՐԱԳԱՓՈՅԹ, prompt, ompte, *adj.*

1. **ԵՐԱԳԵԼ**, *vn.* V. փութալ։

2. **ԵՐԱԳԵԼ**, *va.* V. փութացունել։

ԵՐԱԳԸՆԹԱՑ, véloce, *adj.* — (անասուն), céléripède, *adj.*

ԵՐԱԳՈՅՆ, célérigrade, *adj.*

ԵՐԱԶ, songe, rêve, *sm.* —ի մէջ, en songe. —ի մէջ տեսնել, songer, rêver, *va.* — տեսնել, V. երազել։ Ստէպ —ներ տեսնել, rêver continuellement, rêvasser, *vn.* — տեսնող, V. երազող։ Սուտ —ներ տեսնող, visionnaire, *adj.* et *s.* —ը պատմող, V. երազահան։

ԵՐԱԶԱԲԱՆԵԼ, rêver, *vn.*

ԵՐԱԶԱԽԱԲՈՒԹԻՒՆ, pollution, *sf.*

ԵՐԱԶԱՓՈՐՁՈՒԹԻՒՆ, pollution, *sf.*

ԵՐԱԶԱՏԵՍ, songeur, songe-creux (*pl.* des *songe-creux*), *sm.* *Il se donne pour un grand penseur; mais ce n'est qu'un songe-creux.* || visionnaire, *adj.* et *s.*

ԵՐԱԶԵԼ, songer, rêver, *vn.* Միշտ —, rêvasser, *va.*

ԵՐԱԶՈՂ, songeur, rêvasseur, songe-creux (*pl.* des *songe-creux*), *sm.*

ԵՐԱԺԻՇՏ, musicien, ienne, *s.*

ԵՐԱԺՇՏԱԽՈՒՄԲ, orchestre (օր-քէ-սդ-ր), *sm.*

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ, musical, ale (*pl. musicaux*), *adj.* *Art musical.*

ԵՐԱԺՇՏԱՆՈՑ, conservatoire, *sm.* — *de musique. Un élève du Conservatoire.*

ԵՐԱԺՇՏԱՊԵՏ, chef d'orchestre, de musique, *sm.*

ԵՐԱԺՇՏԱՊԷՍ, musicalement, *adv.*

ԵՐԱԺՇՏԱՍԷՐ, philharmonique, *adj.* *Société —.*

ԵՐԱԺՇՏԱՐԱՆ, orchestre (օր-քէ-սդ-ր), *sm.*

ԵՐԱԺՇՏԵԼ, faire de la musique, *va.*

ԵՐԱԺՇՏՈՅ, musico, *sm.* *Des —s.*

ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԻՒՆ, musique, *sf.* Ձայնական —, — vocale. Ի բնէ ձիրք ունենալ երաժշտութեան, être né musicien.

ԵՐԱԺՇՏՕՐԷՆ, V. երաժշտապէս։

ԵՐԱԽ, V. Բերան։

ԵՐԱԽԱԿԱԼ, V. Բռնաստեղ։

ԵՐԱԽԱՁԳՈՒԹԻՒՆ ([ձիու երասանակներն] ուժով ցնցելը, խածելը), saccade, *sf.* *Les —s gâtent la bouche d'un cheval.*

ԵՐԱԽԱՄԱՆ (խանի մը կենդանեաց բերնին երկու կողմն եղող պարկ կամ խապ), abajoue, *sf.*

ԵՐԱԽԱՅ, catéchumène (քա-դէ-քիւ-մէն), *s.*

ԵՐԱԽԱՅՈՒԹԻՒՆ, catéchuménat, *sm.*

ԵՐԱԽԱՅՐԻՔ, prémices, *sfp.*

ԵՐԱԽՃԱՆ, muselière, *sf.*

ԵՐԱԽՏԱԳԷՏ, reconnaissant, ante, *adj.* — լինել, ըլլալ, être —, reconnaître, ressentir, tenir compte de . . . , *va.*

ԵՐԱԽՏԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, reconnaissance, *sf.*

ԵՐԱԽՏԱԳՈՐԾԵԼ, bien-faire, *va.* *Il se plaît à — à tout le monde.*

ԵՐԱԽՏԱՀԱՏՈՅՑ, reconnaissant, ante, *adj.*

ԵՐԱԽՏԱՊԱՐՏ, obligé, ée, *adj.* Մէկուն — լինել, ըլլալ, avoir des obligations à quelqu'un. Անոր շատ — եմ, je lui ai beaucoup d'obligations. Մէկուն բանի մը համար — լինել, ըլլալ, être obligé à quelqu'un de quelque cho-

se, être redevable à quelqu'un de quelque chose. — կապացուցանել, obliger, *va*. *Vous m'obligerez extrêmement, infiniment*. Ձեզի — պիտի լինիմ, ըլլամ, je vous serai fort obligé.

ԵՐԱԽՏԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, obligation, *sf*.

ԵՐԱԽՏԱՊԱՐՏ, obligé, ée, *s*.

ԵՐԱԽՏԱՒՈՐ, obligeant, ante, *adj*. [ce, *sf*.

ԵՐԱԽՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, obligeance,

ԵՐԱԽՏԻՔ, bienfait, service, *sm*., faveur, *sf*. Երախտեօք լնուլ, լեցունել, combler quelqu'un de bienfaits. Ձեր երախտեօք լեցուցիք, vous m'avez comblé de bienfaits.

ԵՐԱԿ (պասմաբ), veine, *sf*. —ք ականջականք, —s auriculaires. Փորոքի —, V. Երակիկ : —ներ ձեւացունել, V. Երակաւորել: Մէկուն —ը զննել, tâter le pouls.

ԵՐԱԿԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, saignée, *sf*.

ԵՐԱԿԱՅԻՆ, veineux, euse, *adj*.

ԵՐԱԿԱՒՈՐ, veiné, ée, *adj*. *Bois, membre* —. veineux, euse, *adj*.

ԵՐԱԿԱՒՈՐԵԼ, veiner, *va*. [*sf*.

ԵՐԱԿԻԿ, petite veine, veinule,

ԵՐԱԿՈՏ, veineux, euse, *adj*. *Les parties veineuses du corps*.

ԵՐԱՄ, V. Խումբ :

ԵՐԱՄԱԲԱՐ, V. Երամովին :

ԵՐԱՄԱԿ, V. Երամ :

ԵՐԱՄՈՎԻՆ, } en troupeau,
ԵՐԱՄՕՐԷՆ, } par troupes, en bandes, en foule, *adv*.

ԵՐԱՆԱԿԱՆ, béatifique, *adj*.

ԵՐԱՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, béatification, *sf*.

ԵՐԱՆԱՐԵԼ, béatifier, *va*.

ԵՐԱՆԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, béatifier, *va*.

ԵՐԱՆԱՑՈՒՑՈՒՄ, } béatifica-
ԵՐԱՆԱՑՈՒՑՈՒՄՆ, } tion, *sf*.

ԵՐԱՆԱՒԵՏԵԼ, béatifier, *va*.

ԵՐԱՆԳ, couleur, nuance, *sf*.

ԵՐԱՆԳԵԼ, V. Գունաւորել :

ԵՐԱՆԵԱԼ, V. Երանելի :

ԵՐԱՆԵԼ, béatifier, *va*. [*adj*.

ԵՐԱՆԵԼԻ, bienheureux, euse,

ԵՐԱՆԻ՛, heureux! — այնմ, անոր որ. . . — celui qui. . .

ԵՐԱՆՈՒԹԻՒՆ, bonheur, *sm*., félicité, *sf*. || béatitude, *sf*. Անխառն —, bonheur sans mélange.

ԵՐԱՇԽ, caution, *sf*. *Mettre en liberté sous* —, *moyennant* —.

ԵՐԱՇԽԱԳԻՐ, acquit-à caution (*pl*. des *acquits-à caution*), *sm*.

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐ, garant, ante, *s*.; répondant, fidéjusseur, *sm*. || caution, *sf*. — լինել, ըլլալ, cautionner, garantir, *va*.; répondre de, *vn*., se faire fort, *vpr*.

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐԵԼ, garantir, *va*.; répondre de, *vn*.

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, caution, garantie, fidéjussion, *sf*., cautionnement, *sm*.

ԵՐԱՇԽԷԳ (մխրաց նշան, նեշ), stigmate, *sm*.

ԵՐԱՇՏԱՀԱՒ (պըչ հաւուկ), mésange, *sf*.

ԵՐԱՇՏ, V. Չոր :

ԵՐԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, V. Չորութիւն :

ԵՐԱՍԱՆ, } rêne, guide, *sf*.
ԵՐԱՍԱՆԱԿ, }

ԵՐԱՍՏ, club (ժողով), *sm*., session, *sf*. *Session annuelle*.

ԵՐԱՍՏԱՆ, fesse, *sf*.

1. ԵՐԲ, quand, alors que, *adv*.; lorsque, dès que, *conj*.; une fois

2. ԵՐԲ, quand? [que.

ԵՐԲԵՄՆ, quelquefois, parfois, jadis, une fois. — —, de temps en temps, de temps à autre, de fois à autre, par intervalles, de loin en loin. — . . . եւ —, tantôt . . . tantôt . . .

ԵՐԲԵՔ, } jamais, point, *adv*.
ԵՐԲԷՔ, }

ԵՐԲՈՐ, V. Երբ (1) : Երբ որ, au moment où կամ que, dans le moment où կամ que, pendant que.

ԵՐԲՈՒՄ, poitrail, *sm*. — ...

խարի, carré de mouton. — վարազի (sanglier), bourbelier, *sm.*

ԵՐԳ, chanson, *sf.*, chant, cantique, hymne, *sm.* Արբեցութեան, խնճոյական —, կամ —ք, chansons à boire, chanson bachique. Հեգ —, V. Հեգերգ։ Համառօտ —, V. Երգելիկ։ Յանպատրաստից ընդուած —, improvisation, *sf.* Երգիծական —, chanson satirique. — հոգեւոր, motet, *sm.* *Exécuter un —.* Մէկուն վրայ երգիծական — յօրինել, ընել, faire des chansons satiriques sur quelqu'un, chansonner, *va.*

ԵՐԳԱԿ, appeau, appelant, *sm.*

ԵՐԳԱՀԱՆ, compositeur, chansonnier, *sm.*

ԵՐԳԱՁԱՅՆ, gamme, *sf.* *Apprendre, savoir la —.* [*sf.*

ԵՐԳԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, tonalité,

ԵՐԳԱՄՈԼ, mélomane, *s.*

ԵՐԳԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, mélomanie, *sf.* [ière, *s.*

ԵՐԳԱՅԱՐԴԱՐ, chansonnier,

ԵՐԳԱՅԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ, composition, *sf.* || mélopée, *sf.*

ԵՐԳԱՊԵՏ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ, chantre, *sm.* *Le grand —. Bâton de —.*

ԵՐԳԱՍԷՐ, dilettante (տիլէթ-թանթ), *sm.*

ԵՐԳԱՐԱՆ, chansonnier, *sm.* — թափօրից, processionnel, *sm.*

ԵՐԳԵԼ, chanter, *va.* Դանձ ձայնիւ, մեղմաձայն —, — à demi-voix, chantonner, *v. n.* et *a.*

ԵՐԳԵԼԻ, chantable; chantant, ante, *adj.* [ette, *sf.*

ԵՐԳԵԼԻԿ, chansonnette, ari-

ԵՐԳԵՀՈՆ, V. երգիոն։

ԵՐԳԵՑԻԿ, } chantant, ante,
ԵՐԳԵՑՈՂ, } *adj.* — սրճարան, café chantant. — (ի կացութեան, ի նուագարանիս), concertant, ante, *s.* *Il y avait douze —s.* [*sf.*

ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, chantrerie,

ԵՐԳԻԾԱԲԱՆ, satirique, *adj.*

ԵՐԳԻԾԱԲԱՆԵԼ, satiriser, *va.*

ԵՐԳԻԾԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. երգիծանութիւն։

ԵՐԳԻԾԱԽՕՍ, V. երգիծաբան։

ԵՐԳԻԾԱԿԱՆ, satirique, *adj.*

ԵՐԳԻԾԱՆՈՒԹԻՒՆ, satire, *sf.* երգիծանութեամբ, V. երգիծաւորէն։ [*adv.*

ԵՐԳԻԾԱՒՈՐԷՆ satiriquement,

ԵՐԳԻՈՆ, orgue, *sm.* փող, պուկ —ի, tuyau d'—.

ԵՐԳԻՈՆԱՀԱՐ, organiste, *s.*

ԵՐԳԻՈՆԻԿ, orgue de Barbarie, *sm.*

ԵՐԳԻՉ, } chanteur, chantre,
ԵՐԳՈՂ, } *sm.* Սրաձայն —, soprano, *sm.* — եկեղեցւոյ, V. փիլիսոփայ (2)։ [*sm.*

ԵՐԳՈՒՍՈՅՑ, maître de chant,

ԵՐԳՉՈՒՀԻ, chanteuse, *sf.*

ԵՐԴ, foyer, *sm.* Լոյսիջոյց, լուսամուտ — ([illegible]), lucarne, *sf.*

ԵՐԴԱԿԻՑ, voisin, ine, *s.* *Ils sont mes voisins et mes amis. Il a pour — monsieur un tel.*

ԵՐԴԱՀԱՐԿ, fouage, *sm.*

ԵՐԴԱՊԷՆ, ménager, ère, *s.*

ԵՐԴՄՆԱԶԱՆՑ, parjure, *adj.* et *s.* — լինել, ըլլալ, se parjurer, *vpr.*

ԵՐԴՄՆԱԶԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, parjure, *sm.* — ընել, se parjurer, *vpr.*

ԵՐԴՄՆԱԽԱՌ, parjure, *adj.* et *s.*

ԵՐԴՄՆԱԿԵՐ, parjure, *adj.* et *s.* — լինել, V. երդմնազանց լինել։

ԵՐԴՄՆԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, parjure, *sm.*

ԵՐԴՄՆԱՀԱՐ, parjure, *adj.* et *s.* — լինել, ըլլալ, se parjurer, *vpr.*

ԵՐԴՄՆԱՀԱՐԵԼ, V. երդմնահար լինել։ [*sm.*

ԵՐԴՄՆԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, parjure,

ԵՐԴՄՆԱՍՈՒՏ, parjure, *adj.* et *s.*

ԵՐԴՄՆԵՑՈՒՑԻՉ, exorciste, *sm.*

ԵՐԴՄՆԵՑՈՒՑՉՈՒԹԻՒՆ, exorcisme, *sm.* [et *s.*

ԵՐԴՄՆՈՒՐԱՑ, parjure, *adj.*

ԵՐԴՆՈՂ, V. Երդուեցող։

ԵՐԴՆՈՒԼ, prêter serment, jurer, maugréer, *vn*. Պատւոյս վրայ կ'երդնում, j'engage mon honneur. Սուտ —, se parjurer, *vpr*.

ԵՐԴՈՒԱԾ, juré, *sm*. *Les —s ne sont juges que du fait*. V. Երդուեալ (*adj*.).

ԵՐԴՈՒԵԱԼ, juré,ée, *part. pass*. || juré, ée, *adj*. — *vendeur de volaille. Jurée lingère*. — արուեստապետք, les maîtres jurés.

ԵՐԴՈՒԵՑՈՂ, } jureur, *sm*.
ԵՐԴՈՒԸՆՑՈՂ,

ԵՐԴՈՒԸՆՑՈՒՆԵԼ, faire jurer, exorciser, *va*.

ԵՐԴՈՒՄ, } serment, *sm*. Աւելորդ —, jurement, *sm*. Սուտ —, V. Սուտերդումն։ Սովորական —, juron, *sm*. — ընել, V. Երդնուլ։ Շատ — ընող, jureur, *sm*.
ԵՐԴՈՒՄՆ,

ԵՌԵԱՄԻՍ (երեքամսեայ, եռամսեայ ժամանակ), trimestre, *sm*.

ԵՐԵԿ, soir, *sm*. Առ —ս, à la brune, sur la brune.

ԵՐԵԿՈՅ, soir, *sm*., soirée, brune, *sf*. — կենաց (ծերութիւն), le soir de la vie (vieillesse). — բարի, bonsoir, *sm*. Բարի —, bonsoir. *Bonsoir, Monsieur, Madame*. —ս, sur le soir, vers le soir, sur la brune, à la brune. Առտուընէ մինչեւ —, le matin jusqu'au soir, entre deux soleils.

ԵՐԵԿՈՅԹ, soirée, *sf*. *Il nous a donné une charmante —. Aller en —*.

ԵՐԵԿՈՐԻ, soir, *sm*.

ԵՐԵՍ, figure, face, *sf*. || surface, *sf*. կախծոտ մարդու —, mine, figure patibulaire. — (կօշկի), empeigne, *sf*. — (գրոց), V. Էջ։ Հարթ —, V. Մակարդակ։ — —ի, face à face, nez à nez. — —ի բերել, aboucher, *va*. || confronter, *va*. —է իյնալ, démériter, *vn*. —ը զարնել, jeter quelque chose au nez de quelqu'un; reprocher, *va*. — տալ, gâter, *va*. — *un enfant*. —ը կախուիլ, avoir la mine longue. —ը բրուեցունել, V. Խոժոռել։ Առ —ս, en apparence. Բացա —օք, բաց —ով, à visage découvert. Վասն —աց (յանուն. առ սէր), au nom de, *prép*.

ԵՐԵՍԱԳԻՐ, V. Հասցէ։

ԵՐԵՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, confrontation, *sf*.

ԵՐԵՍԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, } défaveur, *sf*.
ԵՐԵՍԸՆԿԵՑՈՒԹԻՒՆ,

ԵՐԵՍՆԱՄԵԱՅ, qui est de 30 ans, qui dure 30 ans, trentenaire, *adj*. *Proscription —*.

ԵՐԵՍՆԵԱԿ, trentaine, *sf*.

ԵՐԵՍՆԵՐՈՐԴ, trentième, *adj*.

ԵՐԵՍՈՒՆ, trente, *adj*. Երեսնի չափ, trentaine, *sf*.

ԵՐԵՍՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, valetage, *sm*. — ընել, valeter, *vn*. [te, *sf*.

ԵՐԵՍՍՐԲԻՉ, serviette de toilet-

ԵՐԵՍՓՈԽԱՆ, représentant, député, *sm*. — *du peuple*.

ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ, représentatif, ive, *adj*. *Gouvernement —*.

ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՈՒԹԻՒՆ, représentation, *sf*. — *nationale*.

ԵՐԵՐԱԼ, frémir, trembler, vaciller, *vn*.

ԵՐԵՐԱՑՈՂ, frémissant, ante, tremblant, ante, vacillant, ante, *adj*.

ԵՐԵՐՈՒՄ, } tremblement, *sm*., vacillation, [*sf*.
ԵՐԵՐՈՒՄՆ,

ԵՐԵՐՈՒՆ, V. Երերացող։

ԵՐԵՒԱԿ (բատերախաղի մէջ երկրորդական կամ անխօս անձն), figurant, ante, *s*.; comparse, *sm*.

ԵՐԵՒԱԿԱՅԱԿԱՆ, imaginaire, imaginatif, ive, *adj*.

ԵՐԵՒԱԿԱՅԵԼ, s'imaginer, *vpr*. *Que l'on s'imagine le pays le plus désert, le plus sauvage*. Կրնամ —

զարմանքս, vous pouvez juger de ma surprise.

ԵՐԵՒԱԿԱՅԵԼԻ, imaginable, [adj.

ԵՐԵՒԱԿԱՅՈՂ, imaginatif, ive, *adj.* — հիւանդ, malade —.

ԵՐԵՒԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆ, imagination, la folle du logis, *sf.*

ԵՐԵՒԵԼ, paraître (avoirով), apparaître, être en vue. || sembler, *vn.* || avoir l'air. Առողջ կ'երեւիք, vous avez l'air de vous bien porter. Բժիշկ կ'երեւիք, vous avez l'air d'un médecin. Բարկացած կ'երեւի, il a l'air fâché. faire mine de, avoir la mine de. Ի՞նչպէս կ'երեւի, quelle mine a-t-il? || se faire voir, se montrer, se présenter, *vpr.* || voir le jour. (Մեռելի ուրուականն) —, revenir, *vn.* Ինչպէս կ'երեւի, selon toute apparence. Երեւի թէ, il semble que. Մէկ մ'ալ աչքիս մ'երեւիք (մ'երեւաք), ne vous offrez jamais à ma vue.

ԵՐԵՒԵԼԻ, célèbre, illustre, *adj.* — (յաղթութիւն), brillant, ante, *adj.* V. Տեսանելի։

ԵՐԵՒԻԼ, } V. Երեւել։
ԵՐԵՒՆԱԼ, }

ԵՐԵՒՈՅԹ, apparence, vue, apparition, *sf.*, aspect (տեսք, տեսքեր. les aspects, մէկ տեսք), *sm.* Ելեկտրական —, V. Ելեկտրական։ Օդեղէն —, V. Օդերեւոյթ։ Աղէկ — ունենալ, avoir bonne mine. Արտաքին —ները պահել, garder les dehors.

ԵՐԵՒՈՒՄ, } apparition, pha-
ԵՐԵՒՈՒՄՆ, } se, *sf.*

ԵՐԵՒՑՈՂ, apparent, ente, *adj.*

ԵՐԵՒՑՈՒՆԵԼ, faire paraître կամ voir, montrer, *va.* || faire semblant de, *va.* || faire valoir, *va.* Այս մարդն իր տաղանդները — չի գիտեր, cet homme ne sait pas faire valoir ses talents. Ինք զինքն —, V. Երեւել։

ԵՐԵՔ, trois, *adj. num. card.*

ԵՐԵՔԱՄՈՒՍԻՆ, trigame, *s.*

ԵՐԵՔԲԱՐԲԱՌ, V. Եռաբարբառ։

ԵՐԵՔԳՈՅՆԵԱՆ, } tricolore,
ԵՐԵՔԳՈՒՆԻ, } *adj.*

ԵՐԵՔԺԱՆԻ, fouche, *sf.*

ԵՐԵՔԻԼԻՈՆ, mille billions, trillion, milliasse, *sm.*

1. **ԵՐԵՔԿԻՆ**, triple, *adj.* || triplement, *adv.*

2. **ԵՐԵՔԿԻՆ**, trigame, *s.*

ԵՐԵՔԿՆԱԿ (երեք թիւ [ի վիճակահանութեան]), terne, *sm.* *J'ai pris, j'ai gagné un —.*

ԵՐԵՔԿՆԵԼ, tripler, *va.*

ԵՐԵՔԿՆՈՒԹԻՒՆ, trigamie, *sf.*

ԵՐԵՔԿՈՂՄԱՆԻ, tricorne, *adj.*

ԵՐԵՔՄԱՍՆԵԱՆ (բուս տնկագիտաց), terné, ée, *adj.* *Les feuilles du trèfle sont ternées.*

ԵՐԵՔՆՈՒԿ, V. Իդիսար։

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, mardi, *sm.*

ԵՐԵՔՈՒԹԻՒՆ, triplicité, *sf.*

ԵՐԵՔՊԱՏԻԿ, triple, *adj.* || triplement, *adv.* —ն, triple, *sm.* *Gagner le —.*

ԵՐԵՔՊԱՏԿՈՒԹԻՒՆ, triplement, *sm.*, triplicité, *sf.*

ԵՐԵՔՏԱՍԱՆ, V. Տասնուերեք։

ԵՐԵՔՏԵՐԵՒԵԱՆ, triphylle, *adj.*

ԵՐԵՔՏԵՐԵՒԻԿ, trèfle, *sm.*

ԵՐԵՔՓՈՂԵԱՆ (փարա), para, *sm.*

ԵՐԷ, gibier, *sm.* Արջնաքոյր, սեւազգոյն —, V. Յետաւերէ։

ԵՐԷԿ, hier, *adv.* —ռւան նախընթաց օրն, avant-hier.

ԵՐԷՑ, aîné, ée, grand, ande, *adj.* — եղբայր, frère aîné. — քոյր, sœur aînée. —ն է, c'est l'aîné. V. Քահանայ։

ԵՐԷՑՈՒԹԻՒՆ, V. Երիցութիւն։

ԵՐԹ, aller, départ, *sm.*

ԵՐԹԱԼ, aller, *vn.* Չեմ գիտեր ո՛ւր երթամ, je ne sais où —. partir, *vn.*, s'en aller, se rendre, *vpr.* Տեսնենք այս անէն բանին

ծայրը, վերջն ուր պիտի երթայ, voyons où aboutira tout ceci. — Երկարուղեաւ, V. Երկարուղի։ — Նաւով, aller à la voile. Առագաստ բանալով —, mettre à la voile. — Լի առագաստիւ, marcher à pleines voiles, cingler, v. n. et a. Տեսնելու —, aller voir, visiter, va. — ի տես հիւանդաց, visiter les malades. Առջեւէն —, aller devant, précéder, va. Յառաջ՝ առաջ —, avancer, vn. || faire des progrès. Աւելի յառաջ —, aller plus loin. Ձգել —, lever le siège. Անհամբեր է ձգել —ու, les pieds lui frétillent. Փարսախ (ժամու մը ճամբայ) մ՝ —, faire une lieue. Մղոն մ՝ —, faire un mille. Բարձր ի գլուխ —, marcher la tête haute. Դէպ ի երկայնութեանն —, V. Երկայնութիւն։ Գնա՛, allez! va! va-t'en! Գնացէք հոն, allez-y. —ու ատեն, en allant. Ետ —, reculer, vn. Ետ —ով, à reculons, adv. Կաղն ի կաղ —, aller clopin-clopant, se traîner, vpr. Դէպ ի դուռն —՝ փախչելու համար, gagner la porte.

ԵՐԹԵՒԵԿ, } va-et-vient
ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ, } (վա-է-վիէն. ոմանք կը հնչեն՝ վա-դէ-վիէն), sm. *(pl.* des *va-et-vient).*

ԵՐԻԳՈՆ, V. Կուսանակ։

ԵՐԻԹ, coin, *sm.*, cheville, *sf.*

ԵՐԻԿԱՄ } (ռէն), rein,
ԵՐԻԿԱՄՆ } *sm.*

ԵՐԻԿԱՄՈՒՆՔ, rognon, *sm.*

ԵՐԻՆՋ (ժէն վաշ), jeune vache, genisse, taure, *sf.*

ԵՐԻՎԱՐ (ձի), cheval, *sm.* Սոս —, ընտիր —, coursier, *sm.* Ազնիւ —, la fleur des coursiers. — Կահակիր, cheval de bagage. Կայտառ, աշխոյժ —, cheval gai. — Մերկ, cheval effréné, gai. Գնացող, քայլաւոր — de pas. —աւ, à cheval, *adv.*

ԵՐԻՎԱՐԻԿ (համաստեղութիւն հիւսիսային կիսագնդին), petit Cheval.

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ, jeune homme, *sm.* — մեծամիտ, յինքնահաւանեաց՝ ինքնահաւան, marquis, *sm.* — զարդարկոտ, petit-maître *(pl.* des *petits-maîtres), sm.* Պճնասէր —, jeune homme qui fait l'agréable, le merveilleux, mirliflore, *sm.* — պչրող, բեկբեկ, mirliflore, un joli cœur. — Երեւիլ, se rajeunir, *vpr.*

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ, juvénile, *adj. Un talent —. Une ardeur —.*

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՆԱԼ, rajeunir, reverdir, *vn.* [*sm.*

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՆՈՑ, gymnase,

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑՈՒՄ, } rajeu-
ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑՈՒՄՆ, } nissement, *sm.* [nir, *va.*

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑՈՒՆԵԼ, rajeu-

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒՄ, } rajeunis-
ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒՄՆ, } sement, *sm.*

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹԻՒՆ, jeunesse, juvénilité, *sf.* Քաջառողջ, քաջազուարճ, քաջածաղիկ, զուարթածաղիկ —, une jeunesse florissante.

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒՀԻ, jeune fille, *sf.* [*sm.*

ԵՐԻՑԱԳՈՅՆ, doyen (դուայէն),

ԵՐԻՑԱԿԱՆ, presbytérien, ienne, *adj.* et *s.*

ԵՐԻՑԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, presbytérianisme, *sm.*

ԵՐԻՑԱՊԵՏ, archiprêtre, *sm.*

ԵՐԻՑԱՊԵՏԱԿԱՆ, archipresbytéral, ale, *adj.* [tré, *sm.*

ԵՐԻՑԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, archiprê-

ԵՐԻՑՈՒԹԻՒՆ, prêtrise, *sf. Il a reçu l'ordre de —, la —.* || — (պաշտաման), ancienneté, *sf. Ils marchent par rang d'—. On avance dans l'armée à l'— ou au choix.*

ԵՐԻՑՈՒԿ (քամոմիյ), camomille, *sf.*

ԵՐԿ, V. Երկասիրութիւն։ —ք (արուեստի), production, *sf.*

ԵՐԿԱԴՈՒՌՆ ՄԵԾԱՎԵՐՋ, V. Դիթիրամբ։

ԵՐԿԱԹ, fer, *sm.* Ձիու ոտից —, V. Պայտ։ Վառարանի —, chenet, *sm.* — զառնկային, — arsenical. — բնածխատեալ կամ փայտեղէն, — carbonaté կամ — spathique. — բնածխուկացեալ, — carburé. — քրոմացեալ, — chromé. — գալուանացեալ, — galvanisé. — մագնիսական, — magnétique. — թթուուկացեալ, — oxydulé. —ով պատել, ferrer, *va.* — զարնել (ձիոց ոտից), V. Պայտել։ —ը տաք տաք կը ծեծուի (այսինքն՝ յաջողութեամբ սկսուածը ժրութեամբ կամ փութով յառաջ տանելու է), il faut battre le — pendant qu'il est chaud.

ԵՐԿԱԹԱԳՈՐԾ, forgeron, taillandier, *sm.*

ԵՐԿԱԹԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, taillanderie, *sf.*

ԵՐԿԱԹԱԽԱՌՆ, ferrugineux, euse, *adj. Terre, eau ferrugineuse.*

ԵՐԿԱԹԱԾԱՅՐ, ferré, ée, *adj. Un bâton —.*

ԵՐԿԱԹԱԿԱՆ, ferrique, *adj. Acide —.*

ԵՐԿԱԹԱՊԱՏ, ferré, ée, *adj.*

ԵՐԿԱԹԱՎԱՃԱՌ, ferronnier, ière, *s.*

ԵՐԿԱԹԱՔԱՐ, basalte, *sm.*

ԵՐԿԱԹԵՂԷՆ, de fer, *adj.* —ք, ferrure, *sf.*

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ, voie ferrée, *sf.*, chemin de fer, railway (ռէյլ-ուէյ), *sm.* Երթալ երկաթուղեաւ, prendre le chemin de fer.

ԵՐԿԱԿԵՆՑԱՂ, amphibie, *adj.*

ԵՐԿԱՄԵԱՅ, de deux ans, âgé de deux ans, *adj.* || biennal, ale *(pl. biennaux), adj.* et *s.*

ԵՐԿԱՄՈՒՍԻՆ, bigame, *adj.* et *s.*

ԵՐԿԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ, bigamie, *sf.*

***ԵՐԿԱՅՆ**, long, m.* longue, *f. adj.*

ԵՐԿԱՅՆԱԲԱՆ, prolixe, diffus, use, verbeux, euse, verbiageur, euse, *adj.*

ԵՐԿԱՅՆԱԲԱՆԵԼ, parler longuement, verbiager, *vn.*

ԵՐԿԱՅՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, prolixité, diffusion, verbosité, longueur, *sf.*, verbiage, *sm.* — ընել. V. Երկայնաբանել։

ԵՐԿԱՅՆԱԳՈՅՆ, oblong, ongue, *adj.*

ԵՐԿԱՅՆԱԾՆՕՏ, prognathe, *adj. Certaines races de l'Afrique et de l'Australie sont —s.*

ԵՐԿԱՅՆԱԾՆՕՏՈՒԹԻՒՆ, prognathisme, *sm.*

ԵՐԿԱՅՆԱԿԵԱՑ, vivace, *adj. Homme —.*

ԵՐԿԱՅՆԱԿԵՑՈՒԹԻՒՆ, longévité, *sf.*

ԵՐԿԱՅՆԱԿՏՈՒՑ, à bec long, *adj. La bécasse* (կտցար) *est un oiseau à bec long.*

ԵՐԿԱՅՆԱՀԵՐ, chevelu, ue, *adj.*

ԵՐԿԱՅՆԱՁԵՒ, oblong, ongue, *adj. Un jardin —.*

ԵՐԿԱՅՆԱՄԻՏ patient, ente, *adj.*

ԵՐԿԱՅՆԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, V. Երկայնմտութիւն։

ԵՐԿԱՅՆԱՏՏՈՒՆ, à longue queue, *adj. Le lézard est un reptile à quatre pattes et à longue queue.*

ԵՐԿԱՅՆԵԼ, V. Երկնցունել։

ԵՐԿԱՅՆԿԵԿ, V. Երկայնուկ։

ԵՐԿԱՅՆՄՏՈՒԹԻՒՆ, patience, longanimité, *sf.*

ԵՐԿԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, longueur, *sf.* — (աշխարհագրական, աստղաբաշխական), longitude, *sf.* — (ճամբի), étendue, *sf.* — գիշերաց, la — des nuits. Երկայնութեանը, le long. Ճամբուն, փողոցին երկայնութեանը, le long du chemin, de la rue. Ամբողջ, բոլոր երկայնութեանը, tout du long de, *adv. Allez tout du long de la rivière. Tout du long de l'année. Tout du long de la journée.* le long, tout

le long, au long de. Երկայնութեանը տարածուիլ, —ը բռնել, s'étendre le long de, longer, *va.* Դէպ ի երկայնութեանն, en longueur, de long en long, longitudinalement, *adv.* Դէպ ի երկայնութեանն երթալ, marcher le long de, longer, *va.* Ըստ երկայնութեան, longitudinale, ale *(pl. longitudinaux)*, *adj.* *Muscles longitudinaux. Fibres longitudinales.*

ԵՐԿԱՅՆՈՒԿ, longuet, ette, *adj.*

ԵՐԿԱՅՆՈՒՄ, **ԵՐԿԱՅՆՈՒՄՆ**, } prolongement, allongement, *sm.*

ԵՐԿԱՆ, meule, *sf.*

ԵՐԿԱՆԱՔԱՐ, pierre de meule, meule, *sf.*

ԵՐԿԱՋՈՂԱԿ (—ղւէ —ոլ—), ambidextre, *adj.* *Un homme, une femme* —. || ambidextre, *sm.* *C'est un* —.

ԵՐԿԱՌԱՄ, dilemme (տիլէմ), *sm.* *Poser un* —. *Il fut enfermé dans un — dont il ne put se tirer.*

ԵՐԿԱՍԷՐ, travailleur, *sm.*

ԵՐԿԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, ouvrage, travaille, *sm.*

ԵՐԿԱՏԱՌ, à deux lettres, *adj.*

ԵՐԿԱՏՈՒԹԻՒՆ (երկու հաւասար մասերու բաժնելը), bissection, *sf.*

ԵՐԿԱՐ, long, *m.* longue, *f.* *adj.* Ընդ —, longtemps, longuement, *adv.*

ԵՐԿԱՐԱԿԵԱՑ, V. երկայնակեաց։

ԵՐԿԱՐԱԿԵՑՈՒԹԻՒՆ, V. երկայնակեցութիւն։

ԵՐԿԱՐԱՁԳԵԼ, prolonger, allonger, trainer, trainasser, surseoir, *va.*

ԵՐԿԱՐԱՁԳՈՂ, prorogatif, ive, *adj.*

ԵՐԿԱՐԱՁԳՈՒԹԻՒՆ, prolongation, *sf.*, allongement, *sm.*, prorogation, surséance, remise, *sf.*

ԵՐԿԱՐԱՁԳՈՒՄ, **ԵՐԿԱՐԱՁԳՈՒՄՆ**, } prorogation, *sf.*

ԵՐԿԱՐԱՎԻԶ, au cou long, *adj.*

ԵՐԿԱՐԱՏԵՒ, durable, *adj.* || trainant, ante, *adj.*

ԵՐԿԱՐԵԼ, V. երկնցունել։

ԵՐԿԱՐԻԼ, V. երկննալ։

ԵՐԿԱՐՈՒՄ, **ԵՐԿԱՐՈՒՄՆ**, } prolongation, *sf.*

ԵՐԿԱՐՕՐԷՆ, longuement, au long, tout au long, *adv.*

ԵՐԿԱՒՈՐԻՔ (ե—յե), testicule, *sm.*

ԵՐԿԱՔԱՆՁԻՒՐ, V. իւրաքանչիւր։

ԵՐԿԲԱՅԱԲԱՐ, dubitativement, incertainement, *adv.*

ԵՐԿԲԱՅԱԿԱՆ, douteux, euse, dubitatif, ive, *adj.*

ԵՐԿԲԱՅԱՆԱԼ, **ԵՐԿԲԱՅԻԼ**, } douter, *vn.* *Je doute qu'il vienne.*

ԵՐԿԲԱՅՈՂ, pyrrhonien, ienne, *adj.* *Cet homme est* —.

ԵՐԿԲԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ, pyrrhonisme, *sm.* — *en matière de religion.*

ԵՐԿԲԱՅՈՒԹԻՒՆ, doute, *sm.*, incertitude, *sf.* — (հաւաստանութեան մէջ), dubitation, *sf.*

ԵՐԿԲԵՐԱՆԵԱՆ, **ԵՐԿԲԵՐԱՆԻ**, } V. երկսայրի։

ԵՐԿԲՆԱԾԽԱՅ, bicarbonate, *sm.*

ԵՐԿԴԻՄԻ, ambigu, uë, équivoque, amphibologique, *adj.* || douteux, euse, *adj.*

ԵՐԿԴԻՄՈՒԹԻՒՆ, ambiguïté, amphibologie, *sf.*

ԵՐԿԴԻՄՕՐԷՆ, ambigument, amphibologiquement, *adv.*

ԵՐԿԴՌՆԵՆԻ (տեսակ մը քնարերգական բանաստեղծութիւն), dithyrambe, *sm.*

ԵՐԿԵԱԿ, deux, *adj. num.*

ԵՐԿԵՒԱՆ, doute, soupçon, *sm.* — երկմտութիւն, V. երկմտութիւն։

ԵՐԿԺԱՆԻ, fourche, *sf.*

ԵՐԿԻԼԻՈՆ, mille millions, billion, milliard, *sm.*

ԵՐԿԻՆՔ, ciel *(pl. cieux)*, *sm.* — (ի բնստղծ.), le céleste կամ les célestes lambris; les sacrés կամ les célestes parvis. —, Հրեղէն —, empyrée, *sm.*, le céleste empyrée. Անամպ —, ciel pur. Երկի՜նք, ciel! Ո՜վ — (ո՜վ Տէր), ô ciel (mon Dieu)!

ԵՐԿԻՐ, le globe, le monde sublunaire, *sm.*, terre, contrée, *sf.* || terre, *sf.*, sol, terrain, champ, *sm.* || pays, *sm.* — (տէրութեան), territoire, *sm.* — առատութեան, pays de cacagne. — աւետեաց, պարգեւական, la terre promise կամ de promission. Անգործ, անարօր, անմշակ —, terrain brut. — ցորենոյ, terre à blé. — անջուր, անջրդի, անանձրեւ, ծարաւուտ, ցամաքուտ, չորուտ, un pays sec. — ճախճախուտ, marécage, *sm.* Մարդաբնակ —, terre habitable. — անտառախիտ, un pays couvert de forêts. — դաշտական, pays plat. Հաստատուն — (ցամաք), terre ferme (continent). — բանիլ, փորել, labourer, *va.* Բոլոր երկրիս վրայ, par toute la terre.

ԵՐԿԻՑՍ, deux fois, *adv.*

ԵՐԿԻՒՂ, peur, crainte, *sf.* — ազդել, tenir en respect. —իւ, peureusement, craintivement, *adv.*

ԵՐԿԻՒՂԱԾԱՐԴ, exemplaire, *adj. Vie, piété, vertu —.*

ԵՐԿԻՒՂԱԾ, timoré, ée, consciencieux, euse, *adj.* || timoré, ée, *adj.* Անչափ, չափազանց —, scrupuleux, euse, *adj.* et *s.*

ԵՐԿԻՒՂԱԾՈՒԹԻՒՆ, piété, *sf.* Երկիւղածութեամբ, V. Երկիւղածօրէն։

ԵՐԿԻՒՂԱԾՕՐԷՆ, consciencieusement, scrupuleusement, *adv.*

ԵՐԿԿԻՆ, bigame, *adj.* et *s.*

***ԵՐԿԿՆՈՒԹԻՒՆ**, bigamie, sf.*

ԵՐԿՀԱՄՓՈՅՐ (չափ մը լատին բանաստեղծութեան), dispondée, *sm.*

ԵՐԿՀՈԼՈՎ (բառ), diptote, *adj.*

ԵՐԿՃԻՒՂ, fourché, ée, *adj.*

ԵՐԿՄԱՅՆԵԱԿ (—, —), diapason, *sm.* [*sf.*

ԵՐԿՄԱՏՆԻ, fourche à faner,

ԵՐԿՄԻԼԻՈՆ, mille millions, billion, milliard, *sm.*

ԵՐԿՄԻՏ, incertain, aine, irrésolu, ue, douteux, euse, *adj.*

ԵՐԿՄՏԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, mettre en balance, *va.*

ԵՐԿՄՏՈՒԹԻՒՆ, irrésolution, perplexité, *sf.*, doute, *sm.* || défiance, *sf.* Երկեւ ան —, scrupule, *sm.* Երկմտութեամբ, V. Երկմտօրէն։

ԵՐԿՄՏԵԼ, être en balance, douter, *vn.*

ԵՐԿՄՏՕՐԷՆ, irrésolument, douteusement, *adv.*

ԵՐԿՆԱԳԷՏ, astronome, *sm.*

ԵՐԿՆԱԳՈՒՆԴ, globe céleste, *sm.*, sphère, *sf.*

ԵՐԿՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, polographie, *sf.*

ԵՐԿՆԱԿ, binaire, *adj. Combinaison —. L'eau est un composé —.* [*sf.*

ԵՐԿՆԱԿԱՄԱՐ, voûte céleste,

ԵՐԿՆԱՅԻՆ, céleste, *adj.*

ԵՐԿՆԱՌԱՔ, jaculatoire, *adj.* — աղօթք, prière courte et fervente, oraison jaculatoire.

ԵՐԿՆԱՒՈՐ, céleste, *adj.* [*sm.*

ԵՐԿՆԵՐԵՒՈՅԹ, phénomène,

ԵՐԿՆԻՑ, céleste, *adj.*

ԵՐԿՆՆԱԼ, s'étendre, s'allonger, *vpr.* || se prolonger, *vpr.* Գործը կ'երկննայ, l'affaire languit.

ԵՐԿՆՈՒԱԳ, duo, *sm.*

ԵՐԿՆՉԻԼ, V. Վախնալ։

ԵՐԿՆՑՆԵԼ, étendre, tendre, allonger, *va.* || prolonger, *va.*

ԵՐԿՈՏԱՆԻ, bipède, *adj. Les hommes, les oiseaux sont —s.*

ԵՐԿՈՏԱՍԱՆ, douze, *adj. num.* V. երկոտասաներորդ։ — մի, V. երկոտասնեակ։

ԵՐԿՈՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ, douzième, *adj.* et *sm.*

ԵՐԿՈՏԱՍՆԵԱԿ ([illegible]),douzaine, *sf. Une — d'œufs.*

ԵՐԿՈՏԱՍՆԵԱՆ, duodécimal, ale, *adj.*

ԵՐԿՈՒ, deux, *adj. num.* [*adj.*

ԵՐԿՈՒԲԱՅԵԱԼ, incertain, aine,

ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻ, ԵՐԿՈՒՇԱ́ԲԹԻ, } lundi, *sm.*

ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ, jumeau, elle, *adj. Deux frères jumeaux.* || jumeau, elle, *s. C'est un —.*

ԵՐԿՈՒՈՐԻՔ ([illegible]), testicule, *sm.* — (ափաղադի), rognon ([illegible]), *sm.*

ԵՐԿՈՒՏԱԿ,courbé de vieillesse.

ԵՐԿՉՈՏ, timide, peureux, euse, craintif, ive, poltron, onne, pusillanime, couard, arde, *adj.*

ԵՐԿՉՈՏՈՒԹԻՒՆ, timidité, pusillanimité,*sf.* երկչոտութեամբ, timidement, peureusement, craintivement, *adv.* [et *sm.*

ԵՐԿՊԱՌԱԿ, scissionnaire,*adj.*

ԵՐԿՊԱՌԱԿԵԼ, diviser, désunir, *va.* [*adj.* et *sm.*

ԵՐԿՊԱՌԱԿՈՂ, scissionnaire,

ԵՐԿՊԱՌԱԿՈՒԹԻՒՆ, division, dissension, désunion, discorde, scission, divorce, zizanie, *sf.*

ԵՐԿԵԱՅՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, dilemme ([illegible]), *sm. Poser un —. Il fut enfermé dans un — dont il ne put se tirer.*

ԵՐԿՍԱՅՐԻ, à deux tranchants, *adj.* Սուր —, épée à deux tranchants.

ԵՐԿՍԵՌ, bissexuel, elle, *adj.*

ԵՐԿՍՏՈՒԵՐԵԱՆՔ, amphisciens, *smp.* [րորդ։

ԵՐԿՎԱՅՐԿԵԱՆ, V. Մանրերկ-

ԵՐԿՏՈՂ, un bout de lettre. — մը գրեցէք ինծի երբ հասնելու ըլլաք, écrivez-moi un bout de lettre, quand vous serez arrivé.

ԵՐԿՐԱԲԱԺԱՆԱԿԱՆ, géodésique, *adj.* —ն, V. երկրաբաժանութիւն։

ԵՐԿՐԱԲԱՆ, géologue, *sm.*

ԵՐԿՐԱԲԱՆԱԿԱՆ, géologique, *adj Recherches —s.* [*sf.*

ԵՐԿՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, géologie,

ԵՐԿՐԱԲԱՆՕՐԷՆ, géologiquement, *adv.* [*adj.*

ԵՐԿՐԱՉԱՓԱԿԱՆ,géodésique,

ԵՐԿՐԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, géodésie, *sf.*

ԵՐԿՐԱԳԷՏ, géognoste, *sm.*

ԵՐԿՐԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, géognosie, *sf.*

ԵՐԿՐԱԳԻՐ, géographe, *sm.*

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾ, agriculteur, agricole, *adj. Un peuple, un pays, une nation agricole.* || agriculteur, *sm.*

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ, agricole; géoponique, *adj. L'industrie —.*

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, agriculture, géoponie, *sf.*

ԵՐԿՐԱԳՈՒՆԴ, globe terrestre, *sm.*, sphère, *sf.*

ԵՐԿՐԱԳՐԱԿԱՆ, géographique, *adj. Dictionnaire, carte —.*

ԵՐԿՐԱԳՐՈՂ, V. երկրագիր։

ԵՐԿՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, géographie, *sf.* [*sf.*

ԵՐԿՐԱԾՆՈՒԹԻՒՆ, géogonie,

ԵՐԿՐԱԿԱԼ, conquérant, ante; *adj.* et *s.*

ԵՐԿՐԱԿԱՊԻԿ, géopithèque, *sm.*

ԵՐԿՐԱԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ, ԵՐԿՐԱԿԵՆԴՐՈՆԱԿԱՆ, } géocentrique, *adj.*

ԵՐԿՐԱՀԱՐՑՈՒԹԻՒՆ, ԵՐԿՐԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, } géomancie, *sf.*

ԵՐԿՐԱՄԵՐՁ, ԵՐԿՐԱՄԵՐՁ ԿԷՏ, ԵՐԿՐԱՄԵՐՁՈՒԹԻՒՆ, } périgée, *sm.*, apside inférieure, *sf.*

ԵՐԿՐԱՄԼՈՒԿՆ, géocorise, *sf.*

ԵՐԿՐԱՄՈՂԷԶ, géosaure, *sm.*

ԵՐԿՐԱՄՈՄ, géocerine, *sf.*

ԵՐԿՐԱՆՋԱՏ, **ԵՐԿՐԱՆՋԱՏՈՒԹԻՒՆ**, apogée, *sm.*

ԵՐԿՐԱԾԱՐԺ, V. Գետնաշարժ։

ԵՐԿՐԱՉԱՓ, géomètre, *sm.*

ԵՐԿՐԱՉԱՓԱԿԱՆ, géométrique, géométral, ale (*pl. géométraux*), *adj.*

ԵՐԿՐԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, géométrie, *sf.* Տարրական, սկզբնական —, — élémentaire. Ձեւագրական —, — descriptive.

ԵՐԿՐԱՉԱՓՕՐԷՆ, géométriquement, géométralement, *adv.*

ԵՐԿՐԱՌԵՏՆԱԿԱՆ, géorétinique, *adj. Acide* —.

ԵՐԿՐԱՍԷՐ, géophile, *sm.*

ԵՐԿՐԱՑՈՅՑ, géorama, *sm.*

ԵՐԿՐԱՔԱՐ, géode, *sf.*

ԵՐԿՐՄԱՅՐ ([illegible]), ver de terre, *sm.*

ԵՐԿՐՈՐԴ, deuxième, second onde ([illegible]), *adj.* ‖ deuxièmement, secondement, en second lieu, *adv.*

ԵՐԿՐՈՐԴԱԲԱՐ, secondairement, *adv.*

ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ, secondaire, *adj.* — վարժարան, école —. Մնացածն — բան է, tout le reste n'est qu'accessoire.

ԵՐԿՐՈՐԴԵԼ, répéter, *va.*

ԵՐԿՐՊԱԳԵԼ, se prosterner, *vpr.*, adorer, *va.*

ԵՐԿՐՊԱԳԵԼԻ, adorable, *adj.*

ԵՐԿՐՊԱԳՈՒ, adorateur, trice, *s.*

ԵՐԿՐՊԱԳՈՒԹԻՒՆ, prosternation, adoration, *sf.*, prosternement, *sm.* — ընել, V. Երկրպագել։

ԵՐՇԻԿ ([illegible]), saucisson, *sm.* Խոզի — ([illegible]), andouille, *sf.* Պզտի —, endouillette, *sf.*

ԵՐՋԱՆԻԿ, heureux, euse, fortuné, ée, *adj.* — յայժ, երանելի —, *bienheureux, euse, adj.* —ք աշխարհի (մեծատունք), les heureux du monde, de la terre, du siècle (les riches). Ի՜նչ — էք, que vous êtes heureux! Ինք զինքն — համարիլ, սեպել, s'estimer heureux, se féliciter, *vpr.*

ԵՐՋԱՆԿԱՒԷՏ, fortuné, ée, *adj.*

ԵՐՋԱՆԿՈՒԹԻՒՆ, bonheur, *sm.*, félicité, *sf.*

1\. **ԵՐՐԱԿԱՆ** (երեք միութենէ բաղկացած), ternaire, *adj.*

2\. **ԵՐՐԱԿԱՆ** (երեք պարզ մարմիններէ բաղկացած), ternaire, *adj.*

ԵՐՐՈՐԴ, troisième, *adj.* ‖ troisièmement, en troisième lieu, *adv.*

ԵՐՐՈՐԴԱԿԱՆ, tertiaire, *adj.* *Terrains, formations* —*s.*

ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ (Հայր, Որդի եւ Հոգի Սուրբ), trinité (Père, Fils et Saint Esprit), *sf.* Ամենասուրբ Երրորդութիւն, la sainte Trinité.

ԵՐՓՆ, nuance, *sf.* — —, nuancé, ée, *adj.*

ԵՐՓՆԵԼ, nuancer, *va.*

ԵՒ, et, *conj.* — այն, encore, *adj.* — եւս, encore, *adv.* *J'en veux* —. Այլ —, mais. Թէպէտ —, encore que, *conj.* — այլն, et le reste, et cætera ([illegible]), *loc. lat.* Համառօտագրութեամբ կը գրուի հայերէն՝ եւն. գաղղ. *etc.* կամ &c.

ԵՒ ԵԹ, V. Միայն։

ԵՒՍ, encore, de plus, *adv.* Այլ —, Դեռ —, Եւ —, encore, de plus, davantage, *adv.*

ԵՓ, cuisson, *sf.* *Il manque à ce pain un peu de* —.

ԵՓԵԱԼ, cuit, ite, mûr, *m.* mûre, *f. adj.* — պանիր, fromage fait.

ԵՓԵԼ, cuire, *va.*

ԵՓԻԼ, cuire, *vn.*

ԵՐՓՆԱՋՈՒՐ, teinture, *sf.* — *de safran.*

ԵՓՆԵՆԻ (արծուի ձեղէ բուչուն

մ'է), pygargne, *sm.*, queue-blanche, *sf.*

ԵՓՈՒԴ, **ԵՓՈՒՏ** (Վեղարակ+), éphod, *sm.*

ԵՕԹԱՆԱՍՆԵՐՈՐԴ, soixante-dixième, septantième, *adj.*

ԵՕԹԱՆԱՍՈՒՆ, soixante-dix, septante, *adj. num.*

ԵՕԹՆ, sept (-եր ձայնաւորի նես կամ անձայն հի առջեւ կամ առանձինն կամ իբր գոյական կամ խօսքին վերջն. *Sept* [-եր] *écus. Sept* [-եր] *homme. Sept* [-եր] *ou huit. Le sept* [-եր] *du mois. Ils étaient sept* [-եր]. իսկ բաղաձայնէ յառաջ կը հնչի -ե. *Les sept* [-ե] *sages de la Grèce.*), *adj.num.*

ԵՕԹՆԱՄԵԱՅ, septennal, ale (*pl. septennaux*), de sept ans, âgé de sept ans, *adj.*

ԵՕԹՆԱՊԱՏԻԿ, V. Եօթնապատիկ։ — գործել, ընել, V. Եօթնապատկել։

ԵՕԹՆԱՊԱՏԿԵԼ, V. Եօթնապատկել։

ԵՕԹՆԱՒՈՐ, septénaire, *adj.*

ԵՕԹՆԵԱԿ, septénaire, *adj.* V. Շաբաթ։

ԵՕԹՆԵԿԻՆ, septuple, *adj.* —ն, septuple, *sm.*

ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ, septième, *adj.* || septièmement, *adj.*

ԵՕԹՆՊԱՏԻԿ, septuple, *adj.* || septuple, *sm.* — գործել, V. Եօթնապատկել։

ԵՕԹՆՊԱՏԿԵԼ, septupler, *va.*

ԵՕԹՆՏԵՐԵՒՈՒԿ tormentille, *sf.*

Զ

Զ (*za*), sixième lettre de l'alphabet arménien et la quatrième des consonnes. || six, sixième.

ԶԱԶԻՐ, sale, dégoûtant, ante, sordide, *adj.*

ԶԱԶՐԱԲԱՆ, V. Զազրախօս։

ԶԱԶՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Զազրախօսութիւն։

ԶԱԶՐԱԼԻ, **ԶԱԶՐԱԼԻՑ**, V. Զազիր։

ԶԱԶՐԱԽՕՍ, ordurier, ière, *adj. Un poète* —. || ordurier, ière, *s. C'est un* —.

ԶԱԶՐԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, ordure, saleté, *sf.*

ԶԱԶՐԱՇԱՀՈՒԹԻՒՆ, gain. intérêt sordide. — ագահութեան, les sales gains de l'avarice. *sf.*

ԶԱԶՐՈՒԹԻՒՆ, saleté, sordidité, *sf.*

ԶԱԿԱՏԵԱԼ (խենդի պէս բանի մ'ետեւէ ինկած), âpre, *adj. C'est un homme — à l'argent, au gain* (շահ), *au jeu, à la chasse.*

ԶԱՀԱՆԴԵԼԻ, effrayant, ante, *adj.*

ԶԱՀԱՆԴԻԼ, s'effrayer, *vpr.*

ԶԱՂՓԱՂՓՈՒՆ, frêle, *adj.*

ԶԱՄԲԻԿ, V. Ճայիկ։

ԶԱՄԲԻՒՂ, cabas, *sm.*, corbeille, *sf.*

ԶԱՄԲՈՒՌ (եղէ+ ...), frelon, *sm.*

ԶԱՑԳՈՑ, à demain matin, le lendemain, *adv.*

ԶԱՑՐԱԳԻՆ, emporté, ée, furieux, euse, fâché, ée, *adj.* || en կամ avec colère, en fureur, *adv.*

ԶԱՑՐԱԳՆԻԼ, **ԶԱՑՐԱՆԱԼ**, s'emporter, se mettre en colère, *vpr. Il se mit en colère.* s'irriter, s'indigner, s'échauffer, se révolter, *vpr.* — (հիւանդութիւնըն), empirer, *vn. Sa maladie empire.* — (վէրքը), s'envenimer, *vpr. La plaie s'envenime de jour en jour.*

ԶԱՅՐԱՑԿՈՏ, irritable, *adj.*; emporté, ée, *adj.* et *s.*; rageur, euse, *s.*

ԶԱՅՐԱՑԿՈՏՈՒԹԻՒՆ, irritabilité, *sf.*, emportement, *sm.*

ԶԱՅՐԱՑՈՒՄ, } progrès, *sm.*
ԶԱՅՐԱՑՈՒՄՆ, } — (ախտի, հիւանդութեան), exacerbation, *sf.*

ԶԱՅՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, mettre en colère, irriter, fâcher, aigrir, indigner, outrer, révolter, *va.* — (հիւանդութիւնն), empirer, *va.* *Les remèdes n'ont fait qu'— son mal.* — (վէրքն), envenimer, *va.* *Il a envenimé sa plaie en la grattant.* — (ցաւը), exaspérer, *va.* — *la souffrance.* [*adj.*

ԶԱՅՐԱՑՈՒՑԻՉ, irritant, ante,

ԶԱՅՐՈՅԹ, emportement, *sm.*, colère, irritation, *sf.*, courroux, *sm.* — անհնարին, fureur, *sf.*

ԶԱՅՐՈՒՅՔ, emportement, *sm.*, colère, *sf.*

ԶԱՆԱԶԱՆ, différant, ente, divers, erse, varié, ée, *adj.*

ԶԱՆԱԶԱՆԵԼ, distinguer, varier, différencier, *va.*

ԶԱՆԱԶԱՆԻԼ, se distinguer, *vpr.*, différer, varier, *vn.*

ԶԱՆԱԶԱՆՈՒԹԻՒՆ, différence, variété, *sf.* [paillette, *sf.*

ԶԱՆԱԿ (ոսկւոյ մանր կտոր),

ԶԱՆԳԱԿ, cloche, *sf.* Փոքրիկ —, V. Զանգակիկ։ —ն հնչեցունել, sonner la —. —ները ամենայն զօրութեամբ, ուժով հնչեցունել, sonner à toute volée.

ԶԱՆԳԱԿԱՁԱՂԻԿ (Լ. ...), campanule, *sf.*

ԶԱՆԳԱԿԱԿԱԼ (զանգակի բալակի [battant] օղ), bélière, *sf.*

ԶԱՆԳԱԿԱՀԱՐ, sonneur, *sm.*

ԶԱՆԳԱԿԱՁԵՒ, en forme de cloche, *adj.*

ԶԱՆԳԱԿԱՏՈՒՆ, clocher, campanile, *sm.* Փոքրիկ —, clocheton, *sm.*

ԶԱՆԳԱԿԻԿ, clochette, sonnette, *sf.*, grelot, *sm.* *Grelot de cuivre, d'argent.*

ԶԱՆԳԱՆՈՑ (փուռն մէջ խմոր ծառայելու տեղ), fournil (...), *sm.* [se, *sf.*

ԶԱՆԳՈՒԱԾ (խմոր), pâte, mas-

ԶԱՆԿԱՊԱՆ, bas, *sm.*

ԶԱՆՑ, transit (...), *sm.* — առնել, ընել, passer, omettre, négliger de, *va.*; manquer, *vn.* *Je ne manquerai pas de faire ce que vous voulez.* — առնելի (ըստ չափազանցութեան), négligeable, *adj.* *Quantités —s.*

ԶԱՆՑԱՆԵԼ, dépasser, *va.* *Il nous a dépassés à moitié route.*

ԶԱՆՑԱՌՈՒԹԻՒՆ, négligence, transgression, *sf.* — ընել, V. Զանց առնել։ — չեմ ըներ (գլխուս վրայ), je n'y manquerai pas.

ԶԱՆՑԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, omission, *sf.* — (ըստ ճարտարախօսից), paralipse, *sf.* Զանցառութեան մեղք, V. Մեղք։

ԶԱՉԱՅՈՒ, aveugle, *adj.*

ԶԱՌԱՄԱՆԵԼ, détourner, égarer, pervertir, *va.*

ԶԱՌԱՄԱՆԻԼ, se détourner, s'égarer, *vpr.*, tomber, *vn.* || s'échapper, *vpr.*

ԶԱՌԱՄԱՆՔ, égarement, *sm.*

ԶԱՌԱՄՈՒԹԻՒՆ, diversion, *sf.*

ԶԱՌԱՄ, décrépit, ite, *adj.*

ԶԱՌԱՄԱՆԱԼ, être décrépit, tomber en enfance.

ԶԱՌԱՄԱՑԵԱԼ, } décrépit, ite,
ԶԱՌԱՄԵԱԼ, } caduc, uque, *adj.* [*sf.*

ԶԱՌԱՄՈՒԹԻՒՆ, décrépitude,

ԶԱՌԱՆՑԱՆՔ, radotage, délire, *sm.*, rêverie, *sf.*

ԶԱՌԱՆՑԵԼ, tenir des discours sans suite, radoter, battre la campagne.

ԶԱՌԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, décrépitude, *sf.* — (հիւանդի), transport, *sm.*

ԶԱՌ Ի ԹԱՓ, penchant, *sm.*, pente, descente, *sf.*, versant, *sm.*

ԶԱՌԻԿ ([illegible]), arsenic ([illegible]), *sm.* V. Մկնդեղ։

ԶԱՌ Ի ՎԱՅՐ, penchant, *sm.*, pente, rampe, descente, *sf.*, versant, *sm.*

ԶԱՌ Ի ՎԵՐ, précipité, ée, *adj.* Զառ ի վեր ճանապարհ՝ ճամբայ, un chemin montant.

ԶԱՌԿԱԽԱՌՆ, arsenical, ale *(pl. arsenicaux)*, arsénié, ée, *adj. Substance arséniée.* Թոյն —, poison arsenical. Զանգուած —, pâte arsenicale. Պատրաստութիւնք —, préparations arsenicales.

ԶԱՌԿԱԿ, V. Զառկիտ։

ԶԱՌԿԱԿԱՆ, arsénique, *adj.* Թթուտ —, acide —.

ԶԱՌԿԱԿԵՐ, arsenicophage, *sm.*

ԶԱՌԿԱԿԵՐՊՔ, arsénides, *sfp.*

ԶԱՌԿԱՅԻՆ, arsénieux, euse, *adj.* Թթուտ —, acide —.

ԶԱՌԿԱՔԱՐ, arsénicite, *sf.*

ԶԱՌԿԵՂԷՆ, V. Զառկախառն։

ԶԱՌԿԻՏ, arsénite, *sm. — de potasse, de soude.*

ԶԱՌԿՈՒԹԻՒՆ, arsénicisme, *sm.*

ԶԱՌԿՈՒԿ, arséniure, *sf.*

ԶԱՌՆԱՐՈՒԽՏ ([illegible]), brocart, *sm.*

ԶԱՏ, séparé, ée, isolé, ée, *adj.* — —, détaché, ée, *adj.* || —, outre, *prép.* Հիմա ըսածէս —, outre ce que je viens de dire. || —, — —, séparément, isolément, individuellement, à part, *adv.* Ասկից —, d'ailleurs, de plus, *adv.*

ԶԱՏԱԾ, espace, *sm.* — ժամանակի, — de temps.

ԶԱՏԱՆԵԼ, V. Զատել։

ԶԱՏԱՆԻԼ, V. Զատուիլ։

ԶԱՏԵԼ, séparer, détacher, distinguer, *va.* || choisir, trier, *va.* Չորս կողմէն —, séparer de tous côtés, isoler, *va. — une maison.*

ԶԱՏԻԿ (տօն յարութեան Քրիստոսի), pâque կամ pâques, *sm.*

ԶԱՏԿԱԾԱՂԻԿ ([illegible]), paquerette, *sf.*

ԶԱՏԿԱԿԱՆ, pascal, ale *(pl. pascals), adj. Agneau pascal. Communion pascale.*

ԶԱՏԿԱՇԱԲԱԹ, la semaine sainte.

ԶԱՏԿԻ, V. Զատկական։

ԶԱՏՈՒԻԼ, se séparer, se détacher, se distinguer, *vpr.* Այդ կնոջ քովէն չի զատուիր, il ne bouge pas d'auprès de cette femme.

ԶԱՏՈՒՑԱՆԵԼ, V. Զատել։

ԶԱՏՈՒՑՈՒՄ, **ԶԱՏՈՒՑՈՒՄՆ**, } isolement, *sm.*

ԶԱՐԳԱՆԱԼ, faire des progrès, mordre à quelque chose, *va.*, s'avancer, *vpr.*, progresser, *vn.*, se développer, *vpr.* || grandir, croître, *vn.*, s'accroître, *vpr.*

ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ, **ԶԱՐԳԱՑՈՒՄՆ**, } progrès, développement, *sm.* || agrandissement, *sm.*, croissance, *sf.* — (մարդկեղէն մարմնոյ), accroissement, *sm.*

ԶԱՐԳԱՑՈՒՆԵԼ, faire faire des progrès, avancer, développer, *va.* || agrandir, accroître, *va.*

ԶԱՐԴ, ornement, embellissement, *sm.*, garniture, *sf.* || parure, *sf.* Պզտի —, enjolivure, *sf.* Ականակապ —ք, V. Գոհարեղէնք։ Թատերական —, V. Վիժակ։

ԶԱՐԴԱԳԻՐ, lettre grise կամ historiée, *sf.*

ԶԱՐԴԱԳՈՐԾ, ornemeniste (այլ բառ Լիդրէի բառելու է՝ ornementiste), *sm.*

ԶԱՐԴԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, ornementation, *sf.*

ԶԱՐԴԱՅԽՑԻՑ, boudoir, *sm.*

ԶԱՐԴԱԽՕՍ, V. Պաճուճաբան։

ԶԱՐԴԱԿԱՆ, décoratif, ive, *adj.*

ԶԱՐԴԱՊԱՏԿԵՐ, vignette, *sf.*

ԶԱՐԴԱՋՈՒՐ, eau de toilette, *sf.*

ԶԱՐԴԱՍԵՂ, **ԶԱՐԴԱՍԵՂՆ**, } broche, *sf.*

ԶԱՐԴԱՍԵՆԵԱԿ, boudoir, *sm.*

ԶԱՐԴԱՍՏՈՒ, V. Դճոց։

ԶԱՐԴԱՐԱՆՔ, ornement, enjolivement, *sm.*, décoration, *sf.*, embellissement, ajustement, *sm.* || parure, toilette, *sf.*

ԶԱՐԴԱՐԵԼ, orner, parer, *va. Orner, parer une église. Parer un enfant.* embellir, *va.* — *une maison.* enjoliver, ajuster, *va. Il a enjolivé son cabinet, son jardin. Vous avez bien ajusté votre cabinet, votre jardin.* pomponner ([illegible]), *va.* — *une coiffure, une mariée.* décorer, *va.* Զգեստներով —, accoutrer, *va.* Ժապաւէններով —, orner de dentelles, chamarrer, *va.* — *un habit.* Դրօշներով — (նաւը), V. Դրօշ։ Սաստիկ —, parer avec une grande recherche, adoniser, *va.*

ԶԱՐԴԱՐԻԼ, V. Զարդարուիլ։

ԶԱՐԴԱՐԻՉ, enjoliveur, *sm.* — (սենեկաց, թատերց), décorateur, *sm.* — (կարասեաց, հանդերձից), garnisseur, euse, *s.*

ԶԱՐԴԱՐԿՈՏ, fat ([illegible]), *adj.* et *sm.*

ԶԱՐԴԱՐՈՒԱԾ, V. Զարդարուն։

ԶԱՐԴԱՐՈՒԻԼ, s'orner, *vpr. La campagne s'ornait de verdure et de fleurs.* se parer, *vpr. Cette femme aime à —.* s'ajuster, *vpr. Cette femme est deux heures à —.* se pomponner ([illegible]), *vpr.* — սեթեւեթանօք, se parer d'une manière affectée, se requinquer, *vpr.* Աւելի գեղեցիկ կամ երիտասարդ երեւնալու համար —, s'adoniser, *vpr. Le fat s'adonise.*

ԶԱՐԴԱՐՈՒՆ, orné, ée, paré, ée, pimpant, ante, *adj.*

ԶԱՐԴԻ, } V. Զարդական։
ԶԱՐԴՈՒ, }

ԶԱՐԹՆՈՒԼ, V. Արթննալ։

ԶԱՐԹՈՒՄ, } réveil, *sm.* — բնութեան (գարուն), le — de la nature (printemps).
ԶԱՐԹՈՒՄՆ, }

ԶԱՐԹՈՒՑԱՆԵԼ, V. Արթնցունել։

ԶԱՐԹՈՒՑԵԱԼ, éveillé, ée, réveillé, ée, *adj.*

1\. **ԶԱՐԿ** (դրդումն. թելադրութիւն), impulsion, *sf.*

2\. **ԶԱՐԿ** ([illegible]), pouls ([illegible]), *sm.* Մէկուն —ը նայիլ, tâter le —.

ԶԱՐՀՈՒՐԱՆՔ, terreur, frayeur ([illegible]), *sf.*, effroi, *sm.*, épouvante, *sf.*

ԶԱՐՀՈՒՐԵԼԻ, épouvantable, formidable, *adj.*

ԶԱՐՀՈՒՐԵՑՈՒՆԵԼ, frapper d'épouvante, épouvanter, effrayer ([illegible]), *va.* Մտածութիւնն անգամ կը զարհուրեցունէ զմարդ, rien que d'y penser on en est effayé.

ԶԱՐՀՈՒՐԵՑՈՒՑԻՉ, effrayant, ante, *adj.*

ԶԱՐՀՈՒՐԵՑՈՒՑՈՒՄ } ([illegible]), épouvantement, *sm.*
ԶԱՐՀՈՒՐԵՑՈՒՑՈՒՄՆ }

ԶԱՐՀՈՒՐԻԼ, prendre l'épouvante, être saisi de frayeur, s'épouvanter, s'effrayer, *vpr.*

ԶԱՐՀՈՒՐՈՒՄ, } V. Զարհուրանք։
ԶԱՐՀՈՒՐՈՒՄՆ, }

ԶԱՐՄ, race, *sf.*, sang ([illegible]. *Un sang* [[illegible]] *illustre*), *sm.*, famille, *sf.*

ԶԱՐՄԱՆԱԼ, être surpris, être étonné de, s'étonner, *vpr.*, admirer, *va.*, s'émerveiller, s'extasier, *vpr.* Սաստիկ —, s'ébahir, *vpr.*

ԶԱՐՄԱՆԱԼԻ, étonnant, ante, surprenant, ante, *adj.* || admirable, prodigieux, euse, miraculeux, euse, *adj.* — է որ, il est surprenant que. —ն այն է զի՝ որ, ce qu'il y a d'étonnant en cela, c'est que . . . — կերպով, V. Զարմանապէս։

ԶԱՐՄԱՆԱԼԻՔ, merveille, *sf.*, prodige, miracle, *sm.*

ԶԱՐՄԱՆԱՀԱՐ, V. Զարմացած։

ԶԱՐՄԱՆԱՊԷՍ, étonnamment, *adv.*

ԶԱՐՄԱՆՔ, étonnement, *sm.*, admiration, surprise, *sf.*, ébahissement, *sm.* — պատճառել, surprendre, *va.*

ԶԱՐՄԱՑԱԾ, étonné, ée, *adj.* — եմ (կը զարմանամ) որ աւելի ուշադիր չէք, je suis — que vous ne soyez pas plus attentif. Անոր վրայ — եմ, j'en suis —.

ԶԱՐՄԱՑԱԿԱՆ, admiratif, ive, extatique, *adj.* — նշան (՛), point admiratif, point d'exclamation(!).

ԶԱՐՄԱՑԵԱԼ, V. Զարմացած։

ԶԱՐՄԱՑՈՒՄ, } étonnement,
ԶԱՐՄԱՑՈՒՄՆ, } *sm.*, admiration, surprise, *sf.*, ébahissement, *sm.*, extase, *sf.*

ԶԱՐՄԱՑՈՒՆԵԼ, étonner, *va.* Կարգէ դուրս բան մը պատահեցաւ որ զարմացուց զամէն մարդ, il arriva une chose extraordinaire qui étonna tout le monde. surprendre, *va.* Հոս բաներ պատահեցան որ պիտի զարմացունեն զձեզ, il s'est passé bien des choses qui vous surprendront.

ԶԱՐՆԵԼ, frapper, battre, *va.* || sonner, *va.* || taper, férir, *va.* || ruer, *vn.* — (ռդբայի), jeter, *va.* Աջ ու ձախ —, ruer à tort et à travers. Իրարու —, s'entre-frapper, *vpr.* Բաժակները՝ զաւաթներն իրարու —, V. Բաժակ։ Ինքն իրեն —, se frapper, *vpr.* Թողուլ ինք զինք որ զարնեն, se laisser frapper, *vpr.* Բռնցքի —, V. Բռնցքի։ Գետին —, V. Զգետնել։ Կուրծքը —, se frapper la poitrine. Թեւին տակ —, V. Թեւ։ Դուռը —, frapper, heurter, *va.* *Qui frappe à la porte? On heurte à la porte.* Երեսը —, V. Երես։ Երեսը — չըլլայ, sans reproche. Ծուլութեան —, se livrer à la paresse. Վար —, déprécier, *va.*; détracter, *vn.* Զեռք —, V. Զեռնարկել։ Աչքի —, marquer, *vn.* *On ne trouve rien qui marque dans cet ouvrage.* Չտեսնել —, faire semblant de ne pas voir, dissimuler, *va.* Ոտքը գետին —, taper du pied. Կէս օրը զարկա՞ւ, midi est-il déjà sonné? Կէս օրը զարկաւ, midi sonna. Կէս օրը պիտի զարնէ, il va sonner midi.

ԶԱՐՆՈՂ, frappeur, euse, *s.*

ԶԱՐՆՈՒԱԾ, frappé, ée, *adj.* || blessé, ée, *adj.* || féru, ue (Férir բայէն), *adj.* Այդ կնոջ — է, V. Զարնուիլ։

ԶԱՐՆՈՒԻԼ, heurter, *vn.*, se heurter, *vpr.* || s'amouracher, *vpr.* Այդ կնոջ զարնուած է, il est féru de cette femme. Իրարու —, Իրարու նետ —, se choquer, *vpr.* Պատէ պատ —, battre les murs.

ԶԱՌՏՈՒՂԻ, fourvoyé, ée, détourné, ée, *adj.* — բայ, verbe irrégulier, anomal. — բայեր, des verbes irréguliers, anomaux.

ԶԱՌՏՈՒՂԻԼ, se fourvoyer, se détourner, *vpr.*

ԶԱՌՏՈՒՂՈՒԹԻՒՆ, diversion, *sf.* || aberration, *sf.*

ԶԱՒԱԿ, enfant, *s. m.* et *f.*, fils (ֆիս. ըստ Լիդրէի ֆի), rejeton, *sm.*, race, géniture, *sf.* Մարդու —, enfant de famille.

ԶԱՒԱԿԱՍԵՐՈՒԹԻՒՆ, procréation, *sf.*

ԶԱՒԵՇՏ, farce, *sf.*

ԶԱՒԵՇՏԱՐԱՐ, joueur de farces, [*sm.*

ԶԲԱՂԱԾ, occupé, ée, affairé, ée, *adj.*

ԶԲԱՂԵՑՈՒՆԵԼ, donner de l'occupation, occuper, *va.* *Il faut — les jeunes gens.* amuser, *va.* *Il ne faut rien, il ne faut qu'une mouche pour l'—.* — *l'ennemi.* attacher, *va.* *Il a une affaire qui l'attache fort.*

ԶԲԱՂԵՑՈՒՑԻՉ distrayant, ante (պէտք-չեղ-ծալ, -նել), adj.

ԶԲԱՂԻԼ, s'occuper (ձեւով գոյականէ յառաջ. ինչ. *Il ne s'occupe que de bagatelles.* Զով աներեւութէ յառաջ. ինչ. *Tout le jour il s'occupe à lire.*), se mettre à, s'appliquer à, *vpr.* Գլխաւորաբար երկրաչափութեան զբաղեցաւ, il s'est appliqué principalement կամ particulièrement à la géométrie. s'amuser à, *vpr.*

ԶԲԱՂԻՉ, distrayant, ante (տիսթրէյան, անթ), *adj.*

ԶԲԱՂԿՈՏ, affairé, ée, *adj.*

ԶԲԱՂՈՒՄ, **ԶԲԱՂՈՒՄՆ**, occupation, *sf.* Սիրելի —, élément, *sm.*

ԶԲՕՍԱԿԱՆ, récréatif, ive, *adj.* *Jeu —. Homme —.*

ԶԲՕՍԱՆԵԼ, V. Զբօսնուլ։

ԶԲՕՍԱՆՈՑ, amusoire, *sf.*

ԶԲՕՍԱՆՔ, amusement, divertissement, *sm.*, distraction, *sf.*, passe-temps (*pl.* des *passe-temps*), *sm.*, récréation, *sf.*, plaisir, ébat, ébattement, *sm.* — (մտաց), distraction, *sf.* Մակուկով —, canotage, *sm.* Առ ի զբօսանս, par plaisir, *adv.*

ԶԲՕՍԱՍԷՐ, noceur, euse, *s.* || dissipé, ée, *adj.* *C'est un homme fort —.*

ԶԲՕՍԱՐԱՆ, réduit, *sm.*

ԶԲՕՍԵՑՈՒՆԵԼ, amuser, divertir, récréer, dissiper, *va.*

ԶԲՕՍԵՑՈՒՑԻՉ, V. Զբօսուցիչ։

ԶԲՕՍՆՈՒԼ, s'amuser, se divertir, *vpr.* Շատ զբօսա՞ք, vous êtes-vous beaucoup կամ bien divertis? se récréer, s'ébattre, *vpr.*, avoir bon temps, se donner կամ prendre du bon temps, se dissiper, *vpr.* *Vous auriez besoin de vous dissiper un peu.*

ԶԲՕՍՈՒՄՆ, V. Զբօսանք։

ԶԲՕՍՈՒՑԱՆԵԼ, V. Զբօսեցուցանել։

ԶԲՕՍՈՒՑԻՉ, amuseur, euse, *s.* *Cet écrivain est un aimable —.* || amusant, ante, *adj.* *Un livre —.* divertissant, ante, récréatif, ive, *adj.* *Jeu récréatif. Homme récréatif.*

ԶԲՕՍՑՈՒՆԵԼ, V. Զբօսեցուցանել։

ԶԳԱԼ, sentir (avoir ով), *vn.*; ressentir, *va.*; se sentir, *vpr.* — (ցուրտ, ցաւ), éprouver, *va.* *On éprouve sur cette montagne un froid très rigoureux.* Ցաւեր կը զգայ, il éprouve des douleurs. (Հիւանդութեան) ներքին —, se sentir, se ressentir, *vpr.* *Il commence à se sentir de la goutte* (*յօդացաւութիւն*). *Il se ressent de son rhumatisme* (*յօդացաւութիւն հոսացաւութիւն*).

ԶԳԱԼԱԲԱՐ, **ԶԳԱԼԱՊԷՍ**, V. Զգայաբար։

ԶԳԱԼԻ, sensible, *adj.* || vif, *m.* vive, *f.* *adj.* || palpable, *adj.* || appréciable, *adj.* — կերպով, sensiblement, palpablement, à vue d'œil, *adv.* Այս տղաս — կերպով կը մեծնայ, cet enfant grandit à vue d'œil.

ԶԳԱԼԻՔ, V. Զգայարան։

ԶԳԱԾՈՒԱԾՔ, **ԶԳԱԾՈՒՄ**, **ԶԳԱԾՈՒՄՆ**, affection, *sf.*

ԶԳԱՑԱԲԱՐ, sensiblement, palpablement, *adv.*

ԶԳԱՑԱԿԱՆ, sensuel, elle, sensitif, ive, *adj.* — հաճոյք, V. Հաճոյք։

ԶԳԱՅԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, sensibilité, *sf.*

ԶԳԱՑԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, sentiment, [*sm.*

ԶԳԱՅԱՆՈՑ, sensorium (սէնսօրիօմ), *sm.*

ԶԳԱՑԱՍԷՐ, sensuel, elle, *adj.*

ԶԳԱՑԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, sensualité, *sf.*, sensualisme, *sm.*, sens (սան, ըստ Ակադեմիոյ. սանս, ըստ Լիտրէի), [*smp.*

ԶԳԱՑԱՐԱՆ, sens, *sm.*

ԶԳԱՑԱՐԱՆԱՑ, V. Զգայական։

ԶԳԱՑԱՒՈՐ, sensible, *adj.* — (փիլիսոփայութիւն, փիլիսոփայ), sensualiste, *adj.* et *s.*

ԶԳԱՑԱԿԻՈՐՈՒԹԻՒՆ, sensualisme, *sm.*

ԶԳԱՑԵՑԳ, V. Զգայանոց։

ԶԳԱՑՈՒԹԻՒՆ, sentiment, sens (—ն—, ըստ Ակադեմիոյ. —ն, ըստ Լիդրէի), *sm.* —ը վրան գալ, revenir, *vn.*

ԶԳԱՑՈՒՆ, sensible, sensitif, ive, sentimental, ale (*pl. sentimentals*), vif, *m.* vive, *f. adj.* — կերպով, sentimentalement, *adv.*

ԶԳԱՑՈՒՆՔ, sens, *smp.*

ԶԳԱՑՌ (…), rot (ռօ), *sm.* Ըստ բժշկաց éructation, *sf.*

ԶԳԱՑՌԵԼ (…), roter, *vn.*

ԶԳԱՑՌՈՒԹԻՒՆ, **ԶԳԱՑՌՈՒՄ**, **ԶԳԱՑՌՈՒՄՆ**, V. Զգայռ։

ԶԳԱՍՏ, sage, prudent, ente, modéré, ée, tempéré, ée, pudique, *adj.* — լինել, ըլլալ, être dans son bon sens.

ԶԳԱՍՏԱԿԱՆ, pénitentiaire (…), *adj. Régime, système* —.

ԶԳԱՍՏԱՆԱԼ, être sage, prudent, être dans son bon sens, se corriger, se réformer, reprendre ses esprits, rentrer en soi.

ԶԳԱՍՏԱՐԱՆ, pénitencier, conservatoire, *sm.* || les Filles repenties, կամ լոկ les Repenties, *sfp. On la mit aux Repenties.* — (կանանց), refuge, *sm.*

ԶԳԱՍՏԱՑՈՒՆԵԼ, rendre sage, prudent, corriger, remettre en son bon sens, mettre à la raison, *va.*

ԶԳԱՍՏՈՒԹԻՒՆ, sagesse, retenue, prudence, tempérance, résipiscence, *sf.* — (կնոջ), pudeur, *sf.*

ԶԳԱՑՈՂ, V. Զգայուն։ [*sm.*

ԶԳԱՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, sentiment,

ԶԳԱՑՈՒՄ, **ԶԳԱՑՈՒՄՆ**, sentiment, *sm.*, sensation, *sf.* Այդպիսի զգացմունք պատիւ կը բերեն ձեզ, V. Պատիւ։

ԶԳԱՑՈՒՆԵԼ, faire sentir, faire savoir, avertir, *va.*

ԶԳԵՆԼԻ, mettable (…), *adj. Ce manteau est encore* —.

ԶԳԵՆՈՒԼ, V. Հագուիլ։

ԶԳԵՌ, rot (ռօ), *sm.* — հանել, roter, *vn.*

ԶԳԵՍՏ, habit (…), vêtement, habillement (…), *sm.* Եկեղեցական —, V. Կապայ։ — կրօնաւորաց, vêtement de moine (…), froc (…), *sm.* Երկայն —, robe, *sf.* Կուսանաց —, mante, *sf.* Պանուճեալ, սոնակաճ —, un habit habillé. Հանդիսական —, habit de cérémonie, de gala, un habit habillé, grande tenue. Սովորական —, petite tenue. Տան — (կանանց), déshabillé, *sm.* — *du matin.* —ք եւ կարասիք (վախճանեալ անձի), dépouille, *sf.* — ները հագնիլ, se vêtir, s'habiller, *vpr.* —ն հանել, ôter, quitter ses habits, se déshabiller, *vpr.* —ները հանել, ôter à quelqu'un ses habits, son costume, déshabiller, *va.* Մէկու մը — տալ, donner des habits, vêtir, habiller, *va. Vêtir, habiller les pauvres.* — ճշնել, ձեռք բերել, se pourvoir d'habits, s'habiller, *vpr.* —ը փոխել, se déshabiller, *vpr.*

ԶԳԵՍՏԱԿԱԼ, V. Զորձակալ։

ԶԳԵՏՆԵԼ, renverser par terre, atterrer, *va. Ce coup l'a atterré.*

ԶԳԵՑԵԱԼ, habillé, ée, *adj.*

ԶԳԵՑՈՒՆԵԼ, V. Հագուեցունել։

ԶԳԼԽԱԿԱՆ, capiteux, euse, *adj.*

ԶԳԼԽԵԼ, avoir la tête troublée, se griser.

1. **ԶԳՈՅՇ**, précautionné, ée, précautionneux, euse, circonspect, ecte (…, կամ ըստ ոմանց …, … յառաջական. …՝ յիգական), réservé, ée, discret, ète, sobre, *adj.* — տեղ, lieu sûr, lieu de sûreté.

2. **ԶԳՈ՛ՅՇ**, garde à vous!

ԶԳՈՒՇԱԳՈՅՆ, sûr, *m.* sûre, *f.* *adj.* — տեղ, V. Զգոյշ (1)։ — ճնարք, V. Հնարք։

ԶԳՈՒՇԱՀԱՅԵԱՑ, vigilant, ante, *adj.*

ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ, garder, *an.* *Gardez qu'on ne vous voie.* se garder de, *vpr.*, prendre garde. Զգուշացէ՛ք որ չիյնաք, չըլլայ թէ իյնաք, gardez-vous bien de tomber, prenez garde de tomber. *Prenez garde.* se tenir en garde. *Tenez-vous en garde contre cet homme.* être, se mettre, se tenir sur ses gardes. *Soyez, ou tenez-vous sur vos gardes.* être en garde contre, se donner de garde, se donner garde de, *vpr.* *Donnez-vous garde de cet homme.* se précautionner, se préserver, se prémunir, *vpr.* *Se précautionner contre le chaud, contre le froid. Se prémunir contre les erreurs, contre le froid.* Իւր անձին —, s'observer, *vpr.* Իւր առողջութեան —, ménager sa santé.

ԶԳՈՒՇԱՐԱՆ (քարանթինա. լազա-րէթ), lazaret, *sm.*

ԶԳՈՒՇԱՑՈՒՆԵԼ, précautionner, prémunir, *va.*

ԶԳՈՒՇԱՒՈՐ, V. Զգոյշ։ — տեղ, lieu sûr, lieu de sûreté.

ԶԳՈՒՇԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, discrétion, *sf.*

ԶԳՈՒՇԵԱՒ, avec précaution, discrètement, sombrement, *adv.*

ԶԳՈՒՇՈՒԹԻՒՆ, précaution, *sf.* || circonspection, vigilance, *sf.* || ménagement, *sm.*, attention, garde, discrétion, réserve, sûreté, *sf.* || sobriété, *sf.* Ամուր —, sûreté, *sf.* կերակրոց — (փերհէզ), diète, *sf.*, régime, *sm.* Զգուշութեամբ, V. Զգուշեաւ։ Զգուշութեամբ կենալ, se mettre, se tenir en garde. Զգուշութեամբ վարուիլ, se ménager, *vpr.* *Il sait — avec tout le monde.*

ԶԳՈՒՇՕՐԷՆ, V. Զգուշեաւ։

ԶԳՕՆ, sage, *adj.*

ԶԳՕՆԱՆԱԼ, devenir sage.

ԶԳՕՆԱՐԱՆ, maison de pénitence.

ԶԳՕՆԱՑՈՒՆԵԼ, rendre sage, *va.*

ԶԳՕՆՈՒԹԻՒՆ, sagesse, *sf.*

ԶԵԱՆ, préjudice, tort, *sm.* || perte, *sf.*

ԶԵԽ, V. Զեղխ։

ԶԵԿՈՅՑ, V. Ծանուցումն։

ԶԵԿՈՒՑԱՆԵԼ, V. Ծանուցանել։

ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ, **ԶԵԿՈՒՑՈՒՄՆ**, V. Ծանուցումն։

ԶԵՂԱՆԻԼ, V. Զեղուլ (2)։

ԶԵՂԽ, débauché, ée, débordé, ée, dissipé, ée, *adj.* — (կեանք, վարք), dissolu, ue, *adj.*

ԶԵՂԽԱՆԱԼ, se livrer à la débauche, *vpr.*

ԶԵՂԽՈՒԹԻՒՆ, débauche, *sf.*, débordement, *sm.*, dissolution, *sf.*, luxe, *sm.* Ըմպելեաց եւ կերակրոց —, excès de boire et de manger. Ուղղիչ զեղխութեանց, réparateur de torts.

ԶԵՂԾ, corrompu, ue, *adj.* — (վարք, կեանք), dissolu, ue, *adj.*

ԶԵՂԾԱԲԱՐ, abusivement, *adv.*

ԶԵՂԾԱԿԱՆ, abusif, ive, *adj.* *Usage* —.

ԶԵՂԾԱՆԵԼ, V. Զեղծել։

ԶԵՂԾԱՆԻԼ, V. Զեղծիլ։

ԶԵՂԾԵԼ, corrompre, *va.* — մէկն անչափ քաղցրութեամբ, gâter, *va.* — *un enfant.*

ԶԵՂԾԻԼ, abuser de, *vn.*

ԶԵՂԾՈՒԹԻՒՆ, **ԶԵՂԾՈՒՄ**, **ԶԵՂԾՈՒՄՆ**, abus, *sm.* Զեղծմամբ, abusivement, *adv.*

ԶԵՂԾՈՒՑԱՆԵԼ, V. Զեղծել։

ԶԵՂԾՈՒՑԻՉ, débaucheur, euse, *s.* — (մանկանց), gâteur, euse, *s.*

1. **ԶԵՂՈՒԼ**, faire déborder, verser, répandre, épancher. *Les fruits que la terre épanche de son*

sein. épandre, combler, *va. Combler de présents.*

2. **ԶԵՂՈՒԼ**, déborder, *vn. Sa fureur déborde. La colère déborde de son cœur.* se déborder, *vpr.*, dégorger, *vn. Si cet égout vient une fois à dégorger, il infectera tout le quartier.* se dégorger, *vpr. Des rivières qui cherchent à — dans l'Océan.* regorger, *vn. Ses celliers regorgent de vin.* — բարութեամբ, regorger de biens. — (գետոյ), déborder, *vn. La Seine avait débordé et inondait les prairies.* se dégorger, se déborder, *vpr. Le Nil, en se débordant, fertilise les terres qu'il inonde.* — (հիւթոց մարմնոյ), s'épancher, *vpr.* Հեղուլ —, se répandre, *vpr.*

ԶԵՂՈՒՄ, **ԶԵՂՈՒՄՆ**, regorgement, *sm.* — *de la bile.* épanchement, *sm.* — *de sang. de la bile.* — (գետոյ), débordement, *sm. Le — du Nil, de la Seine.* regorgement, *sm. Le — d'une rivière.* — սրտի, épanchement, effusion, expansion, ouverture de cœur.

ԶԵՂՈՒՆ, comble, *adj.*

ԶԵՂՈՒՑԱՆԵԼ, V. Զեղուլ (1).

ԶԵՂՉ, escompte, *sm.*

ԶԵՂՉԱԿԱՆ, elliptique, *adj.*

ԶԵՂՉԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, ellipticité, *sf.*

ԶԵՂՉԵԼ, escompter, *va.*

ԶԵՂՉՈՂ, escompteur, *adj.* et *sm. Un banquier —.*

ԶԵՂՉՈՒՄ, **ԶԵՂՉՈՒՄՆ**, ellipse, *sf.* || réticence, *sf.* Զեղչմամբ, V. Զեղչօրէն.

ԶԵՂՉՕՐԷՆ, elliptiquement, *adv.*

ԶԵՂՋ, repentir, *sm.*, repentance, *sf.*, regret, *sm.*

ԶԵՆ, sacrifice, *sm.*, victime, *sf.*

ԶԵՆԱՐԱՆ, autel des sacrifices, *sm.* || abattoir, *sm.*

ԶԵՆԻԹ, zénith (զէնիթ), *sm.*

ԶԵՆՈՒԼ, immoler, *va.*

ԶԵՆՈՒՄ, **ԶԵՆՈՒՄՆ**, immolation, *sf.* Արիւնաւոր —, sacrifice sanglant. Անարիւն — (պատարագի), sacrifice non sanglant.

ԶԵՏԵՂԵԼ, placer, installer, établir, caser, *va.* || placer, mettre, *va.*

ԶԵՏԵՂԻԼ, se placer, s'installer, s'établir, se caser, se mettre, *vpr.*

ԶԵՏԵՂԻՉ, placier, *sm.*

ԶԵՏԵՂՈՒՄ, **ԶԵՏԵՂՈՒՄՆ**, placement, *sm.*, installation, *sf.*

ԶԵՐԴ, **ԶԵՐԹ**, semblable à, *adj.* || comme, *adv.*

ԶԵՐԾ, exempt, empte de, *adj.* — կացուցանել, exempter, dispenser, *va.*

1. **ԶԵՐԾԱՆԵԼ**, V. Զերծուցանել.

2. **ԶԵՐԾԱՆԵԼ**, V. Զերծանիլ.

ԶԵՐԾԱՆԻԼ, se sauver, *vpr.* — *d'un péril. d'un danger.* se délivrer, se défaire, *vpr. Il se défit de ses liens.* || s'échapper de, *vpr.* — *de prison.* || échapper, *vn.* — *le danger.* se détacher, *vpr. Un clou, une épingle qui va —. Un bloc énorme se détacha de la montagne.* sortir, glisser, *vn. Cela m'a glissé des mains.* — (հիւանդութենէ), échapper, *vn. Les médecins assurent qu'il échappera.* sortir, *vn.* — *de maladie.* — (պահապաններէ), tromper, *va. Le prisonnier parvint à — la vigilance de ses gardes.*

ԶԵՐԾՈՒՄ, **ԶԵՐԾՈՒՄՆ**, débarras, débarrassement, *sm.*

ԶԵՐԾՈՒՑԱՆԵԼ, sauver, délivrer, défaire, *va. Défaites-moi de cet importun.* débarrasser, soustraire, *va. Rien ne peut le soustraire à ma fureur.* dégager, *va. Il l'a dégagé du milieu des ennemis.*

ԶԵՒԱՑ (ուղղանկիւնաձիգ գործիք. կէօնյէ), équerre, *sf.*

1. **ԶԵՓԻՒՌ** (հողմ արեւմտեան),

vent d'ouest, zéphire կամ zéphyr, *sm. Le souffle du —.*

2. **ԶԵՓԻՒՌ** (հողմ քաղցրաշունչ եւ ախորժական), vent doux et agréable, zéphire կամ zéphyr, *sm. Un agréable —. Les doux —s.*

3. **ԶԵՓԻՒՌ**, V. Զեփիւռս :

ԶԵՓԻՒՌՈՍ (դիք արեւմտեան հողմոյ [ըստ առասպելաց]), dieu du vent d'ouest, Zéphire կամ Zéphyr, *sm.*

ԶԶՈՒԱՆՔ, oppression, *sf.* || nausée, *sf.*

ԶԶՈՒԵԼ, V. Զզուեցուցանել :

ԶԶՈՒԵԼԻ, dégoûtant, ante, *adj.*

ԶԶՈՒԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, opprimer, *va.* || dégoûter, *va.*

ԶԶՈՒԵՑՈՒՑԻՉ, dégoûtant, ante, *adj.*

ԶԶՈՒԻԼ, avoir, prendre du dégoût, se dégoûter, *vpr.*

ԶԶՈՒՈՒՄ, **ԶԶՈՒՈՒՄՆ**, dégoût, *sm*

ԶԷՆ, arme, *sf.* — եւ զարդ, armes, *sfp.*, armure, *sf.*, armement, *sm.*

ԶԷՆԸՆԿԷՑ ԱՌՆԵԼ, ԸՆԵԼ, désarmer, *va. On se jeta sur lui pour le —.*

ԶԷՆԸՆԿԷՑ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, poser les armes, mettre les armes bas.

ԶԷՆՔ, arme, *sf.* հատանող, հատիչ, կտրող —, — blanche. — վիրաւորական, մարտացու, հարուածող, —s offensives. — ձեռքի, —s de main. — արձակելու, —s de jet. — պատուոյ, —s d'honneur. — առնուլ, V. Զինուիլ : —ն առնուլ, désarmer, *va.* —ի ընել, faire passer par les —s.

ԶԻ, V. Վասնզի :

1. **ԶԻԱ՛ՐԴ**, V. Ի՛նչպէս (2) :

2. **ԶԻԱ՞ՐԴ**, V. Ի՞նչպէս (3) :

ԶԻԹԻԿ (Ռամկ.), culbute, *sf. Faire la —.*

ԶԻԹԿԵԼ (Ռամկ. գըլ՜ակ), faire la culbute.

ԶԻԼ *(երգեցողութեան սուրձայն)*, soprano, *sm. Cette chanteuse possède un très beau —.*

ԶԻՂՋ, V. Զղջումն :

ԶԻՆԱԳԷՑ, V. Մարտուսոյց :

ԶԻՆԱԳՈՐԾ, armurier, *sm.*

ԶԻՆԱԴԱԴԱՐ, V. Զինակացութիւն :

ԶԻՆԱԶԵՐԾԵԼ, désarmer, *va.*

ԶԻՆԱԹԱՓ ԱՌՆԵԼ, Ը-[ՆԵԼ], **ԶԻՆԱԹԱՓԵԼ**, désarmer, *va. On se jeta sur lui pour le —.*

ԶԻՆԱԹԱՓՈՒԹԻՒՆ, désarmement, *sm.*

ԶԻՆԱԽԱՂ, **ԶԻՆԱԽԱՂԱՑ**, escrimeur, *sm.*

ԶԻՆԱԽԱՂՈՒԹԻՒՆ, escrime, *sf.*

ԶԻՆԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, armistice, *sm.*, trêve, *sf.* — առժամանակեայ, suspension d'armes.

ԶԻՆԱԿԱՔԱՒՔ (հին ազգաց զինուորական պար մը) danse pyrrhique, կամ յոյն pyrrhique, *sf.*

ԶԻՆԱԿԻՐ, écuyer, *sm.*

ԶԻՆԱՄԱՐՏԻԿ, V. Զինամարզիկ :

ԶԻՆԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, escrime, *sf.*

ԶԻՆԱՄԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, prise d'armes, *sf.*

ԶԻՆԱՄԹԵՐՈՑ, place d'armes, *sf.*

ԶԻՆԱՄՐՏԱՐԱՆ, salle d'armes կամ d'escrime, *sf.*

ԶԻՆԱՄՐՏԻԿ, ferrailleur, gladiateur, *sm.*

ԶԻՆԱՑՐ, gendarme, *sm.*

ԶԻՆԱՆՇԱՆԵԼ, armorier, *va.*

ԶԻՆԱՆՇԱՆ, **ԶԻՆԱՆՇԱՆՔ**, armes, armoiries, *sfp.*

ԶԻՆԱՆՈՑ, dépôt կամ magasin d'armes, arsenal (*pl.* des *arsenaux*), *sm.*

ԶԻՆԱՇԱՐԺ, V. Զինախաղաց :

ԶԻՆԱՇԱՐԺԱՐԱՆ, salle d'armes, *sf.*

ԶԻՆԱՇԱՐԺՈՒԹԻՒՆ, escrime, *sf.*, armes, *sfp.* Սրան զինաշարժութեան, V. Զինաշարժարան : Մարզիչ զինաշարժութեան, V. Մարտուսոյց :

ԶԻՆԱՇԱՐՈՑ, panoplie, *sf.*

ԶԻՆԱՊԱՐ, V. Զինակաքաւք։

ԶԻՆԱՎԱՃԱՌ, armurier, *sm.*

ԶԻՆԱՐԱՆ, V. Զինանոց։

ԶԻՆԵԱԼ, V. Զինուած։

ԶԻՆԵԼ, armer, *va.*

ԶԻՆԻԼ, V. Զինուիլ։

ԶԻՆԿ ([illegible]), zinc ([illegible]). *sm.* Զնկիւ պատել, ծածկել, V. Զնկել։

ԶԻՆՈՒԱԾ, armé, ée, *adj.* Ամենայն կերպով — լինել, ըլլալ, être — jusqu'aux dents.

ԶԻՆՈՒԻԼ, prendre les armes, se munir d'armes, s'armer, *vpr.*

ԶԻՆՈՒՈՐ, soldat, militaire, *sm.* Դեռընտիր, Նորակարգ, Նորոգ՝ Նոր —, conscrit, *sm.* Հնօրեայ, հնացեալ, հին —, vieux soldat, vieille moustache. Ապիկար, անկարող — (ծերացեալ կամ խեղ), invalide, *sm.* Կամաւոր, ինքնակամ — ([illegible]), volontaire, *sm.* Քաղաքացի —, soldat de milice, milicien, *sm.* Ձիաւոր պահապան — ([illegible]), sentinelle de cavalerie, à cheval, vedette, *sf. Poser des —s.* Գնդաձիգ, թնդանօթաձիգ — ([illegible]), soldat d'artillerie, artilleur, *sm.* Ազգային պահապան —, garde national. Հետեւակ —, soldat d'infanterie, fantassin, pioupiou, pion, *sm.* Կամրջաձիգ, կամրջող —, pontonnier, *sm.* Խոտաքաղ, խոտաբեր —, fourrageur, *sm.* Յափշտակիչ, աւարառու —, maraudeur, *sm.* — գրել, ժողովել, engager, enrôler, *va.* — գրուիլ, s'engager, s'enrôler, *vpr.* — լինիլ, ըլլալ, se faire soldat, devenir soldat, entrer au service. [litairement, *adv.*

ԶԻՆՈՒՈՐԱԲԱՐ, en soldat, mi-

ԶԻՆՈՒՈՐԱԳՐԵԼ, enrôler, *va.*

ԶԻՆՈՒՈՐԱԳՐԻԼ, s'enrôler, *vpr.*

ԶԻՆՈՒՈՐԱԳՐՈՂ, enrôleur, *sm.*

ԶԻՆՈՒՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, enrôlement, *sm.*, conscription, *sf.*

ԶԻՆՈՒՈՐԱԳՐՈՒԻԼ, s'enrôler, *vpr.*

ԶԻՆՈՒՈՐԱԳՐՈՒՄ, } enrôle-
ԶԻՆՈՒՈՐԱԳՐՈՒՄՆ, } ment, *sm.*

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ, militaire, soldat, *adj. Il a l'air soldat.* soldatesque, *adj.* — ոգի, militarisme, *sm.* || —, gens d'épée, de guerre, homme de guerre, *sm.* —ք, les gens d'épée, de guerre, les hommes de guerre.

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆՕՐԷՆ, militairement, *adv.*

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԻՑ, compagnon d'armes, frère d'armes, camarade, *sm.*

ԶԻՆՈՒՈՐԱՆՈՑ ([illegible]), caserne ([illegible]), garnison, *sf.*

ԶԻՆՈՒՈՐԵԼ, porter les armes.

ԶԻՆՈՒՈՐԻԼ, se faire soldat, devenir soldat, entrer au service, s'enrôler, *vpr.* [pe.

ԶԻՆՈՒՈՐՈՐԴԻ, enfant de trou-

ԶԻՆՈՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, milice, *sf.*, service, *sm.* || armes, *sfp.*, armée, *sf.* Ինքնակամ, կամաւոր — ([illegible]), volontariat, engagement, *sm.* || — ցամաքային, armée de terre. — ծովային, armée navale կամ de mer. — մնայուն, armée permanente. — կանոնաւոր, armée régulière. — կազմ, armée active. — առտնին, armée sédentaire. Զինուորութեան մտնել, s'engager dans l'armée, s'enrôler, *vpr.* — ընել, porter les armes.

ԶԻՆՈՒՈՐՕՐԷՆ, Զինուորաբար։

ԶԻ՞ՆՉ, V. Ի՞նչ։

ԶԻՆՉՊԷՏ, arbitraire, *adj.*

ԶԻՆՉՊԻՍԻ՛, V. Ինչպիսի՛։

ԶԻՆՉՊԻՏԿԷՆ, arbitrairement, *adv. Agir —.*

ԶԻՆՉՊԻՏՈՒԹԻՒՆ, arbitraire, *sm. Les caprices de l'—. Il est victime de l'—.*

ԶԻՋԱՆԵԼ, s'abaisser, *vpr.* —

à la portée de ses élèves. || condescendre à, acquiescer à, *vn. J'acquiesçais à ce qu'on souhaitait de moi.* céder à, entendre à, plier, *vn. Vous ne le ferez pas plier.* fléchir, *vn.*, fléchir le genou, les genoux, se fléchir, *vpr.*, déférer à, *vn.* — (չրոց, ծանրաչափի), descendre, baisser, *vn.* — (զեռ-նոյ, արեգական), s'abaisser, *vpr.* — (ձայնի), tomber, *vn.*

ԶԻՋԱՆԻ, déférant, ante, *adj.*

ԶԻՋԱՆԻԼ, V. Զիջանել։

ԶԻՋԱՆՈՂ, condescendant, ante, *adj.*

ԶԻՋՈՂՈՒԹԻՒՆ, condescendance, *sf.*

ԶԻՋՈՒՄ, } condescendance,
ԶԻՋՈՒՄՆ, } déférence, *sf.*, acquiescement, *sm.* — ձայնի, abaissement de la voix.

ԶԻՋՈՒՑԱՆԵԼ, faire descendre, *va.* || fléchir, *va.* — (մէկուն զօ-րութիւնը, հպարտութիւնը), abaisser, *va.*

ԶԻՍՏ ([illegible]), cuisse, *sf.* — ոչխարի, gigot, *sm.* — (եզին, եղջերուի), cimier, *sm.* — խոզի, — de cochon, jambon, *sm.*

ԶԻՐԿ, V. Զուրկ։

ԶԼԱՆԱԼ, refuser, *va. Il a refusé de lui prêter de l'argent.* || nier, refuser, *va.*

ԶԼԱՑՈՂ, négatif, ive, *adj.*

ԶԼԱՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, ingratitude, *sf.* V. Զլացումն։

ԶԼԱՑՈՒՄ, } refus, *sm.*, né-
ԶԼԱՑՈՒՄՆ, } gative, *sf.*

ԶԿԵՌ ([illegible]), nèfle, *sf.*

ԶԿԵՌԻ ([illegible]), néflier, *sm.*

ԶԿՆԻ, derrière, après, *prép.* || derrière, en arrière, sur, *adv.*

ԶՂԱԼ ([illegible]), cornouille, *sf.* V. Գավարս կամ Դաւարայ կամ *Հոյնի եւ կամ Զմենի*։

***ԶՂԵԱՐ**, V. Զկեռ*։

ԶՂՋԱԼ, } se repentir, *vpr.*
ԶՂՋԱՆԱԼ, } — *d'avoir offensé Dieu.* || regretter, *va. Je regrette de m'être mis en colère.* se mordre les doigts d'une chose, se mordre les pouces de quelque chose.

ԶՂՋԱՑԵԱԼ, repentant, ante, repenti, ie, pénitent, ente, contrit, ite, *adj.*

ԶՂՋԱՑՈՂ, pénitent, ente, *adj.*

ԶՂՋԱՑՈՒՆԵԼ, faire repentir, *va.*

ԶՂՋՈՒՄ, } repentir, *sm.*, re-
ԶՂՋՈՒՄՆ, } pentance, pénitence, componction, contrition, *sf.*, regret, *sm.* ի — գալ, դառնալ (զղջման գալ), se repentir, *vpr.* ի — ածել (զղջման բերել), faire repentir, *va.*

ԶՄԱՑ (ծանրաշնչութիւն), asthme ([illegible]), *sm.*

ԶՄԱՑՈՑ (ծանրաշունչ), asthmatique, *adj.* et *s.*

ԶՄԱՑԼԱՆՔ, ravissement, *sm.*

ԶՄԱՑԼԵՑՈՒՆԵԼ, ravir, *va.*

ԶՄԱՑԼՈՒԹԻՒՆ, }
ԶՄԱՑԼՈՒՄ, } V. Զմայլանք։
ԶՄԱՑԼՈՒՄՆ, }

ԶՄԵԼԻՆ (կարդա́ [illegible]), canif ([illegible]), *sm. Où avez-vous acheté ce —?*

ԶՄՌՈՒՍ (տեսակ մ'անուշահոտ եւ լեղեհամ խէժ. [illegible]), myrrhe ([illegible]), *sf.*

ԶՄՌՍԵԼ, embaumer, *va.*

ԶՄՌՍԻՉ, } embaumeur, *sm.*
ԶՄՌՍՈՂ, }

ԶՄՌՍՈՒՄ, } embaumement,
ԶՄՌՍՈՒՄՆ, } *sm.*

ԶՄՐԽՏԵԱՑ, d'émeraude, *adj.*

ԶՄՐՈՒԽՏ ([illegible]), émeraude, *sf.*

ԶՆԴԱՆ, cachot, *sm.*, basse-fosse *(pl.* des *basses-fosses)*, *sf.*

ԶՆԿԵԼ, zinguer, *va.*

1. **ԶՆՆԱՐԱՆ** ([ազուգային զննելու

համար] ծակ, բացուածք), regard, *sm.*

2. **ԶՆՆԱՐԱՆ** (վիրաբուժի զննելու գործիք), spéculum (սբէգիւլօմ) *sm.*

ԶՆՆԵԼ, observer, spéculer, contempler, *va.* || visiter, inspecter, *va.* || explorer, *va.* — ձեռամբ, tâter, *va.* *Tâtez cette étoffe, elle est douce.* —ու ելնել, երթալ, visiter, *va.* Մէկուն երակը —, tâter le pouls à quelqu'un.

ԶՆՆԵԼԻ, observable, *adj.*

ԶՆՆԻՉ, } observateur, trice,
ԶՆՆՈՂ, } *s.*; spéculateur, explorateur, *sm.* || spéculatif, ive, *adj.*

ԶՆՆՈՒԹԻՒՆ, observation, spéculation, contemplation, *sf.* || exploration, *sf.*

ԶՆՍՏԵԼ, baisser, *vn.* *La rivière a baissé d'un pied.*

ԶՆՍՏԵՑՈՒՆԵԼ, abattre, *va.* *La pluie a abattu la poussière.*

ԶՈԴԻԱԿՈՍ, zodiaque, *sm.*

ԶՈԴԻԱԿՈՍԱԿԱՆ, zodiacal, ale *(pl. zodiacaux)*, *adj.*

ԶՈՀ, victime, immolation, *sf.*, sacrifice, *sm.* — ընել, V. Զոհել. — ընել (մէկն), immoler, *va.* — լինել, ըլլալ, V. Զոհուիլ. —ը մորթող, V. Զոհասպան. — ընող, կատարող, V. Զոհարար կամ Զոհագործ.

ԶՈՀԱԳՈՐԾ, sacrificateur, *sm.* V. Զոհիչ.

ԶՈՀԱԳՈՐԾԵԼ, immoler, *va.*

ԶՈՀԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, immolation, sacrificature, *sf.*

ԶՈՀԱՆՈՑ, autel, *sm.*

ԶՈՀԱՍՊԱՆ, victimaire, *sm.*

ԶՈՀԱՐԱՆ, autel, *sm.*

ԶՈՀԱՐԱՐ, sacrificateur, *sm.* Սպասաւոր —ի, victimaire, *sm.* V. Զոհիչ.

ԶՈՀԵԼ, immoler, sacrifier, *va.* — (կռոց), sacrifier, *va.* Ինքզինքը —, V. Զոհուիլ.

ԶՈՀԻՉ, immolateur, *sm.*

ԶՈՀՈՂՈՒԹԻՒՆ, sacrifice, *sm.*

ԶՈՀՈՒԻԼ, s'immoler, se sacrifier, *vpr.*

ԶՈՂԱԼ (քօռնույլ), cornouille, [*sf.*

ԶՈՂԱԼԵՆԻ } (քօռնույլէ),
ԶՈՂԱԼԻ } V. Գավարս կամ Դաւարայ կամ Հոյնի եւ կամ Զմենի.

ԶՈՄ (նաւակամուրջ), pont de bateaux, ponton, *sm.*

ԶՈՅԳ, pair, aire, *adj.* *C'est un homme sans —.* || —, —ք, paire, *sf.*, couple, *sm.* *Une paire* կամ *un couple d'amis. Une paire* կամ *un couple de tourterelles (տատրակ). Heureux couple. Un joli couple d'amants. Un couple de fripons.* —ք աղաւնեաց (արու եւ էգ), une paire de pigeons. — մը կօշիկ, մուճակ, une paire de bottes, de souliers. — մը ձեռնոց, գուլպայ, une paire de gants, de bas. || couple, *sf.* *Une — d'œufs (տ'էօ), de chapons (ճուտ), de serviettes.* —ք աղաւնեաց (ի կերակուր), une couple de pigeons. || accouplement, *sm.* *Voilà un étrange — d'idées, de mots.* —ք (ձիոց, եզանց), attelage, *sm.* — *de chevaux, de bœufs. Ce laboureur a tant d' —s.* — հաւասար, de pair, *adv.* — հաւասար լինել, ըլլալ, aller, marcher de pair. — գործել, apparier, appareiller, *va.*

ԶՈՅԳՈՍՏԱՏ, V. Համարզ.

ԶՈՊԱՅ (անուշահոտ տունկ մ'է. իզօբ), hysope, *sf.*

ԶՈՎ, frais, *m.* fraiche, *f. adj.* Ինքզինք — բռնել, se tenir frais.

ԶՈՎԱՆԱԼ, se rafraichir, *vpr.*, rafraichir, *vn.*

ԶՈՎԱՐԱՐ, } rafraichissant,
ԶՈՎԱՑԻԿ, } ante, *adj.* *Des zéphyrs —s.*

ԶՈՎԱՑՈՒԹԻՒՆ, rafraichissement, *sm.* || humectation, *sf.*

ԶՈՎԱՑՈՒՄ, } rafraîchisse-
ԶՈՎԱՑՈՒՄՆ, } ment, *sm.*

ԶՈՎԱՑՈՒՆԵԼ, rafraîchir, *va.* || humecter (է—մէէրէ), *va.*

ԶՈՎԱՑՈՒՑԻՉ, rafraîchissant, ante, *adj. La laitue (հազար), le nénufar (հաւանակասն), etc., sont —s.* — (ըստ բժշկաց), humectant, ante, *adj. Donner des choses humectantes à un malade.*

ԶՈՎՈՂ, associé, *sm.*

ԶՈՎՈՒԹԻՒՆ, fraîcheur, *sf.*, frais, *sm.*

ԶՈՐ ՕՐԻՆԱԿ, par exemple, de même que, comme, *adv.* || ainsi que, comme, *conj.*

ԶՈՒԱՐԱԿ, veau, bœuf (պէօֆ. *pl.* des *bœufs* պէօ), taureau, *sm.*

ԶՈՒԱՐԱՓԱԿ, bouverie, *sf.*

ԶՈՒԱՐԹ, gai, *m.* gaie, *f.*, joyeux, euse, riant, ante, serein, eine, enjoué, ée, jovial, ale, allègre, gaillard, arde, joli, ie, éveillé, ée, émerillonné, ée, *adj.* — յոյժ, gai comme un pinson (խայտիտ), comme pinson. — գործել, V. Զուարթացուցանել։

ԶՈՒԱՐԹԱԲԱՐ, V. Զուարթութեամբ։

ԶՈՒԱՐԹԱԲԱՐՈՅ, gai, *m.* gaie, *f.*, jovial, ale, *adj.* — է, il est gai de sa nature.

ԶՈՒԱՐԹԱԴԻՆ, joyeux, euse, riant, ante, gaillard, arde, *adj.* — նուագ, երգ, V. Ցնծերգ։ || gaiement կամ gaîment, *adj.* — (երգել. ըստ երաժշտաց), allégro, *adv.*

ԶՈՒԱՐԹԱՄԻՏ, serein, eine, *adj.*

ԶՈՒԱՐԹԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, sérénité, *sf.*

ԶՈՒԱՐԹԱՆԱԼ, être gai, s'égayer, se dérider, s'éveiller, *vpr.* — (երեսաց), s'épanouir, *vpr.*

ԶՈՒԱՐԹԱՐԱՐ, joyeux, euse, divertissant, ante, *adj.* [եալ։

ԶՈՒԱՐԹԱՑԱՆ, V. Զուարթաց-

ԶՈՒԱՐԹԱՑԵԱԼ, gai, *m.* gaie, *f. adj.* Գինիէ —, gris, ise, gaillard, arde, *adj. A la fin du repas, nous étions tous un peu gris. Il sortit de ce repas un peu gaillard.* Գինիէ — լինել, ըլլալ, être un peu gai, être en pointe de vin.

ԶՈՒԱՐԹԱՑՈՒՆԵԼ, rendre gai, enjouer, égayer, épanouir la rate, dérider, récréer, émerillonner, éveiller, *va.* — (գինւով), griser, *va.*

ԶՈՒԱՐԹԱՑՈՒՆՈՂ, } plaisant,
ԶՈՒԱՐԹԱՑՈՒՑԻՉ, } ante, *adj.*

ԶՈՒԱՐԹԵՐԳ, V. Ցնծերգ։

ԶՈՒԱՐԹՈՒԹԻՒՆ, joie, gaieté կամ gaîté, sérénité, *sf.*, enjouement կամ enjoûment, *sm.*, jovialité, *sf.*, épanouissement, *sm.*, humour (է—մ—ր, կամ ըստ անգղիականին հէ-'-մը-), *sm.* Եւ մերթ *sf.* Զուարթութեամբ, joyeusement, gaiement կամ gaîment, gaillardement jovialement, allégrement, *adv.*

ԶՈՒԱՐԹՈՒՆ, ange, *sm.* V. Զուարթ։ Արթուն եւ —, éveillé, ée, *adj.* [խօս։

ԶՈՒԱՐՃԱԲԱՆ, V. Զուարճա-

ԶՈՒԱՐՃԱԲԱՆԱԿԱՆ, V. Զուարճախօսիկ։

ԶՈՒԱՐՃԱԲԱՆԵԼ, V. Զուարճախօսել։

ԶՈՒԱՐՃԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ V. Զուարճախօսութիւն։

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻ, } amusant, an-
ԶՈՒԱՐՃԱԼԻՑ, } te, divertissant, ante, réjouissant, ante, facétieux, euse, plaisant, ante, cocasse, *adj.* — բանիւ, facétieusement, *adv.*

ԶՈՒԱՐՃԱԽՕՍ, plaisant, ante, facétieux, euse, humoriste (է—մ-—է-ր), *adj.* [*vn.*

ԶՈՒԱՐՃԱԽՕՍԵԼ, plaisanter,

ԶՈՒԱՐՃԱԽՕՍԻԿ, humoristique, *adj.*

ԶՈՒԱՐՃԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, plaisan-

terie, facétie (. . ւէ), sf., humour (է—մ——ր, կամ ըստ անգղիականին Հէ·'—մըր), sm. եւ մերթ sf.

ԶՈՒԱՐՃԱՆԱԼ, avoir bon temps, se donner կամ prendre du bon temps, s'amuser, se divertir, se récréer, se réjouir, s'épanouir, vpr. [adj.

ԶՈՒԱՐՃԱՐԱՐ, amuseur, euse,

ԶՈՒԱՐՃԱՑՈՂ, amusable, adj.

ԶՈՒԱՐՃԱՑՈՒՆԵԼ, faire plaisir, amuser, divertir, récréer, réjouir, épanouir la rate, va.

ԶՈՒԱՐՃԱՑՈՒՑԻՉ, amusant, ante, amuseur, euse, adj.

ԶՈՒԱՐՃՈՒԹԻՒՆ, plaisir, divertissement, amusement, agrément, sm., réjouissance, sf. Զուարճութեանց եսեւէ լինել, ըլլալ, faire la noce. Զուարճութեան համար, par plaisir, adv.

ԶՈՒԳԱՐԱՐՉ, isoscèle կամ isocèle, adj.

ԶՈՒԳԱԳԻՆԵՄՐՐԱԿԱՆ, isotartrique, adj. — թթուուտ, acide —.

ԶՈՒԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, isographie, sf. [adj.

ԶՈՒԳԱԴԷՊ, coïncident, ente,

ԶՈՒԳԱԴԻՊՈՒԹԻՒՆ, coïncidence, sf.

ԶՈՒԳԱԴԻՐ (գործակից թիւ [ի գրահաշուի]), coefficient, sm. *3 x2, 3 est le — de la quantité x2.*

ԶՈՒԳԱԹԵՐԹ, isopétale, adj.

ԶՈՒԳԱԼՈՒՍԱԾՆԱԿԱՆ, isophosphorique, adj. — թթուուտ, acide —.

ԶՈՒԳԱԽԱԺՄԻՋԱԿԱՆ, isocyanurique, adj. — թթուուտ, acide —.

ԶՈՒԳԱԽՆԱՄԱԿԱԼ, cotuteur, trice, s.

ԶՈՒԳԱԽՈՏՈՐ, divergent, ente, adj. Շար —, série divergente.

ԶՈՒԳԱԽՈՏՈՐՈՒԹԻՒՆ, divergence, sf.

ԶՈՒԳԱԿԱՆ, *pareil, eille, adj.*

ԶՈՒԳԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, parité, égalité, sf.

ԶՈՒԳԱԿԵՐՊ, isomorphe, adj.

ԶՈՒԳԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ, isomorphie, sf.

ԶՈՒԳԱԿՇԻՌ, parallèle, sm. — բաղադրեալ, raison composée, կամ raison composite.

ԶՈՒԳԱԿՇՌԵԼ, équilibrer, va.

ԶՈՒԳԱԿՇՌՈՒԹԻՒՆ, parallèle, équilibre, sm.

ԶՈՒԳԱԿՈՂՄ, équilatéral, ale (*pl. équilatéraux*), *adj. Triangle —*.

ԶՈՒԳԱՀԱԿ, isocline, adj. Գիծք —ք, lignes —s.

ԶՈՒԳԱՀԵՌԱԳԻԾ, parallèle, sf.

ԶՈՒԳԱՀԵՌԱԿ, parallèle, sf.

ԶՈՒԳԱՀԵՌԱԿԱՆ, parallèle, adj. — ձեւ, V. Ձեւ։ — ուղղութեամբ, V, Զուգահեռակի։

ԶՈՒԳԱՀԵՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, parallélisme, sm. [adj.

ԶՈՒԳԱՀԵՌԱԿԻ, parallèlement,

ԶՈՒԳԱՉՄԵՌՆԱՑԻՆ, isochimène, adj. Գիծք —ք, lignes —s.

ԶՈՒԳԱՄԱՆԱԿ (համատար ժամանակի մէջ եղող), isochrone (իզօքրօն), adj. — շարժում, V. Շարժում։

ԶՈՒԳԱՄԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, isochronisme, sm.

ԶՈՒԳԱՄԱՌՆԱՅԻՆ, isothère, adj. Գիծք —ք, lignes —s.

ԶՈՒԳԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆ, isomérie, sf., isomérisme, sm.

ԶՈՒԳԱՄԵՏ, convergent, ente, adj. Թիւ —, série convergente. Ճառագայթք —ք, rayons —s.

ԶՈՒԳԱՄԵՏՈՒԹԻՒՆ, convergence, sf. [ente, adj.

ԶՈՒԳԱՏԱՐԲԵՐ, équidifférent,

ԶՈՒԳԱՆԿԻՒՆ, équiangle, isogone, adj. Գիծք —ք, lignes isogones. [sf.

ԶՈՒԳԱՆՋՐՊԵՏ, équidistance,

ԶՈՒԳԱՇՐՋԱՆԱԿ, **ԶՈՒԳԱՇՐՋԱՓԱԿ**, isopérimètre, adj.

ԶՈՒԳԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, isométrie,
ԶՈՒԳԱՋԵՐՄ, } isotherme, *adj.*
ԶՈՒԳԱՋԵՐՄՆ, } Գիծք —ք, lignes —s. Գօտի —, zone կամ bande —. [*smp.*

ԶՈՒԳԱՏԱՄՈՒՆՔ, isodontes,

ԶՈՒԳԱՏԵՐԵՒ, isophylle, *adj.*

ԶՈՒԳԱՒՈՐԵԼ, apparier, *va.*

ԶՈՒԳԱՒՈՐԻԼ, se marier, se conjuguer, *vpr.* || se coindre, s'accoupler, *vpr.* *Les ours s'accouplent au commencement de l'hiver.* s'apparier, s'appareiller, *vpr.*

ԶՈՒԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, conjonction, *sf.* || coït (ֆօէր, ըստ Ակադեմիոյ, ֆօէ, ըստ Լիդրէի), commerce charnel, *sm.* || — (մաթեմ.), équation, *sf.* — *du premier, du second degré.* — տարրաբանական, équation chimique. — անասնոց, accouplement, *sm.* *L'— d'un chien et d'une chienne* (*fuð*). V. Զուգորութիւն։

ԶՈՒԳԱՒՈՐՈՒԻԼ, V. Զուգաւորիլ։

ԶՈՒԳԵԼ, accoupler, *va.* *Vous accouplez deux mots qui vont mal ensemble.* joindre, *va.* — *l'utile à l'agréable.* apparier, *va.* — *deux chevaux de carrosse, de labour.* appareiller, *va.* || attacher, unir, marier, *va.* *Marier les couleurs.* — (ամուսնութեամբ), conjoindre, *va.* *Il ne faut pas que l'homme sépare ce que Dieu a conjoint.* unir, *va.* — *les époux.* marier, *va.* — (թռչուններբ), accoupler, apparier, *va.*

ԶՈՒԳԵՐԳԵԼ, accompagner, *va.*

ԶՈՒԳԵՐԳՈՂ, accompagnateur, trice, *s.*

ԶՈՒԳԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, accompagnement, *sm.* [*adj.*

ԶՈՒԳԵՐԿԱԿԵՐՊ, isodimorphe,

ԶՈՒԳԸՆԹԱՆԱԼ, concourir, *vn.*

ԶՈՒԳԸՆԹԱՑ, concomitant, ante, *adj.* — գնալ, aller, marcher *de pair.*

ԶՈՒԳԸՆԹԱՑՈՒԹԻՒՆ, concomitance, *sf.*

ԶՈՒԳԸՆԹԱՑՈՒՄ, } concours,
ԶՈՒԳԸՆԹԱՑՈՒՄՆ, } *sm.*

ԶՈՒԳԻԼ, V. Զուգաւորիլ։

ԶՈՒԳՄՈՑ (արուեստական, շինուածոյ), artificiel, elle, *adj.*

ԶՈՒԳՈՐԴ, parabole, *sf.*

ԶՈՒԳՈՐԴԱԿԱՆ, parabolique, *adj.* [*sm.*

ԶՈՒԳՈՐԴԱԿԵՐՊ, paraboloïde,

ԶՈՒԳՈՐԴՕՐԷՆ, paraboliquement, *adv.*

ԶՈՒԳՈՒԹԻՒՆ, égalité, *sf.* || union, *sf.* *L'— conjugale, fraternelle.* concorde, *sf.* — (շլաց, ըստ անդամազննաց), conjugaison, *sf.*

ԶՈՒԳՈՒՄ, } appariement,
ԶՈՒԳՈՒՄՆ, } appariment, appareillement, *sm.*

ԶՈՒԳՕՐԱԿԱՆ, } équinoxial, ale
ԶՈՒԳՕՐԵԱՅ, } (*pl.* *équinoxiaux*), *adj.* Շրջանակ զուգօրեայ, V. Շրջանակ։ Ժամացուցակ զուգօրեայ, V. Ժամացուցակ։ Մաղիկք զուգօրեայք, V. Մաղիկ։

ԶՈՒԳՕՐՈՒԹԻՒՆ, équinoxe, *sm.* — գարնանային, աշնանային, — de printemps, d'automne (տ'ծ-տծ'). կանխութիւն՝ կանխումն զուգօրութեանց, précession des —s. Միր զուգօրութեան, V. Միր։ Կէտք զուգօրութեան, V. Կէտ։

ԶՈՒԶԱԿ (ծոռակ [հնձանի, կարասոյ]. մասամբ.-է), cannelle, cannette, *sf.*

ԶՈՒԻՐԱԿ, V. Կատուան։

ԶՈՒՏ, pur, *m.* pure, *f.* *adj.*

ԶՈՒՐ, vain, *m.* vaine, *f.* *adj.* —, ի —, en vain, vainement, *adv.* — աշխատիլ, V. Զրավաստակ լինել։ Ի — (աղաղակել), avoir beau (crier). *Vous avez beau rire.* Ի — կը խօսիմ, ինձ մտիկ չէք ըներ, j'ai beau parler, vous ne m'écoutez pas.

ԶՈՒՐԿ, privé, ée, *adj.* — *de*

tout. — լինել, ըլլալ, être — de, manquer de, *vn*. Ամէն բանէ — լինել, ըլլալ, manquer de tout. Այս մարդս ամէն բանէ — է, cet homme manque de tout.

ԶՈՒՐՑԵԼ, V. Զրուցել։

ԶՈՒՐՑՈՒԱԾ, } locution, élocution, diction,
ԶՈՒՐՑՈՒԱԾՔ, } phrase, *sf*., terme, pinceau, *sm*. Շաղկապօրէն —, locution conjonctive.

ԶՈՓԱԼ (գրէն դողալ), grelotter, *vn*. *Ce pauvre enfant grelotte de froid.*

ԶՈՔԱՆՉ ([illegible]), belle-mère (*pl*. des *belles-mères*), *sf*.

ԶՌԱԼ, V. Զռնչել։

ԶՌԻՆՉ, braiment, *sm*.

ԶՌՆՉԱԿԱՆ, brayant, ante, *adj*.

ԶՌՆՉԵԼ ([illegible]), braire, *vn*. *Son âne se mit à —.*

ԶՌՆՉԻՒՆ, V. Զռինչ։

ԶՍՊԱԿԱՆ, coércible, *adj*. *Tous les gaz sont —s.*

ԶՍՊԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, coércibilité, [*sf*.

ԶՍՊԱՆԱԿ ([illegible]), ressort, *sm*.

ԶՍՊԱՆԱԿԱՒՈՐ, à ressort, *adj*. — դանակ, V. Դանակ։

ԶՍՊԵԼ, réprimer, dompter ([illegible]), retenir, *va*. Ինք զինք —, se réprimer, se retenir, se contenir, prendre sur soi. Ինծ չպատասխանելու համար ինք զինք կը զսպէ, il prend sur soi pour ne pas me répondre.

ԶՍՊՈՂԱԿԱՆ, repressif, ive, *adj*.

ԶՍՊՈՂՈՒԹԻՒՆ, répression, *sf*.

ԶՏԱՐԱՆ, distillerie, *sf*. — (շաքարի), raffinerie, *sf*.

ԶՏԵԼ, raffiner, purger, épurer, affiner, *va*. || filtrer, *va*.

ԶՏԻՉ, } raffineur, *sm*. || filtrant,
ԶՏՈՂ, } ante, *adj*. — (գործիք), dépuratoire, *adj*.

***ԶՏՈՒԻԼ**, se filtrer, vpr.*

ԶՏՈՒՄ, } raffinage, *sm*., épu-
ԶՏՈՒՄՆ, } ration, *sf*., affinage, *sm*., dépuration, *sf*. || filtration, *sf*.

ԶՐԱԽՆԴԻՐ, curieux, euse, *adj*.

ԶՐԱՀ, cuirasse, *sf*. — հագցունել, —ով պատել, revêtir d'une —, cuirasser, *va*. — հագնիլ, se revêtir d'une —, se cuirasser, *vpr*.

ԶՐԱՀԱՒՈՐ, cuirassé, ée, *adj*. *Vaisseau —.* || cuirassier, *sm*.

ԶՐԱՀԱՒՈՐԱԾ, } cuirassé, ée,
ԶՐԱՀԱՒՈՐԵԱԼ, } *adj*.

ԶՐԱՀԱՒՈՐԵԼ, V. Զրահել։

ԶՐԱՀԱՒՈՐԻԼ, se revêtir d'une cuirasse, se cuirasser, *vpr*.

ԶՐԱՀԵԼ, revêtir d'une cuirasse, cuirasser, *va*.

ԶՐԱՀՔ, V. Զրահ։

ԶՐԱՊԱՆԾ, vain, *m*. vaine, *f*., glorieux, euse, *adj*.

ԶՐԱԶԱՆ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, faire de vains efforts; travailler en vain, vainement.

ԶՐԱՎԱՍՏԱԿ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, travailler en vain, vainement.

ԶՐԱՓԱՌՈՒԹԻՒՆ, vaine gloire, *sf*.

ԶՐԵՒԱՆԴ (տեսակ մը տունկ բժշկական. [illegible]), aristoloche, *sf*. Բոլոր —, V. Որդնտակ։ Երկայն —, — longue.

ԶՐԿԱՆՔ, lésion, *sf*. V. Զրկումն։

ԶՐԿԵԱԼ, V. Զուրկ։

ԶՐԿԵԼ, priver, *va*. || frustrer, *va*. || léser, *va*. Ինք զինք —, se priver, se passer, *vpr*. *Il y a bien des choses dont il faut se passer.*

ԶՐԿԻԼ, se priver, se passer, *vpr*.

ԶՐԿՈՂԱԿԱՆ, frustratoire, *adj*. *Acte, mesure —.*

ԶՐԿՈՒԻԼ, V. Զրկիլ։

ԶՐԿՈՒՄ, } privation, *sf*., dé-
ԶՐԿՈՒՄՆ, } pouillement, *sm*., dépossession, *sf*.

ԶՐՈՅ (Նշան բոլորակ ի համարողութեան), zéro, *sm*.

ԶՐՈՅՑ, récit, rapport, ouï-dire (*pl.* des *ouï-dire)*, conte,*sm.*, nouvelle, *sf.* Ձեռագիր —ք, nouvelles à la main. Հասարակաց —, rumeur, *sf.* Սուտ, անհիմն, անտեղի — կամ —ք, nouvelle dénouée de fondement, bruit sans fondement, nouvelles de basse-cour. Անկաւեր, անհաստատ —, bruit sans consistance. Զինչ — է (ինչ լուր), quelle nouvelle? Ստուգուեցաւ —ն, la nouvelle s'est confirmée. — տալ (վկայութիւն տալ [ատենի առջեւ]. լ...), déposer, *vn.*

ԶՐՈՒԱՆ (մի ի վեհից աստուածոց Հռովմայեցւոց), saturne, *n. p. m.*

ԶՐՈՒՑԱԳԱՑՈՒՄ (առաջին արձակաբանք եւ պատմագիրք Յունաց), logographe, *sm.*

ԶՐՈՒՑԱՏԱՐ, messager, ère, *s.* Հեծեալ —, ordonnance, *sf.* *La lettre du ministre lui a été apportée par une —.* [*sm.*

ԶՐՈՒՑԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, message,

ԶՐՈՒՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆ, conversation, *sf.*, colloque, *sm.*

ԶՐՈՒՑԵԼ, dire, *va.* Նորէն —, dire de nouveau, redire, *va.* Նորէն —ու սկսիլ, revenir, *vn.* Համառօտ —ով, en résumant, au կամ en résumé, *adv.* [me, *sm.*

ԶՐՈՒՑԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, mélodra-

ԶՐՊԱՐՏ, calomniateur, trice, *s.*; imposteur, *s.* [se, *adj.*

ԶՐՊԱՐՏԱԿԱՆ, calomnieux,eu-

ԶՐՊԱՐՏԵԼ, calomnier, rendre noir, *va.*

ԶՐՊԱՐՏԻՉ, imposteur, *sm.*

ԶՐՊԱՐՏՈՂ, calomniateur, trice, *s.*

ԶՐՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, calomnie, imposture, *sf.*, rapport, *sm.* Զրպարտութեամբ, V. Զրպարտօրէն։

ԶՐՊԱՐՏՕՐԷՆ, calomnieusement, *adv.*

1. **ԶՕԴ**, liaison, *sf.*, rapport, *sm.*

2. **ԶՕԴ** (...), soudure, *sf.* [*va.*

ԶՕԴԵԼ, unir, lier, conjoindre,

ԶՕԴԻՉ, conjonctif, ive, *adj.*

ԶՕԴՈՒԱԾ, soudure, *sf.* *Le tuyau est crevée à la —.*

ԶՕՃԱԿԱՆ, cupide,*adj.*|| pirate, grippe-sou (*pl.* des *grippe-sou* կամ *sous)*, *em.*

ԶՕՃԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, cupidité, *sf.* || piraterie, *sf.*

ԶՕՃՈՏԵԼ, éblouir, *va.*

ԶՕՃՈՏԻՉ, éblouissant, ante,*adj.*

ԶՕՐ, V. Զօրք։ — հաւաքել, lever des troupes. [*sf.*

ԶՕՐԱԲԱԺԻՆ (...), division,

ԶՕՐԱԲԱՐ, V. Զօրապէս։

ԶՕՐԱԳԼԽՈՒԹԻՒՆ, généralité, *sf.*

ԶՕՐԱԳԼՈՒԽ, général (*pl.* *généraux)*, *sm.* Բովանդակ —, généralissime, *sm.*

ԶՕՐԱԳՈՒՆԴ, régiment, *sm.*

ԶՕՐԱԺՈՂՈՎ, levée, *sf.* Նորոգ, նոր —, recrutement,*sm.* — լինել, faire des recrues, des troupes. || assembler ses forces.

ԶՕՐԱԿԱՆ, soldat, militaire, *sm.* || force armée, *sf.*, troupes, *sfp.* Տիպուոր —, V. Սրունաւոր։ Հետեւակ —, soldat d'infanterie, fantassin, pioupion, pion, *sm.* Կամրջող —, pontonnier, *sm.* Խոտամող, խոտաբեր —, fourrageur, *sm.* Յափշտակիչ, աւարառու —, maraudeur, *sm.* Անկարգ —, soldatesque, *sf.* Դեռընծայ —ք, hommes de recrue. [յարդար։

ԶՕՐԱԿԱՐԳԻՉ, V. Ճակատա-

ԶՕՐԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, V. Ճակատայարդարութիւն։

ԶՕՐԱՀԱՆԴԷՍ, montre (այժմ կ'րսուի revue, *sf.*), *sf.* — պատրաստ զինուորաց, parade, *sf.* — լինել, passer des troupes en revue.

ԶՕՐԱՆԱԼ, se fortifier, s'enforcir, être, devenir fort կամ puissant, prendre de la force կամ des

forces, avoir la force, prendre courage, prendre le dessus. Նորէն —, reprendre ses forces, reprendre le dessus.

ԶՕՐԱՆԻՍՏ ՏԵՂԻ, cantonnement, *sm*. *Choisir de bans —s*. Քաղաք զօրանիստ, quartier, *sm*. *Nous tenons garnison en tel endroit, ce n'est pas une place de guerre, ce n'est qu'un —*.

ԶՕՐԱՆՈՑ, V. Զինուորանոց։

ԶՕՐԱՊԵՏ, général (*pl. généraux*), *sm*. — (Յունաց), polémarque, *sm*. — հատուածի զօրաց, V. Հատուածապետ (ֆերիք)։ [*sm*.

ԶՕՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, généralat,

ԶՕՐԱՊԷՍ, avec force, puissamment, *adv*.

ԶՕՐԱՎԱՐ, général (*pl. généraux*), *sm*. — ապստամբաւորաց, մեկնակազինաց (չարթօզլար չէթէսի), partisan, *sm*. *C'est un grand —*. [*sm*.

ԶՕՐԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ, généralat,

ԶՕՐԱՎԻԳ, **ԶՕՐԱՎԻԳՆ**, soutien, appui, arc-boutant (*pl.* des *arcs-boutants*), *sm*.

ԶՕՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, rendre fort, donner de la force, portifier, enforcir, *va*.

ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ, fortifiant, ante, *adj*. *On éprouve dans les grandes calamités* (*դժբախտութիւն. ձախորդութիւն*) *combien sont fortifiantes la confiance en Dieu, la résignation à sa volonté*. || fortifiant, *sm*. *Prendre des —s. Le vin est un —*.

ԶՕՐԱՒՈՐ, fort, *m*. forte, *f*., robuste, vigoureux, euse, puissant, ante, *adj*. || efficace, *adj*. — կերպով, robustement, rigoureusement, puissamment, *adv*.

ԶՕՐԱՒՈՐԱԳՈՅՆ, très fort, *adj*. || prépondérant, ante, *adj*. —ս, robustement, *adv*.

ԶՕՐԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, V. Զօրութիւն։

ԶՕՐԵՂ, *V*. *Զօրաւոր*։

ԶՕՐԵՂԱՊԷՍ, V. Զօրապէս։

ԶՕՐՀԱՆԱՊԱԶ, tous les jours, chaque jour, journellement, *adv*.

ԶՕՐՈՒԹԵՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, dynamique, *sf*.

ԶՕՐՈՒԹԵՆԱԿԱՆ, dynamique, *adj*. Արդիւնք —, effet —. Ելեկտրութիւն —, électricité —.

ԶՕՐՈՒԹԵՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, dynamisme, *sm*. [*sm*.

ԶՕՐՈՒԹԵՆԱԿՇԻՌ, dynamie,

ԶՕՐՈՒԹԵՆԱՉԱՓ, dynamomètre, *sm*.

ԶՕՐՈՒԹԻՒՆ, force, puissance, vigueur, *sf*. || puissance, *sf*., pouvoir, *sm*. || valeur, *sf*. Անընդդիմանալի —, force majeure. Նաւական —, force navale. Կեդրոնախոյս կամ կենդրոնախոյս —, force centrifuge. Ձգողական —, force attractive. Ելեկտրայուծական —, V. Ելեկտրայուծական։ Ելեկտրաշարժիչ —, V. Ելեկտրաշարժիչ։ Բուն — (բառից. [ճիշդ նշանակութիւն]), valeur, *sf*. *Connaître la — des termes dont on se sert*. Ա՛յլ եւս — չունենալ, périr (մինչ Ավոիր օժանդակը կ'առնու), *vn*. Զօրութեամբ, puissamment, fortement, à force de, *adv*. Զօրութեամբ բազկաց, à force de bras. Զօրութեամբ ուժոյ թիակաց, à force de rames. Ամենայն զօրութեամբ, à toute force, *adv*.

ԶՕՐՔ, armée, troupes, milice, *sf*. Ազգային պահապան — (ազգէ՛րի գվարտիա), garde nationale. Հետեւակ — (փիատէ ասքէրի), V. Հետեւակազօր։ Թնդանօթաձիգ — (թօփճու ալայը), V. Թնդազօր։ Եզերապահ — (սահիլ մուհաֆազա ասքէր), gardes-côtes, *smp*. Դեռընտիր, նորաժողով —, recrue, *sf*. Աստապանդակաւոր — (ղարֆար ասքէրի), V. Մեկնակազէնք։ —ը ջարդել, tailler en pièces une armée.

Է

Է *(é)*, septième lettre de l'alphabet arménien et troisième des voyelles. || sept, septième.

ԷԱԲԱՆԱԿԱՆ, ontologique, *adj.*

ԷԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, ontologie, *sf.*

ԷԱԿ, être, *sm.*

ԷԱԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, ontologie, *sf.*

ԷԱԿԱՆ, essentiel, elle (էսասլը, լը), substantiel, elle, *adj.* — բայ, verbe substantif.

ԷԱԿՈՒԹԻՒՆ, entité, *sf.*

ԷԱՆԱԼ, être, exister, subsister, *vn.*

ԷԱՊԷՍ, réellement, en effet, *adv.*

ԷԳ (դիշի), femelle, *sf.*

Է՛Հ, eh (է)! *interj. Eh! qui aurait pu croire cela?*

1. **ԷՇ** (խոտակեր, խոտաճարակ [herbivore] կենդանի մ'է. էշէք), âne, *sm.* || baudet, maître aliboron, *sm.* Մատակ՝ էգ —, ânesse, bourrique, *sf.* — վայրի, âne sauvage, onagre, *sm.* —ը կը զռնչէ, կը զռայ, l'âne brait.

2. **ԷՇ** (լարակալ. քէմանէ քէօփրիւսիւ), chevalet, *sm.*

3. **ԷՇ** (քարընկէց մեքենայ), onagre, *sm.*

ԷՇԱՅԾԵԱՄՆ (ճէյրան), daim (էրկէք), *sm.* Մատակ՝ էգ —, daine (դիշի, կամ բոլոր ոտնորդաց դիշի), *sf.* Մորթ էշայծեման, daim, *sm.* *Des gants de —.*

ԷՈՒԹԻՒՆ, essence, substance, *sf.* || existence, entité, *sf.* Հոգեղէն —, substance spirituelle, intelligence, *sf.* *Dieu est la souveraine intelligence.*

1. **ԷՋ** (իջնելը), descente, *sf.*

2. **ԷՋ** (երես [գրոց]), page, *sf.* *Ce livre a tant de —s.*

3. **ԷՋ** (հնձանին մէջ չկոխուած ողկոյզներէ վազած գինի), mère goutte, *sf.*

ԷՋՔ, V. էջ(1).

Է՞Ր, pourquoi? *adv.* — *m'avez-vous appelé?*

Ը

Ը *(et* ou *yet)*, huitième lettre de l'alphabet arménien et quatrième des voyelles. || huit, huitième.

ԸԼԼԱԼ, être, devenir (Ètre բայով), *vn.*, se faire, *vpr.* Վերստին —, redevenir, *vn.* Շատ —, abonder, *vn.* Յառաջ, առաջ —, précéder, *va.* Շատ բաներ տեսած —, *V. Տեսնել.* *Լսելի* —, se faire entendre. Ի բնէ, ծննդեամբ —, être natif de... Բան մ'ընելու հետ կամ վրայ —, V. Ընել. կարենալ, կրնալ առանց բանի մ'—, pouvoir se passer de. Առանց հացի կրնաք —, pouvez-vous vous passer de pain? Կրնամ —, je puis կամ je peux m'en passer. Ոտքի վրայ —, V. Ոտք. (Այսչափի) —, revenir, *vn.* Այս զգեստս ինծի

այսչափի եղաւ (նստաւ), cet habit me revient à tant. (Բանի մը) տեղ —, servir de. Հրացանս ինծի գաւազանի տեղ է, mon fusil ([illegible]) me sert de bâton. Այս ծակն անոր տան տեղ է, ce trou lui sert de maison. Կտրին հասակին մէջ —, V. Հասակ։ —իքին գէշը, le pis aller. Ինչ ըլլայ ըլլայ, ինչ որ ալ ըլլայ, quel que soit, en tout cas, malgré tout, coûte que coûte, vaille que vaille, en tout état de cause. Ինչ որ ըլլան, quels que soient. Եթէ այնպէս բան մ'ըլլայ, au կամ en cas que. Այնպէս ըլլայ, soit. Կրնայ —, c'est selon, cela se peut bien. Այս ինչ կրնայ —, qu'est-ce que cela peut être? Ըլլայ որ, sois que. Պիտի ըլլայ, il sera, il y aura. Այս այսպէս —ով, cela étant. Գիշեր կ'ըլլայ, il se fait nuit. Չըլլայ թէ (մի գուցէ), de crainte que. Չ—ով, չ—էն, չ—ուն համար, faute de, manque de, au défaut de.

ԸՂԵՂ, V. Ուղեղ։

ԸՂՁԱԼ, V. Փափագել։

ԸՂՁԱԼԻ, V. Փափագելի։ — է զի՛ որ, il est à souhaiter que.

ԸՂՁԱՆՈՅՇ, fée, *sf. La baguette d'une —. Contes de —s.*

ԸՂՁԱՊԱՏՈՒՄ, vaticinateur, [teur, *sm.*]

ԸՂՁՈՒԹԻՒՆ, divination, *sf.* || vaticination, *sf.*

ԸՄԲԱՆ (կոկորդ), pharynx ([illegible]), *sm.*

ԸՄԲԵՐՈՒԹԻՒՆ (դիմացկունութիւն), résistance, *sf.*

ԸՄԲԻՇ ([illegible]), athlète, lutteur, *sm.*

ԸՄԲՇԱԿԱՆ, athlétique, *adj.*

ԸՄԲՇԱՄԱՐՏԻԿ ([illegible]), athlète, lutteur, *sm.*

ԸՄԲՇԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ ([illegible]), lutte, *sf.*

ԸՄԲՇԱՄԱՐՏՔ, athlétique, *sf.*

1. **ԸՄԲՈՇԽՆԵԼ** (ճաշակել ախորժելով), savourer, *va. Un gourmand ne mangerait pas cela sans le —, sans le bien —.*

2. **ԸՄԲՈՇԽՆԵԼ** (վայելել), savourer, *va. — les délices de l'amour. — un baiser.* goûter, *va. — la fraîcheur du matin.* jouir de, *vn. — de la vie, des plaisirs du matin.*

ԸՄԲՈՍՏ, récalcitrant, ante, rétif, ive, mutin, ine, insubordonné, ée, *adj.* || récalcitrant, *sm.*; mutin, ine, *s.*

ԸՄԲՈՍՏԱՆԱԼ, être récalcitrant, rétif, se mutiner, *vpr.*

ԸՄԲՈՍՏՈՒԹԻՒՆ, mutinerie, insubordination, *sf.*

ԸՄԲՌՆԵԼ, saisir, *va.* || comprendre, embrasser, percevoir, *va.*

ԸՄԲՌՆԵԼԻ, compréhensible, [*adj.*]

ԸՄԲՌՆԻԼ, V. Ըմբռնուիլ։

ԸՄԲՌՆՈՂ, compréhensif, ive, *adj.*

ԸՄԲՌՆՈՂՈՒԹԻՒՆ, compréhension, conception, perception, *sf.*

ԸՄԲՌՆՈՒԻԼ, être saisi. || se concevoir, *vpr.* Ասի չ'ըմբռնուիր, cela ne se conçoit pas.

ԸՄԲՌՆՈՒՄ, } prise, percep-
ԸՄԲՌՆՈՒՄՆ, } tion, *sf.* — մտօք, compréhension, *sf.* — յանկարծակի, surprise, *sf.* — (ցաւուոց), attaque, atteinte, *sf.*

ԸՄՊԱՆԱԿ, coupe, jatte, *sf.* — բոլորչի (կլոր) եւ առանց անկեղց (anse), V. Սկահ։

ԸՄՊԱՐԱՆ, V. Սրճարան։

ԸՄՊԵԼ, boire, *va.* Դառնութեան բաժակն —, — le calice jusqu'à la lie. — յարեւ, ի կենդանութիւն ուրուք, — à la santé կամ la santé de quelqu'un. — գինի, — du vin, կամ լոկ —, *va. Ils ont passé la nuit à —.* — գինի բազում, — գինի անչափ, — sec, d'autant, — largement, — à tire-larigot, comme un templier (տաճարական), comme un trou, comme une éponge (սպունգ).

ԸՄՊԵԼԻ, potable, buvable, *adj*. —ք, boire, *sm*., boisson, liqueur, [*sf*.

ԸՆԴԳԼԱՑՔ, furie, *sf*.

ԸՆԴ, à, au. || vers, sur. || par. || pour. || dans, en. || entre, parmi, au milieu. || avec. || sous, dessous. || en dessus, par-dessus. || à la place de, au lieu de. || aussitôt que, de suite après. — նմա, avec lui. — իս, avec moi. — անցանելն, en passant, au moment de son passage. — մէջ, à travers, entre, *prép*. — ծառ.ով, V. Ծառ : — ծով, par mer. — ցամաք, par terre. [*adj*.

ԸՆԴԱԲԵՐ, léguimineux, euse,

ԸՆԴԱԲՈՅՍ, inné, ée, *adj*. *Idées innées*.

ԸՆԴԱԲՈՒՏ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, se nourrir de légumes, *vpr*.

ԸՆԴԱԿԱՂԱՄԲ (քարնապիթ), chou-fleur *(pl.* des *choux-fleurs)*, *sm*.

ԸՆԴԱԿԵՐ, frugivore, *adj*. *Les animaux —s*.

ԸՆԴԱՆԱԼ (հունտի երթալ), monter en graine.

ԸՆԴ ԱՌԱՋ, au-devant, à l'encontre, à la rencontre, *adv*.

ԸՆԴԱՍՈՒՆ, V. Ընտասուն :

ԸՆԴԱՎԱՃԱՌ, grènetier, ière, grainetier, ière, *s*.

ԸՆԴԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, grèneterie, *sf*.

ԸՆԴԱՐՁԱԿ, vaste, ample, spacieux, euse, étendu, ue, large, *adj*. Հաս —, vaste, infini, ie, *adj*. — նիւթ, V. Նիւթ : — միտք, extension, *sf*. — (ընդհանրականութիւն բառի), extensif, *adj*. *Ce mot est pris dans un sens —*. Յ—ի (— տեղւոյ մէջ), spacieusement, au large, *adv*. — կերպով, vastement, amplement, *adv*. — միտք, առմամբ, V. Լայնաբար :

ԸՆԴԱՐՁԱԿԱԳՈՅՆ, amplement, *adv*.

ԸՆԴԱՐՁԱԿԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, étendue d'esprit, *sf*. [*adv*.

ԸՆԴԱՐՁԱԿԱՊԷՍ, vastement,

ԸՆԴԱՐՁԱԿԱՏԱՐՐ, vaste, *adj*.

ԸՆԴԱՐՁԱԿԵԼ, étendre, *va*. — *un sujet*. — *son empire, sa domination*. élargir, rélargir, *va*. *Élargir un habit, un fossé. Rélargir tous ses habits. On va rélargir cette rue*. dilater, *va*. *La tristesse resserre le cœur, mais la joie le dilate*. agrandir, *va*. — *une maison, un jardin*.

ԸՆԴԱՐՁԱԿԻԼ, s'élargir, *vpr*. *Mes souliers se sont trop élargis*. se dilater, *vpr*. *L'air se dilate par la chaleur*. s'agrandir, *vpr*.

ԸՆԴԱՐՁԱԿԻՉ, dilatateur, *adj*. *m*. || ampliatif, ive, *adj*.

ԸՆԴԱՐՁԱԿՈՒԹԻՒՆ, ampleur, amplification, *sf*., large, agrandissement, *sm*. — մտաց, V. Ընդարձակամտութիւն : Լայնատարած —, ample étendue. Մեծատարած —, vastité, *sf*. — (երկրի, բազմութեան, ճառի), étendue, *sf*.

ԸՆԴԱՐՁԱԿՈՒԻԼ, V. Ընդարձակիլ :

ԸՆԴԱՐՁԱԿՈՒՄ, **ԸՆԴԱՐՁԱԿՈՒՄՆ**, extension, dilatation, *sf*. — ոտի, V. Թողանք :

ԸՆԴԱՐՄԱՆԱԼ, V. Թմրիլ :

ԸՆԴԱՐՄԱՑՈՒՄ, **ԸՆԴԱՐՄԱՑՈՒՄՆ**, V. Թմրութիւն :

ԸՆԴԱՐՄԱՑՈՒՆԵԼ, V. Թմրեցունել :

ԸՆԴԱՐՄԱՑՈՒՑԻՉ, V. Թմրեցուցիչ :

ԸՆԴԱՐՄԻԿ (տեսակ մը ձուկն), torpille, *sf*.

ԸՆԴԳՈԳԵԼ (բովանդակել), comprendre, *va*. *L'univers comprend tout ce qui est*.

ԸՆԴԳՐԿԵԼ, embrasser, *va*.

ԸՆԴԴԷՄ, opposé, ée, contraire, *adj*. || contre, à l'opposite de, devant, en face de, au devant

de, *prép.* — դառնալ, կալ, contrarier, *va.* || résister, *vn.*

ԸՆԴԴԷՄԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, opposition, résistance, contrariété, contradiction, *sf.*

ԸՆԴԴԷՄՆ, opposite, *sm.* [*sm.*

ԸՆԴԴԻՄԱԲԱՆ, contradicteur,

ԸՆԴԴԻՄԱԲԱՆԵԼ, contredire, *va. Vous contredisez. Contredisez.*

ԸՆԴԴԻՄԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, contradiction, *sf.*

ԸՆԴԴԻՄԱԲՆԱԿ, antœcien (ԱՆ-ԹԷ-ՍԻԷՆ), *adj* et *sm.*

ԸՆԴԴԻՄԱԴԱՐՁ, opposant, ante, opposé, ée, *adj.* || opposant, ante, *s.* — լինել, բլլալ, aller au contraire d'une chose.

ԸՆԴԴԻՄԱԴԻՐ, opposable, *adj.* || opposant, ante, *adj. Muscle* —.

ԸՆԴԴԻՄԱԴՐԵԼ, opposer, *va.* || résister, *vn.*

ԸՆԴԴԻՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, opposition, *sf.*

ԸՆԴԴԻՄԱԿ, contraire, incompatible, *adj.* —, —ն, contraste, contraire, *sm.* [*adj.*

ԸՆԴԴԻՄԱԿԱՆ, contradictoire,

ԸՆԴԴԻՄԱԿԱՑ, opposant, ante, opposé, ée, contraire, *adj.* — (նիւթ, մարմին), impénétrable, *adj.* Հողմ —, vent contraire. || —, opposant, ante, *s.*

ԸՆԴԴԻՄԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, opposition, résistance, *sf.* — (մարմնոց), impénétrabilité, *sf.*

ԸՆԴԴԻՄԱԿՈՂՄՆ, revers, *sm.*

ԸՆԴԴԻՄԱԿՐՈՒԹԻՒՆ, incompatibilité, *sf.* || antipathie, *sf.*

ԸՆԴԴԻՄԱՀԱՐ, résistant, ante, opaque, *adj.* — (նիւթ, մարմին), impénétrable, *adj.*

ԸՆԴԴԻՄԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, contrecoup (*pl.* des *contre-coups*), *sm.* — (մարմնոց), impénétrabilité, *sf.*

ԸՆԴԴԻՄԱՄԱՐՏ, opposé, ée, *adj.*

ԸՆԴԴԻՄԱՆԱԼ, *s'opposer* à, *vpr.*, résister à, *vn.*

ԸՆԴԴԻՄԱՑՈՂ, opposé, ée, *adj.*

ԸՆԴԴԻՄՈՏՆ, antipode, *sm.*

ԸՆԴԴԻՄՈՒԹԻՒՆ, opposition, résistance, *sf.*

ԸՆԴԵԼ, habitué, *sm. C'est un — de la maison. Les —s d'un café.* || familier, ière, *adj. Cette langue lui est familière.* — առնել, accoutumer, *va.*

ԸՆԴԵԼԱԿԱՆ, habituel, elle, familier, ière, *adj.*

ԸՆԴԵԼԱԿԻՑ, familier, ière, privé, ée, *adj.*

ԸՆԴԵԼԱՆԱԼ, **ԸՆԴԵԼԱՆԵԼ**, **ԸՆԴԵԼԱՆԻԼ**, s'accoutumer, se familiariser, *vpr. Se familiariser avec le danger, avec une langue étrangère.* s'apprivoiser, *vpr. L'ours s'apprivoise aisément.* se priver, *vpr.*

ԸՆԴԵԼԱՑՈՒՆԵԼ, habituer, accoutumer, *va.* || familiariser, domestiquer, *va.* || apprivoiser, priver, *va.* Մեր բարեկամները կ'ընդելացունեն թռչուններ, nos amis privent les oiseaux.

ԸՆԴԵԼԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Ընդելացուցանել։ [*sm.*

ԸՆԴԵԼԱՑՈՒՑԻՉ, apprivoiseur,

ԸՆԴԵԼԱՑՈՒՑՈՒՄ, **ԸՆԴԵԼԱՑՈՒՑՈՒՄՆ**, apprivoisement, *sm.*

ԸՆԴԵԼԵԱԼ, accoutumé, ée, habitué, ée, *adj. Habitué à vivre de peu.*

ԸՆԴԵԼՆՈՒԼ, s'habituer, *vpr.*

ԸՆԴԵԼՈՒԹԻՒՆ, habitude, familiarité, accointance, société, *sf.* — ածել, apprivoiser, priver, *va.* [ցունել։

ԸՆԴԵԼՈՒՑԱՆԵԼ, V. Ընդելա-

ԸՆԴԵՂԷՆՔ, légume, *sm.*

ԸՆԴԵՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, entérologie, *sf.* [tomie, *sf.*

ԸՆԴԵՐԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, entéro-

ԸՆԴ ԵՐԿԱՐ, longtemps, adj.

ԸՆԴԵՐՔ (աղիք), intestin, boyau, *sm.*, entrailles, *sfp.* — (անասնոց), tripe, *sf.*

ԸՆԴԷ՞Ր, pourquoi? *adv.*

ԸՆԴԻԿՏԻՈՆ (տասնեւհինգ ամեան շրջան), indiction, *sf.*

ԸՆԴԻՆՔՆԱՀԱՃ, présomptueux, euse, *adj.*

ԸՆԴԼԱՅՆԱԿԱՆ, dilatable, *adj. L'air est extrêmement —.* expansible, expansif, ive, *adj. Fluide (հոսանուտ, լոյծ մարմին) expansif.*

ԸՆԴԼԱՅՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, dilatabilité, *sf.* — (օդոյ, գոլորշեաց), expansibilité, *sf.*

ԸՆԴԼԱՅՆԵԼ, amplifier, *va. — une pensée.*

ԸՆԴԼԱՅՆՈՒՄ, **ԸՆԴԼԱՅՆՈՒՄՆ**, amplification, *sf.*

ԸՆԴԼԵԶՈՒԵԱՆ, sublingual, ale (-ի—գեղձի—ու, —ը), *adj. Artère sublinguale. Glandes sublinguales.*

ԸՆԴԼՈՒՍՆԵԱՅ, sublunaire, [*adj.*

ԸՆԴԾՈՎԵԱՅ, sous-marin, ine, *adj. Volcan (հրաբուխ) —, plante sous-marine. Câble —. Courants sous-marins.*

ԸՆԴԿԹՈՒԻԼ, accrocher, *va.*

ԸՆԴԿԹՈՒՈՒՄ, **ԸՆԴԿԹՈՒՈՒՄՆ**, accrochement, *sm.*

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ, général, ale (*pl. généraux*), *adj.*

ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ, général ale, universel, elle, *adj.*

ԸՆԴՀԱՆՐԱՆԱԼ, se généraliser, *vpr.*

ԸՆԴՀԱՆՐԱՊԷՍ, en général, généralement, universellement, *adv.*

ԸՆԴՀԱՆՐԱՑՈՒՄ, **ԸՆԴՀԱՆՐԱՑՈՒՄՆ**, généralisation, *sf.*

ԸՆԴՀԱՆՐԱՑՈՒՆԵԼ, généraliser, *va. — une idée, une méthode.*

ԸՆԴՀԱՆՐԱՑՈՒՆՈՂ, **ԸՆԴՀԱՆՐԱՑՈՒՑԻՉ**, généralisateur. trice, *adj. Un esprit —.*

ԸՆԴՀԱՆՐՈՒԹԻՒՆ, généralité, universalité, *sf.*

ԸՆԴՀԱՏ, interrompu, ue, *adj.*

ԸՆԴՀԱՏԱԿԱՆ, discontinu, ue, *adj.*

ԸՆԴՀԱՏԵԱԼ, interrompu, ue, discontinu, ue, *adj.*

ԸՆԴՀԱՏԵԼ, interrompre, discontinuer, *va. Discontinuer un ouvrage. — de travailler.* — (խօսքը), entre couper, *va.* Իւր խօսքն —, s'interrompre, *vpr.*

ԸՆԴՀԱՏԻԼ, discontinuer, tomber, *vn. La conversation tomba plusieurs fois.*

ԸՆԴՀԱՏԻՉ, **ԸՆԴՀԱՏՈՂ**, interrupteur, *sm.* || suspensif, ive, *adj.*

ԸՆԴՀԱՏՈՒԹԻՒՆ. interruption, discontinuité, *sf.*, saut, *sm.*

ԸՆԴՀԱՏՈՒՄ, **ԸՆԴՀԱՏՈՒՄՆ**, interruption, *sf. — de travail.* discontinuation, *sf. La — des travaux.* suspension, *sf.*

ԸՆԴՀԱՐԿԱՆԵԼ, choquer, *va.*

ԸՆԴՀԱՐԿԱՆԻԼ, heurter, *va. Ce vaisseau a heurté l'autre.* || heurter, *vn. — contre une pierre. — de la tête contre la muraille.* se heurter, *vpr. Elle s'est heurtée contre la table*, se choquer, *vpr. Ces deux voitures se sont choquées.* se frapper, se cogner, *vpr. Se frapper rudement contre quelque chose.* V. Ընդհարկանել։

ԸՆԴՀԱՐՈՒՄ, **ԸՆԴՀԱՐՈՒՄՆ**, heurt (հեւ—), choc (չէ), conflit, *sm.*

ԸՆԴ ՄԷՋ, entre, parmi, *prép.*

ԸՆԴ ՄԷՋ ՀԱՏԱՆԵԼ, interrompre, entrecouper, *va. Son discours était entrecoupé de digressions* (խոտորմամբ)։

ԸՆԴՄԻՋԵԼ, interrompre, *va.* Իւր խօսքն —, s'interrompre, *vpr.*

ԸՆԴՄԻՋԻԼ, V. Ընդմիջուիլ։

ԸՆԴՄԻՋՈՂ, interrupteur, *sm.*

ԸՆԴՄԻՋՈՒԻԼ, s'interrompre, *vpr*

ԸՆԴՄԻՋՈՒՄ, **ԸՆԴՄԻՋՈՒՄՆ**, interruption, suspension, *sf.*

ԸՆԴՄՏԱՆԵԼ, pénétrer, entrer, *vn.* || entrer sous, *vn.*, se soumettre, s'infiltrer, *vpr.*

ԸՆԴՄՏԱՆՈՂ, pénétrant, ante, perçant, ante, *adj.*

ԸՆԴՈՒՄԻՆ, domestique, *sm.*

ԸՆԴՈՍ, en sursaut. — արթննալ se réveiller

ԸՆԴՈՍՏՆՈՒԼ, sauter, *vn.* — յանկողնոյ, — à bas de son lit. — ի քնոյ, se réveiller en sursaut.

ԸՆԴՈՍՏՈՒՄ, **ԸՆԴՈՍՏՈՒՄՆ**, sursaut, *sm.*

ԸՆԴՈՍՏՈՒՑԱՆԵԼ ([illegible]), berner *va.*

ԸՆԴՈՍՏՈՒՑԻՔ (խաղ. [illegible]), berne, *sf*

ԸՆԴՈՍՏՈՒՑՈՒՄ, **ԸՆԴՈՍՏՈՒՑՈՒՄՆ**, saut, *sm.*

ԸՆԴՈՍՏԵԼ ՁԱՐԹՆՈՒԼ (քնուենէն ցարթնել), se réveiller en sursaut.

ԸՆԴՕՏՆՈՑ, tabouret, *sm.*

ԸՆԴՈՒՆԱԳԻՐ, reçu, *sm.*, reconnaissance, *sf.* (վաւերական թղթոց) — ([illegible]), récépissé, *sm.*

ԸՆԴՈՒՆԱԿ, capable de, apte à, [*adj.*

ԸՆԴՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, capacité, aptitude, portée, *sf.*

ԸՆԴՈՒՆԱՅՆ, vain, *m.* vaine, *f.*, frivole, *adj* || —, — տեղը, en vain, vainement, inutilement, *adv.*

ԸՆԴՈՒՆԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, vanité, frivolité, *sf.*, frivole, *sm.*, futilité, *sf.*

ԸՆԴՈՒՆԱՐԱՆ, réceptacle, *sm.* — մոխրոյ, V. Մոխրակալ։

ԸՆԴՈՒՆԵԼ, V. Ընդունիլ։

ԸՆԴՈՒՆԵԼԻ, recevable, acceptable, admissible, valable, *adj.* || plausible, *adj.* — լինել, ըլլալ, convenir, *vn.* *Cette étoffe ne me convient pas.*

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ, réception, acceptation, admission, *sf.*, accueil, traitement, *sm.*, chère, *sf.*, abord, *sm.* Բազմաւուր, մեծաւուր —, ovation, *sf.* Գորովակական —, l'accueil le plus cordial. Մեծապէս — մը գտնել, être reçu avec beaucoup de joie. — ընել, faire accueil, festoyer, *va.* — *un ami.* Գէշ — չտեսայ, je n'ai éprouvé aucun mauvais traitement. V. Դերբայ

ԸՆԴՈՒՆԻԼ, recevoir, accepter, agréer, accueillir faire accueil, *va.* || admettre, adopter, *va.* *Je n'adopterai jamais une pareille opinion. La chambre adopta cette loi.* approuver, souffrir, *va.* *Cela ne souffre point de retardement* Թուղթն ամենայն ինչ (ամէն բան) կ'ընդունի, le papier souffre tout. || accéder, *vn.* *Les puissances du Nord ont accédé à ce traité, à cette conven ion.* || embourser կամ rembourser, *va.* *Rembourser de mauvais compliments.* || convenir (Être օժանդակող եւ de նախադրութիւն), *vn.* Մէկն իւր տունն — (ճիւրընկալել), recevoir chez soi, héberger ([illegible], *va.* Մէկը սիրով —, faire bon visage à quelqu'un. Իւր մէջն —, recevoir en soi, loger, *va.* — *des chimères dans sa tête.*

ԸՆԴՈՒՆՈՂ, receveur, euse, *s.* — (փոխանակագրոյ), accepteur, *sm*

ԸՆԴՈՒՆՈՒԻԼ, être reçu. Ամէն տեղ ադէկ կ'ընդունուիք, vous êtes partout le bienvenu.

ԸՆԴՎԱՅՐԱԽՕՍ, curieux, euse, *adj.* || curieux, euse *s*

ԸՆԴՎԱՅՐԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, curiosité, *sf.*

ԸՆԴՎԱՅՐԱՔՆԻՆ, curieux, euse, *adj.* || curieux, euse, *s.*

ԸՆԴՎԱՅՐԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆ, curiosité, *sf*.

ԸՆԴՕՐԻՆԱԿԵԼ, copier, *va*. Նկար մ'—, calquer, *va*. [*sm*.

ԸՆԴՕՐԻՆԱԿԻՉ, copiste, scribe,

ԸՆԴՕՐԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, copie, *sf*.

ԸՆԵԼ, faire, *va*., s'y prendre, *vpr*. Գէշ կ'ընէք, vous vous y prenez mal. *Je m'y prends bien*. —ինքն որոշել. V. Որոշել։ Խելքին եկածը՝ փչածն —, en faire à sa tête. Բաները վեր ի վերոյ —, faire les choses à demi. Բան մ'—ու հետ կամ վրայ ըլլալ, être en voie de faire quelque chose. Ինչ —իքը չգիտնալ, ne savoir où donner de la tête, կամ ne savoir sur quel pied danser. Չեմ գիտեր թէ ինչ ընեմ, ինչ —իքս չեմ գիտեր, je ne sais que faire, je ne sais sur quel pied danser. Աստուած միայն կրնայ — ասի, Dieu seul peut faire cela. Տեղն —, laisser tout aller sous soi. Խօսքը մէկ — ուրիշի մը հետ, convenir (Être բայով եւ de նախադրութեամբ), *vn*. *Ils sont convenus de se trouver en tel lieu, de faire telle chose*. Յանպատրաստից բան մ'—, faire sur-le-champ, sans préparation, improviser, *va*. Աստուած չ'ընէ, à Dieu ne plaise! Աստուած չ'ընէ որ իմ վարմունքս պարսաւեն, à Dieu ne plaise qu'on blâme ma conduite! [*va*.

ԸՆԹԱԴՐԵԼ, fouler aux pieds,

ԸՆԹԱՆԱԼ, V. Վազել։

ԸՆԹԱՑԱԿԻՑ, V. Զուգընթաց։

ԸՆԹԱՑԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, V. Զուգընթացութիւն։

ԸՆԹԱՑԱՐԱՆ, carrière, *sf*., stade, *sm*.

ԸՆԹԱՑՈՂ, V. Քալող։

ԸՆԹԱՑՔ, course, allure, marche, démarche, *sf*. || carrière, *sf*. || *pas, sm*. — (իրաց, ջուրց), cours, *sm*. *Կենաց —, la trame de la vie*. Բոլոր տարւոյն —ին մէջ, tout le long de l'année.

ԸՆԹԵՌՆԼԻ, lisible, *adj*. — օրինակաւ, կերպով, lisiblement, [*adv*.

ԸՆԹԵՌՆՈՒԼ, V. Կարդալ։

ԸՆԹԵՐԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆ, assistance, *sf*.

ԸՆԹԵՐԱԿԱՅՔ, assistants, *smp*. || entourage, *sm*. *Cet homme a un mauvais* —. [*s*.

ԸՆԹԵՐՑԱՆԵԼԻ, lecteur, trice,

ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԻՒՆ, lecture, *sf*.

ԸՆԹԵՐՑԱՍԷՐ, liseur, euse, *s*. Յոյժ —, un grand lecteur.

1\. **ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ** (գիրք, մասերն ընթերցուածոց [ժամանակացութեան Լատինացւոց]), lectionnaire, *sm*.

2\. **ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ**, cabinet de lecture, *sm*.

ԸՆԹԵՐՑԻՉ, lecteur, *sm*.

ԸՆԹԵՐՑՈՂ. lecteur, trice, liseur, euse, *s*. [*s*.

ԸՆԹԵՐՑՈՂԱԿԱՆ, lecteur, trice,

ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾ, lecture, *sf*. || leçon, *sf*. || légende, *sf*.

ԸՆԹԵՐՑՈՒՀԻ, lectrice, *sf*. — անխոնջ, une — infatigable.

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄ, } lecture, *sf*.
ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆ, }

ԸՆԹՐԱԿԵՐ, soupeur, euse, *s*.

ԸՆԹՐԱԿԻՑ, dîneur, *sm*.

ԸՆԹՐԵԼ, souper, *vn*.

ԸՆԹՐԻՔ, soupé կամ souper, *sm*. || cène, *sf*. Թեթեւ —, collation, *sf*. Տէրունական —, cène, *sf*. Երկնաւոր —, — Քրիստոսի, — Գառինն, le banquet des élus, le banquet de l'Agneau. Հոգեւոր —, le sacré banquet. — ընել, V. Ընթրել։ —էն յետոյ, après souper. — ընող, V. Ընթրող։

ԸՆԹՐՈՂ, soupeur, euse, *s*.

ԸՆՁԱԽՈՏ ([illegible]), aconit ([illegible]), *sm*.

ԸՆՁԱՅ, présent, cadeau, don, *sm*., offre, offrande, *sf*. Անակընկալ —, surprise, *sf*. Հարսանեաց

—ք, présents de noces, corbeille, *sf.* — ընել բան մը մէկուն, faire présent, cadeau de quelque chose à quelqu'un.

ԸՆԾԱՅԱԳԻՐ, lettre de créance, [*sf.*

ԸՆԾԱՅԱԿԱՆ, inductif, ive, *adj. Méthode inductive.*

ԸՆԾԱՅԵԼ, offrir, présenter, *va.* (Գիրք մը) —, dédier, *va.* Ի լոյս —, mettre au jour, *va.*

ԸՆԾԱՅՈՂ, donateur, trice, *s.*

ԸՆԾԱՅՈՒԹԻՒՆ, preuve, *sf.*, Մանրապատում —, développement, *sm.* Թուղթ ընծայութեան, V. Թուղթ։

ԸՆԾԱՅՈՒՄ, } offrande, *sf.*,
ԸՆԾԱՅՈՒՄՆ, } présent, *sm.* — (գրոց), dédicace, *sf.* — Կուսի, la Présentation de la Vierge.

ԸՆԿԱԼԵԱԼ, reçu, ue, *adj.* || fait, *m.* faite, *f. adj. Les idiotismes (յատկաբանութիւն) sont des phrases faites.* || pour aquit.

ԸՆԿԱԼՈՒՉ (նշանած), fiancé, *sm.*

ԸՆԿԵՆՈՒԼ, V. Նետել։

ԸՆԿԵՐ, camarade, compagnon, participe, *sm.*; compagne, *sf.*; associé, ée, *s.* — (դպրոցի). compain, *sm.* Զուարթ, բարեքարոյ —, un bon vivant. — առնուլ, associer, *va.* — լինել, ըլլալ, être camarade, compagnon, եւայլն. être de moitié.

ԸՆԿԵՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, sociologie, *sf.*

ԸՆԿԵՐԱԲԱՐ, en camarade, *adv.* || en commun, *adv.*

ԸՆԿԵՐԱԳԻՐ, abonné, ée, *s.*

ԸՆԿԵՐԱԳՐԵԼ, abonner, *va.*

ԸՆԿԵՐԱԳՐԻԼ, V. Ընկերագրուիլ։

ԸՆԿԵՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. abonnement, *sm.*

ԸՆԿԵՐԱԳՐՈՒԻԼ, s'abonner, [*vpr.*

ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ, social, ale *(pl. sociaux)*, sociable, *adj.* — կերպով, sociablement, *adv.*

ԸՆԿԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, *sociabilité*, *sf.*

ԸՆԿԵՐԱԿԻՑ, associé, ée, *s.*; camarade, *sm.*; sociétaire, *adj.* et *s.* —ք (բուս իրաւազիտաց), consorts, *smp.*

ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, sociétariat, [*sm.*

ԸՆԿԵՐԱՆԱԼ, s'associer, s'accointer, *vpr.*

ԸՆԿԵՐԱՎԱՐ, socialiste, *sm.*

ԸՆԿԵՐԵԼ, accompagner, *va. Si vous voulez chanter, je vous accompagnerai avec le violon, avec* կամ *sur le piano.*

ԸՆԿԵՐՀԱՃՅԱԿԱՆ, républicain, aine, *adj.* — ոգի, V. Ոգի։ — գործել, républicaniser, *va.* Կուսակից ընկերհաճյութեան, —, républicain, *sm. C'est un grand —.*

ԸՆԿԵՐՀԱՃՅՈՒԹԻՒՆ, république, *sf.* Կուսակից ընկերհաճյութեան, V. Ընկերհաճյական։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, société, association, compagnie, *sf.* || corps, club (գիր-ք), *sm.*, corporation, académie, *sf.* — զուարճացուցիչ (կ'ըսուի պղպջանօք), bureau d'esprit. Բոլոր —ը, toute la société.

ԸՆԿԵՐՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, charité, *sf.*

ԸՆԿԵՐՎԱՐԱԿԱՆ, socialiste, *adj*, et *sm.*

ԸՆԿԵՐՎԱՐՈՒԹԻՒՆ socialisme, *sm.* Կուսակից ընկերվարութեան, V. Ընկերավար։

ԸՆԿԵՑԻԿ, rejeté, ée, *adj.* Ի բաց —, abject, ecte, *adj.* — առնել. exposer, *va. Œdipe fut exposé.* || faire le jet (ծե), jeter, *va.*

ԸՆԿԵՑՈՒՄ, } jet, *sm.*, pro-
ԸՆԿԵՑՈՒՄՆ, } jection, *sf.*

ԸՆԿԼՆՈՒԼ, abîmer, *vn.*

ԸՆԿԼՈՒԶԱՆԵԼ, engouffrer, *va.* — յանդունդս, abîmer, *va.*

ԸՆԿՂՄԵԼ, plonger, enfoncer, submerger, couler, noyer, engloutir, engouffrer, *va.*

ԸՆԿՂՄԻԼ, se plonger, se noyer, se perdre, *vpr.*, enfoncer,

couler, périr, fondre, sombrer, *vn.* || sombrer, *vn.*, s'ensevelir, *vpr.* *S'ensevelir dans la retraite, dans la solitude.*

ԸՆԿՂՄՈՒՄ, ԸՆԿՂՄՈՒՄՆ, submersion, immersion, *sf.*, engloutissement, *sm.*

ԸՆԿՃԵԼ, accabler, *va.*

ԸՆԿՃԻԼ, ԸՆԿՃՈՒԻԼ, succomber, tomber, *vn.*

ԸՆԿՃՈՒՄ, ԸՆԿՃՈՒՄՆ, accablement, *sm.*

ԸՆԿՈՂՄԱՆԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Ընկողմնել։

ԸՆԿՈՂՄԱՆԻԼ (պառկիլ), se coucher, *vpr.*

ԸՆԿՈՂՄԱՆՈՒՄ, ԸՆԿՈՂՄԱՆՈՒՄՆ, couche, *sf.*

ԸՆԿՈՂՄՆԵԼ (պառկեցունել), coucher, *va.*

ԸՆԿՈՅԶ (ճեվիզ), noix (նուա), *sf.* Մշկահոտ —, — muscade. Հնդիկ — (Հինտիսթան ճեվիզի), V. Նարգիլակ։

ԸՆԿՈՒԶԱԿ (հորթու [veau] ուսին վրայ փոքրիկ գեղձ [glande]. փանտօքլէնին գալա էթի), noix (նուա), *sf.*

ԸՆԿՈՒԶԵՆԻ, ԸՆԿՈՒԶԻ (ճեվիզ աղաճը), noyer, *sm.* Հնդիկ —, V. Նարգիլակենի։

ԸՆԿՐԿԵԼ, reculer, *va.*

ԸՆԿՐԿԻԼ, reculer, *vn.*

ԸՆՁԱՌԻՒԾ (գափլան), léopard, *sm.*

ԸՆՁԵՌԱՒՈՐ, adjudicataire, *s.*

ԸՆՁԵՌԵԼ, offrir, fournir, *va.* || adjuger, *va.*

ԸՆՁԵՌՈՒՄ, ԸՆՁԵՌՈՒՄՆ, adjudication, *sf.*

ԸՆՁԻՒՂ, V. Ծիլ։

ԸՆՁՈՒՂՏ (զէրաֆէ), girafe, *sf.*

ԸՆՁՈՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, apprentissage, *sm.* [խոս։

ԸՆՁԱԴԵՂ (էնֆիէ), V. Քթա-

ԸՆՁԱԴԵՂՈՑ (էնֆիէ գութուսու), *tabatière, boîte, sf.*

ԸՆՉԱԶՈՒՐԿ, prolétaire, *adj.* et [*sm.*

ԸՆՉԱԹԱՓԵԼ, piller, *va.*

ԸՆՉԱՇԱՏ, riche, pécunieux, euse, *adj.*

ԸՆՉԱԳՑՈՒԿ (երեսը ծռմռկող), grimacier, ière, *adj.*

ԸՆՉԱՍԷՐ, cupide, *adj.*

ԸՆՉԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, cupidité, *sf.*

ԸՆՉԱՑՈՒՓ, V. Ընչաղեղոց։

ԸՆՉԱՑՔ, V. Գերեւեց։

ԸՆՉԱՒԵՏԱՆԱԼ, devenir riche, s'enrichir, *vpr*,

ԸՆՉԱՒԵՏՈՒԹԻՒՆ, richesse, sf.

ԸՆՉԱՒԷՏ, riche, pécunieux, euse, gros, *m.* grosse, *f. adj.* — լինել, ըլլալ, être riche, avoir du quibus (փարալը). [նալ։

ԸՆՉԱՒԷՏԱՆԱԼ, V. Ընչաւետա-

ԸՆՉԱՒԷՏՈՒԹԻՒՆ, V. Ընչաւետութիւն։

ԸՆՉԵՂ, riche, gros, *m.* grosse, *f. adj.* || riche, *sm.* — լինել, ըլլալ, devenir riche, s'enrichir, *vpr.* Սասկապէս — լինիլ, ըլլալ, être riche comme Crésus, comme un Crésus, comme un juif. — զործել, rendre riche, enrichir, *va.*

ԸՆՉԵՂՈՒԹԻՒՆ, richesse, *sf.*

ԸՆՋԱՏԷՐ (կալուածի եւ անոր տակի հողուն տէր), tréfoncier, *sm.*

ԸՆՏԱՆԱՆԱԼ, V. Ընտանենալ։

ԸՆՏԱՆԵԲԱՐ, familièrement, privément, domestiquement, sans façon, *adv.* [*adj.*

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ, familier, ière,

ԸՆՏԱՆԵՆԱԼ, se lier familièrement avee quelqu'un, se lier intimement, se familiariser, se priver, s'accointer, s'apprivoiser, se faire à, *vpr.*

ԸՆՏԱՆԵՑՈՒՆԵԼ, familiariser, priver, apprivoiser, *va.* — (վայրի կենդանիները), domestiquer, *va.*

ԸՆՏԱՆԻ, familier, ière, privé, ée, domestique, intime, intestin, ine, *adj.*

ԸՆՏԱՆԻՔ, famille, *sf.*, ménage, *sm.*, maisonnée, *sf.* [բար։

ԸՆՏԱՆՈՒԹԵԱՄԲ, V. Ընտանե-

ԸՆՏԱՆՈՒԹԻՒՆ, familiarité, accointance, *sf.* Մեծ —, privauté, *sf.*

ԸՆՏԱՍՈՒՆ, sédentaire, *adj.* — (անասուն), domestique, *adj.*

ԸՆՏԻՐ, exquis, ise, élégant, ante, *adj.* || bien conditionné, ée, *adj.*

ԸՆՏՐԱԿԱՆ, électif, ive, *adj.* *Président —. Couronne élective.* électoral, ale (*pl. électoraux*), *adj.* *Collège électoral.* [*sf.*

ԸՆՏՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, électivité,

ԸՆՏՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, éligibilité, *sf.*

ԸՆՏՐԵԱԼ, élu, ue, choisi, ie, *adj.*

ԸՆՏՐԵԼ, choisir, élire, adopter, trier, *va.* || discerner, *va.* || opter, *vn.* || jeter son dévolu sur, *va.* Նախամեծար —, aimer mieux. *J'aime mieux l'étude que le jeu.*

ԸՆՏՐԵԼԻ, éligible, *adj.*

ԸՆՏՐԵԼԻՈՒԹԻՒՆ, éligibilité, *sf.*

ԸՆՏՐԻՉ, électeur, *sm.*

ԸՆՏՐՈՂ, électeur, *sm.* || discret, ète, discursif, ive, *adj.* [*adj.*

ԸՆՏՐՈՂԱԿԱՆ, discrétionnaire,

ԸՆՏՐՈՂՈՒԹԵԱՄԲ, discrètement, *adj.*

ԸՆՏՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, discernement, *sm.*, discrétion, *sf.*, goût, raisonnement, entendement, *sm.*

ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՄԲ, électif, ive, *adj.*

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ, choix, *sm.*, élection, *sf.* || triage, *sm.* || discernement, *sm.* || option, sélection, *sf.* Երկակողմանի —, alternative, *sf.*

ԸՆՔՈՒԻ (է—ւ), sourcil (••—•-•է), *sm.*

ԸՌՎՈՂԵԼ ([մրուրը] յատակն իջեցունել), précipiter, *va.*

ԸՌՎՈՂԻԼ (յատակն իջնել, նստիլ), se précipiter, *vpr.*

ԸՍԵԼ, dire, *va.*, parler, *vn.* Առաջուց —, կանխաւ —, prédire, *va.* Դարձեալ, վերստին, նորէն —, redire, *va.* Բան մը չ—, ne rien dire, ne sonner mot. — ուզել, vouloir dire. Ի՞նչ — կ'ուզէք, que voulez-vous dire? *Que veut dire cet homme? Il veut dire,* Այս ինչ — է, qu'est-ce que cela veut dire? Կամ que veut dire cela? *Cela veut dire.* Չեմ գիտեր ինչ — է, je ne sais (pas) ce que cela veut dire. Չեմ գիտեր թէ ինչ ըսեմ, je ne sais que dire. Իր վարուց վրայ —իք չկայ, il n'y a rien à redire à sa conduite.

ԸՍՈՒԻԼ, se dire, *vpr.* Այս չ'ըսուիր, cela ne se dit pas.

ԸՍՏ, selon, d'après, suivant, conformément à. — իս, à mon avis.

ԸՍՏԱՆՁՆԵԼ, assumer, prendre sur soi.

ԸՍՏԳՏԱՆԵԼ, désapprouver, *va.*

ԸՍՏԳՏԱՆՔ, désapprobation, *sf.*

ԸՍՏԵՁՐԻԼ, se déborder, *vpr.*

ԸՍՏԻՄԱՆԵԱԼ (կօշիկն ոտքը, կօշիկներն հագած. կօշկաւոր), botté, ée, *adj.*

ԸՍՏԻՄԱՆԻԼ (կօշիկներն հագնիլ), se botter, *vpr.*

Թ

Թ *(tho)*, neuvième lettre de l'alphabet arménien et cinquième des consonnes. || neuf, neuvième.

ԹԱԳ, couronne, *sf.* || diadème, *sm.* — (եպիսկոպոսի), V. Միտր (2) ։ (Աւագ խորանի վրայ կախուած) —, règne, *sm.* — կապել, ceindre le diadème, se couronner, *vpr.* — դնել, couronner, *va.*

ԹԱԳԱԴՐԱՄ, couronne, *sf.*

ԹԱԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆ . couronnement, *sm.*

ԹԱԳԱԶԱՐԴ, couronné, ée, *adj.*

ԹԱԳԱԶԱՐԴԵԼ, orner d'un couronne, couronner, *va.*

ԹԱԳԱԶԱՐՄՈՒՀԻ, princesse, *sf.*

ԹԱԳԱԹՈՒՂԹ , couronne, *sf.* et *adj. Papier —.*

ԹԱԳԱԺԱՌԱՆԳ, héritier de la couronne. — արքայորդի կամ իշխան, prince royal.

ԹԱԳԱԿԱՊՈՒԹԻՒՆ, couronnement, *sm.* [ante, *s.*

ԹԱԳԱՊԱՀԱՆՋ , prétendant,

ԹԱԳԱՒՈՐ, roi, prince, *sm.*, tête couronnée, couronne, *sf.* — Օսմանեանց. le Grand Seigneur. — լինիլ , ըլլալ , devenir roi, ceindre le diadème. իբր —, en roi, *adv.*

ԹԱԳԱՒՈՐԱԲԱՐ, en roi, royalement, *adv.*; à la royale, *adv.* — ապրել, vivre en roi.

ԹԱԳԱՒՈՐԱԶԳԻ, prince, *sm.*

ԹԱԳԱՒՈՐԱԶՆ, prince, *sm.*

ԹԱԳԱՒՈՐԱԶՈՒՆՔ, les princes du sang.

ԹԱԳԱՒՈՐԱԿԱՆ, royal, ale *(pl. royaux), adj.* || *royaliste, adj.* et *s.*

ԹԱԳԱՒՈՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, royalisme, *sm.* [րաբար ։

ԹԱԳԱՒՈՐԱՊԷՍ, V. Թագաւո-

ԹԱԳԱՒՈՐԱՎԱՅԵԼ, royal, ale *(pl. royaux), adj. Magnificence royale.*

ԹԱԳԱՒՈՐԵԼ, régner, *vn.*, ceindre le diadème, *va.*

ԹԱԳԱՒՈՐԵՑՈՒՆԵԼ, faire roi, faire régner, couronner, *va.*

ԹԱԳԱՒՈՐՈՂ, régnant, ante, *adj. Le roi —.*

ԹԱԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, règne, royaume, diadème, *sm.*, royauté, couronne, *sf.*

ԹԱԳԸՆԿԱԼՈՒԹԻՒՆ , couronnement, *sm.*

ԹԱԳՈՒՀԻ, reine, princesse, *sf.* Մեղուաց —, V. Պարամայր ։ [*sm.*

ԹԱԹ, patte, palette, *sf.*, pied,

ԹԱԹԱՌ (խորշոմ), trombe, *sf.*

ԹԱԹԱՐ (Թաթար երկիր), tartare, *sm.* *sf.*

ԹԱԹԱՒ (անձրեւ. տեղ), pluie,

ԹԱԹԱՒԵԼ, souiller, *va.*

ԹԱԹԽԵԼ, mouiller, tremper, *va.* Ձեռքերն արեան մէջ —, tremper ses mains dans le sang.

ԹԱԹԽՈՒԻԼ, se mouiller, se tremper, *vpr.* Քրտինքի մէջ —, fondre en sueur.

ԹԱԹՊԱՆ, V. Ձեռնոց ։

ԹԱԼԱՆԱԼ, pàmer, *vn.*, se pàmer, s'évanouir, *vpr.* [*adj.*

ԹԱԼԱՑԵԱԼ, défaillant, ante,

ԹԱԼԵՐ (Գերմանացւոց արծաթ դրամ մը), thaler, *sm.*

ԹԱԼԷԹՊԻԼ (շաղաղանմէ) , se débattre, *vpr.*

ԹԱԼԹԱԼ ԽԱՂԱԼ (չապալանմաք) se débattre, *vpr*.

ԹԱԼԿ (եվրեն թաշը), talc (թալք), *sm*.

ԹԱԼԿԱՆԱԼ, tomber en défaillance, perdre connaissance, կամ la connaissance, կամ toute connaissance, se trouver mal, défaillir, pàmer, manquer, *vn*., se pàmer, *vpr*.

ԹԱԼՈՒԹԱՑ (Միջերկրականն ծովու փոքրիկ նաւ մը. թարթա), tartane, *sf*.

ԹԱԼՈՒԿ (մարեցիք), défaillance, pàmoison, *sf*., évanouissement, *sm*.

ԹԱԽԱՆՁ, } instance, im-
ԹԱԽԱՆՁԱՆՔ, } portunité, *sf*.

ԹԱԽԱՆՁԵԼ, faire des instances, insister, solliciter, postuler, *va*.

ԹԱԽԱՆՁՈՂ, solliciteur, euse, postulant, ante, *s*.

ԹԱԽԻԾ, chagrin, *sm*., tristesse, *sf*.

ԹԱԽԾԱԼԻՑ, soucieux, euse, sombre, *adj*.

ԹԱԽԾԵՑՈՒՆԵԼ, chagriner, attrister, *va*.

ԹԱԽԾԻԼ, se chagriner, s'attrister, *vpr*.

ԹԱԽԾՈՒԹԻՒՆ, V. Թախիծ ։

ԹԱԿԱՂ, battant, *sm*.

ԹԱԿԱՂԱՂ (չէվ տէրէյինին չանաքըզը), hune (հէա'), *sf*.

ԹԱԿԱՐԴ, attrapoire, *sf*., piège, lacet, filet, *sm*. — (հաւորսաց), rets, *sm*.

ԹԱԿ, } V. Գրբակ ։
ԹԱԿՆ, }

ԹԱԿՈՅԿ, V. Սափոր ։

1. **ԹԱՂ** (մահալլէ), quartier, *sm*. Ո՞ր —ը կը բնակիք, quel — habitez-vous?

2. **ԹԱՂ** (քէչէ), feutre, *sm*.

ԹԱՂԱԳՈՐԾ, V. Թաղեգործ ։

ԹԱՂԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, V. Թաղեգործութիւն ։

ԹԱՂԱՆԱԼ, se feutrer, *vpr*.

ԹԱՂԱՆԹ, *membrane*, *sf*. Նուրբ, բարակ —, pellicule, *sf*. Ջօղից —, — conjonctive.

ԹԱՂԱՆԹԱՑԻՆ, membraneux, euse, *adj*.

ԹԱՂԱՊԵՏ (մահալլէ մուխթարը), dizainier, dizenier, *sm*.

ԹԱՂԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, V. Քաղաքաբաշխութիւն ։

ԹԱՂԱՐ (սաքսը), pot à fleur, *sm*.

ԹԱՂԱՑՈՒՆԵԼ, feutrer, *va*.

ԹԱՂԵԳՈՐԾ, feutrier, *sm*.

ԹԱՂԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, feutrage, *sm*.

ԹԱՂԵԼ, enterrer, *va*. *On l'a enterré avec beaucoup de pompe*. ensevelir, inhumer (գէօմմէք), *va*.

ԹԱՂԵԼՈՒԹԻՒՆ, sépulture, *sf*.

ԹԱՂԹ, V. Թաղթիկ ։

ԹԱՂԹԱՓԻԼ (ursի), battre, *vn*.

ԹԱՂԹԻԿ (քօյուն աբրմալըղը. քարա քալը), arroche, *sf*.

ԹԱՂԻԼ, V. Թաղուիլ ։

ԹԱՂԻՉ, enterreur, *sm*.

ԹԱՂՀԱԼ } (թագքիյէ), petit
ԹԱՂՀԱՐ } bonnet, *sm*., calotte, *sf*.

ԹԱՂՈՂ, enterreur, *sm*.

ԹԱՂՈՒԻԼ, s'enterrer, s'ensevelir, *vpr*.

ԹԱՂՈՒՄ, } enterrement, *sm*.,
ԹԱՂՈՒՄՆ, } sépulture, inhumation (գէօմմէօչ), *sf*.

ԹԱՄԲ (էյէր), selle, *sf*.

ԹԱՄԲԱԳՈՐԾ, sellier, *sm*.

ԹԱՄԲԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, sellerie, *sf*.

ԹԱՄԲԱՐԱՆ, sellerie, *sf*.

ԹԱՄԲԵԼ, seller, *va*.

ԹԱՄՈՒԶ (տեսակ մը տունկ), adonis (ատօնիս), *sm*.

ԹԱՑԼ, V. Թաղթիկ ։

ԹԱՆ (չօրպա), potage, *sm*., soupe, *sf*. — պահոց, soupe maigre. — ուտեաց (ուտիքի ապուր), soupe grasse.

ԹԱՆԱԳ (թենեքէ), fer-blanc *(pl. des fers-blancs)*, *sm*.

ԹԱՆԱԳԱԳՈՐԾ (թենեքէճի), ferblantier, *sm*.

ԹԱՆԱԳԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, ferblanterie, *sf.*

ԹԱՆԱԳԵՂԷՆՔ, ferblanterie, *sf,*

ԹԱՆԱԼ, V. Թրջել։

ԹԱՆԱՄԱՆ, } soupière *sf.*
ԹԱՆԱՐԱՆ,

ԹԱՆԱՔ (մուրէքքէպ), encre, *sf. Avez-vous de l'—? J'ai de l'—. Je n'ai pas d'—.*

ԹԱՆԱՔԱՄԱՆ, V. Կաղամար։

ԹԱՆԱՔԱՏ, écritoire. *sf.*, encrier, *sm.*

ԹԱՆԱՔԵԼ, encrer, *va.*

ԹԱՆԱՔՈՏԵԼ, encrer, *va.*

ԹԱՆԲԱԿ (թօմպագ). tombac (թօմպագ), *sm.*

ԹԱՆԳԱՐԱՆ, musée, *sf.*. cabinet, *sm.*

ԹԱՆԹՈՒՆԻԿ (ծովային բուսոյ մ'է), alcali. *sm.*; kali, *sm.*

ԹԱՆԹՐՈՒԵՆԻ (մուրվեր), sureau, *sm.* Վայրի — (եապան մուրվերի), hièble (եապրը), *sf.*

ԹԱՆԿ, V. Սուղ։ [*adj.*

ԹԱՆԿԱԳԻՆ. précieux, euse.

ԹԱՆՁՐ, épais, aisse, lourd, *m.* lourde, *f.*, touffu, ue, gros, osse, *adj.*; crasse, *adj. f.*; massif, ive, *adj.* — (գոյն, ձող), fort, *m.* forte, *f. adj.* — զգեստք, vêtements grossiers. — տգիտութիւն, ignorance crasse, épaisse. — անտառ, bois épais, forêt épaisse. — մէգ, brouillard épais. — կտաւ, toile épaisse. — ծուխ, մուխ, fumée épaisse,

ԹԱՆՁՐԱԲԱՆԵԼ, avoir un parler gras, avoir la langue grasse, grasseyer. *vn.*

ԹԱՆՁՐԱԲԱՆՈՂ, grasseyeur, euse, *s.*

ԹԱՆՁՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, grasseyement, *sm.* [*adj.*

ԹԱՆՁՐԱԲԱՐՈՅ, grossier, ière,

ԹԱՆՁՐԱԳԻ, crassicaude, *adj.*

ԹԱՆՁՐԱԳՈՅՆՍ, grossièrement, grosso-modo, *adv.*

ԹԱՆՁՐԱԹԵՓ, crassisquamme, *adj.* [*adj.*

ԹԱՆՁՐԱԹԵՒ, crassipenne,

ԹԱՆՁՐԱԽԻՏ, épais, aisse, *adj.* — անտառ, bois —, forêt épaisse.

ԹԱՆՁՐԱԽՈՒՌՆ, touffu, ue, dru, ue, *adj.* [*adj.*

ԹԱՆՁՐԱԿՏՈՒՑ, crassirostre,

ԹԱՆՁՐԱՀՈՄ, épais, aisse, touffu, ue, *adj.* — մէգ, brouillard épais. — ծուխ, fumée épaisse.

ԹԱՆՁՐԱՄԻՏ, épais, aisse, lourdaud, aude, *adj.* || crétin, *sm.*

ԹԱՆՁՐԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, crétinisme, *sm.* [*adj.*

ԹԱՆՁՐԱՏԵՐԵՒ, crassifolié, ée,

ԹԱՆՁՐԱՑԱՄ, gélatineux, euse, *adj.*

ԹԱՆՁՐԱՆԱԼ, épaissir, *vn. Le bouillon épaissit en cuisant.* s'épaisser, *vpr. Le sirop s'épaissit.* || se carnifier, *vpr.*

ԹԱՆՁՐԱՑՈՒՄ, } épaissement, *sm.*
ԹԱՆՁՐԱՑՈՒՄՆ,

ԹԱՆՁՐԱՑՈՒՆԵԼ, épaissir, *va. Les vapeurs épaississent l'air.*

ԹԱՆՁՐՈՒԹԻՒՆ, épaisseur, *sf.*, épaissement, *sm.*, grossièreté, crasse. *sf.* — (մէգ անձի), rotondité, *sf.* — (ջրհամատայի յատակ), profondeur, *sf.*

ԹԱՆՁԱԿԱՆ, dysentérique, *adj.*

ԹԱՆՁՔ, dysenterie, *sf.*

ԹԱՇԿԻՆԱԿ, mouchoir, *sm.* — *de batiste (շանցի), de soie.*

ԹԱՌ (թավուգ թիւնէկի. տիւնէք), perchoir, juchoir, *sm.*

ԹԱՌԱՄԵՑՈՒՆԵԼ, faner, *va.*

ԹԱՌԱՄԻԼ, se faner, *vpr.*

ԹԱՌԱՓ (մերսին պալըղը), esturgeon, *sm.*

ԹԱՌԻԼ, percher, *vn. Les coqs et les poules perchent toutes les nuits.* jucher, *vn. Les poules juchent dans le poulailler (հաւաբնոյն, հաւնոց).* se jucher, *vpr. Quand les poules se juchent.* brancher, *vn.*

ԹԱՍ, tasse, timbale, canette, *sf.*

ԹԱՍԵԼ, haleter, *vn.* *Je halette. Je haletterai.*

ԹԱՍԿԱԼ ([illegible]), soucoupe, *sf.*

ԹԱՍՈՂ, souffleur, *sm.*

ԹԱՍՈՒՆ, haletant, ante, *adj.*

ԹԱՏԵՐԱԽԱՂ, drame, spectacle, *sm.*, pièce, comédie, *sf.* *Jouer la comédie. Il y eut bal et comédie.* Անոճ, անբնական, անտրամես —, mélodrame, *sm.*

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ, théâtral, ale *(pl. théâtraux)*, *adj.* — իմն օրինակաւ, — կերպով, théâtralement, *adv.*

ԹԱՏՐ, théâtre, *sm.*

ԹԱՏՐԵՐԳԱԿ, dramatique, *adj.*

ԹԱՏՐԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, drame, *sm.* Քաղուածոյ —, pastiche, *sm.*

ԹԱՏՐՈՆ, V. Թէատրոն։

ԹԱՐԱԽ ([illegible]), pus ([illegible]), *sm.*, sanie, *sf.* — (մարմնոյ պատուաստի համար), vaccin ([illegible]), *sm.* — գոյացուցող, V. Թարախեցուցիչ։ —ը դուրս տալ, jeter, *va.* [*adj.*

ԹԱՐԱԽԱԼԻՑ, purulent, ente,

ԹԱՐԱԽԱԿԱՆ, purulent, ente, *adj.* [lence, *sf.*

ԹԱՐԱԽԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, puru-

ԹԱՐԱԽԱՏԻՆ, purulent, ente, sanieux, euse, *adj.*

ԹԱՐԱԽԱՆԱԼ, suppurer, *vn.*

ԹԱՐԱԽԱՑՈՒՄ, } suppuration, *sf.*
ԹԱՐԱԽԱՑՈՒՄՆ, }

ԹԱՐԱԽԵՑՈՒՑԻՉ, suppuratif, ive, *adj.* *Onguent* (օծանելիք) —. ‖ suppuratif, *sm.* *Un bon* —.

ԹԱՐԱԽԻԼ, jeter, *va.* *Cet abcès jette du pus. Sa plaie commence à* —.

ԹԱՐԱԽՈՏ, purulent, ente, sanieux, euse, *adj.* [*sf.*

ԹԱՐԱԽՈՏՈՒԹԻՒՆ, purulence,

ԹԱՐԱԽՈՒՄ, } suppuration, *sf.* *Si sa plaie*
ԹԱՐԱԽՈՒՄՆ, } *vient à* —.

ԹԱՐԲ (տեսակ մ'ուռկան), madrague, *sf.*

ԹԱՐԳՄԱՆ, traducteur, trice, *sm.* ‖ interprète, trucheman կամ truchement, *sm.* — յառեւելս, drogman, *sm.*

ԹԱՐԳՄԱՆԵԼ, traduire, mettre en, interpréter, *va.* — օգնականութեամբ բառագրոց, traduire à coups de dictionnaire. Բառական իմաստով —, traduire à la lettre. Հայերէնի, տաճկերէնի, գաղղիերէնի —, traduire en arménien, en turc, en français. Հայերէնէ գաղղիերէնի —, traduire de l'arménien en français. *Il traduit du français en allemand.* Մէկ լեզուէ ուրիշի մը —, traduire d'une langue dans une autre.

ԹԱՐԳՄԱՆԵԼԻ, traduisible, *adj.*

ԹԱՐԳՄԱՆԻՉ, traducteur, trice, interprète, *sm.*

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, traduction, version ([illegible]), interprétation, *sf.* — (աշակերտի), version, *sf.* — *grecque, latine* [*va.*

ԹԱՐԹԱՓԵՑՈՒՆԵԼ, amuser,

ԹԱՐԹԱՓՈՒՆ, distrait, aite, *adj.*

ԹԱՐԹԵՒԱՆ } ([illegible]), cil ([illegible]),
ԹԱՐԹԻՉ } *sm.*, paupière, *sf.*

ԹԱՐՄ, frais, *m.* fraîche, *f.* *adj.*

ԹԱՐՄԱՏԱՐ, cheville, *sf.* *Cette épithète est une* —. *Vers remplis de* —*s.*

ԹԱՐՇԱՄԵՑՈՒՆԵԼ, V. Թառամեցունել։

ԹԱՐՇԱՄԻԼ, V. Թառամիլ։

ԹԱՐՎԱՌԱՑ (կող [սայլի]), ridelle, *sf.* *Une des* —*s se rompit.*

ԹԱՑ, humide, *adj.*

ԹԱՑԿԵԿ, moite, *adj.* [ture, *sf.*

ԹԱՑՈՒԹԻՒՆ, humidité, moi-

ԹԱՒ, velu, ue, poileux, euse, poilu, ue, épais, aisse, fort, *m.* forte, *f.* *adj.* — հազագ, esprit rude.

ԹԱՒԱԼԱԿԱՆ, rotatoire, *adj.*

ԹԱՒԱԼԳԼՈՐ ԽԱՂԱԼ, rouler, *vn.*, se rouler, *vpr.*

ԹԱՒԱԼԵՑՈՒՆԵԼ, rouler, *va.*

ԹԱՒԱԼԻԼ, rouler, *vn.*, se rouler, *vpr.* փոշւոյ մէջ —, se rouler dans la poussière.

ԹԱՒԱԼՈՑ, souille, bauge, *sf.*

1. **ԹԱՒԱԼՈՒԿ** (մանր ճճի մ՚է), rotifère, *sm.*

2. **ԹԱՒԱԼՈՒԿ** (դիւրաւ ծարձելու համար մեծամեծ բեռներու տակը դրուող գլանաձեւ փայտեր), rouleau, *sm.*

ԹԱՒԱԼՈՒՄ, **ԹԱՒԱԼՈՒՄՆ**, roulement, *sm.*, roulade, rotation, *sf.*

ԹԱՒԱԼՈՒՏ, V. Թաւալուկ (1)։

ԹԱՒԱՐԾԻ, velu, ue, *adj.*

ԹԱՒԱՓԵՑՈՒՐ, fourré, ée, *adj.*

ԹԱՒԻՇ (քատիֆէ), velours, *sm.*

ԹԱՒՇԱԾԱՂԻԿ, velouté, ée, *adj. Satin* —.

ԹԱՒՇԱԿԵՐՊ, velouté, ée, *adj. Fleurs veloutées.*

ԹԱՒՇԱՆՄԱՆ, velouté, ée, *adj.*

ԹԱՒՈՒԹԻՒՆ, poil ([illegible]), *sm.*

ԹԱՒՈՒՏ, touffe, *sf.*, bosquet, *sm.*

ԹԱՒՈՒՏՔ, fourré, *sm.*, épaisseur, *sf.*

ԹԱՒՐՆՋԱԿ (քատիֆէ չիչէյի), passe-velours (*pl.* des *passe-velours*), *sm.*, amarante, *sf.*

ԹԱՓ, impétuosité, *sf.* —ք դժոխոց, le fond des enfers. — անցանել, V. Թափանցել։ — ընդ — անցանել, transpercer, *va.* —ով, impétueusement, *adv.*

ԹԱՓԱՆ (կէօդէն), rectum ([illegible]), *sm.*

ԹԱՓԱՆՇՈՑ, clair, aire, *adj.*

ԹԱՓԱՆՑԱԿԱՆ, pénétrable, *adj.*

ԹԱՓԱՆՑԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, pénétrabilité, transparence, *sf.*

ԹԱՓԱՆՑԱՆՑ, pénétratif, ive, pénétrant, ante, transparent, ente, *adj.* — լինել, ըլլալ, pénétrer, *va.* — անցնել, transpercer *va.*

ԹԱՓԱՆՑԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, transparence, *sf.*

ԹԱՓԱՆՑ ԱՆՑՆԵԼ, transpercer, *va.*

ԹԱՓԱՆՑԵԼ, pénétrer, *v. a.* et *n.*, percer, *va.* Խորը —, approfondir, *va.* Գործին խորը —, se rendre compte de quelque chose.

ԹԱՓԱՆՑԵԼԻ, pénétrable, *adj.*

ԹԱՓԱՆՑԻԿ, pénétrant, ante, transparent, ente, diaphane, clair, aire, *adj.* — ընութիւն, diaphanéité, *sf.* — լինել, ըլլալ, transpirer, *vn. Les humeurs transpirent au travers de la peau.*

ԹԱՓԱՆՑԿՈՒԹԻՒՆ, diaphanéité, *sf.*

ԹԱՓԱՆՑՈՂ, pénétrant, ante, *adj.*

ԹԱՓԱՆՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, pénétration, *sf.*

ԹԱՓԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, pénétration, diaphanéité, *sf.*

ԹԱՓԱՌ (մէրսին պալըգը), esturgeon, *sm.*

ԹԱՓԱՌԱԿԱՆ, errant, ante, nomade, vagabond, onde, *adj.* — Հրեայ, le Juif errant. || rôdeur, nomade, *sm.* — պտտիլ, V Թափառիլ։

ԹԱՓԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, vagabondage *sm.*

ԹԱՓԱՌԻԼ, errer, vagabonder, rôder, *vn.*

ԹԱՓԵԼ, verser, répandre, épancher, *va.* || évacuer, *va. Remède pour — la bile.* || vider. *va.* || fondre, *va.* Բարկութիւնը —, jeter son feu. — (ոյժը), épuiser, *va.* — (արծաթ), couler, *va.* — բեռները, décharger, *va.* Ինչ որ սրտին մէջ ունի դուրս —, décharger son cœur. Ամանէ աման —, transvaser, *va.* — *du vin.* Արցունք —, verser des larmes, pleurer, *vn.* Շատ արցունք —, pleurer beaucoup.

ԹԱՓԹԱՓԻԼ (սրտի), battre, *vn.*

ԹԱՓԹՓՈՒՔ, fretin, *sm.*

ԹԱՓԻԼ, se verser, se répandre,

vpr. — (մազերը), tomber, *vn. La maladie lui a fait — les cheveux.* — (գետոյ ի ծով), se décharger, *vpr.* Լուար գետն Ատլանտեան ովկիանոսը կը թափի, la Loire se décharge dans l'océan Atlantique. se jeter, *vpr.* tomber, *vn. Cette rivière se jette, tombe dans telle autre, dans la mer.* — (ծաղիկները), couler, *vn. Ces vignes, les melons ont coulé.* — (ծեփը, ներկը), s'écailler, *vpr.*

ԹԱՓԻՉ, foulon, *sm.* — բեռնանց, déchargeur, *sm.* V. Թափանց։

ԹԱՓՈՒՄ, } évacuation, *sf.* —
ԹԱՓՈՒՄՆ, } մօրուաց, V. Մօրուաթափութիւն։

ԹԱՓՄՈՒ, massif, ive, *adj.*

ԹԱՓՆՈՑ (ծառի պտուղները վար թափելու համար մեծ ձող), gaule, [*sf.*

ԹԱՓՈՒԻԼ, V. Թափիլ։

ԹԱՓՈՒՐ, V. Դաստակ։

ԹԱՓՕՐ, procession, *sf.*

ԹԱՓՕՐԱԿԱՆ, processionnel, elle, *adj.*

ԹԱՓՕՐԱՊԷՍ, en procession, processionnellement, *adv.*

ԹԱՓՕՐԻ, V. Թափօրական։

ԹԱՔՈՒՆ, occulte, caché, ée, *adj.*

ԹԱՔՈՒՑԱՆԵԼ, V. Ծածկել։

ԹԱՔՉԵԼ, V. Ծածկիլ։

ԹԱՔՍՏՈՑ, cachette, remise, *sf.*

ԹԵԲԱԿԱՆ, thébain, aine, *adj.*

ԹԵԲԱՅԵՑԻ, thébain, aine, *adj.*

ԹԵԲԱՅԻԴ, thébaïde, *n. p. f.*

1. **ԹԵԶԱՆ**, trame, *sf.*

2. **ԹԵԶԱՆ** (թղթի լայնութեանը վրայ գծեր), pontuseau, *sm.*

ԹԵԶԱՆՆԵԱԿ (ֆօլլ–ֆ), manchette, *sf.*

ԹԵԶԱՆԻՔ (ֆօլլ–ֆ), manche, *sf.*

ԹԵԹԵՒ, léger, ère, leste, *adv.* — (գինի), faible, *adj.* — կերպով, à la légère, légèrement, *adv.*

ԹԵԹԵՒԱԲԱՐ, légèrement, *adv.*

ԹԵԹԵՒԱԲԱՐՈՅ, leste, *adj. Cette femme est fort — dans ses actions et dans ses discours.* léger, ère, *adj.*

ԹԵԹԵՒԱԲԵՌՆ, léger, ère, *adj.* — առնել, alléger, *va.* — *quelqu'un de son fardeau.*

ԹԵԹԵՒԱԳԻՆ (––ճ––ղ), à bon (կամ meilleur) marché, à bon prix, à bon compte.

ԹԵԹԵՒԱԶԳԵՍՏ, leste, *adj. Des troupes —s.*

ԹԵԹԵՒԱԿԻ, à la légère, légèrement, *adv.*

ԹԵԹԵՒԱՀՈՂ, léger, ère, *adj.*

ԹԵԹԵՒԱՄԻՏ, évaporé, ée, léger, ère, une tête à l'évent, gaillard, arde, *adj.* — լինել, ըլլալ, s'évaporer. *vpr.*

ԹԵԹԵՒԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, évaporation, légèreté, *sf.*

ԹԵԹԵՒԱՆԱԼ, s'alléger, se soulager, *vpr.*

ԹԵԹԵՒԱՆԴԱՄ, léger, ère, agile, souple, ingambe, *adj.*; dispos, *adj. m.*

ԹԵԹԵՒԱՇԱՐԺ, leste, agile, souple, ingambe, *adj.*

ԹԵԹԵՒԱՇԱՐԺՈՒԹԵԱՄԲ, souplement, *adv.* [lesse, *sf.*

ԹԵԹԵՒԱՇԱՐԺՈՒԹԻՒՆ, soup-

ԹԵԹԵՒԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Թեթեւցունել։

ԹԵԹԵՒՈՒԹԵԱՄԲ, lestement, gaillardement, *adv.*

ԹԵԹԵՒՈՒԹԻՒՆ, légèreté, agilité, décharge, *sf.*, allégement, *sm.*

ԹԵԹԵՒՑՈՒՆԵԼ, alléger, soulager, décharger, *va.*

ԹԵԼ, fil (ֆէլ), *sm.* Մանր, բարակ —, V. Թելուկ։ — արոյրի, — d'archal.

ԹԵԼԱԴԻՐ, conseiller, ère, instigateur, trice, *s.* — (խաղըզչի, ճառախօսի, գուսանի), souffleur, *sm.* — լինել, ըլլալ, mettre en l'esprit.

ԹԵԼԱԴՐԵԼ, suggérer, inspirer,

conseiller, dicter, souffler, instiguer, solliciter. *va.*

ԹԵԼԱԴՐԻՉ, V. թելադիր ։

ԹԵԼԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, suggestion, inspiration, dictée, instigation, impulsion, sollicitation, *sf.*

ԹԵԼԱՀԱՆ (հատտէ), V. կորզան ։

ԹԵԼԱԿԱԼ, délégué, *sm.* [*sf.*

ԹԵԼԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, délégation,

ԹԵԼԱՁԻԳ, tréfileur, *sm.*

ԹԵԼԱՆԿՈՒ, **ԹԵԼԱՆՄԱՆ**, } filiforme, *adj.*

ԹԵԼԱՏԵԼ (թելերն հանել), éfaufiler, *va.* [let, *sm.*

ԹԵԼՈՒԿ (նուրբ, մանր թել), fi-

ԹԵԿՆ, V. կռնակ ։

ԹԵՂՕՃ, V. կառնի ։

ԹԵՄ, diocèse (տիօսէզ), *sm.* — (եպիսկոպոսի), évêché, *sm.*

ԹԵՄԱԿԱՆ, diocésain, aine, *s.* || — (եպիսկոպոս, ժամագիրք), diocésain, aine, *adj.* — եպիսկոպոս, diocésain, *sm.*

ԹԵՐ, côté, parti, *sm.* — ելլել, ելնել, prendre le parti de quelqu'un.

ԹԵՐԱԿԱՏԱՐ, incomplet, ète, manqué, ée, faible, *adj.* [*adj.*

ԹԵՐԱԿՂԶԱՑԻՆ, péninsulaire,

ԹԵՐԱԿՂԶԻ, presqu'île, péninsule, *sf.* [et *sm.*

ԹԵՐԱՀԱՒԱՏ, incrédule, *adj.*

ԹԵՐԱՀԱՒԱՏՈՒԹԻՒՆ, incrédulité, *sf.*

ԹԵՐԱՄԱՐՏ (յառաջապահ զօրաց կռիւ), escarmouche, *sf.* *Vive, légère* —.

ԹԵՐԱՄԱՐՏԻԿ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, escarmoucher, *vn.*

ԹԵՐԱՆԱԼ, manquer à, *vn.*

ԹԵՐԱՍՏՈՒԵՐ, pénombre, *sf.*

ԹԵՐԱՎԱՐԺ, novice, apprenti, ie, *adj.* || apprenti, ie, *s.*

ԹԵՐԱՓԻԿ (լէ դիէօ-փէնաթէ, օմմար), dieux pénates, կամ լոկ penates, *smp.*

ԹԵՐԵՒՍ, peut-être, *adv.* — *viendra-t-il.* — *qu'il viendra.* apparemment, *adv.* *Vous croyez — que . . . Il viendra —. — qu'il viendra.* || —, peut-être, *sm.* *Rabelais disait en mourant. "Je vais chercher un grand —".*

ԹԵՐԹ, feuille, *sf.* կէս — (թղթոյ), feuillet, *sm.* կէս — (երկու էջով), folis, *sm.* Արձակ —, — volante. — (ծաղկանց), pétale, *sm.*, feuille, *sf.* Տափակ, բարակ — (քարի), lame, *sf.* — —, lamellé, ée, *adj.* — — բաժնուող, lamelleux, euse, *adj.*

ԹԵՐԹԱԳԻՐ, feuilletoniste, *sm.*

ԹԵՐԹԱԺՈՂՈՎ, assembleur, euse, *s.*

ԹԵՐԹԱՀԵՐՁ, schisteux, euse (շիստէօ, էօզ), *adj.*

ԹԵՐԹԱՆՇԱՆ, signature, *sf.*

ԹԵՐԹԱՒՈՐ, folié, ée, lamellé, ée, *adj.*

ԹԵՐԹԱՔԱՐ, schiste (շիստ), *sm.*

ԹԵՐԹԵԱԿ, V. թերթիկ ։

ԹԵՐԹԻԿ (բանասիրական յօդուած լրագրաց ներքեւը), feuilleton, *sm.*

ԹԵՐԹՕՆ, V. թերթիկ ։

ԹԵՐԹՕՆԱԳԻՐ, V. թերթագիր ։

ԹԵՐԻ, V. թերակատար ։

ԹԵՐԻԱԿԵԱՆ, thériacal, ale, *adj.* *Essence, herbe, eau, thériacale.* [*sf.*

ԹԵՐԻԱԿԷ (թիրիաք), thériaque,

ԹԵՐԻՄԱՑՈՒԹԻՒՆ, malentendu, *sm.*

ԹԵՐԽԱՇ, **ԹԵՐԽՈՐՈՎ**, } à la coque, *adj.* — ձու, հաւկիթ (ըէֆէրան էօ-ա-լա-քօքի), œufs —.

ԹԵՐՄՈՆ (համեմանօք եփուած գինի), vin brûlé, *sm.*

ԹԵՐՄՕՐՈՒՍ, V. կողմնամօրուս կամ կիսամօրուս ։

ԹԵՐՈՒԹԻՒՆ, défaut, imperfection, défectuosité, *sf.*

ԹԵՐՈՒՂԻՂ, déloyal, ale *(pl. déloyaux)*, *adj.*

ԹԵՒ, bras, *sm.* || aile (ԽԼ), *sf.* — դրան, battant, *sm.* — (հողմաղացի), volant, *sm.* — (ձկան), V. Լողարան (2)։ Ձախ — (բանակի), gauche, *sf.* *Ce corps de cavalerie formait la* —. —ք եկեղեցւոյ, les bas côtés d'une église. — —ի տուած, bras dessus, bras dessous. — թիկունք, soutien, *sm.* —երը սօթթել, retrousser ses manches. Իւր —ոցը մէջ առնել, V. Առնել։ —ին տակ զարնել, prendre sous le bras.

ԹԵՒԱԾՈՒԹԻՒՆ, battement [d'ailes.

ԹԵՒԱԿՈՒՌ, dru, ue, *adj.*

ԹԵՒԱՄՈՅԿՔ (Հերմեսայ կրկանց վրայի թեւերը [ռւս առասպելաց]), talonnière, *sf.*

ԹԵՒԱՆԱԼ, prendre son vol.

ԹԵՒԱՊԱՐԵԼ, prendre son vol.

ԹԵՒԱՏԱՐԱԾ, à bras ouverts.

ԹԵՒԱՐԿԵԼ, protéger, *va.*

ԹԵՒԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, protection, faveur, *sf.*

ԹԵՒԱՒՈՐ, ailé, ée, *adj.*

ԹԵՒԵԼ, voler, *vn.*

ԹԵՒՃԱԿ, aviron, *sm.* *Manier l'—. Aller à force d'—s.*

ԹԵՒՆՈՑ, manchette, *sf.*

ԹԵՓ, son, *sm.* Ասնդեայ տղայոց գլխու եւ երեսի —եր, V. Քերմէշ։ — (ձկան), écaille, *sf.* — (մորթի), squame ([illegible]), *sf.* (Ձկան) —ը քերել, écailler, *va.*

ԹԵՓԱՁԵՒ, écaillé, ée, *adj.*

ԹԵՓԱՄՈՂԷՍ, pangolin, *sm.*

ԹԵՓԱՄՈՐԹ, écailleux, euse, écaillé, ée, *adj.*

ԹԵՓԱՆՄԱՆ, squameux, euse, [*adj.*

ԹԵՓԱՒՈՐ, squameux, euse, *adj.*

ԹԵՓՈՏ, écailleux, euse, écaillé, ée, squameux, euse, *adj.*

ԹՁԱՆԱԼ (պտղոց. կակղանալ), blettir, *vn.*

ԹՁԱՑՈՒՄ } (պտղոց. կակղացումն), blettissement, *sm.*, blettissure, *sf.*
ԹՁԱՑՈՒՄՆ }

ԹՁԱՔԱՂ, V. Թզկերուկ։

ԹՁԵՆԻ ([illegible]), figuier, *sm.* Հնդիկ — ([illegible]), — d'Inde. — վայրենի, — sauvage. —ք, figuerie, *sf.*

ԹՁԿԵՐՈՒԿ ([illegible]), becfigue, *sm.*

ԹԶՈՒԿ ([illegible]), nain, *m.* naine, *f.*, nobot, ote, *s.*; pygmée, *sm.*

ԹԷ, si, que, *conj.* Չըլլայ —, de peur կամ de crainte que. Ո՛ւր էր —, si, plaise կամ plût à Dieu que. Միայն —, à condition que. — որ, si, une fois que, en կամ au cas que. — որ այդպէս է, à ce compte, à ce compte-là.

ԹԷԱԿԱՆ, conditionnel, elle, *adj.* || conditionnel, *sm.* — Ներկայ, անցեալ, — présent, passé.

ԹԷԱՏԵԱՆ, théatin, *sm.*

ԹԷԱՏՐՈՆ ([illegible]), théâtre, *sm.* — տօնավաճառաց, — forain.

ԹԷԱՏՐՈՆԱԿԱՆ, théâtral, ale (*pl. théâtraux*), *adj.*

ԹԷ ԵՒ, quoique, bien que, encore que.

ԹԷՅ ([illegible]), thé ([illegible]), *sm.*

ԹԷՅԱԿԵՐՊ, théiforme, *adj.*

ԹԷՅԱՄԱՆ, théière, *sf.*

ԹԷՅԱՆՄԱՆ, théiforme, *adj.*

ԹԷՅԱՐԲՈՒՔ, thé, *sm.*

ԹԷՅԸՄՊՈՒԹԻՒՆ, thé, *sm.*

ԹԷՈՒԹԻՒՆ, condition, *sf.*

ԹԷՊԷՏ, } quoique, bien que, encore que, quand, quand même. — փոքր եւ տգեղ է, բայց եւ այնպէս սիրուն է, quoiqu'il soit petit et qu'il ait mauvaise mine, mais il ne laisse pas d'être aimable.
ԹԷՊԷՏ ԵՒ, }

ԹԹԱԽՏՈՒԹԻՒՆ ([illegible]), hémorroïdes ([illegible]), *sfp.* Ցամաք —, — sèches.

ԹԹԵՆԻ ([illegible]), mûrier, [*sm.*

ԹԹՈՒ, acide, aigre, *adj.* || acide, *sm.* Քիչ մը —, aigrelet, ette, suret, ette, *adj.* Քաղցր եւ —, V.

Թթուաւս։ Ածխոյ, բնածխային —, acide carbonique. Ծծմբական —, acide sulfurique. Փենական —, acide phénique, Բորակական —, acide nitrique. Բորուսիական —, acide prussique. Սաթական, սաթի —, acide succinique. Լիմոնական —. acide citrique.

ԹԹՈՒԱԾՆԱՑ, oxyde, *sm.* — պղնձային, — de cuivre.

ԹԹՈՒԱԾՆԵԼ, oxygéner, *va.*

ԹԹՈՒԱԾՆՈՒԹԻՒՆ, oxygénation, *sf.*

ԹԹՈՒԱԿԱՂԱՄԲ (լահանա թուրշուսու), choucroute, *sf. Bœuf, saucisse à la —.*

ԹԹՈՒԱՔ (մէյխօշ), aigre-doux, douce, *adj.*

ԹԹՈՒԵՆԻ, acidule, *adj.*

ԹԹՈՒԵՑՈՒՆԵԼ, aigrir, acidifier, *va.* Քիչ մը —, aciduler, *va.*

ԹԹՈՒԹԻՒՆ, V. Թթուութիւն։

ԹԹՈՒԻԼ, aigrir, *vn.*, s'aigrir, *vpr.* [*adj.*

ԹԹՈՒԻԿ, acidule, aigrel, ette,

ԹԹՈՒՈՒԹԻՒՆ, acidité, aigreur, *sf.*

ԹԹՈՒՈՑ, acide, *sm.* — անջուր, քաղց կամ զօրաւոր, ջրախառն, տկար, հեղանիւթ, — anhydre, concentré, étendu d'eau, faible, liquide. — ենթաքլորային, քլորային, ենթաքլորական, քլորական, վերքլորական, — hypochloreux, chloreux, hypochlorique, chlorique, hyperchlorique.

ԹԹՈՒՈՑԱԲԵՐ, acidifère, *adj.*

ԹԹՈՒՈՑԱՑՈՒՄ, **ԹԹՈՒՈՑԱՑՈՒՄՆ**, acidification, *sf.*

ԹԹՈՒՈՑԵԼ, acidifier, *va.*

ԹԹՈՒՈՑԵԼԻ, acidifiable, *adj.*

ԹԹՈՒՈՑԵՑՈՒՑԻՉ, acidifiant, ante, *adj.*

ԹԹՈՒՈՑՈՒԹԻՒՆ, acidité, *sf.*

ԹԻ, **ԹԻԱԿ**, pelle, *sf.* || rame, *sf.*, aviron, *sm.* — մը, — մը լի, լեցուն, une pellée, pellerée, pelletée. — խաղել, V. Թիավարել։

ԹԻԱԿԱՎԱՐ, V. Թիավար։

ԹԻԱԿԱՎԱՐԵԼ, V. Թիավարել։

ԹԻԱՎԱՐ, rameur, *sm.*

ԹԻԱՎԱՐԵԼ, ramer, *vn.* Դէպ ի ետ — (տիյա էթմէք), scier, *vn.* — ամենայն զօրութեամբ, faire force de rames.

ԹԻԶ (գարըշ), empan, *sm. Long d'un —.*

ԹԻԹԵՂԱԳՈՐԾ, V. Թանագագործ։

ԹԻԹԵՂԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, V. Թանագագործութիւն։

ԹԻԹԵՂՆ (մադէն եափրաղը), lame, *sf.* Մանր — (ինճէ եափրաղ), lamelle, *sf.* V. Թանագ։

ԹԻԹԵՂՆԱԳՈՐԾ, batteur d'or.

ԹԻԹԵՌՆ (քէլէպէկ), papillon, *sm.*

ԹԻԹԵՌՆԱԿԵՐՊ, **ԹԻԹԵՌՆԱՁԵՒ**, papilionacé, ée, papillonacé, ée, *adj.*

ԹԻԹԵՌՆԻԿ (մազի ոլորուածքը պատելու թուղթ), papillote, *sf.* V. Թիթեռն։

ԹԻԿՆԱԳԱՐՁՈՑ ԼԻՆԵԼ (փախչել ի կռուի), montrer le derrière.

ԹԻԿՆԱԳԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, tergiversation, *sf.*

ԹԻԿՆԱԹՈՌ (արգալը ու գոլթուգ սանտալեա), fauteuil, *sm.*, chaise, *sf.* — (եպիսկոպոսի եկեղեցւոյ մէջ), trône, *sm. L'evêque étant dans son —.* Անուակաւոր —, fauteuil à rouettes.

ԹԻԿՆԱԾՈՒ, candidat, *sm.*, prétendant, ante, *s.* [re, *sf.*

ԹԻԿՆԱԾՈՒԹԻՒՆ, candidatu-

ԹԻԿՆԱԿԻՑ, adossé, ée, *adj.*

ԹԻԿՆԱՊԱՀ, garde, *sm.*

ԹԻԿՆԱՓՈԿ (արգա գայըշը գըրլը), surdos, *sm.*

ԹԻԿՆՈՑ, redingote, *sf.* Կարճ —, veste, *sf.*

ԹԻԿՆՈՑԱԿ, veste, pèlerine, *sf.*,

veston, *sm*. — (քահանայի), camail, domino, *sm*. [V. Թեւ։

ԹԻԿՈՒՆՔ, V. կռնակ։ Թեւ —,

ԹԻՌ, V. Թռիչք։

ԹԻՒ, nombre, numéro, chiffre, *sm*. Բազմապատկելի —, V. Բազմապատկելի։ Բազմապատկիչ —, V. Բազմապատկիչ։ Բաժանելի —, nombre à diviser, dividente, *sm*. Բաղադրեալ —, nombre composé. Վերացեալ —, nombre nombrané. — մեռելոց, V. Մեռելահամբու։ Թուոյն մէջ, au nombre de. Վրան — դնել, V. Թուագրել։

ԹԻՒՄ (անուշահոտ տունկ մ'է), thym (ֆէրէր), *sm*. *Les abeilles sucent le —.*

ԹԻՒՆԻԿ (ուսքումբրու պալըղը), maquereau, *sm*.

ԹԻՒՆՈՍ (պալամուտ պալըղը), thon, *sm*. Աղած —, thonnine, *sf*.

ԹԻՒՐ, oblique, tortueux, euse, [*adj*.

ԹԻՒՐԱԿԷ, V. Թերիակէ։

ԹԻՒՐԱՍՐՈՒՆ (էյրի պաճաքլը), bancal, ale *(pl. bancals)*, bancroche, *adj*. et *s*. [du, *sm*.

ԹԻՒՐԻՄԱՑՈՒԹԻՒՆ, malenten-

ԹԻՒՐՈՏՆ, bot, *sm*.

ԹԼԻՓ (զգեստու, կարասեաց եզերքը պատելու ժապաւէն. շէրիթ), bord, bordé, *sm*. || bordure, *sf*.

ԹԼՈՒԱՏ, bègue, *adj*. et *s*.

ԹԼՓԱՏԵԼ, circoncire, *va*. [*sf*.

ԹԼՓԱՏՈՒԹԻՒՆ, circoncision,

ԹԽԱԳՈՅՆ, brunâtre, brun, une, moricaud, aude, mauricaud, aude, *adj*.

ԹԽԱԴԷՄ, moricaud, aude, mauricaud, aude, *adj*.

ԹԽԱԹՈՅՐ, brun, une, *adj*. *Teint —. Cheveux —s.*

ԹԽԱՄԱՋ, brunet, ette, *adj*. *Un beau —. Une jolie brunette.* || brun, une, *s*. *Un beau —. Une brune piquante.*

ԹԽԱՐԱՆ, nichoir, couvoir, *sm*.

ԹԽԱՐՄԱՏ (տունկ մ'է), scrofulaire, *sf*.

ԹԽԱՆԱԼ, brunir, *vn*., se brunir, *vpr*.

ԹԽԱՑՈՒՆԵԼ, brunir, *va*. [նել։

ԹԽԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Թխացու-

ԹԽԵԼ (գուլուգայա օթուրմագ), couver, *va*. *Cette poule a couvé tant d'œufs*. V. Խնուլ։

ԹԽՈՐԱԿ, brunâtre, *adj*.

ԹԽՈՒԿ, brunet, ette, *adj*.

ԹԽՈՒՄ, **ԹԽՈՒՄՆ**, incubation, *sf*.

ԹԽՊԱՀՈՏ, nébuleux, euse, *adj*.

ԹԽՍԱՐԱՆ, nichoir, couvoire, *sm*.

ԹԽՍԵԼ, V. Թխել. [*sf*.

ԹԽՍՄԱՅՐ (գուլուգա), couveuse,

ԹԾՈՒԾ (պարկ կերակրոյ [որսական հաւուց]), gorge, *sf*.

ԹՂԹԱԲԱՇԽ (զօրաց), vaguemestre, *sm*.

ԹՂԹԱԲԵՐ, poste, *sf*.

ԹՂԹԱԳԻՐ, secrétaire, *sm*.

ԹՂԹԱԳՆԱՑ ԼԻՆԵԼ, V. Թըղթակցիլ։

ԹՂԹԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, V. Թըղթակցութիւն։

ԹՂԹԱԳՈՐԾԱՆՈՑ, **ԹՂԹԱԳՈՐԾԱՐԱՆ**, papeterie, *sf*.

ԹՂԹԱԴՐԱՄ, papier-monnaie, assignat, *sm*.

ԹՂԹԱԴՐՈՇՄ, timbre-poste *(pl.* des *timbres-postes)*, *sm*.

ԹՂԹԱԽԱՂ, jeu de cartes, *sm*.

ԹՂԹԱԾԱԽ, V. Թղթավաճառ։

ԹՂԹԱԾԱԽՈՒԹԻՒՆ, V. Թղթավաճառութիւն։

ԹՂԹԱԿԱԶՄ, broché, ée, *adj*.

ԹՂԹԱԿԱԶՄԵԼ, brocher, *va*.

ԹՂԹԱԿԱԶՄՈՂ, brocheur, euse, *s*. [re, *sf*.

ԹՂԹԱԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆ, brochu-

ԹՂԹԱԿԱԼ, portefeuille, *sm*. — (անփակ), serviette, *sf*.

ԹՂԹԱԿԻՑ, correspondant, *sm*.

ԹՂԹԱԿՇԻՌ (նամակները կշռե-

լու գործիք), pèse-lettres *(pl.* des *pèse-lettres)*, *sm.*

ԹՂԹԱԿՈԿ, dent-de-loup, *sf.*

ԹՂԹԱԿՑԻԼ, correspondre, *vn.* *Cette chambre correspond à telle autre par une galerie.*

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, correspondance, *sf.*

ԹՂԹԱՊԱՆԱԿ ([illegible]), portefeuille, *sm.*

ԹՂԹԱՎԱՃԱՌ, papetier, *sm.*

ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ, magasin de papeterie, *sm.*

ԹՂԹԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, papeterie, *sf.*

ԹՂԹԱՏԱՐ, poste, *sf.*, courrier, tartare, *sm.*, messager, ère, *s.*

ԹՂԹԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, poste, *sf.*

ԹՂԹԱՏԵԼ, feuilleter, *va.*

ԹՂԹԱՏՈՒՆ, bureau de poste, *sm.*, կամ լոկ poste, *sf.*

ԹՂԹԱՐԱՆ, papeterie, *sf.*

ԹՄԲԻ ([illegible]), tilleul ([illegible]), *sm.*

ԹՄԲԻՉ, batte à beurre.

ԹՄԲԻՒՆ, bruit, fracas, *sm.*

ԹՄԲԿԱՀԱՐ, tambour, tambourain, tambourineur, *sm.* — (ձիաւոր զօրաց), timbalier, *sm.*

ԹՄԲԿԱՊԵՏ, tombour-major *(pl.* des *tambours-majors)*, *sm.*

ԹՄԲՈՒԼ (սունկ մ'է), bétel, *sm.*

ԹՄԲՈՒԿ ([illegible]), tambour, bedon, *sm.*, caisse, *sf.* — (ձիաւոր զօրաց), timbale, *sf.* — զարնել, tambouriner, *vn.* Զինուորները ժողվելու համար — զարնել, rappeler, *vn.* Ի ձայն թմբկի, au son du tambour, tambour battant.

ԹՄԲՐԱԴԵՂ, narcotique, *sm.*

ԹՄԲՐԱԿԱՆ, soporeux, euse, [*adj.*

ԹՄԲՐԱՁՈՒԿՆ, torpille, *sf.*

ԹՄԲՐԵՑՈՒՆԵԼ, V. Թմրեցունել։

ԹՄԲՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Թմրեցունել։

ԹՄԲՐԵՑՈՒՑԻՉ, V. Թմրեցուցիչ։

ԹՄԲՐԻԼ, V. Թմրիլ։

ԹՄԲՐՈՒԹԻՒՆ, V. Թմրութիւն։

ԹՄՐԵՑՈՒՆԵԼ, engourdir, assoupir, étourdir, stupéfier, *va.*

ԹՄՐԵՑՈՒՆՈՂ, } assoupissant,
ԹՄՐԵՑՈՒՑԻՉ, } ante, stupéfiant, ante, soporifère կամ soporifique, soporatif, ive, narcotique, *adj.*

ԹՄՐԻԼ, s'assoupir, *vpr.*

ԹՄՐՈՒԹԻՒՆ, assoupissement, engourdissement, étourdissement, *sm.*, torpeur, *sf.*

ԹՆԴԱՁՕՐ ([illegible]), artillerie, *sf.*

ԹՆԴԱԼ, résonner ([illegible]), retentir, *vn.* || palpiter, *vn.*

ԹՆԴԱՆՕԹ (թօփ), canon, *sm.*, pièce, *sf.* — (ի բնագծ.), tonnerre, *sm.* Ակօսաձեւ փորուած —, canon rayé. —f, artillerie, *sf.*

ԹՆԴԱՆՕԹԱԾԱԿ ([illegible]), sabord, *sm.*

ԹՆԴԱՆՕԹԱՁԻԳ, canonnier, *sm.* — զինուոր, artilleur, *sm.*

ԹՆԴԱՆՕԹԱՐԱՆ ([illegible]), parc ([illegible]), *sm.*

ԹՆԴԱՑՈՂ, retentissant, ante, *adj.* || palpitant, ante, *adj.*

ԹՆԴԱՑՈՒՆՈՂ, retentissant, ante, *adj.*

ԹՆԴԻՒՆ retentissement, bruit, battement, *sm.* — (ընչերակաց), pulsation, *sf.*

ԹՆԴՈՑ (կիրը խառնելու համար ոստաղրի երկայնակոթ գործիք), rabot, *sm.*

ԹՆՃԿԻԼ (խառնակիլ), se mêler, *vpr.* *Mes cheveux se sont mêlés.*

ԹՆՕԴ ([illegible]), mélèze (սորա գիտնական անունն է larix [[illegible]]), *sm.*

ԹՇԵՂ (մեծայտ), joufflu, ue, *adj.* *Cette femme est trop joufflue. Gros joufflu.* mafflé, ée կամ mafflu, ue, *adj.*

ԹՇՆԱՄԱԲԱՐ, en ennemi, hostilement, *adv.* [*adj.*

ԹՇՆԱՄԱԼԻՑ, injurieux, euse,

ԹՇՆԱՄԱԿԱՆ, hostile, *adj.* — կերպով, hostilement, injurieusement, *adv.*

ԹՇՆԱՄԱՆԱԴԻՐ, insulteur, *sm. Un — gagé.*

ԹՇՆԱՄԱՆԱԿԱՆ, insultant, ante, offensant, ante, *adj.*

ԹՇՆԱՄԱՆԵԼ, insulter, injurier, offenser, *va.* Սաստիկ —, outrager, *va.* [*adj.*

ԹՇՆԱՄԱՆԻՉ, insultant, ante,

ԹՇՆԱՄԱՆՈՂ, outrageant, ante, outrageux, euse, *adj.* || insulteur, offenseur, *sm.*

ԹՇՆԱՄԱՆՔ, insulte, injure, offense, clameur, *sf.*, outrage, *sm.* Թշնամանօք, injurieusement, *adv.*

ԹՇՆԱՄԻ, ennemi, ie, *adj.* || ennemi, ie, *s.* Ոխերիմ —, un ennemi capital.

ԹՇՆԱՄՈՒԹԻՒՆ, inimitié (իւէ-ֆէրէ), animosité, hostilité, *sf.*

ԹՇՈՒԱՌ, malheureux, euse, pauvre, *adj.* — լինել, ըլլալ, être malheureux, jouer de malheur. — կերպով, V. Թշուառաբար։

ԹՇՈՒԱՌԱԲԱՐ, malheureusement, *adv.*

ԹՇՈՒԱՌԱԿԱՆ, malheureux, euse, désastreux, euse, *adj.* || malheureux, euse, *s.* Վայ —, tudieu, *interj. Tudieu! quel homme!*

ԹՈԹՈՇ, } potelé, ée, *adj.*
ԹՈԹՈՇԻԿ, } *Des bras —s. Un enfant —.* Թոթոշիկ տղայ, populo, *sm.* [grasseyer, *vn.*

ԹՈԹՈՎ, bègue, *adj.* — խօսել,

ԹՈԹՈՎԱԽՕՍ, grasseyeur, euse, bredouilleur, euse, *s.*

ԹՈԹՈՎԵԼ, avoir un parler gras, avoir la langue grasse, bégayer (գէյէյէ), balbutier (գուլ-գէ-յէ), *vn.*

ԹՈԹՈՎՈՒԹԻՒՆ, bégayement, balbutiement (գուլգէ-յէմէ), grasseyement, *sm.*

ԹՈՋԻՆՔ (լոռձունք), bave, *sf.*

ԹՈՋԻԻՆ, petit d'un animal, *sm.* — արջոյ, petit d'un ours, ourson, *sm.*

ԹՈՋՈՑ (լոռձոտ. —լէ—լը), baveux, euse, *adj.*

ԹՈԽՈՐ (—մ—ր), fouine, *sf.*

ԹՈՂԱՆՔ (սրտի ընդարձակումն), diastole, *sf. La systole* (կծկումն) *et la — du cœur.*

ԹՈՂՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ, délaissement, *sm.* Երեսէ —, défaveur, *sf.*

ԹՈՂՈՒԹԻՒՆ, pardon, *sm.*, rémission, grâce, *sf.* — խնդրել, demander pardon, faire amende honorable d'une chose. — ընել, տալ, pardonner, *va.* — ըրէք, pardonnez-moi, je vous demande pardon.

ԹՈՂՈՒԼ, laisser, lâcher, relâcher, céder, *va.* || pardonner, *va.* || délaisser, livrer, remettre de, *va.* || abandonner, *va.* Կտակաւ —, assurer, *va. Il assura tous ses biens à son neveu, après sa mort.* Ուրիշ անենի, ժամանակի —, remettre à. *Remettons cela à demain. La fête a été remise à un dimanche.* surseoir. *On a sursis toutes les affaires.* — (իւրխանութիւնը), se dépouiller, *vpr.* — (բան մ'ուրիշի), délaisser, *va.* Մէկդի — (ախտը), se défaire, *vpr.* Ինն զինն —, s'abandonner, se laisser aller, *vpr.* Կռիւը թողուց (փախաւ), il a déserté la bataille. Թող թէ, որ, loin que.

ԹՈՂՈՒՄ, } V. Թողութիւն։
ԹՈՂՈՒՄՆ, }

ԹՈՅԼ, lâche, mou կամ mol, *m.* molle, *f.*, mollasse, gai, *m.* gaie, *f.*, flasque, indolent, ente, langoureux, euse, *adj.* — կերպով, lâchement, mollement, *adv.* —

տալ, permettre, remettre de, souffrir, va. *Voulez-vous me permettre d'aller à la douane?*

ԹՈՅԼՈՒԹԻՒՆ, permission, *sf.* || tolérance, *sf.* — ընել, V. Թոյլ տալ։ [toxique, *sm.*

ԹՈՅՆ, poison, venin (ԶԷՀԻՐ),

ԹՈՅՐ, V. Գոյն։

ԹՈՅՐԱԹՈՒԽ, brun, une, *adj.*

ԹՈՆԻՐ (ԹԱՆՏՈՒՐ), tandour, *sm.* — ոտից, chaufferette, *sf.* V. Փուռն։

ԹՈՇԱԿ, appointement, *sm.*, pension, *sf.* — (զօրաց), paye (ՔԷՅ, եւ բաց ոմանց ՔԷ), solde, *sf.* — սննդեան, pension alimentaire. — ճանապարհի, viatique, *sm.* Մեկնուն — սահմանել, տալ, կապել, donner, faire une pension à quelqu'un, pensionner, *va.* Ցեսին, վերջին — (հոգեւոր պաշար), viatique, *sm.* *Porter le — à un malade.*

ԹՈՇԱԿԱՌՈՒ, pensionnaire, *s.*

ԹՈՇԱԿԱՏՈՒՆ, institut կամ maison d'éducation, pension, *sf.*, pensionnat, *sm.*

ԹՈՇԱԿԱՒՈՐ, pensionnaire, *sm.* —ներ պահել, tenir pension. — լինել, ըլլալ, être en pension, se mettre en pension.

ԹՈՇԱԿԵԼ, pensionner, *va.* *Le roi l'a pensionné.* [mer, *va.*

ԹՈՓԵԼ (սասսիկ զանել), assom-

ԹՈՓԻՉ, assommeur, *sm.* || assommant, ante, *adj.*

ԹՈՌՄԵՑՈՒՆԵԼ, flétrir, *va.*

ԹՈՌՄԻԼ, se flétrir, *vpr.*

ԹՈՌ, **ԹՈՌՆ**, petit-fils (*pl.* des *petits-fils*), *sm.* — եղբօր կամ քեռ, arrière-neveu (*pl.* des *arrière-neveux*), *sm.* Աղջիկ — եղբօր կամ քեռ, arrière-nièce (*pl.* de *arrière-nièces*), *sf.* Դուստր թոռին, arrière-petite-fille (*pl.* des *arrière-petites-filles*), *sf.*

ԹՈՌՆԻԱՅ, petite-fille (*pl.* des *petites-filles*), *sf.*

ԹՈՌՆՈՐԴԻ, arrière-petit-fils (*pl.* des *arrière-petits-fils*), *sm.* —ք, arrière-petits-enfants, *smp.*

ԹՈՎԵԼ, plaire extrêmement, charmer, *va.*

ԹՈՎԻՉ, charmeur de serpents.

ԹՈՎՄԱՅԵԱՆ, thomiste, *sm.*

ԹՈՎՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, thomisme, *sm.*

ԹՈՎՉՈՒԹԻՒՆ, charme, *sm.*

ԹՈՐԱԳՈՐԾԱՐԱՆ, brûlerie, distillerie, *sf.*

ԹՈՐԵԼ, **ԹՈՐԵՑՈՒՆԵԼ**, distiller, *va.*

ԹՈՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ V. Թորեցունել։

ԹՈՐԵՑՈՒՑԻՉ, distillatoire, *adj.* Անօթ, գործի —, vase, appareil —.

ԹՈՐԹ, **ԹՈՐԹԻԿ** (անուանուոս տունկ մ'է), origan, *sm.*

ԹՈՐԻԼ, se distiller, *vpr.*

ԹՈՐԻՉ, distillateur, *sm.* V. Թորեցուցիչ։

ԹՈՐՈՒԱԾ, distillation, *sf.*

ԹՈՐՈՒՄ, **ԹՈՐՈՒՄՆ**, distillation, *sf.* — ցամաք, — sèche. — ի հուր, — à feu nu.

ԹՈՒԱԲԱՆ, arithméticien, *sm.*

ԹՈՒԱԲԱՆԱԿԱՆ, arithmétique, *adj.* *Calcul, proposition* —.

ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, arithmétique, *sf.*

ԹՈՒԱԲԱՆՕՐԷՆ, arithmétiquement, *adv.* *Procéder* —.

ԹՈՒԱԳԷՏ, arithméticien, *sm.*

ԹՈՒԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, arithmétique, *sf.*

ԹՈՒԱԳԻՐ, numéroteur, *sm.*

ԹՈՒԱԳՐԵԼ, numéroter, *va.*

ԹՈՒԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, numérotage, *sm.* || arithmographie, *sf.*

ԹՈՒԱԿԱՆ, numérique, numéral, ale (*pl.* *numéraux*), *adj.* || date, ère, *sf.* — դնել, dater, *va.* —ն, V. Թուաբանութիւն։

ԹՈՒԱԿԱՆԱԳԻՐ, dataire, *sm.*

ԹՈՒԱԿԱՆԱԳՐՉՈՒԹԻՒՆ, daterie, *sf.*

ԹՈՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, date, ère, *sf.* — Քրիստոսի, V. Ամ փրկութեան : Արուեստ թուականութեան, V. Թուաբանութիւն :

ԹՈՒԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, tirage, *sm.* *Le — d'une loterie.*

ԹՈՒԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, arithmomancie, *sf.*

ԹՈՒԱՅ (օճաք), fourneau, *sm.*, cheminée, *sf.*

ԹՈՒԱՆՇԱՆ, chiffre, *sm.* — դնել, chiffrer, *va.*

ԹՈՒԱՆՇԱՆԵԼ, numéroter, *va.*

ԹՈՒԱՐԿՈՒԹԻՒՆ; numération, *sf.*

ԹՈՒԱՔԱՐ (մտածկոտ), rêveur, euse, *adj.* || rêveur, euse, *s.*

ԹՈՒԱՔԱՐԱՆՔ, rêverie, *sf.* *Des —s de malade.*

ԹՈՒԱՔԱՐԻԼ, rêver, *vn.*

ԹՈՒԵԼ, V. Համրել :

ԹՈՒԶ (ինճիր), figue, *sf.* Պաղատիտ, չիր թզոյ, չոր —, V. Չորաթուզ :

ԹՈՒԹ (դութ), mûre, *sf.*

ԹՈՒԹԱԿ (փափաղան), perroquet, *sm.* Մատակ՝ էգ —, perruche, *sf.*

ԹՈՒԹՔ, V. Թքախտութիւն :

ԹՈՒԻԼ, avoir l'air, faire mine de. *Cet homme que vous voyez, fait mine de s'approcher de nous.* Թուի թէ, il semble que, apparemment, *adv.* V. Երեւնալ :

ԹՈՒԼԱԿԻ, lâchement, *adv.*

ԹՈՒԼԱՄՈՐԹ, mou կամ mol, *m.* molle, *f.*, efféminé, ée, *adj.*

ԹՈՒԼԱՄՈՐԹՈՒԹԻՒՆ, mollesse, *sf.*

ԹՈՒԼԱՆԱԼ, V. Թուլնալ :

ԹՈՒԼԱՑՈՒՆԵԼ, V. Թուլցունել :

ԹՈՒԼԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Թուլցունել :

ԹՈՒԼԿԵԿ, lâchement, *adv.*

ԹՈՒԼՆԱԼ, s'amollir, se ramollir, s'avachir, *vpr.* || se relâcher, se ralentir, *vpr.* || languir, *vn.* — (զսպանակը), se lâcher, *vpr.*

ԹՈՒԼՈՒԹԵԱՄԲ, lâchement, *adv.*

ԹՈՒԼՈՒԹԻՒՆ, amollissement, relâchement, *sm.*, mollesse, *sf.*

ԹՈՒԼՑՈՒՆԵԼ, amollir, ramollir, *va.* || relâcher, ralentir, *va.* || lâcher, mollifier, *va.*

ԹՈՒԽ, brun, une, *adj.*

ԹՈՒԽԿԱՅԱՐ (թռչուն մ'է), V. Երաշտահաւ :

ԹՈՒԽՈՒ (մերսին պալըգը), esturgeon, *sm.*

ԹՈՒԽՍ } (գուլուչգա օթուրմա. գօլուչգա),
1. **ԹՈՒԽՔ** } incubation, *sf.* Թուխս նստիլ, V. Թխել :

2. **ԹՈՒԽՔ** (սգաւորոյ զգեստ սգոյ), noir, *sm.* *Quitter le —.*

ԹՈՒՂԹ, papier, *sm.* || lettre, missive, *sf.* — (հին մատենագրաց), épitre, *sf.* Անդրում —, papier mort. Ցղկիչ —, papier de verre. Խաղու —, carte à jouer, կամ լոկ carte, *sf.* Բաց —, V. Մուրհակ առ տանողն : Գծագրութեան —, papier à dessiner. Պարզուտի —, papier à filtrer. Ծծուն —, papier brouillard. Աղաչանաց —, supplique, *sf.* Շրջաբերական —, V. Շրջանամակ : Ազդարարութեան —, lettre monitoire. — ընծայութեան, lettre de faveur (այժմ կ'ըսուի՝ lettre de recommandation). Հասարակաց թղթեր, les fonds publics. Խաղողաղրում — (սպագրութեան ազնիւ — մը), V. Խաղողաթուղթ : — խաղալ, jouer aux cartes.

ԹՈՒՄԲ, digue, levée, jetée, chaussée, *sf.*

ԹՈՒՆԱՒՈՐ, vénimeux, euse, véneneux, euse, empoisonné, ée, *adj.* — կենդանի, un animal vénimeux. — տունկ, une plante vénéneuse.

ԹՈՒՆԱՒՈՐԵԼ, empoisonner, envenimer, *va.*

ԹՈՒՆԱՒՈՐՈՂ, empoisonneur, euse, *s.*

ԹՈՒՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, empoisonnement, *sm.* [terre, *sm.*

ԹՈՒՐ (قلیچ), sabre, cimeterre,

ԹՈՒՐԻՆՋ (ترونج), bigarade, [*sf.*

ԹՈՒՓ, arbrisseau, *sm.*

ԹՈՒՔ, crachat, *sm.*

ԹՈՔ (آق جگر), poumon, *sm.*

ԹՈՔԱԳԱՐՈՒԹԻՒՆ (جگر علتی), pneumonie, *sf.*

ԹՈՔԱԽՏ (ورم), phtisie, *sf.*

ԹՈՔԱԽՏԱՒՈՐ, phtisique, poitrinaire, *adj.* || phtisique, poitrinaire, *s.*

ԹՈՔԱԽՏՈՒԹԻՒՆ, V. Թոքախտ։

ԹՈՔԱՅԻՆ, pulmonaire, *adj.*

ԹՈՔԱՏԱՊ (آق جگر علتی), fluxion de poitrine, pneumonie, *sf.* [pulmonie, *sf.*

ԹՈՔԱՑԱՒ (جگر علتی. ورم),

ԹՈՔԱՑԱՒՈՏ (ورملی), pneumonique, pulmonique, *adj.* || pulmonique, *s.* *C'est un* —.

ԹՈՔԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, V. Թոքացաւ։ — ունեցող, V. Թոքացաւոտ։

ԹՈՔՏՈՒՆ (կուրծք. كوكس), thorax (توراقس), *sm.*

ԹՌԱՆ, volant, ante, *adj.* [*sf.*

ԹՌԻՉՔ, vol, essor, *sm.*, volée,

ԹՌՈՒՑԱՆԵԼ, volatiliser, *va.*

ԹՌՈՒՑԻԿ, V. Վիշապակ։

ԹՌՉԱԿԱՆ, volatil, ile, *adj.*

ԹՌՉԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, volatilité, *sf.* [lée, *sf.*, vol, *sm.*

ԹՌՉԱՆ, vol-au-vent, *sm.* || vo-

ԹՌՉԱՐԱՆ, volant, *sm.* Թեւաւոր —, volant à ailettes. — ջրոյ, volant d'eau.

ԹՌՉԵԼ, se volatiliser, *vpr.*

ԹՌՉԻԼ, voler, *vn.*, s'envoler, *vpr.*, prendre sa volée. Ասդին անդին —, V. Թռչտիլ։ Բարձրէն —, prendre un vol trop haut. Բարձրերը — (խօսքի մէջ), se guinder, *vpr.* Մատաղ թռչնոյ մը — փորձելը, monter à l'essor.

ԹՌՉՆԱԲԱՆ, ornithologiste կամ ornithologue, *sm.*

ԹՌՉՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, ornithologie, *sf.*

ԹՌՉՆԱԲՈՅԾ, oiselier, *sm.*

ԹՌՉՆԱԲՈՒԾՈՒԹԻՒՆ, oisellerie, *sf.*

ԹՌՉՆԱԿՔ, volatille, *sf.*

ԹՌՉՆԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ (قوش فالی), ornithomance կամ ornithomancie, *sf.*

ԹՌՉՆԱՃԱՆՃ, oiseau-mouche (*pl.* des *oiseaux-mouches*), *sm.*

ԹՌՉՆԱՎԱՃԱՌ, oiselier, *sm.*

ԹՌՉՆԱՐԱՆ, volière, *sf.*

ԹՌՉՆԱՓԵՏՈՒՐ, V. Մանրափետուր։

ԹՌՉՆԻԿ, petit oiseau, oisillon, *sm.* —ներ, les petits oiseaux, volatille, *sf.* [*sm.*

ԹՌՉՆՈՐՍ (قوشجی), oiseleur,

ԹՌՉՆՈՐՍՈՒԹԻՒՆ, oisellerie, *sf.* [*adj.*

ԹՌՉՈՂ, volant, ante, volatile,

ԹՌՉՈՂԱԿԱՆ, volatil, ile, *adj.* — զործել, volatiliser, *va.*

ԹՌՉՈՒՄ, } volatilisation, *sf.*,
ԹՌՉՈՒՄՆ, } vol, *sm.*

ԹՌՉՈՒՆ, oiseau, *sm.* || volatile, *s. m.* et *f.* || volatile, *adj.* *Les insectes* —*s.* volant, ante, *adj.* *Dragon*, *poisson* —. Որսական, գիշակեր, յափշտակիչ —, oiseau de proie. — որսալ, V. Որսալ։ —ք, les oiseaux, les habitants de l'air. Մէկ քարով երկու — զարնել, faire d'une pierre deux coups.

ԹՌՉՏԻԼ, voltiger, voleter, *vn.*

ԹՍՏԱՆ (անձայն փուք արձակող), vesseur, euse, *s.*

ԹՍՏԵԼ (անձայն փուք արձակել), vesser, *vn.*

ԹՐԱՁՈՒԿՆ (قلیچ بالیغی), espadon, *sm.*

ԹՐԵԼ, V. Շաղուել։

ԹՐԹՆՋՈՒԿ (قوزی قولاغی), oseille, *sf.*

1\. **ԹՐԹՈՒՐ**, chenille, *sf.* || larve,

sf. La chenille est la — du papillon.

2. **ԹՐԹՈՒՐ** (տեսակ մը մետաքսեայ հիւսուածք բրբրոյ նման), chenille, *sf. Il entre bien de la — dans cette broderie.*

ԹՐԹՌԱԼ, vibrer, *vn.* || papillonner, *vn.* — (աղեւաց ճնարի), frémir, *vn.*

ԹՐԹՌԱՑՈՂ, vibrant, ante, *adj.*

ԹՐԹՌՈՒՄ, **ԹՐԹՌՈՒՄՆ**, vibration, pulsation, *sf.* — (աղեւաց ճնարի), frémissement,

ԹՐԹՌՈՒՆ, V. Թրթռացող·

ԹՐԹՐԱԿ (երկանիւ թեթեւ կառք), cabriolet, *sm.*

ԹՐԹՐԱԿԱՆ, roulant, ante, *adj.*

ԹՐԹՐԱՔԱՂ, échenilleur, *sm.*

ԹՐԹՐԱՔԱՂՈՑ, échenilloir, *sm.*

ԹՐԹՐԱՔԱՂՈՒԹԻՒՆ, échenillage, *sm.*

ԹՐԻՔ ([illegible]), bouse, fiente, *sf.*, bran, *sm.* — (ձիոց), crottin, *sm.*

ԹՐՄՈՑ, four, *sm.* [*sm.*

ԹՐԿԱԳ (սրոյ գօտի), baudrier,

ԹՐՄԵԼ, rouir, *va.*; délayer, *va.*

ԹՐՄԻԼ, rouir, *vn.*

ԹՐՄՈՒՄ, **ԹՐՄՈՒՄՆ**, rouissage, *sm.*

ԹՐՄՈՒՍ ([illegible]), lupin, *sm.* [radier, *sm.*

ԹՐՆՋԻ ([illegible]), biga-

ԹՐՆՋԽՈՑ ([illegible]), mélisse, *sf.*, citragon, *sm.*, citronnelle, *sf.*

ԹՐԳՐՏԱԼ ([illegible]), se débattre, *vpr. Un poisson qui se débat dans l'eau.*

ԹՐՋԱՆՈՑ, tremperie, *sf.*

ԹՐՋԱՆՕԹ, mouilloir, *sm.*

ԹՐՋԵԼ, mouiller, tremper, *va.*

ԹՐՋԻԼ, se mouiller, se tremper, *vpr.*, tremper, *vn.*

ԹՐՋՈՑ, infusion, *sf.*

ԹՐՋՈՒԱԾ, mouillé, ée, *adj.* — լինել, ըլլալ, se mouiller, *vpr.* —ք, mouillure, *sf.*

ԹՐՋՈՒՄ, **ԹՐՋՈՒՄՆ**, mouillure, *sf.* — (բուս դեղագործաց), macération, *sf.*

ԹՐՔԵԼ, fienter, *vn.* [*adj.*

ԹՓԱՄՈՒՏ, buissonnier, ière,

ԹՓԻԿ, arbuste, *sm.*

ԹՓՈՒՏ, touffu, ue, *adj.* —, (անտառ, երկիր), fourré, ée, *adj.*

ԹՓՈՒՏՔ, fourré, *sm.*

ԹՔԱՄԱՆ, crachoir, *sm.*

ԹՔԱՆԵԼ, **ԹՔՆԵԼ**, cracher, *vn.* Աստեպ —, crachoter, *vn.* երեսը — (անարգել), conspuer,

ԹՕԹԱՓԵԼ, V. Թօթվել· [*va.*

ԹՕԹԱՓՈՒՄ, **ԹՕԹԱՓՈՒՄՆ**, secousse, *sf.*

ԹՕԹՈՒԵԼ, **ԹՕԹՎԵԼ**, secouer, *va. Secouez cet arbre et les fruits en tomberont.* hocher, *va.* Գլուխը —, hocher la tête. (Մազի) փոշին —, dépoudrer, *va.*

ԹՕՆ (տեղատարափ յանկարծագեղ եւ վաղանցուկ) ondée, averse ([illegible]), *sf.*

ԹՕՇՆԻԼ, languir, *vn.*

Ժ

Ժ *(jé)*, dixième lettre de l'alphabet arménien et sixième des consonnes. || dix, dixième.

ԺԱԽ, ordure, *sf.*

1. **ԺԱԽՆՈՑ** (ֆուրուլ), ordurier, *sm.*
2. **ԺԱԽՆՈՑ** (մօթէլէ), tas d'ordures.

ԺԱՀԱՀՈՏ, puant, ante, méphitique, infect, ecte, *adj.*

ԺԱՀԱՀՈՏԻԼ, puer, *vn. Son haleine pue.*

ԺԱՀԱՀՈՏՈՒԹԻՒՆ, puanteur, *sf.*, méphitisme, *sm.* Ժահահոտութեամբ լնուլ՝ լեցունել, empester, infecter, *va.*

ԺԱՀՆՈՒԿ, bromure, *sm.*

ԺԱՀՐ, virus (վիրիւս), *sm.*

ԺԱՀՐԱՒՈՐ, virulent, ente, *adj. Les maladies virulentes.*

ԺԱՀՐԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, virulence, *sf. La — de cette humeur.*

ԺԱՄ, heure, *sf.* Խաղաղական, հանգստեան —, V. Եկեսցէ։ Անագան —, V. Տարաժամութիւն։ Դիպող —, bonne —, occasion, *sf.* Պարապ —եր, moments perdus. Առ — մի, առ —ս, pour l'—, par provision, provisoirement, *adv.* Ի —ու մահուան (յետին —ուն), à l'article de la mort, in extremis (ին էքսթրէմիս), *adv.* Դիպող —ու, à l'occasion. Այս —ուս, à l'— où, sur l'—; pour l'—. Ճիշդ —ուն, à l'— sonnante. Հարուստ —ս, մեծ —ս, des —s entières, կամ լոկ des —s. Հարուստ մի —, beaucoup, *adj.* — մը, une —, pendant une —. —ը դէպ ի մէկին, sur les (լէ) une —. —է ի —, d'— en —. V. Եկեղեցի։

ԺԱՄԱԳԻՐՔ, bréviaire, *sm.*, livre d'heures, կամ լոկ heures, *sfp.* Օրական — (քահանայից), diurnal, *sm.*

ԺԱՄԱԳՈՐԾ, horloger (օրլօժէ), *sm.* կին —ի, horlogère, *sf.*

ԺԱՄԱԳՈՐԾԱԿԱՆ, horlogère, *adj. f. Population, industrie —.*

ԺԱՄԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, horlogerie, *sf.*

ԺԱՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, horographie, gnomonique, *sf.*

ԺԱՄԱԴԷՏ, horoscope (օռօսքօփ), *sm.*

ԺԱՄԱԴԻՏՈՒԹԻՒՆ, horoscope, [*sm.*

ԺԱՄԱԴԻՐ, rendez-vous, *sm.* — լինել, ըլլալ, V. Ժամադրել։

ԺԱՄԱԴՐԵԼ, assigner, donner, indiquer, un rendez-vous, fixer, *va.*

ԺԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, rendez-vous, *sm.* — տալ, V. Ժամադրել։ [*adj.*

ԺԱՄԱԿԱՆ, horaire (օռէռ),

ԺԱՄԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, heures canoniales, *sfp.*

ԺԱՄԱԿՈՉ, V. Ժամկոչ։

ԺԱՄԱՀԱՐ, horloge, *sf.* || crécelle, *sf.* Զօնանական — (փանտիւլ), pendule, *sf.* — (Կրօնաւորներն արթնցունելու), réveille-matin *(pl.* des *réveille-matin)*, *sm.*

ԺԱՄԱՄՈՒՏ (աղօթք ի սկիզբն պատարագի), introït (էնթռօիթ), *sm.*

ԺԱՄԱՆԱԿ, temps, *sm.* || siècle, âge, *sm.*, époque, *sf.* (Կնոջ) ծնանելու —, terme, *sm. Elle est accouchée avant —.* (Տան) վարձակալութեան երեքամսեայ —, terme, *sm. Nous sommes restés*

trois —s dans ce logement. Նորա-պսակ —, lune de miel. Հնորհեալ —, V. Յամուրդ։ Տասնօրեայ —, décade, *sf.* Որոշեալ՝ որոշուած —, échéance, *sf.* Եռամսեայ —, trimestre, *sm.* Յարմար —, moment, *sm.* Հանդերձեալ, ապառնի, ապագայ —, le temps futur. Ապառնի — (բայից), futur, *sm.* J'aimerai *est le — du verbe* Aimer. — զգաստութեան (յիմարաց), intervalles lucides. Ջերմի դարձի —, période, *sf.* *C'est une fièvre qui a ses —s.* Յետագայ —, le temps à venir. Հանգիստ, պարապ —, loisir, *sm.* Ամեն —, de tout temps, toujours. Պատերազմի ամենեն սաստիկ —ը, dans la chaleur du combat. Ապա —, suite, *sf.* Հին —ք, antiquité, *sf.* —ը, au moment de. Նոյն —ը, dans le même temps, tout d'un temps, de prime saut. —ին, à temps. Ձեր պարոն եղբայրը —ին մեկնեցա՞ւ, monsieur votre frère est-il parti à temps? Բուն —ին, à point, à point nommé. Յարմար —ին, à temps, à point, à point nommé. Հաս հին —ներէ, de temps immémorial. Ապա —ի (ետքը, ետքէն), dans la suite. Առ — ինչ, մի, provisoirement, provisionnellement, temporairement, temporellement, *adv.* Ամենահին —ներէ հետէ, ի վեր, շատ հին —ներէ հետէ, ի վեր, dès la plus haute antiquité, de toute ancienneté, *adv.* *Cela s'est fait de toute ancienneté.* Այն —է հետէ, ի վեր, depuis ce temps. Հաս —, longtemps, longuement, *adv.* Երկար —է հետէ, ի վեր, depuis longtemps, *adv.* Մօտ —էն, prochainement, *adv.* Յանձամ —ի, à contretemps, *adv.* Քիչ —ի մէջ, en moins de rien, *adv.* Ինչուան որոշեալ — մը, à temps, *adv.*

—աւ, autrefois ,à la lougue,*adv.* —ը, pendant, *prép.*; au moment de. Որոշեալ —ը լրացած, échéant, *adj. m.* —է դուրս, intempestif, ive, *adj.* Գիշեր —, de կամ dans la nuit — է որ, il est temps que. — է որ խօսիք, il est temps que vous parliez. Քիչ մը — յետոյ, վերջն, ետքը, quelque temps après. Մի եւ նոյն —, en même temps. — ունենալ, avoir le temps. —ը պարապ բաներով անցունել, tuer le temps. Յարմար —ի սպասել, retarder, différer avec espoir d'un meilleur temps, temporiser, *vn.* *Il y a un an qu'il temporise.* Իւր —ը խնայել, plaindre son temps. —ը կ'անանգանի, il se fait tard.

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳԻՐ, chroniqueur (*ժամանակագիր*), chronologue, chronologiste, *sm.* [*sf.*

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, chronique,

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆ, chronologique, *adj.* — կերպով, կարգով, V. Ժամանակագրաբար։

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱՊԷՍ, chronologiquement, *adv.*

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, chronologie, *sf.*

ԺԱՄԱՆԱԿԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, chronologie, *sf.*

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԷՏ, terme, *sm.*, usance, *sf.*

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ, contemporain, aine, *adj.* et *s.*

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, contemporanéité, *sf.*

ԺԱՄԱՆԱԿԱՉԱՓ ԳՈՐԾԻ,
ԺԱՄԱՆԱԿԱՉԱՓ ԺԱՄԱՑՈՅՑ, chronomètre, *sm.*

ԺԱՄԱՆԱԿԱՒՈՐ, temporel, elle, tomporaire, *adj.* *Pouvoir temporaire.* || —, — կերպով, temporellement, à temps, *adv.* *Bannissement à temps.*

ԺԱՄԱՆԱԿԵԼ, fixer, *va.*

ԺԱՄԱՆԵԼ, } V. Հասնիլ։
ԺԱՄԱՆԻԼ, }

ԺԱՄԱՆՈՑ, buvette, *sf*.

ԺԱՄԱՆՈՒՄ, } arrivée, *sf*.
ԺԱՄԱՆՈՒՄՆ, } *Son — m'a fait grand plaisir. Je me trouvai à son —.* [ière, *s*.

ԺԱՄԱՌՈՍ (—ւծէ), cuisinier,

ԺԱՄԱՍԱՑՈՒԹԻՒՆ, office, bréviaire, *sm*. *Je n'ai pas dit tout mon office aujourd'hui.*

ԺԱՄԱՎԱՃԱՌ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, tuer le temps, *va*., s'amuser, *vpr*.

ԺԱՄԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, amusement, *sm*.

ԺԱՄԱՎԱՅՐ, assignation, *sf*. Այժմ կ'ըսուի՝ rendez-vous, *sm*.

ԺԱՄԱՏՈՒՆ, presbytère, *sm*. — (Հրէից), synagogue, *sf*.

ԺԱՄԱՐԱՐ, officiant, *adj*. et *sm*. *Le prêtre —. L'— encensa l'autel.*

ԺԱՄԱՑՈՅՑ, horloge (օ—լօժ), *sf*. — (գրպանի), montre, *sf*. Զարթուցիչ —, réveille-matin (*pl*. des *réveille-matin*). *sm*. Զանգող, կրկին զանգող, կրկնահար —, horloge sonnante, une montre à répétition. Ժամանակաչափ —, chronomètre, *sm*. Ծովային —, montre marine. Ջրոյ —, V. Ջրաժամացոյց։ — աւազոյ, V. Աւազացոյց։ Ձեր —ը հսան րոպէ առաջ է, իսկ իմս (իմինս) քառորդ մ'ետ է, votre montre avance de vingt miuntes et la mienne retarde d'un quart d'heure. — մը լարել, remonter, monter une horloge, une montre. — մ'ուղղել, régler une horloge, une montre.

ԺԱՄԱՑՈՒՑԱԿ, cadran, *sm*. — զուգօրեայ, — équinoxial.

ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, heures canoniales, *sfp*. Երեկոյեան —, vêpres, *sfp*. Գիշերային —, V. Յայգապաշտօն։

ԺԱՄԿՈՉ, bedeau (պէտօ), *sm*. *Le — marche en tête des procession (քափօr).* chasse-coquin (*pl*. des *chasse coquin* կամ *coquins*),*sm*.

ԺԱՅԹՔԵԼ, vomir, *va*.

ԺԱՅԹՔՈՒՄ, } vomissement,
ԺԱՅԹՔՈՒՄՆ, } *sm*.

ԺԱՅՌ, roche, *sf*. ‖ dent, *sf*.

ԺԱՅՌՈՏ, rocheux, euse, précipité, ée, *adj*.

ԺԱՆԳ, rouille, *sf*. [*adj*.

ԺԱՆԳԱԳՈՅՆ, rouilleux, euse,

ԺԱՆԳԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, rouille,*sf*.

ԺԱՆԳԱՌ, vert-de-gris, *sm*.

ԺԱՆԳԱՌՈՏԱԾ, vert-de-grisé, ée, *adj*.

ԺԱՆԳԱՌՈՒ, oxydable, *adj*.

ԺԱՆԳՈՏԱԾ, rouillé, ée, *adj*.

ԺԱՆԳՈՏԵԼ, rouiller, oxyder, *va*. [der, *vpr*.

ԺԱՆԳՈՏԻԼ, se rouiller, s'oxy-

ԺԱՆԳՈՏՈՒԹԻՒՆ, rouillure, oxydation, *sf*.

ԺԱՆԵԱԿ (ՃԱՆՃԷլա), dentelle,*sf*.

ԺԱՆԻՔ, défense, *sf*.

ԺԱՆՏ, pestilent, ente, pestilentiel, elle, *adj*. ‖ méchant, ante, rude, revêche, *adj*. [*adj*.

ԺԱՆՏԱԲԱՐՈՅ, rebours, ourse,

ԺԱՆՏԱԲԵՐ, pestifère, *adj*.

ԺԱՆՏԱԹԶԵՆԻ, sycomore, *sm*.

ԺԱՆՏԱԽԵՆՁՈՐ (թունաւոր պտուղ մ'է), mancenille, *sf*. [*sm*.

ԺԱՆՏԱԽԵՆՁՈՐԻ, mancenillier,

ԺԱՆՏԱԽՏ (Է—Ժ—բՏ—Է), peste, contagion, *sf*. ‖ pestilence, *sf*. —ով ապականած, —է բռնուած, pestiféré, ée, *adj*.

ԺԱՆՏԱՀԱՐ, pestiféré, ée, *adj*.

ԺԱՆՏԱՀՈՏ, méphitique, infect, ecte, *adj*.

ԺԱՆՏԱՀՈՏՈՒԹԻՒՆ, miasme, *sm*., infection, *sf*. Ապականել, լնուլ՝ լեցունել ժանտահոտութեամբ, infecter, *va*. *Cette puanteur, cette charogne (դիակ) infecte tout le voisinage.* [te, *sf*.

ԺԱՆՏԱՄԱՀ (Է—Ժ—բՏ—Է), pes-

ԺԱՆՏԱՏԱՆՋ (պօղազ ալան արմուտու), poire d'angoisse,

ԺԱՆՏԱՏԵՆԴ (թիֆօ էսմէթի), typhus (տիֆիւս), *sm.*

ԺԱՆՏԱՏԵՆԴԱՅԻՆ, typhoïde, *adj.* Ջերմն —, fièvre —. [*adj.*

ԺԱՆՏԱՏԵՍԻԼ, hideux, euse,

ԺԱՆՏԱՓԱՅՏ, bois puant, anagyris, *sm.*

ԺԱՆՏՈՒԹԻՒՆ, méchanceté, *sf.*

ԺԱՊԱՒԷՆ (քօրտէլա. չիրիտ), ruban, cordon, cordonnet, *sm.* Ժապաւինաւ պատել, V. Ժապաւինել ։

ԺԱՊԱՒԻՆԱԳՈՐԾ, rubanier, ière, *s.*

ԺԱՊԱՒԻՆԱԳՈՐԾԱԿԱՆ, rubanier, ière, *adj.*

ԺԱՊԱՒԻՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, rubanerie, *sf.*

ԺԱՊԱՒԻՆԵԼ, rubaner, *va.*

ԺԱՌԱՆԳ, héritier, ière (կարէ-տէր, էր-), *s.*

ԺԱՌԱՆԳԱԿԱԼ, héritier, *s.*

ԺԱՌԱՆԳԱԿԱՆ, héréditaire, *adj.* [re, *s.*

ԺԱՌԱՆԳԱԿԻՑ, cohéritier, iè-

ԺԱՌԱՆԳԱՒՈՐ, séminariste, *sm.* Դպրոց —աց, séminaire, *sm.*

ԺԱՌԱՆԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, hérédité, *sf.*

ԺԱՌԱՆԳԵԼ, hériter, *v. n.* et *a.*

ԺԱՌԱՆԳՈՐԴ, V. Ժառանգ ։

ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԻՒՆ, héritage, *sm.*, hérédité, possession, *sf.* Ժառանգութենէ զրկել, déshériter, exhéréder, *va.* Աւանդեալ —, V. Հաւատաւորութիւն ։ Ժառանգութենէ մերժումն, exhérédation, *sf.* [ment, *adv.*

ԺԱՌԱՆԳՕՐԷՆ, héréditaire-

ԺԺԱԿ (միջատ), insecte, *sm.*

ԺԺՄԱԿ (քապուգլու պէօճէք), coquillage, *sm.*

ԺԻՊԱԿ, mercure, *sm.* Սովորաբար կ'ըսուի՝ vif-argent, *sm.*

ԺԻՐ, diligent, ente, empressé, ée, *adj.* — եւ ժաման, prompt, ompte, *adj.* — *à écouter et lent à parler.*

ԺԼԱՏ, V. Ագահ ։

ԺԼԱՏՈՒԹԻՒՆ, V. Ագահութիւն ։

ԺԽՈՐ, vacarme, tapage, tintamarre, tumulte, bacchanal, *sm.*, rumeur, *sf.*

ԺԽՈՐՈՒՄ, } tumulte, *sm.*
ԺԽՈՐՈՒՄՆ, }

ԺԽՏԱԿԱՆ, négatif, ive, *adj.* — կերպով, négativement, *adv.*

ԺԽՏԵԼ, nier, *va.* || méconnaître, *va.*; disconvenir (Être բայով),

ԺԽՏՈՂ, négatif, ive, *adj.* [*vn.*

ԺԽՏՈՂԱԲԱՐ, négativement, [*adv.*

ԺՄՌԻՏ, V. Ժպիտ ։

ԺՄՏԻԼ, V. Ժպտիլ ։

ԺՈԽ (ագամուրա), framboise, *sf.*

ԺՈԽԵՆԻ, framboisier, *sm.*

ԺՈՂԽԻԼ, se gâter, se corrompre, *vpr.*

ԺՈՂՈՎ, assemblée, réunion, *sf.* || congrégation, *sf.*, cercle, *sm.* || assemblage, tas, *sm.* Աւագախումբ —, une assemblée de seigneurs. Ազգային —, assemblée nationnale. Ընտրողական —, collège électoral, réunion électorale. Աշխարհախումբ —, V. Աշխարհախումբ ։ — (Եղբարց, կրօնաւորաց, կուսանաց), V. Ուխտ, կամ Միաբանութիւն ։ — (Ծիրանաւորաց), congrégation, *sf.* Տրիբունական —, tribunat, *sm.* *Membre du* —. — Հրէից, synagogue, *sf.* — (Քահանայապետական), consistoire, *sm.* [*adv.*

ԺՈՂՈՎԱԲԱՐ, collectivement,

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅՔ, recueil, *sm.*, collection, *sf.* [*sm.*

ԺՈՂՈՎԱԿ, club (քլէօպ, քլօպ),

ԺՈՂՈՎԱԿԱՆ, synodique, *adj.*

ԺՈՂՈՎԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, congrégation, *sf.* [gue, *sf.*

ԺՈՂՈՎԱՆՈՑ (Հրէից), synago-

ԺՈՂՈՎԱՐԱՆ, rendez-vous, *sm.* — (քաղաքականաց), temple, prê-

che, *sm.* — բանաստեղծից եւ հռետորաց, V. Աթենէոն(1)։ — (Հրէից), synagogue, *sf.* V. Ընդունարան։

ԺՈՂՈՎԵԼ, V. Ժողվել։

ԺՈՂՈՎԵՑՂ, foyer, *sm.* — (Հրէից), synagogue, *sf.* — զօրաց, quartier d'assemblée.

ԺՈՂՈՎԻՉ, V. Ժողվող։

ԺՈՂՈՎՈՒՄ, **ԺՈՂՈՎՈՒՄՆ**, rassemblement, *sm.*; collecte, *sf.*

ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ, peuple, *sm.* || peuplade, population, *sf.* Հասարակ, ստորին —, foule, multitude, menu peuple, canaille, la lie du peuple. Հրէից —, V. Հրէութիւն։ Հիւրասէր —, peuple hospitalier.

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ, populaire, *adj.* — ընել, V. Ժողովրդականացունել։

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆԱՑՈՒՆԵԼ, populariser, *va.* — *une science.*

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, popularité, *sf.*

ԺՈՂՈՎՐԴԱՆՈՑ (Հրէից), synagogue, *sf.* [teur, *sm.*

ԺՈՂՈՎՐԴԱՊԵՏ. curé, *sm.*; rec-

ԺՈՂՈՎՐԴԱՊԵՏԱԿԱՆ, curial, ale (*pl. curiaux), adj. Droits curiaux.* paroissial, ale *(pl. paroissiaux), adj.* — եկեղեցի, église paroissiale, paroisse, *sf.*

ԺՈՂՈՎՐԴԱՊԵՏԱՆՈՑ, cure, *sf.*

ԺՈՂՈՎՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, cure, paroisse, *sf.* [կան։

ԺՈՂՈՎՐԴԵԱՆ, V. Ժողովրդա-

ԺՈՂՎԵԼ, rassembler, assembler, *va.* || ramasser, amasser, *va.* || recueillir, *va.* || collectionner, *va.* — (հարկ), recouvrer, *va.*

ԺՈՂՎՈՂ, collectionneur, euse, *s.* —f, cueillette (Այժմ կ'ըսուի collecte), quête, *sf.*

ԺՈՂՎՈՒԻԼ, se rassembler, se réunir, *vpr.*

ԺՈՒԺԿԱԼ, abstinent, ente, continent, ente, tempérant, ante, *adj.*

ԺՈՒԺԿԱԼԵԼ, s'abstenir, *vpr.*

ԺՈՒԺԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, abstinence, continence, tempérance, *sf.*

ԺՈՒԼԱԿ (տեսակ մ'արտոյտ. [illegible]), mauviette, *sf.*

1. **ԺՈՒՌ** (ագռխ. [illegible]), verjus,

2. **ԺՈՒՌ**, V. Խակ։

3. **ԺՈՒՌ**. ի — ածել (պտտցունել), promener, *va.* ի — գալ (պտտիլ), se promener, *vpr.* [*sm.*

ԺՈՒՌԻՊԱՏ (աղօրիք), moulin,

ԺՊԻՏ, sourire, souris, *sm.*

ԺՊԻՐՀ, V. Համարձակ։ — բանի կամ գործի, V. Լպրծանք։

ԺՊՏԻԼ, sourire, *va.*

ԺՊՏՈՒՄ, **ԺՊՏՈՒՄՆ**, sourire, souris, *sm.*

ԺՊՐՀԻԼ, V. Համարձակիլ։

ԺՊՐՀՈՒԹԻՒՆ, V. Համարձակութիւն։ [*adj.*

ԺՌԱԳՈՅՆ (գինի), verjuté, ée,

ԺՌԱՏ (ագռխաջուր), verjus, *sm.*

ԺՏԵԼ, **ԺՏԻԼ**, V. Համարձակիլ։

ԺՏՈՒԹԻՒՆ, V. Համարձակութիւն։

ԺՐԱԳԼՈՒԽ, diligent, ente, laborieux, euse, ménager, ère, *adj.*

ԺՐԱՋԱՆ, **ԺՐԱՄԷՐ**, **ԺՐԱՎԱՍՏԱԿ**, diligent, ente, assidu, ue, laborieux, euse, empressé, ée, *adj.*

ԺՐՈՒԹԻՒՆ, diligence, *sf.*, empressement, *sm.*

ԺՈՐԱՏ (ակռաներն թափած), édenté, ée, *adj.*

Ի

Ի *(ini)*, onzième lettre de l'alphabet arménien et cinquième des voyelles. || vingt, vingtième.

Ի ԲԱՑԵԱՑ, loin, *adv.*

Ի ԲԱՑՈՒՍՏ, de loin, *adv.*

1. **ԻԲՐ**, comme, *adv.* || environ, *adv.* — բէ, — այն բէ, comme si. *Bien des hommes vivent comme s'ils ne devaient jamais mourir.*

2. **ԻԲՐ**, comme, *adv.* *Il est hardi — un lion.* de même que, *adv.* *Il fondit sur lui de même que l'oiseau fait sur la perdrix* (կաքաւ). quand, *adv.* — *je pense à la fragilité des choses humaines.* || environ, *adv.* *Il avait — trente ans.* à peu près, à peu de chose près, *adv.* *Ils sont à peu près de même âge.* || près de, *prép.* *Il y a — de vingt ans que cela est arrivé.* en qualité de, *prép.* *Il agit en qualité de parent.* — հայր, en qualité de père. — բէ, comme, *adv.* Իբրեւ զի, comme! *Comme il est changé! Comme vous êtes aimable!* Ի ժամանակի —, lorsque, *conj.* *Lorsqu'ils viendront.*

ԻԳԱԲՈՂ (տունկ մ'է), pyrèthre, [*sm.*

ԻԳԱԿԱՆ, féminin, ine, *adj* — սեռ, féminin, *sm.* — գործել, ընել, V. Իգականացունել։ [*va.*

ԻԳԱԿԱՆԱՑՈՒՆԵԼ, féminiser,

ԻԳԱՀԱՃՈՅ, galant, ante, *adj.*

ԻԳԱՏ (էգ գործարան տնկոց), pistil, *sm.* [le cotillon.

ԻԳԱՄԷՐ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, aimer

ԻԳԱՑՈՒՆԵԼ, féminiser, *va.* — *les manières.* efféminer, *va.* *Les voluptés efféminent l'âme et le corps.*

ԻԳՆԱՏ, ignatie, *sf.* կամ ignatier, *sm.*

ԻԳԻՍԱՐ (տունկ մ'է), sainfoin, *sm.*, esparcette, *sf.*

ԻԺ (ե՛ւկերե+ եըլ-՛ը), vipère, *sf.* կորիւն, ձագ —ի, V. Իժակորիւն։ V. Իժաքարոյ։

ԻԺԱՔԱՐՈՅ, vipère, *sf.* [*sf.*

ԻԺԱԽՈՏ (տունկ մ'է), vipérine,

ԻԺԱԿՈՐԻՒՆ, le petit d'une vipère, vipereau, *sm.*

ԻԼ (էյ), fuseau, *sm.* *Tourner, remplir, vider le —.* Պարկեան — (կեանք մարդոյ [ի բնասղծ.]), le — des Parques. — մը՝ մի լի, fusée, *sf.* *Vider, dévider une —.*

ԻԼԱԳՈՐԾ, fuselier, *sm.*

ԻԼԱՁԵՒ, fuselé, ée, *adj.* — (արմատ տնկոց), fusiforme, *adj.*

ԻԼԱՆՄԱՆ, fusiforme, *adj.*

ԻԼԵՆԻ, fusain, *sm.* կ'ըսուի նաեւ —մ։. bonnet-à-prêtre, *sm.*

ԻԼԻԿ, V. Իլ։

ԻԼԻԿԱՄ, V. Երիկամն։

ԻՂՁ, V. Փափագ։

ԻՄ, mon, *m.* ma, *f.* *(pl. m.* et *f. mes), adj. poss.* *Mon père, ma mère. Mes frères. mes sœurs.*

ԻՄԱՆԱԼ, comprendre, *va.*; sentir, *vn.*

ԻՄԱՆԱԼԻ, intellectuel, elle; compréhensible, *adj.*

ԻՄԱՍՏ, sens (—ի—, ըստ Ակադիմիոյ. —ի, ըստ Լիզրէի), *sm.*, signification, *sf.* || esprit, *sm.* || pensée, idée, *sf.* Երկդիմի —, équivoque, *sf.*

ԻՄԱՍՏԱԽՈՀ, } sage, *adj.*
ԻՄԱՍՏԱԽՈՐՀՈՒՐԴ, }

ԻՄԱՍՏԱԿ, pédant, ante, *adj.*

Cet homme est bien —. || sophiste, pédant, sophistiqueur, savantasse (կը գրուի նաեւ Savantas [illegible]), *sm.*

ԻՄԱՍՏԱԿԱԲԱՆԵԼ, broder des toiles d'araignée.

ԻՄԱՍՏԱԿԱԿԱՆ, pédant, ante, pédantesque, sophistique, *adj.*

ԻՄԱՍՏԱԿԱՆԱԼ, pédantiser, *vn.*

ԻՄԱՍՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, pédantisme, sophisme, *sm.*, sophistiquerie, *sf.* — ընել, V. Իմաստակակնալ։

ԻՄԱՍՏԱԿՕՐԷՆ, en sophiste, pédantesquement, *adv.*

ԻՄԱՍՏԱՍԷՐ, philosophe, *sm.* || philosophe, *adj.* [սիրապետս։

ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԱԲԱՐ, V. Իմաստա-

ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԱԿԱՆ, philosophique, *adj.*

ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԱՊԷՍ, philosophiquement, *adv.* [*vn.*

ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԵԼ, philosopher,

ԻՄԱՍՏԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, philosophie, *sf.* Գրակական —, V. Գրականն։

ԻՄԱՍՏՆԱՆԱԼ, devenir sage.

ԻՄԱՍՏՈՒԹԵԱՄԲ, sagement, *adv.* || prudemment, *adv.*

ԻՄԱՍՏՈՒԹԻՒՆ, sagesse, *sf.* || prudence, *sf.* —ն ինչ բանի վրայ կը կայացունէք, en quoi faites-vous consister la sagesse? Սողոմոն —ն հարստութենէն աւելի սիրեց, Salomon préféra la sagesse à la richesse.

ԻՄԱՍՏՈՒՆ, sage, *adj.* || prudent, ente, *adj.* || —, sage, *sm.* Իմաստունն, ամենաստուեստ Իմաստունն (Սողոմոն), le Sage (Salomon).

ԻՄԱՐՄԻՆ, destin, *sm.*, destinée, fatalité, *sf.*

ԻՄԱՑԱԿԱՆ, intellectuel, elle, intellectif, ive, *adj.*

ԻՄԱՑԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, intelligence, *sf.*, entendement, *sm.*

ԻՄԱՑՈՂ, intelligent, ente, *adj.*

ԻՄԱՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, cognition, *sf.*

ԻՄԱՑՈՒԹԻՒՆ, intelligence, *sf.*

ԻՄԱՑՈՒՆԵԼ, avertir, informer, *va.* Աղէկ մ' —, mettre au courant.

Ի ՄԻԱՍԻՆ, ensemble, conjointement, *adv.* || avec, *prép.*

Ի ՄԻՋԻ, au milieu, parmi, entre, *adv.*

Ի ՄԻՋՈՅ, du milieu, *adv.*

ԻՄՈՎՍԱՆՆ, autant que je puis, de mon mieux, *adv.*

Ի ՄՕՏՈՅ, de près. *adv.*

ԻՅՆԱԼ, tomber (Ètre օժանդակով), *vn.* || se renverser, se laisser tomber, se laisser aller, *vpr.* || manquer, *vn.* || perdre, *vn.*, se perdre, *vpr.* || appartenir, *vn.* — (բաժին), revenir, *vn.* — (ուրիշին ժամանակը), échoir, *vn.* — (մխիթ), revenir, *vn.* — (մէկուն), choir, venir, tomber, *vn.* — (այս ինչ օրուան), tomber, *vn.* — (պատուէ), tomber, *vn.* — (իւր վիճակէն), déchoir (Ètre բայով։ *Pp.* déchu, ue), *vn.* Ետեւէն — (հալածել), être aux trousses de quelqu'un, poursuivre, *va.* Ամենայն ոգւով ետեւէն — (հետամուտ ըլլալ), pourchasser, *va.* *Ils ont pourchassé un cerf pendant quatre jours. Il pourchasse cet emploi.* Բեռան տակ —, succomber, *vn.* Անկողին —, V. Անկողին։ Մէկուն առջեւ — (երկրպագել), se prosterner, *vpr.* Ձեռքն — (հանդիպիլ), tomber sous la main. Ջուրն —, tomber dans l'eau. Բերանն ի վայր —, donner du nez en terre. —ու պատճառ ըլլալ, V. Պատճառ։ — տալ, faire tomber, précipiter, *va.* Ուժով վրան —, se suer, *vpr.* Փորու վրայ —, tomber à plat ventre. Կռնկի վրայ —, tomber tout plat. Մէկուն հետ —, taquiner, *vn.* *Il ne fait que* —. Կը զարծածուի նաեւ իբր *va.* — *un enfant.* Իրարու հետ —, se taquiner,

vpr. *Ils sont toujours à se taquiner.* Զգուշացէք որ չիյնաք, prenez garde de tomber.

ԻՆՃ (մսակեր չորքոտանի մ'է. [illegible]), once, *sf.*

ԻՆԿՆԱԼ, V. իյնալ։ [*sf.*

ԻՆՀԱՄ (տունկ մ'է), igname,

ԻՆՆ, neuf (երբ այս բառէն ետքն ուրիշ թուական մը կամ բաղաձայնով սկսեալ գոյական մը գայ *f* ին ձայնը չ'ելներ. *neuf cents* [նէօ սան]. *neuf livres* [նէօ լիվր). Երբ իրմէ ետքը ձայնաւորով սկսեալ գոյական մը գայ վի ձայն կը հանէ. *neuf ans* [նէօվ ան]. Ուրիշ տեղեր միշտ բնական ձայնը կը պահէ. *ils sont neuf* [իլ սօն նէօֆ]. *neuf et demi* [նէօֆ է տըմի], *adj. num. card.*

ԻՆՆԵՐՈՐԴ, neuvième, neuf, *adj.* || —, — անգամ, neuvièmement, *adv.* [neuf.

ԻՆՆԵՒՏԱՍՆ (տասնուինը), dix-

ԻՆՆԵՒՏԱՍՆԵՐՈՐԴ (տասնուիններորդ), dix-neuvième. [*adj.*

ԻՆՆՍՆԱՄԵԱՅ, nonagénaire,

ԻՆՆՍՈՒՆ, quatre-vingt-dix.

ԻՆՆՕՐԵԱՅՔ, neuvaine, *sf.*

1. **ԻՆՉ** (բան մը), quelque chose. Առանձինն —, V. Առանձինն։ || un, une. Մի — է, c'est tout un. — որ, quelque chose que, quoi que (բայն ստորադասական [subjonctif] կ'ուզէ). — որ ալ ըլլայ, quoi que ce soit, quel que soit (*f.* quelle que soit), en tout cas, malgré tout. Ինչ որ ըլլան, quel que soient (*f.* quelles que soient). Ի՞նչ բանով, avec quoi?

2. Ի՞նչ, quoi? que? quel, *m.* quelle, *f.*? Է՜հ —, eh quoi! Ի՜նչ բարի էք, que vous êtes bon! que de bonté vous avez! Ի՜նչ անմիտ է, qu'il est sot (*f.* qu'elle est sotte)!

ԻՆՉԷ՞Ն, pourqnoi?

ԻՆՉՈ՞Վ, avec quoi?

ԻՆՉՈ՞Ւ, pourquoi? comment? à quel effet?

ԻՆՉՈՒԱՆ, jusque կամ jusques.

1. **ԻՆՉՊԷՍ**, comme. — նաեւ, — որ, de même que, comme, ainsi que.

2. **Ի՜ՆՉՊԷՍ**, comme! que!

3. **Ի՞ՆՉՊԷՍ**, comment?

ԻՆՉՊԻՍԻ, quel, *m.* quelle, *f.*!

ԻՆՉՔ, fortune, richessses, *sf.*

ԻՆՔՆ, soi, *pron.*, lui, *pron. m.* et *f.* Ես —, moi-même. Դու —, toi-même. Նա —, lui-même (*f.* elle-même). — իսկ, soi-même. — ալ, à son tour. Ըստ ինքեան, de soi, de lui-même; au fond, dans le fond.

ԻՆՔՆԱԲԱՑ (մասունք ծաղկանց), déhiscent, ente, *adj.*

ԻՆՔՆԱԲԱՑՈՒԹԻՒՆ (ծաղկանց քանի մը մասունքն. ըստ տնկագիտաց), déhiscence, *sf.* [ée, *adj.*

ԻՆՔՆԱԲԵՐ (տունկ), spontané,

ԻՆՔՆԱԲԵՐԱԲԱՐ, de son propre mouvement, spontanément, *adv.*

ԻՆՔՆԱԲԵՐԱԿԱՆ, automatique, spontané, ée, *adj.*

ԻՆՔՆԱԲԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ spontanéité, *sf.*

ԻՆՔՆԱԲՈՅՍ, adventice (ատվանթիս), *adj.* — (տունկ), spontané, ée, *adj.*

ԻՆՔՆԱԲՈՒՂԽ, adventice, *adj.*

ԻՆՔՆԱԲՈՒՆ, propre, *adj.*

ԻՆՔՆԱԳԱՒԱՌԵԱՅ, autochtone (օթօքթօն), *sm.*

ԻՆՔՆԱԳԻՐ, autographe, *adj.* — գրչութիւն, autographe, *sm.*

ԻՆՔՆԱԳԼՈՒԽ, V. ինքնիշխան։

ԻՆՔՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, autographie, *sf.* [*C'est un cas* —.

ԻՆՔՆԱԳԷՊ, fortuit, ite, *adj.*

ԻՆՔՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, V. Առանձնախօսութիւն։

ԻՆՔՆԱԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆ, autoplastie, *sf.*

ԻՆՔՆԱԿԱԼ, autocrate, *sm.* || autocratique, *adj.*

ԻՆՔՆԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, autocratie ([illegible]), *sf.*

ԻՆՔՆԱԿԱՄ, arbitraire, volontaire, *adj.* — զինուոր, V. Զինուոր ։ || —, spontanément, *adv.* — կամօք, volontairement, *adv.*

ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, autobiographie, *sf.*

ԻՆՔՆԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, autophagie, *sf.* — ինքնեկ, — spontanée. — արուեստական, — artificielle.

ԻՆՔՆԱԿՈՉ, soi-disant, *adv.*

ԻՆՔՆԱՀԱՃՈՅ, présomptueux, euse, *adj.*

ԻՆՔՆԱՀԱՏՈՒՄ, } autotomie, *sf.*
ԻՆՔՆԱՀԱՏՈՒՄՆ,

ԻՆՔՆԱՀԱՒԱՆ. présomptueux, euse, *adj.* *Il a été assez — pour aspirer à cette place.*

ԻՆՔՆԱՀԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ, présomption, *sf.*

ԻՆՔՆԱՋԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, autophonie, *sf.*

ԻՆՔՆԱՄՈՒԽ, intrus, use (Intrure բայէն), *adj.* *Il s'est — dans cet évêché. Il est — dans cette charge, dans cette gestion (խնամակալութիւն).* || —, intrus, use, *s.* *Un évêque —. C'est un —.* || —, intrus, *sm.* *Nous nous aperçûmes qu'il y avait plusieurs — parmi nous.*

ԻՆՔՆԱՅՕԺԱՐ, volontairement, *adv.*

ԻՆՔՆԱՇԱՐԺ, automate, *adj.* — մեքենայ, automate, *sm.*

ԻՆՔՆԱՊՏՈՒՂ, autocarpien, *adj.*

ԻՆՔՆԱՍԱՅ, soi-disant, *adv.*

ԻՆՔՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, amour de soi, amour-propre (*pl.* des *amours-propres*), *sm.*

ԻՆՔՆԱՍՈՒՆ, autosite, *sm.*

ԻՆՔՆԱՎԱՐԺԱՊԵՏ, autodidacte, *sm.*

ԻՆՔՆԵԿ, adventice, *adj.* — (սունկ), spontané, ée, *adj.*

ԻՆՔՆԵՐԿՐԱՑԻ, autochtone, *sm.*

ԻՆՔՆԵՐԿՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, autochtonie, *sf.*

ԻՆՔՆԻՆ, de soi-même. || lui-même, en personne, en propre personne, spontanément, *adv.* Մեք մենք — nous-même. Դուք —, vous-même. Նոքա անոնք —, eux-mêmes (*f. elles-mêmes*).

ԻՆՔՆԻՇԽԱՆ, indépendant, ante, autonom, *adj.*

ԻՆՔՆԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ, indépendance, autonomie, *sf.*

ԻՆՔՆԻՐԵՆ, de soi-même, spontanément, *adv.*

ԻՆՔՆՈՒԹԻՒՆ, identité ([illegible]), *sf.*

ԻՆՔՆՈՒՍՈՒՄՆ, autodidacte, *sm.*

ԻՆՔՆՕՐԷՆ, arbitraire, *adj.*

ԻՆՔՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ, } autonomie, *sf.*
ԻՆՔՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ,

ԻՇԱԲԵՌՆ (բեռն իշոյ), ânée, *sf.*

ԻՇԱԿԷՍ (քաթըր), mulet, *sm.*

ԻՇԱՄԵՂՈՒ, andrène, *sm.*, cératine, *sf.* V. Ձիաստաց ։

ԻՇԱՄԵՂՈՒԵԱՅՔ, andrenètes, *sfp.*

ԻՇԱՊԱՆ, V. իշավար ։

ԻՇԱՎԱՅՐԻ (էշ վայրի), V. Յիռ, կամ Ցռուկ ։

ԻՇԱՎԱՐ ([illegible]), ânier, bourriquier, *sm.*

ԻՇԱՑՈՒԼ, jumart, *sm.*

ԻՇԱՔԵՂ (բժշկական ցունկ մը), béhen ([illegible]), *sm.*

ԻՇԽԱՆ, prince, maître, *sm.* — բաբարաց (խան), V. Խաքան ։ վեհագոյն —, souverain, *sm.* կայսերական —, prince impérial. Թագաժառանգ —, prince héréditaire, *sm.* — (Արաբացւոց, Մահմեդականաց), chérif, *sm.* *Le — de Mecque.* Հնդիկ —, rajah կամ raja, *sm.* —ն խաւարի (սատանայ), le prince des ténèbres (diable). Եկեղեցւոյ —ք (ծիրանաւորք եւ եպիսկոպոսունք), les princes de l'Église (les cardinaux et les évêques).

ԻՇԽԱՆԱԲԱՐ, en prince, *adv.*

ԻՇԽԱՆԱՉԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, excès de pouvoir.

ԻՇԽԱՆԱՁՆ, prince, *sm.*

ԻՇԽԱՆԱԿԱՆ, princier, ière, *adj. Maison princière.*

ԻՇԽԱՆԱՊԵՏ, dictateur, *sm.*

ԻՇԽԱՆԱՊԵՏԱԿԱՆ, dictatorial, ale (*pl. dictatoriaux*), *adj. Autorité dictatoriale.*

ԻՇԽԱՆԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, dictature, *sf.*

ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ, principauté, *sf.*, principat, *sm.*, domination, *sf.* || règne, pouvoir, *sm.* || droit, *sm.* || prépondérance, *sf.* — աշխարհական, bras séculier. Անհաստատ —, pouvoir mal assuré. Անձնական, բացարձակ —, pouvoir absolu, dictature, *sf.* Գործադիր —, pouvoir exécutif, կամ յոկ exécutif, *sm.* Մէկուն լիակատար, լիովին — տալ, donner carte blanche à quelqu'un. Մէկուն վրայ — ունենալ (ուզածին պէս կառավարել), gouverner, *va.* Մէկուն իշխանութեան ներքեւ՝ տակ լինել, ըլլալ, être à la merci de quelqu'un.

ԻՇԽԱՆՈՒՀԻ, princesse, *sf.*

ԻՇԽԵԼ, dominer, régner, *vn.* || oser, *va.*

ԻՇԽԵՑՈՂ, dominateur, trice, *s.* || dominateur, trice, *adj. Un esprit* —. dominant, ante, *adj. Il est le seigneur — de tout le quartier.*

ԻՇԽՈՂ, dominateur, trice, dominant, ante, *adj.* || prince, *sm.*

ԻՇՂԱՄ (անասուն մ'է), blaireau, *sm.*

ԻՇՈՐԴԻ (-չէ-), le petit d'un âne, ânon, *sm.*

ԻՇՈՒԹԻՒՆ, ânerie, *sf.*

ԻՇՈՒԿ, bourrique, *sf.*, bourriquet, *sm.*

ԻՇՓՈՒՐԱԿ (-չփ-), V. իշորդի։

ԻՋԱՆԵԼ, V. իջնել։

ԻՋԱՎԱՆԵԼ, coucher, gîter, *vn.*

ԻՋԵՒԱՆ, auberge, couchée, *sf.*, caravansérail, *sm.* — (կարաւանաց յԱրեւելս. խան), kan (կը գրուի նաեւ han կամ khan), *sm. Nous atteignîmes le — avant la nuit.*

ԻՋԵՑՈՒՆԵԼ, faire descendre, descendre, *va.* || abaisser, rabaisser, baisser, *va.* || apaiser, *va.* || amener, *va.* Նաւը ջուրն —, mettre à l'eau. Նորէն —, redescendre, ravaler, *va.* Առագաստն —, baisser, amener la voile. Վարագոյրն —, baisser le rideau. Գինը —, réduire le prix. (Մռուռն) յատակն —, précipiter, *va.*

ԻՋԵՑՈՒՆՈՂ, V. իջուցիչ։

ԻՋՆԱԼ, } descendre, *vn.* || s'a-

ԻՋՆԵԼ, } baisser, se baisser, se rabaisser, *vpr.*, rabattre, *vn.*, se rabattre, *vpr.* Նորէն —, redescendre, *va.* — *un escalier.* Դարձեալ —, redescendre, *vn. Il est remonté dans sa chambre, il va* —. Սահելով —, glisser, *vn.* Յատակն —, se précipiter, *vpr.* (Հողն) — (տեղիք տալ), manquer, *vn.* (Հովն) —, tomber, *vn.* Բարկութենէն —, se défâcher, *vpr.* Վարագոյրը կ'իջնէ (կը զոցուի), le rideau se baisse. Փոխանակագինն իջաւ, le change a baissé.

ԻՋՈՒՄ, } descente, *sf.*

ԻՋՈՒՄՆ, }

ԻՋՈՒՑԱՆԵԼ, V. իջեցունել։

ԻՋՈՒՑԻՉ, abaissant, ante, *adj.*

1. **ԻՍԿ**, or, donc (*ֆր.* խօսքի մէջ եւ բաղաձայնէ յառաջ. *Allons donc* [*ֆր.*] *nous promener.* *ֆր.* խօսքի սկիզբն ու վերջը. *Donc* [*ֆր.*] *vous devez l'aider. Venez donc* [*ֆր.*]. *ֆր.* խօսքի մէջ եւ ձայնաւորէ յառաջ. *Votre frère est donc* [*ֆր.*] *arrivé*), *conj.* || quand, *adv.* || même, *sm.* —, նոյն —, même, *adv.* — արդ, or, donc. — եւ —, V. իսկոյն։ — եթէ, si, mais si. Ինքն —, lui-même, soi-même. Դուք —, vous-même.

2. **ԻՍԿ**, effectivement, *adv.*

3. Ի՛ՍԿ, réel, elle, *adj.*

ԻՍԿԱԿԱՆ, réel, elle, *adj.*

ԻՍԿԱԿԻՑ, consubstantiel, elle, *adj.* [tialité, *sf.*

ԻՍԿԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, consubstan-

Ի ՍԿԶԲԱՆԷ, dès le կամ au commencement, dans l'origine, *adv.*

ԻՍԿՈՅՆ, tout de suite, sur-le-champ, ausitôt, *adv.* — եկաւ, հասաւ, il est arrivé aussitôt.

ԻՍՊԱՌ, jusqu'à la fin, tout à fait, entièrement, *adv.*

Ի ՎԵՐ, V. Վեր։

Ի ՎԵՐԱՅ, V. Վերայ։

ԻՐ, chose, *sf.*, fait, *sm.* Յայտնի —ք, choses évidentes, claires. Միացեալ, պարզանեալ —ք, choses jointes, apparentes. Մարդկօրէն —ք, les choses humaines. Աստի —ք, les choses d'ici-bas. —օք, vraiment, réellement, en réalité, dans կամ par le fait, effectivement, *adv.* Յ—ս, en fait de, *prép.* *En fait de littérature, de religion.*

ԻՐԱԳՈՐԾԵԼ, réaliser, *va.* *Réalisez vos promesses.*

ԻՐԱԳՈՐԾԵԼԻ, réalisable, *adj.*

ԻՐԱԳՈՐԾԻԼ, se réaliser, *vpr.*

ԻՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, réalisation, *sf.* [(. . . ․ի), *sf.*

ԻՐԱԳԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, péripétie

ԻՐԱԿԱՆ, réel, elle, effectif, ive, *adj.*

ԻՐԱԿԱՆԱՆԱԼ, se réaliser, *vpr.*

ԻՐԱԿԱՆԱՊԷՍ, réellement, *adv.*

ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ, } réalisation,
ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄՆ, } *sf.*

ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՆԵԼ, réaliser, *va.*

ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, réalité, *sf.*

ԻՐԱՆ, buste, *sm.*

ԻՐԱՆՈՒՆՔ ([illegible]), tempe, *sf.* || — ([illegible]), face, *sf.*

ԻՐԱՊԱՇՏ, réaliste, *sm.* || — (մատենագիր, նկարիչ), réaliste, *sm.* || —, réaliste, *adj.* [*sm.*

ԻՐԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, réalisme,

ԻՐԱՊԷՍ, en réalité, effectivement, donc (Աստուածութեան համար կարդա Արդ, կամ իսկ բառերն), par le fait, *adv.*

ԻՐԱՒ, juste, vrai, à la vérité, *adv.* — է, c'est vrai.

ԻՐԱՒԱԲԱՆ, juriste, *sm.*

ԻՐԱՒԱԳԷՏ, jurisconsulte, *sm.*

ԻՐԱՒԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, jurisprudence, *sf.*, droit, *sm.*

ԻՐԱՒԱՊԷՍ, justement, à juste titre, *adv.*

ԻՐԱՒԱԹՈՒ, cessionnaire, *s.*

ԻՐԱՒԱՍԱԿԱՆ, juridictionnel, elle, *adj.* [*sf.*

ԻՐԱՒԱՍՈՒԹԻՒՆ, juridiction,

ԻՐԱՒԱՏՈՒ, cessionnaire, *s.*

ԻՐԱՒԱՐԱՐ, juge, arbitre, *sm.*

ԻՐԱՒԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, arbitrage, *sm.*

ԻՐԱՒԱՑԻ, juste, raisonnable, légitime, *adj.*

ԻՐԱՒԸՆՏԻՐ, arbitre, *sm.*

ԻՐԱՒԸՆՏՐԱԲԱՐ, arbitralement, *adv.*

ԻՐԱՒԸՆՏՐԱԿԱՆ, arbitral, ale (*pl. arbitraux*), *adj.* *Jugement —. Sentence arbitrale.*

ԻՐԱՒԸՆՏՐԵԼ, arbitrer, *va.*

ԻՐԱՒԻ, V. Յիրաւի։

ԻՐԱՒՈՒՆՔ, justice, *sf.* || la bonne cause, *sf.* *Télémaque et moi nous combattrons pour la bonne cause.* raison, *sf.*, droit, *sm.* Ազգաց —, բնական —, le droit des gens. Արքունի —, régale, *sf.* — ցորենոյ, minage, *sm.* Ժառանգութեան —, hérédité, *sf.* Քաղաքական —ներ կորսնցունելը, mort civile. Ժառանգական իրաւամբք, héréditairement, *adv.* Իրաւամբք, ըստ իրաւանց, de droit, de plein droit, en vertu. Առաւելագոյն իրաւամբք, à plus forte raison, à fortiori, *adv.* *Raisonner à fortiori.* Լի եւ լի իրաւամբք, de plein, de plein droit.

Իրաւամբք կամ առանց իրաւանց, à tort ou à droit, *adv.*

ԻՐԱՒՑՈՒՆԷ, en vérité, vrai, vraiment, réellement, *adv.*

ԻՐԵՆՑ, leur, *adj. poss. Leur encre, leurs livres.*

ԻՐԻԿՈՒՆ, soir, *sm.* || soirée, *sf.* || vêpre, *sm.* — կենաց (ծերութիւն), le soir de la vie (vieillesse). Իրիկուան դէմ, vers le soir, à la tombée de la nuit, du jour. Իրիկուան մօտ, à jour fermant. Բոլոր —ը, toute la soirée. — ըլլալու վրայ է, մօտ է, le jour est bien avancé.

1. **ԻՌԻՍ** (դից պատգամաւոր աստուածուհի), V. Հիրիկ (1).

2. **ԻՌԻՍ** (կին սիրեցեալ [ըստ բանաստեղծաց]), V. Հիրիկ (2).

ԻՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, fait, *sm.*

ԻՐՕՔ, V. իր.

ԻՑԷ՜ ԹԷ, **ԻՑԻ՜Ի**, **ԻՑԻ՜Ի ԹԷ**, plaise կամ plût à Dieu que! fasse le ciel!

ԻՒՂ, huile (եաղ), *sf.* — փայտի, — de bois. — կանեփհատի (քէթէն թօխումու եաղը), — de chènevis. — խանձրահոտ, — empyreumatique. — կտաւատի (քէթէն եաղը), — de lin. — փողոճի, — de morue կամ de foie de morue. — վայրի շողգամի, — de navette. — ընկուզի, — de noix. — խաշխաշի, — d'œillette. — արմաւենիոյ. — de palme. — ձկան, — de poisson. — գետնախնձորոյ, — de pomme de terre. — բեւեկնոյ, — de térébenthine. — կարճի, V. Կարիճ (2).

ԻՒՂԱՄԱՆ, huilier, *sm.*, burette, *sf.*

ԻՒՂԱՅԻՆ, huileux, euse, *adj.*

ԻՒՂԱՐԱՆ, huilerie, *sf.*

ԻՒՂԵՓԵԱՑ, parfumeur, euse, *s.*

ԻՒՂԵՓԵՑՈՒԹԻՒՆ, parfumerie, *sf.*

ԻՒՂՈՏ, huileux, euse, onctueux, euse, *adj.*

ԻՒՂՈՏՈՒԹԻՒՆ, onctuosité, *sf.*

ԻՒՐ, son, *m.* sa, *f.* *(pl. m.* et *f. ses), adj. poss. Son père, sa mère. Ses frères et ses sœurs. Ses parents.*

ԻՒՐԱՑՈՒՄ, **ԻՒՐԱՑՈՒՄՆ**, appropriation, *sf.*

ԻՒՐԱՑՈՒՆԵԼ, s'approprier, s'arroger, *vpr.*

ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ, chaque, *adj.* — *individu.* — ոք, մարդ, chacun, une, *pron.* — *de nous.*

ԻՒՐՈՎԻ, **ԻՒՐՈՎԻՆ**, de lui-même, de soi-même, de son chef, *adv.*

ԻՒՐՈՎՍԱՆՆ, autant qu'il peut, de son mieux, de son côté, *adv.*

Լ

Լ *(lioun)*, douzième lettre de l'alphabet arménien et septième des consonnes. || trente, trentième.

ԼԱԲԱՐՈՆ (Մեծին Կոստանդիանոսի խաչանշան դրօշը), labarum (լապարօմ), *sm.*

ԼԱԲԻՐԻՆԹՈՍ, dédale, labyrinthe, *sm.*

ԼԱԲՐԱԿ (լէվրէք), loup de mer, bars, *sm.*

ԼԱԳԱՆ (ձեան վրայ քալելու համար հիւսիսային ազգաց ոտնաման մը), raquette, *sf.*

ԼԱԶԱՐՈՆ (մուրացիկ [Նէապոլսի]), lazarone (*pl.* des *lazaroni*), *sm.*

Լաջուարթ (լաճվէրտ թաշը), lapis կամ lapislazuli եւ կամ lazulite, *sm*.

Լազարեց (Մըսըր պուղտայը), blé de Turquie, maïs (մաք, մաքա), *sm*.

Լաթ, habit (ռուբա), vêtement, *sm*.

Լաժուարդ, V. Լաջուարթ։

Լալ, pleurer, larmoyer, *vn*., verser des larmes, *va*. — ձեւացունել, կեղծաւորանել, faire semblant de pleurer, pleurnicher, *vn*. — եւ սգալ, gémir de, *vn*. Հայց —ով, à force de pleurer.

Լալագին, plaintif, ive, *adj*. || plaintivement, *adv*.

Լալական, pleurant, ante, *adj*. *Elle est toujours pleurante*. || pleureur, euse, *s*.

Լալաձայնող, gémissant, ante, plaintif, ive, *adj*.

Լալիւն, larmes, *sfp*., pleurs, *smp*. — (նորածին մանկան), vagissement, *sm*. կեղծ —, larmes feintes, pleurnicherie, *sf*.

Լախուր (սունկ մ՚է. եարփուզ քէրէմէզ), ache, *sf*.

Լախտ (թօփուզ), massue, *sf*.

1. **Լակ** (այխուրով կամ թեփով խառն ջուր), barbotage, *sm*.

2. **Լակ** (ձաճ եւ կասուի կերցունելու համար փշրած հացի եւ ջարդած մսոյ խառնուրդ. [քէօֆթէ, քէրէ] լափա), pâtée, *sf*.

Լական (լէյէն), bassin, lave-main (*pl*. des *lave-mains*), *sm*. — սափրելոյ զմռուս, bassin à barbe.

Լակոնաբանութիւն, laconisme, *sm*.

Լակոնական, laconique, *adj*. — կերպով, laconiquement, *adv*.

Լակոտ, môme, *sm*.

1. **Լաճ** (տիրոջը կամ տիկնոջն եւեւէն գնացող սպասաւոր), laquais, *sm*.

2. **Լաճ** (ուրիկայ տղայ), polisson, *sm*.

Լամա (ոռնող չորքոտանի մ՚է). lama կամ llama, *sm*. [*sm*.

Լամայ (*Կուրմ Պուդդայի*), lama,

Լամայեզնայ, le grand lama կամ dalaïlama, *sm*.

1. **Լամբ** (քուլփ), anse, *sf*.

2. **Լամբ** (պարանի կապելու երկաթէ օղակ), organeau, *sm*.

Լամբար, V. Լապտեր։

Լայն, large, *adj*. Մեր տունն երեսուն ոտք — է, notre maison a trente pieds de —, կամ de largeur. || ample, *adj*. —ք, largeur, ampleur, *sf*. — կերպով, largement, *adv*.

Լայնաբար, par extension, *adv*. *Ce mot signifie, désigne aussi, par extension, telle chose*.

Լայնալիճ, arc (եայ), *sm*. *Tirer de l'*—.

Լայնամարմին, vaste, étendu, ue, colossal, ale, *adj*.

Լայնակող, reinté, ée, *adj*.

Լայնակտուց, à large bec, *adj*. *Oiseau à large bec*.

Լայնանալ, V. Լայննալ։

Լայնանիստ, vaste, *adj*. — դաշտ, plaine étendue.

Լայնատարած, vaste, colossal, ale, *adj*. — (անծայր, բազմաբովանդակ), étendu, ue, *adj*. [նել։

Լայնացուցանել, V. Լայնցու-

Լայնել, V. Լայնցունել։

Լայննալ, s'élargir, *vpr*. *Mes souliers (մուճակ) se sont trop élargis*. prêter, *vn*. *Du cuir (կաշի) qui prête. Un bas qui prête*.

Լայնութիւն, largeur, ampleur, *sf*., évasement, *sm*. — (պատուհ. [փանջուր] եէնի), V. Մար։ — (աշխարհագրական, աստեղաբաշխական), latitude, *sf*. — *nord*. — *sud*. — *de Sirius*.

Լայնում, } élargissement,
Լայնումն, } *sm*.

Լայնցունել, élargir, *va*. — *un habit* (ռուբա), *un fossé*. Դեռ աւելի —, rélargir, *va*. — (ծակն), évaser, *va*.

Լայքայ (լէքէ), laque, *sf*.

ԼԱՑՔԱՑԱԳՈՅՆ, laqueux,euse, *adj.*

ԼԱՑՔԱՑԻՆ, laqueux, euse, *adj.*

ԼԱՆԴԱՆՈՆ (լադէն), ladanum (լատանօմ), *sm.*

ԼԱՆԴԱՒ (տեսակ մը չորեքանուեան կառք՝ որոյ վրան գոցուած է երկու ծալածոյ ծածկոյթներով՝ որոնք ըստ կամս եւ ըստ հաճոյից կրնան բացուիլ. լանտօ), landau (*pl.* des *landaus*), *sm.*

ԼԱՆԿՋՏԱԿ, bride, *sf.*

ԼԱՆՋԱՔԵՐՋ (կռթնելու չափ բարձր), à hauteur d'appui.

ԼԱՆՋԱԹԱՂԱՆԹ, plèvre, *sf.*

ԼԱՆՋԱԿԱՆ, thoracique, *adj.*

ԼԱՆՋԱՆՈՑ (դաստառակ լանջաց կանանց), tour de gorge, *sm.*

ԼԱՆՋԱՊԱՆ (երիվարի), poitrail (*pl.* des *poitrails*), *sm.*

ԼԱՆՋԱՊԱՏԱԿ, plastron, corselet, *sm.* —ով պատել, plastronner, *va.* — հագնիլ, se plastronner, *vpr.* [*sm.*

ԼԱՆՋՈՍԿՐ, sternum (ստէրնօմ),

ԼԱՆՋՔ, V. կուրծք։ — (եղջերուի), hampe (համփ), *sf.*

1. **ԼԱՊՏԵՐ**, lampe, lanterne, *sf.* Մոգական —, lanterne magique. — (փողոցաց), fanal (*pl.* des *fanaux*), *sm.* Ցոլացիկ — (փողոցաց քաղաքի), réverbère, *sm.* — (նաւաց, նաւահանգստից բերնի), fanal, *sm.* [fanal, *sm.*

2. **ԼԱՊՏԵՐ** (առաջնորդ. ուղեցոյց),

ԼԱՋԱԿ, V. Քող։

1. **ԼԱՍՏ** (սալ), radeau, *sm.*

2. **ԼԱՍՏ** (փայտեղէն կազմած անկողնոյ), couche, *sf.*

ԼԱՍՏԱԳՈՐԾ, flotteur, *sm.*

ԼԱՍՏԱԽԱՂԱՑ, flottable, *adj.*

ԼԱՍՏԱԿ, échafaud, *sm.* [*sm.*

ԼԱՍՏԱԿԱԴԻՐՔ, échafaudage,

ԼԱՍՏԱԿԵԼ, échafauder, *vn.*, s'échafauder, *vpr.*

ԼԱՍՏԱՎԱՐ, flotteur, *sm.*

ԼԱՍՏԱՓԱՅՏ, vaisseau, *sm.*

ԼԱՍՏԵՆԻ (քէլէւ աղաճ), aune (ծ.'), vergne, *sm.*

ԼԱՍՏԻՋՈՑ, flottable, *adj.*

ԼԱՏԱՆԵՆԻ (տեսակ մ'արմաւենի), latanier, *sm.*

ԼԱՏԻՆ, latin, ine, *s.* || latin, ine, *adj.* — լեզու, la langue latine, *sf.*, կամ լոկ latin, *sm.*

ԼԱՏԻՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, latinisme, *sm.*

ԼԱՏԻՆԱԳԷՏ, latiniste, *sm.* — իմաստակ, un savant en us (իւս).

ԼԱՏԻՆԱՄԷՏ, latinisant, ante, *adj.* *Les Grecs —s.*

ԼԱՏԻՆԱԿԱՆ, latin, ine, *adj.*

ԼԱՏԻՆԱՑԻ, latin, ine, *s.* || latin, ine, *adj.*

ԼԱՏԻՆԱՑՈՒՆԵԼ, latiniser, *va.*

ԼԱՏԻՆԵՐԷՆ, latin, ine, *adj.* — լեզու, la langue latine, *sf.*, կամ լոկ latin, *sm.*, latinitě, *sf.* Ստորին —, basse latinité.

ԼԱՏԻՆՈՒԹԻՒՆ (Լատիներէն գրելու կամ խօսելու ոճ), latinité, *sf.*

ԼԱՐ, cordon, *sm.* — (աղեղի), corde, *sf.* — (կարթի [hameçon] ձկնորսաց), V. կուղ։ — (շինողաց), ligne, *sf.* *Tirer une muraille à la —.* — (որմնադրաց), cordeau, *sm.* — ուղղութեան, ligne de foi. — (գլխարկի, փեղուրի), laisse, *sf.*

ԼԱՐԱԽԱՂԱՑ (իփ ճանպազը), danseur, danseuse de corde, acrobate, funambule, *s.*

ԼԱՐԱԽԱՂԱՑԱԿԱՆ (հրահանգք), acrobatique, *adj.*

ԼԱՐԱԽԱՂԱՑՈՒԹԻՒՆ, acrobatie (...սի), funambulie, *sf.*

ԼԱՐԱԽԻԼ, montreur de marionnettes.

ԼԱՐԱԿԱԼ (փէմէն փէօփրիւսիւ), chevalet, *sm.*

ԼԱՐԱՆՈՑ (գաֆէս), cage, *sf.*

ԼԱՐԵԼ, tendre, bander, *va.* — (ժամացոյցը), monter, *va.* Վերստին — (ժամացոյցը), remonter, *va.*

ԼԱՐԻՉ (առանց բանալւոյ ժամացոյցը լարելու կազմածք), remontoir, *sm. Montre à —.*

ԼԱՑ. V. Լալիւն։

ԼԱՑՈՂ, pleurant, ante, *adj. Elle est toujours pleurante.* || pleureur, euse, *s.* Սուտ —, pleurnicheur, euse, *s.*

ԼԱՑՈՒՆԵԼ, faire pleurer, *va.* Ամէն թեթեւ հարուած կը լացունէ զանի, le moindre coup le fait pleurer.

ԼԱՑՈՒՆՈՂ, larmoyant, ante, *adj.*

ԼԱՒ, bon, *m.* bonne, *f. adj.* || probe, *adj.* || bien, *adv.* Աւելի —, tant mieux. Հաս —, au կամ tout au mieux. || très bien. Ամենէն —ը, mieux, *sm.* —ք, V. Լաւորներ։ — եւս, mieux (Համեմատական է Bien մակբայի). — ուրեմն, eh bien. — մը, bel et bien, bien et beau, bel et beau. — է... քան՝ քան թէ . . . il vaut mieux . . . que . . . — է, il est bien.

ԼԱՒԱԳՈՅՆ, mieux (Համեմատական է Bien մակբայի). || meilleur, eure, *adj.* —ը, mieux, meilleur, *sm.* — է որ, il vaut mieux que.

ԼԱՒԱՆԱԼ, V. Լաւնալ։

ԼԱՒԱՇՐՋՈՒԹԻՒՆ, amendement, *sm.*

ԼԱՒԱՊԱՇՏ, optimiste, *sm. Leibnitz était —.*

ԼԱՒԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, optimisme, *sm.*

ԼԱՒԱՏԵՍ, optimiste, *sm. — en fait de politique.*

ԼԱՒԱՏԵՍԱԿԱՆ, optimiste, *adj. Le système —.*

ԼԱՒԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, optimisme, *sm.*

ԼԱՒԱՑՈՒՄ, } amélioration,
ԼԱՒԱՑՈՒՄՆ, } *sf.*, amendement, *sm.*

ԼԱՒԱՑՈՒՆԵԼ, V. Լաւցունել։

ԼԱՒԻՏ ([illegible]), pince, pincette, *sf.*

ԼԱՒՆԱԼ, abonnir, *vn.*, s'abonnir, s'améliorer, *vpr.*

ԼԱՒՈՐԱԿ, louable, *adj.*

ԼԱՒՈՐԵԱՐ, les bons, *smp.*

ԼԱՒՈՒԹԻՒՆ, bonté, *sf.*, bien, *sm.* || probité, *sf.* || amélioration, *sf.*

ԼԱՒՑՈՒՆԵԼ, abonnir, améliorer, *va.*

ԼԱՓԵԼ, dévorer, gober, *va. Gober une huître* (*nusrk.* [illegible]). — (շունը լեզուաւ), laper, *v. n.* et *a. Ce chien fait bien du bruit en lapant.*

ԼԱՓԼԻՉԵԼ, dévorer, *va.*

ԼԱՓԼԻՉՈՂ, dévorant, ante, *adj.*

ԼԵԱՌՆ, V. Լեռ։

ԼԵԱՐԴ ([illegible]), foie, *sm.*

ԼԵԳԱՏ, légat, *sm.* Առընթերակաց —, — à latere ([illegible]) կամ լոկ légat.

ԼԵԳԱՏՈՒԹԻՒՆ, légation, *sf.*

ԼԵԳԷՈՆ, légion, *sf.* — պատուոյ, — d'honneur.

ԼԵԳԷՈՆԱԿԱՆ, légionnaire, *sm.*

ԼԵԶՈՒ, langue, *sf.*, langage, *sm.* — դեղնեալ (դեղնած), langue saburrale. Պզտի —, V. Լեզուիկ։ — (կոռոց), V. Մէտ։ Ցամաքի —, langue de terre. Ազգի մը յատուկ, տոհմային —, գաւառական —, dialecte, idiome, *sm.* Մայրենի —, langue maternelle. Հայերէն —, la langue arménienne, *sf.*, l'arménien, *sm.* Կենդանի, մեռեալ —, langue vivante, morte. Աշխարհիկ՝ աշխարհաբառ —, langue vulgaire. Գռեհիկ, ռամիկ —, langage des halles (Հ—Լ). —ն ծանր լինել, ըլլալ, avoir un parler gras, avoir la langue grasse. Բառ մը —ին ծայրն ըլլալ, avoir un mot sur le bord des lèvres. —ն բանալ, dénouer la langue.

ԼԵԶՈՒԱԳԱՐԵԼ (մէկու մը դէմ սաստիկ խօսիլ, լեզուին տալ), déblatérer, *vn. Il a passé deux heures à — contre moi.*

ԼԵԶՈՒԱԳԱՐՈՒԹԻՒՆ, déblatération, *sf.*

ԼԵԶՈՒԱԳԷՏ, linguiste, philologue, *sm.*
ԼԵԶՈՒԱԳԻՏԱԿԱՆ, linguistique, philologique, *adj.*
ԼԵԶՈՒԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, linguistique, philologie, glossologie, *sf.*
ԼԵԶՈՒԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, glossologie, *sf.*
ԼԵԶՈՒԱԿ, V. Լեզուիկ։
ԼԵԶՈՒԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, glossotomie, *sf.*
ԼԵԶՈՒԱՅԻՆ, lingual, ale, *adj.* *Consonnes linguales.* (Արտական յէ. չունին).
ԼԵԶՈՒԱՆԻ, bavard, arde, babillard, arde, *adj.* — է, il a bien de la langue, il a la langue bien longue.
ԼԵԶՈՒԱՆՈՒԹԻՒՆ, bavardage, babil, babillage, *sm.*, faconde, *sf.*
ԼԵԶՈՒԱՔԱՐ, glossopètre, *sm.*
ԼԵԶՈՒԱՔՆԻՆ, philologue, *sm.*
ԼԵԶՈՒԱՔՆՆԱԿԱՆ, philologique, *adj.* *Étude* —.
ԼԵԶՈՒԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆ, philologie, *sf.* Համեմատական —, — comparée.
ԼԵԶՈՒԻԿ, languette, *sf.*
ԼԵԶՈՒԻԼ, V. Լիզել։
ԼԵԿԱՆԴԻՏՈՒԹԻՒՆ (տեսակ մը հմայութիւն), lécanomancie, *sf.*
ԼԵՂ (շապ), alun (ալիւն), *sm.*
ԼԵՂԱԾԻՆ, alunogène, *sm.*
ԼԵՂԱԿ (չիւիտ), indigo, *sm.* || —, —ի տունկ, V. Լեղակենի կամ Լեղակի։ —ի գործատուն, V. Լեղականոց։
ԼԵՂԱԿԱԲԵՐ, indigofère, *sm.*
ԼԵՂԱԿԱԾԻՆ, indigogène, *sm.*
ԼԵՂԱԿԱԿԱՆ (թթուուտ), indigotique (acide), *adj.*
ԼԵՂԱԿԱՂԱՑ, moulin à l'indigo.
ԼԵՂԱԿԱՆՈՑ, indigoterie, *sf.*
ԼԵՂԱԿԱՏ, indigotate, *sm.*
ԼԵՂԱԿԱՐԱՐ, indigotier, *sm.*
ԼԵՂԱԿԵՆԻ, **ԼԵՂԱԿԻ**, } indigotier, *sm.*

ԼԵՂԱԿԻՏ, indigotine, *sf.* — անգոյն, — incolore.
ԼԵՂԱՅԻՆ, alumineux, euse, *adj.*
ԼԵՂԱՊԱՏԱՌ ԸՆԵԼ, transir, *va.* Վախէն լեղապատառ ըլլալ, être transi de peur.
ԼԵՂԱՔԱՐ, alunite, *sf.*
1\. **ԼԵՂԻ** (էօտ. սաֆրա), fiel, *sm.*, bile, *sf.*
2\. **ԼԵՂԻ** (ափը), amer, ère, *adj.*
ԼԵՂՈՒԹԻՒՆ, amertume, *sf.*
ԼԵԶԿ, V. Լերկ (1)։
ԼԵՌ, montagne, *sf.*, mont, *sm.* —ն ելնել, monter la montagne. —նէն իջնել, descendre la montagne.
ԼԵՌԸՆՏԻ, V. Լեռնացի։
ԼԵՌՆԱԲՆԱԿ, montagnard, arde, *adj.*
ԼԵՌՆԱԳԱՒԱՌ, contrée montagneuse.
ԼԵՌՆԱԴԱՇՏ, **ԼԵՌՆԱԴԱՇՏԱԿ**; } plateau, bassin, *sm.* *Cette ville est au centre d'un magnifique bassin.*
ԼԵՌՆԱԿ, monticule, *sm.*
ԼԵՌՆԱԿԱՅԾՔԱՐ, pétrosilex (Թէքմօ-էլէքօ), *sm.*
ԼԵՌՆԱԿԱՆ, montagnard, arde, *adj.* || montagnard, arde, *s.*
ԼԵՌՆԱԿԱՆԱՑ, montagnard, arde, *adj.*
ԼԵՌՆԱԿԵԱՑ, montagnard, arde, *adj.* || montagnard, arde, *s.*
ԼԵՌՆԱՅԻՆ, montagneux, euse, *adj.* *Pays* —.
ԼԵՌՆԱՑԻ, montagnard, arde, *adj.* || montagnard, arde, *s.*
ԼԵՌՆՈՑ, V. Լեռնային։
ԼԵՌՆՈՐԴԵԱՑ, montagnard, arde, *adj.* || montagnard, arde, *s.*
ԼԵՌՆԱՈՐԴԵԱՑ, montagnard, arde, *adj.*
ԼԵՍԱՆ (պօյա էզմէ թաշ), pierre à broyer, *sf.* — (դեղագործի), porphyre, *sm.*

ԼԵՍԱՏԱՄՈՒՆՔ, dent molaire, կամ լոկ molaire, *sf.*, dent mâchelière, կամ լոկ mâchelière, *sf.*

ԼԵՍՈՂ, broyeur, *sm.*

ԼԵՍՈՒՄ, porphyrisation, *sf.*

ԼԵՍՈՒԼ, broyer, porphyriser, *va.*

ԼԵՐԴԱԲՈՅԹ, V. Բյթակ ։

ԼԵՐԴԱԽՈՏ (τεύκριον χαμαίδρυς), germandrée, *sf.* —ն երկնագոյն է, la — a la couleur de ciel.

ԼԵՐԴԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, hepatoscopie (ἡπατοσκοπία), *sf.*

ԼԵՐԴԱՏԱՊ ([illegible]), hépatite (ἡπατίτις), *sf.* [*sf.*

ԼԵՐԴԱՏՈՒՆԿ, hépatique (ἡ . .),

ԼԵՐԴԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ ([illegible]), hépatalgie (ἡ . . .), *sf.*

ԼԵՐԴԱՔԱՐ, } hépatite, *sf.*
ԼԵՐԴՈՐԱԿ ՔԱՐ, }

1\. **ԼԵՐԿ** (անմազ), pelé, ée, glabre, ras ([illegible]), *m.* rase, *f. adj.*

2\. **ԼԵՐԿ** (բաղաձայն [consonne] ըստ քերականաց, օրինակ իմն b, g, d, հակադրութեամբ թաւ [fort] բաղաձայնից, որ են p, k, t), doux, *m.* douce, *f. adj.*

ԼԵՐԿԱՆԱԼ, se peler, *vpr.*

ԼԵՐԿԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, peler, *va.*

ԼԵՐԿՈՒԹԻՒՆ, glabréité, *sf.*

ԼԵՑՈՒԻԼ, se remplir, *vpr.*, venir à son comble, *vn.* Առատութեամբ —, affluer, *vn.* Ա՛լ չափը լեցուեցաւ, la mesure est comble. Ինք իրմով լեցուած է, il est rempli de soi-même, il est plein de lui-même.

ԼԵՑՈՒՆ, plein, eine, rempli, ie, comble, abondant, ante, *adj.* Լեփ —, tout plein, *m.* toute pleine, *f.*

ԼԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, emplir, remplir, combler, *va.* Վերստին՝ նորէն —, remplir, *va.* Պակասութիւնը —, պակասը —, ajouter ce qui manque, suppléer, *va.* Պարկը —, remplir son sac. Մէկուն տեղը —, remplacer, *va.* Մէկը պարգեւնե-րով —, combler quelqu'un de dons, de biens. — (հրացանը), charger, *va.* Խմելու համար — (բաժակը՝ գաւաթը), verser à boire.

ԼԵՒՔԱՑ, V. փառասխ ։

ԼԵՓ ([illegible]), palet, *sm.* *Jouer au —.*

ԼԶՈՒԼԸՌՏԸԿԵԼ, pourlécher, *va.*

ԼԸՆԿՈՒ (տղայոց տեսակ մը խաղ), marelle (Երբեմն կ'ըսուէր Mérelle), *sf.*

ԼԻ, massif, ive, *adj.* || pleinement, *adv.* V. Լեցուն ։ — կատարեալ, plénier, ière, *adj.* — բովանդակ, plein, eine, *adj.* || à plein, à pur et à plein, *adv.* — Եւ — իրաւամբք, V. Իրաւունք ։

ԼԻԱԲԱԽՏԻԿ fortuné, ée, *adj.*

ԼԻԱԲԵՐԱՆ, à pleine bouche, *adv.* [nes mains, *adv.*

ԼԻԱԲՈՒՌՆ, à poignée, à plei-

ԼԻԱԶՕՐ. — պատշօնեայ (Տէրութեան), ministre plénipotentiaire, կամ լոկ plénipotentiaire, *sm.*

ԼԻԱԹՈՔ, à pleins poumons.

ԼԻԱԼՈՒՍԻՆ, pleine lune.

ԼԻԱԿԱՏԱՐ, plénier, ière, *adj.* *Indulgence plénière.* [*adv.*

ԼԻԱՁԵՌՆ, à pleines mains,

ԼԻԱՆ (Ամերիկոյ պատատուող տունկ մը), liane, *sf.*

ԼԻԱՊԷՍ, pleinement, abondamment, *adv.*

ԼԻԱՌԱԳԱՍՏ, à pleines voiles. *Ils cinglaient à pleines voiles, à voiles déployées.*

ԼԻԱՍ (տեսակ մը կարծր քար), liais ([illegible]), *sm.*

ԼԻԱՐԴ (Գաղղիացւոց պղնձէ փոքր դրամ մը), liard, *sm.*

ԼԻԲԱՆՈՆ } (λίβανος), oliban,
ԼԻԲԱՆՈՍ } *sm.*

ԼԻԶԱՆԵԼ, tondre, *va.* *Les brebis ont tondu entièrement ce pré.*

ԼԻԶԵԼ, lécher, *va.* Ինքզինք —,

se lécher, *vpr.* Մատներդ կը լիզես, on s'en lèche les doigts, c'est à s'en — les doigts. Մատները —ով, à lèche-doigts, *adv.*

ԼԻՋԻՈՆ (յատկապէս իւր տիրոջն հաւատարմութիւն խոստացող), lige, *adj.*

ԼԻՋՈՒԼ, V. Լիզել ։ — շուրջանակի, V. Լզուրոտրկել ։

ԼԻԿԻԴՈՆ (փոքրիկ պանուճապատանք. գուգլա), marionnette, *sf. Il fait jouer les —s.*

ԼԻԿԻՈՆ } ([Արենացւոց] ճեմարան), lycée, *sm.*
1. **ԼԻԿԻՈՆ** }
2. **ԼԻԿԻՈՆ** (Տէրութեան դպրոց. լիսէ), lycée, *sm.*

ԼԻԿԻՈՆԱԿԱՆ (աշակերտ լիկիոնի), lycéen, *sm.*

1. **ԼԻՃ** (կէօլ), lac (կէօլ), *sm.* Ինքնեղ —, — naturel.
2. **ԼԻՃ**, V. Լիզիոն ։ — ծառայ, vassal lige.

ԼԻՄԲՈՍ (դժոխք [նահապետաց եւ անկնիք մանկանց, ըստ աստուածաբանից]. պէրզախ), limbes, *smp. J.-C., après sa mort, tira des — les patriarches, les prophètes.*

ԼԻՄՈՑԻ, V. Լիմոնի ։

ԼԻՄՈՆ (լիմօն), citron, *sm.* — *aigre, doux. Jus (մուզ, ճամուռ) de —.* Անուշահոտ —, V. Բերգամոտ ։

ԼԻՄՈՆԱԳՈՅՆ, citrin, ine, citron, *adj. Taffetas (դիպակ) citron. Une robe citron.* [*adj.*

ԼԻՄՈՆԱԽԱՌՆ, citronné, ée,

ԼԻՄՈՆԱԿԱՆ, citrique, *adj. Acide —.*

ԼԻՄՈՆԱՀՈՏ, citronné, ée, *adj.*

ԼԻՄՈՆԱՏ (տեսակ մ'աղ), citrate, *sm.*

ԼԻՄՈՆԻ (լիմօն աղաճը), citronnier, *sm.*

ԼԻՄՈՆՋՈՒՐ, limonade, *sf.*

ԼԻՄՈՆՕՂԻ, citronnelle, *sf.*

ԼԻՄՊՈՍ, V. Լիմբոս ։

ԼԻՆԴ (տիշ էթի). gencive, *sf.* Լնդերս կը ցաւին, j'ai mal aux —s.

ԼԻՆԵԼ, V. Ըլլալ ։

ԼԻՈՎ, pleinement, abondamment, *adv.*

ԼԻՈՎԼԻՆ, V. Լիապէս ։

ԼԻՈՒԹԻՒՆ, plénitude, *sf.*, plein, *sm.* — աւուրց, plénitude de jours.

ԼԻՈՒԼԻ, plein, eine, *adj.*

ԼԻՍԵՌՆԻԿ (մագարա), poulie, *sf.*

ԼԻՏՐ (լիթրօ), litre. *sm.* [*sm.*

ԼԻՏՐՈՆ (հին չափ մը), litron,

ԼԻՐԲ, effronté, ée, impertinent, ente, insolent, ente, impudent, ente, *adj.*

1. **ԼԻՑՔ** (վառօղ եւ գնդակ [հրազինուց]), charge, *sf.*
2. **ԼԻՑՔ** (աշրգ), V. Ցոզի, կամ Ցոյզ, կամ վ.էզ եւ կամ ճան ։

ԼԻՒԱՆՕՏՈՍ, sud-ouest (օլէօտօս. ըստ նաւավարաց օլէօտօս), *sm.*

ԼԻՒԴԱԿԱՆ, lydien, ienne, *adj.*

ԼԻՒԴԱՑԻ, lydien, ienne, *adj.*

ԼԻՒԴԱՑՈՒՀԻ, lydienne, *sf.*

ԼԻՒԴԻՈՑ, lydien, ienne, *adj.*

ԼԼԿԵԼ, violer, *va.*

ԼԽԿԻԼ, se corrompre, *vpr.*

ԼԾԱԴԻՐ, asservisseur, *sm.*

ԼԾԱԿ, levier, *sm.* || barre, pince, *sf.*

ԼԾԱԿԻՑ, conjoint, *sm.*

ԼԾԱԿՑԵԼ, conjoindre, *va.* [*sf.*

ԼԾԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, conjonction,

ԼԾԵԼ (քօշմագ. պաղլամագ), atteler, *va.* — *les chevaux à la voiture, les bœufs (էօքիւզ) à la charrue.*

ԼԾՈՐԴԵԼ, conjuguer, *va.*

ԼԾՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, conjugaison, *sf.* — (բաղաձայնից, ըստ քերականաց), analogie, *sf. Il y a de l'— entre le B et le P, consonnes labiales (շրթնային. շրթնաձայն) le D et le T, consonnes dentales (ատամնային), etc.*

ԼԾՎԱՐ (տէօնիւմ), arpent, *sm. Un — de terre labourable, de pré, de vigne.*

ԼԿՏԵՆԱԼ, se dévergonder, *vpr.*

ԼԿՏԻ, impudique, impudent, ente, dévergondé, ée, *adj.* et *s.* || dissolu, ue, lubrique, *adj.* || lascif, ive, obscène, déshonnête, *adj.* — կերպով, V. Լկտութեամբ:

ԼԿՏԻՔ (գանձաւորակ, դեսպակ. [illegible]), litière, *sf.*

ԼԿՏՈՒԹԵԱՄԲ, lubriquement, lascivement, déshonnêtement, *adv.* V. Լրբաբար:

ԼԿՏՈՒԹԻՒՆ. impudicité, impudence, impudeur, *sf.*, dévergondage, *sm.* || lubricité, *sf.* || lasciveté, obscénité, déshonnêteté, *sf.*

ԼՃԱԿ, petit lac ([illegible]), étang ([illegible]), *sm.* *Empoissonner, peupler, vider un —.*

ԼՃԱՆԱԼ, croupir, *vn.*

ԼՃԱՑԵԱԼ. croupissant, ante, *adj.* *L'eau croupissante des marais (ճահիճ) et des étangs.* stagnant, ante, *adj.*

ԼՃԱՑՈՒՄ, **ԼՃԱՑՈՒՄՆ**, croupissement, *sm.*, stagnation, *sf.*

ԼՃՈՒԹԻՒՆ, ligeauté, *sf.*

ԼՄՆՆԱԼ, finir, *vn.*, s'achever, se terminer, *vpr.* — (օրուան), s'éteindre, *vpr.* —ու վրայ ըլլալ, tirer, toucher, courir à sa fin. Լմնցած է (բանը բանէն անցած է), c'en est fait. Իմ բանս լմնցած է (վճարեալ է վասն իմ), c'est fait de moi. Այս գործը գրեթէ լմնցած է, cet ouvrage est presque achevé.

ԼՄՆՑՈՒՆԵԼ, finir, achever, terminer, accomplir, consommer, mettre fin à, *va.* Շուտով —, hâter, *va.*, trousser une affaire.

ԼՄՊԱՆՔ, bride, *sf.*

ԼՄՓԱՑԻՆ, lymphatique, *adj.*

ԼՆԴԱԴԱՐ, scorbutique, *adj.* *Un équipage —.* || scorbutique, *s.* *C'est un —.*

ԼՆԴԱԴԱՐԱԿԱՆ, scorbutique, *adj.* *Maladie, humeur —.*

ԼՆԴԱԴԱՐՈՒԹԻՒՆ, scorbut, *sm.* *Les matelots, dans les voyages de long cours, sont sujets au —.*

ԼՆԴԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, V. Լնդադարութիւն:

ԼՆԴԵԼ, battre le lait, baratter, *va.*

ԼՆՈՒԼ, V. Լեցունել:

ԼՈԲԵԼԻԱՑ (տունկ մ'է), lobélie, *sf.*

ԼՈԳԱՆԱԼ, prendre un bain, se baigner, *vpr.* || laver, *va.*

ԼՈԳԱՆՔ, bain, lavage, *sm.*, lotion, lessive, *sf.*

ԼՈԳԱՐԱՆ, baignoire, *sf.*, bain, *sm.*

ԼՈԳԱՑՈՒՆԵԼ. baigner, *va.*

ԼՈԳՈՐ (թռչուն մ'է), leurre, *sm.*

ԼՈՋ (մեծ յատոց), courcet, *sm.*

ԼՈՒԼՈՋԵԼ (անուշ խօսքերով համոզել), embabouiner, embobeliner, embobiner. *va.*

ԼՈՒԿ, simple, *adj.* || —, — պարզաբար, simplement, seulement, uniquement, *adv.*

ԼՈՀ ([illegible]), pain de savon, *sm.*

ԼՈՂ, nage, natation, *sf.* — մի, nagée, *sf.* *Il a traversé ce bras de rivière en vingt —s.*

ԼՈՂԱԼ, nager, *vn.* *Apprendre à —. Il nage comme un poisson.* — դժուարաւ, nageoter, *vn.* Ջրի տակէն —. — entre deux eaux. Արեան մէջ —, — dans le sang. —ու աղէկ տեղ մը գիտեմ, je connais un bon endroit à —.

ԼՈՂԱԿ, nageur, euse, *s.*

1\. **ԼՈՂԱՐԱՆ** (թեւ [ձկանց]), nageoire, *sf.*

2\. **ԼՈՂԱՐԱՆ** (թեւին տակը կապելով լողալու համար դդում կամ փամփուշտ), nageoire, *sf.*

ԼՈՂԱՑՈՂ, nageur, euse, *s.*

ԼՈՂԱՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, natation, *sf.* *École de —.*

ԼՈՂԱՑՈՒՄ, **ԼՈՂԱՑՈՒՄՆ**, natation, *sf.* Լողացման դպրոց, école de —.

ԼՈՂՈՐԴ, V. Լուղորդ:

ԼՈՂՈՒՍՈՅՑ, maître nageur, *sm.*

ԼՈՂԻԼ (սփռուելով մաշիլ [դրամը]), frayer (ֆրէյէ), *vn.*

1. **ԼՈՄԼՈՄԵԼ** (ծամծմել), mâcher difficilement ou avec négligence, mâchonner, *va.*

2. **ԼՈՄԼՈՄԵԼ** (յստակութեամբ չը խօսիլ), mâchonner, *va.*

ԼՈՅԾ, liquide, fluide, *adj.* — (վարք), dissolu, ue, *adj.* — կեանք, vie dissolue.

ԼՈՅՍ, lumière, *sf.* || clarté, *sf.* || jour, clair, *sm.* Պայծառ —, grand éclat de lumière, splendeur, *sf.* Աղօտ —, faible clarté, *sf.*, demi-jour *(pl.* des *demi-jours)*, *sm.* Պատիր —, faux jour. — երեկորին, crépuscule, *sm.* Լուսոյ մէջ, en plein jour. Ի — ածել, հանել, exposer à la lumière, mettre au jour, publier, *va.* — տեսնել (գիրք մը), voir le jour. — տեսնել (ծնանիլ), venir au monde (naître). — տալ, jeter de la lumière, éclairer, *vn.* — տալ (պայծառեցնել), éclairer, *va.* || — բարի, bonjour, *sm.* Բարի — (բարեւ), bonjour! *Bonjour, monsieur, madame.*

ԼՈՇՏԱԿ, V. Լօշտակ։

ԼՈՍԴԻ (սալմօն պալըղը), saumon, *sm.* Ձագ լոսդոյ, saumoneau, *sm.*

ԼՈՎԼԻԱՍ, V. Լուբիա։

ԼՈՐ / **ԼՈՐԱՄԱՐԳ** / **ԼՈՐԱՄԱՐԳԻ** (պըլդըրճըն), caille, *sf.* Ձագ լորամարգոյ, cailleteau, *sm.*

ԼՈՐԴ (լօրտ), lord (լօ. Un lord [կարդա լօ] anglais. Les lords [կարդա լէ լօ կամ րոս ոմանց լէ լօրտ] anglais), *sm.* *Lord Buckingam. La chambre des —s.*

ԼՈՐԻ, V. Թմբի։

ԼՈՐՁՆ, bave, *sf.*

ԼՈՐՁՆԱՀՈՍՈՒԹԻՒՆ, salivation, *sf.*

ԼՈՐՁՆԱՅԻՆ, salivaire, *adj.*

ԼՈՐՁՆՈՏ, baveux, euse, *adj.*

ԼՈՐՁՈՒՆՔ, bave, *sf.* — վազցունել, saliver, baver, *vn.*

ԼՈՐՏՆՈՒԿ (սիւմիւքլիւ պէօճէք), limace, *sf.*, կամ limas (լիմա), *sm.*

ԼՈՐՏՈՒ (քարա եըլան), couleuvre, *sf.* Ձագ —ի, couleuvreau, *sm.*

ԼՈՒ (փիրէ), puce, *sf.* *Piqûre, morsure de —s.* — փնտռել, ժողվել, ôter les —s, épucer, *va.*

ԼՈՒԱԼ, V. Լուանալ։

ԼՈՒԱԼԻՔ, bains, *smf.*

ԼՈՒԱՆԱԼ, laver, *va.* || prendre un bain, baigner, *va.*, se baigner, *vpr.* || rincer, *va.* — ի ծովու, prendre un bain de mer. — երեսը, laver le visage, débarbouiller, *va.* Իւր երեսը —, se laver le visage, se débarbouiller, *vpr.* — ոտքերը, prendre un bain de pieds. Աղէկ մը —, donner un savon à quelqu'un, savonner, *va.*

ԼՈՒԱՑԱՅ (պատարագի միջոց մատուքներ լուանալու ժամանակ քահանային զուրցած աղօթքը), lavabo *(pl.* des *—s)*, *sm.* *La messe en est au —.*

ԼՈՒԱՑԱՆՈՑ, lavoir, *sm.*, blanchisserie, buanderie, *sf.*

ԼՈՒԱՑԱՆՔ, ablution, *sf.* V. Լուացաչուր։

ԼՈՒԱՑԱՊԵՏ ԱՐՔՈՒՆԻ, lavandier, *sm.*

ԼՈՒԱՑԱՋՈՒՐ, lavure, *sf.* — (բաժակի), rinçure, *sf.*

ԼՈՒԱՑԱՐԱՆ (չամաշըրխանէ), lavoir, bain, *sm.* || — (անօթոց խոհանոցի. պուլաշըք եըգայաճաք թաշը), pierre à laver, *sf.*, évier, *sm.* || — (սենեկի մէջ ձեռք լուանալու փոքրիկ կահ), lavabo *(pl.* des *—s)*, *sm.*

ԼՈՒԱՑԱՐԱՐ (չամաշըրճը), blanchisseur, buandier, *sm.*

ԼՈՒԱՑԱՐԱՐՈՒՀԻ, lavandière, buandière, *sf.* Այծմկ'րուհի՝ blanchisseuse, *sf.* —ն ձորձը կը թրջէ, la blanchisseuse mouille du linge.

ԼՈՒԱՑՈՂ, laveur, euse, baigneur, euse, *s*.

ԼՈՒԱՑՈՒԿ, lavande, *sf*.

ԼՈՒԱՑՈՒԿՔ, V. Լուացանք։

ԼՈՒԱՑՈՒՄ, } lavage, lave-
ԼՈՒԱՑՈՒՄՆ, } ment, bain, *sm*., lessive, ablution, lotion, *sf*.

ԼՈՒԱՑՈՒՔ (եայգանթը), lavure, *sf*.

ԼՈՒԱՑՔ (չամաշըր), blanchissage, *sm*. *Tout mon linge est au —*. || lessive, *sf*. *J'ai donné ma — à laver. Battre la —*.

ԼՈՒԲԻԱ (ֆասուլեա), haricot (հառիգօ), *sm*.

ԼՈՒԳՐ (վաճառականական նաւ մր), lougre, *sm*.

ԼՈՒԴՈՎԻԿ (Գաղղիացւոց ոսկի դահեկան. Ֆրանսըզ ալթընը), louis, *sm*.

ԼՈՒԵԼ (գըվըրըգ տիքմէք), ourler, *va*. -- *des mouchoirs, des serviettes*.

ԼՈՒԻՃ (ծնկոց վնասակար ճճի մր. ֆիտան պիթի), puceron, *sm*.

ԼՈՒԾ (պօյունտուրուգ), joug (ժուգ), *sm*. — գերութեան, joug, *sm*. —ք (եզանց), attelage, *sm*.

ԼՈՒԾԱԿԱՆ, soluble, *adj*.

ԼՈՒԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, solubilité, *sf*. *La — d'un sel.* dissolubilité, *sf*. || fluidité, *sf*.

ԼՈՒԾԱՆԵԼ, V. Լուծել։

ԼՈՒԾԱՆԵԼԻ, soluble, *adj*. *Ce problème n'est pas —. Les sels alcalins sont —s dans l'eau. Le sucre est — dans l'eau.* || dissoluble, *adj*. *Métal —*. — խնդիր, problème soluble, résoluble.

ԼՈՒԾԱՆԻԼ, V. Լուծուիլ։

ԼՈՒԾԵԱԼ, résous (րուս Լիդրէի իէ-ւ-ն-ը կ'ըլլայ résoute. *Vapeur résoute en petites gouttes d'eau.*), *adj*. *Brouillard — en pluie.* — խնդիր, question résolue.

ԼՈՒԾԵԼ, délier, *va*. — *un paquet, un fagot*. détacher, *va*. — *un forçat, un chien*. défaire, *va*. *Pénélope* (Պենելոպէ) *défaisait, la nuit, l'ouvrage qu'elle avait fait le jour*. dénouer, *va*. || débrouiller, *va*. — *du fil, de la soie*. démêler, *va*. || dissoudre, décomposer, liquéfier, *va*. || résoudre, *va*. || analyser, *va*. — (մարմնոյն հիւթերը), fondre, *va*. — (ամուսնութիւնը), violer, *va*. — (հրամանը), enfreindre, *va*.

ԼՈՒԾԻՉ, dissolvant, ante, dissolutif, ive, *adj*. — դեղ, remède laxatif. || analyste, *sm*. — նիւթ (րուս տարրազիտաց), dissolvant, *sm*.

ԼՈՒԾՈՂ, V. Լուծիչ։

ԼՈՒԾՈՂԱԿԱՆ, purgatif, ive, *adj*. — դեղ, remède luxatif, purgatif, *sm*. *Donner un purgatif fort doux.*

ԼՈՒԾՈՒԻԼ, se défaire, *vpr*. *Sa cravate s'est défaite*. se dénouer, *vpr*. || se démêler, *vpr*. *Cet écheveau se démêle facilement.* || se dissoudre, *vpr*. || se résoudre, *vpr*. || se fondre, *vpr*. *La glace se fond au soleil.* || se décourager, *vpr*.

ԼՈՒԾՈՒՄ, } dissolution, *sf*.
ԼՈՒԾՈՒՄՆ, } *Tomber en —*. || résolution, *sf*. *La — de la neige en eau.* solution, *sf*. *Un sel en — dans l'eau.* || analyse, *sf*. *Faire l'— d'une fleur. — chimique.* — կնճռոյ, dénouement կամ dénoûment, *sm*. — (դատաստանաց), résolution, *sf*. — (խնդրոյ), solution, *sf*.

ԼՈՒՂԱԿ (թեւ [ձկանց]), nageoire, *sf*.

ԼՈՒՂԱԿԱՆ, natatoire, *adj*. *Appareil, vessie —*.

ԼՈՒՂԱՐԱՆ, barbe, *sf*.

ԼՈՒՂԵԼ, V. Լողալ։

1. **ԼՈՒՂՈՐԴ** (եիւզիճի), nageur, euse, *s*.

2. **ԼՈՒՂՈՐԴ** (տալըճը), plongeur, *sm*.

ԼՈՒՂՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, natation, *sf*. *École de —*.

ԼՈՒՄԱՅ, obole, monnaie, *sf.*, liard, *sm.*

ԼՈՒՄԱՅԱՃԱՀ, agio, *sm.*

ԼՈՒՄԱՅԱՃԱՀՈՒԹԻՒՆ, agiotage, *sm.*

ԼՈՒՄԱՅԱՓՈԽ, changeur, *sm.*

ԼՈՒՄԱՅԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, change, *sm.*

ԼՈՒՄՓ ([մարմնոյ] ճիւթ), lymphe, *sf.*

ԼՈՒՌ, silencieux, euse, muet, ette, *adj.* — մնալ, silencieux, euse, *adj.* — կենալ, garder le silence, rester muet, ne pas souffler, se taire. — կեցիր, tais-toi! silence! chut! — կենանք, taisons-nous! silence! chut!

ԼՈՒՍԱԲԱՆԵԼ, expliquer, illustrer, *va.*

ԼՈՒՍԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, explication, *sf. Je vous donnerai l'— de ce passage.* illustration, *sf. Cette nouvelle édition de Tite-Live* (*Տիտոս Լիւիոս*) *est enrichie des —s de tel savant.*

ԼՈՒՍԱԳՐԱԿԱՆ, photographique, *adj. Appareil —.*

ԼՈՒՍԱԳՐԵԼ, photographier, *va.*

ԼՈՒՍԱԳՐԻՉ, photographe, *sm.*

ԼՈՒՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, photographie, *sf.*

ԼՈՒՍԱԹԱՓԱՆՑ, translucide, *adj.*

ԼՈՒՍԱԾԻՆ, photogène, *sm.*

ԼՈՒՍԱԾՆԱՅ, phosphate, *sm.*

ԼՈՒՍԱԿԱԼ (գիշերուան փոքրիկ կանթեղ), veilleuse, *sf. Allumez la —.*

ԼՈՒՍԱԿՐՕՆ, illuminé, ée, *s.*

ԼՈՒՍԱԿՐՕՆՈՒԹԻՒՆ, illuminisme, *sm.*

ԼՈՒՍԱՀԱՆԴԷՍ, illumination, *sf. — aux lampions* (*փոքրիկ կանթեղ* [*հանդիսի լուսաւորութեան*]), *au gaz.*

ԼՈՒՍԱՀՈԳԻ, d'heureux mémoire, *adj.*

ԼՈՒՍԱՃԱՃԱՆՉ, luisant, ante, brillant, ante, éclatant, ante, *adj.*

ԼՈՒՍԱՄԻՏ, éclairé, ée, *adj. C'est un homme fort —, un esprit fort —.*

ԼՈՒՍԱՄՈՒՏ, vitre, *sf. Ouvrir, fermer la —.* jour, *sm. Des —s bien pratiqués.*

ԼՈՒՍԱՄՓՈՓ, abat-jour (*pl.* des *abat-jour*), *sm.*

ԼՈՒՍԱՆԱԼ, V. Լուսնալ։

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐ, photographie, *sf.*

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԵԼ, photographier, *va.*

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻՉ, photographe, *sm.*

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱԿԱՆ, photographique, *adj. Appareil —.*

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉՕՐԷՆ, photographiquement, *adv.*

ԼՈՒՍԱՆՑՈՅՑ, croisée, *sf.*, jour, *sm.* V. Լուսամփոփ։

ԼՈՒՍԱՆՑՔ, marge, *sf.*

ԼՈՒՍԱՇՏԱՐԱԿ, phare, *sm.*

ԼՈՒՍԱՉԱՓ, photomètre, *sm.*

ԼՈՒՍԱՍՓԻՒՌ, luisant, ante, éclatant, ante, *adj.*

ԼՈՒՍԱՎԱՌ, ardent, ente, luisant, ante, *adj.*

ԼՈՒՍԱՎԱՌԵԼ, illuminer, *va.*

ԼՈՒՍԱՎԱՌՈՒԹԻՒՆ, illumination, *sf.*

ԼՈՒՍԱՎԻՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, photolithographie, *sf.*

ԼՈՒՍԱՑ, réveillon, *sm.*

ԼՈՒՍԱՏԵՑՈՒԹԻՒՆ, photophobie, *sf.*

ԼՈՒՍԱՏՈՒ, lumineux, euse, éclairant, ente, *adj.* || illuminateur, *sm.*

1. **ԼՈՒՍԱՐԱՆ** (մկրտարան), baptistère, *sm.*

2. **ԼՈՒՍԱՐԱՆ** (աչք), œil (*pl.* des *yeux*), luminaire, *sm.*

ԼՈՒՍԱՐԱՐ, sacristain, *sm.*

1. **ԼՈՒՍԱՒՈՐ**, lumineux, euse, luisant, ante, clair, aire, *adj.* — (երանգ՝ գոյն, սենեակ), gai, *m.* gaie, *f. adj.* — կերպով, lumineusement, *adv.*

2. **ԼՈՒՍԱՒՈՐ** (արեգակն եւ լուսին [ըստ աստուածաշունչ գրոց]), luminaire, *sm.*

3. ԼՈՒՍԱՒՈՐ (այր ականաւոր [գիտութեամբ, առաքինութեամբ]), lumière, *sf. Cet écrivain a été la — de son siècle. Ce docteur* (*վարդապետ*) *a été une des grandes —s de l'Église.*

ԼՈՒՍԱՒՈՐԱԳՈՅՆՍ, lumineusement, *adv.*

ԼՈՒՍԱՒՈՐԱԿԱՆ, illuminatif, ive, *adj.*

ԼՈՒՍԱՒՈՐԱՄԻՏ, éclairé, ée, *adj. C'est un homme fort —.*

ԼՈՒՍԱՒՈՐԵԱԼ, éclairé, ée, illuminé, ée, *adj.* || illuminé, ée, *s.* V. Լուսակրօն:

ԼՈՒՍԱՒՈՐԵԼ, éclairer, illuminer, *va.* || luire, *vn.*

ԼՈՒՍԱՒՈՐԻԼ, V. Լուսաւորուիլ:

ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ, éclairant, ante, *adj.* || illuminateur, *sm. Saint Grégoire l'—, patriarche de l'Église arménienne.*

ԼՈՒՍԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, illumination, *sf.* V. Լուսաւորումն:

ԼՈՒՍԱՒՈՐՈՒԻԼ, s'illuminer, *vpr. Le sommet des montagnes s'illuminait à mesure que le soleil se levait.*

ԼՈՒՍԱՒՈՐՈՒՄ, } éclairage,
ԼՈՒՍԱՒՈՐՈՒՄՆ, } *sm.*

ԼՈՒՍԱՓԱՅԼ, luisant, ante, resplendissant, ante, éclatant, ante, *adj.* — սպիտակութիւն, une éclatante blancheur.

ԼՈՒՍԱՓԱՅԼՈՒԹԻՒՆ, clarté, splendeur, *sf.*

ԼՈՒՍԱՔԱՐ, marcassite, *sf.*

ԼՈՒՍԵՂԷՆ, de lumière, lumineux, euse, *adj.*

ԼՈՒՍԵՐԵՒՈՅԹ, météore lumineux.

ԼՈՒՍԻՆ, lune, *sf.* Ամսագլուխ —, V. Նորամսութիւն: — բոլորալոյս, լուսաբոլոր, լուսալիր, լուսապատար, ուռնալիր, pleine —. V. Պայց:

ԼՈՒՍՆ (վարագոյր [աչաց]. [illegible]), cataracte, *sf. On lui a fait l'opération de la — par extraction.*

ԼՈՒՍՆԱԲՆԱԿ, sélénien, ienne, *s.*

ԼՈՒՍՆԱԳՐԱԿԱՆ, sélénographique, *adj.*

ԼՈՒՍՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, sélénographie, *sf.*

ԼՈՒՍՆԱԺԷՏ, lunatique, épileptique, *adj.* et *s.*

ԼՈՒՍՆԱԼ, commencer à faire jour, faire clair. Կը լուսնայ, il fait clair. —էն ի վեր, dès le point du jour, dès la pointe du jour. Չի լուսցած, avant le jour.

ԼՈՒՍՆԱՄԱՂԻԿ, lunaire, *sf.*

ԼՈՒՍՆԱԿ } ([illegible]), clair
ԼՈՒՍՆԱԿԱՅ } de lune. — է, il fait clair de lune.

ԼՈՒՍՆԱԿԱՆ, lunaire, *adj. Un mois, une année —.*

ԼՈՒՍՆԱՀԱՐ, V. Լուսնոտ:

ԼՈՒՍՆԱՆՈՐ, nouvelle lune, néoménie, *sf.*

ԼՈՒՍՆԱՇՐՋԱՆ, cycle lunaire, lunaison, *sf.*

ԼՈՒՍՆԱՔԱՐ, sélénite, *sf.*

ԼՈՒՍՆԱՔԱՐԱՅԻՆ, séléniteux, euse, *adj.*

ԼՈՒՍՆԱՔԱՐՈՒՏ (ջուր), séléniteux, euse, *adj.*

ԼՈՒՍՆԵԱԿ, V. Լուսնոտ:

ԼՈՒՍՆԵԼ, ferrer, *va.*

ԼՈՒՍՆԹԱԳ (մոլորակ մ'է), jupiter, *sm. — est la plus grande des planètes.*

ԼՈՒՍՆԿԱՅ, V. Լուսնակայ:

ԼՈՒՍՆՈՂ, maréchal, *sm.*

ԼՈՒՍՆՈՂՈՒԹԻՒՆ, ferrure, *sf.*

ԼՈՒՍՆՈՏ ([illegible]), lunatique, épileptique, *adj.* et *s.*

ԼՈՒՍՆՈՏԻԼ, être lunatique.

ԼՈՒՍՆՈՏՈՒԹԻՒՆ ([illegible]), maladie lunatique, épilepsie, *sf.*

ԼՈՒՍՑՈՒՆԵԼ, veiller jusqu'au jour, *vn.*

ԼՈՒՏԱՆՔ, V. Թշնամանք:

ԼՈՒՏԱՍ ([illegible]), lotus ([illegible]), *sm.*

ԼՈՒՏԱՍԵՆԻ (ւհրիկ-ճվլեւ ‑ուսեւ), lotus, *sm.*

ԼՈՒՐ, nouvelle, *sf.*, bruit, *sm.* Անհիմն —, nouvelle dénuée de fondement. Մխիթարական —, nouvelle consolante. Ի լոյ (ՎԻ-ՀԱԲԵՔ), indirectement, par ricochet. *J'ai su cela par ricochet.* Այսօր երեւելի կամ զիտնալու արժանի — մը չկայ, il n'y a pas de nouvelle intéressante aujourd'hui. [adj.

ԼՈՒՐՋ, grave, sérieux, euse,

ԼՈՒՑԱՆ (ՔԵՄՐԷՐ), V. Լուցափայտ։

ԼՈՒՑԱՆԱՐԱՐ, allumettier, *sm.*

ԼՈՒՑԱՆԵԼ, V. Վառել։

ԼՈՒՑԱՆԵԼԻՔ, mèche, *sf.* || — (ՔԵՄՐԷՐ), V. Լուցափայտ։

ԼՈՒՑԱՏՈՒՓ, porte-allumettes (*pl.* des *porte-allumettes*), *sm.*

ԼՈՒՑԱՓԱՅՏ (ՔԵՄՐԷՐ), allumette, *sf.*

ԼՈՒՑԿԻ, mèche, *sf. Il faut faire de la — pour votre briquet, celle-là ne vaut plus rien.*

ԼՈՒՔ (ըմպելի բժշկական), looch (լօք), *sm.*

ԼՊԻՐԾ, V. Լկտի։ — բանի կամ գործ, V. Լպրծանք։

ԼՊՐԾԱՆՔ, insolence, *sf. Il a dit, il a fait mille —s.*

ԼՊՐԾՈՒԹԻՒՆ, V. Լկտութիւն։

ԼՊԻՐՄ, / **ԼՊՐՄՈՒՆ**, / **ԼՊՐՄՈՒՏ**, } glissant, ante, *adj.*

ԼՌԱԿԱՆ, silencieux, euse, *adj.*

ԼՌԱԿԱՑ, silencieux, euse, taciturne, *adj.* — կրօնաւոր, silenciaire, *sm.* [sf.

ԼՌԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, taciturnité,

ԼՌԱՆԻՍՏ, silencieux, euse, *adj.*

ԼՌԱՍԷՐ, silencieux, euse, *adj.*

ԼՌԵԼ, garder le silence, faire silence, taire, *va.*, se taire, *vpr.* Կը լռէք, vous taisez-vous? voulez-vous vous taire? Կը լռեմ, je me taise. Կը լռէ, il se taise. Կէս ժամ խօսելէ յետոյ՝ ետքը, լռեց, après avoir parlé une demi-heure, il se tut.

ԼՌԵԼԵԱՅՆ, tacite, *adj. Condition, convention —.* || tacitement, *adv. Accepter —.*

ԼՌԵՑՈՒՆԵԼ, imposer silence, réduire au silence, faire faire silence, faire taire, bâillonner, *va.*

ԼՌԻԿ, silencieusement, *adv.* — մնջիկ, en catimini, *adv. Elle est venue en catimini.* — մնջիկ կենալ, observer le plus profond silence.

ԼՌԻՆ, silencieux, euse, *adj.*

ԼՌՈՒԹԵԱՄԲ, en silence, silencieusement, *adv.*

1. **ԼՌՈՒԹԻՒՆ**, silence, *sm.*, taciturnité, *sf.* — պահել, garder le —, observer le —. Ի լռութեան, V. Լռութեամբ։

2. **ԼՌՈՒԹԻ՛ՒՆ**, silence! chut!

ԼՍԱՐԱՆԱԿԱՆ, acoustique, *adj.*

ԼՍԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ, acoustique, *sf.*

ԼՍԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, curiosité, *sf.*

ԼՍԱՐԱՆ, auditoire, *sm.*, audience, *sf.* || ouïe, *sf. Avoir l'ouïe fine.*

ԼՍԵԼ, entendre, ouïr, écouter, prêter l'oreille, *va.* Աղէկ տեղէ, ապահով մարդէ լսեցի զայս, je sais cela de bonne main. Աղաչանքը —, exaucer, *va.* Չ—ու զալնել, faire semblant de ne pas entendre, faire la sourde oreille, faire le sourd.

ԼՍԵԼԱՓՈՂ, cornet, կամ cornet acoustique, *sm. Il est si sourd, qu'il n'entend qu'avec un cornet.*

ԼՍԵԼԵԱՑ, V. Լսողական։

ԼՍԵԼԻՔ, ouïe, *sf.*

ԼՍԵԼՈՒԹԻՒՆ, audition, *sf.*

ԼՍԵՑՈՒՆԵԼ, faire entendre, *va.*

ԼՍՆԱԳՂԻՆՋ (ճեսակ մը պղինձ. ՔԱՔՖԸՆ), packfong (ՔԱՔՖՕՆԿ), *sm.*

ԼՍՈՂ, auditeur, *sm.*; écouteur, euse, *s.* || écoutant, ante, *adj.*

ԼՍՈՂԱԿԱՆ, auditif, ive, *adj.* Ցնցուղ, խողովակ —, conduit —.

ԼՍՈՂՈՒԹԻՒՆ, ouïe, audition, *sf.*

ԼՍՈՒԻԼ, se faire entendre, *vpr.* *Un bruit léger se fit entendre.* || être entendu, exaucé.

ԼՍՈՒՐԴ (ընդունելութիւն, ունկնդրութիւն [թագաւորի, պաշտօնէի]), audience, *sf.*

ԼՏՏԵՆԻ (چتلنبك اغاجی), micocoulier, fabrecoulier, fabreguier, *sm.*

ԼՐԱԳԻՐ, journal, *sm.*, gazette, feuille, *sf.* *Les feuilles du soir.* —ք, les journaux, les papiers publics, les papiers-nouvelles.

ԼՐԱԳՐԱՎԱՃԱՌ, gazetier, *sm.*

ԼՐԱԳՐԻՉ, journaliste, gazetier, folliculaire, *sm.* [tier, *sm.*

ԼՐԱԳՐՈՂ, journaliste, gaze-

ԼՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ (լրագիրք), journalisme, *sm.* || — (ազդեցութիւն լրագրաց), journalisme, *sm.* || — (վիճակ լրագրողի), journalisme, *sm.* [complir, *vpr.*

ԼՐԱՆԱԼ, se compléter, s'ac-

ԼՐԱՊԱՏՄԻՉ (նոր լուրեր պատմող), V. Լրապատում։

ԼՐԱՊԱՏՈՒՄ, colporteur de nouvelles, nouvelliste, *sm.*

ԼՐԱՍԷՐ (նոր լրեր լսել սիրող), nouvelliste, *sm.*

ԼՐԱՑՈՒՆԵԼ, mettre le comble à, compléter, accomplir, *va.*

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ, complétif, ive, *adj.*

ԼՐԱՔԱՂ, fureteur de nouvelles, gazetier, *sm.*; chiffonnier, ière, *s.*

ԼՐԲԱԲԱՐ, effrontément, insolemment, impudemment, impertinemment, *adv.*

ԼՐԲԵՆԻ, insolent, ente, *adj.* || effronté, ée, *adj.* et *s.*

ԼՐԲՈՒԹԵԱՄԲ, V. Լրբաբար։

ԼՐԲՈՒԹԻՒՆ, effronterie, insolence, impudence, impudeur, impertinence, *sf.*

ԼՐԻԿ (قالدیرم), banquette, *sf.*, trottoir, *sm.* կըսուի եւ հայերէն **Մայթ**։

ԼՐՈՒԹԻՒՆ, plein, *sm.*, plénitude, totalité, intégrité, *sf.* — սրտի, plénitude, abondance de cœur.

ԼՐՈՒՄ, } plénitude, *sf.*, com-
ԼՐՈՒՄՆ, } plet, complètement, accomplissement, *sm.* || consommation, *sf.* — ժամանակին, ժամանակաց, la plénitude des temps. — հեթանոսաց, la plénitude des nations. — լուսնի, pleine lune. Ի —, pour comble de, pour surcroît de. *Pour comble de, pour surcroît de gloire.* Ի — բարեբախտութեան՝ երջանկութեան, pour comble de bonheur, pour surcroît de bonheur. Ի — աղէտից, թշուառութեան, pour comble de, pour surcroît de malheur, d'infortune. Ի — թշուառութեան քսակս կորուսի՝ կորսնցուցի, pour comble d'infortune, pour surcroît d'infortune, j'ai perdu ma bourse. [tel, *sm.*

ԼՐՋԱԽՈՏ (چویت اوتی), pas-

ԼՐՋՄՏՈՒԹԵԱՄԲ, gaiement կամ gaîment, gaillardement, *adv.*

ԼՐՋՕՐԷՆ, sérieusement, *adv.*

ԼՐՏԵՍ, espion, onne, mouchard, arde, *s.* — ոստիկանութեան, espion, limier de police, mouchard, *sm.* —ք, batteurs d'estrade.

ԼՐՏԵՍԵԼ, épier, espionner, *va.*; moucharder, *vn.*

ԼՐՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, espionnage, *sm.* — ընել, moucharder, *vn.*

ԼՑԱԾՈՒ, massif, ive, *adj.* *Une croix d'argent* —. [tonnerre, *sm.*

ԼՑԱՐԱՆ ([illegible]),

ԼՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Լեցունել։

ԼՓՈՏԱԼ, écorcher les mots. || bredouiller, *vn.*

ԼՓՌՏԱՑՈՂ, bredouilleur, euse, [s.
ԼՓՌՏԵԼ, V. Լփռտալ։
ԼՓՌՏՈՒՔ, bredouillement, *sm.*
ԼՔԱՆԵԼ, abandonner, délaisser, laisser, quitter, *va.* || décourager, *va.*
ԼՔԱՆԻԼ, s'abandonner, *vpr.* || se décourager, *vpr.*
ԼՔԵԼ, V. Լքանել։
ԼՔՈՒՄ, **ԼՔՈՒՄՆ**, } abandon, *sm.* || découragement, *sm.*
ԼՔՈՒՑԱՆԵԼ, décourager, *va.*
ԼՔՈՒՑԻՉ, décourageant, ante, *adj. Des obstacles —s.*
ԼՕԴԻԿ, redingote, capote, *sf.*
ԼՕՇՏԱԿ ([illegible]), vigne blanche, bryone, couleuvrée, *sf.*
ԼՕՌ (տունկ մ'է. [illegible]), algue, *sf.* [*sf.*
ԼՕՌԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, bryologie,
ԼՕՌԱԿԵՆԴԱՆՔ, bryozoaires, *smp.*

Խ

Խ (*khé*), treizième lettre de l'alphabet arménien et huitième des consonnes. || quarante, quarantième.
ԽԱԲ, **ԽԱԲԱՆՔ**, } friponnerie, supercherie, *sf.* V. Խաբէութիւն։ Ընդ խաբս, par mégarde, *adv. Il a brisé ce vase par mégarde.*
ԽԱԲԵԱՅ, **ԽԱԲԵԲԱՅ**, } trompeur, euse, fourbe, fripon, onne, frauduleux, euse, faux, *m.* fausse, *f.*, fallacieux, euse, *adj.* || trompeur, euse, fourbe, fripon, onne, *s.*; chevalier d'industrie, abuseur, jongleur, escroc([illegible]), faussaire, *sm.* Սատանի —, double fripon. — (խաղի մէջ. [illegible]), tricheur, euse, *s.*
ԽԱԲԵԲԱՅՈՒԹԻՒՆ, V. Խաբէութիւն։
ԽԱԲԵԼ, tromper, *va.* — *adroitement, finement, effrontément. Ce marchand nous a trompés.* duper, abuser, *va. Vous m'avez abusé par de fausses promesses.* décevoir, *va. Ces propositions ne tendent qu'à vous —.* attraper, *va. Cette femme attrape son marie.* escroquer, *va. Il escroque tout le monde.* donner un կամ le torquet, en donner à quelqu'un, lui en donner d'une, en donner à garder à quelqu'un, en donner du long et du large à quelqu'un, lui en donner tout du long de l'aune, faire des tours de passe-passe, en faire accroire à quelgu'un. tricher, *vn.* — նենգութեամբ, fourber, *va.* — (խաղի մէջ), tricher, *va. Prenez garde, il vous triche.* Ապրիլին առաջին օրը մէկը —, donner un poisson d'avril à quelqu'un.
ԽԱԲԵՊԱՏԻՐ, trompeur, euse, illusoire, *adj.*
ԽԱԲԷԱԿԱՆ, trompeur, euse, décevant, ante, frauduleux, euse, *adj.* [*adv.*
ԽԱԲԷՈՒԹԵԱՄԲ, illusoirement,
ԽԱԲԷՈՒԹԻՒՆ, tromperie, duperie, attrape, tricherie, escroquerie, supercherie, fallace, *sf.*, amusemeet, tours de passe-passe, tour, *sm. Il lui a joué un tour, d'un tour.* — (զգայութեանց, մտաց), illusion, *sf.* — (խաղի մէջ. [illegible]), tricherie, *sf.*
ԽԱԲԷՊԱՏԻՐ, V. Խաբեպատիր։

ԽԱԲԻԼ, } se tromper, *vpr.*
ԽԱԲՈՒԻԼ, } *Il se trompe dans son calcul.* s'abuser, se décevoir, *vpr.*, donner dans le torquet, être dans le faux, mordre à l'hameçon, se laisser prendre, *vpr.* || succomber, *vn.*

ԽԱԲՈՒՍԻԿ, patelin, ine, *adj.* *Ton —. Manières patelines.*

ԽԱԶ (նօթա), note, *sf.* Երաժշտի մը —երն երգել, V. Խազերգել։

ԽԱԶԵՐԳԵԼ, solfier, *va.* — *un air.*

ԽԱԶԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, solfège, *sm.*

ԽԱԶՄ (խռովութիւն, աղմուկ), incendie, *sm.*

ԽԱԶՄՈՒԶ (նոր գինի. շիրա), vin doux կամ vin nouveau, moût, *sm.*

ԽԱԶՄԶԱՉԱՓ, gleucomètre, *sm.*

ԽԱԹԱՐԵԼ, détériorer, dégrader, délabrer, *va.*

ԽԱԹԱՐԻԼ, se détériorer, se dégrader, *vpr.*, dépérir, *vn.*

ԽԱԹԱՐՈՒՄ, } détérioration,
ԽԱԹԱՐՈՒՄՆ, } dégradation, *sf.*, dépérissement, *sm.*

ԽԱԺԱԲՈՅՍ, cyancé, *sf.*

ԽԱԺԱԽՏ, cyanopathie, *sf.*, cyanure, *sm.*, cyanodermie, *sf.*, ictère bleu, *sm.*, maladie bleue, *sf.*

ԽԱԺԱԾԻՆ, cyanogène, *sm.*

ԽԱԺԱԿԱՆ (թթուուտ), cyanique (acide), *adj.*

ԽԱԺԱՄԻՏ, cyanamide, *sf.*

ԽԱԺԱՄՈԻԺ, populacier, ière, *adj.* —, — ամբոխ, մարդիկ, la populace, le bas peuple.

ԽԱԺԱՉԱՓ, cyanomètre, *sm.*

ԽԱԺԱՏ, cyanate, *sm.*

ԽԱԺԱՔԱՐ, lazulite, *sm.* (*sf.* pus Լիդրէի).

ԽԱԺԻՏ, cyanine, *sf.*

ԽԱԺՄԻԶԱԿԱՆ (թթուուտ), cyanurique (acide), *adj.*

ԽԱԺՈՒԿ, cyanure, *sm.*

ԽԱԺՈՒՏ, cyanide, *sf.* [*sm.*

ԽԱԼ (պէնք), grain de beauté,

ԽԱԼԱՄ (գլուխ), hure (հէօռ'), *sf.* — իշոյ, tête d'un âne.

1\. **ԽԱԼԱՊ** (տունկ մ'է. շալաբա), jalap, *sm.*

2\. **ԽԱԼԱՊ** (արմատ խալապի. շալաբա բէօքէ), jalap, *sm.*

ԽԱԼԱՊԱԿԱՆ (թթուուտ), jalapique (acide), *adj.*

ԽԱԼԱՊԻՏ, jalapine, *sf.*

ԽԱԼԱՐԻԿ (խաղալիկ), amusette, *sf.*, bimbelot (պէնպէլօ), *sm.*

ԽԱԼԸՍԵԼ, V. Ազատել։

ԽԱԼԸՍԻԼ, V. Ազատիլ։ Խալըսելու աշխատիլ, ջանալ (չապալանմագ), se débattre, *vpr.*

1\. **ԽԱԼԻԶՈՆ** (քաւլաք իչինտէ պօրու մանլը կէմիրտէք), limaçon, *sm.*

2\. **ԽԱԼԻԶՈՆ** (սատէֆէի էւ էքի), conque, *sf.* [*sf.*

ԽԱԽԱՏ (պէյնիր մայասը), présure,

ԽԱԽԱՑԵԼ (պանծրացնել), cailler, *va.* *La présure caille le lait.*

ԽԱԽԱՑՈՑ (որոնող կենդանեաց չորրորդ ստամոքս), caillette, *sf.*

ԽԱԽՈՒՏ, instable, *adj.* [*va.*

ԽԱԽՏԵԼ, déplacer, mouvoir,

ԽԱԽՏՈՒՄ, } déplacement,
ԽԱԽՏՈՒՄՆ, } *sm.*

ԽԱՄԱՆԵԼ, V. Խածնել։

ԽԱՄԱՆՈՂ, mordant, ante, *adj.*

ԽԱՄԱՆՈՂՈՒԹԻՒՆ, mordacité, causticité, *sf.*

ԽԱՄԱՑԱՆՔ, morsure, *sf.*

ԽԱՄԱՑԻՉ (բանք), âcre, *adj.*

ԽԱՄԻ (գուրսագ), jabot, *sm.*, gave, *sf.*

ԽԱՄԽԸՄԵԼ, mordiller, *va.*

ԽԱՄՆԵԼ, mordre, *va.* Օձայ եւ բերեւ կերպով —, V. Խածխածել։ Զիրար —, s'entre-mordre, *vpr.*

ԽԱՄՈՒԱԾ, } morsure, *sf.*
ԽԱՄՈՒԱԾՔ, }

ԽԱՄՈՒՄ, } morsure, *sf.*
ԽԱՄՈՒՄՆ, }

ԽԱՄՓԵԼ (ապականել. վնա-

տել), perdre, *va*. *La nielle (սոնիճ) a perdu les blés.*

ԽԱԿ (խամ), cru, ue, vert, *m.* verte, *f. adj*. *Ces fruits sont trop verts pour les cueillir.*

ԽԱԿՈՒԹԻՒՆ, crudité, *sf.*

ԽԱՀ (կերակուր), mets, *sm.*

ԽԱՀԱԳՈՐԾԱԿԱՆ, culinaire, *adj*.

ԽԱՀԱԳՈՐԾԵԼ, cuisiner, *vn.*

ԽԱՀԱՄԷՋՔ (օրթա եէմէք), entremets, *sm.*

ԽԱՀԱՄՈՔ, cuisinier, ière, *s.*

ԽԱՀԱՄՈՔՔ, cuisine, *sf.*

ԽԱՀՈՒԱՍՏԱՆ, caféière, *sf.* Պտուղ խահուենւոյ. cerise, *sf.*

ԽԱՀՈՒԵՆԻ, cafier, *sm.*

ԽԱՀՈՒԷ (գահվէ), café, *sm.*, cerise, *sf.*

ԽԱՀՐԻԼ (այրիլ), brûler, *vn.*

ԽԱՀՔ, cuisine, *sf.*

ԽԱՂ, jeu, *sm.* || niche, *sf.*, tour, *sm.* || plaisanterie, *sf.* || chanson, air, *sm.* Բախտի —, V. Բախտախաղ։ Բառից —, V. Բառախաղ։ — Քարտիսից թղթի, V. Քարտախաղ։ Փլորական —ք, jeux Floraux, կամ les Florales, *sfp*. — կանչել, chanter un air. Մէկուն — մ'ընել, — մը խաղալ, faire un tour, jouer un tour à quelqu'un, faire pièce à quelqu'un. —է հրաժարիլ (ես կենալ), V. Հրաժարիլ։

ԽԱՂԱԴՐՈՒԺ (խաղի մէջ խարդախութիւն բանեցունող. յալանճը հէյլէճի), tricheur, euse, *s.*, filou (*pl.* des *filous*, կամ *filoux*. Բայց չ ով յոգնակին լաւագոյն է միօs), grec, *sm.*

ԽԱՂԱԼ, jouer, *va.* || danser, folâtrer, *vn.* || se jouer, *vpr.* || marcher, *vn.* Արժէթղթոց վրայ —, V. Արժէթուղթ։

ԽԱՂԱԼԻԿ, jouet, *sm.*, babiole, amusette, *sf.* — (մանկանց), joujou (*pl.* des *joujoux*). jouet, *sm.*, babiole, *sf.*, bimbelot (պէպիլէօ), *sm.* — լինել, ըլլալ, être le jouet de.

ԽԱՂԱԼԻԿԱՎԱՃԱՌ, bimbelotier, ière, *s.*

ԽԱՂԱԼԻԿԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ bimbeloterie, *sf.*

ԽԱՂԱԿԻՑ, ami de jeu, *sm.*

ԽԱՂԱՂ, calme, paisible, pacifique, tranquille, *adj.* — քուն, sommeil, paisible, tranquille, doux. || —, — կերպով, V. Խաղաղիկ։

ԽԱՂԱՂԱԲԱՐ, V. Խաղաղիկ։

ԽԱՂԱՂԱԲՆԱԿ, paisible, *adj.*

ԽԱՂԱՂԱԿԱՆ, pacifique, *adj.* — բնակութիւն, séjour tranquille. — քուն, sommeil paisible, tranquille, doux. — ովկիանոս, océan —.

ԽԱՂԱՂԱԿԵԱՑ, tranquille, *adj.*

ԽԱՂԱՂԱՆԱԼ, être calme, tranquille, se calmer, se tranquilliser, *vpr.*

ԽԱՂԱՂԱՍԷՐ, paisible, pacifique, tranquille, *adj.*

ԽԱՂԱՂԱՐԱՐ, amiable compositeur, pacificateur, trice, *s.* — դատաւոր, juge de paix.

ԽԱՂԱՂԱՑՈՒՄ, **ԽԱՂԱՂԱՑՈՒՄՆ**, } pacification, *sf.*

ԽԱՂԱՂԱՒԷՏ, paisible, tranquille, *adj.* — բնակութիւն, séjour tranquille.

ԽԱՂԱՂԵԼ, **ԽԱՂԱՂԵՑՈՒՆԵԼ**, } pacifier, calmer, tranquilliser, *va.*

ԽԱՂԱՂԻԼ, V. Խաղաղանալ։

ԽԱՂԱՂԻԿ, paisiblement, tranquillement, *adv.*

ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՄԲ, paisiblement, tranquillement, à l'ami, *adv.* Գործերնին — կարգադրեցին, ils ont réglé leurs affaires à l'ami.

ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ, paix (բէ), tranquillité, *sf.*, calme, repos, *sm.* — ընել, faire la paix.

ԽԱՂԱՂՕՐԷՆ, V. խաղաղիկ։
ԽԱՂԱՄՈԼ, joueur, euse, s.
ԽԱՂԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, manie de jeu, sf.
ԽԱՂԱՊԵՏ, banquier, sm.
ԽԱՂԱՐԱՆ, académie, կամ académie de jeux, sf., jeu, tripot, sm., redoute, sf. Այժմ կ'ըսուի maison de jeu, sf.
ԽԱՂԱՐԱՐ, mystificateur, sm.
ԽԱՂԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, mystification, sf.
ԽԱՂԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, représentation, sf. Թատերական — (ողբերգութիւն, կատակերգութիւն, եւլն.), V. Թատերախաղ։
ԽԱՂԱՑՈՂ, joueur, euse, s.
ԽԱՂԱՑՈՒՄ, } tic (տիք), sm.
ԽԱՂԱՑՈՒՄՆ, } || représentation, sf.
ԽԱՂԱՑՔ, V. Ընթացք։ [sf.
ԽԱՂԱՒԱՐՏ (սիվիլճիք), pustule,
ԽԱՂԱՒԱՐՏԱՑԻՆ, pustuleux, euse, adj. *Dartre (մորթի հիւանդութիւն. որքին. Բեմբեյէ) pustuleuse.*
ԽԱՂԵՏՂ, V. խաղարան։
ԽԱՂԽԱՄՔ (գաֆէս), grille, sf.
ԽԱՂՃԱԽՈՒՂՔ (կէմիրտ), cartilage, sm.
ԽԱՂՈՂ (իւզիւմ), raisin, sm. Փշալից —, groseille à maquereau կամ groseille verte.
ԽԱՂՈՂԱԴՐՈՇՄ ԹՈՒՂԹ (տպագրութեան ազնիւ թուղթ մը), V. խաղողաթուղթ։ [sin, sm.
ԽԱՂՈՂԱԹՈՒՂԹ, grand rai-
ԽԱՂՈՂԱԽՈՏ (պիթ օթու), herbe aux poux, pédiculaire, staphisaigre, sf.
ԽԱՂՈՂԱՀԱՏ (աչքի խաղողաձեւ ուռեցք), staphylôme, sm.
ԽԱՂՈՂԵՓԵԱՑ (միջատաց ցեղ մը. էրքէն պիթի), staphylin, sm. [vn.
ԽԱՂՏԱԲԱՆԵԼ, baragouiner,
ԽԱՂՏԱԼԵԶՈՒ, baragouineur, euse, s.

ԽԱՂՏՈՒՏԻԿ, V. խաբնաբաւ։
ԽԱՂՑՈՒՆԵԼ, faire jouer, va. || — (բանեցունել), servir, va. — une pompe. Մէկն ուզածին պէս —, tourner une personne à son gré. Գրիչը մի անգամ —ով, V. Գրիչ։
ԽԱՂՑՈՒԱԾՔ ([կէօզէ] օյնամա), tic (տիք), sm.
ԽԱՄԱՃԻԿ (փոքրիկ պատուհապատանք. գուգլա), marionnette, sf. *Il fait jouer les —s.* — (ձեռնածուի), godenot, sm.
ԽԱՄԱՃԿԱԽԱՂ, un montreur de marionnettes, sm.
ԽԱՄԴԱՏ (չօլաք), maladroit, oite, adj.
ԽԱՄՆԵԿ, mâchoire, sf.
ԽԱՄՐԵԼ, } faner, flé-
ԽԱՄՐԵՑՈՒՆԵԼ, } trir, va.
ԽԱՄՐԻԼ, se faner, se flétrir,
ԽԱՑԹ, V. խայթոց։ [vpr.
ԽԱՑԹԵԼ, piquer, picoter, mordre, va. || aiguillonner, va.
ԽԱՑԹՈՂ, mordant, ante, mordicant, ante, adj. — (ձայն), aigre, adj. [sf.
ԽԱՑԹՈՂՈՒԹԻՒՆ, mordacité,
ԽԱՑԹՈՑ, aiguillon, sm.
ԽԱՑԹՈՒԱԾ, } piqûre, mor-
ԽԱՑԹՈՒԱԾՔ, } sure, sf., picotement, sm.
ԽԱՑԹՈՒՄ, } V. խայթուած։
ԽԱՑԹՈՒՄՆ, }
ԽԱՑՆՂԱՆ (գաթրան), goudron, sm. [rie, sf.
ԽԱՑՆՂԱՆԱՐԱՆ, goudronne-
ԽԱՑՆՂԱՆԵԼ (գաթրանլամագ), goudronner, spalmer կամ espalmer, va.
ԽԱՑՆՂԱՆՈՒՄ } (գաթրանլա-
ԽԱՑՆՂԱՆՈՒՄՆ } մա), goudronnage, sm.
ԽԱՑՏ, madré, ée, adj.
ԽԱՑՏԱԲՂԵՑՈՒԹԻՒՆ, tacheture, sf.
ԽԱՑՏԱԲՂԷՏ, ponctué, ée, ta-

cheté, ée, moucheté, ée, *adj.* — զործել, tacheter, marqueter, *va.* — խառնուած, bigarrure, *sf.*

ԽԱՅՏԱԼ, bondir, sauter, *vn.*

ԽԱՅՏԱԽԱՐԻ, tiqueté, ée, *adj.*

ԽԱՅՏԱԽԱՐԻԻ, moucheté, ée, *adj.* — զործել, յորինել, bigarrer, *va.* — *son ajustement, sa livrée.* moucheter, *va.* — *du satin.* — յորինուած moucheture, *sf.*

ԽԱՅՏԱԽՆՁՈՐ (տեսակ մ'ազնիւ խնձոր), reinette, *sf.*

ԽԱՅՏԱՀԱՒ (տեսակ մը հաւ), pintade, *sf.*

ԽԱՅՏԱՃԱՄՈՒԿ, moucheté, ée, *adj.*

ԽԱՅՏԱՌԱԿ, ignominieux, euse, honteux, euse (հօյդէօ, եօղ), infâme, *adj.* — լինել, ըլլալ, tomber en ridicule.

ԽԱՅՏԱՌԱԿԱԲԱՐ, ignominieusement, honteusement (հօյդէօլիճէ), *adv.*

ԽԱՅՏԱՌԱԿԵԼ, couvrir de honte (հօյդ), tourner en ridicule, déshonorer, *va.*

ԽԱՅՏԱՌԱԿԻՉ, infâmant, ante, flétrissant, ante, *adj.*

ԽԱՅՏԱՌԱԿՈՒԹԵԱՄԲ, V. խայտառակաբար ‧ Ամօթալից —, honteusement, *adv.*

ԽԱՅՏԱՌԱԿՈՒԹԻՒՆ, ignominie, honte (հօյդ), infâmie, infâmation, *sf.*, déshonneur, *sm.*

ԽԱՅՏԻՏ (փոքրիկ թռչուն մ'է. ֆաքինօ), pinson, *sm.*

ԽԱՅՏՂԱՆ (ղէֆր, գաթրան), goudron, *sm.*

ԽԱՅՏՈՒՑ, } tache, tacheture,
ԽԱՅՏՈՒՑՔ, } maillure, *sf.* — (մորթոյ անասնոց), madrure, moucheture, *sf.*

ԽԱՆԳԱՐԵԼ, troubler, *va.* — *la nature, la digestion (Մարսողութիւն). Un accident troubla la fête.* gâter, *va. La nielle (Վնասակար սունկ մ'է, արշտեղ. ուտին) a gâté les blés. La lecture des mauvais livres gâte la jeunesse.* corrompre, *va. La lecture des mauvais auteurs corrompt le goût. La négligence des copistes a corrompu bien des passages dans les auteurs anciens.* déconcerter, *va.* "*La transpiration, diminuée ou facilitée, déconcerte ou rétablit toute la machine du corps.*,, *FÉN. Tél. XVII.* désajuster, *va.* — *la parure de quelqu'un.* détraquer, *va.* — *une horloge* (ժամը). démonter, *va. Cela lui démonta la cervelle.* altérer, *va. Le soleil altère les couleurs.* tuer, *va. Cela tue tout le plaisir de la partie.* chiffonner, *va.* — *du linge, du papier, un habit* (մաշել). pervertir, *va.* — *l'ordre des choses.* délabrer, brouiller, *va. En voulant arranger les choses, il n'a fait que les brouiller davantage.* — (առողջութիւնը), ruiner, déranger, *va.* — կազմակերպութիւնը, désorganiser, *va.* — *un service public.* — (միտքը, ուղեղը), déranger, *va.*

ԽԱՆԳԱՐԻԼ, se gâter, se corrompre, *vpr. Les mœurs se corrompent.* se déconcerter, *vpr.* "*Que verrons-nous dans notre mort qu'une vapeur qui s'exhale, que des esprits qui s'épuisent, que des ressorts qui se démontent et se déconcertent.*,, *BOSS.Duch. d'Orl.* se détraquer, se démonter, se délabrer,*vpr.* — (առողջութեան), se ruiner, *vpr.* — կազմակերպութեան, se désorganiser, *vpr.* — (մեքենայի), se déranger, *vpr.* — (մտաց), se déranger, *vpr.*

ԽԱՆԳԱՐԻՉ, désorganisateur, trice, perturbateur, trice, *adj.* ‖ corrupteur, trice, *s.*

ԽԱՆԳԱՐՈՒՄ, } corruption,
ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆ, } *sf.*, dérangement, déconcertement, détraquement, *sm.*, altération, *sf.* ‖

perversion, *sf.* — (առողջութեան), dérangement, délabrement, *sm.* — (կարգաց, կազմակերպութեան), désorganisation, *sf.* — (ի մարմնի), désordre, *sm.* — (ի շարժմունս երկնային մարմնոց), perturbation, *sf.*

ԽԱՆԴ, œstre ([illegible]); enthousiasme, transport, *sm.*

ԽԱՆԴԱԿ, fossé; *sm.*

ԽԱՆԴԱԿԱԹ, tendre, affectueux, euse, *adj.* — աչք, yeux mourants. — սիրով, tendrement, *adv.*

ԽԱՆԴԱԿԵԼ, fossoyer, *va.*

ԽԱՆԴԱՂԱՏԱՆՔ, tendresse, *sf.* խանդաղատանօք, tendrement, *adv.*

ԽԱՆԴԱՂԱՏԵԼ, attendrir, émouvoir, toucher, *va.*

ԽԱՆԴԱՂԱՏԻԼ, s'attendrir, s'émouvoir, *vpr.*, avoir de la compassion.

ԽԱՆԴԱՂԱՏՈՒԹԻՒՆ, sensibilité, *sf.*

ԽԱՆԴԱՆՔ, envie, jalousie, *sf.*

ԽԱՆԴԵՐԳ, fantaisie, *sf.*

ԽԱՆԹԱՐ, V. կճուճ (1)։

1. **ԽԱՆՁ** ([illegible]), amorce, *sf.*, appât, *sm.* — հրացանի, amorce, *sf.* — նետել, amorcer, *va.*

2. **ԽԱՆՁ** ([illegible]), brûlé, *sm.* —ի հոտ կայ այս տեղ, il sent ici le —.

ԽԱՆՁԱՄԻ ՀՈՏ ([illegible]), empyreum ([illegible]), *sm.*

ԽԱՆՁԱՏԵԼ (այրել), brûler, *va. Ce tison m'a brûlé.* griller, *va. Ces pincettes étaient toutes rouges, elles m'ont grillé les mains.*

ԽԱՆՁԱՏԻԼ (այրիլ), se brûler, se griller, *vpr. Mes cheveux se sont grillés.* կենդանւոյն խանձատեցաւ, il fut brûlé vif, tout vif.

ԽԱՆՁԱՐՈՒՐ, **ԽԱՆՁԱՐՈՒՐՔ**, maillot, *sm. Un enfant en* —. —ով պատել, V. խանձարրապատել։ —էն հանել, ôter du —, démailloter, remuer, *va. Remuer un enfant.*

ԽԱՆՁԱՐՐԱՊԱՏ, emmailloté, ée կամ emmaillotté, ée, au maillot, *adj.*

ԽԱՆՁԱՐՐԱՊԱՏԵԼ, mettre un petit enfant dans un maillot, կամ en maillot, emmailloter կամ emmaillotter, *va.*

ԽԱՆՁԱՐՐԱՊԱՏՈՒՄ, **ԽԱՆՁԱՐՐԱՊԱՏՈՒՄՆ**, emmaillotement, *sm.*

ԽԱՆՁԱՐՐԵԼ, V. խանձարրապատել։

ԽԱՆՁԱՐՐՈՒՄ, **ԽԱՆՁԱՐՐՈՒՄՆ**, V. խանձարրապատում։

ԽԱՆՁԵԼ, brûler, *va.*

ԽԱՆՁԻԼ, se brûler, *vpr.*

ԽԱՆՁԵՏՈՒՆԵԼ (խանձիւ իրեն քաշել), amorcer, appâter, *va.*

ԽԱՆՁՈՂ (կէս այրած կոճղ, փայտ), tison, *sm.*

ԽԱՆՁՐԱՀԱՄԻԼ, brûler, *vn.*

ԽԱՆՈՒԹ, boutique, *sf.*, débit, *sm.* — փայտակերտ, V. Տաղաւար (2)։ — խնկեփեցի, parfumerie, *sf.* — խոտավաճառի, herboristerie ([illegible]), *sf.* — կօշկակարի, V. կօշկակարանոց։

ԽԱՆՈՒԹՊԱՆ, boutiquier, *sm.* —ի գոգնոց, serpillière, *sf.*

ԽԱՆՉԵԼ, grogner, *vn.* Խոզը կը խանչէ, le cochon, le pourceau grogne.

ԽԱՆՉԻՒՆ, grognement, *sm.*

ԽԱՆՏԱԾՈՒԹԻՒՆ, jalousie, *sf.*

ԽԱՆՕԱՐ, V. կճուճ (1)։

ԽԱՇԵԼ, V. խարշել։

ԽԱՇԽԱՇ ([illegible]), pavot, *sm.*

ԽԱՇՆ, troupeau de moutons, de brebis. || les moutons, les brebis.

ԽԱՇՆԱՀԱՒ (թռչուն մ'է. [illegible]), bergeronnette, *sf.*, hochequeue ([illegible]), *sm.*

ԽԱՇՆԱՐԱԾ, berger, *sm.* կին —, bergère. *sf.* Աղջիկ —, bergère, bergerette, bergeronnette, *sf.*

1. **ԽԱՇՈՑ** (խաշլամա), bouilli, *sm*.
2. **ԽԱՇՈՑ** (խոտերու ջրէ բժշկական ըմպելիք. ճաշգուէ), apozème, *sm*.

ԽԱՉ, croix, *sf*. փոքրիկ — (կնիքներու վրայ), croisette, *sf*. — հանել, faire le signe de la —, se signer, *vpr*. V. Խաչել։

ԽԱՉԱԲԱՐՁ, porte-croix (*pl*. des *porte-croix*), *sm*.

ԽԱՉԱԲԼՈՒՐ, calvaire, *sm*.

ԽԱՉԱԳՐԱՄ (խաչադրոմ դահեկան մ'է), croisat, *sm*., cruzate, *sf*.

ԽԱՉԱԾԱՂԻԿ, crucifère, *adj*. || — տունկ, crucifère, *sf*.

ԽԱՉԱԿԻՐ, crucifère, *adj*. || —, porte-croix (*pl*. des *porte-croix*), — զինուոր, croisé, *sm*.

ԽԱՉԱԿՆՔԵԼ, faire le signe de la croix, se signer, *vpr*.

ԽԱՉԱԿՐՈՒԹԻՒՆ, croisade, *sf*.

ԽԱՉԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, crucifiement կամ crucifìment, *sm*.

ԽԱՉԱՁԵՒ, fait en croix, en forme de croix, cruciforme, crucial, ale, *adj*. *Incision cruciale*. — դնել, mettre en croix, croiser, *va*.

ԽԱՉԱՊԷՍ, en croix, *adv*.

ԽԱՉԱՐԴ (տեսակ մը քար), pierre de croix, croisette, *sf*.

ԽԱՉԱՓԱՅՏ, croix, *sf*.

ԽԱՉԳԻՒՏ, invention de la sainte croix.

ԽԱՉԵԱԼ, crucifié, ée, *adj*. Երկնաւոր —ն (Յիսուս Քրիստոս), le divin — (Jésus-Christ).

ԽԱՉԵԼ, crucifier, *va*. *Les Juifs crucifièrent Notre-Seigneur*.

ԽԱՉԵԼԵԱԼ, V. Խաչեալ։

ԽԱՉԵԼՈՒԹԻՒՆ, crucifiement կամ crucifìment, *sm*. || crucifix (քրուչիֆիքս), *sm*.

ԽԱՉՎԵՐԱՑ, exaltation de la sainte croix.

ԽԱՌ (սեան ակօսաձեւ փորուածքներու մէջ գաւազան), rudenture, *sf*.

ԽԱՌԽԱՌՈՑ, rudenté, ée, *adj*.

ԽԱՌՆ, mixte, confus, use, mêlé, ée, complexe, *adj*. — ի խուռն, confus, use, *adj*. || pêle-mêle, confusément, indistinctement, *adv*. — ի խուռն դնել, brouiller, *va*.

ԽԱՌՆԱԳԻԾ, mixtiligne, *adj*.

ԽԱՌՆԱԳՆԱՑ, déréglé, ée, *adj*. || roué, *sm*.

ԽԱՌՆԱՁԳԻ, métis, isse, *adj*.

ԽԱՌՆԱԹԱՆ (խառնապատում մատենագրութիւն), ripopée, *sf*. V. Բանջարաքաղ։

ԽԱՌՆԱԽՈՒՑ ԽՃՏԻԿ, tripot, *sm*.

ԽԱՌՆԱԾ, mêlé, ée, *adj*.

ԽԱՌՆԱԾԻՆ, métis, isse, *adj*.; mûlatre, mulâtresse, *adj*. et *s*.

ԽԱՌՆԱԾՆՈՒՆԴ, V. Մեստիս։

ԽԱՌՆԱԿ, confus, use, embrouillé, ée, compliqué, ée, *adj*. — կոյտ, V. Խառնակոյտ։

ԽԱՌՆԱԿԱԾ, mêlé, ée, *adj*.

ԽԱՌՆԱԿԵԱԼ, mêlé, ée, *adj*.

ԽԱՌՆԱԿԵԱՑ, déréglé, ée, *adj*.

ԽԱՌՆԱԿԵԼ, confondre, *va*. *Deux fleuves qui confondent les eaux. D'après* (ըստ) *le récit biblique, Dieu confondit les langues à la tour de Babel*. mêler, *va*. — *du fil, un écheveau* (կարժ), *des cheveux*. — *les cartes*. embrouiller, *va*. *Il a embrouillé l'affaire*. brouiller, *va*. *On a brouillé mes papiers. En voulant arranger les choses, il n'a fait qne les — davantage*. compliquer, *va*. *Un nouvel incident vint — l'affaire*. || troubler, *va*. *La tempête trouble les airs*. déranger, tripoter, *va*. *Je ne sais ce qu'ils tripotent ensemble*. || tripoter, *vn*. *Il a tripoté dans cette affaire et l'a gâtée*.

ԽԱՌՆԱԿԻԼ, se confondre, *vpr*. "*Turenne meurt, tout se confond*.,, *FLÉCH. Tur*. se mêler, *vpr*. *Mes cheveux se sont mêlés*. se

brouiller, *vpr*. *Les affaires se brouillent de tous côtés*. — (բերող), s'embrouiller, *vpr*. *Ces écheveaux se sont embrouillés*.

ԽԱՌՆԱԿՈՅՏ, fouillis, fatras (ֆաթրա), *sm*. — գումարութիւն (անուշապուր), macédoine, *sf*. *Ce livre est une —, on y trouve de tout*. fatras, *sm*.

ԽԱՌՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, confusion, *sf*., embrouillement, brouillement, *sm*., complication, *sf*. || trouble, désordre, pêle-mêle, chaos (քաօ), tripotage, dérangement, dérèglement, embarras, *sm*. — լեզուաց, la confusion des langues. **Խոտոր** —, mélange, *sm*. **Խոտոր** — (նմանազգի այլ օտարացեղ անասնոց), croisement, *sm*. **Խառնակութենէ** մ'օգուտ քաղել, chercher son avantage dans un désordre, pêcher en eau trouble.

ԽԱՌՆԱԿՈՒՄ, } confusion,
ԽԱՌՆԱԿՈՒՄՆ, } *sf*.

ԽԱՌՆԱՇՓՈԹ, compliqué, ée, confus, use, *adj*.

ԽԱՌՆԱՇՓՈԹՈՒԹԻՒՆ, combustion, *sf*., tripotage, *sm*.

ԽԱՌՆԱՂԱՆՃ, } V. **խառնի**-
ԽԱՌՆԱՂԱՆՋ, } ճաղանճ։

ԽԱՌՆԱՐԱՆ ([հրաբուղխի] բերան), ouverture d'un volcan, cratère, *sm*.

ԽԱՌՆԱՓՆԴՈՐ, confus, use, *adj*. || confusément, pêle-mêle, *adv*.

ԽԱՌՆԱՓՆԴՈՐԵԼ, tripoter, *va*. *Je ne sais ce qu'ils tripotent ensemble*. || tripoter, *vn*. *Il a tripoté dans cette affaire et l'a gâtée*.

ԽԱՌՆԵԱԼ, V. **խառնուած** (2)։

ԽԱՌՆԵԼ, mêler, *va*. — *des drogues*. — *l'eau avec le vin*. mélanger, *va*. || confondre, *va*. *Deux fleuves qui confondent leurs eaux*. *La mort confondra leurs cendres*. "*Qu'ils confondent leur haine*.,, *RAC*. *Andr*. *I*. *2*. || composer, *va*. — *un remède avec divers ingrédients*. joindre, *va*. — *deux champs, deux maisons*. — *l'utile à l'agréable*. unir, *va*. — *deux pièces de métal avec une soudure* (մածոյց. սիւտիւր). — *les plaisirs avec les affaires*. entremêler, *va*. — *des fleurs rouges parmi les blanches*. allier, *va*. — *la vérité au mensonge, la force à la prudence*. entrelarder, *va*. — *un discours de vers, de citations latines*. amalgamer, *va*. — *les idées nouvelles avec des idées anciennes*. — (բազուկ ընդ բազուկ), entrelacer, *va*. **Իրարու** հետ —, enlacer, *va*. **Մէկ**տեղ —, fondre, *va*. — *un ouvrage avec un autre*. — (մետաղներ), allier, *va*. — *l'or avec l'argent*. **Մսի** մէջ խոզի ճարպ —, entrelarder, *va*. **Ընդիկը** մետաղի հետ —, amalgamer, *va*. — **խաղի** թղթերը, faire, battre կամ mêler les cartes. (Գինւոյ մէջ) անպիտան նիւթ մը —, mixtionner, *va*. — *du vin, un breuvage*. **Սիրտը** —, soulever le cœur.

ԽԱՌՆԻԼ, V. **խառնուիլ**։

ԽԱՌՆԻԽՈՒՌՆ, confusément, pêle-mêle, à tort et à travers, *adv*.

ԽԱՌՆԻՃԱՂԱՆՃ, foule, populace, tourbe, la lie du peuple, *sf*.

1. **ԽԱՌՆՈՒԱԾ**, mélange, *sm*., composition, mixtion (միքսթիօն), *sf*. || complexion, constitution, *sf*., tempérament, *sm*. || assemblage, *sm*. || amalgame, *sm*. || alliance, *sf*. — գունոց՝ երանգաց, nuance, *sf*. — (երկու կամ շատ մետաղաց), alliage, *sm*. — խնկոց, parfum (բարֆէօն), *sm*.

2. **ԽԱՌՆՈՒԱԾ**, mêlé, ée, mélangé, ée, *adj*. || allié, ée, *adj*.

ԽԱՌՆՈՒԹԻՒՆ, mélange, composé, ingrédient, *sm*. || alliance, *sf*.

ԽԱՌՆՈՒԻԼ, se mêler, *vpr*.

L'huile ne se mêle pas avec l'eau. s'ingérer de կամ dans, *vpr. Je ne m'ingère point de* կամ *dans vos affaires. Il s'ingère des choses qui ne le regardent pas.* se joindre, *vpr. L'endroit où une chose se joint à une autre, où deux choses se joignent.* se perdre, *vpr. "Les dix tribus se perdent parmi les gentils.,,BOSS. Hist. II.4.* se fondre, *vpr. Ces teintes se fondent bien ensemble.* — (գործի մը), s'immiscer, *vpr. Il s'est immiscé fort imprudemment dans cette affaire.* — — (երկու գետեր), confluer, *vn.* Սիրտը կը խառնուի, le cœur lui soulève. Ձեր գործոց խառնուեցէք, mêlez-vous de vos affaires.

ԽԱՌՆՈՒԿ, mélangé, ée, *adj.*

ԽԱՌՆՈՒՄ, **ԽԱՌՆՈՒՄՆ**, } union, jonction, *sf.*

ԽԱՌՆՈՒՐԴ, mélange, alliage, *sm.* Անուշահոտ —, parfum ([illegible]), *sm.* — գունոց՝ երանգաց, nuance, *sf.* — առդեղի, tripotage, *sm.* —ք (ճակատուց բանակաց), mêlée, *sf. Affreuse, sanglante* —. —ք (երկու գետոց), V. Գետախառնումն կամ եցուան։

ԽԱՌՆՔ, copulation, *sf.* || commerce charnel, *sm.*, union, folie, *sf.*

ԽԱՏՈՒՏԻԿ, triqueté, ée, grivelé, ée, madré, ée, *adj.* — ընել, marqueter, *va.*

ԽԱՐ (չոր խոտ), foin, *sm.*

ԽԱՐԱԲԱԹԱՆ ([illegible]), cabaret, *sm.*

ԽԱՐԱԶԱՆ ([illegible]), fouet, *sm.* Ռուսաց —, Ռուսաց —ի տանջանք, knout ([illegible]), *sm.* —ով զարնել, ծեծել, V. Խարազանել։

ԽԱՐԱԶԱՆԵԱԼ, fouetté, ée, *adj.*

ԽԱՐԱԶԱՆԵԼ, fouetter ([illegible]. Ոմանք ոչ բառով կը ճնշեն [illegible]), *va.* — *les chevaux, les chiens.*

1\. **ԽԱՐԱԶՆ** ([illegible]), cilice, *sf.*

2\. **ԽԱՐԱԶՆ** (խոշոր), rude, *adj.*

ԽԱՐԱԿ (ծովեզերքի վրայ բառածայռ), falaise, *sf.*, rocher, *sm.*

ԽԱՐԱԿԱՃՈՒԿՆ ([illegible]), goujon de mer, *sm.*

ԽԱՐԱԿԵԼ, rotir, *va.*

ԽԱՐԱԿԻԼ, se brûler, *vpr.*

1\. **ԽԱՐԱՆ** ([illegible]), cautère, *sm.*, fontaine, *sf.* — բանալ, V. Խարել (1)։

2\. **ԽԱՐԱՆ** ([illegible]), stigmate, *sm.* — զարնել, V. Խարել (2)։

ԽԱՐԱՆԱԴԵՂ ([illegible]), vésicatoire, *sm.*

ԽԱՐԱՆԱՔԱՐ, pierre à cautère, *sf.*

ԽԱՐԱՆԵԼ, marquer, *va.*

ԽԱՐԲԱԼ ([illegible]), crible, *sm.*

ԽԱՐԲԱԼԵԼ, cribler, *va.*

ԽԱՐԲԱԼԻՉ, cribleur, euse, *s.*

ԽԱՐԲԱԼՈՒՄ, **ԽԱՐԲԱԼՈՒՄՆ**, } criblage, *sm.*

ԽԱՐԴԱԽ, frauduleux, euse, fripon, onne, perfide, *adj.* || fourbe, *adj.* et *s.* || fripon, onne, tricheur, euse, *s.*

ԽԱՐԴԱԽԱԿԱՆ, perfide, *adj.*

ԽԱՐԴԱԽԵԼ, fourber, *va. Il fourbe tout le monde.* falsifier, *va.* || tricher, *vn.*

ԽԱՐԴԱԽԻՉ, **ԽԱՐԴԱԽՈՂ**, } falsificateur, *sm.*

ԽԱՐԴԱԽՈՒԹԵԱՄԲ, frauduleusement, *adv.*

ԽԱՐԴԱԽՈՒԹԻՒՆ, fraude, *sf.*, artifice, *sm.*, perfidie, mauvaise foi, *sf.* || friponnerie, tricherie, *sf.* — ընել, V. Խարդախել։ Մամուլի — ընել, frauder, *va.*

ԽԱՐԴԱՒԱՆԱԿԱՆ, perfide, *adj.* *Des caresses* —*s.*

ԽԱՐԴԱՒԱՆԴ, fraude, *sf.*

ԽԱՐԴԱՒԱՆԵԼ, violer, déflorer, *va.* {défloration, *sf.*

ԽԱՐԴԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ, viol, *sm.*,

1. **ԽԱՐԵԼ** (եաքը ալմաք. եաքմաք), cautériser, brûler, *va.*

2. **ԽԱՐԵԼ** (քըզգըն դեմիր իլէ դաղլամաք. դամղալամաք), stigmatiser, *va.*

ԽԱՐԻՍԽ (կէմի դեմիրի), ancre, *sf.* Նաւու մայր —, — de miséricorde. — ձգել, նետել, jeter l'—, faire escale, faire écale, faire échelle, donner fond, ancrer (Այժմ նաւակայք կ'ըսեն Mouiller), *va.* —ը վեր առնուլ, վերցունել, lever l'—. || — (գայիտէ), base, *sf.* *Poser une colonne sur sa —.* || — (ըստ երկրաչափից), base, *sf.* *La — d'une pyramide, d'un cône* (կոն). Քառակուսի —, socle, *sm.* || — (հիմն), base, *sf.* *Cette règle qui est la — de tout jugement.* embasement, *sm.* || — (ի տարրագիտութեան), base, *sf.* *La — d'un sel. La potasse, la soude, sont les deux —s les plus énergiques.*

ԽԱՐԽԱՐԵԼ, mouver, *va.*

ԽԱՐԽԱՓ. Առ —, առ —ս, à tâtons, à l'aveuglette, *adv.* Առ — գնալ՝ երթալ, marcher à tâtons, en tâtonnant.

ԽԱՐԽԱՓԱՆՔ, tâtonnement, *sm.* Խարխափանօք, V. Առ խարխափ (Խարխափ)։

ԽԱՐԽԱՓԵԼ, tâtonner, marcher en tâtonnant, *vn.* —ով, à tâtons, *adv.* [*s.*

ԽԱՐԽԱՓՈՂ, tâtonneur, euse,

ԽԱՐԽԱՓՈՒՄ, **ԽԱՐԽԱՓՈՒՄՆ**, } tâtonnement, *sm.*

ԽԱՐԽՈՒԼ, caduc, uque, *adj.*

ԽԱՐԿԵԼ, brûler, rôtir, *va.*

ԽԱՐՇԱՓ (տերեւոց), frémissement, *sm.*

ԽԱՐՇԱՓԵԼ (տերեւոց, խոտոց), frémir, *vn.*

ԽԱՐՇԱՓՈՒՄ, **ԽԱՐՇԱՓՈՒՄՆ** } (տերեւոց), murmure, *sm.*

ԽԱՐՇԵԼ, faire bouillir, *va.* [*sm.*

ԽԱՐՈՅԿ (օդուն եըղընը), bûcher,

ԽԱՐՈՒԿԵԼ, brûler, *va.*

ԽԱՐՈՒՄ, **ԽԱՐՈՒՄՆ**, } cautérisation, *sf.*

ԽԱՐՍԽԱԿԱԼ (Նաւու խարիսխը ընդունող գերան), bossoir, *sm.*

ԽԱՐՍԽԱՆՇԱՆ (շամանդրա), bouée, *sf.*

ԽԱՐՍԽԱՐԿԷՔ, ancrage (Այժմ կ'ըսուի Mouillage), *sm.*

ԽԱՐՍԽԵԼ, baser, fonder, fixer, *va.* V. Խարիսխ ձգել, նետել (Խարիսխ)։

ԽԱՐՍԽԻԼ, s'ancrer, *vpr.*

ԽԱՐՏ, limure, *sf.* V. Խարտում։

ԽԱՐՏԱՄ, limaille, *sf.*

ԽԱՐՏԱՄՈՏ, limé, ée, *adj.*

ԽԱՐՏԵԱՇ, blond, onde, *adj.* — գոյն, V. Խարտեշութիւն։

ԽԱՐՏԵԼ, limer, *va.*

ԽԱՐՏԵՇ, V. Խարտեաշ։

ԽԱՐՏԵՇԱՀԵՐ, blond, onde, *ajd.* Այր —, blond, blondin, *sm.* Կին —, blonde, *sf.*

ԽԱՐՏԵՇԱՆԱԼ (հասկաց), V. Խնկագունիլ։

ԽԱՐՏԵՇՈՒԹԻՒՆ, blond, *sm.*

ԽԱՐՏԻՉ, limeur, *sm.*

ԽԱՐՏՈՑ (եէյէ), lime, *sf.*

ԽԱՐՏՈՑԱՁՈՒԿՆ (դիլ պալըղը), limande, *sf.*

ԽԱՐՏՈՑԵԼ, limer, *va.*

ԽԱՐՏՈՑՈՂ, limeur, *sm.*

ԽԱՐՏՈՑՈՒՔ, limaille, *sf.*

ԽԱՐՏՈՑՈՒՄ, **ԽԱՐՏՈՑՈՒՄՆ**, **ԽԱՐՏՈՒՄ**, } limure, *sf.*

ԽԱՐՏՈՒՄԱՅ (տանիք ծածկելու բարակ եւ կարճ տախտակ) bardeau,

ԽԱՐՏՈՒՄՆ, V. Խարտում։ [*sm.*

ԽԱՐՏՈՒՔ, limaille, limure, *sf.*

ԽԱՑՓՐԵԼ, gâter, *va.*

ԽԱՒ, couche, *sf.* — ի —ոյ (ծաղիկ), double, *adj.*

ԽԱՒԱՐ, ténèbres, *sfp.*, obscurité, nuit, *sf.*

ԽԱՒԱՐԱԾԻՐ, écliptique, *adj.*

ԽԱՒԱՐԱՄԱԾ, ténébreux, euse, *adj.*

ԽԱՒԱՐԱԾԻՆ, ténébreux, euse, *adj*. [rantisme, *sm*.
ԽԱՒԱՐԱՄԻՏՈՒԹԻՒՆ, obscu-
ԽԱՒԱՐԵՑՈՒՆԵԼ, obscurcir, éclipser, *va*.
ԽԱՒԱՐԻԼ, s'obscurcir, *vpr*. — (արեգական՝ արեւու), s'éclipser, *vpr*.
ԽԱՒԱՐԻՆ, ténébreux, euse, obscur, ure, *adj*.
ԽԱՒԱՐԾԻԼ (տունկ մ'է), rhubarbe, *sf*.
ԽԱՒԱՐՈՒՄ, **ԽԱՒԱՐՈՒՄՆ**, obscurcissement, *sm*. — արեգական՝ արեւու, éclipse de soleil. Ամբողջական — արեգական, éclipse totale de soleil. — լուսնի, éclipse de lune. — (լուսաւորաց), défaillance, *sf*.
ԽԱՒԱՐՈՏ, **ԽԱՒԱՐՉՈՏ**, **ԽԱՒԱՐՉՏԻՆ**, ténébreux, euse, obscur, ure, noir, oire, *adj*.
ԽԱՒԱՐՏ, légume, *sm*., plante potagère, *sf*. —ք, herbes, plantes, racines potagères, *sfp*.
ԽԱՒԵԱԿ, moufle, *sm*.
ԽԱՒՐԵԼ, V. Դրկել:
ԽԱՒՐՈՂ, V. Դրկող:
ԽԱՓԱՆ, empêchement, obstacle, *sm*., traverse, *sf*. — լինել, ըլլալ (խափանել), mettre obstacle à quelque chose, entraver, *va*.
ԽԱՓԱՆԱՐԱՐ, encombrant, ante, *adj*.
ԽԱՓԱՆԵԱԼ, empêché, ée, *adj*. — (ճանապարհ, փողոց), embarrassé, ée, *adj*. — (սովորութիւն, բառ), désusité, ée, *adj*.
ԽԱՓԱՆԵԼ, empêcher, *va*. — *le jugement d'un procès. Cette muraille empêche la vue.* mettre obstacle à quelque chose, entraver, *va*. — *des opérations, la marche des affaires.* arrêter, *va*. *Quelle est la difficulté qui vous arrête?* embarrasser, *va*. *Voilà un lit qui embarrasse cette chambre.* obstruer, *va*. *Vous obstruez le passage.* || supprimer, *va*. *On a supprimé quelques emplois inutiles.* — (անցքը, ճամբան), encombrer, barrer, obstruer, *va*. *Il a encombré le chemin.* — (օրէնքը, սովորութիւնը), abroger, abolir, *va*.
ԽԱՓԱՆԵԼԻ, abolissable, *adj*.
ԽԱՓԱՆԻԼ, tomber, *vn*. *Cette mode commence à* —. — (սովորութեան), s'oblitérer, se perdre, *vpr*.
ԽԱՓԱՆԻՉ, embarrassant, ante, encombrant, ante, *adj*.
ԽԱՓԱՆԻՉՔ, traverse, *sf*.
ԽԱՓԱՆՀԵՐԿ, en friche. *Laisser une terre en friche.*
ԽԱՓԱՆՈՒԱԾ, embarras, *sm*.
ԽԱՓԱՆՈՒՄ, **ԽԱՓԱՆՈՒՄՆ**, suppression, abrogation, *sf*. — (սովորութեան), abolissement, désuétude, *sf*. — (օրինաց), désuétude, *sf*. — (ճամբու), encombrement, *sm*.
ԽԱՓՇԻԿ, nègre, noir, *sm*.
ԽԱՔԱՆ (իշխան Թաթարաց. խան), kan, *sm*.
ԽԵԴ, **ԽԵԹ** (շ՟շէ), V. Ճիլ: Բայց դով գրելը լաւագոյն է:
ԽԵԺՈՏԵԼ, V. Խիժոտել:
ԽԵԼԱԲԵՐԵԼ, faire reprendre connaissance, *va*. Խելաբերեցին զնա, on lui fit reprendre connaissance.
ԽԵԼԱԲԵՐԻԼ, reprendre connaissance. [*adj*.
ԽԵԼԱԳԱՐ, fou, fol, *m*. folle, *f*.
ԽԵԼԱԳԱՐԱՆՔ, vertige, *sm*.
ԽԵԼԱԳԱՐԻԼ, tomber en démence.
ԽԵԼԱԳԱՐՈՒԹԻՒՆ, frénésie, folie, démence, aliénation mentale, *sf*.
ԽԵԼԱԳԱՐՑՈՒՆԵԼ, toquer, *va*.
ԽԵԼԱԹԱՓԻԼ, tomber en démence.
ԽԵԼԱԿԱՅՄ, artimon, *sm*.
ԽԵԼԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, compréhen-

sion, *sf.* || intelligence, lumière, *sf.* || synecdoche կամ synecdoque, *sf.* [*adj.*

ԽԵԼԱԳԱՐ, fou, fol, *m.* folle, *f.*

ԽԵԼԱԳԱՐՈՒԹԻՒՆ, folie, *sf.* || manie, *sf.*, vertige, *sm.* Անհնարին — է, c'est le comble de la démence.

ԽԵԼԱՑԻ, intelligent, ente, sensé, ée, sage, raisonnable, *adj.* — կերպով, sensément, raisonnablement, *adv.*

ԽԵԼԱՑՆՈՐ, délirant, ante,*adj.*

ԽԵԼԱՑՆՈՐՈՒԹԻՒՆ, délire, transport, vertige, *sm.*

ԽԵԼԱՑՈՒԹԻՒՆ, sagesse, *sf.*

ԽԵԼՕՔ, sage, *adj.*

ԽԵԼՕՔՈՒԹԻՒՆ, sagesse, *sf.*

1. **ԽԵԼՔ** (նաւու ետեւի կողմ), poupe, *sf.*

2. **ԽԵԼՔ** (ուղ), cerveau, *sm.*, cervelle, *sf.* || tête, *sf.* || esprit, *sm.*, sagesse, *sf.* —ը կորսընցունել, perdre la (sa) tête. —դ կորսնցո՞ւր ես, as-tu perdu la tête? es-tu en démence? Մէկուն —ը գլուխը բերել, mettre quelqu'un à la raison, au pas. —ը գլուխը գալ, revenir à soi, à la raison, reprendre ses sens. —ը բանի մը տալ, se donner à, se passionner pour quelque chose. —ը միտքն իւր գործերուն ըլլալ, ne songer qu'à sa besogne, qu'à faire sa besogne, կամ être tout à sa besogne. Քիչ — ունենալու է ասի չտեսնելու համար, il faut être peu sensé, pour ne pas voir cela.

ԽԵՂ, estropié, ée, *adj.*; impotent, ente, *adj.* et *s.*

ԽԵՂԱԹԻՒՐ, courbé, ée, oblique, de travers, tortueux, euse, sinueux, euse, flexueux, euse, *adj.* *Tige flexueuse.*

ԽԵՂԱԹԻՒՐԵԼ, pervertir, *va.*

ԽԵՂԱԹԻՒՐԻԼ, devenir tortueux, obliquer,*vn.*,se courber,*vpr.*

ԽԵՂԱԹԻՒՐՈՒԹԻՒՆ, tortuosité, obliquité, *sf.*

ԽԵՂԱԽԵԹ, rétif, ive, *adj.*

ԽԵՂԱՆԴԱՄ, V. խեղ։

1. **ԽԵՂԴ** (լար խեղդելու), lacet,*sm.* V. խեղդկապ։

2. **ԽԵՂԴ**, V. խեղդումն։

ԽԵՂԴԱՄԱՀ, suffoqué, ée,*adj.* — առնել, ընել, suffoquer, *va.* — լինել, ըլլալ, suffoquer, *vn.*

ԽԵՂԴԵԼ, étrangler, étouffer, suffoquer, *va.*

ԽԵՂԴԿԱՊ, nœud coulant, *sm.*

ԽԵՂԴՈՒՄ, **ԽԵՂԴՈՒՄՆ**, } étranglement, *sm.*

ԽԵՂԵԼ, estropier, *va.*

ԽԵՂԿԱՏԱԿ, bouffon, mime, *adj.*; goguenard, arde, *adj.* et *s.* || farceur, euse, *s.*; histrion, *sm.*

ԽԵՂԿԱՏԱԿԵԼ,bouffonner, goguenarder, *vn.*

ԽԵՂԿԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, bouffonnerie, farce, goguenarderie, joyeuseté, *sf.*, mime, *sm.* — ընել, V. խեղկատակել։

ԽԵՂՃ, V. թշուառ։ — ողորմելի, malheureux, euse, *adj.* — մարդ, soliveau, *sm.*

ԽԵՂՃՈՒԹԻՒՆ, V. թշուառութիւն։

ԽԵՂՃՈՒԿՐԱԿ, malheureux, [euse, *adj.*

ԽԵՂՈՒԹԻՒՆ, impotence, *sf.*

ԽԵՃԵՊ (ձուոյ), coquille, coque, *sf.*

ԽԵՄ (նուրբ տախտակ չուքակի. [illegible]), éclisse, *sf.*

ԽԵՆԴ, V. խենթ։

ԽԵՆԴՈՒԹԻՒՆ,V. խենթութիւն։

ԽԵՆԵՑԱԲԱՐ, efféminément, *adv.* [efféminer,*va.*

ԽԵՆԵՑԱՑՈՒՆԵԼ (կնացունել),

ԽԵՆԷՑ, efféminé, ée, *adj.*

ԽԵՆԹ, fou, fol, *m.* folle, *f.*, sot, *m.* sotte, *f.* *adj.*; insensé, ée, *adj.* et *s.* || fou, fol, *m.* folle, *f.*, aliéné, ée, *s.* Մէկու մը, բանի մը — ըլլալ, —ի պէս սիրել, être

fou d'une personne, d'une chose. — դարձուցանել, V. Խենթեցուցանել։

ԽԵՆԹԱՆՈՑ, V. Ցիմարանոց։

ԽԵՆԹԵՆԱԼ, devenir fou, sot, raffolir, *vn.* || s'affoler, *vpr.* Միրով —, rassoter, *vpr.*

ԽԵՆԹԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, faire devenir fou, sot, affoler, toquer, *va.* Միրով —, rassoter, *va.*

ԽԵՆԹՈՒԹԻՒՆ, folie, sottise, *sf.* —ներ ընել, faire des folies, des fredaines, faire des siennes.

ԽԵՆԹՈՒԿ, follet, ette, *adj.*

ԽԵՃԵՐԱՆՔ (խուրդաւորք), menuaille, *sf.*

ԽԵՉ (խառնուրդ), marc (*sm.*),

ԽԵՉԱԿ (ցից), tuteur, *sm.*, rame, *sf.* —ին յենցուցանել (բոյսը), —ով հաստատել, ramer, *va.*

ԽԵՉԱՓԱՌ }
ԽԵՉԵՓԱՌ } (լուղաւ), crabe, *sm.*

ԽԵՉԻԼ, se tasser, *vpr.*

ԽԵՌ, insubordonné, ée, indocile, mutin, ine, *adj.* — ձի, un cheval rétif.

ԽԵՌՈՒԹԻՒՆ, insubordination, indocilité, *sf.*

ԽԵՐԵՒԷՃ (լումայ. բնիոն), liard, [*sm.*

ԽԵՑԱԳՐԵԼ, barbouiller, *va.*

ԽԵՑԱԿԱՐԿԱՌ, }
ԽԵՑԱԿՈՑ, } banc (պաղ), *sm.*

ԽԵՑԱՊԱՏԵԱՆ (կաղուկէլ), crustacé, ée, *adj.* || — (կաղուկէլ պերվեր), crustacé, *sm.*

ԽԵՑԱՑ (չէ-չէ), terrine, *sf.* — մը լեցուն, — մի լի, une terrinée, *sf.*

ԽԵՑԲԵԿ, baragouiné, ée, *adj.* — լեզուաւ խօսիլ, V. Խեցբեկել։ — լեզուաւ խօսող, baragouineur, euse, *s.*

ԽԵՑԲԵԿԵԼ, baragouiner, *vn.* *Il baragouine d'une manière affreuse.* ânonner, *vn.*

ԽԵՑԲԵԿՈՒՄ, }
ԽԵՑԲԵԿՈՒՄՆ, } ânonnement, *sm.*

ԽԵՑԳԵՏԻՆ (բոթակե. պաղբէ ...), écrevisse, *sf.* Մեծ — ծովու, V. Աստակոս։

ԽԵՑԵԳՈՐԾ, faïencier, ière, *s.*

ԽԵՑԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, faïencerie, *sf.*

ԽԵՑԵՄՈՐԹ (կաղուկէլ), testacé, ée, *adj.* || — (կաղուկէլ պերվեր), testacé, *sm.*

ԽԵՑԵՓՈՂ, conque, *sf.*

1. **ԽԵՑԻ** (ապակիէ կամ հողէ ամանի կտոր), têt (տէ), test (տէ), tesson, *sm.*

2. **ԽԵՑԻ** (տէնէլ պէօֆէյէ կաղուկ. բօղալը պալըղը), têt (տէ), test (տէ), *sm.*, carapace, *sf.* V. Կոս։ [quillage, *sm.*

3. **ԽԵՑԻ** (կաղուկէլ պէօֆէր), co-

4. **ԽԵՑԻ** (ծէտէֆ. կաղուկ), coquille, *sf.* V. Կոս։

ԽԵՓՈՐ, coquille, *sf.*

ԽԶԵԼ, V. Խլել։

ԽԶԵԼԻՔ (մինկէթըլը. մըմըզ), pincette, *sf.*

ԽԶՈՒՄ, }
ԽԶՈՒՄՆ, } V. Խլումն։ — (դատակնքի), cassation, *sf.*

ԽԷԹ, soupçon, scrupule, *sm.*

ԽԷԺ (զամք), gomme, *sf.* Զպականի —, — élastique. Կողոփոնեան — (չամ աքըզը), colophane, *sf.* — ղոնի, V. Լայփայ։ — ռետին, gomme-résine (*pl.* des *gommes-résines*), *sf.* —ով ծեփել, պատել, gommer, *va.* — խառնել (գոյներու մէջ), gommer, *va.*

ԽԷՉ, V. Խեչակ։

ԽԹԱՆ, aiguillon, *sm.* — (կօշկաց), éperon, *sm.*

ԽԹԱՆԱՎԱՃԱՌ, éperonnier, [*sm.*

ԽԹԱՆԱՒՈՐ, éperonné, ée, *adj.*

ԽԹԱՆՃԱՆ, bouée, *sf.*

ԽԹԵԼ, aiguillonner, éperonner, picoter, pousser, *va.*

ԽԺԴԺՈՒԹԻՒՆ, barbarie, *sf.*

ԽԺԴՈՒԺ, barbare, *adj.*

ԽԺԵՆԻ, V, Խիժենի։

ԽԺՈՑ (կտոր), criard, arde, *adj.*

ԽԻԲ (չիլէ), écheveau, *sm.*

ԽԻԶԱԽ, hardi. ie (Հայ.), fier, *m.* fière, *f.*, courageux, euse, *adj.*

ԽԻԶԱԽԵԼ, s'enhardir, prendre courage.

ԽԻԶԱԽԵՑՈՒՆԵԼ, enhardir, encourager, *va.*

ԽԻԶԱԽՈՒԹԻՒՆ, hardiesse (Հայ. . .), *sf.*, courage, *sm.*

ԽԻԹԱԼ, redouter, *va.*

ԽԻԹՔ, point de côté, *sm.* V. Խոցտուկ։

ԽԻԺԱԲԵՐ, gommifère, gommeux, euse, *adj.*

ԽԻԺԱԿԱՆ (թթու տարրաբանաց), gommique, *adj. Acide* —.

ԽԻԺԱՑԻՆ, gommeux, euse, *adj. Suc* —.

ԽԻԺԱՆԿԱՐ, gouache, *sf.*

ԽԻԺԵՆԻ, gommier, *sm.*

ԽԻԺՈՏԵԼ, gommer, *va.*

ԽԻՂՃ, conscience, *sf.* Խղճի մտօք, consciencieusement, *adv.*

ԽԻՃ ([illegible]), gravier. *sm.*

ԽԻՑԱՁԵՒ, chiasma, *sm.* Գատան —, chiastre, *sm.*

ԽԻՆԴ, joie, *sf.* Առ խնդին (ուրախութենէն), de —. Լալ, արտասուել առ խնդին, pleurer de —.

1. **ԽԻՆՁ** (խոռչ), cavité, *sf.*

2. **ԽԻՆՁ** (երկու լերանց մէջ նեղ անցք), gorge, *sf.*

ԽԻՊԱՐ (պատի պարապ միջոցը լեցունելու կամ փողոցներն յատակելու համար խիճ, քարի կտորներ. [illegible]), blocage, *sm.*

ԽԻՊԻԼԻԿ, V. Խպլիկ։

ԽԻՍՏ, dur, *m.* dure, *f.*, rude, raide կամ roide, aigre, *adj.* || austère, sévère, inflexible, *adj.* || rigoureux, euse, violent, ente, *adj.* — (օդ), inclément, ente, *adj.* — (ձայն, նուագարան), criard, arde, *adj.* — (աղամանդ, կուճ), revêche, *adj.* Խստիւ, durement, rudement, *adv.* || sévèrement, *adv.*

ԽԻՏ, épais, aisse, touffu, ue, fort, *m.* forte, *f. adj.* — առ —, épais, *adv. Cette graine ne doit pas être semée si* —.

ԽԻՑ, V. Խցան։

1. **ԽԻՒՍ** (հաւերը գիրացունելու համար ալիւրով եւ խոտեղինով շինուած զանգուած), pâtée, *sf.*

2. **ԽԻՒՍ** (սննդարար, սնուցանող հիւթ), nourriture, *sf.*

3. **ԽԻՒՍ** (բուսոց. [illegible]), pulpe, *sf.* — դարձունել, pulper, *va.*

4. **ԽԻՒՍ**, V. Աթերայ։

ԽԼԱՆԱԼ, V. Խուլնալ։

ԽԼԱՑՈՒՆԵԼ, V. Խուլցունել։

ԽԼԱՑՈՒՆՈՂ, V. Խլացուցիչ։

ԽԼԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Խուլցունել։

ԽԼԱՑՈՒՑԻՉ, assourdissant, ante, *adj.*

ԽԼԵԼ, arracher, ravir, *va.* Արմատէն —, déraciner, extirper, *va.*

ԽԼԸՆԿԱՒՈՐ, tuberculeux, euse, *adj.*

ԽԼԻՆՔ (սիւմիւք), morve, *sf.*

ԽԼԻՉ, V. Խլող։

ԽԼՆՈՏ, morveux, euse, *adj.*

ԽԼՈՂ, arracheur, extirpateur, *sm.*

ԽԼՈՒԹԻՒՆ, surdité, *sf.*

ԽԼՈՒՄ, } arrachement, *sm.*
ԽԼՈՒՄՆ, } — արմատաքի, արմատէն, extirpation, éradication, *sf.*

ԽԼՈՒՆԿ ([տնկոց արմատին վրայ] գնդակ), tubercule, *sm.*

ԽԼՈՒՐԴ ([illegible]), taupe, *sf.* —ի դարան, V. Դարան։

ԽԼՈՒԸՐՏԻՒՆ, bruit confus, *sm.* Խառնախօս —, baragouin, *sm.*

ԽԼՐԴԱԾՂՐԻԹ, courtilière, *sf.*, taupe-grillon (*pl.* des *taupes-grillons*), *sm.*

ԽԼՐԴՈՐՍԱԿ (որսորդ խլրդից), taupier, *sm.*

ԽԼՐՏԵԼ, remuer, mouvoir, *va.*

ԽԼՐՏԻԼ, se remuer, se mouvoir, *vpr.*, bouger, *vn.*

ԽԼՐՏՈՒՄ, } remuement կամ
ԽԼՐՏՈՒՄՆ, } remûment, mouvement, *sm.*

ԽԽՆՋԵԼ, V. Խրխնջել։

ԽԽՆՋԻՒՆ, V. Խրխնջիւն։

ԽԽՈՒՄ, mouillé, ée, *adj.* — եղած եմ, je suis tout —. Անձրեւէն, ջրէն — եղած՝ կտրած է, il a été tout percé, il a été percé jusqu'aux os.

ԽԾԲԾԵԼ, censurer, critiquer, chicaner, trouver à redire կամ յոկ redire, reprendre, fronder, *va.* || épiloguer, *v. n.* et *a.*

ԽԾԲԾՈՂ, pointilleux, euse, *adj. Un critique* —. *Un caractère* —. pointu, ue, *adj. Avoir l'esprit* —. || épilogueur, euse, *s.*

ԽԾԻՊ ([illegible]), piqûre, *sf.* — ընել, V. Խծպել։

ԽԾԾԱՀԱՆ (հրացանի մէջէն խծուծը [bourre] հանելու գործիք), tire-bourre (*pl.* des *tire-bourres*), *sm.*

ԽԾՈՒԾ ([illegible]), étoupe, *sf.* — հրացանի, bourre, *sf.* —ով խնուլ՝ գոցել, étouper, *va.* — *les fentes d'un tonneau.*

ԽԾՊԵԼ, piquer, *va.*

ԽՂԱԲՆԱԿ, calybite, *sm.*

ԽՂԴԵԼ, étrangler, étouffer, suffoquer, *va.* — ջրոյ մէջ, noyer, *va.*

ԽՂԴՈՂ, étouffant, ante, suffocant, ante, *adj.*

ԽՂԴՈՒԻԼ, étrangler, étouffer, souffoquer, *vn.* Ջրոյ մէջ —, se noyer, *vpr.*

ԽՂԴՈՒԿ, étouffé, ée, *adj.* || étouffant, ante, suffocant, ante, *adj.*

ԽՂԻԿ (փոքրիկ խրճիթ), chaumine, logette, *sf.*, cabanon, taudis, *sm. Il loge dans un taudis, dans un pauvre taudis.* — (պահապան զինուորի), vedette, *sm.*

ԽՂԽԱՑԹ ([illegible]), abcès, apostème, apostume, *sm.*

ԽՂԽԱՑԹԻԼ, abcéder, *vn.*

ԽՂՃԱԼ, avoir pitié, compassion de.

ԽՂՃԱԼԻ, V. Ողորմելի։ [*adj.*

ԽՂՃԱՀԱՐ, scrupuleux, euse,

ԽՂՃԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, méticulosité, *sf.*

ԽՂՃԱՄԻՏ, méticuleux, euse, scrupuleux, euse, *adj.* [*sm.*

ԽՂՃԱՏԱՆՋՈՒԹԻՒՆ, remords,

ԽՂՃԿՈՏ, consciencieux, euse, *adj.*

ԽՂՃՄՏԱՆՔ, conscience, *sf.* Խղճմտանօք, en bonne —, *adv.*

ԽՂՃՄՏՈՒԹԻՒՆ, scrupule, *sf.* Խղճմտութեամբ, scrupuleusement, *adv.*

ԽՂՃՄՏՕՐԷՆ, consciencieusement, scrupuleusement, *adv.*

ԽՂՃՈՂ, scrupuleux, euse, *adj.*

ԽՂՈՒՆՋ, V. Խունջայլ։ — ականջի, V. Խայիզոն։

ԽՃԱԴԻՐ, lesteur, *sm.*

ԽՃԱԽԱՒ, jalle, *sf.*

ԽՃԱՍԱԼԱՐԿ, chaussée, *sf.*

ԽՃՈՂԵԼ, farcir, *va.*

ԽՃՃԻՂ ([illegible]), saucisse, *sf.* — (խոզենւոյ), andouille, *sf.*

ԽՃՈՒՂԻ, chaussée, *sf.*

ԽՄԱԾ, ivre, *adj.*

ԽՄԲԱԳԻՐ, rédacteur, trice, *s.*; compilateur, *sm.* — լրագրաց, folliculaire, *sm.*

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ, rédacteur en chef, *sm.*

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ, rédaction, *sf.*

ԽՄԲԱԳՐԵԼ, compiler, rédiger, *va.* [*s.*

ԽՄԲԱԳՐԻՉ, rédacteur, trice,

ԽՄԲԱԳՐՈՂ, rédacteur, trice, *s.*; compilateur, *sm.*

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, rédaction, compilation, *sm.*

ԽՄԲԵԼ, ramasser, réunir, *va.* || grouper, attrouper, *va.*

ԽՄԲԻԼ, se ramasser, se réunir, *vpr.* || s'attrouper, *vpr.*

ԽՄԲԵՐԳ, chœur ([illegible]), *sm.*
ԽՄԲԵՐԳԻՉ, } choriste ([illegible]), *sm.*
ԽՄԲԵՐԳՈՒ, }
ԽՄԲԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, chœur, *sm.*
ԽՄԲՈՎԻՆ, en foule, *adv.* || en chœur, *adv. Chanter en chœur.*
ԽՄԵԼ, boire, *va.* Սաստիկ —, — comme un trou, pinter, *vn.* Մէկ ճնչով —, — tout d'un trait, sabler, *va.* Գինի —, — du vin, — un coup. Մէկուն կենացը —, — à quelqu'un. Մէկուն առողջութեանը —, — à la santé de quelqu'un. *Je bois à votre santé.* Շատ գինի — առանց արբենալու, porter bien le vin. Աղէկ ուտել —, V. Ուտել։ Աղբիւրէն —, — à la source. Սովորականէն աւելի —, — plus que de coutume.
ԽՄԵԼԻՔ, à boire. || boisson, *sf.*
ԽՄԻ (անուշահոտ բոյս մ'է), angélique, *sf.*
ԽՄՈՂ, buvant, ante, *adj.* || buveur, euse, *s.*
ԽՄՈՐ ([illegible]), levain, ferment, *sm.*, pâte, *sf.* — գարեջրոյ, levure, *sf.* —ը զանգել, շաղուել, fraiser la pâte.
ԽՄՈՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, } zymologie, *sf.*
ԽՄՈՐԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, }
ԽՄՈՐԱՄԱՏՈՅՑ, fermentaire, *sm.*
ԽՄՈՐԱՉԱՓ, zymosimètre, *sm.*
ԽՄՈՐԵԼ, fermenter, *va.*
ԽՄՈՐԻԼ, fermenter, *vn.*
ԽՄՈՐԻՉ, fermentatif, ive, *adj.*
ԽՄՈՐԿԵՆԻ, capronier, *sm.*
ԽՄՈՐՈՒԿ (խոշոր եղակ մը), capron, *sm.*
ԽՄՈՐՈՒՄ, } fermentation, *sf.*
ԽՄՈՐՈՒՄՆ, }
ԽՄՈՒԵԼԻ, buvable, potable, *adj.*
ԽՄՑՈՒՆԵԼ, donner à boire, [abreuver, *va.*
ԽՆԱՄ, V. Խնամք։ —ով, avec soin, soigneusement, *adv.*
ԽՆԱՄԱԿԱԼ, tuteur, curateur, protecteur, *sm.* — ըլլալ, protéger, *va.*
ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, tutelle, protection, *sf.* — տան, ménage, *sm.*
ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒՀԻ, tutrice, curatrice, protectrice, *sf.*
ԽՆԱՄԵԼ, prendre կամ avoir soin de, soigner ([illegible]), soutenir, *va.*, se souvenir de, *vpr.* Իւր զինքը —, avoir soin de soi, de sa personne, se soigner, *vpr.*
ԽՆԱՄԵՆԱԼ, entrer dans une famille.
ԽՆԱՄԻ, parent, ente, allié, ée, *s.* Ազգականներ եւ —ք, parenté, *sf.* — ընել, allier, *va.*
ԽՆԱՄՈՏ, soigneux, euse ([illegible]), *adj.*
ԽՆԱՄՈՒԹԻՒՆ, parenté, alliance, affinité, *sf.* — ընել տալ, apparenter, *va.* — ընել, s'apparenter, *vpr.*
ԽՆԱՄՔ, soin, *sm.*, sollicitude, attention, *sf.* — ունենալ, սանիլ, V. Խնամել։ Իւր առողջութեանը — տանիլ, se conserver, *vpr.* — չտանիլ, négliger, *va.* Հիւանդի — տանիլ, donner des soins à un malade. Խնամքով, V. Խնամով (Խնամ)։
ԽՆԱՅԱԿԱՆ, économique, *adj.*
ԽՆԱՅԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, V. Խնայողութիւն։ Անխնայ —, sévère économie.
ԽՆԱՅԵԼ, économiser, ménager, *va.* — (ի ծախս), épargner, *va.*
ԽՆԱՅԵՑՈՒՆԵԼ, faire épargner կամ ménager, *va.*
ԽՆԱՅՈՂ, ménager, ère, épargnant, ante, économe, *adj.*
ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ, économique, *adj. Cheminée —.*
ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ, } épargne, économie, *sf.* — ընել, épargner, économi-
ԽՆԱՅՈՒԹԻՒՆ, }

ser, *va.* — գործածել, ménager, *va.* [*adv.*
ԽՆԱՅՈՂԷՆ, économiquement,
ԽՆԴԱԲԱՐՈՅ, gai, *m.* gaie, *f.*
ԽՆԴԱԳԻՆ, allégro, *adv.* [*adj.*
ԽՆԴԱԼ, V. Ուրախանալ։
ԽՆԴԱԼԻ, } jeyeux, euse, en-
ԽՆԴԱԼԻՑ, } joué, ée, gai, *m.* gaie, *f.* *adj.* Միջոց — կ'երևի, il a l'air enjoué.
ԽՆԴԱԾԱՂԻԿ ([illegible]), pensée, *sf.*
ԽՆԴԱԿՈԹ, ciguë ([illegible]), *sf.*
ԽՆԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, félicitation, *sf.*, compliment, *sm.*
ԽՆԴԱՄԻՑ, gai, *m.* gaie, *f.* *adj.* —, — յօժարութեամբ, V. Խնդամտաբար։
ԽՆԴԱՄՈԼԻ, ciguë ([illegible]), *sf.*
ԽՆԴԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, aménomanie, *sf.*
ԽՆԴԱՄՏԱԲԱՐ, joyeusement, gaiement կամ gaîment, *adv.*
ԽՆԴԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, gaieté կամ gaîté, *sf.* [*adj.*
ԽՆԴԲՈՒՆԴ, raboteux, euse,
ԽՆԴԻՐ, question ([illegible]), *sf.* || demande, *sf.* || thèse, *sf.* || problème, *sm.* — պատուոյ, point d'honneur. — կենաց եւ մահու, question de vie et de mort. — (քեր. քերականաց), complément, régime, *sm.* Անուղղական —, complément կամ régime indirect. Ուղիղ —, complément կամ régime direct. — լինել, ըլլալ, s'agir de, être guestion de. — է, il est question que . . . — է գիտել, գիտնալ . . . il s'agit de savoir . . . —ն ինչ է, de quoi s'agit-il? —ն ատոր վրայ չէ, il ne s'agit pas de cela. Ի —ս, en fait de, *prép.*
ԽՆԴՈՒԹԻՒՆ, joie, *sf.* Ի խորին ուրախութենէն (ուրախութենէն), de —. Լալ, արտասուել ի խնդութենէն, pleurer de —. [de, *sf.*
ԽՆԴՐԱԳԻՐ, requête, deman-

ԽՆԴՐԱԿ, chercheur, euse, *adj.* || chercheur, euse, *s.* [*s.*
ԽՆԴՐԱՐԿՈՒ, solliciteur, euse,
ԽՆԴՐԵԼ, demander, prier, implorer, *va.* || postuler, *va.* || requérir, *va.* Թախանձանօք —, demander avec instance, réclamer, *va.* Ստիպմամբ —, solliciter, *va.* (Վճռոյ մը) շնչումը —, recourir en cassation. Ձեր բարեկամական պաշտպանութիւնը կը խնդրեմ իմ եղբօրս համար, je vous demande vos bons offices pour mon frère.
ԽՆԴՐԵԼԻՆ, demande, *sf.* *On vous accorde vôtre —.*
ԽՆԴՐՈՂ, chercheur, euse, *adj.* || solliciteur, euse, postulant, ante, *s.* [*sf.*
ԽՆԴՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, postulation,
ԽՆԴՐՈՒԱԾ, } demande, priè-
ԽՆԴՐՈՒԱԾՔ, } re, *sf.* Գրաւոր —, pétition, *sf.*
ԽՆԾԱԴԵՂ ([illegible]), matricaire, *sf.*
ԽՆԾԻՂ, transport de joie, *sm.* —ք, ris, *smp.*
ԽՆԿԱԳՈՅՆԻԼ, blondir, *vn.* *Les épis commencent à —.*
ԽՆԿԱԼԻ, } plein d'encens,
ԽՆԿԱԼԻՑ, } *adj.*
ԽՆԿԱԾԱՂԻԿ (անուշահոտ տունկ մ'է), marjolaine, *sf.*
ԽՆԿԱԾՈՒ, thuriféraire, *sm.*
ԽՆԿԱԿԱՂԻՆ, myrobolan, *sm.*
ԽՆԿԱՀՈՏ, oromatique, *adj.* — գործել, embaumer, *va.*
ԽՆԿԱՄԱՆ, } cassolette, *sf.* —
ԽՆԿԱՆՈՑ, } (եկեղեցւոյ), navette, *sf.* V. Բուրուառ։
ԽՆԿԱՐԿԵԼ, encenser, embaumer, *va.*
ԽՆԿԱՐԿՈՒ, thuriféraire, *sm.* V. Խնկող։ [ment, *sm.*
ԽՆԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, encense-
ԽՆԿԵԼ, V. Խնկարկել։
ԽՆԿԵՓԵՑ, parfumeur, euse, *s.* Խնկեփեցի խանութ, V. Խանութ։

ԽՆԿԵՓԵՏՈՒԹԻՒՆ, parfumerie, *sf*.
ԽՆԿԻՉ, **ԽՆԿՈՂ**, } encenseur, *sm*.
ԽՆԿՈՂՆԿՈՒԶԻԿ (անուշահոտ տունկ մ'է), marjolaine, *sf*.
ԽՆԿՈՒՆԻ (անուշահոտ տունկ մ'է. [illegible]), romarin, *sm*.
ԽՆՁՈՐ ([illegible]), pomme, *sf*.
ԽՆՁՈՐԱՁՈՒՐ, V. Խնձօրօղի ։
ԽՆՁՈՐԵՆԻ, **ԽՆՁՈՐԻ**, } pommier, *sm*.
ԽՆՁՈՐԽՈՏ ([illegible]), camomille, *sf*.
ԽՆՁՈՐՕՂԻ ([illegible]), boisson faite avec le jus fermenté de pommes pressurées, cidre, *sm*.
ԽՆՃՈՅՔ, V. Խնջոյք ։
ԽՆՈՑԻ ([illegible]), baratte, *sf*.
ԽՆՈՒԼ, boucher, fermer, obstruer, *va*. — (խցանել), tamponner, *va*. — (որկորը), engouer, *va*. || — (որկորոյ), s'engouer, *vpr*. — (խողովակաց մարմնոյ), s'oblitérer, *vpr*.
ԽՆՉԵԼ, **ԽՆՋԵԼ**, } se moucher, *vpr*.
ԽՆՋՈՅՔ, festin, banquet, régal *(pl.* des *régals)*, *sm*., bombance ([illegible]), *sf*. *Faire* —. gaudéamus ([illegible]), *sm*. — հարսանեաց, noce, *sf*. —ով պատուել, festoyer, *va*. — *un ami*.
ԽՆՏԱԼ, rire (Avoir ով), *vn*., se rire de, *vpr*. Սաստիկ —, se tenir les côtés de rire. Խենթի պէս —, rire comme un fou. Մէկուն երեսին — (ծաղրել), rire au nez de quelqu'un. *Nous lui avons ri au nez*. —ը բռնել, retenir le rire. —էն մարիլ, ճաթիլ, mourir, crever, étouffer de rire, pâmer կամ se pâmer de rire, rire à pâmer, à se pâmer, pouffer de rire. Սկսաւ —, il se mit à rire. Ի՞նչ բանի վրայ կը խնդան, de quoi rient-ils կամ rit-on?
ԽՆՏԱՑՈՒՆԵԼ, faire rire, *va*. Հաւ, սաստիկ —, désopiler, épanouir la rate.
ԽՇՏԵԱԿ, grabat, peautre, *sm*. — (շան, կատուի), niche, *sf*.
ԽՇՏԻԿ, tanière, *sf*.
ԽՈԶ ([illegible]), cochon, porc ([illegible]), pourceau, *sm*. Մատակ՝ էգ —, V. Գոճեմայր ։ —ի ձագ ([illegible]), V. Խոճկոր ։ Վայրի —, V. Կինճ ։ Հնդիկ —, V. Կոքայ ։ Ծնօս —ի, V. Ծնօս ։ —ը կը խանչէ, le cochon grogne.
ԽՈԶԱԽՏ, V. Խոզախտութիւն ։
ԽՈԶԱԽՏԱՑԻՆ, scrofuleux, euse, *adj*. [se, *adj*. et *s*.
ԽՈԶԱԽՏԱՒՈՐ, scrofuleux, eu-
ԽՈԶԱԽՏՈՒԹԻՒՆ ([illegible]), écrouelles, humeurs froides, *sfp*. Իսկ րստ բժշկաց կ'ըսուի Scrofules, *sfp*.
ԽՈԶԱԿ ՇԵՐԱՄՈՑ, V. Բժոժ ։
ԽՈԶԱՆ ([illegible]), chaume, *sm*.
ԽՈԶԱՆԱԿ ([illegible]), brosse, vergette, époussette, *sf*. —աւ մաքրել ([illegible]), brosser, vergeter, épousseter, *va*.
ԽՈԶԱՆԱԿԱԳՈՐԾ, brossier, vergetier, *sm*.
ԽՈԶԱՆԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ brosserie, *sf*.
ԽՈԶԱՆԱԿԵԼ, brosser, vergeter, épousseter, *va*.
ԽՈԶԱՆՈՑ, étable à pourceaux, toit à cochons, à porcs, porcherie, *sf*.
ԽՈԶԱՏԱՆՁ, poire sauvage, *sf*.
ԽՈԶԱՐԱԾ, gardeur de cochons, de pourceaux, porcher, ère, *s*.
ԽՈԶԲԱԿԼԱՅ, V. Բանգ ։
ԽՈԶԵԱՆ, V. Խոզերամակ,
ԽՈԶԵՆԻ (խոզի միս. [illegible]), chair de cochon, cochon, porc ([illegible]), *sm*., cochonnaille, *sf*. Թարմ, չաղած, չապխտած —, porc frais.

ԽՈԶԵՐԱՄԱԿ troupeau de cochons, *sm.*

ԽՈԶԿԱՂԻՆ (փալամուտ. պէլուտ), gland, *sm.*

ԽՈԶՈՒԹԻՒՆ, cochonnerie, *sf.*

ԽՈԶՈՒԿ (կրծող չորքոտանի մ'է ոտնաւոր. ղէօյլէ քէրփի), porc-épic (բօռք-էբիք. *pl.* des *porcs-épics*, լէ բօռք-էբիք), *sm.*

ԽՈԶՏԻ(խոզի հալեցուցած ճարպ) saindoux, *sm.*

ԽՈԶՔ, V. Խոզախտութիւն։

ԽՈԹԵԼ, enfoncer, faire entrer, fourrer, pousser, ficher, introduire, *va.* Գլուխը —, միտքը — (հասկցունել), faire entrer quelque chose dans la tête de quelqu'un, fourrer, *va.* *Il est si stupide, si hébété, qu'on ne saurait lui rien — dans la tête, dans l'esprit.* Քիթը տեղ մը —, entrer son nez quelque part. Բանի մը մէջ քիթը —, mettre le nez dans une affaire. Քիթն ամէն տեղ —, mettre son կամ le nez, fourrer son nez où l'on n'a que faire, fourrer son nez partout.

ԽՈԹՈՏԱԿԱՆ, boudeur, euse, *s.*

ԽՈԹՈՏԱՆՔ (խոժոռութիւն), bouderie, *sf.*

ԽՈԹՈՏԵԱԼ, boudeur, euse, *adj.*

ԽՈԹՈՏԵԼ (երեսը թթուեցունել), bouder, *vn.* ‖ bouder, *va.*

ԽՈԹՈՏՈՂ(երեսը թթուեցուցող), boudeur, euse, *s.*

ԽՈԹՈՒԱԾՔ, fiche, *sf.*

ԽՈԹՈՒԻԼ, enfoncer, *vn.*, s'enfoncer, se fourrer, *vpr.*

ԽՈԺՈՌ, refrogné, ée կամ renfrogné, ée, *adj.* ‖ boudeur, euse, *s.*

ԽՈԺՈՌԱԴԷՄ, refrogné, ée կամ renfrogné, ée, *adj.*

ԽՈԺՈՌԵՑՈՒՆԵԼ, refrogner կամ renfrogner, *va.*

ԽՈԺՈՌԻԼ, se refrogner կամ se renfrogner, *vpr.*

ԽՈԺՈՌՈՒԹԻՒՆ, refrognement կամ renfrognement, *sm.*, bouderie, *sf.*

1\. **ԽՈԽՈՄ** (ճեղքերէ խոռոչացած տեղ), ravin, *sm.*

2\. **ԽՈԽՈՄ** (խոռոչացած, փոս ձեւացած ճամբայ), ravin, *sm.*

ԽՈԽՈՄԵԼ, tremper, *va.* *La pluie a trempé la terre.*

ԽՈԽՈՄՈՒՀԻ (անտառաց եւ լերանց յաւերժահարսն. ըստ առասպելին), napée, *sf.*

ԽՈԽՈՋ, } murmure, *sm.*
ԽՈԽՈՋԱՆՔ, }

ԽՈԽՈՋԵԼ (ջուրը), murmurer, *vn.* *La source murmure.*

ԽՈԽՈՋԻՒՆ (ջրոյ), murmure, [*sm.*

ԽՈԿ, V. Խոկումն։

ԽՈԿԱԼ, méditer, *v. a.* et *n.*

ԽՈԿԱՄԷՐ, méditatif, ive, *adj.*

ԽՈԿՄԱՆ, méditatif, ive, *adj.*

ԽՈԿՄՈՒՆՔ, méditation, *sf.*

ԽՈԿՈՒՄ, } méditation, pensée, *sf.*
ԽՈԿՈՒՄՆ, }

ԽՈՀԱԳՈՐԾԱԿԱՆ, V. Խոհագործական։

ԽՈՀԱԿԱՆ, prudent, ente, sage, discret, ète, précautionné, ée, *adj.* — կերպով, V. Խոհականաբար։

ԽՈՀԱԿԱՆԱԲԱՐ, prudemment, sagement, discrètement, *adv.*

ԽՈՀԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, prudence, sagesse, discrétion, *sf.*, bon sens, *sm.*, précaution, *sf.*

ԽՈՀԱԿԵՐ, cuisinier, ière, *s.* Գլուխ —աց, V. Խոհակերապետ։ Փցուն, յոռի —, mauvais cuisinier, gâte-sauce (*pl.* des *gâte-sauce*), *sm.* — (նաւու մէջ), coq (գօգ), *sm.* Կին — ճարտար, cuisinière habile, cordon bleu, *sf.*

ԽՈՀԱԿԵՐԱԿԱՆ, V. Խոհագործական։ [*sm.*

ԽՈՀԱԿԵՐԱՊԵՏ (վարպետ), chef,

ԽՈՀԱԿԵՐԵԱՆ, cuisine, *sf.*

ԽՈՀԱԿԵՐԵԼ, cuisiner, *vn.*, faire la cuisine, *va.*

ԽՈՀԱԿԵՐՈՑ, cuisine, *sf.*

ԽՈՀԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, cuisine, *sf.*

ԽՈՀԱՆՈՑ, cuisine, *sf.*

ԽՈՀԱՆՔ, rêverie, *sf.*

ԽՈՀԱՎԱՃԱՌ, traiteur, restaurateur, *sm.* — (բանակի մէջ), vivandier, ière, *s.*

ԽՈՀԱՐԱՐ, cuisinier, ière, *s.*

ԽՈՀԱՐԱՐԱԿԱՆ, V. Խահանոցական։

ԽՈՀԱՐԱՐԵԼ, cuisiner, *vn.*

ԽՈՀԱՐԱՐՈՑ, cuisine, *sf.*

ԽՈՀԵԱԿ ([illegible]), marmiton, *sm. Il est sale comme un —.*

ԽՈՀԵՄ, prudent, ente, sage, précautionné, ée, retenu, ue, *adj.* — կերպով, V. Խոհեմաբար։

ԽՈՀԵՄԱԲԱՐ, prudemment, sagement, *adv.*

ԽՈՀԵՄՈՒԹԻՒՆ, prudence, sagesse, précaution, *sf.*

ԽՈՀԵՄԱՆԱԼ, devenir կամ être prudent, sage.

ԽՈՀԵՐ, boue, *sf.*

ԽՈՀԵՐՔ, immondices, *sfp.*

ԽՈՀՈՒՆ, pensant, ante, *adj.*

ԽՈՂԽՈՂԵԼ, V. Մորթել։

ԽՈՂՈՎԱԿ, tuyau, tube, conduit, canal *(pl. canaux)*, *sm.* — փոքրիկ, V. Խողովակիկ։ — տանեաց ([illegible]), noulet, *sm.* — արտաքնոցի ([illegible]), chausse d'aisances, botte, *sf.* Գայռաքեր — ([illegible]), égout, *sm.*

ԽՈՂՈՎԱԿԻԿ, canalicule, *sm.*

1. **ԽՈՃԿՈՐ** (խոզի ձագ. [illegible]), jeune cochon, cochon de lait, goret, *sm.*

2. **ԽՈՃԿՈՐ** (կնճի ձագ. [illegible]), jeune sanglier, marcassin, *sm.*

ԽՈՅ ([illegible]), bélier, *sm.*

ԽՈՅԱԿ, V. Սիւնազլուխ։

ԽՈՅԱՆԱԼ, s'élancer sur, se lancer, se jeter, se précipiter, *vpr.*

ԽՈՅՋ, V. Խուզարկութիւն։

ԽՈՅԼ, V. Խոզախտութիւն։

ԽՈՅԼՔ (վզի ուռեցք), bronchocèle ([illegible]), *sf.*, goitre, *sm.*

ԽՈՅՍ, fuite, *sf.* — տալ, prendre la —, s'enfuir, *vpr.*, fuir, *vn.*

ԽՈՅՐ, tiare, mitre, *sf.*, bonnet, *sm.* V. Գլխարկ։

ԽՈՅՐԱԳՈՐԾ, **ԽՈՅՐԱՐԱՐ**, V. Փեղուրագործ։

ԽՈՆԱՐՀ, bas, *m.* basse, *f. adj.* || humble, *adj.*

ԽՈՆԱՐՀԱԲԱՐ, humblement, *adv.*

ԽՈՆԱՐՀԱԿԱՆ, humble, *adj.*

ԽՈՆԱՐՀԱՄԻՏ, humble, *adj.*

ԽՈՆԱՐՀԵԼ, V. Խոնարհեցունել։ — (բայ մը), conjuguer (un verbe), *va.*

ԽՈՆԱՐՀԵՑՈՒՆԵԼ, baisser, abaisser, incliner, plier, *va.* || humilier, *va.* || fléchir, *va.* Մէկուն ոտքը —, prosterner, *va.* — աչքերը՝ աչուքները, baisser les yeux. — (իջեցունել) վարագոյրը, baisser le rideau. Ինք զինք —, V. Խոնարհիլ։

ԽՈՆԱՐՀԵՑՈՒՑԻՉ, humiliant, ante, *adj.*

ԽՈՆԱՐՀԻԼ, se baisser, s'abaisser, *vpr.* || descendre, *vn.* || s'incliner, se plier, *vpr.* || s'humilier, *vpr.* || fléchir, *vn.*, se fléchir, *vpr.* Օրը կը խոնարհի, le jour se baisse.

ԽՈՆԱՐՀՈՒԹԻՒՆ, abaissement, *sm.* || humilité, *sf.* || révérence, *sf.*

ԽՈՆԱՐՀՈՒՄ, **ԽՈՆԱՐՀՈՒՄՆ**, humiliation, *sf.* — (ոտմոյ), abaissement, *sm.* — (բայից), conjugaison (des verbes), *sf.* — (գլխոյ, մարմնոյ), inclination, *sf.*

ԽՈՆԱՒ, humide, moite, *adj.*

ԽՈՆԱՒԱԴԷՏ, hygroscope, *sm.*

ԽՈՆԱՒԱԼՈՅԾ, déliquescent, ente, *adj.*

ԽՈՆԱՒԱԼՈՒԾՈՒԹԻՒՆ, déliquescence, *sf.*

ԽՈՆԱՒԱԾՈՒԾ, absorbant, ante, *adj.*

ԽՈՆԱՒԱՆԱԼ, s'humecter, *vpr.*

ԽՈՆԱՒԱՉԱՓ, hygromètre, *sm.*

ԽՈՆԱՒԱՉԱՓԱԿԱՆ, hygrométrique, *adj. Ce corps possède des propriétés —s fort remarquables.*

ԽՈՆԱՒԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, hygrométrie, *sf.*

ԽՈՆԱՒԵԼ, V. Խոնաւացունել։

ԽՈՆԱՒՈՒԹԻՒՆ, humidité ([illegible]), moiteur, *sf.*, humide ([illegible]), *sm.*

ԽՈՆԱՒՑՈՒՆԵԼ, humecter, *va.*

ԽՈՆՋ, } las, *m.* lasse, *f.*,
ԽՈՆՋԱԾ, } fatigué, ée, *adj.*
Խոնջ եւ վաստակ, las, lasse, *adj.*
Յոգնած եւ խոնջած, las et harassé.

ԽՈՆՋԱԿԱՆ, rude, *adj.*

ԽՈՆՋԵԼ, V. Խոնջիլ։ [նել։

ԽՈՆՋԵՑՈՒՆԵԼ, V. Յոգնեցու-

ԽՈՆՋԻԼ, V. Յոգնիլ։

ԽՈՆՋՈՒԹԻՒՆ, V. Յոգնութիւն։

ԽՈՇՈՐ, gros, osse, grossier, ière, lourd, *m.* lourde, *f.*, raboteux, euse, large, *adj.* Կաթիլներն որոնք — են, comme les gouttes sont larges! — (հաց, կերակուր), grossier, ière, *adj.*

ԽՈՇՈՐԱԳՈՅՆ (հաց, կերակուր), grossier, ière, *adj.*

ԽՈՇՈՐԱԳՈՅՆՍ, grossièrement, *adv.* — (կատակաբանել), lourdement (plaisanter), *adv.*

ԽՈՇՈՐՆԱԼ, se grossir, *vpr.*

ԽՈՇՈՐՈՒԹԻՒՆ, grosseur, *sf.*

ԽՈՇՈՐՑՈՒՆԵԼ, grossir, *va.*

ԽՈՇՏԱՆԳԱՆՔ, torture, *sf.*, supplice, *sm.*

ԽՈՇՏԱՆԳԵԼ, torturer, maltraiter, *va.*

1. **ԽՈՉ**, enclouure, *sf.* V. Արգել։

2. **ԽՈՉ** (կտոր փայտի), chicot, *sm.*

ԽՈՉԱՌԻԼ, s'enclouer, *vpr.*

ԽՈՉԱՌՈՒԹԻՒՆ (ձիու ոտքի վէրք), enclouure, *sf.*

ԽՈՉԸՆԴՈՏ, V. Արգելք։ [*adj.*

ԽՈՊԱՆ, inculte, désert, erte.

ԽՈՊԱՆԱՆԱԼ, être inculte, devenir désert.

ԽՈՊԱՆԱՑԵԱԼ (միտք), inculte, *adj.* [te, désert, *va.*

ԽՈՊԱՆԱՑՈՒՆԵԼ, rendre incul-

ԽՈՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, inculture, *sf.*

ԽՈՊԱՆՈՒԿ ([illegible]), ajonc ([illegible]), *sm.*

ԽՈՊՈՊ, cirre կամ cirrhe, *sm.* V. Խոպոպիք։

ԽՈՊՈՊԵԼ, friser, frisotter, boucler, *va.* Կրկին —, refriser, *va.*

ԽՈՊՈՊԻԼ, se friser, se boucler, *vpr.*

ԽՈՊՈՊԻՔ, frisure, boucle, *sf.*

ԽՈՌ (անուշահոտ տունկ մ'է. [illegible]), pouliot, *sm.*

ԽՈՌԵԼ, creuser, *va.* || — (Նուազեցունել [մէկուն քսակը]), écorner, *va.*

ԽՈՌՈՉ, creux, *sm.*, excavation, cavité, tranchée, *sf.* — (երիկամանց), bassinet, *sm.*

ԽՈՌՈՉԱՆԱԼ, } se creuser, *vpr.*
ԽՈՌՈՉԵԼ, }

ԽՈՍՏԱՆԱԼ, promettre de, s'obliger à, *vpr.*, engager sa parole, se faire fort de, *vpr.* || se promettre *vpr.* — ով որ, sous promesse de. *Il a abusé cette pauvre fille sous promesse de mariage.* Այլ է — եւ այլ է տալ, autre est promettre, autre est donner.

ԽՈՍՏԱՑՈՂ, prometteur euse, *s.*

ԽՈՍՏՄՆԱԶԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, manquement de parole, *sm.*

ԽՈՍՏՈՎԱՆ ԼԻՆԵԼ, avouer, *va.* || confesser, *va.* — *ses péchés, ses fautes.* se confesser, *vpr.* — *à Dieu, à un prêtre.* [te, *sf.*

ԽՈՍՏՈՎԱՆԱԴՈՒՍՏՐ, péniten-

ԽՈՍՏՈՎԱՆԱՀԱՅՐ, confesseur, le médecin des âmes, *sm.*

ԽՈՍՏՈՎԱՆԱՆՔ, confession, *sf.* —ի երթալ, aller à confesse.

ԽՈՍՏՈՎԱՆԱՐԱՆ, confessionnal, le tribunal de la pénitence, *sm.*

ԽՈՍՏՈՎԱՆԵԼ, avouer, *va.* Ա-

մեծայն ինչ (ամէն բան) խոստովանեցաւ, il a tout avoué. s'avouer, *vpr*. Զպարտութիւն —, s'avouer vaincu. || confesser, *va*. — *sa faute, son crime, son erreur*. se confesser, *vpr*. Ինք զինքը —, se confesser, *vpr*.

ԽՈՍՏՈՎԱՆԵԼԻ, avouable, *adj*.

ԽՈՍՏՈՎԱՆԵՑՈՒՆԵԼ, confesser, *va*. *Le prêtre qui l'a confessé*. Կ'ըսուի նաեւ անխնդիր. *Ce prêtre dit la messe, mais ne confesse pas*.

ԽՈՍՏՈՎԱՆԻԼ, V. Խոստովանել։

ԽՈՍՏՈՎԱՆԻՄ (աղօթք մ'է), confiteor (քօնֆիթէօր. *pl*. des *confiteor)*, *sm*.

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՂ, pénitent, ente, *s*.

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՐԴԻ, pénitent, *sm*.

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՑ, V. Խոստովանարան։

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ, aveu, *sm*. — (մեղաց), confesse, confession, *sf*. — առանձնական, խորհրդաւոր, confession auriculaire. — տալ, se confesser, *vpr*. Խոստովանութեան երթալ, aller à confesse.

ԽՈՍՏՈՒԿ ԼԻՆԵԼ, avouer, *va*. || confesser, *va*.

ԽՈՍՏՈՒՄ, } promesse, parole, *sf*., engagement, *sm*. Պատուոյ կամ պատուոյ վրայ —, parole d'honneur. Ձուր —, paroles, promesses trompeuses, fausses, amusement, *sm*. —ը պահել, tenir sa promesse, sa parole. — տալ, promettre, donner sa parole,

ԽՈՍՏՈՒՄՆ, }

ԽՈՏ, herbe (հէռպ), *sf*., herbage (էռ. .), foin, fourrage, *sm*. — դաշտի, herbage, *sm*. — մանր եւ նուրբ, V. Խոտակ։ Չոր —, V. Խար։ Թուրինչ —, V. Թրնչխոտ։ Դալար —ն ի՜նչ գեղեցիկ է, que la verdure fraîche est belle!

ԽՈՏԱԳԷՏ, herboriste (էռ. . .), *sm*.

ԽՈՏԱԼԻՑ, herbeux, euse (էռ.), herbu, ue, *adj*. *Champs herbeux. Champ herbu*.

ԽՈՏԱԽՆԴԻՐ, herboriseur (էռպօռիզէօռ), *sm*.

ԽՈՏԱԿ (մանր բարակ խոտ), herbette (էռ. .), *sf*. [*adj*.

ԽՈՏԱԿԵՐ, herbivore (էռ. .),

ԽՈՏԱՃԱՐԱԿ, herbivore, *adj*.

ԽՈՏԱՅԻՆ, herbacé, ée, *adj*. *Plante, tige herbacée*.

ԽՈՏԱՆ, mauvais, aise, *adj*. — վաճառք, marchandises de rebut. — առնել, mettre au rebut.

ԽՈՏԱՆՈՑ, herbier (էռ. .), fenil (ֆէնէյլ, ֆէնի), grenier, *sm*.

ԽՈՏԱՇԱՏ, herbageux, euse (էռ. . .), *adj*.

ԽՈՏԱՎԱՃԱՌ, herboriste (էռ. . .), *sm*. Կին —, herbière, *sf*. Խանութ —ի V. Խանութ։

ԽՈՏԱՒԷՏ, herbeux, euse (էռ.), herbageux, euse, herbu, ue, *adj*. *Champs herbeux, herbu*.

ԽՈՏԱՔԱՂ, herboriseur, *sm*. Աղջիկ —, herbière, *sf*.

ԽՈՏԱՔԱՂՈՒԹԻՒՆ, herborisation (էռ. . . . .), *sf*.

ԽՈՏԵՂԷՆ, d'herbe, herbacé, ée (էռ. .), *adj*. —ք, herbage (էռ. .), *sm*.

ԽՈՏՆՈՑ, grenier, fenil (ֆէնէյլ, ֆէնի), *sm*.

ԽՈՏՈՐ, détourné, ée, *adj*. || oblique, *adj*.

ԽՈՏՈՐԱՄ, V. Խոտորեալ։

ԽՈՏՈՐԵԱԼ, dévoyé, ée, *adj*. — (ճամբէն), détourné, ée, *adj*.

ԽՈՏՈՐԵՑՈՒՆԵԼ, détourner, *va*. — *quelqu'un de son chemin*. — *un coup*. — *son visage*. dérouter, *va*. *Nous étions dans le bon chemin, vous nous avez déroutés*. égarer, *va*. *Notre guide (առաջնորդ) nous égara*. dévoyer, *va*. *Ce guide l'a dévoyé*. fourvoyer, *va*. *Ce guide nous a fourvoyés*. perdre, *va*. *Ce postillon nous a perdus*. écarter,

va. — *quelqu'un de la bonne voie.* || pervertir, *va.* — *un chrétien, un jeune homme (երիտասարդը).*

ԽՈՏՈՐԻԼ, détourner, *vn. Quand vous serez arrivé à une croix, détournez à gauche.* se détourner, se dévoyer, se fourvoyer, s'écarter, *vpr.*, dévier, *vn.*, se dévier, *vpr.*, obliquer, décliner, *vn.*

ԽՈՏՈՐՆԱԿ, oblique, transversal, ale *(pl. transversaux), adj.* || pervers, erse, *adj.* — փողոց, rue de traverse. — ճամբայ, chemin indirect, voie indirecte.

ԽՈՏՈՐՆԱԿԻ, obliquement, transversalement, *adv.*

ԽՈՏՈՐՈՒԹԻՒՆ, obliquité, *sf.* || perversion, *sf.*

ԽՈՏՈՐՈՒՄ, **ԽՈՏՈՐՈՒՄՆ**, } déviation, *sf.*, écart, *sm.*, déclinaison, *sf.* — (մոլորակաց ամեգակէն. խօսքին նիւթէն), digression, *sf.*

ԽՈՏՔ, herbage (ե— .), *sm.*

ԽՈՐ, profond, onde, enfoncé, ée, creux, euse, *adj.* Սաստկապէս —, très profond, *adj.* Այս գետը քսան ոտք — է, cette rivière a vingt pieds de profondeur. — ծերութիւն V. Ծերութիւն։ — կերպով, profondément, *adv.* —ը, profond, *sm.* ի խորմէ, à fond, *adv.*

ԽՈՐԱԳԷՏ, fin, *m.* fine, *f. adj.*; matois, oise, *adj.* et *s.* || fin merle, *sm.*

ԽՈՐԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, finesse, matoiserie, machine, *sf.*

ԽՈՐԱԳՈՅՆՍ, à fond, *adv.*

ԽՈՐԱԹԱՓԱՆՑ, pénétrant, ante, perçant, ante, *adj.* [*sm.*

ԽՈՐԱՄ, approfondissement,

ԽՈՐԱՄԱՆԳ, **ԽՈՐԱՄԱՆԿ**, } fin, *m.* fine, *f.* artificieux, euse, madré, ée, malin, *m.* maligne, *f.*, cauteleux, euse, *adj.*; rusé, ée, matois, oise, *adj.* et *s.* || fin merle, malin, ruseur, *sm.*; pateli-neur, euse, *s.* Մեր —, V. Մեր․ Ցած —, finasseur, euse կամ finassier, ière, *s.* — զգուշութիւն, cautèle, *sf.* — զգուշութեամբ, cauteleusement, *adv.*

ԽՈՐԱՄԱՆԿՈՒԹԵԱՄԲ, artificieusement, *adv.*

ԽՈՐԱՄԱՆԿՈՒԹԻՒՆ, ruse, finesse, matoiserie, *sf.*, artifice, *sm.*, cautèle, *sf.* Անարգ, ցած —, finasserie, *sf.* — բանեցունել, agir en patelin, pateliner, ruser, finasser, *vn.*

ԽՈՐԱՄԱՆԿԵԼ, ruser, *vn. Il est permis de — à la guerre.* finasser, *vn.*

ԽՈՐԱՄԷՋ, ensellé, ée, *adj.*

ԽՈՐԱՆ, tente, *f.*, pavillon, tabernacle, *sm.* || autel, *sm.* Աւագ —, maître-autel, le grand autel. — վկայութեան, le tabernacle du Seigneur կամ du témoignage կամ ալ le Tabernacle. — արքութեան, abside, *sf.* — (տապալոյ [trictrac]), case, *sf.* V. Հովանոց ակնոցաց։

ԽՈՐԱՆԱԼ, s'approfondir, *vpr.*

ԽՈՐԱՆԱՐԴ, cubique, cube, *adj.* — արմատ, racine cubique. Երկայնաձեւ — (բաց երկրաչափից), parallélépipède կամ parallélipipède, *sm.*

ԽՈՐԱՆԱՐԴԵԼ, cuber, *va.*

ԽՈՐԱՆԺԱՄՈՅ, V. Խորան վկայութեան (Խորան)։

ԽՈՐԱՉԱՓ, sonde, *sf.*

ԽՈՐԱՉԱՓԵԼ, sonder, *va.* — *la côte, un port de mer, une rivière.* [*sm.*

ԽՈՐԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, sondage,

ԽՈՐԱՊԷՍ, profondément, *adv.*

ԽՈՐԱՍՈՅԶ, plongé, ée, *adj.* — առնել՝ ընել, V. Խորասուզել։ — լինել՝ ըլլալ, V. Խորասուզիլ։

ԽՈՐԱՍՈՒԶԵԼ, plonger, abîmer, *va.*

ԽՈՐԱՍՈՒԶԻԼ, se plonger, *vpr.*,

abîmer, *vn*. Ցանդունդս —, s'engouffrer, *vpr*.

ԽՈՐԱՎԷՄ, caverne, *sf*.

ԽՈՐԱՑՈՒՆԵԼ, V. Խորունկցունել։

ԽՈՐԱՓԻՑ, fosse, *sf*.

ԽՈՐԱՔԱՄԱԿ, ensellé, ée, *adj*.

ԽՈՐԱՔԱՆԴԱԿ, intaille, *sf*.

ԽՈՐԴ (լաւ, ղարար), cilice, *sf*.

ԽՈՐԴ, V. կռունկ։

ԽՈՐԴԱԼ, ronfler, *vn*.

ԽՈՐԴԱԿ (մեծամեծ թռչնր եւ բեռներ վեր վերցունելու մեքենայ. պօյնըրղըր), grue, *sf*.

ԽՈՐԴԱՄԱՐԴ(կարճասցուն թըռչուն մ'է), râle, *sm*. *Le — court fort vite.*

ԽՈՐԴԱԳՈՐ, une bande de [grues.

ԽՈՐԴԱՑՈՂ, ronfleur, euse, *s*. *C'est un — insupportable.*

ԽՈՐԴԵՆԻ (ըԲէր), géranium (*ժէրանիօմ. pl.* des *géraniums)*,*sm*.

ԽՈՐԴԻՒՆ, **ԽՈՐԴՈՒՄ**, **ԽՈՐԴՈՒՄՆ**, } ronflement, *sm*.

ԽՈՐԵԼ, soustraire, *va*. V. Խորցունել։

ԽՈՐԷՋ, plongeur, *sm*.

ԽՈՐԹ, bâtard, arde, *adj*. || bâtard, arde, *s*., beau-fils (*pl*. des *beaux-fils)*, *sm*. — դուստր, belle-fille (*pl*. des *belles-filles)*, *sf*. || peu usité. *Un terme peu usité.*

ԽՈՐԹԱԳԻՐ, lettre կամ écriture bâtarde, կամ յոկ bâtarde, *sf*.

ԽՈՐԹԱՑԵԱԼ,bâtard, arde,*adj*.

ԽՈՐԹՈՒԹԻՒՆ, bâtardise, *sf*.

ԽՈՐԻՆ, profond, onde, *adj*.

ԽՈՐԻՍԽ ՄԵՂՈՒ, V. Մեղրախորիսխ։

ԽՈՐԽՈՐԱՏ, gouffre, *sm*., fosse, précipice, *sf*.

ԽՈՐՀԱԲԱՆ, logicien, *sm*.

ԽՈՐՀԵԼ, **ԽՈՐՀԻԼ**, } penser, méditer, *v. a.* et *n*. || raisonner, *vn*.; délibérer, *v. n.* et *a*. Միաբան —, concerter,*va*. "*Pour — avec lui les moyens de se venger*.,, *FÉN. Tel. IX.* — մէկուն վրայ, penser à quelqu'un. *A qui pensez-vous? Je ne pense à personne.* — բանի մը վրայ, penser à quelque chose. *A quoi pensez-vous? Je ne pense à rien.*

ԽՈՐՀՈՂ, pensant, ante, *adj*. || penseur, *sm*.; raisonneur, euse, *s*. [penser, *sm*.

ԽՈՐՀՈՂՈՒԹԻՒՆ, pensée, *sf*.,

ԽՈՐՀՈՒՐԴ, pensée, *sf*. || pensée, *sf*., dessein, *sm*., idée, visée, *sf*., projet, plan, *sm*. || délibération, conférence, *sf*., conseil, *sm*. || avis, *sm*. || mystère, *sm*. || sacrement, *sm*. — զբօսանաց, partie, *sf*. — գիւղազնացութեան, une partie de campagne. — սրբոյ պատարագին, les saints կամ les sacrés mystères. Ծածուկ —ք, secret, *sm*. Դատաւորի, դռնփակ — (դատաւորաց), délibéré, *sm*. — Տէրութեան, conseil d'Etat. — պաշտօնէից, conseil des ministres. — Քրիստոսական կրօնից), mystère, *sm*. — (եկեղեցւոյ), sacrement, *sm*. — Գոհութեան,սուրբ հաղորդութեան, saint sacrement, eucharistie (*էօքառիսթի*), *sf*. — (Քահանայապետական), consistoire, *sm*. — (հեթանոսական կրօնից), mystère, *sm*. — տալ, donner conseil, conseiller de, *va*. *Je vous conseille de partir.* — տալ (չընելու), déconseiller, *va*. Մէկուն — հարցունել, demander conseil կամ avis à quelqu'un, prendre l'avis, prendre conseil de quelqu'un. Մէկուն խորհրդին հետեւիլ, V. Հետեւիլ։ Խորհրդով, խորհրդեամբ, mystérieusement, de propos délibéré, sacramentalement կամ sacramentellement, *adv*.

ԽՈՐՀՐԴԱԳԻՐ, écriture symbolique, *sf*.

ԽՈՐՀՐԴԱԽԱՂ, mystère, *sm*.
ԽՈՐՀՐԴԱԾԵԼ, réfléchir, *vn*.; considérer, *va*.
ԽՈՐՀՐԴԱԾՈՒ, conseiller, ère, *s*.
ԽՈՐՀՐԴԱԾՈՒԹԻՒՆ, réflexion, considération, délibération, pensée, *sf*.
ԽՈՐՀՐԴԱԿԱՆ, mystique, symbolique, sacramental, ale *(pl. sacramentaux)*, կամ sacramentel, elle, *adj*. || conseiller, ère, *s*.; conseil, *sm*. — մտօք, կերպով, mystiquement, *adv*.
ԽՈՐՀՐԴԱԿԻՑ, confident, ente, *s*. — լինել, ըլլալ, V. խորհրդակցիլ։
ԽՈՐՀՐԴԱԿՑԵԼ, consulter, conférer, délibérer, *vn*. Իրարու հետ —, se consulter, *vpr*.
ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, conférence, délibération, *sf*. — (բժշկաց, խօսնակաց), consultation, *sf*. *La maladie est grave, on doit faire une —. Les avocats sont entrés en —.*
ԽՈՐՀՐԴԱՄԵՐՁ, sacramentaire, *sm*.
ԽՈՐՀՐԴԱՆՇԱՆ, symbole, *sm*.
ԽՈՐՀՐԴԱՆՈՑ, V. խորհրդարան։
ԽՈՐՀՐԴԱՊԱՀ, discret, ète, secret, ète, *adj*.
ԽՈՐՀՐԴԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, discrétion, *sf*., secret, *sm*.
ԽՈՐՀՐԴԱՊԷՍ, mystiquement, *adv*. *Interpréter l'Écriture —.*
ԽՈՐՀՐԴԱՏԵՏՐ, missel, *sm*.
ԽՈՐՀՐԴԱՏՈՒ, consultant, ante, *adj*. *Avocat —.* — բժիշկ, médecin —. consultatif, ive, *adj*. *Comité — de l'artillerie.* || conseiller, ère, *s*.; conseil, *sm*.
ԽՈՐՀՐԴԱՏՈՒՆ, V. խորհրդարան։
ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ, salle de կամ du conseil, *sf*., conseil, *sm*., chambre, *sf*., divan, *sm*. — (Անգղիացւոց, Գաղղիացւոց), parlement, *sm*.
ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ, parlementaire, *adj*.

ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ, mystérieux, euse, mystique, *adj*. || emblématique, symbolique, *adj*. — կերպով, mystérieusement, *adv*.
ԽՈՐՁՈՒԻԼ (ակ ասմա), vigne blanche, bryone, couleuvrée, *sf*.
ԽՈՐՁՈՒԻԼԻՑ (դառնահամ, կարմրորակ եւ հատտատուն նիւթ մ'է), bryonicine կամ bryonine, *sf*.
ԽՈՐՁՈՒԻՆՔ (շոր), couche, *sf*.
ԽՈՐՇ, coin, *sm* || pli, *sm*. || compartiment, *sm*. *Monter dans le même —.* || ride, *sf*. || cavité, *sf*. || cellule, *sf*. *C'est ma —.* — (գետնի), ride, *sf*. — (ծովու), enfoncement, golfe, *sm*. —ք եւ ծոցք ծովեզերաց, V. Ծոց։ — (նաւահանգստի), enfoncement, *sm*. — (նարտակի [échecs], տախտակախաղու [jeu de dames], դարանի, տփոյ), case, *sf*. — (պատի մէջ), niche, *sf*. — տառից արկեղ, cassetin, *sm*. *Chaque lettre a son —.*
ԽՈՐՇԱԴԱՐԱՆ, casier, *sm*.
ԽՈՐՇԱԿ (տապախառն հողմ Ափրիկոյ. սամ եէլի), simoun (սէմում), *sm*., hâle (հալ'), *sf*.
ԽՈՐՇԱԿԱՀԱՐ, } hâlé, ée, *adj*.
ԽՈՐՇԱԿԱՐ, } խորշակահար առնել՝ ընել, hâler, *va*. — լինել՝ ըլլալ, se hâler, *vpr*.
ԽՈՐՇԱԿԱՌՔ, voiture cellulaire, *sf*.
ԽՈՐՇԱԿԱՒՈՐ, celluleux, euse, *adj*. — դարան, V. խորշադարան։
ԽՈՐՇԱՒՈՐ, sinué, ée, *adj*.
ԽՈՐՇԵԼ, } répugner, *vn*. || éviter, fuir, abhorrer, *va*. || se refuser, s'éloigner, *vpr*.
ԽՈՐՇԻԼ, }
ԽՈՐՇԽՈՐՇԱՆ (խորշ խորշ եղող), plicatile, *adj*.
ԽՈՐՇԿԷՆ, cloisonné, ée, *adj*.
ԽՈՐՇՈՄ, ride, *sf*.
ԽՈՐՇՈՄԵԱԼ, ridé, ée, *adj*.
ԽՈՐՇՈՄԵԼ, V. խորշոմիլ։
ԽՈՐՇՈՄԵՑՆԵԼ, rider, *va*.
ԽՈՐՇՈՄԻԼ, se rider, *vpr*.

ԽՈՐՇՈՄՈՒՏ, ridé, ée, *adj*.

ԽՈՐՇՈՒՄ, **ԽՈՐՇՈՒՄՆ**, fuite, *sf*., éloignement, *sm*.

ԽՈՐՈԳ (կնիք կուսութեան. [illegible]), hymen ([illegible], կամ քոս այլոց [illegible]), *sm*.

ԽՈՐՈՎԱԾ, rissolé, ée, *adj*. || —, — միս ([illegible]), rôti, rissolé, *sm*.

ԽՈՐՈՎԱՎԱՃԱՌ, rôtisseur, euse, *s*.

ԽՈՐՈՎԱՐԱՆ, rôtisserie, *sf*.

ԽՈՐՈՎԱՐԱՐ, rôtisseur, euse, *s*.

ԽՈՐՈՎԵԱԼ, rissolé, ée, *adj*.

ԽՈՐՈՎԵԼ, rôtir, rissoler, *va*. Տապակի մէջ —, frire, *va*.

ԽՈՐՈՎԵՓԵԱՑ, rôtisseur, euse, *s*.

ԽՈՐՈՎԻԼ, rôtir, *vn*., se rôtir, *vpr*.

ԽՈՐՈՎՈՑ ՄԻՍ ([illegible]), rissolé, *sm*.

ԽՈՐՈՎՈՑՔ, rôti, *sm*.

ԽՈՐՈՎՈՒՄ, **ԽՈՐՈՎՈՒՄՆ**, rôtissage, *sm*.

ԽՈՐՈՒԹԻՒՆ, profondeur, hauteur (Կ.), *sf*. — (ջուրց ծովու), fond, *sm*.

ԽՈՐՈՒՄ, **ԽՈՐՈՒՄՆ**, soustraction, *sf*.

ԽՈՐՈՒՆԿ, profond, onde, enfoncé, ée, *adj*. — կերպով, à fond, *adv*.

ԽՈՐՈՒՆԿՆԱԼ, V. խորանալ։

ԽՈՐՈՒՆԿՑՈՒՆԵԼ, approfondir, *va*.

ԽՈՐՏԱԲՈՐԴ, raboteux, euse, scabreux, euse, inégal, ale *(pl. inégaux)*, rude, *adj*.

ԽՈՐՏԱԿԵԼ, briser, rompre, fracturer, fracasser, écraser, défaire, *va*. Մանր —, broyer, *va*. — դուռը, enfoncer la porte. — կայմերը, abattre կամ rompre les mâts, démâter, *va*.

ԽՈՐՏԱԿԻԼ, se briser, *vpr*., éclater, *vn*.

ԽՈՐՏԱԿԻՉ, **ԽՈՐՏԱԿՈՂ**, enfonceur, *sm*.

ԽՈՐՏԱԿՈՒԻԼ, V. խորտակիլ։

ԽՈՐՏԱԿՈՒՄ, **ԽՈՐՏԱԿՈՒՄՆ**, brisement, rompement, écrasement, *sm*., fracture, rupture, *sf*. — (դրան), enfoncement, *sm*. Թուռն եւ ջառաձայն, ճայթմամբ հանդերձ —, fracas, *sm*.

ԽՈՐՏԸՆԿԷՑ (արագ արագ երկաթի կտորուանք արձակող թնդանօթ մը), mitrailleuse, *sf*.

ԽՈՐՏԻԿ, mets, *sm*. Սեղան ամենայնից խորտկօք, une table chargée de mets. Անուշահամ, փաղցրահամ —, un mets d'un goût suave. Անհամ —, un mets sans saveur.

ԽՈՐՏԿԱՐԱՐ, cuisinier, ière, *s*.

ԽՈՐՏԿԱՑՈՒՑԱԿ, menu, *sm*.

ԽՈՐՑՈՒՆԵԼ, creuser, *va*.

ԽՈՐՔ. abîme, *sm*. || fond, enfoncement, *sm*., profondeur, *sf*. — (սրտի), fond, *sm*. Անյատակ, անյատակելի, անունչ —, un abîme sans fond.

ԽՈՑ, V. վէրք։

ԽՈՑԵԼ, **ԽՈՑՈՏԵԼ**, V. վիրաւորել։

ԽՈՑՈՏԻՉ, V. վիրաւորիչ։

ԽՈՑՈՒԱԾ, V. վէրք։

ԽՈՑՏՈՒԿ ([illegible]), colique, *sf*., tranchées, *sfp*., élancement, *sm*. — ունենալ, avoir la colique. —ը բռնեց, la colique l'a saisi.

ԽՈՒԵԼ, maltraiter, *va*.

ԽՈՒԶԱՐԿ, chercheur, euse, *s*.

ԽՈՒԶԱՐԿԵԼ, rechercher, *va*.

ԽՈՒԶԱՐԿՈՂ, investigateur, trice, *adj*. et *s*.; fureteur, sondeur, *sm*.

ԽՈՒԶԱՐԿՈՒ, chercheur, euse, *s*.; explorateur, censeur, *sm*.

ԽՈՒԶԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, investigation, recherche, *sf*. Ձանձրալի — մը, une recherche fastidieuse.

ԽՈՒԶԵԼ, chercher, rechercher, *va*. || tondre, *va*. — (գրփերը), fouiller, *va*. — մէկուն գրպանները, fouiller quelqu'un. *Fouiller un voleur*.

ԽՈՒԹ (ծովածածուկ քար), écueil, banc (դաղ), *sm.* — փոքրիկ, basse, *sf.*

ԽՈՒԺ, V. Բարբարոս։

ԽՈՒԺԱՆ, multitude, populace, canaille, *sf.*, le bas peuple, *sm.*

ԽՈՒԺԴՈՒԺ, V. Բարբարոս։

ԽՈՒԼ, sourd, *m.* sourde, *f.* *adj.* et *s.* — եւ համր, sourd-muet, sourde-muette (*pl.* des *sourds-muets*, *mf.* *sourdes-muettes*, *fp.*), *adj.* et *s.* ի բնէ, ի ծնէ —, sourd de nature. — ձեւանալ, սուտ — ըլլալ, faire la sourde oreille, faire le sourd, faire semblant de ne pas entendre.

ԽՈՒԼՆԱԼ, devenir sourd, s'assourdir, *vpr.*

ԽՈՒԼՑՈՒՆԵԼ, rendre sourd, assourdir, *va.*

ԽՈՒԽ (պալղամ), flegme, *sm.*

ԽՈՒԽԱՑ (խառնամբոխ բազմութիւն), cohue, *sf.*

ԽՈՒՂ (խրճիթ. գուլիւպէ), cabane, loge, *sf.* — (պահապան զինուորի), guérite, *sf.*

ԽՈՒՃԱՊ, alarme, *sf.*

ԽՈՒՃԱՊԱԿԱՆ, alarmant, ante, *adj.*

ԽՈՒՃԱՊԵԼ, alarmer, *va.*

ԽՈՒՃԱՊԻԼ, s'alarmer, *vpr.*

ԽՈՒՄԲ, groupe, *sm.*, troupe, bande, *sf.* — (ոչխարաց), V. Հօտ։ — (կաքաւուց), compagnie, *sf.* — (որսականաց շանց), V. Պառաւական կամ Ասպականի։ — դերասանից, դերասանական —, troupe, *sf.* — կղզեաց, groupe d'îles. — —, en foule, *adv.*

ԽՈՒՆ, peu, *adj.* — ինչ, — մի, [peu, un peu.

ԽՈՒՆԿ, encens (կիւնլիւկ), *sm.* Անուշահոտ —, aromate, *sm.* Որձ —, — mâle, oliban, *sm.*

ԽՈՒՆՃ, agacerie, *sf.*

ԽՈՒՌՆ, foule, *sf.*, concours, *sm.*, presse, *sf.* — զբաղմունք, une foule d'occupations.

ԽՈՒՌՆԸՆԹԱՑ, en foule, *adv.* — դիմել, accourir en foule. — ամբոխ, affluence, *sf.*

ԽՈՒՍԱՓԱԿԱՆ, V. Փախստական։

ԽՈՒՍԱՓԱՆՔ, V. Փախուստ։

ԽՈՒՍԱՓԵԼ, } V. Փախչիլ։
ԽՈՒՍԱՓԻԼ, }

ԽՈՒՍԱՓՈՂ, fuyard, arde, *adj.*

ԽՈՒՍԽՈՒՍԵԼ (փախուստ տալու ջանալ), ruser, *vn.* *Le renard a longtemps rusé.*

ԽՈՒՐԱՒՈՐ, mitré, ée, *adj.*

ԽՈՒՐՁ } (դէմէթ), botte, *sf.*, faisceau, *sm.* — (նամակաց, կտաւուց), fagot, *sm.*
ԽՈՒՐՁՆ }

"J'ai reçu un — de lettres des Lavardins.", SÉV. — ցորենախառն յարդի, gerbée, *sf.* Կտրուած ցորենի —, V. Որայ։ — (ցայտող ջրոյ կամ հրայից փամփուշտի), gerbe, *sf.* — ոսկոց, V. Ոչին։

ԽՈՒՑ, chambre, *sf.*

ԽՈՒՓ (գափագ), couvercle, *sm.* Կրակարանի —, couvre-feu (*pl.* des *couvre-feu*), *sm.*

ԽՈՓ (արօրի. սապան դէմիրի), soc (սօք), *sm.*

ԽՈՓԱԿԱԼ, cep (սէ. Ոմանք կը հնչեն սէբ բառին վերջը), sep (սէբ), *sm.*

ԽՊԻՊ (վզի ուռեցք), goitre, *sm.*

ԽՊԻՊԱՒՈՐ (վզի ուռեցք ունեցող. գօշլաղը աղըլը), goitreux, euse, *adj.* *Les individus* —. ‖ goitreux, euse, *s.*

ԽՊԼԻԿ, cauchemar, *sm.*

ԽՊՆԻԼ, avoir honte (հօյր).

ԽՊՊԱՑԻՆ (խպիպի նման [ուռեցք]. գօշլաղ աղըր հէպէ [սէւ]), goitreux, euse, *adj.*

ԽՊՊԱՒՈՐ, V. Խպիպաւոր։

ԽՌԹԻԿ (զէրտալի), abricot, *sm.*

ԽՌԻՒ, V. Մացառ։

ԽՌՆԴԱՑ (բրդոտ տերեւներով տունկ մը) molène, *sf.*

ԽՌՆԵԼ, rassembler, *va.*

ԽՌՆԻԼ, se rassembler, se presser, *vpr*.

ԽՌՆՉԵԼ (խղդուկ ձայն հանել), râler, *vn*.

ԽՌՆՉԻՒՆ, râle, râlement, *sm*.

ԽՌՆՋԱՅԼ ([illegible]), limaçon, colimaçon, *sm*. խռնջայլ կամ խռնջող մեծ, escargot, *sm*. խռնջայլ ծովու, V. կոֆլի։

ԽՌՆՋՈՂ, V. խռնջայլ։ — ծովու, conque, *sf*.

ԽՌՈՎ, troublé, ée, agité, ée, *adj*. V. խռովութիւն։

ԽՌՈՎԱԼԻՑ, turbulent, ente, factieux, euse, *adj*.

ԽՌՈՎԱՅՈՅԶ, tumultueux, euse, *adj*.

ԽՌՈՎԱՍԷՐ, turbulent, ente, remuent, ente, *adj*.

ԽՌՈՎԱՐԱՐ, factieux, euse, *adj*. || agitateur, boutefeu *(pl.* des *boutefeux)*, *sm*.

ԽՌՈՎԱՐԿՈՒ, boutefeu, *sm*.

ԽՌՈՎԵԼ, troubler, agiter, *va*.

ԽՌՈՎԻԼ, se troubler, s'agiter, *vpr*. [*adj*. et *s*.

ԽՌՈՎԻՉ, perturbateur, trice,

ԽՌՈՎՈՒԹԻՒՆ, trouble, *sm*., agitation, perturbation, *sf*.

1. **ԽՌՉԱԿ** (երկայն եւ նուրբ ոսկր սրուան), péroné, *sm*.

2. **ԽՌՉԱԿ** ([illegible]), larynx ([illegible]), *sm*.

ԽՌՉԱԿԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ (ըստ վիրաբուժից), laryngotomie, *sf*.

ԽՌՉԱԿԱՏԱՊ (խռչափողոյ բորբոքումն. [illegible]), laryngite, *sf*.

ԽՌՉԱԿԻ, péronier, ière, *adj*. *L'artère (շնչերակ. [illegible]) péronière.*

ԽՌՉԱՓՈՂ ([illegible]), larynx ([illegible]), *sm*.

ԽՌՉԱՓՈՂԱՅԻՆ, laryngé, ée կամ laryngien, ienne, *adj*.

ԽՍԻՐ ([illegible]), natte, *sf*. խսրով ծածկել, *couvrir de* —s, natter, *va*.

ԽՍՏԱԲԱՐՈՅ, dur, *m*. dure, *f*. *adj*.

ԽՍՏԱԲԱՐՈՅՈՒԹԻՒՆ, raideur կամ roideur, *sf*.

ԽՍՏԱԳՈՅՆ, V. խստիւ։

ԽՍՏԱԿՐՕՆ, rigoriste, *adj*. et *s*.; rude, *adj*. [*sm*.

ԽՍՏԱԿՐՕՆՈՒԹԻՒՆ, rigorisme,

ԽՍՏԱՆԱԼ, s'endurcir, *vpr*.

ԽՍՏԱՇՈՒՆՉ, gaillard, arde, *adj*. *Vent* —.

ԽՍՏԱՊԱՐԱՆՈՅ, indocile, *adj*.

ԽՍՏԱՊԱՐԱՆՈՅՈՒԹԻՒՆ, indocilité, *sf*.

ԽՍՏԱՍԻՐՏ, impitoyable, *adj*.

ԽՍՏԱՍՐՏՈՒԹԻՒՆ, endurcissement, *sm*.

ԽՍՏԱՑՈՒՆԵԼ, endurcir, *va*.

ԽՍՏԵՐԱԽ, indompté, ée, *adj*.

ԽՍՏԻՒ, durement, rudement, regidement, sévèrement, rigoureusement, *adv*.

ԽՍՏՈՐ ([illegible]), ail ([illegible] *pl. aulx* [•]. Ըստ տնկաբանից՝ *ails)*, *sm*. [([illegible]), *sf*.

ԽՍՏՈՐԱԾ ([illegible]), aillade

ԽՍՏՈՒԹԻՒՆ, dureté, inflexibilité, raideur կամ roideur, rudesse, sévérité, rigidité, rigueur, *sf*. — բառից, la rudesse des mots.

ԽՏԱԿԱՆ, condensable, *adj*.

ԽՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, condensabilité, *sf*.

ԽՏԱՆԱԼ, se condenser, *vpr*.

ԽՏԱՆԱԼԻ, condensable, *adj*.

ԽՏԱՐԱՆ (շոգեշարժ մեքենայի), condenseur, *sm*.

ԽՏԱՑՈՒՄ, } condensation,
ԽՏԱՑՈՒՄՆ, } *sf*.

ԽՏԱՑՈՒՆԵԼ, condenser, *va*.

ԽՏԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. խտացունել։

ԽՏԱՑՈՒՑԻՉ, condensateur, *sm*.

ԽՏԻՐ, différence, distinction, *sf*. Մեծ — կայ, il y a bien à dire.

ԽՏՂՏԱՆՔ (կցիկ), chatouillement, *sm*.

ԽՏՂՏԵԼ (կցիկ ընել), chatouil-

ler, *va.* — աչքր (աչք առնուլ), éblouir, *va.*

ԽՏՂՏՈՒՄ } (կծիկ), chatouil-
ԽՏՂՏՈՒՄՆ } lement, *sm.* — աչաց, éblouissement, *sm.*

ԽՏՈՒԹԻՒՆ, densité, *sf.*

ԽՏՐԱԳԻՄԱՑ, métoposcope, *sm.*

ԽՏՐԱԳԻՄԱՑԱԿԱՆ, métoposcopique, *adj.*

ԽՏՐԱԳԻՄԱՑՈՒԹԻՒՆ (մէկուն երեսի գծերը զննելով անոր բախտը գուշակելու արուեստ), métoposcopie, *sf.*

ԽՏՐՈՑ, barre, *sf.*

ԽՏՐՈՒԹԻՒՆ, différence, distinction, *sf.*

ԽՐԱԽ, joyeux, euse, *adj.*

ԽՐԱԽԱԼԻՑ, enjoué, ée, *adj.*

ԽՐԱԽԱՄԻՑ, gai, *m.* gaie, *f.*, serein, eine, *adj.*

ԽՐԱԽԱՆԱԼ, se réjouir de, *vpr.* || se régaler, *vpr.*, festiner, *vn.*

ԽՐԱԽԱՐԱՆ (մտացածին երկիր առատութեան. երկիր յի ամենայն բարութեամբ), pays de cocagne.

ԽՐԱԽՃԱՇԱԿԻՑ, ami de table, de bouteille. — լինել, ըլլալ, être de frairie.

ԽՐԱԽՃԱՇԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, syssitie (..տէ), *sf.*

ԽՐԱԽՃԱՇՈՂ, banqueteur, *sm.*; noceur, euse, *s.*

ԽՐԱԽՃԱՇՈՒԹԻՒՆ, } réjouis-
ԽՐԱԽՃԱՇՔ, } sances, *sfp.* || festin, régal *(pl.* des *régals), sm.*

ԽՐԱԽՈՅՍ, } encouragement,
ԽՐԱԽՈՅՍՔ, } *sm.*

ԽՐԱԽՈՒԹԻՒՆ, joie, *sf.* || festin, régal *(pl.* des *régals)*, gaudéamus (կէօտէամիւս), *sm.*, frairie, bombance, cocagne, *sf.* —ք ամուսնութեան, noce, *sf.* — առնել, ընել, festiner, *vn.* Խրախուսթեան կայմ, V. կայմ։

ԽՐԱԽՈՒՆՔ, chère, *sf.*, banquet, *sm.*, *frairie, sf.* Խրախունս առնել, faire bonne կամ grand' chère, *va.*

ԽՐԱԽՈՒՍԱԿԱՆ, encourageant, ante, *adj.*

ԽՐԱԽՈՒՍԵԼ, encourager, *va.*

ԽՐԱՄ, fossé, *sm.*

ԽՐԱՍԱԽ, V. փարսախ։

ԽՐԱՏ, conseil, *sm.*, parénèse, *sf.* || avis, avertissement, *sm.* || leçon, instruction, *sf.* || admonition, *sf.* Բարոյական — (գրոց մէջ), morale, *sf.* — տալ, donner des conseils, conseiller, avertir, *va.* Խենթին —, սեւին սապոն (առակ), à laver la tête d'un âne, կամ d'un More, on perd sa lessive.

ԽՐԱՏԱԿԱՆ, moral, ale *(pl. moraux)*, parénétique, *adj.*

ԽՐԱՏԵԼ, donner des conseils, conseiller, moraliser, aviser, *va.*

ԽՐԱՏՏՈՒ, conseiller, ère, admoniteur, trice, *s.*; conseil, *sm.* Անձամ —, conseilleur, *sm.* [*sm.*

ԽՐԱՑ (ծապաւէն. կապ), lacet,

ԽՐԱՑԱԿ, aiguillette, *sf.*

ԽՐԱՑԱԶՔ, amentacées, *sfp.*

ԽՐԱՑՔ, aiguillette, *sf.* || cordon, *sm.*

ԽՐԵԷ, V. խրեցունել։

ԽՐԵՑՈՒՄ } (էշուէ դաշայա օ-
ԽՐԵՑՈՒՄՆ } թօպրաւալ), échouement, *sm.*

ԽՐԵՑՈՒՆԵԼ (նաւը), engraver (un navire), échouer, *va.* *Ce pilote échoua son bâtiment.* Նաւը ծովեզերուց վրայ —, jeter son navire à la côte.

ԽՐԹԻՆ, obscur, ure, difficile à, indéchiffrable, *adj.*

ԽՐԹՆՈՒԹԻՒՆ, obscurité, difficulté, *sf.*, obscurcissement, *sm.*

ԽՐԻԼ, engraver, *vn.*, s'engraver, *vpr.* *La chaloupe (նաւակ. կուր) engrava. Notre bateau s'est engravé.* échouer, *vn.* *Notre vaisseau échoua*, nous échouâmes sur un banc de sable.

ԽՐԽՆՋԵԼ, hennir (հանէր), *vn. Ils furent découverts parce qu'un cheval se mit à —.*

ԽՐԽՆՋԻՒՆ, hennissement (հանէօճմէն), *sm.*

ԽՐԽՆՋՈՂ, hennissant, ante (հանէօօն, անդ), *adj.*

ԽՐՄՈՒԻԼ (աէ աօմա), vigne blanche, bryone, couleuvrée, *sf.*

ԽՐԿԵԼ, V. Ղրկել։

ԽՐՁՆԱՒՈՐ (խուրձ շինելով կապող), botteleur, *sm.*

ԽՐՁՆԻԿ, bottelette, *sf.*

ԽՐՃԻԹ, cabane, chaumière, loge, baraque, *sf.*, taudis, *sm. Il loge dans un taudis, dans un pauvre taudis.* Փոքրիկ —, V. Խրճիթիկ։ [mine, *sf.*

ԽՐՃԹԻԿ. cabanon, *sm.*, chau-

ԽՐՈԽՏ, impérieux, euse, fier, *m.* fière, *f.*, courageux, euse, *adj.* V. Խրոխտաբար։

ԽՐՈԽՏԱԲԱՐ, impérieusement, fièrement, courageusement, *adv.*

ԽՐՈԽՏԱԼ, } prendre un air
ԽՐՈԽՏԱՆԱԼ, } impérieux, se rengorger, etre fier, faire le brave, braver. Իրարու դէմ —, se braver, *vpr.*

ԽՐՈԽՏԱՆՔ, jactance, *sf.* V. Խրոխտումն։

ԽՐՈԽՏՈՒՄ, } fierté, bravade,
ԽՐՈԽՏՈՒՄՆ, } *sf.*

ԽՐՈՒԱՆԴԵԼ (կարկատել հին կօշիկներ), carreler, *va.*

ԽՐՈՒԱՆԴԻՉ (կարկատիչ կօշկաց), carreleur, *sm.*; ravaudeur, euse, *s.*

ԽՐՈՒԿ (չիննէֆրէ), cinabre, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ կինաբարիս։

ԽՐՈՒՄ } (ֆօմա օթուրմաք),
ԽՐՈՒՄՆ } engravement, échouage, *sm.*

ԽՐՈՒՏ, } banc (գում), *sm.*,
ԽՐՈՒՏՔ, } basse, barre, *sf.* — վայր, V. Ծանծաղ։

ԽՐՏԵՑՈՒՆԵԼ, effaroucher, *va.*

ԽՐՏՆՈՒԼ, V. Խրտչիլ։

ԽՐՏՈՒԻԼ } (ֆօրֆուլուգ), é-
ԽՐՏՈՒԻԼԱԿ } pouvantail (*pl.* des *épouvantails)*, *sm.* Հաւահալած — (գօութան ֆօրֆուլուղու), chènevière, *sf.*

ԽՐՏՈՒՑԱՆԵԼ, V. Խրտեցունել։

ԽՐՏՉԻԼ, s'effaroucher, *vpr.*

ԽՑԱՀԱՆ, V. Խցանահան։

ԽՑԱՆ (թըբա. թափա), bouchon, tampon, *sm.*

ԽՑԱՆԱՀԱՆ, tire-bouchon (*pl.* des *tire-bouchons)*, *sm.*

ԽՑԱՆԱՐԱՐ, bouchonnier, *sm.*

ԽՑԱՆԻԼ, se boucher, *vpr.*

ԽՑԻԿ, petite chambre, chambrette, cellule, logette, *sf.*, bouge, *sm.* — (մոլեգին յիմարաց յիմարանոցաց մէջ), cabanon, *sm.*

ԽՑԻՉ, obstructif, ive, *adj. Aliment —.*

ԽՑՈՂԱԿԱՆ, obstructif, ive, *adj. Aliment —.*

ԽՑՈՒՄ, } oblitération, *sf.* —
ԽՑՈՒՄՆ, } (խողովակաց), engorgement, *sm.* — (որկորոյ, խողովակաց մարմնոյ). engouement կամ engoûment, *sm.*

ԽՕՋ (խոտ մ'է. տէնիզ էօսիւնիւ), algue, *sf.* [*adj.* et *s.*

ԽՕԹ, malade, *adj.*; infirme,

ԽՕԹԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, nosologie, *sf.* [phic, *sf.*

ԽՕԹԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, nosogra-

ԽՕԹԱՊԱՏՃԱՌ ԼԻՆԵԼ, } si-
ԽՕԹԱՊԱՏՃԱՌՍ ԼԻՆԵԼ, } muler une maladie, feindre une maladie, feindre d'être malade, faire semblant d'etre malade.

ԽՕԹՈՒԹԻՒՆ, maladie, infirmité, *sf.*

ԽՕԼ, sot, *m.* sotte, *f.*, fou, fol, *m.* folle, *f. adj.* V. Խենթուկ։

ԽՕԼԱՀԱՐ, fou, *sm.*

ԽՕԼՆՋԱՆ (բոյս մ'է. խուլանճան), galanga, *sm.*

ԽՕԼՈՒԹԻՒՆ, sottise, folie, *sf.*

ԽՕՂ, V. Խուղ։

ԽՕՃԻՒՆ, alarme, *sm.*

ԽՕՍ, V. Խօսք։

ԽՕՍԱԿԻՑ, parlementaire, *sm.* — լինել, ըլլալ, dialoguer, parlementer, *vn.* — առնել, ընել, dialoguer, *va.*

ԽՕՍԱԿՑԻԼ, s'entretenir ensemble, avec, entrer en conversation avec, causer, converser avec. || dialoguer, *vn.* || traiter, *vn.*

ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, causerie, conversation, *sf.*, entretien, propos, dialogue, parler, colloque, *sm.* Իրական —, une conversation réelle. Քաղցր, զուարթ —, une conversation affable, gaie. Խօսակցութեան մտնել մէկուն հետ, lier conversation avec quelqn'un. Խօսակցութեան նիւթը փոխուեցաւ, la conversation a changé d'objet. Խօսակցութիւնն այս ինչ նիւթոյ վրայ դարձաւ, l'entretien tomba sur tel sujet. Չենէ ծածկելիք — մը չունինք (կրնամ կենալ), vous n'êtes pas de trop.

ԽՕՍԱՍԷՐ, parlant, ante, *adj.*

ԽՕՍԱՐԱՆ, les organes de la parole, langue, bouche, *sf.* || parloir, *sm.* [Առնակոյս։

ԽՕՍՆԱԼ, V. Հարսնացու կամ

ԽՕՍԵԼ, parler, discourir, traiter, *vn.* Աղէկ, գէշ —, parler bien, mal. Գէշ կերպով — (լեզու մը), baragouiner (une langue), *vn.* Խեցբեկ լեզուաւ —, V. Խեցբեկել։ Ուղիղ —, parler distinctement. Վարժ (ջուրի պէս) —, parler couramment. Քթէն —, V. Ռնգախօսել։ Քիչ մը քթէն —, nasillonner, *vn.* Մէկուն վրայ չար —, parler mal de quelqu'un, médire, faire un paquet sur quelqu'un. Նորէն —, parler de nouveau, reparler, revenir, *vn.* — (բանի մը վրայօք), se jeter sur, *vpr.* "*Je ne veux pas me jeter sur les passages des Pères [de l'Église].,, BOSS. Lett.* Մէկուն վրայօք գովեստով —, se louer de quelqu'un. Ի զուր, ընդ վայր —, parler en pure perte. Արագ եւ անընրոց —, V. Լփռտալ։ Ասդիէն անդիէն (սրկէ նրկէ) —, causer de choses et d'autres. Բարձրաձայն —, parler haut. Խառնիխուռն —, barbouiller, *va.* Ափեղցփեղ —, parler à tort et à travers. Պարապ բաներ —, jaboter, *vn.* Գլուխ գլխու տուած —, causer bec à bec. Բաց սրտով —, parler à cœur ouvert. —ու սկսիլ, commencer կամ se mettre à parler, prendre la parole. Ականջը —, corner, *vn.* Ձեր ականջներն անշուշտ շատ խօսեցան, les oreilles ont bien dû vous corner, կամ les oreilles doivent vous avoir bien tinté. Ի՞նչպէս կը խօսիմ, comment est-ce que je parle? comment parlé-je? Ըստ արժանւոյն կը խօսիք, vous parlez comme il faut (գօմ իլ ֆօ). Կը վախնամ որ իմ վրաս կը խօսիք, j'ai peur que vous ne parlez de moi. Չափէն աւելի —ն անխոհեմութիւն է, parler trop est imprudent. Չափէն աւելի կը խօսիք, vous parliez trop. Ձեզի նես խօսող չկայ, ձերիններնուն նես խօսեցէք, parlez à votre écot. Հաւ խօսեցաւ, le coq chanta coquerico. Առ հասարակ, ընդհանրապէս —ով, absolument parlant. Ի յաւելուածոյ, յաւելորդաց, ի մթերածոյ, ի մնացորդաց սրտի խօսի բերան, la bouche parle de l'abondance de cœur.

ԽՕՍԵՑԵԱԼ, V. Խօսեալ։

ԽՕՍԵՑՈՒՆԵԼ, dénouer la langue, *va.* || faire parler կամ causer, mettre, *va.* *Je l'ai mis sur ce mariage.*

ԽՕՍԻԼ, V. Խօսել։

ԽՕՍՆԱԿ, avocat, conseil, *sm.*

ԽՕՍՆԱԿԻՑ, négociateur, *sm.*

ԽՕՍՆԱՑՐ, fiancé, *sm.*

ԽՕՍՈՂ, parlant, ante, *adj.* || parleur, euse, *s.* V. Աքաղաղ:

ԽՕՍՈՂՈՒԹԻՒՆ, faculté de parler, parole, raison, *sf.*

ԽՕՍՈՒԱԾՔ, débit, *sm.* Հասարակ —, langage des halles (Տ–ւ).

ԽՕՍՈՒԻԼ, se parler, *vpr.*

ԽՕՍՈՒՄ, / **ԽՕՍՈՒՄՆ**, } fiançailles, *sfp.*

ԽՕՍՈՒՆ, parlant, ante, *adj.* *L'homme est la seule créature parlante.*

ԽՕՍՔ, parole, *sf.* || promesse, phrase, *sf.*, langage, propos, *sm.* || discours, traité, mot, *sm.* Երկդիմի —, mot, phrase à double sens, équivoque, *sf.* Լկտի —, propos libre, gravelure, *sf.* Մանր —, paroles, *sfp.* Մանր —երէն ծեծկուուքի անցան, des paroles ils en vinrent aux mains. Կծու —, raillerie offensante, *sf.*, brocard, *sm.* Հանճարեղ — մը, une saillie, *sf.* Խառնիխուռն, խառնափնդոր —, discours confus, barbouillage, *sm.* Տարփական —, propos galant, *sm.*, fleurette, *sf.* Ունայն, պարապ —, փուճուճուն —, discours bagatelle, frivole, sornette, baliverne, *sf.*, redit, *sm.* Ուռուցիկ եւ չափազանց —եր, boufissure, *sf.* Տրբռած —եր, vieillerie, *sf.* *Il ne dit que des —s.* Նախատական —եր զուրցել, chanter goguettes կամ միաբար goguette à quelqu'un. — տալ, donner sa parole, promettre de. —ը բռնել, —ին վրայ կենալ, tenir sa parole. —ը չը բռնել, —ին վրայ չկենալ, ne pas tenir sa parole, manquer à կամ de sa parole. —ն ետ առնուլ, retenir sa parole. —ը մէկ ընել ուրիշի մը հետ, convenir de (Être օժանդակ բայով), *vn.* *Ils sont convenus de se trouver en tel lieu, de faire telle chose.* Մէկուն —ը կտրել, rompre la parole, interrompre, *va.* — ըլլալ, s'agir de, être question de. —ն այս ինչ բանի վրայ է, il s'agit de. —ը ձեր զուարճութեանը վրայ չէ, այլ ձեր յառաջադիմութեանը վրայ, il ne s'agit pas de votre plaisir, mais de votre progrès. —ը դուրսը չի տարածուի, —ը մէջերնիս, մէջերնիս մնայ, que cela ne nous passe pas, de vous à moi, soit dit entre nous կամ լոկ entre nous. Մեղրակաթ —երով, d'un ton mielleux, mielleusement, *adv.* Մէկ —ով, en un mot. — տալով, sous promesse de. *Il a abusé cette pauvre fille sous promesse de mariage.* Այս —երէն յետոյ՝ ետքը, à ces mots. —ի տակ մնալ չուզեր, il ne veut jamais avoir le dernier.

Ծ

Ծ *(dza* կամ *dsa),* quatorzième lettre de l'alphabet arménien et neuvième des consonnes. || cinquante, cinquantième.

ԾԱԳ, V. Ծայր։

ԾԱԳԵԼ, } se lever, *vpr.*, poin-
ԾԱԳԻԼ, } dre, *vn.* || émaner, sortir, provenir, venir, *vn.* tirer son origine. Առաւօտը —ու ժամանակը, dès que le jour paraît, à jour ouvrant.

ԾԱԳՈՒՄ, } lever, *sm.* || prin-
ԾԱԳՈՒՄՆ, } cipe, *sm.* || naissance, origine, *sf.* — արեգական, արեւու, le lever du soleil. — լուսոյ (առաւօտ), la pointe du jour (matin). — բառի, étymologie, *sf.*

ԾԱԹՐԻՆ (անուշահոտ տունկ մ'է. [illegible]), serpolet, *sm.*

ԾԱԼ, V. Ծալք։

ԾԱԼԱԾ, pli, pliage, *sm.* || plié, ée, *adj.*

ԾԱԼԱԾՈՅ, plié, ée, *adj.* || pliant, ante, *adj.*

ԾԱԼԵԼ, plier, *va.* Նորէն —, replier, *va.*

ԾԱԼԻՉ, } plieur, euse, *s.* —
ԾԱԼՈՂ, } *de draps.*

ԾԱԼՈՎԻ, pliant, ante, *adj.* Աթոռ —, siège —, կամ լոկ pliant, *sm.*

ԾԱԼՈՑ (թուղթ ծալելու գործիք), plioir, *sm.*

ԾԱԼՈՒԱԾՔ, pli, *sm.* || pliage, *sm.*

ԾԱԼՈՒՄ, } pliage, *sm.*
ԾԱԼՈՒՄՆ, }

ԾԱԼՓԵՂՈՅՐ (տեսակ մը գլխարկ), claque, *sm.* *Un — est commode au bal.*

ԾԱԼՔ, pli, *sm.* —եր առնուլ, plisser, *vn.*, se plisser, *vpr.* —տալ, plisser, *va.* Նկարու մէջ զգեստու —եր շինել, jeter une draperie.

ԾԱԽ, V. Ծախք։ —ու հանել, mettre en vente.

ԾԱԽԵԼ, dépenser, *va.* || vendre, débiter, *va.* || dépenser, consommer, consumer, épuiser, dévorer, *va.* || se defaire de, *vpr.* || faire vàloir, étaler, *va.* Այս մարդն իւր գիտցածը միշտ — կ'ուզէ, cet homme veut faire valoir toujours ce qu'il sait.

ԾԱԽԻՉ, dévorant, ante, dévorateur, trice, *adj.* || dévoreur, euse, *s.* — դեղ, corrosif, *sm.* *Employer les —s.*

ԾԱԽՈՂ, vendeur, euse, débitant, ante, *s.* Մեծութիւն —, important, ante, *adj.* || important, *sm.* *C'est un —.*

ԾԱԽՈՒ, à vendre. — տուն, maison à vendre. Այս տունը ծախու է, cette maison est-elle à vendre? — հանել, mettre en vente.

ԾԱԽՈՒԻԼ, se vendre, s'écouler, *vpr.* Գինին աղէկ կը ծախուի, le vin se vend bien. Գինին առաջիկայ՝ գալ տարի աղէկ պիտի ծախուի, le vin se vendra bien l'année prochaine.

ԾԱԽՈՒՄ, } consommation,
ԾԱԽՈՒՄՆ, } consomption, *sf.* || corrosion, *sf.* || vente, vendition, *sf.*

ԾԱԽՍԵԼ, dépenser, *va.* *Il a*

dépensé tout son argent comptant. Il aime à —.

ԾԱԽՔ, dépense, *sf.*, dépens, frais, *sm.* || consommation, consomption, *sf.* || perte, *sf.* *Les —s de l'ennemi furent plus fortes que les nôtres.* Անօգուտ —, dépenses inutiles, superflues. Մանր — (քէֆ խարճլըղը) dépense de fantaisie, menus plaisirs. Ընթրեաց եւ անկողնոյ —, couchée, *sf.* Կերակրոյ — (պանդոկի մէջ), écot, *sm.* *Payer son —.* — ընել, faire de la dépense, de dépenses, des frais, employer de l'argent à qq. chose, pour achat quelconque. Շատ — ընել, faire trop de dépenses, faire florès. —է հանել, mettre en dépense. —ի անցունել, գրել, porter en dépense. Ծախսիւք, —ով, aux frais de. Քիչ ծախսիւք, à peu de frais. Իւր ծախսիւք, ծախքով, à ses frais. Հասոյթը —ը չի գոցեց, le produit de la recette n'a pas couvert les frais.

ԾԱԾԱՆ (սազան պալըգը), carpe, *sf.* Մանր —, V. Ծածանիկ։

ԾԱԾԱՆԻԼ, onduler, ondoyer, flotter, *vn.*

ԾԱԾԱՆԻԿ, très petite carpe, carpillon, *sm.*

ԾԱԾԱՆՈՂ, ondulant, ante, ondoyant, ante, *adj.* Ալեաց պէս —, flottant, ante, *adj.*

ԾԱԾԱՆՈՒՄ, **ԾԱԾԱՆՈՒՄՆ**, } ondulation, *sf.*, ondoiement, *sm.*

ԾԱԾԱՆՈՒՑ, ondulé, ée, *adj.*

ԾԱԾԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, argot, jargon, chiffre, *sm.*

ԾԱԾԿԱԲԱՐ, secrètement, sournoisement, mystérieusement, occultement, en secret կամ cachette, sous main, en catimini, *adv.*

ԾԱԾԿԱԳԻՑՈՒԹԻՒՆ, cabale, [*sf.*

ԾԱԾԿԱԳՐԵԼ, chiffrer, *va.*

ԾԱԾԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, chiffre, *sm.*

ԾԱԾԿԱՄԻՏ, dissimulé, ée, sournois, oise, mystérieux, euse, *adj.*

ԾԱԾԿԱՊԷՍ, V. Ծածկաբար։

ԾԱԾԿԱՍԷՐ, cachottier, ière, *s.*

ԾԱԾԿԵԼ, cacher, couvrir, recouvrir, dérober, envelopper, *va.* || affubler, *va.* || celer, voiler, dissimuler, *va.* Գլուխը —, mettre son chapeau, se couvrir, *vpr.* Քողով —, couvrir d'un voile, voiler, *va.* Երեսը —, se couvrir d'un voile, se voiler, *vpr.* Նորէն —, couvrir de nouveau, recouvrir, *va.*

ԾԱԾԿՈՅԹ, couverture, enveloppe, *sf.*, affublement, *sm.* — — (սեղանոյ), dessus, *sm.*, nappe, *sf.* *Mettre, lever, ôter la nappe.* — (Նամակի), V. Պատրուակ (2)։

ԾԱԾԿՈՑ, couverture, *sf.* — անկողնոյ, couvre-pied (*pl.* des *couvre-pieds*), *sm.* — (աթոռոյ, բազմոցի), housse (հ....), *sf.*

ԾԱԾԿՈՒԹԻՒՆ, cachotterie, sournoiserie, *sf.*

ԾԱԾԿՈՒԻԼ, se cacher, se couvrir, se perdre, *vpr.* Բանէ մը —, se mettre à l'abri de quelque chose. Աչքէ —, se perdre, *vpr.* *Il se perdit dans la foule.*

ԾԱԾՈՒԿ, secret, ète, occulte, *adj.* || furtif, ive, *adj.* || mystérieux, euse, *adj.* — խորհուրդք, —ք, secret, *sm.* — կերպով, V. Ծածկապէս։

ԾԱԾՔ, V. Ծածկոց։ — (Նաւու. կէ-վէրթէ), couverte, tillac (գէյվէրտէ), *sm.* — (տան. չաթը), couverture, *sf.*

ԾԱԿ, trou, *sm.* || ouverture, *sf.* || caverne, cavité, *sf.* — կոկորդի, V. Յտուզն։ — հրացանի, bassinet, *sm.* — (մրճոյ, տապարի), V. Կոթառ։ — ասղան, V.

Ողց․ — (հրազինուց յատակի), lumière, *sf.* — —, troué, ée, poreux, euse, à jour, *adj.* — բանալ, faire կամ pratiquer un trou. — մը գոցել, fermer une ouverture, boucher un trou.

ԾԱԿԱԾ, percé, ée, *adj.*

ԾԱԿԱՐԱՆ, forerie, *sf.*

ԾԱԿԵԱԼ, percé, ée, *adj. Un habit —.*

ԾԱԿԵԼ, trouer, percer, ouvrir, forer, perforer, *va.*

ԾԱԿԻՉ, } perçant, ante, per-
ԾԱԿՈՂ, } forant, ante, perforatif, ive, *adj.*

ԾԱԿՈՏ, troué, ée, percé, ée, poreux, euse, *adj.*

ԾԱԿՈՏԵԼ, trouer, percer, *va.*

ԾԱԿՈՏԿԷՆ, poreux, euse, *adj.*

ԾԱԿՈՏՈՒԹԻՒՆ, porosité, *sf.*

ԾԱԿՈՒԻԼ, se trouer, *vpr.*

ԾԱԿՈՒՄ, } percement, *sm.*,
ԾԱԿՈՒՄՆ, } perforation, *sf.*

ԾԱԿՏԻՔ (մորթոյ), pore, *sm.*

1\. **ԾԱՂ** (գ–ւ կէ–գճէ), gaufre, *sf.*, gaufre de miel, gâteau, *sm.*, gâteau de miel.

2\. **ԾԱՂ** (ծալք ծալք շինուած խմորեղէն մը), gâteau feuilleté, *sm.*, oublie, *sf.*, plaisir, *sm.*

ԾԱՂԱՐԱՐ, pâtissier, ière, *s.* Սեղան —ի, V. Սեղան․ [*sf.*

ԾԱՂԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, pâtisserie,

ԾԱՂԻԿ, fleur, *sf.* || fleuron, *sm.* Անկոթ, անկողուն —, fleur sessile. Նորափթիթ, դեռափթիթ —, une fleur fraîche, éclose. Գզեի —, V. Ծաղկիկ․ —ք զուգօրեայք, fleurs équinoxiales. — բանալ, V. Ծաղկիլ․ Ծաղկով զարդարել, V. Ծաղկազարդել․ —ները թափել, ôter les fleurs des arbres, défleurir, *va.* —ները թափիլ, perdre ses fleurs, défleurir, *vn.* Նայեցէք սա դալար եւ պայծառ գոյներով գեղեցիկ ծաղկանց, regardez ces superbes fleurs aux couleurs si fraîches et si éclatantes. — ախտ, V. Ծաղկախտ․

ԾԱՂԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, anthologie, *sf.*

ԾԱՂԿԱԲԱՇԽ, anthonome, *sm.* — մրցանք, jeux Floraux, *smp.*

ԾԱՂԿԱԲԵՐ, florifère, *adj. Tige —.* || anthophore, *sm.*

ԾԱՂԿԱԲՈՒՂԽ ԺԱՄԱՆԱԿ, fleuraison, *sf.*

ԾԱՂԿԱԳԱՐՄԱՆ, fleuriste, horticulteur (ե— . . .), *sm.*

ԾԱՂԿԱԳԱՐՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, horticulture (ե— . . .), *sf.*

ԾԱՂԿԱԴԵՂԻՆ, anthoxanthine, *sf.*

ԾԱՂԿԱԴՐԱՄ, florin, *sm.*

ԾԱՂԿԱԶԱՐԴ, orné կամ émaillé de fleurs, fleuronné, ée, *adj.* || Pâques fleuries, le dimanche կամ le jour des Rameaux.

ԾԱՂԿԱԼԻՑ, plein de fleurs, fleurissant, ante, *adj.*

ԾԱՂԿԱԽՏ, la petite vérole, variole, *sf.* —է մեռաւ, il est mort (elle est morte) de la petite vérole.

ԾԱՂԿԱԾ, fleuri, ie, fleurissant, ante, *adj.* || florissant, ante, *adj. Bientôt l'empire devint florissant.*

ԾԱՂԿԱԾԻՆ, prolifère, *adj.*

ԾԱՂԿԱԿԱՊՈՅՏ, anthocyane, *sf.*

ԾԱՂԿԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, inflorescence, *sf.*

ԾԱՂԿԱՀԱՏ, anthocope, *sm.*

ԾԱՂԿԱՄԻՋԱՏ, anthie, *sf.*

ԾԱՂԿԱՅԻՆ, floral, ale, *adj. Enveloppe florale.*

ԾԱՂԿԱՆԿԱՐԻՉ, fleuriste (Այսմ կ'ըսուի՝ peintre de fleurs), *sm.*

ԾԱՂԿԱՆՈՅՇ, flore, *n. p. f.*

ԾԱՂԿԱՆՈՑ, V. Ծաղկոց․

ԾԱՂԿԱՆՈԹ, vase à fleurs, *sf.*, bouquetier, *sm.*

ԾԱՂԿԱՊԱՃՈՅՃ, fleuronné, ée, [*adj.*

ԾԱՂԿԱՊԱՏ, fleuré, ée, *adj.*

ԾԱՂԿԱՊՍԱԿ, couronne de

fleurs, *adj.* || couronne de fleurs, guirlande, *sf.*

ԾԱՂԿԱՍԷՐ, fleuriste, *sm.*

ԾԱՂԿԱՍՓԻՒՌ, parsemé կամ couvert de fleurs, *adj.*

ԾԱՂԿԱՎԱՃԱՌ, marchand de fleurs, marchand fleuriste, *sm.*

ԾԱՂԿԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ, marché aux fleurs, *sm.*

ԾԱՂԿԱՎԱՃԱՌՈՒՀԻ, marchande de fleurs, marchande fleuriste, *sf.* [jardinière, *sf.*

ԾԱՂԿԱՐԿՂ (ռմկ. ...),

ԾԱՂԿԱՑՈՒՑԱԿ, flore, *sf.*

ԾԱՂԿԱՒԷՏ, rempli կամ émaillé de fleurs, fleuri, ie, fleurissant, ante, *adj.*

ԾԱՂԿԱՔԱՂ, anthologie, *sf.* — պատմութիւն վարուց սրբոց, V. Պատմութիւն։||—, compilateur, *sm.*

ԾԱՂԿԵԱԼ, fleuri, ie, fleurissant, ante, *adj.* || florissant, ante, *adj.* *Un empire florissant. Une ville florissante.*

ԾԱՂԿԵԱՅ, de fleurs, anthin կամ anthine, *adj.* Գինի —, vin anthin կամ Anthine.

ԾԱՂԿԵԼ, V. Ծաղկիլ։

ԾԱՂԿԵՂԷՆ, V. Ծաղկենալ։

ԾԱՂԿԵՂՋԵՐԵԱՑՔ, anthéricères, *smp.*

ԾԱՂԿԵՑՈՒՆԵԼ, faire fleurir, *va.* [fleurs, *sm.*

ԾԱՂԿԵՓՈՒՆՋ, bouquet de

ԾԱՂԿԻԼ, fleurir, *vn.*, être en fleurs. Այս հեղինակն անոր թագաւորութեան ատենը (ատենը) կը ծաղկէր, cet auteur florissait sous son règne. Արուեստ եւ գիտութիւնք կը ծաղկէին այն ատեն, les arts et les sciences florissaient alors.

ԾԱՂԿՈՂՈՒԹԻՒՆ (բուսական ճիւղոց), efflorescence, *sf.*

ԾԱՂԿՈՑ ԼԻՆԵԼ (ռմկ. ...), être criblé de petite vérole.

ԾԱՂԿՈՑ, parterre, jardin կամ jardin fleuriste, *sm.*

ԾԱՂԿՈՒՄ, **ԾԱՂԿՈՒՄՆ**, } anthèse, *sf.*

ԾԱՂՐ, moquerie, dérision, *sf.*, ridicule, *sm.*, plaisanterie, *sf.* — լինել, ըլլալ, tomber en ridicule. — առնել, ընել, railler, *va.*; railler, rire, *vn.*; se railler, se moquer de, *vpr.*, tourner quelqu'un en ridicule. [*adj.*

ԾԱՂՐԱԲԱՆ. plaisant, ante,

ԾԱՂՐԱԲԱՆԵԼ, plaisanter, *vn.* *Parlez-vous sérieusement ou pour —?* rire, *vn.* *Il ne disait cela que pour —.* se railler, *vpr.* *Vous vous raillez, je crois.*

ԾԱՂՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, plaisanterie, *sf.*

ԾԱՂՐԱԼԻՑ, moqueur, euse, *adj.* — իրք, moquerie, *sf.* — ոք, ridicule, *s.*

ԾԱՂՐԱԾՈՒ, gaillard, arde, *adj.* || goguenard, arde, *adj.* et *s.* || plaisant, *sm.* *C'est le — de son quartier.* || moqueur, euse, *s.* *C'est un moqueur, une moqueuse.* railleur, euse, gouailleur, euse, *s.*

ԾԱՂՐԱԾՈՒԹԻՒՆ, plaisanterie, goguenarderie, dérision, gouaillerie, moquerie, risée, *sf.*, lazzi (ռմկ.), *sm.* — ընել, railler, *vn.*

ԾԱՂՐԱԿԱՆ, ridicule, burlesque, dérisoire, *adj.* || moqueur, euse, railleur, euse, *adj.* || —ն, plaisant, *sm.* *Il y a souvent une grande différence entre le — et le comique.* [té, *sf.*

ԾԱՂՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, ridiculi-

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐ, caricature, *sf.*

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐԻՉ, caricaturiste, *sm.*

ԾԱՂՐԱՇԱՐԺ, plaisant, ante, comique, drolesque, *adj.* Անհնարին —, désopilant, ante, *adj.*

ԾԱՂՐԱՊԱՏԿԵՐ, V. Ծաղրանկար։

ԾԱՂՐԱՍԷՐ, gouailleur, euse, *s.*

ԾԱՂՐԵԼ, rire, railler, *vn.*; railler, bafouer, *va.*; se rire de, *vpr. Vous riiez-vous de nous? Nous ne nous riions pas de vous.* se railler, se moquer de, *vpr. Je me moque de vous.* rire au nez de quelqu'un. *Nous lui avons ri au nez.* plaisanter quelqu'un. Երգիծական խօսքերով —, V. Երգիծաբանել։

ԾԱՂՐԵԼԻ, ridicule, *adj.* — ընել, ridiculiser, *va.* Ինք զինքը — ընել, se rendre —, *vpr.*

ԾԱՂՐՈՂ, moqueur, euse, *adj.* ‖ rieur, euse, gouailleur, euse, *s.*

1\. **ԾԱՄ** (ձիու կապ), chevêtre (Այժմ կ'ըսուի licou կամ licol), *sm.* V. Մազ։

2\. **ԾԱՄ** (կապ ստորին կզակի. վիրաբ.), chevêtre, *sm.*

ԾԱՄԱԾՈՒՌ, tortueux, euse, sinueux, euse, *adj.* — չարչարանք, torture, *sf.*

ԾԱՄԱԾՌԻԼ, se replier, *vpr.*

ԾԱՄԱԿ (արօրը մաքրելու գաւազան), curoir, curon, *sm.*

ԾԱՄԱԿԱԼ (կանանց. հնաբ.), V. Վարսակալ։

ԾԱՄԵԼ, mâcher, *va.* Դժուարաւ կամ չուզելով —, V. Լոմնամել (1) կամ Ծամծմել։ [*sf.*

ԾԱՄԵԼԻՔ, mâchoire, trempe,

ԾԱՄԾՄԵԼ, mâcher difficilement ou avec négligence, mâchonner, *va.*

ԾԱՅՐ, bout, *sm.*, extrémité, *sf.*, limbe, *sm.* ‖ sommet, *sm.*, pointe, *sf.* — լերին, la pointe d'une montagne. Բարձրագոյն — (լերին), piton, *sm.* — (ծառոց), cime, *sf.* — (նիզակի), fer, *sm.* — զգեստու, basque, *sf.* —է ի —, մէկ —էն միւս —, d'un bout à l'autre. [me, *adj.*

ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ, suprême, extrê-

ԾԱՅՐԱՅԵՂ, extrême, *adj.*

ԾԱՅՐԱՊԱՆԱԿ, champignon, *sm.*

ԾԱՅՐԱՏԵԼ, mutiler, *va.*

ԾԱՅՐԱՔԱՂ ԱՌՆԵԼ, mutiler, *va.* [tion, *sf.*

ԾԱՅՐԱՔԱՂՈՒԹԻՒՆ, mutila-

1\. **ԾԱՆԱԿ**, ridicule, ignominieux, euse, *adj.* Մէկը ծաղր ու — ընել, couvrir կամ chamarrer quelqu'un de ridicules, se moquer de lui. [moqueur, *sm.*

2\. **ԾԱՆԱԿ** (Ամերիկոյ թռչուն մը),

ԾԱՆԱԿԱՆՔ, honte (հնոյ), *sf.*, opprobe, *sm.*

ԾԱՆԾԱՂ (ջուր), guéable (կե-պէ), *adj.* ‖ — (ջուր եւր), bas-fond (*pl.* des *bas-fonds)*, *sm.* ‖ superficiel, elle, *adj. Un travail —. Il n'en a qu'une notion superficielle.*

ԾԱՆԾԱՂԱԳՈՅՆ ԸՆԵԼ, effleurer, *va. Il ne va jamais au fond des choses, il ne fait que les —.*

ԾԱՆԾԱՂԱԳՈՅՆՍ, superficiellement, *adv. Il ne sait ces choses que —.*

ԾԱՆԾԱՂԱՄԻՏ, évaporé, ée, *adj.* et *s.* ‖ freluquet, *sm.*, une tête à l'évent, léger, ère, *adj.* — լինել, ըլլալ, s'évaporer, *vpr.*

ԾԱՆԾԱՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, évaporation, *sf.* [lité, *sf.*

ԾԱՆԾԱՂՈՒԹԻՒՆ, superficia-

ԾԱՆԾԱՂՈՒՏ ՎԱՅՐ, ՏԵՂ, bas-fond (*pl.* des *bas-fonds*), *sm.*

ԾԱՆՈՒՑԱԳԻՐ, avis, *sm.*, lettre d'avis, pancarte, *sf.*

ԾԱՆՈՒՑԱՆԵԼ, avertir, annoncer, donner avis, faire observer, notifier, déclarer, faire part, mander, *va.*

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ, } avis, *sm.*, an-
ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆ, } nonce, *sf.* ‖ prononcé, *sm.* ‖ notification, *sf.* — գրքի վերջը, V. Վերջաբան։ Գիր ծանուցման, pancarte, *sf.* — ընել, faire une annonce, annoncer, *va.*

ԾԱՆՐ, pesant, ante, lourd, *m.* lourde, *f. adj.* || grave, pénible, triste, *adj.* || sérieux, euse, posé, ée, important, ante, digne, *adj.* || fort, *m.* forte, *f.*, violent, ente, *adj.* || lent, *m.* lente, *f. adj.* — ձայն, son, ton grave. — հիւանդութիւն, une forte maladie, une maladie sérieuse. — դեր (թատերախաղուց), sérieux, *sm. Cet acteur joue bien dans le* —. Զօր —, armée nombreuse. Մարմին —, — քանք, ոն, grave, *sm.* || — (հիւանդ), gravement, *adv.* — —, ծանունս, V. Ծանրապէս։

ԾԱՆՐԱԲԱՐՈՅ, sérieux, euse, grave, posé, ée, *adj.*

ԾԱՆՐԱԲԱՐՈՅՈՒԹԻՒՆ, sérieux, *sm.*, gravité, *sf.*

ԾԱՆՐԱԲԵՌՆ, surchargé, ée, accablé, ée, lourd, *m.* lourde, *f.*, onéreux, euse, *adj.* — կերպով, onéreusement, *adv.*

ԾԱՆՐԱԲԵՌՆԵԼ, surcharger, accabler, *va.*

ԾԱՆՐԱԲԵՌՆԻՉ, onéreux, euse, *adj.*

ԾԱՆՐԱԲԵՌՆՈՒԹԻՒՆ, surcharge, *sf.*

ԾԱՆՐԱԳԻՆ, cher, ère, précieux, euse, *adj.* Հաց —, hors de prix.

ԾԱՆՐԱԳԼՈՒԽ, sérieux, euse, grave, posé, ée, *adj.* — ձեւանալ, être gourmé.

ԾԱՆՐԱԳԼԽՈՒԹԻՒՆ, dignité, *sf.*

ԾԱՆՐԱԳՆԱՑ, gravigrade, *adj.*

ԾԱՆՐԱԳՈՅՆՍ, lourdement, *adv.*

ԾԱՆՐԱԿԱՑ, posé, ée, sérieux, euse, grave, *adj.*

ԾԱՆՐԱԿԻՐ, lourd, *m.* lourde, *f. adj.*

ԾԱՆՐԱԿՇԻՌ, grave, sérieux, euse, important, ante, *adj.*

ԾԱՆՐԱԿՇՌՈՒԹԻՒՆ, gravité, importance, *sf.*

ԾԱՆՐԱՆԱԼ, s'appesanter, s'alourdir, *vpr.* || s'aggraver, *vpr.* || avoir peine, de la peine à.

ԾԱՆՐԱՇԱՐԺ, lent, *m.* lente, *f.*, lourd, *m.* lourde, *f.*, paresseux, euse, pesant, ante, *adj.*

ԾԱՆՐԱՇՆՉՈՒԹԻՒՆ, asthme (..ֆը), *sm.*

ԾԱՆՐԱՇՈՒՆՉ, asthmatique, *adj.* et *s.*

ԾԱՆՐԱՉԱՓ, baromètre, *sm.*

ԾԱՆՐԱՊԷՍ, lourdement, pesamment, gravement, sérieusement, *adv.* || lentement, doucement, *adv*,

ԾԱՆՐԱՏԱՂՏՈՒԿ, onéreux, euse, *adj.*

ԾԱՆՐԱՑՈՒՆԵԼ, appesantir, alourdir, *va.* || aggraver, *va.*

ԾԱՆՐԱՑՈՒՆՈՂ, } aggravant,
ԾԱՆՐԱՑՈՒՑԻՉ, } ante, *adj.*
Circonstance aggravante.

ԾԱՆՐԱՔԱՅԼ, d'un pas lent, *adv.*

ԾԱՆՐԵԼ, } V. Ծանրանալ։
ԾԱՆՐԻԼ, }

ԾԱՆՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, gravitation, *sf.*

ԾԱՆՐՈՒԹԻՒՆ, pesanteur, gravité, *sf.* || lourdeur, *sf.* || appesantissement, *sm.* || poids, faix ($F), *sm.*, charge, *sf.* || grièveté, gravité, importance, *sf.* || pesanteur, *sf.* || sérieux, *sm.* — լեզուի, empêchement de la langue. Առաւելագոյն, աւելի —, prépondérance, *sf.* Հաւասար —, équipondérance, *sf.* — ձեւացունել, V. Ձեւացունել։ կեդրոն ծանրութեան, centre de gravité.

ԾԱՆՐՈՑ (ինքնափակ դրան), valet, *sm.* — (թղթոց գրասեղանոյ), serre-papier (*pl.* des *serre-papiers*), presse-papiers (*pl.* des *presse-papiers*), *sm.*

ԾԱՆՕԹ, connu, ue, reconnu, ue, connaissable, notoire, *adj.* || connaissance, *sf.* Հին — մը, une ancienne connaissance. —ս է, il (elle) est de ma connaissance.

Բարեկամ չէ, — է, ce n'est pas un ami, ce n'est qu'une connaissance.

ԾԱՆՕԹԱԳԻՐ (գրոց մէջ ծանօթութիւններ դնող), annotateur, *sm*.

ԾԱՆՕԹԱՆԱԼ, prendre connaissance de, s'informer de, faire connaissance avec quelqu'un, faire la connaissance de quelqu'un. Անոր հետ ծանօթացայ, j'ai fait sa connaissance.

ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ, connaissance, notion, *sf*. || connaissance, *sf*. || note, annotation, *sf*., mémoire, *sm*. —ներ դնել, annoter, *va*.

ԾԱՌ, arbre, *sm*. Տոհմացոյց —, — de généalogie. Ընդ —ով (—ին տակ), sous l'—.

ԾԱՌԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, dendrologie, *sf*.

ԾԱՌԱԳՆԱՑ (անասուն), dendrobate, *adj*.

ԾԱՌԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, dendrographie, *sf*.

ԾԱՌԱԴԱՐՄԱՆ, arboriste, *sm*.

ԾԱՌԱԴԱՐՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, arboriculture, *sf*.

ԾԱՌԱԶԱՐԴ ՈՒՂԻ, allée, *sf*.

ԾԱՌԱԶԵՐԾԵԼ (ծառակոտոր առնել), déboiser, *va*. *Depuis qu'on a déboisé les montagnes le cours des fleuves est devenu moins régulier.*

ԾԱՌԱԶԵՐԾՈՒԹԻՒՆ, déboisement, *sm*.

ԾԱՌԱԽԻՏ, boisé, ée, *adj*. *Pays* —.

ԾԱՌԱԿԱԼ, contre-espalier (*pl.* des *contre-espaliers*), *sm*.

ԾԱՌԱԿԵԱՑ (անասուն), dendrobate, *adj*.

ԾԱՌԱԿԵՐՊ, dendroïde, *adj*.

ԾԱՌԱՆՄԱՆ, dendroïde, *adj*.

ԾԱՌԱՅ, domestique, serviteur, valet, huissier ([illegible]), *sm*. — սրբոյ Աստուածածնին, servite, *sm*. — —ից Աստուծոյ (յորջորջման Հռովմայ քահանայապետին ի կոնդակս), serviteur, *sm*. Իշխանին ետեւէ գնացող — ([illegible]), V. Ոտնկայ կամ Հետիոտն(2)։ — բանտապահի, guichetier, *sm*. Այս ծառան շատ տուն մտած եղած է, ce domestique a fait beaucoup de maisons. — ըլլալ, entrer en condition, en place. Արձակել ծառան՝ վճարելով իր վարձքը, donner son compte à un domestique. Ամենախոնարհ — ձեր, votre très humble serviteur.

ԾԱՌԱՅԱԲԱՐ, domestiquement, servilement, *adv*.

ԾԱՌԱՅԱԿԱՆ, domestique, servile, *adj*.

ԾԱՌԱՅԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, servilité, *sf*.

ԾԱՌԱՅԱՆԱԼ, servir, *vn*.

ԾԱՌԱՅԵԼ, servir, *va*. — *un maître*. — *Dieu*. servir, *vn*. — *à deux maîtres*. Ինքն իրեն —, se servir, *vpr*. — (բանի մը համար ըլլալ), servir à. Ասի ձեզի ինչ բանի կը ծառայէ, à quoi cela vous sert-il? Ասի ինծի բանի մը չի ծառայեր, cela ne me sert à rien.

ԾԱՌԱՅԵՑՈՒՆԵԼ, faire servir, *va*. || asservir, *va*.

ԾԱՌԱՅԵՑՈՒՑԻՉ, asservissant, ante, *adj*. || asservisseur, *sm*.

ԾԱՌԱՅՈՂ, servant, *adj. m.*; garçon, *sm*.

ԾԱՌԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ, valetage, *sm*.

ԾԱՌԱՅՈՐԵԱՐ, valetaille, *sf*.

ԾԱՌԱՅՈՒԹԻՒՆ, service, *sm*. || servitude, *sf*.., asservissement, *sm*. || domesticité, *sf*. || valetage, *sm*. — մը մատուցանել, rendre un service. Մեծամեծ —ներ մատուցանել, rendre de grands services, bien mériter de. Ծառայութեան մտնել, se mettre en condition, entrer en condition, en place.

ԾԱՌԱՆ, verge, *sf*., membre viril, pénis ([illegible]), *sm*.

ԾԱՌԱՊԱՏՆԷՇ, palissade, *sf.*
ԾԱՌԱՊԱՏ ՈՒՂԻ, allée, *sf.*
ԾԱՌԱՊՈՂՈՑ, boulevard կամ boulevart, *sm.*
ԾԱՌԱՍՏԱՆ, bocage, *sm.* — թզենեաց, V. Թզենիք։
ԾԱՌԱՏԱԾ, arboriculteur, *sm.*
ԾԱՌԱՏԱԾՈՒԹԻՒՆ, arboriculture, *sf.*
ԾԱՌԱՏՈՒՆԿ, bois, *sm.*
ԾԱՌԱՒԷՏ, boisé, ée, *adj.* *Pays —.*
ԾԱՌԱՓՈՂՈՑ, allée, *sf.*
ԾԱՌԱՔԱՐ, dendrite, *sf.*
ԾԱՌԶԱՐԴԱՐ, Pâques fleuries. le dimanche կամ le jour des Rameaux.
ԾԱՌԿՈՏԻԿ / **ԾԱՌԿՈՏՈՑ** (տեսակ մը թըռչուն. [illegible]), pic ([illegible]), *sm.*
ԾԱՌՈՒՂԻ, allée, avenue, *sf.*, boulevard կամ boulevart, *sm.*
ԾԱՌՈՒՏ, bocage, *sm.*
ԾԱՐԱՒ, soif ([illegible]), altération, *sf.* Անշիջանելի, անբժշկելի —, soif inextinguible. —ն անցունել, մարել, apaiser, étancher la soif, désaltérer, *va.* —էն մարիլ, մեռնիլ, étrangler, mourir de soif. V. Ծարաւի։
ԾԱՐԱՒԱԲՈՅԺ, désaltérant, ante, *adj.*
ԾԱՐԱՒԵՑՈՒՆԵԼ, altérer, *va.* *La chaleur et la poussière m'ont fort altéré.*
ԾԱՐԱՒԻ, altéré, ée, *adj.* — զգալ, avoir soif ([illegible]). — եմ, j'ai soif. — արեան, — de sang. *C'est un tigre — de sang.*
ԾԱՐԱՒԻԼ, avoir soif, s'altérer, *vpr.*, être altéré.
ԾԱՐԱՒՈՒԹԻՒՆ, soif, *sf.*
ԾԱՐԻՐ / **ԾԱՐՈՅՐ** ([illegible]), antimoine, *sm.*
ԾԱՐՐԱԽԱՌՆ ([illegible]), *antimonial, ale, adj.* *Préparations antimoniales. Remèdes antimoniaux.* antimonié, ée, *adj.* || stibié, ée, *adj.* *Tartre —· Pommade stibiée.*
ԾԱՐՐԱԿ, antimonite, *sm.*
ԾԱՐՐԱԿԱՆ (թթուուտ), antimonique (acide), *adj.*
ԾԱՐՐԱՑԻՆ (թթուուտ), antimonieux (acide), *adj.*
ԾԱՐՐԱՏ, antimoniate, *sm.*
ԾԱՐՐԱՔԱՐ ([illegible]), V. Ծարիր։
ԾԱՐՐԵՂԷՆ, antimonial, ale *(pl. antimoniaux)*, antimonié, ée, *adj.*
ԾԱՐՐՈՒԿ, antimoniure, *sf.*
ԾԱՒԱԼԵԼ, propager, répandre, *va.*
ԾԱՒԱԼԻԼ, se propager, se répandre, *vpr.*
ԾԱՒԱԼՈՒՄ, / **ԾԱՒԱԼՈՒՄՆ**, diffusion, *sf.* || propagation, *sf.*
ԾԱՒԱՒՈՏ, cyanure, *sm.*
ԾԱՓ (կլոր ձեւով եւ տափակ յատակով հողէ աման. [illegible]), terrine, *sf.* — մի՝ մը լի, terrinée, *sf.* V. Ծափահարութիւն։ — զարնել, V. Ծափահարել։
ԾԱՓԱՀԱՐ, applaudisseur, *sm.* — վարձեալ, claqueur, *sm.*
ԾԱՓԱՀԱՐԵԼ, applaudir, *v. n.* et *a.* — *aux acteurs, aux comédiens,* կամ *les acteurs, les comédiens. On a beaucoup applaudi ce vers.* claquer, *va.* *Les amis seuls l'ont claqué.* battre des mains.
ԾԱՓԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, applaudissement, claquement, battement de mains, *sm.* Որոտաձայն —ք, tonnerre d'applaudissements.
ԾԱՓԵԼ, V. Ծափահարել։
ԾԱՓԿՈՏՐՈՒԿ, V. Պտուկկոտրուկ։
ԾԵԹՐՈՆ, V. Ծաթրին։
ԾԵԾ, coup, coups de bâton, *sm.*, bastonnade, roulée, tripotée, *sf.* — ուտել, embourser կամ rembourser des coups de bâton. — տալ, քաշել, V. Ծեծել։ — կ'ուզէ, le dos lui démange.

ԾԵԾԵԼ, donner des coups, frapper, battre, rouler, taper, tanner le cuir à quelqu'un, *va*. — գաւազանով, donner des coups de bâton, bâtonner, *va*. Ինք զինք — տալ, se faire battre, *vpr*. Կուրծքը —, se frapper la poitrine. Մէկը չարաչար, սաստիկ —, donner une pile à quelqu'un, battre quelqu'un comme plâtre.

ԾԵԾԿՌՈՒԻԼ, se battre, en venir au mains.

ԾԵԾՈՒԻԼ, être battu.

ԾԵԾՔԱՐ (լռելու քար. [illegible]), pile, *sf*.

ԾԵՏՈՒԿ, V. Բաշխ (2) ։

ԾԵՐ, vieil կամ vieux, *adj. m.* ‖ vieux, vieillard, vieillot, *sm*. — խորամանկ, — գազազոս, ցանկասէր, անառակ, vieux penard ([illegible]). —ք, les vieillards. *On doit respecter les vieillards*. Ինքզինքն աւելի — երեւցունել, se vieillir, *vpr*. *Il porte perruque pour se vieillir*.

ԾԵՐԱԳՈՅՆ, doyen, *sm*.

ԾԵՐԱԿԱՆ, vieillot, otte, *adj*. — օրինակաւ, V. Ծերունաբար ։

ԾԵՐԱԿՈՅՏ, sénat, *sm*. Անդամ ծերակոյտի, sénateur, *sm*.

ԾԵՐԱԿՈՅՏԱԿԱՆ, sénatorial, ale *(pl. sénatoriaux)*, sénatorien, ienne, *adj*.

ԾԵՐԱՆԱԼ, avancer en âge, se faire vieux, *vpr*., vieillir (Avoir օժանդակով), *vn*.

ԾԵՐԱՆՈՑ, hospice ([illegible]) de la vieillesse, *sm*.

ԾԵՐԱՑԵԱԼ, vieil կամ vieux, *adj. m.*

ԾԵՐԱՑՈՂ, vieillissant, ante, *adj*.

ԾԵՐԱՑՈՒՄ, } vieillissement,
ԾԵՐԱՑՈՒՄՆ, } *sm*.

ԾԵՐԱՑՈՒՆԵԼ, vieillir, *va*.

ԾԵՐՈՅ, V. Ծերական ։

ԾԵՐՈՅԹ, vieillesse, *sf*.

ԾԵՐՈՒԹԻՒՆ, *vieillesse*, les vieux jours, les vieux ans, le soir de la vie, l'hiver de nos ans. Զառամ —, vieillesse décrépite. Խոր —, grande vieillesse.

ԾԵՐՈՒԿ, vieillot, *sm*.

ԾԵՐՈՒՀԻ, vieille, vieillotte, *sf*.

ԾԵՐՈՒՆԱԲԱՐ, vieillement, *adv*.

ԾԵՐՈՑ ԿՈՃՂ, V. Կոճղ ։

ԾԵՓ ([illegible]), enduit, *sm*. — պատի, crépi, *sm*. — (ի նկարս), couche, *sf*. — (նաւաց), spalme կամ espalme, *sm*.

ԾԵՓԵԼ, enduire, *va*. — (ծաղախով, գանով), crépir, *va*. Գանով —, plâtrer, *va*. — (նաւը) խայծղանաւ, spalmer կամ espalmer, *va*.

ԾԵՓԵԼԻՔ ([illegible]), cataplasme, *sm*.

ԾԵՓԻՉ ([illegible]), truelle, *sf*.

ԾԵՓԿԱՏԱՊ, posthite, *sf*.

ԾԵՔԱԲԱՆ, baragouineur, euse, *s*.

ԾԵՔԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, baragouinage, *sm*.

1. **ԾԵՔԾԵՔԱՆՔ** (կոտրտուուք. [illegible]), minauderie, *sf*.
2. **ԾԵՔԾԵՔԱՆՔ** (չափազանց մեծարանք. [illegible]), cérémonie, *sf*.

ԾԵՔԾԵՔՈՂ (չափազանց պատուադիր. [illegible]), cérémonieux, euse, *adj*.

ԾԷՍ, rit. կամ rite, *sm*.

ԾԹՌԱԾ, usé, ée, *adj*. *Une pensée usée*. — խօսքեր, vieillerie, *sf*. *Il ne dit que des —s*. V. կծուահամ ։

ԾԹՌԱԾՈՒԹԻՒՆ, V. կծուահամութիւն ։

ԾԹՌԻԼ, V. կծուիլ ։

ԾԹՌՈՒՄ, } V. Ծթռածու-
ԾԹՌՈՒՄՆ, } թիւն ։

ԾԻԱԾԱՆ, arc-en-ciel *(pl. des arcs-en-ciel)*, *sm*.

ԾԻԱԾԱՆԵԱԼ, irisé, ée, *adj*. *Pierre irisée*.

ԾԻԱԾԱՆՈՒՄ } (մետաղաց),
ԾԻԱԾԱՆՈՒՄՆ } irisation, *sf*.

ԾԻԼ, bourgeon, germe, *sm.*, pousse, *sf.*

ԾԻԾ, mamelle, *sf.*, tetin, *sm.* — (կնոջ), teton, *sm.* — ուտել, teter կամ téter, *va.* — տալ, donner à teter.

ԾԻԾԱՂ, rire, ris, *sm.* Բարձրաձայն —, risée, *sf.* Մանկական փոքրիկ —, risette, *sf.* Ցիմարական, սաստիկ —, un fou rire.

ԾԻԾԱՂԱԿԱՆ, risible, *adj.*

ԾԻԾԱՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, risibilité, *sf.*

ԾԻԾԱՂԱՆՔ, rire, ris, *sm.*

ԾԻԾԱՂԱՇԱՐԺ, risible, comique, cocasse, *adj.*

ԾԻԾԱՂԵԼ, rire, *vn.* *Tout le monde se prit, se mit à —.* Ակամայ —, rire du bout des dents. Անժամ, յանդէպս —, rire hors de propos. — անչափ, rire aux larmes. Մեծաձայն, բարձրաձայն —, rire aux éclats, éclater de rire. — ի ծածուկ, rire sous cape. Եւ սկսաւ —, et de rire. || rire, *vn.* *Tout rit dans ces prés, dans ces bosquets.* || rire de, *vn.* *Rire de quelqu'un.* se rire de, *vpr.* *Je me ris de ses menaces.* Առանց պատճառի կը ծիծաղի, il rit sans aucun sujet.

ԾԻԾԱՂԵԼԻ, risible, ridicule, plaisant, ante, *adj.* — ընել, ridiculiser, *va.* — կերպով, ridiculement, *adv.* [va.

ԾԻԾԱՂԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, faire rire,

ԾԻԾԱՂԵՑՈՒՑԻՉ, plaisant, ante, risible, *adj.*

ԾԻԾԱՂԻԼ, V. Ծիծաղել.

ԾԻԾԱՂԿՈՏ, riant, ante, *adj.*

ԾԻԾԱՂՈՂ, riant, ante, *adj.*

ԾԻԾԱՌՆ (...), hirondelle (...), *sf.* — ծովային, V. Ծովածիծառն. — ը կը ճչէ, l'— gazouille.

ԾԻԾԱՌՆԱԿ } (...),
ԾԻԾԱՌՆՈՒԿ } rossignol, *sm.*

ԾԻԾԵՌՆ, V. Ծիծառն.

ԾԻԾԵՌՆԱՁՈՒԿՆ (...), hirondelle de mer.

ԾԻԾԵՌՆԱՔԱՐ (տեսակ մը քար), pierre d'hirondelle, *sf.* [sf.

ԾԻԾԵՌՆԻԿ (...), poulie,

ԾԻՄԵԼ, } V. Ծմել.
ԾԻՄԷԼ, } [sm.

1. **ԾԻՆ** (...), grain de beauté,

2. **ԾԻՆ**, ovaire, *sm.*

ԾԻՍԱԲԱՆ, ritualiste, *sm.*

ԾԻՍԱԳԻՐ, ritualiste, *sm.*

ԾԻՍԱԿԱՆ, de rite, *adj.*

ԾԻՍԱՐԱՆ, rituel, *sm.* — ապաշխարութեան, pénitentiel, *sm.*

ԾԻՏ (...), friquet, *sm.*

ԾԻՐ, cercle, *sm.* || cerceau, *sm.* — խաւարման, V. Խաւարածիր. — կարկին, V. Ցարդզող. — զուգօրութեան, ligne équinoxial. —ք զնոյ, colures, *smp.* Հակոսմն խաւարման ծրի, V. Հակոսմն.

ԾԻՐԱՆ (բաղդրակորիզ պտուղ մ'է. ...), abricot, *sm.* — ծաֆարապաս, abricoté, *sm.*

ԾԻՐԱՆԱԳՈՅՆ, V. Ծիրանեգոյն.

ԾԻՐԱՆԱԽՏՈՒԹԻՒՆ (...), pourpre, *sm.* Ջերմն հանդերձ ծիրանախտութեամբ, V. Ջերմն.

ԾԻՐԱՆԱԾԻՆ } (հօրը թագաւորութեան ժամանակ ծնած [որդի կայսեր Յունաց]), porphyrogénète,
ԾԻՐԱՆԱԾՆՈՒՆԴ } *adj. m.*

ԾԻՐԱՆԱՀԱՐ (կարմրափայլ թռչուն մը), cardinal, *sm.*

ԾԻՐԱՆԱՑՈՒՆԵԼ, empourprer, *va.* *Le soleil couchant empourprait le ciel de ses derniers rayons.*

ԾԻՐԱՆԱՎԱՃԱՌ, marchand de pourpre, *sm.* || marchand d'abricots, *sm.*

ԾԻՐԱՆԱՒՈՐ, cardinal, *sm.* *Le pape fit une promotion de cardinaux.* [lat, *sm.*

ԾԻՐԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, cardina-

ԾԻՐԱՆԱՔԱՐ (սումագի դաշը), porphyre, *sm. Colonne de* —.

ԾԻՐԱՆԵԱԿ, V. Ծիրանահաւ ։

ԾԻՐԱՆԵԳՈՅՆ, pourpre, pourpré, ée, purpurin, ine, *adj.* — ներկել, V. Ծիրանացուցանել ։ — ներկուիլ, s'empourprer, *vpr. L'horizon s'empourprait.*

ԾԻՐԱՆԵՆԻ (ծառ ծիրանոյ. գայսը աղաճը), abricotier, *sm.*

ԾԻՐԱՆԵՐՓՆԵԱԼ, empourpré, ée, *adj.*

ԾԻՐԱՆԵՓԱՅԼ, pourpré, ée, empourpré, ée, *adj.*

ԾԻՐԱՆԻ (— ներկ, ծովու —), pourpre, *sf.* || — (հանդերձ, պատմուճան —), pourpre, *sf. Manteau, habit* (ալը) *de* —. || — (պատիւ, իշխանութիւն բդեշխից հռովմայեցւոց), pourpre, *sf.* || — (թագաւորական պատիւ), pourpre, *sf. Être né dans la* —. || — (պատիւ ծիրանաւորաց, կարդինալաց), pourpre, *sf. Élever quelqu'un à la* —. || — գոյն, pourpre, *sm.* || — գօտի, V. Ծիածան ։ V. Ծիրանեգոյն ։

ԾԻՐԻԽՏԱՆ (պտղախառն կարկանդակ. իչի եմիշլի չէօրէք), beignet, *sm.*

ԾԻՐՏ (աղաւնեաց, ծիծռանց, ճնճղկանց), fiente, *sf.* — (ճանճից. որդանց), chiasse, chiure, *sf.*

ԾԻՒ, flocon, *sm.*

ԾԼԱՐՁԱԿՈՒԹԻՒՆ, germination, *sf.*

ԾԼԵՑՈՒՆՈՂ, germinatif, ive, *adj.*

ԾԼԻԼ, germer, bourgeonner, *vn.*

ԾԼԻԿ ([illegible]), clitoris ([illegible]), *sm.*

ԾԼՈՒԼ (քթէ վազող կաթիլ), roupie, *sf.*

ԾԽԱԳԼԱՆԱԿԻՐ, porte-cigares (*pl.* des *porte-cigares*), *sm.*

ԾԽԱԼԻՑ, fumant, ante, *adj.*

ԾԽԱԽՈՏ, tabac (թիւթիւն) կամ — à fumer, petun, *sm.*

ԾԽԱՄԱՂԻԿ ([illegible]), V. Պետունիայ ։

ԾԽԱԿԱԼ, pipe, *sf.* Յախճապակի մեծ — մը, une grande — de porcelaine.

ԾԽԱԿԱՆ, paroissien, ienne, *s.*

ԾԽԱԿԵՐ, fumivore, *adj. Appareil* —.

ԾԽԱՀԱՆ, cheminée, *sf.*

ԾԽԱՑԻԳ ԼԻՆԵԼ, petuner, *vn.*, fumer, *va.*

ԾԽԱՏԱՐԴԱՐ, fumiste, *sm.*

ԾԽԱՏԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ, fumisterie, *sf.*

ԾԽԱՆ, cheminée, *sf.*

ԾԽԱՆԱՏԱՐԴԱՐ, V. Ծխայարդար ։

ԾԽԱՍԷՐ, fumeur, *sm. Un — d'opium.*

ԾԽԱՎԱՃԱՌ, un débitant de tabac (թիւթիւն), *sm.*

ԾԽԱՏՈՒՆ, cure, maison curiale, *sf.*

ԾԽԱՐԱՆ, estaminet, *sm.*

ԾԽԱՓՈՂ, pipe, *sf.* Երկայն — Տաճկաց (չըպուգ), chibouque (Տեսնուած է նաեւ chibouk գրուած), *sf.*

ԾԽԱՔԱՇ, V. Ծխափող ։

ԾԽԵԱԼ, fumant, ante, *adj.*

ԾԽԵԼ, fumer, fumiger, *va.* || fumer, *va.*; petuner, *vn.*

ԾԽՆԵԼՈՅՁ, cheminée, *sf.*

ԾԽՈՂ, fumeur, *sm. C'est un grand* —. || fumant, ante, *adj.*

ԾԽՈՏԵԼ, enfumer, *va.*

ԾԽՈՒՄ, } fumigation, *sf.*,
ԾԽՈՒՄՆ, } fumage, *sm.*

ԾԾԱԿ (նորածին մանկան կաթ տալու աման), biberon, *sm.*

ԾԾԵԼ, sucer, *va.* || absorber, *va.* || boire, *va.* Թուղթը կը ծծէ (կը պսդի), le papier boit. Ստէպ եւ քիչ —, suçoter, *va.*

ԾԾԻՉ, absorbant, ante, *adj.* — վիրաց, V. Վիրածուծ ։ — միջաց, suceur, *sm.* — գործարան (միջատաց, արմատոց), V. Ծծոց ։

ԾԾՄԲԱԿԱՆ, sulfurique, *adj. Acide —.*

ԾԾՄԲԱՀԱՆՔ (բովք ծծմբոյ), soufrière, *sf.*

ԾԾՄԲԱՅԻՆ, sulfureux. euse, *adj. Eaux sulfureuses. Acide —.*

ԾԾՄԲԱՋՐԱՏ, sulfhydrate, *sm.*

ԾԾՄԲԱՋՐԱՅԱԿԱՆ, sulfhydrique, *adj. Acide —.*

ԾԾՄԲԱՏ, sulfate, *sm. — de chaux, de quinine.*

ԾԾՄԲԱՒՈՐ, sulfure, *sm. — de zinc* (ճինկ), *d'arsenic.*

ԾԾՄԲԱՒՈՐԵԱԼ, sulfuré, ée, *adj.*

ԾԾՄԲԵԼ, soufrer, *va. — des allumettes.* ensoufrer, *va.* ‖ soufrer, *va. — un vin.* V. Պատրուզել ‖ soufrer, *va. — la vigne.*

ԾԾՄԲԻՉ (այգեաց), soufreur, *sm.* — գործի, soufroir, *sm.*

ԾԾՄԲԻՏ, sulfite, *sm. — de potasse.*

ԾԾՄԲՈՏԵԼ, V. Ծծմբել։

ԾԾՄՈՐ (մավի փէյղամպէր չիչէյի), bleuet կամ bluet, aubifoin, barbeau, *sm.*

ԾԾՄԲՈՒՄ, **ԾԾՄԲՈՒՄՆ**, } soufrage, *sm.*

ԾԾՈՂ, absorbant, ante, *adj.*

ԾԾՈՂԱԿԱՆ, absorbant, ante, *adj.*

ԾԾՈՑ, suçoir, *sm.*

ԾԾՈՒՄԲ, soufre, *sm.* Ոսկեզօծ — ծաղիկ, — doré d'antimoine.

ԾԾՈՒՄ, **ԾԾՈՒՄՆ**, } succion, *sf.*

ԾԿԻԿ ՄԱՏՆ, V. Ծկոյթ։

ԾԿՈՅԹ (սէրչէ բարմագ), doigt auriculaire. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ծկիկ մատն. Ձագ մատն։

ԾՂԻ (բազկին արմուկէ մինչեւ դաստակն եղած մասը), avant-bras (*pl.* des *avant-bras*), *sm.*

ԾՂԽՆԻ (րէզէ), gond, *sm.*

ԾՂՆԻ (ծովու թռչուն. դալգէ-ճըլ), *alcyon, sm.*

ԾՂՈՍԿՐ (դիրսէք քէմիյի), cubitus (. . դէմի), *sm.*

ԾՂՈՍԿՐԱՅԻՆ, cubital, ale *(pl. cubitaux), adj. Nerf —. Muscles cubitaux.*

ԾՂՐԻԴ, **ԾՂՐԻԹ** } (փոքրիկ միջատ մ'է. ճըրճըրգէ), grillon, *sm.*

ԾՄԱԿԱՆԱԼ, s'étioler, *vpr.*

ԾՄԱԿԵՑՈՒՆԵԼ, étioler, *va.*

ԾՄԱԿՈՒԹԻՒՆ (սօլմա), étiolement, *sm.*

ԾՄԱԿՈՒՄ, **ԾՄԱԿՈՒՄՆ**, } étiolement, *sm.*

ԾՄԵԼ (էլմա նէյի), épinard-fraise, *sm.*, blète կամ blette, *sf.*

ԾՄԵԼԻ, blétie, *sf.*

ԾՆԱԲԵՐԱՆ, l'orifice de la matrice.

ԾՆԱՆԵԼ, engendrer, *va. Abraham engendra Isaac* (Իսահակ). *Dieu le Père engendre le Fils.* mettre au jour, enfanter, *va. Heureuse la mère qui l'a enfanté.* accoucher, *vn. — à terme, avant terme. Elle est accouchée d'un garçon, d'une fille, de deux jumeaux.* ‖ engendrer, *va. Le mauvais air engendre des maladies.* ‖ accoucher, *vn. — d'un projet, d'une idée. J'ai eu bien de la peine à — de cet ouvrage.* ‖ produire, *va. Chaque animal produit son semblable.* — զմանուկ, donner la naissance կամ naissance à un enfant, mettre un enfant au monde. — տալ (կնոջ իւր զաւակը), délivrer, *va.*

ԾՆԱՆԻԼ, naître (Être ծնան-դակ ըլլալով), *vn. Il est né dans telle ville. Où votre sœur est-elle née? Elle est née aux États-Unis de l'Amérique du Nord. Où êtes-vous né? Je suis né dans ce pays* (կամ ուրիշ կերպով՝ *Je suis natif de ce pays*). *Où vos frères sont-ils nés. Ils sont nés en France.* venir au monde. ‖ procréer, *va. La fin*

du mariage est de — des enfants. || s'engender, *vpr. L'or s'engendre dans les entrailles de la terre. Les vers qui s'engendrent dans les cadavres.* || résulter, *vn. Qu'a-t-il résulté de là? Qu'en est-il résulté?* Գառն —, agneler, *vn. Cette brebis agnèlera bientôt, elle agnèle.* Նորէն —, V. Վերածնիլ կամ Նորածնիլ։

ԾՆԱՆՈՂ, générateur, trice, producteur, trice, *adj.*

ԾՆԳԱՆՈՑ ([Լատինացւոց] ժամարար եպիսկոպոսի ծնգաց ծածկոց), grémial *(pl.* des *grémiaux)*, *sm.*

ԾՆԵՐԵԿ (քուշ քօնմազ), asperge, *sf.*

ԾՆԻՉ, V. Ծնող։

ԾՆԾՂԱՀԱՐ, cymbalier, *sm. Le — du régiment.*

ԾՆԾՂԱՅ (զիլ), cymbale, *sf. Jouer des —s.*

ԾՆԿԱԿԱԼ, agenouilloir, *sm.*

ԾՆԿԱԿԱՊ, V. Ծնրակապ։

ԾՆԿԱՆՈՑ, V. Ծնգանոց։

ԾՆԿՆԱԿԱՊ, V. Ծնրակապ։

ԾՆՆԴԱԳՈՐԾ, prolifique, *adj.*

ԾՆՆԴԱԿԱՆ, génératif, ive, génital, ale (*pl. genitaux*), prolifique, *adj.* — գործարանք, V. Ծննդականք։ Կին —, femme en couche.

ԾՆՆԴԱԿԱՆՔ, les organes de la génération.

ԾՆՆԴԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, noël, *sm.*

ԾՆՈՂ, générateur, trice, producteur, trice, *adj.*

ԾՆՈՂՔ, parents, *smp.* —ն իմ, ceux qui m'ont donné le jour, mes parents.

ԾՆՈՒԿ (բոյս մ'է), bugle, *sm.*

ԾՆՈՒՆԴ, enfantement, accouchement, *sm.* || naissance, *sf.* || origine, *sf.* || enfant, *sm.*, géniture, *sf.* || filiation, génération, procréation, race, descendance, *sf.* || fruit, *sm.* — (Քրիստոսի, սուրբ կուսին եւ ուրիշ քանի մը սրբոց), nativité, *sf.* || —, սօն ծննդեան Քրիստոսի, Noël, *sm. A la fête de —,* կամ *à la —, à —.* Օր ծննդոց, ծննդեան, jour de naissance. —ք, postérité, génération, *sf.* || —ք, Genèse, *sf.* || —, descendant, ante, *s.* Ծննդեամբ ըլլալ, être natif de. *Je suis natif de Péra.*

ԾՆՈՒՑԱՆԵԼ, accoucher, délivrer, *va. La sage-femme l'a délivrée heureusement.* faire naître, *va.* Դժուարութիւններ, կռիւ, կասկած — (յարուցանել, հանել), faire naître des difficultés, des querelles, des soupçons.

ԾՆՈՒՑԻՉ, accoucheur, euse (իգականին մէջ լաւագոյն է ըսել՝ sage-femme [*pl.* des *sages-femmes*]), *s.*

ԾՆՉՈՒԹԻՒՆ, génération, *sf.*

ԾՆՐԱԴՐԵԼ. fléchir le genou, les genoux, s'agenouiller, *vpr.*

ԾՆՐԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, V. Ծունրդրութիւն։

ԾՆՐԱԿԱՊ, jarretière, *sf. Attacher, détacher, nouer, dénouer ses —s, une —.* կարգ —ի, ordre de la Jarretière.

ԾՆՕՏ (չէնէ), mâchoire, *sf.*, menton, *sm.* — խոզի, bajoue, *sf.* — (դրան. [illegible] [illegible]), corniche, *sf.* — (կամրջի, պատուարի. [illegible] [illegible]), parapet, *sm.* || — (դուրս ելած եզերք), rebord, *sm.*

ԾՆՕՏԱԿԱՊ, mentonnière, *sf.*

ԾՆՕՏԱՊԱՐԿ, V. Երախամամն։

ԾՆՕՏԱՔԱԿ ԱՌՆԵԼ, démantibuler, *va.*

ԾՆՕՏԻ (այտից), génal, ale *(pl. génaux)*, *adj.*

ԾՈԹՈՐ, **ԾՈԹՕՐԻՆ**, **ԾՈԹՕՐՈՒՆ**, **ԾՈԹՐԻՆ**, } V. Ծաթրին։

ՄՈՄՈՐԱԿ (կնճռ), nuque, *sf.*, chignon, tignon, *sm.*

ՄՈՄ, jeûne, *sm.* — բռնել, պահել, jeûner, *vn.* —ն լուծել, rompre le —. — ըլլալ, être à —.

ՄՈՄԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, jeûne, *sm.*

ՄՈՄԵԼ, jeûner, *vn.* *C'est un avare qui fait — ses domestiques. Les soldats ont souvent jeûné pendant cette campagne.*

ՄՈՅԼ, paresseux, euse, fainéant, ante, cagnard, arde, *adj.* et *s.* — ապրիլ, cagnarder, *vn.* *C'est homme ne fait plus que —.* — — նստիլ, s'acagnarder, *vpr.* — *auprès du feu, dans un fauteuil.*

ՄՈՊ (փունջ), frange, *sf.* Փոքրիկ —, V. Մոպիկ ։ || — (զանգակ), campane, *sf.* —ք, les franges, chamarrure, *sf.* —երով պատել, զարդարել, V. Մոպել ։ — շինող, V. Մոպարար ։

ՄՈՊԱՐԱՐ, franger կամ frangier, *sm.*

ՄՈՊԱՒՈՐ, à franges, *adj.* — վարագոյրք, rideaux à franges. — հանուած սպռ, effilé, *sm.*

ՄՈՊԵԼ, franger, *va.*

ՄՈՊԻԿ, frangeon, *sm.*

ՄՈՎ, la plaine azurée, les plaines azurées, la plaine liquide, la liquide élément, mer, *sf.*, océan, *sm.* Ատլանտեան, Ատլանտեանն, անդրծովայ, համաշխարհ —, V. Ովկիանոս կամ Ովկիանոս ։ Անբաւական —, la mer infinie. Ներքին —, mer intérieure. — պղնձի, la mer d'airain. —ը նետուիլ, se jeter dans la mer. — մտնել, prendre un bain de mer. —ուն վրայ ըլլալ, être en pleine mer. —ուն եզերքը, au bord de la mer. —ուն մէջտեղը՝ բացը, en pleine mer. Ընդ —, par mer.

ՄՈՎԱԲԱԴ (տեսակ թռչնոյ), *macreuse, sf.*

ՄՈՎԱԳՆԱՑ ԼԻՆԵԼ (նաւար-կել), faire voyage par mer.

ՄՈՎԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, traversée, *sf.* [*sm.*

ՄՈՎԱԳՌԱՒ, corbeau de mer,

ՄՈՎԱԳՐԱԿԱՆ, hydrographique, *adj.* *Description, carte —.*

ՄՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, hydrographie, *sf.*

ՄՈՎԱԽՈԶ, porc marin, cochon կամ pourceau de mer, marsouin, *sm.* [mer, *sf.*

ՄՈՎԱԾԻԾԱՌՆ, hirondelle de

ՄՈՎԱԾՈՑ, golfe, *sm.*

ՄՈՎԱԾՈՒՓ, agité comme la mer, *adj.* [*sm.*

ՄՈՎԱԿ (լճակ), étang (ավազան),

ՄՈՎԱԿԱԼ, amiral (*pl.* des *amiraux*), *sm.*

ՄՈՎԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, amiralat, *sm.*, amirauté, *sf.*

ՄՈՎԱԿԱՆ, naval, ale (*pl.* *navals.* Տեսնուած է նաեւ *navaux.* բայց առաջին կերպը լաւագոյն է), *adj.* — վարչութիւն, V. Վարչութիւն ։

ՄՈՎԱԿՈՄ, naufragé, ée, *adj.*

ՄՈՎԱԿՈՐՄՈՒԹԻՒՆ, naufrage, *sm.*

ՄՈՎԱՀԷՆ, corsaire, pirate, écumeur de mer, *sm.* [*sf.*

ՄՈՎԱՀԻՆՈՒԹԻՒՆ, piraterie,

ՄՈՎԱՁԻ, V. Հիպպոկամպ ։

ՄՈՎԱՄԱՄՈՒՌ, V. Ջրամամուռ ։

ՄՈՎԱՄԷՋՔ, haute mer, կամ pleine mer.

ՄՈՎԱՄՈՒԽ ԼԻՆԵԼ, se mettre en mer. [ine, *adj.*

ՄՈՎԱՅԻՆ, maritime, marin,

ՄՈՎԱՆԿԱՐ, marine, *sf.*

ՄՈՎԱՆԿԱՐԻՉ, peintre de marines, *sm.*

ՄՈՎԱՊԵՏ, V. Ծովակալ ։

ՄՈՎԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, V. Ծովակալութիւն ։

ՄՈՎԱՌՈՒՄԲ, torpille, *sf.*

ԾՈՎԱՍՏՂ ([illegible]), étoile de mer, *sf.*

ԾՈՎԱՐԾՈՒԻ (տեսակ մը մեծ ծուկն), aigle de mer, maigre, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Արծուածուկն: [*sm.*

ԾՈՎԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, lancement,

ԾՈՎԱՐՏՈՅՏ, alouette de mer.

ԾՈՎԱՑՈՒՆԵԼ, inonder, *va.*

ԾՈՎԱՓՆ, plage, *sf.*

ԾՈՎԱՓՆԵԱՅ, maritime, littoral, ale (*pl. littoraux*), *adj.*

ԾՈՎԱՔԱՐԲ (տեսակ մը ծուկն), donzelle, *sf.*

ԾՈՎԵԶԵՐԵԱՅ, V. Ծովափնեայ:

ԾՈՎԵԶԵՐՔ, } bord de la mer,
ԾՈՎԵԶՐ, } *sm.*, côte, plage, *sf.*

ԾՈՎԸՆԴԵԼ ԱՌՆԵԼ (ծովի վարժեցունել), amariner, *va.*

ԾՈՐ ([illegible]), épine-vinette (*pl.* des *épines-vinettes*), *sf.*, vinetier, berbéris, *sm.*

ԾՈՐԱԿ ([illegible]), robinet, *sm.*, fontaine, *sf.* — (ննձանի, կարասոյ), V. Ջուղակ:

ԾՈՐԵԼ, faire couler, *va.*

ԾՈՐԵՆԻ, V. Ծոր: [*vpr.*

ԾՈՐԻԼ, couler, *vn.*, s'écouler,

ԾՈՐԾՈՐ, } vallon, *sm.*
ԾՈՐԾՈՐԱԿ, }

ԾՈՐՈՒՄ, } écoulement, *sm.*
ԾՈՐՈՒՄՆ, }

ԾՈՑ, sein, *sm.* || golfe, *sm.* — (կնոջ), seine d'une mère, gorge, *sf.* Կարմիր — ([illegible]), rougeole, *sf.* *Nous avons eu la* —. || — (անկեան, ըստ երկրաչափից), sinus ([illegible]), *sm.* Խորշք եւ —ք ծովեզերաց, la sinuosité des côtes de la mer. [*sm.*

ԾՈՑԱԿ ([illegible]), diverticule,

ԾՈՑՈՒՈՐ, V. Ցղի:

ԾՈՑՈՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, V. Ցղութիւն:

ԾՈՑԻՈՐ, V. Ծոցուոր: [թիւն:

ԾՈՑԻՈՐՈՒԹԻՒՆ, V. Ծոցուորու-

ԾՈԻԱՂԵՆԻ ([illegible]), laurier-cerise (*pl.* des *lauriers-cerises*), *sm.*

ԾՈԻԱՅ ([illegible]), charpie, *sf.*

ԾՈԻԱՏԱԾՔ (պատառուածք), éraillure, *sf.*

ԾՈԻԱՏԵԼ, érailler, *va.*

ԾՈԻԱՐ (խորշ ծովու ուր կը ծնդնի հարընգաձարք [mère des harengs, alose] ի տօրածամանս), cauche, *sf.*

ԾՈՒԼԱԲԱՐ, V. Ծուլապէս:

ԾՈՒԼԱՆԱԼ, se livrer à la paresse, paresser, *vn.*, s'acagnarder, *vpr.*

ԾՈՒԼԱՊԷՍ, avec կամ par paresse, paresseusement, *adv.*

ԾՈՒԼԱՑՈՒՆԵԼ, acagnarder, *va.*

ԾՈՒԼՈՒԹԻՒՆ, paresse, fainéantise, cagnardise, *sf.* Ծուլութեան զանձել, se livrer à la paresse, paresser, *vn.*

ԾՈՒԽ, fumée, *sf.* — արձակել, fumer, *vn.* Ծուխէ անցունել, fumiger, *va.* — ըմպել, fumer, *va.*; petuner, *vn.* V. Ծխախոտ:

ԾՈՒԾ ([illegible]), moelle, *sf.*

ԾՈՒՂԱԿ, piège, *sm.*, attrapoire, *sf.*, filet, lacet, traquet, traquenard, *sm.*, trappe, souricière, *sf.* Աղուէս բռնելու —, brayon, *sm.* —ի մէջ իյնալ, mordre à l'hameçon.

ԾՈՒՆԳ, } genou (*pl.* des *ge-*
ԾՈՒՆԿ, } *noux*), *sm.* — չոքիլ, —ի գալ, ծնկան վրայ գալ, tomber, se mettre à genoux, fléchir le genou, les genoux, s'agenouiller, *vpr.* —ի իջեցունել, mettre à genoux. Ծնկան վրայ, —ը գետնի դրած, à genoux, *adv.*

ԾՈՒՆՐ, genou (*pl.* des *genoux*), *sm.* — դնել, tomber, se mettre à genoux. fléchir le genou, les genoux, s'agenouiller, *vpr.* [*sf.*

ԾՈՒՆՐԴՐՈՒԹԻՒՆ, génuflexion,

ԾՈՒՌ, incliné, ée, courbé, ée,

recourbé, ée, oblique, tortu, ue, tortueux, euse, *adj.* ||—, de guingois (էյրի-պիւյրի), *adv.* *Cette chambre est toute de guingois.*

ԾՈՒՓՔ, fluctuation, *sf.* — մտաց, խորհրդոց, agitation, incertitude, *sf.*, trouble, *sm.* — ծովու, ալեաց, l'agitation de la mer, des flots.

ԾՈՓՈՐ, frise, *sf.*

ԾՊԵՂԱՆԱԿ (չաթը դաղանը դէփէսի), panne, *sf.*

ԾՊՏԱՆՔ, travestissement, *sm.*

ԾՊՏԵԱԼ, déguisé, ée, incognito (էնքօնյիթօ. Ոմանք ոչ բարւոք կը հնչեն էնքօնիէթօ), *adj.*

ԾՊՏԵԼ, déguiser, *va.* — դիմակաւ, masquer, *va.*

ԾՊՏԻԼ, se déguiser, *vpr.* — դիմակաւ, se masquer, *vpr.*

ԾՊՏՈՒՄ, **ԾՊՏՈՒՄՆ**, déguisement, travestissement, *sm.*

ԾՌԵԼ, incliner, courber, recourber, fléchir, plier, tortuer, *va.*

ԾՌԵՑՈՒՆԵԼ, V. Ծռել։

ԾՌԻԼ, s'incliner, se courber, se fléchir, se plier, se tortuer, se baisser, *vpr.* — (փայտի), se déjeter, *vpr.*

ԾՌՄՌԿԻԼ, tortiller, *vn.*

ԾՌՈՒԹԻՒՆ, inclinaison, courbure, *sf.*, guingois (էյրի-պիւյրի), *sm.*

ԾՌՈՒԻԼ, V. Ծռիլ։

ԾՐԱԳԻՐ, plan, dessin, *sm.* — ստուերաւոր, dessin ombré. — եզրագծի, dessin au trait. — սահմանեալ, dessin arrêté.

ԾՐԱԳՐԵԼ, tracer, *va.* || dessiner, *vn.*; dessiner, *va.*

ԾՐԱԳՐԻՉ, **ԾՐԱԳՐՈՂ**, dessinateur, trice, *s.*

ԾՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, dessin, *sm.* — գծային, — linéaire.

ԾՐԱՐ, paquet, *sm.* Գլանաձեւ —, rouleau, *sm.* Թղթոյ —, rouleau de papier. — վաճառուաց, colis (քօլի), *sm.* Դրամի կնքուած —, group (կրուփ), *sm.* — ընել, V. Ծրարել։

ԾՐԱՐԵԼ, empaqueter, envelopper, *va.* — (բեռը), emballer, *va.*

ԾՐԱՐԻԼ, s'empaqueter, s'envelopper, *vpr.*

ԾՐԱՐԻՉ, **ԾՐԱՐՈՂ**, emballeur, *sm.*

ԾՐԱՓԱԿԵԼ, circonscrire, *va.*

ԾՓԱԼ, ondoyer, *vn.* Ալիքներն —, ծփծփալ, clapoter, *vn.* Ջրոյն վրայ —, flotter, *vn.*

ԾՓԱԼԻՑ, **ԾՓԱԿԱՆ**, ondoyant, ante, flottant, ante, agité, ée, *adj.*

ԾՓԱՆՔ, ondulation, *sf.* — ծովու, ալեաց, l'agitation de la mer, des flots. — մտաց, խորհրդոց, agitation, *sf.*

ԾՓԱՑՈՂ, ondoyant, ante, *adj.*

ԾՓԵԱԼ, ondulé, ée, agité, ée, *adj.*

ԾՓԻԼ, flotter, être à flot, ondoyer, *vn.* — (ի խորհուրդս), vaciller, *vn.* — *dans ses opinions.*

ԾՓԻՆ, flottant, ante, ondoyant, ante, flotté, ée, ondé, ée, ondoyé, ée, agité, ée, *adj.*

ԾՓՈՑ (եայքը), baratte, *sf.*

ԾՓՈՒՄ, **ԾՓՈՒՄՆ**, V. Ծփանք։

Կ

Կ (*guiène*), quinzième lettre de l'alphabet arménien et dixième des consonnes. || soixante, soixantième.

ԿԱԳ, V. կռիւ։

ԿԱԳԱՑՈՂ, V. կռուարար։

ԿԱԳԵԼ, V. կռուել կամ կռուիլ։

ԿԱԴՄԻԱ (քրէական [minéral] նիւթ մ'է), cadmie, *sf.*

ԿԱԴՄԻՈՆ (հաստատուն մետաղ մ'է), cadmium (գատ-միօմ), *sm.*

1. ԿԱԶ (գազ), gaz, *sm.* — լուսաւորութեան, — d'éclairage, կամ պարզաքար gaz. — իւղարար, — oléfiant. — մորից, — des marais. —ք զսպականք, — coercibles. —ք մնայունք կամ անզուսպք, — permanents կամ incoercibles.

2. ԿԱԶ (բարակ կամ ցանցառ պաստառ. գէ-րէ-նճէ-կ. բէ-ւ), gaze, *sf.* — *de soie, d'argent. Voile de* —.

ԿԱԶԱԿԵՐՊ, gazéiforme, *adj.*

ԿԱԶԱՆԻ (բոյս մ'է), gazanie, *sf.*

ԿԱԶԱՆՄԱՆ, gazéiforme, *adj.*

ԿԱԶԱՉԱՓ, gazomètre, *sm.*

ԿԱԶԱՐԱՆ, gazomètre, *sm.*

ԿԱԶԱՑՈՒՄ, ԿԱԶԱՑՈՒՄՆ, gazéification, *sf.*

ԿԱԶԱՑՈՒՆԵԼ, gazéifier, *va.*

ԿԱԶԴՈՒՐԵԼ, fortifier, rétablir, *va.*

ԿԱԶԴՈՒՐԻԼ, reprendre ses forces, prendre le dessus, se fortifier, se rétablir, *vpr.*

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ, fortifiant, ante, *adj.*

ԿԱԶԴՈՒՐՈՒԹԻՒՆ, ԿԱԶԴՈՒՐՈՒՄ, ԿԱԶԴՈՒՐՈՒՄՆ, rétablissement, *sm.*, convalescence, *sf.*

ԿԱԶՄ, prompt, ompte, apprêté, ée, prêt, ête, *adj.* — պատենիք, des habits faits. *Ce tailleur vend des habits tout faits.* — եւ ճաման, prompt, ompte, *adj.* || — (գրոց), reliure, *sf. J'ai payé tant pour la — de ce livre.*

ԿԱԶՄԱԾ, appareil, *sm.* || apprêt, *sm.* || construction, conformation, structure, *sf.* || composition, *sf.* || meuble, équipage, *sm.* || monture, *sf.* կահ եւ — (սենեկի), garniture, *sf.*, ameublement, meuble, *sm.* — անկողնոց, literie, *sf. La — d'un hôpital.* կահ եւ — (անկողնոց), garniture, *sf.* Նաւու —ք, V. կազմակերտք։ — ելեկտրաշարժիչ, V. ելեկտրաշարժիչ։ — գործարանաց մարմնոյ, organisme, *sm.*

ԿԱԶՄԱԿԱՆ, organique, *adj.*

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ, organique, *adj.*

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԵԼ, organiser, constituer, *va. L'assemblée est constituée.*

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԻԼ, s'organiser, se constituer, *vpr. L'assemblée s'est constituée.*

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԻՉ, ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՂ, organisateur, trice, *adj.* et *s.*

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ, organisation, *sf.*

ԿԱԶՄԱԿԵՐՏՔ, apparaux ([illegible]), *smp.* [*sm.*

ԿԱԶՄԱՐԱՆ, atelier de relieur,

ԿԱԶՄԱՐԱՐ, relieur,.*sm.*

ԿԱԶՄԵԱԼ, formé, ée, constitué, ée, organisé, ée, conformé, ée, *adj.* || relié, ée, *adj. Un livre relié.*

ԿԱԶՄԵԼ, former, constituer, organiser, apprêter, construire, *va.* — (նաւը), équiper, *va.* — (գիրքը), relier, *va.* — տալ (գիրք մը), faire relier, *va. J'ai fait relier quelqu'uns de mes livres.*

ԿԱԶՄԻՉ, constitutif, ive, *adj.* || garnisseur, euse, *s.*

ԿԱԶՄՈՒԱԾ, tempérament, mécanisme, *sm.* V. կազմեալ։

ԿԱԶՄՈՒԱԾՔ, tempérament, mécanisme, *sm.* — (մարդոյ), constitution, complexion, *sf.* Զօրաւոր —, une complexion robuste.

ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆ, constitution, structure, composition, *sf.* || préparation, *sf.*, appareil, équipage, *sm.*, apprêts, *smp.* — (բանից), construction, *sf.* — *grammaticale, analytique* (շուծական, վերլուծական), *logique.* — (անուանց, բառից), composition, *sf.* — (նաւու, զօրաց), équipement, *sm.*

1. **ԿԱԹ**, V. կաթն։

2. **ԿԱԹ**, V. կաթիլ (2)։

ԿԱԹԵԼ ([illegible]), tomber goutte à goutte, dégoutter, distiller, couler, *vn.*

ԿԱԹԵՑՈՒՆԵԼ, distiller, *va.*

1. **ԿԱԹԻԼ**, V. կաթել։

2. **ԿԱԹԻԼ** ([illegible]), goutte, *sf.* Քթէ վազող —, roupie, *sf.* Պզտի, մանր —, V. կաթիկ։ — առ —, — à —.

ԿԱԹԻԿ, gouttelette, *sf.*

ԿԱԹՆ ([illegible]), lait, *sm.* — արմաւենւոյ, palmite, *sm.* — ուտել, prendre du —; teter կամ téter, *va. Teter sa nourrice, une chèvre.* — տալ, donner du —, donner à teter, allaiter, nourrir, *va.*

ԿԱԹՆԱԲԵՐ, qui porte du lait, lactifère, galactagogue, galactophore, *adj.* — կով, vache laitière. Անօթք —ք, vaisseaux lactifères. Վտակք —ք, conduits lactifères. —ք, lactifères, *sfp.*

ԿԱԹՆԱՔՈՅՍ, galactite, *sf.*

ԿԱԹՆԱԲՈՒՂԽ, lactescent, ente, laiteux, euse, *adj.*

ԿԱԹՆԱԳՈՅՆ, laiteux, euse, *adj.*

ԿԱԹՆԱԹԱՆ, soupe au lait, *sf.*, potage au lait, *sm.*

ԿԱԹՆԱԼԻՑ, laiteux, euse, *adj.*

ԿԱԹՆԱԽՏԱՉԱՓ, lactodensimètre, *sm.*

ԿԱԹՆԱԾԱՌ, laitier կամ arbre à lait, *sm.*, galactodendron, brosime կամ brosimon, *sm.*

ԿԱԹՆԱԾԻՆ, lactigène, *adj.*

ԿԱԹՆԱԾԻՒՐՈՒՄ, } galactophtisie, *sf.*
ԿԱԹՆԱԾԻՒՐՈՒՄՆ, }

ԿԱԹՆԱԿԵՐՊ, lactiforme, galactoïde կամ galactode, *adj.*

ԿԱԹՆԱԿԻՑ, frère de lait, *sm.*

ԿԱԹՆԱՀՈՍՈՒՄ, } galactorrhée, *sf.*
ԿԱԹՆԱՀՈՍՈՒՄՆ, }

ԿԱԹՆԱՄԱՆ, pot au lait, *sm.*

ԿԱԹՆԱՄԻԶՈՒԹԻՒՆ, galacturie, *sf.*

ԿԱԹՆԱՅԻՆ, laiteux, euse, lacté, ée, *adj. Diète lactée.*

ԿԱԹՆԱՆԻՒԹ, galactose, *sf.*

ԿԱԹՆԱՇԱՔԱՐ, lactine կամ lactose, *sf.*

ԿԱԹՆԱՉԱՓ, pèse-lait (*pl.* des *pèse-lait*), lactomètre, galactomètre, galactoscope, lactoscope, *sm.*

ԿԱԹՆԱՊՈՒՐ, V. կաթնաթան։

ԿԱԹՆԱՌԱՏ, lacté, ée, lactifère, *adj.*

ԿԱԹՆԱՍՈՒՆ, galagtopote, *adj.* et *s.*; galactophage, *adj.* et *sm.*

ԿԱԹՆԱՎԱՃԱՌ, laitier, *sm.*

ԿԱԹՆԱՎԱՃԱՌՈՒՀԻ, laitière, *sf.* [gue, *adj.*

ԿԱԹՆԱՎԱՐ (դեղ), galactago-

ԿԱԹՆԱՏ, lactate, *sm.* — *de fer.* — *de chaux.* [lait.

ԿԱԹՆԱՏԱՄՈՒՆՔ, dents de

ԿԱԹՆԱՏԱՐ (անօթք կամ խողովակք մարմնոյ), lactifère, *adj.*

ԿԱԹՆԱՐԱՆ, laiterie, *sf.*

ԿԱԹՆԱՑՈՅՑ, galactoscope, *sm.*

ԿԱԹՆԱՒԷՏ, laiteux, euse, *adj.* — (տունկք), lacté, ée, lactifère, *adj.*

ԿԱԹՆԱՒՈՐ, laiteux, euse, *adj.*

ԿԱԹՆԵՂԲԱՅՐ, frère de lait, *sm.*

ԿԱԹՆԵՂԷՆՔ, laitage, *sm.*

ԿԱԹՆԽՈՏ, caille-lait (*pl.* des *caille-lait*), polygala կամ polygale, *sm.* [et *sm.*

ԿԱԹՆԿԵՐ, galactophage, *adj.*

ԿԱԹՆՏՈՒՈՒԹԻՒՆ (կարդա *կաթնտուութիւն*), allaitement, *sm.*, lactation, *sf.*

ԿԱԹՈԳԻՆ, tendrement, éperdument, *adv.* — սիրել, aimer éperdument.

ԿԱԹՈՂԻԿ, V. կաթողիկեայ։

ԿԱԹՈՂԻԿՈՒԹԻՒՆ, V. կաթողիկէութիւն։

ԿԱԹՈՂ, dégouttant, ante, *adj.*

ԿԱԹՈՂԻԿԵԱՅ, catholique, *adj.* *La foi, la religion —. L'Église —, apostolique et romaine.* — թագաւորն, Նորին կաթողիկեայ վեհափառութիւնն (արքային Սպանիացւոց), le Roi Catholique, Sa Majesté Catholique (le roi d'Espagne). || catholique, *s.* *Un, une —. Un bon —.* Լայն խղճմտանք ունեցող —, — à gros grains. Ըստ — հաւատոց, catholiquement, *adv.* *Il a prêché, il a écrit très —.*

ԿԱԹՈՂԻԿԵԱՅՔ, catholicité, *sf.*

ԿԱԹՈՂԻԿԷ (արքունական, մայր եկեղեցի), basilique, *sf.* V. կաթողիկոն։

ԿԱԹՈՂԻԿԷՈՒԹԻՒՆ, catholicisme, *sm.*, catholicité, *sf.*

ԿԱԹՈՂԻԿՈՆ (դեղ մ'է) catholicum կամ catholicon, *sm.*

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ, le patriarche universel կամ suprême des Arméniens, catholique, *sm.* *Le catholique d'Arménie.*

ԿԱԹՈՒԱԾ ([illegible]), coup de sang, apoplexie, *sf.* — շանթահար, apoplexie foudroyante. Յօդային —, goutte, *sf.* —է զարնուեցաւ, il a été frappé d'apoplexie.

ԿԱԹՈՒԱԾԱԿԱՆ, apoplectique, *adj.* [et *sm.*

ԿԱԹՈՒԱԾՈՏ, apoplectique, *adj.*

ԿԱԹՈՒՂԻԿԵԱՆ, catholique, *adj.*

ԿԱԹՍԱՅ, chaudière, marmite, *sf.* Փոքրիկ, պզտիկ —, chaudron, *sm.*

ԿԱԹՍԱՅԱԳՈՐԾ, chaudronnier, *sm.*

ԿԱԹՍԱՅԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, chaudronnerie, *sf.*

ԿԱԺ ([illegible]), écheveau, *sm.* *On coupe la centaine pour dévider l'—.* Հայերէն կ'ըսուի նաև կարժ. խիր։

1. **ԿԱԼ**, aire, *sf.*, are, *sm.*

2. **ԿԱԼ**, V. կենալ։ Հակառակ — նեղութեամբ, V. Հեծել։ կախեալ —, V. կախեալ։

ԿԱԼԱՄԲԱԿ } (Հնդկաց անուշահոտ փայտ մը. [illegible]), calambac, calambart,
ԿԱԼԱՄՊԱԿ } calambou, calambouc, calambour (Ակապիմիայն ունի միայն Calambour), *sm.*

ԿԱԼԱՆԱՒՈՐ, prisonnier, ière, détenu, ue, *s.* et *adj.*

ԿԱԼԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, arrestation, détention, prison, *sf.*

ԿԱԼԱՆԵԼ, arrêter, détenir, *va.*

ԿԱԼԱՆՔ, arrestation, prison,

pince, *sf*. — (բռնել իրաւազիրաց), incarcération, *sf*. [Զիւրել։

ԿԱԼԱՓՏԵԼ ([illegible]), V.

ԿԱԼԱՔԱՐ, soude, *sf*.

ԿԱԼԱՔԱՐԱՅԵՐ, alcaloïde կամ alcalide. *sm*.

ԿԱԼԱՔԱՐԱՅԻՆ, alcalin, ine, *adj*. Նիւթ —, alcalin, *sm*. Հողք —ք, terres alcalines.

ԿԱԼԵՊ (մեծրակ յիշատակաց, ծանօթութեանց), calepin. *sm*.

ԿԱԼՈՒԱԾ, bien,*sm*., terre, *sf*., fonds, *sm*., ferme, métairie, glèbe, prossession, propriété, *sf*.

ԿԱԼՈՒԱԾԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, féodalisme, *sm*., féodalité, *sf*.

ԿԱԼՈՒԱԾԱՎԱՐՁՔ, fermage, *sm*.

ԿԱԼՈՒԱԾԱՏԷՐ, propriétaire, *s*. Մեծ —, grand terrien.

ԿԱԼՈՒԱԾԱՏՈՒՄԱՐ, cadastre, *sm*.

ԿԱԼՈՒԱԾՆԱՄԱԿ papier terrier, կամ յոկ terrier, *sm*.

ԿԱԼՈՒԱԾՔ, V. Կալուած։

ԿԱԼՈՒԻՆԱԿԱՆ, calvinien, ienne, calviniste, *adj*. || calviniste,*s*.

ԿԱԼՈՒԻՆԱՑԻ, calviniste, *adj*. et *s*. [ne, *adj*.

ԿԱԼՈՒԻՆԵԱՆ, calvinien, ien-

ԿԱԼՈՒԻՆՈՒԹԻՒՆ, calvinisme, *sm*.

ԿԱԽԱԿԱՑԵԱԼ, suspens, *adj*. *m*. *Un prêtre* —.

ԿԱԽԱՂԱՆ, gibet, *sm*. *Attacher, pendre au* —. potence, *sf*. *Planter, dresser une potence. Il mérite la potence.* fourches patibulaires, *sfp*. — բազմաճղի, fourches patibulaires, *sfp*. Ի — հանել, attacher quelqu'un à la potence, pendre, *va*. *Pendre un criminel. Pendre des voleurs.* —ի արժանի, pendable, *adj*. *Cet homme est* —. —ի արժանի մարդ, gibier de potence, de bourreau.

ԿԱԽԱՂԱՆԻ, patibulaire, *adj*.

ԿԱԽԱՆԿՈՂԻՆ, V. Համակ(2), կամ ձօնք։ Հայերէն կ'բսուի եւ կախմահիճ։

ԿԱԽԱՐԴ, sorcier, ière, enchanteur, eresse, magicien, ienne, *s*. [rique, *adj*.

ԿԱԽԱՐԴԱԿԱՆ, magique, fée-

ԿԱԽԱՐԴԱՆՔ, ensorcellement, *sm*., fascination, féerie, *sf*., enchantement, *sm*., magie, *sf*.

ԿԱԽԱՐԴԵԼ, ensorceler, fasciner, enchanter, charmer, *va*.

ԿԱԽԱՐԴԻՉ, ensorceleur, euse, *s*. || fascinateur, trice, enchanteur, eresse, magique, *adj*. — ազդեցութիւն, fascination, *sf*.

ԿԱԽԱՐԴՈՒԹԻՒՆ, sorcellerie, *sf*., enchantement, *sm*.,magie, *sf*. Բնական —, magie naturelle կամ blanche. Դիւական —, magie noire.

ԿԱԽԵԱԼ, pendu, ue, *adj*. || suspens, *adj*. *m*. || pendu, *sm*. — կալ (կախիլ), pendre, *vn*. *Des lustres pendent au plafond. Votre robe pend d'un côté.* — լինել, բլլալ, dépendre de, *vn*.

ԿԱԽԵԼ, pendre, suspendre, attacher, accrocher, *va*. || suspendre, *va*. — *un prêtre de ses fonctions*.

ԿԱԽԻԼ, pendre,*vn*., se pendre, se suspendre, *vpr*.

ԿԱԽԿՈՂԿ, coïon ([illegible]), *sm*.

ԿԱԽՄԱՀԻՃ, V. Համակ (2), կամ ձօնք։ Հայերէն կ'բսուի նաեւ կախանկողին։

ԿԱԽՈՐԱՆ, V. Տատանոց։

ԿԱԽՈՐԱՑՔ ([illegible]), barcelonnette, *sf*. *Mettre, coucher un enfant dans sa* —.

ԿԱԽՈՒԻԼ, pendre, *vn*., se pendre, se sespendre, *vpr*.— (մազեր, զգեստը), tomber, *vn*. *De beaux cheveux lui tombent sur les épaules. Son manteau lui tombe sur les talons.*

ԿԱԽՈՒՄ, } suspension, *sf.*
ԿԱԽՈՒՄՆ, } — ունենալ, dépendre de, tenir à, *vn.* Այդ պարագաներէն — ունի, cela dépend des circonstances. Այս բանը ձեզնէ — ունի, cela dépend de vous. Այդ ինէ — չունի, cela ne dépend pas de moi. Այդ ընել անկէ — ունի, il dépend de lui de faire cela.

ԿԱՃԱՆ (նեղ ճամբայ), sentier, *sm. Il y a un — qui abrège le chemin.*

ԿԱԿԱԶԵԼ, bégayer (թլվել), *vn. On begaye quelquefois par embarras, par timidité.*

ԿԱԿԱԶՈՂ. } bègue, *adj.* et *s.*
ԿԱԿԱԶՈՑ, }

1. **ԿԱԿԱՂԱՑ,** V. Ընկոյզ։

2. **ԿԱԿԱՂԱՑ,** testicule, *sm.*

ԿԱԿԱՕ (ամերիկեան նուշ. գագաօ), cacao, *sm.*

ԿԱԿԱՕԵՆԻ (ամերիկեան նշենի. գագաօ աղաճը), cacaoyer կամ cacaotier, *sm.*

ԿԱԿԱՉ (գարնանային ծաղիկ մէ. լալէ), tulipe, *sf.*

ԿԱԿԱՉԵԼ (ախաղ·սղի), chanter, *vn.*

ԿԱԿԱՉԵՆԻ, tulipier, *sm.*

ԿԱԿԺԻՐԱԿ (խըյար շէմպէր), casse, *sf.*

ԿԱԿԺԻՐԱԿԵՆԻ, cassier, canéficier, *sf.*

ԿԱԿԻԱՑ (ծառ մ'է. ագագիա աղաճը), acacia, *sm.*

ԿԱԿՂԱՄՈՐԹ, mollusque, *adj.*

ԿԱԿՂԱՆԱԼ, V. Կակղիլ։ [adj.

ԿԱԿՂԱՆԱԼԻ, émollient, ente,

ԿԱԿՂԱՑՈՒՄ } (պտղոց), blettissement, *sm.*,
ԿԱԿՂԱՑՈՒՄՆ } blettissure, *sf.*

ԿԱԿՂԱՑՈՒՆԵԼ, V. Կակղել։

ԿԱԿՂԵԼ, amollir, ramollir, *va.* || attendrir, fléchir, *va.*

ԿԱԿՂԵՑՈՒՆԵԼ, V. Կակղել։

ԿԱԿՂԵՑՈՒՑԻՉ, émollient, ente, ramollissant, ante, lénitif, ive, *adj.* Դեղ, պլեղանի —, émollient, ramollissant, *sm.*

ԿԱԿՂԻԼ, s'amollir, *vpr.*, mollir, *vn.* || s'attendrir, *vpr.*, fléchir, *vn.*, s'humaniser, *vpr.* — (պտղոց), blettir, *vn.*

ԿԱԿՂԻՉ, ramollisant, ante, lénitif, ive, *adj.* — դեղ, ramollissant, lénitif, *sm.*

ԿԱԿՂՆԱԼ, V. Կակղիլ։

ԿԱԿՂՈՒԹԻՒՆ, mollesse, *sf.*, amollissement, *sm.* || souplesse, flexibilité, *sf.*

ԿԱԿՂՈՒՄ, } ramollissement,
ԿԱԿՂՈՒՄՆ, } amollissement, *sm.*

ԿԱԿՈՒՂ, mou, mol, *m.* molle, *f.*, tendre, *adj.* || souple, flexible, pliable, pliant, ante, *adj.* — սանդուխ, escalier doux.

ԿԱԿՈՒՂՑՈՒՆԵԼ, V. Կակղել։

ԿԱԿՏԵՆԻ (տունկ մ'է. ֆրէնկ էնճիրի աղաճը), cactier, cactus (գագդիւս), *sm.*

ԿԱՀ, meuble, ameublement, *sm.*, effets, *smp.* — եւ կարասի, mobilier, *sm.* Զգեստք եւ —ք (վաճառական անձի), V. Զգեստ։ — եւ կարասեօք զարդարել, պատրաստել, garnir de meubles, meubler, *va.* — գնել, s'acheter des meubles, se meubler, *vpr.*

ԿԱՀԱԳՈՐԾ (դօղրամաճը), menuisier, *sm.*

ԿԱՀԱԳՈՐԾԵԼ, menuiser, *v. a.* et *n. Il aime à —.*

ԿԱՀԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ (դօղրամաճըլըգ), menuiserie, *sf.*

ԿԱՀԱՒՈՐԵԱԼ, meublé, ée, *adj.* Տուն, սենեակ —, maison, chambre meublée.

ԿԱՀԱՒՈՐԵԼ, } meubler, *va.*
ԿԱՀԵԼ, }

ԿԱՀԵՆԻ (մահուն աղաճը), V. Մակոն, կամ Մանոգենի։ [che, *sf.*

ԿԱՀՈՑՐ (դէմիր. գանտըր), cru-

ԿԱՂ, boiteux, euse, *adj.* Être,

devenir —. || boiteux, euse, *s*. *C'est un* —. —ս ի —ս, — ի —, —ն ի —, V. Կաղապէս։ —ն ի — երթալ, marcher péniblement, se traîner, *vpr*. *Je me traînerai là comme je pourrai.*

ԿԱՂԱԼ, boiter, clocher, *vn*. Քիչ մը —, clopiner, *vn*.

ԿԱՂԱՄԱԽ } (գաւագ աղաճը),
ԿԱՂԱՄԱԽԻ } peuplier, *sm*.

ԿԱՂԱՄԱՐ, encrier, *sm*., écritoire, *sf*.

ԿԱՂԱՄԲ (լահանա), chou (*pl*. des *choux*), *sm*. Ընդաւոր —, V. Ընդակաղամբ։ Ուռուցիկ —, — cabus (գափէ-).

ԿԱՂԱՄԲԱԿՈՒՐԾ (լահանա գօ-չանը), le trognon d'un chou, un trognon de chou.

ԿԱՂԱՆԴ, calendes, *sfp*. || premier jour de l'an, jour de l'an, nouvel an, nouvelle année. — շնորհաւորել, souhaiter la bonne année.

ԿԱՂԱՆԴԱՑՈՅՑ, calendrier, [*sm*.

ԿԱՂԱՆԴԵԼ, étrenner, *va*.

ԿԱՂԱՆԴՉԷՔ, étrenne, *sf*. — ընդունել, տալ, recevoir, donner des —s.

ԿԱՂԱՆԴՔ, V. Կաղանդ։

ԿԱՂԱՆՉԱՆՆ (տունկ մ'է. սիւթ-լէյէն), tithymale, *sm*.

ԿԱՂԱՊԱՐ, modèle, moule, patron, *sm*.

ԿԱՂԱՊԱՐԻՉ, } modeleur,
ԿԱՂԱՊԱՐՈՂ, } mouleur, *sm*.

ԿԱՂԱՊԷՍ, en clopinant, clopin-clopant, *adv*. *Aller clopin-clopant.*

ԿԱՂԻՆ (ֆընտըգ), noisette, *sf*. Վայրի — (փալամուտ), gland, *sm*.

ԿԱՂԻՆԿՈՏՐԱԻԿ } (ֆընտըգ քը-
ԿԱՂՆԱԲԵԿ } րան ալէթ), casse-noisette (*pl*. des *casse-noisette* կամ *casse-noisettes*. Ակադեմիայն ունի լոկ des *casse-noisettes*), *sm*.

ԿԱՂՆԱԲԵՐ, glandifère, *adj*.

ԿԱՂՆԱԿԵՐ, glandivore, *adj*.

ԿԱՂՆԱՍՈՒՆ (խոզ), glandivore, *adj*.

ԿԱՂՆԱՓԱՅՏ, chêne, *sm*.

ԿԱՂՆԱՔԱՂ, glandée, *sf*.

ԿԱՂՆԻ (ֆընտըգ աղաճը), noisetier, coudrier կամ coudre, *sm*. || — (մեշէ), chêne, *sm*. Մատաղատունկ —, chêneau, *sm*. Գետնի —, V. Լերդախոտ։

1. **ԿԱՂՆՈՒՏ** (անտառ կաղնեաց), coudraie, *sf*.

2. **ԿԱՂՆՈՒՏ** (տունկ մ'է), arrête-bœuf (*pl*. des *arrête-bœuf*), *sm*., bugrane, *sf*.

ԿԱՂՈՒԹԻՒՆ, claudication, *sf*., clochement, *sm*.

ԿԱՃ (քեչէ), feutre, *sm*.

ԿԱՃԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, feutrage, *sm*.

ԿԱՃԱՌ (մատենադարաց, գիտնոց կամ ճարտարաց), académie, *sf*., lycée, *sm*.

ԿԱՃԱՌԱՆՈՑ, réceptacle, *sm*. || — (դերասանաց ժողվուելու կամ հանդիսատեսաց միջահանգստեան [entr'acte] ժամանակն անցունելու հասարակաց սրահ), foyer, *sm*.

ԿԱՃԱՌՈՐԴ, académicien, ienne, *s*.

ԿԱՃԵԱՅ, de feutre, *adj*.

ԿԱՄ, ou, *conj*. Եւ —, — եթէ, ou, — bien.

ԿԱՄԱԳՆԱՑ, capricieux, euse, arbitraire, *adj*. || capricieux, euse, *s*.

ԿԱՄԱԿԱՆ, arbitraire, *adj*.

ԿԱՄԱԿԱՏԱՐ, complaisant, ante, *adj*. et *s*.

ԿԱՄԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, complaisance, *sf*. Ծառայական —, valetage, *sm*.

ԿԱՄԱԿԱՐ, gaiement կամ gaiment, gaillardement, *adv*.

ԿԱՄԱԿՈՐ, oblique, tortueux, euse, sinueux, euse, *adj*. || fle-

xueux, euse, *adj*. *Tige flexueuse*. || pervers, erse, *adj*. —ս, obliquement, tortueusement, *adv*.

ԿԱՄԱԿՈՐԵԼ, tordre, détourner, pervertir, *va*. *Tordre le sens d'un auteur*. *Tordre, détourner, pervertir le sens d'un passage*. détorquer, *va*. — *un texte*. Օրինաց իմաստը —, détourner le sens d'une loi, faire violence à la loi.

ԿԱՄԱԿՈՐԻԼ, se replier, *vpr*. *Voyez comme ce serpent se replie*.

ԿԱՄԱԿՈՐՈՒԹԻՒՆ, perversité, *sf*. || flexuosité, *sf*.

ԿԱՄԱԿԻՔ, grippe, *sf*.

ԿԱՄԱՅ, de bon gré. — Եւ ակամայ, bon gré mal gré, *adv*.

ԿԱՄԱՅԱԿԱՆ, volontaire, arbitraire, *adj*.

ԿԱՄԱՏԷՐ, arbitraire, *adj*.

ԿԱՄԱՐ, voûte, *sf*. || cintre, *sm*., arcade, *sf*., arceau, *sm*. — (շինուածոց), arc (արք), *sm*. — Երկնից, le céleste կամ les célestes lamdris. Յաղթական —, arc de triomphe (թրիօնֆ), triomphal. Երջանիկ —ք, empyrée, *sm*. *Les dieux de l'Empyrée*.

ԿԱՄԱՐԱԿԱԼ, arc-boutant (*pl*. des *arcs-boutants*), *sm*. — դրան, V. Դարեւանդ ։

ԿԱՄԱՐԱՁԵՒ ԳՈՐԾԵԼ, ԸՆԵԼ, cambrer, *va*.

ԿԱՄԱՐԱՁԵՒ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, se voûter, *vpr*.

ԿԱՄԱՐԱՄԷՋՔ, entrecoupe, *sf*.

ԿԱՄԱՐԱՅԱՐԿ ԳՈՐԾԵԼ, ԸՆԵԼ, voûter, *va*. — *une église, une salle*.

ԿԱՄԱՐԱՆԱԼ, se voûter, *vpr*.

ԿԱՄԱՐԱՐ, V. կամակատար ։

ԿԱՄԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, V. կամակատարութիւն ։

ԿԱՄԱՑ, doucement, tout doucement, doucettement, lentement, tout beau, pas à pas, *adv*. — —, de proche en proche, insensiblement, *adv*. || —, tout doux, *interj*.

ԿԱՄԱՑՈՒԿ, V. կամաց ։

ԿԱՄԱՒ, volontairement, de plein gré, exprès, à dessein, *adv*.

ԿԱՄԱՒՈՐ, volontaire, facultatif, ive, *adj*.

ԿԱՄԵԼԼԻԱ (բոյս մ'է), camélia, camellia, *sm*.

ԿԱՄԵԼՈՒԹԻՒՆ, vouloir, *sm*.

ԿԱՄԵՆԱԼ, vouloir, *va*.

ԿԱՄԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, volonté, volition, *sf*., bon vouloir, *sm*.

ԿԱՄԷՈՒԹԻՒՆ (կէս կամք), velléité, *sf*.

ԿԱՄԻԼ, V. կամենալ ։

ԿԱՄԿԱՐ, long, *m*. longue, *f*. *adj*. V. Ցամր ։

ԿԱՄՆԱԿ (գաւազան [ցորեն ծեծելու]), fléau, *sm*.

ԿԱՄՈՎԻՆ, volontairement, de plein gré, *adv*.

ԿԱՄՈՒՐՋ, pont, *sm*. Նեղ —, V. Անցարան ։ Համժուն, համժական —, pont-levis (ըէվի. *pl*. des *ponts-levis*), *sm*., harpe (հարփ), *sf*. — շինել, ձգել, construire, jeter un —.

1. **ԿԱՄՐՋԱԿ** (թղթի կաղապարի առէջներէն անցնող մետաղեայ գաւազան կամ թել), pontuseau, *sm*.
2. **ԿԱՄՐՋԱԿ** (հրացանի ձգանի մասն մը), pontet (փօնթէ), *sm*.
3. **ԿԱՄՐՋԱԿ** (ձիու թամբի կամարաձեւ մասն), pontet (փօնթէ), *sm*.
4. **ԿԱՄՐՋԱԿ** (փականքի սողնակը [pêne] մտնելու երկաթ), gâche, *sf*.

ԿԱՄՐՋԱՑԻԳ ՁԻՆՈՒՈՐ, } pon-
ԿԱՄՐՋՈՂ ԶՕՐԱԿԱՆ, } tonnier, *sm*.

ԿԱՄՔ, volonté, *sf*., vouloir, gré, *sm*. || intention, *sf*. || volontés, *sfp*., fantaisie, *sf*., caprice, *sm*. Անձնահաճ —, volontés, *sfp*., caprice, *sf*. —ն ընել, faire sa volonté. — չունենալ, n'avoir pas de volonté. —ը կոտրել, rom-

pre la volonté. Ուրիշի կամացն համեմատ շարժիլ, se laisser conduire. Ըստ կամս, arbitrairement, à volonté, *adv.* || arbitraire, *adj.* Կամացը դէմ, հակառակ, malgré, *prép. Il a fait ce mariage — son père.*

ԿԱՅԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, statique, *sf.* Բուն —, — proprement dite.

ԿԱՅԱՆ, poste, étape, *sf.*

ԿԱՅԱՐԱՆ, station, *sf.* Բազմեռան —ք, empyrée, *sm. Les dieux de l'Empyrée.*

ԿԱՅԱՐԱՆԱՊԵՏ (երկաթուղւոյ), chef de station, *sm.*

ԿԱՅԱՑՈՒՆԵԼ, mettre, *va.* [*vn.*

ԿԱՅԹ. —ս հարկանել, danser,

ԿԱՅԹԵԼ, battre des mains, claquer, *vn.*; applaudir, *v. n.* et *a.*

1. **ԿԱՅԹԻՉ**, applaudisseur, *sm.*

2. **ԿԱՅԹԻՉ**, pongitif, ive, *adj. Douleur pongitive.*

ԿԱՅԹԻՒՆ, claquement կամ battement de mains, applaudissement, *sm.*

1. **ԿԱՅԾ**, étincelle, *sf.* Փոքրիկ —, V. Կայծիկ: —եր արձակել, ցայտեցունել, étinceler, *vn.*

2. **ԿԱՅԾ** (կարմիր յակինթ. [illegible]), escarboucle, *sf.*

ԿԱՅԾԱԿ ([illegible]), foudre, *sf.*, tonnerre *sm.* —ներ արձակել, թափել, foudroyer, pétiller, *vn.*

ԿԱՅԾԱԿԱԼ ([illegible]), pincette, *sf.*

ԿԱՅԾԱԿՆ, V. Կայծակ:

ԿԱՅԾԱԿՆԱՀԱՐ ԱՌՆԵԼ, **ԸՆԵԼ**, foudroyer, *va.*

ԿԱՅԾԱԿՆԱՀԱՐ ՄԱՏԱԿԵԼ, foudroyer, *va.*

ԿԱՅԾԱԿՆԱՑԱՅՏ, foudroyant, ante, pétillant, ante, *adj.* — աչքեր, des yeux étincelants.

ԿԱՅԾԱԿՈՒՆՔ, braise, *sf.*

ԿԱՅԾԱՌ ([illegible]), pincette, *sf.*

ԿԱՅԾԻԿ, bluette, *sf.*

ԿԱՅԾՈՍՏ ([illegible]), fusil ([illegible]), briquet, *sm.*

ԿԱՅԾՔԱՐ ([illegible]), silex, caillou (*pl.* des *cailloux*), *sm.*, pierre à fusil, *sf.* [*adj.*

ԿԱՅԾՔԱՐԱՅԻՆ, siliceux, euse,

ԿԱՅԾՔԱՐՈՒՏ, silicate, *sm.*

ԿԱՅՃՈՒ (Հնդկաց ծառէ մը հանուած հիւթ մը), cachou, *sm.*

ԿԱՅՄ, mât, *sm.* Փոքրիկ —, petit —, cacatois, *sm.* Խրախուսութեան —, եղոտած —, — de cocagne. Անտառախիտ —ք, une forêt de —s. —ք նաւու, tous les —s d'un bâtiment, mâture, *sf.*

ԿԱՅՄԱԳՈՐԾ, mâteur, *sm.*

ԿԱՅՄԱԿՈՏՈՐ ԱՌՆԵԼ (նաւուն կայմերն ու կազմածները կոտրել), désemparer, *va.* — *un navire.*

ԿԱՅՄԱՐԱՆ, mâture, *sf.*

ԿԱՅՄԱՐԱՐ, mâteur, *sm.*

ԿԱՅՈՒՆ, stable, permanent, ente, *adj.*

ԿԱՅՍԵՐԱԽԱՂ (թղթի խաղ մ'է), impériale, *sf.*

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ, impérial, ale (*pl. impériaux*), césarien, ienne, *adj.* || impérialiste, *sm.*

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆԱՑ, impérialiste, *adj. Les opinions —s.*

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, impérialisme, *sm.* [թիւն:

ԿԱՅՍԵՐՈՒԹԻՒՆ, V. Կայսրու-

ԿԱՅՍԵՐՕՂԻ (տեսակ մ'օղի), eau impériale, *sf.*

ԿԱՅՍՐ, empereur, césar, *sm.*, tête couronnée, *sf.* Վեհափառ —ն, Sa Majesté Impériale.

ԿԱՅՍՐԸՆՏԻՐ, électeur, *sm.* Կին կայսրընտրի, électrice, *sf.*

ԿԱՅՍՐԸՆՏՐԱԿԱՆ, } électoral,
ԿԱՅՍՐԸՆՏՐԻ. } ale (*pl. électoraux*), *adj.* [*sm.*

ԿԱՅՍՐԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ, électorat,

ԿԱՅՍՐՈՒԹԻՒՆ, empire, *sm.* Մեծազօր —, — puissant.

ԿԱՅՍՐՈՒՀԻ, impératrice, *sf.*

ԿԱՅՏԱՌ, frais, *m.* fraîche, *f. adj.* || pétillant, ante, frétillant,

ante, vif, *m.* vive, *f.*, gaillard, arde, alerte, émerillonné, ée, joli, ie, éveillé, ée, *adj* || dispos, *adj. m.* || gaillard, arde, *s.* || poisson, *sm.* — մարդ, un vert galant. — երիվար, ձի, cheval gai.

ԿԱՅՏԱՌՈՒԹԻՒՆ, vivacité, *sf.*

ԿԱՅՏԻՌՔ, frétillement, *sm.*

ԿԱՅՏՌԱԼ, frétiller, *vn.* *Cette carpe frétille encore.*

ԿԱՅՏՌԵԼ, bondir, *vn.* *Voyez ces agneaux — dans la prairie. Un cheval qui bondit. Il bondissait de fureur, de rage.* || — (մանկան մօրն արգանդին մէջ), remuer, *vn.* *n'est pas mort, il remue encore. Elle est grosse de cinq mois, elle a senti son enfant —.* [*sm.*

ԿԱՆԱՄԱՐԻ, un homme marié,

ԿԱՆԱՆԻ, harem (հարէմ), *sm.*

ԿԱՆԱՆՈՑ, gynécée, *sm.* — (տանկայց), harem (հարէմ), *sm.*

ԿԱՆԱՆՉ, V. կանաչ։

ԿԱՆԱՆՉԵՂԷՆ, V. կանաչեղէն։

ԿԱՆԱՆՑԱԲԱՐ, efféminément, *adv.* [*adj.*

ԿԱՆԱՆՑԱԲԱՐՈՅ, efféminé, ée,

ԿԱՆԱՆՑԵԿԱՆ, féminin, ine, *adj.*

ԿԱՆԱՉ, vert, *m.* verte, *f. adj.* || —, — գոյն, vert, *sm.* Բաց —, vert clair. Դալար —ն աղէկ է աչաց, la verdure fraîche fait du bien à la vue.

ԿԱՆԱՉ ՓԱՅՏՓՈՐ (տեսակ մը թռչուն. Երկէն ...), pivert, *sm.*

ԿԱՆԱՉԱԳԵՂ, verdoyant, ante, verdissant, ante, *adj.* — զարդարիլ, verdoyer, *vn.* [te, *adj.*

ԿԱՆԱՉԱԳՈՅՆ, verdoyant, an-

ԿԱՆԱՉԱԶԱՐԴ, verdoyant, ante, *adj.* [doyer, *vn.*

ԿԱՆԱՉԱԶԳԵՍՏ ԼԻՆԵԼ, ver-

ԿԱՆԱՉԱԶՈՒԱՐՃ, verdoyant, ante, *adj.*

ԿԱՆԱՉԱԽԵՏԱԿԱՆ, chlorotique (...), *adj. Symptômes —s.*

ԿԱՆԱՉԱԽՏԱՒՈՐ, chlorotique, *adj. Une jeune fille —.*

ԿԱՆԱՉԱԽՏՈՒԹԻՒՆ (...), pâles couleurs, chlorose (...), *sf.*

ԿԱՆԱՉԱՆԱԼ, verdoyer, *vn.* *Les bois commencent à —.* — (ծառոց, խոտոց), verdir, *vn.*

ԿԱՆԱՉԱՆՄԱՆ, verdoyant, ante, *adj.*

ԿԱՆԱՉԱՑՈՒՄ, } verdisse-
ԿԱՆԱՉԱՑՈՒՄՆ, } ment, *sm.*

ԿԱՆԱՉԱՑՈՒՆԵԼ, verdir, *va.* — *une porte.*

ԿԱՆԱՉԵՂԷՆ, légume, *sm.*, verdure, *sf.* —f, herbes potagères, *sfp.*

ԿԱՆԱՉԿԵԿ, verdâtre, verdoyant, ante, *adj.*

ԿԱՆԱՉՈՒԹԻՒՆ, verdure, *sf.*, vert, *sm.*, verdeur, *sf.*

ԿԱՆԱՐԵԱԿ (...), canari, *sm.*

ԿԱՆԱՑԻ, féminin, ine, efféminé, ée, *adj.* —f, V. Դաստան։

ԿԱՆԱՓ, V. կանեփ։

ԿԱՆԳ ԱՌՆՈՒԼ (կենալ), s'arrêter, *vpr.*, demeurer (Être oծանդակով), *vn.* կէս ճամբան կանգ առնուլ, demeurer en beau chemin, կամ en demeurer là.

ԿԱՆԳԱՌ, V. կանգառ։

ԿԱՆԳՆԱՒՈՐ, droit, *m.* droite, *f. adj.* || debout, *adv.*

ԿԱՆԳՆԵԼ, lever, *va.* — *un enfant sur ses pieds, un malade sur son séant.* relever, *va.* *Cette femme se jeta aux pieds du roi, qui la releva avec bonté.* dresser, *va.* — *des statues.* mettre debout, *va.* || planter, *va.* — *un poteau, un piquet.* construire, *va.* — (Փոխոք), bâtir, *va.* *La ville d'Alexandrie fut bâtie par Alexandre.* Դրօշ —, arborer un drapeau. Խաչ —, arborer, planter un croix. Տա-

նար —, ériger un temple. Սե-ղան —, dresser, ériger un autel. — կալ, se lever, *vpr.* Մխու-անգամ, վերստին — (նորէն —), V. Վերականգնել։

ԿԱՆԳՆԻԼ, se lever, se relever, se dresser, *vpr.* — (ծինուա-ծոց), se lever, *vpr.*

ԿԱՆԳՆՈՒՄ, } érection, *sf.*
ԿԱՆԳՆՈՒՄՆ, }

ԿԱՆԳՈՒՆ, coudée, aune, *sf.* ‖ droit, *m.* droite, *f. adj.* ‖ debout, *adv.*

ԿԱՆԵՓ (*քէնէվիր*), chanvre,*sm.* Վայրի —, galéopsis (*կալէօբսիս*), *sm.* Մանիլեան —, V. Աբակայ։

ԿԱՆԵՓԱՍՏԱՆ, chènevière, *sf.*

ԿԱՆԵՓՀԱՏ (*քէնէվիր թօխումու*), chènevis, *sm.*

ԿԱՆԹ, V. կոթ։

ԿԱՆԹԱՒՈՐ, V. կոթաւոր։

ԿԱՆԹԵՂ, lampe, *sf.* Գիշերուան փոքրիկ —, V. Լուսամփոփ։ Պզտի — (լուսաւորութեան համար ի-սի), lampion, *sm.*

ԿԱՆԹԵՂԱԳՈՐԾ, lampiste,*sm.*

ԿԱՆԹԵՂԱՇԱՐ, rampe, *sf.*

ԿԱՆԹԵՂԱՎԱՃԱՌ, marchand de lampes, lampiste, *sm.*

ԿԱՆԹԵՂԱՏԱԿ, cul-de-lampe (*pl.* des *culs-de-lampe), sm.*

ԿԱՆԹԵՂԽՈՏ (*քըրլանկըճ օթու*), chélidoine (*փելիտուան*), éclaire, *sf.*

ԿԱՆԽԱԲԱՆԵԼ, prédire, *va.*

ԿԱՆԽԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, prédiction, *sf.* [ce, *sf.*

ԿԱՆԽԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, prescien-

ԿԱՆԽԱԳՐԱԻԵԼ, prescrire, *va.*

ԿԱՆԽԱԳՐԱԻԵԼԻ, prescriptible, *adj.*

ԿԱՆԽԱԳՐԱԻՈՒԹԻՒՆ, prescription, *sf.*

ԿԱՆԽԱԳՐԱՄ, avance, *sf.* — տալ, faire des —s.

ԿԱՆԽԱԹՈՒԱԿՈՒԹԻՒՆ (կարգա կանխաթուականութիւն), anticipation, *sf.*, métachronisme (*մէթաքրոնիզմ*), *sm.* [tion, *sf.*

ԿԱՆԽԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, préven-

ԿԱՆԽԱՀԱՍ, hâtif, ive (*հարֆի, իվ*), précoce, prématuré, ée, *adj.*

ԿԱՆԽԱՀԱՍՈՒԹԻՒՆ, précocité, prématurité, *sf.* — (պտղոց), hâtiveté, *sf.* [*sm.*

ԿԱՆԽԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, parti pris,

ԿԱՆԽԱՏԵՍ, V. Նախատեսող։

ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, V. Նախատեսութիւն։

ԿԱՆԽԱՒ, d'avance, auparavant, *adv.* — հատուց ինձ, il m'a payé par anticipation.

ԿԱՆԽԵԱԼ, anticipé, ée, *adj.*

ԿԱՆԽԵԼ, devancer, *va. J'allais vous voir, mais vous m'avez devancé.* précéder, *va. Je précède mon ami de quelques moments, il me suit.* anticiper,*va.* — *le temps, le jour.* ‖ précéder, *vn.* — զօր առաւօտն (արեւածագէ յառաջ ելնել, առաւօտեան կանուխ ելնել), devancer le jour, la lumière.

ԿԱՆԽԻԿ, anticipé, ée, *adj. Une joie, une espérance, une douleur anticipée.* ‖ comptant, *adj. m.* — արծաթ, դրամ,argent comptant. — հատուց ինձ, il m'a payé par anticipation.

ԿԱՆԽՈՂԹ (*իլէրի ալմա*), avance, *sf.* [*sm.*

ԿԱՆԽՈՐՈՇՈՒԹԻՒՆ, parti pris,

ԿԱՆԽՈՒԹԻՒՆ, } anticipation,
ԿԱՆԽՈՒՄ, } *sf.* ‖ préven-
ԿԱՆԽՈՒՄՆ, } tion, *sf.* կանխումն գիշերահաւասարից, կամ կանխութիւն զուգօրութեանց, précession des équinoxes. [*sm.*

ԿԱՆԿԱՐ (*էնկինար*), artichaut,

ԿԱՆԿՐՈՒԿ (*նասըր*), cor, *sm.* *Avoir un — aux pieds.*

ԿԱՆՃՐԱԿ (*քօլզա էքմէ*), colza, *sm.*, navette, *sf.*

ԿԱՆՈՆ, règle, *sf.* ‖ statut, *sm.* ‖ modèle, *sm.* ‖ canon, *sm.* Ընդ-

հանուր, հանրական —, règle générale. Անվրէպ —, une règle sûre. — (բժշկի), ordonnance, *sf.* Ըստ —ի, d'après la règle, de règle. V. Քանոն ։

ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ, règlement, *sm.*

ԿԱՆՈՆԱԴՐԱԿԱՆ, réglementaire, *adj. Lois —s.*

ԿԱՆՈՆԱԴՐԵԼ, réglementer, *va. — une matière.*

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ règlement, *sm.*, réglementation, *sf.*

ԿԱՆՈՆԱԶԱՆՑ, contrevenant, ante, *s.*

ԿԱՆՈՆԱԽՆԴԻՐ, méthodique, *adj.*

ԿԱՆՈՆԱԿԱՆ, canonique, canonial, ale (*pl. canoniaux*), *adj.* V. կանոնադրական ։

ԿԱՆՈՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, canonicité, *sf.*

ԿԱՆՈՆԱՊԱՀ, régulier, ière, *adj.*

ԿԱՆՈՆԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, régularité, *sf.*

ԿԱՆՈՆԱՒՈՐ, régulier, ière, réglé, ée, *adj.* ‖ méthodique, *adj.* — կերպով, V. կանոնաւորապէս ։

ԿԱՆՈՆԱՒՈՐԱԲԱՐ, **ԿԱՆՈՆԱՒՈՐԱՊԷՍ**, régulièrement, réglément, *adv.* ‖ méthodiquement, *adv.*

ԿԱՆՈՆԱՒՈՐԵԼ, régler, régulariser, *va.*

ԿԱՆՈՆԱՒՈՐԻՉ, **ԿԱՆՈՆԱՒՈՐՈՂ**, régulateur, trice, *adj.*

ԿԱՆՈՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, régularité, *sf.*, règlement, *sm.*

ԿԱՆՈՆԵԱԼ, méthodique, *adj.*

ԿԱՆՈՆԻԿՈՍ, chanoine (լա-տին'), *sm.*

ԿԱՆՈՆԻԿՈՍԱՐԱՆ, cloître, *sm. Le — Notre-Dame.*

ԿԱՆՈՆԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆ, chanoinie, *sf.*, canonicat, *sm.*

ԿԱՆՈՆԻԿՈՍՈՒՀԻ (կին կանոնիկոս), chanoinesse, *sf.*

ԿԱՆՈՒԽ, précoce, *adj.* ‖ de bonne heure, tôt, du matin, de bon matin, *adv.* Աւելի —, plus tôt, de meilleure heure. Այնչափ — որչափ . . . d'aussi bonne heure que . . . Կարի — (շատ —), trop tôt, bien tôt, de trop bonne heure, de fort bonne heure. Առաւօտանց —, de bonne heure. Ձեզի չափ —, d'aussi bonne heure que vous. Շատ — կուգաս, vous venez bien tôt. Ձեր պարոն հայրն ինէ աւելի — կ'երթայ, monsieur votre père va-t-il plus tôt que moi (կամ de meilleure heure que moi)?

ԿԱՆՉ, cri, *sm.*

ԿԱՆՉԵԼ, crier, *vn.*, s'écrier, *vpr.* ‖ appeler, rappeler, *va.* ‖ inviter, *va.* ‖ chanter, *va.* Ճչել — (պոռալ), beugler, *vn.* Պոռալ —, criailler, vociférer, *vn.* Խորհրդի —, convoquer, *va.* Դատաստանի —, citer, *va.* Օգնութեան —, appeler, crier au secours, à l'aide, կամ appeler à son aide, à son secours, du secours. Նորէն —, Ետ —, rappeler, *va.* Դատաստանի —ը, citation, *sf.*

ԿԱՆՉԻՒՆ, cri, *sm.*

ԿԱՆՉՈՂ, criard, arde, *adj. Un enfant —.*

ԿԱՆՉՈՒԸՌՏԵԼ, criailler, beugler, *vn.*

ԿԱՆՉՈՒԸՌՏՈՂ, crieur, euse, *s. C'est un — perpétuel.* criailleur, euse, *s.*

ԿԱՆՉՈՒԸՌՏՈՒՔ, criaillerie, *sf.*

ԿԱՇԱՆԱԼ, V. կաշի դառնալ ։

ԿԱՇԱՌ, corruption, *sf.*, présent, *sm.* — խքել (կաշառել), corrompre, *va. — par argent, par des dons, des présents.*

ԿԱՇԱՌԱԲԵԿ ԱՌՆԵԼ, corrompre, *va. Il essaya de — ses témoins.* payer, *va. — des assassins.*

ԿԱՇԱՌԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, corruption, *sf.*

ԿԱՇԱՌԱՌՈՒ, corruptible, *adj. C'est un homme très —.*

ԿԱՇԱՌԱՌՈՒԹԻՒՆ, corruption, *sf.*

ԿԱՇԱՌԱՍԷՐ, corruptible, vénal, ale *(pl. vénaux)*, *adj. C'est un homme très corruptible, très vénal.*

ԿԱՇԱՌԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, vénalité, [*sf.*

ԿԱՇԱՌԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ (կարդա կաշառատուութիւն), corruption, *sf. Employer la — pour obtenir des suffrages (քուեայ).*

ԿԱՇԱՌԵԼ, corrompre, *va. — par argent, par des dons.* gagner, *va. — quelqu'un à force d'argent. Il avait gagné les témoins.*

ԿԱՇԱՌԻՉ, corrupteur, trice, *s. La loi punit les —s de témoins.*

ԿԱՇԱՑՈՒՄ / **ԿԱՇԱՑՈՒՄՆ** (կաշի դառնալը), racornissement, *sm.*

ԿԱՇԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. կաշի դարձնել։

ԿԱՇԵԱՅ, de cuir, *adj.*

ԿԱՇԵԳՈՐԾ, tanneur, corroyeur, *sm.*

ԿԱՇԵԳՈՐԾԵԼ, corroyer, *va.*

ԿԱՇԵԳՈՐԾԱՆՈՑ, tannerie, corroierie, *sf.*

ԿԱՇԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, corroyage կամ corroi, *sm.*

ԿԱՇԷԳՈՐԾ, V. կաշեգործ։

ԿԱՇԷԳՈՐԾԵԼ, V. կաշեգործել։

ԿԱՇԷԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, V. կաշեգործութիւն։

ԿԱՇԻ, cuir, *sm.*, peau, *sf.* — կովու, V. կովենի։ Ռուսական —, cuir de Russie. Կաշւոյ գործարան, V. կաշեգործանոց։ — դառնալ, se racornir, *vpr.* կաշւոյ պէս կարծրացունել, — դարձնել, racornir, *va.*

ԿԱՇԻԼ, V. կաշի դառնալ։

ԿԱՇԻԷ, V. կաշեայ։

ԿԱՇՄՐՈՒԱՆ, robuste, *adj.*

1. **ԿԱՇՄԻՐ** (այծենի կաշմիրայ), cachemire, *sm. Cette étoffe est du — de l'Inde.* — գաղղիական, — français.

2. **ԿԱՇՄԻՐ** (կաշմիրայ այծենի կրկնակ [châle] կանանց), cachemire, *sm. Porter un —.*

ԿԱՉԱՂԱԿ (երկայնատտուն թռչուն մ'է. ՍԱՔՍԱՂԱՆ), agace (կը գրուի նաեւ *Agasse*. Սովորաբար կ'ըսուի Pie, *sf.*), *sf.*

ԿԱՊ, lien, *sm.*, attache, *sf.*, lacet, *sm.* || nœud, *sm.* || lien, *sm.*, liaison, *sf.* || bande, *sf.* || entrave, *sf.* Երկայն բարակ —, bandelette, *sf.* Վարագուրի —, embrasse, *sf.* — ծնկակապ (ՊՕՂՈՒՄ), nœud (ՆԷՕ), *sm.* Բերանը — դնել (լռեցունել), bâillonner (réduire au silence), *va.*

ԿԱՊԱԼ, cabale, *sf.*

ԿԱՊԱԼԱԳԷՏ, cabaliste, *sm.*

ԿԱՊԱԼԱԿԱՆ, cabalistique, *adj.*

ԿԱՊԱԿՑԵԼ, lier, *va.*

ԿԱՊԱԿՑԻԼ, se lier, *vpr.*

ԿԱՊԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, liaison, relation, union, chaîne, *sf.*, enchaînement, *sm.* Սերտ —, intimité, *sf.*

1. **ԿԱՊԱՅ** (եկեղեցական զգեստ), soutane, *sf. — de serge, de drap. — noire. Le pape porte une — blanche.*

2. **ԿԱՊԱՅ** (հանդերձ երկայն թեզանաւոր [կանանց եւ մանկանց), robe, *sf.*

ԿԱՊԱՆ, détroit (Այժմ կ'ըսուի Défilé, *sm.*), *sm.*

ԿԱՊԱՆԱՊԱՀ, geôlier, *sm.*

ԿԱՊԱՆՔ, lien, *sm.*, liens, fers, *smp.*, chaîne, entrave, *sf.*

1. **ԿԱՊԱՐ** (ԿՈՒՐՇՈՒՆ), plomb (ՖԼՕՆ), *sm.* —ի գործարան, V. կապարագործանոց։ V. կապարենի կամ կապարցախ կամ կապրցախ եւ կամ կօրամ։

2. **ԿԱՊԱՐ** (պտուղ մ'է. ԿԷՊԷՐԷ), câpre, *sf. De grosses —s.*

ԿԱՊԱՐԱԲԵՐ, plombifère, *adj.*

ԿԱՊԱՐԱՐՕՍԻԿ, massicot, *sm.*

ԿԱՊԱՐԱԳՈՅՆ, plombé, ée, *adj. Teint, visage —.* livide, *adj.*

ԿԱՊԱՐԱԳՈՐԾ, plombier, *sm.*

ԿԱՊԱՐԱԳՈՐԾԱՆՈՑ, plomberie, *sf.*

ԿԱՊԱՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, plom-[berie, *sf.*

ԿԱՊԱՐԱԼԻՑ, plombé, ée, *adj.* — առնել, V. Կապարել ։

ԿԱՊԱՐԱԾԱՅՐ, plombé,ée,*adj.* — գաւազան, canne plombée.

ԿԱՊԱՐԱԿԱԼ, portecrayon, *sm.*

ԿԱՊԱՐԱՀԱՐ, plombeur, *sm.*

ԿԱՊԱՐԱՆ, prison, *sf.*

ԿԱՊԱՐԱՐԾԱԹ,molybdène,*sm.*

ԿԱՊԱՐԱՔԱՐ, molybdite, *sf.*

ԿԱՊԱՐԵԱԼ, plombé, éc, *adj.*

ԿԱՊԱՐԵԱՅ, de plomb (քլօշ), *adj.*

ԿԱՊԱՐԵԼ, plomber, *va.* [*sm.*

ԿԱՊԱՐԵՆԻ (թուփ մ'է),câprier,

ԿԱՊԱՐՃ } (Թէրքէշ),carquois,
ԿԱՊԱՐՃՔ } *sm.* — *d'ivoire, d'ébène. Vider son —.*

ԿԱՊԱՐՑԱԽ, câprier, *sm.*

ԿԱՊԵԼ, lier, attacher, relier, *va.* || bander, *va.* || ceindre, *va.* Տառերը, գրերը — (հեգել), épeler, *va.* Շղթայով —, lier avec une chaîne, enchaîner, *va.* Ոտնակապով — (ձին), entraver, *va.* — (լեզուն), enchaîner, *va.* Ուժով, պինդ —, garrotter, étreindre, *va.* Բարեկամութիւն — մէկուն հետ, V. Բարեկամութիւն ։ Ծառին կապեցին, on l'attacha à un arbre.

ԿԱՊԵԼԱՅ (մէյխանէ), cabaret, bouchon, *sm.*, taverne, buvette, *sf.*, tapis-franc, *sm.*

ԿԱՊԵԼԱՆՈՑ (մէյխանէ), cabaret, *sm.*, buvette, *sf.* Ցոռի, անպիտան, հասարակ —, gargote,*sf.*

ԿԱՊԵԼԱՊԱՆ } (մէյխանէճի),ca-
ԿԱՊԵԼԱՊԵՏ } baretier, tavernier, buvetier, *sm.* Ցոռի, գձուձ, հասարակ—, gargotier,*sm.*

ԿԱՊԵԼՈՒՀԻ, cabaretière, tavernière, *sf.* Ցոռի, գձուձ, հասարակ —, gargotière, *sf.*

ԿԱՊԵԿ (եկեղեցականաց կարճ պարեգօտ որ կը հասնի մինչեւ ծնկերը), soutanelle, *sf. Porter une —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Պարեգօտիկ(1) ։

ԿԱՊԵՂԱՆՈՑ, V. Կապելանոց ։

ԿԱՊԵՐՏ, lambeau, *sm.*, guenille (լէչէք), *sf.* Հին —, chiffon, haillon (հալէօք), *sm.* — յոռի, անպիտան, chiffe, *sf.* — բրդեայ, étoffe de laine. V. Գորգ ։

ԿԱՊԵՐՏԻԿ, guenillon (լէչէքճիք), *sm.*

1\. **ԿԱՊԻԿ** (ամենակեր [omnivore] կենդանի մ'է. մայմուն), singe, *sm.* Մատակ, էգ —, guenon, *sf.* Մարդակերպ —, orang-outang (օրանկ-ութանկ. *pl.* des *orangs-outangs*), homme des bois, gorille, *sm.* Հնդիկ —, V. Գիբբոն ։ Շնագլուխ —, cynocéphale, babouin, *sm.* կապկի նման է, il ressemble à un —, il est laid comme un —, il a le visage d'un —.

2\. **ԿԱՊԻԿ**, V. Շաղբալու ։

ԿԱՊԻՃ (ական), V. Ականակապին ։

ԿԱՊԿԱՆՈՑ, } singerie, *sf.*
ԿԱՊԿԱՐԱՆ }

ԿԱՊԿԱՔԻՍ (կապկի տեսակ մը), galéopithèque, *sm.*

ԿԱՊԿՈՒԹԻՒՆ, singerie, *sf.*

ԿԱՊՈԿԵՆԻ (հնդիկ բամբակենի), capoquier, *sm.*

ԿԱՊՈՅՏ, bleu, ue, azuré, ée, *adj.* Գորշ —, bleu gris. — դաշտն (ծով), la pleine azurée, կամ les plaines azurées (la mer). — կամարն, —ն (երկինք), la voûte azurée (le ciel). — գոյն, bleu, azur, *sm.*

ԿԱՊՈՑ, paquet, *sm.*, trousse, *sf.* || botte, *sf.* || ballot, *sm.*

ԿԱՊՈՒԱԾ, lié, ée, attaché, ée, *adj.* — ըլլալ, se relier, *vpr.*

ԿԱՊՈՒԻԼ, s'attacher, *vpr.* Բանի մը —, prendre, *vn.* Մէկուն

հետ բարեկամութեամբ —, se lier, *vpr. Je me suis lié avec lui. Nous nous sommes liés d'amitié.* Բարքը —, V. Բարք ։

ԿԱՊՈՒՏ, proi, *sf.* — կողոպուտ, butin, *sm.* — լինել ([illegible]), être capot. *Je suis capot. Madame est capot. Nous avons été capot.*

ԿԱՊՈՒՏԱԿ, bleuâtre, d'azure, bleu, ue, azuré, ée, *adj.* — գործել, rendre bleu, bleuir, *va.* — *de l'acier en le chauffant. Le froid bleuit les mains.* V. կապոյտ գոյն ։

ԿԱՊՈՒՏԱԿԱԳՈՅՆ, bleu, ue, bleuâtre, azuré, ée, *adj.* — ներկել, azurer, *va.* [*sm.*

ԿԱՊՈՒՏԱԿԱԾԻՆ, cyanogène,

ԿԱՊՈՒՏԱԿԱՆԱԼ, devenir bleu, bleuir, *vn. La peau bleuit au froid.*

ԿԱՊՈՒՏԱԿԱՉԱՓ, cyanomètre, *sm.*

ԿԱՊՈՒՏԱԿԱՋՐԱԿԱՆ (բրու, բուս տարրագիտաց), cyanhydrique, *adj.*

ԿԱՊՈՒՏԱԿԱՒՈՐ, cyanure, *sm.*

ԿԱՊՈՒՏԱԿԵԱԼ, livide, *adj.*

ԿԱՊՈՒՏԱԿԵԼ, V. կապուտակ գործել ։ [կանալ ։

ԿԱՊՈՒՏԱԿԻԼ, V. կապուտա-

ԿԱՊՈՒՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, lividité, *sf.*

ԿԱՊՈՒՏԿԵԿ, bleuâtre, *adj.* V. Ծծմոր ։

ԿԱՊՐՏԱԽ, câprier, *sm.*

ԿԱՌԱԳՈՐԾ, carrossier, *sm.* —ք, carrosserie, *sf.*

ԿԱՌԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, carrosserie, *sf. Il entend bien la —.*

ԿԱՌԱԽՄԲԱՊԵՏ, chef de train, *sm.*

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ, train, *sm.* — զբօսանաց, — de plaisir.

ԿԱՌԱՁԻԳ ԱՆԱՍՈՒՆ, bête de trait, *sf.* [sier, *sm.*

ԿԱՌԱՁԻԳ ԵՐԻՎԱՐ, carros-

ԿԱՌԱՄՈՒՏ ԵՐԻՎԱՐ, carrossier, *sm.*

ԿԱՌԱՆ, amarre, *sf.*

ԿԱՌԱՆԵԼ, amarrer, *va.*

ԿԱՌԱՆՈՒՄ, } amarrage, *sm.*
ԿԱՌԱՆՈՒՄՆ, }

ԿԱՌԱՆՈՑ, V. կառատուն ։

ԿԱՌԱՆՑԻԿ ԴՈՒՌՆ, porte cochère, *sf.*

ԿԱՌԱՉ, cri, *sm.*

ԿԱՌԱՊԱՆ, voiturin, *sm.* կառք —ի, V. կառք ։

ԿԱՌԱՊԱՏ, V. կառավար ։

1. **ԿԱՌԱՎԱՐ**, cocher, phaéton, fiacre, *sm.* — հանրակառաց, V. կառուղիղ ։

2. **ԿԱՌԱՎԱՐ** (համաստեղութիւն հիւսիսային կիսագնդին), cocher, *sm.*

ԿԱՌԱՎԱՐԵԼ, conduire, gouverner, diriger, guider, *va.*

ԿԱՌԱՎԱՐԻՉ, gouverneur, *sm.*

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ, gouvernement, *sm.*

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՆ, carrossable, *adj. Une route —.*

ԿԱՌԱՏՈՐՄ, train, *sm.*

ԿԱՌԱՏՈՒՆ, remise, *sf.* [*sf.*

ԿԱՌԱՐՇԱՒՔ, course de chars,

ԿԱՌԱՓԵԼ, V. Գլխատել ։

ԿԱՌԱՓԵՏՂ, échafaud, *sm. Porter sa tête sur l'—.* || calvaire, *sm.*

ԿԱՌԱՓՆ, V. Գլուխ ։

ԿԱՌԱՓՆԱՏԵԼ, faire tomber une tête, décapiter, *va.*

ԿԱՌԱՓՆԱՏԵՂԻ, échafaud, *sm. Mourir sur un —. Monter à l'—.*

ԿԱՌԱՓՆԱՏՈՒԹԻՒՆ, V. Գլխատութիւն ։

ԿԱՌՆԻԿ (թեթեւ եւ բաց ուղեկառք չորեքանիւեան), briska (բառ ռուսերէն), *sm.*, calèche, *sf.*

ԿԱՌՈՒՂԻՂ, conducteur, *sm.*

ԿԱՌՈՒՑԱՆԵԼ, V. Ճինել ։

ԿԱՌՈՒՑՈՒՄ, } V. Ճինութիւն ։
ԿԱՌՈՒՑՈՒՄՆ, }

ԿԱՌՉԻԼ, s'attacher, *vpr.*

ԿԱՌՔ, voiture, *sf.*, coche, char, chariot, *sm.* — չորեքանիւեան՝

կախաղանաւ (suspendu) եւ յարկեալ, carrosse, sm. Հայերէն կ'ըսուի եւ Դեսպակ(2)։ — թագխփիկ, V. կոլասկայ։ Ճեմ, հանդիսական —, voiture de gala. Բազմախուց, խուց խուց —, voiture cellulaire. Ցռուի՝ գէշ —, carriole, sf., fiacre, sm. Երկաթուղոյ —, wagon, sm. Համաճխարհիկ —, V. Հանրակառք։ Հրապարակի —, voiture de place, sf., fiacre, sm. Փոքրիկ —, petite voiture, carriole, sf. Մեծ —, grande voiture, corbillard, sm. Հրեթի, թնդանօթի —, affût, sm. Միաձի —, voiture à un cheval. Քառաձի —, voiture à quatre chevaux. Վարձելի —, V. Վարձակառք։ — կառապանի, voiturin, sm. Բաց —, une voiture découverte. Լանդաւեան —, V. Լանդաւ։ Բերլինեան — (տեսակ մը չորեքանուեան գոց —), berline, sf. Voyager dans une —, en —. Երկանիւ —, voiture à deux roues. Երկանիւ թեթեւ —, V. Թրքրակ։ — գերանդազէն, char կամ chariot armé de faux. — զինահամբարուց ([illegible]), caisson, sm. — մեռելաբառ, — յուղարկաւորութեան (մեռելի —), corbillard, sm. Չորեքանուեան — յուղարկաւորութեան արմայից, մեծամեծ արանց, char de deuil. — մեռելոց (ի թնտղծ.), char funèbre. — նախնեաց երկանիւ, char, chariot, sm. Երկաթուղի —, V. Տրամուղի։ — միանստարան, V. Կիսակառք։ —ը կառատունը դնել, մտցունել, placer une voiture sous une remise, remiser, va. — քշել, conduire une voiture.

ԿԱՍԵԼ, battre le blé, va.

ԿԱՍԵՑՈՒՆԵԼ, arrêter, empêcher, retenir, va.

ԿԱՍԻ } **ԿԱՍԻԱ** } ([illegible]), canelle, sf.

ԿԱՍԻԼ, s'arrêter, vpr., cesser de, vn.

ԿԱՍԻԿ (Ամերիկայ բուն բնակչաց իշխան), cacique, sm.

ԿԱՍԻՄԻՐ ([illegible]), casimir, sm. *Pantalon, gilet de —.*

ԿԱՍԼԱՑ ([illegible]), laurier, sm.

ԿԱՍԿ, V. Կասեցանայ։

ԿԱՍԿԱԾ, soupçon, doute, scrupule, sm., suspicion, sf., ombrage, sm., défiance, méfiance, sf. —ի երթալ, V. Կասկածիլ։ — ունենալ, avoir des soupçons. — ծնուցանել, յարուցանել, faire naître des soupçons.

ԿԱՍԿԱԾԱՒՈՐ, suspect, ecte ([illegible] եւ ըստ նմանց [illegible] կամ [illegible] յարակական, [illegible]՝ յիզական), douteux, euse adj.

ԿԱՍԿԱԾԵԼ, V. Կասկածիլ։

ԿԱՍԿԱԾԵԼԻ, suspect, ecte ([illegible] եւ ըստ նմանց [illegible] կամ [illegible] յարակական, [illegible]՝ յիզական), *adj.* Այր, մարդ —, homme de contrebande.

ԿԱՍԿԱԾԻԼ, soupçonner, suspecter, va. || douter, vn. || avoir des soupçons. || se défier de, se méfier de, vpr.

ԿԱՍԿԱԾՈՏ, soupçonneux, euse, défiant, ante, méfiant, ante, ombrageux, euse, adj.

ԿԱՍԿԱՄ, V. Քուէն կամ Քուինակ։

ԿԱՍԿԱՐԱՑ ([illegible]), gril ([illegible]), sm. — (կրակարանի, հնոցի), grille ([illegible]), sf.

ԿԱՍԿԱՐԵԼ ([illegible]), griller, va.

ԿԱՍԿԱՐԻԼ ([illegible]), se griller, vpr.

ԿԱՍԿԵՆԻ, V. Կասեցանենի։

ԿԱՍՈՒԼ, V. Կասել։

ԿԱՍՈՒԱՐ (հնդիկ ջայլեամն. [illegible]), casoar, sm.

1. **ԿԱՍՏ** ([illegible]), tenaille, sf.

2. **ԿԱՍՏ** (բերդի տեսակ մ'ամրութիւն), tenaille, *sf.*

ԿԱՍՏԱՆԱՏ (քէսթանէ), châtaigne, *sf.*

ԿԱՍՏԱՆԵՆԻ (քէսթանէ աղաճը), châtaignier, *sm.*

ԿԱՍՏԱՆՈՆ, V. կաստանայ։

1. **ԿԱՏԱԿ**, V. կանաչ փայտփոր։

2. **ԿԱՏԱԿ**, plaisanterie, facétie (ֆաճէթէ), *sf.*, badinage, *sm.*, badinerie, *sf.*, goguettes, *sfp.* || plaisant, *sm.* —ի դարձունել, tourner en plaisanterie. — ընել, faire des plaisanteries, plaisanter, badiner, *vn.* — կ'ընէք, vous plaisantez, vous badinez. Անհամ —ներ ընել, faire de mauvaises plaisanteries, goguenarder, *vn.* — ըսել, dire une plaisanterie. — վերցունել, entendre plaisanterie, entendre bien la plaisanterie. — չզիտնալ, ne pas entendre plaisanterie, raillerie. — չի զիտեր, il n'entend pas plaisanterie, raillerie. —է հասկնալ, manier bien la plaisanterie. Առանց —անաց, առանց —ի, plaisanterie à part, sérieusement, *adv. Je vous parle sérieusement.*

ԿԱՏԱԿԱԲԱՆ, humoriste (իւմօրիսթ), *adj.* || plaisant, *sm.*

ԿԱՏԱԿԱԲԱՆԵԼ, plaisanter, railler, *vn.*

ԿԱՏԱԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, plaisanterie, *sf.* — հանճարեղ, սուր, աղի, un bon mot.

ԿԱՏԱԿԱԲԱՐՈՅ, humoriste (իւմօրիսթ), *adj.* Մատենագիր —, un écrivain —, կամ սոսկ humoriste, *sm.*

ԿԱՏԱԿԱԲԱՐՈՅՈՒԹԻՒՆ, humour (իւմուր, կամ ըստ անգղիական հիւ'մըր), *sm.*

ԿԱՏԱԿԱԳՈՒՍԱՆ, comique, *sm.*; comédien, ienne, *s.* || — (կեղծաւոր), *comédien, ienne* (hypocrite), *s.* —ք, comédie, *sf. Toute la — doit paraître dans cette pièce.*

ԿԱՏԱԿԱԽՕՍ, V. կատակաբան։

ԿԱՏԱԿԱՆՔ, brocard, *sm.* Դառն եւ թշնամանիկ —, sarcasme, *sm.*

ԿԱՏԱԿԱՍԷՐ, V. կատակաբան։

ԿԱՏԱԿԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, humeur, *sf.*

ԿԱՏԱԿԵԼ, plaisanter, badiner, railler, *vn.*; se moquer de, *vpr.*

ԿԱՏԱԿԵՐԳԱԿ, comique, *sm.* — բանաստեղծ, poète comique. Ցռուի, անպիտան, հասարակ, շրջող շրջագնաց (պտըտող) —, cabotin, *sm.*

ԿԱՏԱԿԵՐԳԱԿԱՆ, comique, *adj. Pièce —. Le genre —.* Ոճ —, comique, *sm.*

ԿԱՏԱԿԵՐԳՈՒ, comique, *sm.*

ԿԱՏԱԿԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, comédie, *sf.*; comique, brodequin, *sm.* — (գործ ծաղրածուի), comédie, *sf. C'était une vraie — de voir la dispute de ces deux hommes.* — (արուեստ — յօրինելու), comédie, *sf. La — a été portée par Molière à une très grande perfection.* — ձեւացունել, représenter une comédie. — յօրինել, շինել, faire la comédie, chausser le brodequin. — լինել, être comique, chausser le brodequin.

ԿԱՏԱԿԵՐԳՕՐԷՆ, comiquement, *adv.*

ԿԱՏԱՂԱԲԱՐ, à la rage, furieusement, avec fureur, en désespéré, *adv.*

ԿԱՏԱՂԻ, enragé, ée, furieux, euse, furibond, onde, forcené, ée, fougueux, euse, féroce, *adj.*

ԿԱՏԱՂՈՒԹԻՒՆ, rage, fureur, fougue, *sf.*, acharnement, déchaînement, *sm.*

ԿԱՏԱՐ, cime, *sf.*, faîte, *sm.* || comble, *sm.* — (ափաղաղի, հաւու), V. Թռուկ։

ԿԱՏԱՐԱԾ, fin, *sf.*, bout, terme, *sm.*, terminaison, *sf.* || perfection, *sf.*, comble, *sm.*

ԿԱՏԱՐԵԱԼ, parfait, aite, achevé, ée, accompli, ie, fini, ie, complet, ète, consommé, ée, *adj.* Ամենայն մասամբ —, fini, ie. *adj. C'est une affaire finie. C'est un voleur —.* Այր —, un homme fait. *C'est déjà un homme fait.* Լի —, — կերպով, V. **կատարելապէս**։

ԿԱՏԱՐԵԼ, achever, accomplir, consommer, *va.* || effectuer, remplir, faire, mettre en pratique, *va.* Գործով —, réaliser, *va.*

ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾԵԼ, perfectionner, *va.* Ինքզինք —, se perfectionner, *vpr.*

ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾԵԼԻ, perfectible, *adj.*

ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, perfectionnement, *sm.*

ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾՈՒԻԼ, se perfectionner, *vpr.* Հայերէն եւ գաղղիերէն լեզուաց մէջ կատարելագործուեցաւ il se perfectionna dans la langue arménienne et dans la française (կամ ըստ Գաղղիացւոց ոճանց il se perfectionna dans les langues arménienne et française. Բայց Քերականք առաջին կերպը նախամեծար կը համարին).

ԿԱՏԱՐԵԼԱՊԷՍ, parfaitement, complètement, entièrement, en perfection, à fond, *adv.*

ԿԱՏԱՐԵԼՈՒԹԻՒՆ, perfection, *sf.* Ամեն տեսակ — ունենալ, être doué de toutes sortes de —s. — ստանալ, se perfectionner, *vpr.*

ԿԱՏԱՐԻԼ, } s'achever, s'ac-
ԿԱՏԱՐՈՒԻԼ, } complir, *vpr.*, prendre fin, *va.*, finir, *vn.*, se finir, *vpr.* || mourir, *vn.* || avoir lieu. [illegible] գա՞ւ, le bal a-t-il eu lieu? [illegible] րուեցաւ, il a eu lieu. Գործով —, se réaliser, *vpr.*

ԿԱՏԱՐՈՒՄ, } achèvement,
ԿԱՏԱՐՈՒՄՆ, } accomplissement, *sm.* || fin, *sf.* || fini, *sm.* || pratique, *sf.* Գործով —, réalisation, *sf.* Գալ ի —, se finir, *vpr.*

ԿԱՏԱՐՈՒՆ, V. կատարեալ։

ԿԱՏԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ (ըստ Արիստոտելի [Aristote]), entéléchie, *sf.*

ԿԱՏԱՒԱՆ (անուշահոտ տունկ մը), origan, *sm.*

ԿԱՏԻԿ (օր պահոց), jour maigre, *sm.*

ԿԱՏՂԱԾ, V. կատաղի։

ԿԱՏՂԵՑՈՒՆԵԼ, mettre en fureur, acharner, *va.*

ԿԱՏՂԵՑՈՒՆՈՂ, } enrageant,
ԿԱՏՂԵՑՈՒՑԻՉ, } ante, *adj.*

ԿԱՏՂԻԼ, enrager, *vn.*, se mettre en fureur, *vpr.*

ԿԱՏՈՒ (ամենակեր [omnivore] կենդանի մ'է. [illegible]), chat, *sm.* Մատակ՝ էգ —, chatte, *sf.* Ձագի —, petit —, chaton, *sm.* Կորիւն —ի (—ի ձագ), V. կատուիկ։ —ն կը մլաւէ, le — miaule.

ԿԱՏՈՒԱԽՈՏ (տեսակ մը տունկ. [illegible]), herbe aux chats, cataire, valériane, *sf.*

ԿԱՏՈՒԱԾԱԿ, chatière, *sf.*

ԿԱՏՈՒԱԿ (ծաղկի. [illegible]), iule (կը գրուի նաեւ Jule), chaton, *sm.*

ԿԱՏՈՒԱԿՃԿՈՒՆՃ, V. կատուախոտ։

ԿԱՏՈՒԱՁՈՒԿՆ ([illegible]), raie, *sf.*

ԿԱՏՈՒԻԿ, minet, ette, *s.*

1. **ԿԱՐ**, couture, *sf.* Հարեւանցի, վերիվերանց — ([illegible]), V. կցան։ — ընել, կարել, faire de la —, coudre, *va.* —ը քակել, défaire ce qui est cousu, découdre, *va.*

2. **ԿԱՐ**, V. կարողութիւն։

[illegible], beurre, *sm.* — [illegible], V. [illegible] [illegible] — [illegible]

les épinards mangent beaucoup de —.

ԿԱՐԱԳԱՄԱՆ, beurrier, *sm.*, beurrière, *sf.*

ԿԱՐԱԳԱՎԱՃԱՌ, beurrier, *sm.*

ԿԱՐԱԳԱՎԱՃԱՌՈՒՀԻ, beurrière, *sf.* [be, *sf.*

ԿԱՐԱԿՈՒՄ (տիղմ. չամուր),bour-

ԿԱՐԱՑՄԵՌՆ (գարա գըշ), hiver rigoureux.

ԿԱՐԱՄՈՒՑՔ (գանգի երկու ոսկերաց կցուածք), suture, *sf.* *La — sagittale* (*նետաձեւ*).

ԿԱՐԱՅԱՑԻ (կարայեան աղանդաւոր), caraïte, *sm.*

ԿԱՐԱՆ, couture, *sf.* Հարեւանցի —, V. կցան։ V. կարամուտք։

ԿԱՐԱՆԱՑ (բժշկութեան մէջ գործածուող տեսակ մ'անուշահոտ խէժ), gomme caragne, կամ սոսկ caragne, *sf.*

1. **ԿԱՐԱՊ** (քույ գուշու), cygne, *sm.*

2. **ԿԱՐԱՊ** (բանաստեղծ, ճարտարախօս, երաժիշտ հոյակապ), cygne, *sm.* —Ն Մանտուայի (Վիրգիլիոս), le — de Mantoue (Virgile). —Ն Թեբայեցւոց (Պինդար), le — thébain (Pinde).

3. **ԿԱՐԱՊ** (համաստեղութիւն հիւսիսային կիսագնդին), cygne, *sm.*

ԿԱՐԱՊԵՏ, précurseur, avant-coureur (*pl.* des *avant-coureurs*), *sm.*

ԿԱՐԱՊԵՏԵԼ, être précurseur de, précéder, *va.* *Les gardes qui précédaient la voiture du roi.* devancer, *va.* *Les éclaireurs devancent l'armée.*

ԿԱՐԱՍ (քիւբ), jarre, *sf.* — ջրոյ (սու քիւբիւ), fontaine, *sf.* — (ճարտարաներկաց), cuve, *sf.* — *de teinturier.*

ԿԱՐԱՍԻ, } V. կանի։
ԿԱՐԱՍԻՔ, } [*sf.*

ԿԱՐԱՎԱՆ (քէրվան), caravane,

ԿԱՐԱՎԱՆԱՊԵՏ (քէրվան պաշը, քէրվանճը), caravanier, *sm.*

ԿԱՐԲԱՏ (կաշի նորազեն անասնոց), carbatine, *sf.* [*sf.*

1. **ԿԱՐԲԻՆ** (քարապինա), carabine,

2. **ԿԱՐԲԻՆ** (կարճ հրացան հեծելոց), carabine, *sf.*

ԿԱՐԲՆԱԿԻՐ (զօրական կարբնաւոր [carabin]), carabinier, *sm.*

ԿԱՐԲՆԱՒՈՐ (հեծեալ հրացանակիր), carabin, *sm.*

ԿԱՐԲՈՆԱՑԻ (գաղտնի ընկերութեան մ'անդամ), carbonaro (*pl.* des *carbonari*), *sm.*

ԿԱՐԳ, ordre, rang, *sm.*, serie, rangée, *sf.* || tour, *sm.*, suite, succession, *sf.* || rang, ordre, *sm.* || file, *sf.* || ordonnance, *sf.* || méthode, *sf.* — (հողոյ, պտղոյ), couche, *sf.* — (զանգուածոց քարական [մետաղային] նիւթոց), gisement, *sm.* *Ce minéral a tel —.* — (զնդից հետեւակաց կամ հեծելոց), ligne, *sf.* (Երեսփոխանական ժողովոյ մէջ) Օրուան —, V. Օրակարգ։ — ծննդոց, ligne, *sf.* — ապաշխարութեան, V. Ապաշխարութիւն։ — Գթութեան, l'ordre de la Merci. — աւետեաց, V. Աւետիք։ — եւ կանոն, règle, *sf.* —ք կանանց, V. Դաշտան։ —աւ, tour à tour, de suite, à tour de rôle, de proche en proche, par ordre, successivement, *adv.* || méthodiquement, *adv.* Այբուբենական, այբուբենի —աւ, par ordre alphabétique, alphabétiquement, *adv.* Արտաքոյ —ի, hors ligne, extraordinaire, *adj.* —է դուրս, au superlatif, superlativement, extraordinairement, *adv.* Իւր —ին, à son tour. Ձեր —ին, à votre tour. Իւրաքանչիւրն իւր —ին, chacun à son tour. Իւրաքանչիւրն իւր —ին համեմատ, à tour de rôle. —ի դնել, mettre en ordre, ranger, régler, régulariser, organiser, *va.* —ի դնել (տպագրուելու էջերն), imposer, *va.* —ն աւրել,

détruire, déranger l'ordre. —ը փոխել, transposer, *va*.

ԿԱՐԳԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, disposition, *sf*.

ԿԱՐԳԱԴԻՐ, ordonnateur, trice, *s*.

ԿԱՐԳԱԴՐԵԼ, mettre ordre à կամ en ordre, ordonner, régler, disposer, arranger, *va*. Գործերենին խաղաղութեամբ կարգադրեցին, ils ont réglé leurs affaires à l'ami.

ԿԱՐԳԱԴՐՈՂ, V. Կարգադիր ։

ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, ordre, arrangement, règlement, *sm*., régularisation, *sf*. — (օրինաց), disposition, *sf*.

ԿԱՐԳԱԹՈՂ, apostat, *adj. m*. *Moine* —. — լինել, ըլլալ, apostasier, *vn*.

ԿԱՐԳԱԼԻՑ, plein d'ordre, *adj*.

ԿԱՐԳԱԽՆԴԻՐ, méthodiste, *s*.

ԿԱՐԳԱԽՆԴՐՈՒԹԻՒՆ, méthodisme, *sm*.

ԿԱՐԳԱԿԷՍ, une demi-ligne.

ԿԱՐԳԱՊԱՀ, régulier, ière, *adj*.

ԿԱՐԳԱՊԱՀԱԿԱՆ, disciplinaire, *adj*. *Mesure, peine* —.

ԿԱՐԳԱՊԱՀԱՆՋ méthodiste, *s*.

ԿԱՐԳԱՊԱՀԱՆՋՈՒԹԻՒՆ, méthodisme, *sm*.

ԿԱՐԳԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, régularité, discipline, *sf*.

ԿԱՐԳԱՓՈԽ, successif, ive, alternatif, ive, *adj*.

ԿԱՐԳԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, succession, alternative, *sf*.

ԿԱՐԳԱՍԷՐ, méthodique, *adj*. *Homme, esprit* —.

ԿԱՐԳԱՏԵՆՉԻԿ, méthodiste, *s*.

ԿԱՐԳԱՏԵՆՉՈՒԹԻՒՆ, méthodisme, *sm*.

ԿԱՐԳԱՒՈՐ, rangé, ée, mis en ordre, bien ordonné, réglé, ée, méthodique, *adj*. V. Քանոնաւոր ։

ԿԱՐԳԱՒՈՐԱԲԱՐ, } avec ordre, régu-
ԿԱՐԳԱՒՈՐԱՊԷՍ, } lièrement, *adv*.

ԿԱՐԳԱՒՈՐԵԱԼ, V. Կարգաւոր ։

ԿԱՐԳԱՒՈՐԵԱՆ, méthodiste, *s*.

ԿԱՐԳԱՒՈՐԵԼ, mettre en ordre, ordonner, arranger, régler, disposer, régulariser, *va*. Ինքզինք —, se régler, *vpr*.

ԿԱՐԳԱՒՈՐԻՉ, ordonnateur, trice, *s*.

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՂ, ordonnateur, trice, *s*.

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, régularité, *sf*., ordre, règlement, arrangement, *sm*., ordonnance, *sf*.

ԿԱՐԳԵԱԼ, rangé, ée, *adj*. — բազմիլ, se ranger, *vpr*. *Se ranger autour du feu, d'une table*. V. Շարամերձ ։

ԿԱՐԳԵԼ, mettre en ordre, ordonner, *va*. *Dieu a ordonné toutes choses*. ranger, arranger, *va*. *Ranger, arranger des livres. Ranger des meubles, une chambre. Arrangez bien tout cela*. disposer, *va*. *Il avait bien disposé ses troupes, son artillerie*. ‖ destiner, *va*. *Savons-nous à quoi le ciel nous destine?* fixer, *va*. *Le combat doit — nos destinées*. désigner, *va*. *Auguste (Օգոստոս) désigna Tibère (Տիբերիոս) pour son successeur*. statuer, *va*. *L'assemblée n'a rien statué sur cet objet*. imposer, *va*. *Le vainqueur impose la loi aux vaincus*. ‖ établir dans une place, signer pour quelque emploi, instituer, *va*. *Instituer un juge, un notaire*. constituer, *va*. *Je l'ai constitué mon procureur*. ‖ ranger parmi, mettre au nombre de, mettre en rang, *va*. Կանոնենալ —, régler, *va*. — *ses affaires, sa dépense*. (Պարտքի հատուցման) զումար մը — (սահմանել), assigner, *va*. *On assigna son remboursement, sa pension, ses appointements sur le trésor public (գանձարկղին*. կ'ըսուի եւս Trésor de l'État). V. Ամուսնացունել ։

ԿԱՐԳԵՐԷՑ, doyen, *sm.* — Ծուիրական դպրոցին, le — du sacré collège. [*adj.*
ԿԱՐԳԵՐԻՑԱԿԱՆ, décanal, ale,
ԿԱՐԳԵՐԻՑՈՒԹԻՒՆ, doyenné, décanat, *sm.*
ԿԱՐԳԻԼ, se ranger, se disposer, *vpr.* || se constituer, *vpr.*
ԿԱՐԳԻՉ, ordonnateur, trice, *s.*
ԿԱՐԳԸՆԿԵՑՈՒԹԻՒՆ, dégradation, *sf.* — Քահանայի, la — d'un prêtre.
ԿԱՐԳԸՆԿԷՑ, apostat, *adj. m.* *Moine* —. — վանական, apostat, *sm.* — առնել, ընել, dégrader, *va.*
ԿԱՐԳՈՒԻԼ, se marier, *vpr.*, épouser, *va.*
ԿԱՐԳՈՒՄ, } disposition, *sf.*
ԿԱՐԳՈՒՄՆ, } — (զօրաց), ligne, *sf.* [*Moine* —.
ԿԱՐԳՈՒՐԱՑ, apostat, *adj. m.*
ԿԱՐԳՈՒՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, apostasie, *sf.*
ԿԱՐԴԱԼ, lire, *va.* Անսայթաք —, — courramment. Բարձրաձայն —, — à haute voix, réciter, *va.* Հարեւանցի, ծապպաւ — (աչքէ անցունել), parcourir, *va.* *J'ai parcouru ce livre en un quart d'heure.* Ճառ մը, վճիռ մը —, prononcer un discours, un arrêt. — տալ, faire —, *va.* — չգիտնալ, ne savoir ni A ni B.
ԿԱՐԴԱՄՈՄ (տեսակ մը տունկ), V. Շուշմիր։
ԿԱՐԴԱՑՈՂ, lecteur, trice, *s.*
ԿԱՐԴԱՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, lecture, *sf.*
ԿԱՐԴԱՑՈՒԱԾ, débit, *sm.* *Il a un — froid, pénible.*
ԿԱՐԴԱՑՈՒՄ, } lecture, pro-
ԿԱՐԴԱՑՈՒՄՆ, } nonciation, *sf.*
ԿԱՐԴԻՆԱԼ, cardinal (*pl.* des *cardinaux*), *sm.*
ԿԱՐԴԻՆԱԼՈՒԹԻՒՆ, cardinalat, *sm.*
***ԿԱՐԵԼ**, coudre, va.* Հարեւանցի, վերիվերանց —, V. Կցել։ Փոք փոք — (ծալքիկը, զգեստը), froncer, *va.* V. Կարենալ։
ԿԱՐԵԼԻ, possible, faisable (ֆէ-ւ—պլէ), *adj.* — է, cela se peut, c'est possible. — է զի, որ, il est possible que.
ԿԱՐԵԿ (բառ —Դ), V. Գար-եակ (1)։
ԿԱՐԵԿԻՐ, } compatissant, an-
ԿԱՐԵԿԻՑ, } te, *adj.* — լինել, ըլլալ, V. Կարեկցիլ։
ԿԱՐԵԿՑԱԲԱՐ, avec compassion, *adv.*
ԿԱՐԵԿՑԻԼ, compatir, plaindre, être touché de compassion, avoir pitié.
ԿԱՐԵԿՑՈՒԹԻՒՆ, compassion, *sf.* Արհամարհոտ —, pitié, *sf.* *Vous me faites — de parler ainsi.*
ԿԱՐԵՆԱԼ, pouvoir, être capable de, être dans le cas de. Ոչ եւս —, n'en pouvoir plus.
ԿԱՐԵՎԷՐ, blessé mortellement. — խոց մը, une blessure mortelle.
ԿԱՐԵՒՈՐ, nécessaire, important, ante, grave, considérable, sérieux, euse, essentiel, elle, intéressant, ante, *adj.* Կարի՝ ըստ —, urgent, ente, pressant, ante, *adj.* — հարկ, urgence, *sf.* — լինել, ըլլալ, être nécessaire, importer, *vn.* — է զի, որ, il est important que, il importe que. — է որ ըլլայ, il importe que cela se fasse. — անձի մը պէտս ամէն բանի մէջ խառնուիլ, faire le nécessaire.
ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, importance, gravité, *sf.* [*sm.*
ԿԱՐԵՒՈՐՔ (ե—յե), testicule,
ԿԱՐԹ, hameçon (—ճէ—ոյ), *sm.* || jarret, *sm.* || crochet, *sm.* — ոտից ափաղաղի, V. Բիչ։ — ընկենուլ, pecher à la ligne.
ԿԱՐԹԱՉԳՈՒԹԻՒՆ (ըրուծակը

[կապտղի ձիու քթին վրայ անցուող կէս կլոր երկաթ. Էլ. Caveçon] ընցելը), escaveçade, *sf.*

ԿԱՐԹԸՆԿԵՑՈՒԹԻՒՆ, pêche à la ligne, *sf.*

ԿԱՐԹԸՆԿԷՑ (օլթաճը), pêcheur à la ligne, *sm.*

ԿԱՐԺ (չիլէ), écheveau, *sm.* — ըլինել, V. կարժել։

ԿԱՐԺԱԳԼՈՒԽ (չիլէ պաշը), centaine, *sf.*

ԿԱՐԺԱՆ (չըքրըք եչիլէսի), dévidoir, *sm.*

ԿԱՐԺԵԼ (չիլէ եափմաք), dévider, *va.*

ԿԱՐԻ, très, fort, beaucoup, trop, considérablement, *adv.* — յոյժ, extrêmement, infiniment, par trop, *adv.* Ոչ —, trop, *adv.*

ԿԱՐԻՔԱՐԻ (խառնակ ձայներով այլանդակ զոռում զոչում) , charivari, *sm.* *Si vous vous remariez, on vous fera un — trois jours de suite* .

1. **ԿԱՐԻՃ** (աքրէպ), scorpion, *sm.* իւղ կարճի , huile de — , scorpiojelle , *sf*

2. **ԿԱՐԻՃ** (երկոտասան աստեղատանց կամ կենդանակերպից մին), scorpion , *sm.*

1. **ԿԱՐԻՔ** (կիրք), passion, *sf.*

2. **ԿԱՐԻՔ** , V. Պէտք , կամ Պիտոյք ։ — որովայնի , besoin naturel, կամ լոկ besoin , *sm.* — բնութեան, les nécessités , les besoins de la nature.

ԿԱՐԼՈՏ (խնձորի ձեծած ընդերը սպիտակ հացի կտորներով. շարլօթ), charlotte, *sf.* — ռուսական, — russe.

ԿԱՐԾԱԿԱՆ, conjectural, ale *(pl. conjecturaux)*, hypothétique (ֆէօթէզէի), *adj.*

ԿԱՐԾԵԼ, croire, *va.* *Que va-t-on — de moi? Vous ne sauriez — combien cela me contrarie.* Կը կարծէք թէ պիտի չգամ, ինչ ընդունայն մտածութիւն, vous croyez qu'il ne viendra pas; quelle idée! penser, *va.* *On pense de lui cent choses facheuses. Je pense mes raisons meilleurs que les vôtres.* juger, *va.* *On a jugé nécessaire d'y pourvoir de bonne heure.* présumer, *va.* *Que présumez-vous de cette affaire-là? Il faut toujours bien — de son prochain.* s'imaginer, *vpr.* *Elles se sont imaginé qu'il fallait faire grande toilette. Je ne saurais m'— que cela soit comme on le raconte.* compter, *vn.* *Comptez que vous me trouverez toujours prêt à vous servir.* penser, *vn.* *Le peril est pressant plus que vous ne pensez.* estimer, *va.* *Il estimait cette place imprenable.* || supposer, *va.* *Je suppose qu'il est honnête homme.* || soupçonner, *va.* *Je soupçonne qu'il est l'auteur de ces vers.* prendre pour. Զնչ կը կարծէք զիս, pour qui me prenez-vous? Մեծամեծս —, présumer, *vn.* *C'est un homme qui présume beaucoup de lui-même.* ինքզինք —, se croire, *vpr.* կարծեմ թէ, որ, je crois que, il me semble que, m'est avis que. Որպէս կարծեմ (բուլի թէ) , apparemment, *adv.* կարծէ թէ, որ, il croit que, il lui semble que.

ԿԱՐԾԵԼԻ, supposable, présumable, *adj.*

ԿԱՐԾԵՑՈՒՆԵԼ, faire croire, *va.*

ԿԱՐԾԻՔ, façon de penser, opinion, *sf.* || idée, pensée, *sf.*, avis, sens (զաւէ, ըստ Ակադեմիոյ. զաւլ, ըստ Լիդրէի), *sm.* || conjecture, supposition, hypothèse, *sf.* || imagination, *sf.* || soupçon, *sm.* Անմիաբան, աննման —, opinions divergentes. Վրիպական, սխալ —, mécompte, *sm.* Կանխակալ — (նախապաշարում), prévention, *sf.* Կանխակարծ — (առաջուց ենթադրութիւն), présupposi-

-tion, *sf.* Ողջամիտ —, sens commun. Հասարակաց —, le cri public. — ընել, —ի երթալ, supposer, *va.* Հին —ները մէկդի թողուլ, ձգել, mettre de côté les idées reçues, faire table rase. — ժողվել, prendre les avis. Մէկու մը վրայ գէշ՝ լաւ — ունենալ, avoir mauvaise, bonne opinion de quelqu'un. Մէկուն —էն ըլլալ, se ranger à l'avis de quelqu'un. Ըստ իմ կարծեացս, à ce que je pense, à mon avis. Կարծեօք, par conjecture, conjecturalement, *adv.* Որչափ մարդիկ այնչափ —, autant de têtes, autant d'avis.

ԿԱՐԾՐ, dur, *m.* dure, *f.*, raide կամ roide, ferme, résistant, ante, *adj.*

ԿԱՐԾՐԱՆԱԼ, durcir, raidir կամ roidir, *vn.*, s'endurcir, se raidir կամ se roidir, *vpr.*

ԿԱՐԾՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, durcir, endurcir, *va.*

ԿԱՐԾՐԿԵԿ, duriuscule, *adj.*

ԿԱՐԾՐՈՒԹԻՒՆ, dureté, raideur կամ roideur, *sf.*, durcissement, *sm.*, fermeté, résistance, *sf.*

ԿԱՐԿԱՀ (Կերպաս), métier, *sm.* *Broderie, tapisserie faite au —.*

ԿԱՐԿԱՄ, courbé, eé, tordu, ue, contracté, ée, tortillé, ée, rachitique, ankylosé, ée, *adj.*

ԿԱՐԿԱՄԵԼ, } courber,
ԿԱՐԿԱՄԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, } tordre, contracter, tortiller, retirer, *va.* — (մարմնոյ յօդուածները), ankyloser, *va.*

ԿԱՐԿԱՄԻԼ, se courber, se contracter, se tortiller, s'ankyloser, se rétracter, *vpr.*

ԿԱՐԿԱՄՈՒԹԻՒՆ, contraction, rétraction, *sf.* — (մարմնոյ յօդուածոց), privation du mouvement des articulations, ankylose, *sf.* — ջղաց, contraction, raccourcissement des nerfs (ջիղ), retirement, *sm.*, crampe, *sf.*

ԿԱՐԿԱՆԴԱԿ, pièce de four, *sf.*, gâteau, *sm.*, pâtisserie, tourte, *sf.* Մսալի, ձկնալի —, pâté, *sm.* Պտղախառն —, V. Մրգեխ-սալ։ —ք, chatterie, *sf.* *Manger des —s.* Փոքրիկ —ք, petits fours, — շինել, pâtisser, *va.* — շինող. V. Մառղար։

ԿԱՐԿԱՉ, V. Կարկաչաճ։

ԿԱՐԿԱՉԵԼ, V. Կարկաչել։

ԿԱՐԿԱՉԻՒՆ, V. Կարկաչիւն։ — (գորտոյ), coassement, *sm.* — (թխսող հաւու), gloussement, *sm.*

ԿԱՐԿԱՉԱՆՔ (ջրոյ), murmure, gazouillement, *sm.*

ԿԱՐԿԱՉԵԼ, caqueter, *vn.* — (ջուրը), murmurer, gazouiller, *vn.* — (գորտը), coasser, *vn.* — (թխսող հաւը), glousser. *vn.*

ԿԱՐԿԱՉԻՒՆ, V. Կարկաչաճ։

ԿԱՐԿԱՉՈՂ, gazouillant, ante, coassant, ante, *adj.* — աղբիւր, source murmurante.

ԿԱՐԿԱՌ (քարանց), tas, *sm.*

ԿԱՐԿԱՏԱՆՔ, raccommodage, ravaudage, *sm.*, suture, *sf.* — (զգեստուց), reprise, *sf.*

ԿԱՐԿԱՏԵԼ, raccommoder, ravauder, rapiécer, rapiéceter, repriser, raccoutrer, *va.*; chiffonner, *vn.* *Elle aime à chiffonner.* Հասարակ, կօշ կերպով —, rapetasser, *va.*

ԿԱՐԿԱՏԻՉ, } raccommodeur,
ԿԱՐԿԱՏՈՂ, } euse, ravaudeur, euse, raccoutreur, euse, *s.* — կօշկաց, V. Խրուանդիչ։ Հին կօշիկներ —, V. Կարուակ։

ԿԱՐԿԱՏՈՒՄ, } raccommo-
ԿԱՐԿԱՏՈՒՄՆ, } dage, ravaudage, rapiécetage, rapiécage, raccoutrement, *sm.* — (հանդերձից), reprise, *sf.*

ԿԱՐԿԱՏՈՒՆ, raccommodé, ée, ravaudé, ée, rapiécé, ée, *adj.* ||

emprunté, ée, *adj.* — իւք, rapiécetage, *sm.*

ԿԱՐԿԵԼ, faire taire, imposer silence, réduire au silence, fermer la bouche à quelqu'un, mettre quelqu'un en déroute.

ԿԱՐԿԵՀԱՆ (պատուական քար մ'է. [illegible]), grenat, *sm.*

ԿԱՐԿԸՏԱՆ ([illegible]), pièce, *sf.*

ԿԱՐԿԻՆ ([illegible]), compas, *sm.* Կարկինաւ չափել, compasser, *va.*

ԿԱՐԿՈՒՏ ([illegible]), grêle, *sf.* — գալ, V. կարկտել։

ԿԱՐԿՏԱԽԱՌՆ, mêlé de grêle, *adj.* Մրրիկ —, un orage mêlé de grêle.

ԿԱՐԿՏԱՀԱՏ, grêlon, *sm.*

ԿԱՐԿՏԵԼ, grêler, *v. impers.*

ԿԱՐՃ, court, *m.* courte, *f.*, bref, ève, abrégé, ée, *adj.* Շատ —, raccourci, ie, *adj.* Այր — հասակաւ, un homme de petite taille, de petite stature. — խօսքով, enfin, en un mot, bref, *adv.* — ի —ոյ, — կերպով, courtement, en raccourci, en abrégé, *adv.*

1\. **ԿԱՐՃԱԳԻ** (անասուն), brachyure, *adj.*

2\. **ԿԱՐՃԱԳԻ** (տունկ մ'է), scorpioïde ([illegible]), *sf.*

ԿԱՐՃԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, brachygraphie, *sf.*

ԿԱՐՃԱԹԵՒ (տեսակ մը թռչուն ջրային), brachyptère, *sm.*

ԿԱՐՃԱԿՈԹ, à courte queue, *adj.* *Cerises à courte queue.*

ԿԱՐՃԱՀԱՍԱԿ, nobot, ote, *s.* Այր —, un homme de petite taille, de petite stature. Այր, կին —, un petit homme, une petite femme. — եւ գէր մարդ, կին, courtaud, aude, *s.* —ք, petits, *smp.* *Les petits furent placés dans les compagnies de voltigeurs.*

ԿԱՐՃԱՀԵՐ, } aux cheveux
ԿԱՐՃԱՄԱԶ, } ras, ras, *m.* rase, *f. adj.*

ԿԱՐՃԱՄԻՏ, esprit borné, *adj.*

ԿԱՐՃԱՇՆՉՈՒԹԻՒՆ, brachypnée, *sf.*

ԿԱՐՃԱՌՕՏ, V. Համառօտ։

ԿԱՐՃԱՏԵՍ, myope, *adj.* et *s.* — լինել, ըլլալ, être —, avoir la vue courte, basse, regarder de près. —եմ, je suis —, j'ai la vue courte, la vue basse. Ակնոց կը կրեմ (կը դնեմ, կը գործածեմ), քանզի — եմ, je porte des lunettes, car je suis —, parce que j'ai la vue basse.

ԿԱՐՃԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, myopie, *sf.*

ԿԱՐՃԱՏԻԼ, V. կարճնանալ։

ԿԱՐՃԵԼ, V. կարճեցունել։

ԿԱՐՃԵՑՈՒՆԵԼ, raccourcir, accourcir, abréger, *va.* || contracter, *va.*

ԿԱՐՃԻԼ, V. կարճնանալ։

ԿԱՐՃՆԱՆԱԼ, se raccourcir, s'accourcir, *vpr.*, raccourcir, *vn.* — (օրը), décliner, *vn.*

ԿԱՐՃՈՏՆ (թռչուն մը), brachypode, *sm.*

ԿԱՐՃՈՒԹԻՒՆ, brièveté, *sf.* || raccourcissement, accourcissement, *sm.*

ԿԱՐՃՈՍԿԻԵՐԵԱՆՔ, brachysciens, *smp.*

ԿԱՐՄԵԼԱԿԱՆ (կարմելեան կրօնաւոր), carme, *sm.* Ոտնդալաւոր —ք, — s déchaussés, déchaux.

ԿԱՐՄԵԼՈՒՀԻ (հաւատաւոր, կուսան կարմելական), carmélite, *sf.*

ԿԱՐՄԻՐ, rouge, *adj.* || rubicond, onde, *adj.* || — (— ներկ), rouge, *sm.*

ԿԱՐՄԻՐԿԵԿ, rubescent, ente, [*adj.*

ԿԱՐՄՐԱԳՈՅՆ, vermeil, eille, *adj.*

ԿԱՐՄՐԱԴԵՂ, vermillon, minium ([illegible]), *sm.*

ԿԱՐՄՐԱԹԵՒԻԿ (միջատ մ'է), coccinelle, bête à Dieu, bête à bon Dieu, *sf.*

ԿԱՐՄՐԱԼԱՆՋ (տեսակ մր թռչունի. [illegible]), rouge-gorge (*pl.* des *rouges-gorges*), *sm.*

1. **ԿԱՐՄՐԱԽԱՅՏ** ([illegible]), truite, *sf.*

2. **ԿԱՐՄՐԱԽԱՅՏ** ([illegible]), truité, ée, *adj.*

ԿԱՐՄՐԱԾԱՌ ([illegible]), if ([illegible]), *sm.*

ԿԱՐՄՐԱՁՈՒԿՆ, V. Արխայածուկն ։

ԿԱՐՄՐԱՅՏ, rougeaud, aude, *adj.* et *s.*

ԿԱՐՄՐԱՆԱԼ, V. կարմրիլ ։

ԿԱՐՄՐԱՃՈՒՃԱՆ, V. Ամարիլլեակ ։

ԿԱՐՄՐԱՏՏՈՒՆ (տեսակ մր թռչունի. [illegible]), rouge-queue (*pl.* des *rouges-queues*), *sm.*

ԿԱՐՄՐԱՑԱՒ ([illegible]), fièvre miliaire, կամ լոկ miliaire, *sf.*

ԿԱՐՄՐԱՔԱՐ ([illegible]), pierre hématite ([illegible]), կամ սոսկ hématite, *sf.*

ԿԱՐՄՐԵԼ, V. կարմրիլ ։

ԿԱՐՄՐԵՆԻ (տունկ մ'է), kouan, *sm.*

ԿԱՐՄՐԵՐԱՆԳ, V. կարմրագոյն ։

ԿԱՐՄՐԵՐԵՍ, rougeaud, aude, *adj.* et *s.*

ԿԱՐՄՐԻԼ, } rougir, *vn.* *Les*
ԿԱՐՄՐՆԱԼ, } *cerises commencent à* —.

ԿԱՐՄՐՈՐԱԿ, rougeâtre, *adj.*

ԿԱՐՄՐՈՒԹԻՒՆ, rouge, *sm.* — (այտից, երեսաց), rougeur, *sf.* *La — des joues, des lèvres.* vermillon, *sm.* *Le — de ses lèvres.*

ԿԱՐՄՐՑՈՒՆԵԼ, rougir, *va.* — *une porte. Le soleil rougira ces fruits.*

ԿԱՐՃՆԵՂ, robuste, nerveux, euse, *adj.*

ԿԱՐՈՂ, capable, *adj.* — հատուցանելու, solvable, *adj.* *Il est* —. *Gardien* —. լինել, ըլլալ, être — de, être en état de. *Il n'est pas en état de faire cette dépense.* être à même de, être dans le cas de. *Je ne suis pas dans le cas de faire une telle chose.* pouvoir, savoir, *va.* — ընել, rendre — de, mettre à même de, fortifier, *va.* || habiliter, *va.* — *un mineur à contracter.* [(ԿԱՐՈՂ) ։

ԿԱՐՈՂԱՆԱԼ, V. կարող լինել

ԿԱՐՈՂԱՑՈՒՆԵԼ, } V. կա-
ԿԱՐՈՂԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, } րող ը-նել (ԿԱՐՈՂ) ։

ԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, puissance, *sf.*, pouvoir, *sm.*, force, *sf.* || faculté, capacité, portée, *sf.* || moyen, *sm.* — (բնս օրինաց), habilité, *sf.* Դրամական —, moyens, *smp.*, ressource, *sf.* Մտաւորական, մըտաց —, faculté intellectuelle. — հատուցանելու, solvabilité, *sf.* *Doutez-vouz de ma — ?* կարողութեան յարմար, à la portée de. իմ կարողութեանս, à ma portée. իմ կարողութենէս վեր, au-dessus (hors) de ma portée. *Il aspire à un emploi qui est au-dessus de sa portée.*

ԿԱՐՈՒԱԿ (հին ոտնամաններ կարկատող), savetier, cordonnier, *sm.*

ԿԱՐՈՒԱԿՈՒԹԻՒՆ, cordonnerie, *sf.*

ԿԱՐՈՒՐԱՅ ([illegible]), pot de chambre, vase de nuit, *sm.*

ԿԱՐԳԵՆԻ (ծառ մ'է. [illegible]), charme, *sm.* *Allée, palissade (ծառապատնէշ) de —s.*

ԿԱՐՏԵՍԵԱՆ (փիլիսոփայութիւն), cartésien, ienne, *adj.* փիլիսոփայ —, cartésien, *sm.*

ԿԱՐՏԵՍՈՒԹԻՒՆ (փիլիսոփայութիւն, վարդապետութիւն Կարտեսեայ [Descartes]), cartésianisme, *sm.*

ԿԱՐՕՍ (Քերեվիզ), céleri, *sm.* Վայրի —, séséli, *sm.*

ԿԱՐՕՏ, nécessiteux, euse, pauvre, dénué, ée, *adj.* || indigent, ente, *adj.* et *s.* — լինել, ըլլալ, avoir besoin de, manquer de, *vn.* — քաշել, avoir envie de, soupirer après, aspirer à, *vn.*

ԿԱՐՕՏԱՆԱԼ, V. կարօտել։

ԿԱՐՕՏԱՆՔ, V. կարօտութիւն։

ԿԱՐՕՏԵԼ, } manquer de, *vn.*,
ԿԱՐՕՏԻԼ, } être dans le besoin, dans l'indigence, être dépourvu de. || avoir besoin de. || désirer (դեզիրէ. ըստ ոմանց Desirer, դէզիրէ), soupirer après, aspirer à, *vn.*

ԿԱՐՕՏՈՒԹԻՒՆ, indigence, *sf.*, dénuement կամ dénûment, *sm.* || besoin, *sm.*, nécessité, *sf.* կարօտութեան պատճառաւ, հարկաւ, par nécessité, *adv.* կարօտութենէ ազատել, ազատիլ, mettre à l'abri du besoin, se mettre à l'abri du besoin.

ԿԱՑԻՆ (պալթա), hache (աշ), cognée, *sf.* Փոքրիկ —, V. կացնակ։

ԿԱՑՆԱԿ, hachette (աշէտ), *sf.*, hachereau (աշըրօ), *sm.*

ԿԱՑՈՑ, V. կայարան։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, état, *sm.*, position, *sf.*

ԿԱՑՈՒՐԴ, fête, *sf.* || concert, *sm.* — երաժշտական, festival (*pl.* des *festivals*), *sm.*

ԿԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, placer, établir, *va.* *Il établit des juges d'une probité reconnue.* poser, *va.* — *des rideaux.* mettre, *va.* — *son bonheur dans la vertu.* — *son espérance dans les bontés de quelqu'un.* dresser, *va.* — *des statues.* instituer, *va.* *J.-C. a institué le sacrement de l'eucharistie* (էօքարիսթի. *խորհուրդ Հաղորդութեան. սուրբ հաղորդութիւն*). créer, *va.* — *une législation nouvelle.* || rendre, faire, *va.* Զօրքին —, dresser, *va.* — *un soldat.*

ԿԱՑՔ, V. կեցուածք։

ԿԱՒ (քիլ), argile, terre glaise, կամ լոկ glaise, terre, *sf.* || limon, *sm.*, boue, *sf.* — բրուտի, argile, terre glaise, կամ սոսկ glaise, terre à pot կամ à potier կամ լոկ terre, *sf.* Լիմնեցի —, terre de Lemnos. Մասնենհարած —, մասնեհար —, հողոմ — (թէռ'նէ ժիժի-լէ), terre sigillée. Թափչաց —, terre à foulon. Ծեփել, պատել —ով, glaiser, *va.*

ԿԱՒԱԽԱՌՆ, argileux, euse, *adj.*

ԿԱՒԱՀԱՆՔ, glaisière, *sf.*

ԿԱՒԱՅԻՆ, glaiseux, euse, *adj.*

ԿԱՒԱՌՆ (փոքրիկ փոս. ջրոյ ճամբայ), rigole, *sf.*

ԿԱՒԱՏ, une maquerelle, appareilleuse, *sf.* || bonneau, *sm.*, *L'ami Bonneau.*

ԿԱՒԱՏՈՒԹԻՒՆ, maquerellage, [*sm.*

ԿԱՒԱՐ, V. խարտոցմայ։

ԿԱՒԱՔԱՐ, argilite, *sf.*

ԿԱՒԵԱՅ, } d'argile, argi-
ԿԱՒԵՂԷՆ, } leux, euse, de terre, *adj.* Անօթ —, un vase de terre.

ԿԱՒԻՃ (թեպեշիր), craie, *sf.*

ԿԱՒՈՑ, V. կաւուց։

ԿԱՒՈՏԵԼ, glaiser, *va.*

ԿԱՒՈՒՏ, glaiseux, euse, *adj.*

ԿԱՒՐԻԿ (Հնդկաստանի եւ Ափրիկէի մէջ դրամի տեղ գործածուող փոքրիկ խեցի), cauris կամ coris (քօրի), *sm.*

ԿԱՓԱՌՆԱՈՒՄ, capharnaüm (քաֆառնաօմ), *sm.*

ԿԱՓԱՐԻՉ, soupape, *sf.* — գերեզմանի, V. Տապանաքար։ — (սկիհի կամ բաժակի պատարագի), pale կամ palle, *sf.*

ԿԱՓԿԱՓԵԼ, claquer des dents, crisser, grincer, *vn.*

ԿԱՓԿԱՓՈՒՄ, } crissement,
ԿԱՓԿԱՓՈՒՄՆ, } grincement, *sm.*

ԿԱՓՈՑՐ, V. կափարիչ։

ԿԱՔԱՒ (տեսակ մը թռչուն. ՔԷՔ-ԼԻՔ), perdrix, *sf.* Տառուան մը —, V. կաքաւուկ։ Էգ —, poule perdrix. —ք զուգեալք (զուգուած —ներ) pariade, *sf.* *Il y a cinq ou six —s dans ce champ.* —ը կը կրկչէ, la — cacabe (Cacaber բայէն։ Տեսնուած է նաեւ Caccaber գրուած, բայց բարուոք չէ։). V. կաքաւք։

ԿԱՔԱՒԱՑՈՐԴՈՐ, dansant, ante, *adj.*

ԿԱՔԱՒԱՍԷՐ, dansant, ante, *adj.*

ԿԱՔԱՒԱՐԱՆ, salle de bal, danse, redoute, *sf.* *Aller à la danse. Revenir de la danse. Le bal de la redoute.*

ԿԱՔԱՒԵԼ, danser, *vn.* — *avec légèreté, avec grâce. J'ai beaucoup dansé au dernier bal.* bailler, *vn.* (Բայց այսօր կ'ըսուի Danser). Անշնորհ կամ անվայելուչ կերպով —, danser de mauvaise grâce.

ԿԱՔԱՒԻԿ, V. կաքաւուկ։

ԿԱՔԱՒԻՉ (բեմերոնի), danseur, euse, *s.* *Danseur, danseuse de l'Opéra.* baladin, ine, *s.* (Բայց այսօր կ'ըսուի Danseur, euse).

ԿԱՔԱՒՈՒԿ, perdreau, *sm.*

ԿԱՔԱՒՈՒՍՈՅՑ, maitre à danser կամ maitre de danse, *sm.*

ԿԱՔԱՒՔ, danse, *sf.* — (ի բեմերոնս), ballet, *sm.* Գեղջկական —, loure, *sf.* — կապելայի, գինետան —, bastringue, *sm.* Մազովեան —, mazourka կամ mazurka, masourka, *sf.*

ԿԵԱԼ, V. Ապրիլ։

ԿԵԱՆՔ, vie, *sf.*, jours, *smp.*, existence, *sf.* || fortune, *sf.* Աշխարհական —, la vie sèculière, *sf.*, monde, *sm.* Հանդերձեալ —, la vie future. Յաւիտենական —, la vie éternelle. Թափառական — անցունել, faire ses caravanes. Հովուական — վարել, mener une vie pastorale. — տալ, mettre au jour, *va.* || vivifier, *va.* || rappeler quelqu'un à la vie. —ը կորսնցունել, perdre la vie. —ը վտանգի մէջ դնել, mettre sa vie en peril (ԲԷ–ԷՇ), exposer sa vie au danger. Մէկուն —ն ազատել, sauver la vie à quelqu'un. Իւր —ն ազատեցի, je lui ai sauvé la vie. Իւր —ը (ապրուստը) շահիլ, gagner sa vie à . . . Կեանքս (ապրուստս) աշխատելով, գրելով կը շահիմ, je gagne ma vie à travailler, à écrire. *A quoi cet homme gagne-t-il sa vie?* Ցկեանս, pour la vie, *adv.* *Je suis son ami pour la vie.* à la vie et à la mort, à vie, *adv.* *Une pension à vie. Bail à vie.* Կենօք եւ մահու, pour la vie, à la vie et à la mort, *adv.* Ի յետին պահու կենաց (մահուան կիտին), à l'article de la mort, in extremis (ԻՆ ԷՔՍԹՐԷՄԻՍ), *adv.* *Testament fait in extremis. Mariage célébré in extremis,* կամ *Mariage in extremis.*

ԿԵԴՐՈՆ, V. կենդրոն։

ԿԵԴՐՈՆԱՁԱՆՑ, V. կենդրոնազանց։

ԿԵԴՐՈՆԱՁԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, V. կենդրոնազանցութիւն։

ԿԵԴՐՈՆԱԽՈՅՍ, V. կենդրոնախոյս։

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ, V. կենդրոնական։

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ V. կենդրոնականութիւն։

ԿԵԴՐՈՆԱԿԻՑ, V. կենդրոնակից։

ԿԵԴՐՈՆԱՀԱԿ, V. կենդրոնահակ։

ԿԵԴՐՈՆԱՁԻԳ, V. կենդրոնաձիգ։

ԿԵԴՐՈՆԱՎԱՅՐ, V. կենդրոնավայր։

ԿԵԴՐՈՆԱՑՈՒՄ, } V. կենդրոնացումն։
ԿԵԴՐՈՆԱՑՈՒՄՆ, }

ԿԵԴՐՈՆԱՑՈՒՆԵԼ, V. կենդրոնացունել։

ԿԵԴՐՈՆԱՒՈՐԵԼ, V. կենդրոնաւորել։

ԿԵԴՐՈՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, V. կենդրոնաւորութիւն։

ԿԵԼ (նենգագիտութիւնք [աղուեսուց, եղջերուաց, նապաստակաց]), ruse, *sf.* V. կելուրք։

ԿԵԼՈՒՐՔ (նենգք պատերազմի), stratagème, *sm. Vieux, nouveau* —. V. Վարպետութիւն։

ԿԵՂ (հինցած վէրք), ulcère, *sm.* — արտաքին երեսաց, ulcération, *sf.* — պատճառել, գոյացունել, ulcérer, *va. Cette humeur âcre lui a ulcéré la gorge.*

ԿԵՂԱԼԻ, } ulcéreux, euse,
ԿԵՂԱԼԻՑ, } *adj.*

ԿԵՂԱՑԻՆ, ulcéreux, euse, *adj.*

ԿԵՂԱՆԿ (նրբաբերան, խոր եւ ծամածռուռ վէրք. [illegible]), fistule, *sf.*

ԿԵՂԱՆԿԱՑԻՆ, fistuleux, euse, *adj.*

ԿԵՂԱՐ ([illegible]), cellier, *sm.*

ԿԵՂԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, ulcération, *sf.*

ԿԵՂԵՒ, écorce, *sf.* Դալար — (ընկուզի), V. Փուր. Պոպոկ. կղեղ. Ոզոխ։ Հացի —, croûte, chapelure, *sf.* Փոքրիկ — (հացի), petite croûte, croûtelette, *sf.* -- ծայրի հացի, croûton, *sm.* — (պտղոյ), pelure, *sf.* — (խահուէի), écalure, *sf.* Դալար —ն հանել (ընկուզի), V. Փրաթափել կամ Պոպոկել։ Հացի —ն հանել, ôter la croûte, écroûter, *va.* — — բաժնուող, écailleux, euse, *adj.*

ԿԵՂԵՒԱՆՔ, croûte, *sf.*

ԿԵՂԵՒԵԼ, enlever l'écorce, écorcer, *va.* — (բակլան), dérober, *va.* — (ծառերն), écorcer, *va.* — (պտուղը), peler, *va.*

ԿԵՂԵՔԱԾՔ ՄՈՐԹՈՅ, écorchure, *sf.*

ԿԵՂԵՔԵԼ, vexer, *va.* || écorcher, *va.* || manger, *va.*

ԿԵՂԵՔԻՉ ([illegible]), vexatoire, *adj.* || vexateur, *sm.* V. կեղեքող։

ԿԵՂԵՔՈՂ ([illegible]), écorcheur, *sm.*

ԿԵՂԵՔՈՒՄ, } mangerie, *sf.*
ԿԵՂԵՔՈՒՄՆ, }

ԿԵՂԾ, fictif, ive, postiche, *adj.* — (ներք՝ մազ, մօրուք, ատամունք), faux, *m.* fausse, *f. adj.* — դուռն, պատուհան (ըստ ճարտարապետաց), porte, fenêtre feinte.

ԿԵՂԾԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, rébus ([illegible]), *sm.*

ԿԵՂԾԱՄ (պիտակ վարսք. չինծու, կեղծ մազ), perruque, *sf.*

ԿԵՂԾԱՄԱԳՈՐԾ, perruquier, *sm.* կին —ի, perruquière, *sf.*

ԿԵՂԾԱՄԱՇԿՈՒԹԻՒՆ, dipthérie կամ diphthérite, *sf.*

ԿԵՂԾԱՆՈՅՇ (անուշ ձեւացեալ), douccreux, euse, *adj. C'est un homme —. Il a l'air —.* || —, douccrette, *sf.*

ԿԵՂԾԱՆՈՒՆ, pseudonyme, *adj.* — մատենագիր, auteur —, կամ լոկ pseudonyme, *sm.*

ԿԵՂԾԱՒՈՐ, hypocrite, *adj. Cet homme est — au dernier point.* sournois, oise, *adj.* || hypocrite, *s. Il fait le dévot, l'homme de bien, mais c'est un —, un vil —, un franc —.* || tartufe, *sm. C'est un dangereux —.* || chattemite, *sf.*

ԿԵՂԾԱՒՈՐԱԲԱՐ, hypocritement, *adv.*

ԿԵՂԾԱՒՈՐԱԿԱՆ, hypocrite, *adj.*

ԿԵՂԾԱՒՈՐԱՆԱԼ, V. կեղծաւորիլ։

ԿԵՂԾԱՒՈՐԵԱԼ, hypocrite, *adj.* — (ցաւ), affecté, ée, *adj.*

ԿԵՂԾԱՒՈՐԵԼ, faire l'hypocrite, le tartufe, tartufier, *vn.* || simuler, *va.* — *une donation.* feindre, *va. En feignant d'aller à la chasse, il se sauva.*

ԿԵՂԾԱՒՈՐԻԼ, faire l'hypocrite, le tartufe, tartufier, *vn.*

ԿԵՂԾԱՒՈՐՕՂ, sournois, oise, *adj.*

ԿԵՂԾԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, hypocrisie, tartuferie, feintise, *sf.* || fiction, *sf.* կեղծաւորութեամբ, V. կեղծաւորաբար։

ԿԵՂԾԵԼ, feindre, simuler, faire semblant de, *va.* Այս մարդըս քնանալ կը կեղծէ, cet homme fait semblant de dormir. Մեզի մօտենալ կը կեղծեն (կ'երեւի թէ մեզի մօտենալ կ'ուզեն), ils font semblant de s'approcher de nous.

ԿԵՂԾԻՔ, fiction, feinte, simulation, *sf.*, faux semblant, *sm.* կեղծեօք, fictivement, *adv.*

ԿԵՂԾՈՂ, sournois, oise, *adj.*

ԿԵՂԾՈՒԹԻՒՆ, simulation, *sf.*

ԿԵՂԾՕՁԻՔ, faux col, *sm.*

ԿԵՂՏ, tache, souillure, crasse, *sf.* || tache, souillure, *sf.* — մեղաց, la tache du péché. — անուն, flétrissure, *sf.* —ը հանել, dégraisser, *va.*

ԿԵՂՏԱԼԻ, } crasseux, euse,
ԿԵՂՏԱԼԻՑ, } *adj.* *Visage, cheveux —. Il est tout —.* [s.

ԿԵՂՏԱՀԱՆ, dégraisseur, euse,

ԿԵՂՏԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, dégraissage, *sm.*

ԿԵՂՏԱՆՈՒՆ, mal famé.

ԿԵՄ (տունկ մ'է), sparte, alfa, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ վարունակ։

ԿԵՄԱԳՈՐԾԱՐԱՆ, } sparterie,
ԿԵՄԱՐԱՆ, } *sf.*

ԿԵՄԵՂԷՆ ՀԻՒՍՈՒԱԾ, sparterie, *sf.* *Un chapeau de —.*

ԿԵՆԱԳՈՐԾ, V. կենդանագործ։

ԿԵՆԱԳՈՐԾԵԼ, V. կենդանագործել։

ԿԵՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, V. կենդանագործութիւն։

ԿԵՆԱՋՆՋԻ, mortel, elle, tuant, ante, *adj.*

ԿԵՆԱԼ, *rester* (Être օժանդակով), *être, tenir, vn.*, se tenir debout, *vpr.* || se soutenir, *vpr.* || rester, poser, *vn.*, se poser, s'arrêter, *vpr.*, faire un séjour, séjourner, *vn.* Քաղաքին մէջ երկար —ու միտք ունի՞ք, comptez-vous faire un long séjour dans la ville? *Je ne compte pas faire un long séjour à Paris.* demeurer (Être բայով), *vn.*, faire halte. || s'arrêter, *vpr.*, cesser, *vn.* Դէմ —, résister, *vn.*, se défendre, se refuser, *vpr.*, tenir bon կամ ferme. Ետ —, reculer, *vn.*, se retirer, s'empêcher, se défendre, se refuser, se dépouiller, *vpr.* Ետ — (հրաժարիլ), renoncer à, *vn.* Խաղէ ետ —, renoncer au jeu. Հակառակ —, aller contre. Հաստատուն —, tenir bon կամ ferme. Ձեռքերուն վրայ գլխիվայր —, faire l'arbre fourchu. Պարապ —, rester dans l'inaction (անգործութիւն), se câliner, *vpr.* Մէկ կողմ, մեկուսի —, se tenir à l'écart. Լռիկ մնջիկ —, observer le plus profond silence. Ջրոյ վրայ —, être à flot. Յանկարծ — (խօսելու ատեն), s'arrêter tout court. Մէկուն դէմ զգոյշ —, se tenir en garde contre quelqu'un. Այս մարդուն դէմ զգոյշ կեցէք, tenez-vous en garde contre cet homme. Տեղ մը —, s'arrêter dans un lieu, stationner, *vn.* Կրնաք —, ձենէ ծածկելիք խօսակցութիւն մը չունինք, vous n'êtes pas de trop.

ԿԵՆԱԿՑԻԼ, habiter ensemble, cohabiter, commercer, *vn.* *C'est en commerçant avec les hommes qu'on apprend à les conduire.*

ԿԵՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, commerce, *sm.*, société, *sf.*

ԿԵՆԱՐԱՐ, fortifiant, ante, *adj.* կենարարն (Փրկիչ. Քրիստոս), salutaire (Sauveur. Christ, Ք—ի—ս).

ԿԵՆԴԱՆԱՑԻՆ, zodiacal, ale (pl. *zodiacaux*), *adj.*

ԿԵՆԴԱՆԱԲԱՆ, zoologiste կամ zoologue, *sm*.

ԿԵՆԴԱՆԱԲԱՆԱԿԱՆ, zoologique, *adj*. [gie, *sf*.

ԿԵՆԴԱՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, zoolo-

ԿԵՆԴԱՆԱԲՈՅՍ, zoophyte, *sm*. *On met les éponges au nombre des —s*. Քարացած —, V. Կենդանատունկ քարացեալ։

ԿԵՆԴԱՆԱԳԻՐ, portrait, *sm*. || portraiture, *sf*. —ն հանել, portraire, *va*. Իւր —ը նկարել, se peindre, *vpr*.

ԿԵՆԴԱՆԱԳՈՐԾ, vivifiant, ante, salutaire, *adj*.

ԿԵՆԴԱՆԱԳՈՐԾԵԼ, vivifier, *va*.

ԿԵՆԴԱՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, vivification, *sf*.

ԿԵՆԴԱՆԱԳՐԵԼ, faire un portrait, portraire, peindre, *va*.

ԿԵՆԴԱՆԱԳՐՈՂ, portraitiste, *sm*. [ture, *sf*.

ԿԵՆԴԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, portrai-

ԿԵՆԴԱՆԱԾԻՆ, vivipare, *adj*. *Il y a quelques serpents —s, la plupart sont ovipares (ձուածին)*. et *sm*. *Les vivipares*.

ԿԵՆԴԱՆԱԾՆԵԼ, vivifier, *va*.

ԿԵՆԴԱՆԱԾՆՈՒԹԻՒՆ, vivification, *sf*. [կոս։

ԿԵՆԴԱՆԱԿԱՄԱՐ, V. Զոդիա-

ԿԵՆԴԱՆԱԿԱՆ, animal, ale *(pl. animaux)*, vital, ale *(pl. vitaux)*, *adj*.

ԿԵՆԴԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, vitalité, *sf*.

ԿԵՆԴԱՆԱԿԵՐՊ, signe du zodiaque.

ԿԵՆԴԱՆԱՀԵՐՁՈՒԹԻՒՆ (անասնոյ), vivisection, *sf*.

ԿԵՆԴԱՆԱՆԱԼ, revivre, *vn*., s'animer, se ranimer, *vpr*.

ԿԵՆԴԱՆԱՊԱՇՏ, zoolâtre, *sm*.

ԿԵՆԴԱՆԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, zoolâtrie, *sf*. [*adj*.

ԿԵՆԴԱՆԱՏԱՐ, vivifiant, ante,

ԿԵՆԴԱՆԱՏՈՒՆ, *ménagerie*, *sf*.

ԿԵՆԴԱՆԱՏՈՒՆԿ, V. Կենդանաբոյս։

ԿԵՆԴԱՆԱՏՈՒՆԿ ՔԱՐԱՑԵԱԼ, zoophytolithe, *sm*.

ԿԵՆԴԱՆԱՐԱՐ, vivifiant, ante, *adj*. || animateur, trice, *adj*. *Principe —*. [cation, *sf*.

ԿԵՆԴԱՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, vivifi-

ԿԵՆԴԱՆԱՑՈՒ, vivant, ante, *adj*. || vivifiant, ante, *adj*.

ԿԵՆԴԱՆԱՑՈՒՆԵԼ, vivifier, animer, *va*.

ԿԵՆԴԱՆԱՑՈՒՆՈՂ, } vivifiant,
ԿԵՆԴԱՆԱՑՈՒՑԻՉ, } ante, *adj*.

ԿԵՆԴԱՆԱՔԱՐ, zoolithe, *sm*.

ԿԵՆԴԱՆԻ, vivant, ante, vif, *m*. vive, *f*., animé, ée, *adj*. || frais, *m*. fraîche, *f*., gai, *m*. gaie, *f*. *adj*. Աստուած —, le Dieu vivant. — լեզու, langue vivante. — բարբառով (բերնով), de vive voix. — արձան, V. Անդրի։ || —, vif, *sm*. *Donation des —s*. || animal *(pl.* des *animaux)*, *sm*., bête, *sf*. Վայրի —ք, les animaux sauvages, les habitants des forêts. || —, en vie, *adv*. *Chien en vie vaut mieux que lion mort*.

ԿԵՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ, vie, animation, *sf*. || vitalité, *sf*. || fraîcheur, *sf*. — տալ, vivifier, *va*.

ԿԵՆԴԻՆԱՐ (քանթար), quintal *(pl.* des *quintaux)*, un cent pesant, *sm*.

ԿԵՆԴՐՈՆ (մի գործածէք կեդրոն բառն չէ), centre, *sm*. — ծանրութեան, — de gravité.

ԿԵՆԴՐՈՆԱՉԱՆՑ, excentrique, *adj*.

ԿԵՆԴՐՈՆԱՉԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, excentricité, *sf*.

ԿԵՆԴՐՈՆԱԽՈՅՍ, centrifuge, *adj*. — զօրութիւն, V. Զօրութիւն։

ԿԵՆԴՐՈՆԱԿԱՆ, central, ale *(pl. centraux)*, *adj*.

ԿԵՆԴՐՈՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, centralité, *sf*.

ԿԵՆԴՐՈՆԱԿԻՑ, concentrique, homocentrique, *adj*.

ԿԵՆԴՐՈՆԱՀԱԿ, centripète, *adj*.

ԿԵՆԴՐՈՆԱՁԻԳ, centripète, *adj*. — զօրութիւն, V. Զօրութիւն։

ԿԵՆԴՐՈՆԱՎԱՅՐ, centre, *sm*.

ԿԵՆԴՐՈՆԱՑՈՒՄ, **ԿԵՆԴՐՈՆԱՑՈՒՄՆ**, centralisation, concentration, *sf*.

ԿԵՆԴՐՈՆԱՑՈՒՆԵԼ, centraliser, concentrer, *va*.

ԿԵՆԴՐՈՆԱՒՈՐԵԼ, concentrer, centraliser, *va*.

ԿԵՆԴՐՈՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, concentration, centralisation, *sf*.

ԿԵՆՍԱԲԱՆ, biologiste կամ biologue, *sm*.

ԿԵՆՍԱԲԱՆԱԿԱՆ, biologique, *adj*.

ԿԵՆՍԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, biologie, *sf*.

ԿԵՆՍԱԲԵՐ, vivifiant, ante, *adj*.

ԿԵՆՍԱԳԻՐ, biographe, *sm*.

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ, biographique, *adj*.

ԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, biographie, *sf*.

ԿԵՆՍԱԿԱՆ, vital, ale *(pl. vitaux), adj*.

ԿԵՆՍԱՏՈՒ, V. Կենդանատու։

ԿԵՆՑԱՂ, vie, *sf*. || mœurs (մէօր. ոմանք ոչ բարուք կը հնչեն մէօրս. իսկ յոգնականին մէջ *Des mœurs honnêtes* կը կարդացուի տէ մէօր-զօնէթ, կամ բաց այլոց տէ մէօռ-զօնէթ), *sfp*. Բարեկարգ —, vie réglée. Հովուական —, vie pastorale.

ԿԵՆՑԱՂԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, usage, *sm*. *L'— du monde, de la vie. Manquer d'—.*

ԿԵՆՑԱՂԱՍԷՐ, viveur, *sm*.

ԿԵՆՑԱՂԱՎԱՐԵԼ, **ԿԵՆՑԱՂԱՎԱՐԻԼ**, vivre, *vn*., se conduire, *vpr*.

ԿԵՆՑԱՂԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ, vie, conduite, *sf*.

1. **ԿԵՌ**, croc, *sm*.

2. **ԿԵՌ**, crochu, ue, *adj*.

ԿԵՌԱՍ (սըրիզ), cerise, *sf*. — չորացեալ՝ չոր, V. Կեռասչիր։ — վայրի, merise, *sf*. — յուլեան, guigne, *sf*.

ԿԵՌԱՍԵՂՆ crochet, *sm*.

ԿԵՌԱՍԵՆԻ, cerisier, *sm*. վայրի —, merisier, *sm*. — յուլեան, guignier, *sm*.

ԿԵՌԱՍՆՈՑ, **ԿԵՌԱՍՈՒՏ** (սըրիզէ), cerisaie, *sf*.

ԿԵՌԱՍՉԻՐ (չորացեալ՝ չոր կեռաս), cerisette, *sf*.

ԿԵՌԱՍՕՂԻ (ոգելից ըմպելի մը անուշահոտ եւ քաղցրահամ), kirsche-wasser (քիրշ-վասէր. բառ գերմաներէն՝ որ համառօտութեամբ կ'ըսուի նաեւ *kirsch,* քիրշ), *sm*. *Boire du kirsch.*

ԿԵՌԻՔ, croc, crochet, *sm*.

ԿԵՌԼԻԿ, V. Դոյլ։

ԿԵՌՕՂԱԿ, V. Կրլընպար։

ԿԵՍՈՒՐ, V. Սկեսուր։

1. **ԿԵՍՏ** (ըմբշաց ձեռքի պահպանակ), ceste, *sm*. *Il y a dans Virgile une belle description du combat du —.*

2. **ԿԵՍՏ** (գօտի Աստղկան [բուն ա-րուսեկայ]), ceste, *sm*.

ԿԵՍՐԱՅՐ, V. Սկեսրայր։

ԿԵՏԱԴՐԵԼ, V. Կիտադրել։

ԿԵՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, V. Կիտադրութիւն։

ԿԵՏԵԱՑՔ, V. Կիտեայք։

ԿԵՐ, nourriture, pâture, proie, *sf*. || appât, *sm*., amorce, *sf*. Պատել —ով (կարթը), amorcer, *va*. *Amorcez vos hameçons* (ամսօն. կարթ), *vos lignes*. Ձգել —ով (—ով իրեն քաշել), appâter, *va*. — *des poissons, des oiseaux.*

ԿԵՐԱԿՈՒՐ, mets, manger, *sm*., nourriture, soupe, *sf*., aliment, vivre, *sm*. || repas, *sm*., pâture, proie, *sf*. — երեկոյի՝ իրիկուան, V. Ընթրիք։ Մէկ կտուցի —, becquée կամ béquée, *sf*. Սուղ (թեթեւ) —, un repas succinct (սիւքսէ

-ւր). Միջին —, V. Միջնանաւ. Հաստատուն —, aliment solide. — տալ, donner à manger. — եփել, faire la cuisine, cuisiner, *vn*. Երեկոյեան՝ ընթրիկուան կերակրէն ետքի ժամանակ, après-souper, après-soupé, *sm*., après-soupée (*pl*. des *après-soupers*, *soupés*, *soupées)*, *sf*. Կէս օրուան կերակրէն ետքի ժամանակ, après-dîner եւ après-dîné, *sm*. Իսկ ի հնումն կր գրէին après-dînée (*pl*. des *après-dîners*, *dînés*, *dînées)*, *sf*. Առնուլ —, manger, *va*. Թռչնոյ չափ — ուտել, manger comme une mauviette (ծուլակ). Թռչնոյ չափ — կ'ուտէք, vous êtes un pauvre mangeur. —ները սեղանի վրայ դնել, —ը սեղան բերել, — բերել, servir, *va*. —ը սեղանն է, on a servi.

ԿԵՐԱԿՐԱԿԱՆ, nutritif, ive, *adj*.

ԿԵՐԱԿՐԵԼ, nourrir, donner à manger, alimenter, *va*.

ԿԵՐԱԿՐԻԼ, } être nourri, se **ԿԵՐԱԿՐՈՒԻԼ**, } nourrir, *vpr*., vivre, *vn*., manger, *va*.

ԿԵՐԱՏ ([illegible]), carat, *sm*.

ԿԵՐՌԱՁԷ (տեսակ մը բազէ), gerfaut, *sm*.

ԿԵՐԿԵՐ, enroué, ée, rauque, [*adj*.

ԿԵՐԿԵՐԻԼ, s'enrouer, *vpr*. *S'— à force de parler, de crier*.

ԿԵՐԿԵՐՈՒՄ } (կոկորդի), en-**ԿԵՐԿԵՐՈՒՄՆ** } rouement կամ enroûment, *sm*.

ԿԵՐՈՂ, mangeant, ante, *adj*. *Je l'ai laissée bien buvante et bien mangeante*. || mangeur, euse, *s*. *Un — de charrettes ferrées, de petits enfants*. — եւ արբեցող, bien mangeant, bien buvant.

ԿԵՐՈՆ ([illegible]), cierge, *sm*.

ԿԵՐՈՒԱԾ, mangeure, *sf*. *— de vers, de souris*.

ԿԵՐՈՒԽՈՒՄ, } bonne chère, **ԿԵՐՈՒԽՈՒՄՆ**, } *sf*. Մեծ —, repas abondant, *sm*., bâfre, *sf*. Աղէկ — ընել (աղէկ ուտել խմել), faire bonne chère կամ grand' chère. Կերուխումի ետեւէ լինել, ըլլալ, faire la noce.

ԿԵՐՊ, forme, manière, façon, sorte, guise, figure, tournure, attitude, *sf*., sens (-ով-), air, *sm*. Ախորժական՝ ախորժ՝ ախորժելի —, manières agréables, grâce, *sf*. Զախորժական՝ անախորժ՝ անախորժելի —, mauvaise grâce, manières désagréables, maussaderie, *sf*. Արուեստական —, pose, *sf*. Ապրելու —, état, *sm*. Զուր-ցուածքի —, phrase, *sf*. Նկարելու —, V. Վրձին. Գրութեան —, manière d'écrire, pinceau, *sm*. *Pinceau habile*. Այս —, de la sorte. Այլ եւ այլ —, divers, erse, *adj*. — —, varié, ée, différent, ente, *adj*. —ով, en guise de, *prép*. Զախորժական՝ անախորժելի, անճոռնի —ով, d'une manière maussade, maussadement, *adv*. Ամենայն —ով՝ —իւ, de կամ en tout point, *adv*. Այլ եւ այլ —ով, diversement, *adv*. Այս —ով, ainsi, *adv*. Պարզ —ով, անզարդ, անպաճոյճ —ով, simplement, franchement, *adv*. Անյարմար —ով, hors de կամ mal à propos. Անոյշ —ով, d'une manière gracieuse, gracieusement, *adv*. Անուղղակի —ով, indirectement, obliquement, *adv*. Անփոխ —ով, tête baissée, *adv*. Արդար —ով, justement, *adv*. Տաճկական —, à la turque, *adv*. Գաղղիական —ով, à la française, *adv*. Անգղիական —ով, à l'anglaise, *adv*. Գաղտ՝ գաղտնի՝ գաղտուկ, ծածուկ —ով, secrètement, sous main, *adv*. Զարմանալի —ով, d'une manière étonnante, étonnamment, *adv*.

Աչքայի —ով, à vue d'œil, *adv*. Խեղճ, գէշ —ով, d'une manière déplorable, déplorablement, *adv*. Ծանր —ով, pesamment, sérieusement, *adv*. Ցախուռն —ով, à tort et à travers, *adv*. Յարմար, պատշաճ —ով, à propos, *adv*. Շատ աղէկ —ով, սքանչելի —ով, à ravir, *adv*. Շտապելով եւ խառնափնդոր —ով, trop vite, bredi-breda, *adv*. Ողբալի, ողբական —ով, ցաւալի —ով, d'une voix plaintive, d'un ton lamentable, plaintivement, lamentablement, *adv*. Որ եւ իցէ —ով, à telle fin que de raison, *adv*. Սաստիկ —ով, vivement, *adv*. Ստոյգ —ով, certainement, positivement, *adv*. —ով մը, en quelque sorte, en un sens, *adv*.

ԿԵՐՊԱԿԵՐՊ, en plusieurs formes, divers, erse, *adj*.

ԿԵՐՊԱՆԱԼ, prendre la forme de, se former, *vpr*.

ԿԵՐՊԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, formation, [*sf*.

ԿԵՐՊԱՍ, étoffe de soie, *sf*. Բրդեայ հաստ —, grosse étoffe de laine, cadis, *sm*.

ԿԵՐՊԱՍԱԳՈՐԾ, tisserand en soie, *sm*.

ԿԵՐՊԱՍԵԱՑ, } d'étoffe de
ԿԵՐՊԱՍԵՂԷՆ, } soie, *adj*.

ԿԵՐՊԱՐԱՆ, V. կերպարանք.

ԿԵՐՊԱՐԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, prosopographie, *sf*.

ԿԵՐՊԱՐԱՆԱԴՆՈՒԹԻՒՆ, prosopopée, *sf*.

ԿԵՐՊԱՐԱՆԱՓՈԽԵԼ, } trans-
ԿԵՐՊԱՐԱՆԱՓՈԽ ԸՆԵԼ } former, métamorphoser, dénaturer, *va*. || déguiser, *va*.

ԿԵՐՊԱՐԱՆԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ transformation, métamorphose, *sf*. || déguisement, *sm*.

ԿԵՐՊԱՐԱՆԵԼ, former, *va*.

ԿԵՐՊԱՐԱՆԻԼ, prendre la forme de, se former, *vpr*.

ԿԵՐՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. կերպարանք.

ԿԵՐՊԱՐԱՆՔ, face, figure, *sf*., visage, *sm*. || mine, *sf*., air, aspect, *sm*., vision, forme, effigie, *sf*., maintien, *sm*., apparence, *sf*. Ախորժելի —, bonne mine. Համեստ վստահութեան — մը, un air de confiance modeste. Արտաքին, վերին —, apparence, *sf*., dehors, extérieur, *sm*. Կերպարանօք, en apparence, *adv*. Արտաքին կերպարանօք, à l'extérieur, au dehors, *adv*. — տալ, figurer, métamorphoser, *va*.

ԿԵՐՑԱՒ, V. քաղցկեղ.

ԿԵՐՑՈՒՆԵԼ, V. կերակրել. Սաստիկ —, rassasier avec excès, soûler, *va*.

ԿԵՑՈՒԱԾՔ (ձեւ մարմնոյ), attitude, *sf*. *L'— d'une statue. Belle —. Cette danseuse a des —s pleines de grâce.* pose, position, tenue, *sf*. *La tenue de ces personnes est excellente.* contenance, *sf*. — *grave, sérieuse, modeste, embarrassée.* Անշնորհ — ունենալ, manquer de tenue, n'avoir point de tenue.

ԿԵՑՈՒՆԵԼ, arrêter, poser, *va*. — (լրտեսութեան), aposter, *va*. — վկաներ, aposter, *va*. Ետ — (միտքը փոխել տալ. [illegible]), dissuader, *va*. *On l'a dissuadé de partir.* distraire, *va*. *Rien n'a pu le — de cette résolution funeste.* détourner, *va*. — *du mal, du péché. Tâchez de le — de ce projet.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Տարհամոզել։

ԿԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, vivifier, *va*. *La grâce vivifie. La lettre tue et l'esprit vivifie.*

ԿԵՑՈՒՑԻՉ, salutaire, *adj*.

ԿԵՑՑԷ՛Ն, vivent! *interj*. — *les braves!*

ԿԵՑՑԷ՛Ս, bravo! *interj*.

1. **ԿԵՑՑԷ՛**, vive! *interj*. — *le roi!*

vivat (վիվատ)! *interj. Tout le monde cria Vivat.*

2. **ԿԵՑՑԷ'** (ալքըշլամա), vivat, *sm. Des —s répétés.* houra կամ hourra (հուրրա), *sm. Il fut salué des —s.* || houra կամ hourra, *sm.*

ԿԵՓԱԼ (բազկի երակներէն մին), veine céphalique.

ԿԶԱԿ (չէնէ), machoire, *sf.* Ներքին —, menton, *sm.*

ԿԶԱԿԱԿԱԼ ([ձիու սանձի] շղթայ), gourmette, *sf. Attacher une — jusqu'à la dernière maille. Le cheval rompit sa —, et emporta son homme.*

ԿԶԱԿԱԿԱՊ, mentonnière, *sf.*

ԿԶԱՔԻՍ (զիբէլին), martre, marte, *sf.* կզաքիսի մորթ, V. կզաքիսենի։

ԿԶԱՔԻՍԵՆԻ (մորթ կզաքիսի), martre, *sf.*

ԿԶԵՆԻ (մորթ կզոյ. սամուր ֆարէսի), fouine, *sf.*

ԿԶԿՏԵԼ, V. կծկել։

ԿԶԿՏԻԼ, V. կծկիլ։

ԿԶՈՒԹԻՒՆ, bosse, *sf. Avoir une — par devant, une — par derrière.*

ԿԶՊԱՏ (եաշմագ), voile, *sm.*

ԿԷՍ, moitié, *sf.* || moitié, *sf.*, demi, *sm.*, demie, *sf.* || demi, ie, *adj.*, mi, *adj. invar.* || demi, moitié, *adv.* կիսով չափ, — ին, — ի —, կիսովին, ըստ կիսոյն (— մը), demi, à demi, à moitié, en partie, *adv.* —ը բաժնելով, ինչուան —ը, à moitié. — գնով, à moitié prix. — ժամ, V. կիսաժամ։ Ճամբուն կէսը, à mi-chemin. —ք, les uns, les autres.

ԿԷՍՇԱԲԱԹԵԱՆ, semi-hebdomadaire, *adj.*

ԿԷՍ ՕՐ, midi, *sm.* կէս օրը զարկա՞ւ, — est-il déjà sonné? կէս օրը զարկաւ, — sonna. կէս օրը պիտի զարնէ, il va sonner —.

1. **ԿԷՏ** (պալինա պալըղը), baleine, *sf.* Ձագ՝ կորիւն կիտի, V. կիտաձագ։ Ոսկր կիտի, V. կիտոսկր։ Կարծր կիտի, V. կիտակարծր։ Սերմն կիտի, sperme de — կամ sperma ceti (ամպէր), *sm.* Սպիտակուց կիտի, blanc de —.

2. **ԿԷՏ** (համաստեղութիւն հարաւային կիսագնդին), baleine, *sf.*

3. **ԿԷՏ**, point, *sm.* || moment, terme, *sm.* || borne, *sf.* || fin, *sf.*, terme, *sm.* — նպատակի, but (հէտէֆ), *sm.* Գլխաւոր —եր, points cardinaux. —ք գուգօրութեան, points équinoxciaux. — (ընթացից, ասպարիզի), — ճեմնի, terme, *sm.* — նշանի, մարտկաց —, borne, *sf. Tourner autour de la borne.* — վճարման կենաց, — կենցաղոյս, fin, *sf.*, terme, *sm.* — հարցական (հարցական նշան), point d'interrogation, point interrogatif, point interrogant (որ է ? յեւրոպական լեզուս, եւ ՞ ի հայումս). — հիացական (հիացական նշան), point d'exclamation կամ d'admiration, point admiratif (որ է ! յեւրոպական լեզուս, եւ ՛ ի հայումս). — առ —, de point en point, *adv. Il a exécuté de point en point tout ce qu'on lui avait ordonné.* — սահմանել անձին, — առաջի դնել, — նպատակի դնել, se proposer un fin, un but.

ԿԷՏԱԴՐԵԼ, V. կիտադրել։

ԿԷՏԻԿ, V. կիտիկ։

ԿԷՏՈՐՍ, V. կիտորս։

ԿԸԼԸԶՏՐՈՒԿ, V. կլըզտրուկ։

ԿԸԼԸՆԴԱՐ, crémaillère, *sf. Baisser, hausser la — d'un cran, de deux crans.*

ԿԸԿԸ ԸՆԵԼ, ânonner, *vn.* — *en récitant sa leçon.*

ԿԸՄԸՇԸՏՐՈՒԿ (տունկ մ'է), mercuriale, *sf.*

ԿԸՍԿԼՈՐ, en rond, *adv.*

ԿԹԱՏՈՒՆ, vacherie, *sf.*

ԿԹԵԱԼ, trait, *m.* traite, *f.* (Traire բայէն), *adj. La vache est-elle traite?*

ԿԹԵԼ, traire, *va.* — *les vaches.* — *du lait.* || cueillir, *va.* — *les fruits.* faire vendange. — զկութս այգեաց (խաղող քաղել), vendanger, *va.* — *un clos de vigne.*

ԿԹԵՂԷՆՔ, V. կաթնեղէն ։

ԿԹՈՂ, vendangeur, euse, *s.*

ԿԹՈՏ, chancelant, ante, vacillant, ante, faible, *adj.*

ԿԹՈՏԵԼ, affaiblir, *va.*

ԿԹՈՏԻԼ, chanceler, faiblir, *vn.*

ԿԹՈՏ, corbeille, benne (գեղ.), *sf.*, panier, cueilloir, *sm.*

ԿԹՈԻՏԵԱԼ, V. կթոտ ։

ԿԻԶԱԿԱՆ, brûlant, ante, caustique, *adj.*

ԿԻԶԱՀՈՂ, tourbe, *sf.* [*adj.*

ԿԻԶԱՀՈՂՈՏ, tourbeux, euse,

ԿԻԶԱՆԵԼ, brûler, *va.*

ԿԻԶԱՆԻԻԹ, combustible, *sm.*

ԿԻԶԱՆՈՒՏ, combustible, *adj.*

ԿԻԶԱՔԱՐ (*ժեշեանոյ բառ*), V. դժոխաքար ։

ԿԻԶԵԱԼ, brûlé, ée, calciné, ée, *adj.*

ԿԻԶԵԼ, V. կիզանել ։

ԿԻԶԵԼԻ, brûlant, ante, ardent, ente, *adj.* || combustible, *adj.*

ԿԻԶԻՉ, brûlant, ante, caustique, *adj.*

ԿԻԶՆ, laine, *sf.*

ԿԻԶՈՂ, V. կիզիչ ։

ԿԻԶՈՒԼ, brûler, embraser, mettre au feu, *va.*

ԿԻԶՈՒՄ, } embrasement, *sm.*
ԿԻԶՈՒՄՆ, } — (մնկոց), brûlure, *sf.*

ԿԻԹԱՌ (*գեղարդ*), guitare, *sf.* — զարնել, jouer կամ pincer de la —. V. փանդիռն ։

ԿԻԹԱՌԱՀԱՐ, guitariste, *sm.*

ԿԻՆ, femme, épouse, *sf.* — բազմաբեղուն, բազմածին, femme féconde; bonne pondeuse, *sf.* — ծննդական, femme en couche, femme en travail d'enfantement. — *մասաղածին, դեռածին* (*ռամկ.*), accouchée, *sf.* — վերակացու հանդերձից, արծաթեղինաց, եւայլն, — ընկալուչ, femme de charge. — մուրացիկ, աղքատ —, pauvresse, gueuse, *sf.* — կովկիթ, femme qui trait les vaches. — բարեբարոյ, bonne femme. — ուսուցիչ, maîtresse, *sf.* — առնական, femme, *sf.* — հրապուրիչ, femme séduisante et insinuante; sirène, *sf.* — անկարգ, խառնազնաց, drôlesse, *sf.* — լկտի, gueuse, *sf.* — վաւաշխնդիր, խառնակեցիկ, — խառնակեցիկ վայելչաշուք (գէշ —, բոզ. պոռնիկ), femme publique, de mauvaise vie, perdue, *sf.*, malheureuse, courtisane, *sf.* Գեղեցիկ — մը, une belle femme, *sf.*, beauté, *sf.* Ճարտար, խելացի — մը, une maîtresse femme. Գէր — մը, une grosse femme, *sf.* Ցղի — մը, une femme grosse, *sf.* Մանկաբարձ — մը, une sage-femme (*pl.* des *sages-femmes*), *sf.* Իմաստուն — մը, une femme sage, *sf.* Բազմորդի — մը, une mère Gigogne. Մանկամարդ — մը, une jeune femme, *sf.* Կատարեալ — մը, une femme raisonnable. Տնարար — մը, femme de ménage. Լեզուանի — մը, femme très bavarde, commère. *sf.* Հաս պառաւ մը, une vieille sempiternelle, *sf.* Չնավաճառ. — մը, revendeuse, *sf.* Աղտոտ, անարգ — մը, femme malpropre et maussade, guenipe, *sf.* Կանայք, les femmes, le beau sexe (*գեղ.*), կամ լոկ le sexe, les personnes du sexe. Արք եւ կանայք, des personnes des deux sexes, de l'un et de l'autre sexe. Ազգ կանանց, V. Ազգ ։ — ածել, առնուլ, prendre femme, épouser, *va.*, se marier, *vpr.*, donner la main, *va.*

ԿԻՆԱԲԱՐԻՍ (կարմիր ներկ մ'է. «զինճիֆր»), cinabre, *sm.*

ԿԻՆԱՄԷՆ (սաստկահոտ հեղանիւթ մ'է անգոյն), cinnamène, *sm.*, կամ cinnamine, *sf.*

ԿԻՆԱՄԻՑ (անգոյն իւղ մ'է ցրնդական), cinnamomine, *sf.*

ԿԻՆԱՄՈՆԱՃԱՌ, cinnamodendron, *sm.*

ԿԻՆԱՄՈՆԱԿԱՆ (թթուուս), cinnamique (acide), *adj.*

ԿԻՆԱՄՈՄՈՆ } (տարչին), cinnamome, *sm.*
ԿԻՆԱՄՈՆ }

ԿԻՆԱՄՈՆԱՑ, cinnamate, *sm.*

ԿԻՆԱՄՈՆԻՑ (իւղային նիւթ մ'է անգոյն)), cinnaméine, *sf.*

ԿԻՆՃ (եապան տօմուզու), porc (խոզ) sauvage, sanglier, *sm.* Կնճի ձագ (եապան տօմուզու եավրուսու), V. Խոճկոր։ Մատակ՝ էգ —, laie, *sf.*

ԿԻՊԵՌԻՍ (տեսակ մը տունկ), souchet, *sm.* Երկայն —, — long. Անուշահոտ —, — odorant. Բոլոր —, — rond.

ԿԻՍԱԲԱՑ, à demi ouvert, entr'ouvert, erte, *adj.*

ԿԻՍԱԲՈԼՈՐ, demi cercle *(pl.* des *demi cercles)*, semi-circulaire, *adj. Figure semi-circulaire.* || hémicycle (եարըմ տայիրէ), *sm.*

ԿԻՍԱԳՈՒՆԴ, hémisphère, *sm.* Հարաւային —, — austral. Հիւսիսային —, — boréal.

ԿԻՍԱԳՕՍՈՒԹԻՒՆ, hémiplégie կամ hémiplexie, *sf.*

ԿԻՍԱԴԷՄՔ, profil (բրօֆիլ), *sm.*

ԿԻՍԱԹՈՒՓ, sous-arbisseau (*pl.* des *sous-arbisseaux)*, *sm.*

ԿԻՍԱԺԱՄ (կէս ժամ), demie, *sf.*

ԿԻՍԱԼՈՒՍԻՆ (ամրոցաց շինութեան մէջ), demi-lune *(pl.* des *demi-lunes)*, *sf.*

ԿԻՍԱԼՈՒՍՆԱԿ (կէս լուսնի ձեւով ամրութիւն), lunette, *sf.*

ԿԻՍԱԼՈՒՍՆԱՁԵՒ (*ոսկր*, անուն, ըստ անդամազննից), semi-lunaire, *adj.*

ԿԻՍԱԿԱՌՔ (կառք միաձիասարան՝ ուր երկու մարդ կրնայ նստիլ քով ի քով)), coupé, *sm.*

ԿԻՍԱԿԱՏԱՐ, à moitié fini կամ achevé, incomplet,ète, inachevé, ée, imparfait, aite, *adj.*

ԿԻՍԱԿՈՐԾԱՆ, à demi ruiné, ée, *adj.*

ԿԻՍԱԿՕՇԻԿ (փօթին), bottine, *sf.*

ԿԻՍԱՀԱՐԹ (մաշլէթա նէշանը), bémol. *sm.* || bémol, *adj. Cette note est —.*

ԿԻՍԱՁԱՅՆ, à demi-voix, *adv.*

ԿԻՍԱՁԵՌՆՈՑ (կանանց. բարմագսըզ էլտիվէնի), mitaine, *sf.*

ԿԻՍԱՄԱՀ, à demi mort, morte, *adj.*

ԿԻՍԱՄԱՇ, à demi usé, ée, *adj.* — հանդերձ, un habit à demi usé.

ԿԻՍԱՄԱՍՆ (կէս մասն), moitié, *sf.*

ԿԻՍԱՄԵԱՅ, semi-annuel, elle, *adj.*

ԿԻՍԱՄԵՌ, mort à demi, à demi mort, morte, demi-mort, *adj. Des hommes demi-morts, une femme demi-morte.*

ԿԻՍԱՄԵՐԿ, demi-nu, ue, *adj.*

ԿԻՍԱՄՍԵԱՅ, semi-mensuel, elle, *adj.*

ԿԻՍԱՄՕՐՈՒՍ, V. Կողմնամօրուք։

ԿԻՍԱՆԴՐԻ, V. Կիսարձան։

ԿԻՍԱՆԿԱՐ, } V. Կիսադէմք։
ԿԻՍԱՊԱՏԿԵՐ, }

ԿԻՍԱՊԵԼԱԳԵԱՆՔ, les semi-pélagiens, *smp.*

ԿԻՍԱՊԵԼԱԳՈՍՈՒԹԻՒՆ, semi-pélagianisme, *sm.*

ԿԻՍԱՍԱՐԿԱՒԱԳ, sous-diacre *(pl.* des *sous-diacres)*, *sm.*

ԿԻՍԱՍԱՐԿԱՒԱԳՈՒԹԻՒՆ, sous-diaconat, *sm.*

ԿԻՍԱՍԵՒ, mulâtre, adj. et s. (*sf.* Une mulâtresse).

ԿԻՍԱՍՊԱՅ, sous-officier *(pl.* des *sous-officiers)*, *sm.*
ԿԻՍԱՏ, à demi, *adj.* V. կիսակատար ։
ԿԻՍԱՐԻԱՆՈՍՔ, } les semi-
ԿԻՍԱՐԻՈՍԵԱՆՔ, } ariens, *smp.*
ԿԻՍԱՐԻՈՍՈՒԹԻՒՆ, semi-arianisme, *sm.*
ԿԻՍԱՐՁԱՆ, buste, *sm.* [*adj.*
ԿԻՍԱՒԵՐ, à demi ruiné, ée,
ԿԻՍԱՓԱԿ, demi-clos, ose, entr'ouvert, erte, *adj.*
ԿԻՍԱՓՈՒԼ, V. կիսակործան ։
ԿԻՍԱՔՍԵՍՏ (նիւն չափի մը տարողութեան), mine, *sf.*
ԿԻՍԵԼ, couper, partager une chose par la moitié, *va.*
ԿԻՍԵՂԲԱՅՐ, demi-frère, *sm.*
ԿԻՍԵՓԵԱՅ, cuit à demi, à demi cuit, demi-cuit, pâteux, euse, *adj.*
ԿԻՍԷՇ (ձիու տեսակ մը. ֆէրէ'ուէ ճաճըէ), hémione (էշձի'), *sm.*
ԿԻՍՈՎԻՆ, à demi, à moitié, *adv.*
ԿԻՏԱԳԼՈՒԽ (թռչուն մ'է), baleiniceps, *sm.*
ԿԻՏԱԴՐԵԼ, mettre des points, ponctuer, *va.* [*sf.*
ԿԻՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, ponctuation,
ԿԻՏԱՁԳԻ, cétacé, ée, *adj. Les animaux —s.*
ԿԻՏԱՁԳԻՔ, les cétacés, *smp.*
ԿԻՏԱԺԱՆԻ (ֆալէնէօլ պալըղը), cachalot, *sm.* [*sf.*
ԿԻՏԱԿԱՐՃՆ (պալէնա), baleine,
ԿԻՏԱԿՈՐԻՒՆ, baleineau, *sm.*
ԿԻՏԱՄՈՂԷՍ, cétiosaure, *sm.*
ԿԻՏԱՆԻՇ, ponctué, ée, *adj.*
ԿԻՏԱՇԱՐ, ponctué, ée, *adj.*
ԿԻՏԱՉԱՓ, point, *sm.*
ԿԻՏԱՏԵՍԱԿՔ, V. կիտազգիք ։
ԿԻՏԱՏԵՂ, V. կիտազգի ։
ԿԻՏԵԱՑՔ, cétacés, *smp.* [*sm.*
ԿԻՏԷՆ, cétène կամ cétylène,
ԿԻՏԻՏ, cétine, *sf.*
ԿԻՏՈՍ, V. կէտ(1) ։

ԿԻՏՈՍԿՐ, baleine, *sf.* [*sm.*
ԿԻՏՈՍԿՐԱՎԱՃԱՌ, baleinier,
ԿԻՏՈՍԿՐԵԱՅ, baleiné, ée, *adj.*
ԿԻՏՈՐՍ, baleinier, *sm.*
ԿԻՏՈՐՍԱՆԱՒ, baleinier կամ un navire baleinier, *sm.*
ԿԻՏՈՐՍԱՆԱԻԱԿ, baleinière, *sf.*
ԿԻՏՈՐՍՈՒԹԻՒՆ, la pêche de la baleine, *sf.* կիտորսութեան երթալ, aller à la pêche de la baleine.
ԿԻՏՈՒԱԾ, pointillage, *sm.* V. կիտուածակար ։
ԿԻՏՈՒԱԾԱՆԿԱՐ (գնէ), émail (*pl.* des *émaux)*, *sm.*
ԿԻՏՈՒԱԾԱՆԿԱՐԵԼ, émailler, *va.* [*sm.*
ԿԻՏՈՒԱԾԱՆԿԱՐԻՉ, émailleur,
ԿԻՏՈՒԱԾԱՆԿԱՐՉՈՒԹԻՒՆ, émaillure, *sf.*
ԿԻՏՐ, V. Լիմոն ։
ԿԻՏՐԵՆԻ, V. Լիմոնի ։
ԿԻՏՐՈՆ (պտուղի խնձոր. ադաֆ թաւլանա), cédrat, *sm.*
ԿԻՏՐՈՆԻ (ծառ կիտրոնի), cédratier (կամ եւս cédrat), *sm.*
1. **ԿԻՐ** (+էրէճ), chaux (շ̅), *sf.* Անշէջ, կենդանի — (ջուր չտեսած, չմարած —), — vive. Շիջեալ — (մարած —), — éteinte. — շինող, եփող, V. կրեփեաց ։ Շրջել, դարձուցանել ի — (կիր դարձնել, կրոյ փոխել), V. կրացուցանել ։ Ի — դառնալ (— կտրիլ). V. կրանալ ։
2. **ԿԻՐ**. Ի — արկանել, se servir de, *vpr Il se sert trop souvent du même mot.* employer, *va.* — *son bien à de folles dépenses. Bien — le temps, son temps.* user de, *vn.* — *de remèdes.* — *de menaces, de prières, de finesse.* mettre en usage, faire usage, *va.*, se prendre, *vpr. Ne savoir comment s'y prendre. S'y prendre adroitement, maladroitement.* pratiquer, *va.* — *la vertu, des austérités.* Ի — արկանիլ (գործածուիլ), s'em-

ployer, *vpr.* *Ce mot ne s'emploie pas en ce sens.*

ԿԻՐԱԿԷ, } dimanche, *sm.* Նոր
ԿԻՐԱԿԻ, } —, V. Կրկնազատիկ ։

ԿԻՐԱՐԿՈՒ (ըստ իրաւագիտաց), usant, ante, *adj.* *Majeur — et jouissant de ses droits.*

ԿԻՐԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, usage, emploi, *sm.* Սովորական — բառից, usage, *sm.* Ժողովումն եւ — հարկաց, V. Հարկաբաշխութիւն ։

ԿԻՐԹ, bien élevé, poli, ie, exercé, ée, *adj.*

ԿԻՐՃ, défilé, détroit, *sm.* — (նաւահանգստի), goulet, *sm.* *Le — de la rade de Brest.*

ԿԻՐՔ, passion, souffrance, *sf.* Կրքով գործ տեսնել, se passionner, *vpr.* *Un homme sage agit toujours avec raison, et ne se passionne jamais.* Ինքզինք բոլորովին իւր կրքերուն տալ, մատնել, lâcher la bride à ses passions.

1\. **ԿԻՑ** (կցուած. [illegible]), joint, ointe, adhérent, ente, contigu, uë, *adj.* || attenant, ante, *adj.* Իրարու — (կպած), tout d'une tenue, tout en un tenant, tout d'un tenant, *adv.*

2\. **ԿԻՑ** ([illegible]), coup de pied, ruade, *sf.* *Ce cheval lui détacha, lui allongea une ruade.* — — նետել, V. Աքացել ։ — նետող, V. Կիցընկէց ։

ԿԻՑԸՆԿԷՑ, } rueur, euse,
ԿԻՑՄԸՆԿԷՑ, } *adj.* *Ce cheval est —.*

ԿԻՑՔ, V. Կից (2) ։

ԿԻՒ, V. Մազտաքէ ։

ԿԻՒՐԱԿԷ, V. Կիրակի ։

ԿԻՓԱԼ, veine céphalique, կամ սոսկ céphalique, *sf.*

ԿԼԱՅԵԿ ([illegible]), étain, *sm.* *Vaisselle, cuiller d'—.*

ԿԼԱՅԵԿԵԼ, étamer, *va.* *— une marmite.*

ԿԼԱՆԵԼ, V. Կլնել ։

ԿԼԱՓ (արծաթագոյն փետուրներով ջրային թռչուն մ'է), grèbe, *sm.*

ԿԼԱՓՆ (կզակ. [illegible]), mâchoire, *sf.* Ներքին —, menton, *sm.*

ԿԼԸՁՅՐՈՒԿ (բառ. [illegible]), V. Գարեակ (1), կամ Գարէկ ։

ԿԼԷՈԳԷՆ (թիթեռն գիշերային, քառաթեւ, համագոյն սպիտակ կամ մթին), cléogène, *sm.*

ԿԼԷՈԳՈՆ (մանր միջատ մ'է), cléogone, *sm.*

ԿԼԷՈՄ (բոյս մ'է), cléome, *sm.*

ԿԼԹԻԿ ([illegible]), hoquet ([illegible]), *sm.* — անել, V. Հեծկտալ, կամ Հեծկլտալ ։

ԿԼՈՏՈՐ, cléodore, *sm.*

ԿԼԻՄ, V. Կլիմայ ։

ԿԼԻՄԱՅԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, climatologie, *sf.*

ԿԼԻՄԱՅ, climat, *sm.* || climat, *sm.* Ամսական —ք, —s de mois. Կիսաժամեան —ք, —s de demi-heure. Տարապայման, ծայրայեղ —, — excessif.

ԿԼԻՄԱՏԻՑ, V. Հողմավարդ կամ Պատիլարդ ։

ԿԼԻՏՈՐ (բոյս ընդաբեր եւ պատաղին), clitore, *sf.*

ԿԼԻՐ, membre viril, pénis ([illegible]), *sm.*, verge, *sf.*

ԿԼԼԵԼ, V. Կլնել ։

ԿԼԼԵՑՈՒՆԵԼ, V. Կլնեցունել ։

ԿԼԿԼՈՒՆՔ (խոխոջանք [շիշէ նեղ բերնէն վազող գինւոյ]), glouglou, *sm.*

ԿԼՄԳՈՇՏԻԿ ([illegible]), culbute, [*sf.*

ԿԼՆԵԼ, avaler, dévorer, engloutir, *va.* Հով —, se repaître de vent.

ԿԼՆԵՑՈՒՆԵԼ, faire avaler, *va.* || en faire croire, *va.*

ԿԼՈՐ rond, *m.* ronde, *f.*, arrondi, ie, *adj.* — ձեւով, en rond, *adv.*

ԿԼՈՐՆԱԼ, s'arrondir, *vpr.*

ԿԼՈՐՈՒԹԻՒՆ, rondeur, *sf.*, arrondissement, *sm.*, sphéricité, *sf.*

ԿԼՈՐՑՈՒՆԵԼ, arrondir, *va.*

ԿԾԱՆԵԼ, grignoter, piquer, picoter, *va.*

ԿԾԱՆՔ, picoterie, *sf.*

ԿԾԵԼ, piquer, démanger, picoter, *va. Des sérosités qui picotent la peau.*

ԿԾԻԿ ([illegible]), pelote, *sf.*, peloton, *sm.* կծկի վրայ պատել, pelotonner, *va.* — *du fil, de la soie.* — շինել, dévider, *va.* — շինող, dévideur, euse, *adj.* et *s.* —ը դնել, filer, *vn.*, prendre le large, se sauver, s'évader, s'esquiver, *vpr.*, disparaître, *vn.* Գողը —ը դրաւ (գաղտուկ փախաւ), le voleur s'est évadé.

ԿԾԾԻ ([illegible]), mesquin, ine, sordide, *adj.* — լինել, ըլլալ ([illegible]), être mesquin, sordide, être dur à la détente, à la desserre.

ԿԾԾՈՒԹԻՒՆ, mesquinerie, sordidité, lésine, lésinerie, *sf.* — ընել, user de lésine, lésiner, *vn.*

ԿԾԿԱԿԱՆ, contractile, *adj.*

ԿԾԿԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, contractilité, *sf.*

ԿԾԿԱՆՔ (ursի), systole, *sf. La — et la diastole (բողանք) du cœur.*

ԿԾԿԵԼ, contracter, *va. La fureur contracte les muscles du visage.* ramasser, *va.* — *son corps en boule.*

ԿԾԿԵԼԻ, contractile, *adj.*

ԿԾԿԻԼ, se mettre en peloton, *vpr. Il se met en peloton dans son lit, au lieu de s'étendre.* se resserrer en boule, se blottir, *vpr. Se blottir dans un coin, sous la table.* se tapir, *vpr.* — *dans un coin.* se faire petit, s'accroupir, *vpr.* || se ramasser, *vpr. Le hérisson, la chenille se ramassent dès qu'on les touche.* se pelotonner, *vpr. Le hérisson se pelotonne.* || se rétrécir, *vpr. Le cuir se rétrécit à la pluie, au feu.*

ԿԾԿԻՉ, contractif, ive, *adj.* || constringent, ente, *adj.* — մկանն (բուն անդամագիտաց), muscle constricteur, կամ լոկ constricteur, *sm.*

ԿԾԿՈՒԹԻՒՆ, contraction, *sf.* || constriction, *sf.*

ԿԾԿՈՒԻԼ, V. կծկիլ։

ԿԾԿՈՒՄ, **ԿԾԿՈՒՄՆ**, } resserrement, rétrécissement, *sm.* || constriction, *sf.*

ԿԾՄԹԵԼ ([illegible]), pincer, *va.* — *quelqu'un fortement.*

ԿԾՈՒ, âcre, aigre, acerbe, fort, *m.* forte, *f.*, piquant, ante, mordant, ante, *adj.* — (նիւթք, եւ [illegible] բանք), acrimonieux, euse, *adj.*

ԿԾՈՒԱԿԻԾ, âcre, aigre, *adj.*

ԿԾՈՒԱՀԱՄ (ծրտած), rance, *adj.* — լինել, ըլլալ, V. կծուիլ։

ԿԾՈՒԱՀԱՄՈՒԹԻՒՆ, rance, *sm. Sentir le —.* rancidité, *sf. La — de la graisse.* rancissure, *sf.*

ԿԾՈՒԻԼ (ծրտիլ), rancir, *vn.*, se rancir, *vpr.*

ԿԾՈՒՄ, **ԿԾՈՒՄՆ**, } picotement, *sm.*

ԿԾՈՒՈՒԹԻՒՆ, aigreur, *sf.* — (աղի, մաղձոյ), âcreté, *sf.* — (նիւթոց, եւ [illegible] բանից), âcreté, acrimonie, *sf.* — (բարուց), acrimonie, *sf.*

ԿԿԶԻԼ, s'accroupir, *vpr. Les nègres s'accroupissent pour manger. S'accroupir auprès du feu.*

ԿԿԶՈՒՄ, **ԿԿԶՈՒՄՆ**, } accroupissement, *sm.*

ԿԿՈՑ ([illegible]), navette, *sf.*

1\. **ԿԿՈՒ** (տեսակ մը թռչուն. [illegible]), coucou, *sm. Le — dépose ses œufs* ([illegible]) *dans le nid des autres oiseaux.*

2. ԿԿՈՒ (տեսակ մը զարնող ժամացոյց), coucou, *sm.*
3. ԿԿՈՒ (տղու խաղալիկ), coucou, [*sm.*
4. ԿԿՈՒ (տեսակ մը հանաչխարհիկ կառք), coucou, *sm.*

ԿԿՈՒՉ ՆՍՏԻԼ, V. կկզիլ։

ԿԿԶԵԼ (ծաղկանց), s'épanouir, *vpr.*

ԿԿԶՈՒՄՆ (ծաղկանց), épanouissement, *sm.*

1. ԿՂԲԵՆԻ (կենդանի երկակենցաղ), castor, *sm.*
2. ԿՂԲԵՆԻ (բուրդէ բերեւ պաստառ մը), castorine, *sf.*

ԿՂԲԻՏ, castorine կամ castoreine, *sf.*

ԿՂԵՂ (դալար կեղեւ ընկուզոյ), brou, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ փուր. Պոպոկ։

ԿՂԵՐ, clergé, *sm.*, calotte, *sf.*

ԿՂԵՐԱԿԱՆ, clérical, ale (*pl. cléricaux), adj.* || clérical, clerc (եկեղ), *sm.* —ք, clergé, séminaire, *sm.*

ԿՂԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, cléricalisme, *sm.*

ԿՂԵՐԱՆՈՑ, séminaire, *sm. Le — de Saint-Sulpice.* Աւագերս —ի, V. Աւագերս։

ԿՂԵՐԻԿՈՍ, clerc (եկեղ), *sm.* —ի պէս, cléricalement, *adv.*

ԿՂԵՐԻԿՈՍԱՐԱՆ, V. կղերանոց։

ԿՂԵՐԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆ, cléricature, *sf.*

ԿՂԶԱՊԱՐ, archipel, *sm. Il y a plusieurs —s.*

ԿՂԶԱՑԵԱԼ, isolé,ée, *adj.*

ԿՂԶԵԱԿ, petite île, *sf.*, îlot, *sm.*

ԿՂԶԵՑԻ (բնակիչ կղզւոյ. աշխար), qui habite une île, insulaire, *adj.* et *s. Les peuples —s Un —.*

ԿՂԶԻ (աշխ), île, *sf.* Ցամաք —, V. Ցամաքակղզի։

ԿՂԿՂԱՆՔ, excrément, *sm.* — (մեռելոց), crasse, *sf.*

ԿՂՄԲԵՆԵԱՅՔ, inulées, *sfp.*

ԿՂՄԻՆՏՐ (արհեստ), tuile, *sf.* — *plate, creuse.* —ի գործանոց, բրծոց, V. կղմնտրոց։

ԿՂՄԻՒԻՏ, inuline, *sf.*

ԿՂՄԻՆՏՐԱԳՈՐԾ, tuilier, *sm.*

ԿՂՄԻՆՏՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, tuilerie, *sf.*

ԿՂՄԻՆՏՐԱԿ (կղմնտրոյ կտոր), tuileau, *sm.*

ԿՂՄԻՆՏՐՈՑ, tuilerie, *sf.*

ԿՂՄՈՒԽ (բժշկական տունկ մ'է. բուսաբանութ.), aunée, inule, *sf.* Մոխկայինի —, inule maritime.

ԿՂՊԱԿ, } clef կամ clé (եկեղ),
ԿՂՊԱՆՔ, } *sf.* V. փականք։

ԿՂՊԵԼ, fermer à clef կամ à la clef, barrer, *va.*

ԿՃԱՄԲԵՓ (ծեփեր աշխ), stuc (արհեստ), *sm.*

ԿՃԱՄԲԵՓԻՉ, stucateur, *sm.*

ԿՃԱՃԱՂԱԽ (ամէն ինչ ծեփեր խաղալիք երեսուն եւ աւելի), stuc (արհեստ), *sm.*

ԿՃԵԱՅ, de marbre, *adj.*

ԿՃԵԼ, piquer, picoter, *va.*

ԿՃԵՊ, coque, *sf.* — (հաւկիթի), écale, *sf.*

ԿՃԻՃ (կաւեղէն ամանեղէն), pot de terre, bocal (*pl.* des *bocaux), sm.* — ի պէտս (ամանոց), pot de chambre, vase de nuit, *sm.*

ԿՃՂԱԿ, sabot, *sm.*, corne, *sf.*

ԿՃՂԱԿԱՆԱԼ, } se racornir,
ԿՃՂԱՆԱԼ, } *vpr.*

ԿՃՈՒՃ, V. կճիճ։

ԿՄԱԽՔ, squelette, *sm.*, carcasse, *sf.*

ԿՄԿՄԱԼ, balbutier (. . աւ.), hésiter (ի . .), *vn.*

ԿՄՇՏՐՈՒԿ (տունկ մ'է. բուսաբ.), mercuriale, *sf.*

ԿՆԱՀԱՃՈՅ, galant, ante, *adj. C'est un homme —, fort —. Il s'est montré fort — pour elle, avec* կամ *envers elle.*

ԿՆԱՀԱՃՈՒԹԻՒՆ, galanterie, *sf.*

ԿՆԱՀԱՆԵԼ (արձակել [կինը]), répudier, *va.*

ԿՆԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, répudiation, *sf.*, renvoi, *sm.*

ԿՆԱՄԱՐԴԻ, efféminé, ée, *adj*.

ԿՆԱԳԵՏԱԿԱՆ, gynécocratique, *adj*.

ԿՆԱԳԵՏՈՒԹԻՒՆ, gynécocratie (. . . . ․է), *sf*.

ԿՆԱՍԷՐ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, aimer le cotillon.

ԿՆԱՏ, efféminé, ée, *adj*.

ԿՆԱՏԻՉ, amollissant, ante, *adj*. *Des plaisirs —s*.

ԿՆԱՏԵԼ, efféminer, *va*.

ԿՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, effémination, *sf*.

ԿՆԱՑՈՒՆԵԼ, } efféminer,
ԿՆԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, } *va*. *Les voluptés efféminent l'âme et le corps*.

ԿՆԴՂԱՁԵՒ, en forme de capuchon, capuchonné, ée, *adj*.

ԿՆԴՂԱՒՈՐ, capucin, ine, *s*.

ԿՆԳՄԵՆԻ (կզաքիս ճերմակ), hermine (կենդ'), *sf*. *Manteau doublé d'—*.

ԿՆԳՈՒՂ (գլխնոց), capuchon, *sm*. Արածայր — (վեղարաւոր կրօնաւորաց [capucin]), capuce, *sm*.

ԿՆԴՈՒՄ (ճերմակ կզաքիս. կզաքիս), hermine (կենդ'), *sf*.

ԿՆԴԱԿ, V. կնտակ : [*sf*.

ԿՆԴՈՒԹԻՒՆ, calvitie (. . ․է),

ԿՆԴՐԱՃԻՆ, benzoïle կամ benzoyle, *sf*.

ԿՆԴՐԱՄԻԴ, benzamide, *sf*. [*sm*.

ԿՆԴՐԱՆԻԼԱՄԻԴ, benzanilide,

ԿՆԴՐԸԿԱԿԱՆ (թթուուտ), benzoïque (acide), *adj*.

ԿՆԴՐԸԿԱՏ, benzoate, *sm*.

ԿՆԴՐԸԿԷՆ, benzène, *sf*.

ԿՆԴՐԸԿԻՏ, benzoïne, *sf*.

ԿՆԴՐԸԿՈՆ, benzone, *sf*. [*sf*.

ԿՆԴՐԻՆ, benzile կամ benzyle,

ԿՆԴՐԻՆԱԿԱՆ (թթուուտ), benzilique (acide), *adj*.

ԿՆԴՐԻՏ, benzine, *sf*. *La — enlève les tâches de graisse*.

ԿՆԴՐՈՒԿ (անուշաբոյր), benjoin, *sm*., assa dulcis (....... բուսաբ.), *sf*.

ԿՆԻԻ (երկթեւեան միջատ մը, մեծ ճանճի նման), œstre, *sm*.

ԿՆԻԻՆ (բոյս), jonc (ձող), *sm*. — *de marais*.

ԿՆԻԻՆԱՍՏԱՆ, jonchaie, jonchère, *sf*.

ԿՆԻԻՆԱՏԵՍԱԿՔ, joncacées կամ joncées, *sfp*.

ԿՆԻՔ, sceau (․ծ), scel (․եղ), cachet, *sm*. || coin, *sm*. || empreinte, *sf*. || sceau, cachet, caractère, *sm*. || signe, *sm*. || conclusion, *sf*. || baptême (դրոշմ), *sm*. — կայսերաց եւ Հռովմայ քահանայապետից, V. կնիլ (1) : — արքայի, Տէրութեան, sceaux, *smp*. — կուսութեան, V. խորոպ : — բանիս, conclusion, *adv*. —, *je n'en ferai rien*. Ողջ է —ն, le cachet est entier. Տալ —, V. Մկրտել : —ը քակել, V. կնքատել :

ԿՆՁՆԻ (մեծ ծառ մ'է. բարդ ա-ղամ), orme, ormeau, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Նշդարենի. Ճօպարենի. Պտղի. Մոծակի ծառ. Մնջեղ ծառ : Նորատունկ, մատաղատունկ, մատղաշ —, ormeau, *sm*. Մատղաշ —ք, ormille, *sf*.

ԿՆՃԱՁՈՒԿՆ (խոզի նման ցռուկ ունեցող ձուկն մը), sanglier, *sm*.

ԿՆՃԵՆԻ (կնճի միս. եղջերու փոխանակ էրէ), sanglier, *sm*.

ԿՆՃԹԵՂ (տեսակ մը չորքոտանի), tapir, *sm*.

1\. **ԿՆՃԻԹ** ([հայհոյական] դիմաց), musean, *sm*. — (խոզի), groin, *sm*. — (վարազի), boutoir, *sm*.

2\. **ԿՆՃԻԹ** (ափիսակածաղիկ տունկ մ'է. .... շերլադան), sésame, *sm*.

ԿՆՃԻՌ, V. կնճիռն (1 եւ 2) :

1\. **ԿՆՃԻՌՆ** (թատերախաղի մը հանգոյցը կազմող այլ եւ այլ դէպքեր), intrigue, *sf*. *L'— de cette comédie est bien conduite*.

2\. **ԿՆՃԻՌՆ**, nœud (նեւ), *sm*. || pli, *sm*., ride, *sf*. || intrigue, *sf*.

3\. **ԿՆՃԻՌՆ**, V. կոխան, կամ Զանչ, կամ խեչ եւ կամ Ճիւ :

ԿՆՃՌԱԼԻՑ, compliqué, ée, adj.

ԿՆՃՌՈՏ, compliqué, ée, *adj.*

ԿՆՃՌՈՏԵԼ, compliquer, *va.* *Un nouvel incident vint — l'affaire.* embarrasser, *va.* — *une affaire, une question.*

ԿՆՃՌՈՏՈՒԹԻՒՆ, complication, *sf.*

ԿՆՈՋԱԲԱՆ, gynécologue, *sm.*

ԿՆՈՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, gynécologie, *sf.*

ԿՆՈՋԱԿԱՆ, féminin, ine, *adj.*

ԿՆՈՒՆՔ, baptême (պաթէմ), *sm.* — ընել, V. Մկրտել։

ԿՆՏԱԿ, V. Ճաղատ։

ԿՆՏՆՏՈՑ (արշէ. էօյ), archet, plectre կամ plectrum (պլէքթրօմ), *sm.*

ԿՆՏՈՒԹԻՒՆ, V. Ճաղատութիւն։

ԿՆՔԱԲԱՆ, blasonneur, *sm.*

ԿՆՔԱԲԱՆԵԼ, blasonner, *va.*

ԿՆՔԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, blason, *sm.* *Savoir le —.*

ԿՆՔԱԳԷՏ, blasonneur, *sm.*

ԿՆՔԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, blason, *sm.* *Savoir le —.*

ԿՆՔԱԼՈՒԾԵԼ, V. Կնքատել։

ԿՆՔԱԼՈՒԾՈՒՄ, } V. Կնքա-
ԿՆՔԱԼՈՒԾՈՒՄՆ, } տում։

ԿՆՔԱՀԱՅՐ, parrain, *sm.* || compère, *sm.*

ԿՆՔԱՀԱՅՐՈՒԹԻՒՆ, parrainage, *sm.* || compérage, *sm.*

ԿՆՔԱՄԱՅՐ, marraine, *sf.* || commère, *sf.*

ԿՆՔԱՄԱՅՐՈՒԹԻՒՆ, état, fonction de marraine.

ԿՆՔԱՄՈՄ, cire d'Espagne, cire à cacheter, *sf.* [*sf.*

ԿՆՔԱՆՏԱՆ (տամղա), marque,

ԿՆՔԱՆՇԱՆ, blason, *sm.*

ԿՆՔԱՆՇԽԱՐ, pain à cacheter, *sm.*

ԿՆՔԱՊԱՀ, garde des sceaux, *sm.* — (արքայական իշխանաց), chancelier, *sm.* — գաղղիական Ակադեմիոյ, chancelier de l'Académie française.

ԿՆՔԱՊԵՏ, V. Կնքապահ։

ԿՆՔԱՏԵԼ (կնիքը քակել), briser le cachet, décacheter, *va.*

ԿՆՔԱՏՈՒՄ, } décachetage,
ԿՆՔԱՏՈՒՄՆ, } décachètement, *sm.*

ԿՆՔԱՏՈՒՆ, chancellerie, *sf.* *La — du consulat.*

ԿՆՔԵԼ, sceller, *va.* — *en cire jaune, rouge.* cacheter, *va.* — *une lettre.* || sceller, *va.* *Dès qu'il fut mort, le juge de paix* (*խաղաղարար դատաւոր*) *alla chez lui — ses armoires.* || sceller, *va.* *Ils dînèrent tous ensemble pour — leur réconciliation.* || conclure, *va.* — *une affaire.* baptiser (պաթիզէ), *va.* — (խօսքը), conclure, *va.* *C'est ainsi qu'il a conclu son discours.* Կնքեալ վլով, bullé, ée, *adj.* V. Եզրակացունել։

ԿՆՔԻՉ, conclusif, ive, *adj.* || scelleur, *sm.*

ԿՆՔՈՑ, marque, *sf.* *La — pour marquer la vaisselle.* || — ([դրամոց] դրոշմանաւոր գործիք), poinçon; coin, *sm.* V. Կնիք։

ԿՆՔՈՒՄ, } conclusion, *sf.*
ԿՆՔՈՒՄՆ, } — (հրովարտակաց Տէրութեան), sceau, *sm.*

ԿՇԱՏ (տեսակ մը հող, սեւ եւ փայլուն կուպր), asphalte, *sm.*

ԿՇԻՌ, balance, *sf.* || pesée, *sf.* || poids, *sm.* || balance, *sf.* — հաւռուոց, V. Հաւռուակշիռ, կամ Հաւռուեկշիռ։ V. Չափ (դեղորայից նիւթոց)։ — հաւասարակշիռ, հակակշիռ —, contrepoids, *sm.* —ք (դրամոց), — ճշդութեան, ajustoir, trébuchet, *sm.* — վրէժխնդրութեան, talion, *sm.* *La loi du —. Souffrir la peine du —.* — ստորակախ, balance à suspension inférieure. — ելեկտրական, balance électrique. — մագնիսա-

կան, balance magnétique. — ջրաբաշխական, balance hydrostatique. — առաձգական, balance élastique. — համավաճառութեան, balance de commerce. — քաղաքական, balance politique. Աչքի —քով (Կշռել ձաչբեր), à vue d'œil, *adv.* [gie, *sf.*

ԿՇՌԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, métrolo-

ԿՇՌԱԳՈՐԾ, balancier, *sm.*

ԿՇՌԱԴԱՏԵԼ, apprécier, *va.* || peser, *va.*

ԿՇՌԱԴԱՏՈՂ, appréciateur, trice, *s.* [tion, *sf.*

ԿՇՌԱԴԱՏՈՒԹԻՒՆ, apprécia-

ԿՇՌԱԽԱՌՆՈՒՐԴ, alliage, *sm.*

ԿՇՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, pondérabilité, *sf.*

ԿՇՌԱՋՈՂ, balancier, contrepoids, *sm.*

ԿՇՌԱՑՈՅՑ, baroscope, *sm.*

ԿՇՌԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, poids, *sm.*

ԿՇՌԵԼ, peser, *va.* || mesurer, *va.* Ամենայն ինչ (ամէն բան) լաւ —ով, tout bien considéré.

ԿՇՌԵԼԻ, pondérable, *adj.*

ԿՇՌՈՂ, peseur, euse, *s.* — *de foin.* Ծանր —, pesant, ante, *adj.*

ԿՇՌՈՂՈՒԹԻՒՆ, dosage, *sm.*

1. **ԿՇՌՈՐԴ** (Կանթար), peson, *sm.*, balance romaine, կամ սոսկ romaine, *sf.*

2. **ԿՇՌՈՐԴ** (Թեբաշէ կեռէ), bassin, plateau, *sm.*

ԿՇՌՈՑ (ճօճանակ. ...), pendule, balancier, *sm.*

ԿՇՌՈՒԱԾ, pesée, *sf.*

ԿՇՌՈՒԹԻՒՆ, poids, *sm.*, pesée, *sf.* Ոն երկակի կշռութեան, méthode des doubles pesées.

ԿՇՌՈՒՄ, **ԿՇՌՈՒՄՆ**, } pesée, *sf.*

ԿՇՌՈՒՆ (մետաղական պարզ մարմին մը), baryum, *sm.*

ԿՇՌՈՒՆԱՔԱՐ, barytine, *sf.*

ԿՇՌՈՒՆԻԿ (հող կալաքարային [alcalin, ine], սպիտակ կամ գորշ եւ այրեցական [caustique]), baryte, *sf.*

ԿՇՏԱԼԻՑ ԼԻՆԵԼ, se rassasier, *vpr.* *Il a trouvé ce mets à son goût, et il s'en est rassasié.* se soûler, *vpr.* *J'aime ce mets, je m'en suis soûlé.*

ԿՇՏԱԿԱՆ, iliaque, *adj.*

ԿՇՏԱՄԲԱՆՔ, reproche, *sm.*, gronderie, *sf.*

ԿՇՏԱՄԲԵԼ, reprocher, gronder, *va.*

ԿՇՏԱՄԲԻՉ, grondeur, euse, *adj.* et *s.*

ԿՇՏԱՆԱԼ, se rassasier, s'assouvir, se soûler, *vpr.*

ԿՇՏԱՊԱՆԱԿ ([գաղղիացի եկեղեցականաց] սպիտակաձիր սեւ լանջանոց. Ոմանց կը յինի նաեւ սպիտակ, ինչպէս է *Քրիստոնեայ եղբարց*ն [frères chrétiens]), rabat, *sm.*

ԿՇՏԱՊԻՆԴ ԼԻՆԵԼ, V. կշտայիր վայելել.

ԿՇՏԱՊԻՆԴ ՑԱԳԵՑՈՒՆԵԼ, assouvir, *va.* [լլել.

ԿՇՏԱՊՆԴԻԼ, V. կշտայիր վա-

ԿՇՏԱՊՆԴՈՒԹԻՒՆ, rassasiement, assouvissement, *sm.*

ԿՇՏԱՑԱՒ, point de côté, *sm.*

ԿՇՏԱՑՈՒՆԵԼ, rassasier, assouvir, *va.* Լաւ մը —, soûler, *va.* Ինքզինքը —, V. կշտանալ.

ԿՇՏԱՑՈՒՆՈՂ, rassasiant, ante, soûlant, ante, *adj.*

ԿՇՏԻ, iliaque, *adj.* Շնչերակք —, artères —s.

ԿՇՏՈՍԿՐ, os iliaque, *sm.*

ԿՈԲ (գրեթէ 12 հարիւրորդամեթր երկայնութեամբ ձուկն մը), gobie, *sm.*

ԿՈԲԱԼՏ (սպիտակ եւ դժուարահալ մետաղ մը), cobalt (. ...), *sm.*

ԿՈԲԱԼՏԱԿԱՆ, cobaltique, *adj.*

ԿՈԲԱԼՏԱՔԱՐ, cobaltine, *sf.*

ԿՈԲԻՑ (կրծող անասուն մ'է),

cobaye (. գափ), cabiai, cochon d'Inde, *sm.*

ԿՈԲԷՆԻ (Ամերիկայ տունկ մը, պատատուկ եւ կապուտակածա-ղիկ), cobæa (քօպէա) կամ cobéa, *sm.*, կամ cobée, *sf.*

ԿՈԲՐԱԿԱՆ (բբուուտ), cobrique (acide), *adj.*

ԿՈԳԵԿԱՆ (բբու, թուս ծարրա-գիտաց), butyrique, *adj.*

ԿՈԳԵՂԷՆ, butyreux, euse, *adj.*

ԿՈԳԵՄԱՆ, beurrier, *sm.*, beurrière, *sf.*

ԿՈԳԵՉԱՓ, butyromètre, *sm.*

ԿՈԳԵՎԱՃԱՌ, beurrier, *sm.*

ԿՈԳԵՎԱՃԱՌՈՒՀԻ, beurrière, *sf.*

ԿՈԳԻ (կարագ. Ֆէրէ եաղը), beurre, *sm.* — կոկոյի, նարգի-լակի, — de coco. — մշկընկուզոյ, — de muscade. — կակայի, — de cacao. — մոմոյ, — de cire. — ծարրոյ, — d'antimoine. — զառիկի, — d'arsenic. — բիսմու-թի, — de bismuth. — անագի, — d'étain. — լերին, — de pierre կամ de roche.

ԿՈԳԻԱԿԱՆ, V. Կոգեկան։

ԿՈԳԻԱՆ (ցնդական [volatil, ile] հեղանիւթ մը), butyrate, *sm.*

ԿՈԳԻԱՏ (տեսակ մ'աղ), butyrate, *sm.*

ԿՈԳԻՈՆ (դիւրավառ [inflammable] հեղանիւթ մը), butyrone, *sm.*

ԿՈԳԻՏ, butyrine, *sf.*

ԿՈՃԱԿ, } lambourde, *sf.*,
ԿՈՃԱԿՔ, } linçoir, *sm.* Կոճակ հիմնարկութեան՝ հիմանց, plate-forme de fondation, *sf.*, radier, *sm.* Կոճակ քարանց, chaîne des pierres.

ԿՈՃԿԻՏ (կալաքար կամ կալէ-քար [alcali] գործարանական, հաւ-տատուն, սպիտակ եւ յոյժ բունա-ւոր), solanine, *sf.*

ԿՈՃՆԱԿ (կծող չորքոտանի մ'է. փէրփէ), porc-épic (քօռփէ-փիքէ. *pl.* des *porcs-épics*, քօռփէ-փիքէ), *sm.*

ԿՈՃՈԻԿ (էֆ. էսէլ-ֆա), solanum (սօլանօմ), *sm.* [*sf.*

ԿՈՃՔԱՏ (էսկիմօ, mallemolle,

ԿՈՃՌՆ (կորիւն ուղտու), caméléon, *sm.*

ԿՈԹ, manche, *sm.*, queue, poignée, *sf.* — (բուսոց), tige, *sf.*, pédicule, *sm.* — (ծաղկի), queue, hampe (համփ), *sf.*, pédoncule, *sm.* — (տերեւոյ), queue, *sf.* — (պտղոց), pédoncule, *sm.*, queue, *sf.* — (Եկարշաց կրճնի), hampe, *sf.* Փոքրիկ — (ծաղկի), pédicelle, *sm.* Դանդի —, V. Դանդիտոռն, կամ Դանդկոթ, եւ կամ Հաւանձեռք։ Աւելի —, manche à balai. — անցուցնել (ամէ էմէշէր), mettre un manche, emmancher, *va.* — անցու-ցող (ամէ բօմէօ), celui qui emmanche, emmancheur, *sm.* *Un — de couteaux.* — անցուցումն (ամէ էմէշմօ), emmanchement, *sm.* [լէյ), œil, *sm.*

ԿՈԹԱՌ (ծակ [տապարի]. գէ-

ԿՈԹԱՏ, écourté, ée, *adj.*

ԿՈԹԱՒՈՐ, } pédiculé, ée,
ԿՈԹՆԱՒՈՐ, } pédonculé, ée, pétiolé, ée, *adj.* || stipité, ée, *adj.*

ԿՈԹՈՂ, obélisque, *sm.* || cippe, *sm.* || stèle, *sf.* || borne, *sf.* || aiguille, *sf.*

ԿՈԹՈԻՆ (սերման), pédicule, placenta, trophosperme, *sm.* — (տնկոց), tige, hampe (համփ), *sf.* — (տերեւոց), queue, *sf.*, pédicule; pétiole; pédoncule, *sm.* || hampe, *sf.* — (ծաղկանց, պտղոց), pédoncule, *sm.*, queue, *sf.* Փոք-րիկ — (ծաղկի), pédicelle, *sm.*

ԿՈԼԱՍԿԱՏ (չորեքանիւեան տե-սակ մը բեբեւ կառք՝ որոյ առջեւի կողմը բաց է միշտ, իսկ ետեւի կողմը կրնայ բացուիլ եւ գոցուիլ ըստ հաճոյից), calèche, *sf.*

ԿՈԼԻԱՏ (տեսակ մը թիթեռն), coliade, *sf.*

ԿՈԼԻՆ (տեսակ մը կաքաւ), colin, *sm.*

ԿՈԼԼՈՏԻՈՆ (տեսակ մը վառօդ), V. կոլոդ։

ԿՈԼՈԴ (տեսակ մը վառօդ), collodion, *sm.*

ԿՈԼՈՑԱՐ (բառ. լտ.), V. Գար-եակ (1)։ [lat, *sm.*

ԿՈԼՈՃԱՏ (շքօլաթա), choco-

ԿՈԼՈՃԱՏԱԳՈՅՆ, chocolat, *adj. inv.* [*sm.*

ԿՈԼՈՃԱՏԱԳՈՐԾ, chocolatier,

ԿՈԼՈՃԱՏԱՄԱՆ, chocolatière, *sf.*

ԿՈԼՈՄԲ (մետաղական պարզ մարմին մը), colombium կամ columbium, *sm.*

ԿՈԼՈՄԲԱԿԱՆ (թթուուտ), tantalique, colombique (acide), *adj.*

ԿՈԼՈՄԲԱՏ (տեսակ մ'աղ), tantalate, colombate, *sm.*

ԿՈԼՈՄԲԱՔԱՐ (հանք մ'է), colombite, tantalite, *sf.*

ԿՈԼՈՄԻ (բոյս խոտեղէն տարեւոր, գրեթէ 20-25 հարիւրորդամետր բարձրութեամբ), collomie, *sf.*

ԿՈԼԻՒՌԱԺԱՄԱԿ (կենդանի մ'է), collyrite, *sf.*

ԿՈԼԻՒՌԱՔԱՐ (հանք մ'է), collyrite, *sf.*

ԿՈԼՈՓԷՆ (իւղ մածուծիկ [visqueux, euse] եւ անգոյն), colophène, *sm.*

ԿՈԼՈՓՈՆԵԱՆ ԽԷԺ, V. կողփոնիա, կամ Ռետինէն։

ԿՈԽԱՆ, marc (մար), *sm.* — խաղողոյ (մէղրէ), — de raisin.

ԿՈԽԱՐԱՆ (ճմլիչ), V. Հնձան։

ԿՈԽԵԼ, fouler, *va.* — (խաղող), pressurer, fouler, *va.* *Fouler des raisins pour en faire sortir le jus (մէջ. քամուք. քամուած, մնուզ. եօղ).* Ոտքը —, fouler, *va.* Ոտքին տակը —, fouler, fouler aux pieds. Հողը —, fouler le sol. Վրան — (զգեստը), fouler, *va.* (Մամուլը տպագրուած թերթերը) —, fouler, *vn.* *Cette presse foule bien, foule également.* Ոտք — տուն մը, mettre le pied dans une maison. Ձիրար —, se fouler, *vpr.*

ԿՈԽԻՉ, V. կոխող։

ԿՈԽԼԱՆՃ (...), V. Ճողոտ, կամ Լորտնուկ։

ԿՈԽՈՂ, foulant, ante, *adj.* Խաղող —, V. Հնձանահար։ Ասուի չուխայ —, V. Թափիչ։

ԿՈԾ, lamentation, *sf.*, nénies, *sfp.* [Ծորենի։

ԿՈԾԱԽՈՒՐԻ (բառ. յն.), V.

ԿՈԾԱԽՈՒՐԻՏ (սպիտակ նիւթ մ'է դառնահամ), oxyacanthine, [*sf.*

ԿՈԾԵԼ, déplorer, *va.*

ԿՈԾԻԾ, verrue, *sf.* || porreau կամ poireau, *sm.* — մրջմնական (այտոյց կարծր եւ անցաւ որ կ'ելնէ ձեռաց ափին (...) մէջ եւ ոտից ներբանին (...) տակ), myrmécie, *sf.*

ԿՈԾԻԾԱՒՈՐ, V. կոծծաւոր։

ԿՈԾԾԱԿԵՐՊ, } verruqueux,
ԿՈԾԾԱՆՄԱՆ, } euse, *adj.*

ԿՈԾԾԱՒՈՐ, verruqueux, euse, *adj.* *Cet animal a la peau verruqueuse.* [tholimon, *sm.*

ԿՈԾՈԾ (փուշ տունկ մ'է), acan-

ԿՈԿ, poli, ie, *adj.*

ԿՈԿԱՏ (բուսի Պերուայ [Pérou]), coca (*sm.* ըստ Ակադեմիոյ. *sf.* ըստ Լիդրէի).

ԿՈԿԱՏԵՆԻ, cocaïer, *sm.*

ԿՈԿԱՏԻՏ (կալաքարաձեւ [alcaloïde կամ alcalide] բիւրեղական եւ դառնահամ), cocaïne, *sf.*

ԿՈԿԵԱԼ, lisse, *adj.*

ԿՈԿԵԼ, lisser, polir, *va.* || arranger, ranger, *va.*

ԿՈԿԻԿ, bien rangé, ée, bien arrangé, ée, propre, *adj.*

ԿՈԿՆՈՒՏ, rocailleux, euse, *adj.*

ԿՈԿՈՋ, V. Կկզումն։

ԿՈԿՈՋԱԲԱՆ, emphatique, *adj.*

Discours —. déclamateur, *adj. Un style —. Ton —* կամ *emphatique.* solennel, elle (տալական, ել), *adj. Parler d'un ton —.* Ճառտարախօս կամ մատենագիր —, V. Ճամարտակ ։

ԿՈԿՈՋԱԲԱՆԵԼ, déclamer, *va.*

ԿՈԿՈՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, déclamation, *sf.*

ԿՈԿՈՋԱՆՔ (էնթուզ), enthousiasme, *sm.*

1. ԿՈԿՈՒ (պտուղ մ'է), coque de Levant (խոզակին Արեւելեան), *sf.*

2. ԿՈԿՈՒ (բոյս մ'է), coccule, *sm.*

ԿՈԿՈՒԵՆԻ (բոյս կոկոյի), ménisperme coccule, bois à enivrer, *sm.*

ԿՈԿՈՒԻՏ (գոյացութիւն հաստատուն, բիւրեղական, սպիտակ եւ փայլուն), picrotoxine, *sf.*

ԿՈԿՈՍ (պտուղ մ'է). coco, *sm.*, կամ noix de coco, *sf.*

ԿՈԿՈՍԱԿԱՆ (բրուտս), cocinique կամ cocostéarique (acide), *adj.*

ԿՈԿՈՍԵՆԻ (տեսակ մ'արմաւենի), cocotier, *sm.*

ԿՈԿՈՍԻՏ (կոզիէն կամ կոկոյի իւղէն ելած հարպային եւ հաստատուն մասն), cocinine, *sf.*

ԿՈԿՈՆ (պուտոն), bouton, *sm.*

ԿՈԿՈՆԱՑՈՒԻ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, avoir des yeux de bœuf.

ԿՈԿՈՌ (լայն եւ կլոր տերեւներ ունեցող տունկ մ'է. նէնիւֆար. նէֆիւ...), nénufar կամ nénuphar, nymphéa, *sm.*

ԿՈԿՈՌԱՍԵՐՔ, } nymphéacées,
ԿՈԿՈՌԵԱՅՔ, } *sfp.*

1. ԿՈԿՈՌԱՃԻԿ (գամոմիլ), camomille, *sf.*

2. ԿՈԿՈՌԱՃԻԿ (բոյս մ'է), chamémèle, *sm.*

ԿՈԿՈՎ } (բառ —Դ.), V.
ԿՈԿՈՎԱՆՔ } երկուորիկ, կամ երկաւորիք եւ կամ կարեւորք ։

ԿՈԿՈՐԴ, gorge, *sf.*; gosier, *sm.*, pharynx (ֆառէնքս), *sm.* — մեծ, avaloire, *sf.*

ԿՈԿՈՐԴԱԿԱՆ, jugulaire, *adj.*

ԿՈԿՈՐԴԱԿԱՆՔ, jugulaires, *sfp.*

ԿՈԿՈՐԴԱՅԻՆ, guttural, ale *(pl. gutturaux)*, pharyngien, ienne, *adj.*

ԿՈԿՈՐԴԱՏԱԳ, V. Փողացաւ ։

ԿՈԿՈՐԴԻ, V. կոկորդային ։

ԿՈԿՈՐԴԻԼ, V. կոկորդիլոս ։

ԿՈԿՈՐԴԻԼԵԱՅՔ, crocodiliens, *smp.*

ԿՈԿՈՐԴԻԼՈՍ (քրօքօտիլ), crocodile, *sm.* —ը կ'ախտարէ, le — lamente.

ԿՈՀԱԿ (վակ), vague, *sf.*, flot, *sm.*, barre d'eau, lame, *sf.*

ԿՈՂ, côte, *sf.*, flanc (ֆլան), *sm.* || paroi, *sf.* — (նաւու, լերան), flanc, *sm.* — (ոչխարի, արջու, խոզի), V. Կառակ(2) ։

ԿՈՂԱԹՈՔԱՏԱԳ, pleuropéripneumonie կամ pleuropneumonie, *sf.*

ԿՈՂԱԼՈՂԱԿՔ, pleuronectes, *smp.*

ԿՈՂԱՑԻԹ ՋԵՐՄՆ (անթերիթ), entérite, pleurésie, *sf.*

ԿՈՂԱՑԻԹ ՍՏԱՄՈՔԱԿԱՆ, gastro-entérite *(pl. des gastro entérites)*, *sf.*

ԿՈՂԱՄՔ (լերան), flanc (ֆլան), *sm.*

ԿՈՂԱԿ, V. կոյս կամ Քուեց ։

ԿՈՂԱԿԱԼ (բերբերու հաստատութեան համար գրոց կողքի կամ կողքի ծայրերը դրուող ժապաւէն), tranchefile, *sf.*

ԿՈՂԱԿԱԳ (նաւու տախտակամածի հաստատութեան համար դէպի լայնութեանը դրուող գերան), bau, *sm.*

ԿՈՂԱԿԱՆՋՔ, pleurobranches, *smp.*

ԿՈՂԱԿԱՐԿԱՄՈՒԹԻՒՆ, pleurothotonos, *sm.*

ԿՈՂԱԿԵՐՊ, costiforme, *adj.* Ցցուեք —ք, apophyses —s.

ԿՈՂԱԿԻՑ, compagne, épouse, femme, *sf.*

ԿՈՂԱՀԱՏ, costotome, *sm.*

ԿՈՂԱՀԱՏՈՒՄ, **ԿՈՂԱՀԱՏՈՒՄՆ**, } pleurotomie, *sf.*

ԿՈՂԱՄԱՅՐ (տեսակ մը կենդանի), ancyle, *sf.*

ԿՈՂԱՄԷՋՔ (եզին), entrecôte, *sm.*

ԿՈՂԱՄԻՋԱՅԻՆ, intercostal, ale *(pl. intercostaux), adj.* Դրնդերք —, muscles intercostaux. Երակք —, veines intercostales. Շնչերակք —, artères intercostales. Ջիղք —, nerfs intercostaux. Վայրք —, espaces intercostaux.

ԿՈՂԱՄՈՂԷՋ (զեռուն մ'է), pleurosaure, *sm.*

ԿՈՂԱՅԻՆ, costal, ale *(pl. costaux), adj.* Աճառք —ք, cartilages costaux. Ջիլք —, nerfs costaux.

ԿՈՂԱՆԴԱՄ, pleuromèle, *sm.*

ԿՈՂԱՐՄԱՏՔ, pleurorhizées, *sfp.*

ԿՈՂԱՑԱՒ, costalgie, *sf.* || pleurodynie, fausse pleurésie, *sf.* V. կողախիթ չերմն ։

ԿՈՂԱՑԱՒԱԿԱՆ, pleurétique, *adj.*

ԿՈՂԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, V. կողացաւ ։ կողացաւութեան, V. կողացաւական ։

ԿՈՂԻԿ, côtelette, *sf.*

ԽՈՂԻՆՋ, coquille, *sf.* || croûte, *sf.*

ԿՈՂԻՑ, iliaque, *adj.*

ԿՈՂԿ, V. կողիկ ։

ԿՈՂԿՈՂԱԳԻՆ, **ԿՈՂԿՈՂԱՁԱՅՆ**, } plaintif, ive, lamentable, gémissant, ante, *adj.* || d'une voix plaintive, d'un ton lamentable, plaintivement, lamentablement, *adv.*

ԿՈՂԿՈՂԱՆՔ, plainte, lamentation, *sf.*, gémissement, *sm.*

ԿՈՂԿՈՂԵԼ, se plaindre, se lamenter, *vpr.*, gémir, *vn.*

ԿՈՂԿՈՂԻՓ, épiglotte, *sf.* || luette, *sf.*

ԿՈՂՄ, *côté, sm.* || côté, parti, *sm.*, part, *sf.* || côté, *sm.*, partie, contrée, *sf.* — (մարմնոյ. ըստ անդամազննաց), région, *sf. Son mal est dans la — du bas ventre* (*Ցաւերն ստորին որովայն. փոխաբեր. ... ...* ըստ բժշկաց կ'ըսուի Hypogastre). — (քանանկի), flanc (...), *sm.* Առջեւի — (ճակատ), devanture, *sf.* Մէկ —, à part, à l'écart, *adv.* Չորս —ը, alentour, *adv.* Ամէն —է, de tous côtés, de toute part, կամ de toutes parts. Ամէն —երէ, de part et d'autre. Այս —ը, deçà, *prép.* Այս —անէ, —էն, de ce côté-ci, deçà, de կամ par deçà, par ici. || sous ce rapport. Ասդին —ը, deçà, outre, *adv.* Անդին —էն, au delà, *adv.* Առջեւի —անէ, de face. Երկու —է, de deux côtés, de part et d'autre. Մէկ —էն միւս —ը, կամ մէկ —էն ինչուան միւս —ը, d'un côté à l'autre, de part en part, d'outre en outre, à կամ au travers. Ո՞ր —էն, de quel côté? Վարի —էն, par en bas. Վերի —էն, par en haut. Մէկ — դնել, mettre de côté, mettre bas. Մէկուն —ը բռնել, prendre le parti de quelqu'un, tenir pour quelqu'un, se partialiser (...), *vpr.* Մէկուն —ն ըլլալ, se ranger du parti, du côté de quelqu'un, adhérer, *vn. Tous ceux qui ont adhéré à ce parti-là.*

ԿՈՂՄԱՆԱԿԱՆ, V. կողմանի ։

ԿՈՂՄԱՆԱԿԻ, oblique, *adj.* — նեւկ (առագաստի), boutine, *sf.*

ԿՈՂՄԱՆԻ, oblique, pariétal, ale *(pl. pariétaux), adj.* Ոսկերք —ք, os pariétaux. || pariétal, *sm.*

ԿՈՂՄԱՆՈՑ, saillie, *sf.* || encorbellement, *sm.* || coulisse, *sf.*

ԿՈՂՄՆ, V. կողմ ։

ԿՈՂՄՆԱՊԱՀ, partisan, *sm. Les —s de Pompée. Cet auteur a beaucoup de —s.*

1. **ԿՈՂՄՆԱԿԱԼ**, partial, ale *(pl. partiaux)*, *adj.*
2. **ԿՈՂՄՆԱԿԱԼ** (հռմ.), préfet, *sm.*

ԿՈՂՄՆԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, partialité, *sf.* || préfecture, *sf.* կողմնակալութեամբ, partialement, *adv.*

ԿՈՂՄՆԱԿԱՆ, latéral, ale *(pl. latéraux)*, *adj.* || collatéral, ale (*pl. collatéraux*), *adj.* կողմնական ճառուղի, contre-allée (*pl.* des *contre-allées*), *sf.*

ԿՈՂՄՆԱԿԻ, oblique, transverse, *adj.* || obliquement, transversalement, latéralement, de côté, *adv.*

ԿՈՂՄՆԱԿԻՑ, partisan, *sm.* *Les —s de Pompée. Cet auteur, cet homme a bien des —s.*

ԿՈՂՄՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, parti, *sm.*

ԿՈՂՄՆԱՄՕՐՈՒՍ, } favori, *sm.*
ԿՈՂՄՆԱՄՕՐՈՒՔ, }

ԿՈՂՄՆԱՇՐՋԻԿՔ, latérigrades, *smp.*

ԿՈՂՄՆԱՊԱՀ, préfet, *sm.*

ԿՈՂՄՆԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, préfecture, *sf.*

ԿՈՂՄՆԱՊԵՏ, préfet, *sm.*

ԿՈՂՄՆԱՍԷՐ, partial, ale (*pl. partiaux*), *adj.*

ԿՈՂՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, partialité, *sf.*

ԿՈՂՄՆԱՑՈՅՑ, boussole, *sf.* *La — n'était pas connue des anciens. Se conduire par la —.* || compas, *sm.*

ԿՈՂՆՈՑ (նաւ. ճարտ.), lisse, préceinte, *sf.*

ԿՈՂՈԲ, colobe, *sf.*

ԿՈՂՈՄԵԼ (բժշկ. եբժ.), V. կռահել։ —ով, V. կռահելով։

ԿՈՂՈՄԻՉ, conjectureur, *sm.*

ԿՈՂՈՄԻՏՐ, V. կղմինտր։

ԿՈՂՈՄՈՒԹԻՒՆ (բժշկ.), conjecture, *sf.*

ԿՈՂՈՊՈՒՏ, dépouille, prise, *sf.*

ԿՈՂՈՊՏԱՆՔ, V. կողոպտումն։

ԿՈՂՈՊՏԵԼ, dépouiller, piller, faire la main *basse*, saccager, spolier, *va.* ճամբորդները —, détrousser les passants.

ԿՈՂՈՊՏԻՉ, spoliateur, trice, *s.*

ԿՈՂՈՊՏՈՒՄ } (կողոպտելը), dépouillement, *sm.*, spoliation, *sf.*
ԿՈՂՈՊՏՈՒՄՆ }

ԿՈՂՈՎ, corbeille, *sf.*, panier, *sm.*, hotte (հօտ), *sf.* || cabas, clayon (գեղջ.), *sm.* || clisse, *sf.* || gabion, *sm.* || ciste, manne, *sf.* Մեծ —, banne կամ benne, *sf.* Պզտիկ, փոքրիկ —, V. կողովակ(1)։ — ձկնորսաց, nasse, *sf.* — մը լի՝ լեցուն, — մը, une panerée, une hottée, *sf.* —ով կրել, hotter, *va.*

ԿՈՂՈՎԱԲԵՐ, V. կողովակիր։

ԿՈՂՈՎԱԳՈՐԾ, vannier, *sm.*

ԿՈՂՈՎԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, vannerie, *sf.*

1. **ԿՈՂՈՎԱԿ**, corbillon, maniveau, *sm.*
2. **ԿՈՂՈՎԱԿ**, corbule, *sf.*
3. **ԿՈՂՈՎԱԿ** (կարմնւարմն գէկէւ ակլյակ), panier à ouvrage, *sm.*
4. **ԿՈՂՈՎԱԿ**, V. կողովաձեւ։
5. **ԿՈՂՈՎԱԿ** (խաղ մ'է), corbillon, *sm.*

ԿՈՂՈՎԱԿԵԱՑՔ, corbullées, *sfp.*

ԿՈՂՈՎԱԿԻՐ (հին դրամ մը), cistophore, *sf.*

ԿՈՂՈՎԱԿԻՐՔ (օրհորդք), les cistophores, les canéphores, *sfp.*

ԿՈՂՈՎԱՁԵՒ (կողովոյ ձեւով զարդ [ի ճարտարապետութեան]), corbeille, *sf.*

ԿՈՂՈՒՆԾ } (հացի կակուղ կեղեւ), grignon, *sm.*
ԿՈՂՈՒՆՉ }

ԿՈՂՈՓՈՑ (խորշ ոսկերաց. անդմ.), acétabule (այսօր կ'ըսուի cavité cotyloïde), *sf.* || cotyle, *sm.*

ԿՈՂՐ (ճիւղ. տաղ.), rameau, *sm.*

1. **ԿՈՂՔ**, couverture d'un livre, *sf.*
2. **ԿՈՂՔ** (բլրոց), coteau, *sm.*

1. **ԿՈՃ** (բուսաբ.), V. Դննց։
2. **ԿՈՃ**, chouquet, *sm.* || sabot, *sm.* || lancis, *sm.* — (ագւոյ ձիոյ,

ծանի), nœud, *sm.* — (մատանց), phalange, *sf.* *Le pouce a deux —s, et les autres doigts en ont trois.* nœud, *sm.* — (ոտից), astragale, *sm.* Վարագի —, V. Եղեւնորուկ։ Սպիտակ վարագի — (աք չէօփլէմէ), ellébore blanc, *sm.* Սեաւ վարագի — (գարա չէօփլէմէ), ellébore noir, *sm.*

ԿՈՃԱԿ (դիւյմէ), bouton, *sm.* || agrafe, *sf.* || astragale, *sm.* Ոսկի —, bouton d'or. Արծաթեայ —, bouton d'argent. — (ծաղկանց եւ բուսոց), clou, *sm.* — (մեղուաց), essaim (օղուլ), *sm.* — (ոտին), cheville, malléole, *sf.* — դնել, attacher, mettre des boutons. —ները քակել, faire sortir les boutons des boutonnières, déboutonner, *va.* Իւր —ները քակել, —ները քակուիլ, se déboutonner, *vpr.*

ԿՈՃԱԿԱԳՈՐԾ, celui qui fait des boutons, boutonnier, *sm.*

ԿՈՃԱԿԱՄԱԽ, V. Կոճակապահառ։

ԿՈՃԱԿԱՔԻՇ, tire-bouton (*pl.* des *tire-boutons*), *sm.*

ԿՈՃԱԿԱՅԻՆ, malléolaire, *adj.*

ԿՈՃԱԿԱՎԱՃԱՌ, celui qui vend des boutons, boutonnier, *sm.*

ԿՈՃԱԿԱՐԱՆ, boutonnerie, *sf.*

ԿՈՃԱՆ (կաթնաբոյծ անասուն մը), phalanger, *sm.*

ԿՈՃԱՆՔ (բոյսերուն [մորթոյ]. նասըր), callosité, *sf.*

ԿՈՃԱՊՂՊԵՂ (զէնճէֆիլ), gingembre, *sm.* *La racine du — est employée comme continent (համեմանք).*

ԿՈՃԱՏ (անզոյգ. թէկ), impair, aire, non-pair, aire (բայց այս խօսք [peu usité] է. այսօր կ'ըսուի impair), *adj.* Զոյգ եւ — խաղալ, jouer à pair ou impair. || — (ըստ անդամազննից), azygos (տէկ), *adj.* Երակ — (անզոյգ երակ), veine —, կամ սոսկ azygos, *sf.*

ԿՈՃԵՂՔ, les ceps, *smp.* *Avoir les ceps aux pieds et aux mains. Rompre les ceps.*

ԿՈՃԵՐ (գէմ զինճիրի), gourmette, tranchefile, *sf.*

ԿՈՃԿԵԼ, attacher avec des boutons, boutonner, *va.* — *un gilet (ստորնակ. ներքնակ. եէլէք).* || agrafer, *va.*

1. **ԿՈՃԿԵՆ**, boutonnant, ante, *adj.* *Une robe boutonnante.*

2. **ԿՈՃԿԵՆ ԿԱՆԱՆՑ**, cotillon, *sm.*

ԿՈՃԿՈՐԱԿ (սէմիզ օթու), pourpier, *sm.*

ԿՈՃՂ (քիւթիւք), billot, *sm.*, souche, *sf.*, moignon (մօնեօն. ոտանի ոչ բարուոք կը նմանի մաղձօն), *sm.* || caudex (բուռ լատինի), *sm.* — վայրանման, caudex descendant. — վերելեակ, caudex ascendant. — (ծառոց), tronc (գօվ), *sm.* Ծերոն —, un vieux tronc. — (կոտրած ծառի), chicot, *sm.* — (փայտի), bloc (պլօք), *sm.* — (վառելու), bûche, *sf.* — (գլխատութեան), billot, *sm.* *Il mit sa tête sur le —, et reçut le coup fatal (օրհասի, օրհասական, մահաբեր հարուած).* Երեխոտանի — (ոսկերչաց, սակառագործաց. [illegible]), tronchet, *sm.* — որթատնկաց, cépeau, *sm.* — (ծառի), souche, *sf.* — (մարդկեղէն մարմնոյ. [illegible]), buste, tronc, corsage, *sm.*

ԿՈՃՂԱՀԱՏԱՐ (կոճղները այգեկող, հատողը), soucheteur, *sm.*

ԿՈՃՂԱՀԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ (կտրուած ծառոց կոճղները համրելու համար անտառին եղած այցելութիւն), souchetage, *sm.*

ԿՈՃՂԷՋ (ծաղկի սոխ. [illegible]), bulbe, *sf.* *La — du lis* ([illegible]), oignon ([illegible]), *sm.* || tubercule, *sm.* — (ըստ անդամազննից), bulbe, *sm.* *Le — de l'urètre* (կամ *urèthre,*

մկզուկ. ջրփող. ջուփող. մկզանցք). Le — ou la racine des poils. — ատամման, le bulbe d'une dent. — մազից, le bulbe des poils. — աչաց, le bulbe de l'œil. — արմի (մեծ ընչերակ), le buble de l'aorte (աօրդ). — ուղղայինն երակի, le bulbe de la veine cérébrale. Մանր —, V. կոճղիզակ։

ԿՈՃՂԻՉԱԿ (մանր կոճղեզ), bulbille, *sf.*, caïeu (քաէեօ), *sm.*

. **ԿՈՃՂԻՉԱԻՈՐ** (արմատ, տունկ), formé d'une bulbe, bulbeux, euse, *adj.* — (մարմին, գոյացութիւն, րուս անդամազիտաց), pourvu d'un bulbe, bulbeux,euse,*adj.*

ԿՈՃՈՂԻՉ, V. կոճղէզ։

ԿՈՃՈՊԵԼ (ճիւղերը կտրել [ծառոց]), tailler, ébotter, élaguer, *va.* —ն, V. կոճոպումն։

ԿՈՃՈՊՈՒՄ / **ԿՈՃՈՊՈՒՄՆ** } (ճիւղերը կտրելը), élagage,*sm.*

ԿՈՄԱՆԴՐ (բոյս խոտեղէն), comandre, *sf.*

ԿՈՄԱՐՈՆ (բոյս խոտեղէն), comaret, *sm.* [*sm.*

ԿՈՄՐԵՏ (բուսի մ'է), combret,

ԿՈՄԵԴՈՆ (կակուղ նիւթ մը, պզիտակ կամ թխորակ), comédon, *sm.*

ԿՈՄԵԼԻՆ (գեղեցիկ բոյս մը), commeline, *sf.*

ԿՈՄԵՆԱԿԱՆ (թթուուս), coménique (acide), *adj.*

ԿՈՄԵՆԱՏ (տեսակ մ'աղ), coménate, *sm.*

ԿՈՄՍ (քօնթ), comte (քօնթ), *sm.*

ԿՈՄՍՈՒԹԻՒՆ (քօնթըլու-է), comté (քօնթէ), *sm.*

ԿՈՄՍՈՒՀԻ (քօնթ դէմէսէ),comtesse (քօնդէս), *sf.*

ԿՈՅ, V. Ձկեռի։

ԿՈՅԱԴՆԴԻՌ (գօէ դէօմէյէ), escarbot, *sm.* [ti, *sm.*

ԿՈՅԱԼՏԻ (մեծ բուսի մը), coal-

ԿՈՅԱՆՈՑ (լարըճ էօլ-), cloaque, *sm.*, fosse d'aisances, *sf.*

ԿՈՅԱՋՈՒՐ (անասնոց աղբի ջրային մասն. կէ-դուր լեր-դէ), purin, *sm.*

ԿՈՅԱՋՐԵԼ ([արտերը] ջրային աղբով ոռոգել), puriner, *va.*

ԿՈՅԱՏԻ (տեսակ մ'անասուն կարճաքոյծ, ընտանի կատուի մեծութեամբ), coati (. . դի), *sm.*

ԿՈՅԱՓՈՂ, égout, *sm. L'— est bouché, les eaux regorgent. Les — de Paris.*

ԿՈՅՋ (ծիրյ, խոյ, ջրոյ ոտքի տեսակ մը նիւանդութիւն),grappe,*sf.*

ԿՈՅՃ, V. Որովայնածութիւն, կամ փորանցութիւն։

1. **ԿՈՅՍ**, V. կողմ։

2. **ԿՈՅՍ** (աղջիկ. դէժէր. ֆէլ), vierge, jeune fille, pucelle, *sf.* — (դէժէր), vierge, *adj.* կոյսն, սուրբ կոյսն (Աստուածածին), la Vierge, la sainte Vierge (Marie, mère de J.-C.).

3. **ԿՈՅՍ** (կենդանական մը), V. կուսական։

ԿՈՅՏ, tas, amas, monceau, *sm.* || pile, *sf.* || botte, *sf.* || masse, *sf.* || agglomération, *sf.* V. Բուրդ։ — մանր քարերու, rocaille, *sf.* — աւազոյ, ensablement, *sm.* — սրկախառն աւազոյ, կամ — սրկոյ (ի նաւահանգիստ), envasement, *sm.* Թարախի — (աբսէն), apostume կամ apostème, *sm.* — (վաճառուց), bloc (պլօք), *sm. Faire un — de marchandises.* — (որսական շանց), ameutement, *sm.* — (սերմանն), poquet, *sm.*

ԿՈՅՏՔ (երամակ ձիոց), haras (հառա), *sm. Tout le — prit peur.*

ԿՈՅՐ, aveugle, *adj. Les amants sont —s. Il faut être bien — pour ne pas s'apercevoir de pièges aussi grossiers.* || — (անխորհուրդ), aveugle, *adj. Obéissance, complaisance, zèle* —. || —, aveugle, *s.* *Un —, une jeune* —. Ի ծնէ —, aveugle de naissance, aveugle-

né, e (*pl.* des *aveugles-nés*), *adj.* et *s.*

ԿՈՅՐԶԿՈՒՐԱՑՆ, V. կուրաքար։

ԿՈՆ, cône, *sm.* || pigne (բէյ-նէ), *sf.* || quille, *sf.*

ԿՈՆԱԲԵՐ, conifère, *adj.* Ծառ —, conifère, *sm.*

ԿՈՆԱԽԱՂ, jeu de quilles, *sm.*

ԿՈՆԱԿԱՆ, conique, *adj.* *Sections —s.*

ԿՈՆԱԿԵՐՊ ՄԱՐՄԻՆ (ըստ երկրաչափից), conoïde, *sm.*

ԿՈՆԱԿՏՈՒՑ (թռչուն), conirostre, *adj.* *Des oiseaux —s.*

ԿՈՆԱՁԵՒ, conique, *adj.* *Miroir —.* conoïde, *adj.* — գեղձ (ուղղոյ, ըստ անդամազննից), glande pinéable, *sf.*

ԿՈՆԱՐԱՆ, quillier, *sm.*

ԿՈՆԳՈՄ, cône, *sm.* || — (զարդ կամ դրուագ մը), pomme de pin. — խաշխաշի, tête de pavot. — սոճոպիի, pomme de pin.

ԿՈՆԴԱԿ, bulle, *sf.*

ԿՈՆԴԱԿԱԳԻՐ, scripteur, *sm.*

ԿՈՆԴԱԿԱԳԻՐՔ, bullaire, *sm.*

ԿՈՆԵԱՐ, quillier, *sm.*

ԿՈՆԻՈՆ (գօնյուն), ciguë (օէ-կէ), *sf.*

ԿՈՆԿՈՄ, V. կոնգոմ։

ԿՈՆՁԵՂ (սըգրէմէքէլ), souchet comestible, *sm.*

ԿՈՆՈՄՈՍ (վէքիլխարճ), économe, *sm.*

ԿՈՆՈՊՍ (երկթեւ միջատ մ'է), conops, *sm.*

ԿՈՆՈՍ, cône, *sm.*

1. **ԿՈՆՔ** (լէյէն), bassin, *sm.* — (նաւու), coque, *sf.*

2. **ԿՈՆՔ** (մարդկային մարմնոյն կոճեղ [tronc] ստորին մասը), bassin, *sm.* *Le — est plus large chez la femme que l'homme.*

3. **ԿՈՆՔ** (տեսակ մը մեծ խեցի ծովային), conque, *sf.* — խեցեմորթ, conque, *sf.*

ԿՈՆՔԱԿԵՐՊ (տեսակ մը կոր գիծ [ըստ երկրաչափից]), conchoïde (քօնքօիտ), *sf.*

ԿՈՆՔԱՅԻՆ, pelvien, ienne, *adj.* *Membres —s.*

ԿՈՆՔԵՂ (տեսակ մը խեցեմորթ ծովու), pourpre, murex (մէ-րէքս), *sm.*

ԿՈՆՔԵՂԷՆ, V. կոնքային։

ԿՈՇԿՈՃԵԼ, assommer, *va.* *Cet homme est un brutal qui assomme ses enfants.*

ԿՈՇԿՈՃԻՉ, assommant, ante, *adj.* *La massue antique était une arme assommante.* Որոգայթ — անասնոց, V. Գանող։ || —, assommoir, *sm.*

ԿՈՇԿՈՌ (կարծր եւ անձաւ ուռեցք. քապարըգ), nœud (նէօ), nodus (նօտիւս), *sm.*, nodosité, *sf.*

1. **ԿՈՇՏ** (նասըր), cor, *sm.* — ճո-ղոյ, V. Կուղձն, կամ Թունձ։

2. **ԿՈՇՏ**, grossier, ière, lourd, *m.* lourde, *f.*, lourdaud, aude, rustaud, aude, rustique, *adj.* — խօսք, parole grossière, grossièreté, *sf.* || —, rustaud, aude, *s.* Հաս —, rustre, *adj.* et *s.* *Il a l'air —. C'est un —.* — կերպով, V. կոշտաբար։

ԿՈՇՏԱԲԱՐ, grossièrement, lourdement, rustiquement, *adv.*

ԿՈՇՏՈՒԹԻՒՆ, grossièreté, lourderie, rusticité, *sf.*

ԿՈՉ, appel, *sm.* — առնել, faire un —.

ԿՈՉԱԿԱՆ (հոլով, ըստ քերականաց), vocatif, *sm.*

ԿՈՉԵԼ, appeler, *va.* || inviter, convier, *va.* || appeler, nommer, *va.* || citer, *va.* || citer, *va.* Ի բաց — (պաշտօնընկէց ընել), révoquer, *va.* *Le roi révoqua son ambassadeur.* Ի բաց, յետս —, rétracter, *va.* *L'auteur d'une calomnie doit la — formellement.* Ի բաց — (զիւր բանն, [խօսքն ետ առնուլ]), désavouer ce qu'on

avait dit, se rétracter, *vpr*. Վերստին, միւսանգամ —, appeler de nouveau; faire revenir, rappeler, *va*. Ի խորհուրդ —, միախուռն —, convoquer, *va*. —ն ի դատաստան (դատաստանի կանչելը), citation, *sf*.

ԿՈՉԻԼ, V. Կոչուիլ։

ԿՈՉՆԱԿ, crécelle, *sf*.

ԿՈՉՆԱԿԱՆ, convié, convive, *sm*. —ք հարսանեաց, noce, *sf*. *Toute la — est à la promenade.*

ԿՈՉՆԱՏԷՐ, amphitryon, *sm*.

ԿՈՉՈՒԻԼ, se nommer, s'appeler, avoir nom. Կատարինէ կը կոչուէր (անունը Կատարինէ էր), elle se nommait, elle s'appelait Catherine, եւ կամ elle avait nom Catherine. Պօղոս կը կոչուիմ (անունս Պօղոս է), je me nomme, je m'appelle Paul, եւ կամ j'ai nom Paul.

ԿՈՉՈՒՄ, **ԿՈՉՈՒՄՆ**, } appel, *sm*. *Il n'a pas entendu votre —*. appellation, *sf*. *— à haute voix*. || nom, *sm*. || citation, *sf*. *— de Virgile, de Cicéron. Remplir un discours de —s*. || invitation, *sf*. *— à un festin, à un bal. Recevoir, accepter une —*. || vocation, *sf*. *J.-C. posa les fondements de son Église par la — de douze pêcheurs. Il s'est fait prêtre sans —. La — des rois est de rendre leurs sujets* (հպատակ) *heureux*. || rappel, *sm*. *— à l'ordre, au règlement*. || réclame, *sf*. — (ի ժողով), convocation, *sf*. *La — d'une assemblée*. Ի բաց, յետս — (ետ առնուլը), rétractation, *sf*. *— publique, volontaire*. révocation, *sf*. *La — d'un employé*. rappel, *sm*. *Le — d'un ambassadeur*. Վերստին —, V. Վերակոչումն։ — ընծայութեան, catéchisme, *sm*.

ԿՈՉՈՒՆՔ, banquet, festin, régal (*pl.* des *régals*), *sm*., régalade, *sf*. Մեծածախ, բազմածախ, շքեղ —, des régals somptueux. Անկողնական —, festins que l'on servait devant les statues des dieux posées sur des lits, lectisternes, *smp*. *On ordonnait les lectisternes dans les calamités publiques*. Հանգանակաւ —, pique-nique (*pl.* des *pique-niques*), *sm*. *Nous avons fait plusieurs pique-niques le mois dernier. Dîner à —, en —*. կոչունս առնել (— ընել), festiner ( ), *vn*.; régaler, *va*. — տալ, festiner, *va*.

ԿՈՊ (կէօզ գափաղը), paupière, *sf*.

ԿՈՊԱԼ (անուշահոտ ռետին [résine] մ'է), copal, *sm*.

ԿՈՊԱՀ (տեսակ մը խէժ), copahu (գօբայի), *sm*.

ԿՈՊԱՀԵՆԻ, copayer (գօբայէր. կը գրուի նաեւ copaïer), *sm*.

ԿՈՊԱՑ, V. Կոպահ։

ԿՈՊԱՑԵՆԻ, V. Կոպահենի։

ԿՈՊԱՇՐՋՈՒԹԻՒՆ, ectropion, *sf*., éraillement, *sm*.

ԿՈՊԱՐ (սահմանաքար. [illegible]), terme, *sm*. *Il y a des —s de marbre au coin des allées de ce jardin.*

ԿՈՊԷԿ (Ռուսաց պղինձ դրամ. [illegible]), kopeck (քօբէք), *sm*.

ԿՈՊԻՃ (մանրախիճ աւազ), gravier, *sm*.

ԿՈՊԻՏ, grossier, ière, rustaud, aude, barbare, *adj*. || rustaud, aude, *s*.; barbare, *sm*. — այր կամ կին, grossier, ière, *s*.

ԿՈՊՂ, **ԿՈՊՂԱՑ** } (քիլիտ), serrure, *sf*.

ԿՈՊՂԱՐԱՐ (չիլինկիր), serrurier, *sm*.

ԿՈՊՂԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, serrurerie, *sf*.

ԿՈՊՂԷՉ (ասմա քիլիտի), cadenas, *sm*.

ԿՈՊՂԻՉԵԼ, cadenasser, *va*.

ԿՈՊՃԱԿԱՐ (հրարու կցուած

մանր կոպիճներէ ձեւացած քար), poudingue, *sm.*

ԿՈՊՃՈՏ, rocailleux, euse, *adj.*

ԿՈՊՏԱԲԱՐ, brusquement, durement, *adv.*

ԿՈՊՏՈՆ, V. Բլիթ(2) ։

ԿՈՊՏՈՒԹԻՒՆ, rusticité, dureté, *sf.*

1. **ԿՈՌ** (ձրի ծառայութիւն), corvée, *sf.*

2. **ԿՈՌ** (զօրաց փոփոխակի ծառայութիւն), corvée, *sf.*

3. **ԿՈՌ** (բռնի աշխատութիւն), corvée, *sf.*

ԿՈՍՏ (բժշկական տունկ մ'է), costus ([illegible]), *sm.*

ԿՈՍՏՆՏՈՏԻԿ ՁԻ (ոտքերուն վրայ ճերմակ նշան ունեցող սեւ կամ տառաս [bai] ձի), cheval balzan, *sm.*

ԿՈՎ, vache, *sf.* Ծննդական —, — portière. Կաթնաբեր, կաթնաւէտ, կաթնտու —, — laitière. Կթան —, — à lait. Մատաղ —, V. Երինջ ։ —ը կթել, traire une —. —ը կը բառաչէ, la — mugit, beugle. Կաշի —ու, vache, *sf.* *Souliers en —.* Միս —ու, vache, *sf.* *Manger de la —.*

ԿՈՎԱԲՈՅԾ, nourrisseur, *sm.*

ԿՈՎԱԴԻԱՅ } (մողեզի տեսակ
ԿՈՎԱԾՈԻԾ } մը), stellion, *sm.*

ԿՈՎԱԿԱՂԱՄԲ, chou-vache (*pl.* des *choux-vaches*), *sm.*

ԿՈՎԱՁԻ, jumart, *sm.*

ԿՈՎԱՆՈՑ, vacherie, *sf.*

ԿՈՎԱՁՈՒԻ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, avoir des yeux de bœuf.

ԿՈՎԱՊԻՍԱԿ (ծաղիկ ախտ [կովուց]), vaccine ([illegible]), *sf.*

ԿՈՎԱՐԱԾ, gardeur de vaches, vacher, *sm.*

ԿՈՎԱՐԱԾՈՒՀԻ, gardeuse de vaches, vachère, *sf.*

ԿՈՎԱՐԾ (ճովիւ կովուց), V. Կովարած ։

ԿՈՎԱՑՆԾՈՒԿ ([illegible]), V. Գարնանածաղիկ ։

ԿՈՎԱՑՈՐԵԱՆ (ծաղիկ մ'է), mélamphyre ([illegible]), blé de vache, *sm.*

ԿՈՎԵՆԻ (կովու կաշի), vache, *sf.* *Souliers en —.* || — միս (կովու միս), vache, *sf.* *Manger de la —.*

ԿՈՎԷՃ, jumart, *sm.*

ԿՈՎԾՈՒԾ, V. Կովածուծ ։

ԿՈՎԿԻԹ. Այր —, homme qui trait les vaches, *sm.* Կին —, femme qui trait les vaches, *sf.*

ԿՈՎՆՈՑ, V. Կովանոց ։

ԿՈՎՊԱՆ, V. Կովարած ։

ԿՈՏԱԿ (կարճահասակ), de petite taille, *adj.*

ԿՈՏԵՄ } (ջրկոտման [cresson]
ԿՈՏԻՄ } տեսակ մը. [illegible]),
ԿՈՏԻՄՆ } cardamine, cresson des prés, *sm.*

ԿՈՏԻՆԳ (գեղեցկափետուր թռչուն մ'որ կը գտնուի յԱմերիկա), cotinga ([illegible]), *sm.*

ԿՈՏՄՆՏՈՒԿ (խաչածաղիկ [crucifère] տնկոց տեսակ մը), lépidier, *sm.*

ԿՈՏՃՈՒԿ ([illegible]), V. Վարսակ ։

ԿՈՏՈՃ ([illegible]), ventouse, *sf.* *Appliquer des —s.* V. Կոտոճ ։

ԿՈՏՈՐ, morceau, *sm.*, pièce, *sf.*, tronçon, *sm.* — (կերակրոց), morceau, *sm.* — *délicat, friand.* — փայտի, V. Խոչ ։ — թուոց, V. Կոտորակ (ի համարողութեան) ։

ԿՈՏՈՐԱԾ, carnage, *sm.*, boucherie, *sf.* — (անզէն մարդկան), massacre, *sm.* Տես եւ Ջարդ ։ — (զօրաց), perte, *sf.* Տես եւ Մախսf եւ Հարուածf ։ *Les pertes de l'ennemi furent plus fortes que les nôtres.* — (երէոց), massacre, *sm.* Տես եւ Նախճիրf ։

ԿՈՏՈՐԱԿ, pièce, *sf.* || — (ի համարողութեան), fraction, *sf.* —աց —, — des —s. Բանաւոր —, — rationnelle. Տարուեալ —, —

continue. — վաթսներորդական, — sexagésimale. — Նշանագրական, — litérale. Տասնորդական —f, —s décimales.

ԿՈՏՈՐԱԿԱՑԻՆ } (թիւ ի համարողութեան), ԿՈՏՈՐԱԿԱՆ } fractionnaire, ԿՈՏՈՐԱՒՈՐ } adj.

ԿՈՏՈՐԵԼ, V. Կոտրել։ — (բանակ), détruire, va.

ԿՈՏՐԱԾ, brisé, ée, cassé, ée, rompu, ue, adj. — տեղ, cassure, sf.

ԿՈՏՐԱՑ (տեսակ մը պատերազմական միակայմ նաւ), cutter (քէթըր կամ գօթըր. [բառ անգղիերէն]), cotre (գօթր), sm.

ԿՈՏՐԵԼ, briser, casser, rompre, fracturer, va. || mettre կամ tailler en pièces, va. — (փայտ), bûcher, va. Սուր գործիքի մը ծայրը —, émoucheter, va. Բանն չբողուլ —, faire une fricassée. — (գինը), rabattre, va. *Un marchand qui vend sa marchandise sans en rien —.*

ԿՈՏՐԻԼ, se briser, se casser, se rompre, vpr., rompre, vn.

ԿՈՏՐՈՂ, casseur, sm.

ԿՈՏՐՈՒԱԾՔ, brisure, sf.

ԿՈՏՐՏՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ } V. Կոտրտուք։ ԿՈՏՐՏՈՒԱԾՔ }

ԿՈՏՐՏՈՒԻԼ, V. Ալէվրլկիլ։ Կոտրտուելով քալել, se déhancher, vpr. Կոտրտուելով քալող, déhanché, ée, adj. et s. *Cette femme est toute déhanchée.*

ԿՈՏՐՏՈՒՈՂ, minaudier, ière, adj. et s.

ԿՈՏՐՏՈՒՈՒՔ, minauderie, sf.

1. ԿՈՐ (—ւրէ—), V. Կարիճ(1)։

2. ԿՈՐ, flexueux, euse, adj. || courbe, adj. *Surface —.* courbé, ée, recourbé, ée, crochu, ue, adj. — եւ խեղաթիւր, V. Գէլ։ — գիծ, ligne courbe. — գիծ (ըստ երկրաչափից), courbe, sf. *Décrire une —.* — Նշան (յերաժշտութեան), V. Կորճ (1)։ — փայտ, courbe, sf.

1. ԿՈՐԱԳԻԾ, ligne courbe, courbe, sf.

2. ԿՈՐԱԳԻԾ (ձեւ երկրաչափութեան), curviligne, adj.

ԿՈՐԱԼԻՈՂՆ, V. Բուստ։

ԿՈՐԱԿՈՐ, tout confus, adv.

ԿՈՐԱԿՏՈՒՑ, curvirostre, adj.

ԿՈՐԱՑԵԻ, cambré, ée (գօդ.), adj. — ընել, V. Կորացունել։

ԿՈՐԱՂԻՈՂՆ, V. Բուստ։

ԿՈՐԱՆԱԼ, se courber, vpr. *Cette branche se courbe.* se recourber, se cambrer (գօդ.), vpr. *Cette poutre (գերան) commence à se cambrer.* s'arquer, vpr., arquer, plier, vn. *Une lame d'épée qui plie jusqu'à la garde.* se plier, vpr. *L'endroit où le bras, où la jambe se plie.* || — (բիկանց), V. Կորաքամակ լինել։ — (փայտի), se déjeter, vpr. *Ces ais (տախտակ. ատաղձ) se déjettent, se sont déjetés.*

ԿՈՐԱՆՔ (ամօթ), confusion, sf. *Ce reproche le couvrit de —.*

ԿՈՐԱՎԱՑՔ (ձիոյ տեսակ մը վազուածք), courbette, sf.

ԿՈՐԱՑՈՒՄ, } courbement, sm., ԿՈՐԱՑՈՒՄՆ, } courbure, sf.

ԿՈՐԱՑՈՒՆԵԼ, courber, va. — *en arc. Le trop grand faix (բեռն. ծանրութիւն) a courbé cette poutre (գերան).* cambrer (գօդ.), incliner, va. — *la tête. Le vent incline la cime de cet arbre.* || humilier (էւմիլիէ), va. *Dieu humilie les superbes.* Վերստին —, courber de nouveau, recourber, va. Աղեղի ձեւով —, arquer, va. — *une pièce de bois, une barre de fer.* Բոլորաձեւ — (գաւազանին ծայրը), recourber, va. — *un bâton par le bout pour en faire une crosse.*

ԿՈՐԱՓՈՂ (տեսակ մը փող), cromorne, *sm.*

ԿՈՐԱՔԱՄԱԿ, bossu, ue, gibbeux, euse, *adj.* — լինել, ըլլալ, se voûter, *vpr. Il commence à se voûter.*

ԿՈՐԱՔԱՄԱԿՈՒԹԻՒՆ, bosse, gibbosité, *sf.*

ԿՈՐՔԱՑ (պատերազմական պզտի նաւ. [illegible]), corvette, *sf.*

ԿՈՐԴԱԿ (մեծամեծ քարեր եւ բեռներ վերցունելու մեքենայ. [illegible]), grue, *sf.*

ԿՈՐԴԻՕՆ / **ԿՈՐԴԻԻՆ** / **ԿԱՐԴՈՑՆ** (խաղցրաբոյր տունկ մ'է. [illegible]), sarriette, *sf.*

ԿՈՐԴՈՒԱԽՈՒՆԿ, peucédane, *sm.*, queue-de-pourceau (*pl.* des *queues-de-pourceaux*), *sf.*

ԿՈՐԵԱԿ (տունկ մ'է. [illegible]), mil ([illegible]. լաւ եւս millet, [illegible]), *sm.* V. կորեկահաս ։

ԿՈՐԵԿԱԿԵՐՊ, miliaire, *adj.*

ԿՈՐԵԿԱՀԱՑ (հաց կորեկան), millet, *sm. Semer du* —.

ԿՈՐԵԿԱՆՄԱՆ, miliaire, *adj.*

ԿՈՐԵԿԱՋՈՒՐ ([illegible]), bosan, *sm.*

ԿՈՐԵԿԿՏԻԿ ([illegible]), fièvre miliaire, կամ լոկ miliaire, *sf.*

ԿՈՐԵՊԵՂ (մասն արօրոյ), versoir, *sm.*, oreille, *sf.*, orillon, *sm.* — շուրձական, tourne-oreille (*pl.* des *tourne-oreille*), *sm.*

ԿՈՐԶԱՆ ([illegible]), filière, *sf. Il faut faire passer cet or par la* —.

ԿՈՐԶԱՐԱՆ, tréfilerie, *sf.*

ԿՈՐԶԵԼ, arracher, *va. On lui arracha le poignard des mains.* saisir avidement, agripper, *va. Elle agrippe ce qu'elle voit.* ‖ prendre par force, arracher, *va. Il a fallu l'— de ce lieu, de dessus le corps de son fils. Il ne rend pas facilement l'argent qu'on lui a prêté, il faut le lui* —. extorquer, *va.* — *de l'argent à quelqu'un. On lui a extorqué sa signature.* ‖ détacher. *va.* — *un fruit de l'arbre.* ‖ tréfiler, *va.* — (կեղեւը), enlever, *va.* — արտաքս (արձակել. ազատել), dégager, *va. "Pour — l'âme de l'amour du monde.„ PASC. Prov. 5.*

ԿՈՐԶԻՉ (երկաթոյ, արուրի), V. Թելաձիգ ։

ԿՈՐԶՈՒՄ, / **ԿՈՐԶՈՒՄՆ**, } évulsion, *sf.*

ԿՈՐԻ, coupure, *sf.* ‖ rigole, *sf.*

1\. **ԿՈՐԻԶ** ([illegible]), noyau, *sm.* — (պտղոց), pierre, *sf.*

2\. **ԿՈՐԻԶ** (ուռեցք մը. [illegible]), bubon, *sm.* — *pestilentiel, vénérien.*

ԿՈՐԻՆԴՈՆ, V. Գրուհին ։

1\. **ԿՈՐԻԻՆ** (է հրէշ ծովային, յափշտակող անձաւորաց), scylla ([illegible]), *sm.*

2\. **ԿՈՐԻԻՆ** (ձագ անասնոց. [illegible]), petit, *sm.* — առիւծու, V. Առիւծակորիւն ։ — կատուի, V. Կատուիկ ։ — արջոյ, V. Թորձիւն արջոյ (ԱՐՋ)։ — ուղտու, V. Կոզռն ։

ԿՈՐԾԱՆ ԱՐԿԱՆԵԼ, s'abattre, *vpr. Son cheval s'est abattu sous lui.*

ԿՈՐԾԱՆ ՅԵՐԿԻՐ ԶԱՐԿՈՒՑԱՆԵԼ (գետին զարնել. կործանել), atterrer, *va. Après un moment de lutte, il l'atterra sous lui.*

ԿՈՐԾԱՆԱԿԱՆ, ruineux, euse, *adj.*

ԿՈՐԾԱՆԵԼ, renverser, *va* — *un mur, une maison. Il renversa la table.* abattre, bouleverser, *va. L'ouragan (փոթորիկ. վիշապ հողմ), le tremblement de terre a tout bouleversé.* ‖ détruire, ruiner, *va.* — *une ville.* — (մէկը), couler, *va. Cet homme avait un grand crédit, on l'a coulé à fond (ընկղմեցին).* — յանդունդս, abîmer, *va.*

Ջիրար —, se ruiner, *vpr.* Գլխիվայր —, culbuter, *va.* *Il le culbuta de haut en bas des degrés, du haut d'une montagne.* Ի կոր —, terrasser, *va.* *Sa présence seule est capable de — ses ennemis.* culbuter, *va.* *Il l'a poussé rudement, et l'a culbuté.* Ցերկիր — (գետին —. տապալել), terrasser, *va.* *Il terrassa son agresseur.* démolir, *va.* *— son adversaire.* atterrer, *va.* *Après un moment de lutte, il l'atterra sous lui.* prosterner, *va.* *Un vent qui prosterne les arbres.* Ինքզինք —, V. կործանիլ։

ԿՈՐԾԱՆԻԼ, se renverser, *vpr.* *La table s'est renversée.* se détruire, *vpr.* *Ces bâtiments se détruisent tous les jours, faute de réparations.* se ruiner, *vpr.* *Ce château commence à se ruiner.* s'écouler, *vpr.* *La maison s'écoula.* crouler, *vn.* *Ce bâtiment croule, va —.* manquer, *vn.* *Sa maison manque par les fondements.* périr, *vn.* *Les maisons inhabitées périssent plus promptement que les autres.* fondre, *vn.* *Sa maison fondit tout à coup. Il y a des villes qui ont fondu tout d'un coup.* || se perdre, *vpr.* *Il se perd par ses dépenses excessives.* || tomber, *vn.* *— de surprise en surprise. Cet homme-là n'a pas été longtemps en crédit, il est bien tombé.* Ի կոր —, culbuter, *vn.* *Ce banquier a culbuté.*

ԿՈՐԾԱՆԻՉ, ruineux, euse, *adj.* *Un luxe —. Des goûts —.* || destructeur, trice, *adj.* et *s.* — իմն եղանակաւ, ruineusement, *adv.* *Vivre —.*

ԿՈՐԾԱՆՈՒՄ, } **ԿՈՐԾԱՆՈՒՄՆ**, } ruine, *sf.* || renversement, bouleversement, *sm.* || destruction, *sf.*, croulement, écroulement, *sm.* || chute, *sf.* || perte, *sf.* Բոլորովին — (վաճառականի, սեղանաւորի), déconfiture, *sf.*

ԿՈՐԿ (աղտ), crasse, *sf.*

1. **ԿՈՐԿՈՏ** (փխրած [passé au four] եւ մանրած ցորեան), semoule ([illegible]), *sf.*

2. **ԿՈՐԿՈՏ** (արծաթ. դրամ), quibus ([illegible]), *sm.* Avoir du — (հարուստ ըլլալ).

ԿՈՐԿՈՏԻՃ (աչքի կոպոց [paupière] հիւսուածքին վրայ ուռեցք), grêle, *sf.*

1. **ԿՈՐՃ** (կոր նշան [յերաժշտութեան]), croche, *sf.* Կրկին, եռեքկին, չորեքկին —, double, triple, quadruple —.

2. **ԿՈՐՃ** (արծուոյ նման ոստական թռչուն մ'է), griffon, *sm.*

ԿՈՐՃԱԲԱՆԵԼ, baragouiner, *vn.*

ԿՈՐՃԱԼԵԶՈՒ, baragouineur, euse, *s.*

ԿՈՐՃԱՌԻՒԾ ([illegible]), griffon, *sm.*

ԿՈՐՆԱԿ (անասնոց), petit, *sm.*

ԿՈՐՆԳԱՆ (դեղնածաղիկ տունկ մ'է), mélilot, *sm.* Կ'ըսուի նաեւ Մելիլոտոս. Մեղրածուծ։

ԿՈՐՆԹԱՐԴ, convexe, bombé, ée (գոյ.), *adj.* — (կամարաց), extrados ([illegible]), *sm.* — լինել, ըլլալ, bomber, *vn.* — գործել, bomber, *va.*

ԿՈՐՆԹԱՐԴՈՒԹԻՒՆ, convexité, *sf.*, bombement (գոյ..), *sm.*

ԿՈՐՆԹԻՔ, bombement, *sm.*

ԿՈՐՆՉԵԼ, V. կորսուիլ։

ԿՈՐՆՉԵԼԻ, perdable, périssable, *adj.* — (ըստ աստուածաբանից եւ իրաւագիտաց), amissible, *adj.* *La grâce, la justice —.*

ԿՈՐՆՉԻԼ, V. կորնչել։

ԿՈՐՈՍՈԼ (պտուղ մ'է), corossol, *sm.*

ԿՈՐՈՍՈԼԵՆԻ, corossolier, *sm.*

ԿՈՐՈՎԱԲԱՆ, véhément, ente, *adj.* — լինել, ըլլալ, avoir la lan-

gue dorée. — է, il a la longue dorée, c'est une langue dorée.

ԿՈՐՈՎԱՄԻՏ, sagace, perspicace, délié, ée, *adj*. *C'est un homme fin et délié.*

ԿՈՐՈՎԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, vigueur de l'esprit, finesse de l'esprit, sagacité, perspicacité, *sf.*

ԿՈՐՈՎԻ, vigoureux, euse, fort, *m.* forte, *f.*, robuste, véhément, ente, nerveux, euse, *adj.* || gaillard, arde *s.* — միտք, esprit fin.

ԿՈՐՈՎՈՒԹԻՒՆ, vigueur, force, véhémence, *sf.* — մտաց, V. Մտավարժութիւն կամ Մտաբացութիւն ։

ԿՈՐՈՒԹԻՒՆ, flexion, inflexion, *sf.* || courbure, *sf.* || curvité, *sf.* Աղեղնաձեւ —, cambrure (քամպուր), *sf.* — արգանդի, V. Արգանդ ։ — ողնայարի, gibbosité, *sf.*

ԿՈՐՈՒՍԱՆԵԼ, V. Կորսնցունել ։

ԿՈՐՈՒՍՏ, perte, *sf.* || perdition, *sf.* || déchet, *sm.* — շնորաց, amission de la grâce *(théol.)*. — (իրաւանց), déchéance, *sf.* Ժամանակի —, perte du temps. Ժամանակի —ն անդարձ — մ'է, la pertu du temps est une perte irréparable. — պատճառել, կորուստեան պատճառ լինել, ըլլալ, perdre, *va.* —ով, à perte, *adv.* *Vendre, donner à perte.*

ԿՈՐՍՆՑՈՒՆԵԼ, perdre, égarer, *va.* || perdre, faire périr, *va.* || perdre, détruire, *va.* || perdre, *vn.* *Vous n'avez pas perdu au change.* se priver, *vpr.* *Il s'est privé de sa liberté.* || — (պատիւէ իջնալ), tomber, *vn.* — *d'un si grand honneur, d'un si grand bonheur.* Ճամբան —, perdre le chemin, se perdre, s'égarer, *vpr.* Ցարգը — (խափանիլ. անցնիլ), tomber, *vn.* *Cette mode commence à* —. Խելքը —, perdre la tête. *J'ai perdu ma tête, je ne sais que faire.* Ինքզինք —, perdre connaissance. Ուրախութենէն ինքզինք կորուսած է, il ne se possède pas de joie. — տեսութենէ (մէլ չտեսնալ), perdre de vue.

ԿՈՐՍՈՒԻԼ, se perdre, s'égarer, *vpr.*, périr (avoirով), *vn.*, succomber, *vn.* *Le malade a succombé.* Ընկղմելով —, s'engouffrer, *vpr.* Կորսուեցէք, կորսուէ (կորիր), allez au diable, à tous les diables, allez-vous-en, va-t'en.

ԿՈՐՍՏԱԿԱՆ, périssable, *adj.* || amissible, *adj.*

ԿՈՐՍՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ (բնաւ մասնաւորապէս ննջեցեալ ... իրաւազրկելոյ) amissibilité, *sf.*

ԿՈՒ (աղբ), fiente, crotte, *sf.* — (աղաւնեաց), V. Հաւծիրտ ։

ԿՈՒԱՐ, V. Կոյադնդիկն ։

ԿՈՒԱՍԵՆԻ (Անտիլեանց թուփ մը), quassier (քուասիէ), *sm.*

ԿՈՒԱՍԻԱՅ (կեղեւ կուասենւոյ), quassia (քուասիա), *sm.*

ԿՈՒԵՆԻ (ֆրէնկ աղաճը), mélèze (սորա գիտնական անունն է larix [լարիքս]), *sm.*

1. **ԿՈՒԶ** (ամուտր), V. Թոխոր ։

2. **ԿՈՒԶ** (քէտի), V. Կատու ։ կուզ կուզ (փիսի փիսի. փիսիք փիսիք), minon, *sm.*

3. **ԿՈՒԶ** (քամպուր), bossu, ue, *adj.* — *par devant.* — *par derrière.* || bossu, ue, *s.* *C'est un — plein de malice.* gobin, *sm.*

ԿՈՒԹՔ, levée, *sf.* || cueillette, *sf.* || récolte, *sf.* *Quand il aura fait sa —.* || — (քաղուածոյք. ժողովածոյք), récolte, *sf.* *Dans son voyage, il a fait une abondante — d'objets curieux.* — այգեաց, V. Այգեկութք ։

ԿՈՒԺ, cruche, *sf.* — ջրոյ, V. Փարչ (1) ։ — գրտունակ, V. Ցրտոց ։

ԿՈՒԼ ՏԱԼ, avaler, *va.*

ԿՈՒԼԱԿ ([եկեղեցականաց գըլ-

խուն վրայ] պսակ), tonsure, couronne, *sf*. *Il a fait faire sa tonsure. Il s'est fait faire la couronne. Couronne d'évêque, de prêtre, de religieux*. Հայերէն կ'ըսուի եւս Պանէզիկ ։

ԿՈՒԼՈՒՌԻԱՑ (դրսէն աչքի դեղ), collyre, *sm*. [mille, *sf*.

ԿՈՒՄՈՒՌԻ (ֆրանսերէն), camo-

ԿՈՒԿՈՒԼՈՒԿՈՒ, coquerico, *sm*.

ԿՈՒՂԲ (ֆրանսերէն), castor, *sm*.

ԿՈՒՂԽ, vorace, *adj*.

ԿՈՒՃ, marbre, *sm*. — նման հասարակի, — granitelle.

ԿՈՒՄ (ումպ մի ջուր. ռմկ. պուշ մը), gorgée, *sf*. — — ըմպել (պուշ պուշ խմել), boire à petites —s. [V. Գլուխ ։

ԿՈՒՆՑ, V. Ճաղատ ։ — գլուխ,

1. **ԿՈՒՇՏ**, flanc (ֆրանսերէն), *sm*.

2. **ԿՈՒՇՏ**, rassasié, ée, *adj*.

ԿՈՒՊՈՒ, batte à beurre, *sf*.

ԿՈՒՊՐ (ֆրանսերէն. ... ...), bitume, *sm*. կպրով ծեփել, պատել, V. Կպրել ։

ԿՈՒՌ, serré, ée, *adj*. — մազեր, cheveux épais. — եւ կոխ ճամբայ, chemin battu.

ԿՈՒՌԱԳ (ֆրանսերէն), corbeau, *sm*.

ԿՈՒՌՔ, idole, *sf*., simulacre, *sm*. — (ժողովրդոց Ասիացւոց), pagode, *sf*. *Une — d'or*. Ինչ —ի պէս կայներ էք, pourquoi vous tenir là comme une idole?

ԿՈՒՍԱԲԱՐ, virginalement, *adj*.

ԿՈՒՍԱՄԱՂԻԿ (տեսակ մը ծաղիկ), pervenche, *sf*.

ԿՈՒՍԱԿԱԼ, gouverneur, *sm*. || préfet, *sm*. փոխանորդ —ի, sous-gouverneur (*pl*. des *sous-gouverneurs*), sous-préfet (*pl*. des *sous-préfets*), *sm*. Եկեղեցւոյ վիճակին գաւառի մը վրայ քահանայապետէն դրուած ծիրանաւոր —, V. Լեգատ ։ — Տանկաց (գեր.), bey (գեր.), *sm*. — (Պարսից. ֆր.), kan, *sm*.

ԿՈՒՍԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, préfecture, *sf*. — (եկեղեցւոյ վիճակին մէջ), V. Լեգատութիւն ։

ԿՈՒՍԱԿԱՆ, virginal, ale, *adj*. Ամօթխածութիւն, պարկեշտութիւն —, pudeur virginale.

ԿՈՒՍԱԿԻՑ, partisan, *sm*. — բազաւորի, V. Թագաւորական ։ — ընկերվարութեան, V. Ընկերավար ։

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, parti, côté, *sm*. — թագաւորի, V. Թագաւորականութիւն ։

ԿՈՒՍԱՆ, vierge, *adj*. *Ce garçon est encore* —. || vierge, *sf*. *Une jeune* —. —, հաւատացեալ —, religieuse, nonne, fille, moinesse, *sf*. Մանկահասակ —, V. Հաւատուորիկ ։ — կարմելական, V. կարմելուհի ։ — (կ'ըսուի ընդ խաղ), noinnain, *sf*.

ԿՈՒՍԱՆԱԿ (աստեղատուն կուսին), astrée, vierge, érigone, *sf*.

ԿՈՒՍԱՆՈՑ, un couvent de religieuses.

ԿՈՒՍԱՊՂԾՈՒԹԻՒՆ, défloration, *sf*., viol, *sm*.

ԿՈՒՍԱՍՏԱՆ, un couvent de religieuses.

ԿՈՒՍՈՒԹԻՒՆ, virginité, *sf*.

ԿՈՒՍՕՐԷՆ, V. Կուսաբար ։

1. **ԿՈՒՏ**, grain, *sf*., grain, noyau, *sm*. — տանձի, խնձորոյ, խաղողոյ, pépin de poire, de pomme, de raisin. —ով պտուղներ, des fruits à noyau.

2. **ԿՈՒՏ** (արծաթ. դրամ), noyau, *sm*. *Il a amassé bien des —x*.

ԿՈՒՏԱԿ (կոյտ. ֆր.), agrégat, *sm*.

ԿՈՒՏԱԿԱՆ, cumulatif, ive, *adj*.

ԿՈՒՏԱԿԵԼ, amonceler, *va*.

ԿՈՒՏԱԿԻԼ, s'amonceler, *vpr*.

ԿՈՒՏԱԿՈՒԹԻՒՆ (ճիւղէից, ըստ բնագիտաց [physicien]), agrégation, *sf*.

ԿՈՒՏԱԿՈՒՄ, } entassement,
ԿՈՒՏԱԿՈՒՄՆ, } *sm*. || — (ճար-

տարախօսական ձեւ մը), accumulation, sf.

ԿՈՒՏԱԿՈՒՏ, V. Պամբ կամ Թամբա։

ԿՈՒՏԱՊԵՏ, directeur des haras (հայ. կուտող), sm..

ԿՈՒՏԵԼ, accumuler, entasser, amonceler, tasser, va.

ԿՈՒՏԱԿԻԼ, s'accumuler, vpr.

ԿՈՒՏԻՉ, entasseur, sm.

ԿՈՒՏԿԷՆ (ուղտու), la bosse (d'un chameau), sf.

ԿՈՒՏՈՂ, cumulatif, ive, adj.

1. ԿՈՒՏՈՑ (տան մէջ աւելորդ բաներ պահելու տեղ), décharge, sf. *Portez cela dans la —.*

2. ԿՈՒՏՈՑ (ձի բազմացունելու տեղ), haras (հայ.), sm.

1. ԿՈՒՐ (նաւակ. նաւ), embarcation, chaloupe, sf. || — (մակոյկ նաւու), canot, sm. || — (բեռնաբարձ նաւակ մեծամեծ նաւուց), allège, sf. || — (գետոց), V. Գետանաւ։

2. ԿՈՒՐ ([illegible]), auge, sf. *Mener boire les chevaux à l'—. Donner à manger aux cochons dans l'—.* || — (հաց զանգելու տաշտ. [illegible]), V. Մակտրայ։ || — (որմադրի տաշտ. ցաղախ կրելու տաշտ. [illegible]), oiseau, sm., auge, sf.

ԿՈՒՐԱԲԱՐ, aveuglément, à l'aveugle, adv. || tête baissée, adv.

ԿՈՒՐԱՂԵՏԱՊ (տապ, բորբոքումն կուրաղիքոյ [cæcum], [pus բժշկաց), typhlite, sf.

ԿՈՒՐԱՂԻ, cæcum ([illegible]) կամ cœcum ([illegible]), sm.

ԿՈՒՐԱՑ, avicule, sf.

ԿՈՒՐԱՆ, coran, alcoran, sm.

ԿՈՒՐԱՆԱԼ, V. Կուրնալ։ [sm.

ԿՈՒՐԴԻՆ (համես. [illegible]), bât,

ԿՈՒՐԴՆԿԱՐ (համետագործ), bâtier, sm. [բանկուռ։

ԿՈՒՐՄ ԿԱՂԱՄԲԻ, V. Կաղամբ-

ԿՈՒՐԾՔ ([illegible] կրծից, եւ ոչ կրծոց՝ որպէս բազումք առ հասարակ ոչ ճշդիւ կը գրեն այսօր), poitrine, sf. || thorax ([illegible]), sm. || sein, sm. — ձիու, poitrail (pl. des poitrails), sm.

ԿՈՒՐՆԱԼ, s'aveugler, perdre la vue.

ԿՈՒՐՈՒԹԻՒՆ, aveuglement, sm., cécité, sf.

ԿՈՒՐՏ (ներքինի), eunuque, sm. || châtré, sm. Երգեցիկ —, castrat, sm.

ԿՈՒՐՑՆԵԼ, aveugler, va. — (ածելին), émousser, va.

ԿՈՒՐՕՐԷՆ, V. Կուրաբար։

ԿՈՒՑ, V. Ափկից։

ԿՈՓ, V. Կոպ։ [rissage, sm.

ԿՈՓԱԾ ՁՈՐԵՐԿՈՒՄԻ, équar-

ԿՈՔԼԻ, limaçon de mer.

ԿՊԴԱՔ ([illegible]), V. Կապղայ։

ԿՊՈՒՐ ԿՊՈՒՐԻ ԳԱԼ, en venir aux mains կամ aux prises, se battre, vpr.

ԿՊՉԻԼ, se coller, s'attacher, vpr., joindre, adhérer, vn.

ԿՊՉՈՒՆ, visqueux, euse, gluant, ante, tenace, adj.

ԿՊՉՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, tenacité, sf.

ԿՊՉՏՈՒԿ, tenace, adj.

ԿՊՐԱԼԻՑ, bitumineux, euse, adj. [adj.

ԿՊՐԱԽԱՌՆ, bitumineux, euse,

ԿՊՐԱԿԱՆ, bitimineux, euse, adj. [adj.

ԿՊՐԱՑԻՆ, bitimineux, euse,

ԿՊՐԵԼ, bituminer, va.

ԿՊՐԷԹԻ ՏԱԿ, V. Ճեմարոս։

ԿՊՐԻՉ (նաւաց), V. Ձիւթիչ, կամ Ձիւթող։

ԿՊՐՈՏԵԼ, V. Կպրել։

ԿՊՐՈՒՄ, } V. Ձիւթողութիւն,
ԿՊՐՈՒՄՆ, } կամ Ձիւթուած։

ԿՊՐՈՒՆ ([illegible]), V. Մոմճար, կամ Մոմլաթ։

ԿՊՑՈՒՆԵԼ, coller, attacher, joindre, va.

ԿՌԱԲԱՆՋԱՐ, pissenlit, *sm.*, dent-de-lion (*pl.* des *dents-de-lion), sf.*

ԿՌԱԽԵՑԻ (ժայռերու կամ նաւերու յատակը կպչող խեցեմորթ մը), bernache կամ bernacle (*zool.*), *sf.*

ԿՌԱՄ, lame, *sf.*

ԿՌԱՄԱԹԵԼ, lame, *sf.*

ԿՌԱՀԵԼ (գուշակել. *Թախմին էթմէք*), conjecturer, deviner, *va.* —ով, par conjecture, conjecturalement, *adv.*

ԿՌԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, idolàtrie, *sf.*

ԿՌԱՆ (*չէքիճ*), marteau, *sm.*

ԿՌԱՆԱԳՈՐԾ, ouvrier à marteau, *sm.*

ԿՌԱՆԱՀԱՐ, V. կռանելի։

ԿՌԱՆԱՀԱՐԵԼ, marteler, *va.*

ԿՌԱՆԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, martelage, *sm.*

ԿՌԱՆԱՊԱՀ, garde-marteau, *sm.* [*sm.*

ԿՌԱՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, martelage,

ԿՌԱՆԵԼԻ, malléable, *adj.*

ԿՌԱՊԱՇՏ, idolàtre, *adj. Les nations —s.* || idolàtre, *sm. Prêcher, convertir les —s.*

ԿՌԱՊԱՇՏԱԿԱՆ, d'idole, idolàtre, *adj.*

ԿՌԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, idolàtrie, *sf.*, paganisme, *sm.*, gentilité, adoration des simulacres, *sf.*

ԿՌԱՊԱՐԻՇՏ, idolàtre, gentil (*ժանղէ*), *adj.* — պաշտօն, culte idolàtre. || idolàtre, gentil, *sm.* — լինել, ըլլալ, adorer les idoles, idolàtrer, *vn.*

ԿՌԱՏՈՒՆ (մեհեան [ժողովրդոց Ասիացւոց]), pagode, *sf. Une — chinoise.*

ԿՌԱՏՈՒՆԿ (բժշկական տունկ մ'է. *փ–ռ–ւ –Հլրէթ օթ–ւ*), bardane, *sf.*, glouteron, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Մագարիկոն. Մագիրիկոն։

ԿՌԵԼ, marteler, *forger, va.*

ԿՌԵԼԻ, malléable, forgeable, *adj.*

ԿՌԵԼՈՒԹԻՒՆ, malléabilité, *sf.*

ԿՌԷՋ } (*զամգ*), gomme, *sf.*
ԿՌԷԺ } Ցանիկ — (*զամգը արէպի*). — arabique. Պարսիկ կռէզ (*շէյթան պօգու*), merde du diable, assa fœtida (*ասսա ֆէթիտա*). Գազի — (*քէթիրէ*), — adragant. Հոռոմ — (*սաքըզ*), mastic (*մաստիքէ*), *sm.*

ԿՌԹՆԻԼ, s'appuyer, s'adosser, *vpr.*, reposer, *vn.* — (մեկուն), se reposer, *vpr.* — բանի մը վրան, բանի մը, s'appuyer sur, contre. Վրաս կռթնեցէք, appuyez-vous sur moi. Պատին կռթնեցէք, appuyez-vous contre le mur, contre la muraille.

ԿՌԹՆՑՈՒՆԵԼ, appuyer, adosser, *va.*

ԿՌԻՉՔ (ագռաւուց), croassement, *sm.*

ԿՌԻՒ, querelle, *sf.*, démêlé; coup, *sm.*, lutte, *sf.*, débat, *sm.*; lice, prise, joute, *sf.*, litige, *sm.*; dispute, altercation, contestation, *sf.* || combat, bataille, guerre, batterie, *sf.* — (ախոյանաց, լորամարզաց), joute, *sf.* Բռնցի —, pugilat, *sm.* Բռնցի, բռնամարտիկ, կռփամարտիկ — (Անգղիացւոց), boxe, *sf.* Գիրկընդխառն —, lutte, *sf.* Յառաջապահ զօրաց —, V. Թերամարտ։ — ծնունդ տալ (հանել), faire naître des querelles. Մէկուն հետ — ունենալ, avoir un démêlé avec quelqu'un, avoir maille à partir avec quelqu'un. Պարապ բանի համար — ընել, chicaner, *va.* Ի — մղել, կռուի մէջ մտցունել, խրթել, — ընել տալ, mettre aux mains կամ aux prises. Ի — կոչել, jeter le gant. Ի կռուի (կռուի մէջ), aux mains. Լինել ի կռուի (կռուի մէջ ըլլալ), être aux mains. —

բնող, chicaneur, euse, s. —ը թողուց (փախաւ), il a déserté la bataille.

ԿՌԿՌԱԼ, glougloter կամ glouglouter, vn. — (աղիքը, փորը), grouiller, vn.

ԿՌՃԻԿ (կէմիրտէկ), cartilage, sm.

ԿՌՃՈՒՄ } (աղոցի), cri, sm.
ԿՌՃՈՒՄՆ }

1. ԿՌՆԱԿ (արքա. սրթը), dos, sm. —ն առնուլ, զարնել, prendre sur son —. —ը կը քերուի (ծեծ կ'ուզէ), le — lui démange.

2. ԿՌՆԱԿ (վէզի [osselet] կորնթարդ կողմը. աշըգ ...), dosse, sf.

ԿՌՆԱԿԱԿԻՑ, adossé, ée, adj.

ԿՌՆԱԿԱՑՈՒԿՆ (թուրնա պալըղը), brochet, sm.

ԿՌՆԿԵՆԻ (տունկ մ'է. ըթր), géranium (ժէրանիօմ), sm.

ԿՌՆՉԻՒՆ (աղոցի), cri, sm.

ԿՌՈՆՈՍ (դից. Որդի Երկնի եւ Երկրի, հայր Արամազդայ, Պոսիդոնի եւ Պղուտոնի), saturne (myth. Fils du Ciel et de la Terre, père de Jupiter, Neptune et Pluton), n. p. m.

ԿՌՈՒԱԿԱՆ, litigieux, euse, contentieux, euse, adj.

1. ԿՌՈՒԱՆ (բռնելու դիւրութիւն), prise, sf. || — (սրոյ. ...), garde, sf.

2. ԿՌՈՒԱՆ (պատի վրայ ծայրերը դուրս թողուած քարեր), pierres d'attente, harpe (հարփ), sf.

ԿՌՈՒԱՆՈՑ, lice, sf. || palestre, sf. || arène, sf. || champ, champ clos, sm. || camp (քամփ), sm.

ԿՌՈՒԱՍԷՐ, disputeur, euse, batailleur, euse, litigieux, euse, contentieux, euse, processif, ive, adj. || disputeur, euse, s.

ԿՌՈՒԱՏԵՂ, champ, champ de bataille, sm.

ԿՌՈՒԱՐԱՆ, arène, sf., champ, champ clos, sm.

ԿՌՈՒԱՐԱՐ, querelleur, euse, adj. et s.; ferrailleur, sm.

ԿՌՈՒԵԼ ԱՐԳԵԼՈՒԼ, accrocher, va.

ԿՌՈՒԵԼ, combattre, v. a. et n., disputer, ferrailler, vn., en être aux prises, se battre, vpr.

ԿՌՈՒԵՑՈՒՆԵԼ, faire combattre, mettre aux mains կամ aux prises, va.

ԿՌՈՒՉՏԻԼ, se quereller, vpr.

1. ԿՌՈՒԻԼ, combattre, v. a. et n., disputer, vn., en être aux mains կամ en venir aux mains, trouver prise, se battre, vpr. Իրարու հետ —, se combattre, vpr. Բռնցքի —, boxer, vn., se boxer, vpr. Սրով —, se battre à l'épée, vpr., ferrailler, vn. Մէկուն հետ — (կռիւ ընել), quereller quelqu'un.

2. ԿՌՈՒԻԼ (կախուիլ), s'accrocher, s'attacher, vpr.

ԿՌՈՒԻՆՁ (տունկ մ'է. ...), pariétaire, sf.

1. ԿՌՈՒՆԿ (մեծ թռչուն մ'է. թուրնա), grue, sf. Ձագ կռունկան, V. Ձագ ։

2. ԿՌՈՒՆԿ (համաստեղութիւն մը հարաւային կիսագնդին), grue, sf.

ԿՌՈՒՈՂ, combattant, ante, s. Սրով —, V. Սուսերամարտ, կամ Սուսերամարտիկ ։

ԿՌՈՒՈՒՄՆ ՀԵՐԱՑ, V. Գիտախնդրութիւն ։

ԿՌՈՒՓ } (եումրուգ), poing
ԿՌՈՒՓՔ } (եումրուգ), coup de poing, sm., gourmade, tape, sf. — տալ, gourmer, va.

ԿՌՓԱՀԱՐԵԼ, donner un coup de poing à quelqu'un, gourmer, va. Զիրար —, se battre, se gourmer, vpr.

ԿՌՓԱՄԱՐՏ, V. Կռփամարտութիւն ։

ԿՌՓԱՄԱՐՏԻԼ, s'adonner à la boxe, se battre à coups de poing, boxer, vn., se boxer, vpr.

ԿՌՓԱՄԱՐՏԻԿ, boxeur, *sm*.

ԿՌՓԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, pugilat, *sm*., boxe, *sf*. — ընել, V. կռփամարտել։

ԿՌՓԱՆՔ, oppression, *sf*.

ԿՌՓԵԱԼ, battu, ue, opprimé, ée, *adj*.

ԿՌՓԵԼ, battre կամ frapper à coups de poing, gourmer, opprimer, *va*. Զիրար —, se battre, se gourmer, *vpr*.

ԿՌՓԻՉ, oppresseur, *sm*.

ԿՍԿԻԾ, douleur, cuisson, *sf*., déchirement, *sm*. — ականջաց, otite, *sf*. — ոսկերաց, ostéocope, *sm*.

ԿՍԿԾԱԳԻՆ, déchirant, ante, poignant, ante, *adj*.

ԿՍԿԾԱԼ, avoir կամ éprouver de la douleur.

ԿՍԿԾԱԼԻ, douloureux, euse, *adj*.

ԿՍԿԾԱՑՈՒՆՈՂ, cuisant, ante, *adj*.

ԿՍԿԾԵԼԻ, poignant, ante, aigre, *adj*.

ԿՍԿԾԵՑՈՒՆԵԼ, causer de la douleur, déchirer, *va*.

ԿՍԿԾԵՑՈՒՆՈՂ, V. կսկծացուցող։ Սաստիկ —, déchirant, ante, *adj*.

ԿՍԿԾԵՑՈՒՑԻՉ, caustique, poignant, ante, déchirant, ante, âcre, *adj*.

ԿՍԿԾԻԼ, V. կսկծալ։

ԿՍԿԾՈՏ, âcre, *adj*.

ԿՍԿՌԻԾ (քէք քէվրէ քըրըր), recuit, uite, croquant, ante, *adj*.

ԿՍՄԹԵԼ (ըմըզքըմըզ), pincer, *va*.

ԿՍՄԻԹ (ըմըզ), pince, *sf*.

ԿՏԱԾ (մարմնոյ վրայ այլ եւ այլ գոյներով նկար), tatouage, *sm*.

ԿՏԱԿ, testament, *sm*., acte de dernière volonté. — ինքնագիր, ողջագիր, testament holographe (կը գրուի նաեւ Olographe). — գրել, ընել, faire son testament, tester, *vn*. Մեռաւ ան—, il est mort sans avoir testé. —աւ, par testament.

ԿՏԱԿԱԳԻՐ, testateur, trice, *s*.

ԿՏԱԿԱԳՐԵԼ, faire son testament, tester, *vn*.

ԿՏԱԿԱԳՐՈՂ, V. կտակագիր։

ԿՏԱԿԱԿԱՆ, testamentaire, *adj*.

ԿՏԱԿԱԿԱՏԱՐ, exécuteur testamentaire.

ԿՏԱԿԱՐԱՆ, testament, *sm*. Հին —, l'Ancien Testament. Նոր —, le Nouveau Testament.

ԿՏԱԿԵՐ (ցորենէ), granivore, *adj*. || —ք, les —s, *smp*.

ԿՏԱՆՔ, torture, *sf*.

ԿՏԱՔ (չամիչով խմորեղէն), baba, *sm*.

ԿՏԱՏԵԱԿ (տունկ մ'է. էպէմ կէ-մէ), mauve, *sf*., fromageon, *sm*.

ԿՏԱՏԵԿԱՍԵՐ, malvacée, *adj*. *f*. *Plante* —. կը գործածուի եւ իբր *sf*. *C'est une malvacée*.

ԿՏԱՐԱՆ (թռչնոց կուտը [էէմ] դնելու աման. չէ—լ էէմլիյէ), auget, *sm*.

ԿՏԱՒ, toile, *sf*. || lin, *sm*. Բարակ —, batiste, *sf*. — ստեղմ (հաստ —), coutil (չէ—րէ), *sm*. Խոշոր — կանեփեայ, canevas, *sm*. — բամբակի, cotonnade, *sf*. — առագաստի, noyale կամ noyalle, *sf*. Քթանէ եւ բամբակէ խառն — (տէ-մ դէլէ), futaine, *sf*. Կրետոնեան —, V. Կրետոն։ Արենի — (Հէ-մ-յ--ն դէլէ), percale, *sf*. Մոմապօծ — (մ--չ-մ-), toile cirée. Նկարէն, նկարակերպ, ծաղկեայ —, toile peinte. Տպածոյ — (պ---մ-), toile imprimée. — ոսկեթել կամ ոսկեթեզան (à trame d'or) եւ մետաքսաթել (à chaîne de soie), toile d'or. || —ք (գործածք —իք), toilerie, *sf*. — գործող, բանող, հիւսող, V. Ոստայնագործ։ —ի գործարան, toilerie, *sf*.

ԿՏԱՒԱԳՈՐԾ, tisserand en drap, toilier, ière, linger, ère, *s*.

ԿՏԱՒԱԳՈՐԾԱԿԱՆ, toilier, ière, adj. *Industrie toilière.* [sf.

ԿՏԱՒԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, toilerie,

ԿՏԱՒԱԿ, linoléum, *sm.*

ԿՏԱՒԱՄՏԱՆ, linière, *sf.*

ԿՏԱՒԱՎԱՃԱՌ, toilier, ière, linger, ère, *s.*

ԿՏԱՒԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, toilerie, lingerie, *sf.*

ԿՏԱՒԱՏ (քէթէն թօխումու), graine de lin, *sf.*

ԿՏԱՒԱՔԱՂ (Քաղցրաձայն թռչնիկ մը. քէթէն քուշու), linot, *sm.* կամ linotte, *sf.*

ԿՏԱՒԱՔԱՐ, asbeste (ամեանթ, ըստ Ակադեմիոյ. ամեանթ, ըստ Լիդրէի), *sm.*

ԿՏԱՒԵԱՅ, } de lin, de կամ
ԿՏԱՒԵՂԷՆ, } en toile, *adj.*

ԿՏԱՒԵՂԷՆՔ, toilerie, *sf.*

ԿՏԱՒԻ, V. կտաւեայ։

ԿՏԱՒԻՔ ՄԱՐՄՆՈՅ (ներմակեղէն), linge, *sm. Il a beaucoup de* —.

ԿՏԱՒՈՅ, linier, ière, *adj. Industrie linière. Marchand* —. Արտ —, V. կտաւատան։

ԿՏԵՒԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, V. կտած։

ԿՏԵՒ, V. կղեղ։

ԿՏԻԿ, chatouillement, *sm.* — ընել, chatouiller, *va.*

ԿՏԻԿՏԱՓԱՅ (խաղ մ'է. չիլիք չօմագ), bâtonnet, *sm.*

ԿՏԻՆ (կակղամորթի տեսակ մը. տէնիզ թարաղը), peigne, *sm.*

ԿՏԻՆԱՅ (տեսակ մ'երկապատեան խեցեմորթ), pétoncle, *sf.*

ԿՏԻՐՔ (ճէհիզ), dot (փօդ), *sm.*

ԿՏՂԱՆՔ } ([եղջերուաց, այ-
ԿՏՂՈՒՆՔ } ծեմանց] տարփանալը), rut (ազար), *sm.*

ԿՏՆԱՌՔ (ղուրսաղ), jabot, *sm.*, gave, *sf.*

ԿՏՆԳՈՅ, V. կնտնոց։

ԿՏՈՐ, morceau, *sm.*, pièce, *sf.*, tronçon, fragment, *sm.* Լաթի —, linge, *sm.*, guenille, *sf.* Խոտոր —, bloc (կիւտէ), *sm.* կոտրած կամ կտրած —, tronçon, *sm.* Փայտի —, V. Խոչ, կամ կոճղուտ. Սառի —, glaçon, *sm.* Այլեւ այլ —ի բաժնել, réduire en fragments, fragmenter, *va.* Այլ եւ այլ — ընել, diviser en morceau, morceler, *va.* — — ընել, dépiécer կամ dépecer, *va.* Սիրտը — — ընել, fendre le cœur à quelqu'un. Մարդուս սիրտը — — կ'ընէ, cela fait fendre le cœur. Մէկ —, tout d'une pièce.

ԿՏՈՐԻԿ, loquette, *sf.* Լաթի —, guenillon, *sm.*

ԿՏՈՐՈՒԱՆՔ, débris, *sm.*

ԿՏՈՒՏՔ, supplice, *sm.*

ԿՏՈՒՐՔ (խուզանք), tonte, *sf. Faire la* —.

ԿՏՈՒՑ, bec (կագա), *sm.* Կտցով զարնել, V. կտցել։ Կտցով ծեծկուիլ կամ զիրար զգուել, se becqueter կամ se béqueter, *vpr. Deux pigeons qui se becquètent* (Académie).

ԿՏՏԱՆՔ, tourment, *sm.*

ԿՏՏԵԼ ([կտաւի] շիւղերն ու աղտեղութիւնները մաքրել), épincer կամ épinceter, énouer, *va.*

ԿՏՈՒԵԼ (պտղատու ծառոց աւելորդ աչքերը կտրել. գուրբէտամէք), ébourgeonner, *va.* —ն, V. կտուումն։

ԿՏՈՒՄ } (պտղատու ծառոց ա-
ԿՏՈՒՄՆ } ւելորդ աչքերը կտրելը), ébourgeonnement, *sm.*

ԿՏՏՈՒՄ, } épincetage, *sm.*
ԿՏՏՈՒՄՆ, }

ԿՏՐԱԾ, coupé, ée, taillé, ée, *adj.* || coupe, coupure, taille, *sf.*, coche, encoche, *sf.* || entaille, *sf.*

ԿՏՐԱՆ (քաթրան), goudron, *sm.*

ԿՏՐԱՏ (երկրաչափական գիծ մը), abscisse, *sf.*

ԿՏՐԱՏՈՒՔ, découpure, *sf.* — (պատառուք), déchiqueture, *sf.*

ԿՏՐԱՏԵԱԼ, coupé, ée, découpé, ée, *adj.*

ԿՏՐԱՏԵԼ, couper par mor-

ceaux, morceler, découper, entrecouper, déchiqueter, *va.* || châtrer, *va.* || tronquer, *va.*

ԿՏՐԱՏՈՒՄ, **ԿՏՐԱՏՈՒՄՆ,** } découpure, *sf.*

ԿՏՐԵԱԼ, coupé, ée, taillé, ée, *adj.* — (անասուն), coupé, ée, *adj.*

ԿՏՐԵԼ, couper, tailler, entailler, trancher, châtrer, *va.* || retrancher, *va.* || tronquer, *va.* || ôter, *va.* || tuer, *va.* || ouvrir, *va.* — *un melon, une pomme.* — *la veine.* — (անդամ մը), amputer, mutiler, *va.* — (մէկուն բռնակը), V. Խոռել։ Ճիւղերը —, V. Կոճատել։ Աւելորդ ճիւղերը, տերեւները —, couper les branches inutiles, émonder, tondre, tailler, élaguer, *va.* Բարակ բարակ —, couper par tranches minces, émincer *va.* Զգեստ —, couper un habit (—ձեւ). Իւր բերնէն —, prendre sur sa nourriture. Խօսքը —, couper la parole, rompre la conversation. Կաթէ —, sevrer, *va.* Կարճ —, couper court, trancher, *va.* Խիստ կարճ —, écourter, *va.* Կտոր կտոր —, couper par tronçons, tronçonner, *va.* Կտոր կտոր — (միսը), débiter, *va.* Մանր մանր —, couper en pièces, détailler, *va.* Մէկուն ճամբան —, couper la route, le chemin à quelqu'un. Գէշ կերպով —, couper d'une manière maladroite, charpenter, *va.* Մազ —, couper les cheveux, tondre, *va.* Մէկուն մազերը տակէն —, V. Մազ։ (Խաշանց բուրդը, ծանց մազը) —, V. Խուզել։ Քունը —, rompre le sommeil. Երկայնութեանը — (փայտը), débiter, *va.* Մէկուն գլուխը —, trancher la tête à quelqu'un, décapiter, *va.*

ԿՏՐԻԼ, se couper, *vpr.* Շունչը —, perdre l'haleine, la respiration. Կրակ —, V. Կրակ։ Բոլորովին աչք եւ ականջ —, être tout yeux, tout oreilles.

ԿՏՐԻՃ, V. Քաջ։ — հասակին մէջ ըլլալ, être dans la force de l'âge, dans toute sa force.

ԿՏՐԻՉ, tondeur, euse, *s.*

ԿՏՐՃՈՒԹԻՒՆ, V. Քաջութիւն։

ԿՏՐՈՂ, coupeur, euse, *adj.* || tondeur, euse, *s.*; tailleur, châtreur, *sm.*

ԿՏՐՈՑ, couteau de poche, couteau pliant, couteau, *sm.* — պատուաստի, greffoir, *sm.* — (կառուակաց, կօշկակարաց), tranchet, *sm.* — (ձիու սմբակի), rénette, *sf.* — (դանեկանաց), coupoir, *sm.* — մեքենայ, tondeuse, *sf.*

ԿՏՐՈՑԱԳՈՐԾ, coutellier, *sm.*

ԿՏՐՈՑԱՎԱՃԱՌ, coutellier, *sm.*

ԿՏՐՈՒԱԾՔ, coupe, coupure, taille, *sf.* || coche, encoche, *sf.*

ԿՏՐՈՒԿ, court, *m.* courte, *f.* *adj.* *Les moyens les plus —s pour réussir.* || tranchant, ante, *adj.* *Cet homme est bien tranchant.* || tranchant, ante, *adj.* *Un argument* —. décisif, ive, *adj.* V. Եւ վճռական։

ԿՏՐՈՒՄ, **ԿՏՐՈՒՄՆ,** } coupe, coupure, *sf.* — (ծառոց, գրչի), taille, *sf.*

ԿՏՐՈՒՔ, coupe, *sf.*

ԿՏՐՕՆ, tronçon, *sm.* — նիզակի, V. Նիզակաբեկ, կամ Նիզակաբեկոր։ — (արժէթղթոց), coupon, *sm.* *Détacher le* —.

ԿՏՑԱՐ (զօրաւախայտ եւ երկայնականտուց թռչուն մ'է. Եէլվէ ֆա-լա. եա-լա-ք), bécasse, *sf.* Ձագ —ի, V. Կտցարիկ։

ԿՏՑԱՐԻԿ, becasseau, *sm.* *Tuer des —x.*

ԿՏՑԵԼ, becqueter կամ béqueter, *va.*

ԿՐԱԲԵՐ, calcifère, calcipare, calcigène, *adj.*

ԿՐԱԳՈՒՆԴ, calcosphérite, *sf.*

ԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, calcification, *sf*.

ԿՐԱԳՈՒԲ, fosse à chaux, *sf*. [*sf*.

ԿՐԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, calcination,

ԿՐԱԽԱՌՆԵԼ, chauler, *va*.

ԿՐԱԽԱՌՆՈՒՄ, } chaulage,
ԿՐԱԽԱՌՆՈՒՄՆ, } *sm*.

ԿՐԱԽԻՑ, calcin, *sm*.

ԿՐԱԾԻՆ, calcium, *sm*.

ԿՐԱԾՆԱԿԱՆ (թթուուկ), calcique (oxide), *adj*.

ԿՐԱԿ, feu, foyer, brasier, *sm*. || feu, incendie, *sm*. || feu, *sm*., ardeur, *sf*. Մեծ, սաստիկ —, feu de reculée, feu d'enfer. Վառած —, braise, *sf*. Աստուծոյ —ին գալ, V. Գալ։ — առնուլ (բռնկիլ), prendre feu. (Հրացանը) — չառնուլ (չբորբոքիլ), manquer, *vn*. — ձգել, mettre le feu. — ընել, faire feu sur quelqu'un. — վառել, allumer կամ faire du feu. —ը կտրել, couper l'incendie. —ը մարել, éteindre le feu. — տալ ([illegible]), enflammer, exciter, *va*. —ի տալ, embraser, incendier, *va*. —ն արծարծել, attiser le feu. — կտրիլ, jeter feu et flamme. —ը նետել, jeter au feu. Այս ինչ ողորմելի —, quel pauvre feu! voici un pauvre feu! Գլուխս —ի պէս կ'այրի, la tête me bout.

ԿՐԱԿԱԿԱԼ, réchaud, *sm*.

ԿՐԱԿԱԾՈԽԻՐ, braise, *sf*.

ԿՐԱԿԱՆ, passible, *adj*. [*sf*.

ԿՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, passibilité,

ԿՐԱԿԱՊԱՇՏ, ignicole (լաւ եւս Adorateur du feu), *adj*. —ք, les adorateurs du feu.

ԿՐԱԿԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, le culte du feu. [*sm*.

ԿՐԱԿԱՏՈՒՆ, temple du feu,

ԿՐԱԿԱՐԱՆ, foyer, brasier, *sm*.

ԿՐԱԿԵՏՂ, foyer, âtre, *sm*. — կայծականց ([illegible]), foyer, brasier, *sm*.

ԿՐԱԿՈՅՏ, V. կրագուբ։

ԿՐԱԿՈՏ, fougueux, euse, vif, *m*. vive, *f*., brûlant, ante, bouillant, ante, pétillant, ante, *adj*.

ԿՐԱԿՈՒՐՈՏ, vif, *m*. vive, *f*. *adj*.

ԿՐԱՀՈՂ, calcaire, *sm*.

ԿՐԱՂԻՒՍ ([illegible]), ciment, *sm*. —ով ծեփել, cimenter, *va*.

1. **ԿՐԱՅ**, V. Կրիայ։

2. **ԿՐԱՅ** (պատերազմական անուանոր մեքենայ [առ. նախնիս]), tortue, *sf*.

3. **ԿՐԱՅ** (համաստեղութիւն մը հիւսիսային կիսագնդին), tortue, lyre, *sf*.

ԿՐԱՅԱԿԱՆՔ, chéloniens ([illegible]), *smp*.

ԿՐԱՅԻՆ, calcaire, *adj*. *Terrain* —. — քար, V. Կրաքար։ — հող (ըստ երկրաբանից), V. Կրահող։

ԿՐԱՆԱԼ, se calciner, *vpr*. *Cette pierre s'est calcinée dans le feu.*

ԿՐԱՆԻՑ, V. Որձաքար։

ԿՐԱՋՈՒՐ, eau de chaux, *sf*. կրաջրով թրջելը (ցորենը), chaulage, *sm*.

ԿՐԱՋՐԵԼ, chauler, *va*.

ԿՐԱՍ ԿՐԱՍ (ագռաւու), croassement, *sm*.

ԿՐԱՍԷՐ, calcicole, *adj*.

ԿՐԱՑԵԱԼ, calciné, ée, *adj*.

ԿՐԱՑՈՒՄ } ([illegible]), cal-
ԿՐԱՑՈՒՄՆ } cination, *sf*.

ԿՐԱՑՈՒՆԵԼ, réduire en chaux, calciner, *va*.

ԿՐԱՒՈՐԱԲԱՐ, V. կրաւորապէս։

ԿՐԱՒՈՐԱԿԱՆ, passif, ive, *adj*. *Corps, principe* —. — բայ, verbe —. — ձայն բայի, passif, *sm*. *Ce verbe est au* —.

ԿՐԱՒՈՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ (ըստ փիլիսոփայից), passiveté կամ passivité, *sf*. [*adv*.

ԿՐԱՒՈՐԱՊԷՍ, passivement,

ԿՐԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ (ըստ փիլիսոփայից եւ ըստ քերականաց), passion, *sf*. *Le verbe actif marque l'action, le passif marque la — du sujet.*

ԿՐԱՓՈՒՌՆ (քիրէչ օճաղը), chaufour (կամ եւս Four à chaux), *sm*.

ԿՐԱՔԱՐ, pierre calcaire, pierre à chaux.

ԿՐԵԼ, porter, *va*. || porter, transporter, *va*. || porter, apporter, amener, *va*. || porter, mettre, avoir sur soi, *va*. || souffrir, *vn*.; subir, éprouver, endurer, *va*., être en butte à. *Être en butte à la raillerie, aux plaisanteries.* Վնաս —, pâtir, perdre, succomber, *vn*.; souffrir, *va*. — (նեղութիւն), essuyer, *va*. Քիչ մ'ատեն գրպանին մէջ —, V. Գրպան։ Ինձ համար ձեր կրած աշխատութեանը շնորհակալ եմ, je vous remercie de la peine que vous avez prise pour moi. Իւր ցաւերը կը կրէ առանց գանգատելու, il souffre ses maux sans se plaindre. Մեծ չարիք կրեցի, j'ai éprouvé beaucoup de malheurs. Երկու բախտն ալ կրեց, il a éprouvé l'une et l'autre fortune. Ակնոց կը կրեմ (կը դնեմ), քանզի կարճատես եմ, je porte des lunettes, parce que j'ai la vue basse, եւ կամ je suis myope.

ԿՐԵԼԻ (տանելի), portable, *adj*.

ԿՐԵԼԻՔ (թէ՛սքէրէ), civière, *sf*. — (կառնուց), brancard, *sm*.

ԿՐԵՍՈՍ (վերջին թագաւոր Լիւդացւոց [roi de Lydie]), Crésus (քռէզիւս), *n. p. m*. || — (շատ հարուստ մարդ), crésus, *sm*.

ԿՐԵՏՈՆ (կրետոնեան կտաւ. քրէթօն պէզինտէն գումաշ), cretonne (քռէթօն'), *sf*.

ԿՐԵՓԵԱՑ, chaufournier, *sm*.

ԿՐԹԱԿԱՆ, instructif, ive, *adj*.

ԿՐԹԵԼ, exercer, dresser, former, *va*. || instruire, discipliner, éduquer, *va*. || nourrir, élever, *va*.

ԿՐԹԻԼ, V. Կրթուիլ։

ԿՐԹԻՉ, } instructif, ive, *adj*.
ԿՐԹՈՂ, } *Ce livre est fort —.* instructeur, *adj. m. Capitaine, officier —.* || instructeur, *sm*. *Manuel de l'—.* — (կենդանիներու), dresseur, *sm*. Ըմբիշ կրթող, gymnaste, *sm*.

ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ, exercice, *sm*., discipline, instruction, nourriture, *sf*. || exercice, *sm*. — մարմնոյ, V. Մարմնակրթանք։ — ձիու, V. Ձիավարժութիւն։

ԿՐԹՈՒԻԼ, s'exercer à, se dresser, se former, s'instruire, *vpr*. Խօսելու կը կրթուիմ (կը վարժուիմ), je m'exerce à parler.

ԿՐԻԱՅ (թօսպաղա), tortue, *sf*. Ցամաքային, ոստին, անջրդի —, — de terre. — ծովու, — de mer.

ԿՐԻՃԱԿ, auget, *sm*.

ԿՐԻՏԻԿՈՍ (քննիչ վարուց եւ գործոց այլոց), censeur, *sm*. *Un — équitable.* critique, *sm*. *C'est un — fâcheux.*

ԿՐԾԱԴԷՏ (բժշկական գործիք մը), stéthoscope, *sm*.

ԿՐԾԱԶԳԵՍՏ, corsage, *sm*.

ԿՐԾԱԿԱԼ, bavette, *sf*. — (ձիոյ), V. Լանջապան (երիվարի)։

ԿՐԾԱՆՈՑ, rational, *sm*.; pectoral, *sm*. — կանանց, V. Սեղմիրան, կամ Պախնաւանդ։ — տղայոց, V. Կրծակալ։

ԿՐԾԱՊԱՆ, V. Սեղմիրան։

ԿՐԾԵԼ, ronger, *va*.; grignoter, *vn*.

ԿՐԾԿԱԼ, V. Կրծակալ։

ԿՐԾՈՂ, rongeant, ante, rongeur, euse, *adj*. [*sm*.

ԿՐԾՈՍԿՐ, sternum (սթէռնօմ),

ԿՐԾՈՒՄ, } rongement, *sm*.
ԿՐԾՈՒՄՆ, }

ԿՐԿԷՍ, cirque, *sm*.

ԿՐԿԻՆ, double, *adj.* || géminé, ée, *adj.* || doublement, de nouveau, bis (գէ•), *adv.* — ըլլալ, devenir double, doubler, *vn.*

ԿՐԿԻՑ, angleux, euse, *adj.*

ԿՐԿՆԱԲԱՆ, rediseur, euse, rabâcheur, euse, *s. Un vieux rabâcheur.*

ԿՐԿՆԱԲԱՆԵԼ, redire, rabâcher, *v. n.* et *a.*

ԿՐԿՆԱԲԱՆՈՂ, V. Կրկնաբան։

ԿՐԿՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, redite, répétition, *sf.*, rabâchage, *sm.* Աւելորդ —, rabâcherie, battologie, *sf.*

ԿՐԿՆԱԴԻՏԱԿ, jumelles, *sfp.*

ԿՐԿՆԱՁԱՏԻԿ, Pâques closes, Dimanche de Quasimodo.

1\. **ԿՐԿՆԱԿ**, binaire, *adj. Combinaison —. L'eau est un composé binaire.*

2\. **ԿՐԿՆԱԿ** (կանանց. շալ), châle, *sm.*

ԿՐԿՆԱԿԷՏ, deux-points, *smp.*, comma *(pl.* des *comma), sm.* || tréma, *sm. Le mot* naïf *demande un — sur l'*i. || tréma, *adj. inv. Un ï —. Des ë —.*

ԿՐԿՆԱԿԻ, double, *adj.* || doublement, *adv.*

ԿՐԿՆԱԿՆԻՔ, anabaptiste, *sm.*

ԿՐԿՆԱԿՆՈՒԹԻՒՆ, bigamie, *sf.*

ԿՐԿՆԱԿՆՈՒՆՔ, V. Կրկնակնիք։

ԿՐԿՆԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ, V. Կրկնակնութիւն։

ԿՐԿՆԱՆՇԱՆ, contremarque, *sf.*

ԿՐԿՆԱՊԱՏԻԿ, double, *adj.* || doublement, *adv.* || — (թղթի խաղի մէջ), paroli, *sm. Gagner le —.* — հատուցանել, faire paroli, rendre le paroli à quelqu'un. — դրամով խաղալը, martingale, *sf. Jouer à la —, la —.*

ԿՐԿՆԱՊԱՏԿԵԼ, doubler, redoubler, *va.*

ԿՐԿՆԱՊԱՏԿՈՒԹԻՒՆ, **ԿՐԿՆԱՊԱՏԿՈՒՄ**, **ԿՐԿՆԱՊԱՏԿՈՒՄՆ**, doublement, *sm.*, duplication, *sf.*

ԿՐԿՆԱՎԱՃԱՌ, revendeur, *sm.* — *de livres.*

ԿՐԿՆԱՎԱՃԱՌՈՒՀԻ, revendeuse, *sf.*

ԿՐԿՆԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, diplopie, *sf.*

ԿՐԿՆԱՐՕՐԵԼ, biner, *va.*

ԿՐԿՆԱՐՕՐՈՒՄ, **ԿՐԿՆԱՐՕՐՈՒՄՆ**, binage, *sm.*

ԿՐԿՆԵԼ, doubler, redoubler, *va.* || doubler, replier, *va.* || répéter, réitérer, répliquer, reprendre, redire, *va.* Համառօտ կերպով —, résumer, reprendre, *va.* — (հիւանդութիւնը), faire une récidive, récidiver, *vn.*

ԿՐԿՆԵՐԵՒՈՅԹ, mirage, *sm.* — արեգական, V. Հրաշարեւութիւն։ — լուսնի, V. Հրաշալուսնութիւն։

ԿՐԿՆԵՓ, recuit, uite, *adj.*

ԿՐԿՆԻԼ, V. Կրկնուիլ։

ԿՐԿՆՈՑ, manteau, *sm.* — կանանց, mante, *sf.* փոքրիկ — (կանանց եւ տղայոց համար), V. Կրկնոցիկ։ — Երկայն, V. Սուկան։

ԿՐԿՆՈՑԱԿԱԼ, V. Համփրակ։

ԿՐԿՆՈՑԻԿ, crispin, *sm.*

ԿՐԿՆՈՒԱԾ, pli, *sm.* — ծնգաց, jarret, *sm.* — (երգի տանը վերջաւորութեան), reprise, *sf.*

ԿՐԿՆՈՒԱԾՈՅ (տողք երգոց), intercalaire, *adj. Vers —s.*

ԿՐԿՆՈՒԹԻՒՆ, répétition, *sf.*, redoublement, *sm.* || anaphore, *sf.* Ստէպ —, redite, *sf.* Համառօտ —, récapitulation, *sf.*

ԿՐԿՆՈՒԻԼ, se répéter, *vpr.* || se replier, *vpr.* (Ծունր) —, fléchir, *vn.*

ԿՐԿՆՈՒՄ, **ԿՐԿՆՈՒՄՆ**, répétition, *sf.*, redoublement, *sm.*, réitération, *sf.* — (բան երաժշտաց), réplique, *sf.* — (հիւանդութեան), rechute, récidive, *sf.* — սկզբան, pétition de principe.

ԿՐԿՈՒՆՔ (ոտքի կռնակի կողմ), talon, *sm.*

ԿՐԿՈՒՏ (փայտի կտոր), menu bois bûchette, *sf.*

ԿՐՃԱՏ, châtré, ée, écourté, ée, *adj.* || mutilé, ée, *adj.*

ԿՐՃԱՏԱԿԱՆ, circoncis, *sm.*

ԿՐՃԱՏԵԱԼ, châtré, ée, *adj.* || mutilé, ée, *adj.* — ի միջոյ, syncopé, ée, *adj.* — (անդամով), coupé, ée, *adj.*

ԿՐՃԱՏԵԼ, châtrer, écourter, *va.* || mutiler, syncoper, *va.* — (ձայնաւոր գիր մը), élider, *va.*

ԿՐՃԱՏՈՒԹԻՒՆ, circoncision, *sf.* || mutilation, *sf.*

ԿՐՃԱՏՈՒՄ, **ԿՐՃԱՏՈՒՄՆ**, aphérèse, *sf.* — (բառից բու-կիզբն եղող վանկի կամ տառի մը), aphérèse, *sf.* Բառի մէջ տառի կամ վանկի —, syncope, *sf.* — (ձայնաւորի), élision, *sf.*

ԿՐՃԵԼ, grincer, *va.*

ԿՐՃԻՄ, difficulté, *sf.*, obstacle, *sm.*, traverse, *sf.*

ԿՐՃԻՒՆ, **ԿՐՃՈՒՄ**, **ԿՐՃՈՒՄՆ**, grincement, *sm.* || claquement, *sm.*

ԿՐՃՏԵԼ, grincer, *va.* — *les dents. Le bruit de la scie fait — les dents.* || grincer, *vn.* — *des dents.* claquer, *vn. Ses dents claquent.* crisser, *vn.*

ԿՐՃՏՈՒՄ, **ԿՐՃՏՈՒՄՆ** (ակռաներու), grincement, claquement, crissement, *sm.*

ԿՐՈՂ, porteur, euse, *s.* || passif, ive, *adj.*

ԿՐՈՒԻԼ (կեօչ էթմէք), déménager, *vn. Nous avons déménagé hier.*

ԿՐՈՒԿ (սեռ. կրկան, կրկունք, կրկանց), **1. ԿՐՈՒՆԿ** (սեռ. կրնկան, կրնկունք, կրնկանց) (թօփուգ), talon, *sm.* Ոսկր կրնկանց, calcanéum (թօփուգ քէմիյի), *sm.* Ընդ կրունկ՝ կրունկն, կրունկն դառնալ, նահանջել (ետ դառնալ), reculer, retourner, retourner en arrière, revenir sur ses pas, *vn.* Ընդ կրունկն դառնալ յանկարծակի, rebrousser chemin կամ լոկ rebrousser անխնդիր. *Quand il apprit cette nouvelle, il rebroussa chemin.*

2. ԿՐՈՒՆԿ (կցուածք), charnière, *sf.*

ԿՐՊԱԿ, boutique, *sf.* — կօշկակարի, V. կօշկակարանոց։ Փայտաշէն փոքրիկ —, V. կրպակիկ։

ԿՐՊԱԿԱՒՈՐ, bourgeois, oise, *s.* — վաճառական, boutiquier, *sm.*

ԿՐՊԱԿԻԿ (փայտաշէն փոքրիկ կրպակ), échoppe, *sf.*

ԿՐՏԵԱԼ (անդամով), coupé, ée, *adj.*

ԿՐՏԵԼ, châtrer, *va.*

ԿՐՏՍԵՐ, mineur, eure, *adj.* || puîné, ée, cadet, ette, *adj.* — եղբայր, frère puîné, կամ լոկ puîné, cadet, *sm.* — Քոյր, sœur puînée, կամ սոսկ puînée, cadette, *sf.*

ԿՐՓՈՏ, passionné, ée, *adj.*

ԿՐՕՆ, V. կրօնք։

ԿՐՕՆԱԿԱՆ, religieux, euse, *adj. Culte —.*

ԿՐՕՆԱԿԻՑ, coreligionnaire, *s.*

ԿՐՕՆԱՀԱՅՐ, abbé, *sm.*

ԿՐՕՆԱՄՈԼ, fanatique, *adj. Un prédicateur —. Des docteurs —s.* || fanatique, *s. Il y a des —s dans toutes les religions. Un — de l'antiquité.*

ԿՐՕՆԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, fanatisme, *sm.*

ԿՐՕՆԱՍԷՐ, religieux, euse, *adj.*

ԿՐՕՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, religiosité, *sf.*

ԿՐՕՆԱՒՈՐ, régulier, religieux, moine (մօնաք), *sm.* Կարմելեան —, V. կարմելական։ —ք, moinerie (մօնաքըրի), *sf.*

ԿՐՕՆԱՒՈՐԱԲԱՐ, V. կրօնաւորապէս։

ԿՐՕՆԱՒՈՐԱԿԱՆ, régulier, ière, religieux, euse, *adj. Habits réguliers. La vie religieuse.* monacale,

ale (*pl. monacaux*), *adj. Vie monacale.* monastique, *adj. Vie, ordre —.*

ԿՐՕՆԱՒՈՐԱԳԷՍ, monacalement, *adv. Vivre —.*

ԿՐՕՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, religion, *sf.* —ը թողուլ, jeter le froc (ֆ—ոլ) aux orties.

ԿՐՕՆՔ, religion, *sf.* Ճակատագրականն —, բախտաբանին —, fatalisme, *sm.*

1. **ԿՑԱԿ** (ցանկ տետակ տետակ դրամոց), bordereau, *sm.*

2. **ԿՑԱԿ** (տոմսակ հաշուոյ առիք եւ տրոց), bordereau, *sm.*

ԿՑԱՆ, couture provisoire à points espacés, faufilure, *sf.*

ԿՑԵԱԼ ԽԱԶ (բառ երաժշտաց), note syncopée.

ԿՑԵԼ, joindre, rattacher, lier, raccorder, unir, rapporter, *va.* || coudre provisoirement à longs points, faufiler, bâtir, *va.* Դարձեալ —, նորէն —, rejoindre, réunir, *va.*

ԿՑԻԼ, se joindre, se rattacher, se lier, s'emboîter, *vpr.* — (խազը), syncoper, *vn.* — (վիրաց), s'agglutiner, *vpr.*

ԿՑԿՑՈՒՐ, morceau, *sm.* — ոճ, style coupé, saccadé, abrupt. — բանք, paroles abruptes.

ԿՑԿՑՈՑ, morceau, *sm.*

ԿՑՈՂԱԿԱՆ (դեղ), agglutinant, ante, *adj.*

ԿՑՈՐԴ, un attaché d'ambassade, կամ յոկ un attaché, *sm.*

ԿՑՈՐԴԵԼ, conjoindre, *va.*

ԿՑՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, rapport, *sm.*, conjonction, *sf.*

ԿՑՈՒԱԾ, } charnière, *sf.* ||
ԿՑՈՒԱԾՔ, } raccorde, encastrement, *sm.*, emboîtement, *sm.*, emboîture, *sf.* || insertion, *sf.* — (քարանց), joint, *sm. Remplir les —s des pierres.* — զանկլի երկու ոսկերաց, V. կարամուտ — (ըստ բանից վիրաց կամ բեկեալ անդամոց), synthèse, *sf.*

ԿՑՈՒԱՆ, confluent, *sm.*

ԿՑՈՒՄ, } liaison, *sf.*; réu-
ԿՑՈՒՄՆ, } nion, *sf.*; raccord, raccordement, *sm.* — (խազի, բառ երաժշտաց), syncope, *sf.* — (ըստ բանից վիրաց կամ բեկեալ անդամոց), synthèse, agglutination, *sf.*

ԿՑՈՒԻԼ, V. Կցիլ — (խազը), syncoper, *vn.*

ԿՑՐԴԱՐԱՆ (գիրք կցրդից), antiphonaire, *sm.*

ԿՔԵԼ, courber, plier, *va.*

ԿՔԻԼ, se courber, se plier, *vpr.*

ԿՕԴԱՑ (տեսակ մը դդում), courge, *sf.*

ԿՕՇ (ըմպելիք դնելու համար մէջը պարպած չոր դդում), calebasse, gourde, *sf.*

ԿՕՇԱՐԱՑ ([հին Հռովմայեցւոց] գերեզմանական աման, անօթ), lacrymatoire, *sm.*

ԿՕՇԻԿ (ԱՒԱԿ), botte, *sf. Une paire de —s.* — (հին ողբերգակաց), cothurne, *sm.* կէս —, V. Կիսակօշիկ. Ձի հեծնելու մեծ —ներ, bottes à écuyère. — (հագցունել), botter, chausser, *va.* —ները դնել, հագնիլ, mettre ses —s, se botter, se chausser, *vpr.* — շինել, botter, *va.* Ան— լինել (սաս աղքատ ըլլալ), n'avoir pas de souliers.

ԿՕՇԻԿՔ (վարձք ոտից [փաստաբանաց, խօսնակաց կամ փաստաբանից, բժշկաց]), honoraires, *smp.*

ԿՕՇԿԱԳՈՐԾ, bottier, *sm.*

ԿՕՇԿԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, cordonnerie, *sf.*

ԿՕՇԿԱԿԱԼ, tire-pied (*pl.* des *tire-pieds*), *sm.*

ԿՕՇԿԱԿԱՐ, cordonnier, bottier, *sm.*; piqueur, euse, *s.*

ԿՕՇԿԱԿԱՐԱՆՈՑ, cordonnerie, botterie, *sf.*

ԿՕՇԿԱՁԻԳ, tire-botte *(pl. des tire-bottes)*, chausse-pied *(pl. des chausse-pieds)*, *sm.*

ԿՕՇԿԱՆԵՐԿ (սեւ ներկ [կօշկայ]), cirage, *sm.*

ԿՕՇԿԱՆՈՑ, cordonnerie, *sf.*

ԿՕՇԿԱՒՈՐ, botté, ée, *adj.*

ԿՕՑ (պատեան [ոսկրէի, կրայի]), écaille, corne, *sf.*

ԿՕՑՈՇ (եղջիւր), corne, *sf.*

ԿՕՐԱՔ (թուփ մ'է. [illegible]), câprier, *sm.*

Հ

Հ *(ho)*, seizième lettre de l'alphabet arménien et onzième des consonnes. || soixante-dix, soixante-dixième.

ՀԱ, V. Այո՛։

ՀԱԳԱԳԱՑԻՆ, guttural, ale *(pl. gutturaux)*, aspiré, ée, *adj.* *Une H aspirée.*

ՀԱԳԱԳԱՍՓՌՈՒԹԻՒՆ, prononciation, articulation, *sf.*

ՀԱԳՆԵՐԳՈՂ, } rapsode կամ
ՀԱԳՆԵՐԳՈՒ, } rhapsode, *sm.*

ՀԱԳՆԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, rapsodie կամ rhapsodie, *sf.* || livre, *sm.*

ՀԱԳՆԻ, agnus-castus ([illegible]. *pl.* des *agnus-castus*), *sm.* Ռամկական անունն է Gattilier, *sm.*

ՀԱԳՆԻԼ, s'habiller, se vêtir, *vpr.*, mettre, *va.*, se mettre, se couvrir, *vpr.* Ծաղրական զգեստներ —, s'habiller d'une façon grotesque (ծաղրական. տարօրինակ), s'accoutrer, *vpr.*

ՀԱԳՈՒԵՑՈՒՆԵԼ, habiller ([illegible]), vêtir, couvrir, *va.* Ծաղրական զգեստներ —, habiller d'une manière grotesque (ծաղրական. տարօրինակ), accoutrer, *va.*

ՀԱԳՈՒԻԼ, V. Հագնիլ։ Այս տղան ինչպէս հագուած էր, comment cet enfant était-il habillé? կանաչ հագուած էր, il était habillé de vert. Այս մարդը միշտ աղէկ կը հագուի, cet homme se met toujours bien. — կապուիլ, — ճմուիլ, se faire beau, belle.

ՀԱԳՈՒՍՏ, V. Զգեստ։

ՀԱԳՑՈՒՆԵԼ, V. Հագուեցունել։

ՀԱԴԱՂԱԿ ([illegible]), dame-jeanne *(pl. des dames-jeannes)*, *sf.*

ՀԱԶ, toux ([illegible]), *sf.* Սէպ եւ տաղտուկ —, tousserie, *sf.* —ի դեղ, V. Դեղ։

ՀԱԶԱԳԵՂ, V. Դեղ։

ՀԱԶԱԼ, tousser, *vn.*

1\. **ՀԱԶԱՐ** ([illegible]), mille, *adj. num. card.* Տասն — (բիւր), dix —, myriade, *sf.* — —, —ք —ազ (հազարիւր բիւր. միլիոն), million, *sm.* — միլիոն (երկիլիոն), milliard, billion, *sm.* || —, mille, *sm.* — մի, մը, un mille. *Un — de fagots.*

2\. **ՀԱԶԱՐ** ([illegible]), romaine, laitue romaine, *sf.*, chicon, *sm.* Ուռուցիկ — ([illegible]), laitue pommée.

ՀԱԶԱՐԱԳՐԱՄ, kilogramme, *sm.*

ՀԱԶԱՐԱԼԻՏՐ, kilolitre, *sm.*

ՀԱԶԱՐԱՄԵԱՆ (ալղանդամար), millénaire, *sm.*

ՀԱԶԱՐԱՄԵՏՐ, kilomètre, *sm.*

ՀԱԶԱՐԱՄԵՏՐԱԿԱՆ, kilométrique, *adj. Mesure* —.

ՀԱԶԱՐԱՆԿԻՒՆ, chiliogone (քիլիօկօն'), *sm.*

ՀԱԶԱՐԱՊԵՏ (պին պաշը), commandant, chef de bataillon, *sm.* || chiliarque (քիլիարքի), *sm.* — (տան արքայի), capitaine, gouverneur, *sm.* || — (պաշտօնեայ [Տէրութեան]), ministre, *sm.* Մեծ —, V. Նախապաշտօնեայ (պաշ վէքիլ)։

ՀԱԶԱՐԱՒՈՐ (թիւ), millénaire, *adj.*

[millier, *sm.*

ՀԱԶԱՐԵԱԿ, millésime, *sm.* ||

ՀԱԶԱՐԵՐՈՐԴ, millième, *adj.* — մասն, millième, *sm. Cinq* —s. — մասն դրամի, V. Հազարերորդադրամ։ — մասն մետրի, V. Հազարերորդամետր։

ՀԱԶԱՐԵՐՈՐԴԱԳՐԱՄ, milligramme, *sm.*

[tre, *sm.*

ՀԱԶԱՐԵՐՈՐԴԱՄԵՏՐ, millimè-

ՀԱԶԱՐԹԵՐԹԻԿ (երրորդ ստամոքս [որոճացող կենդանեաց]), feuillet, *sm.*

ՀԱԶԱՐԻ ԽԷԺ (աճը մարուլ խուլասասը), thridace, *sf.*, lactucarium (լաքթուքարիօմ), *sm.*

ՀԱԶԱՐՏԵՐԵՒԵԱՆ }
ՀԱԶԱՐՏԵՐԵՒՈՒԿ } (ճիվան պէրչէմի), mille-feuille *(pl.* des *mille-feuilles),* *sf.*

ՀԱԶԱՑՈՂ, tousseur, euse, *s.*

ՀԱԶԵԼ, V. Հազալ։

ՀԱԶԻ ԴԵՂ, V. Դեղ։

ՀԱԶԻՒ, — թէ, à peine, c'est beaucoup si, *adv.*

ՀԱԶՈՑ, V. Հազացող։

ՀԱԶՈՒԱԳԻՒՏ, }
ՀԱԶՈՒԱԳԷՊ, } rare, *adj.*

ՀԱՒ, fonte, fusion, *sf.* — առնուլ (հալիլ), fondre, *vn.*

ՀԱՒԱԾԱԿԱՆ ԱՌՆԵԼ, }
ՀԱՒԱԾԱԿԱՆ ՏԱՆԵԼ, } donner la chasse.

ՀԱՒԱԾԱՆՔ, persécution, *sf.*

ՀԱՒԱԾԵԼ, persécuter, poursuivre, expulser, chasser, suivre, *va.* Մէկն —, être aux trousses de quelqu'un. Զիրար —, se persécuter, *vpr.*

ՀԱՒԱԾԻՉ, }
ՀԱՒԱԾՈՂ, } persécuteur, trice, persécutant, ante, *adj.* || persécuteur, trice, *s.*

ՀԱՒԱԾՈՒՄ, }
ՀԱՒԱԾՈՒՄՆ, } persécution, *sf.* || poursuite, *sf.*

ՀԱՒԱԿԱՆ, fusible, *adj.*

ՀԱՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, fusibilité, *sf.*

[ci, *sm.*

ՀԱՒԱՆՔ (ճնգ. տազնապ), sou-

ՀԱՒԱՐԱՆ, fonderie, *sf.* — (կենդանեաց նարդի), fondoir, *sm.*

ՀԱՒԱՒ (զգեստ), vêtement, *sm.*

ՀԱՒԵԼ, V. Հալեցունել։

ՀԱՒԵԼԻ, liquéfiable, *adj.* || soluble, *adj.*

ՀԱՒԵՑՈՒՆԵԼ, fondre, liquéfier, dissoudre, *va.* || digérer, *va.* — (սառը), dégeler, *va.* Կարագ —, faire fondre du beurre.

ՀԱՒԵՒՄԱՇ, consomption, *sf.*

ՀԱՒԻԼ, fondre, *vn.*, se fondre, *vpr.* || languir, *vn.* — (սառը), dégeler, *vn.*, se dégeler, *vpr.*

ՀԱՒԻՒԱՑ (տեսակ մը չոր միրգ, պտուղ), myrobolan, *sm.*

ՀԱՒԻՉ (մետաղոց), fondeur, *sm.* — (դեղ), fondant, ante, *adj.* Նիւթ — (րւս տարրազիտաց), fondant, flux (ֆլիւ), *sm.*

ՀԱՒՈՂԱԿԱՆ, digestif, ive, *adj.*

ՀԱՒՈՂԻ (կարմիր գոյն), nacarat, *sm.* || — (կարմրազոյն), nacarat, *adj. invar.*

ՀԱՒՈՑ, creuset, *sm.* — (ոսկւոյ եւ արծաթոյ), coupelle, *sf.*

ՀԱՒՈՒԱԾ, fonte, *sf.*

ՀԱՒՈՒԷ (էօտ աղաճը), aloès (ալօէս), *sm.* Ամերիկեան —, karata, *sm.*

ՀԱՒՈՒԷԱԽԱՌՆ }
ՀԱՒՈՒԷԱԿԱՆ, } aloétique, *adj.* *Pilules* —s.

ՀԱԼՈՒՄ, ՀԱԼՈՒՄՆ, } fusion, fonte, liquéfaction, *sf.* || solution, *sf.* — ձեանց, սառնամանեաց, dégel, *sm.* — կերակրոց, digestion, coction, *sf.*

ՀԱԿ, balle, *sf.*, colis (փօլէ), *sm.*

ՀԱԿԱԲԱԽՈՑ, contre-batterie (*pl.* des *contre-batteries*), *sf.*

ՀԱԿԱԴԱՐՁՆ, inverse, *sm.* [*adj.*

ՀԱԿԱԴՐԱԿԱՆ, antithétique,

ՀԱԿԱԴՐԵԼ, opposer, *va.*

ՀԱԿԱԴՐԵԼԻ, opposable, *adj.*

ՀԱԿԱԴՐՈՂ, opposant, ante, *adj.*

ՀԱԿԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, antithèse, *sf.*

ՀԱԿԱԶԳԱՅԻՆ, antinational, ale (*pl. antinationaux*), *adj.*

ՀԱԿԱԶԴԱԿ (բուս տարրագիտաց), réactif, *sm. La potasse, l'ammoniaque, sont des —s.* [*sf.*

ՀԱԿԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆ, réaction,

ՀԱԿԱԹԱՆՋԱԿԱՆ, antidysentérique, *adj.*

ՀԱԿԱԼՈՐՁՆԱՅԻՆ, antisialagogue, *adj.* et *sm.*

ՀԱԿԱԽՈՅԼ, antiscrofuleux, *adj.* et *sm.*

ՀԱԿԱԿԱԹՈՒԱԾԱԿԱՆ, antiapoplectique, *adj.*

ՀԱԿԱԿՂԵՐԱԿԱՆ, anticlérical, ale, *adj.*

ՀԱԿԱԿՇՌԵԼ, contre-peser (Այսօր կ'ըսուի Contre-balancer), *va.*

ՀԱԿԱԿՈՂՄՆ, revers, *sm.*

ՀԱԿԱԿՐԱԿԱՆ, antipathique, *adj.* [*sf.*

ՀԱԿԱԿՐՈՒԹԻՒՆ, antipathie,

ՀԱԿԱՀՐԴԵՀ, contre-feu, *sm.*

ՀԱԿԱՃԱՌԵԼ, contredire, *va.*, controverser, *v. a.* et *n.*

ՀԱԿԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, contradiction, controverse, *sf.*

ՀԱԿԱՄԲԱՍՏԱՆՈՒԹԻՒՆ, contre-accusation (*pl.* des *contre-accusations*), *sf.*

ՀԱԿԱՄԵՐՁՈՒԹԻՒՆՔ (պաշարելոց), contre-approches, *sfp.*

ՀԱԿԱՄԷՏ ԿՇԻՌ, contrepoids, *sm.* [narchique, *adj.*

ՀԱԿԱՄԻԱՊԵՏԱԿԱՆ, antimo-

ՀԱԿԱՄԻՏԵԼ, pencher, incliner, *va.* [ner, *vn.*

ՀԱԿԱՄԻՏԻԼ, pencher, incli-

ՀԱԿԱՄԻՏՈՒԹԻՒՆ, penchant, *sm.*, inclination, propension, *sf.*

ՀԱԿԱՄՈՅԹ, contre-pilastre (*pl.* des *contre-pilastres*), *sm.*

ՀԱԿԱՆՑԵԼ, contre-passer, *va.*

ՀԱԿԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, contre-passation (*pl.* des *contre-passations*), *sf.* [péristase, *sf.*

ՀԱԿԱՇՐՋԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆ, anti-

ՀԱԿԱՊԱՊ, antipape, *sm.*

ՀԱԿԱՊԱՏՈՒՀԱՆ, contre-châssis (*pl.* des *contre-châssis*), *sm.*

ՀԱԿԱՊԱՐ, contredanse, *sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿ, contraire, opposé, ée, adverse, *adj.* || contradictoire, hostile (ստէլ'), défavorable, ennemi, ie, incompatible, *adj.* || antipode, *sm.* || ennemi, ie, *s.* || —, contre, malgré, au contraire de, en dépit de, *prép.* —ն, contre, contraire, opposé, opposite, *sm.* ի —ն, à contre-biais, à contresens, *adv.* ի —էն (ընդ —ն), au contraire, tout au contraire, bien au contraire, à contresens, contrairement, *adv.* Ասոր —, malgré cela. Անոր, անոնց —, malgré lui (elle), eux (elles). — կալ, résister, tenir կամ faire tête à, aller contre, *vn.*, s'élever, *vpr.* — ամբառնալ, ելանել, s'opposer, *vpr.*; contrecarrer, *va.* — կանգնել, opposer, *va.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆ, contre-révolution (*pl.* des *contre-révolutions*), *sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ԱՌԱՋԱՐԿ, ՀԱԿԱՌԱԿ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹԻՒՆ } contre-proposition (*pl.* des *contre-propositions*), *sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ԸՆԹԱՑՔ (գետոյ), contre-courant *(pl.* des *contre-courants),sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ԻՄԱՑՈՒԱԾ, con- [tresens, *sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ԽԱՂԱՑՔ ԶՕՐԱՑ, contre-marche, *sf.* Հակառակ խաղացք ծովու, contre-marée *(pl.* des *contre-marées), sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ԽՈՐԱՄԱՆԿՈՒԹԻՒՆ contre-ruse *(pl.* des *contre-ruses), sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ԿԱՐԾԻՔ, contre-partie *(pl.* des *contre-parties), sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ԿՈՂՄՆ, contre-fil (յոգ. չունի),*sm.* Հակառակ կողմն լուսոյ, contre-jour *(pl.* des *contre-jours), sm.* Հակառակ կողմն հերաց, contre poil, *sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ԿՐՕՆԻՑ, antireligieux, euse, *adj.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ՀՆԱՐՔ, contre-finesse, contre-batterie *(pl.* des *contre-batteries), sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ՀՈՍԱՆՔ (գետոյ), contre-courant *(pl.* des *contre-courants), sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ՀՐԱՄԱՆ, contre-ordre *(pl.* des *contre-ordres)*, contremandement, *sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ՄԱՍՆ, contre-partie (*pl.* des *contre-parties*), *sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ՄԵՔԵՆԱՅՈՒԹԻՒՆՔ, contre-batterie (*pl.* des *contre-batteries*), *sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ՄԻՏՔ, contresens, *sm.* ի հակառակ միտս, à contre-sens, *adv.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, contre-révolution (*pl.* des *contre-révolutions*), *sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ՆԵՆԳ, contre-ruse (*pl. des contre-ruses*), *sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ՉՈՒ ԶՕՐԱՑ, contremarche, *sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆ, } con-
ՀԱԿԱՌԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ, } tredit, *sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ՓԱԽՈՒՍՏ, V. Հակափախուստ։

ՀԱԿԱՌԱԿԱԲԱՆ, contradicteur, *sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿԱԲԱՆԵԼ, contredire, [*va.*

ՀԱԿԱՌԱԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, contradiction, opposition, *sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿԱԴԵՂ, antidote, contrepoison, *sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, antithèse, *sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿԱԹՈՌ ՔԱՀԱՆԱՅԱՊԵՏ, V. Հակապապ։ [կաբան։

ՀԱԿԱՌԱԿԱԽՕՍ, V. Հակառա-

ՀԱԿԱՌԱԿԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, antilogie, *sf.* V. Հակառակաբանութիւն։ Հակառակախօսութեամբ, condradictoirement, *adv.*

ՀԱԿԱՌԱԿԱՄԱՍՆ, V. Հակառակ մասն։

ՀԱԿԱՌԱԿԱՄԱՐՏ, adversaire, antagoniste, *sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, antagonisme, *sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿԱՃԱՐԺ (մկունք), antagoniste, *adj. m.* Մուկն —, antagoniste, *sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿԱՃԱՐԺՈՒԹԻՒՆ (մըկանց [muscle], ըստ անդամազիտաց), antagonisme, *sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿԱՍԷՐ, contrariant, ante, litigieux, euse, *adj.*

ՀԱԿԱՌԱԿԵԼ, } contrarier, *va.*
ՀԱԿԱՌԱԿԻԼ, } *Il me contrarie toujours.* résister, *vn.* || contester, *vn. Ils ont longtemps contesté là-dessus* (առ այս). débattre, *va.* — *une question.* contrepointer, *va.* — առանց իրաւանց, chicaner, *vn.*

ՀԱԿԱՌԱԿՈՂ, contestant, ante, *adj.* || chicaneur, euse, *s.*; contradicteur, *sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿՈՐԴ, opposant, ante, contestant, ante, hostile (օ-տէլ՛), contraire, *adj.* || adversaire, antagoniste,*sm.*; ennemi,ie,*s.*

ՀԱԿԱՌԱԿՈՒԹԻՒՆ, opposition, contrariété, résistance, *sf.*, litige, *sm.* || contradiction, contestation, *sf.*, antagonisme, *sm.* || discord, *sm.*, pique, *sf.* || haine (ՀՖՆ'), aversion, *sf.* || antinomie, *sf.* Ընդդիմադարձ —, contre-opposition (*pl.* des *contre-oppositions*), *sf.* Ընդաբոյս, բնածին —, antipathie, *sf.* Հակառակութեան համար, պատճառաւ, par aversion, en haine de, *prép.* Առանց հակառակութեան, sans conteste.

ՀԱԿԱՌԱԿՍՏՈՒԵՐԵԱՆՔ, V. Հակստուերեանք ։ [*sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿՔՐԻՍՏՈՍ, antéchrist,

ՀԱԿԱՌԱՋԱՐԿ, V. Հակառակ առաջարկութիւն ։

ՀԱԿԱՍԱԲԱՐ, contradictoirement, *adv.*

ՀԱԿԱՍԱԿԱՆ, contradictoire, *adj. Des nouvelles —s.*

ՀԱԿԱՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ (օրէնք), anticonstitutionnel, elle, *adj.* [antilogie, *sf.*

ՀԱԿԱՍՈՒԹԻՒՆ, contradiction,

ՀԱԿԱՍՏԸՂԿԵԱՆ, V. Հակափրոդիսեան ։

ՀԱԿԱՍՏԸՆԳԱԿԱՆ, antispasmodique, *adj.* Դեղ —, antispasmodique, *sm.*

ՀԱԿԱՍՏՈՒԵՐԵԱՑՔ, V. Հակստուերեանք ։ [*va.*

ՀԱԿԱՏԱՇԵԼ, contre-hacher,

ՀԱԿԱՏԱՊԱԿԱՆ, antiphlogistique, *adj.* [sion, *sf.*

ՀԱԿԱՏԱՐԱԾ, contre-exten-

ՀԱԿԱՏՈՓԱԿԱՆ, V. Հակափրոդիսեան ։

ՀԱԿԱՏՈՓՈՂ, rival, ale (*pl. rivaux*), *s.*

ՀԱԿԱՐՋԱՅԻՆ, antarctique, *adj.* — բեւեռ, pôle —.

ՀԱԿԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ, antiévangélique, *adj.*

ՀԱԿԱՓԱԽՈՒՍՏ, contre-fugue (*pl.* des *contre-fugues*), *sf.*

ՀԱԿԱՓԻԼԻՍՈՓԱՅԱԿԱՆ, antiphilosophique, *adj. Maxime —.*

ՀԱԿԱՓՈՐՁ, contre-épreuve (*pl.* des *contre-épreuves*), *sf.* —ը հանել, contre-épreuver, *va.*

ՀԱԿԱՓՈՒՏ, } antiseptique,
ՀԱԿԱՓՏԱԿԱՆ, } *adj.* Դեղ —, antiseptique, *sm. User des —s.*

ՀԱԿԱՓՐՈԴԻՍԵԱՆ, antivénérien, ienne, *adj.* Դեղ —, antivénérien, *sm. Faire usage d'—s.*

ՀԱԿԱՔՈՍԱԿԱՆ, antipsorique, *adj.* Դեղ —, antipsorique, *sm.*

ՀԱԿԱՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ, antichrétien, ienne, *adj*

ՀԱԿԱՔՐԻՍՏՈՆԷՈՒԹԻՒՆ, antichristianisme, *sm.*

ՀԱԿԵԱԼ, penchant, ante, *adj.*

ՀԱԿԵԼ, pencher, incliner, *va.*

ՀԱԿԸՆԿԵՐԱԿԱՆ, antisocial, ale (*pl. antisociaux*), *adj. Doctrine antisociale. Principes antisociaux.*

ՀԱԿԻԼ, pencher, incliner, *va.*

ՀԱԿԻՄԱՍՏ, contresens, *sm.*

ՀԱԿԻՐՃ, bref, ève, succinct, incte (-Է-Ֆ-ԷՆ, ԷՆՔ), précis, ise, *adj.*

ՀԱԿԼՆԴԱՀԱՐԱԿԱՆ, antiscorbutique, *adj.* et *sm.*

ՀԱԿՃՐԱԳԻՐ, contre-épreuve (*pl.* des *contre-épreuves*), *sf.*

ՀԱԿՈՂ, déclinant, ante, *adj. Cadran, plan —.*

ՀԱԿՈՏՆԵԱՅՔ, antipodes, *smp.*

ՀԱԿՈՐՔԻՒՆԱՑԻՆ, antidartreux, euse, *adj.*

ՀԱԿՈՒՂԻՂ, hypoténuse (ԷՖԹ-ՏԷՆԷ-Զ), *sf.*

ՀԱԿՈՒՄ, } déclination, inc-
ՀԱԿՈՒՄՆ, } lination, inclinaison, *sf.* || penchement, *sm.*

ՀԱԿՍՏԸՆԳԱԿԱՆ, V. Հակաստընգական ։ [*smp.*

ՀԱԿՍՏՈՒԵՐԵԱՆՔ, antisciens,

ՀԱԿՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ, antinomie, *sf.*

ՀԱՀԱՆԴ (կրակ), doux, *adj.*

ՀԱՂԱՐՋ (ֆրէնկ իւզիւմիւ),groseille, *sf.* Սեւ —, cassis ([illegible], [illegible]), *sm.*

ՀԱՂԱՐՋԵՆԻ, groseillier, *sm.* Սեւապտուղ —, — à fruits noirs, cassis ([illegible], [illegible]), *sm.*

ՀԱՂՐԹ (որոգայթ. դարան),lacs ([illegible]), lacet, *sm.*

ՀԱՂԵՃԱՆ (տեսակ մը մեծ, երկայն եւ մանուշակագոյն սալոր. [illegible]), prune impériale, կամ սոսկ impériale, *sf.*

ՀԱՂՈՐԴ, celui, celle qui participe à quelque chose, participant, ante, *adj.* || participe, *sm.* || communion, *sf.* — (չարեաց), V. Մեղսակից։ — լինել, ըլլալ, participer à, *vn.*; prendre part à, *va.*; communiquer, *vn.*; partager, *va.* || être de l'intelligence. — առնել, faire part de quelque chose à quelqu'un, communiquer, mettre de, *va.* *Le roi le mettait de tous ses plaisirs.*

ՀԱՂՈՐԴԱԿԱՆ, communicatif, ive, expansif, ive,*adj.* || communicable, conductible, *adj.* || communiant, ante, *s.*

ՀԱՂՈՐԴԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, conductibilité, *sf.* [*adj.*

ՀԱՂՈՐԴԱԿԻՑ, communicable,

ՀԱՂՈՐԴԱԿՑԻԼ, se communiquer, *vpr.*, correspondre, *vn.* — իրարու հետ, se correspondre,*vpr.*

ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, communication,*sf.* — (վաճառականաց), correspondance, *sf.* — ընել, հաղորդակցութեան մէջ ըլլալ, — ունենալ, communiquer, *va.*; correspondre, *vn.*

ՀԱՂՈՐԴԱՍԷՐ, communicatif, ive, *adj.*

ՀԱՂՈՐԴԱՏՈՒՓ, ciboire, *sm.* *Serrer le saint — dans le tabernacle* (*տապանակ*).

ՀԱՂՈՐԴԵԼ, communiquer,*va.* *L'aimant communique sa vertu* (*զօրութիւն*) *au fer.* || communier, *va.* *C'est son curé qui l'a communié.* Ծածուկ —, confier, *va.* — մէկուն բան մը, faire part de quelque chose à quelqu'un, communiquer quelque chose à quelqu'un. Այդ հաղորդեցի՞ք ձեր հօրն, avez-vous fait part de cela à votre père? Հաղորդեցի, je lui en ai fait part. [*adj.*

ՀԱՂՈՐԴԵԼԻ, communicable,

ՀԱՂՈՐԴԻԼ, communiquer,*vn.*, se communiquer, *vpr.*, participer à, *vn.* || communier, *vn.*

ՀԱՂՈՐԴԻՉ, communicatif,ive, expansif, ive, *adj.* — (ջերմութեան), conducteur, trice, *adj.*

ՀԱՂՈՐԴՈՂ, communicatif, ive, *adj.*

ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, communication, participation, *sf.*, part, partage, *sm.*, rapport, *sm.* || intelligence, *sf.* || correspondance, *sf.* || communauté, *sf.*, compérage, *sm.*, communion, *sf.* Ճաշոյ —, V. Հացակցութիւն։ Խօսից —, conversation, *sf.* — Նամակաց, V. Թղթագնացութիւն։ Մեղանչական —, V. Շնորհին։ Սուրբ —, communion, eucharistie ([illegible]), sainte table, *sf.*

ՀԱՂՈՐԴՈՒԻԼ, communiquer, *vn.*, se communiquer, *vpr.* || communier, *vn.* Զատկին օրերն —, faire ses Pâques.

ՀԱՂՈՐԴՈՒՈՂ, communiant, ante, *s.*

ՀԱՂՈՐԴՔ, consorts, *smp.*

ՀԱՃ, satisfait, aite, propice, *adj.* — եւ հաւան, consentant, ante, *adj.* — եւ հաւան լինել, ըլլալ (գոհ լինել, ըլլալ), être content de, se contenter de, se louer de quelque chose, *vpr.*

ՀԱՃԱՐ (չաւդար), seigle, *sm.* Հատ —ոյ, seigle, *sm.* Հաց —ոյ, pain de —.

ՀԱՃԵԼ, contenter, satisfaire, approuver, *va.*

ՀԱՃԵԼԻ, V. Հաճոյ, կամ հաճոյական։ — լինել, ըլլալ, satisfaire, *va.*; revenir, *vn.* *Son humeur me revient fort.*

ՀԱՃԵՑՈՒՆԵԼ, V. Հաճիլ։

ՀԱՃԵՑՈՒՑԻՉ, satisfactoire, *adj.*

ՀԱՃԻԼ, être content de, satisfait de, se contenter, se satisfaire, se plaire à, complaire, agréer, trouver bon, daigner, consentir, avoir pour agréable, se donner la peine de. Երէ կը հաճիք, s'il vous plaît.

ՀԱՃՈՅ, agréable, plaisant, ante, *adj.* || bienvenu, ue, *adj.* — լինել, ըլլալ, plaire, revenir, convenir, agréer, *vn.*; satisfaire, *va.* — լինել վերստին, revenir en grâce. — լինել մէկուն, être en grâce auprès de quelqu'un. Ի զուր ձեռքէս եկածը կ'ընեմ, չեմ կրնար — ըլլալ անոր, j'ai beau faire de mon mieux, je ne puis rien faire à son gré. Ինչպէս որ — է ձեզ, tout comme il vous plaira.

ՀԱՃՈՅԱԿԱՆ, agréable, plaisant, ante, doux, *m.* douce, *f.* *adj.*

ՀԱՃՈՅԱԿԱՏԱՐ, complaisant, ante, obligeant, ante, *adj.*

ՀԱՃՈՅԱԿԻՑ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, approuver, *va.*; acquiescer, *vn.*

ՀԱՃՈՅԱՆԱԼ, se plaire, *vpr.* — մէկուն, gagner, acquérir, obtenir les bonnes grâces de quelqu'un. Իրարու —, se plaire l'un à l'autre.

ՀԱՃՈՅԱՐԱՐ, complaisant, ante, *adj.*

ՀԱՃՈՅՈՒԹԻՒՆ, grâce, *sf.*

ՀԱՃՈՅՔ, gré, agrément, plaisir, régal, *sm.* || caprice, arbitre, *sm.*, fantaisie, grippe, *sf.* Մեռ — մը զգալ, mourir de plaisir. Մէկուն — պատճառել, bouillir du lait à quelqu'un. — ընել, faire plaisir à. **Ըստ հաճոյս, ըստ հաճոյից, au gré de, à discrétion,** capricieusement, *adv.* **Ամէն մարդու հաճոյից համեմատ, au gré de** tout le monde. **Անոր հաճոյից համեմատ** (ուզածին պէս), à son gré.

ՀԱՃՈՒԹԻՒՆ, agrément, consentement, *sm.*, satisfaction, *sf.*, plaisir, gré, *sm.* || agrément, *sm.*, approbation, *sf.*, consentement, aveu, acquiescement, *sm.*, adhésion, *sf.* Մեծաւ հաճութեամբ, avec le plus grand plaisir, avec beaucoup de plaisir.

ՀԱՄ, saveur, *sf.* — *douce, amère.* goût, *sm.* *Ce pâté est d'un — exquis.* — դնել (չափ դնել), mettre frein, modérer, *va.* — առնուլ, savourer, *va.* — առնելով, —ով, savoureusement, *adv.*

ՀԱՄԱԲԱՆ, homologue (• . .), *adj.*

ՀԱՄԱԲԱՐԲԱՌ, harmonies évangéliques, concordance, *sf.*

ՀԱՄԱԲԱՐԴՈՒԹԻՒՆ (տեսակ մը տրամաբանութեան կամ պատճառաբանութեան), sorite, *sm.*

ՀԱՄԱԲԱՐՈՅ ԼԻՆԵԼ, sympathiser, *vn.*

ՀԱՄԱԲՆԱԿ ԼԻՆԵԼ (առն եւ կնոջ), cohabiter, *vn.*

ՀԱՄԱԲՆԱԿԱՆ, consubstantiel, elle, *adj.*

ՀԱՄԱԲՆԱԿԻՑ, consubstantiel, elle, *adj.*

ՀԱՄԱԲՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, cohabitation, *sf.*

ՀԱՄԱԲՈՒՆ, semblable, *adj.*

ՀԱՄԱԳԱՒԱՌ, pays (բեյէ), *sm.* || compatriote, *s.*

ՀԱՄԱԳԵՐՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, pangermanisme, *sm.*

ՀԱՄԱԳԻՐ, pantographe, *sm.*

ՀԱՄԱԳՈՅ, consubstantiel, elle, *adj.* —ք, tous les êtres créés, l'universalité des êtres.

ՀԱՄԱԳՈՅԱԳԱՒԱՆ, homousien (ὁμοούσιος), *sm.*

ՀԱՄԱԳՈՅԱԿԱՆ, homousien, *sm.*

ՀԱՄԱԳՈՅԱԿԻՑ, consubstantiel, elle, *adj.*

ՀԱՄԱԳՈՅԱԿՑՈՒԹԻՒՆ (Հօր եւ Որդւոյ), consubstantialité, *sf.*

ՀԱՄԱԳՈՅՈՒԹԻՒՆ, consubstantialité, *sf.*

ՀԱՄԱԳՈՐԾ, coopérateur, trice, *s.*

ՀԱՄԱԳՐԱՒԵԼ, accaparer, *va.*

ՀԱՄԱԳՐԱՒՈՂ, accapareur, euse, *s.*

ՀԱՄԱԳՐԱՒՈՒԹԻՒՆ, accaparement, *sm.*

ՀԱՄԱԳՐԵԼ, composer, *va.*

ՀԱՄԱԳՐՈՂ, V. Համագիր։

ՀԱՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, composition, *sf.*

ՀԱՄԱԴԱՄ, délicat, ate, *adj. Mets délicat.* friand, ande, *adj. Un mets friand.* — Ք (կամակք կերակրոց), les délicatesses de la table, friandises, *sfp.*

ՀԱՄԱԴԱՒԱՆ, coréligionnaire, *s.*

ՀԱՄԱԴԻՐ, coïncident, ente, *adj.* — (կող կամ կողմն, ըստ երկրաչափից), homologue, *adj.*

ՀԱՄԱԴԻՒԱՐԱՆ, pandémonium (πανδαιμόνιον), *sm.*

ՀԱՄԱԴՐԱԿԱՆ, synthétique, *adj. Démonstration* —. — օրինակաւ, կերպով, d'une manière —, synthétiquement, *adv.*

ՀԱՄԱԴՐԻԱԴ, V. Համակողմնի։

ՀԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, coïncidence, *sf.* || synthèse, *sf.*

ՀԱՄԱՁԳԻ, similaire, *adj. Une masse d'or est un tout —, parce que chacune de ses parties est or.* || homogène (ὁμογενής), *adj. Les parties —s.* || congénère, *adj. Plantes, animaux —s.* —Ք, les nationnaux, *smp.*

ՀԱՄԱՁԳԵՍՏ, uniforme, *sm.*

ՀԱՄԱՁԳՈՒԹԻՒՆ, homogénéité (ὁμογένεια), *sf.*

ՀԱՄԱՁՕՐ, équivalent, ente, *adj.*

ՀԱՄԱՁՕՐՈՒԹԻՒՆ, équivalence, *sf.*

ՀԱՄԱԹԵՆԱԿԱՆ ՏՕՆՔ, panathénées, *sfp.*

ՀԱՄԱԹԵՆԱԿՔ, panathénées, *sfp.*

ՀԱՄԱԺԱՄԱՆԱԿ, synchrone (σύγχρονος), *adj.* Տախտակ — անցից եւ դիպաց, tableau synchronique.

ՀԱՄԱԺԱՄԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, synchronisme, *sm.*

ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ, université, *sf.* || accadémie, *sf.* Վերաբերուչ —ի, V. Վերաբերուչ։

ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԱԿԱՆ, universitaire, *adj.* || universitaire, *sm.*

ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ, universitaire, *adj.*

ՀԱՄԱԽԱՌՆ (տերեւ, ըստ տնկագիտաց), conné, ée, *adj. Les feuilles de plusieurs chèvrefeuilles sont connées.*

ՀԱՄԱԽՄԲԱԿԱՆ (անդամ Գաղղիոյ ազգային համախմբութեան ժողովին յամին 1792), conventionnel, *sm.*

ՀԱՄԱԽՄԲԵԼ, réunir, rassembler, *va.*

ՀԱՄԱԽՄԲՈՒԹԻՒՆ, convention, *sf.* || — (ժողով ժողովրդեան [յԱնգղիա]). meeting ([illegible]), *sm.* Ազգային — (Գաղղիացւոց), convention, *sf. La* —.

ՀԱՄԱԽՆԱՄՈՂ, cotuteur, trice, *s.*

ՀԱՄԱԽՈՀ, adhérent (սովորաբար յգ. կր գործածուի), *sm. Il avait perdu tous ses —s. Il fut condamné avec ses —s.* — լինել ընդ ումեք, être d'intelligence avec quelqu'un. —Ք (ի չարիս), consorts, *smp.*

ՀԱՄԱԽՈՀԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, conventionalisme, *sm.*

ՀԱՄԱԽՈՀՈՒԹԻՒՆ, intelligence, *sf.*, pratiques, *sfp.*

ՀԱՄԱԽՈՐՀՈՒՐԴ, unanime, *adj.*

ՀԱՄԱԽՌՆՈՒԹԻՒՆ, congestion, *sf.*

ՀԱՄԱՃՈՌԻԿ, V. Ընչապտուկ։

1. **ՀԱՄԱԿ**, tout, *adv.* — լինել, ըլլալ, se couvrir, *vpr.* — *de diamants, de pierreries.*

2. **ՀԱՄԱԿ** (կախեալ անկողին), hamac (համագ), *sm.*

ՀԱՄԱԿԱՂՆԻ, hamadryade, *sf.*

ՀԱՄԱԿԱՄ ԼԻՆԵԼ, se résigner à, *vpr.*

ՀԱՄԱԿԱՄԻԼ, V. Համակամ լինել։

ՀԱՄԱԿԱՄՈՒԹԻՒՆ, résignation, *sf.*

ՀԱՄԱԿԱՐԳԵԱԼՔ (յերկրաչափութեան), coordonnées, *sfp.*

ՀԱՄԱԿԱՐԳԵԼ, coordonner, *va.*

ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ,
ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ,
ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄՆ, } coordination, *sf.*

ՀԱՄԱԿԵՆԴՐՈՆ, concentrique, homocentrique (օմօսանդրիք), *adj.*

ՀԱՄԱԿԵՐՏՔ, V. Համազոյք։

ՀԱՄԱԿԷՏ (հրձգութիւն գնդլն-կեցուց կամ թնդանօթոց), convergent, ente, *adj.*

ՀԱՄԱԿԻԼ, se couvrir, *vpr.* — *de diamants, de pierreries.*

ՀԱՄԱԿՇԻՌ, compensateur, trice, *adj.*

ՀԱՄԱԿՇՌԵԼ, compenser, *va.*

ՀԱՄԱԿՇՌԻԼ, se compenser, *vpr.*

ՀԱՄԱԿՇՌՈՒԹԻՒՆ, compensation, *sf.*

ՀԱՄԱԿՐԱԿԱՆ, sympathique (սէնփաթիք), *adj. Qualités* —*s.* — կերպով, V. Համակրութեամբ։

ՀԱՄԱԿՐԱՆՔ, sympathie (սէնփաթի), *sf.*

ՀԱՄԱԿՐԵԼԻ, sympatique, *adj.*

ՀԱՄԱԿՐԻԼ, sympathiser, *vn.*

ՀԱՄԱԿՐՈՂ, sympathisant, ante, *adj.*

ՀԱՄԱԿՐՈՒԹԻՒՆ, sympathie (սէնփաթի), *sf.* Շնորհապարտ —, reconnaissante —. Համակրութեամբ, sympathiquement, *adv.* — ունեցող, V. Համակրող։ — ունենալ, avoir de la —, sympathiser, *vn.*

ՀԱՄԱԿՐՕՆ, coreligionnaire, *s.*

ՀԱՄԱՀԱՅՐ, consanguin, ine, *adj.* — եղբարք, consanguins, *smp. Les — et les utérins.*

ՀԱՄԱՀԱՅՐՈՒԹԻՒՆ, consanguinité, *sf.*

ՀԱՄԱՀԱՏ (ըստ երկրաչափից), cosécante, *sf.*

ՀԱՄԱՁԱՅՆ, unanime, *adj.* || concordant, ante, *adj.*

ՀԱՄԱՁԱՅՆԵԼ,
ՀԱՄԱՁԱՅՆԵՑՈՒՆԵԼ, } accorder, լաւ եւս faire —, *va.*

ՀԱՄԱՁԱՅՆԻԼ, s'accorder, *vpr.*

ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, accord, *sm.*, intelligence, *sf.* || concordance, *sf.*

ՀԱՄԱՃԱՐԱԿ ԱԽՏ,
ՀԱՄԱՃԱՐԱԿ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ, } épidémie, *sf. L'— du choléra. Il régnait une — dans le pays.*

ՀԱՄԱՄԱՅՐ, utérin, ine, *adj. Frère —. Sœur utérine.* || utérin, ine, *s.*

ՀԱՄԱՄԻՏ, unanime, *adj.* — լինել, ըլլալ, être d'accord, concorder, *vn.*

ՀԱՄԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, imanimité, intelligence, *sf.*

ՀԱՄԱՅՆ, tout, *m.* toute, *f.* (*mp. tous, fp. toutes*), *adj.* || tout de même, néanmoins, *adv.*

ՀԱՄԱՅՆԱԲՈՅԺ ԴԵՂ, panacée, *sf. Il se vante d'avoir trouvé la —.*

ՀԱՄԱՅՆԱԳԷՏ, universel, elle, *adj. Esprit —.*

ՀԱՄԱՅՆԱԳԻՏԱԿԱՆ, encyclopédique, *adj. Dictionnaire —.*

ՀԱՄԱՅՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, universalité, *sf.*

ՀԱՄԱՅՆԱՉԱՓ, pantomètre, *sm.*

ՀԱՄԱՆՄԱՆ, semblable, *adj.* || conforme, uniforme, *adj.*

ՀԱՄԱՆՇԱՆ, synonyme, *adj.*

ՀԱՄԱՆՇԱՆԱԿ, synonyme, *adj.*

ՀԱՄԱՆՈՒՆ, homonyme (*ὁμώνυμ*), synonyme, *adj.*

ՀԱՄԱՆՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, homonymie, synonymie, *sf.*

ՀԱՄԱՆՊԱՏԱԿ (նրաշգութիւն գծերընկեցաց կամ թնդանօթոց), convergent, ente, *adj.*

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱԿԱՆ, universel, elle, général, ale (*pl. généraux*), commun, une, *adj.*

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԻ, général, ale (*pl. généraux*), banal, ale (*pl. banaux*), *adj.*

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԻԿ, compatriote, *s.*, pays, *sm.* *C'est mon pays, c'est un de mes pays.*

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԻԿ ԿԱՌՔ, omnibus (*ὀμνιβύς*), *sm.* Ածականաբար եւ կը գործածուի. Voiture omnibus.

ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, unanimité, *sf.*, concert, *sm.* Համաձայնութեամբ, unanimement, *adv.*

ՀԱՄԱՁՈՒՆՑ, unanime, *adj.*

ՀԱՄԱՉԱՓ, symétrique, *adj.*

ՀԱՄԱՉԱՓԵԼԻ, commensurable, *adj.*

ՀԱՄԱՉԱՓԵԼԻՈՒԹԻՒՆ, commensurabilité, *sf.*

ՀԱՄԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, symétrie, *sf.*

ՀԱՄԱՊԱՇՏՕՆ (մասմին, բաս տարրագիտաց), homologue (*ὁ . .*), *adj.*

ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ, solidaire, *adj.*

ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆԵԼ, correspondre, *va.*

ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՂ, correspondant, ante, *adj.*

ՀԱՄԱՊԱՐՏ, solidaire, *adj.* || coobligé, *sm.*

ՀԱՄԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, solidarité, *sf.*

ՀԱՄԱՌՈՒԹԻՒՆ, goût, palais, *sm.*

ՀԱՄԱՌՕՏ, bref, ève, abrégé, ée, brief, iève, laconique, succinct, incte, sommaire, *adj.* || en abrégé, *adv.* — աղօթք, oraison jaculatoire, éjaculation, *sf.* — ասել, au résumé, en résumé, *adv.* [régé, *sm.*

ՀԱՄԱՌՕՏԱԳԻՐ ՄԱՏԵԱՆ, abrégé, *sm.*

ՀԱՄԱՌՕՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, abréviation, *sf.*

ՀԱՄԱՌՕՏԵԼ, abréger, récapituler, *va.* || abréger, *vn.* կարի —, écourter, *va.* — (նաւերը), dépouiller, *va.*

ՀԱՄԱՌՕՏԻՉ, abréviatif, ive, *adj.* || abréviateur, *sm.*

ՀԱՄԱՌՕՏԻՒ, / **ՀՐԱՄԱՌՕՏԻՒՔ**, sommairement, en peu de mots, succinctement, *adv.* — երկրորդել, résumer, *va.* — — երկրորդումն, récapitulation, *sf.*

ՀԱՄԱՌՕՏՈՂ, récapitulatif, ive, *adj.* || abréviateur, *sm.*

ՀԱՄԱՌՕՏՈՒԹԻՒՆ, brièveté, *sf.* || abréviation, récapitulation, *sf* || abrégé, abrègement, *sm.* || somme, *sf.* Մայրաքաղ —, sommaire, extrait, précis, *sm.* —ն ընել (գրքի մը), extraire, *va.*

ՀԱՄԱՍՏԵՂՈՒԹԻՒՆ, constellation, *sf.*

ՀԱՄԱՍՓԻՒՌ, vaste, *adj.*

ՀԱՄԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ, cohabitation, *sf.*

ՀԱՄԱՏԱՐԱԾ, vaste, *adj.* — ծով, océan, *sm.* — տախտակ աշխարհացոյց, mappemonde, *sf.* — տախտակ երկնացոյց, mappemonde céleste. — օդ, atmosphère, *sf.*

ՀԱՄԱՏԵՍԱԿ, synoptique, *adj.* *Tableau — d'une science.*

ՀԱՄԱՏԻՔ, qui a le même âge, du կամ de même âge, *adj.* — ենք, nous sommes du même, de même âge.

1\. **ՀԱՄԱՐ**, compte (*λόγος*), calcul, *sm.*, énumération, *sf.*, dénombrement, *sm.* || nombre, *sm.* || compte, état, *sm* || leçon, *sf.*

2. **ՀԱՄԱՐ**, ի —, pour, *prép*. Ինչու —, Ինչ բանի —, pourquoi? Անոր —, pour cela, pour cet effet, à cet effet. || à compte. Իրարու —, l'un pour l'autre. Յաճախ իրարու — կ'աշխատինք, nous travaillons souvent l'un pour l'autre.

ՀԱՄԱՐԱԿԱԼ, major, *sm*. — բանակի, — général.

ՀԱՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, majorité, *sf*.

ՀԱՄԱՐԱԿԱՐ, censeur, *sm*.

ՀԱՄԱՐԱԿԱՐՈՒԹԻՒՆ, censure, *sf*.

ՀԱՄԱՐԱՊԱՐՏ, comptable, *adj*.

ՀԱՄԱՐԱՏՈՒ, comptable, *adj*. — (բառ իրաւագիտաց), rendant, ante, *s*. *Le — compte*.

ՀԱՄԱՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ (կարդա *Համարատուութիւն*), reddition, *sf*.

ՀԱՄԱՐԱՑՈՅՑ, compteur (քօն[թէօր), *sm*.

ՀԱՄԱՐԵԼ, compter (քօնթէ), calculer, *va*. || compter, calculer, supporter, imputer, *va*. *Ne m'imputez pas cette faute*. || considérer, estimer, regarder comme, penser, juger, présumer, réputer, faire état de, croire, attribuer, supposer, tenir, *va*. Առ ոչինչ —, իբրեւ ոչինչ —, ne compter pour rien, կամ compter pour rien. *Il comptait pour rien les hommes*. ne faire, ne tenir aucun compte de, se battre l'œil de quelque chose, s'en battre l'œil, mépriser, *va*. Լաւ, մեծարոյ, առաւել —, préférer, aimer mieux, *va*. Պատուական —, apprécier, *va*. Համարեա թէ, presque, quasi (քազի), *adv*.

ՀԱՄԱՐԵԼԻ, calculable, *adj*.

ՀԱՄԱՐԻԼ, passer pour, se compter, *vpr*.

1. **ՀԱՄԱՐԻՉ** (կոտորակաց ի համարողութեան), numérateur, *sm*.

2. **ՀԱՄԱՐԻՉ** (թէսպիհ), chapelet, *sm*. *Les Orientaux ont aussi des espèces de —s*. — դարձունել, égrener son —.

ՀԱՄԱՐՁԱԿ, franc (ֆրան), *m*. franche, *f*., hardi, ie (հարտի), libre, *adj*. — (զրոյցք, պատմութիւն, եւլ), gaillard, arde, *adj*. V. Համարձակաբար։

ՀԱՄԱՐՁԱԿԱԲԱՐ, **ՀԱՄԱՐՁԱԿԱՊԷՍ**, franchement, hardiment, librement, *adv*.

ՀԱՄԱՐՁԱԿԵԼ, **ՀԱՄԱՐՁԱԿԵՑՈՒՆԵԼ**, enhardir, *va*. || autoriser, *va*.

ՀԱՄԱՐՁԱԿԻԼ, prendre la liberté, oser, *va*., s'enhardir, *vpr*.

ՀԱՄԱՐՁԱԿՈՒԹԻՒՆ, liberté, hardiesse (հարտիէս), *sf*. || familiarité, *sf*., aplomb (աբլօն), *sm*. || autorisation, *sf*. — (Նկարչի ձեռքի), franchise, *sf*. — առնուլ, prendre la liberté de, oser, *va*. Աչալուրջ համարձակութեամբ, assurément, *adv*.

ՀԱՄԱՐՄՈՒՆՔ (էհթիքար), autorité, *sf*.

ՀԱՄԱՐՈՂ, compteur, calculateur, *sm*. V. Թուաբան։

ՀԱՄԱՐՈՂԱԿԱՆ, arithmétique, *adj*.

ՀԱՄԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, arithmétique, *sf*., calcul, *sm*.

ՀԱՄԱՐՈՒՄ, **ՀԱՄԱՐՈՒՄՆ**, estime, *sf*., cas, *sm*., considération, réputation, *sf*., crédit, *sm*. — աւելցունել, mettre en crédit. Մեծ — ունենալ, présumer, *vn*. Ինք իր վրայ — ունենալ, se considérer, *vpr*. Փոխադարձ — ունենալ իրարու վրայ, se considérer, *vpr*.

ՀԱՄԱՍԵՌ, homogène (օմօժէն'), *adj*. *Les parties —s*.

ՀԱՄԱՍԵՌՈՒԹԻՒՆ, homogénéité, *sf*.

ՀԱՄԲԱԿ, apprenti, ie, *adj*. || [novice, *s*.

ՀԱՄԲԱԿՈՒԹԻՒՆ, apprentissage, *sm.*

ՀԱՄԲԱՌՆԱԼ (վեր վերցունել), enlever, *va. On enlève les plus grosses pierres avec une grue(խորդակ).*

ՀԱՄԲԱՐ, provision, *sf.* —ք, magasin, *sm. Cette bonne ménagère a fait un — de fruits pour l'hiver.* convoi, approvisionnement, avitaillement, *sm.*, pourvoirie, *sf.* —ք բազմամբերք, provisions abondantes. —ք (զօրաց. բերդի). V. Ուտելիք, կամ Պատէնք եւ կամ Պաշարք։ —ք (զինւոյ, զօրենոյ, փայտից), fourniture, *sf.*

ՀԱՄԲԱՐԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, approvisionnement, avitaillement, *sm.*

ՀԱՄԲԱՐԱՐՈՒ, approvisionneur, *sm.*

ՀԱՄԲԱՐԱԿԱՊԵՏ (զօրաց), munitionnaire, *sm.*

ՀԱՄԲԱՐԱՆՈՑ, magasin de vivres, *sm.* || pourvoirie, *sf.* || grenier, *sm.* — խոտոյ, V. Մարագ կամ խոտանոց։

ՀԱՄԲԱՐԵԼ, faire provision, approvisionner, emmagasiner, *va.* — զանձն (իրեն համար պաշար պատրաստել), se munir de provisions, s'approvisionner, *vpr.*

ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ, } élévation,
ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՆ, } *sf.* || ascension, *sf. La glorieuse — du Fils de Dieu.* Տօն համբարձման Քրիստոսի, Ascension, *sf. L'— est quarante jours après Pâques.*

ՀԱՄԲԱՐՈՒ (ՓԵՂԵ- ՁԿՆԷ), sirène, *sf.*

ՀԱՄԲԱՒ, renommée, réputation, *sf.*, renom, fâme, *sm.*, vogue, célébrité, *sf.* || mémoire, *sf.* || nouvelle, *sf.*, bruit, *sm.*, rumeur, *sf.* Բարի —, crédit, *sm.* — բարեաց (աւետիք), bonne nouvelle, *sf.* — չար (բօբ. գոյժ), mauvaise nouvelle, *sf.* Մեծ — նել, faire fureur, *va.*

ՀԱՄԲԱՒԱԿՈՐՈՒՍՈՒԹԻՒՆ, défaveur, *sf. Le papier de cette maison de commerce (տուն վաճառականութեան. վաճառատուն) est en —, en grande —.*

ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ, renommé, ée, fameux, euse, famé, ée, célèbre, *adj.*

ՀԱՄԲԵՐ (Գ-ՀԼԻՒ), temps, délai, *sm.*

ՀԱՄԲԵՐԱՏԱՐ, patient, ente, *adj. Ce père a été fort — à l'égard de son fils.*

ՀԱՄԲԵՐԵԼ, avoir patience, de la patience. *Ayez patience.* prendre patience. *Prenez patience.* se donner patience. *Donnez-vous patience.* patienter, *vn.*; endurer, souffrir, supporter, *va.* Դժնդակ բանի մը —, avaler la dragée. Նախատանաց —, boire un affront.

ՀԱՄԲԵՐՈՂ, patient, ente, endurant, ante, *adj.*

ՀԱՄԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, patience, *sf.* — ունենալ, avoir —, de la —. —ը կորսնցունել, perdre —. Մէկուն —ն հատցունել, faire perdre —, impatienter, mettre à bout, *va.* Համբերութեամբ, avec —, patiemment, *adv.* Համբերութեամբ սպասել, V. Սպասել։ Հաս — ունիք, vous avez bien de la —, կամ vous avez beaucoup de —, —ն հատնիլ (արդողիլ. Ի'րսուի խաղաղաբարոյ անձի մը համար), sortir de son caractère. *Vous me faites sortir de mon caractère.* V. Համբեր։

1. **ՀԱՄԲՈՅՐ** (ԻՕՀԳ), baiser, *sm.* — *de paix, d'amitié.* Մէկուն ճակտին վրայ — մը դրոշմել, déposer un — sur le front de quelqu'un.

2. **ՀԱՄԲՈՅՐ** (երկու երկայն վանկերէ [syllabe] ձեւացած բանաստեղծական չափ), spondée, *sm.*

ՀԱՄԲՈՒՐԱԿԱՆ, vers spondaïque, կամ տող spondaïque, *sm.*

ՀԱՄԲՈՒՐԱԿԵՐ, baiseur, euse, embrasseur, euse, *s.*

ՀԱՄԲՈՒՐԵԼ, baiser, embrasser, *va.* Զիրար —, se baiser, s'embrasser, *vpr.* Ստէպ, յաճախապէս —, baisoter, *va. Il est toujours à — cet enfant.*

ՀԱՄԲՈՒՐՈՒՄՆ (երկու կոր գծերու, յուս երկրաչափից), osculation, *sf.*

ՀԱՄԵՂ, savoureux, euse, exquis, ise, *adj.*

ՀԱՄԵՂԱՆԱԼ, devenir savoureux, exquis.

ՀԱՄԵՂԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, rendre savoureux, exquis.

ՀԱՄԵՄ, amome, *sm.*

ՀԱՄԵՄԱՆՈՑ, saucière, *sf.*

ՀԱՄԵՄԱՆՔ, épice, épicerie, *sf.*, aromate, *sm.* || sauce, *sf.*, condiment, *sm.* || haut goût, *sm.* — (կերակրոց), assaisonnement, *sm.* — քացախով, vinaigrette, poivrade, *sf.* — աղի եւ պղպեղի, poivrade, *sf.*

ՀԱՄԵՄԱՎԱՃԱՌ, épicier, ière, *s.*

ՀԱՄԵՄԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, épicerie, *sf.*

ՀԱՄԵՄԱՏ, conforme, proportionnel, elle, comparable, symétrique, *adj.* || convenable, *adj.* || à l'avenant de, *prép.* Ըստ —ի, à կամ en proportion de, à կամ en raison de, *prép.* || proportionnément, proportionnellement, à proportion, en proportion, par proportion, *adv.* || en tant que, selon que, suivant que, *conj.* Պէտք չէ դատել (դատելու չէ) երեւոյթին կամ երեւցածին համեմատ, il ne faut pas juger de l'arbre par l'écorce. կամ il ne faut pas juger par l'apparance, sur les apparences.

ՀԱՄԵՄԱՏԱԲԱՐ, proportionnellement, comparativement, relativement, en comparaison de, *adv.* || au prix de, par rapport à, *prép.*

ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ, proportionnel, elle, domparatif, ive, *adj.*

ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, proportionnalité, *sf.*

ՀԱՄԵՄԱՏԵԼ, comparer, conférer, *va.* — (երկու գրուածք իրու հետ), collationner, *va.* Իրեն զիրեն —, se comparer, *vpr.*

ՀԱՄԵՄԱՏԵԼԻ, comparable, *adj.*

ՀԱՄԵՄԱՏՈՒԹԻՒՆ, analogie, *sf.* || proportion, *sf.* || conférence, *sf.* || comparaison, harmonie (երաժշ.), symétrie, *sf.*, rapport, *sm.* || proportion, *sf.* — *arithmétique, géométrique.* Ըստ համեմատութեան, à l'avenant, *adv.*

ՀԱՄԵՄԱՒՈՐ, assaisonné, ée, aromatique, *adj.* — հաց, pain d'épice. — Ցիւք, arome, *sm.*

ՀԱՄԵՄԵԼ, assaisonner, *va.* || aromatiser, épicier, *va.* — պղպեղիւ՝ պղպեղով, poivrer, *va.* — քացախով, vinaigrer, *va.*

ՀԱՄԵՄԵՂԷՆ, épicerie, *sf.*

ՀԱՄԵՄԵՆԻ, vanille, *sf.*, vanillier, *sm.*

ՀԱՄԵՄՆՈՑ, V. Համեմանոց.

ՀԱՄԵՄՈՒԿ, vanille, *sf.*

ՀԱՄԵՄՕՂԻ, vanille, *sf.*

ՀԱՄԵՍՏ, modeste, modéré, ée, *adj.*

ՀԱՄԵՍՏԱԲԱՐ, avec modestie, modestement, *adv.*

ՀԱՄԵՍՏԱՆԱԼ, être modeste.

ՀԱՄԵՍՏԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, rendre modeste.

ՀԱՄԵՍՏՈՒԹԻՒՆ, modestie, modération, pudeur, *sf.*

ՀԱՄԵՏ (ժղ.), bât (գռ.), *sm.* —Ն հանել, ôter le —, débâter, *va. Débâter un âne.*

ՀԱՄԵՏԵԼ, mettre un bât sur une bête de somme (գրաստ), bâter, *va. Bâter une âne.*

ՀԱՄԵՐԱՇԽ, solidaire, *adj.* — ընել, solidariser, *va.*

ՀԱՄԵՐԱՇԽԱԲԱՐ, solidairement, *adv.*

ՀԱՄԵՐԱՇԽԻԹ, / **ՀԱՄԵՐԱՇԽՈՒԹԻՒՆ**, } solidarité, *sf.*

ՀԱՄԵՐԱՍԱՆԱԿ ԸՆԹԱՆԱԼ, marcher de pair.

ՀԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, tutti (դէ-դ-դէ), *sm.*

ՀԱՄԸՆԹԱՑ, concomitant, ante, *adj.*

ՀԱՄՀԱՐՁ (է-վէր), aide de camp. *Les aides de camp du général.*

ՀԱՄՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ, panhellénique, *adj.*

ՀԱՄՀԵԼԼԵՆՈՒԹԻՒՆ, panhellénisme, *sm.*

ՀԱՄՇԻՐԱԿ (-է-դ ֆ-րդ-լը), frère de lait.

ՀԱՄՈԶԱԿԵՐ, amiable compositeur.

ՀԱՄՈԶԵԼ, persuader (. -է- . .), convaincre, *va.*

ՀԱՄՈԶԻՉ, persuasif, ive (. -է-. ւէֆ, էվ), convaincant, ante, concluant, ante, *adj.*

ՀԱՄՈԶՈՂԱԿԱՆ, persuasif, ive, *adj.*

ՀԱՄՈԶՈՒԹԻՒՆ, persuasion (. -է-. ւէօն), *sf.*

ՀԱՄՈԶՈՒԻԼ, être persuadé.

ՀԱՄՈԶՈՒՄ, / **ՀԱՄՈԶՈՒՄՆ**, } persuasion (. -է- . ւէօն), *sf.*

ՀԱՄՈՐՈՎԱՅՆ, utérin, ine, *adj.* *Frère —. Sœur utérine.*

ՀԱՄՏԵՍ (դ-դը- գ-ֆ-ն), dégustateur, *sm.*

ՀԱՄՏԵՍԵԼ, déguster, *va.*

ՀԱՄՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, dégustation, *sf.*

ՀԱՄՐ (դէլ-էլ), muet, ette, *adj.* || muet, ette, *s.* — լինել, ըլլալ, être կամ devenir muet, perdre la parole. Y *a-t-il déjà longtemps que tu as perdu la parole?* — ձեւանալ, faire le muet.

ՀԱՄՐԱՆԱԼ, être կամ devenir muet, perdre la parole.

ՀԱՄՐԱՆՔ, énumération, dénombrement, *sm.*

ՀԱՄՐԱՑՈՒՆԵԼ, rendre muet.

ՀԱՄՐԵԼ, compter (ֆօնդե), *va.* || supputer, *va.* Մէկիկ մէկիկ —, compter un à un, énumérer, *va.* Ժամանակներն —, computer, *va.* Մատով —, compter par ses doigts, կամ sur ses doigts. — (քուէից թիւը), compter les votes d'un scrutin (-ֆ-է-դեն), dépouiller, *va.*

ՀԱՄՐՈՂ, compteur (ֆօնդեօ-), émumérateur, *sm.*

ՀԱՄՐՈՒԹԻՒՆ, mutisme, *sm.*

ՀԱՄՕՐԷՆ, tout, *m.* toute, *f.* (*mp. tous. fp. toutes*), total, ale (*pl. totaux*), entier, ière, *adj.* || tout entier, entièrement, totalement, *adv.*

ՀԱՅ, arménien, ienne, *adj.* et *s.* — լեզու, la langue arménienne, l'arménien.

ՀԱՅԱԳԷՏ, arméniste, *sm.*

ՀԱՅԱՍԷՐ, philarmène, *adj.*

ՀԱՅԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, philarménie, *sf.*

ՀԱՅ ԲՈՐԱԿ, natron, կամ natrum (ն-դ-օմ), *sm.*

ՀԱՅԵԼ, jeter la vue sur, voir, regarder, *va.* || consulter, *va.* || toucher, *va.* *Cela ne me touche point.* — մտօք, contempler, *vq.*

ՀԱՅԵԼԱԲԱՆԱԿԱՆ, catoptrique, *adj.*

ՀԱՅԵԼԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, catoptrique, *sf.*

ՀԱՅԵԼԱԳՈՐԾ, glacier, կամ լաւ եւս fabricant de glaces, *sm.* || miroitier, ière, *s.*

ՀԱՅԵԼԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ. glacerie, *sf.*

ՀԱՅԵԼԱՎԱՃԱՌ, miroitier, ière, *s.*

ՀԱՅԵԼԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, miroiterie, *sf.*

ՀԱՅԵԼԱՐԱՆ, échafaud, *sm.*

ՀԱՅԵԼԵՐԱՆԱԿԱՆ, catoptrique, *adj.* [rique, *sf.*

ՀԱՅԵԼԵՐԱՆՈՒԹԻՒՆ, catop-

ՀԱՅԵԼԵԳՈՐԾ, glacier, կամ լաւ եւս fabricant de glaces. || miroitier, ière, *s.*]*sf.*

ՀԱՅԵԼԵԳՈՐԾԱՐԱՆ, glacerie,

ՀԱՅԵԼԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, glacerie, *sf.* [tromancie, *sf.*

ՀԱՅԵԼԵՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, énop-

ՀԱՅԵԼԻ, miroir, *sm.* Մեծ —, glace, *sf.*

ՀԱՅԵՐԷՆ, en arménien. || arménien, ienne, *adj.* — լեզու, la langue arménienne, l'arménien. — խօսիլ, parler arménien. — կը խօսի՞ք, parlez-vous arménien? — գիտնալ, savoir l'arménien. — գիտէ՞ք, savez-vous l'arménien?

ՀԱՅԵՐԷՆԱԳԷՏ, arméniste, *s.*

ՀԱՅԵՑԱԿԱՆ, théorique, *adj.* *Cours — et pratique.*

ՀԱՅԵՑՈՂ, contemplatif, ive, *adj.* || contemplatif, *sm.*

ՀԱՅԵՑՈՂԱԿԱՆ, contemplatif, ive, *adj.* *S'adonner à la vie contemplative.*

ՀԱՅԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, contemplation, *sf.* || théorème, *sm.*

ՀԱՅԵՑՈՒԱԾ, **ՀԱՅԵՑՈՒԹԻՒՆ**, **ՀԱՅԵՑՈՒՄ**, **ՀԱՅԵՑՈՒՄՆ**, } coup d'œil, regard, *sm.* Հարեւանցի նայեցուած, aperçu, *sm.* Հարեւանցի նայեցուածով մը, par un simple aperçu. Ընդարձակ նայեցուածով (ընդարձակութեամբ), en grand, *adv.* *Cet homme ne sait pas travailler en grand, il ne s'entend qu'aux détails.* [քանի՛

ՀԱՅԹԱՅԹԱՆՔ, V. Հայթհայ-

ՀԱՅԹԱՅԹԵԼ, V. Հայթհայթել։

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ, V. Հայթհայթիչ։

ՀԱՅԹՀԱՅԹԱՆՔ, fourniture, *sf.* || moyen, *sm.*

ՀԱՅԹՀԱՅԹԵԼ, fournir, procurer, *va.*

ՀԱՅԹՀԱՅԹԻՉ, fournisseur,

ՀԱՅԻԼ, V. Հայել։ [*sm.*

ՀԱՅԿԱԲԱՆ, arméniste, *sm.*

ՀԱՅԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, arménisme, *sm.*

ՀԱՅԿԱԿԻ (Քիլ էրմէնի), bol d'Arménis, *sm.*

ՀԱՅՀՈՅԱԿԱՆ, blasphémateur, *adj.* *Des cris —s.* blasphématoire, *adj.* *Écrit impie et —.*

ՀԱՅՀՈՅԵԼ, blasphémer, jurer, *va.*; blasphémer, maugréer, *vn.*

ՀԱՅՀՈՅԻՉ, **ՀԱՅՀՈՅՈՂ**, } blasphématoire, *adj.* || blasphémateur, trice, *s.*

ՀԱՅՀՈՅՈՒԹԻՒՆ, blasphème, jurement, serment, *sm.*

ՀԱՅՍ (Խամուր), pâte, *sf.*

ՀԱՅՐ, père, *sm.* Երկնաւոր —, le Père céleste. — Աստուած, Dieu le Père, le Père éternel. — գթութեանց, — բարեգութ, — լուսոյ (Աստուած), le père des miséricordes, le père des lumières (Dieu). Հոգեւոր —, père spirituel. Սուրբ —ն մեր (Հռովմայ քահանայապետն. պապն Հռովմայ), le saint-père, notre saint-père, notre très saint-père (le pape). — ստութեան (սատանայ), le père du mensonge (le diable). Ընտանեաց —, — de famille. Մեծ —, V. Պապ։ Գերապատիւ —, révérent —. Հարք սիւնհոդոսի, les évêques qui assistent au concile, les Pères d'un concile. Հարք անապատին (ճգնաւոր միայնակեացք, անապատականք, ճգնաւորք), les Pères du désert (les anciens anachorètes). Հայր մեր, notre Père, le Pater (Բաթեր), *sm.* *Cet enfant a dit son Pater. Dire cinq Pater et cinq avé.* Հօրպէս, V. Հայրաբար։

ՀԱՅՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, patrologie, *sf.*

ՀԱՅՐԱԲԱՐ, en père, comme

un père, paternellement, *adv. Il l'a traité paternellement.*

ՀԱՅՐԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, patrologie, *sf.*

ՀԱՅՐԱԳԻՐ, père adoptif.

ՀԱՅՐԱԽՆԱՄ, paternel, elle, *adj.*

ՀԱՅՐԱԽՈՂԽՈՂ, parricide, *s.*

ՀԱՅՐԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, V. Հայրաբանութիւն։

ՀԱՅՐԱԿԱՆ, paternel, elle, paterne, *adj. Il me parla d'un ton paterne.* — օրհնութիւն, bénédiction paternelle.

ՀԱՅՐԱՆՈՒՆԱԿԱՆ, patronymique, *adj.*

ՀԱՅՐԱՉԱՐՉԱՐ (անուն հերետիկոսաց), patripassien կամ patropassien, *sm.*

ՀԱՅՐԱՊԵՏ, patriarche, pontife, *sm.* —ք սինհոդոսի, սինհոդոսական —ք, les évêques qui assistent au concile, les Pères d'un concile.

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ, patriarcal, ale (*pl. patriarcaux*), *adj. Trône* —. pontifical, ale (*pl. pontificaux*), *adj. Habits, ornements pontificaux.*

ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, patriarcat, *sm.*

ՀԱՅՐԱՍՊԱՆ, parricide, *s.*

ՀԱՅՐԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, parricide, *sm.*

ՀԱՅՐԵՆԱԲԱՂՁՈՒԹԻՒՆ, nostalgie, *sf.*

ՀԱՅՐԵՆԱԿԱՆ, paternel, elle, patrimonial, ale (*pl. patrimoniaux*), *adj.*

ՀԱՅՐԵՆԱԿԻՑ, pays, *sm.* payse, *sf. C'est mon —, c'est un de mes pays.*

ՀԱՅՐԵՆԱՍԷՐ, patriote, *adj.* et *s.* Անձնանուէր — մը, un dévoué —. Ճշմարիտ — մը, un vrai —. Տարապայման (ծայրահեղական, չափէ դուրս) —, chauvin, *sm.*

ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐԱԲԱՐ, patriotiquement, *adv.*

ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐԱԿԱՆ, patriotique, *adj.*

ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, patriotisme, *sm.* Տարապայման (ծայրահեղական, չափէ դուրս) —, chauvinisme (շովինիզմ), *sm.*

ՀԱՅՐԵՆԱՏԵՆՉՈՒԹԻՒՆ, nostalgie, *sf.*

ՀԱՅՐԵՆԻ, paternel, elle, *adj. Cet enfant a quitté la maison paternelle.*

ՀԱՅՐԵՆԻՔ, pays natal, *sm.*, patrie, *sf.*

ՀԱՅՐԻԿ, père, dans le langage des enfants, papa, *sm.*

ՀԱՅՐՈՒԹԻՒՆ, paternité, *sf.*

ՀԱՅՐՕՐԷՆ, V. Հայրաբար։

ՀԱՅՑԱԿԱՆ ՀՈԼՈՎ., accusatif, *sm.*

ՀԱՅՑԵԼ, demander, *va.* — *de l'argent, du pain, du temps, une grâce, une faveur. Je vous demande votre amitié.* implorer, postuler, *va.* — արտասուագին, լալագին, V. Պաղատել։

ՀԱՅՑԵԼԻՆ, demande, *sf.*

ՀԱՅՑՈՂ. implorant, ante, *adj.* || implorateur, *sm.*; postulant, ante, *s.*

ՀԱՅՑՈՒԱԾ, demande, prière, *sf.*

ՀԱՅՔԱՐ, pierre d'Arménie, *sf.*

ՀԱՆ, aïeule, grand'mère (*pl.* des *grand'mères*), grand'maman (*pl.* des *grand'mamans*), կամ bonne maman, *sf.* — —ոյն, trisaïeule, *sf.*

ՀԱՆՔԱԲԱՆ, minéralogiste, *sm.*

ՀԱՆՔԱԲԱՆԱԿԱՆ, minéralogique, *adj. Carte* —.

ՀԱՆՔԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, minéralogie, *sf.*

ՀԱՆՔԱԳԷՏ, V. Հանքաբան։

ՀԱՆՔԱԳՈՐԾՈՂ, minéralisateur, *sm.* — մարմին, corps —s.

ՀԱՆՔԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, minéralisation, *sf.*

ՀԱՆՔԱՄՈՅ, minéral, ale (*pl. minéraux*), *adj.*

ՀԱՆԱԾՈՅԹ, minéral (*pl. minéraux*), *sm. Les minéraux et les végétaux.*

ՀԱՆԱԾՈՒԽ, charbon de terre, charbon minéral, *sm.*, houille (հ--յլ՛), *sf.*

ՀԱՆԱՑԻՆ, V. Հանածոյ։

ՀԱՆԱՊ (մեծ բաժակ գինւոյ), hanap (հ--ն--բ), *sm.*

ՀԱՆԱՊԱԶ, toujours, à tout moment, à chaque moment, à tous moments, constamment, continuellement, *adv.*

ՀԱՆԱՊԱԶԱՀԻՒԱՆԴ, maladif, ive, *adj. Un enfant —. Un corps —.* valétudinaire, *adj.* et *s.*

ՀԱՆԱՊԱԶԱՋԱՆ, assidu, ue, *adj.*

1. **ՀԱՆԱՊԱԶՕՐԴ**, de chaque jour, quotidien, ienne, journalier, ière, continu, ue, continuel, elle, assidu, ue, fréquent, ente, perpétuel, elle, *adj.* Հաց —, le pain quotidien. — պատերազմունք, guerres continuelles. — ջան, V. Ջան։

2. **ՀԱՆԱՊԱԶՕՐԴ**, assidûment, *adv. Travailler —.*

ՀԱՆԱՊԱԶՕՐԴԵԱՆ, quotidien, ienne, *adj.*

ՀԱՆԱՊԱԶՕՐԴԵԼ, continuer, *vn.*, se perpétuer, *vpr.*

ՀԱՆԱՊԱԶՕՐԴԻԼ, persévérer, *vn.*; fréquenter, *va.*

ՀԱՆԱՊԱԶՕՐԴՈՒԹԻՒՆ, assiduité, continuité, persévérance, persistance, perpétuité, constance, *sf.*

ՀԱՆԱՊԱԶՕՐ, tous les jours, quotidiennement, *adv.*

ՀԱՆԱՊԱԶՕՐԵԱՅ, de chaque jour, quotidien, ienne, *adj.*

ՀԱՆԱՋՈՒՐ, eau minérale, *sf.*

ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ, circonstance, *sf.* || état, *sm.*, situation, *sf.* || qualité, *sf.* || condition, *sf.* Մասնաւոր, առանձին —, particularité, *sf.* — իրաց, fait, *sm.* Միտք, սիրտ գրաւող, յափշտակող —, intérêt, *sm.* Ծանրացուցիչ —, circonstance aggravante. Ըստ հանգամանաց (գործը գիտէ), c'est selon, կամ սոսկ selon.

ՀԱՆԳԱՆԱԿ, quotité, cotisation, contribution, *sf.*, écot, *sm.* — հաւատոյ, symbole, *sm.* Նիկիական —, le symbole de Nicée. — Առաքելոց, le symbole des apôtres, le symbole. —աւ կոչունք, հացկերոյթ, V. Կոչունք. Հացկերոյթ։

ՀԱՆԳԱՆԱԿԵԼ, boursiller, *vn.*; contribuer, *v. n.* et *a.* || souscrire, *vn.*

ՀԱՆԳԱՆԱԿԻՉ, contribuant, [*sm.*

ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, cotisation, souscription, *sf.*

1. **ՀԱՆԳԻՍՏ**. repos, *sm.* || délassement, *sm.* || aise, aisance, commodité, *sf.*, confort, confortable, bien-être, *sm.* || repos, *sm.*, pause, relâche, halte (հ--լյ), trêve, *sf.* — (անդոց), jachère, *sf.* — կատարեալ, jachère complète. Կէս —, demi-jachère. — երկամեայ, եռամեայ, jachère biennale, triennale. — երկարատեւ, jachère pérenne. Դիր հանգստեան (գերեզման), la dernière demeure (tombe, tombeau). Հանգստեան ժամ, V. Ժամ։ — առնուլ (հանգչիլ), prendre du repos (reposer, *vn.*, se reposer, se délasser, *vpr.*). — թողուլ, laisser tranquille, en paix. — տալ, donner du repos, reposer, *va.* Հանգստեամբ, commodément, confortablement, doucement, à l'aise, à loisir, tout à loisir. Քու հանգստեանդ (երբ որ ուզես), à ton aise.

2. **ՀԱՆԳԻՍՏ**, aisé, ée, *adj.* Մարդ շատ — է այս բազկաթոռին վրայ, on est fort à l'aise dans ce fau-

teuil. Այս աթոռիս վրայ շատ — եմ, je suis bien à l'aise sur cette chaise. Դուք ձեր աթոռին վրայ — չէք, vous êtes mal à l'aise sur votre chaise. — եղիք, ne vous gênez pas.

ՀԱՆԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, analogie, *sf.* || assimilation, *sf.* — անուան, onomatopée, *sf.*

1. **ՀԱՆԳՈՅՆ** (նման), semblable, pareil, eille, conforme, analogue, *adj.* — օրինակաւ, analogiquement, *adv.*

2. **ՀԱՆԳՈՅՆ** (պէս), comme, *adv.* *Froid — glace.* conformément, *adv.* — նմին, ainsi, *adv.*

3. **ՀԱՆԳՈՅՆ** (իբրեւ), à l'égal de, *prép.* *Il est craint à l'égal du tonnerre.* en conformité de, *prép.* *Il agit en conformité des ordres qu'il a reçus.*

ՀԱՆԳՈՅՑ (կապ. [illegible]), nœud ([illegible]), lien, *sm.* || intrigue, difficulté, *sf.* Գորդեան —, nœnd gordien. — ջղաց, ganglion, *sm.* — վայրիջութեան, nœud descendant. — վերելութեան, nœud ascendant. — բանք, V. Հանելուկ։ || — ([illegible]), relais, *sm.* || — (երկաթուղւոյ. [illegible]), V. Հանգրուան։

ՀԱՆԳՈՒՆԱՒՈՐ, conforme, *adj.*

ՀԱՆԳՈՒՑԱՆԵԼ (հանգչեցունել), donner du repos, reposer, délasser, *va.*

ՀԱՆԳՈՒՑԱՊԵՏ, chef de gare, [*sm.*

ՀԱՆԳՈՒՑԵԱԼ (հանգիստ առած), reposé, ée, délassé, ée, *adj.* || — (վախճանեալ, մեռած), feu, *m.* feue, *f. adj.*; défunt, unte, *adj.* et *s.*

ՀԱՆԳՉԵԼ, prendre du repos, reposer, *vn.*, se reposer, *vpr.*, respirer, *vn.*, se délasser, se tranquilliser, *vpr.* || chômer, *vn.* Աստ հանգչի (ի տապանագիրս), cigît (Gésir բայէն).

ՀԱՆԳՉԵՑՈՒՆԵԼ, V. Հանգուցանել։

ՀԱՆԳՉԻԼ, V. Հանգչել։

ՀԱՆԳՍՏԱՐԱՐ, V. Հանգստեամբ (Հանգիստ 1)։

ՀԱՆԳՍՏԱԿԱՆ, quiétiste ([illegible]), *adj.* et *s.*

ՀԱՆԳՍՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, quiétisme ([illegible]), *sm.*

ՀԱՆԳՍՏԱԿՐՕՆ, quiétiste ([illegible]), *adj.* et *s.*

ՀԱՆԳՍՏԱՆԱԼ, V. Հանգչել։

ՀԱՆԳՍՏԱՆՈՑ, V. Հանգստոց(2)։

ՀԱՆԳՍՏԱՐԱՆ, reposoir, repos, *sm.*

ՀԱՆԳՍՏԱՒԷՏ, aisé, ée, *adj.* *Une voiture aisée.* confortable, *adj.* *Un logement —.* paisible, *adj.* *Charmante et — retraite.* coi, oite, *adj.*

1. **ՀԱՆԳՍՏՈՑ** (թափօրի [procession] ժամանակ Սրբութիւն սրբոցն [saint sacrement] հանգչեցունելու համար փողոցաց մէջ շինուած սեղան, խորան), reposoir, *sm.*

2. **ՀԱՆԳՍՏՈՑ**, reposoir. repos, *sm.* || — (գերեզմանոց), V. Հանգստոցք։

ՀԱՆԳՍՏՈՑՔ (գերեզմանոց), champ de repos (cimetière, [illegible], *sm.*), *sm.*

ՀԱՆԳՍՏՈՒԹԻՒՆ. repos, *sm.*, aise, aisance, *sf.*, bien-être, confort, confortable, *sm.* Ձեր հանգստութեանը նայեցէք, ne vous gênez pas.

ՀԱՆԳՐԷՃ, raccourci, troussis, retroussis, *sm.*

ՀԱՆԳՐԻՃԵԼ (սոթտել), trousser, retrousser, relever, rendoubler, *va.*

ՀԱՆԳՐԻՃՈՒՄ, } retroussement, *sm.*
ՀԱՆԳՐԻՃՈՒՄՆ, }
|| contraction. *sf.*

ՀԱՆԳՐՈՒԱՆ, gare, *sf.* — խաշանց, bercail (Այս բառն թ. չունի), *sm.*

ՀԱՆԴՐՈՒԱՆԱԳԵՑ, V. կայարանապետ։

ՀԱՆԴԱՐՏ, tranquille, paisible, posé, ée, reposé, ée, calme, *adj.* — լինել, ըլլալ, être en repos, être tranquille. — եղէք, tranquillisez-vous. — կալ, կենալ, rester tranquille, se tenir clos et coi. — թողէք զիս, laissez-moi tranquille, allez vous promener. — մտօք, V. Մտօք։ — կերպով, V. Հանդարտիկ։

ՀԱՆԴԱՐՏԱԳՆԱՑ } (վտակ), **ՀԱՆԴԱՐՏԱՀՈՍ** } paisible, *adj. Une rivière, un ruisseau* —.

ՀԱՆԴԱՐՏԵԱԼ, paisible, *adj.*

ՀԱՆԴԱՐՏԵԼ (հանդարտիլ), se tranquilliser, se reposer, se calmer, *vpr.* || être tranquille, se tenir tranquille, demeurer dans le repos. || souffrir, supporter, *va.*; résister, *vn.* — (ծովն), tomber, *vn. La mer tombe.* Հանդարտեա՛ց (կամա՛ց), tout doux, doucement. Հանդարտեցէք, tranquillez-vous.

ՀԱՆԴԱՐՏԵՑՈՒՆԵԼ, } tran-**ՀԱՆԴԱՐՏԵՑՈՒՑԱՆԵԼ**, } quilliser, *va.* — *les sens, l'esprit.* calmer, *va.* — *les flots, les esprits, la douleur.*

ՀԱՆԴԱՐՏԵՑՈՒՑԻՉ, tranquillisant, ante, *adj. Cette nouvelle est fort tranquillisante.*

ՀԱՆԴԱՐՏԻԼ, V. Հանդարտել։

ՀԱՆԴԱՐՏԻԿ, tranquillement, *adv. Vivre* —. *Il dormait* —. doucement, paisiblement, posément, *adv. Il parle posément.* bellement, *adv.*

ՀԱՆԴԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, tranquillité, *sf.*, repos, *sm.* || tranquillité, imperturbabilité, *sf.*, flegme, sang-froid, calme, *sm.* — ծովու, calme plat. Ծովու կարճատեւ —, accalmie, *sf.* Հանդարտութեամբ, V. Հանդարտիկ։

1. **ՀԱՆԴԵՐՁ** (զգեստ), habit (—պէ), vêtement, habillement (—պէյիւշ—ն), *sm.* || scapulaire, *sm.* փառաւոր — մը, une mise élégante. — ցեցակեր, մեցամեռ, մեցոտեալ, un habit rongé des vers. Դժուարակիր —ք, des habits incommodes. Պատրաստեալ, յօնակալ, հանդիսական —ք, un habit habillé. —ք, effets, *sm.* || tous les objets d'habillement, garde-robe (*pl.* des *garde-robes*), *sf.* —ք, ձեւ —իզ, équipage, *sm.* V. Փոխուրար։

2. **ՀԱՆԴԵՐՁ** (մէկտեղ. հետ), avec, *prép.* — *mon père, ma mère.* — *mes amis* || outre, *prép.* — այսու (ասով —), avec cela, après tout, d'abondant, *adv.* — այնու (անով —), en outre, *adv. Je lui ai donné tant, et en outre je l'ai nourri.* toutefois, néanmoins, par-dessus le marché, *adv.* Այլովքն — (եւ այլն. ...), et cætera (...). Կը գրուի համառօտութեամբ etc. կը գործածուի եւ իբր *sm. Le reste n'est exprimé que par un et cætera. Mettre trois et cætera de suite.*), et le reste. [*sm.*

ՀԱՆԴԵՐՁԱԳԻՒՆ, vestiaire,

ՀԱՆԴԵՐՁԱԳՈՐԾ, couturier, tailleur, *sm.*

ՀԱՆԴԵՐՁԱՆՔ, préparatifs, apprêts, *smp.* || préparation, *sf.*, appareil, *sm.*; dispositions, *sfp.* || garniture, *sf.* || apparat, *sm.* || équipage, *sm.* — (կերակրոց) assaisonnement, apprêt, *sm.*, garniture, *sf.* — (դեղագործաց), préparation, *sf.* — մանր մանր մասանց (կարասեաց կամ զգեստուց), fourniture, *sf.* — (կտաւուց), apprêtage, *sm.* — (նաւու, զօրաց), équipement, *sm.* Ցարակից —, accompagnement, *sm.* — ներկայացման թատերախաղու, — տեսարանի, mise en scène.

ՀԱՆԴԵՐՁԱՊԵՏ, maître de garde-robe, *sm.* — (վաճառ), vestiaire, *sm.*

ՀԱՆԴԵՐՁԱՏՈՒՆ, vestiaire, *sm.*

ՀԱՆԴԵՐՁԱՐԱՆ, garde-robe (*pl.* des *garde-robes*), *sf.*, vestiaire, *sm.*

ՀԱՆԴԵՐՁԱՐԱՐ, couturier, tailleur, *sm.* || couturière, tailleuse, *sf.*

ՀԱՆԴԵՐՁԵԱԼ, préparé, ée, apprêté, ée, *adj.* || futur, ure, *adj.* Անյայտնութիւն հանդերձելոց, l'incertitude des choses futures. — ժամանակ, le temps futur. — կեանք, vie future, *sf.* *Les biens de la vie future.* կամ յոկ vie, *sf.* *Il ne sera heureux ni dans cette vie ni dans l'autre.* — աշխարհն, —ն (անդին աշխարհն), l'autre monde. — փեսայն, le futur époux, կամ յոկ le futur, *sm.* — հարսն, la future épouse, կամ սոսկ la future, *sf.* — ամուսինքն, les futurs, *smp.* Ի հանդերձեալումն, dans l'autre monde. —քն, avenir, futur, *sm.*

ՀԱՆԴԵՐՁԵԼ, préparer, *va.* — *un dîner.* — *des cuirs.* apprêter, *va.* || arranger, disposer, *va.* *On a disposé cette salle pour le bal.* accommoder, faire, fournir, *va.* || garnir, *va.* — *une boutique.* meubler, *va.* — *une maison, une chambre.* habiller (զգեստել), *va.* || équiper, *va.* || pratiquer, *va.* || apprêter, *vn.* *Ce cuisinier apprête bien à manger,* կամ անխնդիր *Il apprête bien.* accommoder, *va.* *Que voulez-vous qu'on vous accommode pour votre dîner?* mettre, *va.* — *une carpe* (ծածան) *en matelote* (նաւազախորտիկ), *des fruits en compôte* (յամպարակ).

ՀԱՆԴԵՐՁԻԼ, se préparer, *vpr.* — *pour quelque chose, à quelque chose.* s'apprêter, *vpr.* || s'arranger, se disposer, *vpr.* *Se disposer à la mort, à un voyage.* || se garnir, *vpr.*

ՀԱՆԴԵՐՁԻՉ, apprêteur, *sm.* — նաւու, gréeur, armateur, *sm.*

ՀԱՆԴԷՊ, devant, *prép.* *Assis* — *le feu, la porte.* vis-à-vis (ընդդէմ հոլով կ'ուզէ), *prép.* Այս տան, այս պարտիզին —, vis-à-vis de cette maison, de ce jardin. *Il est logé vis-à-vis de mes fenêtres.* à la face de, *prép.* *A la face de la justice, des autels.* en face de, à l'opposite de, contre, *prép.* || en face, à l'opposite, *adv.* — միմեանց, vis à-vis l'un de l'autre. Ի հանդիպոյ, à l'opposite, de front, *adv.* *Attaquer l'ennemi de front.* Տունն որ ի հանդիպոյ, որ կայ ի հանդիպոյ, la maison d'en face. կայր ի հանդիպոյ, il était vis-a-vis.

ՀԱՆԴԷՍ, fête, *sf.* || célébrité, *sf.* || cérémonie, *sf.*, cortège, *sm.* || apparât, *sm.* || preuve, marque, démonstration, *sf.* || témoignage, *sm.* || épreuve, *sf.*, essai, *sm.* || examen (ԷՔԶԱՄԷՆ. ըստ ոմանց ԷՔԶԱՄԷՆ'), *sm.* || acte, *sm.* || revue, *sf.* || spectacle, *sm.* || convoi, *sm.* — երաժշտական, festival (*pl.* des *festivals*), *sm.* — երգոց, նուագածութեան, V. Նուագահանդէս։ — հարսանեաց, noce, *sf.* — կատարման ամուսնութեան պսակի, épousailles, *sfp.* — յուղարկաւորութեան, — յուղարկաւորութեան մեռելոյ, pompe funèbre, *sf.*, convoi, *sm.*, funérailles, *sfp.*, les honneurs suprêmes, les derniers honneurs, les honneurs funèbres կամ du cercueil, de la sépulture, *sm.* — պարեկապատաց, parade, *sf.* — (զօրաց), V. Զօրահանդէս։ Ճրագածուցիկ —, procession, *sf.* — արուեստից, ճարտարութեանց, V. Արուեստահանդէս։ — վաճա-

ռաց (փառայէր), foire, *sf.* — գիւ-ղական, assemblée, *sf.* —, — համարոյ, cens (ռամ, դաս Ակա-դիմիոյ. ռամ, ռամ, դաս Լիդրէի), recensement, dénombrement, *sm.* Արիականն —ք, exploit, *sm.* — առնել, ընել, célébrer, *va.* — առնել (յաւուրբեանն, անգրու-թեանն. ուժ. բանեցունել), exer-cer, *va.* Հանդիսիւ, մեծ հանդի-սիւ, solennellement (ռալանելէ-մամ), *adv.* V. Հանդիսաւորան։

ՀԱՆԴԻՊԱԴՕՏԻ, contrefort, *sm.*

ՀԱՆԴԻՊԱԴԻՐ, opposé, ée, *adj.*

ՀԱՆԴԻՊԱԿԱՑ, opposé, ée, *adj.*

ՀԱՆԴԻՊԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ, ren-contre, *sf.*

ՀԱՆԴԻՊԵԼ, **ՀԱՆԴԻՊԻԼ**, rencontrer, *va.* Չուզեր քաղաք երթալ, վախնալով որ իւր պար-տատէրներէն մէկուն կը հանդիպի, il ne veut pas aller à la ville, de peur de — un de ses créanciers. ‖ obtenir, *va.* — *une grâce du roi.* Յանկարծակի —, tomber, *vn.* Մէկտեղ —, coïncider, *vn.* *Ces deux événements coïncidèrent.* — միմեանց, իրարու, se rencontrer, se trouver, *vpr.* — (այս ինչ օ-րուան), tomber, *vn.* *Cette fête tombe au jeudi.*

ՀԱՆԴԻՊՈՒԹԻՒՆ, rencontre, *sf.* Բարեբախտիկ —, une — heu-reuse, *sf.*, bonheur, *sm.*, chan-ce, *sf.* — պատահաւաց, V. Պա-տահականութիւն։ — (աստեղաց), opposition, *sf.* — (էջերու տողե-րուն ծիջը իրարու վրայ. դաս տպա-գրողաց), registre (ռէժիսդրէ. ումանք կը գրեն Regître, ռէժի-դրէ), *sm.*

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ, **ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆ**, rencontre, *sf.*

ՀԱՆԴԻՊՑՈՒՆԵԼ, faire ren-contrer, atteindre, *va.*

ՀԱՆԴԻՍԱԴԻՐ, officiant, *adj.* et *sm.* ‖ agonothète, *sm.*

ՀԱՆԴԻՍԱԿԱՆ, solennel, elle (ռալանել, էլ), *adj.* ‖ spectateur, trice, *s.*

ՀԱՆԴԻՍԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, re-présentation, *sf.*

ՀԱՆԴԻՍԱՏԵՍ, spectateur, tri-ce, *s.*

ՀԱՆԴԻՍԱՏԵՍՔ, public, *sm.* *Le — a mal accueilli cette tragé-die. Un — indulgent.* galerie, *sf.* *Ceux qui formaient, qui compo-saient la —.*

ՀԱՆԴԻՍԱՐԱՆ, revue, *sf.* *La — des Deux-Mondes.*

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ, solennel, elle (ռալանել, էլ), pompeux, euse, *adj.* — ուխտ, V. Ուխտ։ — օրհ-նակալ, կերպով, V. Հանդիսիւ (ՀԱՆԴԷՍ)։

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, solen-nité (ռալանիթէ), *sf.*

ՀԱՆԴՈՒՐԺԱԿԱՆ, souffrable, supportable, *adj.* — իմն օրինա-կաւ, — կերպով, supportable-ment, *adv.*

ՀԱՆԴՈՒՐԺԱՆՔ, souffrance, *sf.*

ՀԱՆԴՈՒՐԺԵԼ, souffrir, *va.* *C'est un corps qui souffre la fa-tigue, le froid, la faim* (ֆէն). sup-porter, *va.* *Il supporte son mal patiemment.* résister, *vn.* *Qui pourrait — à ce grand froid?* Չկարենալ — ումեք, ne pouvoir sentir quelqu'un.

ՀԱՆԴՈՒՐԺԵԼԻ, supportable, tenable, *adj.*

ՀԱՆԵԱԼ, ôté, ée, *adj.* — ի տենց, extractif, ive, *adj.* *Prin-cipes extractifs.* — արտաքս, ex-clusivement, *adv.*

ՀԱՆԵԼ, faire sortir, sortir, *va.* ‖ ôter, tirer, *va.* ‖ enlever, le-ver, extraire, soustraire, *va.* Ակ-ռայ —, pousser une dent à quelqu'un. Մէկուն ակռան —, arracher կամ extraire une dent à quelqu'un. Անիրաւ —, donner tort, le tort à quelqu'un. Արիւն

—, tirer du sang, saigner, *va.* Առջեւ —, présenter, *va.* Արմատ — (գրանիանութի մէջ), extraire, *va.* Արմատէն —, déraciner, extirper, *va.* Բանտէն —, V. Բանտ։ Բարձր — (ձայնը), hausser, *va.* Գլխէ —, amorcer, cajoler, *va.* Գլուխ —, terminer, finir, achever, venir à bout de. Դժուարութենէ —, V. Դժուարութիւն։ Դիմակն —, démasquer, *va.* Դուրս —, sortir, *va.* || exclure, éconduire, *va.* Թելերն — (կերպասի), effiler une étoffe de soie, effilocher կամ effiloquer, *va.* (Թիւ մ'ուրիշ թուէ) —, soustraire, *va.* (Ձուկէ) —, pêcher, *va.* Հաշուէն մասն մը —, — ի բաց, déduire, *va.* — (գանի վրայ), jeter sur, *va.* — զգեստներն, enlever les vêtements, ôter ses habits, dépouiller ses vêtements. (Կոխ) —, élever, *va* Պատերազմի — (զօրք), mettre sur pied (une armée). *Ce prince mit sur pied des force imposantes (հատտաթողուն).*(Ճամբան) —, tomber, *vn.* *Ce chemin tombe dans telle autre.* Մէջտեղ —, mettre au jour, *va.* || déceler, *va.* || démasquer,*va.* Մորթն —, dépouiller, *va.* Ջուր —, puiser de l'eau. Վեր —, monter, lever, *va.* Վիճակ —, tirer au sort, une loterie. Վրէժ —, tirer vengeance, se venger, *vpr.* Օգուտ —, tirer parti, du profit. Օդն —, faire sauter, *va.* Մէկուն սիրտը թունդ —, faire tressaillir le cœur de quelqu'un. Օրը պիտի չհանէ (կ'ըսուի ծանր հիւանդի մը համար), il ne passera pas la journée. Այսօրվան տանչանաց մէջ հոգին հանեցին, V. Հոգի։

ՀԱՆԵԼՈՒԿ (գլուխ), énigme, *sf.* *Deviner une —, le mot d'une énigme.*

ՀԱՆԻ, V. Հան։

ՀԱՆՃԱՐ, intelligence, *sf.*, esprit, *sm.* || génie, *sm.* || sagesse, *sf.* || raison, *sf.* —ով, intelligemment, *adv.* *Il parle — de toutes choses.* spirituellement, *adv.* *Il lui répondit fort —.* ingénieusement, *adv.* *— imaginé.* sagement, *adv.* *Vous parlez —.* sensément, *adv.* *Il parle —.* — ծախել, chicaner, *vn.* [*sm.*

ՀԱՆՃԱՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, esprit,

ՀԱՆՃԱՐԱԲԱՐ, V. Հանճարով (ՀԱՆՃԱՐ)։ [*sm.*

ՀԱՆՃԱՐԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, esprit,

ՀԱՆՃԱՐԵԼ, s'ingénier, *vpr.*; imaginer, *vn.*

ՀԱՆՃԱՐԵՂ, ingénieux, euse, sage, intelligent, ente, spirituel, elle, sensé, ée, *adj.* — (գիւտ, մեքենայ), ingénieux, euse, *adj.* Այր —, homme de génie, կամ լով génie, *sm.* *C'est un homme de génie. Ce génie fut la lumière de son siècle.* Շատ — ըլլալ, être très intelligent, très sensé, très sage, avoir de l'esprit jusqu'au bout des ongles. — կերպով, V. Հանճարով (ՀԱՆՃԱՐ)։

ՀԱՆՈՒԵՏՈՒՆԵԼ, ôter à quelqu'un ses habits, son costume, déshabiller, *va.*

ՀԱՆՈՒԻԼ, quitter ses habits, mettre bas ses habits, se déshabiller, *vpr.*

ՀԱՆՈՒՄ, **ՀԱՆՈՒՄՆ**, extraction,*sf.*|| — (ի համարողութեան [arithmétique]), soustraction, *sf.* — ընել, faire une —.

ՀԱՆՈՒՐ, tout, *m.* toute, *f.* (*mp. tous. fp. toutes*), *adj.* Ընդ —, partout, *adv.* —ն, général, *sm.* *On ne doit point conclure du particulier au —.*

ՀԱՆՐԱԿԱՆ, général, ale (*pl. généraux*), *adj.* —ն, général, *sm.* *On ne doit point conclure du particulier au —.*

ՀԱՆՐԱԿԱՌՔ, omnibus (օմնի-պիւս), *sm.*

ՀԱՆՐԱՀԱՇԻՒ, V. Գրաճաշիւ։

ՀԱՆՐԱՀԱՇՈՒԱԳԷՏ, V. Գրաճաշուագէտ։

ՀԱՆՐԱՀԱՇՈՒԱԿԱՆ, V. Գրաճաշուական։

ՀԱՆՐԱՀԱՇՈՒՈՂ, V. Գրաճաշուագէտ։ [*sm.*

ՀԱՆՔ, minéral (*pl. minéraux*),

ՀԱՇԵԼ, consumer, *va.* [*vpr.*

ՀԱՇԻԼ ՄԱՇԻԼ, se consumer,

ՀԱՇԻՇ (ճճզիկ կանեփի տերեւներէն պատրաստուած թմբրեցուցիչ նիւթ մը. Հաշիշ), hachisch (Հաշիշ), *sm.*

ՀԱՇԻՒ, compte (քօնթ), calcul, *sm.*, supputation, *sf.* Ամբողջական — (բոլ չափազիտայ), calcul intégral. Բոլորակ —, compte rond. Ընթացիկ —, compte courant. Ի կարծ —, estime, *sf.* Մերձաւոր —, estime, approximation, *sf.* Խառնակ —, un compte borgne. Ճիշդ —, compte exact. Մայր —, grand-livre կամ grand livre, *sm.* Մանրամասն —, compte détaillé. Վերջին —, compte final. Վրէպ, սխալ —, mécompte, *sm.* Տոմարական —, comput (քօմ-փիւթ), *sm.* — ժամանակաց, — ժամանակի, comput, *sm.*, computation, *sf.* — ծախուց, dépense, *sf.* — ծախուց (տէփանս), mémoire, *sm.* *J'ai demandé le — du menuisier.* — ծախուց (ի ճաշարանի), carte payante. — տեսնել, faire le compte. Ծառային —ը տեսնել ու ճամբել, donner son compte à un domestique, lui faire son compte. Հաշուին անցունել, դնել, passer, mettre quelque chose en compte, le mettre sur un compte. Մէկուն հաշուին սեպել, tenir compte d'une somme à quelqu'un. — բռնել, dresser un compte, tenir les comptes. — բանալ մէկուն հետ, ouvrir un compte avec quelqu'un. — ընել, faire le կամ un compte, compter, calculer, supputer, *va.* —ը մաքրել, appurer le compte. —ը շտկել, mettre ses comptes en règle. — տալ, rendre compte կամ ses comptes. Մաքուր — տալ, être de bon compte. —ը փակել, գոցել, clore, régler, terminer, arrêter le compte, solder, *va.* —ը փակուիլ, se solder, *vpr.* Ի —, à compte, à valoir. Մերձաւոր հաշուով, approximativement, *adv.*

ՀԱՇՄ (աշէՊ), estropié, ée, impotent, ente, *adj.* || impotent, *sm.* *Un —.*

ՀԱՇՄԱՆԴԱՄ (աշէՊ), estropié, ée, impotent, ente, *adj.* || impotent, *sm.* *Un —.* Մուրացիկ —, estropiat, *sm.*

ՀԱՇՈՒԱԳԷՏ, calculateur, *sm.*

ՀԱՇՈՒԱԳԻՐ (Հէսապ տէֆթէրի), livre de compte, bilan, *sm.* Օրական, օրըստօրեայ — (օրճաշիւ), livre journal, կամ սոսկ journal, *sm.*

ՀԱՇՈՒԱԿԱԼ, comptable (քօնթապլ), *adj.* *Officier, agent —.* || comptable, *sm.* *C'est un bon —.* teneur de livres, *sm.*

ՀԱՇՈՒԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, comptabilité (քօնթապիլիթէ), *sf.* *Il a mis beaucoup d'ordre dans sa —.* tenue de livres, *sf.* Պարզատումար —, tenue de livres en կամ à partie simple. Կրկնատումար —, tenue de livres en կամ à partie double.

ՀԱՇՈՒԱԿՇԻՌ, bilan, *sm.*

ՀԱՇՈՒԱՏԱՐԴԱՐ, liquidateur, *adj.* et *sm.*

ՀԱՇՈՒԱՊԵՏ, maître des comptes, *sm.*

ՀԱՇՈՒԱՏԵՂԱՆ, comptoir (քօնթուար), bureau, *sm.*

ՀԱՇՈՒԱՏԵՏՐ, } carnet, *sm.*
ՀԱՇՈՒԱՏԵՏՐԱԿ, }

ՀԱՇՈՒԱՐԱՆ, comptoir, *sm.*

ՀԱՇՈՒԱՑՈՅՑ, budget, *sm.*

ՀԱՇՈՒԱՑՈՒՑԱԿԱՆ, budgétaire, *adj.*

ՀԱՇՈՒԵԼ, compter ([illegible]), calculer, supputer, *va.*; compter, *vn.* || regarder comme, *va.* || penser, *vn.* — թուանշանով, chiffrer, *vn.* Մտքէն —, calculer de tête. — կարծելով, estimer, *va.* Սխալ —, se mécompter, *vpr.*

ՀԱՇՈՒԵԼԻ, calculable, *adj.*

ՀԱՇՈՒԵՓԱՅՏ ([illegible]), marque, taille, *sf.*

ՀԱՇՈՒՈՂ, compteur ([illegible]), calculateur, *sm.* Թաչ —, chiffreur, *sm.*

ՀԱՇՏ, propice, favorable, *adj.* — առնել, V. Հաշտել։

ՀԱՇՏԱՐԱՐ, conciliant, ante, *adj. Homme, esprit —.* conciliatoire, *adj. Moyen —.* pacificateur, trice, *adj. Un pouvoir —.* propitiatoire ([illegible]), *adj. Offrande, victime —.* || propitiateur, *sm.*; réconciliateur, trice, *s.*

1. **ՀԱՇՏԵԼ,** V. Հաշտիլ։

2. **ՀԱՇՏԵԼ,** } concilier, ré-
ՀԱՇՏԵՑՈՒՆԵԼ, } concilier, accommoder, raccommoder, pacifier, rapatrier, rapprocher, *va.*

ՀԱՇՏԵԼԻ, réconciliable, *adj.*

ՀԱՇՏԵՑՈՒՑԻՉ, conciliant, ante, conciliateur, trice, pacificateur, trice, *adj.* || conciliateur, trice, réconciliateur, trice, *s.*

ՀԱՇՏԻԼ, se concilier, se réconcilier, faire la paix, s'accommoder, se raccommoder, se reparler, se rapprocher, *vpr.*, revenir, *vn.*

ՀԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, conciliation, réconciliation, paix, *sf.*, raccommodement, repatriage, rapprochement, *sm.*, propitiation, *sf.* Համբոյր հաշտութեան, baiser de paix. Վեր ի վերոյ, առերեւոյթ (երեսանց) —, paix plâtrée. Ի — ածել, V. Հաշտել (2)։ Ի — գալ, V. Հաշտիլ։ Խօսել ի —, traiter de la paix, négocier la paix.

ՀԱՇՏՈՒԻԼ, V. Հաշտիլ։

ՀԱՉԵԼ ՀԱՌԱՉԵԼ, soupirer, *vn.*

ՀԱՉԻՒՆ ԵՒ ՀԱՌԱՉԻՒՆ, soupir, *sm.*

ՀԱ՛ՊԱ, va, allons, allez, ferme. *Allons, ferme, mes amis!*

ՀԱՊԱԼԱՓ (կարծրածաղիկ թուփ մը), myrtille, airelle, *sf.*

1. **ՀԱՊՃԵՊ,** précipitation, *sf.* —ով, à la hâte, *adv. Écrire à la hâte.*

2. **ՀԱՊՃԵՊ,** précipité, ée, *adj.* — փախուստ, fuite précipitée.

3. **ՀԱՊՃԵՊ,** précipitamment, *adv.*

ՀԱՊՇՏԱՊ, précipitamment, rapidement, *adv.*

ՀԱՉԵԼ ([illegible]), aboyer ([illegible]), *vn.* || aboyer, clabauder, *vn.*

ՀԱՉԵՑՈՒՆԵԼ, faire aboyer, *va.*

ՀԱՉԻՒՆ ([illegible]), aboi, aboiement կամ aboîment, clabaudage, *sm.*

ՀԱՉՈՂ, aboyeur, euse, *adj.* — շուն որսոց, aboyeur, *sm.*

ՀԱՌԱՉ, soupir, *sm. Grand, long —. — amoureux. — d'amour, de douleur.* — բերել, soupirer, *vn. — d'amour, de douleur.*

ՀԱՌԱՉԱՆՔ, soupir, *sm. Grand, long —. — amoureux. — d'amour, de douleur. Jeter, pousser des —s.* || soupir, *sm. Un cœur gros de —s.* Հանել հառաչանս, հառաչանս արձակել (—ներ հանել), soupirer, *vn.*, pousser des soupirs, *va. Gémir, pleurer et soupirer.*

ՀԱՌԱՉԵԼ, jeter, pousser des soupirs, *va.*, soupirer, *vn. Soupi-*

rer d'amour, de douleur. || soupirer, *va.* — *ses douleurs.*

ՀԱՌԱՉՈՒՄ, } soupir, *sm.*
ՀԱՌԱՉՈՒՄՆ, }

ՀԱՍ, rente, *sf.* —ք, constitution, *sf.* || dotation, *sf.* || revenu, *sm.* —ք (կանոնիկոսի), prébende, *sf.*

ՀԱՍԱԿ, taille, stature, *sf.* || âge, *sm.* — եւ մեծութիւն (անասնոց), taille, *sf.* *Un cheval entre deux —s* (*ձի միջահասակ*). — ընտրողութեան, l'âge de discernement, de discrétion. Առնութեան —, âge d'homme. Հասուն —, âge mûr, *sm.*, maturité, *sf.* Հասուն — (աղջկան), âge nubile. — գանկայլի, վայելուչ, riche taille. Մատաղ, նորոգ, անչափահական, մատղաշ —, bas âge, tendre âge. Ծաղիկ —ի, արբուն —, fleur, *sf.* *Il est dans la fleur de la jeunesse.* Ի ծաղկեալ —ի (ծաղիկ —ի մէջ), à la fleur de l'âge. *Mourir à la fleur de l'âge, de ses ans.* Երկրին ամուսնանալու —ին մէջն է տակաւին, il, elle est d'âge encore à se remarier. Կորին —ին մէջ ըլլալ, être dans la force de l'âge, dans toute sa force. Կարճ —աւ, de petite taille. Ի —ի, à l'âge de.

ՀԱՍԱԿԱԿԻՑ, du կամ de même âge. —ք են, ils sont pareils en âge, ils sont du կամ de même âge. —ք ենք, nous sommes pareils en âge, nous sommes du կամ de même âge.

ՀԱՍԱԿԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, égalité d'âge.

ՀԱՍԱԿԱՉԱՓ, adulte, *adj.* *Il n'était pas encore —.* pubère, *adj.* et *s.*

ՀԱՍԱՆԵԼ, V. Հասանիլ ։

ՀԱՍԱՆԵԼԻ, compréhensible, concevable, *adj.*

ՀԱՍԱՊԱՐՏ, rentier, ière, *s.*

ՀԱՍԱԹՈՒ ԱԲԲԱՅ, abbé commendataire.

ՀԱՍԱՐԱԿ, commun, une, *adj.* *Le soleil, l'air sont —s.* || commun, une, *adj.* *C'est une chose bien commune.* ordinaire, *adj.* *C'est un homme —, très —.* || égal, ale *(pl. égaux), adj.* *Deux poids égaux.* || ensemble, *adv.* *Voyager, vivre —. Ils sont sortis —.* || moitié, *sf.* *La — de 4 est 2.* || —, public, *sm.* *Travailler pour le —.* jour, *sm.* *Les vêtements de tous les jours* (իբրեւ վերադիր անձնուած. *հանապազօրդեան*). — անուն, nom commun. — բայք, verbes communs, déponents, կամ les déponents. —աց միտք, sens commun. — տեղիք, lieux communs. —աց ինչք, ծախք, commun, *sm.* *Il faut prendre cette dépense sur le —.* Արօտք —աց, communaux, *smp.*, communes, *sfp.* — օր (կէս օր), midi, *sm.* — *est sonné.* — գիշեր (կէս գիշեր), minuit, *sm.* *Allez vous coucher, il est —.* Առ —, communément, d'ordinaire, pour l'ordinaire, en général, généralement, *adv.* — կերպով, vulgairement, trivialement, *adv.*

ՀԱՍԱՐԱԿԱԲԱՐ, en général, généralement, *adv.* — եւ առանձնաբար, en général et en particulier.

ՀԱՍԱՐԱԿԱԹԻՒ, égal en nombre.

ՀԱՍԱՐԱԿԱԽԱՌՆ, ordinaire, *adj.*

ՀԱՍԱՐԱԿԱԾ ([illegible]), équateur ([illegible]), *sm.*, ligne équinoxiale, *sf.* — գիծերոյ, V. Միջագիծեր ։

ՀԱՍԱՐԱԿԱԾԻ, équatorial, ale (*pl. équatoriaux*), *adj.*

ՀԱՍԱՐԱԿԱԾԻՐ, V. Հասարակած ։ [*adj.*

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ, commun, une,

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿՇԻՌ ԿՇԻՌ, équilibre, *sm.*

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅԻՆ, communal, ale (*pl. communaux*), *adj.*

ՀԱՍԱՐԱԿԱԳԵՏԱԿԱՆ, V. Ըն-կերհաշտական։

ՀԱՍԱՐԱԿԱԳԵՏՈՒԹԻՒՆ, V. Ընկերհաշտութիւն։

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ, commun, une, public, ique, général, ale (*pl. généraux*), *adj.* || ordinaire, vulgaire, *adj.* [*adv.*

ՀԱՍԱՐԱԿԱՊԷՍ, en général,

ՀԱՍԱՐԱԿԱԻՐՈՒԹԻՒՆ, V. Հաստրակորութիւն։

ՀԱՍԱՐԱԿԵԼ, partager, *va.*

ՀԱՍԱՐԱԿՈՐԴ, communiste, *s.*

ՀԱՍԱՐԱԿՈՐԴԱԿԱՆ, communiste, *adj. Les opinions —s.*

ՀԱՍԱՐԱԿՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, communisme, *sm.*

ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, communauté, *sf.* || public, *sm.* Հասարակութեան, V. Հասարակային։

ՀԱՍԱՐԱԿՕՐԵԱՑ, équinoxial, ale (*pl. équinoxiaux*), *adj.* Ծաղիկք —ք, fleurs équinoxiales.

ՀԱՍԱՐԱԿՕՐԷՆ, en commun, *adv.*

ՀԱՍԱՐԱԿՕՐՈՒԹԻՒՆ (Բէ––Հէէ Լէյլ –– Նէհ–ր), équinoxe, *sm.*

ՀԱՍԱԻՈՐ, rentier, ière, *s.* — (կանոնիկոս), prébendé, ée, *adj.* — (աբբայութիւն), commendataire, *adj.* — պաշտօն, commende, *sf.*

ՀԱՍԵԻԱՌԻԿ(զօտեմարտութեամբ եւ բռնամարտկութեամբ խառն մրցութիւն), pancrace, *sm.*

ՀԱՍԸՆԿԱԼ ԱԲԲԱՅ, abbé commendataire.

ՀԱՍԸՆԿԱԼՈՒ, rentier, ière, *s.*

ՀԱՍԿ (գ–ւ–ք), épi, *sm.* — ծաղկանց, V. Հասիկ։ Ոսկեգոյն, ոսկեփայլ —ք, des —s dorés. —եր արձակել, monter en —, épier, *vn.*

ՀԱՍԿԱՆԱԼ, comprendre, entendre, *va.* Կատակէ —, V. Կատակ։

ՀԱՍԿԱՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, intelligence, *sf.* Օխալ —, V. Թիւրիմացութիւն։

ՀԱՍԿԱՑՈՒՄ, } intelligence,
ՀԱՍԿԱՑՈՒՄՆ, } *sf.*

ՀԱՍԿԱՑՈՒՆԵԼ, faire comprendre, donner à entendre, laisser կամ faire entendre, *va.* [*sf.*

ՀԱՍԿԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ, épiation,

1\. **ՀԱՍԿԱՔԱՂ**, glanage, *sm.* — առնել, ընել, glaner, *va.* —ք (քաղուած հասկեր), glanure, *sf.* || — (յիշատակարաններու, պրակներու քաղուածոյք), spicilège, *sm.*

2\. **ՀԱՍԿԱՔԱՂ**, glaneur, euse, *s.*

ՀԱՍԿԻԿ (բուս տնկագիտաց [botaniste]), épillet, *sm.*

ՀԱՍԿՆԱԼ, comprendre, *va.* Բանէ մը —, se rendre compte (ք•ն•ր) de quelque chose, s'entendre. *Il s'entend à faire valoir une terre. Il s'entend en musique.* se connaître en quelque chose. Չուխայէ կը հասկնա՞ք, vous connaissez-vous en drap? Շատ աղէկ կը հասկնամ, je m'y connais très bien. Կը հասկնամ, je m'y connais. Չեմ հասկնար, je ne m'y connais pas. Շատ չեմ հասկնար, je ne m'y connais pas beaucoup. Խօսք — (հաւանել), entendre raison. Կատակէ —, entendre la raillerie, la plaisanterie.

ՀԱՍԿՑՈՒՆԵԼ, faire comprendre, donner à entendre, laisser կամ faire entendre, *va.* Միտքն —, se faire comprendre, s'expliquer, *vpr.*

ՀԱՍՆԻԼ, arriver, venir, parvenir, *vn.* || joindre, toucher, atteindre, attraper, surprendre, pénétrer, *va.* || arriver, toucher, atteindre, pénétrer, aboutir, *vn.*; obtenir, *va.* || revenir, *vn.* Մե-

ծութեան —, parvenir, *vn.* կենաց վերջն հասած ըլլալ, être au bout de sa carrière. Առաջ —, précéder, *va.* Վրայ — (հիւանդութեան), attaquer, *va.* Յանկարծակի վրայ —, attraper, surprendre, *va.*; fondre, *vn.* Ողջ առողջ, անվնաս —, arriver à bon port. — (որոշեալ ժամանակը, պայմանաժամը), échoir, *vn.* — (պտուղը), venir à կամ en maturité, mûrir, *vn.* Կը տարակուսիմ թէ հասած, je doute qu'il soit arrivé. Հասածին պէս, dès son arrivée. Ձեր հասնելուն պէս՝ ես ալ հոն կ'ըլլամ, j'y serai aussitôt que vous. Ջուրն անօթին բերանն հասած է (անօթին բերնին հաւասար է), l'eau est bord à bord du vase. Երկտող մը գրեցէք ինծ՝ երբ հասնելու ըլլաք, écrivez-moi un bout de lettre, quand vous serez arrivé. Աղէկ ժամացոյցին գին չի հասնիր, une bonne montre ne peut se payer assez.

ՀԱՍՈՂՈՒԹԻՒՆ, conception, appréhension, portée, *sf.* — (բուն փիլիսոփայից), perception, *sf.* — *distincte, confuse.* — (զնդակի ընդանօրոյ կամ հրացանի, նետի), portée, *sf.* *Camper hors de la — du canon.*

ՀԱՍՈՅԹ, recette, *sf.* —ը ծախքը չզոցեց, le produit de la — n'a pas couvert les frais.

ՀԱՍՈՒ ԼԻՆԵԼ, saisir, comprendre, entendre, concevoir, *va.* || attraper, *va.*

ՀԱՍՈՒԹԱՒՈՐ, douairière ([illegible] բուն ոմանց [illegible]), *adj. f.*

ՀԱՍՈՒԿ, habile ([illegible]), *adj.* *Un homme — dans les affaires.*

ՀԱՍՈՒՄ, **ՀԱՍՈՒՄՆ**, compréhension, *sf.*

ՀԱՍՈՒՆ, mûr, *m.* mûre, *f.* *adj.* — (պանիր), fait, *adj.* — հասուկ, V. Հասուկ. — սեխ, melon aoûté. — Մեղրիկ դդում ([illegible]), citrouille aoûtée. — Խորհրդով, avec maturité.

ՀԱՍՈՒՆԱՆԱԼ, **ՀԱՍՈՒՆՆԱԼ**, venir à կամ en maturité, mûrir, *vn.* *Les nèfles* (զկեռ. զղեար. [illegible]) *mûrissent sur la paille.*

ՀԱՍՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, maturation, maturité, *sf.*

ՀԱՍՈՒՆՑՈՒՆԵԼ, mûrir, *va.* *Le soleil mûrit nos moissons.* cuire, aoûter ([illegible]. Կը գործածուի եւեթ [illegible]. *Melon aoûté. Citrouille aoûtée.*), *va.* *Le soleil n'est pas assez chaud pour cuire les melons.*

ՀԱՍՈՒՑԱՆԵԼ, V. Հասցունել.

ՀԱՍՏ, fort, *m.* forte, *f.* *adj.* || gros, osse, grossier, ière, *adj.* Ի —ի կալ, se soutenir, *vpr.* — Կերպով, grossièrement, massivement, *adv.*

ՀԱՍՏԱԲԱԶՈՒԿ ԼԻՆԵԼ, **ԸԼԼԱԼ**, avoir le bras fort.

ՀԱՍՏԱԲԵՍՏ, fort, *m.* forte, *f.* *adj.* *Une poutre très forte.* massif, ive. *adj.* *Ce bâtiment est trop —.* — Իմն օրինակաւ (հաստ կերպով), massivement, *adv.* — գործուած, massiveté, *sf.* — գործուածով, massivement, *adv.*

ՀԱՍՏԱՀԱՐՈՒՍՏ, fort, *m.* forte, *f.* *adj.* *De fortes murailles.*

ՀԱՍՏԱԽԱՐԻՍԽ, solide, *adj.*

ՀԱՍՏԱԿԱՆՋ, cruche, *sf.*

ՀԱՍՏԱԿԱՌՈՅՑ, solide, *adj.*

ՀԱՍՏԱՀԻՄՆ, solide, *adj.* — առնել, affermir, *va.*

ՀԱՍՏԱՆԴԱՄ, membré fortement, solidement.

ՀԱՍՏԱՏԱՓ, solide, *sm.*

ՀԱՍՏԱՊԻՆԴ, solide, *adj.*

ՀԱՍՏԱՊՌՈՒՆԿ, lippu, ue, *adj.* *Les nègres sont —s.* Կը գործածուի եւ իբր *s.* *C'est un gros —.*

Հայերէն կ'ըսուի եւս Թանձրա-ցուրթն, Մեծացուրթն, Գռկոց ։

ՀԱՍՏԱՏԱԳՈՅՆ ԳՈՐԾԵԼ, rassurer, *va.* [*adv.*

ՀԱՍՏԱՏԱԳՈՅՆՍ, solidement,

ՀԱՍՏԱՏԱԳՈՐԾԵԼ (ծերութեան պարտքը), consolider, *va.*

ՀԱՍՏԱՏԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ (ծերու-թեան պարտուց), consolidation, *sf.*

ՀԱՍՏԱՏԱԳՐԱԿԱՆ, stéréographique, *adj. Projection — de la sphère.*

ՀԱՍՏԱՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, stéréographie, *sf.*

ՀԱՍՏԱՏԱԴԷՏ, stéréoscope, *sm.*

ՀԱՍՏԱՏԱԿԱՄ, ferme, *adj.*

ՀԱՍՏԱՏԱԿԱՆ, affirmatif, ive, *adj.* — յառաջադրութիւն, proposition affirmative կամ լոկ affirmative, assertion, *sf.* — կեր-պով, affirmativement, *adv.*

ՀԱՍՏԱՏԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, stéréotomie, *sf.*

ՀԱՍՏԱՏԱՄԻՏ, ferme, résolu, ue, vert, *m.* verte, *f. adj.*

ՀԱՍՏԱՏԱՉԱՓ, stéréométrique, *adj.*

ՀԱՍՏԱՏԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, stéréométrie, *sf.*

ՀԱՍՏԱՏԱՊԷՍ, certainement, positivement, *adv.*

ՀԱՍՏԱՏԱՏԻՊ, stéréotype, *adj.* — մատեան, stéréotype, *sm. Les —s de Didot et d'Herhan sont très estimés.* — դրոշմել, V. Հաստատատպել ։ [*va.*

ՀԱՍՏԱՏԱՏՊԵԼ, stéréotyper,

ՀԱՍՏԱՏԱՏՊՈՒԹԻՒՆ, stéréotypage, *sm.* Հաստատատպութեան ա-րուեստ, արուեստանոց, stéréotypie, *sf.* [դէտ ։

ՀԱՍՏԱՏԱՑՈՅՑ, V. Հաստատա-

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ, affermi, ie, *adj.* || déterminé, ée, *adj.* — (ոճ բա-նից), fait, *m.* faite, *f. adj. Les idiotismes (յատկաբանութիւն) sont des phrases faites.* confirmé, ée, approuvé, ée, *adj. Une doctrine approuvée. Un spécifique (սեպհա-կան, յատուկ դեղ) approuvé par la faculté de médecine.* — կալ, appuyer, *vn.*

ՀԱՍՏԱՏԵԼ, prendre l'affirmative, affirmer, affermir, raffermir, appuyer, soutenir, *va.* || rassurer, fortifier, enraciner, *va.* || confirmer, approuver, assurer, certifier, constater, garantir, avouer, déterminer, *va.* || établir, fixer, fonder, créer, *va.* || mettre, *va.* Անցագիրն —, — տալ, viser, faire viser le passeport. Պատճառանօք —, V. Պատճառ ։ Միւսանգամ, նորէն —, rétablir, *va.* Իւր մտքին մէջ, խոր կերպով —, se pénétrer, *vpr.* Բնակու-թիւնն —, s'établir, *vpr. Ils se sont établis en province.* se fixer, *vpr. Il se fixa à Naples.* — (դաշ-ինք), contracter, *va.* — *alliance.*

ՀԱՍՏԱՏԻԼ, s'affermir, se raffermir, *vpr.* || se confirmer, *vpr.* || se fonder, *vpr.* || s'établir, *vpr.* || s'enraciner, *vpr.* Միւսանգամ, նորէն —, se rétablir, *vpr.*

ՀԱՍՏԱՏԻՉ, confirmatif, ive, *adj. Arrêt — d'un jugement.* || conclusif, ive, *adj. Proposition conclusive.* || affirmatif, ive, *adj. Il fit un geste —.* || certificateur, *sm.* || instituteur, trice, *s. L'— de cet ordre religieux.* — ստուգու-թեան, V. Ստուգիչ ։

ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ, fermeté, solidité, stabilité, *sf.*, affermissement, *sm.*, consistance, fixité, *sf.* || fermeté, constance, constatation, *sf.* || consolidation, force, *sf.*, raffermissement, *sm.* || soutien, soutènement, *sm.*, base, instauration, *sf.* || affirmation, confirmation, assertion, certitude, *sf.* || établissement, *sm.* || institution, fondation, *sf.* || fir-

mament, *sm.* Աւետնակսն — (բուս իրաւագիտաց), homologation, *sf.* Դատաստանական —, entérinement, *sm.* Վաւերական —, V. Վաւերագործութիւն։ կայ եւ —, consistance, *sf.* Միւսանգամ, նորէն —, rétablissement, *sm.*, réintégration, *sf.* Գիր հաստատութեան, certification, *sf.* Գիր վաւերական հաստատութեան (ետևած կամ կարդացած ըլլալուն), visa, *sm.* Վճիռ հաստատութեան (օրինաց), V. Վճիռ։ Հաստատութեան համար, à l'appui de, *prép.* Հաստատութեամբ, fermement, solidement, *adv.*

ՀԱՍՏԱՏՈՒԻԼ, V. Հաստատիլ։

ՀԱՍՏԱՏՈՒՆ, ferme, solide, stable, fixe, fort, *m.* forte, *f. adj. De fortes murailles.* bon, *m.* bonne, *f. adj. Une bonne maison de commerce.* || certain, aine, sûr, *m.* sûre, *f. adj. Cette échelle est sûre.* positif, ive, *adj. Ce fait est* —. persévérent, ente, *adj. Un mal* —. — երկիր (ցամաք), V. Երկիր։ — կերակուր, V. Կերակուր։ — մարմին, V. Մարմին։ — աստղ, V. Աստղ։ — կարծ, թոշակ, fixe, *sm. Son — est de 1200 francs.* — ինչ (դրական), positif, *sm.* — կալ, tenir ferme, se tenir, demeurer ferme, se soutenir, *vpr.* կալ մնալ —, persévérer, *vn.* — *dans une résolution, dans l'étude, dans ses erreurs, dans l'endurcissement, dans son silence.* — գործել, solidifier, fixer, *va.* — կերպով, V. Հաստատութեամբ։ Սառոյցը դեռ — չէ, la glace ne porte pas encore.

ՀԱՍՏԱՐԱՆ, appui, support, *sm.* — ջնարի, âme de violon.

ՀԱՍՏԱՐԿՂ, coffre-fort *(pl. des coffres-forts)*, *sm. Les voleurs ont enfoncé son coffre-fort.*

ՀԱՍՏԵՍԱՑ, pièce de four, pâtisserie, *sf.*

ՀԱՍՏԵԼ, créer, *va.* — *des mots.*

ՀԱՍՏԻՉ, créateur, *sm. Dieu est le — du ciel et de la terre.* || — (բուս քաղաքական տնտեսութեան [économie politique]), producteur, *sm. Les —s et les consommateurs.*

ՀԱՍՏՈՂՈՒԹԻՒՆ, création, *sf.*

ՀԱՍՏՈՒՄ, } production, *sf.*

ՀԱՍՏՈՒՄՆ, } ի — ածել, créer, *va. Dieu a créé toutes choses de rien (ոչնչէ).*

1\. **ՀԱՍՏՈՑ**, chantier, *sm.*

2\. **ՀԱՍՏՈՑ** (սայլակ թնդանօթոց), affût, *sm.*

ՀԱՍՑԷ, adresse, *sf. Mettre l'— sur une lettre.* dessus, *sm. Mettre le — à une lettre.* Նամակ մ'իր —ին յուղարկել՝ դրկել, envoyer une lettre à son adresse.

ՀԱՍՑՈՒՆԵԼ, faire arriver, faire parvenir, *va.*, faire atteindre, transmettre, *va.* || produire, *va. La guerre produit de grands maux.* — (արեւու պտուղներբ), hâter (հ—սել), *va. Ces chaleurs ont hâté les fruits.* Պատուոյ —, promouvoir, *va.* Մէկը մուրալու վիճակ —, mettre, réduire à l'aumône. Վնաս —, commettre un attentat, attenter, *vn.*

ՀԱՏ, grain, *sm.* || pièce, *sf.* — տնկոց, V. Հատապտուղ։

ՀԱՏԱԳԵՂ (հ—պդ), pilule, *sf.*

ՀԱՏԱԼԻՑ, V. Հատուոր։

ՀԱՏԱՄ, section, *sf.* || fragment, *sm.* — (գրոց), passage, *sm.* — (բանի, գլխոյ մասերի), section, *sf.*, paragraphe, *sm.* — (չափաւ բանից), césure, *sf.* — բանից (երկու նոր տողերու մէջ), alinéa, *sm.* — (բոլորակի, բուս երկրաչափից [géomètre]), section, *sf.*, secteur, *sm.* — (գործարանի մարմնոյ), segment, *sm.* — (երգոյ, երաժշտութեան), pièce, *sf.*, morceau, *sm.* Նշան —ոյ, para-

graphe, *sm.* Գործ —ոյ, marqueterie, *sf.* V. Յօղուած ։

ՀԱՏԱԿՈՏՈՐ, pièce, *sf.* — (գրոց), morceau, *sm.* — իճչ, marqueterie, *sf.* *Ce discours est une —, un ouvrage de —.* —ք, fragment, *sm.* *Les —s de Bérose (Բերոսոս), de Salluste (Սալլուստիոս).*

ՀԱՏԱԿՈՏՈՐԵԼ, tronquer, *va.* — *un livre, un passage.*

ՀԱՏԱՆԵԼ, couper, tailler, trancher, abattre, *va.* || séparer, *va.* || retrancher, ôter, *va.* || châtrer, emputer, *va.* || décider, *va.* || franchir, *va.* || interrompre, *va.* Մանր մանր, անդամ անդամ —, couper en morceaux, découper, *va.* Համառօտ —, trancher, *va.* Վճիռ —, déterminer, *va.* *C'est un point que l'Église a déterminé.* Փոս —, ouvrir la tranchée.

ՀԱՏԱՆԵԼԻ, sécable, *adj.* Անտառ —, bois taillis, կամ լոկ taillis, *sm.*

ՀԱՏԱՆԻԼ, se couper, se tailler, *vpr.*

ՀԱՏԱՆՈՂ, coupeur, euse, *s.* || sécante, *sf.*

ՀԱՏԱՆՈՂԱԿԻՑ, cosécante, *sf.*

ՀԱՏԱՊՏՈՒՂ, baie, *sf.* — *de genièvre, de laurier.*

ՀԱՏԱՋՈՒՐ (տեսակ մ'ըմպելիք, նման գարեջրոյ), cervoise, *sf.*

ՀԱՏԱՎԱՃԱՌ (սառաֆ), changeur, *sm.*

ՀԱՏԱՒՈՐ, grenu, ue, granuleux, euse, *adj.*

ՀԱՏԱՒՈՐԵԼ, granuler, *va.*

ՀԱՏԱՒՈՐՈՒՄ, } granulation,
ՀԱՏԱՒՈՐՈՒՄՆ, } *sf.*

ՀԱՏԱՔԱՐ, granit, *sm.* Կուռ նման —ի, V. Կուռ ։

ՀԱՏԱՔԱՐԵԱՅ, de la nature du granit, granitique, *adj.* *Roche —.*

ՀԱՏԵԱԼ, coupé, ée, taillé, ée, *adj.* || emputé, ée, *adj.* || emputé, *sm.*

ՀԱՏԸՆՏԻՐ, choisi, ie, *adj.* — հատուած, քաղուածոյք մատենագրաց, morceaux choisis, analectes, *smp.* — պատառիկք կամ քաղուածոյք դասական մատենագրաց, chrestomathie (Քրեստոմաթի, ըստ Ակադեմիոյ. Քրեստոմաթիէ, ըստ Լիտրէի), *sf.* — քաղուածոյք բանաստեղծութեանց, anthologie, *sf.*

ՀԱՏԻԿ, grain, *sm.* — —, V. Հատրաւոր ։

ՀԱՏԻՃ, pépin, *sm.* — *de poire, de pomme, de raisin.* || granulation, *sf.*

ՀԱՏԻՉ, coupeur, euse, *s.*; tailleur, *sm.* — գիծ (ըստ երկրաչափից [géomètre]), sécante, *sf.*

ՀԱՏԿԱԼԵԱԼ (ընկեկանօք ձայն), coupé, ée, *adj.* *Voix coupée par les sanglots.* [te, *adj.*

ՀԱՏԿՑՈՂԻՄ, compatissant, an-

ՀԱՏԿՏԱԻ (Քէթէն թօխումու), graine de lin, *sf.*

ՀԱՏԿՏՈՒՐ ԱՌՆԵԼ, tailler une armée en pièces. [*adj.*

ՀԱՏՃԱՒՈՐ, granuleux, euse,

ՀԱՏՆԻԼ, se consommer, s'épuiser, *vpr.* — երթալ, se consumer, *vpr.* — (խոստակցութեան), tarir, *vn.* Հասնելու վրայ ըլլալ, tirer, toucher, courir à sa fin. Հողս հասեր էր, V. Հող ։

ՀԱՏՈՐ, morceau, *sm.* *Un — d'étoffe, de bois.* pièce, *sf.* *Une — de drap, de toile, de ruban.* bloc (պլօք), *sm.* — (անգործ մոմոյ), marquette, *sf.* — (մատենի), tome, *sm.* *Le premier, le second* (ջիլտ) —. volume, *sm.* *Cet ouvrage pourra faire un — assez gros.*

ՀԱՏՈՐԱՒՈՐ, volumineux, euse, *adj.* *Un ouvrage —.*

1\. **ՀԱՏՈՒ** (սուր), coupant, ante, tranchant, ante, *adj.* || — (վճռա-

կան), décisif, ive, tranchant,ante, péremptoire; incisif, ive, *adj.* V. Կտրուկ։

2. **ՀԱՏՈՒ** (ճարտար գող. խաբեբայ), filou (*pl.* des *filous.* Տեսնուած է նաեւ *filoux* *x* ով գրուած, բայց լաւագոյն ձեւն է *s* ովն), *sm.*

ՀԱՏՈՒԱԾ, coupe, coupure, *sf.* || division, *sf.* || tranche, pièce, *sf.* || segment, *sm.* || tome, *sm.* || — (զօրքի), division, *sf.* — (երգոյ, երաժշտութեան), morceau, *sm.* — (գրոց), morceau,*sm.* *Morceau choisis* (*հատընտիր —ք, քաղուածք մատենագրաց*). — (օրինաց գրոց մէջ), titre, *sm.* Միջանկեալ — (բանի), incise, *sf.* —ով գործել (կ'ըսուի այն արուեստաւորին համար որ չէ թէ ամուրչէք կ'առնու, այլ իւր աշխատութեանն համեմատ կը վճարուի), travailler à la pièce. — երթալ, émigrer, *vn.*

ՀԱՏՈՒԱԾԱԿԱՆ, divisionnaire, *adj.* — դրամ, monnaie —.

ՀԱՏՈՒԱԾԱԿՈՂՄԵԱՆ, prismatique, *adj. Corps, figure* —.

ՀԱՏՈՒԱԾԱԿՈՂՄՆ, prisme, *sm.* — *triangulaire, pentagone.*

ՀԱՏՈՒԱԾԱՁԵՒ, prismatique, *adj. Corps, figure* —.

ՀԱՏՈՒԱԾԱՊԵՏ (զօրքի), général de division, général divisionnaire, կամ լոկ divisionnaire, *sm.*

ՀԱՏՈՒԱԾԵԼ (յընկերութենէ), déserter, *va.* — *son parti, la bonne cause.* [*sf.*

ՀԱՏՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ, désertion,

ՀԱՏՈՒԿՏԻՐ (անյօդ), détaché, éc, *adj. Pensées détachées.*

ՀԱՏՈՒՄ, } coupe, taille, *sf.*
ՀԱՏՈՒՄՆ, } || section, *sf.* — որթոյ կամ ծառոց ինչուան բունը, recepage, *sm.* — արգանդի, métrotomie, *sf.* — խռչափողոյ, V. Խռչակահատութիւն։ — շնչափողոյ, V. Շնչափողահատութիւն։ — սրտի, V. Սրտահատութիւն։ — (անդամոց մարմնոյ), incision, *sf.* — *cruciale.*

ՀԱՏՈՒՑԱՆԵԼ, rendre, *va.* || payer (փէյէ),acquitter, rembourser, débourser, *va.* || compenser, *va.* || satisfaire, *va.* Վնասն —, dédommager, indemniser, réparer, récompenser, *va.* — առժամայն, payer argent sec, payer comptant. Բովանդակ՝ ամբողջ —, solder, *va.* Վարձք —, rémunérer; rétribuer, récompenser, *va.* Կարողութիւն —ու, solvabilité, *sf. Doutez-vous de ma —?* Կարող —ու, solvable, *adj. Il est —. Gardien —.*

ՀԱՏՈՒՑԱՆԵԼԻ, payable (փէյապլ), remboursable, *adj.*

ՀԱՏՈՒՑԱՆՈՂ, payant, ante (փէյան, -նթ), rémunérateur, trice, *adj.* || payant, *sm. Le nombre des —s était de six seulement.* payeur, euse, *s. Un bon —.* paye (փէյ, եւ ըստ ոմանց փէ), *sf. C'est une bonne —, une mauvaise —.* — վարձուց, dispensateur des récompenses.

ՀԱՏՈՒՑԻՉ, rémunérateur, trice, *adj.*

ՀԱՏՈՒՑՈՒՄ, } payement,
ՀԱՏՈՒՑՈՒՄՆ, } paiement կամ paîment (փէման. ըստ ոմանց եւ փէյըման), remboursement, déboursement,*sm.*, solution,*sf.* || récompense, *sf.* || compensation, *sf.* || réparation, *sf.* || salaire, *sm.* — վնասուց, dédommagement, *sm.*, indemnité, *sf.*, dommages et intérêts, dommages-intérêts. — վարձուց, rémunération, *sf.* — (թշնամանաց), satisfaction, raison, *sf.* Ի մասնէ — պարտուց (պարտուց մասնական —, վճարումն), acompte,*sm.* Պարտուց տարուէ տարի —, annuité, *sf.* — ընել, récompenser, *va.*; réparer,

va. Հատուցմամբ, payant, ante (փէյ-ան, -նթ), *adj.*

ՀԱՏՑՈՒՆԵԼ, consommer, épuiser, tarir, dévorer, *va.*

ՀԱՐԱԶԱՏ, authentique, *adj.* || véritable, vrai, aie, *adj.* — որդի, enfant légitime et naturel. — եղբայր, frère de père et de mère, կամ frère germain. Եղբայր ան— —, frère naturel, կամ ընտանե-քար frère du côté gauche. — առնել, ընել, V. Հարազատել։

ՀԱՐԱԶԱՏԱԲԱՐ, fraternellement, *adv.*

ՀԱՐԱԶԱՏԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, légitimation, *sf.*

ՀԱՐԱԶԱՏԵԼ, légitimer, *va.*

ՀԱՐԱԶԱՏԻԼ, fraterniser, *vn.*

ՀԱՐԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ, légitimité, *sf.* || fraternité, *sf.*

ՀԱՐԱՄՂԵԼ, pousser, *va.*

ՀԱՐԱՒ, sud (սիւտ. ըստ նաւավարաց սիւ), midi, *sm.*

ՀԱՐԱՒԱԲՆԱԿ, méridional (*pl.* les *méridionaux*), *sm. C'est un* —. sudiste, *sm.*

ՀԱՐԱՒԱԿՈՂՄ, **ՀԱՐԱՒԱԿՈՂՄՆ**, **ՀԱՐԱՒԱԿՈՅՍ**, } sud, midi, *sm.*

ՀԱՐԱՒԱՀՈՂՄ, vent du sud, vent du midi, autant, auster, sud, *sm.*

ՀԱՐԱՒԱՅԳ, aurore australe.

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ, du sud, *adj. Amérique du sud.* austral, ale (*pl. austraux*), *adj. Terres australes. Signes austraux.* méridional, ale (*pl. méridionaux*), *adj.* sudiste, *adj. Les troupes* —*s.* || sud, *adj. m. Le pôle* —. *Le vent est* —. — արեւելք, sud-est (սիւտ-էսթ. ըստ նաւավարաց սիւ-է), *sm.* — արեւելեան, sud-est, *adj.* Հողմ — արեւելեան, V. Հողմ։ — արեւմուտք, sud-ouest (սիւտ-ուէսթ. ըստ նաւավարաց սիւ-ուէ), *sm.* — արեւմտեան, sud-ouest, *adj.* Հողմ — արեւմտեան, V. Հողմ, կամ Լիւանօտոս։

ՀԱՐԲԽԱՅԻՆ, **ՀԱՐԲԽՈՏ**, } catarrhal, ale, (*pl. catarrhaux*), catarrheux, euse, *adj.*

ՀԱՐԲՈՒԽ (ռիւմ. ռէմ-ւէ), rhume, *sm.* Թեթեւ —, léger —. — ծանր, սաստիկ, gros —, catarrhe, *sm.* — ուղղոյ, — de cerveau, coryza, *sm.* — ըլլալ, être enrhumé, s'enrhumer, *vpr.* — ընել, enrhumer, *va.* — ունենալ, avoir le —. — վարակիլ, հարբխէ բռնուիլ, gagner, attraper un —.

ՀԱՐԵՒԱՆՑԻ, superficiel, elle, *adj.* — տեսութիւն, հայեցուած, ակնարկութիւն, aperçu, *sm.* —, ի —, — իմն (— կերպով), superficiellement, passagèrement, en passant, *adv.* — իմն գործել, faire quelque chose par manière d'acquit. — սողուլ, glisser, *vn.* Ի —, — անցնիլ, toucher légèrement, affleurer, *va.*; glisser, *vn.*

ՀԱՐԸՆԳԱՄԱՅՐ (տեսակ մը բարեհամ ձուկն), mère des harengs (ալօզ), alose, *sf.*

ՀԱՐԸՆԳԱՐԱՆ, harengerie, *sf.*

ՀԱՐԸՆԳՈՐՍՈՒԹԻՒՆ, harengaison, *sf.*

ՀԱՐԹ, uni, ie, aplani, ie, plan, ane, plat, ate, plain, aine, égal, ale (*pl. égaux*), *adj.* — մունճակ, V. Մունճակ։ — երեսք, plan, niveau, *sm.* — եւ ողորկ, uni, ie, plain, aine, *adj.* — եւ հաւասար, — եւ միատարր, plan, ane, plat, ate, plain, aine, *adj.* — հաւասար, égal, ale, horizontal, ale (*pl. horizontaux*), *adj.* — հաւասար, à l'uni, au ras, à ras, de niveau, *adv.*; au niveau de, *prép.* — եւ յատակ առնել (տկել), V. Հարթել։

ՀԱՐԹԱԳՈՒՆԴ (բէ-ըէ'է ...),

planisphère, *sm.* — ([illegible]), mappemonde ([illegible]), *sm.* Երկնային —, mappemonde céleste.

ՀԱՐԹԱԼԻՐ, ras, *m.* rase, *f. adj.*

ՀԱՐԹԱՄԱԻԱԼ, uni, ie, *adj.*

ՀԱՐԹԱՅԱՏԱԿ ԱՌՆԵԼ, V. Հարթյատակ առնել։

ՀԱՐԹԱՉԱՓ (գետնի հարթութիւնը չափելու գործիք), niveau, *sm.*

ՀԱՐԹԱՉԱՓԵԼ, niveler, *va. Je nivelle. Je nivellerai.*

ՀԱՐԹԱՉԱՓՈՂ, niveleur, *sm.*

ՀԱՐԹԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, nivellement, *sm.* || cultellation, *sf.*

ՀԱՐԹԱՎԱՅՐ, esplanade, *sf.*

ՀԱՐԹԱՐԴԱԿ ԴԱՇՏ, V. Դաշտ։

ՀԱՐԹԵԼ, aplanir, unir, *va.* || dégrossir, raboter, *va.* || niveler, *va. Je nivelle. Je nivellerai.* — Քերչաւ կամ մրճով, planer, *va.* — (փոցխիւ [râteau]), V. Փոցխել։ — (գետինը), égaler, égaliser, *va.*

ՀԱՐԹԻԼ, s'aplanir, *vpr.*

ՀԱՐԹԻՉ, niveleur, planeur, *sm.*

ՀԱՐԹՅԱՏԱԿ ԱՌՆԵԼ, raser, *va.* — *une maison.*

ՀԱՐԹՅԱՏԱԿ ՔԱՆԴՈՒՄՆ (բերդի), rasement, *sm.*

ՀԱՐԹՈՒԱԾ (մատենի), tranche, *sf. Un livre doré sur* —.

ՀԱՐԹՈՒԹԻՒՆ, aplanissement, *sm.*, égalité, *sf.*, niveau, *sm.* ի —, au ras, à ras, *adv.*

ՀԱՐԹՈՒՄ, **ՀԱՐԹՈՒՄՆ**, } ratissage, *sm.*

ՀԱՐԹՈՒՑԱՆԵԼ (վախցունել. փախցունել), effaroucher, *va.*

ՀԱՐԹՉԵԼ (խրտչել), s'effaroucher, *vpr.*

ՀԱՐԻՆԳ ([illegible]), hareng ([illegible]), *sm.* Նոր աղած —, — pec ([illegible]).

ՀԱՐԻՉ, plectre կամ plectrum ([illegible]), *sm.*

ՀԱՐԻՒՐ, cent ([illegible]. *Cent hommes,* կարդա [illegible]. *Deux cents hommes,* կարդա [illegible]. իսկ *Cent un, Cent-unième,* կարդա [illegible]), *adj. num.* Հազար —, մետասան —, onze —s. — բիւր, million, *sm.* || cent, *sm.* — մի, centaine, *sf. Une — d'années.* Երեք, հինգ առ — (տոկոսիք արծաթոյ), trois, cinq pour cent. [*sm.*

ՀԱՐԻՒՐԱԳՐԱՄ, hectogramme,

ՀԱՐԻՒՐԱԴՈՒՌՆ. — Թեբէ, Thèbes aux cent portes.

ՀԱՐԻՒՐԱԼԻՏՐ, hectolitre, *sm.*

ՀԱՐԻՒՐԱԿԱԼ, hectare, *sm.*

ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱՅ, âgé de cent ans, centenaire, *adj. Un homme centenaire.* || de cent ans, séculaire, *adj. Les jeux séculaires.*

ՀԱՐԻՒՐԱՄԵՏՐ, hectomètre, *sm.*

ՀԱՐԻՒՐԱՊԱՏԻԿ, centuple, *adj.* et *sm.* — գործել, V. Հարիւրապատկել։ [ler, *vn.*

ՀԱՐԻՒՐԱՊԱՏԿԱՆԱԼ, centup-

ՀԱՐԻՒՐԱՊԱՏԿԵԼ, centupler, *va.* [*vn.*

ՀԱՐԻՒՐԱՊԱՏԿԻԼ, centupler,

ՀԱՐԻՒՐԱՊԵՏ, capitaine, *sm.* — (զօրաց Հռովմայեցւոց), centurion, *sm.* — (Հռովմայեցւոց, ի գիրս սուրբս), centenier, *sm. J.-C. guérit la fille du* —.

ՀԱՐԻՒՐԱՍՏԻՃԱՆԵԱՆ (ջերմաչափ), centigrade (thermomètre), *adj.* [taines.

ՀԱՐԻՒՐԱՒՈՐ, à կամ par cen-

ՀԱՐԻՒՐԱՒՈՐՔ (հարիւր հոգւով գունդ), centurie, *sf.*

ՀԱՐԻՒՐԴՌՆԵԱՆ. — Թեբէ, Thèbes aux cent portes.

ՀԱՐԻՒՐԵԱԿ, centaine, *sf. Une — d'années.*

ՀԱՐԻՒՐԵՄԵԱԿ, centenaire ([illegible]), *sm. Le — de la naissance de Napoléon.*

ՀԱՐԻՒՐԵՄԵԱՆ, centenaire, *adj. Un homme —. Possession —.* || —, centenaire, *sm. Un —.*

ՀԱՐԻՒՐՈՐԴ, centième, *adj.* — մասն, —, centième, *sm.* — մասն փրանկի, —, centime, *sm.* — տարեդարձ, V. Հարիւրեմեակ։ || —, cent, *adj. num. Page —.*

ՀԱՐԻՒՐՈՐԴԱԳՐԱՄ, centigramme, *adj.* [*sm.*

ՀԱՐԻՒՐՈՐԴԱԼԻՏՐ, centilitre,

ՀԱՐԻՒՐՈՐԴԱԿԱԼ, centiare, *sm.*

ՀԱՐԻՒՐՈՐԴԱԿԱՆ, centésimal, ale *(pl. centésimaux), adj.*

ՀԱՐԻՒՐՈՐԴԱՄԵՏՐ, centimètre, *sm.*

ՀԱՐԻՒՐԱՊԵՏ (Հռովմայեցւոց), centumvir (սան-թօմ-վիր), *sm.*

ՀԱՐԻՒՐԱՊԵՏԱԿԱՆ, centumviral, ale (սան-թօմ-վիր-ալ, -ալ. *pl. centumviraux), adj.*

ՀԱՐԻՒՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, centumvirat (սան-թօմ-վիր-ա), *sm.*

ՀԱՐԿ, tribut, *sm.*, contribution, imposition, *sf.*, impôt, *sm.*, taxe, *sf.*, droit, *sm.* || charge, *sf.* || cens (սանս, ըստ Ակադեմիոյ. սան, սանս, ըստ Լիդրէի), *sm.* || nécessité, *sf.*, besoin, *sm.*, force, *sf.* Եկեղեցական —, impôt ecclésiastique, obvention, *sf.* Նոր —, անիրաւ —, surtaxe, *sf.* Բռնական —, contribution, *sf.* Չափազանց —, surtaxe, *sf.*, surtaux (. տօ), *sm.* Բռնազոյն —, force majeure. Կարեւոր —, V. Ստիպողականութիւն։ — առնել, — ի վերայ դնել (բռնադատել), contraindre, obliger, *va.* — դնել, imposer un tribut, taxer, *va.* Վրան չափազանց — դնել, surtaxer, *va.* —ս հանել, ժողովել (— առնուլ, ժողովել), recevoir des impots, des contributions, lever un tribut, lever, percevoir les impôts, recouvrer, *va.* Ի —ի ծառայութեան կալ (գերի ըլլալ. ծառայանալ), être esclave, domestique, servir, *vn.* Ծանր —երու ներքեւ ճնշել, surcharger, *va. On a surchargé cette ville.* — ըլլալ, être nécessaire, falloir, *vn.* — է որ, il faut que, il est nécessaire que. — է որ մարդս ստակ ունենայ, il est nécessaire qu'on ait de l'argent. — էր, il fallait. Ի —է, —աւ, nécessairement, de nécessité, forcément, *adv.* Ի պահանջել —ին, en cas de besoin, au besoin. —ը կը լուծէ օրէնքը (առակ), la nécessité contraint la loi. Անկեալ ընդ —օք, ընդ —աւ (—ի տակ իյնկնող), imposable, *adj. Matières —s.*

ՀԱՐԿԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ, exercice, *sm. Cela est compris dans l'— courant. L'— de 1880.*

ՀԱՐԿԱԴՐԵԼ, obliger, nécessiter, *va.*

ՀԱՐԿԱԴՐԻԼ, être obligé.

ՀԱՐԿԱԺՈՂՈՎ, receveur des contributions, percepteur, collecteur, *sm.*; fermier, ière, *s.*

ՀԱՐԿԱԺՈՂՈՎՈՒԹԻՒՆ, recouvrement des impots, perception, collecte (քօլլէքթ, քօլէքթ), *sf.*; ferme, *sf.*

ՀԱՐԿԱՀԱՆ, collecteur, maltôtier, *sm.*; fermier, ière, *s.* [*sf.*

ՀԱՐԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, maltôte,

ՀԱՐԿԱՆԵԼ, frapper, battre, décharger un coup, *va.* || toucher, jouer, sonner, *va.* || cogner, piquer, *va.* || abattre, *va.* || attaquer, *va.* || frapper, battre, *vn.* || cogner, *vn.* Գրբի —, heurter, *va.* Փող —, V. Փող։

ՀԱՐԿԱՆՈՂ, battant, ante, *adj.* || batteur, *sm.*; frappeur, euse, *s.*

ՀԱՐԿԱՊԱՀԱՆՋ, maltôtier, *sm.* Անիրաւ —, exacteur, maltôtier, *sm.* —ք, maltôte, *sf.*

ՀԱՐԿԱՊԱՀԱՆՋՈՒԹԻՒՆ, mal-

-tôte, *sf.* Անիրաւ —, exaction, maltôte, *sf.*

ՀԱՐԿԱՊԱՐՏ, tributaire, contribuable, *sm.*

ՀԱՐԿԱՊԵՏ (տէրութեան հարկաց վերակացու), partisan, *sm.* *Un riche —.*

ՀԱՐԿԱՏՈՒ, tributaire, *adj.* *Peuple —.* || tributaire, contribuable, *sm.*

ՀԱՐԿԱՒՈՐ, nécessaire, *adj.* || obligatoire, *adj.* — կարիք, les nécessités de la nature. —ք, nécessités, *sfp.* — է, il est nécessaire. — չէ, il n'est pas nécessaire. Տակաւին՝ դեռ շատ բան — է, il s'en faut beaucoup կամ de beaucoup.

ՀԱՐԿԱՒՈՐԱԲԱՐ, **ՀԱՐԿԱՒՈՐԱՊԷՍ**, nécessairement, de nécessité, *adv.*

ՀԱՐԿԱՒՈՐԵԼ, obliger, *va.*

ՀԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, nécessité, force, *sf.* Ի հարկաւորութեան (հարկ եղած ատեն), au besoin, *adv.* Հարկաւորութեան երթալ, aller à ses nécessités, faire ses nécessités.

ՀԱՐԿԵԼ, obliger, *va.*

ՀԱՐԿԵՑՈՒՆԵԼ, obliger, contraindre, *va.*

ՀԱՐԿԵՑՈՒՑԻՉ, obligatoire, *adj.*

ՀԱՐԿԵՒՈՐ, vénérable, respectable, *adj.*

ՀԱՐԿԻՔ, paire, *sf.* *Une — de bœufs.* attelage, *sm.* *Ce laboureur a tant d'—s.*

ՀԱՐՃ (օտ-լըք), concubine, *sf.* *Ce n'est pas sa femme, c'est sa —.* odalisque, *sf.*

ՀԱՐՃԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, concubinage, *sm.*

ՀԱՐՃԱՒՈՐ, concubinaire, *sm.*

ՀԱՐՃԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, concubinage, *sm.*

ՀԱՐՃՈՐԴԻ, bâtard, arde, *s.* *C'est le —, la bâtarde d'un tel.* || bâtard, arde, *adj.* *Un enfant —.* (Այժմ կ'ըսուի enfant կամ fils naturel, fille naturelle).

ՀԱՐՈՒԱԾ, coup (էօ-. *Un coup audacieux*, կարդա եօլ էօ- ճօ-ճէօ), heurt (հէօ-), *sm.*, percussion, atteinte, *sf.* || blessure, plaie, *sf.* || attaque, *sf.* Աստուածային —, — Աստուծոյ, fléau, *sm.* —ք Եգիպտոսի (ըստ սուրբ Գրոց), les plaies d'Égypte. Անհնարին — զօրաց (զօրաց մեծ —, կոտորած), —ք, échec (էչէք. *pl.* des *échecs*, տէլ էչէք), *sm.* *Ce général reçut un — en se retirant.* perte, *sf.* *Les —s de l'ennemi furent plus fortes que les nôtres.* — գաւազանի, —ք գանի, գանից (ծեծի —ներ), une volée de coups, de coups de bâton, une volée, bastonnade, *sf.*, fouet (ֆօ-է. ն. մանք ոչ բաւուք կը հնչեն ֆօ--), *sm.*, raclée, *sf.* *Il lui a administré une raclée.* — սուսերի (ի սուսախաղութեան), estocade, *sf.* *Il lui allongea deux ou trois —s coup sur coup* (եսեւք եսեւ). Մահաբեր, օրհասի, օրհասական, օրհասաբեր —, coup mortel, fatal. Սոսկալի —, coup terrible. Յանկարծական — (զաւաց), attaque, *sf.* — *d'apoplexie, de paralysie.* — ջղաց, attaque de nerfs. Պետական —, —, coup d'État.

ՀԱՐՈՒԱԾԵԼ, frapper, *va.*

ՀԱՐՈՒԼ (զկոզի, զձուս, զեւր), battre (du beurre, des œufs [եօ], de la crème), *va.*

ՀԱՐՈՒԿ, batiture կամ battiture, *sf.*

ՀԱՐՈՒՄ, **ՀԱՐՈՒՄՆ**, battement, battage, *sm.* || dilution, *sf.*

ՀԱՐՈՒՍՏ, fort, *m.* forte, *f.*, robuste, *adj.* || riche, puissant, ante, gros, osse, *adj.* || dynaste, *sm.* || riche, puissant, *sm.* — լի-

նել, ըլլալ, être, devenir riche, s'enrichir, nager en grande eau, avoir du quibus (ժող.). Խիստ, շատ — լինել, ըլլալ, être très riche, nager dans l'opulence, rouler sur l'or et sur l'argent. Ի՜նչ — է այս մարդը, que cet homme est riche! Չե՞ք ուզեր — ըլլալ, ne voulez-vous pas être riche? seriez-vous fâché d'être riche? Շատ — է, il est très riche, fort riche. — մի ձամ, beaucoup, *adv*. — մի ձամ սպասել, մնալ, attendre beaucoup.

ՀԱՐՊԱԼ (միջատ մ'է), harpale, *sm*.

ՀԱՐՊԻԱՅ (առասպ. գազան. դից.), harpie, *sf*.

ՀԱՐՍ, V. Հարսն։ —ի պէս քալել, marcher comme une épousée.

ՀԱՐՍԱՆԵԱՑ (կոչնականք հարսանեաց), noce, *sf*. *Toute la — est à la promenade*.

ՀԱՐՍԱՆԵԱՅ, ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ, } nuptial, ale (*pl*. *nuptiaux*), *adj*. *Anneau, flambeau —*.

ՀԱՐՍԱՆԻԹԷ (ստրափոխիկ հիւանդութիւն մ'է. ...), rougeole, *sf*.

ՀԱՐՍԱՆԻՔ, noce, *sf*., mariage, *sm*. — (ի ընտրձ. եւ ի պերճ աստցուածս), hymen (...), hyménée, *sm*. Երթալ ի հարսանիս (հարսնիք երթալ), aller à la noce.

ՀԱՐՍՆ, mariée, épouse, épousée, bru (Բայց սովորաբար կ'ըսուի belle-fille [*pl*. des *belles-filles*]), *sf*. Հարսունք Քրիստոսի (հաւատաւորք. կուսանք), les épouses de J.-C. (les religieuses, les nonnes). Ցաւերժական —, V. Ցաւերժահարսն։ Մոկային —, V. Նիրեուհի։

ՀԱՐՍՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ (Նշանտուք), fiançailles, *sfp*. *Faire, célébrer les —*.

ՀԱՐՍՆԱՃՈՐ, paranymphe, *sm*.

ՀԱՐՍՆԱՀՐԱՒԷՐ, paranymphe, *sm*.

ՀԱՐՍՆԱՄԱՏՆ (...), nénufar կամ nenuphar, nymphéa, *sm*.

ՀԱՐՍՆԱՏԵՆՉԻԿ, prétendu, épouseur, *sm*. || prétendant, *adj*.

ՀԱՐՍՆԱՐԱՆ, couche, *sf*.

ՀԱՐՍՆԱՑՈՒ, prétendue, *sf*. *Voilà sa —*. || nubile, *adj*. *Fille nubile*.

ՀԱՐՍՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, nubilité, *sf*.

ՀԱՐՍՆԱՒԷՐ, fille d'honneur.

ՀԱՐՍՆԵԱԿ (պատեանի մէջ փակուած որդ), chrysalide (...), nymphe (...), *sf*. [*sm*.

ՀԱՐՍՆԵՂԲԱՅՐ, paranymphe, *sm*.

ՀԱՐՍՆԵՐԳ (երգ առագաստի, հարսանեկան), épithalame, *sm*.

ՀԱՐՍՆԻՔ, V. Հարսանիք։

ՀԱՐՍՆՈՑ ՃԱՂԻԿ, ՀԱՐՍՆՈՒԿ } (...), coquelicot, ponceau, *sm*.

ՀԱՐՍՆՈՒԿ, V. Հարսն։ Աղջիկ, քեզի կ'ըսեմ. հարսնուկ, դուն լսէ (...), battre le chien devant le lion. (առակ).

ՀԱՐՍՆՔՈՅՐ, fille d'honneur.

ՀԱՐՍՏԱՊԱՐ, opulemment, *adv*.

ՀԱՐՍՏԱՐՈՒՈՒՆ, puissant, ante, *adj*. — (զօրք, զօրութիւն), imposant, ante, *adj*. *Ce prince mit sur pied* (*պատերազմի հանեց* [*զօրք*]) *des forces imposantes*.

ՀԱՐՍՏԱՀԱՐԱԿԱՆ, oppressif, ive, *adj*. *Moyens —s*. vexatoire, *adj*.

ՀԱՐՍՏԱՀԱՐԵԱԼ, opprimé, *sm*.

ՀԱՐՍՏԱՀԱՐԵԼ, opprimer, vexer, *va*.

ՀԱՐՍՏԱՀԱՐԻՉ, oppresseur, *adj*. *m*. || oppresseur, *sm*.

ՀԱՐՍՏԱՀԱՐՈՂ, oppresseur, *adj*.*m*. || oppresseur, brigand, *sm*.

ՀԱՐՍՏԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, oppres-

sion, vexation, *sf.*, brigandage, *sm.*, voie de fait, *sf.*

ՀԱՐՍՏԱՆԱԼ, être կամ devenir riche, s'enrichir, *vpr.*, faire fortune, *va.*

ՀԱՐՍՏԱՑՈՒՆԵԼ, rendre riche, enrichir, *va.*

ՀԱՐՍՏԵԼ, fixer, *va.*

ՀԱՐՍՏԻԼ, se fixer, *vpr.*

ՀԱՐՍՏՈՒԹԵԱՆ (թագաւորական ցեղի), dynastique, *adj.* *Les intérêts —s.*

1. **ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆ** (թագաւորական ցեղ. յաջորդութիւն թագաւորական ցեղի), dynastie (տինասթի), *sf.* *Le fondateur d'une —.*

2. **ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆ**, richesse, fortune, *sf.* — դիզել, faire fortune. Մեծ — դիզած է, il a bien mis de l'argent dans ses grègues (տաբաս). Ո՛րչափ — ունի այս մարդը, que de richesses cet homme a! կամ que de richesses a cet homme!

ՀԱՐՑԱԿԱՆ, interrogatif, ive, interrogant, ante. *adj.* — նշան (ի քերականութեան, որ է ? յեւրոպական լեզուս, եւ ՞ ի հայումս), point d'interrogation, point interrogant (Բայց լաւագոյնն է Point d'interrogation).

ՀԱՐՑԱՆԵԼ, demander, interroger, questionner, *va.* || s'enquéter, s'informer, *vpr.* || consulter, *va.* — զանձն (ինքն իր անձին հարցունել), se demander, *vpr.* *Je me demande d'où cela peut venir?* se consulter, *vpr.* — զմիմեանս (իրարու հարցունել), se demander, s'interroger, se questionner, *vpr.* — ծպտութեամբ (հարցափորձ առնել), questionner, *vn.* *Il ne fait que —.* Պատգամ —, consulter l'oracle.

ՀԱՐՑԱՆՈՂ, demandeur, euse, interrogateur, trice, questionneur, euse, *s.*

ՀԱՐՑԱՊԱՀԱՆՋՈՒԹԻՒՆ (երեսփոխանի մը տէրութեան պաշտօնէէն բացատրութիւն պահանջելը), interpellation, *sf.* *Droit d'—.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Պնդահարցումն, Հարցապնդումն։

ՀԱՐՑԱՊՆԴՈՒՄ, } V. Հարցապահանջութիւն։
ՀԱՐՑԱՊՆԴՈՒՄՆ, }

ՀԱՐՑԱՍԷՐ, interrogant, ante, *adj.* || interrogateur, trice, *s.*

ՀԱՐՑԱՐԱՆ, questionnaire, *sm.*

ՀԱՐՑԱՓՈՐՁ, examen (էկզամէն. ըստ ոմանց էկզամէն'), *sm.* — *oral, écrit.* || interrogatoire, *sm.* *Procéder à un —. Cet — a duré deux heures.* || information, *sf.* — առնել, interroger, *va.*; questionner, *vn.* || informer, *vn.* Դատաւոր —ի, V. Դատաւոր։ Արձանագրութիւն —ի, interrogatoire, *sm.* *J'ai lu l'— de cet accusé.*

ՀԱՐՑԱՔՆՆԵԼ, enquerre, *va.* || s'enquérrir, *vpr.*

ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆ, enquête, *sf.* V. Քննութիւն, Հարցափորձ։

ՀԱՐՑԵՒՓՈՐՁ, enquête, *sf.* — առնել, examiner, *va.*

ՀԱՐՑՈՂ, interrogant, ante, interrogateur, trice, *adj.*; consultant, ante, *adj.* et *sm.* || interrogateur, trice, demandeur, euse, questionneur, euse, *s.*

ՀԱՐՑՄԱՆ, interrogatif, ive, *adj.*

ՀԱՐՑՈՒԱԾ, demande, interrogation, question (քէսթիօն), *sf.* Գեղեցիկ — (առանց իսկ երկմտութեան. անշուշտ), belle demande! la belle demande! belle question! *Si je veux cela? belle demande.*

ՀԱՐՑՈՒԿ (ֆիւլէ), devin, ine, *s.* Կին —, pythonisse, *sf.* Պիւթեան —, — Ապողոնի, pythie, *sf.*

ՀԱՐՑՈՒՄ, } demande, inter-
ՀԱՐՑՈՒՄՆ, } rogation, ques-

tion ([illegible]), *sf.* || consultation, *sf.* Հարցմունք դատաւորի եւ պատասխանիք ամբաստանելոյ, interrogatoire, *sm.* Հարցումներ ընել, questionner, *va.* Ձանձրալի հարցումներ ընել, questionner, *vn.* Ձեր հարցմանց վերջը չի գար, vos pourquoi ne finissent pas. Հարցմունք, V. Հարցարան։

ՀԱՐՑՈՒՆԵԼ, demander, interroger, *va.;* s'enquêter, *vpr.* Ինքն իր անձին —, ինքն իրեն —, se demander, se consulter, *vpr.* Իրարու —, se demander, *vpr.* Մէկուն առողջութեան վիճակն —, demander des nouvelles de quelqu'un.

ՀԱՐՑՈՒՆՈՂ, interrogant, ante, *adj.* || demandeur, euse, interrogateur, trice, questionneur, euse, *s.*

ՀԱՐՕՐԱՆԱԼ (կաքաւներն [perdrix] իջնել), se remettre, *vpr.*

ՀԱՑ, pain, *sm.* — բոլորշի, — rond. — բոլորակ եւ մեծ, miche, *sf.* Երկայն — ([illegible]), petit — long, flûte, *sf.* — զօրականաց, — de munition. Բանտականաց —, — des prisonniers. — անխմոր (բաղարջ), — sans levain (azyme). Թարմ —, — frais. Օթեկ (հին, պինդ, չոր՝ չորցած. [illegible]) —, — rassis. Դալար, կակուղ —, — tendre. Կարծր — (ի պաշար նաւորդաց), V. Պաքսամատ։ Սպիտակ՝ ճերմակ —, — blanc. Սեաւ՝ սեւ, թուխ —, — bis. Քաջեփ —, — bien cuit. Անեփ —, — pas cuis. Ջերմ՝ տաք —, — chaud. Համեմաւոր —, — d'épice. Տան —, — de ménage. Հացագործի —, — de boulanger. Անեկ —, — gras-cuit. — մկնահարակ, մկնապիղծ, — rongé par les souris. Գինեթուրմ —, soupe au vin, au կամ à perroquet (պապկայ. [illegible]). Գինեթուրմ —ը յոյժ կազդուրիչ է, la soupe au vin est très fortifiante. Օրհնեալ —, — bénit. — առաջաւորութեան՝ առաջադրութեան, — de proposition. Փշրանք —ի, mie, *sf.* Մէջ, միջոց —ի (—ի փոր), V. Հացմիջուկ։ Ատտուն —, ցամաք, չորաբեկ (չոր) —, — sec. Ատտուն —, ցամաք, չորաբեկ (չոր) — ուտել, manger du — sec, du — tout sec. — թրել ([illegible]), pétrir du —. Թրել եւ եփել զհաց (շաղուել եւ եփել —ը), pétrir le — et le faire cuire, boulanger, *va.* *Un garçon qui boulange bien.* — առնել, գործել, faire du —, panifier, *va.* — ունենալ, avoir du —. Հաց՝ որչափ որ կ'ուզէք, pour le —, vous en aurez à discrétion. Ճակտին քրտինքովն —ը ճարել, gagner sa vie կամ son — à la sueur de son corps, de son front. — ի բերան վարձու գործել ([illegible]), servir pour sa nourriture, pour son —.

ՀԱՑԱԲԱՇԽ (ի վանս, ի դպրոցս, յաղքատանոցս), panetier, *sm.* —ք (յարկունիս), paneterie, *sf.*

ՀԱՑԱԲԱՇԽԱՐԱՆ, paneterie, *sf.* — (յարկունիս), paneterie, *sf.*

ՀԱՑԱԲՈՅՍ, céréale, *sf.* *L'orge est une —. La culture des —s.*

ՀԱՑԱԳՈՐԾ, boulanger, ère, *s.* —ի խանութ, boulangerie, *sf.*

ՀԱՑԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, boulangerie, *sf.*

ՀԱՑԱԴԵՂ (տունկ մ'է), ammi ([illegible]), *sm.*

ՀԱՑԱԴԻՐ (մախաղ հացի [հնկուաց]. [illegible]), panetière, huche, maie, *sf.*

ՀԱՑԱԹԱՆ ([illegible]), soupe de կամ au pain, panade, *sf.*

ՀԱՑԱԾԱՌ, arbre à pain, jaquier, *sm.*

ՀԱՑԱԿԵՐ, artophage, *adj.*

ՀԱՑԱԿԻՑ, commensal, ale *(pl. commensaux)*, *s.*

ՀԱՑԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, commensalité, *sf.*

ՀԱՑԱՊՏՈՒՂ (պտուղ հացածառոյ), jaque, *sm.*

ՀԱՑԱՋՈՒՐ, eau panée, *sf.*

ՀԱՑԱՎԱՃԱՌ, boulanger, *sm.*

ՀԱՑԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, boulangerie, *sf.*

ՀԱՑԱՎԱՃԱՌՈՒՀԻ, boulangère, *sf.*

ՀԱՑԱՐԱՐ, V. Հացագործ։

ՀԱՑԱՐԱՐՈՑ, boulangerie, *sf.* — (զօրաց), manutention, *sf.*

ՀԱՑԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, V. Հացագործութիւն։

ՀԱՑԱՐՄԱՏ (տեսակ մ'արմատ), oca, *sm.*

ՀԱՑԵՂՈՒԹԻՒՆ, panification, *sf.* || impanation, *sf.*

ՀԱՑԵՐԷՑ, officier qui présidait aux mariages, paranymphe (բառանիմֆ), *sm.*

ՀԱՑԵՓԵԱՑ, boulanger, ère, *s.*

ՀԱՑԻ (տիշպուտագ աղաճը), frêne, *sm.*

ՀԱՑԻԿ, petit pain, *sm.*

ՀԱՑԿԱՏԱԿ (տալքավուգ), parasite, pique-assiette (*pl.* des *pique-assiette)*, piqueur d'assiettes, de tables, écumeur de marmites, de table, flaireur de table, de cuisine, *sm.*; écornifleur, euse, *s.*

ՀԱՑԿԱՏԱԿԻ, parasitique, *adj.*

ՀԱՑԿԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, parasitique, écorniflerie, *sf.* — ընել, piquer les tables, les assiettes, կամ լաւ եւս l'assiette. Հացկատակութեամբ ուտել, V. Ուտել։ Հացկատակութեամբ ապրիլ, écumer les assiettes, piquer les tables, les assiettes, կամ լաւ եւս l'assiette.

ՀԱՑԿԵՐՈՅԹ, repas, régal *(pl. des régals)*, banquet, festin, rôt (աշ), *sm.* Հանգանակաւ —, banquet à pique-nique, en pique-nique. *Nous avons fait plusieurs pique-niques le mois dernier. Dîner à pique-nique, en pique-nique.* — հարսանեաց, noce, *sf.* Գիշերական՝ գիշերային —, réveillon, *sm.* — տալ բարեկամաց՝ իբրեւ նաւակատիք նոր բնակարանի, prendre la crémaillère.

ՀԱՑՀԱՄԵՄ (չէմէն), fenugrec (ֆէնիւկրէք), senègre, senegré, sénégré, senegrain (սընէկրէն, սէնէկրէ, սէնէկրէ, սընէկրէն), *sm.*

ՀԱՑՄԻՋՈՒԿ (հացի փոր. էքմէք իչի), mie, *sf. Il n'a plus de dents, il ne mange plus que de la —.*

ՀԱՑՈՒՊԱՆԻՐ (տունկ մ'է. էպէմ կիւմէճի), mauve, *sf. Cataplasme (ծեփեղիք. լափա) de feuilles de —.* fromageon, *sm.*

ՀԱՑՈՒՏ (ծառաստան հացեաց), lieu planté de frênes, frênaie, *sf.*

1\. **ՀԱՒ** (գուշ), V. Թռչուն։

2\. **ՀԱՒ** (թավուգ), poule, geline, *sf.* Բտկած — (պարարտ ձագ —ու), poularde, gelinotte, *sf.* — մատաղ, jeune poule, poulette, *sf.* Ձուս հաւկիթ ածող —, pondeuse, *sf.* — Նումիդական, V. Նումիդահաւ։ Արմաւ —, V. Փիւնիկ։ — պարսկական, V. Սիրամարգ։ Ձագ —ու, V. Հաւձագ։ —ու նոր ծնած ձագ, V. Ճէտ, կամ Ճուտ։ —ք, poulaille, volaille, *sf.* Ջրային —ք, վայրի —ք, sauvagine, *sf.* —ը կը կռկռայ, la poule glousse. || — (քօրէօ), V. Աքաղաղ։

3\. **ՀԱՒ** (տէտէ), grand-père (*pl.* des *grands-pères)*, aïeul (այէօլ. *pl. aïeuls)*, *sm.* Հայրենի —, grand-père du père, grand-père paternel. Մայրենի —, grand-père de la mère, grand-père maternel. — —ուն, trisaïeul (թրիզայէօլ. *pl. trisaïeuls)*, *sm.*

ՀԱՒԱԳԷՏ, augure, *sm.*

ՀԱՒԱԴԻՏԱԿԱՆ, augural, ale *(pl. auguraux), adj.*

ՀԱՒԱԴԻՏՈՒԹԻՒՆ, augure, auspice, *sm.*, ornithomance կամ ornithomancie, ornithoscopie, *sf.*

ՀԱՒԱԴԻՒԹԱԿԱՆՆ, augure, *sm.*, ornithoscopie, *sf.*

ՀԱՒԱԼՈՒՍՆ (լայնակտուց [à large bec] թռչուն մ'է ջրային [aquatique]. [illegible]), pélican, *sm.*

ՀԱՒԱԽՕՍ, le chant du coq. Ի —ի, à l'heure du chant du coq.

ՀԱՒԱԿ, auteur, *sm.*

ՀԱՒԱԿԱԼ ՎԱՐՈՒԺԱՆԱԿ (որսորդ թռչուն մը), busard, *sm.*

ՀԱՒԱԿՈՒԶ, augure, *sm.*

ՀԱՒԱՀԱՐՑ, augure, *sm.*

ՀԱՒԱՀՄԱՅ, augure, *sm.*

ՀԱՒԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, auspice, *sm.*

ՀԱՒԱՀՄԱՅՔ, augure, *sm.*, ornithoscopie, *sf.*

ՀԱՒԱՂՑԱՆ (տեսակ մը կանաչեղէն), mâche, *sf.*

ՀԱՒԱՄՐԳԻ ([illegible]), bouleau, *sm.* *Le — blanc. Le — noir.*

1. **ՀԱՒԱՆ**, V. Անկան ։

2. **ՀԱՒԱՆ**. Հան եւ — (ըստ իրաւագիտաց), consentant, ante, *adj.* *Le mari est —.* Ի — ածել, persuader (. [illegible] . .), *va.*

ՀԱՒԱՆԱԿԱՆ, probable, vraisemblable, plausible, *adj.* || —, vraisemblable, *sm.* *Préférer le — au vrai.* Հետեւող վարդապետութեան —աց, V. Հետեւող ։ վարդապետութիւն —աց (ըստ աստուածաբանից [théologien]), V. վարդապետութիւն ։ վարդապետութիւն — կարծեաց (ըստ աստուածաբանից), V. վարդապետութիւն ։ — կարծեօք, — իմն օրինակաւ, V. Հաւանականաբար, կամ Հաւանօրէն ։ — է, il est probale. — է որ պիտի ընէ, il est probable qu'il le fera. Հաւանակա՞ն է որ ընէ, est-il probable qu'il le fasse? — չէ, il n'est pas probable.

ՀԱՒԱՆԱԿԱՆԱԲԱՐ, probablement, vraisemblablement, plausiblement, *adv.*

ՀԱՒԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, probabilité, vraisemblance, plausibilité, *sf.*

ՀԱՒԱՆԱԿԱՆՕՐԷՆ, V. Հաւանականաբար, կամ Հաւանօրէն ։

ՀԱՒԱՆԵԱԼ, adhérent (Սովորաբար յգ. կը գործածուի), *sm.* *Il avait perdu tous ses —s.*

ՀԱՒԱՆԵԼ, consentir, *vn.*, se persuader (. [illegible] . .), *vpr.*, assentir, *vn.*; acquiescer, *vn.*, se prêter, s'accorder, *vpr.* || consentir, accorder, approuver, accepter, *va.* Հաւանիմ զի . . . je ne désapprouve pas que . . . Կը հաւանիմ, j'y consens. —ով, approbativement, *adv.*

ՀԱՒԱՆԵԼԻ, probable, vraisemblable, *adj.*

ՀԱՒԱՆԵՑՈՒՆԵԼ, } persuader (. [illegible] . .), convaincre, *va.* Իրար —, se persuader, se convaincre, *vpr.*
ՀԱՒԱՆԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, }

ՀԱՒԱՆԵՑՈՒՑԱՆՈՂԱԿԱՆ, persuasif (. [illegible] . .), ive, *adj.*

ՀԱՒԱՆԵՑՈՒՑԻՉ, persuasif, ive, convaincant, ante, probant, ante, *adj*

ՀԱՒԱՆԻԼ, V. Հաւանել ։

ՀԱՒԱՆՁԵՌՔ ([illegible]), pilon, *sm.*

ՀԱՒԱՆՈՂ, consentant, ante, *adj.* || approbateur, trice, *adj.*

ՀԱՒԱՆՈՂԱԿԱՆ, approbatif, ive, *adj.*

ՀԱՒԱՆՈՑ, V. Հաւնոց, կամ Հաւտուն ։

ՀԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ, persuasion (. [illegible] . [illegible] .), *sf.*, consentement, assentiment, acquiescement, *sm.*, approbation, adhésion (. . [illegible] .), conviction, *sf.*, suffrage, aveu,

bon plaisir, *sm.* Միաբան —, unanimité, *sf.* Իւր —ը տակաւ վրայ է, son consentement ne tient plus à rien. Հաստատակ հաւանութեամբ, միախոհ ձուլիւ հաւանութեամբ (միաբան հաւանութեամբ), d'un consentement unanime, de gré à gré. — տալ, consentir à, dire amen (ամէն), *va. Il dit amen à tout* (*հաւանի ամենայնի*). Ձեր հաւանութեամբն, sauf votre bon plaisir. Արժան հաւանութեան, plausible, *adj.*

ՀԱՒԱՆՕՐԷՆ, probablement, vraisemblablement, *adv.*

ՀԱՒԱՊԱՏԻՐ (տեսակ մը թռ.), effraie, fresaie, *sf.*

ՀԱՒԱՍԱՐ, égal, ale (*pl. égaux*), pareil, eille, pair, aire, *adj.* || égal, ale, équivalent, ente, équipollent, ente, *adj.* Հարթ եւ —, հարթ —, égal, ale, horizontal, ale (*pl. horizontaux*), uni, ie, plan, ane, *adj.* || —, égal, ale, *s.*; pareil, pair, *sm.* —ն, copie, *sf.*, duplicata (*pl.* des *duplicata*), double, *sm.* || pendant, équivalent, équipollent, *sm.* —ն բնագրի, գրուածոյ, apographe, *sm.* — (ջրոյ, գետնի երեսին), à fleur de. Կակաչներն գետնին — (գետնին շիտակութեամբ) կտրել, couper les tulipes à fleur de terre. Այս տան հիմունքն արդէն գետնին — են, les fondements de cette maison sont déjà à fleur de terre. Թումբը դեռ ջրոյն երեսին — չէր, la digue n'était pas encore à fleur d'eau. Այս մարդուն աչքերը ճակտին — են, cet homme a les yeux à fleur de tête. Ջուրն անօթին բերնին — է (անօթին բերանին հասած է), l'eau est bord à bord du vase. — գործել, ընել, V. Հաւասարել. — կտրել, V. Հաւասարել. — ցանել, V. Հաւասարիլ. — դնել, mettre en parité comparer, *va.* — լինել, équivaloir, affleurer, *vn.* Արժել —, équivaloir, *vn.* Զոյգ —, de pair, *adv.* Զոյգ — լինել, aller, marcher de pair. Իբրեւ —ք, d'égal à égal. || —, à l'égal de, *prép.* Հարթ —, —, à l'uni, de niveau, au niveau, également, *adv.* — է (նոյն բանն է), c'est égal.

ՀԱՒԱՍԱՐԱԲԱՇԽ. — արդարութիւն, équité, *sf.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ, partage, *sm.*, péréquation (Բէրէքուասիօն), *sf.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, égalisation, *sf.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱԶՕՐ, équivalent, ente, *adj.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱԶՕՐՈՒԹԻՒՆ, équivalence, *sf.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱԹԻՒ, égal en nombre.

ՀԱՒԱՍԱՐԱԿԱՆ, égalitaire, *adj. La France est une société —.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱԿԻՑ, égal, ale (*pl. égaux*), *s.*; compair, *sm.* || compagnon, *sm.* Իբրեւ —ք, d'égal à égal. Իւր —ներէն վեր, hors du կամ de pair, *adv.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱԿՇԻՌ ԳՈՐԾԵԼ, ԸՆԵԼ, équilibrer, *va.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱԿՇԻՌ ՈՒՆԵԼ (հակակշռել), contre-balancer. *va.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱԿՇՌԵԼ, équilibrer, pondérer, *va.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱԿՇՌՈՂ, pondérateur, trice, *adj.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱԿՇՌՈՒԹԻՒՆ, équilibre, *sm.*, pondération, *sf.* —ը կորսնցունել, perdre l'équilibre.

ՀԱՒԱՍԱՐԱԿՈՂ, } équilatéral, ale
ՀԱՒԱՍԱՐԱԿՈՂՄ, } (*pl. équilatéraux*), *adj. Triangle —.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱՆԿԻՒՆ, isogone, équiangle, *adj.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱՉԱՓ, équipollent, ente, isométrique, *adj.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱՊԷՍ, également, uni, équivalemment, *adv.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱՍԷՐ, égalitaire, *adj. La France est une société —.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱՍՐՈՒՆ, isocèle (ըստ Լիդրէի գրուելու է Isoscèle), *adj.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱՎԱՆԿ (բառ ի յոյն, ի լատին եւ ի հայ ձեւակերպութեան. ինչ. *Dominus, domini* ի լատիներէն լեզուի, եւ ի հայումս *Անասուն, անասունոյ*), parisyllabe կամ parisyllabique, *adj.*

ՀԱՒԱՍԱՐԵԼ, **ՀԱՒԱՍԱՐԵՑՈՒՆԵԼ**, **ՀԱՒԱՍԱՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ**, rendre égal, égaler, *va.* || égaliser, niveler, équipoller, affleurer, *va.* || égaler, comparer, *va.*

ՀԱՒԱՍԱՐԻԼ, être égal à, s'égaler, *vpr.* || communiquer, participer, *vn.* || égaler, *va.*

ՀԱՒԱՍԱՐԻՉ (ընկերական աստիճանաց), niveleur, *sm.* — (Նշանագրաց տպագրութեան), justificateur, *sm.*

ՀԱՒԱՍԱՐՈՒԹԻՒՆ, égalité, parité, *sf.* — (ի գրահաշուի), équation ([illegible]), *sf.* — ժամանակի, équation du temps. — գիշերոյ եւ ցերեկի ([illegible]), équinoxe, *sm.* — (զնոց փոխանակութեան), pair, *sm. Le change est au —.* — (իրաւանց, վիճակի), concurrence, *sf.* Առ —, en կամ à comparaison de. Ժամացոյց հաւասարութեան, pendule à équation.

ՀԱՒԱՍՏԵԱՒ, d'une manière certaine, certainement, assurément, pour sûr, positivement, *adv.*

ՀԱՒԱՍՏԵԼ, assurer, *va.*

ՀԱՒԱՍՏԻ, certain, aine, sûr, *m.* sûre, *f.*, vrai, aie, *adj.* — առնել, certifier, *va.* — եղէք, soyez sûr.

ՀԱՒԱՍՏԻՔ, assurance, certitude, *sf.* — բարձր ակնածութեան, l'assurance de la haute considération. Իւր խորին ակնածութեան, երախտագիտութեան —ն ընծայել, offrir l'hommage de son respect, de sa reconnaissance. Ընդունեցէք, հաճեցէք ընդունել մեծարանացս —ը, agréez, veuillez agréer l'assurance de mon respect. (Կը գործածուի յաւարտ նամականաց). *Daignez agréer, Monsieur, l'assurance de mes respects les plus profonds* (*ամենախոնարհին*). Հաճութեամբ ընդունեցէք, Տէր, խոնարհական հպատակութեանս —ն, եւայլն, agréez, Monsieur, l'assurance de tout mon dévouement, etc.

ՀԱՒԱՎԱՃԱՌ, marchand de volailles, poulailler, coquetier, *sm.*

ՀԱՒԱՏ, foi, croyance ([illegible]), *sf.* || fidélité, *sf.*

ՀԱՒԱՏԱԼ, croire, *va. J'ai de la peine à — cela. Il croit cette histoire, ce conte. Il ne croit pas les médecins.* ajouter, prêter foi, կամ ajouter foi à quelqu'un, à quelque chose, donner croyance, *va.* || fier, confier, remettre, prendre foi, *va.* || croire, *vn. Je crois sur sa parole.* — հաստատութեամբ, croire une chose comme un article de foi. Ամէն խօսքի —, croire à toute parole. — Աստուած, յԱստուած, croire en Dieu. — անձին (յանձնապաստան լինել), se croire, *vpr. Gardez-vous bien de vous croire trop vous-même. FÉN. Tél. XXIV.* — զանձն (ապաւինիլ), se fier, *vpr. Je ne me fie qu'à* կամ *qu'en vous. Fiez-vous en à moi.* — մէկուն, en croire quelqu'un. Մի հաւատամք անոր խօսքերուն, ne donnez aucune créance à ce qu'il dit. Կը հաւատամ թէ (կարծեմ թէ) ի-

րաւունք ունի, je crois qu'il a raison, կամ qu'il n'a pas tort. Կը հաւատա՞ք (կը կարծէ՞ք) թէ այս ձիս հարիւր վահանակ (սկուդ) կ'արժէ, croyez-vous que ce cheval vaille cent écus? Ի զուր կ'ըսէք, ոչ ոք կը հաւատայ ձեզի, vous avez beau dire, personne ne vous croira. Հաւատա՛մ ինձ, ma foi, par ma foi.

ՀԱՒԱՏԱԼԻ, croyable ([illegible]), *adj.*

ՀԱՒԱՏԱԿԻՑ, coreligionnaire, *s.*

ՀԱՒԱՏԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, communion, *sf.*

ՀԱՒԱՏԱՄՔ (հաւատոյ հանգանակ. [illegible]), credo ([illegible]), *sm. Dire le* —.

ՀԱՒԱՏԱՐԻՄ, fidèle, loyal, ale (*pl. loyaux*), affidé, ée, sûr, *m.* sûre, *f.*, digne de créance, de foi, croyable ([illegible]), religieux, euse, *adj.* || —, affidé, ée, *s.* Բարեկամ —, fidèle ami, կամ սոսկ fidèle, *sm.* Այր —, homme, personne de confiance. — ոք է, c'est un homme digne de foi. — առնել, faire foi.

ՀԱՒԱՏԱՐՄԱԲԱՆ, véridique, *adj. Un historien, un narrateur véridique.*

ՀԱՒԱՏԱՐՄԱԲԱՐ, avec fidélité, fidèlement, *adv.*

ՀԱՒԱՏԱՐՄԱՆԱԼ, être fidèle. || s'accréditer, *vpr.*

ՀԱՒԱՏԱՐՄԱՑՈՒՆԵԼ, faire foi, donner créance à une chose, *va.* || accréditer, justifier, assurer, *va.*

ՀԱՒԱՏԱՐՄՈՒԹԻՒՆ, fidélité, *sf.* || foi, *sf.* Ամուսնական —ը չի պահեց, elle a violé la foi conjugale. Հաւատարմութեամբ, V. Հաւատարմաբար։

ՀԱՒԱՏԱՑԵԱԼ, fidèle, *adj. Le peuple* —. croyant, ante ([illegible]), *adj. Une âme, une nation croyante.* || —, fidèle, *s. L'Église est l'assemblée des —s.* croyant, ante, *s. Abraham est appelé le Père des —s.* — կուսան, V. Հաւատաւոր։

ՀԱՒԱՏԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Հաւատացունել։

1. **ՀԱՒԱՏԱՒՈՐ** (կուսան. [illegible]), religieuse, nonne, fille, *sf.* || nonnain (կ'ըսուի ընդ խաղ). *sf.* Մանուկ —, V. Հաւատաւորիկ (1)։ — առնել, ընել (աղջիկը կուսանաց վանքը դնել), mettre une fille en religion. — կարմելական, V. Կարմելուհի։

2. **ՀԱՒԱՏԱՒՈՐ** (այն անձն՝ ում պիտի յանձնուի աւանդական ժառանգութիւնը), fidéicommissaire, *sm. On oppose l'héritier — à l'héritier fiduciaire* (աւանդառու).

ՀԱՒԱՏԱՒՈՐԱԿԱՆ, fidéicommissaire, *adj. Héritier, substitution* —.

ՀԱՒԱՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ (աւանդեալ ժառանգութիւն), fidéicommis, *sm.*

ՀԱՒԱՏՆԱՄԱԿ (դաւանութիւն, նամակ հաւատոյ), confession, *sf.*

ՀԱՒԱՏՈՒՀԻ, religieuse, *sf.* — ընել, V. Հաւատաւոր առնել։

1. **ՀԱՒԱՏՈՒՈՐԻԿ** (մանկահասակ կուսան), jeune nonne, nonnette, *sf.*

2. **ՀԱՒԱՏՈՒՈՐԻԿ** (բոլորակ ձեւով համեմատուոր փոքրիկ հաց մը), nonnette, *sf.*

ՀԱՒԱՏԱՔՆՆՈՂ, inquisiteur ([illegible]), *sm. — de la foi. Grand* —.

ՀԱՒԱՏԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆ, inquisition, *sf. L'— de l'Éspagne, de Portugal.*

ՀԱՒԱՏՔ, foi, croyance ([illegible]), religion, créance, *sf.* Քրիստոնէական —, la religion chrétienne. Մասն հաւատոց, article de foi. *Tout ce qui est dans le*

symbole (հաւատոյ հանգանակ) des apôtres est article de foi. Ընծայել հաւատս (— ընծայել. հաւատալ) ajouter, prêter foi, կամ ajouter foi à quel'un, à quelque chose. Գալ, դառնալ ի հաւատս (—ի գալ, դառնալ), se convertir, *vpr.* Ածել, ձգել, դարձուցանել ի հաւատս (—ի բերել), convertir, *va.* — *les païens, les idolâtres.* — ունենալ, avoir la foi. — օրէնք չունենալ (անհաւատ եւ անօրէն լինել), n'avoir ni foi ni loi. *Il n'a ni foi ni loi (— օրէնք չունի. անհաւատ եւ անօրէն է).*

ՀԱՒԱՔԱԲԱՆԱԿԱՆ, syllogistique, *adj. La forme* —.

ՀԱՒԱՔԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, syllogisme, *sm.* [*adv.*

ՀԱՒԱՔԱԲԱՐ, collectivement,

ՀԱՒԱՔԱԿԱՆ, collectif, ive, *adj. Un être, un tout —. Travail —.*

ՀԱՒԱՔԱՐԱՆ, rendez vous, *sm.*

ՀԱՒԱՔԵԼ, collectionner, ramasser, rassembler, réunir, percevoir, *va.* || cueillir, recueillir, *va.* — զանձն (ամփոփուիլ) — (զմիտս. միտքն իրեն ամփոփել), se recueillir, *vpr.*

ՀԱՒԱՔԵԼԻ, perceptible, percevable, *adj.*

ՀԱՒԱՔԵԼԻՈՒԹԻՒՆ, perceptibilité, *sf.*

ՀԱՒԱՔԻՉ, collectionneur, euse, ramasseur, euse, *s. Un ramasseur de vieux papiers.* — զայ ռաքեր խողովակ, collecteur, *adj. m.*

ՀԱՒԱՔՈՒԻԼ, se presser, *vpr.*

ՀԱՒԱՔՈՒՄ, } collection, *sf.*;
ՀԱՒԱՔՈՒՄՆ, } recueil, *sm.* || rassemblement, *sm.*, réunion, suite, *sf.* — (տուրք, նուիրաց), cueillette (Այժմ կ'ըսուի collecte, քօլէքթ, քօլէքթ), *sf. On a fait une cueillette* կամ լաւ եւս *une collecte pour les pauvres.* — (հարկաց), perception, *sf.* [*adv.*

ՀԱՒԱՔՕՐԷՆ, collectivement,

ՀԱՒԱԲԱԿ (բէ—ս—), basse-cour (*pl.* des *basses cours*), *sf.*

ՀԱՒԵԴԻ, antibacchius (—ՙ—), antibacque, *adj.*

ՀԱՒԵՂԷՆ, } poulaille, vo-
ՀԱՒԵՂԷՆՔ, } laille, *sf.*

1. **ՀԱՒԻԿ**, petit oiseau, jeune poule, oiselet, poulet, *sm.*, poulette, *sf.*

2. **ՀԱՒԻԿ** (կին կամ աղջիկ մանկամարդ), jeune femme ou jeune fille, poulette, *sf.*

ՀԱՒԻՄԻՐՏ (ծիրտ [աղաւնոյ, հաւու]), colombine, *sf.*

ՀԱՒԿԻԹ, œuf (էօֆ. *pl.* des *œufs*, էօ), *sm.* Թերխաշ ձուն, V. Թեխաշ։ Թուխսի դրուած —ներ, couvée, *sf.* — ածել, V. Ածել։ Հաւկթի դեղնուց, V. Դեղնուց, կամ Ձու։ Ոսկեղէն տակ — կայ, il porte les bouteilles.

ՀԱՒԿՈՅՐ (գիշերը կամ մութի մէջ չտեսնող), héméralope (էմէ—րալօփ), *s.* Նեռնակն է Գիշերատեսու։ [ռուժնակ։

ՀԱՒԿԱԼԻԼ, V. Հաւակալ կա-

ՀԱՒԿՈՒՐՈՒԹԻՒՆ, héméralopie, *sf.* Նեռնակն է Գիշերատեսութիւն։

ՀԱՒՁԱԳ, V. Ձեռ, կամ Ձուս։

ՀԱՒՁՈՒ, œuf, *sm.*

ՀԱՒՆԻԼ, trouver bon, avouer, *va.* Պիտի հաւնիք (աղէք պիտի զանէք) որ չեմ երթար հոն, vous trouverez bon que je n'y aille pas. Ինքն իրեն —. se plaire, *vpr.*

ՀԱՒՆՈՂ, approbateur, trice, *s.*

ՀԱՒՆՈՑ, V. Հաւտոն։

ՀԱՒՈՐՍ, oiseleur, *sm.*

ՀԱՒՈՐԿ. Վայրի — (—է—յլէ—Ն. Է—գ—Ն ֆ—ղ—), faisan (ֆէզ—ն), *sm.*

ՀԱՒՏԱԼ, V. Հաւատալ։

ՀԱՒՏԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, en faire croire, faire accroire, en faire accroire, persuader ([illegible]), imposer quelque chose, կամ en imposer, կամ լոկ imposer, *va*.

ՀԱՒՑՈՒՆ, poulailler, *sm*.

ՀԱՒՓԱԼ, (վայրենի աղաւնի), pigeon ramier, կամ սոսկ ramier, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Հօփալ։ [Ջինակ։

ՀԱՒՔԱՇ ([illegible]), V.

ՀԱՓԱՓԵԼ, enlever, ravir, *va*.

ՀԱՓԱՓՈՒՄ, **ՀԱՓԱՓՈՒՄՆ**, rapt ([illegible]), ravissement, *sm*.

ՀԵԳ, syllabe ([illegible]), *sf*.

ՀԵԳԱԿԱՆ, syllabique, *adj*. *Valeur* —.

ՀԵԳԱՐԱՆ, syllabaire, *sm*.

ՀԵԳԵԼ, épeler, *va*. *J'épelle. J'épelais. J'épellerai.*

ՀԵԳԵՄՈՆՈՒԹԻՒՆ (Երկու քաղաքաց կամ տէրութեանց մէջ գլխաւորութիւն), hégémonie ([illegible]...), *sf*.

ՀԵԳԵՆԱՑ, syllabe ([illegible]), *sf*.

ՀԵԳՆԱԲԱՐ, ironiquement, *adv*.

ՀԵԳՆԱԿԱՆ, ironique, *adj*. *Discours* —.

ՀԵԳՆԱԿԻ, ironiquement, *adv*.

ՀԵԳՆԵԼ, persifler, *va*.

ՀԵԳՆԻՉ, persifleur, *sm*.

ՀԵԳՆՈՒԹԻՒՆ, ironie, *sf*., persiflage, *sm*. Դառն եւ քէնամանքի —, sarcasme, *sm*. Հեգնութեամբ, ironiquement, *adv*.

ՀԵԳՆՕՐԷՆ, ironiquement, *adv*.

ՀԵԳՈՒՄ, **ՀԵԳՈՒՄՆ** (հեգելն), épellation ([illegible]), *sf*.

ՀԵԶ, doux, *m*. douce, *f*., facile, traitable, *adj*. — (ոչխար, երիվար), paisible, *adj*.

ՀԵԶԱԲԱՐ, avec douceur, doucement, *adv*.

ՀԵԶԱՀԱՄԲՈՅՐ, paisible, *adj*.

ՀԵԶԱՍԱՀ (վտակ), paisible, *adj*. *Une rivière, un ruisseau* —.

ՀԵԶԻԿ, doux, *m*. douce, *f*. *adj*. || avec douceur, doucement, *adv*.

ՀԵԶՈՒԹԻՒՆ, douceur, mansuétude, *sf*.

ՀԵԹԱՆՈՍ, païen, enne ([illegible]), gentil ([illegible]), *adj*. || —, païen, enne, *s*. *Une païenne*. gentil, *sm*. Վարդապետն —աց (Պօղոս Առաքեալ), le docteur des gentils (St Paul). —ք, gentilité, *sf*.

ՀԵԹԱՆՈՍԱԲԱՐ, comme un païen, en païen, *adv*. — գնալ, վարիլ, paganiser, *vn*.

ՀԵԹԱՆՈՍԱԿԱՆ, païen, enne, *adj*. *La religion païenne.*

ՀԵԹԱՆՈՍԱՆԱԼ devenir païen.

ՀԵԹԱՆՈՍԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, rendre païen, paganiser, *va*.

ՀԵԹԱՆՈՍՈՒԹԻՒՆ, paganisme, *sm*., gentilité, *sf*.

ՀԵԹԱՆՈՍՕՐԷՆ, comme un païen, en païen, *adv*. — խորհիլ, paganiser, *vn*.

ՀԵԼԼԵՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, hellénisme, *sm*.

ՀԵԼԼԵՆԱԳԷՏ, helléniste, *sm*.

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ, hellénique, *adj*. *La langue, la religion* —. — ասացուած, V. Հելլենաբանութիւն։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, hellénisme, *sm*.

ՀԵԼԼԵՆԱՍԷՐ, philhellène, *s*.

ՀԵԼԼԵՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, philhellénisme, *sm*.

ՀԵԼԼԷՆ(Յոյն), Hellène (Grec), *sm*.

ՀԵԼՈՒԵՏԻԱԿԱՆ, helvétique, [*adj*.

ՀԵԼՈՒԵՏԻԱՑԻ, helvétique, *adj*.

ՀԵԾԱՆ, pièce de bois. — փոքրիկ, V. Հեծանակ։

ՀԵԾԱՆԱԽԱՂ ([illegible]), bascule, *sf*.

ՀԵԾԱՆԱԿ (հեծան փոքրիկ), potelet, *sm*.

ՀԵԾԱՆԱԿԱՆ ԽԱՂ, V. Հեծանախաղ։

ՀԵԾԱՆԵԼԻՔ (անասուն հեծանելի [որպիսի է ձի, էշ, ջորի, փիղ, եզն]), monture, *sf.*

ՀԵԾԱՆԵԼ, monter, *vn.* — *à cheval, sur un cheval.* monter, *va. Il monte un cheval blanc. Ce cheval ne se laisse pas — facilement.* chevaucher, *va.* — *un cheval.*

ՀԵԾԱՆԻԼ (հեծնուիլ), se monter, *vpr. Ce cheval se monte difficilement.*

ՀԵԾԱՆՈՑ, fourche à vanner, *sf.*, hoyau ([illegible]), *sm.*

ՀԵԾԵԱԼ, homme à cheval, cavalier, *sm.* — հուսզարացի, V. Հիւսար։

ՀԵԾԵԼ, gémir, *vn.*, se lamenter, *vpr. Des femmes qui se lamentent.* plaindre, *vn.*, se plaindre, *vpr.*

ՀԵԾԵԼԱԲԱՐ, à chevauchons, *adv.*

ՀԵԾԵԼԱԶՕՐ, cavalerie, *sf.* — վառեալ, gendarmerie, *sf.* Թեթեւաձի —, cavalerie légère.

ՀԵԾԵԼԱԽՈՒՄԲ ([illegible]), quadrille, *sf.*

ՀԵԾԵԼԱՊԵՏ, hipparque ([illegible]), *sm.*

ՀԵԾԵԼԱՐԱՆ (հրահանգարան հեծելութեան), école d'équitation, manège, *sm.*, académie, *sf.*

ՀԵԾԵԼԱՒԱԳ, hipparque, *sm.*

ՀԵԾԵԼՈՒԹԻՒՆ, équitation, *sf.*

ՀԵԾԵԼՈՒՍՈՅՑ, professeur d'équitation, maître d'académie, académiste, écuyer ([illegible]), *sm.*

ՀԵԾԵԼՔԱՐ ([illegible]), montoir, *sm.*

ՀԵԾԵԾԱՆՔ, sanglot, *sm.*

ՀԵԾԵԾԵԼ, sangloter, *vn.*

ՀԵԾԿԱԼ, sangloter, *vn.*

ՀԵԾԿԼՏԱԼ, avoir le hoquet ([illegible]).

ՀԵԾԿԼՏԱՆՔ ([illegible]), hoquet, *sm.* —ը կտրել, faire passer, faire perdre le —.

ՀԵԾԿՏԱԼ, avoir le hoquet.

ՀԵԾԿՏՈՒՔ ([illegible]), hoquet, *sm.* — օրհասականի, ոգեվարի, le — de la mort.

ՀԵԾՆԱԼ, **ՀԵԾՆԵԼ**, V. Հեծանել։

ՀԵԾՆՈՒԻԼ, V. Հեծանիլ։

ՀԵԾՈՒԹԻՒՆ, gémissement, *sm.*, plainte, *sf.*, lai, *sm.* — (զրկելոց, որբոյն եւ տնանկին), cri, *sm. Dieu entend les —s de l'opprimé, des veuves et des orphelins.*

ՀԵԾՈՒԿ ([illegible]), hoquet ([illegible]), *sm.*

ՀԵԾՈՒՄ, **ՀԵԾՈՒՄՆ**, lamentation, *sf.*

ՀԵԾՑՈՒՆԵԼ, faire monter, *va.*

ՀԵԿԵԿԱԼ, sangloter, *vn.*

ՀԵԿԵԿԱՆՔ, sanglot, *sm.*

ՀԵՂ, V. Անգամ։

ՀԵՂԱԿԱՆ, infus, use, *adj. Sciance, sagesse infuse.*

ՀԵՂԱՆԻԼ, se verser, *vpr.*

ՀԵՂԱՆԻՒԹ, liquide, *sm.* —ք ցնդականք, թռչականք, —s volatiles. —ք սերտք, —s fixes.

ՀԵՂԳ (յամր. դանդաղկոտ), paresseux, euse, *adj. Estomac, ventre —.* lent, *m.* lente, *f.*, tardif, ive, *adj. Némésis, la tardive déesse.*

ՀԵՂԳԱԳՆԱՑ, lent, *m.* lente, *f.*, tardigrade, *adj.* — է էշ, l'âne est un animal lent. — անասունք, tardigrades, *smp.*

ՀԵՂԳԲԵՐ (հեղգագնաց չորքոտանի մ'է), paresseux, aï ([illegible]), *sm.*

ՀԵՂԳՈՒԹԻՒՆ, paresse, *sf.*

ՀԵՂԵԱԼ, V. Հեղական։

ՀԵՂԵՂ ([illegible]), torrent, *sm.* || déluge, *sm.* —ք արտասուաց, un déluge de larmes. —ք նախատանաց, un déluge d'injures. —ի պէս, V. Հեղեղաբար։

ՀԵՂԵՂԱԲԱՐ, comme un torrent, à verse, *adv.*

ՀԵՂԵՂԱԿԱՆ, torrentiel, elle, *adj*.

ՀԵՂԵՂԱՆՄԱՆ, torrentiel, elle, torrentueux, euse, *adj*.

ՀԵՂԵՂԱՍԱՍՏ, torrentiel, elle, torrentueux, euse, *adj*.

ՀԵՂԵՂԱՏ, torrent, ravin, *sm*., ravine, *sf*.

ՀԵՂԵՂԱՏԵԼ, inonder, raviner, noyer, *va*.

ՀԵՂԵՂԵԼ, inonder, submerger, noyer, *va*.

ՀԵՂԵՂՈՒՄՆ ՋՐՈՑ, inondation, *sf*. Հեղեղումն (զօրաց, սաստկացելոց), V. Յորդութիւն։

ՀԵՂԵՂՕՐԷՆ, V. Հեղեղաբար։

ՀԵՂԻՆԱԿ, auteur, *s*. *L'— de ce livre est inconnu. Quel est l'— de ce tableau, de cette musique? — classique. Cette dame est — d'un fort joli roman.* || auteur, *adj*. *Une femme —.*

ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, autorité, *sf*.

ՀԵՂՁԱԿ, étouffoir, *sm*.

ՀԵՂՁԱՄԱՀ ԱՌՆԵԼ, ԸՆԵԼ, suffoquer, étrangler, *va*.

ՀԵՂՁԱՄՂՁՈՒԿ, suffoqué, ée, étouffé, ée, *adj*. — առնել, ընել, étouffer, étrangler, *va*. — լինել, ըլլալ, V. Մղձկիլ։ — ձայնիւ, d'une voix étouffée.

ՀԵՂՁԱՆԻԼ, s'étouffer, *vpr*. — ի ջ·ւրս, se noyer, *vpr*.

ՀԵՂՁԵԱԼ, étouffé, ée, suffoqué, ée, *adj*.

ՀԵՂՁՆՈՒԼ, étouffer, suffoquer, étrangler, *vn*., se noyer, *vpr*. Կը հեղձնում, je me noie, — (շնչ պնդալէն), s'étrangler, *vpr*. — եւ մղձկիլ բարկութեամբ, étouffer de rage.

ՀԵՂՁՈՒՄ, } étouffement,
ՀԵՂՁՈՒՄՆ, } *sm*.; suffocation, *sf*.; oppression, *sf*.

ՀԵՂՁՈՒՑԱՆԵԼ, étouffer, suffoquer, *va*.; noyer, *va*.; oppresser, *va*. Ինք զինք —, V. Հեղձնուլ։ Շուն մը —, noyer un chien.

1\. **ՀԵՂՁՈՒՑԵԱԼ**, noyé, ée, *adj*. || noyé, ée, *s*.

2\. **ՀԵՂՁՈՒՑԵԱԼ**, viandes suffoquées, étouffées.

1\. **ՀԵՂՁՈՒՑԻԿ**, V. Հեղձուցիչ։

2\. **ՀԵՂՁՈՒՑԻԿ**, V. Հեղձուցեալ (2)։

ՀԵՂՁՈՒՑԻՉ (խեղդուկ), étouffant, ante, suffocant, ante, *adj*.

ՀԵՂՈՑ (բեւեռ. գամ), clou, *sm*. *Pendre quelque chose à un —.*

ՀԵՂՈՒԼ, verser, répandre, *va*. — մեղմով, épancher, *va*. — *du vin, de l'huile*. — զեղուլ, se répandre, *vpr*. Արտասուս —, — արտասուս (արցունք թափել. լալ), verser des larmes, répandre des larmes. — արիւն, verser le sang.

ՀԵՂՈՒՄ, } effusion, *sf*., é-
ՀԵՂՈՒՄՆ, } panchement, *sm*., — (շնորհաց), infusion, *sf*. *Les apôtres avaient le don des langues, par — du Saint-Esprit* (*Հոգի Սուրբ. երրորդ անձն սուրբ Երրորդութեան*). — արեան, V. Արիւնհեղութիւն։

ՀԵՂՈՒՍԵԼ (գամել), clouer, *va*.

ՀԵՆԳՆ. Ընդ — (հակառակ), en dépit de, au mépris de, *prép*.

ՀԵՃՈՒԿՔ. Հեճուկս առնել ումեք (զայրացունել), faire dépit à quelqu'un, dépiter, *va*. Առնել ինչ ի հեճուկս, հեճկով, faire quelque chose par կամ de dépit. Ի հեճուկս, en dépit de, *prép*.

ՀԵՆԵԱԼ, tissu, ue, *adj*.

ՀԵՆՈՒԼ, tisser, *va*.

1\. **ՀԵՇՏ**, commode. facile, *adj*. — ցանկութիւն, V. Ցանկութիւն։ — ցանկութեամբ, V. Ցանկութիւն։ — պաշտօն, service, *sm*. *Offrir ses —s à une dame.* — սանդուխ, escalier doux. — զառ ի վայր, զառ ի թափ, pente douce. — երգ, V. Հեշտերգ։

2. **ՀԵՇՏ**, aisance, commodité, *sf.*, plaisir, *sm.*, volupté, délectation, *sf.*

ՀԵՇՏԱԲԱՐ, avec plaisir, *adv.*

ՀԵՇՏԱԴԱՐԱՆ, commode, *sf.*

ՀԵՇՏԱԼԻ, voluptueux, euse, plaisant, ante, *adj.*

ՀԵՇՏԱԽՏՈՒԹԻՒՆ, concupiscence, *sf.*

ՀԵՇՏԱԿԱՆ, aisé, ée, voluptueux, euse, délicieux, euse, délectable, plaisant, ante, agréable, *adj.*

ՀԵՇՏԱԿԵՑ (կեանք), commode, *adj.*

ՀԵՇՏԱՆԱԼ, se délecter, *vpr.* — *à l'étude, aux beaux-arts.*

ՀԵՇՏԱՆՔ, délices, *sfp.*

ՀԵՇՏԱՊԱՇՏՕՆԵԱՅ (արքայնեակ [կնոջ]), serviteur, *sm.*

ՀԵՇՏԱՍԷՐ, voluptueux, euse, libidineux, euse, *adj.*

ՀԵՇՏԱՑՈՒՆԵԼ, délecter, *va.* *Tout ce qui délecte les sens.*

ՀԵՇՏԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Հեշտացունել։

ՀԵՇՏԱՒԷՏ, délicieux, euse, [*adj.*

ՀԵՇՏԵԱՒ, avec aisance, aisément, commodément, facilement, *adv.*

ՀԵՇՏԵՐԳ, cantabile, *sm.*

ՀԵՇՏԸՆԿԱԼ, intelligible, *adj.*

ՀԵՇՏԻՆ, aisé, ée, *adj.*

ՀԵՇՏՈՒԹԻՒՆ, volupté, *sf.*, délices, *sfp.* || délice, *sm.*, délectation, *sf.*, plaisir, *sm.* Առաքինութեան՝ թոյլ տուած (ներած) բոլոր —ները վայելեցէք, jouissez de tous les plaisirs que la vertu permet. Մոլութենէ սոսկալ եւ առաքինութիւնը սիրել՝ իմաստնոյն —ն է, l'horreur du vice et l'amour de la vertu sont les délices du sage. Հեշտութեամբ, voluptueusement, délicieusement, *adv.* [*parmi eux.*

ՀԵՌ, discorde, *sf.* *La — se mit*

ՀԵՌԱԳԻՐ, télégraphe, *sm.* — ցուցակաւոր, — à cadran. — նշանաւոր, — à signes. — գրաւոր, — écrivant. — ստեղնաւոր, — à touches. Հեռագրով, télégraphiquement, *adv.*

ՀԵՌԱԳՈՅՆ, au loin, *adv.*

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ, télégraphique, *adj.* — լուր, dépêche transmise par la télégraphie, télégramme, *sm.* [légraphe.

ՀԵՌԱԳՐԱՏՈՒՆ, bureau de té-

ՀԵՌԱԳՐԵԼ, télégraphier, *va.*

ՀԵՌԱԳՐՈՂ, télégraphiste, *sm.*

ՀԵՌԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, télégraphie, *sf.* — տեսարանական, — optique.

ՀԵՌԱԴԷՏ, télescope, *sm.* *Apercevoir avec un —.* dioscope, *sm.*

ՀԵՌԱԴԻՏԱԳՈՐԾ, opticien, *sm.*

ՀԵՌԱԴԻՏԱԿ, télescope, *sm.*

ՀԵՌԱԴԻՏԱԿԱՆ, télescopique, *adj.*

ՀԵՌԱԽՕՍ, téléphone, *sm.*

ՀԵՌԱԽՕՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, téléphonographie, *sf.* [*sf.*

ՀԵՌԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, téléologie,

ՀԵՌԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ (տեղեաց), distance, *sf.* [*sm.*

ՀԵՌԱԿԷՏ, apogée, aphélie,

ՀԵՌԱԿՆ, téléphore, *sm.* [*sf.*

ՀԵՌԱՀԱՅԵՑՈՒԹԻՒՆ, optique,

ՀԵՌԱՁԱՅՆ, téléphone, *sm.*

ՀԵՌԱՆԱԼ, s'éloigner, *vpr.* *Il s'éloignait à pas lents.* s'écarter, *vpr.* || s'absenter, *vpr.* — *d'un lieu, d'un pays.* — խնդրէն, խօսքէն, divaguer, *vn.*

ՀԵՌԱՆԿԱՐ, téléctroscope, *sm.* V. Հեռապատկեր։

ՀԵՌԱՆԿԱՐԱԿԱՆ, perspectif, ive, *adj.* [tive, *sf.*

ՀԵՌԱՆԿԱՐՈՒԹԻՒՆ, perspec-

ՀԵՌԱՆԿԻՒՆԱՉԱՓ, télégonimètre, *sm.*

ՀԵՌԱՉԱՓ, télémètre, *sm.*

ՀԵՌԱՊԱՏԿԵՐ, perspective, *sf.*

ՀԵՌԱՍՏԱՆ. Ի —է, de loin, *adv*. Ի —, au loin, *adv*.

ՀԵՌԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, téléphérage, *sm*.

ՀԵՌԱՏԵՂԱԳԻՐ, télétopographe, *sm*.

ՀԵՌԱՏԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, télétopographie, *sf*.

ՀԵՌԱՏԵՍ, presbyte, *adj*. et *s*. — լինել, ըլլալ, devenir —, voir loin. Հակառակն է կարճատես, կամ վատատես։

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ, optique, *sf*. — պատկեր, V. Հեռապատկեր։ V. Հեռանկարական։

ՀԵՌԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, presbytie (Բրէսպիթի կամ ըստ նմանց Բրէսպիթի), *sf*. Հակառակն է կարճատեսութիւն, կամ վատատեսութիւն։

ՀԵՌԱՑՈՅՑ, téléscope, *sm*. — պատկեր, V. Հեռանկար։

ՀԵՌԱՑԵԱԼ, éloigné, ée, *adj*.

ՀԵՌԱՑՈՒՄ, } éloignement,
ՀԵՌԱՑՈՒՄՆ, } *sm*.

ՀԵՌԱՑՈՒՆԵԼ, éloigner, *va*. *Éloignez cette chaise du feu*. écarter, détourner, *va*. || aliéner, *va*.

ՀԵՌԱՑՈՅՑԱԿԱՆ, téléscopique, *adj*.

ՀԵՌԱՑՈՅՑԱՆԵԼ, V. Հեռացունել։

ՀԵՌԱՒՈՐ, lointain, aine, éloigné, ée, *adj*. Հաւասար —, équidistant, ante, *adj*.

ՀԵՌԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, éloignement, *sm*., distance, *sf*., lointain, trajet, *sm*. Հաւասար —, équidistance, *sf*. Յետին — լուսնի յերկրէ, apogée, *sm*. Յետին — մոլորակաց յարեգակնէ, aphélie, *sm*.

ՀԵՌԻ, lointain, aine, distant, ante, *adj*. || loin, au loin, *adv*. — յ(աշխարհէ), ի (քաղաքէ), loin de, *prép*. *Loin de la ville*. Ոչ ինչ — (ի քաղաքէն), non loin de. — ի միմեանց (իրարմէ —), loin à loin, de loin à loin, de loin en loin, *adv*. — առնել, V. Հեռացունել։

ՀԵՌՈՒ, lointain, aine, distant, ante, *adj*. || loin, *adv*. —էն, de loin à loin, de loin en loin. (Քաղաքէ)էն —, loin de. *Loin de la ville*.

ՀԵՌՈՒԱՆՑ, de loin, *adv*.

ՀԵՌՈՒԹԻՒՆ, discorde, *sf*.

ՀԵՍԿ (Բօղլըք), guêtre, *sf*. Մէկու մը — հագցունել, mettre des —s à quelqu'un, guêtrer, *va*. — հագնիլ, mettre ses —s, se guêtrer, *vpr*.

ՀԵՍՏ, insubordonné, ée, récalcitrant, ante, mutin, ine, rétif, ive, réfractaire, *adj*. || récalcitrant, *sm*. *Les —s furent mis aux arrêts*

ՀԵՍՏԵԼ, récalcitrer, *vn*., se mutiner, *vpr*.

ՀԵՍՏՈՂ, V. Հեստ։

ՀԵՍՏՈՒԹԻՒՆ, insubordination, mutinerie, *sf*. Հակառակ կալ հեստութեամբ, V. Հեստել։

1. **ՀԵՏ**, trace, piste, *sf*. || trace, *sf*. Երթալ, ընթանալ ընդ —ս ուրուք (մէկուն հետեւիլ), marcher sur les traces, suivre les traces de quelqu'un. Ամենայն պնդութեամբ զ— ընթանալ, poursuivre, *va*. Զ— պնդել, մտանել, արշաւել, suivre, *va*. Զ— գալ, il s'ensuit.

2. **ՀԵՏ**, avec, *prép*. —ը գնաց, գնացին, il est parti (elle est partie) — lui, ils sont partis (elles sont parties) — lui. —ս եկուր, venez — moi. —դ էր, il était (elle était) — toi, vous.

ՀԵՏԱԳԱՅ, suivant, ante, subséquent, ente, *adj*.

ՀԵՏԱԳԱՅՔ, suite, *sf*.

ՀԵՏԱԳՐԱԿԱՆ, ichnographique (Իխնօգրաֆիք), *adj*. *Plan, dessin* —.

ՀԵՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ichnographie (Իխնօգրաֆի), *sf*.

ՀԵՏԱԶՕՏԵԼ, rechercher, scruter, sonder, *va.*; s'enquêter, *vpr.* Պտըտելով —, explorer, *va.*

ՀԵՏԱԶՕՏԻՉ, scrutateur, trice, investigateur, trice, *adj.* || investigateur, *s.*; scrutateur, sondeur, inquisiteur, *sm.*

ՀԵՏԱԶՕՏՈՂ, V. Հետազօտիչ։ Պտըտելով —, explorateur, *sm.*

ՀԵՏԱԶՕՏՈՒԹԻՒՆ, investigation, recherche, exploration, inquisition ([illegible]), *sf.* —ք, recherches, *sfp.*

ՀԵՏԱՀԱՆ, ichneumon ([illegible]), *sm.*

ՀԵՏԱՀԱՍ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, atteindre, gagner, *va.*

ՀԵՏԱՄՈՒՏ, poursuivant, ante, *sm.*; prétendant, ante, solliciteur, euse, *s.* — լինել, ըլլալ, courir, poursuivre, suivre, solliciter, *va.*; prétendre, *vn.* Ամենայն պնդութեամբ — լինել, ըլլալ, pourchasser, *va.*

ՀԵՏԱՄՏԵԼ, suivre, *va.* — *le cercueil de quelqu'un.*

ՀԵՏԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, poursuite, *sf.*

ՀԵՏԱՔՆՆԵԼ, enquerre, *va.*, s'enquérir, *vpr.*

ՀԵՏԱՔՐՔԻՐ, curieux, euse, enquérant, ante, *adj.* — ցանկութիւն, un désir curieux. || curieux, euse, *s.* *Je hais les —. Il faut punir cette petite curieuse.* curieux, *sm.* *Ce spectacle attire les —. La foule des —.* — լինել, ըլլալ, être curieux.

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԲԱՐ, avec curiosité, d'un air curieux, curieusement, *adv.*

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ, V. Հետաքրքրաշարժ։

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱՇԱՐԺ, curieux, euse, *adj.* *Travail —. Voilà qui est —.*

ՀԵՏԱՔՐՔՐՈՂ, enquérant, ante, *adj.*

ՀԵՏԱՔՐՔՐՈՒԹԻՒՆ, curiosité, *sf.* —ը բերել, շարժել, piquer, exciter la —.

ՀԵՏԵՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, syllogisme, *sm.*

ՀԵՏԵՒԱԲԱՐ, par conséquent, conséquemment, par suite, *adv.*; par suite de, *prép.*

1. **ՀԵՏԵՒԱԿ** (ճատրակի խաղերուն մանրագոյնը), pion, *sm.*

2. **ՀԵՏԵՒԱԿ**, piéton, *sm.* || pédestre, *adj.* || banal, ale *(pl. banaux)*, trivial, ale *(pl. triviaux)*, commun, une, *adj.* — բան, prose, *sf.* Գրել — բանիւ, proser, *vn.* բանք, V. Հետեւակաբանութիւն։

ՀԵՏԵՒԱԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, banalité, *sf.*

ՀԵՏԵՒԱԿԱԶՕՐ, gens de pied, infanterie, *sf.* Թեթեւազէն —, infanterie légère.

ՀԵՏԵՒԱԿԱՆ, conséquent, ente, *adj.*

ՀԵՏԵՒԱԿԻՑ, consécutif, ive, *adj.*

ՀԵՏԵՒԱԿՈՒԹԻՒՆ, trivialité, *sf.*

ՀԵՏԵՒԱԿՔ, V. Հետեւակազոր։

ՀԵՏԵՒԱՆԱԼ, suivre, *va.*

ՀԵՏԵՒԱՆՔ, conséquence, suite, induction, *sf.*, résultat, *sm.* Ունել —ս (— հանել), tirer à conséquence, induire, inférer, *va.*

ՀԵՏԵՒԱՊԷՍ, V. Հետեւաբար։

ՀԵՏԵՒԵԼ, V. Հետեւիլ։

ՀԵՏԵՒԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Հետեւցունել։

ՀԵՏԵՒԻԼ, suivre, *va.* || suivre, *vn.* || résulter, *vn.* || se déduire, *vpr.* — հետոց ուրուք, marcher sur les pas, sur les traces de quelqu'un. Մօտէն անոր կը հետեւի, il le suit de près. Հետեւին il s'ensuit. Ասկէ կը հետեւի որ, il s'ensuit que.

ՀԵՏԵՒՈՂ, suivant, ante, *s.* *Aristote et ses —s.* prosélyte, *sm.* *Cette opinion a beaucoup de —s, a fait beaucoup de —s.* — լինել, imiter, *va.* || marcher sur les pas,

sur les traces de quelqu'un. — լինել հարցն առաքինութեանց (հւր հարց առաքինութեանց — ըլլալ), imiter les vertus de ses ancêtres.
—ք Մարկիոնի հերիսիովտապետի Թ.ի դարուն (մարկիոնացիք. մարկիոնք. մարկիոնեստեայք), marcionites, *smp*.

ՀԵՏԵՒՈՂՈՒԹԻՒՆ, imitation, *sf*.

ՀԵՏԵՒՈՐԴ, consécutif, ive, *adj*. || conséquent, *sm*.

ՀԵՏԵՒՈՒԹԻՒՆ, conséquence, suite, induction, déduction, *sf*., conséquent, *sm*. || — (ըստ տրամաբանից), conclusion, *sf*. || — (յառաջադրութեան կամ նախադասութեան մը, ի չափագիտութեան), corollaire, *sm*. Ուղիղ հետեւութեամբ, conséquemment, *adv*. Հուսկ հետեւութեամբ, en dernière analyse, *adv*.

ՀԵՏԵՒՈՒՄ, **ՀԵՏԵՒՈՒՄՆ**, } suite, *sf*.

ՀԵՏԵՒՑՈՒՆԵԼ, faire suivre, *va*. || tirer une conséquence, conclure, inférer, déduire, *va*.

ՀԵՏ ԶՀԵՏԷ. successivement, *adv*. Վաճառքները ձեզի կ'անցունենք — որչափ եւ հասնելու ըլլան, nous vous ferons passer les marchandises au fur et à mesure qu'elles arriveront.

ՀԵՏԷ, depuis, dès, *prép*. Ի վաղուց —, depuis longtemps. Յորմէ —, depuis que, dès lors que, *conj*. Յայնմ —, dès lors. Յայսմ —, յայսմ — առայժ, désormais, dorénavant, *adv*. Քանի ժամանակ են յորմէ — (որչափ ատեն է ի վեր. որչափ ատեն է որ. երթէն ի վեր), depuis quand? կամ depuis combien de temps? Ի վաղու — (վաղուընէ), depuis demain. Ի հնոց ժամանակաց —, ի վաղնջունէ — (շատ հին ժամանակներէ ի վեր), de toute ancienneté.

ՀԵՏԶՆԹԱՑ ԼԻՆԵԼ, suivre, poursuivre, *va*.

ՀԵՏԻ, V. Հետիոտն.

1\. **ՀԵՏԻՈՏ** (կառքին քովէն գնացող ծառայ), coureur, *sm*.

2\. **ՀԵՏԻՈՏ** (իշխանի ետեւէն գնացող ծառայ. լաքէյ), valet de pied, *sm*.

ՀԵՏԻՈՏԻՑ } (ոտքով), à pied,
ՀԵՏԻՈՏՍ } *adv*. *Aller, venir, voyager à pied.*

ՀԵՏՔ, trace, *sf*. || vestige, *sm*. — վիրաց, stigmate, *sm*. — (երէոց), voie, menée, *sf*., trac (թռաք), *sm*. — անուոյ, ornière, trace, *sf*. — նաւու, sillage, *sm*., ouaiche, *sf*. Ըստ Լիդրէի. *sm*. ըստ Ակադեմիոյ (Ըստ Լիդրէի գրելի է Houaiche, Houache, *sm*.). —ը գտնել, dépister, *va*.

ՀԵՐ (մազ), cheveu, crin, poil, *sm*., chevelure, *sf*. Կեղծ —, V. Կեղծամ. Հիւսք կեղծ —աց, tour de cheveux. Քաշել զոք զ—աց (մէկը մազերէն քաշել), V. Հերաքարշ առնել զոք.

1\. **ՀԵՐԱ** (դուստր Սատուրնոսի [Saturne], քոյր եւ դիցուհի կին Արամազդայ [ըստ առասպելին]), junon, *n. pr. f*.

2\. **ՀԵՐԱ** (գնայուն մոլորակ մը), junon, *sf*.

ՀԵՐԱԹԱՓ (դեղ), dépilatif, ive, *adj*. Դեղ —, dépilatoire, *sm*.

ՀԵՐԱԹԱՓԻՉ, épilatoire, *sm*.

ՀԵՐԱԹԱՓՈՒԹԻՒՆ, dépilation, *sf*. || — ([illegible]), alopécie, pelade (բէլատ), *sf*.

ՀԵՐԱԽԼԻՉ, épilatoire, *sm*.

ՀԵՐԱԽԼՈՒՄ, **ՀԵՐԱԽԼՈՒՄՆ**, } épilation, *sf*.

ՀԵՐԱԿԼԵԱՆ, d'Hercule, herculéen, enne, *adj*.

ՀԵՐԱԿԼԷՍ, Hercule, *n. pr. m*. || — (այր զօրաւոր, կազմբուռն), hercule, *sm*.

ՀԵՐԱԿՏՐՈՒԹԻՒՆ, tonsure, *sf*.

ՀԵՐԱՁԵՒ, capillaire, *adj.* [*sf.*
ՀԵՐԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆ, capillarité,
ՀԵՐԱՄԻՋՈՒՄ, } pilimiction,
ՀԵՐԱՄԻՋՈՒՄՆ, } *sf.*
ՀԵՐԱՒՈՐ, chevelu, ue, *adj.*
ՀԵՐԱՔԱՐՇ ԱՌՆԵԼ ԶՈՔ (մէկը մազերէն քաշել), tirer quelqu'un par les cheveux.
ՀԵՐԹԱՆԵԱՆ ԱՆԴԵՂԱՅ } (տե-
ՀԵՐԹԱՆԵԱՆ ԹԵՐԻԱԿԷ } սակ մ'անդեղայ, թերիակէ. պէր օրվիէ-տէ), orviétan, *sm.* *Le premier — fut fait à Orviéte, ville d'Italie.*
ՀԵՐԵՍԻՈՎՏ, hérétique (Ե . .), *adj.* || hérétique, *s.*
ՀԵՐԵՍԻՈՎՏԱԿԱՆ, hérétique, *adj.*
ՀԵՐԵՍԻՈՎՏԱՊԵՏ, hérésiarque, *sm.*
ՀԵՐԵՍՈՒԹԻՒՆ, hérésie, *sf.*
ՀԵՐԵՏԻԿՈՍ, hérétique, *adj.* || hérétique, *s.*
ՀԵՐԵՏԻԿՈՍԱԿԱՆ, hérétique, *adj.* — մոլորութիւն, V. Մոլորութիւն. [*sf.*
ՀԵՐԵՏԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆ, hérésie,
ՀԵՐԻՒՆ (ծակելու գործիք. պիզ), poinçon, *sm.* || — (կօշկակարի. պիզ), alêne, *sf.* || — (ալա-վալուզ), carrelet, *sm.*
ՀԵՐԻՒՆԱՁԵՒ, subulé, ée, *adj.*
ՀԵՐԻՔ, suffisant, ante, *adj.* *Cette somme est suffisante.* — է, il suffit, ça suffit, c'est —, c'est assez. — չէ, il ne suffit pas, ça ne suffit pas, ce n'est pas —, ce n'est pas assez.
ՀԵՐԻՔԱՆԱԼ, suffire, *vn.*
ՀԵՐԿ, labour, *sm.* —ս հարկանել (հերկել), labourer, *va.* —ս հարկանել եզամբք, labourer avec des bœufs.
ՀԵՐԿԱԳՈՐԾ, laboureur, *sm.* *Bon, pauvre, riche —.*
ՀԵՐԿԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, labourage, *sm.*
ՀԵՐԿԱՀԱՐ, laboureur, *sm.*

ՀԵՐԿԵԼ, labourer, *va.* || ameublir, *va.*
ՀԵՐԿԵԼԻ, labourable, *adj.* *Terres —s.* arable, *adj.* *Des terres —s.*
ՀԵՐԿՈՒՄ, } labourage, *sm.* ||
ՀԵՐԿՈՒՄՆ, } ameublissement, *sm.*
ՀԵՐՀԵՐ, carde, *sf.*
ՀԵՐՀԵՐԵԼ, carder, lainer, *va.*
ՀԵՐՀԵՐՈՒՄ, } cardage, *sm.*
ՀԵՐՀԵՐՈՒՄՆ, }
ՀԵՐՁ, déchirure, fissure, *sf.* — (ադամանդի), clivage, *sm.*
ՀԵՐՁԱԹԵՒ, dichoptère (դիքօփ-թէր), *adj.* — (միջատ), fissipenne, *adj.*
ՀԵՐՁԱԿ, trait, *sm.*, flèche, *sf.*
ՀԵՐՁԱԿԱՆ, anatomique, *adj.*
ՀԵՐՁԱԿՏՈՒՑ (թռչուն), fissirostre, *adj.*
ՀԵՐՁԱՆԵԼ, fendre, *va.* || déchirer, *va.* || fêler, *va.* || gercer, *va.* *Le froid, la bise, gercent les lèvres, les mains. Les grandes chaleurs ont gercé la terre.* || disséquer, anatomiser, *va.*
ՀԵՐՁԱՆԵԼԻ, scissile, *adj.* *L'ardoise (Kհrámfur) est —.*
ՀԵՐՁԱՆԻԼ, fendre, *vn.*, se couper, *vpr.* || se fêler, *vpr.* || se gercer, *vpr.*
ՀԵՐՁԱՆՈՂ, incisif, ive, *adj.*
ՀԵՐՁԱՏԱՄՈՒՆՔ, dents incisives, կամ սոսկ les incisives, *sfp.*
ՀԵՐՁԱՏԵԼ, déchirer, déchiqueter, *va.*
ՀԵՐՁԱՔԱՐ, ardoise, *sf.* Քարահանք —ի, carrière d'—, ardoisière, *sf.*
ՀԵՐՁԱՔԱՐԵԼ, ardoiser, *va.*
ՀԵՐՁԵԱԼ, fendu, ue (Fendre բայէն), fêlé, ée, *adj.* *Un vase fêlé.* || déchiré, ée, *adj.*
ՀԵՐՁԻ (սագըզ աղաճը), lentisque, *sm.*

ՀԵՐՁՆՈՒԼ, crever, *vn.*

ՀԵՐՁՈՂԱԿԱՆ, incisif, ive, *adj.*

ՀԵՐՁՈՏԵԼ, déchiqueter, *va.*

ՀԵՐՁՈՏՆ (թռչուն), fissipède, *adj.*

ՀԵՐՁՈՒԱԾ, scission, division, dissidence, faction, *sf.* || schisme (եկ-մէ), *sm.*

ՀԵՐՁՈՒԱԾԱՊԵՏ, hérésiarque, *sm.*

ՀԵՐՁՈՒԱԾՈՂՈՒԹԻՒՆ, schisme, [*sm.*

ՀԵՐՁՈՒԱԾՈՂ, dissident, ente, schismatique, *adj.* || schismatique, *s.*

ՀԵՐՁՈՒԱԾՔ, déchirements, [*smp.*

ՀԵՐՁՈՒԼ, fendre, *va.* || inciser, *va.* — (նաւի) զծով, siller, *vn.* *Ce vaisseau sille bien.* — (ադամանդը), cliver, *va.*

ՀԵՐՁՈՒՄ, **ՀԵՐՁՈՒՄՆ**, } incision, *sf.* — սրտի, V. Սրտահատութիւն։ — որովայնի, V. Որովայնահատութիւն։

ՀԵՐՄԱԳԼՈՒԽ ՍԻՒՆ, colonne hermétique.

ՀԵՐՄԱԿԱՆ, hermétique, *adj.* *Science, philosophie —.* || — (փակումն, ըստ տարրագիտաց), hermétique, *adj.* *Fermeture —.*

ՀԵՐՄԱԿԱՆԱՊԷՍ, hermétiquement, *adv.*

ՀԵՐՄԷՍ (դիք վաճառականութեան եւ պերճախօսութեան, պատգամաւոր աստուածոց եւ խնամակալ ուղեւորաց եւ գողոց [ըստ առասպելաց]), Mercure, *n. pr. m.* Անդրի Հերմեայ, hermès (ե-գ-), *sm.* || — (պատգամաւոր սիրոյ, տարփանաց), mercure, *sm.*

ՀԵՐՈՒ (անցեալ տարի), l'année dernière, passée, l'an passé.

ՀԵՐՈՒԵՆԼԱԿ (տարեւոր [գառն, որոջ]), antenois, oise (կ՚ըսուի եւ Antenais, aise), *adj.*

ՀԵՐՔ, V. Հեր։

ՀԵՐՔԵԼ, réfuter, *va.* — *une opinion, un mensonge.*

ՀԵՐՔԵԼԻ, réfutable, *adj.*

ՀԵՐՔԻՉ, réfutateur, *sm.*

ՀԵՐՔՈՒՄ, **ՀԵՐՔՈՒՄՆ**, } réfutation, *sf.*

ՀԵՒԱԼ, haleter, *vn.* *Je halette. Je haletterai.*

ՀԵՒԱՆ (անուոյ շրջանակի մասն, կտոր), jante, *sf.*

ՀԵՒՔ, anhélation, *sf.*

ՀԵՓԵՍՏԵԱՆ (ըստ երկրաբանից), vulcanien, ienne, *adj.*

ՀԵՓԵՍՏՈՍ (դիք հրոյ եւ մետաղագործական արուեստից, որդի Արամազդայ [Jupiter]. ըստ առասպելաց), vulcain, *sm.*

ՀԶՕՐ, fort, *m.* forte, *f.*, puissant, ante, vigoureux, euse, *adj.* || —, puissant, *sm.* *Le — foule aux pieds le faible. Les —s de la terre.* Աստուած — (ըստ գրոց սրբոց), le Dieu fort.

ՀԶՕՐԱԳՈՅՆՍ vigoureusement, *adv.*

ՀԶՕՐԱՆԱԼ, être, devenir fort, puissant, se rendre puissant, se fortifier, *vpr.*

ՀԶՕՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, rendre fort, puissant, fortifier, *va.*

ՀԶՕՐԵՂ, vigoureux, euse, *adj.*

ՀԶՕՐԵՂԱՊԷՍ, puissamment, vigoureusement, *adv.*

ՀԷ՛ ՀԷ՛ (ֆէ՛-ր ֆէ՛-ր), st, st (-էտ. -էտ. է մեղմով կը հնչուի), *interj.*

ՀԷՆ ԾՈՎԱՅԻ, écumeur de mer, pirate, corsaire, forban, *sm.*

ՀԷՆՔ, course, *sf.* *Les ennemis firent des —s jusque dans telle province.*

ՀԷՔ, malheureux, euse, panné, ée, *adj.* || malheureux, euse, *s.*

ՀԻԱՆԱԼ, admirer, *va.* — *l'immensité du ciel, de la nature. J'admire sa sagesse.* s'extasier, *vpr.*

ՀԻԱՆԱԼԻ, admirable, ravissant, ante, *adj.*

ՀԻԱՑԱԿԱՆ, admiratif, ive, extatique, *adj*. — նշան (ի քերականութեան, որ է ! յեւրոպական լեզուս, եւ ՛ ի հայոցս), point admiratif. — մասնիկ, V. Մասնիկ ։

ՀԻԱՑԵԱԼ, extatique, *adj*.

ՀԻԱՑՈՒՆԵԼ, faire l'admiration, être l'admiration de. Մեծապէս —, ravir, *va*.

ՀԻԱՑՈՒՄ, } admiration, *sf*.,
ՀԻԱՑՈՒՄՆ, } étonnement, émerveillement, *sm*., extase, *sf*. — մտաց, ravissement, *sm*.

ՀԻԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Հիացունել ։

1\. **ՀԻԴՐԱՅ** (եօթնագլուխ օձ), hydre (է—է), *sf*.

2\. **ՀԻԴՐԱՅ** (երկու հարաւային համաստեղութիւնք), hydre, *sf*. *L'Hydre mâle ou Serpent austral, et l'Hydre femelle ou Couleuvre.*

3\. **ՀԻԴՐԱՅ** (տեսակ մը ջրային օձ), V. Ջրօձ ։

1\. **ՀԻ՞Մ**, pourquoi? *adv*. — *cela?*

2\. **ՀԻՄ**, V. Հիմն ։

ՀԻՄԱ, à présent, *adv*. Հիմկու —, pour le moment.

ՀԻՄԱԿՈՒԸՆԷ, dès à présent.

ՀԻՄԱՆ, fondamental, ale (*pl. fondamentaux*), *adj*.

1\. **ՀԻՄԷՆ** (դիք հարսանեաց [ըստ հեթանոսաց]), hymen (էգն', կամ ըստ ոմանց էգն), hyménée, *sm*.

2\. **ՀԻՄԷՆ** (նախնի հռովմայեցւոց չափ մը), hémine (էգն'), *sf*.

ՀԻՄԻ, à présent, *adv*.

ՀԻՄՆ (Բնիկ), fondement, *sm*. || base, *sf*. || fond, *sm*. || fondation, *sf*. Հաստախարիսխ —, fondement solide. Հիման վրայ համաձայնութիւն չունինք, կը մնայ որ միաբանինք ձեւոյն վրայ, nous sommes d'accord sur le fond, il ne s'agit plus que de s'entendre sur la forme. — դնել, V. Հիմնել ։ Հիմամբ, à fond, *adv*. Ի հիմանէ, ի հիմանէ մինչեւ ցառաստաղն, ի հիմանց, — ի վեր (հիմնէն. հիմնովին), de la base au sommet, de fond en comble, fondamentalement, *adv*.

ՀԻՄՆԱԲԱՐ, fondamentalement, *adv*. *Une maison — établie.*

ՀԻՄՆԱԳԻՐ, programme, *sm*.

ՀԻՄՆԱԴԻՐ, fondateur, trice, instituteur, trice, *s*.

ՀԻՄՆԱԴՐԵԼ, fonder, *va*.

ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, fondation, *sf*. || institution, *sf*. Բա· եպարքոսն — (է—ֆ), V. Ոխկ ։

ՀԻՄՆԱԿԱՆ, fondamental, ale (*pl. fondamentaux*), *adj*.

ՀԻՄՆԱՅԱՏԱԿ ԱՌՆԵԼ, ԸՆԵԼ, raser, *va*. — *une maison. On a rasé les fortifications de cette place.*

ՀԻՄՆԱՆԱԼ, se fonder, *vpr*.

ՀԻՄՆԱՊԷՍ, fondamentalement, *adv*.

ՀԻՄՆԱՐԿԵԼ, fonder, *va*.

ՀԻՄՆԱՐԿՈՂ, fondateur, trice, [*s*.

ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, fondation, *sf*. || établissement, institut, *sm*.

ՀԻՄՆԱՒՈՐ, fondamental, ale (*pl. fondamentaux*),*adj*. *Les points fondamentaux de la religion.*

ՀԻՄՆԵԱԼ, fondé, ée, *adj*.

ՀԻՄՆԵԼ, fonder, *va*.

ՀԻՄՆՈՎԻՆ, de fond en comble, *adv*.

ՀԻՆ, vieil կամ vieux, *m*. vieille, *f. adj*. *Un vieil homme (Un vieux homme). Un vieux cheval. Une vieille femme.* ancien, ienne, *adj*. *Cette loi est fort ancienne.* Կարի —, antique, *adj*. *Les monuments —s.* — կտակարան, le Vieux Testament (Նաեւ l'Ancien Testament). — տոմար, le vieux style. — գինի, du vin vieux. — յիշատակարանք գեղարուեստից, V. Յիշատակարան ։ — զէնք, անօթք, արձանք, դահեկանք, այլովքն հանդերձ (հնութիւն), antiquité, *sf*. *Une belle —.* — եւ մաշ, vieil կամ

vieux, *m.* vieille, *f. adj. Vieil habit. Vieux souliers.* usé, ée. *adj. Une pensée usée,* || —, ancien, *sm.* Հին աւուրցն (Աստուած [բուն գրոց ուրբոց]), l'Ancien des jours (Dieu). — ինչ, —, vieux, *sm. Coudre du — avec du neuf.* — կարկատիլ, համեմել, V. Հնոտիք։ ի հնոց ժամանակաց հետէ (առ — ժամանակներէ ի վեր), de toute ancienneté. ի հնումն (— ատենը), anciennement, *adv.* — *on vivait d'une autre manière.*

ՀԻՆԱԾԱՂԻԿ (բոյս· ...), balsamine, *sf.* — *double.*

ՀԻՆԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, déprédation, *sf.* — (զօրաց), maraudage, *sm.* — (զօրաց ի երթալու բանակին), maraude, *sf.* Երթալ ի — (յափշտակութեան, աւազակութեան երթալ), aller en maraude, marauder, *vn. Ils sont allés marauder.*

1\. **ՀԻՆԱՅ** (բոյս), henné (...), *sm.* [հող], motte, *sf.*

2\. **ՀԻՆԱՅ** (ծառ ի արմաւենին կպած

ՀԻՆԱՎԱՆԴ (յափշտակող. աւարառութիւն ընող. ...), déprédateur, *sm.*

ՀԻՆԱՎԱՆԴՈՒԹԻՒՆ, déprédation, *sf.*, course, *sf. ennemis firent des —s jusque dans telle province.*

ՀԻՆԱՒՈՐՑ, vieil կամ vieux, *m.* vieille, *f. adj. Vieux soldat.*

ՀԻՆԳ, cinq (...համարէ եւ անձայն ն է առաջ, կամ խօսքի վերջն, կամ միայն. *Cinq ans* [սէնք ան]. *Cinq hommes* [սէնք օմ]. *Nous étions cinq* [նու զէթիօն սէնք]. *Un, trois, cinq* [էօն, թրուա, սէնք]. Իսկ բաղաձայնէ եւ հագագայինն ն է առաջ կը հնչուի սէն. *Cinq centimes* [սէն սանթիմ]. *Cinq hameaux* [սէն համօ]), *adj. num. Les — doigts de la main. — femmes.* || cinq, *sm. Le produit de — multiplié par trois.*

ՀԻՆԳԱՄԵԱՅ, de cinq ans, âgé de cinq ans. — ժամանակ, quinquennium (քուէնքուէնիօմ), *sm.*

ՀԻՆԳԱՄԵԱՆ, quinquennal, ale *(pl. quinquennaux), adj.*

ՀԻՆԳԱՄՍԵԱՅ, de cinq mois.

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ, cinquième, quint, *adj. num. ord.* — դասիկոն կամ յարկ ասն, cinquième, *sm. Il demeure au —.* — օր ամսոյ, cinquième, *sm.* — դաս (ի դպրոցս), cinquième, *sf. Ce professeur est chargé de faire la —.* — մասն, cinquième, *sm.* — մասն (ընչից), quint, *sm.* — ողորմութեան ձայնի (բաս երաժշտաց), V. Ողորմութիւն։ — անգամ, cinquièmement, *adv.*

ՀԻՆԳԹԵՐԹԻ ՄԱՆԻՇԱԿ (...), V. Մանիշակ։

ՀԻՆԳԻՆՆԵԱԿ (ձեռաց մը խաղ), quinquenove, *sm. Jouer au —.*

ՀԻՆԳԼԵԶՈՒԵԱՆ, pentaglotte, *adj. Bible, dictionnaire —.*

ՀԻՆԳԿՆԵԼ, quintupler, *va.*

ՀԻՆԳՄԱՍՆԵԱՆ ՆՈՒԱԳ, quintette, *sm. Un — de Mozart.*

ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ (Գաղղիացւոց ընկերհամապետական տարւոյ տասնօրեայ շաբթուն հինգերորդ օր). quintidi, *sm.* V. Հինգշաբթի։

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, jeudi, *sm.* — *passé. De — en huit.* Մեծ, աւագ, սուրբ —, — saint.

ՀԻՆԳՊԱՏԻԿ, quintuple, *adj. Vingt est — de quatre.* || —, quintuple, *sm. Rendre le —.*

ՀԻՆԳՏԵՐԵՒԵԱՆ (մէկ կոթի վրայ հինգ տերեւ ունեցող տունկ մ'է. ...), quintefeuille, *sf.* [դեղ.]

ՀԻՆԵԼ, brigander, *vn.* V. Վաճ-

ՀԻՆԻՆԱԼ, haleter, *vn. Je halette. Je haletterai.*

ՀԻՆԻՆՈՒՄ, **ՀԻՆԻՆՈՒՄՆ**, anhélation, *sf.*

ՀՆԱՆԱԼ, vieillir, *vn.*, s'user, *vpr.*; suranner, *vn.* — (հիւանդութիւնք), s'invétérer, *vpr.*

ՀԻՆՑԱԾ, usé, ée, *adj.* || invétéré, ée, *adj.* — հիւանդութիւն, un mal invétéré.

ՀԻՆՑՈՒՑԱՆԵԼ, faire vieillir, rendre vieux, *va.*

ՀԻՆՕՐԵԱՅ, vieil կամ vieux, *m.* vieille, *f. adj.* — հիւանդութիւն, un mal invétéré.

ՀԻՊՊՈԿԱՄՊ (անուն ձիոց Պիսիդոնի [Neptune]), hippocampe (իբբօքամբ), *sm.*

ՀԻՐ (հինգերորդ մանիշակ. Փէնսէ՛...), pensée, *sf.*

1. **ՀԻՐԻԿ** (դեղ պատրաստութեան ...), iris (իրիս), *sf.*

2. **ՀԻՐԻԿ** (կին սիրեցեալ [ըստ բանաստեղծաց]), iris, *sf.*

3. **ՀԻՐԻԿ** (տեսակ մը ծաղիկ), V. Լուրջ ծաղիկ, կամ Երկնագոյն ծաղիկ (Շուշան)։ Ջրաննոց —, V. Ջրաննոց ծաղիկ (ՇՈՒՇԱՆ)։

4. **ՀԻՐԻԿ** (անուշահոտ փոշի մ'է), poudre d'iris. [iris, *sm.*

ՀԻՐԻԿԱՔԱՐ, pierre d'iris, *sf.*,

ՀԻՒԱՆԴ, malade, *adj. Bien —. Fort —. Légèrement, gravement, dangereusement —.* infirme, *adj. Un vieillard —. Vieillesse —.* || malade, *s. Ce — est bien bas.* infirme, *s. Voilà le lieu où l'on met les —s.* Միշտ —, valétudinaire, *adj.* et *s.* Անբժշկելի —, incurable, *s.* — լինել, ըլլալ, être, tomber malade, être mal. faire une maladie. — եղայ, j'ai été malade. —ի խնամք տանիլ, —ն հոգալ, donner des soins à un malade, le soigner. — ձեւանալ, simuler une maladie. —ը վտանգէն անցուցած ըլլալ, être hors d'affaire. Բժշկին բառածին նայելով՝ վտանգն անցուցած է նա, il est hors d'affaire, au dire du médecin. [նել։

ՀԻՒԱՆԴԱՆԱԼ, V. Հիւանդ լի-

ՀԻՒԱՆԴԱՆԱՒ (Նաւ հիւանդաց), vaisseau-hôpital, *sm.*

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ, maison de santé, hôpital (օփիթալ. *pl.* des *hôpitaux*), *sm.* — անբուժելեաց ախտաժետաց, անբուժելեաց, les incurables, *smp. Aller aux Incurables.* Գլխաւոր —, principal hôpital, hôtel-Dieu (*pl.* des *hôtels-Dieu*), *sm.* — (ի վանս, ի դպրոցս), infirmerie, *sf.* Զինուորական —, ambulance, *sf.* — բուժոյից, V. Բուժարանոց, կամ Ողջարանոց։

ՀԻՒԱՆԴԱՊԱՀ, garde malade (*pl.* des *garde-malades*, կամ des *gardes-malades*), infirmier, ière, *s.*

ՀԻՒԱՆԴԱՏԱԾԱԿԱՆ, hospitalier, ière, *adj.*

ՀԻՒԱՆԴԱՏԵՍ, infirmier, ière, *s.* — երթալ, visiter les malades.

ՀԻՒԱՆԴԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, rendre malade, *va.*

ՀԻՒԱՆԴՈՏ, maladif, ive, infirme. valingre. cacochyme (քաքօշիմ), cachectique, *adj.*

ՀԻՒԱՆԴՈՏՈՒԹԻՒՆ, malingrerie, cachexie (քաշէքսի), *sf.*

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ, maladie, *sf.*, mal, *sm.*, infirmité, *sf.* Հիւանդութեան —, V. Հիւանդութեան։ Կարճատեւ —, une courte maladie. Ծաղիկ —, petite vérole, variole, *sf.* Ծաղիկ — (կովուց), vaccine (վագսին), *sf.* Ժողովրդական —, maladie régnante. Տարափոխիկ —, maladie contagieuse, contagion, *sf.* — մորթոյ, V. Մորթախտութիւն։ — ոսկր, V. Ոսկրախտութիւն։ Գաղղիական —, syphilis, *sf.* Շերամի —, pébrine, *sf.* Թեթեւ, դժնդակ, ծանր, վտանգաւոր, մահացու —, maladie légère, fâcheuse, grave, dangereuse, mortelle. Սակաւիկ մի — (անհանգստութիւն. տկարութիւն), indisposition, *sf.* Հիւանդութենէ ազատիլ, ելնել, relever de maladie. Հիւանդութենէ մը մեռնիլ, mourir d'une maladie. — քաշել, faire une maladie.

ՀԻՒԱՆԴԱԳԱՂ, convalescent, ente, *adj.* et *s.*

ՀԻՒԴՐԱՅ, V. Հիդրայ (1)։

ՀԻՒԹ, suc (սիւք), jus (ժիւ), *sm.* || mucosité, *sf.* — (մարմնոյ), humeur, *sf.* Սնուցիչ — (տնկոց), sève, *sf.*

ՀԻՒԹԱԿԱՆ, humoriste, humoral, ale, *adj.* *Les théories humoristes. Médecin humoriste. Les maladies humorales.*

ՀԻՒԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, humorisme, *sm.*

ՀԻՒԹԱՆԻՒԹ, matière, *sf.* || matériel, elle, *adj.*

ՀԻՒԼԱԿԱՆ, atomique, atomistique, corpusculaire, *adj.*

ՀԻՒԼԷ, atome, corpuscule, *sm.*, matière, *sf.*

ՀԻՒԾԱՆԻԼ, } dépérir, fondre,
ՀԻՒԾԻԼ, } *vn.*, se consumer, *vpr.*

ՀԻՒԾՈՒԹԻՒՆ, marasme, *sm.*

ՀԻՒԾՈՒՄ, } dépérissement,
ՀԻՒԾՈՒՄՆ, } *sm.*, consomption, *sf.*

ՀԻՒՂ, chaumière, loge, case, *sf.*

ՀԻՒՂԻԿ, cabanon, *sm.*

ՀԻՒՊԱՏ, consul, *sm.*

ՀԻՒՊԱՏԱՒՈՐ, consulaire, *adj.* *Homme, personnage* —.

ՀԻՒՊԱՏՈՍ, consul, *sm.*

ՀԻՒՊԱՏՈՍԱԿԱՆ, consulaire, *adj.* *Dignité, pouvoir* —. — դատաստանաւ, consulairement, *adv.*

ՀԻՒՊԱՏՈՍԱՐԱՆ, consulat, *sm.*

ՀԻՒՊԱՏՈՍՈՒԹԻՒՆ, consulat, *sm.*

ՀԻՒՊԱՏՈՒԹԻՒՆ, consulat, *sm.*

ՀԻՒՍ, natte, *sf.* Ձեան —, V. Ուսին (կամ Ուսի).

ՀԻՒՍԱԿ, V. Հիւսուածք։ — (ջլաց, անօթոց մարմնոյ), plexus (պլէքսիւս), *sm.*

ՀԻՒՍԵԼ, tresser, entrelacer, tricoter, *va.* իրարու հետ —, enlacer, *va.* (կտաւ) —, tisser, *va.* փախարթի պէս —, natter, *va.*

ՀԻՒՍԵԼԻ, textile, *adj.*

ՀԻՒՍԻՔ, V. Հիւսող։

ՀԻՒՍԻՍ, nord (նօր. *Le nord* [նօր] *et le midi*), septentrion, *sm.*

ՀԻՒՍԻՍԱԿ, aquilon, *sm.*

ՀԻՒՍԻՍԱԿԱՆ (ջրային թռչուն մը), huard (հիւար), *sm.* V. Հիւսիսայինն։

ՀԻՒՍԻՍԱԿՈՂՄ, } côté du
ՀԻՒՍԻՍԱԿՈՂՄՆ, } nord, le nord. || aquilon, *sm.*

ՀԻՒՍԻՍԱՀՈՂՄ, aquilon, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Հիւսիսակ, Հիւսիսի։

ՀԻՒՍԻՍԱՅԳ, aurore boréale.

ՀԻՒՍԻՍԱՅԳԻ (բոյս մ'է), houblon (հուպլօն), *sm.*

ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ, du nord, boréal, ale, septentrional, ale, arctique, *adj.* Հողմ —, V. Հիւսիսի։ — արեւելք, nord-est (նօր-տ-էստ. ըստ նաւավարաց նօրէ), *sm.* Արեւելեան —, nord-est, *adj.* Հողմ արեւելեան —, nord-est, *sm.* — արեւմուտք, nord ouest (նօր-ուէստ. ըստ նաւավարաց նօրուէ), *sm.* Արեւմտեան —, nord-ouest, *adj.* Հողմ արեւմտեան —, nord-ouest, *sm.*

ՀԻՒՍԻՍԻ, nord (Լաւ եւս vent du nord), aquilon, *sm.*

ՀԻՒՍԿԷՆ, V. Հիւսուածք։

ՀԻՒՍՆ, charpentier, *sm.*

ՀԻՒՍՆԵԼ, charpenter, *va.*, menuiser, *v. a.* et *n.* *Il aime a menuiser.*

ՀԻՒՍՆՈՒԹԻՒՆ, charpenterie, *sf.*

ՀԻՒՍՈՂ, tricoteur, euse, *s.* (կտաւ) —, tisserand, *sm.* Մազ —, tresseur, euse, *s.*

ՀԻՒՍՈՒԱԾ, tissu, ue, *adj.* V. Հիւսուածք։

ՀԻՒՍՈՒԱԾԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, histologie, *sf.*

ՀԻՒՍՈՒԱԾՔ, tissure, tissue, *sf.* || tresse, natte, *sf.* || texture, *sf.*, enlacement, entrelacement,

sm. — բամբակեղէն (փամպագ-կէղէ), colonnade, *sf.*

ՀԻՒՍՔ, tissu, *sm.*, tresse, natte, *sf.* || tissure, *sf.* — վարսից, chignon, *sm.* — կեղծ հերաց, tour de cheveux.

ՀԻՒՐ, hôte (ճղ), *sm.*

ՀԻՒՐԱՄԵԾԱՐ, hospitalier, ière, *adj.* [talité, *sf.*

ՀԻՒՐԱՄԵԾԱՐՈՒԹԻՒՆ, hospi-

ՀԻՒՐԱՆՈՑ, hospice (օ-բէ-), *sm.*

ՀԻՒՐԱՍԵՂԱՆ, table d'hôte, *sf.*

ՀԻՒՐԱՍԷՐ, hospitalier, ière, *adj.* [*sf.*

ՀԻՒՐԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, hospitalité,

ՀԻՒՐԱՏԵԱՑ, inhospitalier; ière, *adj.*

ՀԻՒՐԱՏԵՍ, hôtelier, ière, *s.*

ՀԻՒՐԱՏԵՑՈՒԹԻՒՆ, inhospitalité, *sf.*

ՀԻՒՐԱՏՈՒՆ, hôtellerie, *sf.*, hospice (օ-բէ-), *sm.* [*adj.*

ՀԻՒՐԸՆԿԱԼ, hospitalier, ière,

ՀԻՒՐԸՆԿԱԼԵԼ, recevoir les hôtes, recevoir, accueillir, hé berger, *va.*

ՀԻՒՐԸՆԿԱԼՈՂ, V. Հիւրընկալ։

ՀԻՒՐԸՆԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, hospitalité, *sf.*

ՀԻՒՐՈՒԹԻՒՆ, hospitalité, *sf.*

ՀԻՒՐՈՒՀԻ, hôtesse (օդէ-), *sf.*

ՀԻՒԾԱԲԱՐ, misérablement, *adv.*

ՀԻՒԾՈՒԹԻՒՆ, V. Թշուառութիւն։

ՀԼՈՒ, docile, obéissant, ante, soumis, ise, déférant, ante, souple, pliant, ante, *adj.*

ՀԼՈՒԱԿԱՆ, soumis, ise, *adj.*

ՀԼՈՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, soumission, *sf.*

ՀԼՈՒԹԻՒՆ, docilité, soumission, souplesse, *sf.* Հլութեամբ, docilement, *adv.*

ՀՄՄԱՆՔ (փսփսուք), chuchoterie, *sf.*, murmure, *sm.*

ՀՄՄԵԼ (փսփսալ), chuchoter, murmurer, *vn.*

ՀՄՄԻՒՆ, chuchillement, chuchotement, *sm.*

ՀՄՄՈՂ, chuchoteur, euse, *s.*

ՀՄԱԿԵՐ (հում միս ուտող), omophage, *adj.*

ՀՄԱՅԱԿԱՆ, divinatoire, *adj.* Գաղտնական —, V. կղարքք։ [*sm.*

ՀՄԱՅԵԱԿ (թըլըսըմ), talisman,

ՀՄԱՅԵԼ, deviner, augurer, *va.*

ՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, divination, *sf.*

ՀՄԼՈՑ, houblonnière, *sf.*

ՀՄԼՈՒՏ, V. Հմլոց։

ՀՄՈՒԹԻՒՆ, crudité, *sf.*

ՀՄՈՒԼ (բոյս մ'է), V. Հիւսիսայգի։

ՀՄՈՒՏ, érudit, ite, versé, ée, docte, instruit, uite, savant, ante, entendu, ue, expérimenté, ée, consommé, ée, *adj.* || docteur, *sm.* — լինել, ըլլալ, être versé dans, savoir.

ՀՄՏԱԲԱՐ, doctement, savamment, *adv.*

ՀՄՏԱԼԻՑ, érudit, ite, *adj.*

ՀՄՏԱԿԱՆ, érudit, ite, savant, ante, *adj.*

ՀՄՏԱՆԱԼ, V. Հմուտ լինել։

ՀՄՏՈՒԹԻՒՆ, érudition, connaissance, instruction, *sf.*, savoir, *sm.*

ՀՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Վաղնջաբանութիւն։

ՀՆԱԳԱԶԱՆ, paléothérium, *sm.*

ՀՆԱԳԷՏ, antiquaire, *sm.* (Այսօր կ'ըսուի սովորաբար Archéologue [--+կէ-լօկ]). [*sm.*

ՀՆԱԳԻՐ, paléographe, *adj.* et

ՀՆԱԳՐԱԿԱՆ, paléographique, *adj.*

ՀՆԱԳՐԱՎԱՃԱՌ, bouquiniste,

ՀՆԱԳՐՈՂ, paléographe, *adj.* et *sm.* *Archiviste* —. *Un habile* —.

ՀՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, paléographie, *sf.*

ՀՆԱԶԱՆԴ, obéissant, ante, soumis, ise, *adj.* — լինել, ըլլալ, V. Հնազանդիլ։

ՀՆԱԶԱՆԴԱԳԻՐ, paréatis (...), *sm.*

ՀՆԱԶԱՆԴԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, réduire à l'obéissance, soumettre, assujettir (կը գրուի նաեւ Assujétir), *va.*

ՀՆԱԶԱՆԴԻԼ, être obéissant, obéir à. || se taire, *vpr.* Հնազանդ եղէք ձեր վարպետներուն եւ մի՛ վիշտ պատճառէք անոնց, obéissez à vos maîtres et ne leur donnez jamais de chagrin. Կ'ուզեմ որ հնազանդի ինծի, je veux qu'il m'obéisse.

ՀՆԱԶԱՆԴՈՒԹԻՒՆ, obéissance, soumission, *sf.*, assujettissement (կը գրուի նաեւ Assujétissement), *sm.*

ՀՆԱԶԱՆԴՕՐԷՆ, avec obéissance, *adv.*

ՀՆԱԽՈՅԶ, antiquaire, *sm.* *Un grand, un savant* —. (Այսօր կ'ըսուի ուսումնական Archéologue [...]).

ՀՆԱԽՕՍ, archéologue, *sm.* Հայր Ղեւոնդ Մ. Ալիշան հայ — մըն է, Père Léon M. Alishan est un — arménien.

ՀՆԱԽՕՍԱԿԱՆ, archéologique (...), *adj.* *Recherches* —*s.*

ՀՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, archéologie, *sf.*

ՀՆԱԿԱՐԿԱՏ, ravaudeur, euse, *s.* || fripier, ière, *s.*

ՀՆԱՄԵԱՅ (բազմամեայ), séculaire, *adj.* *Un chêne* —.

ՀՆԱՆԱԼ, V. Հինանալ։

ՀՆԱՎԱՃԱՌ, fripier, ière, *s.*

ՀՆԱՐ, V. Հնարք։ — է, il est possible, autant qu'on le peut. Չիք —, il n'y a pas mèche.

ՀՆԱՐԱԳԷՏ, industrieux, euse, ingénieux, euse, fin, *m.* fine, *f.*, inventif, ive, *adj.* — կին, friponne, *sf.* Այր —, un homme de ressource, plein de ressources.

ՀՆԱՐԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, industrie, invention, subtilité, menée, machine, *sf.*, détour, manège, *sm.* dextérité, *sf.* Մածուկ —, intrigue, *sf.* —ք (սղուեստից, եղջերուաց, հապատակաց), V. Կել։

ՀՆԱՐԱԳԻՏՕՐԷՆ, industrieusement, ingénieusement, *adv.*

ՀՆԱՐԱԳԻՏ, inventif, ive, *adj.* *Esprit* —.

ՀՆԱՐԱՒՈՐ, possible, *adj.* —ն, possible, *sm.*

ՀՆԱՐԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, possibilité. *sf.*

ՀՆԱՐԵԼ, inventer, forger, trouver, *va.*

ՀՆԱՐԻՄԱՑՈՒԹԻՒՆ, industrie, finesse, *sf.*

ՀՆԱՐԻՆ, possible, *adj.*

ՀՆԱՐՈՂ, inventeur, trice, *s.* *L'— d'une machine.* || inventif, ive, *adj.* *Esprit* —.

ՀՆԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, invention, industrie, idée, *sf.*

ՀՆԱՐՈՒԵՍՏ (հին յիշատակարանք գեղարուեստից), antique, *sm.*

ՀՆԱՐՔ, moyen, expédient, *sm.*, mesure, *sf.*, parti, remède, ressort, *sm.*, ressource, issue, *sf.* || invention, *sf.* || adresse, menée, *sf.* || milieu, *sm.*, voie, *sf.* (եղջերուաց) փախստեան —, V. Կել։ Մածուկ —, intrigue, *sf.* Չզուգագոյն, լաւագոյն —, le plus sûr. Գաղտնագործական —, V. Կեղծիք։ Միջին —, moyen terme, mezzo-termine (*pl.* des *mezzo-termine*), *sm.* — բանեցունել, s'y prendre. Ամեն — բանեցունել, faire tous ses efforts, remuer ciel et terre. — մը փնտռել, գտնել, s'ingénier, *vpr.* — ձեռք առնուլ, prendre des mesures. Ուրիշ — ձեռք կ'առնում, je prendrai d'autres mesures.

ՀՆԱՑԵԱԼ, vieil կամ vieux, *m.* vieille, *f.*, antique, suranné, ée, *adj.*

ՀՆԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Հինցուցանել։

ՀՆԳԱԼԵԶՈՒ, pentaglotte, *adj. Bible, dictionnaire* —.

ՀՆԳԱՆԿԻՒՆ, pentagone, *adj.*

ՀՆԳԱՁԱՅՆ, quinte, *sf.*

ՀՆԳԱՄԱՏԵԱՆ, pentateuque, *sm.* [տարբնու ։

ՀՆԳԱՄԱՐՏԻԿ ԿՌԻՒ, V. Գեղ-

ՀՆԳԱՆՈՑ (ի խաղս Փարսիսից), cinq, *sm. Un — de carreau.*

ՀՆԳԱՉԱՓ, pentamètre, *sm. Un* —. ‖ pentamètre, *adj.*

ՀՆԳԱՊԱՏԻԿ, quintuple, *adj.*

ՀՆԳԱՊԱՏԿԵԼ, quintupler, *va.*

ՀՆԳԱՏԵՐԵՒ (տունկ մ'է. քէնթ ֆէօյ), quintefeuille, *sf.*

ՀՆԳԱԻՈՐԱԿԱՆ, quinaire (քինէնէր. ըստ Ակադեմիոյ. քինէր, ըստ Լիդրէի), *adj. Nombre* —.

ՀՆԳԵԱԿ (ի խաղս տապալոց. քիլ), cinq, *sm. Amener un —, deux* —. V. Հնգանոց ։

ՀՆԳԵՏԱՍԱՆ, V. Տասնուհինգ ։

ՀՆԳԵՏԱՍԱՆԱՄԵԱՅ, **ՀՆԳԵՏԱՍԱՆԱՄԵԱՆ**, de quinze ans, âgé de quinze ans.

ՀՆԳԵՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ, V. Տասնուհինգերորդ ։

ՀՆԳԻՑՍ, cinq fois, *adv.*

ՀՆԳՈՐՁԱՑՈՒԹԻՒՆ, pentandrie, *sf.*

ՀՆԳՊԱՏԻԿ, V. Հնգապատիկ ։

ՀՆԴԿԱՀԱՒ (Հինտ թաւուղը), dindon, coq d'Inde (կօ տ'էնտ), *sm.* Մարի —, մասակ՝ էգ —, poule d'Inde, dinde, *sf.* —ու ձագ, V. Ջագ ։ —ը կը դողանչէ, le dindon glougloute.

ՀՆԴԿԱՆՑԻ, cacaotier, *sm.*

ՀՆԴԿԱՆՈՅԶ, cacao, *sm.*

ՀՆԴԿԱՓԱՅՏ, bois des Indes.

ՀՆԴԿԵՂԷԳՆ, bambou, *sm.*

ՀՆԷԱԲԱՆ, paléontologiste, *sm. Un savant* —.

ՀՆԷԱԲԱՆԱԿԱՆ, paléontologique, *adj. Découvertes —s.*

ՀՆԷԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, paléontologie, *sf.*

ՀՆՄԱՆ, cuve, *sf.* — մի լի, cuvée, *sf.* փոքրիկ —, V. Հնձանակ ։ — հարկանել, fouler une —.

ՀՆՄԱՆԱԿ, cuveau, *sm.*

ՀՆՄԱՆԱՀԱՐ, V. Հնձանահար ։

ՀՆՁԱՆ, pressoir, *sm.* — հարկանել, pressurer, *va.*

ՀՆՁԱՆԱՀԱՐ, fouleur, pressureur, *sm.*

ՀՆՁԱՆԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, pressurage, *sm.*

ՀՆՁԱՆԱՏԱՐԿ, pressoir, *sm. Aller dans le —, au* —.

ՀՆՁԵԼ, moissonner, faucher, *va.* Ինչ կը ցանես՝ զայն կը հնձես, comme tu sèmeras, tu moissonneras.

ՀՆՁՈՂ, moissonneur, euse, *s.*; faucheur, *sm.*

ՀՆՈՏԻ, chiffon, *sm.*

ՀՆՈՏԻՔ, friperie, *sf.*

ՀՆՈՑ, fournaise, *sf.* — ապակեգործաց, four de verrerie, le fourneau d'une verrerie. Փոքրիկ —, V. Թուայ ։

ՀՆՈՑԱՊԱՆ, chauffeur, *sm.*

ՀՆՈՑԱՏԷՐ, fournier, ière, *s.*

ՀՆՈՑԻԿ, V. Թուայ ։

ՀՆՈՒԹԻՒՆ, vétusité, *sf.* ‖ antiquité, *sf.* ‖ ancienneté, *sf.*

ՀՆՉԱԿԱՆ, sonore, *adj. Une voix —. Un mot bien —. Cette église est —. Cet instrument est bien* —. résonnant, ante, *adj. Cette voûte, cette église est bien résonnante.*

ՀՆՉԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, sonorité, résonnance, *sf.*

ՀՆՉԵԼ, retentir, sonner, résonner (ռեզոնէ), *vn.* ‖ gémir, *vn.* ‖ prononcer, accentuer, *va.* — (հովը), siffler, *vn.*

ՀՆՉԵԼԻ, prononçable, *adj. Cette accumulation de lettres n'est pas* —.

ՀՆՉԵՑՆԵԼ, faire retentir, faire résonner, sonner, *va.* Զանգ-

զանգերը բոլոր զօրութեամբ —, sonner à toute volée.

ՀՆՉԵՑՈՂՆՈՂ, retentissant, ante, *adj.* [նել։

ՀՆՉԱԿԱՌՈՒԹԻՒՆ. V. Հնչեցու-

ՀՆՉԻՒՆ, V. Հնչումն։ — (այլ. եաց, հողմոց), murmure, *sm.*

ՀՆՉՈՂ, retentissant, ante, sonnant, ante, sonore, résonnant, ante, *adj.*

ՀՆՉՈՂՈՒԹԻՒՆ, résonnement, *sm.*, résonnance, *sf.*

ՀՆՉՈՒՄ, } prononciation, *sf.*
ՀՆՉՈՒՄՆ, } Սեփհական — (ազգի կամ գաւառի մը բնակչաց), accent, *sm.* — (զանգակաց), volée, *sf.* Խորբ հնչմամբ, avec un accent déplorable.

ՀՆՉՈՒՆ, résonnant, ante (—ե-ղան—), —չը), sonnant, ante, sonore, *adj.*

ՀՆՉԻԿ. Սեւուկ —, սեւ — (վնաստակար ծաղիկ մ'է), nielle, *sf.*, gerzeau, *sm.*

ՀՈԳ, soin, *sm.*, sollicitude, *sf.*, intérêt, *sm.* || soin, *sm.*, charge, attention, *sf.* || souci, *sm.*, inquiétude, *sf.* Բանի մը վրայ — չընել, s'en battre l'œil. Բան մը —ը չըլլալ, ne se soucier de rien. — ընել, se soucier, s'inquiéter, être inquiet. Ինչու — կ'ընէք, pourquoi vous inquiétez-vous? — չեմ ըներ, je ne m'inquiète pas. Լուր չառնլուս վրայ — կ'ընեմ, je suis inquiet de ne point recevoir de nouvelles. Անի այս բանիս վրայ — կ'ընէ, il est inquiet (*f.* elle est inquiète) sur cette affaire. — մ'ընէք, ne vous inquiétez pas. — ունենալ, տանիլ, avoir soin de, prendre soin de, soigner, se souvenir, s'intéresser, *vpr.* — չտանիլ, ne pas avoir soin, négliger. — պատճառել, inquiéter, tailler de la besogne à (quelqu'un). Այս լուրն ինձ — պատճառեց, cette nouvelle m'inquiéta. — պատճառող, inquiétant, ante, *adj.* — տանող, V. Հոգածու։ —եր ունեցող, soucieux, euse, *adj.* —ս չէ, il ne m'importe, il ne m'en chaut (Chaloir բայէն). —ս հասեր էր, c'est le moindre de mes soucis.

ՀՈԳԱԲԱՐՁ, onéraire (հակադրութեամբ Honoraire ի), *adj.*

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒ, intendant, ante, gérant, ante, *s.*; régisseur, proviseur, *sm.* Զինուորական —, intendant militaire. Տան մէջ ամէն բանի —, V. Ամենատար։

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, intendance, gérance, direction, sollicitation, sollicitude, provisorerie, *sf.* Զինուորական —, intendance militaire.

ՀՈԳԱԼ, pourvoir, fournir, procurer, munir, *va.*, se munir, *vpr.* || avoir soin de, soigner, *va.* || se soucier, s'inquiéter, *vpr.* Ինքզինքն —, se pourvoir, se suffire à soi-même. Հիւանդն —, V. Հիւանդ։ Աղէկ — մէկը, bien accommoder quelqu'un.

ՀՈԳԱՄ, soucieux, euse, *adj.* — հակառ, V. Ճակատ։

ՀՈԳԱՄՈՒ, soigneux, euse, *adj.*

ՀՈԳԱՄՈՒԹԻՒՆ, V. Հոգ։

ՀՈԳԱՏԱՐ, V. Հոգածու։

ՀՈԳԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, V. Հոգածութիւն։

ՀՈԳԱՑՈՂ, V. Հոգածու։

ՀՈԳԱՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, V. Հոգածութիւն։

ՀՈԳԵԲԱՆ, psychologiste կամ psychologue (բ.ե.ը.), բ.ե.), *sm.*

ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ, psychologique, *adj.* [gie, *sf.*

ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, psycholo-

ՀՈԳԵԳԱԼՈՒՍՏ (Յիսնեկաց or Զատկի), pentecôte, *sf.*

ՀՈԳԵԳԷՍ (Ե.Բ.Է.), revenant,

sm. Il a peur des —s. esprit, *sm. On leur dit qu'il revenait des —s dans cette maison-là.*

ՀՈԳԵԳՈՒՄԱՐՈՒԹԻՒՆ, concile, *sm.*

ՀՈԳԵԶԱՒԱԿ, fils adoptif, *sm.*

ՀՈԳԵԿԱՆ, spirituel, elle, *adj. L'empire — que J.-C. a voulu étendre par toute la terre.* psychique (բսիքիք), *adj.*

ՀՈԳԵԿՐՕՆ, spiritualiste, *s*

ՀՈԳԵԿՐՕՆԱԿԱՆ, spiritualiste, *adj. La doctrine —.*

ՀՈԳԵԿՐՕՆՈՒԹԻՒՆ, spiritualisme, *sm. Le — est enseigné par Descartes, par Leibnitz, etc.*

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ (աղօթք եկեղեցւոյ վասն ննջեցելոց), prière que l'Église chante pour les morts, requiem (րէքուիէմ. *pl.* des *requiem*), *sm. Chanter un —, des —.*

ՀՈԳԵՂԷՆ, spirituel, elle, *adj.*

ՀՈԳԵՊԱՇՏ, spiritualiste, *s.*

ՀՈԳԵՊԱՇՏԱԿԱՆ, spiritualiste, *adj.*

ՀՈԳԵՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, spiritualisme, *sm.*

ՀՈԳԵՊԷՍ, spirituellement, *adv.*

ՀՈԳԵՎԱՐ, agonisant, ante, expirant, ante, *adj.* ‖ moribond, onde, mourant, ante, *adj.* et *s.* —ի մէջ ըլլալ, être à l'agonie, agoniser, *vn.*

ՀՈԳԵՏԵՍ, voyant, *sm.*

ՀՈԳԵՏՈՒՆ, tombe, *sf.*

ՀՈԳԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, oratorio (*pl.* des *oratorios*), *sm. Les —s de Haendel, de Haydn.*

ՀՈԳԵՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, métempsycose, *sf. Pythagore a soutenu l'opinion de la —.*

ՀՈԳԵՒՈՐ, spirituel, elle, *adj.* — մարդ, spirituel, *sm. Les faux —s.* — մասն, spirituel, *sm. Le — d'un bénéfice.* [պէս.

ՀՈԳԵՒՈՐԱՊԷՍ, V. Հոգեւորա-

ՀՈԳԵՒՈՐԱԿԱՆ, spirituel, elle, *adj. L'homme —. La vie spirituelle.*

ՀՈԳԵՒՈՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, spiritualité, *sf. Livre de —.*

ՀՈԳԵՒՈՐԱՊԷՍ, spirituellement, *adv.*

ՀՈԳԵՒՈՐԵԼ, animer, ranimer, donner de la vie, *va.*

ՀՈԳԵՒՈՐԻԼ, devenir esprit, s'animer, prendre de l'âme.

ՀՈԳԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, spiritualité, *sf.* Տարապայման չափազանց —, spiritualisme, *sm.*

ՀՈԳԻ, âme, *sf.* ‖ esprit, *sm.* —ն սուրբ, le Saint-Esprit. — տալ, animer, *va.* —ն աւանդել, տալ, արձակել, փչել, rendre l'âme, exhaler son âme, expirer. Մեկուն համար —ն տալ (սիրել խանդակաթ սիրով), mourir, *vn.* —ն Աստուծոյ ձեռք յանձնել, dire son in manus (ին մանիւս). —ն տալու վրայ ըլլալ, avoir l'âme sur le bord des lèvres. —ն ելնել, languir, *vn.* Աստիկ տանջանաց մէջ —ն հանեցին, on le fit languir dans de cruels tourments. Հոգւով մարմնով (ըոլորովին), corps et âme (քօր է ամ). Աստուած ողորմի հոգւոյն, Dieu veuille avoir son âme.

ՀՈԳԻԱՆԱԼ, V. Հոգեւորիլ.

ՀՈԳՈՂ, V. Հոգածու.

ՀՈԳՈՂՈՒԹԻՒՆ, sollicitude, *sf.*

ՀՈԳՏԻ (կամաւ, դիտմամբ), exprès, *adv.*

ՀՈԼԱՄՈՒԿԻՆ, taphien, *sm.*

ՀՈԼՈՎ, cas, *sm. La déclinaison latine a six —.*

ՀՈԼՈՎԱԿԱՆ, déclinable, *adj. Nom, adjectif —.*

ՀՈԼՈՎԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, déclinabilité, *sf.* [*nom.*

ՀՈԼՈՎԵԼ, décliner, *va.* — *un*

ՀՈԼՈՎԵԼԻ, déclinable, *adj. Nom, adjectif —.*

ՀՈԼՈՎՈՒՄ, } déclinaison, sf.
ՀՈԼՈՎՈՒՄՆ, }

ՀՈԾ, compact, acte, adj. || massif, ive, adj.

ՀՈԾԱՐԱՆ (խոյանոցի), chapiteau, sm.

ՀՈԾԻԼ, épaissir, vn.

ՀՈԾՈՒԹԻՒՆ, compacité, sf., épaississement, sm. — (օդոյ), épaisseur, sf.

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, octobre, sm.

ՀՈՂ, terre, sf. || terrain, sol, sm. — հայրենեաց, sol de la patrie. Աղբախառն —, terreau, sm. — բուսականն, բուսաբեր, humus (է-գ--), sm. L'— est ordinairement en plus grande quantité dans les vallées que sur les lieux élevés. Պաղ —, terre froide. —ը կոխել, fouler le sol. —ը քրքրել, gratter la terre.

ՀՈՂԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ, géonomie, sf.

ՀՈՂԱԲԻՐ, V. Բրիչ։

ՀՈՂԱԲԼՈՒՐ (Բ-ղէ-), traverse, sf. Փոքրիկ —, V. Հողաբլրակ։ — պատուարի, boulevard կամ boulevart, sm.

ՀՈՂԱԲԼՐԱԿ, banquette, sf.

ՀՈՂԱԳՈՐԾ, V. Հերկագործ։

ՀՈՂԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, géoponie, sf. V. Հերկագործութիւն։

ՀՈՂԱԳՈՒՆԴ, le globe terraqué, sm. [ce, adj.

ՀՈՂԱԹՈՒԱԼ, pulvérateur, tri-

ՀՈՂԱԹԱՓ (-ն-փ-լ. ն-րէ), sandale, sf. Les carmes déchaussés (ոտնդրպարուր կարմելեանք) portent des —s. || — (Հռոմայ քահանայապետին որոյ վրայ կայ խաչ), mule, sf. Baiser la — du pape. || — (սենեկի), pantoufle, sf. — de maroquin (մարոկենի), de lisières.

ՀՈՂԱԾՈԽ, tourbe, sf. Charbon de —. Brûler de la —.

ՀՈՂԱԿԱԼ, seigneur, sm.

ՀՈՂԱԿԵՐ, géophage, adj.

ՀՈՂԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, géophagie, sf.

ՀՈՂԱԿՈՅՏ, atterrissement, sm., levée, traverse, motte, taupinée կամ taupinière, sf. — խլրդի, taupinée կամ taupinière, sf. — երկայնաձիգ, billon, sm.

ՀՈՂԱԿՈՇՏ, motte, sf.

ՀՈՂԱՀԱՐՑ, géomancien, ienne, sf. [cie, sf.

ՀՈՂԱՀԱՐՑՈՒԹԻՒՆ, géoman-

ՀՈՂԱՀՄԱՅ, géomancien, ienne, s. [cie, sf.

ՀՈՂԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, géoman-

1. ՀՈՂԱՄԱՂ (ն-ր- Բ-ղ-է), plongeon, sm. Կ'ըսուի նաեւ հայերէն Եբիայ։

2. ՀՈՂԱՄԱՂ, atome, corpuscule, sm.

ՀՈՂԱՄԱՍՆ, cens (--ի-, ըստ Ակադեմիոյ. --ի, --ի- ըստ Լիդրէի), sm.

ՀՈՂԱՅԻՆ, } de terre, terres-
ՀՈՂԵՂԷՆ, } tre, adj.

ՀՈՂԱՊԱՅ (մբ. ն-րէ), gnome, sm. [mide, sf.

ՀՈՂԱՊԱՐԻԿ (գէշէ մբ), gno-

ՀՈՂԱՎԱՃԱՌ, terrassier, sm.

ՀՈՂԱՔԱՐ, tuf, sm.

ՀՈՂՄ, vent, sm. || air, sm. — բերել, հովեր, զովարար. յաջող, անհաստատ, կատաղի, մոլեգին, փոթորկալից, սաստկաշունչ, ցրտաշունչ, սաստիկ կամ ուժգին, ահեղագոչ, vent léger, doux, rafraîchissant, propice, inconstant, courroucé, furieux, orageux, impétueux, froid, violent, mugissant. Կողմնակի — (ըստ նաւավարաց), vent largue. — ցամաքահոսն, terral, sm., rafale, sf. Խոտոր — (հովքնի հակառակ կողմէն տեղ երթալ հակառակ ուղղութեամբ), vent traversier. — հարաւոյ, autant, sm. — հիւսիսային արեւելեան,

sud-est (-[illegible]). ըստ նաւավա-րաց -[illegible]), sm. — Հարաւային արեւմտեան, sud-ouest (-[illegible]. ըստ նաւավարաց -[illegible]), sm. Պարկերցի —, bise, sf. Վ իճայ —, ouragan, sm. *Pays dévasté par les —s.* — սաստկաշունչ յանկարծահաս, coup de vent.

ՀՈՂՄԱԳԻՐ, romb ([illegible]), sm.

ՀՈՂՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, anémographie, sm.

ՀՈՂՄԱԴԷՏ, anémoscope, sm.

ՀՈՂՄԱԿՈԾ, agité par le vent, adj.

ՀՈՂՄԱԿՈՂՄՆ (նաւուն դէպ ի հովը դարձած կողմը), lof, sm. *Aller au —.*

ՀՈՂՄԱՀԱՐ, éventail (*pl.* des *éventails*), sm. — հրոյ ի խոհա-կերոցի, V. Հրահրար(1).

ՀՈՂՄԱՀԱՐԱՐ, éventailliste, [sm.

ՀՈՂՄԱՀԱՐԵԼ, V. Հովահարել.

ՀՈՂՄԱՂԱՑ, moulin à vent, sm

ՀՈՂՄԱՉԱՓ, anémomètre, sm.

ՀՈՂՄԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, anémométrie, sf.

1\. **ՀՈՂՄԱՎԱՐ**, poussé par le vent, adj.

2\. **ՀՈՂՄԱՎԱՐ** (թռչուն մ'է. [illegible]) crécerelle, sf.

ՀՈՂՄԱՐԱՆ, sommier, sm. *Ce — perd le vent, n'est pas bien clos.*

ՀՈՂՄԱՐԳԵԼ, abat-vent (*pl.* des *abat-vent*), paravent, sm.

ՀՈՂՄԱՑՈՅՑ, anémoscope, sm. — (տանեաց վրայ. [illegible]), girouette, sf.

ՀՈՂՄԱՓԱՅՏ ([illegible]), éclaire, chélidoine ([illegible]); sf.

ՀՈՂՄԱՓՈՂ (երգեհոնի. [illegible]), porte-vent (*pl.* des *porte-vent*), sm.

ՀՈՂՄԻԿ, petit vent.

ՀՈՂՄՈՒՏ, V. Հովոտ.

ՀՈՂՎԱՅՐՔ, V. Գերեզմանոց.

ՀՈՂՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, amodiation, sf.

ՀՈՄԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, rébus, sm.

ՀՈՄԱՆԻ, amant, sm. *Cette femme a eu beaucoup d'—s.*

ՀՈՄՈՒԹԻՒՆ (երկդիմութիւն), amphibologie, sf.

ՀՈՅԱԳԱԶԱՆ (անասուն մ'է), dinotherium (. . . .[illegible]), sm.

ՀՈՅԱԿԱՊ, grandiose, magnifique, superbe, monumental, ale (*pl. monumentaux*), adj. — (յաղթութիւն), brillant, ante, adj.

ՀՈՅԱԿԱՊՈՒԹԻՒՆ, grandiose, sm.

ՀՈՅԱՄՈՂԷՍ (սողուն մ'է), dinosaurien sm

ՀՈՅԶ ([illegible]), mucilage, sm.

ՀՈՅԼ, troupe, foule, bande, sf. || essaim ([illegible]), sm. — ի —, en foule, par bandes.

ՀՈՅՆ ([illegible]), V. Ջողալ.

ՀՈՅՆԻ, V. Ջողալենի.

ՀՈՆ, là, adv. — տեղը, là, adv. — վարը, là-bas. — վերը, là-haut. Հոս —, çà et là, adv.

ՀՈՌԻ, septembre, sm.

ՀՈՌՈՄ ՍՊԱՆԱԽ ([illegible]), arroche, sf.

ՀՈՍ, ici, çà, adv. — տեղը, ici, çà, adv. — հոն, çà et là, par-ci par-là, adv.

ՀՈՍԱՆՈՒՏ, coulant, ante, fluide, adj.

ՀՈՍԱՆՔ ([illegible]), courant, sm. *Il y a sur cette côte des —s très dangereux. Carte des —s marins.* — հողմոյ, — d'air. *La porte et la fenêtre ouvertes feront un — d'air.* Ելեկտրական —, V. Ելեկտրական.

ՀՈՍԱՑԱՒՈՏ, rhumatisant, ante, adj.

ՀՈՍԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, rhumatisme, sm.

ՀՈՍԵԼ, V. Հոսեցունել. — (զգորեան), vanner, va.

ՀՈՍԵԼԻ, fourche à vanner, *sf.*
ՀՈՍԵՑՈՒՆԵԼ, faire couler, faire écouler, verser, *va.* — ջուրը, faire écouler l'eau.
ՀՈՍԻԼ, couler, *vn.*, s'écouler, *vpr.*
ՀՈՍԻՉ } (յարդը ցորենէն զատե-
ՀՈՍՈՂ } լու գործիք), fourche à vanner, *sf.*, van, *sm.*
ՀՈՍՈՒՄ, } coulement, écou-
ՀՈՍՈՒՄՆ, } lement, *sm.*, coulée, coulure, *sf.* || épanchement, *sm.* — (ցորենոյ), vannage, *sm.* — արեան, flux de sang. Անրջոյ —, pollution, *sf.*
ՀՈՎ, vent, *sm.* Կողմնակի — (ըստ նաւավարաց), — largue. Հանդարտ —, brise, *sf.* *Jolie, bonne* —. Հիւսիսային —, — du nord, aquilon, *sm.* Ցամաքէ փչող՝ ծնչող —, terral, *sm.*, rafale, *sf.* Փոփոխական — (որմէ նաւերը կրնան տեղէ տեղ երթալ հակառակ ուղղութեամբ), — traversier. —ի բերան՝ մէջ, en plein —. —ի առջեւ դնել, éventer, *va.* *Il faut — un peu ce meuble.* (Ցորենն) —ի տալ ([illegible]), vanner, *va.* — *du blé, de l'avoine, de l'orge.* — փչել, venter, *vn.* *Il a venté toute la nuit. On ne peut empêcher le vent de venter.* — կ'ելնէ, le — se lève.
ՀՈՎԱՀԱՐ, V. Հովհահար։
ՀՈՎԱՀԱՐԵԼ, éventer, *va.* Ինք զինք —, V. Հովահարիլ։
ՀՈՎԱՀԱՐԻԼ, s'éventer, *vpr.*
ՀՈՎԱՆԱՒՈՐ (ընոց), ombreux, euse, *adj.* *Des bois —. Les vallées ombreuses.*
ՀՈՎԱՆԱՒՈՐԵԼ, ombrager, *va.* *Un grand arbre ombrageait sa chaumière.*
ՀՈՎԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, protection, *sf.*, patronage, *sm.* V. Հովանի։
ՀՈՎԱՆԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, ombrager, *va.* *Un grand arbre ombrage notre chaumière.*
ՀՈՎԱՆԻ (ստուեր), ombre, *sf.* || auspice, *sm.* — (ծառոց), ombrage, *sm.* — *frais, agréable, épais.* couvert, *sm.* *Ce jeune bois donne un beau* —. — առնել (— ընել), ombrager, *va.* *Un grand arbre ombrage ma chaumière.* Ընդ հովանեաւ (հովանւոյ ներքեւ. պաշտպանութեան ներքեւ), à l'ombre de, à couvert de, *prép.*
ՀՈՎԱՆՈՑ ([illegible]), parasol ([illegible]), *sm.* — (անձրեւի), V. Անձրեւոց։ Գզթի —, V. Հովանոցակ։ — ի պարտիզի ([illegible]), V. Թերթաւոց։ — տերեւազարդ, feuillée, *sf.* *Danser sous la* —. Դալարազարդ — (ի պարտիզի), tonnelle, *sf.* *Manger sous une* —. — ականջաց, pavillon de l'oreille, auricule, *sf.* Տուն —, maison de campagne. — (Որբութեան արքոց), poêle ([illegible]), dais, *sm.*
ՀՈՎԱՆՈՑԱԿ (ըստ տնկաբանից), ombelle, *sf.* || — (փոքրայց), petit parasol, *sm.*, ombrelle, *sf.*
ՀՈՎԱՆՈՑԱԿԱԻՐ (տունկ), ombellifère, *adj.* — տունկ, ombellifère, *sf.* [*adj.*
ՀՈՎԱՆՈՑԱԿԵՐՊ, ombellé, ée,
ՀՈՎԱՆՈՑԱՁԵՒ, en parasol, *adv.* *Pin en parasol.*
ՀՈՎԱՆՈՑԱՆԱԼ, ombrager, *va.*
ՀՈՎԱՍՈՒՆ, aéré, ée, *adj.* *Une maison bien aérée.*
ՀՈՎԵԼ, éventer, *va.*
ՀՈՎԻՏ (ձոր), vallée, *sf.*
ՀՈՎԻՒ, pasteur, berger, *sm.* Արջառոց, այծից —, pâtre, *sm.* Մանուկ, աղջիկ —, V. Հովուեակ։ Հովուի պէս, V. Հովուապէս։ Քաջ հովուի մը պէս, comme un bon, un brave pasteur, pastoralement, *adv.* *C'est un saint évêque qui prêche —.*
ՀՈՎՈՏ, venteux, euse, *adj.*

ՀՈՎՈՒԱԲԱՐ, pastoralement, *adv.*

ՀՈՎՈՒԱԿԱՆ, pastoral, ale (*pl. pastoraux), adj. Chant* —. *Vie, poésie pastorale.* || — (հովուեւոր հովուի), pastoral, ale, *adj. Bâton* —. *Lettre, instruction pastorale.* || — նամակ (արքոյն Գրիգորի Հռովմայ քահանայապետի), pastoral, *sm. Le Pastoral.* || — բանաստեղծութիւն, pastorale, *sf. Composer, jouer une* —. || — բանաստեղծութիւն, églogue, *sf. Les Églogues de Virgile.*

ՀՈՎՈՒԱԳԷՍ, pastoralement, *adv.*

ՀՈՎՈՒԱՓՈՂ (ջրային տունկ մ'է. ...), flûteau, plantain d'eau կամ plantain aquatique, *sm.*

ՀՈՎՈՒԵԱԿ (մանուկ, աղջիկ հովիւ), petit berger, jeune bergère, pastoureau, elle, *s.*

ՀՈՎՈՒԵՐԳԱԿ, poète bucolique, bucoliaste, *sm.*

ՀՈՎՈՒԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, chant pastoral, *sm.*, poésie pastorale, *sf.* || églogue, *sf. Les Églogues de Virgile.* idylle, *sf. Les* —*s de Théocrite (Թէոկրիտոս), de Gesner (Կեսներ).* bucoliques, *sfp. Les Bucoliques de Virgile.*

ՀՈՎՈՒԻԿ, V. Հովուեակ ։

ՀՈՎՈՒՈՒՀԻ, bergère, *sf.*

ՀՈՎՏԱԴՈՅՆ, bas, *m.* basse, *f. adj. La partie basse d'une valée.*

ՀՈՎՏԱՇՈՒՇԱՆ (գարնանային բոյս մ'է, շուշան հովտաց. ...), lis de mai կամ des vallées, muguet, *sm. Cueillir du muguet.*

ՀՈՏ, odeur, senteur, *sf.* Անոյշ —, douce odeur, parfum (...), *sm.*, senteur, *sf.* Անոյշ — (գինւոյ, որսոյ մսի), fumet, *s.* Շունչի —, halenée (...), *sf. Il m'a donné une — de vin, d'ail, une dangereuse* —. — խանձրուքնոյ (խանձածի —), V. Խանձրուքնութիւն, կամ խանձիր ։ խանձի — կայ այս տեղ, il sent ici le brûlé. Անոյշ — տալ, անոյշ — ով լեցնել, parfumer, *va. Les fleurs parfument l'atmosphère.* — առնուլ, sentir, *vn.*; flairer, *va.* — բուրել, արձակել, — ունենալ, sentir, *vn.* Մէկուն շունչին —ն առնուլ, halener (...), *va.* Հեռուէն — առնուլ, subodorer, *va.* —եր բուռիլ, se mettre de l'odeur.

ՀՈՏԱՌՈՒԹԻՒՆ, odorat, *sm.* || flair, *sm.* — ունենալ, odorer, *vn.*

ՀՈՏԱՒԷՏ, odoriférant, ante, *adj. Le musc est* —. [*adj.*

ՀՈՏԱՒՈՐԱԿԱՆ, olfactif, ive,

ՀՈՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, odorat, *sm.*

ՀՈՏԵՂ, } odoriférant, an-
ՀՈՏԵՒԱՆ, } te, *adj.*

ՀՈՏԻԼ, sentir, *vn.* || sentir mauvais, puer, *vn. Ce gibier pue.* Աղէկ —, sentir bon. Գէշ —, sentir mauvais, sentir, puer. *vn.* Շունչդ գէշ կը հոտի. ton haleine sent. Իր ոտքերը գէշ կը հոտին, ses pieds sentent. Սխտոր կը հոտի, il sent l'ail. Այս միսը եփած կը հոտի, cette viande sent le roui.

ՀՈՏՈՏԵԼ, odorer, flairer, *va.* || odorer, *vn.*

ՀՈՏՈՏԵԼԵԱՑ, olfactif, ive, *adj.*

ՀՈՏՈՏԵԼԻՔ, odorat, *sm.* — (շան), flair, *sm. Le chien a le — excellent.*

ՀՈՏՈՏՈՒՄ, } flair, *sm.*
ՀՈՏՈՏՈՒՄՆ, }

ՀՈՏՈՒՇԱԼ, odorer, sentir, flairer, *va.*

ՀՈՏՈՒՇԱՏՈՂ, flaireur, *sm.*

ՀՈՏՎԱՐԵԼ, odorer, sentir, flairer, *va.*

1. **ՀՈՐ** (...), puits, *sm.* —ն իջնել, descendre dans le —.

2. **ՀՕՐ** ([illegible]), V. Փեսայ։

ՀՈՐԴԵԼ, frayer, ouvrir, pratiquer, *va. Frayer une voie, un sentier, un chemin. Ouvrir des chemins dans un bois.*

ՀՈՐԹ ([illegible]), veau, *sm.* —ու միս, veau, *sm. Manger du —.* —ու կաշի, veau, *sm. Souliers de —.* — երկեմեան, V. Մոզի։ Կ'ըսուի եւ հայերէն Որթ։

ՀՈՐԹՈՒԿ ([illegible]), V. Հորթ։

ՀՈՐԻԶՈՆ, horizon ([illegible]), *sm.* Առերեւոյթ, զգալի, իմանալի, ուսումնական —, — apparent, sensible, rationnel, mathématique. Կ'ըսուի նաեւ հայերէն Սահմանիչ։

ՀՈՐԻԶՈՆԱԲԱՐ, horizontalement, *adv. Un cadran placé —.*

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ, horizontal,ale *(pl. horizontaux), adj. Plan —. Terrains horizontaux.* — հարթութեամբ, V. Հորիզոնաբար։

ՀՈՒԶԱՒՈՐ ([illegible]), mucilagineux, euse, *adj. Racine, plante mucilagineuse.*

ՀՈՒԼԱՆ (Նիզակաւոր հեծեալ [ի բանակի Գերմանացւոց, Աւստրիացւոց եւ Ռուսաց]), uhlan ([illegible]. Կը գրուի եւ Hulan եւ Houlan).

ՀՈՒՂԿԱՀԱՐ, brigand, bandit, voleur de grands chemins, bandolier, bandoulier, *sm.*

ՀՈՒՂԿԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, un vol de grand chemin, *sm.*

ՀՈՒՄ, cru, ue, *adj.*

ՀՈՒՆ (գետոյ), gué, *sm. Chercher un —. Il y a —.*

ՀՈՒՆԴ, V. Հունտ։

ՀՈՒՆՁՔ, moisson, fauche, levée, *sf.* — խոտոյ, fenaison ([illegible]), *sf.* Օրական —, fauchée, *sf.* Ոսկեփայլ —, moisson dorée. — ցորենոյ, la récolte des blés.

ՀՈՒՆՏ, semence, graine, *sf.*, grain, *sm.* կանեփի —, V. Կանեհհատ։ Մանանխոյ —, moutarde, *sf.* —ի երթալ, V. Ընդանալ։

ՀՈՒՊ, V. Մօտ։ — լինել (մերձենալ), toucher, *vn. — aux vases sacrés. Regardez cela, mais n'y touchez pas.* — ընդ —, de proche en proche. Ընդ —, bientôt, *adv. Je pars —.* à bientôt, Ընդ — պիտի մեկնի, il partira —.

1. **ՀՈՒՌԱՅ** (յարձակող զօրաց աղաղակ), houra կամ hourra.

2. **ՀՈՒՌԱՅ** (ուրախութեան աղաղակ, ձայն. կեցցէ), houra կամ hourra, *sm.*

ՀՈՒՍԱՄ (անուշահոտ տունկ մ'է), lavande, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Լուացուկ։

ՀՈՒՍԱՐ, hussard (կը գրուի նաեւ Housard, Houssard), *sm.*

ՀՈՒՍԱՐԱԲԱՐ, à la hussarde, *adv. Vivre à la hussarde.*

ՀՈՒՍԿ, dernier, ière, *adj.* — յետոյ, après tout, enfin, *adv.*

ՀՈՒՐ, feu, *sm.* — արուեստական, — d'artifice. Ճրճմոլիկ —, feu follet. Յունական —, կալինիկեան —, — grégeois.

ՀՊԱՏԱԿ, sujet, ette, dépendant, ante, obéissant, ante, *adj.* || sujet, ette, vassal, ale *(pl. vassaux), s.* — լինել, ըլլալ, V. Հպատակիլ։

ՀՊԱՏԱԿԵԼ, V. Հպատակիլ։

ՀՊԱՏԱԿԵՑՈՒՆԵԼ, soumettre, plier, *va.*

ՀՊԱՏԱԿԻԼ, se soumettre, se conformer, se plier, *vpr.*, obéir à, *vn.* — կամացն Աստուծոյ, se résigner à la volonté de Dieu.

ՀՊԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, sujétion, dépendance, *sf.* || vassalité, *sf.*, vasselage, *sm.* || soumission, subordination, humilité, conformité, *sf.* Ճշմարիտ —, V. Դարպաս (3)։ Անտրտունջ —, résignation, *sf.* — (կամացն Աստուծոյ), V. Համակամութիւն։

ՀՊԱՐՏ, orgueilleux, euse, superbe, hautain, aine, altier,ière, fier, *m*. fière, *f. adj*.
ՀՊԱՐՏԱԲԱՐ, V. Հպարտօրէն։
ՀՊԱՐՏԱՆԱԼ, être կամ devenir orgueilleux, devenir fier, faire le fier, s'enorgueillir, s'enfler, s'élever, *vpr*., porter haut la tête, se tenir կամ se montrer fier de quelque chose, *vpr*.
ՀՊԱՐՏԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, rendre orgueilleux կամ fier, enorgueillir, enfler, *va*.
ՀՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, orgueil, *sm*., enflure, bouffissure, *sf*. Մէկուն —ը խոնարհեցունել, rabaisser l'orgueil de quelqu'un.
ՀՊԱՐՏՕՐԷՆ, d'une manière orgueilleuse, orgueilleusement, hautainement, *adv*.
ՀՊԱՒՈՐԵԼ, rapprocher, *va*. *L'intérêt divise les hommes, le besoin les rapproche*.
ՀՊԵԼ, toucher, approcher, *va*. — մատամբ (մատով դպչիլ), toucher, du doigt, au doigt. [*sm*.
ՀՊԵԼԻՔ, toucher, tact (զգայ.),
ՀՊԵԼՈՒԹԻՒՆ, toucher, tact, *sm*. [cher, *vn*.
ՀՊԻԼ, s'approcher, *vpr*., tou-
ՀՊՈՒՄ, } rapprochement, *sm*.
ՀՊՈՒՄՆ, }
ՀՌԵԳՈՒԼՈՍ (մեծ աստղ մը), régulus (..աստ.), basilic (..աստ.), cœur du Lion, *sm*.
ՀՌԵՆԱԿՐԱՎ, rhingrave, *sm*. Կինն —ի, V. Հռենակրավուհի։
ՀՌԵՆԱԿՐԱՎՈՒԹԻՒՆ, rhingravial, *sm*. [*sf*.
ՀՌԵՆԱԿՐԱՎՈՒՀԻ, rhingrave,
ՀՌԵՏՈՐ (ուսուցիչ ճարտարխօսութեան), rhéteur, *sm*. *Quintilien (Կուինթիլիանոս) est le premier des — romains*.
ՀՌԵՏՈՐԱԲԱՆ (տեղեակ, հմուտ ճարտարխօսութեան), rhétoricien, *sm*. *C'est un excellent* —.
ՀՌԵՏՈՐԱԿԱՆ (մատեան — արուեստի), rhétorique, *sf*. *La Rhétorique d'Aristode*. Արուեստ —, rhétorique, *sf*. *Enseigner la* —. — դաս, rhétorique, *sf*. *Étudier en* —. *Faire sa* —.
ՀՌԵՏՈՐՈՒԹԻՒՆ, rhétorique, *sf*. *J'ai employé toute ma — pour essayer de le persuader*.
ՀՌԻՆԳԵՐ (տեսակ մ'եղջերու). renne (կնդ.), ranger կամ rangier, *sm*.
ՀՌՆՋԵԼ (ոգեվարիլ), râler, *vn*.
ՀՌՆՋԻՒՆ, râle, *sm*. *Le — de la mort, de l'agonie*. râlement, *sm*.
ՀՌՈԳ ([առակերտի մը] ծնողներուն բռնած [տեղւոյ] փոքրիկ կամ տեղւոյ]), bourse, *sf*. — (զօրաց), solde, *sf*. *Payer la* —.
ՀՌՈԳԱԿԻՐ } (բռնակ վայելող
ՀՌՈԳԱՒՈՐ } առակերտ [տեղւոյ]), boursier, *sm*.
ՀՌՈԴԻՈՆ (դժուարահալ մետաղ մը), rhodium (ուսպմէ), *sm*.
ՀՌՉԱԿ, V. Համբաւ։
ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ, fameux, euse, *adj*. — *conquérant, écrivain, voleur, brigand. Ville, bataille fameuse*. renommé, ée, *adj*. *Un capitaine* —.
ՀՌՉԱԿԵԼ, célébrer, ébruiter, proclamer, crier, corner, *va*. Ամեն տեղ —, publier, *va*. Գովութեամբ —, renommer, *va*. *Ce héros qu'on renomme en tous lieux*.
ՀՌՉԱԿՈՒԻԼ, devenir célèbre, s'ébruiter, *vpr*.
ՀՍԿԱՅ, géant, *sm*. || géant, ante, *s*.
ՀՍԿԱՅԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ (պատմութիւն հսկայից), gigantologie, *sf*.
ՀՍԿԱՅԱԲԱՐ, V. Հսկայապէս։
ՀՍԿԱՅԱԲԵՐՁ, géant, *adj*. *Un individu* —. gigantesque, *adj*.
ՀՍԿԱՅԱԿԱՆ, de géant, gigantesque, colossal, ale (Ըստ Լիդ-

էի կարելի է ըսել յոգ. *Des monuments colossaux*), *adj.* — իՆչ, gigantesque, *sm.*

ՀՍԿԱՅԱՁԵՒ, géant, gigantesque, *adj.*

ՀՍԿԱՅԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ (պատե-րազմ հսկայից ՝ աստուածոց դէմ), gigantomachie, *sf.*

ՀՍԿԱՅԱՊԷՍ, comme un géant, *adv.* — ընթանալ, երթալ (լինել յառաջադէմ յոյժ [յուսմունս, ի գիտութիւնս]), aller, marcher à pas de géant.

ՀՍԿԵԼ, ne pas dormir, veiller, *vn.*; avoir l'œil sur, surveiller, *vn.* Գիշերն ի բուն (բոլոր գիշերը, մինչեւ առաւօտ) —, veiller toute la nuit. Գիշերն ի բուն հսկեցի, j'ai veillé toute la nuit. Աչքերը չորս բացած —, être tout yeux.

ՀՍԿԵՑՈՂ, surveillant, ante, vigilant, ante, *adj.* || surveillant, ante, *s.* Մեռելի քով — (քահանայ), veilleur, *sm.*

ՀՍԿՈՂ, surveillant, ante, *adj.* || surveillant, ante, *s.* Մեռելի քով — (քահանայ), veilleur, *sm.* — աշակերտաց ի ժամու ուսման եւ հանգստեան, maître d'étude; pion, *sm.*

ՀՍԿՈՂՈՒԹԻՒՆ, **ՀՍԿՈՒԹԻՒՆ**, **ՀՍԿՈՒՄ**, **ՀՍԿՈՒՄՆ**, surveillance, *sf.* || vigilance. *sf.* Խիստ հսկողութիւն ընել, exercer une grande surveillance, une surveillance active sur quelqu'un, sur quelque chose.

ՀՍԿՈՒՆ, vigilant, ante, *adj.*

ՀՏՊԻՏ, bouffon, gracioso (բառ իտալերէն), *sm.*

ՀՐԱԲԱՄԲԱԿ, coton poudre, poudre coton, fulmi coton, *sm.*

ՀՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, pyrologie, *sf.*

ՀՐԱԲԵՐ, V. Հրակիր.

ՀՐԱԲՂԽԱՅԻՆ, volcanique, *adj.* *Une terre* —. volcanisé, ée, *adj.* *Un terrain* —.

ՀՐԱԲՈՐԲՈՔ, brûlant, ante, *adj.* *Un foyer* —. *Du bois* —.

ՀՐԱԲՈՒՂԽ, volcan, *sm.*

ՀՐԱԳՈՅՆ, ardent, ente, *adj.*

ՀՐԱԳՈՒՆԴ, globe de feu, *sm.*

ՀՐԱԳՐՈՂ, pyrographe, *sm.*

ՀՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, pyrographie, *sf.*

ՀՐԱԴԱՏՈՒԹԻՒՆ, autodafé (*pl.* des *autodafés*), *sm.* *Un — révolte l'humanité.*

ՀՐԱՁԷՆ, arme à feu, *sf.*

ՀՐԱՁԻՆԵԼ. armer de feu.

ՀՐԱՁԻՆՈՒԹԻՒՆ, artillerie, *sf.*

ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆ, démission, *sf.* — *volontaire, forcée.* Իւր —ը տալ, donner sa —.

ՀՐԱԺԱՐԵԱԼ, démissionnaire, *adj.* et *s.*

ՀՐԱԺԱՐԵԼ, V. Հրաժարիլ.

ՀՐԱԺԱՐԵՑՈՒՆԵԼ, faire démissionner, *va.* || faire renoncer, *va.*

ՀՐԱԺԱՐԻԼ, démissionner, *vn.* se démettre, *vpr.* || renoncer, *vn.*, se retirer, se refuser, se récuser, *vpr.* Կենցաղոյն — (աշխարհէն), mourir, *vn.* Խաղէ — (եւ կենալ), renoncer au jeu.

ՀՐԱԺԱՐՈՒՄ, **ՀՐԱԺԱՐՈՒՄՆ**, démission, *sf.* || renoncement, *sm.* || renonciation, *sf.* Ինքնակամ — (աշխարհէ), dépouillement, *sm.* — իշխանութենէ, abdication, *sf*

ՀՐԱԺԵՇՏ. renonciation, *sf.* || congé, *sm.* || adieu, *sm.* — առնուլ, prendre congé de. — տալ, faire ses adieux, ses derniers adieux à, dire adieu.

ՀՐԱԽԱՂԱԿԱՆ, pyrique, *adj.* *Amusement* —. *Expériences, jeux pyriques.*

ՀՐԱԽԱՂՈՒԹԻՒՆ, feu d'artifice.

ՀՐԱԿԷԶ, brûlant, ante, *adj.*

Le soleil est bien —. Un vent —. Fièvre brûlante. — դատումն, V. Հրադատութիւն ։

ՀՐԱԿԻՐ, pyrophore, *sm. Le — s'obtient en calcinant l'alun avec l'amidon.*

ՀՐԱՀԱԼՈՑ (Ք.Բ.), creuset, *sm.*

ՀՐԱՀԱՆ ԵՐԿԱԹ, V. Հրահանք ։

ՀՐԱՀԱՆԳ, V. Հրահանգք ։

ՀՐԱՀԱՆԳԱՊԵՏ, gymnasiarque, *sm.*

ՀՐԱՀԱՆԳԱՐԱՆ, gymnase, *sm. Les exercices du —.*

ՀՐԱՀԱՆԳԵԱԼ (երիվար), fait, *m.* faite, *f. adj.*

ՀՐԱՀԱՆԳԵԼ, exercer, *va.* — *des conscrits (դեռաբնեբր, նորա-կարգ, նորոգ զինուոր) au maniement des armes, des écoliers à la gymnastique, des chiens à la chasse.*

ՀՐԱՀԱՆԳԻԼ, s'exercer, *vpr.* — *à faire des armes, à tirer de l'arc.* [*adj.*

ՀՐԱՀԱՆԳԻՉ, instructif, ive,

ՀՐԱՀԱՆԳՔ, instruction, discipline, *sf.*, exercice, thème, *sm.* Մարդկական —, humanités, *sfp.* Ուսանող մարդկական հրահանգաց, ի ճեմարանի [lycée], ի վարժարանի [collège], V. Ուսանող ։ Ուսուցիչ, վարդապետ մարդկական հրահանգաց, V. Ուսուցիչ ։ Մրցութեան — (առ հինսն), agonistique, *sf.*

ՀՐԱՀԱՆՔ (չ—ք—ք), briquet, fusil (ֆէ—չէ), *sm. Battre le briquet, le fusil.*

1. **ՀՐԱՀԱՐ** (հողմահար հրոյ ի խոհակերոցի), éventoir, *sm.*

2. **ՀՐԱՀԱՐ** (կարճ հրացան. ֆ—դ—), V. Կարաբին ։

ՀՐԱՀԱՐԱԿԻՐ, V. Կարաբինակիր ։

ՀՐԱՀՄԱՅ, pyromancien, *sm.*

ՀՐԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, pyromancie, *sf.*

ՀՐԱՄԱՅԱԲԱՐ, impérativement, *adv. Parler —.*

ՀՐԱՄԱՅԱԿԱՆ, impératif, ive, *adj. Il parle d'un air —.* commandant, ante, *adj.* || — (ժամանակ բայից), impératif, *sm.*

ՀՐԱՄԱՅԵԼ, commander, ordonner, décréter *va.* || conduire, *va.* || permettre, *va.*

ՀՐԱՄԱՅՈՂ, impératif, ive, commandant, ante, *adj.* Տիրաբար —, impérieux, euse, *adj.*

ՀՐԱՄԱՅՈՂԱԲԱՐ, impérativement, *adv. Parler —.*

ՀՐԱՄԱՅՈՂԱԿԱՆ, impératif, ive, *adj.*

ՀՐԱՄԱՆ, ordre, *sm.*, ordonnance, *sf.*, commandement, *sm.*, injonction, *sf.* || permission, autorisation, *sf.* || décret, *sm.* Արքունի —, jussion, *sf.* *Le roi envoya des lettres de — au parlement.* édit, *sm. Les —s des empereurs romains.* Հակառակ —, contre ordre (*pl.* des *contre-ordres*), *sm.* — արձակման, ordonnance de non-lieu. Բախտաբերակ —ք, կապեալ —ք, destin, *sm. Les arrêts du —.* sort, *sm. Le — l'a ainsi ordonné.* fatalité, *sf. Croire à la —.* — տալ, donner ordre, ordonner, autoriser, donner permission, permettre, *va.* || enjoindre, *va.* || commander, *vn.*

ՀՐԱՄԱՆԱԳԻՐ, ordonnance, *sf.*, permis, décret, billet, *sm.* Արքունական —, lettre de cachet. Հատուցման —, ordonnance, *sf.*, mandat, mandement, *sm.* Օտար եպիսկոպոսէ ձեռնադրութեան —, dimissoire, *sm. Donner, obtenir un —.* Հատուցման — տալ, ordonnancer, *va.*

ՀՐԱՄԱՆԱՊԵՏ, dictateur, *sm.*

ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐ, chef, *sm.*; dominateur, trice, *s.* V. Հրամատար ։

ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, V. Հրամատարութիւն ։

ՀՐԱՄԱՆԱՏՈՒ, commandant,

sm. Հատուցման —, ordonnateur, sm.

ՀՐԱՄԱՆԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ (կարդա *Հրամանատարութիւն*), V. Հրամանատարութիւն։

ՀՐԱՄԱՆԱՏՐԵԼ, V. Հրաման տալ (**ՀՐԱՄԱՆ**)։

ՀՐԱՄԱՏԱՐ, commandant, *sm.* || commandeur, *sm.* || — (զօրաց), commandant, ante, *adj. Officier, capitaine* —.

ՀՐԱՄԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, commandement, *sm.*, conduite, *sf.*

ՀՐԱՄԵՆՔ, goûter, *sm.*, collation, *sf.*

ՀՐԱՄՑՈՒՆԵԼ, servir, *va.*

ՀՐԱՏԻՆ, de feu, igné, ée ([illegible]), *adj.*

ՀՐԱՏՐԵԱՏՔ, incendie, *sm.*

ՀՐԱՏՐԵՏՈՒԹԻՒՆ, embrasement, *sm.*

ՀՐԱՆԸՆԿԱՏԵՂՔ, renonculacées, *sfp.*

ՀՐԱՆԻՒԹ, V. Հրեղէն։

ՀՐԱՆՈՒՆԿ ([illegible]), renoncule, *sf.* — դեղին, bassinet, *sm.*

ՀՐԱՇԱԳԵՂ, charmant, ante, *adj.*

ՀՐԱՇԱԳՈՐԾ, thaumaturge, *adj. Saint Grégoire Thaumaturge.* Կը գործածուի եւ իբր *sm. Un thaumaturge.*

ՀՐԱՇԱԳՈՐԾԵԼ, faire կամ opérer des miracles, des prodiges.

ՀՐԱՇԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, thaumaturgie, *sf. La — tenait une grande place dans les doctrines d'Apollonius (Ապողոնիու) de Tyane.*

ՀՐԱՇԱԼԻ, miraculeux, euse, prodigieux, euse, merveilleux, euse, *adj.*

ՀՐԱՇԱԼԻՔ, miracle, prodige, *sm.*, merveille, *sf.* — բնութեան, les merveilles de la nature.

ՀՐԱՇԱԿԵՐՏ ԳՈՐԾ, chef-d'œuvre (*pl.* des *chefs-d'œuvre), sm. Les chefs-d'œuvre de Corneille.*

ՀՐԱՇԱՆԱԼ, s'émerveiller, *vpr.*

ՀՐԱՇԱՑՈՒՆԵԼ, émerveiller, *va. Cela a émerveillé tout le monde.*

ՀՐԱՇԱՊԱՏՈՒՄ, légendaire, *adj. Récit, épopée —.*

ՀՐԱՇԱՊԷՍ, miraculeusement, prodigieusement, par miracle, à merveille, *adv.*

ՀՐԱՇՔ, merveille, *sf.*, miracle, prodige, *sm.* — գործել, ընել, V. Հրաշագործել։ Հրաշիւք իմն, —ով, V. Հրաշապէս։

ՀՐԱՊԱՇՏ, ignicole ([illegible] լաւ եւս Adorateur du feu), *adj.*

ՀՐԱՊԱՐԱԿ, place, place publique, *sf.*, public, *sm.* || marché, *sm.*, halle ([illegible]), *sf.*

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԲԱՆԵԼ, haranguer ([illegible]), *va. — le peuple. Il harangua le roi.* Ի նաեւ *vn. — bien, mal. — devant le roi.*

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԳԻՐ, publiciste, *sm.*

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԳՈՅԺ ԱՌՆԵԼ, divulguer, afficher, publier, *va.* Հրապարակագոյժ ընել իւր ամօթը, proclamer sa honte.

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԼՈՒՐ ԱՌՆԵԼ, publier, *va.* Հրապարակայլուր ընել իւր ամօթը, proclamer sa honte.

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԽՕՍ, harangueur, orateur, *sm.* — լինել, ըլլալ, V. Հրապարակաբանել։

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԽՕՍԱԿԱՆ, oratoire, *adj. L'art —.*

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԽՕՍԵԼ, V. Հրապարակաբանել։

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, harangue ([illegible]), oraison, *sf.*

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, démocratie ([illegible]), *sf.*

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԿԱՆ, public, ique, *adj.*

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՏԱՏ ԱՌՆԵԼ, rendre une chose publique, publier, *va.*

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՇՐՋՈՂՔ, batteurs d'estrade.

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՏԵՂ ԱՌՆԵԼ, } exposer en spectacle.
ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՏԵՍԻԼ » }

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՒ, en publique, publiquement, *adv.*

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՑՈՅՑ ԱՌՆԵԼ, étaler, *va.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ցողոկել։

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՔԱՐՈԶ ԱՌՆԵԼ, publier, *va.* Հրապարակաքարոզ ընել իւր ամօթը, proclamer sa honte.

ՀՐԱՊԱՐԱԿԵԼ, publier, divulguer, *va.*

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, publication, publicité, divulgation, *sf.*

ՀՐԱՊՈՅՐ, **ՀՐԱՊՈՅՐՔ**, appas, appât, attrait, charme, leurre, *sm.*, séduction, amorce, *sf.*, allèchement, *sm.*, instigation, *sf.* Հրապոյրք (կնոջ), charmes, *smp.* *Cette jeune femme a des —. On ne peut se défendre de ses —.*

ՀՐԱՊՈՒՐԱՆՔ, séduction, *sf.*

ՀՐԱՊՈՒՐԵԼ, allécher, attirer, attraire, leurrer, amorcer, affrioler, charmer, séduire, suborner, agacer, solliciter, *va.*

ՀՐԱՊՈՒՐԻՉ, **ՀՐԱՊՈՒՐՈՂ**, attrayant, ante, *adj.* *Discours, accueil —.* séduisant, ante, *adj.* *Art —.* insinuant, ante, *adj.* *C'est un homme fort —. Manières insinuantes.* engageant, ante, *adj.* *Toutes ses manières sont engageantes. C'est une personne fort engageante.* allèchant, ante, *adj.* *Le pluisir — d'un bon dîner.* || suborneur, euse, *s.* — *de filles.* — (աղջկան, կնոջ), séducteur, trice, *adj.* *Un vil —.*

ՀՐԱՊՈՒՐՈՒՄ, **ՀՐԱՊՈՒՐՈՒՄՆ**, séduction, *sf.* — *de la jeunesse.* allèchement, *sm.* — (աղջկան, կնոջ), séduction, *sf.* *Rapt de —.*

ՀՐԱՍԱԽ (ֆէրսախ, ֆէրսէնկ), parasange (Կ'ըսուի նաեւ Farsange), *sf.*

ՀՐԱՏ, feu, *sm.* || braise, *sf.*

ՀՐԱՏԱՊ, ardent, ente, brulant, ante, *adj.*

ՀՐԱՏԱՐԱԿԵԼ, publier, *va.* — *une loi, un manifeste, une nouvelle.* promulguer, proclamer, *va.* *Proclamer un roi. L'armée le proclama empereur. Proclamer une ordonnance à son de trompe (ի ձայն փողոյ).* || afficher, *va.* *Non seulement je le dirai, mais je l'afficherai partout.* — (գիրք մը), faire paraître, *va.* *Quand ferez-vous paraître votre brochure?* mettre au jour, publier, éditer, *va.* — (փորագրութիւն, վիմագրութիւն), éditer, *va.* — պատերազմ (պատերազմ բանալ), déclarer, *va.* *La France déclara la guerre à l'Autriche.*

ՀՐԱՏԱՐԱԿԻԼ, V. Հրատարակուիլ։

ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ, **ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՂ**, éditeur, *sm.*

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, publication, publicité, *sf.* || publication, *sf.* *Les nouvelles —s.* — (մատենի), publication, édition, *sf.* — (լրագրի), publication, *sf.* — (օրինաց), promulgation, *sf.* — (պատերազմի), déclaration, *sf.*

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻԼ, voir le jour, paraître, *vn.* *Quand votre ouvrage, votre article paraîtra-t-il?*

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒՄ, **ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒՄՆ**, proclamation, *sf.* *La — d'une loi, d'un édit (հրովարտակ. հրաման արքունի), d'un empereur.*

ՀՐԱՐԱՆ (օճագ), poêle կամ poile (սօպա), *sm.*

ՀՐԱՐԳԵԼ, écran, *sm.*

ՀՐԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ, pyrotechnique, *adj.* — խաղ, feu d'artifice.

ՀՐԱՐՈՒԵՍՏԻԿ (ֆիշէնկճի), artificier, *sm.*

ՀՐԱՐՈՒԵՍՏՈՒԹԻՒՆ, pyrotechnie, *sf.*

ՀՐԱՑԱՆ, fusil (թիւֆէկ), *sm.*

կարճ — ճեծելոց, V. կարբին (2)։ — լայնաբերան. tromblon, *sm.* Որսի —, — de chasse. Պատրուսգաւոր —, arquebuse, *sf.*, mousquet, *sm.* Անուաւոր —, arquebuse à rouet. Հեռատար, ճեռաձիգ —, — à longue կամ à grande portée. — կարծրաձիգ, դժուարաձիգ, — dur à la détente. — դիւրաձիգ, — aisé à la détente. Ասղնաւոր —, — à aiguille. Երկփողի —, — à deux coups. — բարկութեան, V. Բարկութիւն։ —ը լեցունել, charger un —. —ը նետել, պարպել, tirer, décharger un —. Մէկուն վրայ խիստ մօտէն — պարպել, tirer à bout portant. —իւ սպաննել, tuer à coups de —, d'arquebuse, arquebuser, *va.* —ի հարուած, coup de —, arquebusade, *sf.* —ի հարուածով սպաննել, tuer d'un coup d'arme à feu. —ի բռնել, faire passer par les armes.

ՀՐԱՑԱՆԱԲՈՒՆ, crosse de fusil, *sf.* [*sm.*

ՀՐԱՑԱՆԱԳՈՐԾ, arquebusier,

ՀՐԱՑԱՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, arquebuserie, *sf.*

ՀՐԱՑԱՆԱԿԱԼ, râtelier, *sm.* *Un — fixé à la muraille.*

ՀՐԱՑԱՆԱԿԻՐ, fusilier, mousquetaire, *sm.* — զինուոր, arquebusier, *sm.* Հեծեալ —, carabin, *sm.* [queterie, *sf.*

ՀՐԱՑԱՆԱՁԳՈՒԹԻՒՆ, mous-

ՀՐԱՑԱՆՈՒԹԻՒՆ, fusillade, *sf.* —ք ողջունաբեր, salve, *sf.* *Des —s répétées d'heure en heure.*

ՀՐԱՑԱՆԱՒՈՐ, carabinier, *sm.*

ՀՐԱՒԷՐ, invitation, *sf.* — (կռուի), défi, *sm.* *Envoyer un — à quelqu'un. Un insolent —.*

ՀՐԱՒԻՐԵԼ, inviter, convier, *va.*; rappeler, *va.*

ՀՐԱՒԻՐՈՒՄ, } V. Հրաւէր։
ՀՐԱՒԻՐՈՒՄՆ, }

ՀՐԱՓՈՒՇ, buisson ardent, *sm.*, pyracanthe, *sf.*

ՀՐԱՔԱՐ, pyrite, *sf.*

ՀՐԱՔԱՐԱՅԻՆ, pyriteux, euse, *adj.*

ՀՐԴԵՀ ([illegible]), incendie, feu, *sm.*; embrasement, *sm.* —ն ամէն կողմ կը ճարակէր, կը ծաւալէր, l'incendie gagnait de toutes parts.

ՀՐԴԵՀԵԼ, incendier, *va.* — *une forêt. Cette ville a été incendiée.*

ՀՐԴԵՀԻՉ (ճիւթք), incendiaire, *adj.* *Matières —s.*

ՀՐԵԱՅ, juif, ive, *adj.* *Le peuple —.* ‖ juif, ive, *s.* *Le Juif errant. Une Juive.* hébreu ([illegible]), *sm.* *Un —.*

ՀՐԵԼ, pousser, *va.* [*adj.*

ՀՐԵՂԷՆ, de feu, igné, ée ([illegible]),

ՀՐԵՇՏԱԿ, les habitants des cieux, ange, *sm.* ‖ messager, ère, *s.* Պահապան —, l'ange gardien. Գումարտեր —, V. Գումկան։ — աստուածոց (Հերմէս. ի քնաստղծ.), la messagère des dieux (Hermès). — Տեառն (աղօթք մ'է), angélus ([illegible]), *sm.* Զանգակն —ի (ըստ հռովմէական կարգադրեայց), pardon, *sm.* *Sonner le —. Le — est sonné.* Այժմ կ'ըսուի Angélus, *sm.* *"A cinq heures et demie, on sonnera l'—.,, BOSS. Règle.* [պետ։

ՀՐԵՇՏԱԿԱԲԱՐ, V. Հրեշտակա-

ՀՐԵՇՏԱԿԱԲԵՐ. Ողջոյնն — (աղօթք մ'է. Ողջոյն քեզ, Մարիամ), prière à la Ste Vierge, la salutation angélique, Avé կամ Avé Maria (*pl.* des *Avé*, des *Avé Maria*). *Un Pater (Հայր մեր) et un Avé.*

ՀՐԵՇՏԱԿԱԴՐԱՄ, angelot, *sm.*

ՀՐԵՇՏԱԿԱԿԱՆ, angélique, *adj.* *La nature —. Les esprits, les chœurs —s.*

ՀՐԵՇՏԱԿԱՅԻՆ, angélique, *adj. La nature —. Les esprits, les chœurs —s. Une beauté, une voix —. Pureté, douceur —.*

ՀՐԵՇՏԱԿԱՊԵՏ, archange (արքանժ), *sm.*

ՀՐԵՇՏԱԿԱՊԵՏԱԿԱՆ, archangélique (արքանժէլիք), *adj.*

ՀՐԵՇՏԱԿԱՊԷՍ, comme un ange, angéliquement, *adv.*

ՀՐԵՇՏԱԿՈՒԹԻՒՆ (դեսպանութիւն), légation, *sf. "La divine — de Moïse.„ VOLT.* || — (առաքելութիւն), légation, *sf. Conseiller, secrétaire de —.* || — (լիազօր պաշտօնեայ Տէրութեան), légation, *sf. La — anglaise.*

ՀՐԵՏ, V. Թնդանօթ։ [*sm.*

ՀՐԵՏԱԾԱԿ (նաւու), sabord,

ՀՐԵՏԱՁԻԳ, V. Թնդանօթաձիգ։

ՀՐԵՐԵՒՈՅԹ, météore igné կամ enflammé.

ՀՐԷԱԲԱՐ, en juif, à la juive, judaïquement, *adv.*

ՀՐԷԱԿԱՆ, judaïque, *adj. La loi —.* juif, ive, *adj. Le peuple —.*

ՀՐԷԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, judaïsme, *sm.*

ՀՐԷԱՄԻՏ, judaïsant, ante, *adj. Chrétiens —s.*

ՀՐԷԱՆԱԼ, devenir juif, judaïser, *vn.*

ՀՐԷԱՊԵՏ (խախամ պաշը), chef de la synagogue, grand rabbin.

ՀՐԷԱՊԷՍ, V. Հրէաբար։

ՀՐԷԱՍՏԱՆԵԱՅ, juif, ive, *s.*

ՀՐԷԱՐԷՆ, la langue hébraïque, *sf.*, hébreu, *sm. Il sait l'hébreu parfaitement. Parler, savoir, apprendre la langue hébraïque, l'hébreu.* Լինել —, V. Հրէանալ։ || en hébreu, *adv.* V. Հրէական։

ՀՐԷԱՔԱՐ, pierres judaïques, *sfp.*

ՀՐԷՇ, monstre, *sm.*

ՀՐԷՇԱՒՈՐ, monstreux, euse, *adj. Un enfant, un animal —.*

ՀՐԷՈՒԹԻՒՆ, judaïsme, synagogue, *sf.* [Բարկութիւն։

ՀՐԸՆԿԷՑ. — բարկութիւն, V.

ՀՐԹԻՌ (ֆիւզէ), fusée, *sf. Jeter, lancer des —s.*

ՀՐԿԵԼ (ճրուկով [rocou] ներկել), rocouer, *va.*

ՀՐԿԵՆԻ (րօքու ազաճը), rocouyer, roucouyer, *sm.*

ՀՐԿԷԶ ԱՌՆԵԼ, V. Հրկիզել։

ՀՐԿԻԶԵԼ, incendier, *va.* Հրկիզեալ, incendié, ée, *adj.* et *s.* || sinistré, *sm.* Հրկիզեալ տուն մը, une maison incendiée.

ՀՐԿԻԶՈՒԹԻՒՆ, incendie, *sm.*

ՀՐԿԻԶՈՒՄ, **ՀՐԿԻԶՈՒՄՆ**, } incendie, *sm.*

ՀՐԻՏԱԿ (կտակաւ մէկու մը թողուած պարգեւ), legs (լէ), *sm. Faire, laisser, accepter un —. Un — caduc.*

ՀՐԵՏԱԿԱՏԱՐ, légataire, *s. Être — de quelqu'un.*

ՀՐԻՏԱԿԵԼ, léguer, *va. Je lui léguerai tous mes biens.*

ՀՐՁԳՈՒԹԻՒՆ, tir, *sm.*

ՀՐՁԻԳ, incendiaire, *s. Les —s sont punis de mort.* boutefeu, *sm. On surprit des —x.* — (նաւց), brûleur, *sm.* — նաւ, brûlot, *sm.*

ՀՐՁԻԳ ԱՌՆԵԼ, brûler, *va. Les Romains brûlèrent Carthage (Կարքեդոն).*

ՀՐՁԻԳ ԼԻՆԵԼ, brûler, *vn. Quand la maison du voisin brûle.*

ՀՐՃՈՒԱԼԻՑ, V. Ուրախալի։

ՀՐՃՈՒԱԿԱՆ, V. Ուրախական։

ՀՐՃՈՒԱՆՔ, V. Ուրախութիւն։

ՀՐՃՈՒԵՑՈՒՆԵԼ, V. Ուրախացունել։

ՀՐՃՈՒԻԼ, V. Ուրախանալ։

ՀՐՃՈՒՈՂԱԿԱՆ, V. Ուրախական։

ՀՐՃՐՃՈՒԿ (ձէյրէք), cartilage, *sm. Le — du nez, des oreilles.*

ՀՐՄՇՏԿԵԼ, pousser, coudoyer, bousculer, *va.*

ՀՐՈՍ (խառնազգանց ամբոխ), horde (Օրտու), *sf.*

ՀՐՈՎԱՐՏԱԿ, décret, édit, diplòme, *sm.*, ordonnance, *sf.* Արքունի —, lettres patentes. — Հռովմայ քահանայապետին, V. Կոնդակ (2)։ Հին —, charte, *sf.*

ՀՐՈՒԱՆԴԱՆ, promontoire, cap, *sm.*

ՀՐՈՒԿ (նարնջագոյն կարմիր ներկ), rocou, *sm.* *Le — est un des principaux produits de la Guyane française.* —ով ներկել, V. Հրկել։

ՀՐՈՒՇԱԿ (պատէմ հելվասը. քօզ հելվասը), nougat, *sm.*

ՀՕՏ (խումբ [ոչխարաց]), troupeau, *sm.*

ՀՕՏԱՊԵՏ, pasteur, կամ le pasteur du troupeau, *sm.*

ՀՕՏԵՐԷՑ, V. Հօտապետ։

ՀՕՏԻՈՒՈՍ (տունկ մ'է. ֆերասիյոն), marrube, *sm.* — *blanc. Le — noir est appelé aussi Ballote.* Սեաւ —, — noir, *sm.*, ballote, *sf.*

ՀՕՐԱՆ ԱՅԾԻՑ, tróupeau de chèvres, *sm.*

ՀՕՐԱՔԵՌԱԴՈՒՍՏՐ, cousine, *sf.* *Sa — est partie.*

ՀՕՐԱՔԵՌՈՐԴԻ, cousin, *sm.* *Son — est arrivé hier.*

ՀՕՐԱՔՈՅՐ (Հալա), tante, *sf.* *C'est ma —. Madame votre —. Mademoiselle sa —.*

ՀՕՐԵՂԲԱՅՐ (ամուճա), onclo, *sm.*

ՀՕՐԵՂԲՕՐԱԴՈՒՍՏՐ cousine, *sf.*

ՀՕՐԵՂԲՕՐՈՐԴԻ, cousin, *sm.* *Mon — est parti hier avec son ami Henri.*

ՀՕՐՈՐԴԻ, gentilhomme (*pl.* des *gentilshommes*), *sm.*

ՀՕՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, gentilhommerie, *sf.*

ՀՕՐՈՒ (էօյէ պապա), beau-père (*pl.* des *beaux-pères*), parâtre, *sm.* *C'est son beau-père, il a épousé sa mère.*

ՀՕՓԱԼ (վայրենի աղաւնի), pigeon ramier կամ սոսկ ramier, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Հաւփալ։

Ձ

Ձ *(tza)*, dix-septième lettre de l'alphabet arménien et douzième des consonnes. || quatre-vingts, quatre-vingtième.

ՁԱՌՕՏԵԼ (յոռի գիր գրել), griffonner, *va.* *Il n'écrit pas, il griffonne.* barbouiller, *va.* *Je ne puis lire son écriture, il barbouille.*

ՁԱԳ (իավրու), petit, *sm.* — կատուի, V. Կատուիկ։ — ձաւու, V. Վառեկ կամ Հաւձագ։ Գառարս — ձաւու, V. Ճլճօն։ Նռռածին — ձաւու, V. Ճէտ կամ Ճուտ։ — սագու, oison, *sm.* — խոզի, V. Խոճկոր (1)։ — կճճի, V. Խոճկոր (2)։ — կկւտի, V. Կիտակորիւն։ — ջայլեմամ, autruchon, *sm.* — կռնկան, gruau, *sm.* — հնդկահաւու, dindonneau, *sm.* — կտցարի, V. Կտցարիկ։ — օձի, V. Օձակորիւն։ — գորտոյ, V. Շերեփիկ։ — հաւփալի, ramereau, *sm.* — այծի, V. Ուլ, Ամիկ։ — ձանել, V. Ցնկնիլ։

1\. **ՁԱԳԱՐ**, godet, *sm.*

2\. **ՁԱԳԱՐ** (խունի), entonnoir, *sm.* — *de fer-blanc, de verre.*

ՁԱԳԱՐԱՁԵՒ, en entonnoir.

ՁԱԳԵՐԱՄ, nichée, nitée, *sf.* — մկանց, une nichée de souris.

ՁԱԳ ՄԱՅՆ (ագռաւ փարախ), V. Ճկոյթ։

ՁԱԽ, gauche, *adj.* Աջ ու —, à droite et à —. — դին, կողմը, à —. — կողմ, V. Ձախակողմն։ — կողմի, V. Ձախակողմեան։

ՁԱԽԱԿՈՂՄ, } gauche, *sf.*
ՁԱԽԱԿՈՂՄՆ, } — նաւի, bâbord, *sm.*

ՁԱԽԱՁԵՌԱՆԻ, V. Ձախլիկ։

ՁԱԽԼԻԿ (ձախլակ), gaucher, ère, *adj.* et *s.* *Il est —. C'est un —.*

ՁԱԽՈՂ, maladroit, oite, *adj.* || défavorable, funeste, malheureux, euse, malencontreux, euse, sinistre, mauvais, aise, *adj.*

ՁԱԽՈՂԱԲԱՐ, maladroitement, *adv.*

ՁԱԽՈՂԱԿ, maladroit, oite, *adj.* — կերպով, V. Ձախողակի։

ՁԱԽՈՂԱԿԻ, défavorablement, maladroitement, sinistrement, *adv.* — գործ, gaucherie, *sf.*

ՁԱԽՈՂԱՆՔ, tribulation, *sf.* *Il a passé par bien des —s.* revers, *sm.* *Un — de fortune. Il a eu tour à tour (եսեւ եսեւ. կարգաւ) des succès et des —.*

ՁԱԽՈՂՈՒԹԻՒՆ, V. Ձախողանք։

ՁԱԽՈՅ, gauche, *adj.*

ՁԱԽՈՐԴ, V. Ձախող։

ՁԱԽՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, V. Ձախողանք։

ՁԱՂԱԲԱՆ (գերեզման սանդուղք), gémonies, *sfp.*

ՁԱՂԿ, triquet, *sm.* V. Ձաղկ։

ՁԱՂԿԱՆՔ, bâton, *sm.*, fustigation, discipline, *sf.* — (Քրիստոսի), flagellation, *sf.*

ՁԱՂԿԵԼ, frapper, battre de verges, fustiger, discipliner, fouetter, *va.*

ՁԱՂԿՔ, verges, *sfp.*

ՁԱՅՆ, voix, *sf.* || son, cri, *sm.* ρn, *sm.* || bruit, *sm.* Արբեցողի խռպոտ —, voix de rogomme. — (անասնոց), cri, *sm.* — ամաղաղի, coquerico, *sm.* *Le coq chanta (հաւ խօսեցաւ).* — կաքաւոյ, V. Նմնմունն կամ Մլաւիւն։ — լորամարգոյ, courcaillet, *sm.* — Եռաւյու (չրոյ), frémissement, *sm.* — ծողովրդեան, le cri public. Բարձրագոյն — (մարդոյ), haute-contre (*pl.* des *hautes-contre*), *sf.* Թնդացող —, retentissement, *sm.* Ստուար, հաստ —, basse, bassetaille (*pl.* des *basses-tailles*), *sf.* Անախորժ —, V. Ձարաձայնութիւն, կամ Կակածայնութիւն։ Խղդուկ —, râle, râlement, *sm.* Խղդուկ — հանել, V. Խռնչել։ —ը բռնուիլ, խղդուիլ, s'enrouer, *vpr.* —ը մարել, խղդել, enrouer, *va.* —ը կտրել, se taire, *vpr.* —ը բարձրացունել, սաստկացունել, hausser son ton. Ցած —իւ, —ով, à voix basse. Քաղցր —իւ, d'une voix douce, mélodieusement, *adv.* Դանդ —իւ, doucement, *adv.* Մեղմ —իւ, à demi-voix.

ՁԱՅՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ (եմ ձայն եւ ասելը), acoustique, *sf.*

ՁԱՅՆԱԳԻՐ (գործիք մ'է), phonographe, *sm.*

ՁԱՅՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, phonographie, *sf.*

ՁԱՅՆԱԿԱՆ, vocal, ale (*pl.* *vocaux*), phonétique, phonique, *adj.* *Accent phonique. Signes phoniques.* — գործիք, les organes vocaux. — երաժշտութիւն, musique vocale.

ՁԱՅՆԱԿԻՑ, consonne, *adj.* et *sf.* *Les lettres —s. Les voyelles et les —s.*

ՁԱՅՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, consonance [o. n.], symphonie, *sf.*, accompagnement, *sm.*

ՁԱՅՆԱՄՓՈՓ, abat-voix (*pl.* des *abat-voix*), *sm.*

ՁԱՅՆԱՉԱՓ, phonomètre, *sm.*

ՁԱՅՆԱՏԱՐ ՓՈՂ, porte-voix *(pl.* des *porte-voix), sm.*

ՁԱՅՆԱՏՈՒՐ ԼԻՆԵԼ (ի կռիւ կոչել), jeter le gant.

ՁԱՅՆԱՏՐՈՒԹԻՒՆ, défi, *sm. Envoyer un — à quelqu'un.*

ՁԱՅՆԱՐԱՆ (ձայն հանելու համար խռչափողի բացուածք կամ ծակ), glotte, *sf.* || V. Ձայնական ։ — գործիք, les organes vocaux.

ՁԱՅՆԱՐԳԵԼ, V. Ձայնամփոփ ։

ՁԱՅՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ (ըստ քերականաց), interjection, *sf.* Ah! hélas! *sont des —s.*

ՁԱՅՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆՔ ([Հռովմայեցւոց] յուղարկաւորութեան եր. գեր, ողբեր. աշխարանք), nénies, *sfp.* *[église est —.*

ՁԱՅՆԱՐՁԱԿ, sonore, *adj. Cette*

ՁԱՅՆԱՒՈՐ, V. Ձայնական ։ — (տառ, նշանագիր, գիր), voyelle, *sf. — brève, longue.* — գործիք, les organes vocaux. — աղօթք, prière vocale. — պատարագ, grand'messe, կամ messe haute. Իսկ հակադրութեամբ ի թիւ պատարագի կ'ըսուի Grande messe. *Est-ce une grande messe?*

ՁԱՅՆԱՒՈՐԵԼ, vocaliser, *va.* — *une leçon.* Կ'ըսուի նաեւ անխնդիր. *Cette personne sait —.*

ՁԱՅՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, vocalisation, *sf.*

ՁԱՅՆԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ (ըստ երաժշտաց), transposition, *sf. — d'un ton à* կամ *dans un autre.*

ՁԱՅՆԵՂ, sonore, *adj. Cet instrument est bien —.*

ՁԱՅՆԻ, vocal, ale *(pl. vocaux),* phonique, *adj. Accent phonique. Signes phoniques.*

ՁԱՅՆՈՐԴ, consonne, *adj.* et *sf. Les lettres —s. Les voyelles et les —s.*

ՁԱՆՁԻՐ, ennuyeux, euse, *adj. Temps —. Livre —.* ennuyant, ante, *adj. Cela est fort —. Quel temps —!* fastidieux, euse, *adj. Un écrivain, un ouvrage —. Des détails —.* — առնել, V. Ձանձրացունել ։

ՁԱՆՁՐԱԼԻ, importun, une, fastidieux, euse, *adj.* — կերպիւ, կերպով, d'une manière ennuyeuse, fastidieuse, ennuyeusement, fastidieusement, *adv.* Սպասելը — է, il ennuie à qui attend.

ՁԱՆՁՐԱՆԱԼ, s'ennuyer de կամ à, se lasser, *vpr.* Սպասելէ կը ձանձրանայ, il s'ennuie d'attendre. Ամէն տեղ կը ձանձրանայ, il s'ennuie partout. Ի՞նչպէս կրնայի — ձեր քով, comment pourrais-je m'ennuyer auprès de vous? Ինծի հետ մնալով կը ձանձրանաս, il t'ennuie avec moi. Սպասողը կը ձանձրանայ, il ennuie à qui attend. Ձանձրացած ըլլալ, être soûl de quelque chose.

ՁԱՆՁՐԱՆԱԼԻ, V. Ձանձրալի ։

ՁԱՆՁՐԱՑՈՒՆԵԼ, ennuyer, lasser, importuner, *va.*

ՁԱՆՁՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Ձանձրացունել ։

ՁԱՆՁՐԱՑՈՒՑԻՉ, ennuyant, ante, ennuyeux, euse, importun, une, *adj.* — կերպիւ, կերպով, d'une manière ennuyeuse, importune, ennuyeusement, importunément, *adv.*

ՁԱՆՁՐՈՑԹ, V. Ձանձրութիւն ։ — պատճառել, gêner, *va.*

ՁԱՆՁՐՈՒԹԵԱՄԲ, d'une manière ennuyeuse, ennuyeusement, *adv.*

ՁԱՆՁՐՈՒԹԻՒՆ, ennui (-ի-ն-ը), *sm. On ne saurait entendre cette lecture sans —, sans mourir d'—. Tomber dans un — profond.*

ՁԱԽ, vilain, aine, *adj.* — ադէմ է, il a une vilaine figure.

ՁԱԽՉԻՒՍԱԿ ԳԻՐ, barbouillage, *sm.*

ՁԱՐ (մազ), crin, *sm. Le — du cou, de la queue d'un cheval.* poil, *sm. De longs —. La couleur des —s.* soie, *sf. Cet épagneul (տեսակ մը շուն. սպանիոլ) a de belles —s.*

ՁԱՐԱԳՈՐԾ, crinier, *sm.*

ՁԱՐԱԿ, V. Ձարորդն ։

ՁԱՐԱԿԱԽՏ }
ՁԱՐԱԿԱԽՏՈՒԹԻՒՆ } (խոզի որդերէ յառաջ եկած հիւանդութիւն), trichinose, *sf.*

ՁԱՐԻ, poilu, ue, *adj.*

ՁԱՐՃԱՏ ԱՌՆԵԼ, V. Ձարճատել ։

ՁԱՐՃԱՏԵԼ, concasser, *va. — du poivre, du sucre, de la cannelle (դարչինենին. կասիա. ...).* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ջանջխել ։

ՁԱՐՄԱՂ, tamis de crin.

ՁԱՐԽՈՏ (բժշկական տունկ մը), adiante, capillaire, *sm.*

ՁԱՐՈՐԴՆ (խոզի մկանանց մէջ նուրբ որդ մը), trichine, *sf. Une bonne cuisson (եփ) de la viande de porc tue les —s, quand elles y existent, et ôte tout danger.* [*sm.*

ՁԱՒԱՐ (...), blé mondé,

ՁԳԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ (ռմբաց նետուածքը հաշուելու գիտութիւն), balistique, *sf.*

ՁԳԱԳԼԱՆ, V. Տորք ։

ՁԳԱԽԷԺ (...), gomme élastique, caoutchouc (... Du caoutchouc imperméable, կարդա ...), *sm.*

ՁԳԱԿԱՆ, attractif, ive, *adj.*

ՁԳԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, attraction, *sf.*

ՁԳԱՆ (բլթակ բախոցի [batterie] հրացանից), détente, *sf. Presser la —.*

ՁԳԱՆՔ, V. Ձգուած ։

ՁԳԱՓՈԿ (...), bretelle, *sf. Une paire de —s. —s élastiques.*

ՁԳԵԼ, tendre, étendre, *va.* || jeter, lancer, *va.* || tirer, *va.* || attirer, affrioler, *va.* || traîner, entraîner, ramener, *va.* || allonger, *va.* || laisser, précipiter, *va.* — (թակարդ), tendre, *va.* — (զբազուկ, զձեռն. ... երկնցունել), étendre, *va.* Երեսէ —, disgracier, *va.* Կտակաւ —, assurer, *va.* Ցինքն —, attacher, attacher les yeux, les regards. Վիճակ —, tirer, *vn.* Միտքը —, rappeler, *va.* — քարինս (քար նետել), jeter, lancer des pierres. — ուժգին, lancer, *va.* Ազատ —, laisser errer.

ՁԳԵՐՏ (...), rot (...), *sm.* (Ըստ բժշկաց կ'ըսուի éructation, *sf.*). Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ձգայռութիւն, Ձգայռումն, Ձգայռ, Ձգեռ, Թեքուրք ։

ՁԳԻԼ, tendre, *vn.*, s'étendre, se jeter, *vpr.* || durer, *vn.*

ՁԳԻՉ, V. Ձգական ։

ՁԳՁԳԵԼ, tirailler, *va.* Օրէ օր —, remettre à demain, différer de jour en jour, dilayer, *vn.*

ՁԳՁԳՈՒՄ, }
ՁԳՁԳՈՒՄՆ, } tiraillement, *sm.*

ՁԳՈՂԱԿԱՆ, V. Ձգական ։

ՁԳՈՂՈՒԹԻՒՆ, V. Ձգականութիւն ։

ՁԳՈՑ (...), tiroir, *sm. Ouvrir, fermer un —.* — բազմախորշ, un — à plusieurs compartiments.

ՁԳՈՒԱԾ (մկաններու [muscle] ծայրն եղող բաղանթ [membrane]), aponévrose, *sf. — brachiale, tibiale.*

ՁԳՈՒՄ, }
ՁԳՈՒՄՆ, } tir, *sm.*, tirade, *sf.*, tirage, *sm.* || traction, *sf.*

ՁԳՌՏԱԼ (...), roter, *vn.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ձգայռել, Ձգեռ հանել, Թեքուրլ ։ [*ce —.*

ՁԳՏԱԿԱՆ, tonique, *adj. For-*

ՁԳՏԵԼ, tendre, *va.* [*vpr.*

ՁԳՏԻԼ, tendre, *vn.* || s'étirer,

ՁԳՏՈՒՄ, } ton, *sm.*, tension, **ՁԳՏՈՒՄՆ,** } tendance, extension, *sf.* — (մկանց [muscle] կամ ջլաց), V. Ոտնգայ կամ Ոտնգամնք։

ՁԵԹՈՏԵԼ, huiler, *va.* — *une serrure, des ressorts.*

ՁԵՂՈՒՆ, plafond, *sm.* — բերանոյ, V. Քիմք։ —ը շինել, plafonner, *va.*

ՁԵՌԱԳԷՏ, un homme de métier, ouvrier, industriel, *sm.*

ՁԵՌԱԳԻՏԱԿԱՆՆ chiromancie, [*sf.*

ՁԵՌԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, métier, *sm.*

ՁԵՌԱԳԻՐ, manuscrit, *sm.* || écrit, *sm.*, promesse, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Գրչագիր։

ՁԵՌԱԳՈՐԾ, métier, *sm. Le — de cordonnier, de tailleur, de serrurier.*

ՁԵՌԱԳՈՐԾԱԿԱՆ, manufacturier, ière, *adj.* — ճարտարութիւն, V. Ձեռագործութիւն։ — արուեստ, V. Ձեռագիտութիւն։

ՁԵՌԱԳՈՐԾԱՐԱՆ, manufacture, *sf. Élever, monter une — de drap, de chapeaux, de glaces.* Տէր —ի, manufacturier, *sm.*

ՁԵՌԱԳՈՐԾԵԼ, manufacturer, *va. Ces étoffes ont été manufacturées à Lyon.* Այժմ լաւագոյն է ըսել Fabriquer.

ՁԵՌԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, manufacture, *sf.* Լաւագոյն է ըսել Fabrication.

ՁԵՌԱԿԱՆ, client, ente, *s. Cet avocat a beaucoup de —s.* —ք, clientèle, *sf.* V. Ձեռակերտ։

ՁԵՌԱԿԱՊՔ (կապանք ձեռաց [բանտականաց, չարագործաց]), menottes, *sfp. On lui mit les —.*

ՁԵՌԱԿԵՐՏ, créature, *sf.*

ՁԵՌԱԿԵՐՏԵԼ, manufacturer, *va. Ces étoffes ont été manufacturées à Lyon.* Այժմ լաւ եւս կ'ըսուի Fabriquer.

ՁԵՌԱԿԵՐՏԻԿ ԱՐՈՒԵՍՏ, V. Ձեռագիտութիւն։

ՁԵՌԱՁԻՐ, don manuel, pourboire *(pl.* des *pourboires), sm. Un cocher qui demande le —.* pot-de-vin *(pl.* des *pots-de-vin),* régal *(pl.* des *régals), sm.*

ՁԵՌԱՄԲԱՏԻ (ձեռքով. ձեռքէ ձեռք), manuellement, *adv. Donner, recevoir —.* à la main.

ՁԵՌԱՋԻՆՋ, V. Դաստառակ։

ՁԵՌԱՍՈՒՆ, V. Ձեռնասուն։

ՁԵՌԱՍՐԲԻՉ, V. Դաստառակ։

ՁԵՌԱՏԵՐ, V. Ձեռնատէր։

ՁԵՌԸՆԿԱԼՈՒ, secourable, *adj. Il est — aux pauvres.* — լինել, ըլլալ (օգնել), secourir, *va. — les pauvres, ses amis, ses alliés.*

ՁԵՌԸՆԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, secours, *sm. Prêter —, son —. Demander —. Je n'ai eu — que de Dieu.*

ՁԵՌՆ (իւ), main, *sf.* Աջ —, la — droite. — հաւանութեան տալ (հաւանել. հաճել), donner les —s à quelque chose. — տալ ումեք (ձեռնտու, նպաստ լինել. օգնել), donner, prêter la — à quelqu'un, secourir, soutenir, aider, *va.* — ի գործ առնել (ձեռք զարնել), mettre la — à l'œuvre, à l'ouvrage. Ձեռամբ, à la —. *Prendre les poissons à la —.* de —; de la —. *Écrire de la — gauche.* manuellement, *adv. Donner, recevoir —.* Լի ձեռամբ, à belles —s. *Il en a pris à belles —s.* Ձեռամբ ճարտարի, de — de maître, de bonne —. Ընդ ձեռամբ, առ —, sous la —. *Il tue le premier qui se trouve sous la —.* Ի ձեռին, à la —. Զէն ի ձեռին, les armes à la —; à — armée. Գրիչ ի ձեռին, une plume à la —. Ի ձեռանէ, de —. Ի —, à l'aide de, *prép. On a fait de grandes découvertes à l'aide du télescope, du microscope.* par, *prép. Il a été tué par un tel. La Henriade, par Voltaire.* moyennant,

prép. J'en viendrai à bout — la grâce de Dieu. — ի —, — ի ձեռամբ (ձեռքէ ձեռք), de la — à la —; de — en —. *Il est assis loin de nous, faites-lui passer cela de — en —.* ի ձեռաց (կողմէն), de la —. *Je veux pour cet emploi un homme de votre —.* ի ձեռս, dans la —, dans les —s. *Cette somme sera déposée dans la — de.* entre les —s de. *Ma vie est entre vos —s.* ի ձեռս (ի խնամս), en bonne —, en bonnes —s. *L'éducation de ce jeune homme est en bonnes —s.*

ՁԵՌՆԱԲԱԼԻՍՏՐ, arbalète, *sf.*

ՁԵՌՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ, chironomie, *sf.*

ՁԵՌՆԱԳԱՐՈՒԹԻՒՆ, V. Ձեռնացաւութիւն.

ՁԵՌՆԱԳԻՐ (ստորագրութիւն), souscription, *sf. Ils ont approuvé cet acte par leur —.* signature, *sf. Je connais sa —.* seing, *sm.* || raison, *sf.* — դրոշմեալ, griffe, *sf.* — երաշխաւորութեան (ի փոխանակագիրս), aval, *sm.* Առանձնական — (առանց հաստատութեան ատենի), seing privé. *Une promesse sous seing privé.* — հատուցման պարտուց, quittance, *sf. — de loyer.* — ընդունելութեան, pour acquit. — արկանել (ստորագրել), V. Ձեռնագրել.

ՁԵՌՆԱԳՐԵԼ (ստորագրել), souscrire, *vn. — à un ordre. — à la mort d'un coupable.* signer, *va. — un contrat.* — թէ ընդունեցայ, quittancer, *va.*

ՁԵՌՆԱԳՐՈՂ (ստորագրող), souscripteur, signataire, *sm. Les signataires d'une pétition.*

ՁԵՌՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, signature, *sf. Ce ministre emploi par semaine plusieurs heures à la —.* [*sm.*

ՁԵՌՆԱԴԱՇՆԱԿ, accordéon,

ՁԵՌՆԱԴՐԵԼ, ordonner, *va. Il a été ordonné diacre, prêtre par tel évêque.* — (եպիսկոպոս), sacrer, *va.*

ՁԵՌՆԱԴՐԵԼԻ, ordinand, *sm. Examiner les —s.*

ՁԵՌՆԱԴՐԻՉ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ, ordinant, *sm.*

ՁԵՌՆԱԴՐՈՂ, V. Ձեռնադրիչ.

ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, ordination, *sf.* — (եպիսկոպոսի), sacre, *sm.*

ՁԵՌՆԱԹԵՒ, chiroptère (χειρόπτερ), *sm. La chauve-souris est un —.*

ՁԵՌՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, chirologie, *sf.* Լաւ եւս Dactylolalie.

ՁԵՌՆԱՄՈՒ, chiromancien, ienne, *s.*

ՁԵՌՆԱՄՈՒԹԻՒՆ, chiromancie, *sf. La — est une science frivole.* [*sf.*

ՁԵՌՆԱԿ (տունկ մ'է), chirite,

ՁԵՌՆԱԿԱԼ, appui-main (*pl.* des *appuis-main*), *sm.*

ՁԵՌՆԱԿԱՆ, manuel, elle, *adj. Travail —.*

ՁԵՌՆԱԿԱՊ, V. Ձեռակապք.

ՁԵՌՆԱՀՄԱՅ, chiromancien, ienne (χειρόμαντις), *s.*

ՁԵՌՆԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, chiromancie (χειρομαντεία), *sf. La — est une science frivole.* [*sm.*

ՁԵՌՆԱՂՕՐԻ, moulin à bras,

ՁԵՌՆԱՄԱՄ, à mains jointes.

ՁԵՌՆԱՄՈՒԽ ԼԻՆԵԼ, V. Ձեռնամարտել. Ձեռնամուխ լինել ի կռիւ (կպուր կպուրի գալ. ծեծկուիլ), en venir aux mains.

ՁԵՌՆԱՄՈՒՇՏԱԿ, manchon, *sm.*

ՁԵՌՆԱՇՏԱՆԱԿ, bougeoir, *sm.*

ՁԵՌՆԱՊԱՀ, garde-main (*pl.* des *garde-main*), *sm.*

ՁԵՌՆԱՊԱՆ, gantelet, *sm. Frapper avec le —.*

ՁԵՌՆԱՌՈՒԹԻՒՆ (եւ [illegible]), V. Ձեռնարկութիւն.

ՁԵՌՆԱՎԱՐԵԼ (գործել, յօրինել ձեռամբ), manipuler, *va.* — *le minerai* (*անգործ մետաղ. բուսական նիւթ*). Կ'բուժի եւ անխնդիր. *Ce pharmacien manipule fort bien.* [lation, *sf.*

ՁԵՌՆԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ, manipu-

ՁԵՌՆԱՏ ([illegible]), manchot, ote, *adj.* et *s.* *Il est — de la main droite. C'est un — fort adroit.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ձեռնբեկ, Միաձեռանի, փեցի։

ՁԵՌՆԱՏԵՏՐ, brouillard, brouillon, *sm.*, main courante, *sf.*

ՁԵՌՆԱՐԳԵԼ, V. Ձեռնապահ։

ՁԵՌՆԱՐԿ, signature, *sf.* *Je connais sa —. Cette — est fausse*, V. Ձեռնարկութիւն։ — առնել, V. Ձեռնագրել։

ՁԵՌՆԱՐԿԵԼ, entreprendre, mettre la main à l'œuvre, à l'ouvrage, *va.*

ՁԵՌՆԱՐԿՈՒ, entrepreneur, euse, *s.*

ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, signature, *sf.* *Je n'ai pas connu sa —. Ces —s sont fausses.* || entreprise. *sf.* *Échouer dans une —. Belle, hardie, grande, glorieuse, vaste —.* Անմտական — մը, une sotte entreprise.

ՁԵՌՆԱՐՁԱԿՈՒԹԻՒՆ, entreprise, *sf.* *C'est une — sur la prérogative royale. C'est une — contre le droit des gens.*

ՁԵՌՆԱՑԱՒ, chiragre, *adj.* et *s.*

ՁԵՌՆԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, chiragre, *sf.* [ձեռանի կամ փեցի։

ՁԵՌՆԲԵԿ, V. Ձեռնատ, Միա-

ՁԵՌՆԸՆԴԵԼ } (անասուն), do-
ՁԵՌՆԸՆՏԵԼ } mestique, *adj.*

Le chat — et le chat sauvage. privé, ée, *adj.* *Un oiseau —.* familier, ière, *adj.*

ՁԵՌՆԹԱՓ ԼԻՆԵԼ (թողուլ. ձեռք քաշել), défectionner, *vn.*

ՁԵՌՆԹԱՓՈՒԹԻՒՆ (թողուլ. ձեռք քաշելը), défection, *sf.* *Ce prince fut effrayé de la — presque générale de ses alliés.*

ՁԵՌՆԻԿ, menotte, *sf.* *Il a de jolies, de petites —s.*

ՁԵՌՆՀԱՍ, compétant, ente, *adj.* [ce, *sf.*

ՁԵՌՆՀԱՍՈՒԹԻՒՆ, compéten-

ՁԵՌՆՁԳՈՒԹԻՒՆ, entreprise, *sf.* *C'est une — contre le droit des gens.*

1\. **ՁԵՌՆՈՏԱՆԻ** (ստնաւոր [mammifère] անասուն մ'է), pédimane, *sm.*

2\. **ՁԵՌՆՈՏԱՆԻ**, pédimane, *adj.* *Le sarigue est —.*

ՁԵՌՆՈՏԵԼ ([illegible]), patiner, *va.* *Ces fruits ont perdu leur fleur, on les a trop patinés.* manier, *va.* *Ne maniez pas ces fruits, de peur de les meurtrir.*

ՁԵՌՆՈՑ ([illegible]), gant, *sm.* *Oter ses —s. Porter des —s. Une paire de —s.* — հագցունել, mettre des —s à quelqu'un, ganter, *va.* *Il est difficile de — un enfant.* — հագնիլ, դնել, անցունել, mettre ses —s, se ganter, *vpr.*

ՁԵՌՆՈՑԱԳՈՐԾ, } gantier, iè-
ՁԵՌՆՈՑԱՐԱՐ, } re, *s.*

ՁԵՌՆՈՑԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, ganterie, *sf.* [des.

ՁԵՌՆՈՒՆԱՅՆ, les mains vi-

ՁԵՌՆՈՒՐԱՐ, manipule, fanon, *sm.*

ՁԵՌՆՊԱՀՈՒԹԻՒՆ ([դատաստան կտրելէ, ընտրելէ] հրաժարիլը), abstention, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ցետսկացութիւն։

ՁԵՌՆՏՈՒ, secourable, *adj.* *Il est — aux pauvres.* — լինել, ըլլալ (օգնել), donner, prêter la main à quelqu'un, être, se ranger du parti de quelqu'un. *Il est toujours du parti des malheureux, des opprimés.* souvenir, secourir,

va. Secourir les pauvres, ses amis, ses alliés.

ՁԵՌՆՏՈՒԵԼ (իւր դուստրը մէկու մը կնութեան տալ), donner la main de sa fille à quelqu'un.

ՁԵՌՆՏՈՒՈՒԹԻՒՆ (կարդա Ձեռնտուութիւն), secours, *sm. Prêter —, son —. Demander —. Je n'ai eu — que de Dieu.* main-forte, *sf. Demander —. Prêter —.* assistance, *sf. Il a besoin de votre —. Demander, implorer, mendier l'— de quelqu'un.* Ձեռնտուութեամբ, à l'aide de, *prép. On a fait de grandes découvertes à l'aide du télescope, du microscope.*

ՁԵՌՔ, main, *sf.* Աջ —, la — droite. Առաջին —, brouillon, *sm.*, minute, *sf.* Ոտնած —, — pote. Տղու —, menotte. *sf.* Փոխրիկ —, V. Ձեռնիկ։ Քաշէ մը —ը քաշել, retirer ses —s, abandonner, *va.*, se retirer. *vpr.* — անցունել, s'emparer de, *vpr.*, capturer, *va.* — բերել, gagner, *va.* — երկնցունել, tendre, étendre la —; demander l'aumône, mendier, *va.* — զարնել, battre des —s. V. Ձեռնամարտել։ — —ի գալ, en venir aux prises. — —ի տալ, se donner la —. se tenir par la —. —երը վեր վերցունել (աղօթելու համար), lever les —s. — վերցունել մէկուն դէմ, lever sa — sur quelqu'un, mettre la — sur quelqu'un. — տալ, donner, prêter la main, prêter secours, aide, main-forte, soutenir, secourir, aider, *va.*; suffire, *vn.*; livrer, *va.* —է հանել, se défaire de. —էն եկածն ընել, faire tout ce qui dépend de soi, faire son possible. —ի տակէն բանիլ, գործել, agir sous —. —ն ըլլալ, tenir à, *va.* —ը բօթուել, սեղմել, donner une poignée de —, serrer la — à quelqu'un. Մէկուն —ին տակ ըլլալ, être à la merci de quelqu'un. Յաջող — ունենալ, avoir la — heureuse. Վերջին —ը տալ, mettre la dernière —. Նորէն — բերել, recouvrer, *va.* —ն երկայն ըլլալ, avoir la — légère. Երկայն —եր ունենալ, avoir les —s longues. —ով նշան ընել, V. Նշան։ —ի տակէն, sous —. —ը, à la —, dans la —; à la merci de. —իս տակ, sous ma —, à ma portée. — —ի տուած, la — dans la —. —ով, manuellement, *adv.*; par, *prép.* —է —, de la — à la —, de — en —, manuellement, *adv.* Սեւ —երով, սեւ — ունեցող, aux —s noires. Այս մարդուս —էն ամէն բան կու գայ, c'est un homme à toutes —s.

ՁԵՏ, V. Պոչ։

ՁԵՐ, votre (*pl. vos*), *adj. poss.* — *livre. Vos livres.* —ը, le vôtre, *m.* la vôtre, *f.* —իններր, les vôtres.

ՁԵՐԲԱԶԱՏ, émancipé, ée, *adj.*

ՁԵՐԲԱԶԱՏԵԼ, émanciper, *va.*

ՁԵՐԲԱԶԱՏԻԼ, s'émanciper, *vpr.*

ՁԵՐԲԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ, émancipation, *sf.*

ՁԵՐԲԱԿԱԼ, arrêté, ée, prisonnier, ière, *adj.* — առնել, capturer, *va.*

ՁԵՐԲԱԿԱԼԵԼ, arrêter, prendre, reprendre, capturer, faire prisonnier, *va.*

ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, arrestation, capture, prise de corps, pince, *sf.*

ՁԵՐԲԱՏԻ, V. Ձեռամբարձի։

ՁԵՒ, forme, *sf.* || figure, *sf.* || formule, *sf.* || façon, *sf.* || maintien (Կերպն), *sm.* — հանդերձից, զգեստուց, V. Տարազ։ — մարմնոյ, V. կերպարանք։ Զուգահեռական —, parallélogramme,

sm. Les propriétés du —. Բազմանկիւն —, polygone, *sm.* —ի բերել, donner une jolie forme, façonner, *va.* — տալ, donner une forme, figurer, façonner, *va.* —ը փոխել, աւրել, V. Ձեւաքեղծել։ —ով, sous forme de. Հիմանց վրայ համաձայնութիւն չունինք, կը մնայ որ միաբանինք —ոյն վրայ, nous sommes d'accord sur le fond, il ne s'agit plus que de s'entendre sur la forme.

ՁԵՒԱՁԵՂՆԵԼ (ձեւը փոխել, աւրել), déformer, *va.* — *un chapeau, un soulier. Un corset déforme la taille.*

ՁԵՒԱՁԵՂՆՈՒԹԻՒՆ, déformation, *sf.*

ՁԵՒԱԽՕՍ, déclamateur, *sm.*

ՁԵՒԱԽՕՍԱԿԱՆ (առոյ ճռս), déclamatoire, *adj.*

ՁԵՒԱԽՕՍԵԼ, déclamer, *va.*

ՁԵՒԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, déclamation, *sf.*

ՁԵՒԱԿԵՐՊԱԿԱՆ, formalistique, *adj.*

ՁԵՒԱԿԵՐՊԵԼ, figurer, former, *va.*

ՁԵՒԱՆ, formule, *sf.*

ՁԵՒԱՆԱԼ, se former, faire semblant de. Չճանչցող —, méconnaître, *va.*

ՁԵՒԱԳԻՐ (գիրք ձեւոց), formulaire, *sm.*

ՁԵՒԱՑՈՒՄ, ՁԵՒԱՑՈՒՄՆ, } affectation, *sf.*

ՁԵՒԱՑՈՒՆԵԼ, figurer, former, *va.* || affecter, faire semblant de, *va.* Այս օրիորդը գաղղիերէն գիտնայ կը ձեւացնէ, cette demoiselle fait semblant de savoir le français. Մանրութիւն, համեստութիւն —, prendre un maintien gravé, se gourmer, *vpr.*

ՁԵՒԱՓՈԽԵԼ, transformer, déformer, difformer, *va.*

ՁԵՒԵԼ, couper, *va.* V. Ձեւ տալ (ՁԵՒ)։

ՁԵՒԻՉ (կտրող. ...), coupeur, euse, *s.* || — (մկրատ. ...), ciseaux, *smp. Couper une étoffe avec des ciseaux.* Կը գործածուի եւ միաբար. *On n'a point encore mis le ciseau dans cette étoffe.* Պարկեան —. օրհասական — (ըստ առասպելաց), le ciseau կամ les ciseaux de la Parque, le fatal ciseaux. || — (արօրի ծայրի երկաթը. ...), coutre, *sm.*

ՁԵՒՈՑ (ուղղանկիւնածիգ գործիք. ...). équerre, *sf. Dresser à l'—. Ce bâtiment n'est pas d'—.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ձեւայ։

ՁԷԹ (...), huile (...), *sf. De bonne, d'excellente —. Il y a trop d'— dans cette salade. Assaisonner avec de l'— et du vinaigre.* Շիրիկ — (...), — de sésame. — հիւանդաց. — վերջին օծման. les saintes —s. Ձիթոյ գործարան, V. Ձիթագործարան։ V. Ձիթապտուղ։

ՁԻ (խոտակեր, խոտաճարակ [herbivore] կենդանի մ'է ձեռնըննել), cheval, *sm.* Ընտիր —, beau et fort —, coursier, *sm.* Բեռ կրող —. բեռան —, — de somme, sommier, *sm.* Կառքի —, — de voiture. Հեծնելու —, — de selle. — չուրց, V. Ձիագեշ։ Փափուկ —, համաչափ —, հեւացող —, — souffleur. — Նեղագաւակ, un — serré du derrière. — Նեղալանջ, un — serré du devant. Մատակ, էգ —, V. Զամբիկ կամ Զայիկ։ Պզտի —, petit —, bidet, *sm.* Սեւագլուխ —, — cap de more. — մատակախազ կամ մատակախանձ, — խրխնջի (...), un — qui hennit après les juments, — entier. — հեծնել, monter à —. Մէկ ոտքը մէկ կողմ, միւսը մէկալ կողմ դնելով — հեծնել, monter à —,

jambe deçà, jambe delà, enfourcher, *va.* —էն իյնալ, tomber de —, perdre les étriers, perdre կամ vider les arçons. —ով երթալ, aller à —, chevaucher, *vn.* —ն սանձիկ վազցունել, conduire à grandes guides. —ն սանձիկ վազել, courir ventue à terre. Մանկու —ու մը փորձեր ընել տալ, V. Փորձ։ Կարճ ասպանդակներով (էթրիէ. étrier) — քշել, aller à — à la genette. — հեծան, —ով, à —. —ն կը խրխնջէ, կը վրնջէ, le — hennit (հանի). Հայերէն կ'ըսուի եւ Երիվար։ [*sm.*

ՁԻԱԲՈՅԾ, palefrenier, éleveur,

ՁԻԱԲՈՒԺՈՒԹԻՒՆ (բժշկութիւն ձիոց), hippiatrique (իփփիաթրիք), *sf.*

ՁԻԱԳԵՏԻ ([illegible]), cheval marin, de rivière, hippopotame, *sm.*

ՁԻԱԳԻ (տեսակ մը բոյս), prêle, *sf.*

ՁԻԱԳԱՐՄԱՆ, palefrenier, *sm.*

ՁԻԱԼԱԽՈՒՐ, maceron, *sm.*

ՁԻԱԽԱՂԱՑ, écuyer, *sm.* *Une troupe d'—s.* կին —, écuyère, *sf.*

ՁԻԱԽԱՂՈՒԹԻՒՆ, carrousel, *sm.* *Faire un —.*

ՁԻԱԿԱՆ, qui a rapport au cheval, hippique (իփփիք), *adj.* *Concours —.* — ազգ, race chevaline.

ՁԻԱԿԵՐ, hippophage, *adj.* *Population —.* կը գործածուի եւ *sm.* *Un —.*

ՁԻԱԿՈՐԵԱԿ (տեսակ մը կորեակ, Ա[illegible]), panic (փանիք), *sm.*

ՁԻԱԿՈՐՃ (թեւաւոր ձի [ըստ առասպելաց]), hippogriffe, *sm.*

ՁԻԱՅՈՒԼ, jumart, *sm.*

ՁԻԱՁՈՒԿՆ, cheval marin, hippocampe (իփփօքամփ), *sm.*

ՁԻԱՂԲԻՒՐ (աղբիւր Հելիկոնի [Hélicon] լերան՝ նուիրեալ Ապողոնի [Apollon] եւ Մուսայից [Muse]), hippocrène, *sf.*

ՁԻԱՄՈԼ (հիւք մ'է), hippomane, *sm.*

ՁԻԱՊԱՆ, palefrenier, *sm.*

ՁԻԱՊԻՏԱԿ (ճանճ վնասակար ձիոց եւ առջառոց), hippobosque (իփփօպօսք), *sf.*, taon (թան), *sm.*

ՁԻԱՍՏԱՆ, écurie, *sf.*

ՁԻԱՍՏԱՑ (տեսակ մը մեծ ճանճ), frelon, *sm.*

ՁԻԱՎԱՃԱՌ, maquignon (Այժմ լաւ է ըսել marchand de chevaux. Քանզի maquignon չար մտքով կը գործածուի), *sm.* Խաբեբայ —. maquignon, *sm.*

ՁԻԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ, parade, montre, *sf.*

ՁԻԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, maquignonnage, *sm.* Խաբեբայ —, maquignonnage, *sm.*

ՁԻԱՎԱՐԵԼ, chevaucher, *vn.* Ցոռի —, être mauvais (mauvaise) cavalier (cavalière).

ՁԻԱՎԱՐԺ (հրահանգիչ ձիոց), écuyer, *sm.* *Qui est l'— qui tient ce manège?*

ՁԻԱՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆ, manège, *sm.* *Un cheval propre au —. Terme de —.*

ՁԻԱՎԱՐԻԿ (կառաձիգ ձիու վրայ հեծած մանուկ կառավար), jockey (ժօքէ). *sm.* [*sf.*

ՁԻԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ, équitation,

ՁԻԱՐԱԾ. pâtureur, *sm.*

ՁԻԱՐՁԱԿ ԵՐԹԱԼ, galoper, *vn.*

ՁԻԱՐՁԱԿ ԼԻՆԵԼ, aller à toute bride, à bride abattue.

ՁԻԱՐՁԱԿԱՐԱՆ ([illegible]), champ de course, hippodrome (իփփօտրօմ), *sm.* *Un vaste —. L'— de Constantinople.*

ՁԻԱՐՇԱՒԱՐԱՆ, turf (թէօրֆ), *sm.* *Un habitué du —.*

ՁԻԱՑԼԻԿ, bucentaure, *sm.*

ՁԻԱՑՈՒԼ, hippocentaure, centaure, *sm.*

ՁԻԱՒՈՐ, chevalier, *sm.* ‖ cavalier, *sm.* —ք, chevalerie, *sf.* Ա—

րիազոյնն —աց, la fleur des chevaliers. Այրընտիր —ք, ընտիր ընտիրն —աց, — ամենակատար, fine fleur de chevalerie.

ՁԻԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, chevalerie, *sf.* || cavalcade, *sf.*

ՁԻԱՒԻՒՆ, V. Ձիամոլ.

ՁԻԱՔԱՐ (ձիոց աղիքներուն մէջ գտնուող տեսակ մը դեղին քար), hippolithe, *sm.*

ՁԻԳ, tir, *sm.*

ՁԻԸՆԹԱՑԱՐԱՆ (աթ մէյտանը), champ de course, hippodrome ([illegible]) cirque, *sm.* [*sf.*

ՁԻԸՆԹԱՑՔ, course de chevaux,

ՁԻԸՆԿԷՑ ԼԻՆԵԼ, V. Ձիէ իյնալ (Ձի).

ՁԻԹԱԳՈՐԾԱՐԱՆ, huilerie, *sf.*

ՁԻԹԱԿՈՒԹՔ, récolte des olives, olivaison, *sf.*

1. **ՁԻԹԱՀԱՆՔ**, V. Ձիթաղաց.

2. **ՁԻԹԱՀԱՆՔ**, huilerie, *sf.*

ՁԻԹԱՂԱՑ (աղօրիք ձիթապտղոյ), detritoir, *sm.* [*adj.*

ՁԻԹԱՊՏՂԱԳՈՅՆ, olivâtre,

ՁԻԹԱՊՏՈՒՂ (զէյթուն), olive, *sf.* — *mûre, verte.*

ՁԻԹԱՒՈՐ, oléagineux, euse, *adj. Substance oléagineuses.*

ՁԻԹԵԼ, huiler, *va.* — *une serrure, des ressorts.*

ՁԻԹԵՆԱՍԵՐՔ, oléacées, *sfp.*

ՁԻԹԵՆԻ, olivier, *sm.*, olive, *sf. L'olivier est le symbole de la paix.* Լեառն ձիթենեաց, ձիթաստանեաց, mont des Oliviers.

ՁԻԹՈՏԵԼ, V. Ձիթել.

1. **ՁԻՐ** (պարգեւ. հէտիյէ), don, *sm. Faire un — à quelqu'un. Je n'ai pas acheté ce livre, c'est un — de l'auteur.*

2. **ՁԻՐ** } (տուրք. տաղանդ. [illegible]
ՁԻՐՔ } [illegible]), don, *sm. Le ciel, la nature l'enrichit, le combla de ses —s, de ses plus beaux —s.* talent, *sm. Dieu lui a donné de grands —s.* qualité, *sf. Il a beaucoup de —s.*

ՁԻՒԹ (զիֆթ), poix ([illegible]), *sf.* Ծեփել —ով, enduire de —, poisser, *va. Poisser un tonneau.* Սեւ —, — noire.

ՁԻՒԹԵԼ, enduire de poix, poisser, *va. Poisser un tonneau.* V. կալափատել (1).

ՁԻՒԹԻՉ, } calfat, *sm.* Մանուկ,
ՁԻՒԹՈՂ, } աշակերտ ձիւթողի, calfatin, *sm.* [*sm.*

ՁԻՒԹՈՂՈՒԹԻՒՆ, calfatage,

ՁԻՒԹՈՏԵԼ, V. Ձիւթել.

ՁԻՒԹՈՒԱԾ, calfatage, *sm.*

ՁԻՒՆ (քար), neige, *sf. De gros flocons de* — (—*ահատ*). — գալ, տեղալ, neiger, *vn. impers.* Ծիւ ծիւ — կուգայ, մեծ մեծ — կը տեղայ (քալըն քալըն քար եաղըյօր), il neige à gros flocons. Այս գիշեր շատ — եկաւ, տեղաց, il a beaucoup neigé cette nuit. —երու մէջ կորսուիլ, se perdre dans les —s.

ՁԻՒՆԱԲԵՐ, neigeux, euse, *adj.* — իջնել (ձիւն գալ, տեղալ), neiger, *vn. impers.*

ՁԻՒՆԱԳՆԴԱԿ (սպիտակ եւ գնդաձեւ ծաղիկներով թուփ մ'է), boule-de-neige, *sf.*

ՁԻՒՆԱԹԱՂ (գագաթունք լերանց), neigeux, euse, *adj.*

ՁԻՒՆԱԾԱՂԻԿ (գեղեցիկ ծաղիկներ ունեցող կոճղիզաւոր [bulbeux] տունկ մ'է), colchique, tue-chien (*pl.* des *tue-chiens*), *sm.*

ՁԻՒՆԱՀԱՏ. flocon de neige, *sm.*

ՁԻՒՆԱՊԱՏ, neigé, ée, *adj.* — (գագաթունք լերանց), couvert de neige, neigeux, euse, *adj.*

ՁԻՒՆԱՓԱՅԼ, } blanc (blan-
ՁԻՒՆԱՓԱՌ, } che) comme neige, *adj.*

ՁԻՒՆԵՂԷՆ, de neige, *adj.*

ՁԿՆԱԲԱՆ, ichtyologiste ([illegible]), *sm. Un savant* —. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ձկնագէտ.

ՁԿՆԱԲԱՆԱԿԱՆ, ichtyologique, *adj.* [gie, *sf.*

ՁԿՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, ichtyolo-

ՁԿՆԱԲԵՐ(կառքով ձուկն կրող. ռմկ. Բալըքճը), chasse-marée *(pl.* des *chasse marée), sm.* || — (ձկնաբեր կառք. ռմկ. արապաճը), chasse-marée, *sm.*

ՁԿՆԱԲՈՒԾՈՒԹԻՒՆ, pisciculture (բիսիքիւլթիւր), *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ձկնասածութիւն։

ՁԿՆԱԳԷՏ, V. Ձկնաբան։

ՁԿՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ichtyographie (իքթիօկրաֆի), *sf.*

ՁԿՆԱԼԻՑ, poissonneux, euse, *adj.*

ՁԿՆԱԿԵՐ, ichtyophage (իքթիօֆաժ), *adj. Un peuple, une peuplade* —. Կը գործածուի նաեւ իբր *sm. Les —s.*

ՁԿՆԱՀԱՆ, V. Ձկնորս։

ՁԿՆԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Ձկնորսութիւն։

ՁԿՆԱՄՈՂԷՍ, ichtyosaure,*sm.*

ՁԿՆԱՊԱՆ (ոստիկան ձկնորսութեան. ռմկ. Նազըրը), garde-pêche *(pl.* des *garde-pêches), sm.*

ՁԿՆԱՇԱՏ, poissonneux, euse, *adj.*

ՁԿՆԱՎԱՃԱՌ, poissonnier,*sm.*

ՁԿՆԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ (ռմկ. պազարը), poissonnerie, *sf.*

ՁԿՆԱՎԱՃԱՌՈՒՀԻ, poissonnière, *sf.*

ՁԿՆԱՏ ([սեղանի վրայ] ձուկ կտրելու գործիք), truelle. *sf.*

ՁԿՆԱՏԱԾՈՒԹԻՒՆ, V. Ձկնաբուծութիւն։

ՁԿՆԱՐԱՆ (ռմկ. Հավուզ), parc (բարք), *sm.*

ՁԿՆԱՐԿԵԼ (ձկնոցի մէջ մանր ձկներ ձգել), aleviner, *va.*

ՁԿՆԱՒԷՏ, poissonneux, euse, *adj.* [լիթ), *sm.*

ՁԿՆԱՔԱՐ, ichtyolithe (իքթիօ-

ՁԿՆԻԿ (մանր ձուկն), petit poisson, *sm.*, poissonnaille, *sf.*, fretin, *sm.*

ՁԿՆԿՈՒԼ (աքքա քուշու), albatros (ալպաթրօս), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ջրխոքան։

ՁԿՆՈՐՍ (ռմկ. Բալըքճը), pêcheur, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ձկնահան։ Կին —, pêcheuse, *sf.* — *de crevettes.*

ՁԿՆՈՐՍԱԿԱՆ, halieutique (ալիէօթիք), *adj.*

ՁԿՆՈՐՍԱՐԱՆ, pêcherie, *sf.*

ՁԿՆՈՐՍՈՒԹԻՒՆ, pêche, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ձկնահանութիւն։ Իրաւունք ձկնորսութեան, pêche, *sf. Avoir la — d'une rivière.* Ձկնորսութեան երթալ, aller à la —. Ձկնորսութեան ըլլալ, être à la —.

ՁԿՆՈՐՍՈՒՀԻ, V. Կին ձկնորս (ՁԿՆՈՐՍ)։

ՁԿՆՈՑ (աւազան ձկանց. ռմկ. Հավուզ), étang (էթան),*sm.*, piscine (բիսին), *sf.* Փոքրիկ —, alevinier, *sm.*

ՁՁՄԵԼ (կարագ հանելու համար կաթը ծփոցի [baratte] մէջ շարժել, զարնել), battre le lait, baratter, *va.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Լնդել։

ՁՁՈՒՄ (կարագը ծեծելու գործիք. Եայըք), baratte, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Խնոցի, Ծ՚նոց։

ՁՄԵՌ } (քըշ), hiver (իվէր),
ՁՄԵՌՆ } *sm.* — *pluvieux, venteux, sec.* Ձմեռն կարեձմեռն, կարեւոր, — bien dur, bien rude. Ձմեռն այս ինչ քաղաքի մէջ անցուց, il a passé l'— dans telle ville. Այս տարի բնաւ — չունեցանք, il n'y a point eu d'—. կ'ըսուի նաեւ Ձմերային։

ՁՄԵՌՆԱԿ, engelure, *sf.*

ՁՄԵՌՆԱՑԻՆ, hiémal, ale (իէմալ, -ալ. *pl. hiémaux.* Կը գրուի եւս Hyémal, ale, aux), *adj. Plantes hiémales.* hivernal, ale

(*pl. hivernaux*), *adj. Plante hivernale. Les froids hivernaux.* Կ'ըսուի եւ Ձմեռական։

ՁՄԵՌԱԿԱՆ, V. Ձմեռնային։

ՁՄԵՌԱՑՆԻ, V. Ձմեռն։

ՁՄԵՌԵԼ ([նաւերը կամ զօրքերը] ձմեռը տեղ մ'անցունել), passer l'hiver, hiverner, *vn.*

ՁՄԵՌՈՒՄ } (նաւաց), hiver-
ՁՄԵՌՈՒՄՆ } nage, *sm. Passer son — dans tel port.*

ՁՄԵՐՈՒԿ (գարփուզ), pastèque, *sf.*, melon d'eau, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Մեղրապոպ։

ՁՈՂ, barre, perche, *sf.* || pal (*pl.* des *pals*, երբեմն եւ *paux*), *sm.* — (տեան), fût ([illegible]), *sm.* — (երկաթի, պղնձի), verge, *sf.* Թռչնոց կենալու —, V. Թառ։ Ծառի պտուղները վար թափելու համար մեծ —, gaule, *sf.* Որթի քով տնկելու —, échalas, *sm.*

ՁՈՂԱԲԱՐՁ ԿԱՌՉՄԱՆ, V. Ձողիք (1)։

ՁՈՂԱԲԱՐՁ ՏԱՃԱՐ, **ԴՈՐՄ**, berceau, pavillon de treillage.

ՁՈՂԱՁՈՒԿՆ, morue, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Բռածուկն. բայց լաւագոյնն եւ ճիշդն է փողոց։

ՁՈՂԱՆՇԱՆ ([illegible]), balise, *sf. Il y a dans cet endroit un banc de sable, il faut y mettre, y établir des —s.*

ՁՈՂԱՆՇԱՆԵԼ, baliser, *va.* — *l'entrée d'un port.*

ՁՈՂԱՉԱՓ, perche, toise, *sf.* —ով չափել, toiser, *va.*

ՁՈՂԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, toisé, *sm.*

1. **ՁՈՂԻՔ** ([illegible]), berceau, *sm. Faire monter la vigne au —. Dîner sous un —.* treille, *sf. A l'ombre d'une —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Արիշ։

2. **ՁՈՂԻՔ** (գետին տնկուած ցցեր. ռու շարք. ցցեր. [illegible]), palée, *sf.*

1. **ՁՈՅԼ**, fonte, *sf.* — (ոսկւոյ, արծաթոյ), lingot, *sm.*

2. **ՁՈՅԼ**, massif, ive, *adj.*

ՁՈՐ, vallée, *sf.* —ն Յովսափատու, —ն դատաստանի (այն տեղն' ուր մեռեալք յարութիւն պիտի առնուն, ըստ Գրոց սրբոց), — de Josaphat (selon l'Écriture).

ՁՈՐԱԿ, petite vallée, *sf.*, vallon, *sm.*

ՁՈՐՁ, manteau, *sm.*

ՁՈՐՁԱԿԱԼ (զգեստ կախելու համար պատի մէջ ագուցած փայտ), portemanteau, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Զգեստակալ։

ՁՈՐՁԱԳԱՏ ԱՌՆԵԼ, V. Ձորձապատել։

ՁՈՐՁԱԳԱՏԵԼ (մէկը մուշտակով, զգեստով պատել), envelopper quelqu'un de fourrures, de vêtements, emmitoufler ([illegible]), *va.*

ՁՈՐՁԱԳԱՏԻԼ, s'emmitoufler, s'entortiller, *vpr. S'entortiller dans son manteau.*

ՁՈՐՁՄՈՑԿ (օժիտ. ճէհէզ), trousseau, *sm. Son — est tout prêt.*

ՁՈՒ (հաւկիթ. եումուրթա), œuf (եօֆ. *pl. œufs*, եօ), *sm.* Թերխաշ —, V. Թերխաշով։ Կղբու — (կղբու [castor] ցայլերէն [aine] հանուած հակասպազմական [antispasmodique] գոյացութիւն մ'է. [illegible]), castoréum ([illegible]), *sm.*

ՁՈՒԱՁԵՂ (կարդա *Ձըւածեղ*. եումուրթա գայղանասը. օմլէթ), omelette, *sf.*

ՁՈՒԱԼԻՑ (կարդա *Ձըւալից*. հաւկիթ ունեցող ձկանց համար կ'ըսուի), œuvé, ée (եօվէ), *adj. Hareng œuvé.*

ՁՈՒԱԾԻՆ (կարդա *Ձըւածին*), ovipare, *sm. Les —s et les vivipares (կենդանածին).* || ovipare, *adj.* — անասունք (այսինքն թռչունք, սողունք, ձկունք), des ani-

maux —s (c'est-à-dire les oiseaux, les reptiles, les poissons).

ՁՈՒԱԿԵՐՊ (կարդա *Ձըւակերպ*), ovale, ovoïde, *adj. Une table, une figure —. Trou —.*

ՁՈՒԱՁԵՒ (կարդա *Ձըւաձեւ*), ovale, *adj. Une table, une figure —. Trou —.* ovalaire, ovoïde, *adj. Fruit, glande ovoïde.* — կերպարանք, ovale, *sm. Un — bien formé.*

ՁՈՒԱՆՔ (բառ ռմկ.), V. Երկուորիք, Երկաւորիք, Կարեւորք։

ՁՈՒԱՎԱՃԱՌ (կարդա *Ձըւավաճառ*), marchand d'œufs, coquetier, *sm.*

ՁՈՒԱՐԱՆ (կարդա *Ձըւարան*. աման ձուոց մասակ անասնոց եւ կնոջ), ovaire, *sm.*

ՁՈՒԱՐԱՆԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ (կարդա *Ձըւարանահատութիւն*. ախտացեալ ձուարանը կտրելը), ovariotomie, *sf.*

ՁՈՒԱՐԿՈՒԹԻՒՆ (կարդա *Ձըւարկութիւն*. հաւկիթ ածելը. [illegible]), action de pondre, ponte, *sf.* Ժամանակ ձուարկութեան (հաւկիթ ածելու ժամանակ), temps de la ponte, ponte, *sf.*

ՁՈՒԸՆԿԱԼ ՍԿԱՀԱԿ (խաշած հաւկթի աման), coquetier, *sm.*

ՁՈՒԸՆԿԷՑ, oviducte, *sm.*

ՁՈՒԻԿ (կարդա *Ձըւիկ*. դեռ սկզբնական վիճակի մէջ եղող կուտ, ըստ բնախօսից), ovule, *sm.*

ՁՈՒԼԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, fonderie, *sf.*

ՁՈՒԼԱՐԱՆ. fonderie, *sf.*

ՁՈՒԼԵԱԼ, fondu, ue (Fondre բայից), *adj.*

ՁՈՒԼԵԼ (բայից), fondre, jeter, couler, *va.* Ի մի —, fusionner, fondre, *va.*

ՁՈՒԼԻԼ, se fondre, *vpr.* Ի մի —, fusionner, *vn. Ces deux compagnies de chemins de fer ont fusionné.*

ՁՈՒԼԻՉ, **ՁՈՒԼՈՂ**, fondeur, *sm.*

ՁՈՒԼՈՒԱԾ, V. Ձուլեալ։

ՁՈՒԼՈՒՄ, **ՁՈՒԼՈՒՄՆ**, fonte, *sf. La — d'une statue.* fusion, *sf. La — de deux partis.*

ՁՈՒԿ, **ՁՈՒԿՆ**, poisson, *sm.* Ձկներ, les —s, les muets habitants de la mer. Անոյշ ջրոյ —, — d'eau douce. — որսալ, prendre du —, pêcher, *va.*

ՁՈՒՔ, V. Ձուանք։ [բառ․

ՁՐԻ, gratuit, ite, *adj.* V. Ձրիա-

ՁՐԻԱԲԱՐ, d'une manière gratuite, gratuitement, gratis ([illegible]), pour rien, *adv.*

ՁՐԻԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, gratuité, *sf.*, gratis ([illegible]), *sm.*

ՁՐԻԱՎԱՐԺ ԴՊՐՈՑ, école gratuite.

ՁՐԻԱՏՈՒՐ, gratuit, ite, *adj. Leçons gratuites.* [ante, *adj.*

ՁՐՁԻՑ (պատառող), dévorant,

ՁՕՆ, V. Ձօնի։

ՁՕՆԵԼ, dédier, *va. Ils dédièrent le nouveau temple à Minerve* (կամ *Pallas. Միներուա, Աթենաս, Պալլաս*). consacrer, *va. — une église. — une personne à Dieu. Il consacra le nouveau temple à Jupiter* (կամ *Jupin. Արամազդ*). V. Նուիրել։

ՁՕՆԻ (Աստուծոյ նուիրուած բան. Նուէր), chose offerte à Dieu, oblatien, *sf. Les prêtres ne vivaient autrefois que d'—s.* V. Նուէր։

ՁՕՆՈՒՄ, **ՁՕՆՈՒՄՆ** (Աստուծոյ բան մը նուիրելը. Նուիրումն), action d'offrir quelque chose à Dieu, oblation, *sf. J.-C., étant sur la croix, fit une — de lui-même à son père.*

Ղ

Ղ *(ghade. gh* du gosier*)*, dix-huitième lettre de l'alphabet armenien et treizième des consonnes. || quatre-vingt-dix, quatre-vingt-dixième.

ՂԱՊԻՃ (պատնէշ. ֆրէնքէ), lignes, *sfp. Travailler aux —. Combler des —.* retranchement, *sm. On entra dans leurs —s l'épée à la main.* — գործել, ածել (— ընել), se retrancher, *vpr. Nos gens se retranchèrent à la vue de l'ennemi.* Ամրացուցանել ղակսաւ (—ով ամրացունել), retrancher, *va. Les ennemis avaient retranché leur camp* (*գ—չ. բանակէտղ. բանակ. բնադիրք*).

ՂԱՄԲԱՐ, lampe, *sf.*

ՂԱՐԻԿՈՆ (ֆրն.), V. Ագարիկոն։ Հայերէն կ'ըսուի եւ խարիկոն։

ՂԵԿ (տէ—մէն), gouvernail *(pl.* des *gouvernails)*. timon, *sm.* || rame, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ուղղեակ։

ՂԵԿԱՎԱՐ (տէ—մէնճի), timonier, *sm. Un coup de canon emporta le —.*

ՂԵԿԱՎԱՐԵԼ, gouverner, *va. — un vaisseau, une barque. Ce pilote gouverne bien.*

ՂԵՆՋԱԿ, tablier, *sm. — de cuisine, de maçon. Le — de peau d'un sapeur.*

ՂԵՐՋ (մեծ ծրար կամ բեռն վաճառաց. հակ), balle, *sf.*

ՂԵՒՏԱԿԱՆ, lévitique, *adj. La loi —.* et *sm. Le Lévitique.*

ՂԵՒՏԱՑԻ, lévite, *sm.*

ՂԵՒՏԱՑԻՈՑ, lévitique, *adj.* Գիրք Ղեւտացւոց, lévitique, *sm. Le Lévitique.*

ՂԵՒՏԻԿՈՆ, lévitique, *sm. Le Lévitique.*

ՂՈՒՂԱՆ (գլան. օխլ—ղը), cylindre, *sm.*

ՂՊՆՈՑ, V. խպնոց։

ՂՐԿԵԼ, envoyer, expédier, *va.* փութով —, envoyer en toute diligence, dépêcher, *va.*

ՂՐԿՈՂ, envoyeur, *sm.* (վաճառք) —, expéditeur, trice, *s.*

ՂՐԿՈՒԻԼ, être envoyé, expédié.

ՂՓՏԵՐԷՆ (լեզու ղփտոց), copte, *sm.*

ՂՓՏԻ (անուն քրիստոնէից եգիպտացւոց), copte, *adj.* et *sm. Un moine —. Les —s sont de la secte des jacobites ou eutychéens.*

ՂՕՂԱՆՋԱՆՔ, aboiement կամ aboîment, *sm.*

ՂՕՂԱՆՋԵԼ, aboyer, *vn. Un chien qui aboie à la lune, aux voleurs, après tous les passants.* — (զանգակի), tinter, *vn. La cloche tinte.*

ՂՕՂԱՆՋԻՒՆ (զանգակի ձայն), tintement, *sm.*

ՂՕՂԵԼ, se cacher, se nicher, *vpr.* || se clapir, *vpr.*

Ճ

Ճ *(djé)*, dixe-neuvième lettre de l'alphabet arménien et quatorzième des consonnes. || cent, centième.

ՃԱԳԱՐ (արա թաւշանը), lapin, *sm*. Մատակ, էգ —, lapine, hase (հաւ), *sf*. —ի ձագ, jeune —, lapereau, *sm*.

ՃԱԳԱՐԱՆՈՑ, clapier, *sm*. || garenne, *sf*.

ՃԱԳԱՐԱՊԱՆ, garennier, *sm*.

ՃԱԳԱՐԱՎԱՃԱՌ, marchand de lapins, homme aux lapins.

ՃԱԳԱՐԱՎԱՃԱՌՈՒՀԻ, marchande de lapins, femme aux lapins.

ՃԱԹԱԾ, fêlé, ée, *adj*. Ուղեղը — ըլլալ, avoir la tête fêlée, le timbre —. [*a une* —.

ՃԱԹԱԾՈՒԹԻՒՆ, fêlure, *sf*. *Il*

ՃԱԹԵՑՈՒՆԵԼ, fêler, creʌer, *va*. — (գետինը, մորթը).gercer,*va*.

ՃԱԹԻԼ, se fêler, *vpr*., crever, *vn*. Խնտալէն —, crever de rire. Նախանձէն —, crever d'envie.

ՃԱԹՌՏԵԼ, crevasser, *va*. *Le froid lui a crevassé les mains.*

ՃԱԹՌՏԻԼ, se crevasser, *vpr*., craqueter, *vn*.

ՃԱԹՌՏՈՑ, craquement, *sm*.

ՃԱԹՌՏՈՒԱԾՔ, **ՃԱԹՌՏՈՒՔ**, } crevasse, *sf*.

ՃԱԽԱՆՈՑ (ոտնակապ [ձիոյ]), entrave, *sf*. *On a mis une — à cet animal pour l'empêcher de traverser la haie.*

ՃԱԽԱՐԱԿ (մագարա), poulie, *sf*., tour, *sm*. Թել պատելու —, bobine, *sf*. [*sm*.

ՃԱԽԱՐԱԿԱԳՈՐԾ, poulieur,

ՃԱԽԱՐԱԿԵԱՑ, fait au tour, *adj*. *Un femme qui a le bras, la main, la gorge faits au tour.*

ՃԱԽԱՐԱԿԵԼ (յղկել. ողորկել), raboter, *va*. *Son poème est terminé, il n'a plus qu'à — ses vers.*

ՃԱԽՃԱԽՈՒՏ, marécageux, euse, *adj*. *Terrain, pré* —. — վայր, տեղ, V. Ճահիճ։ Երկիր —, marécage, *sm*.

ՃԱԽՐ, vol, essor, élan, *sm*. — առնուլ, V. Ճախրել.

ՃԱԽՐԱՆՔ, vol, *sm*.

ՃԱԽՐԵԼ, **ՃԱԽՐԻԼ**, } prendre son vol, son essor, son élan, voler, *vn*., s'envoler, *vpr*.

ՃԱԿԱՏ, front, *sm*. || devanture, *sf*. — (գրոց), frontispice, *sm*. — (շէնքի), façade, face, *sf*., frontispice, *sm*. — (սեան, ըստ ճարտարապետաց [architecte]), métope, *sf*. — եռեքանկիւնի, fronton, *sm*. Հոգած —, front soucieux. —ը բաց, le front levé. — առ —, face à face, vis-à-vis.

ՃԱԿԱՏԱԳԻՐ, destin, *sm*., destinée, *sf*., sort, *sm*., fatalité, prédestination, *sf*.

ՃԱԿԱՏԱԳՐԱԿԱՆ, fataliste, *adj*. *Doctrine* —.

ՃԱԿԱՏԱԳՐԵԱՆ, fataliste, *sm*.

ՃԱԿԱՏԱԳՐԵԼ, prédestiner, *va*.

ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏ, V. Պատերազմ։

ՃԱԿԱՏԱՑԱՐԴԱՐ, tacticien, *sm. Cet officier général est un grand —.*

ՃԱԿԱՏԱՑԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ, tactique, *sf.*

ՃԱԿԱՏԱՆՈՑ (ձիու ճակատի պահպանակ), fronteau, *sm.*

ՃԱԿԴԱՐԱՆ (տեսակ մը ճու ա-գարան), crotale, *sm.*

ՃԱԿՆԴԵՂ (ՓԱՆՃԱՐ), betterave, *sf. Salade de —s. Sucre de —.*

ՃԱՀ (յարմար. պատշաճ), propre, *adj.* Ի — գալ, V. Ճահաւորիլ։

ՃԱՀԱՒՈՐ, V. Ճահ։

ՃԱՀԱՒՈՐԻԼ (պատշաճիլ. վայելել), convenir, *vn.*

ՃԱՀԻՃ (ԴԱԹԱՔԼԸՔ), marais, *sm. — infect (ժանտահոտ. ժահահոտ. գարշահոտ). Dessécher un —.*

ՃԱՀՃԱՊԱՏԱԿ (ճահիճներու մէջ բնակող), marécageux,euse, *adj. Animaux —.*

ՃԱՀՈՂ, convenable, *adj. Cet emploi n'est pas — à ses talents.*

ՃԱՀՈՒԿ (չոլիր. դասակ), troupeau, *sm. Un — d'imbéciles, d'ignorants.*

1. **ՃԱՂ** ([ՄԻՐ—Լ] ՇԻՇԻ), aiguille à tricoter, broche, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաև ճաղուկ։

2. **ՃԱՂ** (ԹԱԲՈՒԹ), cercueil, *sm. — de bois, de plomb. Mettre un mort dans son —.* bière, *sf. Mettre un mort dans la —.*

ՃԱՂԱՏ (կունտ. ԴԱԶ), chauve, *adj.*

ՃԱՂԱՏՈՒԹԻՒՆ (ԴԱԶԼԸՔ), calvité, *sf.*

ՃԱՂԱՐԻԿ, V. Ճաղ (1)։

ՃԱՂԿԱՊԱՏԱՆՔ ([արախաղութեան <escrime> մէջ դիմացինին հարուածէն] փախուստ), volte, *sf.*

ՃԱՂԿԱՊԱՏԻԼ, կամ **ՃՕՃԻԼ ՃԱՂԿԱՊԱՏԻԼ** ([արախաղութեան մէջ դիմացինին հարուածէն փախուստ տալու համար դէպ յաջ կամ յահեակ տեղափոխուիլ), volter, *vn.*

1. **ՃԱՃԱՆՉ**, V. Ճառագայթ։ — (Եկարուց մէջ սրբոց գլխոյն բոլորտիքը), nimbe (ՆԻՄԲ), *sm.*, auréole, *sf.*

2. **ՃԱՃԱՆՉ** (ցուցարան Սրբութեան, սրբոց [յեկեղեցիս կարգուիկեայց]), ostensoir կամ ostensoire, *sm.*

ՃԱՃԱՆՉԱԳԵՂ, radieux, euse, *adj. Je n'ai jamais vu le soleil plus —.*

ՃԱՃԱՆՉԱՆԱԽՈՒՇ (տեսակ մը հաստ դիպակ [ՄԱՆՖԵՍ], վէտ վէտ [ondé] յօրինուածով), tabis (ԴԱԲԻ), *sm.* Կը գործուի նաև ճաճանչաւորութիւս։

ՃԱՃԱՆՉԱՐԴ (ըստ կենդանաբանից [zoologiste եւ դուն ուրեմ zoologue]), radiaire, *adj.*

ՃԱՃԱՆՉԱՐԴՔ, radiaires, *smp.*

ՃԱՃԱՆՉԱՒՈՐ, rayonnant, ante (ԲԱՐԼԱՔ, ԱՅԴԸ), radieux, euse, *adj.* — (ըստ երկրաչափից [géomètre]), radial,ale *(pl. radiaux), adj. Courbes radiales.*

ՃԱՃԱՆՉԱՒՈՐԻԼ, V. Ճաճանչաւորութիւս։

ՃԱՃԱՆՉԵՂ, radieux, euse, *adj. Je n'avais jamais vu le soleil plus —.*

ՃԱՃԱՆՉՈՍԿՐ (փոքրագոյն ոսկր ձեռին [avant-bras]), radius (ՌԱՏԻՈՒՍ), *sm.*

ՃԱՃԱՆՉՈՍԿՐԱՅԻՆ, radial, ale *(pl. radiaux), adj. Muscle —. Veine, artère radiale.*

ՃԱՄԱՐՏԱԿ (ճարտարախօս կամ մեծանգիր կոկոզաբան [emphatique]), déclamateur, *sm. Un — ridicule, fatigant.*

ՃԱՄԱՐՏԱԿԵԼ, haranguer (ԽԱԹԻՊԼԻ), *vn. Il est toujours à —.*

ՃԱՄԱՐՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, déclamation, *sf.*

ՃԱՄԲԱՅ, route, *sf.*, chemin, *sm.*, voie, avenue, *sf.*, sentier,

sm. || marche, sf. || moyen, débouché, sm. || méthode, sf. Նեղ —, sentier, sm. Անտառի մէջ նեղ —, laie (Այսօր կ'ըսուի Ligne), sf. Արքունի — (պողոտայ), grand chemin, chemin public (chemin battu). Ծառազարդ —, boulevard, boulevart, sm. Սեղմ եւ խառուց —, chemen ferré. Երկու երկաթուղիներր (chemin de fer) կցող —. միաւորութեան — (տէմիր եօլունուն պիրլէշմէսի մահալլ. մահալլէ), voie de raccordement. Կամարաձեւ —, arcade, sm. Ջրոյ —, rigole, sf. Խոհանոցի աղտոտ ջրոյ —, pierre d'évier. (Վաճառք դրկելու եւ բերելու) —, débouché, sm. *Cette province manque de —s pour l'écoulement de ses produits. Ouvrir des —s au commerce.* — բանալ, ouvrir le chemin, frayer la route. Ինք իրեն — բանալ, se frayer un chemin, un passage. Ճամբան գոցել, fermer le chemin. Մէկուն ճամբան կտրել, couper le chemin à quelqu'un. — դնել, mettre en route, va.; expédier, va. — տալ, congédier, va. — ելնել, իյնալ, se mettre en chemin, en route, s'acheminer, vpr. Նաւով — ելնել, mettre à la voile. — ընել, faire route, cheminer, voyager, vn. Ճամբէն մոլորիլ, ճամբան սխալիլ, սխալ — բռնել, se tromper de route, se fourvoyer, vpr. Ճամբան, dans le chemin, en chemin, chemin faisant (եօլտա). *Nous divisions chemin faisant.* Կէս ճամբան, ճամբուն կէսը, en beau chemin, à mi-chemin. Կէս ճամբան կանգ առնուլ (կենալ), s'arrêter en beau chemin, à mi-chemin.

ՃԱՄԲԱՐ (բանակ. qorf), armée, sf., camp (գամ), sm.

ՃԱՄԲԵԼ, renvoyer, va.

ՃԱՄԲՈՐԴ, voyageur, euse, s.

ՃԱՄԲՈՐԴԵԼ, voyager, faire un voyage, courir le pays, le monde.

ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, voyage, sm., course, sf., chemin, sm. — ընել, faire un voyage, voyager, vn.

ՃԱՄԿԱՒՈՐԵԼ, brocher, va. — *une étoffe d'or, d'argent.*

ՃԱՅ (ջրային թռչուն մ'է. մաքրբէ), héron (հէրօն), sm.

ՃԱՅԹԱԿԱՆ, détonnant, ante, adj.

ՃԱՅԹԵԼ, V. Ճայթիլ.

ՃԱՅԹԵՑՈՒՆԵԼ, crever, crevasser, fêler, va.

ՃԱՅԹԻԼ, éclater, pétiller, va. || crever, vpr. || gercer, vn., se gercer, vpr. || fendre, vn., se fendiller, vpr.

ՃԱՅԹԻՒՆ, éclat, fracas, pétillement, sm., explosion, sf., cric crac (գըրթ գըրաք), sm.

ՃԱՅԹԻՔ, battement de mains, sm.

ՃԱՅԹՈՒՄ, } pétarade, sf. V.
ՃԱՅԹՈՒՄՆ, } Ճայթիւն.

ՃԱՅԹՈՒԿ (վառօդային տուփ դռներ խորտակելու կամ պարիսպներ փլցունելու համար), pétard, sm. *Attacher le — à une porte.*

ՃԱՅԻԿ (մատակ ձի. գըսրագ), cavale, jument, sf. Մատաղ — (թայ գըսրագ), pouliche, sf.

ՃԱՆԱԿ (մատանոյ խորշ. թաշ եէրի. էքլէմէ գաշը), chaton, sm. *La pierre est tombée du —.* œuvre, sf. *Son diamant sortit de l'— et tomba.*

1. **ՃԱՆ** (աշըգ), osselets, smp. *Jouer aux —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Լիզք, Ցոզի, Ցոյզ, Վէզ.

2. **ՃԱՆ** (պճեղ. թօփուգ), malléole, sf.

ՃԱՆԱՉԵԼ, V. Ճանչնալ.

ՃԱՆԱՉԵԼԻ, connaissable, adj. *Le Messie sera — aux bons.* re-

connaissable, *adj. Il est si changé, qu'il n'est pas —. Voilà une fausseté bien —.*

ՃԱՆԱՉՈՂ, connaisseur, euse, *s.*; estimateur, *sm.*, appréciateur, trice, *s.* || connaisseur,euse, *adj. Il porta un œil — sur ces tableaux.* connaissant, ante, *adj.*

ՃԱՆԱՉՈՂԱԿԱՆ, discrétionnaire, *adj.*

ՃԱՆԱՉՈՂՈՒԹԻՒՆ, discrétion, *sf.*, discernement, *sm. Il a beaucoup de discernement.* goût, *sm.*

ՃԱՆԱՉՈՒՄ, **ՃԱՆԱՉՈՒՄՆ**, connaissance, reconnaissance, *sf.* || perception, *sf.*

ՃԱՆԱՊԱՐՀ (ճամբայ), route, *sf.*, chemin, *sm.*, voie, *sf.* || marche, *sf.* || voyage, *sm.* Արքունի —, chemin royal, route royale. V. եւ Արքունի ճամբայ (**ՃԱՄԲԱՅ**)։ Երկնային, օդային —, voyage aérien. Երկուղի —, bivoie, *sf.* Մէկուն —ը կտրել, couper le chemin à quelqu'un. Չ—այն, ի —ին, V. Ճամբան (**ՃԱՄԲԱՅ**)։ Բարի —, bon voyage!

ՃԱՆԱՊԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, itinéraire, *sm. L'Itinéraire de Paris à Jérusalem (Երուսաղէմ) par Chateaubriand.*

ՃԱՆԱՊԱՐՀԱԴԱՒ, voleur de grands chemins, bandolier, bandoulier, *sm.*

ՃԱՆԱՊԱՐՀԱԿԱՆ, itinéraire, *adj. Mesures —s.*

ՃԱՆԱՊԱՐՀԱԿԻՑ ([illegible]), carrefour, *sm.*, bivoie, *sf.*, embranchement, *sm.*

ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՑ, V. Ճանապարհական։

ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՑՈՅՑ, itinéraire, *sm. Tracez-moi mon —.*

ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴ, V. Ճամբորդ։

ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԱԿԱՆ (աղօթք ճամբորդաց համար), itinéraire, *sm. Dire son —.*

ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԵԼ, V. Ճամբորդել։

ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, V. Ճամբորդութիւն։

ՃԱՆԲԱԿ (Հնդկաց տեսակ մը ծառ անուշահոտ ծաղիկներով), champac ([illegible]), *sm.* կ'ըսուի նաեւ Sampac ([illegible]), *sm.*

ՃԱՆԲԱՅ, V. Ճամբայ։

ՃԱՆԲՈՐԴ, V. Ճամբորդ։

ՃԱՆԲՈՐԴԵԼ, V. Ճամբորդել։

ՃԱՆԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, V. Ճամբորդութիւն։

ՃԱՆԴԱՆ (Հնդկաց տեսակ մը ծառ, որոյ փայտն անուշահոտ է. [illegible]), santal կամ sandal, *sm.*

ՃԱՆԿ, griffe, patte, *sf.* || croc ([illegible]), *sm.* || agrafe, *sf.* Երկաթեայ —, crampon, *sm.* Փոքրիկ —, crochet, *sm.* —ք (մկրատք [խեցգետնի, սասակոսի]), crocs ([illegible]), *smp.*, pinces, *sfp.* Գողեց —, V. Մատնիկ։

ՃԱՆԿԻՒՈՑ ([illegible]), ive կամ ivette, *sf.*

ՃԱՆԿՌԹԵԼ, V. Ճանկռտել։

ՃԱՆԿՌԹՈՒՔ, V. Ճանկռտուք։

ՃԱՆԿՌՏԵԼ, égratigner, griffer, *va. Le chat l'a griffé.* Զիրար —, s'égratigner, *vpr.*

ՃԱՆԿՌՏՈՒՔ, égratignure, *sf. Une — sur le visage.*

1\. **ՃԱՆՃ** ([illegible]), mouche, *sf.* Փոքրիկ —, V. Ճանճիկ կամ Մուն։ —երը քշել, chasser les —s, émoucher, *va.* Թռչուն —ք (աչքի երեւցած փայլուն եւ գունաւոր բծեր), —s volantes.

2\. **ՃԱՆՃ** (համաստեղութիւն մը հարաւային կիսագնդին), mouche, *sf.*

ՃԱՆՃԱԳԻՐ (նուրբ եւ անձեւ գիր), pieds կամ pattes de mouches.

ՃԱՆՃԱԿԱԼ (անուն այլեւայլ տնկոց որ ճանճերն ու միջատներ

կը բռնեն իրենց տերեւներովն), attrape-mouche (pl. des *attrape-mouches*), gobe-mouches (*pl.* des *gobe-mouches*), *sm.*

ՃԱՆՃԱՃԵՐՄԱԿ (երիվար, ձի), moucheté, ée, *adj.*

ՃԱՆՃԱՆԱՒ (փոքրիկ նաւակ կամ ծովեզեան), mouche, *sf.*

ՃԱՆՃԱՊԱՀ, émouchette, *sf.*, chasse-mouches (*pl.* des *chasse-mouches*), *sm.*

ՃԱՆՃԱՎԱՆ, émouchoir, chasse-mouches (*pl.* des *chasse-mouches*), *sm.*

ՃԱՆՃԱՔԱՂ (ճանճակեր թռչնիկ մ'է), gobe mouches (*pl.* des *gobe-mouches*), *sm.* [Մուն։

ՃԱՆՃԻԿ (փոքրիկ ճանճ), V.

ՃԱՆՃԿԷՆ (երիվար, ձի), V. Ճանճաճերմակ։

ՃԱՆՃՈՐՍ (պարապ բաներու ետեւէ եղող), gobe-mouches (*pl.* des *gobe-mouches*), *sm.*

ՃԱՆՃՈՐՍԱԿ, V. Ճանճաքաղ։

ՃԱՆՃՎԱՆ, V. Ճանճավան։

ՃԱՆՉԵԼ, } connaître, recon-
ՃԱՆՉՆԱԼ, } naître, remettre, *va.* || apprécier, *va.* Չ—, ne pas connaître, ne pas reconnaître, méconnaître, *va.* Սիրելէ յառաջ հարկ է — (—ու է), il faut connaître, avant d'aimer. Ձեր հայրը —ու ճանութիւնը կամ բարեբախտութիւնն ունիմ, j'ai l'avantage de connaître monsieur votre père. Կը ճանչնամ ձեր բարեսրտութիւնը (երախտապարտ եմ ձեր բարերարութեան), je suis fort sensible à votre bonté.

ՃԱՆՉՑՈՂ, V. Ճանաչող։ Չ—, méconnaissant, ante, *adj.* Չ— ձեւանալ, méconnaître, *va.*

ՃԱՆՉՑՈՒՆԵԼ, faire connaître, faire reconnaître, *va.*

ՃԱՇ (կէս օրուան կերակուր), dîner (կամ ըստ ոմանց Dîné), *sm.* || table, *sf.* Զրի —, franche lippée. Իշխանի մէջ —, dînée, *sf.* Առնել, գործել — (սեղան տալ), donner à dîner. Անհրաւէր —ի գալ, s'inviter à dîner. —ի ա-տեի, à table.

ՃԱՇԱԿ (համ), goût, *sm.*, saveur, *sf.* || — (փորձ), essai, *sm.*

ՃԱՇԱԿԱԿԱՆ, gustatif, ive, *adj.*

ՃԱՇԱԿԱՌՈՒԹԻՒՆ, dégustation, *sf.*

ՃԱՇԱԿԵԼ, goûter, *v. a.* et *n.*, déguster, *va.* Ախորժելով —, goûter attentivement et avec plaisir, savourer, *va.*

ՃԱՇԱԿԵԼԻՔ (քիմք. համառութիւն), goût, palais, *sm.*

ՃԱՇԱԿԵՐ, dîneur, *sm.*

ՃԱՇԱԿԵՑՈՒՆԵԼ, faire goûter, *va.* [tateur, *sm.*

ՃԱՇԱԿԻՉ (ըմպելեաց), dégus-

ՃԱՇԱԿԻՑ, commensal, ale (*pl.* des *commensaux*), *s. Nous sommes commensaux.* dîneur, *sm. J'étais un des —s.*

ՃԱՇԱՏԵՂ } ([illegible]),
ՃԱՇԱՏՈՒՆ } salle à manger, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Սեղանատուն։

ՃԱՇԱՐԱՆ ([illegible]), restaurant, *sm. Il tient un —. Dîner au —.* — (կայարանի [station] մէջ), buffet, *sm.*

ՃԱՇԵԼ, dîner, *vn.*, manger, *va.*

ՃԱՇԵԼԻՔ, de quoi dîner.

ՃԱՇԻԿ, petit dîner, *sm.*, dînette, *sf. Faire la —.*

ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ, repas, *sm.*

ՃԱՇՈՑ, V. Խորհրդատետր, Պատարագամատոյց։

ՃԱՊԱՂ (երկայնաբան [մատենագիր]. մեծածիգ, երկայնատարած [բանք]), diffus, use, *adj.*

ՃԱՊԱՂԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ (երկայնաբանութիւն), diffusion, *sf.*

ՃԱՊԱՂԻՔ (արեան), effusion, *sf. Il y eut une grande — de sang dans ce combat.*

ՃԱՊԱՂՈՒՄ, **ՃԱՊԱՂՈՒՄՆ**, } diffusion, suffusion, *sf.*

ՃԱՊԱՂՕՐԷՆ, diffusément, *adv.* *Parler —.*

ՃԱՊՈՒԿ (կակուղ. ճկուն), pliable, pliant, ante, flexible, souple, *adj.*

ՃԱՊՈՒՌ (ճանկ), griffe, *sf.* — (յափշտակիչ թռչնոց), serre, main, *sf.*

ՃԱՌ, discours, *sm.*, allocution. *sf.* || traité, *sm.* || oraison, *sm.* Հոգեւոր —, V. Քարոզ։ Աւետարանի կամ կրօնական նիւթոց վրայ —, homélie (օմէլի), *sf.* *Les —s de saint Chrysostome* (*Ոսկեբերան*) *sur saint Matthieu* (կամ *Mathieu*, *Մատթէոս*). Յուղարկաւոր —, oraison funèbre.

ՃԱՌԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, traité, *sm.*

ՃԱՌԱԳԱՅԹ, rayon (ռէյօն), *sm.* *Un — de lumière. Le soleil darde* (*կ'արձակէ*) *ses —s*, —ս արձակել (—ներ արձակել, արձկել), émettre, jeter, envoyer des —s, rayonner (ռէյօնէ), *vn.* *Le soleil commençait à rayonner sur la cime* (*կատար. արտեւան*) *des montagnes.*

ՃԱՌԱԳԱՅԹԱՁԵՒ, rayonné, ée, radié, ée, radiaire, *adj.*

ՃԱՌԱԳԱՅԹԱՁԵՒՔ, les rayonnés. *smp.* || radiaires, *smp.*

ՃԱՌԱԳԱՅԹԱՉԱՓ, radiomètre, *sm.*

ՃԱՌԱԳԱՅԹԱՐՁԱԿ, rayonnant, ante (ռէյօնան, -նդ), radiant, ante, radieux, euse, *adj.*

ՃԱՌԱԳԱՅԹԱՒՈՐ, radieux, euse, *adj.*

ՃԱՌԱԳԱՅԹԵԼ, **ՃԱՌԱԳԱՅԹԻԼ**, } rayonner, *vn.*

ՃԱՌԱԳԱՅԹՈՂ, rayonnant, ante, *adj.*

ՃԱՌԱԳԱՅԹՈՒՄ, **ՃԱՌԱԳԱՅԹՈՒՄՆ**, } rayonnement, *sm.*, radiation, *sf.*

ՃԱՌԱԽՕՍԵԼ, disserter, *vn.*

ՃԱՌԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, discours, *sm.*

ՃԱՌԱՍԱՑ, dissertateur, *sm.* *C'est un ennuyeux —.* [*vn.*

ՃԱՌԱՍԵԼ, discourir, pérorer,

ՃԱՌԱՍՈՂ, discoureur, euse, *s.*, péroreur, *sm.*

ՃԱՌԵԼ, discourir, *vn.* — պերճութեամբ, պատշաճաւոր ձայնիւ եւ շարժուածքով, déclamer, *va.* — *un discours. Il a déclamé son rôle avec âme.* Կ'ըսուի եւս անխնդիր. *Un acteur qui déclame bien.*

ՃԱՏՐԱԿ ([illegible]), échecs (էշէ), *smp.* — խաղալ, jouer aux —. *On ne perd aux — que par sa faute.*

ՃԱՐ, remède, moyen, expédient, *sm.* — մը գտնել, trouver un moyen, un expédient. Գլխուն —ը տեսնել, trouver un moyen d'existence, se procurer un asile. —ը կտրիլ, ne savoir plus de quel bois faire flèche. — չկայ, il n'y a pas moyen, il n'y a pas mèche. Այն ատեն կը մտածուի, —ը կը փնտռուի (առակ), alors comme alors.

ՃԱՐԱԿ, pâture, *sf.*, pâturage, *sm.* || aliment, *sm.*, nourriture, proie, *sf.* Անտառի մէջ անասնոց —, paisson, *sm.* Ճար —, V. Ճար։

ՃԱՐԱԿԱՒՈՐ (անասուն, այփինն եղջերու, եղն [biche], այծեամն), broutant, ante, *adj.*

ՃԱՐԱԿԵԼ, V, Ճարակիլ։

ՃԱՐԱԿԵՑՈՒՆԵԼ, faire paître, faire repaître, *va.*

ՃԱՐԱԿԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Ճարակեցունել։

ՃԱՐԱԿԻԼ, pâturer, *vn.* *Les bêtes vont —.* brouter, *va.* *Les moutons broutent l'herbe. La famine* (*սով*) *fut si grande que les pauvres étaient réduits à — l'herbe.* Կ'ըսուի նաեւ անխնդիր. *La*

chèvre peut — quatre à cinq heures de suite (անընդհատ). paître, *va. Les vaches paissent l'herbe. Les cochons paissent le gland* (*խոզկաղին. մոմոչ.* փալամուտ. փէլիտ), *la faîne* (*խոզակ, պտուղ փեկնի* [*hêtre*]) *dans les forêts.* Է նաեւ *vn. Il y a des espèces d'oiseaux qui paissent.* repaître (*Part. passé. Repu, ue*), *vn. Ces chevaux n'ont point repu d'aujourd'hui, il faut les faire repaître.* manger, tondre, *va. Les brebis ont tondu entièrement le pré.* Ճարակելու վրայ ըլլալ, être en train de brouter.

ՃԱՐԵԼ, procurer, *va.* Հասարակ գրագրութեամբ օրական ապրուստը —, gratter le papier, le parchemin.

ՃԱՐՃԱՏԵԼ, } craquer, décrépiter, pétiller,
ՃԱՐՃԱՏԻԼ, } *vn.* Ճարճատել ծաղու, éclater de rire.

ՃԱՐՃԱՏԻՒՆ, craquement, *sm.*, décrépitation, *sf.*, crac (քըրք), cric crac (քիրք քըրք), pétillement, *sm.*, crépitation, *sf.*

ՃԱՐՃՐՈՒԿ (րաղիքէ), chicorée, *sf.*

ՃԱՐՄԱՆԴ (բօքա), fibule, *sf.* — (գրքի), fermoir, fermail, *sm.* V. Կոճակ ։ [*sm.*

ՃԱՐՄԱՆԴԱԳՈՐԾ, chaînetier,

ՃԱՐՄԱՆԴԵԼ, V. Կոճկել ։

ՃԱՐՊ, graisse, *sf.* Խոզի —, V. Գիրուց ։ — Եզանց եւ ոչխարաց՝ յորմէ կը շինեն ճրագ, V. Ճրագու ։ — (կիտի), lard (լա—), *sm. Du — de baleine.* — (օծելու), graissage, *sm.* —ով օծել, frotter de graisse, enduire de suif, graisser, suiffer կամ suiver, *va.* —ով աղտոտել, V. Ճարպոտել ։

ՃԱՐՊԱԼԻՑ, } graisseux, euse,
ՃԱՐՊԱԿԱՆ, } *adj.*

ՃԱՐՊԱՄԱՆ (խորոված մսէ կաթած ճարպը ժողվելու աման), lèchefrite (լէշֆ—իթ), *sf.*

ՃԱՐՊԱՏԻՆ, graisseux, euse, *adj. Corps* —. adipeux, euse, *adj.*

ՃԱՐՊԱԻՈՐ, adipeux, euse, *adj.*

ՃԱՐՊԻԿ, V. Ճարտար ։

ՃԱՐՊԿՈՒԹԻՒՆ, V. Ճարտարութիւն ։

ՃԱՐՊՈՏ, graisseux, euse, *adj.*

ՃԱՐՊՈՏԵԼ, tacher de graisse, graisser, *va.* — *ses vêtements.* suiffer կամ suiver, *va.*

ՃԱՐՏԱՍԱՆ, orateur, *sm.* — *éloquent, véhément* (*կորովի. կորովաբան. խայթաբան*).

ՃԱՐՏԱՍԱՆԱԲԱՐ, V. Ճարտասանօրէն ։

ՃԱՐՏԱՍԱՆԱԿԱՆ, oratoire, *adj. L'art* —. — կերպով, V. Ճարտասանօրէն ։ [que, *sf.*

ՃԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ, rhétori-

ՃԱՐՏԱՍԱՆՕՐԷՆ, oratoirement, *adv.*

ՃԱՐՏԱՐ, maître, industriel, *sm.* || adroit, oite, habile (ադէլ), industrieux, euse, ingénieux, euse, subtil, ile, fort, *m.* forte, *f.*, intelligent, ente, délié, ée, *adj.*

ՃԱՐՏԱՐԱԲԱՆ, V. Ճարտարախօս ։

ՃԱՏԱՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, parole, *sf.* V. Ճարտարախօսութիւն կամ Ճարտարախօսութիւն ։ [պէս ։

ՃԱՐՏԱՐԱՐ, V. Ճարտարա-

ՃԱՐՏԱՐԱԽՕՍ, orateur, *sm. C'est un grand* —. *Un froid* —. —ն հռովմայեցի (Կիկերոն), l'Orateur romain (Cicéron). Նուիրական —, — sacré. || éloquent, ente, *adj. Homme* —. *Ce discours est fort* —.

ՃԱՐՏԱՐԱԽՕՍԱԿԱՆ, oratoire, *adj. L'art* —.

ՃԱՐՏԱՐԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, rhétorique, éloquence, *sf.* Տեղեակ, հմուտ ճարտարախօսութեան, V.

Հռետոր ։ Ուսանող, աշակերտ ճարտարախօսութեան, rhétoricien, *sm.* *C'est un bon —.* Ճարտարախօսութեամբ, oratoirement, éloquemment, *adv.*

ՃԱՐՏԱՐԱՄԻՏ, délié, ée, *adj.* *C'est un homme fin et délié.*

ՃԱՐՏԱՐԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, dextérité, *sf.*

ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏ, architecte, *sm.* — զինուորական, ingénieur, *sm.*

ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ, architectural, ale (*pl. architecturaux*), *adj.* *Les termes architecturaux.* architectonique, *adj.* *L'art —.*

ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, architecture, architectonique, *sf.* Զինուորական —, génie, *sm.* Արաբական —, V. Արաբական ։ Ռոմանեան —, roman, *sm.*

ՃԱՐՏԱՐԱՊԷՍ, adroitement, habilement, industrieusement, ingénieusement, dextrement, brillamment, *adv.*

ՃԱՐՏԱՐԱԽՕՍ, orateur, *sm.*

ՃԱՐՏԱՐԵԼ, s'ingénier, *vpr.*, subtiliser, *va.*

ՃԱՐՏԱՐԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, V. Ճարտարախօսութիւն ։

ՃԱՐՏԱՐՈՒԹԵԱՄԲ, artistement, dextrement, industrieusement, ingénieusement, subtilement, *adv.*

ՃԱՐՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, art, *sm.*, adresse, habileté ([illegible]), dextérité, *sf.* || industrie, *sf.* || artifice, *sm.* || subtilité, *sf.* || intelligence, *sf.* || tour de gibecière, *sm.*

ՃԳՆԱԴԻՐ, agonothète, *sm.*

ՃԳՆԱԺԱՄ, crise, *sf.*

ՃԳՆԱԿԱՆ, rude, *adj.* — (ըստ բժշկաց), critique, *adj.* *Phénomènes, signes —s.* dangereux, euse, *adj.* *Maladie dangereuse.*

ՃԳՆԱՐԱՆ, ermitage, *sm.*

ՃԳՆԱՒՈՐ, ermite, solitaire, *sm.*, ascète ([illegible]), *s.*

ՃԳՆԱՒՈՐԱԿԱՆ, ascétique, *adj.* *Vie —. Ouvrage —.* — Մատենագրութիւնք, V. Ճգնողականք ։

ՃԳՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, ascétisme, *sm.*

ՃԳՆՈՂԱԿԱՆ, ascétique, *adj.* *Vie —. Ouvrage —.*

ՃԳՆՈՂԱԿԱՆՔ, ascétiques, *smp.*

ՃԵՂ, V. Ճաղատ ։

ՃԵՂԱԳՌԱՒ (տեսակ մ'ագռաւ), freux, *sm.*, grolle, *sf.*

ՃԵՂԱՆ (ըստ ծառոյ), ramage, *sm.*

ՃԵՂՈՒԹԻՒՆ, V. Ճաղատութիւն ։

ՃԵՂՔԵԼ, fendre, gercer, *va.* || couper, inciser, tailler, *va.* || diviser, séparer, déchirer, *va.* Բազմութիւնը —, fendre la foule.

ՃԵՂՔՈՒԱԾՔ, fente, fissure, gerçure, *sf.* || coupure, incision, entaille, *sf.* || ouverture, *sf.* — (զգեստու բեզանեաց), crevé, *sm.*

ՃԵՂՔՈՒԻԼ, se fendre, *vpr.*, gercer, *vn.*, se gercer, *vpr.* || se couper, *vpr.*

ՃԵՄ ԱՌՆՈՒԼ, V. Ճեմել ։

ՃԵՄԱԿԱՆ, péripatéticien, *sm.* *Les —s et les académiciens.* || péripatéticien, ienne, *adj.* *Un philosophe —. La doctrine péripatéticienne.*

ՃԵՄԱՍԷՐ, promeneur, euse, *s.*

ՃԵՄԱՍՐԱՀ, V. Ճեմելիք ։

ՃԵՄԱՐԱՆ, lycée, *sm.* V. Ճեմելիք ։

ՃԵՄԵԼ, se promener, *vpr.*

ՃԵՄԵԼԻ, cours, *sm.* *Nous allons souvent au —.* Հովանաւոր —, allée en berceau. Սիւնազարդ —, V. Սիւնեար ։

ՃԵՄԵԼԻՔ, galerie, *sf.* *La — du Louvre. Se promener dans une —.* Բարձրաւանդակ —, V. Պարասրահ ։ Ցարկածածուկ, վրան գոց —, promenoir, *sm.*

ՃԵՄԻՔ ([illegible]), lieux d'aisances, կամ լոկ lieux, *smp.*, cabi-

net d'aisances, կամ սոսկ cabinet, *sm.*, commodités, latrines, *sfp. Latrines publiques.* Անհոտ —, cabinet inodore. — երթալ, aller aux lieux, au cabinet, au numéro 100.

ՃԵՄՈՂ, promeneur, euse, *s.*

ՃԵՄՓ, promenade, *sf.*

ՃԵՆԱԳԷՏ (Չինաց լեզուին եւ մատենագրութեան հմուտ), sinologue, *sm.*

ՃԵՆԱԿԱՆ, chinois, oise, *adj. Costume —. Tapisserie chinoise. Jardin —.* — նարինջ, V. Նարինջ։ — զարդ, կահ, chinoiserie, *sf.* — ստուերք (մանուկներու զբօսցունելու համար տեսարան մը), ombres chinoises. — սպանախ, V. Սպանախ։

ՃԵՆԱՊՂԻՆՁ, packfong (...), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Լանապղինձ։

ՃԵՆԱՐԷՆ, chinois, oise, *adj.* —, — լեզու, la langue chinoise, *sf.* Ինծի համար — է այդ, c'est de l'allemand, du haut allemand pour moi.

ՃԵՆԱՑԻ, chinois, oise, *adj.*

ՃԵՆՃ, } fumée, *sf. La —*
ՃԵՆՃԵՐ, } *du rot.* Այս միսս նեխն կը հոտի, cette viande sent le roui.

ՃԵՆՃԵՐԵԼ (մսոյ), fumer, *vn.*

ՃԵՆՈՂԿՈԻՉԱԿ (...), glycine, *sf.*

ՃԵՊ, hâte (...), diligence, promptitude (...), célérité, *sf.* — կացուցանել, V. Ճեպեցուցանել։ —ով, en hâte, avec hâte, *adv.* —ով դրկել, dépêcher, *va.*

ՃԵՊԱՆՑՈՑ ՉՈԻՐՑ, ravin, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Հեղեղատ, խոխոմ (1)։

ՃԵՊԵՍԼ, hâté, ée (...), *adj.*

ՃԵՊԵԼ, avoir hâte, une grande hâte, grande կամ extrêment hâte, se hâter, se presser, se dépêcher, *vpr.* V. Ճեպեցուցանել։

ՃԵՊԵՑՈԻՑԱՆԵԼ, hâter, presser, *va.*

ՃԵՊԸՆԹԱՑ, կամ — ԿԱՌՔ, carrosse de voiture (Այժմ կ'ըսուի նաեւ Պնդակառք։ Ճեպընթաց ընթակառք, express (...). բառ անգղիերէն). *sm. Nous sommes arrivés par l'—.*

ՃԵՊԻԼ, se hâter, se presser, se dépêcher, *vpr.*

1. **ՃԵՑ**, race, *sf.*

2. **ՃԵՑ**, V. Ճուտ։

ՃԵՏՆՈՑ, poussinière, *sf.*

ՃԵՐՄԱԿ, blanc, *m.* blanche, *f. adj.* — գոյն, blanc, *sm.* Սեւ եւ — գոյներով խառն, V. Գորշաստիտակ։ — զանել, blanchir, *va.* [*adj.*

ՃԵՐՄԱԿԱԳՈՅՆ, blanchâtre,

ՃԵՐՄԱԿԱԽԱՌՆ (մազ), grison, onne, grisonnant, ante, *adj.* Ճերմակախառն մազերով, մօրուքով (մարդ), grison, onne, *adj.* Ճերմակախառն մազերով մարդ, grison, *sm.*

ՃԵՐՄԱԿԵՂԷՆ, linge, *sm. Il a beaucoup de —.* —ը փոխել, changer de —. [*sf.*, blanc, *sm.*

ՃԵՐՄԱԿՈՒԹԻՒՆ, blancheur,

ՃԵՐՄԿԵԼ, V. Ճերմկցունել։

ՃԵՐՄԿԻԼ, V. Ճերմկնալ։

ՃԵՐՄԿԿԵԿ, blanchâtre, *adj.*

ՃԵՐՄԿՆԱԼ, blanchir, *vn. Le fer blanchit à un feu ardent.* se blanchir, *vpr. Se blanchir en s'appuyant contre une muraille.*

ՃԵՐՄԿՑՈՒՆԵԼ, blanchir, *va. Le soufre blanchit la laine.*

ՃՉՄԵԼ, presser, écraser, *va.* || accabler, exprimer, *va.* — (պտուղը), meurtrir, *va.* Մամլոյ տակ —, calandrer, *va.*

ՃՉՄՈՒԱԾ, pressé, ée, écrasé, ée, contus, use, *adj.*

ՃԶՄՌՈՒԱԾՔ, foulure, *sf.*

ՃԶՄՌՈՒՄ,
ՃԶՄՌՈՒՄՆ,
ՃԶՌՈՒՄ,
ՃԶՌՈՒՄՆ, } écrasement, *sm.*, expression, *sf.*

ՃԻԳՆ, effort, *sm.* — թափել, faire tous ses —s, se travailler, *vpr.* Ի զուր — թափել, battre l'air.

ՃԻՂ, V. ճիւղ։

ՃԻՃԵՂ (սըչան գափանը), ratière, souricière, *sf.* *Tendre une ratière, une souricière. Amorcer une souricière.*

ՃԻՃԻ, V. ճճի։

ՃԻՃՌՈՒՈՒՆՔ (թռչնոց), gazouillement, *sm.*

ՃԻՄ (սանձ), mors, frein, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ լկամ։

ՃԻՇԴ, exact, acte, juste, *adj.* || ponctuel, elle, *adj.* || strict, icte, *adj.* || régulier, ière, *adj.* || frappant, ante, *adj.* || franc, *m.* franche, *f. adj.* — այդպէս, précisément, *adv.* — կերպով, V. ճշդիւ։

ՃԻՉ, cri, *sm.* Աղիողորմ —, — pitoyable.

ՃԻՊՌ (աչքի բիժ. չափագ), chassie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ ճպուռ։ [grappillon, *sm.*

ՃԻՌ (փոքրիկ ողկոյզ. սալգըմ),

ՃԻՑ, V. վիզ։

ՃԻՐԱՆ, ongle, *sm.* — (գազանի), griffe, *sf.* — (շան), harpe, *sf.* — (յափշտակիչ թռչնոց), serre, main, *sf.* —ով բռնել, զարնել, վիրաւորել, griffer, *va.*

ՃԻՐԱՆՈՒՆՔ, V. ճիրան։

ՃԻՒԱՂ, monstre, *sm.* [*adj.*

ՃԻՒԱՂԱԲԱՐՈՅ, grossier, ière,

ՃԻՒՂ, branche, *sf.*, rameau, *sm.* || ramification, *sf.* Պատուաստի —, greffe, *sf.*

ՃԻՒՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, arbre généalogique, arbre de généalogie.

ՃԻՒՂԱՒՈՐ, branchu, ue, rameux, euse, *adj.*

ՃԻՒՂԱՒՈՐԻԼ, se ramifier, *vpr.* Հայերէն կ'ըսուի եւ ճղճղիլ։

ՃԻՒՂԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ (խողովակաց), embranchement, *sm.*

ՃԻՒՂԱՒՈՐՈՒՄ,
ՃԻՒՂԱՒՈՐՈՒՄՆ, } ramification, *sf.*

ՃԻՒՂՈՏ, branchu, ue, rameux, euse, *adj.*

ՃԻՔ, V. ճողորտիք։

ՃԼԵԿԵԿ (բոյս մ'է), silène, *sm.*

ՃԽԱՆ (բոյս), ulve, *sf.*

ՃԽԱՆԵԱՅՔ, ulvacées, *sfp.*

ՃԿԵԼ, plier, *va.* — *son caractère aux circonstances.* Ձիուն անդամները — սորվեցունել, assouplir un cheval.

ՃԿԻԼ, plier, *vn.* — *sous le joug* (լուծի. յուծ). *Vous ne le ferez pas* —. ployer, *vn.*, se ployer, *vpr.*

ՃԿԻԿ
ՃԿՌՈՒ } (չագչագ), marteau de porte, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ուռն դրան, Ուռնակ, Կռնահար։

ՃԿՈՂ, pliant, ante, *adj.*

ՃԿՈՒՆ, pliant, ante, pliable, flexible, souple, *adj.*

ՃԿՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, souplesse, *sf.*

ՃՂԱՊԱՏՈՒԱՍՏ (պատուաստ), greffe en fente, greffe par rameaux, ente, *sf.*

ՃՂԵԼ, gazouiller, *vn.*

ՃՂԵՄ (բոյս), laîche, *sf.*, carex (գարաքա), *sm.*

ՃՂԼԱԿ (երագաթռիչ թռչուն մ'է), frégate, *sf.*

1. **ՃՂՃԻՄ** (ագահ), coriace, *adj.* *C'est un homme —. Il est très —.*

2. **ՃՂՃԻՄ** (մանր խնամք պահանջող), vétilleux, euse, *adj.* *Ouvrage —.*

ՃՂՃՂԻԼ, se ramifier, *vpr.* Հայերէն կ'ըսուի եւ ճիւղաւորիլ։

ՃՂՈՒՂ (անւոյ շառաւիղ. թեքերլեք փարմաղը), rayon, rai, *sm.*

ՃՃԵԱԿ, animalcule, *sm.* *Les —s spermatiques (սերմնականք), infusoires (մանրադիտականք).*

ՃՃԻ, ver, insecte, *sm.* Մանր —, vermisseau, *sm.*

ՃՃՈՒԵԼ, pépier, gazouiller, gringotter, *vn.* Հայերէն կ'ըսուի եւ թիթել։

ՃՃՈՒՈՂ (թռչունի), chanteur, *adj. m.*

ՃՃՈՒՆԻԿ ([illegible]), escarpolette, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ճօճօլիկ, Ճօլօրիկ, Ցանկուրջի։

ՃՄԼԱԾ, froissure, *sf.* || contusion, *sf.* V. Ճմլուած։

ՃՄԼԵԱԼ, V. Ճմլուած։

ՃՄԼԵԼ, **ՃՄԼԵՑՈՒՆԵԼ**, froisser, *va.* || presser, pressurer, *va.* || contusionner, *va.* — (չուխան), fouler, *va.* — (անդամոց յօդուածները), fouler, *va.* — (պտուղը), cotir, *va.* Ձեռքով —, pressurer, *va.*

ՃՄԼԻՉ (խաղողոյ), fouloir, *sm.*

ՃՄԼՈՒԱԾ, pressé, ée, pressuré, ée, contus, use, *adj.*

ՃՄԼՈՒԱԾՔ, froissure, *sf.* || contusion, *sf.* — (պտղոյ), cotissure, *sf.*

ՃՄԼՈՒՄ, **ՃՄԼՈՒՄՆ**, pressurage, *sm.* || froissement, *sm.*, froissure, *sf.* || contusion, *sf.*

ՃՄՌԹԿԵԼ, chiffonner, froisser, *va.*

ՃՆՃՂԿԱԲԼԻԹ ([illegible]), mauve, *sf.*, fromageon, *sm.* *Cataplasme de feuilles de mauve.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ կտատակ. Աղճկտաս, Բաղրջուկ, Հացուպանիր։ [*smp.*

ՃՆՃՂԿԱՍԵՌՔ, passereaux,

ՃՆՃՂՈՒԿ ([illegible]), moineau, passereau, pierrot, *sm.* —ը կը ճճուէ, կը ճռուողէ, le moineau pépie.

ՃՆՇԱԿԱՆ, compressible, *adj.*

ՃՆՇԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, compressibilité, *sf.*

ՃՆՇԵԱԼ, pressé, ée, pressuré, ée, comprimé, ée, accablé, ée, oppressé, ée, *adj.* || déprimé, ée, *adj.* *Un front —.*

ՃՆՇԵԼ, presser, pressurer, comprimer, accabler, oppresser, *va.* Մարմինը —, macérer, mortifier, *va.* — (չուխան), fouler, *va.*

ՃՆՇԵԼԻ, compressible, *adj.*

ՃՆՇԻՉ, dépressif, ive, *adj.* — (պատան, ըստ վիրաբուժից), compressif, ive, *adj.* — գործի (վիրաբուժից), compresseur, *sm.*

ՃՆՇՈՂ, compressif, ive, *adj.*

ՃՆՇՈՒԻԼ, être pressé, s'oppresser, *vpr.* Բեռան տակ —, succomber, *vn.* *Ce crocheteur (բեռնակիր) succombait sous le poids.*

ՃՆՇՈՒՄ, **ՃՆՇՈՒՄՆ**, pression, compression, expression, *sf.*

ՃՇԳՐԻՏ, exact, acte, juste, précis, ise, *adj.* — օրինակ, fac-similé (*pl.* des *fac-simile*), *sm.* *Le fac-similé d'une gravure.* V. Ճշդիւ։

ՃՇԳՐՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, précision, *sf.* *Cet ouvrage est un modèle de —.*

ՃՇԳՐՏԱԳԷՍ, V. Ճշդիւ։

ՃՇԳՐՏԵԼ, vérifier, *va.*

ՃՇԳՐՏԻՒ, V. Ճշդիւ։

ՃՇԳՐՏՈՒԹԻՒՆ, précision, *sf.* Անհնարին —, sensibilité, *sf.* Նմանահան —, fac-similé (*pl.* des *fac-similé*), *sm.* *Le fac-similé d'une signature.*

ՃՇԳՐՏՈՒՄ, **ՃՇԳՐՏՈՒՄՆ**, vérification, *sf.* *La — des passages cités.*

ՃՇԴԱՐ, **ՃՇԴԱՐԵՆԻ**, **ՃՇԴԱՐԻ** (մեծ ծառ մ'է. [illegible]), orme, *sm.* *Bel orme. Les loupes d'—. Le bois de l'—.* Հայերէն կ'ըսուի եւ կնձնի, Թեղի, Նշդարենի, Փշփի, Մոծակի ծառ, Մնչեղ ծառ։

ՃՇԴԻՒ, exactement, strictement, justement, juste, au jus-

te, précisément, ponctuellement, rigoureusement, recta (-կէֆ-), *adv. Il a payé — à l'échéance.*

ՃՇԴՈՂ, épargnant, ante, *adj. Un homme —.* avare, *adj. Il est — de son temps.* Անչափ —, parcimonieux, euse, *adj. Un homme —.*

ՃՇԴՈՒԹԻՒՆ, exactitude, ponctualité, justesse, précision, vérité, économie, *sf.* Բառ առ բառ — (թարգմանութեան մէջ), littéralité, *sf. Il n'est pas facile, dans une traduction, de concilier la — avec l'élégance.*

ՃՇՄԱՐԻՏ, vrai, aie, véritable, réel, elle, *adj.* — է, c'est vrai. — է զի, il est vrai de dire, կամ լոկ il est vrai. — կերպով, V. Ճշմարտապէս։ —ն, vrai, *sm. Dites le —.* [Խօս։

ՃՇՄԱՐՏԱԲԱՆ, V. Ճշմարտա-

ՃՇՄԱՐՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Ճշմարտախօսութիւն։

ՃՇՄԱՐՏԱԽՕՍ, véridique, véritable, vrai, aie, *adj. C'est un homme véridique, vrai. Être véritable dans ses paroles.*

ՃՇՄԱՐՏԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, véridicité, véracité, *sf.*

ՃՇՄԱՐՏԱՊԷՍ, en vérité, à la vérité, vrai, au vrai, vraiment, véritablement, réellement, de fait, *adv.*

ՃՇՄԱՐՏԱՍԷՐ, véridique, véritable, vrai, aie, *adj. C'est un homme véridique, vrai. Être véritable dans ses paroles.*

ՃՇՄԱՐՏԱՏԵԱՑ, ennemi de la vérité.

ՃՇՄԱՐՏԵԼ, vérifier, *va.* — *un fait, un compte.* justifier, *va.*

ՃՇՄԱՐՏԻԼ, se vérifier, *vpr.*

ՃՇՄԱՐՏԻՒ, V. Ճշմարտապէս։

ՃՇՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, vérité, *sf. C'est une bonne —.* vrai, *sm.*, véracité, véridicité, *sf.* —ն այլայլել, V. Այլայլել։ Ըստ ճշմարտութեան, կամ ճշմարտութեամբ, V. Ճշմարտապէս։

ՃՇՆԱՐՈՏ (ճերմակ կամ կարմիր գեղեցիկ ծաղիկներ ունեցող տունկ մ'է), pivoine, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ փենեայ, փեոնիայ, քահանայասակ, կայրէքի տակ, քաջվարդ, խաչափայտ (2)։

ՃՈԹ, V. Ծայր։

ՃՈՒՌՈԿ (Հիւր Ի----ւ--), dindon, *sm.*

1. **ՃՈՒՌՈՏՐԱԿ** (խողովակ [տանեաց]), gouttière, *sf.* — *de bois, de plomb.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ ջորքան։

2. **ՃՈՒՌՈՏՐԱԿ** (կաւեայ քիւ [յարկի կառուց]), gouttière, *sf.*

ՃՈԽ, opulent, ente, riche, *adj.* — կերպիւ, կերպով, V. Ճոխաբար։

ՃՈԽԱԲԱՆ, disert, erte, *adj. Il est plutôt — qu'il n'est élégant. Un discours —.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ քաջաբանիկ, ցորդաբան։

ՃՈԽԱԲԱՐ, avec opulence, d'une manière riche, opulemment, richement, *adv.* || d'une manière magistrale, magistralement, *adv. Parler magistralement.*

ՃՈԽԱԿԱՆ, magistral, ale, *adj. Il s'exprime d'un ton —.*

ՃՈԽԱՃԱՆՈՒԹԻՒՆ, faste, *sm.*

ՃՈԽԱՆԱԼ, s'enrichir, *vpr.*

ՃՈԽԱՑՈՒՆԵԼ, enrichir, *va.*

ՃՈԽԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ, plutocratie, *sf.*

ՃՈԽՈՒԹԻՒՆ, opulence, richesse, *sf.* V. Ճոխաճանութիւն։

1. **ՃՈԿԱՆ** (մականով գունդխաղի [billard] գաւազան), queue, *sf.* || crosse, *sf.* —ով գնդակ խաղալ, crosser, *vn.* —ով գնդակ խաղացող, crosseur, *sm. Cette allée est pleine de —s.* — արմի (ըստ անդամազննից), crosse de l'aorte.

2. **ՃՈԿԱՆ**, bâton pastoral, *sm.*,

crosse, *sf*. *Il officia avec la — et la mitre (խոյր, բագ [եպիսկոպոսակ]. մխտր).*

ՃՈԿԱՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, bactériologie, *sf*.

ՃՈԿԱՆԱԿ, bactérie, *sm*.

ՃՈԿԱՆԱՒՈՐ (արքայ), crossé, ée, *adj*.

ՃՈՂՈՊՐԻԼ, se sauver, *vpr*. Գողը ճողոպրեցաւ (կծիկը դրաւ). le voleur s'est évadé.

ՃՈՂՈՐՏԻՔ (ճողիք ծծմակակ), bave, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւ ձիք։

ՃՈՏՓՆ } (չոփոր), seigle, *sm*.,
1. ՃՈՆ } épeautre, *sm*. եւ ըստ ոմանց *sf*.

2. **ՃՈՆ** (կաշեգործ), corroyeur, tanneur, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ խաղախորդ, Մորթեգործ։

ՃՈՊԱՆ, corde, *sf*.

ՃՈՌԹԱՆ (խողովակ [տանեաց]), gouttière, *sf*. *On préfère maintenant les tuyaux de descente aux —s*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ ձորորտակ(1)։

ՃՈՌՈՄ, emphatique, *adj*. *Discours, ton —*. ‖ rhéteur, *sm*. —ս, V. ձոռոմաբար։

ՃՈՌՈՄԱԲԱՆ, emphatique, *adj*. *Discours, ton —*. ‖ rhéteur, *sm*. *Cet homme-là n'est point un orateur, ce n'est qu'un —*.

ՃՈՌՈՄԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, rhétorique, *sf*.

ՃՈՌՈՄԱԲԱՐ, emphatiquement, *adv*. *Cet homme parle —*.

ՃՈՌՈՄՈՒԹԻՒՆ, emphase, *sf*. *Parler, déclamer avec —*.

ՃՈՐՏ (հպատակ), vassal, ale (*pl*. des *vassaux*), *s*. *Les vassaux d'un fief*.

ՃՈՐՏՈՒԹԻՒՆ, vassalité, *sf*.; vasselage, *sm*.

ՃՈՒԼԱՊ (բժշկական ըմպելի մ'է մեղմացուցիչ), julep, *sm*.

ՃՈՒՃ, la verge d'un enfant.

ՃՈՒՆԿԱՏ (Հնդկաց եւ Ճենաց տեսակ մը նաւ), jonque, *sf*. *Une — chinoise*.

ՃՈՒՌ, V. Ջրտտուկ։

ՃՈՒՌԱԿ (որսակական թռչունը մը. տօչան), épervier, *sm*.

ՃՈՒՌՆ (պոււտ), cuisse, *sf*.

ՃՈՒՏ (նորածին ձագ հաւու), poulet nouvellement éclos, poussin, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի եւ ձետ (2)։

ՃՉԵԼ, crier, criailler, *vn*. — (ծիծռան), trisser, *vn*.

ՃՉԻՒՆ, criaillerie, *sf*. V. ճիչ։

ՃՉՈՂ, criard, arde, *adj*. *Un enfant —*.

ՃՉՈՒՄ, } V. ճիչ։
ՃՉՈՒՄՆ, }

1. **ՃՊՈՏ** (բարակ գաւազան), houssine (հօտիկ'), *sf*. *Donner un coup de — à un cheval. Battre un tapis avec une —*.

2. **ՃՊՈՏ** (ջութակի), archet, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի եւ կենենոց. կեճիղ։

ՃՊՈՒՌ (աչքի բիծ. չափաչ), chassie, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ ձիպռ։

ՃՊՈՒՌՆ (չորրորդ պիծակ), cigale, *sf*. —ը կը ճռճռայ, la — chante. [*adj*.

ՃՊՌՈՏ (աչք), chassieux, euse,

ՃՌԱԼ, grincer, crier, *vn*.

ՃՌԱՆՏԱԻՈՒԹԻՒՆ (գօտկի տամաքը ալրըրը), goutte, névralgie sciatique, կամ լոկ sciatique, *sf*.

ՃՌԱՔԱՂ (ողկոյզ քաղող), grappilleur, euse, *s*. *Voilà bien des —s dans cette vigne*.

ՃՌԱՔԱՂ ԱՌՆԵԼ, ԸՆԵԼ, V. ճռաքաղել։

ՃՌԱՔԱՂԵԼ, grappiller, *vn*.

ՃՌԱՔԱՂՈՒԹԻՒՆ, grappillage, *sm*.

ՃՌՉԱՄ, rabougri, ie, *adj*.

ՃՌՉԻԼ, rabougrir, *vn*., se rabougrir, *vpr*.

ՃՌՃՌԻՈՂ, gazouillant, ante, *adj*.

ՃՌՃՌԱԼ, V. ճռնչել ։ — (դուռը), grincer, crier, *vn*.

ՃՌՃՌԱՑՈՂ, gazouillant, ante, *adj*.

ՃՌՆԻԿ, chariot, *sm*., roulette, *sf*.

ՃՌՆՉԵԼ, gémir, *vn*. — (դրան), grincer, crier, *vn*.

ՃՌՆՉԻՒՆ, cri, *sm*.

ՃՌՈՒՈՂԵԼ, pépier, chanter, *vn*. — (թռչունը), gazouiller, gringotter, *vn*.

ՃՌՈՒՈՂ, gazouillant, ante, *adj*.

ՃՌՈՒՈՂՈՒԹԻՒՆ, **ՃՌՈՒՈՂՈՒՄ**, **ՃՌՈՒՈՂՈՒՄՆ**, gazouillement, gazouillis (խա-ղալէ), *sm*.

ՃՐԱԳ, chandelle, chandelle de suif, bougie de stéarine, lumière, *sf*. Մոմեղէն —, cire, *sf*. —ը վառել, մարել, allumer, éteindre la chandelle.

ՃՐԱԳԱԲԵՐԱՆ, bobèche, *sf*.

ՃՐԱԳԱԳՈՐԾ, chandelier, ière, *s*. խանութ —ի, chandellerie, *sf*.

ՃՐԱԳԱԿԱԼ, chandelier, *sm*.

ՃՐԱԳԱՎԱՃԱՌ, chandelier, *sm*. խանութ —ի, chandellerie, *sf*.

ՃՐԱԳԱՎԱՃԱՌՈՒՀԻ, chandelière, *sf*.

ՃՐԱԳԱՐԱՆ, chandelier, flambeau, *sm*. — ստեղնաւոր, բազմաստեղնեան, candélabre, *sm*.

ՃՐԱԳԱՐԱՐ, chandelier, ière, *s*.

ՃՐԱԳԵՆԻ, arbre de suif, *sm*.

ՃՐԱԳԻՒՂԱՅԻՆ (մորթի նիւթերն ...), sébacé, ée, *adj*. *Matière, humeur sébacée*.

ՃՐԱԳՈՒ (ճարպ եզանց եւ ոչխարաց՝ յորմէ կը շինուի ճրագ), suif, *sm*. —իւ օծել, suiffer կամ suiver, *va*. *Suiffer un navir, un mat de cocagne* (*խրախուսութեան կայմ*).

ՃՓՆԻ (ֆ-ֆ-թէ-), camomille, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւ երիցուկ ։

ՃՕԼՕԼԻԿ, **ՃՕԼՕՐԻԿ** (ա-լըն-ֆ-է), escarpolette, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւ ճոճանիկ, ցակուրչի ։

ՃՕՃԱԿԱՆ, oscillatoire, dandinant, ante, *adj*.

ՃՕՃԱՆԱԿ, pendule, balancier, *sm*.

ՃՕՃԱՆՈՑ (ա-լըն-ֆ-է), escarpolette, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւ ճոճանիկ, ճօլօլիկ, ճօլօրիկ, ցակուրչի ։

ՃՕՃԵԼ, branler, balancer, faire osciller, *va*.

ՃՕՃԻԼ, osciller, *vn*.

ՃՕՃՈՒՄ, **ՃՕՃՈՒՄՆ**, branle, *sm*., oscillation, *sf*. || vibration, *sf*. — (առանցից երկրի), nutation, *sf*.

ՃՕՃՈՒՆ (որ կը ճօճի), branlant, ante, *adj*.

ՃՕՃՔ, hamac (հ-մ-ք), *sm*. *On se sert principalement de —s sur les vaisseaux*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ կախանկողին ։

ՃՕՏԱԼ (չարախօսել. բանամանել), déchirer, *va*. — *son prochain*.

1. **ՃՕՏԱՆ**, cuirasse, *sf*. — *d'acier, de cuir*.

2. **ՃՕՏԱՆ** (վարապանակ [justaucorps] զինուորաց գոմշոյ մորթէն), buffle, *sm*.

Մ

Մ *(mèn* ou *mién)*, vingtième lettre de l'alphabet arménien et quinzième des consonnes. || deux cents, deux centième.

ՄԱԳԱՂԱԹ (թերթ), parchemin, *sm.* Ազնիւ —, V. Որթենի։ —ի գործարան, V. Մագաղաթանոց։

ՄԱԳԱՂԱԹԱԳՈՐԾ, parcheminier, *sm.*

ՄԱԳԱՂԱԹԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, parcheminerie, *sf.*

ՄԱԳԱՂԱԹԱՆՄԱՆ, parcheminé, ée, *adj.*

ՄԱԳԱՂԱԹԱՆՈՑ (մագաղաթի գործարան), parcheminerie, *sf.*

ՄԱԳԱՂԱԹԱՎԱՃԱՌ, parcheminier, *sm.*

ՄԱԳԱՂԱԹԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, parcheminerie, *sf.*

ՄԱԳԱՂԱԹԵԱՅ, de parchemin, *adj.* — ձեռագիր, գրչագիր, manuscrit sur parchemin.

ՄԱԳԱՐԻԿՈՆ (տունկ մ'է. ...), bardane, *sf.*, glouteron, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ կռատուկ։

ՄԱԳԻԼ, griffe, *sf.*, ongle, *sm.* — (յափշտակիչ թռչնոց), serre, *sf.* — երկաթի, crochet, *sm.*

ՄԱԳԻՐԻԿՈՆ, V. Մագարիկոն։

ՄԱԳԼԵԼ, grimper (...), gravir, *vn.*

ՄԱԳԼՈՂՔ, grimpeurs, *smp.*

ՄԱԳԼՑԵԼ, V. Մագլել։

ՄԱԳՆԱՏ ([Լեհացւոց եւ Հունգարացւոց] աւագ), magnat (...), *sm.*

ՄԱԳՆԵՍԻՍ ՔԱՐ, aimant, *sm.*

ՄԱԳՆԻՍ, V. Մագնիս։

ՄԱԳՆԻՍԱՑՈՒՄ, } V. Մագնիսումն։
ՄԱԳՆԻՍԱՑՈՒՄՆ, }

ՄԱԳՆԻՍԱՑՈՒՆԵԼ, V. Մագնիսել։

ՄԱԳՆԻՍ (...), pierre d'aimant, *sf.*, կամ լոկ aimant, *sm.* — արուեստական, aimant artificiel.

ՄԱԳՆԻՍԱԿԱՆ, aimantin, ine (Այժմ կ'ըսուի Magnétique), *adj.* Զօրութիւն —, V. Մագնիսականութիւն։

ՄԱԳՆԻՍԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ (զօրութիւն մագնիսական), magnétisme, *sm.* *Les effets du* —. V. Մագնիսումն։

ՄԱԳՆԻՍԱՆԱԼ, s'aimanter, *vpr.* *Le fer s'aimante par divers procédés.*

ՄԱԳՆԻՍԱՑՈՒՄ, } V. Մագնիսումն։
ՄԱԳՆԻՍԱՑՈՒՄՆ, }

ՄԱԳՆԻՍԱՑՈՒՆԵԼ, V. Մագնիսել։

ՄԱԳՆԻՍԱՑՈՒՑԻՉ, V. Մագնիսող։

ՄԱԳՆԻՍԱՔԱՐ, pierre d'aimant, *sf.*

ՄԱԳՆԻՍԵԼ, aimanter, *va.* — *l'aiguille d'une boussole, en la frottant sur un aimant naturel ou artificiel.* magnétiser, *va.* *Se faire* —.

ՄԱԳՆԻՍԻԱՅ (սպիտակ ներմակագոյն բարակ հող մը. ...), magnésie, *sf.*

ՄԱԳՆԻՍԻՈՆ (մեսաղ մ'է), magnésium (*մաղնէզիօմ*, pus Ակադիմիոյ. *մակնէզիօմ*, pus Լիդրէի), *sm.*

ՄԱԳՆԻՍՈՂ, magnétiseur, euse, *s.*

ՄԱԳՆԻՍՈՒՄ, } aimantation,
ՄԱԳՆԻՍՈՒՄՆ, } magnétisation, *sf.* || magnétisme, *sm.*

ՄԱԳՆՈԼ, } magnolier
ՄԱԳՆՈԼԵՆԻ, } (*մաղնօլիէ*, pus Ակադիմիոյ. *մանեօլիէ*, pus Լիդրէի), magnolia, *sm.*

ՄԱԴԱՊՈԼԱՄ (հասս բամբակեղէն կտաւ մը. *մատափօլամ*), madapolam, *sm.*

ՄԱԴԵՐԱՅ (Մադերեան գինի), madère, *sm.*

ՄԱԴՐԱՍ (Մադրասեան կերպաս), madras (*մատրաս*), *sm.*

ՄԱԶ (*մաւլ*), cheveu, *sm.* || poil, *sm.*, chevelure, *sf.* — (մարդոյ), cheveu, poil, crin, *sm.* — (ձիոյ, նաչաարոց, առիւծու), crin, *sm.* — աղուամազ (ծնկոց), poil, *sm.* — (խոզի), soie, *sf.* — (սաղաւարտի), crinière, *sf.* Մազ այծեաց, V. Այծեայ։ Երկայն եւ կակուղ — (շան), soie, *sf.* Կոշտ —, crinière, *sf.* Շինծու —, perruque, *sf.* Երկայն եւ արձակ —եր, des cheveux tombants. —ք անութց, les poils d'aisselle. Իրարու —երը քաշել, se tirer les cheveux. —երը կտրել, couper les cheveux. (Եղերիկոսի) —երը կտրել, tonsurer, *va.* Մէկուն —երը տակէն կտրել, couper les cheveux de près, tondre, bretauder, *va.* —ը թափել տալ, faire tomber les cheveux, dépiler, *va.* —ը թափիլ, perdre ses cheveux, se dépiler, *vpr.* —երը խլել, փետել, épiler, *va.* —երը ներկել, teindre les cheveux. Մէկը —երէն քաշել, tirer quelqu'un par les cheveux. — —ի գալ, se prendre aux cheveux. — մնաց (քիչ մնաց), il ne s'en est fallu que de l'épaisseur d'un cheveu.

ՄԱԶԱԹԱՓ ԼԻՆԻԼ, se dépiler, *vpr.*

ՄԱԶԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ (*քաւ իփլէ րիթէ*), capillarité, *sf.*

ՄԱԶԱՑԻՆ, pileux, euse, pilaire, *adj.* *Système pilaire.*

ՄԱԶԱՆՄԱՆ, } capillaire, *adj.*
ՄԱԶԱՁԵՒԱԿ, }

ՄԱԶԵՂԱՄԱՍ (ճապիկ մազեղէն կամ այծեայ [ապաշխարութեան համար]), haire (*հէր*), *sf.* *Porter la —. La — et le cilice (գօտի մազեղէն).*

ՄԱԶԵՂ, chevelu, ue, poilu, ue, poileux, euse, pelu, ue, velu, ue, *adj.*

ՄԱԶԵՂԷՆ, de cheveux, de poil, *adj.* V. Մազեկամաս։

ՄԱԶԻԿ (*փէնսէթ. փէնսէթ*), pincette, *sf.*, կամ pincettes, *sfp.*

ՄԱԶՄԶՈՒԿ, poil follet. — (բուսոց), fibre, *sf.* —ք, filet, *sm.*

ՄԱԶՈՏ, poilu, ue, poileux, euse, pelu, ue, velu, ue, *adj.*

ՄԱԶՈՑ, pileux, euse, pilaire, *adj.*

ՄԱԶՏԱՔԷ (*մասթիք*), mastic [(*մասթիք*), *sm.*

ՄԱԶՏԱՔԻ (*մասթիք ադաճ*), lentisque, *sm.*

ՄԱԹ (եփելով բանձրացած խաղողի օշարակ. *սափա*), sapa, *sm.*

ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ, mathématique, *adj.* *Vérité, justesse —.* — կերպիւ, կերպով, V. Մաթեմաթիկապէս։

ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱՊԷՍ, mathématiquement, *adv.* — *parlant.*

ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԵԱՆ, mathématique, *adj.* *Vérité, justesse —.* — գիտութիւն, mathématique, *sf.*

ՄԱԹԵՄԱՏԻԿՈՍ, mathématicien, *sm.* *Il est grand —.*

ՄԱԹՋԵՆԻ (*տը քօտր արպուզիէ*), arbousier, *sm.*

ՄԱԹՈՒՉ ([illegible]), arbouse, *sf.*

ՄԱԺԱՌՈՍ, cuisinier, ière, *s.*

ՄԱԼ, mouton, *sm.*

ՄԱԼԱԳԱ, malaga, *sm.*

ՄԱԼԱԿՈՆԵԼ, amalgamer, *va.* — *des idées nouvelles avec des idées anciennes.*

ՄԱԼԱՅԵԱՆ, malai, aie, կամ malais, aise, *adj.*

ՄԱԼԱՅԵՐԷՆ, malai, aie, կամ malais, aise, *adj.* — լեզու, la langue malaise, *sf.*, կամ malai կամ malais, *sm.* [*va.*

ՄԱԼԵԼ, châtrer, bistourner,

ՄԱԼՈՒԽ, câble, *sm.*

ՄԱԼՈՒՂՑ (այծու ղտու [lama կամ llama] տեսակէն կենդանի մր. [illegible]), vigogne, *sf.*

ՄԱԼՈՒՄ ([illegible]), mollah ([illegible]), *sm.*

ՄԱԽԱԹ ([illegible]) carrelet, *sm.* — *de sellier, d'emballeur.* poinçon, *sm.* *Un étui garni de ciseaux et d'un —.*

ՄԱԽԱՂ, sac ([illegible]), *sm.* — (հովուի), gibecière, *sf.* Հացի — (հովուի), V. Հացատիր։ Որսորդի —, carnassière, gibecière, *sf.*

ՄԱԽԱՆՔ ([illegible]), jalousie, *sf.* [*sf.*

ՄԱԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, viscosité,

ՄԱԾԱՆ, visqueux, euse, *adj.*

ՄԱԾԱՆԻԼ (փակչիլ. կպչիլ), s'attacher, se coller, *vpr.* [*sf.*

ՄԱԾԱՆՈՂՈՒԹԻՒՆ, viscosité,

ՄԱԾՆՈՒԼ, se cailler, se coaguler, *vpr.*, coller, *vn.*

1. **ՄԱԾՈՅՑ**, gélatine, *sf.* Կ'ըսուի նաեւ Մածուած (1)։

2. **ՄԱԾՈՅՑ** ([illegible]), soudure, *sf.*

1. **ՄԱԾՈՒԱԾ**, gélatine, *sf.* *Bouillon de —.* — (բուսական կամ կենդանական մսատանց), gelée, *sf.*

2. **ՄԱԾՈՒԱԾ** (կցուած. զօդուած), soudure, *sf.* *Le tuyau est crevé à la —.*

ՄԱԾՈՒՄ, } conglutination,
ՄԱԾՈՒՄՆ, } *sf.* || caillement, *sm.*

ՄԱԾՈՒՆ ([illegible]), lait caillé, կամ սոսկ caillé, *sm.* — ծախեմ (մանկական խաղ մր), jeu des quatre coins. — ծախեմ խաղալ, jouer aux quatre coins.

ՄԱԾՈՒՑԱՅԻՆ, gélatineux, euse, *adj.* *Substance gélatineuse.*

ՄԱԾՈՒՑԱՆԵԼ, conglutiner, *va.* || souder, attacher, *va.*, cailler, coaguler, *va.*

ՄԱԾՈՒՑԻԿ, gluant, ante, glutinatif, ive, glutineux, euse, *adj.*

ՄԱԾՈՒՑԻՉ, coagulant, ante, *adj.* Նիւթ —, coagulum ([illegible]), *sm.* *La présure est un —.*

ՄԱԾՈՒՑՈՒՄ, } soudure, *sf.*
ՄԱԾՈՒՑՈՒՄՆ, } *Ce tuyau est bon, mais la — en est mal faite.* — (կաթին), coagulation, *sf.*

ՄԱԿԱԲԵՐԵԼ, supposer, *vn.* || induire, *va.* *La conséquence que j'en induis.*

ՄԱԿԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, supposition, *sf.* || induction, *sf.*

ՄԱԿԱԲՈԼՈՐԱԿ, V. Մակբոլորակ։

ՄԱԿԱԲՈՅԾ, parasite, *adj.*

ՄԱԿԱԲՈՒԾԱԿԱՆ, parasitique, *adj.*

ՄԱԿԱԲՈՒԾՈՒԹԻՒՆ, parasitisme, *sm.* [nème, *sm.*

ՄԱԿԱԳԱՆՁՈՒԹԻՒՆ, épipho-

ՄԱԿԱԳԻՐ, intitulé, *sm.* *L'— d'un livre.*

ՄԱԿԱԳՐԵԼ, intituler, *va.* *Il a intitulé sa pièce.*

ՄԱԿԱԴԵՂ, épithème, *sm.*

ՄԱԿԱԹԱՂԱՆԹ [illegible]), épiploon ([illegible]), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Աղեպացամաշկ։

ՄԱԿԱԼԵԶՈՒ, épiglotte, *sf.*

ՄԱԿԱԾՈՒԹԻՒՆ, induction, *sf.*

ՄԱԿԱԿԷՏ, point, *sm.* || deux-

points, *smp.*, comma *(pl. des comma)*, *sm.*

ՄԱԿԱՂԱՏԵՂ, parc (բարք), *sm. Le berger couche au —.*

ՄԱԿԱՂՈՒՄ } (խուցանց), parcage, *sm.*
ՄԱԿԱՂՈՒՄՆ }

ՄԱԿԱՄՈՐՁԻՔ, épididyme, *sm.*

ՄԱԿԱՆ, bâton, *sm.*

ՄԱԿԱՆԱԻՈՐ, bâtonnier, *sm.*

ՄԱԿԱՆԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ, bâtonnat, *sm.*

ՄԱԿԱՆԿԵԱԼ, incident, ente, [*adj.*

ՄԱԿԱՆԿՈՒԹԻՒՆ, incidence, *sf.*

ՄԱԿԱՆՈՒՆ, surnom, *sm.* — դնել, տալ, V. Մականուանել ։

ՄԱԿԱՆՈՒԱՆԵԼ, surnommer, *va.*

ՄԱԿԱՃՐՋԱՆ, épicycle, *sm.*

ՄԱԿԱՐԴ (մայա), V. խմոր ։

ՄԱԿԱՐԴԱԿ, plan, *sm.*

ՄԱԿԱՐԴԱԿԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, planimétrie, *sf.*

ՄԱԿԲԱՅ (վերադիր բայից), adverbe, *sm.*

ՄԱԿԲԱՅԱԿԱՆ, adverbial, ale *(pl. adverbiaux)*, *adj.* — ասացուած, locution adverbiale.

ՄԱԿԲԱՅԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, adverbialité, *sf.*

ՄԱԿԲԱՅՕՐԷՆ (իբրեւ մակբայ), adverbialement, *adv.*

ՄԱԿԲՈԼՈՐԱԿ (տեսակ մը կոր գիծ, ըստ երկրաչափից [géomètre]), épicycloïde (էփիսիքլօիտ), *sf.*

ՄԱԿԴԻՐ, attribut, *sm.* || adjectif, *sm.* || épithète, *sf.*

ՄԱԿԵՌԱԿ, V. Մակեռորդ ։

ՄԱԿԵՌՈՐԴ, épitrite, *sm.*

ՄԱԿԵՐԵՒՈՅԹ, surface, superficie, *sf.*

ՄԱԿԵՐԵՒՈՒԹԱԿԱՆ, superficiel, elle, *adj. Ligne superficielle.*

ՄԱԿԵՐԵՒՈՒԹԻ, superficiel, elle, *adj. Ligne superficielle.* Ի —, V. Մակերեւութի ։

ՄԱԿԵՐԵՒՈՒԹԻ, superficiellement, *adv.*

ՄԱԿԵՐԵՒՈՒԹԻՒՆ, V. Մակերեւոյթ ։

ՄԱԿԵՐԻԿԱՄՆԱՅԻՆ (ըստ անդամազիտաց), surrénal, ale, *adj. Glandes surrénales.*

ՄԱԿԸՆԹԱՑՈՒԹԻՒՆ flux (ֆլիւ), flot, *sm.*, marée montante, *sf.* — եւ տեղափոխութիւն, flux et reflux, flot et jusant.

ՄԱԿԸՆԹՐԱԿ, réveillon, *sm. Donner, faire un —. Le — de la nuit de Noël.*

1. **ՄԱԿՈՆ** (մահոգան ծառը), acajou, bois d'acajou, *sm.* — կահուց, acajou à meubles. Հայերէն կ'ըսուի եւ Մահոգենի ։

2. **ՄԱԿՈՆ** (մակոնեան գինի. Մակօն քաղաքը), mâcon, *sm. Du vieux —.*

ՄԱԿՈՍԿՐ, suros, *sm.*

ՄԱԿՈՐՈՎԱՅՆ (վերին մասն որովայնի), épigastre (partie supérieure de l'abdomen), *sm.*

ՄԱԿՈՐՈՎԱՅՆԱԿԱՆ, épigastrique, *adj.*

ՄԱԿՈՐՈՎԱՅՆԻ, précordial, ale, *adj. Région précordiale.*

ՄԱԿՈՅԿ (նաւակ), canot, *sm.*

ՄԱԿՈՒԿԱՁԵՒ (ըստ անդամազիտաց), scaphoïde (սքաֆօիտ), *adj. Os —. Fosse —.*

ՄԱԿՈՒԿԱՊԵՏ (թիավար նաւակի պետը), patron, *sm.*

ՄԱԿՈՒԿԱՎԱՐ (նաւավար), canotier, *sm. Les —s de la Seine.*

ՄԱԿՏՐԱՅ (ալիւր, հաց բրելու [pétrir] տաշտ. խամոր հունցելու), huche, maie, *sf.*, pétrin, *sm.*

ՄԱԿՐՈՒ (ծովային բադ մը), macreuse, *sf. L'Église permet de manger des —s en carême.*

ՄԱԿՖԵՐԼԱՆ (տեսակ մը կրկնոց [manteau]), mac-ferlane (մաքֆէրլան'), *sm. Il entra par la porte de Saint-Denis, cachant sous un — son bras en écharpe.* A. HOUSSAYE.

ՄԱՀ, mort, *sf.*, trépas, décès, tombeau, *sm.*, la nuit du tom-

beau կամ des tombeaux, l'éternelle nuit, *sf.*, le sommeil éternel, le déclin de la vie, *sm.*, la fossoyeuse, *sf.* — **Ժանտամահ**, peste, *sf.* **Կանխահաս** —, mort prématurée. **Յանկարծական** —, mort soudaine կամ subite. **Ողբալի** —, mort déplorable. **Զարաչար** —, V. **Զարամահութիւն** կամ **Ողորմմահութիւն**։ — **Խայտառակութեան**, mort ignominieuse. **Մերձ ի** —, V. **Մահամերձ**։ **Մերձ ի** — **լինել** (—ուան մօտ լինել, ըլլալ, մեռնելու մօտ ըլլալ), être à l'extrémité, être sur le point de mourir, être à l'article de la mort, voir la mort de près, se mourir. **Ի** — **մատնել**, livrer à la mort. —**ուանէ ապրծիլ**, échapper à la mort. **Փախաւ**, —**ուանէ ապրծելու համար**, il a pris la fuite pour échapper à la mort. **Ի ժամու** —**ուան** (—**ուան կիտին**), à l'article de la mort, in extremis (լտ. էքսդրէմիս), *adv.* *Mariage célébré in extremis*, կամ *Mariage in extremis*. 1.—**ու չափ**, mortel, elle, *adj.* —**ու չափ հիւանդութիւն**, maladie mortelle. —**ու չափ թշնամի**, ennemi mortel. —**ու չափ մեղք**, péché mortel. **Եօթն** —**ու չափ մեղք**, les sept péchés capitaux. 2.—**ու չափ**, à mort, à la mort, mortellement, aux dépens de la vie, de sa propre vie.

ՄԱՀԱԲԵՐ, mortel, elle, meurtrier, ière, délétère, léthifère, *adj.* *Le suc de cet arbrisseau est léthifère.* — (**թոյն, տունկ, ըստ բժշկաց**), mortifère, *adj.* — **հարուած**, coup mortel կամ funeste.

ՄԱՀԱԳԵՂ, poison, *sm.*

ՄԱՀԱՋԱՆԳԻՑՈՒՄՆ, nécrophobie, *sf.*

ՄԱՀԱԿ (**բիր ստուարածայր**), massue, *sf.* — **երկաթի**, masse, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Լախտ։

ՄԱՀԱԿԵՆԴԱՆ, nécrobiose, *sf.*

ՄԱՀԱՀԱՄԲՈՅՐ, mortel, elle, *adj.*

ՄԱՀԱՄԵՐՁ, mourant, ante, expirant, ante, *adj.* — **հիւանդ**, malade à mourir. — **լինել, ըլլալ**, V. **Մերձ ի մահ լինել** (**ՄԱՀ**)։

ՄԱՀԱՊԱՐՏ, condamné, ée (քօնտամնէ), *adj.* — **լինել, ըլլալ**, être —, mériter la peine capitale.

ՄԱՀԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, condamnation (քօնտամնասիօն), *sf.*

ՄԱՀԱՌԻԹ, mortel, elle, *adj.*

ՄԱՀԱՏԻՊ, mort, *m.* morte, *f. adj.* *Avoir le teint* —.

ՄԱՀԱՏՈՒ, mortel, elle, *adj.*

ՄԱՀԱՐԱՐ, mortel, elle, *adj.* — **դեղ կամ թոյն**, poison mortel.

1. **ՄԱՀԱՐՁԱՆ**, monument, *sm.*

2. **ՄԱՀԱՐՁԱՆ**, donjon, *sm.*

ՄԱՀԱՐՁԱՆԵԱԼ, donjonné, ée, *adj.*

ՄԱՀԱՑՈՒ, mortel, elle, *adj.* — **դեղ կամ թոյն**, poison mortel. **Եօթն** — **մեղք**, les sept péchés capitaux.

ՄԱՀԱՑՈՒՆԵԼ, mortifier, *va.* **Ինքզինքը** —, se mortifier, *vpr.*

ՄԱՀԱՑՈՒՆՈՂ, mortifiant, ante, *adj.*

ՄԱՀԱՑՈՒՄ, **ՄԱՀԱՑՈՒՄՆ**, } V. **Մահացուցումն**։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԻՉ, mortifiant, ante, *adj.*

ՄԱՀԱՑՈՒՑՈՒՄ, **ՄԱՀԱՑՈՒՑՈՒՄՆ**, } mortification, *sf.* *Il a reçu, il a essuyé une cruelle* —. *Ce sont des —s que Dieu nous envoie.* V. **Վշտամբերութիւն** կամ **Անձնահարութիւն**։

1. **ՄԱՀԻԿ** (մէկ կողմը կորնթարդ [convexe] եւ միւսը գոգաւոր ապակի), ménisque, *sm.*

2. **ՄԱՀԻԿ** (մասն ճաճանչի [ostensoir կամ ostensoire] ուր կը

դրուի Արքութիւն արքայն [յեկեղեցիս Հռովմայեցւոց]), lunette, *sf.*
3. **ՄԱՀԻԿ** (մահկաձեւ կերպարանք [դուս երկրաչափից]), lunule, *sf.*
4. **ՄԱՀԻԿ** (պարանոցի՝ ասպարուց [officier] հեծելակազորաց), hausse-col *(pl.* des *hausse-cols)*, *sm.*
5. **ՄԱՀԻԿ** (կէս լուսին. Եարըմ այ), croissant, *sm.* — (դրօշ Օսմանեան տէրութեան), croissant, *sm.*

ՄԱՀԻԿՍՂՋԻՒՐՔ, les cornes du croissant.

ՄԱՀԻՃՔ, V. Անկողին։

ՄԱՀԿԱՆԱՑՈՒ, mortel, elle, *adj.* [lité, *sf.*

ՄԱՀԿԱՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, morta-

ՄԱՀՃԱԿԱՆ, clinique, *adj. Leçon* —, կամ *la* —, *հիւանդաց անկողնոյն քով բժշկութեան դաս*։

ՄԱՀՈԳԵՆԻ, V. Մակոյն (1)։

ՄԱՀՈՒԹԻՒՆ, mortalité, *sf.*

ՄԱՀՈՒՆԱՑ (տեսակ մը ցռկանաւ. Մաւնա), mahonne (Մաօն'), *sf.* [(**ՄԱՀ**)։

ՄԱՀՈՒՉԱՓ, V. Մահու չափ 1.

ՄԱՀՐ (այրութեան ժամանակի համար էրկանէն առ կինն տրուած հասոյթ. Մէհրի Մուէճճէլ), douaire, *sm. Assigner le* —.

ՄԱՀՐԵԼ (հասոյթ սահմանել), douer, *va. Il a doué sa femme de tel revenu.*

ՄԱՀՐԸՆԿԱԼ, douairière, *adj. f. Reine, duchesse* —.

ՄԱՂ (Էլէք), crible, tamis, sas, *sm.* — (ալեր), bluteau, blutoir, *sm.* — հողոյ, claie, *sf. Une — à passer de la terre, du sable.* —է անցուցանել, passer au crible, passer par l'étamine, sasser, *va.* —ի գործարան, V. Մաղագործարան։

ՄԱՂԱԳԼՈՒԽ, criblure, *sf. On donne les —s aux volailles.*

ՄԱՂԱԳՈՐԾ, criblier, tamisier, *sm.*

ՄԱՂԱԳՈՐԾԱՐԱՆ, tamiserie, *sf.*

ՄԱՂԱՍ (Պէլղամ), flegme կամ phlegme, *sm.*, pituite, *sf.* [*adj.*

ՄԱՂԱՍԱԼԱԾ, flegmagogue,

ՄԱՂԱՍԱԼԻՑ, pituiteux, euse, *adj. Vieillard, tempérament* —.

ՄԱՂԱՍԱԿԱՆ, pituitaire, *adj.*

ՄԱՂԱՍԱՀՈՍ, flegmagogue, *adj.*

ՄԱՂԱՍԱՑԻՆ, pituitaire, *adj. Glande, membrane* —.

ՄԱՂԱՍԱՑՈՅՑ, flegmatique կամ phlegmatique, *adj.* [*adj.*

ՄԱՂԱՍԱՎԱՐ, flegmagogue,

ՄԱՂԱՍԱՒՈՐ, V. Փակոցային։

ՄԱՂԱՍՈՅ, pituitaire, *adj. Glande, membrane* —.

ՄԱՂԱՍՈՏ, flegmatique կամ phlegmatique, *adj. Tempérament flegmatique.* pituiteux, euse, *adj.*

ՄԱՂԱՏԵՍԱԿ, cribleux, euse, *adj.* — ոսկր, os cribleux, os ethmoïde, կամ լոկ ethmoïde, *sm.*

ՄԱՂԱՐԱՆ (ալիւր մաղելու տեղ), bluterie, *sf.*

ՄԱՂԵԱԼ, criblé, ée, *adj.*

ՄԱՂԵԼ, cribler, tamiser, sasser, *va.* — (ալիւր), bluter, *va.*

ՄԱՂԶՄԱՑ (ի պատարագի), patène, *sf.* — *d'or, d'argent. Baiser la* —. paix, *sf. Baiser la* —.

ՄԱՂԹԱՆՔ, prière, *sf.* || oraison, *sf.* || suffrages, *smp.* — Եկեղեցւոյ վասն հաւատացելոց, suffrages de l'Église. — սրբոց, suffrages des saints.

ՄԱՂԹԵԼ, souhaiter, *va.* — *ardemment.* — *la santé, les richesses.* — *d'avoir un emploi.* — *toutes sortes de prospérités à quelqu'un.*

ՄԱՂՁ (Սաֆրա), bile, *sm. Vomir de la* —. — անասնոց, fiel, *sm.* [gie, *sf.*

ՄԱՂՁԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, cholélo-

ՄԱՂՁԱԴԵՂ, émétique, vomitif, cholagogue, *sm. Prendre de l'émétique.*

ՄԱՂՁԱԼԻՑ, bilieux, euse, *adj. Tempérament —.*

ՄԱՂՁԱԽՏ, V. Մաղձացաւութիւն։

ՄԱՂՁԱԿԱՆ, biliaire, *adj. Calculs —s.* cholérique, *adj. Tempérament —.* — որովայնածութիւն, V. Որովայնածութիւն։

ՄԱՂՁԱՅԻՆ, bilieux, euse, *adj. Maladies bilieuses.* || cholérique, *adj. Tempérament —.*

ՄԱՂՁԱՅՈՅՑ, bilieux, euse, *adj. Tempérament —.* V. Մաղձացաւութիւն։

ՄԱՂՁԱՎԱՐ, cholagogue, *adj.*

ՄԱՂՁԱՏԱՐ. — խողովակ, conduit, canal biliaire, կամ conduit, canal cholédoque.

ՄԱՂՁԱՏԵՍԱԿ, bilieux, euse, *adj. Maladies bilieuses.*

ՄԱՂՁԱՑԱՒ* (ախտացեալ մաղձացաւութեամբ), cholérique, *s. Un, une —.*

ՄԱՂՁԱՑԱՒԱԿԱՆ, cholérique, *adj. Accidents —s.*

ՄԱՂՁԱՒՈՐ, bilieux, euse, *adj.*

ՄԱՂՁԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, choléra-morbus ([illegible]) կամ choléra (բառ. յունարէն), *sm.* Ախտացեալ մաղձացաւութեամբ, V. Մաղձացաւ։

ՄԱՂՁԸՆԿԱԼ. — փամփուշտ, vésicule biliaire. — խողովակ, conduit, canal cholédoque.

ՄԱՂՁԻՏ (սպիտակ, անհամ եւ անհոտ նիւթ մը), cholestérine, *sf.*

ՄԱՂՁԻՏԱԿԱՆ (թթուուտ), cholestérique (acide), *adj.*

ՄԱՂՁՈՅ, biliaire, *adj. Calculs —s.*

ՄԱՂՁՈՏ, bilieux, euse, *adj. Tempérament —. Une personne bilieuse.* || biliaire, *sm. Les —s sont sujets à de grandes maladies.*

ՄԱՂՄԱՂ. — կրակ, feu doux.

ՄԱՂՈՂ, cribleur, euse, *s.*

ՄԱՂՈՒԱԾ, cribration, *sf.* V. Մաղելը։

ՄԱՂՈՒՄ, } criblage, tamisage, *sm.* — (ալեր), blutage, *sm.* V. Մաղուած։
ՄԱՂՈՒՄՆ, }

ՄԱՂՈՒՆՔ, criblure, *sf. On donne les —s aux volailles.*

ՄԱՃ, manche կամ mancheron de la charrue, corne de la charrue.

ՄԱՃԱԿԱԼ, mancheron, *sm.*

ՄԱՃԱՌԱԿ (թանձրացած եւ կտոր կտոր կտրուած կաթ), caillebotte, *sf.*

ՄԱՃԱՄ (զարկ. [illegible]), pouls ([illegible]), *sm. Avoir le — fort, faible, réglé, déréglé. Son — bat quatre-vingts fois par minute. Tâter, consulter, interroger le —.*

ՄԱՃՈՒՃԻԿ ՄԱՏՆ, V. Մատն։

ՄԱՄ (մեծ մայր. [illegible]), grand'mère *(pl. des grand'mères)*, grand'maman *(pl. des grand' mamans)*, bonne maman, aïeule, *sf.* —ոյ —, trisaïeule, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Հան։

ՄԱՄԱՑ ([illegible]), chyle ([illegible]), *sm. La formation du —.*

ՄԱՄԱՑԱԲԵՐ, chylifère, *adj.*

ՄԱՄԱՑԱՅԻՆ, chyleux, euse, *adj.*

ՄԱՄԱՑԵԼ, chylifier, *va.*

ՄԱՄԱՑԸՆԿԱԼ, chylifère, *adj.*

ՄԱՄԱՑՈՒՄ, } chylification, *sf.*
ՄԱՄԱՑՈՒՄՆ, }

ՄԱՄԻԿ, grand'maman *(pl. des grand'mamans)*, bonne maman, *sf.*

ՄԱՄԼՈՒՔ (եգիպտոսի մէջ ձիաւոր զինուոր), memeluk ([illegible]), *sm.*

ՄԱՄԽԻ (փշոտ սալորի), prunellier, *sm.*

ՄԱՄՄՈՒԹ (փղի ցեղէ վիթխարի կենդանի մը), mammouth, *sm.*

ՄԱՄՈՆԱՊԱՇՏ, cupide, *adj.*

1. **ՄԱՄՈՒԼ**, presse, *sf.* — (դարբնի, ոսկերչի), étau, *sm.* Կտաւ սեղմելու եւ փայլեցունելու —, calandre, *sf.* Ջրաբաշխական —, — hydraulique. Ընդ մամլով, sous —.

2. **ՄԱՄՈՒԼ** (մօլլա), mollah (մօլ-լա), *sm.*

ՄԱՄՈՒԽ (սալոր վայրի՝ յոյժ դաժան [âpre]), prunelle, *sf.*

ՄԱՄՈՒԿ (էօրիւմճէք պէօճէյի), araignée, *sf.*

ՄԱՄՈՒՌ (եօսուն), mousse, *sf.* Ջրի —, algue, *sf.* — աղբերց, fontinale, *sf.*

ՄԱՄՌԱՊԱՏ, couvert de mousse, moussu, ue, *adj.*

ՄԱՄՌԱՑՈՒՄ, } moussage,
ՄԱՄՌԱՑՈՒՄՆ, } *sm.*

ՄԱՄՌԱՒԷՏ, moussu, ue, *adj.* *Un arbre —.*

ՄԱՄՌԱՒՈՐ, moussu, ue, *adj.* *Un arbre —.* — վարդ (տեսակ մը վարդ), rose moussue.

ՄԱՄՌՈՏ, moussu, ue, *adj.*

ՄԱՅԵԼ, bêler, *vn.*

ՄԱՅԹ (գալտըրըմ), trottoir, *sm.*, banquette, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Լրիկ։

ՄԱՅԻՍ (հինգերորդ ամիս տարւոյ), mai, *sm.*

ՄԱՅԻՒՆ, bêlement, *sm.*

ՄԱՅԼՔՈՐԹ (պղնձոյ, զինկի եւ նիքելի խառնուրդ), maillechort, *sm.*

ՄԱՅԾՐԱՅ (ադաճ ուրու), broussin, *sm.*, loupe, *sf.* *Les loupes d'orme servent à faire de jolis ouvrages de tabletterie.*

ՄԱՅՈՂ, bêlant, ante, *adj.*

ՄԱՅՌ, V. Դոնէրակ։

1. **ՄԱՅՐ** (անա. վալիտէ. սեռ. մօր), mère, *sf.* || matrice, *sf.* **Խորթ** —, marâtre, *sf.* Մեծ —, V. Մամ։ — Աստուծոյ, la mère de Dieu. — ամենեցուն, հասարակաց (երկիր), notre mère commune (la terre). — հաւատացելոց (եկեղեցի), la mère des fidèles (l'Église). — արքայի, la reine mère. — արքայի Տանկաց, la sultane mère կամ sultane Validé. **Մօր պէս**, comme une mère, maternellement, *adv.* V. Մայրպէս։

2. **ՄԱՅՐ** (ծառ մ'է. [illegible] սեռ. մայրի), cèdre, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Եղեւին։

ՄԱՅՐԱԲԱՐ, V. **Մօր պէս** (**ՄԱՅՐ** 1)։

ՄԱՅՐԱԿԱՆ, de mère, maternel, elle, *adj.* *Amour —.*

ՄԱՅՐԱՊԵՏ, V. Մայրպէտ։

ՄԱՅՐԱՍՊԱՆ, parricide, *s.*

ՄԱՅՐԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, parricide, *sm.*

ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔ (փայիթախթ), capitale, *sf.* — (գաւառի), métropole, *sf.*

ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, métropolitain, aine, *adj.*

ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔԱՑԻ, métropolitain, *sm.*

ՄԱՅՐԵՆԻ, V. Մայրական։

ՄԱՅՐԵՒՈՐ (փայտահատ. օդուն քէսիճի), bucheron, *sm.*

ՄԱՅՐԻ (օրման), forêt, *sf.*, bois, *sm.*

ՄԱՅՐԻԿ, mère, dans le langage des enfants, maman, *sf.*

ՄԱՅՐՊԵՏ, abbesse, mère, *sf.*

ՄԱՅՐՕՐԷՆ, V. Մայրաբար։

1. **ՄԱՆ** (գայմագ), crème, *sf.* *Fromage de —, à la —.*

2. **ՄԱՆ** (օձից), anneau, *sm.* *Le serpent se traine en longs —x.* repli, *sm.* *Un serpent qui rampe à longs —s.*

3. **ՄԱՆ**, V. Շրջան։ — ի —, sinueux, euse, *adj.* *Le cours — d'un ruisseau.*

4. **ՄԱՆ** (աղուամազ. բուրդ [ծաղկի, պտղոյ]), duvet, coton, *sm.*

ՄԱՆԱԾ, filure, *sf.* *On connaît le drap à la —.* — իլոյ, fusée, *sf.* *Vider, dévider une —.*

ՄԱՆԱՆԱՑ, manne, *sf.*

ՄԱՆԱՆԻԽ (Եւրոպ.), vénevé, *sm.*, moutarde, *sf.* Մանանխոյ անօթ, աման, pot à moutarde, moutardier, *sm.*

ՄԱՆԱՆԽԱՎԱՃԱՌ, moutardier, *sm.* [*sm.*

ՄԱՆԱՆԽԱՐԱՐ, moutardier,

ՄԱՆԱՆԽՈՑ, moutardier, *sm.*

ՄԱՆԱՐԱՆ, filature, *sf.* — կանեփոյ, filerie, *sf.* Տէր —ի, filateur, *sm.*

ՄԱՆԱՒԱՆԴ, surtout, principalement, le plus, plutôt, singulièrement, *adv.* — զի, — քէ, surtout, mais surtout, d'autant plus. — քան, plutôt que de . . . *Plutôt que de dissiper mon argent, je le garderai. Je brûlerai plutôt l'habit que de le porter.*

ՄԱՆԳ (պտուղ մ'է), mangue, *sf.* [cille, *sf.*

ՄԱՆԳԱՂ (օրակ. գեղջկ.), fau-

ՄԱՆԳԱՂԱԿ, faucillon, *sm.* || croissant, *sm.* — ծառոց ոստերը կտրելու, fauchet, *sm.*

ՄԱՆԳԱՂԵԼ (մանգաղով կտրել. հնձել), faucher, *va.*

ՄԱՆԳԱՂԹԵՒ, V. Մաքայուկ ։

ՄԱՆԳԵՆԻ (ծառ մ'է), manguier, *sm.* [*sf.*

ՄԱՆԳԼ (պտուղ մ'է), mangle,

ՄԱՆԳԼԵՆԻ (ծառ մ'է), manglier, *sm.*

ՄԱՆԳՂԻՈՆ (մեքենայ պատեռազմի. Կենսպէ), V. Մարտամեքենայ ։ [gouste, *sf.*

ՄԱՆԳՈՍՏ (պտուղ մը), man-

ՄԱՆԳՈՍՏԱՆԻ (ծառ մը), mangoustan, *sm.*

ՄԱՆԴՐԻԼ (տեսակ մը կապիկ), mandrill, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Հոլակապիկ ։

1. **ՄԱՆԵԱԿ**, collier, *sm.* — *de perles, de pierreries.* || anneau, *sm.* || annelet, filet, *sm.* || manille, *sf.* — անձեռոցի սեղանոյ, rond de serviette. — Երեւակի, anneau de Saturne.

2. **ՄԱՆԵԱԿ** (մասն ծամածուցքի՝ ուր կը դրուի ապակին),lunette, *sf.*

ՄԱՆԵԼ, filer, tordre, *va.*

ՄԱՆԵԼԻՔ (Եօրեքե), guenouille, *sf.*

ՄԱՆԵԿԱՑԵՒ, annulaire, *adj.* — խաւարումն արեգական, éclipse —.

ՄԱՆԵՐԻՈՐ, bande, *sf.*

ՄԱՆԻՃ ՄԱՆԻՃ, sinueux, euse, *adj.* — — ըլլալ, se replier, *vpr.*

ՄԱՆԻՇ, iode, *sm.*

ՄԱՆԻՇԱԿ (զարմանալի ծաղիկ մ'է. Վնեֆշէ), violette, *sf.* Հինգթերթի — (Հերաչպ Վնեֆշէ), V. Հիր ։ Հայերէն կ'ըսուի եւ Մանուշակ ։

ՄԱՆԻՇԱԿԱԳՈՅՆ, V. Մանուշակագոյն։

ՄԱՆԻՕԿ (բուսի մէ), manioc (. . օֆ), *sm.*

ՄԱՆԻՉ, fileur, euse, *s.* Կին —, filandière, *sf.*

ՄԱՆԿԱԲԱՐ, comme un enfant, puérilement, *adv.*

ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ (Եպէ), accoucheur, *sm.* — կին (Եպէ Քապէ), accoucheuse, կամ լաւ եւս sage-femme (*pl.* des *sages-femmes*), *sf.* *Habile sage-femme.*

ՄԱՆԿԱԲԱՐՁԱԿԱՆ, obstétrical, ale (*pl. obstétricaux*), *adj.* *Les préceptes obstétricaux.*

ՄԱՆԿԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, obstétrique, *sf.*, accouchement, *sm.*

ՄԱՆԿԱՁԵՂՄ, gâte-enfant (*pl.* des *gâte-enfants*), *s.*

ՄԱՆԿԱՄՈՐԻ (դաստիարակ մանկանց), V. Մանկավարժ ։

ՄԱՆԿԱԿԱԼ (ծիծմայր), nourrice, *sf.*

ՄԱՆԿԱԿԱՆ, d'enfant, enfantin, ine, *adj.* *Visage* —. *Voix enfantine.* puéril, ile, *adj.* *L'ins.*

truction puérile. jeune, *adj*. *Cette pensée enflammait son — courage*. poupard, arde, *adj*. *Une physionomie pouparde*.

ՄԱՆԿԱՀԱՍԱԿ, jeune, imberbe (էմրէտ), *adj*.

ՄԱՆԿԱՄՈԼ (ղուլամփարէ), pédéraste, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Արուագէտ։

ՄԱՆԿԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ (ղուլամփարէլիք), pédérastie (. . . տի), *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւս Արուագիտութիւն։

ՄԱՆԿԱՍՊԱՆ, infanticide,*adj*. et *s*. *Une mère —*.

ՄԱՆԿԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, infanticide, *sm*. *Cette fille est accusée d'—*.

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺ (դաստիարակ մանկանց), pédagogue, *sm*. || — (ուսուցիչ մանկանց. [կ'ըսուի արհամարհանօք]), pédant, *sm*.

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ, pédagogique, *adj*. *Système, ouvrage —*.

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱՐԱՆ (վարժոց մանկանց), pédagogie, *sf*. *Fonder une —*.

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆ (դաստիարակութիւն մանկանց), pédagogie, *sf*.

ՄԱՆԿԵՌ(զէնճիրլի թարաղը. տէրկէն), herse (հէռս), *sf*.

ՄԱՆԿԵՌՈՒՄ, } hersage, *sm*.
ՄԱՆԿԵՌՈՒՄՆ, }

ՄԱՆԿԵՐԱՄ, une potée d'enfants.

ՄԱՆԿԸՌԹԵՒՔ, V. Մաքայլուկ։

ՄԱՆԿԻԿ, petit enfant, կամ լոկ petit, *sm*. [masse, *sf*.

ՄԱՆԿԼԱՒ (լախտ. տէփէր ռօքա),

ՄԱՆԿԼԱՒԻԿ, page, *sm*.

ՄԱՆԿՈՒԹԻՒՆ, enfance, *sf*.

ՄԱՆԿՏԻ, les enfants, *smp*.

ՄԱՆՇԱԿԱՆ (թթուուտ), iodique (acide), *adj*. [nide, *adj*.

ՄԱՆՇԱԿԵՐՊ, iodoforme, io-

ՄԱՆՇԱՏ, iodate, *sm*.

ՄԱՆՇԱՑԵԱԼ, iodé, ée, *adj*.

ՄԱՆՇՈՒԹԻՒՆ, iodisme, *sm*.

ՄԱՆՇՈՒԿ, iodure, *sm*. — երկաթոյ, — de fer. — զառնկի, — d'arsenic. — կալիոնի, — de potassium (բօդասեօմ). — կապարոյ, — de plomb. — կշռունի, — de baryum (պարեօմ). — սնդկի, — de mercure.

ՄԱՆՈՂ, V. Մանիչ։

ՄԱՆՈՂԱԿՔ (Պարկայք), les trois sœurs filandières (les Parques).

ՄԱՆՈՂՈՒԹԻՒՆ, filature, *sf*.

ՄԱՆՈՑ (չըքրըք. չարխ), rouet, *sm*. *Un — à filer de la soie, de la laine, de la corde*.

ՄԱՆՈՒԱԾ, filé,ée, *adj*. || tour, *sm*., circonvolution, *sf*., circuit, *sm*. || repli, *sm*., sinuosité, *sf*. V. Մանուածք։

ՄԱՆՈՒԱԾԱՊԱՏ, sinueux, euse, tortueux. euse, *adj*. — շրջան, circuit, *sm*.

ՄԱՆՈՒԱԾՔ, filure, *sf*. Տաս — ունեցող, tortueux, euse, *adj*. — բանից, circuit de paroles.

ՄԱՆՈՒԿ, petit, ite, *adj*. *Quand j'étais —*. || enfant, petit, *sm*. Արու —, fils (ֆիս. ըստ Լիդրէի ֆի), *sm*. — արքայի, V. Մանկլաւիկ։ — սպասաւոր, V. Սպասաւոր։ — խոհակերոցի, V. Խոհեակ։ — հացարարի, mitron, *sm*. — իգացեալ (քէօչէք), mignon, ganymède, giton, bardache, *sm*. Մանկունք Արիայ (մարտիկք. պատերազմողք. [կը գործածուի ի բնտրդծ.]), les fils de Mars (les guerriers). Մանկունք Ապողոնի (բանաստեղծք), les fils d'Apollon (les poètes).

ՄԱՆՈՒՇԱԿ (զարնանային ծաղիկ մ'է. մէնէքշէ), violette, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւս Մանիշակ։ —ն համեստութեան նշանակ է, la — est le symbole de la modestie.

ՄԱՆՈՒՇԱԿԱԳՈՅՆ, violet,ette, *adj. Drap —. Couleur violette.* violacé, ée, *adj. La peau avait pris une teinte violacée.* violâtre, *adj.* Գոյն —ի, violet, *sm.* —ի շարաք, V. Շարաք։ [*sm.*

ՄԱՆՈՒՇԱԿԱՁՈՒԿՆ, éperlan,

ՄԱՆՉ, garçon, mousse, *sm.* — զաւակ, fils (ֆիս. քոս Լիդրէի ֆի), *sm.* Խոհանոցի —, V. Խոհ. նոց։ Հացագործի —, mitron, *sm.*

ՄԱՆՉՈՒԿ, gars ([illegible]), *sm.*

ՄԱՆՍԱՐԴ (առաստաղի տակ սենեակ. [illegible]), mansarde, *sf.*

ՄԱՆՐ, menu, ue, petit, ite, fin, *m.* fine, *f. adj.* — անձրեւ, douce pluie. — ծախք (արքայի), menus plaisirs. — — շահք, menus suffrages. — դրամկունք (պղնձի, արծաթի), menue monnaie, կամ լոկ monnaie, menuaille, *sf.* — — մասունք, détail, menu, *sm.* || menu, minutieusement, *adv.* — քննել, examiner scrupuleusement. Ամէն բան — — բացատրելու է (ամէն բան ծամծմելու բերանը դնելու է), il faut lui mâcher tous ses morceaux, il faut tout lui mâcher.

ՄԱՆՐԱԲԵՐԱՆ (մանր բերնով ձուկն մը), microstome, *sm.*

ՄԱՆՐԱԳԻՐՔ, micrographes, *smp.* [phalie, *sf.*

ՄԱՆՐԱԳԼԽՈՒԹԻՒՆ, microcé-

ՄԱՆՐԱԳԼՈՒԽ, microcéphale, *adj.*

ՄԱՆՐԱԳՈՐ (տունկ մ'է որ անպտուղ ծնի եւ համ ունի. [illegible]), mandragore, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Մարդախոտ։

ՄԱՆՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, micrographie, *sf.*

ՄԱՆՐԱԴԷՏ, microscope, *sm.*

ՄԱՆՐԱԴԻՏԱԿԱՆ, microscopique, *adj.*

ՄԱՆՐԱԹԵԼ, filet, *sm.*

ՄԱՆՐԱԼՈՒՍԱՆԿԱՐ, microphotographie, *sf.*

ՄԱՆՐԱԽԻՃ, gravier, *sm.*

ՄԱՆՐԱԽՈՅԶ, minutieux,euse, *adj. Homme, esprit —.* Մանրախուզիւ քննել, examiner scrupuleusement.

ՄԱՆՐԱԽՈՏ, gazon, *sm. Tondre le —. Un bastion* (մարտկոց) *revêtu de —.*

ՄԱՆՐԱՄԱԿ, microphyle, *sm.*

ՄԱՆՐԱՄԱՂԻԿ, fleurette, *sf.*

ՄԱՆՐԱԿԱՅՄ (փոքրիկ կայմ), petit mât, mâtereau, cacatois, *sm.*

ՄԱՆՐԱԿԱՔԱՐ, V. Մանրապար կամ Մանրաւոր։

ՄԱՆՐԱԿԵԱՑ, microbe, *sm.*

ՄԱՆՐԱԿԵՆԴԱՆ, micropyte, microzoaire, *sm.*

ՄԱՆՐԱԿԵՑԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, microbiologie, *sf.*

ՄԱՆՐԱԿԵՑՈՒԹԻՒՆ, microbie, *sf.* [s.

ՄԱՆՐԱԿՃԻՃ, regrattier, ière,

ՄԱՆՐԱԿՐԿԻՏ (խոր զարկութիւն, խնամ), minutieux, euse, scrupuleux, euse, *adj.* — խնամով, minutieusement, *adv. Relever — les fautes d'un ouvrage.*

ՄԱՆՐԱՁԱՅՆ, microphone, *sm.*

ՄԱՆՐԱՁՈՒԿՆ, menuise, *sf.*, alevin, *sm.*, blanchaille, *sf.*

ՄԱՆՐԱՃՃԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, animalculisme, *sm.*

ՄԱՆՐԱՃՃԱՁՈՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, animalculovisme, *sm.*

ՄԱՆՐԱՃՃԻ, animalcule, vermisseau, *sm.*

ՄԱՆՐԱՄԱՍՆ, minute, *sf.* || en détail, *adv.*

ՄԱՆՐԱՄԱՍՆԱԲԱՐ, en détail, minutieusement, *adv.* — քննել, examiner scrupuleusement, descendre dans le particulier.

ՄԱՆՐԱՄԱՍՆԻ ([illegible]), micromérie, *sf.*

ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆ, menu, détail, particulier, *sm.*, particularité, spécification, *sf.*

ՄԱՆՐԱՄԱՍՈՒՆՔ, détail, *sm.*

ՄԱՆՐԱՆԿԱՐ, miniature, *sf.*

ՄԱՆՐԱՆԿԱՐԻՉ, miniaturiste, *sm.* [ture, *sf.*

ՄԱՆՐԱՆԿԱՐՉՈՒԹԻՒՆ, minia-

ՄԱՆՐԱՇԽԱՐՀ microcosme, *sm.*

ՄԱՆՐԱՉԱՓ, micromètre, *sm.* — զուգահեռակալ գծիւք, — à fils parallèles. — հատուածա-կողմեան, — prismatique.

ՄԱՆՐԱՊԱՏՈՒՄ, particulier, ière, *adj.* || en détail, avec détail, *adv.* *Il nous a raconté le fait en* կամ *avec détail.* — դէպք, détail, particulier, *sm.* — մատե-նագիր, détailliste, *sm.* — նշա-նակօք, particulièrement, *adv.* — առնել, détailler, *va.* *Il nous a détaillé toute l'histoire.* particulariser, *va.* — *un fait.*

ՄԱՆՐԱՊԱՐ (տեսակ մր պար), menuet, *sm.* [*sm.*

ՄԱՆՐԱՍԵՐՄՆ, microsporon,

ՄԱՆՐԱՍՏՂ, micraster, *sm.*

ՄԱՆՐԱՎԱՃԱՌ, détailleur, *sm.*; détaillant, *adj.* et *sm.* — (աղի, ածխոյ), regrattier, ière, *s.*

ՄԱՆՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ, regrat, *sm.*

ՄԱՆՐԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, regrat, *sm.*, regratterie, *sf.*, détail, *sm.*

ՄԱՆՐԱՎԷՊ, anecdote, *sf.* *Raconter une —. Recueil d'—s.* conte, *sm.* *Les —s de Boccace, de la Fontaine. —s de fées.* historiette, *sf.* *Ils nous a fait une jolie —.*

ՄԱՆՐԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, micropsie, *sf.*

ՄԱՆՐԱՐԱՆ, égrugeoir, *sm.*

ՄԱՆՐԱՑՈՅՑ, microscope, *sm.*, loupe, *sf.* — արեգակնային, microscope solaire. — կազեղէն, microscope à gaz.

ՄԱՆՐԱՑՈՒՑԱԿԱՆ, microscopique, *adj.* Դիտողութիւնք —ք, observations —s.

ՄԱՆՐԱՒՈՐ, V. Մանրակաքաւ կամ Մանրաայար։

ՄԱՆՐԱՓԵՏՈՒՐ, édredon, *sm.*

1\. **ՄԱՆՐԵԼ** ([illegible]), réduire en menus, en petits morceaux, triturer, *va.* — *un quinquina.* broyer, *va.* — *du poivre.* Ականի մէջ —, égruger, émier, émietter, *va.*

2\. **ՄԱՆՐԵԼ** ([illegible]), changer, *va.* *Je n'ai qu'un billet, que de l'or; il faut que je le change pour vous payer.*

ՄԱՆՐԵԼԻ, triturable, *adj.* *Corps, matière —.*

ՄԱՆՐԵՐԳ, madrigal (*pl.* des *madrigaux*), *sm.* *Un joli —.*

ՄԱՆՐԵՐԿԱԹԱՃԱԽ ([illegible]), quincaillier, *sm.*

ՄԱՆՐԵՐԿՐՈՐԴ, seconde ([illegible]), *sf.*

ՄԱՆՐԵՐԿՐՈՐԴԱՒՈՐ. — ժամացոյց, montre à secondes.

ՄԱՆՐԵՐՐՈՐԴ, tierce, *sf.*

ՄԱՆՐՈՐԴԱՆ, micrococcus, *sm.*

ՄԱՆՐՈՒՄ, **ՄԱՆՐՈՒՄՆ**, } trituration, *sf.*

ՄԱՆՐՈՒՔ, petite monnaie, կամ սոսկ monnaie, *sf.* *Je n'ai pas de monnaie sur moi.*

1\. **ՄԱՇ** ([illegible]), pois, *sm.* *Écosser des —.* Դալար —, — verts.

2\. **ՄԱՇ**, **ՄԱՇԱԾ**, } usé, ée, vieil, vieux, *m.* vieille, *f.* *adj.* Հաշ մաշած, râpé, ée, *adj.* Հին եւ մաշ (ծռած), usé, ée, *adj.* *Une pensée usée.* Վերարկուս գրեթէ մաշած է, mon habit est presque usé. [d'une scie.

ՄԱՇԱՐ. — սղոցի, les dents

ՄԱՇԵԱԼ, V. Մաշած։

ՄԱՇԵԼ, **ՄԱՇԵՑՈՒՆԵԼ**, } user, élimer, *va.* || consumer, *va.*

ՄԱՇԻԼ, s'user, *vpr.* || fondre, *vn.* — *à vue d'œil.* languir, *vn.* *Il est phtisique, il y a plusieurs mois quil languit.* — (զգեստը), s'user, s'élimer, *vpr.* Շփուելով — (դրամը), V. Լռճիլ։ Հալիլ —, se consumer, *vpr.*

ՄԱՇԿ, peau, *sf.* || basane, *sf.* Բարակ —, pellicule, *sf.*

ՄԱՇԿԱԹԵՒ, dermaptère կամ dermoptère, *adj.*

ՄԱՇԿԱԳՈՐԾ, peaussier, corroyeur, *sm.*

ՄԱՇԿԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, peausserie, *sf.*

ՄԱՇԿԱՄԻՐԳ (Քէսթանէ), châtaigne, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ կաստանոն, կաստանայ։ — մեծ (Պօզարա Քէսթանէսի), marron, *sm.*

ՄԱՇԿԱՄՐԳԻ (Քէսթանէ աղաճը), châtaignier, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ կաստանենի։ — մեծապտուղ, marronnier, *sm.* Հնդիկ —, marronnier d'Inde.

ՄԱՇԿԱՄՐԳՈՒՏ (ծառաստան մաշկամրգեաց. Քէսթանէլիք), châtaigneraie, *sf.*

ՄԱՇԿԱՎԱՃԱՌ, marchand de peaux, peaussier, *sm.*

ՄԱՇԿԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, peausserie, *sf.*

ՄԱՇԿԱՒԱՐՁԱՆ, V. Վաշ։

ՄԱՇԿԵԱՅ, de peau, *adj.*

ՄԱՇԿԵԳՈՐԾ, V. Մաշկագործ։

ՄԱՇԿԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, V. Մաշկագործութիւն։

ՄԱՇԿԵՂԷՆ, V. Մաշկեայ։

ՄԱՇԿԵՎԱՃԱՌ, V. Մաշկավաճառ։

ՄԱՇԿԵՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, V. Մաշկավաճառութիւն։

ՄԱՇԿԷ, V. Մաշկեայ կամ Մաշկեղէն։

ՄԱՇԿՄՐԳԱԳՈՅՆ, châtain, *adj. m.* *Cheveux —s.* marron, *adj. inv.* *Un habit —. Une robe —.*

ՄԱՇՈՒՄ, } corrosion, *sf.* —
ՄԱՇՈՒՄՆ, } (զգեստու), usure, *sf.* — (դրամոց) շփուելէն, frai, *sm.* — (լուսնի), décours, *sm.*

ՄԱՌԱԽԼԱՄԱԾ, } couvert de
ՄԱՌԱԽԼԱՊԱՏ, } brouillard, *adj.*

ՄԱՌԱԽՈՒՂ (Դուման. Սիս), brouillard, *sm.*, brouée, *sf.*

ՄԱՌԱՆ, office, dépense, *sf.*, cellier, *sm.* — (մսոյ, կերակրոց), garde-manger *(pl.* des *garde-manger)*, *sm.* — գինւոյ, cave au vin, կամ լոկ cave, bouteillerie, *sf.*

ՄԱՌԱՆԱՊԱՆ, dépensier, ière, cellérier, ière, *s.*

ՄԱՌԱՆԱՊԵՏ, officier, *sm.*

ՄԱՍ, V. Մասն (1. 2.)։

1. **ՄԱՍՆ**, un chanteau de pain bénit, կամ սոսկ chanteau, *sm.*

2. **ՄԱՍՆ**, partie, *sf.* || morceau, lopin, *sm.*, pièce, *sf.* || part, portion, *sf.*, partage, *sm.* || point, *sm.* — (ըստ ճարտարապետաց [architecte]), membre, *sm.* *La frise (վերնախարսխի եւ պսակի մէջն եղող քանդակաղի մասն. ծոփոր) est un — de l'entablement (սեանն վրայի շէնքին մասը. քանդակադ).* — (մսոյ), lopin, *sm.* Հինգերորդ —, cinquième, *sm.* Հինգերորդ — (ընչից), quint, *sm.* *S'il vend cette terre, il en appartient tant au seigneur pour le —.* Երրորդ —, tiers (Թէրս), *sm.* *Il a le — dans cette succession.* Ընտիր —, élite, *sf.* Մեծ —, la plupart, pluralité, *sf.* Բաժինօնական, ոչ չափական —, partie aliquante. Քանորդական —, partie aliquote. Փոքրիկ —, V. Մասնիկ, կամ խրխր։ — հաւատոյ, article de foi. Այսու մասամբ, sous ce rapport. *Il lui est inférieur sous ce rapport* (ըստ Լիդրէի ըսուելու է

à cet égard). Ըստ մասին, en partie, partiellement, *adv.* Ըստ մեծի մասին, մեծաւ մասամբ, en grande partie, pour la plupart. Ըստ մասանց, V. Մասնակական · ի մասին, en fait de, *prép. En fait de littérature, de religion.* — —, pièce à pièce, partiellement, *adv.* Մասամբ մը, en partie. Մէկուն — հանել, donner part, partager, *va. Partager son affection entre ses enfants.* — ունենալ, avoir part, partager, *vn. Partager dans un héritage.*

ՄԱՍՆԱԳԷՏ, spécialiste, *adj. Un médecin —.* et *sm. Un —.*

ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, spécialité, *sf. Ce savant modeste n'a pas voulu sortir de sa —.*

ՄԱՍՆԱԴԷՊ, anecdote, *sf. — curieuse, scandaleuse. Raconter une —. Recueil d'—s.*

ՄԱՍՆԱԴԻՊԱԿԱՆ, anecdotique, *adj. Fait, histoire —.* anecdote, *adj. L'Histoire — de Procope.*

ՄԱՍՆԱԺՈՂՈՎ, comité, *sm. Les membre d'un —.*

ՄԱՍՆԱԿԱՆ, partiel, elle, particulier, ière, parcellaire, *adj.* — (անուն), partitif, ive, *adj. Noms partitifs, comme* moitié‖—ն, particulier, *sm. Il ne faut jamais conclure du — au général.*

ՄԱՍՆԱԿԻՑ, participant, ante, *adj.* Մէկը — ընել բանի մը, faire part de quelque chose à quelqu'un. — լինել, ըլլալ, prendre part à, partager, *va.*

ՄԱՍՆԱԿՑԻԼ, prendre part à, partager, *va.*; participer, intervenir, *vn.*

ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, part, *sf.*, partage, *sm.*, participation, intervention, *sf.*

ՄԱՍՆԱՋԱՓ (գործիք մ'է), vernier, *sm.*

ՄԱՍՆԱՏՈՒՓ (քու–փփու քուղը), ciboire, *sm. Serrer le saint — dans le tabernacle* (տապանակ). Հայերէն կ'ըսուի եւ Հաղորդատուփ, Արքայտուփ · ‖ — (սրբոց նշխարաց տուփ. ղուքէյուն քուղը), reliquaire, *sm. Porter un — sur soi.*

ՄԱՍՆԱՒՈՐ, particulier, ière, *adj. Être attaché à son intérêt —. Une chambre, une habitation particulière.* spécial, ale (*pl. spéciaux*), *adj. Faveur spéciale.* spécifique, *adj.*‖—ն, particulier, *sm. Il ne faut jamais conclure du — au général.*

ՄԱՍՆԱՒՈՐԱԲԱՐ, }
ՄԱՍՆԱՒՈՐԱՊԷՍ, } en particulier, particulièrement, spécialement, spécifiquement, *adv.*

ՄԱՍՆԱՒՈՐԵԼ, particulariser, *va. Il faut — cette proposition générale.*

ՄԱՍՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, spécialité, *sf.*

ՄԱՍՆԻԿ, particule, molécule, parcelle, portioncule, *sf.* — (ըստ քերականաց), particule, *sf.* Et, ou, ni, mais, que, *etc.*, *sont des —s.* Նախադաս —, préfixe, *sm.* Pré *dans* Prédire *et* Sur *dans* Surprendre *sont des —s.* Հիացական —, particule admirative.

ՄԱՍՆԸԿԱԿԱՆ, moléculaire, *adj. Attraction —. Forces —s.*

ՄԱՍՆՄՈՒՏ ԱՌՆԵԼ, faire part de quelque chose à quelqu'un.

ՄԱՍՈՐԱԹ (Աստուածաշունչ գրոց երկբայական բնագրին ընթերցու-թիւն կամ ընտրութիւն), massorah կամ massore, *sf.*

ՄԱՍՈՒՆՔ (եհլէ ղուքէյութը), relique, *sf. — supposée, bien sûre, bien avérée. Precieuse —.* —ի պէս պահել, garder une chose comme une —.

ՄԱՍՈՒՐ (կէ–ւ ղ––քն––), gratte-

cul (կռաթ-քիւ. *pl.* des *gratte-culs*), *sm.* *Cueillir des gratte-culs.*

ՄԱԼՏ (գարեջրոյ համար պատրաստուած գարի), malt (մալթ), *sm.*

ՄԱՍՐԵՆԻ (վարդենի վայրի. էկ-լանթիէ), églantier, *sm.* Ծաղիկ մասրենւոյ (վայրի վարդ), églantine, *sf.*

ՄԱՏ, doigt, *sm.* — (դաշնամուրի, երգիռնի), touche, *sf.* —ով դպչիլ, V. Մատն։ —երը լիզել, լզել, se lécher les —s. —երը լզելով, լզելու չափ, à lèche-doigts, *adv.* —երը խաղցունել, doigter, *vn.* Իւր կորուստէն երկու — հեռի ըլլալ, être à deux —s de sa ruine, de sa perte.

ՄԱՏԱԿ, femelle, *sf.*

ՄԱՏԱԿԱԽԱՂ, **ՄԱՏԱԿԱԽԱՆՁ**, } passionné pour les femelles. — ձի (այգր), cheval qui hennit après les juments, cheval entier.

ՄԱՏԱԿԱՐԱՐ, administrateur, trice, *s.* || sommelier, ière, *s.*; économe, fournisseur, *sm.* || dispensateur, trice, *s.* || dépensier, ière, *adj.* et *s.*; économe, *adj.*

ՄԱՏԱԿԱՐԱՐԵԼ, administrer, fournir, économiser, réger, *va.*

ՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, administration, *sf.* || économie, sommellerie, fourniture, dispensation, *sf.*, ménage, *sm.*

ՄԱՏԱՂԱՁԻ (պիտէ), bidet, *sm.* *Monter sur un —.*

ՄԱՏԱՂ, tendre, *adj.*

ՄԱՏԱՂԱԲՈՅՍ, plant, *sm.*

ՄԱՏԱՂԱՏՈՒՆԿ, plant, *sm.* — *de vigne.* || lais, *sm.* || proselyte, *sm.*, néophyte, *s.* Ծառատստան —, plant, *sm.* *Un — d'ormes.* — վայրի, յինքնաբոյս, sauvageon, *sm.* *Greffer un —.*

ՄԱՏԱՂՈՒԹԻՒՆ, tendresse, *sf.*

ՄԱՏԱՆԵԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, V. Մատնախօսութիւն։

ՄԱՏԱՆԻ, V. Մատնի։ — ձկնորսին, ձկնորսական — (կնիք Հռովմայ քահանայապետին), l'anneau du pêcheur (cachet du Pape).

ՄԱՏԱՆՈՑ, V. Մատնոց։

ՄԱՏԱՆՈՑԱԿ (տունկ մ'է), digitale, *sf.*

ՄԱՏԵԱՆ, livre, *sm.* — դեղագործութեան, pharmacopée, *sf.* — զինանշանաց, armorial, *sm.* *L'— de France. Les armoriaux de ces deux provinces.* — օրինաց, V. Օրինագիրք։

ՄԱՏԵՆԱԳԷՏ, bibliographe, *sm.*

ՄԱՏԵՆԱԳԻՏԱԿԱՆ, bibliographique, *adj.*

ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, bibliographie, *sf.*

ՄԱՏԵՆԱԳԻՐ, littérateur, auteur, écrivain, *sm.* *L'auteur de ce livre est inconnu. Les meilleurs écrivains du dix-huitième siècle.* (Այս վերջի երկու գոյականները կ'ըսուին նաեւ կանանց համար. *Cette dame est auteur d'un fort joli roman. Mme de Sévigné est un grand écrivain.* Auteur գոյականը կը գործածուի եւ ածականօրէն. *Une femme auteur.*). Արձակաբան —, prosateur, *sm.* Դասական —, auteur classique. Համայնագէտ —, encyclopédiste, *sm.* — քաղաքագիտական, V. Հրապարակագիր։ — ողորկաբան կամ ստուգապատում, auteur correct. Երգիծաբան —, auteur de satires, satirique, *sm.* *C'est un satirique.* Կ'ըսուի եւ Երգիծագիր։ — կատակաբանոյ, un écrivain humoriste, կամ լոկ humoriste, *sm.* Աննշան, անանուն —, un auteur sans renom, anonyme, *sm.* *Cette brochure est d'un anonyme.* Սուտանուն, կեղծանուն —, auteur pseudonyme, կամ լոկ pseudonyme, *sm.* Հասարակ —, grif-

fonneur, *sm.* փցուն, յոռի —, V. Գրչոտիկ, կամ Գրչոտակ(2)։ Հատ գրող հեղինակ —, écrivailleur, écrivassier, *sm.* — չարամատենի, V. Պարտատագրող։

ՄԱՏԵՆԱԳՐԵԼ, composer, écrire, *va.*

ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, littérature, *sf.*; composition, *sf.* Հայկական —, la littérature arménienne. Փոքրիկ —, opuscule, *sm.* *Les —s de Plutarque (Պլուտարքոս).* Խառնապատում —, V. Խառնարան։ —ք, œuvres, *sfp.* *Oeuvres poétiques, morales, choisies. Les œuvres de Bossuet.*

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ, bibliothèque, *sf.* *Une riche —.* libraire, *sf.* *La — du roi.*

ՄԱՏԵՆԱԽՕՍ, bibliographe, *sm.*

ՄԱՏԵՆԱԽՕՍԱԿԱՆ, bibliographique, *sf.*

ՄԱՏԵՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, bibliographie, *sf.* [mancie, *sf.*

ՄԱՏԵՆԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, biblio-

ՄԱՏԵՆԱՄՈԼ, bibliomane, *sm.*

ՄԱՏԵՆԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, bibliomanie, *sf.*

ՄԱՏԵՆԱՆԻ, bibliothèque, *sf.*

ՄԱՏԵՆԻԿ, petit livre, livret, libelle, *sm.* V. Փոքրիկ մատենագրութիւն (**ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ**)։

ՄԱՏԶԱԿԱՆ, V. Մատզող։

ՄԱՏԶՕՂ, glutinatif, ive, glutineux, euse, visqueux, euse, *adj.* *Liqueur épaisse et visqueuse. Plante visqueuse.* collant, ante, agglutinatif, ive, *adj.* — սպեղանի, V. Սպեղանի։

ՄԱՏԶՕՂՈՒԹԻՒՆ, viscosité, *sf.*

1. **ՄԱՏԷ** (բոյսի մ'է), maté, *sm.*

2. **ՄԱՏԷ** (ըմպելի մ'է), maté, *sm.* *Boire du —.*

ՄԱՏԻՏ, crayon, *sm.*

ՄԱՏԻՏԱԿԱԼ, portecrayon, *sm.*

ՄԱՏԻՏԵՂ (տունկ մ'է), renouée, *sf.* Անչրդի —, — des oiseaux, trainasse, centinode, *sf.*

ՄԱՏՂԱՇ, tendre, *adj.* [*sf.*

ՄԱՏՂԱՇՈՒԹԻՒՆ, tendresse,

ՄԱՏՆ, doigt, *sm.* — Աստուծոյ, le — de Dieu. Մատնեակի —, — annulaire, կամ սոսկ annulaire, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ խածմատն։ Ճկիկ —, ձագ — (օրիքիւլէր), — auriculaire. Հայել մատամբ, շօշափել մատամբ (մատով դպչիլ), toucher du կամ au —.

ՄԱՏՆԱԳՆԱՑ, digitigrade, *adj.*

ՄԱՏՆԱԽԱՂ (տեսակ մը խաղ իտալացւոց), mourre, *sf.*

ՄԱՏՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ (խլից եւ համրերց հետ նշաններ խօսելու արուեստ), dactylolalie, dactylologie, chirologie (քիրօլօժի), *sf.*

ՄԱՏՆԱՄԱՂԻԿ, V. Մատանոցակ։

ՄԱՏՆԱՆԻՇ ԱՌՆԵԼ, ԸՆԵԼ, montrer du doigt, *va.*

ՄԱՏՆԱՇՈՒՐԹՆ (տօլամա), mal d'aventure (ըստ բժշկաց կ'ըսուի Panaris, բանարի), *sm.*

ՄԱՏՆԱՊԱՀ, doigtier, *sm.* *Un — de cuir.*

ՄԱՏՆԱՉԱՓ, doigt, *sm.* *L'épée lui entra de trois —s dans le corps.*

ՄԱՏՆԱՑՈՅՑ ԱՌՆԵԼ, ԸՆԵԼ, V. Մատնանիշ առնել։

ՄԱՏՆԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ (մատերու խաղցուածք), doigter կամ doigté, *sm.* *Ce maître a un excellent —. Cette sonate* (նուագարանի համար երածշտական հատուած. նուագածութիւն) *est belle, mais le — en est très difficile.*

ՄԱՏՆԵԼ, trahir (թրաիր), dénoncer, *va.* || livrer, abandonner, *va.* Ինքզինք թշնամիին իր կիրերուն —, V. Կիրք։

ՄԱՏՆԷՋ, cannelure, *sf.* || strie, *sf.* || rayure, *sf.*

ՄԱՏՆԻ, bague, *sf.*, anneau, *sm.* Հարբ —, jonc (ժօն), *sm.* *Un*

— *d'argent, de diamants.* Հարսանեկան —, anneau de mariage, alliance, *sf.*

ՄԱՏՆԻԼ, être trahi, dénoncé, se trahir (ռմ. դրոմէլ), *vpr.* || se livrer, *vpr.*

ՄԱՏՆԻԿ (տունկ մ'է. պէլ փար-մաք), quintefeuille, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Հինգտերեւեան, Հնգատերեւ, Սիւրապախուր, Գողեց նանկ (ՃԱՆԿ)։

ՄԱՏՆԻՉ, traître, esse, dénonciateur, trice, *s.* || traître, esse, *adj.*

ՄԱՏՆՉՈՒԹԻՒՆ, V. Մատնութիւն։

ՄԱՏՆՈՑ (եէ-ֆ-է-ֆ), dé, *sm.*

ՄԱՏՆՈՒԹԻՒՆ, trahison, *sf.*

ՄԱՏՆՈՒԻԼ, V. Մատնիլ։

ՄԱՏՈՒՌ } (յաւէնունիս, ի դրպ-
ՄԱՏՈՒՌՆ } րոցս, ի տունս), chapelle, *sf.* V. Մատրանոց։

ՄԱՏՈՒՏԱԿ (թմեկակական տունկ մը. գէյան քէօքի. պօյան քէօքի), réglisse, *sf.* կ'ըսուի նաեւ Մատուխ։

ՄԱՏՈՒՑԱՆԵԼ, approcher, *va.* || présenter, offrir, *va.* Զոհ —, offrir un sacrifice. [toire, *sm.*

ՄԱՏՈՒՑԱՆՈՂԱԿԱՆ, offer-

ՄԱՏՈՒՑԱՐԱՆ, autel, *sm. Le prêtre est à l'—.*

ՄԱՏՉԵԼ, } V. Մօտենալ։
ՄԱՏՉԻԼ, }

ՄԱՏՉՈՒՄ, } approche, *sf.*,
ՄԱՏՉՈՒՄՆ, } accès, *sm.*

ՄԱՏՌՈՒԱԿ (ռմֆէ), officier chargé de servir à boire à un roi, à un prince, échanson, *sm.*

ՄԱՏՐԱՆԱՊԵՏ, chapelain, *sm.*

ՄԱՏՐԱՆԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, chapellenie (շաբէլէնի), *sf.*

ՄԱՏՐԱՆԱՒՈՐ, chapelain, *sm. Les —s de Notre-Dame (Աստուածածին. Տիրամայր).*

ՄԱՏՐԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ (հասոյթ պաշտօն [dignité] մատրանատուրի), chapellenie (շաբէլէնի), *sf.* || — (հասոյթ պաշտօն [bénifice] մատրանի), chapelle, *sf. Fonder une —.* [chapelle, *sm.*

ՄԱՏՐԱՆՈՑ (փոքրիկ եկեղեցի),

1. **ՄԱՐ** (հեղանիւթոց չափ մը), métrète, *sf.*

2. **ՄԱՐ** (լայնութիւն [պաստառի]), lé, *sm. Un — de velours, de toile. Drap de lit de deux —s.* laize, *sf.*

ՄԱՐԱԳ (սամանլըք), fenil (ֆէնիլ, ֆէնի), *sm.*

ՄԱՐԱԽ (չէքիրկէ), sauterelle, *sf.* — ծովու (քէրէ), crevette, chevrette, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Մորեխ։

ՄԱՐԱՋԱԽՏ, maréchal, *sm.* — Գաղղիոյ, — de France. Կին —ի, maréchale, *sf.* [lat, *sm.*

ՄԱՐԱՋԱԽՏՈՒԹԻՒՆ, maréchа-

ՄԱՐԱՌՈՒՈՑ (տունկ մ'է. քարա եօնճա), luzerne, *sf.* Գաւս, արտ մարգուոտի, V. Մարգուոտ։

ՄԱՐԱՌՈՒՈՒՏՈՑ, champ de luzerne, *sm.*, luzernière, *sf.*

ՄԱՐԳ, pré, *sm.*, prairie, *sf.* — ի ծովափունս, աղի —, présalé (*pl.* des *prés-salés*), *sm.* — ծաղկալից, ծաղկաւէտ, ծաղկուտ, un pré plein de fleurs.

ՄԱՐԳԱԳԵՏԻՆ, prairie, *sf. Vaste — qui sert au pâturage. L'émail des —s.* pelouse, *sf. Se promener sur une —.*

ՄԱՐԳԱՏ (կրով եւ կաւով խառն հող՝ որով կը պարարտացնեն արտերը), marne, *sf. — blanche, rousse, verte. Carrière de —. Tirer de la —.*

ՄԱՐԳԱՏԱԽԱՌՆ (կրով եւ կաւով խառն [հող]), marneux, euse, *adj. Terrain —.*

ՄԱՐԳԱՏԱՀԱՏՔ (կրով եւ կաւով խառն հողոյ բովք), carrière de marne, marnière, *sf. Creuser, ouvrir une —. Tomber dans une —.*

ՄԱՐԳԱՐԱԿԱՆ (քթու, ըստ սար-

րագիտաց [chemiste]), margarique (acide), *adj.*

ՄԱՐԳԱՐԷ (փէյղամպէր. նէպի), prophète, *sm.* — (ըստ Գրոց սրբոց), voyant, *sm.* Սուտ —, pseudo-prophète, *sm.* Կին —, V. Մարգարէուհի։

ՄԱՐԳԱՐԷԱԲԱՐ, en prophète, prophétiquement, *adv.*

ՄԱՐԳԱՐԷԱԿԱՆ, prophétique, *adj. Esprit —. Discours, style —.*

ՄԱՐԳԱՐԷԱՆԱԼ, prophétiser, *va. Je vous avais bien prophétisé que cela arriverait.*

ՄԱՐԳԱՐԷՈՒԹԻՒՆ, prophétie (բրօֆէսի), *sf.* Մարգարէութեամբ, V. Մարգարէաբար։

ՄԱՐԳԱՐԷՈՒՀԻ (կին մարգարէ), prophétesse, *sf. La — Débora (Դեբորա). Anne la —.*

ՄԱՐԳԱՐԻՏ (ինճի), perle, *sf.* — (ըստ Աւետարանի), marguerite, *sf. Il ne faut pas jeter les —s devant les pourceaux.* Մանր մանր —ներ, de petites perles, semence de perles. V. Մարգարտածաղիկ։

ՄԱՐԳԱՐՏԱԲԵՐ, perlier, ière, *adj. Moule, huître perlière.*

ՄԱՐԳԱՐՏԱԳՈՅՆ, gris de perle, *adj.*

ՄԱՐԳԱՐՏԱԶԱՐԴ, orné de perles, perlé, ée, *adj.*

ՄԱՐԳԱՐՏԱԾԱՂԻԿ, marguerite, *sf. Un bouquet de —s.*

ՄԱՐԳԱՐՏԱՒՈՐ, perlier, ière, *adj. Moule, huître perlière.*

ՄԱՐԳԱՐՏԱՔԱՐ, perlite, *sf.*

ՄԱՐԳԱՐՏԵԱՅ, de perle, *adj.*

ՄԱՐԳԱՑ (Գաղղիացւոց առաջին ընկերհաւասարութեան տոմարի [calendrier républicain] իններորդ ամիս [20 մայիս – 18 յունիս]), prairial, *sm.*

ՄԱՐԳԱՑՆԾՈՒ (բժշկական տունկ մ'է), impératoire, *sf.*

ՄԱՐԳԻԶ, marquis (մարքի), *sm.* Կին —ի, V. Մարգիզուհի։

ՄԱՐԳԻԶՈՒԹԻՒՆ, marquisat, *sm. Terre érigée en —.*

ՄԱՐԳԻԶՈՒՀԻ (կին մարգիզի), marquise, *sf. Madame la —.*

ՄԱՐԳԾԱԿ ([illegible]), noue, *sf.* Կ'ըսուի նաեւ Ջրամարգ։

ՄԱՐԳՈՏԵԼ (կրով եւ կաւով խառն հողով արտը պարարտացունել), marner, *va. — une terre.*

ՄԱՐԳՈՏՈՒՄ } (արտի հողի
ՄԱՐԳՈՏՈՒՄՆ } հետ կրով եւ կաւով խառն հող խառնելը), marnage, *sm.*

ՄԱՐԴՐԻՏ, V. Մարգարիտ։

ՄԱՐԴ, homme (օմ'), *sm.*, personne, tête, *sf.* — մը, un homme, un certain homme. Ազնիւ, վայելուչ —, un homme de bonne compagnie, galant, *sm. C'est une personne galante. C'est un galant.* Կանանց հետ շատ քաղցր վարուող —, un homme galant. Աշխոյժ, կայտառ —, un vert galant. Աղքատ — մը, un homme pauvre. Խեղճ — մը, un pauvre homme, soliveau, *sm.* Հոգեւոր —ն, l'homme spirituel, կամ լոկ le spirituel, *sm. Les faux spirituels.* Մարմնաւոր —ն, l'homme charnel. Հին —, viel homme. Նոր —, nouvel homme, homme nouveau. Բարի, լաւաբարոյ —, un homme bon. Միամիտ, յստակամիտ, պարզամիտ, բարի —, un bon homme կամ bonhomme (*pl.* des *bonshommes*, պօնզօմ. Լաւ եւ des *bonnes gens*), *sm.* Բարեգործ, առաքինի —, homme de bien. Անկարգ —, un homme sans mœurs. Աննշան, հասարակ, ողորմելի, չնչին —, un homme de peu, homme de peu de mérite, mirmidon կամ myrmidon, zéro, *sm.* Մեծ, մեծանուն, հոյակապ, երեւելի — մը, un grand homme. Մեծահասակ, բարձրահասակ, երկայնահասակ — մը, un homme

grand. Հաստ հարուստ — մը, un très riche, fort riche, extrêmement riche homme, richard, crésus ([illegible]), sm. Ճշմարտախօս — մը, un homme vrai. Ուղիղ, արդար, պատուաւոր — մը, ընտրելի — մը, honnête homme. Ազնիւ, քաղաքաբարոյ, քաղաքավար — մը, un homme honnête. *Des gens honnêtes.* Անքաղաքավար, բիրտ —, homme malhonnête, grossier, maroufle, sm. *C'est un —, un vrai —.* Խաղաղասէր —, homme de paix. Թանձրամիտ — ([illegible]), esprit enveloppé, կատարեալ — մը, un homme fait, raisonnable. Փոփոխամիտ —, homme qui change souvent d'oppinion, girouette, sf. Տկռած, փորեղ — ([illegible]), homme gros et replet, un gros bedon. Գեղեցիկ գիտութեամբ ճոխացեալ — ([illegible]), un bel esprit. Հաստ գիտնական —, puits de science. Ողջամիտ, ուղղամիտ —, un homme bien pensant. Ոչինչէ յառաջ եկած եւ հպարտութեամբ լցուած —, un gueux revêtu. Տկար —, faible, soliveau, sm. — եւ Աստուած, l'homme-Dieu. Ներքին —ն, l'homme intérieur. —իկ, les hommes, les mortels. Ժանտադէմ —իկ, des gens de mauvaise mine. — ընել, rendre homme, humaniser ([illegible]), va. — լինել, ըլլալ, devenir homme, se faire homme, vpr. || s'incarner, vpr. — եղիր, sois homme. — եղէք, soyez hommes. Այս զարշելի —ը, ce diable homme. Ամէն —, chacun, une, chaque homme, chaque personne, tout le monde. Ամէն —ու տրուած չէ, il n'est pas permis à tout le monde. — գլուխ, par personne, par tête. Ուզած —ս է, voilà mon homme. Իբրեւ —, humainement, adv. V. եւ Այր(1)։

ՄԱՐԴԱԲԱՆ, anthropologiste, sm.

ՄԱՐԴԱԲԱՆԱԿԱՆ, anthropologique, adj.

ՄԱՐԴԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, anthropologie, sf.

ՄԱՐԴԱԳՈՂ, plagiaire, sm.

ՄԱՐԴԱԳՈՂՈՒԹԻՒՆ, plagiat, sm.

ՄԱՐԴԱԴԱՒ, assassin (Քերթողք կ'ըսեն եւ էգ. Assassine. “*Que dit-elle de moi, cette gente assäassine?,, MOL. l'Etour. 1. 6.*), sm.

ՄԱՐԴԱԴԱՒՈՒԹԻՒՆ, assassinat, sm.

ՄԱՐԴԱԽԱՂ (տեսակ մը թղթախաղ սպանիական), hombre, sm.

ՄԱՐԴԱԽՈՇՈՇ, ivre de carnage, adj. — (վիրազ, պատերազմ, երկար, դաշոյն), homicide ([illegible]), assassin, ine, adj.

ՄԱՐԴԱԽՈՏ, V. Մանրագոր։

ՄԱՐԴԱԿ, solive, sf. Փոքրիկ —, petite —, sf., soliveau, sm.

ՄԱՐԴԱԿԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, planimétrie, sf.

ՄԱՐԴԱԿԱՊԻԿ (մեծ կապիկ Ափրիկէի), gorille, sm.

ՄԱՐԴԱԿԵՐ, anthropophage, adj. *Les peuples —s.* || anthropophage, sm. *Les —s sont aussi appelés Cannibales (մարդակեր ազգ յԱմերիկա).*

ՄԱՐԴԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, anthropophagie, sf.

ՄԱՐԴԱԿԵՐՊ, anthropomorphe, adj.

ՄԱՐԴԱԿԵՐՊԵԱՆ, anthropomorphite, s.

ՄԱՐԴԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ, anthropomorphisme, sm.

ՄԱՐԴԱԿՈՏՈՐ, homicide ([illegible]), adj.

ՄԱՐԴԱՀԱՃՈՅ, adulateur, trice, adj. || flatteur, euse, adulateur, trice, s.

ՄԱՐԴԱՀԱՃՈՅԱՆԱԼ, flatter, *va*.

ՄԱՐԴԱՀԱՃՈՒԹԻՒՆ, flatterie, [*sf*.

ՄԱՐԴԱՀԱՐԿ (է—ր—ի), taille, *sf*. *Être imposé à la —*.

ՄԱՐԴԱՁԵՒ, V. Մարդակերպ ։

ՄԱՐԴԱՁԻ, centaure, *sm*.

ՄԱՐԴԱՄԱՀ (է——մ——րի—է), peste, *sf*.*Être frappé de —, de la —*.

ՄԱՐԴԱՄՕՏ ԴԱՐՁՆԵԼ, ԸՆԵԼ, humaniser (է—մ—նէվե), *va*.

ՄԱՐԴԱՆԱԼ, devenir homme, se faire homme, *vpr*. || s'incarner, *vpr*. *C'est la seconde personne de la Trinité qui a voulu s'incarner*.

ՄԱՐԴԱՇԱՀ, humanitaire (է——մ—նէտը—), *adj*. *Doctrines —s*.

ՄԱՐԴԱՇԱՏ, peuplé, ée, *adj*. *Une ville fort peuplée*. — լինել, ըլլալ, se peupler, *vpr*. *Les campagnes se peuplent*.

ՄԱՐԴԱՇԱՏՈՒԹԻՒՆ, population, *sf*. *La — de cette ville s'élève à tant de mille âmes*.

ՄԱՐԴԱՊԷՍ, V. Մարդկապէս ։

ՄԱՐԴԱՍԷՐ, humain, aine (է—ղՆ, էՆ'), *adj*. *Cet homme est —*. obligeant, ante, *adj*. *C'est un homme fort —*. *Accueil —*. bienveillant, ante, *adj*. *Un accueil —*. *Des intentions bienveillantes*. bénin, igne, *adj*. *Un naturel doux et —*. bon, *m*. bonne, *f*. *adj*. *Un bon roi. Elle n'est pas jolie, mais elle est bonne*. sensible, *adj*. *Un homme, un cœur —*. prévenant, ante, *adj*. *C'est un homme très —*. || philanthrope, *sm*.

ՄԱՐԴԱՍԻՐԱԲԱՐ, humainement, obligeamment, affablement, *adv*.

ՄԱՐԴԱՍԻՐԱԿԱՆ, affable, *adj*. *Des manières —s*. philanthropique, *adj*. *Établissement, société —*.

ՄԱՐԴԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, philanthropie, humanité, obligeance, bienveillance, bénignité, affabilité, bonté, gracieuseté, amitié, sensibilité, *sf*. — ցուցունել, faire des démonstrations d'amitié, de bienveillance, gracieuser, *va*.

ՄԱՐԴԱՍՊԱՆ, homicide (օվ—էտ), meurtrier, ière, *s*.; assassin (Թերթողք կ'ըսեն եւ էէ. Assassine. "*Que dit-elle de moi, cette gente assassine?*,, *MOL. l'Etour. 1. 6.*), *sm*.

ՄԱՐԴԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, homicide, meurtre, assassinat, *sm*.

ՄԱՐԴԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ, civilité, *sf*., savoir-vivre, entregent, *sm*.

ՄԱՐԴԱՏԵԱՑ, misanthrope, *adj*. *Esprit —*. misanthropique, *adj*. *Réflexion, chagrin —*. || misanthrope, *sm*. *Timon d'Athènes était un véritable —*. *Le Misanthrope, comédie de Molière. C'est un —*.

ՄԱՐԴԱՏԵՑԻԿ, misanthrope, *adj*. *Esprit —*, misanthropique, *adj*. *Réflexion, chagrin —*. — բարոյք, V. Մարդատեցութիւն ։

ՄԱՐԴԱՏԵՑՈՒԹԻՒՆ, misanthropie, *sf*.

ՄԱՐԴԱՑՈՒԼ, centaure, *sm*.

ՄԱՐԴԱՑՈՒՆԵԼ, rendre homme, humaniser (է—մ—նէվե), *va*.

ՄԱՐԴԵԼՈՅԶ, plagiaire, *sm*.

ՄԱՐԴԵԼՈՒԶՈՒԹԻՒՆ, plagiat, *sm*.

ՄԱՐԴԵՂՈՒԹԻՒՆ, incarnation, [*sf*. *L'— de J.-C.*

ՄԱՐԴԸՆՏԵԼ, apprivoisé, ée, familier, ière, privé, ée, *adj*. — լինել, s'humaniser, *vpr*. *Il s'humanise peu à peu, il ne fuit plus le monde comme il faisait*.

ՄԱՐԴԻԿ, les hommes, les gens, les humains, les mortels. V. Մարդկութիւն ։ — հիւսիսոյ, հարաւոյ, les hommes du Nord, du Midi. — (որդիք մարդկան. ըստ Գրոց սրբոց), les enfants des hommes.

ՄԱՐԴԿԱԲԱՐ, V. Մարդկապէս ։

ՄԱՐԴԿԱԿԱՆ, humain, aine (է—մէն, էն'), *adj.* — դպրութիւնք (ուսումն ճեմականութեան, մատենագրութեան, բանաստեղծութեան, ճարտասանութեան, պատմութեան), lettres humaines. — հրահանգք, humanités,*sfp.* Ուսանող — հրահանգաց ի ճեմարանի (lycée), ի վարժարանի (collège), V. Ուսանող ։ Ուսուցիչ, վարդապետ — հրահանգաց, V. Ուսուցիչ ։

ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ, humain, aine (է—մէն, էն'),*adj.* *L'esprit, le corps, le genre —. La vie humaine.*

ՄԱՐԴԿԱՊԷՍ, humainement, *adv.* *Cela est — impossible.*

ՄԱՐԴԿԵՂԷՆ, humain, aine (է—մէն, էն'), *adj.* — բնութիւն, տկարութիւն (մարդ), homme, *sm.* *Les douleurs lui rappelèrent qu'il était —.* humanité, *sf.* — բնութիւն, կար, V. Մարդկութիւն ։ — գործել, V. Մարդացունել ։

ՄԱՐԴԿՈՒԹԻՒՆ, humanité,*sf.*, humain,*sm.* Հին —ն (հին մարդն), le vieil homme. Օգտակար մարդկութեան, V. Մարդօգուտ ։ Ըստ մարդկութեան, humainement, *adv.*

ՄԱՐԴԿՕՐԷՆ, humain, aine (է—մէն, էն'),*adj.* *L'esprit, le corps —. La sagesse humaine.* || humainement, *adv.* *Cela est — impossible.* — խօսելով, humainement parlant.

ՄԱՐԴՕԳՈՒՏ,humanitaire (է—մանիթէր—), *adj.* *Opinions, doctrines —s.*

ՄԱՐՏԱԿ (յիմարութեան գաւազան), marotte, *sf.*

ՄԱՐԵԼ, éteindre, tuer, *va.* *Éteindre la lumière. Tuer le feu, la chandelle.* || étouffer, *va.*

ՄԱՐԵԼԻՔ, défaillance,*sf.* *Tomber en —. Il lui a pris une —.* évanouissement, *sm.* *Il est revenu de son —.* pâmoison, *sf.* *Tomber en —.* — գալ վրան, se trouver mal. Մէկուն վրայ — բերել, faire évanouir quelqu'un.

ՄԱՐԵՄԽՈՏ (բժշկական տունկ մ'է անուշահոտ), marjolaine, *sf.* *La — est une espèce d'origan* (*զուիրակ. կատուան. բարբ. բարբիկ*) .

ՄԱՐԶ, marche, *sf.*

ՄԱՐԶԱՐԱՆ, gymnase, *sm.* — նորընտիր զօրականաց, dépôt, *sm.*

ՄԱՐԶԵԼ, exercer, instruire, dresser, façonner, *va.* || aguerrir, *va.* — *une armée par de fréquentes expéditions.*

ՄԱՐԶԻՉ, instructeur, *sm.* — զինավարժութեան, V. Մարտուսոյց ։

ՄԱՐԶՊԱՆ, gouverneur, marquis, *sm.*

ՄԱՐԶՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, gouvernement, marquisat, *sm.*

ՄԱՐԹՈՒԶ, adroit, oite, *adj.*

ՄԱՐԻ (հաւ), poule, *sf.*

ՄԱՐԻԼ, s'éteindre, *vpr.* || perdre connaissance, défaillir, *vn.*, s'évanouir, *vpr.*, pâmer, *vn.*, se pâmer, *vpr.* — (կրակը), s'éteindre,*vpr.*, mourir,*vn.*, se mourir, *vpr.* *Le feu meurt (s'éteint). Laissez mourir (s'éteindre) ce feu.* — (անօթութենէ),languir,*vn.* Խնդալէն —, pâmer կամ se pâmer de rire, rire à pâmer, à se pâmer, mourir de rire, crever de rire.

ՄԱՐԻՎԱԼՈՒԹԻՒՆ (ոճ մատենագրութեան՝ յորում կը գտնուի արուեստակեալ նրբութիւն զգացմանց եւ ասացուածոց), marivaudage, *sm.*

ՄԱՐԽՈՍ (տեսակ մը զանգակածաղիկ), gantelée, *sf.*

1. **ՄԱՐԿ** (ութ ունկիի ծանրութեան կշիռ), marc (մար), *sm.*

2. **ՄԱՐԿ** (ոսկի, արծաթ դրամ մը), marc, *sm.*

ՄԱՐԿԵՂ (մա՛ր), marre, houe

(հոռ.), *sf. Vigne labourée à la houe. Faire une fossée avec une houe.*

ՄԱՐՄԱՇ (մէ-լի-նէ), mousseline, *sf.*

ՄԱՐՄԱՋԱԿԱՆ, prurigineux, -euse, *adj.*

ՄԱՐՄԱՋԵԼ, démanger, *vn. Ses dartres lui démangent.*

ՄԱՐՄԱՋԵՑՈՒՑԻՉ, prurigineux, euse, *adj.*

ՄԱՐՄԱՋՈՒՄ, **ՄԱՐՄԱՋՈՒՄՆ**, démangeaison, *sf. Il éprouve de vives, de grandes —s.* Սաստիկ —, prurit, *sm. Il a une grattelle* (*մանր խոս. չոր խոս*) *qui lui cause un — continuel.*

ՄԱՐՄԱՐԱԳՈՐԾ, marbrier, *sm.*

ՄԱՐՄԱՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, marbrerie, *sf.*

ՄԱՐՄԱՐԱԿՈՓ, marbrier, *sm.*

ՄԱՐՄԱՐԱՀԱՆՔ, marbrière, *sf.*

ՄԱՐՄԱՐԱՇԷՆ, construit, bâti de marbre, *adj.*

ՄԱՐՄԱՐԱՊԱՏ, couvert de marbre, *adj.*

ՄԱՐՄԱՐԱՎԱՃԱՌ, marbrier, [*sm.*

ՄԱՐՄԱՐԵԱՅ, de marbre, *adj.*

ՄԱՐՄԱՐԻՈՆ (մրմր), marbre, *sm. — blanc, noir. — de plusieurs couleurs.*

ՄԱՐՄԱՐԻՈՆԻ (մրմրի ռէր), marbrier, ière, *adj. Industrie marbrière.*

ՄԱՐՄԻՆ, corps, *sm.* Հաստատուն, լոյծ —, fluide, *sf.* Հաստատուն —, fixe, solide, *sm.* Խիստ մանր —, corpuscule, *sm.* Խորանարդ —, cube, *sm.*, polyèdre, *sm.* Մեռած —, cadavre, *sm.* — Տեառն, communion, *sf. Se préparer à la —. Faire sa première —.* cops, *sm. Recevoir le — de Notre-Seigneur.* — լինել, առնուլ, prendre un corps de chair en parlant de J.-C., s'incarner, *vpr. C'est la seconde personne de la Trinité qui a voulu s'incarner.* Հաստատուն — ընել, solidifier, *va.* Հաստատուն — ըլլալ, se solidifier, *vpr.* Մէկ — ձեւացնել, faire corps. Մարմնով, V. Մարմնապէս. Հոգւով մարմնով (բոլորովին), corps et âme (հօ-ւէ -ա). *Il se donna à lui corps et âme.*

ՄԱՐՄՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, somatologie, *sf. La — renferme l'ostéologie* (*ոսկրաբանութիւն*) *et la myologie* (*մկանաբանութիւն*).

ՄԱՐՄՆԱԲԱՐ, V. Մարմնապէս.

ՄԱՐՄՆԱԳՈՅՆ, incarnadin, ine, *adj.*

ՄԱՐՄՆԱՑԳԵՑՈՒԹԻՒՆ, incarnation, *sf.*

ՄԱՐՄՆԱԿԱԼ (սփռոց զոր կը պարզէ քահանայն խորանին վրայ եւ կը դնէ անոր վրայ սկիհն եւ նշխարն), corporal (*pl.* des *corporaux*), *sm. Blanchir, empeser les corporaux.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ծածկիայ, Գորփորալ.

ՄԱՐՄՆԱԿԱՆ, corporel, elle, charnel, elle, *adj.*

ՄԱՐՄՆԱԿՐԹԱԿԱՆ, gymnastique, *sf.*

ՄԱՐՄՆԱՄԱՐԶԱԿԱՆ, gymnastique, *adj.*

ՄԱՐՄՆԱՄԱՐԶՈՒԹԻՒՆ, gymnastique, *sf.*

ՄԱՐՄՆԱՆԱԼ, V. Մարմին լինել, առնուլ (**ՄԱՐՄԻՆ**).

ՄԱՐՄՆԱՆԻՒԹ (երկուորեակ վրայ մսոտ եւ կարծր ուռեցք), sarcocèle, *sf.* [*adj.*

ՄԱՐՄՆԱՊԱՏ, corporel, elle,

ՄԱՐՄՆԱՊԷՍ, corporellement, charnellement, *adv.*

ՄԱՐՄՆԱՍԷՐ, charnel, elle, sensuel, elle, voluptueux, euse, *adj.*

ՄԱՐՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, sensualité, *sf.*, sens (զգ., ըստ Ակադեմիոյ. զգ., ըստ Լիդրէի), *smp. Il ne refuse rien à ses sens.*

ՄԱՐՄՆԱՑԵԱԼ, incarné, ée, *adj.* [corporifier, *va.*

ՄԱՐՄՆԱՑՈՒՆԵԼ, incarner,

ՄԱՐՄՆԱՒՈՐ, corporel, elle, *adj. Plaisir* —. sensuel, elle, in carné, ée, *adj.* Դեւ է —, c'est un diable, un démon incarné, — համարել, corporifier, *va. Les hérétiques qui corporifiaient les anges.* [նապէս։

ՄԱՐՄՆԱՒՈՐԱՊԷՍ, V. Մարմ-

ՄԱՐՄՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, corporéité, incarnation, *sf.*

ՄԱՐՄՆԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, métempsycose, *sf. Pythagore (Պիւթագորաս) a soutenu l'opinion de l'*—.

ՄԱՐՄՆԵՂ, corbulent, ente, *adj.*

ՄԱՐՄՆԵՂԷՆ, corporel, elle, *adj. Dieu n'est point —. Les êtres corporels.* — համարել, V. Մարմնաւոր համարել (**ՄԱՐՄՆԱՒՈՐ**)։

ՄԱՐՆԵԼ (անիւն երկաթեայ շրջանակով պատել), embatre, *va.*

ՄԱՐՈՔԱԳՈՐԾ, maroquinier, *sm.*

ՄԱՐՈՔԱԳՈՐԾԱՆՈՑ (գործարան մարոքենւոյ [maroquin]), maroquinerie, *sf.*

ՄԱՐՈՔԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, maroquinerie, *sf.*

ՄԱՐՈՔԵՆԻ (նոխազի կամ այծի կաշի. *սախթեան*), maroquin, *sm.* — *de Barbarie, de Marseille. — rouge, bleu.*

ՄԱՐՈՆԱՑԻ (*մարունի*), maronite, *adj. Un prêtre* —. et *sm. Un couvent des —s.*

ՄԱՐՈՒԽ բժշկական տունկ մը. *պիյան քէօքի. մէյան քէօքի*), réglisse, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Մատուտակ։

ՄԱՐՍԱԿԱՆ, digestif, ive, *adj.*

ՄԱՐՍԵԼ, digérer, *va. Il n'a pu — son dîner.* Կ'ըսուի նաեւ անխնդիր. *Il digère bien.*

ՄԱՐՍԵԼՈՒԹԻՒՆ, digestion ([illegible]), *sf. Cela aide à la* —.

ՄԱՐՍԵՑՈՒՆԵԼ, faire digérer, *va.*

ՄԱՐՍԵՑՈՒՆՈՂ, } digestif, ive,
ՄԱՐՍԵՑՈՒՑԻՉ, } *adj. Remède —. Pastilles digestives.*

ՄԱՐՍՈՂԱԿԱՆ, digestif, ive, *adj. L'appareil —. Les organes —s.*

ՄԱՐՍՈՂՈՒԹԻՒՆ, digestion ([illegible]), *sf. Cela aide à la* —.

1. **ՄԱՐՏ**, V. Պատերազմ։ — մղել, ղնել, porter les armes, combattre, *va.*; guerroyer, *vn.*

2. **ՄԱՐՏ** (երրորդ ամիս տարւոյ), mars (*մարտ*), *sm. Le deux de* —, կամ *le deux* —.

ՄԱՐՏԱԴԻՐ, agonothète, *sm.*

ՄԱՐՏԱՄԵՔԵՆԱՅ (մեքենայ պատերազմի. *մաքինէ*), machine de guerre. Հայերէն կ'ըսուի եւ Մանգղիոն։

ՄԱՐՏԱՏԱՐԴԱՐ, V. Մարտադիր։

ՄԱՐՏԱՆԱՒ (պատերազմիկ, պատերազմական նաւ), vaisseau de guerre.

ՄԱՐՏԱԳԷՏ, stratégiste, *sm. Un habile* —.

ՄԱՐՏԱԳԻՏԱԿԱՆ, stratégique, *adj. Études —s.* [*sf.*

ՄԱՐՏԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, stratégie,

ՄԱՐՏԻԿ, combattant, guerrier, *sm.*

ՄԱՐՏԻՐՈԼՈԳ, martyrologe, *sm. Le Martyrologe romain.*

ՄԱՐՏԻՐՈՍ, martyr, yre, *s.* Հասարակ —ք, le commun des —s. || martyr, yre, *adj. Un peuple* —. — ընել, martyriser, *va. Plusieurs saints furent martyrisés.*

ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՆԱԼ, être martyr.

ՄԱՐՏԻՐՈՍՈՒԹԻՒՆ, martyre, *sm. Souffrir, endurer le* —.

ՄԱՐՏԿՈՑ, bastille, *sf. Construire, élever une —, des —s. Assiéger par —s.* bastion, *sm. — revêtu de pierre ou de brique.* — եղեկցակական, V. Եղեկցակական։

ՄԱՐՏԿՈՑԱՒՈՐ, bastionné, ée, *adj. Une tour bastionnée.*
ՄԱՐՏՆՉԵԼ, } V. Պատերազմիլ։
ՄԱՐՏՆՉԻԼ, }
ՄԱՐՏՈՒՍՈՅՑ, maître d'armes, *sm.*: gymnaste, *sm.*
ՄԱՑԱՌ, V. Մացառ։
ՄԱՑԱՌԱԴՕԴ, buissonnier, ière, *adj.* — լինել, բլլալ, buissonner, *vn.*
ՄԱՑԱՌԱՄՈՒ, buissonneux, euse, *adj.* [*adj.*
ՄԱՑԱՌՈՒՏ, buissonneux, euse,
ՄԱՑԱՌՔ, buisson, *sm.* — *épais, fort. Un — d'épines, de roses.* brande, *sf. Chauffer le four avec des —s.* broussailles, *s/p.* Թաւուտ մացառաց, hallier (հաւէ), *sm.*
ՄԱՔ, V. Մեկոն։
ՄԱՔԱԼՈՒԿ (տեսակ մը թռչնաձիձառն), martinet noir կամ martinet de muraille.
ՄԱՔԱՌԻԼ, V. կռուիլ։
ՄԱՔԱՌՈՒՄ, } V. կռիւ։
ՄԱՔԱՌՈՒՄՆ, }
ՄԱՔԻ (խոտակեր, խոտաճարակ [herbivore] կենդանի մ'է, էգ խոյի [bélier]. ...), brebis (...), *sf.*
ՄԱՔԻԱՒԵԼԵԱՆ, machiavélique (...). լոս նման ...), *adj. Un gouvernement —. Il conçut un projet —* ‖ machiavéliste (...), *s.* — օրինակաւ, կերպով, machiavéliquement (...), *adv.*
ՄԱՔԻԱՒԵԼՈՒԹԻՒՆ, machiavélisme (...), *sm.*
ՄԱՔՈՒՐ, propre, pur, *m.* pure, *f.* net, *m.* nette, *f. adj.* ‖ épuré, ée, *adj.* ‖ limpide, *adj.* ‖ chaste, *adj.* Ինքզինք — բռնել, se tenir propre. —ը գրել, fաճել, mettre au net. — կերպով, V. Մաքրապէս։
ՄԱՔՍ (...), douane, *sf.* *Payer la —.* — (զինուոյ, ըմպելեաց), forage, *sm.* — մտից, entrée, *sf.* Խարդախութեամբ — չվճարել, frauder, *va.*
ՄԱՔՍԱԴՐՈՒԺ, V. Մաքսանենգ։
ՄԱՔՍԱԴՐԺՈՒԹԻՒՆ, V. Մաքսանենգութիւն։
ՄԱՔՍԱԿԱՆ, douanier, ière, *adj. Union douanière.*
ՄԱՔՍԱՀԵՆ, V. Մաքսանենգ։
ՄԱՔՍԱՆԵՆԳ, contrebandier, ière, fraudeur, euse, *s.* ‖ frauduleux, euse, *adj. Commerce —. Marchand —.*
ՄԱՔՍԱՆԵՆԳԱԿԱՆ, frauduleux, euse, *adj.*
ՄԱՔՍԱՆԵՆԳՈՒԹԻՒՆ, contrebande, *sf. Faire la —. Marchandises de —.* fraude, *sf.*
ՄԱՔՍԱՆՈՑ, V. Մաքսատուն։
ՄԱՔՍԱՊԵՏ, directeur général des douanes.
ՄԱՔՍԱՏՈՒՆ, bureau du douane, douane, *sf. Les ballots furent saisis à la douane.*
ՄԱՔՍԱՒՈՐ, douanier, *sm.* — (առ Հրեայս), publicain, *sm.*
ՄԱՔՍԻ, douanier, ière, *adj. Union douanière.*
ՄԱՔՐԱԿԱՆ, purifiant, ante, purgatif, ive, *adj. Remède purgatif.* — դեղ, V. Լրբողեղ։
ՄԱՔՐԱՊԷՍ, purement, proprement, *adv.*
ՄԱՔՐԱՐԱՆ, purgatoire, *sm. Prier pour les âmes du —.* ‖ — (շաքարի), purgerie, *sf.*
ՄԱՔՐԵԼ, nettoyer, purifier, purger, *va.* ‖ curer, écurer, récurer, *va.* ‖ éplucher, *va.* ‖ épurer, *va.* ‖ dépurer, *va.* Թնդանօթը, փուռը —, écouvillonner, *va.* Ջնջոցով —, tronchonner, *va.* — (մէրf), mondifier, *va.*
ՄԱՔՐԻԼ, V. Մաքրուիլ։
ՄԱՔՐԻՉ, purifiant, ante, *adj.*

Une eau purifiante. || purificateur, cureur, *sm.* — (քաժակի ի պատարագի), purificatoire, *sm.* — (աստուեաց, բանջարոց), éplucheur, euse, *s.* — (արեան կամ հիւթոց, դեղ), dépuratif, ive, *adj.* կը գործածուի եւ իբր *sm. Un dépuratif.* — (խոհակերոցի անօթոց), écureur, euse, *s.* — (գործի), dépuratoire, *adj.*; éplucboir, *sm.*

ՄԱՔՐՈՂ, V. Մաքրիչ։

ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ, purgatif, ive, *adj. Remède purgatif.*

ՄԱՔՐՈՒԹԻՒՆ, netteté, pureté, *sf.* || propreté, *sf.* || purification, *sf.*

ՄԱՔՐՈՒԻԼ, se nettoyer, se purifier, se purger, *vpr.*

ՄԱՔՐՈՒՄ, } nettoiement
ՄԱՔՐՈՒՄՆ, } կամ nettoyage, *sm.* || purgation, *sf. Il se porte beaucoup mieux depuis sa —.* || purification, *sf. La — des métaux, des humeurs.* épurement, *sm.* — (կտաւ, ատր, բանջար), épluchage կամ épluchement, *sm.*

ՄԳԼԵՑՈՒՆԵԼ (քիւֆլէնտիրմէք), moisir, *va.*

ՄԳԼԻԼ } (քիւֆլէնմէք), moi-
ՄԳԼՈՏԻԼ } sir, *vn.*, se moisir, *vpr.*

ՄԳԼՈՏՈՒԹԻՒՆ (քիւֆ), moisissure, *sf.*, moisi, *sm.*

ՄԵԹՈԴ (ոճ. եղանակ. կարգ), méthode, *sf.* — *facile, aisée, courte.* || — (յօրինեալ կարգ. բարեյարդար ոճ), méthode, *sf. Il y a de la — dans ce livre.* || — (կանոնք յերկրաչափութեան որովք կը լուծանին նմանազգի խնդիրք), méthode, *sf.* — *des tangentes* (*շօշափող*).

ՄԵԹՐ, V. Մետր։

ՄԵԹՐԱԿԱՆ, V. Մետրական։

ՄԵԼԱՄԱՂՁԻԿ, mélancolique, *adj. Sentiments —s.*

ՄԵԼԱՄԱՂՁՈՏ, mélancolique, *adj. Sentiments —s.* || mélancolique, *s.* [colie, *sf.*

ՄԵԼԱՄԱՂՁՈՒԹԻՒՆ, mélan-

ՄԵԼԱՆ (բառ յունարէն), V. Թանաք։ [rier, *sm.*

ՄԵԼԱՆԱՏ, écritoire, *sf.*, enc-

ՄԵԼԻԼՈՎՏՈՍ (դեղնածաղիկ տունկ մ'է), V. Մեղրածուծ կամ կորնգան։

ՄԵԽԱԿ (գարանֆիլ), girofle, clou de girofle, *sm.*

ՄԵԽԱԿԵՆԻ (գարանֆիլ ֆիտանը), giroflier, *sm.*

ՄԵԾ, grand, ande, *adj.* || majeur, eure, *adj.* || gros, osse, énorme, haut, *m.* haute, *f.*, élevé, ée, *adj.* || important, ante, considérable, *adj.* || vaste, *adj.* **Շատ** —, très grand, grandissime, *adj.* **Քիչ մը** —, V. Մեծկակ։ — կերպով, V. Մեծապէս։ Ո՞րչափ —, de quelle grandeur? Ագահութիւն — (անհնարին), grande avarice. Անձրեւ — (սաստիկ), grande pluie. — (աւագ) դուքս, grand-duc. — (աւագ) դքսուհի, grande-duchesse. V. Անդրանիկ։

ՄԵԾԱԴԻՐ, grand format.

ՄԵԾԱԲԱՆ, fanfaron, onne, *adj.* || hâbleur, euse (փալավրաճը, եօլ), fanfaron, onne, *s.*; rodomont, sacripant, fier-à-bras (*pl.* des fier-à-bras), un enfonceur de portes ouvertes, *sm.*

ՄԵԾԱԲԱՆԵԼ, hâbler (փալավրա), fanfaronner, craquer, *vn.*

ՄԵԾԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, hâblerie, fanfaronnade, fanfaronnerie, craquerie, rodomontade, *sf.*, boursouflage, de grands mots, *sm.*

ՄԵԾԱԳԱԶԱՆ (վիթխարի անասուն մ'է ստնաւոր [mammifère]), mégathérium (մէկաթէրիօմ), *sm.*

ՄԵԾԱԳԻՆ, de grand, de haut prix, très cher, très coûteux, précieux, euse, *adj.* Ոսկին — է, l'or est précieux.

ՄԵԾԱԳԼՈՒԽ, macrocéphale, *adj.*

ՄԵԾԱԳԻՆ, bien cher, très cher. || à un prix très élevé, V. Մեծապին ։

ՄԵԾԱԳՆՈՒԹԻՒՆ, richesse, *sf.* *La — d'une étoffe, d'une parure.*

ՄԵԾԱԳՈՅՆ, plus grand, majeur, eure, *adj.* || maximum (. . Ֆ.Ֆ. բառ. լատիներէն), *sm.* *Le — de la dépense sera de 1000 francs.*

ՄԵԾԱԽՕՍ, V. Մեծաբան ։

ՄԵԾԱԾԱԽ, somptueux, euse, dispendieux, euse, coûteux, euse, *adj.* — փառաւորութիւն, somptuosité, *sf.* — փառաւորութեամբ, — կերպով, somptueusement, dispendieusement, *adv.* *Vivre somptueusement.*

ՄԵԾԱՀԱՄԲԱՒ, très célèbre, très fameux, *adj.*

ՄԵԾԱՀԱՆԴԷՍ, solennel, elle (-ուլ-ն-իլ, իլ), *adj.* *Fête solenelle.*

ՄԵԾԱՀԱՍԱԿ, de haute stature, de grande taille, grand, ande, *adj.* — լինել, ըլլալ, être de haute stature, de haute taille.

ՄԵԾԱՀՆՉԻՒՆ, éclatant, ante, retentissant, ante, *adj.*

ՄԵԾԱՀՈԳԻ, magnanime, grand, ande, *adj.*

ՄԵԾԱՀՌՉԱԿ, solennel, elle, *adj.* V. Մեծահամբաւ ։

ՄԵԾԱՀՐԱՇ, merveilleux, euse, prodigieux, euse, surprenant, ante, *adj.*

ՄԵԾԱՁԱՅՆ, bruyant, ante, *adj.* || à haute voix, à grands cris, *adv.*

ՄԵԾԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆ, majorité, pluralité, *sf.*

ՄԵԾԱՄԵԾ, grand, ande, très grand, grandissime, *adj.* Ծառք —ք, de grands arbres. —ք, le grand monde, puissances, *sfp.*, richesse, *sf.*

ՄԵԾԱՄԵԾԱՐ, révérendissime, *adj.*

ՄԵԾԱՄԻՏ, hautain, aine (հպ-տին, ին'), orgueilleux, euse, haut, *m.* haute, glorieux, euse, *adj.*

ՄԵԾԱՄՈՂԷՍ, mégalosaure կամ mégalosaurus, *sm.*

ՄԵԾԱՄՏԵԼ, s'en faire accroire. *Il a quelque mérite, mais il s'en fait accroire.* s'élever, *vpr.* *Celui qui s'élève sera abaissé.*

ՄԵԾԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, hauteur (հպ-րտ—), *sf.*, orgueil, *sm.*, gloire, *sf.* Մեծամտութեամբ, hautainement, hautement, orgueilleusement, *adv.*

ՄԵԾԱՑԱՂԹ, grandiose, *adj.*

ՄԵԾԱՅՏ, joufflu, ue, mafflé, կամ mafflu, ue, *adj.*

ՄԵԾԱԿՆԱԼ, V. Մեծնալ ։

ՄԵԾԱՆՁՆ, magnanime, *adj.* *Prince, cœur —.* généreux, euse, fier, *m.* fière, *f.*, grand, ande, *adj.* || —, magnanime, *sm.* *Le — a toujours le cœur au-dessus de sa fortune.*

ՄԵԾԱՆՁՆԱԲԱՐ, magnanimement, généreusement, *adv.*

ՄԵԾԱՆՁՆՈՒԹԻՒՆ, magnanimité, *sf.* *La — est la vertu des héros.* générosité, grandeur, fierté, hauteur, élévation, *sf.* Մեծանձնութեամբ, V. Մեծանձնաբար ։

ՄԵԾԱՆՁՆՕՐԷՆ, V. Մեծանձնաբար ։

ՄԵԾԱՆՈՒՆ, célèbre, illustre, grand, ande, glorieux, euse. *adj.* — Տէր, illustre maître. Մեծանո՛ւն Տէր, grand Dieu!

ՄԵԾԱՇՐԹՆ, lippu, ue, *adj.* կը գործածուի եւ իբր *s.* *C'est un gros —.*

ՄԵԾԱՇՈՒՔ, magnifique, splendide, majestueux, euse, pompeux, euse (քօլքին, ին-լ), solennel, elle (-ուլ-ն-իլ, իլ), *adj.* || honorable, *adj.* — փառաւորութիւն, magnificence, splendeur, majesté, pompe, *sf.* — փառա-

ւորութեամբ, magnifiquement, splendidement, pompeusement, solennellement, *adv.* || honorablement, *adv.*

ՄԵԾԱՊԱՅԾԱՌ, très brillant, ante, éclatant, ante, *adj.* || magnifique, splendide, *adj.* || solennel, elle (սօլէննէլ, էլ), *adj.* || illustre, illustrissime, *adj.*

ՄԵԾԱՊԱՏԻՒ, très honorable, très honoré, *adj.*

ՄԵԾԱՊԷՍ, grandement, considérablement, *adv.*

ՄԵԾԱՋԱՆ, très studieux, euse, très diligent, ente, *adj.* — լինել, ըլլալ, être très studieux, très diligent. || se battre les flancs pour quelque chose.

ՄԵԾԱՈԱՐ (Յունաց եւ Հռովմայեցւոց բանաստեղծութեան չափ՝ որոյ առջի վանկն երկար է, վերջինը կարճ), trochée, chorée (թռօ-շէ). *sm.* — մեծավերջական, choriambe (քօ-րի-անպ). *sm.* Հակառակ չափը կ'ըսուի Մեծավերջ մեծասարական, Antispasle, *sm.* —եան տող (բանաստեղծութեան Յունաց եւ Հռովմայեցւոց), vers trochaïque, կամ լոկ trochaïque, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Մեծապիզքն։

ՄԵԾԱՄԻՏ, magnanime, *adj.*

ՄԵԾԱՄԻՋՈՆ, V. Մեծասար։

ՄԵԾԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, magnanimité, *sf.*

ՄԵԾԱՄՔԱՆՉ, V. Մեծանուն։

ՄԵԾԱՎԱՅԵԼՈՒՉ, V. Մեծվայելուչ։

ՄԵԾԱՎԵՐՋ (յոյն եւ հռովմէական բանաստեղծութեան չափ՝ որոյ առջի վանկը սուղ է, վերջինն երկար), ïambe (իանպ), *sm.* — մեծասարական, antispaste, *sm.* Հակառական չափը կ'ըսուի Մեծասար մեծավերջական, Choriambe, *sm.* || — (տող ոտանաւոր), ïambe, *sm.* *Les —s d'Archiloque, d'Hipponax.* V. Մեծավերջական։

ՄԵԾԱՎԵՐՋԱԿԱՆ, ïambe, ïambique, *adj.* *Vers —.*

ՄԵԾԱՏԱՐԱԾ, étendu, ue, très étendu, ue, vaste, très vaste, grand, ande, *adj.* Սրահ —, une grande salle.

ՄԵԾԱՏԱՐՐ, grand, ande, spacieux, euse, large, vaste, *adj.*

ՄԵԾԱՏՈՒՆ, riche, opulent, ente, *adj.* || riche, financier, *sm.* — միլիոնատէր, բազմազանձ, V. Միլիոնատէր։ —ք, les riches, les heureux du monde, de la terre, du siècle. — լինել, ըլլալ, être très riche, s'enrichir, *vpr.*, faire fortune, avoir du quibus (քիւ-իպիւս).

ՄԵԾԱՏՆՈՒԹԻՒՆ, richesse, *sf.*

ՄԵԾԱՏՏՈՒՆ, à large queue, *adj.* Ոչխար —, mouton à large queue.

ՄԵԾԱՐԱՆԱՑ. respectueux, euse. honorable (օնօ-րապլ). *adj.*

ՄԵԾԱՐԱՆՔ, respect (ռէս-բէ, ռէս-բէք. *des respects*, տէ ռէս-բէ), *sm.*, considération, *sf.* || hommage (օմ-աժ), *sm.* || révérence, vénération, *sf.* || piété, *sf.* Չափազանց —, V. Ծերմեռանդ (2)։ Կանխայօժար —, V. Պատուասիրութիւն։ Ընծայութիւն մեծարանաց, compliment, *sm.* Ողջոյն մեծարանաց —, compliments, *smp.* Իմ մեծարանաց ողջոյններս ձեր տիկին մօրը, mes compliments à Mme votre mère. Նշանակ մեծարանաց, —, honneur (օնէօռ), *sm.* Մեծարանօք, avec respect, respectueusement, *adv.* Եմ ամենայն, կամ՝ խորին մեծարանօք (կը գործածուի յաւարտ նամակաց), je suis avec considération, avec une parfaite կամ une haute considération, avec une considération distinguée. — ազդել, imposer le respect. Մեծարանս դնել, V. Մեծարել։

ՄԵԾԱՐԳԻ, considérable, *adj*. — լինել, բլալ, être en grande estime. Ա — ս ունել, V. Մեծարոյ համարել։

ՄԵԾԱՐԳՈՅ, honorable (*Պա—տուէ*), vénérable, *adj* || révérend. ende, *adj*. *Le — père un tel. La révérende mère supérieure.* Եր զարծածուի եւ իըր *sm*. *Mon révérend.* [*sf*.

ՄԵԾԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, révérence,

ՄԵԾԱՐԵԼ, respecter, vénérer, honorer (*Պատել*). *va*

ՄԵԾԱՐԻՉ, respectueux, euse, *adj*.

ՄԵԾԱՐՈՅ, respectable, vénérable, recommandable, *adj*. — կարծիք, autorité. *sf*. — համարել, considérer, *va*.

ՄԵԾԱՑՈՒՍՑԷ (օրհնութիւն սրբոյ կուսին), magnificat, *sm*. *Entonner le Magnificat.* [նել։

ՄԵԾԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Մեծցու-

ՄԵԾԱՒՈՐ, supérieur, *sm*.

ՄԵԾԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, supériorité, *sf*.

ՄԵԾԱՒՈՐՈՒՀԻ, supérieure, *sf*.

ՄԵԾԱՓԱՌ, très glorieux, euse, majestueux, euse, très illustre, *adj*.

ՄԵԾԱՓԱՌՈՒԹԻՒՆ, majesté, gloire, illustration, *sf*.

ՄԵԾԱՓՈՐ, pansu, ue, ventru, ue, *adj*. et *s*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ թանձրապորտ, Քաղըրբեղ, Մեծորովայն, փորեղ։

ՄԵԾԱՔԱՅԼ, à grands pas. — երթալ, V. Ճեմակել։

ՄԵԾԱՔԱՅԼՈՒԹԻՒՆ, enjambée, *sf*. կ'ըսուի եւ Ճէմ։ [*adj*.

ՄԵԾԵՂԵՌՆ, désastreux, euse,

ՄԵԾԻՄԱՍՏ, très savant, *adj*.

ՄԵԾԿԱԿ, un peu grand, grandelet, ette, *adj*.

ՄԵԾՂԻ, gros, osse, puissant, ante. *adj*.

ՄԵԾՆԱԼ, devenir grand, grandir, *vn*. Այս տղայս զգալի կերպով կը մեծնայ. cet enfant grandit à vue d'œil. Այս տղայս քիչ ատենուան մէջ շատ մեծցաւ, cet enfant a grandi en peu de temps. venir, *vn*. *Cet enfant a de la peine à —. Cet arbre vient bien, vient mal.* se développer, *vpr*. *Cet arbre se développe rapidement.* marquer. *vn*. *Cette nouvelle allée commence à —.* || grossir. *vn*., se grossir, *vpr*.; se grandir, *vpr*. || devenir riche, s'enrichir. *vpr*., faire fortune.

ՄԵԾՈԳԻ, magnanime, grand, ande, *adj*.

ՄԵԾՈՐՈՎԱՅՆ, pansu, ue, ventru, ue, *adj*. et *s*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ թանձրապորտ, Քաղըրբեղ. Մեծափոր, փորեղ։

ՄԵԾՈՒԹԻՒՆ, grandeur, grosseur, *sf*., grandiose, *sm*. || honneur (*Պատիւ*), *sf*., grandeurs, dignités, *sfp*. || fortune, richesse, *sf*. — (զնդակի հրազինուց). calibre, *sm*. *Cette balle est de tel —.* — երեւցունել, ծախել, affecter un air de dignité, se prélasser, *vpr*. — ծախող, important, ante, *adj*. || important, *sm*.

ՄԵԾՈՒՆԿՆ, oreillard, arde, *adj*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ականջեղ։ [euse, *adj*.

ՄԵԾՎԱՅԵԼՉ, majestueux.

ՄԵԾՎԱՅԵԼՉՈՒԹԻՒՆ, majesté, *sf*. Մեծվայելչութեամբ, majestueusement, *adv*.

ՄԵԾՑՈՒՑԱՆԵԼ, rendre grand, agrandir, faire grandir, grandir, *va*. ինքզինք —, présumer trop de soi même, s'en faire accroire, *vpr*. *Il a quelque mérite, mais il s'en fait accroire.*

ՄԵԿԵՆԱՍ (ու անանց եւ արուեստից պաշտպան կեցող հարուստ կամ զօրաւոր մարդ. *Պրոթեկթէօր*), mécène, *sm*.

ՄԵԿԻՆ, explicite, clair, aire, net (նէ), *m.* nette (նէթ. ոմանք յարակական եւս կը հնչեն նէթ), *f.*, fornel, elle, précis, ise, distinct, incte (տէօտէն, եւ բոս ոմանց տէօ-տէնթ եւ տէօտէնթ յարակական, իսկ յիգական տէօտէնթ'), *adj.* —, — բանիւ, nettement, formellement, expressément, clairement, *adv.*

ՄԵԿՆԱԲԱՆԵԼ, V. Մեկնել։

ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Մեկնութիւն։

ՄԵԿՆԱԲԱՐ, V. Մեկնապէս։

ՄԵԿՆԱԿ, seul, *m.* seule, *f.* simple, *adj.*

ՄԵԿՆԱԿԱԶԷՆՔ (ապաստանկաւոր qorf), partisan, *sm.* *Un corps de —s. Guerre de —s.*

ՄԵԿՆԱԿԱՆ, interprétatif, ive, [*adj.*

ՄԵԿՆԱՊԷՍ, clairement, *adv.* — բարգմանել, faire un commentaire (մեկնութիւն. լուծումն), commenter, *va.* — *la Bible.*

ՄԵԿՆԵԼ, séparer, détacher, *va.* ‖ écarter, éloigner, *va.* ‖ expliquer, interpreter, commenter, gloser, traduire, développer, *va.* Թիւր —, interpréter malignement, commenter, *vn.* *Il commente sur tout.* Պատճառը —, faire connaître le motif d'une chose, expliquer, *va.* Լայնազոյնս —, paraphraser, *va.*

ՄԵԿՆԵԼԻ, explicable, *adj.*

ՄԵԿՆԻԼ, se séparer, se détacher, *vpr.* ‖ s'expliquer, *vpr.* ‖ s'écarter, s'éloigner, *vpr.*, filer, fuir, *vn.* ‖ se retirer, *vpr.*, partir (Être բայով), *vn.*, s'en aller, *vpr.* Մեկնելու վրայ էր, il était pour partir. Ընդ հուպ (fիչ ատենեն) պիտի մեկնի, il partira bientôt. Կը մեկնիմ ընդ հուպ, je pars bientôt.

ՄԵԿՆԻՉ, explicatif, ive, *adj.* *Notes explicatives.* ‖ commentateur, trice, *s.*; interprète, *sm.* — հին եւ մթին բառից. glossographe, *sm.* — (տեսարանի դրուած բան մը), explicateur, *sm.* — (երազոց), interprète, *sm.* — *des songes.* — (գրոց սրբոց), glossateur, exégète, *sm.* Թիւր —, paraphraseur, euse, *s.* — (իրաւագիտութեան ի միջին դարու), glossateur, *sm.*

ՄԵԿՆՈՂ, V. Մեկնիչ։

ՄԵԿՆՈՂԱԿԱՆ, explicatif, ive, *adj.* *Notes explicatives.* interprétatif, ive, *adj.* *Declaration interprétatives.* herméneutique (էրմէնէօտիք), exégétique, *adj.*

ՄԵԿՆՈՑ, habit (ապի), manteau, *sm.*

ՄԵԿՆՈՑԱԿ, mantelet, *sm.* Ագեւոր (պոչաւոր) —, habit (ապի), frac (ֆրաք), *sm.* *Irez-vous à cette cérémonie en redingote? Non, je serai en habit. Et que mettrez-vous sur votre habit? Mon paletot.*

ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆ, séparation, *sf.*, éloignement, *sm.* ‖ explication, interprétation, version (վէրսիօն), *sf.*, commentaire, *sm.*, glose, *sf.* Թիւր —, interprétation maligne donnée aux discours, aux actions de quelqu'un, commentaire, *sm.* *Il fait des commentaires sur les actions de tout le monde.* paraphrase, *sf.* *Il a fait une — sur un propos très innocent.* — Գրոց սրբոց, exégèse, herméneutique (էրմէնէօտիք), *sf.* *L'— sacrée.* Ընդարձակ —, paraphrase, *sf.*

ՄԵԿՆՈՒՄ, } départ, *sm.*
ՄԵԿՆՈՒՄՆ, }

ՄԵԿՆՕՐԷՆ, V. Մեկնապէս։ — անցանել, V. Մեկնապէս բարգմանել (ՄԵԿՆԱՊԷՍ)։

ՄԵԿՈՆ (խաշխաշ), pavot, *sm.* Ցանածոյ, ածուենի —, œillette, olivète, *sf.*

ՄԵԿՈՆԻՈՆ (օշարակ, fամուf

գլխոց եւ տերեւոց մեկոնի), méconium (μηκώνειον), sm.||— (կղկղանք [նորածին մանկան]), méconium, sm.

ՄԵԿՈՒՍԱՆԱԼ, se retirer, s'écarter, s'éloigner, se retirer à l'écart, vivre à l'écart.

ՄԵԿՈՒՍԱՐԱՆ, V. Մենարան։

ՄԵԿՈՒՍԱՑՈՒՆԵԼ, écarter, éloigner, séparer, va.

ՄԵԿՈՒՍԻ, à part, à l'écart, privément, séparément, en particulier, adv.

ՄԵՀԵԱՆ, temple, sm. — (ժողովրդոց Ասիացւոց), V. Կռատուն։ Ամենայնից —, V. Պանթէոն։

ՄԵՀԵԿԱՆ (փետրուար ամիս), février, sm.

1. **ՄԵՀԵՆԱԳՐՈՇՄ** (խորհրդական նշանագիրք եգիպտացւոց. նուիրական քանդակ), hiéroglyphe (ἱερογλυφή), sm.

2. **ՄԵՀԵՆԱԳՐՈՇՄ** (նշանագիր, պատկեր), hiéroglyphique (ἱερογλυφικός), adj. *Caractère, figure* —.

ՄԵՀԵՆԱԶԵՐԾ, sacrilège, adj. *Homme, main, pensée* —. Է եւ s. *Les* —s.

ՄԵՀԵՆԱԶԵՐԾՈՒԹԻՒՆ, sacrilège, sm. *Horrible, exécrable* —.

ՄԵՀԵՆԱԿԱՊՈՒՏ, V. Մեհենազերծ։

ՄԵՀԵՒԱՆԴ (μανιάκης), collier, sm.

ՄԵՂԱԴԻՐ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, incriminer, va.

ՄԵՂԱԴՐԱՆՔ, reproche, sm., animadversion, sf.

ՄԵՂԱԴՐԵԼ, reprocher, inculper, accuser, incriminer, imputer, va.

ՄԵՂԱԴՐԵԼԻ, reprochable, adj.

ՄԵՂԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, reproche, sm., inculpation, incrimination, imputation, sf.

ՄԵՂԱՅ, j'ai péché, peccavi (peccavi. բառ լատին), sm. *Un bon peccavi. Faites votre peccavi.* meâ culpâ (mea culpa. բառ լատին. pl. des *meâ culpâ*), sm. — ընել (զղջանալ), faire son meâ culpâ (se repentir).

ՄԵՂԱՅԱՍԱՑՈՒԹԻՒՆ, peccavi (peccavi. բառ լատիներէն), sm. *Un bon* —. *Il ne faut à la mort qu'un bon* — *pour être sauvé.*

ՄԵՂԱՆՉԱԿԱՆ, peccable (peccabile), adj. *Tout homme est* —. || nuisible, adj. — *à la santé.*

ՄԵՂԱՆՉԵԼ, pécher, faire կամ commettre un péché, une faute, offenser Dieu. || pécher, faillir; manquer, tomber. || léser, nuire, faire tort, offenser. Մահու չափ ծանուն՝ թեթեւ —, pécher mortellement, gravement կամ grièvement, légèrement.

ՄԵՂԱՒՈՐ, pécheur, m. pécheresse, f. s. *Un pécheur. Grand* —. — *endurci, converti. Une grande pécheresse.* || —, pécheresse, adj. f. *Une âme* —. *La femme* — *de l'Évangile.*

ՄԵՂԵԴԻ, mélodie, sf.

ՄԵՂԵԽ (կոթ. manico), manche, sm. *Le* — *d'une cognée, d'un couteau, d'un marteau.* poignée, sf. *La* — *d'un sceptre (գաւազան, մականի թագաւորական). Il avait à son épée une* — *d'or.* — անցունել, emmancher, va. — անցուող, emmancheur, sm.

ՄԵՂԵՍԻԿ (պատուական քար մ'է մանուշակագոյն. ametista), améthyste, sf.

ՄԵՂԿ, mou, mol, m. molle, f., flasque, adj.

ՄԵՂԿԱՆԱԼ, s'adoucir, vpr. || devenir mou, mollir, vn., s'amollir, se ramollir, vpr.

ՄԵՂԿԱՑՈՒՆԵԼ, adoucir, va.|| amollir, ramollir, énerver, va.

ՄԵՂԿԱՑՈՒՆՈՂ, adoucissant, ante, adj. || amollissant, ante, adj.

ՄԵՂԿԵԼ, V. Մեղկացուցանել։

ՄԵՂԿԻԼ, V. Մեղկանալ։

ՄԵՂԿԻՉ, amollissant, ante, *adj. Des plaisirs —s.*

ՄԵՂԿՈՒԹԻՒՆ, mollesse, *sf.*, amollissement, *sm. L'— du courage.* Մեղկութեամբ, mollement, *adv. Se balancer —. Agir, travailler —. Vivre —.*

ՄԵՂՄ, doux, *m.* douce, *f. adj.*

ՄԵՂՄԱԽԱՌՆ, tempéré, ée, *adj.* — (օդ). doux, *adj.*

ՄԵՂՄԱՆԱԼ, s'adoucir, se tempérer. *vpr.* || s'humaniser, *vpr. Il n'est plus si revêche, il commence à s'humaniser.* — (օդը), se relâcher, *vpr.* — (ջերմը), tomber, *vn.*

ՄԵՂՄԱՑՈՒՄ, **ՄԵՂՄԱՑՈՒՄՆ**, adoucissement, *sm.*

ՄԵՂՄԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, adoucir, tempérer, relâcher, mitiger, lénifier, *va.* || humaniser, *va. Il se montre fort contraire à vos intérêts, mais on trouvera moyen de l'—.*

ՄԵՂՄԱՑՈՒՑԱՆՈՂ, **ՄԵՂՄԱՑՈՒՑԻՉ**, adoucissant, ante, tempérant, ante, lénitif, ive, *adj.* — դեղ, adoucissant, *sm.*

ՄԵՂՄԵԽ, captieux, euse (ճ-բ-ժիշ, եօղ), *adj. Discours, argument —.* perfide, fourbe, *adj.* || fourbe, perfide, *s.*

ՄԵՂՄԵԽՈՒԹԻՒՆ, fourbe, perfidie, *sf.*

ՄԵՂՄԵՂԱՆՔ ԱՉԱՑ, roulement d'yeux œillade, *sf. Jeter, lancer une œillade menaçante, amoureuse.*

ՄԵՂՄԵՂԱՆՔ ՁԱՅՆԻ, roulement de la voix.

ՄԵՂՄԻԿ. doucement, *adv.*

ՄԵՂՄԻՉ, V. Մեղմացուցիչ։

ՄԵՂՄՈՎ, doucement, délicatement, posément, sans bruit, *adv.*

ՄԵՂՄՈՒԹԻՒՆ, adoucissement, relâchement, *sm.*, mitigation, *sf.* — (օդոյ), adoucissement, *sm.*, mollesse, *sf.*, relâchement, *sm.*

ՄԵՂՈՒ (-ւոյ). abeille, mouche à miel, *sf.* —ն կը բզզէ, l'abeille bourdonne.

ՄԵՂՈՒԱԲՈՅԾ, apiculteur, *sm.*

ՄԵՂՈՒԱԲՈՅՆ, ruche, *sf.*

ՄԵՂՈՒԱԲՈՒԾՈՒԹԻՒՆ, apiculture, *sf.*

ՄԵՂՈՒԱԳՈՐԾ, V. Մեղուաբոյծ։

ՄԵՂՈՒԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, V. Մեղուաբուծութիւն։

ՄԵՂՈՒԱԴԱՐՄԱՆ, V. Մեղուաբոյծ։

ՄԵՂՈՒԱԴԱՐՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Մեղուաբուծութիւն։

ՄԵՂՈՒԱԽՈՏ (անուշահոտ ծաղիկներ ունեցող գեղեցիկ բոյս մ'է), ulmaire, reine des prés, herbe aux abeilles, *sf.*

ՄԵՂՈՒԱԽՈՏՆԻ (գեղեցիկ ծաղիկներ ունեցող թուփ մը), cytise, *sm.*

ՄԵՂՈՒԱՆՈՑ, ruche, *sf.*, rucher, *sm.*

ՄԵՂՈՒԱՏՈՒՆ, rucher, *sm.*

ՄԵՂՈՒԱԿԵՐ, croque-abeille (*pl.* des *croque-abeilles*), *sf.*

ՄԵՂՈՒՈՑ, ruche, *sf.*

ՄԵՂՈՒՑԱՆԵԼ, faire pécher, *va.*

ՄԵՂՍԱԿԻՑ, complice, *adj.* et *s.*

ՄԵՂՍԱՔԱՒԻՉ, expiatoire, *adj. Sacrifice, victime —. Chapelle —.*

ՄԵՂՐ (-ու), miel, *sm.* Մեղր մանուշակ դրուած՝ մանուշակախառն —, miel violat. — ծորածոյ, — de goute. — խառնել, mêler de —, emmieller (-նկել), *va.* —ով պատել, emmieller, *va.* — քսել, emmieller, *va.*

ՄԵՂՐԱԳԻՆԻ, bergerette, *sf.*, œnomel (ինօմէլ), *sm.*

ՄԵՂՐԱԳՈՐԾ (մեղուի նման միջատ մը), mélipone, *sf.*

ՄԵՂՐԱԼԻՑ, plein de miel, riche en miel, *adj.*

ՄԵՂՐԱԽԱՌՆ ՄԵՓԵԼԻՔ (ձիւթ

համար), emmiellure (անմիէլլիւր), *sf.*

ՄԵՂՐԱԽՈՐԻՍԽ, rayon de miel.

ՄԵՂՐԱԾԾՈՒԿ, marrube, *sm.*

ՄԵՂՐԱԾՈՒԾ, mélilot, *sm.* — ջրային, marrube aquatique, lycope, *sm.* Սեւ —, marrube noir, ballote, *sf.* V. Ճանխոտ։

ՄԵՂՐԱԿԱԹ, mielleux, euse, *adj. Un homme* —. — (բանք), emmiellé. ée (անմիէլլէ), *adj.* — բանիւք, mielleusement, *adv.*

ՄԵՂՐԱԿԱՆ, mielleux, euse, *adj.*

ՄԵՂՐԱՀԱՄ, mielleux, euse, [*adj.*

ՄԵՂՐԱՀՈՍ, mielleux, euse, emmiellé, ée, *adj. Des paroles mielleuses.*

ՄԵՂՐԱՃԱՆՃ, mélecte, *sf.*

ՄԵՂՐԱՄՈՄ, cire, *sf.* || céromel, *sm*

ՄԵՂՐԱՇԱՏ, riche en miel, *adj.*

ՄԵՂՐԱՊՈՊ, V. Ջմերուկ։

ՄԵՂՐԱՋՈՒՐ (դ-լ մէրվէյ), V. Մեղրօշարակ։

ՄԵՂՐԱՔԱՂ, mellifères, *smp.*

ՄԵՂՐԱՔԱՐ, mellite, *sf.*

ՄԵՂՐԵԱԼ, emmiellé, ée (անմիէլլէ), *adj.*

ՄԵՂՐԵԼ, emmieller, *va.*

ՄԵՂՐՈՏ, miellé, ée, emmiellé, ée (անմիէլլէ), *adj. Une tranche de pain emmiellée.*

ՄԵՂՐՕՂԻ, }
ՄԵՂՐՕՇԱՐԱԿ, } hydromel, *sm.*

ՄԵՂՔ, péché, *sm.*, offence, *sf.* Թեթեւ —, petit péché, peccadille (բէքքատիյ), *sf.* Մահու չափ, մահացու —, péché mortel, péché capital. Ներգործական —, péché actuel. Սկզբնական —, péché original. Քրէական —, crime de lèse-majesté. Զանցառութեան —, péché d'omission, *sf.* — իյնալ, V. Մեղանչել։ —ի խո-փել, V. Մեղուցանել։ —ին մէջ մնալ, rester dans son péché.

ՄԵՂՔՆԱԼ, plaindre, *va.* || épargner, *va.* Խեղճ մարդ, որքան արժանի է —ու, pauvre homme, qu'il est à plaindre!

ՄԵՆԱԳՈՅՆ (նկար), monochrome (մօնօքրօմ), *adj.*

ՄԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, monographie, *sf.*

ՄԵՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, monologue, *sm.* — (յողբերգու թիւնս Յունաց), monodie, *sf.*

ՄԵՆԱԿԵԱՑ, V. Մենաւոր։

ՄԵՆԱԿԵՑՈՒԹԻՒՆ, V. Մենաւորութիւն։

ՄԵՆԱՁԱՅՆ, monotone, *adj.*

ՄԵՆԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, monotonie. *sf.*

ՄԵՆԱՄԱՐՏԻԼ, se battre en [duel.

ՄԵՆԱՄԱՐՏԻԿ, V. Մենամարտող։ — կռիւ, V. Մենամարտութիւն։

ՄԵՆԱՄԱՐՏՈՂ, duelliste, *sm.*

ՄԵՆԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, duel, combat singulier, *sm.*, monomachie, *sf.*

ՄԵՆԱՄՈԼ, monomane, *adj.* [et *s.*

ՄԵՆԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, monomanie, *sf.* — *érotique. Le traitement de la* —.

ՄԵՆԱՆԱԼ, rester seul, se retirer, vivre retiré.

ՄԵՆԱՆՈՒԱԳ. solo (*pl.* des *solos* կամ des *soli*), *sm. Chanter, jouer un* —.

ՄԵՆԱՍՏԱՆ, monastère, *sm.*, abbaye (ապէի). *sf.*

ՄԵՆԱՎԱՃԱՌ, monopoleur, *sm.*; accapareur. euse, *s.*

ՄԵՆԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, monopole, débit, accaparement, *sm.* — ընել, monopoliser, *va.*

1. **ՄԵՆԱՏԱՐՐ** (կատարեալ միութիւն), monade, *sf.*

2. **ՄԵՆԱՏԱՐՐ** (պարզ եւ անապական գոյացութիւն), monade, *sf.*

ՄԵՆԱՏՆՈՒԹԻՒՆ, monœcie

(ժող-է), *sf.* *Le maïs appartient à la —.*

ՄԵՆԱՅՈՒՆ (տունկ), monoïque, *adj.* — տունկ, monoïque, *sf.*

ՄԵՆԱՐԱՆ, solitude, retraite, cellule, *sf.*, cloître, réduit, *sm.*, tanière, *sf.*

ՄԵՆԱՒՈՐ, seul, *m.* seule, *f.*, solitaire, isolé, ée, *adj.*

ՄԵՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, solitude, *sf.*, isolement, *sm.*

ՄԵՆԱՔԱՐ, monolithe, *adj.* *Statue, obélisque —.* [թիւն։

ՄԵՆՈՒԹԻՒՆ, V. Միանձնութիւն։

ՄԵՆՔ, nous, *pr.*

ՄԵՌԱԾ, mort, *m.* morte, *f.*, décédé, ée, trépassé, ée, feu, *m.* feue, *f.*, défunt, unte, *adj.* || mort, *m.* morte, *f.* *s.* — մարմին, cadavre, *sm.* — լինել, ըլլալ, avoir les yeux clos.

ՄԵՌԱՆԵԼ, } V. Մեռնիլ։
ՄԵՌԱՆԻԼ, }

ՄԵՌԵԱԼ, V. Մեռած։ — կեր-պարանիլ, faire le mort.

ՄԵՌԵԼ, mort, *m.* morte, *f.* *s.*

ՄԵՌԵԼԱԲԱՆԱԿԱՆ, nécrologique, *adj.* *Notice —.*

ՄԵՌԵԼԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, nécrologie, *sf.*

1. **ՄԵՌԵԼԱԹԱՂ**, V. Դիպաքաղ։

2. **ՄԵՌԵԼԱԹԱՂ** (միջատ մ'է), nécrophore, *sm.* [loge, *sm.*

ՄԵՌԵԼԱԿԱՆ ՏՈՄԱՐ, nécro-

ՄԵՌԵԼԱԿԱՌՔ, corbillard, *sm.*

ՄԵՌԵԼԱՀԱՇԻՒ, mortalité, *sf.* *La — de Paris.*

ՄԵՌԵԼԱՀԱՐՑՈՒԹԻՒՆ, nécromancie, évocation, *sf.*

ՄԵՌԵԼԱՀԱՐՑՈՒԿ, nécromancien, ienne, *s.*, nécromant, *sm.*

ՄԵՌԵԼԱՍՏԱՆ, nécropole, *sf.*

ՄԵՌԵԼԱՏԻՊ, semblable à un mort, à un cadavre, mort, *m.* morte, *f.* *adj.*

ՄԵՌԵԼՈՑԹՔ, frais funéraires.

ՄԵՌԵԼՈՏԻ, cadavre, *sm.*

ՄԵՌՈՆ, V. Միւռոն։

ՄԵՌՆԵԼ, } se laisser mourir,
ՄԵՌՆԻԼ, } mourir, décéder, manquer, cesser de vivre, tomber, succomber, périr, trépasser, laisser la vie, quitter la vie, perdre la vie, perdre la lumière, exhaler son âme, exhaler la vie, expirer կամ exhaler le dernier soupir, rendre l'âme, fermer la paupière, recevoir la mort, sortir du monde, s'en aller, passer կամ aller de vie à trépas, faire son paquet, payer le tribut à la nature, s'endormir du sommeil de la tombe, s'endormir du dernier sommeil, laisser ses grègues, aller ad patres (ռմ. քաղ-ել). Բնական մահուամբ —, mourir de sa belle mort. Հանդարտութեամբ, մարելու պէս —, mourir doucement, s'éteindre, *vpr.* Չարաչար —, mourir misérablement. Մեղքի մէջ —, mourir dans son péché. Պատերազմի մէջ իւր պարտականութիւններն լնլով, կատարելով —, mourir au champ կամ au lit d'honneur. Փառաց համար —, mourir pour la gloire. Հիւանդութենէ մը —, mourir d'une maladie. Ծաղկէ մեռաւ, il est mort (elle est morte) de la petite vérole. Մեռնելու մօտ ըլլալ, être sur le point de mourir, être mourant, se mourir. Մեռնելու մօտ է, il (elle) est sur le point de mourir, il est mourant (elle est mourante), il (elle) se meurt, il (elle) sent le sapin. Մեռնելու ատեն, à l'article de la mort. Տրտմութենէն մեռաւ, il est mort de chagrin.

ՄԵՌՈՑ, mortel, elle, *adj.*

ՄԵՌՈՒՑԱՆԵԼ, V. Մեռցունել։

ՄԵՌՈՒՑՈՒՄ, } mortification,
ՄԵՌՈՒՑՈՒՄՆ, } *sf.*

ՄԵՌՑՈՒՆԵԼ, faire mourir,

mettre à mort, donner la mort, ôter la vie, tuer, envoyer quelqu'un dans l'autre monde, envoyer ad patres (ատ բատրէս). Ինքզինք —, se donner la mort.

ՄԵՍԵԴԻ (պատարագի մէջ Աւետարանէն առաջ բռուելիք կցուրդ), graduel, *sm.*

ՄԵՍՏԻՍ (սեւ եւ ճերմակ ծնողաց ծնած), métis, isse, *adj. Une femme métisse.* (Ոմանք կ'ըսեն Métif, ive). || métis, isse, *s. C'est un —.*

ՄԵՏԱԼ, médaille, *sf. — d'or, d'argent, de bronze Il a cinq ou six —s pendues à son chapelet. Il a obtenu une — d'or, d'argent, de bronze. — d'honneur.*

ՄԵՏԱԼԱԻՈՐ, médaillé, ée, *adj. — pour un tableau.* Կը գործածուի նաեւ իբրեւ *sm. Les médaillés de Sainte-Hélène.*

ՄԵՏԱՂ, métal (*pl.* des *métaux*), *sm.* —ի փոխել, V. Մետաղացունել։

ՄԵՏԱՂԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, métallographie, *sf.* [*sm.*

ՄԵՏԱՂԱԳՈՐԾ, métallurgiste,

ՄԵՏԱՂԱԳՈՐԾԱԿԱՆ, métallurgique, *adj. Des arts —s.*

ՄԵՏԱՂԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, métallurgie, *sf.*

ՄԵՏԱՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, métallographie, *sf.*

ՄԵՏԱՂԱՋՆՆՈՒԹԻՒՆ, docimasie, *sf.*

ՄԵՏԱՂԱԿԱՆ, métallique, *adj. Corps —.*

ՄԵՏԱՂԱԿԵՐՊ, métalloïde, *adj.* || —, métalloïde, *sm.*

ՄԵՏԱՂԱՆՄԱՆ, métalloïde, *adj.*

ՄԵՏԱՂԱՑՈՒՄ, } métallisa-
ՄԵՏԱՂԱՑՈՒՄՆ, } tion, *sf.*

ՄԵՏԱՂԱՑՈՒՆԵԼ, métalliser, *va.* [masie, *sf.*

ՄԵՏԱՂԱՓՈՐՁՈՒԹԻՒՆ, doci-

ՄԵՏԱՂԵԱՅ, de métal, métallique, *adj. Corps métallique.*

ՄԵՏԱՍԱՆ, onze, *adj. num. card. Il est onze* (է ժա) *heures.* || onze, *sm. — multiplié par deux.*

ՄԵՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ, onze, *adj. num. card. Page —.* onzième, *adj. num. ordinal* de onze. *Dans sa — année. Au — jour. La —* կամ *L' — page.* || —, onze, *sm. Le —* կամ յընթացին գրոյցս *L' — du mois. J'ai reçu des lettres du —.* || — մասն, onzième, *sm. J'en aurai le —.* || — or, onzième, *sm. Le —.* || —, — անգամ, onzièmement, *adv.*

ՄԵՏԱՔՍ, soie, *sf.* Շերամի բծծներէն (cocon) հանուած՝ անգործ —, — grège. —ի գործարան, V. Մետաքսարան։

ՄԵՏԱՔՍԱԳՈՐԾ, tisserand en soie, *sm.* || séricicole, *adj. L'industrie —.*

ՄԵՏԱՔՍԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, sériciculture, soierie, *sf.*

ՄԵՏԱՔՍԱՄԱՆՈՑ, filature de soie, *sf.*

ՄԵՏԱՔՍԱՐԱՆ, soierie, *sf.*

ՄԵՏԱՔՍԵԱՅ, de soie, en soie, *adj.* Կերպաս —ք, V. Մետաքսեղէն։

ՄԵՏԱՔՍԵՂԷՆ, de soie, *adj.*

ՄԵՏԱՔՍԵՂԷՆՔ, soierie, *sf. Les —s du Levant, de Lyon. Magasin de —s.*

ՄԵՏԵՕՐԱՅ (երեւոյթ մթնոլորտային), météore, *sm. Le tonnerre, les éclairs, la pluie, la neige, la grêle, sont des —s.*

ՄԵՏԵՕՐԱԲԱՆ, météorologiste, météorologue, *sm.*

ՄԵՏԵՕՐԱԲԱՆԱԿԱՆ, météorologique, *adj.*

ՄԵՏԷՕՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, météorologie, *sf.*

ՄԵՏԷՕՐԱԴԷՏ, } météoros-
ՄԵՏԷՕՐԱԴԻՏԱԿ, } cope, *sm.*

ՄԵՏԷՕՐԱԿԱՆ, météorique *adj.*

ՄԵՏՐ, mètre, *sm.* — *carré, cube.* Չափել —իւ, V. Մետրել կամ Մետրաչափել։

ՄԵՏՐԱԿԱՆ, métrique, *adj.* — դրութիւն, système —.

ՄԵՏՐԱՉԱՓԵԼ, métrer, *va.*

ՄԵՏՐԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, métrage, *sm.*

ՄԵՏՐԵԼ, métrer, *va.*

ՄԵՏՐՈՆ, V. Մետր։

ՄԵՐ, notre *(pl. nos)*, *adj. poss. Notre tête, nos bras.* —ը, le nôtre, la nôtre, *pron poss.*

ՄԵՐԹ, quelquefois, parfois. *adv.* — . . . եւ —, tantôt . . . tantôt. *Il est tantôt gai, tantôt triste.*

ՄԵՐԺԵԱԼ ԻՆՉ, refus, *sm. Avoir le — d'un autre.*

ՄԵՐԺԵԼ, refuser, *va.* — *des offres, des présents, un emploi.* rejeter, *va.* — *les offres, les prières de quelqu'un.* repousser, *va.* — *une demande.* éconduire, *va. Je lui avais fait une prière, mais j'ai été éconduit.* dédire *(Vous dédisez; Dédisez)*, *va. N'allez pas me —.* récuser, *va. Ce conseiller est parent de ma partie, il le récuse.* rebuter. *va.* — *les avis de quelqu'un.* décliner, *va.* — *la juridiction. la compétence d'un juge, d'un tribunal.* réprouver, *va. L'Église a réprouvé cette doctrine.* ‖ repousser, *va. Il le repoussa de la main.* — *une mauvaise pensée.* rejeter, *va. Le Seigneur l'a rejeté.* réprouver, *va. Dieu réprouva Saül (Սաւուղ) pour sa désobéissance.* expulser, *va. On l'expulsa de sa maison.* — *du corps les mauvaises humeurs.* chasser, *va.* — *quelqu'un du sénat (ծերակոյտ). Il a été chassé de son pays.* exclure, *va. On l'a exclu de la compagnie, de l'assemblée dont il faisait partie.* Մէկը բարկութեամբ, արհամարհանօք — (վռընտել), envoyer promener, paître, coucher; envoyer au diable, à tous les diables, donner au diable. Խստութեամբ, ժամադրութեամբ —, rebuter, *va. Il voulait entrer, mais on le rebuta à la porte.* — *une proposition.* Պատճառնելով վկաները —, reprocher des témoins.

ՄԵՐԺԵԼԻ, rejetable, *adj. Proposition —.* récusable, *adj. Témoin, témoignage —.* réprouvable, reprochable, *adj. Témoin, témoignage, reprochable.*

ՄԵՐԺԻԼ, être refusé, rejeté.

ՄԵՐԺԻՉ, repoussant, ante, *adj.*

ՄԵՐԺՈՂ, réprobateur, trice, *adj.*

ՄԵՐԺՈՂԱԿԱՆ. déclinatoire, *adj. Exceptions, fins —s.* — պատասխանի պատասխան, refus, *sm. Il ne veut pas s'exposer à un —.*

ՄԵՐԺՈՒՄ, } refus, *sm. Il ne*
ՄԵՐԺՈՒՄՆ, } *veut pas s'exposer à un —.* ‖ expulsion, *sf. Depuis l'— des Juifs.* rebut, *sm. Il a essuyé beaucoup de —s.* récusation, exclusion, réprobation, *sf. Quand on proposa un tel, toutes les voix allèrent à l'exclusion.* — խիստ խօսքերով, refus accompagné de paroles dures et hautaines, rebuffade, *sf. Recevoir une —.*

ՄԵՐԼԱՆԳ (տեսակ մը ձուկն), merlan, *sm. Frire des —s.*

ՄԵՐԿ, nu, *m.* nue, *f. adj.* — լինել, ըլլալ, être nu. — մասունք մարմնոյ (բաց նկարչաց եւ բաց քանդակագործաց), nu, *sm. De beaux nus.* —ք, nus, *smp. Vêtir les nus.* — կերպիւ, կերպով, V. Մերկաբար։

ՄԵՐԿԱԲԱՐ, à nu, à découvert, *adv. Tout est à nu et à dé-*

couvert devant les yeux de Dieu. nûment, *adv.*

ՄԵՐԿԱԳԼՈՒԽ (ած. մակբ.), à visage découvert.

ՄԵՐԿԱԳՈՅՆՍ, V. Մերկապար։

ՄԵՐԿԱԹԵՒ (միջատ), gymnoptère, *adj.*

ՄԵՐԿԱԿՌԻՒ (Նահատակութիւն, մրցութիւն, խաղք), gymnique, *adj. Combats —s.*

ՄԵՐԿԱՂԱԲԱՂ, V. Մերկիմաստակ։

ՄԵՐԿԱՄԱՐՏ / **ՄԵՐԿԱՄԱՐՏԻԿ** (Նահատակութիւն, մրցութիւն, խաղք), gymnique, *adj. Combats —s.*

ՄԵՐԿԱՆԱԼ, se déshabiller, *vpr.* || se dépouiller, se dénuder, *vpr.*

ՄԵՐԿԱՆԴԱՄ, nu, *m.* nue, *f. adj.* Կին —, une femme nue, toute nue. — Նկարք, V. Մերկութիւն։ || —, à nu, *adv. Toucher le corps à nu.*

ՄԵՐԿԱՊԱՐԱՆՈՑ, à nu, à découvert, nûment, *adv.*

ՄԵՐԿԱՍԵՐՄՆ (տունկ), gymnosperme, *adj.*

ՄԵՐԿԱՍԵՐՄՆՈՒԹԻՒՆ, gymnospermie, *sf.*

ՄԵՐԿԱՑՈՒՆԵԼ, déshabiller, *va.* || dépouiller, dénuer, déparer, *va.* — (Նարկաւոր, կարեւոր բաներէն), dépourvoir, *va.*

ՄԵՐԿԻՄԱՍՏԱԿ / **ՄԵՐԿԻՄԱՍՏԱՍԷՐ**, gymnosophiste, *sm.*

ՄԵՐԿՈՏՆ, nu-pieds, *adv. Aller nu pieds.*

ՄԵՐԿՈՒԹԻՒՆ, nudité, *sf. La charité ordonne de couvrir la — du pauvre.* || — (անզարդութիւն), nu, *sm. Il y a trop de — dans cette décoration.* || — (ամօթոյք. ծածկելիք անդամոց), nudité, *sf. Couvrir sa —.* || —ք (մերկանդամ նկարք), nudités, *sfp.*

ՄԵՐԿՈՒՑ. ի —, à nu, *adv. Toucher le corps à nu.*

ՄԵՐՁ, V. Մօտ։ — ընդ —, V. ի մօտոյ։

ՄԵՐՁԱԿԱՑ, V. Մօտակայ։

1. **ՄԵՐՁԱԿԷՏ** ([գնայուն աստեղաց կամ մոլորակաց] երկրամերձ կէտ), périgée, *sm. La lune est dans son —.* Ներհակն է Ապերկրութիւն, Հեռակէտ, Apogée, *sm.* Մերձակկիտի մէջ եղող (մոլորակ), périgée, *adj. La lune est —.*

2. **ՄԵՐՁԱԿԷՏ** ([գնայուն աստեղաց կամ մոլորակաց] արեւամերձ կէտ), périhélie, *sm.* Ներհակն է Ապերեւութիւն, Հեռակէտ, Aphélie, *sm.* Մերձակկիտի մէջ եղող (մոլորակ), périhélie, *adj.*

ՄԵՐՁԱՆԱԿ (ֆրանսերէն բառ), accessit (աքսէսիտ. բառ լատիներէն, որ կը նշանակէ *մերձեցաւ, il a approché. pl.* des *accessit*, կամ des *accessits*), *sm. Obtenir l'—, un —. Il a eu un prix et deux —* կամ *accessits.*

ՄԵՐՁԱՎԱՅՐՔ, voisinage, *sm.*

ՄԵՐՁԱՒՈՐԱԳՈՅՆ (ժառանգ), présomptif, ive, *adj. Héritier —. Héritière présomptive.*

ՄԵՐՁԱՒՈՐ, proche, prochain, aine, voisin, ine, *adj.* || adjacent, ente, *adj. Les maisons, les rues adjacentes.* contigu, uë, *adj. Deux jardins —s. Ma maison est contiguë à la vôtre.* || approximatif, ive, *adj. Calcul —.* — հաշուով, approximativement, *adv. Évaluer —. Estimer une dépense —.* || —, parent, ente, *s. Cet homme est notre —.* || —ն, prochain, *sm. L'amour du —.* —ք, proches, *smp. C'est un de mes proches.*

ՄԵՐՁԱՒՈՐԱՊԷՍ, V. Մերձաւոր հաշուով (**ՄԵՐՁԱՒՈՐ**)։

ՄԵՐՁԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, proximité, *sf.*, voisinage, *sm.*, contiguïté, *sf.* || approche, *sf.* || folie, *sf.* —

(անասնոց), copulation, approche, *sf*. Ամուսնական —, — (առն եւ կնոջ), copulation charnelle, *sf*., coït (գօյթ, լաւ Ակադեմոյ. գօէ, լաւ Լիդրէի), *sm*. — (ի չափագիտութեան), approximation, *sf*. *Résoudre un problème par* —. Արեան, արեանառու —, parenté, *sf*. *Il y a — entre eux. Degré de* —. parentèle, *sf*.

ՄԵՐՁԵՆԱԼ, V. Մօտենալ։

ՄԵՐՁԵՆԱԼԻ, approchable, *adj*. *Cet homme n'est pas* —.

ՄԵՐՁԵՑՈՒՆԵԼ, V. Մօտեցունել։

ՄԵՐՁԵՑՈՒՄ, } approche, *sf*., **ՄԵՐՁԵՑՈՒՄՆ**, } rapprochement, *sm*.

ՄԵՐՁԻԼ. V. Մօտենալ։

ՄԵՐՁՈՒԹԻՒՆՔ, approches, *sfp*. *Les — furent meurtrières. Les ennemis firent plusieurs sorties (յարձակումն) pour empêcher les —, pour retarder les* —.

ՄԵՐՁՈՒՄ, } V. Մերձեցումն։ **ՄԵՐՁՈՒՄՆ**, }

ՄԵՔ, V. Մենք։

ՄԵՔԵՆԱԲԱՐ, d'une manière machinale, machinalement, *adv*. *Agir, obéir, répondre* —.

ՄԵՔԵՆԱԳԷՏ, mécanicien, *sm*.

ՄԵՔԵՆԱԳԻՏԱԿԱՆ, mécanique, *adj*. *Lois, principes —s.*

ՄԵՔԵՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, mécanique, *sf*. *Les lois de la* —.

ՄԵՔԵՆԱԳԻՐ, machiniste, *sm*. *C'est un habile* —. mécanicien, *sm*.

ՄԵՔԵՆԱԳՈՐԾ, machiniste, *sm*. *C'est un habile* —. mécanicien, *sm*.

ՄԵՔԵՆԱԿԱՆ, machinal, ale (*pl. machinaux*), *adj*. *Mouvement —. Action machinale*. — Նարտարութիւն, V. Մեքենագիտութիւն, Մեքենականութիւն։ — կերպիւ, կերպով, V. Մեքենաբար։

ՄԵՔԵՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, mécanique, *sf*. *Les lois de la* —.

ՄԵՔԵՆԱՅ, machine, mécanique, *sf*. Շոգեշարժ —, machine à vapeur. Կարի — (կարուածք գործի), machine à coudre. — Ելեկտրական, machine électrique. — Ջրաբաշխական, machine hydraulique կամ à eau. — Ջրեղէն սիւնակաւ, machine à colonne d'eau. Աթվուտի, machine d'Atwood. Ծծող —, machine aspirante. Փչող —, machine soufflante. — Կրկին արգասեօք, machine à double effet. — Պարզ արգասեօք, machine à simple effet. — Ստորին ճնշմամբ, machine à basse pression. — Բարձր ճնշմամբ, machine à haute pression. — Արգելչաւ, machine à détente. — Առանց արգելչի, machine sans détente. — Մթնոլորտական, machine atmosphérique. — Ճօճուն գլանաւ, machine à cylindre oscillant. — Ջերմ օդով, machine à air chaud. Օդահան, օդեղյզ —, machine pneumatique. Դրամահատ —, machine à frapper les monnaies. — Երկանաւոր, machine à molette. Խօսուն —, machine parlante. — Միայար կամ շարայար թղթոյ, machine à papier continu. — Տափարակ, machine plate. — Պատերազմի, V. Մանգղիոն, Մարտամեքենայ։ — Բատեր, machine de théâtre. Յարդարել, կազմել զ—, monter la machine. —ի պէս, V. Մեքենաբար։ [բար։

ՄԵՔԵՆԱՅԱԲԱՐ, V. Մեքենաբար։

ՄԵՔԵՆԱՅԵԼ, machiner, comploter (գօմբլօդէ), *va*.

ՄԵՔԵՆԱՅԻՉ, } machinateur, **ՄԵՔԵՆԱՅՈՂ**, } trice, *s*.; machineur, *sm*.

ՄԵՔԵՆԱՅՈՒԹԻՒՆ, machination, trame, *sf*.

ՄԵՔԵՆԱԳԵՏ (թէատրոնի), machiniste, *sm*. *Le — de l'Opéra.*

ՄԵՔԵՆԱԳԷՍ, d'une façon mécanique, mécaniquement, *adv*.

ՄԵՔԵՆԱՎԱՐ, mécanicien, machiniste, *sm*. — (շոգեկառքի), mécanicien, *sm*.

ՄԵՔԵՆԱՅՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, machination, *sf*. — *infernale*.

ՄԶԵԼ, exprimer, extraire, *va*. || filtrer, *va*. — *du petit-lait* (*շճուկ*). couler, *va*. — *un bouillon.*

ՄԶԻԼ, V. Մզուիլ։

ՄԶԿԻԹ (տաճար, աղօթատուն մահմետականաց. արբ. [illegible]. տճկ. [illegible]), mosquée, *sf*.

ՄԶՈՂ, filtrant, ante, *adj*.

ՄԶՈՒԻԼ, filtrer, *vn*., se filtrer, *vpr*.

ՄԶՈՒՄ, **ՄԶՈՒՄՆ**, } filtration, *sf*.

ՄԷԳ ([illegible]), brouillard, *sm*.

ՄԷԶ ([illegible]), urine, *sf*. — (անասնոց), pissat, *sm*. — կռվու, V. Գումէզ։ Հայերէն կ'ըսուի եւս Գոզ, Ջրվաք, Ջրհեղ, Շեռ։

ՄԷԹՐ, V. Մետր։

ՄԷԿ, un, *m*. une, *f*., quelque, *adj*. — թուականանր, un, *sm*. Ամէն —, chaque, chacun, une, *pron*. — մ'որ, une fois que. —էն, de quelqu'un; tout de suite, sur-le-champ, soudain, à l'instant, dans l'instant, du moment que. —իկ —իկ, un à un, individuellement, *adv*. —ը, quelqu'un, une, *s*.; quelque, un, une, *adj*.; on, *pron*. Եւ ոչ —, aucun, une, nul, *m*. nulle, *f. adj*. Ոչ —ը, aucun, une, nul, nulle, *adj*. Ոչ —, nul, nulle, *adj*. — հատիկ, unique, *adj*. — հոգի, seul, *sm*. — զ—, l'un l'autre.

ՄԷԿՄԷԿԱՆԱԼ, se disjoindre, [*vpr*.

ՄԷՆ, chaque, *pron*. || un, *m*. une, *f*., unique, seul, *m*. seule, *f. adj*. || seulement, *adv*. — մի, chaque, chacun, une, *pron*.

ՄԷՋ, milieu, sein, *sm*. || au milieu de, parmi, entre, dans, à, en, ès (ի բաղաձայնի առջեւ. bachelier ès lettres. այլ ոմանք կը հնչեն ի. իսկ ès arts կը հրնչուի էզ —), *prep*. Անոր, անոնց —, անոր —ի, y, *adv*. —ը, dedans, *adv*. —ն է, են, il est, ils sont dedans. —էն, d'entre, à կամ au travers. Քաղաքին —էն, à travers la ville. Դաշտաց —էն, à travers champs. Բոլոր քաղաքին —, par toute la ville. — ընդ —, de temps en temps, de temps à autre, par moments, par intervalles.

ՄԷՋՏԵՂ, milieu, *sm*. || au milieu. —ը, entre, *prép*. Ծովուն —ը, en pleine mer. Փողոցին —ը, au beau milieu de la rue. —էն, V. Մէջէն։

ՄԷՋՈՒՂԻ, chaussée, *sf*. *Les voitures passent sur la —.*

ՄԷՋՔ ([illegible]), reins, *smp*. *Avoir mal aux —.* lombes, *smp*. Նաս բարակ —, une taille de guêpe. —ը կոտրել, rompre les reins, éreinter, *va*.

ՄԷՏ, moment, *sm*. || scrupule, *sm*. — (կշռոց. [illegible]), languette, aiguille, *sf*. *Aiguille de balance.*

ՄԸ, un, *m*. une, *f*., quelque, *adj*. *Un homme. Une femme.* Բան —, quelque chose. Ամենեւին բան —, nulle chose, rien. Բան մ'ունի՞ք, avez-vous quelque chose? Բան մը չունիմ, je n'ai rien. Բան — չէ (չարժեր. խօսքը չըլլար), il n'y a pas de quoi, pas de quoi, de rien.

ՄԹԱԳԻՆ, V. Մթին։

ՄԹԱԳՆԵԼ, V. Մթնցունել։

ՄԹԱԳՆԻԼ, s'obscurcir, s'assombrir, se rembrunir, *vpr*. — (աչաց), se troubler, *vpr*.

ՄԹԱԳՈՅՆ, sombre, *adj*. || obscur, ure, *adj* || foncé, ée, *adj*.

ՄԹԱՁԳԱԾ, sombre, *adj*. *Un esprit —. Un visage —.* — ան-նել, V. Մթնցունել.

ՄԹԱՆԱԼ, V. Մթննալ.

ՄԹԱՐՈՒԹԻՒՆ, amaurose, goutte sereine, *sf*.

ՄԹԱՑՈՒՆԵԼ, V. Մթնցունել.

ՄԹԵՐԱՆՈՑ. magasin, dépôt, *sm*., étape, *sf*. — (Նաւու), soute, *sf*. — *au charbon, au biscuit.* Պահեստի — (վաճառաց), entrepôt, *sm*.

ՄԹԵՐԱՊԱՀ, magasinier, *sm*.

ՄԹԵՐԵԼ, emmagasiner, *va*. — *des marchandises.*

ՄԹԻՆ, obscur, ure, ténébreux, euse, *adj*.

ՄԹՆԱԳՈՅՆ, terne, *adj*.

ՄԹՆԱԼՈՅՍ, V. Թերաստուեր.

ՄԹՆԱԽՕՍ, qui a un langage obscur, ténébreux, euse, *adj*.

ՄԹՆԱՆԱԼ, V. Մթննալ.

ՄԹՆՆԱԼ, s'obscurcir, s'assombrir. se rembrunir, *vpr*.

ՄԹՆՇԱՂ, crépuscule, *sm*.

ՄԹՆՈԼՈՐՏ, atmosphère. *sf*. *La hauteur moyenne de l'— est de vingt lieues.*

ՄԹՆՈԼՈՐՏԱԿԱՆ, atmosphérique, *adj*. *Variations —s.*

ՄԹՆՑՈՒՆԵԼ. obscurcir, assombrir, offusquer, *va*.

ՄԹՈՒԹԻՒՆ, obscurité, nuit, *sf*.

ՄԺԵԽ } ([illegible]), cousin, *sm*. *Être man-*
ՄԺՂՈՒԿ } *gé de —s. Chasser les —s. Les —s ne me laissent pas dormir*, կամ *m'empêchent de dormir*. moustique, *sm*.

ՄԻ, V. Մէկ. — —, — առ —, — ըստ —ոջէ (մէկիկ մէկիկ), un à un, individuellement, *adv*. — ըստ —ոջէ համրել (մէկիկ մէկիկ համրել), compter un à un, énumérer, *va*.

ՄԻԱԲԱՆ, unanime, concordant, ante, uni, ie, *adj*. || commun, une, *adj*. || unanimement, de concert, *adv*. || cénobite, *sm*.

ՄԻԱԲԱՆԱԿԱՆ. cénobitique, *adj*. *La vie —.* commun, une, *adj*. *Le travail — resserre leur union.*

ՄԻԱԲԱՆԱԿԵԱՑ, cénobite, religieux, moine ([illegible]), *sm*.

1\. **ՄԻԱԲԱՆԵԼ**, V. Միաբանիլ.

2\. **ՄԻԱԲԱՆԵԼ**, } mettre
ՄԻԱԲԱՆԵՑՈՒՆԵԼ, } d'accord, accorder, unir, *va*. || concilier, réconcilier. *va*. || ajuster, *va*.

ՄԻԱԲԱՆԻԼ, être, tomber, կամ demeurer d'accord de, se mettre d'accord, s'accorder, *vpr*., concorder, *vn*.. s'entendre, *vpr*., convenir de (Être օժանդակով), sympathiser, *vn*., s'unir, *vpr*. || se concilier, *vpr*.

ՄԻԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, accord, *sm*., union, réunion, concorde, unanimité, harmonie ([illegible]), *sf*., concert, *sm*. || communauté, société, *sf*. || congrégation, *sf*. || unisson, *sf*. Ձայնից —, consonance, *sf*. Երգոց, symphonie, *sf*.

ՄԻԱԲԱՇԽ (գրահաշուի մէջ միամասն քանակութիւն), monôme, *sm*.

ՄԻԱԲԱՐԲԱՌ ԵՐԳ, symphonie, *sf*.

ՄԻԱՓԱՅԻԿ (սերմնակրանք [péricarpe], ըստ տնկազգեաց), univalve, *adj*.

ՄԻԱԲԼԹԱԿ (տունկ, ինչպէս է շուշանն, արմաւենին), monocotylédone, unicotylédoné, ée, *adj*. — տունկ, monocotylédone. *sf*.

ՄԻԱԳԼԽԻ, monocéphale, *adj*.

ՄԻԱԳՈՅՆ (Նկար), monochrome (μονόχρωμος), *adj*. — (Նկար), monochrome, *sm*.

ՄԻԱԴԻՄԻ, unilatéral, ale (*pl. unilatéraux*), *adj*. *Un génie —.*

ՄԻԱԹԵՐԹԻ (բուս ածականք), unipétale, *adj.* *Corolle (պսակ. շաղիկ)* —.

ՄԻԱԺԱՆԻ(վիթխարի ձուկն մը), narval, *sm.*, licorne de mer, *sf.*

ՄԻԱԼԵԶՈՒ (արձանագրութիւն), unilingue, *adj.*

ՄԻԱԽՈՐՀՈՒՐԴ, unanime, *adj.* *Nous avons été —s sur cette question. Un avis —.*

ՄԻԱԽՈՒՌՆ, en foule, ensemble, *adv.*

ՄԻԱԾԱՂԻԿ, uniflore, *adj.* *Tige —.*

ՄԻԱԾԻՆ, unique, *adj.* *Fils —.*

ՄԻԱԿ, seul, *m.* seule, *f.*, unique, *adj.*

ՄԻԱԿԱՄԱԴԱՒԱՆ, } monothélite, *sm.*
ՄԻԱԿԱՄԵԱՆ, }

ՄԻԱԿԱՆԻ, monocule, *sm.* — աչոց, monocle, *sm.* Կին կամ աղջիկ —, V. Միակնունի. V. Միաչեայ.

ՄԻԱԿԱՐԳ, V. Միատող.

ՄԻԱԿԵՐՊ, uniforme, monotone, *adj.* || uniformément, uniment, *adv.*

ՄԻԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ, uniformité, monotonie, *sf.* [*sf.*

ՄԻԱԿՆՈՒԹԻՒՆ, monogamie,

ՄԻԱԿԻՆ, monogame, *adj.* et *s.*

ՄԻԱԿՆԱՀԻ (կին կամ աղջիկ միականի. Կ'ըսուի նախատական կամ ծաղր ընելով), borgnesse, *sf.* *Une méchante, une vilaine —.*

ՄԻԱԿՈՂՄԱՆԻ (դաշն), unilatéral, ale *(pl. unilatéraux),adj.* *Des contrats unilatéraux.*

ՄԻԱԿՈՂՄԵԱՆ (ծաղիկ, բուս ածականք), unilatéral, ale, *adj.*

ՄԻԱԿՏՈՐ, tout d'une pièce, monolithe, *adj.*

ՄԻԱՀԱՂՈՅՆ, en tout, tout à la fois, ensemble, tout ensemble, *adv.*

ՄԻԱՀԱՄՈՒՌ, collectivement, tout ensemble, tout à la fois, en tout, en foule, *adv.* [*adj.*

ՄԻԱՀԱՐԹ, uni, ie, plan, ane,

ՄԻԱՀԱՍԱԿ, du կամ de même âge, *adj.* — ենք, nous sommes du même, de même âge.

ՄԻԱՀԱՒԱՆ, unanime, *adj.* || unanimement, *adv.*

ՄԻԱՁԱՅՆ, unanimement, *adv.*

ՄԻԱՁԱՅՆ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԻՒՆ, symphonie, *sf.* *Belle —. Aimer la —.*

ՄԻԱՁԵՌՆԱՆԻ, manchot, ote, *adj.* et *s.* *Il est — de la main droite. C'est un — fort adroit.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ձեռնըթէկ, Ձեռնատ, Փեցի.

ՄԻԱՁԵՒ, uniforme, *adj.* [*sf.*

ՄԻԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆ, uniformité,

ՄԻԱՄԻՏ, simple, ingénu, ue, naïf, ïve, bonhomme, *adj.*

ՄԻԱՄՈՒՍԻՆ, monogame, *adj.*

ՄԻԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ, monogamie, *sf.*

ՄԻԱՄՏԱԲԱՐ, simplement, ingénument, naïvement, *adv.*

ՄԻԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, simplicité, ingénuité, naïveté, *sf.*

ՄԻԱՄՏՕՐԷՆ, V. Միամտաբար.

ՄԻԱՄՕՐ, unique, *adj.* *Fils —.*

ՄԻԱՅՆ, seul, *m.* seule, *f.*, unique, *adj.* — թէ, pourvu que, à condition que, à moins que. Ոչ —, չէ թէ —, non seulement, outre que. Բայց —, si ce n'est que. — ընդ — (բերան ի բերան), entre quatre yeux (կը նշնուի [illegible]). *Je lui dirai cela entre quatre yeux.* — ընդ —, — ընդ —ում (միմեանց երկուքը), seul à seul.

ՄԻԱՅՆԱԿ, seul, *m.* seule, *f.*, unique, *adj.* || tout seul, *adv.*

ՄԻԱՅՆԱԿԵԱՑ, solitaire, *sm.* *Les —s d'Égypte, de la Thébaïde.* moine, *sm.* *Les anciens —s.*

ՄԻԱՅՆԱԿԵՑԱԿԱՆ, religieux,

euse, *adj. L'habit —. La vie religieuse.*

ՄԻԱՅՆԱԿԵՑՈՒԹԻՒՆ, solitude, *sf. — agréable, charmante. Affreuse —.*

ՄԻԱՅՆԻԿ, tout seul, *adv.*

ՄԻԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, V. Մենաւորութիւն։

ՄԻԱՆԱԼ, s'unir, se joindre, *vpr.* || se fondre, *vpr.*

ՄԻԱՆԳԱՄ, une կամ une seule fois, *adv.*

ՄԻԱՆԳԱՄԱՅՆ, à la fois, tout à la fois, en même temps, tout ensemble, *adv.* [*défroqué.*

ՄԻԱՆՁՆ, moine, *sm. Un —*

ՄԻԱՆՁՆԱԴԱՒԱՆ, unitaire, *sm.*

ՄԻԱՆՁՆԱԴԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ, unitarisme, *sm.*

ՄԻԱՆՁՆԱԿԱՆ, unitaire, *adj. L'hérésie —.* || unitaire, *sm.*

ՄԻԱՆՁՆՈՒՀԻ, moinesse, *sf.*

ՄԻԱՆՄԱՆ, uniforme, *adj. Des sentiments —s.*

ՄԻԱՆՈՒՆԱՒՈՐ, uninominal, ale, *adj. Scrutin —.*

ՄԻԱՇՈՒՆՉ, unanime, *adj.*

ՄԻԱՉԱՓ (բանաստեղծութիւն), monomètre, *adj.*

ՄԻԱՉԵԱՅ, borgne, *adj. Homme, femme, cheval —.*||borgne, *sm.*

ՄԻԱՊԵՏ, monarque, *sm.*

ՄԻԱՊԵՏԱԿԱՆ, monarchique, *adj.* || monarchiste, *sm.*

ՄԻԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, monarchie, *sf.*, monarchisme, *sm.*

ՄԻԱՊԵՏՕՐԷՆ, monarchiquement, *adv.*

ՄԻԱՊԷՍ, pareillement, également, uni, uniment, *adv.*

ՄԻԱՍԻՆ, V. Միատեղ։

ՄԻԱՍԻՐՏ, unanime, *adj.*

ՄԻԱՍՄԲԱԿ, soliped, *adj.*

ՄԻԱՍՆԱԲԱՐ, en commun, *adv.*

ՄԻԱՍՏՈՒԱԾԵԱՆ, monothéiste, *adj. Un peuple —.* || monothéiste, *sm.*

ՄԻԱՍՏՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ, monothéisme, *sm. Le — des Hébreux.*

ՄԻԱՎԱՆԿ, monosyllabe, *adj. Un mot, un vers —.* — բառ, monosyllabe, *sm.*

ՄԻԱՎԱՆԿԱՅԻՆ, monosyllabique, *adj. Vers, réponse —.*

ՄԻԱՏԱՄՆ, monodonte, *adj.*

ՄԻԱՏԱՐՐ, cohérent, ente, *adj.*

ՄԻԱՏԱՐՐՈՒԹԻՒՆ, cohérence, *sf.*

ՄԻԱՏԵՂ, avec, ensemble, à la fois, en commun, en même temps, *adv.*

ՄԻԱՏԵՐԵՒ, monophylle, *adj. Calice, plante —.* unifolié, ée, *adj.*

ՄԻԱՏՈՂ, monostique, *adj. Les sentences —s de Ménandre (Մենանդր).* — վերտառութիւն, արձանագրութիւն, monostique, *sm.*

ՄԻԱՑՈՒՆԵԼ, unir, réunir, joindre, unifier, *va.* || attacher, lier, incorporer, rapprocher, assembler, allier, *va.* — (վէրքը), consolider, *va.*

ՄԻԱՑՈՒՄ, } unification, *sf.*||
ՄԻԱՑՈՒՄՆ, } rapprochement, *sm.*

1\. **ՄԻԱՒՈՐ**, uni, ie, joint, ointe, *adj.* || un, *m.* une, *f.*, seul, *m.* seule, *f.*, unique, singulier, ière, *adj.* || égal, ale *(pl. égaux)*, pareil, eille, *adj.*

2\. **ՄԻԱՒՈՐ**, unité, *sf.* — (ի սապեղուլունս կամ ի խուեայս. ԵԵ+), as (•••), *sm. Ces dés font petit jeu, ils n'amènent que des —.*

ՄԻԱՒՈՐԱԿԱՆ, unitif, ive, *adj.* V. Միանձնական (*adj*)։

ՄԻԱՒՈՐԵԼ, V. Միացունել։

ՄԻԱՒՈՐԻԼ, V. Միանալ։

ՄԻԱՒՈՐԻՉ, unitif, ive, *adj.*

ՄԻԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, union, réunion, jonction, conjonction, combinaison, incorporation, *sf.*

ՄԻԳԱԽԱՌՆ, mêlé de brouillards, adj.

ՄԻԳԱՊԱՏ, couvert de brouillards, adj.

ՄԻԳԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ (աչաց մշուշ տեսնելու հիւանդութիւն), nubécule, *sf.*

ՄԻԵՂՋԵՐՈՒ (կէրկէտան), licorne, unicorne, *sf.*

ՄԻԶԱԲԵՐԱՆ, méat urinaire. Հայերէն կ'ըսուի եւ Գոզբերան, Շռձակ։

ՄԻԶԱԿԱՆ, urineux, euse, *adj.* *Abcès* —. || — (թթու, ըստ տարրագիտաց), urique, *adj.*

ՄԻԶԱՀՈՏ, urineux, euse, *adj.* *Odeur urineuse.*

ՄԻԶԱՄԱՆ, urinal, *sm.* *Ce malade demande l'—. Des urinaux en porcelaine.*

ՄԻԶԱՆՈՑ, V. Միզարան։

ՄԻԶԱՆՑՔ, urètre կամ urèthre, *sm.* *Le canal de l'—.*

ՄԻԶԱՐԱՆ, pissoir, *sm.*, pissotière, *sf.* — (ի փողոցս, ի հասարակաց տեղիս), urinoir, *sm.*

ՄԻԶԱՒԱՌ ([illegible]), pot de chambre, vase de nuit, *sm.* — ([illegible]), V. Միզաման։

ՄԻԶԵԼ, pisser, uriner, *vn.* Ստէպ եւ ֆիչ ֆիչ —, pissoter, *vn.*

ՄԻԶԵՐԱԿ, uretère, *sm.* *L'— droit. L'— gauche. Il avait de petites pierres dans l'—.*

ՄԻԶԵՐԱԿԱՏԱՊ (տապ կամ բորբոքումն միզերակաց [ըստ բժշկաց]), urétérite, *sf.*

ՄԻԶՈՂ, pisseur, euse, *s.*

ՄԻԶՈՒԿ, urètre կամ urèthre, *sm.* *Le canal de l'—.*

ՄԻԼԻՈՆ, million, *sm.* *On compte en France environ trente-huit —s d'habitants.*

ՄԻԼԻՈՆԱՏԷՐ, millionnaire, *adj.* et *s.*

ՄԻԼԻՈՆԱՒՈՐ ՄԱՐԴԻԿ, des millions d'hommes. Մեծատուն միլիոնաւոր, բազմագանձ, V. Միլիոնատէր։

ՄԻԼԻՈՆԵՐՈՐԴ, millionième, *adj. num.* — մասն, millionième, *sm.*

ՄԻԼՈՐԴ (անուն պատուոյ յԱնգղիա), milord, *sm.*

ՄԻՄ, mime, *sm.*

ՄԻՄՈՍ, mime, bouffon, *sm.* —ին մէկը, un drôle de corps.

ՄԻՄՈՍԱԿԱՆ (բանաստեղծութիւն), mimique, *adj.* Մատենագիր — բանաստեղծութեանց կամ խաղուց, mimique, *sm.*

ՄԻՄՈՍՈՒԹԻՒՆ, mime, *sm.*, bouffonnerie, momerie, *sf.*

ՄԻՆԱՒՈՐ, V. Մենաւոր։

ՄԻՆՉ, } pendant le temps
ՄԻՆՉԴԵՌ, } que, pendant que, au lieu que, tandis que ([illegible]), *conj.* *Tu t'amuses tandis que j'écris.*

ՄԻՆՉԵՒ, jusque կամ jusques, *prép.* — Երբ, jusques à quand? Առաւօտէ — ցերեկոյ, depuis le matin jusqu'au soir, du matin au soir. — վերջը, jusqu'à la fin, jusqu'au bout. Սկիզբէն — վերջը, depuis le commencement jusqu'à la fin. — այն ատենը, jusque-là. — հիմա, jusqu'à présent, jusqu'ici. — ուր, jusqu'où? — հոն, jusque-là. — հոս, jusqu'ici. Ասկէ — հոն, depuis ici jusque-là, d'ici là. — որ, jusqu'à ce que, en attendant que. Կուզէք հոս մնալ, — որ կարենամ ձեզի հետ դուրս ելնել, voulez-vous rester ici, jusqu'à ce que je puisse sortir avec vous?

ՄԻՆՉՉԵՒ, avant que կամ de, *adv.*

ՄԻՇՏ, assidu, ue, *adj.* || toujours, de tout temps, à tout moment, à jamais, à tout propos, pour la vie, à la vie et à la mort, constamment, continuellement, éternellement, assidûment, *adv.*

ՄԻՈՒԹԻՒՆ, unité, *sf.* || union, réunion, *sf.* || alliage, *sm.*

ՄԻՈՒՆԿԱՆԻ, monaut, *adj. m. Un chien, un chat —.*

ՄԻՋԱԲԵԿ ԱՌՆԵԼ, rompre les reins, éreinter, *va.*

ՄԻՋԱԲԵԿՈՒԹԻՒՆ (գէշ [illegible]), tour de reins. *Il s'est donné un tour de reins.*

ՄԻՋԱԳԻՇԵՐ (կէս գիշեր), minuit, *sm. Allez vous coucher, il est —.*

ՄԻՋԱԽԱՂ, intermède, *sm. Les pièces de théâtre ne sont plus représentées avec des —s.* entr'acte *(pl.* des *entr'actes),sm.* Բայց Intermède գործածելը լաւագոյն է։

ՄԻՋԱԾՈՎԵԼ, tenir la mer.

ՄԻՋԱԿ, médiocre, *adj. Une somme —.* — ին, —ն, médiocre, *sm. Dans les arts d'agrément, le — est insupportable.*

ՄԻՋԱԿՈՒԹԻՒՆ, médiocrité,*sf.*

ՄԻՋԱՀԱՆԳԻՍՏ, entr'acte *(pl.* des *entr'actes),sm. Faire de longs entr'actes.*

ՄԻՋԱՀԱՍԱԿ, d'une taille moyenne, *adj.*

ՄԻՋԱՄՈՒԽ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, **ՄԻՋԱՄՏԵԼ**, entrer dans, intervenir (Être բայով), *vn.*, s'introduire, se fourrer, s'enfoncer, s'avancer, *vpr.* || s'ingérer, se mêler de, s'immiscer, s'interposer, se fourrer, *vpr.*

ՄԻՋԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, intervention, ingérence, interposition,*sf.*

ՄԻՋԱՑԻՆ, lombaire, *adj.*

ՄԻՋԱՆԿԵԱԼ, intermédiat,ate, *adj. Temps* — (Լաւ եւ *Temps intermédiaire*). incident, ente, *adj. Une question, une contestation incidente. Proposition incidente.* — դէպք,V. Դէպք։

ՄԻՋԱՇԱՒԻՂ (արեւէն դէպ ի մոլորակ մը, կամ մոլորակի մը կեդրոնէն դէպ ի իւր արբանեակն արձակուած շառաւիղ), rayon vecteur.

ՄԻՋԱՎԱՅՐ, milieu, *sm.*

ՄԻՋԱՏ, insecte, *sm.* — քարացեալ, entomolithe, *sf.*

ՄԻՋԱՏԱԲԱՆ, entomologiste, *sm.*

ՄԻՋԱՏԱԲԱՆԱԿԱՆ, entomologique, *adj.*

ՄԻՋԱՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, entomologie, *sf.*

ՄԻՋԱՏԱԿԵՐ, entomophage, *adj.*

ՄԻՋԱՏԵՍ, emmétrope, *adj.*

ՄԻՋԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, V. Ջայնարկութիւն։

ՄԻՋԱՐՔԱՅ, interroi, *sm.*

ՄԻՋԱՑ, V. Միջային։

ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆ, **ՄԻՋԵՐԿՐԵԱՅ**, méditerrané,*adj. Pays* —. Ներքին, — ծով, une mer méditerranée. — ծով, Միջերկրականն (ի մէջ Եւրոպայ, Ափրիկէի եւ Ասիայ), la mer Méditerranée, կամ լոկ Méditerranée (entre l'Europe, l'Afrique et l'Asie).

ՄԻՋԻ, entre, *pr.*

ՄԻՋԻՆ, milieu, *sm.* || intermédiaire, *adj. Temps, espace, corps* —. intermédiat, ate, *adj. Temps* — (Լաւ եւ *Temps intermédiaire*). médiocre. *adj. Une somme* —. médian, ane, *adj.* — (Նշանագիր), médial, ale, *adj.* — հնարք, — ճանապարհ, moyen terme, mezzo-termine (մէծօ-թէրմինէ. բառ իտալերէն.*pl.*des *mezzo-termine).sm.*V. եւ Հնարք։ — ինչ, intermédiaire, *sm. Adoucir par un — les couleurs tranchantes.*

ՄԻՋԻՆՔ (հասարակ քառասնորդաց), la mi-carême.

ՄԻՋՆԱԲԵՐԴ, citadelle, *sf.*

ՄԻՋՆԱԹԱՂԱՆԹ, médiastin, *sm.*

ՄԻՋՆԱԼՈՒՍԻՆ, pleine lune.

ՄԻՋՆԱԾԵՐ, grison, *sm. C'est un vieux —.*

ՄԻՋՆԱՃԱՇ (կէս օրուան նախաճաշ. *էօյլէն քահվալթըսը*), lunch (*լընչ*. բառ անգղիերէն) կամ luncheon (*լընչըն*). *sm.* || — (միջին կերակուր. *օյլէ եէմէյի*), V. Նախաճաշիկ։

ՄԻՋՆԱՆԻՒ, moyeu, *sm.*

ՄԻՋՆԱՇԽԱՐՀ, intérieur, *sm.*

ՄԻՋՆԱՑԱՆԿ, haie mitoyenne, cloison, *sf.*

ՄԻՋՆԱՔԱՂԱՔ, cité, *sf.*

ՄԻՋՆՈԼՈՐԱԿ, médiante, *sf.*

ՄԻՋՆՈՐԴ, médiateur, trice, *adj. Les puissances médiatrices.* || médiateur, trice, *s. Il a été — dans cette affaire. J.-C. est le — entre Dieu et les hommes, est notre — auprès de Dieu.* négociateur, trice, *s. Elle a été la négociatrice de ce mariage.* intermédiaire, *sm. Vous nous servirez d'—.* entremetteur, *sm. Il a été l'— de cette affaire.* || intermède, *sm. Le soufre s'unit au plomb par l'— de la chaleur.* — հաշտութեան (խօսնակից), le médiateur de la paix, pour la paix. կին — պոռնկութեան (կաւատ), entremetteuse, *sf.* — լինել, ըլլալ, être médiateur, intervenir, *vn.*, s'entremettre, s'interposer, *vpr.*, négocier, *va.* ի ձեռն —ի, —աւ, médiatement, *adv. Cette cause n'agit que —.* au moyen de, *prép.*

ՄԻՋՆՈՐԴԱԿԱՆ, médiat, ate, *adj. Pouvoir —. Cause médiate.* — գործել (գերմանիոյ մէջ երկիր մը կամ իշխան մը), médiatiser, *va.*

ՄԻՋՆՈՐԴԵԼ, V. Միջնորդ լինել։

ՄԻՋՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, médiation, interposition, intervention, négociation, entremise, *sf.*, moyen, *sm.* — (վաճառաց), courtage, *sm.* — ընել, négocier, *va.* Միջնորդութեամբ, au moyen de, *prép. Au moyen de la lettre que vous écrirez, nous réussirons.*

ՄԻՋՆՈՐԴՉԷՔ (վարձք միջնորդութեան), courtage, *sm.*, provision, remise, *sf.*

ՄԻՋՆՈՐՄ, mur de refend, mur mitoyen, *sm.*, cloison, *sf.*, cloisonnage, *sm.*

ՄԻՋՈՑ, milieu, espace, espacement, *sm.*, différence, *sf.*, intervalle, *sm.* || moyen, *sm.* Դրամական —, moyens, *smp.* Ապրուստի —, moyens d'existence. Փոխադրութեան —, voie, *sf.* — ձեռք առնուլ, —ներ գործածել, prendre des կամ ses mesures. — բանեցունել, faire des démarches. —ներ բանեցունել պաշտօն մը ստանալու, նպատակի մը հասնելու համար, faire des démarches pour obtenir une place, pour arriver à un but. Ամէն — ի գործ դնել, faire arme de tout. — մը գտնել, trouver un moment, un moyen. —ներն ունենալ, avoir les moyens de. Այս տունը գնելու —ներն ունի՞ք, avez-vous les moyens d'acheter cette maison? —ներն ունիմ, j'en ai les moyens. —ները չունիմ, je n'en ai pas les moyens. Ծանր եւ վերջին —ներու դիմել, սակ հայթհայթելու (ձեռք ձգելու) համար, être, en être aux expédients. Այն —ին, entre temps, dans կամ sur ces entrefaites. Այ'ն —ին որ, au կամ dans le moment où կամ que. —աւ, —ով, au moyen de, moyennant, *prép.*

1. **ՄԻՋՈՑԻԿ** (հացի), V. Հացմիջուկ։

2. **ՄԻՋՈՑԻԿ** (հաւկթի), moyeu, *sm.*

ՄԻՋՈՒՂԻ, entre-voie (*pl. des entre voies*), *sf.*

ՄԻՋՕՐ, **ՄԻՋՕՐԵԱՅ** } (կէս օր), le haut du jour, midi, *sm.* Յառաջ քան զմիջօրեայ (կէս օրէն առաջ), avant midi. Զմիջաւուրբ, sur le haut du jour, vers midi. Ի միջօրեայ ժամանա-

կի, ի միջօրէի (հրապարակաւ, հասարակաց առջեւ), en plein midi, en plein jour.

ՄԻՋՕՐԷԱԿԱՆ, méridienne, *adj. f. Ombre, ligne —. Hauteur — du soleil.* Շրջանակ —, méridien, *sm. Chaque lieu a son —. Le — de Paris, de Stockholm.* — գիծ, V. Նուսիխունարտ։

ՄԻՍ, chair, *sf.* ‖ viande, *sf.* Դալար, թարմ —, viande fraîche. — եզին, la viande du bœuf, bœuf, *sm. Le — se mange après le potage. Le — était excellent.* Կ՚ըսուի եւ Եզնենի։ — դալար եզին, bœuf frais. Կտրած խոյի, ոչխարի —, viande du mouton, mouton, *sm.* Որսոյ —, chair de bête fauve, venaison (Վընէզօն), *sf. Je lui ai envoyé de la —.* Խոռովոյ — (Րիսօլէ), rissolé, *sm.* Աղած —, viande salée. — (պտըղոյ, բանջարեղէնի), pulpe, *sf.* — դառնալ, se carnifier, *vpr.* Կ՚ըսուի եւ Մսանալ։

ՄԻՍԹԱՂԻ (խահամոնք, սեղանայարդարք թագաւորի), les officiers, le service de la bouche, կամ լոկ la bouche.

ՄԻՏ, V. Միտք։ — դնել, mettre կամ faire եւ կամ prêter attention à, prendre note.

1. **ՄԻՏՐ** (գլխադիր նախնի Պարսից եւ Լիւդացւոց), mitre, *sf.*

2. **ՄԻՏՐ** (խոյր, թագ [եպիսկոպոսի]), mitre, *sf. Officier avec la — et la crosse.*

ՄԻՏԵԱԼ, enclin, ine, tendant, ante, *adj. Un discours tendant à prouver...*

ՄԻՏԻԼ, pencher, *vn.* — *vers la clémence. — pour quelqu'un.* tendre, *vn. Où tendent tous ces propos?* pencher, *va. Aucun raison ne le penchait d'un côté plutôt que d'autre.*

ՄԻՏՈՂ, tendant, ante, *adj.*

ՄԻՏՈՒԹԻՒՆ, penchant, *sm. Il a réformé ses mauvais —s.* tendance, *sf. L'homme a une — naturelle à l'égoïsme.* propension, *sf. — au bien, au mal.* disposition, *sf. La taille de cet enfant a quelque — à se contourner.* ‖ propension, *sf. Tous les corps pesants ont une — naturelle à descendre.*

ՄԻՏՈՒՄ, } V. Միտութիւն։ —
ՄԻՏՈՒՄՆ, } ունենալ, pencher, *vn.*

ՄԻՏՔ, esprit, *sm.*, intelligence, *sf.* ‖ pensée, intention, *sf.*, dessein, projet, plan, *sm.*, idée, opinion, *sf.* ‖ raison, *sf.* ‖ sens (ամ., ըստ Ակադեմիոյ. ատ., ըստ Լիդրէի), *sm.*, signification, *sf.* Գեղեցկազէտ —, un bel esprit. Հնարիմաց —, esprit calculateur. Ծաղկեալ, կենդանի —, esprit fleuri. Անխիղճ —, conscience tranquille. Հանդարտ, խաղաղ, անխռով —, esprit rassis. —ը դնել, faire կամ franchir le saut, proposer, *vn.*, se proposer, *vpr.*, projeter, *va. Projeter une entreprise. On n'exécute pas tout ce qu'on projette.* se promettre, *vpr. Elles se sont bien promis de ne plus remettre les pieds dans cette maison.* se déterminer, *vpr.* — ունենալ, être d'avis de, songer, *vn.*, se proposer, *vpr.* —ը տալ, songer, *va.* —ը ձգել, rappeler, *va.* —ը բերել, rappeler, *va.* se rappeler, se souvenir, *vpr.* —ը փոխել, changer de parti, virer de bord, revirer de bord. —ը փոխել տալ, dissuader, déconseiller, *va. On l'a dissuadé de partir.* —ը գալ, venir à l'idée, venir en pensée, dans la pensée, dans l'esprit, tomber dans l'esprit, s'aviser, *vpr.*, revenir, *vn.* —ս բան մը կուգայ, il me vient une idée. Հաս ուշ —ն եկաւ, il

s'en est avisé trop tard. —ը չզալ, ne pas se rappeler. Այդ երբեք —ս չեկաւ, cela ne m'est jamais tombé dans l'esprit. —ն արթնցունել, éveiller l'esprit. —ը զարգացունել, développer l'esprit. —ը պահել, se souvenir, *vpr. Si vous lui faites ce chagrin, il s'en souviendra longtemps.* retenir, *va.* — *sa leçon. Je n'ai pas retenu son nom.* Մտքէն չհանել, ne pas oublier. —էն անցնիլ, se douter, *vpr.* Մտքէն չանցնիր թէ իրեն ինչ պիտի պատահի, il ne se doute pas de ce qui va lui arriver. Աղէկ, քարի, գէշ մտքի առնուլ, prendre en bonne, en mauvaise part. Իւր —ը բացատրել, յայտնել, հասկցունել, s'expliquer, se prononcer, s'énoncer, se faire comprendre. Շիտկէ շիտակ իւր —ն յայտնել, n'y pas aller par quatre chemins. Խելքը —ն իւր գործերուն բլլալ, ne songer qu'a sa besogne, qu'à faire sa besogne, կամ être tout à sa besogne. Հանդարտ մտքով, մտօք, à tête reposée, de sens rassis. Անխիղճ մտօք, en sûreté de conscience. Ոչ երբեք —ը վրան է, il n'est jamais présent. Ի միտս, մտքի մէջ, in petto (*Ի* *Ի*. բառ իտալերէն), *adv.*

ՄԻՐԱԲԱԼԱՆՈՍ (պտուղ մը), myrobolan, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Հալիլայ, Խնկակաղին։

ՄԻՐԳ (պտուղ), fruit, *sm.* —ք, toute sorte de —s, fruitage, *sm.*

ՄԻՒՌՈՆ, les saintes huiles, *sf.*, chrême, *sm. Le saint chrême.*

ՄԻՒՍ, autre, *adj.* || suivant, ante, *adj.* Ո՛չ մին եւ ո՛չ միւսն, ni l'un ni l'autre.

ՄԻՒՍԱՆԳԱՄ, une autre fois; de nouveau, *adv.*

ՄԻՕՐԵԱՅ, éphémère, *adj.* || éphémère, *sf.*

ՄԻՕՐԻՆԱԿ, uniforme, monotone, *adj.* || uniformément, uniment, *adv.*

ՄԻՕՐԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, uniformité, monotonie, *sf.*

ՄԼԱԳԱՑ, meunier, *sm.* կին —ի, կին —, meunière, *sf.*

ՄԼԱԳԱՑՈՒՀԻ, meunière, *sf.*

ՄԼԱՒԵԼ, miauler, *vn.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Նուալ, վնակել, Նվնվալ։

ՄԼԱՒԻՒՆ, miaulement, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Նվնվում։

ՄԼՈՒԿՆ (*Ի*-*Ի*-*Ի* *գէթէ*), punaise, *sf. Un lit plein de —s.*

ՄԽԵԼ, enfoncer, ficher, *va.*

ՄԽԻԼ, s'enfoncer, *vpr.*

ՄԽԻԹԱՐ, V. Մխիթարութիւն։

ՄԽԻԹԱՐԱԿԱՆ, consolant, ante, *adj. Ce que vous me dites là n'est guère —.* consolatif, ive (Բայց լաւագոյնն է Consolant, ante), consolatoire, *adj. Épître, discours consolatoire.*

ՄԽԻԹԱՐԱԿԻՑ ԼԻՆԵԼ, se consoler, *vpr.* [թիւն։

ՄԽԻԹԱՐԱՆՔ, V. Մխիթարու-

ՄԽԻԹԱՐԵԼ, consoler, *va.* — *la douleur, l'affliction de quelqu'un.* soulager, *va.* — *quelqu'un dans sa douleur.* Զիրար —, se consoler, *vpr.*

ՄԽԻԹԱՐԵԼԻ, consolable, *adj. Il y a des douleurs qui ne sont pas —s.*

ՄԽԻԹԱՐԻԼ, se consoler, *vpr. Il ne peut se consoler de la perte qu'il a faite.*

ՄԽԻԹԱՐԻՉ, consolant, ante, *adj. Ce que vous me dites là n'est guère —.* consolateur, trice, *adj. Ange, espoir —.* || consolateur, trice, *s. Dieu est le — des affligés.* —ն (Հոգին սուրբ), l'esprit consolateur, կամ լոկ le consolateur, paraclet (le Saint-Esprit), *sm.*

ՄԽԻԹԱՐՈՒԹԻՒՆ, consolation, *sf*, soulagement, adoucissement, soulas, *sm*.

ՄԽԼՈՐԴ (ջրասոյզ), plongeur, *sm*. *C'est un excellent* —.

ՄԽՈՑ, piston, *sm*.

ՄԽՈՑԱՒՈՐ· — զալարափող, piston, *sm*.

ՄԽՐՃԻԼ, s'enfoncer, se plonger, *vpr*.

ՄԿԱՆԱԳԻ, pouls myure.

ՄԿԱՆՆ (առաւել. ...), muscle, *sm*.

ՄԿՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, myologie, *sf*.

ՄԿՆԱԲՈՅՆ (յորդի եւ զծուծ ստեղծակ), nid à rats.

ՄԿՆԱԳԻ, queue-de-rat, arête, *sf*. || queue-de-cheval, prêle, *sf*.

ՄԿՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, myographie, *sf*.

ՄԿՆԱԿԱՆՋ, oreille-de-souris, myosotis (...), *sm*.

ՄԿՆԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, myotomie, *sf*.

ՄԿՆԱՀԱՐՍՆԱԿ (փոքրիկ չորքոտանի մ'է. ...), belette, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւս Աքիս։

ՄԿՆԱՅԻՆ, musculaire, *adj*. *Veine, force* —.

ՄԿՆԱՍԱՐԴ (տեսակ մը մեծ սարդ [araignée]), mygale, *sf*.

ՄԿՆԱՐՋ (դաշտ. մուկն), marmotte, *sf*.

ՄԿՆԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ (ցաւ մկանց [muscle] մարմնոյ), myalgie, *sf*.

ՄԿՆԱՒԷՏ (մասն մարմնոյ), musculeux, euse, *adj*.

ՄԿՆԱՒՈՐ, musclé, ée, *adj*.

ՄԿՆԴԱՒՈՐ, lancier, *sm*.

ՄԿՆԴԵՂ (...), mort aux rats. V. Ջառնիկ։

ՄԿՆԵՂ, musclé, ée, musculeux, euse, *adj*. *C'est un homme musculeux.*

ՄԿՆԻԿ, souris, *sf*., souriceau, raton, *sm*.

ՄԿՆՈՏ, musculeux, euse, *adj*.

ՄԿՈՒՆԴ, lance, *sf*.

ՄԿՈՒՆՔ (յոգնակական է Մուկն [muscle] բառին), les muscles, *smp*. *Les fibres des muscles.*

ՄԿՐԱՏ (...), ciseaux, *smp*. *Couper une étoffe avec des ciseaux.* Մերթ կը զործածուի նաեւ մկրաբար. *On n'a point encore mis le ciseau dans cette étoffe.* —ք (խեցգետնի, ատսակոսի), V. Ճանկք (ՃԱՆԿ)։

ՄԿՐՏԱՏՈՒՆ, } baptistère (...), *sm*.
ՄԿՐՏԱՐԱՆ, }

ՄԿՐՏԵԼ, baptiser (...), *va*. — *par immersion* (ընկղմամբ), *par aspersion* (սրսկմամբ). Կրկին —, V. Վերամկրտել։

ՄԿՐՏԻԼ, recevoir le baptême, se faire baptiser, être batisé.

ՄԿՐՏՈՒԹԻՒՆ, baptême (...), *sm*. *Le sacrement de* —. *Nom de* —. Կրկին —, V. Վերամկրտութիւն։

ՄՂԵԱԼ (երիվար), fait, *m*. faite, *f*. *adj*.

ՄՂԵԼ, pousser, *va*. Առաջ —, V. Առաջ։ Ետ, Նորէն ետ —. repousser, *va*.

ՄՂԻԼ, être poussé, se pousser, *vpr*.

ՄՂԼԱԿ (...), loquet, *sm*., cadole, *sf*. Փոքրիկ —, V. Մղլակիկ։

ՄՂԼԱԿԻԿ (փոքրիկ մղլակ), loqueteau, *sm*.

ՄՂՁԱԼԱՆՋ } (...),
ՄՂՁԱՒԱՆՋ } cauchemar, *sm*. *Être sujet au* —. *Avoir le* —. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Խիպիլիկ, Խպլիկ։

ՄՂՁԿԵԼ, suffoquer, oppresser, *va*. *Il est oppressé par un violent chagrin.*

ՄՂՁԿԻԼ, suffoquer, *vn*. — *de colère, d'indignation*. s'oppresser, *vpr*. *Sa poitrine s'oppressa.* Հեղձնուլ եւ — բարկութեամբ, étouffer de rage. —ն ունի, V. Մղձուկ։

ՄՂՁԿՈՒՄՆ, oppression, *sf.* — *de poitrine.*

ՄՂՁԿՈՏ (խղդուկ), étouffant, ante, *adj. Temps —. Chaleur étouffante.* suffocant, ante, *adj. Chaleur suffocante.* [*sm.*

ՄՂՁՈՒԿ (մղձկիլն սրտի), dépit,

ՄՂՈՆ, mille, *sm.* — մ'երթալ, faire un —. Ասկից երկու — հեռի վեց հազար տուն կայ, à deux —s d'ici il y a six mille maisons.

ՄՂՈՒԻԼ, V. Մղիլ։

ՄՂՈՒՂ (շնուկ կաթին մասամբ ձիոյ՝ ըմպելի Թաթարաց եւ Ռուսաց), koumis (+--ֆ-), *sm.*

ՄՂՈՒՄ, } impulsion, *sf.*
ՄՂՈՒՄՆ, }

ՄՂՕՆ ՏԱԼ, pousser, *va.*

ՄՆԱԼ, rester, demeurer, *vn.* || faire un séjour, séjourner, *vn.* Ետ, ետեւ —, s'arriérer, rester en arrière. Դու միշտ ետեւ պիտի մնաս, est-ce que tu resteras toujours en arrière? Ետ — (ժամացոյցը), retarder, *vn. Ma montre retarde.* Կալ —, laisser venir, voir venir. || séjourner, *vn.* Հաստատուն —, persévérer, *vn.* Իւր կարծեաց, սկզբանց մէջ հաստատուն —, être ferme sur ses arçons, persister, *vn. Il persiste dans son premier avis. Il persiste à nier.* — պարտապան. V. Պարտապան։ Յաւիտեան —, s'éterniser, *vpr.* Քիչ —, faillir, penser, *vn.* Մազ մնաց, քիչ մնաց, il ne s'en est fallu que dé l'épaisseur d'un cheveu. Քիչ մնաց պիտի մեռնէր, il faillit, il pensa mourir. Քիչ մնաց պիտի իյնայի, je faillis tomber. Խօսքի տակ մնալ չուզեր, il ne veut jamais avoir le dernier. Ուշ —, V. Անագանել։ Մնամ, je suis. Ողջամբ մնացէք, ողջ լերուք, ողջ լեր, մնաք բարով, մնաս բարով, adieu, au plaisir de vous revoir, au revoir.

ՄՆԱԼԻ. — ի նամակատան, poste restante.

ՄՆԱՅՈՒՆ, permanent, ante, *adj. Il n'y a point ici-bas de félicité permanente.* persistant, ante, *adj. Les feuilles des orangers sont persistantes.* — բանակք, armées permanentes.

ՄՆԱՍ (-նի), mine, *sf. Une — attique, hébraïque.*

ՄՆԱՅԱԿԱՆ, stable, *adj. Une paix ferme et —. Rien n'est — en ce monde.* permanent, ante, *adj. Il n'y a point ici-bas de félicité permanente.*

ՄՆԱՅԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, stabilité, *sf. La — d'un État.* permanence, *sf. La — des âmes.*

ՄՆԱՑԵԱԼ, restant, ante, *adj. La somme restante.* —ն, reste, *sm. Le porteur vous dira le —.*

ՄՆԱՑՈՐԴ, reste, restant, ante, *adj.* || restant (Լաւ եւս Reste, *sm.*), débris, *sm.* — (հաշուի), reliquat, *sm.* — (ըստ տարրագիտաց), résidu, *sm.* — պարտուց, appoint, *sm.* — (հիւանդութեան), V. Ծոշորք (հիւանդութեան), 1. —ք, reliques, *sfp. Ce tombeau renferme les froides —s de vos aïeux.* Նշխարեալ —ք մարդոց, des restes d'hommes. —ք (Մնացորդաց գիրք), paralipomènes, *smp.* —ք (կերակրոց), reliquats, *smp. Nous avons très bien dîné des —s du repas de noces.* —ք կենաց իմոց, le reste de ma vie.

ՄՆԱՑՈՒԱԾ, reste, *sm.* — (ըստ տարրագիտաց), résidu, *sm.* —ք (Նշխարք) ճաշոյ, կերակրոց (աւելցուք), les débris d'un repas, les restes d'un dîner. *Manger les restes.* [*sf.*

ՄՆԹՈՒՐ (տունկ մ'է), julienne,

ՄՆԻՄՈՆԱԿԱՆ, mnémonique, *adj. Art, opération —.*

ՄՆԻՄՈՆՈՒԹԻՒՆ (ուսումն ա-

ուսումնական յիշողութեան), mnémonique, *sf.*

ՄՆԻՄՈՍԻՆԱ (Դիցուհի ուշոյ, մայր Մուսայից. բառ առասպելին), mnémosyne, mémoire, *n. p. f.* Դստերք Մնիմոսինայ, V. Մուսայք։ Տաճար Մնիմոսինայ, V. Տաճար։ Կ'ըսուի եւ Յուշուհի։

ՄՆԻՐԱՅ ([illegible]), minaret, *sm.*

ՄՆՉԵԼ, gémir, roucouler, *vn.* Աղաւնին, տատրակը կը մնչէ, la colombe, la tourterelle gémit, roucoule. [coulement, *sm.*

ՄՆՉԻՒՆ, gémissement, rou-

ՄՆՋԿԱՏԱԿ, pantomime, *sm.* *Les anciens avaient d'excellents pantomimes.*

ՄՆՋԿԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ (մնջկատակի արուեստ), pantomime, *sf.* *La — de cet acteur est très expressive.* || — (մնջկատակի խաղ), pantomime, *sf.* *Jouer, exécuter une —.*

ՄՇԱԿ, cultivateur, *sm.*

ՄՇԱԿԵԼ, cultiver, *va.* Պարտէզ —, jardiner, *va.*

ՄՇԱԿԵԼԻ, cultivable, *adj.*

ՄՇԱԿՈՒԹԻՒՆ, culture, *sf.* — բամբակի, cotonnerie, *sf.* — պարտիզի, jardinage, *sm.* — (երկրի), façon, *sf.* *Donner une première — à la vigne, à la terre.*

ՄՇԿԱՀԱՄ, } musqué, ée, *adj.*;
ՄՇԿԱՀՈՏ, } muscat, *adj. m.* խաղող մշկահոտ ([illegible]), muscat, *sm.* Գինի մշկահոտ, vin muscat, կամ լոկ muscat, *sm.* Տանձ մշկահամ, մշկահոտ, V. Մշկատանձ։ Մշկահոտ կաշի, peau de musc ([illegible]). Մշկահոտ ընկոյզ, V. Մշկընկոյզ։ Մշկահոտ ընկուզի, V. Մշկընկուզի։ Մշկահոտ վարդ, V. Մշկավարդ։ Մշկահոտ (պաճուճեալ, սեթեւեթեալ) մատենագիր, ոճ, écrivain, style musqué. Մշկահոտ գործել, V. Մշկել։

ՄՇԿԱՄՈՒԿՆ (մշկահոտ մուկն Անտիլեանց), piloris ([illegible]), *sm.*

ՄՇԿԱՊՈՐԿ ԱՅԾԵԱՄՆ, musc ([illegible]), porte-musc, *sm.* Կ'ըսուի եւ Մուշկ երէ։

ՄՇԿԱՎԱՐԴ (մշկահոտ վարդ), rose muscade.

ՄՇԿԱՏԱՆՁ (տանձ մշկահամ, մշկահոտ), poire musqué, *sf.*, muscat, *sm.*

ՄՇԿԵԼ (մշկահոտ գործել), musqueur, *va.* [muscade, *sf.*

ՄՇԿԸՆԿՈՅԶ (մշկահոտ ընկոյզ),

ՄՇԿԸՆԿՈՒԶԻ (մշկահոտ ընկուզի), muscadier, *sm.*

ՄՇՏԱԲՈՒՂԽ, intarissable, *adj.*

ՄՇՏԱԿԱԹՈՒԹԻՒՆ (ափրոդիտական [vénérien] հիւանդութիւն մը), blennorrhée, gonorrhée, *sf.*

ՄՇՏԱՀՈՍ, V. Մշտաբուղխ։

ՄՇՏԱՋԱՆ, assidu, ue, *adj.* *Écolier très —.*

ՄՇՏԵԼ, donner des coups de poing, *va.*

ՄՇՏԻԿ (անուշահոտ տունկ մ'է. [illegible]), hysope, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Զոպայ։ [պէս։

ՄՇՏՆՋԵՆԱԲԱՐ, V. Մշտնջենա-

ՄՇՏՆՋԵՆԱԿԻՑ, coéternel, elle, *adj.* *Quelques philosophes païens ont cru que la matière était coéternelle à Dieu.*

ՄՇՏՆՋԵՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, coéternité, *sf.*

ՄՇՏՆՋԵՆԱՊԷՍ, perpétuellement, à perpétuité, *adj.*

ՄՇՏՆՋԵՆԱՒՈՐ, éternel, elle, *adj.* *Il n'y a que Dieu qui soit —. Le bonheur — du paradis.* perpétuel, elle, *adj.* *Un feu — brûlait dans le temple de Vesta. Secrétaire — de l'Académie française. Travail —.* — ընել, V. Մշտնջենաւորել։ — լինել, ըլլալ, V. Մշտնջենաւորիլ։ — տեւողութիւն, perpétuité, *sf.*

ՄՇՏՆՋԵՆԱՒՈՐԵԼ, éterniser,

va. "Cet ouvrage est un monument qui éternisera sa honte.,, FEN. Tel. XXII. perpétuer, *va. — des procès. — sa gloire.* || consacrer, *va. Un monument fut élevé pour — le souvenir de cette victoire.*

ՄՇՏՆՋԵՆԱՒՈՐԻԼ, s'éterniser, se perpétuer, *vpr. Les espèces se perpétuent par la génération.*

ՄՇՏՆՋԵՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, perpétuité, *sf.* Յաւէժ —, éternité, *sf.*

ՄՈԳ (հուրմ նախնի Պարսից [Perse] կրօնին [religion]), mage, *sm. Les trois —s.* || — (կախարդ), magicien, ienne, *s. Tout le village le croyait —.*

ՄՈԳԱԿԱՆ, magique, *adj. Art, pouvoir —.* — լապտեր, lanterne —.

ՄՈԳԻՉ, magique, *adj. Cet homme récite les vers d'une manière magique.*

ՄՈԳՈՒԹԻՒՆ (կրօն [religion] մոգուց կամ նախնի Պարսից [Perse]), magisme, *sm.* || — (կախարդութիւն), magie, *sf. On a cru longtemps à la —.*

ՄՈՋԻ, veau, doublon, *sm.* Գէր —ներ, des veaux gras.

ՄՈԹԽՈԹԵԼ, inculquer, *va. Il faut lui — cette vérité.*

ՄՈԼ (սաղախ յարդախառն), bauge, *sf.*, torchis ([illegible]), *sm.*

ՄՈԼԱԹՁԵՆԻ (ծառ մ'է), sycomore, *sm.*

ՄՈԼԱԽԻՆԴ ([illegible]), ciguë ([illegible]), *sf.* Զօրաւոր, ազդոյ —, de bonne —.

ՄՈԼԱԽՈՏ, mauvaise herbe, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Որոմ.

ՄՈԼԱՐ, V. Մոլորեալ. [*adj.*

ՄՈԼԵԱԼ, acharné, ée, âpre,

ՄՈԼԵԲԱՐ, V. Մոլեգնաբար.

ՄՈԼԵԳԻՆ, furieux, euse, fougueux, euse, acharné, ée, *adj.* || forcené, ée, *s.* — նախանձ, V. Մոլեռանդութիւն.

ՄՈԼԵԳՆԱԲԱՐ, avec fureur, furieusement, *adv.* [ser, *va.*

ՄՈԼԵԳՆԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, fanati-

ՄՈԼԵԳՆԻԼ, être furieux, rager, enrager, *vn.*

ՄՈԼԵԳՆՈՒԹԻՒՆ, fureur, furie, rage, fougue, *sf.*, fanatisme, *sm.*

ՄՈԼԵԿԱՆ, acharné, ée, frénétique, fanatique, *adj.* — նախանձ, V. Մոլեռանդութիւն.

ՄՈԼԵՆԱԽԱՆՁ, fanatique, *adj. Un prédicateur —. Des doctrines —s.* կը գործածուի եւ իբր *s. Il y a des —s dans toutes les religions. Un — de l'antiquité.* — գործել, ընել, V. Մոլեգնեցուցանել.

ՄՈԼԵՌԱՆԴ, fanatique, *adj.* — գործել, ընել, V. Մոլեգնեցուցանել. — նախանձ, V. Մոլեռանդութիւն.

ՄՈԼԵՌԱՆԴՈՒԹԻՒՆ, fanatisme, *sm.* Մոլեռանդութեամբ վառել, V. Մոլեգնեցուցանել.

ՄՈԼԵՄՓԱՆՉ, enthousiaste, *s.*

ՄՈԼԻ, furibond, onde, maniaque, vicieux, euse, fanatique, *adj.* [*vpr.*

ՄՈԼԻԼ (ի խաղս), s'acharner,

ՄՈԼԻՆԱՑԻ, moliniste, *s. La querelle des —s et des jansénistes* (*յանսենեանցի*).

ՄՈԼԻՆԵԱՆ, moliniste, *adj. Les opinions —s.* V. Մոլինացի.

ՄՈԼԻՆՈՍՈՒԹԻՒՆ, molinosisme, *sm.* [*sm.*

ՄՈԼԻՆՈՒԹԻՒՆ, molinisme,

ՄՈԼՈՉ ([illegible]), V. Թադրջուկ.

ՄՈԼՈՐ, V. Մոլորեալ.

ՄՈԼՈՐԱԿ, étoile errante, planète, *sf.* Փոքրիկ —, asteroïde, *sm.* Դիտական —ք, les planètes télescopiques.

ՄՈԼՈՐԱԿԱՅԻՆ, planétaire, *adj. Région, système —.*

ՄՈԼՈՐԱԿԱՆ, errant, ante, *adj. Peuples —s.* erroné, ée, *adj. Opinion, proposition erronée.* — — երթալ, mener une vie errante.

ՄՈԼՈՐԱԿԱՑՈՅՑ ԳՈՐԾԻ, planétaire, *sm.*

ՄՈԼՈՐԵԱԼ, errant, ante, erroné, ée, égaré, ée, *adj.*

ՄՈԼՈՐԵԼ, V. Մոլորիլ։

ՄՈԼՈՐԵՑՈՒՆԵԼ, détourner du vrai chemin, égarer, fourvoyer, perdre, séduire, désorienter, induire à erreur, *va.*

ՄՈԼՈՐԵՑՈՒՆՈՂ, } séduisant,
ՄՈԼՈՐԵՑՈՒՑԻՉ, } ante, *adj.* || séducteur, trice, corrupteur, trice, *adj.* et *s.* || imposteur, *sm.*

ՄՈԼՈՐԻԼ, s'égarer, se fourvoyer, se désorienter, se perdre, *vpr.*, être séduit, errer, manquer, *vn.* Ճամբէն —, se tromper de route.

ՄՈԼՈՐՈՒԹԻՒՆ, égarement, fourvoiement, *sm.*, erreur, *sf.* Ողի մոլորութեան, V. Ողի։ Բազմաստուածեան —, polythéisme, *sm.* Հերետիկոսական —, héréticité, *sf. L'— d'une proposition.*

ՄՈԼՈՐՑՈՒՆԵԼ, V. Մոլորեցունել։ [ցիչ։

ՄՈԼՈՐՑՈՒՆՈՂ, V. Մոլորեցու-

ՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, fureur, rage, manie, toquade, *sf.*, vice, fanatisme, *sm.* —ն ատելի է, le vice est haïssable. Մոլութենէ սոսկալ եւ առաքինութիւն սիրել՝ իմաստնոյն հեշտութիւնն է, l'horreur du vice et l'amour de la vertu sont les délices du sage. Խաղալու — ունենալ, avoir la manie du jeu.

ՄՈԼՈՒՑՔ, rut ([illegible]), *sm.* || rage, *sf.*, fureurs, *sfp.*

ՄՈԽԻՐ, cendre, *sf.* Գեհենածխոյ —, fraisil ([illegible]), *sm.*

ՄՈԽՐԱԳՈՅՆ, cendré, ée, gris, *m.* grise, *f. adj.* [*adj.*

ՄՈԽՐԱԼԻՑ, cendreux, euse,

ՄՈԽՐԱԿԱԼ (ընդունարան մոխրոյ քուային [fourneau]), cendrier, *sm.* [drier, *sm.*

ՄՈԽՐԱՆՈՑ (անօթ մոխրոյ), cen-

ՄՈԽՐԱՋՈՒՐ, lessive, *sf.* Մոխրաջրով լուանալ, ներմկցունել ([illegible]), lessiver, *va.*

ՄՈԽՐԱՏԵՐԵՒ } (ծաղիկ մ'է),
ՄՈԽՐԱՏՈՒՆԿ } cinéraire, *sf.*

ՄՈԽՐՈՑ, cendrier, *sm.*

1. **ՄՈԿՈՃ** ([illegible]), ordurier, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ ճախնոց(1)։

2. **ՄՈԿՈՃ** (նաւակին ջուրը պարպելու համար փայտեայ թիակ), escope, écope, sasse, *sf.* Փոքրիկ —, escopette, *sf.*

ՄՈՂԷՋ ([illegible]), lézard, *sm.* Էգ —, lézarde, *sf.* Ճանճակեր —, gobe-mouches *(pl. des gobe-mouches)*, *sm.*

ՄՈՄ, cire, bougie, *sf.* —ը վառել, allumer la bougie.

ՄՈՄԱԳՈՐԾ, cirier, *sm.*

ՄՈՆԱՁՆ } (աբեղայ. վանա-
1. **ՄՈՆԱԶՕՆ** } կան. կրօնաւոր), moine ([illegible]), *sm. Les anciens moines.*

2. **ՄՈՆՈԶՈՆ** (անկողին տաքցունելու անօթ), moine ([illegible]), *sm.*, demoiselle, *sf.*

ՄՈՄԱԹԹՈՒ. V. Մոմեղական թթուուտ (ՄՈՄԵՂԱԿԱՆ)։

ՄՈՄԻԱ, momie, *sf.* [cie, *sf.*

ՄՈՄԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, céroman-

ՄՈՄԱՎԱՃԱՌ, cirier, *sm.*

ՄՈՄԱՏԱՐ, porte-bougie *(pl. des porte-bougie)*, *sm.*

ՄՈՄԱՓԱՅՏ, céroxyle կամ céroxylon, *sm.*

ՄՈՄԱՔԱՐ, cérite, *sf.*

ՄՈՄԵԱՅ, de cire, *adj.*

ՄՈՄԵՂԱԿԱՆ, cérotique, *adj.* — թթուուտ, acide —.

ՄՈՄԵՂԷՆ, de cire, *adj.* — (եկեղեցւոյ), cierge, sm. — *bénit, pascal. Offrir un — à la sainte Vierge.*

ՄՈՄԵՂԷՆԱԳՈՐԾ, ciergier, *sm.*

ՄՈՄԼԱԹ, V. Մոմթոր.

ՄՈՄԱԶԷԹ ([illegible]), cérat, *sm.*

ՄՈՄՆԵԼ, cirer, bougier, *va.*

ՄՈՄՆՈՒՄՆ (մոմէ ծեփ. [illegible]), cirure, *sf.*

ՄՈՄՇՈՐ ([illegible]), toile cirée, *sf.*

1. **ՄՈՄՈՋ** (առնանդամի գլուխ), gland, *sm.*

2. **ՄՈՄՈՋ** ([illegible]), V. Վայրի կաղին (ԿԱՂԻՆ), խոզկաղին.

ՄՈՄՈՋԱԿԵՐ, glandivore, *adj.*

1. **ՄՈՄՈՍ** (դիք ծաղու եւ երգոց [բուն առասպելաց]), momus, *n. pr. m.*

2. **ՄՈՄՈՍ** (խեղկատակ, նմանող), mime, *sm.*

ՄՈՄՈՍԱԿԱՆ, mimique, *adj. Poésie* —. Մատենագիր — բանաստեղծութեանց կամ խաղուց, mimique, *sm.*

ՄՈՄՈՏԵԼ, bougier, *va.*

ՄՈՄՈՒԹԻՒՆ, cérumen ([illegible]), *sm.*

ՄՈՄՊԱՏ, pain de bougie, rat de cave.

ՄՈՅԹ, pilier, pilastre, appui, arc-boutant *(pl.* des *arcs-boutants)*, *sm.* — փայտեայ, étançon, étrésillon, *sm.*

ՄՈՅՐ, mendicité, *sf.* — խնդրել, mendier, *va.* ի — ելանել, երթել, Մուրանալ.

ՄՈՌԱՆԱԼ, V. Մոռանալ.

ՄՈՌԱՑԿՈՏ, oublieux, euse, *adj.*

ՄՈՌԱՑԿՈՏՈՒԹԻՒՆ, oubliance, *sf.*

ՄՈՌԱՑՈՒԹԻՒՆ, oubli, *sm.* — երախտեաց, — des bienfaits.

ՄՈՌԱՑՈՒՄ, } oubli, *sm.* — **ՄՈՌԱՑՈՒՄՆ**, } յանցանաց, amnistie ([illegible]), *sf.* — առնել յանցանաց (բողոքին տալ), amnistier ([illegible]), *va. Le prince amnistia les coupables.* ի — անկանել, գալ, tomber dans l'—, s'oublier, *vpr.* ի — առնուլ, — առնել, oublier, *va. Je n'oublierai jamais vos bienfaits.* — *sa leçon.*

ՄՈՌԱՑՕՆՔ, oubli, *sm.* ի մոռացօնս առնել, դարձուցանել, V. Մոռցուցանել. — առնել, oublier, *va. Je n'oublierai jamais vos bienfaits.* Անկանել ի մոռացօնս, tomber dans l'oubli, s'oublier, *vpr.*

ՄՈՌՆԱԼ, oublier, mettre en oubli, *va.*, manquer de, *vn.* Մի մոռանաք երթալ, ne manquez pas d'y aller. Ինքզինքն —, s'oublier, se méconnaître, *vpr.* Ըսելիքը —, rester court.

ՄՈՌՑՈՒԻԼ, tomber dans l'oubli, s'oublier, *vpr.*, être oublié.

ՄՈՌՑՈՒՆԵԼ, faire oublier, *va.*

ՄՈՐ ([illegible]), mûr sauvage, *sf.*, mûron, *sm.*

ՄՈՐԵԽ, V. Մարախ.

ՄՈՐԵՄՈՒԿ, V. Մորեխ.

ՄՈՐԵՆԻ ([illegible]), ronce, *sf.*

ՄՈՐԵՆԻՔ (թփուտ մորենեաց), ronceraie, *sf.*

ՄՈՐԹ, peau, *sf.* — (անասնոց, կենդանեաց), cuir, *sm.*, dépouille, *sf.* Կուզի — ([illegible]), fouine, *sf.* — Եղնայծեման, V. Եղնայծեմն. — (մարդու), derme, cuir, *sm.* — գոմէշ, buffle, *sm.* —ն հանել, arracher, enlever, ôter la peau, dépouiller, écorcher, *va.*

ՄՈՐԹԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, dermatologie, dermologie, *sf.*

ՄՈՐԹԱԳՈՐԾ, peaussier, *sm.*

ՄՈՐԹԱԽՈՅՐ ([illegible]), colback, *sm.*

ՄՈՐԹԱԽՏՈՒԹԻՒՆ (վտանգաւոր հիւանդութիւն մ'է), pellagre, *sf.*, mal de misère, *sm.*, dermatose, *sf.*

ՄՈՐԹԱԿ ([illegible]), cas-

quette, *sf.* — (զօրականաց գաղղիացւոց եւ աշակերտաց դպրոցաց), képi, *sm.*

ՄՈՐԹԱՀԱՆ, V. Մորթիչ։

ՄՈՐԹԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, écorchement, *sm.*

ՄՈՐԹԱՆԵՐԿ, peaussier, *sm.*

ՄՈՐԹԱՆՈՑ, écorcherie, *sf.*

ՄՈՐԹԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, dermatalgie, *sf.*

ՄՈՐԹԵՆԱՆ, peausserie, *sf.*

ՄՈՐԹԵԳՈՐԾ, corroyeur, tanneur, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ խաղախորդ, կաշեգործ, ճոն (2)։

ՄՈՐԹԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, peausserie, *sf.*

ՄՈՐԹԵԼ, tuer, égorger, *va.* Զիրար —, s'entr'égorger, *vpr.*

ՄՈՐԹԻՉ (մեռեալ անասնոց), écorcheur, *sm.*

ՄՈՐԹՈՂ, tueur, *sm.*; égorgeur, euse, *s.*

ՄՈՐԹՈՒՄ, } égorgement,
ՄՈՐԹՈՒՄՆ, } *sm.*

ՄՈՐԻ ([illegible]), fraise, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ ելակ, խմորուկ։

ՄՈՐԿԵՂ (տեսակ մ'ուտելի սունկ), morille, *sf.*

ՄՈՐՄ (բուսական տունկ մ'է. [illegible]), la morelle noire, *sf.*, strychnos, *sm.*

ՄՈՐՄԱԿԱՆ, strychnique, *adj.* — թթուուտ, acide —.

ՄՈՐՄԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, strychnisme, *sm.*

ՄՈՐՄԱՏ (տեսակ մ'աղ), strychnate, *sm.*

ՄՈՐՄԵՆԻ, ronce, *sf.*

ՄՈՐՄԻՏ, strychnine, *sf.*

ՄՈՐՄՈՆ, mormon, *sm.*

ՄՈՐՄՈՆԵԱՆ, mormon, onne, *adj. L'église mormonne.*

ՄՈՐՄՈՆՈՒԹԻՒՆ, mormonisme, *sm.*

ՄՈՐՈՍ, V. Խենթ։

ՄՈՐՈՍԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, folie, *sf.*

ՄՈՐՈՍՈՒԹԻՒՆ, V. Խենթութիւն։

ՄՈՐՏ (ամանի բերան գոցելու ծեփ. [illegible]), lut ([illegible]), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Շոխ, Շողախ։ — իմաստութեան (բուս նախնի քիմիագարաց [alchimiste]), — de sapience. Կ'ըսուի նաեւ իմաստասիրաց շաղախ (ՇՈՂԱԽ)։ Ծեփել —ով, V. Մորտել։

ՄՈՐՏԵԼ (մորտով ծեփել), luter, *va.* — *une vase. Il faut — cette cornue (գնդաձայր շիշ).*

ՄՈՒՉ, jus ([illegible]), *sm.*

ՄՈՒԹ, obscurité, *sf.*, ténèbres, *sfp. Les ténèbres de la nuit.* || obscur, ure, sombre, ténébreux, euse, noir, *m.* noire, *f. adj.* Գրեթէ — է, il fait presque noir. — է, il fait sombre. —ը կոխեց, la nuit est tombée. — կերպիւ, կերպով, obscurément, *adv.*

ՄՈՒԹԱԿ (բան մը [կօշիկ] բարձրացնելու կտոր, նիւթ), hausse ([illegible]), *sf. Mettre des —s aux pieds d'une table, d'une armoire.* cale, *sf. Ce meuble vacillait, je l'ai assujetti* (կամ *assujéti*) *avec une* —.

ՄՈՒԽ, fumée, *sf.*

ՄՈՒՄԱՆԵԼ, V. Մտցունել։

ՄՈՒՄԱՆՈՂ, introducteur, trice, *s.* V. Մտցնող։

ՄՈՒՄԻԿ, introducteur des ambassadeurs.

ՄՈՒՄԻՉ, V. Մուծանող։

ՄՈՒԿ } (ամենակեր [omnivore] կենդանի մ'է. [illegible]), rat, *sm.* Էգ —, femelle du —, rate, *sf.* Փոքրիկ —, V. Մկնիկ։ —ը կը ճչէ, le — siffle.
1. **ՄՈՒԿՆ** }

2. **ՄՈՒԿՆ** ([illegible]), muscle, *sm.* — *abaisseur. Le tendon d'un —. Les fibres des —s.*

ՄՈՒՃԱԿ ([illegible]), soulier, *sm.* Հարբ, անկրուկ —f, —s plats.

ՄՈՒՄԻԱՅ, momie, *sf.*

ՄՈՒՆ (փոքրիկ ճանճ), petite mouche, *sf.*, moucheron, *sm.*

ՄՈՒՆԵՏԻԿ (Թէլլալ), crieur, *sm. Un — public.*

ՄՈՒՆՋ, muet, ette, *adj. Ceux qui sont sourds de naissance sont muets.* || muet, ette, *s. L'institution des sourds-muets.*

ՄՈՒՇԿ (Միսկ), musc (Միսք), *sm. Cela sent le —.* civette, *sf.* — եղէ, musc, porte-musc, *sm.* Բէօկ մշկոյ (Միսկ քէտիսի), chat musqué, *sm.*, civette, *sf.*, passe-musc (*pl.* des *passe-musc*), *sm.*

ՄՈՒՇՏ, coups de poing.

ՄՈՒՇՏԱԿ (Քիւրք), pelisse, fourrure, *sf. La fourrure d'un président.* vitchoura (Վիչուրա), *sm. Il se munit d'un bon vitchoura.*

ՄՈՒՇՏԱԿԱԳՈՐԾ, celui ou celle qui fait, qui prépare des fourrures, pelletier, ière, *s.* || fourreur, *sm.*

ՄՈՒՇՏԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, pelleterie, *sf.*

ՄՈՒՇՏԱԿԱՎԱՃԱՌ, celui ou celle qui vend des fourrures, pelletier, ière, *s. Marchand pelletier.*

ՄՈՒՇՏԱԿԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, pelleterie, *sf.*

ՄՈՒՇՏՕՁԻՔ, boa, *sm.*

ՄՈՒՌՏ, révolte, sédition, *sf.*

ՄՈՒՍԱՅՔ, les filles de Mémoire, les Muses.

ՄՈՒՍԵՈՆ (Միւզէ), musée, *sm. Le — du Louvre.*

ՄՈՒՍԿԷՏ (հրացան պատրուգա-կոր), mousquet, *sm.*

ՄՈՒՍԿԻՏԱԻՐ, mousquetaire, *sm.*

ՄՈՒՏՔ, entrée, introduction, *sf.*, accès, abord, *sm.* || recette, *sf.*, revenu, crédit, *sm.* Արքունի —, liste civile.

ՄՈՒՐ ՄԽԱՆԻ, V. Ոնչ. Մէկուն վրայ մուր քսել, dénigrer, *va.*

ՄՈՒՐԱԼ, mendier, tendre la main, demander l'aumône, կամ յոլ demander, *va.* Մէկը —ու վիճակ հասցունել, mettre, réduire à l'aumône.

ՄՈՒՐԱԿԱՆ, mendiant, ante, *adj.*

ՄՈՒՐԱՆԱԼ, mendier, tendre la main, demander l'aumône, կամ առնել demander, *va.*, gueuser, *v. n.* et *a.*, gueusailler, *vn.* Ի դուռն ի դուռն (դռնէ դուռ) մուրանայ, il demande de porte en porte. Ի դուռն ի դուռն երեր-եալ —, aller mendiant de porte en porte.

ՄՈՒՐԱՑԱԾՈՅ, emprunté, ée, *adj.* || —, d'emprunt, *adv. Érudition, esprit d'emprunt. Beauté, vertus d'emprunt.*

ՄՈՒՐԱՑԻԿ, mendiant, ante, gueusant, ante, *adj.* || mendiant, ante, demandeur, euse, *s.*; gueux, *sm.* կին —, gueuse, *sf.* — հաւաքմանդամ, V. Հաւաքմանդամ.

ՄՈՒՐԱՑԿԱՆ, gueux, *sm.* V. Մուրացիկ.

ՄՈՒՐԱՑԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, gueuserie, *sf.*

ՄՈՒՐԱՑՈՂ, V. Մուրացիկ.

ՄՈՒՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, mendicité, *sf.*

ՄՈՒՐՀԱԿ, billet, écrit, *sm.* || cédule, *sf.*, instrument, *sm.* — պարտուց, V. Պարտամուրհակ. Հրամանի —, billet à ordre. — առ տանողն, billet au porteur. — դրամատեղանոյ, դրամանոցի, billet de banque. — գանձու, billet de trésor. Ազնուականու-թեան —ներ, parchemins, *smp. Il est fier de ses parchemins.*

ՄՈՒՐՀԱԿԱՆԵՆԳ (յօրինիչ ունս մուրհակաց), titrier, *sm.*

ՄՈՒՐՀԱԿԱՊԱՀ (կրօնաւոր պահապան մուրհակաց մենաստանին), titrier, *sm.*

1\. **ՄՈՒՐՃ** (Չէքիճ), marteau, *sm.* Փոքրիկ — (քանդակագործաց), marteline, *sf.* Զրաւորձ —, mar-

tinet,*sm*. Մուրճով զարնել, battre à coups de marteau, marteler,*va*. 2. **ՄՈՒՐՃ**, marteau d'armes.

ՄՈՒՐԱՑՈՂ, gueusant, ante, *adj*. || gueusard, arde, mendiant, ante, *s*.; gueux,*sm*. — մուրալ, մուրիլ; gueusailler, *vn*.

ՄՈՒՐԱՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, mendicité, gueuserie, *sf*.

ՄՈՒՐՏ ([illegible]), myrte, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Մրտենի։

ՄՌԱՅԼ, obscurité, *sf*. *Son discours est plein d'—, d'—s*. || obscur, ure, sombre, terne, *adj*.

ՄՌԶՂԱՅԼԻԼ (անչափ ուտել, սկռիլ), s'empiffrer, *vpr*.

ՄՌՄՌԱԼ, V. Մռմռալ։

ՄՌՄՌԵԼ, V. Մռմռալ։

ՄՌՄՌՈՂ, V. Մռմռացող։

ՄՌՄՌՈՒՄ } (ձողկու), frémissement, mugissement, *sm*. V. Մռմռումն։
ՄՌՄՌՈՒՄՆ }

ՄՌՆՉԱԿԱՆ (այլք. հողմունք), mugissant, ante, *adj*.

ՄՌՆՉԱՑՈՂ, frémissant, ante, *adj*.

ՄՌՆՉԵԼ, rugir, gémir, frémir, *vn*. — (ալեաց), frémir, mugir, *vn*. — (հողմոց), rugir, murmurer, mugir, *vn*.

ՄՌՆՉԻՒՆ, rugissement, gémissement, *sm*. — (ալեաց), mugissement, frémissement, murmure, *sm*. — (անասնոց), cri,*sm*.

ՄՌՆՉՈՂ, rugissant,ante, mugissant, ante, *adj*.

ՄՌՑԵԼ, se révolter, *vpr*.

ՄՌՑՈՒԹԻՒՆ,révolte, sédition, *sf*. [*sf*.

ՄՍԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, sarcologie,

ՄՍԱԲԵՐ (դեղ), sarcotique, *adj*. Կը զործածուի նաեւ իբր *sm*. *Les —s*.

ՄՍԱԲՈՅՄ, carnaire, *adj*.

ՄՍԱԳՈՐԾ, boucher, *sm*. V. եւ Մսավաճառ։

ՄՍԱԹԱՓ, décharné, ée, *adj*.

ՄՍԱԹԱՓԻԼ, se décharner, *vpr*. *Ce cheval se décharne*.

ՄՍԱԿԱԼ ([illegible]), fourchette, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւս Պատառաքաղ։

ՄՍԱԿԵՐ, carnassier, ière, carnivore, *adj*. — անասուն, carnivore, *sm*.

ՄՍԱԿԷԶ (դեղ), sarcophage, cathérétique, *adj*. Դեղ —, sarcophage, *sm*.

ՄՍԱՀԱՆ ([illegible]), fourchette, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւս Մսաքաղ։

ՄՍԱՆԱԼ, se carnifier,*vpr*. Կ'ըսուի եւս Միս դառնալ (մսել)։

ՄՍԱՊԱՀ, créosote, *sf*.

ՄՍԱՊՈՐԱՆԻ, fricot, *sm*. *Un bon —*. [V. Արգանակ։

ՄՍԱՋՈՒՐ(մսի ջուր. [illegible]),

ՄՍԱՍԷՐ, carnassier, ière,*adj*.

ՄՍԱՎԱՃԱՌ, boucher, *sm*. Կին —ի, bouchère, *sf*. Կին —, V. Մսավաճառուհի։

ՄՍԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ, boucherie, *sf*. [*sf*.

ՄՍԱՎԱՃԱՌՈՒՀԻ, bouchère,

ՄՍԱՐԱՆ, charnier, *sm*.

ՄՍԱՑՈՒՄ, } carnification,*sf*.
ՄՍԱՑՈՒՄՆ, }

ՄՍԱՔԱՂ ([illegible]), fourchette, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւս Մսահան։

ՄՍԵՂԷՆ, de viande, *adj*.

ՄՍԵՑՈՒՆԵԼ, causer du froid, geler, *va*. *Le vent me gèle*.

ՄՍԻԼ, prendre froid, avoir froid. Կը մսիմ, j'ai froid. Ոտքերս կը մսին, j'ai froid aux pieds. Ձեռքերս կը մսին, j'ai froid aux mains. Բոլոր մարմնովս կը մսիմ, j'ai froid par le corps. Սաստիկ —, avoir très froid, geler, *vn*. *On gèle ici*.

ՄՍԻԿ (մսամնոյ կրայ մսի փոխ. րիկ կոյս), caroncule, *sf.* — *myrtiforme.*

ՄՍԽԵԼ, dépenser, *va.*

ՄՍԽՈՂ, dépensier, ière, *s.*

ՄՍԿՈՏ, frileux, euse, *adj.* [du.

ՄՍՄԼԵԿ (խայղ մ'է), cheval fon-

ՄՍՈՏ, charnu, ue, *adj.*

ՄՍՈՒՏ (այտուցմն), sarcomateux, euse, *adj.* — այտուցմն, tumeur sarcomateuse, *sf.*, sarcome, *sm.*

ՄՍՈՒՏՈՒ (ուտիք. ԻԲ ԻԻՆԻՐ ԻԻ-Ն), charnage, *sm.*

ՄՍՈՒՐ, crèche, mangeoire, *sf.* — բերանոյ, V. Խամձել։

ՄՏԱԲԱԽ, frénétique, *adj.*

ՄՏԱԲԱՑՈՒԹԻՒՆ, ouverture d'esprit.

ՄՏԱԲԵՐԵԼ, s'aviser de, *vpr.* *De quoi vous avisez-vous?*

ՄՏԱԴԻՐ, attentif, ive, éveillé, ée, vigillant, ante, soigneux, euse, *adj.*

ՄՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, attention, application, *sf.*, soin, attachement, *sm.*, considération, imagination, *sf.* Մտադրութեամբ, attentivement, *adv.*

ՄՏԱԽՈՀ, V. Մտածող։

ՄՏԱԽՈՀՈՒԹԻՒՆ, rêverie, *sf.*

ՄՏԱԽՈՐՀ, V. Մտախոհ։

ՄՏԱԾԵԼ, penser, méditer, *v. a.* et *n.*, songer, considérer, aviser, projeter, *va.*, s'aviser de, *vpr.* Լաւ, ուշադրութեամբ —, réfléchir, *vn.*, y regarder à deux fois. Խորունկ —, méditer profondément, rêver, *vn.* Տխուր բաներ —, broyer du noir. Ամեն բան աղէկ —ով, tout bien considéré. Առանց —ու, à tort et à travers. Այն ատեն կը մտածուի, նար կը փնտռուի (առակ), alors comme alors. V. Եւ Հար։ Հմն աղէկ մտածեցիք, voilà une excellente idée!

ՄՏԱԾԿՈՏ, pensif, ive, rêveur, euse, *adj.*

ՄՏԱԾՈՂ, penseur, *sm.* ‖ pensant, ante, réfléchi, ie, méditatif, ive, *adj.*

ՄՏԱԾՈՂՈՒԹԻՒՆ, penser, raisonnement, *sm.*

ՄՏԱԾՈՒԹԻՒՆ, pensée, *sf.*, penser, *sm.*, méditation, réflexion, considération, idée, *sf.* Նորօրինակ, անհեթեթ —, lubie, *sf.* *Il lui prend souvent des —s.* Ցնորական —, illusion, *sf.* Նախախոհական —, préméditation, *sf.* Մտածութեանց մէջ թաւալիլ, rêver, songer, *vn.* Ուղիղ — չունենալ, avoir la tête à l'envers. —ն անգամ կը զարհուրեցնէ զմարդ, V. Զարհուրեցունել։

ՄՏԱԿՈՅՐ, aveugle, *adj.*

ՄՏԱԿՈՒՐՈՒԹԻՒՆ, aveuglement, *sm.*

ՄՏԱՀԱՐ, frappant, ante, *adj.* *Une vérité frappante. Un spectacle —.*

ՄՏԱՄԱՐԶՈՒԹԻՒՆ, gymnastique de l'esprit.

ՄՏԱՑԻՆ, mental, ale, *adj.*

ՄՏԱՑՈՅՑ, pensif, ive, *adj.*

ՄՏԱՆԵԼ, V. Մտնել։

ՄՏԱՌՈՒ, intelligent, ente, *adj.*

ՄՏԱՎԱՐԺ, intelligent, ente, *adj.*

ՄՏԱՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆ, intelligence, ouverture d'esprit.

ՄՏԱՏԱՆՋ, inquiet, ète, *adj.*

ՄՏԱՏԱՆՋՈՒԹԻՒՆ, inquiétude, *sf.*

ՄՏԱՏԵՍ, spéculatif, ive, *adj.* ‖ spéculatif, *sm.*

ՄՏԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, inspiration, *sf.* *L'— divine.*

ՄՏԱՑ, V. Մտային։

ՄՏԱՑԱՄԻՆ, idéal, ale (*pl. idéaux*), fantastique, intelligible, *adj.* [sè, ée, *adj.*

ՄՏԱՑԻ, intelligent, ente, sen-

ՄՏԱՒՈՐ, intelligent, ente, *adj.*
ՄՏԱՒՈՐԱՊԷՍ, mentalement, *adv.*
ՄՏԱՒՈՐԱԿԱՆ, intellectuel, elle, mental, ale, idéal, ale (*pl. idéaux*), rationnel, elle, *adj.*
ՄՏԵՐԻՄ, intime, cordial, ale, *adj.* || —, — խորհրդակից, confident, ente, *s.*
ՄՏԵՐՄԱՊԷՍ, intimement, confidemment, cordialement, en confidence, *adv.*
ՄՏԵՐՄՈՒԹԻՒՆ, intimité, confidence, *sf.*
ՄՏԻԿ ԸՆԵԼ, écouter, être aux écoutes, prêter l'oreille.
ՄՏՄՏՈՒՔ, cogitation, *sf.*
ՄՏՆԱԼ, } entre (Être բայով), **ՄՏՆԵԼ**, } *vn.* || pénétrer, *vn.*, s'introduire, *vpr.* Խորը —, percer, *vn.* || creuser, *va.* (Խնդրոյ մը) խորը —, enfoncer, *vn.* Կամացուկ մը, կամաց կամաց —, s'insinuer, se couler, *vpr.* Մէջ, մէջտեղը —, intervenir, *vn.* Մէջը —, pénétrer, percer, *va.* Նորէն —, rentrer, *vn.* (Գետը) —, tomber, *vn.* Նաւ —, s'embarquer, *vpr.* Կնճռեալ գործերու մէջ —, s'attirer (se faire) de mauvaises affaires. Այս մարդը միշտ կնճռեալ գործերու մէջ կը մտնէ, բայց միշտ մէջէն կ'ելնէ, cet homme s'attire toujours de mauvaises affaires, mais il s'en tire toujours. Ծառայութեան —, V. Ծառայութիւն։ Անկողին —, se mettre au lit.
ՄՏՊՈՒԽ ([illegible]), décoction, *sf.*
ՄՏՐԱԿ ([illegible]), cravache, *sf.*, fouet ([illegible]. Ոմանք ոչ ուղիղ կը հնչեն [illegible]), *sm.*
ՄՏՐԱԿԵԱԼ, fouetté, ée ([illegible]. Ոմանք ոչ բարուոք կը հնչեն [illegible]), *adj. Les chevaux fouettés par le cocher.*
ՄՏՐԱԿԵԼ, fouetter ([illegible]. Ոմանք ոչ ուղիղ կը հնչեն [illegible]), *va.* — *les chevaux, les chiens.*
ՄՏՐԱԿԻՉ, } fouetteur, euse **ՄՏՐԱԿՈՂ**, } ([illegible]. Ոմանք ոչ բարուոք կը հնչեն [illegible]), *s. Ce maître d'école est un grand —.*
ՄՏՐՈՒԿ (ձիոյ), jeune cheval jusqu'à 3 ans, poulain, *sm.* || — ([illegible]), le petit d'un âne, ânon, *sm.*
ՄՏՑՈՒՆԵԼ, faire entrer, introduire, *va. Je l'introduis chez vous.* fourrer, insérer, *va.* — (ոճ մը), ficher, *va.* Ներս —, rentrer, *va.* (Դարան) —, aposter, *va.*
ՄՐԱՀԱՐԵԼ, toucher, *va.*
ՄՐԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, touche, *sf.*
ՄՐԱՓ, sommeil, *sm.*
ՄՐԱՓԵԼ, sommeiller, roupiller, *vn.*
ՄՐԱՓՈՂ, roupilleur, euse, *s. C'est un vieux —.*
ՄՐԳԱԲԵՐ, fruitier, ière, *adj.*
ՄՐԳԱԹԱՆ, V. Զամչարակ։
ՄՐԳԱՆՈՑ, V. Զամչարակ։
ՄՐԳԱՊԱՀ, messier, officier, *sm. Il est officier de maison.*
ՄՐԳԱՊԱՀԱՆՈՑ, fruiterie, *sf.*, fruitier, *sm.*
ՄՐԳԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ (արմուճի), fruiterie, *sf.*
ՄՐԳԱՍՏԱՆ (պարտէզ մրգոց, մրգեղինաց), fruitier, verger, *sm.*
ՄՐԳԱՎԱՃԱՌ, fruitier, ière, *s.* Խանութ —ի, V. Մրգավաճառանոց։ [*sf.*
ՄՐԳԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ, fruiterie,
ՄՐԳԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, fruiterie, *sf. Quitter la —.*
ՄՐԳՕՂԻ, ratafia, *sm.* — *de cerise, de fleurs d'oranger.*
ՄՐԿԵԼ, brûler, *va.* [*sm.*
ՄՐՃԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, martelage,
ՄՐՃԱՒՈՐ, marteleur, *sm.*
ՄՐՄՆՋԵԼ, murmurer, *vn.*

ՄՐՄՌԻՆՋ, murmure, laï, *sm.*

ՄՐՄՌԱԼ, bougonner, grogner, gémir, gronder, *vn.*, grommeler, *v. n.* et *a.* — (ծովու, հողմոց), mugir, *vn.*

ՄՐՄՌԱՑՈՂ, bougon, *sm.*; grogneur, euse, grognard, arde, *adj.* et *s.*

ՄՐՄՌՈՒՄ, **ՄՐՄՌՈՒՄՆ**, } gémissement, *sm. Le sourd — des forêts.*

ՄՐՈՒՐ, dépôt, sédiment, *sm.*, fèces ([illegible]), *sfp.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ախժին, Ախժիք։ — սրճոյ ([illegible]), marc ([illegible]) de café. — (գինւոյ, գարեջրոյ), V. Դուրտ, Դուրտին։

ՄՐՋԻՒՆ ([illegible]), fourmi, *sf.* *Des —s noires. Des —s rouges.* Սպիտակ՝ ճերմակ —, — blanche, *sf.*, termite, *sm.* Կոյս մրջեանց, —ք, V. Մրջնակոյս։ Թոյն մրջեանց, V. Մրջիւնոց։

ՄՐՋԻՒՆՈՑ (բոյն մրջեանց), fourmilière, *sf.* — *souterraine.*

ՄՐՋՆԱԿՈՅՑ (կոյս մրջեանց. մրջիւնք), fourmilière, *sf.* *Nous vîmes sortir toute la —.*

ՄՐՋՆԱՌԻՒԾ (մրջնակեր միջատ մը), fourmi-lion (*pl.* des *fourmis-lions*), *sm.*

ՄՐՋՆԱՔԱՂ (մրջնակեր անասուն մը յԱմերիկա), fourmilier, *sm.* || — (մրջնակեր թռչուն մը), fourmilier, *sm.* [*adj.*

ՄՐՋՆԵՌԱՑ, fourmillant, ante,

ՄՐՏԱԿԵՐՊ (ըստ անդամազննտաց), myrtiforme, *adj. Caroncule (մսիկ) —.*

ՄՐՏԱՎԱՐԴ, rosage, rhododendron, *sm.*

ՄՐՏԱՏԵՐԵՒ (ըստ անդամազննտաց), myrtiforme, *adj. Caroncule (մսիկ) —.* [*sm.*

ՄՐՏԵՆԻ ([illegible]), myrte,

ՄՐՐԱԿԱՆ, **ՄՐՐԱՅԻՆ**, } sédimentaire, *adj.* *Couches —s.*

ՄՐՐԻԿ, tempête, *sf.*, orage, tourbillon, *sm.*, bourrasque, *sf.* — կարկտախառն, un orage mêlé de grêle.

ՄՐՐԿԱԼԻՑ, orageux, euse, *adj.*

ՄՐՐԿԱՑՈՅՑ, orageux, euse, *adj.*

ՄՐՐԿՈՏ, tempétueux, euse, orageux, euse, *adj.*

ՄՐՑԱԿԻՑ, rival, ale (*pl.* des *rivaux*), *adj.*; concurrent, ente, compétiteur, trice, rival, ale, *s.*

ՄՐՑԱԿՑԻԼ, concourir, *vn.*

ՄՐՑԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, concurrence, *sf. Entrer en — avec quelqu'un (մրցիլ).* compétition, *sf.*

ՄՐՑԱԿԱՆ (հռահանգք), qui a rapport à la palestre, palestrique, *adj.* — հռահանգք, V. Մրցամարտք։

ՄՐՑԱՄԱՐՏՔ, exercices palestriques, *smp.* կամ լոկ palestrique, *sf.*

ՄՐՑԱՆԱԿ, prix du combat, du concours, կամ սոսկ prix, *sm.*, prime, *sf.* Պատուել —աւ, primer, *va.* *Ce cultivateur a été primé plusieurs fois.* Տանել զ—ն (—ը տանիլ, ստանալ, շահիլ), remporter le prix. Հանդիսական բաշխումն —աց (ի վարժարանս), distribution solennelle des prix.

ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ, distribution des prix.

ՄՐՑԱՆԱԿԱՌՈՒ, lauréat, *adj. m.* կը գործածուի եւ իբր *sm.* *Un jeune lauréat.*

ՄՐՑԱՆՔ, palestre, *sf.* Ծաղկաքաղս —, jeux Floraux.

ՄՐՑԱՐԱՆ, arène, palestre, *sf.*

ՄՐՑԵԼ, **ՄՐՑԻԼ**, } combattre, rivaliser, concourir, lutter, entrer en concurrence avec quelqu'un, aller, courir sur les brisées de quelqu'un, *vn.* Գիրկ ընդխառն —, lutter, *vn.* Մրցելով իմն, մրցելով, concurremment, à l'envi, *adv.*

ՄՐՑՈՂԹԵԱՆ, agonistique, *adj*.

ՄՐՑՈՂԹԻՒՆ, combat, *sm*. || concours, *sm*., concurrence, rivalité, palestre, *sf*. —ք բանաստեղծութեան եւ ճարտարխօսութեան ի Տոլոզա (Toulouse) քաղաքի Գաղղիացոց, V. Ծաղկաքաղ մրցանք (ՄՐՑԱՆՔ)։ Մրցութեան հրահանգք (առ հիմնսն), V. Հրահանգք։

ՄՐՑՈՂ, } concours, *sm*. *Le* **ՄՐՑՈՒՄՆ**, } *— est ouvert. Mettre au — une chaire de médecine.*

ՄՔԹԱԼ (ծաղր ընել), secouer les oreilles.

ՄՕՏ, près, proche, *adv*. || près de, proche, auprès, *prép*. || environ, *adv*. et *prép*. || voisin, ine, prochain, aine, proche, assistant, ante, présent, ente, adjacent, ente, *adj*. — լինել, ըլլալ, être près. — լինել (իյնալու), faillir, *vn*. — լինել (ընկղմելու), manquer, *vn*. —անց, —էն, de près, *adv*. —երս, dernièrement, *adv*. — ժամանակէն, prochainement, *adv*.

ՄՕՏԱԼՈՒՏ, imminent, ente, *adj*. *Une ruine imminente*. instant, ante, *adj*. *Le péril, le besoin est —*. — իմն օրհնակաւ, imminemment, *adv*. —ն լինել (վտանգի, չարեաց), V. Մօտաւորութիւն (վտանգի), վերահասութիւն։

ՄՕՏԱՀԱՍ, instant, ante, *adj*. *Le péril, le besoin —*.

ՄՕՏԱՒՈՐ, voisin, ine, prochain, aine, proche, *adj*.

ՄՕՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, voisinage, *sm*., proximité, contiguïté, *sf*. — (վտանգի), imminence, *sf*.

ՄՕՏԵԼ, V. Մօտեցունել։

ՄՕՏԵՆԱԼ, approcher, aborder, *vn*.; accoster, *va*.; s'approcher կամ se rapprocher de, s'avancer vers, se présenter, s'offrir, *vpr*. Գաղտուկ կերպով —, se couler, *vpr*. *Coulez-vous doucement parmi les autres.*

ՄՕՏԵՑՈՒՆԵԼ, approcher, rapprocher, *va*. (փորձի համար) —, présenter, *va*. *— une serrure avant de la poser.*

ՄՕՏԻԼ, V. Մօտենալ։

ՄՕՏԻԿ, tout près, *adv*.

ՄՕՐ, bourbe, *sf*., bourbier, *sm*.

ՄՕՐԱԿԱՆ, bourbeux, euse, *adj*. *Tortue bourbeuse.*

ՄՕՐԱՀԱԻ, barge, *sf*.

ՄՕՐԱՆԱԼ, croupir, *vn*. —ն (ջրոց), croupissement, *sm*.

ՄՕՐԱՍԷՐ, bourbeux, euse, *adj*. *Tortue bourbeuse.*

ՄՕՐԱՑ, bourbier, *sm*. *S'engager, entrer, tomber dans un —. Se tirer d'un —.*

ՄՕՐԱՑԵԱԼ, croupissant, ante, *adj*.

ՄՕՐԱՔԵՌԱՅՐՈՒՀԻ, cousine, *sf*. *C'est ma —.*

ՄՕՐԱՔԵՌՈՐԴԻ, cousin, *sm*. *Est ce votre —?*

ՄՕՐԱՔՈՅՐ, tante, *sf*. *Madame votre — est-elle partie? Mademoiselle votre —.*

ՄՕՐԵՂԲԱՅՐ, oncle, *sm*. *Mon — est arrivé hier.*

ՄՕՐԵՂԲՕՐԱԴՈՒՍՐ, cousine, [*sf*.

ՄՕՐԵՂԲՕՐՈՐԴԻ, cousin, *sm*.

ՄՕՐՈՒ (Եօթե ...), belle-mère (*pl*. des *belles-mères*), *sf*. Նախաստանօք կ'ըսուի marâtre, *sf*.

ՄՕՐՈՒԱՆԻ, barbu, ue, *adj*. *Être tout —. Cette femme est barbue comme un homme.* — (տունկ), V. Քուստուոր։

ՄՕՐՈՒԱՐՁԱԿՔ (Ֆրանսերէն բառ), tempe, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւ իրանունք, Ծամերիք, Քներք, Քնելտեղ։ || — (Ֆրնս բառ), face, *sf*. *Il a les —s dégarnies*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Քունք, իրանունք (Ֆրնս բառ)։ [*adj*.

1. **ՄՕՐՈՒՏ**, croupissant, ante,

2. ՄՕՐՈՒՅ (յուն մ'է), V. Նար-գէս, Ներգիս ։
ՄՕՐՈՒՔ, barbe, *sf. Laisser croître sa —. Porter la longue.* — ծնօտից, V. կողմնամօրուք ։ — (ձկանց), barbillon, *sm.* Այծեայ՝ ճերմակ —, — blanche, fleurie. կարմիր —, — rousse. Որջլայից —, une — grouillante de vermine. Նոր բուսնիլ սկսած —, poil follet. Մէկուն —նածիլել, barbifier, faire la — à quelqu'un.

Յ

Յ *(hi* ou *y)*, vingt et unième lettre de l'alphabet arménien et seizième des consonnes. || Trois cents, trois-centième.

ՅԱԴ (լի. լցեալ. առլցեալ), plein, eine, *adj.* *"Malheur a vous qui êtes —s et contents du monde!,, ROSS. R. d'Angl.* Ուտել ց—, manger jusqu'à satiété, jusqu'à la satiété.

ՅԱԴԵՆԱԼ, se rassasier, s'assouvir, *vpr.*

ՅԱԴԵՑՈՒԹԻՒՆ, satiété, *sf.* կշտացինք —, V. Ցազուրդ ։ || — (բուս տարրաբանաց [chimiste]), saturation, *sf.*

ՅԱԴԵՑՈՒՄ, } rassasiement,
ՅԱԴԵՑՈՒՄՆ, } assouvissement, *sm.*

ՅԱԴԵՑՈՒՆԵԼ, rassasier, assouvir, *va. Assouvir ses passions.* || saturer, *va.*

ՅԱԴԵՑՈՒՑԻՉ, rassasiant, ante, *adj. Un mets —. Des viandes rassasiantes.*

ՅԱԴԻԼ, V. Ցազենալ ։

ՅԱԴՈՒՐԴ, rassasiement, *sm.*, satiété, *sf.*

ՅԱԴՉԻԼ, aller bien, *vn.*

ՅԱԴԴԵԼ, pousser, *va.*

ՅԱԹ, élément, *sm.*

ՅԱԽՈՒԹՆ, téméraire, *adj. Jugement —.* — բանք, bravade, *sf.* || —, — կերպիւ, կերպով, témérairement, gaillardement, précipitamment, à coups perdu, *adv.*

ՅԱԽՈՒԹՆԱԽՕՍ, bravache, *sm.*

ՅԱՄԱՐԱՆ, station, *sf.*

ՅԱՄԱԻՈՐԱԿ (յածող նաւ. պատերազմիկ), croiseur, *sm.*

ՅԱՄԻԼ, parcourir, rôder, flâner, trôler, *vn.*; se promener, *vpr.*

ՅԱԿԱՄԱՅ ԿԱՄՍ, involontairement, *adv.*

ՅԱԿԻՆԹ (...), jacinthe, *sf.*

ՅԱԿՈՐՈՒԿ (յունկ մ'է. կարմիր ճանկատաղող), alkékenge (...), coqueret, *sm.*, coquerelle, *sf.*

ՅԱԿՈՒՐՋԻ (...), escarpolette, *sf. Se mettre à* կամ *sur l'—. Le jeu de l'—.*

ՅԱՂԱԴՍ, pour, en faveur de, au respect de, *prép.*

ՅԱՂԱՄ, salaison, *sf.*

ՅԱՂԵԼ, saler, *va.* —ն, V. Ցաղումն ։ [*morue.*

ՅԱՂԻՉ, saleur, euse, *s.* — *de*

ՅԱՂԹ, grand, ande, vaste,

énorme, *adj*. || gros, *m*. grosse, *f*., fort, *m*. forte, *f*. *adj*. || massif, ive, *adj*. || puissant, ante, victorieux, euse, *adj*.

ՅԱՂԹԱԿԱՆ, triomphal, ale (*pl. triomphaux*), *adj*. *Char* —. triomphant, ante, victorieux, euse, *adj*. — կամար, arc de triomphe. || vainqueur, *sm*.

ՅԱՂԹԱՀԱՐԵԼ, vaincre, convaincre, *va*. || terrasser, *va*. || imposer silence, *va*.

ՅԱՂԹԱՀԱՐԻՉ, convaincant, ante, terrassant, ante, *adj*.

ՅԱՂԹԱՄԱՐՄԻՆ (վարազ), énorme, *adj*.

ՅԱՂԹԱՆԱԿ, triomphe, *sm*., victoire, *sf*. —աւ, en triomphe, triomphalement, *adv*.

ՅԱՂԹԱՆԱԿԵԼ, triompher, remporter la victoire, l'emporter sur.

ՅԱՂԹԱՆԱԿՈՂ, triomphant, ante, *adj*. || triomphateur, *sm*.

ՅԱՂԹԱՆԴԱՄ, membru, ue, fort, *m*. forte, *f*. *adj*.

ՅԱՂԹԵԼ, vaincre, l'emporter sur, *va*. || prendre կամ avoir le dessus.

ՅԱՂԹԻԼ, V. Յաղթուիլ։

ՅԱՂԹԿՈՒՔ (աղանդաւորք ի դարուն որ կ'այրէին ժուժկալութեամբ եւ կը խոտէին զամուսնութիւն), continents, *smp*.

ՅԱՂԹՈՂ, vainqueur, triomphateur, *sm*. || triomphant, ante, victorieux, euse, *adj*. — ի մարտի (պատերազմի մէջ —), V. Պատերազմայաղթ։ — կերպիւ, կերպով, V. Յաղթողաբար։

ՅԱՂԹՈՂԱԲԱՐ, victorieusement, *adv*.

ՅԱՂԹՈՒԹԻՒՆ, victoire, *sf*., triomphe, *sm*. — տանիլ, remporter la victoire, l'emporter sur, cueillir des lauriers.

ՅԱՂԹՈՒԻԼ, être vaincu, tomber, succomber, avoir le dessous, battre en retraite.

ՅԱՂՈՒՄ, } salage, *sm*., sa-
ՅԱՂՈՒՄՆ, } laison, *sf*. *La salaison du porc frais*.

ՅԱՃԱԽ, souvent, fréquemment, *adv*. Ըստ կարի —, կարելի եղածին չափ —, aussi souvent que possible. — ընտանութիւն, fréquentation, *sf*.

ՅԱՃԱԽԱԲԱՐ, V. Յանախ։

ՅԱՃԱԽԱԿԱՆ, fréquentatif, ive, *adj*. — անուն, բայ, fréquentatif, *sm*.

ՅԱՃԱԽԵԼ, fréquenter, *v. a*. et *n*. — տեղ մը, — quelque part, un lieu. Ընկերութիւններ —, — des sociétés. Մէկուն քով —, — quelqu'un.

ՅԱՃԱԽՈՐԴ, client, ente, chaland, ande, *s*., pratique, clientèle, chalandise, *sf*. — գտնել, achalander, *va*.

ՅԱՃԱԽՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, chalandise, *sf*.

ՅԱՃԱԽՈՐԴՔ, V. Յաճախորդ։

ՅԱՃԱԽՈՒԹԻՒՆ, fréquence, *sf*.

ՅԱՃԱԽՈՒՄ, } fréquentation,
ՅԱՃԱԽՈՒՄՆ, } *sf*.

ՅԱՄԱՌ, opiniâtre, obstiné, ée, entêté, ée, têtu, ue, tenace, mutin, ine, *adj*. || opiniâtre, *sm*.; obstiné, ée, *s*. — գործել, obstiner, *va*.

ՅԱՄԱՌԵԼ, s'opiniâtrer, s'obstiner, s'entêter, *vpr*.

ՅԱՄԱՌԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Յամառ գործել։

ՅԱՄԱՌԻԼ, V. Յամառել։

ՅԱՄԱՌՈՏ, opiniâtre, tenace, têtu, ue, *adj*. || opiniâtre, *sm*.

ՅԱՄԱՌՈՒԹԻՒՆ, opiniâtreté, obstination, mutinerie, ténacité, *sf*., entêtement, *sm*. ի — ածել, V. Յամառ գործել։ Յամառութեամբ, obstinément, *adv*.

ՅԱՄԲՈՒՍԵՆԻ (ծառ մ'է), jambosier, *sm*.

ՅԱՄԵԼ, tarder, différer, *vn.*

ՅԱՄԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, différer, surseoir, *va.*

ՅԱՄՈՒՐԴ, délai, *sm. J'irai sans — (անդադանդաղ. անյապաղ).* retard, *sm. C'est vous qui êtes la cause de ce —.*

ՅԱՄՊԱՐ (ամպեր), ambre gris.

ՅԱՄՊԱՐԱԽԱՌՆ (ըմպելի), ambré, ée, *adj.* Ցօղի — (ամպերեալ), du rossolis ambré.

ՅԱՄՊԱՐԵԼ, ambrer, *va.* — *des gants.*

1\. **ՅԱՄՐ**, lent, *m.* lente, *f. adj.* — (թնդիւն երակի), rare, *adj.* — ընթանալ (ժամացուցի), retarder, *vn.*

2\. **ՅԱՄՐ**, lentement, *adv.*

ՅԱՄՐԱՑՈՒՄ } **ՅԱՄՐԱՑՈՒՄՆ** } (նուազումն շարժման), ralentissement d'un mouvement, retardation, *sf.*

ՅԱՄՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼ (ժամացուցի ընթացքը), retarder, *va.*

ՅԱՄՐԱՑՈՒՑԻՉ (շփումն, զօրութիւն), retardateur, trice, *adj.*

ՅԱՄՐԱՔԱՅԼ, à pas lents, *adv.*

ՅԱՄՐՈՒԹԻՒՆ, lenteur, *sf.*

ՅԱՅՆԺԱՄ, alors, *adv*

ՅԱՅՆԿՈՅՍ, au delà, de l'autre côté.

ՅԱՅՆՄ ՀԵՏԷ, dès lors.

ՅԱՅՍԿՈՅՍ, au deçà, en deçà de, de ce côté.

ՅԱՅՍՄ ՀԵՏԷ, depuis ce temps կամ ce temps là, dorénavant, désormais, *adv.*

ՅԱՅՏ, V. Յայտնի.

ՅԱՅՏԱԳԻՐ, programme. *sm. Le — d'un concert, d'une fête.*

ՅԱՅՏԱՐԱՐ, déclaratif, ive, distinctif, ive, caractéristique, *adj.* — կոտորակաց, dénominateur. *Dans la fraction* $^3/_4$, 4 *est le —.* — բիւ (ի գրահաշուի [algèbre]), exposant, *sm.* [*adj.*

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՂ, déclaratoire,

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, déclaration, manifestation, exposition, notification, *sf.*, exposé, *sm.*, énonciation, *sf.*, programme, *sm.* — (արքայի, Տէրութեան կամ կուսակցութեան մը), manifeste, *sm.* — (տպագրելի գրքի), prospectus (բրօշիւրէ), *sm. Publier un —.* — առնուլ մէկուն խոստովանութեանը, prendre acte de l'aveu de quelqu'un.

ՅԱՅՏՆԱՊԷՍ, clair, clairement, évidemment, manifestement, démonstrativement, nettement, notoirement, expressément, explicitement, hautement, visiblement, ouvertement, à découvert, formellement, publiquement, nûment կամ nuement, à vue d'œil, sans masque, sans voile, *adv.*

ՅԱՅՏՆԵԼ, manifester, déclarer, exprimer, expliquer, exposer. énoncer, communiquer, *va.* || découvrir, révéler, dévoiler, déceler, démasquer, déterrer, *va.* || notifier, signifier, dénoter, *va.* || témoigner, *va.* Ինքզինք —, V. Յայտնուիլ. Իւր միտքն —, se déclarer, s'expliquer, *vpr.* Ճիտկէ շիտակ իւր միտքն —, V. Միտք.

ՅԱՅՏՆԻ, évident, ente, manifeste, clair, aire, notoire, apparent, ente, explicite, net, *m.* nette, *f.*, visible, patent, ente, formel, elle, reconnaissable, connu, ue, *adj.* —է, c'est clair, il est clair, il est évident. Ո՛չ մեռնողն — է եւ ո՛չ ապրողն (առակ), on ne sait ni qui meurt, ni qui vit. || —, — կերպով, V. Յայտնապէս.

ՅԱՅՏՆԻԼ, V. Յայտնուիլ.

ՅԱՅՏՆԻՉ, déclaratoire, *adj.* — (բանք), énonciatif, ive, *adj.*

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ, manifestation, énonciation, *sf.* || dévoilement,

décèlement, *sm.* || révélation, *sf.* Աշխարհատես, աշխարհածանօթ —, notoriété, *sf.* —, — կրօնից, révélation, *sf. Croire à la —.* Աստուածեղէն —, révélation, *sf. Saint Paul a eu des —s.* Գիրք Յայտնութեան Յովհաննու Առաքելոյն, Յայտնութիւն, apocalypse, *sf. Commentaires sur l'Apocalypse.* V. Աստուածայայտնութիւն։

ՅԱՅՏՆՈՒԻԼ, se manifester, se déclarer, se découvrir, se révéler, se développer, *vpr.*

ՅԱՅՐԱՏ (լկտի. վաւաշալից), lascif, ive, luxurieux, euse, *adj.*

ՅԱՅՐԱՏՈՒԹԵԱՄԲ, lascivement, *adv. Regarder, danser —.*

ՅԱՅՐԱՏՈՒԹԻՒՆ, lasciveté, *sf.*

ՅԱՆԳ, terme, *sm.*, fin, *sf.* || rime, *sf. — riche.* Ընդոստ, խոտոր —ք, rimes croisées. Տաղաչափել ընդոստ կամ խոտոր —իւք, croiser les rimes. Խառն —ք, rimes mêlées. Պարզ, անխառն —ք, rimes plates. Ի — հանել, finir, mettre fin, venir à bout.

ՅԱՆԳԱՍՏԵՂԾ, rimeur, *sm. C'est un excellent —.*

ՅԱՆԳԱՐԱՆ, dictionnaire de կամ des rimes.

ՅԱՆԳԵԼ, } terminer,
ՅԱՆԳԵՑՈՒՆԵԼ, } finir, *va.* || approprier, adopter, appliquer, accorder, *va.*; rimer, *va.*

ՅԱՆԳԻԼ, se terminer, *vpr.*, finir, *vn.* || se terminer, *vpr.*, aboutir à, tendre à, parvenir, *vn.*, être réduit, se réduire, *vpr.*, avoir pour résultat, résulter, *vn.* || s'emboucher, se jeter, *vpr.*

ՅԱՆԳՈՒՄՆ, rime, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Յանգ։

ՅԱՆԳՈՒՑԱՆԵԼ, attirer, captiver, charmer, engager, entraîner, attacher, *va.* || calmer, apaiser, *va.*

ՅԱՆԳՈՒՑԻՉ, attrayant, ante, attirant, ante, engageant, ante, insinuant, ante, *adj.*

ՅԱՆԳՉԵԼ, V. Յանգչիլ։

ՅԱՆԳՉԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, reposer, *va.*

ՅԱՆԳՉԻԼ, cesser, *vn.*, se reposer, *vpr.* || s'attacher, *vpr.*

ՅԱՆԴԳՆԱԲԱՐ, audacieusement, témérairement, hardiment, *adv.*

ՅԱՆԴԳՆԻԼ, avoir l'audace, la hardiesse, oser, *va.*

ՅԱՆԴԳՆՈՒԹԻՒՆ, audace, témérité, hardiesse, arrogance, *sf.*

ՅԱՆԴԻՄԱՆ, devant, en présence, en face de, vis-à-vis de. Դէմ —, face à face.

ՅԱՆԴԻՄԱՆԵԼ, gronder, réprimander, en dire, *va.* Խստիւ —, gourmander, *va.*

ՅԱՆԴԻՄԱՆԻՉ, } grondeur,
ՅԱՆԴԻՄԱՆՈՂ, } euse, *adj.* et *s. Il est —. C'est un vieux —.*

ՅԱՆԴԻՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, gronderie, réprimande, démonstration, *sf.* Յայտ —, notoriété, *sf.*

ՅԱՆԴՈՒԳՆ, audacieux, euse, téméraire, hardi, ie, gaillard, arde, aventurieux, euse, *adj.*

ՅԱՆԻՐԱՒԻ, injustement, à tort, *adv.*

ՅԱՆԻ, propre à, *adj.*

ՅԱՆԿԱՐԾ, tout à coup, d'aventure, par aventure, *adv.* — յեղակարծ, à l'improviste, *adv.*

ՅԱՆԿԱՐԾԱԴԷՊ, fortuit, ite, *adj. C'est un cas —.*

ՅԱՆԿԱՐԾԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, improvisation, *sf.*

ՅԱՆԿԱՐԾԱԿԱՆ, soudain, aine, subit, ite, imprévu, ue, inattendu, ue, inopiné, ée, *adj.*

ՅԱՆԿԱՐԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, soudaineté, *sf.*

ՅԱՆԿԱՐԾԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ (յանկարծակի կենալը), à-coup (*pl.* des *à-coups*), *sm.*

ՅԱՆԿԱՐԾԱԿԻ, soudainement,

subitement, à l'improviste, inopinément, au dépourvu, de prime saut, *adv*.

ՅԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, mourir subitement.

ՅԱՆԿԱՐԾԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, improvisation, *sf*.

ՅԱՆԿԱՐԾՈՒՍՏ, à l'improviste, *adv*.

ՅԱՆԿԱՐԾՕՐԷՆ, subitement, [*adv*.

ՅԱՆԿՈՒՑԱՆԵԼ, attirer, *va*. — *quelqu'un à* կամ *dans son parti. Le miel attire les mouches.* attacher, *va*. *Les fables ne m'attachent pas.* Զինքն —, captiver, *va*. *La beauté qui le captive.* charmer, *va*. *Cette femme charme tous ceux qui la regardent.*

ՅԱՆԿՈՒԹԻՒՆ, affinité, *sf*.

ՅԱՆԿՈՒՑԻՉ, attirant, ante, *adj*. *Une femme qui a des manières attirantes. Un esprit —.* attrayant, ante, *adj*. *Discours, accueil —.* engageant, ante, *adj*. *C'est une personne fort engageante.* entraînant, ante, *adj*. *Un style —.* attachant, ante, *adj*. *Un livre.* — շնորհք, գեղ, charme, *sm*. *Un — secret, irrésistible. Cette personne a du —, elle est pleine de —.*

ՅԱՆՁԱՆՁԱՆՔ (խնամ. հոգ), soin, *sm*.

ՅԱՆՁԱՆՁԵԼ (խնամել), prendre կամ avoir soin de quelque chose, soigner, *va*.

ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ, commission, *sf*. Անդամ —ոյ, commissaire, *sm*.

ՅԱՆՁՆԱԿԱՏԱՐ, commissaire, commissionnaire, *sm*.

ՅԱՆՁՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ (պաշտօն յանձնակատարի), commissariat, *sm*.

ՅԱՆՁՆԱՊԱՍՏԱՆ, présomptueux, euse, confiant, ante, *adj*. — ժպրհութիւն, présomption, *sf*. — ժպրհութեամբ, présomptueusement, *adv*.

ՅԱՆՁՆԱՊԱՍՏԱՆՈՒԹԻՒՆ, présomption, confiance, *sf*.

ՅԱՆՁՆ ԱՌՆՈՒԼ, prendre sur soi, se charger de, s'engager à, entreprentre, commissionner. Յանձն առնուլ (զոք) առ Աստուած, recommander(quelqu'un) à Dieu.

ՅԱՆՁՆԱՌՈՒ, commissionnaire, *sm*.

ՅԱՆՁՆԱՌՈՒԹԻՒՆ, engagement, *sm*.

ՅԱՆՁՆԱՎԱՐՁՔ, commission, [*sf*.

ՅԱՆՁՆԱՐԱՐ, commettant, *sm*. *Rendre compte à ses —s.*

ՅԱՆՁՆԱՐԱՐԵԼ, commander, recommander, commissionner, *va*.

ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, commande, recommandation, commission, mission, *sf*. (Դատաւորի մ'ուրիշ դատաւորի) ըրած աղաչական —, commission rogatoire. — մը կատարել, faire une commission, կամ s'acquitter d'une commission. Ձեր —ը կատարեցի, j'ai fait votre commission, je me suis acquitté de votre commission.

ՅԱՆՁՆԵԼ, commander, recommander, confier à, remettre à, livrer, *va*. ինքզինքն —, se recommander, se confier, se remettre, se livrer, *vpr*.

ՅԱՆՁՆԵԼԻ, livrable, *adj*. *Marchandise —.*

ՅԱՆՁՆՈՒԻԼ, V. ինքզինքն յանձնել (**ՅԱՆՁՆԵԼ**)։

ՅԱՆՁՆՈՒՄ, } livraison, remise, *sf*.
ՅԱՆՁՆՈՒՄՆ, }

1. **ՅԱՆՈՒԱՐ** (յովազ Ամերիկայ), jaguar, *sm*.

2. **ՅԱՆՈՒԱՐ**, V. Յունուար։

ՅԱՆՍԵՆԱՑԻ, janséniste, *s*.

ՅԱՆՍԵՆԵԱՆ, janséniste, *adj*. *Les principes —s.* || —, janséniste, *s*. [*sm*.

ՅԱՆՍԵՆՈՒԹԻՒՆ, jansénisme,

ՅԱՆՑԱՆԵԼ, pécher, *vn.* || prévariquer, *vn.*

ՅԱՆՑԱՆՔ, faute, offense, *sf.*, tort, délit, crime, *sm.*, erreur, chute, *sf.* փոքր, մանր —, peccadille, *sf.* Թրէական —, crime de lèse-majesté. — գործել, ընել, pécher, *vn.*; faillir, manquer, *vn.* — դնել (մեղադրել), imputer, *va.* *Ne m'imputez pas cette faute (ինձ — մի համարիր).* իմ —ովս, par ma faute. —ն որու է, à qui est la faute? —ն իմս չէ, ce n'est pas ma faute, la faute n'est pas à moi. —ն իմս է, c'est ma faute, la faute est à moi. Այդ մտածութիւնն անգամ — է, la seule pensee de cela est criminelle.

ՅԱՆՑԱՒՈՐ, coupable, *adj. C'est le plus — de tous.* prévaricateur, trice, *adj. Un juge —.* || coupable, *sm. Frapper l'innocent et le —.* — (օրինաց, կարգաց, պարտուց), V. Պարտապանց. — օրինաց, V. Օրինազանց.

ՅԱՆՑԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, culpabilité, *sf. Sa — est prouvée.*

ՅԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, prévarication, *sf. Il est accusé de —.*

ՅԱՊԱՀՈՎ, sùr, *m.* sùre, *f.*, assuré, ée, *adj.* Յ—ի, en sùreté, à couvert, *adv.* — գործել, V. Ցապահովել. —ս առնել, V. Վստահացուցանել. [*d'assurance*.

ՅԱՊԱՀՈՎԱԳԻՆ, prime, *sf.* —

ՅԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԼ, assurer, *va.*

ՅԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, assurance, *sf. Compagnie d'— contre l'incendie. — sur la vie. L'— d'un navire.*

ՅԱՊԱՀՈՎԱՆԱԼ, être sùr, certain, rassuré, s'assurer, *vpr.*

ՅԱՊԱՀՈՎԵԼ, assurer, *va.*

ՅԱՊԱՀՈՎԻՉ, assureur, *sm. L'— et l'assuré.*

ՅԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ, assurance, *sf.* || salut, *sm.*

ՅԱՊԱՂԱՆՔ, retardement, *sm. Il n'y aura point de — de ma part.*

1. **ՅԱՊԱՂԵԼ**, V. Ցապաղեցուցանել.
2. **ՅԱՊԱՂԵԼ**, V. Ցապաղիլ.

ՅԱՊԱՂԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, mettre en retard, retarder, attarder, *va.*

ՅԱՊԱՂԻԼ, tarder, retarder, *vn.*, être կամ se mettre en retard, s'attarder, *vpr.* || temporiser, *vn.*

ՅԱՊԱՂԻՉ, temporisateur, trice, *adj. Un général —. Une politique temporisatrice.* || —, temporisateur, *sm. C'était un habile —. Le dictateur Fabius a été surnommé le Temporisateur.*

ՅԱՊԱՂՈՒՄ, **ՅԱՊԱՂՈՒՄՆ**, } retard, *sm. C'est vous qui êtes la cause de ce —.* retardement, *sm. Il n'y aura point de — de ma part.* délai, *sm. J'irai sans — (անդադար, անյապաղ).* temporisation, *sf. Les —s d'un général.* — (յուսով դիպողագոյն ժամու), temporisement, *sm.*

ՅԱՊԱՒԵԼ, châtrer, *va.* — (գիրքը), tronquer, *va.* — (ծառը), élaguer, supprimer, *va.* — (մարմնոյ անդամ մը), mutiler, *va.*

ՅԱՊԱՒԻՉ (ծառոց), élagueur, *sm.*

ՅԱՊԱՒՈՒՄ, **ՅԱՊԱՒՈՒՄՆ**, } mutilation, *sf.*

ՅԱՋՈՂ, favorable, prospère, capable, *adj.* — չերթալ, faire four.

ՅԱՋՈՂԱԿ, adroit, oite, habile, fort, *m.* forte, *f.*, favorable, *adj.* — (հողմ), propice, *adj.*

ՅԱՋՈՂԱԿԱԲԱՐ, adroitement, habillement, dextrement, *adv.*

ՅԱՋՈՂԱԿԻ, adroitement, *adv.*

ՅԱՋՈՂԱԿՈՒԹԻՒՆ, habileté, dextérité, intelligence, *sf.* Ցաջողակութեամբ, V. Ցաջողակաբար. Առանց յաջողակութեան, maladroitement, *adv.*

ՅԱՋՈՂԱՁԵՌՆՈՒԹԻՒՆ, dextérité, *sf.*

ՅԱՋՈՂԵԼ, faire réussir, *va.*

ՅԱՋՈՂԻԼ, réussir à, venir à bout, parvenir, atteindre son but. || succéder, *vn.* — սքանչելապէս, faire des miracles, faire miracle. Ի՛նչ որ ալ ընէք, ինչ որ ալ ըլլայ՝ պիտի չյաջողիք, malgré tout, vous ne réussirez pas. Կը բաղձամ որ յաջողիք, je désire que vous réussissiez. Չ—, ne pas réussir, manquer son coup.

ՅԱՋՈՂՈՒԱԾ, réussite, *sf. Son livre n'a point eu de* —. succès, *sm. Le — a couronné ses efforts.* —ք, prospérités, *sfp. Que d'infortunes succédèrent à ses prospérités!*

ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ, réussite, *sf. Son livre n'a point eu de* —. prospérité, *sf. — continuelle. Grande, longue* —. succès, *sm. Le — a couronné ses efforts.* Բարի յաջողութիւն, bon chance!

ՅԱՋՈՐԴ, successeur, *sm. — légitime. Le — au pontificat.* Արժանապատիւ —, un digne —. || suivant, ante, *adj. Le livre — contient l'histoire de ...* subséquent. ente, *adj. Un testament — annule le premier. Par traité* —. ensuivant (Այժմ կ'ըսուի Suivant), *adj. m.* || suite, *sf. Pour bien entendre ce passage, il faut lire la* —.

ՅԱՋՈՐԴԱԲԱՐ, successivement, *adv. Toutes ces choses arrivèrent successivement.*

ՅԱՋՈՐԴԱԿԱՆ, successif, ive, *adj. Progrès —. L'ordre — des nuits et des jours.* — (ըստ իրաւագիտաց [jurisconsulte]), successible, *adj. Parent au degré* —.

ՅԱՋՈՐԴԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, successibilité, *sf. L'ordre de — au trône.*

ՅԱՋՈՐԴԵԼ, succéder, *vn.*

ՅԱՋՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, succession, suite, *sf.* || change, *sm.* — (ընտանեաց), filiation, *sf.*

ՅԱՋՈՐԴԵԼԻ, successible, *adj. Parent au degré* —.

ՅԱՌԱՋ, V. Առաջ. — քան, avant de, avant que, avant que de. — բերել, apporter, produire, *va. — des autorités, des raisons.* mettre en avant. — բերելն, production, *sf. — de pièces.* Մղել —, produire, *va.* — ձգել, promouvoir, *va. — un prince à l'empire.* — քան զամենայն, par-dessus tout, avant tout, préalablement, *adv.*

ՅԱՌԱՋԱԲԱՋՈՒԿ, V. Ծղի.

ՅԱՌԱՋԱԲԱԺԻՆ, prévilège, prérogatif, *sm.*

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ, préface, *sf.*, prologue, avant-propos (*pl.* des *avant-propos*), prélude, *sm.* Երկայն եւ ընդարձակ — (գրքի), prolégomènes, *smp.* [*sf.*

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, préface,

ՅԱՌԱՋԱԳԵՂՁ (προστάτης), prostate, *sf.*

ՅԱՌԱՋԱԳՈՅՆ, avant, d'avance, par avance, paéalablement, antérieurement, précédemment, primitivement, *adv.* — խորհուրդ, V. կանխասահմանութիւն. — որոշումն (ըստ աստուածաբանից [théologien]), prédétermination, *sf.* — սահմանիչ (ըստ աստուածաբանից), prédéterminant, ante, *adj. Décret* —. — ասել, գուշակել, խմանալ, prédire (*Vous prédisez. Prédisez.*), pronostiquer, *va.* Հաստատել —, préétablir, *va. C'est ce qu'il faut* —. լինել, գոյանալ, préexister, *vn.*; précéder, *va.* — բառնալ կամ նուազեցունել ի հաշուէ, précompter, *va.* — մեռնիլ (ըստ իրաւագիտաց [jurisconsulte]), prédécéder, *vn.* — հրաւիրել, prédestiner, *va.* —

սահմանել, որոշել, prédéterminer, *va.* — *la volonté humaine*. — ճառեալ, précité, ée, *adj.* — հրաւիրեալ, prédestiné, ée, *adj.* et *s.* Գնել ն —, préemption, *sf.* — գոյութիւն, préexistence, *sf.* Անցեալ — (կատարեալ), passé antérieur. *J'eus été, tu eus été, եւայլն ։* Ապառնի —, futur antérieur. *J'aurai été, եւայլն ։*

ՅԱՌԱՋԱԴԱՍ, préalable, *adj.*

ՅԱՌԱՋԱԴԷՄ, avancé, ée, progressif, ive, *adj.* — լինել, V. Յառաջանալ ։

ՅԱՌԱՋԱԴԻՄԱԿԱՆ, progressiste, *adj.*

ՅԱՌԱՋԱԴԻՄԱՍԷՐ, progressiste, *adj.*

ՅԱՌԱՋԱԴԻՄԵԼ, avancer, progresser, *vn.*, s'avancer, *vpr.*, faire des progrès, *va.*

ՅԱՌԱՋԱԴԻՄՈՒԹԻՒՆ, progrès, *sm.*, avance, *sf.*, avancement, *sm.* Հիւանդութեան մը —ը կամ —ները, le progrès կամ les progrès d'une maladie. — ընել, faire des progrès. Ուսմանց, գիտութեանց մէջ — ընել, faire des progrès dans les études, dans les sciences.

ՅԱՌԱՋԱԴՐԵԼ, se proposer, *vpr.*

ՅԱՌԱՋԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, propos, *sm.*, proposition, *sf.*, lemme (լեմ), *sm.*, parole, *sf.* || prédestination, *sf.* — *à la gloire éternelle, à la grâce.* || énoncé, *sm.* *Un simple —. L'— d'une vérité.* Շրջուն, փոփոխ —, proposition converse, կամ լոկ converse, *sf.* Այդ —ը հերետիկոսութիւն կը հոտի, cette proposition sent l'hérésie.

ՅԱՌԱՋԱԽԱՂԱՑ, progressif, ive, *adj.*

ՅԱՌԱՋԱԽՈՀՈՒԹԻՒՆ (բէ—մ. —դ—տ), préméditation, *sf.*

ՅԱՌԱՋԱԾՈՒԹԻՒՆ, production, *sf.*

ՅԱՌԱՋԱԿԱՐԳ, préalable, *adj.* — ին չ, préalable, *sm.*

ՅԱՌԱՋԱԿԱՑ, coryphée, *sm.* *Pétrarque était le — des poètes de son siècle.*

ՅԱՌԱՋԱՀԱՍ ԳԱՏԻՒ, prérogative, prééminence, *sf.*, prévilège, *sm.*

ՅԱՌԱՋԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆ, prérogative, *sf.*, prévilège, *sm.*

ՅԱՌԱՋԱՄԻՏ ԼԻՆԵԼ, s'empresser, *vpr.*

ՅԱՌԱՋԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, empressement, *sm.*

ՅԱՌԱՋԱՆԱԼ, avancer, aller en avant, précéder, *vn.*, s'avancer, *vpr.*; faire des progrès, *va.*

ՅԱՌԱՋԱՏԱԲԱՐ, progressivement, *adv.*

ՅԱՌԱՋԱՏԱԿԱՆ, progressif, ive, *adj.* *Impôt —.*

ՅԱՌԱՋԱՏԵԼ (յառաջադէմ լինել), progresser, *vn.*

ՅԱՌԱՋԱՏԵՍ, prévoyant, ante, *adj.*

ՅԱՌԱՋԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, prévoyance, *sf.*

ՅԱՌԱՋԱՏՈՒԹԻՒՆ, progrès, *sm.*, progression, *sf.*

ՅԱՌԱՋԱՏՈՂ, progressif, ive, *adj.*

ՅԱՌԱՋԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, allégation, *sf.*

ՅԱՌԱՋԲԵՐՈՒՄ, } production, *sf.*
ՅԱՌԱՋԲԵՐՈՒՄՆ, }

ՅԱՌԱՋԳԻՏԱԿԱՆ, prognostique, *adj.* *Signes —s.*

ՅԱՌԱՋԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, prognostic, կամ յաւ եւս pronostic, *sm.*

ՅԱՌԱՋԵԼ, précéder, devancer, avancer, aller en avant, *vn.*, s'avancer, *vpr.*, prendre le devant.

ՅԱՌԱՋԵՊԻՍԿՈՊՈՍ, primat, *sm.*

ՅԱՌԱՋԸՆԹԱՑ, précureur, *adj.* *Signes —s.* avant-coureur (*pl.* des *avant-coureurs*), précurseur, *sm.*

ՅԱՌԱՋԽԱՂԱՑՈՒԹԻՒՆ, progrès, *sm.*, progression, *sf.* [*sf.*

ՅԱՌԱՋԶԳՈՒԹԻՒՆ, promotion,

ՅԱՌԵԱԼ, attaché, ée, *adj.* — հայել, considérer, *va.*

ՅԱՌԵԼ, attacher, fixer, *va.*

ՅԱՌԸՆՉԱԿԱՆ, relatif, ive, corrélatif, ive, *adj.*

ՅԱՌԸՆՉԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, corrélation, *sf.* [rélation, *sf.*

ՅԱՌԸՆՉՈՒԹԻՒՆ, relation, cor-

ՅԱՌԻԼ, s'attacher, se fixer à, s'arrêter à, *vpr.*

ՅԱՌՆԵԼ, V. Ելնել։

ՅԱՍՄԻԿ (անուշահոտ ծաղիկներով թուփ մ'է. [illegible]), jasmin, *sm.* — *d'Espagne.* Յասմեան իւղ, huile de —. — քար ([illegible]), jade, *sm.*

ՅԱՍՄԿԱՔԱՐ, V. Յասմիկ քար (**ՅԱՍՄԻԿ**)։

ՅԱՍՊԱՆՄԱՆ, jaspé, ée, *adj.* — գործելն, — գործուած, jaspure, *sf. La — d'un livre.*

ՅԱՍՊԵԼ, jasper, *va.* — *la tranche d'un livre.*

ՅԱՍՊԻՍ (պատուական քար մը), jaspe, *sm.*

ՅԱՏԱԿ, fond, *sm.* || pavé, pavement, plancher, *va.* — (թնդանօթի, հրացանի), culasse, *sf.* — (ի նկարս), plan, *sm.*

ՅԱՏԱԿԱԳԻԾ, plan, *sm. Faire, composer, dessiner, lever un* —. Ուռուցիկ —, — en relief.

ՅԱՏԱԿԵԼ, paver, *va.*

ՅԱՏԱԿԻՉ, paveur, *sm.*

ՅԱՏԱԿՈՒՄ, } pavage, *sm.*
ՅԱՏԱԿՈՒՄՆ, } *J'ai payé tant pour le — de ma cour.* pavement, *sm. Le — des rues de Paris.*

ՅԱՏԱՆԵԼ, tailler, *va.* — *un arbre.* — *la vigne dans sa raison,*

ՅԱՏԱՆՈՂ, tailleur d'arbres.

ՅԱՏԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, idiotisme, *sm. Chaque langue a ses idiotismes.*

ՅԱՏԿԱԲԱՐ, en particulier, *adv.*

ՅԱՏԿԱՆՇՆՈՒԹԻՒՆ, identité ([illegible]), *sf.*

ՅԱՏԿԱՊԷՍ, particulièrement, spécialement, *adv.*

ՅԱՏԿՈՒԹԻՒՆ, propriété, qualité, *sf.* Զգալի —, qualité sensible. Ընդհանուր —ք, des qualités générales.

ՅԱՏՈՅ ([illegible]), serpe, fauchette, *sf.* || fauchon, faucillon, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Յօտոց։ — երկայնակոթ, ébranchoir, *sm.* — մեծ, ébourgeonoir, *sm.* — փոքրիկ, V. Յատոցիկ, Յօտոցիկ։

ՅԱՏՈՑԻԿ (յատոց փոքրիկ), petite serpe, serpette, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Յօտոցիկ։

ՅԱՏՈՒԿ, propre, spécial, ale (*pl. spéciaux*), particulier, ière, privé, ée, caractéristique, spécifique, *adj.* — անուն, nom propre.

1. **ՅԱՐ**, attenant, ante, contigu, uë, *adj.*

2. **ՅԱՐ**, toujours, *adv.*

ՅԱՐԱԲԵՐԱԿԱՆ, relatif, ive, *adj.* — դերանուն, pronom relatif.

ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, relation, liaison, *sf.*, rapport, *sm.*

ՅԱՐԱԳԵԼ (արեւու դնել, թողնել), exposer au soleil, insoler, *va.* — *un corps.*

ՅԱՐԱԳՈՒՄ } (արեւու դնելը),
ՅԱՐԱԳՈՒՄՆ } insolation, *sf.* *Faire sécher des plantes par —.*

ՅԱՐԱԴԱՃՆԱԿ ([illegible]), clavecin, *sm.*

ՅԱՐԱԴՐԵԱԼ, appliqué, ée, *adj.*

ՅԱՐԱԴՐԵԼ, appliquer, *va.* — *l'algèbre à la géométrie, l'astronomie à la géographie.*

ՅԱՐԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, application, *sf.* || prosthèse, *sf.*

ՅԱՐԱԺԱՄ, à toute heure, toujours, *adv.*

ՅԱՐԱԿԱՊՈՒԹԻՒՆ, paraphimosis ([illegible]), *sm.*

ՏԱՐԱԿԱՐԾԱԿԱՆ, paradoxal, ale (*pl. paradoxaux*), *adj.*

ՏԱՐԱԿԱՐԾԻՔ(նորօրինակ կարծիք), paradoxe, *sm.*

ՏԱՐԱԿԱՐԾՈՒԹԻՒՆ (ձեւ ճարտարխօսութեան), paradoxisme, *sm.*

ՏԱՐԱԿԱՅ, stable, permanent, ente, *adj.*

ՏԱՐԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆ, stabilité, permanence, *sf.*

ՏԱՐԱԿԱՆՋ, parotide, *sf.*

ՏԱՐԱՇԵՇՏ, **ՏԱՐԱՇԵՇՏՈՒՈՐ**, } paroxyton, *adj.* et *sm.*

ՏԱՐԱԿԱՏԱՐ (անցեալ անորիշ), prétérit parfait, կամ սոսկ parfait, եւ կամ passé կամ prétérit passé, *sm. J'ai aimé. Je suis allé.*

ՏԱՐԱԿԻՑ, cohérent,ente, connexe, *adj.*

ՏԱՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, cohésion, *sf. La — est plus forte dans les corps solides que dans les corps liquides.* || complication, *sf. Il y a dans ce roman une trop grande — d'aventures.* || liaison, *sf. Dans* grand homme, *le* d *fait —, et on prononce*: gran-t homme.

ՏԱՐԱԾ, V. Կցորդ։

ՏԱՐԱՄԵՐՁՈՒԹԻՒՆ, affinité,*sf.*

ՏԱՐԱՄՂԵԼ, pousser, *va.*

ՏԱՐԱՆՈՒՆ, paronyme, *sm.* Bailler *et* bàiller, anoblir *et* ennoblir *sont des —s.* || dénomination, *sf. Dans les arts et dans les sciences, il ne faut rien changer sans nécessité aux —s reçues.*

ՏԱՐԱՆՈՒՆԱԿԱՆ, dénominatif, ive, *adj. Terme —.*

ՏԱՐԱՆՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, paronomase, *sf.* || dénomination, *sf.*

ՏԱՐԱՍԵԼ (ընդարձակագոյն թարգմանել. լայնագոյն մեկնել), paraphraser, *va.*

ՏԱՐԱՍՈՂ (ընդարձակ թարգմանիչ), paraphraste, *sm. Les —s chaldaïques.*

ՏԱՐԱՍՈՒԹԻՒՆ (ընդարձակ թարգմանութիւն), paraphrase, *sf. Il y a plusieurs —s sur les Psaumes* (*Սաղմոս*).

ՏԱՐԱՏԵՒ, persévérant, ante, *adj.*

ՏԱՐԱՏԵՒԱԿԱՆ, persévérant, ante, *adj. Un mal —. Une vertu persévérante.*

ՏԱՐԱՏԵՒԵԼ, persévérer dans, persister, *vn.*

ՏԱՐԱՏԵՒՈՂ, persévérant, ante, persistant, ante, *adj.*

ՏԱՐԱՏԵՒՈՒԹԻՒՆ, persévérance, assiduité, *sf.* Յարատեւութեամբ, persévéramment, *adv.*

ՏԱՐԱՏՈՅՑ, exemple, *sm. Servir d' — à la colère de Dieu. Rome a été un — de la justice de Dieu.* exemplaire, *sm. L'univers, selon Platon (Պղատոն), est un — de la divinité.*

ՏԱՐԳ, prix, *sm. C'est un homme dont on ne connaît pas le —. J'attache beaucoup de — à son amitié.* || estime, *sf. J'ai pour lui une — particulière, la plus haute —.* —ի համարել, estimer, *va. On estime fort cet homme-là. Il n'est guère estimé dans sa compagnie.* —ը գիտնալ, apprécier, *va.* — տալ (յարգել), faire cas de.

ՏԱՐԳԱՆՔ, considération, *sf.*, honneur ([illegible]), compliment, *sm.* Սուտ —, adulation, *sf. C'est une — honteuse.* V. եւ Մեծարապատուութիւն, Ողջանք։ — ընել, complimenter, *va.* Ցանսիկ — ընող, complimenteur, euse, *s.* Յարգանաց արժանի լինել, ըլլալ, mériter de l'estrime. Այսպիսի մարդիկ արժանի են յարգանաց, de pareils hommes méritent de l'estime.

ՏԱՐԳԱՒՈՐ, estimable, *adj.*

ՏԱՐԳԵԼ, vénérer, *va.* || apprécier, *va.* — մէկը, faire cas de quelqu'un, estimer quelqu'un. *Je l'estime beaucoup.*

ՏԱՐԳԵԼԻ, estimable, *adj*.
ՏԱՐԳԻ, estimable, *adj*. — դրամ, V. Ցարգուն դրամ (**ՏԱՐԳՈՒՆ**)։
ՏԱՐԳՈՂ, estimateur, *sm*.
ՏԱՐԳՈՅ, estimable, *adj*.
ՏԱՐԳՈՅԱՊԱՏԻՒ, révérend,ende, *adj*. *Le — père un tel. Le très — père. La révérende mère supérieure.*
1. **ՏԱՐԳՈՒԹԻՒՆ** (մեծարանք), vénération, *sf*. *Exposer des reliques à la — des fidèles.*
2. **ՏԱՐԳՈՒԹԻՒՆ** (անուն պատուոյ քահանայից վանականաց. Մեծարգութիւն), révérence, *sf*. *Je prie Votre Révérence de remarquer...*
ՏԱՐԳՈՒՆ. — դրամ, de l'argent courant. — ցուցունել, faire valoir une chose.
ՏԱՐԴ, paille, *sf*. —ով լեցունել, ծիւսել, պատել, empailler, *va*.
ՏԱՐԴԱԳՈՅՆ, paillet, *adj. m*. *Vin* —. paille, *adj. invar*. *Des gants* —.
ՏԱՐԴԱՎԱՃԱՌ, pailleur, euse, *s*.
ՏԱՐԴԱՆԿՈՂԻՆ, paillasse, *sf*.
ՏԱՐԴԱՆՈՑ, pailler, *sm*. [*s*.
ՏԱՐԴԱՎԱՃԱՌ, pailleur, euse,
ՏԱՐԴԱՏ (յարդը մանր կտրելու գործիք), hache-paille (*pl. hache-paille*), *sm*.
ՏԱՐԴԱՐԵԼ, mettre en ordre, arranger, ajuster, préparer, faire, parer, combiner, *va*. || agencer, *va*. *Il s'entend à — de petites choses.*
ՏԱՐԴԱՐԻՉ,harmoste (*—ի—*), *sm*. — զարդարող, pareur, *sm*.
ՏԱՐԴԱՐՈՒՄ, } arrangement,
ՏԱՐԴԱՐՈՒՄՆ, } ajustement, *sm*. || agencement, *sm*.
ՏԱՐԴԳՈՂ, voie lactée, galaxie, *sf*., le chemin de Saint-Jacques, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի նաև Մըր կարին (**ՏԻՐ**)։

ՏԱՐԵԱԼ, attaché, ée, adhérent, ente, *adj*.
ՏԱՐԵԼ, attacher, joindre, ajouter, *va*.
ՏԱՐԵԼՈՒԹԻՒՆ, apposition, *sf*. || liaison, adhérence, *sf*.
ՏԱՐԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, parodie, *sf*. — *ingénieuse*.
ՏԱՐԵՏԵԱԼ, adhérents, *smp*.
ՏԱՐԻԼ, s'attacher, se joindre, se fixer, *vpr*., adhérer, *vn*.
ՏԱՐԿ, toit, *sm*. || étage, *sm*. *Premier, second —. Loger au quatrième —.* Տուն երեքյարկեան, եռայարկ, maison à trois étages. V. Յարկ (տան)։
ՏԱՐԿԱՓԱՏԳՈՒՄ, } V. Ցեր-
ՏԱՐԿԱՓԱՏԳՈՒՄՆ, } կարա-
ձգում։
ՏԱՐԿԻԿ (փոքրիկ վրան), petite tente, tendelet, *sm*.
ՏԱՐՁԱԿԵԼ, } assaillir, atta-
ՏԱՐՁԱԿԻԼ, } quer, donner l'assaut, *va*., s'élancer, se lancer, se jeter, *vpr*. — սաստկու-թեամբ եւ յանկարծակի, fondre, *vn*. *La cavalerie fondit sur l'aile gauche des ennemis.* Ուժով վրան —, se jeter impétueusement sur, se ruer sur, *vpr*. *Se ruer sur quelqu'un, sur quelque chose.* (Հունը մեկուն) վրայ —, piller, *va*.
ՏԱՐՁԱԿՈՂ, assaillant, *sm*. Նախ, առաջին —, V. Նախայարձակ։ [*adj*.
ՏԱՐՁԱԿՈՂԱԿԱՆ, agressif,ive,
ՏԱՐՁԱԿՈՒՄ, } assaut, *sm*.,
ՏԱՐՁԱԿՈՒՄՆ, } attaque, *sf*. Առաջին —, V. Նախայարձակու-թիւն։ Ցարձակման դէմ դնելով, à son corps défendant.
ՏԱՐՄԱՐ, convenable, propre, à propos, conforme, commode, apte, *adj*. Ամեն բանի —, propre à tout. — ամէնայնի, à tout propos, *adv*. *Il parle de sa nob-*

lesse à tout propos. — գալ, revenir, convenir, *vn.*

ՅԱՐՄԱՐԱԿԱՆ, harmonieux, euse (ներդաշնակ, ետող), *adj.*

ՅԱՐՄԱՐԱՒՈՐ, harmonique (ներդաշնակ), *adj.*

ՅԱՐՄԱՐԵԼ, V. Յարմարցուցանել։

ՅԱՐՄԱՐԻԼ, revenir, convenir (Avoir բայով), cadrer, répondre à, *vn.*, faire bien, s'accommoder, se conformer, se rapporter à, s'humaniser à, *vpr.*

ՅԱՐՄԱՐՈՒԹԻՒՆ, convenance, *sf.*, ajustement, *sm.*, proportion, harmonie (ներդաշնակ), *sf.*, accord, rapport, *sm.*, analogie, *sf.* || aptitude, disposition, *sf.* Գեղեցկախառն — տարերց, l'harmonie des éléments. Գեղեցկախառն յարմարութեամբ, harmonieusement, *adv.*

ՅԱՐՄԱՐՈՒՄ,) V. Յարմա-
ՅԱՅՄԱՐՈՒՄՆ,) րութիւն ։ Յօրինեալ յարմարմամբ, V. Գեղեցկախառն յարմարութեամբ (**ՅԱՐՄԱՐՈՒԹԻՒՆ**)։

ՅԱՐՄԱՐՑՈՒՆԵԼ, adapter, ajuster, approprier, accommoder, arranger, harmoniser կամ harmonier, appliquer, *va.* Իրարու —, assortir, *va.* Նուագարանները —, accorder, *va.*

ՅԱՐՄՆԵԼ, V. Արմատացուցանել։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ, résurrection, *sf.* — առնուլ, revenir de la mort à la vie, ressusciter, *vn.* Տէրն մեր երրորդ օրն — առաւ, Notre Seigneur ressuscita le troisième jour. Մեռելներէն — առնուլ տալ, ramener de la mort à la vie, ressusciter, *va.* *J.-C. ressuscita Lazare.*

ՅԱՐՈՒՄ, } attachement, *sm.*,
ՅԱՐՈՒՄՆ, } adhérence, adhésion, *sf.*

ՅԱՐՈՒՑԱՆԵԼ, faire lever, relever, *va.* || réveiller, *va.* || faire revivre, ressusciter, *va.* || soulever, exciter, faire révolter, *va.* Այս մարդոյս վարմունքը միտքս մէջ կասկած յարոյց, la conduite de cet homme a fait naître des soupçons dans mon esprit, կամ m'a donné du soupçon.

ՅԱՐՔՈՒՆԻՍ ԳՐԱՒԵԼ, confisquer, *va.* *On confisqua tous ses biens. On confisque les marchandises de contrebande.*

ՅԱՒԱԿՆԱՅԵՂՑ, présomptueux, euse, *adj.*

ՅԱՒԱԿՆԻԼ, oser, *va.*

ՅԱՒԱԿՆՈՅ, prétentieux, euse, *adj.* *Un jeune homme* —. Դուք զոր-ծածնուի եւ իւր *s.* *Vous n'êtes qu'un* —.

ՅԱՒԱԿՆՈՒԹԻՒՆ, prétention, *sf.* *Il a des* —*s à l'esprit. Il n'a aucune* —.

ՅԱՒԱՆԱԿ (ուլ), ânon, *sm.* *Quoi qu'on dise, un — ne deviendra qu'un âne.* [*adj.*

ՅԱՒԵՐԺԱԿԱՆ, perpétuel, elle,

ՅԱՒԵԼԵԱԼ, ajouté, ée, augmenté, ée, excédent, ente, *adj.* Ուղղեալ եւ —, corrigé et augmenté. — ինչ, ajoutage, *sm.* [*s.*

ՅԱՒԵԼԻՉ, augmentateur, trice,

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ, addition, *sf.*, supplément, appendice (աքքէն-տէն, pus Ակադեմիոյ. աքէնտէն, աքանտէն, pus Լիտրէի), *sm.* || surcroît, *sm.*, augmentation, *sf.*, augment, excédent, *sm.* — (ի կատարած կոյս գրոց), addenda (*pl.* des *addenda*), *sm.* — (մամե-նի, լրագրի), supplément, *sm.* — (յարուեստ ինչ), ajoutage, *sm.* —ք արգանդի (դաւտանն կնոջ յետ ծնանելոյն կամ տղաբերութեան), vidanges, *sfp.* Այժմ կ'ըսուի lochies, *sf.*

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾԱԿԱՆ, supplémentaire, *adj.* *Articles* —*s.* additionnel, elle, *adj.* *Un article* —.

1. **ՅԱՒԵԼՈՒԼ**, V. Աւելցունել։
2. **ՅԱՒԵԼՈՒԼ**, V. Աւելնալ։

ՅԱՒԵԼՈՒՄ, **ՅԱՒԵԼՈՒՄՆ**, } addition, *sf. Il ne sait encore que l'—.*

ՅԱՒԵՐԺ, V. Յաւէժ(1)։

ՅԱՒԵՐԺԱՀԱՐՍՆ, nymphe (Նէյֆ), *sf. Les —s des bois.*

ՅԱՒԵՐԺԱՅԻՇԱՏԱԿ, d'éternelle mémoire. — գործք, des actions d'éternelle mémoire.

1. **ՅԱՒԷԺ**, éternel, elle, *adj*.
2. **ՅԱՒԷԺ**, éternellement, perpétuellement, toujours, *adv*. — մշտնջենաւորութիւն, éternité, *sf*.

ՅԱՒԷԺԱԲԱՐ, perpétuellement, *adv*. V. եւ Յաւէժ (2)։

ՅԱՒԷԺԱՆԱԼ, s'éterniser, se perpétuer, *vpr*.

ՅԱՒԷԺԱՑՈՒՆԵԼ, **ՅԱՒԷԺԱՑՈՒՑԱՆԵԼ**, } éterniser, perpétuer, *va*.

ՅԱՒԷԺՑԱՐՈՒԹԻՒՆ, perpétuation, *sf*.

ՅԱՒԷՏ, V. Աւելի։ — զի, surtout, *adv*.

ՅԱՒԷՐԺ, V. Յաւէժ(1)։

ՅԱՒԷՐԺԱՆԱԼ, V. Յաւէժանալ։

ՅԱՒԷՐԺԱՑՈՒՆԵԼ, **ՅԱՒԷՐԺԱՑՈՒՑԱՆԵԼ**, } V. Յաւէժացունել։

ՅԱՒԻՏԵԱՆ, éternellement, à perpétuité, toujours, *adv*. —ս յաւիտենից, ի յաւիտենից, ց—ս, éternellement, de toute éternité, *adv*.

ՅԱՒԻՏԵՆԱԿԱՆ, éternel, elle, perpétuel, elle, *adj*. Յաւիտենականն (Աստուած), Éternel (Dieu), *sm. L'Éternel soit béni.* — ընել, éterniser, *va*.

ՅԱՒԻՏԵՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, éternité, *sf*.

ՅԱՓՇՏԱԿԱՍԷՐ, rapace, *adj*.

ՅԱՓՇՏԱԿԵԼ, ravir, saisir, enlever, arracher, emporter, usurper, empiéter, dérober, *va*. Անյագաբար —, saisir avidement, agripper, *va*. Կնոջ մը պատիւն — ուզել, attenter à la pudeur, à l'honneur d'une femme. Մանուկն իր մօրմէն —, arracher l'enfant à sa mère.

ՅԱՓՇՏԱԿԻԼ, être ravi, saisi, enlevé.

ՅԱՓՇՏԱԿԻՉ, **ՅԱՓՇՏԱԿՈՂ**, } ravissant, ante, envahissant, ante, rapace, *adj*. || ravisseur, envahisseur, *sm*.; usurpateur, trice, *s*. Յափշտակիչ թռչունք, rapaces, *smp*. Զօրականն յափշտակիչ, maraudeur, *sm*.

ՅԱՓՇՏԱԿՈՂԱԿԱՆ, usurpatoire, *adj*.

ՅԱՓՇՏԱԿՈՂՈՒԹԻՒՆ, rapacité, *sf*.

ՅԱՓՇՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, ravissement, enlèvement, *sm*., rapine, *sf*. || usurpation, *sf*., envahissement, empiétement, *sm*. — (զօրաց), maraudage, *sm*., maraude, *sf*. — մտաց, extase, *sf*, transport, ravissement, *sm*. Յափշտակութեան երթալ, aller à la maraude, marauder, *vn*.

ՅԱՓՈՒԿ(անուշահոտ ծաղիկ մ'է), réséda, *sm*.

ՅԱՓՍԻԹԵՐՍ ԴԱՌՆԱԼ, basculer, *vn*.

ՅԱՓՐԱՆԱԼ, se soûler, se rassasier, *vpr*. Յափրացած ըլլալ, être soûl de quelque chose.

ՅԱՓՐԱՆՔ, satiété, *sf*., rassasiement, *sm*.

ՅԱՓՐԱՑՈՒՆԵԼ, rassasier, *va*.

ՅԱՓՐՈՒԹԻՒՆ, rassasiement, *sm*.

ՅԵԼՈՒԶԱԿ, brigand, bandit, *sm*.

ՅԵԼՈՒԶԱԿՈՒԹԻՒՆ, brigandage, banditisme, *sm*.

ՅԵՂԱԿԱՐԾ, imprévu, ue, *adj*. Յանկարծ —, à l'improviste inopinément, *adv*.

ՅԵՂԱԿԱՐԾՈՒՄՆ, à l'improviste, *adv*.

ՅԵՂԱՆԱԿԱԲԱՐ, allégoriquement, *adv*.

ՅԵՂԱՆԱԿԵԼ, changer, *va.*

ՅԵՂԱՇՐՋԵԼ, changer, intervertir, *va.*

ՅԵՂԱՇՐՋՈՒՄ, } interver-
ՅԵՂԱՇՐՋՈՒՄՆ, } sion, *sf.*

ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ, révolutionnaire, *adj.* || révolutionnaire, sans-culotte (*pl.* des *sans-culottes*), *sm.*

ՅԵՂԱՓՈԽԵԼ, changer, intervertir, transformer, *va.*

ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, révolution, mutation, *sf.* || interversion, *sf.*

ՅԵՂՅԵՂԵԼ, repasser, *v. n.* et *a.*

ՅԵՂՅԵՂՈՒԿ, changeant, ante, versatile, muable, inégal, ale (*pl. inégaux)*, inconstant, ante, incertain, aine, volage, *adj.* — բարք, inégalité, *sf.*

ՅԵՂՈՒԼ, changer, transformer, *va.* || traduire, *va.* — տապալել, intervertir, *va.* — ի հայ բան լեզու, traduire en arménien, en langue arménienne.

ՅԵՆԱԿԷՏ (լծակի), point d'appui.

ՅԵՆԱՐԱՆ (պատուհանի, վանդակապատի), appui, *sm.* — (աթոռոյ, բազմոցի), dossier, *sm.* Կողմնակալն — (աթոռոյ, կառաց), accotoir, *sm.* — ձեռին նկարչաց, V. Ձեռնակալ։

ՅԵՆԼԻ, appui, *sm.*

ՅԵՆՈՒԼ, s'appuyer, *vpr.*, appuyer, *vn.*, s'adosser, *vpr.* || s'appuyer, se reposer, *vpr.*, mettre sa confiance, se fonder, *vpr.* — արմկամբ, s'appuyer du coude, s'accouder, *vpr. Il s'était accoudé sur la table.* —ն, accoudement, *sm.* || appui, *sm.*

ՅԵՌԱՆԴ, V. Եռանդ, Եռանդեան օր։

ՅԵՌՈՒԱԾ, monture, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ ընդելուզուած։

ՅԵՌՈՒԼ, monter, enchasser, enchaîner, emboîter, encastrer, *va.* || insérer, intercaler, *va.* Հայերէն կ'ըսուի եւս ընդելուզանել։

ՅԵՌՈՒՄ, } monture, enchâs-
ՅԵՌՈՒՄՆ, } sure, *sf.*, enchaînement, *sm.*, emboîture, *sf.*, enchastrement, *sm.* || insertion, intercalation, *sf.*

ՅԵՍԱՆ (գիլէյի բուռ), pierre à aiguiser, meule, *sf. Aiguiser un couteau sur la meule.*

ՅԵՍԱՆԵԼ, repasser, *va.* V. եւ Սրել։

ՅԵՍԱՆԻՉ, } repasseur, *sm.*
ՅԵՍԱՆՈՂ, } V. եւ Սրիչ կամ Սրող։ [*sm.*

ՅԵՍՈՒԻՏ (կեղծաւոր), jésuite,

ՅԵՍՈՒԻՏԱԿԱՆ, jésuitique, *adj.*

ՅԵՍՈՒԻՏՈՒԹԻՒՆ, jésuitisme, *sm.* [quoi, *adv.*

ՅԵՏ, V. Ետ։ — որոյ, après

ՅԵՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, post-scriptum (*բօ-ստ-սքրիփթօմ. pl. post-scriptum*), *sm. Lisez le —. Il met des — à toutes ses lettres.* Համառօտութեամբ կը գրուի գաղղ. P. S. եւ հայերէն Յ. Գ.։

ՅԵՏԱԴԷՄ, rétrograde, *adj. Une politique —.* կը գործածուի եւ իբր *sm. C'est un —.*

ՅԵՏԱԴԻՄԵԼ, rétrograder, *vn. Il avait fait quelques progrès, maintenant il rétrograde.*

ՅԵՏԱԴԻՄՈՒԹԻՒՆ, rétrogradation, *sf.*

ՅԵՏԱԽԱՂԱՑ, rétrograde, *adj. Une politique —.* կը գործածուի եւ իբր *sm. C'est un —.* — լինել, ըլլալ, rétrograder, *vn.* — շարժումն (լուսաւորաց կամ երկնային մարմնոց, գուգորութեանց [équinoxe]), V. Յետադիմութիւն։

ՅԵՏԱՄԻՆ, V. Կրտսեր, կամ վերջածին։

ՅԵՏԱԿՈՂՄԵԱՆ, postérieur, eure, *adj.*

ՅԵՏԱՀԱՅԵԱՑ, V. Յետահայեցիկ։

ՅԵՏԱՄՆԱՑ, arriéré, ée, *adj. Cet enfant est fort —.*

ՅԵՏԱՄՆԱՑՔ, postérité, *sf.*

ՅԵՏԵՒԱԽԱՂԱՑ, rétrograde, *adj. Marche, mouvement —.*

ՅԵՏԻՆ, dernier, ière, ultérieur, eure, extrême, *adj.* —**Ք**, postérité, *sf.*

ՅԵՏԿԱՐ, acte, *sm.* Գաղտնի —, V. Գաղտնեկար։

ՅԵՏԿՈՅՍ, derrière, *sm.* Յետկուստ, par derrière, *adv. Il m'a frappé par derrière.*

ՅԵՏՆԱԳՈՅՆ, postérieur, eure, *adj.* Ի յետնագունէ, à posteriori. *Raisonner à posteriori.*

ՅԵՏՆԱԿՈՂՄԵԱՆ, postérieur, eure, *adj.*

ՅԵՏՆԱԺԱՄԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ (գործ մը քուն ժամանակէն ետեւ եղածի պէս պատմելու ժամանակագրական սխալ), parachronisme (բա-րա-քրօ-նիզմ), *sm.* Ներհակն է Նախաժամանակութիւն, prochronisme, *sm.*

ՅԵՏՆԵԱԼ, arriéré, ée, *adj.* || arriéré, *sm.*

ՅԵՏՆՈՐԴ (ուշ թողուած պարտք), arriéré, *sm. Payer l'—.*

ՅԵՏՆՈՐԴԻԼ, arrérager, *vn.*

ՅԵՏՆՈՐԴՔ, arrérages, *smp. Il lui doit tant d'années d'—. Payer le principal et les —.*

ՅԵՏՈՅ, derrière, par կամ de derrière, *prép.* || après, puis, ensuite, *adv.* —**Ք**, derrière, cul (ֆէ—), postérieur, *sm.*, fesse, *sf.*

ՅԵՏՈՅՍ, par derrière, *prép.* || après, à la fin, *adv.* || derrière, *sm.* || postérieur, *sm.*

ՅԵՏՍ, arrière, derrière, *adv.* — դառնալ, retourner sur ses pas. V. Վերջոնդիլ։ — — գնալ, V. Յետադիմել։ — —, à reculons, en reculant.

ՅԵՏՍԱԶԴԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, rétroactivité, *sf. La — d'une loi.*

ՅԵՏՍԱԶԴԵՑԻԿ, rétroactif, ive, *adj. Un effet —.* [tion, *sf.*

ՅԵՏՍԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆ, rétroac-

ՅԵՏՍԴԱՐՁԱԿԱՆ, rétrograde, *adj. Marche, mouvement —.*

ՅԵՏՍԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆ (իրաւանց), rétrocession, *sf.*

ՅԵՏՍԴԱՐՁՈՒՄ } (հիւանդութեան), rétrocession, *sf. La — d'un exanthème (բժշ).*
ՅԵՏՍԴԱՐՁՈՒՄՆ }

[*sm.*

ՅԵՏՍԱԿԱՑ, abstentionniste,

ՅԵՏՍԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, désistement, *sm.* V. Ձեռնպահութիւն։

ՅԵՏՍՀԱՅԵՑԻԿ, rétrospectif, ive, *adj. Revue rétrospective.*

ՅԵՐԱԶԱՆԱԼ, songer, rêver, *vn.*

ՅԵՐԱԶԵԼ, songer, *vn.*

ՅԵՐԱԶՈՂ, songe-creux (*pl.* des *songe-creux*), *sm.* [*va.*

ՅԵՐԻՐԵԼ, former, composer,

ՅԵՐԿԱՐԱՁԳԵԼ, allonger, ajourner, prolonger, proroger, traîner, *va.*

ՅԵՐԿԱՐԱՁԳԻԼ, se prolonger, *vpr.* [*adj.*

ՅԵՐԿԱՐԱՁԳԻՉ, prorogatif, ive,

ՅԵՐԿԱՐԱՁԳՈՒԹԻՒՆ, allongement, *sm. Il cherche toujours des —s.* ajournement, *sm. On a demandé l'— de la délibération.* prolongation, *sf. — de congé, de terme.* prorogation, *sf. On leur a accordé une nouvelle — de tant de jours.* [*vpr.*

ՅԵՐԿԱՐԱՆԱԼ, se prolonger,

ՅԵՐԿԱՐԵԱԼ ՔԱՐՇԻԼ, se prolonger,

ՅԵՐԿԱՐԵԼ, traîner en longueur, prolonger, *va.*

ՅԵՐԿԱՐԻԼ, se prolonger, *vpr.*

ՅԵՐԿԱՐԻՉ, prorogatif, ive, *adj.*

ՅԵՐԿԱՐՈՒՄ, } prolongation,
ՅԵՐԿԱՐՈՒՄՆ, } *sf.* [*adj.*

ՅԵՐԿՈՒԱԿԱՆ, douteux, euse,

ՅԵՐԿՈՒԱՆԱԼ, douter, *vn. — du succès, de tout.*

ՅԵՐԿՈՒԱՆԱԼԻ, douteux, euse, *adj. Homme —.*

ՅԵՐԿՈՒԱՆՈՂ, douteux, euse, [*adj.*

ՅԵՐԿՈՒԱՆՔ, doute, *sm.* Յերկուանօք, douteusement, *adv.*

ՅԵՆՈՒՑԱՆԵԼ (կռթնցունել), appuyer, adosser, *va.*

ՅԻՄԱՐ, fou կամ fol, *m.* folle, *f. adj.* || fou, fol, folle, aliéné, ée, *s.* Սաստիկ — լինել, être fou à courir les rues կամ les champs.

ՅԻՄԱՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, folie, *sf.*

ՅԻՄԱՐԱԲԱՐ, follement, *adv.*

ՅԻՄԱՐԱԲՈՅԺ (բժիշկ յիմարաց), aliéniste, *sm.*

ՅԻՄԱՐԱԿԱՆ, fou, fol, *m.* folle, *f. adj.*

ՅԻՄԱՐԱՆԱԼ, faire le fou.

ՅԻՄԱՐԱՆՈՑ, l'hôpital, l'hospice des aliénés, hôpital des fous.

ՅԻՄԱՐԵԱԼ, aliéné, ée, affolé, ée, *adj.*

ՅԻՄԱՐԵՑՈՒՆԵԼ, aliéner l'esprit, affoler, *va.*

ՅԻՄԱՐԻԼ, devenir fou, s'aliéner, s'affoler, *vpr.* —ն (ի միտոյ), affolement, *sm.*

ՅԻՄԱՐՈՒԹԻՒՆ, aliénation d'esprit կամ mentale, folie, démence, *sf.* Յիմարութեամբ, follement, *adv.* Առնել —ս, faire le fou.

ՅԻՇԱՉԱՐ, V. Չարայուշ։

ՅԻՇԱՉԱՐՈՒԹԻՒՆ, V. Չարայուշութիւն։ [*sm.*

ՅԻՇԱՏԱԳԻՐ, album (ալպօմ),

ՅԻՇԱՏԱԿ, souvenir, ressouvenir, *sm.*, mémoire, souvenance, commémoration, *sf.* || réminiscence, mention, *sf.* || mémorial, *sm.* || monument, *sm.* — (սրբոց), commémoraison, *sf.* — ննջեցելոց, la commémoration des morts. — կենդանեաց, ննջեցելոց (աղօթք կենդանեաց եւ ննջեցելոց համար պատարագի մէջ), le mémento (մէմէնդօ) des vivants, le mémento des morts. —ի արժանի, digne de mémoire, mémorable, *adj.* Ի —, en mémoire de. Մատեան —աց (յիշատակարան), mémorial, *sm.*

ՅԻՇԱՏԱԿԱԳԻՐ, mémorandum (մէմօռանտօմ), *sm.*

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ, monument, *sm. Elle a fait élever un magnifique — à son époux.*

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ, mémoire, mémorial, monument, *sm.* Թաղուածոյ ուսումնական կամ մատենագրական —աց, V. Յիշատակարանք(1)։ Հին — գեղարուեստից, V. Հնարուեստք։

1. **ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆՔ** (Թաղուածոյ ուսումնական կամ մատենագրական յիշատակարանաց), mémoires, *smp.*

2. **ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆՔ** (աղբիւրք պատմութեան), mémoires, *smp. Les Mémoires de Saint-Simon.*

3. **ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆՔ** (սոսկականաց կամ առանձնականաց), mémoires, *smp. Les mémoires de Mlle Clairon.*

ՅԻՇԱՏԱԿԵԼ, mentionner (մանշիօնէ), citer, *va.*

ՅԻՇԱՏԱԿԵԼԻ, mémorable, *adj. Action, journée —.*

ՅԻՇԱՏԱԿԻԼ, être mentionné. Ստէպ ստէպ —, revenir, *vn. Ce mot revient sans cesse sous sa plume.*

ՅԻՇԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, mention, citation, *sf.* || commémoration, réminiscence, commémoraison, *sf.*, souvenir, *sm.*

ՅԻՇԵԼ, se souvenir, se ressouvenir, se rappeler, *vpr.*; ressouvenir, *vn.*; rappeler, *va.*; souvenir, *vn.*; mentionner, *va.*

ՅԻՇԵԼԻՔ, souvenir, *sm.*

ՅԻՇԵՑՈՒՆԵԼ, faire souvenir, rappeler; *va.*

ՅԻՇՈՂ, qui se souvient, *s.* || mémoratif, ive, *adj.*

ՅԻՇՈՂԱԿԱՆՆ, mémoire, *sf.*

ՅԻՇՈՂՈՒԹԻՒՆ, mémoire, *sf.*, souvenir, *sm.* Աղէկ — մը, une bonne mémoire.

ՅԻՇՈՑ (քիւֆիւր), juron, serment, [*sm.*

ՅԻՇՈՒՄ, } mention, com-
ՅԻՇՈՒՄՆ, } mémoration, *sf.*, souvenir, *sm.*

ՅԻՍՆԱՄԵԱՅ, jubilaire, *adj. m.* — (ի վարդապետութեան), jubilaire, *adj. Docteur* —.

ՅԻՍՆԱՄԵԱՆՔ (յիսներորդ ամ կենաց), cinquantaine, *sf. Il a atteint la* —.

ՅԻՍՆԱՊԵՏ, cinquantenier, *sm.* — (հեծելազօրաց) maréchal des logis. — (չաւուշ), sergent, *sm.*

ՅԻՍՆԱԿԻՈՐԱԿ (յիսնամատեան քաղուածոյք օրինաց Յուստինիանոսի), digeste, *sm.*

ՅԻՍՆԵԱԿ (յիսուն մը), cinquantaine, *sf.*

ՅԻՍՆԵՄԵԱԿ (յիսներեակ. յոբելեան), cinquantaine, *sf. Ils ont fêté la — de leur mariage.* jubilé, *sm. Ce professeur célèbre cette année son —; il a 50 ans de services.*

ՅԻՍՆԵՐԵԱԿ, V. Յիսնեմեակ.

ՅԻՍՆԵՐՈՐԴ, cinquante, cinquantième, *adj.* — մասն, cinquantième, *sm.*

ՅԻՍՈՒՆ, cinq fois dix, cinquante, *adj. num. invar.*

ՅԻՍՈՒՍ, Jésus, *sm.* Յիսուս-Քրիստոս, Jésus-Christ (կը հնչուի ժէզիւ-քրի. իսկ բաղաձայնաց ժէզիւ-քրիսթ. Համառօտութեամբ կը գրուի J. C. եւ հայերէն Յ. Ք.), l'Homme-Dieu, le Fils de l'homme, *sm.* Ընկերութիւն —ի, compagnie կամ société de Jésus.

ՅԻՍՈՒՍԵԱՆ (յիսուսեան կրօնաւոր, վանական), jésuite, *sm. Le général des —s. Un collège tenu par les —s.*

ՅԻՍՈՒՍԵԱՆՑ (յիսուսեանց վանականաց), V. Յեսուիտական. — ընկերութիւն, V. Ընկերութիւն Յիսուսի (ՅԻՍՈՒՍ).

ՅԻՐԱՒԻ, justement, vrai, en vérité, *adv.*

ՅԻՐՈՒՄՆ, adhérence, *sf.*

ՅՂԱՆԱԼ, concevoir, *va.* || devenir enceinte, grosse.

ՅՂԱՆԱԼԻ, conceptible, *adj.*

ՅՂԱՑՈՂ, conceptif, ive, *adj.*

ՅՂԵԱԼ, envoyé, ée, expédié, ée, *adj.* —ն, envoi, *sm.*

ՅՂԵԼ, V. Ղրկել.

ՅՂԵԼԻՆ, envoi, *sm.*

ՅՂԻ (մասնաւոր անասուն), pleine, *adj. Une chatte, une jument* —. — (կին), enceinte, grosse, *adj. Elle est grosse à pleine ceinture. Elle est grosse de six mois. Lorsqu'elle était grosse de son premier enfant.* Այս կինս — է, cette femme est dans une position intéressante.

ՅՂԻՉ, envoyeur, *sm.*; expéditeur, trice, *s.*

ՅՂԿԵԱԼ, poli, ie, lissé, ée, [lisse, *adj.*

ՅՂԿԵԼ, polir, raboter, dégrossir, adoucir, *va.* || brunir, lisser, *va.* || limer, *va.* — (գործածքը), raboter, *va.* — (լեզու մը), épurer, *va.*

ՅՂԿԻԼ, se polir,

ՅՂԿԻՉ } (ֆիլաֆճը), polisseur,
ՅՂԿՈՂ } euse, *s.* — *de glaces.* || raboteur, *sm* — գործի (մըսգալա), polissoir, lissoir, brunissoir, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ցղկոց.

ՅՂԿՈՑ (մըսգալա), polissoir, lissoir, brunissoir, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ցղկիչ գործի (ՅՂԿԻՉ).

ՅՂԿՈՒՄ, } poli, polissage,
ՅՂԿՈՒՄՆ, } *sm.*, lissure, *sf.* || adoucissage, *sm.*

ՅՂՈՒԹԻՒՆ (սաղմնաւորութիւն), conception, *sf. Depuis la — jusqu'à l'enfantement.* grossesse, *sf.*

Elle est dans le septième de sa —. Heureuse, dangereuse —. || — (տօն յղութեան [սրբոյ կուսին]), conception, *sf. La fête de la Conception.*

ՅՂՓԱՆԱԼ, regorger de, *vn.*

ՅՂՓԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, regorger, combler, *va.*

ՅՂՓՈՒԹԻՒՆ, abondance, *sf.* ի յղփութեան, à gogo, *adv. Vivre à gogo. Être à gogo.*

ՅՈԲԵԼԵԱՆ (յիսներորդ տարեդարձ), cinquantaine, *sf. Ils ont fêté la — de leur mariage.* jubilé, *sm. Ce professeur célèbre cette année son —; il a 50 ans de services.* || — ամ (առ Հրեայս), année jubilaire, *sf.*, jubilé, *sm. Les Juifs ne vendaient point leurs biens et leurs terres à perpétuité (գնեալս. մշտնջենապէս), mais seulement jusqu'à l'année du jubilé.* || — ներողութիւն (առ կաթողիկեայս), jubilé, *sm. Le pape a accordé le —. Gagner le —.*

ՅՈԳԻ (ալէֆ), osselets, *smp. Jouer aux —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Լիգք, Յոյգ, վէգ, ճան(1)։

ՅՈԳՆԱԾ, fatigué, ée, las, *m.* lasse, *f.*, outré, ée, *adj.* — եւ խոնջած, las et harassé.

ՅՈԳՆԱԾՈՒԹԻՒՆ, fatigue, lassitude, *sf.* Սաստիկ —, harassement, *sm.* —ն անցունել, faire cesser la fatigue, ôter la lassitude, délasser, *va.*

ՅՈԳՆԱԿԱՆ, pluriel, elle, *adj.* V. Յոգնակի։

ՅՈԳՆԱԿԻ, pluriel, *sm.*

ՅՈԳՆԱԳԱՅՏ, tournoyant, ante, *adj. Flot —.* sinueux, euse, *adj. Le cours — d'un ruisseau.*

ՅՈԳՆԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, fatiguer, lasser, tuer, *va.* Թոքերն —, fatiguer les poumons, époumoner, *va.* (Միտք) —, fatiguer (l'esprit), alambiquer, *va.*

ՅՈԳՆԵՑՈՒՑԻՉ, fatiguant, ante, lassant, ante, *adj.*

ՅՈԳՆԻԼ, se fatiguer, se lasser, se tuer, *vpr.*

ՅՈԳՆՈՒԹԻՒՆ, fatigue, lassitude, *sf.* — առնուլ, se procurer du repos, se reposer de ses fatigues de corps ou d'esprit, se délasser, *vpr.*

ՅՈԳԻՈՑ ՀԱՆԵԼ, soupirer, *vn.* Յոգւոցն ի ներքուստ հանել հառաչանս (հառաչել ի խորոց սրտի), — du fond du cœur.

ՅՈԳԻՈՑՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, soupir, *sm. Grand, long —. — amoureux. — d'amour, de douleur. Jeter, pousser des —s.*

ՅՈԼՈՎ, beaucoup de, plusieurs, *adj.* —ք, plusieurs, անխնդիր. *Il ne faut pas que — pâtissent pour un seul.*

ՅՈԼՈՎԱԾԻՆ, fécond, onde, *adj.*

ՅՈԼՈՎԵԱԼ, prédominant, ante, *adj.*

ՅԱԼՈՎԻԼ, prédominer, *vn.*

ՅՈԼՈՎՈՒԹԻՒՆ, prédominance, surabondance, *sf.*

ՅՈԽՈՐՏԱԲԱՆ, bravache, *sm.*

ՅՈԽՈՐՏԱՆՔ, bravacherie, *sf.*

ՅՈՀԱՆՆԱՃԱՆՃ (գօտօալ պէօճէյի), cantharide, *sf.*

ՅՈՂԴՈՂԴ, inconstant, ante, inconsistant, ante, vacillant, ante, incertain, aine, versatile, volage, léger, ère, *adj.*

ՅՈՂԴՈՂԴԵԼ, ébranler, *va.*

ՅՈՂԴՈՂԴԻԼ, s'ébranler, *vpr.*

ՅՈՂԴՈՂԴՈՒԹԻՒՆ, inconsistance, fragilité, versatilité, légèrete, *sf.* — (սիրոյ), inconstance, *sf.*

ՅՈՂԴՈՂԴՈՒՄ, } inconstan-
ՅՈՂԴՈՂԴՈՒՄՆ, } ce, *sf.*

ՅՈՅԳ (ալէֆ), osselets, *smp. Jouer aux —.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Լիգք, Յոգի, վէգ, ճան(1)։

ՅՈՅԶՔ, émoi, *sm. Grand —.* é-

motion, *sf. De douces, de tendres —s. Parler avec —.* commotion, *sf. Cette nouvelle causa une grande — parmi le peuple.* agitation, *sf. Les —s populaires.* trouble, *sm. Le — de son esprit, de son cœur, se manifestait sur son visage.* — (ալեաց), soulèvement, *sm.*

ՅՈՅԺ, beaucoup, très, fort, grandement, tant et plus, *adv.* **Կարի** —, par trop, extrêmement, excessivement, par-dessus les yeux, *adv.* **Ընդ երկար** —, assez et trop longtemps. **Առաւել քան զ**—, on ne peut plus. **Երէց եմ քան զնա առաւել քան զ**—, je suis son aîné, à beaucoup près.

ՅՈՅԼ (ծոյլ), paresseux, euse, *adj. Vous êtes bien — aujourd'hui d'être encore au lit.* ‖ inerte, *adj. Un esprit —.* ‖ paresseux, euse, *s. C'est un —.*

ՅՈՅՍ, espoir, *sm.*, espérance, attente, *sf.* **Սնոտի —երու ետեւէ լինել, ըլլալ**, se livrer à des espérances chimériques. **Յուսով ապրել**, vivre d'espoir, d'espérance. **—ը կորսնցունել, կտրել**, perdre l'espérance, désespérer, *vn.* **—ը պարապ հանել**, tromper l'espoir, désappointer, *va.*

ՅՈՊՆԱԿ (ձեռքի կառք), brouette, *sf.*

ՅՈՊՆԱԿԱՒՈՐ, brouettier, *sm.*

ՅՈՌԱՆԱԼ, devenir mauvais, pire, empirer, *vn.*, s'avilir, *vpr.*

ՅՈՌԵԳՈՅՆ, très mauvais, *adj.*

ՅՈՌԵՏԵՍ, pessimiste, *sm.*

ՅՈՌԵՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, pessimisme, *sm.*

ՅՈՌԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, rendre mauvais, empirer, avilir, *va.*

ՅՈՌԻ, V. **Գէշ**։

ՅՈՌՈՒԹԻՒՆ, vice, *sm.*, méchanceté, *sf.* — (գործոց), malaise, *sm. Être dans le —.*

ՅՈՎԱԶ ([illegible]), panthère, *sf.* — **խայտաբղէտ**, une — tavelée.

ՅՈՎԴ (պարզ մարմին մը [բուս տարրազգիտ'աց]), iode, *sm. Teinture d'—.*

ՅՈՎԴԱԽԱՌՆ, iodé, ée, *adj. Eau iodée.*

ՅՈՎԴԱԿԱՆ, iodique, *adj. Acide —.* [*Acide —.*

ՅՈՎԴԱՅԻՆ, iodeux, *adj. m.*

ՅՈՎԴԱՒՈՐ, iodure, *sm. — de potassium.*

1. **ՅՈՎՏ** (Յունաց այբուբենին իններորդ տառը), iota, *sm.*

2. **ՅՈՎՏ** (փոքր բան մը. Նշանախեց. [illegible]), iota, *sm. Je copie textuellement et sans changer un iota.*

ՅՈՎՏՈՒԹԻՒՆ (լեզուի մը բառերու մէջ ի ձայնին սեղմ գործածութիւնը), iotacisme, *sm.*

ՅՈՐԴ, copieux, euse, *adj.* V. **Առատ**։

ՅՈՐԴԱԲԱՆ, V. **Քաղցրաբանիկ**։ **Կ'ըսուի եւ Ճոխաբան, Յորդախօս**։

ՅՈՐԴԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, abondance, *sf. Démosthène (Դեմոսթենես) a beaucoup d'—.*

ՅՈՐԴԱԲՈՒՂԽ, abondant, ante, *adj.* — **արտասուք**, des larmes abondantes.

ՅՈՐԴԱԳՈՅՆ, abondant, ante, *adj.* —ս, surabondainment, *adv.*

ՅՈՐԴԱԽՕՍ, V. **Յորդաբան կամ Քաղցրաբանիկ**։

ՅՈՐԴԱՀԵՂԵՂ, diluvien, ienne, *adj.*

ՅՈՐԴԱՀՈՍ, abondant, ante, *adj.* — **արտասուք**, des larmes abondantes. [*adj.*

ՅՈՐԴԱՁԱՅՆ, bruyant, ante,

ՅՈՐԴԱՌԱՏ, abondant, ante, surabondant, ante, *adj.* ‖ luxuriant, ante, *adj. Un sol —. Une végétation luxuriante.* — **արտա-**

սուք, des larmes abondantes. Լինել —, V. Յորդեալ գեղուլ. || —, en abondance, abondamment, *adv*.

ՅՈՐԴԱՍԱՑ, V. Յորդաբան.

ՅՈՐԴԵԱԼ ՁԵՂՈՒԼ, surabonder, *vn*.

ՅՈՐԴԵԼ, déborder, regorger [de, *vn*.

ՅՈՐԴԵՌԱՆԴՆ, ardent, ente, *adj*.

ՅՈՐԴԻԼ, dégorger, *vn*.

ՅՈՐԴՈՐ, prompt, ompte, *adj*. || — (քայլուկ), andante կամ andanté (բառ. իտալերէն), *adv*. *Ce morceau doit être joué andante.* || — (քայլուկ եղանակ), andante, andanté (Սովորաբար կ'բռուի An dante), *sm*. *Jouer un —*. *pl*. des *andantes* կամ des *andantés*. — փոյթ, V. Փոյթ.

ՅՈՐԴՈՐԱԿ, exhortation, *sf*.

ՅՈՐԴՈՐԱԿԱՆ, exhortatif, ive, parénétique, *adj*.

ՅՈՐԴՈՐԱՆՔ, parénèse, *sf*.

ՅՈՐԴՈՐԵԼ, exhorter, engager, solliciter, *va*.

ՅՈՐԴՈՐՈՒՄ, **ՅՈՐԴՈՐՈՒՄՆ**, exhortation, *sf*. || sollicitation, *sf*.

ՅՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, affluence, abondance, *sf*., débordement, *sm*. || inondation, *sf*. — (զօրաց, աւարառուաց), inondation, *sf*.

ՅՈՐԴՈՒՄ, **ՅՈՐԴՈՒՄՆ**, débordement, dégorgement, *sm*. || débord, *sm*.

ՅՈՐԺԱՄ, V. Երբոր.

ՅՈՐՁԱՆՔ, courant d'eau, tournant, tourbillon, tournoiement կամ tournoîment, *sm*. — ծխոյ, bouffée de fumée.

ՅՈՐՄԷ ՀԵՏԷ, depuis, depuis que, *adv*. — ախորժակս կորուսի, բան մ'ինծի աղէկ չի բուիր, depuis que j'ai perdu l'appétit, rien ne me semble bon.

ՅՈՐՋՈՐՋԱՆՔ, titre, nom, *sm*. Այլափոխիկ —, allégorie, *sf*. Այլափոխիկ յորջորջանօք, allégoriquement, *adv*.

ՅՈՐՋՈՐՋԵԼ, nommer, appeler, intituler, *va*.

ՅՈՐՋՈՐՋԻԼ, être nommé, appelé, intitulé.

ՅՈՐՋՈՐՋՈՒՄ, **ՅՈՐՋՈՐՋՈՒՄՆ**, V. Յորջորջանք. Այլասացիկ —, allégorie, *sf*.

ՅՈՒԶԱԿ (ճագար ուտալու ծառայող կենդանի մը), furet, *sm*.

ՅՈՒԶԵԱԼ, agité, ée, *adj*. || ému, ue, affecté, ée *adj*. — եմ մինչեւ սրտիս խորք, j'en suis ému jusqu'à l'âme, jusqu'au fond de l'âme.

ՅՈՒԶԵԼ, chercher, rechercher, fouiller, fureter, *va*. || mettre en émoi, agiter, soulever, tourmenter, émouvoir, affecter, troubler, émotionnner, *va*.

ՅՈՒԶԻԼ, s'émouvoir, *vpr*. — (ծովք), frémir, *vn*. Յուզեալ եմ մինչեւ սրտիս խորքը, V. Յուզեալ.

ՅՈՒԶԻՉ ԳԹՈՑ, affectif, ive, *adj*.

ՅՈՒԶՈՒԻԼ, V. Յուզիլ.

ՅՈՒԶՈՒՄ, **ՅՈՒԶՈՒՄՆ**, recherche, *sf*. || agitation, *sf*. || soulèvement, *sm*. || émoi, *sm*. — (սրտի), émotion, *sf*. — (մտաց), trouble, *sm*. — ամբոխային, émeute, *sf*.

ՅՈՒԼԱՆՑ ՏԱԼ, pousser, *va*.

ՅՈՒԼԵԱՆ, julienne, *adj*. *f*.

ՅՈՒԼԻՈՍ (իտալացւոց դրամ մը), jule, *sm*.

ՅՈՒԼԻՍ (եօթներորդ ամիս տարւոյ), juillet, *sm*. *Le premier, le deux de —. Le premier —. A la mi- —.*

ՅՈՒԼՈՒԹԻՒՆ, paresse, *sf*. || inértie (ֆիզ.), *sf*.

ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐ ՃԱՌ, oraison funèbre.

ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, convoi, *sm*. Հանդէս յուղարկաւորու-

թեան, funérailles, *sfp.* — *magnifiques, pompeuses. Assister à des* —. Մեծաշուք —, funérailles avec quelque pompe, obsèques, *sfp.* Հանդիսի յուղարկաւորութեան, funéraire, *adj.*

ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ, funèbre, *adj. Convoi, chant —. Ornements —s.*

ՅՈՒՂԱՐԿԵԼ, accompagner, conduire, reconduire, faire cortège, *va.* || expédier, envoyer, *va.*

ՅՈՒՂԱՐԿԻՉ (վաճառաց), expéditionnaire, *adj.* et *sm.*

ՅՈՒՂԱՐԿՈՒԹԻՒՆ (վաճառաց), expédition, *sf.*

ՅՈՒՆԱԲ ([illegible]), jujube, *sm.*

ՅՈՒՆԱԲԻ, jujubier, *sm*

ՅՈՒՆԻՍ (վեցերորդ ամիս տարւոյ), juin, *sm. Au mois de —. A la mi —.*

ՅՈՒՆՈՒԱՐ(առաջին ամիս տարւոյ), janvier, *sm. Au mois de —. Cela eut lieu en —.*

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ, album ([illegible]), *sm.*

ՅՈՒՇԱՐԱՐ, moniteur, *sm.* — (դերասանի, ձայնտուող), souffleur, *sm.* — (տօն, հանդէս), commémoratif, ive, *adj.*

ՅՈՒՇԻԿ, doucement, bellement, *adv.*

ՅՈՒՇԿԱՊԱՐԻԿ ՁՈՒԿՆ ([illegible]), sirène, *sf.*

ՅՈՒՇԿՈՒՀԻ, V. Մեղմօրէն.

ՅՈՒՇՏԵՏՐ (տետրակ յիշատակաց), agenda (*pl.* des *agendas*), *sm.*

ՅՈՒՌԹԻ (բերրի), fécond, onde, fertile, *adj.* — դարձնել, fertiliser, *va.*

ՅՈՒՌԹՈՒԹՈՒԼՈՒՆՔ (պատուական քար մ'է), abraxas ([illegible]), *sm.*

ՅՈՒՍԱԽԱԲԵԼ, désappointer, *va.*

ՅՈՒՍԱԽԱԲՈՒԹԻՒՆ, désappointement, *sm.*, déception, *sf.*

ՅՈՒՍԱԼ, espérer, concevoir de l'espérance, mettre son espérance en, attendre, *va.*, s'attendre, se flatter, se promettre, *vpr.* Կը յուսամ որ իւր վաճառքը ձեզի ձրի տայ, attendez-vous qu'il vous donne ses marchandises pour rien? Կը յուսամ թէ կուգայ, espérez-vous qu'il vienne? Կը յուսամ որ պիտի գայ, j'espère qu'il viendra.

ՅՈՒՍԱԿՏՐԵԱԼ,
ՅՈՒՍԱԿՏՈՒՐ,
ՅՈՒՍԱՀԱՏ, désespéré, ée, *adj.* — *de la mort de son fils.* Յուսահատ առնել, mettre au désespoir, réduire au désespoir, désespérer, *va. Désespérer ses amis. Cela me désespère.* Յ՝ յուսակտուր, յուսահատ լինել, perdre l'espoir, l'espérance, se livrer au désespoir, être au désespoir de, désespérer, *vn. Désespérer du succès. Je désespère de venir à bout de cette affaire.* se désespérer, *vpr.*

ՅՈՒՍԱՀԱՏԱԲԱՐ, à la désespérade, *adv.*

ՅՈՒՍԱՀԱՏԵԼ, V. Յուսահատ առնել (**ՅՈՒՍԱՀԱՏ**).

ՅՈՒՍԱՀԱՏԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Յուսահատ առնել (**ՅՈՒՍԱՀԱՏ**).

ՅՈՒՍԱՀԱՏԻԼ, V. Յուսակտուր լինել (**ՅՈՒՍԱԿՏՈՒՐ**).

ՅՈՒՍԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, désespoir, *sm.* Անկանել ի — (յուսահատ ըլլալ), V. Յուսակտուր լինել (**ՅՈՒՍԱԿՏՈՒՐ**). Գործ յուսահատութեան, désespérade, *sf.* Յուսահատութեամբ, V. Յուսահատաբար.

ՅՈՒՍԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, faire espérer, donner de l'espoir, *va.* Ինքզինքն —, s'entretenir dans l'espérance de quelque chose, se flatter, *vpr.*

ՅՈՒՐԳՆ (բուրգն), pyramide, *sf. Les —s d'Égypte sont renommées pour leur grandeur et pour leur antiquité.*

ՅՈՒՐԱՆԱՁԵՒ (բրգաձեւ. բլրաձեւ). en pyramide. — լինել, pyramider, *vn*.

ՅՍՏԱԿ, clair, aire, pur, *m*. pure, *f*., propre, limpide, *adj*. || clair, aire, net, *m*. nette, *f*., distinct, incte (տէ-տեն, եւ ըստ ոմանց տէ-տենք եւ տէ-տենքը յարակական, իսկ յիգականն տէ-տենքը'), articulé, ée, *adj*. || clairement, nettement, distinctement, *adv*.

ՅՍՏԱԿԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, purisme, [*sm*.

ՅՍՏԱԿԱՏԵՍ, clairvoyant, ante, *adj*.

ՅՍՏԱԿԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, clairvo-[yance, *sf*.

ՅՍՏԱԿԵՍԱՆ, puriste, *s*. *Le — est voisin du pédant.*

ՅՍՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, clarté, limpidité, pureté, netteté, *sf*.

ՅՕԳՆԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, fatiguer, lasser, *va*. V. եւ Յոգնեցուցանել.

ՅՕԳՆԻԼ, se fatiguer, se lasser, s'outrer, *vpr*. V. եւ Յոգնիլ.

ՅՕԳՆՈՒԹԻՒՆ, fatigue, lassitude, *sf*. V. եւ Յոգնութիւն.

ՅՕԴ, articulation, *sf*., article, *sm*., jointure, *sf*., emboîtement, *sm*. || lien, *sm*., liaison, *sf*. || article, *sm*. — *défini*, *indéfini*. — *masculin*, *féminin*. V. եւ Ար.

ՅՕԴԱԿԱՊ. Նեարդական — (ոսկերաց), ligament, *sm*.

ՅՕԴԱԿԱՊԱՅԻՆ, ligamenteux, euse, *adj*. *Tissu* —.

ՅՕԴԱՑԱՒ, arthrite, *sf*.

ՅՕԴԱՑԱՒԱԿԱՆ, } rhumatis-
ՅՕԴԱՑԱՒԱՅԻՆ, } mal, ale (*pl*. *rhumatismaux*), *adj*. *Douleur*, *goutte rhumatismale*.

ՅՕԴԱՑԱՒՈՏ, rhumatisant, ante, *adj*. et *s*.

ՅՕԴԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, rhumatisme, *sm*. *Il est perclus* (անդամալոյծ) *de* —. arthralgie, *sf*.

ՅՕԴԱՒՈՐ (անասուն, սունկ), articulé, ée, *adj*. *Les animaux —s forment l'une des quatre grandes divisions du règne animale. La tige des œillets est articulée.*

ՅՕԴԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, liaison, *sf*. Գեղեցկախառն — տարերց, l'harmonie des éléments.

ՅՕԴԵԼ, constituer, *va*. || articuler, *va*.

ՅՕԴԻԼ, s'articuler, *vpr*.

ՅՕԴԻՉ (մասն), constituant, ante, *adj*.

ՅՕԴՈՒԱԾ, articulation, *sf*., joint, *sm*., jointure, *sf*. || composition, construction, *sf*. || article, *sm*.

ՅՕԴԻՑ, articulaire, *adj*. — (ցաւ), arthritique, *adj*.

ՅՕԴՈՒԱԾԱԿԱՆ, } articulaire,
ՅՕԴՈՒԱԾԱՅԻՆ, } *adj*. *Nerf* —. *La goutte est une maladie* —.

ՅՕԴՈՒԱԾԱՒՈՐ, articulé, ée, *adj*.

ՅՕԺԱՐ, disposé, ée, prompt, [ompte à, *adj*.

ՅՕԺԱՐԱԲԱՐ, volontiers, avec plaisir, de bon cœur, *adv*.

ՅՕԺԱՐԱԿԱՄ, V. Յօժարաբար.

ՅՕԺԱՐԱՓՈՅԹ, avec empressement, *adv*.

ՅՕԺԱՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, disposer, donner l'envie, intéresser, incliner, *va*.

ՅՕԺԱՐԻԼ, être disposé, pencher, incliner, s'intéresser, vouloir.

ՅՕԺԱՐՈՒԹԻՒՆ, disposition, bonne volonté, *sf*., bon gré, empressement, *sm*., inclination, *sf*., penchant, *sm*., propension, pente, *sf*., goût, *sm*. Ամենայն յօժարութեամբ, de plein gré. Խնդամիտ յօժարութեամբ, gaiement կամ gaîment, *adv*.

ՅՕՆԱԿԱՆ, sourcilier, ière, *adj*. *Muscle* —.

ՅՕՆԱԿԻՑ, dont les sourcils (------է) se joignent, *adj*.

ՅՕՆԱՄԷՋՔ (միջոց յօնից), glabelle, *sf*.

ՅՕՆՔ (ընքուի), sourcil ([illegible]), *sm.* — *noir, clair, épais, touffu.* —երը շարժել (ի նշան տհաճութեան), remuer le — (en signe de mécontentement), sourciller, *vn. Cet écolier n'ose pas sourciller devant son maître.*—երն ամփոփել, froncer le —, les —s.

ՅՕՇ ՅՕՇ ԿՈՏՈՐԵԼ, démembrer, *va.*

ՅՕՇԵԼ, couper en petits morceaux, découper, mettre en pièces, en morceaux, hacher ([illegible]), déchirer, *va.* Անդամ անդամ —, démembrer, couper par morceaux, *va.*

1. **ՅՕՇՈՒԱԾ**, démembrement, *sm. Le — d'un sanglier tué à la chasse.*

2. **ՅՕՇՈՒԱԾ** ([illegible]), hachis ([illegible]), *sm.* — *de mouton, de carpe.*

ՅՕՇՈՒՄ, } démembrement,
ՅՕՇՈՒՄՆ, } *sm.*

ՅՕՏ, sarment, *sm.*

ՅՕՏԵԼ, émonder, *va.*

ՅՕՏՈՑ ([illegible]), serpe, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Յատոց ։ Փոքրիկ —, V. Յօտոցիկ.

ՅՕՏՈՑԻԿ (փոքրիկ յօտոց), petite serpe, serpette, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Յատոցիկ ։

ՅՕՏՔ, émondes, *sfp.*

ՅՕՐԱՆԱԼ, engraisser, *vn.* ‖ s'enorgueillir, se carrer, se flatter, *vpr.* ‖ vivre dans la mollesse et dans les délices, se dodiner, *vpr.*

ՅՕՐԱՆՋ ([illegible]), bâillement, *sm. Faire un —. Avoir de fréquents —s.*

ՅՕՐԱՆՋԵԼ ([illegible]), bâiller, *vn. On bâille souvent envoyant — les autres. On ne sifflait pas, on bâillait à cette pièce.* — սաստիկ, — à se démonter la mâchoire.

ՅՕՐԱՆՋՈՂ, V. Յօրանջուն ։

ՅՕՐԱՆՋՈՒՄ, } bâillement,
ՅՕՐԱՆՋՈՒՄՆ, } *sm.*

ՅՕՐԱՆՋՈՒՆ (որ ստէպ յօրանջէ. [illegible]), bâilleur, euse, *s. C'est un grand —.*

ՅՕՐԻՆԵԼ, ajuster, composer, disposer, dresser, former, façonner, agencer, apprêter, arranger, préparer, organiser, accommoder, *va.* ‖ faire, construire; bâtir, *va.* ‖ orner, parer, décorer, garnir, agencer, *va.* Ողբերգութիւն —, մատեան —, faire, composer une tragédie, un livre.

ՅՕՐԻՆԻՉ, formateur, trice, *adj.* et *s.* — (մատենից, երգոց, երգոց երաժշտականաց, բանաստեղծութեան), composeur, compositeur, *sm.*

ՅՕՐԻՆՈՂ, V. Յօրինիչ ։

ՅՕՐԻՆՈՒԱԾ, façon, structure, *sf.*, apprêt, ordre, *sm.* Դաշնակաւոր, միախառն —, harmonie ([illegible]), *sf. L'— des différentes parties d'un bâtiment.* — (բանից), construction, *sf.*

ՅՕՐԻՆՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ, ajustement, *sm.*, disposition, *sf.*, arrangement, agencement, *sm.*, composition, *sf.*, ordre, organisme, *sm.*

ՅՕՐԻՆՈՒՄ, } façon, compo-
ՅՕՐԻՆՈՒՄՆ, } sition, *sf.*, apprêt, *sm.*

Ն

Ն *(nou)*, vingt-deuxième lettre de l'alphabet arménien et dix-septième des consonnes. || quatre cents, quatre-centième.

ՆԱ, il *(pl. ils*, նոքա), *m.* elle *(pl. elles)*, *f. pron. pers. Votre frère va venir, il est prêt. J'ai lu cet ouvrage, il est bien écrit. Elle lui parla. Que fait elle? Viendra-t-elle? Julie est-elle venue?*

ՆԱԴԻՐ, nadir, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ոտնակէտ։

ՆԱԵՒ, aussi, même, encore, de plus. Ինչպէս —, ainsi que.

ՆԱԶ ԸՆԵԼ, faire des cérémonies. *Il a fait bien des cérémonies pour prendre médecine.*

ՆԱԶԱՆՔ, coquetterie, minauderie, *sf.*

ՆԱԶԵԼ, faire le dégoûté. Կ'ըսուի եւ Քմծռել։

ՆԱԶԵԼԻ, aimable, charmant, ante, *adj.*

ՆԱԶԻԼ, coqueter, minauder, *vn.*

ՆԱԶՈՂ, minaudier, ière, *adj.* et *s. Une femme minaudière. C'est un minaudier. C'est une minaudière.*

ՆԱԶՈՒՀԻ, coquette, *adj.* et *sf.*

ՆԱԺԻՇՏ, servante, fille, *sf.* — (կատակերգութեանց մէջ), soubrette, *sf. Rôle de —. Jouer les —s.*

ՆԱԽ, premier, ière, *adj.* || premièrement, d'abord, en premier lieu, primitivement, primo, d'entrée, *adv.* — եւ առաջ, premièrement, de prime abord, *adv.*

ՆԱԽԱԲԱԿ, vestibule, *sm.*

ՆԱԽԱԲԱՆ, V. Յառաջաբան։

ՆԱԽԱԲԱՆԵԼ, parler le premier. || faire une préface, une introduction, *va.*

ՆԱԽԱԳԱՀ, président, *sm.* Կին —, կին —ի, présidente, *sf.* — լինել, նստիլ, occuper la première place dans une assemblée, présider, *v. n.* et *a.*

ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ, présidentiel, elle, *adj. Fonctions présidentielles.* primatial, ale *(pl. primatiaux)*, *adj. Siège —. Juridiction primatiale. Dignité primatiale.*

ՆԱԽԱԳԱՀԵԼ, V. Նախագահ լինել, նստիլ (**ՆԱԽԱԳԱՀ**)։

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԻՒՆ, présidence, *sf. La — de la chambre des députés.* primatie, *sf. La — des Gaules. Du siège métropolitain il y avait appel à la —.*

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒՀԻ, V. Կին նախագահ, կին նախագահի (**ՆԱԽԱԳԱՀ**)։

ՆԱԽԱԳԱՂԱՓԱՐ, V. Նախատիպ։

ՆԱԽԱԳԱՒԻԹ, avant-cour *(pl.* des *avant cours)*, *sf.*

ՆԱԽԱԳԻԾ (էլ. րէմ. թուղթ. գործավարի), ébauche, esquisse, *sf.* || minute, *sf.*, brouillon, projet, *sm.* —ը գրել, V. Նախագծել։

ՆԱԽԱԳԾԵԼ, esquisser, ébaucher, minuter, *va.*

ՆԱԽԱԳՈՅ, préexistant, ante, *adj.* [tence, *sf.*

ՆԱԽԱԳՈՅՈՒԹԻՒՆ, préexis-

ՆԱԽԱԳՈՒՇԱԿ, prédiseur, *sm.*

ՆԱԽԱԳՈՒՇԱԿԵԼ, prédire(*Vous prédisez. prédisez*), *va.*

ՆԱԽԱԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆ, prédiction, *sf.*

ՆԱԽԱԳՐԱԻԵԼ, prescrire, *va.*

ՆԱԽԱԳՐԱԻՈՒԹԻՒՆ, prescription, *sf.*

ՆԱԽԱԴԱՍԱԿԱՆ, prépositif, ive, *adj. Article —.*

ՆԱԽԱԴԱՍԵԼ, préférer, *va. — le mal au bien. — la mort à la vie.*

ՆԱԽԱԴԱՍԵԼԻ, préférable, *adj. Une glorieuse mort est — à une vie honteuse.*

ՆԱԽԱԴԱՍՈՒԹԻՒՆ, préférence, *sf.* ‖ proposition, prééminence, *sf.* Շրջուն, փոփոխ —, proposition converse, կամ լոկ converse, *sf.*

ՆԱԽԱԴԱՏԱԿԱՆ, préjudiciel, elle, *adj.* [*sm.*

ՆԱԽԱԴԱՏՈՒԹԻՒՆ. préjugé,

ՆԱԽԱԴՈՒՌ, contre-porte(*pl.* des *contre-portes*), *sf.*

ՆԱԽԱԴՐԱԿԱՆ, prépositif, ive, *adj. Article —.* — ստացուածք, locution prépositive (ինչ. *Յաղագս, à l'égard de. Յանդիման, առաջի, en présence de*).

ՆԱԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ. préposition, *sf.* ‖ préface, *sf.*, avant-propos (*pl.* des *avant-propos*), *sm.*

ՆԱԽԱԶԳԱԼ, pressentir, *va.*

ՆԱԽԱԶԳԱՑՈՒԹԻՒՆ, V. Նախազգացում · — ունեցայ, le cœur me le disait bien, me l'avait bien dit.

ՆԱԽԱԶԳԱՑՈՒՄ, } pressenti-
ՆԱԽԱԶԳԱՑՈՒՄՆ, } ment, *sm.*

ՆԱԽԱԶԳՈՒՇՈՒԹԻՒՆ, précaution, *sf.*

ՆԱԽԱԽՆԱՄԱԲԱՐ, providentiellement, *adv.*

ՆԱԽԱԽՆԱՄԱԿԱՆ, providentiel, elle, *adj. Un événement —.*

ՆԱԽԱԽՆԱՄՈՒԹԻՒՆ, providence, *sf. L'univers est réglé par la — de Dieu, par la divine —.*

ՆԱԽԱԽՈՐՀՈՒՐԴ ([illegible]), préméditation, *sf.*

ՆԱԽԱՄԱՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, prénotion, *sf.*

ՆԱԽԱԿԱՐԳ, préliminaire, *adj.* — բան, avant propos (*pl.* des *avant-propos*), *sm.* — պայման, préliminaire, *sm.*

ՆԱԽԱԿՐԹԱԿԱՆ, primaire, *adj.*

ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆ, école préparatoire.

ՆԱԽԱՀԱՅԵԱՑ, prévoyant, ante, *adj. La sagesse est prévoyante.*

ՆԱԽԱՀԱՅՐ, le père primitif, premier père, *sm.*

ՆԱԽԱՀԱՇԻՒ (պատկեր ծախուց ընծայութեան), devis ([illegible]), *sm.*

ՆԱԽԱՀՈԳԱԿ, prévoyant, ante, *adj. La sagesse est prévoyante. Esprit —.* — զգուշութիւն, V. Նախախնամութիւն ·

ՆԱԽԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆ, prévoyance. *sf.* V. Նախախնամութիւն ·

ՆԱԽԱՁԵՌՆ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, prendre l'initiative ([illegible]).

ՆԱԽԱՁԵՌՆԵԼ, promouvoir, *va.* [*sm.*

ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՂ, promoteur,

ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԻՒՆ, initiative ([illegible]), *sf.*

ՆԱԽԱՂԻ, duodénum ([illegible]), *sm.* — ուղղակի, V. Թափան, Ոռաղի ·

ՆԱԽԱՃԱՇ ([illegible]), déjeuner կամ déjeuné, *sm.* — պատառաքաղով (— հանդերձ մսով եւ գինեաւ), — à la fourchette. — ընել, déjeuner, *vn.* Դեռ նախաճաշ կ'ընէք, déjeunez-vous encore?

ՆԱԽԱՃԱՇԱԿ ([illegible]), avant-goût (*pl.* des *avant-goûts*), *sm.*

ՆԱԽԱՃԱՇԵԼ, déjeuner, *vn.* — *de café, de chocolat. J'ai déjeuné d'une côtelette. J'ai déjeuné avec quelques amis.* Տակաւին չէք նախաճաշած, n'avez-vous pas encore déjeuné?

ՆԱԽԱՄԱՅՐ, la mère primitive, première mère, *sf.*

· **ՆԱԽԱՄԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ** (ժամանակի սխալ առաջութիւն), prochronisme ([illegible]), *sm.* Ներհակն է Յետնամանակութիւն, parachronisme, *sm.*

ՆԱԽԱՄԱՐԴՆ, le premier homme, *sm.* Կ'ըսուի նաեւ Նախաստեղծն։

ՆԱԽԱՄԱՐՏԻՐՈՍ, V. Նախավկայ։

ՆԱԽԱՄԵԾԱՐ, préféré, préférable, *adj.* — առնել, ընտրել, V. Նախապատուել, Նախադասել։

ՆԱԽԱՄԵԾԱՐԵԼ, V. Նախապատուել, Նախադասել։

ՆԱԽԱՄԵԾԱՐՈՒԹԵԱՄԲ, préférablement, *adv.*

ՆԱԽԱՄԵԾԱՐՈՒԹԻՒՆ, préférence, *sf.*

ՆԱԽԱՏԱՋՈՐԴ, prédécesseur, *sm.*

ՆԱԽԱՅԱՐՁԱԿ (առաջին յարձակող), agresseur, *sm.* *L'— a toujours tort.*

ՆԱԽԱՅԱՐՁԱԿՈՒԹԻՒՆ (առաջին յարձակումն), agression, *sf.* *Une injuste —.*

ՆԱԽԱՆԿԱՐ, original, prototype, *sm.* — տիպ, archétype ([illegible]), prototype, *sm.* V. եւ Նախատիպ, Նախագաղափար։

· **ՆԱԽԱՆՁ**, jalousie, envie, *sf.*, zèle, *sm.* Բարեյորդոր —, émulation, *sf.* Մոլեկան, մոլեգին, մոլեռանդ —, V. Մոլեռանդութիւն։ — ունենալ, V. Նախանձիլ։ — բերել, prendre, concevoir de la jalousie, porter envie.

ՆԱԽԱՆՁԱԲԵԿ, jaloux, ouse de, *adj.*

ՆԱԽԱՆՁԱԲԵԿՈՒԹԻՒՆ, jalousie, *sf.*

ՆԱԽԱՆՁԱԼԻՑ, jaloux, ouse de, *adj.*

ՆԱԽԱՆՁԱԽՆԴԻՐ, zélateur, trice, *s.* || jaloux, ouse de, *adj.*

ՆԱԽԱՆՁԱԽՆԴՐՈՒԹԻՒՆ, jalousie, *sf.*

ՆԱԽԱՆՁԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, compétition, *sf.*

ՆԱԽԱՆՁԱՅՈՅԶ, zélé, ée, *adj.* *Un — serviteur de Dieu.* Կը զօրծածուի եւ իբր *s.* *C'est un —, une zélée.* || zélote, *sm.*

ՆԱԽԱՆՁԱՅՈՅԶՈՒԹԻՒՆ, zèle, *sm.* — (կրօնից), zélotisme, *sm.*

ՆԱԽԱՆՁԱՒՈՐ, zélé, ée, jaloux, ouse de, *adj.* || zélateur, trice, émulateur, trice, *s.* — մովսիսական օրինաց եւ հայրենի աւանդութեանց, zélote, *sm.* V. եւ կանանացի։

ՆԱԽԱՆՁԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, émulation, *sf.* *Noble, belle, louable —.*

ՆԱԽԱՆՁԵԼ, V. Նախանձիլ։

ՆԱԽԱՆՁԸՆԴԴԷՄ, rival, ale (*pl.* des *rivaux*), *adj.* || émule, *s.* *Il est l'— d'un tel.* rival, ale, *s.* *Il aspire à cette place, mais il a bien des rivaux.* compétiteur, trice, *s.* *Ils étaient —s à l'empire.*

ՆԱԽԱՆՁԻԼ, envier, jalouser, être jaloux de, porter envie, regarder d'un œil d'envie, jeter un œil d'envie.

ՆԱԽԱՆՁՈԴ, jaloux, ouse de, *adj.*

ՆԱԽԱՆՁՈՏ, jaloux, ouse de, envieux, euse, *adj.*

ՆԱԽԱՆՁՈՏՈՒԹԻՒՆ, jalousie, *sf.*

ՆԱԽԱՆՁՈՐԴ, rival, ale (*pl.* des *rivaux*), *s.*

ՆԱԽԱՆՁՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, rivalité, *sf.*

ՆԱԽԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, prééminence, *sf.*

ՆԱԽԱՇԱՒԻՂ, avant-coureur (*pl.* des *avant-coureurs*), *sm.* ||

préliminaire, *sm.* *Les —s de la paix sont signés.* || préambule, *sm.* *— ingénieux. Long —. Faire un —.* prélude, *sm.* *Un apologue* (*խրատական, բարոյական առակ*) *servit de — à son discours.* avant-propos (*pl.* des *avant propos*), *sm.*, préface, *sf.* *Sans préface, point de préface, venons au fait.* || préliminaire, *adj.* *Discours, question —.*

ՆԱԽԱՃԱՌԻԴԵԼ, préluder, *vn.*

ՆԱԽԱՊԱՀԵՍՏ (ըստ բժշկաց), prophylactique, *adj.* *Traitement, remède —. Régime —.* Հիւանդութենէ — զգուշութիւն, ensemble des précautions propres à préserver d'une maladie, prophylaxie, *sf.*

ՆԱԽԱՊԱՇԱՐԵԼ, prévenir, *va.* *Il a prévenu l'esprit de ses juges.*

ՆԱԽԱՊԱՇԱՐԻԼ, V. Նախապաշարուիլ ։

ՆԱԽԱՊԱՇԱՐՈՒԻԼ, se prévenir, *vpr.* *— pour ou contre les gens. Vous vous prévenez aisément.* Առանց պատճառի մէկուն դէմ —, prendre quelqu'un en grippe, se prendre de grippe contre quelqu'un.

ՆԱԽԱՊԱՇԱՐՈՒՄ, } préven-
ՆԱԽԱՊԱՇԱՐՈՒՄՆ, } tion, *sf.*, préjugé, *sm.*

ՆԱԽԱՊԱՇՏՕՆԵԱՅ (դ-ւ Մե-ջէլ), premier ministre, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Մեծ հազարապետ ։

ՆԱԽԱՊԱՏԻՒ, préféré, ée, prééminent, ente, *adj.* — համարել, préférer, *va.* *— le mal au bien. — la mort à la vie. Je préfère l'utile à l'agréable.* Սողոմոն իմաստութիւնն հարստութենէն — համարեց, Salomon préféra la sagisse à la richesse. *Il préféra se retirer* կամ *de se retirer.* V. Նախապատուել ։

ՆԱԽԱՊԱՏՄԱԿԱՆ, préhistorique, *adj.* *Les temps —s.*

ՆԱԽԱՊԱՏՈՒԵԼ, V. Նախապատիւ համարել ։

ՆԱԽԱՊԱՏՈՒԵԼԻ, préférable, *adj.* *Une glorieuse mort est — à une vie honteuse.*

ՆԱԽԱՊԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ, préférence, prééminence, *sf.*

ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ, préparatoire, *adj.* *Étude —.*

ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԵԼ, prédisposer, *va.*

ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԻՉ ՊԱՏՃԱՌՔ (հիւանդութեան, ըստ բժշկաց), cause prédisposante.

ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ (կանուխ կամ տկար տրամադրութիւն), prédisposition, *sf.*

ՆԱԽԱՊՏՈՒՂՔ, prémices, *sfp.*

ՆԱԽԱՋՐՀԵՂԵՂԵԱՆ, antédiluvien, ienne, *adj.* *Animaux —s. Histoire antédiluvienne.*

ՆԱԽԱՍԱՀՄԱՆԵԱԼ, prédestiné, ée, *adj.* et *s.*

ՆԱԽԱՍԱՀՄԱՆԵԼ, prédestiner, *va.* *Dieu a prédestiné les élus.*

ՆԱԽԱՍԱՀՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, prédestination, *sf.* *— à la gloire éternelle, à la grâce.*

ՆԱԽԱՍԵՆԵԱԿ, antichambre, *sf.* (դատաստանի, ատենի), salle des pas perdus.

ՆԱԽԱՍՏԵՂԾՆ, le premier homme. Կ'ըսուի եւ Նախամարդն ։

ՆԱԽԱՎԵՐՋԸՆԹԵՐ, antépénultième, *adj.* *L'— vers de cette page.* — վանկ, antépénultième, *sf.* *Dans ce mot, l'accent est sur l'—.*

ՆԱԽԱՎԿԱՅ (սուրբն Ստեփաննոս), premier martyr, protomartyr (saint Etienne), *sm.*

ՆԱԽԱՎՃԱՌԱԲԱՐ, par provision, *adv.*

ՆԱԽԱՎՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, provision, *sf.*

ՆԱԽԱՏԱԿԱՆ, injurieux, euse,

insultant, ante, ignominieux, euse, *adj*. [*va.*

ՆԱԽԱՏԵԼ, injurier, insulter,

ՆԱԽԱՏԵՍ, V. Նախատեսող։

ՆԱԽԱՏԵՍԵԼ, prévoir, *va.*

ՆԱԽԱՏԵՍԱՐԱՆ, avant scène (*pl.* des *avant-scènes*), *sf.*

ՆԱԽԱՏԵՍՈՂ, prévoyant, ante, *adj.*

ՆԱԽԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, prévoyance, prévision, *sf.*

ՆԱԽԱՏԻՆՔ, affront, *sm.*, injure, insulte, *sf.*, outrage, *sm.*, déshonneur, *sf.* || honte ([illegible]), *sf.*, opprobre, *sm.*, infamie, *sf*:

ՆԱԽԱՏԻՊ, archétype ([illegible]), prototype, *sm.*

ՆԱԽԱՏԻՊԱԿԱՆ, archétype, *adj. Les idées —s de Platon (Պղատոն).*

ՆԱԽԱՏՕՆԱԿ, vigile, *sf. L'Église a ordonné de jeûner certaines —s. Il est aujourd'hui —.* — Զատկի, ծննդեանն Քրիստոսի, la veille de Pâques, la veille կամ la vigile de Noël.

ՆԱԽԱՐԱՐ (վէզիր. նազըր), ministre, *sm.* Ներքին գործոց —, — de l'intérieur. Արտաքին գործոց —, — des Affaires étrangères. Ելեւմտից —, — des Finances. Կրթական գործոց —, — de l'Instruction publique. Արդարութեան —, — de la Justice. Պատերազմական գործոց (Ցամաքային զինուորութեան) —, — de la guerre. Ծովային գործոց (Ծովային զինուորութեան) —, — de la Marine. — Հասարակական շինուածոց, Երկրագործութեան եւ Վաճառականութեան, — des Travaux publics, de l'Agriculture et du Commerce. —ք պետութեան, կամ —ք անպաշտօն, —s d'État, կամ —s sans portefeuille. V. Սատրապ։

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ, ministériel, elle, *adj.* [պաշտօնեայ։

ՆԱԽԱՐԱՐԱԳԵՏ, V. Նախա-

ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, ministère, *sm.* — Ներքին գործոց, — de l'Intérieur. — Արտաքին գործոց, — des Affaires étrangères. — Ելեւմտից, — des Finances. — Կրթական գործոց, — de l'Instruction publique. — Արդարութեան, — de la Justice. — Պատերազմական գործոց (Ցամաքային զինուորութեան), — de la Guerre. — Ծովային գործոց (Ծովային զինուորութեան), — de la Marine. — Հասարակական շինուածոց, Երկրագործութեան եւ Վաճառականութեան, — des Travaux publics, de l'Agriculture et du Commerce. V. Սատրապութիւն։

ՆԱԽԱՒՈՐ, primordial, ale (*pl. primordiaux*), *adj. L'état — des choses.* primitif, ive, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Նախնին, Նախնական։ [té, *sf.*

ՆԱԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, ancienne-

ՆԱԽԱՔԼՈՌԻԿ, } protochlorure, *sm.*
ՆԱԽԱՔԼՈՐԱՒՈՐ, }

ՆԱԽԴԻՐ, préposition, *sf.*

ՆԱԽԵՐԳԱՆ, prélude, prologue, *sm.*

ՆԱԽԵՐԳԵԼ, préluder, *vn.*

ՆԱԽԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, V. Նախերգան։

ՆԱԽԵՐԻՑԱԿԱՆ, décanal, ale, *adj.* V. եւ Կարգերիցական։

ՆԱԽԵՐԻՑՈՒԹԻՒՆ, décanat, *sm.* V. եւ Կարգերիցութիւն։

ՆԱԽԸՆԹԱՑ, précédent, ente, antécédent, ente, *adj.* — օրինակ, exemple antérieur invoqué comme autorité, précédent, *sm. Citer des précédents.* — գլուխն, le chapitre qui précède. — օր, veille, *sf.* V. եւ Նախատօնակ։ — լինել, ըլլալ, précéder, *va.* || —, précurseur, *sm.* — արեգական (այգ), l'avant-courrière du soleil (aurore). [dence, *sf.*

ՆԱԽԸՆԹԱՑՈՒԹԻՒՆ, antécé-

ՆԱԽԸՆԹՐԻՔ (ափսէամ ճաշկերոյթ), collation, *sf.*, goûter, *sm.*

ՆԱԽԸՆԹՐԵԼ, collationner, goûter, *vn.*

ՆԱԽԸՆԾԱՅ, préliminaire, *adj.*

ՆԱԽԸՆԾԱՅՔ, prémices, *sfp.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Նախապտուղք։

ՆԱԽԸՆԿԱԼ, préconçu, ue, *adj.* *Une idée, une opinion préconçue.*

ՆԱԽԸՆՏՐԵԱԼ, prédestiné, ée, *adj.* et *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Նախասահմանեալ։

ՆԱԽԸՆՏՐԵԼ, prédestiner, *va.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Նախասահմանել։

ՆԱԽԹԹՈՒԱԾՆԱՅ (բառ տարրագիտաց [chimiste]), protoxyde, *sm.*

ՆԱԽԻՐ, troupeau, *sm.* — *de bœufs, de vaches.*

ՆԱԽԾԻՆ, primordial, ale (*pl. primordiaux*), *adj.* *État — du globe.*

ՆԱԽԿԻՆ, premier, ière, *adj.* || ancien, ienne, *adj.*

ՆԱԽՃԻՐՔ (կոտորած), carnage, massacre, *sm.*

ՆԱԽՑՕԴՈՒԱԾ (հաղորդագիր), bulletin, *sm.*

ՆԱԽՆ, prédécesseur, *sm.*

ՆԱԽՆԱԿԱՆ, primitif, ive, *adj.* *La valeur primitive d'une monnaie.* primordial, ale (*pl. primordiaux*), *adj.* *L'État — des choses.* || primitif, ive, *adj.* *Langue primitive. La primitive Église.*

ՆԱԽՆԻ, premier, ière, primitif, ive, *adj.* || vieil կամ vieux, *m.* vieille, *f.*, ancien, ienne, *adj.* || ancien, prédécesseur, *sm.* || souche, *sf.* Անդուստին ի նախնեացն ժամանակաց (ըստ հին ժամանակներէ ի վեր), de toute ancienneté, *adv.*

ՆԱԽՆԻՔ, les anciens, les ancêtres, les aïeux, les devanciers, les prédécesseurs.

ՆԱԽՈՐԴ, précédent, ente, antécédent, ente, *adj.* || devancier, ière, *s.*; prédécesseur, *sm.*

ՆԱԽՈՐՈՇԵԼ, prédéterminer, *va.* — *la volonté humaine.*

ՆԱԽՈՐՈՇԻՉ, prédéterminant, ante, *adj.* *Décret —.*

ՆԱԽՈՐՈՇՈՒՄ, } prédétermination, *sf.*
ՆԱԽՈՐՈՇՈՒՄՆ, }
La — physique.

ՆԱԽՍՊԱՍ (առաջին խածք, կերակուրք սեղանոյ), entrée, *sf.*

ՆԱԽՕՐԻՆԱԿ (յայտարարութիւն [տպագրելի մատենի]), prospectus (բրոսբէկդիւս. բառ լատին), *sm.* *Publier un —.*

ՆԱՀԱՆԳ, province, *sf.*

ՆԱՀԱՆԳԱԿԱՆ, provincial, ale (*pl. provinciaux*), *adj.* *Accent —. États provinciaux.*

ՆԱՀԱՆՋ, bissextil, ile, *adj.* *L'an —. L'année bissextile.* — or, jour intercalaire, bissexte, *sm.* *On aura bissexte cette année.* || — (զօրաց), retraite, *sf.* *Les ennemis ont fait —, une belle —.*

ՆԱՀԱՆՋԵԼ, arrêter, *va.*

ՆԱՀԱՆՋԻԼ (զօրաց), reculer, *vn.*, se retirer, *vpr.*, battre en retraite.

ՆԱՀԱՊԵՏ, patriarche, *sm.* || chef de tribu, chef, *sm.*, souche, *sf.*

ՆԱՀԱՊԵՏԱԿԱՆ, patriarcal, ale (*pl. patriarcaux*), *adj.* *Simplicité patriarcale. Une vie patriarcale.*

ՆԱՀԱՏԱԿ, champion, agoniste, athlète, *sm.* || martyr, yre, *s.*

ՆԱՀԱՏԱԿԱԴԻՐ, agonothète, athlothète, *sm.*

ՆԱՀԱՏԱԿԵԼ, martyriser, *va.* *Plusieurs saints furent martyrisés.*

ՆԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, combat, *sm.* || martyr, *sm.*

ՆԱՂՄ (տկան [պատերազմի]. լաղըմ), mine, *sf.*

ՆԱՂՄԱՓՈՐ (լաղըմճը [-ճիլեր]), mineur, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաւ Ականահատ։

ՆԱՄԱԿ, lettre, missive, dépêche, *sf.* Արժանագրեալ —, lettre chargée. Աղաչանաց —, supplique, *sf.* —ն ամսոյս վեցին է, la lettre est du six de ce mois. Յաւելուած —ի, V. Յետագրութիւն։

ՆԱՄԱԿԱԲԱՇԽ, facteur, *sm.* *Le — n'a pas apporté de lettre.* — (զօրաց), vaguemestre, *sm.*

ՆԱՄԱԿԱԲԵՐ, courrier, *sm.*

ՆԱՄԱԿԱԳԻՐ (մասեանագիր նամակաց), épistolier, ière, *s.*, épistolaire, *sm.* || — (նին մասեանագիր նամակաց), épistolographe, *sm.* *Les —s grecs, latins.*

ՆԱՄԱԿԱԳՐԱԿԱՆ, épistolaire, *adj.* *Style, genre —.*

ՆԱՄԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, V. Թղթագրութիւն։

ՆԱՄԱԿԱՆԻ, lettres, *sfp.* *Les lettres de Mme de Sévigné.* expéditions, *sfp.* *Ce courrier attend ses —s.*

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՆ, bureau de poste, *sm.* կամ լով poste, *sf.* *La — aux lettres. Les employés de la poste. L'administration des postes.* Մնալի ի նամակատան, poste restante.

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ, boîte aux lettres.

ՆԱՄԱԿԱՏԱՐ, V. Նամակաբաշխ։

ՆԱՑ, humide, *adj.* — տարր, l'— élément, le liquide élément. — (կակուղ) բաղաձայնք, consonnes liquides. Ինչ. *l, m, n, r.* — (կակուղ) բաղաձայն, liquide, *sf.* *Une —.*

ՆԱՑԱԿԱՆ (խոնաւ, խոնաւական. տամուկ), humide (ԻՆԷՓ), *adj.* *Un linge, une chambre —.*

ՆԱՅԵՑԱԾ, V. Նայուածք։

ՆԱՅՈՂ, regardant, *sm.* *Voilà bien des —s.*

ՆԱՅԵՑՈՒՄ, V. Նայուածք։

ՆԱՅԻԼ, regarder, jeter les yeux sur. Աչքը տնկած —, dévorer des yeux. Առանց նայելու, à tort et à travers; nonobstant. Օդին գէշութեանն սաստիկ նայելու, կամ օդին գէշութեանը չնայելով ամէն օր կը շրջագայիմ, je me promène tous les jours, nonobstant le mauvais temps. Հաճոյ աչքով —, jeter un regard favorable sur. Բերանաբաց —, regarder la bouche ouverte, bayer (ԻԷՅԷ), *vn.* Խոժոր մոլոր —, faire les gros yeux à quelqu'un. Ապուշ ապուշ օդը —, regarder niaisement en l'air, bayer aux corneilles. Աչքեր տնտռած —, ouvrir de grands yeux. Գաղտագողի —, ծուռ —, regarder quelqu'un de côté, de travers, œillader, *va.* Աղէկ աչքով, գէշ աչքով —, voir une personne, une chose de bon œil, de mauvais œil. Վրան —, donner sur. Պատուհանն փողոցին, գետակին վրայ կը նայի (գետակին վրայ է), la fenêtre donne sur la rue, sur la petite rivière. Ետեւի դուռը պարտէզին վրայ կը նայի (պարտէզին վրայ է), la porte du derrière donne sur le jardin. Ծախքին չ—, ne pas regarder à la dépense. Շատ բարակ նայելու չէ, il ne faut pas être si regardant, trop regardant.

ՆԱՅՈՒԱԾՔ, regard, *sm.*, vue, *sf.*, coup d'œil, *sm.*, œillade, *sf.* Գողտագողի եւ քաղցր —, V. Մեղմեղանք նայաց։

ՆԱՅԱԴ (դիցուհի աղբերաց եւ գետոց [դիս առասպելին]), Naïade (ՆԱՅԱՏ), *sf.*

ՆԱՆԻՐ, vain, *m.* vaine, *f.*,

frivole, inutile, *adj*. **ի** —, en vain, inutilement, *adv*.

ՆԱՆՐԱԿԱՆ, vain, *m*. vaine, *f*. *adj*.

ՆԱՇԻՀ (իրմա աշն), gruau, *sm*. *Pain de* —.

ՆԱՊԱՍՏԱԿ (թաւշան), lièvre, *sm*. կորիւն, ձագ —ի, jeune —, levraut, *sm*. Մատակ, էգ —, femelle d'un —, hase (հակ. բառ. գերմաներէն), *sf*. —ը կը կաղկանձէ, le lièvre glapit.

ՆԱՊԱՍՏԱԿՆԱՒԹԻՒՆ (աչքի վերին կոպի կարկամութիւն), lagophtalmie, *sf*.

ՆԱՊՈԼԷՕՆ (Ֆրանս. փրանկի արժող զարդիականն ոսկի դրամ. Նափօլէօն ալթընը), napoléon, louis, *sm*.

ՆԱՏԻՐ, V. Նադիր, Սուզակէտ։

ՆԱՐԳԷՍ (Նէրկիզ), narcisse, *sm*. — *blanc*, *jaune*. Ոսկի —, jonquille, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Նէրգիս, Մորտս։

1. **ՆԱՐԳԻԼԱԿ** (Նարկիլէ), narghileh կամ narguilé, *sm*.

2. **ՆԱՐԳԻԼԱԿ** (Հնդիկ ընկոյզ. Նարկիլ. Նարճիլ), coco, *sm*.

ՆԱՐԳԻԼԱԵՆԻ (Հնդիկ ընկուզի), cocotier, *sm*.

ՆԱՐԴ, nard, *sm*.

ՆԱՐԴԵԱՆ, de nard, *adj*. Իւղ —, parfum de nard.

ՆԱՐԴԻՆ, nard, *sm*.

ՆԱՐԴՈՍ, nard, *sm*.

ՆԱՐԴՈՍԵԱՆ, de nard, *adj*. Իւղ —, parfum de nard.

1. **ՆԱՐԿԻՍ**, V. Նարգէս։

2. **ՆԱՐԿԻՍ** (իւր գեղեցկութեանը զարմնուած մարդ), narcisse, *sm*. V. Նարկիսոս։

ՆԱՐԿԻՍՈՍ (որդի Կեփիսեայ [Céphise] գետոյ, որ իւր պատկերն աղբեր մէջ տեսնելով՝ յիմարանալու չափ զարմանալով իւր գեղեցկութեանն ու ձիւրելով մեռաւ, եւ փոխուեցաւ ի ծաղիկն Նարգէս [րոտ առասպելաց]), narcisse, *n. p. m*.

ՆԱՐԻՆՋ (փորթուգալ), fruit délicieux, orange, *sf*. Չենական —, chinois, *sm*.

1. **ՆԱՐՆՋԱԳՈՅՆ** (փորթուգալ րէնկի), orangé, *sm*.

2. **ՆԱՐՆՋԱԳՈՅՆ** (փորթուգալ րէնկինտէ. թուրունճի), couleur d'orange կամ couleur orange, orangé, ée, *adj*.

ՆԱՐՆՋԱՆՈՑ, orangerie, *sf*.

ՆԱՐՆՋԱՋՈՒՐ, V. Նարնջըմպելի։

ՆԱՐՆՋԱՍՏԱՆ, orangerie, *sf*.

ՆԱՐՆՋԱՎԱՃԱՌ, oranger,ère, *adj*. et *s*. *Un fruitier* —.

ՆԱՐՆՋԱՐԱՆ, V. Նարնջաստան։

ՆԱՐՆՋԵՆԻ, oranger, *sm*. *Une allée d'*—*s*.

ՆԱՐՆՋԸՄՊԵԼԻ, orangeade, *sf*.

ՆԱՐՆՋՕՂԻ, curaçao (քիւրասօ), *sm*.

ՆԱՐՏ (բախտի խաղ. գումար), jeux de hasard.

ՆԱՐՕՏ. V. Ներկ։

ՆԱՐՕՏԱՆԵՐԿՈՒԹԻՒՆ, V. Ներկարարութիւն։

ՆԱՒ, navire, vaisseau, bâtiment, *sm*., embarcation, *sf*., bord, *sm*. Անկայմ — փոքրիկ, barquerolle, *sf*. — ճիւանդաց, V. Հիւանդանաւ։ — եզերապահ, garde-côte (*pl*. des *gardes-côtes*), *sm*. Պատերազմիկ, պատերազմական —, V. Ցռկանաւ։ Բանբեր, զրուցատար — պատերազմիկ, aviso, *sm*. —ով ճամբայ ելնել, partir du port, mettre à la voile. —ով երթալ, aller à la voile. — մտնել, se rendre à bord d'un vaisseau, s'embarquer, *vpr*. *Il s'embarqua sur un paquebot*. Անցեալ ամսոյն տասնուվեցին — մտաւ, il s'est embarqué le seize du mois dernier. —ը մտցունել, դնել, mettre dans une barque, dans

un vaisseau, embarquer, *va.* *Embarquer des hommes.*

ՆԱՒԱԲԱԺԻՆ, division, *sf.*

ՆԱՒԱԲԱՆՑ, ponton, *sm.*

ՆԱՒԱԲԵԿ, naufragé, ée, *adj.* || naufragé, *sm.* *De malheureux —s.* — լինել, V. Նաւաբեկիլ, Նաւակոծիլ։

ՆԱՒԱԲԵԿԻԼ, faire naufrage, se perdre, *vpr.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Նաւակոծիլ։

ՆԱՒԱԲԵԿՈՒԹԻՒՆ, naufrage, *sm.* — ընել, faire —.

ՆԱՒԱԲԵՌՆ, navée, *sf.* [*sm.*

ՆԱՒԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, passage,

ՆԱՒԱԳՈՐԾԱՐԱՆ, chantier, *sm.* *Les —s de Brest, de Toulon.* dock ([illegible]), *sm.*

ՆԱՒԱԶ, homme de mer, marin, matelot, *sm.*

ՆԱՒԱԶԱԽՈՐՏԻԿ, matelote, *sf.* — *d'anguilles.*

ՆԱՒԱԶԱՊԵՏ. Երրորդ —, contremaître, *sm.* [*sm.*

ՆԱՒԱԶՈՒԹԻՒՆ, matelotage,

ՆԱՒԱԼԻՑ ([illegible]), lest ([illegible]), *sm.* Նաւու մէջ — դնել, mettre du — dans un navire, lester, *va.*

ՆԱՒԱԽՈՒՄԲ, escadre, flottille, *sf.*

ՆԱՒԱԿ, bateau, *sm.*, barque, *sf.*, canot, *sm.*, embarcation, chaloupe, *sf.* — խրախից, զբօսանաց, embarcation de plaisance. — (գետոյ), peautre, *sf.* Միակայմ —, balancelle, *sf.* — Վենետկոյ, V. Գոնդոլայ։ — Տանկաց ի կոստանդնուպոլիս ([illegible]), caïque ([illegible]), *sm.* Գնդակիր —, chaloupe canonnière. Նաւակ օդապարիկ գնդի, V. Օդանաւ։ Պզտի, փոքրիկ —, V. Նաւակիկ։ Փոքրիկ — անկայմ եւ անառագաստ (կուր), nacelle, *sf.* Խճակիր, խճաքարձ —, lesteur, կամ bateau lesteur. Մոտագնաց —, barque traversière. — ազատիչ (նաւաբեկելոց, ընկղմելոց), bateau sauveteur.

ՆԱՒԱԿԱԼ (ձկան մը փոքրիկ ձուկն որ կ'արգելու նաւերն [ըստ կարծեաց նախնեաց]), rémora, *sm.* կամ rémore, *sf.*, échène, échénéide ([illegible]), sucet, *sm.*

ՆԱՒԱԿԱՁԵՒ (ըստ անդամազննութեան), scaphoïde ([illegible]), naviculaire, *adj.* *Os —. Fosse —.*

ՆԱՒԱԿԱՄՈՒՐՋ, V. Զամ։

ՆԱՒԱԿԱՑ ([illegible]), rade, *sf.*, bassin, *sm.* —ը մտցունել, mettre un vaisseau en rade, rader, *va.*

ՆԱՒԱԿԱՆ, naval, ale (*pl. navals*), *adj.* *Combat —. Bataille navale. Forces navales.* nautique, *adj.* *Art —.* || — (զօրք. ծովեցի զօրք), marine, *sf.* *Service dans la —. Le corps de la —.*

ՆԱՒԱԿԱՌՈՅՑ, constructeur de vaisseaux.

ՆԱՒԱԿԱՏԵԱՑ, inaugural, ale, *adj.* *Harangue inaugurale.*

ՆԱՒԱԿԱՏԻՔ ([illegible]), inauguration, dédicace, *sf.* Ճառ նաւակատեաց, discours d'inauguration. Նաւակատիս առնել (— ընել. [illegible]), inaugurer, *va.*

ՆԱՒԱԿԻԿ, petit bateau, batelet, esquif, *sm.*, nacelle, *sf.*

ՆԱՒԱԿՈԾ, V. Նաւաբեկ։ — լինել, V. Նաւակոծիլ, Նաւաբեկիլ։

ՆԱՒԱԿՈԾԻԼ, faire naufrage, se perdre, *vpr.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Նաւաբեկիլ։

ՆԱՒԱԿՈԾՈՒԹԻՒՆ, V. Նաւաբեկութիւն։ — կրել, se perdre, *vpr.* *Ce bâtiment s'est perdu sur une côte, contre un rocher.* [*sf.*

ՆԱՒԱԿՌՈՒԱՐԱՆ, naumachie,

ՆԱՒԱԿՌՈՒՈՒԹԻՒՆ, V. Նաւամարտութիւն։

ՆԱՒԱՀԱՆԳԻՍՏ, port, *sm.* Հողմախաղաղ անձուկ —, — խաղաղ ի հողմոց, un — à l'abri des vents. —ք ինքնեակք, ինքնեղք, des —s naturels. —ք շինուածոյք, des —s artificiels. —ը մտանել, entrer dans le —, prendre —, surgir au —. — իջանել, descendre dans le —.

ՆԱՒԱՀԱՐ, torpille, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ծովառումբ։

ՆԱՒԱՀԵՏ (հետք նաւու), ouaiche, *sf.* Ըստ Լիդրէի. *sm.* Ըստ Ակադեմիոյ. Ըստ Լիդրէի գրելի է Houaiche, Houache.

ՆԱՒԱՁԻԳ, haleur, euse (հա-մօ-, եօլ), *s.* — նաւ, bateau remorqueur, կամ լոկ remorqueur, *sm.* [ւ-ժ), *sm.*

ՆԱՒԱՁԳՈՒԹԻՒՆ, halage (հա-

ՆԱՒԱՄԱՏՈՅՑ, échelle, *sf.*

ՆԱՒԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, combat navale, *sm.*, bataille navale, naumachie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Նաւակռուութիւն։

ՆԱՒԱՄՈՒՏՔ (նաւը մտցունելը, մտնելը), embarquement, *sm.* — *de troupes, de marchandises.*

ՆԱՒԱՏԱՐԳԱՐ, armateur, *sm.*

ՆԱՒԱՁՈՒ, navigation, *sf.*

ՆԱՒԱՊԵՏ, capitaine, navigateur, *sm.* Տարագնաց —, capitaine au long cours.

ՆԱՒԱՊԵՏԵԼ, naviguer, *vn.*

ՆԱՒԱՌԱՋՔ, V. Նաւացռուկ։

ՆԱՒԱՍՏԻ, matelot, marin, marinier, *sm.*

ՆԱՒԱՍՏՈՒԹԻՒՆ, marine, *sf.*

ՆԱՒԱՎԱՐ, nocher, batelier, navigateur, marin, *sm.*, nautonier, ière, *s.* Այս վերջինը կը գործածուի ի քնարդ. եւ ի պերճ ապացուածս։ —ն նաւմասուեր ափանց, —ն դժոխոց (Քարոն), le nautonier des sombres bords, le nautonier des enfers (Caron). — (գետոց), passeur, marinier, *sm.* — անհմուտ, marin d'eau douce.

ՆԱՒԱՎԱՐԵԼ, conduire, *va.*

ՆԱՒԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ, manœuvre, *sf.* *Commander la —.* || — (գործ նաւավարի), manœuvre, *sf.* *Ce matelot entend bien la —.*

ՆԱՒԱՏՈՐՄ, } flotte, *sf.* Զինուորական
ՆԱՒԱՏՈՐՄԻԴ, }
—, marine militaire. Թանգարական —, marine marchande.

ՆԱՒԱՐԱՆ (Բէյ-—նէ), arsenal maritime, *sm.*

ՆԱՒԱՐԿԵԼ, faire voyage par mer, faire voile, faire route, naviguer, cingler (Ըստ Լիդրէի գրելի է Singler), *vn.* — Ամերիկա, faire voile pour l'Amérique.

ՆԱՒԱՐԿԵԼԻ, navigable, *adj.* —ն լինել (գետոյ), navigabilité, *sf.*

ՆԱՒԱՐԿՈՂ, navigateur, *adj. m.* *Peuple —.* || homme de mer, navigateur, *sm.* *Grand, hardi navigateur.*

ՆԱՒԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, navigation, traversée, *sf.*, voyage, passage, *sm.* Տարագնայի —, voyage de long cours. Շուրջանակի —, V. Շրջանաւութիւն։

ՆԱՒԱՐՇԱՒՔ, course d'embarcations qui luttent de vitesse, regates, *sfp.*

ՆԱՒԱՑՌՈՒԿ, proue, *sf.*, éperon, avant, *sm.*; poulaine, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Նաւառաջք։

ՆԱՒԱՔԱՐՇ ՆԱՒ, bateau remorquer, կամ լոկ remorqueur, *sm.*

ՆԱՒԱՔԱՐՇՈՒԹԻՒՆ, remorquage, *sm.*, remorque, *sf.*

ՆԱՒԵԼ, faire voile, naviguer, cingler (ըստ Լիդրէի գրելի է Singler), *vn.* Անգղիոյ բոլորտիքը նաւեցինք, nous naviguâmes autour de l'Angleterre. Առ ցամաքաւն —, naviguer le long des côtes.

ՆԱՒԵՏՂ, bassin de construction, *sm.*, forme, *sf.*

ՆԱՒԹ (Նէֆթ), naphte, *sm.*

ՆԱՒՈՂՋԵԱՑ, naulage, fret, nolis (Նօլի), *sm.*

ՆԱՒՈՐԴ, matelot, *sm.* || passager, ère, *s.*

ՆԱՒՈՒՂԻՂ, pilote, marinier, *sm.*, nautonier, ière, *s.* Երրորդը կը գործածուի ի քնքոյշ. եւ ի պերճ ասացուածս։

ՆԱՒՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆ, manœuvre, *sf.*, pilotage, *sm.* Աստղերս նաւուղղութեան, pilotin, *sm.*

ՆԱՒԱՎԱՐՁԵԼ, fréter, affréter, noliser, *va.*

ՆԱՒԱՎԱՐՁԻՉ, affréteur, fréteur, *sm.*

ՆԱՒԱՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, fret, affrètement, naulage, nolisement, *sm.*

ՆԱՓՈՐՍ, pluvial, *sm.*, chape, *sf.* — (լատին քահանայից), chasuble, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Շուրջառ։

ՆԱՔԱՐԱԿԻՍ (դանգ. քննոն. [illegible]), obole, maille, *sf.*

ՆԳԵԼ, barrer, verrouiller, *va.*

ՆԵԱՐԴ, fibre, *sf.* Մանր —, fibrille, *sf.*

ՆԵԽ, infection, *sf.*

ՆԵԽԱՀՈՏՈՒԹԻՒՆ, infection, *sf.*

ՆԵԽԱՍԱՍ, morose, *adj.*

ՆԵԽԻԼ, se putréfier, se corrompre, *vpr.*

ՆԵԽՈՒԹԻՒՆ, putréfaction, *sf.*

ՆԵԽՈՐ ([illegible]), ache, *sf.*

ՆԵԿՏԱՐ (անմահական ըմպելիք դից [ըստ առասպելաց]), nectar, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ [illegible]։

ՆԵԿՏԱՐԻՈՆ (ծաղկին մեղրոտ մասը), nectaire, *sm.*

ՆԵՂ, étroit, oite, serré, ée, *adj.* —ն ըլլալ, —ր մնալ, être à l'étroit, être gêné, être dans la gêne, se gêner, être mal à son aise, s'incommoder. Ցաւ —ն եմ այս վայրկեանիս, je suis fort gêné dans ce moment-ci. Մէկուն —ը դնել, réduire quelqu'un aux abois.

ՆԵՂԱԳԻՐ, sténographe, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Սղագիր։

ՆԵՂԱԳՐԱԿԱՆ, sténographique, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Սղագրական։

ՆԵՂԱԳՐԵԼ (համառօտ բառերով գրել), sténographier, *va.* կ'ըսուի եւ Սղագրել, Նշանագրել։

ՆԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ (համառօտ բառերով գրելու արուեստ), sténographie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Սղագրութիւն։

ՆԵՂԱՆԱԼ, se fâcher, *vpr.* Կը նեղանայ որ իմ բարեկամս էք, il est fâché que vous soyez mon ami. —լու պատճառ ունի, il a sujet d'être en colère, կամ de se fâcher. || devenir plus étroit, s'étrécir, *vpr.* V. Նեղն ըլլալ, նեղը մնալ (նեղ)։

ՆԵՂԱՇԵՐՏԱՆ (տեսակ մը պատմուճան հին Հռոմայեցւոց), angusticlave, *sm.*

ՆԵՂԱՆՑՔ, V. Նրբանցք։

ՆԵՂԱՍԻՐՏ, impatient, ente, bourru, ue, *adj.*

ՆԵՂԱՍՐՏԻԼ, s'impatienter, *vpr.*, faire du կամ de mauvais sang.

ՆԵՂԱՍՐՏՈՒԹԻՒՆ, V. Նեղսրտութիւն։

ՆԵՂԱՑԱԾ, } fâché, ée, con-
ՆԵՂԱՑԵԱԼ, } traint, ainte, *adj.*

ՆԵՂԱՑՈՒՆԵԼ, gêner, tracasser, tourmenter, *va.* || vexer, serrer, resserrer, *va.* || rendre étroit, plus étroit, étrécir, *va.*

ՆԵՂԱՑՈՒՑԻՉ, vexant, ante, *adj.*

ՆԵՂԵԱԼ, fâché, ée, contraint, ainte, *adj.*

ՆԵՂԵԼ, mettre à l'étroit, à la gêne, gêner, presser, tour-

menter, affliger, inquiéter, soucier, tuer, tracasser, incommoder, importuner, ennuyer, donner de la peine, contraindre, accabler, *va.* || vexer, opprimer, maltraiter, *va.* || serrer, resserrer, rétrécir, *va.* Գործոց յանախութիւնը (առատութիւնը) կը նեղէ զիս, la foule des affaires m'accable.

ՆԵՂԻԼ, être à l'étroit, être gêné, tourmenté, se gêner, se tourmenter, se contraindre, *vpr.* *Ne vous contraignez pas pour moi, je vous prie.* s'affliger, avoir de la peine, souffrir, se soucier, *vpr.*, languir, *vn.*

ՆԵՂԻՉ, } oppresseur, vexa-
ՆԵՂՈՂ, } teur, *sm.* || inquiétant, ante, *adj.*

ՆԵՂՈՒԻԼ, être à l'étroit, être gêné, tourmenté, se gêner, se tourmenter, s'affliger, avoir de la peine, se soucier, *vpr.*, languir, *vn.* Մի նեղուիք (համեստութիւն. ձեր համեստութեանը նայելու), ne vous gênez pas. Այս մարդն երբեք չի նեղուիր, cet homme ne se gêne jamais. *Il ne se gêne jamais pour personne.*

ՆԵՂՈՒԹԻՒՆ, gêne, oppression, vexation, tribulation, *sf.*, embarras, *sm.*, peine, *sf.*, tourment, *sm.*, inquiétude, anxiété, détresse, importunité, incommodité, *sf.*, ennui (ձանձրոյթ), tracas (զբաղում), *sm.* || contrainte, *sf.* || étrécissement, *sm.*, étroitesse, *sf.* Նեղութեան մէջ իյնալ, V. Նեղն իյնալ, Նեղը մնալ (ՆԵՂ)։

ՆԵՂՈՒՑ, détroit, *sm.* *Le — de Gibraltar, de Magellan.* canal, *sm.* *— de Constantinople, de Mozambique.*

ՆԵՂՍՐՏԻԼ, V. Նեղանալ։

ՆԵՂՍՐՏՈՒԹԻՒՆ, étroitesse du cœur, impatience, *sf.*

ՆԵՆԳ, V. Նենգութիւն։ — գործել, machiner, *vn.* —աւ, V. Նենգութեամբ (ՆԵՆԳՈՒԹԻՒՆ)։

ՆԵՆԳԱԳՈՐԾ, machineur, *sm.*

ՆԵՆԳԱՄԻՏ, insidieux, euse, *adv.*

ՆԵՆԳԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ (իր ստացուածքը չեղող կարծուածի մը վաճառումը), stellionat, *sm.*

ՆԵՆԳԱՒՈՐ, frauduleux, euse, insidieux, euse, traître, esse, déloyal, ale *(pl. déloyaux)*, fourbe, rusé, ée, perfide, *adj.* || fourbe, rusé, ée, perfide, *s.*

ՆԵՆԳԵԼ, frauder, *va.*

ՆԵՆԳՈՏ, insidieux, euse, *adj.*

ՆԵՆԳՈՒԹԻՒՆ, malin vouloir, *sm.*, fraude, ruse, fourberie, finesse, déloyauté, perfidie, *sf.* Նենգութեամբ, en traître, traîtreusement, frauduleusement, insidieusement, déloyalement, *adv.* Առանց նենգութեան (անկեղծ կռուով), de bonne lutte.

ՆԵՊԱՏԻԿ ([illegible]), cloporte, *sm.*

1. **ՆԵՏ**, flèche, *sf.*, trait, *sm.* — թունաւոր, un — empoisonné. — արձակել, նետել, tirer une —, un —, décocher, *va.*

2. **ՆԵՏ** (փոքրիկ համաստեղութիւն մը հիւսիսային կիսագնդին), flèche, *sf.*

ՆԵՏԱՁԻԳ (մարտական մեքենայ [machine de guerre] նախնեաց, նետաձիգ, քարընկէց եւ այլն. [illegible]), baliste, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Թափիար։

ՆԵՏԱՁԵՒ (կցուածք գանկի), sagittale, *adj. f.* *La suture —.*

ՆԵՏԱՁԳՈՒԹԻՒՆ, décochement, *sm.*

ՆԵՏԱՁԻԳ ՄԸ, une portée de trait.

ՆԵՏԱՐՁԱԿՈՒԹԻՒՆ, décochement, *sm.*

ՆԵՏԵԼ, jeter, lancer, *va.* Նետ —, V. Նետ։ Ռումբ —, jeter, lan-

cer des bornes. Ատրճանակ —, tirer un coup de pistolet. (Բարձրէն) վար — (գահավիժել), jeter d'un lieu élevé dans un lieu bas, խոր profond, précipiter, *va.* Մէկդի —, jeter, *va.* Խարիսխ —, V. Խարիսխ. Կռակը —, V. Կռակ. Պատուհանէն —, jeter par la fenêtre. (Ցանցանքը մէկու մը վրայ) —, jeter, *va.* Դուրս —, jeter dehors. Ինքզինքը —, se jeter, se lancer, *vpr.* (Բարձրէն) ինքզինքը — (գահավիժիլ), se jeter de haut en bas, se précipiter, *vpr.*

ՆԵՏԸՆԿԷՑ ՄԻ, une portée de trait.

ՆԵՏԻ (տեսակ մը բոյս), sagittaire, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ջրանետ.

ՆԵՏՈՂ, archer, sagittaire, *sm.* —ք, gens de trait.

ՆԵՏՈՒԻԼ, être jeté, lancé, se jeter, se lancer, se précipiter, *vpr.* Մէկուն վրայ —, se précipiter, s'élancer sur quelqu'un. Կատուն մկան վրայ կը նետուի, le chat s'élance sur le rat. *Le chien s'élança sur lui.* Ձիուն վրայ — (ոստնուլ), s'élancer sur le cheval. Ջուրը —, se jeter dans l'eau. [sier, *va.*

ՆԵՐԱԶՆՆԵԼ (դիակը), autop-

ՆԵՐԱԶՆՆՈՒԹԻՒՆ, autopsie, *sf. On a ordonné l'— de ce cadavre.* [adj.

ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ, introductif, ive,

ՆԵՐԱԾԵԼ, introduire, *va.*

ՆԵՐԱԾՈՂ, introducteur, trice, *s. Je serai votre —.*

ՆԵՐԱԾՈՒԹԻՒՆ, **ՆԵՐԱԾՈՒՄ**, **ՆԵՐԱԾՈՒՄՆ**, } introduction, *sf.*

ՆԵՐԱՐԿԵԼ, injecter, *va.*

ՆԵՐԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, injection, *sf.*

ՆԵՐԱՌՈՒԹԻՒՆ ([ճիւթերը. suc] ներս ընդունելը), intussusception, *sf.*

ՆԵՐԲԱՆ (ոտնամանի, կօշիկի տակի կաշի. [illegible]), semelle, *sf.* Ոտքի — (ոտքի տակը. [illegible]), plante du pied.

ՆԵՐԲԱՆԱՓԱԿ ([illegible]), sous-pied (*pl.* des *sous-pieds*), *sm. Porter, mettre des sous-pieds.*

ՆԵՐԲԵՐԱԿԱՆ. Ներբերական վաճառականութիւն, commerce d'importation.

ՆԵՐԲԵՐԵԼ, importer, *va.* — *des marchandises dans un pays.*

ՆԵՐԲԵՐՈՂ, importateur, *sm.*

ՆԵՐԲԵՐՈՒՄ, **ՆԵՐԲԵՐՈՒՄՆ**, } importation, *sf.*

ՆԵՐԲՈՂԵԱՆ, panégyrique, éloge, *sm. Le — d'un saint.* — յօրինել, faire un panégyrique.

ՆԵՐԲՈՂԻՉ, panégyriste, *sm.*

ՆԵՐԳԵՒ (Յունաց եւ Հռովմայեցւոց բանաստեղծութեան չափ մը), tribraque, brachysyllabe ([illegible]), *sm.*

ՆԵՐԳԵՒԻԼ, amaigrir, *vn.*, s'amaigrir, *vpr.*

ՆԵՐԳԵՒՈՒՄ, **ՆԵՐԳԵՒՈՒՄՆ**, } amaigrissement, *sm.*

ՆԵՐԳԻՍ, V. Նարգէս.

ՆԵՐԳԻՒՆ (թփիկ մ'է), alisier կամ alizier, *sm.* [adv.

ՆԵՐԳՈՐԾԱԲԱՐ, activement,

ՆԵՐԳՈՐԾԱԿԱՆ, actif, ive, *adj.* — բայ, verbe actif. — ձայն բայի, actif, *sm. Conjuguer l'— et le passif.*

ՆԵՐԳՈՐԾԵԼ, faire, produire quelque effet, opérer, agir, exercer une action, influer, exercer une influence, un ascendant, influencer, *va.*

ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, influence, force, *sf.*

ՆԵՐԴԱՇՆԱԿԱՆ, enharmonique ([illegible] . .), *adj.*

ՆԵՐԴԱՇՆԱԿԱԲԱՐ, harmoni-

eux, euse (—...), cadencé,ée, harmonique, *adj*. [ra.

ՆԵՐԴԱՇՆԱԿԵԼ, harmonier,

ՆԵՐԴԱՇՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, harmonie (—..), cadence, *sf.*, accord, *sm.* [sm.

ՆԵՐԴԱՇՆԱԿԻՑ, harmoniste,

ՆԵՐԵԼ, pardonner, faire grâce, excuser, avoir de l'indulgence pour, *va.* || permettre, accorder, *va.* || tolérer, endurer, souffrir, supporter, *va.*; compatir, *vn.* —ով, d'une manière indulgente, indulgemment, *adv.* Իրարու —, se supporter, *vpr.* Ներեցի՛ք, Ներեցէ՛ք (ձեւ քաղաքավարական), je vous demande pardon, je vous fais excuse, je vous fais bien excuse, pardonnez-moi.

ՆԵՐԿԱՅ, présent, ente, actuel, elle, *adj.* — ըլլալ, être présent à, assister à. *Assister au service divin, à la messe. J'assistai à l'opération. Tout Paris assista à ses funérailles.* — չըլլալ, être absent, manquer, *vn.* —ն, présent, *sm.* — եղողներ (մերձակայք. առաջիկայք), les présents, *smp.* *Les présents s'egayent quelquefois aux dépens des absents.* — ժամանակ (բայից, ըստ քերականաց [grammairien]), présent, *sm.* *Le présent de l'indicatif.* Ներկայ դերբայ, participe présent.

ՆԵՐԵԼԻ, pardonnable, remissible, *adj.* — (մեղք), véniel, elle, *adj.* *Péché — et péché mortel.* — օրինակաւ, — մեղօք, véniellement, *adv.* *Pécher —.* [sm.

ՆԵՐԵՐԵՒՈՅԹԻՒՆ, météore,

ՆԵՐԷԻԴ, V. Ներեւուհի.

ՆԵՐԹԱԿՆ ([illegible]. [illegible]), V. Մուկն(1).

ՆԵՐԿ, teinture, couleur, peinture, *sf.* — կօշկի, cirage, *sm.* —ի տալ, faire teindre, *va.*

ՆԵՐԿԱԿԱԼ, V. Դեղատ.

ՆԵՐԿԱՅԱՆԱԼ, se présenter, *vpr.*, passer, *vn.*

ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ, **ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆ**, représentation, présentation, *sf.* [va.

ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԵԼ, présenter,

ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ, représentant, *sm.* *Il agit dans cette affaire par son —.* présentateur, trice, *s.*

ՆԵՐԿԱՅԵԼ, présenter, *va.*

ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԻՒՆ, présence, *sf.*

ՆԵՐԿԱՆԵԼ, teindre, teinter, *va.* *Teinter de rouge, de jaune, certaines parties d'un plan.* peinturer, *va.*

ՆԵՐԿԱՆԻԼ, se teindre, *vpr.*

ՆԵՐԿԱՊՆԱԿ, V. Դեղատ.

ՆԵՐԿԱՏՈՒՆ, **ՆԵՐԿԱՐԱՆ**, teinturerie, *sf.*

ՆԵՐԿԱՐԱՐ, teinturier, ière, *s.* *Envoyer du drap au teinturier.*

ՆԵՐԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, teinturerie, teinture, *sf.*

ՆԵՐԿԵԼ, teindre, teinter, peindre, *va.*

ՆԵՐԿԻՉ, teinturier, ière, *s.*

ՆԵՐԿՈՑ, V. Ներկատուն.

ՆԵՐԿՈՒԱԾ, teint, einte (Teindre բայէն), *adj.* || teinture, *sf.*, teint, peinturage, *sm.*

ՆԵՐԿՈՒԻԼ, V. Ներկանիլ.

ՆԵՐՀԱԿ, opposé, ée, incompatible, *adj.*

ՆԵՐՀԱԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, antiphrase, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ընդդիմաստութիւն.

ՆԵՐՀԱԿՈՒԹԻՒՆ, opposition, incompatibilité, *sf.*

ՆԵՐՀՈՒՆ, V. Հմուտ.

ՆԵՐՄԱՐՄՆԱՆԱԼ, s'incarner, *vpr.*

ՆԵՐՄԱՐՄՆՈՒԹԻՒՆ, incarnation, *sf.* *L'— de J.-C.*

ՆԵՐՄՈՒԾԵԼ, introduire, *va.*

ՆԵՐՄՈՒԾՈՂ, introducteur, trice, *s.*

ՆԵՐՄՈՒԾՈՒԹԻՒՆ, ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄ, ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄՆ, } introduction, *sf.*

ՆԵՐՇՆՉԵԼ, inspirer, *va.*

ՆԵՐՇՆՉԱՐԱՆ, inspirateur, trice, *adj. Mouvement, muscles —s.*

ՆԵՐՇՆՉՈՂ, inspirateur, trice, *adj. Un génie —.*

ՆԵՐՇՆՉՈՒԹԻՒՆ (բանաստեղծից, եռանդեան), inspiration, *sf. On sent dans cette poésie la chaleur de l'—.* fougue, *La — de ce poète s'est éteinte.* feu, *sm.*, muse, *sf. Il est de ceux à qui la — accorde aisément ses faveurs.*

ՆԵՐՇՆՉՈՒՄ, ՆԵՐՇՆՉՈՒՄՆ, } inspiration, *sf.*

ՆԵՐՈՂ, indulgent, ente, *adj. Un maître, un père —.*

ՆԵՐՈՂԱԿԱՆ, indulgent, ente, *adj.*

ՆԵՐՈՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, tolérantisme, *sm.*

ՆԵՐՈՂԱԿՐՕՆ, tolérant, ante, *adj.*

ՆԵՐՈՂԱԿՐՕՆՈՒԹԻՒՆ, tolérance, *sf.*

ՆԵՐՈՂԱՄԻՏ, indulgent, ente, *adj. Il est trop — pour* կամ *à ses enfants.* tolérant, ante, *adj.* Անչափ —, facile, *adj. Je ne l'aurais pas cru si —.*

ՆԵՐՈՂԱՄՏԱԲԱՐ, d'une manière indulgente, indulgemment, *adv.*

ՆԵՐՈՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, indulgence, tolérence, *sf.* Անչափ —, facilité, *sf. C'est votre — qui est cause de ce désordre.*

ՆԵՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, pardon, *sm.* || indulgence, clémence, *sf.* —ք (ծոմապահութեան եկեղեցւոյ), pardons, *smp. Il est allé gagner les pardons.*

ՆԵՐՈՒՄ, ՆԵՐՈՒՄՆ, } pardon, *sm.* — խնդրել, demander — à quelqu'un, faire excuse կամ des excuses à quelqu'un. *Je vous demande mon —, le — de ma faute. J'ai toujours de nouveaux —s à vous demander.* Ներումն կը խնդրեմ, je vous demande —, կամ je vous fais excuse, je vous fais bien excuse.

ՆԵՐՍ, dedans, *adv.* — մտէք, venez —, entrez. —ը, là կամ en եւ կամ au dedans. —էն, en կամ par dedans.

ՆԵՐՏՆԿԵԼ, implanter, *va.*

ՆԵՐՏՆԿԻԼ, s'implanter, *vpr.*

ՆԵՐՏՆԿՈՒԹԻՒՆ, implantation, *sf.*

ՆԵՐՓԱԿԵԱԼ, inclus, use (Inclure բայէն), *adj. Vous trouverez ci-inclus copie du contrat,* կամ *ci incluse la copie du contrat.* — նամակն, la lettre ci-incluse, կամ առակ L'incluse, *sf. Je vous prie de remettre l'incluse à un tel.*

ՆԵՐՓԱԿԵԼ, inclure (*pp.* Inclus, use), *va. — un billet dans une lettre.*

ՆԵՐՔԵՒ, sous, *prép.*

ՆԵՐՔԻՆ, intérieur, eure, interne, intestin, ine, *adj.* || intrinsèque, *adj.* || intime, *adj.*

ՆԵՐՔԻՆԱՆԱԼ, devenir eunuque.

ՆԵՐՔԻՆԱՑՆԵԼ, dépouiller un homme de sa virilité, rendre eunuque, *va.*

ՆԵՐՔԻՆԻ, eunuque, *sm.* — խզել, V. Ներքինացուցանել.

ՆԵՐՔՆԱԼԵԶՈՒԵԱՆ, sublingual, ale (-ի-ական, -ալ), *adj. Artère, glande sublinguale.* Հասարակ երակն որ ի լեզուի ներքոյ եւ կամ ընդ լեզուաւն, ներքնալեզուային։

ՆԵՐՔՆԱԽԱՐԻՍԽ (արձանի անդրեաց, սեան, անօթոյ), piédestal (*pl.* des *piédestaux*), *sm.*

1. **ՆԵՐՔՆԱԿ** (հնմ), gilet, *sm.*; veste, *sf.* — (կանանց), V. Ծածկոց (1).

2. **ՆԵՐՔՆԱԿ** (տակի երկանք ակն քա-րը), meule de dessous կամ meule gisante, gîte, *sf.*

ՆԵՐՔՆԱԿԱՑ, interne, *sm. Un — des hôpitaux. Un —.*

ՆԵՐՔՆԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ (հիւանդանոցի մէջ բժշկութեան ներքին ուսանողի ծառայութիւն), internat, *sm. Concourir pour l'—.*

ՆԵՐՔՆԱՑՈՒՆ (գետնափոր), cave, *sf. Avoir du vin en —. Les soupiraux* (յոգնակական է Soupirail գոյականին. Եւ կը նշանակէ շնչանցք. օդանցք) *d'une —.* — բանտի, basse-fosse (*pl.* des *basses-fosses*), *sf.*

ՆԵՐՔՆՈՐՈՎԱՅՆ (ներքին մասին որովայն), bas-ventre, *sm.* Ըստ բժշկաց կ'ըսուի hypogastre (իբօկասթր), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ փորտակ։

ՆԵՐՔՆՈՒՂԻ, V. Փապուղի, Ստորուղի։

ՆԵՐՔՈՏԱՐՆԱԿ, antipodes, *smp. Les —. Ces peuples sont nos —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ ընդդէմոտն, Հակոտնեայ։ [*adv.*

ՆԵՐՔՈՒՍՏ, intérieurement,

ՆԵՐՔՍԱՍԵԼ, introduire, *va.*

ՆԵՐՔՍԱՍՈՒԹԻՒՆ, introduction, *sf.* [lité, *sf.*

ՆԵՐՔՍԱՁԳՈՒԹԻՒՆ, rétractilité,

ՆԵՐՔՍԱՁԻԳ, rétractile, *adj. Le chat a les ongles —s.*

ՆԵՐՔՍԱՀԱՐ, répercussif, ive, *adj. Topique* (արտաքին դեղ) *—.* — դեղ, répercussif, *sm.*

ՆԵՐՔՍԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, répercussion, *sf.*

ՆԵՐՔՍԱՐԿԵԼ, V. Ներարկել։

ՆԵՐՔՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, V. Ներարկութիւն։

ՆԵՐՔՍԱՓԱԿ (-էրրէօ), verrou (*pl.* des *verrous*), *sm. Mettre, tirer le —.* ‖ targette, *sf.* փակել —ով (նիգով փակել), fermer au verrou, verrouiller, *va. Verrouiller une porte.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Նիգ։

ՆԵՑՈՒԿ, soutien, support, étai, appui, *sm. Cette muraille a besoin d'appui.* ‖ appui, *sm. Ce grand homme était regardé comme l'—, comme le plus ferme — de l'État.* arc-boutant (արգ-պութան. *pl.* des *arcs-boutants*), *sm. Cet homme était l'— de son patri.* ‖ béquille (պէքիյլ), *sf. S'appuyer sur une —.* — թիկնելու նստոց, accotoir, accore, *sm.* — արմկական, V. Արմկակալ։ — (բոյսոց), tuteur, *sm.*

ՆԶՈՎԵԱԼ, anathème, *adj.* et *s.*

ՆԶՈՎԵԼ, anathématiser, *va.* Կ'ըսուի եւ Անաթեմայել։

ՆԶՈՎՔ, anathème, *sm.* Կ'ըսուի եւ Անաթեմայ։

ՆԷ, elle (*pl. elles*), *pron. pers. f.*

ՆԺԱՐ (պլաթօ տըպալանս), bassin, plat de balance, *sm.* — (կշռոց), plateau, *sm.*

ՆԺԴԵՀ, V. Պանդուխտ։

ՆԺԴԵՀՈՒԹԻՒՆ, V. Պանդխտութիւն։

ՆԺՈՅԳ, cheval de main, de parade, palefroi, *sm.*

ՆԻԳ, barre, *sf.*, verrou (*pl.* des *verrous*), *sm.*

ՆԻԶԱԿ, lance, javeline, *sf.* Անտառ մի —ք, une forêt de lances.

ՆԻԶԱԿԱԲԵԿ, tronçon de lance.

ՆԻԶԱԿԱԲԵԿՈՐ, tronçon de lance. [*sf.*

ՆԻԶԱԿԱՁՈՂ, hampe (հանբ),

ՆԻԶԱԿԱԴՐՕՇ (փոքրիկ դրօշ նիզակի ծայրը), fanon, fanion, *sm.*

ՆԻԶԱԿԱԽԱՌՆ, hérissé (էրիսէ) de lances, *adj.*

ՆԻԶԱԿԱԿԻՐ, porte-lance (*pl.* des *porte-lance*), *sm.*

ՆԻԶԱԿԱԿԻՑ, frère d'armes, *sm.* ‖ allié, ée, coalisé, ée, *s.* —

-առնել, ընել, allier, *va.* — լինել, ըլլալ, s'allier, se coaliser, *vpr.* [լինել։

ՆԻԶԱԿԱԿՑԻԼ, V. Նիզակակից

ՆԻԶԱԿԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, alliance, coalition, *sf.*

ՆԻԶԱԿԱՀԱՐ([ցլամարտի <combat de taureaux> մէջ] ցուլը նիզակով հարուածող), picador, *sm.*

ՆԻԶԱԿԱՄԱՐՏ, combat de lances, *sm.* Հեծելական —, ձիով — (ձիու վրայ նիզակի խաղ), joute, *sf.* Նաւակաւ — (նաւակի մէջ նիզակի խաղ), joute sur l'eau. V. Նիզակամարտիկ։

ՆԻԶԱԿԱՄԱՐՏԻԿ, jouteur, *sm.* *Un grand, un habile —.*

ՆԻԶԱԿԱՒՈՐ, lancier, *sm.*; lance, *sf.* — զօրական, porte-lance (*pl.* des *porte-lance*), *sm.*

ՆԻՀ (սահմանուած գին [վաճառաց, ուտելեաց]. Նարխ. ֆէէ-ֆ), taux (...), *sm.* || — (ծախուց դատաստանի), taux, *sm.*

ՆԻՀԱՐ, maigre, *adj.* *Il est très —. Il est si —, que les os lui percent la peau.* — ցուցնել, երեւցնել, faire paraître —, maigrir, *va.* *Ce costume vous maigrit.*

ՆԻՀԱՐԱՆԱԼ, V. Նիհարնալ։

ՆԻՀԱՐԿԵԿ, maigrelet, ette, *adj.* *Cet enfant est —.* maigret, ette, *adj.*

ՆԻՀԱՐՆԱԼ, devenir maigre, maigrir, *vn.* *Il maigrit à vue d'œil* (*զգալի կերպով*). amaigrir, *vn.* *Il amaigrit tous les jours.* s'amaigrir, *vpr.* *S'amaigrir par le travail, par un excès d'abstinence.* diminuer, *vn.* *Cet enfant dépérit, il diminue à vue d'œil.*

ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, maigreur, *sf.*, amaigrissement, *sm.*

ՆԻՀԱՐՑՈՒՆԵԼ, faire maigrir, rendre maigre, maigrir, *va.* *Les fatigues l'ont maigri*, amaigrir, *va.* *Le jeûne amaigrit. Le travail l'a beaucoup amaigri.*

ՆԻՄՓԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ (կանանց արգանդադրան [vulve] շրթունքը կտրելը), nymphotomie (...), *sf.*

ՆԻՄՓԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ (կանացի հիւանդութիւն մը), nymphomanie, fureur utérine, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ վարարութիւն։

ՆԻՄՓԱՅ (շրթունք արգանդադրան կանանց),nymphe (...),*sf.*

ՆԻՄՓԱՅԱԿԱՆ, nymphéen, éenne, *adj.*

ՆԻՄՓԱՐԱՆ (աւազաններով, աղօթներով, աւազաններով եւ աղբիւրներով զարդարուած տեղ), nymphée (...), *sf.*

ՆԻՆՋ, V. Քուն։

ՆԻՇ, signe, *sm.*, marque, *sf.* || tache, *sf.* — (զծնելու), repère, *sm.* *Point de —.*

ՆԻՍՏ, séance, *sf.* || séant, *sm.* || assiette, exposition, *sf.* || siège, *sm.* V. եւ Նստուածք։ — (ժողովոյ, սիւնհոդոսի), session, *sf.* *La première —.* Դռնփակ —, le huis clos. *Demander le huis clos. La fin du huis clos.* Ի — լինել, V. Նստել։

ՆԻՐԵԻԴԻ (ծովային հարսն), néréide, *sf*

ՆԻՐՀ, sommeil, *sm.*

ՆԻՐՀԱԹՈՌ, V. Ննջարան։ [*sm.*

ՆԻՐՀԱԿ, chambre à coucher,

ՆԻՐՀԱԿԱԹԱ, V. Ննջակառք։

ՆԻՐՀԵԼ, V. Քնանալ։ [*sf.*

ՆԻՐՀԵԿ, chambre à coucher,

ՆԻՐՀԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Քնացունել։

ՆԻՐՀՈՒՄ, } sommeil, *sm.*
ՆԻՐՀՈՒՄՆ, } Խաղաղ —, profond —. Մահահանգոյն —, un — de mort.

ՆԻՒԹ, matière, *sf.* || matière, substance, *sf.* || matière, *sf.*, sujet, thème, *sm.* || cause, *sf.* || objet, *sm.* — անգործական, ան-

գործարանական եւ կամ անգործարանաւոր, matière brute կամ inorganique. — գործիական, matière organisée. — Քրէական, քաղաքական, matière criminelle, civile. Ընդարձակ —, une ample matière. — Թարգմանութեան (աշակերտի յօրայ լեզու), — (շարադրութեան), thème, sm. — Բժշկական (գիտութիւն գոյացութեանց որ կը գործածուին բժշկութեան մէջ, եւ կերպ զանոնք պատրաստելու եւ տալու), matière médicale (Այսօր կ'ըսուի Pharmacologie, դեղագործութիւն). — (պատճառ) վշտի, տրտմութեան, sujet de chagrin, de tristesse. Տրտմութեան — (պատճառ) մ'ունի, il a un sujet de tristesse. Գանգատելու — (պատճառ) մ'ունի, il a sujet de se plaindre. Նախնական —ք, matières premières. Զոր —ք, V. Զորանիւթք։ — ըլլալ (կրել), être en butte à. Ի —ս, en fait de, *prép. En fait de littérature, de religion.* Խօսակցութեան —ը փոխուեցաւ, la conversation a changé d'objet.

ՆԻՒԹԱԿԱՆ, matériel, elle, *adj.* կ'ըսուի նաեւ Տարրական։

ՆԻՒԹԱԿԱՆԱՑՈՒՆԵԼ, matérialiser, *va.* — *l'âme.*

ՆԻՒԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, matérialité, *sf.* կ'ըսուի եւս Տարրականութիւն։

ՆԻՒԹԱԿՐՕՆ (հետեւող նիւթակրօնութեան), matérialiste, *s.*

ՆԻՒԹԱԿՐՕՆԱԿԱՆ, matérialiste, *adj. Doctrines —s.*

ՆԻՒԹԱԿՐՕՆՈՒԹԻՒՆ (աղանդ փիլիսոփայից որ կը կարծեն թէ ամենայն ինչ նիւթեղէն է եւ չկայ ընաւ աննիւթական բան), matérialisme, *sm.*

ՆԻՒԹԱԳԱՑ, V. Նիւթական։

ՆԻՒԹԱԳԱՑՈՒԹԻՒՆ, V. Նիւթականութիւն։

ՆԻՒԹԱՊԷՍ, matériellement, *adv.*

ՆԻՒԹԵԼ, filer, *va. Filer au fuseau, au rouet.* ourdir, *va. Ourdir de la toile.* || tramer, *va. Tramer la perte de quelqu'un. Tramer une conspiration* (դաւ). machiner, *va. Il machine votre perte.* couver, *va. Cet homme couve de grands, de mauvais desseins.* ourdir, *va. Ourdir un complot, une trame.* causer, *va. Causer de la douleur, du chagrin, de la joie.* filer, *va. Cette intrigue, cette scène est bien filée.* — (չարիք), former, *va.* — (մանուածութիւն), pratiquer, *va.*

ՆԻՒԹԵՂԷՆ, matériel, elle, *adj. Les substances matérielles.*

ՆԻՒԹԻԼ, se tramer, *vpr. Il se trame quelque chose contre vous.*

ՆԻՒԹԻՉ, fileur, euse, ourdisseur, euse, *s.*

ՆԻՒԹՈՒՄ, **ՆԻՒԹՈՒՄՆ**, } ourdissage, *sm.*

ՆԻՒՍ (կոնակ [ձիու]), dos, *sm.*

ՆԿԱՆ (մախորյ սակ եփած ազնիւ հաց), fouace, *sf.*

ՆԿԱՆԱԿ, miche, *sf.* — երկայն, flûte, *sf. Manger une — à son déjeuner.*

ՆԿԱՏԵԼ, observer, contempler, considérer, *va.* Մտօք —, envisager, *va.* —ով, en considération de, eu égard à. *Eu égard à la nature de l'affaire.*

ՆԿԱՏԻՉ, contemplateur, trice, *s.* — *des merveilles de Dieu.*

ՆԿԱՏՕՂ, contemplatif, ive, *adj. Esprit* —. || contemplatif, *sm. Les extases des —s.*

ՆԿԱՏՕՂՈՒԹԻՒՆ, considération, *sf.*, égard, *sm.* Նկատողութեան առնուլ, mettre, prendre, faire entrer en considération.

ՆԿԱՏՈՂՈՒԹԻՒՆ, observation, *sf.*

ՆԿԱՏՈՒՄ, **ՆԿԱՏՈՒՄՆ**, } égard, *sm.*, considération, *sf.*

Մարդկօրէն —, respect humain. Նկատմամբ (զայրով), à l'égard de, en fait de, *prép. En fait de littérature, de religion.* par rapport à, *prép. Par rapport à cela.* concernant, *prép. J'ai à vous dire quelque chose concernant cette affaire là.* au respect de. touchant, *prép. Il m'a entretenu touchant vos affaires.* Նկատմամբ (զայրով) այն բանին զոր կ'ըսէիք, à l'égard de ce que vous disiez. Մէկուն նկատմամբ, au sujet կամ sur le sujet d'une personne. Ամէն նկատմամբ, à tous égards. *Il mérite à tous égards votre estime, votre amitié.* Ինչ ինչ նկատմամբ, à certains égards.

ՆԿԱՐ, peinture, *sf.*, tableau, *sm.* — (կերպասի), dessin, *sm. Cette étoffe est d'un joli —.*

ՆԿԱՐԱԳԻՐ, description, *sf.* || désignation, *sf.* || peinture, *sf.*, tableau, *sm.* || image, figure, *sf.*, portrait, *sm.*, représentation, *sf.* || dessin, plan, modèle, *sm.* || caractère, *sm.* || peintre, *sm.* Տրազրական —, type, *sm.* — բարուց, caractère, *sm.* V. եւ Թատրոնութիւն։

ՆԿԱՐԱԳՐԱԿԱՆ, descriptif, ive, *adj. Poésie descriptive.*

ՆԿԱՐԱԳՐԵԼ, peindre, représenter, *va.* || peindre, dépeindre, décrire, faire la description de, portraire, *va.* || caractériser, *va.* Ինքզինքը —, se peindre, *vpr.*

ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ, peintre, *sm. Pline et Buffon sont les —s de la nature.*

ՆԿԱՐԱԳՐՈՂ, descripteur, *sm.*

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, V. Նկարագիր։ — ընել, faire la description de.

ՆԿԱՐԱԳՐՈՇՄ, caractère, *sm.*

ՆԿԱՐԱՆԵՐԿ, peint, einte, *adj.*

ՆԿԱՐԱԿԵՐՏ, brodeur, euse, *s.*

ՆԿԱՐԱԿԵՐՏ ԳՈՐԾՈՒԱԾ (բանուած), broderie, *sf. Riche —.*

ՆԿԱՐԱԿԵՐՏՈՒԹԻՒՆ, broderie, *sf. Riche —. Une étoffe toute couverte de —.*

ՆԿԱՐԱՀԱՆԴԷՍ, salon, *sm.*

ՆԿԱՐԱՀԱՆԴԻՍԱՐԱՆ (սրահ նկարահանդիսի), salon, *sm. L'ouverture du —.*

ՆԿԱՐԱՎԱՅԵԼ, pittoresque, [*adj.*

ՆԿԱՐԵԱԼ, peint, einte (Peindre բայէն), *adj.*

ՆԿԱՐԵԼ, peindre, peinturer, *va.* || décrire, dépeindre, écrire, *va.* || représenter, figurer, *va.* Բնութենէ, բնականէն —, dessiner d'après nature.

ՆԿԱՐԷՆ, peint, einte, *adj.*

ՆԿԱՐԻՉ, peintre, *sm.* — (որմոց, ձեղունանց, դրանց), peinturleur, peintre, *sm.*

ՆԿԱՐՉԱԿԱՆ, pittoresque, *adj. La composition — a ses règles particulières.*

ՆԿԱՐՉՈՒԹԻՒՆ, peinture, *sf. Il s'adonne à la —.* Իւղանկար —, — à l'huile. [*adv.*

ՆԿԱՐՉՕՐԷՆ, pittoresquement,

ՆԿՈՒՂ, cave, *sf.* — փոքրիկ, caveau, *sm.*

ՆԿՐՏԻԼ, faire des efforts, tâcher de, s'efforcer de, s'étudier à, chercher à, se mettre à.

ՆՄԱՆ, semblable, pareil, eille, égal, ale *(pl. égaux)*, analogique, analogue, ressemblant, ante, conforme, *adj.* Իրարու —, uniforme, *adj.* || conformément, analogiquement, *adv.* || en conformité de, *prép.* —ը չունի (անձնման է), il n'a pas son semblable, son pareil.

ՆՄԱՆԱԲՈՅԺ, médecin homéopathe (օմէօբաթ), կամ սոսկ homéopathe, *sm.* Ներհակն է Այլաբոյժ, Հակաբոյժ, allopathe։

ՆՄԱՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ, homéopa-

thique, *adj.* *Pharmacie* —. *Doctrines* —*s.*

ՆՄԱՆԱԲՈՒԺՈՒԹԻՒՆ, homéopathie, *sm.* Ներհակն է Այլաբուժութիւն, Հակաբուժութիւն, allopathie. [*sm.*

ՆՄԱՆԱԳՈՐԾ, contrefacteur,

ՆՄԱՆԱԳՈՐԾԵԼ, contrefaire, *va.* [trefaçon, *sf.*

ՆՄԱՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, con-

ՆՄԱՆԱԿԱՆ, imitatif, ive, *adj.*

ՆՄԱՆԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ (ի բանաստեղծութեան), harmonie ([illegible]), imitative, *sf.*

ՆՄԱՆԱՅԱՆԳ ԼԻՆԵԼ, ՀՆՉԵԼ, rimer, *vn.*

ՆՄԱՆԱՊԷՍ, semblablement, pareillement, aussi, *adv.*

ՆՄԱՆԱՀՆՉԵՐՋ (բառ), consonnant, ante, *adj.*

ՆՄԱՆԱՏԱՌՈՒԹԻՒՆ (կրկնութիւն նոյն տառից կամ նոյն վանկից), allitération, *sf.* *Il faisait sonner sa sonnette.*

ՆՄԱՆԵԱԼ, imité, ée, *adj.* Խարդախութեամբ — (խարդախեալ), contrefait, aite, *adj.* *Ouvrage* —. imité, ée, *adj.* *Écriture, signature imitée.*

ՆՄԱՆԵԼ, V. Նմանիլ.

ՆՄԱՆԵԼԻ, imitable, *adj.* *Cette action est plus admirable qu'*—.

ՆՄԱՆԵՑՈՒՆԵԼ, V. Նմանեցունել.

ՆՄԱՆԵՑՈՒՑԻՉ, V. Նմանեցուցող. — (ձայնի կամ շարժուածոց այլոց, ձայնի անասնոց), contrefaiseur ([illegible]), *sm.*

ՆՄԱՆԻ, semblable, *sm.* *C'est un homme qui n'a pas son* —. *Avoir pitié de ses* —*s.*

ՆՄԱՆԻԼ, s'assimiler, être semblable, analogue. || se conformer, *vpr.*, ressembler à, revenir, *vn.* || imiter, suivre, marcher sur les pas, sur les traces de quelqu'un. Կերպով մը — (յիշեցունել), rappeler, *va.* *Sa figure me rappelle celle d'un de mes anciens amis.* Իրարու —, se ressembler, s'imiter, *vpr.* Իրարու կը նմանինք, nous nous ressemblons. Իրարու չեն նմանիր, ils (elles) ne se ressemblent pas. Բնութեամբ իրարու կը նմանին, ils (elles) se ressemblent de caractère. Այս մարդն եղբօրս կը նմանի, cet homme ressemble à mon frère. Այս գարեջուրը ջրոյ կը նմանի, cette bière ressemble à de l'eau.

ՆՄԱՆՈՂ, imitateur, trice, *adj.* *Le singe est un animal* —. || imitateur, trice, *s.* *Cet écrivain a eu beaucoup d'*—*s.* *Cette fille est fidèle imitatrice des vertus de sa mère.* singe, *sm.* *Le courtisan est le* — *de son maître.* — լինել, ըլլալ, imiter, marcher sur les pas, sur les traces de quelqu'un.

ՆՄԱՆՈՂԱԿԱՆ, imitatif, ive, *adj.* — արուեստ (նկարչութիւն եւ քանդակագործութիւն), les arts d'imitation (la peinture et la sculpture).

ՆՄԱՆՈՂԱԿԻՑ, V. Նմանող.

ՆՄԱՆՈՂՈՒԹԻՒՆ, imitation, *sf.* Ծաղրալից —, singerie, *sf.*

ՆՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, ressemblance, conformité, analogie, *sf.* || comparaison, assimilation, *sf.* || imitation, *sf.* || image, *sf.*, portrait, *sm.*, figure, *sf.* Ձեռագրական —, fac-similé (*pl.* des *fac-similé*), *sm.* *Le fac-similé d'une gravure, d'une signature.* — (անուանի նկարչի մը նկարին նմանցուցած պատկեր. Նշանաւոր մատենագրի մ'իմաստից եւ ոճոյն նմանցուցած մատենագրութիւն), pastiche, *sm.* Բերել զ— (նմանիլ), ressembler à, *vn.* *Ce fils ressemble à son père.* imiter, *va.* *Ce papier imite le velours.* Ի —, à l'imitation de, *prép.*

ՆՄԱՆՑՈՒՆԵԼ, assimiler, rendre semblable, imiter, égaler, conformer, contrefaire, *va*. Խարդախութեամբ —, contrefaire, *va*. — *un livre*. — *la signature de quelqu'un*. imiter, *va*. — *l'écriture*. *la signature d'une personne*. Կապկաբար —, singer, *va*. — *les manières de quelqu'un*. — չըլլայ, sans comparaison.

ՆՄԱՆՑՈՒՆՈՂ, imitatif, ive, *adj*.

ՆՄՈՅՇ, V. Առգին.

ՆՄՈՒՇԻԿ, mémento ([illegible] *pl*. des *mémentos*), *sm*.

ՆՆԻ (բժշկական սունկ մը), ammi ([illegible]), *sm*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Հացադեղ.

ՆՆՋԱԹՈՌ (քնանալու յարմար աթոռ), dormeuse, *sf*.

ՆՆՋԱԿԱՌՔ (քնանալու յարմար մեծ կառք), dormeuse, *sf*.

ՆՆՋԱՍԵՆԵԱԿ, } chambre à
ՆՆՋԱՐԱՆ, } coucher, *sf*., dortoir, *sm*.

ՆՆՋԵԼ, dormir (Avoir օժանդակով), *vn*. *J'ai bien dormi*. *J'ai dormi d'un bon somme*. faire dodo, aller au dodo, clore l'œil, reposer, s'endormir, se coucher, se mettre au lit. || décéder, trépasser, mourir. Անհոգ —, dormir en sûreté. Անխռով —, dormir de bon կամ d'un bon somme.

ՆՆՋԵՑԵԱԼ, mort, *m*. morte, *f*. défunt, unte, *s*.; défunt, unte, *adj*. Օր համօրէն ննջեցելոց, V. Օր.

ՆՆՋԵՑՈՒՆԵԼ, faire dormir, endormir, mettre au lit, coucher, faire coucher, *va*.

ՆՇԱԿԱԹՆ (Նուշով եւ կաթով շինուած ըմպելիք. [illegible]), amandé, *sm*.

ՆՇԱՀԱՍՏԵԱԾ ([illegible]), croquante, *sf*.

ՆՇԱՁԷԹ ([illegible]), huile d'amande, կամ huile d'amandes douces.

ՆՇԱՅ (բարակ ալիւր. [illegible]), amidon, *sm*. —ով օծել, V. Նշայել.

ՆՇԱՅԱԳՈՐԾ ([illegible]), amidonnier, *sm*.

ՆՇԱՅԱԿԱՆ (թթու, ըստ տարրագիտաց), amylique (acide), *adj*.

ՆՇԱՅԱՏԵՍԱԿ, amylacé, ée, *adj*.

ՆՇԱՅԵԼ (նշայով օծել), amidonner, *va*.

ՆՇԱՆ, signe, *sm*., marque, signifiance, *sf*. || enseigne, signal, caractère, symbole, *sm*. || trace, *sf*., vestige, *sm*. || preuve, *sf*., indice, *sm*., indication, *sf*. || signe, prodige, miracle, *sm*. || enseigne, drapeau, *sm*., bannière, *sf*., étendard, *sm*. — (գրոց), signet, *sm*. Խորհրդական —, symbole, emblème, *sm*. Մասնաւոր —, signe, *sm*. Ցանցանաց — (ինչպէս է դիակն վիրալից, դուռն խորտակեալ), corps délit. Արտաքին — (սուրբ խորհրդոց), symbole, *sm*. —*s sacrés*. Վիրաց —, marque, *sf*., stigmate, *sm*. — (հիւանդութեան), symptôme, *sm*. Զարմացական —, V. Հիացական — (ՀԻԱՑԱԿԱՆ). Հարցական —, V. Հարցական. — դնել, signer, marquer, *va*. — ընել, faire signe, *va*. Շարունակ — կ'ընեմ ձեզի որ ըսելիք մ'ունիմ, je me tue de vous faire signe que j'ai quelque chose à vous dire. Ձեռքով — ընել, faire signe de la main. — տալ, donner signe, donner le signal.

ՆՇԱՆԱԲԱՆ, mot, ordre, կամ le mot de l'ordre, le mot d'ordre, *sm*.

ՆՇԱՆԱԲԱՆԱԿԱՆ, séméiologique, *adj*.

ՆՇԱՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ (մասն բժշկութեան որ կը խօսի հիւանդութեանց նշանաց վրայօք), séméiologie կամ séméiotique (ըստ Լիդրէի ըսուելու է Sémiologie, Sémiotique), *sf*.

ՆՇԱՆԱԲԱՐՁ ՀԵՌԱԳԻՐ (ծռ. վեզերայց վրայ), sémaphore, *sm*.

ՆՇԱՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ (գիտութիւն որ կը մեկնէ խորհրդաւոր նշաններ), symbolique, *sf*.

ՆՇԱՆԱԳԻՐ, caractère, *sm.*, lettre, *sf.* || signature, *sf.* || cote, *sf.* — տպելալ կամ դրոշմեալ, lettre moulée. Ուռուցիկ —ք, des caractères en relief (—ՀՆԵՒ). Խորհրդաւոր —ք եզիպտացւոց, V. Մեհենագրութիւն (1)։

ՆՇԱՆԱԳՈՐԾ, thaumaturge, *adj*. կը գործածուի եւ *sm.Un* —.

ՆՇԱՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, thaumaturgie, *sf*.

ՆՇԱՆԱԳՐԱԿԱՆ, littéral, ale, *adj*. *Grandeurs littérales*.

ՆՇԱՆԱԳՐԵԼ (համառօտութեամբ գրել), sténographier, *va*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Նեղագրել, Սղագրել։

ՆՇԱՆԱԳՐՈՇՄ, devise, *sf*.

ՆՇԱՆԱԶԳԵՍՏ (միագոյն եւ միաձեւ հանդերձ զինուորական, զօրաց), uniforme, *sm*. *Les soldats ont des —s*. habit d'ordonnance.

ՆՇԱՆԱԾ, fiancé, ée, *s*.

ՆՇԱՆԱԿ, V. Նշան։ Խորհրդական —, V. Խորհրդական նշան (ՆՇԱՆ)։ — յանգանաց, V. Յանգանաց նշան (ՆՇԱՆ)։ Ցայտուն —, caractère, *sm.*, caractéristique, *sf*. Արտաքին — (սուրբ խորհրդոց), V. Արտաքին նշան (ՆՇԱՆ)։

ՆՇԱՆԱԿԱԳԻՐ (տոմսագրութիւն հատուցանելու հրամանագիր. գէն.), bon, *sm*. — *sur le Trésor (Գանձատան Տէրութեան. Գանձ)*. —*s du Trésor*. — *d'un banquier*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Հատուցագիր։

ՆՇԱՆԱԿԱԿԱՆ, symbolique, *adj*.

ՆՇԱՆԱԿԱՆ, significatif, ive, *adj*. *Un geste, un regard, un sourire* —. signifiant, ante, *adj*. *Cela est très* —. expressif, ive, *adj*. *Ce terme (բառ) me semble bien* —. *Un geste, un silence* —.

ՆՇԱՆԱԿԵԼ, signifier, indiquer, désigner, signaler, dénoter, notifier, prendre note, assigner, distinguer, exprimer, *va*. || faire observer, marquer, noter, figurer, représenter, *va*. || signifier, avoir la signification de. vouloir dire. Ի՞նչ կը նշանակէ այս, que veut dire ceci? Այս բան մը չի նշանակեր, cela ne veut rien dire. Մասնաւորապէս —, spécifier, *va*. Նշանակէ առակս, թէ, cette fable signifie que . . .

ՆՇԱՆԱԿԻՉ, signifiant, ante, caractéristique, *adj*. *Signe, différence caractéristique*.

ՆՇԱՆԱԿԻՐ, porte-enseigne (*pl.* des *porte enseigne*), porte-drapeau (*pl.* des *porte-drapeaux*), *sm*. [*adj*.

ՆՇԱՆԱԿՈՂ, signifiant, ante,

ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, signification, *sf*. Ճիշդ —, valeur, *sf*. *Connaître la — des termes (բառ) dont on se sert*. կ'ըսուի եւ Զօրութիւն (բառից), V. Զօրութիւն։ — ունենալ, avoir une signification.

ՆՇԱՆԱՀԱՐ (ցից ուղղութեան), jalon, *sm*. *Marquer l'alignement (ուղղութիւն. տողաւորութիւն) d'un mur avec des —s*. || — (նշան կամ դաղափար գիտաւոր), jalon, *sm*. *Il a posé les —s de son travail*. 1. —ս աննել (ցցի ուղղութեան ցցեր տնկել), jalonner, *v. n.* et *a*. *On a jalonné toute la journée d'hier*. — *une allée*. 2. —ս առնել (նախապէս ուղղութեան գիծը նշանակել, ցուցունել), jalonner, *va*. *Les savants jalonnèrent la*

route pour ceux qui viendraient après eux. V. Նշանահարող։

ՆՇԱՆԱՀԱՐԵԼ, V. Նշանահար առնել 1. 2. (**ՆՇԱՆԱՀԱՐ**)։

ՆՇԱՆԱՀԱՐՈՂ (գծի ուղղութեան ցցեր տնկող), jalonneur, *sm.*

ՆՇԱՆԱՌՈՒԹԻՒՆ, tir à la cible. Տեղի նշանառութեան (հրազինուք), tir, *sm.*

ՆՇԱՆԱՑՈՅՑ ՀԵՌԱԳԻՐ (ծովեզերաց վրայ), V. Նշանաբարձ հեռագիր։

1. **ՆՇԱՆԱՒՈՐ**, marqué, ée, signalé, ée, distingué, ée, remarquable, éclatant, ante, illustre, *adj.* [villon, *sm.*

2. **ՆՇԱՆԱՒՈՐ** (դրօշ [նաւու]), pa-

ՆՇԱՆԵԼ, marquer d'un signe, signer, marquer, noter, *va.* || faire, célébrer les fiançailles, fiancer, *va.*

ՆՇԱՆՈՒԻԼ, fiancer, *vn.*

ՆՇԱՆՏՈՒՔ, fiançailles, *sfp. Faire, célébrer les —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Հարսնախօսութիւն։

ՆՇԱՋՈՒՐ, V. Նշըմպելի։

ՆՇԱՍՏԱԿ (բարակ ալիւր. [illegible]), amidon, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Նշայ։

ՆՇԱՒԱԿ, exposé, ée, *adj.* || but ([illegible]), objet, *sm.*, en proie à. — լինել, ըլլալ, être exposé à, être en butte à, être l'objet de, être en proie à. Առակ —ի, risée, *sf.* Առակ —ի լինել, servir de spectacle. — ընել, V. Նշաւակել։

ՆՇԱՒԱԿԵԼ, noter, tympaniser ([illegible] . . .), flétrir, *va.* — կինը (հրապարակելով թէ նա հոմանի ունի կամ այնպէս կարծեցունելով), afficher une femme.

ՆՇԱՒԱԿԻՉ, flétrissant, ante, *adj. Un arrêt —.* [*sf.*

ՆՇԱՒԱԿՈՒԹԻՒՆ, ignominie,

ՆՇԴԱՐԵՆԻ } (մեծ ծառ մը. [illegible]), orme, ormeau, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Թեղի, Կնձնի, Ծշղարենի, Մնջեղ ծառ, Մոծակի ծառ, Պտղի։
ՆՇԴԱՐԻ }

ՆՇԵՆԻ ([illegible]), amandier, *sm.* Ամերիկեան — ([illegible]), cacaotier, *sm.*

ՆՇԸՄՊԵԼԻ ([illegible]), orgeat, *sm.*

ՆՇԻ, V. Նշենի։

ՆՇԻԿ (նշաձեւ գեղձք [glande] կոկորդին երկու կողմը), amygdale, *sf. Avoir les —s enflées.*

ՆՇԽԱՐ, morceau, fragment, débris, *sm.* || reste, *sf.* || dépouille mortelle, *sf.*, restes, réliques, *sfp.* — (պատարագի), hostie ([illegible]), *sf. La substance de l'— se change au corps de J.-C. Recevoir la sainte —. A l'élévation de l'—.* —ք (կերակրոց), reliquats, *smp.* —ք սրբոց, V. Մասունք։

ՆՇԽԱՐԱՏՈՒՓ, V. Մասնատուփ։

ՆՇԿԱՀԵԼ, se lever, se soulever contre, se révolter, *vpr.*

ՆՇԿԱՏԱՊ (տապ նշաձեւ գեղձից [glande] կամ նշկաց [amygdale]), amygdalite, *sf.*

ՆՇՄԱՐԱՆՔ, vestige, *sm.*, trace, lueur, *sf.*

ՆՇՄԱՐԵԼ, s'apercevoir, entrevoir, remarquer, aviser, observer, voir, regarder.

ՆՇՈՅԼ, éclat, reflet, *sm.*, clarté, lueur, *sf.*, rayon ([illegible]), *sm.*

ՆՇՈՒԼԱՁԱՐԴ, radieux, euse, *adj. Je n'avais jamais vu le soleil plus —.*

ՆՇՏՐԱԿ ([illegible]), lancette, *sf. Percer, ouvrir un abcès avec une —.* — (ձիոց. [illegible]), flamme, *sf.*

ՆՇՏԻՐ (վիրաբուժի), lance, *sf.*

ՆՈԽԱԶ (արու այծ. [illegible]), bouc ([illegible]), *sm.* Հարուբող, արձակեալ —, —ն ազազա-

յեղի, — émissaire. Հայերէն կ'ըսուի եւս քաղ (2), քոչ ։

ՆՈԽԱՏԵՐԳՈՒ, tragédien, ienne, *s.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ողբերգու ։

ՆՈԽԱՏԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, tragédie, *sf.* Կ'ըսուի եւս Ողբերգութիւն ։

ՆՈՂԿԱԼ, avoir mal au cœur, avoir des nausées. —ն, V. Նողկանք, Նողկութիւն (1) ։

ՆՈՂԿԱԼԻ, nauséabond, onde, *adj.*

ՆՈՂԿԱՆՔ (սրտի խառնուք, սիրտխառնուք), soulèvement de cœur, mal de cœur, nausée, *sf.*

ՆՈՂԿԱՑՈՒՑԻՉ (կերակուր, դեղ, հոտ), nauséabond, onde, *adj.*

1\. **ՆՈՂԿՈՒԹԻՒՆ** (սրտի խառնուք, սիրտխառնուք), soulèvement de cœur, mal de cœur, nausée, *sf.*

2\. **ՆՈՂԿՈՒԹԻՒՆ** (զարշանք. տաղտկութիւն), nausée, *sf.*, dégoût, *sm.*

ՆՈՃ ([illegible]), cyprès ([illegible]), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Նոճի ։

ՆՈՃԱՍՏԱՆ (անտառ նոճեաց. [illegible]), cyprière, *sf.*

ՆՈՃԻ (ուղղաբարձ եւ յարադալար ծառ մ'է. [illegible]), cyprès ([illegible]), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս կիպարիս, Նոճ, Սարոյ ։

ՆՈՅԵՄԲԵՐ (մետասաներորդ ամիս տարւոյ), novembre, *sm.*

ՆՈՅՆ, même, *adj. Pierre et Céphas, c'est le — apôtre.* identique, *adj. Deux et deux sont —s avec quatre.* || dito (բառ իտալերէն), *adv. Vingt sacs de café, à tant; trente —, à tant. Une douzaine de livres in octavo* (*ութածալ*), *une — in-douze* (*երկոտասանածալ*). idem ([illegible]. բառ լատիներէն. կը գրուի համառօտութեամբ id.), *adv. Table en sapin, 10 francs; — en chêne, 25 francs.* ibidem ([illegible]. բառ լատիներէն. կը գրուի համառօտութեամբ ibid. կամ ib.), *adv.* Մի եւ — ինչ է, ce n'est qu'une seule et même chose. Նոյն (նոյնպէս), de même, tout de même, *adv. J'ai vécu glorieux, je mourrai de même.* Նոյնն, même, *sm.* Նոյն է, cela revient au même. Նոյն լինել, V. Նոյնանալ ։ — գործել, V. Նոյնացուցանել ։ Նոյն ընդ նոյն, նոյն ժամայն, նոյն հետայն, à l'heure même, à l'instant même, à l'instant, aussitôt, sur-le-champ.

ՆՈՅՆԱԲԱՆԱԿԱՆ, tautologique, *adj.*

ՆՈՅՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ (այլ եւ այլ բառերով մի եւ նոյն իմաստի կրկնութիւն), tautologie, *sf. Ce discours est plein de —s.*

ՆՈՅՆԱԳԻՐ ՔԵՐԹՈՒԱԾ (բառերը մի եւ նոյն տառերով սկսող քերթուած), tautogramme, *sm.*

ՆՈՅՆԱԺԱՄԱՆԱԿ ([illegible]), tautochrone ([illegible]), *adj.*

ՆՈՅՆԱԺԱՄԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ ([illegible]), tautochronisme, *sm.*

ՆՈՅՆԱԿԵՐՊ, identique, *adj.*

ՆՈՐԱՀԵՐԿ, fraîchement labouré, ée. *Un champ fraîchement labouré.*

ՆՈՅՆԱՀՆՉԻՒՆ, homonyme ([illegible]), *adj.*

ՆՈՅՆԱՁԱՅՆ, homonyme, consonant, ante, *adj.*

ՆՈՅՆԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, homonymie ([illegible]), homophonie, consonance, *sf.*

ՆՈՅՆԱՅԱՆԳ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, rimer, *vn.*

ՆՈՅՆԱՆԱԼ, devenir identique, s'identifier, *vpr.*

ՆՈՅՆԱՆՈՒՆ, homonyme ([illegible]), *adj.*

ՆՈՅՆԱՎԵՐՋՈՒԹԻՒՆ ([illegible]), rime, *sf.* — riche. — *masculine, féminine.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Յանգ, Յանգուած, Կափոյ ։

ՆՈՅՆԱՑՈՒՄ, } identification,
ՆՈՅՆԱՑՈՒՄՆ, } *sf.*
ՆՈՅՆԱՑՈՒՆԵԼ, } identifier,
ՆՈՅՆԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, } *va.*
ՆՈՅՆԱՑՈՒՑՈՒՄ, } V. Նոյնա-
ՆՈՅՆԱՑՈՒՑՈՒՄՆ, } ցումն ։

ՆՈՅՆՈՒԹԻՒՆ, identité (իտանթիթէ), *sf.* — *de pensées en divers termes.* ի — ածել, V. Նոյնացունել ։

ՆՈՅՆՉԱՓ, autant, *adv.*

ՆՈՅՆՊԷՍ, de même, tout de même, mêmement, de la même manière, pareillement, à la pareille, également, semblablement, identiquement, aussi, idem (իտէմ. բառ լատիներէն. Համառօտութեամբ կը գրուի id.), *adv.*

ՆՈՅՆՊԻՍԵԱՆ (վարդապետ որ ժողովոց մէջ համեալ կը հաւանի այլոց կարծեաց՝ առանց յայտնելու իւր կարծիքն), docteur idémiste.

ՆՈՅՆՔԱՆ, autant, *adv.* [*adv.*

ՆՈՅՆՕՐԷՆ, identiquement,

ՆՈՅՆՕՐԻՆԱԿ, semblable, pareil, eille, identique, *adj.* V. Նոյնպէս ։

ՆՈՐ, neuf, *m.* neuve, *f.* *adj.* *Habit —. Des souliers —s.* nouveau կամ nouvel, *m.* nouvelle, *f.* *adj.* *Un ouvrage —. Un nouvel ouvrage. Nouvel hommage. Un nouvel habit* (*նոր, այլազգ հանդերձ*). *Un habit nouveau* (*նորաձեւ զգեստ*). récent, ente, *adj.* *Cela est d'une écriture toute récente. Un événement —.* de nouvelle, de fraîche date. *Une connaissance de nouvelle date.* frais, *m.* fraîche, *f.* *adj.* || —, դեռ —, nouvellement, frais, fraîchement, récemment, *adv.* || —, neuf, *sm.* *Coudre le — avec le vieux.* — ինչ, V. Նորութիւն ։

ՆՈՐԱԲԱՆ (լեզուի մէջ նորասէր), néologue, *sm.*

ՆՈՐԱԲԱՆԱԿԱՆ, néologique, *adj.*

ՆՈՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ (նոր բառից եւ նշանակութեանց գիւտ կամ գործածութիւն), néologie, *sf.* || — (նորաբանութեան սէր), néologisme, *sm.*

ՆՈՐԱԲՈՅՍ, fraîchement poussé, naissant, ante, *adj.* — **խոտ**, herbe fraîchement poussée.

ՆՈՐԱԳԻՆ, nouvellement acheté, ée, *adj.*

ՆՈՐԱԳԻՐ (նոր ուղղագրութիւն մտցունել ուզող), néographe, *adj.* et *sm.* *Écrivain —. Un —.*

ՆՈՐԱԳՈՅՆ, neuf, *m.* neuve, *f.* *adj.* [*adj.*

ՆՈՐԱԳՐԱԿԱՆ, néographique,

ՆՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ (նորահնար ուղղագրութիւն), néographisme, *sm.*

ՆՈՐԱԴԱՐՁ, nouvellement converti, un nouveau converti.

ՆՈՐԱԹԵՒ, neuf, *m.* neuve, *f.* *adj.* *Il est tout neuf dans ce métier-là.*

ՆՈՐԱԼԱՏԻՆ (բարբառ), néo-latin, ine (*pl. néo-latins, ines*), *adj.* *Idiomes néo-latins. Langues néo-latines. L'espagnol, l'italien, le français, sont des langues néo-latines.*

ՆՈՐԱԼՈՒՐ, nouvelle, *sf.*

ՆՈՐԱԾԻՆ, naissant, ante, nouveau-né, née (*pl.* des *nouveau-nés, nées*), *adj.* *Des enfants nouveau-nés. Une fille nouveau née.* Կը գործածուի եւս իբր *sm.* *Je viens de voir le nouveau-né.*

ՆՈՐԱԾՆԵԱԼ, renaissant, ante, *adj.* *La nature renaissante.*

ՆՈՐԱԾՆԻԼ, renaître, *vn.*

ՆՈՐԱԾՆՈՒԹԻՒՆ, renaissance, régénération, *sf.*

ՆՈՐԱԿԱՌՈՅՑ, nouvellement bâti, ie, *adj.* *Une maison nouvellement bâtie.*

ՆՈՐԱԿԵՐՊ, singulier, ière, *adj.*

ՆՈՐԱԿԵՐՏ, nouvellement bâti, ie, *adj.* Տուն —, maison nouvellement bâtie.

ՆՈՐԱԿՐՕՆ, réformé, ée, *adj.* || novateur en religion, réformé, *sm.*

ՆՈՐԱԿՐՕՆՈՒԹԻՒՆ, réformation, *sf.*

ՆՈՐԱՀԱՐՍՆ, une nouvelle mariée.

ՆՈՐԱՀԱՒԱՏ, un nouveau converti, nouvellement converti, *sm.*, néophyte, *s.*, prosélyte, *sm.*

ՆՈՐԱՀՆԱՐ, nouvellement inventé, ée, *adj.* — ուղղագրութիւն, V. Ուղղագրութիւն.

ՆՈՐԱՅԱՅՏ, inouï, ïe, *adj.* — վարդապետութիւն, nouvelle doctrine.

ՆՈՐԱՁԵՒ, innové, ée, nouvellement formé, inventé, à la mode, *adj.* — զգեստ, un habit nouveau. —ս ձեւել, V. Նորաձեւել.

ՆՈՐԱՁԵՒԵԼ, innover, *va. Il ne faut rien* —. կը գործածուի եւս իբր *vn. Ils veulent — en tout.*

ՆՈՐԱՁԵՒԻՉ, } novateur, trice, *s. Un hardi —. Un — dangereux.* innovateur, *sm. Les —s ont en général plus de hardiesse que de prudence.*
ՆՈՐԱՁԵՒՈՂ, }

ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆ, innovation, *sf.* || mode, nouveauté, *sf.* — մտցունել, V. Նորաձեւել. — մըտցունող, V. Նորաձեւիչ. —ը խափանել, mettre hors de la mode, démoder, *va.*

ՆՈՐԱՂԱՆԴ, réformé, ée, *adj.* || réformé, *sm.* [*adj.*

ՆՈՐԱՂԱՆԴԱԿԱՆ, réformé, ée,

ՆՈՐԱՂԱՆԴՈՒԹԻՒՆ, réformation, *sf.*

ՆՈՐԱՄՈՒՏ, entré nouvellement, novice, *s.* — սովորութիւն, V. Սովորութիւն. —ս նորոգել, V. Նորոգել.

ՆՈՐԱՄՍՈՒԹԻՒՆ (ամսագլուխ լուսնին), nouvelle lune, néoménie, *sf.*

ՆՈՐԱՆՇԱՆ, prodigieux, euse, étonnant, ante, étrange, singulier, ière, paradoxal, ale (*pl. paradoxaux*), phénoménal, ale (*pl. phénoménaux*), curieux, euse, extraordinaire (եղանակաւորիչն. ըստ Լիդրէի եղանակաւորիչն), inouï, ïe, nouveau կամ nouvel, elle, *adj.* — ինչ, curieux, *sm. Le -- de l'affaire est que . . .* — եւ սքանչելի ինչ, phénomène, *sm.* — իմն օրինակաւ (ստորոգական կերպով), étrangement, extraordinairement (եղանակաւորիչն բայի. ըստ Լիդրէի եղանակաւորիչն բային), *adj.*

ՆՈՐԱՅՈՅՆ (արդի յոյն), néo-grec, ecque, (*pl. néo-grecs, ecques*), *adj. Langue, littérature néo-grecque.*

ՆՈՐԱՇԷՆ, nouvellement bâti, ie, *adj. Une maison nouvellement bâtie.*

ՆՈՐԱՊՍԱԿ, nouvellement couronné, ée, *adj.*

ՆՈՐԱՍԷՐ, celui կամ celle qui aime la nouveauté. — ամիս, — ժամանակ, la lune de miel.

ՆՈՐԱՎԱՐԺ, nouveau կամ nouvel, nouvelle, *adj. Cet homme est tout — dans les affaires.* novice, *adj. Une chanteuse —. Une main, une plume —.* inexpérimenté, ée. *adj. Général, chirurgien —.* neuf, *m.* neuve, *f. adj. Il est tout neuf dans ce métier-là.*

ՆՈՐԱՏՈՒՆԿ, nouvellement planté, ée, *adj.* || un nouveau converti, néophyte, *s.*

ՆՈՐԱՏԵՍ, extraordinaire, *adj. Un génie —.*

ՆՈՐԱՓԹԻԹ, récemment fleuri, ie, fraîchement éclos, ose, épanoui, ie, *adj.* — ծաղիկ, tendre fleur.

ՆՈՐԵԼՈՒԿ, à la mode. — հա-գուստ, un habit à la mode. — բան, nouveauté, *sf.* — սովորու-թիւն (նորաձեւութիւն), mode, *sf.*

ՆՈՐԵԼՔ (նորամուտ սովորու-թիւն, նորաձեւութիւն), mode, *sf.* *Nouvelle* —. *Vieille, ancienne* —. *C'est la dernière* —. *Inventer des* —*s*. || — (նորաձեւ զարդք եւ գլխա-դիրք կանանց), modes, *sfp.* *Vendre des modes. Magasin de modes.* || — (նորաձեւ, նորահնար պաս-տառք [étoffe]), nouveauté, *sf.* *Cette femme se ruine en* —*s*. *Magasin de* —*s*.

ՆՈՐԵԿ, nouveau venu, nouvel arrivé, novic, *s.*

ՆՈՐԷՆ, de nouveau, derechef, encore, *adv.* — կը խօսի, il parle de nouveau.

ՆՈՐԸՆԾԱՅ, novice, *adj.* || novice, *s.*

ՆՈՐԸՆԾԱՅԱՐԱՆ, noviciat, *sm.*

ՆՈՐԸՆԾԱՅՈՒԹԻՒՆ, noviciat, *sm.*

ՆՈՐԻ, nouveauté, *sf.* *Des pois au commencement d'avril, c'est de la nouveauté, c'est une nouveauté.*

ՆՈՐԻՔ, premices, *sfp.*

ՆՈՐՈԳ, nouveau, *adv.* *Du beurre* — *battu.* derechef, récemment, *adv.* V. Նոր։ — հաւա-տացեալ, V. Նորահաւատ, Նորա-դարձ։ — քննութիւն (վաճառաց), V. Քննութիւն։ — փեսայացեալ (նոր փեսայ), un nouveau marié.

ՆՈՐՈԳԱԳԷՍ, nouveau, *adv.* *Du beurre* — *battu*, récemment, *adv.*

ՆՈՐՈԳԵԱԼ, renouvelé, ée, raccommodé, ée, régénéré, ée, *adj.* || réformé, ée, *adj.*

ՆՈՐՈԳԵԼ, renouveler, refaire կամ remettre à neuf, raccommoder, restaurer, réparer, rafraîchir, *va.* || régénérer, réformer, *va.* || renouveler, rajeunir, *va.* Հին կօշիկներ —, raccommoder de vieux souliers, carreler, *va.* Նորամուծ —, innover, *va.* — զմարմին (մարմինը —), faire corps neuf. — զշէն (շէնքը —), refaire un bâtiment à neuf.

ՆՈՐՈԳԵԼԻ, renouvelable, réformable, *adj.*

ՆՈՐՈԳԻԼ, se renouveler, se refaire, se raccommoder, se réparer, *vpr.* || se régénérer, *vpr.* || se rajeunir, *vpr.*, renaître, *vn.*

ՆՈՐՈԳԻՉ, réformateur, trice, *s.* *C'est un sage* —. *L'abbé de Rancé fut le* — *de la Trappe.* novateur, trice, *s.* *Un hardi* —. régénérateur, trice, *s.* *Lycurgue fut le* — *des mœurs à Lacédémone.* restaurateur, trice, préparateur, trice, rénovateur, trice, *s.* || raccommodeur, euse, *s.*, rénovateur, trice, réparateur, trice, *adj.*

ՆՈՐՈԳՈՂ, réformateur, trice, *C'est un sage* —.

ՆՈՐՈԳՈՂՈՒԹԻՒՆ, réformation, *sf.* || régénération, *sf.*

ՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆ, restauration, réparation, réforme, réformation, *sf.* || régénération, *sf.*

ՆՈՐՈԳՈՒԻԼ, V. Նորոգիլ։

ՆՈՐՈԳՈՒՄ, **ՆՈՐՈԳՈՒՄՆ**, renouvellement, raccommodage, *sm.* || réforme, réformation, novation, rénovation, *sf.* || renaissance, *sf.* — (նաւու, առագաստի), radoub, *sm.*

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ, nouveauté, *sf.* *La* — *d'une opinion, d'une découverte.* neuf, *sm.* *Il y a du* — *dans ce poème.* nouveau, *sm.* *Vous aimez le* —.

ՆՈՐՕՐԻՆԱԿ, étrange, nouveau կամ nouvel, elle, extraordinaire ([illegible]. pus Լիդրէի [illegible]), paradoxal (*pl. paradoxaux*), singulier, ière, *adj.* — կարծիք, para-

doxe, *sm*. *La rondeur de la terre a été longtemps regardée comme un* —. Սիրող —, կարծեաց, paradoxal, ale, *adj*. *Esprit* —.

ՆՈՐՕՐԻՆԱԿԱԳՈՅՆՍ, extraordinairement (*ետրաօրտինէրման*. բաց Լիզրէի *եքսթրաօրտինէրման*), *adv*. *Elle est coiffée fort* —. singulièrement, *adv*. *Il parle, il s'habille* —.

ՆՈՒԱԳ, chant, sonnet, *sm*. Զուարթազին —, allégro (բառ իտալերէն. *pl*. des *allégros*), *sm*. *Jouer un* —.

ՆՈՒԱԳԱԾՈՒ, musicien, ienne, joueur, euse, *s*.; instrumentiste, *sm*.

ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԳԷՍ, concert, *sm*.

ՆՈՒԱԳԱՍԷՐ, mélomane, *s*.

ՆՈՒԱԳԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, mélomanie, *sf*.

ՆՈՒԱԳԱՐԱՆ, instrument, *sm*: — բախողական, — à percussion. — բերանային, — à bouche. — լարիւք կամ աղեբաղ, լարաւոր —. — à cordes. — լեզուակաւոր, — à anche. — սեղնաւոր, — à touche, à clavier. — փչողական, — à vent.

ՆՈՒԱԳԱՒՈՐ, cadancé, ée, *adj*. — չափաւոն, cadence, *sf*.

ՆՈՒԱԳԵԼ, chanter, entonner, *va*.

ՆՈՒԱԳՈՒՍՈՅՑ, maître de musique.

ՆՈՒԱԶ, moins, *adj*. || moins, *adv*. —ն, moins, *sm*. Առ —ն, au moins, *conj*. *Il a au moins dix mille livres de rente*. Ոչ առաւել եւ ոչ —, ni plus ni moins. Երեք —, trois de moins.

ՆՈՒԱԶԱԳԻՒՏ, rare, *adj*. կարի —, rarissime, *adj*.

ՆՈՒԱԶԱԳՈՅՆ, moindre, *adj*. || moins, *sm*. — զնով, de moins, *adv*. *Marchandez, vous aurez cela pour quelque chose de moins*.

ՆՈՒԱԶԱԿԱՆ, diminutif, ive, *adj*. — անուն, բառ, diminutif, *sm*.

ՆՈՒԱԶԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, diminuer, amoindrir, déduire, rabattre, détrancher, rapetisser, *va*. || rabaisser, ravaler, avilir, atténuer, exténuer, *va*. || s'éclipser, *va*. — զինը, diminuer, baisser կամ réduire le prix. — արժէքը, diminuer la valeur, déprécier, *va*. Իւր ծախսքը —, se réduire dans ses dépenses, se retrancher, *vpr*.

ՆՈՒԱԶԻԼ, diminuer, *vn*., s'amoindrir, s'atténuer, *vpr*., décroître, manquer, décliner, faillir, déchoir (*Part. passé*. Déchu, ue), *vn*. — (լուսաւորաց), s'éclipser, *vpr*. — (զնոյն, ազնուութեանն. *աչխ*. լինալ), perdre, *vn*. կարի —, venir à rien. Դրամն երթալով կը նուազի, l'argent va en diminuant.

ՆՈՒԱԶՈՒԹԻՒՆ, **ՆՈՒԱԶՈՒՄ**, **ՆՈՒԱԶՈՒՄՆ**, diminution, déduction, *sf*., amoindrissement, *sm*., décroissance, *sf*., décroissement, *sm*., décharge, *sf*. || rareté, *sf*. || abaissement, *sm*., déduction, *sf*. || défaut, manque, *sm*. — (լուսնի), décours, décroît, *sm*., éclipse, *sf*. Աստիճանաբար — (լուսնի), dégradation, *sf*. — (արեգակնն), éclipse, *sf*. — (ճիւանդութեան), décours, *sm*. — (ուժոյ), dépérissement, *sm*. — (արժէից), rabais, *sm*. — (զնոց), rabais, rabaissement, *sm*., baisse, *sf*. — (ջերմութեան), déperdition, *sf*. — (զրաւորական նիւթոյ), maigreur, *sf*.

ՆՈՒԱԶՈՒՐԴ (*ռապէ*), rabais, *sm*. *Ces ouvrages ont été donnés, adjugés au* —.

ՆՈՒԱԼ, miauler, *vn*. Հայերէն կ'ըսուի եւս վակել, Նվնվալ, Մլաւել։

ՆՈՒԱՂ, languissant, ante, langoureux, euse, *adj.*

ՆՈՒԱՂԵՑՈՒՆԵԼ, faire languir, affaiblir, atténuer, exténuer, faire tomber en défaillance, *va.* || obscurcir, éclipser, *va.* || diminuer, *va.*

ՆՈՒԱՂԻԼ, défaillir, *vn.*, s'évanouir, se trouver mal, tomber en défaillance, en pâmoison, *vn.*, se sentir défaillir կամ s'affaiblir, *vpr.*, perdre ses sens, pâmer, *vn.*, se pâmer, *vpr.* || languir, *vn.*, s'affaiblir, s'exténuer, *vpr.* || diminuer, *vn.*, s'amoindrir, *vpr.* || s'obscurcir, s'éclipser, *vpr.*

ՆՈՒԱՂԿՈՏ, languissant, ante, langoureux, euse, *adj.*

ՆՈՒԱՂՈՒԹԻՒՆ, **ՆՈՒԱՂՈՒՄ**, **ՆՈՒԱՂՈՒՄՆ**, évanouissement, *sm.*, défaillance, langueur, pâmoison, faiblesse, exténuation, syncope, *sf.* || diminution, *sf.*, amoindrissement, *sm.*

ՆՈՒԱՃԵԼ, dompter ([illegible]), subjuguer, réduire, vaincre, assujettir, asservir, soumettre, *va.*

ՆՈՒԱՃԵԼԻ, domptable, *adj.*

ՆՈՒԱՃԻԼ, V. Նուաճուիլ։

ՆՈՒԱՃՈՂ, dompteur, subjugueur, asservisseur, *sm.*

ՆՈՒԱՃՈՒԹԻՒՆ, assujettissement, asservissement, *sm.* || soumission, obéissance, *sf.*

ՆՈՒԱՃՈՒԻԼ, tomber, *vn.*, se réduire, *vpr.*

ՆՈՒԱՃՈՒՄ, **ՆՈՒԱՃՈՒՄՆ**, réduction, *sf.*

ՆՈՒԱՍՏ, humble ([illegible]), servile, bas, *m.* basse, *f.*, mesquin, ine ([illegible]), *adj.* || rampant, ante, *adj.*

ՆՈՒԱՍՏԱԲԱՐ, humblement, bassement, *adv.*

ՆՈՒԱՍՏԱՆԱԼ, s'abaisser, s'humilier, s'avilir, se ravaler, *vpr.*, ramper, *vn.*, se dégrader, *vpr.*, descendre, *vn.*

ՆՈՒԱՍՏԱՑՈՂ, rampant, ante, *adj.*

ՆՈՒԱՍՏԱՑՈՒՆԵԼ, abaisser, rabaisser, humilier, avilir, ravilir, ravaler, dégrader, *va.* Ինքզինքն —, V. Նուաստանալ։

ՆՈՒԱՍՏԱՑՈՒՑԻՉ, avilissant, ante, humiliant, ante, *adj.*

ՆՈՒԱՍՏՈՒԹԻՒՆ, bassesse, *sf.*, abaissement, avilissement, ravalement, *sm.*, humiliation, abjection, dégradation, vileté, infériorité, *sf.*

ՆՈՒԱՐՏԱԿ (տունկ մ'է. [illegible]), passerage, *sf.*

ՆՈՒԱՐՏԱՆ, couverture, *sf.* || custode, *sf.* — անկողնոյ, tour de lit, *sm.*

ՆՈՒԷՐ, offre, offrande, *sf.*, présent, *sm.*, oblation, *sf.* || libation, *sf.* — մեծարանաց, hommage ([illegible]), *sm.* *Je lui ai fait — de mon livre. Daignez agréer ceci comme un — de ma reconnaissance.*

ՆՈՒԻԿ (տունկ մ'է. [illegible]), arum ([illegible]), gouet, pied-de-veau (*pl.* des *pieds-de-veau*), *sm.*, serpentaire commune, colocase, colocasie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Օձադանակ։

ՆՈՒԻՐԱԳՈՐԾԵԼ, consacrer, *va.*

ՆՈՒԻՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, consécration, *sf.*

ՆՈՒԻՐԱԿ (դեսպան Հռովմայ քահանայապետին), nonce, *sm.* *Le — du pape en France.* || — (եկեղեցական ատենի), appariteur, *sm.*

ՆՈՒԻՐԱԿԱՆ, sacré, ée, *adj.* — առնել, V. Նուիրագործել։

ՆՈՒԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, consécration, *sf.*

ՆՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, **ՆՈՒԻՐԱԿԱՏՈՒՆ**, **ՆՈՒԻՐԱԿԱՐԱՆ**, nonciature, *sf.*

ՆՈՒԻՐԵԼ, offrir, présenter,

dédier, sacrer, *va.* || consacrer, inaugurer, *va.* || vouer, dévouer, sacrifier, *va.* || faire des libations, *va.* — (եկեղեցին), dédier, *va.* — *une église, une chapelle.* Ինքզինք —, se consacrer, *vpr.* || se vouer, se dévouer, se sacrifier, *vpr.*

ՆՈՒԻՐՈՒԻԼ, V. ինքզինք նուիրել (ՆՈՒԻՐԵԼ)։

ՆՈՒԻՐՈՒՄ, **ՆՈՒԻՐՈՒՄՆ**, offre, oblation, *sf.* || inauguration, *sf.* — անձին, dévouement կամ dévoûment, *sm.* — (գրոց), dédicace, *sf.*

ՆՈՒՄԱՅ (տեսակ մը թթու լիմոն), limon, *sm.*

ՆՈՒՄԻԴԻԱՀԱՒ (տեսակ մը խայտաբղէտ [...] հաւ), poule de Barbarie, d'Afrique կամ de Numidie, pintade, *sf.* *Il a des pintades dans sa basse-cour* (հաւբակ. ...). Հայերէն կ'ըսուի եւ խայտահաւ։

ՆՈՒՇ (պատէմ), amande, *sf.* Ամերիկեան — (քաքաօ), cacao, *sm.*

ՆՈՒՌ, **ՆՈՒՌՆ** (նար), grenade, *sf.*

ՆՈՒՍ, V. Նիւս։

ՆՈՒՍՖԻՆՆԷՀԱՐ (միջօրէական գիծ. ...), méridienne, *sf.*

1. **ՆՈՒՍԽԱ** (քանի մը դեղերու խառնուրդ, բաղադրութիւն. ...), recette, *sf.* *Une bonne — pour la fièvre.* dosage, *sm.* || récipé, *sm.*

2. **ՆՈՒՍԽԱ** (օրինակ, կերպ), recette, *sf.* *Une — pour conserver des fruits.*

3. **ՆՈՒՍԽԱ** (օրինակ գնացից, քաղաքավարութեան), recette, *sf.* *Il a une excellente — pour se faire des amis* (բարեկամ առնելու, շահելու).

ՆՈՒՍԽԱՅԱԳԻՐ (...), recette, *sf.* *Donnez-moi la — de ce remède.*

ՆՈՒՏԱՆ (գիշերային ոգի, դեւ), lutin, *sm.* *On dit que ce vieux château est plein de —s.*

ՆՈՒՐԲ, mince, subtil, ile, svelte, *adj.* Շատ —, ténu, ue, *adj.* — (պատշաճաւոր, կատակ), fin, *m.* fine, *f.* *adj.*

ՆՊԱՍՏ, secours, *sm.*, faveur, *sf.* Ի —, en faveur de, *prép.* *Il a fait un testament en faveur de son neveu.* au profit de, *prép.* *Au profit des pauvres.* à l'appui de, *prép.* *A l'appui de votre proposition, je dirai que . . .*

ՆՊԱՍՏԱՄԱՏՈՅՑ, favorable, *adj.* — լինել, favoriser, *va.*

ՆՊԱՍՏԱՒՈՐ, favorable, propice, *adj.*

ՆՊԱՍՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, faveur, *sf.* || subside, *sm.* (Պետութեան) —ք խնդրել, solliciter, *va.*

ՆՊԱՍՏԵԼ, favoriser, *va.*

ՆՊԱՍՏԸՆԿԱԼ (դերասան կամ մասնաւոր որուն ի նպաստ կ'ընծայուի ներկայացման խաղ մը կամ նուագահանդէս մը), bénéficiaire, *sm.* *La recette a été très bonne pour le —.*

ՆՊԱՍՏԱԿ. subsidiaire, *adj.*

ՆՊԱՏԱԿ, but (...), point de mire, *sm.*, visée, *sf.* || but, point de mire, fin, *sm.*, intention, vue, *sf.*, objet, *sm.*

ՆՊԱՐ, **ՆՊԱՐԱԿ** (...), comestible, *sm.* *Un impôt sur les —s.*

ՆՊԱՐԱԿԵԼ, approvisionner, pourvoir, *va.*

ՆՊԱՐԱԿԻՉ, pourvoyeur, *sm.*

ՆՊԱՐԱԿՈՒՄ, **ՆՊԱՐԱԿՈՒՄՆ**, approvisionnement, *sm.*

ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌ, marchand de comestibles. — (ի բանակի), vivandier, ière, *s.*

ՆՊԱՆԱԿ (խծուծ [étoupe] եւ

վառօդով լեցուն՝ ձեռքով նետելու գնդակ. եւ (էլ գումպարասը), grenade, *sf.*

ՆՌՆԱԿԱԿԻՐ (ձեռքով նռնակ [grenade] արձակող զինուոր. գումպարաճը ասքէրի), grenadier, *sm.*

ՆՌՆԵՆԻ (նար աղաճը), grenadier, *sm.* — *sauvage* (որ եւ *Balaustier*), *à fruit.* — վայրենի, — sauvage, balaustier, *sm.*

ՆՍԵՄ, sombre, obscur, ure, *adj.*

ՆՍԵՄԱՆԱԼ, s'obscurcir, s'éclipser, *vpr.*

ՆՍԵՄԱՑՈՒՆԵԼ, } obscur-
ՆՍԵՄԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, } cir, éclipser, *va.*

ՆՍԵՄՈՒԹԻՒՆ, obscurité, éclipse, *sf.*

ՆՍՏԱԾ, assis, ise, *adj.* — է, il (elle) est assis (assise). — ըլլալ, seoir, *vn.*

ՆՍՏԱԿԱՆ, sédentaire, *adj.* *Vie* —. Հայերէն կ'ըսուի եւ Նըստողական։ || sédentaire, *adj.* *Cet homme ne fait point assez d'exercice, il est trop* —. կ'ըսուի նաեւ Նստող։

ՆՍՏԱՏԵՂ, } anus (անիւս),
ՆՍՏԱՏԵՂԻ, } siège, fondement, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Նստոյ տեղի, Որքան, Վայրարկու, Աղտանանք։

ՆՍՏԱՐԱՆ, siège, *sm.* Երկայն —, V. Տախտ կամ Թաղռոն։ Փոքրիկ — նեղ եւ երկայն, V. Թաղրոնակ։ Դալարուց —, V. Դքայ։

ՆՍՏԵԼ, s'asseoir, se mettre, *vpr.* *Mettez-vous là. Se mettre à table.* se seoir, *vpr.*, prendre place. || siéger, *vn.* *La cour de cassation* (*խզողական, խզիչ դատաստան*. V. Դատաստան 2) *siège à Paris.* Մոյլ ծոյլ —, mener une vie paresseuse, s'habituer à une vie oisive, s'acagnarder, *vpr.* Ցատակէ —, se précipiter, *vpr.* *Du mercure qui ce précipite.*

ՆՍՏԵՑՈՒՆԵԼ, asseoir, faire asseoir, *va.*

ՆՍՏԻԼ, V. Նստել։

ՆՍՏՈՂ, celui qui est assis, *sm.* || séant (*part. présent* Seoir բային). *La cour d'appel* (*դատաստան բողոքոյ*. V. Դատաստան 2) — *à Paris.* Ոմանք կը գործածեն ածականօրէն Séant, ante. *La cour d'appel séante à Paris.* || sédentaire, *adj.* *Cet homme ne fait point assez d'exercice, il est trop sédentaire.* կ'ըսուի եւ Նստական։

ՆՍՏՈՂԱԿԱՆ, sédentaire, *adj.* *Vie* —. Հայերէն կ'ըսուի եւ Նստական։

ՆՍՏՈՑ ՏԵՂԻ, V. Տեղի։

ՆՍՏՈՑՔ (թորթու), sédiment, *sm.* *Il n'y a point de* — *dans ses urines* (*մեզ. գոզ. չրխար. չրեեղ. շեռ*).

ՆՍՏՈՑ, siège, *sm.* *Constantinople est le* — *de l'empire ottoman.*

ՆՍՏՈՒՑԱՆԵԼ, V. Նստեցունել։

ՆՎՆՎԱԼ, miauler, *vn.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Նուալ, Վակել, Մլաւել։

ՆՎՆՎՈՑ, miaulement, *sm.* կ'ըսուի եւ Մլաւիւն։

ՆՐԱՆ, sabre, *sm.*

ՆՐԲԱԿՏԱՒ (բարակ կտաւ), V. Ջանջիլ։

ՆՐԲԱՄԻՏ, raffiné, ée, *adj.*

ՆՐԲԱՄՈՒՃԱԿ, escarpin, *sm.*

ՆՐԲԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, raffinement, *sm.*, subtilité, *sf.*

ՆՐԲԱՆԱԼ, se raffiner, *vn.*

ՆՐԲԱՆՑՔ, couloir, *sm.*

ՆՐԲԱՍՐԻՆԳ, clarinette, *sf.*

ՆՐԲԱՍՐՆԳԱՀԱՐ, clarinette, *sf.* *C'est une excellente* —. clarinettiste (քլարինէթճի), *sm.*

ՆՐԲԱՑՈՒՆԵԼ, rendre subtil, subtiliser, amincir, affiner, raffiner, *va.*

ՆՐԲԱՒԱՐՏ, svelte, *adj.*

ՆՐԲԱՓՈՂՈՑ, ruelle, *sf.*

ՆՐԲՈՒԹԻՒՆ, subtilité, finesse, ténuité, gracilité, *sf.* — (մտաց), finesse, *sf.* —ք բանից, argutie ([illegible]), *sf. Il y a plus d'—s dans ce discours que de raisonnements solides.*

ՆՐԲՈՒՂԻ, chemin étroit, *sm.*

ՆՎԱՂԵԼ, languir, *vn.*

ՆՕԹԻ (անօթի), celui ou celle qui a faim ([illegible]), qui est à jeun, affamé, ée, *adj.* ‖ — փորանց, sans manger, à jeun, *adv.* Սատկիլ — ըլլալ, mourir de faim. *Donnez-moi à manger, je meurs de faim.*

1. **ՆՕԹՁԵԼ**, procurer, *va. C'est vous qui lui avez procuré son emploi.*

2. **ՆՕԹՁԵԼ**, annoncer, *va. Les prophètes ont annoncé la venue de Messie.*

ՆՕԹՈՒԹԻՒՆ (անօթութիւն), faim ([illegible]), *sf.* Նօթութենէ մեռնիլ (սատկիլ անօթի ըլլալ), mourir de faim. *Donnez-moi à manger, je meurs de faim.*

ՆՈՏԱՐ, notaire, *sm. S'obliger par-devant —. Clerc de —.* Ջոջ — (գլխաւոր [Հռովմայ քահանայապետին]), protonotaire, *sm.*

ՆՈՏԱՐԱԿԱՆ, notarial, ale, *adj. Fonctions notariales.*

ՆՈՏԱՐԵԱԼ, notarié, ée, *adj. Acte —.*

ՆՈՏԱՐԻ, V. Նոտարական։

ՆՈՏԱՐՈՒԹԻՒՆ (պաշտօն նոտարի), notariat, *sm. Il a exercé longtemps le —.*

ՆՈՏՐԳԻՐ (ընթացիկ գիր), cursive, anglaise, *sf.*

Շ

Շ *(cha)*, vingt-troisième lettre de l'alphabet arménien et dix-huitième des consonnes. ‖ cinq cents, cinqcentième.

1. **ՇԱԲԱԹ** ([illegible]), semaine, *sf.* —ն ի բուն, բոլոր —ը, toute la —. Աւագ, սուրբ —, la — sainte. —է մը, dans une —, d'aujourd'hui en huit. Հայերէն կ'ըսուի եւ եօթնեակ։

2. **ՇԱԲԱԹ** ([illegible]), samedi, *sm.* — (հրէից), sabbat, *sm.*

3. **ՇԱԲԱԹ** (գիշերային ժողով [կախարդաց]), sabbat, *sm. Aller au sabbat.*

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ, qui se renouvelle chaque semaine, hebdomadaire ([illegible]), *adj. Recueil, journal —. Publication —.*

ՇԱԲԱԹԱՄՈՒՏ, la veille de samedi, semaine, *sf.*

ՇԱԲԱԹԱՒՈՐ, semainier, ière, *s.* կանոնիկոս կամ կրօնաւոր —, hebdomadier ([illegible]), *sm.*

ՇԱԲԱԹՁԵԱՑ }
ՇԱԲԱԹՁԷՔ } ([illegible]), semaine, *sf. Il a mangé sa — en un jour.* Շաբաթը չէ՞ք ընդունեցմր, as-tu reçu ta semaine.

ՇԱԳԱՆԱԿ ([illegible]), châtai-

gne, *sf.* Մեծ — (Գօճա քէսթանէ), marron, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Մաշկամիրգ, կասկ, կաստանայ, կաստանոն։

ՇԱԳԱՆԱԿԱԳՈՅՆ, châtain, *adj. m. Cheveux —s. Bai —.* marron, *adj. m. Un habit —. Une robe —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Մաշկմրգագոյն։

ՇԱԳԱՆԱԿԱՎԱՃԱՌ marchand de châtaignes, de marrons.

ՇԱԳԱՆԱԿԻ (քէսթանէ աղաճը), châtaignier, *sm.* Մեծ —, marronnier, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ կասկենի, կաստանենի, Մաշկամրգի։

ՇԱԳՈՑՐ (մաշկեղէն փոքրիկ պայուսակ ուղեւորաց), bougette, *sf.*

1. **ՇԱԼԱԿ** (կռնակ. արքա. սըրթ), dos, *sm.* — (բեռնակրաց. արքալըք), crochets, *smf. Porter les —.*

2. **ՇԱԼԱԿ** (գրքին եզերքը ծանօթութիւն), apostille, *sf. Il y avait deux lignes en —.*

1. **ՇԱԼԱԿԵԼ** (փոխանակագիրն ուրիշի վրայ դարձունել, ուրիշի փոխանցել. ճիրօ էթմէք), mettre sa signature au dos d'un billet, endosser, *va.*

2. **ՇԱԼԱԿԵԼ**, V. Շալկել։

ՇԱԼԱԿԻՉ (փոխանակագրոյ. ճիրօ էտէն), endosseur, *sm.*

ՇԱԼԱԿՈՒԹԻՒՆ (ճիրօ), endossement, *sm. Mettre l'—, son — sur une lettre de change* (*փոխանակագիր. փոխանագիր*). ordre, *sm. Mettre un —, son — au dos d'un billet* (*մուրհակ*). Հայերէն կ'ըսուի եւ փոխանցութիւն։

ՇԱԼԿԵԼ, mettre sur son dos, se charger, *vpr.*

ՇԱԼԿՈՑ, V. Շալակ բեռնակրաց (**ՇԱԼԱԿ**)։

1. **ՇԱՀ** (օգուտ), gain, profit, intérêt, *sm.* || bénéfice, lucre, avantage, *sm.*, utilité, *sf.* Անձնական —, intérêt, *sm.* Ապօրինաւոր մանր —, grivèlerie, *sf.* — (դրամոյ), intérêt, *sm.* — լումայափոխութեան, change, *sm. Il m'a pris tant pour le —.* —ու դնել (ստակը), placer de l'argent, mettre à intérêt. — բերել, produire, donner du profit.

2. **ՇԱՀ** (Պարսից թագաւորի պատուանուն. շահ), schah (شاه), *sm. Le — de Perse.*

ՇԱՀԱԲԵՐ, productif, ive, rémunérateur, trice, *adj.* — ընել, exploiter, *va.*

ՇԱՀԱԳՈՐԾԵԼ, exploiter, *va. — une propriété, une mine, un brevet* (*արտօնագիր*).

ՇԱՀԱԳՈՐԾԵԼԻ, exploitable, *adj.*

ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՂ (երկրի, անտառի, մետաղաց), exploitant, *sm.*

ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, exploitation, *sf. L'— d'une terre, d'une mine, d'un chemin de fer.*

ՇԱՀԱԳԷՏ, spéculateur, *sm. Cet homme est un hardi —.*

ՇԱՀԱԳԻՏԵԼ, spéculer, *vn. — sur les fonds publics, sur les vins.*

ՇԱՀԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, spéculation, *sf.* —ներ ընել, V. Շահադիտել։ [*sm.*

ՇԱՀԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, placement,

ՇԱՀԱԽՆԴԻՐ, intéressé, ée, vénal, ale (*pl. vénaux*), mercantile, *adj.*

ՇԱՀԱԽՆԴՐՈՒԹԻՒՆ, intérêt, *sm.*, vénalité, *sf.*

ՇԱՀԱԿԻՑ, cointéressé, ée, *adj.*

ՇԱՀԱՊ, maire, *sm.* — Լոնդոնի (Londres) քաղաքի, lord-maire, *sm.*

ՇԱՀԱՊԱՏՈՒՆ, mairie, *sf. Aller à la — pour demander un passeport.*

ՇԱՀԱՊՈՒԹԻՒՆ (պաշտօն քաղաքապետի. ժամանակ պաշտաման քաղաքապետի), mairie, *sf.*

ՇԱՀԱՍԷՐ, intéressé, ée, vénal, ale (*pl. vénaux*), mercantile, *adj*.

ՇԱՀԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, amour du gain, intérêt, *sm*., vénalité, *sf*.

ՇԱՀԱՍՊԱՐԱՄ ([illegible]), basilic ([illegible]), *sm*. Կ'ըսուի նաեւ Թանան, Թագաւորապարամ։

1. **ՇԱՀԱՎԱՃԱՌ**, négoce, *sm*., négociation, *sf*., commerce, trafic ([illegible]), *sm*. — լինել, trafiquer, *vn*.

2. **ՇԱՀԱՎԱՃԱՌ**, trafiquant, *sm*.

ՇԱՀԱՎԱՃԱՌԵԼ, négocier, *va*. — *une lettre de change* (*փոխանակագիր. փոխանագիր*), *des billets* (*մուրհակ*). [*sf*.

ՇԱՀԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, traite,

ՇԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ ([illegible]), aventure, *sf*.

ՇԱՀԱՐԱՏԻ / **ՇԱՀԱՐԻԿ** / **ՇԱՀԱՐՈՒՆԻ** (անտառի աստուած. ըստ առասպելաց Հռովմայեցւոց), sylvain, *sm*. *Les faunes* (*պայ*) *et les —s*.

ՇԱՀԱՒԷՏ, avantageux, euse, fructueux, euse, joli, ie, *adj*.

ՇԱՀԱՒՈՐ, lucratif, ive, utile, avantageux, euse, profitable, rémunérateur, trice, joli, ie, *adj*. — լինել, intéresser, *va*. *Cela m'intéresse beaucoup, fort peu*.

ՇԱՀԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, avantage, *sm*. Հահաւորութեամբ, avantageusement, *adv*.

ՇԱՀԵԼ, V. Շահիլ։

ՇԱՀԵԼԻ, gagnable, *adj*. *La partie n'est pas —*.

ՇԱՀԵԿԱՆ, fructueux, euse, *adj*. *Un emploi —*. bienfaisant, ante ([illegible]), *adj*. *Une rosée bienfaisante*.

ՇԱՀԵԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, utilité, *sf*. Հահեկանութեամբ, utilement, *adv*. *Employer le temps —*. fructueusement, *adv*. *Travailler —*.

ՇԱՀԵՑՆԵԼ, faire gagner կամ profiter, *va*. || placer de l'argent, faire fructifier, *va*.

ՇԱՀԻԼ, gagner, profiter de, s'acquérir, tirer profit կամ parti de, trouver son compte ([illegible]), remporter. Այս գործէն բան մը կը շահի՞ք, gagnez-vous quelque chose à cette affaire? Իւր կենանքը (ապրուստը) —, gagner sa vie à. Այս մարդն իւր ապրուստն ինչով (ինչ բանով) կը շահի, à quoi cet homme gagne-t-il sa vie? Իւր ապրուստն աշխատելով, գրելով կը շահի, il gagne sa vie à travailler, à écrire. Ստակս աշխատելով կը շահիմ, je gagne mon argent en travaillant կամ à travailler.

ՇԱՀԻՉ, gagnant, ante, *adj*. et *s*.

ՇԱՀՈՂ, gagneur, *sm*. V. Շահիչ։

ՇԱՀՈՊԱՐԱՄ ([illegible]), œillet ([illegible]), *sm*. *Planter des —s. Il y a une espèce de petits —s qu'on nomme de la Mignardise* (*շահնուրամիկ*).

ՇԱՀՈՊԱՐԱՄԻԿ ([illegible]), mignardise, mignonnette, *sf*.

ՇԱՀՊԱԼՈՒՏ (հնդիկ շագանակ), marron d'Inde, *sm*. [*sf*.

ՇԱՀՊՍԱԿ, couronne royale,

1. **ՇԱՀՊՐԱԿ** (սունկ մ'է. [illegible]), giroflée, *sf*., violier, *sm*.

2. **ՇԱՀՊՐԱԿ** (ծաղիկ շահպրակի), giroflée, *sf*. — *blanche, rouge, jaune*. [ton, *sm*.

ՇԱՂԱԽ, ciment, mortier, bé-

ՇԱՂԱԽԵԼ, cimenter, souiller, salir, *va*.

ՇԱՂԱԿՐԱՏ, bavard, arde, braillard, arde, brailleur, euse, *adj*. || charlatan, *sm*.; bavard, arde, braillard, arde, brailleur, euse, *s*.

ՇԱՂԱԿՐԱՏԱԿԱՆ, charlatanesque, *adj*. *Discours —*.

: **ՇԱՂԱԿՐԱՏԱՆՔ**, caquet, *sm.*, caqueterie, *sf.*

ՇԱՂԱԿՐԱՏԵԼ, caqueter, bavarder, *vn.* — մեծաձայն, brailler, *vn.*

ՇԱՂԱԿՐԱՏՈՒԹԻՒՆ, charlatanerie, *sf.*, charlatanisme, *sm.*

ՇԱՂԱՄԱԹ (թել ոստայնի. ոստայն), fil (ֆիլ), *sm.*

ՇԱՂԱՇԱՐԻԼ, habiter, *vn.*

ՇԱՂԱՇԱՐՈՒՄ, **ՇԱՂԱՇԱՐՈՒՄՆ**, coït (քօիթ, ըստ Ակադեմիոյ. քօէ, ըստ Լիդրէի), *sm.*, folie, *sf.* — (ամուսնոց), union, *sf.*

ՇԱՂԱՇՈՏ (սրիկայ), gamin, chenapan, *sm.*

ՇԱՂԱՇՏԻԼ, faire des folies, des fredaines, faire des siennes.

ՇԱՂԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, gaminerie, fredaine, folie, *sf.*

ՇԱՂԱՊԱՏ, sinueux, euse, *adj.*

ՇԱՂԱՊԱՏԻԼ (իրարու հետ), s'enlacer, *vpr.*

1. **ՇԱՂԱՓ** (վիրաբուժի ոսկր ծակելու գործիք), trépan, *sm.*

2. **ՇԱՂԱՓ** (մաթքապ), vilebrequin, *sm.*

1. **ՇԱՂԱՓԵԼ** (շաղափով ծակել [ոսկր]), trépaner, *va.* *On l'a trépané.* || percer avec un vilebrequin.

ՇԱՂԱՓՈՒՄ, **ՇԱՂԱՓՈՒՄՆ** ([ոսկրը] շաղափով ծակելը), trépan, *sm.* *Supporter le —.*

ՇԱՂԲԱԼՈՒ (մանուկ ծաղրածուէր եւ անխորհուրդ), babouin, ine, *s.* *Allons donc, petit —. Faites taire ces petites babouines.*

ՇԱՂԳԱՄ (պրս. շալղամ. տճկ. շալղամ), navet, *sm.*

ՇԱՂԿԱՊ, conjonction, *sf.*

ՇԱՂԿԱՊԱԿԱՆ, conjonctif, ive, *adj.*

ՇԱՂՂԱՏԵՂՏ (մարմնեղ), corpulent, ente, *adj.*

ՇԱՂԵԼ (հիւսել), entrelacer, *va.*

ՇԱՂԻԼ (ի տոռունս), s'enlacer, *vpr.*

ՇԱՂՈՒԵԼ, détremper, *va.* — (հաց), pétrir, *va.* — (դեղ), malaxer, *va.*

ՇԱՂՈՒՄ, **ՇԱՂՈՒՄՆ** (հիւսուած), enlacement, entrelacement, *sm.* *L'entrelacement de ces guirlandes est fait avec goût.*

ՇԱՂՓԱՂՓԱՆՔ. Շոգմոգ —, cancan, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Չարախօսութիւն։

ՇԱՂՓԱՂՓԵԼ. cancaner, *vn.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Շոգմոգել։

ՇԱՄԱՆԴԱՂ, brouillard, *sm.*

ՇԱՄԲ (եղեգնոց), cannaie, *sf.*

ՇԱՄԲՇԱԿԱՆ, fou, fol, *m.* folle, *f. adj.*

ՇԱՄԲՇԵԼ, faire le fou.

ՇԱՄԲՇՈՒԹԻՒՆ, folie, *sf.*

ՇԱՄԲՈՒՇ, fou, fol, *m.* folle, *f. adj.* կ'ըսուի եւ Շամբշական։ || —, fou, fol, *m.* folle, *f. s.*

ՇԱՄՇՊԵՏ, tétrarque, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Չորրորդապետ։

ՇԱՄՇՏՈՒԹԻՒՆ, tétrarcat կամ tétrarchat (թէթրարքա), *sm.* կ'ըսուի նաեւ Չորրորդապետութիւն (1)։

ՇԱՄՓՈՒՐ (քէպապ շիշի), broche, *sf.* — (մաքսաւորաց), sonde, *sf.*

ՇԱՄՓՐԱԿ (զարդասեղն [կանանց]. պռօշ), broche, *sf.*

ՇԱՄՓՐԱԿԱԼ, hâtier (հաթիէ), contre-hâtier (*pl.* des *contre-hâtier*), *sm.*

ՇԱՄՓՐԵԼ, mettre en broche կամ à la broche, embrocher, *va.* *Embrocher la viande, une volaille.*

ՇԱՆ, canin, ine, *adj.* V. եւ Շնական, Շնային։

ՇԱՆԱԼԵԶՈՒ, langue-de-chien, cynoglosse, *sf.*

ՇԱՆԱՁՈՒԿՆ (քէօփէք պալըղը), requin, *sm.*

ՇԱՆԲԵՐԱՆ (տունկ մ'է. քէօփէք աղզը), muflier, *sm.*

ՇԱՆԹ, foudre, *sf.*, tonnerre, *sm.* — արձակող, foudroyant, ante, *adj.* [*adj. Nuage* —.

ՇԱՆԹԱԲԵՐ, fulminant, ante,

ՇԱՆԹԱԿԱՆ (թթու), fulminique (acide), *adj.* [թահարել։

ՇԱՆԹԱԿԷԶ ԱՌՆԵԼ, V. Շան-

ՇԱՆԹԱԿՈԾԵԼ, foudroyer, *va.*

ՇԱՆԹԱՀԱՐ, foudroyé, ée, *adj.* — առնել, V. Շանթահարել։

ՇԱՆԹԱՀԱՐԵԼ, foudroyer, *va.*

ՇԱՆԹԱՀԱՐԻՉ (հարուած, լոյս, պատասխան), foudroyant, ante, *adj.* — կաթուած, apoplexie foudroyante. V. եւ կաթուած։

ՇԱՆԹԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, foudroiement կամ foudroîment, *sm.*

ՇԱՆԹԱՁԻԳ, fulminant, ante, *adj. Jupiter* —.

ՇԱՆԹԱՊԱՀ, V. Շանթարգել։

ՇԱՆԹԱՏ (տեսակ մ'աղ. [illegible]), fulminate, *sm.*

ՇԱՆԹԱՐԳԵԼ, paratonnerre, *sm. Faire mettre un — sur sa maison.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Շանթապահ։

1. **ՇԱՆԹԵԼ** (մանիկ մանիկ ըլլալ [օձի], se replier, *vpr. Voyez comme ce serpent se replie.*

2. **ՇԱՆԹԵԼ** (շանթեր, փայլակներ արձակել. փայլատակել), fulminer, *vn.*

3. **ՇԱՆԹԵԼ** (սպառնալ. [խօսքով] որոտալ), fulminer, *vn.* — *contre quelqu'un. Il est en colère, il fulmine, il tempête.*

4. **ՇԱՆԹԵԼ** ([նզովք, բանադրանք] վճռել. հրատարակել [վճիռ]), fulminer, *va.*

ՇԱՆԹԵՔԱՐ, pierre de foudre.

ՇԱՆԹԸՆԿԷՑ, foudroyant, ante, *adj. Jupiter —. Bras —.* — բարկութիւն, foudre, *sf. La — sillonne les nues.*

ՇԱՆԽՈՏ / **ՇԱՆՇՈՒԵԼԻՔ** } (տեսակ մը տունկ. [illegible]), marrube, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Մեղրածուծ, Մեղրածծուկ, Հօշխոյ։

ՇԱՆՑՈՐՑ (տեսակ մը սալոր, որ երբեմն կը գործածուէր ի դեղորայս. [illegible]), sébeste, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ապստան։

ՇԱՆՑՈՐՑԻ (Եգիպտոսի տեսակ մը ծառ, որ սալորի նման պտուղ կուտայ), sébestier, *sm.*

ՇԱՇ (կաթնեղէնք. կթեղէնք), laitage, *sm. Il ne vit que de* —.

ՇԱՉԵԼ, claquer, craquer, cliqueter, *vn.* || bruire, *vn.* — (ակռայի տակ), croquer, *vn.* — շառաչել, péter, *vn. Le laurier et le sel, jetés dans le feu, pètent.* pétiller, *vn. Les feuilles du laurier pétillent dans le feu.*

ՇԱՉԻՒՆ, bruit, bruissement, fracas, *sm.* — (զինուց, շղթայից), cliquetis, *sm.* — որոտման, le bruit du tonnerre.

ՇԱՊԻԿ, chemise, *sf.* Եկեղեցական —, aube, *sf.* Զրահաւոր —, զրահի —, haubert ([illegible]), *sm.*, cotte de mailles, *sf.* Պզտի զրահաւոր —, haubergeon ([illegible]), *sm.* — փոխել, changer de —. Երկու — կ'ելնէ աղկէ, il y a là la levée de deux chemises.

ՇԱՊԼԵՂ, V. Շպլեղ։

ՇԱՊԿԱԳՈՐԾ, V. Շապկարար։

ՇԱՊԿԱՎԱՃԱՌ, celui կամ celle qui vend des chemises, chemisier, ière, *s.* —ի խանութ, chemiserie, *sf.*

ՇԱՊԿԱՐԱՐ, celui կամ celle qui fait des chemises, chemisier, ière, *s.*

1. **ՇԱՊԿԵԱԿ** (շապկին առջեւի վերին մասը. [illegible]), chemisette, *sf.*

2. **ՇԱՊԿԵԱԿ** (ներքնակ [կանանց]. [illegible]), chemisette, *sf.*

ՇԱՌԱԳՈՅՆ, rouge, *adj. Il a les cheveux —s.* roux, *m.* rousse, *f. adj. Barbe rousse.*

ՇԱՌԱԳՈՒՆԱՆՔ, rouge, *sm.*, rougeur, *sf.*

ՇԱՌԱԳՈՒՆԵԼ, } rougir, *vn.*
ՇԱՌԱԳՈՒՆԻԼ, } — *de pudeur, de colère.* — ամօթոյ, rougir de honte.

ՇԱՌԱԳՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, V. Շառագունանք։

ՇԱՌԱՉԵԼ, claquer, craquer, *vn.* || bruire, *vn.* — (լեզուի), V. Շլաքել։ Շաչել —, V. Շաչել։

ՇԱՌԱՉԵՑՈՒՆԵԼ, faire claquer, *va.* — խարազանն, faire claquer son fouet.

ՇԱՌԱՉԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Շառաչեցունել։

ՇԱՌԱՉԻՒՆ, pétillement, bruissement, *sm.* — (զինուց, շղթայից), cliquetis, *sm.* — (նետի, գնդակի հրացանի, եւայլն), sifflement, *sm.* — ալեաց, le bruit des flots.

ՇԱՌԱՉՈՂ, bruyant, ante, *adj. Cette rue est bruyante. Assemblée bruyante.*

ՇԱՌԱՉՈՒՄ, } crépitation,
ՇԱՌԱՉՈՒՄՆ, } *sf.*, éclat, fracas, retentissement, tumulte, *sm.* || — (քիմքէ ուժով մը զատուելով լեզուի հանած ձայնն), V. Շլաքումն։

ՇԱՌԱՎԼ, rayon, *sm.*

ՇԱՌԱՏ (քուխ կարմիր գունով [ձի]), bai, ie, *adj. Ce cheval a le poil —. Monter nn cheval —, une jument baie. pl.* des *chevaux bais.* — գոյն ձիոյ, bai, *sm.* — *clair, châtain. Des chevaux bai clair. Une jument bai brun.*

ՇԱՌԱՒԻՂ, rejeton, *sm.* || rayon, *sm.* || — անուոյ, rais կամ rai, rayon, *sm.* V. եւ Ճղուղ։

ՇԱՌԱՒԻՆ, V. Ուղտ։

ՇԱՌԱՏԱՄ (նշտրակով մորթը ճեղքելը. [illegible]), scarification, *sf.*

ՇԱՌԱՏԵԼ (նշտրակով մորթը ճեղքել. [illegible]), scarifier, *va. Il a été ventousé et scarifié.*

ՇԱՏ, beaucoup de, *adv.* — բարեկամ ունի, il a beaucoup d'amis. — դրամ ունին, ils ont beaucoup d'argent. assez, *adv.* — *grand.* — *long. L'avare n'a jamais —. J'en ai —, je m'en contente.* bien, *adv. Une lettre — longue.* Un*e femme qui aime — son mari. Il est — bon. Vous avez — de l'argent.* un grand nombre de. *Il a un grand nombre de domestiques.* tant et plus, *adv.* || plusieurs, *adj. pl. Il est arrivé — bâtiments. — personnes. En — occasions.* կարի —, beaucoup, *adv. Cela me chagrine —.* — իսկ, souffisamment, *adv. Je l'en ai — instruit.* — ժամանակ, longtemps, *adv.* — ժամանակ կը դնէ (— կուշանայ) դառնալու, il est bien — à revenir. longement, *adv. Vivre —.* Եթէ —, — —, au plus, tout au plus, *adv. Il n'a que trente ans au —. Il a tout au — trente ans.* Ո՛րը —, ո՛րը քիչ, qui plus, qui moins, *adv. Il y ont tous contribué, qui plus, qui moins.* —ք (—երը, —եր), plusieurs. *Il ne faut pas que — pâtissent pour un seul.* — հին ժամանակներէ ի վեր, de toute ancienneté. — է աւուրն չար իւր, կարիք իւր, à chaque jour souffit sa peine կամ son mal.

ՇԱՏԱԽՕՍ, bavard, arde, babillard, arde, verbiageur; euse, verbieux, euse, causeur, euse, *adj.* || bavard, arde, causeur, euse, jaseur, euse, *s.* — կին, աղջիկ, jacasse, *sf.* — է, la langue lui va toujours, il a bien de la langue.

ՇԱՏԱԽՕՍԵԼ, parler beaucoup, bavarder, verbiager; jaser, ba-

biller, caqueter, causer, vn. Ցած ձայնով —, jaboter, vn.

ՇԱՏԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, bavardage, sm., jaserie, sf., verbiage, caquet, sm., verbosité, sf., babil կամ babillage, babillement, sm., loquacité, sf. — ընել, V. Շատախօսել։

ՇԱՏԱԿԵՐ, glouton, onne, adj. || mangeur, euse, glouton, onne, piffre, esse, s.; un beau dîneur, sm.

ՇԱՏԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, mangerie, gloutonnerie, voracité, sf.

ՇԱՏԱՀԱՉ, clabaudeur, euse, s.

ՇԱՏԱՀԱՉՈՒԹԻՒՆՔ, clabaudage, sm. *Son — ne m'effraye point.* [thie, sf.

ՇԱՏԱՀՄՏՈՒԹԻՒՆ, polyma-

ՇԱՏԱՆԱԼ, se contenter de, vpr. || suffire, vn.

ՇԱՏԻԽՕՍ, V. Շատախօս։

ՇԱՏԻԽՕՍԵԼ, V. Շատախօսել։

ՇԱՏԻԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, V. Շատախօսութիւն։

ՇԱՏԻԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, V. Շատակերութիւն։

ՇԱՏՆԱԼ, se multiplier, s'augmenter, vpr., augmenter, vn.

ՇԱՏՈՆՑՈՒԸՆԷ, antique; dès longtemps.

ՇԱՏՈՏՈՒԻ (տունկ մ'է. պէ-լի-պօ-տի), polypode, sm. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Պապայինն։

ՇԱՏՈՒԹԻՒՆ, grande quantité, sf., grand nombre, sm., abondance, multiplicité, sf. Գործերուն —ը կը նեղէ զիս, la foule des affaires m'accable.

ՇԱՏՐՈՒԱՆ (ֆէ-ֆէյ),jet d'eau. Կ'ըսուի եւ Ջրբուղխ, Երկնապող ջուր (ՋՈՒՐ)։

ՇԱՏՑՈՒՆԵԼ, multiplier, augmenter, va.

ՇԱՏՒՈՐ, nombreux, euse, adj.

1\. **ՇԱՐ** (ռանկ. ռանժէ), fil (ֆիլ), sm., file, série, suite, rangée, sf., rang (ռանկ). Un rang [ռանկ] élevé. Des rangs [ռանկ] entiers), sm., chaîne, séquelle, séquence, sf. — Քանակութեան (ըստ չափագիտաց), V. Սերայ։ — կարգի, suite, continuité, continuation, sf., enchaînement, sm. — սենեկաց, suite de chambres, enfilade, sf. — (քանիից, անուանց), enfilade, sf. — զուգախոտոր, série divergente.

2\. **ՇԱՐ** (մազէ կամ մետաքսէ կամ քթանէ ցանցառ հիւսուածք [այիւրը կամ փոշի մը մանր մաղելու համար]), étamine, sf.

ՇԱՐԱՊ (շ-րօ-պ), sirop, sm. — *de groseilles, de mûres.* Մանուշակի —, — violat.

ՇԱՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, syllogisme, sm. *La conséquence du — doit être renfermée dans les prémisses.*

ՇԱՐԱՊԱՅԻՆ, sirupeux, euse, adj. *Une liqueur sirupeuse.*

ՇԱՐԱԳԻՐ, auteur, sm.

ՇԱՐԱԳՈՑ (թուղթ, կաշի [գիրք կազմելու]), couverture, sf. — *de basane (մաշկ կամ կաշի ոչխարի. սեկ), de maroquin (կաշի նոխազի կամ այծի. մարոկենի), de chagrin (կաշի ջորւոյ կամ իշոյ. շակրէ).*

ՇԱՐԱԳՐԱԾ, composition, sf. *Une — sans faute.*

ՇԱՐԱԳՐԵԼ, composer, rédiger, écrire, va.

ՇԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, composition, sf. *Une — sans faute. Une — pleine de fautes.*

ՇԱՐԱԴԱՍՈՒԹԻՒՆ, syntaxe (սէնթաքս), sf.

ՇԱՐԱԴՐԱԿԱՆ, synthétique, adj. *Démonstration —. Méthode —.* — օրինակաւ, կերպով, d'une manière —, synthétiquement, adv.

ՇԱՐԱԴՐԵԼ, V. Շարադրել։

ՇԱՐԱԴՐՈՒԹԻՒՆ (ու շարա-

գրութեան որ կ'իջնէ սկզբունքնէ [principe] հետեւութեանց եւ պատճառէ արդիւնքի [effet]), synthèse, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւ համադրութիւն. V. Շարադրութիւն.

ՇԱՐԱԿԱՆ, hymne (իմնը), *sf*. *Entonner une —. Une belle —.*

ՇԱՐԱԿԱԳԵԼ, raccorder, *va*.

ՇԱՐԱԿԱԳՈՒԹԻՒՆ, raccord, *sm*.

ՇԱՐԱՄԱՆԵԼ (իրարու հետ հիւսել, խառնել), enlacer, *va*.

ՇԱՐԱՄԱՆՈՒԹԻՒՆ (հիւսուածք. մանուածք), enlacement, *sm*.

ՇԱՐԱՄԵՐՁ (կոր գծի մը բոլորակին մէկ կէտէն քաշուած ուղիղ գիծ), ordonnée, *sf*.

ՇԱՐԱՅԱՐԵԼ, continuer, reprendre, *va*.

ՇԱՐԱՅԱՐՈՂ, continuateur, trice, *s*.

ՇԱՐԱՅԱՐՈՒԹԻՒՆ, continuation, suite, reprise, *sf*. || continuité, chaîne, *sf*.

ՇԱՐԱՒԱՀԻՒԹ (եար այսու), ichor (իքօր), *sm*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ալիք.

ՇԱՐԲԱԹ (պաղեցուցած ըմպելիք. ...), sorbet, *sm*.

ՇԱՐԵԼ, ranger, arranger, enchaîner, *va*. Գիր —, composer, *va*.

ՇԱՐԺ (...), tremblement de terre, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Գետնաշարժ, Ժամ.

ՇԱՐԺԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, cinésiologie, *sf*. [soմf, V. Sոմ.

ՇԱՐԺԱԿԱՆ, mobile, *adj*. —

ՇԱՐԺԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, mobilité, *sf*. [bile, *sm*.

ՇԱՐԺԱՌԻԹ, motif, objet, mo-

ՇԱՐԺԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ (ասսդիկ ցաւ), cinésialgie, *sf*.

ՇԱՐԺԵԼ, remuer, mouvoir, mettre en mouvement, *va*. || brandiller, brandir, agiter, ébranler, *va*. Խրատ, աղաչանք, սպառնալիք, բան մը չի կրցաւ շարժել զինքը, conseils, prières, menaces, rien n'a pu l'ébranler. Գլուխը —, branler, hocher, secouer la tête. Ի գութ, ի կարեկցութիւն — (գութը, կարեկցութիւնը —, սիրտը —), émouvoir la compassion, exciter la compassion, faire compassion, toucher de pitié, fléchir, attendrir, *va*.

ՇԱՐԺԻԼ, se remuer, se mouvoir, s'ébranler, *vpr*., remuer, branler, *vn*. Ուրիշի կամացն համեմատ —, se laisser conduire.

ՇԱՐԺԻՉ, mobile, *sm*. || moteur, trice, *s*. — (զօրութիւն), moteur, trice, *adj*. *Force motrice.* — զօրութիւն (բաց մեքենագիտաց [mécanicien]), mobile, *sm*. *L'eau est le — de cette machine.* Այսօր սովորաբար կ'ըսուի Moteur. *L'eau, le feu est le premier moteur de cette machine.*

ՇԱՐԺՈՒԱԾՔ, geste, *sm*.

ՇԱՐԺՈՒՄ, } mouvement,
ՇԱՐԺՈՒՄՆ, } *sm*., motion, *sf*., remuement կամ remûment, hochement, *sm*. || commotion, agitation, impulsion, *sf*. — (մամռնոյ, ձեռաց), V. Շարժուածք. Շարժմունք աստեղաց, aberration, *sf*. Զուգամամանակ —, isochronisme (իզօքրօնիզմ), *sm*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Զուգաժամանակութիւն. — բաղադրեալ, mouvement composé. — (երկրի), V. Գետնաշարժ. Շարժման մէջ լինել, ըլլալ, être en mouvement, être en action. Շարժման մէջ պահել, tenir en action.

ՇԱՐԺՈՒՆ, mobile, *adj*. *La surface — des eaux.* — խումբք զօրաց, troupes —s. — պահականաց զօրք, garde —, mobile, *sf*.

ՇԱՐԺԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆ (խօսելու ատեն ձեռք եւ ոտք շարժումներ ընելը), gesticulation, *sf.*

ՇԱՐԺԱՁԵՒԵԼ (խօսելու ատեն ձեռք եւ ոտք շարժումներ ընել), gesticuler, *vn. Il parle assez bien, mais il gesticule toujours.*

ՇԱՐԺԱՁԵՒՈՂ (խօսելու ատեն ձեռք եւ ոտք շարժումներ ընող), gesticulateur, *sm.*

ՇԱՐՈՑ, rang, *sm.*

1. **ՇԱՐՈՒՆԱԿ**, continu, ue, continuel, elle, *adj.*

2. **ՇԱՐՈՒՆԱԿ**, } continuellement,
ՇԱՐՈՒՆԱԿԱԲԱՐ, } assidûment, de suite, à chaque կամ à tout instant, *adv.*

ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼ, continuer, reprendre, *va.*

ՇԱՐՈՒՆԱԿԻՉ, } continua-
ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՂ, } teur, trice, *s.*

ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, continuation, suite, reprise, *sf.* || continuité, *sf.*

ՇԱՐՓՈՒՇ (բարձր պարսկերէն, եւ է տեսակ մը գլխարկ), toque, *sf.*, bonnet, *sm.*

ՇԱՐՔ, fil, *sm.*, file, enfilade, série, suite, continuation, rangée, *sf.*, rang, *sm.*, chaîne, *sf.*, enchaînemet, *sm.* || composition, *sf.* — (գրաց), ligne, *sf.*

1. **ՇԱՒԱՇԱՐԻՒՆ** (տեսակ մը բոյս կարմիր տերեւներով), dragonnier, *sm.* — ծիրանի, — pourpre. — հոտաւէտ, — odorant. — հասարակ կամ հսկայաձեւ, — commun կամ gigantesque. Հայերէն կ'ըսուի եւ Շաւաշարիւն։

2. **ՇԱՒԱՇԱՐԻՒՆ** (կարմիր խէժ մը. եղբարց արիւն. *dam-al-akhawain*); sang-de-dragon կամ sang-dragon, *sm.*

ՇԱՒԱՌՆ, canne odorante.

ՇԱՒԱՐՇԱՐԻՒՆ, V. Շաւաշարիւն (1)։

ՇԱՒԻՂ, sentier, chemin, *sm.*

ՇԱՓԱՌՈՒԿ ԱՌՆԵԼ (մթացունել, աղօտացունել), obscurcir, *va.*

ՇԱՓԻՒՂԱՅ (պատուական քար մ'է երկնագոյն. *gök yakut*), saphir, *sm.* Կ'ըսուի եւ Սափիրայ։

ՇԱՓՐԱԿ (պսակ [ծաղկի]), corolle, *sf. Les pétales d'une —.*

ՇԱՔԱՐ, sucre, *sm.* Կիսայրեաց — (*yanmış şeker*), caramel, *sm.* —ի գլուխ, pain de —. — դնել, — ցանել, mettre du — dans, sucrer, *va. Sucrer du café. Sucrer des fraises.* —ի գործարան, գործարան, V. Շաքարագործարան։

ՇԱՔԱՐԱԲՈՒՂԻ ԵՂԷԳՆ, V. Շաքարեղէգն։ [se, *s.*

ՇԱՔԱՐԱԳՈՐԾ, confiseur, eu-

ՇԱՔԱՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ, sucrier, ière, *adj. Industrie sucrière.*

ՇԱՔԱՐԱԳՈՐԾԱՐԱՆ (գործարան, գործարան շաքարի), sucrerie, *sf.* [serie, *sf.*

ՇԱՔԱՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, confi-

ՇԱՔԱՐԱՀԱՄ, sucré, ée, *adj. Ces poires sont sucrées.* — սեխ, melon sucrin.

ՇԱՔԱՐԱՀԱՑ (*badem, fındık şekeri*), dragée, *sf.*

ՇԱՔԱՐԱՄԱՆ } (*şekerlik*),
ՇԱՔԱՐԱՆՈՑ } sucrier, *sm.* — *d'argent, de cristal.*

ՇԱՔԱՐԱՎԱՃԱՌ, marchand de sucre, *sm.*

ՇԱՔԱՐԵՂԷԳՆ, canne à sucre, canamelle, *sf.*

ՇԱՔԱՐԵՂԷՆ, } bonbon, *sm.*,
ՇԱՔԱՐԵՂԷՆՔ, } sucrerie, *sf.* || friandises, *sfp.* || chatterie, *sf. Manger des —s.* Տուփ շաքարեղինաց, boîte à bonbons, bonbonnière, *sf.* [*va.*

ՇԱՔԱՐՈՏԵԼ, sucrer, confire,

ՇԱՔԱՐՕՂԻ (*rom*), rhum կամ rum (*rom*), *sm. Du — de la Jamaïque. Une bouteille de —.*

ՇԱՌԻԼ (նոր ծիլ, ճիւղ. [illegible]), drageon, *sm.*

ՇԱՌԼԵԼ (արմատէն նոր ծիլ, ճիւղ արձակել), drageonner, *vn.*

ՇԵԿԽԱՐԻ, rouge, *sm.* *Le — gâte le teint.*

ՇԵՂ, oblique, transversal, ale *(pl. transversaux)*, *adj.* *Ligne transversale.* transverse, *adj.* Առ ի —, obliquement, en biais, de biais. de travers, transversalement, biaisement, *adv.*

ՇԵՂԱԳԻՐ, coulée, *sf.*

ՇԵՂԱՆԿԻՒՆ, losange, rhombe, *sm.*

ՇԵՂԲ (բերան), lame, *sf.* — (զերանդւոյ), ranchier, *sm.*

ՇԵՂԵԼ, courber, rendre oblique, *va.* || faire dévier, détourner, *va.*

ՇԵՂԻԼ, biaiser, *vn.*, se courber, *vpr.* || déverser, *vn.* || dévier, *vn.*, se dévier, s'écarter, se détourner, *vpr.*

ՇԵՂՈՒԹԻՒՆ, travers, biais ([illegible], երկուական կամ միավանկ), *sm.*, obliquité, *sf.* — աչաց, strabisme, *sm.*

ՇԵՂՈՒՄ, } déviation, *sf.* —
ՇԵՂՈՒՄՆ, } *de la lumière.* — (աստեղաց), aberration, *sf.*

ՇԵՂՋ, amas, monceau, *sm.*, pile, agglomération, *sf.* — (ցորենոյ), tas, *sm.* — (չրոյ), amas, *sm.* — որայոց, monceau de gerbes. Կ'ըսուի եւ Գադիզ.

ՇԵՂՋԱՁՈՅ, conglomérat, *sm.*

ՇԵՂՋԱԿՈՅՏ, amas, entassement, *sm.*

ՇԵՂՋԱԿՈՒՏԵԼ, amonceler, amasser, *va.* || conglomérer, *va.*

ՇԵՂՋԱԿՈՒՏԻՉ, entasseur, *sm.*

ՇԵՂՋԱԿՈՒՏՈՒՄՆ, accumulation, *sf.* || conglomération, *sf.*

ՇԵՂՋԵԼ, accumuler, entasser, *va.*

ՇԵՄ ([illegible]), seuil ([illegible]), *sm.* *Il était sur le — de la porte.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Սեամ, Սեմ.

ՇԵՇՏ, accent aigu (é). V. Ոլորակ.

ՇԵՇՏԵԼ, accentuer, *va.*

ՇԵՊ, précipité, ée, *adj.* *Ravines* (հեղեղատ) *précipitées.*

ՇԵՌ, urine, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Մէզ, Գոզ, Ջրվոր, Ջրհեղ.

ՇԵՌԱՄԱՆ, urinal, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Միզաման, Կարուրայ.

ՇԵՐԱՄ ([illegible]), ver à soie, magnan, *sm.*

ՇԵՐԱՄԱԲՈՅԾ, séricicole ([illegible]), *adj.* *L'industrie —.* || magnanier, *sm.*

ՇԵՐԱՄԱԲՈՒԾԱԿԱՆ, séricicole, *adj.* *L'industrie —.*

ՇԵՐԱՄԱԲՈՒԾՈՒԹԻՒՆ, éducation des vers à soie, sériciculture ([illegible]), *sf.*

ՇԵՐԱՄԱՏԱԾ, séricicole, *adj.* *L'industrie —.*

ՇԵՐԱՄԱՏԱԾՈՒԹԻՒՆ, sériciculture, *sf.*

ՇԵՐԱՄՆՈՑ } ([illegible]),
ՇԵՐԱՄՈՑ } bâtiment où l'on élève les vers à soie, magnanerie, *sf.*

ՇԵՐԱՍ, V. Շերամ.

ՇԵՐԵՓ ([illegible]), grande cuiller, cuiller à pot, louche, *sf.*

ՇԵՐԵՓԱԳԻ } (տեսակ մը ճանճ
ՇԵՐԱՓԱԿՈՂ } ձիու), demoiselle, libellule, *sf.*

ՇԵՐԵՓԻԿ (ձագ գորտոյ), têtard, *sm.* *Le — paraît sous la forme d'un poisson ayant la tête très grosse et une queue mince.*

ՇԵՐՏ, éclat, morceau de bois, *sm.* || bande, *sf.*, quartier, morceau, *sm.* || raie, *sf.*

ՇԵՐՏԱՓԵՂԿ ([illegible]), persienne, *sf.* *Fermer, ouvrir les —s.* jalousie, *sf.* *Baisser,*

lever la —. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Շերտզոյր, վանդակափեղկ։

ՇԵՐՏԶՈՅՐ ([illegible]), persienne, *sf. Fermer, ouvrir les —s.* jalousie, *sf. Baisser, lever la —.* կ'ըսուի եւս Շերտափեղկ, վանդակափեղկ։

ՇԵՓԵԼ (ցատքել), enjamber, *va. — deux marches à la fois.*

ՇԵՓՔԿԵԼ (մեծ քայլեր առնուլ. մեծաքայլ երթալ), marcher à grands pas, enjamber, *vn. Voyez comme il enjambe.*

ՇԷԿ, fauve, *adj. Poil —.* roux, *m.* rousse, *f. adj. Barbe rousse. Ce papier est devenu roux à la fumée.* rouge, *adj. Il a les cheveux —s.* — գոյն, fauve, *sm. Plumage tirant sur le —.* roux, *sm. Il est d'un — ardent.* rousseur. *sf. La — de son poil.*

1. **ՇԷՆ**, peuplé, ée, *adj.*

2. **ՇԷՆ**, hameau ([illegible]), *sm. Ce n'est pas un village, ce n'est qu'un —. Des —x.*

ՇԷՆՆԱԼ, se peupler, *vpr.*

ՇԷՆՑՈՒՆԵԼ, peupler, *va.*

ՇԷՆՔ, bâtiment, édifice, *sm.*, construction, *sf.*

ՇԷՓ (մեծ քայլ. մեծաքայլու-թիւն), enjambée, *sf.*

ՇԹԱՓԱՐ (չոր կաթիլներէ ձե-ւացած քարացմունք), stalactite, *sf.*

ՇԻԳԼ, agrafe, *sf.*

ՇԻԹ, goutte, lame, *sf.*

ՇԻԼ ([illegible]), louche, bigle, *adj.* || bigle, *s.* — լինել, ըլլալ, devenir louche, loucher, *vn.* — նայիլ, regarder de travers, loucher, bigler, *vn.*

ՇԻԼԻՆԿ (Անգղիացւոց արծաթ դրամ մ'որ կ'արժէ իբր 1 ֆրանկ եւ 20 հարիւրերորդ. [illegible]), schelling ([illegible]), *sm.*

ՇԻԿԱԳՈՅՆ, fauve, *adj. Poil —,*

ՇԻԿԱՀԱՒ ([illegible]), fauvette, *sf.* Անտառական —, անտառային —, — des bois, roussette, *sf.*

ՇԻԿԱՀԵՐ, } rousseau, *adj.* et
ՇԻԿԱՄՈՐԹ, } *sm. Cet homme est —. C'est un vilain —.*

ՇԻԿԱՄՈՒԿՆ, mulot, *sm. Les —s coupent la racine des blés.*

ՇԻԿԱՏԱԿ (բժշկութեան մէջ գործածուող թունաւոր տունկ մ'է. [illegible]), belladone, *sf.* Իտալերէն կ'ըսուի belle-dame, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Անգոյր-ատակ։

ՇԻԿԵՐԷ, bête fauve.

ՇԻԿՆԵԼ, } rougir, *vn.* — ա-
ՇԻԿՆԻԼ, } մօթով, V. Ամօթ։

ՇԻԿՈՐԱԿ (շէկի գունով), roussâtre, *adj.*

ՇԻՂ, brin, *sm.* Ցորենի —, fétu, *sm.* — ձիթենւոյ, un rameau d'olivier.

ՇԻՃԱԿԱԶԱՄՈՒԹԻՒՆ, délaitage, *sm.*

ՇԻՃՈՒԿ, V. Շնուկ։

ՇԻՆԱԿԱՆ, villageois, oise, *adj. Un air —.* rustique, *adj. Il a les manières —s.* rustaud, aude, grossier, ière, *adj. Un grossier personnage.* Ցոյց —, rustre, *adj. Il a l'air —.* || paysan, anne, rustaud, aude, *s.*, rustique, *sm.* Ցոյց —, rustre, *s. C'est un —.* — բարք, պայմանն, paysannerie, *sf.* Քոս օրինակի —աց, V. Շինականօրէն։

ՇԻՆԱԿԱՆԱԳՈՅՆ, rustiquement, grossièrement, *adv.*

ՇԻՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, paysannerie, rusticité, grossièreté, *sf.*

ՇԻՆԱԿԱՆՕՐԷՆ, à la paysanne, *adv. Être vêtu à la paysanne.*

ՇԻՆԱՐԱՐ, édificateur, *sm.*

ՇԻՆԵԼ, construire, bâtir, faire, édifier, *va.* Նկարի մէջ զգեստի ծալքերը —, jeter une draperie. Բանաստեղծութիւն —, faire des vers, monter sur Pégase

(Գիզաս. Գիզասոս). Յանպատրաստից — (բանաստեղծութիւն, երգ, ճառախօսութիւն), improviser, *vn*.

ՇԻՆԻՉ, édificateur, *sm*. — (վարք, քաղաքավարութիւն), édifiant, ante, *adj*.

ՇԻՆԾՈՒ, V. Կեղծ։ — դուռն, porte feinte.

ՇԻՆԿԻԼ (տեսակ մը դդում), courge, *sf*. Կ'ըսուի եւ կօլայ։

ՇԻՆՈՂ, constructeur, édificateur, bâtisseur, *sm*. [*sf*.

ՇԻՆՈՂՈՒԹԻՒՆ, construction,

ՇԻՆՈՒԱԾ, bâtiment, édifice, *sm*. || construction, édification, *sf*. || bâtisse, *sf*. *Une — solide. Une bonne —.*

ՇԻՆՈՒԱԾԱՆԻՒԹ (շէնքի մը կառուցման համար եղող այլ-եւ այլ նիւթեր, ինչ. քար, փայտ, կղմինտր, եւայլն), matériaux, *smp*. *Il va bâtir, il a ses — tout prêts.*

ՇԻՆՈՒԱԾԱՊԵՏ, édile, *sm*.

ՇԻՆՈՒԱԾԱՊԵՏԱԿԱՆ, édilitaire, *adj*.

ՇԻՆՈՒԱԾԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, édilité, *sf*. *Obtenir, exercer l'—.*

ՇԻՆՈՒԱԾԱՐԷՐ, bâtisseur, *sm*. *C'est un grand —.* — լինել, ըլլալ, aimer la truelle (ծեփիչ. ծեփ. [illegible]).

ՇԻՆՈՒԱԾԱՑՈՅՑ, V. Նախահաշիւ։

ՇԻՆՈՒԱԾՈՅ, artificiel, elle, *adj*. *Grotte artificielle.*

ՇԻՆՈՒԱԾՔ, V. Շինուած։

ՇԻՆՈՒԹԻՒՆ, construction, édification, *sf*. — ընկերին, l'édification du prochain. *Faire les choses pour la gloire de Dieu et pour l'édification du prochain.*

ՇԻՇ, bouteille, carafe, *sf*. Պզտի —, carafon, *sm*. Ձիթոյ —, une bouteille à l'huile. — (գինւոյ), flacon, *sm*. *Un — de vin. Ils vidèrent beaucoup de —s.* Գինւոյ — մը, une bouteille à vin. — մը գինի, une bouteille de vin.

ՇԻՇՔ (ծոծրակ. [illegible]), nuque, chignon, *sm*. Կ'ըսուի եւ Շլինք։

ՇԻՋՈՒՆԻԼ, V. Մարիլ։

ՇԻՋՈՒՑԱՆԵԼ, V. Մարել։

ՇԻՏ (չերմնոտներու [fiévreux, euse] մորթին վրայ երեւցող կարմիր բծեր. [illegible]), pétéchies (..[illegible]), *sfp*.

ՇԻՊ, V. Արզն, Լեղ, Շպլեղ։

1\. **ՇԻՏԱԿ**, droit, *m*. droite, *f*., vertical, ale *(pl. verticaux)*, dressé, ée, direct, ecte ([illegible]. արտակարգ ըստ ոճանց կը հնչուի [illegible]), *adj*. || droit, *m*. droite, *f*., juste, équitable, *adj* || correct, ecte, *adj*.

2\. **ՇԻՏԱԿ**, droitement, en droiture, *adv*.

ՇԻՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, V. Ուղղութիւն։ կակաչներ գետնին շիտակութեամբ (գետնին հաւասար) կտրել, couper les tulipes à fleur de terre.

ՇԻՏԿԵԼ, V. Շտկել։ [*sm*.

ՇԻՐԻՄ, tombeau, monument,

ՇԻՐ ([illegible]), marc ([illegible]) de raisin. Հայերէն կ'ըսուի եւ կոխած խաղողոյ, կճեպ(3), Չանչ։

ՇԻՓՂ, petit éclat de bois entré dans la chair, écharde, *sf*.

ՇԼԱՓԵԼ (ծառաչել [լեզուի]), clapper, *vn*. *Il fait — sa langue.*

ՇԼԱՓՈՑ / **ՇԼԱՓՈՒՄ** } (քիմքէ ուժով մը զատուելով լեզուին հանած ձայնը), clappement, *sm*.

ՇԼԱՄԻՏ (կոյր, կուրամիտ, մտակոյր), aveugle, *adj*. *Les amants sont —s.*

ՇԼԱՆ (մոխիր), cendre, *sf*.

ՇԼԱՆԱԼ (կուրնալ, [դանակ, սուր եւայլն]), s'émousser, *vpr*.

ՇԼԱՑՈՒԹԻՒՆ (կուրութիւն), aveuglement, *sm*. *Dieu le frappa d'un — soudain.* cécité, *sf*. *Il fut*

frappé de —. || — (մտակուրութիւն), aveuglement, *sm. Quel —! Il faut être dans un étrange — pour* . . . V. Շրտումն ։

ՇԼԱՑՈՒՆԵԼ, V. Շրտուցանել ։

ՇԼԱՑՈՒՆՈՂ. Աչք —, V. Ակնախտիղ ։

ՇԼԵԼ, regarder de travers, loucher, bigler, *vn*. Բայց այսօր կ'ըսուի Loucher ։

ՇԼՆԻՔ, V. Շիշք ։

ՇԼՈՐ (սալոր. էրիք), prune, *sf.*

ՇԼՈՐԻ (սալորի. սալորենի. էրիք աղաճը), prunier, *sm.*

ՇԼՈՐՈՒՏ (ծառաստան սալորենաց. էրիքլիք), prunelaie, *sf.*

ՇԼԱՓՈՆ (պարարտ ձագ հաւու. բտկան հաւ), gelinotte (ֆընտըգ քուշու), *sf.*

ՇԿԱՀԵԼ, siffler, *vn.* [*sm.*

ՇԿԱՀԻՒՆ, fracas, sifflement,

ՇԿՕԹԱԿ (տարագրութիւն անդարձ, մշտնջենաւոր), déportation, *sf.* — առնել (հեռու տեղ աքսորել), déporter, *va.*

ՇԿՕԹԱԿԱՆ (տարագիր անդարձ, մշտնջենաւոր), déporté, *sm.*

ՇՂԱՇԱՏԵՌ (թիւլ), tulle, *sf. Une robe de* —.

ՇՂԱՐՇ (դէրէնճէք), crêpe, *sm.* — *blanc, noir, rose (վարդագոյն)*. Չենական —, — de Chine.

ՇՂԹԱՅ, chaîne, *sf.* || chaîne, *sf.*, enchaînement, *sm.*, continuité, *sf.* Փոքրիկ —, V. Շղթայիկ ։ —ք, les chaînes, *sfp.*, les fers, *smp.* —ի զարնել, —ով կապել, mettre à la chaîne, mettre aux fers, lier avec une chaîne, enchaîner, *va.*

ՇՂԹԱՅԱԳՈՐԾ, chaînetier, *sm.*

ՇՂԹԱՅԱԿԱՊ, lié avec une chaîne, chargé de chaîne, enchaîné, ée, *adj.*

ՇՂԹԱՅԱԿԱՊՈՒԹԻՒՆ, enchaînement, *sm. L'— des forçats.*

ՇՂԹԱՅԵԼ, lier avec une chaîne, enchaîner, *va.* — *un chien, un prisonnier.*

ՇՂԹԱՅԻԿ (փոքրիկ շղթայ), petite chaîne, chaînette, *sf.*

ՇՃՈՒԿ, — կաթին, lait clair, lait de beurre, sérum (սէրօմ) de lait, petit-lait, babeurre, *sm.*

ՇՄԲՐՈՑ (քսակ. տոպրակ), sac (սաք), *sm.*

ՇՄՇԿԵԼ, tripoter, *va.*

ՇՄՈՐՏԱԿ (անդոց եւ անտառաց եզերքը բուսնող տունկ մը, որոյ տերեւները ջրոյ մէջ կը փրփրին օճառի պէս եւ կը մաքրեն ասուի, ժանեակ [բուռնիկլը], եւայլն. չօղան օթու. սապօնէր), saponaire, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Արծպայ, Օճառախոտ ։ [*adv.*

ՇՆԱԲԱՐ, comme un chien,

ՇՆԱԳԱՅԼ (տեսակ մը շուն Արեւելից՝ վայրագասուն եւ որկորեայ. չագալ), chacal (բառս տանկերէն. *pl.* des *chacals*), *sm.* Կ'ըսուի եւս Գայլաշուն ։

ՇՆԱԳԻ (համաստեղութիւն մը), petite Ourse, cynosure, *sf.*

ՇՆԱԳԼՈՒԽ. — կապիկ, cynocéphale, babouin, *sm.*

ՇՆԱԼ, commettre un adultère.

ՇՆԱԿԱՆ, canin, ine, cynique, *adj.* — փիլիսոփայ, cynique, *sm.* Կ'ըսուի եւս կիւնիկոս ։ — փիլիսոփայութիւն, V. Շնականութիւն (2) ։

1. **ՇՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ** (լրբութիւն. անամօթութիւն), cynisme, *sm.*

2. **ՇՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ** (շնական փիլիսոփայութիւն. աղանդ կիւնիկեանց), cynisme, *sm.* [*adv.*

ՇՆԱԿԱՆՕՐԷՆ, cyniquement,

ՇՆԱՅԻՆ, canin, ine, *adj.*

ՇՆԱՊԱՀ (որսի շանց վերակացութիւն ընող ձիաւոր ծառայ), piqueur, *sm.*

1. **ՇՆԱՍՏՂ** (շնիկ աստղ. բեւեռեայ կամ անխառնաց աստղերուն ամենէն պայծառն), étoile du

Chien, sirius (սիրիւս), canicule, sm.

2. ՇՆԱՍՏՂ (ընիկ աստղ. համաստեղութիւն մը), sirius (սիրիւս), le grand Chien, canicule, sf. *L'ardente canicule.*

ՇՆԱՍՏՂԱՅԻՆ, caniculaire, adj. — տուտրք (Եմե'ժ գանիքիւլեր. 24 յուլիս-26 օգոստոս), jours —s.

ՇՆԱՏԱՄՈՒՆՔ, dents canines, sfp., dents angulaires, sfp., dents œillères, sfp. կամ լոկ œillère, sf.

ՇՆԱՑԵԱԼ (շնութեան), adultère, adj. *Époux, femme, commerce, amour —.*

ՇՆԱՑՈՂ, adultère, s.

ՇՆԱՑՈՂԱԿԱՆ (շնութեան), adultérin, ine, adj.

ՇՆԻԿ, petit chien, tou tou (*pl.* des *tou tous*) կամ toutou, sm.

Վաղապահ — (մաթինօ), mâtineau, sm. 1. — աստղ (որ եւ Շնաստղ. բեւեռեալ կամ անխաղաց աստղերուն ամենէն պայծառն), V. Շնաստղ (1) ։ 2. — աստղ (որ եւ Շնաստղ (2), Շուն(4). համաստեղութիւն մը), V. Շնաստղ(2) ։ Ժամանակ — աստեղն, canicule, sf. *Durant, dans la —. Être à la —.* — տօթամուտք, V. Շնատամուտք ։

ՇՆԽԱՂՈՂ (սոլանոմ), solanum, strychnos, sm.

ՇՆՀԱՐԿ (անուր [շան]), collier, sm. — *de chien.*

ՇՆԿՂԿԻԼ (խառնակիլ. բանկիլ), se mêler, *Mes cheveux se sont mêlés.* s'embrouiller, vpr. *Ces cheveux se sont embrouillés.*

ՇՆՏԱՐԿ (բնակարան որսական շանց), chenil (շընի), sm.; niche, sf.

ՇՆՈՐԴԻ, adultérin, sm. *Les —s ne peuvent jamais être reconnus.*

ՇՆՈՐՀ, ՇՆՈՐՀՔ, grâce, la grâce divine, sf. || bonnes grâces, sfp., faveur, sf., service, sm. || grâce, sf., charme, sm., beauté, gentillesse, sf. || grâce, sf., actions de grâces, sfp., remerciement կամ remercîment, sm. || grâce, sf., pardon, sm. || grâce, sf., don, sm., gracieuseté, concession, sf. || mérite, sm. Հարկեցուցիչ, բռնադատիչ — (բստ աստուածաբանից), grâce nécessitante. Ի շնորհս, առ շնորհս, en faveur de, au nom de, pour. Շնորհիւ, avec la grâce de, au moyen de, moyennant, prép. Ձեր խնամոց շնորհիւ, grâce à, grâces à vos soins. Աստուծոյ շնորհիւ, Dieu merci. — ընել, faire grâce, pardonner; faire le plaisir. — ըրէ, ըրէք, de grâce, fais-moi (faites-moi) le plaisir, ayez la bonté, s'il vout plaît. Ձեզմէ — մը պիտի խնդրեմ, j'ai une grâce, une faveur à vous demander. Ինծի մեծ — բրած կ'ըլլաք, je vous en aurais bien de l'obligation, կամ Vous m'obligeriez beaucoup. — մը կ'ընէ՞ք ինծ, voudriez-vous bien me rendre un service? [sf.

ՇՆՈՐՀԱԶՐԿՈՒԹԻՒՆ, disgrâce,

ՇՆՈՐՀԱԳԻՐ, brevet, sm. Մեկնուն — տալ, donner un — à quelqu'un, breveter (պրըվըթէ), va.

ՇՆՈՐՀԱԳԻՏ } (սի[illegible]
ՇՆՈՐՀԱԳԻՏ ՍԻՐԵՑԵԱԼ } ր[illegible]
լի), favorit, ite, s.; mignon, sm.

ՇՆՈՐՀԱԼԻ, } gracieux, euse,
ՇՆՈՐՀԱԼԻՑ, } gentil, ille (ժանթի, եյլ. արտականի մէջ կը հնչուի ժանթի բաղաձայնի առջեւ եւ յոգնակով մէջ. *Un gentil* [ժանթի] *cavalier. De gentils* [ժանթի-զ] *oiseaux.* իսկ ձայնաւորի առջեւ եւ հնչուի ժանթեյլ. *Un gentil* [ժանթեյլ] *enfant*), mignon, onne, avenant, ante, adj. — կերպիւ,

կերպով, gracieusement, *adv.* — կերպով հագուած էր, il était habillé de bonne grâce.

ՇՆՈՐՀԱԽՈՏ (տունկ մ'է), herbe à pauvre homme, gratiole, *sf.* Կ'ըսուի եւս Շնորհաւոր խոտ։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼ, reconnaissant, ante, *adj.* — լինել, ըլլալ, dire merci, remercier, savoir gré, bon gré, beaucoup de —, un gré infini à quelqu'un, tenir compte; rendre grâce, rendre des actions de grâces. — եմ, merci, je vous remercie, bien obligé. Ինծի համար ձեր կրած աշխատութեանը — եմ, je vous remercie de la peine que vous avez prise pour moi. Շատ — եմ, մեծապէս — եմ, grand merci, je suis fort obligé. Շատ — եմ անոր, je lui en sais le meilleur gré du monde. Չեմ կրնար բաւական — ըլլալ ձեզի, je ne saurais assez vous en remercier. Ներեցէք որ ատոր համար — ըլլամ ձեզի, permettez que je vous en témoigne ma reconnaissance. Ես մանաւանդ — ըլլալու եմ ձեզի, c'est moi, au contraire, qui dois vous en remercier. — եղէք Աստուծոյ, remerciez Dieu. Կրկին կրկին — լինել, ըլլալ, réitérer ses remercîments. *Je vous réitère mes remercîments.*

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, remerciement կամ remercîment, *sm.*, grâce, *sf.*, action de grâces, *sfp.* Աւելորդ է (շնորհակալութիւնը), de rien, il n'y a pas de quoi. Աջահամբոյր շնորհակալութեամբ, մեծու շնորհակալութեամբ, à belles baisemains.

ՇՆՈՐՀԱԿԱՆ. — պայմանաւ, օրինակաւ (առանց քննութեան եպիսկոպոսին)en forme gracieuse.

ՇՆՈՐՀԱԶՈՒՐԿ, disgracié, ée, *adj.* || disgracié, *sm.*

ՇՆՈՐՀԱՊԱՐՏ, obligé, ée, *adj.* *Je vous suis fort — de la peine que vous avez prise.* || obligé, ée, *s. Je suis votre —, votre obligée.* — կացուցանել, obliger, *va.* — եմ ձեզի, je vous suis fort obligé. Ո՜րչափ — եմ ձեզի, que d'obligation je vous ai!

ՇՆՈՐՀԱՎԱՃԱՌ, simoniaque, *adj. Ecclésiastique —.* Կը գործածուի եւս *sm. C'est un —.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Սիմոնեական (2), Սիմոնացի։

ՇՆՈՐՀԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, simonie, *sf. Commettre —.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Սիմոնեան ախտ (**ՍԻՄՈՆԵԱՆ**), Սիմոնականութիւն, Սիմոնութիւն։

ՇՆՈՐՀԱՐԱՐ, prévenant, ante, *adj. C'est un homme très —.* — խոս, V. Շնորհախոս։

ՇՆՈՐՀԱՒՈՐԵԼ, féliciter quelqu'un, complimenter, *va. Je l'ai complimenté sur son mariage.*

ՇՆՈՐՀԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, félicitation, *sf.*, compliment, *sm.*

ՇՆՈՐՀԱՓԱՅԼՈՒԹԻՒՆ, grâce, *sf.*

ՇՆՈՐՀԵԼ, donner en présent կամ par faveur, faire présent de, accorder, gratifier, concéder, *va.* || favoriser, *va.* || faire grâce, pardonner, remettre, *va*, || chercher à plaire à quelqu'un, avoir pour lui certaines complaisances, lui faire plaisir, *va.* (Դատապարտելոյն) պատիժը —, gracier, *va. Il a été gracié.*

ՇՆՈՐՀՈՒՄՆ, rémission, *sf.* — (մեղքուն պարտուց մասին մը. [illegible]), remise, *sf.* V. Արտօնութիւն։

ՇՆՈՐՀՔ (Աստղկան ընկերացող երեք աստուածուհեաց անուն), les Grâces. *sfp. Les trois Grâces sont Aglaé* (Ագլայէ), *Thalie* (Թալիա) *et Euphrosyn* (կամ *Euphrosine*, Եւփրոսինէ). V. Շնորհ։

ՇՆՈՐՈՐ (գեղի թռչուն մը. [illegible]), rouge, *sm.*

ՇՆՈՒԹԻՒՆ, conversation criminelle, *sf.*, adultère, *sm.* *Commettre un adultère. Né, fruit d'un adultère.*

ՇՆՉԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, pneumatologie, *sf.* [րակ(l)։

ՇՆՉԱԲԵՐ ԵՐԱԿ, V. Շնչե-

ՇՆՉԱԾԱԿ (միջատաց փորին երկու կողմերը շնչառութեան ծակ), stigmate, *sm.*

ՇՆՉԱԿ, V. Շնչահան։

ՇՆՉԱԿԱՆ, respiratoire, *adj.* *Organe —.*

ՇՆՉԱՀԱՆ ([illegible]), soupirail (*pl.* des *soupiraux*), *sm.* *Le —. Les soupiraux d'une cave. Les soupiraux de cette cave sont grands.*

ՇՆՉԱՀԵՂՁՈՑՑ, asphyxiant, ante, *adj.* *Odeur asphyxiante. Gaz —s.* [*sf.*

ՇՆՉԱՆՈԹ (միջատաց), trachée,

ՇՆՉԱՌՈՒ, respiratoire, *adj.* *Organe —.*

ՇՆՉԱՌՈՒԹԻՒՆ, respiration, inspiration, haleine ([illegible]), *sf.*, souffle, *sm.* Յաճախ —, la fréquence de la respiration.

ՇՆՉԱՍՊԱՌ, essoufflé,ée, hors d'haleine, haletant, ante ([illegible]), *adj.* || à perte d'haleine, *adv.* *Courir à perte d'haleine.* — լինել (շունչը կտրիլ), perdre haleine կամ l'haleine, perdre la respiration, s'essouffler, *vpr.* — առնել, ընել, mettre hors d'haleine, essouffler, *va.*

ՇՆՉԱՍՊԱՌՈՒԹԻՒՆ, essoufflement, *sm.*

ՇՆՉԱՒՈՐ, animal, ale (*pl. animaux*), *adj.* || —, animal, *sm.* *— sauvage, domestique. Animaux nuisibles.* [*sf.*

ՇՆՉԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, animalité,

ՇՆՉԱՓՈՂ, trachée-artère (*pl.* des *trachées-artères*), *sf.*, sifflet, *sm.*

ՇՆՉԱՓՈՂԱՏԱԳ (տապ | կամ բորբոքումն շնչափողի [բոց բծբշկաց]), trachéite, *sf.*

ՇՆՉԱՓՈՂԱՏՈՒԹԻՒՆ (շնչափողի հատումն), trachéotomie, *sf.*

ՇՆՉԲՈՐԱԿ ([illegible]), salpêtre, nitre, *sm.*

ՇՆՉԵԼ, respirer, *vn.*, prendre haleine ([illegible]). || souffler, siffler. *Le vent siffle.* || exhaler. || inspirer. — (օդ), respirer, *va.* *— un bon air, un air corrompu.*

ՇՆՉԵԼԻ, respirable, *adj.*

1\. **ՇՆՉԵՐԱԿ**, artère, *sf.* Փոքրիկ —, V. Շնչերակիկ։

2\. **ՇՆՉԵՐԱԿ** (մեծ կամ բազմանձնաց ճամբայ հաղորդակցութեան), artère, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Պողոտայ։

ՇՆՉԵՐԱԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, artériologie, *sf.*

ՇՆՉԵՐԱԿԱԿԱՆ, artériel, elle, *adj.* *Canal —. Le sang — est plus rouge que le sang veineux.*

ՇՆՉԵՐԱԿԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, artériotomie, *sf.* [կան։

ՇՆՉԵՐԱԿԱՑԻՆ, V. Շնչերակա-

ՇՆՉԵՐԱԿԻ, V. Շնչերակական։

ՇՆՉԵՐԱԿԻԿ (փոքրիկ շնչերակ), artériole, *sf.*

ՇՆՉՀԵՂՁՈՒԹԻՒՆ, asphyxie, *sf.* *Tomber en —.*

ՇՆՉՀԵՂՁՈՒՑԻԿ, asphyxié, ée, *adj.* *On l'a trouvé —.*

ՇՆՉՈՒՄ, } souffle, *sm.* || ins-
ՇՆՉՈՒՄՆ, } piration, *sf.*

ՇՆՁՐԻ ([illegible]), castor, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս կուղբ, կաղրիոս, Ջրշուն։

ՇՆՔԱՂՑ, faim ([illegible]) canine.

ՇՇՆԿՈՑ, éclat, *sm.*

ՇՇՆՋԱՆՔ, chuchillement, chuchotement, *sm.*

ՇՇՆՋԵԼ, souffler, *va.* *— quelque chose aux oreilles de quelqu'un.*

chuchoter, *vn.* *Elles chuchotent entre elles.* Կ'ըսուի եւ Ճերզործաքար. *Chuchoter quelques mots à l'oreille.* murmurer, *vn.*

ՇՇՆՋԻՒՆ, murmure, *sm.*, rumeur, *sf.*

ՇՇՆՋՈՂ, chuchoteur, euse, *s.*

ՇՇՈՒԿ, rumeur, *sf.*, éclat, *sm.* Այս գործս —, մեծ — կը հանէ, cette affaire fait éclat, fait de l'éclat, grand éclat.

ՇՇՈՒՆՋ, chuchoterie, *sf.*, murmure, *sm.*

ՇՈԳԱՂԱՑ, moulin à vapeur.

ՇՈԳԱՆԱԼ, s'évaporer, se vaporiser, s'exhaler, *vpr.* *L'eau qui bout se vaporise.* —ն, vaporisation, *sf.* Կ'ըսուի եւ Շոգիանալ։

ՇՈԳԱՑՈՒՄՆ, vaporisation, *sf.* Կ'ըսուի եւ Շոգիացումն։

ՇՈԳԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Շոգի դարձունել, Շոգիացունել։

ՇՈԳԵԳՈՐԾԻ, locomotive, *sf.* Շարժական —, locomobile, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Շոգեկառք։

ՇՈԳԵԼԻՑ, vaporeux, euse, *adj.*

ՇՈԳԵԿԱՌՔ, locomotive, *sf.* Ճեպընթաց —, express (էէ-քս-բռէս. բառ անգղիերէն), *adj.* *Le train* —. Է նաեւ *sm.* *Nous sommes arrivés par l'*—. Հայերէն կ'ըսուի եւ Շոգեգործի։

ՇՈԳԵՆԱՒ, bateau à vapeur, կամ լոկ vapeur, *sm.*, pyroscaphe, *sm.* — (նամակաց, նաւորդաց եւ վաճառաց), paquebot, *sm.*

ՇՈԳԻ (պօ-ռը), vapeur, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Գոլորշի, Գոլոշի, Շոգոյի։ — դարձունել, V. Շոգիացունել։

ՇՈԳԻԱՆԱԼ, s'évaporer, se vaporiser, s'exhaler, *vpr.* Կ'ըսուի եւ Շոգանալ։

ՇՈԳԻԱՑՈՒՄ, **ՇՈԳԻԱՑՈՒՄՆ**, } vaporisation, *sf.* Կըսուի եւ Շոգացումն։

ՇՈԳԻԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, vaporiser, *va.*

ՇՈԳՄՈԳ, cancanier, ière, *adj.* || cancanier, ière, *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Փսփսու։ — Շաղփաղփանք, cancan, *sm.* Կ'ըսուի եւ Զառախօսութիւն։

ՇՈԳՄՈԳԵԼ, cancaner, *vn.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Շաղփաղփել։

ՇՈԳՈՅԻ (պօ-ռը), vapeur, *sf.* Կ'ըսուի եւ Շոգի, Գոլորշի, Գոլոշի։

ՇՈԽ (ամանի բերան գոցելու ծեփ. թրք. ...), lut (լիւ-տ), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Մոյր, Շողախ։

ՇՈՀ (քօլա), empois, *sm.* —ով օծել, V. Շոհել։ —ով օծող, V. Շոհիչ։

ՇՈՀԵԱԼ (շոհով օծուած), empesé, ée, *adj.*

ՇՈՀԵԼ (շոհով օծել. քօլալամաք), empeser, *va.*

ՇՈՀԻՉ (շոհով օծող. քօլալըճը), empeseur, euse, *s.*

ՇՈՀՈՒՄ, **ՇՈՀՈՒՄՆ** } (շոհով օծելը. քօլա էտիշ), empesage, *sm.*

ՇՈՂԱԼ, briller, rayonner, luire, reluire, flamboyer, scintiller, étinceler, resplendir, chatoyer, *vn.*

ՇՈՂԱԽ (ամանի բերան գոցելու ծեփ. թրք. ...), lut (լիւ-տ), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Մոյր, Շոխ։ Իմաստասիրաց —, — de sapience. Կ'ըսուի եւ Մոյր իմաստութեան (մոյր)։ [*sm.*

ՇՈՂԱԿՆ (պըրիլեանթ), brillant,

ՇՈՂԱՁԻԳ (օդաքար. ...), bolide, *sm.* [*adj.*

ՇՈՂԱՑԻԿ, éblouissant, ante,

ՇՈՂԱՒՈՐ, brillant, ante, rayonnant, ante, *adj.*

ՇՈՂԳԱՄ (շալղամ), navet, *sm.* *Potage aux* —*s.* Լաւ եւ Շաղգամ։

ՇՈՂԵԲԵՐԱՆԻԼ, baver, *vn.* *Les*

petits enfants ne font que —. Un animal qui bave.

ՇՈՂԻԿ, V. Պասին (3)։

ՇՈՂԻՔ, V. Լոյծունք։

ՇՈՂՇՈՂԱԼ, flamboyer, *vn.*

ՇՈՂՇՈՂՈՒՆ, flamboyant, ante, *adj.*

ՇՈՂՈՄԱԽԱԲԱՆ, flatteur, euse, [*adj.*

ՇՈՂՈՄԱՐԱՐ, V. Հողոփորթ։ — հանճութիւն, V. Հողոփորթութիւն։

ՇՈՂՈՄԵԼ, V. Հողոփորթել։

ՇՈՂՈՄՈՒԹԻՒՆ, } V. Հողոփորթութիւն։
ՇՈՂՈՄՔ, }

1\. **ՇՈՂՈՑ**, V. Լորձնոտ։

2\. **ՇՈՂՈՑ**, V. Լորձնուկ, կոխկռուած։

ՇՈՂՈՔՈՐԹ, flatteur, euse, adulateur, trice, *adj.* || flatteur, euse, adulateur, trice, cajoleur, euse, *s.*

ՇՈՂՈՔՈՐԹԱԲԱՐ, flatteusement, *adv.* [se, *adj.*

ՇՈՂՈՔՈՐԹԱԿԱՆ, flatteur, eu-

ՇՈՂՈՔՈՐԹԵԼ, flatter, *va.* — *un enfant. Les hommes aiment ordinairement ceux qui les flattent.* Զինքը —, se flatter, *vpr.*

ՇՈՂՈՔՈՐԹՈՂ, V. Հողոփորթ։

ՇՈՂՈՔՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, flatterie, adulation, cajolerie, *sf.*, valetage, *sm.*

ՇՈՃԻ (ծառ մը), pin, *sm.* Վայրի —, pinastre, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Սոճի, Սոճոպրի։ Պտուղ շոճոյ (...), V. Կոճղուն սոճուրի (...)։

ՇՈՄԻՆ (բանջար), épinard, *sm.* Լաւ եւ Սպանախ։

ՇՈՅԵԼ, choyer, caresser, flatter, cajoler, *va.* Մէկուն ուսը —, gratter l'épaule à quelqu'un.

1\. **ՇՈՅՏ** (թեթեւաշարժ), agile, leste, expéditif, ive, preste, *adj.*

2\. **ՇՈՅՏ** (շուտով), vite, *adv.*

ՇՈՇԱՓԱՆՔ, étalage, *sm.*, ostentation, montre, parade, *sf.*

1\. **ՇՈՇԱՓԵԼ** (ցոյց ընել), faire montre, étaler, *va.*

2\. **ՇՈՇԱՓԵԼ** (լանջաժոյքը ցուցանել), faire jabot.

1\. **ՇՈՇՈՐԹ** (դոյզն երեւոյթ. Նշմարանք), lueur, *sf. Entrevoir quelque — de fortune. Avoir quelque — d'espérance.* || — ([հիւանդութեան] հետք, մնացորդ), reliquat, *sm. Il a un mauvais —.* levain, *sm. Ce mal là ne se guérit jamais si bien qu'il n'en reste quelque —.*

2\. **ՇՈՇՈՐԹ** (ճախճախութիւն. ճաքածութիւն. ...), fêlure, *sf. Il a une —.*

ՇՈՓԵԼ, dérober, *va. On m'a dérobé mon argent.*

ՇՈՐ (...), couche, *sf. Changer un enfant de —s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ խանձարուր։

ՇՈՐԹԵԼ, usurper, *va.*, s'approprier (une chose), *vpr.*, ravir, dérober, *va.*

ՇՈՐԻԿ (բախտ. խենթուկ), follet, ette, *adj. Il est bien —. C'est l'esprit du monde le plus —.*

ՇՈՐՏԵԼ (թղթատել), feuilleter (*Je feuillète. Je feuilletterai*), *va.*

ՇՈՒԱՅՏԱԲԱՐ, crapuleusement, *adv.*

ՇՈՒԱՅՏԱԿԱՆ, crapuleux, euse, *adj. Avoir des goûts —.* || orgiaque, *adj.*

ՇՈՒԱՅՏԱՆՔ, V. Հուայտութիւն։ Հուայտանօf, V. Հուայտաբար։ Ի շուայտանս հատանիլ (զեղխութեամբ ապրիլ, զեղխութեան՝ անառակութեան՝ անկարգութեան՝ զարնել), crapuler, *vn.*, se débaucher, *vpr.* կ'ըսուի եւ Հուայտել։

ՇՈՒԱՅՏԱՍԷՐ, débauché, *sm. C'est un —, un grand —, un vieux —.* || —, crapuleux, euse, *adj. Homme —.*

ՇՈՒԱՅՏԵԼ, crapuler, *vn.*

ՇՈՒԱՅՏՈՒԹԻՒՆ, débauche, crapule, *sf.* || orgies, *sfp.*

ՇՈՒԱՐԵԱԼ, étonné, ée, em-

barrassé, dérouté, ée, *adj.*

ՇՈՒԱՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, étonner, dérouter, désorienter, *va.*

ՇՈՒԱՐԻԼ, s'étonner, s'embarrasser, *vpr.*, être dérouté.

ՇՈՒԹԱՓ, prime-saulier, ière (*pl. prime-sautiers*), *adj. Il est —. Un esprit —.*

ՇՈՒԹԱՓԻԼ, se précipiter, s'empresser, *vpr.*

ՇՈՒԹԱՓՈՂ, précipité, ée, *adj.*

ՇՈՒԹԱՓՈՒԹԻՒՆ, précipitation, *sf.*, empressement, *sm.*

ՇՈՒԼԱԼ, V. Շուլուլ, Քրքրել ։

ՇՈՒԼԵԼ, V. Շուլուլել, Քրքրել ։

ՇՈՒԼՈՒԼ (*խլինքի*), V. Քրքրել ։

ՇՈՒԼՈՒԼԵԼ (*չախմաք*), V. Քրքրել ։

ՇՈՒԿԱՅ, marché, *sm.* — ընդերաց (անասնոց փորոտեաց կամ աղեաց վաճառանոց), triperie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Աղէկսանդրանոց ։

1. **ՇՈՒՆ** (մատնագնաց [digitigrade] անասնոց տոհմէն մսակեր [carnivore] չորքոտանի մ'է ձեռնին տել. *քէլպ. քէօփէք*), chien, *sm.* — մատակ, էգ, chienne, *sf.* կ'ըսուի եւ Քած ։ Կատաղի —, — enragé. — ագատ եւ ականջատ, — qui n'a ni queue ni oreilles. — գաղտակիծ, — traître. Կարճ եւ գիրուկ —, bouledogue, *sm.* Որսական, որսի — (*զաղար*), — (chienne) de chasse, braque, *s. Un — de chasse. Un braque. Une chienne de chasse. Une braque.* կ'ըսուի եւ Բարակ (2) ։ — Եսեղակալ (պառկող —), — d'arrêt — couchant. Ընթացող — (վազող —), — courant. — Կարճաբուն, կարճոտն (կարճ ոտով —), basset, *sm.* Մազոտ —, caniche, *adj.* et *s.* Ցուցական —, Հեռահոտ — (տեսակ մը մեծ — որսական), limier, *sm.* Գամփռ —, պահապան —, պահապան մեծ —, dogue, mâtin, *sm.* Փոքրիկ գամփռ —, mâtineau, *sm.* —ը կը հաչէ, կը ղօղանչէ, կ'ոռնայ, կը կաղկանձէ, le — aboie, hurle. Հաչող —ը խածան չըլլար (առած), — qui aboie ne mord pas, կամ Tous les —s qui aboient ne mordent pas. Կռուազէր շան ականջը միշտ պատռած կ'ըլլայ (առակ. *քաւկա՝ քէօփէքին գուլաղը եըրթըգ օլուր*), — hargneux a toujours l'oreille déchirée. —ը մարդուս բարեկամն ու ընկերն է, le — est l'ami et le compagnon de l'homme.

2. **ՇՈՒՆ** (*տիւանէր*), V. Շնացող ։

3. **ՇՈՒՆ** (հրացանի կայծհանին ու-նելիք. *թէթիք քօրքուսու*), chien, *sm.*

4. **ՇՈՒՆ** (համաստեղութիւն մը), V. Շնաստղ (2), Շնիկ աստղ (2. **ՇՆԻԿ ԱՍՏՂ**) ։

ՇՈՒՆՉ, souffle, *sm.*, haleine (*նէֆէս*), *sf.*, vent, *sm.* || respiration, *sf.* || esprit, *sm.*, âme, *sf.* — (հողմոյ), bouffée, *sf.* — *d'air.* — առնուլ, — առնուլ տալ, — կլնել, respirer, *vn.* —ը կտրիլ, perdre haleine, la respiration, s'époumoner, *vpr.* —ը կտրել տալ, essouffler, *va.* Վազելէն —ը կտրիլ, s'essouffler à force de courir, s'érater, *vpr.* Վերջին —ը տալ, expirer, mourir, *vn.* —ը բռնել, retenir son haleine.

ՇՈՒՇԱՆ (*զամպագ*), lis (*լիս*), *sm.* Լուրջ —, երկնագոյն —, iris (*իրիս*), *sm.* (Ըստ ոմանց *sf.*). կ'ըսուի եւ Հիրիկ ։ Ճահճաց —, — des marais կամ — jaune. կ'ըսուի եւ Ճահճաց հիրիկ (*Հիրիկ*) ։ Ըսպիտակ —ն անմեղութեան գոյն ունի, le — blanc a la couleur de l'innocence.

ՇՈՒՇԱՆԱԶԳԻ, } liliacée, *adj. f.*
ՇՈՒՇԱՆԱՁԵՒ, }

ՇՈՒՇՄԱԿԵՐՊ, sésamoïde, *adj. m.* [*sm.*]

ՇՈՒՇՄԱՅ (*սուսամ*), sésame,

ՇՈՒՇՄԻՐ (տեսակ մը տունկ բժշկական. [illegible]), cardamome, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի եւ կարդամոմոն։

ՇՈՒՇՓԱՑ, V. Մարմնակալ, Գորփուրայ։

ՇՈՒՇՏԱՆԴԱՄ, froid, impuissant, *adj. m.* Այս վերջինը կը գործածուի եւ իբր *sm. Epousser un —.*

ՇՈՒՇՏԱՆԴԱՄՈՒԹԻՒՆ, frigidi[té, *sf.*

ՇՈՒՏ, prompt, ompte ([illegible]), preste, *adj.* — (սաստիկ) վազող, rapide, *adj.* — անցնող, prompt, ompte, *adj.* || vite, vitement, *adv.* — —, avec célérité, en poste, *adv. Aller, venir en poste.*

ՇՈՒՏԱՀԱԼ, digestible, *adj.*

ՇՈՒՏԱՀԱՍ, précoce, *adj. Des cerises, des pêches —s.*

ՇՈՒՏԱՓՈՅԹ, précipité, ée, *adj. Enterrement —.*

ՇՈՒՏՈՎ, tout de suite, sur-le-champs, en hâte, avec hâte, avec célérité, en poste, vite, vitement, promptement, rapidement, précipitamment, preste, prestement, *adv.* Շատ —, — մը, très promptement, à la volée, *adv.*

ՇՈՒՏՈՒԹԻՒՆ, vitesse, promptitude, rapidité,. prestesse, célérité, vélocité, *sf.*

ՇՈՒՐԹՆ ([illegible]), lèvre, *sf.* Ռմկ. կ'ըսուի Պռունկ. յգ. Պռունկք։

ՇՈՒՐՋ (չորս դին, բոլորտիքը), autour de, *prép. Ils se rangèrent autour de lui. Autour de la vie.* alentour, *adv. Tourner, rôder —.* — շուրջանակի, environ, *adv. Il était — dix heures.* — շրջանակաւ, tout autour, *adv. Il regardait tout autour si on le suivait.* — զսեղանովն (սեղանին չորս դին, բոլորտիքը), à l'autour de la table, կամ autour de la table. — գալ, tourner, *va.*

ՇՈՒՐՋԱՆԱԿԻ, autour, *adv.* Շուրջ —, environ, *adv. Il était — dix heures.* Շրջանակաւ —, tout autour, *adv. Il regardait tout autour si on le suivait.* — արձագանգք, մայրիք, les échos, les bois d'alentour. — վայրք, alentours, *smp.*

ՇՈՒՐՋԱՌ, pluvial, *sm.*, chape, *sf.* — (լատին քահանայից), chasuble, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Նափորտ։

ՇՈՒՐՋԱՌԱԳՈՐԾ, chapier, *sm.*

ՇՈՒՐՋԹԱՏՐ, amphithéâtre, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Շրջատեսարան, Ամփիթէատրոն։

ՇՈՒՓԱՑ, V. Կուլուռիայ։

ՇՈՒՔ, éclat, *sm.*, splendeur, magnificence, pompe, gloire, *sf.*, honneur ([illegible]), *sm.*, considération, *sf.*, respect ([illegible]. *des respects*, [illegible]), *sm.* || ombre, *sf.*, ombrage, *sm.* Շքոյն տակ, à l'ombre de. Երթանք սա ծառին շքոյն տակ նստինք, allons nous asseoire à l'ombre de cet arbre.

ՇՉԵԼ, siffler, *vn. Les serpents sifflent.* || siffler, *va. Si vous faites cette proposition, on vous sifflera.*

ՇՉԻՒՆ, sifflement, sifflet, *sm.*

ՇՉՈՂ, siffleur, euse, *s. On a mis les —s à la porte.* || siffleur, *adj. m. Les oiseaux —s.* — (բաղաձայն. ինչպէս է ժ եւ շ ի հայոց, j եւ ch առ Գաղղիացիս, sh առ Անգղիացիս, sch առ Գերմանացիս), chuintant, ante, *adj.*

ՇՉՈՒՄ, } sifflement, *sm.*
ՇՉՈՒՄՆ, }

ՇՊԱՐ, fard, *sm.*

ՇՊԱՐԵԼ, farder, *va.*

ՇՊԱՐԻԼ, se farder, *vn.*

ՇՊԼԵՂ ([illegible]), alun, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Արզն, Լեղ։

Պաղ —, — cristallisé. Կ'ըսուի եւ Պաղլեղ։ [թիւն։

ՇԳՂՈՒՔ, V. Շփոթարարանու-

ՇՌԱՅԼ, prodigue, *adj.* || prodigue, un panier percé, *sm.*

ՇՌԱՅԼԵԼ, prodiguer, *va.*

ՇՌԱՅԼՈՒԹԻՒՆ, prodigalité, *sf.*, luxe, *sm.* Ցիմարական —, folle prodigalité.

ՇՌԱՆ, pissenlit, *sm.*, pisseur, euse, *s.*

ՇՌԵԼ, uriner, pisser, *vn.* [*sf.*

ՇՌԻՆԳ, bruit, *sm.*, rumeur,

ՇՌԾԱԿ, méat urinaire.

ՇՌՆԻՏ (լեյեն), bassin, *sm.* — *à laver les mains, les pieds.*

ՇՌՆՋԱՆՆ (ֆրըլտագ), pirouette, toupie, *sf.*, sabot, *sm.* [*sm.*

ՇՌՓՈՂ, urètre կամ urèthre,

ՇՏԱՂՈՒԿ (շեֆթալի), pêche, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Դեղձ։

ՇՏԱՄԲԱԿ (մանուկները վախցունելու խունաալ), croque-mitaine (des *croque-mitaine), sm.*

ՇՏԱՊ, précipitation, *sf.* —աւ, —ով, précipitamment, en poste, *adv.*

ՇՏԱՊԵԼ, hâter (հաջըլ), presser, précipiter, *va.* —ով, à la hâte, *adv.*

ՇՏԱՊԻԼ, se hâter, se presser, s'empresser, se précipiter, *vpr.*

ՇՏԱՊՈՂ, précipité, ée, *adj.*

ՇՏԱՊՈՂԱԿԱՆ, précipité, ée, *adj.*

ՇՏԱՊՈՒՄ, **ՇՏԱՊՈՒՄՆ**, hâte (հաջը), précipitation, *sf.*

ՇՏԵՄԱՐԱՆ, magasin, grenier, *sm.* — (գինւոյ, օղւոյ), chai (չի), *sm.* Գինւոյ ստորերկրեայ — (պօդրում), cave, *sf.* Կ'ըսուի եւ Ներքնատուն։ — կերակրոց, magasin de vivres, garde-manger (*pl.* des *garde-manger), sm.* — (մսոյ), garde-manger, *sm.* — (նաւու), soute, *sf.* — *au charbon, au biscuit.* — (չրոյ), décharge, *sf.* Կ'ըսուի եւ Ջրակոյս (2)։ Վաճառաց — (երկաթուղեաց մէջ), gare, *sf.*

ՇՏԵՄԱՐԱՆԱՊԱՀ, **ՇՏԵՄԱՐԱՆԱՊԵՏ**, garde-magasin (*pl.* des *gardes-magasins*), *sm.*, sommelier, ière, *s.*

ՇՏԵՄԱՐԱՆԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ sommellerie, *sf. Il entend bien la —.*

ՇՏԵՄԱՐԱՆԵԼ, mettre en magasin, emmagasiner, *va.*

ՇՏԿԵԼ, mettre en ordre, mettre ordre à, ranger, démêler, *va.* Մազերը —, démêler les cheveux. Նորէն —, raccommoder, *va.* [*s.*

ՇՏԿՈՂ, raccommodeur, euse,

ՇՏԿՈՒԻԼ, se raccommoder, *vpr.*

ՇՏՈԳԱՆԵԼ (խառնակել. խառնափնդորել), tripoter, embrouiller, *va.*

ՇՐԹԱՆՑ, labial, ale *(pl. labials), adj. Muscle —.*

ՇՐԹՆԱԾԱՂԻԿ, labié, ée, *adj. Plante labiée. Fleur labiée.* — տունկ, labiée, *sf. Famille des —s. La lavande (հուսամ. յուացուկ) est une —.*V. եւ Շրթնաւոր։

ՇՐԹՆԱՁԱՅՆ, V. Շրթնային։

ՇՐԹՆԱՅԻՆ, labial, ale (*pl. labials), adj. Lettre, consonne labiale.* Կը գործածուի եւ իբր *sf. Les labiales B, P, F, V, M.* V. Շրթանց։

ՇՐԹՆԱՒՈՐ, labié, ée, *adj. Plante labié. Fleur labiée.* — տունկ, labiée, *sf. Famille des —s. La lavande (հուսամ. յուացուկ) est une —.* V. եւ Շրթնածաղիկ։

ՇՐՇԱՆԱԿ, clinquant, oripeau, *sm.*

ՇՐՇԻՒՆ, murmure, *sm.*

ՇՐՈՒԱՆԳ (անխաղող ողկոյզ), rafle, raffe, râpe, *sf. Tous les grains de cette grappe sont tombés, il ne reste plus que la rafle.*

ՇՐԹԻՇԱԿ (կապտողի ձիու քթին վրայ անցուող կէս կլոր երկաթ), caveçon, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի եւ վ_արապան, վ_արձելիք։

ՇՐՋԱԲԱՆԵԼ, périphraser, *vn*.

ՇՐՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ (դարձուած բանից), périphrase, *sf*. L'oiseau de Jupiter *pour l'*aigle; les portes du matin *pour* le levant *sont des —s*· —նել գործել, V. Շրջաբանել։

ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ, lettre encyclique կամ լոկ encyclique, lettre circulaire, կամ սոսկ circulaire, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Շրջանական։

ՇՐՋԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, circulation, *sf*. *On retira les assignats de la* —. — ատեղաց երկնից, conversion, *sf*. Շրջաբերութեան հանել, mettre en —.

ՇՐՋԱԲՆԱԿ (երկայնութեան 180 աստիճան իրարմէ հեռի, բայց նոյն լայնութեան մէջ եղող երկիրն բնակիչք), périœciens (բեռիէկ-սիէն), *smp*.

ՇՐՋԱԳԱՅԵԼ, } faire un tour,
ՇՐՋԱԳԱՅԻԼ, } se promener, *vpr*.; circuler, *vn*. [se, *s*.

ՇՐՋԱԳԱՅՈՂ, promeneur, eu-

ՇՐՋԱԳԱՅՈՒԹԻՒՆ, tour, *sm*., tournée, promenade, circulation, *sf*.; cercle, *sm*. — (եպիսկոպոսի իւր վիճակին մէջ), tournée d'un évêque dans son diocèse, visite, *sf*. *Visite pastorale*.

ՇՐՋԱԳՆԱՑ, vagabond, onde, *adj*. || vagabond, onde, *s*.

ՇՐՋԱԳԾՈՒԹԻՒՆ, dessin, *sm*. — *correct, exact. Le coloris de ces figures est bien entendu, mais le — n'en est pas correct.*

ՇՐՋԱԶԳԵՍՏ (ֆէօթ-րօն), jupe, *sf*. — *de dessus, de dessous*. robe, cotte, *sf*. — (սպանիացի կանանց), basquine (պասքին), *sf*. — կարճ եւ նեղ, cotteron, *sm*. Մետաքսեայ — մը, une robe de soie. Կարմիր —ով կինը, la femme à la robe rouge. [*sm*.

ՇՐՋԱԶԳԵՍՏԻԿ (ժիբօ), jupon,

ՇՐՋԱԼՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ (ամպի վրայ ցոլացած լուսնային պատկեր. — բարա-սէլէն), parasélène, *sf*.

ՇՐՋԱԿԱՅ, environnant, ante, *adj*. Արձագանգք, մայրիք —ին, les échos, les bois alentour. || —, —ք, environs, *smp*. *Paris et ses* —. V. եւ Շրջեակ։

ՇՐՋԱՀԱՅԵԱՑ, circonspect, ecte, *adj*.

ՇՐՋԱՀԱՅԵԱՑՈՒԹԻՒՆ, circonspection, *sf*. [cie, *sf*.

ՇՐՋԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, gyroman-

ՇՐՋԱՆ, tour, *sm*., tournée, *sf*., circuit, *sm*., révolution, circonvolution, conversion, circulation, *sf*. || cours, *sm*., période, *sf*., cercle, *sm*. || tournoiement կամ tournoîment, tournant, *sm*. — բանից (ըստ քերականաց [grammairien]), V. Պարբերութիւն։ — (աստեղաց), période, *sf*. *La — solaire, lunaire. La — de Vénus*. cours, *sm*. — (արեգական), cours, *sm*. *Le — apparent du soleil est d'orient en occident*. — լուսնի, V. Լուսնաշրջան։ Դրամոց —, roulement de fonds. — դարձի (փողոցի, ճամբու), tournant, détour, *sm*. կ'ըսուի եւ Անկիւն։ Մանուածապատ —, ծուռումուռ —, sinuosité, *sf*., détour, retour, circuit, *sm*. — ննգեստատան անմաց, V. Ընդհէզիոն։ — ծոծման առաւիցից, période de la nutation. Ցոռի —, cercle vicieux. — ընել, մ'ընել, faire un tour, faire un tour de promenade, tourner, *va*., se promener, *vpr*. || faire un tour, tourner, *va*., rouler, tournoyer, circuler, *vn*., se remuer, *vpr*.

ՇՐՋԱՆԱԿ, cercle, cerceau, *sm*. || bordure, *sf*., contour, *sm*. ||

cadre, encadrement, tableau, *sm.* || châssis, *sm.* || tour, circuit, *sm.* || arrondissement, cercle, *sm.* || nimbe (նէհլէ), *sm.*, auréole, *sf.* — (ականակապ զարդի. [Քէ-չէ-ր դ-ււ. ձէրէ-ւռ), monture, *sf. Une — d'or, d'argent.* — (քաղաքի. տ-էրէ), arrondissement, *sm. Paris est divisé en vingt —s ou mairies.* — զուգօրեայ, cercle équinoxial. Բեւեռային —ք, cercles polaires. Բեւեռային — արջային, cercle polaire arctique. Բեւեռային — հակարջային, cercle polaire antarctique. Միջօրէական —, méridien, *sm.* Յոռի —, cercle vicieux. Անձուկ, ամփոփ —, un cercle étroit. — անցունել, encadrer, *va.* — խաղալ, jouer au cerceau.

ՇՐՋԱՆԱԿԵԼ, encadrer, *va. Je veux faire — tous mes tableaux. Mon ami a fait — ses tableaux. Cet encadreur encadre bien.*

ՇՐՋԱՆԱԿԻՉ, encadreur, *sm.*

ՇՐՋԱՆԱԿՈՒՄ, } encadre-
ՇՐՋԱՆԱԿՈՒՄՆ, } ment, *sm.*

ՇՐՋԱՆԱՄԱԿ, lettre encyclique, կամ սոսկ encyclique, lettre circulaire, կամ լոկ circulaire, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի. եւ Շրջաբերական.

ՇՐՋԱՆԱՒՈՐ, périodique, *adj.*

ՇՐՋԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ (աշխարհիս չորս կողմը նաւելը), périple, *sm.*, circumnavigation, *sf.*

ՇՐՋԱՆՔ, méandre, *sm.*

ՇՐՋԱՊԱՏ, tour, pourtour, *sm.* || contour, *sm.*, enceinte, ceinture, *sf.*, périmètre, circuit, *sm.* — (կորագիծ ձեւոյ), périphérie, *sf.*

ՇՐՋԱՊԱՏԵԼ, entourer, environner, *va.*

ՇՐՋԱՊԱՏՆԷՇ, circonvallation, *sf.*

ՇՐՋԱՊԱՏՈՒԹԻՒՆ, tour, circuit, *sm.*

ՇՐՋԱՍԱՑՈՒԹԻՒՆ, circonlocution, *sf.*

ՇՐՋԱՍՏՈՒԵՐԵԱՆՔ, périsciens, *smp.*

ՇՐՋԱՍՓԻՒՌ, ambiant, ante, *adj. Un fluide —. L'air —.*

ՇՐՋԱՎԱՅՐՔ, alentours, *smp.*

ՇՐՋԱՏԵՍԱՐԱՆ, amphithéâtre, *sm. Grand, vaste —. — spacieux. L'— de Nîmes.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Շուրջբատր, Ամփիթէատրոն.

ՇՐՋԱՐԵՒՈՒԹԻՒՆ (ամպի վրայ ցոլացած արեգակնային պատկեր. ա'ք-է չէմ-), parhélie, *sm.*

ՇՐՋԱՓԱԿ, enclos, *sm.*

ՇՐՋԱՓԱԿԵԼ, enclore, *va.*

ՇՐՋԵԱԿ, alentours, *smp. Les — de ce château sont magnifiques.* environs, *smp. Paris et ses —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Շրջակայ կամ Շրջակայք, Շրջավայրք.

ՇՐՋԵԼ, retourner sens dessus dessous, tourner, faire chavirer, renverser, culbuter, *va.* || convertir, changer, transmuer, *va.* V. Շրջիլ.

ՇՐՋԵԼԻ, convertible, *adj.*

ՇՐՋԵՑՈՒՆԵԼ, tourner, faire tourner, *va.* || promener, *va.*

ՇՐՋԵՑՈՒՑԻՉ, promeneur, euse, *s. Elle est la promeneuse de cet enfant.* — արջոյ, meneur d'ours.

ՇՐՋԻԼ, se tourner, se retourner, *vpr.*, changer, *vn.* || se convertir, *vpr.* || se renverser, *vpr.* || se promener, *vpr.*, faire une promenade, parcourir, *va.*, marcher, *vn.* Թափառ՝ թափառական, մոլորեալ, անտուն անյարկ —, être vagabond, faire le vagabond, mener une vie errante, vagabonder, errer, *vn.* — (նաւը, նաւակը), chavirer, *va.* Մեր մակոյկը ծովուն մէջտեղը, ծովուն բացը շրջեցաւ, notre barque a chaviré en pleine mer.

ՇՐՋԿԱՎԱՃԱՌ, colporteur, *sm.*

ՇՐՋՄՈԼԻԿ, vagabond, onde,

adj. — ձուր, V. Հուր ։ — ձիւան-դութիւն (ոչխարաց), tournis, *sm.*

ՇՐՋՇՐՋԻԼ, pirouetter, *vn.*

ՇՐՋՈՂ, vagabond, onde, *adj. Homme* —. || promeneur, euse, *s. La pluie a chassé les —s.* vagabond, onde, *s.*

ՇՐՋՈՒԼԻ, douteux, euse, *adj.*

ՇՐՋՈՒՄ, **ՇՐՋՈՒՄՆ**, renversement, *sm.* || inversion, *sf.* || conversion, *sf. La — des rentes.* convertissement, *sm. Le — des espèces de monnaie.* — թուոյ, conversion d'un nombre. — զուգա-կշռութեան, conversion des équations.

ՇՐՋՈՒՆ (ի շարահիւսութեան), renversé, ée, *adj. Raison renversée.*

ՇՐՋՊԱՐ ([illegible]), valse, *sf. Danser une —.*

ՇՐՋՊԱՐԵԼ, valser, *vn. Il ne sait pas —. Comme il valse bien!*

ՇՐՋՊԱՐՈՂ, valseur, euse, *s. Un bon —.*

ՇՐՋՕՆ (տպագրութեան մէջ պակաս բուն տառին տեղ առ ժամս դրուող դարձած տառ), blocage, *sm.*

ՇՐՋՕՆԳ (դրամոյ պատկերին հակառակ կողմը. [illegible]), pile, *sf.*

ՇՐՏՈՒՄ, **ՇՐՏՈՒՄՆ** (խտղտումն աչաց), éblouissement, *sm.* — մտաց, étourdissement, *sm. Le premier — passé, on parvint à calmer sa douleur.*

1. **ՇՐՏՈՒՏԱՑՆԵԼ** (աչք առնուլ), éblouir, aveugler, *va.*

2. **ՇՐՏՈՒՏԱՑՆԵԼ** (ապուշ առնել. ապշեցունել), étourdir, *va. Ce coup imprévu les a fait étourdis.*

ՇՓԵԼ, frotter, *va.* Ոտքերն ուժով —, V. Շփշփել ։ Զիրար —, se frotter, *vpr.* — (խոհանոցի անօթները), écurer կամ récurer, *va.* — (մարմինը), faire des frictions, frictionner, *va. — une partie malade, un noyé.* Կ'ըսուի նաև Մարձել ։ Իւր մարմինը — տալ, se faire frictionner. Իւր մարմինը —, se faire des frictions, se frictionner, *vpr. Se frictionner avec une brosse.*

ՇՓԻԼ, frotter, *vn. Une des roues frottait contre la caisse de la voiture* || se frictionner, *vpr.*

ՇՓՇՓԵԼ, frotter fortement, froisser, *va.*

ՇՓՈԹ, confus, use, confondu, ue, compliqué, ée, troublé, ée, *adj.*

ՇՓՈԹԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ (բառերու խառնակ դասաւորութիւն [բուն քերականաց.[grammairien]), synchyse (...), *sf.*

ՇՓՈԹԱԾ, **ՇՓՈԹԵԱԼ**, confus, use, embarassé, ée, désorienté, ée, décontenancé, ée, *adj.*

ՇՓՈԹԵԼ, brouiller, embrouiller, compliquer, *va.* || troubler, mettre en désordre, remplir de trouble, bouleverser, déranger, déconcerter, embarrasser, désorienter, *va.* Իրարու հետ —, confondre, *va.*

ՇՓՈԹԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Շփոթել ։

ՇՓՈԹԻԼ, être confondu, se brouiller, s'embrouiller, se compliquer, *vpr.* || se troubler, se bouleverser, *vpr.*

ՇՓՈԹՈՒԹԻՒՆ, **ՇՓՈԹՈՒՄ**, **ՇՓՈԹՈՒՄՆ**, confusion, *sf.* || trouble, désordre, embarras, tumulte, galimatias (...), *sm.* V. Շփոթաբանութիւն ։ Շփոթութենէ մ'օգուտ քաղել, pêcher en eau trouble.

ՇՓՈՂ (տախտակամած յատակ սրբելի), frotteur, *sm.*

ՇՓՈՒԻԼ, V. Շփիլ ։ Մէկու մը հետ —, se frotter, *vpr. Il fait bon* (չաւ է, աղէկ է) *se frotter aux*

savants, on apprend toujours quelque chose.

ՇՓՈՒՄ, } frottement, trot-
ՇՓՈՒՄՆ, } tage, *sm.* — (մարմնոյ մասի մը վրայ), friction, *sf.*

ՇՔԱԴԻՐ, écuyer, *sm.* *L'— de la princesse.*

ՇՔԱԿԱՀ, V. Դենց։

ՇՔԵՂ, magnifique, splendide, superbe, fastueux, euse, somptueux, euse, pompeux, euse, solennel, elle (-օլ-նէլ, էլ), riche, luxieux, euse, *adj.* — կերպով, V. Շքեղաբար։

ՇՔԵՂԱԲԱՐ, magnifiquement, splendidement, superbement, fastueusement, somptueusement, pompeusement, solennellement, richement, avec luxe, *adv.*

ՇՔԵՂԱԶԱՐԴ, } magnifique,
ՇՔԵՂԱՇՈՒՔ, } pompeux, euse, superbe, *adj.*

ՇՔԵՂՈՒԹԻՒՆ, magnificence, splendeur, *sf.*, éclat, faste, *sm.*, pompe, *sf.*, luxe, *sm.*, somptuosité, majesté, solennité, *sf.* || beauté, élégance, *sf.*

ՇՕԹ (ֆէրթ), galette, *sf.*

ՇՕՇԱՓԱԿԱՆ, tangible, *adj.*

ՇՕՇԱՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, tangibilité, *sf.*

ՇՕՇԱՓԵԼ, palper, tâter, toucher, manier, *va.* || frôler, *va.*

ՇՕՇԱՓԵԼԻ, palpable, tactile, tangible, *adj.*

ՇՕՇԱՓԵԼԻՔ, tacte (թ-էք), *sm.* *Le — est le moins subtil de tous les sens.* toucher, *sm.* *Cela se connaît au —.*

ՇՕՇԱՓՈՂ (երկրաչափական գիծ մը), tangente, *sf.* *Mener une — à une courbe.*

ՇՕՇԱՓՈՒԿ (միջատաց), palpe, *sf.* եւ քուս ոմանց *sm.* *Les --s d'un hanneton* (չորեակ. ...).

ՇՕՇԱՓՈՒՄ, } attouchement,
ՇՕՇԱՓՈՒՄՆ, } maniement կամ manîment, contact (. թ-էք), *sm.*, taction, *sf.* || frôlement, *sm.*

Ո

Ո *(oue* ou *ouó)*, vingt-quatrième lettre de l'alphabet et sixième des voyelles. || six cents, sixcentième.

Ո°, lequel, *m.* laquelle *(mp. lesquels, fp. lesquelles)*, *f.*, duquel, *m.* de laquelle *(mp. desquels, fp. desquelles)*, *f.*, auquel, *m.* à laquelle *(mp. auxquels, fp. auxquelles)*, *f.* *pron. relat.* կամ *conjonctif.* Ո° բանն զոր, ո յերկրորդն, զո յերկուց (երկուքէն որն), lequel des deux? || Ո°, ո որ (ով), qui? *pron. relat.* Ո՞ է որ խօսի (խօսողը ով է), qui parle? Զո՞ (զո՞վ), qui? *Qui aimez-vous?* Ո՛ որ եւ իցէ (ով որ ըլլայ), qui que ce soit. || Ո°, ô! *interj.* *O mon fils!*

ՈԳԵԹԱՓ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, être exténué, épuisé, s'épuiser, *vpr.*

ՈԳԵԼԻՑ, spirituel, elle, *adj.* *Un homme fort —.* || —, spiritu-

-eux, euse, *adj*. *Ce vin est fort —*. — ըմպելի, spiritueux, *sm*. *Il fait abus des —*.

ՈԳԵՀԱՐՑ, spirite, *sm*. V. Եւ Ոգեհարցուկ ։ [*sm*.

ՈԳԵՀԱՐՑՈՒԹԻՒՆ, spiritisme,

ՈԳԵՀԱՐՑՈՒԿ, spiritiste, *sm*. V. Ոգեհարց ։

ՈԳԵՊԱՀ } (հաց. պարէն), **ՈԳԵՊԱՀԻԿ** } pain, *sm*. *Gagner son — à la sueur de son corps, de son front*. vie, *sf*. *Il a très peu de bien, il n'a que la — et le vêtement*. —ս յափշտակել կ'ուզեն իզմէ, on me veut ôter mon —.

ՈԳԵՍՊԱՌ ԱՌՆԵԼ, ԸՆԵԼ, épuiser, *va*.

1. **ՈԳԵՎԱՐ**, expirant, ante, *adj*. *Un malade —*. mourant, ante, *adj*. *Il a les yeux d'un homme —*. agonisant, ante, *adj*. *Je l'ai laissé —*. moribond, onde, *adj*. || mourant, ante, *s*. *Le champ de bataille était couvert de morts et de —s*. agonisant, ante, *s*. "*Les saintes prières des —s réveillent sa foi; son âme s'épanche dans les célestes cantiques*.„ *BOSS. le Tell*. moribond, onde, *s*.

2. **ՈԳԵՎԱՐ** (տագնապ, ճգնութիւն մահու), agonie, *sf*. *Etre à l'—*. *Une — douloureuse*. Լինել յ—ի, V. Ոգեվարիլ ։ Ց—ի է, il n'a plus que le souffle, sa vie ne tient plus qu'à un fil. Կ'ըսուի եւ Ոգեվարք ։

3. **ՈԳԵՎԱՐ** (յետին վայրկեանն), agonie, *sf*. — *d'un État, d'une société*. *L'empire romain étant à l'—*.

4. **ՈԳԵՎԱՐ** (անձկութիւն), agonie, *sf*. *Depuis que son procès est sur le bureau, il est dans de continuelles —s*.

ՈԳԵՎԱՐՔ, V. Ոգեվար (2) ։

ՈԳԵՎԱՐԻԼ, agoniser, *vn*. *Il agonise*.

ՈԳԵՒՈՐ, V. Հոգեւոր ։

ՈԳԻ, esprit, *sm*. || esprit, *sm*., âme, *sf*. || respiration, haleine (նէֆէս), *sf*., souffle, *sm*. || esprit, sens (մանա, ըստ Ակադեմիոյ. մանա, ըստ Լիտրէի), *sm*. || esprit, génie, *sm*. || fantôme, spectre, *sm*. — մոլորութեան, esprit de vertige. Ընկերհասարակական —, républicanisme, *sm*. Զինուորական —, V. Զինուորական ։ — չարաճճի, esprit follet, կամ լոկ follet, *sm*. Գինւոյ —, esprit de vin. —ք (մեռելոց, ըստ հնոց, ըստ հեթանոսաց), mânes, *smp*., ombres, *sfp*. Ոգւով չափ, de toute son âme, avec toute son âme. — առնուլ, reprendre ses forces, se ranimer, *vpr*. V. Իմսիր ։

ՈԳՈՐԵԼ, lutter, *vn*.

1. **ՈԴԻՈՆ** (Նախնեաց թատերական երաժշտութեան փորձ ընելու տեղ), odéon, *sm*. *L'— d'Athènes*.

2. **ՈԴԻՈՆ** (Փարիզու թէատրոն մը), odéon, *sm*. *Aller à l'Odéon*.

ՈՁՆԻ (քիրփի), hérisson, *sm*.

ՈՁՈԽ, brou, *sm*. Կ'ըսուի եւ Պոպոկ, Կղեղ, փուր ։

ՈՁՈՐ (սէօյիւտ տալը), osier, *sm*., pleyon, *sm*.

ՈՁՈՐԱԿԱՊ ԱՌՆԵԼ, lier avec de l'osier, *va*.

ՈՁՈՐԱՀԻՒՍ, d'osier, *adj*.

ՈՁՈՐԱՊԱՏ, entouré d'osier, *adj*.

ՈՁՈՐԱՍՏԱՆ (սէօյիւտլիւք), oseraie, *sm*.

ՈՁՈՐԻ (սէօյիւտ աղաճը), osier, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ջրուռի ։

ՈԼԷԱՆԴՐ (զագգում), oléandre, laurier-rose (*pl*. des *lauriers-roses), sm*.

1. **ՈԼՈՌՆ** (պէզէլյէ), pois, *sm*.

2. **ՈԼՈՌՆ** (մանր գնտակիկ [արեան, կաթի]. փուր), grumeau, *sm*. — —, des grumeaux. — — մածանել (կաթին), V. Ոլոռնանալ, փուրիլ ։

ՈՒՈՒՆԱՆԱԼ (փշրիլ), se grumeler, *vpr.*

ՈՒՈՒՆԱՑԵԱԼ (արիւն, կաթն), grumeleux, euse, *adj.*

ՈՒՈՐ (ռւս բժշկաց), ton, *sm.* — բարեկամութեան, nœud (նեօ), *sm.*

ՈՒՈՐԱԿ, ton, accent, *sm.* —ք են երեք. Հեշտ (accent aigu, é), Բութ (accent grave, è), Պարոյկ (accent circonflexe, ê). V. Ոլոր։

ՈՒՈՐԱԿԱՆ (ռւս բժշկաց), tonique, *adj. Force* —.

ՈՒՈՐԵԱԼ, tors, *m.* torse, *f.*, tordu, ue, tortille, ée, *adj.*

ՈՒՈՐԵԼ, tondre, tortiller, cordeler, cordonner, tresser, *va.* || tramer, ourdir, *va.* Մազն —, friser, *va.* Մանր մանր ոլորուածք-ներով — (մազն), frisotter, *va.* Վեր —, retrousser, *va.*

ՈՒՈՐՈՒԱԾՔ, tortillement, *sm.* — մազի, frison, *sm.*

ՈՒՈՐՈՒՄ, } tortillement, ton,
ՈՒՈՐՈՒՄՆ, } tondage, *sm.* Հին-գերորդ — ձայնի (ռւս երաժշտաց), quinte, *sf.*

ՈՒՈՐՈՒՆ, } tors, *m.* torse, *f.*
ՈՒՈՐՈՒՑ, } *adj.*

ՈՒՈՐՏԱԳԻԾ, spirale, *sf.*

ՈՒՈՐՏԱԿԱՆ (հարթ հաւասար), horizontal, ale *(pl. horizontaux)*, *adj.* Մակարդակ — (հարթ հաւասար), plan —. Տրամագիծ — (հորիզոնական), diamètre —. Տեղափոխութիւն —, parallaxe horizontale. Բեկումն —, réfraction horizontale. Ժամացուցակ —, cadran —. — երկրի, univers, *sm. Son nom vole par tout l'* —.

ՈՒՈՐՏԱՁՏՈՅՑ, spiral, ale *(pl. spiraux)*, *adj. Forme spirale Ressorts spiraux.*

ՈՒՈՐՏՔ, horizon (օ-րիզօն), *sm.* — աստուեստական, — artificiel. V. եւ Աստուեստական. Երեւելի —, — apparent.

ՈՒՈՔ (ոսկրին մեծագոյն ոսկր. իսֆէփ), tibia (բառ լատիներէն. *pl.* des *tibias*), *sm.*

ՈՒՈՔԱՅԻՆ, tibial, ale *(pl. tibiaux)*, *adj. Nuscle* —. *Nerfs tibiaux.*

ՈՒՐԱԾ, V. Ուրացեալ։

ՈԽ, ressentiment, *sm.*, rancune, *sf.* — պահել, ressentir, *va.*, se ressentir, *vpr.* Մէկուն դէմ — ունենալ, en vouloir à quelqu'un. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ոխութիւն, Ոխք, քէն։

ՈԽԱԼ, avoir du ressentiment contre quelqu'un, garder rancune à quelqu'un.

ՈԽԱԿԱԼ, rancunier, ière, *adj. C'est un homme* —. || rancunier, ière, *s. C'est un* —. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ոխապահ, Քինախնդիր, Քինակալ, Չարայուշ։ — ըլլալ, garder rancune. [*sm.*

ՈԽԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ ressentiment,

ՈԽԱՊԱՀ, rancunier, ière, *adj. C'est un homme* —. || rancunier, ière, *s. C'est un* —. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ոխակալ, Քինախնդիր, Քինակալ, Չարայուշ։

ՈԽԵՐԻՄ, } ennemi, ie (էննէմի),
ՈԽՈՐԻՄ, } *adj. Des peuples* —*s. L'armée ennemie.* || ennemi, ie, *s.*

ՈԽՈՒԹԻՒՆ, ressentiment, *sm.*, rancune, *sf.* V. եւ Ոխ, Ոխք, քէն։

ՈԽԿ (բարեպաշտական գործոյ մը համար թողուած կալուածք, հինչ. բարեպաշտական հիմնադրութիւն. վագֆ. իւմարէթ), fondation, *sf.* — *pieuse. Ce prince fit plusieurs* —*s.*

ՈԽՔ, V. Ոխ, Ոխութիւն, քէն։

Ո՜Հ, oh (օ)! *interj. Ah! quelle chute!* ah! *interj. Ah! que je suis aise de vous voir! Ah! que cela est beau!* O! *interj. O douleur! O regret!* Ո՜հ, ո՛հ, ah! ah! || Ո՛հ, oh! *interj. Oh! je me vengerai.*

ՈՂԲ, lai, *sm.*, lamentation, plainte, complainte (քօնփլէնթ),

sf., gémissement, *sm.* —Ք երեմիայ մարգարէի, les lamentations de Jérémie. —ոց արժանի, déploroble, *adj.*

ՈՂԲԱԳԻՆ, plaintif, ive, *adj.* *Ton, chant* —. || plaintivement, *adv.* *Réciter, chanter* —.

ՈՂԲԱԼ, lamenter, *va.* — *la mort de ses parents.* Մերք կը գոր ծածուի եւս *vn.* *Vous avez beau pleurer et* —. déplorer, *va.* — *la misère humaine, la mort de quelqu'un.* plaindre, gémir, *vn.*, se lamenter, *vpr.* *Des femmes qui se lamentent.* se plaindre. *vpr.* —ով, lamentablement, *adv.*

ՈՂԲԱԼԻ, lamentable, déplorable, à plaindre, *adj.*

ՈՂԲԱԿԱՆ, plaintif, ive, *adj.* — երգ ([illegible]), complainte ([illegible]), *sf.* — կերպով, ձայնով, plaintivement, lamentablement, *adv.*

ՈՂԲԱԿՑԻԼ, déplorer, pleurer ensemble, *vn.*

ՈՂԲԱՁԱՅՆԻՒ, plaintivement, *adv.* *Réciter, chanter* —.

ՈՂԲԱՑԻԿ, gémissant, ante, *adj.* *Voix gémissante. Un peuple* —.

ՈՂԲԵՐԳԱԿ (մատենագիր ողբերգութեանց), tragique, *sm.* — լինել, ըլլալ, chausser le cothurne (ողբերգութիւն).

ՈՂԲԵՐԳԱԿԱՆ, tragique, *adj.* *Poème* —. *Un poète* —. —ն, tragique, *sm.* *Ce poète s'est voué au* —. — կատակերգական, V. Եղերակատակ. — կատակերգութիւն, V. Եղերակատակութիւն.

ՈՂԲԵՐԳՈՒ, tragédien, ienne, *s.* կ'ըսուի եւս Նոխազերգու.

ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, tragédie, *sf.*, cothurne, *sm.* — յօրինել, ընել, chausser le cothurne. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Նոխազերգութիւն.

ՈՂԲՈՒԿԱՏԱԿԵՐԳԱԿԱՆ, V. Եղերակատակ.

ՈՂԲՈՒԿԱՏԱԿԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, V. Եղերակատակութիւն.

ՈՂԲՈՒՄ, } lamentation, *sf.*
ՈՂԲՈՒՄՆ, }

ՈՂԿՈՅԶ (խաղողոյ. [illegible]), grappe, *sf.* — *de raisin.* — (ծաղկանց), grappe, *sf.* *Les cytises* (*ժիլաւպ. մեղուախունկ*) *portent leurs fleurs en* —. corymbe, *sm.* *Les fleurs du lierre* (*բաղեղն. պատատիճ. պատատուկ.* [illegible]) *sont disposées en* —. — (պսղոց), corymbe, *sm.* *Les fleurs du sorbier* (կամ *Cormier, սրոսի, հազորենի.* [illegible]) *sont disposées en* —. — փոքրիկ, մանր —, V. Ճիռ.

ՈՂԿՈՒԶԱԼԻՑ, plein de grappes, chargé de grappes. Այգի —, vigne chargée de grappes.

ՈՂԿՈՒԶԱՁԵՒ, botrytique, *adj.*

1. **ՈՂԿՈՒԶՈՒԿ**, V. Ողկոյզ փոքրիկ (**ՈՂԿՈՅԶ**), Ճիռ.

2. **ՈՂԿՈՒԶՈՒԿ** ([illegible]), dictame, *sm.* Սպիտակ — (բժշկական տունկ մ'է), fraxinelle, *sf.* *La — a la propriété, lorsqu'elle est en pleine fleur, de rendre l'air environnant inflammable.*

ՈՂՆԱԹԵՔ (ողնայարը կարկամած), rachitique, *adj.* *Un enfant* —.

ՈՂՆԱԹԵՔՈՒԹԵԱՆ (ողնայարի կարկամութեան), rachitique, *adj.* *Affection* —.

ՈՂՆԱԹԵՔՈՒԹԻՒՆ (ողնայարի եւ ուրիշ ոսկերաց կարկամութիւն), rachitis ([illegible]) կամ լաւ եւս rachitisme, *sm.*

ՈՂՆԱԽՌԻԿ, dorsibranche, *adj.*

ՈՂՆԱԾԱՅՐ (ոսկրին ծայր որավայնի մարդոյ. [illegible]), croupion, *sm.* *Se démettre le* —.

ՈՂՆԱԾՈՒԾ (ուղեղ ողին, ողնայարի), moelle de l'épine, moelle épinière, moelle vertébrale.

ՈՂՆԱԿԱՌՆՋ, dorsibranche, *adj*.

ՈՂՆԱՅԱՐ, épine du dos, épine dorsale, colonne vertébrale, *sf*., rachis (—շէ—), *sm*. —ր կարկամած, V. Ողնաքեմ։ Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ողնաշար։

ՈՂՆԱՅԱՐԱԿԱՆ, rachidien, ienne, *adj*. *Canal* —. *Nerfs* —*s*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ողնայարի։

ՈՂՆԱՅԱՐԱՒՈՐ (անասուն), vertébré, ée, *adj*. Կը գործածուի նաեւ իբր *smp*. *Les* —*s se divisent en quatre classes: les mammifères* (*ստնաւորք*), *les oiseaux*, *les reptiles* (*սողունք. զեռունք*), *les poissons*.

ՈՂՆԱՅԱՐԻ, rachidien, ienne, *adj*. *Canal* —. *Nerfs* —*s*. Կ'ըսուի նաեւ Ողնայարական։

ՈՂՆԱՇԱՐ, épine du dos, épine dorsale, colonne vertébrale, *sf*., rachis (—շէ—), *sm*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ողնայար։ [*sf*.

ՈՂՆԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, rachialgie,

ՈՂՆԱՓԱՅՏ, carène, *sf*. — (նաւու), quille, *sf*.

ՈՂՆՈՒԼԱՐ (կ——ղ——ն), croupière, *sf*. *Serrer la — d'un cheval.*

ՈՂՈՂ, inondation, *sf*. *L'— causée par les pluies, par la fonte des neiges. Les —s périodiques du Nil* (*Նեղոս*) *fertilisent l'Égypte.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ողողումն։

ՈՂՈՂԱԿԱՆ, submersible, *adj*. *Ce terrain est* —.

ՈՂՈՂԱՆԵԼ, inonder, noyer, *va*. — արտասուօք, noyer de larmes. — զանձն, V. Ողողանիլ(1)։

1\. **ՈՂՈՂԱՆԻԼ**, s'inonder, se baigner, *vpr*.

2\. **ՈՂՈՂԱՆԻԼ** (արցունքի կերպիլ), fondre en pleurs, en larmes, s'abreuver de larmes, se noyer de larmes.

ՈՂՈՂԵԼ (ցօղուել), rincer, *va*. — *ces verres*. Բերանն —, — sa bouche, կամ se rincer la bouche.

ՈՂՈՂՈԹԻ, torrent, *sm*. Կ'ըսուի նաեւ Ուղխ, Հեղեղ, Հեղեղատ։

ՈՂՈՂՈՒՄ, } inondation, *sf*.
ՈՂՈՂՈՒՄՆ, } *L'— causée par les pluies, par la fonte de neiges. Les —s périodiques du Nil* (*Նեղոս*) *fertilisent l'Égypte.* submersion, *sf*. *La rupture des digues causa la — du pays.* Կ'ըսուի նաեւ Ողող։

ՈՂՈՐԿ, poli, ie, lisse, glabre, *adj*. Հարթ եւ —, plain, aine, *adj*.

ՈՂՈՐԿԵԼ, polir, lisser, aplanir, raboter, *va*. || adoucir, *va*.

ՈՂՈՐԿԻՉ, lisseur, euse, *s*. — գործիք, polissoir, lissoir, *sm*.

ՈՂՈՐԿՈՒԹԻՒՆ, polissure, *sf*.

1\. **ՈՂՈՐՄ**, pitié, compassion, *sf*. Ցաղեր եւ յ— խոնարհեցուցանել (սիրտը շարժել), attendrir, *va*.

2\. **ՈՂՈՐՄ** (խեղճ. խղճալի), misérable, pitoyable, malheureux, euse, désastreux, euse, *adj*. || tragique, *adj*. || attendrissant, ante, *adj*.

3\. **ՈՂՈՐՄ**, pitoyablement, piteusement, *adv*. — —, lamentablement, *adv*.

ՈՂՈՐՄԱԲԱՇԽ, aumônier, *sm*.

ՈՂՈՐՄԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ, aumônerie, *sf*.

ՈՂՈՐՄԱԲԱՐ, } V. Ողորմելապէս։
ՈՂՈՐՄԱԳԻՆ, }

ՈՂՈՐՄԱԾ, miséricordieux, euse, charitable, *adj*. || aumônier, ière, *adj*. Գրքած կամ բարեգութ եւ — է Աստուած, Dieu est clément et miséricordieux. Ողորմած Աստուած (Տէր, ողորմեա), miséricorde! *Miséricorde! il va se tuer, s'il fait cela.* Սուրբ Յովհաննէս Ողորմած, Saint Jean l'Aumônier. || —, miséricordieux, *sm*. *L'Évangile dit*: *Bienheureux sont les —, car ils obtiendront*

miséricorde (*երանի ողորմածաց, զի նոքա ողորմութիւն գտցեն*).

ՈՂՈՐՄԱԾՈՒԹԻՒՆ, charité, *sf.*

ՈՂՈՐՄԱՏՈՒՆ (աղքատաց տուրք բաշխելու տեղ), bureau de charité, de bienfaisance.

ՈՂՈՐՄԵԼԱԲԱՐ, misérablement, maigrement, *adv.*

1. **ՈՂՈՐՄԵԼԻ**, misérable, pitoyable, piteux, euse, malheureux, euse, lamentable, triste, pauvre, *adj.* || —, misérable, *s.* Խեղճ —, malheureux, euse, piteux, euse, *adj.* Այս ինչ — կրակ, quel pauvre feu! voici un pauvre feu! V. եւ Կրակ. — օրինակաւ, կերպիւ, կերպով, V. Ողորմելի (2).

2. **ՈՂՈՐՄԵԼԻ** (ողորմելի օրինակաւ, կերպով), pitoyablement, piteusement, lamentablement, *adv.* V. եւ Ողորմ (3).

ՈՂՈՐՄԻԼ, s'apitoyer, avoir pitié de, avoir compassion de, s'attendrir, être touché, compatir, plaindre. Տէր ողորմեաց (լիտանիայք. լէյլէ-նէյէ), litanies, *sfp.*, kyrielle, *sf.* Բայց լաւագոյն է գործածել Litanies. *Dire, chanter les litanies. Ce saint n'est pas dans les litanies.* V. եւ Լիտանիայք. «Ողորմեա ինձ, Աստուած (սաղմոս)», miséréré, *sm. Dire un —, le —.* Տէր, ողորմեա (ողորմած Տէր), miséricorde! *Miséricorde! il va se tuer, s'il fait cela.* V. եւ Ողորմած Աստուած (**ՈՂՈՐՄԱԾ**). Օգնեցէք, ողորմեցարուք (ողորմեցէք), à l'aide, miséricorde! Աստուած ողորմի հոգւոյն, Dieu veuille avoir son âme, Dieu lui fasse paix.

ՈՂՈՐՄՄԱՀՈՒԹԻՒՆ (չարաչար, ողորմելի մահ), malemort, *sf. Ce coquin mourra de —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Չարամահութիւն.

ՈՂՈՐՄՈՒԹԻՒՆ, miséricorde, *sf.* || aumône, charité, *sf.* — տալ (տալ ի պատիժ), donner par aumône, aumôner, *va. Aumôner quelqu'un. Aumôner cent écus aux pauvres.* — ընել, տալ մէկուն, faire l'aumône, donner l'aumône, faire la charité à quelqu'un. — խնդրել (մուրալ), demander la charité, mendier, *va.* Ողորմութեամբ (գթով), miséricodieusement, *adv.* Ողորմութեամբ ապրել, vivre d'aumône.

ՈՂՈՒՆ, V. Դոխն.

ՈՂՈՔԱՆՔ, flatterie, *sf. Lâche, honteuse, basse —.*

ՈՂՈՔԵԼ, apaiser, amuser, *va.* || caresser, flatter, *va.* Սուտակապատ բանիւք —, V. Ստել.

ՈՂՈՔԻՉ, flatteur, euse, *adj. Je ne veux point d'amis —s.* caressant, ante, *adj. Un ton —. De caressantes paroles.* adulateur, trice, *adj. Langage —. Lâche, vil —.* || flatteur, euse, adulateur, trice, câlin, ine, *s.*

ՈՂՋ, vif, *m.* vive, *f.*, vivant, ante, sain, *m.* saine, *f.*, sauf, *m.* sauve, *f. adj.* || —, vif, *sm.* || —, en vie, *adv.* — ամբողջ, sain et sauf. — մնա, լեր (մնաս բարով), adieu, *adv.*

ՈՂՋԱԳՈՒՐԱՆՔ, embrassement, *sm.*, embrassade, *sf.*

ՈՂՋԱԳՈՒՐԵԼ, embrasser, *va.*

ՈՂՋԱԳՈՒՐՈՒՄ, } V. Ողջա-
ՈՂՋԱԳՈՒՐՈՒՄՆ, } գուրանք.

ՈՂՋԱԽՈՀ, chaste, honnête, pudique, *adj.*

ՈՂՋԱԽՈՀՈՒԹԻՒՆ, chasteté, honnêteté, *sf.* [փճ..ր), *sm.*

ՈՂՋԱԿԷԶ, holocauste (ողջ-

ՈՂՋԱՄԲ, V. Ողջ ամբողջ (**ՈՂՋ**), Ողջութեամբ. Երթիցես — (երթաս բարով), adieu, *adv.*

ՈՂՋԱՄԻՏ, raisonnable, sain, *m.* saine, *f.*, droit, *m.* droite, *f. adj.* — կերպով, V. Ողջմտութեամբ.

ՈՂՋԱՆԱԼ, revenir à la santé, *vn.*, recouvrer la santé, *va.*, guérir, *vn.*, se guérir, *vpr.*

ՈՂՋԱՑՈՒՆԵԼ, rendre sain, bien portant, rendre la guérison, guérir, *va.*

ՈՂՋԱՑՈՒՑԻՉ (կ'ըսուի անհմուտ բժշկաց), guérisseur, *sm.* *Ce malade avait foi aux —s.*

ՈՂՋՄՏՈՒԹԵԱՄԲ, sainement, *adv.*

ՈՂՋՄՏՈՒԹԻՒՆ, bon sens, entendement, *sm.*, raison, droiture, *sf.*

1. **ՈՂՋՈՅՆ**, salut, *sm.*, salutation, *sf.*, compliment, *sm.* — Մեծարանաց, compliments, *smp.*, saluade, *sf.* — Ծովու, նաւական —, salut de mer. —, հրաժարական — (հրաժեշտ), adieu, *sm.* Պատուասիրական — (մեծարանք), baisemains, *smp.* — տալ, saluer, *va.* Իմ մեծարանաց, կամ իմ սիրոյ —ներս ձեր տիկին մօրն, mes compliments à Mme votre mère. Ընդունեցէք մեծարանացս —ները (կը գործածուի յաւարտ նամակաց). recevez mes salutations respectueuses.

2. **ՈՂՋՈՅՆ**, entier, ière, total, ale *(pl. totaux)*, *adj.* || tout entier, en entier, entièrement, totalement, *adv.*

ՈՂՋՈՒԹԻՒՆ, santé, *sf.* Ողջութեամբ. V. Ողջ ամբողջ (**ՈՂՋ**).

ՈՂՋՈՒՆԵԼ, saluer, complimenter, *va.* Մէկզմէկ —, se saluer, *vpr.* Ողջունեցէք զնա սիրով իմ կողմանէս, faites-lui mes amitiés. Կ'աղաչեմ զձեզ, ողջունեցէք զնա իմ կողմանէս, je vous prie de le saluer de ma part. Պատիւ ունիմ զձեզ —ել, j'ai l'honneur de vous saluer.

ՈՂՋՈՒՆԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ (կարդա *Ողջունատուութիւն. -եւ-մէջ Վեր-ի*), salutation, *sf.*

ՈՂՋՈՒՆԱՐԱՆ (-եւ-մէջ), salle de réception. *sf.*

ՈՂՑ (ծակ ասղան), le trou d'une aiguille, chas (շ—), *sm.*

ՈՃ, style, *sm.* || phrase, *sf.* || méthode, *sf.*, système, *sm.* || rang, ordre, *sm.*, manière, façon, *sf.* — (խօսքի), forme, *sf.* Արուեստակեալ —, marivaudage, *sm.* Բարեյարդար —, méthode, *sf.* Ճարտասանական —, style oratoire. Պատմական —, style historique. Կցկտուր, կարճակտուր —, style haché. Մեղրածորան —, style mielleux. Հեշտ —, style coulant կամ facile. Ուռուցիկ —, V. Ուռուցիկ. Նամակագրական —, style épistolaire. Վսեմ —, style sublime. Բարձր —, style élevé. Գրչութեան —, pinceau, *sm.* Երկայնաբանօք —ով, diffusément, *adv.* Կարգաւորեալ —ով, méthodiquement, *adv.* Մարդն եւ իւր —ը նոյն են, le style est l'homme même (BUFFON).

ՈՃԻՐ, crime, attentat, méfait, forfait, *sm.* Մարդկութեան դէմ —, crime de lèse-humanité.

ՈՃՈՐԴ, V. Առաւստող, Առիք(1).

ՈՃՐԱԲԱՐ, criminellement, *adv.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ոճրապէս.

ՈՃՐԱԳԷՏ (իրաւագէտ ծանր յանցանաց), criminaliste, *sm.* Կ'ըսուի եւ Ոճրաքննիչ.

ՈՃՐԱԳՈՐԾ, criminel, elle, *adj.* *Il est —, fort —. Femme criminelle.* || criminel, *sm.* *La prison, les cachots où l'on met les —s.* malfaiteur, *sm.* *Il faut punir les —s.* Թագական —, criminel de lèse-majesté.

ՈՃՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ, criminel, elle, *adj.* *Code, juge, tribunal —. Législation criminelle.* — դատավարութիւն, criminel, *sm.* *Poursuivre quelqu'un au —.*

ՈՃՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, crime, *sm.* — (հպատակի), forfaiture, *sf.*

ՈՃՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, criminalité, *sf.*

ՈՃՐԱՊԷՍ, criminellement, *adv.* Կ'ըսուի եւ Ոճրաբար։

ՈՃՐԱԳԷՏ (իրաւագէտ ծանր յանցանաց), criminaliste, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ոճրագէտ։ || — (ոճրագործական), criminel, elle, *adj.*

ՈՄՆ, quelqu'un, une, *s.* || certain, aine, un, *m.* une, *f. adj.* Ոմանք, quelques-uns, *mp.* quelques-unes, *fp.*, certains, *mp.* certaines, *fp.*, les uns les autres. — կ'երթան, — կուգան, les uns vont, les autres viennent.

ՈՅԺ, force, vigueur, *sf.* rafraîchissement, *sm.* Աստիք ուժի, vigueur, *sf.* — առնուլ, prendre de la force, reprendre ses forces, se fortifier, se rafraîchir, *vpr.* — առնուլ տալ (զօրաց), rafraîchir, *va.* Ցատքելու համար — առնուլ, prendre son élan pour sauter. — տալ, donner de la force, fortifier, *va.* Ամենայն ուժով (բոլոր ուժովն), avec force, à tour de bras. *Frapper à tour de bras.* Բոլոր ուժովը պոռալ, crier à tue-tête.

ՈՅԾ, froid, oide, *adj.*

ՈՌՈՊԻ, particulier, ière, *adj.* V. եւ Առաւօզ։

ՈՉ, non, ne, non pas, ne pas, ni. Ոչ . . . ոչ . . ., ni . . . ni . . . Ոչ մին եւ ոչ միւսն, ni l'un ni l'autre. Եւ —, ni. Եւ — իսկ, pas même. — եւս, ne . . . plus. Ոչ եւս սիրեմ զքեզ, je ne t'aime plus. — եթէ, non pas que. Եթէ —, ապա թէ —, si ce n'est que, à moins que, sinon, autrement. Ոչ աւելի եւ ոչ պակաս, ni plus ni moins.

ՈՉԷԱՆԱԼ, V. Ոչնչանալ։

ՈՉԷՈՒԹԻՒՆ, néant, *sm.* Ց— դարձունել, réduire au —, à rien, anéantir, *va.* Ց— դառնալ, devenir à rien, être anéanti, s'anéantir, *vpr.*

1\. **ՈՉԻՆՉ**, rien, néant, *sm.*, nulle chose, *sf.* || pas un seul, pas un, pas une, nul, *m.* nulle, *f.*, aucun, une, *adj.* || point, nullement, *adv.* Ց— դարձունել, réduire à rien, *va.*

2\. **ՈՉԻՆՉ** (աւելորդ է [շնորհակալութիւնդ]. չարժեր. խօսքը չըլլար), de rien, pas de quoi, il n'y a pas de quoi.

ՈՉԽԱՐ, brebis (գ-ճ-գէ), *sf.*, mouton, *sm.* || mouton, *sm.* Հօտ —աց, un troupeau de moutons. Մաշկ —ի, V. Ոչխարենի։ —ը կը մայէ, կը բառաչէ, la brebis bêle.

ՈՉԽԱՐԱԲԱՐՈՅ, moutonnier, ière, *adj.*

ՈՉԽԱՐԱԲԱՐՈՅՈՒԹԻՒՆ, moutonnerie, *sf.*

ՈՉԽԱՐԱՁԵՒ (Հռովմայեցւոց մէջ փոքր յաղթանակ, յորում զօրավարն հետի կամ ձիով կը մտնէր քաղաքն եւ կը զոհէր ոչխար. յաղթութեան հետեւակ, երիվարաւ հանդէս), ovation, *sf.* *Il se déroba à l'—, à l'espèce d'— qu'on lui préparait.*

ՈՉԽԱՐԱԿԱՆ, ovine, *adj. f.* *Race, espèce —.*

ՈՉԽԱՐԱՅԻՆ, V. Ոչխարական։

ՈՉԽԱՐԱՎԱՃԱՌ, marchand de moutons.

ՈՉԽԱՐԵՆԻ (մաշկ ոչխարի), peau de mouton, *sf.*, mouton, bisquain (գէ-+ե), *sm.*

ՈՉԽԱՐՈՒԹԻՒՆ (ււէշււէ), moutonnerie, *sf.*

ՈՉՆՉԱՆԱԼ, être réduit à néant, devenir à rien, être anéanti, s'anéantir, *vpr.* || fondre, *vn.*, se fondre, *vpr.*

ՈՉՆՉԱՑՈՒՄ, } anéantisse-
ՈՉՆՉԱՑՈՒՄՆ, } ment, *sm.*

L'— des créatures dépend de Dieu.

ՈՉՆՉԱՑՈՒՆԵԼ, réduire au néant, réduire à rien, anéantir, *va.*

ՈՉՆՉՈՒԹԻՒՆ, néant, *sm.*, nullité, *sf.*, rien, *sm.*

ՈՋԻԼ (*փէճիւ. պիթ*), pou (*pl.* des *poux*), *sm.*, vermine, *sf.* — (թռչնոց. [*էօ-ւ*] *պիթէ*), mite, *sf.* Փակչող —, V. Ձայլոշիկ։ —ներ հանել, V. Քրուել։

ՈՋԻՆ (խուրձն ոստոց. տրցակ), fagot, *sm.*

ՈՋԼԱԽՈՏ (ոջիլ սատկեցուցող տունկ մ'է. *պիթ օթու*), herbe aux poux, pédiculaire, staphisaigre, *sf.*

ՈՋԼԱԽՏՈՒԹԻՒՆ (ոջիլ գոյացուցող հիւանդութիւն մը), maladie pédiculaire, *sf.*

ՈՋԼՈՏ, pouilleux, euse, *adj.* et *s. Un enfant —. Une tête pouilleuse. C'est un —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ոջլակից։

ՈՌ, V. Ոռք։

ՈՌԱՑԱՑԻԿ (ոռին վրայ քսուելով), à écorche-cul (*ա էէօ-ւճէ-*), *adv. Ces enfants jouent à écorche-cul.*

ՈՌԱԼԵԶ (կ'ըսուի այն մարդոց համար՝ որոնք անարգ կերպով կը շողոքորթեն), un lèche-cul.

ՈՌԱԳԻ (*կէօտէն*), rectum (*ռէկ-թօմ*), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Նախադղի աղիկակի, Թափանն։

ՈՌԻԿ (յատակն [cul, *գիւ*] մանկան), culot (*գիւլօ*), *sm. Si tu n'es pas sage, je te donnerai sur ton —.* [(*կէ-լը*), *vn.*

ՈՌՆԱԼ (գայլոյ, շան), hurler

ՈՌՆԱՑԱՅՆ, hurlement, *sm.*

ՈՌՈԳԱՆԵԼ, arroser, irriguer, *va.*

ՈՌՈԳԵԼ, V. Ոռոգանել։

ՈՌՈԳՈՒՄ, } arrosement, ar-
ՈՌՈԳՈՒՄՆ, } rosage, *sm.*, irrigation, *sf.*

ՈՌԱՍՐԲԻՉ, torche-cul (*թօռշ-գիւ. pl.* des *torche-culs*), *sm.*

ՈՌՔ (*փէլ. տէպ*), cul (*գիւ*), *sm.*, fesse, *sf.*, fond, *sm.*

ՈՍԻԱՆԵԱՆ, ossianique, *adj. Poésie, genre —.*

ՈՍԼԱԹ, colle d'amidon.

ՈՍԿԵԱԿՆ (տեսակ մը պատուական քար), chrysolithe, *sf.* Կ'ըսուի եւ Ոսկեքար։

ՈՍԿԵԱԹ, V. Ոսկեղէն։

ՈՍԿԵԲԵՐ (երկիր), aurifère, *adj. Pays, terrain —.*

ՈՍԿԵԲԵՐԱՆ, bouche d'or, chrysostome, *adj.* Ս. Յովհան — (հայրապետ կոստանդնուպոլսի), saint Jean Chrysostome կամ Bouche d'or (évêque de Constantinople).

ՈՍԿԵԲԻՒՐԵՂ (պատուական քար մը), chrysobéril, *sm.*

ՈՍԿԵԲՈՐԱԿ (տեսակ մ'աղ); borax (*պօռագս*), *sm.*, chrysocolle, *sf.*

ՈՍԿԵԲՈՒՂԽ (գետ), aurifère, *adj. Fleuve —.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ոսկեհոս։

ՈՍԿԵԳԻՐ, chrysographe, *sm.*

ՈՍԿԵԳՈՅՆ, de couleur d'or, doré, ée, *adj.*

ՈՍԿԵԳՈՐԾ (*ժիւ-յիւ-ժիէ*), orfèvre, *sm.* Կ'ըսուի եւ Ոսկերիչ։

ՈՍԿԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, orfèvrerie, *sf.* ‖ chrysopée, *sf.* Կ'ըսուի եւ Ոսկեծնութիւն։

ՈՍԿԵԳՐՈՒԹԻՒՆ, chrysographie, *sf.* [d'or, *sm.*

ՈՍԿԵԴԱՐ, l'âge d'or, le siècle

ՈՍԿԵԴՐԱՄ, pièce d'or, *sf.*

ՈՍԿԵԶԱՐԴ, orné d'or, *adj.*

ՈՍԿԵԶԱՐԴԵԼ, orner avec de l'or, *va.*

ՈՍԿԵԶՕԾ, doré, ée, *adj.*

ՈՍԿԵԶՕԾԵԼ, dorer, *va.*

ՈՍԿԵԶՕԾԻԿ, doreur, euse, *s.*

ՈՍԿԵԶՕԾՈՒՄ, } dorure, *sf.*,
ՈՍԿԵԶՕԾՈՒՄՆ, } dorage, *sm.*

ՈՍԿԵԹԵԼ, garni, tressé de fil (ֆիլ) d'or, brodé d'or, *adj.* || —, fil d'or, *sm.*

ՈՍԿԵԹԵՐԹ, à feuille d'or.

ՈՍԿԵԹԻՒ (ըստ աստեղաբաշխից [astronome]), nombre d'or, *sm.*

ՈՍԿԵԼԻՑ ԱՌՆԵԼ, ԸՆԵԼ, aurifier, *va.*

ՈՍԿԵԽՆՁՈՐ, tomate, pomme d'amour, *sf.* Գաւազան —, une canne à pomme d'or.

ՈՍԿԵԽՆՁՈՐԻ, tomate, *sf.* [*sm.*

ՈՍԿԵԾԱՂԻԿ, chrysanthème,

ՈՍԿԵԾՆՈՒԹԻՒՆ, chrysopée, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ոսկեգործութիւն։

ՈՍԿԵԿԱԶՄ, relié en or, *adj.*

ՈՍԿԵԿՇԻՌ, trébuchet, ajustoir, *sm.* [*adj.*

ՈՍԿԵՀԵՐ, aux cheveux d'or,

ՈՍԿԵՀՈՍ (գետ), aurifère, *adj.* *Fleuve* —. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ոսկեբուղխ։

ՈՍԿԵՀՈՒՌ, tissu կամ fille d'or, brodé en or, galonné d'or, *adj.*

ՈՍԿԵՂԷՆ, ⎫ d'or, en or,
ՈՍԿԵՂԻՆԻԿ, ⎭ *adj.* — դար, V. Ոսկեդար։ [*adj.*

ՈՍԿԵՃԱՄՈՒԿ, brodé en or,

ՈՍԿԵՄԱՆ, filé կամ tissu d'or, *adj.*

ՈՍԿԵՊԱՏ, couvert d'or, *adj.*

ՈՍԿԵՊՂԻՆՁ (ոսկւոյ նմանող մետաղային բաղադրութիւն մը), chrysocale, shrysochalque, *sm.*

ՈՍԿԵՊՐԱՍ (պատուական քար մը), chrysoprase, *sf.*

ՈՍԿԵՍԱՐԵԱԿ (թռչուն մ'է. ֆիլօրիօ), loriot, *sm.*

ՈՍԿԵՐԷՆ (լեզու կամպանիացւոց [Campanie]), osque, *sm.*

ՈՍԿԵՐԻՉ (ժուայիյէ), orfèvre, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ոսկեգործ։

ՈՍԿԵՐՈՑԻՔ, V. Ոսկրոտի։

ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ, orfévri, ie, *adj.* *L'argent monnayé et l'argent* —.

ՈՍԿԵՐՉՈՒԹԻՒՆ, orfèvrerie, *sf.* *Un chef-d'œuvre d'*—. Կ'ըսուի եւ Ոսկեգործութիւն։

ՈՍԿԵՔԱՐ (պատուական քար մի է), chrysolithe, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ոսկեակն։

ՈՍԿԻ, métal précieux, or, *sm.* || pièce d'or, *sf.* V. Ոսկեդէն։ [*m.*

ՈՍԿԻԱԲԱՆ. chrysologue, *adj.*

ՈՍԿՈՐ, V. Ոսկր։ —ի փոխել, changer en os, ossifier, *va.* Կաշի — ունենալ, n'avoir que la peau et les os, que la peau sur les os. Մինչեւ —ները ծուծը թրջած, mouillé jusqu'aux os.

ՈՍԿՐ, os (օ, կամ ըստ ոմանց օ-), *sm.* — բարձից կամ երանաց (ժ'ըն ֆօ-րէլ), V. Բարձոսկր։ — ծնգաց (ռէլ ֆօֆօլը), la noix du genou, rotule, *sf.* Կ'ըսուի եւ Լիսեռն, Լիռնեկ։ — (կռնկի), vertèbre, *sf.* Առուծից երկայն եւ բարակ —, V. Խոչակ (1)։ Ուռած, ուռուցիկ —, bosse, *sf.* *La — nasale, frontale.* Փոքրիկ —, osselet, *sm.* — դառնալ, se changer en os, s'ossifier, *vpr.* — դարձունել, changer en os, ossifier, *va.* Խառնադակոյս ոսկերաց, un monceau d'ossements, ossuaire, *sm.* Ոսկերք, V. Ոսկրոտի։

ՈՍԿՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ (ժ'ըստէ'օլ էլօժ), ostéologie, *sf.*

ՈՍԿՐԱԲԵԿ (վիրաբուժական գործի մ'է ոսկրները կոտրելու), ostéoclaste, *sm.*

ՈՍԿՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ (նկարագիր ոսկերաց), ostéographie, *sf.* [*sf.*

ՈՍԿՐԱՁՈՂ, joint, *sm.*, jointure,

ՈՍԿՐԱԹՈՒԼՈՒԹԻՒՆ, ostéomalacie կամ ostéomalaxie, *sf.*

ՈՍԿՐԱԼՈՒԾՈՒՄ, ⎫ ostéolyse,
ՈՍԿՐԱԼՈՒԾՈՒՄՆ, ⎭ *sf.*

ՈՍԿՐԱԽՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, ostéonose, ostéopathie, *sf.*

ՈՍԿՐԿԱԶՄՆՈՒԹԻՒՆ, ostéogénie կամ ostéogénésie, *sf.*

ՈՍԿՐԱԾՈՒԽ, charbon animal, noir animal.

ՈՍԿՐԱԿԱԶՄ (ճարտ), ostéoplaste, *sm.*

ՈՍԿՐԱԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆ, ostéoplastie, *sf.*

ՈՍԿՐԱԿԵՆԴԱՆ, ostéozoaire, *sm.* || —, ostéozoaire, *adj.*

ՈՍԿՐԱԿԵՐՊ, ostéoïde, *adj.*

ՈՍԿՐԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ (հերձումն ոսկերաց. Բժշկ. Վիրաբ.), ostéotomie, *sf.*

ՈՍԿՐԱՄԻՋՆ (ոսկրներր պատող թաղանթ [membrane]), périoste, *sm.*

ՈՍԿՐԱՄՈՐԹ, ostéoderme, *adj.*

ՈՍԿՐԱՄՍՈՒԹԻՒՆ, ostéosarcome, *sm.*

ՈՍԿՐԱՆԱԼ, se changer en os, s'ossifier, *vpr. Son cœur s'était ossifié.*

ՈՍԿՐԱՆԻՇ (խաղի մէջ դրամի տեղ փրկուելեայ նշան. Խաղ.), fiche, *sf. Il a perdu douze —s.* — մխիթարութ. նշան, — de consolation.

ՈՍԿՐԱՆԻՓ (տեսակ մ'աղէքսափութ թիւն [hérnie]), ostéocèle, *sf.*

ՈՍԿՐԱՉԱՓ, ostéomètre, *sm.*

ՈՍԿՐԱՍԻՆՁ (ոսկր փակցնելու կարծուած կրոյ բնածխութ), ostéocolle, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաւ Ոսկրասոսինձ։

ՈՍԿՐԱՍՈՍԻՆՁ, V. Ոսկրասինձ։

ՈՍԿՐԱՑԱՒԿ (ցաւ), ostéocope, *adj.*

ՈՍԿՐԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, ostéodynie, *sf.*

ՈՍԿՐԱՑՈՒՄ, **ՈՍԿՐԱՑՈՒՄՆ**, ossification, *sf.*

ՈՍԿՐԱՑՈՒՆԵԼ, changer en os, ossifier, *va.*

ՈՍԿՐԱՔԱՐ (ոսկր քարացեալ), ostéolithe, *sm.*

ՈՍԿՐԵԱՅ, **ՈՍԿՐԵՂԷՆ**, osseux, euse, *adj. La charpente osseuse.* — կազմած (մարդոյ եւ անասնոյ), ossature, *sf.*

ՈՍԿՐԿՈՒԼ (յափշտակիչ թռչուն մը), orfraie, *sf.*, aigle de mer, *sm.* Կ'ըսուի նաեւ Գետարծուի։

ՈՍԿՐՈՏԻ, les os, ossements, *smp.*, carcasse, *sf.* կոյտ ոսկրոտւոյ, V. Խաղաղակոյտ ոսկերաց (ՈՍԿՐ)։

ՈՍԿՐՈՏ (յաղթանդամ), ossu, ue, *adj.*

ՈՍՄԻՈՆ (տեսակ մը մետաղ), osmium (Քիմ.), *sm.*

ՈՍՈԽ, adversaire, *sm.* — *puissant, généreux.* antagoniste, *sm. Cet athlète avait affaire à un rude —.*

ՈՍՊՆ (Բուսաբ.), lentille, *sf.* — ջրային, V. Ջրոսպն։

ՈՍՊՆԱԹԱՆ (Բուսաբ. Խոհարար.), soupe կամ potage de կամ aux lentilles.

ՈՍՊՆԱԿԵՐՊ, **ՈՍՊՆԱՁԵՒ**, lenticulaire կամ lenticulé, ée կամ lentiforme, *adj. Verre, corps —.*

1. **ՈՍՊՆԵԱԿ** (ոսպնաձեւ կտրուած ապակի), lentille, *sf. Lire de petits caractères avec une —.*

2. **ՈՍՊՆԵԱԿ** (ճօճանակի [balancier] ծայրէ կախուած մետաղեայ ծանրոց ոսպնաձեւ. ըստ ժամագործաց), lentille de pendule.

ՈՍՊՆՈՏ (երեսք), lentigineux, euse, *adj.*

ՈՍՏ, branche, *sf.*, rameau, *sm.* — ձիթենւոյ, un rameau d'olivier. Տերեւալից, տերեւազարդ —ք, feuillage, *sm.* —ք ծառոց, branchage, *sm.*

ՈՍՏԱԲԵԿ ԱՌՆԵԼ, ébrancher, *va.*

ՈՍՏԱԲԵԿԵԼ, ébrancher, *va.*

ՈՍՏԱԽԻՏ, V. Ճիւղաւոր։

ՈՍՏԱՅՆ, tissu, *sm.* — (ասրի), V. Ոստայնք։ — (ընթացք [կենաց]. բել), trame, *sf.*

ՈՍՏԱՅՆԱԳՈՐԾ ([կտաւ] գործող, բանող, հիւսող), tisserand, *sm.* Կ'ըսուի նաեւ Ոստայնանկ, Ջուլհակ։

ՈՍՏԱՅՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, tisseranderie, *sf.* Կ'ըսուի նաև Ոստայնանկութիւն։

ՈՍՏԱՅՆԱՆԿ, V. Ոստայնագործ, Ջուլհակ։ Արուեստիւ — է, il est tisserand de son métier.

ՈՍՏԱՅՆԱՆԿԵԼ, tisser, *va.*

ՈՍՏԱՅՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ, V. Ոստայնագործութիւն։ Արուեստ ոստայնագործութեան, métier de tisserand.

ՈՍՏԱՆԻԿ, bourgeois, oise, *s.*

ՈՍՏԱՀԱՏ, ébranché, ée, *adj.* — ընել, ébrancher, *va.* Հայերէն կ'ըսուի նաև Ոստաբեկ ընել, Ոստաբեկել։

ՈՍՏԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, ébranchement, *sm.*

ՈՍՏԻԿԱՆ, commissaire de police, garde, *sm.* — (Անգղիացւոց), constable, *sm.*

ՈՍՏԻԿԱՆԱՊԵՏ (փրէֆէ տը փօլիս), préfet de police, *sm.*

ՈՍՏԻԿԱՆԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, préfecture de police, *sf.*

ՈՍՏԻԿԱՆԱՏՈՒՆ, les bureau de la police, préfecture de police.

ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, police, *sf.*

ՈՍՏՆ (կլիւ), glu, *sf.* *Prendre les oiseaux à la —.*

ՈՍՏՆԱԼԻՑ ԳԱՒԱԶԱՆ, gluau, *sm.*

ՈՍՏՆՈՒԼ, sauter, bondir, *vn.*, faire un saut, un bond, une cabriole, *va.*, s'élancer, *vpr.*, enjamber, cabrioler, *vn.*

ՈՍՏՈՍՏԵԼ, sautiller, gambader, bondir, folâtrer, cabrioler, *vn.*

ՈՍՏՈՍՏՈՂ, sautilleur, euse, *adj.* || sauteur, euse, *s.*; cabrioleur, *sm.*

ՈՍՏՈՍՏՈՒՄ, **ՈՍՏՈՍՏՈՒՄՆ**, sautillement, *sm.*

ՈՍՏՈՍՏՈՒՆ, bondissant, ante, sautillant, ante, *adj.*

ՈՍՏՈՒՄ, **ՈՍՏՈՒՄՆ**, saut, bond, bondissement, élancement, *sm.*, gambade, cabriole, *sf.*

ՈՍՏՈՒՑԱՆԵԼ, faire sauter, *va.*

ՈՍՏՐԷ (ուիթր), huître (ուիթր), *sf.* *Manger des —s.*

ՈՍՏՐԷԱՐԱՆ, parc (փարք), *sm.*

ՈՍՏՐԷՎԱՃԱՌ (ոստրէ ծախող մարդ), marchand d'huîtres, homme aux huîtres, écailler, *sm.* Écailler կ'ըսուի նաև Ոստրէ բացող մարդոց։

ՈՍՏՐԷՎԱՃԱՌՈՒՀԻ (ոստրէ ծախող կին), marchande d'huîtres, femme aux huîtres, écaillère, *sf.* Écaillère կ'ըսուի նաև Ոստրէ բացող կանանց։

1. **ՈՎ**, qui, celui qui, celle qui, *pron.* Ո՛վ որ ըլլայ, qui que ce soit.

2. **Ո՞Վ**, qui? quel? laquelle? *pron.* Գիտես — է, sais-tu qui il est? — ես դու, qui es-tu?

3. **Ո՛Վ**, ô! oh! ah! hélas (էլա՜ս. ոմանք ոչ բառուք կը հնչեն էլա)! quoi! — Աստուած իմ, ô mon Dieu!

ՈՎԱՍԻՍ (անապատի մէջ դալարուտ տեղ), oasis (օազիս), *sf.*

ՈՎԿԻԱՆԱԿԱՆ, océanique, *adj.* — ծով, la mer Océane.

ՈՎԿԻԱՆԵԱՆ, océanique, *adj.*

ՈՎԿԻԱՆՈՒՀԻ (յաւերժահարսն ծովու՝ դուստր Ովկիանոսի [V. Ովկիանոս 2]), océanide, *sf.*

1. **ՈՎԿԻԱՆՈՍ** (մեծ ծով), océan, *sm.* Սառուցեալ — արշալոյսին, — glacial arctique. Սառուցեալ — հակարշալոյսին, — glacial antarctique. Խաղաղական, Աւագ Ովկիանոս, l'— Pacifique կամ le Grand Océan. Ատլանտեան —, l'— Atlantique, կամ լոկ l'Océan. Հայերէն կ'ըսուի նաև Աշխարհածով։

2. **ՈՎԿԻԱՆՈՍ** (դիք աշխարհածովու [ըստ առասպելաց]), océan, *sm.*

3. ՈՎԿԻԱՆՈՍ (անչափ բազմութիւն. անհնարին ընդարձակութիւն), océan, *sm.* *Un — de lumière. Un — de sable.*

ՈՎՍԱՆՆԱ (բառ եբրայեցերէն՝ որ կը նշանակէ *փրկեա զմեզ*), hosanna (ովսաննա. *pl.* des *hosannas*), *sm.* *Il entra dans l'église pendant l'—.*

ՈՏԱՆԱՒՈՐ (մէջ. ոտանաւոր), vers, *sm.* Մանր —, versicules կամ versiculets, *smp.* — յօրինել, շինել, V. Տաղաչափել։

ՈՏՆ (ոտք), pied, *sm.* Թիւրեալ —, — bot. Ոտից գլուխ, յոտից մինչեւ գլուխ, des —s à la tête, depuis la tête jusqu'aux —s, de — en cap. — —, — առ —, — à —, pas à pas; petit à petit. Ոտքին (ոտքի վրայ), debout. Ոտքին կալ (ոտքի վրայ կենալ), se tenir sur ses —s; se tenir debout, être sur —; se soutenir, se maintenir, subsister, *vpr.*

ՈՏՆԱԲՈՅԺ, } chirurgien

ՈՏՆԱԴԱՐՄԱՆ, } pédicure, կամ լոկ pédicure, *sm.*

ՈՏՆԱԼՈՒԱՅ (լուացումն ոտից [բուն բժշկաց]), pédiluve, *sm.*

ՈՏՆԱԼՈՒԱՑ (կոնք ոտքերը լուալու), bain de pieds.

ՈՏՆԱԼՈՒԱՑՈՒԹԻՒՆ, V. Ոտնլուայ։

ՈՏՆԱԿԱՊ, entrave, *sf.* —ով կապել, V. Ոտնակապել։

ՈՏՆԱԿԱՊԵԼ, entraver, *va.*

ՈՏՆԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆ, station, *sf.*

ՈՏՆԱԿՈԽ ԱՌՆԵԼ, ԼՆԵԼ, fouler aux pieds.

ՈՏՆԱՀԱՐԱԿԱՆ, insultant, ante, *adj.* *Discours —. Manières insultantes.*

ՈՏՆԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, insulte, *sf.* *Faire — à quelqu'un. Il a reçu une cruelle —.* maligne joie, *sf.*

ՈՏՆԱՀԵՏ, trace, piste, *sf.*, pas, *sm.*

ՈՏՆԱՁԻՏ, V. Ոլն ոտին (ՈՒԼՆ)։

ՈՏՆԱՄԱՆ, soulier, *sm.*

ՈՏՆԱՉԱՓ, pied, *sm.* Քառակուսի —, — carré. Խորանարդ —, — cube.

ՈՏՆԱՌՆԵԼ, glisser, broncher, achopper, *vn.*

ՈՏՆԱՌՈՒԹԻՒՆ, V. Ոտնացաւութիւն։

ՈՏՆԱՏԵՂԻ, trace, *sf.*, pas, *sm.*

ՈՏՆԱՑԱՒ, V. Ոտնացաւոտ։

ՈՏՆԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ (ՆԻՔՐԻՍ), goutte aux pieds, podagre, *sf.*

ՈՏՆԱՑԱՒՈՏ, podagre, *adj.* et *sm.*, goutteux, euse, *adj.* et *s.*

ՈՏՆԱՓՈՂ (երգիոնի, դաշնամուրի), pédale, *sf.* [pieds.

ՈՏՆԼՈՒԱՑ, le lavement des

1. ՈՏՆԿԱՑ (սպասաւոր), valet de pied, *sm.* Կ'ըսուի եւ Հետիոտ(2)։

2. ՈՏՆԿԱՑ (պզտաւոր հետեւակ [ի Հնդիկս]), pion, *sm.*

ՈՏՔ, pied, *sm.* Մէկուն —ն իյնալ, se jeter, se prosterner կամ tomber aux —s կամ aux genoux de quelqu'un. Մէկուն —ը կարթել (...), passer la jambe à quelqu'un. Մէկուն —ը սահեցունել, couper l'herbe sous les —s de quelqu'un, le supplanter, *va.* —ի ելնել, se lever, se soulever, *vpr.* —ը գետինը զարնել, frapper du —. —ը դնել, mettre ses —s. —ը կտրել, empêcher de venir, de fréquenter, *va.* —ը քաշել, ne plus fréquenter. — կոխել, V. Կոխել։ — կոխել տուն մը, V. Կոխել։ —ի վրայ ըլլալ, être sur —. —ի վրայ կենալ, se tenir sur ses —s; se tenir debont, être sur —, se soutenir, se maintenir, subsister. —ով զարնել, donner un coup de —. —ը բոկ ըլլալ, բոբիկ ըլլալ, avoir les —s nus. Բոբիկ —ով քալել, երթալ, marcher, aller —s nus, կամ marcher.

aller nu-pieds, nu-jambes. —ի վրայ երկար ոպաստել, V. Ոպաստել։ —ով, à —, *adv. Aller, venir, voyager à pied.*

1. **ՈՐ**, qui, quel, *m.* quelle, *f.*, lequel *(pl. lesquels)*, *m.* laquelle *(pl. lesquelles)*, *f.*; celui qui, ce qui, ce que, *pron.* Այն —, celui qui, quiconque. —ն որ, որոնք —, qui, que, quoi. —ուն —, —ոնց —, de qui, à qui, de quoi, à quoi, dont. —մէ —, —ոնցմէ —, de qui, de quoi, dont, d'où. — եւ իցէ, qui que ce soit, quoi que ce soit; quelconque. Ով — ալ, ով —, quel կամ quelle que, quiconque.

2. **Ո՞Ր**, qui? lequel, *m.* laquelle, *f.*

3. **ՈՐ**, que, *conj.* Ինչ — ալ, quel կամ quelle —. Ինչ —, ce que; quelque . . . —. Ինչու —, parce —, car, vu —. Յետ —ոյ, depuis —. Վասն —ոյ, c'est pourquoi. Քանի —, tant —.

ՈՐԱԿ, V. Որակութիւն։

ՈՐԱԿԱԿԱՆ, qualificatif, ive, *adj.* — ածականք, des adjectifs —s.

ՈՐԱԿԱՑՈՒՆԵԼ, qualifier, *va.*

ՈՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, qualité, *sf. Bonté, petitesse, blancheur, sont des —s.*

ՈՐԱՅ (կտրուած ցորենոյ խուրձ), gerbe, *sf.* Դէզ, բուրդ —ոց, monceau, tas de —s, gerbière, *sf.* — կապել, mettre en —, lier en —, lier des —s, gerber, engerber, *va.*

ՈՐԲ (էօքսիւզ չօճուգ), orphelin, ine, *adj. Un enfant —.* Կ'ըսուի եւս Որբացեալ։ || — (էօքսիւզ), orphelin, ine, *s. Un pauvre —. La veuve et les —s.* pupille, *s.* — է ի հօրէ եւ ի մօրէ, c'est un — de père et de mère.

ՈՐԲԱԾԻՆ (հօրը մեռնելէն ետքը ծնած), posthume, *adj.*

ՈՐԲԱԿԱՆ, pupillaire, *adj.* Կ'ըսուի եւս Որբոյ։

ՈՐԲԱՆԱԼ, devenir, être orphelin.

ՈՐԲԱՆՈՑ, maison des orphelins, hôpital des orphelins, orphelinat, *sm.*

ՈՐԲԱՑԵԱԼ, orphelin, ine, *adj. Un enfant —.* V. եւ Որբ։

ՈՐԲՈՑ. V. Որբական։

ՈՐԲՈՒԹԻՒՆ, orphelinage, *sm.*; pupillarité, *sf.*

ՈՐԴ, V. Որդն։

ՈՐԴԱՆ } (քըրմըզ), **ՈՐԴԱՆ ԿԱՐՄԻՐ** } kermès (քէրմէս), *sm.*

ՈՐԴԵԱԿ, fils (ֆիս. ըսէ Լիդրէի ֆի), enfant, *sm.*

ՈՐԴԵԳԻՐ, adoptif, ive, *adj.* || adopté, ée, *s.* fils adoptif (որդեգրեալ. հոգւոյ որդի), *sm.*, fille adoptive (դստերագիր), *sf.* — առնել, ընել, prendre pour fils ou pour fille, adopter, *va.*

ՈՐԴԵԳՐԱԾ, V. Որդեգիր, Որդեգրական (1)։

1. **ՈՐԴԵԳՐԱԿԱՆ**, adoptif, ive, *adj.* Կ'ըսուի եւս Որդեգիր։

2. **ՈՐԴԵԳՐԱԿԱՆ** (անուն հերետիկոսաց Ը դարուն որ կը հաւատային զՔրիստոս որդեգրութեամբ եւ ոչ բնութեամբ որդի Աստուծոյ), adoptien, ienne (ատօբսիէն, իէնն'), *s.*

ՈՐԴԵԳՐԵԼ, adopter, *va.*

ՈՐԴԵԳՐՈՂ, adoptant, *sm. L'— et l'adopté.*

ՈՐԴԵԳՐՈՒԹԻՒՆ, adoption, *sf.* Որդեգրութեամբ, par —.

ՈՐԴԵԾՆՈՒԹԻՒՆ, procréation, *sf. La — des enfants.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Զաւակածնութիւն։

ՈՐԴԵՍՊԱՆ, infanticide, *adj.* et *s. Une mère —.*

ՈՐԴԵՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, infanticide, *sm. Cette mère est accusée d'—.*

ՈՐԴԻ, fils (ֆիս. ըսէ Լիդրէի ֆի), enfant, *sm.* Որդի մարդոյ

(Քրիստոս. ըստ զորց սրբոց), le Fils de l'homme (Notre-Seigneur Jésus-Christ). Որդի Աստուծոյ (աստուածորդի. Քրիստոս), le fils de Dieu. —ք մարդկան, les enfants des hommes. Անառակ —ն (ըստ աւետարանին), —ն օձեղ, ընչավատն, l'enfant prodigue, կամ սոսկ le prodigue, sm. Հօրը թագաւորութեան ժամանակ ծնած —, V. Ծիրանածին, Ծիրանածնութեանց. Գերփեռուժէն. — զինուորի սնեալ ի զինուորանոցս ծառայու f Տէրութեան, V. Զինուորորդի. Հոգւոյ —, պատուատուսիւ, դրութեամբ — (հոգեզաւակ), fils adoptif. Անձկաւէտ — ձեր (կը գործածուի յաւարտ նամակաց), votre bien affectionné fils.

ՈՐԴԻԱԲԱՐ, en fils, comme un fils, filialement, *adv*.

ՈՐԴԻԱԿԱՆ, de fils, filial, ale (*pl. filiaux*), *adj*. *Amour filial*.

ՈՐԴԻՈՒԹԻՒՆ, filiation, *sf*.

ՈՐԴՆ (վեօմէ+), ver, *sm* Մանր —, vermisseau, *sm*. Փոքրիկ — (պանրոյ, այեր), V. Ծետուկ, Բաշխ (2). — ցորենոյ, charançon, *sm*. [*Fruit* —.

ՈՐԴՆԱԼԻՑ, véreux, euse, *adj*.

ՈՐԴՆԱԽԱՌՆ, vermiculaire, *adj*. *Déjections (ապականմունքն)* —*s*.

ՈՐԴՆԱԿԵՐ, piqué par les vers, vermoulu, ue, *adj*. *Ce coffre, ce livre est* —.

ՈՐԴՆԱԿԵՐՊ, V. Որդնամձեւ.

ՈՐԴՆԱՀԱՐ, V. Որդնալից.

ՈՐԴՆԱՀԻՑ, mermiculé, ée, *adj*. *Bossages (վրան խանդակելու համար դուրս ելած քար)* —*s*. — զործուած (ըստ ճարտարապետաց), vermiculures, *sfp*.

ՈՐԴՆԱՁԵՒ (մսւկն [muscle], ըստ անդամազննաց [anatomiste]), vermiforme, *adj*. Կ'ըսուի եւ Որդնակերպ.

ՈՐԴՆԱՏԻՆ, vermineux, euse, *adj*. || vermiculaire, *adj*. *Appendice* —.

ՈՐԴՆԱՆՄԱՆ, vermiculaire, *adj*. *Appendice* —.

ՈՐԴՆՈՏ, } vereux, euse,
ՈՐԴՆՈՏԱԾ, } *adj*.

ՈՐԴՆՈՏԻԼ, être piqué des vers, se vermouler, *vpr*.

ՈՐԴՆՏԱԿ, aristoloche ronde.

ՈՐՋՕՂԻ (կէրէն քաէյսա), arack (արաք), rack (րաք), *sm*.

1. ՈՐԹ (սեռ. *որթու*, *ուղ. վօօ*), veau, *sm*. — երկեմեան, doublon, *sm*. V. եւ Մոզի. — դիեցիկ, — de lait. — զոմշոյ (զոմէշի ձագ), V. Գոմեշակ, Գլէն. — ծովու, — marin. Միս —ու, veau, *sm*. *Manger du* —. Կաշի —ու, veau, *sm*. *Des souliers de* —. Հայերէն կ'ըսուի եւ Որթուկ, Որթիկ.

2. ՈՐԹ (սեռ. *որթոյ*, *ուղ. վինյ*), vigne, *sf*. *Cep de* —. —ը ծաղկած է, la — est en fleur. Սպիտակ —, — blanche, bryone, couleuvrée, *sf*. V. եւ Լօշտակ. Բեր —ոյ (գինի), du jus de sarment, le jus de la vigne, de la treille (le vin). Հայերէն կ'ըսուի եւ Որթատունկ.

3. ՈՐԹ (սեռ. *որթոյ*, *ուղ. քէֆէ*), hotte (հօթ), *sf*. — *à porter de la terre, du pain, de la viande*. — մը լի, hottée, *sf*. — *de terre, de fruits*. —ով կրել, hotter, *va*. — կթողաց, benne (պէն'), *sf*. V. եւ Կթոց, Քաղելակ.

ՈՐԹԱԳՈՒԼՈՒԽ, veau d'or.

ՈՐԹԱԼՈՒԻՃ } (որթոց արմատներ կրծող ճճի),
ՈՐԹԱՃՃԻ }
phytopte, phylloxera, *sm*. *Le phylloxera fait de grands ravages dans les vignobles*. V. եւ Տերեւախած.

ՈՐԹԱՏՈՒՆԿ, V. Որթ (2).

ՈՐԹԱՒՈՐ, hotteur, euse (հօթէօռ, էօզ), *s*. *Les hotteuses de la halle*.

ՈՐԹԵՆԻ (ազնիւ մագաղաթ), vélin, *sm.* *Écrire sur du —. Relier des livres en —.*

ՈՐԹԻԿ, V. Որթ (1)։

ՈՐԹՀՕՏ, V. Արգաս։

ՈՐԹԶՈՒԿՆ, V. Թիւնոս։

ՈՐԹՈԴՈՔՍ, V. Ուղղադաւան, Ուղղահաւատ, Ուղղափառ։

ՈՐԹՈՒԿ, V. Որթ (1)։ [թիւն։

ՈՐԹՈՓՆԻԱՏ, V. Ուղղաշնչու-

ՈՐԻ (սեւ ագռաւ. [illegible]), corneille, *sf.* *Les anciens ont dit que la — vit trois âges d'homme.*

1. **ՈՐԻԶ** (տունկ մ'է. փիրինճ), riz (ռի), *sm.* *Semer du —.*

2. **ՈՐԻԶ** (հաց որզոյ. բրինձ. փիրինճ), riz (ռի), *sm.* *Potage au —.*

ՈՐԻՇ, distinct, incte (տիսթէնկթ, եւ ըստ ոմանց տիսթէնկթէ եւ տիսթէնկթէզ յարակական, իսկ յիգական տիսթէնկթէզ'), séparé, ée, *adj.*

ՈՐՁԱԼ (փսխել. վօմիր), vomir, *va.* — *de la bile, des aliments.* Կ'ըսուի եւս անխնդիր. *Ce malade vomit facilement.* rendre, *va.* — *un remède, une médecine (դեղ). — de la bile.*

ՈՐՁԱՑՈՒՑԱՆԵԼ (փսխեցունել), faire vomir, faire rendre, *va.*

ՈՐՁԱՑՈՒՑԻՉ, vomitif, ive, émétique, *adj.* *Remède vomitif.* — եւ ստբիչ (դեղ), éméto-cathartique, *adj.* — եւ ստբիչ, լուծիչ դեղ, purgatif par haut et par bas, remède éméto-cathartique. — դեղ, remède vomitif, կամ լոկ vomitif, émétique, *sm.* — զօրութիւն, éméticité, *sf.*

ՈՐՁԿԱԼ, V. Որձալ։

ՈՐԿԱՏ (դլփնի նման ձուկն մը), orque, *sf.*, épaulard, *sm.*

ՈՐԿՈՐ, œsophage, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ըսուգն։

ՈՐԿՈՐԱՊԱՐ, gloutonnement, *adv.*

ՈՐԿՈՐԱԾԷՏ, glouton, onne, *adj.* || —, glouton, onne, piffre, esse, *s.* [nerie, *sf.*

ՈՐԿՈՐԱԾԵՏՈՒԹԻՒՆ, glouton-

ՈՐԿՈՐԱՀԱՏ (վիրաբուժական մախաթի [trocart] նման գործիք մը), bronchotom (պռօնքօթօմ), *sm.*

ՈՐԿՈՐԱՀԱՏՈՒՄ / **ՈՐԿՈՐԱՀԱՏՈՒՄՆ** } (ընչափողի [trachée-artère] խողովակներու հատումն), bronchotomie (պռօնքօթօմի), *sf.*

ՈՐԿՈՐԱՀՈՍՈՒՄ / **ՈՐԿՈՐԱՀՈՍՈՒՄՆ** } (հիւանդութիւն մ'որով հիւանդին բերնէն կը հոսի անգոյն, թափանցիկ եւ փրփրային հեղուկ մը), bronchorrhée (պռօնքօռէ), *sf.*

ՈՐԿՈՐԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ (խղուրշիւն որ կրծադիտաւ [stéthoscope] քննուելու ատեն կը լսուի խռչափողին [larynx], ընչափողին [trachée-artère] եւ ցնցուղներուն [bronche] մէջ), bronchophonie (պռօնքօֆօնի), *sf.*

ՈՐԿՈՐԱՄՈԼ, gourmand, ande, glouton, onne, goulu, ue, *adj.* || —, gourmand, ande, glouton, onne, *s.*; goinfre, gastromane, *sm.*

ՈՐԿՈՐԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, gourmandise, gloutonnerie, goinfrerie, *sf.* Որկորամոլութեամբ, V. Որկորստութեամբ։

ՈՐԿՈՐԱՔԱՐ, broncholithe (պռօնքօլիթ), *sf.*

ՈՐԿՈՐԵԱՏ, gourmand, ande, glouton, onne, vorace, *adj.* || —, gourmand, ande, glouton, onne, piffre, esse, *s.*; goinfre, *sm.* Լինել —, être sujet à son ventre.

ՈՐԿՈՐԻՍՏ, glouton, onne, vorace, *adj.* || —, glouton, onne, *s.*; goinfre, *sm.*

ՈՐԿՈՐՍՏԱՆԱԼ, goinfrer, *vn.*

ՈՐԿՈՐՍՏՈՒԹԻՒՆ, gourmandise, gloutonnerie, goinfrerie, voracité, *sf.* Որկորստութեամբ, goulûment, gloutonnement, *adv.*

ՈՐԿՐԱՄՈԼ, V. Որկրամոլ։

ՈՐԿՐԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, V. Որկրամոլութիւն։

ՈՐՁ (արու), mâle, *adj. Enfant —. Perdrix —.* || —, mâle, *sm. La loi salique (սալիքեան օրէնք) ne donne qu'aux —s le droit de succéder à la couronne. La femelle n'a pas le riche plumage du —.*

ՈՐՁԱՄՈԼ, sodomite, *sm.*

ՈՐՁԱՑ (արու գործարան ծաղկանց), étamine, *sf.*

ՈՐՁԱՏ (կուրծ ամորձատ. ճղճէ), chapon, *sm.* Փոքրիկ —, chaponneau, *sm.*

ՈՐՁԱՏԻԼ, chaponner, *va.*

ՈՐՁԱԽՈՏԱՑ (տեսակ մը բոյս. տէլքի թաշաղը), orchis ([illegible]), *sm.* —ի ըմպելիք (սալէպ), salep, *sm.*

ՈՐՁԱՔԱՐ, granit (կրանիթ, կամ լաւ եւս կրանիթը), granite, *sm.*

ՈՐՁԵՒԻԳ (անասուն, տունկ), hermaphrodite (հերմաֆրոտիթ), *adj. Les vers de terre sont —s.* || hermaphrodite, *sm.*

ՈՐՁԵՒԻԳՈՒԹԻՒՆ, hermaphrodisme (հերմաֆրոտիթիզմ), *sm.*

ՈՐՄ, mur, *m.*, muraille, *sf.* —է —, de mur en mur.

ՈՐՄԱԴԱՐԱՆ (պատի մէջ փորուած պահարան), placard, *sm.*

ՈՐՄԱԴԻՐ (տիւվարճը), maçon, *sm.*

ՈՐՄԱԴՐՈՒԱԳ (սենեկի կամ սրահի պատի վրայ տախտակէ կամ կնէ դրուագ), lambris, *sm.* [*sf.*

ՈՐՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, maçonnerie,

ՈՐՄԱԾ (ցանկով կամ որմով զոցուած մեծ պարտէզ), parc (բարք), enclos, *sm.* || — (գործ որմաճինի), maçonnage, *sm. Le — de ce mur est bon.*

ՈՐՄԱԾԱԿ, } claire-voie (*pl.*
ՈՐՄԱԾԵՐԿ, } des *claires-voies*), brèche, *sf.* Բերդի —, barbacane, *sf.*

ՈՐՄԱՅԵՑ, adossé au mur, *adj.*

ՈՐՄԱՆԿԱՐ, fresque, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ցամկանկար։

ՈՐՄԱՉԷՆ, V. Որմափիր։

ՈՐՄԱՉԻՆՈՒԹԻՒՆ, V. Որմադրութիւն։

ՈՐՄԱՓԱԿ, enclos, *sm.* V. եւ Որմած, Ցանկապատ, Քաղաքորմ։

ՈՐՄԵԼ, entourer de murailles, murer, *va.* || maçonner, *va.*

ՈՐՈԳԱՅԹ, piège, *sm.*, attrapoire, embûche, *sf.*, filet, lacet, traquet, *sm.* — (գայլոց, աղուեսուց), piège, *sm.* — (վնասակար անասնոց), traquenard, *sm.* — կոճկոճիչ անասնոց, V. Գաճող։ — լարել, tendre կամ dresser des pièges, des embûches à. —ի մէջ բռնել, prendre à un piège, attraper, *va.* —ի մէջ իյնալ, tomber dans un piège.

ՈՐՈԳԱՅԹԱԴԻՐ, tendeur, *sm.*

ՈՐՈԳԱՅԹԵԼ, V. Որոգայթ լարել (ՈՐՈԳԱՅԹ)։

ՈՐՈՃ ԱԾԵԼ, ԲԵՐԵԼ ՅՈՐՈՃ, ruminer, *va. Les bœufs ruminent ce qu'ils ont mangé.* Կ'ըսուի եւս անխնդիր. *Les brebis, les chameaux ruminent.*

ՈՐՈՃԱԼ, ruminer, *va.* Մտքին մէջ —, ruminer, remâcher, *va.*

ՈՐՈՃԱՑԻՆ, ruminant, ante, *adj. Les animaux —s ont plusieurs ventricules.* Կը գործածուի եւս իբր *sm. Les —s.*

ՈՐՈՃՈՂ, ruminant, ante, *adj. Les animaux —s ont plusieurs ventricules.* Կը գործածուի եւս իբր *sm. Les —s.*

ՈՐՈՃՈՒՄ, }
ՈՐՈՃՈՒՄՆ, } rumination, *sf.*
ՈՐՈՃՔ, }

ՈՐՈՄՆ (տէլիճէ օթու), ivraie, zizanie, *sf.*

ՈՐՈՄՆԱՑԱՆ (բանսարկու), semeur de zizanie.

ՈՐՈՆԵԼ, chercher, rechercher,

fouiller, fureter, scruter, *va.* || épouiller, *va.*

1. **ՈՐՈՇ**, distinct (դէ-դեն. եւ ըստ ոմանց դէ-դենէ եւ դէ-դենէդ յա ռամկական, իսկ յիզականն դէ-դենէդ'), *adj.* || séparé, ée, *adj.* V. Որոշաբար.

2. **ՈՐՈՇ** (աստիճան [շարժական սանդղոց). սանդղամատն), échelon, degré, marche, *sf.*

ՈՐՈՇԱԲԱՐ, } distinctement,
ՈՐՈՇԱԿԻ, } *adj.* Սահմանել, նշանակել որոշակի, préciser, *va.* — *les faits, les époques.*

ՈՐՈՇԵԱԼ, précis, ise, *adj.* *Jour —. Venir à l'heure précise.* certain, aine, *adj.* *On se réunira à jour —.* distingué, ée, déterminé, ée, résolu, ue, *adj.*

ՈՐՈՇԵԼ, séparer, *va.* || décider, *va.* *Eh bien, que décidez vous?* arrêter. *va.* *Il avait arrêté dans son esprit de donner sa démission.* résoudre, *va.* *Je suis résolu à* կամ *de rester.* se résoudre, *vpr.* *Je me résolus à plaider.* || se décider, *vpr.* *Il est bien lent à se décider.* — (չար բարին), distinguer, *va.* — (աչօք), distinguer, *va.* *Il était si tard, qu'on ne pouvait plus — les objets.* Վերջ քայլէս —, faire կամ franchir le saut. Ընելիքն —, prendre son parti. Բան մ'—ու է, il faut prendre un parti. Այս պատերազմն, ինչպէս նաեւ ուրիշ շատեր. բան մը չորոշեց, cette bataille, comme tant d'autres, ne décida de rien.

ՈՐՈՇԻԼ, se distinguer, *vpr.*

ՈՐՈՇԻՉ, distinctif, ive, *adj.* *Caractère, signe —. Marque distinctive.* décisif, ive, *adj.* *Un combat —.* décisoire, *adj.* *Serment —.*

ՈՐՈՇՈՒՄ, } distinction, divi-
ՈՐՈՇՈՒՄՆ, } sion, séparation, *sf.*, parti, arrêté, *sm.* — առնել, որոշմունք ընել, se décider, prendre une décision, un parti. Ի՞նչ բանի — կուտաք, à quoi vous fixez-vous?

ՈՐՈՋ (գառնուկ), agneau, *sm.*

ՈՐՈՋԵՆԻ (ներքին թաղանթ [membrane] սաղմին), amnios (~ձէօ~), *sm.*

ՈՐՈՎԱՅՆ (փոր), ventre, *sm.*, panse, *sf.* Ներքին՝ ստորին —, bas-ventre, *sm.* Ըստ բժշկաց կ'ըսուի hypogastre, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ փորքամփոր, Ներքնորովայն։ —, ստորին — (ստամոքս), gaster (l'estomac), *sm.* Ստորին մասն —ի, le ventre inférieur.

ՈՐՈՎԱՅՆԱԲԱՆ, ventriloque, *adj.* et *s.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Որովայնախօս։

ՈՐՈՎԱՅՆԱԽԵՂԴ (կանանց ջղային հիւանդութիւն մը. էէթէ-նա'զէ րաճմ), hystérie (էստերէ), *sf* *Une attaque d'—.*

ՈՐՈՎԱՅՆԱԽՕՍ, ventriloque, *adj.* et *s.* [triloque, *sf.*

ՈՐՈՎԱՅՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, ven-

ՈՐՈՎԱՅՆԱԾ (որովայնածութիւն ունեցող), diarrhéique, *sm.*

ՈՐՈՎԱՅՆԱԾՈՒԹԵԱՆ, diarrhéique, *adj.* *Flux —.*

ՈՐՈՎԱՅՆԱԾՈՒԹԻՒՆ (էսհալ), dévoiement կամ dévoîment, *sm.*, diarrhée, courante, *sf.* Մաղձական —, cholérine (ֆօլերին'), *sf.*

ՈՐՈՎԱՅՆԱԿԱՆՋ, gastrobranche, *sm.* [troraphie, *sf.*

ՈՐՈՎԱՅՆԱԿԱՐՈՒԹԻՒՆ, gas-

ՈՐՈՎԱՅՆԱՀԱՏ (գործի), gastrotome, *sm.*

ՈՐՈՎԱՅՆԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, gastrotomie, *sf.*

ՈՐՈՎԱՅՆԱՄՈԼ, glouton, onne, gourmand, ande, *adj.* || glouton, onne, *s.*; gastromane, *sm.*

ՈՐՈՎԱՅՆԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, gloutonnerie, *sf.*

ՈՐՈՎԱՅՆԱՅԻՆ (փորային), ventral, ale *(pl. ventraux), adj.*

ՈՐՈՎԱՅՆԱՆՑ ՊՏՈՒՂ, fruit qui donne la diarrhée. [*sm.*

ՈՐՈՎԱՅՆԱՊԱՇՏ, gastrolâtre,

ՈՐՈՎԱՅՆԱՊԱՐԱՐ ([illegible]), gastronome, *sm.* — լինել, ըլլալ, gourmander. *vn.*

ՈՐՈՎԱՅՆԱՊՆԴՈՒԹԻՒՆ (բժշկ.) constipation, *sf.*

ՈՐՈՎԱՅՆԻ (փորային), ventral, ale (*pl. ventraux*), *adj.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Որովայնային։

ՈՐՈՎԱՅՆՈՏՆ, gastéropode, *sm.*

ՈՐՈՎԱՅՆՈՏԱՆԻՔ, V. Որովայնոտն։

ՈՐՈՎՀԵՏԵՒ, puisque, car, comme, attendu que, dès que, que, *conj.* — դուք ինծի միշտ աղէկ վարուեցաք, ես ալ ձեզի միշտ զէշ չեմ վարուիր, comme vous en avez toujours bien usé avec moi, je n'en userai pas mal avec vous.

ՈՐՈՏԱԳՈՉ, tonnant, ante, *adj.* — ձայն, voix de tonnerre.

ՈՐՈՏԱԼ, tonner, *vn.* || faire du tonnerre, tonner, *vn.* Կ'որոտայ, fait-il du tonnerre? tonne t-il?

ՈՐՈՏԱՁԱՅՆ. — ծափահարութիւնք, un tonnerre d'applaudissements.

ՈՐՈՏԱՑՈՂ. tonnant, ante, *adj.*

ՈՐՈՏԸՆԴՈՍՏ (ձայն), tonnant, ante, *adj.*

ՈՐՈՏՈՂ. tonnant, ante, *adj.* *Jupiter (Դիոս Արամազդ) —.* — պղինձ (ի բնաձ. Գնդրնկէց. թնդանօթ). l'airain — (le canon).

ՈՐՈՏՈՒՄ, **ՈՐՈՏՈՒՄՆ**, } tonnerre, *sm.*

ՈՐՈՐ (երկայնաթեւ թռչուն մ'է ծովային. [illegible]), mouette, *sf.* —ը կ'աշխարէ, la — se lamente.

ՈՐՈՐԱՆ (գեղեկ), berceau, *sm.* *Mettre un enfant dans son* —. —էն, dès le —. Հայերէն կ'ըսուի եւ Որրոց։

ՈՐՈՐԵԼ, V. Որրել։

ՈՐՈՐԻՉ (կին), berceuse. *sf. Le service des —s n'a guère lieu que dans les maisons des princes.*

ՈՐՈՐՈՑ, V. Որորան, Որրոց։

ՈՐՈՐՈՂ (մանկանց քունը բերելու երգ), berceuse, *sf.*

ՈՐՈՑ, V. Որորան, Որրոց։

1. **ՈՐՉԱՓ**, combien de, combien grand, combien nombreux, aussi grand que, aussi considérable que, quelque, *adj.* || combien, autant que, autant, tant, que, *adv.* — ալ, tant, *adv.* — եւ, quelque, que, *adv.* Ց— որ, d'autant que, à mesure que. — ... որ, quelque ... que. — բարի որ ըլլաք, quelque bon que vous soyez. — աղքատ որ ըլլան, quelque pauvres qu'ils soient. — սխալ որ ընէք, պիտի ջանամ ուղղելու զայնս, quelque fautes que vous fassiez, j'aurai soin de les corriger. Ո՞րչափ դանակ, combien de couteaux? Ո՞րչափ հաց, combien de pain?

2. **Ո՛ՐՉԱՓ**, V. Որպէս (2)։

ՈՐՉԱՓԱԿԱՆ, quantitatif, ive, *adj* — մասն, V. Մասն (2)։

ՈՐՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, quantité, *sf.*

1. **ՈՐՊԷՍ**, comme, de même que, de la manière que, ainsi que, *adv.* || lorsque, *adv.* || lors, *conj.* — զի, afin que, pour que. — թէ, comme si. Պատճառանօք — թէ, sous prétexte de ...

2. **ՈՐՊԷ՛Ս**, **ՈՐՊԷ՛Ս ԶԻ**, } combien! que! comme!

ՈՐՊԻՍԻ, quel, *m.* quelle, *f.*, tel que, *adj.*

ՈՐՊԻՍՈՒԹԻՒՆ, qualité, condition, *sf.*, état, *sm.*

ՈՐՋ (քի), tanière, *sf. La — d'un lion. d'un ours.* terrier, *sm.* — *de lapin.* — աղուեսուց, re-

nardière, *sf.* — (նապաստակի), gîte, *sm.* *Attendre un lièvre au* —. Դեսնափոր —, V. Որս։

ՈՐՋԻԼ, V. Ոջիլ, Թծիծ։

ՈՐՋԼԱԼԻՑ, pouilleux,euse,*adj.* et *s.* *Un enfant* —. *Une tête pouilleuse. C'est un* —. Կ'ըսուի եւ Ոջլոտ։

ՈՐՍ, chasse, *sf.* || proie, *sf.* || gibier, *sm.* —ի ելնել, —ի երթալ, giboyer, aller à la chasse.

ՈՐՍԱԼ, chasser, *va.* || giboyer, *vn.* Թռչուն —, oiseler, *vn.* Ձուկն —, aller à la pêche, pêcher, *va.* Ձկնոցի բոլոր ձկները —, pêcher un étang (էտան).

ՈՐՍԱԼԻՑ, giboyeux, euse, *adj.* *Pays* —. *Une terre giboyeuse.*

ՈՐՍԱԿԱՆ, de chasse, *adj.* Որսականն, V. Որսորդականն։

ՈՐՍԱՊԱՀ, garde-chasse (*pl.* des *garde-chasse* կամ des *garde-chasses*), *sm.*

ՈՐՍԱՊԵՏ, capitaine des chasses. Կ'ըսուի եւ Որսօն։

ՈՐՍԱՍԷՐ, giboyeur, *sm.*

ՈՐՍԱՏԵՂԻ, chasse, *sf.*

ՈՐՍԱՏԵՆՋ, giboyeur, *sm.*

ՈՐՍԱՐԱՆ, chasse, *sf.*, parc (բարք), *sm.*

ՈՐՍԱՑՈՂ, V. Որսորդ։

ՈՐՍԵՐԳ, chasse, *sf.*

ՈՐՍՈՂ, V. Որսորդ։

ՈՐՍՈՐԴ (—ուհի), chasseur, euse, *s.* *C'est un grand* —. *Ces dames étaient habillées en chasseuses.* — խլրդից, V. Խլրդորսակ։ — աղուեսուց, renardier, *sm.* Կին — (ի քնսեղ.), chasseresse, *adj.* et *sf.* || — (զօրական, հեծեալ թեթեւազէն), chasseur, *sm.* —*s à pied, à cheval.* Հեծեալ —ք Ափրիկէի, les chasseurs d'Afrique.

ՈՐՍՈՐԴԱԿԱՆՆ (արուեստ որսորդութեան), vénerie, *sf.*

ՈՐՍՈՐԴԱՊԵՏ (—ուհի գուխ), grand veneur, grand forestier, maître de la vénerie, *sm.*

ՈՐՍՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, } chasse, vé-
ՈՐՍՔ, } nerie, *sf.*

ՈՐՍՕՆ, capitaine des chasses. Կ'ըսուի նաեւ Որսապետ։

ՈՐՐԱՆ, V. Օրօրան, Օրրոց։

ՈՐՐԵԼ, bercer, *va.* — *un enfant.*

ՈՐՐՈՑ (գիւղէ), V. Օրօրան։

ՈՐՔԱՆ, V. Որչափ(1)։ [թիւն։

ՈՐՔԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Որչափութիւն։

ՈՐՔԵԱՆ, V. Որքինայինն։

ՈՐՔԻՆ (մորթի հիւանդութիւն մ'է. ՏԷՐԹՐ), dartre, *sf.* — *farineuse. Un malade couvert de* —*s.*

ՈՐՔԻՆԱՑԻՆ, dartreux, euse, *adj.* *Affection dartreuse.*

ՈՐՔԻՆՈՏ, dartreux, euse. *adj.* *Un enfant* —. Կը գործածուի եւ իբր *s.* *Un* —. *Une dartreuse.*

ՈՒ, et, *conj.*

ՈՒԶԵԼ, } vouloir, *va.* —
ՈՒԶԵՆԱԼ, } մանաւանդ, aimer mieux. Երկու բանէն, երկուքէն մէկն է, կամ կ'ուզէք, կամ չէք ուզեր, de deux choses l'une, ou vous voulez ou vous ne voulez pas. Ուզածիդ չափ, en veux-tu? en voilà. *C'était un bal magnifique; il y avait des glaces en veux-tu? en voilà.* Հաց՝ որչափ որ կ'ուզէք, V. Հաց։ Բռնաբարձակապէս կ'ուզէին զիս իրենց հետ տանիլ, ils voulaient m'emmener à toute force.

ՈՒԹ, huit (ուիտ ձայնաւորի կամ առաձիննն կամ իբր պոյական կամ խօսքին վերջը. *huit* [ուիտ] *ans Cinq, six, sept, huit* [ուիտ]. իսկ բաղաձայնէ յառաջ կը հնչուի ուի. *Huit* [ուի] *chevaux*), *adj. num.* — օր յետոյ, d'aujourd'hui en —. || —, — թիւն, huit, *sm.* *Le produit de* — *multiplié par six.*

ՈՒԹԱԾԱԼ (դիր մասենի), in-octavo, *adj.* Մասեան —, in-octavo (*pl.* des *in-octavo* կամ des *in-8*⁰), *sm.* *Un* —.

ՈՒԹԱԿՈՂՄՆ ՄԱՐՄԻՆ (ըստ երկրաչափից), octaèdre, *sm.* V. եւ Ութանիստ մարմին։ [*sm.*

ՈՒԹԱՂԻ ՔՆԱՐ, octacorde,

ՈՒԹԱՄԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿ, octaétéride, *sf.*

ՈՒԹԱՆԻՍՏ ՄԱՐՄԻՆ (ըստ երկրաչափից), octaèdre, *sm.* V. եւ Ութակողմն մարմին։

ՈՒԹԱՆԿԻՒՆ, octogone, *adj.* || —, բազմանկիւն —, octogone, *sm.*

ՈՒԹԱՆԿԻՒՆԻ, octogone, *adj.*

ՈՒԹԱՆՈՑ (թղթախաղի մէջ), huit, *sm.*

ՈՒԹԱՍԻՒՆ (ըստ ճարտարապետաց [architecte]), octastyle (ըստ Ակադեմիոյ Octostyle), *adj. Temple —.*

1. **ՈՒԹԵԱԿ** ([իտալական, սպանիական բանաստեղծութեանց] ութ կարգեան կամ ութտողեան տուն), octave, *sf. Les poèmes du Tasse, du Camoëns, sont écrits en —s.*

2. **ՈՒԹԵԱԿ** ([երաժշտութեան մէջ] ձայնի ութ աստիճաններն), octave, *sf. Parcourir toute l'—.*

3. **ՈՒԹԵԱԿ**, V. Ութանոց։

4. **ՈՒԹԵԱԿ**(ութօրեայ ժամանակ), huitaine, *sf. Nous avons passé chez lui une — de jours, une —.* — մի, huitaine,*sf. Une — d'œufs, d'hommes.*

1. **ՈՒԹԵՐԵԱԿ** ([երաժշտութեան մէջ] ութերորդ ձայն), octave, *sf. L'— d'en haut, d'en bas.*

2. **ՈՒԹԵՐԵԱԿ**, V. Վերջին օր ութօրէից (**ՈՒԹՕՐԵԱՅՔ**)։

ՈՒԹԵՐՈՐԴ, huitième (ւ-իթիէմ. *Le huitième jour,* լը ւ-իթիէմ ժուռ. *Les huitièmes,* լէ ւ-իթիէմ), *adj. Le — siècle. Il est le — sur la liste.* huit, *adj. Page, chapitre —.* — մասն, huitième, *sm. Il n'a reçu que le — de sa créance* (առնելիքին. պահանջ). — օր, V. Վերջին օր ութօրէից (**ՈՒԹՕՐԵԱՅՔ**)։ — օր ամսոյ, huit, *sm. Le — de février, le huit février.* Դպրոցի — դասու աշակերտ, huitième, *sm. Un bon —. Ecolier de —.* Դպրոցի աշակերտաց — դասը, huitième, *sf.* || —, — անգամ, huitièmement, *adv.*

ՈՒԹԵՐՈՐԴԵԱՆ, octavon, onne, *s.* [pect octil.

ՈՒԹԵՐՈՐԴԵԱՆ ՀԱՅԵԱՑ, as-

ՈՒԹԵՒՏԱՍՆ (տասն'ութը), dix-huit, *adj. num.* [*adj.*

ՈՒԹՈՐՁԱՅ (տունկ), octandre,

ՈՒԹՈՐՁԱՅՈՒԹԻՒՆ, octandrie, *sf.*

ՈՒԹՈՒՏԱՍՆ, V. Ութեւտասն։

ՈՒԹՈՒՏԱՍՆԵՐՈՐԴ (տասն'ութերորդ), dix-huitième, *adj.*

ՈՒԹՊԱՏԻԿ, octuple, *adj.* — գործել, ընել, V. Ութպատկել։

ՈՒԹՊԱՏԿԵԼ, octupler, *va.*

ՈՒԹՍՆԱՄԵԱՅ, } octogénaire,
ՈՒԹՍՆԱՄԵՆԻ, } *adj.*

ՈՒԹՍՆԵՐՈՐԴ, quatre-vingtième, octantième, *adj.*

ՈՒԹՍՈՒՆ, quatre-vingts, octante, huitante, *adj. num.*

ՈՒԹՕՐԵԱՅՔ } (տաւաղ տօնից),
ՈՒԹՕՐԷՔ } octave, *sf. L'— de Pâques.* Վերջին օր ութօրէից, octave, *sf. Le jour de l'—.*

ՈՒԺ, V. Ոյժ։

ՈՒԺԱԹԱՓ, épuisé, ée, abattu, ue, *adj.* — լինել, ըլլալ, s'épuiser, être abattu. — առնել, ընել, épuiser, abattre, *va.*

ՈՒԺԱԹԱՓՈՒԹԻՒՆ, épuisement, *sm.* [me, *sm.*

ՈՒԺԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, dynamis-

ՈՒԺԱՀԱՏԵԼ, épuiser,*va.* [*sm.*

ՈՒԺԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ épuisement,

ՈՒԺԱՆԱԿ, dynamite, *sf.*

ՈՒԺԱՉԱՓ, dynamomètre, *sm.*

1. **ՈՒԺԳԻՆ**, violent, ente, intense, véhément, ente, rude, vigoureux, euse, vif, *m.* vive, *f.*, gaillard, arde, *adj.*

2. **ՈՒԺԳՆԻՆ**, à force ouverte, de force, par force, de vive force, fort, fortement, violemment, intensivement, impétueusement, vivement, *adv.*

ՈՒԺԳՆԱԲԱՐ, violemment, *adv.* V. եւ Ուժգին (2)։

ՈՒԺԳՆԱԿԻ, violemment, impétueusement, vivement, *adv.* V. եւ Ուժգին։

ՈՒԺԳՆԱՀՆՉԱԿ, retentissant, ante, *adj. Voix retentissante.*

ՈՒԺԳՆԱՁԻԳ, fortement tendu, *adj.*

ՈՒԺԳՆՈՒԹԻՒՆ, force, intensité, véhémence, impétuosité, vigueur, violence, *sf.* Ուժգնութեամբ բազկի (բազկի զօրութեամբ), à force de bras.

ՈՒԺԵՂ, fort, *m.* forte, *f.*, vigoureux, euse, robuste, *adj.*

ՈՒԺԵՂԱԳՈՅՆՍ, robustement, *adv.*

1. **ՈՒԺՈՎ**, fort, *m.* forte, *f.*, vigoureux, euse, robuste, *adj.*

2. **ՈՒԺՈՎ**, fort, fortement, violemment, impétueusement, *adv.* V. եւ Ուժգին (2), Ուժգնաբար, Ուժգնակի։

ՈՒԺՈՎԱՆԱԼ, se fortifier, *vpr. Cet enfant se fortifie tous les jours.* V. եւ Զօրանալ։

ՈՒԺՈՎԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, fortifier, *va. Cet exercice est propre à — le corps.* V. եւ Զօրացուցանել։

ՈՒԼ (ձագ այծի [illegible]), chevreau, *sm. Les —x et leur mère.* cabri, biquet, *sm.* — այծեման, chevrillard, *sm.* V. եւ Այծեմնիկ։ Հայերէն կ'ըսուի Նաեւ Ածիկ։

ՈՒԼԵՆԻ (մորթ այծի կամ ուլու. [illegible]), chevreau, *sm. Gants de —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Այծենի։

ՈՒԼՆ (պարանոց. վիզ. [illegible]), col, cou, *sm.* || garrot, *sm.* — ոտին, cou-de-pied (*pl.* des *cous-de pied*), *sm.* Ըստ անդամագիտաց կ'ըսուի taste, *sm.*

ՈՒԼՆԱԴԻԼ (ծռավիզ. [illegible]), torticolis ([illegible]), *adj. Cette attaque d'apoplexie l'a rendu —.*

ՈՒԼՆԱԴԻԼՈՒԹԻՒՆ (կարկամութիւն, ըմբռնուածութիւն պարանոցի, վզի. [illegible]), torticolis ([illegible]), *sm.* — *fort douloureux. Il a un —.*

ՈՒԼՆԱՎԷՐ, égarrotté, ée, garrotté, ée, *adj.* Երիվար —, cheval blessé sur le garrot.

ՈՒԼՈՒՆ ([illegible]), perles fausses, *sfp.*, grain, *sm. Enfiler des grains.*

ՈՒԽՏ, vœu ([illegible]), *sm.* || vœu, souhait, *sm.* || pacte, traité, *sm.*, alliance, *sf.* || ordre, *sm.*, congrégation, *sf.* Հանդիսաւոր —, vœu solennel. —ի մանկանց, — քահանայութեան, clergé, *sm.* — հաւատացելոց, la congrégation des fidèles. Տեղի —ից, V. Ուխտատեղի, Ուխտիք։ — ընել, դնել, faire vœu, un vœu, vouer, *va.* —ի երթալ, aller au pèlerinage. —ն աւրել, rompre, violer son vœu. —ը կատարել, accomplir son vœu. — հաստատել, դնել, V. Դաւանակցիլ։

ՈՒԽՏԱԿԻՑ, allié, ée, *s.*

ՈՒԽՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ (կրօնաւորի), vœux, *smp. Prononcer, faire ses —.* profession, *sf. Assister à la — d'un religieux.*

ՈՒԽՏԱԴՐՈԺ, perfide, *adj.*, apostat, *adj. m.* V. եւ Կարգաբաղ։

ՈՒԽՏԱԶԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, apostasie, *sf.* — ընել, V. Կարգաբաղ լինել։ [*Tableau —.*

ՈՒԽՏԱԿԱՆ, votif, ive, *adj.*

ՈՒԽՏԱԿԻՑ, confidéré, ée, *adj.*; allié, ée, *s.*

ՈՒԽՏԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, confidération, *sf.*

ՈՒԽՏԱՏԵՂԻ (տեղի ուխտից), pèlerinage, *sm.*

ՈՒԽՏԱՒՈՐ, pèlerin, ine, *s. Un — qui va à Jérusalem.* || profès, esse. *adj. Religieux —.* Է նաեւ *s. Une jeune professe.*

ՈՒԽՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, pèlerinage, *sm.*

ՈՒԽՏԵԱԼ (կրօնաւոր, հաւատաւոր կամ կուսան), profès, esse, *adj. Religieux —.*

ՈՒԽՏԵԼ, faire un vœu, faire vœu de, vouer, *va.* || — (կրօնաւորի մը վրայ խօսելով), faire ses vœux.

ՈՒԽՏԻՔ, V. Տեղի ուխտից (ՈՒԽՏ), Ուխտատեղի։

ՈՒՃԱՆԱԼ, refroidir, *vn.*, se refroidir, *vpr. Leur amitié se refroidit de jour en jour.* s'attiédir, *vpr. Leur amitié pour moi s'attiédit, paraît —.*

ՈՒՃԱՑՈՒՆԵԼ, refroidir, éloigner, *va. Rien n'est plus capable d'éloigner les cœurs, les esprits.* attiédir, *va. Le temps attiédira leur zèle.*

ՈՒՃՈՒԹԻՒՆ, refroidissement, attiédissement, froid, *sm.*, froideur, *sf.* Ուճութեամբ, froidement, *adv.* Ուճութեամբ ընդունիլ մէկը, faire froid, battre froid à quelqu'un. [*sm.*

ՈՒՂԵԳԻՐՔ, guide, itinéraire,

ՈՒՂԵՒՈՐ, voyageur, euse.*s.*

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, voyage, *sm.* — ընել, faire voyage, voyager, *vn.*

ՈՒՂԵԿԱՌՔ, voiture de voyage, chaise de poste, *sf.*

ՈՒՂԵԿԻՑ, compagnon de voyage. —ք, cortège, *sm* — լինել, ըլլալ, conduire, accompagner, *va.* V. եւ Ուղեկցիլ։

ՈՒՂԵԿՑԻԼ, faire route կամ voyage ensemble, accompagner quelqu'un, *va.*

ՈՒՂԵԿՑՈՒԹԻՒՆ, voyage fait de compagnie, accompagnement, *sm.*

1\. **ՈՒՂԵՂ** (գէշ), le ventre supérieur, cerveau, *sm* ; cervelle, *sf.* — (ուկեր. իլէ), V. Ծուծ։ —ը հարած, une cervelle, une tête timbrée, un cerveau mal timbré. —ը հարած ըլլալ, avoir la tête fêlée, le timbre fêlé, le cerveau fêlé.

2\. **ՈՒՂԵՂ**, V. Ուղղեծուծ։

ՈՒՂԵՉԱՓ, odomètre (ըստ Լիդրէի գրուելու է Hodomètre), compte pas, *sm.*

ՈՒՂԵՊԱՀ (հասարակաց ճամբաներու հոգ տանող, վրայ եղող), cantonnier, *sm.*

ՈՒՂԵՐՁ, don, présent, hommage (ընծ.), *sm.*, dédicace, *sf.* || adresse, *sf.* Ազնիւ — մը, une noble dédicace.

ՈՒՂԵՑՈՅՑ, guide, *sm.*

ՈՒՂԵՑՈՒՊ, bâton de route.

ՈՒՂԵՒՈՐ, V. Ուղեգնաց։

ՈՒՂԵՒՈՐԵԼ, voyager, faire voyage, des voyages, être en route, en voyage.

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, V. Ուղեգնացութիւն։

ՈՒՂԻ, V. Ճամբայ։

ՈՒՂԻՂ, droit, oite, vertical, ale (*pl. verticaux*), dressé, ée, direct, ecte (բէ—եէբ. էէբ'. արակաճի մէջ կը հ յուի ըստ ոմանց բէ—ե), *adj.* || droit, oite, juste, probe, *adj.* || correct, ecte, *adj.* || orthodoxe, *adj.* V. Ուղղափառ։

ՈՒՂԽ. torrent, *sm.*, avalaison, avalasse, ravine, *sf.*

ՈՒՂԽԱՅԻՆ. torrentueux, euse, *adj. Un ruisseau —.*

ՈՒՂԽՕՐԷՆ, comme un torrent, *adv.*

ՈՒՂՂԱԳԻԾ, rectiligne, *adj. Triangle —.*

ՈՒՂՂԱԳԻՐ (ձեռքի նախադի

երկրաչափական բարձրութիւն), orthographie, *sf.*

ՈՒՂՂԱԳՐԱԿԱՆ, orthographique, *adj.*

ՈՒՂՂԱԳՐԵԼ, orthographier, *va.*

ՈՒՂՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, orthographe, *sf.* Նոր —, — nouvelle. Նորաձեւ —, V. Նորագրութիւն։ Հին —, — ancienne.

ՈՒՂՂԱԴԱՒԱՆ, V. Ուղղահաւատ։

ՈՒՂՂԱԹԵՒ, orthoptère, *adj.* et *sm.*

ՈՒՂՂԱԼԻՑ (ոսկր, փայտ), moelleux, euse, *adj.*

ՈՒՂՂԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ (արուեստ ուղիղ խօսելու), orthologie, *sf.*

ՈՒՂՂԱԿ (յետին կողմն ուղղոյ), cervelet, *sm.*

ՈՒՂՂԱԿԱՆ, nominatif. *sm.*

ՈՒՂՂԱԿԱՐԾ, orthodoxe, *adj.* *Cette opinion sur l'essence de la poésie n'est pas —.*

ՈՒՂՂԱԿԻ, droit, droitement, en droiture, directement, correctement, *adv.*

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ, perpendiculaire, *adj.* || vertical, ale (*pl. verticaux*), *adj.*

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵՑԱԲԱՐ, perpendiculairement, *adv.*

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵՑՈՒԹԻՒՆ, perpendicularité, verticalité, *sf.*

ՈՒՂՂԱՀԱՒԱՏ, orthodoxe, *adj.* *Cet auteur est —.* Կը գործածուի իբր *sm.* *Les —s et les hérétiques.* —քն, les vrais croyants. Հայերէն կ'ըսուի եւս Ուղղադաւան, Ուղղափառ։

ՈՒՂՂԱՀԱՒԱՏՈՒԹԻՒՆ, orthodoxie, *sf.* Կ'ըսուի եւս Ուղղափառութիւն։

ՈՒՂՂԱՄԱՆԿԱԿԱՆ, orthopédique, *adj.* *Appareil, traitement —.* — բժիշկ, orthopédiste, *adj.* et *s.* *Médecin —.*

ՈՒՂՂԱՄԱՆԿՈՒԹԻՒՆ (տղայոց մարմնոյ ձեւութիւններն ուղղելու արուեստ), orthopédie, *sf.*

ՈՒՂՂԱՄԻՏ, probe, *adj.* Այր — եւ իմաստուն, prud'homme (*pl.* des *prud'hommes*), *sm.*

ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, probité, prud'homie

ՈՒՂՂԱՅԻՆ, cérébral, ale (*pl. cérébraux*), *adj.* *Nerfs cérébraux. Congestion cérébrale.*

ՈՒՂՂԱՆԿԻՒՆ, rectangle, *adj.* *Un parallélogramme —.* — ձեւ, rectangle, *sm.* *Tracer un —.*

ՈՒՂՂԱՆԿԻՒՆԱՅԻՆ, orthogonal, ale, *adj.*

ՈՒՂՂԱՆԿԻՒՆԻ, rectangle, rectangulaire, *adj.* *Une figure, un triangle rectangulaire.* orthogonal, ale, *adj.*

ՈՒՂՂԱՇՆՉՈՒԹԻՒՆ (տեսակ մը շնչարգելութիւն), orthopnée, *sf.* Կ'ըսուի եւս Որթոփնիայ։

ՈՒՂՂԱՊԷՍ, V. Ուղղակի։

ՈՒՂՂԱՐԻՑ, directe, *sf.*

ՈՒՂՂԱՓԱՌ, orthodoxe, *adj.* *Cet auteur est —.* Կը գործածուի եւս իբր *sm.* *Les —s et les hérétiques.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ուղղահաւատ, Ուղղադաւան, Որթոդոքս։

ՈՒՂՂԱՓԱՌՈՒԹԻՒՆ, orthodoxie, *sf.*. Հայերէն կ'ըսուի եւս Ուղղահաւատութիւն։

ՈՒՂՂԱՓՈԽԵԼ, réformer, *va.* — *un édit (հրովարտակ. հրաման արքունի), une déclaration.*

ՈՒՂՂԵԱԿ, V. Դեկ։

ՈՒՂՂԵԼ, dresser, redresser, rendre droit, *va.* || adresser, *va.* || diriger, conduire, gouverner, régler, *va.* || corriger, rectifier, amender, *va.* || ramener dans la bonne voie, corriger, *va.* || réformer, rétablir, *va.* || élever, ériger, dresser, braquer, *va.* Իւր սխալներն —, corriger, réparer ses fautes. Ինքզինք —, se corriger, *vpr.* Թէ որ ինքզինք չուղղէ, ցարը գլխուն, s'il ne se corrige

pas, tant pis pour lui. — Ժամացոյց մը, régler une montre.

ՈՒՂՂԵԼԻ, corrigible, rectifiable, réformable, *adj.*

ՈՒՂՂԵՒՄՈՒՄ (ընտրելագոյն մասն), moelle, *sf.* *Tirer, extraire la — d'un bon livre.* quintessence, *sf.* *J'ai tiré la — de cet ouvrage.*

ՈՒՂՂԸՆԹԱՑԱԿԱՆ, orthodromique, *adj.* *Ligne —.*

ՈՒՂՂԸՆԹԱՑՈՒԹԻՒՆ (աշխարհի չորս կողմերէն դէպ ի մէկը նաւուն ուղիղ ընթացքը), orthodromie, *sf.*

ՈՒՂՂԻՉ, dirigeant, ante, rectificatif, ive, *adj.* || directeur, trice, *adj.* *Comité —.* || directeur, *s.*; correcteur, recteur, *sm.* — զեղխութեանց, V. Զեղխութիւն.

ՈՒՂՂՈՐԴ, droit, *m.* droite, *f.*, direct, ecte (տօղրու, դիք'. արտակարգն մէջ կը հնչուի բաց ոմանց տօղրու), *adj.* || directement, perpendiculairement, à pis (դիկ), *adv.* — գծիւ, à plomb (ջէլ), *adv.* *Le soleil tombe à plomb sur les habitants de la zone torride* (*այրեցեալ, այրեցականն, գամամեալ գօտի. բնգաշունչ աշխարհ*).

ՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆ, direction en ligne droite. || droiture, rectitude, justesse, probité, prud'homie, *sf.* || correction, *sf.* || rectification, *sf.*, amendement, *sm.* || direction, *sf.* || réforme, réformation, *sf.* || sens (յօն, բաց Ակադեմիայ. յօն, բաց Լիզրէ), *sm.* — (շարժման), tendance, *sf.* Ճիշդ —, verticalité, *sf.* Կոյր —, perpendicularité, *sf.* Արդարակորով —, V. Արդարակորով. Ուղղութեան բերել, corriger, redresser, *va.* Ի ղղութեան գալ, se corriger, se redresser, se réformer, *vpr.* Զուգահեռականն ուղղութեամբ, V. Զուգահեռակի.

ՈՒՂՈՒԿ (չորս մասնաչափի), palme, *sm.*

ՈՒՂՏ (տէվէ), chameau, *sm.* Մատակ էգ —, femelle du —, chamelle, *sf.* *Du lait de chamelle.* Ցանիկ — (հէճին տէվէսի), — d'Arabie, dromadaire, *sm.* Բարձրաբուն է —, le — est haut de jambes. Աղբ —ու, poile de —, testif, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Շառաւն.

ՈՒՂՏԱԲԵՌՆ (բեռն ուղտու), chamelée, *sf.*

ՈՒՂՏԱՄԱՅՐ (կապճաբոյծ եւ որոնող անասուն մը), vigogne, *sf.* կ'ըսուի եւ Մալուղս, Վիկունեայ.

ՈՒՂՏԱՊԱՆ (տէվէճի), chamelier, *sm.*

ՈՒՂՏԱՓՈՒՇ (տէվէ տիքէնի), V. Ակքան. [*sf.*

ՈՒՂՏԵՆԻ, peau de chameau,

ՈՒՄՊ, trait, *sm.*, gorgée, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ կում, Պաւ.

ՈՒՄՊԷՏ, inutile, *adj.* *Un travail —. Voilà bien des paroles —s.*

ՈՒՑԱՋ (ցեռակ մը մժեխ. սիվրի սինէկ), moustique, *sm.* V. եւ Մժեխ, Մծղուկ. [*adv.*

ՈՒՆԱԿԱԲԱՐ, habituellement,

ՈՒՆԱԿԱԿԱՆ, habituel, elle, routinier, ière, *adj.* || routinier, ière, *s.*

ՈՒՆԱԿԱՆԱԼ, s'habituer, s'accoutumer, *vpr.*

ՈՒՆԱԿԱՑՈՒՆԵԼ, habituer, accoutumer, *va.*

ՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, habitude, routine, *sf.* Ունակութեամբ, par routine, *adv.*

ՈՒՆԱՅՆ, vide, *adj.* || vain, *m.* vaine, *f.*, inutile, *adj.*

ՈՒՆԱՅՆԱԲԱՆ, rabâcheur, euse, *s.* *Un vieux —.*

ՈՒՆԱՅՆԱԲԱՆԵԼ, rabâcher, *vn.* *Il ne fait que —.* կը զարծածուի եւ իբր *va.* *Il rabâche toujours les mêmes choses.*

ՈՒՆԱՅՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, rabâcherie, *sf.*

ՈՒՆԱՅՆԱՄԻՏ, vaniteux, euse, *adj.* et *s.* Կ'ըսուի նաեւ Ընդունայնամիտ։

ՈՒՆԱՅՆԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, vanité, *sf. Il est plein de —.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ընդունայնամտութիւն։

ՈՒՆԱՅՆԱՆԱԼ, se vider, *vpr.* || s'évanouir, devenir vain, inutile. || se dégarnir, se dépouiller, se priver, *vpr.*

ՈՒՆԱՅՆԱՊԱՐԾ, vain, *m.* vaine, *f. adj. C'est un homme fort vain.* [*sf.*

ՈՒՆԱՅՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, vanité,

ՈՒՆԱՅՆԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, rendre vain, inutile, détruire, *va.*

ՈՒՆԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, vanité, *sf.* || inutilité. futilité, *sf.*

ՈՒՆԵԼ, avoir, tenir, occuper, posséder, *va.*, jouir de, *vn.* || tenir, contenir, retenir, arrêter, saisir, prendre, *va.*, s'emparer, *vpr.* || contenir, renfermer, enfermer, *va.* || porter, supporter, soutenir, *va.* || pouvoir, savoir, *va.*

ՈՒՆԵԼԵԱԿ (փոքր.), pincette, *sf.* V. Եւ Լաւիճ։

ՈՒՆԵԼԻՔ (յոգ.), pincette, *sf. Donnez-moi la —. Une paire de —s. Attiser le feu avec des —s.* tenaille, *sf. Des —s à attiser le feu.* Հայերէն կ'ըսուի եւս կայծակալ, կայծառ։ Մեծ — (վառարանի), pince, *sf. Il faut prendre cette bûche (կոճղ) avec la —.* — (արուեստաւորաց), V. Լաւիճ։ Փոքրիկ — (արուեստաւորաց), V. Ունելեակ։

ՈՒՆԵՆԱԼ, avoir, posséder, *va.*, jour de, *vn.* || porter, *va.* Կախումն —, dépendre, tenir, *vn.* Նորէն —, retenir, *va.* Միտումն, բերումն —, se porter, *vpr.* Կարողութիւն —, pouvoir, *va.* Ա'յլ եւս զօրութիւն չ—, V. Զօրութիւն։

ՈՒՆԵՒՈՐ, riche, pécunieux, euse, *adj.*

1\. **ՈՒՆՑԱՅ** (Սպանիացւոց, Սիկիլիայոց դրամ մը), once, *sf.*

2\. **ՈՒՆՑԱՅ**, **ՈՒՆԿԻ** (Հռովմայեցւոց լիտր [livre] տասներկուերորդ մասը, այսինքն 27 դրամ եւ 266), once, *sf. Une demi- —. Une — et demie.*

ՈՒՆԿՆ (ականջ. [illegible]), oreille, *sf.* — դնել (մտիկ ընել, դնել), prêter l'—, être aux écoutes, écouter, *va.* — դնել (բժշկաց), V. Ականջել (բժշկաց)։

ՈՒՆԿՆԱԲՈՑ, le lobe de l'oreille. Կ'ըսուի եւս Ականջբոռ, Բլբակ ունկան (V. Բլբակ 1)։

ՈՒՆԿՆԱՄՈՒՏ. V. Ականջամուտ, Ականջմտուկ։

ՈՒՆԿՆԴԻՐ (լսող, լսելի), auditeur, trice, *s. Ce prédicateur a toujours un grand nombre d'—s. Il émeut (կը յուզէ), il attendrit ses —s.* écouteur, euse, *s.* || écoutant, ante, *adj.* || — (լսող. աշակերտ), auditeur, *sm. Ce professeur a beaucoup d'—s, n'a point d'—s.* || — (դատաւոր կամ խորհրդական որ իրաւունք չունին իր կարծիքն յայտնելու կամ քուէ ձգելու), auditeur, *sm.* et *adj. Juge, conseiller —.* — (կ'ըսուի ընդ խօսող) écoutant, *sm. Ce beau discours ravit les —s.* — ի խորհրդեան Տէրութեան, auditeur au conseil d'État. — դեսպանին Հռովմայ քահանայապետին, auditeur de la nonciature. — լինել, ըլլալ, prêter l'oreille, être aux écoutes, écouter, *va.*

ՈՒՆԿՆԴԻՐՔ (հանդիսարան), auditoire, *sm. Ce professeur, ce prédicateur a toujours un nombreux, un bel —.* audience, *sf. Toute l'— en fut scandalisée, en fut émerveillée.*

ՈՒՆԿՆԴՐԵԼ, prêter l'oreille, écouter, *va*. [coute.

ՈՒՆԿՆԴՐՈՂ ՔՈՅՐ, sœur é-

ՈՒՆԿՆԴՐՈՑ (ծածուկ մտիկ ընելու տեղ), écoute, *sf*.

ՈՒՆԿՆԴՐՈՒԹԻՒՆ, audience, *sf*. — (բժշկաց), V. Ականջումն։ Տեղի, ուրան ունկնդրութեան, auditoire, *sm*. *Un vaste —. Des qu'il fut entré dans l'—.* audience, *sf*. *On le mit hors de l'—.* Հայերէն կ'րսուի եւ Լսարան, Հանդիսարան։

ՈՒՆՋՔ (քիթ), nez (նէ), *sm*.

ՈՒՆՉ (մուր ծխանի), suie, *sf*. *La cheminée est pleine de —. Noir comme —, comme de la —.*

ՈՒՇ, mémoire, *sf*. || connaissance, *sf*. || tard, *adj*. et *adv*. Ամենէն —, au plus tard. Շատ —, trop tard; après coup. Աւելի —, plus tard. Ձեզմէ աւելի —, plus tard que vous. — ատեն, tard, sur le —. — մնալ, rester tard, être en retard, tarder, retarder, *vn*. — դնել, faire attention, être aux écoutes, écouter, *va*. Յ— ածել, se souvenir, *vpr*. Յ— առնել, արկանել (յիշեցունել), rappeler, *va*. *Rappelez-moi à son souvenir.* —ի —ով, —ի մտօք, attentivement, *adv*.

ՈՒՇԱԲԱՐՁԱԿԱՆ (անզգայական), cataleptique *adj*.

ՈՒՇԱԲԱՐՁԵԱԼ (անզգայացած), cataleptique, *adj*.

ՈՒՇԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ (անզգայանալը. հիւանդութիւն մ'է), catalepsie, *sf*.

ՈՒՇԱԲԵՐԵԼ, rappeler, faire ressouvenir, *va*. || faire revenir d'un évanouissement, *va*. Ուշաբերեցին զնա, on l'a fait revenir de sa pâmoison. V. Ուշաբերիլ։

ՈՒՇԱԲԵՐԻԼ, revenir, recouvrer sa connaissance, reprendre connaissance, reprendre ses sens, l'usage de ses sens, ses esprits, *va*.

ՈՒՇԱԳՆԱՑ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, perdre toute connaissance, pâmer, *vn*., se pâmer, *vpr*. Կ'րսուի նաեւ Ուշաթափ լինել։

ՈՒՇԱԴԻՐ, attentif, ive, *adj*. V. եւ Մտադիր։ — եղիք, soyez —.

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, V. Մտադրութիւն։

ՈՒՇԱԹԱՓ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, perdre toute connaissance. Հայերէն կ'րսուի եւ Ուշաղնաց լինել։

ՈՒՇԱԹԱՓԻԼ, pâmer, *vn*., se pâmer, *vpr*. V. եւ Ուշաղնաց լինել։

ՈՒՇԱԿԱԼ, attentif, ive, éveillé, ée, appliqué, ée, *adj*.

ՈՒՇԱՄՈՌԱՑՈՒԹԻՒՆ, amnésie, *sf*.

ՈՒՇԱՆԱԼ, V. Յապաղել (2), կամ Յապաղիլ։ Շատ կ'ուշանայ դառնալու համար, il est bien longtemps à revenir. Ինչու այսչափ ուշացաք, pourquoi avez-vous tant tardé? Ես դառնալու մ'ուշանաք, ne tardez pas à revenir. Դառնալու, նորէն գալու չեմ ուշանար, je ne tarderai pas à revenir.

ՈՒՇԱՑՈՂ, retardatoire, *adj*.

ՈՒՇԱՑՈՒՆԵԼ, V. Յապաղել(1), կամ Յապաղեցունել։

ՈՒՇԱՒՈՐ, attentif, ive, *adj*.

ՈՒՇԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, attention, *sf*.

ՈՒՇԻՄ, intelligent, ente, *adj*.

ՈՒՇԻՄՈՒԹԻՒՆ, **ՈՒՇՄՈՒԹԻՒՆ**, } intelligence, *sf*.

ՈՒՊԱՆ (չէյթան պօգու), merde du diable, assa fœtida (ասսա ֆէ-տիտա).

ՈՒՌ (ճիւղ որթոյ), sarment, *sm*.

ՈՒՌԱԾ, V. Ուռուցեալ։

ՈՒՌՍՆԱԼ, V. Ուռիլ։

ՈՒՌԵՆԱԿ (տեսակ մ'եղջերու), orignal, *sm*.

ՈՒՌԵՆԻ (բուսաբ.), saule, *sm.*

ՈՒՌԵՍՏԱՆ, saussaie, *sf.*

ՈՒՌԵՑՈՒՆԵԼ, gonfler, enfler, bouffir, boursoufler, *va.* Փչելով —, insuffler, *va.*

ՈՒՌԵՑՔ, enflure, tumeur, boursouflure, bouffissure, *sf.*, gonflement, *sm.* Կարծր եւ անցաւ —, V. Կոշկոռ։

ՈՒՌԷՑ, tumeur, *sf.*

ՈՒՌԻ, V. Ուռենի։ Վարսաւոր —, saule pleureur.

ՈՒՌԻԼ, gonfler, *vn.*, se gonfler, *vpr.*, enfler, bouffir, bouffer, *vn.*

ՈՒՌԿԱՆ (ձկ.), filet, rets, épervier, *sm.* Գետի մեծ —, chalon, *sm.* Թիւնոս (կենդանաբ. ձկնաբ.) որսալու —, thonnaire, *sf.*

ՈՒՌԿԱՆԱՐԿ, V. Ցանցընկէց, Ցանցորդ։

ՈՒՌԿԱՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, V. Ցանցընկէցութիւն, Ցանցորդութիւն։

ՈՒՌԿԱՆԱՒՈՐ, V. Ուռկանարկ, Ցանցընկէց, Ցանցորդ։

ՈՒՌՆ (մեքն.), marteau, *sm.* — *d'orfèvre, de tailleur de pierres. Battre avec le* —. martel, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ կռան, Մուրճ։ || — (փայտ կամ քար նեղքելու գործի), coin, *sm.* Կ'ըսուի նաեւ Փինչ։ — դրան, V. Ուռնակ, Դռնահար, Ծկիկ։

ՈՒՌՆԱԿ (ճարտ.), marteau de porte, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ուռն դրան (ՈՒՌՆ), Դռնահար, Ծկիկ։

ՈՒՌՈՅՑ, enflé, ée, gonflé, ée, bouffi, ie, boursouflé, ée, *adj.* —ք, V. Ուռեցք։

ՈՒՌՈՒՑԱՆԵԼ, enfler, gonfler, bouffir, boursoufler, *va.* || tuméfier, *va.* Թուշերն — (առ բարկութեան), bouffer, *va.* — *de colère.*

ՈՒՌՈՒՑԵԱԼ, enflé, ée, gonflé, ée, bouffi, ie, boursouflé, ée, *adj.* — (բանիք), boursouflé, ée, *adj.*

1\. **ՈՒՌՈՒՑԻԿ** (բժշկ.), bouffant, ante, *adj.* — (բանիք), enflé, ée, *adj.* — ոճ, boursouflage, *sm.* *Son discours n'était que* —. — եւ չափազանց խօսքեր, bouffissure, *sf.* — կերպ, enflure, *sf.*

2\. **ՈՒՌՈՒՑԻԿ** (ճոռոմ, ճոռոմաբան. ոճաբ.), solennel, elle (նախ., եւ.), *adj.* *Parler d'un ton solennel.*

ՈՒՌՈՒՑՈՒՄ, **ՈՒՌՈՒՑՈՒՄՆ**, enflure, *sf.*, gonflement, *sm.*, bouffissure, *sf.*

ՈՒՍ, épaule, *sf.* Լայն —եր ունենալ, avoir une bonne carre. —երը թօթուել, վեր վերցունել (ի նշան տհաճութեան, արհամարհութեան), hausser, lever les —s. —ը զարնել, mettre sur ses —s. Մէկուն —ը շոյել, V. Շոյել։

ՈՒՍԱԴԻՐ, V. Ուսանող։

ՈՒՍԱՆԵԼ, apprendre, étudier, *va*; étudier, *vn.*, s'instruire, *vpr.* — ի բերան (բերնուց սորվիլ), apprendre par cœur.

ՈՒՍԱՆԻԼ (ուսեալ լինել), s'apprendre, s'étudier, *vpr.*

ՈՒՍԱՆՈՂ, étudiant, *sm.*

ՈՒՍԱՆՈՑ, épaulette, *sf.*

ՈՒՍԱՊԱՆ, épaulière, *sf.*

ՈՒՍԵԱԼ, instruit, ite, étudié, ée, *adj.* — լինել, V. Ուսանիլ։

ՈՒՍԵԼ, épauler, *va.*

ՈՒՍԻ, **ՈՒՍԻՆ**, avalanche, *sf.* *La chute d'une* —. *Ce village a été détruit par une* —. Հայերէն կ'ըսուի եւ Հիւս ձեան (ՀԻՒՍ), Ձիւնակոյտ։

ՈՒՍՈՂ, mathématicien, *sm.* — մարդկային հրահանգաց [humanités] ի ճեմարանի [lycée], ի վարժարանի [collège], humaniste, *sm.* Կ'ըսուի եւ Չափազէտ, Մաթեմատիկոս։

ՈՒՍՈՂԱԿԱՆ, mathématique, *adj.* *Vérité, justesse* —. Հայերէն

կ'ըսուի նաեւ Չափագիտական, Մաթեմատիկեան ։

ՈՒՍՈՂԱՊԷՍ, mathématiquement, *adv.* — *parlant*. կ'ըսուի եւս Չափագիտօրէն, Մաթեմատիկապէս ։

ՈՒՍՈՂՈՒԹԻՒՆ, mathématique, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Չափագիտութիւն, Մաթեմատիկեան գիտութիւն (**ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԵԱՆ**. V. եւ Գիտութիւն) ։

ՈՒՍՈՒՄ, } étude, *sf.*; institution, *sf.*, enseignement, *sm.*
ՈՒՍՈՒՄՆ, }

Առանձին, մասնաւոր ուսմունք, des études spéciales. — հոգեւորականութեան, mystique, *sf.* — արուեստական յիշողութեան, V. Մնիմոնութիւն ։ — փիլիսոփայութեան, V. Փիլիսոփայութիւն ։ — ընել, étudier, *vn.* Երեք ամսէն իր ուսմունքը լմնցուցած պիտի ըլլայ, il aura fini ses études dans trois mois. Տարուան մը մէջ լմնցուց ուսմունքը, il a fini ses étude en un an.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, traité, *sm.*

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ, scientifique, *adj.* կ'ըսուի եւս Գիտնական ։

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԻՑ, condisciple, *sm.*

ՈՒՍՈՒՄՆԱՊԵՏ, préfet des études, *sm.*

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԷՐ, studieux, euse, *adj.* || philomathique, *adj.* *Société* —.

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱԿԱՆ, philomatique, *adj.* *Société* —.

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, étude, *sf.*

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԵԼ, étudier, *va.* Մարդկան բնաւորութիւնն —, — les hommes.

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍՐԱՀ, salle d'étude, *sf.*

ՈՒՍՈՒՄՆԱՏԵՆՉ, V. Ուսումնասէր ։

1. **ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ** (դասարան [ի դպրոցս]), étude, *sf.* *Les —s de ce collège sont vastes et bien aérées.*

2. **ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ** (դպրոց), institution, *sf.* *Ouvrir une* —.

ՈՒՍՈՒՑԱՆԵԼ, enseigner, apprendre, professer, instruire, montrer, *va.*

ՈՒՍՈՒՑԱՆՈՂ, V. Ուսուցիչ ։

ՈՒՍՈՒՑԱՆՈՂՈՒԹԻՒՆ, V. Ուսուցչութիւն ։

ՈՒՍՈՒՑԻՉ, professeur, *sm.* — *de* կամ *en philosophie.* — *de grec, de langue grecque.* — *de mathématiques, de piano.* կ'ըսուի եւ յիգականն. *Mlle Agnesi fut une mathématicienne célèbre, et — à Bologne.* maître, *sm.* — *de français.* précepteur, *sm.* *Les philosophes sont les —s du genre humain.* || enseignant, ante, *adj.* — մարդկական հրահանգաց (humanités), humaniste, *sm.* կ'ըսուի վերադրաւ (adjectif). *Un bon, un savant* —. *C'est un excellent, un médiocre* —. — մարդկական հրահանգաց եւ փիլիսոփայութեան հաւանեալ ի վարդապետարանէ (université), maître ès arts. — տարրական հրահանգաց, maître d'école. — մանկանց (կ'ըսուի արհամարհանօք), pédant, *sm.* Կին —, V. Վարժուհի ։

ՈՒՍՈՒՑՈՒԹԻՒՆ, enseignement, *sm.* Սկզբնական, երկրորդական —, l'— primaire, secondaire. Առանձնավարժ, իրերավարժ, համայնավարժ —, — individuel, mutuel, simultané.

ՈՒՍՈՒՑՉԱԿԱՆ, professoral, ale (*pl. professoraux*), *adj.* *Ton* —. préceptoral, ale (*pl. préceptoraux*), *adj.* *Ton* —. *Gravité préceptorale.* préceptorial, ale, *adj.*

ՈՒՍՈՒՑՉՈՒԹԻՒՆ, professorat, *sm.* *Durant son* —. — (կ'ըսուի արհամարհանօք), pédanterie, *sf.*

ՈՒՍՏԵՔ, de quelque part, de

quelque endroit, *adv.* Ոչ —, de nulle part, d'aucun côté, d'aucune part.

1. **ՈՒՍՏԻ**, de quoi, dont, *adv.*; par conséquent, *adv.* || d'où, par où, ainsi, c'est pourquoi, *conj.*

2. **ՈՒՍՏԻ՞**, d'où? de quel endroit? par où? Ուստի՞ ես, d'où es-tu? Ուստի՞ կուգաս, d'où viens tu? Ուստի՞ կր ճանաչես զիս, d'où me connais tu?

ՈՒՍՏՐ(արու զաւակ. ուղղ.), fils (հէ. րստ Լիզրէկի հէ), garçon, *sm.*

ՈՒՏԵԼ, manger, *va.* || manger, dépenser, consommer, *va.*|| manger, ronger, corroder, *va.* Բոլոր ունեցածն —, manger sa fortune, son bien. Շատ —, անչափ —, manger beaucoup, être de grand vie, se piffrer, remplir son sac, son jabot. Չափէն աւելի —, manger trop, manger à l'excès, bâfrer, *vn.* Խիստ շատ եւ աղտոտ —, manger beaucoup et malproprement, goinfrer, *vn.* Քիչ —, manger peu, être de petite vie. Թռչնոյ չափ կերակուր — (խիստ քիչ —), manger comme une mauviette, être un pauvre mangeur. Հացկատակաբար —, chercher à manger aux dépens d'autrui, écornifler, *va.* Ուզածին չափ —. manger son soûl. Պատառ մը բան —, manger un morceau. — խմել, banqueter, bâfrer, *vn.* Աղէկ — խմել, se traiter, *vpr.* *Il se traite tous les jours magnifiquement.* Աչքերովն —, manger des yeux, être tout yeux. Զիրար —, se manger, *vpr.* —ու սկսիլ, se mettre à manger, jouer des mâchoires. —ու վրայ լինել, ըլլալ, être en train de manger. Ապրելու համար հարկ է —, il faut manger pour vivre.

ՈՒՏԵԼԻ, mangeable, comestible, *adj.* || mangeur, euse, *s.*

ՈՒՏԵԼԻՔ, manger, à manger, vivre կամ vivres, aliment, *sm.*, nourriture, mangeaille, *sf.*

ՈՒՏԵՍՏ, V. Ուտելիք։

ՈՒՏԻՃ (ճէ-ճի), teigne, blatte, *sf.*, cafard, artison, *sm.* Մանր — (պանրոյ, ալեր, զգեստուց), mite, *sf.*

ՈՒՏԻՉ, V. Ուտող։

ՈՒՏԻՔ, gras, charnage, *sm.* — ուտել, faire gras. — պիտի ուտենք, nous ferons gras. Վաղն — է, demain est gras.

ՈՒՏՈՂ, mangeant, ante, *adj.* *Je l'ai laissée bien buvante et bien mangeante.* || mangeur, euse, *s.* Ուրիշին հինչքն —, mangeur, euse, *s.*

ՈՒՏՈՒԻԼ, se manger, *vpr.* Ախորժանօք կ'ուտուի այս, cela se laisse manger.

1. **ՈՒՐ**, où, *adv.* || tandis que (զ-ղի ՝է),*conj.* — որ, — տեղ, — տեղն որ, où, *adv.* — եւ, où que. — ուրեմն, à peine, enfin. — որ ալ ըլլան, quelque part qu'ils soient.

2. **Ո՞ՒՐ**, où? dans quel endroit? Ո՞ւր ենք, où sommes nous? Ո՞ւր պիտի երթայ, où ira-t-il?

ՈՒՐԱԳ (ագ-եր), erminette կամ herminette, *sf.*

ՈՒՐԱԽ, joyeux, euse, bien aise, *adj.* — լինել, ըլլալ, V. Ուրախանալ։

ՈՒՐԱԽԱԿԻՑ, compagnon de joie. — լինել, ըլլալ, prendre part à la joie de quelqu'un, partager la joie de quelqu'un, se conjouir, se réjouir ensemble, féliciter, *va.* [լինել։

ՈՒՐԱԽԱԿՑԻԼ, V. Ուրախակից

ՈՒՐԱԽԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, conjouissance, félicitation, *sf.* — ընել, féliciter, *va.*

ՈՒՐԱԽԱՆԱԼ, se réjouir de, s'égayer, éprouver de la joie.

donner cours à sa joie, être bien aise. || faire noce. || se féliciter, *vpr.*

ՈՒՐԱԽԱԲԵՐ, joyeux, euse, *adj. Une joyeuse nouvelle.*

ՈՒՐԱԽԱՍԻՐՏ, joyeux, euse, *adj. Un homme —, fort —. Je suis tout — de vous voir.*

ՈՒՐԱԽԱՐԱՐ, joyeux, euse, *adj. Une joyeuse nouvelle.* réjouissant, ante, *adj. Un conte fort —.*

ՈՒՐԱԽԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, réjouir de, égayer, causer de la joie, *va.*

ՈՒՐԱԽՈՒԹԻՒՆ, joie, réjouissance, allégresse, liesse, *sf.* || réjouissances, *sfp.*, festin, *sm.*, bonne chère, *sf.* Ինքզինք ուրախութեան տալ, s'abandonner à la joie. Մեծ ուրախութեան մէջ լինել, բլլալ, nager dans la joie. Մէկն ուրախութեամբ լնուլ, լեցունել, combler quelqu'un de joie. Ուրախութենէն ինքզինք կորուսած է, il ne se possède pas de joie. Ուրախութեամբ, avec joie, joyeusement, *adv.*

ՈՒՐԱՆԱԼ, nier, renier, dénier, *va.* || renier, abjurer, désavouer, renoncer, méconnaître, *va.* Ինքզինք —, se renoncer, *vpr.* Հաւատքն —, renoncer à sa religion, renier sa religion, sa foi, apostasier, *vn. Le plus grand crime qu'un chrétien puisse commettre, c'est d'apostasier.* —ն, désaveu, reni, déni, *sm.*, dénégation, *sf.*

ՈՒՐԱՆԱԼԻ, niable, reniable, *adj. Tous vilains* կամ *mauvais cas sont reniables.*

ՈՒՐԱՆՕՐ, où, *adv.*

ՈՒՐԱՑԱԾ, } renié, ée, *adj.*,
ՈՒՐԱՑԵԱԼ, } apostat, *adj. m.*

ՈՒՐԱՑՈՂ, renié, ée, *adj.* — Քրիստոսի, chrétien renié. V. Դենադարձ, Դենակորոյս։

ՈՒՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, apostasie, abjuration, *sf.* — (սրբոյն Պետրոսի), reniement կամ renîment, *sm.* — անձին, l'abnégation de soi-même, le renoncement à soi-même. Կ'ըսուի եւ Անձնուրացութիւն։ V. Ուրանալն (ՈՒՐԱՆԱԼ)։

ՈՒՐԱՑՈՒՄ, } V. Ուրանալն
ՈՒՐԱՑՈՒՄՆ, } (ՈՒՐԱՆԱԼ)։

ՈՒՐԱՑՈՒՆԵԼ, faire nier, faire renier, faire abjurer, *va.*

ՈՒՐԲԱԹ (Ֆ—Ա—), vendredi, *sm.* Աւագ —, կարեաց —, le — saint.

ՈՒՐԴ (ջրի ճամբայ), canal, *sm.*, rigole, *sf.*

ՈՒՐԵՄՆ, **ԱՊԱ ՈՒՐԵՄՆ**, donc (ԴՈՆԷ խօսքի մէջ եւ բաղաձայնէ յառաջ. *Allons donc* [ԴՈՆ] *nous promener.* ԴՈՆԷ խօսքի սկիզբն ու վերջը. *Donc* [ԴՈՆԷ] *vous venez l'aider. Venez donc* [ԴՈՆԷ]. ԴՈՆԷ խօսքի մէջ եւ ձայնաւորէ յառաջ. *Votre frère est donc* [ԴՈՆԷ] *arrivé*), *conj.* Խորհիմ, ուրեմն գոմ, je pense, donc j'existe. Ապա ուրեմն, donc, *conj.*; par conséquent, *adv. Le soleil est levé, par conséquent il fait jour.* Ուրեմն, eh bien, *interj. Eh bien, le croiriez-vous?*

ՈՒՐԵՔ, quelque part, en quelque endroit, *adv.* || un, *m.* une, *f. adj.* Ամենայն — (ամէն տեղ), V. Ամենուրեք։ Ոչ —, en aucun lieu, nulle part.

ՈՒՐԻՇ, autre, *adj.* —ը, autre, *adj.*; autrui, *sm.* — կերպով, autrement, *adv.* — գաւազան մը, un autre bâton. — տներ, d'autres maisons. Ա'ռ քեզի — մ'ալ, en voici bien d'un autre կամ d'une autre.

ՈՒՐԿԱՆՈՑ, léproserie, *sf. Il fonda une —.* maladerie, ladrerie, *sf. Être reçu dans une la-*

drerie. Հայերէն կ'ըսուի եւս Բորոտանոց։

ՈՒՐԿՈՒԹԻՒՆ, ladrerie, *sf.* V. եւ Բորոտութիւն։

ՈՒՐՈՅՆ, séparé, ée, différent, ente, distinct, incte ([illegible], եւ ըստ ոմանց [illegible] եւ [illegible] յարականն, իսկ յիգականն [illegible]), particulier, ière, *adj.* ‖ à part, séparément, en particulier, *adv.*

ՈՒՐՈՒ, spectre, fantôme, *sm.*

ՈՒՐՈՒԱԳԻՐ, croquis ([illegible]), *sm. Le — d'un dessin. Faire le — d'une figure, d'un groupe.*

ՈՒՐՈՒԱԳՐԵԼ, croquer, *va. Ce dessin n'est que croqué.*

ՈՒՐՈՒԱԿԱՆ (տեսիլ), fantastique, *adj. Vision —.* ‖ —, spectre, fantôme, *sm.* ‖ simulacre, *sm.* ‖ mânes, *smp.*, apparitions, *sfp. Il y a dans les campagnes bien des gens qui croient encore aux apparitions.* — մեռելոց, fantôme, *sm.*, ombre, *sf.*

ՈՒՐՈՒԱԿԵՐՊԱՐԱՆ, fantasmagorique, *adj. Apparition —.* V. եւ Ուրուատեսիլ։

ՈՒՐՈՒԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, adoration des simulacres.

ՈՒՐՈՒԱՏԵՍԻԼ, fantasmagorique, *adj. Apparition —.* fantasmatique, *adj.*

ՈՒՐՈՒԱՑՈՅՑՈՒԹԻՒՆ, fantasmagorie, *sf.*

ՈՒՐՈՒԱՔԱՐ, graphite, *sm.*, plombagine, *sf.*

ՈՒՐՈՒԿ, lépreux, euse, *adj. Un homme —.* ladre, *adj. Il est —. Une femme —.* ‖ lépreux, euse, *s. Les dix — de l'Évangile.* ladre, *m.* ladresse, *f. s. Une ladresse.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Բորոտ։

ՈՒՐՈՒՐ ([illegible]), milan, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ցին։

ՈՒՐՑ (անուշահոտ տունկ մ'է. [illegible]), thym ([illegible]), *sm. Les abeilles sucent le —.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Թիւմ։

ՈՓ (աւազան. [illegible]), pièce d'eau.

ՈՓԻՏԵԱՆ (անուն հերետիկոսաց Բ ի դարուն), ophite, *sm.* կ'ըսուի եւս Օձապաշտ։

ՈՓԻՏԷՍ (տեսակ մը կանաչագոյն մարմարիոն. [illegible]), ophite, *sm.* կը գործածուի եւս իբր *adj. m. Membre —.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Օձակուն։

ՈՓՐԱՆԴ (ընծայ, նուէր պատարագի, ժամուց, յիշելիք), offrande, *sf.*

ՈՔ, quelqu'un, *m.* quelqu'une, *f.*, personne, *f. s.* ‖ quelque, un, *m.* une, *f.*, certain, aine, *adj.* Այր —, un homme. Կին —, une femme. Բարձրաստիճան —, une personne de haut rang. Ամենայն —, իւրաքանչիւր —, chacun, une, chaque personne.

Չ

Չ *(tcha)*, vingt-cinquième lettre de l'alphabet et dix-neuvième des consonnes. || sept cents, sept-centième.

Չ, ne, pas. Չեմ ըսեր, je ne dis pas. Չըսաւ, il n'a pas dit. Չի գիտեր, il ne sait pas.

ՉԱԶԴԵՑԻԿ, inefficace, *adj.*

ՉԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆ, inefficacité, *sf.*

ՉԱԽՈՐԺԱԿԱՆ, **ՉԱԽՈՐԺԵԼԻ**, } désagréable, déplaisant, ante, fade, maussade, *adj.* Չախորժելի կերպով, maussadement, *adv.*

ՉԱԽՈՐԺԻԼ, se déplaire, *vpr.*

ՉԱԿԵՐՏ, guillemet, *sm.* Փակել —ին, V. Չակերտել։

ՉԱԿԵՐՏԵԼ (չակերտով գոցել), mettre des guillemets, guillemeter (*Je guillemette. Je guillemetterai*), *va.*

ՉԱՄԱՆ (քէմօն), cumin, *sm.*

ՉԱՄԻՉ (գուրու իւզիւմ), raisin sec. — կորնթոսի, յոնիական կղզեաց, ճոռոմ —, raisin de Corinthe.

ՉԱՄՉԱՐԱԿ (չրով եւ շաքարով եփուած պտուղ. բէտէլ. գօմփօսթօ), compote, *sf. Une — de poires, de pommes, de cerises.*

ՉԱՆԹ (հին եւ մաշած մուճակ), savate, *sf.*

ՉԱՆՉ (ճէպրէ), marc de raisin.

ՉԱՆՉԱԳԻՆԻ, piquette, boite, boisson, *sf.*, pressurage, *sm.*

ՉԱՉ (տունկ տալու համար գետին տնկուած ոստոյ կամ կաղամախի ճիւղ. Նէհալ. Դալդըրմա), plançon, *sm.*, bouture, *sf.* — տնկել, bouturer, *va.*

ՉԱՋՈՂԱԿ, malhabile, maladroit, oite, *adj.*

ՉԱՋՈՂԵԼ, ne pas réussir, jouer de malheur, avoir la main malheureuse, manquer, manquer son coup, échouer, tomber, succomber, *vn.*

ՉԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ, insuccès, *sm. Cet — ne doit pas le décourager.* non-réussite (*pl.* des *non-réussites*), *sf.* Խաղալ չաջողութեամբ, jouer de malheur.

ՉԱՍՏՈՒԱԾ, faux dieux, divinité.

ՉԱՐ, mauvais, aise, méchant, ante, *adj.* || méchant, ante, malin, *m.* maligne, *f.*, malicieux, euse, malheureux, euse, scélérat, ate, sinistre, *adj.* || sacripant, *sm.* || mauvais génie, démon, *sm.* — մտօք, V. Չարութեամբ։ Շատ է աւուրն — իւր, à chaque jour suffit sa peine, կամ son mal. V. Չարիք։

ՉԱՐԱԲԱԽՏ, funeste, chanceux, euse, *adj.* — լինել, ըլլալ, être malheureux, jouer de malheur. [*sf.*

ՉԱՐԱԲԱԽՏՈՒԹԻՒՆ, adversité,

ՉԱՐԱԲԱՆ, méchante langue. Այր —, homme méchant.

ՉԱՐԱԲԱՐՈՅ, méchant, ante, malin, *m.* maligne, *f. adj.*

ՉԱՐԱԲԱՐՈՒԹԻՒՆ, méchanceté, malignité, malice, *sf.*

ՉԱՐԱԲՈՒՆ, cacoèthe, *adj.*

ՉԱՐԱԳՈՅՆ, plus mauvais, pire, pis, *adj.* — բան, —ը, pis, *sm.*

ՉԱՐԱԳՈՐԾ, malfaisant, ante (մալֆէզան, -անթ), méchant, ante, malheureux, euse, scélérat, ate, *adj.* || malfaiteur (մալֆէթէօր), *sm. Il faut punir les —s.*

ՉԱՐԱԳՈՐԾԱԲԱՇԽ, maléfique, *adj.*

ՉԱՐԱԳՈՒՇԱԿ, sinistre, *adj.* — թռչուն, un oiseau de — présage.

ՉԱՐԱԴԻՒԹՈՒԹԻՒՆ, sortilège, *sm. Il fut brûlé pour —.* sort, *sm. Ces pauvres gens disent qu'on a jeté un — sur les troupeaux d'un tel.* maléfice, *sm. Faire mourir des troupeaux par —.*

ՉԱՐԱԶԴԵՑԻԿ, maléfique, *adj.*

ՉԱՐԱԼԵԶՈՒ, langue de vipère, une bonne langue, méchante langue, médisant, ante, *adj.* et *s.* Այր —, homme méchant.

ՉԱՐԱԽՆԴԱՑՈՒԹԻՒՆ, maligne joie. [*sm.*

ՉԱՐԱԽՈՐՀՈՒՐԴ, malveillant,

ՉԱՐԱԽՕՍ, une bonne langue, médisant, ante, *adj.* et *s.*; détracteur, *sm.*

ՉԱՐԱԽՕՍԵԼ, dire du mal de quelqu'un, médire (*Vous médisez. Médisez*) de quelqu'un, détracter, *v. a.* et *n.*

ՉԱՐԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, médisance, détraction, *sf.*, mal, coup de langue, *sm.* — ընել, V. Չարախօսել։

ՉԱՐԱԾՆՈՒՆԴ (այլայլութիւն գործարանաց հիւսուածոյ), cacogenèse, *sf.*

ՉԱՐԱԿԱՄ, malveillant, ante, *adj. Il est — pour vous.* malévole, *adj.* || malveillant, *sm. Les —s ont fait courir de fausses nouvelles.*

ՉԱՐԱԿԱՄՈՒԹԻՒՆ, malin vouloir, malveillance, *sf. On attribue cet incendie à la malveillance.*

ՉԱՐԱԿԵՂ, chancre, *sm.* Ախտացեալ —ով, chancreux, euse, *adj.*

ՉԱՐԱԿԵՂԱՅԻՆ, chancreux, euse, *adj. Ulcère —.* [*sf.*

ՉԱՐԱԿՐՈՒԹԻՒՆ, cacopathie,

ՉԱՐԱՀԱՄԲԱՒ, malfamé, ée, diffamé, ée, *adj.* — առնել, V. Չարահամբաւել։

ՉԱՐԱՀԱՄԲԱՒԵԱԼ, diffamé, ée, *adj.*

ՉԱՐԱՀԱՄԲԱՒԵԼ, diffamer, *va.*

ՉԱՐԱՀԱՄԲԱՒԻՉ, diffamateur, trice, *s. Insigne —.*

ՉԱՐԱՀԱՄԲԱՒՈՒԹԻՒՆ, diffamation, *sf.*

ՉԱՐԱՀԱՒ, sinistre, *adj.*

ՉԱՐԱՀԻՒԹՈՒԹԻՒՆ, cacochymie, *sf.* [*adj.*

ՉԱՐԱՀՈՏ (բերան), cacostome,

ՉԱՐԱՁԱՅՆ (ձայն, նուագարան), criard, ard, *adj.*

ՉԱՐԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, cacophonie, *sf.*

ՉԱՐԱՂԷՏ, malheureux, euse, *adj. Une année, une guerre malheureuse.*

ՉԱՐԱՃՃԻ, malin, *m.* maligne, *f.*, malicieux, euse, mauvais, aise, *adj.* Արթուն եւ —, espiègle, *adj.* et *s.* Ոգի —, V. Ոգի։

ՉԱՐԱՃՃՈՒԹԻՒՆ, malice, espièglerie, *sf.*

1\. **ՉԱՐԱՄԱՀՈՒԹԻՒՆ**, V. Ողորմմահութիւն։

2\. **ՉԱՐԱՄԱՀՈՒԹԻՒՆ**, cacothanasie, *sf.*

ՉԱՐԱՄԱՂԹԱԿԱՆ, imprécatoire, *adj.*

ՉԱՐԱՄԱՂԹՈՒԹԻՒՆ (մաղթանք չար. անէծք), imprécation, *sf.*

ՉԱՐԱՄԱՂՁՈՒԹԻՒՆ, cacocholie, *sf.*

ՉԱՐԱՄԱՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, cacochylie, *sf.*

ՉԱՐԱՄԱՏԵԱՆ, libelle, *sm.* Կ'ըսուի եւ Պարսաւագիր։

ՉԱՐԱՄԻՏ ([illegible]), malintentionné, ée, *adj.* || — ([illegible]), malveillant, *sm.* || — ([illegible]), songe-creux (*pl.* des *songe-creux*), *sm.* || — ([illegible]), songe-malice (*pl.* des *songe-malice*), *sm.*

ՉԱՐԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, malveillance, méchanceté, malignité, *sf.*

ՉԱՐԱՅՈՒՇ, malheureux, euse, rancunier, ière, *adj.* *C'est un homme rancunier.* || rancunier, ière, *s.* *C'est un —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ոխակալ, Ոխապահ, Քինաթաղոյց, Քինակալ։

ՉԱՐԱՅՈՒՇՈՒԹԻՒՆ, rancune, *sf.*

ՉԱՐԱՅՕԺԱՐ, mal né, *adj.*

ՉԱՐԱՆԱԼ, devenir méchant, se conduire mal.

ՉԱՐԱՆԵՆԳՈՒԹԻՒՆ, tripotage, *sm.*

ՉԱՐԱՆԻՒԹ, cacodyle կամ kakodyle, *sf.*

ՉԱՐԱՇՇՈՒԿ, sinistre, *adj.*

ՉԱՐԱՇՈՒՔ, malheureux, euse, *adj.*

ՉԱՐԱՉԱՐ, très mauvais, le plus mauvais, le plus méchant, excessif, ive, extrême, abusif, ive, énorme, criant, ante, *adj.* || atroce, cruel, elle, sinistre, insupportable, misérable, *adj.* || méchamment, excessivement, extrêmement, *adv.* || atrocement, violemment, cruellement, sinistrement, désastreusement, joliment, misérablement, funestement, *adv* — գործածել, user mal, mésuser, *vn.* ***Mésuser de la confidence de quelqu'un.*** — վարուիլ (մէկուն հետ), traiter durement, maltraiter, *va.* ***Il l'a maltraité de coups, de paroles.***

ՉԱՐԱՍԷՐ, méchant, ante, malin, *m.* maligne, *f.*, mauvais, aise, malfaisant, ante ([illegible]), *adj.*

ՉԱՐԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, méchanceté, malignité, malfaisance ([illegible]), *sf.*

ՉԱՐԱՍԻՐՏ, V. Չար։

ՉԱՐԱՍՆՈՒՆԴ, cacopragie կամ cacotrophie, *sf.*

ՉԱՐԱՍՏԵՂԾ, cacoplastique, *adj.*

ՉԱՐԱՍՐՏՈՒԹԻՒՆ, V. Չարութիւն։

ՉԱՐԱՐԱՐ, malfaisant, ante ([illegible]), *adj.*

ՉԱՐԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, malfaisance ([illegible]), *sf.*

ՉԱՐԱՓԱՌ, hétérodoxe ([illegible]), *adj.* *Opinion, docteur —.*

ՉԱՐԱՓԱՌՈՒԹԻՒՆ, hétérodoxie, *sf.* *Il est suspect d'—.*

ՉԱՐԺԱՆԻ, indigne, *adj.*

ՉԱՐԺԱՆՈՒԹԻՒՆ, indignité, *sf.*

ՉԱՐԻՔ, les maux (malին յոգնակին), les malheurs, *smp.*, adversité, calamité, *sf.* || mauvaises actions, *sfp.* || mauvais traitement, *sm.* — գործել, faire du mal, *va.*, malfaire, *vn.* Մեծ — կրեցի, j'ai éprouvé beaucoup de malheurs.

ՉԱՐՀՈՏ, assa fœtida ([illegible]), merde du diable, galbanum ([illegible]), *sm.* Կ'ըսուի եւ Ուպան։

ՉԱՐՉԱԿԻԼ (հրացանը), manquer, *vn.* Կ'ըսուի եւ Չքորքոֆիլ։

ՉԱՐՈՒԹԻՒՆ, méchanceté, malice, malignité, malfaisance ([illegible]), *sf.* Չարութեամբ, méchamment, malicieusement, malignement, *adv.* — ընել, faire de méchantes actions, malfaire, *vn.* *Il ne se plaît qu'à malfaire.*

ՉԱՐՉԱՐԵԿԱՆ, passible, *adj.* Մարմին —, chair —. Կ'ըսուի եւ Չարչարելի։

ՉԱՐՉԱՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, passibilité, *sf*..

ՉԱՐՉԱՐԱՆՔ, souffrance, tourment, torture, *sf*. — (Քրիստոսի), passion, *sf*. —նէր (հարուածք), mauvais traitements (coups).

ՉԱՐՉԱՐԵԼ, tourmenter, *va*. *On l'a si horriblement tourmenté, qu'il en est mort*. traiter durement, maltraiter, *va*. *Ce mari maltraite sa femme*. torturer, *va*. *Les brigands l'ont inutilement torturé pour lui faire dire où était son or*. faire souffrir, *va*.

ՉԱՐՉԱՐԵԼԻ, passible, *adj*. Մարմին —, chair —. Հայերէն կ'ըսուի եւ Չարչարական։

ՉԱՐՉԱՐԵԼԻՈՒԹԻՒՆ, passibilité, *sf*. կ'ըսուի եւ Չարչարականութիւն։

ՉԱՐՉԱՐԻԼ, V. Չարչարուիլ։

ՉԱՐՉԱՐՈՒԻԼ, être tourmenté, être maltraité, souffrir, *vn*. *Souffrir du froid, du chaud, de la faim, de la soif. L'armée allemande a beaucoup souffert dans sa marche, faute de provisions*. pâtir, *vn*. *L'armée pâtit beaucoup dans cette marche*.

ՉԱՒԱՏԱԼ, ne pas croire, ne pas ajouter foi.

ՉԱՒԱՏԱԼԻ, incroyable, *adj*.

ՉԱՒԱՏԱՑՈՒԹԻՒՆ, incrédibilité, *sf*. *L'— de cette opinion*.

ՉԱՓ, mesure, *sf*. || cordeau, *sm*. || mesure, dimension, étendue, *sf*. || mesure, *sf*. || module, *sm*. || mesure, modération, *sf*., juste milieu, *sm*. || mesure, proportion, *sf*. || mesure, règle, *sf*., bornes, limites, *sfp*. || mesure, *sf*. || âge viril, âge de raison, *sm*. — (դեղորայից նիւթոց), dose, *sf*. — (երգի, երաժշտութեան), mesure, *sf*. Կանոնաւոր —, cadence, *sf*. Միջին —, médiocrité, *sf*. — (ոտանաւորի), ոտանաւորի վանկերու —, mesure, quantité, *sf*. || —, mesuré, ée, modéré, ée, réglé, ée, *adj*. — ինչ, médiocre, *adj*. || — իմն, —ով, —ով իմն, avec կամ par mesure, moyennement, médiocrement, modérément, *adv*.; en vers. Աչքի —ով, à vue d'œil. —ն անցունել, pousser trop loin, pousser jusqu'à l'excès; passer toute mesure, outrer; exagérer. Այս մարդն ինչ որ կ'ըսէ եւ ինչ որ կ'ընէ —ը կ'անցունէ, cet homme outre tout ce qu'il dit et tout ce qu'il fait. Այս —ը կ'անցունէ, cela passe toute mesure. — դնել, modérer, *va*. Դեղորայից նիւթոց —ը նշանակել, որոշել, doser, *va*. Ինքզինք —ու մէջ բռնել, se tenir dans un juste milieu, se modérer, *vpr*. *Pourquoi vous emporter ainsi? modérez vous un peu*. Մէկուն կարողութեանն —ն իմանալ, mesurer la capacité de quelqu'un, jauger, *va*. *Je l'ai jaugé tout de suite*. Հագուստի —ն առնուլ, prendre mesure d'un habit. Անդր քան զ—, —էն անդին (չափազանց), outré, ée, *adj*. *Des louanges outrées*. Առանց —ոյ, —է դուրս (անչափ), sans mesure, outre mesure, *adv*. *Il ne faut pas faire travailler un cheval outre mesure*. par trop. *Il est par trop insolent*. à l'excès. *Porter l'insolence jusqu'à excès*. immodérément. *Boire, travailler* —. immensément. *Il est — riche. J'ai perdu* —. démesurément. *Son cœur se mit à battre* —. par-dessus les oreilles. *Il est endetté par dessus les oreilles*. Ալ —ը լեցուեցաւ, la mesure est comble.

ՉԱՓԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ (գիտութիւն չափուց եւ կշռոց այլեւ այլ ազգաց), métrologie, *sf*.

ՉԱՓԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, mathématique, *sf.* — անխառն կամ գործական, —s pures. — խառն, —s mixtes ou appliquées.

ՉԱՓԱԳԷՏ, mathématicien, *sm.* *Il est grand* —. géomètre, *sm.* *Newton fut un grand* —. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ուսող, Մաթեմատիկոս։

ՉԱՓԱԳԻՏԱԿԱՆ, mathématique, *adj* *Vérité, justesse* —. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ուսողական, Մաթեմատիկեան։

ՉԱՓԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ (գիտութիւն թուոց, ձեւոց եւ շարժմանց), mathématique, *sf.* *Problème de* —. Կը գործածուի նաեւ բազմաբար. *Cours de* —*s*. *Il sait les* —*s*. V. Չափողութիւն։ Հայերէն կ'ըսուի եւ Ուսողութիւն, Մաթեմատիկեան գիտութիւն (**ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԵԱՆ**), Չափաբերութիւն։

ՉԱՓԱԳԻՏՕՐԷՆ, mathématiquement, *adv.* — *parlant*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ուսողապէս, Մաթեմատիկապէս։

ՉԱՓԱԶԱՆՑ, exagéré, ée, excessif, ive, immodéré, ée, outré, ée, *adj.* V. Առանց չափոյ, Չափէ դուրս (**ՉԱՓ**)։

ՉԱՓԱԶԱՆՑԵԼ, exagérer, *va.*

ՉԱՓԱԶԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, exagération, *sf.*, excès ([illegible]), *sm.* Չափազանցութեան տանիլ, — ընել, V. Չափազանցել։

ՉԱՓԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, V. Չափաբանութիւն։

ՉԱՓԱՄՈՑ, **ՉԱՓԱԿԱՆ**, métrique, *adj.* *Les vers grecs et les vers latins sont* —*s*.

ՉԱՓԱԿՑԵԱԼ, symétrique, *adj.* *Ordre* —.

ՉԱՓԱԿՑԻԼ, symétriser, *vn.*

ՉԱՓԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, symétrie, proportion, *sf.* Չափակցութեամբ, symétriquement, *adv.* *Des tableaux disposés* —. Իրարու հետ — ունենալ, V. Չափակցիլ։

ՉԱՓԱՀԱՍ, **ՉԱՓԱՀԱՍԱԿ**, adulte, majeur, eure, *adj.*; pubère, *adj.* et *s.*

ՉԱՓԱՀԱՍՈՒԹԻՒՆ, puberté, majorité, *sf.*

ՉԱՓԱՐԱՆ (շէնքի մ'ամենայն մասանց համեմատութեան չափ), module, *sm.*

ՉԱՓԱՒՈՐ, mesuré, ée, borné, ée, *adj.* || médiocre, passable, modéré, ée, modeste, *adj.* — կերպիւ, կերպով, V. Չափաւորապէս։

ՉԱՓԱՒՈՐԱԿԱՆ, modéré, *sm.*

ՉԱՓԱՒՈՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, modérantisme, *sm.*

ՉԱՓԱՒՈՐԱՊԷՍ, avec mesure, médiocrement, passablement, modérément, modestement, modiquement, supportablement, *adv.*

ՉԱՓԱՒՈՐԵԱԼ, tempéré, ée, *adj.* V. Չափաւոր։

ՉԱՓԱՒՈՐԵԼ, borner, limiter, *va.* || tempérer, contenir, *va.* || réprimer, *va.* || restreindre, *va.* Ինքզինք —, se modérer, se réprimer, *vpr.*

ՉԱՓԱՒՈՐԻՉ, modérateur, trice, *s.* *Il est le — de son parti.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Չափաւորող։

ՉԱՓԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, mesure, *sf.*, juste milieu, *sm.*, modération, modestie, *sf.* || médiocrité, *sf.* || tempérament, *sm.*

ՉԱՓԱՒՈՐՈՂ, modérateur, trice, *s.* *Il est le — de son parti.* Կ'ըսուի եւ Չափաւորիչ։

ՉԱՓԵԼ, mesurer, *va.* Ուրիշները իր անձին վրայ —, — les autres à son aune. — (տակառք. [illegible]), jauger, *va.*

ՉԱՓԵԼԻ, mesurable, *adj.*

ՉԱՓՈՂ, mesureur, *sm.* Տակառ — ([illegible]), jaugeur, *sm.* V. Եւ Տակառաչափ։

ՉԱՓՈՂՈՒԹԻՒՆ, métrique, prosodie, *sf.*

ՉԱՓՈՅՔ (չափ. չափաւորութիւն. համ), mesure, *sf. Garder la — en tout. Il lui a parlé avec beaucoup de —.*

ՉԱՓՈՒՄ, } mesurage, *sm.*
ՉԱՓՈՒՄՆ, }

ՉԲՈՐԲՈՔԻԼ (հրացանը), manquer, *vn.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ջարձակիլ։

ՉԳԻՏՆԱԼ, ne pas savoir. Ընելիքը, ըսելիքը —, être au bout de son rôle, de son rôlet, de son rouleau, de son latin. Կատակ —, ne pas entendre plaisanterie.

ՉԳՈՅ, rien, néant, *sm.* Առ ի —է, à défaut de, au défaut de, faute de.

ՉԳՈՅՈՒԹԻՒՆ, manque, *sm.*

ՉԵԽ, V. Ցանդիմանութիւն։

ՉԵԽԵԼ, V. Ցանդիմանել։

ՉԵՂԾԱՆԵԼԻ, incorruptible, *adj. Le bois de cèdre passait autrefois pour —.*

1\. **ՉԵՉ** (նշան, հետք [ծաղկի հիւանդութեան, հարուածոց]. սպի), marque, *sf.*

2\. **ՉԵՉ** (դատարկ մաղ մեղր), couvain, *sm.*

ՉԵՉԱՔԱՐ (փօմզա թաշը), pierre [de ponce.

ՉԵՒ, } pas encore, *conj.*
ՉԵՒ ԵՒՍ, }

ՉԷ, V. Ոչ։

ՉԷԶՈՔ, neutre, *adj.* ‖ neutre, *sm. Cet adjectif latin est au —.* — Տէրութիւնք, neutres, *smp. Droit des —.* — կենալ, մնալ, rester —. — գործել, V. Չէզոքացունել։ Իբրեւ —, V. Չէզոքաբար, Չէզոքապէս։

ՉԷԶՈՔԱԲԱՐ, neutralement, *adv. Un verbe employé —.*

ՉԷԶՈՔԱԿԱՆ, neutre, *adj.*

ՉԷԶՈՔԱՆԱԼ, devenir neutre, se neutraliser, *vpr.*

ՉԷԶՈՔԱՊԷՍ, neutralement, *adv. Ce verbe est employé —.* V. եւ Չէզոքաբար։

ՉԷԶՈՔԱՑՈՒՄ, } neutralisation, *sf.*
ՉԷԶՈՔԱՑՈՒՄՆ, }

ՉԷԶՈՔԱՑՈՒՆԵԼ, rendre neutre, neutraliser, *va.*

ՉԷԶՈՔԱՑՈՒՑԻՉ, neutralisant, ante, *adj.* Կը գործածուի իբր *sm. Un —.*

ՉԷԶՈՔՈՒԹԻՒՆ, neutralité, *sf.*

ՉԸԼԼԱ՛Յ ԹԷ, } de peur que,
ՉԸԼԼԱ՛Յ ՈՐ, } de peur de, de crainte que, de crainte de.

ՉԸՆԴՈՒՆԵԼ, refuser, désavouer, *va.*; décliner, *va.*

ՉԸՆԴՈՒՆԵԼԻ, reprochable, *adj.*

ՉԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ, désaveu, [*sm.*

ՉԺՈՒԺԱԼԻ, intolérable, *adj. La chaleur est —. Injure —.*

ՉԻՂՋ, V. Չղջիկ։

ՉԻՄԱՆԱԼ, ne pas entendre, ne pas comprendre, perdre, *va.*

ՉԻՉԽԱՆ (փշալից դափնի), houx (հու—), *sm.* Պզտի —, petit —, houx-frelon, housson, fragon, *sm.*

ՉԻՐ, fruit sec. — սալորոյ, pruneau, *sm. Manger des —x.* Կ'ըսուի եւ Սալորաչիր։ — տանձի, V. Տանձ։ — թզոյ, V. Չորաթուզ։

ՉԻՔ, il n'y a pas, il n'existe pas. V. Չգոյ։

ՉԼՈՒՐ (չլսուած), inouï, ïe, [*adj.*

ՉԼՍԵԼ, ne pas entendre, perdre, *va.* [*Un propos —.*

ՉԽՈՐՀԵԱԼ, irréfléchi, ie, *adj.*

ՉԽՉԽԻԿ (տէյիրմէնի չագըլտըսը), claquet, *sm. On entend le bruit du —.*

ՉԿԱՄՈՒԹԻՒՆ, mauvais vou- [loir.

ՉԿԱՅ, fluent, ente, *adj.* V. Չիք։

ՉԿԱՏԱՐԵԼ (խօսքը), manquer, *vn.*

ՉԿԵՆԱԼ, ne pas rester. Խօսքին վրայ հաստատ —, manquer à sa parole.

ՉԿԻՐԱՐԿԵԱԼ, inappliqué, ée, *adj. Procédé —.*

ԶՀԱՃԻԼ, désapprouver, *va.*
ԶՀԱՃՈՒԹԻՒՆ, désapprobation, *sf.* [*va.*
ԶՀԱՆԴԻՊԵՑՈՒՆԵԼ, manquer,
ԶՀԱՍՆԻԼ, manquer, *va.*
ԶՀԱՒԱՆԱԿԱՆ, invraisemblable, *adj. Ce fait est —.*
ԶՀԱՒԱՆԵԼ, ne pas consentir, V. Չհաւանիլ։
ԶՀԱՒՆԻԼ, ne pas approuver, trouver mauvais, désapprouver, improuver, *va.* [*Livre —.*
ԶՀԵՐՔԵԱԼ, irréfuté, ée, *adj.*
ԶՂՋԻԿ ([illegible]), chauve-souris (*pl.* des *chauves-souris*), *sf.*
ԶՄԵՂԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, excuse, *sf.*
ԶՄԵՆԻ, V. Հոյնի, Ջողայենի, Դաւարայ։
ԶՄԻԱԲԱՆԵԼ, discorder, *vn.*
ԶՄԻԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, désunion, discorde, mésintelligence, *sf.* — (նուագարանաց), désaccord, *sm.* — (բարուց, կարգապետու-թեանց), incompatibilité, *sf.*
ԶՄՆԱԼԻ, fluent, ente, *adj. Les choses fluentes, opposées aux choses persistantes.* V. եւ Զկայ։
ԶՄՇԿԵԼ, patiner, *vn.*
ԶՄՇԿՈՂ, patineur, euse, *s.*
ԶՄՇԿՈՒԹԻՒՆ (սառի վրայ չմուշկով սահիլը), patinage, *sm.*
ԶՄՈՒՇԿ, patin, *sm.*
ԶՄՏԱԾՈՒԹԻՒՆ, irréflexion, *sf. Cette bévue* (*վրիպանք. վրէպք. սխալանք*) *lui est échappée dans un moment d'—.*
ԶՅԱՋՈՂԵԼ, V. Չաջողել։
ԶՅԱՐԳԵԼ, mésestimer, *va.*
ԶՅԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, mésestime, *sf.*
ԶՅԱՐՄԱՐԻԼ, ne pas convenir. Ինծի չի յարմարիր, il ne me convient pas. *Il ne me convient pas d'y aller.*
ԶՅԻՇԵԼ, oublier, *va. Vous avez oublié son nom sur votre liste.*
ԶՆԱՇԽԱՐՀԻԿ, surnaturel, elle, inouï, ïe, rare, *adj.*
ԶՆԱՐԷԿ (զառիկի կարմիր ծծըմբաւոր. [illegible]), sandaraque, *sf.*, réalgar, *sm.*
ԶՆՉԻՆ, de peu de prix, de peu de valeur, de peu de poids, peu considérable, peu important, léger, ère, frivole, futile, faible, très peu, petit, ite, minime, insignifiant, ante, *adj.* — բան, une affaire de bibus ([illegible]).
ԶՈԴԱԼ, V. Երթալ։
ԶՈԽԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, l'oubli des injures.
ԶՈՐ, sec, *m.* sèche, *f.*, desséché, ée, aride, *adj.* ‖ à sec, *adv.* — պատարագ, messe sèche. — նիւթք, V. Չորանիւթք։
ԶՈՐԱԲԵԿ, sec, *m.* sèche, *f.*, frugal, ale (*pl. frugaux*), *adj.* — հաց, du pain sec. — սեղան, table frugale, repas succinct.
ԶՈՐԱԹՈՒԶ (պտղաչիս թզոյ. չոր թուզ), des figues sèches.
ԶՈՐԱԿԵՐ (չոր բաներ ուտող), xérophage ([illegible]), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Չորաճաշակ, Աշընակեր, Ուծակեր։
ԶՈՐԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ (չոր բաներ ուտելը), xérophagie ([illegible]), *sf.*
ԶՈՐԱՃԱՇԱԿ, V. Չորակեր։
ԶՈՐԱՆԱԼ, V. Չորնալ։
ԶՈՐԱՆԻՒԹՔ (չոր նիւթք), matières sèches.
ԶՈՐԱՆՈՑ ([կտաւ, թուղթ] չորցնելու տեղ), séchoir, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Չորարան։
ԶՈՐԱՐԱՆ, V. Չորանոց։
ԶՈՐԱՑՈՒՆԵԼ, V. Չորցունել։
ԶՈՐԵՔԱՂԵԱՆ ՔՆԱՐ ([illegible]), tétracorde, *sm.*
ԶՈՐԵՔԱՆԻՍՏ (հաստատուն մարմին, որ երկրաչափից), tétraèdre, *sm.* [*Capsule —.*
ԶՈՐԵՔԱՆԿԻՒՆ, tétragone, *adj.*
ԶՈՐԵՔԱՆԿԻՒՆԻ, quadrangu-

ՉՈՒԱՆՁԳՈՒԹԻՒՆ, touage, *sm.*

ՉՈՒԱՌ (կարդա Չըւառ), malheureux, euse, misérable, *adj.*

ՉՈՒԱՌԱԿԱՆ, V. Չուառ։

ՉՈՒԱՌԱՆԱԼ, être malheureux. [misère, *sf.*

ՉՈՒԱՌՈՒԹԻՒՆ, malheur, *sm.*,

ՉՈՒԵԼ (կարդա Չըւել), V. Երթալ։

ՉՈՒԵՐԹ (նոր), marche, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Քայլերգ։

ՉՈՒԽԱՅ, drap, *sm.* Լոնտոնիկ —, londrin, *sm.*

ՉՈՒԽԱՅԱԳՈՐԾ, fabricant de drap, drapier, *sm.*

ՉՈՒԽԱՅԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, draperie, *sf.*

ՉՈՒԽԱՅԱՎԱՃԱՌ, marchand de drap, drapier, *sm.*

ՉՈՒԽԱՅԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ commerce de drap, draperie, *sf.*

ՉՈՒԽԱՅԱՐԱՆ, draperie, *sf.*

ՉՈՒԽԱՅԵՂԷՆՔ, draperie, *sf.*

ՉՈՒՄ, V. Հոյն, Ջողալ։

ՉՈՒՆԵԼ, } ne pas avoir,
ՉՈՒՆԵՆԱԼ, } manquer de.
Այս մարդն ստակ չունի, cet homme manque d'argent. Ստակ չունիմ, je manque d'argent. Բան մը պակասութիւն չունիմ, je ne manque de rien. Ա՛յլ եւ զօրութիւն —, V. Զօրութիւն։

ՉՈՔՈԼԱՅ, V. Շոքոլայ։

ՉՈՔՈԼԱՅԱԳՈՐԾ, V. Շոքոլայագործ։

ՉՈՔՈԼԱՅԱՄԱՆ, V. Շոքոլայաման։

ՉՊԱՀԵԼ, ne pas garder. Խօս-քը —, manquer de promesse, de parole.

ՉՎՆԱՍԱԿԱՐ, inoffensif, ive, *adj. Le lièvre est un animal —.*

ՉՏԵՍ, avide, *adj.* || parvenu, *sm. C'est un —, un nouveau —. Il a toute l'insolence d'un —. Les —s s'oublient aisément.* V. Եւ Երիկեան։

ՉՏԵՍՆԵԼ, ne pas voir, ne pas apercevoir, perdre, *va.*

ՉՓԱԿ, corsage, *sm.*

ՉՓՈՅԹ, négligence, *sf.*

ՉՔԱՀԱՆԱՅ, faux prêtre, *sm.*

ՉՔԱՀԱՆԱՅԱՊԵՏ, faux pontife, *sm.*

ՉՔԱՆԱԼ, se réduire à rien, s'anéantir, *vpr.*, disparaître, *vn.*

ՉՔԱՑՈՒՆԵԼ, réduire à rien, anéantir, faire disparaître, *va.*

ՉՔԱՒՈՐ, indigent, ente, nécessiteux, euse, pauvre, *adj.* || indigent, ente, *s.*

ՉՔԱՒՈՐԻԼ, être dans le besoin, se trouver manquant de tout, se trouver dans l'embarras, manquer d'argent, être dans la gêne. || manquer de, être pauvre de.

ՉՔԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, indigence, pauvreté, pénurie, *sf.*, besoin, manque, *sm.*

ՉՔՆԱՂ, rare, charmant, ante, superbe, excellent, ente, *adj.*

ՉՔՈՒԹԻՒՆ, anéantissement, *sm.*

ՉՕՐԻՆԱՒՈՐ, naturel, elle, *adj.* — զաւակ, enfant —.

Պ

Պ *(bé)*, vingt sixième lettre de l'alphabet arménien et vingtième des consonnes. || huit cents, huit-centième.

ՊԱԳԱՆԵԼ, V. Պագնել՝ երկիր —, adorer, *va*.

ՊԱԳՆԵԼ, baiser, *va*. Զիրար —, se —, *vpr*. Հայերէն կ'ըսուի եւ համբուրել։

ՊԱԳՇՈՏ, lubrique, luxurieux, euse, *adj*.

ՊԱԳՇՈՏԱԲԱՐ, lubriquement, luxurieusement, *adv*.

ՊԱԳՇՈՏԵԱԼ, affolé, ée, *adj*.

ՊԱԳՇՈՏԵՑՈՒՆԵԼ, rassotir, *va*.

ՊԱԳՇՈՏԻԼ, s'affoler, se rassoter, *vpr*.

ՊԱԳՇՈՏՈՒԹԻՒՆ, lubricité, luxure, *sf*. Պագշոտութեամբ, V. Պագշոտաբար։

ՊԱԶԱՆԴ (մեկնութիւն պահլաւիկ մատենագրութեան զրադաշտական մատենից), pazend (բա-զէնտ), *sm*.

ՊԱԼԱՏ (սէրայ), palais, *sm*., cour, *sf*. || hôtel (օթէլ), *sm*. Արքունի, թագաւորական —, palais royal, hôtel, *sm*.

ՊԱԼԱՏԱԿԱՆ, courtisan, *sm*. Կ'ըսուի եւ Արքունական։

ՊԱԼԱՐ (գապարճըգ), ampoule, pustule, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւ խաղաւարտ։

ՊԱԼԱՐԱՏԻՆ, } pustuleux, euse, *adj*. V. եւ
ՊԱԼԱՐԱՒՈՐ, } խաղաւարտային։

ՊԱԼԵՏՈՒՎԵՆԻ (Ամերիկոյ ծառ մը), palétuvier, *sm*.

ՊԱԼԻՈՒՆ, pallium (բալլիօմ),

ՊԱԽ (խաշած միս), bouilli, *sm*.

ՊԱԽԱՎԷԺ, précipité, ée, *adj*. — տանել, précipiter, *va*. — լինել, se précipiter, *vpr*.

ՊԱԽԱՐԱԿԵԼ, blâmer, redire, vitupérer, *va*.

ՊԱԽԱՐԱԿՈՒԻԼ, être blâmé. Այս բանին համար կը պախարակուի, բայց եթէ բունը քննենք իրաւունք ունի, on le blâme de cela, mais au fond il n'a pas tort.

ՊԱԽԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, blâme, vitupère, *sm*.

ՊԱԽՃԱՒԱՆԴ, corps, corset, *sm*.

ՊԱԽՈՒՑ (-ր կ-յլու), chevêtre, licou կամ licol, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ցամ (1)։

1. **ՊԱԽՐԷ** (զերւոյ տնած դրամ), pécule, *sm*.

2. **ՊԱԽՐԷ** (ունեցած սեփհական ինչք), pécule, *sm*. *Il a déposé de son — à l'insu de ses parents.*

ՊԱԽՐԷԻԿ (փոքրիկ գումար դրամոյ), pécule, *sm*. *Je ne veux pas toucher à mon petit —.*

1. **ՊԱԿ**, bijou *(pl.* des *bijoux)*, *sm*. *Cette femme a de beaux —x. Elle a vendu tous ses —x.*

2. **ՊԱԿ**, V. Ալպակ։

ՊԱԿԱԳՈՐԾ, bijoutier, ière, *s*.

ՊԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, bijouterie, *sf*. *Il s'est mis dans la —.*

ՊԱԿԱՍ, moins, de moins, *adv*. Ո՛չ աւելի ո՛չ —, ni plus ni moins. Շատ ինչ, շատ բան — է, il s'en faut beaucoup կամ de beaucoup.

ՊԱԿԱՍԱԿԱՆ (մասնիկ, ըստ քերականաց), privatif, ive, *adj*. Կը գործածուի եւ իբր *sm*. *Un traité des —s*.

ՊԱԿԱՍԱՄԻՏ, niais, aise, nigaud, aude, imbécile, *adj*. || nigaud, aude, imbécile, *s*. —ք, les pauvres d'esprit.

ՊԱԿԱՍԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, niaiserie, nigauderie, imbécilité, *sf*.

ՊԱԿԱՍԱՒՈՐ, défectueux, euse, *adj*. || manqué, ée, *adj*. — բայ, verbe défectif.

ՊԱԿԱՍԵԼ, V. Պակսիլ։

ՊԱԿԱՍԵՑՈՒՆԵԼ, V. Պակսեցունել։

ՊԱԿԱՍԻԼ, V. Պակսիլ։

ՊԱԿԱՍՈՒԹԻՒՆ, manque, manquement, défaut, *sm*., diminution, *sf*. || défaut, *sm*., imperfection, défectuosité, *sf*. || défaut, *sm*., faute, *sf*. — ուտելեաց, disette, *sf*. — գտնել, trouver à redire. Բանի մը — չունիմ, je ne manque de rien.

ՊԱԿԱՍՈՒՄՆ, diminution, *sf*.

ՊԱԿԱՎԱՃԱՌ, bijoutier, ière, *s*.

ՊԱԿԵՂԷՆՔ, bijouterie, *sf*. *Toutes sortes de —*.

ՊԱԿԵՆԻ (տեսակ մը պաստառ), alpaca, *sm*.

ՊԱԿՇՈՏ, V. Պագշոտ։

ՊԱԿՇՈՏՈՒԹԻՒՆ, V. Պագշոտութիւն։

ՊԱԿՇՈՏԵՑՈՒՆԵԼ, V. Պագշոտեցունել։

ՊԱԿՍԻԼ, manquer, faire faute, *va*. || manquer, être absent, être en moins. || manquer de, avoir faute de, être privé de. || manquer, se fondre, s'évanouir, *vpr*., défaillir, décliner, *vn*. || s'éclipser, *vpr*.

ՊԱԿՍՈՂ, manquant, ante, *adj*.

ՊԱՀ, garde, conservation, *sf*. || faction, *sf*. || veille, *sf*. || heure, *sf*., moment, temps, *sm*. || poste, vedette, *sf*. || station, *sf*. || prison, *sf*. || siège, *sm*., occupation, *sf*. — գիշերապահ, bivouac (. . —ք), *sm*. — առ —, par intervalles. — Մ'առաջ, tout à l'heure. Ի յետին ժամ —ու, à l'article de la mort. Ի յետին —ու կենաց, in extremis.

ՊԱՀԱԿ, garde, factionnaire, [*sm*.

ՊԱՀԱԿԱՆՈՑ, poste, *sm*.

ՊԱՀԱԿԱՊԱՆ, garde, *sm*., sentinelle, *sf*.

ՊԱՀԱԿԵՐ, sentinelle, *sf*. garde, *sm*. —ք, poste, *sm*. Կ'ըսուի եւ Պահանորդք։

ՊԱՀԱԿԵՐՈՑ, poste, *sm*. *La garde sortit du —*.

ՊԱՀԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, sentinelle, *sf*. *Faire —. Être en —. Relever de —*. faction, *sf*. *Faire sa —*.

ՊԱՀԱՆԳ, moise, *sf*. || entretoise, *sf*.

ՊԱՀԱՆԳԵԼ, moiser, *va*.

ՊԱՀԱՆՈՐԴ, corps de garde, garde, *sm*. — (ի նաւի). vigie, *sf*. — (զինուոր), sentinelle, *sf*. —ք, poste, *sm*. Կ'ըսուի եւ Պահակերք։ [*sf*.

ՊԱՀԱՆՋ, avoir. *sm*., créance,

ՊԱՀԱՆՋԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, exigibilité, *sf*.

ՊԱՀԱՆՋԱՆՔ (դատ), instance, *sf*. *Il y a — entre tel et tel*.

ՊԱՀԱՆՋԵԼ, exiger, réclamer, stipuler, redemander, demander, prétendre, interpeller, requérir, *va*. Ետ —, revendiquer, *va*. Արժէքէն աւելի գին —, V. Գին։ Ըսէք, ինէ ինչ կը պահանջէք, qu'exigez-vous de moi? Ձեզմէ, ձենէ բան մը չեմ պահանջեր, je n'exige rien de vous.

ՊԱՀԱՆՋԵԼԻ, exigible, *adj*.

ՊԱՀԱՆՋՄՈՒՆՔ, réclamation, prétention, *sf.*

ՊԱՀԱՆՋՈՂ, exigeant, ante, *adj.* Թագաւորութեան —, prétendant, ante, *s.* — (դատաստանի մէջ), demandeur, *m.* demanderesse, *f. s.*

ՊԱՀԱՆՋՈՒՄ, } demande, *sf.*
ՊԱՀԱՆՋՈՒՄՆ, }

ՊԱՀԱՊԱՆ, conservateur, trice, tutélaire, *adj.* || garde, *sm.*, gardien, ienne, surveillant, ante, *s.* || conservateur, trice, *s.* — (զինուոր), sentinelle, *sf.* — (անասնոց), gardeur, euse, *s.* Արտերու —, V. Դաշտապահ։ Բերդաքաղաքի դրանց —, consigne, *sm.* Գիշերուան, գիշերային —, veilleur de nuit.

ՊԱՀԱՐԱՆ, enveloppe, *sf.* — (կերակրոց), garde-manger (*pl.* des *garde-manger*), *sm.* Դեղոց —, droguier, *sm.*

ՊԱՀԱՑՈՂ (պահք պահող), jeûneur, euse, *s.*

ՊԱՀԱՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, jeûne, *sm.*, abstinence, *sf.*

ՊԱՀԱՑՈՅՑ, cadran, *sm.* — *solaire. Allez voir au — l'heure qu'il est.*

ՊԱՀԵԼ, garder, veiller à, surveiller. || garder, conserver, réserver, *va.* || préserver, garantir, *va.* || garder, observer, *va.* || s'abs tenir de, *vpr.* || céler, cacher, tenir secret. || entretenir, soutenir, *va.* Իւր դիրքը, իւր տեղը — (զօրքը), se maintenir, *vpr.* — (օրէնքն), observer, garder, *va.* — (բան մը, գաղտնիքը, սովորութիւնը), garder, *va.* Միտքը —, se souvenir, *vpr.*, retenir, *va.* Ծածուկ —, couvrir, *va.* Խօսքը —, tenir sa parole. Ծոմ, պահք —, V. Ծոմել։ Հաստատուն —, maintenir, *va.* Մասունքի պէս —, garder une chose comme une relique. Քիչ մ'ատեն գրպանի մէջ —, V. Գրպան։ Արտաքին երեւոյթները —, garder les dehors.

ՊԱՀԵՍՏ, conservation, *sf.* || réserve, *sf.* || dépôt, *sm.*, consignation, *sf.* || entretien (–նդր–ը–տիին), *sm.* || séquestre, *sm.* Ի —ի, en réserve. Դնել ի —ի, mettre en réserve, garder, *va.*

ՊԱՀԵՍՏԻ ՊԱՌԱԿԱՆ, relais, *sm.*

ՊԱՀԷՋ, V. Բանջարանոց։

ՊԱՀԷՋԻԿ, V. Կուլակ։

ՊԱՀԻՋ, V. Պահող։

ՊԱՀԼԱՒԵՐԷՆ, pehlvi, ie, *adj.* — լեզու, la langue pehlvie, *sf.*, pehlvi, *sm.*

ՊԱՀԼԱՒԻԿ, pehlvi, ie, *adj.*

ՊԱՀԿՈՒԹԻՒՆ (–նւ–րե–), servitude, *sf. Il y a de fâcheuses —s sur cette maison, sur ce champs.*

ՊԱՀՆԱԼ (յղանալ [անասնոց]), retenir, *va. On a mené cette vache au taureau, mais elle n'a pas retenu. Cette jument a retenu.*

ՊԱՀՈՂ, gardeur, euse, conservateur, trice, détenteur, trice, *s.* || conservateur, trice, *adj.* Օրէնքը —, observateur, trice, *s.* — (գողցուած բաներ, գող), receleur, euse, *s.* V. Պահացող։

ՊԱՀՈՒԸՑԻԼ, se cacher, se dérober, *vpr.*

ՊԱՀՈՒԸՑՈՒՔ (––էւ–մղ–ք), cache-cache, *sm.*, cligne-musette, *sf.* — խաղալ, jouer à cache-chache.

ՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, gestation, *sf.*

ՊԱՀՊԱՆ, V. Պահապան։

ՊԱՀՊԱՆԱԿ. — ճակատու երիվարաց, V. Ճակատանոց։ — աչաց (խրչան [ombrageux] երիվարաց), V. Աչապահք։ — բազկի, brassard, *sm. Il était armé de toutes pièces, de cuirasse, —s, cuissards, etc.* — լանջաց եւ թիկանց, cuirasse, *sf.* — *de cuir, d'acier.* —

բարձից, cuissard, *sm.* — (ձգանի [détente] հրացանի), sous-garde *(pl.* des *sous-gardes)*, *sf.* — երեսաց, visière, *sf.* *Baisser, lever la* —. Երկաթեղէն — ձեռին, gantelet, *sm.* *Frapper avec le* —.

ՊԱՀՊԱՆԱՊԵՏ, le chef des gardes, *sm.*

ՊԱՀՊԱՆԵԼ, garder, surveiller, *va.* || garder, conserver, *va.* || défendre, protéger, *va.* || mettre à l'abri, préserver, *va.* || maintenir, soutenir, entretenir, observer, *va.* Ցրտէն —, garantir du froid. Ինքզինք —, se garder, se préserver, *vpr.*

ՊԱՀՊԱՆԻՉ (ըստ իրաւագիտաց), conservatoire, *adj.* *Acte, saisie* —.

ՊԱՀՊԱՆՈՂԱԿԱՆ, conservateur, trice, *adj.* *Le parti* - -. || conservateur, trice, *s.* *Les* —*s.*

ՊԱՀՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, conservation, garde, surveillance, *sf.* || garde, défense, protection, préservation, *sf.*, maintien, entretien ([illegible]), *sm.* || observation, observance, *sf.* Գիշերուան —, veille, *sf.* Գիշերային — (հիւանդի), veillée, *sf.* — (զինուորի), faction, sentinelle, garde, *sf.* — (կանոնաց, օրինաց), observation, *sf.* — (կարգի), maintien, *sm.* — ընել, veiller à, garder, *va.*

ՊԱՀՔ ([illegible]), jeûne, *sm.*, abstinence, *sf.* Քառասնօրեայ —, մեծ —, carême, *sm.* *Le saint temps de* —. Հայերէն կ'ըսուի եւ Աղուհացք, Քառասնորդք: — բռնել, պահել, jeûner, *vn.*

ՊԱՂ, froid, *m.* froide, *f.*, glacial, ale *(pl. glacials)*, *adj.* — —, à froid, *adv.* — կերպով, froidement, *adv.* — առնուլ, prendre froid, se refroidir, *vpr.* *Je ne veux pas sortir, de peur de me refroidir.* — կերեցունել, glacer, *va.* V. Պաղակ:

ՊԱՂԱԿ ([illegible]), glace, *sf.*

ՊԱՂԱԿԱՐԱՐ ([illegible]), glacier, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Պաղարար:

ՊԱՂԱՆ ([illegible]), bât ([illegible]), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Համետ, կուրդին:

ՊԱՂԱՆԵԼ, bâter, embâter, *va.* *Embâter un cheval, un âne.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Համետել:

ՊԱՂԱՃՐԱԳ, chandelle de glace.

ՊԱՂԱՌՈՒԹԻՒՆ, refroidissement, *sm.*

ՊԱՂԱՏԵԼ, } implorer, solliciter de, deman-
ՊԱՂԱՏԻԼ, } der instamment, conjurer, *va.*

ՊԱՂԱՏԻՏ ԹԶՈՑ, figue sèche.

ՊԱՂԱՐԱՆ ([illegible]), sorbétière, *sf.*

ՊԱՂԱՐԱՐ, limonadier, ière, *s.* V. Պաղակարար:

ՊԱՂԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, glacerie, *sf.*

ՊԱՂԱՐԻՒՆ, flegmatique, *adj.* *C'est un homme très* —.

ՊԱՂԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆ, flegme, *sm.* *Modérez votre bile, ayez un peu plus de* —. *Son* — *m'étonne.*

ՊԱՂԵՑՈՒՆԵԼ, refroidir, attiéder, geler, glacer, *va.*

ՊԱՂԻԼ, froidir, refroidir, *vn.*, se froidir, se refroidir, *vpr.* — (արիւնը), se figer, *vpr.*

ՊԱՂԼԵՂ, alun cristallisé. Հայերէն կ'ըսուի եւ Պաղ շպլեղ (ՃՊԼԵՂ):

ՊԱՂԼԵՂԱՄԻՆ, aluminium, *sm.*

ՊԱՂԼԵՂԱՀԱՆՔ, aluminides, *sfp.*

ՊԱՂԼԵՂԱՐԱՆ (գործարան պաղլեղի), alunière, *sf.*

ՊԱՂԼԵՂԱՔԱՐ, alunite, *sf.*

ՊԱՂԼԵՂԵԼ, aluner, *va.*

ՊԱՂԼԵՂԻԿ, alumine, *sf.*

ՊԱՂԼԵՂԿԱՑԻՆ, alumineux,

euse, *adj*. Հող —, terre alumineuse.

ՊԱՂԼԵՂՆԱՅ, aluminate, *sf*.

ՊԱՂԼԵՂՈՒՄՆ, alunage, *sm*.

ՊԱՂԼՈՐԱԿՔ, congélation, *sf*. *Orner une fontaine de —s.*

ՊԱՂՈՒԹԻՒՆ, froid, refroidissement, *sm*., froideur, glace, *sf*.

ՊԱՂՈՒՄ, } refroidissement,
ՊԱՂՈՒՄՆ, } figement, *sm*.; congélation, *sf*.

ՊԱՂՊԱՂԱԿ (տօնտուրմա), glace, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Պաղ, Պաղակ. — շինող (տօնտուրմաճը), V. Պաղարար, Պաղակարար.

ՊԱՂՊՋ, bulle, *sf*.

ՊԱՃԱՐԱԲՈՅԾ, celui qui élève des bestiaux, éleveur, *sm*.

ՊԱՃԱՐԱԲՈՒԾՈՒԹԻՒՆ, élevage, *sm*.

ՊԱՃԱՐԱԽՏՈՒԹԻՒՆ, épizootie (եբիզօօթի), *sf*.

ՊԱՃԱՐԱՐՕՏ, pâturage, *sm*., savane, *sf*.

ՊԱՃՈՒԿ, gousse, *sf*.

ՊԱՃՈՒՃԱԲԱՆ, pindariseur, phraseur կամ phrasier, *sm*.

ՊԱՃՈՒՃԱՆՔ. V. Ջարդարանք.

ՊԱՃՈՒՃԵԼ, V. Ջարդարել.

ՊԱՄԻ (պամիա), V. Բամիա.

ՊԱՅ (դաւեցաց աստուած), faune, *sm*. *Les —s et les satyres.*

ՊԱՅԹԱԿ (տեսակ մը պտուղ), baguenaude ([illegible]), *sf*.

ՊԱՅԹԱԿԵՆԻ (տեսակ մը թուփ), baguenaudier ([illegible]), *sm*.

ՊԱՅԹԵՑՈՒՆԵԼ, crever, faire éclater, *va*.

ՊԱՅԹԻԼ, crever, éclater, *vn*.

ՊԱՅԹԻՒՆ, }
ՊԱՅԹՈՒՄ, } éclat, *sm*., explosion, *sf*.
ՊԱՅԹՈՒՄՆ, }

ՊԱՅԹՈՒՑԱՆԵԼ, V. Պայթեցունել.

ՊԱՅԹՈՒՑԻԿ, explosible, *adj*. *Des balles —s.* explosif, ive, *adj*.

ՊԱՅԻԿ, V. Պարիկ.

ՊԱՅԼ (դատաւոր), bailli, *sm*. *Le — du village.*

ՊԱՅԼԱՆԿ (երես առած տղայ), enfant gâté.

ՊԱՅԼՈՒԹԻՒՆ, bailliage, *sm*. || — (իշխանութիւն), baillie, *sf*.

ՊԱՅԼՈՒՀԻ, baillive, *s*. *Madame la —.*

ՊԱՅԾԱՌ, clair, aire, resplandissant, ante, splendide, éclatant, ante, *adj*. || limpide, *adj*. || serein, eine, net, *m*. nette, *f*. *adj*. || vif, *m*. vive, *f*., gai, *m*. gaie, *f*. *adj*. — (երաժշտութիւն, ձայն), brillant, ante, *adj*. — (առողջութիւն, յաղթութիւն), brillant, ante, *adj*.

ՊԱՅԾԱՌԱՆԱԼ, reluire, resplendir, *vn*. || s'illustrer, *vpr*.

ՊԱՅԾԱՌԱՆՇԱՆ, illustre, célèbre, *adj*.

ՊԱՅԾԱՌԱՊԷՍ, splendidement, magnifiquement, *adv*.

ՊԱՅԾԱՌԱՑՈՒՆԵԼ, rendre clair, *va*. || illustrer, *va*.

ՊԱՅԾԱՌՈՒԹԻՒՆ, éclat, *sm*. || clarté, *sf*. || splendeur, *sf*. || vivacité, *sf*. Նուազ — տուընջեան, éclat mourant du jour.

ՊԱՅՄԱՆ, condition, *sf*. || convention, stipulation, clause, *sf*. — անհրաժեշտ, condition sine quà non ([illegible]). — ուխտի, contrat, *sm*. — դնել, mettre կամ imposer des conditions, stipuler, *va*. —աւ, conditionnellement, à condition de, sous condition. Անհանդուրժական —աւ, pardessus les yeux, *adv*. Այն —աւ որ, à condition que.

ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ, contrat, *sm*. *Avoir son — dans sa poche. Déchirer le —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Գիր դաշանց, Պայմանանամակ, Դաշնագիր.

ՊԱՅՄԱՆԱԺԱՄ, terme, *sm*., échéance, expiration, *sf*. Երկա-

Նօրէայ — (փոխանակագրի հատուցման), usance, *sf. Il a une lettre sur un tel à —.*

ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ, conditionnel, elle, *adj. Notre contrat est —.* conditionné, ée, *adj.* — եղանակ (բայից), conditionnel, *sm.* Օրինակ իմն. *Je sortirais, si . . .*

ՊԱՅՄԱՆԱՒՈՐ, conditionné, ée *adj*

ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ, contrat, *sm. Avoir son — dans sa poche. Déchirer le —.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Գիր դաշանց, Պայմանագիր, Դաշնագիր։

ՊԱՅՄԱՆԵԼ, conditionner, *va.*

ՊԱՅՈՒՍԱԿ, valise, *sf.* — (անապարարի), gibecière, *sf.* Գիշերուան զգեստուց —, sac de nuit. Երկպարկ, երկու պարկով — ([illegible]), sacoche, *sf.* Կաշեայ — (զինուորի havresac, sac ([illegible]), *sm.* Հրացանի փամփուշի — ([illegible]), giberne, *sf.*

ՊԱՅՏ ([illegible]), fer, fer de cheval, *sm. Mettre un fer à un cheval.* Գոգաւոր — (ձիու), fer à patin. — (չորւոյ), planche, *sf.* Ձիոց ոտից — զարնել, clouer des fers aux pieds des chevaux, ferrer, *va.*

ՊԱՅՏԱԿԱԼ ([illegible]), porte-fer (*pl.* des *porte-fer*), *sm.*

ՊԱՅՏԱՐ ([illegible]), maréchal, կամ maréchal ferrant, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի Լուսնող։

ՊԱՅՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, maréchalerie, ferrure, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Լուսնողութիւն։

ՊԱՅՏԵԼ, ferrer, *va.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Լուսնել։

ՊԱՅՏՕՂՈՒՄ } ([illegible]), ferru-
ՊԱՅՏՕՂՈՒՄՆ } re, *sf.*

ՊԱՅՔԱՐ, V կռիւ։

ՊԱՅՔԱՐԵԼ, } կռուիլ։
ՊԱՅՔԱՐԻԼ, }

ՊԱՆ (հաց բոլորակ), pain rond. — մեղր ([illegible]), gâteau կամ gâteau de miel, *sm.*, gaufre, կամ gaufre de miel, *sf.*

ՊԱՆԱՄԱՅ (տեսակ մը գլխարկ), panama (*pl.* des *panamas*), *sm.*

ՊԱՆԴԱՆԴ (տունկ մ'է), pandanus ([illegible]), *sm.*

ՊԱՆԴԱՆԴԱՍԵՐՔ, pandanées, *sfp.*

ՊԱՆԴԽՏԱՆԱԼ, V. Պանդխտիլ։

ՊԱՆԴԽՏԱՆՈՑ, hospice ([illegible]), *sm.*

ՊԱՆԴԽՏԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, faire émigrer, *va.*

ՊԱՆԴԽՏԻԼ, émigrer, quitter son pays.

ՊԱՆԴԽՏՈՒԹԻՒՆ, émigration, *sf.*, pèlerinage, *sm.* — Հրէից ի Բաբելոն, la transmigration de Babylone.

ՊԱՆԴՈԿ, auberge, hôtellerie ([illegible]), *sf.*, hôtel ([illegible]), *sm.*

ՊԱՆԴՈԿԱՊԱՆ } aubergiste,
ՊԱՆԴՈԿԱՊԵՏ } *sm.*, hôtelier, ière ([illegible]), hôte, esse ([illegible]), *s.*, maître d'hôtel, *sm.*

ՊԱՆԴՈՒԿ, V. Պանդոկ։

ՊԱՆԴՕՕՐ, nigaud, aude, *adj.*; niais, aise, *s. C'est un —.* nigaud, aude, *s.*

ՊԱՆԴՈՒԽՏ, émigré, ée, pèlerin, ine, *s.*

ՊԱՆԴՈՒՐՕՒԹԻՒՆ, niaiserie, *sf. La — de ce jeune homme est incroyable.*

ՊԱՆԹԷՈՆ (ամենայնից մեհեան), panthéon, *sm. Le — de Rome.*

2. **ՊԱՆԹԷՈՆ** (եկեղեցի սրբուհւոյն Գենովեփեայ [Geneviève] ի Փարիզ), panthéon, *sm. Le dôme du Panthéon. Le Panthéon a été rendu au culte catholique.*

ՊԱՆԻՐ ([illegible]), fromage, *sm.* Պանրոյ գործատուն, V. Պանրատուն։

ՊԱՆԾԱԼ, se vanter de, se

glorifier de, se faire gloire de, *vpr.*

ՊԱՆԾԱԼԻ, glorieux, euse, *adj.*

ՊԱՆԾՈՒԹԻՒՆ, hâblerie (հօպ-չէ-նէ), jactance, *sf.*

ՊԱՆԿՐԱՏ (զօրեմարտութեամբ եւ ըմբշամարտութեամբ խառն մրցութիւն. ամենախումբ կռիւ. ֆէհլէվանլըգ իլէ մաշըրա կիւրէշէ), pancrace, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Հասեւառիկ, Պանկրատին.

ՊԱՆԿՐԱՏԱՑԱՂԹ (ամենախումբ կռուի մէջ յաղթող), pancratiaste, *sm.*

ՊԱՆԿՐԱՏԻՈՆ, V. Հասեւառիկ, Պանկրատ.

ՊԱՆԿՐԷԱՍ (որովայնի գեղձ մը. տալագ), pancréas (ֆանքրէաս), *sm.*

ՊԱՆՐԱԳՈՐԾ, fromager, ère, *s.*

ՊԱՆՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, fromagerie, *sf.*

ՊԱՆՐԱՎԱՃԱՌ, fromager, *sm.*

ՊԱՆՐԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, fromagerie, *sf.*

ՊԱՆՐԱՎԱՃԱՌՈՒՀԻ, fromagère, *sf.*

ՊԱՆՐԱՏՈՒՆ (գործարան պանրոյ), fromagerie, *sf.*

ՊԱՇԱՐ, provision, *sf.*, vivres, *smp.*, fourniture, *sf.* || munition, *sf.*, approvisionnement, avitaillement, équipement, *sm.* Ճամբու —, viatique, *sm.* Հոգեւոր — (որ եւ Ցեսին, վերջին թոշակ), viatique, *sm.* *Porter le — à un malade.* — պատրաստել, հոգալ, approvisionner, avitailler, *va.*

ՊԱՇԱՐԱՊԵՏ (զօրաց), étapier, *sm.*

ՊԱՇԱՐԱՊԻՆԴ, bien approvisionné, ée, *adj.* — առնել, approvisionner, munir des provisions nécessaires, équiper, avitailler, *va.*

ՊԱՇԱՐԵԱԼՔ, les assiégés, *smp.*

ՊԱՇԱՐԵԼ, assiéger, mettre le siège, tenir assiégé, bloquer, occuper, *va.* || investir, cerner, envelopper, *va.*

ՊԱՇԱՐՈՂՔ, les assiégeants, *smp.*

ՊԱՇԱՐՈՒՄ, **ՊԱՇԱՐՈՒՄՆ**, } siège, *sm.*, occupation, *sf.*, investissement, *sm.* Շրջափակ —, blocus (պըլօքէտա), *sm.* — մտաց, préoccupation, *sf.*

ՊԱՇՏԵԼ, adorer, *va.* || servir, être attaché au service de. || administrer, conférer, *va.* || faire le service divin, officier, *va.* || pourvoir, fournir, *va.* || employer, *va.*

ՊԱՇՏԵԼԻ, adorable, *adj.*

ՊԱՇՏԵԼՈՒԹԻՒՆ, adoration, *sf.*

ՊԱՇՏԻԼ, employer, s'employer, prendre cours, passer en usage.

ՊԱՇՏՕՂ, adorateur, trice, *s.* *Cette femme à beaucoup d'—s.*

ՊԱՇՏՕՒՄ, **ՊԱՇՏՕՒՄՆ**, } adoration, *sf.* || service, *sm.*

ՊԱՇՏՊԱՆ, protecteur, trice, patron, onne, *s.* et *adj.* || défenseur, *sm.* || protection, *sf.* Սուրբ —, patron, onne, *s.* — ըլլալ, կենալ, V. Պաշտպանել.

ՊԱՇՏՊԱՆԱԿԱՆ, V. Պաշտպանողական.

ՊԱՇՏՊԱՆԵԼ, protéger, défendre, patronner, soutenir, appuyer, favoriser, couvrir, *va.* (Դատի մը մէջ) մէկ կողմին շահերը — (պարապիլ), occuper, *vn.* *C'est tel avoué qui occupe pour moi dans cette cause.* — (անցք մը, կիրճ մը), garder, *va.* Ինքզինքը —, se défendre, *vpr.*

ՊԱՇՏՊԱՆԵԼԻ, défendable, soutenable, *adj.*

ՊԱՇՏՊԱՆԻԼ, V. Պաշտպանուիլ. — յոք, s'appuyer, *vpr.* *S'appuyer sur la faveur de quelqu'un.*

ՊԱՇՏՊԱՆՈՂ, V. Պաշտպան.

ՊԱՇՏՊԱՆՈՂԱԿԱՆ, défensif, ive, *adj*. *Le casque, la cuirasse, le bouclier, sont des armes défensives.* Վնասողական եւ — դաշնաւորութիւն, alliance offensive et défensive.

ՊԱՇՏՊԱՆՈՂՈՒԹԻՒՆ, protec- [torat, *sm*.

ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, protection, défense, *sf*., patronage, *sm*., garde, faveur, *sf*., appui, *sm*., soutenance, *sf*., soutien, *sm*. || provisorerie, égide, *sf*. || service, *sm*. Անձին —, défensive, *sf*. Պաշտպանութեան ներքեւ, sous la protection de, à l'ombre de. — ընել, V. Պաշտպանել.

ՊԱՇՏՊԱՆԻԼ, se soutenir, se couvrir, se mettre à l'abri de, *vpr*. Բանէ մը —, se mettre à l'abri de quelque chose. Անձրեւէն, հովէն պաշտպանուինք, mettons nous à l'abri de la pluie, du vent.

ՊԱՇՏՕՆ, culte, *sm*., adoration, *sf*. || service, office, ministère, *sm*. || emploi, *sm*., fonction, place, charge. *sf*., poste, *sm*. || flatterie, *sf*. || idole, *sf*. || mystère, *sm*., cérémonie, *sf*. — կռոց, idolâtrie, *sf*. Աստուածային, Աստուծոյ —, office, service, *sm*. — Երկրպագութեան (զոր կը մատուցանենք Աստուծոյ, հակադրութեամբ Պաշտաման մեծարանաց [culte de dulie] զոր կը մատուցանենք սրբոց), culte de latrie. — Մեծարանաց առ սուրբս, dulie, *sf*. *Le culte de* —. Երեսփոխանի —, députation, *sf*. Զինուորական — (որ եւ Զինուորութիւն), հանգստեան — (ննջեցելոց համար ձայնաւոր պատարագ եւ աղօթք), (տէրութեան) — (որ եւ ծառայութիւն), service, *sm*. — պատարագի, liturgie, *sf*. — ժամուց, heures canoniales. — առաւօտին, mâtines, *sfp*. *Sonner les* —. Հաստուքաւոր — ([illegible]), commende, *sf*. Աստուածային պաշտամունք կատարել, faire l'office divin, officier, *va*. Ժողովրդապետի — կատարել, desservir, *va*. Իւր —ը կատարել, remplir sa fonction, fonctionner, *vn*. Կենաց մեծ մասը միեւնոյն —ին մէջ անցունել, vieillir dans un métier, blanchir sous le harnais. —էն հանել, priver quelqu'un d'un emploi, d'une place quelconque, dégommer, *va*. Մէկն իւր —էն (կամ իշխանութենէն) ստահեցունել եւ տեղն անցնիլ ([illegible]), couper l'herbe sous le pied à quelqu'un. —ի դնել, établir en charge, en fonction, instituer, *va*. Ի —է, d'office; officiel, elle, *adj*. *Déclaration officielle.*

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱԼ, officier, *sm*. — *de police. Les —s municipaux.*

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ, officiel, elle, *Cette nouvelle est officielle*. — կերպով, V. Պաշտօնապէս.

ՊԱՇՏՕՆԱԿԻՑ, collègue. *sm*.

ՊԱՇՏՕՆԱՄԱՏՈՅՑ, officiant, *sm*. *Le prêtre* —.

ՊԱՇՏՕՆԱՆԿ ԸՆԵԼ, V. Պաշտօնընկէց ընել.

ՊԱՇՏՕՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ, V. Պաշտօնընկեցութիւն.

ՊԱՇՏՕՆԱՊԷՍ (պաշտօնական օրինակաւ, կերպով), officiellement, *adv*. *La nouvelle est publiée* —.

ՊԱՇՏՕՆԱՍԷՐ, dévot, ote, *adj*. *Les âmes, les personnes dévotes.* || dévotieux, euse, *adj*. || dévot, ote, *s*. *On ne peut trop estimer les vrais —s.* Կեղծաւորանեալ, կեղծաւորեալ, սուտանուն —, tartufe, faux dévot, *sm*. *C'est un dangereux tartufe.* — կեղծաւորանալ, tartufier, *vn*.

ՊԱՇՏՕՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, dévo-

tion, *sf*. *Personne pleine de* —. *Il a beaucoup de* —. կերպարանեալ —, tartuferie, *sf*. Պաշտօնասիրութեամբ, dévotement, *adv*. *Entendre — la messe*. dévotieusement, *adv*.

ՊԱՇՏՕՆԱՎԱՅՐ, poste, *sm*.

ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՐ, officier, *sm*. — *de police*. *Les —s municipaux*. fonctionnaire, *s*. *Un — public*. *Les hauts —s*.

ՊԱՇՏՕՆԱՏԷՐ, officier, *sm*. — *de police*. *Les —s municipaux*.

ՊԱՇՏՕՆԱՏՈՒՆ, } ministère,
ՊԱՇՏՕՆԱՐԱՆ, } *sm*.

ՊԱՇՏՕՆԱՒՈՐ, employé, *sm*. *Des —s de chemin de fer*.

ՊԱՇՏՕՆԵԱՅ, ministre, *sm* || appariteur, *sm*. Լիազօր — (Տէրութեան), ministre plénipotentiaire, կամ լոկ plénipotentiaire, *sm*.

ՊԱՇՏՕՆԷԱԲԱՐ, ministériellement, *adv*.

ՊԱՇՏՕՆԷԱԿԱՆ, ministériel, elle, *adj*. *Le parti* —. կը գործածուի եւ իբր *sm*. *C'est un* —. || — (թուղթ, շրջաբերական), ministériel, elle, *adj*. — պայմանաւ, օրինակաւ, կերպով, V. Պաշտօնէաբար։

ՊԱՇՏՕՆԷՈՒԹԻՒՆ, ministère, portefeuille, *sm*.

ՊԱՇՏՕՆԸՆԿԵՑՈՒԹԻՒՆ, destitution, révocation, *sf*.

ՊԱՇՏՕՆԸՆԿԷՑ ԱՌՆԵԼ, Ը ՆԵԼ, priver quelqu'un de ses fonctions, de son emploi, destituer, *va*. *On l'a destitué de son emploi*. révoquer, *va*. — *un commis*. *Le roi révoqua son embassadeur*.

ՊԱՉԻԿ, baiser, *sm*. — ընել, baiser, *va*.

1. **ՊԱՊ** (ՊԷՊԷ), grand-père (*pl*. des *grands-pères*), aïeul (ԱՅԷՕԼ. *pl*. *aïeuls*), *sm*. Հօր կողմանէ —, grand-père paternel. Մօր կողմանէ —, grand-père maternel.

—ոյ —, trisaïeul (*pl*. des *trisaïeuls*), *sm*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Հաւ (3)։

2. **ՊԱՊ** (եպիսկոպոսն Հռովմայ՝ գլուխ կաթողիկէայ եւ Հռովմէական եկեղեցւոյ. Հռովմայ քահանայապետ), le saint-père, notre saint-père, notre très saint-père, pape, *sm*. *Élire, faire un pape*. *Un bref du pape*.

ՊԱՊԱԴԱՒԱՆ. papiste, *adj*. || papiste, *sm*. Կ'ըսուի եւ Պապական։

ՊԱՊԱԿ, soif, grand'soif կամ grande soif.

ՊԱՊԱԿԱՆ, papal, ale, *adj*. *Pouvoir* —. *Dignité*, *autorité papale*. papiste, *adj*. || papiste, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Պապադաւան։

ՊԱՊԱԿԱՆԱՑ, papistique, *adj*.

ՊԱՊԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, papisme, *sm*. Պապականութեան, V. Պապականաց։

ՊԱՊԱԿԵԱԼ, pressé, tourmenté de soif.

ՊԱՊԱԿԻԼ. avoir grand'soif, brûler de soif, mourir de soif, être dévoré de soif.

ՊԱՊԱՀԱՒ (թռչուն մ'է), pape, *sm*.

ՊԱՊԱՆՁԵԼ, } réduire
ՊԱՊԱՆՁԵՑՈՒՆԵԼ, } au silence, faire taire, imposer silence, fermer la bouche à quelqu'un, mettre à quia (ՔԻ-Ի-), couper le sifflet à quelqu'un, désarçonner, confondre, *va*.

ՊԱՊԱՆՁԻԼ, être réduit au silence, être condamné au silence, se taire, rester muet, rester court, être désarçonné, être à quia (ՔԻ-Ի-).

ՊԱՊԱՑՈՂ (ձայն), chevrotant, ante, *adj*. *Voix chevrotante*.

ՊԱՊԱՍ (քահանայն եկեղեցւոյն Յունաց), pope, papas (ՓԱՓԱ), *sm*. *Un papas grec*.

1. **ՊԱՊԿԱՅ** ([illegible]), perro-

quet, *sm.* — *vert, gris, blanc.* Էգ —, perruche, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ թութակ ։

2. ՊԱՊԿԱՑ (Ցաւու տեսակ մը կայմ), perroquet, *sm.*

ՊԱՊՈՒԹԻՒՆ, papauté, *sf.* *Aspirer à la —.*

ՊԱՌԱԿ, moufle, *sm.* || — (ոչխարի, որթու, խոզի), côte, côtelette, *sf.* — խոզի յաղեալ, jambon, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ կողիկ ։

ՊԱՌԱԿԱՆ, meute, *sf.* — *de cinquante, de cent chiens.* Ընտիր ընտիր —, clefs de meute. Պահեստի —, relais, *sm.*

ՊԱՌԱԿՑԵԼ, diviser, désunir, mettre, jeter կամ semer la discorde parmi, *va.*

ՊԱՌԱԿՑԻԼ, se diviser, se désunir, être en discorde, en dissension, être déchiré par les factions, former des factions, des partis.

ՊԱՌԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, ՊԱՌԱԿՑՈՒՄ, ՊԱՌԱԿՑՈՒՄՆ, } division, désunion, discorde, dissension, faction, *sf.*

ՊԱՌԱՒ, vieille, *adj.*; vieille femme, vieillotte, *sf.* Չար —, une vieille sorcière.

ՊԱՌԱՒԻԼ, vieillir, *vn.*

ՊԱՌԱՒՈՒԹԻՒՆ, vieillesse, *sf.*

ՊԱՌԱՒՈՒԿ, vieillotte, *sf.*

ՊԱՌԿԵԼԻՔ, chambre à coucher.

ՊԱՌԿԵՑՈՒՆԵԼ, coucher, faire coucher, étendre, *va.* || verser, *va.* *L'orage a versé les blés.* — Նաւը (Ննոռզելու համար),mettre un bâtiment sur le côté.

ՊԱՌԿԻԼ, coucher, *vn.* — *dans un lit, sur un matelas.* — *avec quelqu'un dans le même lit.* se coucher, *vpr.* *Ils se sont couchés fort tard.* s'étendre, *vpr.* Կռնակի վրայ —, coucher sur le dos. Կողընտի —, se coucher sur le côte. Փորու վրայ —, se coucher sur le ventre, à plat ventre.

ՊԱՍԵՔ (Հրէից զատիկ. [illegible]), pâque, *sf.* *Notre-Seigneur célèbra la — avec ses disciples.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Պասխա ։

ՊԱՍԵՔԱՃԱՇԱԹ, la semaine sainte. Հայերէն կ'ըսուի եւ Չարչարանաց ...

ՊԱՍԿՈՒՃ, V. Կոռն (2) ։

ՊԱՍՊԱՏԻՃ (տեսակ մը տունկ. [illegible]), polypode, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Շատոտնուկ ։

ՊԱՍՈՒՔ, V. Պաշտակ ։

ՊԱՏԱՌ, étoffe, *sf.* — (պատի), tapisserie, *sf.*

ՊԱՏԱՌԱԳՈՐԾ, tapissier, *sm.*

ՊԱՏԱՌԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, tapisserie, *sf.*

ՊԱՏԱՌԱԿԱԼ ([illegible]), linceul, *sm.*

ՊԱՏԱՔԱ, V. Պատեր ։

ՊԱՏ, mur, *sm.*, muraille, *sf.* Միջին —, V. Միջնորմ ։ —է —, de mur en mur. —է — զարնուիլ, V. Զարնուիլ ։ — Փակել, clore, *va.*

ՊԱՏԱՀԱԿԱՆ, accidentel, elle, *adj.* *Une mort accidentelle.* éventuel, elle, *adj.* *Tout cela n'est qu'—.* *Profits éventuels.* fortuit, ite, *adj.* *C'est un cas —.* *Evénement —.* *Rencontre fortuite.*

ՊԱՏԱՀԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, éventualité, *sf.* *L'— d'une chose.*

ՊԱՏԱՀԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, incidence, conjoncture, *sf.*

ՊԱՏԱՀԱՐ, aventure, *sf.*, événement, hasard ([illegible]), *sm.*, chance, fortune, *sf.* || accident, *sm.* Չար —, malheur, *sm.* Մոլոր — (մրրիկի, նաւաբեկութիւն, հէնէ), fortune, *sf.*

ՊԱՏԱՀԱՐՔ, événement, *sm.* — *heureux, funeste, inattendu.*

ի պատահարաց, par malheur, *adv.*

ՊԱՏԱՀԵԼ, V. Պատահիլ։

ՊԱՏԱՀԵՑՈՒՆԵԼ, faire rencontrer, *va.*

ՊԱՏԱՀԻԼ, rencontrer, *vn.*, se rencontrer, *vpr.* || se rencontrer, se passer, *vpr.*, arriver, *vn.*, avoir lieu, survenir, échoir, *vn.* || aller au-devant, s'opposer, *vpr.*, résister, en venir aux mains, aux prises, frapper. Կը պատահի, il arrive. Ուր որ պատահի, au hasard, *adv.* Շատ բաներ պատահեցան որ պիտի զարմացունեն զձեզ, V. Զարմացունել։

ՊԱՏԱՀՈՒՄ, } rencontre, **ՊԱՏԱՀՈՒՄՆ**, } chance, fortune, occasion, *sf.*, accident, *sm.* — պատեհագնաւ, occasion, *sf.* *Une — bien chaude.* Ըստ բախտի —, rencontre, *sf.* Բարի պատահմունք, prospérités, *sfp.* *Que d'infortunes succédèrent à ses —.* Ըստ պատահման, à l'aventure, au hasard, par accident, éventuellement, fortuitement, *adv.* Ըստ բարի պատահման, de fortune, de bonne fortune, par fortune, *adv.* Ըստ չար պատահման, par malheur, malheureusement, *adv.* Պատահմամբ, d'aventure, par aventure, par hasard ([illegible]), par occasion, de fortune, de bonne fortune, par fortune, accidentellement, éventuellement, fortuitement, incidemment, *adv.*

ՊԱՏԱՂԻԼ, s'occuper de, s'appliquer à, *vpr.* Գլխաւորաբար լեզուագիտութեան՝ պատաղեցաւ, il s'est appliqué principalement կամ particulièrement à la philologie. — (առ զբօսանս. զբաղիլ), s'amuser, *vpr.*

ՊԱՏԱՂԻՃ ([illegible]), lierre, *sm.* *Branche de —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ բաղեղն, Պատատուկ(1)։ — (որթոյ եւ պատատուկ տնկոց), vrille, main, *sf.*, cirre, *sm.*

ՊԱՏԱՂԻՉ, V. Պատատուկ (2)։

ՊԱՏԱՂՈՒՄ, } occupation, **ՊԱՏԱՂՈՒՄՆ**, } application, *sf.*

ՊԱՏԱՆ, bandage, linceul, *sm.* — (վիրաց), bande, *sf.* — (աչաց), bandeau, *sm.* *Mettre un — à quelqu'un.* — (մեռելոյ), suaire, *sm.* *Un mort enveloppé de son —.*

ՊԱՏԱՆԱԳՈՐԾ, bandagiste, *sm.*

ՊԱՏԱՆԴ, otage, *sm.* — առնուլ, prendre pour —. — տալ, donner pour —.

ՊԱՏԱՆԴԵԼ (արգելքի տակ դնել), séquestrer, *va.*

ՊԱՏԱՆԴՈՒՄ, } séquestre, **ՊԱՏԱՆԴՈՒՄՆ**, } *sm.*, séquestration, *sf.*

ՊԱՏԱՆԵԱԿ, V. Պատանի։

ՊԱՏԱՆԵԿԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, pédérastie, *sf.*

ՊԱՏԱՆԵԿԱՏՈՓԻՆ ([illegible]), pédéraste, *sm.*

ՊԱՏԱՆԵԿԻԿ, un petit bonhomme, garçonnet, *sm.*

ՊԱՏԱՆԵԿՈՒԹԻՒՆ, V. Պատանութիւն։

ՊԱՏԱՆԻ, adolescent, garçon, — իգացեալ ([illegible]), mignon, ganymède, giton, bardache, *sm.* Հարսանեկան —ք, les garçons de la noce, de la fête. Քողակալ —ք, garçons d'honneur.

ՊԱՏԱՆՈՒԹԻՒՆ, adolescence, *sf.*

ՊԱՏԱՆՈՒՀԻ, adolescente, *sf.*

ՊԱՏԱՆՔ, V. Պատան։

ՊԱՏԱՌ, morceau, lopin, *sm.*, bouchée, tranche, *sf.* || pièce, *sf.*, lambeau, *sm.* || fragment, *sm.* Մեծ, խոշոր —, goulée, *sf.* — (մսոյ), lopin, *sm.* Ամօթոյ — ([illegible]), le morceau honteux. — —, en morceaux, en

lambeaux, en pièces. — — ընել, mettre en morceaux, en lambeaux, déchirer à belles dents, *va.* — մր բան ուտել, manger un morceau. Եւ վերջին —ը բերանը, վերջապէս քնացաւ, et il finit par s'endormir avec la dernière bouchée dans la bouche. V. Պատառիկ (գռց)։

ՊԱՏԱՌԱԲՈՅԾ (փ—լէ—ս—է), parasite, *sm.*, écornifleur, euse, *s.*, pique-assiette (*pl.* des *pique-assiettes*), flaireur de table կամ de cuisine, écumeur de marmites կամ de table, piqueur d'assiettes կամ de tables, chercheur de franches lippées, *sm.*

ՊԱՏԱՌԱՏՈՒՆ, déchiré, ée, déguenillé, ée, délabré, ée, en loques, *adj.*

ՊԱՏԱՌԱՔԱՂ (ն—ի—լ), fourchette, *sf.* *Manger avec la —.* Նախաճաշ —աւ (Նախաճաշ հանդերձ մսով եւ գինեաւ), déjeuner à la —. Հայերէն կ'ըսուի եւ Մսակալ։

ՊԱՏԱՌԵԼ, V. Պատռել։

ՊԱՏԱՌԻԿ (գռց), fragment, *sm.* *Les —s de Bérose* (*Բերոսոսի*), *de Salluste* (*Սալուստիոսի*). Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Հատած, Հատուածք (**ՀԱՏՈՒԱԾՔ**)։

ՊԱՏԱՌՈՂ, V. Պատռող։

ՊԱՏԱՌՈՒԱԾ } (ԻՐԻՆ), déchirure, *sf.* *Il y a une — à votre habit.* fêlure, *sf.*
ՊԱՏԱՌՈՒԱԾՔ }

ՊԱՏԱՌՈՒՄ, } déchirement, *sm.*, lacération, *sf.*
ՊԱՏԱՌՈՒՄՆ, }

ՊԱՏԱՍԽԱՆ, réponse, repartie, réplique, *sf.* Երկդիմի —, réponse normande. Փախուստական —, réponse évasive. — տալ, donner réponse, rendre réponse, répondre, *v. a.* et *n.* Մազապական եւ փախուստի պատասխաններ տալ (հարկաւոր հարցման կամ խնդիրքի մը), faire la gambade, payer en gambades. — չկարենալ տալ, ne pouvoir répondre, être à quia (Լէ—Լա).

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱԿԱՆ, réponsif, ive, *adj.* *Mémoire —.*

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ, responsable, *adj.* *Les ministres sont —s. Je ne suis point — des fautes d'autrui.* — (ի քննութեան), répondant, *sm.*

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ (կարդա Պատասխանատուութիւն), responsabilité, *sf.* *La — ministerielle.*

ՊԱՏԱՍԽԱՆԵԼ, répondre, faire une réponse, répliquer, *va.* Կոշտ, խիստ կերպով —, répondre sec. Չեմ գիտեր ինչ պատասխանեմ, je ne sais que répondre.

ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ, V. Պատասխան։

1. **ՊԱՏԱՏՈՒԿ** (բոյս—բնէ), lierre, *sm.* *Branche de —.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Բաղեղն, Պատատին։
2. **ՊԱՏԱՏՈՒԿ**, grimpant, ante (կ—ե—ի—ն, —ն—), *adj.* *Abrisseau —. Le lierre est une plante grimpante.*

ՊԱՏԱՐԱԳ, sacrifice, *sm.*, victime, *sf.* || don, présent, *sm.* || messe, *sf.* Թիւ —, messe basse, կամ petite. Չայնաւոր —, grand' messe կամ grande messe եւ կամ messe haute. Չոր — (— առանց քահանայագործութեան), messe sèche. Գիշերային —, messe de nuit. Ննջեցելոյ մը հոգւոյն հանգստեան համար (pour le repos de l'âme d'un mort) տարեկան —, obit, *sm.* *Fonder, chanter un —. Des —s.* Տարեւոր —, annuel, *sm.* — մատուցանել, կատարել, dire, célébrer la messe, la sainte messe. — տեսնել, assister à la messe. Սպասաւորել արբոյ —ի, servir, répondre la messe.

ՊԱՏԱՐԱԳԱՄԱՏՈՅՑ (լէթ—րէ—ժէթ—դը), missel, *sm.* — *romain.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ խորհրդա-տետր ։ — քահանայ, célébrant, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Պատարա-գիչ, ժամարար քահանայ ։

ՊԱՏԱՐԱԳԻՉ (քահանայ), célébrant, *sm.* կ'ըսուի նաեւ Պատա-րագամատոյց, ժամարար քահանայ ։

ՊԱՏԱՐԱԳԵԼ, V. Պատարագ մատուցանել, կատարել (ՊԱՏԱ-ՐԱԳ) ։

ՊԱՏԳԱՄ, oracle, *sm.* || message, *sm.* || prophétie, *sf.*

ՊԱՏԳԱՄԱԲԵՐ, messager, ère, *s.* — *fidèle.*

ՊԱՏԳԱՄԱԳԻՐ, message, *sm.* *Le — annuel du président des États-Unis.*

ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐ, messager, ère, *s.* — *fidèle.* député, envoyé, *sm.* || prophète, *sm.* || député, envoyé, ambassadeur, parlementaire, *sm.* Պատերազմի կամ խաղա-ղութեան —, héraut, *sm.* — ղըր-կել, députer, *va.* Հերմէս չաս-տուածոց —ն էր, Mercure était le messager des dieux.

ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, message, *sm.*, députation, mission, ambassade, *sf.*

ՊԱՏԳԱՐԱԿ (թէժկէրէ), brancard, *sm.* *Il fut porté à l'hôpital sur un —.* civière, *sf.* *Charger de la pierre sur une —. Cet homme était grièvement blessé, on l'emporta sur une —.*

ՊԱՏԳԱՐԱԿԱԿԻՐ, brancardier, *sm.*

ՊԱՏԵԱՆ, fourreau, *sm.* || étui, *sm.* || enveloppe, *sf.* || valve, coquille, coque, *sf.* || cosse, *sf.* || cuirasse, armure, *sf.* || poitrine, *sf.* — (բակլայի), écale, *sf.* Ըն-դեղինաց կանանչ —, gousse, *sf.* — (սոխի), tunique, *sf.* — (ստե-րամոյ), V. Թմբ ։ — (դանակի. թէն), gaine (կին), *sf.* — (սրոյ. թէն), gaine, *sf.*, fourreau, *sm.* — (կրայի, ոստրէի), écaille, *sf.* կրայի կռնակի —, carapace, *sf.* Սուրն ի — դարձունել, remettre l'épée au fourreau.

ՊԱՏԵԼ, entourer, environner, ceindre, *va.* || faire le tour de, cerner, *va.* || envelopper, *va.* || faire circuler, promener, *va.* || plaquer, couvrir, obséder, *va.* || assiéger, investir, cerner, *va.* Շուրջ —, չորս կողմը —, entourer, investir, cerner, *va.* Երկա-թով —, ferrer, *va.* Մոմով —, cirer, *va.* (Ոսկի, արծաթ) թիթեղով —, plaquer, *va.* — պաստառաւ, V. Աստառել ։ Խանձարուրով —, V. Խանձարրապատել ։ — վէրքը, panser la plaie.

ՊԱՏԵՀ, opportun, une, propre, *adj.* — (ժամանակ), propice, *adj.* — ժամանակ, occasion, *sf.* — *favorable. Belle —.* Ի — ժամանակի, à temps, *adv.* *Vous arrivez à temps.* Ի — ժամու (յարմար ատեն), opportunément, *adv.* *Il arriva fort —.* à propos, *adv.* *Nous arrivâmes à propos.*

ՊԱՏԵՀՈՒԹԻՒՆ, opportunité, occasion, *sf.*, à propos, *sm.* — տալ, procurer, fournir l'occasion de, donner occasion de.

ՊԱՏԵՂՆԱՒՈՐ (ծոցւոր), une personne un peu ronde, femme enceinte.

ՊԱՏԵՂՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ (ծոցւորու-թիւն), grossesse, *sf.*

ՊԱՏԵՆԱԳՈՐԾ, gainier, *sm.*

ՊԱՏԵՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, gainerie, *sf.*

ՊԱՏԵՆԱՑԷՆ, cuirassier, *sm.*

ՊԱՏԵՆԱԹԵՒ, coléoptère, *adj.* et *sm.* *Le hanneton (չորեակ. պիդ-դէժկէյէ) et les scarabées (բզէզ) sont des —s.*

ՊԱՏԵՆԱՒՈՐ, cossu, ue, *adj.*

ՊԱՏԵՐԱԶՄ ([illegible]), guerre, bataille, *sf.*, combat, *sm.*

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ, de guerre, guerrier, ière, martial, ale (*pl. martiaux*), *adj.*

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱՅԱՂԹ (պատերազմի մէջ յաղթող), gagneur de batailles.

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱՍԷՐ, guerroyeur, *sm.* || guerrier, ière, belliqueux, euse, *adj.*

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻԼ, faire la guerre, guerroyer, combattre, livrer une bataille, porter les armes.

ՊԱՏԵՐԱԶՄՈՂ, guerrier, combattant, *sm.* || belligérant, ante, belliqueux, euse, *adj.* — կին, guerrière, *sf.*

ՊԱՏԸՆՃԱՆ } ([illegible]), V. Պատինճան, Սմբուկ։
ՊԱՏԸՆՋԱՆ }

ՊԱՏԺԱՏՈՒ, punisseur, *adj.* et *sm.* *Un Dieu rémunérateur des bons, — des méchants.*

ՊԱՏԺԱԿԱՆ, pénal, ale, *adj.* *Loi pénale. Code —.*

ՊԱՏԺԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, pénalité, *sf.*

ՊԱՏԺԱՊԱՐՏ, punissable, *adj.* *C'est un homme très —. Crime — de mort.*

ՊԱՏԺԱՒՈՐ, supplicié, *sm.* *Le lieu où l'on enterre les —s.*

ՊԱՏԺԵԼ, punir, châtier, infliger une punission, une peine, un châtiment, une correction, corriger, *va.* Մահուամբ —, supplicier, *va.*

ՊԱՏԺՈՂ, punisseur, *sm.* *Un Dieu rémunérateur des bons, — des méchants.*

ՊԱՏԺՈՂՈՒԹԻՒՆ, punition, *sf.* *La — des crimes et des délits.*

ՊԱՏԻԺ, punition, *sf.*, châtiment, *sm.*, peine, correction, *sf.*, supplice, prix, pensum ([illegible]), *sm.* — Աստուծոյ, fléau, *sm.* Եգիպտոսի —ներ, les plaies d'Égypte. Առանց պատժի, impunément, *adv.* — դնել, սահմանել, infliger une punition, une peine, une correction, un châtiment. — տալ, donner une punition, mettre en pénitence. Յաւիտենական պատժոյ դատապարտել, condamner aux peines éternelles, réprouver, *va.*

ՊԱՏԻԼ, s'envelopper, *vpr.*

ՊԱՏԻՃ ([illegible]), cosse, *sf.* || capsule, *sf.* || — (հրացանի խանձ. [illegible]), capsule, *sf.* || — (փողի), trompe, *sf.*

ՊԱՏԻՆՃԱՆ ([illegible]), V. Պատրինճան, Պատրինջան, Սմբուկ։

ՊԱՏԻՒ, honneur, témoignage d'estime, hommage, *sm.* || honneurs, *smp.*, dignités, *sfp.*, gloire, prévenance, autorité, *sf.* || présent d'honneur, hommage, prix, *sm.*, honoraires, *smp.* || abréviation, *sf.* Մեծարանաց —, révérence, *sf.* Անձին — համարիլ, se faire honneur de, s'honorer, *vpr.* Իւր անձին —ը պահել, se respecter, *vpr.* Իւր նախնեաց —ը պահել, soutenir la gloire de ses aïeux. — բերել, ընել, ըլլալ, faire honneur, honorer. — ընծայել, rendre honneur. — ստանալ, s'honorer, *vpr.* Պատուոյ բարձրացունել, հասցունել, élever à quelque dignité, promouvoir, *va.* Կնոջ մը —ն յափշտակել ուզել, attenter à la pudeur, à l'honneur d'une femme. Ի —, en l'honneur de. Պատուով, honorablement, *adv.* Պատուոյս վրայ կ'երդնում, sur l'honneur, j'engage mon honneur. Պատուոյս վրայ, —ս երաշխաւոր, ma parole, ma parole d'honneur, parole d'honneur. Շատ — կ'ընէք ինձ, vous me faites beaucoup d'honneur, trop d'honneur. Այդպիսի

զգացմունք — կը բերեն ձեզի, de tels sentiments vous font honneur.

ՊԱՏԿԱՌ, V. Պատկառանք. — կալ, observer, *va.* — կալ (իմիք), vaquer à, s'appliquer à, *vn.* — կալ լռութեան, observer le silence.

ՊԱՏԿԱՌԱՆՔ, respect (յարգանք, յարգանքներ. *des respects*, տալ յարգանք), *sm.*, vénération, *sf.* || pudeur, déférence, confusion, honte (ամօթ), retenue, *sf.* || parties honteuses, *sfp.* Պատկառանօք, avec respect, respectueusement, avec pudeur, d'un air confus, *adv.*

ՊԱՏԿԱՌԵԼԻ, respectable, vénérable, *adj.*

ՊԱՏԿԱՌՈՏ, pudibond, onde, pudique, timide, *adj.*

ՊԱՏԿԱՌՈՏՈՒԹԻՒՆ, pudeur, *sf.*

ՊԱՏԿԱՌՈՒԿ (տեսակ մը բոյս), sensitive, *sf.*, mimosa, *sf.* (Այս վերջինն միմոզան է բուս ընկուզինաց).

ՊԱՏԿԵՐ, image, effigie, *sf.* || tableau, *sm.*, peinture, représentation, *sf.* || figure, *sf.*, portrait, *sm.* || copie, *sf.* Հեռագոյց, հեռատեսիլ —, perspective, *sf.* — (ի մէջ մատենից), illustration, *sf.* Խաչաբարձութեան — (Քրիստոսի), portement de croix. Խորհրդաւոր —, emblème, *sm.* — 32 կողմանց հողմոյ (բուն նաւավարաց), rose des vents կամ du compas. Իբրև —ի, à l'image de, en forme de. —ը նկարել, հանել, peindre, *va.*

ՊԱՏԿԵՐԱԲԱՆԱԿԱՆ, iconologique, *adj.*

ՊԱՏԿԵՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, iconologie, *sf.*

ՊԱՏԿԵՐԱԲԵԿ, briseur d'images, iconoclaste, *sm.*

ՊԱՏԿԵՐԱԳԷՏ, iconographe, *sm.*

ՊԱՏԿԵՐԱԳՐԱԿԱՆ, iconographique, *adj.*

ՊԱՏԿԵՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, iconographie, *sf.*

ՊԱՏԿԵՐԱԳԻՐ, face, *sf.*

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ, orné de gravures, illustré, ée, pittoresque, *adj.*

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴԵԼ, illustrer, *va.* — *un livre.*

ՊԱՏԿԵՐԱԼԻՑ, rempli de gravures, d'images, *adj.*

ՊԱՏԿԵՐԱԿԱԼ, chevalet, *sm.*

ՊԱՏԿԵՐԱՀԱՆ, peintre, portraitiste, *sm.*

ՊԱՏԿԵՐԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, peinture, *sf.*

ՊԱՏԿԵՐԱՄԱՐՏ, iconomaque, *sm.*

ՊԱՏԿԵՐԱՆԱԼ, se peindre, *vpr.*

ՊԱՏԿԵՐԱՊԱՇՏ, iconolâtre, *sm.*

ՊԱՏԿԵՐԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, iconolâtrie, *sf.*

ՊԱՏԿԵՐԱՎԱՃԱՌ, imager, ère, *s. Cet — a un beau choix d'estampes.*

ՊԱՏԿԵՐԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ imagerie, *sf. L'— d'Épinal.*

ՊԱՏԿԵՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, peindre, représenter, *va.*

ՊԱՏՃԱՌ, cause, *sf.* || cause, *sf.*, auteur, *sm.* || cause, raison, *sf.*, motif, sujet, *sm.* || cause, occasion, *sf.* || imputation, *sf.*, sujet d'accusation, délit, crime, *sm.* || prétexte, *sm.* Վշտի, տրտմութեան — մը, un sujet de chagrin, de tristesse. Տրտմութեան — մը ունի, il a un sujet de tristesse. Գանգատելու — ունի, il a sujet de se plaindre. Բարկանալու, նեղանալու — ունիմ, j'ai sujet d'être en colère, de me fâcher. Գանգատելու — տալ, donner sujet de se plaindre; donner prise. Այդ երբեմն — կռուոյ վէճի, cela donne quelque fois sujet à une dispute. — լինել, ըլլալ, être cause, occasionner, motiver, *va.* Կորստեան — ըլլալ, perdre, *va.*

փոխանակ — ըլլալ, précipiter, *va*. Մէկը — բռնել, s'en prendre à quelqu'un. —ը վերցնել, ôter le motif. —ներով հաստատել, motiver, *va*. —աւ, à cause de, pour, sous prétexte de. Առանց —ի, mal à propos, hors de propos. Առանց —ի մը, à propos de rien. Շահու —աւ, à cause du gain. - -Ն այն է զի, այն է որ, այս է որ, c'est que. Եւ ատոր —ը կայ, et pour cause. *Je veux faire cela, je ne veux pas faire cela, et pour cause.*

ՊԱՏՃԱՌԱԲԱՆԵԱԼ, raisonné, ée, *adj*.

ՊԱՏՃԱՌԱԲԱՆԵԼ, raisonner, argumenter, *vn*.

ՊԱՏՃԱՌԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, raisonnement, argument, *sm*., argumentation, *sf*. — սիրող, argumentateur, *sm*. Երկայն —ներ յառաջ բերող, raisonneur, euse, *s*. [gie, *sf*.

ՊԱՏՃԱՌԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, étiolo-

ՊԱՏՃԱՌԱԴՐԵԼ, motiver, *va*. *Il motiva son refus.*

ՊԱՏՃԱՌԱԿԱՆ, causal, ale, *adj*. — (շաղկապ. որինակ իմն *Car, Parce que*), causatif, ive, *adj*. [lité, *sf*.

ՊԱՏՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, causa-

ՊԱՏՃԱՌԱԿԱՆՔ, causes secondes. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Պատճառաւորք։

ՊԱՏՃԱՌԱԿԱՐԳԵԼ, V. Պատճառադրել։

ՊԱՏՃԱՌԱՆՔ, cause, *sf*., motif, *sm*. || prétexte, *sm*., excuse, *sf*., faux-fuyant (*pl*. des *faux fuyants*), *sm*. Առիթ պատճառանաց, la cause première կամ universelle, la souveraine cause, la cause des causes. Պատճառանօք, —ով, sous prétexte de, sous l'ombre կամ ombre de. — յառաջ բերել, raisonner, *vn*. — գտնող, raisonneur, euse, *s*.

ՊԱՏՃԱՌԱՒՈՐՔ, causes secondes, *sfp*. Կ'ըսուի եւ Պատճառակականք։

ՊԱՏՃԱՌԵԼ, causer, occasionner, faire, *va*. || prétexter, alléguer կամ prendre prétexte, chercher des prétextes, donner pour excuse, *va*. || se donner un air de, *vpr*., faire semblant de, feindre, *va*. Կորուստ —, perdre, *va*. (Կասկած) —, jeter, *va*. Մէկուն վիշտ —, causer de la peine à quelqu'un. Դժբախտաբար այս մարդուն վիշտ պատճառեցի, j'ai malheureusement causé de la peine à cet homme.

ՊԱՏՃԷՆ, copie, *sf*.

ՊԱՏՃՈՏՃ, prépuce, *sm*.

ՊԱՏՃՈՒԿ (բուսոց), follicule, *sm*. *Le fruit du laurier-rose, de l'apocyn* (Փեթեկ. տունկ մ'է. Լաւ Հաղար), *est un* —.

ՊԱՏՄԱԲԱՆ, historien, *sm*. Անկողմնակալ —, — impartial.

ՊԱՏՄԱԲԱՆԱԿԱՆ, narratif, ive, *adj*. [de, *va*.

ՊԱՏՄԱԲԱՆԵԼ, faire l'histoire

ՊԱՏՄԱԲԱՐ, historiquement, *adv*. *Narrer une chose, un fait* —.

ՊԱՏՄԱԳԻՐ, historien, *sm*. Անկողմնակալ —ներ, des —s impartiaux. — (ժէրուբենէ սահմանեալ), historiographe, *sm*. — կարուց ուրուք, V. Կենսագիր։

ՊԱՏՄԱԳՐԱԿԱՆ, historique, *adj*. *Style, narration, recueil* —. *Dictionnaire* —.

ՊԱՏՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, histoire, *sf*. Ըստ պատմագրութեան, V. Պատմագրորէն, Պատմաբար։

ՊԱՏՄԱԳՐՕՐԷՆ, historiquement, *adv*.

ՊԱՏՄԱԿԱՆ, historique, historial, ale, narratif, ive, *adj*.

ՊԱՏՄԵԼ, raconter, narrer, conter, réciter, faire le récit,

faire l'histoire de, débiter, rapporter, exposer, rendre compte (d'une affaire), *va.* Բան մ'իր սկիզբէն —, V. Բան (2)։ Մանրամասնաբար —, մանր, պարագաներով —, raconter avec détaille, détailler, circonstancier, *va.* Երկինք պատմեն զփառս Աստուծոյ, les cieux proclament, annoncent la gloire de Dieu.

ՊԱՏՄԻՉ, historien, *sm.*, narrateur, trice, conteur, euse, *s.*

ՊԱՏՄՈՂ, narrateur, trice, *s.* Տեսած ու լսած —, rapporteur, euse, *s.*

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ, histoire, *sf.* || narration, *sf.*, historique, portrait, récit, *sm.*, exposition, version, *sf.*, exposé, *sm.*, relation, *sf.* Ծաղկաքաղ — վարուց սրբոց, fleur des saints. — կենաց ուրուք, V. Կենսագրութիւն։ Ընդհանուր —, histoire universelle. — Հին եւ Նոր կտակարանի, histoire de l'ancien et du nouveau testament. Համառօտ — Ս. Գրոց, abrégé de l'histoire sainte.

ՊԱՏՄՈՒՃԱՆ, robe, tunique, *sf.* — (արեւելեայց. ԻՆՔ—րէ), veste, *sf.*

ՊԱՏՆԷՇ, rempart, retranchement, *sm.*, barricade, *sf.* — շինել, barricader, *va.*; se remparer, *vpr.*

ՊԱՏՇԱՃ, convenable, convenant, ante, décent, ente, propre, bienséant, ante, à propos, sortable, assortissant, ante, *adj.* || honnête, conforme, raisonnable, *adj.* — է որ, il est à propos que. — է որ մեկնինք, il est à propos que nous parlions. Ըստ —ի, ըստ —ից, — կերպով, V. Պատշաճաբար։ — վարկանիլ, juger à propos.

ՊԱՏՇԱՃԱԲԱՐ, d'une manière convenable, convenablement, décemment, dûment, à propos, à l'avenant, *adv.*

ՊԱՏՇԱՃԱԴԵՂ, bien proportionné, ée, *adj.*

ՊԱՏՇԱՃԱԿԱՆ, convenant, ante, bienséant, ante, proportionnel, elle, *adj.*

ՊԱՏՇԱՃԵԼ, rendre convenable, conformer, adapter, approprier, ajuster, faire cadrer, assortir, appliquer, *va.*

ՊԱՏՇԱՃԵՑՈՒՑՈՒՄՆ, adaptation, *sf.*

ՊԱՏՇԱՃԻԼ, convenir, être convenable, cadrer, s'adapter, s'accorder, s'assortir, se rapporter à, regarder. || se faire, se créer, *vpr.* Բաշ —, venir bien à.

ՊԱՏՇԱՃՈՂ, convenable, *adj.*

ՊԱՏՇԱՃՈՂՈՒԹԻՒՆ, office, *sm.*

ՊԱՏՇԱՃՈՒԹԻՒՆ, convenance, bienséance, décence, honnêteté, proportion, *sf.*, rapport, à propos, *sm.*

ՊԱՏՇԳԱՄ (ՏՂՆԻՆԻՐ), balcon, *sm.* *Prendre l'air sur un* —. terrasse, *sf.* *Les fenêtres de sa chambre ouvrent sur une* —.

ՊԱՏՇԷՆ, rayon (ԲՅՈՆ), *sm.*

ՊԱՏՈՒԱԲԵՐ, honorifique, *adj.*

ՊԱՏՈՒԱԴԻՐ, respectueux, euse, *adj.* Չափազանց —, V. Մեծ-ծեռ։ [*sm.*

ՊԱՏՈՒԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, devoir,

ՊԱՏՈՒԱՄ, parafe կամ paraphe, *sm.* Իմ ստորագրութեանս —ը, le paraphe de ma signature.

ՊԱՏՈՒԱՄԵԼ, parafer կամ parapher, *va.* *Il faut — cette pièce.*

ՊԱՏՈՒԱԿԱԼ, honoraire, *adj.* *Conseiller, professeur* —. — գահերէց, président —. [*adj.*

ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ, précieux, euse,

ՊԱՏՈՒԱԿԱՆԱԳՈՅՆ, le plus précieux, *adj.*

ՊԱՏՈՒԱԿԱՆԱՆԱԼ, devenir précieux.

ՊԱՏՈՒԱՆԴԱՆ, marchepied, *sm.* — (ամանի), socle, *sm.* — (արձանի), piédestal, socle, *sm.* — (սեան), piédestal, *sm.*

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ, décoration, *sf.*, insigne, ordre, *sm.* — տալ, décorer, *va.*

ՊԱՏՈՒԱՆՈՒՆ, titre, *sm.*

ՊԱՏՈՒԱՍԷՐ, ambitieux, euse, *adj.* [sement, *adv.*

ՊԱՏՈՒԱՍԻՐԱԲԱՐ, ambitieu-

ՊԱՏՈՒԱՍԻՐՈՂ, honnête, *adj.*

ՊԱՏՈՒԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, ambition, prévenance, *sf.*

ՊԱՏՈՒԱՍՏ (-ւ), ente, greffe, *sf.* — (մարմնոյ), vaccine (Հ-է-ն'), *sf.*

ՊԱՏՈՒԱՍՏԵԼ, enter, greffer, inoculer, insérer, *va.* — (մարմինը), vacciner, *va.* *Faire — son enfant. Se faire —.*

ՊԱՏՈՒԱՍՏԻՉ, **ՊԱՏՈՒԱՍՏՈՂ**, } inoculateur, trice, *s.*; vaccinateur, *sm.*

ՊԱՏՈՒԱՍՏՈՒԻԼ, se greffer; se faire vacciner, *vpr.*

ՊԱՏՈՒԱՍՏՈՒՄ, **ՊԱՏՈՒԱՍՏՈՒՄՆ**, } inoculation, vaccination, *sf.*

ՊԱՏՈՒԱՐ, rempart, *sm.*, barrière, *sf.* — անկապկածելի, անդրդուելի, un — assuré.

ՊԱՏՈՒԱՐԺԱՆ, honorable, *adj.*

ՊԱՏՈՒԱԻՈՐ, honorable, honorifique, honnête, *adj.*

ՊԱՏՈՒԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ, honorabilité, *sf.*

ՊԱՏՈՒԵԼ, honorer, rendre honneur, vénérer, respecter, estimer, *va.*

ՊԱՏՈՒԵԼԻ, honorable, *adj.*

ՊԱՏՈՒԷՐ, ordre, commandement, *sm.*, injonction, prescription, *sf.* || précepte, *sm.* || mandat, mandement, *sm.*, commission, recommandation, *sf.* || instruction, *sf.* || ordonnance, *sf.*, décret, *sm.* — (Աստուծոյ, եկեղեցւոյ), précepte, *sm.* — ղնել, տալ, V. Պատուիրել։

ՊԱՏՈՒԻՐԱԳԻՐ, mandat, *sm.* հատուցման — դրկել, mandater, *va.* — *une somme de vingt mille francs.*

ՊԱՏՈՒԻՐԱԿ, mandataire, résident, *sm.* Գաղտնի —, émissaire, *sm.* [ce, *sf.*

ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, résiden-

ՊԱՏՈՒԻՐԱՆ, commandement, *sm.* — (Աստուծոյ, եկեղեցւոյ), précepte, *sm.*

ՊԱՏՈՒԻՐԱՆԱԳԻՐ, mandement, *sm.* — *de l'archevêque de Paris.*

ՊԱՏՈՒԻՐԱՆԱԶԱՆՑ, transgresseur, *sm.*

ՊԱՏՈՒԻՐԱՆԱԶԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, transgression, *sf.*

ՊԱՏՈՒԻՐԵԼ, donner ordre, ordonner, commander, enjoindre, prescrire, imposer, recommander, *va.* Հրովարտակով —, ordonner par un décret, décréter, *va.*

ՊԱՏՈՒՀԱՆ, fenêtre, croissée, vitre, *sf.* Բոլորակ —, œil-de-bœuf (*pl.* des *œils de bœuf*), *sm.* Կրկին —, contre-fenêtre (*pl.* des *contre-fenêtres*), *sf.* Նաւու թբնդանօթներու —, V. Թնդանօթաձակ։ Կէս —, mezzanine (Ֆ-լ-ն-է-ն'), *sf.* Կը գործածուի եւ իբր *adj. f. Fenêtre —.* —ներ բանալ, percer des fenêtres, fenêtrer, *va.* —էն նայիլ, regarder par la fenêtre. —էն դուրս ելնել, sortir par la fenêtre.

ՊԱՏՈՒՀԱՍ, châtiment, *sm.*, punition, peine, correction, *sf.* || fléau, *sm.*, vengeance, *sf.* || menace, *sf.* — ի վերայ ածել, V. Պատուհասել։ V. եւ Պատիժ։

ՊԱՏՈՒՀԱՍԱԼԻՑ, menaçant, ante, *adj.*

ՊԱՏՈՒՀԱՍԵԼ, punir, châtier,

va., se venger de, *vpr.* V. եւ Պատժել։

ՊԱՏՈՒՈՅ, honoraire, honorifique, *adj.*

ՊԱՏՌԵԼ, déchirer, lacérer, délabrer, dévorer, mettre en lambeaux, mettre en pièces, accrocher, *va.* || gercer, crever, crevasser, fendre, couper, casser, *va.* — (գրուածք մը), lacérer, *va.* — (օդը), fendre, *va.* Զիրար —, s'entre-déchirer, *vpr.* Թեթեւ կերպով մորթը —, déchirer légèrement la peau, égratigner, *va.*

ՊԱՏՌՈՂ, dévorant, ante, *adj.*

ՊԱՏՌՈՒԱԾՔ, égratignure, *sf.* V. Պատառուածք։

ՊԱՏՍՊԱՐԱՆ, abri, *sm.*

ՊԱՏՍՊԱՐԵԼ, protéger, défendre, mettre à l'abri, mettre à couvert, abriter, *va.* Ինքզինք —, V. Պատսպարիլ։

ՊԱՏՍՊԱՐԻԼ, s'abriter, se mettre à couvert, se couvrir, se garnir, *vpr.*

ՊԱՏՍՊԱՐՈՒԻԼ, V. Պատսպարիլ։

[illegible], clématite, *sf.* Կ'ըսուի եւ Կլիմատիս։

ՊԱՏՐԱՆՔ, tromperie, duperie, séduction, supercherie, *sf.* || méprise, erreur, *sf.* || illusion, déception, *sf.*, leurre, *sm.* — (զգայութեանց, մտաց), illusion, *sf.* —ը փարատել, dessiller, désabuser, *va.* —ը փարատիլ, se désabuser, *vpr.*

ՊԱՏՐԱՍՏ, prêt, ête, tout prêt, préparé, ée, disposé à, prompt, ompte ([illegible]), *adj.* — ընել, V. Պատրաստել։ — լինել, ըլլալ, V. Պատրաստուիլ։ Մեկնելու — ըլլալ, être prêt à partir. *Il est prêt à partir.* — կենալ, se tenir prêt.

ՊԱՏՐԱՍՏԱԲԱՆ, qui a beaucoup de présence d'esprit. — լինել, ըլլալ, être promp à la repartie, avoir la repartie prompte.

ՊԱՏՐԱՍՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, présence d'esprit.

ՊԱՏՐԱՍՏԱԲԱՐ, avec empressement, promptement, *adv.*

ՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ, empressé, ée, *adj.* V. եւ Պատրաստ։

ՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, empressement, *sm.*, promptitude, *sf.*

ՊԱՏՐԱՍՏԵԼ, préparer, faire, accommoder, apprêter, procurer, disposer, mettre en état, *va.* — (նաւը) ամէն պէտք եղած բաներով, — մեկուն պէտք եղած բաներն (հագուստ), équiper, *va.* — (կերակուր), mettre, *va.* — *une carpe en matelote, des fruits en compote.* Ինքզինք —, se garnir, *vpr.* V. եւ Պատրաստուիլ։

ՊԱՏՐԱՍՏԵՑՈՒՆԵԼ, faire préparer, *va.*

ՊԱՏՐԱՍՏԻԼ, V. Պատրաստուիլ։

ՊԱՏՐԱՍՏԻՉ, } préparateur,
ՊԱՏՐԱՍՏՈՂ, } apprêteur, *sm.* V. Նախապատրաստական։

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ, préparé, ée, apprêté, ée, *adj.* V. եւ Պատրաստ։

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ, préparation, *sf.*, préparatif, apprêt, *sm.* || disposition, *sf.* || précaution, *sf.* || promptitude, *sf.* — տեսնել, faire ses կամ des préparatifs.

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԻԼ, se préparer, s'apprêter, se mettre en état, en mesure, se disposer, faire ses préparatifs, des préparatifs, ses dispositions. ||se garder de, prendre garde de.

ՊԱՏՐԵԼ, V. Խաբել։

ՊԱՏՐԻԿԱԿԱՆ, patricien, ienne, *adj.*

ՊԱՏՐԻԿՈՒԹԻՒՆ, patriciat, *sm.*

ՊԱՏՐԻԱՐՔ, patriarche, *sm.* — *de Constantinople, de Jérusalem.*

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ, patriarcal, ale (*pl. patriarcaux*), *adj.* *Trône —. Dignité patriarcale.*

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ, patriarcat, *sm.* [cat, *sm.*

ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԻՒՆ, patriar-

1. **ՊԱՏՐԻԿ** (ազնուական), patricien, ienne, *s.*

2. **ՊԱՏՐԻԿ** (առ հին Հռովմայեցիս), patricien, *sm.*

3. **ՊԱՏՐԻԿ** (դէյ), patrice, *sm.*

ՊԱՏՐԻՆՋ (օղուլ օթու. Փւլէ..), mélisse, *sf.*, citragon, *sm.*, citronnelle, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Թրնջխոտ։

ՊԱՏՐԿՈՒԹԻՒՆ (պատիւ պատրկի), V. Պատրկութիւն։

ՊԱՏՐՈՅԳ (Փէթիլ), mèche, *sf.* — լուսակայի (Լամբայի Փէթիլի), veilleuse, *sf.* *Acheter une boite de --s.* —ի ծայր, moucheron, *sm.* [voile, *sm.*

1. **ՊԱՏՐՈՒԱԿ** (առագաստ. քող),

2. **ՊԱՏՐՈՒԱԿ** (պատճառանք. բարուրք), voile, *sm.* Պատրուակով (պատճառանօք), sous l'ombre de, sous ombre de, *prép.* *Sous ombre de dévotion.*

3. **ՊԱՏՐՈՒԱԿ** (երեսաց, երեսք. դիմաց), masque, *sm.*

4. **ՊԱՏՐՈՒԱԿ** (ծածկոյթ [նամակաց]), couvert, *sm.* — թղթոյ, նամակի, l'enveloppe d'une lettre. *Mettre une lettre sous enveloppe.*

ՊԱՏՐՈՒԱԿԵԼ (պարտըկել), couvrir, *va.* *On pourrait — sa faute, en disant que . . .* pallier, *va.* *Il eut l'adresse de bien — son crime.* || voiler, *va.* *On voile les images dans les églises pendant le carême. — sa figure. — son amour des apparences de l'amitié.* masquer, *va.* *Il a élevé un mur qui masque ma maison. — ses desseins.* pallier, *va.*

ՊԱՏՐՈՒԱԿԻԼ, se masquer, *vpr.*

ՊԱՏՐՈՒԱԿԻՉ, palliatif, ive, *adj.* || dissimulateur, trice, *s.* — դեղ, — հնարք, palliatif, *sm.*

ՊԱՏՐՈՒԱԿՈՂ, V. Պատրուակիչ։ Բարք —ի, dissimulation, *sf.*

ՊԱՏՐՈՒԱԿՈՒԹԻՒՆ, palliation, dissimulation, *sf.*

ՊԱՏՐՈՒԳԱԿԱԼ, lamperon, *sm.*

ՊԱՏՐՈՒԳԵԼ, mécher, *va.*

ՊԱՐ, danse, *sf.* Գեղջկական —, loure, *sf.* Գինետան —, bastringue, *sm.* — բռնել, խաղալ, danser, *vn.* Կ'ըսուի եւ Պարել, կաքաւել։ Մխիլ ի —, entrer en —. Հանդէս —ուց, bal (*pl.* des *bals*), *sm.* Կ'ըսուի եւ Պարահանդէս։

ՊԱՐԱԳԱՅ, circonstance, *sf.* || détail, *sm.* Ըստ —ից, selon les circonstances.

ՊԱՐԱԳԱՅՈՒԹԻՒՆ, cercle, *sm.*

ՊԱՐԱԳԼՈՒԽ, coryphée, *sm.* || chef, le chef du chœur ([illegible]), *sm.* [se.

ՊԱՐԱԿԻՑ, compagnon de dan-

ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ, bal (*pl.* des *bals*), *sm.* Դիմակաւոր —, V. Դիմակաւոր (2)։ — երթալ, aller au —.

ՊԱՐԱՆ, corde, *sf.*, câble, *sm.* Ընդծովեայ — հեռագրական, câble télégraphique sous-marin. Անդրատլանտեան —, câble transatlantique.

ՊԱՐԱՆԱՊԵՏ, bosseman, *sm.*

ՊԱՐԱՆԳԱՏ (Հնդկաց գահաւորակ), palanquin, *sm.*

ՊԱՐԱՆԽԱՂԱՑ, V. Լարախաղաց։ [([illegible]), *sm.*

ՊԱՐԱՆՈՑ, cou, *sm.* || isthme

ՊԱՐԱՆՏԻԿ, dansant, ante, *adj.* — երեկոյթ, soirée dansante.

ՊԱՐԱՆՏԻԿՔ (կաքաւ. պար), danse, *sf.* — (ի թատրոնս), ballet, *sm.* *Il y a un — au premier acte de cet opéra.*

ՊԱՐԱՊ, loisir, *sm.* || occasion, *sf.* || vide, vacant, ante, *adj.* || net, *m.* nette, *f.* *adj.* — ժամանակ, V. Ժամանակ։ — ժամեր,

V. Ժամ։ — տեղ, vide, *sm.* Ժամ —ոյ, loisir, *sm.* Ազատ —ոյ, V. Պարապուրդ։ Ունել —, avoir du loisir. — լինել, բլալ, մնալ, être vacant, rester vacant, oisif, vaquer, *vn.* —ով, à loisir, tout à loisir, *adv.* — տեղը, en vain, en pure perte, *adv.*

ՊԱՐԱՊԵԼ, occuper, *vn.*, s'occuper de, *vpr.*, vaquer à, *vn.*

ՊԱՐԱՊԵՏ, coryphée, *sm.*

ՊԱՐԱՊԵՑՈՒՆԵԼ, occuper, donner de l'occupation, *va.* V. Պարպել։

ՊԱՐԱՊԻԼ, occuper, *vn.*, s'occuper de, *vpr.*, s'appliquer à, s'adonner à, *vpr.*, vaquer à, *vn.* *Il s'en allu vaquer à ses occupations d'un autre côté.* — խրախճանաց, faire la noce, V. Պարապուրդ։

ՊԱՐԱՊՈՐԴ, oisif, ive, *adj.* *Il ne faut pas qu'un jeune homme reste oisif.* désœuvré, ée, vacant, ante, *adj.* *Il y a un appartement vacant dans cette maison.* || désœuvré, ée, *s.*

ՊԱՐԱՊՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, oisiveté, [*sf.*

ՊԱՐԱՊՈՒԹԻՒՆ, occupation, *sf.* || frivolité, *sf.* — (արտոյ, պաշտօնի), vacance, *sf.*

ՊԱՐԱՊՈՒՄՆ ([illegible]), occupation, vacation, *sf.* || — (մեկնութիւն [նախնի մատենագրաց Յունաց]), scolie ([illegible]), *sf.* *Les anciennes —s sur Aristophane (Արիստոփան) sont très estimées.* || — ([երկրաչափութեան մէջ] նախընթաց առաջարկութեան մը վրայօք դիտողութիւն), scolie, *sm.*

ՊԱՐԱՊՈՒՐԴ ([դպրոցի աշակերտաց] հանգստեան ժամանակ), vacances, *sfp.* *Avoir —. Où irez-vous passer les —.*

ՊԱՐԱՍՐԱՀ, salle de danse, *sf.*

ՊԱՐԱՐԱՆ, danse, *sf.* *Aller à la —. Revenir de la —.*

ՊԱՐԱՐԵԼ, V. Պարարտացուցանել։

ՊԱՐԱՐԻԼ, V. Պարարտանալ։

ՊԱՐԱՐՈՒՄՆ (անասնոց), engraissement, *sm.*

ՊԱՐԱՐՏ, gras, asse, engraissé, ée, nourri, ie, dodu, ue, succulent, ente, fertile, *adj* — երկիր, terre grasse. Միս — մասն, gras, *sm.*

ՊԱՐԱՐՏԱՆԱԼ, devenir gras, prendre de la graisse, engraisser, *vn.*, s'engraisser, *vpr.*

ՊԱՐԱՐՏԱՑՈՒՆԵԼ, faire devenir gras, engraisser, nourrir, *va.* || rendre fertile, fertiliser, *va.* Արտը —ու համար աղբ դնել, fumer, *va.*

ՊԱՐԱՐՏԱՑՈՒՑԻՉ, fertilisant, ante, *adj.* — (կենդանիներու), engraisseur, *sm.*

ՊԱՐԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, graisse, *sf.* — (անդոց՝ անդաստանաց, երկրի), engrais ([illegible]), *sm.*, fertilité, *sf.* Բոյս պարարտութեան (հատուց), engrais, *sm.* [*sf.*

ՊԱՐԱՒԱՆԴ, lien, *sm.*, chaîne,

ՊԱՐԱՒԱՆԴԵԼ, lier, enchaîner, *va.*

ՊԱՐԱՒՈՐ, danseur, euse, *s.*

ՊԱՐԲԵՐԱԲԱՐ, V. Պարբերապէս։ [dique, *sf.*

ՊԱՐԲԵՐԱԹԵՐԹ, revue périodique,

ՊԱՐԲԵՐԱԿԱՆ, périodique, *adj.*

ՊԱՐԲԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, périodicité, *sf.*

ՊԱՐԲԵՐԱՊԷՍ, périodiquement, *adv.*

ՊԱՐԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, période, *sf.* || — (նոր տող. հատուած), alinéa, *sm.* Մեծ —, la grande période ([illegible]).

ՊԱՐԳԵՒ, don, cadeau, présent, pot-de-vin (*pl.* des *pots-de-vin*), régal (*pl.* des *régals*), *sm.*, donnation, gratification, *sf.*

ՊԱՐԳԵՒԱԲԱՇԽ, donateur, trice, *s.*

ՊԱՐԳԵՒԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ, distribution des prix. Հայերէն կ'ըսուի եւ Մրցանակաբաշխութիւն։

ՊԱՐԳԵՒԱԳԻՐ, brevet, *sm.* — *du duc.*

ի **ՊԱՐԳԵՒԱՌՈՒ**, donataire, acceptant, ante, *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Պարգեւընկալ։

ՊԱՐԳԵՒԱՏՈՒ, donateur, trice, *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Պարգեւիչ։

ՊԱՐԳԵՒԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ (կամ *Պարգեւատրութիւն*), donation, *sf.* [tion, *sf.*

ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒԹԻՒՆ, dona-

ՊԱՐԳԵՒԵԼ, faire don կամ présent à, donner en présent, donner, gratifier, *va.*

ՊԱՐԳԵՒԸՆԿԱԼ, donataire, acceptant, ante, *s.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Պարգեւառու։

ՊԱՐԳԵՒԻՉ, } donateur, trice,
ՊԱՐԳԵՒՈՂ, } *s.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Պարգեւատու։

1\. **ՊԱՐԵԳՕՏ** (նախնեաց տեսակ մ'երկայն եւ փոռանկեալ [non fendu] զգեստ), robe, *sf.*

2\. **ՊԱՐԵԳՕՏ** (հանդերձ երկայն թեզանաւոր [կանանց եւ մանկանց]), robe, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ կապայ (2)։ Ներքին — (կանանց), cotillon, *sm.* — *de serge.*

3\. **ՊԱՐԵԳՕՏ** (դատաւորաց, փաստաբանից, վարժապետաց), robe, *sf.*

4\. **ՊԱՐԵԳՕՏ**, V. կապայ (1)։

5\. **ՊԱՐԵԳՕՏ** (հին Հռովմայեցւոց երկայն եւ լայն զգեստ մը), toge, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ջոյծ(2)։

ՊԱՐԵԳՕՏԱՒՈՐ, frocard, *sm.* —ք, les robes noirs.

1\. **ՊԱՐԵԳՕՏԻԿ** (կարճ պարեգօտ [robe] եկեղեցականաց որ կը հասնի մինչեւ ծնկերը), V. կապէկ։

2\. **ՊԱՐԵԳՕՏԻԿ** (փոքրիկ պարեգօտ [robe] մանկանց), jaquette, *sf.* *Il portait encore la —.*

ՊԱՐԵԽ, roc (*ժայռ*), *sm.*, roche, *sf.*, rocher, *sm.*

ՊԱՐԵԼ, danser, *v. n.* et *a.*

ՊԱՐԵՆԱԿԱՊԱՆՔ, poste, *sm.* *Chef de —. Doubler les —s.*

ՊԱՐԵՆԱԳՈՂ (ուտելիք յափշտակող զինուոր), picoreur, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Պարենակապուտ։ [գող։

ՊԱՐԵՆԱԿԱԳՈՒՏ, V. Պարենա-

ՊԱՐԵՏՂ, V. Պարարան։

ՊԱՐԵՐԳ, chœur (*խումբ*), *sm.* *Les —s d'Eschyle* (*Էսքիլոս*).

ՊԱՐԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, chœur, *sm.* *Les —s d'Athalie.*

1\. **ՊԱՐԶ**, simple, serein, eine, net, *m.* nette, *f.*, naïf, ïve, uni, ie, *adj.* || ingénu, ue, *adj.* et *s.* — կերպով, V. Պարզապէս։

2\. **ՊԱՐԶ** (*պայծառ*), V. Պարզկայ։

ՊԱՐԶԱԲԱՆԵԼ, élucider, *va.*

ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, dévoilement, *sm.* Մանրամասն —, développement, *sm.*

ՊԱՐԶԱԲԱՐ, V. Պարզապէս։

ՊԱՐԶԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ (խօսելու դիւրութիւն), loquèle, *sf.*

ՊԱՐԶԱՄԻՏ, simple, niais, aise, uni, ie, *adj.* || ingénu, ue, *adj.* et *s.*

ՊԱՐԶԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, V. Պարզմտութիւն։

ՊԱՐԶԱՉԱՓ, eudiomètre, *sm.*

ՊԱՐԶԱՉԱՓԱԿԱՆ, eudiométrique, *adj.* [trie, *sf.*

ՊԱՐԶԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, eudiomé-

ՊԱՐԶԱՊԷՍ, simplement, nettement, naïvement, ingénument, niaisement, formellement, *adv.*

ՊԱՐԶԵԼ, simplifier, clarifier, filtrer, *va.* || éclaircir, purifier, *va.* || étendre de son long, dérouler, déployer, ouvrir, *va.* || démêler, débrouiller, dénouer, éclaircir, développer, *va.* || débrouiller, expliquer, *va.* **Առագաստ** —, déployer la voile. **Դրօշ**

—, arborer un drapeau. Կենիոր —, dénouer, *va*. — (ստրակոյս մը), éclaircir, *va*.

ՊԱՐԶԻԼ, se simplifier, *vpr*. ‖ se clarifier, se filtrer, *vpr*. ‖ s'éclaircir, se purifier, *vpr*. ‖ s'éclaircir, devenir clair. ‖ devenir serein. ‖ s'étendre, se dérouler, se déployer, se démêler, *vpr*.

ՊԱՐԶԿԱՑ (այազ), serein, *sm*. *Le — est plus dangereux en été que dans d'autres saisons. Le — est tombé.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Պարզ (2), Սէրոնսիր, Սիր։

ՊԱՐԶՄՏՈՒԹԻՒՆ, simplicité, simplesse, naïveté, candeur, ingénuité, bonne foi, *sf*. ‖ simplicité, bonhomie, niaiserie, *sf*. Պարզմտութեամբ, V. Պարզապէս։

ՊԱՐԶՄՏՕՐԷՆ, V. Պարզապէս։

ՊԱՐԶՈՂ, simplificateur, *sm*.

ՊԱՐԶՈՒԹԻՒՆ, simplicité, *sf*. ‖ clarté, netteté, pureté, *sf*. ‖ simplicité, naïveté, candeur, ingénuité, *sf*. ‖ clarification, *sf*. ‖ sérénité, *sf*., temps serein, *sm*. Ընականն —, naïveté, *sf*.

1. **ՊԱՐԶՈՒՆԱԿ** (քօլ տէմիրի), barre, *sf*. — *de bois, de fer. Il serait malaisé d'enfoncer cette porte, il y a une bonne — derrière.*

2. **ՊԱՐԶՈՒՆԱԿ** (փակոց. Մահքէմէլէրին իչինտէ թահթա-լըգ-ւ փէօլմէ), barre, *sf*. *Les comparutions en personne ont lieu à la —.*

ՊԱՐԶՈՒՑ, passoire, couloire, *sf*., filtre, *sm*.

ՊԱՐԷՆ, vivre, pain, *sm*. —ք (զօրաց), subsistances, *sfp*., vivres, *smp*., étape, *sf*.

ՊԱՐԷՑ, éphore, *sm*.

ՊԱՐԻԼԼԵԱԿ (ամերիկեան տունկ մ'որոյ արմատ կը գործածուի բժշկութեան. սաքըզ-ճա-), salsepareille, *sf*.

ՊԱՐԻԽ (հասըր), natte, *sf*. *Coucher sur de la —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ փսիաթ, Պրցուեղէն, Նանայ, Խսիր։

ՊԱՐԻԿ (ֆէրի'փէրի —փէրի), fée, *sf*. V. եւ Ըղձանոյշ։

ՊԱՐԻՍՊ, muraille, bastille, *sf*., bastion, *sm*.

ՊԱՐԾԱՆՔ, gloire, *sf*.

ՊԱՐԾԵՆԱԼ, se glorifier de, se vanter, *vpr*., piaffrer, *vn*. Պարծենալ չըլլայ, sans vanité.

ՊԱՐԾԵՆԿՈՏ, vantard, arde, fanfaron, onne, *adj*. ‖ vantard, arde, fanfaron, onne, hâbleur, euse, *s*.; rodomont, sacripant, tranche-montagne (*pl*. des *tranche-montagne*), mangeur կամ avaleur de charrettes ferrées, de petits enfants, *sm*.

ՊԱՐԾԵՆԿՈՏՈՒԹԻՒՆ, vanterie, jactance, hâblerie, *sf*.

ՊԱՐԾԻԼ, se vanter de, se glorifier de, se piquer de, se faire gloire de, *vpr*., faire trophée de quelque chose, *va*.

ՊԱՐԾՈՒԿ, V. Պարծենկոտ։

ՊԱՐԿ, sac (թօրպա), *sm*. — զօրծաւորի, havresac (հէյպէ), *sm*. Դարբնի երկաթեայ գործեաց կաշեայ —, ferrière, *sf*. Լեցուն — մը, une sachée, *sf*., sac, *sm*.

ՊԱՐԿԱՒՈՐՔ (չորքոտանեաց ցեղ մը), marsupiaux, *smp*.

ՊԱՐԿԵՇՏ, décent, ente, modeste, honnête, *adj*. ‖ sage, chaste, pudique, *adj*.

ՊԱՐԿԵՇՏԱԲԱՐ, modestement, chastement, *adv*.

ՊԱՐԿԵՇՏԱՆԱԼ, être modeste, être honnête, être sage.

ՊԱՐԿԵՇՏԱՑՈՒՆԵԼ, rendre modeste, rendre honnête, rendre sage, *va*.

ՊԱՐԿԵՇՏՈՒԹԻՒՆ, décence, modestie, honnêteté, chasteté, pudeur, pudicité, *sf*. Պարկեշտութեամբ, V. Պարկեշտաբար։ *sm*.

ՊԱՐԿՈՒԿ (զէրտալի), abricot,

ՊԱՐԿՈՒՃ (ընդեղինաց կանանչ պատեան), gousse, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Պանուկ, Թանին։

ՊԱՐՀԱԿԱՐԱՆ, bagne, *sm. Le — de Brest, de Toulon.*

ՊԱՐՀԱԿԱՒՈՐ, galérien, forçat, *sm.*

ՊԱՐՄԱՆԻ, jeune homme. *sm.*

ՊԱՐՈՂ, dansant, ante, *adj.* || danseur, *sm.* V. Պարուհի։

ՊԱՐՈՅԿ, accent circonflexe (ê).

ՊԱՐՈՅՐ, cercle, *sm.* || — (տեսակ մը տաղ, երգ), rondeau, *sm. Chanter un —.* || — (մէն մի պատուած պարուրաձեւ գծի), spire, *sf.* || — (տեսակ մը կոր գիծ [ըստ երկրաչափից]), spirale, *sf.* || — (պարուրաձեւ զսպանակ (ժամացուցի)), spiral, *sm.* || — (Գաղղիացւոց փոքրիկ բանաստեղծութիւն մը), rondeau, *sm. Faire des —x.*

ՊԱՐՈՆ (տանուտէր մեծ), baron, *sm. Les hauts —s. Les grands —s.* || — (հողատիրոյ ազնուական), baron. *sm. Le — de tel lieu. Monsieur* (մօսիէօ) *le —.* || — (անուն պատուոյ. տէր), monsieur, mons (մօնս, կ'ըսուի ընտանեբար կամ հեգնութեամբ), *sm.* Պարոնայք, messieurs, *smp.*

ՊԱՐՈՆԱԿԱՆ, baronnial, ale *(pl. baronniaux), adj. Les droits baronniaux.*

ՊԱՐՈՆԻԿ, baronnet, *sm.*

ՊԱՐՈՆՈՒԹԻՒՆ, baronnie, *sf.*, baronnage, *sm.*

ՊԱՐՈՆՈՒՀԻ, baronne, *sf. La — de tel lieu. Madame la —.*

ՊԱՐՈՒԹԱՑ (խնդրոյ մը վերաբերեալ թղթոց ծրար). dossier, *sm. Le — d'une procédure. Examiner. dépouiller un —.*

ՊԱՐՈՒՀԻ, danseuse, *sf.*

ՊԱՐՈՒՆԱԿ, sphère, *sf. Cela n'est pas de votre —. Sortir de sa —.* || — (երկնից), sphère, *sf.* — բանք, circonlocution, *sf.*

ՊԱՐՈՒՆԱԿԵԱԼ, contenu, *sm.* V. եւ Պարունակութիւն։

ՊԱՐՈՒՆԱԿԵԼ, entourer, environner, *va* || contenir, renfermer, embrasser, *va.*

ՊԱՐՈՒՆԱԿԻԼ, être entouré, être contenu.

ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՂ, contenant, ante, *adj. La chose contenante et la chose contenue.*

ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, contenu, *sm.* կ'ըսուի եւ Պարունակեալն։

ՊԱՐՈՒՑԱԿ, membrane, *sf.*

ՊԱՐՈՒՐԱՁԵՒ, en spirale, spiral, ale *(pl. spiraux), adj. Forme spirale. Ressorts spiraux.*

ՊԱՐՈՒՐԵԼ, envelopper, *va.*

ՊԱՐՈՒՐՈՒՄՆ (կտրել հանելը [մարմնոյ աւելորդ կամ վնասակար մասերը]), exérèse, *sf.*

ՊԱՐՊԵԼ, décharger, vider, nettoyer, *va.* || décharger, tirer, faire feu, *va.* Թեռ —, décharger, *va.* Ո՞րչափ հրացան պարպեցիք, combien de coups de fusil avez vous tirés? Տեսնենք ո՛վ աղէկ պիտի պարպէ, voyons qui tirera le mieux.

ՊԱՐՊՈՒԻԼ, se vider, *vpr.* || se dégarnir, *vpr.*

ՊԱՐՊՈՒՔ (հանուած աղտեղութիւնք), vidanges, *sfp. Les — d'une fosse.*

ՊԱՐՍ (—ք—ն), V. Պարսատիկ։ — (մեղուաց), essaim (է—էն), *sm.*

ՊԱՐՍԱՏԻԿ (—ք—ն); fronde, *sf. Faire tourner une —. David tua Goliath* (Գողիաթ) *d'un coup de —.* —ով նետել, V. Պարսաքարել, Պարսել։ Հայերէն կ'ըսուի եւ Պարս, Պարսէք։

ՊԱՐՍԱՒ, critique, animadversion, *sf.*

ՊԱՐՍԱՒԱԳԻՐ, libelle, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Զարամաստեան։

ՊԱՐՍԱՒԱԳՐՈՂ, libelliste, *sm.*

ՊԱՐՍԱՒԱԳԻՑ, critiqueur, pédagogue, frondeur, *sm.* || frondeur, euse, *adj.*

ՊԱՐՍԱՒԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, censure, critique, *sf.*

ՊԱՐՍԱՒԱՆՔ, blâme, vitupère, *sm.*, détraction, réprobation, reproche, condamnation (ֆօլ-ր-ն--իօլ), *sf.*

ՊԱՐՍԱՒԵԼ, blâmer, redire, censurer, critiquer, détracter, vitupérer, fronder, condamner (ֆօլ-ր-ն-ի), *va.* —ու բան գտնել, trouver կամ avoir à dire, à redire. Աստուած չընէ որ իւր վարմունքը պարսաւեմ, à Dieu ne plaise que je blâme sa conduite!

ՊԱՐՍԱՒԵԼԻ, blâmable, reprochable, condamnable (ֆօլ-ր-ն--պիլը), *adj.*

ՊԱՐՍԱՒՈՂ, détracteur, pédagogue, frondeur, *sm.*

ՊԱՐՍԱՒՈՐ, frondeur, *sm.* *Les anciens avaient des —s dans leurs armées.* || frondeur, euse, *s.* Պատերազմ —աց, la guerre de la Fronde. [*sf.*

ՊԱՐՍԱՔԱՐ, pierre de fronde,

ՊԱՐՍԱՔԱՐԵԼ, lancer, jeter des pierres avec la fronde, fronder, *va* Հայերէն կ'ըսուի եւ Պարսել։

ՊԱՐՍԵԼ, V. Պարսամարտել։

ՊԱՐՍԻԼ, s'élancer, *vpr.*

ՊԱՐՍՄԱՅՐ (թագուհի մեղուաց. արըլար անասը), la reine des abeilles, *sf.*

ՊԱՐՍՊԱՇԻՆՈՒԹԻՒՆ, fortification, *sf.*

ՊԱՐՍՊԵԼ, construire, élever un rempart, entourer de remparts, fortifier, *va.* || couvrir comme d'un rempart, protéger, abriter, munir, *va.* || séparer par un mur, séparer, *va.*

ՊԱՐՏ, V. Պարտք։

ՊԱՐՏԱԴԻՐ, obligatoire, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Պարտաւորիչ։

ՊԱՐՏԱԶԱՆՑ, prévaricateur, *adj* et *sm.* — գտնուիլ, prévariquer, *vn.*

ՊԱՐՏԱԶԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, prévarication, *sf.*

ՊԱՐՏԱԿԱՆ, obligé, *sm.* || obligé, ée, coupable, *adj.* Դեռ —, redevable, *adj.*; reliquataire, *sm.* — լինել, ըլլալ, devoir, redevoir, *va.* Դեռ — մնալ, être en reste.

ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, obligation, *sf.*; devoir, *sm.* — ունենալ, avoir de l'obligation. Իւր —ը կատարել, faire կամ remplir son devoir. Այս մարդը կը կատարէ միշտ իւր —ը, cet homme fait կամ remplit toujours son devoir.

ՊԱՐՏԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, amortissement, *sm.*

ՊԱՐՏԱՄՈՒՐՀԱԿ, billet à ordre, *sm.*, obligation, *sf.*

ՊԱՐՏԱՊԱՆ, débiteur, trice, emprunteur, euse, *s.*; obligé, redevable, *sm.* || obligé, ée, redevable, *adj.* — կացուցանել, obliger, *va.* — կացուցանել զանձն, s'obliger, *vpr.* — մնալ, demeurer en reste. Արձանագրել մէկին իրեւ —, débiter, *va.*

ՊԱՐՏԱԴԱՐՁՈՒՄ, } amortissement,
ՊԱՐՏԱԴԱՐՁՈՒՄՆ, } *sm.*

ՊԱՐՏԱՏԷՐ (ալաճագլը), créancier, ière, *s.*

ՊԱՐՏԱՒՈՐ, obligé, *sm.* || condamné, ée (ֆօլ-ր-ն-ի), *s.* *Un — à mort.*

ՊԱՐՏԱՒՈՐԵԼ, rendre կամ déclarer coupable, condamner (ֆօլ-ր-ն-ի), *va.* || obliger, *va.*

ՊԱՐՏԱՒՈՐԻԼ, être déclaré coupable, être coupable, être

condamné (քօնտամնէ). || être obligé.

ՊԱՐՏԱՒՈՐԻՉ, obligatoire, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Պարտադիր ։

ՊԱՐՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, devoir, *sm.*, obligation, *sf.* Մէկուն — ունենալ (երախտապարտ ըլլալ), avoir des obligations.

ՊԱՐՏԵԼ, V. Յաղթել ։

ՊԱՐՏԷԶ, jardin, *sm.* Բուսաբանական —, — de plantes. — անցանկ, un — déclos. — բանջարոյ, V. Բանջարանոց ։ — մշակել, jardiner, *vn.* [*va.*

ՊԱՐՏԸԿԵԼ, couvrir, pallier,

ՊԱՐՏԻԶԱԳԷՏ, jardinier, ière, *s.*

ՊԱՐՏԻԶԱԿԱՆ, jardinier, ière, *adj. Plantes jardinières.* horticole (օրթիքօլ), *adj. Revue —. Produits —s.* [զագէտ ։

ՊԱՐՏԻԶԱՏԱՐԴԱՐ, V. Պարտի-

ՊԱՐՏԻԶԱՐԱՐ, jardinier, ière, *s. Bon —. C'est mon —.*

ՊԱՐՏԻԶԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ (մշակութիւն պարտիզաց), jardinage, *sm. Les produits du —.* horticulture (օրթիքիւլթիւր), *sf. Traité d'—.*

ՊԱՐՏԻԶԱՏ, V. Պարտիզական ։

ՊԱՐՏԻԶԻԿ, petit jardin, jardinet, *sm.*

ՊԱՐՏԻԶՊԱՆ, jardinier, *sm. Bon —. C'est mon —.* horticulteur (օրթիքիւլթէօր), *sm.*

ՊԱՐՏԻԶՊԱՆԱԿԱՆ, horticole (օրթիքօլ), *adj. Revue —. Produits —s.*

ՊԱՐՏԻԶՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Պարտիզարարութիւն ։ [*sf.*

ՊԱՐՏԻԶՊԱՆՈՒՀԻ, jardinière,

1. **ՊԱՐՏԻԼ**, devoir, être débiteur de, avoir une dette. || devoir, être obligé à, être tenu de.

2. **ՊԱՐՏԻԼ**, être vaincu, avoir le dessous. V. Եւ Յաղթուիլ ։

ՊԱՐՏԻՔ, dette, dette passive, *sf.*, devoir, *sm.* V. Պարտք ։

ՊԱՐՏԿԵԼ, V. Պարտըկել ։

ՊԱՐՏՈՐԴ (օպլիկաթէր), obligataire, *sm.*

ՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, défaite, *sf.*

ՊԱՐՏՈՒՊԱՏՇԱՃ, convenable, *adj.*

ՊԱՐՏՊԱՆ, V. Պարտապան ։

ՊԱՐՏՔ, dette, dette passive, *sf.* || obligation, *sf.* || devoir, crédit, passif, *sm.* || office, *sm.* Համատուն — (տէրութեան), dettes consolidées. Տէրութեան անհաստատ, անկայուն —, dette flottante. Մանր մունր —եր, dettes criardes. Մնացած —, débet, *sm.* Դեռ — ունենալ, devoir après un compte (քօնթ) fait, redevoir, *va.* Իր —ը կատարել, faire կամ remplir son devoir, s'acquitter de son devoir. Այս մարդը կը կատարէ միշտ իր —ը, cet homme fait կամ remplit toujours son devoir. Իր —ը ճշդիւ կատարել, être esclave de son devoir. Պարտուց ներքեւ, —ի տակ իյնալ կամ ինկնալ, մտնել, — ընել, faire կամ contracter des dettes, s'endetter, s'obérer, *vpr.* Պարտուց ներքեւ, —ի տակ ձգել, accabler de dettes, charger de dettes, engager dans des dettes, endetter, obérer, *va.* —երով ծանրաբեռնել, accabler de dettes, charger de dettes, obérer, *va.* Պարտուց ներքեւ, —ի տակ փտիլ, être criblé de dettes. — մը հատուցանել, payer une dette, boucher un trou.

ՊԱՐՓԱԿԵԼ, enfermer de toutes parts, renfermer, *va.* || envelopper, environner, investir, ceindre, *va.*

ՊԱՔՍԻՄԱՏ }
ՊԱՔՍԱՄԱՏ } (հաց կարծր [ի պաշար նաւորդաց]. պիսքիւի), biscuit, *sm.* — *frais. Vieux —.* — *moisi* (ճգոռ. մգլեալ). galette, *sf.*

ՊԵԽ (մուսթաշ), moustache, *sf.*

Մայրն ոլորած —, des —s en croc (կ—ն), crocs, *smp*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Պերեւեքէ ։

ՊԵՂԵԼ, creuser, caver, excaver, piocher, fouiller, *va*. Կամաց կամաց —, miner, *va*. Հիմը — (պատի), saper, *va*.

ՊԵՂՈՒՄ, **ՊԵՂՈՒՄՆ**, creusement, *sm*., excavation, *sf*. — (հիմունք, ջրանցք բանալու համար), — (բաղդուած հին շէնքեր գտնելու համար), fouille, *sf*.

ՊԵՆՏԱԹԼՈՍ (հնգամարտիկ կռիւ), pentathle, *sm*.

ՊԵՆՏԵԼԻԿԵԱՆ, pentélique, *adj*. *Marbre* —.

ՊԵՆՏԵԿՈՍՏԷ. V. Հոգեգալուստ ։

ՊԵՊԵՆ (ճեան ծաղիկ ախտի), grain, *sm*. —*s de petite vérole.*

ՊԵՏ, chef, dynaste, *sm*. — մարդ. V. Մայրապետ ։

ՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, puissance, *sf*., gouvernement, empire, *sm*. Լայնածաւալ —, une vaste domination.

ՊԵՏՈՒՆԻԱՅ (ծաղիկ մ'է), pétunia, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Մխածաղիկ ։

ՊԵՐԵՒԵՃԵՔ (պըյըգ), moustache, *sf*. *Grande, belle* —. V. եւ Պեխ ։

ՊԵՐԻՊԱՏԻԿԵԱՆ (Արիստոտելի վարդապետութեան հետեւող), péripatéticien, ienne, *adj*. *Un philosophe* —. *La doctrine péripatéticienne.* || —, péripatéticien, *sm*. *Les —s et les académiciens.*

ՊԵՍԻԳ (թղթի խաղ մը), bésigue, *sm*. *Jouer au* —.

ՊԵՐԿԷ (անուն ջրոյ ձուկն մը. խ—նէյէ պ—լըղը), perche, *sf*.

ՊԵՐՃ, pompeux, euse, *adj*. — կերպիւ, կերպով, V. Պերճապար ։

ՊԵՐՃԱԲԱՆ, V. Պերճախօս ։

ՊԵՐՃԱԲԱՆԵԼ. V. Պերճախօսել ։

ՊԵՐՃԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Պերճախօսութիւն ։

ՊԵՐՃԱԲԱՐ, pompeusement, *adj*. || avec éloquence, éloquemment, *adv*.

ՊԵՐՃԱԽՕՍ, éloquent, ente, *adj*. *Homme* —. *Ce discours est fort* —. Կ'ըսուի եւ Պերճաբան ։

ՊԵՐՃԱԽՕՍԵԼ, parler, traiter avec éloquence. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Պերճաբանել ։

ՊԵՐՃԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, éloquence, *sf*. Կ'ըսուի եւ Պերճաբանութիւն ։

ՊԵՐՃԱՀՆՉԻՒՆ, sonore, *adj*. *Une voix* —. *Un mot bien* —.

ՊԵՐՃԱՆԱԼ, se donner de grands airs, étaler un grand luxe, trancher du grand seigneur.

ՊԵՐՃԱՆՔ. V. Պերճութիւն ։

ՊԵՐՃԱՍԷՐ, fastueux, euse, magnifique, *adj*. || magnifique, *sm*.

ՊԵՐՃՈՒԹԻՒՆ, faste, orgueil, *sm*., magnificence, *sf*. — (խօսից), pompe, *sf*.

ՊԵՐՃՈՒՀԻ, précieuse, *sf*.

ՊԵՐՈՋ (բաճկոնակ պարանոցի կանանց), fichu, *sm*.

ՊԵՐՈՋԱԿ (ազնիւ կապոյտ քար մը. Ֆիր—զէ), turquoise, *sf*. — *de la vieille roche.*

ՊԵՐՓԵՌՈԺԷՆ (հօրը թագաւորութեան ժամանակ ծնած [որդի կայսեր Յունաց]), porphyrogénète, *adj. m*. V. եւ Որդի, Ծիրանածին, Ծիրանածնունդ ։

ՊԵԻԿԷ, torche de résine.

ՊՉՏԻ, **ՊՉՏԻԿ**, V. Փոքր ։

ՊՉՏԻԿՆԱԼ. V. Փոքրկանալ ։

ՊՉՏԻԿՑՈՒՆԵԼ, V. Փոքրացնել ։

ՊԷՅ (կուսակալ Տանկաց. պէյ), bey (պէ). *sm*. *Le — de Tunis.*

ՊԷՅՈՒԹԻՒՆ, béilik, *sm*.

ՊԷՍ, comme, de même que, *adv*. || dès que. (. . . ուն) —, aussitôt que, dès que, sitôt que.

Լուրը տարածուելուն —, aussitôt que la nouvelle se répandit. Ձեր հասնելուն —՝ ես այ հոն կ'ըլլամ, j'y serai aussitôt que vous. Զանի տեսնելուս — պիտի խօսիմ անոր, dès que je le verrai, je lui parlerai. Քու խրատիդ —, selon ton avis. Արանց —, comme les hommes, de même que les hommes.

ՊԷՍՊԷՍ, divers, erse, varié, ée, différent, ente, *adj*.

ՊԷՍՊԻՍՈՒԹԻՒՆ, diversité, variété, *sf*.

ՊԷՏՔ, besoin, *sm*., nécessité, *sf*. — բնութեան, աղցաւոր —, les nécessités de la nature. Շատ ինչ (բան) — է, il s'en faut beaucoup կամ de beaucoup. — է որ, il faut que. — է որ կանուխ հոս ըլլաք, il faut que vous soyez ici de bonne heure. — եղած ատեն, au besoin, *adv*. — լինել, ըլլալ, être d'importance, de conséquence, importer, *vn*. — ունենալ, avoir besoin de.

ՊԺԳԱԼ, V. Գարշիլ։

ՊԺԳԱԼԻ, V. Գարշելի։

1. **ՊԻԳԱՍ** (համաստեղութիւն մը հիւսիսային կիսագնդին), pégase, *sm*.

2. **ՊԻԳԱՍ** } (երիվար թեւաւոր
ՊԻԳԱՍՈՍ } [ըստ առասպելաց]), pégase, *sm*. *Monter sur Pégase* (*աշտանակել ի Պիգաս. յօրինել բանաստեղծութիւնս*)։

ՊԻԺԻԿ, lunule, *sf*.

ՊԻԾԱԿ (էշէգ արըսը), guêpe, *sf*. *Plusieurs espèces de —s vivent en société comme les abeilles.* crabron, *sm*. — մը խայթեց զիս, une guêpe m'a piqué. Բոյն —աց, guêpier, *sm*.

ՊԻԾԽԻ (ծառ մ'է. իսփէնտան աղաճը), érable, *sm*. *Le sycomore est une espèce d'—. Sucre d'—. Broussin d'—.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Դղքի։

ՊԻԿԷՏ (թղթի խաղ մը), piquet, *sm*. *Jouer au —. Tous les soirs il fait son —.*

ՊԻՀ, vie, *sf*., pain, *sm*.

ՊԻՂԾ, impur, ure, immonde, souillé, ée, sale, profane, obscène, *adj*. || ordurier, ière, *adj*. Այսն —, l'esprit immonde.

1. **ՊԻՆԴ**, ferme, dur, *m*. dure, *f*. *adj*. — կալ, tenir bon.

2. **ՊԻՆԴ** (որրոցի տղան պատելու կտաւ), lange, *sm*. *Des —s fins. De beaux —s.*

ՊԻՆՆՈՍ (երկպատեան մեծ խեցեմորթ). V. Եպենէս։

ՊԻՆՏ, V. Պինդ (1)։

1. **ՊԻՍԱԿ**, tacheté, ée, madré, ée, grivelé, ée, ponctué, ée, *adj*. V. Պիսակութիւն։

2. **ՊԻՍԱԿ** (սեւ կերպասի փոքրիկ կտոր, զոր կանայք զարդի համար երեսնուն վրայ կը դնեն. ձեւացեալ բիծ), mouche, *sf*. *Elle a le visage couvert de —s.*

ՊԻՍԱԿԱՑԵԱԼ, V. Պիսակ։

ՊԻՍԱԿՈՒԹԻՒՆ, } tache, mad-
ՊԻՍԱԿՈՒՏ, } rure, *sf*.

ՊԻՍՏԱԿ (ֆըստըք. Շամ ֆըստըղը), pistache, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Փստուղ։

ՊԻՍՏԱԿԵՆԻ (ֆըստըք աղաճը), pistachier, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Փստղենի։

ՊԻՏԱԿ, impropre, *adj*. — (վարուն բառի, ըստ քերականաց [grammairien]), abusif, ive, *adj*. *Ce mot est employé dans un sens —.* || — (նամակ փոքրիկ), billet, *sm*. — տարփանաց, billet doux. Կ'ըսուի եւ Տարփագիր։ || — (գրուած թղթիկ [արուակի, ծրարի վրայ դնելու]), étiquette, *sf*.

ՊԻՏԱԿԱԲԱՐ, improprement, *adj*. — (գործածել բառ մը), abusivement, *adv*.

ՊԻՏԱԿԱՆՈՒՆՈՒԹԵԱՄԲ (գործածել բառ մը), abusivement, *adv*.

ՊԻՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, abus, *sm. L'— qu'il a fait de son autorité.* — (բառից), impropriété, *sf. L'— de ses expressions rend son style obscur* (*խրթին. դժուարիմաց*).

ՊԻՏԱՆԱՑՈՒ, bon, *m.* bonne, *f. adj.* —ք, nécessités, *sfp. Il n'a pas toutes ses —.*

ՊԻՏԱՆԱՑՈՒՆԵԼ, rendre utile, nécessaire, *va.*

ՊԻՏԱՆԻ, utile, nécessaire, bon, *m.* bonne, *f. adj.*

ՊԻՏԱՆՈՒԹԻՒՆ, utilité, nécessité, *sf.*

ՊԻՏՈՅՔ, besoin, *sm.*, nécessité, *sf.* կենաց —, դրամոյ —, nécessités, *sfp.* Հարկաւոր —, nécessaire, *sm.*

ՊԻՐԿ, tendu, ue, *adj.*

ՊԻՒԹԱԳՈՐԱԿԱՆ, pythagoricien, ienne, *adj. La secte pythagoricienne.* pythagorique, *adj. Le silence —.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Պիւթագորեան ։

ՊԻՒԹԱԳՈՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Պիւթագորութիւն ։

ՊԻՒԹԱԳՈՐԱՑԻ, pythagoricien, *sm. Les —s croyaient à la métempsycose* (μετεμψύχωσις. *հոգեփոխութիւն*). Հայերէն կ'ըսուի եւ Պիւթագորեան ։

ՊԻՒԹԱԳՈՐԵԱՆ, pythagoricien, ienne, *adj La secte pythagoricienne.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Պիւթագորական ։ ‖ —, pythagoricien, *sm. Les —s croyaient à la métempsycose* (μετεμψύχωσις. *հոգեփոխութիւն*). Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Պիւթագորացի ։

ՊԻՒԹԱԳՈՐՈՒԹԻՒՆ (աղանդ, վարդապետութիւն Պիւթագորայ [Pythagore]), pythagorisme, *sm.*

ՊԻՒԹԱԳՈՐՈՒՀԻ, une pythagoricienne, *sf.*

ՊԻՒԹԵԱՆ, pythien, ienne, *adj. Les jeux Pythiens.* — մրցմունք, նահատակութիւնք, հանդէսք, V. Պիւթիա (2) ։ ‖ —, pythique, *sf. La première Pythique. Les Pythiques.*

1\. **ՊԻՒԹԻԱ** (քրմուհի Ապոլոնի [prêtresse d'Apollon]), pythie, *sf. La — sur son trépied.*

2\. **ՊԻՒԹԻԱ** (պիւթեան մրցմունք, նահատակութիւնք, հանդէսք), jeux Pythiques.

1\. **ՊԻՒԹՈՆ** (օձ անոր նի զոր սպաննեց Ապոլոն [Apollon] նետիւ), python, *sm.*

2\. **ՊԻՒԹՈՆ** (տեսակ մը յաղթանդամ օձ), python, *sm.*

ՊԻՒՀՌՈՆԱԿԱՆ, pyrrhonien, ienne, *adj. Les philosophe —s. La secte pyrrhonienne.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Պիւհռոնացի, Պիւհռոնեան ։

ՊԻՒՀՌՈՆԱՑԻ, pyrrhonien, ienne, *adj. Les philosophes —s. La secte pyrrhonienne.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Պիւհռոնական, Պիւհռոնեան ։ ‖ — (հետեւող Պիւհռոնի [Pyrrhon]), pyrrhonien, *sm.*

ՊԻՒՀՌՈՆԵԱՆ, pyrrhonien, ienne, *adj. Les philosophes —s. La secte pyrrhonienne.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Պիւհռոնական, Պիւհռոնացի ։

ՊԻՒՀՌՈՆՈՒԹԻՒՆ (աղանդ, վարդապետութիւն Պիւհռոնի [Pyrrhon]), pyrrhonisme, *sm.* ‖ — (երկբայողութիւն), pyrrhonisme, *sm. — en matière de religion.*

ՊԼԱՑԻԿ (ճ—չ—), fouet (ֆ—ե. ոմանք ոչ ուղիղ հնչեն ֆ——), *sm.*

ՊԼԵՃ (որք գոմշոյ. փ—ն— ե—է— ը——), buffletin, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Գոմշակ ։

ՊԼԼԵԼ, entortiller, *va.*

ՊԼՆՏՐԻԿ (ֆի—ե), chiquenaude, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Պոնդ ։

ՊԼՈՒՁ (կարճահասակ) de petite taille.

ՊԼՈՐ (դէ—լլօ—ը), cristal կամ crystal *(pl. cristaux), sm.* — *de*

Venise, de Bohême. Հայերէն կ'ըսուի եւս Թիթեղ.

ՊՂԱԿՈՒՆԴ, **ՊՂԱԿՈՒՆՑ** (գաթա), gâteau, *sm.*, pâtisserie, *sf.*

ՊՂԱԿՈՒՆՏՐԱԳՈՐԾ, pâtissier, ière, *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Մաղարար. Արուեստ —ի, V. Մաղարարութիւն.

ՊՂԵՐԳ, V. Ծոյլ.

ՊՂԵՐԳԱԲԱՐ, V. Ծուլաբար.

ՊՂԵՐԳԱՆԱԼ, V. Ծուլանալ.

ՊՂԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, V. Ծուլութիւն.

ՊՂԻՆՁ, cuivre, bronze, *sm.* — անագապղինձ, V. Անագապղինձ. V. Դանձեկան.

ՊՂԾԱԲԱՆ, V. Պղծախօս.

ՊՂԾԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Պղծախօսութիւն. [Պղծախօս.

ՊՂԾԱԼԵԶՈՒ, V. Պղծաբան,

ՊՂԾԱԽՕՍ, ordurier, ière, *adj.* || sottisier, *sm.*

ՊՂԾԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, ordure, sottise, *sf.* [re, *adj.*

ՊՂԾԱՇՈՒՐԹՆ, ordurier, iè-

ՊՂԾԵԼ, souiller, contaminer, salir, tacher, *va.* || profaner, *va.* || violer, déshonorer, *va.* || avoir en dégoût, en horreur, exécrer, *va.*

ՊՂԾԻԼ, devenir immonde.

ՊՂԾԻՉ, **ՊՂԾՈՂ**, profanateur, trice, *adj.* et *s.*

ՊՂԾՈՒԹԻՒՆ, contamination, souillure, impureté, ordure, saleté, obscénité, *sf.* || profanation, immondice, *sf.* || pollution, *sf.* || débauche, *sf.* || objet d'horreur, abomination, exécration, *sf.* — կուսի, աղջկան, viol, *sm.*, violation, *sf.* Օրինական — (ըստ Գրոց սրբոց), immondice légale.

ՊՂԾՈՒՄ, **ՊՂԾՈՒՄՆ**, profanation, *sf.*, viol, *sm.*, violation, *sf.*, violement, *sm.* — (եկեղեցւոյ), pollution, *sf.*

ՊՂԾՈՒՑ, V. Պիղծ.

ՊՂՆՁԱԳԻՐ, chalcographe, *sm.*

ՊՂՆՁԱԳՈՅՆ, cuivré, ée, *adj.*

ՊՂՆՁԱԳՈՐԾ, chaudronnier, *sm.* [phie, *sf.*

ՊՂՆՁԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, chalcogra-

ՊՂՆՁԱԽԱՌՆ, mêlé de cuivre, *adj.* [vre, *adj.*

ՊՂՆՁԱՊԱՏ, couvert de cui-

ՊՂՆՁԵԱՅ, **ՊՂՆՁԻ**, de cuivre, *adj.*

ՊՂՊԵՂ (պիպէր), poivre, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տաքդեղ. Հնդիկ —, V. Կոճապղպեղ.

ՊՂՊԵՂԱՄԱՆ (պիպէր քութու), poivrière, *sf.* Փոքրիկ, պզտի —, poivrier, *sm.*

ՊՂՊԵՂԱՔԱՐ, péperin, *sm.*

ՊՂՊԵՂԵՆԻ (տունկ պղպեղի), poivrier. *sm.*

ՊՂՊՋԱԼ, bouillonner, *vn.* Մեծամեծ —ով, à gros bouillons.

ՊՂՊՋԱԿ, bulle, *sf.*, bouillon, *sm.* Խոշոր —ներ հանելով, à gros bouillons.

ՊՂՊՋԱԿԵԼ, **ՊՂՊՋԱՆԱԼ**, bouillonner, former des bulles, se couvrir de bulles. Պղպջակելն, bouillonnement, *sm.* *Le — de l'eau, d'une source.*

ՊՂՊՋԱՑՈՂ, bouillonnant, ante, *adj.* [agité, ée, *adj.*

ՊՂՏՈՐ, trouble, brouillé, ée,

ՊՂՏՈՐԵԼ, troubler, rendre trouble, brouiller, *va.* || troubler, brouiller, agiter, causer du trouble, *va.*

ՊՂՏՈՐԻԼ, devenir trouble, se troubler, *vpr.* || se troubler, se brouiller, *vpr.*

ՊՂՏՈՐՈՒԹԻՒՆ, trouble, *sm.*, brouillerie, *sf.*

ՊՃԵՂՆ (բօփուք), cheville, malléole, *sf.* || — (չորրորդ մասն ընկուզի), une cuisse de noix. Սխտորի — (սարմըսաք դիշի), gousse d'ail, *sf.*

ՊՃՌՈԹՐԵԼ. Բան —, tracasser, *vn*.

ՊՃՌՈԹՐՈՂ, tracassier, ière, *s*. *C'est un* —.

ՊՃԻՆՔ, parure, *sf*.

ՊՃՆԱԶԳԵՍՏ, livrée, *sf*.

ՊՃՆԱՆՔ, parure, *sf*. V. Պճնութիւն։

ՊՃՆԱՍԷՐ, pimpant, ante (բէնբ-ն, -նթ), *adj*.

ՊՃՆԵԼ, parer, orner avec recherche կամ avec affectation, attifer, pomponner, enjoliver, embellir, *va*.

ՊՃՆԻԼ, se parer avec recherche et coquetterie, se pomponner, s'attifer, se requinquer, *vpr*.

ՊՃՆՈՂ, coquet, ette, pimpant, ante (բէնբ-ն, -նթ), *adj*.

ՊՃՆՈՒԹԻՒՆ, parure recherchée, coquetterie, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւ պճնումն։

ՊՃՆՈՒՀԻ, précieuse, *sf*. կ'ըսուի եւ պերճուհի։

ՊՃՆՈՒՄ, } parure recher-
ՊՃՆՈՒՄՆ, } chée, coquetterie, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ պճնութիւն։

ՊՆԱԿ, plat, *sm*., assiette, *sf*. — մը լի, լեցուն, plein un —, platée, *sf*., plat, *sm*.

ՊՆԱԿԻՏ, tablette, *sf*. || galée, [*sf*.

ՊՆԴԱԳԼԽՈՒԹԻՒՆ, entêtement, *sm*., obstination, ténacité, *sf*.

ՊՆԴԱԳԼՈՒԽ, entêté, ée, têtu, ue, obstiné, ée, tenace, *adj*.

ՊՆԴԱԴԵՍՊԱՆ, estafette, *sf*. *Faire parvenir un avis par des —s, par —.*

ՊՆԴԱԿԱԶՄ, robuste, vigoureux, euse, *adj*.

ՊՆԴԱԿԱԼ (գործի որով վիրաբոյժք կը պնդեն մարմնոյ երակները), tourniquet, *sm*.

ՊՆԴԱԿԱՌՔ, diligence, *sf*. *Prendre la — de Bordeaux*. Հայերէն կ'ըսուի եւ ճեպընթաց։

ՊՆԴԱՀԱՐՑՈՒՄ, } V. Հար-
ՊՆԴԱՀԱՐՑՈՒՄՆ, } ցապնդութիւն, Հարցապնդումն։

ՊՆԴԱՆԱԼ, durcir, *vn*. — (փորը), se resserrer, *vpr*.

ՊՆԴԱՊԷՍ, durement, *adv*.

ՊՆԴԱՍՐՏԵԼ, soutenir, *va*.

ՊՆԴԱԼԱՐՏԻՔ, maillot, *sm*.

ՊՆԴԱՑՈՒՆԵԼ, durcir, *va*. — (փորը), resserrer, constiper, restreindre, *va*.

ՊՆԴԱՑՈՒՑԻՉ (ֆէ-ղչ եդեն), astringent, ente, constipant, ante, restringent, ente, *adj*.

ՊՆԴԵԼ, affermer, fortifier, consolider, affirmer, *va*. || serrer, resserrer, *va*. || étreindre, restreindre, presser, lier fortement, lier étroitement, garrotter, *va*. || rassurer, encourager, *va*. || insister, persister, *va*., s'obstiner, *vpr*., prétendre, *va*.

ՊՆԴԻԼ, s'affermir, se consolider, se durcir, *vpr*. || insister, soutenir, prétendre, courir, courir après, poursuivre, *vn*. — (որովայնի), se resserrer, *vpr*.

ՊՆԴՈՒԹԻՒՆ, affermissement, *sm*., consistance, solidité, fixité, dureté, *sf*., durcissement, *sm*. || fermeté, constance, *sf*. || force, vigueur, *sf*. || effort soutenu, soin, *sm*., sollicitude, *sf*. || ton, *sm*. — որովայնի, V. Որովայնապնդութիւն։

ՊՆԴՈՒՄ } (պնդելը), insis-
ՊՆԴՈՒՄՆ } tance, *sf*.

ՊՇՆՈՒԼ, fixer ses regards sur, arrêter ses yeux sur, regarder fixement, regarder attentivement, contempler, *va*.

ՊՇՈՒՑԱՆԵԼ, faire regarder fixement կամ attentivement, fixer les regards de qn., *va*.

ՊՈՉ (եղջիւր. կօտնը), corne, *sf*.

1. ՊՈԼԻՊՈՍ (ծովու բուլասարր անասուն մը. [illegible]), polype, *sm. Le — d'eau douce, coupé en plusieurs parties, se reproduit tout entier dans chacune.*

2. ՊՈԼԻՊՈՍ (մարմնոյ լորձնաբաղանթի [membrane muqueuse] վրայ բուսած աւելորդ միս), polype, *sm. — mou, dur. Se faire arracher, extirper un —.*

ՊՈԼՈՔԵԼ ([illegible]), étriller, écorcher, *va.* Հայերէն կ'բսուի եւ Սկրթել։ [կամն.

ՊՈԼՈՃԻԿ ([illegible]), V. Երի-

ՊՈԼՔԱՅ (տեսակ մը պար. [illegible]), polka, *sf.*

ՊՈԼՔԱՅԵԼ, polker, *vn.*

ՊՈՂՈՊԱՏ } ([illegible]), acier, *sm.*
ՊՈՂՈՎԱՏ } Հայերէն կ'բսուի եւ Պողպատ։ Գործարան —ի, V. Պողովատոց։ —ի փոխել, V. Պողովատել։

ՊՈՂՈՎԱՏԵԼ (պողովատիկ գործել), aciérer, acérer, *va.*

ՊՈՂՈՎԱՏԻԿ, acéré, ée, acérain, aine, *adj.* — գործել, V. Պողովատել։

ՊՈՂՈՎԱՏՈՑ (գործարան պողովատոյ), aciérie, *sf.*

ՊՈՂՈՎԱՏՈՒՄ, } aciération,
ՊՈՂՈՎԱՏՈՒՄՆ, } *sf.*

ՊՈՂՈՏԱՅ, grande rue կամ grand'rue, grand chemin, chemin battu, *sm.*, artère, *sf.*

ՊՈՂՊԱՏ, V. Պողովատ։

ՊՈՂՊԱՏԵԱՅ, d'acier, *adj.*

ՊՈՑՑՆ, pot de terre, *sm.* — մի լի, լեցուն, potée, *sf.*

ՊՈՆԴ ([illegible]), chiquenaude, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւ Պլնչիկ։

ՊՈՆԴԵԼ, donner une chiquenaude, *va.*

ՊՈՉ, queue ([illegible]), *sf.* || membre viril, *sm.*, verge, *sf.*, pénis ([illegible]), *sm.* Իբու — (պակասամիտ. անհանճար. ապուշ), viédase, *sm. C'est un —.*

ՊՈՉԻՒՆ (անասնոց), cri, *sm.* — եւ պոռոչիւն (ցլու, եզին եւ կովու), beuglement, meuglement, mugissement, *sm.*

ՊՈՊՂԱԿ (տունկ մ'է), herbe de la Saint-Jean, mille-pertuis ([illegible]), hypéricon, *sm.*

ՊՈՊՈԿ, brou, *sm. Le — des noix sert à divers usages, selon qu'il est préparé* écale, *sf.*

ՊՈՊՈԿԵԼ, ôter l'écale, écaler, écorcher, *va.*

ՊՈՌԱԼ, s'écrier, *vpr.* — կանչել, — պոռչտալ, crier, mugir, beugler, criailler, vociférer, *vn.* —ով բսել, crier, *va.* Յաստիկ —, brailler, *vn.* Ամենայն ուժով (բոլոր ուժով) —, crier à tue-tête, crier comme un perdu. — (խոզը), grogner, *vn.*

ՊՈՌԹԿԱԼ, éclater, *vn.*

ՊՈՌՆԻԿ, femme de mauvaise vie, femme publique, prostituée, courtisane, perdue, fille, fille de joie, fille publique, putain, *sf.*

ՊՈՌՆԿԱՆԱԼ, V. Պոռնկիլ։

ՊՈՌՆԿԱՆՈՑ, maison publique, *sf.*, mauvais lieu, lieu infâme, bordel, *sm.*

ՊՈՌՆԿԱՑՈՒՆ, } V. Պոռնկանոց։
ՊՈՌՆԿԱՐԱՆ, } [*va.*

ՊՈՌՆԿԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, prostituer,

ՊՈՌՆԿԻԼ. se prostituer, *vpr.*

ՊՈՌՆԿՈՐԴԻ, fils du putain, *sm.*

ՊՈՌՆԿՈՑ, V. Պոռնկանոց։

ՊՈՌՆԿՈՒԹԻՒՆ, putanisme, *sm.*

ՊՈՌՈՉԱԼ, mugir, *vn.*

ՊՈՌՈՉԱՑՈՂ, mugissant, ante, *adj.*

ՊՈՌՈՉԵԼ, mugir, beugler, [meugler, *vn.*

ՊՈՌՈՉԻՒՆ, beuglement, mugissement, *sm.*

ՊՈՌՈՏԱԲԱՆ, V. Պոռոտախօս։

ՊՈՌՈՏԱԲԱՆԵԼ (մեծ մեծ չարդել), hâbler ([illegible]), *vn. Cet*

homme ne fait que —, ne croyez pas tout ce qu'il dit.

ՊՈՌՈՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, hâblerie ([illegible]), *sf.*

ՊՈՌՈՏԱԽՕՍ (մեծ մեծ ջարդող), hâbleur, euse ([illegible]), *s. C'est un grand —.*

ՊՈՌՉՌՏԱԼ, criailler, vociférer, *vn.*

ՊՈՌՉՌՏՈՒՔ, criaillerie, *sf.*

ՊՈՏԱՍ ([illegible]), potasse, *sf.*

ՊՈՏԱՍԱԿԱՆ, potassique, *adj. Sel —.*

ՊՈՏԱՍԻՈՆ (մետաղային գոյութիւն մը. բոտ տարրագիտաց), potassium ([illegible]), *sm.*

ՊՈՐԱՆԻ, ragoût, *sm.*

ՊՈՐՄ ([illegible]), pavillon, *sm. Il a bâti un — au bout de son jardin.*

ՊՈՐՏ ([illegible]), nombril ([illegible]), *sm. Lier le — aux enfants nouveau-nés.* ombilic ([illegible]), *sm.* || ventre, *sm.* — (պտղոց), nombril, ombilic, *sm.* — (ընդոց), ombilic, hile ([illegible]), *sm.* — ի վայր ընկողմանիլ (փորու վրայ պառկիլ), se coucher sur le ventre, à plat ventre. —ոյ ծառայ, V. Պորտաբոյծ. Լինել —ոյ ծառայ (որկորամոլ ըլլալ), être sujet à son ventre.

ՊՈՐՏԱԲՈՅԾ (պորտոյ ծառայ), gastrolâtre, *sm.*

ՊՈՐՏԱԹԱՓՈՒԹԻՒՆ (աղէքսափութիւն պորտոյ), exomphale, *sf*

ՊՈՐՏԱԼԱՐ, cordon ombilical, *sm.*

ՊՈՐՏԱԿԱՆ, } ombilical, ale
ՊՈՐՏԱՅԻՆ, } *(pt. ombilicaux)*, *adj. Vaisseaux ombilicaux.*

ՊՈՐՏԱՒՈՐ, ombiliqué, ée, *adj.*

ՊՈՐՏԻԿ. Սեւ —, — լոպիաս ([illegible]), dolic, dolique, *sm.*

ՊՈՐՏՈՑ, V. Պորտային.

ՊՈՐՏՕՐԷՆ (տեղեակ, սիրող համադամ խորտկաց), gastronome, *sm.*

ՊՈՐՏՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ, gastronomie, *sf.*

ՊՈՐՏՕՐԻՆԱԿԱՆ, gastronomique, *adj.*

ՊՈՐՓԻՒՐ ([illegible]), porphyre, *sm.*

ՊՈՒԴԴԱՅԱԿԱՆ, bouddhique, *adj.*

ՊՈՒԴԴԱՅԵՑԻ, bouddhiste, *sm.*

ՊՈՒԴԴԱՅՈՒԹԻՒՆ (փիլիսոփայական եւ կրօնական աղանդ մը), bouddhisme, *sm.*

ՊՈՒԵՏԱԿԱՆ, poétique, *adj.*

ՊՈՒԵՏԵԼ, poétiser, *vn.*

ՊՈՒԵՏԷՍ, } V. Պուէտ.
ՊՈՒԵՏԻԿՈՍ, }

ՊՈՒԵՏԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆ, poésie, *sf.*

ՊՈՒԷՏ, poète, *sm.*

ՊՈՒԼԻԿ ([illegible]), V. Կոփիլտափիւս.

ՊՈՒԿ (կոկորդ), gorge, *sf.* — (փող) երգեհոնի, tuyau d'orgue.

ՊՈՒՊՐԻԿ (պանուճապատան մանկանկերպ), poupard, *sm.*

1. **ՊՈՒՏ** (գառնանային գեղեցիկ ծաղիկ մ'է), anémone, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Պտիկ, Պտուկկոտրուկ, Պտուկկոտրիչ, Ծափկոտրուկ.

2. **ՊՈՒՏ**, goutte, *sf.* — — խմել, boire à petites gorgées, boire à longs traits.

3. **ՊՈՒՏ** (այտոյ մէջ փոքրիկ), bouton, *sm.*

ՊՈՒՏՆԱՐԴ ([illegible]), bassine, *sf. Une — de cuivre.*

ՊՈՒՏՈՒԿ, pot, *sm.* — երկաթի, պղնձի, — de fer, de cuivre.

1. **ՊՈՒՐԱԿ** ([illegible]), pièce, rame, *sf.*

2. **ՊՈՒՐԱԿ**, bois, bocage, *sm.*

ՊՈՒՑ (արտաքին մասն կանացի պատկառանաց. [illegible]), vulve, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս [illegible].

ՊՑՐԱՆՔ, affectation, afféterie, mignardise, minauderie, mine կամ manière agaçante, *sf.*, airs penchés, regards agaçants, *smp.*, agacerie, coquetterie, recherche, *sf.* || galanterie, *sf.* ||

bégueulerie, humeur (Է-Ջօ-) revêche, *sf*.. air dédaigneux, *sm*.

ՊՉՐԵԼ, } minauder, *vn*., se
ՊՉՐԻԼ, } donner des airs penchés, *vpr*., avoir de l'affectation, mettre trop d'afféterie, faire la petite bouche, des mines, *va*. || faire des façons, des grimaces, faire le renchérie, le dédaigneux, la bégueule, *va*. || s'adoniser, *vpr*., être recherché dans son ajustement, se parer avec trop de soin, *vpr*., coqueter, *vn*., être coquet կամ coquette, être élégant, très pimpant (ՖԻՆՖ-Ն). V. Եւ Կոտրտուիլ, Ալէվրիկիլ։

ՊՉՐՈՂ, grinacier, *adj*. *Cet enfant est —. Cette femme est fort grimacière*. grimaçant, ante, *adj*. *Un visage —. Une figure grimaçante*. coquet, ette, *adj*. et *s*. *Il ne fut jamais d'homme si —. Des manières coquettes. C'est une vraie coquette*. minaudier, ière, *adj*. et *s*. *Une femme minaudière. C'est un —*. V. Եւ Պչրուհի։ [*adv*.

ՊՉՐՈՂԱԲԱՐ, coquettement,

ՊՉՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, coquetterie, minauderie, *sf*. [re, *sf*.

ՊՉՐՈՒՀԻ, coquette, minaudiè-

ՊՊԻ (փոյք, բութամատն ոտից), gros orteil, *sm*. *Avoir la goutte au gros orteil*.

ՊՌՃՈՒԿ, compliqué, ée, *adj*.

ՊՌՃՔԵԼ, compliquer, *va*.

ՊՌՈՒՆԿ (յէ. պռկունք), lèvre, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Շուրթն։

ՊՌԶԵԼ, s'ébrouer, *vpr*.

ՊՌՍՏԵԼ (յօնքերը), froncer (le sourcil, les sourcils), *va*.

ՊՌՍՏԻԼ (յօնից), se froncer, *vpr*.

ՊՌՍՏՈՒՄ, } le froncement
ՊՌՍՏՈՒՄՆ, } des sourcils.

ՊՍԱԿ, couronne, *sf*. || corolle, *sf*. || auréole, *sf*. Նաւական —, couronne rostrale. Սուրբ կուսին —, V. Վարդարան։ — ծաղկանց, guirlande, *sf*. — (կամրջի, պատուարի), parapet, *sm*. — (շէնքի, շինուածոյ), couronnement, *sm*., corniche, *sf*. — (նկարուց մէջ սրբոց գլխոյն բոլորտիքը), nimbe (ՆԻՄԲ), *sm*. — հիւսել, tresser une couronne. Յաղթութեան — առնուլ, cueillir des lauriers. V. Հարսանիք։

ՊՍԱԿԱԶԱՐԴ, orné d'une couronne, *adj*. V. Պսակաւոր։

ՊՍԱԿԱԼՈՒԾՈՒԹԻՒՆ, divorce, *sm*.

ՊՍԱԿԱՀԱՆԴԷՍ, épousailles, *sfp*. *Les parents assistèrent aux épousailles*.

ՊՍԱԿԱՒՈՐ, couronné, ée, *adj*. || lauréat, *adj*. *m*.

ՊՍԱԿԵԼ, couronner, ceindre կամ orner d'une couronne, *va*. || marier, administrer le sacrement de mariage, *va*. || couronner, achever, *va*.

ՊՍԱԿԻԼ, être couronné. || se couronner, s'achever, *vpr*.

ՊՍԱԿՈՒՄ, } couronnement,
ՊՍԱԿՈՒՄՆ, } *sm*.

ՊՏԵՂԵԼ, gratter, *va*.

ՊՏԵՐ (տունկ մ'է. Եղեւնիէ օֆ--), fougère, *sf*. *Dınser sur la —. Brûler de la —*.

ՊՏԸՏԻԼ, se promener, *vpr*., parcourir, marcher, *vn*. || tournoyer, *vn*., se tourner, *vpr*. — (գլուխը), tourner, *vn*. *Ne regardez pas en bas, de peur que la tête ne vous tourne*. V. Եւ Պտուտկել։ Վեր վար —, marcher de long en large. Տան բոլորտիքը —, aller autour de la maison, faire le tour de la maison. Տունը —, se promener par կամ dans la maison. Քաղաքը —, se promener par la ville.

ՊՏԸՏՑՈՒՆԵԼ, promener, *va*. — *un enfant*.

ՊՏԸՏՑՈՒՆՈՂ, promeneur, euse, *s*.

ՊՏԻԿ, V. Պուտ (1), Պտուկկոտրուկ, Պտուկկոտրիչ, Ծափկոտրուկ։

ՊՌԿՕՇ (թանձրաշուրթն), lippu, ue, *adj*.

ՊՏՂԱԲԵՐ, fertile, fécond, onde, fruitier, ière, *adj*. — լինել, ըլլալ, fructifier, *vn*. — առնել, ընել, fertiliser, féconder, *va*.

ՊՏՂԱԲԵՐԵԼ, porter des fruits, rapporter, *va*.

ՊՏՂԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, fructification, *sf*.

ՊՏՂԱԼԻ, **ՊՏՂԱԼԻՑ**, plein de fruits, chargé de fruits, fructueux, euse, *adj*.

ՊՏՂԱԽԱՏՄՈՒԹԻՒՆ, coloration, *sf*. *La — des fruits par la chaleur du soleil.*

ՊՏՂԱՃԱԽ, V. Պտղավաճառ։

ՊՏՂԱԿԵՐ, frugivore, *adj*. *Les animaux —s.*

ՊՏՂԱՀԱՍՈՒԹԻՒՆ (Մէյվէ հասըլը), fructification, *sf*. V. Հասունութիւն։

ՊՏՂԱՆՈՑ, V. Պտղատուն։

ՊՏՂԱՍՏԱՆ (Մէյվէլիք), fruitier, *sm*.

ՊՏՂԱՎԱՃԱՌ, marchand de fruits, fruitier, *sm*. —ի խանութ, fruiterie, *sf*.

ՊՏՂԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, fruiterie, *sf*.

ՊՏՂԱՎԱՃԱՌՈՒՀԻ, marchande de fruits, fruitière, *sf*.

ՊՏՂԱՏՈՒ, fruitier, ière, fructueux, euse, *adj*.

ՊՏՂԱՏՈՒՆ (Եէմիշ քիլէրի), fruitier, *sm*., fruiterie, *sf*.

ՊՏՂԱՐԱՆ, fruitier, *sm*.

ՊՏՂԱՒԷՏ, **ՊՏՂԱՒՈՐ**, V. Պտղալի, լից։

ՊՏՂԱՔԱՂ, cueilleur, euse, *s*. — առնել, ընել, cueillir le restant des fruits, *va*.

ՊՏՂԻ (մեծ ծառ մի է. Գարա-աղաճ), orme, *sm*. *Bel —*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ կնձնի, Թեղի, Նշդարենի, Ճշդարենի, Մոծակի ծառ, Մնջեղ ծառ։

ՊՏՂԻԼ (Եմմէք. Եայըլմագ), boire. *Ce papier boit*. fonger, *vn*.

ՊՏՂՈՒՆՑ (երկու կամ երեք մատով առնուելու չափ), pincée, prise, *sf*.

ՊՏՈՅՏ, tournant d'eau, tourbillon, gouffre, abîme, *sm*. || tour, *sm*., promenade, *sf*. Գլխու —, tournoiement de tête, vertige, *sm*. — ընել, tournoyer, *vn*. — մ'ընել, faire un tour, un tour de promenade. Պարտէզը — մ'ըրի, j'ai fait un tour de jardin. *Il a fait deux tours de jardin.* Շատ — ընող, tournoyant, ante, *adj*.

ՊՏՈՒԿ (յէ. Թոմուրճուգ), bouton, bourgeon, *sm*. — ստեան (կնոջ եւ առն), bout de sein, bouton du sein, bout, tetin, mamelon, *sm*. — ստեանց (կովու, այծի), trayon, *sm*. — (աչք [ծառի ճիւղի]), V. Ակնուռ։

ՊՏՈՒԿԿՈՏՐԻՉ, **ՊՏՈՒԿԿՈՏՐՈՒԿ** (զարնանային գեղեցիկ ծաղիկ մ'է), anémone, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւս Պուտ (1), Պտիկ, Ծափկոտրուկ։

ՊՏՈՒՂ, fruit, *sm*. Թնուոր —ք (կորիզով, կուտով —ներ), les —s à pépin, à noyau. Շաքարոտած —, confiture, *sf*. Կանանչ —, — vert. Չոր —, — sec. — խանուենւոյ, cerise, *sf*. — սոճւոյ, եղեւնոյ, pomme de pin. — տալ, բերել, porter, rapporter —. — քաղել, cueillir du —.

ՊՏՈՒՏԱԿ (Վիդա. Բուրմա), vis (Վիդա), *sm*. Էգ —, écrou, *sm*.

ՊՏՈՒՏԱԿԱՒՈՐ. — սանդուղ (Բուրմալը մէրտիվէն), escalier à vis (Վիդա).

ՊՏՈՒՏԿԵԼ, tourner, *vn*. *Ne regardez pas en bas, de peur que la tête ne vous tourne.*

ՊՏՌԵԼ, fouiller, *vn.*

ՊՐԱԽ, V. Պրաս(1)։

ՊՐԱԿԱԳԵՂ, bocagé, ée, *adj.*

ՊՐԱԿՔ (յիշատակարանք [ուսումնական ընկերութեանց]), actes, *smp.* — Առաքելոց, պրակաց պատմութիւն, les Actes des Apôtres.

1. **ՊՐԱՍ** (πράσον), poireau, *sm.* *Une soupe aux —x.* porreau, *sm.* Այգւոյ —, V. Այգեպրասխ։ Հայերէն կ'ըսուի եւ Պրախ, Պրասխ։

2. **ՊՐԱՍ**, V. Կոծիծ։

ՊՐԱՍԱԳՈՅՆ, porracé, ée, *adj.*

ՊՐԱՍԽ, V. Պրաս (1)։

ՊՐԵՏՈՐ (զինուորական եւ քաղաքական պետ [Հռովմայեցւոց]. դատաւոր), préteur, *sm.* || — (կուսակալ [Հռովմայեցւոց]), préteur, *sm.*

ՊՐԵՏՈՐԱԿԱՆ, prétorien, ienne, *adj.* —ք, prétoriens, *smp.*

ՊՐԵՏՈՐՈՒԹԻՒՆ (դատաւորութիւն), préture, *sf.*

ՊՐԻԱՊ (դիք պարտիզաց՝ վերատեսուչ ցաղաւարութեան կամ մերձաւորութեան), priape, *sm.*

ՊՐԻԱՊԵԱՆ ԵՐԳ, ՆՎԱԳ, priapée, *sf.* Պրիապեանք, priapées, *sfp.*

ՊՐԻԱՊՈՒԹԻՒՆ, priapisme, *sm.*

ՊՐԻՍԿ (տունկ մի է), thapsie, *sf.*

ՊՐԾՆԻԼ, se sauver, s'échapper à, s'évader, se défaire de, se dérober, se débarrasser de, *vpr.*, échapper à, *vn.* Աղէկ պրծայ, je l'ai échappé belle. Կարծէք թէ այսչափով պրծնիք, pensez-vous en être quitte à si bon marché? Ցացողութեամբ —, l'échapper belle. Դժբախտութենէ մը —, échapper à un malheur. Մահուանէ —, échapper à la mort. Փախաւ մահուանէ պրծելու համար, il a pris la fuite pour échapper à la mort.

ՊՐԿԵԼ, tendre, garrotter, étreindre, *va.*

ՊՐԿՈՑ, chevalet, *sm.*

ՊՐԿՈՒՄ, **ՊՐԿՈՒՄՆ**, } tension, *sf.*

ՊՐՃԱԿ (տախտակամած ձեղուան սենեկի), lambris, *sm.* — *de plafond.*

ՊՐՈՏԵՈՍ (այր փոփոխամիտ, յեղյեղուկ), protée, *sm.* V. Պրոտէոս։

ՊՐՈՏԷՈՍ (աստուած ծովու, որդի Պոսիդոնի), protée, *n. pr. m.*

ՊՐՊՋՏԵԼ, compulser, *va.* Մէկուն կեանքը —, rechercher, *va.* *Il est arrêté prisonnier, on recherche sa vie.*

ՊՐՊՋՏՈՂ, curieux, euse, *adj.*

ՊՐՏՈՒ (տեսակ մ'եղէգն), papyrus (πάπυρος), *sm.*

ՊՐՏՈՒԵԱՅ, de papyrus, *adj.* Կ'ըսուի եւ Պրտուեղէն։

ՊՐՏՈՒԵՂԷՆ, natte, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ փսիաթ, Պարիխ, Նանայ, խսիր։ || de papyrus (πάπυρος), *adj.*

ՊՐՕՆ (սանսրէ անցած երկայն ստր. [illegible]), étain ([illegible]), *sm.*

ՊՕՌԱԼ, V. Պոռալ։

ՊՕՌՈՑ, la verge d'un âne.

Ճ

Ճ *(tché)*, vingt-septième lettre de l'alphabet arménien et vingt et unième des consonnes. || neuf cents, neuf-centième.

ՃԱՒՈՒԹԻՒՐ ([illegible]), V. Գուլիկ, եցիկցափաս, Տուշփայց ։

ՃԱԽՃԱԽ, / **ՃԱԽՃԱԽԱԾ,** écrasé, ée, cassé, brisé, ée, *adj.*

ՃԱԽՃԱԽԱՆՔ, V. Ճախճախումն ։

ՃԱԽՃԱԽԵԱԼ, V. Ճախճախ ։

ՃԱԽՃԱԽԵԼ, casser, briser, fracturer, fracasser, écraser, défaire, *va.*

ՃԱԽՃԱԽԻԼ, briser, *vn.*

ՃԱԽՃԱԽԻՉ, écrasant, ante, *adj.*

ՃԱԽՃԱԽՈՒՄ, / **ՃԱԽՃԱԽՈՒՄՆ,** brisement, *sm.*, cassure, *sf.*, écrasement, *sm.* — (փախանքի, դրան), fracture, *sf.*

ՃԱՀ ([illegible]), torche, *sf.* — *funéraire.* — (ձեղունէ կախուած. [illegible]), lustre, *sm.* *Un — de cristal. La salle était éclairée de douze —s.* Ջողաքարձ, ձողաւոր —, torchère, *sf.* — (մոմէ), flambeau, *sm.*

ՃԱՀԱԲԱՐՁ, V. Ջահակիր ։

ՃԱՀԱԿԱԼ, guéridon, *sm.*

ՃԱՀԱԿԻՐ, porte-flambeau (*pl.* des *porte-flambeau*), *sm.* — (արեւելեան կայսերաց), lampadaire, *sm.* — (Յունաց), lampadophore, *sm.*

ՃԱՀԱՒՈՐԵԼ, éclairer par des torches, *va.*

ՃԱՀԸՆԿԱԼ, acolyte, *sm.*

ՃԱՀԻԿ (լուսաւոր բիծ [յարեգական]), facule, *sf.*

ՃԱՂԱՑ, moulin à eau, *sm.*

ՃԱՂԱՑՊԱՆ, meunier, *sm.* *Il est blanc comme un —.*

ՃԱՂԱՑՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, meunerie, *sf.*

ՃԱՂԱՑՊԱՆՈՒՀԻ, meunière, *sf.*

ՃԱՂԲ (սաստիկ անձրեւ. [illegible]), averse ([illegible]), ondée, *sf.* V. եւ Թօն ։ Տէր Աստուած այս ինչ —, mon Dieu! quelle averse!

ՃԱՄԲ, nourriture, *sf.*, aliment, *sm.*

ՃԱՄԲԵԼ, nourrir, donner à manger, faire manger, *va.*

ՃԱՄՐԹԱԿ, V. Ջոյգ ։

ՃԱՅԼԱՄՆ / **ՃԱՅԼԵԱՄՆ** ([illegible]), autruche, *sf.* *Les —s viennent d'Afrique.* Ձագ ջայլեման, autruchon, *sm.* Հնդիկ —, V. Կասուար ։

ՃԱՆ, V. Ջանք ։ Հանապազորդ —, assiduité, *sf.* — *à l'étude.*

ՃԱՆԱԼ, tâcher de, s'efforcer de կամ à, s'étudier, chercher à, essayer ([illegible]) à կամ de, faire son possible, travailler. Կը ջանամ ընել, je tâcherai de le faire. Կը ջանայ յաջողելու, il tâche d'y réussir. Կը ջանանք աւելի աղէկ ընելու, nous tâchons de le bien faire, de le faire mieux.

ՃԱՆԱՍԷՐ, diligent, ente, appliqué, ée, *adj.*

ՋԱՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, diligence, application, *sf.*

ՋԱՆԱՑՈՂ, assidu, ue, *adj.*

ՋԱՆՋԻԼ (տեսակ մը բարակ կտաւ), batiste, *sf.* *Un mouchoir de —. De belle —.*

ՋԱՆՋԵԼ, V. Զարծել։

ՋԱՆՔ, effort, *sm.*, assiduité, applicaton, *sf.* — գործ մը յաջողցունելու, démarche, *sf.* Հանապազորդ —, V. Ջան։ — թափել, s'efforcer de կամ à, se travailler, *vpr.* Ամեն — թափել, faire feu de tribord et de bâbord.

ՋԱՋՈՒՌ (յոյր. գէր), potelé, ée, *adj.* *Des bras —s. Un enfant —.*

ՋԱՏԱԳՈՎ, plaidant, ante, *adj.* || apologiste, *sm.*; patron, onne, *s.*

ՋԱՏԱԳՈՎԵԼ, défendre, soutenir, *va.*, plaider, *vn.*, excuser, justifier, *va.*

ՋԱՏԱԳՈՎՈՒԹԻՒՆ, défense, apologie, plaidoirie, *sf.*

ՋԱՐԴ, massacre, tuerie, mortalité, immolation, déconfiture, *sf.*

ՋԱՐԴԵԼ, tailler, mettre en pièces, en morceaux, hacher, briser, broyer (գռ....), fracasser, rompre, *va.* || défaire, exterminer, massacrer, décimer, *va.* Որսի մէջ շատ անասուններ —, faire un abatis, un grand — de gibier. Մեծ մեծ —, parler beaucoup et avec vanterie, faire le rodomont, hâbler (հ...), *vn.* *Cet homme ne fait que hâbler, ne croyez pas tout ce qu'il dit.* Մեծ մեծ շարդող, hâbleur, euse, *s.* *C'est un grand —.*

ՋԱՐԴՈՂ, massacreur, *sm.* Մեծ մեծ —, hâbleur, euse, *s.* *C'est un grand —.*

ՋԱՐԴՈՒԻԼ, périr, *vn.*

ՋԱՐՀԱԿ (...), V. Մանող։

ՋԵՌՈՑ (...), chauffe-chemise (*pl.* des *chauffe-chemise* կամ *chemises*), chauffe-linge (*pl.* des *chauffe-linge*), panier, *sm.* Կ'ըսուի նաև Ջեռուցակ։

ՋԵՌՆՈՒԼ, V. Տաքնալ։

ՋԵՌՈՒՑԱԿ, V. Ջեռոյց։

ՋԵՌՈՒՑԱՆԵԼ, V. Տաքցնել։

ՋԵՌՈՒՑԻՉ (...), coquemar, *sm.*; bouilloire, bouillotte, *sf.*, chaudron, *sm.* || — անկողնոյ (...), bassinoire, *sf.* — ոտից, chaufferette, *sf.* V. Եւ Տաքցուցիչ։

ՋԵՌՈՒՑՈՒՄ, } chauffage, é-
ՋԵՌՈՒՑՈՒՄՆ, } chauffement, *sm.*

1. **ՋԵՐ** (նիւթ, սաստ ջերմութեան. գոլ), calorique, *sm.* *L'influence du —.*

2. **ՋԵՐ**, serein, eine, *adj.* — ժամանակ, temps —.

ՋԵՐԻՆ, serein, eine, *adj.* — ժամանակ, temps —.

ՋԵՐՄ (...), chaud, aude, *adj.* || chaleureux, euse, ardent, ente, fervent, ente, vif, *m.* vive, *f. adj.* — աղբիւր, V. Ջերմաջուր, Ջերմուկ։ || —, chaudement, *adv.* || —, chaud, *sm.* || — (...), V. Ջերմնոտութիւն։ || — (...), V. Ջերմն, Տենդ։

ՋԵՐՄԱՐԱՆ, calorifère, *sm.* *Toute la maison est chauffée par un seul —.*

ՋԵՐՄԱԳՈՅՆ, chaud, aude, très chaud, aude, *adj.*

ՋԵՐՄԱԳՈՒԹ, tendre, *adj.* — գորովով, tendrement, *adv.*

ՋԵՐՄԱԴԻՏ, thermoscope, *sm.*

ՋԵՐՄԱԼԱՄՊԵՐ (սարուած [appareil] ինենականներ լուսաւորելու եւ տաքցունելու), thermolampe, *sm.*

ՋԵՐՄԱԿԻԶ, brûlant, ante, ardent, ente, *adj.*

ՋԵՐՄԱՁԵՌՆԻԿ (տեսակ մը խաղ), main chaude.

ՋԵՐՄԱՄԻԶՈՒԹԻՒՆ ([illegible]), blennorragie, urétrite կամ uréthrite (ռամկօրէն կ'ըսուի Chaude-pisse), *sf.* — երկարօրեայ, goutte militaire. — թեթեւ, échauffement, *sm.* կ'ըսուի եւ Ջերմմիզութիւն։

ՋԵՐՄԱՆԱԼ, s'échauffer, se chauffer, *vpr.*, chauffer, *vn.*

ՋԵՐՄԱՆԴԱՄ, ardent, ente, chaleureux, euse, *adj.*

ՋԵՐՄԱՆՈՑ (տնկոց, ծաղկանց), serre, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ջերոց։

ՋԵՐՄԱՉԱՓ, thermomètre, *sm.* — *de Réaumur, de Fahrenheit.* — *centigrade. Le — descend.*

ՋԵՐՄԱՉԱՓԱԿԱՆ, thermométrique, *adj. Echelle —.*

ՋԵՐՄԱՊԱՀ, chaud, aude, *adj.*

ՋԵՐՄԱՊԱՀԱԿ, V. Հրարգել։

ՋԵՐՄԱՋԵՐՄ, chaud, aude, très chaud, aude, ardent, ente, brûlant, ante, *adj.* || —, fervemment, *adv.* — (սիրել), ardemment (aimer), *adv.*

ՋԵՐՄԱՋՈՒՐՔ, eaux thermales, *sfp.*, therme (թէ-մ'), *sm. Les thermes de Bagnères, de Luchon.* eaux, *sfp. Aller aux eaux.* bains, *smp. Les — du Mont-Dore, de Spa.* thermes (թէ-մ'), *smp. Les — de Bagnères, de Luchon.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ջերմ աղբիւրք (ՋԵՐՄ), Ջերմուկք։

ՋԵՐՄԱՌ, V. Ջերմնոց, Ջերմնակալ։

1\. **ՋԵՐՄԱՍԵՆԵԱԿ** ([illegible]), chauffoir, *sm.* || — ([illegible]), poêle կամ poile ([illegible]), *sm.*

2\. **ՋԵՐՄԱՍԵՆԵԱԿ** (տաք տեղ [պտուղ, շաքար] չորցունելու), étuve, *sf.*

ՋԵՐՄԱՐԱՆ, chauffoir, *sm.*

ՋԵՐՄԱՑՈՑ, V. Ջերմաղէտ։

ՋԵՐՄԱՑՈՒՆԵԼ, échauffer, chauffer, *va.*

ՋԵՐՄԱՑՈՒՑԻՉ, chaud, aude, *adj. Le vin est —. Les épiceries sont chaudes.* calorifique, *adj. Rayons calorifiques.* — (կերակուր), échauffant, ante, *adj.* — (դեղ, բոյս բժշկաց), échauffant, ante, thermantique, *adj.* Thermantique կը գործածուի եւ իբր *sm. Un —.* — հնոցի (շոգեշարժ մեքենայից, դարբնոցաց), V. Հնոցապան։

ՋԵՐՄԻԴՈՐ (Գաղղիացւոց առաջին ընկերհաւասարութեան տասնումէկերորդ ամիս [19 յուլիս - 18 օգոստոս]), thermidor, *sm.*

ՋԵՐՄԻԴՈՐԵԱՆ, thermidorien, ienne, *adj. Parti —.* || —, thermidorien, *sm. Les —s.*

ՋԵՐՄԵՌԱՆԴ, V. Ջերմեռանդն։

ՋԵՐՄԵՌԱՆԴԱԲԱՐ, dévotement, dévotieusement, *adv.*

ՋԵՐՄԵՌԱՆԴԱԿԱՆ, dévot, ote, *adj.*

ՋԵՐՄԵՌԱՆԴՆ, dévot, ote, *adj. Les âmes, les personnes dévotes.* dévotieux, euse, vif, *m.* vive, *f.* *adj.* || —, dévot, ote, *s. On ne peut trop estimer les vrais —s.*

ՋԵՐՄԵՌԱՆԴՈՒԹԻՒՆ, dévotion, *sf.* Ջերմեռանդութեամբ. V. Ջերմեռանդաբար։

ՋԵՐՄԻԿ (տաք արգանակ զոր կուտային նոր ամուսնացելոց), chaudeau, *sm.*

ՋԵՐՄԻՆ, chaud, aude, *adj.*

ՋԵՐՄԿԱՑԻՆ, thermal, ale (*pl. termaux*), *adj. Eaux thermales.*

ՋԵՐՄՄԻԶՈՒԹԻՒՆ, V. Ջերմամիզութիւն։

ՋԵՐՄՆ ([illegible]), fièvre, *sf.* Թեթեւ —, petite —, fièvrotte, *sf.* — տապագին, — ardente, brûlante. — հանդերձ ծիրանախտութեամբ ([illegible] գաղղ. Pourpre), — pourprée. Ճահճային —, — de marais. Հնգօրեայ, չորեքօրեայ —, — quinte կամ quintane,

quartaine. Օրընդմէջ, մէջ ընդ մէջ —, — intermittente. — տարաժամ, անկանոն, — erratique. — եռապական, — éruptive. — ստամոքական, — gastrique. — մաշառայական, ծիւրական, բարակ, — hectique. Կ'ըսուի եւ — lente, colliquative, de consomption. — անկարգ կամ չար, — maligne. — մաղձային, — bilieuse. — վարակիլ, —է բռնուիլ, attraper une —. — բռնեց, il avait un accès de —, կամ la — l'a pris. —ը նորէն բռնեց, la — l'a repris. —ը կտրել, couper la —. V. Ջերմ նոսրութիւն ։

ՋԵՐՄՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Տենդաբանութիւն ։

ՋԵՐՄՆԱԿԱԼ, V. Ջերմառ, Ջերմնոց ։

ՋԵՐՄՆԱԿԱՆ, fébrile, *adj.* *Chaleur —.*

ՋԵՐՄՆԱՑԱՄՈՅՑ (դեղ), antifébrile, fébrifuge, *adj.* *Un remède, une plante fébrifuge.* Fébrifuge կը գործածուի եւ իբր *sm.* *Le quinquina est un excellent —.*

ՋԵՐՄՆԵԱՆ ԲԱՐԵԿԱՄԻԿ (սէրտ, բուն բարեկամ), féal, *sm.* *C'est mon —.*

ՋԵՐՄՆՈՏ, fiévreux, euse, *adj.* || fiévreux, euse, fébricitant, ante, *adj.* *Un tempérament fiévreux. Un homme fébricitant.* || fiévreux, *sm.* *Il y a beaucoup de — dans ce pays.* fébricitant, ante, *s.* *C'est un pauvre —.*

ՋԵՐՄՆՈՏՈՒԹԻՒՆ (հէ-մմ-), pyrexie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ջերմ, Ջերմն ։

ՋԵՐՄՈՒԹԻՒՆ, chaleur, *sf.* || ardeur, *sf.* — (մարմնոյ), échauffement, *sm.* Սաստիկ, մեծ —, une haute température, ardeur, *sf.* Աստիճան ջերմութեան, température, *sf.* V. եւ Տաքութիւն ։

ՋԵՐՄՈՒԿՔ, V. Ջերմ աղբիւրք (**ՋԵՐՄ**), Ջերմաշուրք ։ Գնալ, երթալ ի ջերմուկս, aller aux eaux.

ՋԵՐՄՕՂԻ (փօնչ), punch (բօնչ), *sm.*

ՋԵՐՈՑ (տնկոց, ծաղկանց), serre, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ջերմանոց ։

ՋԻԼ } (սինիր), nerf (նէռֆ,
ՋԻՂ } նէռ. *Nerf* [նէռ] *de bœuf.* Յոյնպէս նէռ կը հնչուի յոգնակւոյ մէջ. իսկ *Des nerfs affaiblis* ոմանք կը հնչեն տէ նէռ աֆէբլի, եւ ոմանք տէ նէռզ աֆէբլի), *sm.*, nervure, *sf.* —ք ուղղոյ ողնայարի, nerfs cérébro-spinaux, կամ —ք կենդանական, nerfs de la vie animale. —ք տեսանելեաց (կամ Լուսերակք), nerfs optiques. —ք հոտոտելեաց, nerfs olfactifs. — լսելեաց, nerfs auditifs կամ acoustiques. —ք ճաշակելեաց կամ (Ամոլաչիք լեզուի), nerfs du goût կամ hypoglosses. —ք հանգուցից, nerfs ganglionnaires. —ք համակարիք կամ գործարանականք, nerfs sympatiques կամ nerfs de la vie organique. —ն մեծ համակարի, nerf grand sympatique կամ trisplanchnique. — ականջային, ականջայց, nerf auriculaire. Միջին — (կանկարի), carde, *sf.* Միջին — (տերեւոց), côte, *sf.* —երը դիւրագրգիռ ըլլալ, être nerveux. —երուն դպչիլ, V. Դպչիլ ։

ՋԻՆԱԿ (ե-փե-ր ֆէթյէ), fourchette, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Հաւքառ ։

ՋԻՆՋ, propre, pur, *m.* pure, *f.*, net, *m.* nette, *f.*, clair, aire, *adj.*

ՋՂԱԽՏՈՒԹԻՒՆ (ախտ ջղաց), névrose, *sf.*

ՋՂԱՑԻՆ, nerveux, euse, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ջղաց ։

ՋՂԱՆ (յառաջահարկառ [դուրս ցցուած] անկիւն կամարի), ogive,

sf. Les —s de la Sainte-Chapelle. Voûte, fenêtre en —.

ՋԼԱՆԱՅԻՆ, ogival, ale (*pl. ogivaux*), *adj. Arc —. Arche ogivale.*

ՋԼԱԳԻՆԴ, nerveux, euse, *adj.*

ՋԼԱՏԵԼ, énerver, casser, *va.*

ՋԼԱՏԻՉ, énervant, ante, *adj.*

ՋԼԱՏՈՒԹԻՒՆ, énervement, *sm.*, énervation, *sf.*

ՋԼԱՏՈՒՄ, } énervation, *sf.*
ՋԼԱՏՈՒՄՆ, }

ՋԼԱՅ, nerveux, euse, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ջլային ։

ՋԼԵԲԱՅ, va-nu-pieds (*pl.* des *va-nu-pieds*), *sm.*

ՋԼՈՒՅ, nerveux, euse, *adj.* կ'ըսուի եւ Ջղուց ։

ՋՂԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, névrologie, *sf.*

ՋՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, névrographie, [*sf.*

ՋՂԱԽՈՏ (տունկ մ'է. սինիրլի օթ), plantain, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Գառնականջ, Գառնալեզու, Գառդեիկուր ։

ՋՂԱՁԳՈՒԹԻՒՆ, crampe, *sf.*

ՋՂԱՁԳՏԱԲԱՐ, convulsivement, *adv.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Մկնաձգաբար ։

ՋՂԱՁԳՏԱԿԱՆ, convulsif, ive, spasmodique, *adj.* V. եւ Մկնաձգական ։

ՋՂԱՁԳՏՈՒԹԻՒՆ, convulsion, *sf.* || spasme, *sm.* || crampe, *sf.* V. եւ Մկնաձգութիւն ։

ՋՂԱՅԻՆ, nerveux, euse, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ջլային, Ջլաց ։

ՋՂԱՑԱՒԱԿԱՆ, névralgique, *adj.*

ՋՂԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, névralgie, [*sf.*

ՋՂՈՅ, V. Ջլուց ։

ՋՆԱՐԱԿ (անուշահոտ խէժ մը. սէնտէրէօս), sandaraque, *sf. On emploie la — dans la composition du vernis* (վէրնի). [*sf.*

ՋՆՋԱՆ (էօլ պէզի), lavette,

ՋՆՋԵԼ, nettoyer, essuyer, *va.* || effacer, raturer, *va.* || abolir, annuler, casser, abroger, supprimer, *va* || détruire, résoudre, résilier, *va.* Բոլորովին —, exterminer, extirper, *va.* — (գրածը), rayer (չիզէ), *va.*

ՋՆՋԵԼԻ (որ կրնայ ջնջուիլ), effaçable, *adj.*; abolissable, *adj.*

ՋՆՋԻԼ, V. Ջնջուիլ ։

ՋՆՋՈՑ (էօլլուք), torchon, *sm.* — *blanc.* — *sale.* Հայերէն կ'ըսուի եւ փարեղի, կեղտաւոր ։ — (արքանի), torche-cul (*pl.* des *torche-culs*), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ոռաքիչ ։

ՋՆՋՈՒԱԾՔ, effaçure, *sf.*

ՋՆՋՈՒԻԼ, s'effacer, *vpr. Des couleurs qui s'effacent.* || périr, *vn. Cette branche de commerce a péri.*

1. **ՋՆՋՈՒՄ** } (ջնջելը), action
ՋՆՋՈՒՄՆ } d'effacer, effacement, *sm.*, effaçure, rature, *sf.* || abolition, abrogation, cassation, suppression, *sf.* || extermination, extirpation, *sf.* — դաշնագ, résiliation, *sf.*, résiliement կամ résilîment, *sm.* — (պարտուց), extinction, *sf.*

2. **ՋՆՋՈՒՄ** } (ջնջուիլը), abolis-
ՋՆՋՈՒՄՆ } sement, *sm.*

ՋՈԼԻՆԱՓ (նռան չորցած ծաղիկ), balauste, *sf.*

ՋՈԼԻՐ, troupeau, *sm.* [*sm.*

ՋՈԿ, troupe, bande, *sf.* || tas,

ՋՈԿԱՄԱՆ (շաղկապ), copulatif, ive, *adj.* — շաղկապ, copulative, *sf.*

ՋՈԿԱՅ (թապուր), bataillon, *sm.* || — (պէօլիւք), détachement, *sm.*

ՋՈՃԻՐ (տեսակ մը խէժ կամ ռետին. պրն. ֆալլէր), opopanax (օփօփանաքս), *sm.*

ՋՈՋ, un gros bonnet, coq կամ coq du village. — Ճօտար, V. Նօտար ։

ՋՈՓԴԱՆ (խաղողակ [ամանեաց]),

V. Ճոլոտակ(1), Ճառքան, Ջրոր-ղան. [Եւս Թրթուր.

ՋՈՐԵԱԿ, chenille, *sf.* Կ'ըսուի

ՋՈՐԵՊԱՆ (քաթըրճը), muletier, *sm.*

ՋՈՐԻ (քաթըր), mulet, *sm.* Մա-տակ, էգ —, mule, *sf.*

ՋՈՒԹԱԿ (քէմանէ), violon, *sm.* Մեծ — (քէմանճէ), viole, *sf.* Թաւաձայն — (պաս քէմանը), violoncelle (վիօլօնչէլ կամ վիօ-լօնչէլ), *sm.*, basse, *sf.* Ցռռի, ան-պիտան —, crincrin, *sm.* — զար-նել, jouer du violon.

ՋՈՒԹԱԿԱՀԱՐ, joueur du vio-lon, կամ յոկ violon, *sm.* — (եր-ւեյի), violoniste, *s.* — թաւաձա-ձայն, violoncelliste, *sm.*, basse, *sf.*

ՋՈՒԼԱՀԱԿ (պրս. ճուլահ), V. Ոստայնանկ, Ոստայնագործ.

ՋՈՒԽՏԱԿ (ջուխտ մը. թրք. չիֆթ), une paire.

ՋՈՒԽՏԵԼ, apparier, *va.*

ՋՈՒՐ, l'humide élément, eau (ս. յգ. Les eaux, սիւ), *sf.* Կա-թիլ մը —, une goutte d'eau. Անձ-րեւային, ծծմբային, ջերմկային, օրհնեալ —, de l'eau pluviale, sulfureuse, thermale, bénite. Երկաթամուխ —, eau ferrée. Երկնապող —, — ցնցղկացեալ (ֆըսգիյէ), jet d'eau. Հայերէն կ'ը-սուի եւս Ջրբուղխ, Շատրուան. Մեռեալ, կայուն, անշարժ —, eau dormante. Բերնին —երը վազցունել, faire venir l'eau à la bouche. Գինւոյն մէջ — դնել, — խառնել գինւոյն մէջ, mettre de l'eau dans son vin, tremper son vin. — խմել, boire de l'eau. — կտրիլ, être tout en eau; être confondu, être tout confus. — հանել, puiser de l'eau. Ջրհանով — հանել, puiser l'eau avec une pompe, pomper, *va.* — քաշել, tirer de l'eau. — տալ, donner de l'eau, abreuver, *va.* V. Եւ Ջրել, Ոռոգանել. — տալ (երկա-թին), V. Ջրդեղել. Ջրին երեսն ելնել, revenir sur l'eau. —ն իյ-նալ, tomber dans l'eau. — տաք-ցունել, եռացունել, faire chauf-fer, bouillir de l'eau. —ի պէս (խօսել), (parler) couramment, *adv.* Ջրերու երթալ, aller aux eaux. Երկինքը — կտրեր է, le ciel se fond en eau. [քիւն.

ՋՈՒՐՈՂՈՂԹԷՔ, V. Ջրահմայու-

ՋՐԱԲԱՆ, hydrologue, *sm.*

ՋՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, hydrologie, *sf.*

ՋՐԱԲԱՇԽ, hydraulicien, *sm.*

ՋՐԱԲԱՇԽԱԿԱՆ (գիտութիւն, մեքենայ), hydraulique, *adj.* *Science, machine, bélier* (*մեքենայ նախնեաց տապալիչ պարսպաց. խոյ. հոյ*), *presse* —.

ՋՐԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ, hydrauli-que, *sf.* *Cet homme entend par-faitement l'*—.

ՋՐԱԲՆԱԾԽԱՏ, hydrocarbo-nate, *sm.*

ՋՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ, hydrothéra-pique, *adj.* *Un traitement* —.

ՋՐԱԲՈՒԺՈՒԹԻՒՆ, hydrothé-rapie, *sf.*

ՋՐԱԳԻՐ, hydrographe, *sm.*

ՋՐԱԳԼԽՈՒԹԻՒՆ (ջրգողութիւն գլխոյ), hydrocéphale, *sf.* — *chronique, aiguë.*

ՋՐԱԳՈՂ, V. Ջրածածկացոյց.

ՋՐԱԳՌԱՒ, cormoran, *sm.*

ՋՐԱԳՐԱԿԱՆ, hydrographique, *adj.* *Description, carte* —. [*sf.*

ՋՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, hydrographie.

ՋՐԱԴԱՐՁ, canal (*pl.* des *ca-naux*), *sm.*, manche, *sf.*, chenal (նախկին ձեւ canal բառին. *pl.* des *chenaux*), *sm.*

ՋՐԱԴԷՏ, hydroscope, *sm.* Հա-յերէն կ'ըսուի եւս Ջրախոյզ.

ՋՐԱԴԻՏՈՒԹԻՒՆ, hydroscopie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ջրա-խուզութիւն.

ՋՐԱԶՕՐՈՒԹԻՒՆ, hydrodynamique, *sf.*

ՋՐԱԹԱԹԱԽ, trempé d'eau, mouillé, ée, *adj.*

ՋՐԱԺԱՄԱՑՈՅՑ, clepsydre, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ջրագող։

ՋՐԱԼԱՆՋՈՒԹԻՒՆ (ջրգողութիւն կրծից), hydrothorax, *sm.*

ՋՐԱԼԻ, fondant, ante, *adj.* V. Ջրալից։

ՋՐԱԼԻՑ, plein d'eau, *adj.*

ՋՐԱԽԱՂԱՑԱԿԱՆ, hydraulique, *adj. Orgue —.*

ՋՐԱԽԱՌՆ, mêlé d'eau, *adj.*

ՋՐԱԽՈՅԶ, hydroscope, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ջրադէտ։

ՋՐԱԽՈՅՍ, hydrophobe, *adj.* et *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ջրատեաց։

ՋՐԱԽՈՒԶՈՒԹԻՒՆ, hydroscopie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ջրադիտութիւն։

ՋՐԱԽՈՒՍՈՒԹԻՒՆ, hydrophobie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ջրատեցութիւն։

ՋՐԱԾԱԿ, bée, abée, *sf.*

ՋՐԱԾԻՆ, gaz hydrogène, կամ լոկ hydrogène, *sm.*

ՋՐԱԾՆԱԽԱՌՆ, hydrogéné, ée, *adj. Substances hydrogénées.*

ՋՐԱԾՈՒՓ, flottant, ante, *adj.*

ՋՐԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆ, hydrostatique, *sf.*

ՋՐԱԿԱՅՔ, bassin, *sm.*

ՋՐԱԿԱՆՋՈՒԹԻՒՆ (ջրգողութիւն ականջաց), hydrotite, *sf.*

ՋՐԱԿՇՌԱԿԱՆ, hydrostatique, *adj. Balance, lampe —.*

ՋՐԱԿՇՌՈՒԹԻՒՆ, hyrostatique, *sf.*

ՋՐԱԿՈՅՏ, amas d'eau, flaque d'eau, mare, décharge, *sf.*

ՋՐԱԿՈՒՏԱԿ, gonflé d'eau, grossi par l'eau, *adj.*

ՋՐԱԿՏՑԱՐ, bécassine, *sf.*

ՋՐԱՀԵՂՁ, } noyé, ée, *adj.*
ՋՐԱՀԵՂՁՈՅՑ, } լինել, ըլլալ, se noyer, périr dans l'eau. — առնել, ընել, noyer, faire périr dans l'eau, *va.*

ՋՐԱՀՄԱՅ, hydromancien, *sm.*

ՋՐԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, hydromancie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ջուրուռքէ։

ՋՐԱՅԷԹ, hydréléon, *sm.*

ՋՐԱՂԱՑ (ջրով դառնալու աղօրիք. ջրոյ աղօրիք. [illegible]), moulin à eau.

ՋՐԱԳՈՒԷՍ, loutre, *sf.*

ՋՐԱՃՃԻՔ, infusoires, *smp.* կ'ըսուի եւ ածականօրէն. *Vers, animalcules —.*

ՋՐԱՄԱԾ, couvert d'eau, *adj.*

ՋՐԱՄԱՄՈՒՌ, algue, *sf.*

ՋՐԱՄԱՆ, jarre, *sf.*

1. **ՋՐԱՄԱՐԳ**, noue, *sf.* կ'ըսուի եւ Մարգնակ։

2. **ՋՐԱՄԱՐԳ**, marécage, *sm.*

ՋՐԱՄԲԱՐ ([illegible]), citerne, *sf.*

ՋՐԱՅԻՆ, aqueux, euse ([illegible]), aquatique ([illegible]), humide, *adj.*

ՋՐԱՆԵՑ, V. Նեցի։

ՋՐԱՆԵՐԿ (ջրախառն ներկ), détrempe, *sf.* — նկար, aquarelle ([illegible]), *sf.* կ'ըսուի նաեւ Ջրանկար։

ՋՐԱՆԿԱՐ, aquarelle, détrempe, *sf.*

ՋՐԱՆՑԻԿ, } canal (*pl.* des *canaux*), *sm.*, manche, *sf.*
ՋՐԱՆՑՔ, }

ՋՐԱՆՔ (ջրգողութիւն փոշի [scrotum]), hydrocèle, *sf.*

ՋՐԱՇԵՂՋ, V. Ջրշեղջ։

ՋՐԱՉԱՓ, hydromètre, *sm.*

ՋՐԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, hydrométrie, *sf.*

ՋՐԱՊԱՆ, fontainier, fontenier, *sm.* կ'ըսուի եւ Ջրպետ, Աղբիւրապան։

ՋՐԱՊԱՏ, couvert d'eau, *adj.*

ՋՐԱՊՈՐՏՈՒԹԻՒՆ (ջրգողութիւն պորտոյ), hydromphale, *sf.*

ՋՐԱՌԱՒՈՅՏ, trèfle d'eau, ménianthe, *sm.*

ՋՐԱՅԵՐ, aquatique (աքուաթիք), *adj. Plantes, oiseaux, animaux —s*

ՋՐԱՍՈՅԶ, plongé dans l'eau, *adj.* — լինել, ըլլալ, se plonger dans l'eau, être submergé. — առնել, ընել, plonger dans l'eau, submerger, *va.* V. Ջրասուզակ։

ՋՐԱՍՈՒԶԱԿ, plongeur, *sm.* Կ'ըսուի եւս Ջրասոյզ։

ՋՐԱՍՈՒՆ, aquatique (աքուաթիք), *adj. Plantes, oiseaux, animaux —s.*

ՋՐԱՎԱԽ (ջրէ վախցող), hydrophobe, *adj.* et *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ջրախոյս, Ջրատեաց։

ՋՐԱՎԱԽՈՒԹԻՒՆ, hydrophobie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ջրախուսութիւն, Ջրատեցութիւն։

ՋՐԱՎԱՃԱՌ, marchand d'eau, *sm.*

ՋՐԱՎԱՐ, hydragogue, *adj.* կը գործածուի եւս իբր *sm. Donner des —s à un malade.*

ՋՐԱՏ, hydrate, *sm. La pierre à cautère (խարանախար) est un — de potasse.* Նտրունի —, — de natron. Պոտասի կամ ձնկալի —, — de potasse.

ՋՐԱՏԵԱՑ, hydrophobe, *adj.* et *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ջրավախ, Ջրախոյս։

ՋՐԱՏԵՑՈՒԹԻՒՆ, hydrophobie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ջրավախութիւն, Ջրախուսութիւն։

ՋՐԱՏՈՒԱՆ (գետոյն բերած ընդարձակութող [երկիր]), alluvial, ale *(pl. alluviaux), adj.*

ՋՐԱՏՈՒԹԻՒՆ (գետոյն բերած [երկիրին] ընդարձակիլը), alluvion, *sf.*

ՋՐԱՐԱՆ (աւազան ջրային անասնոց եւ ձկնց), aquarium (աքուարիոմ. *pl. aquariums*), *sm. L'— du Jardin des plantes.*

ՋՐԱՐԲ (ջուր խմող), V. Ջրըմպող։

ՋՐԱՐՀԵՍՏՈՒԹԻՒՆ, hydrotechnique, *sf.*

ՋՐԱԾՈՐ, hydrure, *sm. — d'arsenic, de potassium, de soufre.*

ՋՐԱՓԻՂ, morse, *sm.*

ՋՐՑԱՅԻՂ (ժէ-տ'օ), jet d'eau. Հայերէն կ'ըսուի եւս Երկնապող ջուր (ՋՐՑԻՐ), Շատրուան։

ՋՐԳՈՂ, **ՋՐԳՈՂԵԱԼ**, hydropique, *adj.* et *s.*

ՋՐԳՈՂԻԼ, devenir hydropique.

ՋՐԳՈՂՈՒԹԻՒՆ (իտրօբիզի), hydropisie, *sf.* — փոշտի (scrotum), V. Ջրամն։ — գլխոյ, V. Ջրագլխութիւն։ — պորտոյ, V. Ջրապորտութիւն։ — որովայնի (կ'ըսուի եւս Ուռուցք), hydropisie, ascite, *sf.* — կրծից, V. Ջրալանջութիւն։ — ականջաց, V. Ջրականջութիւն։

ՋՐԳԵՂ, vernis (վէռնի), *sm. On emploie la sandaraque dans la composition du —. Mettre du — sur du bois.*

ՋՐԳԵՂԵԼ, vernir, tremper, [*va.*

ՋՐԳԵՂԻՉ, **ՋՐԳԵՂՈՂ**, vernisseur, *sm.*

ՋՐԳԵՂԱԾ, **ՋՐԳԵՂՈՒՄՆ**, vernissure, trempe, *sf.*; vernissage, *sm.*

ՋՐԵԼ, arroser, *va.*

ՋՐԵՐԵՒՈՅԹ, météore aqueux.

ՋՐԷՋՔ (ջրի ճամբայ), rigole, *sf.*

ՋՐԸՄՊՈՂ, buveur d'eau. Հայերէն կ'ըսուի եւս Ջրարբ։

ՋՐԻ, liquide, aqueux, euse (աքէօ, էօզ), *adj.*

ՋՐԻՄՈՒՌ, algue, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Գոգնորոյր։

ՋՐԻՆՈԹԱՆ, V. Ջկնկուլ։

ՋՐԿԱՏՔ, mare, *sf.*

ՋՐԿԻՐ, porteur d'eau, *sm.*

ՋՐԿՈՏԻՄՆ (քռէսօն), cresson, *sm.* Պարտիզական —, — alénois.

ՋՐՀԱՆ (բօմբ), pompe, *sf.* Ծծող —, — aspirante. Ճնշող, օդամղող —, — foulante. — fa-

ձել, manœuvrer une —, pomper, vn.

ՋՐՀԱՆԱԳՈՐԾ ([illegible]), pompier, sm.

ՋՐՀԱՆԱԿԻՐ, } ([illegible]), po-
ՋՐՀԱՆԱՒՈՐ, } mnier, sm.

ՋՐՀԱՆՈՒԹԻՒՆ. puisage, sm.

ՋՐՀԱՒ, poule d'eau, sf.

ՋՐՀԵՂ, V. Ջրվար, Մէզ, Շեռ։

ՋՐՀԵՂԵՂ, déluge, sm. Սաստիկ —, cataclysme, sm.

ՋՐՀԵՂԵՂԵԱՆ, } diluvien, ien-
ՋՐՀԵՂԵՂԻ, } ne, adj.

ՋՐՀՈՍ (կենդանակերպ մը), verseau, sm.

ՋՐՀՈՐ, puits, sm. — անձրեւաց, V. Ջրամբար։

ՋՐՄՈՒՂ ([illegible]), conduite, sf., aqueduc ([illegible]), canal (pl. des canaux), chenal (նախկին ձեւ canal բառին. pl. des chenaux), sm.

ՋՐՇԵՂՋ (ապազան ջուրց), retenue, sf.

ՋՐՇՈՒՆ ([illegible]), castor, sm. Հայերէն կ'ըսուի եւ կուղբ, կասղրիոս, Շնջրի։

ՋՐՈՍՊՆ (ոսպն ջրային. տեսակ մր տունկ), lentille d'eau կամ de marais, lemne, sf.

ՋՐՈՏ, aqueux, euse ([illegible]), adj. — (գինի), faible, adj. — (պտուղ), juteux, euse, adj.

ՋՐՈՐԴԱՆ, V. Ջորդան։

ՋՐՈՒՌԻ, osier, sm.

ՋՐՊԵՏ, V. Ջրապան։

ՋՐՋՐԿՈՏՈՒԹԻՒՆ, aquosité ([illegible]), sf.

ՋՐՋՐՈՒԿ, aqueux, euse ([illegible]), fondant, ante, adj.

ՋՐՎԱԹ ([illegible]), urine, eau, sf. V. եւ Մէզ, Շեռ։

ՋՐՎԱԹԵԼ, lâcher, faire de l'eau, uriner, pisser, vn.

ՋՐՎԷԺ, cascade, chute, cataracte, sf., saut, sm.

ՋՐՎԻԺԱԿ ([illegible]), cascatelle, sf.

1. ՋՐՓՈՂ ([illegible]), chéneau (ֆրնս. բառ Լիդրէի գրուելու է Cheneau, [illegible]), sm.

2. ՋՐՓՈՂ, canal de l'urètre. Հայերէն կ'ըսուի եւ Միզանցք։

ՋՐՕՁ (տեսակ մ'օձ ջրային. [illegible]), hydre, sf.

Ռ

Ռ *(ra)*, vingt-huitième lettre de l'alphabet arménien et vingt-deuxième des consonnes. || mille, millième.

ՌԱԲԲԻ (Հրէից վարդապետ. խախամ), rabbi կամ rabbin (րապպի, րապպին), *sm*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ռաբունի ։

ՌԱԲՈՒՆԱԿԱՆ, rabbinique, *adj*. *Interprétation* —. *Caractères* —*s*.

ՌԱԲՈՒՆԻ, V. Ռաբբի ։

ՌԱԲՈՒՆՈՒԹԻՒՆ (պաշտօն, աստիճան ռաբունւոյ), rabbinat, *sm*.

ՌԱԶԻԱՆ (րէզիանէ), fenouil (ֆընօյլ), *sm*.

ՌԱԶՄ, brigade, *sf*.

ՌԱԶՄԱԳԷՏ, stratégiste, *sm*.

ՌԱԶՄԱԳԻՏԱԿԱՆ, stratégique, *adj*.

ՌԱԶՄԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, stratégie, *sf*.

ՌԱԶՄԱՄԹԵՐՔ (ճէպհանէ՝ նէ հարպիյէ), munition, *sf*.

ՌԱԶՄԱՊԵՏ, brigadier, *sm*.

ՌԱԶՄԱՐԿ, géomancien, ienne, *s*.

ՌԱԶՄԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, géomancie, *sf*.

ՌԱԶՄԻԿ (ճէնկճի), combattant, *sm*.

ՌԱՀ, V. Ճամբայ ։

ՌԱՀԱՆ (ֆէսլէյէն), basilic (պազիլիք), *sm*. Գետնի —, pouliot, *sm*. Սուտ —, clinopode, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Շահասպրամ, Թագաւորասպրամ ։

ՌԱՀՎԻՐԱՑ (պալթաճը ասքեր), sapeur, pionnier, *sm*.

ՌԱՄԻԿ, populaire, populacier, ière, peuple, *adj*. || plébéin, ienne, *s*.; vilain, *sm*. —ք, vulgaire, populaire, peuple, bas peuple, *sm*. Ցեղին —ն, la plèbe, *sf*. —ք, le tiers état. — կերպիւ, կերպով, V. Ռամկօրէն ։

ՌԱՄԿԱԿԱՆ, populaire, *adj*.

ՌԱՄԿԱՊԵՏ, tribun, *sm*.

ՌԱՄԿԱՊԵՏԱԿԱՆ, démocratique, *adj*. || — (կուսակից, սիրող ռամկապետութեան), démocrate, *sm*. — ընել, démocratiser, *va*.

ՌԱՄԿԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, démocratie (. . . ուէ), *sf*. Մուծանել — (ռամկապետութիւն մտցունել), démocratiser, *va*.

ՌԱՄԿԱՊԵՏՕՐԷՆ, démocratiquement, *adv*.

ՌԱՄԿԱՎԱՐ, démagogue, *adj*. *Un orateur* —. || —, demagogue, tribun, *sm*.

ՌԱՄԿԱՎԱՐԱԿԱՆ, démagogique, *adj*.

ՌԱՄԿԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ, démagogie, *sf*.

ՌԱՄԿՈՒԹԻՒՆ, vulgarité, *sf*., vulgaire, *sm*.

ՌԱՄԿՕՐԷՆ, vulgairement, populairement, *adv*.

ՌԱՏԱՆ (Հնդկաց եղեգի տեսակ մը), rotin, *sm*.

ՌԱՓԿՈՒԹԻՒՆ (հարճփայը), écot, *sm*. *Chacun son* —.

ՌԵՀԱՆ, V. Լիահան ։

ՌԵՄՈՆ (րէհին), gage, *sm*.

ՌԵՏԱԿԱՆ, résineux, euse, *adj*.

ՌԵՏԻՆ, résine, *sf.* Խէժ —, gomme-résine. Հնդիկ — ([illegible]), gomme-gutte.

ՌԵՏԻՆԱԿԱՆ, résineux, euse, *adj.*

ՌԵՏՆԱԲԵՐ, résineux, euse, *adj. Les arbres* —.

ՌԵՏՆԱՅԻՆ, résineux, euse, *adj. Goût* —.

ՌՄԲԱԿ (փոքրիկ ռումբ), obus ([illegible]), *sm.*

ՌՄԲԱԿԸՆԿԷՑ ([illegible]), obusier, *sm.*

ՌՄԲԱԿՈԾ, bombardier, *sm.*

ՌՄԲԱԿՈԾԵԼ, bombarder, *va.*

ՌՄԲԱԿՈԾՈՒԹԻՒՆ, bombardement, *sm.*

ՌՄԲԱՁԻԳ ԶԻՆՈՒՈՐ, bombardier, *sm.*

ՌՄԲԱՁԻԳ ՆԱՒ, bombarde, *sf.*

ՌՄԲԸՆԿԷՑ ([illegible]), bombarde, *sf.* Սանդղաձեւ —, V. Սանդուր։

ՌՄԲԻԿ, V. Ռմբակ։

ՌՆԳԱԽՕՍ (քթէն խօսող. [illegible]), nasillard, arde, nasilleur, euse, *s.* || nasillard, arde, *adj. Ton* —.

ՌՆԳԱԽՕՍԵԼ (քթէն խօսել), parler du nez, nasiller, *vn.* Սակաւիկ մի — (քիչ մը քթէն խօսել), nasiller légèrement, nasillonner, *vn.*

ՌՆԳԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, nasillement, *sm.*

ՌՆԳԱՄՈՐ (քիթն սեպ կաթող, վազող), roupieux, euse, *adj. Un vieux* —.

ՌՆԳԱԿԱՆ (քթս քեռականաց), nasal, ale *(pl. nasaux), adj. Son* —. *Voyelles, consonnes nasales.* — հնչումն, V. Ռնգականութիւն։

— հնչմամբ (յորնգանց), nasalement, *adv. Prononcer* —.

ՌՆԳԱՁԱՅՆ, nasillard, arde, *adj. Ton* —. — հնչումն (երգիոնի), nasard, *sm.*

ՌՆԳԱՑԻՆ, V. Ռնգական։

ՌՆԳԵՂՋԻՒՐ ([illegible]), rhinocéros ([illegible]), *sm.*

ՌՆԳՈՒՆՔ (քթի ծակ), narine, *sf.* — (երիվարի), naseau, *sm.*

ՌՈԿԵՂ (մանուշակագոյն կապոյտ գոյն տուող տեսակ մը քարաքոս [lichen]), orseille, *sf.*

ՌՈՃԻԿ ([illegible]), ration, *sf.*; pain, *sm.* —f, vivres, *smp.*

1. **ՌՈՃԿԱԿԵՐ** (հինօրեայ ատենական [magistrat]), vétéran, *sm.*

2. **ՌՈՃԿԱԿԵՐ** (ծառայութեան մէջ չեղող եւ իւր թոշակին ընդունող զինուոր), morte-paye (*pl.* des *mortes-payes*), *sf.*

3. **ՌՈՃԿԱԿԵՐ** (իւր տիրոջը տան մէջ դարմանուող ծեր սպասաւոր), morte-paye(*pl.* des *mortes-payes*), *sf.*

ՌՈՃԿԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ([illegible]), vétérance, *sf.*

ՌՈՇՆԱԿԱՆ, candide, *adj.*

ՌՈՇՆԱՊԷՍ, candidement, *adv.*

ՌՈՒԲԼԻ (Ռուսաց դրամ մը գրեթէ կ'արժէ չորս փրանկ), rouble, *sm.* || —*s* (Ռուսաց Տէրութեան թղթադրամ մը), rouble, *sm.*

ՌՈՒՄԲ, bombe, *sf. Jeter, lancer des —s.* — փոքրիկ, V. Ռմբակ։

ՌՈՒՆԳՔ, V. Ռնգունք։

ՌՈՒՊԻ (արեւելեան Հնդկաց դրամ մը), roupie, *sf.* — *d'or. Un lack* (*սան բիւր. հարիւր հազար*) *de —s d'argent. Demi-roupie.* [*mûres, de noix.*

ՌՈՒՓ ([illegible]), rob, *sm.* — *de*

Ս

Ս *(sé)*, vingt-neuvième lettre de l'alphabet arménien et vingt-troisième des consonnes. || deux mille, deux-millième.

ՍԱ, ce, cet, *m.* cette, *f.* (*pl. m.* et *f. ces*), ceci, celui-ci, *m.* celle-ci, *f. pron.*

ՍԱԳ (գազ), oie, *sf.* Արու —, jars, *sm.* Թանանակնուց —, spatule, *sf.* Ձագ —, —ի ձագ, oison, *sm.* —ը կը շչէ, l'— siffle, criaille.

ՍԱԳԱԼԵԶՈՒ (ջրային բուսիկ մ'է. գազ տիլի), langue d'oie, grassette, *sf.*

ՍԱԳԱԽՈՏ, ansérine, *sf.*

ՍԱԴԱՅԷԼ, satan, diable, *sm.*

ՍԱԴՐԱՆՔ, incitation, suggestion, *sf.*

ՍԱԴՐԵԼ, inciter, suggérer, *va.*

ՍԱԹ (քեհրիպար), succin, ambre jaune, *sm.*

ՍԱԼ (էօրս), enclume, *sf.*

ՍԱԼԱՀԱՐ (տօքմաք, տօքմաղը), hie (հէ), demoiselle, *sf.*

1. **ՍԱԼԱՄԱՆԴՐ** (սեռակ մը կենդանի. սէմէնտէր), salamandre, *sf.*, sourd, mouron, *sm.*

2. **ՍԱԼԱՄԱՆԴՐ** (ոգի հրոյ), salamandre, *sm.*

ՍԱԼԱՄԲ (կաքաւէ մեծ թռչուն մը. չիլ), francolin, *sm.* *Il y a beaucoup de —s en Barbarie.*

ՍԱԼԱՅԱՏԱԿ (գալտըրըմ), pavé, dallage, *sm.* — ընել, V. Սալայարկել. [մը], salangane, *sf.*

ՍԱԼԱՆԳԱՆ (ծիծռան սեռակ

ՍԱԼԱՐ, officier, *sm.* Զինարուեստական —, — du génie.

ՍԱԼԱՐԿ (գալտըրըմ), trottoir, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Մայթ, Լրիկ.

ՍԱԼԱՐԿԵԼ, paver, *va.*

ՍԱԼԱՐԿԻՉ, **ՍԱԼԱՐԿՈՂ**, paveur, *sm.*

ՍԱԼԱՔԱՐ (տէօշէմէ թաշը), dalle, *sf.* —ով յատակել (յատակ ընել), V. Սալայարկել.

ՍԱԼԱՔԱՐԵԼ, couvrir կամ paver de dalles, daller, *va.*

ՍԱԼՈՐ (էրիք), prune, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Շլոր. Չոր —, pruneau, *sm.* Վայրի —, prunelle, *sf.*

ՍԱԼՈՐԱՋՈՒՐ, V. Ջուր սալորոյ (ՋՈՒՐ).

ՍԱԼՈՐԵՆԻ, **ՍԱԼՈՐԻ** (էրիք աղաճը), prunier, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Շլորի. Փշոտ սալորի, V. Մամխի.

ՍԱԼՈՐՆՈՑ, prunelaie, *sf.*

ՍԱԼՈՐՉԻՐ, pruneau, *sm.* *Manger des —x.*

ՍԱԿ (հարկապահանջին հաստատուն գումարը), taux (դէ), *sm.* *Son — est trop haut.* || — (տուրք. հարկ), impôt, *sm.*, taxe, *sf.* || — (ֆիաթ), taxe, *sf.* || — ([օյուն] բարթի), partie, *sf.* — մը տապլայի խաղալ, jouer une — de trictrac. *Une — de billard. Une — d'échecs (ճատրակ. սաթրանճ). Une — de cartes.*

ՍԱԿԱԳԻՆ (Թ'արիֆա), tarif, *sm.* — *des douanes.*

ՍԱԿԱԳՐԵԼ, tarifer, *va. On a tarifé ces marchandises.*

ՍԱԿԱԳՐԵԼ ([վաճառաց, ուտելեաց] գինը սահմանել. Նարխ գոյմագ), taxer, *va.* — *le pain.*

ՍԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ (որոշումն գնոց), taxation, *sf.* — *d'une denrée* (*վաճառ. ապրանք*). *La — de ce paquet est trop forte.*

ՍԱԿԱՄՈՆԻ (տեսակ մը խէժ), scammonée, *sf.*

ՍԱԿԱՅՆ, mais, cependant, pourtant, d'ailleurs. Եւ —, au reste, du reste. Բայց —, pourtant, toutefois, après tout. — եւ այնպէս, malgré tout cala.

ՍԱԿԱՌ, panier, *sm.*, corbeille, *sf.*, cabas, *sm.*, bourriche, *sf.* — մեծ, banne, *sf.* — փոքրիկ, V. Սակառեակ. — մը լի, une panerée, une corbeille, *sf.*, un panier, *sm.* [banneau, *sm.*

ՍԱԿԱՌԵԱԿ (փոքրիկ սակառ), **ՍԱԿԱՌԻ**, V. Սակառ.

ՍԱԿԱՐԱՆ (պօրսա), bourse, *sf. La — de Paris. La — a monté, a baissé.*

ՍԱԿԱՐԿԵԼ (սակարկութիւն ընել. բազարլըք էթմէք), marchander, *va.*

ՍԱԿԱՐԿՈՂ (սակարկութիւն ընող. բազարլըք էտէն), marchandeur, euse, *s.*

ՍԱԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ (բազարլըք), marché, marchandage, *sm.* — ընել, V. Սակարկել. — ընող, V. Սակարկող.

ՍԱԿԱՒ, peu considérable, peu nombreux, modique, exigu, uë, maigre, *adj.* ‖ peu, *adv.* V. Եւ Քիչ. Առ — —, — —, peu à peu, petit à petit. — ինչ, — մը կամ առ — մի, peu, un peu, pas beaucoup, naguère կամ naguères. — երբեք, rarement, *adv.*

ՍԱԿԱՒԱԲԵՐ, maigre, *adj.*

ՍԱԿԱՒԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, maigreur, *sf.*

ՍԱԿԱՒԱԴԻՊ, rare, *adj.*

ՍԱԿԱՒԱԹԻՒ, peu nombreux, en petit nombre, *adj.*

ՍԱԿԱՒԱԿԵՐ, frugal, ale (*pl. frugaux*), sobre, *adj.*

ՍԱԿԱՒԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, frugalité, sobriété, *sf.* V. Եւ Սակաւապիտութիւն.

ՍԱԿԱՒԱՊԵՏԱԿԱՆ, oligarchique, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ոլիգարխիականական.

ՍԱԿԱՒԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, oligarchie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ոլիգարխիանութիւն.

ՍԱԿԱՒԱՊԻՏՈՒԹԻՒՆ, frugalité, sobriété, *sf.* Սակաւապիտու-թեամբ, sobrement, *adv.* V. Եւ Սակաւակերութիւն.

ՍԱԿԱՒԱՏԵՒ, fugace, *adj.*

ՍԱԿԱՒԱՐԻՒՆՈՏ, anémique, *adj. Un enfant —.*

ՍԱԿԱՒԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆ, anémie, *sf.*

ՍԱԿԱՒԱԺԱՄԱՆԱԿԵԱՅ (զեղ, սարսուռ), fugace, *adj.*

ՍԱԿԱՒԱԺԱՄԱՆԱԿԵԱՆ, momentané, ée, *adj.*

ՍԱԿԱՒԻԿ ԻՆՉ } (Քիչ մը), un
ՍԱԿԱՒ ՄԻ } peu, un petit peu, quelque peu, tant soit peu, si peu que rien; un moment, un instant.

ՍԱԿԱՒՈՒԹԻՒՆ, petitesse, modicité, *sf.*; rareté, *sf.*

ՍԱԿՈՒՐ }(պալթա), hache (հաչ),
ՍԱԿՐ } *sf.*

ՍԱԿՐԱՒՈՐ, sapeur, *sm.*

ՍԱՀԱՆՔ, écluse, *sf.*, saut, *sm.*

1\. **ՍԱՀԵԼ**, V. Սահեցունել.

2\. **ՍԱՀԵԼ**, V. Սահիլ.

ՍԱՀԵՑՈՒՄ, } glissade, *sf.*,
ՍԱՀԵՑՈՒՄՆ, }glissement, *sm.*, bronchade, *sf.*

ՍԱՀԵՑՈՒՆԵԼ, glisser, *va.* —

(բան մը մէկուն ձեռքը), couler, *va. Il lui coula des louis d'or dans la main.* Մէկուն ոտքը —, V. Ոտք. Մէկն իր պաշտօնէն կամ իշխանութենէն — ու տեղն անցնիլ (— յաղթել մէկը), couper l'herbe sous le pied à quelqu'un.

ՍԱՀԻԼ, glisser, *vn.*, couler, broncher, *vn.* Ոտքը —, faire un faux pas, trébucher, *vn.* Սառի վրայ չմշկօք (տեսակ մ'ոտնաման, patin) —, V. Չմշկել.

ՍԱՀՄԱՆ, limite, borne, *sf.*, terme, *sm.* || sphère, *sf.* || définition, *sf.* Շուրջանակի — քաղաքի, V. Արձակավայրք. — (պարսիկի), terme, *sm.* —ք, confins, *smp.*, frontière, *sf.* Ելք —աց, confins, *smp.* —ս դնել (— դնել), mettre des bornes, borner, limiter, *va.* — հաստատել (—ները որոշել), fixer les limites, délimiter, *va.*

ՍԱՀՄԱՆԱԳԻԾ, ligne de démarcation.

ՍԱՀՄԱՆԱԳԼՈՒԽ, confins, *smp.*, frontière, *sf.*

ՍԱՀՄԱՆԱԳԾԵԼ, délimiter, *va.*

ՍԱՀՄԱՆԱԳԾՈՒԹԻՒՆ, délimitation, *sf.*

ՍԱՀՄԱՆԱԴԻՐ, constituant, ante, *adj.* — ժողով, assemblée constituante.

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ, constitutionnel, elle, statuaire, *adj.*

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, constitutionnalité, *sf.*

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԵԼ, fixer les limites, délimiter, *va.*

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, constitution, *sf.* || statut, *sm.* || définition, *sf.* || délimitation, *sf.*, bornage, *sm.*

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՕՐԷՆ, constitutionnellement, *adv.*

ՍԱՀՄԱՆԱԿԱԼ, marquis, *sm.*

ՍԱՀՄԱՆԱԿԱՆ (եղանակ բայից), indicatif (mode des verbes), *sm.*

ՍԱՀՄԱՆԱԿԻՑ, limitrophe, voisin, ine, frontière, *adj.* — լինել, confiner, *vn.*

ՍԱՀՄԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, confinité, *sf.*

ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿԵԼ, limiter, *va.* || circonscrire, *va.*

ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿԻՉ, limitatif, ive, *adj.*

ՍԱՀՄԱՆԱՔԱՐ, terme, *sm.*, [borne, *sf.*

ՍԱՀՄԱՆԵԼ, limiter, borner, *va.* || définir, fixer, déterminer, établir, régler, préciser, décider, prendre une décision, une détermination, statuer, délibérer, stipuler, prescrire, *va.* || destiner, allouer, affecter, *va.* || consister, mesurer, *va.* Յառաջ, յառաջագոյն —, prédestiner, préordonner, *va.* Ճշդիւ, որոշակի —, préciser, *va.* — (օր, տեղ մը), fixer, *va.*

ՍԱՀՄԱՆԻԼ, se borner, *vpr.*

ՍԱՀՄԱՆԻՉ, définitif, ive, *adj.*

ՍԱՀՄԱՆՈՐԴ, limitrophe, frontière, *adj. Ville frontière.*

ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ, } limitation,
ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆ, } *sf.* || détermination, *sf.*

ՍԱՀՈՂ, glisseur, *sm.*

ՍԱՀՈՒՄ, } V. Սահեցում.
ՍԱՀՈՒՄՆ, }

ՍԱՀՈՒՆ, glissant, ante, *adj.* — կերպով, coulamment, *adv. Il parle —. Cela est écrit —.*

ՍԱՂԱՄԱՆԴՐ, V. Սալամանդր.

ՍԱՂԱՐԹ, V. Տերեւ.

ՍԱՂԱՐԹԱԼԻ, V. Տերեւալից.

ՍԱՂԱՐԹԱԽԻՏ, V. Տերեւախիտ.

ՍԱՂԱՐԹԱՊԱՏ, V. Տերեւապատ.

ՍԱՂԱՐԹԱՒՈՐ, V. Տերեւոտ.

ՍԱՂԱՒԱՐՏ, casque, *sm.*

ՍԱՂԱՒԱՐՏԱՒՈՐ, casqué, ée, *adj.*

ՍԱՂԱՒԱՐՏԵԱԼ, casqué, ée, [*adj.*

ՍԱՂԱՒԱՐՏԻԿ, casquette, *sf.* V. եւ Մորթակ։

Եւ **ՍԱՂՄ**, **ՍԱՂՄՆ**, embryon, *sm.*

ՍԱՂՄՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, conception, *sf. Depuis la — jusqu'à l'enfantement.*

ՍԱՂՄՈՍ, psaume, *sm.* Եօթն —ք ապաշխարութեան, les Psaumes de la pénitence, կամ les Psaumes pénitentiaux, կամ ումկ. les sept Psaumes. Գիրք —աց, V. Սաղմոսարան (2)։ [*sm.*

ՍԱՂՄՈՍԱՆՈՒԱԳ, psalmiste,

ՍԱՂՄՈՍԱՍԱՑ, psaumiste, *sm.*

ՍԱՂՄՈՍԱՍԱՑՈՒԹԻՒՆ, psalmodie, *sf. —s matinales.*

1. **ՍԱՂՄՈՍԱՐԱՆ** ([illegible]), psaltérion, *sm.*

2. **ՍԱՂՄՈՍԱՐԱՆ** (գիրք սաղմոսաց), psautier, *sm. Savoir le — par cœur.*

ՍԱՂՄՈՍԵԼ (սաղմոս բսել), psalmodier, *vn.*

ՍԱՂՄՈՍԵՐԳՈՒ, psalmiste, *sm.*

ՍԱՂՄՈՍԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, psalmodie, *sf. —s matinales.*

ՍԱՄԹՈՂԻ, fenouillette, *sf.*

ՍԱՄԻԹ (ցուցնկ մ'է. [illegible]), aneth ([illegible]), *sm.* Հոռոմ — ([illegible]), fenouil, *sm.* Հոռոմ — ծովային ([illegible]), bacile, fenouil marin, *sm.*, christe marine, passe-pierre (*pl.* des *passe-pierre*), perce-pierre (*pl.* des *perce-pierre*), *sf.* — վայրենի, fenouil d'eau կամ sauvage. Կ'ըսուի նաեւ Շուշմրայ։||—, ուեղ սամթի, fenouil, *sm. Du — confit,*

ՍԱՄՈՅՐ ([illegible]), zibeline, *sf.* Կը գործածուի եւ իբր *adj. f. Martre —.* — (—ի մորթ), V. Սամուրենի։

ՍԱՄՈՒՐԵՆԻ (սամոյրի մորթ), peau de zibeline, zibeline, *sf. Un mouchon de zibeline.*

ՍԱՄՐ ([illegible]), flèche, *sf. La — rompit. Un carrosse qui porte sur la —.*

1. **ՍԱՅԹԱՔԵԼ**, chopper, trébucher, broncher, faire un faux pas, glisser. || chanceler, faillir, s'égarer.

2. **ՍԱՅԹԱՔԵԼ**, **ՍԱՅԹԱՔԵՑՈՒՑԱՆԵԼ**, faire glisser, donner le croc-en-jambe. || égarer, induire en erreur.

ՍԱՅԹԱՔՈՒՄ, **ՍԱՅԹԱՔՈՒՄՆ**, trébuchement, faux pas, *sm.*, bronchade, glissade, *sf.* || égarement, *sm.*, erreur, *sf.*

ՍԱՅԼ (բեռան կառք), chariot, *sm.* — մի, V. Սայլաբեռն։

ՍԱՅԼԱԲԵՌՆ, charretée, *sf. Une — de foin. Demi-charretée.*

ՍԱՅԼԱԳՈՐԾ, charron, *sm.*

ՍԱՅԼԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, charronnage, *sm.*

ՍԱՅԼԱԿ, **ՍԱՅԼԻԿ**, charrette, *sf.* Բեռանց կառքի ([illegible]) —, charretin, *sm.* — ածխակիր, banne, *sf.* — մրղի, tombereau, *sm. Un — de sable.*

ՍԱՅԼՈՐԴ ([illegible]), charretier, charreton, *sm.* — (կառավարաց), roulier, *sm.* — փլածից, աւերածոց, gravatier, *sm.* Վարձ —ի, charriage, *sm.*

ՍԱՅՐ, fil, tranchant, *sm.*, pointe, *sf.*

ՍԱՅՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, dilemme ([illegible]), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ երկսայր, երկսայրաբանութիւն, երկսայրի բանք։

ՍԱՅՐԱԳԻՐ, tranchant, *sm.*

ՍԱՅՐԱՍՈՒՐ, aigu, uë, *adj.*

1. **ՍԱՆ** (սեռ. [illegible]), chaudron, *sm.*, casserole, *sf.*

2. **ՍԱՆ** (սեռ. [illegible]), կաթնակեր տղայ. [illegible]), nourrisson, *sm.*

3. **ՍԱՆ** (սեռ. [illegible]), որդի, դուստր մկրտութեան. [illegible]), filleul, eule, *s.*

4. **ՍԱՆ** (սեռ. սանու, սնց. ձեռնասուն. աշակերտ. չըրաք. բեսլեմէ), nourrisson, *sm.*; apprenti, ie, *s.*

ՍԱՆԱՀԱՅՐ, V. Կնքահայր։

ՍԱՆԱՄԱՅՐ, V. Կնքամայր։

ՍԱՆԳ (հաւան), mortier, *sm.*

ՍԱՆԴԱԼ (չարըք), sandale, *sf.*

ՍԱՆԴԱԼԱԳՈՐԾ, sandalier, *sm.*

ՍԱՆԴԱԼԱՊԱՐ, sabotière, *sf.*

ՍԱՆԴԱԿ (սանդածեծու խոյր), mortier, *sm.*

ՍԱՆԴԱՀԱՐԵԼ, piler, *va.* — *des amandes.*

ՍԱՆԴԱՀԱՐՈՂ, pileur, *sm.*

ՍԱՆԴԱՐ (սանդածեծ ամբրնկէց. հաւան թօփու), mortier, *sm.*

ՍԱՆԴԵՐՃԻԿ (իտալական տեսակ մ'երշիկ), mortadelle, *sf.* — *de Bologne, de Florence.*

ՍԱՆԴԻՏՈՒՆ, **ՍԱՆԴԿՈՓ**, pilon, *sm.*

ՍԱՆԴՂԱՄԱՏՆ, marche d'un escalier, *sf.*, échelon, degré, *sm.*

ՍԱՆԴՈՒԽ, **ՍԱՆԴՈՒՂ**, **ՍԱՆԴՈՒՂՔ**, escalier, *sm.* échelle, *sf.* Նեղ եւ դժուարելանելի — (բերդի մէջ), pas de souris. Շարժական —, rancher, *sm.* Շրջանաւոր, պտուտակաւոր —, escalier en limaçon, à vis. Սանդուխներով յարձակիլ, ելնել (պարսպաց վրայ), attaquer, emporter par escalade, escalader, *va.* *Escalader une forteresse.*

ՍԱՆԿ ՆԱՆԿ, comme ça, կամ comme ci, comme ça, tant bien que mal, tellement quellement.

ՍԱՆՁ, frein, *sm.*, bride, *sf.*, mors, *sm.* rêne, *sf.* —ն հանել, ôter la bride, débrider, *va.* Բերանը — դնել, mettre la bride à, brider, *va.* —ին մէջիկ չընել, forcer la main.

ՍԱՆՁԱԿԱԼ, porte-mors (*pl.* des *porte-mors*), *sm.*

ՍԱՆՁԱՀԱՐԵԼ, tenir en respect.

ՍԱՆՁԱՐՁԱԿ, effréné, ée, *adj.*

ՍԱՆՁԵԼ, brider, réprimer, *va.* Ինքզինք —, se réprimer, *vpr.*

ՍԱՆՏՐ (թարաք), peigne, *sm.* Ջանցառ ակռաներով —, démêloir, *sm.* — (վուշ, կանեփ գզելու), séran, *sm.*

ՍԱՆՏՐԱԳՈՐԾ, peignier, *sm.*

ՍԱՆՏՐԱՎԱՃԱՌ, peignier, *sm.*

ՍԱՆՏՐԵԼ, peigner, *va.* Իր մազը —, se peigner, *vpr.* — (բուրդ), houpper, *va.*

ՍԱՆՏՐՈՒԿ (տեսակ մը վայրենի շուշան. թարթէ Սիւլէյման), grenouillet, sceau de Salomon, *sm.*

ՍԱՊԱՆ, sapan, *sm.* *Bois de* —.

ՍԱՊԱՏ (սեփեթ), panier, *sm.*, corbeille, *sf.*, éventaire, *sm.*

ՍԱՊԱՏԱՒՈՐ (շրջող փերեզակ), colporteur, *sm.*

ՍԱՊԱՏՈՂ, **ՍԱՊԱՏՈՂՆ** (քամպուր), V. Կուզ (3)։

ՍԱՊԷՍ, ainsi, comme cela, de cette manière.

ՍԱՊՈՆ, savon, *sm.* Հոտաւէտ —, savonnette, *sf.* —ի գործարան, savonnerie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Աճառ, Օճառ։

ՍԱՊՈՆԵԼ, savonner, *va.* — *des chemises.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Օճառել։

ՍԱՊՏՈՒԿ (գեղեցիկ ծաղիկներ ունեցող տունկ մ'է), colchique, tue-chien (*pl.* des *tue-chiens*), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Խլօպուզ։

ՍԱՊՓՈՎԵԱՆ, saphique, *adj.*

ՍԱՌ, V. Սառն։

ՍԱՌԵՑՈՒՆԵԼ, glacer, geler, *va.*

ՍԱՌԵՑՈՒՑԻՉ, glaçant, ante, *adj.*

ՍԱՌԻԼ, se congeler, se glacer, *vpr.*, glacer, geler, *vn.*

ՍԱՌՆ (պուզ), glace, *sf.*

ՍԱՌՆԱԿԵՐՊ, cristallin, ine, *adj.*

ՍԱՌՆԱԿՈՅՏ, glacière, *sf.* —ի լեռնամէջս, glacier, *sm.* *Les —s de la Savoie.*

ՍԱՌՆԱՄԱԾ, couvert de glace, *adj.*

ՍԱՌՆԱՄԱՆԻՔ, gelée, *sf. Il y a eu de grandes —s cet hiver.*

ՍԱՌՆԱՅԻՆ, glacial, ale *(pl. glacials), adv. Vent —.*

ՍԱՌՆԱՊԱՂ, glacial, ale *(pl. glacials)*, glacé, ée, *adj.*

ՍԱՌՆԱՊԱՏ, couvert de glace, *adj.* — ծով, mer glaciale. — գօտի, zone glaciale.

ՍԱՌՆԱՍԱՌՈՅՑ, tout gelé, glacé, glacial, ale *(pl. glacials)*, glaçant, ante, *adj.* — ցրտութիւն, gelée, *sf.*

ՍԱՌՆԱՏԵՍԱԿ, cristallin, ine, *adj.*

ՍԱՌՆԱՏՈՒՆ, glacière, *sf.*

ՍԱՌՆԱՐԱՆ, glacière, *sf.*

ՍԱՌՆԱՑՈՒՐՏ, glacial, ale *(pl. glacials)*, *adj.*

ՍԱՌՆԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, glacer, *va.* || cristalliser, *va.*

ՍԱՌՆԱՔԱՐ (տեսակ մը սպիտակ քար), cryolithe, *sf.*

ՍԱՌՆԵՂԷՆ, de glace, glacial, ale *(pl. glacials)*, *adj.*

ՍԱՌՆԵՆԻ (տունկ մ'է), glaciale, *sf.* || — (սառնակերպ հիւթ աչաց), cristallin, *sm.*

ՍԱՌՆՈՐԱԿ, cristallin, ine, *adj.* — տեղ, verglas (կր—կլ.), *sm.*

ՍԱՌՆՈՑ, glacière, *sf.*

ՍԱՌՆՈՒԹԻՒՆ, glace, *sf.*

ՍԱՌՆՈՒԼ, glacer, *vn.*, se glacer, *vpr.*

ՍԱՌՈՅՑ, gelée, *sf.* Սաստիկ — կայ, il gèle très fort.

ՍԱՌՈՒՄՆ (ռմկ.), congélation, *sf.*

ՍԱՌՈՒՑԱՆԵԼ, glacer, geler, *va.*

ՍԱՌՈՒՑԵԱԼ, glacé, ée, glacial, ale *(pl. glacials)*, *adj.* — գօտի, zone glaciale,

ՍԱՌՉԻԼ, geler, *vn.*, se geler, *vpr.*

ՍԱՍԱՆԵԼ, ébranler, *va.*

ՍԱՍԱՆԻԼ, s'ébranler, *vpr.*

ՍԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ, ébranlement, *sm.* V. Գետնաշարժ։

ՍԱՍԵՆԱԺ (գաղղիական տեսակ մ'ազնիւ պանիր), sassenage, *sm.*

ՍԱՍՏ, V. Ցանցիմանութիւն։

ՍԱՍՏԵԼ, V. Ցանցիմանել։

ՍԱՍՏԻԿ, intense, violent, ente, véhement, ente, impétueux, euse, fort, *m.* forte, *f.*, vif, *m.* vive, *f.*, ardent, ente, *adj.* || rigoureux, euse, vigoureux, euse, rigide, rude, sévère, *adj.* || excessif, ive, démesuré, ée, extrême, grave, grand, ande, énorme, *adj.* — (հով), fort, *m.* forte, *f. adj.* — (ցաւ), aigu, uë, *adj.* —, —ս (— կերպով), violemment, véhémentement, impétueusement, fortement, vivement, ardemment, *adv.*; rigoureusement, vigoureusement, rigidement, rudement, sévèrement, *adv.*; démesurément, extrêmement, grandement, à mort, à la mort, au dernier point, par-dessus les oreilles, *adv.*

ՍԱՍՏԻՉ, V. Ցանցիմանիչ։

ՍԱՍՏԿԱՁԱՅՆ, bruyant, ante, *adj.*

ՍԱՍՏԿԱՆԱԼ, prendre de l'intensité, de la force.

ՍԱՍՏԿԱՊԷՍ, V. Սաստիկս (ՍԱՍՏԻԿ)։

ՍԱՍՏԿԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, rendre intense, violent կամ fort. Աւելի —, empirer, *va.*

ՍԱՏԱԿ, cadavre, *sm.*

ՍԱՏԱԿԵԼ, V. Սատկեցունել։

ՍԱՏԱԿԻԼ, V. Սատկիլ։

ՍԱՏԱԿԻՉ, tueur, massacreur, *sm.*

ՍԱՏԱԿՈՒՄ, **ՍԱՏԱԿՈՒՄՆ**, } mort, *sf.*

ՍԱՏԱՆ, satan, *sm.*

ՍԱՏԱՆԱՅ, satan, satanas, démon, diable, le prince des ténèbres, *sm.* Պզտի —, diablotin, *sm.*

ՍԱՏԱՆԱՅԱԿԱՆ, satanique, diabolique, *adj.*

ՍԱՏԱՆԱՅՈՒԹԻՒՆ, diablerie, *sf.*

ՍԱՏԱՆՈՐԴԻ, drôle, *sm. C'est un — bien rusé. Ah! monsieur le —, vous osez . . .*

ՍԱՏԱԿ, V. Սատակի.

ՍԱՏԱՐ, tisserand, *sm. La navette, le métier d'un —.* aide maçon (կ'ըսուէր երբեմն aide à maçon), manœuvre, *sm.* — (ըստ գրոց սրբոց), ouvrier, ière, *s. La moisson est grande, mais il a peu d'—s.* —ք անօրէնութեան, les ouvriers, les artisans d'iniquité.

ՍԱՏԱՐԵԼ, aider, *va.*

ՍԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, assistance, *sf.*, office, *sm.* Ձեր բարեկամական —ը կը խնդրեմ իմ եղբօրս համար, je vous demande vos bons offices pour mon frère.

ՍԱՏԱՓ (մարգրիտ) nacre, *sf.*

ՍԱՏԵՐ (հին արծաթ դրամ մը), stater կամ statère, *sm.*

ՍԱՏԿԵՑՈՒՆԵԼ, tuer, assommer, massacrer, faire périr, ôter la vie, *va.* || détruire, défaire, *va.*

ՍԱՏԿԻԼ. mourir, périr, *vn.*

ՍԱՏՐ, divan, *sm.*

ՍԱՏՐԱՊ, satrape, *sm.*

ՍԱՏՐԱՊՈՒԹԻՒՆ, satrapie, *sf.*

ՍԱՐ, cime, *sf.*, sommet, piton, pic (բլուր), *sm.*

ՍԱՐԱԴՈՐԾ (համետագործ. պալանչ), bourrelier, *sm.* [rie, *sf.*

ՍԱՐԱԴՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, bourrellerie, *sf.*

ՍԱՐԱԿ, monticule, morne, *sm.* Կ'ըսուի եւ Լեռնակ.

2. **ՍԱՐԱԿ** (գործաւոր. վարձուոր. աշխատաւոր), ouvrier, ière, manouvrier, ière, *s.*, journalier, *sm.* V. եւ Վարձուոր.

ՍԱՐԱՀԱՐԹ, plateau, *sm.*

ՍԱՐԱՏԱԿ, buse, *sf.* Հաւ —, buson, *sm.*

ՍԱՐԱՏԱՆ (խեցգետին ախտ), cancer, *sm.* — *de l'estomac, de la langue, de la vessie.* Հայերէն կ'ըսուի եւ կարկինոս վէր (վէր), խոյխեցգեցի.

ՍԱՐԱՒԱՆԴ, **ՍԱՐԱՒԱՆԴԱԿ**, } cap, promontoir, *sm.*

ՍԱՐԱՒՈՅԹ, château, *sm.*

ՍԱՐԱՓՈՐՈՐ (աղեաց տեսակ մ'որդն), bothriocéphale, *sm.*

ՍԱՐԲԻՆԱՅ, **ՍԱՐԲՆԱՅ**, } V. Սարփինայ.

ՍԱՐԴ, araignée, *sf.*

ՍԱՐԴԱՌԱՅՆ (ոստայն [սարդի]), toile, *sf. Les araignées avaient tendu leurs —s dans cette pièce abandonnée.*

ՍԱՐԴԱՅՈՒԿՆ, lacert, *sm.*

ՍԱՐԴԵՂՆՈՒՆԴՆ, sardonyx (սարդոնիքս), *sf.*

ՍԱՐԴԵՆԻ (դափնի), laurier, *sm.*

ՍԱՐԴԻՈՆ (սերդ քար), cornaline, sardoine, *sf.*

ՍԱՐԴԻՈՍՏԱՅՆ, **ՍԱՐԴՈՍՏԱՅՆ**, } toile d'araignée.

ՍԱՐԵԱԿ, **ՍԱՐԵԿ**, } merle, *sm.*

ՍԱՐԵԿԻԿ (կարմրալանջ), bouvreuil, pinson, *sm.*

ՍԱՐԻԿ, V. Սարեակ.

ՍԱՐԿԱՒԱԳ, diacre, *sm.* Աւագ —, archidiacre, *sm.*

ՍԱՐԿԱՒԱԳԱԿԱՆ, diaconal, ale *(pl. diaconaux), adj.* [*sm.*

ՍԱՐԿԱՒԱԳԱՊԵՏ, archidiacre,

ՍԱՐԿԱՒԱԳԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, archidiaconat, *sm.*

ՍԱՐԿԱՒԱԳՈՒԹԻՒՆ, diaconat, *sm.* Աւագ —, archidiaconat, *sm.*

ՍԱՐԿԱՒԱԳՈՒՀԻ, diaconesse, diaconisse, *sf.* [*sf.*

ՍԱՐՄՈՒՃԱԿ, claque, galoche,

ՍԱՐՈՅ, V. Նոճ, Նոճի.

ՍԱՐՈՒՓԱՐԹԱՅ (աւելորդ բաներ, բեռներ), attirail *(pl. des attirails), sm. Il traînait un grand — après lui.*

ՍԱՐՍԱՓ, consternation, horreur, *sf.*, effroi, *sm.*, terreur, frayeur, *sf.*, frisson, frémissement, tremblement, *sm.*

ՍԱՐՍԱՓԵԼ, V. Սարսափիլ.

ՍԱՐՍԱՓԵԼԻ, horrible, *adj.*

ՍԱՐՍԱՓԵՑՈՒՆԵԼ, V. Զարհուրեցուցանել։

ՍԱՐՍԱՓԻԼ, frémir, trembler, *vn.* V. եւ Զարհուրիլ։

ՍԱՐՍԱՓԻՒՆ, **ՍԱՐՍԱՓՈՒՄ**, **ՍԱՐՍԱՓՈՒՄՆ**, V. Սարսափ։

ՍԱՐՍԵԼ, ébranler, *va.*

ՍԱՐՍԻԼ, trembler, *vn.*

ՍԱՐՍՈՒՌ, tressaillement, frisson, frissonnement, frémissement, tremblement, *sm.* — զգալ, frissonner, *vn.*

ՍԱՐՍՌԱԳԻՆ, frémissant, ante, frissonnant, ante, *adj.* *Une foule frissonnante.*

ՍԱՐՍՌԱԼ, V. Սարսռիլ։

ՍԱՐՍՌԱԼԻՑ, frémissant, ante, frisonnant, ante, *adj.* *Une foule frissonnante.*

ՍԱՐՍՌԱՑՈՂ, frissonnant, ante, *adj.*

ՍԱՐՍՌԻԼ, frémir, *vn.*

ՍԱՐՍՌՈՅ, **ՍԱՐՍՌՈՒՅ**, frissonnant, ante, *adj.* *Une foule frissonnante.*

ՍԱՐՓԻՆԱՅ (ասմալըք), V. Ձողիք (1), Արիզ։

ՍԱՐՔԵԼ, fournir, *va.* — *une maison de meubles.*

ՍԱՒԱՆ (չարշաֆ), drap, drap de lit, *sm.* || — (բաղանիքէ ելնելու ժամանակ վրան առնուող կտաւ. հավլու), peignoir, *sm.*

ՍԱՒԱՌՆԻԼ, battre des ailes (եւ), planer en l'aire, voler, voltiger, *vn.*

ՍԱՒԱՌՆՈՒՄ, **ՍԱՒԱՌՆՈՒՄՆ**, battement des ails (եւ), vol, *sm.*

ՍԱՓ (թոփուք տամարը), saphène, *sf.* *La grande —. La petite —.*

ՍԱՓԱՐԱՅ (տեսակ մը սրինգ. չըչըրթմա), fifre, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Սրարինգ։

ՍԱՓԻՐԱՅ (տեսակ մը պատուական քար. կէօք եագութ), saphir, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Շափիղայ։

ՍԱՓՈՐ, urne, amphore, cruche, *sf.* Պզտի —, cruchon, *sm.*

ՍԱՓՐԸՉՈՒԹԻՒՆ, barberie, *sf.*

ՍԱՓՐԻՉ (պէրպէր), barbier, *sm.*

ՍԳԱԶԳԱԾ, qui est en deuil; de deuil, lugubre, *adj.* — լինել, ըլլալ, être en deuil.

ՍԳԱԶԳԵԱՑ, **ՍԳԱԶԳԵՍՏ**, revêtu d'habits de deuil. — լինել, ըլլալ, se revêtir d'habits de deuil, porter le deuil.

ՍԳԱԼ, être en deuil, être dans le deuil, porter le deuil. || pleurer, déplorer.

ՍԳԱԼԻ, de deuil, lugubre, triste, *adj.*

ՍԳԱԿԻՑ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, **ՍԳԱԿՑԻԼ**, prendre le deuil, déplorer ensemble.

ՍԳԱՊԱՏ, couvert de deuil, *adj.*

ՍԳԱՒՈՐ, qui est en deuil, de deuil, *adj.*

ՍԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, V. Սուգ։

ՍԵԱՄ, **ՍԵԱՄՔ** (էշիք), seuil, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Շեմ, Սեմ։

ՍԵԱԻ, V. Սեւ։

ՍԵԱԻԵՐԷ, bête noire, *s*.

ՍԵԹԵՒԵԹ, accoutrement, affublement, *sm.*, chamarrure, *sf.*, fard, *sm.*, manière, afféterie, affectation, *sf.*, ornement, *sm.*, recherche, parure, *sf.*

ՍԵԹԵՒԵԹԵԱԼ, orné, ée, paré, ée, recherché, ée, emphatique, maniéré, ée, affecté, ée, affété, ée, *adj.*

ՍԵԹԵՒԵԹԵԼ, accoutrer, affubler, chamarrer, attifer, pomponner, enjoliver, charger d'ornements affectés, orner, parer, farder, affecter, *va.*

ՍԵԼԵՆԱՂ (տեսակ մ'աղ), sélénite, *sf.*

ՍԵԽ (գավուն), melon, *sm.* Հասուն —, — aoûté.

ՍԵԽԱՍՏԱՆ (ածու սեխենեաց. գավունլուգ), melonnière, *sf.*

ՍԵԽԵՆԻ (տունկ մ'է. գավուն ֆիտանը), plante de melons, melon, *sm.* *Couche de melons*

ՍԵԿ (մաշկ կամ կաշի ոչխարի), basane, *sf.* *Livre relié en —.*

ՍԵՂԱՆ, table, *sf.*, banquet, autel, *sm.* Զարդարուելու —, table de toilette. Ակաժուէ —, une table d'acajou. Խոհակերոցի, խոհանոցի —, une table de cuisine. — ծաղարարի, pâtissoire, *sf.* Չորեքսպասեայ (չորս հոգւոյ նստելու) —, une table de quatre couverts. Տասնսպասեայ —, une table de dix couverts. Իշխանորաց —, V. Հիւրասեղան. Առատ —, grande chère, bombance, *sf.* Աւագ —, maître-autel. Սուրբ —, la sainte table. — նստիլ, —ի նստիլ, se mettre à table, s'attabler, *vpr.* —ը դնել, mettre la table, mettre le couvert. —ի երթալ, banqueter, *vn.* —է ելնել, sortir de table, se lever de table, quitter la table. Ի —, ի —ի (—ի վրայ), à table. —ի վրայ լինել, բլլալ, être à table. —ի ծառայել, servir à table. —ը վերցունել, enlever les plats de dessus la table, desservir. — տալ, tenir table. *Il ne tient plus table.* — բերել (կերակուրը), servir. Կերակուրը սեղանն է, on a servi կամ vous êtes servi. Այս —ը վեց ոտք երկայն է, cette table a six pieds de long կամ de longueur.

ՍԵՂԱՆԱԲԵԿ, banqueroutier, *sm.* — լինել, բլլալ (չկարենալ հատուցանել), faire banqueroute, manquer, *vn.*

ՍԵՂԱՆԱԲԵԿՈՒԹԻՒՆ, banqueroute, *sf.* Պարզ —, — simple. Խարդախեալ —, — frauduleuse.

ՍԵՂԱՆԱԲՈՅԾ, piqueur d'assiettes, flaireur de cuisine, écumeur de marmites, de table.

ՍԵՂԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, office. *sm*

ՍԵՂԱՆԱԿԱԶՄ, V. Սեղանայարդար. [*adj.* et *s*

ՍԵՂԱՆԱԿԱՊՈՒՏ, sacrilège

ՍԵՂԱՆԱԿԱՊՏՈՒԹԻՒՆ, sacrilège, *sm.*

ՍԵՂԱՆԱԿԻՑ, celui qui mange à la même table, commensal, ale (*pl. commensaux*), *s.*, dîneur, *sm.* — լինել, բլլալ, manger avec

ՍԵՂԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, commensalité, *sf.* [tel

ՍԵՂԱՆԱՅԱՐԴԱՐ, maître d'hô-

ՍԵՂԱՆԱՏՈՒՆ, salle à manger, *sf.*, réfectoire, *sm.*

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐ (սառրաֆ), banquier, *sm.*

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ (սառրաֆլըք), banque, *sf.*

ՍԵՂՄ, serré, ée, pressé, ée, concis, ise, *adj.*

ՍԵՂՄԱԿԱՆ, condensable, *adj*

ՍԵՂՄԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, condensabilité, *sf.*

ՍԵՂՄԱՆԱԼ, V. Սեղմուիլ.

ՍԵՂՄԵԼ, serrer, resserrer, étreindre, presser, condenser, *va.* Ձիրար —, se fouler, *vpr* Մէջքը — (գօտեաւ), se serrer, *vpr* Ակռաները —, serrer les dents. Իւր թեւերուն մէջ —, serrer entre ses bras.

ՍԵՂՄԻԼ, V. Սեղմուիլ.

ՍԵՂՄԻՐԱՆ (ֆօրմա), V. Պախնաւանդ.

ՍԵՂՄԻՐԱՆԱԳՈՐԾ (ֆօրմաճը) V. Պախնաւանդագործ.

ՍԵՂՄՈՒԻԼ, se serrer, se presser, *vpr.*

ՍԵՂՄՈՒԹԻՒՆ, V. Սեղմումն. — (խօսից), concision, *sf.*

ՍԵՂՄՈՒՄ, } serrement, *sm.*
ՍԵՂՄՈՒՄՆ, }

ՍԵՄ, V. Սեմական, Շեմ.

ՍԵՄԱԿԱՆ (ժողովուրդ, լեզու), sémitique, *adj.* — պայման կամ ոճ (լեզուի), sémitisme, *sm.*

ՍԵՄԵԱՆ (ժողովուրդք, որք են Բաբելացիք, Քաղդէացիք, Փիւնիկեցիք, Եբրայեցիք, Սամարացիք, Ասորիք, Արաբացիք կամ Տաճիկք եւ Եթովպացիք), sémite, *sm.*

ՍԵՆ, V. Չինկ.

ՍԵՆԵԱԿ, chambre, *sf.* — խորհրդոց, V. Խորհրդարանոց. Անլոյս — բանտի, cabanon, *sm.* Ճերմակեղինաց — (ի վաճառ, ի հիւանդանոցս, ի դպրոցս), lingerie, *sf.* Նաւու —, cabine, *sf.* Ներքին —, cabinet, *sm.* — (դռնապանի), loge, *sf.* Վարձու —, chambre à louer. Քովի —ը, la chambre, la pièce voisine.

ՍԵՆԵԿԱԿԻՑ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, V. Սենեկակցիլ.

ՍԵՆԵԿԱԿՑԻԼ, chambrer, *vn.*

ՍԵՆԵԿԱՊԱՀ, chambellan, *sm.*

ՍԵՆԵԿԱՊԱՆ, valet de chambre, *sm.*

ՍԵՆԵԿԱՊԱՆՈՒՀԻ, femme de chambre, chambrière, *sf.*

ՍԵՆԵԿԱՊԵՏ, valet de chambre, chambellan, *sm.* — արքունի, grand chambellan.

ՍԵՆԵԿԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, charge de chambellan, *sf.*

ՍԵՆԵԿԻԿ, petite chambre, chambrette, *sf.*, bouge, *sm.*

ՍԵՆԵՍԿԱԼ (աւագ դատաւոր եւ հրամատար ազատանւոյն), sénéchal (*pl.* des *sénéchaux*), *sm.* *Le — d'Anjou.* ‖ — (աւագ դատաւոր տանուտէրականի), sénéchal, *sm.* *Le — de tel seigneur.* Կին —ի, sénéchale, *sf.*

ՍԵՆԵՍԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, sénéchaussée, *sf.*

ՍԵՊ, escarpé, ée, *adj.* *Rocher, chemin —.* ‖ escarpement, *sm.* ‖ coin, *sm.*

ՍԵՊԱԳԻՐՔ, écriture cunéiforme.

ՍԵՊԱՁԵՒ, cunéiforme, *adj.* — գրչութիւն Ասորեստանեայց, Մարաց եւ Պարսից, V. Սեպագիրք.

ՍԵՊԱՆԱԼ, s'escarper, *vpr.*

ՍԵՊԱՆՄԱՆ, cunéiforme, *adj.*

ՍԵՊԱՑԵԱԼ, escarpé, ée, *adj.* *Rocher, chemin —.* précipité, ée, *adj.* *Ravines précipitées.*

ՍԵՊԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, escarper, *va.*

ՍԵՊԵԼ, compter (*քէյֆ*). considérer, attribuer, *va.* Ինքզինքը —, se considérer. *vpr.*

ՍԵՊՀԱԿԱՆ, propre, individuel, elle, *adj.*

ՍԵՊՀԱԿԱՆԵԼ, s'approprier, *vpr.*

ՍԵՊՀԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, appropriation, propriété, attribution, *sf.*

ՍԵՊՈՍԿՐ (սեպակերպ ոսկր գանգոյ), os sphénoïde, կամ լոկ sphénoïde, *sm.*

ՍԵՊՈՍԿՐԱՅԻՆ, sphénoïdal, ale (*pl. sphénoïdaux*), *adj.*

ՍԵՊԻԼ, compter, *vn.* Այս չի սեպուիր, cela ne compte pas.

ՍԵՊՈՒՀ, pair, gentilhomme (*pl.* des *gentilshommes*), *sm.* Ժողովարան սեպհաց, la chambre des pairs.

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ (ինններորդ ամիս տարւոյ), septembre, *sm.*

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԵԱՆ ԽՈՂԽՈՂԻՉ, septembriseur, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Սեպտեմբերեան կոտորիչ.

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԵԱՆ ԿՈՏՈՐԱԾ (յամին 1792 ի Փարիզ), septembrisades, *sfp.*

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԵԱՆ ԿՈՏՈՐԻՉ, septembriseur. *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Սեպտեմբերեան խողխողիչ.

ՍԵՌ, genre, *sm.*, race, génération, *sf.*, sexe, *sm.* ‖ genre, *sm.*

Արական —, genre masculin. Իգական —, genre féminin. Գեղեցիկ —ը (կանայք), le beau sexe, կամ յոկ le sexe (les femmes). Մարդկային —, le genre humain. V. Սերունդ ։

ՍԵՌԱԿԱՆ, générique, *adj.* *Terme —. Caractères —s.* — հոլով (ըստ քերականաց [grammairien]), génitif, *sm.*

ՍԵՌՆ (էսիէօ), essieu, *sm.*

1. **ՍԵՐ** (ժանռ), genre, *sm.*, race, *sf.* || genre, *sm.*, espèce, *sf.* || sexe, *sm.* || genre, *sm.*

2. **ՍԵՐ** (քրէմ), crème, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Սերուց ։ — կապել, crémer, *vn.*

ՍԵՐԱՄ, V. Սերեալ ։

ՍԵՐԱԿԱՆՔ, V. Ծննդականք ։

ՍԵՐԱՊԻՈՆ (հին տաճար Սերապեայ [Sérapis] դից Եգիպտացւոց), sérapéum (. . . օմ), *sm.*

ՍԵՐԱՎԱՃԱՌ (քրէմիէ), crémier, ière, *s.*

ՍԵՐԱՒԷՏ (կարճ), crémeux, euse, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Սերոտ ։

ՍԵՐԵԱԼ (սերած), issu, ue, *adj.* — *d'un père malheureux.*

ՍԵՐԵԼ, procréer, engendrer, propager, *va.*

ՍԵՐԻԼ, être issu, descendre, tirer son origine, sa naissance. || se propager, *vpr.*

ՍԵՐԿԵԱՆ. Ի — առաւօտ, aujourd'hui, *adv.*

ՍԵՐԿԵՒԻԼ (ալէ), coing (քուէն), *sm.* *Gelée, confiture de —.* Վայրենի —, cognasse, *sf.*

ՍԵՐԿԵՒԼԻ (ալէ ալիէ), cognassier, *sm.*

ՍԵՐՄ, V. Սերմն ։

ՍԵՐՄԱՆԱԿԱՆ, séminal, ale (*pl. séminaux*), spermatique, *adj.* *Vaisseaux, canaux, animaux* կամ *vers —s.* — կենդանիկ, անասնիկ, spermatozoaire, *sm.*

ՍԵՐՄԱՆԱՀԱՆ, V. Սերմանացան, Սերմանիչ ։

ՍԵՐՄԱՆԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Սերմանացանութիւն, Ցան ։

ՍԵՐՄԱՆԱՆԱԼ (հունտի երթալ), V. Ընդանալ ։

ՍԵՐՄԱՆԱՑԱՆ, semeur, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Սերմանահան, Սերմանիչ ։

ՍԵՐՄԱՆԱՑԱՆՈՒԹԻՒՆ, ensemencement, *sm.*, semaille, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Սերմանահանութիւն, Ցան ։

ՍԵՐՄԱՆԵԼ, semer, ensemencer, *va.*

ՍԵՐՄԱՆԻՉ, semeur, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Սերմանացան, Սերմանահան ։

ՍԵՐՄԱՆԻՔ, semences, semailles, *sfp.*

ՍԵՐՄԱՆՈՂ, V. Սերմանահան, Սերմանացան, Սերմանիչ ։

ՍԵՐՄԵՐԹՈՒԹԻՒՆ, V. Սերմնակաթութիւն ։

ՍԵՐՄՆ, semence, *sf.* || semence, *sf.*, sperme, *sm.* — ողլոյ, V. Անիծ ։

ՍԵՐՄՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, spermatologie, *sf.*

ՍԵՐՄՆԱԿԱԹՈՒԹԻՒՆ, pertes séninales, gonorrhée, spermatorrhée, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Սերմերթութիւն ։

ՍԵՐՄՆԱԿԵՐ (թռչուն), spermatophage, *adj.*

ՍԵՐՄՆԱՆՔ, spermatocèle, *sf.*

ՍԵՐՄՆԱՎԱՃԱՌ, grènetier, grainetier, *sm.*

ՍԵՐՄՆԱՎԱՃԱՌՈՒՀԻ, grènetière, grainetière, *sf.*

ՍԵՐՄՆԱՐԱՆ (բուսոյ, ծառոյ հունտ ցանելու տեղ), semis, *sm.* Մշակութիւն —ի, semis, *sm.* *Faire un —.*

ՍԵՐՄՆԻԿ, spore, *sf.*

ՍԵՐՈՎԲԷ, séraphin, *sm.* Կ'ըսուի եւ Սրովբէ ։

ՍԵՐՈՎԲԷԱԿԱՆ, séraphique,

adj. Կ'ըսուի նաեւ Սովբէական։

ՍԵՐՈՑ, V. Սերուէց։ [*sf*.

ՍԵՐՈՒՄՆ, descendance, race,

ՍԵՐՈՒՆԴ, postérité, descendance, génération, *sf*. || descendant, ante, *s*. *Une descendante de ces Grecs* . . . —ք, ligne descendante.

ՍԵՐԱՒՑ, V. Սեր (2)։

ՍԵՐՏ, dur, *m*. dure, *f*., solide, *adj*. || intime, cordial, ale (*pl*. *cordiaux*), *adj*. —իւ, intimement, cordialement, *adv*.

ՍԵՐՏԵԼ, apprendre, étudier, repasser, *va*.

ՍԵՐՏՈՒԹԻՒՆ, dureté, solidité, *sf*.

ՍԵՒ, noir, oire, bis, *m*. bise, *f*. *adj*. *Pain bis*. || — (եռաժշտա-կան խաղ մը), noire, *sf*.

ՍԵՒԱԳՈՅՆ, noir, oire, *adj*.

ՍԵՒԱԿԻՐ ՆԱՒ, bâtiment, vaisseau négrier, կամ լոկ négrier, *sm*.

ՍԵՒԱՄԱՂՁՈՏ, mélancolique, atrabilaire, *adj*. — մարդ, hypocondre, *sm*.

ՍԵՒԱՄԱՂՁՈՒԹԻՒՆ, mélancolie, atrabile, hypocondrie, *sf*.

ՍԵՒԱՄՈՐԹ, noiraud, aude, *adj*. — գերի, nègre, *sm*. — կին, négresse, *sf*. — մարդ, noir, *sm*. — տղայ, négrillon, *sm*. — աղջիկ, négrillonne, *sf*.

ՍԵՒԱՆԱԼ, V. Սեւնալ։

ՍԵՒԱՍՏԱՆ (վաճառելի սեւամորթոց տուն), négrerie, *sf*.

ՍԵՒԱՎԱՃԱՌ (վաճառական սեւամորթ գերեաց), négrier, *sm*.

ՍԵՒԱՐՄԱՏ (տեսակ մը բանջարեղէն. [illegible]), salsifis noir, *sm*., scorsonère, *sf*.

ՍԵՒԱՑՈՒՆԵԼ, V. Սեւցունել։

ՍԵՒԵՌԵԼ, fixer, *va*.

ՍԵՒԵՌՈՒՄ } (սեւեռեալ գաղափար), idée fixe.
ՍԵՒԵՌԱՒՈՒՄՆ }

ՍԵՒԿԱԿ, noirâtre, *adj*. Հայերէն կ'ըսուի եւս Սեւորակ։

ՍԵՒՆԱԼ, noircir, *vn*., se noircir, *vpr*.

ՍԵՒՈՐԱԿ, noirâtre, *adj*. Կ'ըսուի նաեւ Սեւկակ։

ՍԵՒՈՒԹԻՒՆ, noirceur, *sf*., noir, *sm*.

ՍԵՒՈՒԿ, noiraud, aude, *adj*. || négrillon, onne, noiraud, aude, *s*.

ՍԵՒՑՈՒՆԵԼ, noircir, *va*.

ՍԵՓԱԿԱՆ, V. Սեփհական։

ՍԷԳ, orgueilleux, euse, fier, *m*. fière, *f*., fastueux, euse, *adj*.

ՍԷՋ ([illegible]), gramen, *sm*.

1. **ՍԷՐ**, amour (Այս բառը սովորաբար եզակիով մէջ արական՝ եւ յոգնակիով մէջ իգական է. զոր. օր. Amour *filial*. Un amour *insensé*. De *folles* amours. Des amours *insensées*. Il n'est point d'*éternelles* amours.), affection, tendresse, *sf*. || passion, *sf*. || charité, *sf*., attachement, *sm*. Աւելի —, prédilection, *sf*. Սաստիկ —, manie, adoration, idolâtrie, *sf*. Վաղանցուկ —, amourette, *sf*. Պղատոնական —, amour platonique. — կապել, ձգել, s'attacher, *vpr*., aimer, *va*., s'amouracher, *vpr*. — ունենալ, զգալ, avoir de l'amour, éprouver de l'amour. Սաստիկ — զգալ, ունենալ, soupirer, *vn*. — ցուցունել, témoigner de l'affection. Որդին մէջ սաստիկ — ձգել տալ, rassoter, *va*. Առ —, au nom de. Սիրով, avec amour, avec tendresse, amoureusement, affectueusement, *adv*.; volontiers, avec plaisir, *adv*. Ամենայն սիրով, de bon cœur. Խանդակաթ սիրով, tendrement, *adv*. Աստուծոյ սիրոյն համար, pour l'amour de Dieu. Ձեր սիրոյն համար, pour l'amour de vous.

2. ՍԷՐ, V. Ագապ։

ՍԷՐՈՆՍԻՐ ([illegible]), serein, sm. Հայերէն կ'ըսուի եւ Պարզ (2), Սիր (2), Պարզկայ։

ՍԸԿԻԼ, demeurer sur le cœur, sur l'estomac.

ՍԸՎՈՐԻԿ ([illegible]), lapin, sm. V. եւ Ճագար։

ՍԸՏԱՐԱՐ, faussaire, sm. V. եւ Սաքան, Սախոս։

ՍԹԱՐ (ծածկոյթ [երիվարի]), couverture, sf.

ՍԹԱՓ, émerillonné, ée, joli, ie, adj.

ՍԹԱՓԱՆՔ, divertissement, sm.

ՍԹԱՓԵՑՈՒՆԵԼ, délasser, va. *Le sommeil m'a délassé.* désenivrer, va. — ի գինւոյ, désenivrer, dégriser, va. — մէկը (զուարճացնել), divertir, va. — մէկը (թմբրութենէն), réveiller quelqu'un d'un assoupissement.

ՍԹԱՓԻԼ (խոր քնէն), revenir, vn. *Elle n'est pas encore bien revenue de sa frayeur.* — (մոլորութենէն), revenir, vn. — *de ses erreurs, de son égarement.* — թմբրութենէն, se réveiller de son assoupissement. — ի գինւոյ, se dégriser, vpr., désenivrer, vn., se désenivrer, vpr.

ՍԹԱՓՈՒԹԻՒՆ, dégrisement, sm.
ՍԹԱՓՈՒՄ, } délassement,
ՍԹԱՓՈՒՄՆ, } sm. *Le — de la chasse.* désenivrement, sm.

ՍԻԲԻԼԼԱՅ (կին գիտակ հանդերձելոց եւ մարգարէ [ըստ հեթանոսաց]), sibylle, sf. Երիթրեւացի —, la — Erythrée.

ՍԻԲԻԼԼԱՅԱԿԱՆ, sibyllin, ine, adj. *Les oracles, les livres —s.*

ՍԻԳԱԼ, être, se tenir, se montrer fier de quelque chose, se pavaner, se carrer, se panader, vpr. —ով, fièrement, adv.

ՍԻԳԱՆՔ, fierté, sf., faste, sm. Սիգանօք, fièrement, adv.

ՍԻԳԱՊԱՆԾ (ալիք), orgueilleux, euse, adj.

ՍԻԳԱՔԱՅԼ. — ընթացք, démarche fière. Երիվար —, un cheval superbe.

ՍԻԳՆՈՆ (նշան. դրօշ), signe, sm.

ՍԻՉԱՏԵՍԱԿ (բոյս), graminée, adj. f. — բոյս, gramen ([illegible]), sm. —ք, graminées, sfp. *Les — ont, en général, les feuilles longues, étroites et pointues, et les fleurs disposées en épi ou en panicule.*

1. ՍԻԼԵՆ (կիսաստուածներէն մին, որդի Պանի (Pan)), silène, sm.

2. ՍԻԼԵՆ (բոյս մ'է), silène, sm. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ճլեփեկ։

ՍԻԿ, limon, sm.

ՍԻԿԱՐԵԱՆ (սպանող վարձկան. [illegible]), sicaire, sm. *Il fut tué par des —s que son ennemi avait envoyés à sa poursuite.* spadassin, sm.

ՍԻԿԵԼԱԿԱՆ, sicilien, ienne, adj. — կաքաւ, sicilienne, sf.

ՍԻԿԻԼԻԱԿԱՆ, sicilien, ienne, adj.

ՍԻԿՂԻԿ (մանր եւ կարծր կարկուտ), grésil ([illegible]), sm. *Ce n'est pas de la neige qui tombe, c'est du —.*

1. ՍԻԿՂ (Հրէից տեսակ մը դրամ, 1. Ճր. 50 սանթ. մինչ 3 Ճր.), sicle, sm. — *d'argent, de cuivre.*

2. ՍԻԿՂ (Հրէից տեսակ մը կշիռ, գրեթէ 10 դրամ), sicle, sm.

ՍԻՂԵԽ, V. Հոմանի, Տլոն։

1. ՍԻՄՈՆԱԿԱՆ, simoniaque, adj. *Contrat —. Ordination —.*

2. ՍԻՄՈՆԱԿԱՆ, simoniaque, adj. *Ecclésiastique —.* || simoniaque, sm. *C'est un —.* կ'ըսուի եւ Սիմոնեացի, Շնորհավաճառ։

ՍԻՄՈՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, simonie, sf. *Commettre —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Սիմոնութիւն, Շնորհավաճառութիւն։

ՍԻՄՈՆԱՑԻ, simoniaque, *adj.* *Ecclésiastique* —. Կը գործածուի եւ իբր *sm.* *C'est un* —. Հայերէն կ'ըսուի եւս Սիմոնական(2), Շնորհավաճառ։

ՍԻՄՈՆԵԱՆ, simoniaque, *adj.* *Contrat* —. *Ordination* —. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Սիմոնական(1)։ — ախտ, V. Սիմոնութիւն, Սիմոնականութիւն, Շնորհավաճառութիւն։

ՍԻՄՈՆՈՒԹԻՒՆ, simonie, *sf.* *Commettre* —. Կ'ըսուի եւս Սիմոնականութիւն, Շնորհավաճառութիւն։

1. **ՍԻՆ**, (Լ-ԼԻ-), corme, sorbe, *sf.* || — (սինի ծառ. Լ-ԼԻ- -ւ-ճէ), cormier, sorbier, *sm.*

2. **ՍԻՆ**, V. Սնոտի։

ՍԻՆԼՔՈՐՔ ԺՈՂՈՎՐԴԵԱՆ, la lie du peuple, racaille, *sf.*

1. **ՍԻՆՁ** (հաստատուն մասմնոյ, քարի մասունքն իւրաւ հետ կապող նիւթ), gluten (ԼԼ-ԴԻՆ'), *sm.* V. Սոսինձ։

2. **ՍԻՆՁ** (վայրի խնձոր), ozerole, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Աղոն (1)։

ՍԻՍԵՌ } (Ն--Լ---Թ), pois
ՍԻՍԵՌՆ } chiche, pois gris, *sm.*, cicérole, *sf.*

ՍԻՑՂ, V. Դոյլ։

1. **ՍԻՐ** (sէr), sire, *sm.*

2. **ՍԻՐ** (պարզ. պարզկայ. --յ--ւ), serein, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Սէրոնսիր։

ՍԻՐԱԲԱՆ, philologue, *sm.*

ՍԻՐԱԲԱՐ, V. Սիրելապէս։

ՍԻՐԱԳԵՂ (գրգռիչ դեղ մ'է), philtre, *sm.* — *amoureux*. *Donner un* —.

ՍԻՐԱԳՐՈՒԺ, fripon, onne, *s.*

ՍԻՐԱՅԵՂ, } comblé d'af-
ՍԻՐԱՅԵՂՈՒՆ, } fection, *adj.*

ՍԻՐԱԹՈՒՂԹ, lettre d'amour.

ՍԻՐԱԼԻ, } plein d'amour, de
ՍԻՐԱԼԻՐ, } tendresse, plein
ՍԻՐԱԼԻՑ, } d'affection, de tendresse, affectueux, euse, amoureux, euse, *adj.*

ՍԻՐԱԿԱՆ, affectueux, euse, favori, ite, *adj.* [*adj.*

ՍԻՐԱԿԷԶ, brûlant d'amour,

ՍԻՐԱՀԱՐ, amoureux, euse, amant, ante, épris, ise (S'éprendre բայէն), *adj.* || idolâtre, *adj.* || soupirant, bon ami, *sm.*

ՍԻՐԱՀԱՐԱԿԱՆ, érotique, *adj.* *Poème, chanson, délire* —.

ՍԻՐԱՀԱՐԻԼ, devenir amoureux, s'amouracher de, s'éprendre, se rassoter, *vpr.* [*sf.*

ՍԻՐԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, amourette,

ՍԻՐԱՀԱՐՈՒԻԼ, V. Սիրահարիլ։

1. **ՍԻՐԱՄԱՐԳ** (Թ----- Լ---ւ--), paon (Թ--Ն), *sm.* Մաստակ, էգ —, paonne (Թ-Ն'), *sf.* —ի ձագ, paonneau (Թ-ՆԾ), *sm.* —ը կը գոչէ, le paon crie.

2. **ՍԻՐԱՄԱՐԳ** (համաստեղութիւն մը հարաւային կիսագնդին), paon, *sm.* *Le grand* —. *Le petit* —.

ՍԻՐԱՄԱՐԳԱԽԱՂԻԿ (ստեպ մը բուփ), poincillade, *sf.*

ՍԻՐԱՍ (սար քանակութեանց [բոս չափազիսաց]), série, *sf.* — *infinie*. *Trouver la somme d'une série.*

ՍԻՐԱՊԱՏԱՐ, V. Սիրալիր։

ՍԻՐԱՏԱՐՓ, amoureux, euse, effectueux, euse, passionné, ée, *adj.*

ՍԻՐԱՏՈՉՈՐ, embrasé d'amour, brûlant d'amour, *adj.* [*adj.*

ՍԻՐԱՐԿՈՒ, amoureux, euse,

ՍԻՐԱՓՈԽԱՆՁ (փունջ սիրոյ), sélam կամ sélan (-Լ--Ն), *sm.*

ՍԻՐԵԼ, aimer, chérir, affectionner, concevoir de l'affection pour, *va.* || aimer à, se plaire à, prendre plaisir à. Աչքին լուսին պէս —, aimer quelqu'un comme ses yeux, plus que ses yeux. Իւր անձին պէս —, aimer comme soi-même. Աստծկ —, ché-

rir, idolâtrer, *va.*; raffoler, *vn.* *Il raffole des oiseaux.* Բան մը շատ —, être friand de. Շաքարեղէնը շատ կը սիրէ, il est très friand de sucreries. Զիրար —, s'aimer, s'entr'aimer, *vpr.* Եղբայր եւ քոյր զիրար կը սիրեն, le frère et la sœur s'aiment l'un l'autre. Զիս այնչափ կը սիրէ որ չի կրնար չընել, il m'aime trop pour ne pas le faire. Սիրեցէք զԱստուած եւ ձեր ընկերը ձեր անձին պէս, ձեզի պէս, aimez Dieu et votre prochain comme vous-mêmes.

ՍԻՐԵԼԱԲԱՐ, V. Սիրելապէս.

ՍԻՐԵԼԱԿԱՆ ԴԵՂ, V. Սիրադեղ.

ՍԻՐԵԼԱՊԷՍ, aimablement, affectueusement, avec tendresse, *adv.*

ՍԻՐԵԼԻ, aimable, cher, ère, chérissable, favori, ite, *adj.* Առաքինութիւնը — է, la vertu est aimable.

ՍԻՐՈՂ, amateur, *sm.* || amant, ante, amoureux, euse, *adj.* — (իտալական) երաժշտութեան, dilettante (դիլէթթանթէ. բառ. իտալերէն. *pl.* des *dilettanti*), *sm.* — գեղարուեստից, amateur, dilettante, *sm.*

ՍԻՐՈՂԱԲԱՐ, **ՍԻՐՈՂԱՊԷՍ**, } V. Սիրելաբար.

ՍԻՐՈՒԻԼ, être aimé.

ՍԻՐՈՒՀԻ, amante, maîtresse, amie, bonne amie, *sf.*

ՍԻՐՈՒՆ, aimable, mignon, onne, bellot, otte, gent, *m.* gente, *f.*, charmant, ante, joli, ie, avenant, ante, délicieux, euse, *adj.* — մանուկ, bellot, *sm.* *Mon petit* —. — աղջիկ, bellotte, *sf.* *Ma petite* —. Զինքը — ցուցունել, plaire extremement, charmer, *va.* — կերպիւ, կերպով, joliment, *adv.*

ՍԻՐՈՒՆԱԿ, **ՍԻՐՈՒՆԻԿ**, } joliet, ette, *adj.*

ՍԻՐՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, charme, *sm.*

1. **ՍԻՐՏ** (սի—րդ), cœur, *sm.* || courage, *sm.* —ը մէկուն հետ կապուիլ, avoir, se sentir de l'inclination pour quelqu'un. — առնուլ, prendre cœur, faire mal au cœur, affadir, *va.*; prendre courage. Մէկուն —ն առնուլ, apaiser, calmer, *va.* Մէկուն —ը թունդ հանել, faire tressaillir le cœur de quelqu'un. Մէկ — լինել, ըլլալ, n'être կամ ne faire qu'un cœur. Մէկ — մէկ հոգի լինել, ըլլալ, n'être կամ ne faire qu'un cœur et qu'une âme. — ընել, avoir du cœur, du courage, oser, *va.* — խառնել, soulever le cœur, faire mal au cœur. — ծակել, percer le cœur. — կոտրել, briser le cœur. — հատցունել, se tourmenter, *vpr.* — ունենալ, avoir cœur. — չընել, manquer de cœur, ne pas oser. — չունենալ, n'avoir point de cœur. — տալ, donner du courage, hausser le cœur à quelqu'un, encourager, enhardir, *va.* —ը դնել, prendre à cœur, s'affecter, avoir le cœur gros. —ը նեղուիլ, s'impatienter, *vpr.* —ը նետել, avoir des palpitations de cœur. —ն ելնել, être ému, avoir envie de pleurer. —ը մէկուն բանալ, V. Բանալ. —ը շարժել, attendrir, *va.* —ը կը խառնուի, le cœur lui soulève. Ի բոլոր սրտէ, բոլորով սրտիւ, de tout cœur, de tout mon cœur, de bon cœur, de grand cœur. Բաց սրտով, à cœur ouvert, *adv.* Ուղիղ սրտով, en bonne foi, *adv.* Խնդալից սրտիւ, gaiement կամ gaîment, *adv.* Սրտի մէջ, in petto (ին փեթթօ. բառ. իտալերէն), *adv.*

2. **ՍԻՐՏ** (թղթի խաղի մէջ արտաձեւ կարմիր գոյն. քուփա), cœur, *sm.*

ՍՐՏԽԱՌՆՈՒՔ (իչ-պուլանթը), envie de vomir, mal կամ soulèvement de cœur, nausée, *sf.*

ՍԻՒՆ, colonne, *sf.* || pilier, *sm.* — փոքր, V. Սիւնակ(1)։ Անխոյակ փոքրիկ —, cippe, *sf.* Բոլոր պարուրաձեւ —, colonne torse. Նաւացռուկաւոր —, colonne rostrale. Կործանեալ —ք, des colonnes abattues. || — (իջից մասերի), V. Սիւնակ(2)։

ՍԻՒՆԱԳԱՒԻԹ (գաւիթ սիւնազարդ), péristyle, *sm.*

ՍԻՒՆԱԳԼՈՒԽ, chapiteau, *sm.* — *corinthien, ionique.* Հայերէն կ'ըսուի եւ խոյակ։

ՍԻՒՆԱՁԱՐԴ, péristyle, *adj.* *Temple* —. Գաւիթ —, V. Սիւնագաւիթ։ — Նակաս (շինուածոյ), péristyle, *sm.* *Le — du Louvre.* — ճեմելի, V. Սիւնեար։

1. **ՍԻՒՆԱԿ** (սիւն փոքր), petite colonne, colonnette, *sf.*

2. **ՍԻՒՆԱԿ** (սիւն [իջից մասերի]), colonne, *sf.* *Les —s d'un journal. Ce dictionnaire est à deux colonnes.*

ՍԻՒՆԱԿԱՆ, stylite, *adj. m.* *Saint Siméon Stylite.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Սիւնակեաց, Սիւնամուտ։

ՍԻՒՆԱԿԵԱՑ, V. Սիւնական, Սիւնամուտ։

ՍԻՒՆԱՄՈՒՏ, V. Սիւնական, Սիւնակեաց։

ՍԻՒՆԱՊԱՏ, entouré de colonnes, *adj.*

ՍԻՒՆԵԱՐ (սիւնազարդ ճեմելի), colonnade, *sf.* *La — du Louvre.*

ՍԻՒՆՀՈԴՈՍ, synode, *sm.* *Convoquer le* —. || synode, *sm.* — *national, général.*

ՍԻՒՆՀՈԴՈՍԱԿԱՆ, synodal, ale *(pl. synodaux)*, *adj.* *Règlements synodaux.* — (թուղթք), synodique, *adj.*

ՍԻՒՐՔԼԱԽՈՒՐ, V. Հինգտերեւ-[եան։

ՍԻՒՔ, brise, *sf.* Կ'ըսուի եւ Սիք։

1. **ՍԻՓՈՆ** (խօրթում), trombe, *sf.*

2. **ՍԻՓՈՆ**, siphon, *sm.*

ՍԻՔ, brise, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Սիւք։

ՍԼԱԿԱՆՁ (միտիէ), moule, *sf.* — *de rivière, de mer.*

ՍԼԱՆԱԼ, voler, *vn.*; s'envoler, *vpr.*, prendre l'essor. || courir vite, *vn.*

ՍԼԱՑՈՒԹԻՒՆ, **ՍԼԱՑՈՒՄ**, **ՍԼԱՑՈՒՄՆ**, **ՍԼԱՑՔ**, — vol, essor, *sm.*

ՍԼԱՔ (խանչէր), stylet, *sm.* *Il fut assassiné à coups de* —. javeline, *sf.* *On ne se sert plus de — à la guerre.* — (արեգակնային ժամացուցի), style, gnomon, *sm.* — հրացանի, V. Սուին։

ՍԼԱՔԱԿԱՆ, jaculatoire, *adj.* — աղօթք, oraison —, եւ կամ éjaculation, *sf.*

ՍԼԻԿ (թազէ ֆասուլիէ), haricot vert.

ՍԽԱԼ, fautif, ive, erroné, ée, *adj.* || faute, erreur, bévue, *sf.* Լեզուի —, faute de langage, *sf.*, cuir, *sm.* *Faire un cuir, des cuirs.* Հաշուի —, mécompte (ձէֆօլէր), *sm.* Տգիտական —, V. Տգիտանք։ — ընել, faire une faute, une erreur, *va.*; faire des fautes, *va.*; pécher, *vn.* —ն ուղղել, շտկել, corriger la faute, ses fautes, *va.* — էք, vous êtes en erreur.

ՍԽԱԼԱԿԱՆ, fautif, ive, faillible, *adj.* || fragile, *adj.*

ՍԽԱԼԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, faillibilité, *sf.*

ՍԽԱԼԱՆՔ, faute, bévue, méprise, *sf.* Լի սխալանօք, fautif,

ive, *adj. Errata* —. *Impression fautive*. incorrect, ecte, *adj. Style* —. [ble, *adj.*

ՍԽԱԼԱՒՈՐ, fautif, ive, failli-

ՍԽԱԼԵՑՈՒՆԵԼ, faire tomber dans une faute, mettre dans l'erreur, en erreur, *va.*

ՍԽԱԼԻԼ, faillir, faire կամ commettre une faute, une erreur, tomber en faute, être en erreur, tomber dans quelque mécompte (Վէօյտր), se tromper, se méprendre, se mécompter, manquer, défaillir. ‖ pécher. ‖ faire un faux pas, broncher. Հաշուելու ատեն —, se mécompter, *vpr.*

ՍԽԱԼՄՈՒՆՔ, bévue, *sf. Il a fait une infinité de —s dans son livre, dans sa traduction.*

ՍԽԱԼՈՏ, incorrect, ecte, *adj. Cette édition est fort incorrecte.*

ՍԽՏՈՐ, ail (այլ. *pl. aulx* [•]. իսկ բոտ տնկաբանից *ails*), *sm.* Օձի —, gentiane, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ խտոր ։ [*sm.*

ՍԽՏՈՐԳՈՒՃ (հավան),égrugeoir,

ՍԽՐԱԼԻ, merveilleux, euse, ravissant, ante, charmant, ante, enchanté, ée, *adj.*

ՍԽՐԱՑԵԱԼ, enchanté, ée, *adj.* — *de sa nouvelle acquisition* V. Եւ Սխրալի ։

ՍԿԱԽԱՌՆ, limoneux, euse, vaseux, euse, *adj.*

ՍԿԱՀ, gobelet, *sm.*, timbale (թելդալ), *sf.*

ՍԿԱՀԱԿ (ֆինճան), tasse, *sf.* ‖ — (հրացանի ծակ), bassinet, *sm. Mettre la poudre au* կամ *dans le* —.‖— (երանգով նկարչաց), godet, *sm.* ‖ — (անպարարաց [escamoteur]), gobelet, *sm.*

ՍԿԱՀԱԳՈՐԾ, gobeletier, *sm.*

ՍԿԱՀԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, gobeleterie, *sf.*

ՍԿԱՀԱԿԱԼ (ֆինճան թապաղը), soucoupe, *sf. Verser son café dans sa* —.

ՍԿԱՀԱՐԱՐ, V. Սկահագործ ։

ՍԿԱՐՈՍ (որոճացող ձուկն մը. Եաֆար պալըգը), scare, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Սակրոս ։

ՍԿԱՒԱՌԱԿ, assiette, *sf.*, plat, *sm.* — (կամ ափսեայ) տրոց յեկեղեցիս, bassin, *sm.* — (արեւու), disque, *sm.* կ'ըսուի եւ Սկտեղ (արեգական) ։ — գլխոյ, V. Գանգ ։ խոր —, écuelle, *sf.* կ'ըսուի նաեւ Սկուտեղ ։ խոր — չամչարակի, compotier, *sm.* — մի, assiettée, platée, *sf.*, plat, *sm.*

ՍԿԵՊՏԱԿԱՆ, sceptique, *adj. Les philosophes —s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Սկեպտիկեան (*adj.*).

ՍԿԵՊՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, scepticisme, *sm.*

ՍԿԵՊՏԻԿԵԱՆ, sceptique, *adj. Les philosophes —s.* ‖ —, sceptique, *adj. C'est un écrivain* —. ‖ — (սկեպտիկեան փիլիսոփայ), sceptique, *sm.* ‖ — (երկբայող), sceptique, *sm. C'est un* —.

ՍԿԵՍՈՒՐ (գայնանա. գօճա անաաը), la mère du mari, belle-mère (*pl.* des *belles-mères*), *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ կեսուր ։

ՍԿԵՍՐԱՅՐ } (պարոն տէր. գայ-
ՍԿԵՍՐԵԱՅ } նաթա. գօճա գեյրեր), père du mari, beau-père (*pl.* des *beaux-pères*), *sm.*

ՍԿԵՏԱՅ (բազմափոկ խարազան, մտրակ), escourgée, *sf. Fouetter avec des —s.* [*adv.*

ՍԿԶԲՆԱԲԱՐ, originairement,

ՍԿԶԲՆԱԾԻՆ, né le premier, *adj.* ‖ premier-né, ée, *s.*

ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ, primitif, ive, original, ale (*pl. originaux*), originel, elle, primordial, ale (*pl. primordiaux*), premier, ière, initial, ale (*pl. initials*), *adj.* ‖ élémentaire, *adj.* — մեղք, péché originel.

ՍԿԶԲՆԱՊԱՏՃԱՌ, commencement, *sm.* [initiale, *sf.*

ՍԿԶԲՆԱՏԱՌ, première lettre,

ՍԿԶԲՆԱՏԱՌԵՐՔ, les éléments, *smp.* *Apprendre les — d'une science.*

ՍԿԶԲՆԱՒՈՐԻԼ, prendre commencement կամ son commencement.

ՍԿԶԲՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, **ՍԿԶԲՈՒՄՆ**, commencements, *smp.*, début, *sm.*

ՍԿԷՄԱԾԿՈՑ, le voile du calice.

ՍԿԻ, V. Սկին։

ՍԿԻԶԲ, **ՍԿԻԶԲՆ**, commencement, début, *sm.* || origine, *sf.*, principe, *sm.* Երգի —, prélude, *sm.* Սկզբունք, les principes, les éléments, *smp.* Սկիզբն առնուլ, առնել, V. Սկզբնաւորիլ։ Ի սկզբան, dans le commencement, dans l'origine, d'abord, *adv.* Ի սկզբանէ, սկզբան, սկիզբէն, dès le commencement, dès le principe, primitivement, primordialement, de prime abord, *adv.*; de prime face, *adv.* Սկիզբէն ի վեր, dès lors. Սկիզբէն մինչեւ վերջը, depuis le commencement jusqu'à la fin. Սկիզբն ու վերջը, l'alpha et l'oméga (Ալֆա եւ Օմեգա). Ամէն սկիզբ դժուարին է, les commencements sont difficiles.

ՍԿԻԼԼԱ, V. Սկիւղ, կորիւն(1)։

ՍԿԻՀ (բաժակ պատարագի), calice, *sm.*

ՍԿԻՒԹԱԿԱՆ, scythique, *adj.*

ՍԿԻՒԹԱՑԻ, scythe (ազգ), *sm.*

ՍԿԻՒՂ, V. Կորիւն(1), Սկիլլա։

ՍԿԻՒՏԱՂ, scytale, *sf.*

ՍԿԻՒՌ (փոքրիկ չորքոտանի մ'է. կենդանի), écureuil, *sm.* *L'— se couvre, s'ombrage de sa queue.* —ը կը գանչէ, l'— crie, grogne.

ՍԿՈՒԴ, écu, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Վահանակ(4)։

ՍԿՈՒՆԴ, petit chien, *sm.*

ՍԿՈՒՏԵՂ, écuelle, *sf.* — բանի, V. Թանաման։

ՍԿՍԱՆԻԼ, **ՍԿՍԻԼ**, commencer, donner կամ prendre l'initiative, débuter, entamer, donner le signal de, se mettre à, se prendre à, mettre la main à l'œuvre. || mettre en train. Խօսելու —, commencer կամ se mettre à parler, prendre la parole. Առաջ — (խաղի մէջ), débuter, *vn.* Բանի մը սկսիլ, se mettre à quelque chose. — տալ, faire commencer, *va.* Վերստին —, V. Վերսկսիլ։ Սկսեալ, à partir de. Այսօրուընէ սկսեալ, à compter d'aujourd'hui. Սկսաւ խնդալ, il se mit à rire.

ՍԿՍՆԱԿ, **ՍԿՍՈՂ**, commençant, ante, débutant, ante, *s.*

ՍԿՍՈՒԱԾ, commencement, début, *sm.*

ՍԿՏԵՂ, disque, *sm.* *Lancer le —.* || — (կամ անիւ, ամանի [արեգական, լուսնի]), disque, *sm.* || — (ծաղկանց կամ տերեւոց, ըստ տնկագիտաց [botaniste]), disque, *sm.*

ՍԿՐԹԵԼ, excorier, érafler, *va.* || écorcher, étriller, *va.* V. Եւ. Գոլոկել։

ՍԿՐԹՈՒԱԾՔ, écorchure, *sf.*

ՍԿՐԹՈՒՔ, excoriation, éraflure, *sf.*

ՍՂԱԳԻՐ, sténographe, *sm.* *Ce discours a été recueilli par un —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Նեղագիր։

ՍՂԱԳՐԱԿԱՆ, sténographique, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Նեղագրական։

ՍՂԱԳՐԵԼ, sténographier, *va.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Նշանագրել, Նեղագրել։

ՍՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, sténographie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Նեղագրութիւն։

ՍՂԱՆԱԼ, enchérir, renchérir, devenir plus cher, *vn.*

ՍՂԱՆԴՆ (տեսակ մը տունկ բժշկական. ղեր—լեն), aristoloche, *sf.* Բոլոր —, V. Որդնտակ․ Երկայն —, — longue.

ՍՂԱԳԱՃԱՌ, cher, ère, *adj. Ce marchand est très —.*

ՍՂԱԳԼԵՐՁ, pyrrhique, *sm.*

ՍՂԻԼ, V. Սղանալ․

ՍՂԿԵԼ (մանրել), broyer, *va. — du poivre.*

ՍՂՄԵՑՈՒՆԵԼ, faire contenir, faire entrer, *va.*

ՍՂՄԻԼ, contenir, entrer, aller, *vn.*

ՍՂՈՑ (տէ—րէրէ), scie (—է), *sf.*

ՍՂՈՑԱՁՈՒԿՆ (տէ—րէրէ պ—լըը—լը), scie, *sf.* [canique.

ՍՂՈՑԱՐԱՆ, scierie, *sf. — mécanique.*

ՍՂՈՑԵԼ, scier (—էէ), *va. — du bois, de la pierre.* débiter, *va.*

ՍՂՈՑԻ (մշտադալար կաղնի), chêne vert, yeuse, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Անձիանի․

ՍՂՈՑԻՉ, **ՍՂՈՑՈՂ**, } scieur, *sm. — de pierre.*

ՍՂՈՑՈՒՔ, sciure, *sf. De la — de bois.*

ՍՂՈՒԹԻՒՆ (պ—հ—լըլըք), cherté, *sf.*, enchérissement, *sm.*

ՍՂՈՒՄՆ, synérèse, *sf.*

ՍՄԲԱԿ (ձիու), sabot, *sm.*

ՍՄԲՈՒԼ (բոյս մ'է. —է—մպէ—լ), jacinthe, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Յակինթ․ Հոռոմ —, nard, *sm.*

ՍՄԲՈՒԿ (բ—րլէճ—ն), aubergine, mélongène կամ melongène կամ merangène, *sf.*

ՍՄՍԵՂՈՒԿ, finaud, aude, *adj.*

ՍՄՔԱԾ, abattu, ue, *adj.*

ՍՄՔԻԼ, être abattu.

ՍՆԱԿՈՒՇ, le défaut des côtes.

ՍՆԱՄԷՋ, creux, euse, *adj.*

ՍՆԱՆԱԼ, être vide, se vider, *vpr.*

ՍՆԱՆԻԼ, se nourrir, être élevé, être nourri, être alimenté, être entretenu, se paître, *vpr.* — սնոտի յուսով, se repaître de viandes creuses.

ՍՆԱՆԿ, failli, *sm.*, banqueroutier, ière, *s.* կ'ըսուի եւ Սնանկացեալ, Սեղանաբեկ․

ՍՆԱՆԿԱՆԱԼ, faillir, faire faillite, faire banqueroute.

ՍՆԱՆԿԱՑԵԱԼ, failli, *sm.*, banqueroutier, ière, *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Սնանկ․

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ, faillite, banqueroute, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Սեղանաբեկութիւն․

ՍՆԱՊԱՇՏ, superstitieux, euse, bigot, ote, *adj.*

ՍՆԱՊԱՇՏԱԿԱՆ, superstitieux, euse, bigot, ote, *adj.*

ՍՆԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, superstition, bigoterie, *sf.*, bigotisme, *sm.* Սնապաշտութեամբ, superstitieusement, *adv.*

ՍՆԱՊԱՐԾ, vain, *m.* vaine, *f.*, glorieux, euse, fanfaron, onne, *adj.* || glorieux, euse, *s.*; rodomont, *sm.* — պոռոտախօս, tranche-montagne (*pl.* des *tranche-montagnes*), *sm.* — անձնագովութիւն, vanterie, *sf.*

ՍՆԱՊԱՐԾԱԿԱՆ, fanfaron, onne, *adj.*

ՍՆԱՊԱՐԾԻԿ, fanfaron, onne, *adj.* — փառք, vaine gloire, *sf.* — բանք, fanfaronnerie, *sf.*

ՍՆԱՊԱՐԾՈՒԹԻՒՆ, fanfaronnade, gloire, rodomontade, *sf.*

ՍՆԱՐ (անկողնոյ գլխոյ կողմն), chevet, *sm.* || — (գլխոյ բարձ, երեսի բարձ), oreiller, chevet, traversin, *sm.* V. եւ Սնարք․

ՍՆԱՐԱԿԱԼ (անկողնոյ գլխի կողմի տախտակ), dossier, *sm.*

ՍՆԱՐՔ (անկողնոյ գլխոյ կողմն), chevet, *sm.* || — (գլխոյ բարձ, երեսի բարձ), oreiller, chevet, traversin, *sm.* կ'ըսուի եւ Սնար․

ՍՆԱՓԱՌՈՒԹԻՒՆ, vaine gloire, *sf.*

ՍՆԳՈՅՐ (երեսի կարմիր ներկ. ֆէշէլֆէ), fard, rouge, *sm.* —ով ներկել, V. Սնգուրել։

ՍՆԳՈՅՐԱՏԱԿ (բժշկութեան մէջ գործածուող բունաւոր սունկ մ'է, որ կեռասի նման պտուղ ունի. կիւզէլ աւրաթ օթու), belladone, *sf.* Ռամկօրէն կ'ըսուի belle-dame, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Շիկասակ։

ՍՆԳՈՒՐԵԼ (սնգոյրով ներկել), farder, *va.* *On lui a fardé le visage.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Շպարել։

ՍՆԳՈՒՐԻԼ, se farder, *vpr.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Շպարիլ։

ՍՆԳՐՈՒԵՂ (զէնճէֆիլ), V. Կոճապղպեղ։

ՍՆԴԻԿ (ժիվա), mercure, argent vif, vif-argent, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ժիպակ։

ՍՆԴԿԱԽԱՌՆ, mercuriel, elle, *adj.* *Onguent —.*

ՍՆԴԿԱՅԻՆ (ծփումն), mercuriel, elle, *adj.* Օծանելի —, onguent — կամ napolitain.

ՍՆԴԿԱՒՈՐ, mercuriel, elle, *adj.* *Onguent —.* [*sf.*

ՍՆԿԱՆՈՑ, champignonnière,

ՍՆԿԵՆԻ (մանթար աղաճը), liège, *sm.* *Les glands du —.*

ՍՆՁԱՆ, gluten (կլէյպէն'), *sm.*

ՍՆՁԱՆԱՒՈՐ, glutineux, euse, *adj.*

ՍՆՆԴԱԿԱՆ, nutritif, ive, alimentaire, *adj.* [*sf.*

ՍՆՆԴԱՌՈՒԹԻՒՆ, nutrition,

ՍՆՆԴԱՐԱՐ, nutritif, ive, nourrissant, ante, alimenteux, euse, nourricier, ière, *adj.*

ՍՆՈՏԵԽՈՀ, frivole, *adj.* Կ'ըսուի եւ Սնոտիմաց։

ՍՆՈՏԻ, vain, *m.* vaine, *f.*, frivole, futile, *adj.* — իրք, frivole, *sf.*, frivolité, futilité, faribole, *sf.* — գուշակութիւն, superstition, *sf.* — պարծանք, V. Սնապարծութիւն։ — (աւելորդ) պաշտամունք, superstition, *sf.*

ՍՆՈՏԻԱԶԲՕՍ, vétilleux, euse, *adj.* || vétilleur, euse, *s.*

ՍՆՈՏԻԱՄԷՐ ԽՏՐՈՒԹԻՒՆ, superstition, *sf.*

ՍՆՈՏԻՄԱՑ, frivole, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Սնոտեխոհ։

ՍՆՈՏԻՔ, vanité, futilité, bagatelle, vétille, minutie (ֆընթըգ), niaiserie, baliverne, *sf.* || babiole, *sf.*, colifichet, *sm.* Պատաղել ի սնոտիս, ժամավաճառ լինել, զբօսնուլ, խաղալ սնոտւովք, զհետ լինել սնոտւոց, խորհել ի սնոտիս, baliverner, niaiser, *vn.*, s'amuser à la bagatelle, *vpr.*, vétiller, *vn.*, bâtir, faire des châteaux en Espagne.

ՍՆՈՒՆԴ, nutrition, *sf.* || aliment, *sm.*, nourriture, subsistance, *sf.* Առատ —, abondante nourriture. — տալ, nourrir, *va.* — տուող, nourrissant, ante, *adj.*

ՍՆՈՒՑԱՆԵԼ, nourrir, élever, alimenter, entretenir, *va.* Կաթով —, nourrir de lait.

ՍՆՈՒՑԱՆՈՂ, nourricier, ière, *adj.*

ՍՆՈՒՑԱՆՈՂԱԿԱՆ, nourrissant, ante, *adj.* *Aliment —.* nutritif, ive, *adj.*

ՍՆՈՒՑԻՉ, nourrissant, ante, *adj.* *Aliment —.* nourricier, ière, *adj.* *Le suc —.* nutritif, ive, *adj.* || —, nourricier, *sm.*

ՍՆՈՒՑՈՂ, nourricier, *sm.*

ՍՆՏՈՒԿ, caisse, *sf.*, coffre, *sm.*, malle, *sf.* Պատերազմի — (ճէպխանէ սանտըգը), caisson, *sm.* —ը շտկել, faire sa malle.

ՍՈԹՏԵԼ, trousser, *va.* — *sa robe.* retrousser, *va.* *Retroussez votre robe, votre manteau.* relever, *va.* *Relevez votre robe.* Թե-

ւերը — (սռբտուիլ), retrousser les manches.

ՍՈԹՏԱԻԻԼ (փէշերը ժողվել), se trousser, se retrousser, *vpr.*

1. **ՍՈԽ** (սօղան), oignon կամ ognon (օնեօն), *sm.* — ծաղկանց, oignon, *sm.*, bulbe, *sf.* — սուկաղոնիկ (արփաճըգ սօղան), échalote, *sf.*

2. **ՍՈԽ** (ցուպաքին բռնութիւն [ոտքի]), oignon, *sm.* || — (կարծր եւ ցուպաքին այտուծն [ոտքի երիվարի]), oignon, *sm.*

3. **ՍՈԽ** (մեծ, անձեռեթեր ժամացոյց ծոցոյ), oignon, *sm.*

ՍՈԽԱԿ (պիւլպիւլ), rossignol, *sm.* — (ի բնտոզծ.), philomèle, *sf. La chanson de Philomèle.* Արկադեան — (էշ), un rossignol d'Arcadie (âne). —ը կ'երգէ, կը գեղգեղէ, le rossignol chante, ramage.

ՍՈԽԱԿԱՑԱՅՆ ՓՈՂ (երգիոնի), rossignols, *smp.*

ՍՈԽԱՍՏԱՆ (արտ, ածու սոխոց), oignonière, *sf.*

ՍՈԽԱՄՐԻՆԳ (դամըլ դիւդիւկ), mirliton, *sm.*

ՍՈԽԱՏԱՆՁ (էրկ արմուդու), oignonet, *sm.*

ՍՈՂ, action de ramper, rampement, *sm.* Ի — գնալ, երթալ (մարդոյ), aller en rampant, ramper, *vn.*

ՍՈՂԱԼ, aller en rampant, ramper, *vn.* Հայերէն կ'բառի եւ Սողել։

ՍՈՂԱՑՈՂ, rampant, ante, reptile, *adj.*

ՍՈՂԵԼ, aller en rampant, ramper, *vn.* կ'բառի եւ Սողալ։

ՍՈՂՆԱԳՆԱՑ (արմաւ), rampant, ante, *adj.*

ՍՈՂՆԱԿ (լեզու փականաց), pêne, *sm. Le — de cette serrure est brisé. Le — ne va point.*

ՍՈՂՈՍԿԵԼ, faire glisser, insinuer, introduire doucement, fourrer, *va.*

ՍՈՂՈՍԿԻԼ, ramper, serpenter, grimper (սիւրիւնմէ), *vn.* || glisser, *vn.*. se glisser կամ pénétrer dans, s'insinuer, s'introduire, *vpr.*

ՍՈՂՈՒՄ, **ՍՈՂՈՒՄՆ**, action de ramper, rampement, *sm.*

ՍՈՂՈՒՆ, rampant, ante, *adj.* || reptile, *sm.*

ՍՈՃԻ (չամ աղաճը), pin, *sm.* Հայերէն կ'բառի եւ Շոճի, Սոճապրի։

ՍՈՅՆ, ce, cet, *m.* cette, *f.* (ces, *pl. m.* et *f.*), *pron. démonstratif. Ce livre, ce héros, cet habit, cette plume. Ces livres, ces héros, ces habits, ces plumes.* celui (*pl. ceux*), *m.* celle (*pl. celles*), *f. pron. démonstratif. Prenez celui que vous voudrez.*

ՍՈՅՆՊԷՍ, ainsi, de cette manière, comme cela, de même, *adv.*

ՍՈՅՆՊԻՍԻ, tel, *m.* telle, *f. adj.*

ՍՈՅՆՕՐԻՆԱԿ, de cette manière, de cette façon, ainsi, *adv.*

ՍՈՆԻՃ, կամ **ՍԻՒ ՍՈՆԻՃ** (վնասակար տունկ մ'է), nielle, *sf.*, gerzeau, *sm.* Հայերէն կ'բառի եւ Արջնդեղ։

ՍՈՆՈՊՐԻ, V. Սոճի, Շոճի։

ՍՈՍՆՁԵԼ (թութգալ էթ թութգալլամագ), coller, encoller, *va.* կը գրուի նաեւ Սոսնձել։

ՍՈՍՆՁՈՒՄ, **ՍՈՍՆՁՈՒՄՆ** (սոսնձելը), encollage, *sm.* կը գրուի եւ Սոսնձումն։

ՍՈՍԻՆՁ (թութգալ), colle forte, *sf.*, encollage, *sm.* Հայերէն կ'բառի եւ Սինձ։ Ձկան —, colle de poisson.

ՍՈՍԿ, seul, *m.* seule, *f.*, simple, *adj.* || simplement, *adv.* V. Սոսկապէս։

ՍՈՍԿԱԳՈՅՆ, privé, ée, *adj.*

Vivre en homme —. — ոք, V. Սովորական ոք (ՍՈՍԿԱԿԱՆ)։

ՍՈՍԿԱԼ, avoir horreur (օռռէօռ), avoir grand'peur, regarder avec horreur, être saisi de crainte, de frayeur (ֆռէյէօռ), d'horreur, être frappé d'épouvante, de terreur, redouter, s'épouvanter, frémir.

ՍՈՍԿԱԼԻ, horrible (օռռիպլ), affreux, euse, hideux, euse (իտէօ, էօզ), terrible, effroyable, *adj*. — կերպիւ, կերպով, horriblement, affreusement, hideusement, terriblement, *adv*.

ՍՈՍԿԱԿԱՆ, ordinaire, *adj*. *C'est un homme* —, *très* —. ‖ privé, ée, *adj*. *Vivre en homme* —. — ոք, particulier, *sm*. *De pareilles dépenses conviennent à un prince, et ne conviennent point à un* —, *à un simple* —.

ՍՈՍԿԱՊԷՍ, simplement, seulement, uniment, *adv*.

ՍՈՍԿԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, épouvanter, terrifier, effrayer, frapper de terreur, d'épouvante, saisir d'effroi, *va*.

ՍՈՍԿՈՒՄ, } horreur (օռռէօռ), *sf*., frémissement, effroi, *sm*., terreur, épouvante, *sf*.
ՍՈՍԿՈՒՄՆ, }

ՍՈՍՆՁԵԼ, V. Սոսնձել։

ՍՈՍՆՁՈՒՄ, } Սոսնձումն։
ՍՈՍՆՁՈՒՄՆ, }

ՍՈՎ (ֆամին), famine, *sf*. *Il y eut disette, après vint la* —. faim (ֆէն), *sf*.

ՍՈՎԱՀԱՐ, désséché par la faim (ֆէն), affamé, ée, *adj*. — առնել, ընել, affamer, faire mourir de faim.

ՍՈՎԱԼԼՈՒԿ, affamé, ée, *adj*.

ՍՈՎԱՄԱՀ, mourant de faim (ֆէն), *adj*. — կորնչել, — լինել, ըլլալ, mourir de faim. — առնել, ընել, faire mourir de faim.

ՍՈՎՈՐ, accoutumé, ée, habitué, ée, coutumier, ière, rompu, ue, *adj*. ‖ familier, ière, *adj*. — լինել, ըլլալ, avoir coutume de. — լինել (ի չար ինչ), être coutumier du fait.

ՍՈՎՈՐԱԲԱՐ, habituellement, de coutume, ordinairement, d'ordinaire, la plupart du temps, *adv*.

ՍՈՎՈՐԱԾ, V. Սովոր։ — եմ ասոր, j'y suis accoutumé.

ՍՈՎՈՐԴԻՐՔ, coutume, coutumier, *sm*.

ՍՈՎՈՐԱԿԱՆ, habituel, elle, ordinaire, usité, ée, usuel, elle, commun, une, familier, ière, coutumier, ière, *adj*. —է դուրս, extraordinaire, *adj*. —է դուրս, extraordinairement, *adv*.

ՍՈՎՈՐԵԱԼ, V. Սովոր։

ՍՈՎՈՐԵԼ, V. Սովորիլ։

ՍՈՎՈՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, habituer, accoutumer à, former, familiariser, apprivoiser, priver, *va*. Պէտք է զտղայս կանուխ աշխատութեան —, il faut accoutumer de bonne heure les enfants au travail.

ՍՈՎՈՐԻԼ, s'habituer, s'accoutumer à, être accoutumé, se rompre à, prendre l'habitude de, contracter une habitude, prendre un pli, se familiariser, s'apprivoiser, se priver, *vpr*.

ՍՈՎՈՐՈՅԹ, } habitude, coutume, usance, guise, accoutumance, *sm*. Նորաձեւութ —, mode, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւս Նորաձեւութիւն։ Ըստ սովորութեան, d'habitude, comme d'habitude, de coutume, comme à l'ordinaire, selon la coutume, suivant l'usage, de règle, coutumièrement, *adv*. Ըստ սովորութեանս, selon mon habitude, selon ma coutume. Սովորութեան հակառակ, con-
ՍՈՎՈՐՈՒԹԻՒՆ, }

tre mon ordinaire. — ընել, prendre l'habitude de, avoir habitude de, se faire une habitude de. — ընել տալ, faire contracter une habitude, acoquiner, *va. La mollesse acoquine les jeunes gens.* — ունենալ, avoir l'habitude de, coutume de. Չեմ կըրնար միջոց հայերէն յայտնել (բացատրել), քանզի խօսելու — չունիմ, je ne peux pas bien m'exprimer en arménien, parce que je n'ai pas l'habitude (coutume) de le parler. Այլանդակ — ունենալ, avoir un coup de marteau, un petit coup de marteau. Այս իւր —ն է, c'est sa manière.

ՍՈՎՈՐԵՑՈՒՆԵԼ, V. Սորվեցունել։

ՍՈՎՈՐԻԼ, V. Սորվիլ։

ՍՈՐ, trou, *sm.* — *de renard, de taupe, de souris.* tanière, *sf. La — d'un lion, d'un ours.* caverne, *sf.* — *profonde, obscure.* terrier, *sm.* — *de lapin.* ||creux, *sm. Le — d'un arbre, d'un rocher.* || — (ստորին ծակ կամ բերան ստամոքսի), pylore, *sm. Obstruction au —.*

ՍՈՐԱՄՈՅՏ, cavernaire, *adj.*

ՍՈՐԱՅ, de celui-ci, *m.* de celle-ci, *f. pron. démons.*

ՍՈՐՈՒԵՑՈՒՆԵԼ, enseigner, apprendre, professer, instruire, *va.* Հաւատքի բաներ —, instruire sur les principaux points de la religion chrétienne, catéchiser, *va.*

ՍՈՐՈՒԻԼ, apprendre, *va.*, étudier, *v. a.* et *n.*, s'instruire, *vpr.*

ՍՈՐՎԵՑՈՒՆԵԼ, V. Սորուեցունել։

ՍՈՐՎԻԼ, V. Սորուիլ։

ՍՈՑԱ, de ceux-ci, *mp.* de celles-ci, *fp.*

ՍՈՒԳ, deuil (փէօյլ), *sm.* — բռնել, prendre le —, se mettre en —.

ՍՈՒԵԴ, botrys, chénopodium կամ chénopode, *sm.*, ansérine, *sf.* V. Եւ Սագաթաթ։ — չարահոտ, ansérine fétide.

ՍՈՒԵԴԱԶԳԻ, chénopodées կամ chénopodiacées, *sfp.*

ՍՈՒԶԱԿԷՏ, nadir, *sm.* *Le — est diamétralement opposé au zénith.* Հայերէն կ'ըսուի Ենթագագաթ։

ՍՈՒԶԱՆԱՒ, torpilleur, *sm.*

ՍՈՒԶԱՆԵԼ, plonger, enfoncer, submerger, *va.* — յանդունդս, abîmer, *va.*

ՍՈՒԶԱՆԻԼ, se plonger, s'enfoncer, s'abîmer, *vpr.*

ՍՈՒԶԵԼ, V. Սուզանել։

ՍՈՒԶԻԼ, V. Սուզանիլ։

ՍՈՒԻՆ (սլաք հրացանի. ...), baïonnette, *sf.* || — Է(գէն արդեաց կարճազոյն քան զնիզակ), pique, *sf.* Կ'ըսուի եւ Տէգ(1)։

ՍՈՒԼԱԿ (սուլելու գործիք), sifflet, *sm.* — *de bois, d'argent.*

ՍՈՒԼԵԼ, siffler, *v. n.* et *a.*

ՍՈՒԼԻՉ, } siffleur, euse, *s. On*
ՍՈՒԼՈՂ, } *a mis les —s à la porte.* || —, siffleur, *adj. m. Les oiseaux —s.*

ՍՈՒԼՈՒՄ } (սուլելը), siffle-
ՍՈՒԼՈՒՄՆ } ment, *sm.*

1. ՍՈՒՄԱՆ (...), blouse, blaude, *sf.*
2. ՍՈՒՄԱՆ ([կառապանի եւ ծառայանի] երկայն վերարկու), souquenille, *sf.*

ՍՈՒՂ, cher, ère, coûteux, euse, *adj.* — գնով, cher, *adv.*

ՍՈՒՂԱՊԱՇԱՆՔԱՆ, V. Սակաւապէտական։

ՍՈՒՂԱՊԱՇՈՒԹԻՒՆ, V. Սակաւապետութիւն։

ՍՈՒՂՆԱԼ, enchérir, renchérir, *vn.*

ՍՈՒՂՐՈՆ (տեսակ մը կանճասնդատ գարի), escourgeon, *sm.*

ՍՈՒՂՑՈՒՆԵԼ, enchérir, chérir, *va.*

ՍՈՒՆԱԿ, demi-pique. Հայերէն կ'ըսուի եւ Տէգ փոքրիկ (ՏԷԳ), Մկունդ։

ՍՈՒՆԿ } (մանիտր), champi-
1. **ՍՈՒՆԿՆ** } gnon, *sm.* *Les —s croissent très rapidement.*

2. **ՍՈՒՆԿՆ** (կեղեւ սնկենւոյ), liège, *sm.*

3. **ՍՈՒՆԿՆ** (մարմնոյ վրայ բուսնող սնկանման աւելորդ միս), champignon, fongus (ֆօնկիւս), *sm.*

ՍՈՒՍԵՐ, V. Սուր։

ՍՈՒՍԵՐԱՑԵԱԼ (ըստ ընկպզեաց), gladié, ée, *adj.*

ՍՈՒՍԵՐԱՑԻԿ (մրցող սուսերաւ), spadassin, *sm.* || — (Փառքափացինեռն արհամարհող զինուորական), traîneur de sabre. V. եւ Սուսերամարտ։

ՍՈՒՍԵՐԱՄԱՐՏ, gladiateur, *sm.* *Un combat de —s.* ferrailleur, *sm.* *C'est un grand —.* spadassin, *sm.*

ՍՈՒՍԵՐԱՄԱՐՏԻԿ, V. Սուսերամարտ։

ՍՈՒՍԵՐԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, glaive, *sm.* *Condamner au —.*

ՍՈՒՍԵՐԱՒՈՐ, sabreur, *sm.* — դատարկապետաց, traîneur d'épée, de rapière.

ՍՈՒՏ, faux, *m.* fausse, *f.*, mensonger, ère, apocryphe, *adj.* || —. mensonge, *sm.*, menterie, fausseté, *sf.*, faux, *sm.* || —, faussement, *adv.* Զափա — (ափօֆի ամէն), pur mensonge. — մարգարէ, V. Մարգարէ։ — ցանկութիւն կերակրոց, — ախորժակ, pseudorexie (բսէօտօռէքսի), *sf.* — յարգանք, V. Յարգանք։ Ինքզինք — հանել, se démentir, *vpr.* — ըսել, խօսել, dire, débiter des mensonges, mentir, *vn.* — խօսող, V. Ստախօս։ — հանել, démentir, *va.*

ՍՈՒՏԱԿԱՍՊԱՍ, adulateur, trice, *adj.* || adulateur, trice, flagorneur, euse, *s.* — բանիւք ողոքել, aduler, *va.*

ՍՈՒՏԱԿԱՍՊԱՍՈՒԹԻՒՆ, adulation, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ստկանք, Սուտ յարգանք (ՅԱՐԳԱՆՔ)։

ՍՈՒՏԱՆՈՒՆ, pseudonyme (բսէօտօնիմ), *adj.* || — (կեղծանուն) մատենագիր, pseudonyme, *sm.*

ՍՈՒՏՄԵՌՈՒԿ ԼԻՆԻԼ, contrefaire le mort, faire le mort.

1. **ՍՈՒՐ** (էփէ), épée, *sf.*, sabre, glaive, fer, *sm.* Արախադորդութեան — (առանց բերնի եւ առանց ծայրի), fleuret, *sm.* Թագմախողխող —, le glaive meurtrier. —ն ի պատեան դարձունել, V. Պատեան։ Մէջ անցունել, passer au fil de l'épée. V. եւ Անցունել։

2. **ՍՈՒՐ** (էկիւ), aigu, uë, pointu, ue, *adj.*

3. **ՍՈՒՐ** (փէրսան), perçant, ante, tranchant, ante, *adj.* || subtil, ile, *adj.* — (աղաղակ), perçant, ante, *adj.* — (ձայն), criard, arde, *adj.* — (ցչիւն), aigu, uë, *adj.* — (ակնոց, հնասուղութիւն, միտք), fin, ine, *adj.* — (ցաւ), aigu, uë, *adj.*

ՍՈՒՐԱԼ, courir, galoper, aller au galop, se précipiter.

ՍՈՒՐԲ, saint, *m.* sainte, *f. adj.* *La sainte messe.* || saint, *sm.* *Un —.* V. Սրբուհի։ Հոգին —, le Saint-Esprit. Սուրբն սրբոց (Աստուած), le Saint des saints (Dieu).

ՍՈՒՐԻՄԱՑ, pénétrant, ante, *adj.*

ՍՈՒՐԻՄԱՑՈՒԹԻՒՆ, pénétration, *sf.*

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ, courrier, tartare, *sm.* || messager, ère, *s.* Աւաղաբեր —, messager de malheur, courrier de malheur. Հանգուցէ հանգոյց զնացող —, V. Պնդադեսպան։

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԱՏԱՆ, messagerie, *sf.*

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ, messagerie, *sf.*

ՍՈՒՐՃ, café, *sm.* Կաթնախառն —, — au lait. Ջրախառն —, — à l'eau. — եփել, faire du —. — խմել, prendre du —.

ՍՊԱԹ (քարային գոյացութիւն մը), spath ([illegible]), *sm.* — *fluor (գոյնագոյն, գոյնզգոյն).*

ՍՊԱԼՏ (տեսակ մը փայլուն քար), spalt ([illegible]), *sm.*

ՍՊԱՅ, officier, *sm.*

ՍՊԱՅԱԿՈՅՏ, **ՍՊԱՅԱՊԵՏՔ** ([illegible]), état-major (*pl.* des *états-majors*), *sm.*

ՍՊԱՆԱԽ ([illegible]), épinard, *sm.* Հնդիկ —, baselle rouge. Հոռոմ — ([illegible]), arroche, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Թաղբ, Թաղբիկ, Թայլ. Ճենական —, baselle blanche. —ը շատ կարագ կ'ուտէ, V. Կարագ։

ՍՊԱՆԱՆԵԼ, V. Սպաննել։

ՍՊԱՆԱՆԵԼԻ. tuable, *adj.*

ՍՊԱՆԱՆԻԼ, V. Սպաննուիլ։

ՍՊԱՆԴ (տունկ մ'է. [illegible]), harmale, *sf.*, moly, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ վայրի փեգենայ (**ՓԵԳԵՆԱՅ**)։

ՍՊԱՆԴԱՆՈՑ ([illegible]), abattoir, *sm.*, tuerie, *sf.*

ՍՊԱՆԴԱՐԱՐ (վէրք կցող սպեղանի), sparadrap, *sm.* *Le taffetas d'Angleterre est un —.*

ՍՊԱՆԵՐԷՆ, en espagnol.

ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ, espagnol, ole, *adj.* *Le gouvernement —.* — լեզու, la langue espagnole, *sf.*, l'espagnol, *sm.*

ՍՊԱՆԻԱՑԻ, espagnol,ole, *adj.* et *s.*

ՍՊԱՆԻՉ, assassin, ine, homicide ([illegible]), *adj.* || massacreur, *sm.*—*de gens, de gibier.* tueur, *sm.*

ՍՊԱՆՆԵԼ, tuer, mettre à mort, donner la mort, faire mourir, ôter la vie, couper le sifflet à quelqu'un, assommer, assassiner, massacrer, défaire de, *va.* Անմեղն —, souiller ses mains du sang innocent. Մէկն ուզել —, attenter à la vie de quelqu'un. Ինքզինք —, se donner la mort, se tuer, se défaire, *vpr.* Զիրար —, s'entr'égorger, *vpr.* Հրացանով —, tuer à coups de fusil ([illegible]), fusiller, *va.* Հրացանի հարուածով մը —, tuer d'un coup d'arme à feu.

ՍՊԱՆՆՈՂ, V. Սպանող։

ՍՊԱՆՆՈՒԻԼ, être tué, trouver la mort, recevoir la mort. Սպաննուելու ենթակայ, V. Սպանանելի։

ՍՊԱՆՈՂ, meurtrier, ière, *s.* *On a pris le —.* homicide ([illegible]), *s.* assassin, tueur, *sm.* — վարձեալ, sicaire, spadassin, *sm.* V. եւ Սիկարեան։

ՍՊԱՆՈՍ (զիստուոր շուն կամ քած որսական), épagneul, eule, *s.*

ՍՊԱՆՈՍԱԿ, espagnolette, *sf.*

ՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, **ՍՊԱՆՈՒՄ**, **ՍՊԱՆՈՒՄՆ**, meurtre, assassinat, homicide ([illegible]), *sm.* — (եզին, ձիոյ), abatage կամ abattage, *sm.*

ՍՊԱՌ, **Ի** —, jusqu'à la fin, entièrement, tout à fait, *adv.*

ՍՊԱՌԱԶԷՆ, armé de toutes pièces կամ de pied en cap ([illegible]), *adj.*

ՍՊԱՌԱԶԻՆԵԼ, armer de toutes pièces, armer, *va.*

ՍՊԱՌԱԶԻՆԻԼ, être armé de toutes pièces կամ de pied en cap, *vn.*

ՍՊԱՌԱԶԻՆՈՒԹԻՒՆ, armure, armure complète, *sf.*, armement, harnais ([illegible] ի բանաստեղծութեան կը գրուի եւ Harnois, [illegible]), *sm.*

ՍՊԱՌԵԼ, consommer, épui-

ser, consumer, absorber, user, tarir, *va.*

ՍՊԱՌԻԼ, se consommer, s'épuiser, se consumer, s'écouler, *vpr.*, tarir, finir, *vn.*

ՍՊԱՌԻՉ, } épuisant, ante,
ՍՊԱՌՈՂ, } consumant, ante, *adj.* || consommateur, *sm.*

ՍՊԱՌՆԱԼ, faire des menaces, menacer, faire le méchant, *va.* Մահ —, menacer de mort.

ՍՊԱՌՆԱԼԻՑ, menaçant, ante, *adj. Visage, œil —.*

ՍՊԱՌՆԱԼԻՔ, menace, *sf.* — ընել, V. Սպառնալ։

ՍՊԱՌՆԱԿԱՆ, menaçant, ante, *adj. Des regards —s.*

ՍՊԱՌՆԱՑՈՂ, menaceur, *sm.*

ՍՊԱՌՈՒՄ, } consommation,
ՍՊԱՌՈՒՄՆ, } *sf.*, épuisement, *sm.*, consomption, *sf.*

ՍՊԱՌՍՊՈՒՌ, ի —, totalement, entièrement, de fond en comble, *adv.*

ՍՊԱՍ, service, *sm.* Մէկ հոգւոյ համար սեղանոյ — couvert, *sm.* — մ'աւելի դրէք տիկնոջ համար, mettez encore un couvert pour madame. Սեղան —ուց (կերակրոց), servante, *sf.*

ՍՊԱՍԱԿԱՐԳ, état major (*pl.* des *états-majors*), *sm.*

ՍՊԱՍԱՀԱՐԿԵԼ, servir, *va.*

ՍՊԱՍԱՀԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, service, *sm.*

ՍՊԱՍԱՄԱՆ, couvert, *sm.*

ՍՊԱՍԱՒՈՐ, serviteur, domestique, valet, garçon, huissier ([illegible]), *sm.* — (որբոյ պատարագի), répondant, *sm.* — եկեղեցւոյ, V. Աղօթկոչ, Ժամկոչ։ — զոհարարի, V. Անասնազեն, Զոհապան։ Սեղանադիր — (ի կղերանոցս), réfectorier, *sm.* — խոհակերոցի, V. Խոհեակ։ Մանուկ —, groom ([illegible], բառ անգղիերէն), *sm.* Տիկնայց հետ գնացող —, V. Շքադիր։ Հետեւակ — կառաց, V. Հետիոտ(1)։ —ք, domestique, *sm. Il a changé tout son —.* —ք (արքայի), service, *sm. Le roi ne mena à ce voyage que le —.* Ազնուական —ք (արքունի սեղանոյ), gentilshommes servants. —ք սեղանոյ, office, *sm.* —ք խոհակերոցի, cuisine, *sf.* Դուռն, սանդուղք —աց, porte, escalier de service.

ՍՊԱՍԱՒՈՐԵԼ, servir, *va.* — (որբոյ պատարագի), répondre, servir, *va.*

ՍՊԱՍԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, service, *sm.* — ընել, servir la messe.

ՍՊԱՍԵԱԿ, valet, *sm.* — օրրոցի, remueuse, *sf.* — (խաղի թղթի մէջ. [illegible]), valet, *sm.* — *de cœur, de carreau, de pique, de trèfle.* V. Սպասուհի։

ՍՊԱՍԵԼ, attendre, laisser venir. Համբերութեամբ —, attendre avec patience, patienter, *vn.* Անձկանօք —, attendre avec impatience. Ոտքի վրայ երկայն ատեն —, attendre longtemps sur ses pieds, faire le pied de grue.

ՍՊԱՍԵՓԵԱՑ, cuisinier, ière, *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւս խոհակեր, խոհարար, խահամոք, Ամոքարար, խորտկարար, Մաժառոս։

ՍՊԱՍԵՓԵՑՈՑ, cuisine, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ խոհակերոց, խոհարարոց, խոհանոց։

ՍՊԱՍՈՒՀԻ, fille de service, servante, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Սպասեակ։

ՍՊԱՍՈՒՄ } (սպասելը), at-
ՍՊԱՍՈՒՄՆ } tente, *sf.*

ՍՊԱՐԱԿԻՐ (զօրական յոյն), peltaste, *sm.*

ՍՊԱՐԱՊԵՏ ([illegible]), général en chef, *sm.* Ընդհանուր —, généralissime, *sm.* — (Օսմանեանց. [illegible]), sérasquier ([illegible]), *sm.*

ՍՊԱՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, dignité կամ commendement de général en chef.

ՍՊԱՐՈՍ (ծովու տեսակ մը ձուկն), spare, *sm.*

ՍՊԵՂԱՆԻ ([illegible]), emplâtre, *sm. Appliquer, mettre, ôter, lever un* —. Թուղթ ճիւթով ըմնուած —, diachylon ([illegible]), diachylum ([illegible]), *sm.* Մածցող —, agglutinatif, *sm.*

ՍՊԻ, cicatrice, *sf.*, stigmate, *sm.*, marque, *sf.*

ՍՊԻԱՆԱԼ, se cicatriser, *vpr.*

ՍՊԻԱՑՈՒՆԵԼ, cicatriser, *va. Ce médicament cicatrisa la plaie.*

ՍՊԻՏԱԿ (ճերմակ), blanc, *m.* blanche, *f. adj.* ‖ blanche, *sf.* —ն (սպիտակ գոյն), blanc, *sm.*

ՍՊԻՏԱԿԱԳՈՅՆ, blanc, *m.* blanche, *f.*, de couleur blanche, blanchâtre, *adj.*

ՍՊԻՏԱԿԱԴԵՂ ([illegible]), céruse, *sf.* [գոյն։

ՍՊԻՏԱԿԱԹՈՅՐ, V. Սպիտակա.

ՍՊԻՏԱԿԱԽԱՅՏ, tacheté de blanc, moucheté, ée, pommelé, ée, gris, ise, *adj.*

ՍՊԻՏԱԿԱԽԱՌՆ, d'un blanc mêlé de noir, gris, ise, *adj.*

ՍՊԻՏԱԿԱՀԵՐ, } aux cheveux
ՍՊԻՏԱԿԱՄԱԶ, } blancs, *adj.*

ՍՊԻՏԱԿԱՆԱԼ, V. Ճերմկնալ։

ՍՊԻՏԱԿԱՐԱՆ, blancherie, *sf.*

ՍՊԻՏԱԿԱՑԵԱԼ, blanchi, ie, blanchissant, ante, *adj.*

ՍՊԻՏԱԿԱՑՈՒՆԵԼ, V. Ճերմըկցունել։

ՍՊԻՏԱԿԵԼ, V. Սպիտականալ։

ՍՊԻՏԱԿԵՂԷՆՔ (ճերմակեղէն), linge, blanc, *sm.*

ՍՊԻՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, V. Ճերմակութիւն։ Լուսափայլ —, V. Լուսափայլ։

ՍՊԻՏԱԿՈՒՑ ([illegible]), aubier, *sm.* — ձուոյ (հաւկթի ճերմկուց), blanc d'œuf. — աչաց, blanc de l'œil (որս անդամազննաց կ'ըսուի Cornée, *sf.*).

ՍՊԻՏՈՒԿ (փոքրիկ ձուկն մը), able, *sm.*, ablette, *sf.*

ՍՊՆԳԱԿԵՐՊ, } spongieux,
ՍՊՆԳԱՆՄԱՆ, } euse, *adj.*

ՍՊՆԳԱՔԱՐ, spongite, *sf.*

ՍՊՈՒՆԳ ([illegible]), éponge, *sf.* —ով մաքրել, սրբել, nettoyer avec une —, éponger, *va.*

ՍՊՍՏԱՆ (տեսակ մը սալոր), sébeste, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաև Ճանցորդ։

ՍՊՍՏԱՆԻ, sébestier, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաև Ճանցորդի։

ՍՊՏՈՒՐ (ոչխարաց, այծից, նագարաց), crotte, *sf.* — գայլոյ, fiente de loup.

ՍՊՐԴԵԼ, insinuer, glisser, introduire doucement կամ furtivement, fourrer, *va.*

ՍՊՐԴԻԼ, s'insinuer, se glisser, s'introduire, se fourrer, se couler, *vpr.*, pénétrer dans, *vn.*

ՍՊՐԿԻԿ (մաքուր), propret, ette, *adj.* et *s. Un petit vieillard —. C'est un —.*

ՍՊՐՏՈՒՐ, V. Սպտուր։

1\. **ՍՌՆԱԿ** ([illegible]), essieu, axe ([illegible]), *sm.*

2\. **ՍՌՆԱԿ** (գլխաւոր ճեցուկ. առանցք), pivot, *sm. Cet homme est le — sur lequel toute l'affaire tourne.*

ՍՌՆԱՑԻՆ, jambier, ière, *adj.*

ՍՌՆԱՊԱՆ ([illegible]), jambière, *sf.*

ՍՏԱԴ (ընթացարան [առ նախնի Յոյնս]. ասպարէզ. ստադեղ), stade, *sm. Courir dans le —. Gagner le prix du —.*

ՍՏԱԴԻՈՆ (ճիշդ ժամանակի համբու չափ մը. ասպարէզ. ձիարշաւան), stade, *sm. Il courut vingt —s sans se lasser.*

ՍՏԱԲԱՆ, menteur, euse, *s.*

ՍՏԱԽՕՍ, menteur, euse, *adj.*

|| menteur, euse, *s.*, faussaire, *sm.*; conteur, euse, *s.*

ՍՏԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, mensonge, *sm.*, menterie, *sf.*

ՍՏԱԾԵԼ (դարմանել. դարման տանել), traiter, *va.* *C'est tel médecin qui le traite. Il l'a traité d'une fièvre.*

ՍՏԱԾՈՒՄ } (դարման [հիւանդութեան]),
ՍՏԱԾՈՒՄՆ } traitement, *sm.* *Le — de cette maladie est facile.* Տեղի ստածման (ապաստանաց), refuge, *sm.* Կ'ըսուի եւ Դարմանոց։

ՍՏԱԿ, argent, *sm.*, monnaie, *sf.* Գումար մը —, une somme d'argent. — առնել, փոխել, changer de la monnaie. — գտնել, se procurer de l'argent. — բերել, coûter կամ produire de l'argent. — կտրել, frapper de la monnaie. — շահիլ, վաստըկիլ, gagner de l'argent. — շահեցունել, վաստըկեցունել, faire gagner de l'argent. — վատնել, —է ելնել, dépenser de l'argent. Որչափ — վատնած է այս մարդն իւր կենացը մէջ, que d'argent cet homme a dépensé dans sa vie! Ամենեւին — չունենալ (քսակը պարապ ըլլալ), loger le diable dans sa bourse. — ունիմ, j'ai de l'argent. — չունիմ, je n'ai pas d'argent. Շատ — ունին, ils ont bien de l'argent, ils ont beaucoup d'argent.

ՍՏԱՀԱԿ, insubordonné, ée, indocile, mutin, ine, *adj.* || mutin, ine, gredin, ine, *s.*

ՍՏԱՀԱԿՈՒԹԻՒՆ, insubordination, indocilité, mutinerie, gredinerie, *sf.* — (երիվարի), résistance, *sf.*

ՍՏԱՄՈՔ, V. Ստամոքս։

ՍՏԱՄՈՔՍԱՅԻՆ, stomachique, gastrique, *adj.* *Artères gastriques. Suc gastrique.*

ՍՏԱՄՈՔՍԱԲԵՐԱՆ, orifice supérieur de l'estomac,, *sm*; orifice inférieur de l'estomac, pylore, *sm.* *V.* Եւ Սոր։

ՍՏԱՄՈՔՍ (միտէ), estomac (միտէ), *sm.* *Se remplir l'—.* petit ventre, ventricule, *sm.* *Les animaux ruminants ont plusieurs ventricules.* gaster (գարըն), *sm.* Խանգարեալ —, un estomac délabré. Ցաւ —ի, V. Ստամոքսացաւութիւն։ —ս կը ցաւի, j'ai mal à l'estomac. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ստամոք։

ՍՏԱՄՈՔՍԱԼԵՐԴԱՏԱՊ, gastro-hépatite, *sf.*

ՍՏԱՄՈՔՍԱՏԱՊ, gastrite, *sf.*

ՍՏԱՄՈՔՍԱՑԱՒԱԿԱՆ, gastralgique, *adj.*

ՍՏԱՄՈՔՍԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, mal d'estomac (միտէ), gastralgie, cardialgie, *sf.*

ՍՏԱՄՈՔՍԻ, stomachique, gastrique, *adj.* *Artères gastriques. Suc gastrique.*

ՍՏԱՅՕԴ, fabuleux, euse, apocryphe, *adj.*

ՍՏԱՆԱԼ, acquérir, prendre, posséder, *va.* — (հիւանդութիւն), prendre, gagner, *va.* Կատարելութիւն —, se perfectionner, *vpr.* Որոյն ծայրովն —, emporter une chose à la pointe de l'épée.

ՍՏԱՆՁՆԵԼ, V. Ըստանձնել։

ՍՏԱՇԽ } (գարա կիւնլիւկ),
ՍՏԱՇԽՆ } storax (ստօրաքս), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ստիւրակ, Ստաքտիկէ, Տաշխ, Զուկի։

ՍՏԱՍԱՑ, V. Ստախօս։

ՍՏԱՑԱԳԻՐ, reçu, acquit, *sm.*, reconnaissance, *sf.*

ՍՏԱՑԱԿԱՆ, possessif, *adj. m.* — ածական, դերանուն (ըստ քերականաց [grammairien]), adjectif, pronom —.

ՍՏԱՑԻՉ, acquéreur, possesseur, *sm.*; détenteur, trice, *s.*

ՍՏԱՑՈՂ, V. Ստացիչ։

ՍՏԱՑՈՒԱԾ, V. Ստացուածք ։ [s.

ՍՏԱՑՈՒԱԾԱՏԷՐ, propriétaire,

ՍՏԱՑՈՒԱԾՔ, possession, *sf.*, bien, patrimoine, *sm.* Հայրենական —, bien qui vient du père, patrimoine, *sm.* Սեփհական —, propriété, *sf.* Հասարակաց —, acquêts, *smp.*

ՍՏԱՑՈՒՄ, **ՍՏԱՑՈՒՄՆ**, acquisition, possession, *sf.*

ՍՏԱՓԱՌՈՒԹԻՒՆ, fausse gloire, *sf.*

ՍՏԱՔՏԻԿԷ, V. Ստաշխն ։

ՍՏԳԻՒՏ, blâme, *sm.* — լինել, blâmer, *va.*

ՍՏԳՏԱՆԵԼ, blâmer, *va.*

ՍՏԳՏԱՆԵԼԻ, prenable, *adj.* *C'est le seul mot par où la traduction soit —.*

ՍՏԵԱՆՑ, V. Ստնային ։

ՍՏԵԼ, mentir (Avoir օժանդակով), *vn.*

ՍՏԵՂԱԳՈՒՆԴ, roulette d'enfant, *sf.*, chariot, *sm.* Կ'ըսուի եւ ճռնիկ ։

ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾ, V. Ստեղծիչ ։

ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾԵԼ, V. Ստեղծել ։

ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, V. Ստեղծումն ։

ՍՏԵՂԾԱՆԵԼ, **ՍՏԵՂԾԵԼ**, créer, inventer, forger, *va.* (Սուտ) — ([illegible]), fabriquer, *va.*

ՍՏԵՂԾԻՉ, créateur, *sm.* *Dieu est le — du ciel et de la terre.*||—, créateur, trice, *s.* *Homère est regardé comme le — de l'épopée.*||—, créateur, trice, *adj.* *La puissance d'un Dieu —. Génie —. Puissance créatrice.* inventif, ive, *adj.* *Esprit —.*

ՍՏԵՂԾՈՂ, V. Ստեղծիչ ։

ՍՏԵՂԾՈՒԱԾ, créature, *sf.*

ՍՏԵՂԾՈՒՄ, **ՍՏԵՂԾՈՒՄՆ**, création, *sf.*

ՍՏԵՂՆ (ոտանաւորի չափ մը), dactyle ([illegible]), *sm.*

ՍՏԵՂՆԱՐԱՆ, clavier, *sm.*

ՍՏԵՂՆԱՒՈՐ, à touches, *adj.* Նուագարան —, instrument à touches. — ակնոց, lunettes à branches.

ՍՏԵՂՈՒՆՔ (եղջերաց եղջերուի, ջահի), branche, *sf.*

ՍՏԵՊՂԻՆ ([illegible]), carotte, *sf.*

ՍՏԵՐ (այրելու փայտի չափ մը), stère, *sm.*

ՍՏԵՐԴՄՆՈՒԹԻՒՆ, parjure, *sm.*

ՍՏԵՐԴՈՒՄ, **ՍՏԵՐԴՈՒՄՆ**, parjure, *adj.* et *s.*

ՍՏԵՐԼԻՆ (Անգղիացւոց ոսկի դրամ մը), livre sterling, կամ լոկ sterling ([illegible]), *sm.*

ՍՏԵՐՋ (անծին. ամուլ), stérile, *adj.* *Femme —. Vache —.*

ՍՏԵՒ ԽՈԶԻ, **ԿՆՃԻ**, soie de cochon, de sanglier. Հայերէն կ'ըսուի եւ խոզանաստեւ ։ Ստեւ ուղտու, poil ([illegible]) de chameau.

ՍՏԷՊ, fréquent, ente, *adj.* —, — —, souvent, fréquemment, *adv.* — բնդիւն երակի (ըստ բժշկաց), la fréquence du pouls ([illegible]). — տուրեւառ շնչոյ, — շնչառութիւն, la fréquence de la respiration. — այցելութիւն, fréquentation, *sf.* — խոստովանութիւն եւ — հաղորդութիւն (դեգերանք սուրբ խորհրդոց), la fréquentation des sacrements. — խոստովանել եւ — մերձենալ յորէնսն, ի խորհուրդն Գոհութեան (դեգերիլ ի սուրբ խորհուրդս), fréquenter les sacrements.

ՍՏԸՆԴԱԿԱՆ, spasmodique, *adj.* *Mouvement —.* Կ'ըսուի եւ Սնգայլոյ ։

ՍՏԻՆ, **ՍՏԻՆՔ** (ծիծ. [illegible]), mamelle, *sf.*, sein, *sm.* — (կնոջ), teton, *sm.* Կ'ըսուի եւ Տիտ ։ — (այծի, մաքւոյ [էգ ոչխար, brebis]), pis ([illegible]), *sm.* *Une vache qui a un gros —.* — (մա-

-ցակ խողի), tetine, sf. — (կովու), pis, sm., tetine, sf.

ՍՏԻՊԱՒ, à la hâte, vite, pressamment, avec empressement; avec ardeur, *adv*.

ՍՏԻՊԵԱԼ, obligé, ée, *adj*.

ՍՏԻՊԵԼ, presser, contraindre, forcer, obliger, *va*.

ՍՏԻՊԻԼ, V. Ստիպուիլ։

ՍՏԻՊԻՉ, urgent, ente, *adj*. *Besoin —. Le cas était —.* pressant, ante, *adj*. *Un besoin —. Il s'agit d'une affaire pressante. Vous êtes très —.* impérieux, euse, *adj*. *Besoin —. Nécessité impérieuse.* coercitif, ive, *adj*.

ՍՏԻՊՈՂԱԲԱՐ, pressamment, instamment, *adv*.

ՍՏԻՊՈՂԱԿԱՆ, pressé, ée, *adj*. *Cette lettre est pressée.* pressant, ante, *adj*. *Un besoin —.* urgent, ente, *adj*. *Besoin —. Le cas était —.* impérieux, euse, *adj*. *Besoin —. Des circonstances impérieuses.* — կերպիւ, կերպով, V. Ստիպողաբար։

ՍՏԻՊՈՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ (կարեւոր հարկ), urgence, *sf*. *En cas d'—. Vu l'—.*

ՍՏԻՊՈՂՈՒԹԻՒՆ, coercition, *sf*.

ՍՏԻՊՈՎ, V. Ստիպաւ։

ՍՏԻՊՈՒԻԼ, se presser, être contraint, forcé, obligé.

ՍՏԻՊՈՒՄ, } contrainte, urgence, *sf*.
ՍՏԻՊՈՒՄՆ, }

ՍՏԻՔՍԵԼ, diviser par versets. Հայերէն կ'ըսուի եւ Տնատել։

ՍՏԿԱՆՔ (սուտ յարգանք), adulation, flagornerie, *sf*.

1. **ՍՏԿԵԼ** (նուաստաբար փաղաքշել. շողոքորթել. եալթաքլանմաք), aduler, *va*., flagorner, *v. a.* et *n*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ճնքել, Ողոքել։

2. **ՍՏԿԵԼ** (այքէլմաք), V. Ըսպրկել։

1. **ՍՏԿՈՂ** (շողոքորթ), adulateur, trice, *adj*. et *s*.

2. **ՍՏԿՈՂ** (այքէլայըճը), V. Ըսպրկող։

ՍՏՆԱՅԻՆ. mammaire, *adj*. *Glande —. Les veines —s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ստեանց։

ՍՏՆԱՒՈՐ (Պէպէլի), mammifère, *adj*. կը գործածուի եւ իբր *sm*. *C'est un —.*

ՍՏՆԳԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, spasmologie, *sf*.

ՍՏՆԳԱԼ, spasme, *sm*.

ՍՏՆԳԱԼՈՑ, V. Սերնգական։

ՍՏՆԳԱՆՔ, spasme, *sm*.

ՍՏՆԴԻԱՑ (ծիծ ուտող, կաթ ուտող մանուկ), nourrisson, *sm*.

ՍՏՆՏՈՒ (սիւթանա), nourrice, *sf*. *Mère —. Mordre le sein de sa —.*

ՍՏՆՏՈՒՈՒԹԻՒՆ (կարդա Սնընդութիւն), nourriture, *sf*. *Cette femme a fait deux —s du même lait.*

ՍՏՈԼ, table, *sf*.

ՍՏՈՄԱՆ (քավանօզ. չէվլէք), bocal (*pl*. des *bocaux*), *sm*.

ՍՏՈՅԱՑ, portique, *sm*.

ՍՏՈՅԳ, sûr, *m*. sûre, *f*., certain, aine, assuré, ée, positif, ive, vrai, aie, véritable, authentique, *adj*. — եմ. j'en suis sûr, կամ je suis sûr de cela. — է զի, որ, il est certain que. — է որ իրաւունք չունիք, il est certain que vous n'avez pas raison, կամ լաւ եւ que vous avez tort.

ՍՏՈՐ (սենեկի պատուհանի, վարագոյր), store, *sm*.

ՍՏՈՐԱԳԾԵԼ, souligner, *va*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ենթագծել։

ՍՏՈՐԱԳՐԵԼ, souscrire, *v. a.* et *n*.; signer, *va*.

ՍՏՈՐԱԳՐՈՂ, souscripteur, *sm*., signataire, *s*.

ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, souscription, *sf*. ‖ signature, *sf*. V. Նկարագիր, Նկարագրութիւն։ — դնել, տալ, mettre, donner sa signature.

ՍՏՈՐԱԴԱՍԱԿԱՆ (եղանակ բայից), subjonctif, *sm. Le présent, l'imparfait du* —. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ընդդատական։

ՍՏՈՐԱԴԱՍԵԼ, soumettre, subordonner, *va.*

ՍՏՈՐԱԿԱՅ, subordonné, *sm. Cet homme est bien dur envers ses —s.* subalterne, *sm. Ce n'est qu'un —, un simple —.*

ՍՏՈՐԱԿԱՐԳԵԱԼ, subordonné, *sm. Cet homme est bien dur envers ses —s.* inférieur, *sm. Les —s doivent respect aux supérieurs.* || subalterne, *adj. Officier, magistrat —. Emploi —.*

ՍՏՈՐԱԿԱՐԳԵԼ, subordonner, *va.*

ՍՏՈՐԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, subordination, *sf.*

ՍՏՈՐԱԿԷՏ, virgule (,) , *sf. Il faut mettre là une —.*

ՍՏՈՐԱՆԿԻԼ, être subordonné.

ՍՏՈՐԱՍՈՒԹԻՒՆ, proposition affirmative կամ յոկ affirmative, *sf.* — (ըստ տրամաբանից), affirmation, *sf. L'— est opposée à la négation.*

ՍՏՈՐԱՏ, point et virgule, կամ յաւ եւս point-virgule (;).

ՍՏՈՐԵՐԿՐԵԱՅ, souterrain, aine, *adj. Chemin —.* — ճանապարհաւ (գետնոյ տակէն), souterrainement, *adv. On ne pouvait arriver à cet endroit que —.*

ՍՏՈՐԵՒ, le bas կամ dessous, *sm.* —, ի —, en bas, sous, dessous, au-dessous, *prép* et *adv.*

ՍՏՈՐԷՋ (*ջրասոյզ*), plongeur, *sm. C'est un excellent —.*

ՍՏՈՐԻՆ, inférieur, eure, *adj.* — կերպիւ, կերպով, inférieurement, *adv.*

ՍՏՈՐՆԱԳՈՅՆ, très inférieur, inférieur, eure, *adj.*; subalterne, *adj.* || inférieur, *sm. Les inférieurs doivent respect aux supérieurs.* V. եւ Ստորակարգեալ։ — աստիճան, infériorité, *sf.*

ՍՏՈՐՆՃԱԿ (ժիլէ), gilet, *sm.*, veste, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ներքնակ։

ՍՏՈՐՈԳԵԱԼ, prédicament, prédicat, *sm.* — (ըստ տրամաբանից [logicien] եւ ըստ քերականաց [grammairien]), attribut, *sm. Dieu est tout-puissant*, Dieu է ենթակայն (sujet), եւ tout-puissant ստորոգեալն։ կ'ըսուի եւ Ստորոգելի։

ՍՏՈՐՈԳԵԼԻ, prédicable, *adj.* — (Աստուծոյ, ըստ աստուածաբանից [théologien]), attribut, *sm. Les —s divins.* — (ըստ տրամաբանից [logicien] եւ ըստ քերականաց [grammairien]), attribut, *sm. Dieu est tout-puissant*, Dieu է ենթակայն (sujet), եւ tout-puissant ստորոգելին։ կ'ըսուի նաեւ Ստորոգեալ։

ՍՏՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆ, prédicament, *sm.*, catégorie, *sf.*

ՍՏՈՐՈՏ, pied d'une montagne, bas d'une montagne. || bord d'un vêtement.

ՍՏՈՐՈՒՂԻ (ստորերկրեայ ճամբայ), V. Ներքնուղի, փապուղի։ Ներքնածովեան —, tunnel sous-marin.

ՍՏՈՒԱՐ, gros, osse, épais, aisse, volumineux, euse, fort, *m.* forte, *f. adj.* || nombreux, euse, considérable, *adj.* — (քանակ), immense, *adj.* — (հաստակ), épais, esse, *adj.* [ée, *adj.*

ՍՏՈՒԱՐԱԹՂԹԵԱԼ, cartonné,

ՍՏՈՒԱՐԱԹՂԹԵԼ, cartonner, *va.*

ՍՏՈՒԱՐԱԹՈՒՂԹ (*մուքավա*), carton, *sm.* Ստուարաթղթով կազմել, V. Ստուարաթղթել։

ՍՏՈՒԱՐԱՆԱԼ, devenir gros, épais, grossir, *vn.*, se grossir, *vpr.*, épaisser, *vn.*

ՍՏՈՒԱՐԱՏՈՒՓ (ֆ—է—լէ— է—. ֆ—), boite en carton, *sf.*, carton, *sm.* *Un carton à chapeau.*

ՍՏՈՒԱՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, grossir, épaisser, *va.*

ՍՏՈՒԱՐԱՓՈՂ, basson, *sm.*

ՍՏՈՒԱՐՈՒԹԻՒՆ, grosseur, épaisseur, *s.*

ՍՏՈՒԳԱԲԱՆ, étymologiste, *sm.*|| véridique, *sm.* *Un historien, narrateur véridique.*

ՍՏՈՒԳԱԲԱՆԱԿԱՆ, étymologique, *adj.* *Un dictionnaire —. La science —.*

ՍՏՈՒԳԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ (գիտութիւն ստոյ գաղափարի բառին), étymologie, *sf.* *Les règles de l'—.* || — (ծագումն բառի), étymologie, *sf.* *Rechercher l'— d'un mot, en donner l'—. Véritable, fausse —.*

ՍՏՈՒԳԱԲԱՆՕՐԷՆ, étymologiquement, *adv.*

ՍՏՈՒԳԱՊԱՏՈՒՄ, véridiquement, *adv.* *Cela est narré —.*

ՍՏՈՒԳԱՊԷՍ, assurément, certainement, véritablement, en vérité, à coup sûr, de fait, *adv.*

ՍՏՈՒԳԵԼ, vérifier, contrôler, assurer, s'informer, constater, avérer. Եւ Ստուգուիլ։

ՍՏՈՒԳԻԼ, se vérifier, *vpr.* V.

ՍՏՈՒԳԻՉ, justificatif, ive, *adj.* || vérificateur, contrôleur, *sm.*

ՍՏՈՒԳԻՒ, V. Ստուգապէս։

ՍՏՈՒԳՆ (բերնի խոռէն մինչեւ ստամոքսի վերին բացուածքն երկող բաղանթային խողովակ. կոկորդի ծակ), œsophage (է-զօֆ-աժ), *sm.*

ՍՏՈՒԳՈՂ, V. Ստուգիչ։

ՍՏՈՒԳՈՒԹԻՒՆ, certitude, assurance, vérité, véridicité, *sf.*, crédit, *sm.* *Cette nouvelle prend, acquiert beaucoup de crédit.* || vérification, *sf.*, contrôle, *sm.* Անգութ (ցաւալի) — մը, une cruelle certitude. Ստուգութեամբ, véridiquement, *adv.*

ՍՏՈՒԳՈՒԻԼ, se vérifier, *vpr.* Կ'ըսուի եւ Ստուգիլ։

ՍՏՈՒԳՈՒՄ / **ՍՏՈՒԳՈՒՄՆ** } (ստուգելը), vérification, *sf.*

ՍՏՈՒԵՐ (շուք), ombre, *sf.*

ՍՏՈՒԵՐԱԳԾԵԼ, esquisser, *va.*

ՍՏՈՒԵՐԱՄԱԾ, couvert d'ombre, *adj.*

ՍՏՈՒԵՐԱՊԱՏ, entouré d'ombre, *adj.*

ՍՏՈՒԹԻՒՆ, mensonge, *sm.*, fausseté, *sf.*, faux, *sm.* Ստութեամբ, faux, à faux, faussement, *adv.* — ճնարել, inventer une fausseté, controuver, *va.*

ՍՏՐԱՍ (արուեստական ադամանդ), stras (ստրաս), *sm.*

ՍՏՐԿԱՑԻՆ, d'esclave, d'esclavage, servile, *adj.*

ՍՏՐԿԱՆԱԼ, être esclave, devenir esclave.

ՍՏՐԿԱՊԷՍ, comme un esclave, servilement, *adv.*

ՍՏՐԿԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, réduire en esclavage, asservir, *va.*

ՍՏՐԿՈՒԹԻՒՆ, V. Գերութիւն։

ՍՏՐՈԲՈՂՈՍ, V. Սորվիլ։

ՍՏՐՈՄ (փափկամորթ կենդանի մը), strombe, *sm.*

ՍՏՐՈՄԱՏ (ձուկն մը), stromatée, *sf.*

ՍՏՐՈՆՏԻՈՆ(մետաղ մ'է), strontium (ստրօնսիօմ), *sm.*

ՍՏՐՈԲԻԼ (ստր օպիլ), strobile, cône, *sm.*

ՍՏՐՈՎՂԻՒՂ (սապօ), sabot, *sm.* *Fouetter, faire aller un —.* խաղալ — իւ, saboter, *vn.*

ՍՏՐՈՒԿ, V. Գերի։

ՍՏՐՋԱՆԱԼ, V. Ջղջալ։

ՍՏՐՋԱՆՔ, V. Ջղջումն։

ՍՏՐՋԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Ջղջացունել։

ՍՐԱԽԱՂ, V. Սրախաղութիւն։

ՍՐԱԽԱՂԱՑ, escrimeur, *sm.*

ՍՐԱԽԱՂՈՒԹԻՒՆ, escrime, *sf.* — սորուիլ, escrimer, *vn.*

ՍՐԱԾԱՅՐ, pointu, ue, en pointe, aigu, üe, *adj*.
ՍՐԱԿԱՆ, fugitif, ive, *adj*.
ՍՐԱԿՏՈՒՑ, pointu, ue, *adj*.
ՍՐԱՀ, salle, *sf*., parvis, *sm*. — կամարակապ, portique en arcades, կամ լոկ portique, *sm*. *La place est entourée de —s*. — ունկընդրութեան, — ունկնդրաց, salle d'audience, *sf*., auditoire, *sm*. — հիւանդանոցի), salle, *sf*. — Ընկերահանդիսի, V. Նկարահանդիսարան. — ապաւինութեան, salle d'asile. — զինաւարժութեան, salle d'armes. — ընդարձակ, enceinte, *sf*. *L'— d'un tribunal*.
ՍՐԱՀԱԿ, tenture, *sf*. *Une — des Gobelins. Une fort belle — de tapisserie*.
ՍՐԱՁԱՅՆ, qui a une voix aiguë, un son aigu, *adj*. — սրբն գաւառ, fifre, *sm*. *C'est le meilleur — de l'armée*.
ՍՐԱՄԻՏ, sagace, perspicace, *adj*.
ՍՐԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, sagacité, perspicacité, clairvoyance, vivacité, *sf*.
ՍՐԱՆԿԻՒՆ, acutangle, *adj*.
ՍՐԱՇԱՐԺ, V. Արախաղաց.
ՍՐԱՍՐԻՆԳ (ֆիֆր), fifre, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Սափարայ.
ՍՐԱՏԵՍ, clairvoyant, ante, *adj*. — լինել, ըլլալ, avoir des yeux de lynx (լինքս). [*sf*.
ՍՐԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, clairvoyance,
ՍՐԱՐԲԵՑՈՒՑԻՉ (յափշտակիչ զեղեցկութեամբ), assassin, ine, *adj*. *Des yeux, des regards —s*.
ՍՐԱՓՈՂ (քլէրօն), clairon, *sm*.
ՍՐԱՓՈՂԱՐ (քլէրօնէ), clairon, *sm*.
ՍՐԱՓՈՒՇ (ալ պինշ), épine blanche, aubépine, *sf*. կամ aubépin, *sm*.

ՍՐԲԱԳԻՐ (պատմագիր վարուց սրբոց), hagiographe (ագիօկրաֆ), *sm*.
ՍՐԲԱԳԻՐՔ, (Սուրբ գիրք. բաց ի Մովսիսի գրքերէն եւ մարգարէութիւններէն), livres hagiographes. Պատմագիր սրբազրոց, hagiographe, *sm*.
ՍՐԲԱԳՈՐԾԵԼ, consacrer, sanctifier, *va*.
ՍՐԲԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, consécration, *sf*.
ՍՐԲԱԳՐԵԼ, corriger, *va*.
ՍՐԲԱԳՐԻՉ, **ՍՐԲԱԳՐՈՂ**, correcteur, *sm*.
ՍՐԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, correction, *sf*.
ՍՐԲԱԴԵՂ (մաքրական դեղ), purge, *sf*. *J'ai pris une bonne — aujourd'hui*. purgatif, *sm*. *L'antimoine est un violent —. Donner un — fort doux*. purgation, *sf*. *Il prendra demain une petite —*. — առնուլ, prendre une purge, un purgatif, une purgation, se purger, *vpr*. — տալ, donner une purge, un purgatif, une purgation, purger, *va*. *Son médecin l'a purgé*.
ՍՐԲԱԶԱՆ, sacré, ée, *adj*. ‖ —, sa sainteté, sa grandeur, *sf*.
ՍՐԲԱԶՆՈՒԹԻՒՆ, sainteté, *sf*. *Il plaira à Votre Sainteté*.
ՍՐԲԱԽՕՍԱԿԱՆ, hagiologique (ագիօլօժիք), *adj*. *Discours, vocabulaire —*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Սրբականն.
ՍՐԲԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ (սուրբ հրաց վրայօք գրութիւն), hagiographie (ագիօկրաֆի), *sf*. ‖ — (սրբոց վարուցը պատմագրութիւն), hagiographie, *sf*. ‖ — (սուրբ հրաց կամ սրբոց վրայօք ճառ), hagiologie, *sf*.
ՍՐԲԱԿԱՆ, saint, *m*. sainte, *f*. *adj*. *Mener une vie fort sainte*. hagiologique (ագիօլօժիք), *adj*.

Discours, vocabulaire —. Հայերէն կ'ըսուի եւ Սրբախօսական։

ՍՐԲԱԿԵՆԱՑ, saint, *m.* sainte, *f. adj. Une âme sainte.*

ՍՐԲԱԿՐՕՆ. saint, *m.* sainte, *f. adj. Une âme sainte.*

ՍՐԲԱՆ (գէ-չէ-ք. ֆէշ. տէգ), anus (ա-ն-է-ս), fondement, *sm.*

ՍՐԲԱՆԱԼ, se sanctifier, *vpr.*

ՍՐԲԱՆԻՓ(մանկածնութեան կամ ցղաբերից ժամանակ ծննդանոց-ներէն հոսած նիւթ), glaire, *sf.*

ՍՐԲԱՊԷՍ, saintement, *adv.*

ՍՐԲԱՊԻՂԾ, sacrilège, *adj.* et *s. Homme, main, pensée* —. *Les impies, les —s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Սեղանակապուտ, Սեղանակողոպուտ, Տաճարակապուտ, Տաճարակողոպուտ, Սեղանազերծ, Մեհենազերծ։

ՍՐԲԱՊՂԾՈՒԹԻՒՆ, sacrilège, *sm. Horrible, exécrable —. Commettre un —. L'usage indigne des sacrements est un —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Սեղանակապուտս, տաճարակապուտս գողութիւն, Սեղանակապտութիւն, Տաճարակապտութիւն, Տաճարակողոպտութիւն, Մեհենազերծութիւն։

ՍՐԲԱՊՂԾՕՐԷՆ, sacrilègement, *adv. Communier* —. կ'ըսուի եւ Սեղանազերծ ամպարշտութեամբ (**ՍԵՂԱՆԱԶԵՐԾ**)։

ՍՐԲԱՑՈՒՓ (ք-ի-տտ-ը- ք-ը-գը); ciboire, *sm. Serrer le saint — dans le tabernacle (տապանակ).* Հայերէն կ'ըսուի եւ Մասնատուփ, Հաղորդատուփ։

ՍՐԲԱՐԱՆ, sanctuaire, le saint des saints, *sm.* — (մեհենի հեթանոսաց), sanctuaire, *sm.* — օրինաց, արդարութեան (ատեան), le sanctuaire des lois, de la justice (le tribunal).

ՍՐԲԱՐԱՐ, sanctifiant, ante, sanctificateur, *adj.* || purifiant, ante, *adj.* || sanctificateur, *sm.* || purificateur, *sm.*

ՍՐԲԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, sanctification, *sf.*

ՍՐԲԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, sanctifier, *va.* || canoniser, *va.* Ինքզինք —, V. Սրբանալ։

ՍՐԲԱՑՈՒՆՈՂ, **ՍՐԲԱՑՈՒՑԻՉ**, sanctifiant, ante, sanctificateur, *adj. m.* || sanctificateur, *sm.*

ՍՐԲԱՑՈՒՑՈՒՄ, **ՍՐԲԱՑՈՒՑՈՒՄՆ**, sanctification, *sf.* || canonisation, *sf.*

ՍՐԲԵԼ, nettoyer, essuyer, vider, *va.* || purifier, purger, *va.* Սպունգով —, nettoyer avec une éponge, éponger, *va.* Քիթը —, moucher, *va.*

ՍՐԲԻԼ, se purifier, se purger, *vpr.*

ՍՐԲԻՉ, purgatif, ive, *adj. Remède* —. purifiant, ante, *adj. Une eau purifiante.* sanctificateur, *adj. m. Dieu —. Le Saint-Esprit* —. || purificateur, sanctificateur, *sm.* — (բաժակի ի պատարագի), purificatoire, *sm.* — (անօթոց խոհանոցի), écureur, euse, *s.* V. Գաստառակ։

ՍՐԲՈՒԹԻՒՆ, sainteté, *sf.* || pureté, sanctuaire, *sf.* || continence, *sf.* — սրբոց, le saint des saints, sacrifice, saint sacrement, sanctuaire, *sm.* — առնուլ, recevoir la communion, communier, *vn.* — տալ, donner la communion, communier, *va.* Ձեր Սրբութիւնը, Votre Sainteté.

ՍՐԲՈՒՀԻ, sainte, *sf.*

ՍՐԴՈՂԻԼ, se fâcher, s'irriter, *vpr.*, sortir de son caractère, *vn.*

ՍՐԴՈՂՑՈՒՑԱՆԵԼ, fâcher, irriter, *va.*

ՍՐԵԼ, aiguiser, repasser, affiler, affûter, *va.*

ՍՐԸՆԹԱՑ, rapide, *adj. Coursier* —. — հոսանք գետոյ, rapide, *sm. Les —s du Saint-Laurent sont des obstacles à la navigation.*

sur ce fleuve. — շոգեկառք, rapide, *sm.*

ՍՐԸՆԹԱՑՈՒԹԻՒՆ, rapidité, vélocité, *sf.*

ՍՐԻԿԱՅ (խօվարտա), gamain, chenapan, *sm.*

ՍՐԻԿԱՅՈՒԹԻՒՆ, gaminerie, rouerie, *sf.*

ՍՐԻՆԳ (նեյ. տիւտիւք. ֆլավիթ), flûte, *sf.*, chalumeau, *sm.* Սրածայն — (չըչըրիքա), flageolet, fifre, *sm.* Կ'ըսուի եւ Սրասրինգ. Հաւորսաց —, pipeau, *sm.* Հովուական —, chalumeau, pipeau, *sm.* — (տղայոց), flûteau, *sm.* — հարկանել, զարնել, jouer de la flûte, flûter, *vn.*

ՍՐԻՉ, (պիլէյճի), aiguiseur, repasseur, *sm.*

ՍՐՃԱԿԱԹ, café au lait.

ՍՐՃԱՂԱՑ, moulin à café, *sm.*

ՍՐՃԱՄԱՆ (քահվէ իպրիքի), cafetière, *sf.* — թանագեայ, — de fer-blanc.

ՍՐՃԱՍՏԱՆ (խահուենեաց ծառաստան), caféière, *sf.*

ՍՐՃԱՎԱՃԱՌ, cafetier, *sm.*

ՍՐՃԱՐԱՆ (քահվէխանէ), café, estaminet, *sm.* Երգեցիկ —, café-concert, café chantant.

ՍՐՃԵՆԻ, cafier, caféier, *sm.*

ՍՐՆԳԱՀԱՐ, joueur de flûte, flûtiste, *sm.*, flûteur, euse, *s.*, flûte, *sf.* Սրածայն —, V. Սրածայն.

ՍՐՈՂ, V. Սրիչ.

ՍՐՈՎԲԷ, séraphin, *sm.* Կ'ըսուի եւ Սերովբէ.

ՍՐՈՎԲԷԱԿԱՆ, séraphique, *adj.* *Ardeur, zèle* —.

ՍՐՈՏՆ, céléripède, *adj.*

ՍՐՈՒԱԿ, fiole, *sf.* — (վիրաբուժի. վանթուզ.), ventouse, *sf.* Մարմի վրայ — դնել, appliquer des ventouses, ventouser, *va.*

ՍՐՈՒԿԱԿԱԼ, porte-liqueurs (*pl.* des *porte-liqueurs*), *sm.*

ՍՐՈՒԹԻՒՆ, acuité, *sf.* || vélocité, *sf.* — մտաց, V. Սրամտութիւն.

ՍՐՈՒՄ / **ՍՐՈՒՄՆ** (սրելը), aiguisement, affûtage, *sm.*

ՍՐՈՒՆ / **ՍՐՈՒՆՔ** (պաճագ), jambe, *sf.* *La — est formée de deux os, le tibia* (*ոլոք*) *et le péroné* (*խոյակ*). Խռուատեսակ, նուրբ սրունք, des jambes de cotrets. Սրունքները բանալ (տեղէ մ'անցնելու համար), enjamber, *vn.* Սրունքը կը ցաւի, la — lui fait mal, կամ il a mal à la —.

1. **ՍՐՍԿԱՊԱՆ** (ճիպինլիք), moustiquaire, cousinière, *sf.* Բայց այժմ սովորաբար կ'ըսուի Moustiquaire.

2. **ՍՐՍԿԱՊԱՆ** (սենեակ առագաստաց), chambre nuptial, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Առագաստ.

ՍՐՍԿԵԼ (սէրփմէք), asperger, *va.*

ՍՐՍԿՈՒՄ / **ՍՐՍԿՈՒՄՆ** (սէրփմէ), aspersion, *sf.*

ՍՐՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, cardiologie, *sf.*

ՍՐՏԱԲԵԿ, consterné, ée, *adj.* — առնել, consterner, transir, *va.*

ՍՐՏԱԲԵԿՈՒԹԻՒՆ, consternation, *sf.*

ՍՐՏԱԳԻՐ, cardiographe, *sm.*

ՍՐՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, cardiographie, *sf.*

ՍՐՏԱԴԻՏ (գործի), cardioscope, *sm.*

ՍՐՏԱԴՈՂ, consternation, *sf.*

ՍՐՏԱԹԱՓ, abattu, ue, *adj.* — առնել, abattre, décourager, *va.*

ՍՐՏԱԹԱՓՈՒԹԻՒՆ, découragement, *sm.*

ՍՐՏԱԽՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, / **ՍՐՏԱԽՏՈՒԹԻՒՆ**, cardiopathie, *sf.*

ՍՐՏԱԿԱՆ, carditique, *adj.* *Fièvre* — (*սրտի*).

ՍՐՏԱԿԵՍ, à contre-cœur, *adv.*

ՍՐՏԱԿԻՑ, confident, ente, *s.*

ՍՐՏԱԿՐԱՆԱՅԻՆ, péricardique, adj.

ՍՐՏԱԿՐԱՆԱՏԱՊ, péricardite, sf.

ՍՐՏԱԿՐԱՆՔ, péricarde, sm.

ՍՐՏԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, cardiotomie, sf.

ՍՐՏԱՄՇԼԻԿ, navrant, ante, adj. *C'est un spectacle* —.

ՍՐՏԱՅԻՆ, cardiaque, adj. *Artères, veines* —*s*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Սրտի։

ՍՐՏԱՇԱՐԺ, touchant, ante, attendrissant, ante, adj.

ՍՐՏԱԲԵԿ, consterné, ée, adj. — առնել, consterner, va.

ՍՐՏԱՊԻՆԴ, courageux, euse, adj.

ՍՐՏԱՊՆԴԵԼ, encourager, va.

ՍՐՏԱԴՈՂ, V. Սրտատրոփ։

ՍՐՏԱՏԱՊ, cardite, sf. կ'ըսուի եւ Սրտացաւ։

ՍՐՏԱՑԱՒ, cardite, sf. կ'ըսուի եւ Սրտատապ։

ՍՐՏԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, cardiodynie, sf.

ՍՐՏԵԱՑ, courageux, euse, adj.

ՍՐՏԵՌԱՆԴՆ, vif, m. vive, f. adj. *Amour — et ardent. Désir* —.

ՍՐՏՄՏԵԼ, V. Բարկանալ։

ՍՐՏՄՏԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Բարկացունել։

ՍՐՏՄՏԻԼ, V. Բարկանալ։

ՍՐՏՄՏՈՒԹԻՒՆ, V. Բարկութիւն։

ՍՐՏՆԵՂԻԼ, faire du կամ de mauvais sang.

ՍՐՏՆԵՂՈՒԹԻՒՆ, mauvaise humeur, sf.

ՍՐՏՈՏ, homme de cœur.

ՍՓԱԾԱՆԵԼԻ (փրոսթել. փեշթէմալ), tablier, sm.

ՍՓՈՓ, V. Սփոփանք։

ՍՓՈՓԱՆՔ, soulagement, sm.

ՍՓՈՓԵԼ, soulager, consoler, va. || amuser, va.

ՍՓՈՓԻՉ, consolateur, trice, s. *Dieu est le — des affligés.*

ՍՓՈՓՈՒԹԻՒՆ, ՍՓՈՓՈՒՄ, ՍՓՈՓՈՒՄՆ, consolation, sf.

ՍՓՌԵԼ, répandre, parsemer, disséminer, disperser, va. — (գետնոյ վրայ հինիւն [ծաղ], խոտ. ծաղիկ), joncher, va.

ՍՓԹԻՉ (ծակի կամ փորուածքի մը մէջ մտնող տախտակի կամ մետաղի ծայր), tenon, sm.

1\. ՍՓՌՈՑ (ծածկոյթ սեղանոց. սփռոց սեղանոյ), nappe, sf. *Mettre, lever, ôter la* —.

2\. ՍՓՌՈՑ (ցանց որսալու համար որսորդաց գետնոյ վրայ տարածած եղջերուի մորթը), nappe, sf.

ՍՓՌՈՑԱԿ (սեղանոյ ծածկութի վրայ տարածուած անձեռոց), napperon, sm.

ՍՓՌՈՒՄ, ՍՓՌՈՒՄՆ, dissémination, dispersion, sf.

ՍՓՐԻԴ (պնակ. զամբիւղ), panier, sm. *Un — d'osier, de jonc.*

ՍՔԱՆՉԱՆԱԼ, V. Զարմանալ։

ՍՔԱՆՉԱՆՔ, V. Սքանչացումն։

ՍՔԱՆՉԱՑԱԾ, ՍՔԱՆՉԱՑԵԱԼ, enchanté, ée, ravi, ie, adj.

ՍՔԱՆՉԱՑՈՒՄ, ՍՔԱՆՉԱՑՈՒՄՆ, V. Զարմանք։ կերպել ի —, être la merveille de.

ՍՔԱՆՉԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Զարմացունել։

ՍՔԱՆՉԱՑՈՒՑԻՉ, frappant, ante, adj. *Un spectacle —. Une vérité frappante.*

ՍՔԱՆՉԵԼԱՊԷՍ, d'une manière admirable, d'une manière étonnante, admirablement, étonnamment, merveilleusement, miraculeusement, à ravir, à merveille, à miracle, adv.

ՍՔԱՆՉԵԼԻ, ravissant, ante, prodigieux, euse, charmant, ante, excellent, ente, merveilleux, euse miraculeux, euse, enchanté, ée, délicieux, euse, adj. V. եւ Զարմանալի։

ՍՔԱՆՉԵԼԻՔ, prodige, *sm.*

ՍՔԵՄ (հանդերձ [կրօնաւորաց, հաւատաւորաց]), habit, *sm.* [*sf.*

ՍՔԵՄԱՌՈՒԹԻՒՆ, prise d'habit,

ՍՔԵՄԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, prise d'habit, *sf.* — (կուսանի, կրօնաւորի), vêture, *sf.*

1. ՍՔԻՒՆՈՍ (ճանբու հին չափ մը), schène (*ոխէն*), *sm.* *Le — égyptien valait environ 15,000 mètres.*

2. ՍՔԻՒՆՈՍ (ծառ մի է. *մաստիքի ծառ*), lentisque, *sm.* Հայերէ կ'ըսուի եւ Հերձի, Մազտաքի։

ՍՔՈՂԵԱԼ, voilé, ée, *adj.*

ՍՔՈՂԵԼ, couvrir d'un voile, voiler, *va.* *On voile les images dans les églises pendant le carême* (*բառանդնոց. մեծ պահք*). || déguiser, *va.* — *son ambition sous des dehors modestes.* couvrir, *va.* *On pourrait — sa faute, en disant que . . .*

ՍՔՈՂԻԼ, se voiler, *vpr.*

ՍՔՕՂԵԼ, V. Սքողել։

ՍՕԼԵՐ, soulier, *sm.*

ՍՕՍ, fier, *m.* fière, *f.* *adj.* — քնքացք, démarche fière.

ՍՕՍԱՓԻՒՆ (տերեւոց), murmure, *sm.*

ՍՕՍԻ (*չինար ծառ*), platane, *sm.* — *d'Orient, d'Occident.*

ՍՕՍՈՒՏ, plataniste, *sm.*

Վ

Վ *(viév)*, trentième lettre de l'alphabet arménien et vingt-quatrième des consonnes. || trois mille, trois-millième.

ՎԱԳԵՐԱԽԱՅՏ, V. Վագրախայտ։

ՎԱԳԵՐԱԿԱՏՈՒ, } V. Վագրակատու։
ՎԱԳԵՐԱԿԻՋ, }

ՎԱԳԵՐԱՁԻ, zèbre, *sm.*

ՎԱԳՐ (մսակեր [carnivore] կենդանի մի է. *գափլան*), tigre, *sm.* Մատակ, էգ —, tigresse, *sf.*

ՎԱԳՐԱԽԱՅՏ, tigre, *adj.* *Chevaux —s. Chiens —s.* tigré, ée, *adj.* *Cheval —. Un tapis de moquette —.*

ՎԱԳՐԱԿԱՏՈՒ, chat-tigre (*pl.* des *chats-tigres*), serval (*pl.* des *servals*), margay (*մարկէ*), *sm.*

ՎԱԳՐԱԾԻ, tigre, *sm.* *Les —s ont gâté ces arbres, ont mangé ces fruits.*

ՎԱԳՐԱՄՈՐԹ (տեսակ մը ծաղիկ), calcéolaire, *sf.*

ՎԱԳԿԱՏ (*վաթէ*), ouate, *sf.* — դնել, —ի պատել, V. Վադկայել։ [*une robe.*

ՎԱԳԿԱՏԵԼ, ouater, *va.* —

ՎԱՋ, V. Վազք։

ՎԱՋԵԼ, s'élancer, *vpr.*, courir, venir, *vn.* Ամենայն ուժով —, courir comme un perdu. Ետեւէն —, courir après, poursuivre, suivre. Կամաց կամաց —, fuir, *vn.* Աստին անդին —, courir ça et là. Մէկուն վրայ —, se précipiter, se jeter sur quelqu'un. Դարձեալ —, Նորէն —, recourir, *vn.* (Գետը) —, tomber, *vn.* — (ջրոյ), s'écouler, *vpr.*,

couler, *vn.* — ծալ, V. Վազցու-ցել։ Քիթը կը վազէ, le nez lui coule.

ՎԱԶՈՒԱԾՔ, V. Վազք։

ՎԱԶՎԶԵԼ, } courir, *vn.*
ՎԱԶՎՌՏԵԼ, }

ՎԱԶՑՈՒՆԵԼ, faire courir, *va.*

ՎԱԶՔ, course, *sf.*

ՎԱԹՍՈՒՆԱԿԱՆ, sexagésimal, ale, *adj.* *Division sexagésimale.*

ՎԱԹՍՈՒՆԱՄԵԱՅ, sexagénaire, *adj.* Այր կամ կին —, sexagénaire, *s.* *C'est un —, une —.*

ՎԱԹՍՈՒՆԵՐՈՐԴ, soixantième, *adj.* — մասն, soixantième, *sm.*

ՎԱԹՍՈՒՆ, soixante,*adj. num. card.*

ՎԱԼՍԱՄ (դեղ․․․ եւղ), baume, *sm.* — *du Pérou, de Tolu, de copahu.* — *sec, liquide.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Բալասան։

ՎԱԽ, peur, crainte, *sf.*, effroi, *sm.* Մեծ —, tremblement, *sm.* Սաստիկ —, frayeur (ֆրէ-յէօռ), *sf.* — ազդել, tenir en respect, imposer le respect. —էն, —ուն համար, de peur. —էն որ, de crainte de, de crainte que. —ով, peureusement, craintivement, *adv.* —էն լեղապատառ լինել, ըլլալ, être transi de peur.

ՎԱԽԵԼ, V. Վախնալ։

ՎԱԽԿՈՏ, V. Երկչոտ։

ՎԱԽԿՈՏՈՒԹԻՒՆ, V. Երկչոտութիւն։

ՎԱԽՃԱՆ, fin, *sf.*, terme, *sm.* || but, *sm.*, fin, *sf.* || fin, *sf.*, résultat, *sm.*, issue, *sf.*, dénouement կամ dénoûment, *sm.* || fin, conclusion, *sf.*, achèvement,*sm.*, terminaison, *sf.* || consommation, *sf.* || bout, *sm.*, extrémité, *sf.* || fin, mort, *sf.* — (ժողովոյ), levée, *sf.* Ց—, jusqu'à la fin. — ունենալ, finir, périr, *vn.* — տալ, terminer, *va.* V. Եւ Վերջ։

ՎԱԽՃԱՆԵԱԼ, trépassé, ée, *s.* *Prier Dieu pour les —s.* défunt, unte, *adj.* et *s.* *Le roi —. La défunte reine. Les enfants du —. La pauvre défunte. Prier Dieu pour les —s.* feu, *m.* feue, *f. adj.* (Այս ածականն երբ յօդէն կամ ստացականն դերանունէն յառաջ դրուի՝ անփոփոխ կը մնայ. *Feu* la reine, *feu* sa mère, *feu* ma tante. *feu* les rois de Suède et de Danemark. *Feu* Mme la Dauphine. Իսկ երբ եսքը դրուի՝ կը համաձայնի. La *feue* reine, ma *feue* tante. Les *feus* rois de Suède et de Danemark. La *feue* duchesse d'Orléans).

ՎԱԽՃԱՆԻԼ, décéder, mourir, trépasser, *vn.* Տակաւին (դեռ) նիման վախճանեցաւ, il vient de mourir.

ՎԱԽՆԱԼ, craindre (Avoir օժանդակով), avoir peur de, s'effrayer, appréhender, s'intimider. —ով, timidement, *adv.* —էն, —ով որ, de peur de. Մի վախնաք, n'ayez pas peur, ne vous effrayez pas. Ի՞նչ բանէ կը վախնաք, de quoi vous effrayez-vous?

ՎԱԽՑՈՒՆԵԼ, effrayer, intimider. || manquer, *va.* Դոյզն բան մը կը վախցունէ զանի, la moindre chose l'effraie.

ՎԱԿԱՍ (փորքաւոր օծիք. ֆռր-ֆալ էսթ․․․), fraise, *sf.* V. Երփուղ։

ՎԱԿԵԼ, V. Նվնվալ, Մլաւել։

ՎԱԿՃՈՑԺ ԼԻՆԵԼ, prendre,*va.*

ՎԱՀ, ah! *interj.*

ՎԱՀԱՆ, bouclier, *sm.*

1. **ՎԱՀԱՆԱԿ** (համբակի ճարճուռուն մանրադողին), pion, *sm.*

2. **ՎԱՀԱՆԱԿ** ([ադիւտակախաղի] ճառ. ․․․ ․․․), pion, *sm.*, dame, *sf.*

3. **ՎԱՀԱՆԱԿ** (ոսկւոյ, արծաթոյ,

պղնձոյ, պողովասոյ ի զարդ զգեստուց. ֆ...լ), paillette, *sf.*

4. **ՎԱՀԱՆԱԿ** (դահեկան. բէյ...լ), écu, *sm.* Թամկօրէն կ'ըսուի Սկուդ։

ՎԱՀԱՆԱԿԻՐ, écuyer (էգէ...յէ). *sm.* *Un chevalier accompagné de son* —.

ՎԱՀԱՆԱՁՈՒԿՆ (ֆ...լֆ...ն պ...լըլը), turbot, rhombe, *sm.*, barbue, *sf.* Փոքրիկ —, turbotin, *sm.*

ՎԱՂ, prompt, ompte (բ...օն, օնդ), *adj.*; de bonne heure, tôt, vite, *adv.* —, — իսկ, déjà, *adv.*

ՎԱՂԱԳՈՅՆ, plus tôt. Որչափ վաղագոյն՝ այնչափ լաւագոյն, le plus tôt sera le mieux.

ՎԱՂԱԿԱՒՈՐ, sabre, cimeterre, *sm.*

ՎԱՂԱՀԱՍ, hâtif, ive, *adj.* *Fruit* —. *Cerises, fleurs hâtives.* prématuré, ée, *adj.* *Ces fruits sont* —*s.* précoce, *adj.* *Des cerises, des pêches* —*s. Un cerisier* —.

ՎԱՂԱՀԱՍՈՒԹԻՒՆ, hâtiveté, prématurité, précocité, *sf.*

ՎԱՂԱՀԱՍՈՒԿ, V. վաղահաս։

ՎԱՂԱՄԱՀ, } mort avant
ՎԱՂԱՄԱՀՈՒԿ, } le temps, qui est mort prématurément.

ՎԱՂԱՄԵՌ, } V. վաղամահ։ —
ՎԱՂԱՄԵՌԻԿ, }
1. **ՎԱՂԱՄԵՌՈՒԿ**, } մահ, mort prématurée. Վաղամեռիկ լինել, mourir prématurément.

2. **ՎԱՂԱՄԵՌՈՒԿ** (բոյս մի է. Բէ'գնէ Մէ...է), jonc odorant.

ՎԱՂԱՅԱՐՈՅՑ (կանուխ ելնող), matineux, euse, matinal, ale (*pl. matinals*), *adj.* (Մ'ըսէք Tu as été *matineux* aujourd'hui, ըսէք *matinal.* այսպէս օրինակ իմն, *Vous êtes bien matinal aujourd'hui.* Matineux կ'ըսուի անոր որ սովոր է առաւօտուն կանուխ ելնելու, ինչ. Il faut être plus *matineux* que vous n'êtes). — լինել, se lever dès le matin, de bon matin, de grand matin, se lever tôt, être du matin.

ՎԱՂԱՆՑՈՒԿ, passager, ère, *adj.* *Un goût* —. *Ce n'est qu'une douleur passagère.* fugace, éphémère, *adj.* *Bonheur, puissance éphémère.* momentané, ée, *adj.* *Hasarder sa vie pour un plaisir* —. prompt, ompte (բ...օն, օնդ), *adj.* *Sa joie fut prompte.* Ցասումն յանկարծակի եւ —, V. Ցասումն։

ՎԱՂԵՄԻ, V. Հին։

ՎԱՂԵՆԻԿ (աճնանային տունկ մ'որ դեղին ծաղիկներ ունի. ...'...է ...է...), souci, *sm.*, calendule, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ վաղինակ։

ՎԱՂԵՓԵԱՑ, prématuré, ée, précoce, hâtif, ive, *adj.*

ՎԱՂԸ, V. Վաղիւ։

ՎԱՂԻՆԱԿ, V. վաղենիկ։

ՎԱՂԻՒ, demain, *adv.* — *soir, au soir. Venez* —. ‖ — (որ վաղուի. երկրորդ օր), demain, lendemain, *sm.* Վաղուենէ ի — առնել (օրէ օր ձգձգել), remettre à demain.

ՎԱՂՆՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ (հնացեալ ոճ խօսից), archaïsme (...է...է), *sm.*

ՎԱՂՆՋԱԿԱՆ, archaïque (...է+), *adj.* *Ce mot est* —.

ՎԱՂՆՋԵԱՆ. ի վաղնջենէ հետէ (շատ հին ժամանակներէ ի վեր), de toute ancienneté, *adv.* *Cela s'est fait de toute ancienneté.*

ՎԱՂՆՋՈՒՑ, ancien, ienne, vieil կամ vieux, *m.* vieille, *f.*, antique, *adj.*

ՎԱՂՈՐԴԱՅՆ (առաւօտ), matin, *sm.*

ՎԱՂՈՒԸՆԷ, dès demain.

ՎԱՂՈՒՑ, ancien, ienne, *adj.* ի — հետէ (երկայն ժամանակէ ի վեր. շատոնցուընէ), depuis longtemps, dès longtemps, *adv.*

ՎԱՂՎԱՂ, précipité, ée, *adj. Enterrement* —.

ՎԱՂՎԱՂԱԿԻ, tout à l'heure, bientôt, promptement, *adv.* V. եւ Շուտով·

ՎԱՂՎԱՂԿՈՏ, précipité, ée, *adj.* — լինել ի հաւատալ, croire très promptement.

ՎԱՂՎԱՂԿՈՏՈՒԹԻՒՆ (արտորանք), précipitation, *sf. Faire les choses avec —. Il faut penser mûrement et sans —.*

ՎԱՂՎԱՂՈՒԿ, prime-sautier, ière *(pl.* des *prime-sautiers), adj.*

ՎԱՂՐ (սուսեր կարճ եւ լայն), coutelas, *sm. — de Damas. Il lui a fendu la tête de* կամ *avec son —.* V. Նրան·

ՎԱՂՑԱՍՈՒՄՆ (ցասկոտ), colérique, prompt, ompte (բ—ոյ, ոյր), *adj.* Լինել — (ցասկոտ), être vif.

ՎԱՃԱՌ, marché, *sm. Il y a — dans cette ville deux fois par semaine.* Ի — դնել, mettre en vente.

ՎԱՃԱՌԱԲԵՐԵԼ, importer, *va.*

ՎԱՃԱՌԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, importation, *sf.*

ՎԱՃԱՌԱԳԻՐ, effet de commerce.

ՎԱՃԱՌԱԴԻՐ, exposant, ante, *s. Les —s furent très nombreux.*

ՎԱՃԱՌԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, mise en vente.

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ, marchand, ande, débitant, ante, *s.*; commerçant, négociant, trafiquant, *sm.* — (ժողովուրդ), commerçant, ante, *adj.* Շրջող —, marchand forain, կամ լոկ forain, *sm.* Կ'ըսուի եւս փերեզակ· Պապաստանր —, colporteur, haut-à-bas *(pl.* des *haut-à-bas), sm.* V. եւ փերեզակ· Կրպակաւոր —, V. Կրպակաւոր· Մարդագին —, marchand d'esclaves. — վաճառանոցի, hallier, *sm.* V. եւ փերեզակ·

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, commerce, négoce, trafic (տ—ֆիք), *sm.* Մանր քաներու —, mercantille, *sm.* Արտասահմանական —, exportation, *sf.* — (գինւոյ, ըմպելեաց), débit, *sm.* — ընել, commercer, négocier, trafiquer, *vn.*

ՎԱՃԱՌԱԿՈՒՐ ԱՌՆԵԼ ԶԱՆՁՆ (ինքզինք ծախել), se vendre, *vpr.*

ՎԱՃԱՌԱՀԱՆԵԼ, exporter, *va.*

ՎԱՃԱՌԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, exportation, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ վաճառատարութիւն·

ՎԱՃԱՌԱՆՈՑ, marché, bazar, *sm.*, vente, *sf.* — (յարկեալ, յարկածածուկ, վրան ծածկուած), halle (հալ), *sm.*

ՎԱՃԱՌԱՇԱՀ, commerçant, ante, *adj.*

ՎԱՃԱՌԱՇԱՀՈՒԹԻՒՆ, trafic (տ—ֆիք), *sm.*

ՎԱՃԱՌԱՊԱՀ (կ—նսինյէ), consignataire, *sm.*

ՎԱՃԱՌԱՋՆՋԵԼԻ, rédhibitoire, *adj. Cas, vice —.*

ՎԱՃԱՌԱՋՆՋՈՒԹԻՒՆ, rédhibition, *sf.*

ՎԱՃԱՌԱՏԱՐԻԿ ՏՈՒՐԵՒԱՌ, V. Տուրեւառ·

ՎԱՃԱՌԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, exportation, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս վաճառահանութիւն·

ՎԱՃԱՌԱՏԵՂԻ, échelle, *sf. C'est la plus fameuse — du Levant. Il a visité toutes les —s.*

ՎԱՃԱՌԱՐԿՈՒ (միջնորդ [վաճառաց]), courtier, *sm.*

ՎԱՃԱՌԱՓՈՂՈՑ, marché, *sm.* V. եւ վաճառանոց·

ՎԱՃԱՌԵԼ, vendre, *va.* Թէ. թեւագնի —, — à bon (կամ meilleur) marché, à bas pris, à bon compte. Մանր —, մանր մանր —, — en petit, en détail, détailler, *va.* — (մանր մանր կամ յաճախ), débiter, *va.* Մեծաքա-

նակ —, — en grand, en gros. Նորէն —, — de nouveau, revendre, *va.*

ՎԱՃԱՌԵԼԻ, vendable, négociable, marchand, ande, *adj.*

ՎԱՃԱՌՈՂ, vendeur, euse, *s.* *Vendeuse de fruits, d'herbes.* — (իւր ստացուածքը), vendeur, *m.* venderesse, *f. s.* *Le — et l'acheteur.* [*sm.*

ՎԱՃԱՌՈՂԱԿԻՑ, covendeur,

ՎԱՃԱՌՈՒԻԼ, se vendre, s'écouler, *vpr.*

ՎԱՃԱՌՈՒՄ, } vente, *sf.*, écoulement,
ՎԱՃԱՌՈՒՄՆ, } *sm.*, vendition, *sf.* Յանախ —, débit, *sm.* *Il y a du — dans cette boutique.* Կ'ըսուի եւս Արկան. Մասն մասն —, մանր մանր —, մանրամասն, փոքր, փոքրաքանակ —, vente en détail, V. եւ Մանրավաճառութիւն. Մեծ —, մեծաքանակ —, vente en grand, en gros.

ՎԱՃԱՌՔ, marchandise, *sf.* Անպիտան, խոտան —, —s de rebut. — փերեզակի (ասեղն, դերձան, կոճակ, եւայլն), mercerie, *sf.* Երկրի մը մէջ օտար — բերել, մտցունել, importer, *va.* —ը ծողվել, détaler, *va.* —ն երկրէն դուրս դրկել, կամ տանել, exporter, *va.* —ները ձեզի կ'անցունենք հետզհետէ որչափ եւ հասնելու ըլլան, nous vous ferons passer les —s au fur et à mesure qu'elles arriveront. V. եւ Հետզհետէ.

ՎԱ՜Յ, hélas (եւ̃. ումանք ոչ բառնք կը նշեն եւ—)! malheur! Վա՜յ քեզ, malheur à toi! || —, hélas, *sm.* *Il fit de grands —.*

ՎԱՅԵԼԵԼ, jouir de, avoir la jouissance de, goûter. Վայելեցէք առաքինութեան թոյլ տուած բոլոր հեշտութիւններ, jouissez de tous les plaisirs que la vertu permet. || convenir, *vn.* || seoir, *vn.* *Cet habit vous sied bien, vous sied mal.* Կը գործածուի եւս անդիմորէն. *Il ne vous sied pas de contrarier votre père.* Բարով վայելէք, faites-en votre profit.

ՎԱՅԵԼՈՂ, jouissant, ante, *adj.*

ՎԱՅԵԼՈՐԴՈՒԹԻՒՆ (բառ իրաւագիտաց [jurisconsulte]), cojouissance, *sf.*

ՎԱՅԵԼՈՒՉ, convenable, décent, ente, bienséant, ante, séant, ante, avantageux, euse, *adj.* || élégant, ante, gentil, ille, gracieux, euse, *adj.* —ս, — կերպիւ, կերպով, V. Վայելչաբար. — է որ, *nr*, il convient que.

ՎԱՅԵԼՉԱԲԱՆ, élégant, ante, *adj.* [tion, *sf.*

ՎԱՅԵԼՉԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, élocu-

ՎԱՅԵԼՉԱԲԱՐ, convenablement, décemment, élégamment, gentiment, gracieusement, *adv.*

ՎԱՅԵԼՉԱԽՕՍ. — է, il a la langue dorée, c'est une langue dorée. [բար.

ՎԱՅԵԼՉԱԳԷՍ, V. Վայելչա-

ՎԱՅԵԼՉՈՒԹԻՒՆ, convenance, bienséance, décence, *sf.* || élégance, grace, *sf.*

ՎԱՅԵԼՔ, jouissance, *sf.*, plaisir, *sm.*

ՎԱՅԼԵԼ, V. Վայելել.

ՎԱՅՆ Ի ՎԵՐԱՅ ԲԵՐԵԼ, arranger, *va.* *Il a voulu faire l'insolent, je l'ai arrangé comme il faut* (ֆամ. է ֆռ.). *La pluie vous a bien arrangé.*

ՎԱՅՐ, lieu, endroit, *sm.*, place, *sf.*, emplacement, *sm.*, part, *sf.* Դիպան —, poste avantageux. Դիպան վայր (շինելու, կառուցանելու), emplacement, *sm.* — ձիու ընթացից կամ արշանին, terrain, *sm.* Խորուտ, ծանծաղուտ —, bas-fond (*pl.* des *bas-fonds*), *sm.* Ընդ —, en vain, vainement,

adv. Հաչել ընդ —, clabauder, *vn.* Ի —, bas, *adv.* Վերուստ ի —, du կամ de haut en bas. Վերուստ ի — (աղաղակ մաքրողաց ծխանաց), haut en bas! Ուղղաձիգ վերուստ ի — (ուղղահայեաց), perpendiculaire, *adj.* *Ligne* —. Վեր ի — տապալել, վեր ի — առնել հարկանել, շրջել (տակնուվրայ ընել), renverser, *va.* V. եւ Տեղ, Տեղի.

ՎԱՅՐԱԳ, V. Վայրենի.

ՎԱՅՐԱԳԱՒԻԹ, préau, *sm.* *Ce prisonnier se promène au —, sur le —.* basse-cour *(pl.* des *basses-cours), sf.*

ՎԱՅՐԱԳՈՒԹԻՒՆ, V. Վայրենութիւն.

ՎԱՅՐԱԿԱՆ, V. Տեղական.

ՎԱՅՐԱՆԿՈՒՄՆ. — արգանդի, hystéroptose, *sf.* V. եւ Արգանդ.

ՎԱՅՐԱՊԱՐ, en vain, vainement, inutilement, *adv.* Աղաղակել —, clabauder, *vn.* — աղաղակող, clabaudeur, euse, *s.* Կ'ըսուի եւ Ընդվայրահաչ, Ճատահաչ.

ՎԱՅՐԱՍՈՒԶԵԱԼ ՆԻՒԹ (ըստ տարրագիտաց), précipité, *sm.* *Un — de mercure.*

ՎԱՅՐԱՍՈՒԶԵԼ, précipiter, *va.*

ՎԱՅՐԱՍՈՒԶԻԼ, se précipiter, *vpr.* *Du mercure qui se précipite.*

ՎԱՅՐԱՍՈՒԶՈՒՄ, } précipi-
ՎԱՅՐԱՍՈՒԶՈՒՄՆ, } tation, *sf.* V. Վայրասուզեալ նիւթ.

ՎԱՅՐԱՎԱՏՆԵԼ, dilapider, *va.*

ՎԱՅՐԱՐԿՈՒ, anus (—նէ—), siège, fondement, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Նստոյ տեղի, Նստատեղի, Սրբան, Աղտահանք.

ՎԱՅՐԵՆԱԲԱՐ, comme un sauvage, sauvagement, *adv.*

ՎԱՅՐԵՆԱԲԱՐՈՅ, grossier, ière, sauvage, brutal, ale (*pl. brutaux*). *adj.* Կին —, sauvagesse, *sf.* *C'est une —.*

ՎԱՅՐԵՆԱԲԱՐՈՒԹԻՒՆ, sauvagerie, *sf.*

ՎԱՅՐԵՆԱԿԱՆ, grossier, ière, [*adj.*

ՎԱՅՐԵՆԱՄԻՏ, grossier, ière, *adj.* *Peuple rude et —.*

ՎԱՅՐԵՆԱՆԱԼ, devenir sauvage, farouche.

ՎԱՅՐԵՆԱՑՈՒՆԵԼ, rendre sauvage, farouche.

ՎԱՅՐԵՆԻ, sauvage, rustique, farouche, *adj.* ‖ —, sauvage, *s.* *Les —s de l'Amérique.* Կին —, sauvagesse, *sf.*

ՎԱՅՐԵՆՈՒԹԻՒՆ, sauvagerie, *sf.*

ՎԱՅՐԻ, sauvage, *adj.* — եղերդ, chicorée —.

ՎԱՅՐԻԿ ՄԻ, un instant, un moment.

ՎԱՅՐԿԵԱՆ, minute, *sf.*, moment, instant, *sm.* Ամէն —, à chaque instant, à tout propos. — մը յետոյ, au tout d'un instant. Այն վայրկենէն հետէ, ի վեր, depuis ce moment.

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ, instantané, ée, momentané, ée, *adj.*

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, instantanéité, *sf.*

ՎԱՆԱԿԱՆ, religieux, euse, *adj.* *L'habit —. La vie religieuse.* monacal, ale *(pl. monacaux)*, *adj.* *Habit monacal. Vie monacale.* monastique, *adj.* *Vie, ordre —.* cénobitique, *adj.* *La vie —.* — (ժողով, պատարագ), conventuel, elle, *adj.* ‖ —, religieux, conventuel, cénobite, moine (—ն'), *sm.* Կարգթնկէց —, apostat, *sm.* Յիսուսեան —, V. Յիսուսեան. Յիսուսեան —աց, V. Յեսուիտական.

ՎԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, conventualité, *sf.*, monachisme, *sm.*, religion, *sf.*

ՎԱՆԱԿՆ, cristal, *sm.*

ՎԱՆԱՀԱՅՐ, supérieur, pri-

eur, abbé, archimandrite ([illegible]), *sm.*

ՎԱՆԱՄԱՅՐ, supérieure, prieure, *sf.*

ՎԱՆԱՇԱՔԱՐ ([illegible]), sucre candi.

ՎԱՆԱՊԱՆ (զօրաց բնակութեան եւ ուտելեաց հայթայթիչ, հոգաբարձու), fourrier, *sm.* Յիսնապետ —, sergent —.

ՎԱՆԱՏՈՒ, hospitalier, ière, *adj. Les dieux —s.* || hôte, esse ([illegible]), *s. Nous remerciâmes notre — du bon accueil qu'il nous avait fait.* Վանատու լինել, héberger, *va.*

ՎԱՆԱՏՈՒՆ, hospice ([illegible]), *sm.* || prieuré, *sm.*

ՎԱՆԱՏՈՒՐ, V. Վանատու։

ՎԱՆԱՒՈՐ, hôte, esse ([illegible]), *s. Régaler ses —s. Un — importun.*

ՎԱՆԴԱԿ ([illegible]), cage, *sf.* || grille, *sf.* || balustrade, *sf.* || treille, *sf.*, treillis, treillage, *sm.* Հաւու ձագերու — ([illegible]), V. Ճտենոց։ —ով պատել, treillisser, griller, *va.*

ՎԱՆԴԱԿԱԳՈՐԾ, treillageur, *sm.*

ՎԱՆԴԱԿԱՊԱՏ, balustre, *sm.*, balustrade, grille, *sf.* — (պատուհանի), garde-fou (*pl.* des *garde-fous*), *sm.* — (երկաթէ թելէ պատուհանի), grillage, *sm.* Երկաթեայ — (վառարանի), garde-feu (*pl.* des *garde-feu* կամ *feux*), *sm.* — (կամրջի), garde-fou (*pl.* des *garde-fous*), *sm.* —ի ձողիկ ([illegible]), balustre, *sm.* Սանդղոյ — ([illegible]), rampe, *sf.* — դնել, fermer avec une grille, griller, *va.*

ՎԱՆԴԱԿԱՓԵՂԿ ([illegible]), jalousie, persienne, *sf.*

ՎԱՆԴԱԿԵԼ, griller, treillisser, *va.*

ՎԱՆԴԵԼ (վնաս եւ աւարառութիւն ընել), dépréder, infester, *va.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Գերփել, Հինել։

ՎԱՆԴՈՒՄ, **ՎԱՆԴՈՒՄՆ** (աւարառութիւն հանդերձ ապականութեամբ), déprédation, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Գերփանք, Հինավանդութիւն, Հինավանդք։

ՎԱՆԵԱՑ, de cristal, *adj.*

ՎԱՆԵԼ, pousser, repousser, expulser, chasser, poursuivre, *va.*

ՎԱՆԻԿ (տնիկ փայտակերտ), cabane, *sf. — de berger.*

ՎԱՆԿ, syllabe, *sf.* Վերջընթեր — (բառի), pénultième, *sf.*

ՎԱՆԿԱԳԻՐ, écriture syllabique.

ՎԱՆԿԱԿԱՆ, syllabique, *adj.* *Valeur —.*

ՎԱՆԻՉ, **ՎԱՆՈՂԱԿԱՆ**, répulsif, ive, *adj. Vertu, force répulsive.* Վանիչ զօրութիւն, V. Վանողութիւն։

ՎԱՆՈՂՈՒԹԻՒՆ, répulsion, *sf. L'attraction et la —.*

ՎԱՆՔ (սեռ. *վանաց* կամ *վանից*, կամ *վանուց*), couvent, monastère, cloître, *sm.*, abbaye ([illegible]), *sf.* — աբեղայից, V. Աբեղանոց։ — կուսանաց, V. Կուսանոց, Կուսաստան։ Բռնի — դնել, cloîtrer, *va.* — մտնել, se cloîtrer, *vpr.*

ՎԱՇԽ (անիրաւ տոկոսիք), usure, *sf. Grosse —.* —իւ, —ով, usurairement, *adv.* Տալ առնուլ —իւ, V. Վաշխել։

ՎԱՇԽԱԺՈՂՈՎ, usurier, ière, *s.*

ՎԱՇԽԱԺՈՂՈՎՈՒԹԻՒՆ, prêt usuraire. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Վաշխառութիւն։

ՎԱՇԽԱԿԱՆ, usuraire, *adj. Intérêt —.*

ՎԱՇԽԱԿԵՐ, **ՎԱՇԽԱՄՓՈՓ**, **ՎԱՇԽԱՌՈՒ**, usurier, ière, *s.*

ՎԱՇԽԱՌՈՒԹԻՒՆ, prêt usu-

raire. վաշխառութեամբ, V. վաշխել (ՎԱՇԽ)։ Հայերէն կ'ըսուի եւս վաշխամողովութիւն։

ՎԱՇԽԵԼ, prêter à usure.

ՎԱՇՏ (ւեէ), brigade, *sf.* — *d'infanterie, de cavalerie.* phalange, *sf.* *Ce héros guidait nos —s.*

ՎԱՇՏԱՊԵՏ (Պրէ ւեէ), général de brigade.

ՎԱՇՏԱՏՕՒՆԵԼ, ⎫ embrigader, *va.*
ՎԱՇՏԵԼ, ⎭

ՎԱՇՏԵՒՈՐԻ (ծեսակ մը ծաղկաբոյս. Կէ—Նէ է———է), œillet de poète.

1\. ՎԱԶ (—ր——), chariot, *sm.*

2\. ՎԱԶ (բեռան կառքի՝ նաւակի խոնոր կտաւէ ծածկոց), banne, bâche, *sf.*

ՎԱԶԵԼ (ծածկել խոնոր կտաւով), banner, *va.* — *des marchandises, un bateau.* bâcher, *va.* *On a mal bâché cette charrette.*

1\. ՎԱՌ, allumé, ée, enflammé, ée, ardent, ente, en feu, *adj.* ‖ luisant, ante, brillant, ante, *adj.* — ի —, luisant, ante, brillant, ante, éblouissant, ante, resplendissant, ante, *adj.*

2\. ՎԱՌ (խաչադրոշ նշանակ), bannière, *sf.* *La — d'une paroisse, d'une confrérie.* gonfalon կամ gonfanon, *sm.*

1\. ՎԱՌԱԿԻՐ (եկեղեցւոյ խաչադրոշ նշանակը կրող), gonfalonier կամ gonfanonier, *sm.* — եկեղեցւոյ, — de l'Église.

2\. ՎԱՌԱԿԻՐ (Իտալիոյ քանի մը ընկերհապետութեանց գլուխ), gonfalonier կամ gonfanonier, *sm.*

ՎԱՌԱՐԱՆ, foyer (է——յէ), *sm.* — (ի սենեակի), cheminée, *sf.* — (ծխափողոյ. Բէ—Բէ—Ն ւէ—ւէ—է), foyer, fourneau, *sm.* — սենեակներր տաքցունելու (——), V. Հրատան։

ՎԱՌԱՐԱՆԱՅԻՆ, focal, ale (*pl. focaux*), *adj.* *Distance focale.*

ՎԱՌԵԼ, allumer, enflammer, *va.* եռանդը —, exalter, *va.*

ՎԱՌԵԿ (էէլէ), poulet, *sm.* *Un — gras.* —ը կը բիբէ, le — piaule.

ՎԱՌԻԼ, s'allumer, prendre feu, s'enflammer, s'exalter, *vpr.*

ՎԱՌԻԿ (+է—րէԲ), V. Լուցանելիք, Լուցափայտ, Լուցան։

ՎԱՌՈՒՄ, ⎫ inflammation, *sf.*
ՎԱՌՈՒՄՆ, ⎭

ՎԱՌՎՌՈՒՆ, pétillant, ante, *adj.* — աչքեր ունենալ, avoir l'œil կամ le regard vif.

ՎԱՌՕԴ (—ր——Բ), poudre, *sf.* — (ի բնաղծ.), salpêtre, *sm.* — բամբակեայ, V. Հրաբամբակ։ Գործարան —ոյ, V. Վառօդա- նոց։ Մթերանոց —ոյ, V. Վառօդարան։ Տուփ —ոյ, poudrière, *sf.*

ՎԱՌՕԴԱԴՈՒՄ, poudrier, *sm.*

ՎԱՌՕԴԱՄԱՆ (որսորդաց), poire à poudre.

ՎԱՌՕԴԱՆՈՑ, poudrière, *sf.*

ՎԱՌՕԴԱՐԱՆ, magasin de կամ à poudre, poudrière, *sf.* — (պատերազմիկ նաւու), sainte-barbe (*pl.* des *saintes-barbes*), soute aux poudres, *sf.*

ՎԱՍՆ (համար), pour, à cause de, en regard à, en faveur de, *prép.* — Էր (ինչու համար), pourquoi? — որոյ, c'est pourquoi, voilà pourquoi, par conséquent.

ՎԱՍՏԱԿ, travail, labeur, *sm.*, fatigue, peine, *sf.* ‖ gain, bénéfice, profit, *sm.* — եւ կորուստ, profits et pertes.

ՎԱՍՏԱԿԱԲԵԿ, accablé, brisé de fatigue, outré, ée, *adj.* *Un cheval outré.*

ՎԱՍՏԱԿԱՍԷՐ, laborieux, euse, travailleur, euse, *adj.* ‖ travailleur, *sm.* — մեղու, abeille travailleuse.

ՎԱՍՏԱԿԱՒՈՐ, laborieux, euse, *adj.*

ՎԱՍՏԱԿԵԼ, travailler, se donner de la peine, prendre de la peine. || se fatiguer, se lasser, *vpr.*

ՎԱՍՏԱԿԻԼ, V. վաստկիլ ։

ՎԱՍՏԸԿԵԼ, } gagner, *va.* Դատը —, gagner un procès, sa cause. Մէկը —, s'assurer de quelqu'un, gagner.
ՎԱՍՏԿԵԼ, }

ՎԱՍՏԿՈՒԻԼ (ստակ), se gagner, *vpr.* [*va.*

ՎԱՍՏԿԵՑՈՒՆԵԼ, faire gagner,

ՎԱՏ, lâche, bas, *m.* basse, *f. adj.* || coquin, ine, *s.*

ՎԱՏԱԲԱԽՏ, malheureux, euse, *adj. Cette circonstance est d'un — augure. Il est —.* infortuné, ée, *adj. Père —. Jours —s.* ||infortuné, ée, *s. Secourir les —s.*

ՎԱՏԱԲԱԽՏՈՒԹԻՒՆ, mauvaise fortune, malheur, *sm.*, infortune, *sf.*

ՎԱՏԱԲԱՐ, lâchement, *adv.*

ՎԱՏԱԽԱՌՆՈՒԹԻՒՆ (յոռի խառնուած [ճիւղոց մարմնոյ]. Գ. ջերմեւեռը), intempérie, *sf.*

ՎԱՏԱՀԱՄԲԱՒ, mal famé, infâme, diffamé, ée, taré, ée, *adj. Un homme taré.*

ՎԱՏԱՀԱՄԲԱՒԵԼ, infamer, diffamer, *va.*

ՎԱՏԱՀԱՄԲԱՒԻՉ, infamant, ante, diffamant, ante, diffamatoire, *adj.*

ՎԱՏԱՀԱՄԲԱՒՈՂ, diffamateur, trice, *s.*

ՎԱՏԱՀԱՄԲԱՒՈՒԹԻՒՆ, infamation, infamie, diffamation, *sf.*

ՎԱՏԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, cacophonie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ջարաձայնութիւն ։

ՎԱՏԱՆԱԼ, être lâche, devenir lâche. [բաւ ։

ՎԱՏԱՆՈՒՆ, V. վատահամ-

ՎԱՏԱՌՈՂՋ, mal portant, maladif, ive, marmiteux, euse, *adj.*

ՎԱՏԱՍԻՐՏ, pusillanime, poltron, onne, lâche, *adj.* || —, poltron, onne, lâche, *s.*

ՎԱՏԱՍՐՏՈՒԹԻՒՆ, pusillanimité, poltronnerie, lâcheté, *sf.*

ՎԱՏԱՏԵՍ, V. կարճատես ։

ՎԱՏԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, V. կարճատեսութիւն ։

ՎԱՏԹԱՐ, mauvais, aise, méchant, ante, dégradant, ante, malheureux, euse, *adj.*

ՎԱՏԹԱՐԱՆԱԼ, s'abâtardir, *vpr.* [*va.*

ՎԱՏԹԱՐԱՑՈՒՆԵԼ, abâtardir,

ՎԱՏԹԱՐԵԱԼ ԺԱՄԱՆԱԿ (Հռովմէական դպրութեանց), décadence, *sf. Les poètes latins de la —.*

ՎԱՏԹԱՐՈՒԹԻՒՆ, abâtardissement, *sm.*, décadence, *sf.*

ՎԱՏՆԵԼ, dissiper, gaspiller, dilapider, prodiguer, *va.* — (ժամանակը), dépenser, perdre, *va.* — (ինչքը), fondre, *va.* Ո՛րչափ դրամ վատնած է այս մարդն իւր կենացը մէջ, que d'argent cet homme a dépensé dans sa vie!

ՎԱՏՆԻՉ, } dissipateur, trice, dépensier, ière, prodigue, dilapidateur, trice, *adj.* || dissipateur, trice, dépensier, ière, dilapidateur, trice, gaspilleur, euse, mangeur, euse, *s.*; prodigue, mange-tout (*pl.* des *mange-tout*), *sm.*
ՎԱՏՆՈՂ, }

ՎԱՏՆՈՒԹԻՒՆ, gaspillage, *sm.*

ՎԱՏՆՈՒՄ, } dissipation, dilapidation, consommation, *sf.*
ՎԱՏՆՈՒՄՆ, }

ՎԱՏՃՈՒԿ, coquin, ine, *s. Un tour de —. Tais toi, —! Un — de neveu.* Բարք վատճուկի, coquinerie, *sf. Sa — est bien connue.*

ՎԱՏՈՑԺ, maigre, *adj.*

ՎԱՏՈՏՆ (--ւ--ւ----ւ), traîne-potence, *sm.*

ՎԱՏՈՒԹԻՒՆ, lâcheté, *sf.*

ՎԱՏՈՒԺԱՆԱԼ, } maigrir, *vn.*,

ՎԱՏՈՒԺԻՆԱԼ, } s'atrophier, *vpr.* [*va.*

ՎԱՏՈՒԺԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, atrophier,

ՎԱՐ, en bas, au-dessous; à moins de, *prép.* Քսան դահեկանէն —, à moins de vingt piastres. Վերէն —, de haut en bas. —էն, —ի կողմէն, par en bas. —ն է, il est en bas. Հոն —ը, là-bas.

ՎԱՐԱԳՈՅՐ (*ֆէրտէ*), rideau, *sm.* || custode, *sf.* — դրան, portière, *sf.* Մեծ —, voile, *sm.* — (սենեկի պատուհանի, կառաց), V. Ծածք — (բեմարանի), toile, *sf.* Աչաց խոռոչին կողմնական —, custode, *sf.* — (աչաց), cataracte, *sf.* *On lui a fait l'opération de la — par extraction.* Կ'ըսուի եւ Լուսն — —ը գոցել, իջեցնել, fermer, baisser le rideau. —ը կը գոցուի, կ'իջնէ, le rideau se baisse. —ը քաշել, tirer le rideau. —ը կը վերնայ, կը բացուի, le rideau se lève.

ՎԱՐԱԳՈՒՐԵԱԼ, cataracté, ée, *adj.* *Œil —. Cet homme est —.*

ՎԱՐԱԶ (վայրի խոզ. կինն. *խօ-դուն փօմուզու*), porc sauvage, sanglier, *sm.* —ը կը խանչէ, le sanglier grogne.

ՎԱՐԱԶԱՄԱՆ (Աֆրիկէի տեսակ մը մեծ ծառ), baobab (*պաօպապ*), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Թաքենի.

ՎԱՐԱԶԱՀԱՒ (Խառուային Ամերիկայ տեսակ մ'անգղ [vautour]. *գէ-քէ*), condor, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ կուենտուր.

ՎԱՐԱԶԱՓՈՂՈՑ (լայն, մեծ փողոց), grande rue կամ grand' rue.

ՎԱՐԱԶՕՁ (անբոյն եւ յաղթանդամ օձ մը. *պօա*), boa, *sm.*

ՎԱՐԱՆ (*դիւդիւմ*), nœud (*նօ*), *sm.* *Cette poutre s'est rompue à cet endroit, parce qu'il y avait un —.*

ՎԱՐԱՆԱՒՈՐ (*դիւդիւմլիւ*), noueux, euse, raboteux, euse, *adj.*

ՎԱՐԱՆԱՄ, V. Վարանեալ:

ՎԱՐԱՆԱԳԱՆ, perplexe, *adj.*

ՎԱՐԱՆԱՄԻՏ, irrésolu, ue, perplexe, *adj.* || barguigneur, euse, *s.*

ՎԱՐԱՆԵԱԼ, hésité, ée, hésitant, ante, embarrassé, ée, perplexe, indécis, ise, flottant, ante, *adj.* || barguigneur, euse, *s.* — ենք, nous sommes embarrassés.

ՎԱՐԱՆԵՑՈՒՆԵԼ, embarrasser, *va.* Զիս կը վարանեցնէք, vous m'embarrassez. [*adj.*

ՎԱՐԱՆԵՑՈՒՑԻՉ, perplexe,

ՎԱՐԱՆԻԼ, hésiter (*էյլէնք*), balancer, barguigner, marchander, *vn.* [*sm.*

ՎԱՐԱՆՄՈՒՆՔ, barguignage,

ՎԱՐԱՆՈՂ, hésitant, ante, flottant, ante, *adj.*||barguigneur, euse, *s.*

ՎԱՐԱՆՈՒՄ, } hésitation, *sf.*,

ՎԱՐԱՆՈՒՄՆ, } embarras,

ՎԱՐԱՆՔ, } *sm.*, perplexité, incertitude, *sf.*, barguignage, *sm.*, irrésolution, indécision, indétermination, inquiétude, *sf.*, flottement, *sm.*, épine, *sf.* Ի՞նչ է ձեր վարանքը, quel est votre embarras? Արկանել ի վարանս, mettre dans l'embarras, embarrasser, *va.* *Vous me mettez dans l'embarras, vous m'embarrassez.*

ՎԱՐԱՊԱՆ (կապարի ձիու քթին վրայ անցուած կէս կլոր երկաթ), caveçon, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Քրուծակ, Վարձիկիք.

ՎԱՐԱՊԱՆԱԿ (բեռնակառ ըզգեստ մը), justaucorps, *sm.*

ՎԱՐԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, V. Նիմխանի լոբին. [nier, *sm.*

ՎԱՐԱՒԱՆԴԱՊԱՆ, palefre-

ՎԱՐԴ (կիւլ), rose, *sf.* Հարիւրթերթի —, — à cent feuilles. — կարմրերփեան, — rouge. — սպիտակ, — վանի (ակ կիւլիւ), — blanche. Մամռաւոր —, — mousseuse, կամ — moussue. — Պրովինեայ, — de Provins. — իւղ, de l'huile rosat. — ի ձէթ, — ի իւղ (կիւլ եաղը), essence de —, des —s. V. վարդախս, վարդածոց։

ՎԱՐԴԱԳՈՅՆ, rose, *adj. Une robe* —. rosé, ée, *adj. Vin* —. *Teint* —. — շրթունք, des lèvres de rose. || —, rose, *sm. Le — plaît à l'œil.*

ՎԱՐԴԱԶԳԻՔ, les rosacées, [*sfp.*

ՎԱՐԴԱԹԵՐԹԵԱՆ, rosacé, ée, *adj.*

ՎԱՐԴԱԹԵՐԹԻ, rosacé, ée, [*adj.*

ՎԱՐԴԱԹՈՒՓ, rosier, *sm.*

ՎԱՐԴԱԽԱՉ, rose croix (*pl.* des *rose-croix*), *sm.*

ՎԱՐԴԱԽԱՉԵԱՆ, rose-croix (*pl.* des *rose-croix*), *sm.*

ՎԱՐԴԱԽԱՌՆ, rosat, *adj. Onguent, vinaigre, sirop* —. — մեղր, miel —.

ՎԱՐԴԱԽՏ } **ՎԱՐԴԱՃՈՑ** } (գըզամըգ), rougeole, *sf.*

ՎԱՐԴԱԿԱՐՄԻՐ, rosé, ée, *adj. Vin* —. *Teint* —.

ՎԱՐԴԱԿԻՐ, V. Օրհնոց վարդապսակ (ՎԱՐԴԱՊՍԱԿ)։

ՎԱՐԴԱՁԵՒ, rosace, *sf.* Ջարդ —, rosette, *sf.* — զարդ (ի շինուածս), rose, *sf.* — ժապաւէն, rosette, *sf. Les —s de ses souliers.*

ՎԱՐԴԱՄԱՏՆ, aux doigts de rose, *adj.* Այգ —, l'Aurore aux doigts de rose.

ՎԱՐԴԱՄԵՏԱՂ (դժուարահալ մետաղ մի է), rhodium (ռօտիօմ), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Հռոդիոն։

ՎԱՐԴԱՊԵՏ, docteur, *sm.* — մարդկական հրահանգաց (humanités), humaniste, *sm.* V. Եւ Ուսուցիչ։ — Հրէից, rabbi կամ rabbin, *sm.*

ՎԱՐԴԱՊԵՏԱԿԱՆ, doctrinal, ale, doctoral, ale (*pl. doctoraux*), magistral, ale, didactique, dogmatique, doctrinaire, *adj.* — կարծիք, avis doctrinal. — մատենագրութիւն, didactique, *sm.* — արուեստ, didactique, *sf.* || doctrinaire, *sm.*

ՎԱՐԴԱՊԵՏԵԼ, endoctriner, dogmatiser, *vn.* [*sm.*

ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՂ, dogmatiseur,

ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, école, *sf.* || doctorat, *sm.* Աստուածաբանական —, V. Աստուածաբանութիւն։ — (փիլիսոփայութեան, կրօնից, գիտութեան), doctrine, *sf. La — de Platon, de saint Thomas.* Կրօնական — (տօկմա), dogme, *sm.* Ռաբբունեաց —, rabbinisme, *sm.* Տեսական —, théorie, *sf.* Փիլիսոփայական ստուգութիւնն ընդունողաց —, dogmatisme, *sm.* — հաւանականաց (ըստ աստուածաբանից [théologien]), probabilisme, *sm.* — հաւանական կարծեաց (ըստ աստուածաբանից), probabilité, *sf.* Քրիստոնէական —, catéchisme, *sm.* Քրիստոնական վարդապետութիւն (կարգ կամ միաբանութիւն մը քահանայից), doctrine chrétienne. Եղբարք Քրիստոնական վարդապետութեան, frères de la doctrine chrétienne, frères ignorantins, կամ լոկ frères. Սուտ — սորվեցունել, enseigner une doctrine fausse, dogmatiser, *vn.* [*sf.*

ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՒՀԻ, doctoresse,

ՎԱՐԴԱՊԵՏՕՐԷՆ, doctoralement, magistralement, didactiquement, dogmatiquement, *adv.*

ՎԱՐԴԱՊՍԱԿ, couronné de roses, *adj.* Օրհնոց — (օրհնոց

զգաստ եւ առաքինին՝ որուն կը նուիրուի վարդ [Գաղղիոյ քանի մը քիւղաքաղաքներուն մէջ]), rosière, *sf*. *La — de Nanterre.*

ՎԱՐԴԱՋՈՒՐ, eau de rose, eau rose.

ՎԱՐԴԱՍՏԱՆ, roseraie, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ վարդենիք, վարդուտ։

ՎԱՐԴԱՍՓԻՒՌ, semé de roses, *adj*.

ՎԱՐԴԱՎԱՌ, la fête de la Transfiguration, *sf*.

ՎԱՐԴԱՏԵՍ ԱԴԱՄԱՆԴ, rose, *sf*. *Ce n'est pas un brillant* (*շողակն.* պըռլեանթ), *c'est une —.*

ՎԱՐԴԱՐԱՆ, rosaire, chapelet, *sm*. — դարձունել, égrener son chapelet.

ՎԱՐԴԱՓԱՅՏ, bois de rose.

ՎԱՐԴԱՓԹԻԹ ՇՐԹՈՒՆՔ, des lèvres de rose.

ՎԱՐԴԱՔՈՍ, bédegar (պէտէկար), bédeguar (պէտէկուար), *sm*.

ՎԱՐԴԵՆԻ (կէ-ւ ֆէ-մի-նէ, կէ-ւ մա-սկիւ-լէ), rosier, *sm*. — վայրի, V. Մասրենի։

ՎԱՐԴԵՆԻՔ (պարտէզ վարդենեաց), roseraie, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւս վարդաստան։

ՎԱՐԴՄԱՐԱՊԱՏ (վարդերէ շինուած քաղցրուենի), conserve de roses, *sf*.

ՎԱՐԴՈՒՏ, V. վարդաստան, վարդենիք։

ՎԱՐԵԱԼ, conduit, ite, mené, ée, *adj*. || administré, ée, *adj*.

ՎԱՐԵԼ, conduire, *va*. || administrer, *va*. — (նաւակ, կառք), mener, *va*. Դատ —, poursuivre, *va*. V. Հերկել։

ՎԱՐԵԼԻ, V. Հերկելի։

ՎԱՐԶ (գաւազան իշխանութեան, մարաջախտի), bâton de commandement, de maréchal.

ՎԱՐԺ, exercé, ée, versé, ée (dans), instruit, uite, accoutumé, ée, rompu, ue, *adj*. — (ջուրի պէս) խօսել, parler couramment.

ՎԱՐԺԱՊԵՏ, professeur, maître, instituteur, *sm*. — (դպրոցի գեղջ), magister, *sm*. *C'est le — du village.* — ճարտարխօսութեան, V. Հռետոր։

ՎԱՐԺԱՊԵՏԱԿԱՆ, professoral, ale (*pl. professoraux*), *adj*. *Ton —.*

ՎԱՐԺԱՊԵՏԱՆՈՑ, école normale, *sf*.

ՎԱՐԺԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, professorat, *sm*. — (կ'ըսուի արհամարհանօք), pédanterie, *sf*.

ՎԱՐԺԱՊԵՏՈՒՀԻ, V. Վարժուհի։

ՎԱՐԺԱՐԱՆ (երկրորդական ուսմանց), V. վարժոց։ — ի Գերմանիա ուր կ'աւանդուին հելլէն եւ հռովմէական դպրութիւնք (lettres), gymnase, *sm*. Կ'ըսուի եւս գիմնասիոն։

ՎԱՐԺԱՐԱՆԵԱՑՔ, collège, *sm*. *Tout le — est à la promenade.*

ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ, collégial, ale (*pl. collégiaux*), *adj*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ վարժոցի։

ՎԱՐԺԵԱԼ, V. Վարժ։ — (երիվար), fait, *m*. faite, *f*. *adj*.

ՎԱՐԺԵԼ, V. վարժեցունել։

ՎԱՐԺԵԼԻՔ, V. Ճռուշակ, վարապան։

ՎԱՐԺԵՑՈՒՆԵԼ, exercer, dresser, instruire, accoutumer, habituer, acquiner, *va*. Օդին —, acclimater, *va*. Ինքզինք ցուրտի —, V. Ցուրտ։ Ծովի —, V. Ծովփնդել առնել։

ՎԱՐԺԻԼ, s'exercer, s'instruire, s'habituer à, se faire à, *vpr*. Օդին —, s'acclimater, *vpr*.

ՎԱՐԺՆԱԿԱՐԱՆ, fauconnerie, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւս Բազէարան։

ՎԱՐԺՈՑ (վարժարան [երկրորդական ուսմանց, enseignement

secondaire]), collège, *sm.* *Être en pension, être pensionnaire dans un* —. — մանկանց, V. Մանկավարժարան ։ — Գաղղիոյ (մեծ հաստատութիւն ի Բարիզ, զոր հիմնած է Փրանկիսկոս Առա. ջին ։ Այս հաստատութեան մէջ կը լինին հրապարակաւ եւ ձրի դասախօսութիւնք լեզուաց, բանասեղծութեան, պերճախօսութեան եւ բարձր գիտութեանց), collège de France.

ՎԱՐԺՈՑԻ, collégial, ale *(pl. collégiaux), adj.* Հայերէն կ'ըսուի եւս վարժարանի ։

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆ, exercice, usage, *sm.*, habitude, *sf.*

ՎԱՐԺՈՒԻԼ, V. վարժիլ ։

ՎԱՐԺՈՒՀԻ, maîtresse, institutrice, *sf.* — ճարտար, une habile institutrice.

ՎԱՐԺՔ ԵՐԻՎԱՐԻ, manège, *sm.* *Un cheval propre au* —. *Terme de* —. Հայերէն կ'ըսուի եւս Ձիավարժութիւն ։

ՎԱՐԻԼ, V. վարուիլ ։

ՎԱՐԻՉ, directeur, trice, *adj.* *Comité* —. dirigeant, ante, *adj.* ‖ —, conducteur, trice, *s.* *Moïse était le — du peuple de Dieu.* recteur, *sm.* *Le — de l'université de Paris, de l'académie de Bordeaux.* gouverneur, *sm.* *Le — de la Banque de France.* — (բեմադրօնի, գործարանի, դպրոցի), directeur, trice, *s.* — հասարա. խարհիկ կառաց, le directeur d'un omnibus, *sm.* — ծողով, V. վարչարան (1) ։ Հայերէն կ'ըսուի եւս կառուղիղ ։

. **ՎԱՐԿ**, crédit, *sm.*

ՎԱՐԿԱԳԻՐ, lettre de crédit, *sf.*

ՎԱՐԿԱԾ, hypothèse, *sf.*

ՎԱՐԿԱՆԻԼ, juger, *va.* *On a jugé nécessaire d'y pourvoir de bonne heure.*

ՎԱՐԿԱՊԱՐԱՑԻ, superficiel, elle, léger, ère, *adj.*

ՎԱՐՁ, V. վարձք ։ — (տան), loyer, *sm.* *Prendre une maison à* —. *Payer un gros — de maison.* — (սպասաւորի, մշակի), loyer, *sm.* *On ne doit point retenir le loyer du serviteur.* — (գործաւորի), loyer, paye (բեյ, եւ pus ոմանց բէ), *sm.* *On ne doit point retenir le loyer de l'ouvrier.* —ու բռնել, —ով բռնել, louer, affermer, *va.* —ու բռնել (նաւը), fréter, noliser, *va.* —ու տալ, donner à ferme, affermer, donner à louage, louer, *va.* —ու տալ (նաւը), fréter, *va.* Երկիրը —ու տալ, amodier, *va.*

ՎԱՐՁԱԲԵՐ (արժէք տան), locatif, ive, *adj.* *Valeur locative.*

ՎԱՐՁԱԲՆԱԿ (+եր-ք), locataire, hôte, esse (ōr, ե-), *s.* Բայց այսօր կը գործածուի առաջինն ։ V. եւ վարձաւոր, վարձուոր ։

ՎԱՐՁԱԳԻՐ (գիր վարձու նաւի), charte partie.

ՎԱՐՁԱԿ, chanteuse, cantatrice, *sf.*

ՎԱՐՁԱԿԱԼ, fermier, amodiateur, *sm.* — ապարակի, métayer, *sm.* — հարկաց, traitant, *sm.*

ՎԱՐՁԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, location, *sf.* — ագարակի, métayage, *sm.*

ՎԱՐՁԱԿԱԼՈՒՀԻ, fermière, *sf.* — ագարակի, métayère, *sf.*

ՎԱՐՁԱԿԱՆ, mercenaire, *adj.* *Labeur, travail* —. կ'ըսուի եւս փոխարք. *Des louanges* —*s.*

ՎԱՐՁԱԿԱՌՔ, voiture de remise, կամ լոկ remise, *sm.*

ՎԱՐՁԱՀԱՏՈՅՑ, récompenseur, *adj. m.*, rémunérateur, trice, *adj.* ‖ dispensateur des récompenses, rémunérateur, trice, *s.* — լինել, V. վարձատրել ։

ՎԱՐՁԱՏՈՒ, bâilleur, euse, *s.*

ՎԱՐՁԱՏՐԵԼ, récompenser, rémunérer, salarier, *va.*

ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆ, récompense, rémunération, *sf.*

ՎԱՐՁԱՒՈՐ, V. Վարձուոր։

ՎԱՐՁԵԱԼ, loué, ée, *adj.* || à gages, *adj.* *Des applaudissements à gages.*

ՎԱՐՁԵԼ, louer, salarier, prendre à loyer, à louage, soudoyer, payer, acheter, gager, solder, fréter, *va.* — նաւը, affréter, *va.*

ՎԱՐՁԿԱՆ, mercenaire, vénal, ale *(pl. vénaux), adj.* || —, salarié, mercenaire, *sm.* V. Վարձեալ։

ՎԱՐՁԿԱՆԱԳՐԻՉ, une plume vénale.

ՎԱՐՁԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, salariat, *sm.*, vénalité, *sf.* Վարձկանութեամբ (սակի համար), vénalement, *adv.* *Il exerce — sa charge.*

ՎԱՐՁԿԱՆՕՐԷՆ, mercenairement, *adv.* V. եւ Վարձկանութեամբ (**ՎԱՐՁԿԱՆՈՒԹԻՒՆ**)։

ՎԱՐՁՈՂ, loueur, euse, *s.*

ՎԱՐՁՈՒԱԾ, V. Վարձեալ։ — ըլլալ, se louer, *vpr.* Մէկէ մը — ըլլալ, être à la solde de quelqu'un.

ՎԱՐՁՈՒՄ, } location, *sf.*,
ՎԱՐՁՈՒՄՆ, } louage, *sm.* || bail *(pl.* des *baux), sm.*

ՎԱՐՁՈՒՈՐ, mercenaire, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Վարձական։ || — (ֆէրմիէ), V. Վարձաբնակ, Վարձաւոր։ || — (գործաւոր. սարակ), manouvrier, ière, *s.* Իբրեւ —, V. Վարձկանօրէն։

ՎԱՐՁՈՒՈՐԱԿԱՆ, mercenaire, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Վարձական, Վարձուոր։

ՎԱՐՁՔ, salaire, gages, *sm.* || émolument, *sm.*, émoluments, *sm.* || récompense, *sf.* || loyer, *sm.* || tribut, *sm.* || droit, *sm.* Ար-դատակշիռ, արժանահատոյց —, juste récompense. — ագարակի, fermage, *sm.* Եզին կամ ձիոյ համար ախոռի —, établage, *sm.* Կերակրոյ եւ բնակութեան —, pension, *sf.* Նաւու —, fret, nolis (նօլի), naulage, *sm.* — սայլորդի, charriage, *sm.* — (աշխատութեան), rétribution, *sf.* — (գործաւորի), loyer, paye (բէյ, եւ ոչ ոմանց բէ), *sm.* — (վարձկանի), paye, *sm.* — (զօրաց), paye, *sm.* — (տան), louage, loyer, *sm.*, location, *sf.* Երեքամսեայ — (տան), terme, *sm.* Տարեւոր —, V. Տարեւոր։ Տարեւոր, տարեկան — (պաշտօնէի), émoluments, appointements, *smp.*, traitement, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ռոճիկ։ — (բժշկի, փաստաբանի, քահանայի), honoraires, *smp.* —ն հատուցանել, donner à quelqu'un le salaire qu'il mérite, rétribuer, *va.* — տալ, récompenser, donner le salaire dû, salarier, *va.* —ով բռնել, gager, *va.*

ՎԱՐՄԱՐԿՈՂ (թակարդով կաքաւ [քէքլիք] բռնող որսորդ), tonneleur, traîneur, *sm.*

ՎԱՐՄՈՒՆՔ, traitement, manège, *sm.*, conduite, *sf.*

ՎԱՐՆԳԵՆԻ, concombre, *sm.* *Semer, planter des —s.* Ջրասէր է —, le — est ami de l'eau. Հայերէն կ'ըսուի եւ Վարնկենի։

ՎԱՐՆԿԵՆԻ, V. Վարնգենի։

1. **ՎԱՐՈՑ** (առնի, առնացի անդամ), membre viril, pénis (բէնիս), *sm.*, verge, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Պոչ, Ծառան, Կլիր։

2. **ՎԱՐՈՑ** (գաւազան երկայն եւ ճապուկ), verge, *sf.* *Le cocher a rompu la — de son fouet.* — (գաւազան [բարապանաց]), verge, *sf.* — (գաւազան [զարնելու]), verge, *sf.* *Cet enfant craint la —.*

3. **ՎԱՐՈՑ** (հին չափ մը [պաստառաց, գետնոյ]), verge, *sf.*

ՎԱՐՈՑԱՒՈՐ, sergent à verge, hoqueton, *sm.* — բարապան, huissier à verge.

ՎԱՐՈՒԻԼ, se conduire, se comporter, se porter, *vpr.* || traiter, *va.* Հակառակ — (հրամանի, օրինաց), transgresser, *va.* — աղէկ, գէշ մէկուն հետ, en user bien, mal avec quelqu'un. Որովհետեւ դուք միշտ աղէկ վարուեցաք ինծի հետ, ես ալ գէշ չեմ վարուիր ձեզի հետ, comme vous en avez toujours bien usé avec moi, je n'en userai pas mal avec vous. *Comme il en a toujours bien usé avec moi, j'en ai toujours usé de la même manière.* Ինծի հետ շատ սիրով վարուեցաւ, il en a usé fort obligeamment կամ complaisamment à mon égard. Մէկուն հետ անխնայ —, traiter quelqu'un sans ménage.

ՎԱՐՈՒԺԱՆ (արու որսական թռչուն մը), tiercelet, *sm.*

ՎԱՐՈՒԺԱՆԱԿ (որսական թռչուն [այսինքն բազէ <faucon>, ճուռակ <épervier>, ցախէն <autour>, եւայլն]), oiseau, *sm.*

ՎԱՐՈՒՄ, } traitement, *sm.*
ՎԱՐՈՒՄՆ, } — *favorable. Bon, mauvais* —. V. եւ վարմունք.

ՎԱՐՈՒՑԱՆ, labeur, *sm.*, semaille, *sf.*

ՎԱՐՈՒՆԳ (խըյար), concombre, *sm.* Փոքրիկ — (գիւչիւք խըյար. թուրշուլուգ խըյար), cornichon, *sm.* *Confire des —s.* Կ'ըսուի եւ վարունկ.

ՎԱՐՈՒՆՔ, V. վարունգ.

ՎԱՐՉԱԿԱՆ, gouvernemental, ale *(pl. gouvernementaux), adj.* *Le pouvoir —. Système —.* directorial, ale *(pl. directoriaux), adj.* administratif, ive, *adj.* *Talents, règlements —s.*

1. **ՎԱՐՉԱՐԱՆ** (ուղղիչ, վարիչ ժողով), directoire, *sm.* *Le — fédéral de la Suisse.*

2. **ՎԱՐՉԱՐԱՆ** (հինգ անդամներէ բաղկացեալ Գաղղիացւոց ժողով մը, 27 հոկտ. 1795—9 նոյեմ. 1799), directoire կամ directoire exécutif, *sm.*

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ, gouvernement, *sm.*, administration, *sf.* — (բժշկարանի, դպրոցի), direction, *sf.* — (վարդապետարանի, ակադեմիոյ), rectorat, *sm.* *Aspirer au —. Pendant son —.* Բարձրագոյն —, la haute administration. Վարչութեան, V. վարչական.

ՎԱՐԳԵՑ, habile, *adj.* || —, maître, *sm.* V. եւ վարպետորդի.

ՎԱՐԳԵՑՈՐԴԻ, fin, *m.* fine, *f.*, cauteleux, euse, *adj.* || —, drôle, *sm.* V. եւս Մատանորդի.

ՎԱՐԳԵՑՈՒԹԻՒՆ, habileté, *sf.*, stratagème, *sm.*

ՎԱՐՍ, V. վարսք.

ՎԱՐՍԱԿ (եուլաֆ), avoine, *sf.* Կ'ըսուի երբեմն Aveine, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ կոտեմուկ.

ՎԱՐՍԱՄ (գիսաւոր, ծամաւոր, ագեւոր աստղ), comète, *s.*

ՎԱՐՍԱՄԱԽԱՂ (թղթի խաղ մը), comète, *sf.*

ՎԱՐՍԱՄՆ (խելագարութիւն), frénésie, *sf.*

ՎԱՐՍԱՄՆԱՀԱՐ (խելագար), frénétique, *adj.* *Un homme —.* || —, frénétique, *s.* *C'est un —.*

ՎԱՐՍԱՅԱՐԴԱՐ, coiffeur, euse, *s.*; friseur, *sm.*

ՎԱՐՍԱՎԻՐԱՅ, coiffeur, euse, *s.* || barbier, *sm.*

ՎԱՐՍԱՒՈՐ, chevelu, ue, feuillé, ée, *adj.* — աստղ, V. վարսամ.

ՎԱՐՍՆԱԿ (տեսակ մը բոյս. [illegible]), sparte, alfa, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ կեմ.

ՎԱՐՍՔ, chevelure, *sf.* || che-

velure, *sf.*, crin, *sm.* Գիսակ —, V. կեղծամ։ [*sfp.*

ՎԱՐՏԻՔ, caleçon, *sm.*, braies,

ՎԱՐՔ, vie, *sf.*, mœurs (Ժօռ. ասման ոչ բարւոք կը հնչեն Ժօռ. իսկ յոգնակւոյ մէջ՝ ինչ. Des mœurs honnêtes կարդալու է դէ Ժօռ օնէդ, կամ թոս այլոց դէ Ժօռ-զ-օնէդ), *sfp.* Բարի —, conduite, *sf.*. mœurs, *sfp.*

ՎԱՐՔԱՍ (նաւակ), barque, *sf.*

ՎԱՒԱՇ, libitineux, euse, *adj.* *Appétits —.* lascif, ive, *adj.* *Le bouc est un animal très —.*

ՎԱՒԱՇԱԼԻՑ, lascif, ive, *adj.* *Une posture, une danse lascive. Des regards, des vers —s.*

ՎԱՒԱՇԱԿԱՆ, libitineux, euse, *adj.* *Appétits —.*

ՎԱՒԱՇՈՏ, libitineux, euse, *adj.* *Appétits —.* lascif, ive, *adj.* *Le bouc est un animal très —.*

ՎԱՒԱՇՈՏԱԲԱՐ, lascivement, *adv.* *Regarder, danser —.*

ՎԱՒԱՇՈՏՈՒԹԻՒՆ, lasciveté, *sf.* *La — de Cléopatre.*

ՎԱՒԵՐ, valide, valable, *adj.* *Cet acte n'est pas valide, valable.*

ՎԱՒԵՐԱԲԱՐ, authentiquement, validement, valablement, *adv.* [risa, *sm.*

ՎԱՒԵՐԱԳԻՐ, ratification, *sf.*,

ՎԱՒԵՐԱԳՈՐԾԵԼ, ratifier, *va.*

ՎԱՒԵՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, validation, ratification, *sf.*

ՎԱՒԵՐԱԿԱՆ, authentique, *adj.* *Acte, pièce, contrat —.* valide, valable, *adj.* *Cet acte n'est pas valide, valable.* || authentique, *adj.* *Une histoire —.* — գործել, ընել, V. վաւերացունել։ — կերպիւ, կերպով, V. վաւերաբար։

ՎԱՒԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, authenticité, *sf.* *L'— d'un fait, d'une nouvelle, des livres sacrés.* validité, *sf.* *La — des sacrements dépend de . . .* վաւերականութիւնք, V. վաւերաբար։

ՎԱՒԵՐԱՑՈՒՄ, } validation,
ՎԱՒԵՐԱՑՈՒՄՆ, } *sf.* || régalisation, ratification, *sf.*

ՎԱՒԵՐԱՑՈՒՆԵԼ. rendre authentique, authentiquer, valider, *va.* || légaliser, ratifier, *va.*

ՎԵՀ, majestueux,euse, élevé, ée, *adj.* — կերպիւ, կերպով, majestueusement, *adv.*

ՎԵՀԱԳՈՅՆ, supérieur, eure, souverain, aine, *adj.* — իշխան, V. վեհապետ։

ՎԵՀԱԴՐԱՄ (Անգղիացւոց ոսկի դրամ մ'որ կ'արժէ 25 փր. եւ 25 հարիւր), souverain, *sm.*

ՎԵՀԱԺՈՂՈՎ, congrès, *sm.*

ՎԵՀԱՆՁՆ, magnanime, généreux, euse, grand, ande, fier, *m.* fière, *f.* *adj.* || magnanime, *sm.*

ՎԵՀԱՆՁՆԱԲԱՐ, magnanimement, généreusement, *adv.*

ՎԵՀԱՆՁՆՈՒԹԻՒՆ, magnanimité, générosité, grandeur, fierté, *sf.*

ՎԵՀԱՊԵՏ (վեհագոյն իշխան), souverain, *sm.* *Il faut obéir au —.* || — (միահեծան իշխան. միապետ. թագաւոր), souverain, *sm.* *Grand —. Tous les —s de l'Europe.* կը գործածուի եւս իգաբար. *Les ordres qu'il a reçus de sa souveraine.*

ՎԵՀԱՊԵՏԱԿԱՆ, souverain, aine, *adj.* *Puissance, autorité souveraine.*

ՎԵՀԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, souveraineté, *sf.*

ՎԵՀԱՓԱՌ, majestueux, euse, auguste, *adj.* [*sf.*

ՎԵՀԱՓԱՌՈՒԹԻՒՆ, majesté,

ՎԵՀԵՐԻԼ, craindre, *vn.* || hésiter (էզիդէ), *vn.*

ՎԵՀՈՒԹԻՒՆ, majesté, grandeur, *sf.*

ՎԵՂԱՐ, capuchon, *sm.* [*adj.*

ՎԵՂԱՐԱՒՈՐ, capucin, ine,

ՎԵՇՏԱՍԱՆ (տասնուվեց), seize, *adj. num.* — *mille francs.* || —, seize, *sm. Le nombre* —.

ՎԵՇՏԱՍԱՆԱԾԱԼ, in-seize, *adj.* Կը գրուի եւ in-16. — մատեան, in seize, *sm.*

ՎԵՇՏԱՍԱՆԱՄԵԱՅ, de seize ans, *adj.*

ՎԵՇՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ, seize, *adj. Chapitre* —. seizième, *adj.* — որ (ամսոյ), seizième, *sm.* — մասն, seizième, *sm.* || — (— անգամ), seizièmement, *adv.*

ՎԵՐ. Ի —, haut, en haut, *adv.* || dès, depuis, *prép.* Անդ ի վեր, là-haut, *adv.* Ի վեր անդ, ci-dessus, *adv.* Ի վեր քան, sur, *prép.* Ի վեր քան զ..., au-dessus de, *prép.* Ի վեր քան զամենայն, par-dessus tout, *adv.* Երբէն ի վեր, ո՞րչափ ատենէ ի վեր (ո՞րչափ ատեն է որ), depuis quand? կամ depuis combien de temps? Տասնուերկու տարիէ ի վեր հիւանդ, malade depuis douze ans. Այն օրէն ի վեր յորում, depuis le jour où. Այն ժամանակէն ի վեր, depuis ce temps. Առտուընէ ի վեր, dès le matin. Լուսնալէն ի վեր, dès le point du jour. Այն վայրկենէն ի վեր, depuis ce moment. Շատ հին ժամանակներէ ի վեր, de toute ancienneté, *adv.* Ծննդենէս երիտասարդութենէս ի վեր, dès ma naissance, depuis ma jeunesse. Մանկութենէ ի վեր. dès le berceau, dès l'enfance. Ի վեր հանել, découvrir, dévoiler, *va.* Ի վեր հանել (գաղտնիք մը), révéler, *va.* Վեր ի վայր տապալել, վեր ի վայր առնել, հարկանել, շրջել (շականուվրայ ընել), renverser, *va.* Ի վեր գալ, se découvrir, se dévoiler, *vpr.* V. եւ վերիվերոյ։

ՎԵՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ (վերջաբան. եզրակացութիւն), épilogue, *sm.*

ՎԵՐԱԲԵՐԱԿԱՆ, relatif, ive, *adj.* [*adv.*

ՎԵՐԱԲԵՐԱՊԷՍ, relativement,

ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ, relatif, ive, *adj.* || concernant, *prép.* || relativement, *adv.*

ՎԵՐԱԲԵՐԵԼ, élever, relever, hausser, rehausser, porter, *va.* || présenter, offrir, *va.* || rapporter, attribuer, référer, *va.* || proférer, dire, prononcer, *va.* || manifester, déclarer, *va.* || avoir des renvois.

ՎԵՐԱԲԵՐԻԼ, être porté en haut, s'élever, *vpr.* || se rapporter à, se référer, *vpr.*, concerner, *va.*, appartenir, *vn.*, regarder, *va. Cela ne vous regarde pas.*

ՎԵՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, relation, *sf.*, rapport, trait, *sm.* — ունենալ, avoir des relations, des rapports.

ՎԵՐԱԲՈՒՍԱՆԻԼ, renaître, *vn.*

ՎԵՐԱԳԱԼՈՒՍՏ, retour, *sm.*

ՎԵՐԱԳԱՆԳ (գանգը ծածկող մասունք), épicrâne, *sm.*

ՎԵՐԱԳՈՅՆ, ci-dessus, *adv.* || —, souverain, aine, supérieur, eure, suprême, *adj.* — կերպիւ, կերպով, supérieurement, *adv.*

ՎԵՐԱԳՈՎԵԼ, relouer, *va.*

ՎԵՐԱԳՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, supériorité, *sf.*

ՎԵՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ (նամակի), adresse, suscription, *sf.* Կ'ըսուի եւ Երեսագիր, Հասցէ։

ՎԵՐԱԴԱՌՆԱԼ, retourner, *vn.*, s'en retourner, *vpr.*

ՎԵՐԱԴԱՐՁ, retour, *sm. Je songe à mon* —. || regrès, *sm.*

ՎԵՐԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆ (շրջումն բնական կամ սովորական կարգի բանից), anastrophe, *sf.* [*s.*

ՎԵՐԱԴԻՏՈՂ, inspecteur, trice,

ՎԵՐԱԴԻՐ, épithète, *sf.*; ad-

jectif, *sm.* — տարւոյ, épacte, *sf.* *Par l'— on connaît l'âge de la lune.* [fier, *va.*

ՎԵՐԱԹՈՐԵԼ, cohober, recti

ՎԵՐԱԹՈՐՈՒՄ, } cohobation,
ՎԵՐԱԹՈՐՈՒՄՆ, } rectification, *sf.* [*adj.*

ՎԵՐԱԾԱԿԱՆ, réductif, ive,

ՎԵՐԱԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, réductibilité, *sf.*

ՎԵՐԱԾԵԼ, réduire, *va.* Դրութեան մը —, V. Դրութիւն։

ՎԵՐԱԾԵԼԻ, réductible, *adj.*

ՎԵՐԱԾԻՉ, réductif, ive, *adj.*

ՎԵՐԱԾԽԻԼ([կերածը] վեր գալ. *Ժող.*), revenir, *vn.* *L'ail* (սխտոր), *l'échalote revient.*

ՎԵՐԱԾԽԻՉ, exhalant, *adj. m.*

ՎԵՐԱԾԽՈՒԹԻՒՆ (ստամոքսի գոլորշեաց վերելութիւն. *Ժող.*), rapport, *sm.* *Un — aigre. L'ail* (սխտոր) *donne des —s, de fâcheux —s. Les raves causent des —s.* || — (մարմիններէն ելած գոլորշի. բուրում. արտաշնչութիւն), exhalaison, *sf.* — *douce, agréable. Des —s fétides.* — (բուրեր [հոտ]. արձակելը [գոլորշի]), exhalation, *sf.*

ՎԵՐԱԾՆԱՆԻԼ, V. Վերածնիլ։

ՎԵՐԱԾՆԱՆՈՂ, V. Վերածնիչ։

ՎԵՐԱԾՆԵԱԼ, renaissant, ante, *adj.*

ՎԵՐԱԾՆԵԼ, régénérer, *va.* *Le baptême nous régénère en J.-C.*

ՎԵՐԱԾՆԻԼ, renaître, *vn.*, se régénérer, *vpr.*

ՎԵՐԱԾՆԻՉ (վերստին ծնիչ), régénérateur, trice, *adj.* *Principe —.* || — (նորոգիչ), régénérateur, trice, *s.* *Lycurgue fut le — des mœurs à Lacédémone.*

ՎԵՐԱԾՆՈՒԹԻՒՆ, renaissance, régénération, palingénésie, *sf.*

ՎԵՐԱԾՈՒԹԻՒՆ, }
ՎԵՐԱԾՈՒՄ, } réduction, *sf.*
ՎԵՐԱԾՈՒՄՆ, }

ՎԵՐԱԿԱՆԳՆԵԼ, relever, redresser, *va.*

ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄ, } relèvement,
ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄՆ, } *sm.* || renaissance, *sf.*

ՎԵՐԱԿԱՑՈՒ, inspecteur, trice, conservateur, trice, directeur, trice, *s.*; supérieur, préposé, garde, *sm.* Գլխաւոր —, promoteur, *sm.* — (եկեղեցւոյ), marguillier, *sm.* — ելեւմտից արքունի, surintendant, *sm.* Կին գլխաւոր —ի, surintendante, *sf.* — պարանաց խարսխաց նաւու, V. Պարանապետ։ — գործաւորաց, contremaître, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Գործավար։ — կարգել, préposer, *va.*

ՎԵՐԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, inspection, *sf.* || inspectorat, *sm.* Գլխաւոր —, surintendance, *sf.* — (եկեղեցւոյ), marguillerie, *sf.*

ՎԵՐԱԿԵՆՑԱՂԻԼ, renaître, *vn.*

ՎԵՐԱԿՆՔԵԼ, V. Վերամկրտել։

ՎԵՐԱԿՈՉԵԼ, appeler de nouveau, rappeler, *va.*

ՎԵՐԱԿՈՉՈՒՄ, } rappel, *sm.*
ՎԵՐԱԿՈՉՈՒՄՆ, } *Le — de l'exil. Son — à la cour.*

ՎԵՐԱՀԱՍ, imminent, ente, *adj.* *Une ruine imminente.* instant, ante, *adj.* *Le péril, le besoin est —.*

ՎԵՐԱՀԱՍՈՒԹԻՒՆ, imminence, *sf.* *L'— du péril.*

ՎԵՐԱՀԱՍՏԱՏԵԼ, restituer, rétablir, *va.* [ble, *adj.*

ՎԵՐԱՀԱՍՏԱՏԵԼԻ, restituable,

ՎԵՐԱՀԱՍՏԱՏԻԼ, se rétablir, *vpr.*

ՎԵՐԱՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ, restitution, restauration, *sf.*, rétablissement, *sm.*

ՎԵՐԱՀԱՍՏՄԱՆԻԼ, V. Վերահաստատիլ։

ՎԵՐԱՀԱՐԿ, surtaxe, *sf.* *Payer la taxe et la —.*

ՎԵՐԱՀՍԿԵԼ, surveiller, *va*. — *des travaux. Il faut — sa conduite.* Կը գործածուի երբեմն իբրեւ *vn*. — *à tout ce qui se passe.*

ՎԵՐԱՀՍԿՈՂ, surveillant, *sm*.

ՎԵՐԱՄԱՐՏԻԿ, revancheur, *sm*. — լինել, ըլլալ, revancher, *va*.

ՎԱՐԱՄԲԱՐՁ (տան բարձրագոյն դստիկոններն ելնելու մեքենայ), ascenseur, *sm*.

ՎԵՐԱՄԿՐՏԵԼ (վերստին մկրտել), rebaptiser ([illegible]), *va*. Հայերէն կ՛ըսուի եւ վերակնքել ·

ՎԵՐԱՄԿՐՏՈՒԹԻՒՆ (վերստին մկրտութիւն), rebaptisation, *sf*.

ՎԵՐԱՅ. **Ի** —, dessus, par-dessus, au-dessus, *adv*. || sur, au-dessus de, *prép*. Կալ ի վերայ, ի վերայ կալ, découvrir, *va*. V. եւ վրայ · [ter, *vn*.

ՎԵՐԱՆԱԼ, s'élever, *vpr*., mon-

ՎԵՐԱՆԿՈՒՄ } (դարձեալ անկումն), re-
ՎԵՐԱՆԿՈՒՄՆ } chute, *sf*.

ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԵԼ, renouveler, restaurer, régénérer, *va*.

ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ, } restaura-
ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՂ, } teur, trice, régénérateur, trice, *s*.

ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆ, } res-
ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒՄ. } tau-
ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒՄՆ, } ra-
tion, régénération, *sf*.

ՎԵՐԱՆՈՑ, paletot, *sm*.

ՎԵՐԱՇԻՆԵԼ, reconstruire, réédifier, *va*.

ՎԵՐԱՇԻՆՈՒԹԻՒՆ, reconstruction, réédification, *sf*.

ՎԵՐԱՊԱՀԵԼ, réserver, *va*. Իրեն —, se réserver, *vpr*.

ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄ, } réserve, *sf*.
ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄՆ, }

ՎԵՐԱՊԱՏՈՒԵԼԻ, révérend, *adj*. *m*. — հայր, — père.

ՎԵՐԱՊԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ, révérence, *sf*.

ՎԵՐԱՏԵՍՈՒՉ, provéditeur, *sm*. — *de la santé*. — (վարժարանի), principal, *sm*. *Le père* —. — համալսարանի, grand maître de l'université.

ՎԵՐԱՏԵՍՉՈՒԹԻՒՆ (վարժարանի), principalité, *sf*.

ՎԵՐԱՐԿՈՒ, manteau, surtout, pardessus, *sm*. Կայսերական —, manteau impérial. Երկայն — (կառավարի, ձիապանի), V. Սուկան(2) · — (անկողնոյ), V. Վերմակ ·

ՎԵՐԱՑԱԲԱՐ, abstractivement, *adv*. [*adj*.

ՎԵՐԱՑԱԿԱՆ, abstractif, ive,

ՎԵՐԱՑԵԱԼ, abstrait, aite, *adj*. — թիւ, V. Թիւ · — անուն (ինչպէս՝ սպիտակութիւն), abstrait, *sm*. [ment, *adv*.

ՎԵՐԱՑԵԼԱԲԱՐ, abstraite-

ՎԵՐԱՑՈՒՄ, } élévation, abs-
ՎԵՐԱՑՈՒՄՆ, } traction, sublimation, *sf*., lever-Dieu, *sm*.

ՎԵՐԱՑՈՒՆԵԼ, élever, *va*. || sublimer, *va*.

ՎԵՐԱՓՈԽՈՒՄՆ (փոխումն Սրբոյ Կուսին յերկինս), assomption, *sf*. *L'— de la sainte Vierge.* Տօն վերափոխման, Assomption, *sf*. *L'Assomption est le quinze d'août.* Նկար, պատկեր վերափոխման, Assomption, *sf*. *L'Assomption du Titien.*

ՎԵՐԵԼԱԿ ([illegible]), ascendant, ante, *adj*.

ՎԵՐԵԼԱԿԱՆ, ascensionnel, elle, *adj*. — զօրութիւն, ոյժ, force ascensionnelle. — զանազանութիւն, différence ascensionnelle.

ՎԵՐԵԼՈՒԹԻՒՆ } ([illegible]), as-
ՎԵՐԵԼՔ } cension, *sf*.

ՎԵՐԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, épode, *sf*. || palinod, *sm*.

ՎԵՐԵՐԵՒՈՒԹԻՒՆ (արտաքին տեսիլ), apparence, *sf*.

ՎԵՐԸՆԾԱՅՈՒԹԻՒՆ, promotion, *sf.*

ՎԵՐԸՆՏՐԵԼ, réélire, renommer, *va.*

ՎԵՐԸՆՏՐԵԼԻ, rééligible, *adj.*

ՎԵՐԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ, réélection, *sf.*

ՎԵՐԹԹՈՒԱԾՆԱՅ (ըստ տարրաբանից [chimiste]), peroxyde, *sm.* — *de fer, de manganèse.*

ՎԵՐԻՆ, haut, *m.* haute, *f.*, supérieur, eure, *adj.* — Եգիպտոս, la haute Égypte. — երեսաց, superficiel, elle, *adj.* Ի — երեսս (երեսանց), superficiellement, *adv.* Ի — կողման, en haut de, *prép.*

ՎԵՐԻՎԵՐՈՅ, superficiel, elle, *adj. Un travail* —. ‖ superficiellement, *adv. Il ne sait ces choses que* —.

ՎԵՐԼՈՒԾԱԲԱՐ, analytiquement, *adv.* Հայերէն կ'ըսուի եւ վերլուծօրէն.

ՎԵՐԼՈՒԾԱԿԱՆ, analytique, *adj.*

ՎԵՐԼՈՒԾԵԼ, analyser, *va.*

ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹԻՒՆ, analyse, *sf.*

ՎԵՐԼՈՒԾՕՐԷՆ, analytiquement, *adv.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ վերլուծաբար.

ՎԵՐԾԱՆԵԼ, lire, *va.*

ՎԵՐԾԱՆՈՂ, lecteur, trice, *s. Cet ouvrage a peu de —s.* V. Գրակարդաց.

ՎԵՐԿԵՆՑԱՂՈՒԹԻՒՆ, renaissance, *sf.*

ՎԵՐՄԱԿ (Եօրղան), couverture, *sf.* Ձիւնուորաց բրդեայ —, couverte, *sf.* Ոտից —, couvre-pied (*pl.* des *couvre-pieds*), *sm.*

ՎԵՐՄԱԿԱՎԱՃԱՌ (Եօրղանճը), marchand de couvertures de lit, couverturier, *sm.*

ՎԵՐՄԱԿԱՐԱՐ (Եօրղանճը), fabricant de couvertures de lit, couverturier, *sm.*

ՎԵՐՆԱԲԵՐԴ, acropole, *sf.*

ՎԵՐՆԱԳԻՐ, titre, intitulé, *sm.*, intitulation, *sf.* — (շէնքի վրայ), épigraphe, *sf.* — դնել, V. վերնագրել.

ՎԵՐՆԱԳՈՅՆ, supérieur, eure, *adj.*

ՎԵՐՆԱԳՐԵԼ, intituler, *va.*

ՎԵՐՆԱԴՈՒՌՆ (Քէֆէնք), trappe, *Lever, ouvrir la —. La — était ouverte, il tomba dans la cave.* ‖ — (ծակ կամ բերան վերնատանց), trappe, *sf. Monter dans un grenier par la —.*

ՎԵՐՆԱԶԳԵՍՏ, paletot, *sm.*

ՎԵՐՆԱԹԱՆԳ (ձիու քամքի լայն փոկը), surfaix, *sm.*

ՎԵՐՆԱԼ, se lever, *vpr.* Վարագոյրը կը վերնայ (կը բացուի), le rideau se lève.

ՎԵՐՆԱԽԱՐԻՍԽ, tailloir, abaque, *sm.*

ՎԵՐՆԱՁԵՌՆ (դաստակի եւ մատանց մէջտեղն եղող մասն), métacarpe, *sm.*

ՎԵՐՆԱՁԵՌՆԱՅԻՆ (ոսկերք), métacarpien, ienne, *adj.*

ՎԵՐՆԱՄՈՐԹ (վերին մորթ մարմնոյ), épiderme, *sm. Cet homme a l'— sensible.* peau, *sf. Cette maladie lui a fait faire — neuve.*

ՎԵՐՆԱՏԱՐԿ, grenier, *sm. Mettre de vieux meubles au —.*

ՎԵՐՆԱՏՈՒՆ, étage supérieur, *sm.*, tribune, *sf. La — des musiciens est mal placée. Il entendit la messe dans la —.* galerie, *sf.* ‖ cénacle, *sm.* ‖ belvéder, belvédère, *sm. J'ai chez moi un — d'où je vois deux lieues à la ronde.* — (բատեր), paradis, colombier, poulailler, *sm.* — աղաւնեաց, colombier, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Աղաւնետուն, Աղաւնոց.

ՎԵՐՆՈՏ, épileptique, *adj. Cette personne est —.* ‖ —, épileptique, *s.*

ՎԵՐՆՈՏԱԿԱՆ, V. վերնոտութեան.

ՎԵՐՆՈՏՈՒԹԵԱՆ, épileptique, *adj. Convulsions —s.*

ՎԵՐՆՈՑՈՒԹԻՒՆ ([illegible]), mal caduc, *sm.*, épilepsie, *sf.*

ՎԵՐՈՅ. ի —, dessus, par-dessus, au dessus, *adv.* || sur, *prép.* ի —, ի — կողմանէ, en dessus, *adv.*

ՎԵՐՈՅԳՐԵԱԼ, écrit ci-dessus, susdit, ite ([illegible], կամ [illegible]), susnommé, ée ([illegible]), *adj.*

ՎԵՐՈՅԻՇԵԱԼ, susdit, ite ([illegible], կամ [illegible]), susnommé, ée ([illegible]), *adj.*

ՎԵՐՈՒՍՏ. ի —, en haut, *adv.* ի վերուստ մինչեւ ի խոնարհ, ի վերուստ ի խոնարհ, վերուստ ի վայր, du haut de haut en bas. Անդուստ ի վերուստ, dès le principe. Կորիւ ի վերուստ (ուղղորդ), perpendiculairement, *adv.* *Une ligne qui tombe — sur une autre.* Ուղղաձիգ վերուստ ի վայր (ուղղահայեաց), perpendiculaire, *adj.* *Ligne —.*

ՎԵՐՋ, fin, terminaison, *sf.*, bout, *sm.* ի — է, ի —ոյ, enfin, après tout. Մինչեւ —, jusqu'à la fin, jusqu'au bout. — տալ, finir, *v. a.* et *n.*, terminer, *va.* — տալ (ժողովոյ), lever, *va.* —ը բերել, finir, *vn.*, venir à bout de.

ՎԵՐՋԱԲԱՆ, postface, *sf.* — (ատենախօսութեան, ճառոզի), péroraison, *sf.* *Les —s de Bossuet sont admirables.* V. Վերջաբանութիւն.

ՎԵՐՋԱԴՐԱԿԱՆ, paragogique, *adj.* *Une lettre —.*

ՎԵՐՋԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, paragoge, *sf.* *Dans* jusques, *l's est une — qu'on se permet quand l'euphonie ou la mesure le demande.*

ՎԵՐՋԱԼՈՅՍ, crépuscule, *sm.* Կ'ըսուի եւ Մթնշաղ.

ՎԵՐՋԱՄԻՆ, puîné, ée, *adj.* *Fils —. C'est mon frère —.* cadet, ette, *adj.* — (կամ կրտսեր) եղբայր, քոյր, puîné, ée, *s.* V. եւ Յետամնին, կրտսեր.

ՎԵՐՋԱՄՆԱՑ, survivant, ante, *adj.* et *s.*

ՎԵՐՋԱՄՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, survie, *sf.*

ՎԵՐՋԱՆԱԼ, prendre fin, finir, *vn.*, se finir, se terminer, *vpr.*

ՎԵՐՋԱՊԱՀ ԳՈՒՆԴ, **ՎԵՐՋԱՊԱՀՔ**, arrière-garde (*pl.* des *arrière-gardes*), *sf.*

ՎԵՐՋԱՊԷՍ, enfin, finalement, à la fin, en fin de compte ([illegible]), au bout du compte, somme toute, en somme, finir par . . . Վերջապէս ամուսնացաւ եօթանասուն տարեկան հասակին մէջ, il a fini par se marier à l'âge de soixante-dix ans. Եւ վերջին պատառը բերանը, վերջապէս քնացաւ, V. Պատառ.

ՎԵՐՋԱՏԱՆՋ (ոտանաւորի չափ մը), anapeste, antidactyle, *sm.*

ՎԵՐՋԱՏԱՆՋԱԿԱՆ, anapestique, *adj.* *Vers —.*

ՎԵՐՋԱՑՈՒՆԵԼ, finir, achever, terminer, *va.*

ՎԵՐՋԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, V. Վերջ. — (անուանց, բառից), terminaison, désinence, *sf.*

ՎԵՐՋԸՆԹԵՐ, avant-dernier, ière (*pl.* des *avant-derniers, ières*), pénultième, *adj.* — վանկ (բառի), pénultième, *sf.*

ՎԵՐՋԻՆ, dernier, ière, ultérieur, eure, extrême, *adj.*

ՎԵՐՋՈՏԻԼ, rétrograder, *vn.* *L'armée a été obligée de —.*

ՎԵՐՍԿՍԻԼ, commencer de nouveau, recommencer, *va.*, se remettre à, *vpr.*

ՎԵՐՍԿՍՈՂ, recommenceur, euse, *s.*

ՎԵՐՍԿՍՈՒՄՆ, recommencement, *sm.*

ՎԵՐՍՏ (Ռուսաստանի մէջ ճամբու չափ մը. [illegible]), verste, *sf.* *La — vaut 1 kilomètre et 67 mètres.*

ՎԵՐՍՏԵԱՅ, susnommé, ée (սիւնօմէ), *adj. Le tuteur* —. Կ՚ըսուի եւ վերոյգրեալ, վերոյիշեալ։

ՎԵՐՍՏԻՆ, de nouveau, *adv.*

ՎԵՐՏԱՌԱԿԱՆ (բանաստեղծութիւն), épigrammatique, *adj.*

ՎԵՐՏԱՌՈՂ (վերտառութիւն յօրինող, շինող), épigrammatiste, *sm.*

ՎԵՐՏԱՌՈՒԹԻՒՆ (համառօտ բանաստեղծութիւն մը, ըստ նախնեաց. իսկ ըստ արդեաց՝ համառօտ բանաստեղծութիւն որ կ՚աւարտի կծու կամ ծիծաղեցուցիչ բանիւ), épigramme, *sf. Il y a peu de sel dans cette* —. Անհամ, անպիտան —, une méchante —. Կծու, կսկծեցուցիչ —, une — méchante.

ՎԵՐՑՈՒՆԵԼ, élever, lever, porter, *va.* || ôter, enlever, *va.* || soutenir, souffrir, *va.* Գինին —, porter bien son vin, soutenir le vin. Զարդը —, déparer, *va.* Վեր —, lever, *va.* Վեր — (բեռը), hausser, *va.* Ուսերը վեր — (արհամարհութեան համար), hausser les épaules. Փէշերը վեր —, lever sa robe. V. եւ փէշ։ Քիչ մը —, soulever, *va.* Կատակ —, entendre plaisanterie, entendre bien la plaisanterie.

ՎԵՐՔԼՈՐԱԻՐ, perchlolure (բէռքլօռիւռ), *sm. Le — de fer.*

ՎԵՑ, six (սիզ՝ ձայնաւորի կամ անձայն հ ի հետ. *Six* [սիզ] *ans. Six* [սիզ] *hommes.* սիս խօսքին վերջը կամ իբր գոյական. *Nous étions six* [սիս]. *Un six* [սիս] *de cœur.* սի բաղաձայնին առջեւ. *Six* [սի] *chevaux), adj. num. card.* Երկին — (տիւ զէս), sonnez, *sm.* — (վեց թիւն), six, *sm. Le produit de — multiplié par deux.*

ՎԵՑԱԿՈՂՄ, V. վեցանկիւնի։

ՎԵՑԱԴԻ (նուագարան), hexacorde, *adj.* et *sm.*

ՎԵՑԱՄԵԱՅ, de six ans; âgé de six ans, *adj.*

ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ, de six mois; âgé de six mois; semestriel, elle, semi-annuel, elle, *adj.* — միջոց, ժամանակ, semestre, *sm.* — պաշտօն, semestre, *sm.*

ՎԵՑԱՆԻՍՏ, hexaèdre (էկզաէտր), *adj. Prisme* —. Մարմին —, hexaèdre, *sm.*

ՎԵՑԱՆԿԻՒՆ. Ձեւ —, hexagone, *sm. Un — régulier.*

ՎԵՑԱՆԿԻՒՆԻ, hexagonal, ale, *adj. Terrain —. Figure, pyramide hexagonale.* hexagone, *adj. Un bassin, une figure* —.

ՎԵՑԱՉԱՓ, hexamètre, *adj.* — տող, hexamètre, *sm. Ce poème est en —s.*

ՎԵՑԱՍԻՒՆ (շինուած), hexastyle, *adj.*

ՎԵՑԱՏԵՐԵՒ, hexaphylle, *adj.*

ՎԵՑԱԽԱՂ, sixette, *sf.*

ՎԵՑԵԱԿ (վեցնոց), six, *sm.* Զոյգ — (տիւ սիս), sonnez, *sm.*

ՎԵՑՆՈՑ, six, *sm.*

ՎԵՑԵՐՈՐԴ, six, sixième, *adj.* || —, — անգամ, sixièmement, *adv.* — մասն, le sixième, *sm.* — օր, six, *sm. Le — du mois.* sixième, *sm. Le — de janvier.* Բայց լաւագոյն է ըսել *Le six janvier.* — դաս (ուսակերտաց ի դպրոցս), sixième, *sf.*

ՎԵՑԻՉԵՍՆԵՔ, V. վեցօրինակ։

ՎԵՑԻՑՍ (վեց անգամ), six fois, *adv.*

ՎԵՑՀԱԶԱՐ, six mille.

ՎԵՑՀԱՐԻՒՐ, six cents.

ՎԵՑՊԱՏԻԿ, sextuple, *adj.* —ը, le sextuple, *sm.* — ընել, V. վեցպատկել։

ՎԵՑՊԱՏԿԵԼ (վեցպատիկ ընել), sextupler, *va.*

ՎԵՑՈՏԱՆԻ, hexamètre, *adj.*

ՎԵՑՈՏՆԵԱՆ, hexamètre, *adj.*

ՎԵՑԱՌՆԵԱՅ (ծաղիկ), hexandre, *adj.* [drie, *sf.*

ՎԵՑԱՌՆԵԱՅՈՒԹԻՒՆ, hexan-

ՎԵՑՎԱՆԿԵԱՆ (բառ), hexasyllabe, *adj.*

ՎԵՑՏԵՐԵՒԵԱՆ (բաժակ [calice] ծաղկոց), hexaphylle, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ վեցատերեւ։

ՎԵՑՕՐԵԱՅ, de six jours, *adj.* || hexaméron (Եկեղեցի), *sm.* *L'Hexaméron de saint Basile.*

ՎԵՑՕՐԻՆԱԿՔ, hexaples, *smp.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ վեցիցեանք։

ՎԶԱՆՈՑ, cravate, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ փողկապ, փողնոց։

ՎԶԱՆՈՒՑ, impatient de. — *du joug, du frein.*

ՎԶԵՆԱԿՔ, dommages et intérêts, dommages-intérêts.

ՎԶԿԱՊ, cravate, *sf.*

ՎԶՆՈՑ, col, *sm.*

ՎԷԳ (աշըգ), osselets, *smp.* *Jouer aux —s. Les tabletiers font des osselets d'ivoire.* astragale, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Լիգֆ, Ցոգի, Ցոյզ, Ճան։

ՎԷՃ, discussion, dispute, contestation, contention, controverse, *sf.*, différend, *sm.* Սաստիկ —, tempête, *sf.* — ընել, V. վիճել։ — յարուցանել, հանել, soulever une contestation. Ասի երբեմն պատճառ, տեղի, առիթ կուտայ վիճի, cela donne quelquefois sujet, lieu, occasion à une dispute.

ՎԷՄ, pierre, roche, *sf.* — անկեան, pierre angulaire.

ՎԷՍ (թէրս), bourru, ue, humoriste (խույսուզ), *adj.*

ՎԷՏ, V. Ալիք։ — —, ondé, ée, ondulé, ée, onduleux, euse, *adj.* — — ծածանումն, ondoiement, *sm.*, ondulation, *sf.* — — ծփեալ, ondoyant, ante, *adj.* — — ծփիլ, ծածանիլ, ondoyer, *vn.*

ՎԷՐ, } plaie, blessure, lé-
ՎԷՐՔ, } sion, *sf.* Օրհասական —, blessure, mortelle. Թեթեւ —, plaie légère, égratignure, *sf.* Մորթի թեթեւ —, excoriation, *sf.* Հինցած —, V. Կեղ։ Կարկինոս վէր, V. Ջարասան, Խոյխեցգետի։ — պատճառել, գոյացունել, ulcérer, *va.*

ՎԸՆԿՎԸՆԿԱԼ, japper, glapir, *vn.*

1\. **ՎԻԳ**, force, aide, *sf.*

2\. **ՎԻԳ** (ազատական), whig, (անգլ. բառ անգղիերէն), *adj.* *Un ministère* —.|| — (ազատական [յԱնգղիա]), whig, *sm.*

ՎԻԳՆ (տունկ մ'է. պուրչագ օթու), vesce (Վիգ), *sf.* *Un fagot, une botte de* —. — սեաւ, — վայրի, ers (Երս), *sm.* || — (ունդ վզին. պուրչագ թօխումու), vesce, *sf.* *Donner de la — à la volaille.*

ՎԻԶ, cou, col, *sm.* — (ձիու, եզու), garrot, *sm.* — (նեղաբերան անօթի), goulot, *sm.* —ը երկնկել, tendre le cou.

ՎԻԹ (տեսակ մը ցիկերէ [bête fauve]. ճէյլան), gazelle, *sf.* V. Եօայծեամն։

ՎԻԹԽԱՐԻ, colossal, ale, *adj.* *Statue colossale.* gigantesque, *adj.* Այր, գազան —, colosse, *sm.*

1\. **ՎԻԺԱԾ** (սաղմ թերածին), avorton, *sm.* V. Վիժեալ։

2\. **ՎԻԺԱԾ** (այր կարճահասակ եւ չարատես), avorton, *sm.*

3\. **ՎԻԺԱԾ** (տունկ կամ պտուղ վտիտ, ազազուն, տհաս), avorton, *sm.*

1\. **ՎԻԺԱԿ** (զարդ տեսարանի թատերաց), décor, *sm.*

2\. **ՎԻԺԱԿ** (որմնակ. օրոց), tenture, *sf.* *Une fort belle — de tapisserie.*

ՎԻԺԱԿԱԿԱԼ, porte-tapisserie (*pl.* des *porte-tapisserie*), *sm.*

ՎԻԺԱՆՔ, V. Վիժումն։

ՎԻԺԵԱԼ, avorté, ée, *adj.*

ՎԻԺԵԼ, avorter, faire une fausse couche.

ՎԻԺՈՒՄ, } avortement, *sm.*
ՎԻԺՈՒՄՆ, }

ՎԻԿՈՒՆԱՑ, V. Ուղտամամի, Մալուղ։

ՎԻԿՏՈՐԻԱ (տեսակ մը չորեքանիւեան բաց կառք), victoria, *sf.*

ՎԻՀ, gouffre, précipice, *sm.*, fosse, *sf.* խորտեան —, gouffre, *sm.* Հրաբուխ —, V. Հրաբուղխ։

ՎԻՃԱԲԱՆԱԿԱՆ, polémique, *adj. Ouvrage —.*

ՎԻՃԱԲԱՆԱՍԷՐ, disputailleur, euse, *s.*

ՎԻՃԱԲԱՆԵԼ, discuter, *va.*, disputer, *vn.*

ՎԻՃԱԲԱՆԵԼԻ, discutable, *adj.*

ՎԻՃԱԲԱՆԻԼ, V. Վիճաբանել։

ՎԻՃԱԲԱՆՈՂ, polémiste, *sm.*

ՎԻՃԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, discussion, disputation, dispute, *sf.*, débats, *smp.* Գրաւոր —, polémique, *sf. La — littéraire.* Վիճաբանութեան մտնել, descendre dans l'arène.

ՎԻՃԱԿ, sort, état, *sm.*, position, situation, *sf.* ‖ sort, *sm.*, destinée, *sf.* ‖ sort, suffrage, *sm.*, voix, *sf.* ‖ lot, *sm.*, portion, *sf.*, partage, *sm.* ‖ loterie, *sf.*, lot, *sm.* ‖ fief (ֆիէֆ), *sm.*, terre, *sf.*, département, *sm.* ‖ condition, fortune, *sf.*, rang, emploi, *sm.*, profession, *sf.* ‖ clergé, *sm.* — եպիսկոպոսի, V. Թեմ։ — իշխանութեան (դատաւորի), district ([illegible]. ըստ այլոց կը հնչուի եւս [illegible]), *sm.* Ամուսնական —, ménage, *sm.* Անկայուն —, inconstance, *sf.* Եկեղեցական —, soutane, *sf.* Ներկայ իրաց —, actualité, *sf.* Պաշարման —, état de siège. Ի —ի լինել, ըլլալ, être en état de, être à même de. Ի շարժուն — դնել, շարժուն կամ պատերազմական —ի մէջ դնել (զօրքը), mobiliser, *va.* Առջի —ին դառնալ, revenir, *vn.* Յոռի —է մ'իյնալ ի յոռեգոյնն, tomber de ruine en ruine. — ձգել, voter, aller aux voix, tirer au sort. —ի դնել, mettre à la կամ en loterie. —է վաստըկիլ, շահիլ, gagner à la loterie. —ն հանել, tirer la loterie. [nomie, *sf.*

ՎԻՃԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ, cléro-

ՎԻՃԱԿԱԳԻՐ, statisticien, *sm.*

ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ, statistique, *adj.* [*sm.*

ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՂ, statisticien,

ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, statistique, *sf.* [*au —.*

ՎԻՃԱԿԱԽԱՂ, loto, *sm. Jouer*

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, loterie, tombola (*pl.* des *tombolus*), *sf.*

ՎԻՃԱԿԱՆ, disputable, *adj.*

ՎԻՃԱԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, sort, *sm.*

ՎԻՃԱԿԸՆԿԷՑՈՒԹԻՒՆ, cléromancie, *sf.*

ՎԻՃԱԿԻԼ, échoir, tomber, *vn.* Աղէկ թիւր վիճակեցաւ (ինկաւ) ինծի, j'ai attrapé le bon numéro.

ՎԻՃԱՍԷՐ, pointilleux, euse, contentieux, euse, *adj.* ‖ ferrailleur, *sm.*

ՎԻՃԵԼ, disputer, contester, *vn.*, discuter, débattre, avoir à démêler, *va.*, controverser, *v. a.* et *n.* Սաստիկ —, ferrailler, *vn.* Բանի մը վրայ —, disputer sur quelque chose. *Sur quoi les hommes disputent-ils?* Չնչին բաներու համար —, contester sur des minuties, pointiller, *vn.* Սնտեպ երկայն բարակ —, disputailler, *vn.*

ՎԻՃՈՒՄՆՔ, débats, *smp.*

ՎԻՃՈՂ, disputeur, euse, contestant, ante, *adj.* ‖ disputeur, euse, *s.*, disputant, *sm.* Չնչին բանի վրայ —, chicaneur, euse, *s.*

ՎԻՃՈՒՄ, } contestation, con-
ՎԻՃՈՒՄՆ, } teste, contention, disputation, controverse, *sf.*, différend, *sm.*

ՎԻՄԱԳԻՐ, V. վիմագրող.

ՎԻՄԱԳՐԱԿԱՆ, lithographique, *adj. Imprimerie, pierre, encre —.*

ՎԻՄԱԳՐԱՏՈՒՆ, lithographie, *sf. Établir une —.*

ՎԻՄԱԳՐԵԼ, lithographier, *va.*

ՎԻՄԱԳՐՈՂ, lithographe, *sm.* Կ'ըսուի նաեւ վիմագիր.

ՎԻՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, lithographie, *sf. La — est une invention de la fin du dix-huitième siècle.* || — (օրինակ, պատկեր դրոշմեալ վիմագրութեամբ), lithographie, *sf. Collection de —s.*

ՎԻՄԱՏԱՌԵԼ, pétrifier, *va.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ քարացունել.

ՎԻՄԱՏԱՌԻԼ, se pétrifier, *vpr.* Կ'ըսուի նաեւ քարանալ. [*adj.*

ՎԻՄԱՏԱՌԻՉ, pétrifiant, ante,

ՎԻՄՈՒՏ, basse, *sf.*

ՎԻՄՈՒՏՔ, chaîne de roches à fleur d'eau, récif, *sm.* Կը գրուի նաեւ Rescif կամ ressif.

ՎԻՆ (լարաւոր նուագարան մը. [illegible]), luth ([illegible]), *sm. Jouer du —. La guitare a remplacé le —.*

1\. **ՎԻՇԱՊ** (առասպելեալ գազան), dragon, *sm. Le — qui gardait le jardin des Hespérides.*

2\. **ՎԻՇԱՊ** } (սատանայ [որս աստուածեղէն գրոց]), le
ՎԻՇԱՊ ԱՆԴՆԴԱՅԻՆ } serpent կամ le dragon infernal (le démon), *sm.*

3\. **ՎԻՇԱՊ** (կին դժուարաբարոյ, չարակամ. խարամանի), dragon, *sm. Cette femme est un vrai —.*

4\. **ՎԻՇԱՊ** (մանուկ տղայ), dragon, *sm. C'est un vrai —, un petit —.*

5\. **ՎԻՇԱՊ** (համաստեղութիւն մը հիւսիսային կիսագնդին), dragon, *sm.*

6\. **ՎԻՇԱՊ** ([illegible]), trombe, *sf.*, siphon, typhon, *sm.* V. եւ Սիփոն (2).

ՎԻՇԱՊԱՁՈՐ (վիշապեան ձիաւոր զինուոր), dragon, *sm.* Գընդապետ —աց, colonel de —s. V. եւ վիշապեան. [*sm.*

ՎԻՇԱՊԱԾԱՌ, dragonnier,

1\. **ՎԻՇԱՊԱԿ,** dragonneau, *sm.*

2\. **ՎԻՇԱՊԱԿ** ([illegible]), jouet d'enfant, cerf volant ([illegible]. *pl.* des *cerfs-volants*), *sm.*

ՎԻՇԱՊԱԿՐԱՅ, kahouanne, *sf.*

ՎԻՇԱՊԱՁՈՒԿՆ, V. կիտաձանի.

ՎԻՇԱՊԵԱՆ ([illegible]), dragon, *sm. Le casque d'un —.*

ՎԻՇՏ, affliction, peine, souffrance, tribulation, *sf.*, désagrément, *sm.*, douleur, *sf.* — պատճառել, donner du chagrin, causer de la peine. Այս մարդուն — պատճառեցիք, vous avez causé de la peine à cet homme.

ՎԻՊԱԲԱՆ, conteur, euse, *s.*

ՎԻՊԱԿ, nouvelle, *sf.* Կ'ըսուի նաեւ Զրոյց, Նորավէպ.

ՎԻՊԱԿԱՆ, romantique, *adj. Auteur, poésie —.* — մատենագրութիւն, romantique, *sm. Le — est un genre nouveau.* V. վիպականութիւն. — մատենագիր, բանաստեղծ, auteur, poète romantique, կամ սոսկ romantique, *sm. Les classiques et les romantiques.*

ՎԻՊԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ (վիպական մատենագրութիւն), romantisme, *sm.* V. վիպական մատենագրութիւն (վիպական).

ՎԻՊԱՊԱՏՈՒՄ, conteur, euse, *s. Les —s orientaux.*

ՎԻՊԱՍԱՆ, auteur de romans, romancier, ière, *s. Les vieux —s. Le Sage est un admirable —.* con-

teur, euse. *s. Les —s orientaux.*

ՎԻՊԱՍԱՆԱԿԱՆ, romanesque, *adj. Des idées —s.* romantique, *adj. Aspect, site —.* — օրինակաւ, romanesquement, *adv.*

ՎԻՊԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ, roman, *sm. Le — de la Rose. La lecture des —s lui avait exalté l'imagination.* — հանմանօs, V. Զրոյց, Նորավէպ, Վիպակ ։ || — (նոր. օրինակ, նորանուան դէպք), roman, *sm. Sa vie est un —.*

ՎԻՊԵԼ, conter, *va.*

ՎԻՏԱԿ (պաղպաջուն կերպաս, պաստառ), moire, *sf. — de soie, de laine.*

ՎԻՐԱԲՈՅԺ (բժիշկ վիրաց. *Տեր-րոճ*), chirurgien, *sm.* Երկրորդ — (զնդի զօրաց), aide-major (*pl.* des *aides-majors*), *sm.*

ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ, chirurgical, ale (*pl. chirurgicaux*), *adj. Opération chirurgicale. Instruments chirurgicaux.*

ՎԻՐԱԲՈՒԺԱՊԵՏ (զնդի զօրաց), chirurgien-major, *sm.* [*sf.*

ՎԻՐԱԲՈՒԺՈՒԹԻՒՆ, chirurgie,

ՎԻՐԱՅՆԻՆ ԳՈՐԾԻ, V. Վիրաչափ գործի ։

ՎԻՐԱԾՈՒԾ (ծծիչ վիրաց), suceur, *sm.*

ՎԻՐԱՀԱՏ, opérateur, trice, *s. Un habile —. — pour la pierre.*

ՎԻՐԱՀԱՏԱԿԱՆ, opératoire, *adj. Médecine —.*

ՎԻՐԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, opération, *sf. L'— césarienne. Une — laborieuse, délicate.*

ՎԻՐԱՉԱՓ ԳՈՐԾԻ, sonde, *sf. — pleine, creuse. Une — pour la pierre, pour les plaies.* éprouvette, *sf.* Վիրաչափ գործեաւ զննել, sonder, *va. — un homme pour savoir s'il a une pierre dans la vessie. — une plaie.*

ՎԻՐԱՊ (*Է-ՆԼ Է--յ--*), oubliettes, *sfp.*, fosse, *sf.*

ՎԻՐԱՒՈՐ, blessé, ée, navré, ée, *adj.* || blessé, ée, *s.*

ՎԻՐԱՒՈՐԵԼ, blesser, ulcérer, navrer, léser, *va.* || offenser, *va.* — սրով, դաշունիւ, percer, *va.* Խոր կերպիւ —, navrer, *va.* Մահու չափ —, blesser à mort. Ինքզինք —, V. Վիրաւորուիլ ։

ՎԻՐԱՒՈՐԻԼ, V. Վիրաւորուիլ ։

ՎԻՐԱՒՈՐԻՉ, blessant, ante, *adj.* [blesser, *vpr.*

ՎԻՐԱՒՈՐՈՒԻԼ, être blessé, se

ՎԻՐԳԱՀԱՆ, bombarde, *sf.*

ՎԼԻՏԵՆ, V. Ճիմել, Ճմել ։

ՎԽՏԱԼ, grouiller, fourmiller, *vn.*

ՎԽՏՈՒՄ } (վխտալը), four-

ՎԽՏՈՒՄՆ } millement, *sm.*

1. **ՎԿԱՅ** (*Լ-ՏԷ-*), témoin, *sm.* Սուտ —, faux —. Անբարբառ, անձայն —, — muet. — անմերժական, — irréprochable. Ականատես —, — oculaire. Ականջալուր —, — auriculaire. Վարձեալ, կանուխ կերած վկաներ, des —s attitrés. Բարեխօսող —ք, —s à décharge. Ամբաստանիչ, պաշտպանիչ —ք, —s à charge. — լինել, ըլլալ, être —, faire foi. — կոչել, invoquer կամ citer comme —, attester, *va.* — է ինձ Աստուած, Dieu m'est —, m'en est —. Յօժարիս —, ma foi, par ma foi.

2. **ՎԿԱՅ** (*ՎԻՏԷ-*), V. Մարտիրոս ։

ՎԿԱՅԱԲԱՆ, martyrologiste, *sm.*

ՎԿԱՅԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆՔ, martyrologe, *sm. Le Martyrologe romain.*

ՎԿԱՅԱԳԻՐ, certificat, diplôme, extrait, *sm.*, attestation, *sf.* — խոստովանութեան հաղորդութեան տրուած —, billet de confession.

ՎԿԱՅԱԿԱՆ, testimonial, ale (*pl. testimoniaux*), *adj. Preuve testimoniale.* V. Վկայազիր ։

ՎԿԱՅԵԼ, témoigner, *vn.*, attester, faire foi, *va.* Բառը —, décharger, *va.* *Ils l'avaient chargé d'abord, mais ensuite ils l'ont déchargé.* — Մէկուն դէմ, témoigner contre quelqu'un, charger, *va.* — Ճշմարտութեան, rendre témoignage de la vérité. Իւր կրայոք —, se confesser, *vpr.*

ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆ, témoignage, témoin, *sm.* || aveu, *sm.* || attestation, *sf.* || allégation, citation, *sf.*, passage, *sm.* *Il y a dans ce livre un beau passage. Citer, expliquer un passage.* — (ատենի առջեւ. շահադրեթ), déposition, *sf.* Բարի — (վկայութիւն ի նպաստ ամբաստանելոյ), décharge, *sf.* *Il n'a rien dit à la — de l'accusé.* Դէմ —, charge, *sf.* *Ce fait constitue une — très grave contre le prévenu.* — բերել, citer, *va.* — դնել, témoigner, *va.* — *en justice.* — տալ, rendre témoignage, témoigner, *va.* — տալ (ատենի առջեւ),V. Ջրոյց տալ (ՋՐՈՑՑ)։ Տալ — ճշմարտութեան (մեծարել զճշմարտութիւն), rendre témoignage à la vérité.

ՎԿԱՅՈՒՀԻ, martyre, *sf.* Սուրբն Հռիփսիմէ, կոյս եւ —, sainte Rhipsimé, vierge et —.

ՎՀԱՏ, découragé, ée, abattu, ue, *adj.*

ՎՀԱՏԵԼ, V. Վհատեցունել։

ՎՀԱՏԵՑՈՒՆԵԼ, décourager, abattre, abassourdir, *va.*

ՎՀԱՏԵՑՈՒՑԻՉ, décourageant, ante, *adj.*

ՎՀԱՏԻԼ, se décourager, s'abattre, perdre courage.

ՎՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, découragement, abattement, *sm.*

ՎՀՈՒԿՈՒԹԻՒՆ (ֆալճըլըք), divination, *sf.*

ՎՀՈՒԿ (ֆալճը),divineur,*sm.* — կին, divineresse, pythonisse, *sf.*

ՎՃԱՐԱՆՔ (մանմեսականնաց), prière, *sf.*

ՎՃԱՐԵԼ, payer (բէյէ), acquitter, compter (հէսըրլէ), rembourser, *va.* Ամբողջապէս —, solder, *va.* Յառաջուց ծախքը —, payer d'avance le port d'un envoie, affranchir, *va.* Վճարեալ է կասն իմ (բանս լմնցած է), c'est fait de moi. "*Mentor m'abandonne, c'est fait de moi.,, FÉN. Tél. VII.*

ՎՃԱՐԵԼԻ, remboursable, *adj.* *Cette rente est — dans dix ans.*

ՎՃԱՐՈՂ, payant, ante (բէյան, օտէր), *adj.* || payeur, euse, *s.*, payant, *sm.*

ՎՃԱՐՈՒԻԼ, se payer, *vpr.*

ՎՃԱՐՈՒՄ, } payement,paie-
ՎՃԱՐՈՒՄՆ, } ment կամ paiment (բէտիյէ. բաց ումանց եւ բէյըմէն), *sm.* *Exiger le — d'une dette. Le jour du —.* remboursement, *sm.* *Ce — est exigible.* — պարտուց, acquittement, amortissement, *sm.*

ՎՃԻՌ, sentence, *sf.*, arrêt, arrêté, jugement, acte, *sm.*, décision, définition, *sf.*, décret, *sm.* || sentence, maxime, *sf.*, aphorisme, *sm.* — դատապարտութեան, condamnation (հօքիւմէթի հօքմ), *sf.* — անյանցութեան, bill d'indemnité. — հաստատութեան (օրինաց), sanction, *sf.* — մահու, arrêt կամ sentence de mort. Նախընթաց —, préjugé, *sm.* — կտրել, sentencier, juger, prononcer, *va.* — տալ, prononcer, décider, *va.*

ՎՃԻՏ, clair, aire, limpide, pur, *m.* pure, *f. adj.*

ՎՃՌԱԲԱՐ, décisivement, péremptoirement, sentencieusement, *adv.*

ՎՃՌԱԳԻՐ, procès-verbal (*pl.* des *procès-verbaux*), *sm.*

ՎՃՌԱԿԱՆ, décisif, ive, péremptoire, aphoristique, tranchant, ante, *adj*.

ՎՃՌԵԼ, décider, *va*., prononcer, *v. a.* et *n*.

ՎՃՌՈՂ, décisif, ive, *adj*. [*sm*.

ՎՆԱԳՈՐԾ (լավթաճը), luthier,

ՎՆԱՍ, dommage, endommagement, préjudice, détriment, tort, *sm*. || dégât, *sm*., lésion, *sf*., grief, désavantage, *sm*., perte, *sf*. || mal, danger, *sm*., faute, *sf*., péché, *sm*. Նաւու կամ վաճառուց (կամ վաճառաց) եղած —, avarie, *sf*. Օդին —ները, les injures du temps. — արքունի, crime de lèse-majesté, haute trahison. —ով (ղարար իլէ), à perte, à pure perte. Ի — (վնասով. ղարարընա օլարագ), aux dépens de. Իմ —ովս, à mes dépens. Անոր —ովն, à ses dépens. Մեր —ովն, à nos dépens. Ուրիշին —ովն, aux dépens d'autrui. Ի — անձին, désavantageusement, *adv*. — բերել, porter préjudice, préjudicier, *vn*. — ընել, léser, *va*.; préjudicier, *vn*. — պատճառել, causer du dommage, léser, *va*.; nuire, *vn*. — հասցունել մէկուն, faire injure à quelqu'un. — կրել, pâtir, perdre, succomber, *vn*. — չունի, cela ne fait rien. Երբեք ի — ձեր բան մը պիտի չընեմ, պիտի չըսեմ, je ne ferai jamais rien, je ne dirai jamais rien à votre désavantage.

ՎՆԱՍԱԲԵՐ, nuisible, *adj*.

ՎՆԱՍԱԿԱՐ, pernicieux, euse, nuisible, préjudiciable, désavantageux, euse, *adj*. || dangereux, euse, mauvais, aise, malin, *m*. maligne, *f*. *adj*. — առողջութեան, nuisible à la santé, malfaisant, ante (մազըրլը, -լը), *adj*. — կերպիւ, կերպով, pernicieusement, *adv*.

ՎՆԱՍԱԿԱՐՈՒԹԻՒՆ, nuisance, injure, *sf*. V. եւ վնաս. — (օդոյ, հիւանդութեան), malignité, *sf*.

ՎՆԱՍԱՄԷՐ, malfaisant, ante, (մազըրլը, -լը), *adj*.

ՎՆԱՍԱՐԱՐ, malfaisant, ante, *adj*. V. վնասակար.

ՎՆԱՍԵԼ, nuire à, préjudicier, *vn*., causer du dommage, léser, endommager, offenser, blesser, attaquer, *va*. Իրարու —, se nuire, *vpr*. Իւր անձին —, se nuire, *vpr*.

ՎՆԱՍԻՉ, offensif, ive, *adj*.

ՎՆԱՍՈՂԱԲԱՐ, offensivement, *adv*.

ՎՆԱՍՈՂԱԿԱՆ, offensif, ive, *adj*. — կերպիւ, կերպով, V. վնասողաբար. [*sf*.

ՎՆԱՍՈՂՈՒԹԻՒՆ, nuisance,

ՎՆԱՍՈՒԻԼ, pâtir, souffrir, *vn*.

ՎՇԱԻ, V. կտաւախաղ.

ՎՇԿԱՊԱՐԻ (կին չարադեւ, չարաբարոյ, մոլեգին), furie, *sf*. *Ce n'est pas une femme, c'est une —.*

ՎՇՏԱԲԵԿ, brisé par les peines, peiné, ée, affligé, ée, souffrant, ante, *adj*. [*adj*.

ՎՇՏԱԳԻՆ, souffrant, ante,

ՎՇՏԱԳՆԵԼ, V. վշտացունել.

ՎՇՏԱԳՆԻԼ, V. վշտանալ.

ՎՇՏԱԿԻՑ, compatissant, ante, *adj*. — լինել, ըլլալ, V. վշտակցիլ.

ՎՇՏԱԿՑԻԼ, s'affliger avec, compatir aux souffrances de quelqu'un, entrer dans sa peine, partager sa douleur. [*sf*.

ՎՇՏԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, compassion,

ՎՇՏԱՀԱՐ, affligé, ée, peiné, ée, abattu, ue, souffrant, ante, *adj*.

ՎՇՏԱՄԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, macération, austérité, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Անձնահարութիւն.

ՎՇՏԱՆԱԼ, être peiné, affligé,

s'affliger, s'offenser, se tâcher, *vpr.*, gémir, *vn.* Մէկուն դէմ —, être fâché contre quelqu'un. Բանի մը համար —, être fâché de quelque chose. Ի՞նչ բանի համար (վրայ) վշտացած էք, de quoi êtes-vous fâché? Մի՛ վշտանաք ըսելուս, sois dit sans vous fâcher.

1. **ՎՇՏԱՏԵՍ** (ուրիշներու կատակի նիւթ եղող անձն), souffre-douleur *(pl.* des *souffre-douleur), sm. Cet écolier est le — de ses cama rades.*

2. **ՎՇՏԱՏԵՍ** (ամենայն աշխատութեանց անխնայ գործածուող անձն), souffre-douleur *(pl.* des *souffre-douleur), sm. Ce valet est le — de la maison.*

ՎՇՏԱՑԱԾ, V. վշտացեալ։ Ի՞նչ բանի համար (վրայ) — էք, V. վշտանալ։ [ché, ée, *adj.*

ՎՇՏԱՑԵԱԼ, affligé, ée, fâ

ՎՇՏԱՑՈՒՆԵԼ, affliger, peiner, offenser, fâcher, contrister, *va.* — մարմինը, macérer, *va.* Սաստիկ —, désoler, *va.*

ՎՈՀՄԱԿ, troupe, meute, *sf.* — գայլոց, une bande de loups.

1. **ՎՈՒԼ** (կնիք կայսերաց եւ Հռովմայ քահանայապետին), bulle, *sf.*

2. **ՎՈՒԼ** (հրովարտակ Հռովմայ քահանայապետին), bulle, *sf.* Ոսկի — (ոսկի վրլով կնքուած հրովարտակ), chrysobulle, *sm.*

ՎՈՒՇ (ՔԷԹԷՆ), lin, *sm.* Վայրի —, linaire, *sf.*

ՎՌՆՏԵԼ, chasser, mettre à la porte, pousser, envoyer promener, *va.* — (աքսորել), exiler, *va.* Մէկն արհամարհանօք, բարկութեամբ —, envoyer paître quelqu'un. Մէկը —, envoyer quelqu'un au peautre.

ՎՌՆՏԻԼ, } être chassé,
ՎՌՆՏՈՒԻԼ, } poussé, mis à la porte.

ՎՍԵՄ, sublime, *adj.* — կերպիւ, կերպով, V. վսեմապէս։

ՎՍԵՄԱՆԱԼ, être devenir sublime. [*adv.*

ՎՍԵՄԱՊԷՍ, sublimement,

ՎՍԵՄԱՓԱՌ, excellentissime, *adj.*

ՎՍԵՄՈՒԹԻՒՆ, sublimité, excellence, *sf.*

ՎՍՏԱՀ, confiant, ante, sûr, *m.* sûre, *f. adj.* — լինել, ըլլալ, être sûr, se fier à, se reposer, *vpr. Reposez-vous entièrement sur moi.* Ձեր վրայ — եմ, je compte sur vous. [*adv.*

ՎՍՏԱՀԱԲԱՐ, avec confiance,

ՎՍՏԱՀԱՆԱԼ, V. վստահիլ։

ՎՍՏԱՀԱՑՈՂ, confiant, ante, *adj.*

ՎՍՏԱՀԵՑՈՒՆԵԼ, assurer, inspirer la confiance, donner l'assurance, assurance à, *va.*

ՎՍՏԱՀԻԼ, se confier, se fier à, se confier en, se réposer sur, *vpr.*, compter (ԳԻՒՎԷ) sur, prendre foi. Կը վստահի՞ք այս մարդուն, vous fiez vous à cet homme? Անոր կը վստահիմ, je me fie à lui. Անոր կը վստահի, il se fie à lui, il y compte. Ձեզի կը վստահի, il compte sur vous, il se fie à vous. Ինծի կը վստահի, il se fie à moi. Մէկու մը — (յանձնուիլ), se livrer, *vpr. Il s'était entièrement livré à des gens qui le trahissaient.*

ՎՍՏԱՀՈՒԹԻՒՆ, confiance, confidence, assurance, sécurité, sûreté, *sf.* || crédit, *sm.*, créance, *sf.* Վստահութեամբ, en confiance, en toute confiance, avec confiance, avec assurance, *adv.*

ՎՏԱԿ, ruisseau, *sm.*, rigole, *sf. Le fleuve se partage en fertiles rigoles.*

ՎՏԱԿԱԽԱՂԱՑ, ruisselant, ante, *adj. Un sang —.*

ՎՏԱԿԱՀՈՍ, ruisselant, ante, *adj. Un sang* —.

ՎՏԱԿԱՆԱԼ, ruisseler, *vn.*

ՎՏԱՆԳ, danger, péril (փէ-րիյլ), risque, hasard (հա-զար), *sm.*, aventure, *sf.* —ի մէջ լինել, ըլլալ, être en péril, péricliter, *vn. Ses affaires périclitent.* Թանի մր —ին մէջ ըլլալ, être sous le coup de. (Իյնալու) —ի մէջ ըլլալ, manquer, *vn.* Մահուան —ի մէջ ըլլալ, être en danger de mort. —ի մէջ դնել, mettre en danger, en question (քէս-թիօն), exposer, risquer, aventurer, hasarder, compromettre. Ինքզինք —ի մէջ դնել, se mettre en danger, en péril, s'exposer, se hasarder, courir des risques, risquer. Մեծ —ի մէջ ձգել, risquer beaucoup. —աւ, ի —ի, —ի մէջ, ինքզինք —ի մէջ դնելով, ձգելով, կենաց —ով, hasardeusement, au hasard de, avec péril, périlleusement, *adv. Marcher périlleusement entre des précipices.* Իյնալու —ով, au hasard de.

ՎՏԱՆԳԱԳՈՐԾ, périlleux, euse, *adj. Occasion périlleuse.*

ՎՏԱՆԳԱԼԻՑ, hasardeux, euse, *adj. Cela est bien* —.

ՎՏԱՆԳԱՒՈՐ, dangereux, euse, périlleux, euse, critique, hasardeux, euse, méchant, ante, compromettant, ante, *adj.*

ՎՏԱՆԳԵԼ, V. Վտանգի մէջ դնել (**ՎՏԱՆԳ**)։

ՎՏԱՆԳԻԼ, V. Ինքզինք վտանգի մէջ դնել (**ՎՏԱՆԳ**)։

ՎՏԱՌ, troupe, bande, *sf.* — ձկանց, une bande de poissons, un banc de poissons.

ՎՏԱՐԱԿԱՆ (դեղ), expulsif, ive, *adj.*

ՎՏԱՐԱՆԴԻ, fugitif, ive, *adj.*‖ exilé, ée, *s.*, banni, *sm.*

ՎՏԱՐԱՆՋԵԼ, se révolter, s'insurger, *vpr*,

ՎՏԱՐԱՆՋՈՒԹԻՒՆ, révolte, insurrection, *sf.*

ՎՏԱՐԵԼ, chasser, reléguer, bannir, *va.* Արտաքս —, expulser, *va.* Ի՛ւր —, usurper, *va.*

ՎՏԱՐՈՒՄ, } expulsion, *sf.*
ՎՏԱՐՈՒՄՆ, } Յօտարութիւն —, bannissement, *sm.* Արտաքս —, expulsion, *sf.*

ՎՏԱՒԱԿ, tunique, *sf.* ‖ rochet, *sm.*

ՎՏԱՒԱՆ, lieue, *sf. Cela est à mille —s de ma pensée.* V. Եւ փարսախ։

ՎՏԻՑ, V. Նիհար։

ՎՏՏԱՆԱԼ, V. Նիհարնալ։

ՎՏՏԵԼ, V. Նիհարցունել։

ՎՏՏՈՒԹԻՒՆ, V. Նիհարութիւն։

ՎՐԱՅ, sur, *prép.* Բոլոր երկրիս —, par toute la terre. Վրան, dessus, *adv.* Ո՛չ տակն՝ եւ ո՛չ վրայ, V. Տակ։ Վրայէն, de dessus. Անկողնին վրայէն, de dessus le lit. Սեղանին վրայէն վերցուց զայն, il a ôté ceci de dessus la table.

ՎՐԱՆ (չադըր), tente, *sf.*, pavillon, tabernacle, *sm.* Փոքրիկ վրան, V. Չադրիկ։ — կանգնել, dresser une tente.

ՎՐԴՈՎԱԼԻՑ, tumultueux, euse, *adj. Assemblée tumultueuse. Des cris* —.

ՎՐԴՈՎԵԼ, agiter, alarmer, inquiéter, troubler, *va.*

ՎՐԴՈՎԻԼ, s'alarmer, s'inquiéter, se troubler, *vpr.*

ՎՐԴՈՎՈՒՄ, } trouble, *sm.*,
ՎՐԴՈՎՈՒՄՆ, } agitation, *sf.*, tumulte, *sm.*

ՎՐԷԺ, vengeance, revanche, *sf.* — առնուլ, հանել, venger, *va.* — խնդրել, demander vengeance. Առանց — խնդրելու, impunément, *adv.*

ՎՐԷԺԽՆԴԻՐ, vengeur, eresse,

vindicatif, ive, *adj.* ‖ vengeur, eresse, *s.*, revancheur. *sm.* — լինել, ըլլալ, demander vengeance, venger, *va.*

ՎՐԷԺԽՆԴՐՈՒԹԻՒՆ, vengeance, *sf.* ‖ visite, *sf.* Հասարակաց —, la vindicte publique. — բողոքել, V. Բողոքել։

ՎՐԷՊ, bévue, *sf.* *Il a fait une infinité de —s dans son livre, dans sa traduction.*

ՎՐԻԺԱՌՈՒ, V. վրէժխնդիր։

ՎՐԻԺԱՍԷՐ, vindicatif, ive, *adj.* *Homme —. Il a un caractère —.*

ՎՐԻՊԱԿԻՑ, incorrect, ecte, *adj.* *Style —.*

ՎՐԻՊԱԿ, faute, *sf.* — *d'impression, d'orthographe.*

ՎՐԻՊԱԿԱՆ, erroné, ée, *adj.* *Opinion, proposition erronée.*

ՎՐԻՊԱՆՔ, erreur, faute, bévue, méprise, *sf.*, égarement, *sm.* Լի վրիպանօք, incorrect, ecte, *adj.* *Cette édition est fort incorrecte.*

ՎՐԻՊԵԼ, manquer, *va.*, faillir, *vn.*, se méprendre, *vpr.*, être dans l'erreur, faire une faute, errer, *vn.* — ի կենաց (մեռնիլ), manquer, *vn.* *Si vous veniez à nous —.* — (նպատակէն), faillir, *vn.*

ՎՐԻՊԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, faillir, *va.*, mettre dans l'erreur, tromper, frustrer, déjouer, priver, égarer, *va.*

ՎՐԻՊԵՑՈՒՑԻՉ, frustratoire, *adj.* *Acte, mesure —.*

ՎՐԻՊԻԼ, s'égarer, *vpr.* V. վրիպել։ — (սխալել) ի ճանապարհէ (սխալ ճամբայ բռնել), se tromper de route. — (յազատութենէ), se priver, *vpr.* *Il s'est privé de sa liberté.*

ՎՐՁԻՆ (գրիչ նկարչի), pinceau, *sm.*, brosse, *sf.* ‖ — (արուեստ նկարչութեան), pinceau, *sm.* ‖ — (որինակ, եղանակ նկարելու), pinceau, *sm.*

ՎՐՆՋԵԼ (երիվարի), hennir (հռնչել), *vn.* *Il furent découverts parce qu'un cheval se mit à —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ խրխնջել։

ՎՐՆՋԻՒՆ (երիվարի), hennissement (հռնչիւն), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ խրխնջիւն։

ՎՐՆՋՈՂ, hennissant, ante (հռնչող, -ոյ), *adj.* Հայերէն կ'ըսուի եւ խրխնջող։

Տ

Տ *(dioun)*, trente et unième lettre de l'alphabet arménien et vingt-cinquième des consonnes. || quatre mille, quatre-millième.

ՏԱԲԱՏ (ֆ-ՆԹ-ԼՆ), pantalon, *sm.* — *large, étroit.* — *de casimir, de chamois.* grègue, *sf.* Նարճ —. haut-de-chausse կամ haut-de-chausses (*pl.* des *hauts de-chausse* կամ *de-chausses*), *sm.*, chausses, *sfp.*

ՏԱԳՆԱՊ, tourment, *sm.*, anxiété, agitation, inquiétude, alarme, *sf.*, embarras, *sm.*, gêne, crise, peine, épine, *sf.* || agonie, *sf.* Խղճի —, scrupule, *sm.* Նախարարական, պաշտօնական —, crise ministérielle. Քնոյ մէջ —, V. Խիպիլիկ. Մղձաւանջ։ —աւ, —ով, à la hâte, en toute hâte, avec précipitation, précipitamment, *adv.*; avec anxiété, *adv.*

ՏԱԳՆԱՊԱԼԻՑ, inquiet, ète, *adj. Des regards —s.* anxieux, euse, *adj. Un regard anxieux. Une âme anxieuse.*

ՏԱԳՆԱՊԱԾ, anxieux, euse, *adj.*

ՏԱԳՆԱՊԱՏՈՒ, alarmiste, *s.*

ՏԱԳՆԱՊԱՓՈՒԹ, précipité, ée, *adj.* — փախուստ, fuite précipitée.

ՏԱԳՆԱՊԵԱԼ, soucieux, euse, *adj. Cet homme m'a paru bien —. Air —.* pressé, ée, inquiet, ète, *adj.*

ՏԱԳՆԱՊԵԼ, } presser,
ՏԱԳՆԱՊԵՑՈՒՆԵԼ, } précipiter, alarmer, gêner, poursuivre, *va.*

ՏԱԳՆԱՊԵՑՈՒՑԻՉ, V. Տագնապիչ։

ՏԱԳՆԱՊԻԼ, s'alarmer, *vpr.*

ՏԱԳՆԱՊԻՉ, pressant, ante, *adj. Vous êtes trop —. Des remords —s.* alarmant, ante, *adj. Nouvelle, situation alarmante.* impérieux, euse, *adj. Besoin —.*

ՏԱԳՆԱՊՈՂ, pressant, ante, *adj.* V. եւ Տագնապիչ։

ՏԱԳՆԱՊՈՂԱԿԱՆ, précipité, ée, *adj.*

ՏԱԳՐ (Հօմ. Հարբարու. Հայր), beau-frère (*pl.* des *beaux-frères*), *sm.*

ՏԱԺԱՆԵԼԻ, pénible, tuant, ante, *adj.*

1. **ՏԱԼ** (Մրբկ.), donner, *va.* || livrer, céder, accorder, remettre, transmettre, exposer, *va.* || faire, rendre, mettre à même, à la portée de, *va.* || donner, décerner, offrir, fournir, *va.* Ամբողջ —, parfournir, *va.* Ետ —, rendre, restituer, *va.* Թող —, laisser, céder, *va.* Ինքզինք —, se donner, se livrer, s'abandonner, se remettre, *vpr.* Ինքզինք բոլորովին իւր կրքերուն —, V. Կիրք։ Ինքզինք բանի մը —, se mettre, *vpr.* Ինքզինք ցաւի, ուրախութեան —, s'abandonner à la douleur, à la joie. Ծնանել — (կնոջ իւր զաւակը), délivrer, *va.* Ձեռք —, livrer, abandonner, *va.* Վրայ —, insister, *vn.* — (բերք),

produire, *va.* — (մէկուն իշխանութիւն մը), investir, *va.* Տեղի —, céder, *vn.* Դուրս — (ծուխ, հառաչայք, ծիլ), jeter, *va.* Թարախը դուրս —, jeter, *va.* Վերէն վարէն դուրս —, V. Դուրս։ Աստուած տայ (Ալլահ վերէ. Կ'ըսուի աղքատի մը), Dieu vous assiste. Աստուած տայ որ, veuille le Ciel que. Աստուած տայ որ այսպիսի չարիք մը չպատահի ձեզի, fasse le ciel que pareil malheur ne vous arrive jamais! Աստուած տայ որ հոն եղած ըլլայի, plût à Dieu que j'y eusse été!

2. **ՏԱԼ** (Կնոջ փեսայի. Կէօրէմէճէ), belle-sœur (*pl.* des *belles-sœurs*), *sf.*

ՏԱԼԻՔ, dette passive, *sf.*, passif, *sm.* *Dans cette succession, l'actif surpasse à peine le passif.*

ՏԱԼԿ } (հերմակ, կանանչ **ՏԱԼԿՈՒՆ** } կամ դեղին գունով հիւթ մը. արբ. Թէլլէք էօլ. Եըլ. Թալք. Եւրէն Թաշը), talc (Թալք), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Փեհանաստղ, Թալկ. Տալկուն Ռուսաստանի, — de Moscovie. Տալկուն թիթեղնային, — laminaire. Տալկուն Վենետիկոյ, — de Venise. Տալկուն թեփային, — écailleux. Տալկուն խեցեղէն, — ollaire. Տալկուն կենդանագրական, — zoographique.

ՏԱԼԿՆԱՔԱՐ, talcite, *sm.*

1. **ՏԱԽՏ** (երկայն նստարան. Եօլ. Պէնք), banc (պանք), *sm.* — *de bois, de pierre.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Թախտ։

2. **ՏԱԽՏ** (փայտեղէն կամ երկաթի կազմած անկողնոց. Քէրէվէթ), châlit, *sm.* — *de bois de noyer, de fer.*

ՏԱԽՏԱԿ, planche, *sf.*, ais (է), bois, *sm.* || table, tablette, *sf.*, tableau, *sm.* Ցուցանակ — (Լէվհա), écriteau, *sm.* Ճանապարհացոյց — (Եօլ Խարիթասը), carte routière. Վրան միս կտրելու —, tranchoir, *sm.* Անկատ —, table rase. — փորագրութեան, — փորագրեալ, planche, *sf.* *Une — de cuivre, de bois. Une — bien gravée.* Աշխարհագրական —, աշխարհացոյց —, carte géographique, կամ լոկ carte, *sf.* *Dresser, faire la carte d'un pays. Cet atlas contient tant de cartes.* — աղիւսախաղու, V. Աղիւսակարան։ — նարտակի, échiquier, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ճատրակարան։ Ոսկրեղէն — կրծից, V. Կրծոսկր, Լանջոսկր։

ՏԱԽՏԱԿԱԳՈՐԾ, parqueteur, *sm.*

ՏԱԽՏԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, parqueterie, *sf.*

ՏԱԽՏԱԿԱՄԱԾ, boisé, ée, *adj.* — շէնքի, échafaud, *sm.* — (սենեկի), plancher, *sm.* — սենեկի ձեղուան, V. Դարաւանդ, Գրուակ։ — (նաւու. Կէօվէրթէ), tillac (թիյագ), *sm.* *Se promener sur le —.* pont, *sm.* *Ils étaient réunis sur le —.* couverte, *sf.* — ընել, garnir de planches le sol d'un appartement, planchéier, *va.* *Faire — sa chambre.* parqueter, *va.* *Parqueter une chambre.*

ՏԱԽՏԱԿԻԿ, petite planche, planchette, *sf.*

ՏԱԽՏԱԿԱՐԵԼ (գետին զարնել), atterrer, *va.* *Après un moment de lutte, il l'atterra sous lui.* || — (պառկեցնել), étendre, *va.* — *un blessé sur un lit.*

ՏԱԽՏԱԿԱՊ (կոտրած անդամ մը հաստատելու համար նեղ եւ նուրբ տախտակ), éclisse, clisse, attelle, *sf.*

ՏԱԾԵԼ, nourrir, entretenir, *va.* || fomenter, *va.*

ՏԱԿ, fond, le dessous, *sm.* || racine, *sf.* || race, *sf.* || botte, *sf.*

|| fesse, *sf.*, cul (քէ–), *sm.* —ը, dessous, *adv.*; par-dessous, *prép.* —էն, ras, *adv.* *Couper —. Tondre — une chienne.* de dessous. Անկողնէն —էն հանեցի զայս, j'ai tiré cela de dessous le lit. Սեղանին —էն, de dessous la table. Ո՛չ —ն եւ ո՛չ վրան, ni dessous ni dessus. Սեղանին ո՛չ —ն եւ ո՛չ վրան է, il n'est ni dessous ni dessus la table. —ն է, —ն են, il est, ils sont dessous. Անոր —ը, là-dessous. Հոս —ը, ci-dessous. —ի կողմէն, par-dessous, *adv.*

ՏԱԿԱՌ (Ֆուճ. Լուրեւ), tonneau, *sm.*, pièce, *sf.* Մեծ —, tonne, *sf.* Փոքրիկ —, V. Տակառակ։ — (ջրոյ), tine, *sf.* — (ձկթոյ), botte, *sf.* — (գինւոյ), futaille, botte, *sf.* — (խնձորօղւոյ), futaille, *sf.* Արժանաչափ —, jauge, *sf.* *Cela est échantillonné, étalonné à la — et fût de Paris.* Բացբերան, անյայտակ —, tonneau à gueule bée. — մը լի, լեցուն, un tonneau, *sm.* *Ils ont bu, depuis un mois, deux —x de vin.* —ի գործանոց, V. Տակառագործարան։

ՏԱԿԱՌԱԳՈՐԾ, tonnelier, *sm.*

ՏԱԿԱՌԱԳՈՐԾԱՐԱՆ, tonnellerie, *sf.*

ՏԱԿԱՌԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, tonnellerie, *sf.*

ՏԱԿԱՌԱԽԱՂ (տեսակ մը խաղ), tonneau, *sm.* *Le jeu du —. On ne joue guère au — que chez les marchands de vin et dans les guinguettes* (*կապելայ, գինետուն [խաղափի մը շրջակայքը]*).

ՏԱԿԱՌԱԿ (փոքրիկ տակառ), baril (պարիլ), *sm.* Փոքրիկ —, barillet, *sm.* Կ'ըսուի եւ Ձեղուկ։ Փոքրիկ — (գինւոյ, օղւոյ), tonnelet, *sm.* *Le — d'un fantassin, d'un vivandière.*

ՏԱԿԱՌԱԿՇԻՌ (Թոնոլո), tonneau, *sm.* *Un bâtiment de trois cent —x.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Տակառաչափ (2)։

1. **ՏԱԿԱՌԱՉԱՓ** (տակառ չափող. Ժօժէօռ), jaugeur, *sm.* — ձող (Ժօժ), jauge, *sf.* *Mesurer avec la —.*

2. **ՏԱԿԱՌԱՉԱՓ** (Թոնոլո), tonneau, *sm.* *Un bâtiment de trois cent —x.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տակառակշիռ։

ՏԱԿԱՌԱՊԵՏ ԱՐՔՈՒՆԻ, bouteiller, boutillier, *sm.* Տակառապետն փարաւոնի, l'échanson de Pharaon.

ՏԱԿԱՌԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ԱՐՔՈՒՆԻ, bouteillerie, *sf.*

ՏԱԿԱՌԻԿ, V. Տակառակ։

ՏԱԿԱՒ, **ՏԱԿԱՒ ՏԱԿԱՒ**, peu à peu, petit à petit, insensiblement, *adv.*

ՏԱԿԱՒԻՆ, encore, de plus, davantage, *adv.*

ՏԱԿՆՈՒՎՐԱՅ, bouleversé, ée, *adj.* — ընել, bouleverser, bousculer, renverser, *va.* — ըլլալ, être bouleversé.

ՏԱԿՆՈՒՎՐԱՅՈՒԹԻՒՆ, branle-bas (*pl.* des *branle-bas*), *sm.*

ՏԱՂ, ode, *sf.* *Faire une —.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տաղերգութիւն։ Փոքրիկ —, V. Տաղիկ։ Երկրպագութեան —, dithyrambe, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Դիթիրամբ։

ՏԱՂԱՆԴ, talent, *sm.* || talent, *sm.*, capacité, *sf.*, mérite, *sm.* — ունենալ, —ի տէր ըլլալ, avoir du talent. — ունի, —ի տէր է, il a du talent. Բանաստեղծական — ունի, il a bu des eaux de l'Hippocrène.

ՏԱՂԱՆԴԱՒՈՐ, qui a du talent; rempli de talent. — մարդ, homme de talent.

ՏԱՂԱՉԱՓ, versificateur, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Տաղասաց։

ՏԱՂԱՉԱՓԵԼ, faire des vers, versifier, *vn.* *Il versifie bien.*

ՏԱՂԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, versification, *sf.* *Les règles de la —*. poésie, *sf.* *— douce et facile.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Տաղասացութիւն ։ — յօրինել, ընել, V. Տաղաչափել ։

ՏԱՂԱՍԱՑ, V. Տաղաչափ ։

ՏԱՂԱՍԱՑՈՒԹԻՒՆ, V. Տաղաչափութիւն ։

ՏԱՂԱՒԱՐ, tabernacle, *sm.*, tente, *sf.* || baraque, *sf.* || scène (սէն'), *sf.*

ՏԱՂԱՒԱՐԱՀԱՐՔ (Տօ՛ն տաղաւարահարաց), la fête des Tabernacles, scénopégie, *sf.*

ՏԱՂԱՒԱՐԻԿ, hutte (հիւթ'), *sf.*

ՏԱՂԵԼ (խարան բանալ. խարել. քօթէրիզէ), cautériser, *va.* *— une plaie.*

ՏԱՂԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, ode, *sf.* *Les —s de Pindare, d'Horace, de Malherbe.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Տաղ ։

ՏԱՂԻԿ (փոքրիկ տաղ), petite ode, odelette, *sf.*

ՏԱՂՏԿԱԼ, V. Տաղտկանալ ։

ՏԱՂՏԿԱԼԻ, } dégoûtant, an-
ՏԱՂՏԿԱԼԻՑ, } te, ennuyant, ante, ennuyeux, euse, *adj.*

ՏԱՂՏԿԱՆԱԼ, se dégoûter, s'ennuyer, se rebuter, *vpr.*

ՏԱՂՏԿԱՑԵԱԼ, dégoûté, ée, *adj.*

ՏԱՂՏԿԱՑՈՒՆԵԼ, dégoûter, ennuyer, rebuter, *va.*

ՏԱՂՏԿՈՒԹԻՒՆ, } dégoût, en-
1\. **ՏԱՂՏՈՒԿ**, } nui (աննիւի), déplaisir, *sm.*

2\. **ՏԱՂՏՈՒԿ**, dégoûtant, ante, *adj.* *Il arrive bien des choses dégoûtantes dans la vie.* déplaisant, ante, *adj.* *Un homme —.*

ՏԱՃԱՐ, temple, fanum (ֆանօմ), *sm.* — միածեւ, temple monoptère. Ոսկեծեղուն —, temple au plafond doré. — Մնիմոսինեայ (Տաճար ուր արձանագրեալ կը պատուին անուանի մեծամեծ արանց), le Temple de Mémoire.

ՏԱՃԱՐԱԿԱՆ, templier, *sm.*

ՏԱՃԱՐԱԿԱՊՈՒՏ, sacrilège, *adj.* et *s.* *Homme, main, pensée —. Les impies, les —s.* — գողութիւն, V. Տաճարակոպտութիւն ։ Կ'ըսուի եւ Սեղանակապուտ, Սեղանակողոպուտ, Սեղանազերծ, Տաճարակողոպուտ, Մեհենազերծ, Մեհենակապուտ, Աստուածազերծ, Սրբապիղծ ։

ՏԱՃԱՐԱԿԱՊՏՈՒԹԻՒՆ, sacrilège, *sm.* *Horrible, exécrable —.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Սեղանակապուտ գողութիւն, Սեղանակապտութիւն, Տաճարակապուտ գողութիւն, Տաճարակողոպտութիւն, Մեհենազերծութիւն, Սրբապղծութիւն ։

ՏԱՃԱՐԱԿԻՑ, convive, *s.* *Nous avions de charmantes —s.*

ՏԱՃԱՐԱԿՈՂՈՊՈՒՏ, V. Սեղանակապուտ, Սեղանակողոպուտ, Տաճարակապուտ, Սեղանազերծ, Մեհենազերծ, Մեհենակապուտ, Աստուածազերծ, Սրբապիղծ ։

ՏԱՃԱՐԱԿՈՂՈՊՏՈՒԹԻՒՆ, V. Սեղանակապուտ, տաճարակապուտ գողութիւն, Սեղանակապտութիւն, Տաճարակապտութիւն, Մեհենազերծութիւն, Սրբապղծութիւն ։

ՏԱՃԱՐԱՑԱՐԴԱՐ, néocore, *sm.*

ՏԱՃԱՐԱՊԵՏ, néocore, *sm.* — (արքայի, իշխանի, մեծատան), maître d'hôtel, *sm.*

ՏԱՄԿԱՆԿԱՐ, fresque, *sf.*

ՏԱՄԿԱՆԿԱՐՉՈՒԹԻՒՆ, peinture à fresque. [թիւն ։

ՏԱՄԿՈՒԹԻՒՆ, V. Խոնաւու-

ՏԱՄՈՒԿ, V. Խոնաւ ։

ՏԱՄՏԱՄ (Չենաց եւ Հնդկաց պղնձէ նուագարան մը), tam-tam (թամ-թամ), *sm.* *Le bruit du — est lugubre.* gong կամ gong-gong (կօնկ, կօնկ-կօնկ), *sm.*

ՏԱՅԷԼ (Չենաց դրամ մը), tael,

sm. Le — vaut environ une once d'argent.

ՏԱՆԳԱՐԱՑ (ճնճղկանց ցեղէ տեսակ մ'երփնագոյն թռչուն), tangara, *sm.*

ՏԱՆԵԼ, porter, apporter, emporter, *va.* || mener, amener, emmener (*անձինք*), ramener, conduire, passer, chasser, *va.* || amener à, aboutir կամ conduire à.|| contenir, enfermer, comprendre. || supporter, endurer, souffrir. || achever, remplir. Առաջ —, pousser, poursuivre, passer outre, *va.* V. Եւ Առաջ. Առնուլ —, Հետը —, emporter, emmener, *va.* Գլուխը —, étourdir, *va.* Աստին անդին —, ballotter, *va.* Յաղթութիւն —, remporter la victoire; cueillir, moissonner des lauriers. — (ճամբան), conduire, tendre, tomber. Քովը —, mener, *va.* Գլուխը —, fendre la tête à quelqu'un, casser la tête à quelqu'un. Այս տղայքս գլուխս կը տանին, ces enfants me cassent la tête. Առաքինութիւնն երջանկութեան կը տանի, la vertu conduit au bonheur.

ՏԱՆԵԼԻ, portable, souffrable, tolérable, *adj.* — լինել, բլալ, passer, *vn.* — կերպիւ, կերպով, tolérablement, *adv.*

ՏԱՆԵՐԷՑ (տան քահանայ), aumônier, *sm.*

ՏԱՆԻԼ, V. Տանել.

ՏԱՆԻՔ (*ռամկ. տան. երդիք*), toit, *sm.*, toiture, *sf.*

ՏԱՆՁ (*արմաւ*), poire, *sf.* — *d'été, d'hiver.* Հնդիկ — (*Հնդ. արմաւ*), goyave (*կոյավ*), *sf.* Չիր —, — séchée կամ tapée.

ՏԱՆՁԱՁՈՒՐ, V. Տանձօղի.

ՏԱՆՁԻ (տանձի ծառ. *արմաւենի*), poirier, *sm.* — *sauvage, cultivé.* Հնդիկ — (*Հնդ. արմաւենի*), goyavier (*կոյավիէ*), *sm.*

ՏԱՆՁՕՂԻ (տանձէ շինուած ըմպելի մ'ըմպելիք. *արմաւ խմիչք*), poiré, *sm. Marchand de cidre* (*խնձորօղի*) *et de —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Տանձաջուր.

ՏԱՆՈՒՏԷՐ, maître de maison, père de famille, *sm.* || le կամ la propriétaire de la maison, կամ յոկ propriétaire, *s. Le propriétaire et le locataire* (*վարձուոր. կիրառ*). patron, onne, *s. Où est le patron?* seigneur, *sm.* Աւագ —, un grand seigneur. — (*ըստ աստեղագիտաց* [astrologue]), seigneur d'une maison céleste, seigneur dominant, dominateur, *sm.*

ՏԱՆՈՒՏԷՐԱԿԱՆ, seigneurial, ale (*pl. seigneuriaux*), *adj. Droits seigneuriaux.* — կալուած, հող, seigneurie, *sf. Il acheta une belle —.*

ՏԱՆՈՒՏԷՐՈՒԹԻՒՆ, seigneurie, *sf. La — de cette terre s'étendait fort loin.* féodalité, *sf.*, féodalisme, *sm.*

ՏԱՆՋԱՆՔ, tourment, supplice, *sm.*, torture, souffrance, *sf.* — դժոխոց, les peines éternelles, les peines de l'enfer.

ՏԱՆՋԵԼ, tourmenter, torturer, presser, poursuivre, *va.*

ՏԱՆՋԻԼ, V. Տանջուիլ.

ՏԱՆՋԻՉ, tourmentant, ante, torturant, ante, *adj.*

ՏԱՆՋՈՂ, torturant, ante, *adj.*

ՏԱՆՋՈՒԻԼ, être tourmenté, se tourmenter, se torturer, *vpr.*, souffrir, *vn.*

ՏԱՆՏԷՐ, V. Տանուտէր.

ՏԱՆՏԻԿԻՆ, maîtresse de maison, mère de famille, *sf.*

ՏԱՇԵԼ, raboter, équarrir, dégrossir, planer, charpenter, bûcher, *va.*

ՏԱՇԵՂ (*կոճղ. բալլ*), copeau, *sm. Brûler des copeaux.*

Gros, menus copeaux. planure, *sf.* *Se chauffer avec des —s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Տաշուք, կուփուկ։

ՏԱՇԻՒ, V. Աշտաշխն։

ՏԱՇՈՒՔ. V. Տաշեղ։

ՏԱՇՏ (լէյէն), baquet, *sm.* *Mettre de l'eau dans un* —. Ալիւր, հաց բերելու, զանգելու — (ամն, խամուր թէքնէսի), V. Մակտաղ, կուր(2)։ Լուացքի — (չամաշըր թէքնէսի), cuvier, *sm.* — (որմզդրի. տիվարա թէքնէսի), V. կուր(2)։ Ցրտընդունակ —, carafon, *sm.*

ՏԱՇՏԱԹԱՂ (դալդըրմա), marcotte, *sf.*, provin, *sm.* — ընել, marcotter, provigner, *va.*

ՏԱՊ, V. Տաքութիւն։ — կոկորդի (բուն բծկանց), V. կոկորդատապ, փողացաւ։

ՏԱՊԱԳԻՆ, ardent, ente, *adj.* Տենդ, ջերմն —, fièvre ardente.

ՏԱՊԱԼԵԼ, abattre, renverser, terrasser, jeter, prosterner, *va.*

ՏԱՊԱԼԻ (թավլա օյունու), trictrac (դամէքդարա). *sm* *Jouer au* —. Հայերէն կ'ըսուի եւ Տապղի։ || — (թավլա), trictrac, *sm.* — *d'ébène et d'ivoire.* tablier, *sm.* *Les dés* (*տապեղուլունք. քուեայ.* զար) *qui tombent hors du* — *ne valent pas.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տապեղ։

ՏԱՊԱԼԻԼ, être bouleversé, se renverser, *vpr.*

ՏԱՊԱԼՈՒՄՆ, bouleversement, renversement, *sm.*

ՏԱՊԱԽԱՌՆ, brûlant, ante, [*adj.*

ՏԱՊԱԿ (թավա), poêle (թավա'), *sf.* — *à frire, à fricasser.* Փոքրիկ. խոր —, poêlon (սահանօյ), *sm.* — մը յի. լեցուն, une poêlonnée, *sf.* —ի մէջ եփել, խորովել, V. Տապակել, Տապկել։ —ի մէջ եփիլ, V. Տապկիլ։

ՏԱՊԱԿԱԳՈՐԾ (թավաջը), poêlier (թավաջիէ), *sm.*

ՏԱՊԱԿԱԾ (կերակուր տապակեալ. թավա), friture, *sf.*

ՏԱՊԱԿԵԼ (տապակի մէջ եփել, խորովել. թավադա քըզարթմագ. քավուրմագ. քըզարթմագ), V. Տապկել։

ՏԱՊԱԿԻՉ, friteur, *sm.*

ՏԱՊԱԿՈՒՄ } (տապկելը. թավա իշի), friture, *sf.*
ՏԱՊԱԿՈՒՄՆ }

ՏԱՊԱՆ, arche, *sf.* V. Գերեզ[ման։

ՏԱՊԱՆԱԳԻՐ, épitaphe, *sf.* *Mettre, graver une* —.

ՏԱՊԱՆԱԿ, arche sainte, *sf.* || tronc (դուզ), *sm.* — *pour les prisonniers. Le — des pauvres.* — (սուրբ խորհրդոյ), tabernacle, *sm.* — *doré.*

ՏԱՊԱՆԱՏՈՒՆ (մեզար), caveau, *sm.* *On descendit le cercueil dans le* —. [tombe, *sf.*

ՏԱՊԱՆԱՔԱՐ, pierre tombale,

ՏԱՊԱՏ ԱՐԿԱՆԵԼ (տապալել), jeter, *va.* || terrasser, *va.* Արկանել տապատ յերկիր (գետին զարնել), renverser quelqu'un par terre.

ՏԱՊԱՐ (պալթա), hache (նաճ), cognée, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ կացին, փայտատ, Սակուր։ Փոքրիկ, պզտի —, hachereau, *sm.*

ՏԱՊԱՐԱԿԱԼ, porte-hache (*pl.* des *porte-hache* կամ *haches*), *sm.*

ՏԱՊԱՐԱՒՈՐ, sapeur, *sm.* կ'ըսուի եւ Խանձիլիրայ։

ՏԱՊԵՂ (թավլա), trictrac (դամէքդարա), *sm.* — *d'ébène et d'ivoire.* tablier, *sm.* *Les dés* (*տապեղուլունք. քուեայ.* զար) *qui tombent hors du — ne valent pas.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տապալի։

ՏԱՊԵՂԱՐԱՐ, tabletier, ière, *s.*

ՏԱՊԵՂԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, tabletterie, *sf.*

ՏԱՊԵՂՈՒԼՈՒՆՔ (զար), dé, *sm.* — *à jouer. Jeter les —s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Քուեայ։ [*adj.*

ՏԱՊԵԹԱՆԳՆ, ardent, ente,

ՏԱՊԼՏԻԼ, se rouler. *vpr.* Ջրոյ կամ ցեխի մէջ —, barboter, *vn.*

ՏԱՊԿԵԼ, frire, fricasser, *va.*

ՏԱՊԿԻԼ, frire, *vn.*

ՏԱՊՂԻ (Թաւլի, օյունի), tric-trac (թրիքթրաք), *sm.* *Jouer au* —. Սակ (փարթի) մր —, une partie de —. Սակ մր — խաղալ, jouer une partie de —. Հայերէն կ'ըսուի եւ Տապալի։

ՏԱՊՂՔԵՐ ([illegible]), rabot, *sm.* *Passer le — sur une planche. Ce — ne mord pas.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Քերիչ (հիւսնեց)։

ՏԱՊՃԱԿ (ձիու գաւակի [croupe] ծածկոյթ. [illegible]), housse ([illegible]), schabraque ([illegible]), *sf.*

ՏԱՊՃԱԿԱՒՈՐ, houssé, ée, *adj.*

ՏԱՌ, lettre, *sf.*, caractère, *sm.* Մանր —, minute, *sf.* Խոշոր —երով, en gros caractères.

ՏԱՌԱՂԱՆ (ծաղկանց, մրգոց), corbeille, *sf.* *Une — de fleurs, de fruits.*

ՏԱՌԱՊԱՆՔ, mal (*pl. maux*), *sm.* *Il a bien du — à gagner sa vie.* misère, *sf.* *Grande, profonde —.* affliction, *sf.* "*Puisse donc ce Dieu de miséricorde accepter ses —s en sacrifice agréable!*,, *BOSS. R. d'Angl.* gêne, *sf.* "*Non, non, l'enfer n'a point de — Qui ne soit pour ton crime une trop douce peine.*,, *MOL. Sganarelle 16.*

ՏԱՌԱՊԵԱԼ (խղճալի), panné, ée, *adj.* *Il est bien —. Il a l'air —.* — տնակ (անշուք բնակարան), un humble toit. || —, misérable, *s.* *Assister, secourir les —s.*

ՏԱՌԱՊԵԼ, se donner du mal.

ՏԱՌԱՊԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, faire souffrir, affliger, *va.*

ՏԱՌԱՊԻԼ, se donner la gêne, souffrir, languir, *vn.*

ՏԱՌԱՏՈՒԿ ([illegible]), casaque, *sf.*, hoqueton ([illegible]). *sm.* || — ([illegible]), sayon ([illegible]), *sm.*

ՏԱՌԵՂՆԱՔՈՅՍ }
ՏԱՌԵՂՆԱՏՈՒՆԿ } (ծիրանի ծաղիկներ ունեցող տունկ մը. [illegible]), pélargonium ([illegible]), *sm.*

ՏԱՍԱՆՈՐԴ, dîme, *sf.*, dixième, *sm.* — թիւ, décimale, *sf.* — առնուլ, V. Տասանորդել։

ՏԱՍԱՆՈՐԴԱԿԱՆ. décimal, ale (*pl. décimaux*), *adj.* *Une matière décimale.* || — (Թուաբ. թիւ, կոտորակք, ի նա մասորդու բեան), décimal, ale. *adj.*

ՏԱՍԱՆՈՐԴԱՑ, V. Տասանորդական։

ՏԱՍԱՆՈՐԴԵԼ (տասանորդ առնուլ), dîmer, *v. n.* et *a.*, décimer, *va.*

ՏԱՍԱՆՈՐԴԵԼԻ, décimable, *adj.* *Champ —.*

ՏԱՍԱՆՈՐԴԻՉ ([illegible]), dîmeur, *sm.*: décimateur, *sm.*

ՏԱՍԱՆՈՐԴՈՂ (տասանորդ առնելու իրաւունք ունեցող. [illegible]), décimateur, *sm.*

ՏԱՍԱՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, décimation, *sf.*

ՏԱՍԱՆՈՑ, dix, *sm.*

ՏԱՍԱՆՑ ԺՈՂՈՎ, conseil des [Dix.

ՏԱՍՆ (Ժ). dix (դի՛ երբոր առանձին կամ բառ մը վերջն եւ կամ գոյականներէն զործածուած է. *Nous sommes dix* [դի՛]. *Un dix* [դի՛] *de cœur.* դիզ ձայնաւորէ յառաջ կամ անձայն հի առջեւ. *Dix* [դիզ] *arbres. Dix* [դիզ] *hommes.* դի բաղաձայնէ յառաջ կամ յազգային հի առջեւ. *Dix* [դի] *francs. Dix* [դի] *harengs.* Իսկ Dix-sept, Dix-huit, Dix-neuf կը հնչուին [illegible]), *adj. num. card.* || —, dix, *sm.* *Dix, multiplié par trois.* V. Տասնեակ։

ՏԱՍՆԱԲԱՆԵԱՑ ՕՐԷՆՔ, **ՊԱՏՈՒԻՐԱՆՔ**, décalogue, *sm.* *Les tables, les préceptes du Décalogue.*

ՏԱՍՆԱԳՐԱՄ, décagramme, *sm.*

ՏԱՍՆԱԺՈՂՈՎ, dîmeur, *sm.* V. եւ Տասանորդիչ։

ՏԱՍՆԱԼԻՏՐ, décalitre, *sm.*

ՏԱՍՆԱԿԱՆ, dénaire, *adj.* Կ'ըսուի եւս Տասնաւորական։

ՏԱՍՆԱԿՐԱՄ, V. Տասնագրամ։

ՏԱՍՆԱՄԵԱՅ, / **ՏԱՍՆԱՄԵԱՆ**, } décennal, ale (*pl. décennaux*), de dix ans, *adj.* || âgé de dix ans, *adj.*

ՏԱՍՆԱՄԵՏՐ, décamètre, *sm.*

ՏԱՍՆԱՄԵՏՐԱԿԱՆ, décamétrique, *adj.*

ՏԱՍՆԱՄՍԵԱՅ, de dix mois, [*adj.*

ՏԱՍՆԱՆԻՍՏ, décaèdre, *sm.* V. եւ Տասնկողեան։

ՏԱՍՆԱՆԿԻՒՆ, décagone, *sm.*

ՏԱՍՆԱՆԿԻՒՆԻ, décagonal, ale, *adj.*

ՏԱՍՆԱՊԱՏԻԿ, décuple, *adj.*

ՏԱՍՆԱՊԱՏԿԵԼ, décupler, *va.*

ՏԱՍՆԱՊԵՏ (ի՞ դ-ուռ), caporal (*pl.* des *caporaux*), *sm.* — (հին Հռովմայեցւոց մէջ), décurion, *sm.* Ձիաւորաց —, brigadier, *sm.*

ՏԱՍՆԱՍԻՒՆ ՇԻՆՈՒԱԾ, décastyle, *sm.*

ՏԱՍՆԱՍՏԵՐ (փայտի չափ մը), décastère, *sm.*

ՏԱՍՆԱՒՈՐ ԹԻՒ, dizaine, *sf. Les —s et les centaines.*

ՏԱՍՆԱՒՈՐԱԿԱՆ, dénaire, *adj. Nombre —.* Կ'ըսուի նաեւ Տասնական։

ՏԱՍՆԵԱԿ, dizaine, *sf. Une — de personnes.* || — (տասնամեայ պարբերութիւն), décade, *sf.* || — (տասնօրեայ ժամանակ), décade, *sf.* || — (տուն մը ոտանաւորանի [chapelet]), dizain, *sm.*

ՏԱՍՆԵՄԵԱԿ, fêtes décemales.

ՏԱՍՆԵՐԵԱԿ (տասներորդ օր Գաղղիացւոց ընկերհասարակական տարւոյ ամսոյն), décadi, *sm.*

ՏԱՍՆԵՐՈՐԴ, dixième, *adj.* || dix, *adj. num.* || dixièmement, *adv.* — մասն, dixième, *sm.* || — (տասներորդ մասն փրանկի), décime, *sm.*

ՏԱՍՆԵՕԹԸ, dix-sept (տիս-սէթ).

ՏԱՍՆԻՑՍ (տասն անգամ), dix fois.

ՏԱՍՆՄԱՍՆԵԱՅ ԴԻՐՈՒԹԻՒՆ (Որ եւ Տասնեակ), décade, *sf. Les Décades de Tite-Live.*

ՏԱՍՆԿԱՐԳԵԱՆ ՈՏԱՆԱՒՈՐ, dizain, *sm.*

ՏԱՍՆԿՈՂԵԱՆ (հատստանուն մարմին, որ երկրաչափական), décaèdre, *adj.* V. եւ Տասնանիստ։

ՏԱՍՆՈՏԱՆԻ, décapode, *sm.*

ՏԱՍՆՈՐԴԱԳՐԱՄ, décigramme, *sm.*

ՏԱՍՆՈՐԴԱԼԻՏՐ, décilitre, *sm.*

ՏԱՍՆՈՐԴԱԿԱԼ (տասներորդ մասն կայլի), déciatre, *sm.*

ՏԱՍՆՈՐԴԱԿԱՆ, décimal, ale (*pl. décimaux*), *adj.* — կոտորակ, fraction décimale.

ՏԱՍՆՈՐԴԱԿՐԱՄ, V. Տասնորդագրամ։

ՏԱՍՆՈՐԴԱՄԵՏՐ, décimètre, [*sm.*

ՏԱՍՆՈՐԴԱՄԵՏՐԱԿԱՆ, décimétrique, *adj.*

ՏԱՍՆՈՐԴԱՍՏԵՐ, décistère, *sm.*

ՏԱՍՆՈՐՁԱՅ (տունկ), décandre, *adj.*

ՏԱՍՆՈՐՁԱՅՈՒԹԻՒՆ, décandrie, *sf.*

ՏԱՍՆ'ՈՒԹԸ, dix-huit (տիզ-իւիթ). [նէօֆ).

ՏԱՍՆՈՒԻՆԸ, dix-neuf (տիզ-

ՏԱՍՆՈՒԻՆՆԵՐՈՐԴ, dix-neuvième, *adj. num. ord.*

ՏԱՍՆՈՒՄԷԿ, onze, *adj. num. card. Il est* — [է օնզ] *heures.*

ՏԱՍՆՈՒՄԷԿԵՐՈՐԴ, onzième, *adj.* || onzièmement, *adv.*

ՏԱՍՆՈՒՉՈՐՍ, qualorze, *adj. num.*

ՏԱՍՆՈՒՉՈՐՍԵՐՈՐԴ, quator-

zième, *adj.* || quatorzièmement, *adv.* [*num.*

ՏԱՍՆՈՒՀԻՆԳ, quinze, *adj.*

ՏԱՍՆՈՒՀԻՆԳԵՐՈՐԴ, quinzième, *adj.* || quinzièmement, *adv.*

ՏԱՍՆՈՒՎԵՑ, seize, *adj. num.*

ՏԱՍՆՈՒՎԵՑԵՐՈՐԴ, seizième, *adj.* || seizièmement, *adv.*

ՏԱՍՆԱՊԵՏ, décemvir ([illegible]), *sm.*

ՏԱՍՆԱՊԵՏԱԿԱՆ, } décemviral, ale
ՏԱՍՆԱՊԵՏԱՅ, } (*pl. décemviraux*), *adj. Autorité décemvirale.*

ՏԱՍՆԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, décemvirat, *sm.*

ՏԱՍՆՎԱՆԿԵԱՆ (քառ.), décasyllabe, *adj.* (Ինչպէս է Պլաւտոս (Plaude) հռովմայեցի ճերբողին հնեսեւեալ բառն Thesaurochrysonicocrisides). || — (տող ոտանաւորի), décasyllabe, *adj.* Կը գործածուի եւս իբր *sm. Un poème écrit en décasyllabes.*

ՏԱՍՆՏՈՂԵԱՆ ՈՏԱՆԱՒՈՐ, dizain, *sm.*

ՏԱՍՆՕՐԵԱԿ } (պատմութեանց
1. **ՏԱՍՆՕՐԵԱՅ** } գիրք), décaméron, *sm.* — *de Baccace.*

2. **ՏԱՍՆՕՐԵԱՅ**, de dix jours, décadaire, *adj.* — ժամանակ (Որ եւ Տասնեակ), décade, *sf. Les mois grecs étaient divisés en —s.*

ՏԱՍՆԵՐԿՈՒ, douze, *adj. num. card.*

ՏԱՍՆԵՐԿՈՒԵՐՈՐԴ, douzième, *adj.* || douzièmement, *adv.*

ՏԱՍՏԱՃԱՂ (ոստայնանկի գործիք), ourdissoir, *sm.*

ՏԱՏԱՄՍԵԼԻ, inquiétant, ante, *adj.*

ՏԱՏԱՄՍԻԼ, s'inquiéter, *vpr. S'inquiéter d'un rien. Il ne s'en inquiète nullement.* se soucier, *vpr. De quoi vous souciez-vous?*

ՏԱՏԱՄՍՈՒԹԻՒՆ, inquiétude, *sf.*, souci, *sm.*, peine, *sf.*

ՏԱՏԱՆԵԼ, branler, *va.* — *les jambes, les bras, la tête.* balancer, *va.* — *ses bras.* ébranler, *va.* — *une cloche.* agiter, *va.* — *ses bras, ses jambes.* — *une urne.* — *son mouchoir en l'air pour donner un signal.* brandiller, *va.* — *les jambes, les bras.* trémousser, *va.*

ՏԱՏԱՆԻԼ, branler, *vn. La tête lui branle.* se balancer, *vpr. Cette femme se balance trop en marchant.* ballotter, *vn. Ce violon ballotte dans son étui.* s'agiter, se brandiller, *vpr. Se brandiller sur une corde.* se trémousser, *vpr. Ce n'est pas là danser, ce n'est que se trémousser.* dandiner, *vn.*, se dandiner, *vpr. Il ne fait que dandiner.* flotter, *vn. On voyait — les débris du naufrage.*

1. **ՏԱՏԱՆՈՑ** ([illegible]), branloire, balançoire, *sf.*

2. **ՏԱՏԱՆՈՑ** (ցատկում, խաղում, երերում թիկնաթոռ [առ ի մարմնակրթանս]), trémoussoir, *sm.*

ՏԱՏԱՆՈՒՄ, } branle, bran-
ՏԱՏԱՆՈՒՄՆ, } lement, ébranlement, balancement, *sm.*, agitation, *sf.*, brandillement, *sm.*

1. **ՏԱՏԱՍԿ** (տեսակ մը փուշ), tribule, *sm.*

2. **ՏԱՏԱՍԿ** (երկաթ բազմածայր կամ բազմափուշ զոր կը հաստատեն փոսերու, խրամներու մէջ, կամ ոտնկներու [glacis] վրայ, թշնամեաց արշաւանքը խափանելու համար), chausse-trape (*pl.* des *chausse-trapes*), *sf.*

ՏԱՏՈՒՐԱԿ (Ճանճու եւ թունաւոր տունկ մը է. արս. [illegible]), datura, *sm.*

ՏԱՏՐԱԿ ([illegible]), tourterelle, *sf.* Ձագ —ի, tourtereau, *sm.*

ՏԱՐԱԲԱԽՏ, malheureux, euse, *adj. Il est —, bien —.*

ՏԱՐԱԲԵՐԵԼ, agiter, *va.* Այս անդր —, ballotter, *va.*

ՏԱՐԱԲԵՐԻԼ, trémousser, *vn.*, s'agiter, *vpr.*

ՏԱՐԱԳԻՐ, } proscrit, *sm.*
ՏԱՐԱԳՐԵԱԼ, } *Être du nombre des —s.* — առնել, proscrire, *va.* V. Ճկօբական.

ՏԱՐԱԳՐԵԼ, proscrire, *va.* V. Ճկըբակ առնել.

ՏԱՐԱԳՐԻԼ, être proscrit.

ՏԱՐԱԳՐԻՉ, proscripteur, *sm.*

ՏԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, proscription, *sf.* — անդարձ, մօտնչենաւոր, V. Ճկօբակ.

ՏԱՐԱԴԷՊ, indu, ue, *adj.* *Une réclamation indue.* || mal à propos, *adv.* *Il parle toujours mal à propos.* ի դէպ եւ —, բէ ի հանդէպս եւ բէ ի —ս (յարմար անյարմար), à tout propos, *adv.* *Il parle de sa noblesse à tout propos.*

ՏԱՐԱԶ (օրինակ. եղանակ. պայման. կերպարանք), façon, *sf.* *C'est sa —. Il s'est comporté d'une étrange —.* || — (աշխատութիւն, վարձակ [գործաւորի, դերձակի]), façon, *sf.* *Payer la — d'un habit. Un ouvrier qui fait payer ses —s trop cher.* || — (ձեւ հանդերձից. կերպարանք), costume, *sm.* *Le — français. Le — des femmes de ce pays est assez pittoresque.*

ՏԱՐԱԶԱՎԱՃԱՌ (վաճառական զգեստուց կամ տարազուց թէատրոնի, կաճառուց), costumier, *sm.* *Louer un domino chez le —.*

ՏԱՐԱԺԱՄ, intempestif, ive, *adj.* *Projet —. Demande intempestive.* inopportun, une, *adj.* *Vous ne pouvez choisir un moment plus —. Mesure inopportune.* prématuré, ée, *adj.* *Votre démarche paraîtra prématurée.* hors de saison, *adj.* — մահ, une mort prématurée. || —, prématurément, *adv.* *Fruit cueilli —.*

ՏԱՐԱԺԱՄԱՒ, intempestivement, *adv.* ի —, à contretemps, *adv.* *Parler, agir à contretemps.* ժամու եւ —, ի ժամու եւ ի —, à temps et à contretemps.

ՏԱՐԱԺԱՄՈՒԹԻՒՆ, inopportunité, *sf.* *L'— d'une démarche.* contretemps, *sm.*, heure tardive, *sf.*

ՏԱՐԱԾԱԿԱՆ, ductile, extensible, expensible, dilatable, malléable, *adj.* V. Տարափոխիկ.

ՏԱՐԱԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, extensibilité, expansibilité, malléabilité, *sf.* — (ոսկւոյ, ապակւոյ), ductilité, *sf.*

ՏԱՐԱԾԱՃԻՒՂ, diffu, use, *adj.*

ՏԱՐԱԾԱՆԵԼ, V. Տարածել.

ՏԱՐԱԾԵԱԼ, étendu, ue, diffus, use, *adj.*

ՏԱՐԱԾԵԼ, étendre, tendre, dilater, déployer, déplier, étaler, *va.* || propager, répendre, ébruiter, *va.* || parsemer, joncher, *va.* խոտոյ վրայ —, exposer, étendre sur l'herbe, herber, *va.*

ՏԱՐԱԾԻԼ, V. Տարածուիլ.

ՏԱՐԱԾԻՉ, propagateur, trice, *adj.* — (զօրութիւն), extensif, ive. *adj.* || propagateur, *sm.* — *de la foi, des idées nouvelles.*

ՏԱՐԱԾՈՂ, V. Տարածիչ.

ՏԱՐԱԾՈՒԹԻՒՆ, étendue, extension, expansion, *sf.* — (մարմնոյ), dimension, *sf.* — (վայրաց), espace, *sm.* — (ձայնի, բաց երաժշտաց), volume, *sm.*

ՏԱՐԱԾՈՒԻԼ, s'étendre, se répandre, s'espacer, *vpr.* || se propager, *vpr*, prêter, *vn.* երկայնութեանը —, s'étendre le long de, longer, *va.* *Un bois qui longe la côte.* V. եւ Երկայնութիւն. Լուրը տարածուածին պէս, aussitôt que la nouvelle se répandit.

ՏԱՐԱԾՈՒՄ, } dilatation,
ՏԱՐԱԾՈՒՄՆ, } propagation, *sf.*

ՏԱՐԱԾՈՒՆ, extensible, duc-

tile, *adj. L'or est le plus extensible de tous les métaux.* Կ'ըսուի նաեւ Տարածական.

ՏԱՐԱԾՔ, V. Տարածութիւն.

ՏԱՐԱԿԵԴՐՈՆ, V. Տարակենդրոն.

ՏԱՐԱԿԵԴՐՈՆՈՒԹԻՒՆ, V. Տարակենդրոնութիւն.

ՏԱՐԱԿԵՆԴՐՈՆ, excentrique, *adj*, *Quartier —*.

ՏԱՐԱԿԵՆԴՐՈՆԵԼ, décentraliser, *va.*

ՏԱՐԱԿԵՆԴՐՈՆՈՒԹԻՒՆ, excentricité, *sf.*

ՏԱՐԱԿԵՆԴՐՈՆՈՒՄՆ, décentralisation, *sf. — administrative.*

ՏԱՐԱԿՈՅՍ, doute, nuage, *sm.*, difficulté, *sf.* Տարակուսի մ.ջ, incertain, aine, *adj.*

ՏԱՐԱԿՈՒՍԱԾ, incertain, aine, indéterminé, ée, *adj.*

ՏԱՐԱԿՈՒՍԱԿԱՆ, douteux, euse, indécis, ise, *adj.* — կերպիւ, կերպով, douteusement, *adv.*

ՏԱՐԱԿՈՒՍԱՆՔ, doute, *sm.*, difficulté, épine, *sf.* V. եւ Տարակոյս. Տարակուսանօք, incertainement, *adv.*

ՏԱՐԱԿՈՒՍԻԼ, être en doute, dans la doute, douter, hésiter (**ԵՐԿԲԱ**), *vn. Je doute qu'il soit arrivé.*

ՏԱՐԱԿՈՒՍՈՂ, flottant, ante, pyrrhonien, ienne, *adj.*

ՏԱՐԱԿՈՒՍՈՂՈՒԹԻՒՆ, pyrrhonisme, *sm. — en matière de religion.*

ՏԱՐԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, différence d'opinion, dissension, *sf.*, discorde, désaccord, *sm.*, contrariété, divergence, *sf.*

ՏԱՐԱՁԵՒ, difforme, *adj. Visage —.*

ՏԱՐԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆ, difformité, *sf.*

ՏԱՐԱՄԷՏ, divergent, ente, *adj.*

ՏԱՐԱՄԻՏՈՒԹԻՒՆ, divergence, *sf.*

ՏԱՐԱՆԿԻՒՆ, rhombe, losange, *sm.*

ՏԱՐԱՆԿԻՒՆԱԿԵՐՊ (երկրաչափական ձեւ մը), rhomboïde, *sm.*

ՏԱՐԱՆԿԻՒՆԱՁԵՒ, rhomboïdal, ale *(pl. rhomboïdaux)*, *adj. Cristal —. Forme rhomboïdale.*

ՏԱՐԱՆԿԻՒՆԱՆԻՍՏ ՄԱՐՄԻՆ (ըստ երկրաչափից), rhomboèdre, *sm.*

ՏԱՐԱՆՏԱՌԻԼ (ոտնատակէն ելնել, հեռանալ [եղջերուն]), débucher, *vn.*

ՏԱՐԱՉԱՓ, graphomètre, *sm.*

ՏԱՐԱՊԱՏՄԱՆ, exorbitant, ante, *adj. Dépense exorbitante.* excessif, ive, *adj. Un froid —. Dépense excessive. Misère excessive.* démesuré, ée, *adj. C'est un homme d'une grosseur démesurée.* énorme, *adj. Crime, faute —. Frais, laideur —.*

ՏԱՐԱՊԱՏՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, exorbitance, *sf.*

ՏԱՐԱՊԱՐՏ, indûment, *adv.*

ՏԱՐԱՊԱՐՏՕՐԷՆ, injustement, à tort, *adv.*

ՏԱՐԱՍԱՀՄԱՆ ԱՆՑՆԵԼ, }
ՏԱՐԱՍԱՀՄԱՆԵԼ, } transporter, *va.*

ՏԱՐԱՍԱՀՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, transportation, *sf.*

ՏԱՐԱՍԵՌԻԼ, dégénérer, *vn.*

ՏԱՐԱՍԵՌՈՒԹԻՒՆ, dégénération, *sf.*

ՏԱՐԱՍՈՂՈՒՆ, télerpéton, *sm.*

ՏԱՐԱՍՈՎՈՐ, extraordinaire, singulier, ière, *adj.*

ՏԱՐԱՏՈՅՑ, image, *sf.*

ՏԱՐԱՓՈԽԻԿ, contagieux, euse, *adj.* — հիւանդութիւն, maladie contagieuse, contagion, *sf.*

ՏԱՐՐԱԼՈՒԾԵԼ, décomposer, *va.*

ՏԱՐՐԱԼՈՒԾՈՒԹԻՒՆ, décomposition, *sf.*

ՏԱՐԲԵՐ, différent, ente, *adj.*

— կերպիւ, կերպով, d'une manière différente, différemment, *adv.*

ՏԱՐԲԵՐԱԿԱՆ, différentiel, elle, *adj.* — հաշիւ, calcul différentiel. — քանակութիւն, quantité différentielle.

ՏԱՐԲԵՐԻԼ, différer, *vn.* || s'éloigner, *vpr.*

ՏԱՐԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, différence, *sf.* — գունոյ, nuance, *sf.* Այսու տարբերութեամբ որ, excepté que, *conj.* *Ils se ressemblent parfaitement, excepté que l'un est un peu plus grand que l'autre.*

ՏԱՐԳԱԼ (քուլյէ), cuiller, եւ ըստ ռմկաց cuillère (քիւյէր), *sf.* — *d'étain, d'argent, de vermeil.* — *à soupe,* — *à café.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Դգալ։ — մի, cuillerée, *sf.* *Une — de potage, de sirop.*

ՏԱՐԵԳԻՐ, annaliste, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Տարեգրող։

ՏԱՐԵԳԻՐՔ, annales, *sfp.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տարեգրութիւնք։

ՏԱՐԵԳԼՈՒԽ, le jour կամ le premier jour de l'an, եւ կամ le premier de l'an. Հայերէն կ'ըսուի եւս Տարեմուտ։

ՏԱՐԵԳՐՈՂ, annaliste, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Տարեգիր։

ՏԱՐԵԳՐՈՒԹԻՒՆՔ, annales, *sfp.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տարեգիրք։

ՏԱՐԵԴԱՐՁ, anniversaire, *sm.*

ՏԱՐԵԿԱՆ, annuel, elle, annal, ale, *adj.* *Location annale.* || âgé, ée, *adj.* Քսան, երեսուն —, à l'âge կամ âgé de vingt ans, de trente ans. Քանի՞ — էք, quel âge avez vous! Տասնեօթը լմնցուցի, նիշդ տասնեօթը — եմ, j'ai déjà dix-sept ans. Այդ աղջիկը տասնուվեց — է, elle est affligée de seize ans.

ՏԱՐԵՄՈՒՏ, le jour կամ le premier jour de l'an, եւ կամ le premier de l'an. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տարեգլուխ։

ՏԱՐԵՑ, âgé, ée, d'un certain âge, *adj.*

ՏԱՐԵՑՈՅՑ (աննիւէր), annuaire, *sm.*

ՏԱՐԵՒՈՐ, annuel, elle, *adj.* — վարձք, année, *sf.* *Son fermier lui doit deux —s. Il a touché d'avance une — de ses gages.*

ՏԱՐԻ, an, *sm.*, année, *sf.* Բարեբեր —, bonne année. Գալ —, l'an prochain, l'année prochaine, l'année suivante. Երկրորդ —ին, l'année d'après. Յոբելեան —, année jubilaire. Նահանջ —, année bissextile. Նոր —, le nouvel an, կամ l'an nouveau, la nouvelle année. Ամեն —, chaque année, annuellement. —ն, տարուէ —, par an. — մը, un an, une année, pendant une année. —ն ի բուն, բոլոր —ն, toute l'année. Նոր — շնորհաւորել, մաղթել մէկուն, souhaiter la bonne année à quelqu'un.

ՏԱՐԻՔ, âge, *sm.* —ն առած, âgé, ée. *adj.* *Il est âgé, elle est âgée.* Ամուսնանալու —ի մէջ բոլոր եւ չամուսնանալ (այսինքն աղջիկ մնալ), coiffer sainte Catherine.

ՏԱՐՀԱՄՈԶԵԼ, dépersuader (..փէ..), dissuader, *va.* V. եւ Ետ կեցունել (ԿԵՑՈՒՆԵԼ)։

ՏԱՐՄ, troupeau, *sm.*, bande, *sf.* V. Տարմահաւ։

ՏԱՐՄԱՀԱՒ (թռչնիկ մի է . . էթուրնօ), étourneau, *sm.* *Les étourneaux ne vont que par bandes.* sansonnet, *sm.*

ՏԱՐՄԱՑՈՒԿԱՆ (սանսոնէ), sansonnet, *sm.*

ՏԱՐՄՈՐՈՐ (ծովային մեծ թռչուն մը), goéland, *sm.*

ՏԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ (նաւուն ծան—

րութիւն վերցունելու չափը. ( ), port, *sm. Le navire est du — de cent tonneaux.*

1. **ՏԱՐՈՒԲԵՐ** (փոխադրիչ նաւ), transport, *sm.*

2. **ՏԱՐՈՒԲԵՐ**, transport, *sm.* V. եւ փոխադրութիւն։

ՏԱՐՈՒԲԵՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ, ballottement, *sm.*

ՏԱՐՈՒԻԼ, être porté, être amené, être conduit, se porter.

ՏԱՐՏԱՄ, irrésolu, ue, indéterminé, ée, hésitant,ante ( ), *adj.* — կերպիւ, կերպով, d'une manière irrésolue, irrésolument, *adv.*

ՏԱՐՏԱՄՈՒԹԻՒՆ, irrésolution, hésitation ( ), *sf.*

ՏԱՐՏԱՐՈՍ (սանդարամետ դժոխք [ըստ հեթանոսաց]), tartare, *sm. Il fut précipité dans le Tartare.* [les —s.

ՏԱՐՐ, élément, *sm.* Տարերք,

ՏԱՐՐԱԲԱՆ, chimiste, *sm.* կ'ըսուի նաեւ Տարրագէտ։

ՏԱՐՐԱԲԱՆԱԿԱՆ, chimique, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տարրագիտական։

ՏԱՐՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, chemie, *sf.* Գործարանական, գործիական —, — organique. Անգործարանական, անգործիական —, — inorganique. — հանքային, — minérale. — բուսական, — végétale. — կենդանական, — animale. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տարրագիտութիւն։

ՏԱՐՐԱԲԱՆՕՐԷՆ, chimiquement, *adv.* կ'ըսուի նաեւ Տարրագիտօրէն։ [va.

ՏԱՐՐԱԲԱՇԽԵԼ, décomposer,

ՏԱՐՐԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ, décomposition, *sf.*

ՏԱՐՐԱԳԷՏ, V. Տարրաբան։

ՏԱՐՐԱԳԻՏԱԿԱՆ, V. Տարրաբանական։

ՏԱՐՐԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, V. Տարրաբանութիւն։

ՏԱՐՐԱԳԻՏՕՐԷՆ, V. Տարրաբանօրէն։ [re, *sm.*

ՏԱՐՐԱԳՈՐԾԱՐԱՆ, laboratoi-

ՏԱՐՐԱԼՈՅԾ, V. Տարրաբան։

ՏԱՐՐԱԼՈՒԾԱԿԱՆ, V. Տարրաբանական։

ՏԱՐՐԱԼՈՒԾՈՒԹԻՒՆ, V. Տարրաբանութիւն։

ՏԱՐՐԱԿԱՆ, élémentaire, *adj. Les corps —s. La géométrie —.*

ՏԱՐՐԱՒՈՐ, matériel, elle, *adj.* կ'ըսուի նաեւ Նիւթական։

ՏԱՐՐԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, matérialité, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Նիւթականութիւն։

ՏԱՐՓԱԳԻՐ, billet doux. կ'ըսուի նաեւ Պիտակ տարփանաց (**ՊԻՏԱԿ**)։

ՏԱՐՓԱԾՈՒ, amant, amoureux, bon ami, *sm.*

ՏԱՐՓԱՄԵՐԺ, inhumain, aîne, *adj. Beauté inhumaine.*

ՏԱՐՓԱՏԵՆՉԻԿ, amoureux, euse, *adj.* ‖ amant, *sm.*

ՏԱՐՓԱՒՈՐ, amoureux, euse, *adj.* ‖ amant, amoureux, soupirant, bon ami, *sm.* —ք, amants, *smp.*

ՏԱՐՓԵՆԻ (դիք սիրոյ [ըստ առասպելաց]. Սէր), Amour, *sm. On peint ordinairement l'— avec un bandeau, un arc et des flèches. Il est beau comme l'—.* — (Սէր) մըն է, c'est un Amour.

ՏԱՐՓԵՆԻՔ (եղբարք դից Սիրոյ [ըստ առասպելաց]), les Amours. Խաղք, խնճիղք եւ —, les Jeux, les Ris et les Amours.

ՏԱՐՓՈՂ, amoureux, euse, *adj.* ‖ amant, soupirant, *sm.*; amateur, *sm.* [ière, *adj.*

ՏԱՐՕՐԷՆ, bizarre, singulier,

ՏԱՐՕՐԻՆԱԿ, singulier, ière, *adj.* — կերպիւ, կերպով, singulièrement, *adv.*

ՏԱՒԻՂ ([illegible]), harpe (հարփ), *sf.* Եւոլեան —, — éolienne. — զարնող, V. Տաւղահար։

ՏԱՒՂԱՀԱՐ (տաւիղ զարնող), harpiste, *sm.*

ՏԱՓԱԹԵՒՔ, planipennes, *smp.*

ՏԱՓԱԽԵՑԻ, planorbe, *sm.*

ՏԱՓԱԿ, plat, ate, aplati, ie, plain, aine, uni, ie, *adj.*

ՏԱՓԱԿՈՂՄՆ, plat, *sm. Il lui donne des coups de — d'épée, du — de la main.*

ՏԱՓԱԿՈՒԹԻՒՆ. aplatissement, *sm. L'— d'une boule de cire, d'une balle de plomb.* écachement, *sm.*

ՏԱՓԱԿՏՈՒՑՔ, planirostres, [*smp.*

ՏԱՓԱԿՑՈՒՆԵԼ, aplatir, *va.*

ՏԱՓԱՀԱՑ, tourte, *sf.*

ՏԱՓԱՁՈՒԿՆ, carrelet, *sm.* V. եւ Կատուաձուկն։

ՏԱՓԱՆ, casse-motte *(pl.* des *casse-motte* կամ *mottes)*, brisse-mottes *(pl.* des *brisse-mottes)*,*sm.*

ՏԱՓԱՍՏԱՆ (անմշակ, վայրենի երկիր), lande, *sf. Les —s de Bordeaux.*

ՏԱՓԱՐԱԿ, plat pays. V. Տա- [փակ։

ՏԱՓԱՐԱԿԵԱԼ, écaché,ée, *adj.* V. եւ Տափակ։

ՏԱՓԱՐԱԿԵԼ, aplatir, écacher, *va.* Կ'ըսուի եւ Տափակցունել, Տափկեցունել, Տփկել։

ՏԱՓԱՐԱԿԻԼ, s'aplatir, *vpr.*

ՏԱՓԱՐԱԿԻՉ (մետաղեայ թելոց), écacheur, *sm.* V. եւ Տափիչ։

ՏԱՓԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, V. Տափա- [կութիւն։

ՏԱՓԱՔԻԹ ([illegible]), camard, arde, *adj. Il est —.* camus, use, *adj.* || camard, arde, camus, use, *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Տափունչ։

ՏԱՓԸՆՉՈՒԹԻՒՆ, camuserie, [*sf.*

ՏԱՓԻՉ, aplatisseur, *sm.* V. եւ Տափարակիչ։

ՏԱՓԿԵՑՈՒՆԵԼ, aplatir, écacher, *va.* Կ'ըսուի եւ Տափարակել, Տափակցունել, Տփկել

ՏԱՓՈՒԼՈՌՆ ([illegible]). gesse, *sf. Semer des —s.* || — (սերմանիք տափոլոռան), gesse, *sf. Manger des —s.*

ՏԱՓՈՒՆՉ (քիթ), camard, arde, camus. use, écaché, ée, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տափաքիթ։

ՏԱՔ, chaud, aude, chaleureux, euse, *adj.* — կերպիւ, կերպով, chaudement, *adv.* — պահել, tenir chaud. Ինքզինք — բռնել, se tenir chaud. V. եւ Թոնել։ — կ'ընէ, օդը — է, il fait chaud. Ո՜հ, այս ինչ — է, oh! qu'il fait chaud! —էն կը խեղդուիմ, j'étouffe de chaleur. V. Տաքութիւն։ — — ինծի լուրը բերաւ, il m'apporta la nouvelle toute chaude.

ՏԱՔԳԼՈՒԽ. — է, il a la tête [chaude.

ՏԱՔԴԵՂ ([illegible]). V. Պղպեղ։

ՏԱՔՆԱԼ, se chauffer, s'échauffer, *vpr.* || se cabrer, *vpr.*

ՏԱՔՈՒԹԻՒՆ, chaleur, *sf.*, chaud, échauffement, *sm.*, ardeur, *sf.* — (մարմնոյ), inflammation, *sf.* — (հիւանդութեան), chaleur, fièvre, *sf.*

ՏԱՔՑՈՒՆ, chauffoir, *sm.* V. եւ Ջերմասենեակ։

ՏԱՔՑՈՒՆԵԼ, chauffer, échauffer, *va.* Անկողինը —, bassiner, *va.*

ՏԱՔՑՈՒՆՈՂ, } échauffant,
ՏԱՔՑՈՒՑԻՉ, } ante, chaud, aude, *adj.*

ՏԳԵՂ, laid (մը), *m.* laide, *f.*, vilain, aine, *adj.*; difforme, *adj.* — անձն, laid, *m.* laide, *f. s.* — ինչ, բան, —ը, laid, *sm.* — կերպիւ, կերպով, d'une façon laide, laidement, *adv.*

ՏԳԵՂԱՆԱԼ, devenir laid (մը), enlaidir, se défigurer, *vpr.*

ՏԳԵՂԱՍՐՈՒՆ, mal jambé, *adj.*

ՏԳԵՂՆԱԼ, V. Տգեղանալ։

ՏԳԵՂՈՒԹԻՒՆ, laideur, difformité, *sf.*

ՏԳԵՂՑՈՒՆԵԼ, rendre laid (մը), enlaidir, défigurer, difformer, *va.*

ՏԳԷՏ, ignorant, ante; ignare, *adj.* || ignorant, ante, *s.*; ignare, *sm.* *C'est un ignare.* — ձեւանալ, faire l'ignorant.

ՏԳԻՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, naïveté, *sf.* *Dire des —s.*

ՏԳԻՏԱԲԱՐ, avec ignorance, ignoramment, *adv.*

ՏԳԻՏԱԿԱՆ, ignorant, ante, *adj.* *Leurs ignorantes et iniques décisions.*

ՏԳԻՏԱՆԱԼ, être ignorant, ignorer, *vn.*

ՏԳԻՏԱՆՔ, ignorance, *sf.* *Ce livre est plein d'—s impardonnables.*

ՏԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, ignorance, *sf.*; ânerie, *sf.* Թանձր —, ignorance crasse. Տգիտութեան մէջ ապրել, թաղուիլ, vivre, croupir dans l'ignorance.

ՏԵԱՌՆ, V. Տէր։

ՏԵԱՌՆԸՆԴԱՌԱՋ, chandeleur, purification, *sf.* Կ'ըսուի եւ Տերընդառաջ։

ՏԵՂ, lieu, *sm.*, place, *sf.*, endroit, *sm.* Բաց —, en plein vent. Զօրանիստ —, cantonnement, *sm.* Խորունկ —, abîme, *sm.* Մեծամարգագետնոտ —, pré, *sm.* Պայծառ եւ ախորժական — մը, un lieu gai et agréable. Ճահճախուտ —, marais, *sm.* Բնակութեան, կենալու —, séjour, *sm.* Հանգչելու, խայտալու —, V. Պատսպարան։ Ապահով —ի մէջ, à couvert, *adv.* Իմ, ձեր, անոր —ը, à ma place, à votre place, à sa place. Ամէն —, en tous lieux, partout, *adv.* —ը, à la place de, au lieu de. Ամենէն վեր —ը, le haut bout. —ը փոխել, déplacer, *va.* Մէկուն —ն անցնիլ, se mettre à la place de quelqu'un, tenir la place de quelqu'un, se remplacer, se substituer, *vpr.* — բռնել, retenir, arrêter une place; occuper, remplir une place. —ը բռնել, tenir, arrêter sa place; tenir lieu de, servir de. Այս մարդն ինծի հօր — է, cet homme me tient lieu de père, կամ me sert de père. Այս անձրեւոցն անոր գաւազանի — է, ce parapluie lui tient lieu de canne, կամ lui sert de canne. Այս ծակն անոր տան — է, ce trou lui sert de maison. Ամեն այն ինչ (ամէն բան) իր —ը դնելու է, il faut mettre chaque chose à sa place. Եւ փուն —ը չէ, et pour cause. *Je veux faire cela, je ne veux pas faire cela, et pour cause.* Այս տունկս արեգդէմ — դնելու է, il faut mettre cette plante au midi. V. եւ Տեղի, Վայր։

ՏԵՂԱԳԻՐ, V. Տեղագրող։

ՏԵՂԱԳՐԱԿԱՆ, topographique, *adj.* *Description, carte —.*

ՏԵՂԱԳՐՈՂ, topographe, *sm.* Կ'ըսուի եւ Տեղագիր։

ՏԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, topographie, *sf.* *La — des environs de Paris.*

ՏԵՂԱՋԱՆԱԿԱՆ (ըստ աստեղաբաշխից), parallactique, *adj.* *Angle —.*

ՏԵՂԱՋԱՆՈՒԹԻՒՆ (ըստ աստեղաբաշխից), parallaxe, *sf.* *On a obtenu la — de quelques étoiles fixes.* — ոլորտական, V. Ոլորտական։ [*adj.*

ՏԵՂԱՇԱՐԺ, locomoteur, trice,

ՏԵՂԱԼ, pleuvoir, tomber, *vn.*

ՏԵՂԱԿԱԼ (փոխանորդ), lieutenant, *sm.* — զնդապետի (փոխ-

գոյ), lieutenant-colonel. Փոխանակ —ի, երկրորդ —, sous-lieutenant (*pl.* des *sous-lieutenants*), *sm.* — զօրավարի (որ կ'ըսուի այժմ Զօրավար զօրաբաժնի, général de division), lieutenant-général, *sm.* — քաղաքային, — civil. — դատաւորական, — criminel. — ոստիկանութեան, — de police. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ենթատեղակալ։ V. Ետեղապահ։

ՏԵՂԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, lieutenance, *sf.* Երկրորդ —, sous-lieutenance (*pl.* des *sous-lieutenances*), *sf.* կ'ըսուի եւ Ենթատեղակալութիւն։ V. Ետեղապահութիւն։

ՏԵՂԱԿԱՆ, local, ale (*pl.* *locaux*), *adj.* || topique, *adj.*

ՏԵՂԱՊԱՀ, vicaire, *sm.* || lieutenant, subdélégué, substitut, *sm.* || suppléant, ante, *s.* — ժողովրդապետի, desservant, *sm.* — դնել, subdéléguer, *va.*

ՏԵՂԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, vicariat, *sm.*, lieutenance, subdélégation, *sf.* || suppléance, *sf.*

ՏԵՂԱՏԱՐԱՓ, abat կամ abas, *sm.* — յանկարծագեղ, averse, *sf.* *Nous essuyâmes une* —. — յանկարծագեղ եւ վաղանցուկ, ondée, *sf.* *Grosse* —. *Il pleut par —s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Թօն։

ՏԵՂԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ (կարդա *Տեղատուութիւն*), marée descendante, reflux (—էֆլէ—), jusant, *sm.* *Il y a flux et reflux dans l'Océan. Flot et jusant.* Մակընթացութիւն եւ — (կամ Լիութիւն եւ զիջութիւն), le flux et le reflux. Հայերէն կ'ըսուի եւ Զիջութիւն։

ՏԵՂԱՑԻ, aborigène, *adj.* || natif, *sm.*

ՏԵՂԱՑԻՈՒԹԻՒՆ (տեղացի ըլլալը), indigénat, *sm.*

ՏԵՂԱՑՈՅՑ, adresse, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Տնազիր։

ՏԵՂԱՒՈՐԵԼ, établir, installer, *va.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տեղաւորցունել։

ՏԵՂԱՒՈՐԻԼ, trouver une place, s'établir dans un endroit, se caser, être installé, s'installer, *vpr.*

ՏԵՂԱՒՈՐՈՒԻԼ, V. Տեղաւորիլ։

ՏԵՂԱՒՈՐՑՈՒՆԵԼ, établir, installer, *va.* կ'ըսուի եւ Տեղաւորել։

ՏԵՂԱՓՈԽԵԼ, changer de place, changer de lieu, déplacer, transporter, transférer, *va.*

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, changement de place, déplacement, transport, *sm.*, locomotion, migration, *sf.* — (թռչնոց, ձկանց), passage, *sm.* *Le — des ramiers, des cailles, des hirondelles.*

ՏԵՂԵԱԿ, bien informé, versé dans, entendu, ue, fort, *m.* forte, *f. adj.* — լինել, ըլլալ, être versé dans; entendre, *va.*, s'entendre, *vpr.* Բանի մը — լինել, ըլլալ, se connaître à կամ en quelque chose, être կամ se mettre au fait de quelque chose. Այս մարդս այս գործին —է, cet homme est au fait de cette affaire. Այս բանին — եմ, je suis au fait de cela, կամ je m'y entends.

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ, rapport, mémorial, *sm.* || notice, *sf.* — պատմական, կենսագրական, — historique, biographique.

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ, apostillateur, *sm.*

ՏԵՂԵԿԱՆԱԼ, s'informer de, prendre des renseignements, des informations, prendre connaissance de. Բանի մը —, être կամ se mettre au fait de quelque chose. Ուզեցի միայն, հանդիպելով ձեր առողջութեանը —, j'ai voulu seulement, en passant par ici, m'informer de votre santé.

ՏԵՂԵԿԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, informer, donner des renseignements, des informations, instruire, donner connaissance de, *va*. Բանի մը —, mettre au fait de quelque chose.

ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ, information, *sf*., renseignement, *sm*., instruction, connaissance, intelligence, *sf*., rapport, mémoire, *sm*. Վեր ի վերոյ —, teinture, *sf*. *Il a aussi quelque — de l'allemand. Il a une légère — des sciences mathématiques*. Համառօտ —, notice, *sf*. — տալ, rendre compte (d'une affaire); faire observer. — առնուլ, prendre des informations. Մէկուն վրայ — առնուլ, prendre des informations de quelqu'un, s'informer de quelqu'un.

ՏԵՂԻ, lieu, *sm*., place, *sf*., endroit, emplacement, *sm*. || lieu, *sm*., occasion, *sf*. Անվտանգ, անփոյթ, զգոյշ, զգուշաւոր —, lieu en sûreté. — ապաւինի, abri, *sm*. — ունկնդրութեան, V. Լսարան, Հանդիսարան։ Նստոյ —, V. Նստատեղի։ — ստածման (աղքատաց), V. Ստածումն։ — ցուրտ անհնարին, glacière, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Սառնատուն։ — տալ, céder, faire place, plier, se relacher. Տեղի տուր (հեռուէն անցիր), au large! passez au large! — տալ (ծանրութենէն), fléchir, *vn*. — տալ (յաղթուիլ [հակառակութեան մէջ]), battre en retraite(fuir l'ennemi). — տալ, donner lieu à. Ասի երբեմն — կուտայ վէճի, cela donne quelquefois lieu à une dispute. — ունենալ (լաւ եւս կատարուիլ), avoir lieu. Պարահանդէսը — ունեցա՞ւ (այսինքն՝ կատարուեցա՞ւ), le bal a-t-il eu lieu? Տեղի ունեցաւ (կատարուեցաւ), il a eu lieu. — (պատճառ) ունենալ, avoir lieu de. *Vous n'auriez pas lieu de vous plaindre de lui, s'il avait eu le temps de faire ce que vous lui avez donné à faire.*

ՏԵՂԻՔ ՏԱԼ (ճէօքմէք), faillir, *vn*. *Cet édifice a failli par le pied.* Տեղիք տալ (հողը), manquer, *vn*. *La terre manqua sous leurs pieds.* Կ'ըսուի եւ կքիլ։

ՏԵՆԴ (սըթմա), fièvre, *sf*. — քորքոսային (ճէրէճէ հէմմա), — adynamique (ի հնումն կը կոչուէր Fièvre putride). — սառնասեր, — algide. — այրեցող, տապագին, — ardente, brûlante. — անկարգ, — ataxique (ի հնումն կը կոչուէր Fièvre maligne). — մաղձային կամ ստամոքսական, — bilieuse կամ gastrique. —է դողալ, սարսռալ, trembler la —. V. եւ Ջերմն։

ՏԵՆԴԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, pyrétologie, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ջերմնաբանութիւն։

ՏԵՆԴԱԽՈՏ (տեսակ մը տունկ. քէօք չինի ...), squine (...։ կը գրուի եւ Esquine), *sf*., china, *sm*.

ՏԵՆԴՈՏ, V. Ջերմնոտ։

ՏԵՆՋԱԼ, V. Փափագել։

ՏԵՆՋԱՆՔ, V. Փափագ։

1. **ՏԵՌ** (բրտութիւն. ...), cal (*pl*. des *cals)*, calus (...), durillon, *sm*.

2. **ՏԵՌ** (փուք [որովայնի]. ...), pet (...), *sm*.

ՏԵՌԱԶԵՐԾԵԼ (ինչքը, կարասիքը զրկել), dévaliser, *va*. || — (ոսկեր եւ ուրիշ մասանց մսեր մերկացնել), dénuder, *va*.

ՏԵՌԱԶԵՐԾԻԼ, se dénuder, *vpr*.

ՏԵՌԱԶԵՐԾՈՂ, dévaliseur, euse, *s*.

ՏԵՌԱԶԵՐԾՈՒԹԻՒՆ (ոսկեր եւ ուրիշ մասանց չորս կողմի մսերու քակիլը, մերկանալը), dénudation, *sf*.

ՏԵՌԱՏԵՍ (արիւնավէժ կինն Աւետարանի), hémorrhoïsse (ե-), *sf. L'— de l'Évangile.*

ՏԵՌԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ (-ոյ-), hémorrhoïdes, *sfp.*, perte, *sf.*

ՏԵՌԻԼ, se durillonner, *vpr.*

ՏԵՍԱԲԱՆ, opticien, *sm.* Կ'ըսուի նաեւ Տեսագէտ.

ՏԵՍԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, optique, *sf.* Կ'ըսուի նաեւ Տեսագիտութիւն.

ՏԵՍԱԳԷՏ, opticien, *sm.* || théoricien, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տեսաբան.

ՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, optique, *sf.* Կ'ըսուի նաեւ Տեսաբանութիւն.

ՏԵՍԱԿ, espèce, sorte, *sf.* || nature, *sf.* Ամէն —, toutes sortes de, de toutes sortes. Անտառը լի է ամէն — կենդանիներով, la forêt est remplie d'animaux de toutes sortes. Ի՞նչ —, quelle espèce de?.. Աղէկ —էն (ծեծել), de la bonne կամ belle manière. *Il a été étrillé de la belle manière.* Շատ —, bien des sortes.

ՏԵՍԱԿԱՆ, théorique, *adj.* —ն, théorie, spéculation, *sf.*

ՏԵՍԱԿԱՆԱԳԷՏ, théoricien, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տեսագէտ.

ՏԵՍԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, théorie, *sf.*

ՏԵՍԱԿԱՆՕՐԷՆ, théoriquement, *adv. Traiter une matière —.*

ՏԵՍԱԿԱՐԱՐ, spécifique, *adj. Différence —. Pesanteur ou gravité —.*

ՏԵՍԱԿԷՏ (տեսութեան կէտ), point de vue. —ով, au point de vue.

ՏԵՍԱԿՑԻԼ, s'entrevoir, se voir, *vpr.*

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, entrevue, *sf.*

ՏԵՍԱՆԵԼ, V. Տեսնել.

ՏԵՍԱՆԵԼԻ, apparent, ente, visible, perceptible, *adj.* — կերպիւ, կերպով, visiblement, *adv.*

ՏԵՍԱՆԵԼԻՔ, œil, *sm.*, vue, *sm.*

ՏԵՍԱՆԵԼՈՒԹԻՒՆ (տեսանելի ըլլալը), visibilité, perceptibilité, *sf.*

ՏԵՍԱՆԻԼ, V. Տեսնուիլ.

ՏԵՍԱՆՈՂ, V. Տեսնող.

ՏԵՍԱՆՈՂԱԿԱՆ, V. Տեսողական.

ՏԵՍԱՆՈՂՈՒԹԻՒՆ, V. Տեսողութիւն.

ՏԵՍԱՐԱՆ, spectacle, théâtre, *sm.* || scène (-էն'), *sm.* || paysage, tableau, *sm.* || vue, *sf.*, point de vue, *sm.*

ՏԵՍԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ (տեսութիւն), vision, *sf. Le phénomène, le mécanisme de la —.*

ՏԵՍԻԼ, aspect (-քէ, -քէք, les aspects, լեւ -քէ), *sm.* || vue, *sf.*, point de vue, coup d'œil, *sm.* || air, *sm.*, mine, *sf.* || spectacle, *sm.*, représentation, *sf.* || vision, *sf.*, songe, *sm.* Արտաքին —, V. Վերերեւութիւն. Ու աչօք —, vision, *sf.*

ՏԵՍԻԼՔ, V. Տեսիլ.

ՏԵՍԼԱԳՐԱԿԱՆ, scénographique, *adj. Représentation —.*

ՏԵՍԼԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ([տէնֆերու եւ տեղերու դիրքը] ներկայացնելութիւն), scénographie, *sf.*

ՏԵՍԼԱՐԱՆ, scène (-էն'), *sm.*

ՏԵՍՆԱԼ, } voir, apercevoir,
ՏԵՍՆԵԼ, } *va.* Լաւ —, V. Որոշեալ լինել, ըլլալ (ՈՐՈՇԵԼ). Հեռուն —, voir loin. —ու երթալ, aller voir. Ընդ աղօտ, աղօտաբար —, voir imparfaitement, entrevoir, *va.* Տոմարներու —, rechercher dans des registres (կամ regitres). des papiers, compulser, *va.* Շատ բաներ տեսած ըլլալ, savoir ce qu'en vaut l'aune. Ա՛լ չ—, ne pas voir, perdre de vue, կամ լոկ perdre. Չ—ու զարնել, fermer les yeux sur quelque chose, dissimuler, *va.*

ՏԵՍՆՈՂ, voyant, ante, *adj.* || spectateur, trice, *s.* Երազ —,

songeur, *sm.* Սուտ տեսիլքներ —, visionnaire, *adj.* et *s.*

ՏԵՍՆՈՒԻԼ, paraître, *vn.*, être en vue, se voir. Այս նկարն հեռուէն կը տեսնուի, ce tableau se voit de loin.

ՏԵՍՕՂ, observateur, trice, *s.*

ՏԵՍՈՂԱԿԱՆ, visuel, elle, optique, *adj.* — կեանք (հակադրութեամբ Գործնականին [vie active]), vie contemplative.

ՏԵՍՈՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, contemplation, *sf.*

ՏԵՍՈՂՈՒԹԻՒՆ, vue, *sf.*

ՏԵՍՈՒԱԾ, théorie, *sf.*

ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, vue, vision, *sf.*, regard, œil, *sm.* || théorie, *sf.*, plan, *sm.*, spéculation, *sf.* || contemplation, considération, inspection, *sf.* || visite, *sf.* || vision, *sf.*, songe, *sm.* Հարեւանցի —, aperçu, *sm.* Հարեւանցի տեսութեամբ, par un simple aperçu. Առաջին տեսութեամբ. de prime face. Տեսութենէ կորսնցունել (այլ չտեսնել). perdre de vue, կամ տալ perdre. *J'ai perdu cela de vue.* Ի վաղ —, à bientôt.

ՏԵՍՈՒՉ, inspecteur, directeur, *sm.* || provéditeur, *sm.* — աղբերաց, V. Աղբիւրապան, Ջրապան, Ջրպետ։

ՏԵՍՉՈՒԹԻՒՆ, inspection, *sf.*, inspectorat, *sm.*, direction, *sf.*, régime, *sm.* || providence, *sf.*

ՏԵՍՔ, vue, *sf.*

ՏԵՏՐ, cahier, *sm.* || livraison, feuille, *sf.* Կ'ըսուի եւս Տետրակ։

ՏԵՏՐԱԳԻՐ, pamphlétaire, *sm.*

ՏԵՏՐԱԿ, cahier, *sm.* || pamphlet, *sm.* || brochure, *sf.* — ծծուն թղթոյ, buvard, *sm.*

1. **ՏԵՏՐՈՑ** (տետրակ [նմանապատկերոց]), album (.գոյ. *pl.* des —*s*), *sm.* *Ce jeune Allemand vous prie d'inscrire votre nom sur son —.*

2. **ՏԵՏՐՈՑ** (տետրակ ուր կը դրուին կենդանագիրք կամ տեսարանք), album (.գոյ. *pl.* des —*s*), *sm.* *Un —, des —s de photographies.*

ՏԵՐԵՒ (Ե—էր—է), feuille, *sf.* —ք (ծառոց. ի բնասեղծ.), chevelure, *sf.* Անկոթ —, — sessile. Փետրաւոր —, — pinnée. Ականջաւոր —ներ, des —s auriculées. —ները թափել, effeuiller, *va.* — նկարել, représenter le feuillage des arbres, feuiller, *va.* —ով զարդարուիլ (ծառը), prendre des —s, feuiller, *vn.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ծաղարք։

ՏԵՐԵՒԱԲԵՐԱՆ, phyllostome, [*sm.*

ՏԵՐԵՒԱԳԼՈՐ (տերեւոց մէջ կծկուող բզէզ), rouleuse, *sf.*

ՏԵՐԵՒԱԴՐՈՇՄ. Քար — (տերեւ քարացեալ), phyllithe, *sm.* Կ'ըսուի եւս Տերեւաքար։

ՏԵՐԵՒԱԶԱՐԴ, orné, garni de feuilles, feuillé, ée, *adj.* Տանար, հովանոց —, feuillée, *sf.* *Danser sous la —.* — լինել (ծառոց), feuiller, *vn.* *Ces arbres commencent à —*, կամ *à se feuiller.*

ՏԵՐԵՒԱԹԱՓ, effeuillé, ée, *adj.* V. Տերեւթափ։

ՏԵՐԵՒԱԹԵՒ, phyllie, *sf.*

ՏԵՐԵՒԱԾԾՄԱԿ, phyllidie, *sf.*

ՏԵՐԵՒԱԼԻ, } plein de feuil-
ՏԵՐԵՒԱԼԻՑ, } les, feuillu, ue, foliacé, ée, *adj.* Տերեւալից լինել (ծառոց), feuiller, *vn.*

ՏԵՐԵՒԱԽԱԾ (միջատ փոքրիկ, թեւաւոր եւ մանրացուցական), phylloxera, *sm.* V. եւ Որթաննի։

ՏԵՐԵՒԱԽԻՏ, feuillu, ue, *adj.*

ՏԵՐԵՒԱԽՈՒԻԿ, phyllopteryx, *sm.*

ՏԵՐԵՒԱԾԱՂԻԿ, phyllanthe, *sm.* — Բրազիլի, — de Brésil, որ եւ կ'ըսուի Canami կամ Bois à enivrer (փայտ արբեցուցիչ).

ՏԵՐԵՒԱԿԱՆԿԱՏՈՒԿ, phyllocactus, *sm.*

ՏԵՐԵՒԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, phyllotaxie, *sf.*

ՏԵՐԵՒԱԿԵՐՊ, foliacé, ée, *adj.* — (կոթուն), phyllode, phylloïde, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տերեւանմանն ·

ՏԵՐԵՒԱՄԱՐՄԻՆ, phyllosome, *sm.*

ՏԵՐԵՒԱՅԻՆ, foliaire, *adj.*

ՏԵՐԵՒԱՆՄԱՆ, foliacé, ée, *adj.* Կ'ըսուի նաեւ Տերեւակերպ ·

ՏԵՐԵՒԱԽԱՅՏՈՒԹԻՒՆ, phyllomanie, *sf.*

ՏԵՐԵՒԱՊԱՏ, entouré de feuilles, *adj.* Յարկ —, feuillée, *sf.* *Danser sous la —.*

ՏԵՐԵՒԱՏՈՒՏՆ, phyllure, *sm.*

ՏԵՐԵՒԱՒՈՐ, feuillé, ée, *adj.*

ՏԵՐԵՒԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, foliation, *sf.*

ՏԵՐԵՒԱՔԱՐ (տերեւ քարացեալ), phyllithe, *sm.*

ՏԵՐԵՒԹԱՓ (աշուն), la chute des feuilles (automne).

ՏԵՐԵՒԻԿ, petite feuille, foliole, *sf.* || squame ([illegible]), *sm.*

ՏԵՐԵՒՈՏՆԵԱՆՔ, phyllopodes, *smp.*

ՏԵՐԵՒՈՒՄՆ, foliation, *sf.*

ՏԵՐԵՒՓՈՒԿ (տունկ մ'է. [illegible]), centaurée, *sf.* Մեծ —, V. Նաւշ ·

ՏԵՒ (տերեւոտ ճիւղեր), feuillard, *sm.*

ՏԵՒԱԿԱՆ, durable, persévérant, ante, *adj.*; stable, solide, *adj.*

ՏԵՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, durée, permanence, stabilité, *sf.*

ՏԵՒԵԼ, durer, persévérer, *vn.* Երկայն —, durer plus longtemps, se prolonger, *vpr.* Միշտ —, durer toujours, se perpétuer, *vpr.* Միշտ — տալ, faire durer toujours, perpétuer, *va.*

ՏԵՒՈՂ, de durée, *adj.* Քիչ —, fugace, fugitif, ive, *adj.* Կ'ըսուի նաեւ Սակաւատեւ ·

ՏԵՒՈՂՈՒԹԻՒՆ, durée, permanence, persévérance, continuation, étendue, *sf.* Մշտնջենաւոր —, perpétuité, *sf.*

ՏԵՒՈՒՄ, } durée, *sf.*
ՏԵՒՈՒՄՆ, }

ՏԶԶԱԼ, bourdonner, *vn.* *Des mouches qui bourdonnent aux oreilles.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Բզզել ·

ՏԶԶԱՆՔ, bourdonnement, *sm.* *Le — des abeilles, des colibris* ([illegible]. *գեղեցկերանգ թռչնիկ մ'է. կոլիբրի*). Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Բզզումն ·

ՏԶՐՈՒԿ ([illegible]), sangsue ([illegible]), *sf.* — դնել, appliquer des —s.

1. **ՏԷԳ** (զէն նախնեաց երկայնաձողուն), pique, *sf.* *Les Romains portaient des —s dont le fer était fort large.* || — (զէն արդեաց կարճազոյն քան զնիզակ, որ եւ կ'ըսուի Սուին), pique, *sf.* *Les —s ont été longtemps en usage dans l'infanterie. Les soldats français ne se servent plus de —s.* — փոքրիկ (որ եւ կ'ըսուի Սունակ, Մկունդ), demi-pique. — մօրուաց (այվա թիւյիւ), poil follet.

2. **ՏԷԳ** (թղթի խաղի մէջ տիգաձեւ սեւ գոյն. մաչա), pique, *sm.* *Il a tout le —, tous les —s.*

ՏԷՐ, Seigneur, *sm.* || maître, seigneur, *sm.* || mons ([illegible]), monsieur ([illegible]. *pl.* *messieurs*, *sԷurf.* Համառօտագրութեամբ կը գրուի եզակւոյ մէջ M^{r} կամ M., եւ յոգնակւոյ մէջ M^{rs} կամ MM.), effendi, sire, *sm.* || possesseur, *sm.*, propriétaire, dominateur, trice, *s.* Գերապայծառ —, monseigneur, *sm.* Ինքնիշխան —, despote, *sm.* Տան —, propriétaire, *s.* — (գործարանի, խանութի, ագարակի, գեղջ), patron, *sm.* — բայի (բառ քերականաց), sujet, *sm.* *Le —, le verbe et l'attribut.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ենթ

բոյի ։ — լինել, ըլլալ, posséder, *va.* Անձին — ըլլալ, être maître de soi, se posséder, *vpr.* — ըլլալ (տան մը մէջ. տիրանալ), s'introduire dans une maison en se donnant des airs d'autorités, s'impatroniser, *vpr.* *Il s'est impatronisé dans cette maison.* — ընել, introduire comme patron, comme maître, impatroniser, *va.* [ռալ ։

ՏԷՐԸՆԴԱՏԻ, V. Տէառնընդառա-

ՏԷՐՈՒԹԻՒՆ, état, gouvernement, *sm.* || domination, puissance, *sf.* || souveraineté, *sf.*, empire, *sm.* || seigneurie, *sf.* Ծաղկեալ — մը, un empire florissant.

ՏԷՐՈՒՆԱԿԱՆ, dominical, ale, *adj.* *Devoir* —. — աղօթք (Հայր մեր), oraison dominical (le Pater).

ՏԸՏՈՏ, V. Տոտ ։

ՏԺԳՈՀ, mécontent, ente, *adj.* — լինել, ըլլալ, être mécontent, avoir de l'humeur. V. եւ Դժգոհ ։

ՏԺԳՈՀԻԼ, V. Դժգոհ լինել (ԴԺԳՈՀ) ։ [թիւն ։

ՏԺԳՈՀՈՒԹԻՒՆ, V. Դժգոհու-

ՏԺԳՈՅՆ, pâle, blafard, arde, pâlot, otte, *adj.*

ՏԺԳՈՅՆՆԱԼ, pâlir, *vn.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Տժգունիլ, Գունատիլ ։

ՏԺԳՈՅՆՑՈՒՆԵԼ, pâlir, *va.* կ'ըսուի նաեւ Տժգունել, Գունատել ։

ՏԺԳՈՒՆԵԼ. pâlir, *va.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Տժգոյնցունել, Գունատել ։

ՏԺԳՈՒՆԻԼ, pâlir, *vn.* կ'ըսուի նաեւ Տժգոյննալ, Գունատիլ ։

ՏԺԳՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, pâleur, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Գունատու-թիւն ։ [*sm.*

ՏԻԳԱԻՐ (գինուոր), piquier,

ՏԻԵԶԵՐԱԲԱՆԱԿԱՆ, cosmologique, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Աշխարհաբանական ։

ՏԻԵԶԵՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, cosmologie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Աշխարհաբանութիւն ։ [*sm.*

ՏԻԵԶԵՐԱԳԻՐ, cosmographe,

ՏԻԵԶԵՐԱԳՐԱԿԱՆ, cosmographique, *adj.*

ՏԻԵԶԵՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, cosmographie, *sf.*

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱԼ, dominateur de l'univers.

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ, œcuménique (էքիւ-մէնիք), *adj.* *Concile* —. — պատրիարք, հայրապետ (կ'ըսուի կոստանդնուպոլսի յոյն պատրիարքաց համար), patriarche —. Եղ-րեւ —, d'une manière œcuménique, œcuméniquement, *adv.*

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, œcuménicité (էքիւ-մէնի-սիթէ), *sf.* *L'* — *d'un concile.*

ՏԻԵԶԵՐՔ, univers, *sm.*

ՏԻԶ (թիք). tique, *sf.* *La* — *tombe après s'être gorgée de sang.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Գառնուկ ։

ՏԻԶԱԿԱՆԵՓԱՏ (տունկ մ'է. ռիսինիւս), ricin, palmachristi, *sm.* —ի իւղ (Հիւլ տը ռիսէն), huile de ricin.

ՏԻԼՊՈՒՐԻ (անգղիական տեսակ մը խիտ թեթեւ կառք), tilbury (բառ. անգղիերէն. *pl.* des *tilburys*), *sm.*

1\. ՏԻԿ (ուտր), outre, *sf.* *Une* — *de vin, d'huile.* Նոխազի մորթէն —, bouc (պուք), *sm.* *Un* — *de vin, d'huile.* Հոմուպական — (գօյօ. ուտր), V. Տկճոր(1) ։

2\. ՏԻԿ (գէր անձն), paquet, *sm.* *Cette femme est devenue un* —; *elle est devenue bien* —.

ՏԻԿԻՆ, maîtresse, *sf.* || dame, madame (*pl. mesdames*), *sf.* Արքայամայր —, la sultane Validé.

ՏԻՂՄ (լիմօն), boue, fange,

crotte, bourbe, *sf.* — (գետոյ. լճի, ծովու յատակի), vase, *sf.* — ի տիղմ թաւալիլ, se rouler dans la boue, dans la fange, se vautrer, *vpr.* *Le cochon se vautre dans la fange.* — ը մաքրել, ôter la crotte, décrotter, *va.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ցեխ կամ Ցիխ, Գայլը.

ՏԻՆԿԱՑ (անոյշ ջրոյ ձուկն մը), tanche, *sf.*

ՏԻՊ (մամեննի), édition, *sf.*

ՏԻՊԻՐ, type, *sm.*

ՏԻՏ (ստինն [կնոջ]. ծիծ), teton, [sm.

ՏԻՏՂՈՍ, V. Կոկորդիլոս.

ՏԻՏՂՈՍ, } titre, *sm.*
ՏԻՏՂՈՍ, }

ՏԻՐԱԲԱՐ, en maître, souverainement, absolument, de haute lutte, *adv.*

ՏԻՐԱԴԱՒ, félon, onne, *adj.*

ՏԻՐԱԴԱՒՈՒԹԻՒՆ, félonie, *sf.*

ՏԻՐԱԴՐՈՒԺ, félon, onne, *adj.*

ՏԻՐԱԴՐԺՈՒԹԻՒՆ, félonie, *sf.*

ՏԻՐԱՄԱՅՐ, mère du Seigneur.

ՏԻՐԱՄԱՏՆԻՉ, félon, onne, *adj.*

ՏԻՐԱՆԱԼ, se rendre maître de, s'impatroniser.*vpr.* V. Տիրել.

ՏԻՐԱՆԵՆԳ, félon, onne, *adj.*

ՏԻՐԱՊԵՏԵԼ, dominer, *vn.*

ՏԻՐԱՊԵՏՈՂ, dominateur, trice.*adj.* *Un esprit* —.V. եւ Տիրող.

ՏԻՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, domination, *sf.* V. եւ Տիրողութիւն.

ՏԻՐԱՊԷՍ, V. Տիրաբար.

ՏԻՐԵԼ, s'emparer de, *vpr.*, dominer, régner, *vn.*, maîtriser, dominer, occuper, *va.*

ՏԻՐՈՂ, dominant, ante, *adj.* *Goût* —. dominateur, trice, *adj.* *Esprit* —. envahissant, ante, *adj.* *L'armée envahissante. Une ambition envahissante.* — կրօնք, religion dominante. — խօսք (բուն երաժշտ.), dominante, *sf.*

ՏԻՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, domination, *sf.* V. Տիրապետութիւն.

ՏԻՐՈՒՀԻ, maîtresse, *sf.* — (գործատան, խանութի, ագարակի, գեղոյ), patronne, *sf.* —, ագարակի, fermière, *sf.*

ՏԻՒ, jour, *sm.* ‖ grand jour. ի տուէ, de jour. Զ— եւ զգիշեր, nuit et jour.

ՏԻՓՈՆ (փոթորիկ [ծովու վրայ]), typhon, *sm.*

ՏԻՓ, coquille, *sf.*

ՏԻՔ, âge, *sm.* Առաջին —, անչափական, տղայ —, մանուկ —, bas âge, tendre âge, la première jeunesse.

ՏԼՈՆ, V. Հոմանի. [dre âge.

ՏԽԵՂԾ ՀԱՍԱԿ, bas âge, ten-

ՏԽԿԻ, V. Գզիր, Պիծիկ.

ՏԽՄԱՐ, ignorant, ante, nice, simple, sot, *m.* sotte, *f.* *adj.* ‖ maître aliboron, *sm.* *C'est un maître aliboron.* bête, *sf.* *C'est une vraie —. une grosse —, une sotte —.* sot, sotte, *s.* *Vous êtes une petite sotte.* — ձեւանալ, faire la bête. *Vous faites la —, mais vous me comprenez fort bien.*

ՏԽՄԱՐԱԲԱՐ, bêtement, sottement. *adv.*

ՏԽՄԱՐԱԿԱՆ. Գործ, բան —, bêtise, *sf.* *Il a dit, il a fait une —, une grosse —.*

ՏԽՄԱՐՈՒԹԻՒՆ, ignorance, simplicité, bêtise, sottise, *sf.*

ՏԽՈՒՐ, triste, morne, *adj.* Տրտում եւ —, chagrin, ine, morose, sombre, *adj.* — կ'երեւայ, il a l'air triste. — կերպի, կերպով, tristement, mélancoliquement, *adv.* [(ՏԽՈՒՐ).

ՏԽՐԱԲԱՐ, V. Տխուր կերպիւ

ՏԽՐԱԲԵՐ, triste, *adj.*

ՏԽՐԱԳԻՆ, triste, *adj.*

ՏԽՐԱԼԻԱՆ, triste, attristant, ante, fâcheux, euse, *adj.*

ՏԽՐԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, tristimanie, *sf.* Նեռհակն է խնդամոլութիւն (aménomanie).

ՏԽՐԱԲԱՐ, triste, *adj.*

ՏԽՐԵԼ, devenir triste, s'attrister, *vpr.* *Elle s'attriste mal à propos* (*անտանց պատճառի*).

ՏԽՐԵՐԱՆԳ (անուանն), triste, *adj.*

ՏԽՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, attrister, *va.*

ՏԽՐԵՑՈՒՑԱՆՈՂ, } triste, chagrinant, ante, attristant, ante, *adj.*
ՏԽՐԵՑՈՒՑԻՉ,

ՏԽՐԻԼ, V. Տխրել։

ՏԽՐՈՒԹԻՒՆ, chagrin, *sm.*; tristesse, morosité, *sf.* Թանձր, փափուկ —, mélancolie, *sf.* Կ'ըսուի եւս Մելամաղձութիւն։

ՏԿԱՐ, faible, débile, *adj.* || impuissant, ante, imbécile, invalide, *adj.* || infirme, languissant, ante, petit, ite, léger, ère, *adj.* || fragile, frêle, *adj.* — (թեթեւ) գինի, vin léger. — անձն, faible, *sm.* — կերպիւ, կերպով, V. Տկարապար։

ՏԿԱՐԱՊԱՐ, faiblement, débilement, languissamment, *adv.*

ՏԿԱՐԱԿՈՂՄՆ, le côté faible, *sm.*

ՏԿԱՐԱՄԻՏ, imbécile, *s.*

ՏԿԱՐԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, imbécilité, *sf.* *Faire quelque chose par* —, *par pure* —. Տկարամտութեամբ, imbécilement, *adv.* Կ'ըսուի եւս Տկարամտօրէն։

ՏԿԱՐԱՄՏՕՐԷՆ, imbécilement, *adv.* *Il s'est conduit bien* — *dans cette affaire.* Կ'ըսուի եւս Տկարամտութեամբ։

ՏԿԱՐԱՆԱԼ, s'affaiblir, *vpr.*, faiblir, *vn.*, perdre ses forces, avoir la faiblesse de, languir, déchoir (*pp.* Déchu; ue), *vn.*, s'exténuer, *vpr.* Ցամքել —, dépérir, *vn.* — (թշնամւոյն առջեւ), fléchir, *vn.*

ՏԿԱՐԱՆՈՑ, hospice (*օտարաց*), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի Դարմանոց, Աղքատանոց։

ՏԿԱՐԱՑԵԱԼ (երիկամք), ruiné, ée, *adj.*

ՏԿԱՐԱՑՈՒՄՆ (տկարացնելը. տկարանալը), affaiblissement, *sm.*, débilitation, *sf.*

ՏԿԱՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, affaiblir, ôter les forces, débiliter, énerver, abattre, amortir, infirmer, *va.* Մաշելով —, exténuer, *va.*

ՏԿԱՐԱՑՈՒՑԻՉ, affaiblissant, ante, *adj.* — (ուժ բժշկաց), débilitant, ante, *adj.* *Un régime* —. *La diète est débilitante.* — դեղ, débilitant, *sm.*

ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆ, faiblesse, débilité, *sf.*, abattement, *sm.* || indisposition, infirmité, *sf.* || langueur, *sf.* Մաշելի —, exténuation, *sf.*

1\. **ՏԿՃՈՐ** (տիկ նուագարան. բաղ-պար. Թուլուլամ); cornemuse, *sf.* *Jouer de la* —. Ի բնագր. Կ'ըսուի musette, *sf.*

2\. **ՏԿՃՈՐ** (ՀՈԳՆԱՅ), seringue (գոր-ծիք), *sf.* *Il a toujours la* — *à la main.* || — (Հոգնայ. բժշկական), remède, *sm.* *Prendre un* —. *Garder longtemps un* —. V. Եւ Գրիխ։

ՏԿՆԻԿ, fond, *sm.* *Le* — *de cette bouteille est trouble.* baissière, *sf.* *Boire de la* —. V. Եւ Ցածպինդ։

ՏԿՌԵՑՈՒՆԵԼ (անչափ կերցնել), empiffrer, *va.* — *un enfant de confitures.*

ՏԿՌԻԼ (անչափ ուտել), se piffrer, s'empiffrer, *vpr.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Որկզամոլիլ։

ՏԿՌՕՏ, un gros bedon, *sm.* *C'est un gros bedon.* piffre, esse, *s.* *Un gros piffre.*

ՏՀԱԼ, indigeste, *adj.*

ՏՀԱԼՈՒԹԻՒՆ, indigestion, apepsie, *sf.*

ՏՀԱՃ, mécontent, ente, humoriste (*խոժոռադէմ*), *adj.* || mécontent, ente, *s.* — լինել, գոլալ, être mécontent, avoir de l'humeur.

ՏՀԱՃԵԼ, } mécontenter, *va.*
ՏՀԱՃԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, }

ՏՀԱՃԻԼ, être mécontent, se déplaire, *vpr.* || se froisser, *vpr.*

ՏՀԱՃՈՒԹԻՒՆ, mécontentement, déplaisir, froissement, *sm.*, indisposition, désolation, *sf.*

ՏՀԱՄ, V. Հում։

ՏՀԱՄՈՒԹԻՒՆ, V. Հմութիւն։

ՏՀԱՏ(ճալեցուցած խոզի ճարպ), axonge, *sf.*

ՏՁԵՒ, difforme, malbâti, ie, *adj.* || malbâti, ie, *s.* *Un grand* —.

ՏՁԵՒԵԼ, difformer, *va.*

ՏՁԵՒՈՒԹԻՒՆ, difformité, *sf.*

ՏՂԱԲԵՐ (նոյայ բերող կին. *ծննդական*), accouchée, *sf.* *Aller voir une* —.

ՏՂԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ (*ծննդաբերութիւն*), couche, délivrance, *sf.*, accouchement, enfantement, *sm.* Կ'ըսուի եւ Տղաբերք։

ՏՂԱԲԵՐՔ (*ծննդաբերութիւն*), couche, délivrance, *sf.*, accouchement, enfantement, *sm.* Կ'ըսուի եւ Տղաբերութիւն։

ՏՂԱՅ, enfant, jeune garçon, petit, marmot, bambin, paulot, *sm.* Երես առած —, V. Պայլանկ։ Բարեբարոյ — մը, un enfant d'un bon naturel. Թագաւորի, իշխանի ծառայող —, V. Մանկլաւիկ։ Մադաղաթառ — (*ոսկերիչի աշակերտ*), oublieur, *sm.* Կաթնկեր —, enfant en nourrice, nourrisson, *sm.* Կ'ըսուի եւ Սնդիւց, Սան(2)։ Թոթոշիկ, գիրուկ — (*թմբլիկ աշակերտ*), petit enfant potelet, populo, *sm.* Կռակոտ, անհանդարտ —, lutin, *sm.* Չարաճճի — մը, un fripon d'enfant. Սոտհակ, սրիկայ —, polisson, *sm.* Աղտոտ —, enfant malpropre, goret, *sm.* Առաջին ժամանակներու — ք, les enfants d'autrefois. Տղու պէտ, V. Տղայօրէն։

ՏՂԱՅԱԲԱՐ, V. Տղայօրէն։

ՏՂԱՅԱԿԱՆ, d'enfant, enfantin, ine, puéril, ile, *adj.*

ՏՂԱՅԱՄԻՏ, jeune, *adj.*

ՏՂԱՅԱՍՊԱՆ, infanticide, *adj.* et *s.* *Une mère* —. Հայերէն կ'ըսուի եւ Մանկասպան, Որդեսպան։

ՏՂԱՅԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, infanticide, *sm.* *Cette fille est accusée d'*—. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Մանկասպանութիւն, Որդեսպանութիւն։

ՏՂԱՅԻԿ, un petit enfant, un petit bonhomme, *sm.*

ՏՂԱՅՈՒԹԻՒՆ, enfance, *sf.* || puérilité, *sf.*, enfantillage, *sm.*

ՏՂԱՅՕՐԷՆ, comme un enfant, puérilement, *adv.*

ՏՂԱՅԿԱՆ (կին ծննդական), femme en travail d'enfantement, femme en couche, *sf.*

ՏՂՄԱԲՆԱԿ, bourbeux, euse, *adj.* *Tortue bourbeuse.*

ՏՂՄԱԹԱԹԱՒ, barboté dans la boue, fangeux, euse, crotté, ée, *adj.*

ՏՂՄԱԼԻ, } plein de boue, de bourbe, crotté, ée, boueux, euse, fangeux, euse, *adj.*
ՏՂՄԱԼԻՑ, }

ՏՂՄԱԿԻՐ, boueur, *sm.*

ՏՂՄԱԿՈՅՏ, bourbillon, *sm.*

ՏՂՄԱՀԱՆ (երկաթ՝ դրան քով), décrottoir, *sf.*

ՏՂՄԱՐԳԵԼ, garde-crotte (*pl.* des *garde-crotte*), *sm.*

ՏՂՄՈՏ, } bourbeux, euse, *adj.* *Chemin, fossé* —. fangeux, euse, *adj.* *Un chemin tout* —. boueux, euse, *adj.* *Une rue boueuse.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ցխոտ։ Տեղի փոս եւ —, bourbier, *sm.* Կ'ըսուի եւ Մոր, Մորաս։
ՏՂՄՈՏԻՑ, }

[lon, *sm.*

ՏՂՑՈՐԻԿ (տունկ մ'է), abutilon, *sm.*

ՏՄԱՐԴԻ, inhumain, aine (*ենթ-գիլ, են'*), désobligeant, ante,

grossier, ière, brut, ute, brutal, ale (*pl. brutaux*), malhonnête, rudânier, ière, *adj*. Այր կամ կին —, grossier, ière, *s*.

ՏՄԱՐԴՈՒԹԻՒՆ, inhumanité (իւնիւմանիթէ), désobligeance, grossièreté, brutalité, brusquerie, malhonnêteté, *sf*. Տմարդութեամբ, inhumainement, désobligeamment, grossièrement, brutalement, brusquement, malhonnêtement, *adv*.

ՏՆԱԳԻՐ, adresse, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Տեղացոյց ։

ՏՆԱԶ, moquerie, *sf*. — առնել, V. Տնազել ։

ՏՆԱԶԱՐԱՐ, moqueur, euse, *adj*. et *s*.

ՏՆԱԶԵԼ, se moquer de, *vpr*., railler, *vn*.; railler, *va*.

ՏՆԱԿ, petite maison, maisonnette, case, cassine, baraque, hutte (հիւթ'), *sf*. — փայտակերտ, V. Վրանիկ ։ Հայերէն կ'ըսուի եւ Տնիկ ։

ՏՆԱԿԱՆ, domestique, *adj*.

ՏՆԱՀԱՐԿ (իւրաքանչիւր տան վրայ դրուած հարկ. օճախ վերլէօէ), fouage, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Երդահարկ ։

ՏՆԱՆԿ, pauvre, indigent, ente, misérable, *adj*.

ՏՆԱՆԿԱՆԱԼ, devenir pauvre, être indigent, se ruiner, *vpr*.

ՏՆԱՆԿԱՆՈՑ, hospice (օսբիս), dépôt de mendicité, *sm*.

ՏՆԱՆԿԱՑՈՒՆԵԼ, faire devenir pauvre, rendre pauvre, indigent, *va*.

ՏՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ, pauvreté, indigence, misère, pénurie, *sf*

ՏՆԱՇԷՆ, ménager, ère, *s*. *C'est le meilleur — du monde. Elle est bonne ménagère*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տնտես, Երդաշէն ։

ՏՆԱՇԻՆՈՒԹԻՒՆ, ménage, *sm*.

ՏՆԱՊԱՀ (քօնսիէրժ), concierge, *sm*. Թնակարան —ի, conciergerie, *sf*.

ՏՆԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, conciergerie, *sf*.

ՏՆԱՍԷՐ (եւրոպ. օճախը չթողուն), casanier, ière, *adj*. *C'est l'homme du monde le plus casanier*. Կը գործածուի եւ գոյականօրէն. *C'est un* —. V. Տնասիրական ։

ՏՆԱՍԻՐԱԿԱՆ, casanier, ière, *adj*. *Mener une vie casanière*.

ՏՆԱՍՊԱՍՈՒՀԻ, ménagère, *sf*. *Il a chez lui une — dont il est fort content*.

ՏՆԱՏԵԼ, diviser par versets. կ'ըսուի եւ Ոտանաւորել ։

ՏՆԱՏՔ, stances, *sfp*. *Faire des* —.

ՏՆԱՐԱՐ, économe, *adj*. *Il est fort —. C'est une femme —*. — կին, femme de ménage, ménagère, *sf*. *Elle est bonne ménagère*. V. Տնտես ։

ՏՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, ménage, *sm*. Ընել —, faire des —s.

ՏՆԵՑԻՔ, suite. *sf*. *Plus un homme est riche, plus il a de* —.

ՏՆԻԿ, V. Տնակ ։

ՏՆԿԱԲԱՆ, botaniste, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Տնկագէտ, Բուսաբան ։

ՏՆԿԱԲԱՆԱԿԱՆ, botanique, *adj*. Պարտէզ —, jardin —. Աշխարհագրութիւն —, géographie —. կ'ըսուի եւ Բուսաբանական ։

ՏՆԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ (էւէ նէգոյթօ), botanique, phytographie կամ phytologie, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տնկագիտութիւն, Բուսաբանութիւն ։

ՏՆԿԱԳԷՏ, V. Տնկաբան, Բուսաբան ։

ՏՆԿԱԳԻՏԱԿԱՆ, V. Տնկաբանական, Բուսաբանական ։

ՏՆԿԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, V. Տնկաբանութիւն, Բուսաբանութիւն ։

ՏՆԿԱԳՈՐԾ, jardinier pépiniériste, կամ լոկ pépiniériste, *sm*.

ՏՆԿԱԼՈՒՅԶ, économe, *adj*.

ՏՆԿԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, V. Տնկաբանութիւն։

ՏՆԿԱԿԱՆ, de plante, végétal, ale (*pl. végétaux*), *adj*.

ՏՆԿԱՂ, V. Կոճատ։

ՏՆԿԱՐԱՆ, plantation, *sf.*, herbier ([illegible]), *sm.* — մատղաշ ծառոց, pépinière, *sf.*

ՏՆԿԱՐԿ ([illegible]), planteur, *sm.* Գաղթականի — ([illegible]), planteur, *sm.* V. Տնկագործ։ [*sf.*

ՏՆԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, plantation,

ՏՆԿԱՔԱՐ (տունկ բրածոյ), phytolithe, *sm.*‖— (քար տնկաձեւ), phytolithe, *sm.*

ՏՆԿԵԼ, planter, *va.* Անտառ-ներ —, V. Անտառ։ — տողապար, planter à la ligne.

ՏՆԿԻՉ } ([illegible]), planteur, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Տնկարկ։
ՏՆԿՈՂ }

ՏՆԿՈՐԴ (երկայնաժամանակեայ վարձակալ կալուածոց), emphytéote, *s.*

ՏՆԿՈՐԴԱԿԱՆ, emphytéotique, *adj.*

ՏՆԿՈՐԴՈՒԹԻՒՆ (երկայնաժամանակեայ վարձակալութիւն կալուածոց), emphytéose, *sf.*

ՏՆԿՈՒՄ, } plantation, *sf.*,
ՏՆԿՈՒՄՆ, } plantage, *sm.*

ՏՆՈՒՈՐ, ménage, *sm.* *Il y a quatre ou cinq —s logés dans cette maison.*

ՏՆՏԵՍ ([illegible]), économe, *sm.* — (խնայող, համեստ), économe, *adj.* *Le père —. La mère —.*

ՏՆՏԵՍԱԲԱՆ, économiste, *sm.* *Un savant —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Տնտեսագէտ։

ՏՆՏԵՍԱԳԷՏ, économiste, *sm.* *Un savant —.* կ'ըսուի նաեւ Տնտեսաբան։ [րէն։

ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ, V. Տնտեսա-

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ, économique, *adj.* *Science, sagesse —.*

ՏՆՏԵՍԵԼ, régir, économiser, administrer, *va.* — արդարութիւն, administrer la justice.

ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, économie, *sf.*, économat, *sm.*, économique, administration, *sf.* Առտնին, տնական —, économie domestique. Քաղաքական —, économie politique. — արդարութեան, l'administration de la justice. Տնտեսութեամբ, par économie. V. եւ Տնտեսօրէն։

ՏՆՏԵՍԱՏՈՒՆ (գործատեղի տնտեսի), économat, *sm.* *Aller à l'—.*

ՏՆՏԵՍՕՐԷՆ (ըստ սկզբանց քաղաքական տնտեսութեան), économiquement, *adv.* *Traiter — une question.* V. եւ Տնտեսութեամբ (ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ)։

ՏՆՏՂԵԼ (որսի կենդանին դուրս հանելու համար անտառը խուզել), traquer, *va.* — *un bois pour prendre un loup.*

ՏՆՕՐԷՆ ([illegible]), économe, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Տնտես։

ՏՆՕՐԻՆԵԼ, disposer, *va.* ‖ dispenser, *va.* — *du jeûne.*

ՏՆՕՐԻՆՈՒՄ } ([illegible]), dispense,
ՏՆՕՐԻՆՈՒՄՆ }
sf. — *de jeûner, de faire maigre.*

ՏՈԳՈՐ (տոգորուիլը), imprégnation, *sf.*

ՏՈԳՈՐԵԼ, imprégner, *va.*

ՏՈԳՈՐԻԼ, V. Տոգորուիլ։

ՏՈԳՈՐՈՒԻԼ, s'imprégner, *vpr.*

ՏՈԳՈՐՈՒՄ } (տոգորելը), im-
ՏՈԳՈՐՈՒՄՆ } prégnation, *sf.*

ՏՈԿԱԼ, résister, supporter, endurer, soutenir, *vn.*

ՏՈԿՈՍ } ([illegible]), usure,
ՏՈԿՈՍԻՔ }
sf., intérêt, *sm.* Տոկոսով, avec usure.

ՏՈԿՈՒՆ, dur, *m.* dure, *f.* *adj.*

V. Դիմացկուն։ — լինել, ըլլալ, avoir du fond.

ՏՈՀՄ, famille, maison, race, extraction, naissance, *sf.*, lignage, *sm.*, lignée, *sf.*

ՏՈՀՄԱԿԱՆ, de bonne famille, noble, *adj.* || de famille, *adj.*

ՏՈՀՄԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, bonne naissance, noblesse, *sf.*

ՏՈՀՄԱԿԻՑ, de la même famille, lignager, *sm.*, parent, ente, *s.*

ՏՈՀՄԱՀԱՅՐ (-օր-), chef, *sm.*

ՏՈՀՄԱՅԻՆ, de famille, *adj.*

ՏՈՀՄԱՊԵՏ (տոհմային խումբ հռովմայեցւոց), curion, *sm.*

ՏՈՀՄԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, V. Ցեղականութիւն։

ՏՈՀՄԻԿ, noble, de bonne famille, de bonne կամ de haute naissance, *adj.*

ՏՈՂ, ligne, *sf.* || fil, *sm.* || file, *sf.*, rang, *sm.* — (շար) սենեկաց, enfilade, *sf.* *Une longue — de chambres.* —ք (բանից, անուանց), enfilade, *sf.* *Une longue — de phrases, de noms bizarres.* Նորոգ —, նոր —, alinéa, *sm.* *Lisez jusqu'au premier —.* Վարի —էն (գրել), à la ligne.

ՏՈՂԱԲԱՐ, à la ligne, à la file.

ՏՈՂԱԴՐԵԼ, aligner, *va.*

ՏՈՂԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, alignement, *sm.*

ՏՈՂԱԿԱՊ (տողերն իրարու կապելու նշան. ⁀), accolade, *sf.*

ՏՈՂԱԿԱՊԵԼ, accoler, *va.*

ՏՈՂԱՄԷՋ, / **ՏՈՂԱՄԷՋՔ**, interligne, entre-ligne (*pl.* des *entre-lignes*), *sm.*

ՏՈՂԱՄԻՋԱԿԱՆ, interlinéaire, *adj.* *Traduction —.*

ՏՈՂԱՆ (շար), rangée, suite, *sf.*, enchaînement, fil, *sm.*, file, série, séquelle, *sf.* || — (անցահանդէս. [illegible]), défilé, défiler, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տողանցութիւն։

ՏՈՂԱՆՑԵԼ (զօրքի գունդ գունդ անցնիլ. անցահանդէս ընել). défiler, *vn.* *Après la revue, on fit — les troupes par compagnies.*

ՏՈՂԱՆՑՈՒԹԻՒՆ (անցահանդէս. [illegible]), défilé, défiler, *sm.* Կ'ըսուի նաեւ Տողան։

ՏՈՂԱՇԱՐ, transparent, *sm.*

ՏՈՂԱՓԱԿ (զօրաց շարքին ետեւը կեցող սպայ եւ ենթասպայ), serre-file (*pl.* des *serre-files*), *sm.* || — նաւ պատերազմիկ, serre-file, *sm.* Կը գործածուի եւ ածականօրէն. *Vaisseau serre-file.*

ՏՈՂԵԼ, ranger, *va.* Շարել —, enchaîner, *va.*

ՏՈՂԻԼ, s'aligner, *vpr.* *Le bataillon s'est aligné en un clin d'œil* (ի քթթել ական. յանկարծ ժամու).

ՏՈՂՈՒՆՔ ([illegible]), salive, *sf.*

ՏՈՄԱՐ, livre, registre ([illegible]. ռամանը կը գրեն regitre, [illegible]), *sm.* || calendrier, almanach ([illegible]), *sm.* Հին —, vieux calendrier, vieux style. Նոր, գրիգորեան — (Գրիգոր ԺԳ. Քահանայապետէն նորոգուած), nouveau calendrier, calendrier grégorien, nouveau style. Մեռելական — (մեռելոց արձանագիր. [illegible]), nécrologe, *sm.* Ընդունիչ — (ընդունուած գումարներն արձանագրելու տոմար), sommier, *sm.* *Ce payement est inscrit au —, sur le —.* Մայր — (Տէրութեան), le grand livre de la dette publique, կամ լոկ Grand-livre.

ՏՈՄԱՐԱԿԱԼ, teneur de livres, *sm.*

ՏՈՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, tenue de livres. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Հաշուակալութիւն։

ՏՈՄՍ, / **ՏՈՄՍԱԿ**, billet, *sm.*, carte, *sf.* — երթեւդարձի, billet d'aller et de retour. — մտից, billet կամ carte d'entrée. Թատրոնի ձրի —, billet de faveur.

Հաշուի —, bordereau, sm. — այցելութեան, carte de visite, կամ լոկ carte.

ՏՈՄՍԱԿԱՏՈՒՆ, bureau, sm.

ՏՈՅԺ, préjudice, sm.

ՏՈՅԺՔ, V. Տուգանք։

ՏՈՇ, la verge d'un cheval.

ՏՈՉՈՐԵԼ, V. Այրել։

ՏՈՉՈՐԻԼ, V. Այրիլ։

ՏՈՉՈՐԻՉ, brûlant, ante, adj.

ՏՈՉՈՐՔՈՒՄ, } V. Այրումն։
ՏՈՉՈՐՈՒՄՆ, }

ՏՈՌՈՄ, bras, sm.

ՏՈՐԳ (բեռները վեր հանելու կամ քաշելու գլան), treuil ([illegible]), sm.

ՏՈՐԴԻԿ ([illegible]), grive, sf.

ՏՈՐՈՄԵԱԼ, boursouflé, ée, adj.

ՏՈՐՈՄԵԼ, bouffir, enfler, boursoufler, va.

ՏՈՐՈՄԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, bouffir, enfler, va.

ՏՈՐՈՄԻԼ, bouffir, vn., s'enfler, vpr.

ՏՈՐՈՄՈՒՄՆ (արեան կամ շնչերակի [artère] ուռելը), anévrisme (ըստ Լիդրէի գրելու է Anévrysme), sm.

ՏՈՐՈՆ ([illegible]). garance, sf. —ով ներկել, V. Տորոնել։

ՏՈՐՈՆԱՆԵՐԿ (տորոնով ներկուած), garance, adj. invar. *Pantalon —. Draps —.*

ՏՈՐՈՆԱՍՏԱՆ } (արտ տորոնի),
ՏՈՐՈՆԱՐՏ } garancière, sf. Հայերէն կ'ըսուի եւ Տորոնուտ։

ՏՈՐՈՆԵԼ (տորոնով [garance] ներկել). garancer, va.

ՏՈՐՈՆՈՒՏ, V. Տորոնաստան։

ՏՈՒԱՅՏԱՆՔ, V. Տառապանք։

ՏՈՒԱՅՏԵԼ, V. Տառապեցունել։

ՏՈՒԱՅՏԻԼ, V. Տառապիլ։

ՏՈՒԱՅՐ (այրիութեան ժամանակի համար էրկանէն առ կինն տրուած հասոյթ), douaire ([illegible]. ըստ ոմանց [illegible]), sm.

ՏՈՒԱՅՐԱՒՈՐ (հասութաւոր [այրի]), douairière ([illegible]. ըստ ոմանց [illegible]), adj. f. *Reine, duchesse —.*

ՏՈՒԱՐԱԾ, V. Հովիւ։

ՏՈՒԳԱՆԱԳԻՐ, dédit, sm. *Le — fut déposé chez un notaire.*

ՏՈՒԳԱՆԵԼ, amender, va.

ՏՈՒԳԱՆԵԼԻ, amendable, adj. *Cas —.*

ՏՈՒԳԱՆՔ, amende, sf. *Être condamné* ([illegible]) *à l'—, à de grosses —s, à de fortes —s.* aumône, sf.

ՏՈՒԺԱՊԱՐՏ, passible, adj.

ՏՈՒԺԵԼ, mettre կամ condamner ([illegible]) à l'amende.

ՏՈՒԻՉ (կարդա Տըւիչ), V. Տուող։

1. **ՏՈՒԿԱՆ** (խոշոր եւ երկայն կտցով տեսակ մը թռչուն), toucan, sm.

2. **ՏՈՒԿԱՆ** (համաստեղութիւն մը հարաւային կիսագնդին), toucan, sm.

ՏՈՒՂՏ (բոյս մ'է. [illegible]), guimauve, sf. *La — est émolliente. Racine de —. Sirop de —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Աղբղբուկ, Բաղբաք։

ՏՈՒՄԱՐ, V. Տոմար։

ՏՈՒՆ, maison, sf., logis, toit, sm. ‖ maison, famille, race, sf. ‖ biens de la maison. ‖ train de la maison. domestique, sm. — բնակութեան, demeure, sf. — (երգոց). couplet, sm. *Cette chanson est de quatre —s.* — (սուրբ գրոց խօսքերու), verset, sm. *Le dixième — de tel psaume* (*սաղմոսի*). — (ոտանաւորի), stance, sf. *— de quatre vers, de huit vers.* Առաջին — (Յունաց պարերգութեան), strophe, sf. *Un chant divisé en —, antistrophe* (*անդրադարձական*) *et épode* (*վերերգու-*

րիւն). Կ'ըսուի եւ Դուրձեակ։ — Տեառն (տէրունեան տաճար, տաճար երուսաղեմի), la maison du Seigneur. — տէրունի, տէրունեան, — Աստուծոյ (եկեղեցի), la maison de Dieu. — ժողովրդապետի, maison curiale, cure, *sf.*, presbytère, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ժխասուն, Քահանատուն, Եկեղեցատուն, Երիցատուն, Քահանայատուն։ — կարգերիցու, doyenné, *sm.* —ն հայրենի, le toit paternel. — բանտապահի, geôle, *sf.* — որսորդի, chenil (շէնէ),*sm.* Դիւանատան —, dépôt des archives,*sm.*, archives,*sfp.* Կ'ըսուի եւ Դիւան։ Դիւղի —, — հովանոց, V. Ամառանոց։ — խրախից, maison կամ lieu de plaisance. — ժողովոյ համախմբարանական (municipal) պաշտօնէից, maison de ville, hôtel de ville, maison commune. Կ'ըսուի եւ Քաղաքատուն։ — վաճառականութեան, maison de commerce. — խրատու (բանտ), maison de force (prison). — ուղղութեան (բանտ),maison de correction (prison). — բանտի, կալանաց (բանտ),maison d'arrêt, de détention (prison). — վարձելի, վարձու —, maison à louer. Վաճառելի, ծախու —, maison à vendre. — պղծութեան, mauvais lieu — աղտեղի, logement sale et fort vilain, chenil, *sm.* — խաղուց, V. Խաղարան։ Խախտեալ, աւերեալ, ապականեալ —, une maison délabrée. Խարխուլ —, une maison caduque, méchante habitation, masure, *sf.* Մթին —, une maison borgne. Արեգդէմ —, une maison exposée au soleil. Փայտաշէն, փայտակերտ (փայտէ) —, maison de կամ en bois. Քարաշէն (քարէ) —, maison de կամ en pierre. Աղիւսեայ, աղիւսակերտ, աղիւսաշէն (աղիւսէ) —, maison de կամ en brique. — միայարկ, երկայարկ, երեքյարկեան կամ եռայարկ, բազմայարկ, maison à un étage, à deux, à trois, à plusieurs étages. —ը, chez, *prép.* Առանձին — ունենալ, avoir un chez-soi. — դառնալ, retourner, rentrer à la maison, chez soi. — երթալ, aller à la maison, chez soi. — շինել, bâtir une maison. — վարձել, louer une maison. Նայիլ, հոգալ — տէր, tenir la maison. —ը կենալ, rester à la maison, garder la maison. —ն ըլլալ, être à la maison. —ը պտըտիլ, se promener par կամ dans la maison. Տան բոլորտիքը, շուրջը պտըտիլ, aller autour de la maison, faire le tour de la maison. Տնէ ելնել, sortir de la maison; déménager, *vn.* — տալ, suggérer, *va.* — *un bon expédient, un mauvais dessein.* dicter, *va. On a dicté à cet accusé toutes ses réponses.* Տնէ, de maison, de chez. Տնէ —, de maison en maison. Անոր —ն որչափ բարձր է, combien sa maison a-t-elle de haut կամ de hauteur? Մեր —ն երեսուն ոտք լայն է, notre maison a trente pieds de large կամ de largeur. Այս —ը ծախու է, cette maison est-elle à vendre? *Elle est à vendre. Elle n'est pas à vendre, elle est à louer.* Աղաչեցի որ ինծի համար — մը նայի, je l'ai prié de me chercher un logement.

ՏՈՒՆԿ, plante, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Բոյս։ Այս —ս արեգդէմ տեղ դնելու է, il faut mettre cette — au midi.

ՏՈՒՆՋԵՆԱԿԱՆ, **ՏՈՒՆՋԵՆԱՑԻՆ** (հիմա Տուընջենական), V. Ցորեկուան։

ՏՈՒՆՏՈՒՈՒԹԻՒՆ(կարգա Տուն–

…ալուսթիւն. ֆէլ. …), suggestion, sf. Pernicieuse, dangereuse —. Une — diabolique (սատանայական. դիւական).

ՏՈՒՃՓՈՑ (…), bâtonnet, sm. Հայերէն կ'ըսուի եւ Պուլիկ, Եռխեցնփիտ, Չալուբիր։

ՏՈՒՈՂ (կարդա Տըւող), donnant, ante, adj. || donneur, euse, s. Հայերէն կ'ըսուի եւ Տուիչ։

ՏՈՒՉԱԿԱՆ (կարդա Տըւչական), datif, ive, adj. Tuteur —. Curatelle dative.

ՏՈՒՉՈՒԹԻՒՆ (կարդա Տըւչութիւն. տալը, պարգեւելը), dation, donation, sf. || tradition, sf. — (հացուի, հայմարի. …), reddition, sf. — (դրամոյ. …), remise, délivrance, sf. — (աւատի [fief] կամ իշխանութեան). investiture, sf.

ՏՈՒՏՆ, V. Տտուն(1), Պոչ։

ՏՈՒՐ, V. Տուրք։

ՏՈՒՐԵՒԱՌ, trafic (…), sm. *Le — des vins, du blé.* négoce, sm. *S'adonner au —. Le — ne va plus comme autrefois.* commerce, sm. *— en gros, en détail. Le — enrichit un État* || échange, sm. *Un — de notes diplomatiques, de lettre. Un — de compliments, d'injures.* Վաճառատարիկ —, exportation, sf. — (ռեղանաւորաց), traite, sf. — շնչոյ, respiration, sf. *Les organes de la —.* haleine (…), sf. Առնել —, հաղորդիլ —իւք (առուտուր, վաճառականութիւն ընել), trafiquer, commercer, vn. V. եւ Տուրեւառութիւն, Առեւտուր։

ՏՈՒՐԵՒԱՌԻԿ, commercial, ale (pl. commerciaux), adj. *Règlements commerciaux. Opérations, entreprises commerciales.* mercantile, adj. *Profession —.* — փոխախումն առնել (առուտուր, վաճառականութիւն ընել), négocier, vn. *— en Espagne. — en pierreries* (…).

ՏՈՒՐԵՒԱՌՈՒԹԻՒՆ, trafic (…), négoce, commerce, sm. V. եւ Տուրեւառ, Առեւտուր։

ՏՈՒՐՄ, V. Կորմոս։

ՏՈՒՐՔ, dation, donation, libéralité, sf. || présent, don, sm. || impôt, tribut, cens (…, pus Ակադեմիոյ …, … pus Լիդրէի), sm. Կենսաբանի — (…), marque, sf. Չափման — (…), mesurage, sm. Տանըղութեան — (…), droit de tonnage. — (վաճառաց), traite, sf. Ցորենի — (…), minage, sm. Եկեղեցական —, impôt ecclésiastique, obvention, sf. — (աղքատաց), aumône, charité, sf. — դնել, mettre un impôt sur, imposer, va. Իւր վրայ — դնել, s'imposer, vpr.

ՏՈՒՓ, boite, sf. — դեղոց, droguier, sm. — վառօդի, poudrière, sf. — Քուէից, V. Քուէատուփ։

ՏՈՓԱՆ (գետնին հարթելու գործիք), batte, sf. Ցգանաց —, sonnette, sf.

ՏՈՓԵԼ, battre, va.

ՏՈՓԻՉ, foulon, sm.

ՏՊԱԳԻՐ, édité, ée, imprimé, ée, adj.

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ, typographique, adj. — վրիպակ, faute d'impression. [typographie, sf.

ՏՊԱԳՐԱՏՈՒՆ, imprimerie,

ՏՊԱԳՐԵԼ, imprimer, va. Կ'ըսուի եւ Տպել։

ՏՊԱԳՐԻՉ, } imprimeur, ty-
ՏՊԱԳՐՈՂ, } pographe, sm.

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, imprimerie, typographie, sf. — (գրոց), édition, impression, sf. Պատկերի, կնիքի —, estampage, sm.

ՏՊԱԶ) (ազնիւ քար մը · **ՏՊԱԶԻՈՆ**) թօփազ), topaze, *sf. — orientale, du Brésil. Belle —.*

ՏՊԱՐԱՆ, V. Տպագրատուն ·

ՏՊԱՒՈՐ (տպաւորեալ), empreint, einte, imprimé, ée, marqué, ée, *adj.*

ՏՊԱՒՈՐԵԱԼ, V. Տպաւոր ·

ՏՊԱՒՈՐԵԼ, empreindre, imprimer, marquer, *va.* Մտքին մէջ —, imprimer, graver, *va*

ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, empreinte, marque, *sf.* || impression, *sf.*

ՏՊԵԼ, imprimer, *va.* Պատկեր, կնիք —, estamper, *va.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տպագրել ·

ՏՊՈՂ, V. Տպագրիչ · — (գործաւոր. մաթպաա մաքինէճիսի), imprimeur, *sm.*

ՏՌԻՓՔ, V. Տռփանք, Սէր ·

ՏՌՏՌԱԼ, murmurer, grogner, gronder, *vn.*; grommeler, *v. n.* et *a.* || marmonner, marmotter, *va.* V. եւ Տրտնջալ ·

ՏՌՏՌԱՑՈՂ. grognon, *adj.* et *s.*

ՏՌՓԱԼ, aimer d'amour, aimer avec passion կամ passionnément, être amoureux, être passionné, être épris. || aimer tendrement, désirer ardemment, souhaiter, *va.*

ՏՌՓԱԿԱՆ, érotique, *adj. Poème, chanson, délire —.*

ՏՌՓԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, érotomanie, *sf.*

ՏՌՓԱՆՔ, V. Սէր ·

ՏՌՓՈՂ, amant, *sm. Un — de la liberté, de la gloire.*

ՏՍԱԿ (տէսթէ), poignée, *sf. Une — d'herbes, de cheveux.* manipule, *sm. Prenez un — de fleurs d'orange.*

ՏՏԱՂԵՂՆ (յափշտակիչ թռչուն գիշերաթռչնի), chat-huant (չօ-էօլ. *pl.* des *chats-huants*), *sm. Les chats-huants* (կարգա մի չօ-էօլ) *voient plus clair la nuit que le jour.*

ՏՏՈՑ, lieux d'aisances, կամ լոկ lieux, *smp. Aller aux lieux.* cabinet d'aisances, կամ լոկ cabinet, *sm.*, latrines, *sfp. Latrines publiques.* [bat, *sm.*

1. **ՏՏՈՒԻՆ**, V. Պոչ · — (ձկանց),

2. **ՏՏՈՒԻՆ**, V. Չխչխիկ ·

ՏՏՌԱՆ (օսուրղան), péteur, euse, *s.*

ՏՏՌԵԼ (օսուրմագ), péter, *vn.*

ՏՐԱԿԱՆ ՀՈԼՈՎ, datif, *sm.*

ՏՐԱՄԱԲԱՆ, logicien, *sm. Bon, grand, excellent —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ խորհրդաբան ·

ՏՐԱՄԱԲԱՆԱԲԱՐ, V. Տրամաբանօրէն ·

ՏՐԱՄԱԲԱՆԱԿԱՆ, logique, *adj. Argument —.* — լուծում (ոչ քերականաց [grammairien]), analyse —.

ՏՐԱՄԱԲԱՆԵԼ, raisonner, *vn.*

ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, logique, *sf. La — sert à toutes les autres sciences.* dialogue, *sm. Les —s de Platon.* V. եւ Տրամաբանք ·

ՏՐԱՄԱԲԱՆՔ, dialogue, *sm. Les — s de Platon.*

ՏՐԱՄԱԲԱՆՕՐԷՆ, logiquement, *adv. Raisonner —.*

ՏՐԱՄԱԳԻԾ. diamètre, *sm. Le — de la tête, d'une colonne.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Տրամաչափ, երկակտուր · || —, diagramme, *sm.* [չափապէս ·

ՏՐԱՄԱԳԾԱԲԱՐ, V. Տրամաչափապէս ·

ՏՐԱՄԱԳԾԱԿԱՆ, V. Տրամաչափական ·

ՏՐԱՄԱԴԻՐ, disposé, ée, *adj.*

ՏՐԱՄԱԴՐԵԼ, disposer, *vn.*

ՏՐԱՄԱԴՐԵԼԻ, disponible, *adj. Une somme —.*

ՏՐԱՄԱԴՐԵԼԻՈՒԹԻՒՆ, V. Տրամադրականութիւն ·

ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, disposition, *sf. Être, mettre en —.*

ՏՐԱՄԱԼԱՐ (ստուերատարագ ուղղութեան լար), fil à plomb, perpendicule, *sm.* Գիծ —ի, ligne d'aplomb.

ՏՐԱՄԱԽՈՀ, raisonnable, *adj.* || raisonneur, euse, *s.*

ՏՐԱՄԱԽՈՀԵԼ, raisonner, *vn.*

ՏՐԱՄԱԽՈՀՈՒԹԻՒՆ, raisonnement, *sm.*

ՏՐԱՄԱԽՕՍԱԿԱՆ, dialogique, *adj. Platon a donné à ses écrits la forme —.*

ՏՐԱՄԱԽՕՍՈՂ (մատենագիր տրամախօսութեանց), dialogiste, *s.*

ՏՐԱՄԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, transit (...), *sm.*

ՏՐԱՄԱՁԱՓ, diamètre, *sm. Le — divise la circonférence en deux parties égales.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տրամագիծ, երկակիսուր։

ՏՐԱՄԱՁԱՓԱԿԱՆ, diamétral, ale, *adj.* Կ'ըսուի եւ Տրամագծական։

ՏՐԱՄԱՁԱՓԱՊԷՍ, diamétralement, *adv. Les deux pôles sont — opposés, opposés l'un à l'autre.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տրամագծաբար։

ՏՐԱՄԱՍԱՆ, **ՏՐԱՄԱՍԱՆԱԿ**, **ՏՐԱՄԱՍՈՂ**, } dialecticien, ienne, *s.*

ՏՐԱՄԱՍՈՒԹԻՒՆ, dialectique, *sf.*

ՏՐԱՄԱՍՕՐԷՆ, dialectiquement, *adv.*

ՏՐԱՄԱՏԵՍԱՐԱՆ, diorama (*pl.* des *dioramas*), *sm.*

ՏՐԱՄՅՕԴՈՒԱԾ, diarthrose, *sf.*

ՏՐԱՄՈՒԴԻ, tramway (..., բառ. անգղիերէն. *pl.* des *tramways*), *sm. Établir des —s.*

ՏՐԱՍԷՐ, libéral, ale (*pl. libéraux*), *adj. Généreux et —.* charitable, *adj.*

ՏՐԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, libéralité, *sf.*

ՏՐԵԽ (...), sandale, *sm.*

ՏՐԵԽԱԳՈՐԾ, sandalier, *sm.*

ՏՐԷ (պիւրով եւ ճաւկրով խառն գանգրուած մը. ...), nouilles կամ noules (...), *sfp.*

ՏՐԷԶ (...), galon, *sm.*

ՏՐԻԲՈՒՆ, tribun, *sm.*

ՏՐԻԲՈՒՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ, tribunat, *sm. Membre du —.*

ՏՐԻԲՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, tribunat, *sm.*

ՏՐԻԶԱՐԱՐ (յօրինիչ տրիզաց), galonnier, *sm.*

ՏՐԻԶԵԼ (զարդարել կամ պատել տրիզօք). galonner, *va. — un habit, un chapeau.*

ՏՐԻՏՈՆ, triton, *sm.*

ՏՐԻՏՈՒՐ, V. Վարձատրութիւն։

ՏՐՄՈՒԽ (...), râteau, *sm. Amasser avec un —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ փոցխ։

ՏՐՈՒԻԼ, se rendre, *vpr.*

ՏՐՈՒՔ, bas, *m.* basse, *f. adj.*; dernier, ière, *adj.* || —, tiercelet, *sm.* —ն ազնուականաց, un tiercelet de gentilhomme. —ն բանաստեղծից (յետին պոետ), un tiercelet de poète.

ՏՐՈՓԵԼ, frapper la terre du pied, battre des pieds, faire du bruit avec les pieds. || palpiter, *vn.*

ՏՐՈՓԻՒՆ, bruit des pieds, *sm.*

ՏՐՈՓՈՒՄՆ. battement de cœur, *sm.*, palpitation, *sf.*

ՏՐՈՓԻԼՈՍ (թռչնիկ մի է), roitelet, *sm.*

ՏՐՏՄԱԲԱՐ, tristement, mélancoliquement, *adv.*

ՏՐՏՄԱԳԻՆ, triste, chagrin, ine, mélancolique, *adj.* V. Տրտմաբար։

ՏՐՏՄԱԼԻ, **ՏՐՏՄԱԼԻՑ**, } plein de tristesse, plein de chagrin, triste, fâcheux, euse, *adj.*

ՏՐՏՄԱԿԱՆ, triste, fâcheux, euse, *adj.*

ՏՐՏՄԱՐԱՐ, triste, *adj.*

ՏՐՏՄԵԱԼ, affligé, ée, *adj.*

ՏՐՏՄԵԼ, V. Տրտմիլ։

ՏՐՏՄԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, rendre triste, attrister, contrister, affliger, chagriner, *va.*

ՏՐՏՄԵՑՈՒՑԻՉ, chagrinant, ante, *Un homme —. Une nouvelle chagrinante.*

ՏՐՏՄԻԼ, devenir triste, prendre du chagrin de quelque chose, s'attrister, se chagriner, s'affliger, *vpr.*

ՏՐՏՄՈՒԹԻՒՆ, tristesse, *sf.*, chagrin, *sm.*, mélancolie, affliction, *sf.* **Մեծ**, սաստիկ —, extrême կամ grande affliction, désolation, *sf.* **Մեծ** — պատճառել, causer une grande affliction, désoler, *va.* **Մեռաւ** տրտմութենէն, il est mort (elle est morte) de chagrin.

ՏՐՏՄՕՐԷՆ, V. Տրտմաբար։

ՏՐՏՆՋԱԼ, se plaindre, *vpr.*, murmurer, crier, *vn.*

ՏՐՏՆՋՈՂ, plaintif, ive, *adj.*

ՏՐՏՈՒՄ, triste, chagrin, ine, *adj.*; contrit, ite, *adj.* — եւ տխուր, sombre, *adj. Un esprit —. Un visage —.* — լինել, ըլլալ, être triste, avoir du chagrin. — կերպիւ, կերպով, tristement, *adv.* V. եւ Տրտմաբար։

ՏՐՏՈՒՆՋ, plainte, *sf.*, murmure, *sm.*

ՏՐՏՌԱԼ, grogner, grommeler, gronder, *vn.* Կը գռուի եւ Տռտռալ։

ՏՐՏՌԱՑՈՂ, grognard, arde, grogneur, euse, grognon, *adj.* et *s.* — մարդ, կին, homme, femme grognon. Կը գռուի եւ Տռտռացող։

ՏՐՏՌՈՑ, grognerie, *sf.*

ՏՐՑԱԿ (դէզի), botte, *sf.*, fagot, manipule, *sm.*, poignée, *sf.* Պզտի —, fagotin, *sm.* — ընել (փայտերը), botteler, fagoter, *va.* — ընող, V. Տրցակարար։ — կայ, — ալ կայ, il y a fagots et fagots.

ՏՐՑԱԿԱՐԱՐ (տրցակ ընող), botteleur, fagoteur, *sm.* [ՑԱԿ]։

ՏՐՑԱԿԵԼ, V. Տրցակ ընել (ՏՐՐ-

ՏՓԻԿ, petite boîte, *sf.*

ՏՓԿԵԼ (ճմլել. տափարակել), écacher, *va.* — *un limaçon, en marchant dessus.*

ՏՔԱԼ (ինչել), geindre, *vn. Il ne fait que —. Elle geint continuellement.*

ՏՔՆԵԼ, veiller, *vn. J'ai veillé toute la nuit.* || veiller, *va.* — **un** *malades.*

ՏՔՆԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, faire veiller, *va.*

ՏՔՆՈՒԹԻՒՆ, veille, *sf.* || insomnie, vigilance, *sf.* —ք (վաստակք. երկք), veilles, *sfp. Doctes, savantes veilles. C'est le fruit de ses veilles.*

ՏՕԹ, grande chaleur, *sf.*

ՏՕԹԱԳԻՆ, chaud, aude, *adj.*

ՏՕԹԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ (ԱԷ-ՆԻԼ ԱՐԵՒԷ), insolation, *sf.*

ՏՕԹԱՑԻՆ, chaud, aude, *adj.*

ՏՕԹՈՒԹԻՒՆ, chaleur, *sf.*

ՏՕՆ, fête, *sf.* — ամենայն սրբոց, toussaint, *sm. Le jour de la Toussaint.* — Յայտնութեան, le jour des Rois, *sm.*, épiphanie, *sf.* Կ'ըսուի եւ Աստուածայայտնութիւն։ — սրբութեան Աստուածածնին կուսին, purification, chandeleur, *sf.* Կ'ըսուի եւ Տեառնընդառաջ, Տէրընդառաջ։ — Աւետեաց սրբոյ կուսին, V. Աւետումն։ — Մարմնոյ եւ արեան Տեառն (տէրունական մարմնոյ եւ արեան տօնն), la Fête-Dieu (*pl.* des *Fêtes-Dieu),* կամ la Fête du saint sacrement. — բաղարջակերաց, la fête des azymes. Տարեկան հանդիսաւոր —, — մեծ, երեւելի, հանդիսական, fête carillonnée, *sf. Il ne met cet habit que les jours de fêtes carillonnées.* solennité (ՀԱՆԴԻՍ), *sf. La — de Pâques.* Հարձական —ք (Զատիկն

[Pâques], Համբարձումն [l'Ascension], Հոգեգալուստ [la Pentecôte]), fêtes mobiles. —ք հաստատեալք, fêtes fêtées կամ chômées. Համաթենական —ք (համաժողովրդական տօնք Աթենացւոց ի պատիւ Աթենասայ), panathénées, sfp. — բռնել, célébrer une fête par la cessation du travail, chômer, va. *Chômer une fête. On a ordonné de chômer ce jour-là.* — կատարել, célébrer une fête, fêter, va.

ՏՕՆԱԽՄԲԵԼ, V. Տօնել։

ՏՕՆԱԽՄԲՈՒԹԻՒՆ, V. Տօն։

ՏՕՆԱԿԱՆ, de fête, *adj.*

ՏՕՆԱՎԱՃԱՌ ([illegible]), foire, sf. *La — de Leipsick. Cette — attire beaucoup de marchands étrangers.*

ՏՕՆԱՑՈՅՑ, directoir, almanach ([illegible]), sm.

ՏՕՆԵԼ, fêter, solenniser ([illegible]), célébrer, *va.*

ՏՕՆԸՆԾԱՅ (ընծայ ի տօնավաճառս), foire, sf. *Que me donnerez-vous pour ma —?*

ՏՕՍԱԽ ([illegible]), buis ([illegible]), sm. *Bordure de —. Grand —. — nain.* փայտ —ի, buis, *sm. Boîte, peigne de —.*

Ր

Ր *(ré)*, trente-deuxième lettre de l'alphabet arménien et vingt-sixième des consonnes. || cinq mille, cinq-millième.

ՐԱԲՈՒՆԱՊԵՏ ([illegible]), grand rabbin, archirabbin, *sm.*

ՐԱԲՈՒՆԻ ([illegible]), rabbi կամ rabbin, *sm.*

ՐՈՊԷ, minute, *sf. La — contient soixante secondes.*

ՐՈՔ ([illegible]), V. Ռոճիկ, Մանեկիք։

Ց

Ց *(tzo)*, trente-troisième lettre de l'alphabet arménien et vingt-septième des consonnes. || six mille, six-millième.

ՑԱԹՔԵԼ, V. Ցատքել։ Քնէն —, s'éveiller, se réveiller en sursaut.

ՑԱԹՔՈՑԵԼ, sautiller, *vn. Les pies, les moineaux sautillent au lieu de marcher.* Կը գռուի եւ ցատքռտել։

ՑԱԼԱԿ (աղէքսանդրական ցայլիհ), bubonocèle, *sf.*

ՑԱԽ (Գէ—փէ—րէհ վէ—), bruyère, *sf.* [Մանկեր։

ՑԱԽԱՆ, V. Ցախ(1), Ցախան,

ՑԱԽԱՆՈՒՄՆ, V. Ցախանումն։

ՑԱԽԱՍՑԱՆ (Գէ—փէ—րէհ վէ—ըր՛—ը), bruyère, *sf. Au sortir de là on trouve une grande —.*

ՑԱԽԱՒԵԼ, balai de bruyères.

ՑԱԽԱՔԼՈՐ (փայրի աքաղաղ. Խ—ղ—ն խօր—), coq de bruyère կամ des bois.

ՑԱԽՑԱՒ (—բ...), pleurésie, *sf.* V. եւ կողացաւութիւն։

ՑԱԾ, bas, *m.* basse, *f. adj.* || humble (խոնարհ), *adj.* || bas, basse, vil, *m.* vile, *f.*, petit, ite, rampant, ante (—...), *adj.*

ՑԱԾՆԱԼ, } s'abaisser, *vpr.*,
ՑԱԾՆԱՆԱԼ, } baisser, *vn.* — (ջուր, ծովու...), descendre, *vn. La marée descend.*

ՑԱԾՈՒԹԻՒՆ, abaissement, *sm.* || modestie, modération, sagesse, *sf.* || humiliation, *sf.* || humilité, *sf.* || bassesse, *sf.* — (կնոջ), pudeur, *sf.* Ցածութեամբ, pudiquement, *adv.*

ՑԱԾՈՒՆ, bas, *m.* basse, *f.*, sage, pudique, *adj.*

ՑԱԾՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, } abaisser,
ՑԱԾՐԵՑՆԵԼ, } baisser, *va.* Ձայնը —, baisser la voix.

ՑԱՒԱԳԻՆ (կարօտ. չքաւոր. անօգնող), indigent, ente, *adj.* et *s. Il est si —, qu'il vit d'aumônes.* —f, les —s, indigence, *sf. Avoir pitié de l'indigence. Secourir l'indigence.*

ՑԱՒՈՒ (կարօտութիւն. չքաւորութիւն. նեղութիւն), gêne, *sf. Être dans la —.* indigence, *sf. Extrême, grande —. Il est tombé dans la plus affreuse —.*

1. **ՑԱՄԱՔ** (—), sec, *m.* sèche, *sf.*, aride, *adj.* —, à sec, *adv.*

2. **ՑԱՄԱՔ** (—), terre, *sf.*, continent, *sm.* Հին — (Եւրոպա, Ասիա, Ափրիկէ), l'ancien continent (Europe, Asie, Afrique). Նոր — (Ամերիկա), le nouveau continent (Amérique). — ելնել, prendre terre, mettre pied à terre, débarquer, *vn.* — իջնել, descendre à terre. Բեռները, նաւաստիները — հանել (հանել), débarquer, *va.*

ՑԱՄԱՔԱՑՈՒՑԻՉ, dessiccatif (—), *sm. Un bon —.*

ՑԱՄԱՔԱԿՂԶԻ, V. Թերակղզի։

ՑԱՄԱՔԱՅԻՆ, continental, ale *(pl. continentaux)*, *adj.* *L'Amérique se divise en partie continentale et partie insulaire. Guerre continentale.*

ՑԱՄԱՔԵԼ, V. Ցամքեցունել, Ցամքեցուցանել։

ՑԱՄԱՔԵԼԻ, tarissable, *adj.*

ՑԱՄԱՔԵՑՈՒՄ, / **ՑԱՄԱՔԵՑՈՒՄՆ**, V. Ցամաքութիւն։

ՑԱՄԱՔԵՑՈՒՆԵԼ, / **ՑԱՄԱՔԵՑՈՒՑԱՆԵԼ**, V. Ցամքեցունել։

ՑԱՄԱՔԵՑՈՒՑԻՉ, V. Ցամքեցուցիչ, Ցամքեցունող։

ՑԱՄԱՔԻԼ, V. Ցամքիլ։

ՑԱՄԱՔՈՒԹԻՒՆ, sécheresse, aridité, siccité ([illegible]), dessiccation ([illegible]), *sf.* || sec, desséchement, *sm.* || tarissement, épuisement, *sm.* — (նճոյ), maigreur, *sf.* *La — de son sujet l'a forcé d'avoir recours à des épisodes.*

Է՛ **ՑԱՄՔԵՑՈՒՆԵԼ**, rendre sec, rendre aride, sécher, dessécher, *va.*

ՑԱՄՔԵՑՈՒՆՈՂ, / **ՑԱՄՔԵՑՈՒՑԻՉ**, desséchant, ante, *adj.* — (դեղ), dessiccatif, ive ([illegible]), *adj.* Կ'ըսուի եւ Ցամաքեցուցիչ։

ՑԱՄՔԻԼ, devenir sec, devenir aride, sécher, tarir, *vn.*, se dessécher, s'épuiser, *vpr.* — (տնկոց, ծառոց), languir, mourir, *vn.* *Laisser — une fleur sur sa tige.*

ՑԱՅԳ (գիշեր), nuit, *sf.* Զ— (գիշերանց), pendant, durant la —, nuitamment, *adv.* *Un vol commis nuitamment.*

ՑԱՅԳԱԳՆԱՑ, noctambule, *adj.* et *s.* [ղիկ։

ՑԱՅԳԱԶՈՒԱՐՃ, V. Ցայգածաղիկ։

ՑԱՅԳԱԹԻԹԵՌՆ (գիշերական տեսակ մը թիթեռն. [illegible]), phalène, *sf.*

ՑԱՅԳԱԽՕՍՈՒՄՆ ([illegible]), V. Ցայգահանդէս։

ՑԱՅԳԱՄԱՂԻԿ ([illegible]), plante dont les fleurs s'épanouissent le soir, belle-de-nuit *(pl. des belles-de-nuit)*, *sf.*, faux-jalap, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Գիշերածաղիկ, Գիշերազուարճ, Ցայգազուարճ, Ցայգանոյշ։

ՑԱՅԳԱԽԱՆԹԵՂ (գիշերուան փոքրիկ կանթեղ. [illegible]), veilleuse, *sf.* *Allumez la —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Լուսակալ։

ՑԱՅԳԱՅԻՆ ՄԱՐՏ, combat de nuit, *sm.*

ՑԱՅԳԱՀԱՆԴԵՐՁ, vêtement de nuit, robe de nuit.

ՑԱՅԳԱՀԱՆԴԷՍ ([illegible]), soirée, fête de nuit, *sf.*

ՑԱՅԳԱՆՈՅՇ, V. Ցայգածաղիկ։

ՑԱՅԳԱՆՈՒԱԳ (գիշերային երգ [մէկուն տան պատուհանաց առջեւ]), sérénade, *sf.* *Il donna une — à sa maîtrese.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ցայգերգ։

ՑԱՅԳԱՊԱՇՏՕՆ (գիշերային ժամերգութիւն), nocturne, *sm.* — (գիշերային ժամերգութիւն, աւագ չորեքշաբթի, հինգշաբթի եւ ուրբաթ օրերը), ténèbres, *sfp.* *Aller à Ténèbres.*

ՑԱՅԳԱՍԵՂԱՆ (փոքրիկ սեղան անկողնոյ քով), table de nuit, *sf.*

ՑԱՅԳԱՏԵՍ (ցորեկուընէ աւելի գիշերը լաւ տեսնող), nyctalope, *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Գիշերատես։ Հակառակն է Գիշերակոյր, Հաւկոյր, Héméralope, *s.*

ՑԱՅԳԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, nyctalopie, *sf:* Հայերէն կ'ըսուի եւ Գիշերատեսութիւն։ Ներհակն է Գիշերակուրութիւն, Հաւկուրութիւն, Héméralopie, *sf.*

ՑԱՅԳԵՐԳ, V. Ցայգանուագ։

ՑԱՑԳՈՒԹԻՒՆ (ամբողջ գիշեր մը), nuitée, *sf.*

ՑԱՑԴ ՎԱՅՐ, jusque-là, *adv.*

1. ՑԱՑԵԼ (ցօղուել), rincer, *va.* *Rincez ces verres.*

2. ՑԱՑԵԼ ([ճերմակեղէններր] մաքուր ջրէ անցունել), rincer, guéer (ԺԵԲ), *va.* — *du linge.*

ՑԱՑԺԱՄ, jusqu'à présent, *adv.*

ՑԱՑԼԱՊԱՆ, ՑԱՑԼԻՑ, inguinal, ale (*pl. inguinaux*), *adj. Glande inguinale. Bandage —.*

ՑԱՑԼՈՋԻԼ (փակչող ոջիլ), morpion, *sm. On fait périr les —s avec de l'onguent murcuriel.*

ՑԱՑԼՈՍԿՐ, pubis, *sm.*

ՑԱՑԼՈՍԿՐԱՅԻՆ, pubien, ienne, *adj. Articulation pubienne.*

ՑԱՑԼՔ, aine, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Աճուկ։

ՑԱՑՆ ՎԱՅՐ, jusque là, *adv.*

ՑԱՑՍ ՎԱՅՐ, jusqu'ici, *adv.*

ՑԱՅՏԵԼ, jaillir, rejaillir, saillir, *vn.* [*va.*

ՑԱՅՏԵՑՈՒՆԵԼ, faire jaillir,

ՑԱՅՏԻԼ, V. Ցայտել։

ՑԱՅՏՈՂ, jaillissant, ante, rejaillissant, ante. *adj.*

ՑԱՅՏՈՒԱԾ, douche, *sf. Donner la* կում *une —. Recevoir la —. Prendre la —, les —s.*

ՑԱՅՏՈՒԿՔ ՑԵԽՈՅ, éclaboussure, *sf. Votre manteau est couvert d'—s.* Կ'ըսուի եւ Ցայտք ցեխոյ։

ՑԱՅՏՈՒՄ, ՑԱՅՏՈՒՄՆ, jaillissement, rejaillissement, *sm.* — (ջրոյ, արեան), jet, *sm. L'eau s'échappait de tous côtés par petits —s.* rejaissement, *sm.* — (սերմանի), éjaculation, *sf.*

ՑԱՅՏՕՂ, jaillissant, ante, rejaillissant, ante, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ցայտող։

ՑԱՅՏՔ ՑԵԽՈՅ, éclaboussure, *sf. Votre manteau est couvert d'—s.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ցայտուկք ցեխոյ։

1. ՑԱՆ, ensemencement, *sm.* — եւ ցիր, կամ ցիր եւ —, épars, arse, dispersé, ée, clairsemé, ée, *adj.* [éphélide, *sf.*

2. ՑԱՆ (մորթի վրայ բիծ),

ՑԱՆԱՒՈՐ, satif, ive, *adj.*

ՑԱՆԵԼ, semer, ensemencer, *va.* || parsemer, répandre, *va.* Ինչ կը ցանես՝ զայն կը հնձես, comme tu sèmeras, tu moissonneras.

ՑԱՆԻՉ (ոռոգանած ջուր սրսկելու գործիք), aspersoir, aspergès, goupillon, *sm.*

ՑԱՆՈՒՈՐ, satif, ive, *adj.*

1. ՑԱՆԿ, haie (ՑԲ), *sf.*, échalier, *sm.*, clôture, *sf.* || liste, table, *sf.*, catalogue, *sm.* — արգիլեալ գրոց, index, *sm. Ce livre est mis à l'—.* — մաքրելի գրոց, index expurgatoire. Մէկու մը ստացուածոց, կարասեաց կամ կահու —, inventaire, *sm.* — վրիպակաց, errata (բառ. լատին. *sing. erratum*), *smp. Il a marqué ces fautes-là dans l'—. Les — sont nécessaires dans les livres.* — (գրքի գլխոց), index, *sm. Il y a plusieurs — dans ce livre.* —ով պատել, փակել, entourer d'une haie.

2. ՑԱՆԿ (միշտ), toujours, de tout temps, continuellement, assidûment, *adv.*

ՑԱՆԿԱԼ, désirer, souhaiter, envier. *va.* || convoiter, *va.* Ճաշ կը ցանկամ. il me tarde de... (մխադէմ կը գործածուի). *Il me tarde de voir mon frère, ma sœur. Il nous tarde de dîner, parce que nous avons faim, nous avons grand' faim. Il leur tarde de se coucher, parce qu'ils sont très fatigués.*

ՑԱՆԿԱԼԻ, désirable, souhaitable, désiré, ée, *adj.* || convoitable, *adj.*

ՑԱՆԿԱԿԱՆ, concupiscible, *adj.*

ՑԱՆԿԱՆԱԼ, V. Ցանկալ.

ՑԱՆԿԱՊԱՏ, entouré de haie (ցանկ), *adj.* || — (...), haie, *sf.*, enclos, *sm.* Ճիւղերով —, échalier, *sm.*

ՑԱՆԿԱՊԱՏԵԼ, entourer d'une haie (ցանկ), *va.*

ՑԱՆԿԱՋԱՆ, assidu, ue, *adj.* *Un travail —. Des soins —s.*

ՑԱՆԿԱՍԷՐ, lubrique, *adj.* Սէր —, V. Սէր.

ՑԱՆԿԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, lubricité, *sf.*

ՑԱՆԿԱՑՈՂ, désireux, euse, cupide, *adj.*; convoiteux, euse, ambitieux, euse, *adj.* || convoiteux, euse, *s.* — ամուսնանալու, V. Հարսնատենչիկ.

ՑԱՆԿԱՓԵՆԿՈՆ (...), charme, *sm.*

ՑԱՆԿԵԼ, inventorier, *va.* *On a inventorié ces livres. — les meubles d'une maison.* cataloguer, *va.* V. Ցանկապատել.

ՑԱՆԿՈՐԴ, continuel, elle, continu, ue, assidu, ue, *adj.* || toujours, assidûment, *adv.*

ՑԱՆԿՈՐԴԵԱԼ, assidu, ue, *adj.*

ՑԱՆԿՈՒԹԻՒՆ, désir, *sm.* || cupidité, *sf.* Աչաց —, convoitise, *sf.* Մտաց — կերակրոց, V. Մտաց. —, Ճաշ —, volupté, *sf.* Հեշտ ցանկութեամբ, voluptueusement, *adv.* *Vivre —.*

ՑԱՆՑ, filet, rets (...), *sm.* Փոքրիկ —, réseau, *sm.*

ՑԱՆՑԱՌ, clair, aire, clairsemé, ée, lâche, *adj.*

ՑԱՆՑԱՐԿ, le jet d'un filet, coup de filet, *sm.*

ՑԱՆՑԵՆԻ (աչքի պարունակ կամ աստառ), rétine, *sf.*

ՑԱՆՑԸՆԿԵՑՈՒԹԻՒՆ, V. Ցանցորդութիւն.

ՑԱՆՑԸՆԿԷՑ, V. Ցանցորդ.

ՑԱՆՑՈՐԴ, pêcheur au filet.

ՑԱՆՑՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, pêche au filet, aux filets.

ՑԱՍԿՈՏ, irascible, dépiteux, euse, prompt, ompte (...), colère, *adj.* — լինել, ըլլալ, être vif. V. եւ Վաղացասումն.

ՑԱՍԿՈՏՈՒԹԻՒՆ, irascibilité, promptitude (...), *sf.*

ՑԱՍՄՆԱԿԱՆ, **ՑԱՍՄՆԱՏԵՍԱԿ**, **ՑԱՍՆԱԿԱՆ**, } irascible, *adj.* *L'appétit —. La faculté —.*

ՑԱՍՆՈՒԼ, V. Բարկանալ.

ՑԱՍՈՒՄ, **ՑԱՍՈՒՄՆ**, } V. Բարկութիւն. — յանկարծակի եւ վաղանցուկ, promptitude (...), *sf.*

ՑԱՍՈՒՑԱՆԵԼ, V. Բարկացունել.

ՑԱՏԵԴԻ, point, *sm.*

ՑԱՏԿԵԼ, V. Ցատքել.

ՑԱՏԿՈՏԵԼ, V. Ցատքտել.

ՑԱՏԿՏԵԼ, V. Ցատքոտել, Ցատքտել.

ՑԱՏԿՏՈՒԿ, V. Ցատքտուք.

ՑԱՏՔԵԼ, sauter, bondir, *vn.*; enjamber, *va.* Դուրս —, ressortir, *vn.* Պատուհանէն —, sauter par la fenêtre. *Il sauta par la fenêtre* V. եւ Ցայտել.

ՑԱՏՔԵՑՆԵԼ, faire sauter, bondir կամ enjamber, *va.* V. եւ Ցայտեցունել.

ՑԱՏՔԸՏԵԼ, sautiller, gambader, cabrioler, fringuer, *vn.* Կը գրուի եւս Ցատքոտել, Ցատքտել.

ՑԱՏՔԸՏՈՂ, sautillant, ante, *adj.* || sauteur, euse, *s.* Կը գրուի եւս Ցատքտող.

ՑԱՏՔԸՏՈՒՄ, V. Ցատքտումն.

ՑԱՏՔԸՏՈՒՔ, cabriole, *sf.* Կը գրուի նաեւ Ցատքտուք.

ՑԱՏՔՈՂ, sauteur, euse *s.*

ՑԱՏՔՈՒՄՆ, saut, *sm.*, gambade, *sf.* *Le chien salua sa petite maîtresse par de folles gambades,*

et aboya pour lui manifester sa joie de la voir.

ՑԱՏԿՈՒՄ, } saut, bond, bon-
ՑԱՏԿՈՒՄՆ, } dissement, élancement, *sm.*

ՑԱՏԿՏԵԼ, sautiller, gambader, cabrioler, *vn.*

ՑԱՏԿՏՈՂ, sautillant, ante, *adj.* || sauteur, euse, *s.*

ՑԱՏԿՏՈՒՄ, } sautillement,
ՑԱՏԿՏՈՒՄՆ, } *sm.*

ՑԱՏԿՏՈՒԿ, cabriole, *sf.*

ՑԱՐ (կայսր Ռուսաց), czar (*փրն.*), tsar (*յրն.*), *sm.*

ՑԱՐԱՄԻ (*փէն ալուէ*), bouleau, *sm.*

ՑԱՐԴ ԵՒՍ, } jusqu'à présent,
ՑԱՐԴ ԻՍԿ, } encore, *adv.*

ՑԱՐՈՒՀԻ (դշխոյ, կայսրուհի Ռուսաց), czarine (*փրն.*), tsarine (*յրն.*), *sf.*

ՑԱՒ, douleur, *sf.*, mal (*pl. maux*), *sm.*, souffrance, *sf.*, supplice, *sm.* || douleur, peine, *sf.* || regret, *sm.* — ստամոքսի, V. Ստամոքսացաւութիւն։ Սրտի —, déplaisir, *sm.* — կողի, կողի —, point de côté. — գլխոյ, V. Գլխացաւութիւն։ — երկանց (երկունք ծննդականի), mal d'enfant. — արգանդի կանանց, V. Արգանդախեղդ, Որովայնախեղդ։ Մորուն — (մորթի հիւանդութիւն մը), herpès (*էրփէս*), *sm.* Անտանելի —եր, des maux insupportables. — կրել, քաշել, éprouver de la douleur, avoir mal, souffrir, *vn.* —եր կը զգայ, il éprouve des douleurs. Աչքի — ունեցայ, j'ai souffert de l'œil. *Il a souffert de l'œil.* —երը կը կրէ առանց գանգատելու, il souffre ses maux sans se plaindre.

ՑԱՒԱԳԱՐ, marmiteux, euse, *adj.* et *s.*

ՑԱՒԱԳԻՆ, plaintif, ive, douloureux, euse, souffrant, ante, *adj.* —, — կերպիւ, կերպով, d'un ton plaintif, d'une voix plaintive, plaintivement, avec douleur, douloureusement, *adv.*

ՑԱՒԱԳՆԻԼ, éprouver de la douleur, souffrir. || avoir mal, être malade, souffrir. || avoir du chagrin, être endolori.

ՑԱՒԱԳՆՈՑ, V. Ցաւագար։

ՑԱՒԱԼԻ, } plein de douleur,
ՑԱՒԱԼԻՑ, } douloureux, euse, regrettable, *adj.* Ցաւալի է որ, il est fâcheux que.

ՑԱՒԱԿԻՑ, compagnon de douleur. — լինել, ըլլալ, entrer dans la douleur de quelqu'un, partager sa douleur, plaindre, se condouloir, *vpr.*

ՑԱՒԱԿՑԻԼ, V. Ցաւակից լինել (ՑԱՒԱԿԻՑ)։

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, condoléance, *sf.*

ՑԱՒԱՏԵԼ, déchirer, *va.*

ՑԱՒԱՏԱՄՈՑՑ (ցաւն իջեցուցող), calmant, ante, *adj.*

ՑԱՒԵԼ, donner des regrets.

ՑԱՒԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, causer de la douleur, rendre douloureux, endolorir, faire souffrir à կամ de, *va.*

ՑԱՒԻԼ, avoir mal, souffrir, éprouver de la douleur. || regretter, avoir regret de. || compatir à, être sensible au sort de quelqu'un, plaindre. || élancer. Կողքս, կողքը կը ցաւի, il a mal au côté. Սրունքը կը ցաւի, la jambe lui fait mal, il a mal à la jambe. Փորս կը ցաւի, j'ai mal au ventre. Գլուխս կը ցաւի, la tête me fait mal, j'ai mal à la tête, je souffre de la tête. Մատս կը ցաւի, j'ai mal au doigt, le doigt me fait mal. Լեզուն շատ կը ցաւի, la langue lui fait bien mal. Զիս կը ցաւցնես, tu me fais mal. Կը ցաւիմ, շատ կը ցաւիմ, je regrette,

j'en suis fâché, j'en suis très affligé. Կը ցաւիմ, il me peine de... Վրադ կը ցաւիմ, je vous plains.

ՑԱՒՈՑ, endolori, ie, douloureux, euse, *adj*.

ՑԱՒՑՈՒՑԱՆԵԼ, causer de la douleur, faire souffrir, *va*. Մէկուն գլուխը —, importuner, *va*. *Je suis honteux de vous — de tant de sollicitations*.

1. **ՑԱՔ** (հողակոյտեր փշրելու եւ հունտերը ծածկելու փայտակերտ գործի. [illegible]), herse ([illegible]), *sf*. *Passer la — sur un champ*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Մանկեռ, Ցախան, Ցափան։

2. **ՑԱՔ** (սուր երկաթներով պատած վանդակապատ դուռն. [illegible]), herse ([illegible]), sarrasine, *sf*.

ՑԱՔԱՆ, V. Ցափ (1)։

ՑԱՔԱՆԵԼ (արտի հողոյն վրայէն ցափանով [herse] անցնիլ), herser ([illegible]), *va*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ցափել։

ՑԱՔԱՆՈՒՄՆ ([արտի] հողոյն վրայէն ցափանով [herse] անցնիլը), hersage ([illegible]), *sm*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ցախանումն, Մանկեռումն։

ՑԱՔԵԼ, V. Ցափանել։ —ն, V. Մանկեռումն, Ցախանումն, Ցափանումն։

ՑԱՔՈՂ (արտի հողոյն վրայէն ցափանով [herse] անցնող), herseur ([illegible]), *sm*. Կ'ըսուի եւ Ցափող։

ՑԱՔՈՒՈՐ, V. Ցափող։

ՑԵԼՈՒԼ, déchirer, *va*.

ՑԵԽ, boue, fange, crotte, *sf*. — է, — կայ, il fait de la boue. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ցիխ, Տիղմ, Կայն։

ՑԵԽՈՏ, } V. Ցխոտ։
ՑԵԽՈՏԱՄ, }

ՑԵԽՈՏԵԼ, V. Ցխոտել։

ՑԵԽՈՏԻԼ, V. Ցխոտիլ։

ՑԵՄ ([illegible]), ibis ([illegible]), *sm*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Փառաւոր, Արտաւազդական, Եգիպտական։

ՑԵՂ, tribu, caste, race, branche, *sf*., lignage, *sm*., peuplade, *sf*. Թագաւորական —, dynastie ([illegible]), *sf*.

ՑԵՂԱԲԱՆ, ethnologue, *sm*. Կ'ըսուի եւ Ազգախօս։

ՑԵՂԱԲԱՆԱԿԱՆ, ethnologique, *adj*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ազգախօսական։

ՑԵՂԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, ethnologie, *sf*. Կ'ըսուի եւ Ազգախօսութիւն։

ՑԵՂԱԽՕՍ, V. Ցեղաբան։

ՑԵՂԱԽՕՍԱԿԱՆ, V. Ցեղաբանական։

ՑԵՂԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, V. Ցեղաբանութիւն

ՑԵՂԱԿԱՆ, linéal, ale, *adj*.

ՑԵՂԱԿԻՑ ([illegible]), lignager, *sm*.

ՑԵՂԱՊԵՏ, chef de tribu.

ՑԵ՞ՐԲ, jusqu'à quand? *adv*.

ՑԵՐԵԿ, jour, *sm*. Զօրն —, tout le jour. Զցայգ եւ զ—, nuit et jour; jour et nuit. — ատեն (ճրագարակաւ), en plein midi. *Il a été volé dans la rue en plein midi*. Տակաւին — է, il fait encore grand soleil. [դիկ։

ՑԵՐԵԿԱՁՈՒԿԱՐԺ, V. Այգածա-

ՑԵՐԵԿԱԹՈՒՇ (ցորեկը բուչող [որսակական բուչուն]), diurne, *adj*.

ՑԵՐԵԿԱՑԻՆ (ցորեկը բացուող եւ գոցուող [ծաղիկ]), diurne, *adj*.

ՑԵՐԵԿՈՒԹԻՒՆ, journée, *sf*.

ՑԵՐԵԿՕԹԻԿ. — դպրոց (դպրոց արտաքին աշակերտաց), externat, *sm*. — աշակերտ դպրոցի, externe, *sm*. *Les pensionnaires et les —s*.

ՑԵՑ, ver, *sm*. *Le — de la conscience*. — (փայտի, ճանճերձից,

մորթոց. (կէ-մէ), artison, *sm.*, teigne, *sf.*

ՑԵՑԱԿԵՐ, artisonné, ée, *adj.* *Ce bois est tout —.*

ՑԻԽ, boue, fange, crotte, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ցեխ, Տիղմ, Գայր։

ՑԻՆ (չայլաք), milan, *sm.* *Les perdreaux craignent le —.*

ՑԻՌ (էշ վայրի), âne sauvage, onagre, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ցռէշ, իշավայրի։

ՑԻՐ, V. Ցիր եւ ցան։

ՑԻՐԴ, V. Ցրդի, Ցրդենի։

ՑԻՐ ԵՒ ՑԱՆ, } dispersé, ée,
ՑԻՐՈՒՑԱՆ, } épars, arse, éparpillé, ée, *adj.* կ'ըսուի եւ Ցիր։ — ընել, disperser, éparpiller, *va.* V. եւ Ցրուումն։

ՑԻՑ, pal (*pl.* des *pals* եւ դուն ուրեք des *paux)*, pieu, *sm.* Գետին ցցկուած խուռն —, pilotis, *sm.* Գծի ուղղութեան — (նշանէ գազըղը), jalon, *sm.* — (վրանի), piquet, *sm.* Գետինը — ցցկել, piloter, *vn.* Կը գործածուի եւ իբր *va.* *Piloter un terrain.*

ՑԻՑԱԿԵԱԼ ([շէնքի] դուրս ելած, երկնցած [մասն]), saillant, ante, *adj.*

ՑԻՑԱԿԵԼ (դուրս ելնել, երկննալ), saillir, *vn.* *Ce balcon saille de trois pieds sur le mur.*

ՑԼԱԿՌԻՒ, toréador (պօղա-կիւրէշճի. բառ սպաներէն), *sm.* կ'ըսուի նաեւ Ցլամարտ(1)։

1. **ՑԼԱՄԱՐՏ**, V. Ցլակռիւ։

2. **ՑԼԱՄԱՐՏ**, } combat
ՑԼԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, } կամ course de taureaux, *sm.*, tauromachie, *sf.*

ՑԼԱՇՈՒՆ (կարճ եւ գիրուկ շուն), bouledogue, *sm.*

1. **ՑԼԻԿ**, jeune taureau, *sm.*

2. **ՑԼԻԿ** (խիստ զօրաւոր մարդ), taureau, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ցուլ (3)։

ՑԽՈՏ, boueux, euse, *adj.* *Une rue boueuse.* fangeux, euse, *adj.* *Un chemin tout —.* crotté, ée, *adj.* *Un habit —, tout —.* Փողոցներն յոյժ — են, il fait bien crotté dans les rues. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ցեխոտ, Տղմուտ։

ՑԽՈՏԵԼ, crotter, *va.* — *son pantalon.* կ'ըսուի եւ Ցեխոտել։

ՑԽՈՏԻԼ, se crotter, *vpr.* *Prenez garde de vous crotter.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ցեխոտիլ։

ՑՆԴԱՄ, décrépit, ite, *adj.* ‖ radoteur, euse, *s.*

ՑՆԴԱՄՈՒԹԻՒՆ, décrépitude, *sf.*, radotage, *sm.*

ՑՆԴԱԿԱՆ, volatil, ile, *adj.* *Sel —.* évaporable, *adj.* V. եւ Ցնդելի։

ՑՆԴԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, volatilité, *sf.* *La — de l'alcool.*

ՑՆԴԵԱԼ, évaporé, ée, *adj.* *Liqueur évaporée.*

ՑՆԴԵԼ, volatiliser, évaporer, *va.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ցնդեցունել։

ՑՆԴԵԼԻ, évaporable, *adj.* V. եւ Ցնդական։

ՑՆԴԵՑՈՒՆԵԼ, V. Ցնդել։

ՑՆԴԻԼ, se volatiliser, s'exhaler, s'évaporer, *vpr.* ‖ radoter, *vn.* Միտքը — (ցնորական մտածութեանց մէջ), s'évaporer, *vpr.* Արտասուօք — (արցունքի կտրիլ), fondre en pleurs, en larmes.

ՑՆԴՈՂ, V. Ցնդական։

ՑՆԴՈՒՄ, } évaporation, vo-
ՑՆԴՈՒՄՆ, } latilisation, *sf.*

ՑՆԾԱԼ, tressaillir de joie, d'allégresse, être pénétré, saisi կամ transporté de joie, se réjouir, *vpr.*

ՑՆԾԱԼԻ, } plein de joie, jo-
ՑՆԾԱԼԻՑ, } yeux, euse, *adj.*

ՑՆԾԵՐԳ (զուարթագին նուագ), allégro (ալլէկրօ. բառ իտալերէն. *pl.* des *allégros*), *sm.* *Jouer un —.*

ՑՆԾՈՒԹԻՒՆ, transport de joie, *sm.*, grande joie, allégresse, *sf.*

ՑՆԿՆԻԼ, faire des petits, mettre bas. — շան, chienner, *vn.*

ՑՆՈՐԱԿԱՆ, chimérique, délirant, ante, vertigineux, euse, *adj.*

ՑՆՈՐԱՄԻՏ, visionnaire, *adj.*

ՑՆՈՐԵԱԼ, délirant, ante, *adj.*

ՑՆՈՐԵԼ, donner le délire, des vertiges, mettre hors de soi, rendre fou, saisir d'un transport, transporter. || égarer, distraire. || donner des illusions, faire courir après des chimères.

ՑՆՈՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Ցնորել.

ՑՆՈՐԵՑՈՒՑՈՂ, vertigineux, euse, *adj.*

ՑՆՈՐԻԼ, délirer, être dans le délire, avoir délire, le vertige, tomber en délire, rêver, divaguer, extravaguer, battre la campagne. || être hors de soi, s'égarer, devenir fou, être agité de violents transports. || se faire des illusions.

ՑՆՈՐՈՒՄ, } délire, *sm.*
ՑՆՈՐՈՒՄՆ, }

ՑՆՈՐՔ, délire, *sm.*, rêverie, *sf.*, vertige, *sm.* || fantôme, *sm.*, vaine apparence, vision, illusion, chimère, imagination, fantaisie, *sf.*, transport, simulacre, *sm.* — (ձիու), vertigo ([illegible]. բառ իտալերէն), *sm.* *Son cheval est mort du —.*

ՑՆՑԵԼ, secouer, *va.*

ՑՆՑՂԱԿԱՆ (երակք, ընչերակք, ջիլք), bronchique, *adj.*

ՑՆՑՂԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, bronchotomie, *sf.*

ՑՆՑՂԱՏԱՊ, bronchite, *sf.* — *aiguë, chronique.*

ՑՆՑՈՏԱՊԱՏ, déguenillé, ée ([illegible]), guenilleux, euse ([illegible]), *adj.*

ՑՆՑՈՏԻ, } guenille ([illegible]), *sf.*, haillon ([illegible]), chiffon, panaillon, *sm.*, friperie, *sf.* V. եւ Փալաս.
ՑՆՑՈՏԻՔ, }

1\. **ՑՆՑՈՒՂ** ([illegible]), arrosoir, *sm.*

2\. **ՑՆՑՈՒՂ** (խողովակ. ջրմուղ), canal (*pl. canaux*), *sm.*

3\. **ՑՆՑՈՒՂ** (շնչափողի խողովակներ), bronche, *sf.* *La — droite. La — gauche.*

ՑՆՑՈՒՄ, } secousse, *sf.*, secouement կամ secoûment, *sm.*, saccade, *sf.*
ՑՆՑՈՒՄՆ, }

ՑՈԼԱԿԱՆ, réflexible, *adj.*

ՑՈԼԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, réflexibilité, *sf.* *La — des rayons de lumière.*

ՑՈԼԱՆԱԼ, se refléter, se réfléchir, *vpr.*, réfléchir, *vn.* || rejaillir, *vn.*

ՑՈԼԱՑԻԿ, réfléchissant, ante, *adj.* *Surface réfléchissante.* réflecteur, *adj. m.* *Miroir —.* — հայելի, miroir réflecteur, կամ լոյս réflecteur, *sm.* Կ'ըսուի եւ Ցոլացուցիչ.

ՑՈԼԱՑՈՒՄ, } réflexion, *sf.*, reflet, *sm.* || rejaillissement, *sm.* — (լուսոյ), réverbération, *sf.*, réfléchissement, *sm.* — (ջերմութեան), réverbération, *sf.*
ՑՈԼԱՑՈՒՄՆ, }

ՑՈԼԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, refléter, réfléchir, *va.* || faire rejaillir, *va.* — (լոյսը, ջերմութիւնը), réverbérer, *va.*

ՑՈԼԱՑՈՒՑԻՉ, réfléchissant, ante, *adj.* *Surface réfléchissante.* réflecteur, *adj. m.* Հայելին կ'ըսուի նաեւ Ցոլացիկ.

ՑՈԼՈՒՄ, } V. Ցոլացումն.
ՑՈԼՈՒՄՆ, }

ՑՈԼՔ, reflet, *sm.*

ՑՈՂ, } V. Ցօղումն.
ՑՈՂԱՆԱԼ, }

ՑՈՅՑ, } action de montrer, montre, indication,
ՑՈՅՑՔ, }

sf. || indice, sm., marque, sf., signe, sm. || étalage, sm., parade, sf. || paraître, sm. || ostentation, sf. || démonstration, preuve, marque, sf., témoignage, acte, sm. || spectacle, sm., risée, sf., jouet, sm. || échantillon, sm. Ի ցոյց, pour montrer, pour l'ostentation, pour la frime. Ի ցոյց դնել (վաճառքն), exposer en vente des marchandises, étaler, va. Ցոյց ընել, étaler, va. Ցոյց տալ, faire voir, faire paraître, montrer, va.

ՑՈՐԵԱՆ ([illegible]), blé, froment, sm. Կ'ըսուի նաեւ Ցորեն։ Տանիկ, բուխ —, blé noir, blé sarrasin, կամ լոկ sarrasin, sm. — ածնայնի, V. Աճնգուն։

ՑՈՐԵԿ, V. Ցերեկ։

ՑՈՐԵՆ ([illegible]), blé, froment, sm. Հայերէն կ'ըսուի եւս Ցորեան։ Սեւ (սեւ) —, blé noir, blé sarrasin, կամ սոսկ sarrasin, sm.

ՑՈՐԵՆԱԶԳԻ, V. Ցորենատեսակ։

ՑՈՐԵՆԱԾԱՂԻԿ, bluet, aubifoin, barbeau, sm.

ՑՈՐԵՆԱՀԱՏ, grain de blé, grain, sm.

ՑՈՐԵՆԱՀԱՏ (երկիր), fromenteux, euse, adj.

ՑՈՐԵՆԱՎԱՃԱՌ, grainier, blatier, sm. [re, sf.

ՑՈՐԵՆԱՎԱՃԱՌՈՒՀԻ, grainiè-

ՑՈՐԵՆԱՏԵՍԱԿ, fromentacée, adj. f. Հայերէն կ'ըսուի եւս Ցորենազգի։ [blé, à foin.

ՑՈՐԵՆՈՑ, grenier, sm. — à

ՑՈՐԺԱՄ, jusqu'à ce que, jusqu'à l'époque, adv. Ցո՞րժամ, jusqu'à quand?

ՑՈՐՉԱՓ, V. Ցորքան։

ՑՈ՞Ր ՎԱՅՐ, jusqu'où?

ՑՈՐՔԱՆ, tant que, jusqu'à ce que, adv. Ցո՞րքան, jusqu'à quand? jusqu'à quel point? — ժամանակս, tant que.

ՑՌԻԱՀԱՐԿ (տանիքի հարկ), faîtage, sm.

1. **ՑՈՒԼ** ([illegible]), taureau, sm. —ը կը բառաչէ, le — mugit.

2. **ՑՈՒԼ** (երկոտասան աստեղատանց կամ կենդանակերպից մին), taureau, sm. *Le signe du Taureau.* [Ցլիկ(2)։

3. **ՑՈՒԼ** (խիստ զօրաւոր մարդ), V.

ՑՈՒՆՑ, secousse, sf. — տալ, donner une —, secouer, va.

ՑՈՒՊ, V. Գաւազան։ — (հովուի), houlette ([illegible]), sf. *La — d'un berger, d'une bergère.*

ՑՈՒՊԱՆ ([illegible]), goudron, sm. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ խայծաղան, կսրան։

ՑՈՒՐՏ, froid, oide, adj. *Climat —. L'hiver a été bien —.* frais, m. fraîche, f. adj. *Au printemps les matinées sont encore fraîches.* glacé, ée, adj. *Abord, accueil —.* fade, adj. *Un discours, une conversation —. Une couleur —.* Կարի —, — անձնաւորին, glacé, ée, adj. *Vos mains sont glacées.* glaçant, ante, adj. *Une bise glaçante.* V. եւ Սառնասառոյց։ Բաժակ մը ջուր — (կամ հով), un verre d'eau fraîche. || —, froid, sm. *Le — de l'eau, de la glace.* fraîcheur, sf. *Les —s du soir sont perfides dans cette saison.* Կ'ըսուի եւ Ցրտութիւն։ Ո՜րքան — է, qu'il fait froid! — է, օդը — է, il fait froid. Օդը — չէ, — չկայ, il ne fait pas froid. Ցրտէ դողալ, trembler de froid, être transi de froid. Ցրտէն փայտ կտրեցայ, je suis transi de froid. Ցրտէ մեռնիլ, V. Ցրտահար լինել։ Ցրտամեռ լինել։ Ինքզինք —ի վարժեցնել, s'habituer au froid, s'hiverner, vpr. — կերպիւ, կերպով, avec fadeur, fadement, adv.

ՑՈՒՑ (ցի—ըի—), V. Ցուցք.

ՑՈՒՑԱԿ, liste, *sf.*, catalogue, *sm.* || répertoire, *sm.* || cadran, *sm.* Մէկու մը ստացուածոց, կառավարեաց կամ վաճառուաց —, inventaire, *sm.* — (արձէքըղըրոց գենոց. ...), cote, *sf.* — անուանց, tableau, *sm.* — ճառնուի (...), mémoire, *sm.*

ՑՈՒՑԱԿԱՆ, démonstratif, ive, *adj.* — դերանուն, V. Դերանուն. — մատն, le doigt indicateur, կամ սոսկ l'indicateur, l'index, *sm.* Կ'ըսուի եւս Ցուցամատն.

ՑՈՒՑԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, indication, *sf.* *Dans cette maladie l'— est de saigner.* démonstration, *sf.* *Il lui donne, il lui fait tous les jours de grandes —s d'amitié. De grandes —s de joie.*

ՑՈՒՑԱԿԱՐԱՐ (արտաքնուստ երեւցնող) démonstratif, ive, *adj.*

ՑՈՒՑԱԿԱՒՈՐ, à cadran.

ՑՈՒՑԱՄԱՏՆ, V. Ցուցական մատն (ՑՈՒՑԱԿԱՆ). [*adj.*

ՑՈՒՑԱՄՈԼ, ostentateur, trice,

ՑՈՒՑԱՄՈԼԱԿԱՆ (...), fastueux, euse, *adj.*

ՑՈՒՑԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, ostentation, *sf.*

ՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Ցուցունել. Ցուցանէ առակս, թէ, cette fable signifie que...

ՑՈՒՑԱՆԵԼԻ, montrable, *adj.* *Ma figure n'est pas —.* ostensible, *adj.* *On lui donna une instruction —, et une instruction secrète.* — կերպիւ, կերպով, d'une manière ostensible, ostensiblement, *adv.*

ՑՈՒՑԱՆՔ (ճիւաղ. ճրէս), monstre, *sm.* — *horrible, effroyable, hideux.*

ՑՈՒՑԱՆՔԱՒՈՐ (ճրէսոտ), monstrueux, euse, *adj.* *Un enfant, un animal —.*

ՑՈՒՑԱՐԱՆ, pilori, *sm.* — Ցըրուքեան սրբոց (յեկեղեցիս կարգիկեայց), V. Հանգանչ (2). Մէկը —ի վրայ դնել, —ի վրայ խայտառակել, mettre quelqu'un au —, pilorier, *va.*

ՑՈՒՑԻՉ, indicateur, *adj. m.* *Un poteau —.* indicatif, ive, démonstratif, ive, *adj.* — մատն, V. Ցուցական մատն (ՑՈՒՑԱԿԱՆ).

ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, démonstration, *sf.*

ՑՈՒՑՈՒՄ, } action de mon-
ՑՈՒՑՈՒՄՆ, } trer, de faire voir, montre, indication, *sf.* || démonstration, preuve, *sf.*

ՑՈՒՑՈՒՆԵԼ, montrer, indiquer, faire voir, faire paraître, témoigner, *va.* || faire ses preuves, *va.* || montrer, prouver, *va.* Արիութիւն —, se bien montrer. Մասնով —, V. Մասնանցիս առնել, ընել. Կրակի —, passer par la flamme du feu, flamber, *va.* — (յանցգաւոր), convaincre, *va.* Շատ մտերմութիւն ցուցուց ինծի, il m'a témoigné beaucoup d'amitié.

ՑՓ, polisson, onne, *adj.* *Une chanson polissonne.* débordé, ée, *adj.* *C'est un jeune homme fort —. Une femme débordée. Mener une vie débordée.* libertin, ine, *adj.* *Ce jeune homme est devenu fort —.* || libertin, ine, *s.* *C'est une libertine.*

ՑՓԱԲԵՐԱՆ } (...
ՑՓԱԳՆԱՑ } ...),
polisson, onne, *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ցոփ. [et *s.*

ՑՓԱԿԵԱՑ, libertin, ine, *adj.*

ՑՓՈՒԹԻՒՆ, débordement, *sm.* *Vivre dans le —. Le — des mœurs.* libertinage, *sm.* *Vivre dans le —.*

ՑՓԷՇ (էշ վայրի), âne sauvage, onagre, *sm.* Կ'ըսուի եւս խօսվայրի, Ցիռ.

ՑՓԿԱԿԱՊ, muselière, *sf.*, tor-

che-nez (*pl.* des *torche-nez*), serre nez, tord-nez (*pl.* des *tord-nez*), *sm.* Անասնոյ մը բերանին — դնել, mettre une muselière à un animal, museler, *va.*

ՑՌԿԱՆԱՒ (պատերազմիկ, պատերազմական նաւ. [illegible]), vaisseau de guerre, galère, *sf.*

ՑՌՈՒԿ. museau, mufle, *sm.* —ը կապել, museler, *va.* V. Նաւացռուկ։

ՑՐԴԵՆԻ ([illegible]), sabine, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ցիրդ, Ցրդի։

ՑՐԴԻ, V. Ցրդենի, Ցիրդ։

ՑՐԵԼ, fréter, *va.* V. Ցրուել։

ՑՐՈՒԱԾ, V. Ցրուեալ։

ՑՐՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ, dissipation, *sf.*, éparpillement, *sm.* V. Եւ Ցրուումն։

ՑՐՈՒԵԱԼ, dispersé, ée, dissipé, ée, *adj.*

ՑՐՈՒԵԼ, disperser, dissiper, répandre, disséminer, éparpiller, *va.* || disperser, détruire, mettre en déroute, *va.* Միտքը —, distraire l'esprit.

ՑՐՈՒԻԼ, se disperser, se dissiper, s'en aller, s'écouler, *vpr.* || se distraire, *vpr.* Միտքը — (ցնորական մտածութեանց մէջ), s'évaporer, *vpr.*

ՑՐՈՒՄՆ, } dispersion, dis-
ՑՐՈՒՈՒՄՆ, } sipation, dissémination, *sf.*, éparpillement, *sm.* — (մտաց), dissipation, *sf.*

ՑՐՏԱԲԵՐ (ձմեռն, ամիս), froidureux, euse, *adj.*

ՑՐՏԱՄԱՀ ԼԻՆԵԼ, mourir de froid. [euse, *adj.*

ՑՐՏԱՄԱՐՄԻՆ (մսկոտ), frileux,

ՑՐՏԱՄԵՌ ԼԻՆԵԼ, mourir de froid.

ՑՐՏԱՆԱԼ, froidir, refroidir, *vn.*, se refroidir, *vpr.* || se refroidir, *vpr.*, avoir կամ prendre froid, être saisi de froid. || se refroidir, s'attiédir, *vpr.* — (հողմոյ, քոյ նաւավարաց), fraîchir, *vn.*

ՑՐՏԱՇՈՒՆՉ, froid, oide, glacial, ale, froidureux, euse, *adj.* — (օդ), gaillard, arde, *adj.* Հողմ —, vent froid, gaillard.

ՑՐՏԱՉԱՓ (ցրտոյ աստիճանութիւնը չափելու գործի), cryomètre, *sm.*

ՑՐՏԱԿԱՀ (հանդերձ), froid, oide, *adj.*

ՑՐՏԱՌՈՒԹԻՒՆ, refroidissement, *sm.*, fraîcheur, *sf.*

ՑՐՏԱՐԱՆ, réfrigérant, *sm.* || alcarazas ([illegible], բառ սպանիերէն), *sm.* Ըստ Լիդրէի կը գրուի Alcarraza. *pl.* des *alcarrazas*.

ՑՐՏԱՑՈՒՄՆ, refroidissement, *sm.*, réfrigération, *sf.*

ՑՐՏԱՑՈՒՆԵԼ, refroidir, *va.* Սաստիկ —, glacer, *va.* V. Եւ Սառնուցանել։

ՑՐՏԱՑՈՒՑԻՉ, frigorifique, réfrigérant, ante, *adj.*

ՑՐՏԻՆ, froid, oide, frais, *m.*, fraîche, *f. adj.*

ՑՐՏՆԻՆԱՄ, V. Զմեռնամ։

ՑՐՏՈՒԹԻՒՆ, froid, *sm.*, froideur, froidure, fraîcheur, frigidité, *sf.* || refroidissement, *sm.* || froid, *sm.*, froideur, glace, *sf.* — (բանից, կերպարանաց), fadeur, *sf.* Սառնասառն —, V. Սառնամանիք։ Ցրտութեամբ, froidement, fraîchement, *adv.*

ՑՑԱԿԱՄՈՒՐՋ, appontement, *sm.*

ՑՑԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, pilotage, *sm.*, palification, *sf.*

ՑՑԱՊԱՏՆԷՇ, palissade, palanque, *sf.* —ներով ամրացունել, entourer de palissades, palissader, *va.*

ՑՑԵԼ, enfoncer, *va.*

ՑՑՈՒԻԼ, hérisser, *va.* *Les épines, les buissons qui hérissent le*

bord d'un sentier. bourgeonner, *vn*. *Tout commence à* —. pousser, *vn*. *Les blés ont déjà poussé*. || se hérisser, *vpr*. *D'horreur ses cheveux se hérissent*. *Cet oiseau est irrité, les plumes de son cou se hérissent*.

ՑՑՕՒՄՆ, enfoncement, *sm*.

ՑՑՈՒՆԱՁԱՐԴ (Բէ—յ էլի գ—. ղեյէէն), panaché, ée, *adj*. *Casque* —. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ցցունաւոր ։

ՑՑՈՒՆԱՒՈՐ, V. Ցցունազարդ ։ — (սերմն, ըստ բնիկագիտաց), aigretté, ée, *adj*. — նայ, aigrette, *sf*.

ՑՑՈՒՆՔ, aigrette, *sf*. *L'— d'un paon* (բ—Ն. սիրամարգ). || panache, *sm*. *Son casque était ombragé d'un* —. —ով զարդարել, orner d'un panache, empanacher, *va*.

ՑՑՈՒՈՒԹԻՒՆ ՄԱԹՈՑ, bourgeonnement, *sm*.

ՑՑՈՒՈՒՄՆ, gemmation, *sf*.

ՑՕՂ, les pleurs, les larmes de l'aurore, rosée, *sf*.

ՑՕՂԱԶԱՐԴ, orné de rosée, *adj*.

ՑՕՂԱԼԻ, } plein de rosée,
ՑՕՂԱԼԻՑ, } *adj*. [*adj*.

ՑՕՂԱԽԱՌՆ, mêlé de rosée,

ՑՕՂԱՀԱՐ, gâté par la rosée, frappé de rosée, *adj*. **խոտ**, **խոտ** —, foin délavé. [*adj*.

ՑՕՂԱՊԱՏ, couvert de rosée,

ՑՕՂԱՐԱՆ ([կանեփը] թրջելու տեղն), routoir, *sm*.

ՑՕՂԱՒՈՐ, mouillé de rosée, *adj*. Օդ —, un air frais.

ՑՕՂԵԼ, faire tomber de la rosée, verser la rosée, couvrir կամ mouiller de rosée. || faire pleuvoir, faire tomber goutte à goute. || asperger, verser, arroser, humecter.

ՑՕՂԵՂԵՄՆ (թեթեւ սառոյց. ղըր—ղը), givre, *sm*. *Cette nuit il est tombé du* —.

ՑՕՂԻ, V. Քաղցրօղի ։

ՑՕՂՈՒԵԼ (չ—լէ—մ—է), rincer, *va*. *Rincez ces verres*. — *sa bouche*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ցայել (1) ։

ՑՕՂՈՒՆ, tige, *sf*. — *de lis* (լի—. շուշան), *de pavot*. *Laisser mourir* (*ցամաքել*) *une fleur sur sa* —.

Ւ

Ւ *(yune* ou *hioun)*, trente-quatrième lettre de l'alphabet arménien, tantôt voyelle, tantôt consonne. || sept mille, sept-millième. Այս տառով սկսեալ բառերը փնտռէ Հ տառին մէջ։

Փ

Փ *(pur* ou *piour)*, trente-cinquième lettre de l'alphabet et vingt-neuvième des consonnes. || huit mille, huit-millième.

ՓԱԳՐՈՍ (ձուկն մը), pagre, *sm.*

ՓԱԴԱՄ (Է–ը՛–է), mallemolle, *sf.*

ՓԱԹԱԹԵԼ, V. փաթթել։

ՓԱԹԱԹՈՒՄՆ, V. փաթթումն։

ՓԱԹԵՐԱԿ (թշուառութիւն. աղէտ), fortune, *sf. Dieu nous préserve de mal et de —.*

ՓԱԹԹԵԼ, envelopper, empaqueter, entortiller, *va.*

ՓԱԹԹՈՑ (գլխապատ [Տանկաց]), turban, *sm.*

ՓԱԹԹՈՒՄ, **ՓԱԹԹՈՒՄՆ** (փաթթելը), enveloppement, *sm.*

ՓԱԽՈՒՍՏ, fuite, refuite, évasion, *sf.* || échappée, échappatoire, escapade, *sf.*, faux-fuyant *(pl.* des *faux-fuyants)*, *sm.*, fugue, *sf.*, subterfuge, *sm.*, tergiversation, *sf.* Խառնափոր —, déroute, *sf.* — տալ, fuir, *vn.* — տալով, d'une manière évasive, évasivement, *adv.*

ՓԱԽՈՒՑԱՆԵԼ, V. փախցունել։

ՓԱԽՈՒՑԵԱԼ, V. փախստական։

ՓԱԽՉԵԼ, **ՓԱԽՉԻԼ**, fuir (Avoir օձան-դակով), refuir, *vn.*, s'enfuir, *vpr.*, prendre la fuite, échapper, *vn.*, s'échapper, se sauver, se dérober, s'évader, *rpr.*, tirer ses grègues, éviter, *va.*, s'éviter, *vpr.* Անապարանօք —, escamper, *vn.* Գաղտուկ — (կծիկը դնել), s'évader, plier կամ trousser bagage. Գողը գաղտուկ փախաւ (կծիկը դրաւ), le voleur s'est évadé. Զինուորէն —,

rompre son ban. Զինուորութենէ —, quitter le service militaire sans congé, déserter, *va.* Չզել —, prendre l'essor. Ետ — (եղջերուն), refuir, *vn.* Չորս ոտքով —, se sauver à toutes jambes. Դէպ ի դուռն երթալ՝ փախչելու համար, gagner la porte. Բերնէս փախաւ, ce mot m'est échappé.

ՓԱԽՉՈՂ, fuyant, ante, fuyard, arde, *adj.*

ՓԱԽՉՏԻԼ, tergiverser, *vn.*

ՓԱԽՍՏԱԿԱՆ, fuyant, ante, fugitif, ive, fuyard, arde, *adj. Animaux fuyards. Troupes fuyardes.* — առնել, mettre կամ tourner en fuite. — գնալ, prendre la fuite. V. եւ Փախստեայ։

ՓԱԽՍՏԵԱՅ, fugitif, ive, fuyard, arde, *adj. Animaux fuyards. Troupes fuyardes.* || —, transfuge, rendu, *sm.* — լինել, — գնալ, déserter, *va.* V. եւ Փախստական։

ՓԱԽՑՈՒՑԱՆԵԼ, faire fuir, mettre կամ tourner en fuite, faire tourner le dos, *va.* || manquer, *va. Je suis arrivé trop tard, j'ai manqué cet homme.* Պատեհ առիթը —, perdre le temps, son temps.

ՓԱԿ (գոց), fermé, ée, enfermé, ée, clos, ose (Clore բայէն), *adj.*

ՓԱԿԱԳԻԾ, parenthèse, *sf.*, [chiffre, *sm.*

ՓԱԿԱԳԻՐ, monogramme, *sm.*

ՓԱԿԱՆՔ (կղպէք), fermeture, serrure, *sf.* V. եւ Բանալի։

ՓԱԿԱՐԱՆ (ժողովեալ ծիրանաւորաց [cardinal] նոր քահանայապետ [pape] մ'ընտրելու համար), conclave, *sm.*

ՓԱԿԵԱԼ, V. Փակ։

ՓԱԿԵԼ, fermer, clore (պակասաւոր [défectif] բայ), *va.* || enfermer, renfermer, enclore, barrer, obstruer, *va.* || serrer, fermer à clé, *va.* Դուռը ներսէն —, fermer la porte en dedans. Ճամբան —, obstruer, embarrasser un passage, encombrer, *va.* Նիգով —, fermer au verrou, verrouiller, *va.* Ներսէն —, renfermer, *va.* Ինքզինք —, se renfermer, *vpr.*

ՓԱԿԵՂ / **ՓԱԿԵՂՆ** (դատաւորի, վարդապետի ձախ ուսի զարդ), chaperon, *sm.*, chausse, *sf. Chausse de docteur en théologie, de docteur en droit.* || — (տիկին ընկերակից օրիորդի, անոր պատիւը պաշտպանելու համար), chaperon, *sm. Elle a pour — une vieille tante qui la suit partout.*

ՓԱԿՈՅՑ (մարմնոյ կպչուն [visqueux] հիւթ), glaire, *sf.*

1\. **ՓԱԿՈՑ** (փայտակերտ կազմած ճամբու անցքը գոցելու համար), barrage, *sm.*, barrière, *sf.*

2\. **ՓԱԿՈՑ**, V. Պարզունակ(2)։

ՓԱԿՈՅՑԱՅԻՆ, glaireux, euse, *adj. Matière, humeur glaireuse.*

ՓԱԿՈՑԱՊԱՀ (երկաթուղւոյ վրայ փակոցի [barrière] պահապան), garde-barrière (*pl.* des *garde-barrières*), *sm.*

ՓԱԿՈՒԻԼ, se fermer, se renfermer, se serrer, *vpr.* Հաշիւը —, se solder, *vpr.*

ՓԱԿՈՒՄ / **ՓԱԿՈՒՄՆ** (փակելը), fermeture, *sf.* — (հաշուի), solde, *sm.*

ՓԱԿՉԻԼ, coller, *vn.*, s'attacher, *vpr.*

ՓԱԿՉՈՂ, / **ՓԱԿՉՏՈՒԿ**, tenace, *adj. La poix est plus — que la cire.* visqueux, euse, *adj. Liqueur épaisse et visqueuse. Plante visqueuse.*

ՓԱԿՑՈՒՑԱՆԵԼ, coller, attacher, [*va.*

ՓԱՂԱՐՇՏԱԲԵՐԱՆ, le col de la vessie. Հայերէն կ'ըսուի եւ Բշտաբերան։

ՓԱՂԱԲՈՒՇՏ, V. Առաւուշտ·

1. **ՓԱՂԱՆԳ** (սպառազէն զօրագունդ Մակեդոնացւոց), phalange, *sf.*

2. **ՓԱՂԱՆԳ** (ճախարակով եւ չուանով խառն գործիք, նաւին բեռները վերցունելու համար), palan, *sm.*

ՓԱՂԱՆԳԱԿԱՆ, phalangite, *sm.*

ՓԱՂԱՆԳԱՄՈՒՇԿ (լաւանտա), lavande, *sf.*, spic (սբիք), *sm.* V. եւ Հուսամ, Լու ացուկ·

ՓԱՂԱՐԻԿ (երկայնատերեւ տունկ մ'է), phalaris (ֆալարիս), *sm.*

ՓԱՂԱՔՇԱԿԱՆ, patelin, ine, *adj. Ton —. Manières patelines.*

ՓԱՂԱՔՇԱՆՔ, caresse, cajolerie, câlinerie, *sf.*, mignardises, *sfp.*, patelinage, *sm.* Նուաստ —, flagornerie, *sf.*

ՓԱՂԱՔՇԵԼ, caresser, cajoler, *va.* Նուաստաբար —, V. Ծեկել (1)·

ՓԱՂԱՔՇՈՂ, V. փաղաքուշ·

ՓԱՂԱՔՇՈՏ, câlin, ine, *adj. Avoir l'air —.*

ՓԱՂԱՔՈՒՇ, caressant, ante, *adj. Un ton —. De caressantes paroles.* || cajoleur, euse, patelineur, euse, flagorneur, euse, *s.*; patelin, thuriféraire, *sm.*

ՓԱՂԻԺ (ժեստակ մը մեծ սարդ), tarentule, *sf. Être mordu de —.*

ՓԱՂՓԱՂԵԼ, luire, *vn.*

ՓԱՂՓԵԼ, resplendir, chatoyer, *vn.* V. եւ փայլել·

ՓԱՂՓՈՒՄՆ resplendissement, *sm.* V. եւ փայլիւն·

ՓԱՂՓՈՒՆ, resplendissant, ante, chatoyant, ante, *adj.* V. եւ փայլուն·

ՓԱՄՓՇՏԱՀԱՏ (փամփուշտ [vessie] կտրելու գործիք), cystotome, *sm.*

ՓԱՄՓՇՏԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, cystotomie, *sf.*

ՓԱՄՓՇՏԱՏԱԿ, cystite, *sf.*

ՓԱՄՓՇՏԱՏԱՌԱՊՈՒԹԻՒՆ, cystalgie, *sf.*

ՓԱՄՓՈՒՇՏ, cartouche, *sf.* — (թնդանօթոյ), gargousse, *sf.* — հրայից (ռմբաց, նռնաձեւ զնդակաց վառօդը վառելու, բռնկցնելու համար), fusée, *sf.* Հրայից — պատերազմի, roquet, *sm.* Աղաւաղանօք կ'ըսուի նաեւ Raquette, *sf.* Կոնգրեւեան —, fusée à la Congrève. — (հրախաղութեան. ֆիշէկ. հավա ֆիշէյի), V. Հրթիռ· — փքային խաղալու համար (եւ Բօֆօ—), V. Օդագունդ, Օդապնդակ· — (միզի), vessie, cyste, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Առաւուշտ, Բուշտ, փաղափուշտ· Լողական — (ձկանց), vessie natatoire.

1. **ՓԱԵԹՈՆ** (որդի Արեգական եւ Կլիմենեայ [Climène], ըստ առասպելաց), phaéton, *n. pr. m.*

2. **ՓԱԵԹՈՆ** (չորեքանուեան բարձր եւ թեթեւ բաց կառք մը. ֆայթօն), phaéton, *sm.*

ՓԱՅԼ, V. փայլիւն·

ՓԱՅԼԱԾԵԼ, V. փայլել·

ՓԱՅԼԱԿ, V. փայլակն, փայլատակն·

ՓԱՅԼԱԿԵԼ, V. փայլատակել·

ՓԱՅԼԱԿՆ (շիմշէք), éclair, *sm. On ne voyait qu'à la lueur des —s. Les —s nous aveuglaient.* Կ'ըսուի նաեւ փայլատակն·

ՓԱՅԼԱԿՆԱԲԱՐ, comme l'éclair, *adv.*

ՓԱՅԼԱԿՆԱՀԱՐ, frappé d'éclair, *adj.*

ՓԱՅԼԱԿՆԱՏԱՏ, étincelant, ante, *adj.*

ՓԱՅԼԱՏԱԿԵԼ, faire des éclairs, éclairer (անդէմ [impersonnel] բայ). || étinceler, *vn.* — (աստեղաց), scintiller, *vn.* Կը փայլատակէ, il fait des éclairs, il éclaire. Գիշերն ի բուն փայլատակեց, il a éclairé toute la nuit.

ՓԱՅԼԱՏԱԿՆ, V. փայլակն·

ՓԱՅԼԱՏԱԿՈՒՄՆ (աստեղաց),

scintillation, *sf.*, étincellement, *sm.*

ՓԱՅԼԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ ԱՐՁԱԿԵԼ, étinceler, *vn.* Կ'ըսուի նաև փայլատակել։

ՓԱՅԼԱՏԵԼ (փայլունութիւնն հանել, աւրել), délustrer, *va.* — *une étoffe.*

ՓԱՅԼԱՐ (տեսակ մը քար), faux argent, mica (*pl.* des *micas*), *sm.*

ՓԱՅԼԵԼ, briller, luire, reluire, éclairer, éclater, *vn.* — պայծառապէս, V. փառփել, ճողճալ։ — (աստեղաց), scintiller, *vn.*

ՓԱՅԼԵՑՈՒՆԵԼ, faire briller, rendre brillant, rendre luisant, faire reluire, lustrer, brunir, polir, *va.* — (կօշիկը), cirer, *va.* — ատուին, փէտղոյրը կամ գլխարկը, donner eau à un drap, à un chapeau, lustrer, *va.*

ՓԱՅԼԵՑՈՒՑԻՉ (պատստող, գլխարկաց), lustreur, *sm.*

ՓԱՅԼԻԼ, V. փայլել։ Պայծառ —, V. փայլել պայծառապէս (ՓԱՅԼԵԼ), փառփել, ճողճալ։

ՓԱՅԼԻՒՆ, éclat, brillant, luisant, lustre, éclair, resplendissement, chatoiement կամ chatoiment, *sm.* — (աստեղաց), scintillation, *sf.*, étincellement, *sm.* — (ադամանդի, մարգարտաց), eau, *sf.*

ՓԱՅԼՈՂ, brillant, ante, *adj.* Պայծառ —, resplendissant, ante, *adj.*

ՓԱՅԼՈՒՄՆ, flamme, *sf.* *La — de l'émeraude.*

ՓԱՅԼՈՒՆ, brillant, ante, luisant, ante, reluisant, ante, éclatant, ante, poli, ie, *adj.*

ՓԱՅԼՓԼԻԼ, chatoyer, *vn.* V. և փառփել։

ՓԱՅԼՓԼՈՒՆ, chatoyant, ante, *adj.* V. և Գունափոփոխուկ, փառփուն։

ՓԱՅԾԱՂ, V. փայծաղն։

ՓԱՅԾԱՂԱԿԱՆ, V. փայծաղնական։

ՓԱՅԾԱՂԻ, V. փայծաղնական։

ՓԱՅԾԱՂՆ (տ––ալ–է), rate, *sf.* *Avoir la — gonflée, opilée, obstruée.*

ՓԱՅԾԱՂՆԱԹԱՓՈՒԹԻՒՆ splénocèle, *sf.*

ՓԱՅԾԱՂՆԱԿԱՆ, splénique, *adj.* *Veine —.* Կ'ըսուի նաև փայծաղական։

ՓԱՅԾԱՂՆԱՏԱՊ, splénite, *sf.*

ՓԱՅԾԱՂՆԱՑԱՒ, rateleux, euse, *adj.* *Il est —.*

ՓԱՅԾԱՂՆԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, mal de rate, *sm.* Օգտակար փայծաղնացաւութեան (դեղ), splénique, *adj.*

ՓԱՅԾԱՂՆՈՏ, V. փայծաղնացաւ։

ՓԱՅՏ, bois, *sm.* || pal (*pl.* des *pals* և դուն ուրեք *paux*), *sm.* — երեւնագործութեան, շինութեան, bois d'ébénisterie, de construction. Անցրպետի — (ախոռի մէջ), barre, *sf.* *Les chevaux se battraient, il faut leur mettre des —s.* Վառելի —, V. Վառելափայտ։ — կտրել, couper, abattre du bois. — առնլու երթալ, aller au bois. Ցրտէն — կտրեցայ, je suis transi de froid. V. և Ցուրտ(1).

ՓԱՅՏԱԲԵՐ, V. փայտակիր։

ՓԱՅՏԱԳՈՂ, picoreur, *sm.*

ՓԱՅՏԱԿԱԼ, valet, *sm.*

ՓԱՅՏԱԿԵՐՏ, fait կամ construit de կամ en bois, *adj.*

ՓԱՅՏԱԿԻՐ, porteur de bois, *sm.* V. փայտահան։

ՓԱՅՏԱԿՈՅՏ, pile de bois, *sf.*, amas de bois, bûcher, *sm.*

ՓԱՅՏԱԿՈՏՈՐ, V. փայտահատ։

ՓԱՅՏԱՀԱՆ (նաւէն փայտ պարտող բեռնակիր), débardeur, *sm.*

ՓԱՅՏԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, débit, *sm.*

ՓԱՅՏԱՀԱՏ, fendeur de bois, bûcheron, *sm.*

ՓԱՅՏԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, abatage կամ abattage, *sm.*

ՓԱՅՏԱՄԱԾ, couvert de bois, *adj.*

ՓԱՅՏԱՅԻՆ, de la nature et de la consistance du bois, ligneux, euse, *adj. La coque de la noix est ligneuse.*

ՓԱՅՏԱՆՈՑ (ծեծմամբ փայտի), serre-bois, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս փայտատուն։

ՓԱՅՏԱՃԷՆ, V. փայտակերտ։

ՓԱՅՏԱՎԱՃԱՌ, marchand de bois, *sm.*

ՓԱՅՏԱՏ (պալթա), hache ([illegible]), *sf.* կ'ըսուի նաեւ Տապար, կացին, Սակուր։

ՓԱՅՏԱՏՈՒՆ, V. փայտանոց։

ՓԱՅՏԱՒԷՏ, boisé, ée, *adj. Pays —.*

ՓԱՅՏԱՒՈՐ, boiseux, euse, *adj. Cette plante est boiseuse.*

ՓԱՅՏԱՔԱՐ (տեսակ մը հանքային ածուխ), lignite, *sm.*

ՓԱՅՏԵԱՅ, **ՓԱՅՏԵՂԷՆ**, de կամ en bois, *adj.*

ՓԱՅՏՈՋԻԼ, V. Մլուկն։

ՓԱՅՏՈՏՆ, chevalet, *sm.* կ'ըսուի եւս Գաստերակալ։

ՓԱՅՏՓՈՐ (թռչուն մ'է. աղաճ գագան), pic (թիթ), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ծառակոփիկ, Ծառակոտոտ։

ՓԱՅՓԱՅԱՆՔ, caresse, *sf.*

ՓԱՅՓԱՅԵԼ, caresser, amadouer, cajoler, choyer, câliner, mignarder, flatter, *va.*

ՓԱՅՓԱՅՈՂ, caressant, ante, *adj.*

ՓԱՅՓՈՒՇ, babouche, *sf. Une paire de —s brodées.*

ՓԱՆԱՔԻ, faible, petit, ite, pauvre, *adj.* V. եւ Զնչին։

ՓԱՆԱՔԻՄԱՏ, faible, *adj.*

ՓԱՆԱՔՈՒԹԻՒՆ, petitesse, *sf.*

ՓԱՆԴԻՌՆ (վնի [luth]. նման նուագարան մը), pandore, cithare, *sf.*

ՓԱՆԴՌՆԱՀԱՐ, citharède, cithariste, *sm.*

ՓԱՆԴՌՆԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, citharistique, *sf.* կ'ըսուի եւս փանդռներգութիւն։

ՓԱՆԴՌՆԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, citharistique, *sf.*

ՓԱՇԱՄԱՆ ԳԼԵԼ, se repentir, *vpr.*

ՓԱՇԱ (Տաճկաստանի մէջ պաշտօնոյ եւ իշխանութեան անուն. փաշա), pacha, *sm.*

ՓԱՇԱՅՈՒԹԻՒՆ (փաշայի իշխանութեան ներքեւ եղող երկիր, նահանգ. փաշալըգ), pachalik, *sm.*

ՓԱՊԱՐ, caverne, *sf.* — *profonde, obscure.*

ՓԱՊԱՐԱՄ (ծեռաց. ճաքքռտուք), crevasse, *sf.*

ՓԱՊԱՐԻԼ (ճաքռտիլ), crevasser, *vn.*, se crevasser, *vpr.*

ՓԱՊՈՒՂԻ, tunnel, *sm. Le — du mont Cenis.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ներքնուղի, Ստորուղի։

ՓԱՌԱԲԱՆԵԼ, glorifier, *va.*

ՓԱՌԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, gloire, *sf.* V. փառք Հօր (ՓԱՌՔ)։

ՓԱՌԱԽՆԴԻՐ, ambitieux, euse, *adj.*

ՓԱՌԱԿ (բառս ընկուզի կես միջուկ), cerneau, *sm.*

ՓԱՌԱՄՈԼ, avide de gloire, ambitieux, euse, *adj.*

ՓԱՌԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, ambition, *sf.*

ՓԱՌԱՍԷՐ, avide de gloire, ambitieux, euse, *adj.* ‖ ambitieux, *sm.*

ՓԱՌԱՍԻՐԱԿԱՆ, ambitieux, euse, *adj. Désirs, souhaits —. Prétentions ambitieuses.*

ՓԱՌԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, ambition, gloire, *sf.* փառասիրութեամբ, avec ambition, ambitieusement, *adv.*

ՓԱՌԱՏԵՆՉ, **ՓԱՌԱՏԵՆՉԻԿ**, avide de gloire, ambitieux, euse, *adj.*

ՓԱՌԱՒՈՐ, glorieux, euse, illustre, magnifique, splendide, pompeux, euse, somptueux, eu-

se, majestueux, euse, riche, *adj.* — առնել, magnifier, glorifier, *va.* — առնել զԱստուած, rendre gloire à Dieu, glorifier, *va.*

ՓԱՌԱՒՈՐԱՊԷՍ, d'une manière glorieuse, glorieusement, *adv.*

ՓԱՌԱՒՈՐԵԱԼ, glorifié, ée, glorieux, euse, *adj.*

ՓԱՌԱՒՈՐԵԼ, rendre honneur, louer, rendre glorieux, glorifier, *va.*

ՓԱՌԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, gloire, glorification, *sf.* || richesse, *sf.* Մեծամեծ —, somptuosité, *sf.* Մեծապէս, մեծ, մեծապայծառ —, magnificence, splendeur, majesté, pompe, *sf.* Հոյակապ —, la gloire de Niquée. Կ'ըսուի եւ Անկախեան, անանց փառք (ՓԱՌՔ)։ Փառաւորութեամբ, glorieusement, richement, *adv.* Մեծամեծ փառաւորութեամբ, d'une manière somptueuse, somptueusement, *adv.* Մեծապէս, մեծ, մեծապայծառ փառաւորութեամբ, avec magnificence, magnifiquement, avec pompe, pompeusement, splendidement, majestueusement, *adv.* — մատուցանել Աստուծոյ, rendre gloire à Dieu.

ՓԱՌՔ, gloire, *sf.* Սնապարծիկ —, vaine —. Կ'ըսուի եւ Սնոտի պարծանք, Սնապարծութիւն, Սնափառութիւն, Ունայնափառութիւն։ Սուտ —, fausse —. Կ'ըսուի եւ Ստափառութիւն։ Անկախեան, անանց —, la — de Niquée. Կ'ըսուի եւ Հոյակապ փառաւորութիւն (ՓԱՌԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ)։ — են . . . c'est — de . . . Փառօք, avec —, d'une manière glorieuse, glorieusement, *adv.* — Հօր (վերջին տուն սաղմոսաց), gloria, gloria Patri. *Chanter le Gloria Patri.* doxologie, *sf.* — ի բարձունս (պատարագի երգ մը), gloria in excelsis. *Entonner le Gloria in excelsis.* Փառք Տեառն, փառք Աստուծոյ, — à Dieu! Dieu soit loué! Տալ փառս Աստուծոյ, rendre — à Dieu, glorifier, *va.* Փառս իւր համարել (պարծանս համարել. պարծել), faire —, se faire —, tenir à —, mettre sa — à.

ՓԱՍԻԱՆ (վայրի հաւուկ. [illegible]), faisan (Ֆէզան), *sm.* Արու —, coq —. Մատակ, էգ —, poule —, կամ poule faisande. Ձագ —ի, jeune faisan, faisandeau, *sm.* Ոսկեփետուր —, — doré. — սնուցանող, պահող, V. Փասիանապահ։

ՓԱՍԻԱՆԱՊԱՀ (սնուցիչ, պահիչ փասիանից), faisandier, *sm.*

ՓԱՍԻԱՆԱՆՈՑ, faisanderie, *sf.*

ՓԱՍՏ, raison, *sf.* — *convaincante, invincible.* || argument, *sm.* — *en forme, puissant, invincible.* — *capiteux, sophistique.* — առ մարդն, argument ad hominem (ադօմինէմ).

ՓԱՍՏԱԲԱՆ, avocat, défenseur, conseil, *sm.* Ատենին յաճախորդ —, avocat stagiaire, կամ լոկ stagiaire, *sm.* Խորհրդական —, avocat consultant. — բացընկեցիկ, avocat sans cause. Հայերէն կ'ըսուի եւ Խօսնակ։

ՓԱՍՏԱԲԱՆԵԼ, argumenter, *vn.* — *contre une proposition.*

ՓԱՍՏԱԲԱՆՈՂ, argumentant, *sm.*

ՓԱՍՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, profession d'avocat, *sf.*, barreau, *sm.* — ընել (կ'ըսուի խեղճ փաստաբանենու համար), avocasser, *vn.* *Il y a dix ans qu'il avocasse.*

ՓԱՍՏԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, argumentation, *sf.*

ՓԱՍՏԱՍԷՐ, argumentateur, *sm.*

ՓԱՍՓՈՍԻՍ, cancanier, ière, *adj.* et *s.*

ՓԱՐԱԽ, bercail, bergerie, *sf.*

ՓԱՐԱՏԵԱԼ, dissipé, ée, dispersé, ée, *adj.* — (այլուծմն), résolu, ue, *adj.*

ՓԱՐԱՏԵԼ, dissiper, disperser, chasser, faire disparaître, résoudre, détruire, écarter, éloigner, *va.* Ձանձրութիւնը —, dissiper l'ennui, désennuyer, *va.* — (ցաւն), ôter, *va.*

ՓԱՐԱՏԻԼ, se dissiper, *vpr.*, disparaître, *vn.*, se détruire, se résoudre, *vpr.* — (ցաւոց, միգի), s'en aller, *vpr.* *Son mal s'en va peu à peu. Le brouillard s'en va.*

ՓԱՐԱՏԻՉ, résolutif, ive, *adj.* *Onguent* —. résolvant, ante, *adj.* Դեղ — այլուծման, résolutif, résolvant, *sm.* *Un résolvant.*

ՓԱՐԱՏՈՒՄ, **ՓԱՐԱՏՈՒՄՆ**, } dissipation, dispersion, résolution, *sf.*

1. **ՓԱՐԱՒՈՆ** (տեսակ մը թղթախաղ), pharaon, *sm.*

2. **ՓԱՐԱՒՈՆ** (անուն թագաւորաց եգիպտացւոց), pharaon, *sm.*

ՓԱՐԱՒՈՆԵԱՆ, pharaonique, *adj.* *Monument de l'époque* —.

ՓԱ՛ՐԳԱՍՏ (Քմւ լիզի. Աստուած չընէ), à Dieu ne plaise! Dieu m'en garde կամ préserve! m'en préserve le ciel!

ՓԱՐԵԼԻ, V. Ջնջոց, կեղտատար։

ՓԱՐԹԱՄ, riche, opulent, ente, *adj.*

ՓԱՐԹԱՄԱԳՈՅՆՍ, **ՓԱՐԹԱՄԱՊԷՍ**, } opulemment, *adv.*

ՓԱՐԹԱՄՈՒԹԻՒՆ, opulence, *sf.*

ՓԱՐԹԱՐ (զէթ), au moins, tout au moins, pour le moins, à tout le moins, du moins, tout du moins, *conj.*; seulement, *adv.*

ՓԱՐԻԼ, embrasser, accoler, encoler dans ses bras, *va.*

ՓԱՐԻՍԱԿԱՆ, pharisaïque, *adj.* *Orgueil* —. pharisien, ienne, *adj.* *Piété pharisienne.*

ՓԱՐԻՍԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, pharisaïsme, *sm.*

ՓԱՐԻՍԵՑԻ, pharisien, *sm.*

1. **ՓԱՐՈՍ** (լուսատարակ. [illegible]), phare, *sm.* *Le — d'Alexandrie a donné son nom à tous les autres —s.*

2. **ՓԱՐՈՍ** (առաջնորդ), phare, *sm.* *Cette idée a été mon — dans toute mes actions.*

ՓԱՐՈՒՄՆ, embrassement, *sm.*

1. **ՓԱՐՉ** (կուժ ջրոյ), pot à l'eau, *sm.*

2. **ՓԱՐՉ** ([illegible]), pot de chambre, vase de nuit, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Միզաման։

ՓԱՐՍԱԽ, lieue, *sf.* *Vous êtes à mille —s de la vérité.* parasange, farsange, *sf.* *La parasange répond à environ cinq mille mètres.*

ՓԱՐՓԱՐ (ջրային թռչուն մ'է), foulque, *sf.*

ՓԱՓԱԳ, envie, *sf.*, souhait, *sm.* Մեծ —, grande envie, démangeaison, *sf.* Բանի մը սաստիկ — ունենալ, avoir grande envie de, démanger, *vn.* Սաստիկ — մը զգալ, se sentir pris d'un violent désir. Ցանկութեան —ն անցունել, passer son envie. Ծիծաղելու — (միտք) չունի, il n'est pas en train de rire. V. եւ փափագանք։

ՓԱՓԱԳԱՆՔ, désir (դեզիր. ըստ ոմանց Desir, դէզիր), *sm.* V. եւ փափագ։ փափագանացն համեմատ, selon ses désirs, à souhait, *adv.* Ամենայն ինչ կը յաջողի փափագանացն համեմատ, tout lui réussit à souhait.

ՓԱՓԱԳԵԼ, désirer (դեզիրե. ըստ ոմանց Desirer, դէզիրե), avoir envie, envier, souhaiter, *va.*

ՓԱՓԱԳԵԼԻ, désirable (դեզիրապլ. ըստ ոմանց Desirable, դէզիրապլ), souhaitable, *adj.* —

է զի, որ, il est à souhaiter que.

ՓԱՓԱԳԵՑՈՒՆԵԼ, rendre désireux, envieux, donner le désir, de l'envie, *va.*

ՓԱՓԱԳՈՂ, désireux, euse (դեզիրէօ, էօզ. ըստ ոմանց Desireux, euse, դէզիրէօ, էօզ), envieux, euse, *adj.* — (պատեհաման. թեկնածու), aspirant, ante, *s.*

ՓԱՓԱՔ, V. փափագ։

ՓԱՓԱՔԱՆՔ, V. փափագանք։ փափաքանացն համեմատ, selon ses désirs, à souhait, *adv.* Ամենայն ինչ կը յաջողի՝ փափաքանացն համեմատ, tout lui réussit à souhait. [փափագել։

ՓԱՓԱՔԵԼ, aspirer, *vn.* V. եւ

ՓԱՓԱՔԵԼԻ. V. փափագելի։

ՓԱՓԱՔԻԼ, V. փափագել։

ՓԱՓԱՔՈՂ, V. փափագող։

ՓԱՓԿԱԳՈՅՆ, plus délicat, *adj.*

ՓԱՓԿԱԿԵՐ, friand, ande, *adj.*

ՓԱՓԿԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, friandise, *sf.*

ՓԱՓԿԱՁԱՅՆ. Լինել —, avoir le son de la voix tendre.

ՓԱՓԿԱՄՈՐԹ, mollusque, *sm.* — լինել, ըլլալ, avoir la peau tendre. [*adj.*

ՓԱՓԿԱՍԷՐ, voluptueux, euse,

ՓԱՓԿԱՍՈՒՆ, délicat, ate, *adj.* *Cet enfant est extrêmement —.*

ՓԱՓԿԻԿ, très délicat, tendrelet, ette, կամ tendret, ette, douillet, ette, *adj.*

ՓԱՓԿՈՒԹԻՒՆ, délicatesse, tendresse, *sf.* || délices, *sfp.*, volupté, *sf.* — (ճաշակի), finesse, *sf.* — (ոճոյ), mollesse, *sf.* — (մսոյ, պտղոց. բանջարոց), tendreté, *sf.* փափկութեամբ, délicatement, tendrement, douillettement, délicieusement, voluptueusement, *adv.*

ՓԱՓԿՕՐԷՆ, V. փափոկս (**ՓԱՓՈՒԿ**) կամ փափկութեամբ (**ՓԱՓԿՈՒԹԻՒՆ**)։

ՓԱՓՈՒԿ, délicat, ate, douillet, ette, tendre, fin, *m.* fine, *f.* *adj.* —ս, — կերպիւ, կերպով, V. փափկութեամբ (**ՓԱՓԿՈՒԹԻՒՆ**)։

ՓԱՔԱԼ (հեւալ), souffler, *vn.* Հայերէն կ'ըսուի եւ փքալ։

ՓԵԳԵՆԱՅ (սաստկահոտ տունկ մ'է. [illegible]), rue, *sf.* Վայրի —, harmale ([illegible]), *sf.* կ'ըսուի եւ Սպանդ։

ՓԵԹԱԿ ([illegible]), ruche, *sf.* — *de paille, d'osier.*

ՓԵԹԱԿԱՆՈՑ, rucher, *sm.* *Ce — est bien situé.*

ՓԵԿՈՆ (ողորկակեղեւ մեծ ծառ մը. [illegible]), hêtre ([illegible]), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Հաճարի։

ՓԵՂԿ. Ներքին եւ արտաքին — (պատուհանի), volet, *sm.* Պատուհանի տախտակէ —, contrevent, *sm.*

ՓԵՂՈՅՐ (գլխարկ [արանց]), chapeau, *sm.* *Un — de feutre, de castor.* Լայնեզր —, — tromblon, կամ յոկ tromblon, *sm.*

ՓԵՂՈՅՐԱՐԱՐ, V. փեղուրագործ։

ՓԵՂՈՅՐԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, V. փեղուրագործութիւն։ [re, *s.*

ՓԵՂՈՅՐԱԳՈՐԾ, chapelier, iè-

ՓԵՂՈՅՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, chapellerie, *sf.* *Il entend bien la —.*

ՓԵՃԵԿ, V. փոճոկ։

ՓԵՆԱԿԱՆ ԹԹՈՒ (ըստ տարրագիտաց), acide phénique.

ՓԵՆԷ, V. Եփենէ։

ՓԵՆՆԱՑ (սպիտակ կամ կարմիր գեղեցիկ ծաղիկներ ունեցող տունկ մ'է. [illegible]), pivoine, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ փենունայ, Ճընարօտ, Քահանայատակ, կպրէթի տակ, Քաջվարդ, Խաչափայտ։

ՓԵՆՈԼ (խայծղանի [goudron], զետնածխոյ [houille] իւղերէ հանուածոյ հիւթ մը. [illegible]), phénol, *sm.*

ՓԵՆՈՒՆԱՅ, V. փէննայ։

ՓԵՌԵԿԻԼ, se fendre, vpr.

ՓԵՌԵԿՈՒՄ, ՓԵՌԵԿՈՒՄՆ. } fente, fêlure, sf.

ՓԵՍԱՅ, époux, marié, sm || gendre, beau-fils (pl. des beaux-fils), sm. Նոր —, V. Նորոգ փեսայացեալ (ՆՈՐԱԳ)։

ՓԵՍԱՅԱՆՈՒԷՐՔ, noce, sf. *Une — de village. Quand il se maria, il ne voulut point faire de —s.*

ՓԵՍԱՅԱՑՈՒ, gendre prétendu, կամ սոսկ prétendu, sm.

ՓԵՏԵԼ, arracher poil à poil, épiler, va. Փետուրները —, plumer, déplumer, va. Փետուրները — (թռչնոց), plumer, va. Մազերը, մօրուքը —, arracher les cheveux, la barbe.

ՓԵՏՈՒՐ, plume, sf. —ք (թռչնոց), plume, plumée, sf. Նուրբ, մանր —, menue —, sf., duvet, sm. Աղուամազ —, V. Մանրափետուր։ —ները թափիլ, se déplumer, vpr. —ները հանել, ôter les —s, déplumer, va.

ՓԵՏՐԱԳՈՒՆԴ, volant, sm. — խաղալ, jouer au —.

ՓԵՏՐԱԹԱՓ ԱՌՆԵԼ, arracher les plumes, plumer, va.

ՓԵՏՐԱԼԻ, ՓԵՏՐԱԼԻՑ, } rempli de plumes, adj. Փետրալից անկողին, lit de plume, duvet, sm. [adj.

ՓԵՏՐԱԿԵՐՊ, plumeux, euse,

ՓԵՏՐԱՃԱՐ (տեսակ մը լարաւոր նուագարան), épinette, sf.

ՓԵՏՐԱՎԱՃԱՌ, plumassier, sm. *Marchand —. Acheter une aigrette chez un —.*

ՓԵՏՐԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, plumasserie, sf.

ՓԵՏՐԱՒԵԼ ([illegible]), balai de plumes, plumeau, plumasseau, sm. Փոքրիկ —, plumail, sm.

ՓԵՏՐԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ ([illegible]), mue, sf. *Les oiseaux sont malades pendant leur —.* Հայերէն կ'բուռ ի եւս թեպրփոխ։

ՓԵՏՐԻԿ (սնկոց սերմանն մասն մը), plumule, sf. *La radicule et la —.* Աղուափոյս —ք (հաւուց, թռչնոց). poil follet, duvet, sm. *Ces petits moineaux ont encore leur duvet.*

ՓԵՏՐՈՒԱՐ (երկրորդ ամիս տարւոյ), février, sm.

ՓԵՐԵԶԱԿ, hallier ([illegible]), haut-à-bas (pl. des *haut-à-bas*), mercier, porteballe, marchand forain, կամ լոկ forain, sm. V. եւ Շրջող վաճառական (ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ)։ Շրջող —, colporteur, sm. V. եւ [illegible] վաճառական (ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ)։

ՓԵՐԵԶԱԿՈՒԹԻՒՆ, mercerie, mercantille, sf.

ՓԵՐԹԱՔԱՂ ([illegible]), chiffonnier, ière, s. *La hotte, le crochet d'un —.*

ՓԵՑԻ, V. Ջեռնոս, Ջեռնոցիկ, Միածեռ անի։

ՓԷՇ. V. Գոգաւակ։ —երը վեր վերցնել, lever sa robe.

ՓԷՍ ([illegible]), fez ([illegible]), sm.

ՓԹԹԻԼ (բացուիլ [ծաղիկը]), s'épanouir, vpr., éclore, vn., s'ouvrir, vpr.

ՓԹԻԹ ([ծաղկանց] բացուիլը), épanouissement, sm., closion, fleuraison կամ floraison, sf.

ՓԹԻՐ (մարդու չորցուցած եւ փոշի դարձուցած աղբ. [illegible]), poudrette, sf.

ՓԹՐՏՈՒԿ, friable, adj. *Le sel est —.* pouf ([illegible]), adj. invar. *Ce marbre, cette pierre est —.*

1. ՓԻԼԻՍՈՓԱՅ, philosophe, sm. — Կարտեզեան, cartésien, sm. Դպրոցական —, scolastique, sm. Անուանական —ք, V. Անուանականք։

2. **ՓԻԼԻՍՈՓԱՅ** (երգեցիկ, երգող, ցուսան եկեղեցւոյ), chantre, *sm.* *Il y a de bons —s dans telle église.*

ՓԻԼԻՍՈՓԱՅԱԲԱՐ, V. փիլիսոփայօրէն։

ՓԻԼԻՍՈՓԱՅԱԿԱՆ, philosophique, *adj.* *Raisonnement, grammaire —.*

ՓԻԼԻՍՈՓԱՅԵԼ, philosopher, *vn.*

ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹԻՒՆ, philosophie, *sf.* Կարտեզեան —, — cartésienne, *sf.*, cartésianisme, *sm.* Բնազանց —, V. Բնազանցութիւն։ Դպրոցական —, scolastique, *sf.* Անուանական — (դպրոցականաց), V. Անուանականութիւն։ Պերիպատիկեան —, péripatétisme, *sm.* Պատիր, սուտանուն —, philosophisme, *sm.*

ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՕՐԷՆ, philosophiquement, *adv.* *C'est un homme qui vit —.*

ՓԻԼԻՍՈՓՈՍ, V. փիլիսոփայ։

ՓԻԼՈՄԵԼԱ (Քոյր Պրոկնեայ [Progné] որ փոխեցաւ ի սոխակ, ըստ առասպելաց), philomèle, *n. p. f.*

ՓԻԼՈՐԵԱԿ (թռչուն մի է. ֆէլօրէօ), loriot, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ոսկեսարեակ։

ՓԻՂ (ֆիլ), éléphant, *sm.* *La troupe d'un —.*

ՓԻՃԻ, V. փեկոն։

ՓԻՆՋ (փայտ եւ քար ճեղքելու համար երկաթէ կամ փայտէ սրածայր գործի), coin, *sm.* *Faire entrer le — dans une pièce de bois pour la fendre.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ուռն։

ՓԻՒԼԱԿԷ (առագաստաւոր եւ թիակաւոր նեղ եւ երկայն նաւակ. ֆիլուքա), felouque, *sf.*

1. **ՓԻՒՆԻԿ** (առասպելական թռչուն մը. անգա գուշու), phénix (ֆէնիքս), *sm.* *Hérodote (Հերոդոտոս) est le premier écrivain qui ait parlé du —.*

2. **ՓԻՒՆԻԿ** (աննման, եզական անձն), phénix, *sm.* *Cette femme est un —.*

3. **ՓԻՒՆԻԿ** (համաստեղութիւն հարաւային կիսագնդին), phénix, *sm.*

ՓԻՐԻՑ, panier, *sm.* *Un — d'osier, de jonc.*

ՓԼԱԾ (էնքեազ), éboulis, *sm.*

ՓԼԱԾՔ (մօլօզ), décombres, gravois, gravats, *smp.*

ՓԼԱՆԵԼ, crouler, ébouler, *vn.*, s'ébouler, *vpr.*, périr, *vn.*, s'enfoncer, *vpr.*, fondre, *vn.* V. եւ փլանիլ։

ՓԼԱՆԻԼ. s'écrouler, *vpr.* V. եւ փլանել, փլչիլ։

ՓԼԱՑ, croulant, ante, caduc, uque, *adj.* *Maison vieille et caduque.*

ՓԼԱՑԱԿՔ, décombres, *smp.*

ՓԼՈՄՈՍ (տունկ մ'որոյ ծաղիկք կը գործածուին ի բժշկութեան իբր օգտակար կրծից եւ հազի. սըղըր գույրուղու), bouillon-blanc (*pl.* des *bouillons-blancs*), *sm.*

ՓԼՈՐԱ (դիցուհի ծաղկանց), V. Ծաղկանոյշ։

ՓԼՈՐԻՆ (դահեկան ծաղկակիր. ֆլօրին), florin, *sm.* կ'ըսուի եւ Ծաղկադրամ։

ՓԼՈՒՑԱՆԵԼ. ébouler, ruiner, démolir, détruire, *va.* V. եւ փլցունել։

ՓԼՈՒՑՈՒՄ, **ՓԼՈՒՑՈՒՄՆ**, écroulement, éboulement, *sm.*, ruine, *sf.*

ՓԼՉԻԼ, crouler, s'écrouler, se ruiner, *vpr.*, périr, fondre, *vn.* V. եւ փլանել, փլանիլ։

ՓԼՑՈՒՆԵԼ, ébouler, ruiner, démolir, *va.* V. եւ փլուզանել։

ՓԽԱՐ, V. փխրաքար։

ՓԽՐԱԿԱՆ, friable, *adj.* *Le sel est —.*

ՓԽՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, friabilité, *sf.* *La — de certains grès (աւազաքար) est très grande.*

ՓԽՐԱՔԱՐ (ծակոտ մը ապիտակ եւ կակուղ քար), tuf (թիւֆ), *sm*. *Maisons bâties en pierres de* —, կամ լոկ *en* —.

ՓԽՐԱՔԱՐԱՅԻՆ, tufier, ière, [*adj*.

ՓԽՐԵԼ, brûler, *va*.

ՓԽՐՈՒՆ, V. փխրական։

ՓՂԱԿԱՆ, éléphantin, ine, *adj*. կ'ըսուի եւս փղի։

ՓՂԱՊԱՆ, cornac (քօռնաք), [*sm*.

ՓՂԻ, V. փղական։

1\. **ՓՂՈՍԿՐ** (ֆիլ տիշ), ivoire, *sm*. *Morceau d'*—. *Crucifix d'*—.

2\. **ՓՂՈՍԿՐ** (սպիտակութիւն), ivoire, *sm*. *L'— de son cou, de son sein*.

ՓՂՈՍԿՐԵԱՅ, en ivoire, d'ivoire, éléphantin, ine, *adj*. Պարանոց — (այսինքն՝ լուսափայլ, ձիւնափայլ), un cou d'ivoire.

ՓՃԱԽՕՍ, cancanier, ière, *adj*. || —, coquecigrue (քօքսիկրիւ), *sf*. *Raisonner comme une* —. cancanier, ière, ravaudeur, euse, *s*.

ՓՃԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, coquecigrue, *sf*. *Il nous vient conter des —s, des —s de mer*. cancan, *sm*. *Aimer les —s*. — ընել, cancaner, *vn*. — ընող, cancanier, ière, *adj*. et *s*. V. եւ փճախօս։

ՓՃԱՆԱԼ, s'anéantir, se fondre, *vpr*.

ՓՃԱՑՈՒՆԵԼ, anéantir, *va*.

ՓՆԹԻ, salaud, aude, *adj*. *Cet homme est bien* —. salope, pouacre, *adj*. *Il faut être bien pouacre pour faire de ces saletés là*. || salaud, aude, *s*. *C'est un —, une salaude*. pouacre, *sm*. *C'est un* —. salope, *sf*. *C'est une vraie* —.

ՓՆԹՈՒԹԻՒՆ, saloperie, *sf*. *Il vit dans la* —.

ՓԹՐՑՈՒԿ, pulvérulent, ente, *adj*. *La vraie est souvent dans un état* —.

ՓՆՋԵԼ, éternuer, *vn*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ փռնչել, փռնգտալ։

ՓՆՋԱԿԱԼ (փոքրիկ ծաղկաման), porte bouquet, *sm*.

ՓՆՋԻԿ, bouffette, *sf*. *Il faut des —s à ce harnais*.

ՓՆՏՌԵԼ, chercher, *va*. Զիրար —, se chercher, *vpr*. Մութին մէջ խարխափելով —, tatonner, *vn*. Բախտ —, V. Բախտ։ Ի զուր կը փնտռենք, պիտի չգտնենք մեր կորսնցուցածը, nous avons beau chercher, nous ne trouverons pas ce que nous avons perdu. Անոնք ալ ասանկ բան մը կը փնտռէին (այսինքն՝ անոնց ուզածն ալ այդ էր), ils ne demandaient pas mieux.

ՓՇԱԼԻ, } épineux, euse, *adj*.
ՓՇԱԼԻՑ, }

ՓՇԱԽՆՁՈՐ, pomme épineuse, *sf*.

ՓՇԱԽՆՁՈՐԻ, stramonium [(սթրամօնիօմ), *sm*.

ՓՇԱԿՈԿՈՐ (տեսակ մ'ակքան [chardon]), chausse-trape (*pl*. des *chausse-trapes*), *sf*., chardon étoilé, *sm*.

ՓՇԱՄՈՒ, épineux, euse, *adj*. *Arbres* —.

ՓՇԵԱՅ, } d'épines, *adj*.
ՓՇԵՂԷՆ, }

ՓՇԻԿ, petite épine, *sf*.

ՓՇՈՒՏ, épineux, euse, *adj*.

ՓՇՈՒՐ (փոքրիկ մասն. նշխար), miette, *sf*. *Donnez-m'en une* —.

ՓՇՐԱՆՔ (հացի), miette, *sf*. *Ramasser les —s*.

ՓՇՐԵԼ, broyer (պրուայէ), triturer, pulvériser, *va*. || briser, *va*. || mettre en miettes, émietter, *va*. —ով —, émier, *va*.

ՓՇՐԵԼԻ, triturable, *adj*. *Corps, matière* —.

ՓՇՐԻԼ, se briser, *vpr*. — (ալեաց), briser, *vn*., se briser, *vpr*.

ՓՇՐՈՂ, broyeur (պրուայէօռ), *sm*.

ՓՇՐՈՒՄ, } trituration, *sf*.
ՓՇՐՈՒՄՆ, } *La — des écor*-

ces, des minéraux. ‖ brisement, *sm. Le — des images.* — (ալեաց), brisement, *sm. Le — des flots fait beaucoup de bruit en cet endroit.*

ՓՇՐՈՒԱԾ, V. փշրել։

ՓՈԹ, pli, *sm.* փողանձեւ —, tuyau, *sm.* — ընել, V. փոթել։ — լինել, ըլլալ, V. փոթիլ։ — — ընելը, plissure, *sf.* V. եւ փոթուած։ — — ընող, V. փոթիչ։

ՓՈԹԵԼ, plisser, *va.* փողանձեւ —, tuyauter, *va.* — *une ruche, un bonnet.* [ser, *vpr.*

ՓՈԹԻԼ, plisser, *vn.*, se plis-

ՓՈԹԻԿ, V. փոթ։

ՓՈԹԻՉ, plisseur, *sm.*

ՓՈԹՈՐԻԿ, tempête, *sf.*, ouragan, orage, tourbillon, *sm.* Շրջանապտոյտ —, cyclone, *sm.* — (ծովու վրայ), V. Տիւփոն։

ՓՈԹՈՐԿԱԼԻ, **ՓՈԹՈՐԿԱԼԻՑ**, tempéteux, euse, orageux, euse, *adj.*

ՓՈԹՈՒԱԾ, pli, *sm.*, plissure, *sf.* փողանձեւ —, tuyau, *sm.*

ՓՈԹՈՒՄ, **ՓՈԹՈՒՄՆ**, plissement, *sm.*

ՓՈԽ, prêt, emprunt, *sm.* ‖ répons, *sm. Chanter un verset et un —.* — առ —, —ն ի —, tour à tour, réciproquement, alternativement, *adv.* — առնուլ, emprunter à կամ de. Ձեզմէ (կամ ձենէ) սակ — առնուլ կ'ուզեմ, je veux vous emprunter de l'argent. Անկէ — առէք, empruntez-le lui կամ de lui. Անկէ — կ'առնում, je le lui emprunte, կամ je l'emprunte de lui. Այս գումարը բարեկամէ մը — առաւ, il a emprunté cette somme à un կամ d'un ami. Սեղանաւորէ — առնուլ, emprunter au banquier. — առեալ, emprunté, ée, *adj. De l'argent —.* — տալ, prêter, *va.* — *de l'argent à un ami.*

ՓՈԽԱԲԵՐԱԲԱՐ, métaphoriquement, fugurément, *adv.*

ՓՈԽԱԲԵՐԱԿԱՆ, métaphorique, tropologique, figuré, ée, *adj.*

ՓՈԽԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, métaphore, image, *sf.*, figure, *sm.*

ՓՈԽԱՆԱԿԵՑՈՒՆԵԼ, transporter, transplanter, *va.*

ՓՈԽԱԴԱՐՁ, mutuel, elle, *adj. Amour —.* réciproque, *adj. Amour, amitié —.* respectif, ive, *adj. Intérêts —s.* ‖ récompense, *sf. Juste, digne —.* réciproque, *sm. Je vous rendrai le —.* — (բայ, ըստ քերականաց [grammairien]), réciproque, *adj. Ces deux propositions* se contredisent. *Ils* s'aidaient *l'un l'autre.*

ՓՈԽԱԴԱՐՁԱԲԱՐ, réciproquement, mutuellement, respectivement, vice versa (Նի-ն Նի-... բառ լատիներէն), *adv.*

ՓՈԽԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, réciprocité, mutualité, *sf.*

ՓՈԽԱԴՐԱԿԱՆ, contagieux, euse, *adj. La peste est une maladie contagieuse.* Ժանտախտն կ'ըսուի եւս Տարափոխիկ։

ՓՈԽԱԴՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ (ճիւանդութեանց), contagiosité, *sf.*

ՓՈԽԱԴՐԵԼ, transférer, transporter, translater, *va.* Կարասիքն —, déménager, *va.*

ՓՈԽԱԴՐԵԼԻ, transmissible, transportable, *adj.*

ՓՈԽԱԴՐԻՉ, translatif, ive, *adj.* — կառք, transport, *sm.* — նաւ, V. Տարուբեր(1)։

ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, transport, *sm.*, transmission, transposition, translation, *sf.*, voiturage, déménagement, *sm.*

ՓՈԽԱԴՐՈՒԻԼ, transmigrer, déménager, *vn.*

ՓՈԽԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ (նարտասանական ձեւ մը), métalepse, *sf.*

ՓՈԽԱԿԵՐՊԵԼ, transformer, *va.*

ՓՈԽԱԿԵՐՊԻԼ, se transformer, se transfigurer, *vpr.*

1. **ՓՈԽԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ**, transformation, transfiguration, *sf.*

2. **ՓՈԽԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ** (այլափոխ միտք բանից [ի ճարտարխօսութեան]), trope, *sm.* Cent voiles, *pour dire*, Cent vaisseaux, *est un trope.*

ՓՈԽԱՁԵՒԵԼ, transformer, *va.*

ՓՈԽԱՆ, V. փոխանակ։

ՓՈԽԱՆԱԳԻՐ, V. փոխանակագիր։

1. **ՓՈԽԱՆԱԿ**, à la place de, en remplacement de, au lieu de, pour, en échange de, pour prix de, en revanche, *prép.* —, — ընդ, au lieu de, *prép.* —աւ, V. փոխադարձաբար։

2. **ՓՈԽԱՆԱԿ**, successeur, *sm.* — *légitime.* V. եւ փոխանորդ։ — արքայի, V. փոխարքայ, Դերարքայ։ — գահերիցու, vice-président *(pl.* des *vice-présidents)*, *sm.* Կ'ըսուի եւս Դերգահերէց։ — գահերիցութիւն, vice-présidenee *(pl.* des *vice-présidences)*, *sf.* Կ'ըսուի եւս Դերգահերիցութիւն։ — սենեկայի, vice-sénéchal ([illegible]. *pl.* des *vice-sénéchaux)*, *sm.* V. փոխնորդ։

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՆ, change, *sm.*, traite, *sf.*, effet, *sm.* Երկրորդ —, rechange, *sm.* *Payer le change et le* —. —ը բարձրացաւ, իջաւ, le change a augmenté, a baissé.

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ, lettre de change, *sf.* —ն ուրիշի վրայ դարձունել, ուրիշի փոխանցել, V. Շայակել(1)։ Հայերէն կ'ըսուի եւս փոխանագիր։

ՓՈԽԱՆԱԿԵԼ, échanger, donner en échange, troquer, faire un échange, changer, *va.* || remplacer, substituer, *va.* || succéder, *va.* || permuter, alterner, *va.* compenser, contre-balancer, *va.* Զիրար —, se remplacer, *vpr.* Զիրար — (տառերը), se permuter, *vpr.*

ՓՈԽԱՆԱԿԵԼԻ, échangeable, permutable, *adj.*

1. **ՓՈԽԱՆԱԿԻՉ** (ուրիշի տեղ զինուոր եղող մարդ), remplaçant, *sm.* *Il a acheté un* —.

2. **ՓՈԽԱՆԱԿԻՉ** (պաշտօնն ուրիշի հետ փոխող), permutant, *sm.* *Les deux* —*s.*

3. **ՓՈԽԱՆԱԿԻՉ** (արժէթղթոց փոխանակութեանց գործակալ), agent de change, *sm.* Ազատ —, libre échangiste, *sm.*

4. **ՓՈԽԱՆԱԿԻՉ** (փոխանակութիւն ընող. [illegible]), troqueur, euse, *s.* [կիչ(1. 2)։

ՓՈԽԱՆԱԿՈՂ, V. փոխանա-

ՓՈԽԱՆԱԿՈՐԴ, réciproque, *adj.* *Amour, amitié* —.

ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, change, échange, troc ([illegible]), contre-échange *(pl.* des *contre-échanges)*, *sm.* || remplacement, *sm.*, substitution, *sf.* || succession, permutation, *sf.* || vicissitude, *sf.* Ազատ — ([illegible]), libre échange, *sm.* — բղեխի, V. Անթիպասութիւն։ — ընել, troquer, *va.* *Il a troqué son cheval contre un tableau.*

ՓՈԽԱՆՈՐԴ, remplaçant, ante, suppléant, ante, *s.*; représentant, *sm.* || vicaire, successeur, procureur, un fondé de pouvoir, *sm.* Մէկն իրեն — դնել, fonder quelqu'un de procuration.

ՓՈԽԱՆՈՐԴԱԳԻՐ ([illegible]), procuration, *sf.*

ՓՈԽԱՆՈՐԴԱԿԱՆ, vicarial, ale *(pl. vicariaux)*, *adj.* *Fonctions vicariales.* représentatif, ive, *adj.* *Les ambassadeurs ont le caractère* —.

ՓՈԽԱՆՈՐԴԵԼ, prendre la place, remplacer, succéder, *va.*

ՓՈԽԱՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, remplacement, *sm.*, succession, *sf.* || permutation, *sf.*, échange, *sm.* || vicariat, *sm.*, vicairie, *sf.* || compensation, *sf.*

ՓՈԽԱՆՈՒՆՈՒԹԻՒՆ (ճարտասանական ձեւ մը), métonymie, *sf.* *La flotte était de cent voiles*, փոխանական բանլու *de cent vaisseaux.*

ՓՈԽԱՆՑԵԼ, transmettre, faire passer, transférer, transporter, *va.* փոխանակագիրն ուրիշի —, V. Հալալել(1)։ [*adj.*

ՓՈԽԱՆՑԵԼԻ, transmissible,

ՓՈԽԱՆՑԻՉ, translatif, ive, *adj. Acte — de propriété.*

ՓՈԽԱՆՑՈՂ, V. փոխանցիչ։ — (փոխանակագրոյ), endosseur, *sm.*

ՓՈԽԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, transmission, transition, *sf.*, transport, report, *sm.* || endossement, ordre, *sm.* V. եւ փոխանցումն։

ՓՈԽԱՆՑՈՒՄ, } transfert,
ՓՈԽԱՆՑՈՒՄՆ, } *sm.* — (իշխանութեան), translation, *sf.* [*s.*

ՓՈԽԱՌՈՒ, emprunteur, euse,

ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ, emprunt, *sm.*

ՓՈԽԱՏԵՂԵԼ, transférer, *va.*

ՓՈԽԱՏՆԿԵԼ, transplanter, *va.*

ՓՈԽԱՏՆԿՈՒԹԻՒՆ, transplantation, *sf.*

ՓՈԽԱՑՈՅՑ (բէարոնքի), contremarque, *sf.* [et *s.*

ՓՈԽԱՏՈՒ, prêteur, euse, *adj.*

ՓՈԽԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ (կարգա փոխատուութիւն), prêt, *sm.*

ՓՈԽԱՏՐՈՒԹԻՒՆ, réciprocation, *sf.*

ՓՈԽԱՐԷՆ, récompense, compensation, rémunération, *sf.*, retour, charge, *sm.* || —, en échange de, à leur tour, au lieu de, pour, *prép.* Անոր —, en revanche, *adv.*

ՓՈԽԱՐԻՆԱԿԱՆ (բաց իրաւագիտաց [jurisconsulte]), rémunératoire, *adj. Legs* (յԺ. ճրիտակ) —.

ՓՈԽԱՐԻՆԵԼ, compenser, récompenser, rendre, rendre le pareil, la pareille, réparer, *va.*

ՓՈԽԱՐԻՆՈՒԹԻՒՆ, compensation, récompense, *sf.*

ՓՈԽԱՐԻՆՕՔ, réciproque, *adj.*

ՓՈԽԱՐՔԱՅ, vice-roi (*pl.* des *vice-rois*), le grand vizir, *sm.*

ՓՈԽԱՐՔԱՅՈՒԹԻՒՆ, vice-royauté (*pl.* des *vice-royautés*), vizirat կամ viziriat, *sm.*

ՓՈԽԵԼ, changer, convertir, transformer, *va.* || résoudre, *va.* || transporter, métamorphoser, transmuer, *va.* Դարձեալ, նորէն —, changer de nouveau, rechanger, *va.* Բնութիւնը —, dégénérer, *vn.* Ձայնին աստիճանը —, transposer, *va.* Բան մ'ուրիշ բանի մը հետ —, changer կամ troquer une chose, quelque chose contre une autre. — (ուրիշ լեզուի), V. Թարգմանել։ — (ուրիշ տեղ), transférer, transporter, *va.* — (պաշտօնէն), déplacer, *va.*

ՓՈԽԵԼԻ, transmuable, *adj.*

ՓՈԽԵՐԷՑ, vicaire, *sm.*

ՓՈԽԻԼ, V. փոխուիլ։

ՓՈԽԻՆԴ (հնդիկ ցորենոյ կամ լազտի [maïs] ալիւրէ ապրոյ [bouillie]), polenta (Բօլէնդա. բառ իտալերէն), *sf. La — est fort en usage en Italie.* V. Աբրայ։

ՓՈԽՆՈՐԴ ([illegible]), rechange, *sm.* [*sm.*

ՓՈԽՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, échange,

ՓՈԽՈՒԻԼ, changer, *vn.*, se changer, se transformer, se résoudre, *vpr.* — (ի չարն), dégénérer, *vn.*

ՓՈԽՈՒՄ, } V. փոփոխութիւն։
ՓՈԽՈՒՄՆ, }

1. **ՓՈԿ** (փոկել), courroie, sangle, attache, *sf.* — (բռնակ եւ եր-

կայն), lanière, *sf.* *La — d'un fouet.*

2. **ՓՈԿ** (երկակենցաղ չորքոտանի մի է. դէնիզ ճանավարը), phoque, *sm.*

ՓՈԿԱԿԱԼ (կառածից երիվարի), porte-trait (*pl.* des *porte-trait* կամ *traits*), *sm.*

ՓՈԿԱՀԱՆԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, corroierie, *sf.*

ՓՈԿԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ (ուժգին հարուած փոկոյ, խարազանի), sanglade, *sf.*

ՓՈԿԱՑԵՒՈՒԹԻՒՆ, corroierie, *sf.*

ՓՈԿԵԱՑ, de courroie, *adj.*

ՓՈԿԷՄԱՂ (էլէք. ղալպուր), crible, *sm.* Կ'ըսուի եւ Մաղ, խարբալ։

ՓՈՂ (պօղազ. պօյուն), gorge, *sf.*, cou, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ փողք։ || — (փողածեւ ծակ), tubulure, *sf.* *Flacon à deux, à trois —s.* կ'ըսուի նաեւ փողածեւ ծակ (ՓՈՂԱՑԵՐ)։ || — (դար գէչիդ), corridor, boyau, *sm.* || — (պօրու. զուռնա), trompette, trompe, *sf.* — (որսորդաց), cor, *sm.* Մեծ —, trombone, *sm.* Փոքրիկ — (եղջերեայ), cornet, *sm.* — եղջերեայ, cornet à bouquin. Կ'ըսուի եւ Եղջերափող։ — ծովային (միաղի նուագարան մը), trompette marine. Հովուի —, — հովուական (չօպան տիւտիւյիւ), plantain d'eau կամ plantain aquatique, flûteau, chalumeau, *sm.* *Au son des chalumeaux.* pipeau, *sm.* *Danser au son du pipeau, des pipeaux.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Հովուական սրինգ (ՍՐԻՆԳ)։ — (հովուական շվոց կամ շնկորի [musette]), chalumeau, *sm.* — (պուկ) երգեհոնի, tuyau d'orgue. || — (օլուգ. քինիք. պօրու), tube, tuyau (*pl.* des *tuyaux*), *sm.*; canal (*pl.* des *canaux*), *sm.* || — (փետուրոց բռչնոց), tuyau, *sm.* *Les plumes à écrire sont ordinairement des —x de plumes d'oie.* Լսելեկան —, cornet, կամ cornet acoustique, *sm.* *Il est si sourd, qu'il n'entend qu'avec un cornet.* Կ'ըսուի նաեւ Լսելափող։ Ականջի —, Եւստաքեան — (նէֆէս բօրուսու), trompe d'Eustache. Փալլոպեան — (արգանդի երկու խողովակաց անուն), trompe de Fallope. || — (աքչէ), aspre, sou; *sm.* Ցանկալ — ի —ոյ վերայ, mettre sou sur sou. || — ([լուրեր, գաղտնիքներ] հրատարակող. թէլլալլըգ, ճամ պորուսի), trompette, *sf.* *C'est la — du quartier.* V. եւ փողակարդաց։ — զարնել, հնչեցունել, sonner de la trompette, donner du cor, corner, *vn.* *Le vacher a corné dès le matin.* — հարկանել (հռչակել), publier partout, bruyamment, կամ publier une chose à son de trompe, corner, *va.* *Il a corné cette nouvelle par toute la ville.* —ով խօսել (խլեց ականջէն) corner, *vn.*

ՓՈՂԱԽԵՑԻ (տեսակ մը պարուրածեւ [en spirale] ծովու խեցեմորթ), trompe, *sf.*

ՓՈՂԱԿ, chalumeau, *sm.* *On se sert du — pour diriger la flamme sur les matières qu'on veut échauffer ou fondre.*

ՓՈՂԱԿԱՄԱՐ (կամարի մէկ մասն [բոս հարտարապետաց]), trompe, *sf.*

ՓՈՂԱԿԱՊ, col, *sm.* *Les militaires portent des —s noirs.* collet, *sm.* *Empeser* (շոհով օծել. ղօլալամագ) *un collet.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ փողկապ, փողնոց։ — կանանց, collerette, *sf.*

ՓՈՂԱԿԱՐԴԱՑ (հռչակիչ), trompette, *sm.* V. եւ փող (թէլլալլըգ, ճամ պորուսի)։

ՓՈՂԱԿԵՐՊ, tubuleux, euse, *adj.* — (բոս ենկագիտաց [bota-

niste]), tubulé, ée, adj. *Calice* —. V. եւ փողաձեւ։

ՓՈՂԱԳԱՆ (պանծպանակ փողից), gorgerin, *sm.*

ՓՈՂԱԳԵՏ (գնդի հեծելազօրաց), trompette-major, *sm.*

1. **ՓՈՂԱՀԱՐ**, trompette, sonneur de trompette, *sm.* Ակումբ —աց, fanfare, *sf.* *La — de cette ville se rendit à la fête.*

2. **ՓՈՂԱՀԱՐ** (մկանն այտից), le muscle buccinateur (պիւքսինադէօռ), կամ սոսկ buccinateur, *sm.*

ՓՈՂԱՁԵՒ, tubulaire, *adj.* *Pont* —. — (բուս ցանկագիտաց [botaniste]), tubulé, ée, *adj.* *Calice* —. V. եւ փողակերպ։ — փոք, փոքրուած, tuyau, *sm.* — փոքել, tuyauter, *va.* — *une ruche, un bonnet.* — ձակ, tubulure, *sf.* *Flacon à deux, à trois —s.* Կ'ըսուի եւս փող։

ՓՈՂԱՐ, trompette, *sm.* Կ'ըսուի եւս փողահար(1)։

ՓՈՂԱՐՆ (միապաշտեան եւ պարուրաձեւ [en spirale] խեցի մը), buccin (պիւքսէն), *sm.*

ՓՈՂԱՑԱՒ, V. փողացաւութիւն։ [euse, *adj.*

ՓՈՂԱՑԱՒԱԿԱՆ, angineux,

ՓՈՂԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ (էսքինանշի), esquinanchie, *sf.* Ըստ բժշկաց կ'ըսուի Angine, *sf.* *Angine du larynx.* Մաշկականակ — (փողերու [gorge] մէջ անբնական թաղանթ [membrane] մը գոյանալու հիւանդութիւն), angine couenneuse. — գեղձայինն, angine glanduleuse. — մանկանց ի տհաս հասակի, V. Աքլորախեղդ։

ՓՈՂԱՒՈՐ, tubulé, ée, *adj.*

ՓՈՂԵՐԱՆՈՑ (շարպդէմօնէ), hôtel de la monnaie, des monnaies, կամ լոկ monnaie, *sf.*

ՓՈՂԿԱԿ, V. փողակապ։

ՓՈՂՆՈՑ, cravate, *sf.* *Mettre sa* —, col, *sm.* *Les militaires portent des —s noirs.* collet, *sm.* *Empeser* (շինել օծել. էօլ-ա-ֆօլ) *un collet.* V. եւս փողակապ, փողկապ, փողպաս, վզանոց, վզնոց։ [*sm.*

ՓՈՂՆԱՑԱԿԱԼ, portecollet,

ՓՈՂՈՉ (մօռիւ), morue, *sf.* V. եւ Թառաձուկն։

ՓՈՂՈՉԱԿԱՆ ԹԹՈՒՈՒՏ, acide morrhuique.

ՓՈՂՈՉԻՆ, morrhuine, *sf.*

ՓՈՂՈՏԵԼ, égorger, tuer, couper le sifflet à quelqu'un, *va.* Զիրար —, s'égorger, *vpr.*

ՓՈՂՈՏԻՉ, égorgeur, euse, *s.*

ՓՈՂՈՏՈՒՄ, **ՓՈՂՈՏՈՒՄՆ**, } action d'égorger, égorgement, *sm.*

ՓՈՂՈՑ, rue, *sf.* Խոտորնակ, զառտուղի —, — traversière. Անել —, — qui n'a point d'issue, cul-de-sac (*pl.* des *culs-de-sac*), *sm.*, impasse, *sf.* — մը մտնել, զարնել, enfiler une —. —ներք չափչփել, battre le pavé. Այս ինչ —ը բնակիլ, demeurer dans telle —. —ին մէջտեղը, au beau milieu de la —.

ՓՈՂՊԱՍ, cravate, *sf.* *Mettre sa* —. Հայերէն կ'ըսուի եւս փողնոց, վզանոց։ Լայն —, V. Քրապան։

ՓՈՂՐԱԿ, canal (*pl.* des *canaux*), tuyau (*pl.* des *tuyaux*), *sm.* [yer, *vn.*

ՓՈՂՓՈՂԵԼ, reluire, flamboyer

ՓՈՃՈԿ (կօս), cosse, robe, *sf.* — (ընկուզոյ, նշոյ), coque, coquille, *sf.* — (ցորենոյ, վարսակոյ), paille, bale (կը գրուի եւ Balle, *sf.* եւ մերթ Bâle, *sf.*), *sf.*

ՓՈՅԹ, diligence, *sf.*, empressement, *sm.*, promptitude (բրօմթիթիւտ), hâte (հաթ), *sf.*, soin, *sm.*, attention, *sf.*, effort, zèle, *sm.*, application, contention, *sf.* Ցոյցոր —, empressement, *sm.*

|| —, diligent, ente, empressé, ée, prompt, ompte ([illegible]), expéditif, ive, appliqué, ée, *adj*. — ընել, s'intérresser à, *vpr*. — ունենալ, — տանել, se souvenir, *vpr*. — տանել, s'étudier, *vpr*. — չտանել, négliger, *va*. — ցուցունել, s'empresser, *vpr*. Բազում — ցուցունել, faire l'empressé. փութով, — ընդ —, փութոյ պնդութեամբ, անյապաղ փութով, promptement, diligemment, en diligence, en hâte, avec hâte, sur-le-champ, *adv*. —ս չէ, il ne m'importe, il ne m'en chaut (Chaloir բայէն).

ՓՈՇԵԶԳԱԾ, poudreux, euse, *adj*. *Un habit* —. — (մասունք ծնկոց, ըստ ծնկազգեաց [botaniste]), pulvérulent, ente, *adj*.

ՓՈՇԵԼԻՑ, poudreux, euse, *adj*. *Un habit* —.

ՓՈՇԵՏԵՍԱԿ (մասունք ծնկոց, ըստ ծնկազգեաց), pulvérulent, ente, *adj*.

ՓՈՇԻ, poussière, *sf*. || poudre, *sf*. Մանրամաղ —, corpuscule, *sf*., atome, *sm*. Ածուխի, վառօդի, հարի —, poussier, *sm*. — ցանել (մազերու վրայ), poudrer, *va*. Իւր մազերուն վրայ — ցանել, poudrer ses cheveux, se poudrer, *vpr*. — դառնալ, se réduire en poudre, tomber en poussière. — դարձունել, mettre, réduire en poussière. — հանել, faire soulever de la poussière. —ն բարձրանալ, վեր ելնել, poudroyer, *vn*. —ն նստեցունել, abattre la poussière. Անձրեւը —ն նստեցուց, la pluie a abattu la poussière. Փոշի է, փոշի կայ, fait-il de la poussière. Շատ — է, շատ — կայ, il fait beaucoup de poussière.

ՓՈՇԻԱՑՈՒՄ, **ՓՈՇԻԱՑՈՒՄՆ**, pulvérisation, *sf*.

ՓՈՇԻԱՑՈՒՆԵԼ, pulvériser, *va*. — *les corps les plus solides*.

ՓՈՇՈՏ, poudreux, euse, *adj*. *Un habit* —. poudré, ée, *adj*.

ՓՈՇՈՏԻԼ, se couvrir de poussière, *vpr*.

ՓՈՇՏ (երկու որեաց [testicules] պարկ. [illegible]), scrotum ([illegible]), *sm*. Ռամկօրէն կ'ըսուի եւ les bourses, *sfp*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Աղափ.

ՓՈՇՏԱՁԵՒ, scrotiforme, *sm*.

ՓՈՇՏԱՆԿ, **ՓՈՇՏԱՆԿՈՒԹԻՒՆ** (աղեաց փոշտին կամ աղափին [scrotum] մէջ թափելու, իջնալու հիւանդութիւն. [illegible]), hernie scrotale կամ hernie inguinale, scrotocèle, oschéocèle, *sf*.

ՓՈՇՏԵՆԻ (տունկ մ'է), satyrion, *sm*.

ՓՈՍ, fossé, *sm*., fossé, excavation, *sf*. Պզտի —, V. փոսիկ.

1\. **ՓՈՍԱՀԱՏ** (փորող գերեզմանաց), fossoyeur, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ փոսապեղ, Դիաթաղ.

2\. **ՓՈՍԱՀԱՏ** (փոս փորող, բացող զօրականն), travailleur, sapeur, *sm*.

ՓՈՍԱՆԱԼ, se creuser, se caver, *vpr*. կ'ըսուի եւ փոսիլ.

ՓՈՍԱՑՈՒՆԵԼ, creuser, caver, *va*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ փոսել.

ՓՈՍԱՊԵՂ (փոս փորող, բացող), fossoyeur, *sm*. կ'ըսուի եւ փոսահատ(1), Դիաթաղ.

ՓՈՍԵԼ, creuser, caver, *va*. կ'ըսուի եւ փոսացունել.

ՓՈՍԻԼ, se creuser, se caver, *vpr*. կ'ըսուի նաեւ փոսանալ.

ՓՈՍԻԿ (պզտի փոս. [illegible]), fossette, *sf*. *Jouer à la* —. || — (ծնօտի կամ այտից վրայ), fossette, *sf*.

ՓՈՍՈՐՈՒԱԾ ([illegible]), ver luisant, *sm*.

ՓՈՍՓԱՏ, phosphate, *sm.*

ՓՈՍՓՈՐ, phosphore, *sm.* || allumette, *sf.* [*adj.*

ՓՈՍՓՈՐԱԿԱՆ, phosphorique,

ՓՈՍՓՈՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, phosphorescence, *sf.*

ՓՈՍՓՈՐԱՅԻՆ ԹԹՈՒ, acide phosphoreux.

ՓՈՍՓՈՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, phosphorescence, *sf.*

ՓՈՍՓՈՐԱՒՈՐ, phosphure, *sm.*

ՓՈՍՓՈՐԱՓԱՅԼ, phosphorescent, ente, *adj.*

1. **ՓՈՐ**, ventre, *sm.*, panse, *sf.*, abdomen (ապտօմէն՝), *sm.* Մեծ —, bedaine, *sf.* Հացի —, V. Հացմիջուկ։ — նաւու, sentine, *sf.* *Vider la* —. —ը ցաւիլ, avoir mal au ventre. —ը ցաւցունել, donner mal au ventre. —ու վրայ պառկիլ, se coucher sur le ventre, à plat ventre. — տալ, pousser en dehors, faire ventre.

2. **ՓՈՐ**, creux, euse, *adj.* *Ce bâton est* —. *Ce pilier n'est pas massif, il est — en dedans.*

ՓՈՐԱԳՐԵԼ, graver, *va.*

ՓՈՐԱԳՐԻՉ, **ՓՈՐԱԳՐՈՂ** } graveur, *sm.*

ՓՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, gravure, *sf.* Սեւաքոյր, կիսաներկ —, — à la manière noire, mezzo tinto(մէձձօ-տինթօ, բառ. իտալերէն. *pl.* des *mezzo-tinto*), *sm.* Արտացիկ —, — en relief.

ՓՈՐԱԳՐՈՒԻԼ, se graver, *vpr.*

ՓՈՐԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ(մոր արգանդը կտրելով տղան դուրս հանելու համար), opération césarienne, hystérotomie (է․․․․․), *sf.*

ՓՈՐԱՀԱՒ (լայնակտուց [à large bec] թռչուն մը է ջրային), pélican, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Հաւալուսն, Թռչնծ, Պելիկան։

ՓՈՐԱՅԻՆ, ventral, ale (*pl. ventraux*), *adj.*

ՓՈՐԱՆՑՈՒԹԻՒՆ (է․հ․), diarrhée, courante, *sf.*, dérangement, dévoiement կամ dévoiment, flux de ventre, flux céliaque, cours de ventre, *sm.* — պատճառել, causer la diarrhée, dévoyer, *va.* *Ces fruits l'ont dévoyé.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Որովայնածութիւն, Փորլուծութիւն։

ՓՈՐԱՑԱՒ, mal au ventre, *sm.*

ՓՈՐԵԼ, creuser, fouiller, caver, *va.* || excaver, entailler, *va.* Ականն —, miner, *va.* Արտը —, remuer un champ. Հիմը — (պատի), saper, *va.*

ՓՈՐԵՂ,ventru, ue, pansu, ue, *adj.* || ventru, ue, pansu, ue, *s.*, un gras bedon, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Թանձրապորտ, Քարդրբեղ, Մեծափոր, Մեծորովայն։

ՓՈՐԹԱՓԵԼ (վիժել), avorter, *vn.*

ՓՈՐՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, V. Փորանցութիւն, Որովայնածութիւն։

1. **ՓՈՐՁ**, essai, *sm.*, épreuve, tentative, *sf.* || essai, spécimen (սբէսիմէն՝), *sm.* || expérience, *sf.* Առաջին —, coup d'essai. Նախկին, առաջին — (առաջին պատասխանատուութիւն ստանձնած-քանութեան առակերտի վարդապետութեան երկրորդ աստիճանն հասնելու համար), tentative, *sf.* — (հաւնուի), preuve, *sf.* Ծախու ձիու մը —եր ընել տալ, faire parader un cheval. V. եւ Փորձառութիւն։

2. **ՓՈՐՁ**, expérimenté, ée, expert, erte, versé, ée (dans), *adj.*

ՓՈՐՁԱԳԷՏ (դատաւորէ ընտրուած փորձ անձն մը՝ իր մը քննելու եւ տեղեկութիւն տալու համար), expert, *sm.* *S'en rapporter* (*հաւատալ. վստահիլ*) *au dire des —s.*

ՓՈՐՁԱԿԱՆ, expérimental, ale (*pl. expérimentaux*),*adj.* — բժիշկ (ծաղկրաց), médecin empirique, կամ լոկ empirique, *sm.* —

բժշկութիւն, médecine empirique, *sf.*, empirisme, *sm.* — իմաստասէր, philosophe empirique, կամ սոսկ empirique, *sm.* — իմաստասիրութիւն, V. փորձականութիւն։

ՓՈՐՁԱԿԱՆԱՊԷՍ, empiriquement, *adv.*

ՓՈՐՁԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ (փորձական իմաստասիրութիւն), philosophie expérimentale, empirique, *sf.*, empirisme, *sf.*

1. **ՓՈՐՁԱՆԱԿ** (փորձիչ գործիք), éprouvette, *sf.*

2. **ՓՈՐՁԱՆԱԿ** (ապակեղէն անօթ, ի պէտս տարրագիտաց [chimiste]), éprouvette, *sf.*

3. **ՓՈՐՁԱՆԱԿ** (տեսակ մը վիրաչափ գործիք), éprouvette, *sf.*

ՓՈՐՁԱՆՔ, épreuve, adversité, tribulation, *sf.* Գլխուն — բերել, s'attirer de mauvaises affaires. —է ազատել (դժուարութենէ հանել), tirer d'affaire. —է ազատիլ (դժուարութենէ: պրծիլ), se tirer d'affaire. Այս մարդս միշտ գլխուն — կը բերէ (կնճռեալ գործոց մէջ կը մտնէ), բայց միշտ կը պրծի, կամ մէջէն կ'ելնէ, cet homme s'attire toujours de mauvaises affaires, mais il s'en tire toujours.

ՓՈՐՁԱՌԱԿԱՆ, expérimental, ale *(pl. expérimentaux)*, *adj. Physique, philosophie expérimentale.*

ՓՈՐՁԱՌՈՒ, expérimenté, ée, *adj.* V. եւ փորձ(2)։

ՓՈՐՁԱՌՈՒԹԻՒՆ, expérience, expérimentation, *sf.* — ունենալ, avoir de l'expérience, savoir ce qu'en vaut l'aune. — ունի, il a de l'expérience.

ՓՈՐՁԱՔԱՐ ([illegible]), pierre de touche, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ամպատակ։ [*adj.*

ՓՈՐՁԵԱԼ, expérimenté, ée,

ՓՈՐՁԵԼ, essayer (էսէյէ), expérimenter, faire l'expérience, l'essai de. || éprouver, mettre à l'épreuve. || tenter, essayer, sonder. || tenter, chercher à séduire. Մէկու մը հաւատարմութիւնը —, mettre la fidélité de quelqu'un à l'épreuve. Իւր ոյժը —, faire essai de ses forces. Նորէն —, retenter, *va.*

ՓՈՐՁԵԼՆ, essayage (էսէյաժ), *sm.* Մատաղ թռչնոյ մը թռչիլ —, V. Թռչիլ։

ՓՈՐՁԻԼ, s'éprouver, *vpr.* || être essayé (էսէյէ), tenté. || essayer, tâcher de.

ՓՈՐՁԻՉ, } expérimentateur,
ՓՈՐՁՈՂ, } trice, *s.* || tentateur, trice, *s. C'est un* —. Փորձիչ ոսկւոյ եւ արծաթոյ փողերանոցի (hôtel de la monnaie, des monnaies, կամ սոսկ monnaie) մէջ, essayeur (էսէյէօր), *sm.* Փորձիչ (հանդերձից), essayeur, euse, *s.* Փորձիչ գործի, V. Փորձանակ(1)։ Փորձիչն, փորձողն (սատանայ), l'esprit tentateur, կամ սոսկ le tentateur, serpent (le démon), *sm.*

ՓՈՐՁՈՒԹԻՒՆ, tentation, épreuve, *sf.* — ունենալ, avoir la tentation de. Փորձութեան մէջ ձգել, induire en tentation. Փորձութեան յաղթել, résister à la tentation. Փորձութենէ յաղթուիլ, succomber à la tentation.

ՓՈՐՁՈՒԻԼ, V. Փորձիլ։

ՓՈՐՈՂ. Գերեզման —, V. Փոսահատ(1), Փոսապեղ, Դիաթաղ։ — զինւոր, V. Փոսահատ (2)։ Ռումբ — (հանող), ական — (բացող), mineur, *sm.*

ՓՈՐՈՏԵԱՅ, viscéral, ale (*pl. viscéraux*), *adj. Les tissus viscéraux.*

ՓՈՐՈՏԻ, } entrailles, *sfp. Il*
ՓՈՐՈՏԻՔ, } *a une colique qui lui déchire les* —. boyau ([illegible]

յք), viscère, *sm.* *Le cerveau, les poumons, le cœur, etc., sont les viscères.*

ՓՈՐՈՒԱԾ, creux, euse, *adj.* V. փորուածք։

ՓՈՐՈՒԱԾՔ, excavation, entaille, *sf.* փորուածել — (տախտակի վրայ), rainure, *sf.*

ՓՈՐՈՒՄ, } creusement, *sm.*,
ՓՈՐՈՒՄՆ, } excavation, *sf.*

ՓՈՐՈՒՐԱՐ (կրօնաւորաց զգեստ մը), scapulaire, *sm.*

ՓՈՑԽ (երկրագործի կամ պարտիզպանի ատամնաւոր երկաթեղէն կամ փայտեղէն անկռանեռով. թըրմը), râteau, *sm.* *Amasser avec un —.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տրմուխ։ — մի (խոտ), une râtelée, *sf.* —ով ժողվել, —ով մաքրել, հարթել, V. փոցխել։

ՓՈՑԽԵԼ (փոցխով ժողվել, փոցխով մաքրել, հարթել), râteler, *va.* — *des foins, des avoines.* — *des allées.* ratisser, *va.* — *les allées d'un jardin.* repasser, *va.* — *une allée.*

ՓՈՑԽՈՒՈՐ ([խոտը, զարին, վարսակը] փոցխով ժողվող մշակ), râteleur, *sm.*

ՓՈՐՈՔ, rainure, *sf.*, creux, *sm.* || coulisse, *sf.* — ստամոքսի, le creux կամ la fossette de l'estomac. — ակեր, scissure, *sf.*

ՓՈՐՔԼՈՒԾՈՒՔ (փորհալ), cours de ventre, *sm.*, diarrhée, *sf.* V. եւ փորանցութիւն, Որովայնածութիւն։

ՓՈ՛Ւ (փէ'-ֆ), pouah (բուա), *interj.* *Pouah, quelle infection!*

ՓՈՒԹԱԼ, se hâter, se presser, se dépêcher, s'empresser, se précipiter, *vpr.* — ճեպել, faire diligence. փութացէք եւ շուտով եկէք, dépêchez-vous et venez vite, venez bientôt.

ՓՈՒԹԱՆԱԿԻ, } V. փութով։
ՓՈՒԹԱԳԷՍ, }

ՓՈՒԹԱՋԱՆ, diligent, ente, appliqué, ée, *adj.*

ՓՈՒԹԱՑՈՒՄ, } accélération,
ՓՈՒԹԱՑՈՒՄՆ, } *sf.*

ՓՈՒԹԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, hâter, presser, dépêcher, diligenter, précipiter, activer, accélérer, *va.*

ՓՈՒԹԱՑՈՒՑԻՉ (զօրութիւն, մեքենայ), accélérateur, trice, *adj.*

ՓՈՒԹԿՈՏ, éveillé, ée, *adj.*

ՓՈՒԹՈՎ, en hâte, avec hâte, hâtivement, en diligence, diligemment, promptement (բռօմբ-դէման), *adv.*

ՓՈՒԼ ([լուսնի] նուազիլը, փոքրկանալը, պակսիլը), le déclin de la lune, décours, *sm.* Ի փուլ ածել, ruiner, *va.* Ի փուլ գալ, se ruiner, *vpr.* [vole, *adj.*

ՓՈՒՃ, vain, *m.* vaine, *f.*, fri-

ՓՈՒՆՋ, bouquet, *sm.* — սիրոյ (փունջ ծաղկանց՝ որոց յարմարումն [arrangement] կը յայտնէ խորհուրդ մը, զաղտնի զգացում մը տարփանուաց մէջ [յԱրեւելս]), sélam (սէլամ. բառ արաբերէն), *sm.* կը գրուի եւ Sélan.

ՓՈՒՇ, épine, *sf.* Ձկան —, arête, *sf.* *Poisson qui a beaucoup d'—s, peu d'—s. Avaler une —.* —ք (խոչ. դժուարութիւնք), épines, *sf.* *La vie est hérissée d'—.*

ՓՈՒՌ } (ֆուռն), four, *sm.*
ՓՈՒՌՆ } *Le — d'un boulanger. Mettre le pain au —.*

ՓՈՒՏ, pourri, ie, *adj.* || —, corruption, *sf.* — մասն, V. փտութիւն։ — մասն (խնձորոյ), gâte, *sm.* *Otez le — de cette pomme, le reste est bon.* — (ակռայի, ատամանց, ոսկերաց), carie, *sf.*

ՓՈՒՍՏԱԿ (իջեւան), caravansérail (քարավանսէրայլ. պարսկերէն առնուած է այս բառը), *sm.*

ՓՈՒՐ (դալար կեղեւ ընկուզոյ), brou, *sm.*, écale, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Փոպոկ, կեղեւ, Աջոխ։

ՓՈՒՔ, souffle, vent, *sm.* — (որովայնի), pet, vent, *sm.*, flatuosité, *sf.* Անձայն — (որովայնի), V. Թիս։ — ստամոքսի (կէ-յէրձ), rot (ռօ), *sm.* Ըստ բժշկաց կ'ըսուի Éructation, *sf.* V. եւ Զգայռութիւն, Զգայռումն, Զգայռ, Զգեռ, Զգեռս, Քեքուրս։ — արձակել, péter, *vn.* Անձայն — արձակել, V. Թսել։

ՓՈՒՔՍԻԱՅ (ֆէ-ֆէ շէնէյէ), fuchsia (ֆիւ-քսի-ա), *sm.*

ՓՈՒՔՔ (սու-ֆլէ), soufflet, *sm.*

ՓՈՓՈԳԱՆՔ, soulagement, *sm.* *Elle consacre sa vie au — des malades.*

ՓՈՓՈԳԵԼ, soulager, amuser, *va.* *Soulager quelqu'un dans sa douleur. Soulager la misère de quelqu'un. Soulager les malheureux.*

ՓՈՓՈԽ, alterne, alternatif, ive, réciproque, mutuel, elle, *adj.* || alternativement, tour à tour, réciproquement, mutuellement, *adv.*

ՓՈՓՈԽԱԿԱՆ, changeant, ante, inconstant, ante, variable, variant, ante, ambulatoire, muable, mobile, transmuable, altérable, *adj.*

ՓՈՓՈԽԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, variabilité, mutabilité, transmutabilité, *sf.*

ՓՈՓՈԽԱԿԻ, tour à tour, *adv.*

ՓՈՓՈԽԱՄԻՏ, inconstant, ante, volage, léger, ère, *adj.*

ՓՈՓՈԽԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, inconstance, légèreté, *sf.*

ՓՈՓՈԽԵԼ, changer, varier, modifier, altérer, permuter, transformer, convertir, *va.*

ՓՈՓՈԽԵԼԻ, transmuable, muable, *adj.*

ՓՈՓՈԽԻԼ, changer, varier, [*vn.*]

ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, change, changement, *sm.*, variation, mutation, permutation, transformation, transmutation, vicissitude, conversion, *sf.*, convertissement, *sm.*, modification, *sf.* — արեւու, solstice, *sm.* Յանկարծական — հողմոյ, saute de vent. Յաջորդաբար —, vicissitude, *sf.*

ՓՈՓՈԽՈՒԻԼ, V. փոփոխիլ։

ՓՈՓՈԽՈՒՄ, } V. փոփոխութիւն։
ՓՈՓՈԽՈՒՄՆ, }

ՓՈՔՐ, petit, ite, menu, ue, exigu, uë, *adj.* || peu, peu considérable, *adj.* || mineur, eure, *adj.* — ինչ, — մի, un peu, quelque peu. — ի շատէ, un peu, pour peu que, en partie, plus ou moins. — —, առ — — (քիչ քիչ), peu à peu, petit à petit, par degrés, insensiblement, *adv.* — չափով, ձեւով, en petit.

ՓՈՔՐԱԳՈՅՆ, plus petit, mineur, eure, *adj.*

ՓՈՔՐԱԳԻՐ, petit format.

ՓՈՔՐԱՆՑ, ruelle, *sf.*

ՓՈՔՐԱՓՈՐ, bas-ventre (Ըստ բժշկաց կ'ըսուի hypogastre, *sm.*), *sm.*

ՓՈՔՐԱՓՈՐԱՅԻՆ, alvin, ine, *adj.* *Évacuations, déjections alvines.*

ՓՈՔՐԻԿ, V. փոքր։

ՓՈՔՐԿԱՆԱԼ, se rapetisser, s'apetisser, se faire petit, *vpr.*

ՓՈՔՐԿԱՑՈՒՆԵԼ, rapetisser, *va.* Ինքզինք —, V. փոքրկանալ։

ՓՈՔՐՈՒԹԻՒՆ, petitesse, exiguïté, *sf.*, apetissement, *sm.*

ՓՈՔՐՔԱՐՈՒՏ, rocailleux, euse, *adj.* *Un chemin —.*

ՓՉԱՓՈՂ (երկայն խողովակ, որ կը գործածուի փչելով արձակելու փոքրիկ գնդակներ), sarbacane, *sf.* — *de verre, de bois. Jeter des pois avec une —.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ փչոց(1)։

ՓՉԵԱԼ, enflé, ée, *adj.*

ՓՉԵԼ, souffler, enfler, bouf-

fer. Հոգին —, expirer. *Il a expiré entre* կամ *dans mes bras.*

ՓՉԵՑՈՒՆԵԼ, souffler, enfler, *va.*

ՓՉՈՂ, soufflant, ante, *adj.* || souffleur, *sm.*

ՓՉՈՂԱԿԱՆ, à vent, *adj.*

ՓՉՈՒՄ } (փչելը), souffle, *sm.*
ՓՉՈՒՄՆ } — (ապակւոյ մէջ), soufflage, *sm.*

1. **ՓՉՈՒՉ**, V. փչափող ·

2. **ՓՉՈՒՉ** (ապակիները փչելու փող), canne, *sf.*

ՓՌԱԳԱՆ, V. փռնապան կամ Հնոցատէր · [*sm.*

ՓՌԱՏՈՒՆ, fournil ([illegible]),

ՓՌԵԼ, étendre, *va.* Գետին —, jeter, mettre quelqu'un sur le côté. *D'un coup d'épée il le jeta sur le côté.*

ՓՌՆԱԳԱՆ, V. Հնոցատէր ·

ՓՌՆԳԻՒՆ, V. փռնչիւն ·

ՓՌՆԳՏԱԼ ([illegible]), éternuer, *vn.* կ'ըսուի նաեւ փռնչել, փնչել ·

ՓՌՆԳՏԱՑՈՂ, éterneur, euse, *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ փռնչող(1) ·

ՓՌՆԿՏՈՒՔ, éternuement կամ éternûment, *sm.* կ'ըսուի նաեւ փռնգխուն, փռնչիւն ·

ՓՌՆՉԵԼ ([illegible]), éternuer, *vn.* Հայերէն կ'ըսուի եւ փռնգտալ, փնչել ·

ՓՌՆՉԵՑՈՒՑԻՉ, sternutatoire, *adj.* *Poudre* —. կը գործածուի նաեւ իբր *sm.* *Le tabac, la bétoine* (*բժշկական բոյս մ'է. լօռասեռմ. [illegible]*) *sont des —s.*

ՓՌՆՉԻՒՆ, éternuement կամ éternûment, *sm.* կ'ըսուի նաեւ փռնկտուք, փռնգիւն ·

ՓՌՆՉՈՂ, éternueur, euse, *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ փռնգտացող ·

ՓՌՆՉՈՐ (փռան մէջ չորցած հացի [illegible]), biscotte, *sf.*

ՓՌՈՅԳ (վերնախարսխի եւ պսակի մէջ եղող քանդակազարդ [entablement] մասն), frise, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ծոփոր ·

ՓՌՈՑ, nappe, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Սփռոց(1) ·

ՓՌՈՑԱԿ, napperon, *sm.*

ՓՌՈՒԻԼ, s'étendre, *vpr.*

ՓՍԻԱԹ ([illegible]), natte, estère, *sf.* Ոտք մաքրելու —, paillasson, *sm.*

ՓՍԻԱԹԱԿԱՃԱՌ, nattier, *sm.*

ՓՍԽԵԼ, vomir, rendre, *va.* V. եւ Որձալ, Որձկալ ·

ՓՍԽԵՑՈՒՆԵԼ, faire vomir, faire rendre, *va.*

ՓՍԽԵՑՈՒՑԻՉ, vomitif, ive, émétique, *adj.* *Remède vomitif, émétique.* — դեղ, vomitif, *sm.* *Puissant* —. émétique, *sm.* *Prendre de l'*—. V. եւ Որձացուցիչ ·

ՓՍԽՈՒՄ } ([illegible]),
ՓՍԽՈՒՄՆ } vomissement, *sm.*

ՓՍԽՈՒՆՔ ([illegible]), vomissement, *sm.*

1. **ՓՍՈՐ** (փոքրիկ մասն [աղի, հողոյ]), grumeau, *sm.*

2. **ՓՍՈՐ** (մանր մանր գնդակք [արեան, կաթին]), grumeau, *sm.* *Le lait se convertit quelquefois en —x dans l'estomac.* V. եւ Ոլոռն(2) ·

ՓՍՈՐԻԼ, se grumeler, *vpr.* *Le lait tourné se grumelle.* կ'ըսուի նաեւ Ոլոռնանալ ·

ՓՍՏՂԵՆԻ ([illegible]), pistachier, *sm.* կ'ըսուի եւ Պիստակենի ·

ՓՍՏՈՒՂ ([illegible]), pistache, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Պիստակ ·

ՓՍՓՍԱԼ, chuchoter, *vn.* *Elles chuchotent entre elles.* կը գործածուի եւ ներգործաբար. — *quelques mots à l'oreille.* souffler, *va.* — *quelque chose aux oreilles de quelqu'un.* [se, *s.*

ՓՍՓՍԱՑՈՂ, chuchoteur, eu-

ՓՍՓՍՈՑ, chuchotement, *sm.*

ՓՍՓՍՈՒՔ, chuchoterie, *sf.*

ՓՏԱԿԱՆ, putrescible, gangreneux, euse, *adj.*

ՓՏԱՆԱԼ, V. փտիլ.

ՓՏԱՐԱՆ, pourrissoir, *sm.*

ՓՏԵԱԼ, pourri, ie, *adj.* || putréfié, ée, putréfait, aite, *adj.*

ՓՏԵԼ, V. փտեցունել.

ՓՏԵՑՈՒՆԵԼ, pourrir, putréfier, gâter, *va.* — (ոսկրներ, ակռաներ), carier, *va.* — (միսը), gangrener, *va.*

ՓՏԻԼ, pourrir, *vn.*, se pourrir, se putréfier, se carier, *vpr.* — (միսը), se gangrener, *vpr.*

ՓՏՈՒԹԻՒՆ, pourri, *sm.*, pourriture, putridité, *sf.* || putréfaction, corruption, *sf.* — (ոսկե-րաց, ատամանց), carie, *sf.* — (ծառոց), carie, *sf.*

ՓՐԱԹԱՓԵԼ (դալար կեղեւն հանել [ընկուզի], ôter l'écale, écaler, *va.*

1. ՓՐԱՆԿ (հին անուն մի գեր-մանական ժողովրդեան), franc (ֆր—ք), *sm.*
2. ՓՐԱՆԿ, V. փրանկացի.
3. ՓՐԱՆԿ (եւրոպացի [Արեւելքի մէջ]. Ֆրէնք. Ֆրէնկ), franc, *m.* franque, *f. s.*
4. ՓՐԱՆԿ (գաղղիական դրամ. ֆրանք), franc (ֆր—ք), *sm.* *La pièce d'un — pèse cinq grammes.*

ՓՐԱՆԿԱՑԻ, franc, anque, *adj.* *La monarche franque.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ փրանկ(2).

ՓՐԹԱՆԻԼ, } se rompre, se
ՓՐԹԻԼ, } détacher, *vpr.*

ՓՐԿԱԿԱՆ, salutaire, *adj.*

ՓՐԿԱՆԱՑՈՒ, amortissable, *adj.* *Rente —.*

ՓՐԿԱՆԱՒՈՐԵԼ, racheter, *va.* — *de captivité. J.-C. a racheté le genre par son sang.* || amortir, *va.* — *une rente, une dette.*

ՓՐԿԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ (պարտուց, հասից), amortissement, *sm.* *L'— de la dette publique.*

ՓՐԿԱՆՔ, rançon, *sf.* || rachat, rançonnement, *sm.* || délivrance, rédemption, *sf.*

ՓՐԿԱՐԱՐ, salutaire, *adj.*

ՓՐԿԱՒԷՏ, salutaire, *adj.*

ՓՐԿԵԼ, sauver, délivrer, racheter, *va.* Ինքզինք —, V. փրկուիլ. Մէկուն կեանքը —, sauver la vie à quelqu'un. Իմ կեանքս փրկեց, il m'a sauvé la vie.

ՓՐԿԻԼ, V. փրկուիլ.

ՓՐԿԻՉ, sauveur, *sm.* || Sauveur, Rédempteur, le Salutaire, *sm.* *Le Sauveur du monde. J.-C. notre Sauveur. Le Rédempteur du genre humain. Notre-Seigneur et Rédempteur.*

ՓՐԿՈՒԹԻՒՆ, salut, *sm.* || rédemption, délivrance, *sf.* || rachat, *sm.*

ՓՐԿՈՒԹԻՒՆԱԲԵՐ, salutaire, *adj.* *Doctrine —.*

ՓՐԿՈՒԻԼ, se sauver, *vpr.*

ՓՐՑԼԻՔ, V. լորձն, լորձունք, ճողիք.

ՓՐՑՈՒՆԵԼ, rompre, détacher, *va.* || enlever, accrocher, *va.* Չուանը փրթաւ, la corde cassa.

ՓՐՓՈՒՐ, écume, *sf.* — (գինւոյ), mousse, *sf.* —ն առնուլ, ôter l'—, écumer, *va.*

ՓՐՓՐԱԳԷՋ, écumant, ante, écumeux, euse, *adj.*

ՓՐՓՐԱԼ, V. փրփրել.

ՓՐՓՐԱԼԻ, } écumant, ante,
ՓՐՓՐԱԼԻՑ, } écumeux, euse, *adj.* *Flots écumeux. Bouche écumeuse.* mousseux, euse, *adj.*

ՓՐՓՐԱԿԱՆ (գարեջուր, գինի), mousseux, euse, *adj.*

ՓՐՓՐԱՀԱՆ (փրփուրը ժողվելու ծակոտկէն մեծ դգալ), écumoire, *sf.*

ՓՐՓՐԱՑՈՂ, écumant, ante, *adj.*

ՓՐՓՐԱՔԱՂԵԼ, écumer, dés-

pumer, *va.* *Écumer le pot, la marmite.*

ՓՐՓՐԵԼ, écumer, mousser, *vn.* — կատաղութեամբ, արտմտութեամբ, écumer de rage, de colère.

ՓՐՓՐԵՄ (բանձրասերեւ բանջար մը. «Պէրփէն օթու»), pourpier, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Անմեռուկ(1), փերփերան, կոճկորակ, Նուկսուլ, Դանդուռ. վայրի —, — sauvage. Ծովու —, — de mer.

ՓՐՓՐԵՐԱԽ (երիվար), écumant, ante, *adj.*

ՓՐՓՐԵՑՈՒՆԵԼ (զինին), faire mousser, *va.*

ՓՐՓՐՈՑ ([կաթը] փրփրեցունելու գաւազան), moussoir, *sm.*

ՓՐՓՐՈՒՆ (զարեջուր, գինի), mousseux, euse, *adj.*

ՓՑԿԵԼ, corrompre, *va.* *La lecture des mauvais auteurs corrompt le goût.*

ՓՑԿԻԼ, se corrompre, *vpr.* *Les mœurs se corromptent.*

ՓՑՆՈՒԹԻՒՆ, inhabileté, *sf.* || maladresse, *sf.*

ՓՑՈՒՆ, mauvais, aise, inhabile (Բնապէտ), *adj.* || maladroit, oite, *adj.*

ՓՔԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ, pneumatologie, *sf.*

ՓՔԱԼ, souffler, *vn.* || s'enfler, se gonfler, *vpr.* Մեծամեծս —, être bouffi d'orgueil. V. եւ փափայ.

ՓՔԱԼՈՅԾ, carminatif, ive, *adj.* Դեղ —, carminatif, *sm.*

ՓՔԱՆՔ, enflure, bouffissure, *sf.* — բանից, enflure du style, boursouflage, *sm.* *Un style plein de boursouflage.*

ՓՔԱՐԱՆ, loge, *sf.*

ՓՔԱՐՁԱԿ, péteur, euse, *s.*

ՓՔԱՑԵԱԼ (հպարտութեամբ), enflé, ée, *adj.* — (բանք), boursouflé, ée, empoulé, ée, *adj.*

ՓՔԱՑՈՒՄՆ, enflure, *sf.* — (բանից), boursouflure, *sf.* *Son style n'est pas exempt de —.*

ՓՔԱՑՈՒՆԵԼ, enfler, gonfler, bouffir, *va.*

ՓՔԱՑՈՒՑԻՉ ՈՐՈՎԱՅՆԻ (կերակուր), V. փքուց, Քամուց.

ՓՔԱՒՈՐ, à soufflet. Նուագարան —, un instrument à soufflet.

ՓՔԻՆ, trait, *sm.*, flèche, *sf.*

ՓՔՈՏՈՒԹԻՒՆ, flatuosité, *sf.* *Être sujet aux flatuosités.*

ՓՔՈՑՈՒՌՈՅՑ, bouffi, ie, enflé, ée, *adj.*

ՓՔՈՒՄ, } gonflement, *sm.*
ՓՔՈՒՄՆ, } — *de rate, d'estomac. Cela cause un — à la peau.*

ՓՔՈՒՑ, flatueux, euse, *adj.* կ'ըսուի նաեւ Քամուց.

Ք

Ք *(kè)*, trente-sixième lettre de l'alphabet arménien et trentième des consonnes. || neuf mille, neuf-millième.

ՔԱՅԼԵԼ, marcher (Avoir օժանդակով), *vn.* Այսօր շատ քալեցի, j'ai marché beaucoup aujourd'hui. Հարսի պէս —, — comme une épousée. Հպարտ կերպիւ, Կոտրտուելով —, marcher d'une manière fière, superbe, comme un paon (բ—չ) qui fait la roue (Faire la roue, սիգալ. սամսարել), se pavaner, *vpr.* Շուտ —, hâter, doubler, allonger, presser le pas. Թափառականաբար —, errer ça et là, vaguer, *vn.* Գողի պէս —, marcher à pas de loup. Բոպիկ ոտով —, V. Ոտք. Համրանքով —, marcher à pas comptés.

ՔԱՅԼՈՂ, ambulant, ante, *adj.* || marcheur, euse, *s.* Բոպիկ —, un va-nu-pied (*pl.* des *va-nu-pieds*), *sm.*

ՔԱՅԼՈՒԱԾՔ, marché, *sf.*, marcher, *sm.*, allure, *sf.* Հանդարտ — (ձիու), — (զինուորաց), pas, *sm.*

ՔԱԾ (մատակ շուն), chienne, *sf.* || — (մատակ գայլ), louve, *sf.* V. եւ կորիւն(2).

ՔԱՆԴԱԾ, décousure, *sf.*

ՔԱՆԴԵԱԼ, décousu, ue, *adj.*

ՔԱՆԴԵԼ, défaire, délier, détacher, *va.* || disjoindre, déjoindre, désunir, dissoudre, décomposer, diviser, *va.* || détruire, démolir, abattre, *va.* Բեռը —, déballer, *va.* Թել թել — (կտաւն), effiler, *va.* Կապը —, débander, *va.* — (հանգոյցը), dénouer, *va.* Կարը —, découdre, *va.* — (մեքենայի մասունքը), démonter, disloquer, démantibuler, *va.* — (մարմնոյն հիւթերը), fondre, *va.* — (պարսպը, պարիսպը), démanteler, *va.* — (տախտակաց շարքը), désassembler, *va.* Կնիքը —, V. Կնքահանել.

ՔԱՆԴԻԼ, V. Քակուիլ.

ՔԱՆԴՈՐ (Նի—դրէ. Բեղէ. Փշշէ), fiente, bouse, *sf.*

ՔԱՆԴՈՒԱԾՔ, décousure, *sf.* Կ'ըսուի եւ քակած.

ՔԱՆԴՈՒԻԼ, se défaire, se démonter, *vpr.* — (կարը), se découdre, *vpr.* *Cela commence à se découdre.*

ՔԱՆԴՈՒՄ } (քակելը), dénouement կամ dénoûment, *sm.* — (ամուսնաց), séparation, *sf.* V. Զատկալուծութիւն.
ՔԱՆԴՈՒՄՆ }

ՔԱՆԴՏԵԼ, dissoudre, *va.* || démonter, *va.*

ՔԱՆԴՏԻՉ, dissolvant, ante, *adj.*

ՔԱՆԴՏՈՒՄ, } dissolution, *sf.*
ՔԱՆԴՏՈՒՄՆ, } — (բարեկամութեան), rupture, *sf.*

ՔԱՀԱՆԱՅ, le médecin des âmes, prêtre, abbé, *sm.* Շուրջառաւոր —, chapier, *sm.* — առաքելութեան, V. Առաքելութ—
հայր. Պատարագամատոյց, պաշտ—

րագիչ, ժամարար —, célébrant, *sm*. Ծխակեր —, curé, recteur, *sm*. կ'րսուի եւս ժողովրդապետ։ Ծխակեր — եւ ծուխք նորա, le curé et les paroissiens. — (Յունաց եկեղեցւոյն), pope, *sm*. — լինել, ըլլալ, se faire prêtre.

ՔԱՀԱՆԱՅԱԿԱՆ, sacerdotal, ale (*pl. sacerdotaux), adj. Les ornements sacerdotaux.*

ՔԱՀԱՆԱՅԱՆԱԼ, V. Քահանայ լինել, ըլլալ (**ՔԱՀԱՆԱՅ**)։

ՔԱՀԱՆԱՅԱՊԵՏ, pontif, *sm*. —ն Հռովմայ, le souverain —, le saint-père, *sm*.

ՔԱՀԱՆԱՅԱՊԵՏԱԿԱՆ, pontifical, ale *(pl. pontificaux), adj.* — հանդիսիւ եւ զգեստուք, pontificalement, *adv. Officier, célébrer —.*

ՔԱՀԱՆԱՅԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, pontificat, *sm*., tiare, *sf*.

ՔԱՀԱՆԱՅԱՊԷՍ, comme un prêtre, en prêtre, *adv*.

ՔԱՀԱՆԱՅՈՒԹԻՒՆ, prêtrise, *sf*., sacerdoce, *sm*.

ՔԱՀԱՆԱՅԱՏԱԿ, V. Ջենաւոր։

ՔԱՀԱՆԱՅԱՏՈՒՆ, maison curiale, cure, *sf*., presbytère, *sm*. Հայերէն կ'րսուի եւս Ծխատուն։

1. **ՔԱՂ**, sarclure, *sf*. V. Քաղուած։ — հանել, sarcler, éherber (ետ—դե), *va*. Հայերէն կ'րսուի եւս քաղահան առնել, քաղհանել։
2. **ՔԱՂ** (արու այծ), V. Նոխազ, Քօշ։

ՔԱՂԱՀԱՆ ԱՌՆԵԼ, ԸՆԵԼ (անպիտան խոտերն հանել), sarcler, éherber (ետ—դե), *va*. Հայերէն կ'րսուի եւս քաղ հանել, քաղհանել։

ՔԱՂԱՀԱՆ ԳՈՐԾԻ, V. Քաղհանիչ, քաղհանոց։ [*sm*.

ՔԱՂԱՀԱՆ ՄՇԱԿ, sarcleur,

ՔԱՂԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Քաղհանք։ [sarcloir, *sm*.

ՔԱՂՀԱՆԻՉ (քաղահան գործիք),

ՔԱՂՀԱՆՔ, sarclage, *sm. Payer tant pour le — d'un jardin.* Հայերէն կ'րսուի նաեւ Քաղահանութիւն։

ՔԱՂՀԱՆԵԼ, sarcler, éherber (ետ—դե), *va*. Հայերէն կ'րսուի եւս քաղ հանել (**ՔԱՂ** 1), քաղահան առնել։

ՔԱՂՀԱՆՈՑ, V. Քաղհանիչ։

ՔԱՂԱՔ, ville, cité, *sf*. Երկնաւոր —ն (երկինք), la cité sainte կամ céleste (le ciel). Արքեպիսկոպոսանիստ —, métropole, *sf*. Նախագահ — (որ եւ կ'րսուի Մայրաքաղաք, Քաղաքամայր), ville capitale, կամ լոկ capitale, métropole, *sf*. Բուն, Ներքին — (հնագոյն կողմն քաղաքի ուր է մայր եկեղեցին [cathédrale]), cité, *sf. On divisait autrefois Paris en Ville, Cité et Université.* Մեհենազարդ —, néocre, *sm*. Նաւահանգստի քով —, port de mer. Վաճառաշահ —, cité de commerce. — ապաստանի, ville de refuge. — փարթամ, une ville opulente. *Le commerce rend les villes opulentes.* Ծաղկեալ —, une ville florissante. — արձակաքաղաք, ville ouverte. Փոքրիկ —, V. Քաղաքիկ։ —էն դուրս, hors de la ville. Բոլոր —ին մէջ, par toute la ville. —ի պտըտիլ, se promener par la ville.; visiter la ville.

ՔԱՂԱՔԱԲԱՇԽ ([illegible]), édile, *sm*. կ'րսուի եւս Քաղաքօրէն, Օրինաքաղաք։

ՔԱՂԱՔԱԲԱՇԽԱԿԱՆ, municipal, ale *(pl. municipaux), adj. Droit —. Les officiers municipaux.* édilitaire, *adj*. V. եւ Շինուածապետական։

ՔԱՂԱՔԱԲԱՇԽՄԲԱՆ, municipalité, *sf. Aller à la — pour faire viser son passeport.*

ՔԱՂԱՔԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ (փարի'զ դիւանատէր), municipalité, *sf.* || — (եղիլեայ նուիրակներ), édilité, *sf. L'édilité parisienne.* V. եւ Հինուածապետութիւն ։

ՔԱՂԱՔԱԲԱՇԽ (պաշտօնեայք քաղաքաբաշխութեան. դիւանատէր գործակալք), municipalité, *sf. On fit assembler la* —. կ'ըսուի եւ քաղաքօրէնք ։

ՔԱՂԱՔԱԲԱՐՈՅ, civil, ile *(mpl. civils, fpl. civiles)*, poli, ie, *adj.*

ՔԱՂԱՔԱԳԷՏ, politique, *sm. C'est un grand* —, *un habile* —.

ՔԱՂԱՔԱԳԻՏԱԿԱՆ, politique, *adj. La conduite — de ce ministre a été fort sage.*

ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, politique, *sf. — sage et prévoyante.*

ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՕՐԷՆ, politiquement, *adv. Ce ministre conduit — cette grande affaire.*

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, politique, *adj. Journal — et littéraire.* civil, ile *(mpl. civils, fpl. civiles)*, *adj. La vie civile.* — մահ (քաղաքական իրաւունքներէ զրկուելը), mort civil.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆԱՊԷՍ, civilement, *adv. Juger* —.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆԱՑՈՒՆԵԼ, civiliser, *va.*

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, politique, *sf. — sage et prévoyante.* || civilisation, *sf. Les progrès, les résultats de la* —. politesse, *sf. Carthage fut célèbre par sa* —.

ՔԱՂԱՔԱԿԻՐԹ, civilisé, ée, *adj.* [ne, *s.*

ՔԱՂԱՔԱԿԻՑ, concitoyen, en-

ՔԱՂԱՔԱԿՐԹԵԼ, civiliser, policer, humaniser (մարդկել), *va.*

ՔԱՂԱՔԱԿՐԹԵԼԻ, civilisable, *adj.*

ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՂ, civilisateur, trice, *adj. Peuple* —. || —, civilisateur, *sm.*

ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹԻՒՆ, civilisation, *sf.*

ՔԱՂԱՔԱՄԱՅՐ, ville capitale, կամ սոսկ capitale, métropole, *sf.* կ'ըսուի եւ Նախագահ քաղաք (ՔԱՂԱՔ), Մայրաքաղաք ։

ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ, civil, ile *(mpl. civils, fpl. civiles)*, civique, politique, urbain, aine, *adj.* — կրթութիւն, V. Քաղաքավարութիւն, Քաղաքականութիւն ։ — օրինակաւ, V. Քաղաքականապէս ։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏ, maire, *sm.* կ'ըսուի եւ Հահապ ։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱՐԱՆ, mairie, *sf.* կ'ըսուի նաեւ Հահապատուն ։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, mairie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Հահապութիւն ։ [me, *sm.*

ՔԱՂԱՔԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, civis-

ՔԱՂԱՔԱՎԱՐ, civil, ile *(mpl. civils, fpl. civiles)*, poli, ie, courtois, oise, honnête, *adj.* — գործել, ընել, civiliser, *va.*

ՔԱՂԱՔԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ, civilité, politesse, courtoisie, urbanité, honnêteté, *sf.* Սատիկ —, façons, *sfp.* Քաղաքավարութեամբ, civilement, *adv.*

ՔԱՂԱՔԱՏՈՒՆ, hôtel կամ maison de ville, maison commune.

ՔԱՂԱՔԱՑԻ, bourgeois, oise, *adj.* || citoyen, enne, bourgeois, oise, *s.*; urbain, *sm.* Իբրեւ —, bourgeoisement, *adv.*

ՔԱՂԱՔԱՑԻՈՒԹԻՒՆ, V. Քաղաքացութիւն ։

ՔԱՂԱՔԱՑԻՔ (բնակիչք քաղաքի), les habitants d'une ville, ville. *Toute la ville parle de cette nouvelle.*

ՔԱՂԱՔԱՑՈՒԹԻՒՆ, bourgeoisie, *sf.* Իրաւունք քաղաքացութեան, droit de —, droit de cité.

ՔԱՂԱՔԱՑԻՈՅ, bourgeois, oise, civique, *adj.*

ՔԱՂԱՔԱԿԻՐԹՈՒԹԻՒՆ, civilisa-

tion, *sf. Les progrès, les résultats de la* —. [te, *sf.*

ՔԱՂԱՔԻԿ, petite ville, villet-

ՔԱՂԱՔԱՊԱՐՍ, enclos, *sm.*

ՔԱՂԱՔՕՐԷՆ, V. Քաղաքա-վարի.

ՔԱՂԱՔՕՐԷՆՔ, V. Քաղաքա-վարիք.

ՔԱՂԲԱՆ (տեսակ մը խէժ սաստ-կահոտ. [illegible]), galbanum ([illegible]), *sm.* V. եւ Ձարհոտ.

ՔԱՂԴԷԱՐԷՆ, chaldaïque, *adj.* — լեզու, la langue —, chaldaïque, chaldéen, *sm.*

ՔԱՂԴԷԱՑԻ, chaldaïque, *adj.* ‖ — ([illegible]), chaldéen, *sm.* V. Քաղդեայ.

ՔԱՂԵԼ, cueillir, récolter, recueillir, ramasser, *va.* ‖ tirer, *va.* Ծաղիկները —, effleurer, *va.* Պտուղ —, cueillir des fruits. — (բերքը), dépouiller, *va.* — (գրքէ հատուած մը), extraire, *va.*

ՔԱՂԵԼԱԿ (որթ [hotte] կրո-ղաց), benne, *sf.*, cueilloir, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ կրոց.

ՔԱՂԻՐԹ ([illegible]), tripe, *sf.* *Accommoder des —s à la mode de Caen.*

ՔԱՂՈՑ, vendange, cueillette, *sf.* — ընել, vendanger, *va.* — ընող, vendangeur, euse, *s.* —ի ժամանակ, vendanges, *sfp.*

ՔԱՂՈՑ ԱՄԻՍ (Գաղղիացւոց առաջին ընկերհասութեան տոմարին առաջին ամիսը), vendémiaire, *sm.*

ՔԱՂՈՒԱԾ, extrait, *sm.* ‖ récapitulation, *sf.*

ՔԱՂՈՒԱԾՈՑՔ, recueil, extrait, *sm.*, analyse, *sf.*, épitomé, *sm.* V. եւ Քաղուածք.

ՔԱՂՈՒԱԾՔ, analyse, *sf.*, épitomé, *sm.* V. եւ Քաղուածոյք.

ՔԱՂՐԹԱԿ, tripe de velours.

ՔԱՂՐԹԵՂ, pansu, ue, ventru, ue, *adj.* et *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Թանձրափոր, Մեծափոր, Մեծորովայն, Փորեղ.

ՔԱՂՑ (անօթութիւն), faim ([illegible]), *sf.* [grène, *sf.*

1. **ՔԱՂՑԿԵՂ** ([illegible]), gan-

2. **ՔԱՂՑԿԵՂ** (վնասակար մարդապետութիւն. բարուց ապականութիւն), gangrène, *sf. La — de l'hérésie, du fanatisme.*

ՔԱՂՑՆՈՒԼ, avoir faim ([illegible]). *J'ai faim. Il a grand'faim.*

ՔԱՂՑՈՒ ([illegible]), vin doux կամ vin nouveau, moût, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Խազմուղ.

ՔԱՂՑՐ, doux, *m.* douce, *f.*, suave, *adj.* ‖ affable, *adj.* —ն, doux, *sm.* V. Քաղցրութեամբ.

ՔԱՂՑՐԱԲԱՐՈՅ, affable, *adj.* Պանունեալ —, V. Կեղծանոյն.

ՔԱՂՑՐԱԲԱՐՈՒԹԻՒՆ, affabilité, douceur, *sf.*

ՔԱՂՑՐԱԲՈՅՐ, odoriférant, ante, *adj.* [*adv.*

ՔԱՂՑՐԱԳՈՅՆՍ, suavement,

ՔԱՂՑՐԱԽԱՌՆ, tempéré, ée, *adj. Air —. Climats —s.*

ՔԱՂՑՐԱՀԱՄ, savoureux, euse, délicieux, euse, *adj.* — խորտիկ, un mets d'un goût suave.

ՔԱՂՑՐԱՀՆՉԱԿ, sonore, *adj.* *Une voix —.*

ՔԱՂՑՐԱՀՆՉԻՒՆ, mélodieux, euse, *adj.* [die, *sf.*

ՔԱՂՑՐԱՀՆՉՈՒԹԻՒՆ, mélo-

ՔԱՂՑՐԱՀՈՍ, qui coule doucement, *adj.* — անձրեւ, pluie douce.

ՔԱՂՑՐԱՁԱՅՆ, mélodieux, euse, *adj. Chant, air —.* — բարբառով, — երգով, mélodieusement, *adv. Le rossignole chante —.* [die, *sf.*

ՔԱՂՑՐԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, mélo-

ՔԱՂՑՐԱՃԱՇԱԿ, savoureux, euse, *adj.*

ՔԱՂՑՐԱՄԻԶԱԿԱՆ, diabétique, *adj. Une affection —.*

ՔԱՂՑՐԱՄԻԶՈՅ, diabétique, sm. *Un* —.

ՔԱՂՑՐԱՄԻԶՈՒԹԻՒՆ (շէքէր պէվլի), diabète, *sm.*

ՔԱՂՑՐԱՆԱԼ, devenir doux, s'adoucir, *vpr.* || s'adoucir, se radoucir, se calmer, *vpr.*

ՔԱՂՑՐԱՆՈՒԱԳ, mélodieux, euse, *adj. Voix mélodieuse.*

ՔԱՂՑՐԱՆՈՒԱԳԱԿԱՆ, mélodique, *adj.*

ՔԱՂՑՐԱՊԷՍ, V. Քաղցրութեամբ (**ՔԱՂՑՐՈՒԹԻՒՆ**)։

ՔԱՂՑՐԱՑՈՒՆԵԼ, rendre doux, adoucir, *va.* || adoucir, radoucir, calmer, tempérer, *va.* — (դեղը), édulcorer, *va.*

ՔԱՂՑՐԱՒԵՆԻ ([illegible]), conserve, *sf.*, gâteau, *sm.*

ՔԱՂՑՐԵՆԻ, glycérine, *sf.*

ՔԱՂՑՐԵՐԳԱԿԱՆ, mélodique, *adj.*

ՔԱՂՑՐԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, mélodie, *sf.*

ՔԱՂՑՐԻԿ, doucet, ette, *adj.* et *s.* — (օդ, անձրեւ), doux, *m.* douce, *f. adj.* — ձեւանալ, faire le doucet, la doucette.

ՔԱՂՑՐՈՒԹԻՒՆ, douceur, suavité, *sf.* || adoucissement, *sm.* || douceur, *sf.*, attrait, *sm.*, aménité, *sf.* || mélodie, *sf.* Անուշահամ —, délicatesse, *sf. La — des mets, du vin.* Պաստիկ —, miel, *sm.* Քաղցրութեամբ, avec douceur, doucement, délicatement, doux; savoureusement, suavement, *adv.* Կերպարանեալ քաղցրութեամբ, doucereusement, *adv.*

ՔԱՂՑՐՕՂԻ ([illegible]), rossolis ([illegible]), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ցօղի։ — յամպարախառն ([illegible]), du — ambré. Բիւրածաղիկ —, — de mille-fleurs.

ՔԱՄԱԿ (կռնակ), dos ([illegible]), *sm.* || — (եզի կռնկէն կտրուած միս կտոր), aloyau ([illegible]), *sm.* Կ'ըսուի եւ Թիկնամիս։

ՔԱՄԱՀԱՐԱՐ, dédaigneusement, *adv.* V. Քամահանս առնելով (**ՔԱՄԱՀԱՆՔ**)։

ՔԱՄԱՀԱԿԱՆ, dédaigneux, euse, *adj.*

ՔԱՄԱՀԱՆԱՑ, méprisant, ante, *adj.*

ՔԱՄԱՀԱՆՔ, mépris, dédain, *sm.* — (բանի, գործի քամահանաց), mépris, *smp.* Քամահանս առնելով, au mépris de, *prép.* V. Քամահարար։

ՔԱՄԱՀԵԼ, mépriser, dédaigner, *va.* —ով, en mépris de, *prép.* V. եւ Քամահարար, Քամահանս առնելով (**ՔԱՄԱՀԱՆՔ**)։

ՔԱՄԱՀԵԼԻ, méprisable, *adj.*

ՔԱՄԱՀԻՑ, méprisant, ante, *adj.*

ՔԱՄԵԼ, presser, exprimer, pressurer, extraire, *va.* || passer à la chausse, passer, filtrer, couler, *va.* — բաժակը, vider la coupe; épuiser le calice jusqu'à la lie.

ՔԱՄԵՍՏԱՆ, ventosité, *sf.*

ՔԱՄԻ, vent, *sm.* Հարաւային —, autan, *sm.* Հիւսիսային — (որ եւ կ'ըսուի Բոռէաս, Վոռէաս), borée, *sm.*, bise, *sf.* — փչել, faire du vent, venter, *vn.* —ի բերան, en plein —.

ՔԱՄԻԿ, petit vent, *sm.*

ՔԱՄԻՈՏ, venteux, euse, *adj.*

ՔԱՄՈՑ (սիւզկէչ), filtre, *sm.*, chausse, *sf.* — (կաթի), couloir, *sm.* || — ([illegible]), charrier, *sm.*

ՔԱՄՈՒԱԾ, jus ([illegible]), *sm.*

ՔԱՄՈՒՔ, pressis ([illegible]), jus, *sm.*

ՔԱՅԼ, pas, *sm.* Մեծ —, enjambée, *sf.* Մեծ —եր առնուլ, faire un grand —, enjamber, *vn.* Սխալ — առնուլ, faire un faux

—, trébucher, broncher, *vn.* — փոխել, faire un —. —երը շուտցունել, hâter (հաթէ), doubler, allonger, presser le —. — առ —, -- —, — à —. Հանդարտ —ով, à pas lents, — à —.

ՔԱՅԼԱՉԱՓ, pas, *sm.*

ՔԱՅԼԱՐԱՆ, pied, *sm.*

ՔԱՅԼԱՒՈՐ. — (գնացող) երիվար, cheval de pas.

ՔԱՅԼԱՓՈԽ, pas, *sm.*

ՔԱՅԼԱՓՈԽԵԼ. mettre un pied devant l'autre. V. եւ Քայլել.

ՔԱՅԼԵԼ, V. Քայլել.

ՔԱՅԼԵՐԳ, V. Զուերգ.

1\. **ՔԱՅՌ** (քօլիէ), collier, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Քայռամանեակ.

2\. **ՔԱՅՌ** (ճարտարապետական օղակաձեւ պզտի զարդ մը), fusarolle, *sf.*

ՔԱՅՔԱՅԵԼ, dissoudre, démantibuler, *va.*

ՔԱՅՔԱՅԻԼ, se dissoudre, *vpr.*

ՔԱՅՔԱՅՈՒՄ, } dissolution,
ՔԱՅՔԱՅՈՒՄՆ, } désunion, *sf.*

ՔԱՆ, } que, *conj.* Յառաջ
ՔԱՆ ԹԷ, } քան, avant, *prép.*

ՔԱՆԱԿ, quantité, *sf.* Շարունակ — (ի չափագիտութեան), — continue. — բաղադրեալ, — composée. — յօդուածոյ, — complexe. Նման —ք, —s semblables. Աննման —ք, —s dissemblables. [*adj.*

ՔԱՆԱԿԱԿԱՆ, quantitatif, ive,

ՔԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, quantité, *sf.* Որոշուած — մը. quantum (քուանթօմ. բառ լատիներէն), *sm.* Մեծ քանակութեամբ, en grande —.

ՔԱՆԴԱԿ, sculpture (սքիւլթիւր), *sf.* || ciselure, *sf.* Դուրս ցցուած —, relief (ռըլիէֆ), *sm.* Կէս — demi-relief. Հարթ —, bas-relief (*pl.* des *bas-reliefs*), *sm.* Նուիրական —, V. Մեհեանազարդ (1).

ՔԱՆԴԱԿԱԳՈՐԾ, sculpteur (սքիւլթէօր), ciseleur, *sm.*

ՔԱՆԴԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ sculpture (սքիւլթիւր), ciselure, *sf.*

ՔԱՆԴԱԿԱԿԱՆ, } sculptural,
ՔԱՆԴԱԿԱՄՈՅ, } ale (սքիւլթիւրալ, -ո. *pl.* *sculpturaux*), *adj.* *Ornements sculpturaux.*

ՔԱՆԴԱԿԵԼ, sculpter (սքիւլթէ), ciseler, *va.*

ՔԱՆԴԱԿԻՉ, } V. Քանդակա-
ՔԱՆԴԱԿՈՂ, } գործ.

ՔԱՆԴԱԿՈՒԱԾ, sculpture (սքիւլթիւր), *sf.*

ՔԱՆԴԵԼ, démolir, ruiner, raser, dévaster, *va.* — (ամրոցը, պարըսպը), démanteler, *va.*

ՔԱՆԴԻՉ, dévastateur, trice, *adj.* || démolisseur, dévastateur, *sm.*

ՔԱՆԴՈՒՄ, } démolition, dé-
ՔԱՆԴՈՒՄՆ, } vastation, *sf.* — (ամրոցի, պարսի, պարսպի), démantèlement, *sm.*

ՔԱՆԵՐՈՐԴ, quantième, *adj.* *Le — êtes-vous dans votre compagnie?* — or, quantième, *sm.* *Quel — du mois avons-nous? Quel est le —?* V. Քանորդ.

ՔԱՆԶԻ, car, parce que, puisque, comme, attendu que, *conj.*

1\. **ՔԱՆԻ՜**, comme! — *il est changé!* — *vous êtes aimable!* combien! — *il m'est pénible de vous parler ainsi! Vous voyez — il vous aime!* que! — *Dieu est bon!* quel, *m.* quelle, *f.* *Quelle impudence! Quelle bonté!* Քանի որ, tant que.

2\. **ՔԱՆԻ՞**, combien. — *de livres y a-t-il dans cette bibliothèque?* quel, *m.* quelle, *f.* — *âge avez-vous?*

ՔԱՆԻ՞ ԻՆՉ, V. Քանի (2).

ՔԱՆԻՑՍ, combien de fois, que de fois. *Combien de fois ne*

le lui ai-je pas dit! Que de fois je suis venu ici.

ՔԱՆԻՕ՞Ն, V. Քանի(2)։

ՔԱՆԻՕՆՈՒԹԻՒՆ, quantité, *sf.*

ՔԱՆՈ՞Ց, combien! — *vendez-vous cela?*

ՔԱՆՈՆ (Կէ-Հէլ), règle, *sf.*

ՔԱՆՈՐԴ (բաժանումէ յառաջ եկած թիւ), quotient (Քօ-Էշ), *sm. Le dividente, le diviseur et le* —. Կ'ըսուի եւս Քանեորդ։

ՔԱՆՈՐԴԱԿԱՆ, par quotient, *adj.*

ՔԱՆՔԱՏԵԼ, V. Գանգատիլ։

1\. **ՔԱՆՔԱՐ** (քննութեան տուրք. ծիրք), talent, *sm.* Կ'ըսուի եւս Տաղանդ։

2\. **ՔԱՆՔԱՐ** (Ճախնեաց ծեւակ մը կշիռք եւ դրամ), talent, *sm.* Կ'ըսուի եւս Տաղանդ։

1\. **ՔԱՇ** (Օէ-), V. Հոխայ։

2\. **ՔԱՇ** (համառօտած բառերու վրայ դրուող գիծ. պատիւ), titre, *sm.*

ՔԱՇԵԼ, tirer, *va.* || attraire, *va.* Գիծ —, tirer une ligne. Դուրս —, tirer, *va.* Ետ —, retirer, *va.* Թի — (որ եւ կ'ըսուի Թիավարել), ramer, *vn.* Իրեն —, attirer, *va.* Իրեն — (ձեռքը), retirer, *va.* Ձիգ — (Կէր-Քէ), tendre, *va.* Սուր —, tirer l'épée. Ոտքը —, V. Ոտք։

ՔԱՇԸՆԿՈՅԶ, noix d'acajou.

ՔԱՇԸՆԿՈՒԶԻ, acajou, *sm.*

ՔԱՇԻԿ (գօտի թամբի, համետի. Քօլ-ն), la sangle d'une selle, d'un bât. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Թանգ, Թափուր, Թամբակոլ, Համետակալ։

ՔԱՇԿՌՏԵԼ, tirailler, *va.* || torturer, *va.* — *un texte, le sens d'un mot.*

ՔԱՇԿՌՏԱԾ, forcé, ée, *adj. Donner à un passage un sens* —.

ՔԱՇԿՌՏՈՒՔ (բռնազբօսութիւն [բառին]), torture, *sf.*

ՔԱՇՈՂ, attirant, ante, *adj.* || tireur, *sm.* Ոսկիին թել քաշել —, tireur d'or.

ՔԱՇՈՒԻԼ, se tirer, se retirer, se rétrécir, *vpr.* Ետ —, se retirer, *vpr.*, reculer, céder, plier, *vn.* Պատին տակ —, se serrer contre le mur.

ՔԱՇՏԻ (նաւ), bâtiment, *sm. Un — de guerre. — de transport.*

ՔԱՇՏԻԿ, V. Նաւակառոյց։

ՔԱՇՔՇԵԼ, tirailler, *va.*

ՔԱՇՔՇՈՒՄ / **ՔԱՇՔՇՈՒՄՆ** (քաշելը, քաշքշելը), tiraillement, *sm.*

ՔԱՊՐԵՆԻ, V. Կապարենի։

ՔԱՋ, brave, vaillant, ante, valeureux, euse, courageux, euse, fort, *m.* forte, *f. adj.* || bon, *m.* bonne, *f.*, vertueux, euse, honnête, *adj.* || habile, capable de, propre à, *adj.* || noble, distingué, ée, *adj.* — եփեալ, V. Քաջեփ։ — եփել (միսը), faire consommer la viande. — ըլլալ, prendre courage. || —, héros (Հէ-ն), *sm.* || —, bien, juste, à propos, très, fort, beaucoup, *adv.*

ՔԱՋԱԲԱՆ, éloquent, ente, disert, erte, *adj.* — է, il a la langue dorée, c'est une langue dorée. Հայերէն կ'ըսուի եւս Ճոխաբան, Ցողաբան։

ՔԱՋԱԲԱՆԱԲԱՐ, / **ՔԱՋԱԲԱՆԱՊԷՍ**, V. Քաջաբանութեամբ։

ՔԱՋԱԲԱՆԻԿ, disert, erte, *adj. Il est plutôt — qu'il n'est élégant.*

ՔԱՋԱԲԱՆՕՐԷՆ, V. Քաջաբանութեամբ։

ՔԱՋԱԲԱՆՈՒԹԵԱՄԲ, éloquemment, disertement, *adv.*

ՔԱՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, éloquence, *sf.*

ՔԱՋԱԲԱՐ, bravement, vaillamment, valeureusement, avec

courage, courageusement, *adv*.

ՔԱՋԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, les hauts faits, exploits, *smp*., vaillantise, *sf*.

ՔԱՋԱԶԱՐՄ, noble, *adj*.

ՔԱՋԱԶՆ, nobilissime, *sm*.

ՔԱՋԱԶՆԵԱՅ, nobilissime, *adj*.

ՔԱՋԱԶՈՒԱՐՃ. — Երիտասարդութիւն, առողջութիւն, une jeunesse, une santé florissante.

ՔԱՋԱԹՈՒԽ, très noir, *adj*.

ՔԱՋԱԼ (ԻԼ), V. Կոճչ։

ՔԱՋԱԼԵՐ, V. Քաջալերիչ։

ՔԱՋԱԼԵՐԱԿԱՆ encourageant, ante, *adj*.

ՔԱՋԱԼԵՐԵԼ, donner du courage, hausser le cœur à quelqu'un, encourager, *va*.

ՔԱՋԱԼԵՐԻԼ, V. Քաջալերուիլ։

ՔԱՋԱԼԵՐՈՒԹԻՒՆ, encouragement, *sm*.

ՔԱՋԱԼԵՐՈՒԻԼ, prendre courage, être encouragé.

ՔԱՋԱԽԱՌՆ, tempéré, ée, *adj*. *Air* —.

1. **ՔԱՋԱԽԱՌՆՈՒԹԻՒՆ**, bonne température, *sf*.

2. **ՔԱՋԱԽԱՌՆՈՒԹԻՒՆ** (առողջ խառնուած մարմնոյ), eucrasie, *sf*.

ՔԱՋԱԽՈՐ, très profond, *adj*.

ՔԱՋԱԾԱՂԻԿ. — Երիտասարդութիւն, une jeunesse florissante. — առողջութիւն, une santé florissante, brillante.

ՔԱՋԱՀԱՒ ([illegible]), ibis ([illegible]), *sm*.

ՔԱՋԱՀՄՈՒՏ, très érudit, très versé dans, fort instruit, profond, onde, *adj*.

ՔԱՋԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆ, qualité, *sf*.

ՔԱՋԱՆԱԼ, être courageux, devenir courageux, prendre courage.

ՔԱՋԱՆԴԱՄ, bien membré, bien fait, *adj*.

ՔԱՋԱՊԷՍ, V. Քաջաբար։

ՔԱՋԱՌՆԱԲԱՐ, avec courage, *adv*. V. Եւ Քաջաբար։

ՔԱՋԱՌՈՂՋ, plein de santé, bien portant, *adj*. — լինել, գոլ, être bien portant, jouir d'une bonne santé.

ՔԱՋԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ, bonne santé, parfaite santé, *sf*.

ՔԱՋԱՌՈՅԳ, vigoureux, euse, *adj*. — Երիտասարդութիւն, առողջութիւն, une jeunesse, une santé florissante.

ՔԱՋԱՍԵՒ, très noir, *adj*. Կ'ըսուի եւ Քաջաթուխ։

ՔԱՋԱՍԻՐՏ, plein de courage, courageux, euse, vaillant, ante, valeureux, euse, fort, *m*. forte, *f*. *adj*. — մարդ, homme de cœur.

ՔԱՋԱՍՈՒՐ, acéré, ée, *adj*.

ՔԱՋԱՍՐՈՒՆ, bien jambé, *adj*.

ՔԱՋԱՍՐՏԵԼ, } prendre courage, être courageux.
ՔԱՋԱՍՐՏԻԼ. }

ՔԱՋԱՍՐՏՈՒԹԻՒՆ, courage, cœur, *sm*., vaillance, force, *sf*. Հաս — ունիք, vous avez bien du courage, vous avez beaucoup de courage.

ՔԱՋԱՎԱԶԻԿ ԵՐԻՎԱՐ, coureur, *sm*. *Il était monté sur un* —.

ՔԱՋԱՏԵՂԵԱԿ, profond, onde, *adj*. *Un savant* —. *Il est* — *dans les mathématiques*. Կ'ըսուի նաեւ Քաջահմուտ։

ՔԱՋԱՏԵՍ, clairvoyant, ante, *adj*.

ՔԱՋԱՏՈՀՄՈՒԹԻՒՆ, qualité, *sf*.

ՔԱՋԱՑՈՒՆԵԼ, rendre courageux, brave, donner կամ inspirer du courage.

ՔԱՋԵՓ, recuit, uite, *adj*. *Croûtes recuites*. consommé, ée, *adj*. *Une soupe bien consommée*.

ՔԱՋԸՆԹԱՑԻԿ, coureur, *sm*.

ՔԱՋՈՂՋ, V. Քաջառողջ։

ՔԱՋՈՒԹԻՒՆ, bravoure, vaillance, valeur, *sf*. || vertu, *sf*. ԱՆ-

դրդուելի, անխախտելի —, courage à toute épreuve. Քաջութեամբ, V. Քաջաբար։

ՔԱՋՎԱՐԴ, V. Ճճնարոս։

ՔԱՌԱԲԱԺԻՆ, quadrinôme ([illegible]), *sm.*

ՔԱՌԱԹԱԹ, à quatre pattes, *adj. Le lézard est un reptile à quatre pattes et à longue queue.*

ՔԱՌԱԹԵՒ, V. Խաչափայտ։

ՔԱՌԱԽԱՂ, quadrille ([illegible]), *sm. Faire un* —.

ՔԱՌԱԾԱԼ, in-quarto ([illegible]. *pl.* des *in-quarto* կամ des *in-40*), *adj. m.* Կը գործածուի նաեւ իբր *sm. Un in-quarto. Des in quarto.* — թերթ թղթոյ, une feuille de papier pliée en quatre.

ՔԱՌԱԿՈՂՄ, quadrilatéral, ale ([illegible]), *adj.* || quadrilatère ([illegible]), *sm.*

ՔԱՌԱԿՈՒՍԵԼ, rendre carré, carrer, *va.*

ՔԱՌԱԿՈՒՍԻ, carré, ée, tétragone, *adj.* — ձեւով, carrément, *adv.*

ՔԱՌԱԿՈՒՍՈՒԹԻՒՆ, quadrature ([illegible]), *sf.*

ՔԱՌԱՀԵՐՁ (բուս. տնկագիտաց), quadrifide ([illegible]), *adj. Calice* —.

ՔԱՌԱՁԻԳ, quadrige ([illegible]), *sm. La course du —. Un arc de triomphe surmonté d'un* —.

ՔԱՌԱՁԵՌՆԻ, quadrumane ([illegible]), *adj.* Կը գործածուի եւս իբր *sm. Un* —.

ՔԱՌԱՄԵԱՅ, de quatre ans, quatriennal, ale ([illegible]. *pl. quatriennaux*), *adj.*

ՔԱՌԱՆԿԻՒՆ, quadrangulaire ([illegible]), *adj. Figure, pyramide* —.

ՔԱՌԱՊԱՏԻԿ, quadruple ([illegible]), *adj. Vingt est — de cinq.*

ՔԱՌԱՊԱՏԿԵԼ, quadrupler ([illegible]), *va. — une somme.*

ՔԱՌԱՊԱՏԿԻԼ, quadrupler, *vn.*

ՔԱՌԱՍՆԱԺԱՄՔ ([illegible]), les prières de կամ des quarante heures, կամ les quarante heures.

ՔԱՌԱՍՆԱԿԱՆ, quadragénaire ([illegible]), *adj. Le nombre* —.

ՔԱՌԱՍՆԱԿԱՏԱՐ, quadragésimal, ale ([illegible]. *pl. quadragésimaux*), *adj. Jeûne* —.

ՔԱՌԱՍՆԱՄԵԱՅ, de quarante ans, quadragénaire ([illegible]), *adj. Un homme, une femme* —. quarantenaire, *adj. Prescription* —. || quadragénaire, *sm. Un* —.

ՔԱՌԱՍՆԵԱԿ, quarantaine, *sf. Une — de francs, de jours.*

ՔԱՌԱՍՆԵՐՈՐԴ, quarantième, *adj.* — մասն, quarantième, *sm.*

ՔԱՌԱՍՆՈՐԴԱԿԱՆ, quadragésimal, ale ([illegible]. *pl. quadragésimaux*), *adj. Jeûne* —. Կ'ըսուի նաեւ Քառասնակատար, Քառասնօրեայ։

ՔԱՌԱՍՆՈՐԴԱԿԱՆՔ
ՔԱՌԱՍՆՈՐԴՔ } (Քառասնօրեայ պահք. մեծ պահք), carême, *sm. Le saint temps de —. Jeûner le* —. Հասարակ 'Քառասնորդաց (միջինք), la mi-carême. || — (Քարոզութիւնք, հոգեւոր ճառք Քառասնորդաց), carême, *sm. Ce prédicateur a deux —s.* Փոքրիկ Քառասնորդք Մասիլլոնի, le Petit Carême de Massillon.

ՔԱՌԱՍՆՕՐ (զգուշարանի [lazaret] մէջ քառասնօրեայ արգելեան. [illegible]), quarantaine, *sf. La — rigoureuse est de quarante jours. Il n'a fait que dix jours de* —. Հայերէն կ'ըսուի եւս Քառասունք։

ՔԱՌԱՍՆՕՐԵԱՅ, de quarante jours, quadragésimal,ale ([illegible]. *pl. quadragésimaux*), *adj. Jeûne* —. Կ'ըսուի եւ քառասնականաւոր, քառասնորդական։ — պահք, V. Քառասնորդք։

ՔԱՌԱՍՈՒՆ, quarante, *adj. num. — hommes. — et un.* || —, quarante, *sm. Le nombre* —. Երեսուն եւ — (բախտի թղթախաղ մը), le trente et —. *Jouer au trente et* —.

ՔԱՌԱՍՈՒՆՔ (զզուշարանի [lazaret] մէջ քառասնօրեայ արգելեան. [illegible]), V. Քառասնօր։

ՔԱՌԱՎԱՆԿ, quadrisyllabique ([illegible]), tétrasyllabe կամ tétrasyllabique, *adj.* — բառ, quadrisyllabe, *sm.*

ՔԱՌՈՐԴ, quartier, *sm.* || quart, *sm.* — մի ժամու, un quart d'heure, կամ յոկ quart. *Une pendule qui sonne les quarts.*

ՔԱՌՈՒՂԻ (ճամբու բերան. [illegible]), V. Գրեհ (2), Ճանապարհակիցք։

ՔԱՌՍՈՒՆ, V. Քառասուն։

ՔԱՍՔՆԵԼԻ, terrible, *adj.*

ՔԱՐ, pierre, roche, *sf.* — (ադիւսախաղու, տապալոյ), dame, *sf.* Թասանացի —, V. Թասանաքար, Երկաթաքար։ Լուսելու —, V. Ծեծքար։ Ծովածածուկ քար, V. Խութ։ — գանոյ, V. Թուռ, Գանձքար։ Պորտոյ — ([illegible]), clef de voûte. — կոփածոյ, տաշածոյ, տաշած —, pierre de taille. — գայթակղութեան (վէմ գլորման. խոչ եւ խութ), pierre d'achoppement. *Des gens pervers sont une pierre d'achoppement pour les bons.* Փոքրիկ —, petite pierre, pierrette, *sf.* — նետել, jeter, lancer une pierre. —ի բռնել, attaquer à coups de pierres, lapider, *va.*

ՔԱՐԱԲԱՆ, lithologue, *sm.* Կ'ըսուի եւ քարագէտ։

ՔԱՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, lithologie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ քարագիտութիւն։

ՔԱՐԱԲԵԿ ԳՈՐԾԻ (վիրաբուժից), lithotriteur, *sm.*

ՔԱՐԱԲԵԿՈՒԹԻՒՆ, lithotritie ([illegible]), *sf. La — est d'invention récente.*

ՔԱՐԱԳԷՏ, V. Քարաբան։

ՔԱՐԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, V. Քարաբանութիւն։

ՔԱՐԱԳՈՐԾ, V. Քարակոփ։

ՔԱՐԱԴԱՌՆՈՒԹԻՒՆ, lapidification, *sf.*

ՔԱՐԱԴԷԶ, V. Քարակոյտ։

ՔԱՐԱԹԱԹՈՉ } (տեսակ մը մողիզական սողուն), gecko ([illegible]), *sm.* Քարաբոս որմոց. V. Քարբոշիկ։
ՔԱՐԱԹՈՉ }

ՔԱՐԱԺԱՅՌ, roche, *sf.*, rocher, *sm.*

ՔԱՐԱԾԻԾԱՌՆ, martinet, *sm.*

ՔԱՐԱԿԵՐ (խեցեմորթ), lithophage, *adj.* et *sm.*

ՔԱՐԱԿԵՐՏ, V. Քարաշէն։

ՔԱՐԱԿՈՅՏ, amas de pierres, rocaille, *sf.*

ՔԱՐԱԿՈՓ, tailleur de pierres, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ քարկոփիչ, քարահատ(1), քարագործ։

ՔԱՐԱՀԱԼ, lithontriptique, *adj.* Դեղ —, lithontriptique, *sm. Un* —.

ՔԱՐԱՀԱՆ (քարափանքէ քար հանող), carrier, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ քարահատ(2)։

ՔԱՐԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ (երիկամանց քարի հանելը), taille, *sf. On lui a fait l'opération de la* —.

1. **ՔԱՐԱՀԱՏ**, tailleur de pierres. *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ քարակոփ, քարկոփիչ, քարագործ։ — գործի (վիրաբուժից), lithotome, *sm.* V. եւ Քարաբեկ գործի (վիրաբուժից)։

2. **ՔԱՐԱՀԱՏ** (քարահանքէ քար հանող), carrier, *sm.* Կ'ըսուի եւ քարահան ։

ՔԱՐԱՀԱՏՔ (քարի հանք, բոլորակ), carrière, *sf.* — *de marbre, d'ardoise.* Տէր քարահատաց, carrier, *sm.*

ՔԱՐԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ (միզի անցքին մէջ քար գոյանալը. Հարթ լիթիէ), lithiase կամ lithiasie (լիթիազ, լիթիազի), *sf.*

ՔԱՐԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, lithomancie, *sf.*

ՔԱՐԱՀՈՂ, tuf (թիւֆ), *sm.*

ՔԱՐԱՁԻԳ ԼԻՆԵԼ, lapider, *va.*

ՔԱՐԱՁԻԹ, V. Քարձէթ ։

ՔԱՐԱՂ (սալփէթր), salpêtre, nitre, *sm.*

ՔԱՐԱՅԱՏԱԿ, pavé en pierres, *adj.* || pavé, pavement, *sm.* — ընել, paver, *va.*

ՔԱՐԱՅԻՆ, pierreux, euse, *adj.*

ՔԱՐԱՅԾ, chamois, *sm.*

ՔԱՐԱՅՐ, grotte, caverne, *sf.*, antre, *sm.*

ՔԱՐԱՆԱԼ, changer en pierre, se pétrifier, se lapidifier, *vpr.*

ՔԱՐԱՆՁԱՒ, caverne, *sf.*, antre, *sm.*

ՔԱՐԱՇԱՐ (քարերու շար), assise, *sf.*

ՔԱՐԱՇԷՆ, bâti en pierre, de pierre, *adj.* — տուն, une maison en կամ de pierre.

ՔԱՐԱՌՈՒԹՈՅՏ, lotier, *sm.*

ՔԱՐԱՍՈՍՆՁ, lithocolle, *sf.*

ՔԱՐԱՏՈՒՆԿ, lithophyte, *sm.* *Diverses espèces de polypiers sont des —s.*

ՔԱՐԱՑԱԾ (քարացեալ մարմին, նիւթ), pétrification, *sf.* V. Քարացեալ ։

ՔԱՐԱՑԵԱԼ, pétrifié, ée, lapidifié, ée, *adj.*

ՔԱՐԱՑՈՒՄ } (քարանալը), **ՔԱՐԱՑՈՒՄՆ** } pétrification, lapidification, *sf.*

ՔԱՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, changer en pierre, pétrifier, lapifier, *va.*

ՔԱՐԱՑՈՒՑԻՉ, pétrifiant, ante, lapidifique, *adj.*

ՔԱՐԱՓ } (գետի կամ ծովու **ՔԱՐԱՓՆ** } եզերքը քարաշարակ նաւամբայ. քէյ), quai (քէ), *sm.* *Il y a de magnifiques —s à Paris. Se promener sur les —s.* Կ'ըսուի եւ Պարափին ։ || — (ափին, եզր [նաւահանգստի]), quai, *sm.* Քամ քարափիանց, quayage (քէյաժ. արմատն է quai) կամ quaiage (քէյաժ), *sm.* || — (հանգիստի կամ հանգրուանի երկաթուղւոյ), quai, *sm.* *Il se tenait sur le — de la gare.*

ՔԱՐԱՔՈՍ (մամուռ քարանց), lichen (լիքէն'), *sm.*

ՔԱՐԳԻՐԻՉ, touche, *sf.*

ՔԱՐԵԱՅ } (քարէ), de կամ **ՔԱՐԵՂԷՆ** } en pierre, *adj.* V. եւ Քարային, Քարաշէն, Քարակերտ ։

ՔԱՐԸՆԿՈՅՆ ԼԻՆԵԼ, achopper, *vn.* *C'est là où tous ont achoppé.*

ՔԱՐԹՕԶԻԿ (տեսակ մը փորիկ մողէզ), tarentule, *sf.* Կ'ըսուի եւ Քարաթօզ որմնց (ՔԱՐԱԹՕԶ) ։

ՔԱՐԾԱՆԿ (կէնկէլ), écrevisse, *sf.*

ՔԱՐԻԻՂ, V. Քարձէթ ։

ՔԱՐԻԻՂԱՐԱՆ, V. Քարձիթա-րան ։

ՔԱՐԿՈԹՈՂ, cippe, *sm.*

ՔԱՐԿՈԾ, lapidé, ée, *adj.* - առնել, V. Քարկոծել ։

ՔԱՐԿՈԾԱՆՔ, V. Քարկոծումն ։

ՔԱՐԿՈԾԵԼ (քարկոծ առնել), lapider, *va.* *Les Juifs lapidaient les adultères.* || — (ի խաչ հանել), lapider, *va.* *Vous vous ferez — si vous parlez ainsi.*

ՔԱՐԿՈԾՈՒԹԻՒՆ, } lapidation, **ՔԱՐԿՈԾՈՒՄ**, } *sf. La —* **ՔԱՐԿՈԾՈՒՄՆ**, } *de saint Étienne.*

ՔԱՐԿՈՓԻՉ, V. Քարակոփ։

ՔԱՐՁԷԹ (Ի-ւ Է-ւէ. ՏԷՐԷ·Լ), pétrole, *sm. L'huile de — après avoir été purifiée est employée pour l'éclairage.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Քարիւղ։

ՔԱՐՁԻԹԱՐԱՆ (գործարան քարձիթոյ), pétrolerie, *sf.* Կ'ըսուի նաեւ Քարիւղարան։

ՔԱՐՃԻԿ (Ի-ւլէ), gésier, *sm. Le grain passe du jabot* (*զըմուռն. կերակուր.* Է--ր--Է. զաղղ. կ'ըսուի նաեւ *gave, sf.*) *dans le —, où il est broyé et réduit en pâte avant d'arriver à l'estomac.* — (որսական թռչնոց), mullette, *sf.*

ՔԱՐՄԱՐՑԱՆԿ (նայլած կապարի փրփուրն. Ի-րրէ-ԷՆԷ), litharge, glette, *sf. Le vin dans lequel on a mis de la litharge est très nuisible.*

ՔԱՐՄԱՐՑԱՆԿՈՏ (քարմարցանկով խառնուած [գինի]), lithargé, ée կամ lithargiré, ée, *adj.* Ըստ Լիտրէի գրելու է lithargyré, ée.

ՔԱՐՇԵԼ, tirer, *va.* || traîner, entraîner, *va.*

ՔԱՐՇԵՎ, précipice, *sm.* — *profond, affreux.*

ՔԱՐՇՈՂԱԿԱՆ, attractif, ive, *adj. L'aimant a une vertu* (*զօրութիւն*) *attractive.*

ՔԱՐՇՈՒՄ, **ՔԱՐՇՈՒՄՆ**, } action de tirer, tirage, *sm.* || tiraillement, *sm.*

ՔԱՐՈԶ, héraut (Տէ-Է), crieur, *sm.* || prédicateur, *sm.* || sermon, *sm.* — *édifiant. Beau —. Prêcher un —. Entendre un —.* prédication, *sf. Assister à la —.* — կիրակէից, dominicale, *sf.* — չարչարանաց Քրիստոսի (լացի քարոզ), passion, *sf. Il a prêché la —.* — (պաշտօնէից բողոքականաց), prêche, *sm. Assister au —.* — տալ, donner կամ prononcer un sermon, prêcher, *va.* — տալ (ձանձրալի խօսքերով խօսել), sermonner, *va.*

ՔԱՐՈԶԱԳԻՐ (մատենագիր քարոզից), sermonnaire, *sm. Il y a dans sa bibliothèque beaucoup de —s.*

ՔԱՐՈԶԱԿԱՆ, sermonnaire, *adj. Le genre —.*

ՔԱՐՈԶԱՐԱՆ (աղօթանոց [բողոքականաց]), prêche, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ ժողովարան։

ՔԱՐՈԶԳԻՐՔ (քաղուածոյք քարոզից), sermonnaire, *sm.* — *pour le carême.*

ՔԱՐՈԶԵԼ (ամէն տեղ հռչակել. Է-Լ ԷԻ-Է), proclamer par la voix du héraut (Տէ-Է), annoncer publiquement, publier à haute voix, *va.* || — (քարոզ տալ), prêcher, *va.* Աւետարանը —, prêcher l'Évangile, évangiliser, *va.* — յանապատի (լսելի չըլլալ), prêcher dans le désert (n'être point écouté, n'avoir pas d'auditoire).

ՔԱՐՈԶԻՉ, prédicateur, prêcheur, *sm.* Երկրորդը կը գործածուի հեգնութեամբ. *Voilà un pauvre prêcheur.* || — (քարոզութեան դրկուած քահանայ), missionnaire, *sm.* || — (բողոքականաց), prédicant, *sm.* || — (ձանձրալի խօսքերով խօսիչ), sermonneur, euse, *s.*

ՔԱՐՈԶՈՂ, V. Քարոզիչ։ —ք (կրօնաւորք ի կարգէ սրբոյն Դոմինիկեայ), frères prêcheurs կամ լոկ Prêcheurs, *smp.* Կ'ըսուի եւ Քրոչուրք։

ՔԱՐՈԶՈՒԹԻՒՆ, prédication, *sf. La — de l'Évangile.* — Աւետարանի (առաքելութիւն), mission, *sf. Il a demandé la — de son supérieur.*

ՔԱՐՈՒԿԻՐ, de կամ en pierre.

ՔԱՐՈՏ, pierreux, euse, *adj.*

ՔԱՐՍ, V. Քարսէս։

ՔԱՐՏԱԽԱՂ, jeu de cartes.

ՔԱՐՏԷՍ, carte, *sf.*, papier, *sm.* Կ'ըսուի եւ Քարտ։

ՔԱՐՏԻՃ (թնդանօթ լեցուցելու համար երկաթի կտորուանք), mitraille, *sf. Un canon chargé à* կամ *de —. Tirer à —.* cartouche, *sf. Tirer à —.*

ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ, secrétaire, *sm.*

ՔԱՐՏՈՒՂԱՐԱՆ, secrétariat, *sm.*, secrétairerie, *sf.*

ՔԱՐՏՈՒՂԱՐՈՒԹԻՒՆ, secrétariat, *sm.*

ՔԱՐՓԵՂԵՆԱՑ (բոյս մ'է), rue de muraille, sauve-vie, *sf.*

ՔԱՑԱԽ, vinaigre, *sm.* || aigre, *adj. Du vin —.* —ով համեմել, assaisonner avec du vinaigre, vinaigrer, *va.* —ի դարձուցել, convertir en vinaigre (en acide acétique), acétifier, *va.* || aigrir, *va. La chaleur aigrit le lait.* V. եւ Քացախել։ —ի գործարան, V. Քացախագործանոց։

ՔԱՑԱԽԱԳՈՐԾ, vinaigrier, *sm.*

ՔԱՑԱԽԱԳՈՐԾԱՆՈՑ, vinaigrerie, *sf.*

ՔԱՑԱԽԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, acétification, *sf.*

ՔԱՑԱԽԱԹԱՆ, oxymel, *sm.*

ՔԱՑԱԽԱԿԱՆ (թթու, ըստ տարրագիտաց [chimiste]), acétique, *adj.*

ՔԱՑԱԽԱՀԱՄ (տունկ, թթու), acéteux, euse, *adj.*

ՔԱՑԱԽԱՄԱՆ, vinaigrier, *sm.*, burette, *sf.*

ՔԱՑԱԽԱՑԻՆ (տունկ, թթու), acéteux, euse, *adj.*

ՔԱՑԱԽԱՉԱՓ, acétimètre, *sm.*

ՔԱՑԱԽԱՎԱՃԱՌ, vinaigrier, *sm.*

ՔԱՑԱԽԱՏ (տեսակ մ'աղ), acétate, *sm.*

ՔԱՑԱԽԵԼ, vinaigrer, *va.* || aigrir, *va.*; aigrir, *vn.*, s'aigrir, *vpr. Le vin s'aigrit à l'air.*

ՔԱՑԱԽՈՒԹԻՒՆ, aigreur, *sf.*

ՔԱՑԱԽՈՒՏ (գինի), aigre, *adj.*

ՔԱՒԱՐԱՆ, purgatoire, catafalque, *sm.*

ՔԱՒԵԼ, expier, absoudre (A-voir քայով), *va.*

ՔԱՒԴԵԱՑ, astrologue, chaldéen, *sm.* Կ'ըսուի եւ Աստեղագէտ, Աստեղանշմար, Աստեղաբանակ, Ախտարմոլ։

ՔԱՒԴԷՈՒԹԻՒՆ, astrologie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Աստեղագիտութիւն, Աստեղանշմարութիւն։

ՔԱՒԹԱՐ (տեսակ կենդանի մր. [illegible]), lynx ([illegible]), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Լուսանն։

ՔԱՒԻՉ, expiatoire, propitiatoire, *adj.* || expiateur, trice, *adj.* || propitiateur. *sm.*

ՔԱՒՈՒԹԻՒՆ, expiation, propitiation, *sf.* || — (Քաւութեան սեղան), propitiatoire, *sm.*

ՔԱՒՈՍ, chaos ([illegible]), *sm. Dieu débrouilla le —.*

ՔԱՓՈՒՐ ([illegible]), camphre, *sm.*

ՔԱՓՐԱԽԱՌՆ, camphré, ée, *adj. Eau-de vie camphrée.*

ՔԱՓՐԱԿԱՆ (թթու, ըստ տարրագիտաց), camphorique, *adj.*

ՔԱՓՐԵՆԻ, camphrier, *sm.*

ՔԱՔ, merde, *sf.* V. եւ Ապաւառ։

ՔԱՔԱՐ, tarte, *sf. — à la crème. — de cerises, d'abricots.* Փոքրիկ —, tartelette, *sf.*

ՔԱՔԵԼ ([illegible]), chier, *vn.*

ՔԱՔՈՂ, chieur, euse, *s.*

ՔԱՁԻԿ ([illegible]), toile peinte, *sf.*

ՔԵՂԱՑԻԳ ԵՐԻՎԱՐ (կառաց); timonier, *sm.*

ՔԵՂԱՎԱՐ, timonier, *sm. Un coup de canon emporta le —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ղեկավար։

1\. **ՔԵՂԻ** ([կառաց, սայլի, արօրի] երկայն ձող), timon, *sm. Lever, abaisser le —.*

2\. **ՔԵՂԻ** ([նաւու] ղեկի կոթ), la

barre du gouvernail, timon, *sm.* *Gouverner, manier le timon.*

1. **ՔԵՂԻԿՈՆ** (գլանի վրայ պարուրաձեւ գիծ), hélice (էլիս), *sf.* ‖ — (քեղիկոնաձեւ անիւ), turbine, *sf.*

2. **ՔԵՂԻԿՈՆ** (ականջի եզերք), hélix (էլիքս), *sm.*

ՔԵՂԻԿՈՆԱՁԵՒ, en hélice (էլիս), *adj.* — (պարուրաձեւ) սանդուղք, escalier en hélice. — խեցի, hélice, *sf.* *Le limaçon est une —.* — անիւ, turbine, *sf.* V. եւ Քեղիկոն(1).

ՔԵՆԵԿԱԼ (պաճանագ), beau-frère (*pl.* des *beaux-frères*), *sm.*

ՔԵՆԻ (պալտըզ), belle-sœur (*pl.* des *belles-sœurs*), *sf.*

ՔԵՆԿԵՐԵՑՏԱԼ, faire semblant de pleurer, pleurnicher, *vn.*

ՔԵՌԱՅՐ (ենիշտէ), beau-frère (*pl. beaux-frères*), *sm.*

ՔԵՌԻ (տայը), oncle, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Մօրեղբայր.

ՔԵՌՈՐԴԻ (եէյէն), neveu (*pl.* des *neveux*), *sm.*

ՔԵՐՈՒՄ, grattage, *sm.*

ՔԵՐԱԿԱՆ, grammairien, *sm.* *C'est un excellent —.*

ՔԵՐԱԿԱՆԱԿԱՆ, grammatical, ale *(pl. grammaticaux), adj.* *Construction grammaticale. Principes grammaticaux.*

ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ (արուեստ դպրութեան, քերականութեան), grammaire, *sf.* *Les règles de la —. Faire une faute de —, contre la —.* ‖ — (գիրք քերականութեան), grammaire, *sf.* *Il a acheté une —.* Ուսուցիչ քերականութեան, grammatiste, *sm.*

ՔԵՐԱԿԱՆՕՐԷՆ, selon les règles de la grammaire, grammaticalement, *adv.*

ՔԵՐԵԼ, gratter, racler, ratisser, râper, *va.* ‖ raboter, planer, polir, *va.* ‖ écorcher, érafler, friser, *va.* ‖ graver, inscrire, *va.* ‖ effleurer, *va.* Թեթեւ մը —, gratteler, *va.* Թեփը — (ձկան), écailler, *va.* Մորթը —, excorier, galer, *va.* — (ձին), étriller, *va.* *Il faut — le cheval qui hennit.* Ի՛նքզինք —, V. Քերիլ.

ՔԵՐԹԱԾ, V. Քերթուած.

ՔԵՐԹԵԼ, gratter, racler, ratisser, *va.* V. Բանաստեղծել.

ՔԵՐԹՈՂ, poète, *sm.* Կ'ըսուի եւ Բանաստեղծ, Բանաւոր, Բանահիւս, Արարող, Պուէտ, Պուէտիկոս.

ՔԵՐԹՈՂԱԲԱՐ, poétiquement, *adv.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Բանաստեղծաբար, Բանաստեղծօրէն, Քերթողապէս, Պուէտիկոսաբար.

ՔԵՐԹՈՂԱԿԱՆ, poétique, *adj.* *Style, art —.* Կ'ըսուի եւ Բանաստեղծական, Պուէտական. —ն (բանաստեղծական արուեստի վրայ գրուածք), poétique, *sf.* *La — d'Aristote.*

ՔԵՐԹՈՂԱՀԱՅՐ, le père, le prince des poètes, *sm.* *Homère et Virgile sont appelés les princes des poètes.* [բար.

ՔԵՐԹՈՂԱՊԷՍ, V. Քերթողա-

ՔԵՐԹՈՂՈՒԹԻՒՆ, poésie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Բանաստեղծութիւն. —ք, —s, *sfp.* *Recueil de —s fugitives.*

ՔԵՐԹՈՒԱԾ, poème, *sm.* — *épique, héroïque, badin.* poésie, *sf.* — *lyrique, épique.* Կ'ըսուի եւ Բանաստեղծութիւն. Նոյնագիր —, V. Նոյնագիր. —ք, poésies, *sfp.* *Recueil de poésies fugitives.*

ՔԵՐԻԼ, V. Քերուիլ.

ՔԵՐԻՉ (րէնտէ), râpe, *sf.* *Une — de fer-blanc, d'argent.* — (հիւսնց. րէնտէ), V. Տաշղեր. — (տախտակագործաց), V. Քերոց. — (մետաղներ յղկելու), rabot, *sm.* — (ձիոց), étrille, *sf.* — գործի,

racloir, *sm.* Երկաթ —, rattissoire, *sf.* — (քերելու գդալիկն), grattoir, *sm.* *Effacer des mots avec un —.*

ՔԵՐՄԷ (թազը), lévrier, *sm.* — *pour le loup. Il court comme un —.* Կորիւն —ոյ, levron, *sm.*

ՔԵՐՈՂ, gratteur, raboteur, *sm.*

ՔԵՐՈՎԲԷ, chérubin (ջէրուպ-[ւէն), *sm.*

ՔԵՐՈՎԲԷԱԿԱՆ, chérubique, *adj.*

ՔԵՐՈՑ, râpe, *sf.* — (քերիչ տախտակագործաց), plane, *sf.* V. եւ Քերիչ. [*sf.*

ՔԵՐՈՒԱԾ, rattissure, raclure,

ՔԵՐՈՒՄ } (քերելը), grattage,
ՔԵՐՈՒՄՆ } *sm.* Կ'ըսուի եւ Քերուած.

ՔԵՐՈՒՔ (գազընթը), rattissure, raclure, râpure, *sf.*

ՔԵՐՈՒԻԼ, se gratter, se galer, *vpr.*

ՔԵՐՔԷՇ (տղայոց հիւանդութիւն մը. բաշագը), gourme, *sf.*, achores (ախօր), *smp.*

ՔԵՑԵԼ, séparer, arracher, *va.*

ՔԵՑՈՒՄՆ, séparation, *sf.*

ՔԵՔՈՒՐՑ (կեյիրմէ), rot (րօ), *sm.* Ըստ բժշկաց կ'ըսուի Eructation, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Զգայռութիւն, Զգայռումն, Զգայռ, Զգեռ, Զգեռք.

ՔԵՔՐՑԱԼ (կեյիրմէք), roter, *vn.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Զգայռել, Զգեռ հանել (ԶԳԵՌ), Զգռտալ.

ՔԷՆ, rancune, vengeance, *sf.* — պահել, garder —, en vouloir à.

ՔԹԱԽՈՏ (էնֆիյէ), tabac (թութուն) en poudre, à priser, կամ լոկ tabac, *sm.* *Une prise* (գառղ. կ'ըսուի եւ pincée, պտղունց) *de tabac.* — առնուլ, քաշել, priser, *v. n.* et *a.* *Il a l'habitude de —. Le tabac qu'il prisait en quantité.* — գործածող, priseur, euse, *s.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ընչառեղ. [*pince-nez*), *sm.*

ՔԹԱՄՈՑ, pince-nez (*pl.* des

ՔԹԱՊԱՀ, cache-nez (*pl.* des *chache-nez*), *sm.*

ՔԹԱՓՈՂՔ (քթի ծակ. պուռուն տէլիյի), narine, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ռնգունք, Մռունք, Պինչք. — (երիվարի), naseau, *sm.*

ՔԹԱՓՈՍՔ, fosses nasales.

ՔԹԹԵԼ, ciller, clignotter, faire un clin d'œil. Ի — ական, en un clin d'œil.

ՔԹԹԵՒՔ, cillement, clignotement, *sm.* || clin d'œil, *sm.*

ՔԹՈՒԵԼ (ոջիլները քաղել), chercher des poux, épouiller, *va.*

ՔԻԹ, nez, *sm.* — կենդանեաց, museau, *sm.* Կոր —, — crochu, Սուր — ունենալ, avoir bon —, avoir le — fin. — քթի (դէմ առ դէմ), tête pour tête. — քթի գալ, se trouver tête pour tête. —ը կախել, faire la mine, bouder, *vn.* —ը տեղ մը խոթել, V. Խոթել. —ը վեր քաշել, renifler (սիւմիւքլէ), *vn.* *Ne reniflez pus.* —ը ցաւիլ, avoir mal au —. Քթէն արիւն գալ, saigner du —. Քթէն բռնել տանել, mener quelqu'un par le —, le mener en laisse. Քթէն խօսել, parler du —, nasiller, *vn.* Քթէն երգել, chanter du —. —ը կը վազէ, le — lui coule.

ՔԻՄԵՌ (ճիւաղ առասպելական), chimère, *sf.*

ՔԻՄԻԱ, V. Քիմիագործութիւն.

ՔԻՄԻԱԳՈՐԾ, V. Քիմիարար.

ՔԻՄԻԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, alchimie, *sf.* *L'— a été une préparation à la chimie.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Քիմիա.

ՔԻՄԻԱԿԱՆ, alchimique, *adj.* *Travaux, rêveries —s.*

ՔԻՄԻԱՐԱՐ, alchimiste, *sm.* Կ'ըսուի նաեւ Քիմիագործ.

ՔԻՄՔ (առաստաղ բերանոյ. ագըզ թավանը. դամաք), palais, *sm.* *Se brûler le —. Cette herbe blesse le — des bestiaux.* || — (հաճոյք. կամք. յօժարութիւն), fantaisie, *sf.* *Vivre à sa —.* Ըստ քմաց, ըստ ի քմաց, par caprice, capricieusement, à plaisir, *adv.* Ըստ ի քմաց պատմել, faire des contes. V. Համառութիւն, Ճաշակելիք.

ՔԻՆԱԹԱՔՈՅՑ, rancunier, ière, *adj.* *C'est un homme —.* || rancunier, ière, *s.* *C'est un —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ոխակալ, Ոխապահ, Քինակալ, Չարայուշ.

ՔԻՆԱԽՆԴԻՐ, vengeur, eresse, *s.* *Dieu est un juste —.* — լինել, venger, *va.*

ՔԻՆԱԽՆԴՐՈՒԹԻՒՆ, vengeance, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Քէն, Քինահանութիւն.

ՔԻՆԱԿԱԼ, rancunier, ière, *adj.* *C'est un homme —.* vindicatif, ive, *adj.* *Homme —. Il a un caractère —.* || rancunier, ière, *s.* *C'est un —.* Կ'ըսուի եւ Քինաթաքոյց.

ՔԻՆԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, vengeance, *sf.* Կ'ըսուի նաեւ Քէն, Քինախնդրութիւն.

ՔԻՆԱՑՈՅՑ, haineux, euse, *adj.*

ՔԻՆՔԻՆԱՄԱՌ (քինքինայի ծառ), quinquina, *sm.* *Les feuilles, le fruit du —.*

ՔԻՆՔԻՆԱՅ (ջերմնացածոյց [fébrifuge] կեղեւ), quinquina, *sm.* *On lui a fait prendre du —. Vin de —.*

ՔԻՉ, peu, *sm.* —, — բան, peu, *sm.* || —, peu considérable, peu nombreux, modique, exigu, uë, petit, ite, moindre, *adj.* || —, peu, moins, *adv.* — մը, un peu, quelque peu, tant soit peu, peu. Այս երիտասարդը — մը ստահակ է, ce jeune homme est tant soit peu fripon. *Il est quelque peu orgueilleux.* — մ'ատեն, — մը, tant soit peu. Իրաւ —, bien peu, quelque peu, tant soit peu. Կարելի եղածին չափ —, tant soit peu. —էն —, à grand marché faire. *A grand marché faire, il n'en sera pas quitte pour vingt mille francs.* — —, քիչ քիչ, peu à peu, petit à petit, pied à pied. — ատենէն, dans peu, sous peu. — ժամանակի մէջ, en moins de rien. Թէ եւ — մը, եթէ — մը, — մ'որ, pour peu que, si peu que. —ով, de peu, maigrement, *adv.* *Il a de quoi vivre, mais bien maigrement.* —ով ազատիլ, en être quitte pour . . ., en sortir à bon quitte. — մնաց, il ne s'en est fallu que de l'épaisseur d'un cheveu.

ՔԻՊՈՍ ([Պերուի հին բնակչաց գիրերու տեղ գործածուած] հաստ դերձաններ, առասաններ), quipos (գիփօ), *smp.*

ՔԻՍԱՄՆ (տունկ մի է), V. Քուշնայ.

ՔԻՐՏՆ, V. Քրտինք.

ՔԻՒ (սաչաք), auvent, *sm.* *Se mettre à couvert de la pluie sous un —.*

ՔԼՈՐ, chlore (քլօր), *sm.* *Le — sert à blanchir les toiles.*

ՔԼՈՐԱԿԱՆ, chlorique, *adj.* *Acide —.*

ՔԼՈՐԱԿԵՐՊ, V. Քլորուկ.

ՔԼՈՐԱՅԻՆ, chloreux, euse, *adj.*

ՔԼՈՐԱՉԱՓ, chloromètre, *sm.*

ՔԼՈՐԱՋՐԱԿԱՆ, chlorhydrique, *adj.*

ՔԼՈՐԱՋՐԱՏ, hydrochlorate, [*sm.*

ՔԼՈՐԱՋՐԱՏԱԿԱՆ (թթու), hydrochlorique (acide), *adj.*

ՔԼՈՐԱՏ (տեսակ մ'աղ), chlorate, *sm.* — *de potasse.*

ՔԼՈՐԱՒՈՐ, chlorure, *sm.*

ՔԼՈՐՈՒԿ, chloroforme, *sm.*

Le — a comme l'éther la propriété de produire l'insensibilité.

ՔԾԻՆՔ, caresse, *sf.* || cour, *sf.* Քծինս առնել, ի քծինս հարկանել, caresser, flatter, *va.*

ՔԾՆԱՐԱՆ, cajoleur, euse, *s.* Կ'ըսուի եւ Շողոմարար, փաղաքշօղ.

ՔԾՆԱՐԱՆԵԼ, caresser, cajoler, *va.* || en conter à une femme, galantiser, *va.*

ՔԾՆԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ, cajolerie, galanterie, madrigal (*pl.* des *madrigaux*), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Շողոմութիւն, փաղաքշանք.

ՔԾՆԻ, flatteur, euse, *adj.*

ՔԾՆԻԼ, flatter, chercher à plaire, *va.* || faire la cour, faire le jeune beau, courtiser, galantiser, en conter à une femme, *va.*

ՔԾՆՈՂ, flatteur, euse, caressant, ante, *adj.* Այր կնոյսուր եւ — կանանց, un vert galant. Ծաղրական կերպով —, galantin, *sm.*

ՔԾՆՈՂԱԿԱՆ ԲԱՆՔ, flatterie, *sf.* [ière, *s.*

ՔՂԱՔՈՐԴ (ձեթ), filassier,

ՔՂԱՀԱՆ (հրացանի մէջէն քուլք [bourre] հանելու գործիք), tire-bourre (*pl.* des *tire bourres*), *sm.*

ՔՂԱՄԻԴ (կարճ եւ բեքեւ կերպնոց մը), chlamyde (տե՛ս. բառ յունարէն), *sf.*

ՔՂԱՆՑՔ, le bord d'une robe, d'un manteau.

ՔՃՔՃԵԱԼ (հանդերձ), délabré, ée, déguenillé, ée, *adj.*

ՔՃՔՃԵԼ, mettre en lambeaux, délabrer, *va.*

ՔՄԱՅԱՐԴ. — (առայօղ) առասպել, conte fait à plaisir.

ՔՄԱՀԱՃ, arbitraire, inquisitorial, ale (*pl. inquisitoriaux*), *adj.* — իշխանութիւն, arbitraire, *sm.*

ՔՄԱՀԱՃՈՅՔ, caprice, *sm.* *Contenter les —s d'une personne.* rat, *sm.* *C'est un homme qui a des —s.*

ՔՄԱՀԱՃՈՒԹԻՒՆ (այլանդակ հաճոյք, ախորժք), vertigo (Լեւ. բառ լատիներէն), *sm.* *Elle a de singuliers —s.* [*adv.*

ՔՄԱՅԱԲԱՐ, capricieusement,

ՔՄԱՅՈՏ, capricieux, euse, *adj.* et *s.*

ՔՄԱՅՔ, caprice, *sm.*

ՔՄԱՎԱՐ, capricieux, euse, *adj.* et *s.*

ՔՄԵՐՔ, caprice, *sm.* *Ce poète ne compose guère que de —.*

ՔՄԻՆ, embûche, *sf.* V. Եւ Որոգայթ.

ՔՆԱԲԵՐ, V. Քնածու.

ՔՆԱԽՕՍ (քնոյ մէջ խօսող), somniloque, *adj.*

ՔՆԱՄԵՐ, somnifère, soporatif, ive, soporifère կամ soporifique, *adj.* — դեղ, somnifère, soporatif, soporifère կամ soporifique, dormitif, *sm.*

ՔՆԱԿԻՑ, coucheur, euse, *s.* Կ'ըսուի եւ Անկողնակից.

ՔՆԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, la perte du sommeil, insomnie, *sf.* [et *s.*

ՔՆԱՇՐՋ, somnambule, *adj.*

ՔՆԱՇՐՋՈՒԹԻՒՆ, somnambulisme, *sm.*

ՔՆԱՆԱԼ, dormir (Avoir ննջ-դակով), s'endormir, sommeiller, reposer, faire un somme, faire dodo. Ոտքի վրայ —, dormir debout, tout debout. Լաւ մը —, faire un bon somme, dormir d'un bon somme. Ճաշ — (ուշ ելնել անկողնէն), dormir la grasse matinée (ու սինձն pendant la grasse matinée). Անհոգ —, dormir en sûreté. Աղէկ քնացայ, j'ai bien dormi, j'ai dormi d'un bon somme. Այնչափ աղէկ չքնացայ, j'ai assez mal dormi. Գիշերն ի բուն չքնացայ,

je n'ai pu clore կամ fermer l'œil de toute la nuit կամ de la nuit. Եւ վերջին պատառը բերանը, ճնացաւ վերջապէս, V. Պատառ։

ՔՆԱՇՐՋԻԿ, somnambule, noctambule, *adj.* et *s.* V. եւ քնայած։

ՔՆԱՇՐՋՈՒԹԻՒՆ, somnambulisme, noctambulisme, *sm.* կ'ըսուի եւ քնայածութիւն։

ՔՆԱՍԷՐ, dormeur, euse, *s.*

ՔՆԱՏՈՒԹԻՒՆ, la perte du sommeil, insomnie, *sf.* V. եւ քնահատութիւն։

1\. **ՔՆԱՐ**, lyre, *sf.* Չորեքտասնեան —, tébracorde, *sm.* — զարնել, jouer de la —.

2\. **ՔՆԱՐ**, V. կրայ(3)։

ՔՆԱՐԱԿԱՆ, lyrique, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ քնարերգական։

ՔՆԱՐԱՀԱՐ, joueur de lyre.

ՔՆԱՐԵՐԳԱԿ, V. քնարերգու։

ՔՆԱՐԵՐԳԱԿԱՆ, lyrique, *adj.* կ'ըսուի եւս քնարական։

ՔՆԱՐԵՐԳՈՒ, auteur, poète lyrique, կամ լոկ lyrique, *sm.*

ՔՆԱՐԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, lyrique, *sm. Il réussit principalement dans le —.*

ՔՆԱՑՈՂ, dormant, ante, *adj.*

ՔՆԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, faire dormir, endormir, *va.*

ՔՆԱՓ, somnolent, ente, *adj.*

ՔՆԱՓՈՒԹԻՒՆ, somnolence, *sf.* քնափութեան, somnolent, ente, *adj.*

ՔՆԷՏ, somnolent, ente, *adj.*

ՔՆԵԼՏԵՂ } (քունքերը),
ՔՆԵՐՔ } tempe, *sf.* կ'ըսուի նաեւ իրանումն, Մամեյին, Մօսիապծակք։

ՔՆԷՈՒԹԻՒՆ, somnolence, *sf.* քնէութեան, somnolent, ente, *adj.*

ՔՆՆԱԿԱՆ, critique, *sm.* — plein de goût. Հայերէն կ'ըսուի եւս քննադատ, քննադատ։

ՔՆՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, critique, *sf.* կ'ըսուի նաեւ քննադատութիւն։

ՔՆՆԱԴԱՏ, critique, *sm. C'est un — fort judicieux.* Հայերէն կ'ըսուի եւս քննաբան, քննադատ։

ՔՆՆԱԴԱԿԱՆ, critique, *adj. Observations, notes —s.*

ՔՆՆԱԴԱՏԵԼ, critiquer, *va.* — *un ouvrage, un auteur.* կ'ըսուի նաեւ քննադատել։

ՔՆՆԱԴԱՏԵԼԻ, critiquable, *adj. Les meilleurs ouvrages sont —s.*

ՔՆՆԱԴԱՏՈՒԹԻՒՆ, critique, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ քննաբանութիւն։

ՔՆՆԱԽՆԴԻՐ ԱՐԱՑՈՂ (պարսաւանքէ. ընախնդիր), critique, *adj. Esprit —.* || critique, *sm. C'est un — fâcheux.*

ՔՆՆԱԽՕՍԵԼ, disserter, *vn.*

ՔՆՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, dissertation, *sf.*

ՔՆՆԵԼ, examiner, étudier, *va.* || censurer, contrôler, *va.* — (գրերը), compulser, *va.* Մանր, մանրախուզի —, examiner minutieusement, éplucher, *va. Eplucher la conduite de quelqu'un.* examiner scrupuleusement. Մանր եւ խիստ — (մաղէ անցունել), passer par l'étamine. Խոր կերպով —, examiner à fond, scruter, *va.* — վեր ի վերոյ, հարեւանցի, passer au gros sas (⁓). Այս բանին համար կը պարսաւեն, բայց եթէ քննես ճշմարիտը իրաւունք ունի, on le blâme de cela, mais au fond il n'a pas tort.

ՔՆՆԻՉ, explorateur, trice, scrutateur, trice, *adj.* || — examinateur, trice, contrôleur, eu-

se, s.; explorateur, vérificateur, scrutateur, sm. — (վարուց այլոց), critique, sm. *C'est un — fâcheux.* censeur, sm. *Un — équitable. Un rude —.* — գրոց, լրագրաց, բանաստեղծութեանց, V. Գրաքննիչ. — ճուէից, V. Քուարկող.

ՔՆՆՈՂ, V. Քննիչ.

ՔՆՆՈՒԹԻՒՆ, examen (Երկրաչ. ըստ ումանց Երկրաչ.), sm. || enquête, sf., contrôle, sm. || exploration, sf. Աշխարհագրական —, V. Աշխարհագրութիւն. Զօրքերու եւ նաւեր —, reconnaissance, sf. Նորոց — (վաճառաց), recensement, sm. — միզի, uroscopie, sf. — անցունել, passer, subir un examen. — ընել, faire l'examen, examiner. Խիստ քննութենէ անցընել, passer par le tamis.

ՔՆՆՈՒԻԼ, être examiné. Խստութի — (մաղէ անցնիլ), être examiné sévèrement, passer par l'étamine.

ՔՆՈՏ, somnolent, ente, adj.

ՔՆՈՏՈՒԹԻՒՆ, somnolence sf.

ՔՆՔՇԱԼ (գրգռիլ եւ զզուիլ), se dorloter, se mignoter, se mignarder, vpr. *Cette femme se mignarde trop.*

ՔՆՔՇԱՆՔ, délicatesse, sf.

ՔՆՔՇԵԼ, faire le dégoûté. Կ'ըսուի եւս Նազել.

ՔՆՔՇԵՑՆԵԼ, dorloter, délicater, mignarder, va.

ՔՆՔՈՒՇ, délicat, ate, tendre, douillet, ette, mignard, arde, adv. || —, douillet, ette, s. *C'est un —, une douillette.* — ամուսնանալ (զմանուկ), V. Քնքշեցունել.

ՔՇԵԼ, chasser, expulser, pousser, va. Եա —, pousser, va. Առաջ —, V. Առաջ. Ճանճերը —, chasser les mouches, émoucher, va. Մէկն ուզածին պէս —, tourner une personne à son gré.

ՔՇՈՑ, flabellum (Փողովրդ.), sm.

ՔՋԱՆԱԼ, s'écouler, vpr.

ՔՋԵԼ, V. Կոճոպել.

ՔՋՓԵԼ (կցամբեր), ravauder, va. *On l'a bien ravaudé.*

1. ՔՈԹԱՆՈՑ (Գեր. Երկր.), camisole, sf. — բանտակարաց, մոլեգին յիմարաց, — de force.

2. ՔՈԹԱՆՈՑ (եկեղեցակաց կապէ շապիկ մը), surplis, sm. *Il vint en — et en bonnet carré.*

ՔՈԹԱՆՈՑԻՔ (մանկանց եւ կանանց), brassières, sfp. Կրնայ գործածուիլ նաեւ միաբար *Une brassière d'enfant.*

ՔՈԼԻՔ (այծ անեղջիւր), chèvre mousse.

ՔՈՂ, voile, rideau, sm., couverture, sf. Փոքրիկ — (գլխարկի կանանց), voilette, sf. —ով ծածկել, couvrir d'un voile, voiler, va. Երեսին վրայ — ձգել, երեսը —ով ծածկել, se couvrir d'un voile, se voiler, vpr.

ՔՈՂԱԾԱԾՈՒԿ, caché sous un voile, voilé, ée, adj.

ՔՈՂԱՐԿԵԼ, couvrir d'un voile, voiler, va.

ՔՈՅՐ, sœur, sf.

ՔՈՅՐԱԲԱՐ, comme une sœur, [adv.

ՔՈՅՐԱՍՊԱՆ, fratricide, sm.

ՔՈՐՔՈՏԵԼ, gratter, va.

ՔՈՐՔՈՏՈՒՄՆ (բազկաց եւ ոտուինց ձգտումն. Երբժշկ.), pandiculation, sf. [sm.

ՔՈՌ (Հրէից չափ մի է), cor,

ՔՈՍ (Բժշկ.), gale, sf. — (ձիոց), farcin, rouvieux կամ roux rieux, sm. — (շանց), rouvieux կամ roux-vieux, sm. — (պտուղոց), champignon, sm. Մանր —, չոր —, menue gale, gale sèche grattelle, sf.

ՔՈՍՈՏ (Բժշկ.), galeux, euse, adj. *Cet enfant est si —, qu'il fait peur. Brebis galeuse.*

farcineux, euse, rouvieux կամ roux-vieux, *adj. m. Cheval rouvieux.*||galeux,euse,*s.C'est un —.* Ո՛վ — է՝ թող քերուի (առակ, այսինքն՝ յանցաւոր եղողը՝ թող խօսքէրս վրան առնու), qui se sent galeux se gratte. *Je n'en dis pas davantage; qui se sent galeux se gratte.* [galeux.

ՔՈՍՈՏԻԼ, avoir la gale, être

ՔՈՎ, côté, *sm.* —ը, à côté de, auprès de, autour, *prép.* Մեր —ը, à côté de nous. —է —, côte à côte, l'un à côté de l'autre. —էն, de côté, de près. —ի ցաւ, V. Ցաւ։ —ը կը ցաւի, il a mal au côté, un mal de côté. Մէկուն —էն չզատուիլ, être aux trousses de quelqu'un.

ՔՈՎԸՆՏԻ, de côté. — պառկիլ, se coucher sur le côté.

ՔՈՎԹՈՒՐ (ստան գլխու մասն), architrave, *sf. "Au-dessus de l'— et de la frise sont à chaque face de grands frontons.,, FÉN. Tél. IV.*

ՔՈՐԵԼ, gratter, *va.* — զանձն, se gratter, *vpr.* Էշ զէշ քորէ (կ'ըսուի երկու անձանց համար որ չափազանց գովեստներ կուտան իրարու), un âne gratte l'autre, կամ l'âne frotte l'âne (յաճախ կը գործածուի եւ այս առակիս լատիներէնն որ է Asinus asinum fricat). Էշ զէշ քորէ (եւ այս կ'ըսուի երբոր երկու ապէշ կը գովեն զիրար), ce sont deux ânes qui se grattent.

ՔՈՐԵՊԻՍԿՈՊՈՍ (փոխանորդ եպիսկոպոսի), chorévêque (գաւառին), *sm.* Կ'ըսուի եւ Գաւառաստուչ։

ՔՈՒՆԻՉ (քննիչ քուէից), scrutateur, *sm.*

ՔՈՒԲՈՍ, } cube, *sm.* || dé, *sm.*
ՔՈՒԷ, } Կ'ըսուի եւ Տապլեղալուն։ || vote, *sm.*, boule, ballotte, *sf.*, suffrage, *sm.*, voix, *sf.* Քուէի դնել, mettre aux voix. Քուէի դրուիլ, être mis aux voix. Քուէն տալ, donner son vote, voter, *vn. Il n'a pas voulu —.* V. եւ Քուէարկել։ Քուէիւք ընտրուիլ, être élu par des suffrages, par la voix des suffrages կամ par scrutin. Ընտրուեցաւ առաւելութեամբ քուէից, il a été élu à la pluralité des suffrages.

ՔՈՒԷԱՏՈՒՓ, V. Քուէտուփ։

ՔՈՒԷԱՐԿԵԼ (քուէն տալ), donner son vote, voter, *vn. Il n'a pas voulu —.* || — (քուէով ընդունել), voter, *va. — une loi, un impôt.*

ՔՈՒԷԱՐԿՈՂ, votant, *adj.* et *sm. Membre —. Il y avait trente —s.*

ՔՈՒԷԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, votation, *sf. La — n'a pas été libre.* scrutin, *sm. Elire par —. Demander le —.* Ընդհանուր —, suffrage universel. Համեմատական —, ballottage, *sm.* [*sm.*

ՔՈՒԷՀԱՄԱՐ, dépouillement,

ՔՈՒԹԷՇ (Ֆրանս. ...), rougeole, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Հարսանիքէ, վարդ, վարդախտ, վարդացոց, վարդի ծոց (ռամ)։

ՔՈՒԼ (մէջ), filasse, *sf.* — (հրացանի), bourre, *sf. La — d'un fusil, d'un canon.*

ՔՈՒՆ, sommeil, somme, repos, dormir, les pavots du sommeil, *sm.* — քաղցր, հանդարտ, անոյշ, խաղաղական, sommeil doux, faisible, tranquille. — խոր, ծանր, խորարթուն, ծանրարթուն, դժուարարթուն, թանձրամած (ծանր ննջումն), sommeil profond, կամ profond sommeil. — մահուան (մահանման գոյն ննջումն), un sommeil de mort. — միջօրեայ (ընդհանուր ...), ... —, m...

méridienne, sieste, *sf. Faire la* կամ *sa méridienne. Vous avez fait une longue sieste.* — յաւիտենից (մահ. ի բնոցոծ.), le sommeil éternel (la mort). — բերել, endormir, *va.* — լինել, ըլլալ, ննջ մէջ ըլլալ, s'endormir, s'assoupir, *vpr.*, sommeiller, *vn.*, faire un somme, *va.* Եւս — կէս արթուն ըլ լալ, être entre la veille et le sommeil. — ունենալ, avoir sommeil, avoir envie de dormir, être tout assoupi. Ոտնակից — ունենալ (քունն անձնէրէն կալել), dormir debout, tout debout. — ը ծանր կամ մահ ըլլալ, dormir comme un loir (առնէտ. կէտ ուղ-ղուղ), comme une marmotte (մկնարջ. արջամուկն). Խորունկ — քաշել, dormir sur les deux oreilles, dormir comme un sabot. —ս եկաւ, j'ai envie de dormir, le sommeil me prit. Խոր —ի մը մտաւ, il fut pris d'un sommeil profond, un profond sommeil le prit. —ս չի տարաւ, je n'ai pu m'endormir. Բոլոր գիշերը —ս չեկաւ, կամ —ս չի տարաւ, je n'ai pas fermé l'œil կամ les yeux de toute la nuit. Բոլոր գիշերն անընդհատ քնով քնացաւ, il a fait la nuit tout d'un somme, կամ il n'a fait qu'un somme toute la nuit.

1. ՔՆԱՆԱԼ (ի քուն կալ. ննջել), sommeiller, *vn.*

2. ՔՆԱՆԱԼ (գիշերը կնոջ հետ քնանալ), dormir avec une femme.

ՔՆԱՆՔ (..), V. Խառնուռն, Երանելիք, Մտնւոր. ձայնք, Քներք, Քնելոցն։

ՔՈՒՇՆԱՅ (տունկ մի է), orobe, *sf.* Կ'ըսուի նաեւ Քիսամն։

ՔՈՒՉ, V. Կոչ կամ Կոյս։

ՔՈՒՇՏԻՆԳԻՐ (ըմբիշ), lutteur, *sm.*

ՔՈՒՌԱԿ (..), poulain, *sm.*

Հայերէն կ'ըսուի եւ Ջիագուռակ։

ՔՈՒՐԱՅ (հալոց. ..), creuset, *sm.*, fournaise, *sf.* — (ոսկւոյ եւ արծաթոյ. ..), coupelle, *sf.*

ՔՈՒՐՁ, sac (..), *sm.* — *de toile, de crin, de velours, de papier.*|| — (բրձեղէն, խարազն հանդերձ), sac, *sm.* Կ'ըսուի եւ խորգ։ *Porter le — et le cilice* (*մազեղէն զգեստ*).

ՔՈՒՐՄ (հեթանոսաց), prêtre, *sm.* Տոհմային — Հռովմայեցւոց, V. Տոհմապետ։

ՔՈՒՐՋ, guenille (..), chiffon, penaillon, *sm.*

ՔՈՒՔԱՔ, cri, *sm. Dieu entend les —s de l'opprimé, des veuves et des orphelins.* plainte, *sf. S'abandonner aux cris et aux —s.* gémissement, *sm. Le — des blessés, des mourants. Pousser des —s.*

ՔՉԱՓՈՐԻԿ, V. Աստմնակերկիս։

ՔՋԹԵԼ (..), bâtir, *va. Cette robe n'est pas cousue, elle n'est que bâtie.* [*sm.*

ՔՋԹՈՑ (..), bâti,

ՔՋԻՆԱԿ (լուծիչ եւ ործացուցիչ տունկ մի է. ..), épurge, *sf.*

ՔՍԱԿ, bourse, *sf.* Խուրջ —, escarcelle, *sf.* Փոքրիկ —, V. Քսակիկ։ — (պայթուցիկ) փամփուշտի (cartouche) հրացանից(..), giberne, *sf.*

ՔՍԱԿԱԳԻՆ, acheté, ée, *adj.*

ՔՍԱԿԱԳՈՐԾ, boursier, ière, *s.*

ՔՍԱԿԱԿԱԼ (..), caissier, ière, *s.* Արքունի —, intendant, trésorier des menus plaisirs.

ՔՍԱԿԱԿՏՐԻՉ } (..), coupeur de
ՔՍԱԿԱՀԱՏ } bourses, pick-
ՔՍԱԿԱՀԱՏԻԿ } pocket (..), filou (*pl.* des *filous*, մեծամեծ է նաեւ *filoux* գրուած), *sm.*

ՔՍԱԿԱԿԱԼԱՋԱՌ, boursier, ière, *s.*

ՔՍԱԿԱՒՈՐ (Տէրութենէ դպրոցի համար թոշակ ունեցող աշակերտ), boursier, *sm.*

ՔՍԱԿԻԿ, petite bourse, *sf.*, sachet, *sm.*

ՔՍԱՆ, vingt (ՎԵՆ), *adj. num. card.* — *hommes. Cent quatre-vingts francs. Quatre-vingt deux, ութսուն եւ երկու.* || —, vingt, *sm.* — *multiplié par deux.* — մի, V. Քսանեակ. — եւ մի (խաղ մի է), le vingt et un.

ՔՍԱՆԱԿՈՂՄ. Մարմին —, icosaèdre, *sm.*

ՔՍԱՆԱՄԵԱՅ, de vingt ans; âgé de vingt ans.

ՔՍԱՆԱՆԻՍՏ. Մարմին —, icosaèdre, *sm.*

ՔՍԱՆԵԱԿ (խաւն մի), vingtaine, *sf. Une — de personnes, d'arbres.*

ՔՍԱՆԵՐՈՐԴ, vingtième, vingt (ՎԵՆ), *adj. num. ordinal. Chapitre vingt.* — մասն, vingtaine, *sm. Il est héritier pour un —.* — or, vingtaine, *sm. Le — du mois.* vingt, *sm. Le — du mois, de sa maladie.*

ՔՍԱՆԵՒՀԻՆԳԵՄԵԱԿ (հանդէս որ կը կատարուի ամուսնութեան քսանեւհինգերորդ տարին՝), noces d'argent.

ՔՍԱՆՈՐՁԱՅ (տունկ), icosandre, *adj.*

ՔՍԱՆՈՐՁԱՅՈՒԹԻՒՆ, icosandrie, *sf. Les roses appartiennent à l'—.*

ՔՍԱՆՈՒՄԷԿ, vingt et un. || — (խաղ մի է)), le vingt et un.

ՔՍԵԼ, frotter, *va.*

ՔՍԵՍՏ (գինւոյ հին չափ մը), setier, *sm.* կիսաքսեստ, demi-setier.

ՔՍԻՍՏԻՆ (եւրոպ.), aiguière, *sf.* — *d'étain, d'argent, d'or, de porcelaine.* Ջուրին կամ լական եւ — (ձեռի եւրոպ.), un bassin et une —. — մը ջուր, aiguiérée, *sf. Il lui a jeté une — d'eau sur la tête.*

ՔՍՈՒ, rapporteur, euse, délateur, trice, tripotier, ière, *s.*

ՔՍՈՒԹԻՒՆ, rapport, *sm.*, délation, *sf.*, tripotage, *sm.*

ՔՍՈՒԻԼ, être frotté, touché, se frotter, *vpr.*

ՔՍՏԱՒՈՐ (տունկ), barbé, ée, barbu, ue, *adj.*

ՔՍՏՄՆԱՄԱՆ, frémissant, ante, *adj.*

ՔՍՏՄՆԵԼ, V. Քստմնիլ.

ՔՍՏՄՆԵԼԻ, horrible (զարհուրելի), *adj. Spectacle, laideur, objet —.*

ՔՍՏՄՆԵՑՈՒՆԵԼ, faire dresser les cheveux, *va.*

ՔՍՏՄՆԻԼ, avoir le poil (մազ), les cheveux hérissé (ցցուած), hérisser, se hérisser, se dresser, *vpr.* || frisonner, frémir, *vn.*

ՔՍՏՄՆՈՒՄՆ, frisson, frémissement, *sm.* || — (մարմնոյ, մազերու), horripilation (մազացցում), *sf.*

ՔՐԹՄՆՋԱՆՔ, rumeur, *sf.* V. եւ Քրթմնջիւն.

ՔՐԹՄՆՋԵԼ, murmurer, *vn.* — ընդ ատամամբ (մռմռալ), gronder, *vn. Il gronde contre vous.* — բարբառանքն, crier, *vn.* — աղաղել, criailler, *vn.*

ՔՐԹՄՆՋԻՒՆ, murmure, *sm.*, rumeur, grognerie, *sf.*

ՔՐԹՄՆՋՈՂ, grognard, arde, grogneur, euse, *adj.* || murmurateur, *sm.*; grognard, arde, grogneur, euse, criailleur, euse, *s.*

ՔՐԻՋՄԱ (եւրոպ.), rusma, *sm.*

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ, chrétien, ienne (Քրիստոսի, հետ'), *adj. Le monde —. Je suis —.* || —, chrétien,

ienne, *s. Mourir en bon —. Une jeune chrétienne.* Իբրեւ —, V. Քրիստոնէաբար։

ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԲԱՐ, en chrétien (*քռիէթիէն*), chrétiennement, *adv. Vivre, mourir chrétiennement.*

ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ, chrétien, ienne (*քռէթիէն, իէնն'*), *adj. La religion chrétienne. Charité chrétienne.* — Համբերութիւն, christianisme (*քռիսթիանիզմ*), *sm.* —, — վարդապետութիւն, catéchisme, *sm. Enseigner le —. Aller au —.* — (մանկանց քրիստոնէական վարդապետութեան), catéchisme, *sm. Il a acheté un —. Il a déchiré son —.* Ուսուցիչ — հաւատոյ, catéchiste, *sm.*

ՔՐԻՍՏՈՆԷՈՒԹԻՒՆ (կրօնք, օրէնք, ուսումն քրիստոնէութեան), christianisme (*քռիսթիանիզմ*), *sm. L'établissement du —. Embrasser le —.* ‖ — (քրիստոնեայք. երկիր քրիստոնէից), chrétienté (*քռէթիէնթէ*), *sf.*

ՔՐԻՍՏՈՍ, christ (*քռիսթ*. իսկ Jésus-Christ կը հնչուի *Ժէզիւ-քռի*. բայց բողոքականաց *Ժէզիւ-քռիսթ*, Յիսուս-Քրիստոս), *sm.*

ՔՐԻՍՏՈՍԱԶՕՐ. Արքայն Քրիստոսազօր, Նորին Քրիստոսազօր վեհափառութիւնն (արքային Գաղղիոյ), le Roi Très Chrétien, Sa Majesté Très Chrétion (le roi de France).

ՔՐԻՍՏՈՆԱՄԱՆԱՒՈՐ ԱՌՆԵԼ (հաւատք բանեցր սորվեցնել), catéchiser, *va. — les ignorants, les enfants.*

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ, chrétien, ienne (*քռէթիէն, իէնն'*), *adj. Charité chrétienne.* [ne, *adj.*

ՔՐԻՍՏՈՆԵՐԷՆ, chrétien, ien-

ՔՐԻՍՏՈՆՈՒՐԱՑ, apostat, *adj. m. Chrétien —.*

ՔՐՁԱԶԳԱԾ(**ԽՈՐԳԱԶԳԱԾ**) **ԼԻՆԵԼ**, V. Քրձազգածիլ։

ՔՐՁԱԶԳԱԾԻԼ, se couvrir d'un sac (*սաք*).

ՔՐՄԱԿԱՆ, sacerdotal, ale (*pl. sacerdotaux*), *adj.*

ՔՐՄԱԿԻՆ, prêtresse, *sf.* Կ'ըսուի եւս քրմանոյշ, քրմուհի։

ՔՐՄԱՆՈՅՇ, prêtresse, *sf.* Կ'ըսուի եւս քրմակին, քրմուհի։ — Արուսեկայն (բոզ), — de Vénus.

ՔՐՄԱՊԵՏ, grand prêtre, pontife, *sm.*

ՔՐՄԱՊԵՏԱԿԱՆ, pontifical, ale (*pl. pontificaux*), *adj.* [*sm.*

ՔՐՄԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, pontificat,

ՔՐՄՈՒԹԻՒՆ, sacerdoce, *sm.*

ՔՐՄՈՒՀԻ, prêtresse, *sf.* Կ'ըսուի եւս քրմակին, քրմանոյշ։

ՔՐՈՄ (մետաղական գոյացութիւն մը), chrome (*քռօմ*), *sm.*

ՔՐՈՄԱԿԱՆ, chromique, *adj. Acide —.*

ՔՐՈՄԱՏ (տեսակ մ'աղ), chromate (*քռօմաթ*), *sm.*

ՔՐՈՆԻԿԱԳԻՐ, chroniqueur, *sm.*

ՔՐՈՆԻԿՈՆ (ժամանակագիրք), chronique (*քռօնիք*), *sf. Les vieilles —s.* ‖ — (մասն լրագրաց յորում կ'անտնդուին քաղաքական կամ գրական դրոյցք), chronique, *sf. — politique, littéraire, théâtrale.*

ՔՐՏԻՆՔ, sueur, *sf.* — (ձիու), écume, *sf.* Քրտնքի մէջ լինել, ըլլալ, être en —. Քրտնքի մէջ թաթխուած ըլլալ, թաթխուիլ, être en nage, fondre en —. Քրտնքի մէջ թրջուիլ, — կտրած ըլլալ, être trempé de —, être en nage, être tout en —. Քրտան — մտնել, V. Արտն։ Ճակատին —ով, à la — de son front.

ՔՐՏՆԱԽՏԱՑ, prurigo (*փռիւռիկօ*, բառ լատին), *sm.*, sudaminas, *smp.*

ՔՐՏՆԱԲԵՐ. — դեղ, sudorifique, *sm. On lui a donné un —.*

ՔՐՏՆԱՏԵՆԴ (տեսակ մը ջերմն), suette, *sf.*

ՔՐՏՆԱՐԱՆ, étuve, *sf.*

ՔՐՏՆԵԼ, V. Քրտնիլ։

ՔՐՏՆԵՑՈՒՆԵԼ, faire suer, faire transpirer, *va. Faire transpirer un malade.*

ՔՐՏՆԵՑՈՒՆՈՂ, } sudorifère,
ՔՐՏՆԵՑՈՒՑԻՉ, } sudorifique, *adj. Poudre sudorifique.*

ՔՐՏՆԻԼ, suer, *vn. — à grosses gouttes. — de tout le corps.* transpirer, *vn.*; suer, *va. Suer du sang.*

ՔՐՏՆՑՈՒՆԵԼ, V. Քրտնեցունել։

ՔՐՏՆՈՒԹԻՒՆ, sueur, *sf. Cela provoque la —.*

ՔՐՏՈՒՆՔ (ճգնութ. ջանք. աշխատութիւն), sueurs, *sfp. Une terre fécondée par les — de l'homme.*

ՔՐՔԻՋ, éclat կամ grand éclat de rire, gros rire, *sm.*, risée, *sf.* — մանկական (մանկական պզտիկ ծիծաղ), risette, *sf. Faites une — à votre mère.* — բառնալ, rire aux éclats, éclater de rire, faire un éclat de rire, rire à gorge déployée, partir d'un éclat de rire. Դառնալ եւ — ամենեցուն կայ (ծանակ եւ առակ լինել), devenir la risée de tout le monde.

ՔՐՔԻՐ, pouf ([illegible]), *adj. invar. Ce marbre, cette pierre est —.* friable, *adj. Le sel est —.* pulvérulent, ente, *adj. La craie est souvent dans un état —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Դիւրափշուր, փխրուկ, փխրական։

ՔՐՔՄԱԳՈՅՆ, safrané, ée, *adj. Les rayons —s du soleil.*

ՔՐՔՄԱԿԱՆ (թթուաց), croconique կամ crocique (acide), *adj.*

ՔՐՔՄԱՆԵՐԿ, safrané, ée, *adj. De la toile safranée.*

ՔՐՔՄԱՆՈՑ (ցեղմարան քրքմոյ), safranière, *sf.* կ'ըսուի եւ Քրքմոց։

ՔՐՔՄԱՍՏԱՆ (քրքմոյ արտ), safranière, *sf.*

ՔՐՔՄԱՏ, croconate, *sm.*

ՔՐՔՄԱՑԱՆ. — որիզ ([illegible]), du riz safrané.

ՔՐՔՄԵԼ, } safraner, ensa-
ՔՐՔՄԱՏԵԼ, } franer, *va.*

ՔՐՔՄՈՑ (ցեղմարան քրքմոյ), safranière, *sf.* կ'ըսուի եւ Քրքմանոց։

ՔՐՔՄՕՂԻ (տեսակ մ'ըմպելիք Սկովտիացւոց), usquebac ([illegible]), *sm.*

ՔՐՔՈՒՄ (տեսակ մը բոյս. [illegible]), safran, crocus, *sm.* || — (քրքմոյ ծաղկի միջին թելեր), safran, *sm. Colorer du beurre avec du —.* — մետաղական, crocus metallorum կամ safran métalique. — ծարրոյ, crocus d'antimoine.

ՔՐՔՐՈՒԹԻՒՆ, friabilité, *sf.* կ'ըսուի նաեւ փխրականութիւն։

ՔՏԱՓ (Սպանիացւոց կանանց գլխու բարակ ծածկոյթ, քող), mantille, *sf.*

ՔՏԻՄ ([illegible]), envie, *sf.*

ՔՕՂ, V. Քող։

ՔՕՂԵՔ ([illegible]), bracelet, *sm. — de perles, de diamants, de cheveux. Une paire de —s.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ապարանջան։

ՔՕՇ (արու այծ), V. Նոխազ։

ՔՕՇԱՎԱՅՐԻ (վայրի այծ), bouc ([illegible]) sauvage, bouquetin, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Այծեամ։

ՔՕՇՄՕՐՈՒՔ (տունկ մի է. [illegible]), hypociste ([illegible]), *sf.*

ՔՕՇՓԵՏԵՆԱՏ (բոյս մի է), rue de chèvre, galéga, *sm.*

Օ

Օ *(o)*, trente-septième lettre de l'alphabet arménien et huitième des voyelles. Cette lettre fut ajoutée à l'alphabet arménien vers la fin du douzième siècle pour remplacer աւ (av) devant les consonnes, ainsi Պաւղոս, Աւգոստոս, Աւրհնել, etc., ont été écrits par Պօղոս, Օգոստոս, Օրհնել, etc.

ՕԳՆԱԿԱՆ, auxiliaire, favorable, subsidiaire, *adj.* || —, aide, *s.*; adjoint, auxiliaire, second (պաշտօն), *sm.* || secours, *sm.*, aide, *sf.* — զօրապետի, adjudant, *sm.* Կ'ըսուի նաեւ Թագակից. — եկեղեցի, église succursale, կամ լոկ succursale, *sf.*, secours, *sm.*, aide, annexe (աննէքս), *sf.* — զօրք, troupes auxiliaires, secours, *sm.* — որմաշինի, aide maçon (կ'ըսուէր երբեմն aide à maçon), manœuvre, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Մասուր. — լինել, ըլլալ, prêter secours, son secours, prêter aide, prêter main-forte, être du parti de quelqu'un, se ranger du parti de quelqu'un, *vpr.*, subvenir, *vn.*

ՕԳՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, aide, *sf.*, secours, *sm.*, assistance, *sf.* Զօրավիգն օգնականութեան, զօր յ—, renfort, recours, *sm.* Թիկունք օգնականութեան, main-forte (այս բառը չի գործածուիր յօգնակւոյ մէջ), *sf.* Աղբիւր օգնականութեան, ressource, *sf.* Օգնականութեամբ, à l'aide de. Օգնականութեամբն Աստուծոյ (Աստուծով), avec l'aide de Dieu, Dieu aidant. Բառագրոց օգնականութեամբ, à l'aide du dictionnaire, à coups de dictionnaire. Թարգմանել օգնականութեամբ բառագրոց, traduire à coups de dictionnaire. Ձեռն, աջ օգնականութեան կարկառել, tendre une main secourable, prêter secours, son secours, prêter aide, prêter main-forte. Օգնութի՛ւն, à l'aide! *adv. A l'aide! on m'assassine.*

ՕԳՆԵԼ, aider, *va.* — *quelqu'un de ses conseils, de sa bourse. Je l'ai aidé toutes les fois qu'il a eu recours à mois* (դիմել. ապաւինել). *Se faire — par quelqu'un.* aider, *vn. Cet élixir aide à la digestion. Aidez-le à descendre, à marcher* (մ'ըսէք *aidez lui à descendre*, եւայլն). *J'aidai au Rhodien à se relever.,, FÉN. Tél. V.* Անոր կ'օգնեմ զայն ընելու, je l'aide à le faire. Ձեզի կ'օգնէ գրելու, il vous aide à écrire. Կ'ուզեմ ձեզի — աշխատելու, je veux vous aider à travailler, կամ je vous aiderai à travailler. secourir, *va.* — *les pauvres, ses amis, ses alliés.* assister, *va.* — *les pauvres, les malheureux.* — *ses amis de sa bourse, de ses conseils. J'espère que Dieu m'as-*

sistera. *Vous l'avez assisté dans sa maladie.* seconder (սէքօնտէ), *va. Si vous entreprenez cela, je vous seconderai.* prêter secours, son secours, prèter aide, prêter main-forte, donner, prêter la main à quelqu'un, donner un coup de main, un coup d'épaule à quelqu'un, être, venir en aide, favoriser, *va. Favoriser la fuite de quelqu'un.* soutenir, *va. — une troupe.* subvenir, *vn. — charitablement aux misérables.* appuyer, *va. Il l'appuiera de tout son crédit. — une proposition, une demande.* Դրամով —, donner une subvention, subventionner, *va. Subventionner un journal.* — միմեանց (իրարու), s'entr'aider, s'entre-secourir, s'aider, se secourir, *vpr.* Իրարու կ'օգնեն, ils s'aident mutuellement, réciproquement. — անձին, ինքնեան, s'aider, se secourir, *vpr.*

ՕԳՆԵԼԻ, secourable, *adj.*

ՕԳՆԻՉ, } secourable, subsi-
ՕԳՆՈՂ, } diaire, *adj.*

ՕԳՆՈՒԹԻՒՆ, aide, *sf.*, secours, coup de main, coup d'épaule, *sm.* Դրամական — (Տէրութենէ ընդունուած), secours d'argent, subvention, *sf. Ce journal recevait une subvention.* Հասնել յ— (օգնել), être, venir en aide. Օգնութեան կոչել, կանչել, crier à l'aide. Օգնեցէ՛ք, à l'aide, au secours! à mon secours! *A l'aide! on m'assassine!* Իբրեւ —, subsidiairement, *adv.*

ՕԳՈՍՏԱԿԱՆ, } auguste, *adj.*
ՕԳՈՍՏԱՓԱՌ, } Օգոստական պատմութիւն (պատմութիւն վարուց կամ կենսագրութիւն կայսերաց հռովմայեցւոց յԱդրիանոսէ մինչեւ ի Կարինոս), histoire auguste.

ՕԳՈՍՏԻՆԵԱՆ (անուն կրօնաւորաց եւ հաւատաւորաց կամ կուսանաց), augustin, ine, *s.*

ՕԳՈՍՏՈՍ (ութերորդ ամիս տարւոյ), août (ու), *sm.* Կէս — ամսեան, la mi-août.

ՕԳՈՒՏ, utilité, *sf.*, profit, parti, avantage, bien, intérêt, gain (կէն), *sm.* Հասարակաց —, l'intérêt public, le bien public, la cause publique. Ց— արկանել, յ— ի կիր արկանել, mettre à profit, utiliser, *va.*, profiter, *vn.* Ց— ի կիր արկէք (գործածեն), faites-en votre profit (Faites-en votre profit կը նշանակէ նաեւ *Ձեզ բարի շահեցէք*, այսինքն. *Բարով վայելեցէք*). Ց— ի կիր արկանելն (օգտակար ընելը), utilisation, *sf.* — քաղել, profiter, tirer parti. *Il tire parti de tout.* Գտանել զիւր — (օգտիլ), trouver son compte, gagner, *va.* — գործել, faire du bien à quelqu'un. — լինել, — ունենալ, servir, revenir, *vn.* Խնամ ունել օգտի ուրուք, veiller pour les intérêts կամ aux intérêts de quelqu'un. Սիրող օգտի հասարակաց, utilitaire, *adj. L'école —.* կը գործածուի նաեւ իբր *sm. Un —.* Քու օգտիդ համար է, c'est pour votre bien, pour votre intérêt.

ՕԳՏԱԲԱՐ, utilement, avantageusement, *adv.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Օգտակարապէս.

ՕԳՏԱԲԵՐ, utile, *adj.*

ՕԳՏԱԽՆԴԻՐ, V. Սիրող օգտի հասարակաց (ՕԳՈՒՏ). [*sm.*

ՕԳՏԱԽՆԴՐՈՒԹԻՒՆ, intérêt,

ՕԳՏԱՄԱՐԱՒԻ, intéressé, ée, *adj.*

ՕԳՏԱԿԱՐ, utile, avantageux, euse, profitable, *adj.* Աւելի —, plus utile. — ինչ, —ն, utile, *sm. Joindre l'agréable à l'—.* — լինել ումեք, être utile à quelqu'un, faire du bien à quelqu'un, pro-

fiter, *vn.* — բերել, profiter, *vn.* — առնել, ընել, utiliser, *va.* — տեսանել, տեսնել ([illegible]), tirer du profit. — կերպիւ, կերպով, V. Օգտաբար, Օգտակարապէս։ Ի՞նչ բանի — են..., à quoi servent? ...

ՕԳՏԱԿԱՐԱՊԷՍ, utilement, avantageusement, *adv.* Կ'ըսուի նաեւ Օգտաբար։

ՕԳՏԱԿԱՐՈՒԹԻՒՆ, utilité, *sf.*

ՕԳՏԵԼ, profiter, *vn.* *Il a beaucoup profité sur les marchandises qu'il a vendues.*

ՕԳՏԻԼ, trouver son compte ([illegible]), gagner, utiliser, *va.*

ՕԳՏՈՒԹԻՒՆ, utilité, *sf.*

ՕԴ, air, *sm.* ‖ temps, *sm.* ‖ vent, *sm.* Համատարած —, V. Մթնոլորտ։ — հանդարտ եւ խաղաղական, air calme et serein. Քաղցր —, air doux. —ը, l'air, le temps; en կամ dans l'air. —ը նորոգել, փոխել, aérer, ventiler, *va.* *Il faut aérer les appartements.* Օդոյ տալ, exposer à l'air, aérer, *va.* —ը կը տկնուի, կը բացուի, կը գեղեցկանայ, le temps se rassure, s'éclaircit, se met au beau, կամ le temps se remet. —ը կը գոցուի, կ'ամպոտի, կը մթննայ, le temps se couvre, se couvre de nuages, se rembrunit, s'obscurcit. —ը կը պղտորի, le temps se brouille. —ը կը մեղմանայ, կը զովանայ, le temps s'adoucit, se rafraîchit. Բաց —ի տակ, en plein vent.

ՕԴԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, aérologie, *sf.*

ՕԴԱԲԵՐ (խողովակ մարմնոյ), aérien, ienne, aérifère, *adj.*

ՕԴԱԲԺՇԿՈՒԹԻՒՆ, aérothérapeutique կամ aérothérapie, *sf.*

ՕԴԱԲՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, aérobie, *sf.*

ՕԴԱԲՇԻՋՔ, aérocystes, *sfp.*

ՕԴԱԲՈՅՍՔ, aérophytes, *sfp.*

ՕԴԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ (ուսումն օդոյ), pneumatique, *sf.*

ՕԴԱԳՆԱՑ, aéronaute, *s.* Կ'ըսուի նաեւ Օդանաւորդ։

ՕԴԱԳՆԱՑԱԿԱՆ, aérostatique, *adj.* *Ballon, machine —.*

ՕԴԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, aérostation, *sf.*

ՕԴԱԳՆԴԱԿ, **ՕԴԱԳՈՒՆԴ**, ballon, *sm.*

ՕԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ (նկարագրութիւն օդոյ), aérographie, *sf.*

ՕԴԱԶՕՐՈՒԹԻՒՆ, aérodynamique, *sf.*

ՕԴԱԽԱՂԱՑ. — գունդ, V. Օդապարիկ։

ՕԴԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆ, aérostatique, *sf.*

ՕԴԱԿԵՐՊ, aériforme, *adj.* *Le gaz hydrogène est une substance —.* Կ'ըսուի եւս Օդանման։

ՕԴԱԿԵՐՊԱՐԱՆԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, aérification, *sf.*

ՕԴԱԿՇՌՈՒԹԻՒՆ (ուսումն հաւասարակշռութեան օդոյ), aérostatique, *sf.*

ՕԴԱՀԱՆ, pneumatique, *adj.* — մեքենայ, machine —.

ՕԴԱՀՄԱՅ, aéromancien, *sm.*

ՕԴԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, aéromancie, *sf.*

ՕԴԱՁԳՈՒԹԻՒՆ (վառարանի), tirage, *sm.* *Cette cheminée fume, le — en est trop faible.*

ՕԴԱՄՈՒՂ. — ջրհան, pompe foulante.

ՕԴԱՅԻՆ, aérien, ienne, *adj.*

ՕԴԱՆԱՒ (նաւակ օդապարիկ գնդի), nacelle, *sf.*

ՕԴԱՆԱՒՈՐԴ, aéronaute, *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Օդագնաց։

ՕԴԱՆՄԱՆ, aériforme, *adj.* *Le gaz hydrogène est une substance —.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Օդակերպ։

ՕԴԱՆՔ (տեսակ մը փքեսածութիւն), pneumatocèle, *sf.*

ՕԴԱՉԱՓ (բնագիտութեան գործի մը), aéromètre, *sm.*

ՕԴԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, aérométrie, [*sf.*

ՕԴԱՊԱՐԵԼ, se brandiller, *va.*

1. **ՕԴԱՊԱՐԻԿ** (օդախաղաց գունդ), ballon aérostatique, կամ լոկ ballon, aérostat ([illegible]), *sm.* — կապեալ, արգելական, ballon captif. Հողմափորձ — (փոքրիկ օդապարիկ զոր կ'արձակեն օդին մէջ հովին ուղղութիւնը գիտնալու համար), ballon d'essai. Նաւակ — գնդի, V. Օդանաւ։ Ուղղիչ, ղեկավար օդապարկի, aérostatier, *sm.*

2. **ՕԴԱՊԱՐԻԿ** (ոգի, այս, պայ օդոց. պարիկ օդոց), sylphe, *sm.*, sylphide, *sf.*

ՕԴԱՊԱՐՔ (բնակիչք օդոց, թռչունք [ի բնսղծ.]), les habitants de l'air (les oiseaux).

ՕԴԱՉՈՒ, aéronaute, *s.*

ՕԴԱՎԱԽՈՒԹԻՒՆ, } aérophobie, *sf.*
ՕԴԱՏԵՑՈՒԹԻՒՆ, }

ՕԴԱՐԵՆԱԽԱՌՆՈՒՄՆ, aérhemoctonie, *sf.*

ՕԴԱՒԷՏ, aéré, ée, *adj.*

ՕԴԱՓՈԽ. — գործի, ventilateur, *sm.*

ՕԴԱՓՈԽԵԼ, ventiler, *va.* V. եւ Օդը նորոգել, փոխել (օդ)։

ՕԴԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, changement d'air, *sm.*, ventilation, *sf.*

ՕԴԱՓՈՂ (տնկոց), trachée, *sf.*

ՕԴԱՔԱՐ, pierre météorique, *sf.*, aérolithe, *sm.*

ՕԴԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆ, aéroscopie, *sf.* [հան։

ՕԴԵԼՈՅՑ (մեքենայ), V. Օդա-

ՕԴԵՂԷՆ. V. Օդային։ — երեւոյթ, V. Օդերեւոյթ։

ՕԴԵՐԵՒՈՅԹ (օդեղէն երեւոյթ), météore aérien.

ՕԴԵՐԵՒՈՒԹԱԲԱՆ, météorologiste, météorologue, *sm.* Կ'ըսուի նաեւ Մետէորաբան։

ՕԴԵՐԵՒՈՒԹԱԲԱՆԱԿԱՆ, météorologique, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Մետէորաբանական։

ՕԴԵՐԵՒՈՒԹԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ météorologie, *sf.* Կ'ըսուի նաեւ Մետէորաբանութիւն։ [տէորադէտ

ՕԴԵՐԵՒՈՒԹԱԴԻՏԱԿ, V. Մէ-

ՕԴԵՐԵՒՈՒԹԱԿԱՆ, météorique, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Մետէորական։

ՕԴԸՆՏԵԼՈՒԹԻՒՆ, acclimatation, *sf.*

ՕԴԻ. Այծիք եւ —ք (ըստ Աւետարանին՝ արդարք եւ մեղաւորք), les boucs et les brebis.

1. **ՕԹԵԱԿ** (թէատրոնի մէջ հանդիսականաց համար առանձին փոքրիկ սենեակ), loge, *sf.* *Premières, secondes, troisièmes —s.* Հանդիսատեսք օթեկաց, les loges. *Les loges ont applaudi pendant que le parterre* ([*թէատրոնի*] *յատակատեղւոյ հանդիսատեսք*) *sifflait.*

2. **ՕԹԵԱԿ** (սենեակ ուր կը զգենուն դերասանք), loge, *sf.* *Aller voir un acteur dans sa —.*

ՕԹԵԼ, gîter, *vn.*

ՕԹԵԿ. — հաց ([illegible]), pain rassis.

ՕԹԵՎԱՆ, hôtellerie ([illegible]), demeure, *sf.*, logement, gîte, *sm.*, poste, *sf.*, quartier, *sm.* Օթեվան առնել, demeurer (կը խոնարհի Avoir օժանդակով), *vn.*, se loger, *vpr.*

ՕԹԵՎԱՆԵԼ, gîter, *va.*

ՕԹԻԱՆ, V. Օթեվան։ Ո՞ւր են —ք ձեր, où gîtez-vous? —ն առնել, demeurer (կը լծորդի Avoir բայով), *vn.*, se loger, *vpr.*

ՕԹԻԱՆԻՉ, logeur, euse, *s.*

ՕԹՈՑ, tapis, *sm.*

ՕԹՈՑԱԳՈՐԾ, tapissier, *sm.* *Le — qui a tendu* (*Tendre*, [*գործով*] *պատել, զարդարել*) *cet appartement.* Կ'ըսուի եւս Օթոցարար։

ՕԹՈՑԱՐԱՐ, tapissier, *sm.* կին —, tapissière, *sf.*

ՕԺԱՆԴԱԿ, auxiliaire, *adj. Armée —. Troupes —s.* subsidiaire, *adj. Raison, motif —.* || adjoint, *sm.* || — բայք (Avoir եւ Être), les verbes auxiliaires, les auxiliaires. — եկեղեցի, V. Օգնական եկեղեցի (ՕԳՆԱԿԱՆ)։ — տալ, adjoindre, *va.* — առնուլ զոք, s'adjoindre quelqu'un. *Il s'adjoignit un aide.*

ՕԺԱՆԴԱԿԵԼ, aider, *va.*

ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ, aide, *sf.*, secours, *sm.*

ՕԺԻՏ ([illegible]), dot ([illegible]), *sf. Apporter une — considérable. Cette pauvre fille n'a point de —.* mariage, *sm. Il a donné un très bon — à son fils, à sa fille.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Պռոյգ։ — տալ, V. Օժտել։

ՕԺՏԱԿԱՆ, dotal, ale *(pl. dotaux), adj. Deniers dotaux.*

ՕԺՏԵԼ (օժիտ տալ), doter, *va. — de pauvres filles. Ce père a doté sa fille de trente mille francs.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Պռուգել։

ՕԺՏԻ, V. Օժտական։

ՕԾԱՆԵԼ, oindre, sacrer, *va. On oint les évêque à leur sacre. On oignait les rois de France avec l'huile de la sainte ampoule. Sacrer un roi, un évêque.* consacrer, *va. — une église. — une personne à Dieu. Il consacra le nouveau temple à Jupiter.* || oindre, *va. Autrefois on oignait les athlètes pour la lutte.* pommader, *va. Pommader des cheveux. Se pommader les mains et le visage.* — իւր մազերն, se pommader, *vpr.* — մեղու (մեղրով), emmieller, *va. — les bords d'un vase. — les mors aux jeunes poulains (ֆուռակ. ձիաֆուռակ) pour les y accoutumer.*

ՕԾԱՆԵԼԻՔ, onguent ([illegible]), *sm.*, pommade, *sf.* — քսել, mettre de la pommade.

ՕԾԵԱԼ, oint, *m.* ointe, *f. adj.* || oint, *sm. Les rois sont les —s du Seigneur. J.-C. est appelé, par excellence, l'Oint du Seigneur* (*Օծեալ Տեառն. Քրիստոս. Ղուկ.*).

ՕԾԵԼ, V. Օծանել։

ՕԾԻՉ. } Եպիսկոպոս օծիչ, օ-
ՕԾՈՂ. } ծող (ուրիշ եպիսկոպոս ձեռնադրող եպիսկոպոս), l'évêque consacrant, կամ լոկ consacrant, *sm.*

ՕԾՈՒԹԻՒՆ, onction, consécration, *sf.* — (թագաւորի), sacre, *sm.* — (եպիսկոպոսի), V. Ձեռնադրութիւն։ Վերջին — (խորհուրդ զոր կաթողիկեայ եկեղեցին կը մատակարարէ մահուան վտանգի մէջ եղող հիւանդաց), extrême-onction, *sf.*

ՕՁ, serpent, *sm.* || —, — աւազակ, V. Փորձիչն (ՓՈՐՁԻՉ)։ || — (այր օձաբարոյ, իժաբարոյ), serpent, *sm.* Թոժոժաւոր —, — à sonnettes. Արքայիկ —, — թագաւորական, V. Արքայօձիկ։ Ջազ օձի, V. Օձակորիւն։ Խորխ —ի, la dépouille d'un serpent. —ը կը շչէ, le — siffle.

ՕՁԱԲԱՐՁ ([illegible]), serpentaire, *sf.*

ՕՁԱԲԱՐՈՅ. Այր —, V. Օձ։

ՕՁԱԳԱՆԱԿ, V. Նուիկ։

ՕՁԱԳՐՈՇՄ ԹՈՒՂԹ } (բարակ
ՕՁԱԹՈՒՂԹ } եւ թափանցիկ թուղթ), serpente, *sf.* Կ'ըսուի եւս ածականօրէն Papier serpente.

ՕՁԱԼԵԶՈՒ, langue-de-serpent, ophioglosse, *sf.* — (սլաքալեզու) ոք է, c'est une langue de serpent.

ՕՁԱԿԻՐ (համաստեղութիւն մը հիւսիսային կիսագնդին), serpentaire, ophiucus ([illegible]), *sm.*

ՕՁԱԿՈՉ (թովիչ), charmeur de serpents.

ՕՁԱԿՈՐԻՒՆ (ձագ օձի), serpenteau, *sm.*

ՕՁԱԿՆԻՃ, marbre serpentin, marbre ophite, կամ լոկ ophite, *sm.*

ՕՁԱՁԵՒ, tortueux, euse, *adj.* — ընդանօթ, V. Օձարդ։ — փամփուշ (հրախաղութեան), serpenteau, *sm.* — կամակորիլ, serpenter, *vn.*

ՕՁԱՁՈՒԿՆ, anguille, *sf.*

ՕՁԱՄՈՂԷԶ, seps (սեպս), *sm.*

ՕՁԱՅԻՆՔ (ազգ օձից), ophidiens, *smp.*

ՕՁԱՆՄԱՆ, ophidien, ienne, *adj.*

ՕՁԱՊԱՇՏ, ophite, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ոփիտեան։

ՕՁԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, ophiolâtrie, *sf.*

ՕՁԱՊՏՈՅՏ, tortueux, euse, *adj.*

ՕՁԱՍԱՆԴՐ (ֆերֆ այաք), mille-pieds (*pl.* des *mille-pieds)*, myriapode (ըսե Լիդրէի կ'ըսուի Myriopode), *sm.*

ՕՁԱՍՊԱՆ, serpentaire, *sm.*

ՕՁԱՐԴ (օձաձեւ ընդանօթ), coulevrine, *sf.*

ՕՁԱՑԱՒ (եըլանճըգ), érysipèle կամ érésipèle, *sm.*

ՕՁԱՑԱՒԱՑԻՆ, érysipelateux, euse, կամ érésipélateux, euse, *adj.*

ՕՁԱՓԱՅՏ, bois de serpent.

ՕՁԱՓՈՂ (օձաձեւ նուագարան), serpent, ophicléide, *sm.* *Jouer du serpent.*

ՕՁԱՓՈՂԱՐ (օձափող զարնող), serpent, *sm.* *Il y a dans cette église un excellent —.*

ՕՁԱՔԱՂ, V. Օձասպան։

ՕՁԱՔԱՐ, serpentine, *sf.*

ՕՁԸՆԿԱԼ, V. Օձակալ։

1. ՕՁԻՔ (եախա), collet, *sm.* — (շապկի), col, *sm.* Մէկուն —ը չթողուլ (մէկուն քովէն չզատուիլ), être aux trousses de quelqu[...]

2. ՕՁԻՔ (սեան խոյակի մ[...]), colarin, *sm.*

ՕՁՏԱԿ (տունկ մի է. [...] [...]), bistorte, *sf.*

ՕՂ, anneau, coulant, *sm.* [...]րիկ —, annelet, *sm.* — ակ[...] boucle, *sf.* — շղթայից, chaî[...] *sm.*

ՕՂԱԿ, boucle, *sf.*, ann[...] || boutonnière, ganse, *sf.* — [...]նեկի), coulant, *sm.* — շղթ[...] chaînon, *sm.*

ՕՂԱԿԱՒՈՐ, annelé, ée, *a[...]*

ՕՂԱԿԱՒՈՐՔ, annelés, *sm[...]*

ՕՂԱՁԵՒՔ, annélides, *sm[...]*

ՕՂԻ, eau-de vie (*pl.* des *e[...]de-vie)*, *sf.*, rogomme, *sm.* ([...] գործարան, brûlerie, *sf.*

ՕՃԱՆ, faveur, *sf.*

ՕՃԱՌ (սապուն), savon, Անուշահոտ — (ի պէտս սափրիչ[...]) savonnette, *sf.* Հայերէն կ'ը[...] եւ Աճառ, Սապոն։

ՕՃԱՌԱԳՈՐԾ, savonnier, [...]

ՕՃԱՌԱԽՈՏ, V. Ճմուռնակ։

ՕՃԱՌԱՑԻՆ, savonneux, e[...] *adj. Des eaux minérales sa[...]neuses.*

ՕՃԱՌԱՆԱԼ, se saponifier,

ՕՃԱՌԱՆՈՑ (գործարան [...]ռոյ), savonnerie, *sf.*

ՕՃԱՌԱՑՈՒՄ, } saponi[...]
ՕՃԱՌԱՑՈՒՄՆ, } tion, *sf.*

ՕՃԱՌԱՑՈՒՆԵԼ, saponifier — *un corps gras.*

ՕՃԱՌԵԼ, savonner, *va.* — *chemises.* կ'ըսուի եւ Սապո[...]

ՕՃԱՌԵՆԻ (Աճառ[...] [...] [saponaire]), savonnier, *sm.*

ՕՃԱՌՈՒՄ, } savonnage,
ՕՃԱՌՈՒՄՆ, } *Mettre du l[...] au —.*

Օ՛Ն, va, allons, allez. Օ՛ն ա[...] fi, au diable.

ՕՇԱԿ (սաստկանաց եւ կծո[...]

համ խէժ մը. պրս. [illegible]. արբ. [illegible]), gomme ammoniaque.

ՕՇԱՐԱԿ (շարապ), sirop ([illegible]), *sm.* — *de groseilles, de mûres, de grenades.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Շարապ ։

ՕՇԱՐԱԿԱՏԻՆ, V. Շարապաթին ։

ՕՇԸՆԴՐԱԳԻՆԻ (օշընդրախառն ճերմակ գինի. Վերմութ), vermout (Վերմութ), *sm.*

ՕՇԻՆԴՐ (փելին), absinthe, *sf.*

ՕՇՆԱՆ (տունկ մը է), soude, *sf.*

ՕՏԱՐ, étranger, ère, éloigné, ée, hétérogène, exotique, *adj.* Ազգ, ժողովուրդ —, étranger, *sm. L'— envahit la France.* Երկիր —, étranger, *sm. Vivre à l'—. Les ouvrages français qui s'impriment à l'—.*

ՕՏԱՐԱԶԳԻ, hétérogène, *adj.* || —, étranger, ère, *s.*

ՕՏԱՐԱԿԱՆ, étranger, ère, *adj.* — (արտաքին) պատերազմ, la guerre étrangère. || —, étranger, ère, *s.*

ՕՏԱՐԱՄԵՐԺ, inhospitalier, ière, *adj.*

ՕՏԱՐԱՄՈՒՏ, adventice, *adj.*

ՕՏԱՐԱՆԱԼ, devenir étranger, s'étranger, s'éloigner, s'aliéner, dégénérer.

ՕՏԱՐԱՆԱԼԻ, aliénable, *adj.*

ՕՏԱՐԱՆՈՑ, hospice ([illegible]), *sm.*

ՕՏԱՐԱՇԽԱՐՀԵԱՅ, exotique, *adj.*

ՕՏԱՐԱՇԽԱՐՀԻԿ, étranger, ère, *s.*

ՕՏԱՐԱՍԵՌՈՒԹԻՒՆ, dégénération, *sf.*

ՕՏԱՐԱՍԷՐ, hospitalier, ière, *adj.*

ՕՏԱՐԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, hospitalité, *sf.*

ՕՏԱՐԱՏԵԱՑ, inhospitalier, ière, *adj.*

ՕՏԱՐԱՏԵՑՈՒԹԻՒՆ, inhospitalité, *sf.*

ՕՏԱՐԱՏԵՂՈՒԹԻՒՆ, hétérogénéité, *sf.*

ՕՏԱՐԱՑՆԵԼ, rendre étranger, étranger, éloigner, aliéner, *va.*

ՕՏԱՐԱՑՈՒՑՈՒՄ } (օտարացնելը,
ՕՏԱՐԱՑՈՒՑՈՒՄՆ } օտարանալը), aliénation, *sf.*

ՕՏԱՐՈՏԻ, étranger, ère, *adj.*

ՕՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, étrangeté, *sf.* Երթալ յ—, passer à l'—.

ՕՐ, jour, *sm.*, journée, *sf.* — գործոյ, — արգոյ, jour ouvrable, jour ouvrier. Տօնի —, — տօնական (յեկեղեցւոյ հրամայեալ), jour de fête, jour férié. Ուտիքի —, jour gras. Բարեկենդանի վերջին չորս ուտիքի —եր, les jours gras. — արմաւենեաց, — բարեբանութեան (ծաղկազարդ. ծառզարդար), pâques fleuries, le dimanche des Rameaux. — պահոց (պահքի —), V. Կասիկ ։ Քառասնորդաց մէջին —, V. Միջինք ։ — համօրէն մեռելոց, ննջեցելոց, le jour des morts. Դատաստանի —, jour plaidoyable. Աստղային —, jour sidéral. Արեգակնային —, jour solaire. Նահանջ —, bissexte, *sm.* — արուեստական, V. Արուեստական(1) ։ Նախընթաց —, veille, *sf.* Նախընթաց — (օրին), V. Նախատօնակ ։ Երկրորդ —, lendemain, *sm.* Երկրորդ —ը, le jour d'après. Վաղը չէ միւս —, après-demain, *adv.* Անցեալ —, l'autre jour. Կէս —, midi, *sm.* Ամէն —, tous les jours, journellement, quotidiennement, *adv.* Կէս —էն ետքն, après-midi. Հինգ, վեց, ութ —էն (ապագայ ժամանակի համար), dans cinq, six, huit jours. Երեք —էն պիտի գայ, պիտի հասնի, il viendra, il arrivera dans trois jours. (Երեք ամսէն իր ուսմունքն աւարտած պիտի ըլլայ, il aura fini ses études dans trois mois.) Հինգ, վեց, ութ —էն (անցեալ ժամանակի համար), en cinq, six, huit jours,

Այս ճամբորդութիւնը կատարեց (ըրաւ) չորս —ուան մէջ (չորս օրէն), il a fait ce voyage en huit jours. (Տարուան մը մէջ [մէկ տարիէն] աւարտեց իր ուսմունքն, il a fini ses études en un an). Վերջին, մօտ —երը, dernièrement, adj. — մը, un jour, pendant un jour. Ի՞նչ — է այսօր, quel jour est-ce aujourd'hui? Այս —էն սկսեալ, à partir կամ à compter ([illegible]) d'aujourd'hui. Այն —էն ի վեր յորում, depuis le jour où. —ն ի բուն, բոլոր —ը, toute la journée. Սահմանել —, prendre jour. —ը կը խոնարհի, le jour se baisse. —ը պիտի չի հանէ (կ'ըսուի վտանգաւոր հիւանդի), il ne passera pas la journée. Հաս է աւուրն չար իւր, à chaque jour suffit sa peine կամ son mal. (Ժամը քանիին, à quelle heure?). Կէս —ը քառորդ անցած, midi un quart, կամ midi et un quart.

ՕՐԱԳԻՑԵՐ, jour, sm. Կ'ըսուի եւ գիշերուան.

ՕՐԱԳԻՐ, journal, sm.

ՕՐԱԿԱՆ, de jour, diurne, *adj.* || — ([illegible]), journée, *sf.* —ով, à la journée. —ով կ'աշխատի, il travaille à la journée.

ՕՐԱԿԱՐԳ, ordre du jour.

ՕՐԱՀԱՑԻԿ, V. Օրհասիկ.

ՕՐԱՑՈՅՑ, almanach ([illegible]), *sm.* —ը նայիլ, regarder l'—.

ՕՐԷՆ, V. Օրէնք.

ՕՐԷՆՍԳԷՏ, homme de loi, légiste, *sm.* *Un habile légiste.* Մահմետական —, mollah (...), *sm.*

ՕՐԷՆՍԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, législation, *sf.* *Un cours de —.*

ՕՐԷՆՍԴԻՐ, législateur, trice, législatif, ive, *adj.* — ժողով (ժողով երեսփոխանաց), corps législatif. || législateur, trice, *s.* *Moïse fut le — des Hébreux.*

ՕՐԷՆՍԴԻՐՔ, législature, *sf.* *La — vient de décider une grande question.*

ՕՐԷՆՍԴՐԱԿԱՆ, législatif, ive, *adj.* *Mesures législatives.*

ՕՐԷՆՍԴՐՈՒԹԻՒՆ, législation, *sf.*, statut, *sm.*

ՕՐԷՆՔ, loi, *sf.* || règle, *sf.*, règlement, *sm.* || principe, *sm.* || forme, *sf.* || code, statut, *sm.*, ordonnance, *sf.* Մովսիսական —, loi de Moïse, mosaïsme, *sm.* Զինուորական, պատերազմական —, loi martiale. Պատժական —, loi pénale. Սալեան — (այս օրէնք չի ներեր որ կանայք թագաւորեն ի Գաղղիա), loi salique. Անգիր —, V. Անգրութիւն. Պաշտպան —, une loi protectrice. Ըստ օրինի, ըստ օրինաց, օրինօք, —ով, selon la loi, selon les lois. Ըստ պատմութեան օրինաց, V. Պատմագրօրէն.

ՕՐԻՆԱԳԻՐՔ, code, *sm.* Պատժական —, — pénal. [s.

ՕՐԻՆԱԴԻՐ, législateur, trice.

ՕՐԻՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, législation, *sf.* Պատժոց —, pénalité, *sf.*

ՕՐԻՆԱԶԱՆՑ, prévaricateur de la loi, transgresseur, infracteur, *sm.* — զանցնել, ըլլալ, violer les lois, prévariquer, *vn.*

ՕՐԻՆԱԶԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, transgression, infraction, contravention, *sf.*

ՕՐԻՆԱԿ, exemple, modèle, *sm.* || exemplaire, *sm.*, copie, *sf.* || échantillon, spécimen (...), *sm.* — (վաճառուց), montre, *sf.* Նախագիծ — (առաջին ձեռք), minute, *sf.* Ձեռագրիս —, fac-similé (*pl.* des *fac-similé*), *sm.* *Le — d'une signature, d'une gravure.* Իբրեւ —, այլոց —, — լինելով, ըլլալով կերպիւ, exemplairement, *adv.* — խմն, զոր —, —ի աղագաւ, —ի համար, comme, par exemple. Ըստ —ի

այլոց, à l'exemple des autres. Մէկուն —ին հետեւիլ, —ին հետեւիլ, se régler sur quelqu'un, se modeler, *vpr*. Մէկն իրեն — առնուլ, se régler sur quelqu'un. — տալ, donner l'exemple.

ՕՐԻՆԱԿԱԿԱՆ, exemplaire, *adj*. *Punition* —.

ՕՐԻՆԱԿԱՆ, légal, ale (*pl. légaux*), *adj*.

ՕՐԻՆԱԿԵԼ, copier, *va*.

ՕՐԻՆԱՒՈՐ, légal, ale (*pl. légaux*), légitime, *adj*. — կերպիւ, կերպով, V. Օրինաւորապէս։

ՕՐԻՆԱՒՈՐԱԿԱՆ, légitimiste, *adj*. et *s*.

ՕՐԻՆԱՒՈՐԱՊԷՍ, légalement, légitimement, *adv*.

ՕՐԻՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, légitimité, *sf*.

ՕՐԻՆԱՔԱՂԱՔ, V. Քաղաքաբաշխ։

ՕՐԻՈՐԴ, fille ([illegible]), demoiselle, mademoiselle (*pl. mesdemoiselles*), *sf*. Ճքաղիր —, fille d'honneur.

ՕՐԻՈՐԴԻԿ, petite fille, fillette, *sf*.

ՕՐՀԱՇԻՒ, compte ([illegible]) de jour, livre journal կամ լոկ journal, mémorial, *sm*.

ՕՐՀԱՍ, dernier moment, *sm*.

ՕՐՀՆԱԲԱՆԵԼ, V. Օրհնել։

ՕՐՀՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Օրհնութիւն։

ՕՐՀՆԱԾ, bénit, ite, *adj*. (Կը ցուցնէ եկեղեցական ծիսով եղած օրհնութիւն մը, ինչ. *Du pain bénit. De l'eau bénite. Des cierges bénites*. եւայլն). béni, ie, *part. passé*. (Կը ցուցնէ ամէն տեսակ օրհնութիւն, ինչ. *Un peuple béni de Dieu. L'ange dit à la Sainte-Vierge: Vous êtes bénie entre toutes les femmes*. եւայլն).

1. **ՕՐՀՆԱՐԱՆ** (վարդարան. [illegible]), chapelet, *sm*. — դարձունել, égrener son —.

2. **ՕՐՀՆԱՐԱՆ** (գիրք օրհնութեանց), bénédictionnaire, *sm*.

ՕՐՀՆԵԱԼ, V. Օրհնած։

ՕՐՀՆԵԼ, bénir, *va*. Նորէն —, rebénir, *va*.

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ, bénédiction, *sf*. || hymne ([illegible]), cantique, *sm*. — սրբոյ կուսին (Մեծացուսցէ), magnificat, *sm*. *Entonner le Magnificat*. Սեղանի —, bénédicité, *sf*. Երեկոյեան — (յեկեղեցիս), salut, *sm*. — տալ, donner la bénédiction.

ՕՐՕՑ, V. Օրօրան։

ՕՐՕՐ ([illegible]), dodo, *interj*.

Ֆ

Ֆ *(fé)*, trente huitième lettre de l'alphabet arménien et trente et unième des consonnes.

Այս նորահնար տառը կը գործածենք միայն այլազգական անուանց եւ քանի մը ռամկական բառից մէջ. ինչպէս. *Լըֆել* կամ *Լֆել* (խածնել, [illegible]. piquer, *va.*), *Լըֆելը* կամ *Լֆելը* (խածիկ. [illegible]. piqûre, *sf.*). *Խոֆած* (զառամ. զառամեալ. ցնդած. [illegible]. décrépit, ite, *adj.*), *Խոֆածութիւն* (խոր ծերութիւն. զառամութիւն. décrépitude, *sf.*), *Խոֆիլ* (զառամանալ. [illegible]. être décrépit, tomber en enfance). **Ֆշալ** (խոխոջել. [illegible]. murmurer, *vn.*), **Ֆշոց, Ֆշոցյ** (ջրի ձայն. խոխոջիւն. [illegible]. murmure, *sm.*). Եւայլն։

Նախնիք կը գրէին Ֆ տառի տեղ փ, ինչպէս օ ին տեղ աւ։

ՎԵՐՋ

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԵՒ ԿԱՐԵՒՈՐ ՓՈՓՈԽՄՈՒՆՔ

Ա

ԱԴԵԿԱԼ (ձիու պոչի փոկ), trousse-queue *(pl. des trousse-queue)*, *sm.*

ԱԳՈՅՑ, *աւելցո՛ւր* boucle, *sf.* *Boucle de ceinture. Des boucles de jarretières, de souliers.*

ԱՁԳ, *աւելցո՛ւր* — ձիոց, V. Ձիակայն — (**ՁԻԱԿԱՆ**)։

ԱԶՆՈՒԱՆԱՄԱԿ (զաւառի մը ազնուականաց ընտանեաց արձանագրութիւն), nobiliaire, *sm.*

ԱԹԵՐԱՅ, *աւելցո՛ւր* fromentée, *sf.* [*féminin.*

ԱԹՐ, article, *sm.* — *masculin*,

ԱԺԻԼ, V. Ճարթիլ։ [*sm.*

ԱԼԱԳԻ (բոյս մի է), alhagi,

ԱԼԱՓ (ապահովութիւն. աւար), fourrage, *sm.* — առնել (ապահովել. աւարել), fourrager, *va.*

ԱԼԻՒՐԱԴԻՒԹՈՒԹԻՒՆ, aleuromancie, *sf.*

ԱԼԻՒՐՑՈՒՆ, huche (հէ-շ), *sf.*

ԱԽՏ. Տարափոխիկ, փոխադրական —, *աւելցո՛ւր Նախ* maladie contagieuse, ...

ԱԽՏԱՐ (մարդուս վրայ ազդեցութիւն ունեցող աստղ), astre, *sm.*

ԱԾԽԱԴՈՒՐ, foulde, *sf.*

ԱԿԱՆՋ, *աւելցո՛ւր* —ներս կը խօսին, les oreilles me cornent կամ me tintent.

ԱԿՆՈՑ, *աւելցո՛ւր* — (մէկ ապակւով. թէք կէօզլիւք), lorgnon, *sm.*

ԱԿՈՒԹ (օճաք), foyer, *sm.*

ԱԿՈՒՄԲ, *աւելցո՛ւր* — փողահարաց, fanfare, *sf.*

ԱԿՐԱՅ (աքշամ քահվալթըսը), collation, *sf.*, goûter, *sm.*

ԱՀԵՂԱՍՊԱՅ, imposant, ante, *adj.* *Ce prince mit sur pied des forces imposantes.*

ԱՂԱԴ, *աւելցո՛ւր* parti, *sm.* Ելք —ք, *աւելցո՛ւր* parti, *sm.*

ԱՂԱՂԱԿԵԼ, *աւելցո՛ւր* Ծնօտաճակ ըլլալու չափ —, crier à se démantibuler la mâchoire.

ԱՂԱՅԱՓ, radeur, *sm.*

ԱՂԱՒՆԷԿԻՋ gorge-de-pigeon, *adj.* *Une robe —.*

ԱՂԱՓ, V. Փոշ։

ԱՂԹՂԹՈՒԿ, V. Տուղտ։

ԱՂԵՑԱՅԱԾԿ, V. Մակարդաղանք։ [trait.

ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ. —ք, gens de

ԲՈՐԷԱՍ (հիւսիսայինն հով. բօր-էալ), borée, *sm.*, bise, *sf.* Կ՚ըսուի նաեւ Պօռէաս։

ԲՈՒԹ, accent grave (è).

ԲՈՒԹԱՄԱՏՆ, *աւելցո՛ւր* Բութամատն ոտից, V. Գաթի։

ԲՈՒՃՈՒՃ (ատամին փշոտ կեղեւ շագանակի), bogue, *sf.*, hérisson, *sm.*

ԲՈՒՆԱՑ, V. Զուգ։

ԲՈՒՇՏ. V. Առուաուշտ։ *Աւելցո՛ւր* Բուշտ (մորթի վրայ փոքրիկ ուռեցք), bube, vessie, *sf.*

ԲՈՒՐՀԱՆ, crise, *sf. Bonne, mauvaise —. Cette crise l'a sauvé.*

ԲՌՆԱՄԱՀ ԼԻՆԵԼ, **ԸԼԼԱԼ**, mourir de mort violente.

ԲՌՆԱԴԱՏ ԱՌՆԵԼ, *խմա՛* նաև **ԲՌՆԱՔԱՄ ԱՌՆԵԼ** (մասով քամել), épreindre, *va.* || — (կոգւոյ [beurre]) շինուկը, եւայլն։

ԲՌՆԵԼ, *աւելցո՛ւր* իւր լեզուն չի բռնեց, il n'a pas gouverné sa langue. [*adj.*

ԲՍՏԱԽԱՌՆ (դեղ), corallé, ée,

ԲՍՏԱՁԵՒ, } coralloïde, *adj.*
ԲՍՏԱՆՄԱՆ, }

ԲՐԱԲԻՈՆ (ապիտակ եւ անուշահոտ ծաղիկ, եւայլն. *աւելցո՛ւր* Բրաբիոն (մրցանակ), prix, *sm.*

ԲՐԱՑՈՒԻՐՔ, V. Քարոզողք (**ՔԱՐՈԶՈՂ**)։

Գ

ԳԱԲ ([ջրհորի ջուանի] կորակսուց երկաթ), main, *sf.*

ԳԱԼՈՑՔ, avenir, *sm. Qui peut pénétrer dans l'—?*

ԳԱՑԼԱԾՈՒՆ, V. Շնագայլ։

ԳԱՌՆՍԻՐՈՒԿ (կէնէ), tique, *sf.*

ԳԱՐԳ (ոսկերոտիք. կմախք), carcasse, *sf.*

ԳԱՒ, amphore, *sf.*

ԳԱՒԱԶԱՆ, *աւելցո՛ւր* Հովուի — (բուսոյ տեսակ մը), V. Մատիտեղ։

ԳԱՒԻԹ, *աւելցո՛ւր* Գաւիթք հաւուց, V. Հաւբակ։

ԳԵՋԵԱԼ, fêlé, ée, *adj. Un vase fêlé.*

ԳԵՋԵԼ, fêler, *va.*

ԳԵԼ (կոր եւ խեղաթիւր), *աւելցո՛ւր* torte, *adj.*

ԳԵՀ, troupeau, *sm.*

ԳԵՂ.ԵՐԵՍՈՒՀԻՄՆ, virage, *sm.*

ԳԵՏԱՐՄՈՒԻ, V. Ոսկրկուլ։

ԳԵՏՆԱԽՆՁՈՐ, *աւելցո՛ւր* Ամերիկեան —, patate, *sf.* [*sf.*

ԳԵՏՆԱՄԱՅՐ, ive կամ ivette.

ԳԵՐԱԳԱՏԻՒ, *աւելցո՛ւր* || clarissime, *adj.* et *sm.*

ԳԵՐԱՍՏԻՃԱՆՈՒԹԻՒՆ, prééminence, *sf.*

ԳԵՐԵԶՄԱՆ, *աւելցո՛ւր* la dernière demeure.

ԳԵՐԵԶՄԱՆԱԲԱՑ, violateur de tombeaux.

ԳԵՐԵԶՄԱՆԱԿՐԿԻՑ, } violateur de
ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՀԱՏ, } tombeaux. [*sf.*

ԳԵՐԵՐԻ (եէր մանթարը), truffe,

ԳԵՐԵՐՈՑ (եէր մանթարը թարլասը), truffière, *sf.*

ԳԷՇՆԱԼ (գործը), empirer, *vn.*

ԳԷՋ, cérumen (գուլագ քիրի), *sm.* Հայերէն կ՚ըսուի նաեւ Մոմնութիւն։

ԳԻ (արտըճ աղաճը), *աւելցո՛ւր* genévrier, *sm.*

ԳԻԱՍՏԱՆ, genévrière, *sf.*

ԳԻԼ, roulement, *sm.* ի — գալ. rouler, *vn.*

ԳԻՀԻ (արտըճ աղաճը), genièvre, genévrier, *sm.* Հայերէն կ՚ըսուի նաեւ Գի։

ԳԻՄՆԱՍԻՈՆ (վարժարան ի Գերմանիա, ուր կ՚ուսանդուին հելլեն եւ հռովմէական դպրութիւնք [lettres]), gymnase, *sm.*

ԳԻՆ, *աւելցո՛ւր* Աղէկ ժամացուցին — չի հասնիր, V. Հասնիլ։

ԱՆԿԻՒՆ, *ուղղո՛ւր* tournant, détour, *sm.*

ԱՆՀԱՒԱՏԻ, *ուղղո՛ւր* infidèle, *adj.* [*լուածքն*]։

ԱՆՁԵՂ, V. Անձեղ (*ի Ցայտ-*

ԱՆՁԻԱՆԻ, V. Սղոցի։

ԱՆՁՆՈՒՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, *փոխանակ* renoncement, *sm.*, abné... եւայլն. *կարդա՛* **ԱՆՁՆՈՒՐԱՑՈՒԹԻՒՆ**, renoncement, abnégation de soi-même.

ԱՆՃԻՇԴ, inexact, acte, *adj.*

ԱՆՃՇԳՐԻՏ, inexact, acte, *adj.*

ԱՆՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, *ուղղո՛ւր* disgrâce, *sf.*

ԱՆՈՒԱԿԱԼ (անիւը կապելու շղթայ կամ երկաթ), enrayure (անրէյիւր), *sf.*

ԱՆՈՒԱՀԵՏ, *ուղղո՛ւր* trace, [*sf.*

ԱՆՈՒԱՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, onomatopée, *sf.* Կ'ըսուի եւս Անուանաստեղծութիւն։

ԱՆՈՒԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆ, onomatopée, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Անուանագործութիւն։

ԱՆՈՒԹՔԱ (փէօֆէ փ. փ.), bubon, *sm.*

ԱՆՈՒՇԱԳՈՅՐ (խառնակոյտ զումարութիւն), macédoine, *sf.* *Ce livre est une —, on y trouve de tout.*

ԱՆՈՒՍ, } *ուղղո՛ւր* ignare (իղնար), *adj.*
ԱՆՈՒՍՈՒՄՆ, }

ԱՆՈՒՐ (Բ—), *ուղղո՛ւր* — (ծան), V. Ճնճղուկ։

ԱՆՍՏՈՒԵՐԵԱՆՔ, asciens (ասսիէն), *smp.*

ԱՆՑԱՀԱՆԴԷՍ (տէֆիլէ. տէֆիլէ), défilé, défiler, *sm.* կ'ըսուի եւս Տողան, Տողանցութիւն։ — ընել (զօրքը զունդ զունդ անցնիլ), défiler, *vn.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տողանցիլ։

ԱՆՑՑԷ (հրաման անցնելու), laissez-passer, *sm.* [té, *sf.*

ԱՆՔԹԹՈՒԹԻՒՆ (աչաց), fixi-

ԱՇԿԱՐԱՅ (փիւպլիքման), publiquement, *adv.*

ԱՇՆԱՑԱՆ, froment de saison.

ԱՇՏՃԱԿԵՐ, V. Ջորակեր, Ջորանաշակ, Ուծակեր։

ԱՊԱԿԱՆԵԼ, *ուղղո՛ւր* fourrager, *va.*

ԱՊԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, *ուղղո՛ւր* fourrage, *sm.*

ԱՊԱԿԵՒԱՅ (վանթուզ), եւլն. *ինչ* **ԱՊԱԿԵԽԱՅ** (վանթուզ), V. Կռուիչ։

ԱՊԱԿԻՃԱԿԱՆ, catarrhal, ale (*pl. catarrhaux*), *adj.*

ԱՊԱԿԻՃՈՒԹԻՒՆ, *ուղղո՛ւր* catarrhe, *sm.*

ԱՊԱԿԻՃՈՒՄՆ, déjection, *sf.*

ԱՊԱՐԱՀ, *ուղղո՛ւր* Սպիտակ —, fleurs blanches, leucorrhée, *sf.*

ԱՊԵՐԱԽՏԻԼ, *ուղղո՛ւր* mordre le sein de sa nourrice.

ԱՊԻԿԻՊ (պօտիւլ. հանձնաժ փոփէ), ventouse, *sf.* *Appliquer des —s.*

ԱՊԻՐԱՏԻԼ, attenter, *vn.*

ԱՊԻՐԱՏՈՒԹԻՒՆ, *ուղղո՛ւր* attentat, *sm.*

ԱՊՈՄԱՄ, trisaïeule, *sf.*

ԱՊՈՊԱՊ, trisaïeul (*pl. trisaïeuls*), *sm.*

ԱՊՌԵԼ, V. Ցափշտակել։

ԱՊՐԱՑ } (թար), tare, *sf.* *Déduire la —.*
ԱՊՐԱՆ }

ԱՌԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ, prosodie, *sf.* *Les règles de la —. Observer la —.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Առոգանութիւն։ Առասանութեան, prosodique, *adj.* *Accent —.* կ'ըսուի եւս Առոգանութեան։

ԱՌԱՒԵԼՈՒԹԻՒՆ, *ուղղո՛ւր* Առաւելութեամբ ձայնից, à la pluralité des suffrages.

ԱՌԵՂ, V. Ականց։ [mes.

ԱՌԵՒԱՆԴ, enleveur de femmes.

ԱՌԵՒԱՆԴԻՉ, ravisseur, *sm.*

ԱՌԸՆՉԱԿԱՆ, relatif, ive, *adj.* — (բան), corrélatif, ive, *adj.*

ՓՈԽԱՌՆՉԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, corrélation, *sf.*

ԱՌՆՉՈՒԹԻՒՆ, relation, *sf.* — (ի չափագիտութեան), raison, *sf.*

ԱՌԻԹ, աւելցո՛ւր Չառիք —ը փախուցիք, vous n'avez pas embrassé l'occasion.

ԱՌԼԵՓ, abruptement, *adv.*

ԱՌՀԱՒՐՈՒԹԻՒՆ, atavisme, *sm.*

ԱՌՈԳԱՆՈՒԹԵԱՆ, prosodique, *adj. Accent* —, Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Առոգանութեան (**ԱՌՈԳԱՆՈՒԹԻՒՆ**)։

ԱՍՏՂԱՄԱՐԳԱՐԻՏ, աւելցո՛ւր Չինական —, reine-marguerite (*pl.* des *reines-marguerites*), *sf.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՀԱՐՈՒԱԾ, fléau, *sm.*

ԱՐԳԱՆԴԱՏԱԳ, métrite, hystérite (Է․․․), *sf.*

ԱՐԳԵԼԱԿ, V. Ականոց։

ԱՐԴԱԿ (գործենի չափի զեղուն մասը վրայէն մեկդի հանելու տախտակ), racloire, *sf.*

ԱՐԴՈՒԿ (Է–Բէ–), աւելցո՛ւր carreau, *sm.* —է անցունել, repasser, *va.* կ'ըսուի եւ Արդկել։

ԱՐԵԴԱԿՆԱԿ, belvéder, belvédère, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Վերնատուն։

ԱՐԺԱՆԱՀԱՒԱՏ, աւելցո՛ւր croyable, *adj.*

ԱՐԺԱՆԱՀԱՒԱՏՈՒԹԻՒՆ, croyable, *sm. Ce récit va bien au delà du* —.

ԱՐԻՒՆԱՄՈՒԾ, աւելցո՛ւր Արիւնածուծ, — հոգեզէտ, vampire, *sm.*

ԱՐՄՈՒԻՔ (ջրգողութիւն որովայնի), hydropisie, ascite, *sf.*

ԱՐՄՊԱՅ, V. Օճառախոտ, Ճմռտակ։

ԱՐՁԱՆ, աւելցո՛ւր Արձան (վաճառաց ստացիին եւ գնոյն ցուցակ. Ֆ–Բ–տ–), facture, *sf.*

ԱՐՁԱՆԱԳԻՐ, աւելցո՛ւր Մայր — տրոց, matrice des contributions.

ԱՐՇԱՒԱՏԵՂ, աւելցո՛ւր turf (Թէ––Ֆ), *sm.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱԳՈՐԾ, fabricant, *sm.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱԳՈՐԾԵԼ, fabriquer, [va.

ԱՐՈՒՕՒԿ (ընտանի ծղրիդ [grillon]), cri-cri (*pl.* des *cri-cris*), *sm.*

ԱՐՋԱՄՈՒԿՆ, աւելցո՛ւր mar- [motte, *sf.*

ԱՐՏԱՒԱՋԴԱՀԱՐ, V. Ցեծ, Փաջանալ։ [*sf.*

ԱՐՏՕՆՈՒԹԻՒՆ, concession

ԱՐՔԻՆԱՆԱԼ, s'abonner, se rabonnir, *vpr.*

ԱՐՔԻՆԱՑՈՒՆԵԼ, abonnir, rabonnir, *va.*

ԱՐՕՍԻ, sorbier, cormier, *sm* կ'ըսուի եւ Հազորենի։

ԱՒԱՐ, աւելցո՛ւր fourrage, *sm.*

ԱՒԱՐԵԼ, աւելցո՛ւր fourrager, *va.*

ԱՒԵԼԱՄՈՐԹ, prépuce, *sm.*

ԱՓԱՒՈՐ, appaumé, *adj. m.*

Բ

ԲԱԴ, աւելցո՛ւր Մովային — macreuse, *sf.*

ԲԱԶԷԱՐԱՆ փոխանակ faucon nerie, fauconnière, եւայլն. կար դա՛ **ԲԱԶԷԱՐԱՆ**, fauconnerie, *sf*

ԲԱԶԿԱԿԱԼ, écharpe, *sf.*

ԲԱԶԿԱԿԻՑ, adjudant, *sm.*

ԲԱԶՄԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, աւելցո՛ւ faconde, *sf.* [ce, *sf*

ԲԱԶՄԱՄԱՐՄՆՈՒԹԻՒՆ, corpulen

ԲԱԶՄԱՎՐԷՊ, աւելցո՛ւր fautif, ive, *adj.*

2\. **ԲԱԶՄՈՑ** (բափօրի [procession] ժամանակ Սրբութիւն արքոցն ,

իռայլն.), փոխանակ V. Հանգատոց (1), կամ Հանգստարան խմա՛ V. Հանգստոց(1)։

ԲԱԶՐԻՔ, աւելորդ՚ւր Բազրիք (կողմնակական յենարան [աթոռոյ, կառաւց]), accotoir, *sm.*

ԲԱԺԱՆՈՐԴԻԼ, souscrire, *vn.*

ԲԱԺԱՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, souscription, *sf.*

ԲԱԽԻՉ, frappant, ante, *adj.*

ԲԱՀԱԿ, spatule, *sf.*

ԲԱՀԱԿԱՁԵՒ ՍԱԿ, V. Սակ։

ԲԱՂԲԱՋ, V. Տուղթ։

ԲԱՆԱԼԻ, աւելորդ՚ւր Բանալի դաշնամուրի, clef de piano.

ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, աւելորդ՚ւր Դեսպանական —ք, conférences diplomatiques.

ԲԱՆԱՁԵՒ, formule, *sf.*

ԲԱՆՈՐԴԱՑԷՔ, main-d'œuvre *(pl. des mains-d'œuvre), sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Գործողչէք։

ԲԱՐԱԲ, V. Կկոց։

ԲԱՐԵԽՐԱՏՈՒԹԻՒՆ, աւելորդ՚ւր urbanité, *sf.*

ԲԱՐԵՍԷՐ, աւելորդ՚ւր bénévole, *adj. Lecteur —.*

ԲԱՑԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, apagogie, *sf.*

ԲԱՑԱՏՐԵԼ, աւելորդ՚ւր Ամէն բան մանր մանր —ու է (ամէն բան ծամելու բերանը դնելու է),il faut lui mâcher tous les morceaux, il faut tout lui mâcher.

ԲԵԿԱԿԱՆ, réfrangible, *adj.*

ԲԵԿԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, réfrangibilité, *sf.*

ԲԵԿԲԵԿԵԼԻ, réfrangible, *adj.*

ԲԵՌՆԱԿ, ballot, *sm.*

ԲԵՐԱՆ. — ի —, — —ի, bouche à bouche, աւելորդ՚ւր entre quatre yeux (կը հնչուի ...), *adv. Je lui parlerai entre quatre yeux.*

ԲԵՐԴԱԳՈՐԾ, fortificateur, *sm.*

ԲԵՐԴԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, fortification, *sf.*

ԲԵՐԴԱՇԻՆՈՒԹԻՒՆ, fortification, *sf.*

ԲԵՐԴԱՇԻՆՈՂ, fortificateur, *sm.*

ԲԺՇԿԱՊԵՏ, V. Բուժարան.

ԲԺՇԿԱՐԱՆ (կաճառ ուսուցչաց բժշկութեան), faculté, *sf.*

ԲԺՇԿԱՊԵՏ, աւելորդ՚ւր Բժշկապետ (արքայի, քաղաքի), protomédecin, *sm.*

ԲԺՇԿՈՒՀԻ (կին բժիշկ), doctoresse, *sf.*

ԲԻԲԵՌ (հնուել, նառուպել [ննողկան]), pépier, *vn.*

ԲԻԺ (...), chassie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ճպուռ, Ճիպռ։

ԲԻԾ (...), աւելորդ՚ւր exanthème, *sm.*

ԲԻՍՄՈՒԹ, bismuth, *sm.*

ԲԻՍՄՈՒԹԱԿԱՆ, bismuthique, *adj.* Թթուուկ —, oxide —. *sf.*

ԲԻՍՄՈՒԹԱՅԻՆ, bismuthine.

ԲԻՐ, bâton, *sm.* — ատուածային, V. Մականակ։ Հովուի. — (բուսոյ սեռակ մը), V. Մաշիտեղ։

ԲԼԹԵՆԻ (...), fenugrec (...), senègre, senegré, sénégré, senegrain (...), *sm.*

ԲՄԻԿ, V. Բշիկ, Բրշիկ։

ԲՆԱԿԻՐՔ, camp (...), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Բանակետղ, Բանակ։

ԲՆԱԿԱՐԱՆ, աւելորդ՚ւր Վերջին — (գերեզման), la dernière demeure (tombe, tombeau).

ԲՈԶԱՆՈՑ, աւելորդ՚ւր maison d'amour.

ԲՈԶԱՍԷՐ, աւելորդ՚ւր coureur de filles.

ԲՈԶԱԻԱԳ (կին բոզապետ), maquerelle, *sf.*

ԲՈՄԲԵԼ, détoner, *vn. Faire — de la poudre.*

ԲՈՄԲԻՒՆ, détonation, *sf. Une forte —. Le bruit d'une —.* pétarade, *sf.*

ԲՈՌ, փոխանակ V. Ձիապիծակ խմա՛ ԲՈՌ, taon (...), œstre (...), *sm.*

ԲՈՐԷԱՍ (հիւսիսային հով. *բօր-էօլ*), borée, *sm.*, bise, *sf.* Կ'ը-սուի եւ Վարէաս։

ԲՈՒԹ, accent grave (è).

ԲՈՒԹԱՄԱՏՆ, *աւելցո՛ւր* Բու-թամատն ոտից, V. Կայի։

ԲՈՒԺՈՒԺ (աւտամքին փոոս կե-ղեւ ծածկուածակի), bogue, *sf.*, hé-risson, *sm.*

ԲՈՒՆԱՑ, V. Կուց։

ԲՈՒԾ.V. Ցռուռուծ։ *Աւելցո՛ւր* Բուծ (մորթի վրայ փոքրիկ ու-ռեցք), bube, vessie, *sf.*

ԲՈՒՀՐԱՆ, crise, *sf.* *Bonne, mauvaise —. Cette crise l'a sauvé.*

ԲՌՆԱՄԱՀ ԼԻՆԵԼ, **ԸԼԼԱԼ**, mourir de mort violente.

ԲՌՆԱՔԱՄ ԱՌՆԵԼ, *խմա՛* Նախ **ԲՌՆԱՔԱՄ ԱՌՆԵԼ** (մասով քա-մել), èpreindre, *va.* || — (կոգւոյ [beurre] ծիծուկը, եւայլն։

ԲՌՆԵԼ, *աւելցո՛ւր* իւր լեզուն չի բռնեց, il n'a pas gouverné sa langue. [*adj.*

ԲՍՏԱԽԱՌՆ (դեղ), corallé, ée,

ԲՍՏԱՁԵՒ, }
ԲՍՏԱՆՄԱՆ, } coralloïde, *adj.*

ԲՐԱԲԻՈՆ (ապիտակ եւ անուա-նոց ծաղիկ, եւայլն. *աւելցո՛ւր* Բրաբիոն (մրցանակ), prix, *sm.*

ԲՐԱՑՈՒԻՐՔ, V. Քարոզողք (ՔԱ-ՐՈԶՈՂ)։

Գ

ԳԱՔ ([չրհորի չուանին] կարա-կցուց երկաթ), main, *sf.*

ԳԱԼՈՑՔ, avenir, *sm.* *Qui peut pénétrer dans l'—?*

ԳԱՅԼԱԾՈՒՆ, V. Ճնազայլ։

ԳԱՌՆՍԻՐՈՒԿ (*Տիզ*), tique, *sf.*

ԳԱՐԴ (ոսկերոտիք. կմախք), carcasse, *sf.*

ԳԱՒ, amphore, *sf.*

ԳԱՒԱՌԱՆ, *աւելցո՛ւր* Հովուի — (բուսոյ տեսակ մը), V. Մա-տիտեղ։

ԳԱՒԻԹ, *աւելցո՛ւր* Գաւիթ հա-ւուց, V. Հաւքակ։

ԳԵՋԵԱԼ, fêlé, ée, *adj.* *Un vase fêlé.*

ԳԵՋԵԼ, fêler, *va.*

ԳԵԼ (կոր եւ խեղաքիւր), *աւել-ցո՛ւր* torte, *adj.*

ԳԵՀ, troupeau, *sm.*

ԳԵՂԵՐԵՍՈՒՀԻ, virago, *sm.*

ԳԵՏԱԲՄՈՒԿ, V. Ոսկրկուլ։

ԳԵՏՆԱԽՆՁՈՐ, *աւելցո՛ւր* Ամե-րիկեան —, patate, *sf.* [*sf.*

ԳԵՏՆԱՄԱՑՈՐ, ive կամ ivette,

ԳԵՐԱԳԱՏԻՒ, *աւելցո՛ւր* || cla-rissime, *adj.* et *sm.*

ԳԵՐԱՍՏԻՃԱՆՈՒԹԻՒՆ, préémi-nence, *sf.*

ԳԵՐԵԶՄԱՆ, *աւելցո՛ւր* la der-nière demeure.

ԳԵՐԵԶՄԱՆԱԲԱՑ, violateur de tombeaux.

ԳԵՐԵԶՄԱՆԱԿՐԿԻՑ, }
ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՀԱՏ, } viola-teur de tombeaux. [*sf.*

ԳԵՐԵՐԻ (*Եէր մանթարը*), truffe,

ԳԵՐԵՐՈՑ (*Եէր մանթարը թարլա-սը*), truffière, *sf.*

ԳԷՃՆԱԼ (գործը), empirer, *vn.*

ԳԷՋ, cérumen (*գուլաք քիրի*), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Մոմութիւն։

ԳԻ (*արդըճ աղաճը*), *աւելցո՛ւր* genévrier, *sm.*

ԳԻԱՍՏԱՆ, genévrière, *sf.*

ԳԻԼ, roulement, *sm.* ի — գալ, rouler, *vn.*

ԳԻՀԻ (*արդըճ աղաճը*), genièvre, genévrier, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Գի։

ԳԻՄՆԱՍԻՈՆ (վարժարան ի Գերմանիա, ուր կ'աւանդուին հել-լեն եւ հռովմէական դպրութիւնք [lettres]), gymnase, *sm.*

ԳԻՆ, *աւելցո՛ւր* Աղէկ ժամա-ցուցին — չի հասնիր, V. Հասնիլ։

ԳԻՇԵՐ, աւելցո՛ւր կէս —ը կէս ժամ անցած, à minuit et demi.

ԳԻՇԵՐԱՇՐՋԻԿ, աւելցո՛ւր || coureur de nuit, *sm*.

ԳԻՋԱԿԱԶԻ (ՆԷՓՆԷՓ. ՊԻՇՔԻՇ գիշերէ), cloporte, *sm*.

ԳԻՋԱՑԻՆ, cérumineux, euse, *adj*. *Glandes cérumineuses*.

ԳԻՐՈՒՑ (խոզի ճարպ՝, lard (լար), *sm*.

ԳԼԵԼ, surpasser, *va*., exceller, *vn*., l'emporter sur, *va*. *Le diamant l'emporte sur toutes les autres pierreries. Virgile et Horace l'emportent sur tous les poètes latins*. effacer, *va*., avoir, gagner, prendre le dessus.

ԳԼԽԱՀԱՐԿ (խարաճ), աւելցո՛ւր taille, *sf*.

ԳԼԽԱՆՈՑ, աւելցո՛ւր armet, [*sm*.

ԳԼԽԱԿԱՀ, chanfrein, *sm*.

ԳՄՈՒՄ, V. Գձուձ.

ԳՁՁԵԼ, աւելցո՛ւր avilir, *va*.

ԳՁՁԻԼ, se décréditer, *vpr*.

ԳՁՁՈՒԹԻՒՆ, աւելցո՛ւր abjection, *sf*., avilissement, *sm*. եւ յետոյ գձձութեամբ, chétivement, *adv*.

ԳՁՈՒՁ, աւելցո՛ւր chetif, ive, abject, ecte, bas, *m*. basse, *f*., vulgaire, *adj*. կ'ըսուի նաեւ Գձուձ. [*adj*.

ԳՂՁԱԽԱՌՆ, emmotté, ée,

ԳՈԳԱՒ, enfonçure, *sf*.

ԳՈՁ, իմա՛ նախ ԳՈՁ, urine, *sf*. — (մէզ [անասնոց]), եւայլն.

ԳՈՁԲԵՐԱՆ, V. Միզաբերան.

ԳՈՁԳՈՁԵԼ (սակաւ եւ սէպ միզել), pissoter, *vn*. *Il ne fait que* —.

ԳՈՁԵԼ, uriner, *vn*.

ԳՈՂԱՆԱԼԻ, volable, *adj*.

ԳՈՂԵՐԷՆ (գողոց բարբառ), argot, *sm*. [*sm*.

ԳՈՌՈԶԱՍՊԱՆ, tyrannicide,

ԳՈՌՈԶԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, tyrannicide, *sm*.

ԳՈՐԾ, աւելցո՛ւր իւր —երն եր. թալով կը գէշնան, ses affaires vont de mal en pis.

ԳՈՐԾԻԱԿԱՆ, instrumental, ale, *adj*. *Musique instrumentale*.

ԳՈՐԾԻԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, instrumentation, *sf*.

ԳՈՒՋ ԳՈՒՋ (գաղտ. գաղտուկ. ի ծածուկ), en tapinois, *adv*. *Il est venu en tapinois*.

ԳՈՒԼ, mousse, *adj*.

ԳՈՒՄԱՐՈՒԹԻՒՆ, իմա՛ Գումարութիւն, somme, sommation, *sf*. Խառնակոյս — (աշխ. անուանպուր), եւայլն.

ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ, } աւելցո՛ւր ||
ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ, } addition, *sf*.

ԳՈՒՄԷՋ, eau de mille-fleurs.

ԳՈՒՆԱՓՈԽՈՒԿ, chatoyant, ante, *adj*. կ'ըսուի եւս փաղփուն.

ԳՈՒՆՑ, V. կոյս. [*sf*.

ԳՈՒՇ (շանաք), աւելցո՛ւր sébile,

ԳՌԵՀԻԿ (հասարակ), աւելցո՛ւր vulgaire, *adj*. *Des pensées, des sentiments* —*s*.

ԳՌԵՀՕՐԷՆ, աւելցո՛ւր vulgairement, *adv*. [*sm*.

ԳՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, secrétariat,

ԳՐԱՑՈՒՑԱԿ, աւելցո՛ւր notice, *sf*.

ԳՐԵԼ, աւելցո՛ւր Գրելու նես եմ, վրայ եմ, je suis à écrire.

ԳՐԿԱԼԻՐ, bandé, ée, *adj*. *Un arc* —. կ'ըսուի եւ Լիրագիրկ.

ԳՐՁԼԻՔ, haillon (Հալխօն), *sm*.

Դ

ԴԱԳԱՂ, աւելցո՛ւր bière, *sf*.

ԴԱԼԱՐԱԿԱՑՐ, V. Ովասիս.

ԴԱՀԱՄՈՒՆՔ, offrande, *sf*.

ԴԱՆԱԿ, աւելցո՛ւր Որսի —, couteau de chasse.

ԴԱՆԴԱՌԻՌ, V. Փրփրեմ։

ԴԱՏՏԱՆ, *աւելցո՛ւր* ordinaires, *smp.*

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿ, *աւելցո՛ւր* Դաստիարակ մանկանց, V. Մանկավարժ կամ Մանկածու։

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, *աւելցո՛ւր* Դաստիարակութիւն մանկանց, V. Մանկավարժութիւն։

ԴԱՐԱՏԱՓ (բարձրաւանդակ նեմելիք), terrasse, *sf.* *La — des Tuileries.*

ԴԵԴԵՒԻԼ (պատէ պատ զարնուիլ), battre les murs.

ԴԵՃԳՈՒՀԻ, jument poulinière.

ԴԵՂ, *աւելցո՛ւր* Օձի —, gentiane, *sf.* Խանթէփար։

ԴԵՂՈՒԿ, V. Ողկուզուկ (2),

ԴԵՍՊԱՆԱԺՈՂՈՎ, *փոխանակ* conférence, *sf.* *իմա՛* **ԴԵՍՊԱՆԱԺՈՂՈՎ**, conférence diplomatique.

ԴԵՍՊԱՆԱԽՈՐՀՈՒՐԴ, conférence diplomatique.

ԴԵՐԱՐՔԱՅ, vice-roi *(pl.* des *vice-rois)*, *sm.*

ԴԵՐԱՐՔԱՅՈՒԹԻՒՆ, vice-royauté *(pl.* des *vice-royautés)*, *sf.*

ԴԵՐԴԱՀԵՐԷՑ, vice-président *(pl.* des *vice-présidents)*, *sm.*

ԴԵՐԴԱՀԵՐԻՑՈՒԹԻՒՆ, vice présidence *(pl.* des *vice prési dence)*, *sf.*

ԴԺԽԵՄՈՒԹԻՒՆ, malice, *sf.* Դժխեմութեամբ, malicieusement, *adv.*

ԴԻՊԱԿ, *փոխանակ* Ճամկաւոր — (տէգ-), V. Ճանանչանաւուխս, եւայլն. *իմա՛* Ճամկաւոր — (տէ-գա), brocart, *sm.* եւ *աւելցո՛ւր* Հնդիկ —, foulard, *sm.*

ԴԻՐ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ (գերեզման), la dernière demeure (tombe, tombeau).

ԴԻՑԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, apothéose, *sf.*

ԴԻՒԱՋԱՐ (տունկ բժշկական), capillaire, *sm.*

ԴԻՒՈՒԿ (դեւ փոքրիկ), եւայլն. *իմա՛* 1.

2. **ԴԻՒՈՒԿ**, lutin, *sm.* *Ce petit — met toute la maison en désordre.*

ԴՄՈՑ (հարբխոտ), catarrheux, euse, *adj.*

ԴՈՂՈՒՄ, } *աւելցո՛ւր* Դո-
ԴՈՂՈՒՄՆ, } ղումն (երկրի), V. Գետնաշարժ։

ԴՈՒՄ (սաստիկ հարբուխ), catarrhe, *sm.* — համաճարակ, grippe, *sf.* *Avoir la —.*

ԴՌՆԵՐԱԿ, veine porte.

ԴՌՆՉԵԼ (ականջը խօսիլ), V. Ականջ, *իմա՛* V. Խօսել։

ԴՌՆՉԻՒՆ. — (ականջաց), *աւելցո՛ւր* tintement, *sm.*

ԴՍՏԵՐԱԴԻՐ, fille adoptive, *sf.*

ԴՐԱՒԱԿ, sondeur, *sm.*

ԴՐԱՄԱԺՈՂՈՎ, quêteur, euse, *adj.* et *s.*

ԴՐԱՄԱԺՈՂՈՎՈՒԹԻՒՆ, quête, *sf.*

ԴՐՈՇԵԼ, sculpter (-ք-լ-), *va.* կ'րունի եւ քանդակել։

ԴՐՈՇՈՂ, sculpteur (…), *sm.* Հայերէն կ'րունի նաեւ քանդակագործ։

ԴՐՈՇՈՒԱԾ, sculpture (…), *sf.* կ'րունի եւս քանդակ, քանդակուած։

Ե

ԵԳԻՊՏԱՀԱՒ, V. Ցեծ։

ԵԶՆԱՆՈՑ, *աւելցո՛ւր* étable à bœufs.

ԵԶՆՈՑ, *աւելցո՛ւր* étable à bœufs, *sm.*, bouverie, *sf.*

ԵԹԵՐ, *աւելցո՛ւր* Վերին —, empyrée, *sm.*

ԵԹԻԱՑ (…), phongeon, *sm.*

ԵՂԵԲՈՐՈՍ, ellébore, *sm.*

ԵՂՈՒՍ (ոսկորի ցցուած մասն), apophyse, *sf.* — *mastoïde.*

ԵՂԲԱՅՐԱՆՈՑ, communauté, *sf. Nous visitâmes la —.*

ԵՂԵԳՆԱՑՈՒՊ, *աւելցո՛ւր* rotin, *sm.*

ԵՂՆ (եղջերու մատակ), femelle du cerf (եղջ.), biche, *sf.* — փոքրիկ, V. Եղնիկ։

ԵՂՆԻԿ, *փոխանակ* biche, cerf (եղջ.), *sm. իմա՛* **ԵՂՆԻԿ** (եղն փոքրիկ), jeune biche, bichette, *sf.*

ԵՂՋԵՐԱՓՈՂ, cornet à bouquin.

ԵՆԹԱԳԾԵԼ, souligner, *va.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ընդգծել։

ԵՆԿՐԱՏԱՑԻ, encratite, *sm.*, continents, *smp.*

ԵՆԿՐԱՏԻՏ, encratite, *sm.*

ԵՏԵՂԱԿԱԼ, sédentaire, *adj.*

ԵՏԵՂԱՊԱՀ, lieutenant, *sm.* V. եւ Տեղակալ։

ԵՏԵՂԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, lieutenance, *sf.* V. եւ Տեղակալութիւն։

ԵՐԱԽՏԱԿՈՐՈՅՍ, méconnaissant, ante, *adj.*

ԵՐԱԽՏԱՄՈՌ, } méconnaissant, ante,
ԵՐԱԽՏԱՄՈՌԱՑ, } *adj.*

ԵՐԱԽՏԱՄՈՌԱՑՈՒԹԻՒՆ, méconnaissance, *sf.*

ԵՐԱՄ, *աւելցո՛ւր* — (ձկանց), bande, *sf. Des —s de poissons.* banc (ձկ.), *sm. Un — de harengs, de sardines.* [*sm.*

ԵՐԳԵԼԻՆ, *աւելցո՛ւր* cantabile,

ԵՐԳԻԾԱԳԻՐ, auteur de satires, satirique, *sm. C'est un satirique.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Երգիծաբան մատենագիր (**ՄԱՏԵՆԱԳԻՐ**)։

ԵՐԵՄՈՒԿ (խոշոր աղացած ալիւր), gruau, *sm.*

ԵՐԵՍՏԵՍՆԱԼԻՔ } ([illegible]),
ԵՐԵՍՏԵՍՈՒ }
présents de noces, corbeille, *sf.*

ԵՐԷՁ (երկիր խոպան, անգործ, անտառոտ), garigue, *sf.*

ԵՐԻԶ, bande, *sf.*

ԵՐԻԿԱՄՈՒՏ, la chute du jour.

ԵՐԻԿԵԱՆ (անանուն մինակէ մեծութեան հասած մարդ. վերջէն բախտի յաջողութիւն գտած մարդ), parvenu, *sm. C'est un —, un nouveau —.* [*sm.*

ԵՐԻՎԱՐԱԲՈՅԾ, palefrenier,

ԵՐԻՑԱՑՈՒՆ, maison curiale, cure, *sf.*, presbytère, *sm.*

ԵՐԿԱԿՏՈՒՐ, V. Տրամագիծ, Տրամաչափ։ [*adj.*

ԵՐԿԱՅՆԱՏԱՐԱԾ, diffus, use,

ԵՐԿՆՈՒԿԻ, V. Հոխայ (*ի Յաւելուածին*)։

ԵՐԿՆՑՈՒՆԵԼ, *աւելցո՛ւր* Քիթն —, allonger le nez.

ԵՐԿՐԱՑՈՅՑ, géorama, *sm.* *Աւելցո՛ւր* V. Տեղեկագիր(2)։

ԵՐՑ (մրջմունք), fumeron, *sm. Oter le —.*

Ձ

ՁԱՆԳԱԿ, *աւելցո՛ւր* —ն հրեշտակի, pardon (այժմ կ'ըսուի angélus), *sm.*

ՁԱՐՀՈՒՐԱՆՔ, *աւելցո՛ւր* խոլական —, terreur panique.

ՁԱՐՀՈՒՐՈՒՄ, } *աւելցո՛ւր*
ՁԱՐՀՈՒՐՈՒՄՆ, } Յանկարծական եւ սնոտի —; terreur panique.

ՁԲԱՂԵԼ, V. Զբաղիլ։

ՁԲԱՂԻԼ, *աւելցո՛ւր* vaquer à, *vn. Il s'en alla vaquer à ses occupations d'un autre côté.*

ՁԳԱՍՏՈՒԹԻՒՆ, *աւելցո՛ւր* || continence, *sf.*

ՁԳԱՑՈՒԻԼ, se sentir, *vpr.*

ԶԳԵՍՏ, *աւելցո՛ւր* Ձեռք մը —, ամբողջ —, habillement complet.

ԶԸՍՏՈՍԿՐ, ischion (իսքիօն), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Զուռ.

ԶԻՆԱՐՈՒԵՍՏՈՒԹԻՒՆ, génie, *sm.*

ԶԻՆՈՒՈՐԱՆՈՑ (քըշլա), *աւելցո՛ւր* — (հեծելազօրաց), quartier, *sm.* [թիւն.

ԶԻՋՈՒԹԻՒՆ. V. Տեղապահու-

ԶՂՋԱԼ, **ԶՂՋԱՆԱԼ**, } *աւելցո՛ւր* նախ faire son meâ culpâ,

ԶՂՋՈՒՄ, **ԶՂՋՈՒՄՆ**, } ի — գալ, դառնալ (զղջման գալ), *աւելցո՛ւր* նախ faire son meâ culpa, se repentir, *vpr.*

ԶՄԻՄԵԱՆՍԶՐԿՈՒԹԻՒՆ, mangerie, *sf.*

ԶՄԻՄԵԱՆՑԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, mangerie, *sf.*

ԶՆՆՈՒՀԻ, matrone, *sf.*

ԶՈՒԳԱԾԱՆՐՈՒԹԻՒՆ, équipondérance, *sf.*

ԶՈՒԳԱՄԲԱՐՁ (երեքանկիւն), isocèle (ըստ Լիդրէի գրուելու է isoscèle, *adj.*

ԶՈՒԿԻ, V. Սաճխն.

ԶՐԱԽՕՍ, clabaud, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Շատահաչ, Ընդվայրաբան.

ԶՐՈՒՑԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, dictée, *sf.*

ԶՐՈՒՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆ, *աւելցո՛ւր* conférence, *sf.*

ԶՕՐԱԿԱՆ. Հետեւակ —, *աւելցո՛ւր* piéton, *sm.*

ԶՕՐՈՒԹԻՒՆԱԲԱՐ, virtuellement, *adv.*

ԶՕՐՈՒԹԻՒՆԱԿԱՆ, virtuel, elle, *adj. Chaleur virtuelle.*

ԶՕՐՈՒԹԻՒՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, virtualité, *sf.*

Է

ԷՇ, *աւելցո՛ւր* — խուրուշի, âne étalon, baudet, *sm.*

Ը

ԸՄՊԱՀԿՈՂ, impatient de.

ԸՆԴԴԱՍԱԿԱՆ, V. Ստորադասական.

ԸՆԴԴԷՄԱՐԵՒ, anthélie, *sf.*

ԸՆԴԴԻՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, ataphonique, *sf.*

ԸՆԴԴԻՄԱՍՈՒԹԻՒՆ, antiphrase, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ներհակաբանութիւն.

ԸՆԴԴԻՄԱՐԵՒՈՒԹԻՒՆ, anthélie, *sf.*

ԸՆԴԴԻՄՈՏՆ, antipode, *sm.* *խմա՛* **ԸՆԴԴԻՄՈՏՆ**, antipodes, *smp.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ներքոյաբնակ, Հակոտնեայ. — տեղի, antipode, *sm.* կ'ըսուի նաեւ Հակոտնայ տեղի.

ԸՆԴԵԼՈՒԶԱՆԵԼ, **ԸՆԴԵԼՈՒԶԵԼ**, } monter, *va.*

ԸՆԴԵԼՈՒԶԱՒԱԾ, monture, *sf.* || monté, ée, *adj.*

ԸՆԴՀԱՑԵՑՈՂԱԿԱՆ, dioptrique, *adj. Télescope —.*

ԸՆԴՀԱՑԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, dioptrique, *sf.*

ԸՆԴՈՒՆԱՅՆԱՄԻՏ, vaniteux, euse, *adj.* et *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ունայնամիտ.

ԸՆԴՈՒՆԱՅՆԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, vanité, *sf.* կ'ըսուի եւ Ունայնամտութիւն.

ԸՆԴՎԱՅՐԱԲԱՆ, clabaud, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Շաշահայ, Զրախօս ։

ԸՆԴՎԱՅՐԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ (սնոտի զգուշութիւն. վայրապար խորանք), superstition, *sf.* *Il y a de la — à croire qu'une salière renversée présage un malheur.*

ԸՆԴՎԱՅՐԱՀԱՉ, clabaudeur, euse, *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Շաշահայ ։

ԸՆԹԱՆԱՅ, V. Ղենջակ, Առի-զած, Գոզնոց ։

ԸՆԹԱՑԱԿՑԻԼ, concourir, *vn.*

ԸՆՄԱՅ. Հարսանեաց —, *իմա'* Հարսանեաց —ք (ելի—ւ կի[illegible]), եւայլն ։

ԸՆԿԵՆԼԻ, destituable, *adj.*

ԸՆՉՈՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, *աւելորդ* probation, *sf.*

ԸՆՉԱՒԷՏՈՒԹԻՒՆ, *աւելորդ* or, *sm.* [l'or.

ԸՆՉԱՔԱՂՑՈՒԹԻՒՆ, la soif de

ԸՆՉԵՂՈՒԹԻՒՆ, *աւելորդ* or, *sm.*

ԸՆՉՈ՞Ւ, pourquoi, *adv.*

ԸՆՏՍՆԻ. domestique, *adj.* *Le chat — et le chat sauvage. Un animal à l'état —.*

ԸՆՏՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, *աւելորդ* Հասակ ընտրողութեան, V. Հասակ ։

ԸՍՏԳԻՒՏ, reproche, *sm.*, répréhension, *sf.* || répréhensible, accusable, *adj.*

ԸՍՏԳՏԱՆԵԼ, *փոխանակ* désapprouver, *va.* *իմա'* **ԸՍՏԳՏԱՆԵԼ**, reprocher, désapprouver, *va.* || censurer, *va.* [*adj.*

ԸՍՏԳՏԱՆԵԼԻ, reprochable,

ԸՍՏԳՏԱՆՔ, *փոխանակ* désapprobation, *sf.* *իմա'* **ԸՍՏԳՏԱՆՔ**, reproche, *sm.*, désapprobation, *sf.* || accusation, critique, *sf.*

ԸՍՏԸՆԵԼ, éplucher, *va.*

ԸՍՏԸՆՈՂ, éplucheur, euse, *s.*

Թ

ԹԱԳԱՒՈՐԱՍՊՐԱՄ, V. Շահա-սպրամ, Ռահան ։ [գործ ։

ԹԱԹԳԱՆԱՐԱՐ, V. Զեռնոցա-

ԹԱԹԳԱՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ V. Զեռ-նոցարարութիւն ։

ԹԱԿԱՂԱՂ (կե—ք —ելելէ[illegible], եւայլն), hune, եւայլն. *իմա'* 1. 2. **ԹԱԿԱՂԱՂ** (սեան վրայի շէն-քին մասն), entablement, *sm.*

ԹԱՂԱԿ (նախնեաց տեսակ մը բարձեայ գլխարկ), pétase, *sf.* *Le — ailé de Mercure (Հերմէս).*

ԹԱՄԲԱԿԱԼ (գօտի բամբի, համետի. ֆօլ—ն), la sangle d'une selle, d'un bât. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Քուշիկ, Թանգ, Թափտուր, Համետակալ ։

ԹԱՆԳ (գօտի բամբի, համետի. ֆօլ—ն), la sangle d'une selle, d'un bât. Հայերէն կ'ըսուի եւ Քաշիկ, Թափտուր, Թամբակալ, Համետակալ ։

ԹԱՆԳԱՐԱՆ, *աւելորդ* Թան-գարան նկարուց, pinacothèque, *sf.*

ԹԱՆՁՐԱՇՐԹՆ, lippu, ue, *adj.* *Les nègres sont —s.* կը գոր-ծածուի եւ իբր *s.* *C'est un gros —.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Մե-ծաշուրթն, Հաստապռունկ, Գռկոշ ։

ԹԱՆՁՐԱՓՈՐ, pansu, ue, ventru, ue, *adj.* et *s.* Հայերէն կ'ը-սուի եւ Քաղրբեղ, Մեծափոր, Մեծորովայն, Փորեղ ։

ԹԱՓՏՈՒՐ (գօտի բամբի, համե-տի. ֆօլ—ն), la sangle d'une selle, d'un bât. Հայերէն կ'ըսուի եւ Քաշիկ, Թանգ, Թամբակալ, Հա-մետակալ ։

ԹԱՔՆՈՒԹԻՒՆ, ombre, *sf.*

ԹԵՂԻ (մեծ ծառ մի է. *ծառաբ.*), orme, *sm.* *Le bois de l'—.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ կնձնի, Նըղարենի, Ջօղարենի, Պօղի, Մոծակի ծառ, Մնչեղ ծառ։

ԹԵՊՈՒՐ, V. փեռուր։

ԹԵՊՐՓՈՒ, V. փեռափոխու-թիւն։

ԹԵՐԱՓԱՅՏ, aubier, *sm.*

ԹԻԱԿ, *անելցո՛ւր* rame, *sf.*

ԹԻԱՀԱՐԱՎԱՐ, rameur, aviron, nageur, *sm.*

ԹԵՓԱՏ, } pityriasis,
ԹԵՓԱՏՈՒԹԻՒՆ, } *sm.*

ԹՐԹԵԼ (հրահանգել), exercer, *va.*

ԹԻԱՎԱՐ, *անելցո՛ւր* aviron, nageur, *sm.*

ԹԻԱՎԱՐԵԼ, *անելցո՛ւր* nager, [*vn.*

ԹԻԹԵՂ, fasciole, douve, *sf.*

ԹԻԿՆԱՄԻՍ, aloyau, *sm.* — *rôté.*

ԹԻՍ (անձայն փուք [որովայ-նի]), vesse, *sf.* *Faire, lâcher une —.*

ԹՈՆՋ, V. փորանու։

ԹՈՐԹՈԶ (թոքոտիկ), potelé, ée, *adj.* *Des bras —s. Un enfant —.*

ԹՈՐԻՇ, mortaise, *sf.*

ԹՈՒԻԱՑ (*ս՛ն.*), *անելցո՛ւր* fournette, *sf.*

ԹՈՒՋԱՐԻՆ, *անելցո՛ւր* Չիակաճ —, V. Ծառկոտիս, Ծառկոտոս, փայտփոր։

ԹՓԱՍՏԱՆ, makis կամ maquis (*ծառ.*), *sm.*

ԹՓՈՒՏՔ, *անելցո՛ւր* makis կամ maquis, *sm.*

ԹՔԹՔՈՂ, cracheur, euse, *s.*

ԹՕՆԸՆԿԷՑ (*ջրաց.*), douche, *sf.*

Ժ

ԺԱԺ (ժուժուժ), V. Գետնաշարժ, Երկրաշարժ, Շարժ։

ԺԱՄԱԳԻՐ, *անելցո՛ւր* — ժամանակ, V. Ժամանակ։

ԺԱՄԱՆԱԿ, *անելցո՛ւր* — գումարութեանց ժողովոյ, session, *sf.* — *annuelle.* Ժամադիր —, terme, *sm.*

ԺԸԺԱՆ, } menu bois.
ԺԺԱՆ, }

ԺԻԺԻ, V. Ճպուռն։

ԺԻԼԱԻՊ (բուփ), cytise, *sm.* V. եւ Մեղուախոտնկ։

ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, démographie, *sf.*

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԵՑՈՅՑ, sauveur du peuple.

ԺՈՒԺԿԱԼ, *անելցո՛ւր* —, —f, V. Ենկրատացի, կամ Ենկրատիս։

ԺՈՒԺԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, *անելցո՛ւ* — (ի ցանկութեանց մարմնոյ), continence, *sf.*

Ի

ԻՄԱՐՄԻՆ, *անելցո՛ւր* sort, *sm.*

ԻՆՔՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, *փոխա-նակ* V. Առանձնախօսութիւն *ընժա՛*

ԻՆՔՆԱԽՕՍԱՐԹԻՒՆ, soliloque, *sm.* *Les —s de saint Augustin.* — դերասանի, monologue, *sm.* *Ce — est très long.*

ԻՐԱՁԱՄԱՐՏԱԿ, entreprenant, ante, *adj.* *Un homme actif et —.*

ԻՒՂ, *անելցո՛ւր* — սուրբ, խա-

կակուղ, huile vierge. — սուրբ, — անոյշ (միւռոն), les saintes huiles, *sfp.*, chrême, *sm.*

ԻՔՍԻՐ, élixir, *sm.* կ'ըսուի եւ ոգի։

Լ

2\. **ԼԱՃ** (արիկայ տղայ), *ռամկօրէն* gamin, *sm.*

ԼԱՄԲԱԿ, boutonnier, ganse, *sf.*

ԼԱՅՆԱԿԱՄԱՐ, écharpe, *sf.* *Les officiers municipaux, les commissaires de police, etc., ont une — tricolore.*

ԼԱՐԱԽԱՂԱՑՈՒԹԻՒՆ, *ռամկօրէն* danse sur la corde.

ԼԱՐԵԱԼ, tendu, ue, bandé, ée, *adj.*

ԼԱՑՈՒՆԵԼ, *ռամկօրէն* *Pourquoi le fais-tu pleurer?* կամ ընտանեբար *pourquoi tu le fais pleurer?*

ԼԱՒԴԱՆՈՆ (ափիոնով պատրաստուած դեղ մը. [illegible]), laudanum ([illegible]), *sm.*

ԼԵԶՈՒ, *ռամկօրէն* իւր —ն չի բռնեց, il n'a pas gouverné sa langue.

ԼԵՄՈՒՐՔ (մեռելոց ուրուականք), lémures, *smp.*

ԼԵՌՆԱՄԷՋ, vallée, *sf.*

ԼԵՌՆԱՁՈՐ, vallée, *sf.* —ն Ցովսափատու (ըստ Գրոց սրբոց), V. Ձորն Ցովսափատու (ՁՈՐ)։

ԼԵՌԱՆՑԱՄԷՋ, vallée, *sf.*

ԼԻԱԳԻՐԿ, bandé, ée, *adj.* *Arc —.* կ'ըսուի նաեւ Գրկալիր։

ԼԻՍԻՌՆ, } ([illegible]), la
ԼԻՍՈՌՆԵԿ, } noix du genou, rotule, *sf.*

ԼԻՏԱՆԻԱՑՔ (Տէր ողորմեաց), litanies, *sfp.*, kyrielle, *sf.* Բայց յաւազոյն է գործածել litanies։ V. եւ Տէր ողորմեաց (ՈՂՈՐՄԻԼ)։

ԼՄԱԿ, *ռամկօրէն* bras, *sm.*

ԼԿԱՄ (սանձ), mors, frein, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ճիմ։

ԼՈՂՓԱՐ (գետինն հարթելու գլան. [illegible]), rouleau, *sm.*

ԼՈՓԻԱՍ, *ռամկօրէն* Փասուլի — ([illegible]), dolic, dolique ([illegible]), *sm.* կ'ըսուի եւ Փասուլի, Սեւ աչուկ։

ԼՈՐՁՆԱՄԱՇԿ, V. Խլնաթաղանթ, կամ Խլնամաշկ եւ կամ Լորձնաթաղանթ։

ԼՈՐՁՆԱԹԱՂԱՆԹ, membrane muqueuse, կամ լոկ muqueuse, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Խլնաթաղանթ, Խլնամաշկ։

ԼՈՐՁՆԱՅԻՆ, muqueux, euse, *adj.* կ'ըսուի նաեւ Խլնային։

ԼՈՒԱՑԱՐԱՆ, *ռամկօրէն* Ի — ([աւազանի քով գլանի վրայ] կախուած դաստառակ. [illegible]), touaille, *sf.*

ԼՈՒՍԱՆՆ, V. Քուբար։

ԼՈՒՍՆԱԿԱԼ, V. Փայտակալ։

ԼՌԱԽԱՂ, whiste ([illegible]. բառ անգղիերէն), *sm.*

ԼՐԻԿ ([illegible]), *(Ֆրանս.)* banquette, *sf.*, trottoir, *sm.* *կամ* trottoir, *sm.*, banquette, *sf.*, եւայլն։

ԼՕՌԱՍԵՐՄ (բժշկական տունկ մի է. [illegible]), bétoine, *sf.*

Խ

ԽԱԺՄԱՏՆ, doigt annulaire, կամ լոկ annulaire, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Մատանեակ մատն (ՄԱՏՆ)։

ԽԱՂԱԽՈՐԴ (կաշեգործ), corroyeur, tanneur, *sm.* կ'ըսուի նաեւ Մորթեգործ, ՃՈՆ (2)։

ԶԳԵՍՏ, *ամբողջ* Զեռք մը —, ամբողջ —, habillement complet.

ԶՍՏՈՍԿՐ, ischion (իշխէոն), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ձուռ։

ԶԻՆԱՐՈՒԵՍՏՈՒԹԻՒՆ, génie, *sm.*

ԶԻՆՈՒՈՐԱՆՈՑ (քէրլը), *ամբողջ* — (հեծելազօրաց), quartier, *sm.* [թիւն։

ԶԻԶՈՒԹԻՒՆ. V. Տեղատուու-

ԶՂՋԱԼ, } *ամբողջ* նախ
ԶՂՋԱՆԱԼ, } faire son meâ culpâ,

ԶՂՋՈՒՄ, } ի — գալ, դառ-
ԶՂՋՈՒՄՆ, } նալ (զղջման գալ), *ամբողջ* նախ faire son meâ culpa, se repentir, *vpr.*

ԶՄԻՄԵԱՆՍԶՐԿՈՒԹԻՒՆ, mangerie, *sf.*

ԶՄԻՄԵԱՆՑԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, mangerie, *sf.*

ԶՆՆՈՒՀԻ, matrone, *sf.*

ԶՈՒԳԱԾԱՆՐՈՒԹԻՒՆ, équipondérance, *sf.*

ԶՈՒԳԱՄԲԱՐՁ (երեքանկիւն), isocèle (ըստ Լիդրէի գրուելու է isoscèle, *adj.*

ԶՈՒԿԻ, V. Ասաչխն։

ԶՐԱԽՕՍ, clabaud, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Շատախօս, Ընդվայրաբան։

ԶՐՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, dictée, *sf.*

ԶՐՈՒՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆ, *ամբողջ* conférence, *sf.*

ԶՕՐԱԿԱՆ. Հետեւակ —, *ամբողջ* piéton, *sm.*

ԶՕՐՈՒԹԵՆԱԲԱՐ, virtuellement, *adv.*

ԶՕՐՈՒԹԵՆԱԿԱՆ, virtuel, elle, *adj. Chaleur virtuelle.*

ԶՕՐՈՒԹԵՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, virtualité, *sf.*

Է

ԷՇ, *ամբողջ* — խառնակի, âne étalon, baudet, *sm.*

Ը

ԸՄՊԱՀԿՈՂ, impatient de.

ԸՆԴԴԱՍԱԿԱՆ, V. Ստորադասական։

ԸՆԴԴԷՄԱՐԵԻ, anthélie, *sf.*

ԸՆԴԴԻՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, [illegible]taphonique, *sf.*

ԸՆԴԴԻՄԱԲՈՒԹԻՒՆ, antiphrase, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ներհակաբանութիւն։

ԸՆԴԴԻՄԱՐԵՒՈՒԹԻՒՆ, [illegible]thélie, *sf.*

ԸՆԴԴԻՄՈՏՆ, antipode, *s.* *իմա'* **ԸՆԴԴԻՄՈՏՆ**, antipodes, *smp.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ներքոյաբնակ, Հակոտնեայ։ — տեղի, antipode, *sm.* կ'ըսուի նաեւ Հակոտնեայ տեղի։

ԸՆԴԵԼՈՒԶԱՆԵԼ, } monter,
ԸՆԴԵԼՈՒԶԵԼ, } *va.*

ԸՆԴԵԼՈՒԶՈՒԱԾ, monture, *sf.* || monté, ée, *adj.*

ԸՆԴՀԱՑԵՑՈՂԱԿԱՆ, dioptrique, *adj. Télescope* —.

ԸՆԴՀԱՑԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, dioptrique, *sf.*

ԸՆԴՈՒՆԱՅՆԱՄԻՏ, vaniteux euse, *adj.* et *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ունայնամիտ։

ԸՆԴՈՒՆԱՅՆԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, vanité, *sf.* կ'ըսուի եւ Ունայնամտութիւն։

ԸՆԴՎԱՅՐԱԲԱՆ, clabaud, [illegible] Հայերէն կ'ըսուի եւ Տաճկաց. Զրախօս։

ԸՆԴՎԱՅՐԱՀԱՒԱՏՈՒԹԻՒՆ (սնոտի զգուշութիւն. վայրապար խորհուրդ), superstition, *sf. Il y a de la — à croire qu'une salière renversée présage un malheur.*

ԸՆԴՎԱՅՐԱՀԱՉ, clabaudeur, euse, *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Տաճկաց։

ԸՆԹԱՆՈՑ, V. Ղենջակ, Արիգած, Գոգնոց։

ԸՆԹԱՑԱԿՑԻԼ, concourir, *vn.*

ԸՆԾԱՅ. Հարսանեաց —, *իմա՛* Հարսանեաց —ք [illegible]), եւայլն։

ԸՆՂՁԵԼԻ, des[illegible]able, *adj.*

ԸՆՁՈՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, *աւելցո՛ւր* probation, *sf.*

ԸՆՁԱՒԵՏՈՒԹԻՒՆ, *աւելցո՛ւր* [illegible] or, *sm.*

ԸՆՁԱՔԱՂՑՈՒԹԻՒՆ. [illegible]

ԸՆՁԵՂՈՒԹԻՒՆ. *աւելցո՛ւր* [illegible] *sm.*

ԸՆՁՈ՞Ւ, pourquoi, *ad*[illegible].

ԸՆՏԵԼ. domestique, [illegible] *Le chat — et le chat sauvage. [illegible] animal à l'état —.*

ԸՆՏՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, *աւելցո՛ւր* Հատակ ընտրողութեան. V. Հատակ։

ԸՍՏԳԻՒՏ, reproche, *sm.*, répréhension, *sf.* ‖ répréhensible, accusable, *adj.*

ԸՍՏԳՏԱՆԵԼ, *փոխանակ* désapprouver, *va.* *իմա՛* **ԸՍՏԳՏԱՆԵԼ**, reprocher, désapprouver, *va.* ‖ censurer, *va.*

ԸՍՏԳՏԱՆԵԼԻ, reprochable. [*adj.*

ԸՍՏԳՏԱՆՔ, *փոխանակ* désapprobation, *sf.* *իմա՛* **ԸՍՏԳՏԱՆՔ**, reproche, *sm.*, désapprobation. *sf.* ‖ accusation, critique, *sf.*

ԸՍՏԸԿԵԼ, éplucher, *va.*

ԸՍՏԸԿՈՂ, éplucheur, euse, *s.*

Թ

ԹԱԳԱ[illegible] սպրամ. [illegible] [illegible]

ԹԱԹԳԱՆԱՐ[illegible] [illegible]

ԹԱԹԳԱՆԱՐ[illegible] [illegible] ծոցարարութիւն։

ԹԱԿԱՂԱՂ [illegible] եւայլն), hune, եւայլն [illegible]

2. **ԹԱԿԱՂԱՂ** (սեան կրայլ [illegible] քին մասն), entablement [illegible]

ԹԱՂԱԿ (նախնեաց [illegible] բարեաց գլխարկ). pétase [illegible] — ailé de Mercure (Հեր[illegible].

ԹԱՄԲԱԿԱԼ (զօտի թամբոյ [illegible] մեջի. [illegible]). La sangle [illegible] selle, d'un bât. Հայերէ[illegible] նաեւ Քուշիկ. Թ[illegible]նզ. [illegible] Համետ սկայ։

ԹԱՆԳ [illegible]

[illegible] d'un [illegible]

[illegible] Համե[illegible]

ԹԱՆ[illegible]

զար[illegible] *sf.*

[illegible]

adj [illegible]

[illegible]

— [illegible]

[illegible]

ԹԵՂԻ (մեծ ծառ մի է. [illegible]), orme, *sm.* *Le bois de l'—.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ կնձնի, Նըղարենի, Ճըղարենի, Գեղի, Մոծակի ծառ, Մնչեղ ծառ.

ԹԵԳՈՒՐ, V. փետուր.

ԹԵԳՐՓՈԽ, V. փետրափոխութիւն.

ԹԵՐԱՓԱՅՏ, aubier, *sm.*

ԹԵՒՃԱԿ, *աւելցո՛ւր* rame, *sf.*

ԹԵՒՃԱԿԱՎԱՐ, rameur, aviron, nageur, *sm.*

ԹԵՓԱԽՏ, } pityriasis,
ԹԵՓԱԽՏՈՒԹԻՒՆ, } *sm.*

ԹԵՐԵԼ (հրահանգել), exercer, *va.*

ԹԻԱՎԱՐ, *աւելցո՛ւր* aviron, nageur, *sm.*

ԹԻԱՎԱՐԵԼ, *աւելցո՛ւր* nager, [*vn.*

ԹԻԹԵՂ, fasciole, douve, *sf.*

ԹԵԿՆԱՄԻՍ, aloyau, *sm.* — *rôté.*

ԹԻՍ (անձայն փուք [որովայնի]), vesse, *sf.* *Faire, lâcher une —.*

ԹՈՆՋ, V. փորահաւ.

ԹՈՐԹՈՉ (թոթուշիկ), potelé, ée, *adj.* *Des bras —s. Un enfant —.*

ԹՈՐԻՄ, mortaise, *sf.*

ԹՈՒԱՑ ([illegible]), *աւելցո՛ւր* fournette, *sf.*

ԹՌՉՈՒՆ, *աւելցո՛ւր* Չիական —, V. Ծառակոտիտ, Ծառակոտոտ, փայտփոր.

ԹՓԱՍՏԱՆ, makis կամ maquis ([illegible]), *sm.*

ԹՓՈՒՏՔ, *աւելցո՛ւր* makis կամ maquis, *sm.*

ԹՔԹՔՈՂ, cracheur, euse, *s.*

ԹՕՆԸՆԿԷՑ ([illegible]), douche, *sf.*

Ժ

ԺԱԺ (ժուժ), V. Գետնաշարժ, Երկրաշարժ, Շարժ.

ԺԱՄԱԳԻՐ, *աւելցո՛ւր* — ժամանակ, V. Ժամանակ.

ԺԱՄԱՆԱԿ, *աւելցո՛ւր* — գումարութեանց ժողովոյ, session, *sf.* — *annuelle.* Ժամադիր —, terme, *sm.*

ԺԸԺԱՆ, } menu bois.
ԺԺԱՆ, }

ԺԻԺԻ, V. Ճպուռն.

ԺԻԼԱՒԳ (բուփի), cytise, *sm.* V. եւ Մեղուախունկ.

ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, démographie, *sf.*

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԵՑՈՅՑ, sauveur du peuple.

ԺՈՒԺԿԱԼ, *աւելցո՛ւր* —, —f, V. Ենկրատացի, կամ Ենկրատիտ.

ԺՈՒԺԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, *աւելցո՛ւ* — (ի ցանկութեանց մարմնոյ), continence, *sf.*

Ի

ԻՄԱՐՄԻՆ, *աւելցո՛ւր* sort, *sm.*

ԻՆՔՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, *փոխանակ* V. Առանձնախօսութիւն [illegible]

ԻՆՔՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, soliloque, *sm.* *Les —s de saint Augustin.* — դերասանի, monologue, *sm.* *Ce — est très long.*

ԻՐԱՀԱՄԱՐՁԱԿ, entreprenant, ante, *adj.* *Un homme actif et —.*

ԻՒՂ, *աւելցո՛ւր* — սուրբ, խա-

կակուք, huile vierge. — սուրբ, — անոյշ (միւռոն), les saintes huiles, *sfp.*, chrême, *sm.*

ԻՔՍԻՐ, élixir, *sm.* Կ'ըսուի եւ Ոգի։

Լ

2. **ԼԱՃ** (որիկայ տղայ), *ամէնցո՛ւր* gamin, *sm.*

ԼԱՄԲԱԿ, boutonnier, ganse, [*sf.*

ԼԱՅՆԱԿԱՊԱՄԱՐ, écharpe, *sf.* *Les officiers municipaux, les commissaires de police, etc., ont une — tricolore.*

ԼԱՐԱԽԱՂԱՑՈՒԹԻՒՆ, *ամէնցո՛ւր* danse sur la corde.

ԼԱՐԵԱԼ, tendu, ue, bandé, ée, *adj.*

ԼԱՑՈՒՆԵԼ, *ամէնցո՛ւր* *Pourquoi le fais-tu pleurer?* կամ ընտանեբար *pourquoi tu le fais pleurer?*

ԼԱՒԴԱՆՈՆ (ափիոնով պատրաստուած դեղ մը. [illegible]), laudanum ([illegible]), *sm.*

ԼԵԶՈՒ, *ամէնցո՛ւր* իւր —ն չի բռնեց, il n'a pas gouverné sa langue.

ԼԵՄՈՒՐՔ (մեռելոց ուրուականք), lémures, *smp.*

ԼԵՌՆԱՄԷՋ, vallée, *sf.*

ԼԵՌՆԱՁՈՐ, vallée, *sf.* —ն Յովսափատու (ըստ Գրոց սրբոց), V. Ձորն Յովսափատու (**ՁՈՐ**)։

ԼԵՐԱՆՑԱՄԷՋ, vallée, *sf.*

ԼԻԱԴԻՐ, bandé, ée, *adj.* *Arc —.* Կ'ըսուի նաեւ Գրկալիր։

ԼԻՍԻՈՆ, } ([illegible]), la

ԼԻՍՈՆԵԿ, } noix du genou, rotule, *sf.*

ԼԻՏԱՆԻԱՑՔ (Տէր ողորմեաց), litanies, *sfp.*, kyrielle, *sf.* Բայց յաւագոյն է գործածել litanies։ V. եւ Տէր ողորմեաց (**ՈՂՈՐՄԻԼ**)։

ԼՄԱԿ, *ամէնցո՛ւր* bras, *sm.*

ԼԿԱՄ (սանձ), mors, frein, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ճիմ։

ԼՈՂԱՔԱՐ (գետին հարթելու գլան. [illegible]), rouleau, *sm.*

ԼՈՒԲԻԱՍ, *ամէնցո՛ւր* Փասուլի — ([illegible]), dolic, dolique ([illegible]), *sm.* Կ'ըսուի եւ Փասուլիկ, Սեւ պորտիկ։

ԼՈՐՁՆԱՄԱՇԿ, V. Խլնապատաղանք, կամ խլնամաշկ եւ կամ լորձնաթաղանթ։

ԼՈՐՁՆԱԹԱՂԱՆԹ, membrane muqueuse, կամ լոկ muqueuse, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ խլնապատաղանք, խլնամաշկ։

ԼՈՐՁՆԱՅԻՆ, muqueux, euse, *adj.* Կ'ըսուի նաեւ խլնային։

ԼՈՒԱՑԱՐԱՆ, *ամէնցո՛ւր* Ի — ([աւազանի քով գլանի վրայ] կախուած դաստառակ. [illegible]), touaille, *sf.*

ԼՈՒՍԱՆՆ, V. Քուրքար։

ԼՈՒՍՆԱԿԱԼ, V. Փարոսակալ։

ԼՈՒԱԽԱՂ, whiste ([illegible] խաղ անգղիերէն), *sm.*

ԼՔԻԿ ([illegible]), *փողոցամայթ* banquette, *sf.*, trottoir, *sm.* *Իսկ* trottoir, *sm.*, banquette, *sf.*, եւայլն։

ԼՕԹԱՍԵՐՄ (բժշկական տունկ մի է. [illegible]), bétoine, *sf.*

Խ

ԽԱՃՄԱՏՆ, doigt annulaire, կամ լոկ annulaire, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Մատնենիկ մատն (**ՄԱՏՆ**)։

ԽԱՂԱԽՈՐԴ (կաշեգործ), corroyeur, tanneur, *sm.* Կ'ըսուի նաեւ Մորթեգործ, Ճոն (2)։

ԽԱՑՄՂԱՆԱՒԱՏԱԽ, coaltar (քօլ-թար. բառ անգղիերէն), *sm.*

ԽԱՆԴԱՂԱՏԵԱԼ, ému, ue, *adj.*

ԽԱՆԴՈՒՄԱՆԴ, V. Մաղձիս։

ԽԱՆԹԷՓԱՐ (կէբէր օթու), V. Ողկուզուկ(2), Դեղուկ։

ԽԱՆԹՈՒՌԹ, gland, *sm.*; campane, *sf.*

ԽԱՆՁԻՐ (հոտ խանձրահոտ), empyreume (անբիւրէօմ), *sm.*

ԽԱՆՁՐԱՀԱՄՈՒԹԻՒՆ (հոտ խանձրահոտ), empyreume, *sm.*

ԽԱՆՁՐԱՀՈՏ, empyreumatique, *adj. Une odeur —.* Հոտ —, V. Խանձիր, Խանձրահամութիւն։

ԽԱՇՆԱՐՕՏ, pasteur, *sm.*

ԽԱՇՆԱԴԱՐՄԱՆ, pasteur, *sm.*

ԽԱՉԱՓԱՅՏ, croix, *sf.* *Իմա՛ Օր.* 1.

2. **ԽԱՉԱՓԱՅՏ** (տունկ մի է), V. Փեճեայ կամ Փեճուեայ, Ճեճարոս։

ԽԱՐԱՄԱՆԻ, V. Վիշապ(3)։

ԽԱՐԻԿՈՆ, V. Ղարիկոն, Ագարիկոն։

ԽԱՌՈՒՐԻԼ (սեր կապել), crémer, *vn. En été le lait crème plus qu'en hiver.*

ԽԵՑԵԿՈՒՌ, lumachelle, *sf.*

ԽԷԺ (ամիղ), *աւելցո՛ւր* Թեւեկնոյ — (շամ աաֆէշէ), galipot, *sm.*

ԽԺԳԹՅՈՑ (զռնչիւն [ականջաց]), tintement, *sm.*

ԽԼԱՅԵԹ (կանանց զարդ՝ ուսերէ ձգուած եւ երկու ծայրերն առջեւով), écharpe, *sf. Une — de dentelle, de soie.*

ԽԼԷԶ, V. Մողէզ։

ԽԼՆԱԹԱՂԱՆԹ, membrane muqueuse, կամ պարզաբար muqueuse, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Լորձնաբաղանթ, Լորձնամաշկ։

ԽԼՆԱՄԱՇԿ, V. Խլնաբաղանթ։

ԽԼՆԱՅԻՆ, muqueux, euse, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Լորձնաւոր։

ԽԼՕՊՈՒՋ (գեղեցիկ ծաղիկներ ունեցող տունկ մի է), colchique, tue-chien (*pl.* des *tue-chiens*), *sm.*

ԽՃՈՒՂԻ, *փոխաբերական* chaussée, *sf.* *Իմա՛* chemin ferré.

ԽՆԳԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, *աւելցո՛ւր* Ներհակն է Տխրամոլութիւն (tristimanie).

ԽՆԴԻՐ, *աւելցո՛ւր* Ի խնդրոյ. ըստ խնդրոյ հասարակաց, à la demande générale. Ի խնդրոյ, ըստ խնդրոյ բազում ընտանեաց, à la demande de plusieurs familles.

ԽՆՁԵԼ, *աւելցո՛ւր* — զոք, se moquer de, *vpr.*

ԽՆԴԱԼ, *աւելցո՛ւր* Չի կրցաւ —ը բռնել, il ne put s'empêcher de rire.

ԽՈԶԱՆԱԿԱՏԵՒ, soie, *sf.*

ԽՈԼԽԵՑԴԵՏԻ, V. Սարասան։

ԽՈԼՈՄՈՒԿ (տեսակ մը փոքրիկ ոռի [corneille]), choucas (շուքա), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Եղջերուկ։ [*Օր.* 1.

ԽՈՅ (քօչ), bélier, *sm.* *Իմա՛*

2. **ԽՈՅ** (մեքենայ նախնեաց ստպալիչ պարսպաց), bélier, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Հոյ։

ԽՈՇՈՏ, menu bois. Կ'ըսուի եւ ժրժան։

ԽՈՐԽ (պատեան [պտղոց, ոխոյ]), peau, *sf. La — des pêches est fort déliée. Les oignons sont couverts de plusieurs —x.*

ԽՈՐՀՐԴԱՅՕՆՔ, bacchanales, *sfp.*

ԽՈՐՏԱԽԻԹ, angleux, euse, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի եւ կրկիս։

ԽՈՒԽ (գամշամ), *աւելցո՛ւր* V. Թուք։

ԽՈՒՆԱՄԵՐՏ (նրազի տեսակ մը նիւթ), paraffine, *sf.*

ԽՊՆԵՑՈՒՆԵԼ, faire honte à quelqu'un, couvrir quelqu'un de honte.

ԽՊՆՈՏ, honteux, euse, *adj.*

ԽՈՒԺԻ, *փոխաբերական* V. Մացառ,

...ռ, menu bois. V. Մա.

... (մանր փորրիկ. մա.
rcelle, sf.
Լ, V. Խոթել։
Լ. Ականջը —, ...
Ականջներս կը խօսին, les me cornent, կամ les me tintent. Գիտէին դիւ... ouիf, vous en parlez bien aise.

Մ

...ռ, ... Դիա.
—, drap mortuaire, poê ...Լ), sm.
...Լ, ... Ամէն բան ...անը դնելու է, il faut lui tous ses morceaux, il t lui mâcher. [sf.
...mastication,
... (ծամելու դեղ), mas... sm.
..., ... em...

... Մոծակի —,
..., orme, sm. [smp.
..., grimpeurs,
..., affranchi, ie, s.
..., conserviteur,
...յերէն կ'ըսուի նաեւ Հա...։
..., ... — Մա...նկ, V. Մաստղասունկ։
... } ... } ... ծար...
...
..., trullisa...

..., décrépir, va.
..., décrépissage,

ՄԽՓԿԱՅԻՆ, préputial, ale (...), adj.
ՄԽՓԱԿ, prépuce, sm.
ՄԻԻ, ... Միւ ծիւ ձիւն կու գայ, V. Ձիւն։
ՄԻԱՑՈՒՆ, ... presbytère, sm.
ՄՆՐԵԱԼ, géniculé, ée, adj.
ՄՈՂԱՀԱՐՍՆ, V. Հարսն ծովու (ՀԱՐՍՆ), Ներէիդ, Նիրէուհի։
ՄՈՐՄՈՐ, } փոխաբերակ val-
ՄՈՐՄՈՐԱԿ, } lon, sm. իմա՛ ՄՈՐՄՈՐ, vallée, sf. եւ ՄՈՐՄՈՐԱԿ, petite vallée, sf., vallon, sm. [est en —s.
ՄՈԻԼՆ, loque, sf. Cet habit
ՄՈԻՄՔ, V. Քրքահաղք։
ՄՈՓՈՐ, փոխաբերակ frise, sf. իմա՛ ՄՈՓՈՐ (վերնախարիսխի եւ պսակի մէջն եղող քանդակազարդ [entablement] մասն), frise, sf.
Հայերէն կ'ըսուի եւ փողոց։
ՄՐԱՄ, ... trousse, sf.

Վ

ՎԱԹՆԽՈՅ, ... gaillet, sm. [sm.
ՎԱԼԱՆԴ (պատան), bandage,
ՎԱԼԱՆԴԵԼ, bander, va.
ՎԱԼԱՆԴՈՒՄ, } bandage, sm.
ՎԱԼԱՆԴՈՒՄՆ, }
ՎԱԼԱՓՏԵԼ (...), փոխաբերակ V. Ձիւթել. իմա՛ 1. ՎԱԼԱՓՏԵԼ (...), calfater, va.
2. ՎԱԼԱՓՏԵԼ ([կտաւով, թղթով] դրանց, պատուհանից ծակերը փակել, գոցել), calfeutrer, va.
ՎԱԼԿԱՏԱՐ (կարմիր թթուածնայ [oxyde] երկաթոյ), colcotar, sm.

ԿԱՀԱՒՈՐԵԼ, } *ածական'ը* վերս-
ԿԱՀԵԼ, } տին —, meubler de nouveau, remeubler, *va.*

ԿԱՄԱԿԱՏ (պնդագլուխ), obstiné, ée, *adj.*

ԿԱՄԱԿԱՏՈՒԹԻՒՆ, obstination, *sf.*

ԿԱՆԱՆԱՑԻ, zélote, *sm.*

ԿԱՆԽԱՅԱՅՏԵԼ. prophétiser, *va. Je vous avais bien prophétisé que cela arriverait.*

ԿԱՆԽԱՄՏԱԾՈՒԹԻՒՆ, préméditation, *sf.*

ԿԱՆՈՆԱԳԻԾ, listel (*pl.* des *listeaux*), *sm.*

ԿԱՌՈՑ, chevalet, *sm.*

ԿԱՌՈՒՂԻՂ, *փոխանակ* conducteur, *sm.* *իմա'* **ԿԱՌՈՒՂԻՂ,** le conducteur d'un omnibus, *sm.*

ԿԱՍՏՈՐԵԱՍ (Քասթօր), castor, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ կուղբ, Ճնճղի, Ջրշուն։

ԿԱՐԿԱՆԴԱԿ, *ածական'ը* Զամ. չեղէն —, pouding (փուտինկ), կամ plum-pudding (փլըմ-փուտինկ. բառ անգղիերէն), *sm.*

ԿԱՐՃԱՌՕՏ. Լինել —, V. կարճառօտել։

ԿԱՐՃԱՌՕՏԵԼ, être cout.

ԿԱՐՃԱՀԱՍԱԿ, *փոխանակ* nobot, ote, *s.* Այր —, un homme ... եւայլն. *իմա'* **ԿԱՐՃԱՀԱՍԱԿ,** court, *m.* courte, *f. adj.* ‖ nobot, ote, *s.* Այր —, un homme ... եւայլն, եւայլն։

ԿԱՐՃԱՄԱՐՄԻՆ. Ձի —, cheval court.

ԿԱՐՃՄՏԻԼ, s'impatienter, *vpr.*

ԿԱՐՃՄՏՈՒԹԻՒՆ, impatience, *sf.*

ԿԱՐՄԵԼԱԿԱՆ (կարմելեան կրօնաւոր), *ածական'ը* կուսան —, ճաւատաւոր —, V. կարմելունի։

ԿԱՓԱՅ, V. Նոյնավերջութիւն։

ԿԵՂՏԱՅՈՐ (փալլաս), torchon, *sm.* — *blanc.* — *sale.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ջնջոց, փալէյի։

ԿԵՆՍՈՒՍՈՒՑ, édifiant, ante, *adj.* [ligion, [illegible]

ԿԵՑ (հաւատարմ հերքանաց), re[illegible]

ԿԵՐԱԿՈՒՐ, *ածական'ը* Սովորաբար ուրիշներու ջուրը — ուտել, piquer l'assiette.

ԿԻՊԱՐԻՍ, V. Նոճ, Նոճի։

ԿԻՒՆԻԿԵԱՆ, cynique, *adj.*

ԿԻՒՆԻԿՈՍ (շնական, կիւնիկեան փիլիսոփայ), cynique, *sm.*

ԿԴԱՐԹԹ, amulette, *sf.*, talisman, *sm.*

ԿՂԿՂԱՆՔ, *ածական'ը* — (ն[illegible]րածին մանկան), V. Մեկոնիոն։

ԿՆԻԻՆԱԳԱՏ, clissé, ée, *adj.* *Bouteille, dame-jeanne clissée.*

ԿՈԼԻԲՐԻ (գեղեցկերանգ թռչնիկ մի է), colibri, *sm.*

ԿՈԿՈՐԴ, *ածական'ը* gueule, *sf.*

ԿՕՂՈՓՈՑ, *ածական'ը* rotule, *sf.*

ԿՈՃԿԵԼ, opprimer, *va.*

ԿՈՅՐ ԸՆԿՆԻԼ, V. Ընանկանալ[illegible]

ԿՈՐՍՏԵԱՅ (կորսուած բան), épave, *sf.*

ԿՈՒՆՏՈՒԹ, V. Վարազահա[illegible]

ԿՈՒՍՈՒԹԻՒՆ, *ածական'ը* pucelage, *sm.* [Տ[illegible]

ԿՈՒՓՈՒԿ (Եմեն. Ֆուլուլ), V.

ԿՈՓԵԼ, battre, *va.* ‖ dégrossir, *va.* — *une pièce de bois, un bloc de marbre.* — երկաթը սալի վրայ, battre le fer sur l'enclume. Բազում երկիր — (ուսա շ[illegible] պտըտիլ), battre du pays.

ԿՐԿՆԱԶԱՏԻԿ, *փոխանակ* Pâques closes, Dimanche de Quasimodo. *իմա'* **ԿՐԿՆԱԶԱՏԻԿ,** Pâques closes, fleuries, Dimanche de Quasimodo, կամ յոկ quasimodo, *sf.*

ԿՐՕՆՍՈՒՍՈՅՑ, professeur de dogue. [quer, *vn.*

ԿՔԻԼ, *ածական'ը* ‖ faillir, man-

ԿՕՍ, V. կոպտ։

Հ

ՀԱԳԱԳ. Թաւ —, esprit rude.

ՀԱՑՈՐԵՆԻ (իւվէզ աղաճը), sorbier, cormier, *sm.* Կ'ըսուի եւ Սրուփի ·

ՀԱԼԱԾԱՆՔ, *աւելցո՛ւր* Սաստիկ —, violente persécution.

ՀԱԿԱԲՈՅԺ, allopathe, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Այլաբոյժ · Ներհակն է Նմանաբոյժ, homéopathe ·

ՀԱԿԱԲՈՒԺԱԿԱՆ, allopathique, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Այլաբուժական · Ներհակն է Նմանաբուժական, homéopathique ·

ՀԱԿԱԲՈՒԺՈՒԹԻՒՆ, allopathie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Այլաբուժութիւն · Ներհակն է Նմանաբուժութիւն, homéopathie ·

ՀԱԿՈՏՆԵԱՅՔ, les antipodes, *smp.* *աւելցո՛ւր* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ընդդիմոտն, Ներքոյաբնակ · Հակոտնեայ տեղի, antipode, *sm.* Կ'ըսուի եւ Ընդդիմոտն տեղի ·

ՀԱՃԱՐԻ, V. Փեկոն ·

ՀԱՄԱԾԱՌԱՅ, conserviteur, *sm.* Կ'ըսուի նաեւ Ծառայակից ·

ՀԱՄԲԵՐԱԽԱՂ, patience, *sf.*

ՀԱՄԵՏԱԿԱԼ (գօտի թամբի, համետի. քօլան), la sangle d'une selle, d'un bât. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Քաշիկ, Թանգ, Թափտուր, Թամբակալ ·

ՀԱՄՈՑԱԼԱՑՆՈՒՄ, } clitorismie,
ՀԱՄՈՑԱԼԱՑՆՈՒՄՆ, } *sf.*

ՀԱՄՈՑԱՀԱՏՈՒՄ, } clitoritomie, nym-
ՀԱՄՈՑԱՀԱՏՈՒՄՆ, } photomie (նէնֆօդօմի), *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Նիմփահատութիւն ·

ՀԱՄՔ, V. Ծլիկ ·

ՀԱՆԴԵՏԱԹՈՌ (քնանալու յարմար աթոռ), V. Ննջաթոռ ·

ՀԱՆԴԵՏԱԿԱՌՔ (քնանալու յարմար մեծ կառք), V. Ննջակառք ·

ՀԱՆԴԻՍԱՐԱՆ, *աւելցո՛ւր* || auditoire, *sm.*, audience, *sf.*

ՀԱՏՈՒՍՑԻ, V. Նշանակագիր ·

ՀԱՒԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, *աւելցո՛ւր* chance, *sf.*

ՀԵՂՈՒՄ, } *աւելցո՛ւր* Անշոյ
ՀԵՂՈՒՄՆ, } —, pollution, *sf.*

ՀԵՃՑԱԳԱՃՑՕՆԵԱՅ (արքանեակ [կնոջ]), *աւելցո՛ւր* cavalier servant, *sm.*

ՀԵՐԵՏԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆ, *աւելցո՛ւր* Այդ յառաջադրութիւնը — կը հոտի, cette proposition sent l'hérésie.

ՀԻՆԵԼ, *աւելցո՛ւր* infester, *va.*

ՀԻՌ. — գալ, rouler, *vn.*

ՀԻՍՏՈՒԱԾԱՀԱՏ (գործի), histotome,

ՀԻՍՏՈՒԱԾԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, histotomie, *sf.* [*sf.*

ՀՆԱՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, chance,

ՀՆԱՐՔ. Միջին —, *փոխանակ* mezzo-termine (*pl.* des *mezzo-termine*), *sm.* *իմա՛* **ՀՆԱՐՔ,** mezzo-termine (մետզօ-դերմինէ. *pl.* des *mezzo termine*), *sm.*

ՀՈԼԱԿԱԳԻԿ, V. Մանդրիլ ·

ՀՈԽԱՅ (օքա), ocque կամ oque (օք'), *sf.*

ՀՈՅ (մեքենայ նախնեաց տապալիչ պարսպաց), bélier, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Խոյ (2) ·

ՀՈՎԱՆԱԳԻ, V. Սկիւռ ·

ՀՈՏԻԼ, *աւելցո՛ւր* Այդ յառաջադրութիւնը հերետիկոսութիւն կը հոտի, cette proposition sent l'hérésie.

ՀՈՒԳ. Ընդ —, *փոխանակ* bientôt, *adv.* *Je pars* —. à bientôt. Ընդ — պիտի մեկնի, il partira —, *իմա՛* 1. Ընդ — (տաս չանցած,

ԴԱՆԴԱՌՈՒՌ, V. Փրփրեմ։

ԴԱՇՏԱՆ, *ածելցո՛ւր* ordinaires, *smp.*

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿ, *ածելցո՛ւր* Դաստիարակ մանկանց. V. Մանկավարժ կամ Մանկածու։

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, *ածելցո՛ւր* Դաստիարակութիւն մանկանց, V. Մանկավարժութիւն։

ԴԱՐԱՏԱՓ (բարձրաւանդակ ճեմելիք), terrasse, *sf.* *La — des Tuileries.*

ԴԵԳԵՐԻԼ (պատէ պատ զարնուիլ), battre les murs.

ԴԵՃԱԿՈՒՀԻ, jument poulinière.

ԴԵՂ, *ածելցո՛ւր* Օձի —, gentiane, *sf.* |խանթէփար։

ԴԵՂՈՒԿ, V. Ողկուզուկ (2),

ԴԵՍՊԱՆԱԺՈՂՈՎ, *փոխանակ* conférence, *sf.* *իմա՛* **ԴԵՍՊԱՆԱԺՈՂՈՎ**, conférence diplomatique.

ԴԵՍՊԱՆԱԽՈՐՀՈՒՐԴ, conférence diplomatique.

ԴԵՐԱՐՔԱՅ, vice-roi *(pl.* des *vice-rois)*, *sm.*

ԴԵՐԱՐՔԱՅՈՒԹԻՒՆ, vice-royauté *(pl.* des *vice-royautés)*, *sf.*

ԴԵՐԳԱՀԵՐԷՑ, vice-président *(pl.* des *vice-présidents)*, *sm.*

ԴԵՐԳԱՀԵՐԻՑՈՒԹԻՒՆ, vice-présidence *(pl.* des *vice-présidence)*, *sf.*

ԴԺԽԵՄՈՒԹԻՒՆ, malice, *sf.* Դժխեմութեամբ, malicieusement, *adv.*

ԴԻՊԱԿ, *փոխանակ* Ճամկաւոր — (...), V. Ճանանչանաւուխս, եւայլն. *իմա՛* Ճամկաւոր — (...), brocart, *sm.* եւ *ածելցո՛ւր* Հնդիկ —, foulard, *sm.*

ԴԻՐ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ (գերեզման), la dernière demeure (tombe, tombeau). [se, *sf.*

ԴԻՑԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, apothéo-

ԴԻԽԱՋԱՐ (տունկ բժշկական), capillaire, *sm.*

ԴԻՒԹԻԿ (դեւ փոքրիկ), եւայլն. *իմա՛* 1.

2\. **ԴԻՒԹԻԿ**, lutin, *sm.* *Ce petit — met toute la maison en désordre.*

ԴՄՌՈՔ (հարբխոտ), catarrheux, euse, *adj.*

ԴՈՂՈՒՄ, } *ածելցո՛ւր* Դողումն (երկրի),
ԴՈՂՈՒՄՆ, } V. Գետնաշարժ։

ԴՈՒՄ (սաստիկ հարբուխ), catarrhe, *sm.* — համաճարակ, grippe, *sf.* *Avoir la —.*

ԴՌՆԵՐԱԿ, veine porte.

ԴՌՆՉԵԼ (ականջը խօսիլ), V. Ականջ, *իմա՛* V. Խօսել։

ԴՌՆՉԻՒՆ. — (ականջաց), *ածելցո՛ւր* tintement, *sm.*

ԴՍՏԵՐԱԳԻՐ, fille adoptive, *sf.*

ԴՐԱՃԱԿ, sondeur, *sm.*

ԴՐԱՄԱԺՈՂՈՎ, quêteur, euse, *adj.* et *s.*

ԴՐԱՄԱԺՈՂՈՎՈՒԹԻՒՆ, quête, *sf.*

ԴՐՈՇԵԼ, sculpter (...), *va.* կ'ըսուի եւ Քանդակել։

ԴՐՈՇՈՂ, sculpteur (...), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Քանդակագործ։

ԴՐՈՇՈՒԱԾ, sculpture (...), *sf.* կ'ըսուի նաեւ Քանդակ, Քանդակուած։

Ե

ԵԳԻՊՏԱՀԱՒ, V. Ցեծ։

ԵԶՆԱՆՈՑ, *ածելցո՛ւր* étable à bœufs.

ԵԶՆՈՑ, *ածելցո՛ւր* étable à bœufs, *sm.*, bouverie, *sf.*

ԵԹԵՐ, *ածելցո՛ւր* Վերին —, empyrée, *sm.*

ԵԹԻԱՑ (...), phongeon, *sm.*

ԵԼԵԲՈՐՈՍ, ellébore, *sm.*
ԵԼՈՒՍՏ (ոսկորի ցցուած մասն), apophyse, *sf.* — *mastoïde.*
ԵՂԲԱՅՐԱՆՈՑ, communauté, *sf. Nous visitâmes la —.*
ԵՂԵԳՆԱՑՈՒՊ, *աւելցո՛ւր* rotin, *sm.*
ԵՂՆ (եղջերու մասակ), femelle du cerf (-եր-), biche, *sf.* — փոքրիկ, V. Եղնիկ։
ԵՂՆԻԿ, *փոխանակ* biche, cerf (-եր-), *sm. իմա՛* **ԵՂՆԻԿ** (եղն փոքրիկ), jeune biche, bichette, *sf.*
ԵՂՋԵՐԱՓՈՂ, cornet à bouquin.
ԸՆԴԳԾԵԼ, souligner, *va.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ստորագծել։
ԸՆԿՐԱՏԱՅԻ, encratite, *sm.*, continents, *smp.*
ԸՆԿՐԱՏԻՏ, encratite, *sm.*
ԸՍՏԵՂԱԿԱՑ, sédentaire, *adj.*
ԸՍՏԵՂԱՊԱՀ, lieutenant, *sm.* V. եւ Տեղակալ։
ԸՍՏԵՂԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, lieutenance, *sf.* V. եւ Տեղակալութիւն։
ԵՐԱԽՏԱԿՈՐՈՅՍ, méconnaissant, ante, *adj.*
ԵՐԱԽՏԱՄՈՌ, } méconnaissant, ante,
ԵՐԱԽՏԱՄՈՌԱՑ, } *adj.*
ԵՐԱԽՏԱՄՈՌԱՑՈՒԹԻՒՆ, méconnaissance, *sf.*
ԵՐԱՄ, *աւելցո՛ւր* — (ձկանց), bande, *sf. Des —s de poissons.* banc (-ք-), *sm. Un — de harengs, de sardines.* [*sm.*
ԵՐԳԵՑԻԿ, *աւելցո՛ւր* cantabile,
ԵՐԳԻԾԱԳԻՐ, auteur de satires, satirique, *sm. C'est un satirique.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Երգիծաբան մատենագիր (**ՄԱՏԵՆԱԳԻՐ**)։
ԵՐԵՄՈՒԿ (խոշոր աղացած ալիւր), gruau, *sm.*
ԵՐԵՍՏԵՍՆԱԼԻՔ } (-----),
ԵՐԵՍՏԵՍՈՒ }
présents de noces, corbeille, *sf.*
ԵՐԷՋ (երկիր խոպան, անգործ, անմշակ), garigue, *sf.*
ԵՐԻՋ, bande, *sf.*
ԵՐԻԿԱՄՈՒՏ, la chute du jour.
ԵՐԻԿԵԱՆ (անծանօթ մի մարդ որ մեծութեան հասած մարդ. վերջէն բախտի յաջողութիւն գտած մարդ), parvenu, *sm. C'est un —, un nouveau —.* [*sm.*
ԵՐԻՎԱՐԱԲՈՅՄ, palefrenier,
ԵՐԻՑԱՏՈՒՆ, maison curiale, cure, *sf.*, presbytère, *sm.*
ԵՐԿԱԿՏՈՒՐ, V. Տրամագիծ, Տրամաչափ։ [*adj.*
ԵՐԿԱՅՆԱՏԱՐԱԾ, diffus, use,
ԵՐԿՆՈՒԿԻ, V. Հոխայ (*ի Յաւելուածին*)։
ԵՐԿՆՑՈՒՆԵԼ, *աւելցո՛ւր* Քիթն —, allonger le nez.
ԵՐԿՐԱՑՈՅՑ, géorama, *sm. Աւելցո՛ւր* V. Տեղեկագիր(2)։
ԵՐՑ (-----), fumeron, *sm. Oter le —.*

Զ

ԶԱՆԳԱԿ, *աւելցո՛ւր* —ն հրեշտակի, pardon (այժմ կ'ըսուի angélus), *sm.*
ԶԱՐՀՈՒՐԱՆՔ, *աւելցո՛ւր* Խուճապական —, terreur panique.
ԶԱՐՀՈՒՐՈՒՄ, } *աւելցո՛ւր*
ԶԱՐՀՈՒՐՈՒՄՆ, } Յանկարծական եւ սնոտի —, terreur panique.
ԶԲԱՂԵԼ, V. Զբաղիլ։
ԶԲԱՂԻԼ, *աւելցո՛ւր* vaquer à, *vn. Il s'en alla vaquer à ses occupations d'un autre côté.*
ԶԳԱՍՏՈՒԹԻՒՆ, *աւելցո՛ւր* || continence, *sf.*
ԶԳԱՑՈՒԻԼ, se sentir, *vpr.*

կը գործածուի լոկ սահմ. ներկայ եզակի երրորդ դէմքին մէջ, il échoit. կատարեալի մէջ, j'échus. ապառնիոյ մէջ, j'écherrai. պայմանական ներկայի մէջ, j'écherrais. ստոր. անկատարի մէջ, que j'échusse. ներկայ դերբայի մէջ, échéant. անցեալ դերբայի մէջ, échu.

Échéant դերբայէն ծագում առաւ *échéance* գոյականն, ինչ. *vengeant*էն եւ *surveillant*էն կազմուեցան *vengeance* եւ *surveillance* գոյականները։

ECLOPER (*կաղացունել*). — Այս թերակատար բայը կը գործածուի միայն անորոշ դերբայի եւ անցեալ դերբայի մէջ. éclopé, éclopée.

ECRIRE (*գրել*). — *Ind. prés.* j'écris, nous écrivons; *Imparf.* j'écrivais, nous écrivions; *Parf. déf.* j'écrivis, nous écrivîmes; *Fut.* j'écrirai, nous écrirons. — *Cond. prés.* j'écrirais, nous écririons. — *Impér.* écris, écrivons, écrivez. — *Subj. prés.* que j'écrive, que nous écrivions, qu'ils écrivent; *Imparf.* que j'écrivisse, que nous écrivissions, qu'ils écrivissent. — *Part.* écrivant, écrit, écrite.

ENVOYER (*ղրկել*). — *Ind. prés.* j'envoie, il envoie, nous envoyons, ils envoient; *Imparf.* j'envoyais, nous envoyions: *Parf. déf.* j'envoyai, tu envoyas, nous envoyâmes; *Fut.* j'enverrai, nous enverrons. — *Cond. prés.* j'enverrais, nous enverrions. — *Impér.* envoie, envoyons, envoyez. — *Subj. prés.* que j'envoie, que nous envoyions, qu'ils envoient; *Imparf.* que j'envoyasse, que nous envoyassions, qu'ils envoyassent.—*Part.* envoyant, envoyé, envoyée.

FAILLIR (*վրիպիլ* [*նպատակէն*]. *սխալիլ*). — Այս բային շատ ժամանակները, ինչպէս սահմ. ներկային, անկատարն եւ ապառնին լքուած են։ — *Ind. prés.* je faux, tu faux, il faut, nous faillons, vous faillez, ils faillent; *Imparf.* je faillais, nous faillions; *Parf. déf.* je faillis, nous faillîmes; *Fut.* je faudrai, nous faudrons. — *Cond. prés.* je faudrais, nous faudrions. — *Impér.* անսովոր. — *Imparf. du subj.* que je faillisse, que nous faillissions, qu'ils faillissent. — *Part.* faillant, failli, faillie.

Առաջին երեք դէմքերն je faux, tu faux, il faut գրեթէ անգործածելի են այսօր. վերջինին կը տեսնուին սակայն առասացուածոց մէջ. ինչ. le cœur me faut (այսինքն me manque); au bout de l'aune faut le drap, այսինքն au bout de l'aune finit, manque le drap (ամէն բան ունի իր վախճանը), եւ Montereau-faut-Yonne, քաղաք Գաղղիոյ որ շինուած է Սէն եւ Իոն գետերուն միացման տեղը։

FAIRE (*ընել*). — *Ind. prés.* je fais, tu fais, il fait, nous faisons, vous faites, ils font; *Imparf.* je faisais, nous faisions; *Parf. déf.* je fis, nous fîmes; *Fut.* je ferai, nous ferons. — *Cond. prés.* je ferais, nous ferions. — *Impér.* fais, faisons, faites. — *Subj. prés.* que je fasse, que nous fassions, qu'ils fassent; *Imparf.* que je fisse, que nous fissions, qu'ils fissent. — *Part.* faisant, fait, faite.

FALLOIR (*հարկ ըլլալ. պէտք ըլլալ*). — *Ind. prés.* il faut; *Imparf.* il fallait; *Parf. déf.* il fallut; *Parf. indef.* il a fallu; *Fut.* il faudra. — *Cond. prés.* il faudrait. — *Subj. prés.* qu'il faille; *Imparf.* qu'il fallût. — *Part. passé.* fallu.

Ապառնին եւ պայմանականը բաղաձայնական d մը կ'առնուն վերջաւորութեանը յառաջ. ինչպէս valoir եւ vouloir բայերն։

FÉRIR (*զարնել*). — Այս բայն ունի միայն դերբայ féru.

Férir բայը կը ծագի լատիներէն ferire բայէն եւ կը նշանակէ *զարնել*։ կը գործածուի լոկ հետեւեալ ասացուածին մէջ, sans coup férir որ կը նշանակէ *առանց կռուի. առանց դժուարութեան. առանց ընդդիմութեան*։ «D'Harcourt prit Turin *sans coup férir*». — Férir բայն ամբողջապէս կը լծորդուէր հին գաղղիերէնի մէջ. ինչ. *Ind prés.* je fier (ferio), tu fiers (feris), il fiert (ferit); *Imparf.* férais (feriebam); *Part.* férant (ferientem), եւայլն։

FLEURIR բայն ունի երկու ձեւ. fleurissais, fleurissant; florissait, florissant.

Florissant որ կը նշանակէ *զարգանալ*, *յառաջանալ*, է մնացորդ մը florir վաղեմի բային, որ կը ներկայացնէ լատին florere բայն։ իսկ fleurir (*ծաղկիլ*) ուղղակի ծագած է fleur բառէն։

FRIRE (*տապակի մէջ եփել, խորովել. տապկել*). — Այս բայն անորոշ դերբայէն զատ, ունի նաեւ սահմ. ներկ. եզ. երեք դէմքերն, je fris, tu fris, il frit; ապառնի. je frirai, եւայլն.; պայմանական ներկ. je frirais, եւայլն.; հրամ. եզ. երկրորդ դէմքն fris; անցեալ դերբայ. frit frite։ Պակասող ժամանակները կը կազմուին faire բայով, զոր պէտք է դնել Frire անորոշ դերբային առջեւ. ինչ. nous faisons frire, vous faites frire, ils font frire; je faisais frire, եւայլն, եւայլն։

FUIR (*փախչիլ*). — *Ind. prés.* je fuis, tu fuis, il fuit, nous fuyons, vous fuycz, ils fuient; *Imparf.* je fuyais, nous fuyions; *Parf. déf.* je fuis, nous fuîmes; *Fut.* je fuirai, nous fuirons. — *Cond. prés.* je fuirais, nous fuirions. — *Impér.* fuis, fuyons, fuyez. — *Subj. prés.* que je fuie, que nous fuyions, qu'ils fuient; *Imparf.* que je fuisse, que nous fuissions, qu'ils fuissent. — *Part.* fuyant, fui, fuie.

Fuir (լատին fugere բայէն), այսօր միավանկ, երբեմն էր երկավանկ.

Je sais qu'il nous faut tous *fuir* de ces objets
Qui laissent dans nos cœurs l'impressions du vice.
(RACAN.)

GÉSIR (*ինկած մնալ [գետնի վրայ]*). — Այս բային գործածուող ձեւերն են. il gît, nous gisons (*ժիզօն*), ils gisent (*ժիզ*); il gisait (*ժիզէ*); gisant (*ժիզան*). Ci-gît կը նշանակէ *հոս կը հանգչի. հոս թաղուած է (ի տապանագիրս)*։

HAÏR (*ատել*) բայը կը գրուի առանց կրկնակիտի (tréma ¨) ս սահմ. ներկ. եզ. երեք դէմքերուն՝ je hais, tu hais, il hait, եւ եզ. երկրորդ դէմքին մէջ, hais.

ISSIR բային կը գործածուի միայն անցեալ դերբայն issu, որ նշանակէ *ծնած. իջած. սերած. յառաջ եկած։*

JOINDRE (*կացուցանել. միացուցանել. կցել*). — Տես Craindre.

LIRE (*կարդալ*). — *Ind. prés.* je lis, nous lisons, vous lisez, lisent; *Imparf.* je lisais, nous lisions; *Parf. déf.* je lus, nous mes; *Fut.* je lirai, nous lirons. — *Cond. prés.* je lirais, nous rions. — *Impér.* lis, lisons, lisez. — *Subj. prés.* que je lise, nous lisions, qu'ils lisent; *Imparf.* que je lusse, que nous lussio qu'ils lussent. — *Part.* lisant, lu, lue.

MALFAIRE (*չարութիւն ընել*). — Այս բայը կը գործածուի անորոշ դերբայի մէջ. ինչ. il est enclin à *malfaire.*

MENTIR (*սուտ ըսել. ստել*). — *Ind. prés.* je mens, nous tons; *Imparf.* je mentais, nous mentions; *Parf. def.* je men nous mentîmes; *Fut.* je mentirai, nous mentirons. — *Cond.* je mentirais, nous mentirions. — *Impér.* mens, mentons, ment — *Subj. prés.* que je mente, que nous mentions, qu'ils ment *Imparf.* que je mentisse, que nous mentissions, qu'ils mentisse — *Part.* mentant, menti.

METTRE (*դնել*). — *Ind. prés.* je mets, nous mettons; *Impar* je mettais, nous mettions; *Parf. déf.* je mis, nous mîmes; *F* je mettrai, nous mettrons. — *Cond. prés.* je mettrais, nous me trions. — *Impér.* mets, mettons, mettez. — *Subj. prés.* que mette, que nous mettions, qu'ils mettent; *Imparf.* que je mis que nous missions, qu'ils missent. — *Part.* mettant, mis, mise.

MOUDRE (*աղալ*). — *Ind prés.* je mouds, tu mouds, il mou nous moulons, vous moulez, ils moulent; *Imparf.* je moula nous moulions; *Parf. déf.* je moulus, nous moulûmes; *F* je moudrai, nous moudrons. — *Cond. prés.* je moudrais, no moudrions. — *Impér.* mouds, moulons, moulez. — *Subj. prés.* q je moule, que nous moulions, qu'ils moulent; *Imparf.* que je mo lusse, que nous moulussions, qu'ils moulussent. — *Part.* mou lant, moulu, moulue.

MOURIR (*մեռնիլ*). — *Ind prés.* je meurs, il meurt, nous mou rons, ils meurent; *Imparf.* je mourais, nous mourions; *Parf. dé* je mourus, nous mourûmes; *Fut.* je mourrai, nous mourrons. — *Cond. prés.* je mourrais, nous mourrions. — *Impér.* meurs, mou rons, mourez. — *Subj. prés.* que je meure, que nous mourion

qu'ils meureut; *Imparf.* que je mourusse, que nous mourussions, qu'ils mourussent. — *Part.* mourant, mort, morte.

MOUVOIR (*շարժել. խախտել*). — *Ind. prés.* je meus, tu meus, il meut, nous mouvons, vous mouvez, il meuvent; *Imparf.* je mouvais, nous mouvions; *Parf. déf.* je mus, nous mûmes; *Fut.* je mouvrai, nous mouvrons. — *Cond. prés.* je mouvrais, nous mouvrions. — *Impér.* meus, mouvons, mouvez. *Subj. prés.* que je meuve, que nous mouvions, qu'ils meuvent; *Imparf.* que je musse, que nous mussions, qu'ils mussent. — *Part.* mouvant, mû, mue.

NAITRE (*ծնանիլ*). — *Ind. prés.* je nais, il naît, nous naissons; *Imparf.* je naissais, nous naissions; *Parf. déf.* je naquis, nous naquîmes; *Fut.* je naîtrai, nous naîtrons. — *Cond. prés.* je naîtrais, nous naîtrions. — *Impér.* nais, naissons, naissez. — *Subj. prés.* que je naisse, que nous naissions, qu'ils naissent; *Imparf.* que je naquisse, que nous naquissions, qu'ils naquissent. — *Part.* naissant, né, née.

NUIRE (*վնաս պատճառել. վնասել*). — *Ind. prés.* je nuis, nous nuisons; *Imparf.* je nuisais, nous nuisions; *Parf. déf.* je nuisis, nous nuisîmes; *Fut.* je nuirai, nous nuirons. — *Cond. prés.* je nuirais, nous nuirions. — *Impér.* nuis, nuisons, nuisez. — *Subj. prés.* que je nuise, que nous nuisions, qu'ils nuisent; *Imparf.* que je nuisisse, que nous nuisissions, qu'ils nuisissent. — *Part.* nuisant, nui.

OCCIRE (*սպաննել*). — Այս բայը կը գործածուի միայն անորոշ դերբայի եւ անցեալ դերբայի մէջ. occis, occise.

OFFRIR (*շնորհել. ընծայել. նուիրել*). — *Ind. prés.* j'offre, nous offrons; *Imparf.* j'offrais, nous offrions; *Parf. déf.* j'offris, nous offrîmes; *Fut.* j'offrirai, nous offrirons. — *Cond. prés.* j'offrirais, nous offririons. — *Impér.* offre, offrons, offrez. — *Subj. prés.* que j'offre, que nous offrions, qu'ils offrent; *Imparf.* que j'offrisse, que nous offrissions, qu'ils offrissent. — *Part.* offrant, offert, offerte.

OUÏR (*լսել*). — Այս բային կը գործածուի սոսկ անորոշ դերբայն ouïr, անցեալ դերբայն ouï, անցեալ որոշեալն j'ouïs, tu ouïs, եւայլն. եւ ստոր. անկատարն que j'ouïsse, que tu ouïsses, եւայլն.

Ouïr կը ծագի լատին au(d)ire բայէն. Ouïr ամբողջապէս կը լծորդուէր հին գաղղիերէնի մէջ. ինչ. j'ouïs (audio), j'oyais (au[d]iébam), ապառնի j'orrai, դերբայ oyant (au[d]iétem), ouï (au[d]itus). Ապառնին orra, որ մոռցուած է այսօր կը գործածուէր տակաւին եօթնեւտասներորդ դարու մէջ. Et le pleuple lassé des fureurs de la guerre, Si ce n'est pour danser, n'*orra* plus de tambours. (MALHERBE) Անցեալ դերբայն կը գործածուի դատաստանական ասացուածոց մէջ. ինչ. *ouï* la lecture de l'arrêt. . . .

OUVRIR (*բանալ*). — Տես Offrir.

PAITRE (ճարակել). — *Ind. prés.* je pais, tu pais, il paît, nous paissons, ils paissent; *Imparf.* je paissais, nous paissions; *Fut.* je paîtrai, nous paîtrons. — *Cond. prés.* je paîtrais, nous paîtrions. — *Impér.* pais, paissons, paissez. — *Subj. prés.* que je paisse, que nous paissions, qu'ils paissent. — *Part.* paissant. — Այս բայը չունի ո՛չ անցեալ որոշեալ եւ ո՛չ ստոր. անկատար ։

Այսպէս կը խոնարհի Repaître (ուտել. ճարակիլ) բայն ալ առաւելութեամբ որ ասի անցեալ որոշեալ՝ je repus եւ անցեալ դերբայ՝ repu մ'ալ ունի ։

PARAITRE (երեւնալ. տեսնուիլ). Տես Connaître.

PARTIR (մեկնիլ). — Տես Mentir.

PEINDRE (նկարել). — } Տես Craindre.
PLAINDRE (խղճալ. ցաւիլ). — }

PLAIRE (հաճոյ, ընդունելի ըլլալ). — *Ind. prés.* je plais, il plaît, nous plaisons; *Imparf.* je plaisais, nous plaisions; *Parf. déf.* je plus, nous plûmes; *Fut.* je plairai, nous plairons. — *Cond. prés.* je plairais, nous plairions. — *Impér.* plais, plaisons, plaisez. — *Subj. prés.* que je plaise, que nous plaisions, qu'ils plaisent; *Imparf.* que je plusse, que nous plussions, qu'ils plussent. — *Part.* plaisant. plu.

PLEUVOIR (անձրեւ գալ. անձրեւել). — *Ind. prés.* il pleut; *Imparf.* il pleuvait; *Parf. déf.* il plut; *Fut.* il pleuvra. — *Cond. prés.* il pleuvrait. — *Subj. prés.* qu'il pleuve; *Imparf.* qu'il plût. — *Part.* pleuvant, plu.

POINDRE (ծագիլ). — Այս բայը կը գործածուի լոկ անորոշ դերբայի եւ ապառնիոյ մէջ ։

POUVOIR (կարենալ. կարող ըլլալ). — *Ind. prés.* je peux կամ je puis, tu peux, il peut, nous pouvons, ils peuvent; *Imparf.* je pouvais, nous pouvions; *Parf. déf.* je pus, nous pûmes; *Fut.* je pourrai, nous pourrons. — *Cond. prés.* je pourrais, nous pourrions. — *Impér.* անսովոր. — *Subj. prés.* que je puisse, que nous puissions, qu'ils puissent; *Imparf.* que je pusse, que nous pussions, qu'ils pussent. — *Part.* pouvant, pu.

PRENDRE (առնուլ). — *Ind. prés.* je prends, nous prenons; *Imparf.* je prenais, nous prenions; *Parf. déf.* je pris, nous prîmes; *Fut.* je prendrai, nous prendrons. — *Cond. prés.* je prendrais, nous prendrions. — *Impér.* prends, prenons, prenez. — *Subj. prés.* que je prenne, que nous prenions, qu'ils prennent. *Imparf.* que je prisse, que nous prissions, qu'ils prissent. — *Part.* prenant, pris, prise.

PROMOUVOIR (պատուոյ հասցունել, բարձրացունել). — Այս բայը կը գործածուի միայն անորոշ դերբայի, անցեալ դերբայի, promu, promue եւ բաղադրեալ ժամանակաց (temps composés) մէջ ։

QUERIR (*փնտռել*). — Այս բայը կը գործածուի սոսկ անորոշ դերբայի մէջ. ինչ. allez *querir* le maître.

RÉSOUDRE (*լուծել. փոխել. դարձունել*). — *Ind. prés.* je résous, tu résous, il résout, nous résolvons, vous résolvez, ils résolvent; *Imparf.* je résolvais, nous résolvions; *Parf. déf.* je résolus, nous résolûmes; *Fut.* je résoudrai, nous résoudrons. — *Cond. prés.* je résoudrais, nous résoudrions. — *Impér.* résous, résolvons, résolvez. — *Subj. prés.* que je résolve, que nous résolvions, qu'ils résolvent; *Imparf.* que je résolusse, que nous résolussions, qu'ils résolussent. — *Part.* résolvant, résolu կամ résous (դեռ կ'ըսուի brouillard *résous* en pluie), résolue կամ résoute.

RIRE (*խնդալ*). — *Ind. prés.* je ris, tu ris, il rit, nous rions, vous riez, ils rient; *Imparf.* je riais, nous riions; *Parf. déf.* je ris, nous rîmes; *Fut.* je rirai, nous rirons. — *Cond. prés.* je rirais, nous ririons. — *Impér.* ris, rions, riez. — *Subj. prés.* que je rie, que nous riions, qu'ils rient; *Imparf.* que je risse, que nous rissions, qu'ils rissent. — *Part.* riant, ri.

SAILLIR բային *բղխել. ցայտել* նշանակութեամբ ապառնոյ մէջ կ'ըլլայ je saillirai. իսկ *դուրս ելնել. երկննալ* նշանակութեամբ կ'ըլլայ il saillera.

SAVOIR (*գիտնալ*). — *Ind. prés.* je sais, il sait, nous savons, ils savent; *Imparf.* je savais, nous savions; *Parf. déf.* je sus, nous sûmes; *Fut.* je saurai, nous saurons. — *Cond. prés.* je saurais, nous saurions. — *Impér.* sache, sachons, sachez. — *Subj. prés.* que je sache, que nous sachions, qu'ils sachent; *Imparf.* que je susse, que nous sussions, qu'ils sussent. — *Part.* sachant, su, sue.

SENTIR (*զգալ*). — Տես Mentir.

SEOIR բայը *նստած ըլլալ* նշանակութեամբ գործածական չէ. կը գործածուի երբեմն ներկայ դերբայի մէջ séant եւ անցեալ դերբայի մէջ sis, sise. *Յարմարիլ. վայելել* նշանակութեամբ կը գործածուի դեռ 'անի մը ժամանակաց մէջ եւ միսs եզակի կամ յոգնակի երրորդ դէմքին մէջ. ինչ. il sied. ils siéent, il seyait, il siéra; *part. prés.* seyant.

SERVIR (*ծառայել*). — Տես Mentir.

SORTIR (*ելնել. դուրս ելնել*). — Այս բայը կը խոնարհի իբրեւ Mentir. Սակայն իւր բաղադրեալն ressortir կ'ըլլայ ressortissait երբոր կը նշանակէ *իրաւասութեան ներքեւ ըլլալ. Նորէն դուրս ելնել* նշանակութեամբ կ'ըլլայ ressortait.

SOUFFRIR (*համբերել. կրել. նեղուիլ. չարչարուիլ*, եւայլն). — Տես Offrir.

SOULOIR (*սովորութիւն ունենալ*).— Այս բայն ունի միայն անկատար. il soulait (*սովորութիւն ունէր*) dire.

SOURDRE (*[ջուր] բղխել. առաջ գալ*). — Այս բայն ըստ Ակադե-

միայ կը գործածուի սոսկ անորոշ դերբայի եւ սահմ. ներկ. երրդ դէմքի մէջ.

SUFFIR (*բաւական ըլլալ. բաւել. հասնիլ*). — Այս բային անցեալ դերբայէն զատ, որ կ'ըլլայ suffi, կը լծորդի Confire պէս.

SUIVRE (*ետեւէն երթալ, գալ. առաջ տանիլ. հետեւիլ*). — *Ind. prés.* je suis, nous suivons; *Imparf.* je suivais, nous suivions; *Parf. déf.* je suivis, nous suivîmes; *Fut.* je suivrai, nous suivrons. — *Cond. prés.* je suivrais, nous suivrions. — *Impér.* suis, suivons, suivez. — *Subj. prés.* que je suive, que nous suivions, qu'ils suivent; *Imparf.* que je suivisse, que nous suivissions, qu'ils suivissent, եւայլն. — *Part.* suivant, suivi, suivie.

TAIRE (*լռեցունել*). — *Ind. prés.* je tais, tu tais, il tait, nous taisons, vous taisez, ils taisent; *Imparf.* je taisais, nous taisions; *Parf. déf.* je tus, nous tûmes; *Fut.* je tairai, nous tairons. — *Cond. prés.* je tairais, nous tairions. — *Impér.* tais, taisons, taisez. — *Subj. prés.* que je taise, que nous taisions, qu'ils taisent; *Imparf.* que je tusse, que nous tussions, qu'ils tussent. — *Part.* taisant, tu, tue.

TENIR (*բռնել*). — *Ind. prés.* je tiens, tu tiens, il tient, nous tenons, vous tenez, ils tiennent; *Imparf.* je tenais, nous tenions; *Parf. déf.* je tins, nous tînmes, vous tîntes, ils tinrent; *Fut.* je tiendrai, nous tiendrons. — *Cond. prés.* je tiendrais, nous tiendrions. — *Impér.* tiens, tenons, tenez. — *Subj. prés.* que je tienne, que nous tenions, qu'ils tiennent; *Imparf.* que je tinsse, qu'il tînt, que nous tinssions, qu'ils tinssent. — *Part.* tenant, tenu, tenue.

TISTRE (*հիւսել*). — Այս բայը կը գործածուի լոկ անցեալ դերբայի tissu եւ բաղադրեալ ժամանակաց մէջ.

TRAIRE ([*կենդանիէն*] *կաթ կթել*). — *Ind. prés.* je trais, il trait, nous trayons, vous trayez, ils traient; *Imparf.* je trayais, nous trayions; *Fut.* je trairai, nous trairons. — *Cond. prés.* je trairais, nous trairions. — *Impér.* trais, trayons, trayez. — *Subj. prés.* que je traie, que nous trayions, qu'ils traient. — *Part.* trayant, trait, traite. Այս բայը չունի ոչ անցեալ որոշեալ եւ ոչ ստոր. անկատար.

TRESSAILLIR (*դողալ*). — *Ind. prés.* je tressaille, tu tressailles, il tressaille, nous tressaillons, vous tressaillez, il tressaillent; *Imparf.* je tressaillais, nous tressaillions. — *Parf. déf.* je tressaillis, nous tressaillîmes; *Fut.* je tressaillirai, nous tressaillirons. — *Cond. prés.* je tressaillirais, nous tressaillirions. — *Impér.* tressaille, tressaillons, tressaillez. — *Subj. prés.* que je tressaille, que nous tressaillions, qu'ils tressaillent; *Imparf.* que je tressaillisse, que nous tressaillissions. — *Part.* tressaillant, tressailli.

VAINCRE (*յաղթել*). — *Ind. prés.* je vaincs, tu vaincs, il vainc,

nous vainquons, ils vainquent; *Imparf.* je vainquais, nous vainquions; *Parf. déf.* je vainquis, nous vainquîmes; *Fut.* je vaincrai, nous vaincrons. — *Cond. prés.* je vaincrais, nous vaincrions. — *Impér.* vaincs, vainquons, vainquez. — *Subj. prés.* que je vainque, que nous vainquions, qu'ils vainquent; *Imparf.* que je vainquisse, que nous vainquissions, qu'ils vainquissent. — *Part.* vainquant, vaincu, vaincue.

VALOIR (*արժէք ունենալ. արժել*). — *Ind. prés.* je vaux, il vaut, nous valons, ils valent; *Imparf.* je valais, nous valions; *Parf. déf.* je valus, nous valûmes; *Fut.* je vaudrai, nous vaudrons. — *Cond. prés.* je vaudrais, nous vaudrions. – *Impér.* vaux, valons, valez. — *Subj. prés.* que je vaille, que nous valions, qu'ils vaillent; *Imparf.* que je valusse, que nous valussions, qu'ils valussent. — *Part.* valant, valu, value.

Prévaloir (*առաւելութիւն ունենալ, ստանալ. զօրանալ. շահիլ*) բայն ալ ասոր պէս կը լծորդի, բայց իւր ստոր. ներկային կ'ըլլայ que je prévale.

VÊTIR (*հագուեցունել*). — *Ind. prés.* je vêts, tu vêts, il vêt, nous vêtons, vous vêtez, ils vêtent; *Imparf.* je vêtais, nous vêtions; *Parf. déf.* je vêtis, nous vêtîmes; *Fut.* je vêtirai, nous vêtirons. — *Cond. prés.* je vêtirais, nous vêtirions. — *Impér.* vêts, vêtons, vêtez. — *Subj. prés.* que je vête, que nous vêtions, qu'ils vêtent; *Imparf.* que je vêtisse, que nous vêtissions, qu'ils vêtissent. — *Part.* vêtant, vêtu, vêtue.

VIVRE (*ապրել*). — *Ind. prés.* je vis, nous vivons; *Imparf.* je vivais, nous vivions; *Parf. déf.* je vécus, nous vécûmes; *Fut.* je vivrai, nous vivrons. — *Cond. prés.* je vivrais, nous vivrions. — — *Impér.* vis, vivons, vivez. — *Subj. prés.* que je vive, que nous vivions, qu'ils vivent; *Imparf.* que je vécusse, que nous vécussions, qu'ils vécussent. — *Part.* vivant, vécu, vécue.

VOIR (*տեսնել*). — *Ind. prés.* je vois, il voit, nous voyons, ils voient; *Imparf.* je voyais, nous voyions; *Parf. déf.* je vis, nous vîmes; *Fut.* je verrai, nous verrons. —*Cond. prés.* je verrais, nous verrions. – *Impér.* vois, voyons, voyez. — *Subj. prés.* que je voie, que nous voyions, qu'ils voient; *Imparf.* que je visse, que nous vissions, qu'ils vissent. — *Part.* voyant, vu, vue.

Pourvoir (*հոգալ*) բայն ալ ասոր պէս կը լծորդի, բայց անցեալ որոշեալը կ'ըլլայ je pourvus.

VOULOIR (*ուզել*). — *Ind. prés.* je veux, il veut, nous voulons, ils veulent; *Imparf.* je voulais, nous voulions; *Parf. déf.* je voulus, nous voulûmes; *Fut.* je voudrai, nous voudrons. — *Cond. prés.* je voudrais, nous voudrions. — *Impér.* veux, voulons. voulez կամ veuille, veuillons, veuillez. — *Subj. prés.* que je veuille, que nous voulions, qu'ils veuillent. — *Imparf.* que je voulusse, que nous voulussions, qu'ils voulussent. — *Part.* voulant, voulu, voulue.

ԿԱՐԵՒՈՐԱԳՈՅՆ ՎՐԻՊԱԿՔ ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Եր	սիւնակ	տող	վրիպակք	ուղղելիք
1	Ա	2	premier	première
4	»	9	ԱԶԳԱԳՂՄԱԿԱՆ,	ԱԶԳԱԳՂՄԱԿԱՆ,
6	»	42	alcapton,	alcaptone,
8	»	34	charger,	charger, *va.*
9	Բ	44	ԱԿՆԿԱԼՈՒԹԻՒՆ,	ԱԿՆԿԱԼՈՒԹԻՒՆ,
16	»	33	ԱՂՕՐԵՊԱՆՈՒՀԻ,	ԱՂՕՐԵՊԱՆՈՒՀԻ,
20	»	14	ԱՄԵՆԱՐԱՐ,	ԱՄԷՆԱՐԱՐ,
»	»	15	ԱՄԵՆԵՐՋԱՆԻԿ.	ԱՄԷՆԵՐՋԱՆԻԿ.
22	Ա	45	ԱՄՓԻԹԱՏՐՈՆ,	ԱՄՓԻԹԷԱՏՐՈՆ,
23	»	28	au point du jour.	au point du jour,
25	»	1	(Եղէ—օ…Ել),	(Եղէ—օ…ԷԵլ),
26	»	24	cés,	ces,
»	»	44	ԱՅՍԱՆՈՒՆ,	ԱՅՍ ԱՆՈՒՆ,
29	Բ	36	ԱՆԱՆՑԱԿԱՆ,	ԱՆԱՆՑԱԿԱՆ,
34	»	23	(հոն, վարը),	(հոն վարը),
39	Ա	36	ԱԹԵՂ	ԱՆԹԵՂ
46	»	6	Աննաանգիստ ընել·	Անհանգիստ ընել·
50	»	42	ԱՆՁԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ,	ԱՆՁՆԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ,
51	»	20	jocho	jocko
58	»	2	vindas, (Սե	vindas (Սե . . . .
60	Բ	32	recalci-	récalci-
61	»	27	*vn.* կերպով,	*vn.* — կերպով.
65	»	29	à deux anses ծաղկա-	à deux anses. ծաղկա-
80	Ա	37	chaine,	chaîne,
81	Բ	40	ԱՌՈԳԱՆԵԼ,	ԱՌՈԳԱՆԱԼ,
106	»	29	fonds,	fonts,
»	»	30	»	»
113	Ա	24	ԹԱԶՄԱՄԱՆՈՒԱԾ,	ԹԱԶՄԱՄԱՆՈՒԱԾ,
125	»	25	*fut supprime*	*fut supprimé*
126	»	32	à cécharge.	à décharge.
141	Բ	43	arrête de compte,	arrêté de compte,
157	»	32	faux-jalop,	faux-jalap,
173	Ա	31	ԴԱԼՈՒԿ	ԴԱԼՈՒԿՆ

էջ	սիւնակ	տող	վրիպակք	ուղղելիք
184	Ա	21	**ԴԻՄԱԿԱՒՈՐ**	1. **ԴԻՄԱԿԱՒՈՐ**
»	»	24	**ԴԻՄԱԿԱՒՈՐ**	2. **ԴԻՄԱԿԱՒՈՐ**
191	»	13	ban,	pan,
208	Բ	47	ձեղէ	ցեղէ
222	Ա	46	**ՋՈՒԱՐԹԱՑԱԾ,**	**ՋՈՒԱՐԹԱՑԱԾ,**
238	Բ	»	**ԹԱԼԷԹԳԻԼ**	**ԹԱԼԷԹԸԼԻԼ**
247	Ա	21	(*բալամաշ*	(*փալամաշ*
261	»	39	2. ի՞նչ,	2. **Ի՞ՆՉ,**
309	»	2	խուղ։	խուխ։
346	»	35	**ԿԱՐԴԱՄՈՄ**	**ԿԱՐԴԱՄՈՄՈՆ**
347	Բ	38	(*ամփ.,*	(*ամֆ.,*
360	»	22	գ.էr	Գէr
370	»	9	Շողոs,	Շողոs(2),
376	Ա	23	սռնոպիի,	սռնոպrի,
393	»	2	bois bùchette,	bois, bùchette,
407	Բ	47	*une âne.*	*un âne.*
409	»	43	*cinq avé.*	*cinq Avé.*
430	»	23	**ՀԱՐՍՆՈՒԿ**	1. **ՀԱՐՍՆՈՒԿ**
»	»	25	**ՀԱՐՍՆՈՒԿ,**	2. **ՀԱՐՍՆՈՒԿ,**
449	Ա	30	*ennemis firent*	*Les ennemis firent*
»	»	31	*des —s*	*des courses*
451	Բ	35	*Il aime a me-*	*Il aime à me-*
462	Ա	26	cher, du doigt, au doigt.	cher du կամ au doigt.
468	Բ	22	**ՀՐԵՏԱԿԱՏԱՐ,**	**ՀՐԻՏԱԿԱՏԱՐ,**
493	»	10	**ՃԼԵԿԵԿ**	**ՃԼԵԼԵԿ**
496	Ա	26	Ճոլորտակ(1)։	Ճոլոտրակ(1)։
500	Բ	41	**ՄԱԿԱԹԱՂԱՆԹ** *պա. ղըրամփլարը*	**ՄԱԿԱԹԱՂԱՆԹ** (*պա. ղըրամփլար.*
506	»	6	guenouille,	quenouille,
528	»	32	**ՄՐՂՍԱՔԱՐԻՉ,**	**ՄԵՂՍԱՔԱՐԻՉ,**
614	Ա	28	1. **ՇԱՂԱՓԵԼ**	**ՇԱՂԱՓԵԼ**
619	Բ	19	**ՇԱԳԱՐԱԳՈՐԾ,**	**ՇԱՔԱՐԱԳՈՐԾ,**
640	»	17	Ոսկել։	Ոսկել(1)։
643	Ա	10	Ջայլոջիլ։	Ցայլոջիլ։
667	»	21	*Je quille-*	*Je guille-*
715	»	2	blennorragie,	blennorrhagie,
»	»	4	(Chaude-pisse),	Chaudepisse),
878	Բ	10	**ՔՆՆԱԴԱԿԱՆ,**	**ՔՆՆԱԴԱՏԱԿԱՆ**
897	Ա	5	(*ի Ցայելուածին*)։	(*ի Ցաւելուածին*)։

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
GRADUATE LIBRARY

DATE DUE

[redacted]

UNIVERSITY OF MICHIGAN
3 9015 03039 0457

DO NOT REMOVE
OR
MUTILATE CAR